Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Udgiver: De Danske Handelsmedhjælperes Forbund
Udgivelsesår: 1913-1915

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

REDIGERET AF VILH. HANSEN

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.
1913

13DE AARGANG

KJØBENHAVN
JENSEN & RØNAGERS BOGTRYKKERI
1913

INDHOLDSFORTEGNELSE.

REDAKTIONSARTIKLERNE ERE BETEGNEDE MED *.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

A. K.: Medhjælperstævne paa Bornholm ... 115
Andersen, H. C.: C. O. paa Landet ... 139
Baden, C. F. E: Vestjysk Stævne ... 76
Boss, Hassager: Sommerstævne paa Bornholm ... 102
Christensen, Lauritz: Til Vejle! ... 90
C. P.: Møde i Kjøbenhavn ... 39
D.: En Afdeling startet i Køge ... 170
Digman-Therkildsen, B.: Vestjyske Handels- og Kontormedhjælpere! ... 101
D. T.: Det vestjyske Stævne ... 132
Drost, Chr.: Medhjælperstævnet i Vejle ... 114
Frandsen, Otto: Landagitationen ... 83
h.: Medhjælperstævnet i Skals Plantage ... 100
Holm, Peter: Medhjælperstævne paa Fyn ... 110
J.: Medhjælperforening oprettet i Korsør ... 84
J. J.: Medhjælperstævne i Grenaa ... 107
Johansen, Jens: Det fynske Agitationsudvalg ... 2
„ Medhjælperforening oprettet paa Langeland ... 59
„ Medhjælperforening oprettet i Ebeltoft ... 133
„ Medhjælperforening oprettet i Stege ... 146
„ Agitationsrejse ... 160
„ Afdeling oprettet i Roskilde ... 162
Knudsen, C. C: Medhjælperforening for Struer og Omegn 186
Nielsen, Rasmus: Sydsjællandsk Stævne ... 76
Olsen, Knud: Til de sjællandske Afdelingsformænd ... 61
Petersen, Martin: Det fynske Medhjælperstævne ... 122
Rasmussen, C.: Til Sjællænderne ... 83
Stævneudvalget: Nordsjællandsk Stævne ... 60-69-76-84
„ Lolland-falstersk do. ... 61
„ Sydøst-jysk do. ... 61
Th.: Medhjælperforening oprettet i Nibe ... 52
Wilkens, A.: Agitationsspørgsmaalet ... 83
X.: Lolland-falstersk Stævne i Maribo ... 106
„ Nordjysk Medhjælperstævne ... 116
* 2 nye Afdelinger ... 39
* Vor Fremmarch ... 68
* Det lolland-falsterske Stævne ... 84
* Vestjysk Medhjælperstævne ... 91
* Medhjælperstævne paa Bornholm ... 91
* Hvad vi vil (Agitationsbrochure) ... 91-95
* Nordsjællændernes Stævne ... 98
* Nordjysk Stævne ... 102
* Landsstævne 1914 ... 137-147-171
* Medhjælperdagen ... 162
* Organisationsrøre i Køge ... 163

b) Fra vor Centralledelse.

Johansen, Jens: Maj og Juni ... 108
* Beretninger for December 1912; Januar, Februar 1913 ... 45
* „ - Marts og April ... 75
* „ - Juli og August ... 139
* „ - September og Oktober ... 169

c) Indre Anliggender.

A. M.: Det 3die Banner (Randers) ... 123
Drost, Chr.: Det akademiske Kvarter ... 8
„ Vore Sommerstævner ... 125
„ Afdelingerne indbyrdes ... 132
Hansen-Møller, C.: Paa Akkord ... 170
Hendil, Chr. J.: Paa Akkord ... 161
Johansen, Jens: Handlingens Propaganda ... 183
Jørgensen, Magnus: Sommerstævne ... 118
Knudsen, Carl: Til Kongressisterne 1915 ... 8
Larsen, Alfred: Arrangement af Sommerstævner ... 126
Leth, Aage S.: Lærlinge i Organisationen ... 2
„ Organisatorisk Pligtfølelse ... 58
„ Vore Medlemsmøder ... 154
Nielsen, N. C.: Fremad ... 2
Petersen, Johs.: Ord til Eftertanke ... 90
XY.: Hvor kan det være? ... 51
„ Passive Medlemmer ... 84
* Kongressen 1915 ... 8
* Kjøbenhavn i Têten ... 44
* Passive Medlemmer ... 85
* Sommerstævne ... 119
* Arrangement af Sommerstævner ... 126
* Formandsskifte i Kjøbenhavn ... 145

d) Forskelligt.

Alsøe, Aage: Appellen ... 85
„ Efterlysning ... 110
„ Tak ... 154
Carlsen, Willy: Appellen ... 86-109
Elding, Johs.: „ ... 101
Joel: „ ... 77
Nielsen, N. C.: Benyt Lejligheden ... 85
Provinsmedlem: Appellen ... 110
Wraae, E. P.: Adel forpligter ... 101
* Statistiken kommer ... 7
* Ind i Centralorganisationen! ... 32
* Nyt Afdelingsblad ... 47
* Ny Agitationsbrochure ... 77
* „Medhjælpersange" ... 77
* Brugsforeningerne og Medhjælperne ... 86
* Til Medarbejdere og Korrespondenter ... 93-102
* Statistiken ... 110
Meddelelser fra „D. H. K. M. T."s Ekspedition ... 86-95-189

Organisationsspørgsmaalet.

Fog-Petersen, Johs.: Centralorganisationen i Rigsdagen (Tale i Folketinget) ... 177
Hendil, Chr. J.: Valgret ... 105
Jensen-Sønderup, fhv. Indenrigsminister: Stands-Politik (Foredrag) ... 143
Johansen, Jens: Arbejd for Sagen ... 49
„ Politisk—Upolitisk ... 81
Kristensen, N.: Kjøbenhavn ... 1
Leppak Egaa: Politisk—Upolitisk ... 109
Wraae, E. P.: Medhjælper-Betragtninger ... 73
„ I Fremskridtets Tegn ... 138
„ Rene Linier ... 159
„ Boghandlermedhjælperne ... 153
X.: Medhjælperbevægelse og Politik ... 170
* „What Denmark is doing" ... 9
* Uorganiserede Medhjælpere ... 20
* Medhjælperne og de kommunale Valg ... 58
* Politisk—Upolitisk ... 109

Arbejdstiden.

a) Butikslukningsloven.

A. K.: 7-Lukningsmøde paa Bornholm ... 28
Ankjær: „ i Vejen ... 29
Asmussen: „ i Nakskov ... 27
Baden, C. F. E.: „ i Ringkøbing ... 27
C.: „ i Sorø ... 26
C. J.: „ i Aarhus ... 30
C. O.: „ i Frederikshavn ... 28
Dr.: „ i Skanderborg ... 26
„ „ i Odder ... 29
„ „ i Silkeborg ... 30
Elding, Johs.: „ i Helsingør ... 25
F.: „ i Nykøbing F. ... 25
F.: „ i Aalborg ... 26
H.: „ i Løgstør ... 29
H. Chr. J.: „ i Hillerød ... 26
H. M.: „ i Svendborg ... 27
Jensen, Poul: „ i Vejle ... 30
Johansen, Jens: „ i Maribo ... 39
„ Vilkaarlighed ... 93
Knudsen, C. C. og Wito: Lukkeloven ... 119
Knudsen, Wito: 7-Lukningsmøde i Holstebro ... 25
Larsen, Edu., Dr. phil: Tale i Folketinget ... 12
Manus: 7-Lukningsmøde i Kjøbenhavn ... 24
„ „ i Fredericia ... 28
Mortensen, A.: „ i Randers ... 31
Nielsen-Lindquist: Om Syvlukningen ... 61
O.: 7-Lukningsmøde i Herning ... 29
O.: „ paa Samsø ... 31
Per: „ i Thisted ... 28
Pmd.: Offenligt 7-Lukningsmøde i Kjøbenhavn ... 188
Sekretær: 7-Lukningsmøde i Slagelse ... 26
Ulrich, Axel, Stadslæge: Butiksarbejde og Hygiejne (Foredrag) ... 37
W.: 7-Lukningsmøde i Frederikssund ... 25
W.: „ i Kolding ... 29
Woll, V., Herredsfuldmægtig: Om 7-Lukningen ... 40
Wraa, E. P.: Fremskridt ... 113
Z: 7-Lukningsmøde i Hjørring ... 27
Z: „ i Esbjerg ... 28
* Butikslukningslovens Revision ... 9
* Vort Andragende til Rigsdagen ... 11
* Folketinget og 7-Lukningen ... 12
* Butikslukningslovens 1ste Behandling ... 16
* I 7-Lukningens Tegn ... 19
* 7-Luknings-Foredraget ... 21
* 7-Lukningsmøde i Næstved ... 25
* „ i Horsens ... 29
* „ i Viborg ... 29
* „ i Hobro ... 30
* „ i Varde ... 30
* „ i Odense ... 31
* Det officielle Standpunkt ... 35
* 7-Lukningsmøde i Sakskøbing ... 39
* „ i Stubbekøbing ... 39
* Et Gensvar ... 52
* Detaillisterne og 7-Lukningen ... 52
* Butikslukningslovens Revision ... 57
* Kritik af „Dansk Handelsblad" ... 59
* Butikslukningslovens Revision (Rigsdagens Forhandlinger) ... 66
* „Fyndord" ... 74
* Ungdommelighed ... 97
* Handelsforeningerne undsiger 7-Lukningen ... 116
* Principal-Protester ... 121
* Tidlig Butikslukning ... 135
* Principalerne og 7-Lukningen ... 147
* En uheldig Ouverture ... 153
* Provinspressen om 7-Lukningen ... 163
* Forfejlet Detaillist-Agitation ... 169
* Manufakturhandlerforeningen og 7-Lukningen ... 171
* Beskyttelseslovgivning ... 175
* Butikslukningsloven i Landstinget ... 185
* Indenrigsministeren om 7-Lukningsforslaget ... 187
* Herreekviperingshandlerne mod 7-Lukningen ... 189
* Pro et contra 7-Lukningen ... 189

b) Den frivillige 7-Lukning.

Drost, Chr.: 7-Lukningen i Horsens ... 108
Jacobsen, J. Chr.: Brugsforeningerne og 7-Lukningen ... 46
N.: 7-Lukningen i Viborg ... 108
Nicolaisen, E.: 7-Lukningen i Frederikssund ... 77
S.: „ i Middelfart ... 107
* Frivillighedens Vej ... 129
* Kjøbenhavnske Detaillister for 7-Lukningen ... 159

c) Kontorarbejde.

Nielsen-Lindquist: Ekstraarbejdets Forkastelighed ... 76

d) Sommerferie, Ferierejse etc.

Kristensen, N.: En Ferierejse til Udlandet ... 8
„ Norges-Rejsen ... 45-52
Wraae, E. P.: Norge ... 68
* Sommerferie ... 94

Pladsanvisning.

* Engageringssvindel ... 9
* Principalernes Engageringskontor ... 151
* Engageringskontoret for Handel og Industri ... 155
* Hvad nu? ... 167
* Diskussionsmødet i Handels- og Kontoristforeningen ... 168
* Centralorganisationen og „Engageringskontoret for Handel og Industri" ... 176-184

Kvindespørgsmaalet.

Berg, Johanne: Kvindespørgsmaalet ... 146
Hendil, Chr. J.: Kontordamer ... 117
„ Forsigtighed ... 178
Nielsen-Lindquist: Kontordamer ... 91
* Das ewig weibliche ... 162

Fabriksloven.

* Fabrikslovens Revision ... 5

Hovedbestyrelsesmøder.

Hovedbestyrelsesmøde den 12. Januar ... 9-38
„ den 17. August ... 126-130
Forretningsudvalgsmøde ... 94

Bag Pult og Disk.

Hendil, Chr. J.: Privatlivets Fred ... 44
Johansen, Jens: Vore Arbejdsforhold ... 43-47
Leth, Aage S.: En „nobel" Principal ... 7
* Tilgang frabedes ... 9
* „Spejder"-Bureauet i Aarhus ... 9
* Kampen mod „Skyggerne" (Referat af Protestmøde) ... 65
* Faglige Overgreb ... 89
* „Vejledning for Arbejdsledere" ... 92
* Fra Stormagasinerne ... 147
* En Smudskonkurrent ... 171

Undervisning.

Tvermoes, Chr.: En Opgave ... 154
* Rejseunderstøttelser ... 46
* Handelsmedhjælpernes Højskole ... 52

* Handelsskole-Fripladser ... 62
* Understøttelser til Handelsskole-Elever ... 62-155
* Købmandsskolen ... 135
* Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere ... 140
* Aarhus Handelshøjskole ... 140
* Den jyske Handelshøjskole ... 140
* Handels-Ungdommen (Foredrag af Forst. Søren Hansen) ... 138
* Rejsestipendieudvalget ... 146

Udlandet.

Johansen, Jens: Norsk Medhjælperkongres ... 133
Mathiasen, A., St. Poul, Min.: Fra U. S. A. ... 46
* Tyske Forbunds sociale Samvirksomhed ... 6
* Konkurrenceklausuler i Tyskland ... 6
* Amerikansk Medhjælperbevægelse ... 7
* Brandfaren i engelske Varehuse ... 7
* Medhjælpernes Internationale ... 50
* Russisk Medhjælperkongres ... 86
* Minimalgager i Norge ... 87
* Internationalt Møde ... 94
* Kongres i Norge ... 110
* Medhjælperlovgivning i Italien ... 118
* Maksimalarbejdstid i Transvaal ... 118
* Vunden Medhjælperstrejke i Nürnberg ... 118
* Kampen mod Konkurrenceklausuler i Tyskland ... 118
* Fra vor Internationale ... 134

Fra andre Foreninger.

Nielsen, Michael: Boghandlermedhjælperne ... 82
Ravn, Fr.: „ ... 95
* Brugsforenings-Medhjælperne ... 47

Forskelligt.

Aae, Svend: Internationale Hjælpesprog ... 40
Egly, G.: „ „ ... 46
Hejlskov, Chr.: „ „ ... 60
Kihlstrøm, Alfred: „ „ ... 6-60
Madsen, Lauritz: Laurits Klitgaard ... 178
Wraae, E. P.: Medhjælperne og Publikum ... 85
* Fagpressen ... 61
* Fra Folketingsvalget ... 82
* Handelsministeriets Omlægning ... 145
* Børn og Cigaretter ... 171

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg ... 47-69-135-148
Aarhus ... 3-32-40-53-62-69-140-163-190
Bornholm ... 32-53-78-87-171-179
Esbjerg ... 41-69-155
Fredericia ... 10-78-119-135-155-172
Frederikshavn ... 18-41-163-179
Frederikssund ... 18-62-69-87-163-179
Frederiksværk ... 155-179
Grenaa ... 69-111-119-164
Helsingør ... 53-155-179
Herning ... 148
Hillerød ... 18-32-62-102-126-164-179
Hjørring ... 41-95-135-140-148-156-164
Hobro ... 69-78-87-102-135-164
Holstebro ... 41-47-62-70-87-111-140-156-164-172
Horsens ... 41-63-119
Kallundborg ... 63-164
Kolding ... 32-47-63-70-95-119-141-148-156-179
Korsør ... 102-165
Kjøbenhavn .. 10-18-32-41-53-70-87-102-111-119-126-135-140 148-156-164-180
Køge ... 180
Langeland ... 88-135-165-172
Lemvig ... 126
Løgstør ... 47-63-165
Maribo ... 70-156
Middelfart ... 33-48-63-71-112-142-156-165
Nakskov ... 32-54-70-95-127-141-180
Nykøbing F. ... 10-32-54-70-78-103-112-127-180
Næstved ... 33-47-63-78-128-142-157
Odense ... 41-54-71-157-172
Randers ... 10-41-64-71-78-148-180
Ringkøbing ... 3
Roskilde ... 172
Rødby ... 78-112-157-165-172-181
Sakskøbing ... 54-104-142-157-181
Samsø ... 95
Skanderborg ... 3-48-71-120-181
Skive ... 34-54-71
Slagelse ... 54-71-104-148-165
Sorø ... 64
Stege ... 157
Storehedinge ... 79-104
Struer ... 190
Svendborg ... 34-55-71-157-166-173
Thisted ... 42-64-79-88-104-136-157-174
Varde ... 34-42-55-96-128-158
Vejen ... 4-48-56-72-120-149-181
Vejle ... 4-56-64-88-96-136-142-150-166
Viborg ... 4-80-112-182

Den sorte Tavle ... 48-72-88-112-120-136-150-174

Adressefortegnelser ... 3-33-55-79-103-127-149-158-173

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning ... 4-72-128-150

Brevkasse ... 4

Illustrationer.

Dr. phil. Eduard Larsen ... 12
Medhjælper-Talere under Centralorganisationens Lands-Agitation ... 19
Aage Christiern Alsøe ... 44
Johs. Fog-Petersen ... 82
Munkebjerg ... 90
Stævnedeltagere under Vejs til Nøddebo ... 98
Tilhørergruppe under Stævnetalen ... 99
Fra det lolland-falsterske Stævne ... 106
N. C. Nielsen paa Talerstolen ... 107
Procession gennem Vejle ... 114
Jens Johansen holder Stævnetalen ... 114
Fra Ekkodalen ... 115
Randers-Banneret ... 123
E. P. Wraae ... 145
Indenrigsminister Ove Rode ... 175

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1913. 13de Aargang.

KJØBENHAVN.

HVAD skal der stilles op for at faa de Tusinder kjøbenhavnske Medhjælpere til at slaa Følge med os i Organisationen?

Dette enkle og dog store Problem sysselsætter mange af os, og det ikke i Kjøbenhavn alene; trindt om i Landet, helt ude i de fjernest liggende Afdelinger drøfter man det regelmæssigt, og man undres gerne over, saa smaat det gaar i Hovedstaden.

Mange er det ogsaa, der i Aarenes Løb har søgt at løse Problemet gennem Stormløb og vældige Ofre af Tid og Kræfter, men alt til Trods bestaar det endnu — og lige usvækket.

Lig et gigantisk Uhyre staar det spærrende paa vor Vej, thi fri Bane for Organisationsarbejdet i det Omfang, som Forholdene i vort Fag nødvendiggør, faar vi ikke, saalænge Problemet ikke er praktisk løst.

Men hvordan? Jeg har ikke den Fripostighed at opstille nogen Hypothese derfor som den eneste rigtige, og som den indvandrede Provinsianer savner jeg vel ogsaa den nødvendige intime Forstaaelse af den kjøbenhavnske Gennemsnits-Medhjælpers Tankesæt.

Et staar mig dog klart, at dette Tankesæt i mangt og meget adskiller sig afgørende fra Provinsmedhjælperens, og hvad der er god Latin som Agitationsmiddel i Provinsen, lader sig desaarsag ikke med Held anvende i Kjøbenhavn.

Blandt andet savner man hos den kjøbenhavnske Gennemsnits-Medhjælper den Egenskab, der kendetegner den gode Forretningsmand: at disponere paa lang Sigt; denne Egenskab er ret fremherskende hos Provinsens Medhjælpere, og som et Udslag deraf staar de i Organisation sammen med deres Kolleger, fordi de véd, at det er en forretningsmæssig god Disposition, som nok efterhaanden skal bringe tifold Profit.

Ganske anderledes er det med den kjøbenhavnske Medhjælper. Saadan noget som at Organisationen yder Understøttelse, hvis han bliver ledig, og maaske skaffer ham en anden Plads, det interesserer ham ikke, for ledig bliver han jo da ikke, — ejheller, at den skaffer lovmæssige Reformer til Gavn for ham, for dem nyder han jo godt af alligevel, bevares.

Eller slige Begreber som Retshjælp, fagligt Oplysningsbureau, Pladsanvisning, Foredrag og lignende — hvad angaar de ham? Dem faar han jo aldrig Brug for, hvilket vil sige i de nærmeste Dage, thi længere ud i Fremtiden regner han ikke.

Nej, var der noget med Sensation, saa var Sagen en ganske anden, thi Sensation og Kjøbenhavnere er som skabt for hinanden. Men desværre byder vi jo kun saa lidt af det.

Herved er jeg kommen til Kernen i det, jeg havde paa Hjerte; ogsaa jeg erkender, at der „sker" altfor lidt her i Kjøbenhavn, vi er for stilfærdige, altfor fredelige af en faglig Organisation at være, og ud fra ganske andre Synspunkter end dem, jeg tillægger det store, kjøbenhavnske Medhjælpergros, kan jeg mødes med det i Ønsket om „Sensation" i vor Virksomhed.

Som Forholdene er i Kjøbenhavn, med et Minimum af Avancementsmuligheder og med Lønforhold, der gennemgaaende er slette og i et Utal af Tilfælde formelig er saadanne, at Medhjælperne maa skaffe sig Hjælp udefra for blot at kunne opholde Livet, bliver der uvægerligt Sensation, hvad enten man ønsker den eller ej, om man begynder at røre ved Raaddenskaben i Lønforholdene.

Og som denne Opgave er faglig trods nogen og de usle Forhold giver Stof nok, et uhyre Stof desværre, er den ligetil og taknemlig; indadtil kan vi intet risikere eller tabe ved en Kampagne om Lønforholdene, og udadtil rummer den Muligheder, langt større end dem, den stilfærdige Virksomhed ejer.

Om man paa rette Hold vilde gaa ind paa denne Tankegang, blev der dog tilbage ét Spørgsmaal, — om der er de fornødne Kræfter til Raadighed, der kan afse Tid til Skrift og Tale i en saadan Kampagne?

Dette Forslag og dette Spørgsmaal vil jeg gerne henstille til alvorlig Overvejelse, og dertil føje Haabet om, at den kjøbenhavnske Forening i Aaret, vi glide ind i, vil finde og betræde Veje, der i sikkert og hurtigt Tempo fører frem til en betydelig Position.

Kjøbenhavn, December 1912.

N. Kristensen.

Fremad!

NAAR Julesæsonen med den deraf følgende travle Periode for Flertallet af vort Fags Udøvere er overstaaet, maa vi atter tage fat paa Arbejdet for at fremme og styrke vor Organisation, særlig da der i den nærmeste Fremtid vil komme adskillige vigtige Opgaver at tage fat paa, bl. a. Helligdagslovens Revision og en Forbedring af Lærlingevæsenet.

Det gælder da, ikke alene for Hovedledelsen, men ogsaa for vore Afdelinger, at være vaagne og paa deres Post. Jeg vil gerne anbefale, at Afdelingerne i højere Grad end hidtil benytter Lejligheden til at arrangere Møder, saaledes at nærliggende Afdelinger støtter hinanden ved at udveksle Talere og Indledere ved de ugentlige Møder, som vi i flere Aar har praktiseret det her i Sydjylland. Disse Møder kan jo arrangeres meget billigt og en fremmed Indleder har bedre Udsigt til at samle Interesse end de lokale Tillidsmænd, der Aften efter Aften maa i Ilden — og derfor i Længden kan blive noget „forslidte". — Endvidere beder jeg Afdelingerne Landet over erindre, at der er noget der hedder Agitationsudvalg for Centralorganisationen — og jeg mener, det ikke alene er disses Opgave at starte nye Afdelinger, men ogsaa at støtte og hjælpe de allerede bestaaende Afdelinger.

Naar en Afdeling vil gaa i Stykker, kan jeg aldrig frigøre mig for Tanken, at de nærliggende livskraftige Afdelinger og den paagældende Landsdels Agitationsudvalg er medskyldig til Misèren.

En Agitationstourné, som den vor Forretningsfører nylig har tilendebragt, har ogsaa haft overordentlig stor Betydning, ikke alene ved den Tilgang af Medlemmer, Organisationen har faaet, men ogsaa indirekte ved at styrke de bestaaende Afdelinger og Tillidsmænd, og ikke mindst ved de Referater, som er fremkommen i Dagspressen. Vi skulde helst have i det mindste et offentligt Agitationsmøde i hver Afdeling Landet over hvert Aar.

Ogsaa i vor indre Administrationsforhold er der adskillige Brøst at rette. Medlemmerne maa lære at kende vore Love! De eksisterer jo for at blive overholdte, og det er et kedeligt Faktum, at vi paa hvert eneste Hovedbestyrelsesmøde har flere Sager til Behandling, særlig angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelser, der maa afvises, fordi de paagældende Medlemmer ikke sætter sig ind i de dog saa letfattelige Regler, hvorledes de skal forholde sig med Opsigelse o. s. v.

Nu gaar vor Organisation i sit 13. Aar, og lad os fra nu af hjælpes ad at faa mere Fasthed indadtil — Samarbejde mellem Afdelinger og hvad angaar Medlemstal: Fremad!

Kolding, Julen 1912. *N. C. Nielsen.*

Lærlinge i Organisationen.

FORAN mig ligger Centralorganisationens trykte Beretning fra vor sidste Kongresperiode. Den indeholder som bekendt en statistisk Oversigt, der viser os, hvorledes C. O.s Medlemmer er fordelte i vore forskellige Afdelinger og paa de forskellige Brancher. — Endvidere viser den os, hvormange Lærlinge, der staar i vor Arbejdsløshedskasse, gennem de forskellige Afdelinger. Saaledes ser jeg, at Aalborg-Afdelingen ikke har — eller den Gang havde — een eneste Lærling som Medlem, og at andre Afdelinger f. Eks. Svendborg og Hjørring kun har henholdsvis 1 og 2 Lærlinge eller en yderst ringe Procentsats af disse Afdelingers samlede Medlemsantal. Derimod har Aarhus 61 Lærlinge, hvilket er ca. 25 pCt., Vejle og Fredericia har ligeledes 25 pCt., Kolding og Varde har 20 pCt., Randers 10 pCt. o. s. v. Som lysende Eksempler til Efterfølgelse staar dog Afdelingerne i Frederikshavn og Middelfart, der har henholdsvis 22 og 11 Lærlinge, hvilket er 33 pCt. af det samlede Medlemsantal.

Det fremgaar heraf, at man ikke i alle vore Afdelinger sætter lige stor Pris paa Lærlinge som Medlemmer; imidlertid synes det mig en Mangel ved f. Eks. Aalborg-Afdelingen, at den ikke har een eneste Lærling som Medlem. Man maa dog huske paa, at Lærlingene er Fremtidens Medhjælpere, og Afdelingerne maa derfor ogsaa have Opmærksomheden henvendt paa Agitationen blandt disse.

En Kendsgerning er det vel ogsaa, at de Medhjælpere, der er indmeldte i vor Organisation som Lærlinge, i mange Tilfælde bliver de mest aktive Medlemmer — blandt andet fordi, at saadanne Medlemmer jo i Reglen er understøttelsesberettiget straks ved Læretidens Udløb eller bliver det kort Tid efter. — Alene dette skaber mere Tryghed, mere Fasthed og mere Stabilitet.

Hvor ofte har man ikke det Tilfælde, at en Medhjælper, der indmelder sig i en af vore Afdelinger, efter kortere eller længere Tids Forløb forlader Byen og dermed glider ud af vore Rækker? Aarsagen er selvfølgelig: Snæversyn, Egoisme eller om man vil bruge et pænere Udtryk: Mangel paa Interesse. Men hvis nu Vedkommende var indmeldt som Lærling og altsaa var understøttelsesberettiget eller var godt paa Vej til at blive det — ja saa tillader jeg mig at tro, at han i de ni af ti Tilfælde ikke vilde falde fra, men vilde sørge for at blive overflyttet og stadig staa som Medlem af C. O.

Forøvrigt mener jeg, et en Lærling, der har været Medlem af vor Arbejdsløshedskasse i et eller to Aar og i den Tid har faaet tilsendt „D. H. K. M. T." og endvidere har haft Adgang til de Møder og Foredrag, som hans Afdeling har arrangeret, — han har derigennem haft Lejlighed, til at erhverve sig et Kendskab til vor Organisations Formaal og Virkemaade, som man maa forudsætte at et nyt Medlem — selv om han er udlært — i Reglen mangler. Derfor er ogsaa Lærlingen, der overflyttes fra Arbejdsløshedskassen til C. O. ofte mere værd end et almindeligt nyt Medlem. Endvidere er det jo en Kendsgerning, som vel ikke behøver at fremhæves, at det er mangefold lettere at tegne en Lærling som Medlem, end det er at tegne en udlært Medhjælper. Dette er jo ogsaa meget naturligt, da man har langt den største Fordel ved at indmelde sig som Lærling.

Min Hensigt med disse Linier er at slaa til Lyd for en mere kraftig og mere energisk Agitation blandt vort Fags Lærlinge, — det vil sikkert vise sig, at det giver gode Frugter.

Dersom denne lille Artikel kunde bidrage hertil, da var dens Hensigt opnaaet.

Randers, den 17. December 1912. *Aage S. Leth.*

Det fynske Agitationsudvalg.

PAA given Foranledning skal jeg ikke undlade at meddele, at Herr Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen, Svendborg har nedlagt sit Mandat som Medlem af Agitationsudvalget for Fyn, idet hans Tid ikke mere tillader ham at varetage de med Mandatet forbundne Pligter paa den Maade, som Herr S.-O. mener det nødvendigt af Hensyn til vor Organisations Fremgang i Distriktet

Et andet Medlem af Udvalget, Herr Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Odense bortrejser pr. 1. Januar fra Fyn, og har som saadan ogsaa nedlagt sit Mandat i Udvalget, hvoraf en Rekonstruktion formentlig vil finde Sted paa det førstkommende Hovedbestyrelsesmøde, der afholdes Søndag den 12. Januar.

Hovedkontoret, Kbhvn. K., den 24. Decbr. 1913.

Jens Johansen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Til Medlemsmødet Torsdag den 5. Decbr. havde Afdelingen formaaet Herr Bibliotheksassistent Hejlskov — Formand for den lokale Esperanto-Forening — til at holde Foredrag om Esperanto. Herr Hejlskov behandlede Emnet paa en saa livlig og letfattelig Maade, at flere Medlemmer efter Foredraget opfordrede Herr H. til at arrangere et Kursus. Denne Opfordring var Foredragsholderen særdeles velkommen, og fra Begyndelsen af Januar begynder der et gratis Esperanto-Kursus for vore Medlemmer. — Der er allerede indmeldt over 20. *I. S.*

Torsdag den 12. Decbr. holdt Herr Alvin Lorentsen, vort mangeaarige, trofaste Medlem, et interessant Foredrag om „Danske Medhjælperes Liv i Udlandet". Herr L. fortalte, hvorledes Udlængslen paa et vis Stadium i ethvert Menneskes Liv griber dette, og advarede enhver Medhjælper, der vil frem, mod ikke at sidde denne Udlængsel overhørig. Skildrede dels ud fra personlige Erfaringer og dels ud fra Indtrykket af en meget vidtstrakt personlig Korrespondance med i Udlandet arbejdende danske Medhjælpere, disses Kaar at arbejde under, deres Sorger og Glæder, hvilket dog alt er en nødvendig Faktor for at bibringe disse de mangeartede Egenskaber og Erfaringer, der senere hen i Livet paa mange Omraader ville blive dem til virkelig Nytte og give dem betydelige Fordele i den skarpe Konkurrencekamp, der i vore Dage er en Kendsgerning i ethvert arbejdende Menneskes Liv. En hyggelig og fornøjelig Aften for hvilken vi er Herr L. megen Tak skyldig. *C. J.*

Ringkøbing. Afdelingen her holdt d. 27. Novbr. Generalforsamling paa „Højskolehjemmet". — Som Formand valgtes Forretningsbestyrer Baden. Til Bestyrelse valgtes: Redaktionssekretær Digmard Therkildsen, Colonialmedhj. N. Jensen, Manufakturmedhj. Rasmussen og Trælastforvalter Viggo Jakobsen. Suppleanter blev: Kontorist A. Plesner Davidsen og Kontorist P. Røgind.

Bestyrelsen konstituerede sig derefter med Digmard Therkildsen som Næstformand, Viggo Jakobsen som Kasserer og N. Jensen som Sekretær.

Det vedtoges at afholde Diskussionsmøder hver 14 Dag, hvor Medlemmerne skiftevis faar Lejlighed til at indlede med et fagligt Emne. *V. J.*

Skanderborg. Afdelingen afholdt halvaarlig, ordinær Generalforsamling den 27. Nov. paa „Centralhotellet".

Ved Generalforsamlingens Aabning bød Formanden Chr. Glud Velkommen. Til Dirigent valgtes Sigvard Hansen, og Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. — Det reviderede Regnskab godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsen genvalgtes Chr. Glud, Aage Byrum, C. V. Nielsen og Sigv. Hansen; nyvalgt blev Henrk Bendixen; Suppleant: Lauritz Petersen; Revisor: H. Møller.

Under „Eventuelt" behandledes flere Emner, bl. a. valgtes Aage

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54,1, Kontortid 9—5, Telefon 8143.
Forretningsfører *Jens Johansen*, Privat Telf Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgnde 54,1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1,1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Aage Alsøe*, Kroghsgade 3.3
Jylland, *N. C. Nielsen*, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn,
Sjælland, *Houmann-Andersen*, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Christiansgade 62,1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70.
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*V. Lytken Petersen*	Slagteriet	*V. Lytken Petersen*	Slagteriet.
Bornholm	*E V. Nybroe*	Rich. Sommer & Co., Rønne	*Agnes Petersen*	St. Torvegade 93. Rønne.
Esbjerg	*A. Andersen*	Kirkegade 3	*J. Christiansen*	Kongensgade 68
Fredericia	*O. Nielsen*	Martin Christoffersens Enke	*Metha Christensen*	Prinsessegade 51.
Frederikshavn	*Jens P Jensen*	Søndergade 55	*Carl Jensen*	Søndergade 55.
Frederikssund	*Jørgen Poulsen*	Axel B. Lange	*E. Nicolaysen*	Villa „Waake".
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee.
Herning	*Helmer Olsen*	Hans Erichsen	*Helmer Olsen*	Hans Erichsen
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Hillerød	*August Andersen*	Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej.
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet.
Hobro	*P. E. Larsen*	Sigurd Christensen	*L. Bonde-Petersen*	Morellgade.
Holstebro	*C. C. Knudsen*	Missionshotellet	*Einar Eriksen*	Missionshotellet.
Horsens	*Steen Vandborg*	Aaboulevarden	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92.
Kallundborg	*P. Husted*	Carl C. Petersen	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen.
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25.
Kjøbenhavn,	*Aage Alsøe*			
Central. Afd.	*Søren Møller*	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, Telef. 8143	*Willy Carlsen*	Træffes paa Kontoret hver Onsdag Aften fra Kl. 8—9.
Kolonial	*Wulff Beermann*			
Kontor	*Jens Johansen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Pedersen*	Aagade 5.
Løgstør	*Engelbert Petersen*	Rich. Christensen	*Magnus Larsen*	L. A. Schiønning.
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Magnus Jørgensen*	Behrendsvej.
Nakskov	*Charles Andersen*	Svingelvej 4	*M. Larsen*	Færgelandet.
Nykjøbing F.	*P. E. Andersen*	Kalkbrænderivej 18	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*O. Nielsen*	Isenkræmmer Jahn.
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*Herman Nielsen*	R. M. Johansen
Næstved	*Knud Olsen*	Eng. Bekl. Maga in	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier.
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Viggo Skjoldborg Bahnert*	Rosengade 61.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*Oluf Christensen*	Nedergade 19.
Præstø	*L. Larsen*	Hans Olsen	*L. Larsen*	Hans Olsen.
Randers	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36	*A. Elvig*	iborgvej 2.
Ringkjøbing	*C. F. E. Baden*	„Erikshus"	*Viggo Jakobsen*	Konsul J. P. Laursen.
Samsø	*A. Petersen*	P. Olsen, Tranebjerg	*Sigurd Sørensen*	Onsbjerg.
Silkeborg	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen	*K Ramsing-Jensen*	Andelsslagteriet.
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Sigvard Hansen*	Oscar Bruun & Co.
Skive	*R. Sjørup-Nielsen*	Frederiksgade 32	*P. Christensen*	Christensen & Laursen.
Skjern og Omegn	*B. Myrthue*	Skjern	*B. Myrthue*	Skjern.
Slagelse	*Houmann-Andersen*	Bredegade 31	*Sigurd Nielsen*	Fr. Petersen.
Sorø	*J. M. Jensen*	V. Klitgaard	*A. Sander*	Alfred Hee.
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling.
Stubbekøbing	*Rich Iversen*	A/S A. C. Rasmussen	*Rich. Iversen*	A/S A. C. Rasmussen.
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Frk. K. Jensen*	Lundevej 30.
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen.
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*E. Quie*	C. H. Tange.
Vejen	*Martin Petersen*		*C. V. Jacobsen*	Alfa.
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Viborg	*G. Krohn-Jensen*	Harald Hansen, Vestergade	*Anton Nielsen*	St. Peterstræde 2.

Chistiansen til at anmelde ledige Pladser til Hovedkontoret. Til Agitationsudvalget valgtes Henrik Bendixen og C. V. Nielsen. — Alle var enige om at agitere for Sagen, og efter den ret livlige Diskussion udbragtes et „Leve Centralorganisationen".

Afdelingen har i det forløbne Halvaar været i Fremgang i Henseende til Foreningens Interesser, og forventer vi derfor ogsaa i Løbet af Vinteren, at Medlemstallet vil fordobles. Afdelingen har sammen med Aarhus-Afdelingen haft flere fornøjelige Udflugter f. Eks. til Himmelbjerget og i Omegnen. *H. Bendixen.*

Vejen. Foreningen afholdt den 27. November sin ordinære halvaarlige Generalforsamling, som samtlige Tilstedeværende ved det forudgaaende Agitationsmøde fik Tilladelse til at overvære. Da der ikke var noget specielt paa Dagsordenen, gik man straks over til Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Herr M. Koed, som for Tiden er syg og ikke ønskede Genvalg samt Herr H. Schmidt, som er bortrejst fra Byen. Valgt blev d'Herrer Forretningsbestyrer M. Petersen og W. Matthiassen, „Alfa", til Suppleanter valgtes d'Herrer H. C. Andersen og Svend Skov og som Revisorer Bankassistenterne N. Claussen og J. Lund Derefter samledes man om et fælles Kaffebord, og da man ved Tolvtiden brød op, var man alle enige om at have tilbragt en saavel lærerig som fornøjelig Aften.

Paa et senere Bestyrelsesmøde, der afholdtes Onsdag den 4. Decbr., konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Som Formand, Forretningsbestyrer M. Petersen, Næstformand, Herr Bogholder Chr. Porsgaard, Sekretær, Herr W. Mathiassen, samt Herr Bogholder Otto V. Hansen og Herr C. V. Jacobsen, der fortsætter som Kasserer.

Derefter vedtog man i Lighed med sidste Aar at opfordre Byens Handlende til at lukke Forretningen Kl. 6 Aften i Ugen mellem Jul og Nytaar.

Endvidere drøftedes, hvorvidt det var heldigt at afholde ugentlige Mødeaftener eller kun hver 14. Dag, men man enedes om at overlade det til næste Medlemsmøde, der afholdes Onsdag den 11. December. *J.*

Vejle. Søndag d. 24. Nov. fejredes Foreningens 8-aarige Fødselsdag med Aftenunderholdning, Koncert og Bal. Ved det fælles Kaffebord holdt Formanden en Tale for saavel Vejle-Afd. som for C. O. Et Telegram fra Afd.s tidligere Formand, Herr Forretningsfører Jens Johansen, blev modtaget med stærkt Bifald.

Torsdag den 28. Nov. afholdtes Møde. Herr Havneingeniør Petersen, som velvilligt havde stillet sig til Afd.s Disposition, holdt et interessant Foredrag om „En Rejse gennem Norge til Spitsbergen", samt „En Tur med Peary til Nordpolen". Foredraget, som ledsagedes af Lysbilleder, var rigtig godt besøgt.

Herr Kaptajn Aae fra Horsens holdt Torsdag d. 5. Decbr. et Foredrag for Foreningens Medlemmer om „Esperanto". Foredraget, som var særdeles godt holdt, hilstes med stærkt Bifald, og en Del af de Tilstedeværende indmeldte sig i den herværende Esperantoforening.

Listerne angaaende de Forretningsdrivendes Stilling til lovhjemlet 7-Lukning, er for ca. 14 Dage siden indsendt til Hovedkontoret. Resultatet blev, at 199 Handlende svarede „Ja", men kun 11 „Nej"! *Paul Jensen,*
p. t. Sekretær.

Viborg. Foreningen afholdt Torsdag den 21. Nov. en konstituerende Generalforsamling, hvortil alle Medlemmer havde givet Møde. Det viste sig, at alle var meget ivrige for Sagen, og der udspandt sig en livlig Debat. Efter at Herr Anth. Nielsen var valgt som Dirigent, aflagde et nedsat Udvalg Beretning, og fremkom med Lovforslag, som vedtoges efter enkelte Smaaændringer. Som Formand valgtes omtrent enstemmigt G. Krohn-Jensen, efter Formandsvalget foretoges Valg af 6 Bestyrelsesmedlemmer, og efter er en lang Diskussion valgtes: Anth. Nielsen, A. V. Moeslund, F. C. Gjedde, H. Riegels, J. Gramstrup og E. Larsen. Efter at Formanden havde takket for Valget og lovet at gøre sit Bedste, for at Afdelingen kunde gaa fremad, hævede Dirigenten Generalforsamlingen med et kraftig besvaret „Leve Centralorganisationen". Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede man sig saaledes: E. Larsen, Næstformand, Anth, Nielsen, Kassererer og H. Riegels, Sekretær. Det vedtoges fremtidig at afholde vore Møder i Borger- & Haandværkerforeningen. Alle bedes i egen Interesse give Møde.
G. Krohn-Jensen, Formand.

Brevkasse.

De Kolleger og gode Medarbejdere i Organisationens Tjeneste, som betænkte mig med en venlig Jule- og Nytaarshilsen, beder jeg — idet jeg gengælder de gode Ønsker — ad denne Vej modtage min bedste Tak, idet jeg samtidig udtaler Haabet om et fortsat godt Samarbejde, til Gavn og Fremgang for vor Sag i 1913.

Kjøbenhavn B., den 1. Januar 1913. *Jens Johansen.*

Gengælder ligeledes med Tak modtagne Hilsener og Ønsker!
Vilh. Hansen.

Forskellige indsendte Artikler maa udgaa til næste Nr., der ligesom fremtidige Numre vil udkomme med det normale Sideantal. *Red.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

I en større Manufakturforretning i en sydøstjysk By er der pr. 1. Maj 1913 Plads ledig for en yngre Medhjælper, der har Kendskab til Dekoration og Lakskrift.

Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

København, d. 1. Januar 1913.

Til Kolonialmedlemmerne!

I det andet Aar af vort Annonceomslags Tilværelse naaede dette frem til at blive, hvad der med dets Start var tilsigtet, nemlig et Bindeled mellem en fyldig Repræsentation for Special-Engroshandelen og de Tusinde Kolonialmedlemmer Landet over, der daglig falbyder og afsætter vedkommende Huses Varer.

Med Tilfredshed konstaterer vi, at man efterhaanden har fundet Forstaaelse af den mægtige Faktor i Afsætningsvilkaarene, som Kolonialhandelens Medhjælpere udgør.

Glædeligt Nytaar!

Annonce-Administrationen.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen, Horsens.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Hafnia originale skattefri Porter den første skattefri Porter
Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1913. 13de Aargang.

FABRIKSLOVENS REVISION.

FOLKETINGS-UDVALGET, der behandler Fabrikslovens Revision, beskæftiger sig fremdeles — endnu et Aar efter at Indenrigsministeren fremsatte sit Forslag — med den Række Andragender, Betænkninger og statistiske Undersøgelser, som dette Revisionsforslag, der berører mange af Erhvervslivets Omraader, har foranlediget.

For Handels- og Kontormedhjælperne vil Revisionsspørgsmaalet begrænse sig til et Par enkelte, men ingenlunde uvigtige Punkter: Fælles for hele Landet gældende Lærlingevedtægter og Indførelse af Siddepladser for Butikspersonale, — enkle Ændringer, der dels er en Følge af Lovens almindelige Hensigt, dels i nøje Overensstemmelse med dens beskyttende Tendens.

Vort Standpunkt til Vedtægts-Spørgsmaalet er udførligt klarlagt og motiveret gennem den redaktionelle Artikelserie i vor Tidendes Nr. 20—23, 1911, og efterfølgende Henvendelse, der netop er indsendt til Folketingsudvalget, gengiver i sammentrængt Form de af vor Centralorganisation rejste Krav vedrørende moderne og betryggende Beskyttelsesbestemmelser for Handels- og Kontorfagenes Lærlinge.

Til Folketingets Udvalg angaaende Fabrikslovens Revision.

Undertegnede Centralorganisation tillader sig herved at andrage det ærede Udvalg om, at man i Betænkningen om Fabrikslovens Revision vil tage Hensyn til vort i sin Tid fremsatte Ønske om at Bestemmelserne i den nugældende Lov § 1 2. Stk. vedrørende Kommunalbestyrelsernes Ret til ved en Vedtægt for Børn og unge Menneskers Arbejde i visse nærmere bestemte Arter af Erhvervsvirksomhed faar almindelig Lovkraft, idet de indgaar i Loven som en for hele Landet gældende Beskyttelse af den unge Arbejdskraft.

Som Motivering for dette vort Ønske skal vi anføre, at Erfaringen viser den nuværende Ordnings Utilstrækkelighed, eftersom et ringe, ofte tilfældigt Flertal i en Kommunalbestyrelse i adskillige Tilfælde har evnet at forhindre Vedtægtens Gennemførelse i fornævnte Bestemmelses Aand og tilsigtede Omfang. Herved er den humane Betragtningsmaade, der betinger Bestemmelserne, væsentlig afkræftet, uden at dette i rimelig Grad finder fuld Begrundelse i afvigende lokale Forhold.

I denne Forbindelse tillader vi os at henlede Opmærksomheden paa vort tidligere fremsatte, første Ønske om lovbestemt Indførelse af Siddepladser for Butikspersonale.

Forslag herom er i sin Tid udarbejdet af Arbejdsraadet og fremsat af den daværende Indenrigsminister under Forhandlingen om Butikslukningsloven af 19. Maj 1908, uden dog at finde Optagelse i Loven.

Vi tillader os derfor at henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa dette Anliggende, der efter vort Skøn fuldt vel kan bringes i Overensstemmelse med det foreliggende Forslags hygiejniske Momenter, og skal vi derfor høfligst henstille, at Bestemmelsen om Siddepladser for Butikspersonale optages i Forslaget i den af Arbejdsraadet anbefalede og af Centralorganisationen tidligere bifaldede Form.

Ærbødigst

Centralorganisationen af danske
Handels- og Kontormedhjælperforeninger.
Jens Johansen.

Andragendets sidste Afsnit tager ikke alene Sigte paa Lærlinge, men i lige Maade paa Butiksmedhjælpere og refererer sig til et af Centralorganisationen forlængst fremsat Reformforslag, der har en endog vidtrækkende hygiejnisk Betydning for mange af vore Standsfæller.

Vort Krav om Siddepladser for Butikspersonale hidrører fra vor første Kongres i 1902, og Arbejdsraadet foranstaltede paa Foranledning heraf en Undersøgelse, der fuldtud understregede Sagens Betydning. Saaledes udtalte Universitetets hygiejniske Laboratorium i en udførlig Paavisning af de fysiske Lidelser, den stadig staaende Stilling medfører, at saavel Laboratoriet som det kgl. Sundhedskollegium anser det for „meget ønskeligt, at der træffes Bestemmelser til at sikre Adgang til Siddeplads for Personer, som iøvrigt ved deres Arbejde er nødsagede til at tilbringe lang Tid i staaende Stilling". Denne Reform er altsaa sagkyndig belyst og lægevidenskabelig begrundet, ligesom Lægerne længe har paapeget de antydede skadelige Følger og deri funden Støtte hos Sygekasserne. Hertil kommer, at flere Lande som Frankrig, England, Tyskland, Belgien o. a. gennem en Aarrække har ordnet nævnte Forhold lovmæssigt.

Det indenrigsministerielle Butiksluknings-Forslag af

1907 indeholder en Bestemmelse om Siddepladser, der imidlertid maatte udgaa under de Vanskeligheder, hele Forslaget mødte paa sin Vej gennem Rigsdagen.

Nu rejser vi paany dette Spørgsmaal i en mere nærliggende Lov-Forbindelse, og vi kan allerede meddele, at det saavel som vort Forslag om Vedtægtsordningen har Ordførere indenfor Udvalget, der vil fremsætte vore Ønsker i begge Henseender. Dette vil med Henblik paa Vedtægts-Affattelsen sige, at Hviletiden i Loven fastsættes til Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 6 Morgen med en Højstarbejdstid af 10 Timer, undtagen 7 Dage før Jul og Aftenerne før Folkekirkens Helligdage. Bestemmelserne bør naturligvis omfatte saavel Kontor- som Butikslærlinge, og Lægeundersøgelse samt Sundhedsattest være forpligtende for Handels- og Kontorfagets som andre Lærlinge.

Internationale Hjælpesprog.

DER siges tit om vor Tids Mennesker, at de savner Idealisme, og at de ser altfor nøgternt paa Mennesker og Forhold; men de i den senere Tid her i Bladet fremkomne Indlæg med Anbefalinger af internationale Hjælpesprog viser rigtignok det modsatte.

De i forskellige Lande dannede Esperanto-Foreninger har gennem Kongresser, Blade etc. etc. af yderste Evne gjort Propaganda for deres Kunstprodukt, og saa længe man i al Almindelighed vilde „lyksaliggøre" Menneskeheden dermed, var der ikke megen Grund til at tage disse Idealister altfor alvorligt; men da man nu med en Iver, der var et bedre Formaal værdig, med Vold og Magt vil have Handelsfolk til at lære Sproget, turde det maaske ikke være overflødigt at tage til Genmæle derimod, navnlig da smarte Handelsakademi-Bestyrere maaske vilde vejre Forretning i at reklamere med Undervisning i „Fremtidens Universalsprog" Esperanto eller Ido.

Rent teoretisk set vilde det uimodsigeligt være et Gode, om alle Mennesker talte ét Sprog, og hvilken Masse Tid og hvor meget Arbejde vilde man ikke kunne spare, saafremt der ikke var noget, der hed fremmede Sprog; men ser man fornuftigt paa Forholdet, vil man ikke kunne undgaa at indrømme, at der aldeles ingen Udsigt er til at føre Sprogforholdene tilbage til Tiden før Babelstaarnet. I vor Tid gaar Udviklingen i den stik modsatte Retning: Norge har sin Maalbevægelse, Rusland har lettiske, estniske, lithaviske og Gud véd hvor mange Maalbevægelser, og hvert Land stræber efter at give ethvert Begreb sit for Landets Sprog ejendommelige Udtryk.

Foreløbig vil Esperantisterne imidlertid nøjes med at gøre Esperanto til et internationalt Hjælpesprog, og man paastaar allerede at have opnaaet Resultater; men mon disse ikke for største Delen kun eksisterer i Fanatikernes Fantasi.

En virkelig og udstrakt Benyttelse af Esperanto vilde ogsaa have sine Vanskeligheder, idet ethvert levende Sprog har sin Udvikling, medens Esperanto som Hjælpesprog kun vilde være et dødt Sprog, og en Udvikling vilde saaledes være i høj Grad vanskeliggjort; og en Udvikling af Sproget til Universalsprog eller noget i den Retning kan man rolig se bort fra, ingen Digter eller Forfatter og næppe nogen Videnskabsmand vilde benytte Sproget. Men last not least vilde Esperanto være overflødigt, og der vilde aldeles intet være vundet, om Sproget vandt Fodfæste som Hjælpesprog, thi det turde dog være alle bekendt, at Engelsk i saa Henseende har erobret en Førerstilling, og at det hvert Aar som Hjælpesprog breder sig videre og videre over Jorden, og den Paastand, at Tyskland eller Frankrig etc. aldrig vilde gaa med til, at Engelsk blev internationalt Hjælpesprog, er selvfølgelig rent hen i Vejret, idet de Herrer Tyskere eller Franskmænd ikke vil blive spurgt; men Forholdene vil udvikle sig uden Hensyn til deres Ønsker. Engelsk har desuden den store Forskel, at det er Modersmaal for en meget stor Del af Klodens Beboere, og selv Esperantisterne er vel ikke saa taabelige at tro, at Nationernes lavere Klasser vilde lære Esperanto.

I vore Dage maa Handelsfolk lære fremmede Sprog, og da Engelsk og Tysk kommer i første Række og derefter Fransk eller maaske hellere et af de nyere Sprog Russisk eller Spansk, og saa at sige alle Handelsfolk har ringe Tid til deres Raadighed, bliver ingen Tid tilovers til at lære Esperanto; thi enhver, der har haft Lejlighed til at benytte fremmede Sprog i Praksis, vil vide, at der kræves overmaade megen Tid og meget Arbejde til at bringe det saa vidt, at man nogenlunde behersker et Sprog; og den Paastand, at man i paagældende Land hurtigt og uden Besvær kan lære Sproget fuldstændigt, er det rene Nonsens. Det vil sikkert ogsaa være unødvendigt at lære Esperanto; thi at Kendskab dertil skulde blive regnet for et Plus, og da langt mindre blive forlangt, turde være umuligt at bevise.

Handelsfolk burde derfor ikke støtte Esperanto-Bevægelsen men tværtimod bekæmpe den; thi den vilde i uheldigste Fald — eller som Esperantisterne vilde sige i heldigste Fald — kun medføre, at der blev endnu et Sprog at lære.

Sct. Petersburg, Decbr. 1912. *Alfred Kihlstrøm.*

Internationalt Rundskue.

TYSKE FORBUNDS SOCIALE SAMVIRKSOMHED.

Tre tyske Medhjælperforbund, „Verband Deutscher Handlungsgehülfen", „Deutscher Verband kaufmännischer Vereine" og „Verein für Handlungscommis von 1858", der tilsammen omfatter ca. 300.000 Medlemmer, har i December f. A. etableret et socialt Arbejdsfællesskab. Hensigten er at opnaa Fællesoptræden i socialpolitiske Spørgsmaal og fremtidig undgaa, at de paagældende Forbund modarbejder hinanden, idet der dog sikres dem en vis og ret udstrakt Bevægelsesfrihed vedrørende eventuelle Særstandpunkter. — Forbundene hører til de ældste og i fagorganisatorisk Henseende mindst mobile blandt tyske Medhjælperforeninger. Dette gælder i Særdeleshed sidstnævnte Forening.

Samarbejdet skal bl. a. omfatte Engageringsvæsenet. Bemærkelsesværdig er Bestemmelsen om, at Forbundene forpligter sig til kun at udbyde Pladser med en Minimalgage for Medhjælpere over 18 Aar af Mk. 960.—, og med Kost og Logis Mk. 360.—; i Byer paa over 100.000 Indbyggere fastsættes Minimalkravet til Mk. 1080.—, og for Ansøgere over 20 Aar Mk. 1200.—. For Medhjælpere under 18 Aar skal det være tilladt at udbyde Engagementer paa ca. Mk. 800.—. Disse Minimalsatser er dog kun gældende for mandlige (de nævnte Forbund optager ikke Kvinder) og faglærte Medhjælpere, men betegner i Virkeligheden en Taktikforandring indenfor de gamle Forbund, idet Kravet om Minimalgager hermed for første Gang fremsættes. — Et Tidens Tegn!

MOD KONKURRENCEKLAUSULER I TYSKLAND.

I Slutningen af November 1912 afholdtes i Rigsdagsbygningen i Berlin et tre Dages Møde mellem Repræsentanter for 430.000 organiserede Medhjælpere, Delegerede fra Principalorganisationerne og Repræsentanter for Rigsregering og Rigsdag. Forhand-

lingsemnet var Revisionen af Konkurrenceklausulen i den tyske Handelslovbog.

Samtlige Medhjælperrepræsentanter udtalte sig principielt for Klausulens fuldstændige Annulering. Man opnaaede imidlertid ikke Enighed med Principalerne desangaaende, hvorimod det endelig lykkedes at forene de afvigende Anskuelser i en Række Ændringer til Revisionsforslaget, hvorved Konkurrenceklausulens rigoristiske Bestemmelser væsentlig udlignes. Om Forslagets endelige Skæbne skal vi senere berette.

AMERIKANSK MEDHJÆLPERBEVÆGELSE.

De egenartede, fra europæiske Forhold vidt forskellige Vilkaar, hvorunder Medhjælperne i U. S. A. lever og arbejder, synes lidet gunstige for Organisationsidéens Udbredelse. Medhjælperforbundet „Retail Clerck' International Protective Association" er i hvert Fald forholdsvis svagt, idet Medlemsantallet kun udgør ca. 15.000. Iøvrigt giver den foreliggende Aarsberetning kun knappe Oplysninger til Bedømmelse af Organisationens financielle og Medlems-Styrke, Afdelings-Antal o. l.

Forbundet tilhører den amerikanske Fagforenings-Central „American Federation of Labour".

De samlede Indtægter 1911—12 androg 70.425 Dollar. Hovedudgifterne fordelte sig paa Syge- og Begravelsesunderstøttelse 25.880 Doll., Forbundsorganet 14.600 Doll., Agitation 6.860 Doll., Gager 11.480 Doll. Forbundets samlede Aktiver udgør 33.200 Doll.

„R. C. I. P. A." har i afvigte Aar afholdt sin 15. Kongres i Columbus, Ohio. Kongressen overværedes af flere officielle Repræsentanter, bl. a. Byens Borgmester, og aabnedes som det hyppigt er Skik ved amerikanske Fagforeningsmøder af en Gejstlig, der indledede Kongresarbejdet med en Bøn. Af de faa vigtige Beslutninger, der toges, var 8-Timers-Dagen som principielt Krav det mest bemærkelsesværdige. Dog synes det endnu at have lange Udsigter med denne Fordrings Virkeliggørelse.

BRANDFAREN I ENGELSKE VAREHUSE.

Ved et nylig afholdt Brandofficersmøde i England holdt en kendt Brandchef et interessant Foredrag om ovennævnte Emne, idet han særlig dvælede ved Brandfaren i de store Manufakturforretninger. Taleren kritiserede skarpt de aldeles uforsvarlige Byggeforhold, der ofte raader paa Grund af mangelfuld Kontrol fra Myndighedernes Side. Indehavernes Profitjageri medfører, at Kost- og Logisystemet hyppigt forekommer, og over 100 Personer derfor kasserneres i de øverste Etager i saadanne brandfarlige Bygninger, hvorom Taleren hævdede, at de var mindre sikre Tilflugtssteder end Krudttaarne! — „Jeg paastaar", sagde Tal., „at slige Forretninger i Tilfælde af Brand er farligere for det Personale, der opholder sig i dem, end hvilket som helst Teater eller Koncertsal, opført under Myndighedernes Tilsyn."

Vor engelske Broderorganisation har i aarevis angrebet disse Tilstande, og dens Agitation har i den sidste Tid faaet Vind i Sejlene, foranlediget af en nylig stedfunden Butiksbrand i Kensington, hvor flere Medhjælpere mistede Livet. — Organisationen har forberedt et Lovforslag mod dette Uvæsen; Forslaget indbringes i Parlamentet om kort Tid.

Statistiken kommer!

Tilsagn fra Handelsministeriet.

AFDELINGERNE i Kjøbenhavn afholdt den 30. Septbr. et stort offentligt Møde angaaende Handels- og Kontormedhjælpernes sociale Stilling. Mødet overværedes bl. a. af Herr Kontorchef Krenchel som Repræsentant for Handelsministeren, der paa Grund af Sygdom var forhindret i at følge vor Indbydelse, og Mødet sluttede med Vedtagelsen af følgende Resolution:

„En Forsamling paa flere Hundrede Handels- og Kontormedhjælpere udtaler det ønskelige i, at der tilvejebringes en Statistik vedrørende Handels- og Kontormedhjælpernes Løn- og Arbejdsforhold, og henstiller til Ministeriet for Handel og Søfart, at der fremskaffes en saadan."

Kontorchef Krenchel udtalte, at han var sikker paa, at Handelsministeren vilde tage sig varmt af det i Resolutionen fremsatte Ønske, og denne Forvisning viser sig nu at være rigtig, idet vort Hovedkontor umiddelbart før Redaktionens Slutning har modtaget en Skrivelse fra Handelsministeren, hvori denne slutter sig til Tanken om en almindelig statistisk Undersøgelse af Medhjælpernes Løn- og øvrige sociale Vilkaar, idet Ministeriet iøvrigt forventer, at vor Organisation yder Assistance ved Materialets Indsamling. Vedrørende Undersøgelsens Omfang og Gennemførelse, henstiller Handelsministeren, at Centralorganisationen træder i Forbindelse med Statens statistiske Bureau.

I kommende Numre skal vi nærmere komme tilbage til denne vigtige Sag, idet vi sluttelig paapeger, at den Statistik, der hermed stilles i Udsigt, vil være af den største Betydning for en omfattende og saglig Bedømmelse af vor Stands sociale Stade.

Bag Pult og Disk.

En „nobel" Principal.

DER hændte forleden en Episode her i Byen, som fortjener at kendes af vore Medlemmer Landet over, da den er betegnende for, hvad en Principal i vore Dage kan tillade sig at byde sine Medhjælpere.

En Købmand havde engageret en Medhjælper til Tiltrædelse den 1ste. Der var ikke ved Ansættelsen, som skete skriftligt, fastsat nogen bestemt Opsigelsesfrist, og maa det derfor antages, at den almindelige og normale Opsigelsesfrist er gældende i dette Tilfælde.

Medhjælperen tiltraadte altsaa Pladsen den 1ste, men allerede samme Aften meddelte Chefen, at han „desværre ikke kunde bruge ham", da han var for lille af Vækst; — han „præsenterede sig for lidt", sagde Købmanden.

Hvis denne nu havde sagt Medhjælperen op med 3 Maaneders Varsel, saa er der jo ikke noget at sige til det; men han bad ham om at rejse straks, og han rejste uden Modsigelse.

Det fortjener dog at bemærkes, at Principalen var saa „ædelmodig" at godtgøre Medhjælperens Udgifter til Rejsen.

Et saadant Tilfælde taler et eget tydeligt Sprog. Det lærer os, at vi ikke tør forlade os paa Barmhjertighed endsige Retfærdighed fra vore Principalers Side, lærer os, at vi kun kan stole paa os selv.

Hvis denne Medhjælper havde været Medlem af vor Organisation, kunde han have henvendt sig til den herværende Afdelingsledelse og forespurgt, hvorledes han skulde forholde sig i et saadant Tilfælde, og vor Organisation vilde da paatage sig at skaffe Medhjælperen hans soleklare Ret.

Nu maatte han altsaa som Følge af egen Uvidenhed eller Ligegyldighed finde sig i en aldeles vilkaarlig og uretmæssig Behandling af en hensynsløs og inhuman Principal.

Man hører saa ofte den Paastand fremsat af Udenforstaaende, at de ikke har Raad til at være Medlemmer af vor Organisation. — Lad os dog snart blive forskaanede for denne Snak. Naar vore ærede Kolleger har Raad til at gaa med „Sølvstok og høj Hat", som Herr Mich. Nielsen saa træffende skriver, har de virkelig ogsaa Raad til at være Medlemmer af vore Foreninger,

af Centralorganisationen, der — uden Indblanding i Partipolitik — vil varetage Standens sociale Interesser.

Randers, December 1912. *Aage S. Leth.*

En Ferierejse til Udlandet.

SKAL en Fællesrejse i Sommerferien bringes til Udførelse, er det indenfor vore Kredse uden Tvivl hensigtmæssigt at faa den planlagt i meget god Tid.

Især maa de fleste i Tide indrette sig i økonomisk Henseende, idet en saadan Rejse naturligt er dyrere end en almindelig Rekreationsferie.

Saavel for at sikre Deltagerne til sin Tid den fornødne Rejsesum og gøre Tegningen til Rejsen effektivt bindende, maatte denne derfor være forbunden med en maanedlig Indbetaling til det Udvalg, der fik med Arrangementet at gøre, og naar disse Maanedsrater skulde være overkommelige ogsaa for de mere beskedent gagerede Medlemmer, blev det ikke for tidligt om Planen lagdes og Tegningen skete allerede i Februar.

Derfor skal jeg her fremsætte en Rejseplan, som for Medlemmer fra Sjælland og Fyn har Kjøbenhavn til Udgangspunkt og spænder over ca. 5 Dage.

Man tager til Malmö eller Helsingborg, beser flygtigt Byen og befordres pr. svensk Rutedamper om Natten til Göteborg, hvor der er $^1/_2$ Døgns Ophold, som den interessante Handelsby og en Rejse til Trollhättan lægger fuldt Beslag paa. Med samme Damper gaar Rejsen næste Nat til Kristiania, hvor man ankommer om Morgenen.

Her vil Byen, Ture til Fjælds og Samvær med norske Kolleger optage ca. 3 Dage, hvorefter Hjemrejse finder Sted.

En Beregning af de faste Udgifter paa en saadan Rejse ser saaledes ud: Billetter til Malmö 1.50 (eller Helsingborg 2.50), Dpr. 2. Kl. Malmö—Kristiania 12.50, Bane Trollhättan 4.40. Dpr. 2. Kl. Kristiania—Kjøbenhavn 17.00, ialt til Billetter Kr. 35.40, hertil kommer 5 Dages Kost og 3 Døgns Logi ca. 35.00.

Naar de løse Smaaudgifter lægges til, bliver Udgiften til hele Turen ca. 80—85 Kr., naar man da ikke vil ekstravagere.

For Rejsefæller fra Jylland ligger Turen ogsaa godt, idet man over Frederikshavn kan støde til i Göteborg. Billet Aalborg—Göteborg er 6.40, fra Aarhus 10.10, Fredericia 11.30, men til Gengæld har de kun Rejsen Göteborg—Kristiania at betale.

For dem vil Hjemturen gaa fra Kristiania direkte pr. Damper til Frederikshavn og pr. Bane videre (Kristiania—Aarhus 18.25 for 2. Kahyt og 3. Kl. Bane, andre Byer forholdsvis).

De jyske Kolleger vil Turen altsaa blive lidt dyrere for, fra Aarhus ca. 10 Kr. dyrere end de førnævnte 80—85 Kr.

Kjøbenhavn, 9. Januar 1913. *N. Kristensen.*

Til Kongressisterne 1915!

UNDER ovenstaaende Overskrift er Herr Sten Vandborg i Horsens ude efter specielt vi fire Aarhus-Delegerede for vor Deltagelse i Kongresforhandlingerne i Kjøbenhavn, men trods det at Herr V. ikke venter at faa et Svar — det skulde vel ikke være fordi han i sit stille Sind tænker, mon Du i Grunden ikke her er kommen ud paa Glatis S. — saa kan jeg dog alligevel ikke undlade dette.

Først maa jeg bestemt tilbagevise Insinuationen om, at vi var Delegerede med bundne Mandater; det er vi, som Herr V. ogsaa bemærker, for gamle Organisationsmænd til at lade os vælge paa. Derefter vil jeg underrette V. om, at ihvert Fald for mit Vedkommende — jeg kan jo kun svare for mig selv — var mit „Stemmer ikke" vel overvejet, da det blev afgivet, og saa meget Parlamentariker er jeg dog, at jeg med største Ro kan være med til at udkaste „Stemmer ikke" og „Nej"-Stemmer for en Beretning, som jeg er aldeles overbevist om alligevel vil blive vedtaget, endog med stor Majoritet.

At det, at enkelte Delegerede ikke mener at kunne stemme for en Beretning, skal kunne kaldes Tilbagegang, som Herr V. gør, kan jeg ikke indse; tvertimod, vilde jeg være tilbøjelig til at kalde det Fremgang, idet det dog viser, at der endnu er Medlemmer af Organisationen, der ikke hylder den ærede Hovedbestyrelses gentagne Gange proklamerede Sætning: „Vi alene vide".

Det maa glæde vor Redaktør at sè, at der dog er nogen, og at navnlig Herr V. er fornøjet med at læse Kongresreferatet, jeg er det nemlig ikke, thi udover Aabnings-Talen og Gæsternes Taler finder jeg kun udførligt Referat af Forretningsførerens og navnlig Dirigenternes (d'Herrer Vilh. Hansen og Andreasen) ikke altid lige beskedne Taler, og saa selvfølgelig Hovedbestyrelsesmedlemmernes; de øvrige Delegeredes Talestrøm er, hvor den overhovedet refereres, saa beskaaret, at man mange Gange daarligt kender den igen.

Herr V. slutter af Kongresreferatet, at Flertallet paa Kongressen ejheller anerkendte den af os fire Delegerede benyttede parlamentariske Form som heldig, og at det var af den Grund Aarhus-Forslagene fik saa krank en Skæbne. Jeg er tilbøjelig til at have samme Mening, og jeg kunde forstaa, om V. havde benyttet den Grund til at paavise Tilbagegangen istedetfor den anførte; thi det beviser netop, at Medlemmerne ikke har været kræsne nok med Valget af de Delegerede; thi naar det, der passerede paa sidste Kongres hvad Stemmeafgivningen angaar, kan lade sig opføre, saa siger jeg, hvad forøvrigt ogsaa var min Overbevisning paa selve Kongressen, saa har en Del af de Delegerede kun været „Stemmekvæg", der ikke har nogen selvstændig Mening, men lader sig rive med af fra enkelt Side opflammende Ordfyrværkeri.

Lad os derfor ikke drøfte den parlamentariske Form, der blev benyttet paa sidste Kongres, og ejheller den der skal benyttes paa den kommende, gjorde denne ikke anden Virkning, saa fik vi dog rodet lidt op i Andedammen og fik valgt enkelte nye — og lad os haabe virksomme og dygtige — Mænd ind i Hovedbestyrelsen, der trængte haardt til nyt Blod ude fra Provinsen, men lad os i Stedet for at rette Opfordringer til Kongressisterne i 1915 — det er forøvrigt i god Tid Herr V. begynder dermed — raabe et „Vagt i Gevær" til alle Centralorganisationens Medlemmer og lægge dem paa Sinde: Vælg som Tillidsmænd kun Mænd, der véd hvad de vil og kan.

Aarhus, den 10. December 1912. *Carl Knudsen.*

Ovenstaaende „Behageligheder" foranlediger os ikke til Imødegaaelse, dels fordi Herr K.s Indlæg væsentlig angaar nu afgjorte Spørgsmaal, dels ogsaa efterdi Angriberen i sin Iver for at ramme Personerne giver sig selv saadanne Blottelser i Udfaldet, at vi tør overlade Bedømmelsen til Læserne og — i Særdeleshed — de Delegerede! *Red.*

Det akademiske Kvarter.

JEG ser i det dansk-slesvigske Blad „Heimdal", at en Indsender foreslaar, at det ved Møderne dernede meddeles, at fra Nytaar begynder alle Møder præcist. Det kan der være noget i, tilføjer Bladets Redaktion. Ja, det kan der være ikke saa ganske lidt i, og jeg synes, at der ogsaa kan være en hel Del i at lade Indsenderens Forslag blive kendt i videre Kredse. Det er paa-

faldende saa lidt præcise vi er her hjemme, naar vi skal til Møder, Foredrag, Generalforsamlinger o. l. Hvorfor er vi mon egentlig det? Og hvorfor er vi det saa ikke ogsaa, naar vi skal i f. Eks. Teatret, eller — for at tage en anden Yderlighed — i Kirke? Det har tit forbavset mig. Ske kan det jo nok, at en eller anden Efternøler ogsaa her kommer halsende, men man ser paa ham, at han er ligefrem helt ked af det, og at han skammer sig over at løbe Spidsrod mellem de mange kritiske Blikke. Men skal man til et Møde, tager man det ikke saa nøje. „Det er saamænd ikke begyndt endnu," ræsonnerer man og giver sig derfor god Tid. Ræsonnementet er desværre i de fleste Tilfælde rigtigt nok; men hvortil denne Forskel mellem Møder, mellem Kirkegang og mellem Teaterforestillinger? Det er kun lidet hensynsfuldt overfor de af èns Medmennesker, der er mødte præcist, og endnu mindre hensynsfuldt overfor den, der ved det paagældende Møde skal føre Ordet. Ogsaa paa Møderne kan der være Forskel, og det er, som tages der større Hensyn til offentlige Møder end til Forenings- eller Medlemsmøder. „Det akademiske Kvarter" er et Begreb, der har slaaet saa dybe Rødder i Bevidstheden, at det uadskilligt er knyttet til vor hele Gøren og Laden. Og det er ikke noget, som særligt kendetegner den ene Stand fra den anden, eller det ene Menneske fra det andet. Men det er noget, som er i højeste Grad utiltalende og ubehageligt for dem, der er skabte til mere Præcished eller er nødte til at være præcise. Nogen Tid til at „samle sig sammen" skal man maaske have, men naar det obligate „akademiske Kvarter" strækker sig over halve, tre kvarte eller hele Timer, da er det for meget af det „gode", og da er der ikke længere Tale om Undskyldning for Forsinkelsen, men kun om gammel Slendrian og daarlig Vane. Det skal vi søge overvundet, og jeg synes det er en smuk Opgave for os Unge at tage op. Alle vi indenfor Afdelingerne kender i Praksis „det akademiske Kvarter"; men hvad skal vi egentlig med det? Vi har slet ingen Brug for det, men gør vi os for megen Brug af det, vil vi hurtigt erfare, at det misbruger os. I Forretningen er vi præcise. Hvorfor? Fordi vi skal; fordi det er Pligt. I Foreningen er vi upræcise — kommer enten for sent eller kommer slet ikke. Hvorfor? Fordi dér er ingen autoritær Kontrol, — det er en frivillig Sag. Det er egentlig trist, at vi langt hen i Livet skal føle Skolemesteren over Nakken. Thi dette Skolemester- og Barnepige-System er jo dog ganske nedværdigende for voksne Mennesker. Og vi har ej heller Brug for det. Derfor synes jeg, at vi stiltiende skulde indgaa den Overenskomst med hverandre, at vi stryger baade „det akademiske Kvarter" og Systemet — fra Nytaar!

Horsens, Decbr. 1912. *Chr. Drost.*

Engageringssvindel.

Advarsel mod engelske „Pladsanvisnings-Bureauer".

KOLLEGER, der søger Stilling i England, bør undgaa de engelske Engageringsbureauer, fordi der bag disse Privatforretninger hyppigt skjuler sig svindelagtige Foretagender. Af Hensyn til de talrige Danske, der søger Ansættelse i engelske Firmaer som ogsaa fordi de nævnte „Pladsanvisnings-Bureauer" gennem Annoncer o. l. Bekendtgørelser begynder at søge Klienter i Skandinavien, skal vi særlig advare mod et Par af de mest smarte Foretagender i denne Branche.

En vis W. Lockhart, London W 147, Pordnall Rd., Paddington, søger saaledes i den sidste Tid Forbindelse med pladssøgende Medhjælpere for London. Hensigten er imidlertid udelukkende at franarre godtroende Kolleger et ret betydeligt Indskrivningsgebyr, idet bemeldte Person, der lever under mislige Forhold, ikke har nogensomhelst Kontakt med Firmaer i City.

E. W. Waldorf & Co., London 91 A, Hatton Garden, Holborn Circus E. C., benytter en anden Fremgangsmaade, der dog har samme Maal som fornævnte. W. & Co. er „Filantroper", idet dette Bureau ikke forlanger Gebyrer af de Pladssøgende, men de skal blot „indmelde" sig i dets Engageringsvirksomhed. Halvaarsbidraget udgør 10 sh., der straks indbetales. Hele „Virksomheden" bestaar kun i at indkassere dette Beløb.

Foreign Clerks Association er en ny Udgave af Waldorf & Co.. med samme Arbejdsmetode, kun hedder Medlemsbidraget her „Indskud for 6 Maaneder", men andrager ligeledes 10 sh.

Dette er imidlertid kun Eksempler paa den Engageringssvindel, der florerer i England, og som finder Udtryk i talrige tvivlsomme Foretagender af lignende Art, hvorfor vi henstiller til Kolleger, der uden Engagements eller nærmere Kendskab til Forholdene agter sig dertil, aldrig at søge Pladsanvisnings-Bureauernes Mellemkomst, men i det Sted indhente nærmere Oplysninger gennem vor Organisation.

Butikslukningslovens Revision var til 1. Behandling af Folketinget den 10. ds. Dr. phil. Edvard Larsen fremsatte i en udmærket Tale Centralorg.s Standpunkt.

Udførligt Referat i næste Nr.

Conto pro diversi.

HOVEDBESTYRELSESMØDE.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse afholdt sit ord. halvaarlige Møde d. 12. ds. paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn. Mødet, der varede hele Dagen, behandlede en omfangsrig Dagsorden, omfattende en Snes Forhandlingsemner. — Foruden den sædvanlige Beretnings- og Regnskabsaflæggelse, drøftedes saavel den forestaaende Revision af Fabriksloven (Lærlingevedtægterne) som Butikslukningsloven. Der toges Beslutning vedrørende Centralorg.s Standpunkt dertil, og det vedtoges at iværksætte en omfattende Agitation desangaaende som ogsaa for Organisationen i al Almindelighed. — Desuden drøftedes en Række administrative, agitatoriske o. a. Anliggender.

Udførligt Referat følger i næste Nr.

„TILGANG FRABEDES!"

„Appellen", de kjøbenhavnske Afdelingers Maanedsskrift, bringer i sit December-Nr. en Advarsel til pladssøgende Medlemmer mod, forinden nærmere Konference med Afdelingskontoret, at modtage Engagement hos: N. P. Brandt, Remmefabrik, Falkoneralle 114, Th. Frederiksen, Tapethandler, Falkoneralle 50, H. G. Klugmann, Konserves m. m., Raadhusstræde 6 og Marius Petersen, Urtekræmmer, Blaagaardsgade 35.

Naturligvis et det kun i sin Orden, at vore Medlemmer advares mod Engagementer, der byder daarlige Arbejdsvilkaar, og „Appellen"s Ledelse fortjener Anerkendelse for herved at have kædet en ny Opgave til det lille Blads øvrige.

„Appellen", der stadig viser sig fuldt hensigtssvarende, har nylig skiftet Redaktør, idet Herr Chr. Karlsen har ønsket at fratræde og derfor er erstattet med Herr N. Kristensen.

„WHAT DENMARK IS DOING"

er Overskriften paa en Artikel i sidste Nr. af vort engelske Broderorgan „The Shop Assistant", — hidrørende fra en Opsats, som Mr. John Turner har offentliggjort i „Trait d'Union". — Efter at have omtalt vor Syvluknings-Agitation, Protestbevægelsen mod „den statsunderstøttede Konkurrence", vore øvrige socialpolitiske Opgaver og opnaaede Resultater, giver Artiklen en Række koncise Oplysninger vedrørende Centralorganisationens indre Virksomhed, Fremgang i Medlemstal, understøttende Institutioner, o. s. v. paa Grundlag af de i vor Kongres-Beretning indeholdte Data.

Forfatteren skriver, at han „har faaet en meget høj Mening om det danske Folk, i Særdeleshed om Handels- og Kontormedhjælperne. Man lægger Mærke til, hvor overordentlig ensartet vore danske Venners og vore Maal og Midler er. Jo mere man kender til den internationale Bevægelse, desto bedre forstaar vi, at vi er delagtige i en fælles Sag, der spænder over hele den civiliserede Verden. Vore Besværligheder er de samme, lige til Konkurrencen med de pensionerede Militære. Den internationale Medhjælper-Føderation bringer os i Berøring med hverandre; den er blevet en nødvendig Del af vor organisatoriske Virksomhed."

„SPEJDER"-BUREAUET I AARHUS.

Foranlediget af vor Meddelelse i Nr. 24, 1912, har vi modtaget en Redegørelse fra Bureauets Leder, Herr F. L. W. Holm, der bl. a. skriver:

„Jeg ser med Beklagelse, at Forfatteren af omtalte Artikel har haft en mangelfuld Evne til at opfatte Tanken og Hensigten med vor Oplysnings-Afdeling, hvorfor jeg saa godt jeg formaar, skal søge at stille Sagen frem i sit rette Lys.

Hensigten med Oplysningsbureauet er absolut ikke at udspejde og udspionere d'Herr Medhjælpere, hvorimod vi vil søge igennem den Afdeling at befri Cheferne for daarlige og uhæderlige Medhjælpere, og Medhjælperne for de Kolleger, der kaster et smudsigt Skær over hele den danske Handels- og Kontormedhjælper Stand.

Derfor er Tanken overalt bleven modtaget med Venlighed hos de Chefer og Medhjælpere, der har haft Forstaaelse af den Gavn,

Bureauet vil være for Handelsstanden. Vi vil stadig være villige til at give de ærede Medhjælpere alle ønskede Oplysninger om vor Arbejdsmetode, saa d'Herrer vil indse, at Forfatteren af nævnte Artikel har været mindre godt underrettet."

Disse „Oplysninger" vidner ikke netop om „Dansk Detektiv- og Oplysningsbureau"s Skarpsindighed, thi man kan fornuftigvis ikke skaffe Cheferne „aldeles paalidelige Oplysninger om Medhjælpernes Vandel saavel i som udenfor Forretningen" uden derved, at man udspejder og udspionerer dem. Og denne erhvervsmæssige Snadren i Folks Privatliv kan følgelig lige let gaa ud over Hæderlige som Uhæderlige.

Herr H. kan derfor føle sig beroliget hvad angaar vore „mangelfulde Evner", — hans egen „evnerige" Redegørelse er i sig selv et, ganske vist overflødigt, Bevis paa vor Kritiks Berettigelse.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. 23. Oktober talte Herr N. C. Nielsen, Kolding, om Ludvig Holberg. Herr Nielsens Foredrag var udmærket og paahørtes med stor Interesse.

30. Oktober afholdtes den ordinære Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning om den forløbne Periode. Beretningen godkendtes. Det samme var Tilfældet med Regnskabet. Derefter foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, A. Andersen og V. Lennartz, Valg af 2 Suppleanter, Frk. Wenk og Frk. Truelsen, hvorefter Dagsordenens vigtigste Punkt, Kontingentnedsættelsen, behandledes. Det vedtoges, at Kontingentet fremtidig skulde andrage Kr. 1.50 og Kr. 0.50 i Stedet for som tidligere Kr. 2.00 og Kr. 0.75.

6. November afholdtes selskabelig Sammenkomst med Lotterispil og Bal. Overskudet var nærmest negativt.

13. November arrangeredes et offentligt Agitationsmøde med Herr Jens Johansen, Kjøbenhavn, som Taler. Herr Jens Johansen holdt et godt og rammende Foredrag, og Mødet var efter vore Forhold ret vellykket. Mødet omtaltes i to af Byens Blade, medens det tredie bragte et udførligt Referat. Efter Foredraget fandt en kort, men livlig Diskussion Sted.

20. November. Oplæsning af Herr Skrædder Petersen.

11. December havde Herr Journalist Chr. Drost, Horsens, velvilligst stillet sig til Afdelingens Disposition. Herr Drost holdt et længere, fortrinligt Foredrag om, hvorledes en moderne Avis bliver til. Foredraget paahørtes med usvækket Interesse af den ganske vist ikke ret talrige Forsamling.

Derefter proklameredes Juleferie paa ubestemt Tid.

Anne M.

Kjøbenhavn. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdes i Lokalerne, Kongens Nytorv 8, 3, Tirsdag d. 4. Februar Kl. 9 pr. med følgende Dagsorden: 1) Beretning, 2) Forslag fra Fællesbestyrelsen om Ansættelse af en fuldtlønnet Formand, 3) Indkomne Forslag, 4) Eventuelt. Forslag til Generalforsamlingen maa være Kontoret i Hænde senest den 29. Januar.

Fællesbestyrelsen.

Samlige Afdelinger afholder ordinær Generalforsamling umiddelbart efter Hoved-Generalforsamlingen. Dagsorden: Valg af Bestyrelse.

Bestyrelserne.

Nykjøbing F. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag d. 16. Januar med Dagsorden: 1) Beretning fra Formanden, 2) Fremlæggelse af Regnskabet, 3) Valg af Formand, 4) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter, 5) Valg af Revisorer og Suppleanter, 6) Valg af Agitationsudvalg, 7) Eventuelt.

Jens Møller, Sekretær.

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag d. 23. ds. Aften Kl. $8^1/_2$ i Haandværkerforeningen med Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Kassereren fremlægger Regnskab, 3) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 4) Valg af Formand, 5) Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen, 6) Valg af 2 Revisorer, 7) Valg af Agitationsudvalg, 8) Eventuelt.

I Henhold til Afdelingens Love § 20 II, maa Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, være Bestyrelsen i Hænde senest 4 Dage inden Generalforsamlingens Afholdelse.

Der vil senere blive tilstillet Medlemmerne Kort med ovenstaaende Dagsorden.

Bestyrelsen.

Afleveret til Posten den 14. Januar.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

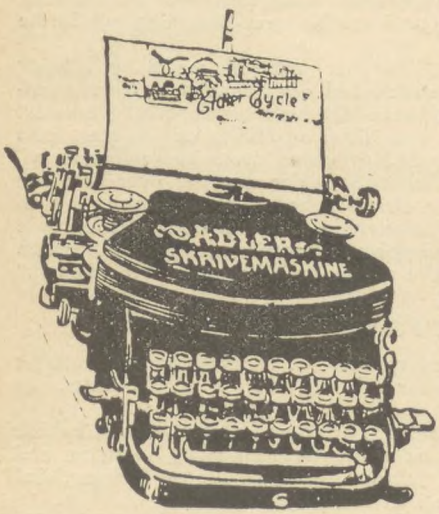

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.
Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang.
Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.
Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen, Horsens.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Hafnia originale skattefri Porter den første skattefri Porter
Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1913. 13de Aargang.

VORT ANDRAGENDE TIL RIGSDAGEN.

Til Regeringen og Rigsdagen!

UNDERTEGNEDE Centralorganisation tillader sig herved at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at den i Lov af 19/6 1908 om Tidspunktet for Lukningen om Aftenen af Butikker og Lagere fastsatte Lukketid ved den stedfindende Revision af Loven ændres til

at Lukketiden de 5 første Ugedage fastsættes til Kl. 7 Aften og i Dagene før Folkekirkens Helligdage fastættes til Kl. 9 Aften eller

at det overlades til Kommunalbestyrelserne ved lokale af Indenrigsministeriet godkendte Vedtægter at indføre fornævnte Lukketider for hele eller en Del af Aaret, saafremt den andragede Butikslukning ikke reguleres gennem en almengældende Lovbestemmelse.

Som Motivering for dette Andragende tillader vi os at henvise til den Udbredelse, den frivillige 7-Lukning allerede har opnaaet, væsentlig foranlediget ved det af vor Centralorganisation udfoldede Arbejde, der saavel indenfor de forskellige Befolkningslag som i Principalkredse har vundet Sympati for en Begrænsning af den endnu uforholdsmæssig lange Arbejdstid, mange Medhjælpere er underkastet.

Den frivillige 7-Lukning er saaledes helt eller delvis gennemført i Sommermaanederne i en Række Købstæder og endog hele Aaret i en større Provinsby.

Sluttelig skal vi tillade os at paapege

at Købstadsforeningens Repræsentantskab ved et afvigte Sommer afholdt Møde har udtalt sig for lovbunden 7-Lukning i Maanederne Juni/August,

at en af C. O. i Efteraaret 1912 foranlediget Afstemning blandt Butiksindehaverne i en Række Købstæder med et samlet Indbyggerantal af ca. 400.000 resulterede i, at over 80 % af de Adspurgte udtalte sig for lovreguleret 7-Lukning, og

at Arbejderorganisationer i et stort Antal Byer har udtalt uforbeholden Tilslutning til 7-Lukningen, hvad der med Henblik paa Arbejdernes Adgang til Aftenindkøb tør anses for en betydningsfuld Støtte for vort her omhandlede Ønske.

Undertegnede Centralorganisation udtaler sluttelig Haabet om, at den høje Regering og Rigsdag vil modtage ovennævnte Andragende velvilligt, saaledes at de Ønsker, der i saa Henseende næres af vor Stand, maa blive imødekommet ved Lovens Revision.

Ærbødigst

Centralorganisationen af danske
Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

FOLKETINGET OG SYVLUKNINGEN.

Et faatalligt Folketingsmøde behandlede den 10. Januar Indenrigsministerens Revisionsforslag til Butikslukningsloven. — Saavel i Salen som paa Tilhørerpladsen herskede der ved Mødets Begyndelse en til dette „Revisions"-Forslag vel afstemt Interesseløshed, der til Overflødighed understregedes i den første Bemærkning af Regeringspartiets Ordfører.

For os Medhjælpere er det ministerielle Forslag aldeles interesseløst; det byder intet som helst Fremskridt sammenlignet med Butikslukningsloven af 19/6 1908, og omend der i Bemærkningerne til Lovforslaget henvises til, at den frivillige 7-Lukning vinder Fremgang, tages der samtidig Afstand fra at give de vundne Resultater lovfæstet Form.

Hverken Venstres eller Socialdemokratiets Ordførere evnede at afvinde Revisions-Spørgsmaalet synderlig Interesse, endsige samle Tingets Opmærksomhed om et Forhandlingsemne, man uden Partiforskel lod til at skænke mindst mulig Agtpaagivenhed. Men det radikale Venstres Ordfører, Dr. phil. Eduard Larsen, fandt Lydhørhed hos Ting og Tilhørere, idet nye, hidtil delvis uænsede Synspunkter — Syvlukningen og det socialpolitiske Moment — droges ind i Forhandlingen, gav den Liv og aabnede et videre Udsyn over den i sig selv uanselige Butikslukningssag.

Dr. phil. EDUARD LARSEN.
Butiksmedhjælpernes dygtige Talsmand paa Tinge.

Dr. Eduard Larsens Tale — det bedste Indlæg i Medhjælperspørgsmaalet, der endnu er hørt i Folketingssalen — formede sig som en vægtig Argumentation for en Indskrænkning af Butiksmedhjælpernes Arbejdsdag, og som Taleren væsentlig øste af Centralorganisationens Erfaringer, understregede han dens faglige Reformarbejde og gav en sammentrængt, træffende Karakteristik af de uorganiserede Medhjælperes Indifferents. — Det var som skabte Dr. Larsens udmærkede Ordførerskab paa engang Aktualitet om dette saa upaaagtede Anliggende, og saavel Højres som Regeringspartiets Ordførere udtalte Sympati for 7-Lukningens Princip, ligesom Ministeren erklærede sig villig til Forhandling paa Grundlag af de faldne Udtalelser. — —

Faa Dage efter, den 12. Januar, vedtog Centralorganisationens Hovedbestyrelse omstaaende Andragende, hvori vort Standpunkt til Revisionsforslaget er formuleret og begrundet. Dette er yderligere fastslaaet gennem en omfattende Landsagitation. der i Løbet af en Ugestid er betegnet ved talrige offentlige Møder fra Hjørring til Nykøbing F., fra Ringkøbing til Rønne — Forsamlinger, som tilsammen taget, talte Tusinder af Principaler og Medhjælpere og hvis næsten enstemmige Udtalelser kræver Butikslukningslovens Revision i vort Andragendes Aand.

Medens vi efter Indenrigsministerens og Folketingsflertallets Udtalelser har anset det formaalstjenligt at begrænse vort Andragende til Butikslukningen, selv om vort Maal naturligvis er Arbejdstidens Begrænsning, har vi i den ensartet førte Agitation særlig fremhævet Arbejdstids-Spørgsmaalet ligesom dette stærkt pointeredes under den Forhandling, som en Deputation, bestaaende af Hovedbestyrelsesmedlemmerne A. C. Alsøe, Frk. Johanne Andersen og Vilh. Hansen med sidstnævnte som Ordfører, den 28. Januar førte med det paagældende Folketingsudvalg i Rigsdagsbygningen.

Om Landsagitationen, der tør betegnes som en agitatorisk Kraftudfoldelse, indenfor en knap tilmaalt Tid og vore Repræsentanters Henvendelse til Folketingsudvalget, vil næste Nr. af vor Tidende bringe Bud ud til de mange, der Landet over forventningsfuldt imødeser Revisionsforslagets Skæbne.

DR. PHIL. EDU. LARSENS TALE I FOLKETINGET.

EN LOV OM SOCIAL FORSORG.

DEN her til Revision forelagte Lov er efter sin Karakter aabenbart ikke en Lov om offentlig Orden, saaledes som f. Eks. Helligdagsloven, den er heller ikke et Udsnit af den samlede Næringslovgivning, den er i Virkeligheden en Lov om social Forsorg. Naturligvis maa en Lov om social Forsorg ikke være saa yderliggaaende, at den paa afgørende Punkter kommer Næringslivet paa tværs, og der kunde maaske netop derfor være nogen Grund til at indrømme Konditorerne den Stilling, de hidtil har haft, og som de fremdeles faar efter dette Lovforslag. Paa den anden Side vil den Helhedsbetragtning, jeg her ganske kort har nævnt, føre til, at den foreslaaede Indskrænkning af Kioskernes Beføjelser forekommer En betænkelig. Hvis Personalet skal være til Stede i Kioskerne, synes det ikke urimeligt, at Kioskerne bliver ved at handle med de samme Ting, som de nu ved en naturlig Udvikling er komne ind paa at handle med. Den Protest, der har lydt fra Boghandlernes Side, forekommer mig heller ikke, naar henses til Publikums Tarv, saa afgørende, at man af den Grund skulde udvide Betragtningen til, at denne Lov var en særlig Næringslov for dette Felt og ikke en særlig social Forsorgslov. Men naar jeg har sagt, at Hovedsynspunktet for denne Lov er den sociale Forsorg, maa jeg unægtelig ogsaa dele den ærede foregaaende Talers (Chr. Hansen) Forbavselse over, at Lovens

Motiver straks begynder med at fremhæve, hvordan der har været Tilfredshed med Loven: den har „formentlig været til de handlendes og Befolkningens Tilfredshed" — saaledes staar der. Det er med en glad Selvfølgelighed, havde jeg nær sagt, at Motiverne glemmer at sige, om Loven har virket til Tilfredshed med Hensyn til det, der egentlig var Spørgsmaalet, nemlig den sociale Forsorg. Jeg ser i den naive Maade, hvorpaa Motiverne er skrevet, en uvilkaarlig Forklaring af, at man er kommet til — jeg formoder ikke saa meget fra Ministerens som fra Administrationens Side — at se skævt paa eller, om jeg saa maa sige, overse hele dette Forhold.

CENTRALORGANISATIONEN BURDE ADSPØRGES.

Dermed hænger det sikkert sammen, at naar Ministeriet har søgt Oplysninger, har det søgt dem paa Steder, hvor man maatte vente ringest Oplysning, netop fordi Lovens Hovedformaal er social Forsorg. Det kan være meget godt at søge Oplysninger hos Kjøbenhavns Magistrat, Frederiksberg Kommunalbestyrelse og Købstadsforeningen, men man kan dog ikke lade være at spørge, saaledes som den foregaaende Taler gjorde: hvorfor søgte man ikke Oplysninger hos Personalets Organisation? Der eksisterer nemlig en saadan Organisation. Nu kunde man sige: ja men denne Organisation er for svag, for spinkel. Jeg har søgt at skaffe mig Oplysning om, hvor stor den er, og det maa erkendes, at i Kjøbenhavn er den ret betydningsløs, men til Gengæld ser det ud til, at den spiller en ikke ringe Rolle udenfor Kjøbenhavn. Forholdet synes at være dette, at der udenfor Kjøbenhavn er ca. 10,000 Medhjælpere, og af disse synes omtrent de 2,700 at staa i Organisationen. Naar altsaa en Tredie—Fjerdedel af hele Standen er organiseret, er det dog en Forening af en vis Betydning, og det forekommer mig, at det havde været korrekt af Ministeren at henvende sig til Organisationen. — Jeg maa maaske indskyde, at denne har en anden Virksomhed, der godtgør dens Betydning, idet den har en ikke-statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, der i de forløbne 3 Aar, hvori den har virket aktivt, har udredet 9,000 Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse til Medlemmerne, og der er indenfor Faget en Arbejdsløshed af ca. 3 pCt. — Men lad det nu være; der var i hvert Fald et andet Moment, der burde have bevirket, at Ministeren henvendte sig til denne Organisation, nemlig dette, at allerede i 1903 fandt den daværende Indenrigsminister, Enevold Sørensen, sig foranlediget til, da Lærlingeloven kom for, at forespørge denne Organisation, og ved Behandlingen af Lukkeloven i Aaret 1907 var Organisationen ivrig paa Færde for at fremkomme med Udtalelser. Det er beklageligt, at man ikke har henvendt sig til denne Forening, som man dog aabenbart har kendt, netop i Anledning af en Lov, der har Karakteren af en social Forsorgslov.

MEDHJÆLPER-STATISTIKEN.

Under disse Omstændigheder har jeg selv søgt Oplysninger om, hvordan Loven har virket i de mellemliggende Aar; thi det er i denne Virkning, man i Virkeligheden maa søge en Revisions Berettigelse og Karakter. Det Spørgsmaal, som det da først faldt mig ind at stille, var: Naar disse Medhjælpere er saa lang Tid til Stede i Forretningslokalerne, kan der saa vides noget om, hvilken ekstraordinær Sygelighed eller Dødelighed de maaske er underkastet? Jeg henvendte mig til Statistisk Bureau for at faa noget at vide derom, men Resultatet var negativt, Bureauet vidste intet. — Maa jeg i denne Sammenhæng bemærke, at der er blevet rettet en Henvendelse, saa vidt jeg husker enten til Indenrigsministeren eller Handelsministeren, vistnok den sidste, om der ikke kunde fremskaffes en Statistik over de Forhold, hvorunder denne Arbejderklasse lever, navnlig hvad Lønninger og Arbejdstid angaar. Og der er givet Tilsagn om en saadan Statistik. Statistisk Bureau har erklæret sig villigt til at fremkomme med en Statistik. Jeg vil henstille til den højtærede Handelsminister, som ved Behandlingen af denne Sag glimrer ved sin Fraværelse, om han vil foranledige, at denne Statistik bliver udvidet til ogsaa at gælde den særlige Sygelighed og Dødelighed, som maaske kan paavises for denne Kreds af Arbejdere. — Jeg henvendte mig saa til Handelsstandens Sygekasse, men jeg maa sige, at det diskulperer stadig den højtærede Indenrigsminister, at mit Resultat atter blev negativt.

HVORLEDES LOVEN OVERTRÆDES.

Jeg maatte da gaa en helt anden Vej og spørge: Hvordan er denne Lov overhovedet blevet overholdt? Jeg henvendte mig bl. a. til Politidirektøren i Kjøbenhavn, og efter ved en personlig Samtale med ham at have faaet det Indtryk, at denne Lov frembød saa mange Rapporter, at Loven blev ret godt overholdt, fik jeg den næste Dag et Brev fra Politidirektøren, som jeg har hos mig som Dokument, hvoraf det viser sig, at det Antal Overtrædelser, som bliver paatalt ved den offentlige Politiret i Kjøbenhavn, er ganske ringe. Det er for Aaret 1910 74 og for 1911 118. Efter det Kendskab, jeg har til disse Forhold, saadan som man praktisk som Borger kan have det, er jeg ikke i Tvivl om, at disse Tal ikke betyder Lovens energiske Overholdelse, men lige tværtimod det modsatte; de betyder, at der gøres saare lidt for at faa denne Lov overholdt. Heller ikke her fik jeg altsaa nogen virkelig fundamenteret Oplysning om, hvordan Loven havde virket fra dens Givelse til Dato.

Under disse Forhold er man nødt til at tage sine Oplysninger, som man kan faa dem, og disse Oplysninger maa man da dels søge ud af sin egen Erfaring, dels i paalidelige Mænds Vidnesbyrd, dels endelig gennem den Organisation, som nu en Gang eksisterer paa dette Omraade. Det er blot nogle enkelte, men, som jeg tror, typiske Oplysninger. Jeg skal give dem med al Varsomhed, men jeg mener, det er nødvendigt at give dem for dog at faa et Billede af, hvorledes hele denne Sag foreligger. Det er ejendommeligt, at jeg stadig ikke ad nogen Vej har kunnet finde nogen Oplysning om Sygeligheden og Dødeligheden for denne Klasse Mennesker. Hvad derimod Lovens Overholdelse angaar, har jeg det Indtryk, at man dog nogenlunde kan danne sig et Billede deraf. Se, paa Forhaand kunde man jo være tilbøjelig til at tro, at denne Lov nemt vilde blive overholdt. Man skulde tro, at det vilde være en selvsagt Sag, at en Konkurrent, som lukker, melder en, som holder aabent. Men hele denne Betragtning lammes deraf, at lokalt set synes der at kunne gaa Slendrian i en hel Kreds af Mennesker, saaledes at de allesammen i Fællesskab holder aabent efter Kl. 8 om Aftenen. Denne Forhaandsbetragtning har altsaa ikke noget paa sig. Derimod er der en anden Forhaandsbetragtning, som tyder paa, at det ingenlunde er let at faa denne Lov overholdt. Det er den, at Publikum synes at have saare ringe Følelse for de vedkommende Medhjælpere. Jeg maa maaske her faa Lov til at pege paa et Par enkelte Eksempler. Det første er et ret isoleret Eksempel, som man daarligt kan komme frem med overfor Lovgivningsmagten, men som jeg dog ikke kan nægte mig Fornøjelsen af at nævne, da jeg har oplevet det netop i denne Jul. En Dame kom ind i en Butik 5 Minutter før Lukketid Juleaften Kl. 6 og blev der, ikke det Kvarter, hun efter Loven har Lov til at blive der, men til Kl. $6^3/_4$. Naar jeg nævner dette Eksempel, er det, fordi det leder Tanken hen paa noget, som jeg synes, der var Grund til at tage under Overvejelse, naar Loven nu skal revideres, nemlig om man ikke ved Lejlighed ogsaa burde mulktere Kunderne. Det blev mig en Gang sagt, at der var en Borgmester i Kerteminde, som havde forsøgt at gøre det, men da jeg undersøgte Sagen nærmere i denne for mig saa kære By, hvor jeg gerne vilde have set det Forhold eksistere, viste det sig naturligvis, at det var en saga blott. Publikums Maade at se Sagen paa kan man jo ogsaa se hos Barberen. Jeg kender det Forhold her i Byen, at man om Søndagen ringer til Barberen Kl. $11^1/_2$ og siger: Er der mange i Barberstuen? Jeg skulde gerne have min Frokost, men jeg kan maaske vente til bagefter. Saa træffer man Aftale med Barberen og kommer saa Kl. 1. Hvordan det saa gaar med Personalet, er jo ganske klart. Alle kender vist følgende: Hvis man vil have Blomster en Søndag, ringer man blot ned til Forretningen og siger: Jeg kommer i Morgen Kl. 10. Naa, dette hører jo mere ind under Helligdagsloven, men det betyder det samme: at Publikum egentlig er uden nogen virkelig Følelse af Betydningen af, om Loven overholdes eller ej.

TYPISKE LOVOVERTRÆDELSER.

Dette er naturligvis en mere personlig Betragtning. Men jeg vil tillade mig at nævne nogle, som det forekommer mig, typiske Eksempler — som jeg har fra en Side, der sikkert maa siges at være paalidelig — paa, hvorledes Loven overholdes. Det skete paa et Tidspunkt, da Loven allerede havde været i Kraft i nogle Aar, at en kendt Mand fik den Idé at gaa ud en Aften paa Vesterbro for at se, hvorledes det hang sammen med Butikernes Lukning. Han indfandt sig en Snes Minutter over 8 og saa da, at den ene Butik efter den anden var aaben, ja endogsaa Dørene stod aabne paa vid Gab. Han henvendte sig til Gadebetjenten, og — nu kommer det, der gør, at jeg nævner dette Tilfælde — denne Betjent erklærede — om det var af Naivitet eller Uvidenhed, det véd jeg ikke —, at den Ting havde han ingen Instruks modtaget om. Altsaa, skønt det er ham, som nærmest er sat til at paase, at Loven overholdes, har man ikke fundet sig foranlediget til at give ham nogen Instruks om Loven! Jeg skal nævne et andet Eksempel. I Vejle findes der en Forretning, hvor man med en kolossal Energi altid har arbejdet tidlig og silde, fra 7 Morgen til 10 Aften — det er muligt, at man lukker til normal Tid —, og Forretningens Karakter er en saadan, at der ingen

Pauser er i Arbejdstiden. Og hvad skyldes det? Det er det andet typiske Forhold. Det skyldes det bekendte Kost- og Logisystem, som i Virkeligheden gør, at den paagældende Arbejdsgiver har en Slags Stavnsbaand eller i hvert Fald Hals- og Haandsret over det paagældende Personale. Et tredie typisk Eksempel skriver sig fra Struer. Der er dér en Afdeling af Centralorganisationen, en Lokalafdeling, om man vil kalde den saa, og dennes Formand klagede over, at samtlige Butiker var for længe aabne om Aftenen. Det var flere Aar efter, at Loven var traadt i Kraft. Han klagede først til Sognefogeden — Struer rangerer under en saadan — og blev afvist. Saa klagede han til Politibetjenten og blev ogsaa afvist. Det er nu ikke saa interessant. Men saa klagede han til Herredsfogeden og mødte selv for denne, men hvad svarede Herredsfogeden? Han svarede: Hvor kan det dog falde Dem ind at gaa og genere Principalerne i denne By? Saa klagede den lokale Organisation gennem Hovedorganisationen til Ministeriet, og det endte med, at den paagældende Herredsfoged fik sig en Reprimande, som han var ganske overordentlig ked af. Alle disse Forhold, som har foreligget, førte til et Cirkulære; saa vidt jeg hørte af den ærede foregaaende Taler, var det Cirkulæret af 21. Oktober 1911. Det var tillige fremkaldt af en Kongres, som Organisationen holdt i Vejle kort Tid forud. I dette Cirkulære blev det indskærpet alle Politimestre og Politidirektøren i Kjøbenhavn at overholde Loven og sørge for, at den blev kraftig overholdt. Jeg maa dog her indskyde, at et Par af de Eksempler, jeg har nævnt, ligger efter dette Cirkulære.

FRIVILLIG 7-LUKNING OG „WEEK-END".

Se, saaledes er det almindelige Indtryk af Lovens Overholdelse til Dato. Paa den anden Side kan man ikke nægte, at der er noget rigtig i, hvad der fremhæves i Motiverne, at der hos adskillige Principaler, i alt Fald i nogle Fag, er nogen Frivillighed og nogen Fremgang i Frivilligheden, hvad Lovens Overholdelse angaar, ja endogsaa i Retning af at indskrænke Lukketiden. Folk, der færdes i denne By, har vist lagt Mærke til, at Bog- og Papirhandlerne og enkelte Kolonialhandlere lukker ret tidlig, f. Eks. om Sommeren. Og det er mig bekendt, at i Vordingborg har, saa vidt jeg husker, Manufakturhandlerne slaaet sig sammen, saaledes at de i de tre Sommermaaneder lukker frivilligt Kl. 7, og i Esbjerg har der i 5 Aar eksisteret frivillig Lukning Kl. 7 ifølge Vedtagelse af alle Byens handlende. I Horsens har den ledende Principalforening været ivrig for at udvirke noget i denne Retning, men saa vidt mig bekendt er det ikke blevet til noget. At f. Eks. Kolonialgrossistforeningen i 1911 har sat sin Lukketid til Kl. 4 og i 1912 til Kl. 3, er jo ikke saa talende, thi det er jo ikke saa vigtigt for dem at holde aabent paa Grund af Konkurrencen. Derimod maa jeg minde om, at der af Bankerne her i Byen i Fjor er gjort et Forsøg paa at holde en Slags „week-end", Fridag om Lørdagen. Jeg har talt med en Bankdirektør, som viste sig at være noget utilfreds med Resultatet, men denne Sag ligger endnu i Udvikling, saa jeg tør ikke sige, hvad der kommer ud af den. Men det kan ikke nægtes, at hvis man skal opstille en Sandsynlighedsberegning over, hvorvidt Loven overholdes eller ej, er der i denne Frivillighed et Tegn paa, at der dog fra Principalernes Side er nogen Villighed til at lukke i rette Tid. Paa den anden Side møder man jo ogsaa Udtalelser, der gaar i modsat Retning. Naar man nævner Eksempler paa, at Lærlinge holdes i urimelig lang Tid, siger Principalen: Saa skulde De se, hvordan det var i min Tid! Hvor demoraliserende denne Betragtning er, lader sig næsten ikke overskue. Man henviser til, at man selv har lidt meget i sin Ungdom, at man har arbejdet fra Kl. 7 Morgen til 11 Aften hver Dag og har givet 50 Kr. til om Maaneden, for at være i vedkommende Forretning i 3 Aar. Disse Mennesker synes, at det nu er gyldne Tider imod, hvad det var den Gang.

OVER- OG NATARBEJDE. — GAMMEL SLENDRIAN.

Overhovedet vil jeg gerne have Lov til at sige, at det er mit Indtryk, at der efter Lukketid foregaar maaske det uheldigste i hele dette Forhold. Det er meget almindeligt, at Personalet holdes f. Eks. til Oprydning lige til Kl. 9, selv om der lukkes loyalt Kl. 8 eller $8^1/_4$. Jeg har personlig i min Bekendtskabskreds oplevet, at unge Mennesker om Lørdagen atter og atter først er komne hjem fra Forretningen Kl. 1 om Natten. Ja, det er sket en enkelt Gang, at en er kommet hjem Kl. 9 næste Morgen, og overfor en mulig Mistanke maa jeg sige, at jeg har undersøgt Situationen og sikret mig, at det gik korrekt til. — Maa jeg i denne Sammenhæng henlede Opmærksomheden paa en Kreds af Medhjælpere, som svæver mellem Himmel og Jord og ingen Steder har hjemme; det er de saakaldte Apotekerdisciple. Saa vidt jeg kan se, kan de ikke komme ind under nogen Lov. De er ikke under Lærlingeloven og ikke under Lukkeloven. De er, saa vidt man kan se, netop undtaget fra denne Lov, da de ikke er Lærlinge, og de har den triste Skæbne, at naar Provisoren eller Medhjælperen, eller hvem det er, ikke vil staa op om Natten, kan de tvinges til at staa op om Natten. Jeg véd ikke, hvilken Vej man skal gaa for at lovgive for dem, men jeg vilde være tilbøjelig til at tro, at det vilde være heldigt, om man ogsaa kunde bringe disse Mennesker ind under denne Lov. Her udvider Synspunktet sig for hele Loven, hvad jeg skal komme nærmere tilbage til.

Alt i alt har jeg det Indtryk, at det er ganske usikkert, om denne Lov i Virkeligheden overholdes. Den overholdes vistnok paa den Maade, at det endnu gaar efter tidligere Tiders Slendrian og efter de Vaner, som ethvert lokalt Sted har, dog med nogen Hensyntagen til den i Loven fastsatte Tidsgrænse Kl. 8. Hos Principalerne er der ingen absolut Modvillie mod at lukke Kl. 8, men nogen virkelig fast og sikker Overholdelse af Loven tror jeg ikke, der er.

SKAL 8-LUKNINGEN OPRETHOLDES?

Det næste Spørgsmaal, der rejser sig, er dette: Er det da nu hensigtsmæssigt ved Revisionen af Loven at fastholde Tidspunktet Kl. 8? Er det nødvendigt? Man kunde sige, at det er nødvendigt af Hensyn til Befolkningen. Der maa altsaa være en Del af Befolkningen, som ikke let kan indfinde sig i en Butik før om Aftenen mellem 7 og 8. Jeg har, saa godt jeg har kunnet, forsøgt at skaffe mig Underretning derom. Jeg har det Indtryk, at paa Landet spiller det aldeles ingen Rolle, om man vilde gaa til at lukke Kl. 7. Jeg véd godt, at der har staaet en Kamp, netop med Brugsforeningerne for Øje, om den Ting, men jeg har det Indtryk, at netop her har den nu eksisterende Lov bevirket, at man er ret paa det rene med, at det ikke er saa forfærdeligt, om Lukketiden fastsættes til Kl. 7. Jeg maa dog sige dette med alt Forbehold. Jeg har taget en enkelt Klasse Mennesker frem, for hvem det kunde tænkes, at det vilde spille en ganske særlig Rolle at kunne komme i Butikerne mellem 7 og 8. Det er Syjomfruerne. De har deres Arbejde enten paa en Systue eller ude i de forskellige Hjem, hvor de syer, og det er mange Steder, de syer lige til Kl. 7. Man kunde altsaa sige: Ja, for de Mennesker har det dog nogen Betydning. Men her møder vi det ejendommelige Forhold, at Syjomfruerne, som aabenbart véd, hvad det er ikke at have fri, og hvad det er at arbejde, har taget Hensyn hertil og søgt at indrette sig saaledes, at de søger Butikerne om Morgenen Kl. 8—9. — Saa vidt mig bekendt begynder de fleste nu først at sy Kl. 9 eller $9^1/_2$. Hvad er det da for Folk, der kommer i Butikerne efter Kl. 7? Lad os sige det ganske ærligt; det er de Folk, der er saa velstillede, at de har Raad til at drive Dagen hen og komme dryssende mellem 7 og 8, de Folk, der lever i den gamle Slendrian og derfor ikke tager det saa nøje, om de kommer før eller efter Kl. 7.

DISPENSATIONSRETTEN OVERFLØDIG!

Her vil jeg have Lov til at nævne et Eksempel, som den højtærede Minister selv har fremsat i Motiverne. Der er givet Mulighed for, at Kommunalbestyrelserne kan affatte Vedtægter, hvorefter der kan holdes aabent efter Kl. 8, bl. a. af Hensyn til, at Arbejdere og maaske ogsaa Husmænd i Høstens Tid ikke kan komme i Butikkerne før efter den Tid. Det skal altsaa ske ved kommunale Vedtægter? Hvilke Krav er der stillet i den Retning siden Lovens Givelse? Det viser sig, at denne Lov overhovedet ikke er blevet brugt paa dette Omraade af nogen kommunal Forsamling. Man kunde altsaa have sprunget hele denne Motivering og hele denne Bestemmelse over. Der foreligger kun en eneste Henvendelse til et eneste Amtsraad, og dette afviste Henvendelsen. Det var Svendborg Amt. Jeg har ikke selv kunnet underøge dette, jeg har maattet skaffe mig Underretning gennem paalidelige Oplysninger. Der skal ikke heri ligge noget Forbehold overfor den paagældende Hjemmelsmand, jeg tror, at Forholdet er korrekt refereret, men det kunde være rart, om Ministeren paa et senere Tidspunkt kunde rokke ved eller bekræfte, hvad jeg her har sagt. Hvis det er Tilfældet, er denne Dispensationsret, denne Ret til at udsætte Lukketiden, jo ret overflødig.

I det hele taget kan jeg ikke se rettere, end at der ingen Misfornøjelse er med Lukningen Kl. 8. Den er faldet Befolkningen jævnt og naturligt, og jeg slutter deraf, at det ogsaa vil gaa ret let, hvis man vilde gøre Springet og forsøge at lukke Kl. 7, saa meget mere som der altsaa nu fra forskellige Sider er vist frivillige Tendenser i den Retning.

7-LUKNINGENS KULTURELLE BETYDNING.

Saa kunde man spørge: Ja, men er der egentlig nogen Grund til at lukke? I den Henseende er det beklageligt, at man mangler

en Sygeligheds- og Dødelighedsstatistik. Havde man den, vilde det sikkert vise sig, at der var Grund til Lukningen. Jeg har en Læges Ord for, at utvivlsomt stammer der ligesom fra Fabrikker ogsaa ofte fra Butikker Tuberkulose paa Grund af, at Personalet har været holdt for lang Tid til Arbejdet. Jeg tror, at dette er rigtigt, men det er vanskeligt at afgøre. I hvert Fald vilde det være heldigt, hvis vi kunde faa den af mig ønskede Statistik, som jeg altsaa foreslaar, at den højtærede Handelsminister, som ikke er til Stede, fremskaffer. Man kunde spørge, hvad det ellers vilde betyde for Personalet. Ja, jeg antager, at det kunde faa Betydning for Personalet, hvis Aftenskolebevægelsen skulde tage større Opsving, hvis den skulde brede sig til Folk, der var over Lærlingealderen. Der er netop for Tiden en Bevægelse i den Retning. Der er jo ogsaa noget urimeligt i det Forhold, der gør sig gældende f. Eks. her i Kjøbenhavn — det falder ganske vist noget udenfor Lovens Ramme, men jeg kan dog nok fremdrage det i denne Sammenhæng —, at naar en Lærling har været i Forretningen indtil Kl. 8, skal han møde Kl. 8 paa Købmandsskolen og sidde der i to Timer fra Kl. 8—10. Hvis det nu var noget ualmindeligt eller noget, som var uden Interesse for Principalerne, kunde man betragte det som mindre vigtigt, men Købmandsskolen er overordentlig stærkt besøgt, og det er almindeligt her i Kjøbenhavn, at det er Principalerne, der ønsker, at deres Lærlinge skal tage nogen Undervisning i Skrivning, Regning, Varekalkulation o. s. v., og betaler for dem. Jeg vil dernæst pege paa et socialt Fænomen, som jeg tror for Tiden er i Fremgang. En Følge af de Arbejdsvilkaar, vi efterhaanden har faaet, ikke mindst hvad Lønomraadet og Beboelsesomraadet angaar, er blevet, at Smaafolks Hjem ganske anderledes end tidligere er Hjem. Der er ikke Tvivl om, at der begynder at komme nogen Hjemfølelse i de smaa Hjem. Det sker virkeligt, at en Familie i et Smaamandshjem sidder hjemme om Aftenen og taler sammen. Jeg har lagt Mærke til, at Hjemmene stiller stigende Fordringer til sig selv, f. Eks. i Retning af Møblement og en vis Ordenssans. Det er en naturlig Vej til at paavirke hele Tiden kulturelt, og hvis man ad Lovgivningens eller anden Vej sørger for, at Mennesker, som er beskæftigede i Forretningslokaler, kan faa Lejlighed til at tilbringe nogen Tid i deres Hjem, er jeg overbevist om, at det vil være en Løftestang for Standen, og at det indirekte vil gavne hele Samfundet. Jeg springer her over, hvad jeg synes er saa ganske umiddelbart givet, at selve Menneskeværdigheden kræver, at et Menneske ikke fra Dagen gryr, i den halve Tid af Aaret, næsten lige fra det er blevet lyst, til Dagen er forbi, kun ser Solen gennem nogle Vinduer; man kan dog forlange, at de Mennesker ogsaa en Gang imellem bevæger sig ude i Solen.

RAMMENDE ORD.

Man kan nu spørge mig: Hvad bør der da gøres? Bør man ved en Revision af denne Lov virkelig nøjes med saa lidt, som dette Lovforslag byder? Jeg maa dertil sige, at man kan jo anføre noget til Forsvar for Lovforslaget. Man kan sige: Frivilligheden er jo gaaet et Stykke Vej frem, kan den da ikke løse denne Opgave? Man kunde ogsaa føje til: Du har jo selv sagt, at her er en Organisation af en vis Styrke, kan den da ikke udrette noget? Lad mig her betone, at det kun er en vis Styrke, den har naaet, og at den i Kjøbenhavn er ganske overordentlig ringe. Forklaringen herpaa er at søge i, at Medhjælperstillingen af de fleste af de paagældende opfattes som noget midlertidigt, de haaber en Gang selv at blive Principaler, og selv om det slaar Klik for de fleste af dem, tænker de dog alle fra Begyndelsen: det er mig, det skal ske med, jeg bliver Chef — og saa lægger de ingen rigtig Energi i Arbejdet for at faa ændret Vilkaarene i denne Overgangstid. Dertil kommer det i højeste Grad beklagelige Fænomen — og jeg vilde ønske, at mine Ord her maatte naa udenfor denne Sal —, at denne Kreds af Mennesker synes at nære en ganske fejlagtig honnet Ambition og mene, at det er ikke fint nok at lave Organisation, man kommer derved ned i Række med de fagorganiserede Arbejdere, og det skulde man nødigt, for man er dog lidt mere værd, man har dog lidt Løvefødder og Gesvejsninger her og der. Dette beklagelige Fænomen resulterer i det Faktum, at Organisationen er svag. Naar man endvidere ser hen til det, som Ordføreren for Regeringspartiet nævnede, at Konkurrencen ofte fører meget stærk Hensynsløshed med sig, saa at der kan opstaa saadanne Forhold, som at en Mand i en By har lamslaaet en frivillig Organisation af alle Byens Handlende, der frivillig vilde have ordnet Forholdene saaledes, at der blev en tidligere Lukketid, tror jeg, man maa indrømme, at der bør gøres noget ad Lovgivningens Vej for at komme fra 8-Lukningen op til 7-Lukningen.

SYVLUKNINGS-KRAVET.

Hvis jeg nu til Slut kort skulde sammenfatte, hvad jeg mener, der burde gøres ved en Revision af denne Lov, vilde jeg for det første sige, at den normale Lukketid bør sættes til Kl. 7. Det støttes ogsaa af Bilagene, idet det af Nørrebros Handelsforening foreslaas at lukke Kl. 7 i Ugens fire første Hverdage i Maanederne Maj, Juni, Juli, August, og det støttes ved en Udtalelse af Købstadsforeningen, der foreslaar, at den almindelige Aftenlukning i Maanederne Juni, Juli og August skal rykkes frem til Kl. 7. Det er kun Sommeren, der her tales om, men da dette er Principalforeninger, hos hvilke der altsaa er Villighed til at gaa ind paa en 7 Lukning om Sommeren, kan man slutte, at der i og for sig kan være nogen Grund til at gaa til en 8-Lukning i det hele taget. Jeg gør de naturlige Undtagelser med Lørdagen, og hvad dertil hører. Maa jeg ikke her netop henstille, om hele denne Lørdags-Lukning ved 11-Tiden overhovedet er hensigtsmæssig og paa sin Plads. Jeg vilde være tilbøjelig til at tro, at f. Eks. i en By som Kjøbenhavn, hvor mig bekendt Arbejdslønnen ofte udbetales om Fredagen, kunde Lukketiden Ugen igennem være Kl. 7, og saa kunde man holde aabent om Fredagen f. Eks. til Kl. 8 og om Lørdagen nøjes med at holde aabent til Kl. 9 eller allerhøjst Kl. 10. Jeg tror ikke, at der er noget som helst i Vejen for, at disse praktiske Forhold kunde ordnes saaledes, som jeg har nævnt, og jeg vil henstille til den højtærede Minister at stille sig velvillig til en Forhandling om disse Forhold i et formodentlig kommende Udvalg.

Endvidere vil jeg henpege paa en Bestemmelse, som findes i norske Lov, som fornylig har været underkastet kommunal Behandling paa en ny Maade. Her i vor Lov er der jo givet en Dispensationsbestemmelse, hvorefter det kan tillades Kommunen gennem Vedtægt at bestemme, at der skal være aabent længere end til Kl. 8. Men der gives ingen Dispensation til at lade være aabent kortere Tid, og hvorfor skal Dispensationen være nedad og ikke opad? I den norske Lov er der netop Dispensationsmulighed i begge Retninger, og efter hvad jeg véd, nærer jeg ikke Tvivl om, at man f. Eks. i en By som Vejle vilde kunne have naaet at faa den kommunale Lukketid sat til Kl. 7. Man naaede det ikke, fordi et enkelt Firma satte sig imod det, saa det ikke kunde ske ad Frivillighedens Vej. Men Byens Handlende var i langt overvejende Tal enige derom, og havde der været en kommunal Tilladelse til at lukke Kl. 7, var det sikkert blevet gennemført. Efter hvad jeg kender til Forholdene, er jeg ogsaa overbevist om, at noget lignende kunde have været gennemført i forskellige andre Købstæder. Jeg vil derfor henstille, at man indsætter en saadan Dispensationsbestemmelse i Loven.

WEEK-END. — HANDELSINSPEKTØRER.

Jeg vil saa gerne slaa til Lyd for Tanken om Week-end, en halv Dags Frihed om Ugen. Den sidste ret nylig givne engelske Lov har en Bestemmelse i den Retning, og det forekommer mig, at det er en naturlig Ting. F. Eks., naar jeg tænker paa vore Tjenestepiger, der ganske vist som Regel har fri foruden hveranden Søndag en halv Dag om Ugen, forekommer det mig rimeligt, at dette Personale fik Ret til at være fri til en vis Tid, f. Eks. lad os sige Onsdag fra Kl. 2 eller 3, Tiden er ligegyldig, det er ikke det, det kommer an paa i Øjeblikket. Jeg har ikke villet lade min Tale i Dag løbe til Ende uden at pege paa dette Forhold. Jeg mener ikke, at det behøvede at være netop Lørdag, som det sædvanlig har været i England, men det kunde godt være en halv Dag midt i Ugen.

Til allersidst har jeg kun en Sidebetragtning at gøre gældende, som den foregaaende ærede Taler allerede har været inde paa. Naar denne Lov, som jeg sagde til en Begyndelse, er en social Forsorgslov, synes jeg, at det Spørgsmaal rejser sig, om man ikke bør føre hele denne Lovgivning fuldt ud over paa den sociale Forsorgs Omraade. Bør man i Virkeligheden ikke træffe Foranstaltninger, hvorved man f. Eks. sikrer sig en Forbedring af de hygiejniske Forhold, hvorunder der leves? Som jeg tidligere har nævnt, medfører Kost og Logisystemet utvivlsomt, at mange Medhjælpere bor paa rene Hummere, hvor der hverken er Lys eller Luft. Jeg tror, at jeg har Grund til at sige, at saadan er Forholdene. Arbejdstiden gaar mange Gange endog langt ud over Lukketiden, undertiden omfatter den baade Hellig og Søgn, som man siger, og der følges det Princip, at der egentlig ingen Pause skal være, at Middagstiden skal indskrænkes til det mindst mulige. Ogsaa dér kræves en social Forsorg, og naar man ser hen til, at det er lykkedes at give en Lov paa Fabriktilsynets Omraade, og at der i det hele taget er en vidtstrakt social Arbejderforsorg, og naar endvidere henses til, at her oven i Købet synes at være en vis Tendens til frivillig Lukning, saa forekommer det mig, at det er Vidnesbyrd om, at man bør gaa til en social Lovgivning af større Omfang paa dette Omraade.

Den ærede foregaaende Taler berørte, saa vidt jeg forstod, Spørgsmaalet om, hvordan man skulde naa til en effektiv Overholdelse af denne Lov. Maa jeg have Lov til at pege paa, at naar man har Fabriksinspektører, hvad skulde der saa være i Vejen for at ansætte Handelsinspektører, der kunde inspicere Lokalerne og overvaage, f. Eks. at Personalet var gaaet hjem til den lovbefalede Tid, efter hvilken de ikke mere maatte opholde sig dér. Jeg erkender, at dette ligger udenfor den Revision, vi her staar ved, men jeg er heller ikke saa sikker paa, om vi ikke er naaet netop saa vidt, at en Revision maaske ikke har saa stor Il, at den skal tilendebringes fra i Dag til i Morgen. Jeg er ikke en Gang vis paa, om Spørgsmaalet ikke er omfattende nok til, at der var Anledning til at nedsætte en Kommission til at undersøge disse Forhold. Jeg skal henstille dette og kun foreløbig anmode den højtærede Minister om at stille sig velvillig med Hensyn til Grundtanken om 7-Lukningen og de enkelte andre Punkter, jeg særlig har fremdraget.

Butikslukningslovens 1. Behandling.

FOLKETINGET behandlede den 10. Januar, første Gang, det af Indenrigsministeren fremsatte Forslag til Revision af Butikslukningsloven, der som andet Steds paapeget, ikke indeholder nævneværdige Forandringer og i hvert Fald ingen Ordning af Betydning for Medhjælperne.

Af Forhandlingerne skal vi nedenfor gengive de Punkter, der omhandler Butikspersonalets Vilkaar og Forhold til Lovrevisionen:

Birch (Regeringspartiets Ordfører) indledede 1ste-Behandlingen med nogle Bemærkninger om, „at det er med en vis Ubehagsfølelse, man beskæftiger sig med dette Lovforslag", der griber ind paa mange Omraader, hvor selvstændige Næringsdrivende frit disponerede over deres Arbejde og Tid. Men Tal. fortsætter dog:

Paa den anden Side maa det erindres, at der er Parter i Sagen, der kan betegnes som de svage; jeg tænker her paa de svagere, mindre kapitalstærke Konkurrenter, og sidst, men ikke mindst, paa Personalet. Forholdet er jo det, at baade en kapitalstærk Konkurrent, som kan engagere et stort Personale, der kan skifte, og en hensynsløs Konkurrent, der sætter sig ud over ethvert Hensyn til sig og sin Familie eller sit Personale, kan berede saadanne Vanskeligheder for den svagere, at denne enten maa ligge under i Konkurrencen eller ogsaa blive brøstholden med Hensyn til Fritid. Og af Hensyn til, at disse svagere Parter kan blive unddraget den Fritid og Ro, som er ønskelig, staar der for mig som nødvendigt, at Lovgivningsmagten tager denne Opgave op, saaledes som det er sket ved Lovene af 1908 og 1900. Der blev den Gang under Sagens Behandling fremdraget Eksempler, der viser, hvor grelt Forholdet i Virkeligheden har været, og det var ikke et enkelt Parti, der gennemførte disse Love, men ærede Medlemmer fra samtlige Partier medvirkede til deres Tilblivelse.

Efter at Herr Birch har fordybet sig i forskellige Specialbestemmelser taler

Chr. Hansen (Socialdemokrat), der bl. a. kritiserer, at Indenrigsministeren havde undladt at indhente Oplysninger fra Centralorganisationen, og retter et bestemt Spørgsmaal til Ministeren desangaaende. — Senere udtaler Herr H.:

Hvad angaar Løsningen af Lovens anden Opgave, den specielt at skaffe det lønnede Personale mere Frihed, tror jeg, at Loven fuldstændig har svigtet. Jeg tror ikke at den er blevet disse Mennesker til synderlig Gavn, og det maa jeg meget beklage. Det paastaas af den før nævnte Organisation, at største Delen af det lønnede Personale maa arbejde ikke saa ganske kort udover den foreskrevne Lukketid, ofte baade een og to Timer efter, at Butikken er lukket. Det finder jeg ganske utilladeligt. De vedkommende møder f. Eks. i Købstæderne i Reglen Kl. 7 om Morgenen, og skal de saa være i Forretningen til Kl. 8—9 eller maaske 10 Aften med een eller halvanden Times Spisefrihed, bliver det en Arbejdsdag paa 13—14 Timer. Jeg indrømmer, at der findes ikke noget i den Lov vi skal revidere, hvorunder en Bestemmelse herimod kan komme ind, hvad jeg mener er en Fejl, thi der burde lovgives derom. Maaske var det, den Gang Loven blev vedtaget, Tanken, at den daværende og nuværende Organisation skulde taa Vagt om Loven, men jeg maa indrømme, at det er en Fejl ved denne Organisation, at den ikke er tilstrækkelig fast sammentømret. Var den det, kunde den naturligvis føre mere Eftersyn og have større Magt.

— — —

Er Organisationen ikke stærk, er det vanskeligt at føre Kontrol overfor dem, som stritter imod. Jeg kunde derfor ønske, at man ved Revisionen af Loven kunde komme dette Forhold til Livs og faa en Beskyttelse for Personalet, saaledes at der blev sat en Grænse for, hvor længe Personalet skulde blive i Forretningen, thi det er jo ganske utilladeligt at holde Personalet en 13—14 Timer i Forretningen. Man maatte kunne finde en Form for en saadan Beskyttelse, men jeg indrømmer, at stort vilde det ikke hjælpe. Skal man lovgive med Nytte, maa man lovgive om Arbejdstiden i det hele taget. Den Tid vil ikke være fjern, da denne Sag gaar sin Sejrsgang gennem Tinget. Udviklingen fører med sig, at Lovgivningsmagten maa tage den Sag i sin Haand, saa man kommer til at kontrollere mange Forretninger, som trænger stærkt dertil. Naar jeg tror, at det ikke vil vare længe, inden den Sag kommer frem, er det fordi Brydningen mellem Arbejdere og Arbejdsgivere bliver saa stærk. Da vi vedtog Loven om Lukketid, mente man, at det skulde være til Gavn for Personalet i Forretningerne, men det viste sig at det alligevel ikke blev Tilfældet. Jeg husker fra Efteraaret, vistnok fra Forhandlingerne om Fabriksloven, at Ministeren udtalte, at det kunde være godt i enkelte Tilfælde at have en Lov, saa man kunde gribe ind, og den højtærede Minister nævnede specielt Svovlsyrefabriken i Kastrup, men der er mange andre Virksomheder, overfor hvilke Indgriben tiltrænges. Men dette Spørgsmaal om Arbejdstid har ikke Gehør i denne Forsamling. Socialdemokratiet har Gang efter Gang indbragt Lovforslag om Arbejdstid, men de er Gang paa Gang blevet begravede i et Udvalg og har faaet Lov til at ligge dér. Sidst et saadant Lovforslag var for her — det var lige op mod Julen —, anbefalede Ordføreren for Socialdemokratiet det, og Ministeren svarede nogle Ord. Derefter gik det i Udvalg, og man har ikke set mere til det. Opgaven for det foreliggende Lovforslag maa være at skaffe Beskyttelse for Personalet, og jeg haaber, at det Udvalg som bliver nedsat, vil forsøge at naa dertil, og at Ministeren vil støtte det deri.

Ministeren har ikke ment at burde stille Forslag om, at Butikkerne skal lukkes Kl. 7 i Stedet for Kl. 8, skønt der er fremkommet Ønsker fra forskellige Sider derom. Ministeren mener, at det burde ordnes ad frivillig Vej. Det vil saa maaske gaa som med 8-Lukningen. Jeg antager, at der ikke kan naas nogen Overenskomst derom, thi der vil altid være nogle, som ikke vil være med. Der er ganske vist, saa vidt mig bekendt, et enkelt Sted her i Landet, nemlig Esbjerg, hvor de lukker Forretningerne Kl. 7 de 11 Maaneder af Aaret; kun i December Maaned har de aabent til Kl. 8. Jeg er enig med Ministeren i, at der ikke er Grund til at paabyde Lukning Kl. 7, naar det ikke kommer det arbejdende Personale til gode; skal dette alligevel blive til Kl. 10, kan Butikkerne lige saa godt være aabne til Kl 8. Det vigtige er for mig, at der tilvejebringes en Beskyttelse for de Mennesker, som ikke kan beskytte sig selv. Det vil jeg meget henstille til det kommende Udvalg at tage under Overvejelse.

— — —

Derefter holder Dr. phil. Edu. Larsen (Det radikale Venstre) den andet Steds i dette Nr. refererede Tale.

Wulff (Højre) udtaler sig nærmest i Tilslutning til Birch, idet ogsaa W. anerkender Lovbestemmelsens Hensigtsmæssighed til Beskyttelse af Butikspersonalet. Vedrørende de nuværende Lovovertrædelser, fremsætter Taleren bl. a. følgende Betragtninger:

Det er en Uting, og det maa vistnok kunne blive anderledes. Men i hvert Fald viser Erfaringen, at de næringsdrivendes Organisationer rundt omkring ønsker, at det skulde blive anderledes. De har ønsket at komme til de Lukningsbestemmelser, vi har, og der er baade som Bilag til Lovforslaget og uden at være kommet med blandt Bilagene fremsat Ønsker fra forskellige Organisationer af Næringsdrivende om, at der maatte kunne lukkes endnu noget tidligere, som det er nævnt af den ærede foregaaende Taler, Kl. 7 om Sommeren. Da det er Bestræbelser, som fremkommer fra et saa stort Flertal af disse Organisationer, og da det synes at stille sig saaledes, at de egentlig alle gerne ønskede det, men ikke tør stole paa de enkelte, som vil benytte sig af de andres Lukning til at indkassere den Fortjeneste, som Publikums Fordringsfuldhed vil kunne skaffe dem om Aftenen, er det sikkert forstandigt, at der ved Lov træffes den nødvendige Begrænsning og Indskrænkning af Aabningstiden. Jeg vil lægge et Ord ind for, at der under de kommende Udvalgsforhandlinger vil blive lyttet til disse Henstillinger om, at Lukketiden i Sommertiden sættes til Kl. 7 i Stedet for Kl. 8, saaledes som de fleste næringsdrivendes Foreninger har ønsket. Man vilde jo

derved, særlig i Provinserne, komme i Strid med den Del af det, som jeg kaldte det, fordringsfulde Publikum, som Landboerne udgør. Da jeg selv har tilbragt adskillige Aar i en Provinsby, véd jeg, at det er ret almindeligt, at man efter en travl Høstdag jager Folk til Byen sent om Aftenen for at gøre nogle Indkøb, man ikke har naaet; men jeg kan ikke tro andet, end at ogsaa dette maa kunne opdrages til at benytte en passende Aabningstid, saa at de kan gøre deres Indkøb indenfor en rimelig Tid.

Efter at Herr Laursen (Moderat) har udtalt sig for 10-Lukningen om Lørdagen, men som „Vederlag" for denne Indrømmelse ønsket samme Lukketid „ved forskellige Lejligheder", og Tal. iøvrigt har udtrykt sin Betænkelighed m. H. t. de kommunale Vedtægter, taler

Indenrigsministeren (Herr Jensen-Sønderup), der i Modsætning til Herr Eduard Larsen fremhæver, at Revisionsforslaget ikke tager Sigte paa „social Forsorg", og ligeledes hævder, at eftersom ingen Organisationer er adspurgt, er Centralorganisationen altsaa ikke forbigaaet;

„men hvis Handelsmedhjælperne finder Anledning til at fremkomme med en Henvendelse, vil denne selvfølgelig blive tilstillet det eventuelle Udvalg, der maatte komme til at behandle Sagen.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Chr. Hansen) og derefter og ikke mindst det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Eduard Larsen) var inde paa det Spørgsmaal, hvorvidt Loven nu blev overholdt, og fremhævede ogsaa, at en hel Del af Personalet i et ikke ringe Omfang fremdeles beskæftiges i Butiken og Lagrene, efter at Lukningen har fundet Sted. Dette er vistnok rigtigt; men det maa jo vel erindres, at Loven ikke er en Lov om Arbejdstid, og naar Rigsdagen ikke har fundet Anledning til at gaa videre, end Tilfældet har været, ja endog har stillet sig tvivlende overfor en Bemyndigelse for Indenrigsministeren til for visse bestemte farlige Virksomheder at fastsætte en indskrænket Arbejdstid, vilde det vistnok ikke være rigtigt, om jeg paa et saa begrænset Omraade som dette havde foreslaaet bestemte Arbejdstider. Jeg tror, det vilde være rigtigt, at vi som tidligere fastsætter et Tidspunkt for Lukning af Butikerne og i øvrigt ogsaa paa dette Omraade overlader til Organisationerne at opnaa fornøden Overenskomst om, hvor lang Arbejdstiden skal være. Det er jo i og for sig ikke om selve Arbejdstiden, her lovgives, men det er om den Tid, hvori alle Butiker og Lagere skal være lukkede, og Bestemmelser derom har man fundet nødvendige med Hensyn til Konkurrencen, der ellers vilde medføre, at der ikke blev lukket paa et nogenlunde passende Tidspunkt."

Ministeren replicerer dernæst til Dr. Larsen angaaende den efterlyste Sygestatistik, idet han dog erklærer sig villig til at medvirke ved Tilvejebringelsen af en tilforladelig Oversigt over Sygelighed og Dødelighed blandt Medhjælperne, saafremt dette ikke frembyder alt for stor Vanskelighed.

Endvidere udtaler Ministeren henvendt til Dr. Larsen:

Det ærede Medlem opholdt sig længe ved, i hvilken Grad Loven blev overholdt, og fandt i den Omstændighed, at der her i Kjøbenhavn i et Aar havde været 74 Sager om Overtrædelse af den, et Vidnesbyrd om, at den ikke blev overholdt. Men det kan man ikke sige. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem har Ret i, at der er en Mangel med Hensyn til de Instrukser, som Politimestrene har faaet eller ikke har faaet. Det er muligt, men det er i alt Fald ikke Lovens Fejl. Ja, jeg skal ikke forsøge paa at skyde noget fra mig, men jeg vil gøre opmærksom paa, at det, at en Lov ikke overholdes, ikke er Lovens Fejl. Man kan i Loven ikke gøre mere end at sætte de Bestemmelser, man mener skal overholdes.

Om der virkelig er tilstrækkelig Anledning til at sætte Lukketiden til Klokken 7, som adskillige ærede Medlemmer har været inde paa, stiller jeg mig noget tvivlende overfor. Det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Eduard Larsen) udtalte, at der ikke har været videre Misfornøjelse med Lukketiden Klokken 8, derfor burde vi kunne sætte den til Klokken 7. Men det er dog ikke noget Bevis; thi det er jo ikke Meningen, at der skulde være Misfornøjelse med den Lukketid, vi fastsætter i Loven. Snarere kan man sige, at naar der ikke er videre Misfornøjelse med Lukketiden Klokken 8, bør man blive staaende ved den, som altsaa har vist sig nogenlunde tilfredsstillende. Et Tidspunkt for Lukningen maa være det rigtige, ellers kunde man ræsonnere saaledes: Nu sætter vi Klokken 7, Folk vænner sig til det, saa der er ikke videre Misfornøjelse dermed, og saa vilde man efter det ærede Medlems Tanke naa til at burde fastsætte Lukketiden Klokken 6, fordi der ikke havde været videre Misfornøjelse med Lukketiden Klokken 7, og saadan kunde man blive ved. Er Klokken 7 det rigtige, maa man blive staaende ved det og, hvis Klokken 8 er det, ved det, og Sagen kan ikke afgøres ved at sige, at da der ikke er Misfornøjelse med den eller den Lukketid, gaar man en Streg længere op. Jeg skal dog være villig til at forhandle om Spørgsmaalet: Lukketiden Klokken 7. Jeg vil være mest tilbøjelig til at gaa den Vej, som er antydet af det ærede Medlem og siden af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Wulff), tror jeg, at man gav Kommunalbestyrelserne Myndighed til at dispensere til baade at fastsætte Lukketiden efter Klokken 8 og før dette Tidspunkt, altsaa f. Eks. Klokken 7 i Sommermaanederne; saa bliver der i hvert Fald Mulighed for at prøve, om der ikke opstaar den Misfornøjelse, som det ærede Medlem synes af forudsætte vilde være til Stede, inden man naaede saa vidt, som man burde.

Spørgsmaalet om en Fri-Eftermiddag er i og for sig ret interessant, men ogsaa her gør jeg opmærksom paa, at der efter min Mening ikke er større Grund til at vedtage Bestemmelser i saa Henseende for dem, der arbejder i Butiker og paa Lagere, end for dem, der arbejder i en Mængde andre Virksomheder; jeg kunde fristes til at sige, at der maaske er mindre Anledning dertil. Man maatte vist i al Almindelighed optage det Spørgsmaal, om man virkelig ved Lovgivning tør fastslaa, at — ja, det maatte vel blive næsten enhver tjenende Person skulde have en Fri-Eftermiddag, om ikke just altid Lørdag Eftermiddag. Jeg har mine Betænkeligheder derved og vil meget henstille, at man ikke sætter noget saadant ind i Loven. Det samme gælder i Virkeligheden de øvrige Forhold, som det ærede Medlem mente trængte til at komme med ind under Overvejelserne med Hensyn til de hygiejniske Vilkaar for Arbejdet. Skal disse Forhold tages under Overvejelse, bør de vel behandles under Lovgivningen om Arbejde i Fabriker og lignende Virksomheder og ikke i denne særlige Lov, som jeg synes, vi saa vidt muligt skulde indskrænke til at omfatte det ene Spørgsmaal: Tidspunktet for Lukning af Butiker og Lagere.

Sluttelig fordyber Ministeren sig i nogle — Medhjælperinteresser fjernere liggende — Detailspørgsmaal, og der følger et Replikskifte mellem de Herrer Dr. Larsen, Chr. Hansen og Ministeren, hvorefter Herr Birch (Regeringspartiets Ordfører) bl. a. udtaler:

Maa jeg i Anledning af de faldne Udtalelser blot gentage, hvad jeg sagde i mit første Foredrag, at jeg, og det Parti, jeg tilhører, billiger Lovforslagets Hovedprincip, og at vi er villige til at forhandle om Enkelthederne. Jeg skal her blot pege paa Ønsket om, at Tidspunktet Kl. 8 blev rykket frem til Kl. 7. Hvis der skulde vise sig et almindeligt Ønske i den Henseende, tvivler jeg ikke om, at man vil kunne finde Midler til at imødekomme det uden at træde berettigede Interesser for nær. Jeg hører, at der er danske Købstæder, hvor Toggangen til Oplandet er af en saadan Natur, at man maa befrygte, at en Forandring af Tiden fra Kl. 8 til Kl. 7 vilde karambolere med Købstædernes Interesser; men der vil sikkert findes Midler derimod, hvis der skulde vise sig at være et almindeligt Ønske om den nævnte Ændring.

Hyller (Socialdem,) taler for at Forslaget bør tilsigte en Indskrænkning af Butikspersonalets Arbejdstid; derfor bør Loven bestemme, at Personalet efter den bestemte Lukketid ikke maa arbejde mere end $^1/_4$ eller $^1/_2$ Time, uden at dette kan medføre Fortræd for Principalerne. Der findes Forretninger hvor Arbejdstiden udtrækkes 4—5 Timer efter Lukketiden; for de fleste Forretninger gælder det, at Personalet arbejder langt ud over Tiden.

Efter at Ministeren har udtalt sin Betænkelighed m. H. t., at der fastsættes en bestemt Arbejdstid, bemærker han i en Slutningsreplik:

Det er rigtigt, at Loven er givet af Hensyn til Personalet, man har i al Almindelighed sagt, at Butiker og Lagere skal være lukkede til bestemt Tid; men jeg synes ikke, vi kan komme ind paa at give Regler for det Tilfælde, at de paagældende vil arbejde enten for sig selv eller for andre efter Lukketid, og navnlig skal vi ikke i denne Lov indlade os paa at bestemme noget om Arbejdstiden, da det, som sagt, vilde være overordentligt vanskeligt at kontrollere, om Bestemmelserne overholdes.

Hans Nielsen (Radikal) møder nu med følgende — unægtelig meget besynderlige — Indlæg i Debatten:

Det er de mange Udtalelser, der har lydt om, at vi skulde gaa til 7-Lukningen i Stedet for 8-Lukningen, der kalder mig frem. Jeg synes, det vilde være forkert at indføre 7-Lukningen

i alt Fald i de Forretninger, som betjener Landbruget med Kolonialvarer, thi naar Arbejdet for en Landarbejder først ophører Kl. 7 eller $7^1/_2$, vil vedkommende Arbejder ikke kunne faa gjort sine Indkøb, inden der bliver lukket, og det vil ogsaa være en stor Géne for en Familie med en større Børneflok, hvor Hustruen vanskelig kan være fra Hjemmet, at den ikke kan besørge sine Indkøb af Varer om Aftenen efter Arbejdstiden. I Lovforslaget staar der, at Køb og Salg ikke maa finde Sted i Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen. Med Hensyn til Aabningen er der intet i Vejen for, at man kan slaa 1, 2 eller 3 Timer af, man kan godt sætte Aabningstiden til Kl. 5, 6 eller 7, det gør ingen Ting; men jeg tror, det er uheldigt for Landarbejderne at sætte Lukketiden til før Kl. 8 om Aftenen; jeg vil derfor anbefale ærede Medlemmer, som kommer til at sidde i det Udvalg, der bliver nedsat, at tage Hensyn i alt Fald til Landbrugets Arbejdsfolk, saa at de kan faa Lejlighed til at gøre deres Indkøb indtil Kl. 8 Aften.

Herr Hyller slutter endelig 1ste-Behandlingen med følgende Bemærkning i Tilslutning til sine forudgaaende Udtalelser:

Naar den højtærede Minister mente, at vi ikke kunde sætte en Bestemmelse om Arbejdstiden ind i en Lov som denne, skal jeg dog bemærke, at vi i Helligdagsloven har Bestemmelser om, at der ikke maa arbejdes ud over en bestemt Tid. Iøvrigt vil jeg bede den højtærede Minister tage lidt Hensyn til et Forslag om en saadan Ændring, som jeg har anbefalet, hvis det skulde blive taget op i Udvalget. Jeg tror, det kan lade sig gøre at indføre en saadan Ændring, uden at man gaar berettigede Interesser for nær. Det, at der nu arbejdes ofte 3—4 Timer efter Lukketid, er virkelig for meget. Naar der i Almindelighed arbejdes over Tiden efter Overenskomst, faar Arbejderne dog Betaling for Overarbejde; men det gør de ikke her.

Hermed slutter Tingets 1ste Behandling af Butikslukningsloven og Forslagets Overgang til 2den Behandling vedtages uden Afstemning.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikssund. Søndag den 15. December afholdtes en selskabelig Sammenkomst paa Hotel „Isefjord". Seks af vore Kolleger fra Frederiksværk havde ved denne Lejlighed givet Møde. Carl A. Lund og Frk. Krøyer opførte det lille Stykke „Sagt op". Derefter Koncert af Bogholder Fogtmann og Kommis Viggo Sørensen. Til Slut fælles Kaffebord og Bal. Ved Kaffebordet holdt Formanden en kraftig, agitatorisk Tale for Organisationen.

Aftenen var nærmest arrangeret i agitatorisk Øjemed, hvorfor alle Byens Medhjælpere var inviteret med. Vi opnaaede et godt Resultat, idet vi den samme Aften fik 7 nye Medlemmer.

Ved vor Mødeaften, Torsdag den 16 Januar, talte Hr. Lærer Martekilde om J. P. Jacobsen og oplæste flere Brudstykker af hans Værker.

Afdelingen har i den sidste Maaned haft stor Tilslutning og er nu fuldstændig levedygtig, idet den tæller 31 Medlemmer.

Svenning Andersen.

Frederikshavn. Foreningens 6-aarige Stiftelsesfest afholdes Søndag den 9. Februar paa „Hoffmans Hotel".

Program: Kl. 6 Eftm. Fællesspisning. Menu: Kogt Rødspætte, Dyreryg — Vanille-Is.

Kl. $8^1/_2$—1. Gratis Dans for Medlemmer med Damer.

Bestyrelsen.

Hillerød. Afdelingen afholdt den 14. Januar sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel Leidersdorff; den var ret godt besøgt. Til Dirigent valgtes S. Ørvad. Formanden aflagde Beretning. Regnskabet, der balancerede med 238 Kr., godkendtes. Forslag om Agitationen og Afholdelse af et Møde om 7-Lukningen blev drøftet. Til Formand genvalgtes Aug. Andersen. Til Bestyrelsen genvalgtes: Frk. S. Andersen, Chr. J. Hendil, E. Jensen og S. Ørvad. Nyvalgte: E. Krøger og R. Loldrup. Til Suppleanter: Frk. Mehr og A. Petersen. Til Revisorer: E. Petersen og Aagaard-Rasmussen.

I Januar afholdes stort 7-Lukningsmøde.

I Februar, Aftenunderholdning. *Chr. J. H.*

Kjøbenhavn. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdes i Lokalerne, Kongens Nytorv 8^3, Tirsdag d. 4. Februar Kl. 9 pr., med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Forslag fra Fællesbestyrelsen om Ansættelse af en fuldtlønnet Formand. 3. Indkomne Forslag. 4. Eventuelt.

Fællesbestyrelsen.

Central-, Kolonial-, Kontor- og Manufaktur-Afdelingerne afholder ordinær Generalforsamling umiddelbart efter Hoved-Generalforsamlingen.

Dagsorden: Valg af Bestyrelse. *Bestyrelserne.*

Redaktionens Telefon er nu: Godth. 1443.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

„Stefan" søger Uddeler.

Brugsforening, Nørrebro, København med circa 500 Medlemmer søger en Mand, der er fagkyndig i Colonial- og Købmandshandel til Uddeler. Pladsen kan tiltrædes 15. Maj. Vedkommende Søger maa kunne stille et Depositum paa 2 à 3000 Kr. Samme Sted og Tid søges en Dame, der kan paatage sig at bestyre en Smør-, Æg- eventuel Viktualieforretning. Nærmere Oplysninger faas *Nørrebrogade 108, 2. København.*

P. Petersen, Formand.

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA,** KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

KØB DANSK MEL

FORLANG ALTID

MARIEBO

DAMPMØLLES

FLORMELS KVALITETER

Favorit og Snehvide

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen, Horsens.

Tuborg Pilsner

foretrækkes af Ølkendere.

Hafnia originale skattefri Porter den **første** skattefri Porter

Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1913. 13de Aargang.

I 7-LUKNINGENS TEGN.

Medhjælper-Talere under Centralorganisationens Lands-Agitation.

1. Række: Bogholder *Lauritz Christensen*, Vejle; Forretningsfører *Willy Carlsen*, Kjøbenhavn; Boghandlermedhjælper *N. C. Nielsen*, Kolding; Redaktionssekretær *Chr. Drost*, Horsens; Assistent *C. Hammer*, Kjøbenhavn.
2. Række: Afdelings-Formand *Å C. Alsøe*, Redaktør *Vilh. Hansen*, Forretningsfører *Jens Johansen* og Assistent *Johanne Andersen*, Kjøbenhavn.
3. Række: Assistent *Th. Hansen*, Aalborg; Forretningsfører *Chr. Jørgensen*, Thisted; Fuldmægtig *A. Andreasen*, Hjørring; Forretningsfører *N. Kristensen* og Boghandlermedhjælper *E. P. Wraae*, Kjøbenhavn.

Vor Centralorganisation har den sidste Uge i Januar sat en agitatorisk Rekord ved over hele Landet at afholde ca. 40 offentlige Møder, hvor 14 af vore Talere har fremsat og motiveret C. O.s Krav til Butikslukningslovens Revision. Endvidere har 24 Handelsskolemænd, Læger, selvstændige Købmænd og Fagforeningsledere som officielle Talere ydet os værdifuld Støtte ved disse Møder, der ialt talte Tusinder af Medhjælpere og mange Hundrede selvstændige Forretningsdrivende.

En Resolution, der udtaler Tilslutning til Centralorganisationens Andragende til Regering og Rigsdag, vedtoges næsten overalt aldeles enstemmig.

UORGANISEREDE MEDHJÆLPERE!

BUTIKSMEDHJÆLPERE i alle Handelsfag og Brancher, der er Budskab til og Bud efter jer!

Vilkaarene, hvorunder I arbejder, eders Standsanliggender, Arbejdsdagens Længde, eders Adgang til faglig Dygtiggørelse og alménborgerlig Udvikling, har netop været Dagens Emne ved den Møderække, „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" lod afholde overalt i Landet i Januars sidste Uge, — uden Sammenligning den største Landsagitation nogen Organisation indenfor Handelsstanden endnu har evnet at iværksætte i vort Land.

Det gjaldt — og gælder fremdeles — Medhjælperorganisationens Krav til Butikslukningslovens Revision: Lovbestemt 7-Lukning de 5 første Ugedage, 9-Lukning Dagen før Folkekirkens Helligdage eller 7-Lukningens Indførelse for hele eller en Del af Aaret ved kommunale af Indenrigsministeriet godkendte Vedtægter.

Dette Krav gennemført betyder aarlig Hundreder af Timer vunden for enhver af eder: Tid til Handelsskolen, legemlig og aandelig Udvikling, Tid til Hjemmets Anliggender.

I Løbet af en Ugestid fremsattes og motiveredes Syvlukningskravet, paapegedes Maximalarbejdstidens sundhedsmæssige og sociale Berettigelse — paa henved 40 Møder med Tusinder af Deltagere — af Centralorganisationens Talere bistaaet af Læger, Handelsskolemænd, selvstændige Købmænd, Kommunalbestyrelsesmedlemmer o. a. Vedtagne Resolutioner udtalende Tilslutning til vort Andragende er i dusinvis fra alle Landets Kanter, strømmede ind til Folketingsudvalget og overfor Udvalg som Rigsdagsmænd har Centralorganisationens Tillidsmænd mundtlig fremsat vore Ønsker paa Medhjælperstandens Vegne. I Folketinget er Butiksmedhjælpernes Sag forfægtet med Varme, og vor Centralorganisation har høstet Anerkendelse som danske Handels- og Kontormedhjælperes eneste, sande og virksomme Repræsentation.

Og dette med Rette!

Thi Centralorganisationen har, trods den ubegribelige Lunkenhed overfor Standsanliggender, der er Medhjælperflertallet egen, aabnet Øjnene paa mange af vore Standsfæller og vist dem Vejen fremad mod et større Maal af Menneskeværd og faglig Selvhævdelse.

Mens Du uorganiserede Standsfælle ubekymret lod den ene Dag følge den anden og kun tænkte paa egne Interessers Fremme, indenfor den laveste Horisont mens slette Lønvilkaar eller lang Arbejdstid, Kost- og Logisystemets Afhængighed, daarlige Arbejdsforhold, ofte fremkaldte Din Utilfredshed, naaede Du kun sjælden at udrede den sande Aarsag, endsige et uhildet Udsyn over Din egen samfundsmæssige Stilling og hvad Fremtiden vel kunde byde Dig.

Men af et Faatals aarelange, udholdende Arbejde, af et Mindretals Ofre og Trofasthed mod Standens Sag, der ogsaa er Din, fremgik en ny Tingenes Orden.

Centralorganisationens faa Hundrede Medlemmer er vokset til Tusinder, de oprindelige enkelte Foreninger forgrener sig nu i en vidtløftig Afdelingskæde paa henved 60 Led udover Landet, den tidligere Formueløshed er forvandlet til en Organisationskapital, der andrager Titusinder, i stadig og jævn Forøgelse, vor Arbejdsløshedskasse har i Løbet af faa Aar udbetalt ca. Titusinde Kroner, mens Understøttelsesfond, Retshjælp og andre Institutioner virker tilfredsstillende og medhjælpergavnlig, vor Administration er nu hvad angaar Funktionærer og Anlæg større end nogen dansk Principalorganisations.

En Udvikling, der kun er muliggjort ved Foregangsmændenes klippefaste Tro paa Organisationens Idé, og de aktive Medlemmers fortsatte Nidkærhed i Arbejdet for Medhjælperbevægelsens Fremgang og Standens samfundsborgerlige Højnelse.

Uorganiserede Medhjælper! Hvor var Du, da Nytiden indvarsledes for Din Stand? Vi fandt Dig hverken i Fronten eller Bagtroppen. Thi Du hørte til Folkene uden Fodslag, uden Takt og Retning, — Standsfællerne uden Standsfølelse, de Ukendte, der ikke tælles med, naar Standens Regnebrædt gøres op!

Disse Linier har Bud til Dig, fordi Frugterne af alt vort Reformarbejde ikke er forbeholdt de enkelte, men gavner Standen som Helhed, og kommer til gode den, der interesseløst og uden at røre en Haand høster Uddyttet af andres Anstrengelser i lige Maal med den, der gennem sit Organisationsbidrag og sin personlige Indsats i Reformbestræbelserne, hidførte Resultaterne.

Naar Medhjælpersagen i Dag er trængt ind i den offentlige Bevidsthed, naar Pressen overalt beskæftiger sig med den forhen upaaagtede Medhjælperstand, naar vore Reformkrav har funden praktisk Udtryk i den sociale Lovgivning, naar vore Arbejdsvilkaar er sat under offentlig Debat og dette og hint faglige Fremskridt er naaet, da er Æren herfor saavidst ikke Din, men de fremsynte og energiske Standsfællers, der tog det første og sværeste Løft for Dig som for hele Medhjælperstanden.

Og dette gælder ligervis for Syvluknings-Kravet, der, hvorledes end Udfaldet arter sig, er et omfangsrigt Arbejde i Din Interesse og med Virkninger, der før eller senere vil komme Dig tilgode.

Men tro ikke derfor, at Du fremdeles kan give Beskuerens eller den Interesseløses Rolle! Thi Kravene til Medhjælperbevægelsen øges bestandig. Alt som vi vinder frem, vil Modstand møde os, og vi

maa lægge alle Kræfter i, for udad- som indadtil at mestre de nye og store Opgaver, der venter os.

Fremtidens Løsen er Organisationen, dens Evne, Styrke og Indflydelse; — af Centralorganisationens Omfang og Udvikling gennem reel Tilslutning fra Medhjælpernes Masse er vor Stands Fremtid afhængig!

Intet mindre end det!

Derfor kræver vi ogsaa Din Tilslutning uorganiserede Standsfælle, og vort Krav bliver et Forlangende, fordi vi ikke kræver i eget, men Standens Navn.

Vi appellerer til Din Standspligt og Standsfølelse! Din Sympati er os ikke nok; thi Sympati er ikke Handling, og det er netop Handlingen der tiltrænges. Faglig Uvirksomhed har altfor længe deklasseret Medhjælperstanden og sammenligningsvis gjort den ringere end andre Erhvervsklasser. Og tavs Sympati fremmer ikke vor Sag; det gør derimod Organisationskontingent, Samvirksomhed efter Evne og Vilkaar, gensidig Forstaaelse af Organisationens Maal og Midler, Viljen til at føre vor Sag fremad.

Uorganiserede Medhjælper! „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" er Foreningen over alle andre Foreninger, fordi det er Din Stands Organisation. Dens Program er Mænds Arbejde værdig. Thi dens Arbejde er Nutiden; dens Maal Fremtiden.

Derfor venter Din Plads i vore Rækker.

Ind i Centralorganisationen!

SYVLUKNINGS-FOREDRAGET.

For at opnaa den størst mulige Ensartethed i vor Syvluknings-Agitation som ogsaa for — i Betragtning af den ringe Tid, der var levnet Agitationens Forberedelse — at levere vore Talere et saa fyldestgørende og dog sammentrængt Materiale som under de givne Forhold muligt, blev nedenstaaende redaktionelle Artikel, trykt som Manuskript, tilstillet de Kolleger, der som Indledere ved 7-Lukningsmøderne fremsatte og motiverede C. O.s Krav til Butikslukningslovens Revision.

Syvluknings-Foredragene har derved faaet det ensartede og afstemte Præg, denne Foranstaltning netop tilsigtede.

MEDHJÆLPERLOVGIVNINGEN I DANMARK.

MEDHJÆLPERLOVGIVNING og Medhjælperbevægelse forholder sig til hinanden som Virkning og Aarsag. I Danmark er Helligdagsloven, Butikslukningsloven, Juleaftenslukningen og de kommunale Lærlingevedtægter væsentlig Resultater af C. O. og dens organisatoriske Forløbers Reformarbejde. Den eneste Lov, der derudover berører Handelsmedhjælperen, er Lærlingeloven, der daterer sig fra Før-Organisationen og kun er en Papir-Lov.

Saavel Helligdags- som Butiksloven er Love om den offentlige Fred; de regulerer i Virkeligheden ikke Arbejdstiden for den paagældende Erhvervsgruppe. Danmark er saaledes fattigt paa virkelige Medhjælperlove sammenlignet med andre Lande, f. Eks. Tyskland, hvor allerede den tyske Handelslovbog af 10. Maj 1897 har tilvejebragt en baade moderne og i flere Henseender mønstergyldig Ordning af Medhj. Retsstilling og Arbejdsvilkaar, (Arbejdstid, Tjenestepligter, Hvilepauser, Siddepladser, Hygiejne, Opsigelsesvilkaar, Konkurrenceklausuler etc.), ligesom Lovene om Købmandsretter til Afgørelse af Tvistemaal mellem Principal og Medhjælper, og senest Pensionsforsikringsloven er vigtige sociale Medhjælperlove.

Som i andre Lande udgør Medhjælperne i Danmark en stor og stedse mere afgrænset Erhvervsklasse. Selvstændighedsbetingelsen bliver bestandig ringere (øget Konkurrence, Krav til større Driftskapital, Handels- og Kontorfagene overbefolkede), i Kontorfaget snart illusorisk. De nye Forretningsformer kræver et større Medhjælperantal (Specialuddannelse, Medhjælperstanden dannes som selvstændig Stand, dens stærke Vækst). I Kjøbenhavn er de mandlige skatteansatte Medhjælpere forøget saaledes: 1892: ca. 3300 Medhj.; 1898: 5000, men 1907 var Antallet vokset til ca. 8800.

Heraf følger, at vor i mange Henseender særstillede Stand udsondrer sig som en ny, moderne Samfundsklasse med særlige Interesser og derfor med billigt Krav paa en Lovgivning, der ordner dens faglige og retslige Stilling.

ARBEJDSTIDEN FØR OG NU.

I Danmark som i andre Lande rettede Medhjælperorganisationen først sine Bestræbelser paa Arbejdstidens Begrænsning for Butiksmedhjælperne, — det Medhjælperlag, hvis Arbejdsvilkaar især tiltrængte Reformer.

Vore Dages Medhjælpere er næppe mindre arbejdssomme og flittige end deres Forgængere, men de søger at slutte deres Arbejdsdag tidligere og holde nøjere og bestemtere Tal paa Dagens Arbejdstimer. Derfor behøver det daglige Arbejdspensum ikke at være ringere end det man fik fra Haanden i „de gode gamle Dage". Tværtimod! Thi den Antagelse, at Arbejdsydelsen stiger i samme Forhold som Arbejdstiden tiltager, er ikke uden videre rigtig. Det er en Opfattelse, som kun forstaar at addere og subtrahere, ikke at multiplicere og dividere, — den regner med den menneskelige Arbejdsmaskine som en almindelig død Mekanisme, der Time efter Time kan udføre den samme Arbejdsmængde. Men det er urigtigt, fordi den menneskelige Organisme er et System med Muskler og Nerver, der slappes ved et vist Maal af aandelig eller fysisk Anspændelse, og derfor kræver Hvile og Rekreation.

Den kortere Arbejdstid betyder, at Arbejdet sammentrænges indenfor et kortere Tidsrum og den Enkeltes Ydelse derfor tvinges i Vejret, Tiden udnyttes, Arbejdsdelingen kan gennemføres i videste Omfang. Flertallet vil se sin ubetingede Fordel i denne Ordning og det kulturelle Fremskridt befordres. Handelsstandens Principaler og Medhjælpere mødtes først til Forhandling om Butikslukning. Det var et Spørgsmaal, der laa begge Parter paa Sinde. Bortset fra om Konkurrenten om Hjørnet tvinger ham til at ødsle Belysningen, der maaske end ikke kaster Skygge af en Kunde foran Disken, vil vor Tids Butiksindehaver almindeligvis ønske sin officielle Arbejdsdag sluttet meget tidligere end forhen. Maaske skal Dagens Regnskab gøres op, Aviserne og Bøgerne, der finder Vej til alle de tusinde Hjem, kræver deres „Fyaftenstime", — kan hænde, at et Møde i eller et Arbejde for en af

de utalte Foreninger ogsaa fordre hans Tid, — og den egentlige Hvilestund efter Dagens Gerning ikke at forglemme. — Medhjælperen har paa sin Vis de samme Krav at stille til Fritiden, og ikke mindst den unge Merkursøn, som Handelsskolen kalder og Friluftsliv og Sport indbyder til fysisk Fornyelse.

Saaledes er den tidligere Butikslukning bleven den faglige Reform, der først har samlet et Principalflertal og Medhjælperstanden om sig. Men om Maal og Midler kan der være delte Meninger i dette som i ethvert Anliggende.

REFORMBESTRÆBELSER.

Arbejdet for at afkorte Butikstiden gaar i Bølgegang, men vinder frem alt som Tiden og Forholdene lader Kravet vokse sig stærkt. Allerede i det bevægede Aar 1848 er 8-Lukningen gennemført i enkelte tyske Byer. Det er karakteristisk for Gennembrudsperioder, at de vender Menneskenes Blik udad, bort over Butiksdisken, og de nye Idéer kræver deres Del af den Tid, der forhen gled ud i den lange Arbejdsdag. Men disse spredte Lokalreformer, der fødtes under Frihedsaarets Impuls, fejedes bort af den efterfølgende Reaktion, og den Dag i Dag staar Kampen om Lukningsspørgsmaalet i adskillige af Tysklands Byer.

Den voksende Medhjælperbevægelse befordrede Butikstidens Afkortning. Vore Afdelinger nedlagde i Tidens Løb et stort og resultatrigt Arbejde paa dette Omraade, men ofte er Bestræbelserne glippet. Den liden Tue væltede ogsaa her tidt det store Læs. Nogle faa eller en enkelt Butiksindehaver, som Profitjageriet havde gjort uimodtagelig for ethvert Standshensyn, har ofte for Aar tilbage bragt den frivillige 8-Lukning til Kæntring, ligesom det nu er Tilfældet med 7-Lukningen i Byer og Brancher, og Lukning eller Ikke-Lukning, er stadigt Gengangerspørgsmaal, der vender tilbage ved hver Sæsons ɔ: Sommerhalvaars Begyndelse, sætter Sindene i Bevægelse og kræver et ofte besværligt Forarbejde.

Eftersom Ønsket om Syvlukningen bliver almindelig, maa de Manges Afhængighed af de enkelte „outsiders" forekomme urimelig. I Stats- og Kommunalstyrelsen, i det borgerlige Samfunds økonomiske og politiske Sammenslutninger, overalt hvor parlamentarisk Sædvane raader, maa et ringe Mindretal indordne sig under det overvejende Flertals Afgørelser, ellers var intet sundt Fremskridt muligt. Men fattig paa Samfølelse som Handelsstanden hidtil har været, fik den Enkelte eller de Faa ofte Lejlighed til for en — maaske problematisk — Fordels Skyld at hindre Reformens Gennemførelse.

Paa denne Baggrund maa man se Kravet om lovordnet Syvlukning (Rigslov eller Kommunalvedtægt). Erfaringen med den nuværende 8-Lukkelov og Resultaterne fra andre Lande taler derfor. Saavel mellem Lovgivere som Principaler raader der her og andet Steds Enighed om Frivillighedens Utilstrækkelighed. — Det bekendte filantropiske Samfund, „Voluntary Early Closing Association", der gennem mange Aar har virket for at skaffe Medhjælperne kortere Arbejdstid ad Frivillighedens Vej, erklærede allerede i 1886, at kun Lovgivningsmagtens Indgriben kunde hidføre en tilfredsstillende og beskyttende Ordning af Arbejdstidsspørgsmaalet.

BUTIKSMEDHJÆLPERNES ARBEJDSTID.

Medhjælperne i Detailhandelens forskellige Brancher udgør en Erhvervsgruppe med en anormal lang Arbejdsdag. I den velledede Forretning er denne Arbejdstid effektiv, d. v. s. Medhjælperen beskæftiges fra Morgen til Aften, og er han forbigaaende ubeskæftiget, er Friheden forsaavidt betydningsløs, som den hverken bliver fornyende eller forfriskende.

Der ødsles med Arbejdstiden i Butiksfagene; den kan afkortes betydelig uden Skade for Publikum og Omsætning (cfr. Dr. Larsens Tale: „Typiske Lovovertrædelser", „Over- og Natarbejde" o. s. v.).

Butikslukningsloven af 1908 tilsigtede bl. a. at forkorte Medhjælpernes Arbejdstid. Formaalet er imidlertid kun delvis naaet. Den af C. O. i 1907 foretagne Undersøgelse angaaende Butiksmedhjælpernes Arbejdstid godtgør det. Det konstateredes, at 8-Lukningen allerede var Sædvane i mange Byer, men tillige at 9-Lukningen i Modsætning til 8-Lukningen i adskillige Tilfælde ikke svarede til en længere ugentlig Arbejdstid. Tvertimod! Thi ved 8-Lukningen paabegyndtes Arbejdet blot tidligere. I jyske Landdistrikter var Arbejdstiden om Sommeren Kl. 6—8, om Vinteren Kl. 8—9, d. v. s. ved 9-Lukningen 80 Timer, ved 8-Lukningen 90 Timer pr. Uge (incl. Overarbejde). — Sommertiden viste ligesom nu Tendens til tidligere Lukning, men med en effektiv længere Arbejdstid. For Kolonialmedhjælperne var den ugentlige Arbejdstid gennemsnitlig 83 (Sommer) og 78 (Vinter) Timer. Middeltallet varierer nu omkring 80 Timer.

Disse Eksempler har Gyldighed endnu, forsaavidt som Lukketiden delvis er den samme. De viser, at Butikslukning og Arbejdstid er to Ting og 8-Lukkelovens mangelfulde sociale Værd.

I fornævnte Timetal er Spisetiden fradraget, forsaavidt denne falder indenfor Arbejdstiden. Men under Kost- og Logisystemet er den bestemte Spisetid oftest illusorisk. Den er hyppigst udenfor al Regelmæssighed. Dette fremgik tydeligt af tidligere nævnte Undersøgelse, hvor Spørgeskemaet over Spise- og Hviletidens Længde almindeligvis besvaredes: „Ingen Spise- og Hviletid". „Hvad Spisetiden angaar er den for alle Branchers Vedkommende, for hver Gang der spises, højst et Kvarter, i de fleste Tilfælde kun 10 Minutter". „Strængt taget burde man medregne hele den Tid, Forretningerne er aabne; thi der hvor Kost- og Logisystemet findes, bliver der ikke beregnet mere Tid til at spise, end det netop varer — derfor er det næsten Ironi at trække det fra". „Der kan ikke beregnes Hvile- eller Spisetid, da Maaltiderne maa indtages til ubestemt Tid og i Løbet af en halv Snes Minutter for Middagens Vedkommende, medens Frokost og Aftensmad oftest indtages under Ekspeditionen". „Vi har $^1/_4$ Time til at spise Middag, $^1/_4$ Time til Aften, ellers ingen anden Hviletid" og „Frokost og Aftensmad maa indtages i staaende Stilling" o. s. v. i alle Variationer. — De forløbne 6 Aar har intet ændret i disse Forhold!

BUTIKSARBEJDE OG HYGIEJNE.

Socialpolitikere og Læger er enige om, at lang Arbejdstid og usunde Arbejdslokaliteter er nedbrydende for Sundheden og befordrende for Dødeligheden. Netop denne Kendsgerning har fremkaldt og fremmet den moderne Arbejderbeskyttelses-Lovgivning i alle civiliserede Lande.

Dette Spørgsmaal er ogsaa af Vigtighed m. H. t. Butiksmedhjælpere. Dr. Edv. Larsen understregede det i sin Tale i Folketinget d. 10. Jan., men maatte konstatere, at enhver Oplysning herom fattedes. Den sociale Medhjælper-Statistik, som Handelsministeren paa C. O. Foranledning har stillet i Udsigt, vil eventuelt til sin Tid blive udstrakt ogsaa til dette Omraade.

I enkelte Lande har man beskæftiget sig med Medhjælpernes Sundhedstilstand, — hos os er dette Anliggende ladet ude af Betragtning. Og dog arbejder især Butiksmedhj. ofte under særlig sundhedsfarlige Forhold. Ingen Bestemmelser paabyder Butikslokaliteters Størrelse, Ventilation, Antallet af Medhjælpere etc. Staten drager Omsorg for Fabriksarbejderens Arbejdstid, saavel som for Tugthusfangens Celleplads, — om Butiksmedhj. bekymrer ingen sig. Smaa eller lavtliggende, fugtige eller mørke Butiksrum afgiver Arbejdsplads for Tusinder af Medhjælpere i vort Land. Kundernes glidende Strøm, Vareuddunstningen, Partikler, hidrørende fra Stoffer (Manufakturbranchen) forurener Luften og fylder Lokalet med Støv. Ekspeditionen af alle Slags Folk er i sig selv smittebærende. Næppe noget Fag bringer sine Udøvere i Berøring med saa mange sygdomsbefængte Personer som netop Butiksfaget.

Egentlige „Fagsygdomme" er ikke paavist blandt Medhj., med Undtagelse af Lidelser som Platfodethed, Aareknuder o. l., der skyldes at Medhj. hyppigt maa staa op (paavist af Universitetets hygiejniske Laboratorium, foranlediget af det af C. O. allerede 1902 fremsatte Ønske om Siddepladser for Butikspersonale), — men derimod optræder visse Sygdomme hyppigt. Især gælder dette Tuberkulosen.

Officielle engelske Beretninger fra 1907 angiver bl. a. følgende Dødeligheds-Procent for tuberkuløse Tilfælde: Kulminearbejdere 14,3 %, Snedkere 24,9 %, Murere 22,1 %, højst blandt Haandværkere staar Kleinsmede (navnlig Sheffielder Knivsmede) med 28,3 %. Handelsmedhjælpere i kooperative Forretninger, hvor Arbejdsvilkaarene er bedst, noterer 30,6 %, medens Medhjælperne i private Forretninger, opviser 45 % Dødsfald med Tuberkulose som Aarsag.

Lignende Resultater udviser en tysk officiel Undersøgelse i 1894, idet den gennemsnitlige Sygdomshyppighed angives til 35,6, men for Medhjælpere andrager 42,4 %. I Østerrig er Facit et lignende: Den sidste Beretning fra „Greminalkrankenkasse der Wiener Kaufmannschaft" viser en stigende Linie for Dødeligheden blandt Medhjælperne. Som Hovedaarsag hertil angives udtrykkelig: Den lange Arbejdstid.

Danmark vil næppe her danne en Undtagelse, hvad den bebudede Statistik sikkert vil konstatere.

LOVGIVNINGEN I ANDRE LANDE.

Den lovbestemte Lukning er overalt fremgaaet af aarelange Kampe, ført af Medhjælper-Organisationerne og indbyrdes Strid mellem Principalerne. Her vil det føre for vidt at skildre denne Udvikling, hvis Udspring er spredt Frivillighed og i flere Tilfælde afmærkes i reviderede Love.

Efterfølgende Eksempler belyser den nugældende Lovgivning.

Norge. Loven af 1892 overlader Lukningen til Kommunalbestyrelserne; Vedtægterne kan omfatte enkelte eller alle Brancher og gælde hele eller en Del af Kommunens Omraade. Saafremt $^1/_3$ af Butiksindehaverne udtaler sig mod en bestemt Lukketid kan Byraadet ikke fastsætte den. Som Følge af denne Ordning er 8-Lukning almindelig. 7-Lukningen vinder stærk Fremgang de sidste Aar. — Saaledes vedtog Kristiania Kommunestyre i 1910 en 7-Lukningsvedtægt, hvorefter Butikerne hele Aaret tidligst maa aabnes Kl. $7^1/_2$ og skal lukkes senest Kl. 7; Kl. 9 før Helligdage. Derved vandt Medhjælperne 9 Timer pr. Uge.

Sverrig. Loven af 1911 svarer i Hovedsagen til den norske, men bestemmer at saavel Medhjælper- som Principalforeninger skal adspørges af Byraadene, forinden Vedtægt gennemføres. 8-Lukningen er den sædvanlige Ordning. 7-Lukning i god Fremgang. — Allerede i 1907 erklærer 27 % af Stockholms Handlende sig for 7-Lukning, 61 % for 8-Lukning. — Flere Kommunalbestyrelser har indført 7-Lukning, f. Eks. Halmstad (1912), hvor Butikstiden er Kl. 7—7; Kl. 8 for Helligdage. Enkelte Undtagelser for Levnedsmiddelbranchen.

Tyskland. Tillæget til „Gewerbeordnung" af 30. Juni 1900 indførte 9-Lukning for hele Riget; Butikerne skal være lukkede fra Kl. 9 Aften til Kl. 5 Morgen. Dersom $^2/_3$ af Butiksindehaverne udtaler sig for 8-Lukning indføres den ved Kommunalvedtægt. Byraadet skal foretage Afstemning, naar $^1/_3$ af Principalerne forlanger det. — 8-Lukningen er nu gennemført ved Vedtægt, enkelte Storbyer undtagen, hvor tidligere Lukning til Gengæld er opnaaet branchevis. — Allerede Rigskommissionen for Arbejdsstatistik, der behandlede Lukkeloven, udtalte sig i 1893 for obligatorisk 8-Lukning; men det vidtstrakte Riges uensartede Forhold vanskeliggjorde hvad Tiden nu væsentlig har løst. Den frivillige Branche-7-Lukning vinder Fremgang. Loven af 1900 var dengang en Sejr for Medhjælperne, der som andet Steds meddelt samtidig opnaaede at erholde Maximalarbejdstidens-Princip fastslaaet.

Østerrig. Loven af 4. Maj 1910 paabyder 8-Lukning; den regulerer tillige Arbejdstiden. 7-Lukningen kan gennemføres af Byernes Magistrater og Kronlandenes Statholdere, naar Principal- og Medhjælperorganisationerne udtaler sig derfor. — „Zentralverein der kaufmännischen Angestellten Oesterreichs" har siden 1910 udfoldet en glimrende Agitation for 7-Lukningen. Sejren følger den organiserede Medhjælperstand! Navnlig mod Nord trænger 7-Lukningen igennem, f. Eks. i østr. Schlesien, Mähren, Øst-Bøhmen. Wiener-Medhjælperne kræver 6-Lukning i En gros- og 7-Lukningen i Detailhandelen; er allerede opnaaet i stort Omfang. I Kundgørelse af 5. Juli 1912 foreslaar det nederøsterrigske Statholderi obligatorisk 7-Lukning Jan.—Marts og 3 Sommermaaneder. Forhandlingerne desangaaende verserer, — Agitationen opviser stadig nye Resultater.

England. Loven af 29. Marts 1912 er den sidste Lukningslov, og bærer Præg deraf. Det er en Modernisering af Loven 1904. — Loven bestemmer, at Medhjælperen mindst én Hverdag ugentlig ikke maa beskæftiges efter Kl. $1^1/_2$.

Enhver Forretning skal være lukket mindst en Eftermiddag om Ugen efter Kl. 1. Det er den hævdvundne engelske „Half-Holiday", der har opnaaet Lovkraft. De lokale Myndigheder fastsætter Dagen efter stedlige Forhold og Ønsker. Medhjælperne har Adgang til at foranledige kommunal 7-Lukning paabudt, idet Regeringen paa Opfordring af „et væsentlig Antal" Principaler og Medhjælpere ved en Embedsmand søger Enighed opnaaet for Udstedelsen af en „Early closing order". (Tidlig Luknings-Vedtægt).

Uden at fastsætte en bestemt Lukketid, idet denne overlades til Kommunerne ($^2/_3$ af Principalerne kan dog forlange Vedtægt gennemført), forudsætter Loven ord. 8-Lukning, med 7-Lukning som gængs Lukketid. Iøvrigt fikserer Loven en Maximalarbejdstid.

Australske Statsforbund. Sluttelig nogle Ord fra „Socialpolitikkens forjættede Land". Lovene daterer sig fra 1902—1905. Lukketiden er forskellig i de enkelte Stater, f. Eks. Kl. 8, Kl. 7 eller (i Victoria) Kl. 6, endog Kl. 5. En Ugedag skal der if. alle Love lukkes Kl. 1. Nogle Love bestemmer desuden Lørdagslukning Kl. 1 (Middag). — Arbejdstiden er iøvrigt reguleret ifølge vidtgaaende Bestemmelser. Lovene virker tilfredsstillende.

BUTIKSLUKNING OG ARBEJDSTID.

8-Lukkeloven er som Helligdagsloven en Lov om Butikslukning; ikke om Arbejdstidens Begrænsning. Derfor beskytter den ikke Medhjælperne mod en overlang Arbejdsdag, Over- eller endog Natarbejde. Sligt gaar netop i Svang i stor Udstrækning (Sæsonarbejde, Oprydning, Vinduespyntning etc.). Selv 7-Lukningen er ikke den idéelle Ordning af vor Arbejdstid; ogsaa den vil kun være en Tilkendegivelse af, at den officielle Arbeidstid er endt, — det uofficielle Arbejde kan derfor vel florere.

Andre Landes Lovgivning er her langt forud for den danske. Tyskland: Ifølge Gewerbeordnung (af Aar 1900) § 139c er den lovbestemte Hviletid (ogsaa for Kontormedhj.) mindst 10 Timer, i Kommuner paa over 20,000 Indbyggere mindst 11 Timer. Middagspavsen fastsættes til $1^1/_2$ Time, ved Kost og Logi paabydes „en passende Pause". — Østerrig: Minimalhviletiden er overalt 11 Timer. Ferier fra 10 Dage til 3 Uger (efter Engagementets Varighed, f. Eks. 3 Uger efter 15 Aar) bestemmes ved Loven af $^1/_7$ 1910. — England: Foruden de nævnte Bestemmelser fastsætter den nye Lov, at ingen Butiksmedhjælper maa beskæftiges længere end 6 Timer, uden en Afbrydelse paa mindst 20 Minutter. Naar Middagen indtages i Forretningen eller i en tilgrænsende Bygning, er Spisepavsen $^3/_4$ Time; spiser Medhjælperen i Byen, kan han forlange 1 Times Pavse. Er Pesonalet beskæftiget mellem 4-7 Eftermiddag, foreskriver Loven endnu $^1/_2$ Times Arbejdsafbrydelse.

Den engelske Medhjælperorganisations Krav om en ugentlig Maximalarbejdsdag paa 60 Timer støttedes af Regeringen, men gennemførtes ikke. Indenrigsministeren, Winston Churchill, beklagede

det under Afslutningsdebatten i Underhuset, men omend der sluttelig i ikke ringe Grad var gaaet Politik i denne Sag, kunde den dog ingenlunde jævnstilles med store politiske Spørgsmaal som Forsikringsloven, Mine-Minimallønsloven og senest Sagen over alle, home rule, paa hvilket Ministeriet Asquit vovede at tage en uberegnelig Kamp. — „Det er" — udtalte Ministeren — „givet, at et overordentlig stort Antal Mennesker, som denne Lov vil berøre, arbejder under overmaade trykkede Forhold og derfor bestandig haaber paa Lindring i deres Kaar. Her maa jeg imidlertid bøje mig for de parlamentariske Hensyn, selv om jeg meget beklager, at Spørgsmaalet om Medhjælpernes Maximalarbejdstid bortfalder."

Men det er et Tidens Tegn at Regeringen for Verdens største Handelsmagt fremsætter Forslag om Titimersdagen for alle Butiksmedhjælpere.

Vi begrænser os i vort Andragende til selve Butikslukningen; ikke fordi denne Løsning er den mest attraaværdige, ejheller fordi C. O. anser den for endelig (C. O. fremsatte allerede 1902 Kravet om en Maximalarbejdsdag for Handels- og Kontormedhj.), men af praktiske Hensyn: Hellere et Fremskridt vundet for Medhjælperne end sætte alt ind paa et principielt Krav.

Sociallovgivningen i andre Lande vil ikke være Folketingsudvalget ubekendt. Og danske Medhjælpere arbejder ogsaa ofte under Vilkaar, hvor en garanteret, fortsat Hviletid og lovbestemte Spisepavser vilde være baade menneskeligt og hygiejnisk paakrævede!

7-LUKNINGENS FREMGANG.

Indskrænkningen i Butiksmedhjælpernes Arbejdstid er C. O'.s Værk! Helligdags- og Butikslukkeloven er væsentlig Resultater af C. O'.s Agitation.

C. O. Betænkning i 1907 vedrørende Lovforslaget henstillede til Rigsdagen at muliggøre en tidligere Lukning (end Kl. 8) ved kommunale af Indenrigsministeren godkendte Vedtægter.

Endnu før 1908 mobiliseredes vore Afdelinger for 7-Lukningen, der allerede Sommeren 1907 gennemførtes hele Aaret i Esbjerg og delvis i Aarhus. En Række større og mindre Byer er siden fulgt efter med branchevis 7-Lukning i 3—4 Sommermaaneder. Tendens i samme Retning viser sig i Kjøbenhavn, hvor 6-Lukning er delvis gennemført i Engros- og Varehuse. — Adskillige Steder er 7-Lukningen alene strandet paa enkeltes, endog en enkelt Principals Modstand. Her kunde altsaa en Kommunalvedtægt have løst Knuden. Forhandling har flere Steder været ført mellem Principal- og Medhjælperforeninger; selv om Resultatet oftest ikke førte til Maalet, kom dog adskillig Sympati til Orde for Tanken. — Ved de sjællandske Handelsforeningers Aarsmøde 1911 i Ringsted sammenfattede en Principal sit Indtryk af Forhandlingerne om 7-Lukningen i følgende Udtalelse: „Vi vil gerne følge med Tiden og lukke Kl. 7, men det skal ske ved Lov og gælde baade By og Land".

Ved en af C. O. i Efteraaret 1912 foretaget Afstemning i en Række Købstæder med ialt ca. 400,000 Indbyg. udtalte over 80 % af de Adspurgte sig for lovbestemt 7-Lukning. — Nørrebros Handelsforening (største Lokalforening i Kjøbenhavn) har enstemmig udtalt sig for 7-Luknningen — Urtekræmmerforeningen i Kjøbenhavn foretog i Efteraaret 1912 en Afstemning ved et Medlemsmøde: Halvdelen stemte for 7-Lukn. i 4 Sommermaaneder, $^2/_5$ for 7-Lukn. i 3 Sommermaaneder; kun $^1/_{10}$ af Deltagerne stemte mod 7-Lukningen.

C. O har adspurgt Arbejderorganisationerne i et stort Antal Byer og erholdt uforbeholden Tilslutning for 7-Lukningen. Dermed er Modstandernes stadige Henvisning til, at Arbejdernes Aftenindkøb vanskeliggør 7-Lukningen, tilbagevist.

Iøvrigt foreligger følgende officielle Udtalelse for 7-Lukningen: Nørrebros Handelsforening (Kjøbenhavn): 7-Lukning de 5 første Ugedage i Maanederne Maj—Aug. (incl.), Fredag Kl. 9, Lørdag Kl. 10. — Det bekendte „Kvarter" bortfalder. — Foreningens Formand har imidlertid den 21. Jan. 1913 henstillet til Folketingsudvalget, at Fredagslukning sættes til Kl. 8 og Lørdag Kl. 10 hele Aaret, og udtaler, at der „ad Frivilligheds Vej allerede er opnaaet Lukning Kl. 7, men Størsteparten af de Handlende venter at opnaa Lukning ved Lov."

Frederiksberg Kommunalbestyrelse udtaler „at man finder det ønskeligt, at Paabud om Lukning af Butiker m. m. Kl. 8 Aften ændres til Kl. 7 Aften i Maanederne Juni, Juli og August. Dels formener Kommunalbestyrelsen nemlig, at en saadan Regel kan gennemføres uden nævneværdig Géne for de Forretningsdrivende, hvad der ogsaa synes anerkendt af mange af disse derved, at de i de ommeldte Maaneder frivilligt lukker til det angivne Tidspunkt, og dels vilde denne Bestemmelse tjene til at hindre, at en enkelt Handlende i en Gade ved at holde aabent til Kl. 8 Aften tvinger andre Handlende, som i og for sig er tilbøjelige til at lukke tidligere, til at trække Lukketiden ud."

Bestyrelsen for „Den danske Købstadsforening" henstiller til Overvejelse, „om d t ikke maatte anses for heldigt, at Tidspunktet for den almindelige Aftenlukning i Maanederne Juni, Juli og August blev rykket frem til Kl. 7."

Alt tilsammen taget virker disse Resultater, Afstemninger og officielle Udtalelser som en vægtig Argumentation for og Anbefaling af 7-Lukningen.

AFSLUTNING.

Foredragene har sluttelig givet en Oversigt over Lovforslagets 1ste Behandling i Folketinget, vort Andragendes Hovedpunkter, og Talerne har overalt sammenfattet det agitatoriske Moment i en stærkt understreget Opfordring til de uorganiserede Standsfæller, om at opfylde deres Standspligter og medvirke til Reformens Gennemførelse ved endrægtig Tilslutning til deres eneste faglige Repræsentation — Centralorganisationen.

7-LUKNINGS-AGITATIONEN.

Kjøbenhavn.

I Anledning af Butikslukningslovens Forelæggelse til Revision i Rigsdagen, indbød de kjøbenhavnske Afdelinger Tirsdagen d. 21. Januar til offentligt Møde i „Grundtvigs Hus", hvor ca. 300 — væsentlig Medhjælpere — var kommen til Stede.

Folketingets Udvalg angaaende Lovens Revision, samt Indenrigsministeren og Principalorganisationerne var paa Foranledning af Bestyrelsen særlig indbudte, og man havde den Glæde, at Indenrigsministeren havde ladet sig repræsentere ved Herr Departementschef Haarløv, ligesom vistnok Størsteparten af Folketingsudvalget med Formanden, Herr Jens Sørensen, i Spidsen havde givet Møde.

Mødets officielle Talere var: D'Herrer Forretningsfører Jens Johansen, Stadslæge Dr. Ulrik, Urtekræmmer J. C. Kofoed og Sekretær Karl Kiefer.

Efter at Herr Boghandlermedhjælper E. P. Wraae. der valgtes til Dirigent, havde fremsat nogle karakteriserende Bemærkninger om den Situation, der havde fremkaldt dette Møde, tolkede Forretningsføreren Centralorganisationens og dermed Medhjælpernes Stilling og Haab til Lovgivningen paa dette Omraade, medens Stadslægen holdt et udmærket Foredrag om „Butiksarbejde og Hygiejne" (Foredraget vil senere fremkomme i „D. H. K. M. T.").

Urtekræmmer J. C. Kofoed foretrak principelt 7-Lukningen

hele Aaret, men fandt det mere stemmende med de øjeblikkelige Ønsker, om man nu nøjedes med ved Lov at søge indført 7-Lukningen i Sommermaanederne, Lørdag Aften Kl. 10. Frivillighedens Vej var umulig, fordi altid en eller anden kneb ud. Taleren kunde ikke forstaa, at det her i Byen særlig var Manufaktur-, Grønt- og Cigarhandlere, der var imod 7-Lukningen. De førstes Publikum tog jo paa Landet, de næste begyndte Kl. 3—4 om Morgenen, og endelig de sidste havde jo deres Automater. Landhandlerne lukkede mange Steder Kl. 7 om Vinteren, og saa kunde de nok ogsaa gøre det om Sommeren.

Sekretær K. Kiefer, Arbejdernes Fællesorganisation, fandt C. O.s Krav saa naturligt, at alle jo kunde slutte sig om det, men beklagede, at 8-Lukkeloven var saa daarlig overholdt, hvorfor han anbefalede Medhjælperne at slutte sig til Organisationen, for derved at gøre sig til Haandhævere af Lovbestemmelserne paa deres Felt.

Stærke Haandklap hilste samtlige Indledere.

I Diskussionen deltog Blomsterhandler Nathansohn, der ikke forstod, hvorfor saa godt som samtlige 270 Blomsterforretninger i Byen kunde faa Lov at holde aabent Søndag Formiddag, hvortil Folketingsmand Jens Sørensen sluttede sig, omend dette Spørgsmaal hørte ind under Helligdagsloven, ligesom han udtalte sin Forbavselse over, at den ene Taler efter den anden havde peget paa Felter, hvor Love ikke overholdtes, da det efter Folketingsmandens Mening særlig maatte være i Kjøbenhavn, hvor man havde saa mange Ordenshaandhævere, at Loven kunde overholdes. Taleren kunde ikke sige noget om Udvalgets Stilling til Sagen, men turde forsikre vore Krav en velvillig Overvejelse. Mente, at 7-Lukningen bedre kunde gennemføres i Kjøbenhavn end paa Landet og tænkte sig Muligheden af, at man nu gav Kommunalbestyrelserne Ret til at dispensere nedad; de havde jo tidligere Ret til at dispensere opad.

Efter at endnu nogle Talere havde haft Ordet, og Herr Forretningsfører Willy Carlsen havde rettet en Opfordring til de uorganiserede Medhjælpere om Indmeldelse i Afdelingerne, afsluttede Dirigenten det i enhver Henseende vellykkede Møde, der aabnede C. O.s store 7-Luknings-Kampagne — og varslede godt for dens heldige Gennemførelse. *Manus.*

Frederikssund.

Onsdag den 22. Januar afholdtes paa Foranstaltning af den herværende Afdeling offentligt Møde om Syvlukning. Mødet, der blev holdt paa Hotel „Isefjord", var besøgt af ca. 60 Mennesker, hvoraf en Del Principaler. Formanden, Herr Bogholder Johan Poulsen, bød Velkommen, omtalte kort Anledningen til Mødet og gav Ordet til Herr Boghandlermedhjælper E. P. Wraae, Kjøbenhavn, der i et udførligt Foredrag klarlagde Centralorganisationens Standpunkt til Lovforslaget om Butikslukningen. Ud fra det bestemte Grundsynspunkt, at Loven — navnlig i sit Forhold til Medhjælperen — maatte ses som en Lov om social Forsorg, kom Taleren ind paa en Udredning af de overordentlig mange Forhold, der gør en Begrænsning af Arbejdstiden for Butiksmedhjælperne nødvendig.

Foredraget — der af Forsamlingen paahørtes med megen Interesse — konkluderede i en kraftig Opfordring om Tilslutning til Organisationen, for herigennem at vise den første Vilje til Enighed, der afføder Respekt og Lydhørhed for Kravene.

Efter Foredraget oplæste Formanden Resolutionen, der vedtoges, og sluttede derpaa det vellykkede Møde. *W.*

Helsingør.

Onsdag d. 22. Januar afholdtes offentligt Diskussionsmøde om 7-Lukningen. Der var fra Bestyrelsens Side gjort store Anstrængelser, for at faa saa mange som mulig af Principaler og Medhjælpere til at komme til Stede, og ca. 150 Mennesker, hvoriblandt mange Principaler, havde givet Møde.

Herr Folketingsmand Chr. Rasmussen var indbudt, men meddelte, at han var forhindret i at komme; Herr Landstingsmand Tvede, der ogsaa var indbudt, kom heller ikke, og havde ikke sendt Afbud. (Et høfligt Spørgsmaal kræver et høfligt Svar?). Bestyrelsen og Medlemmer af Kolonialhandler-Foreningen og Handelsforeningen var indbudt, men Formændene for nævnte Foreninger kom ikke, og et Rygte, som i disse Dage cirkulerer i Helsingør, vil vide, at Formændene, efter at de havde faaet Indbydelsen, har telefoneret rundt til deres Medlemmer og opfordret dem til ikke at møde!!! (Vi alene vide!).

Kontorist Elding aabnede Mødet, bød Velkommen og foreslog Herr Journalist W. Johansen til Dirigent. Herr Johansen overtog Hvervet og gav Ordet til Indlederen Herr Redaktør, Kontorchef Vilh. Hansen, der i et timelangt, klart og veltilrettelagt Foredrag indgaaende gjorde Rede for Mødets Hensigt, samt indgaaende motiverede C. O.s Standpunkt til Lovens Revision.

Til Slut lagde Taleren Medhjælperne paa Sinde, at det gælder at løfte i Flok ved Hjælp af Organisationen, og beklagede, at Helsingør var et af de døde Punkter her i Landet med Hensyn til Organisation og dennes Nytte og Betydning.

Dirigenten gav derefter Ordet til Herr Købmand Vejby-Nielsen, der udtalte, at han med Hensyn til de af Indlederen berørte daarlige Arbejdssteder for Medhjælperne, ikke saa slet saa mørkt paa Sagen — Taleren vilde anbefale 6-Lukningen som den bedste Ordning — og troede ikke, at naar først Publikum var vant dertil, vilde det næppe være til Skade for nogen. Der er næppe ret mange, der vil vende tilbage til Lukkeforholdene i gammel Tid, idet den tidligere Lukning medfører Besparelser paa flere Omraader. Gennemførelsen af Lukke-Reformen bør ske ved en Rigslov, og ikke ved kommunal Indgriben; thi det vil jo være galt, naar de Handlende i en By var tvungne til at lukke, medens den nærmeste Landsby maaske kunde holde aabent længere. Taleren sluttede med at udtale Haabet om, at 6-Lukningen maatte blive gennemført ved Lov.

Herr Redaktør Vilh. Hansen havde dernæst Ordet for at replicere til Herr Vejby-Nielsen, idet han bemærkede, at Centralorganisationen ikke havde villet gaa videre end til Forslaget om 7-Lukning, da man paa nuværende Tidspunkt ansaa denne for det bedst opnaaelige.

Da ingen yderligere ønskede Ordet, oplæste Dirigenten Resolutionen og satte den under Afstemning; den blev enstemmig vedtaget, hvorefter Dirigenten sluttede Mødet med en Tak til Herr Vilh. Hansen, og opfordrede de tilstedeværende, uorganiserede Medhjælpere til at indmelde sig. *Johs. Elding.*

Holstebro.

Om Lukkelovens Revision talte Herr Forretningsfører N. Kristensen, Kbhvn., den 22. Januar ved et offentligt Møde paa Afholdshotellet. Formanden for Afdelingen her bød Forsamlingen, der talte ca. 60 Tilhørere, Velkommen, og udtalte sin Beklagelse over, at saa faa havde efterkommet Indbydelsen, gennem Aviserne, til Mødet, der jo ikke alene burde have Interesse for Medhjælperne, men ogsaa Principalerne og det store købende Publikum, hvorefter han gav Ordet til Herr Kristensen, der holdt et timelangt, udmærket Foredrag om Medhjælperforhold i det Hele taget, og Betydningen af Syvlukning i lovbestemt Form.

Efter Foredraget, der fra først til sidst interesseret paahørtes af Forsamlingen, takkede Formanden Herr K. for det interessante Foredrag, hvorefter der udspandt sig en kort Diskussion mellem K., Sjørup Nielsen fra Skive, der som interesseret i Sagen var kommen til Stede, Bogholder E. Eriksen og Bogholder Herlevsen. Kristensen og Sjørup Nielsen var forsaavidt enige i alt, blot vilde sidstnævnte fremhæve Nødvendigheden af, at man særlig skulde tage Sigte, m. H. t. Organisationen, paa Medhjælperne ude paa Landet, idet han fremførte et Træk fra Livet i Butikkerne dér.

Herlevsen havde faaet den Opfattelse, at H. & K. M. F. var en meget aristokratisk Forening, men blev paa dette Punkt kraftigt imødegaaet af Eriksen, der stærkt pointerede, at Foreningen ikke var saaledes som anført; hvilket H. vilde være bleven overbevist om, saafremt han havde gjort sig den Ulejlighed at henvende sig til Foreningen og hørt dens Program og Virkemaade. — Derpaa vedtoges Resolutionen til Rigsdagen enstemmig, og sluttelig motiverede N. K. et Leve for C. O., som blev besvaret fra hele Forsamlingen, ligeledes et Leve, som paa Forslag af Sjørup Nielsen udbragtes for Aftenens udmærkede Foredragsholder, Herr N. Kristensen. *Wito Knudsen.*

Næstved.

Det offentlige 7-Luknings-Møde afholdtes paa Industribygningen den 22. Januar. Det talte ca. 100 Medhjælpere og adskillige selvstændige Købmænd, og forløb fra først til sidst fuldt tilfredsstillende.

Herr Forvalter Nielsen valgtes til Ordstyrer, og den indbudte Taler, Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, holdt derefter et med Interesse fulgt Foredrag om Mødets Emne. — Ingen meldte sig til Diskussion og Dirigenten satte derefter Resolutionen under Afstemning; den vedtoges enstemmig.

Mødet, der bragte os en halv Snes Indmeldelser, refereres velvilligt af samtlige Byens Blade.

Nykjøbing F.

Onsdag den 22. Januar afholdtes her i Byen et offentligt 7-Lukningsmøde paa Jernbanehotellet, hvortil der var mødt ca. 100 Mennesker, deriblandt adskillige Principaler.

Formanden, Herr Boghandlermedhjælper H. A. C. Tofte aabnede Mødet og oplyste kort om Hensigten dermed. Herr Manufakturmedhjælper P. J. Deleuran valgtes til Dirigent og gav

Ordet til Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, der i et udførligt Foredrag paa ca. 1 Time redegjorde for Medhjælpernes Krav i Anledning af Butikslukningslovens Revision, idet han fremhævede, hvilke faglige og kulturelle Fremskridt en forkortet Arbejdstid for Handels- og Kontormedhjælperne kunde drage efter sig, ligesom han sluttelig i agitatoriske Vendinger henvendte sig til de udenfor Organisationen staaende Medhjælpere, og foreholdt dem det uværdige og umoralske i en saadan Holdning. — Efter at Herr Bogholder Chr. Hansen havde udtalt sig om 7-Lukning med de lokale Forhold for Øje, vedtoges Resolutionen enstemmig, og det helt igennem udmærkede Møde, der gav en halv Snes Indmeldelser, sluttede.

Dagen efter fandtes brillante Referater i alle de stedlige Blade. *F.*

Sorø.

Det offentlige Møde fandt Sted den 22. Januar paa „Postgaarden", hvor der var samlet ca. 100 Deltagere, der med Interesse paahørte det Foredrag, Herr Forretningsfører Willy Carlsen, Kjøbenhavn, holdt om vort Krav vedr. lovbestemt Syvlukning.

Efter at Herr Bogholder Brinck havde overtaget Ordstyrerhvervet, førtes en livlig Diskussion, hvorunder Herr Overlærer Lauridsen, der er Medlem af Byraadet, anbefalede 7-Lukningen, der vilde være et Fremskridt, alene fordi de unge Mennesker derved kunde faa Tid til aandelig og legemlig Udvikling. Endvidere talte Herr Bestyrer Vejstrup i Tilslutning til de foregaaende Talere.

Willy Carlsen oplæste og anbefalede derefter Resolutionen. Ved Afstemningen fremhævede imidlertid Manufakturhandler Christensen, at man ikke fra Principalernes Side kunde gaa med til at lægge Afgørelsen hos Kommunalbestyrelsen, idet de Handlende da vilde miste hele Omsætningen fra Oplandet. — Disse Bemærkninger bevirkede et hastigt Replikskifte og resulterede i følgende af Lærer Lauridsen stillet Resolution: „Forsamlingen udtaler sin Tilslutning til 7-Lukning under Forudsætning af, at denne gennemføres saavel for By som Land."

Denne Resolution vedtoges enstemmig, hvorefter Mødet sluttedes. *C.*

Hillerød.

Mødet i Hillerød den 23. Januar blev et smukt Resultat af et kort men energisk Forarbejde. Hotel „Leidersdorff"s Sal var fyldt til sidste Plads af en Forsamling, der talte omtrent alt, hvad der fandtes af Købmænd og Medhjælpere i Byen.

De ca. 200 Tilhørere fulgte med stor Opmærksomhed Redaktør Vilh. Hansens udmærkede Foredrag og lønnede det med livligt Bifald.

Forstanderen for Hillerød Handelsskole, Højskolelærer Uhrskov tog derefter Ordet og erklærede sig som en ivrig Tilhænger af en 7-Lukning hele Aaret rundt. Den vil ikke skade hverken Kunderne eller Principalerne, og for Medhjælperne vil den større Frihed betyde, at de faar mere Tid til at skaffe sig Oplysning og Kundskaber. Som Handelsskolebestyrer ved jeg endvidere, at det har stor Betydning, at Undervisningen i Handelsskolen kan lægges saa tidligt paa Dagen som muligt. Jeg anbefaler Dem at stemme for Resolutionen! (Bifald).

Købmand Juel-Bruun tog nu Ordet som Modstander af 7-Lukningen. Gennemførelsen heraf vil betyde en Tvang, og Tvang vil jeg ikke være med til. Man siger nok 7-Lukning, men man tilstræber en Indførelse af 8-Timers Arbejdsdagen. De Købmænd, der handler med Luksusvarer, vil lide Tab ved den tidligere Lukketid.

Købmand Herm. L. Melskens: Jeg mener, Herr Juel-Bruun ser for sort paa Tingene; mange udmærkede Købmænd har udtalt sig for 7-Lukningen, og vi trænger alle til mere Frihed ligefra Bydrengen op til Principalen. Herr Bruun taler om Tvang, men hvad er alle Love andet end Tvang? Stem for Resolutionen! (Stærkt Bifald).

Efter nogle korte Replikker af Herr Uhrskov, Juel-Bruun og Vilh. Hansen, hvorunder den sidste bemærkede, at Butiksmedhjælperne aldrig havde stillet Krav om 8 Timers-Arbejdsdagen, og at Herr Juel-Bruun sikkert paa Grund af den overlange Arbejdstid endnu ikke havde faaet Tid til at sætte sig rigtigt ind i Spørgsmaalet, fik Købmand Wulff Ordet. Hans fornuftige og rammende Ord blev modtaget med stærke Haandklap. Han udtalte bl. a.: For 35 Aar siden lukkede vi i den Forretning, hvor jeg var, op Kl. 5 om Morgenen og sluttede først Kl. $10^1/_2$ Aften! Vi var altid mere trætte om Morgenen end om Aftenen. Jeg tør sige, at vi kunde have gjort Arbejdet paa den halve Tid! Naar man passer sine Ting, kan man faa meget ud af en kort Arbejdstid, og jo mere Hvile man faar, jo mere er man oplagt den næste Dag. Det siges ofte, at den større Frihed kun vil medføre mere Solderi. Jeg mener det stik modsatte. Naar den unge Handelsmedhjælper nu kommer fra Forretningen, er der ikke mange andre Steder at gaa hen end paa Restaurationerne. Giv de unge Mennesker tidligere fri — og de vil ogsaa finde bedre Adspredelse og Anvendelse af Friheden. Handelsstanden trænger til at højnes. Vi har mange daarlige Købmænd, men det bliver ikke bedre, naar man spærrer Standen Adgang til at lære noget. Jeg vil paa det kraftigste anbefale, at vi faar indført en 7-Lukningslov, ikke for at genere Kunderne, men for at hjælpe os selv!

Afdelingens Formand, Herr Aug. Andersen foreslog sluttelig Resolutionen, der vedtoges med alle Stemmer mod 3. — Mødet, der i de lokale Blade omtaltes i spaltelange Referater, viste klart de mange tilstedeværende uorganiserede Medhjælpere hvilket Arbejde, vor Organisation gør for dem. — Vi venter nu at høre fra dem. *Chr. J. H.*

Skanderborg.

Mødet i Skanderborg Torsdag den 23. var besøgt af godt 100 Mennesker.

Efter det indledende Foredrag af Herr Chr. Drost, Horsens, udtalte Handelsforeningens Formand, Byraadsmedlem, Købmand Oscar Bruun, at han var meget forbavset over at høre om den høje Dødelighedsprocent. Dette til Trods forsvarede han dog meget energisk den bestaaende 8 Lukning. Den var i Skanderborg — i hvert Fald for Herr B.'s Forretning — en Nødvendighed af Hensyn til Landkunderne. Medhjælperne burde dog saa have saa megen Kærlighed for deres Gerning, at de vilde udføre deres Arbejde uden smaalig Hensyntagen til streng Overholdelse af Arbejdstiden.

Vor Afdelings-Formand, Chr. Glud, der er ansat i Bruuns Forretning, udtalte, at Landboernes Handel udmærket kunde foregaa til Kl. 7.

Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation, N. P. Rasmussen fremsatte officielt den Udtalelse, at der fra Arbejdernes Side intet var til Hinder for at foretage Indkøbene før Kl. 7. Arbejderne vilde efter yderste Evne støtte vore Bestræbelser for at faa indført en rimelig og begrænset Arbejdstid.

Maskinarbejder Geer udtalte sig i Tilslutning til Rasmussen og talte for, at C. O. indmelder sig under De samvirkende Fagforbund.

Resolutionen vedtoges sluttelig enstemmig, en lille halv Snes undlod at stemme.

Det var ventet, at Folketingsmand, Redaktør H. Rasmussen, havde taget Del i Forhandlingen; han var imidlertid forhindret af Arbejdet paa Rigsdagen. *Dr.*

Slagelse.

Torsdag den 23. Januar afholdtes et offentligt Møde i „Industriforeningen" angaaende 7-Lukningen.

Til Mødet var indbudt Formændene for Handelsforeningen og Detailhandlerforeningen, hvoraf sidstnævnte gav Møde.

Afdelingens Formand, Herr Houman Andersen, bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter Herr R. Nielsen valgtes til Dirigent.

Dirigenten gav straks Ordet til Herr Assistent C. Hammer, Kjøbenhavn, der i et udførligt Foredrag klarlagde Medhjælpernes sociale Stilling og pointerede 7-Lukningens Betydning for Medhjælperstanden.

Derefter havde Formanden for Detailhandlerforeningen, Herr Jakob Andersen, Ordet. I en kort Tale anbefalede Herr A. 7-Lukningen, som han mente baade vilde gavne Principal og Medhjælper.

Dirigenten takkede derefter d'Herrer Hammer og Andersen og opfordrede Forsamlingen til at vedtage en Resolution, der gik ud paa lovbunden 8-Lukning. Resolutionen vedtoges enstemmig, hvorefter det vellykkede Møde hævedes. *Sekretær.*

Aalborg.

Offentligt 7-Lukningsmøde afholdtes Fredag den 24. Januar i Højskolehjemmets Sal. Mødet, der var godt besøgt, navnlig af Principaler og Medhjælpere, aabnedes af Afdelingens Formand, Assistent Th. Hansen, og Frode Bender valgtes til Dirigent.

Ordet blev derefter givet til Herr N. C. Nielsen, Kolding, der talte paa Centralorganisationens Vegne, og tolkede vore Krav til Regering og Rigsdag, idet han understregede, at Medhjælperne selv maatte tage alvorligt fat i Organisationsarbejdet, ellers fik de ikke Reformer gennemført.

Næste Taler var Herr Overlæge, Dr. med. Eschen, der udtalte, at de Krav, Medhjælperne her stillede, næsten var saa beskedne, at de ikke var værd at tale om. Doktoren fremdrog den hygiejniske Side af Spørgsmaalet, og alene af den Grund var Fordringen om 7-Lukning berettiget. Taleren var næsten flov ved at skulle sige, at der dog er en Grænse for, hvad man hygiejnisk set kan byde sine Medmennesker af Arbejde, og navnlig kan unge Mennesker naturligvis ikke taale den lange Indespærring.

Dr. Eschen sluttede med, at Aarsagen til de sene Aftenindkøb alene var at søge i gammel Slendrian, saa Samfundet i Almindelighed vilde ingen Skade lide ved Medhjælpernes beskedne Fordringers Gennemførelse (Bifald).

I Diskussionen deltog en Bagermester Seierup, der fremførte en Masse Betænkeligheder, som imidlertid ikke alle var lige godt underbyggede; maaske var det i Erkendelse heraf, at han ikke ønskede sine Udtalelser refererede. Herr S. blev kraftigt imødegaaet af Formanden, Fuldmægtig Lindquist, Indlederen og Snedker Rysgaard. Sidstnævnte protesterede mod den Paastand, at Arbejderne skulde være Modstandere af 7-Lukning, det modsatte var netop Tilfældet. Medhjælperne kan være absolut sikre paa alle organiserede Arbejderes Støtte i denne Sag. (Haandklap).

Derefter sluttede Mødet med enstemmig Vedtagelse af den forelagte Resolution. *F.*

Hjørring.

Den 24. Januar afholdtes offentligt Møde i Anledning af Rigsdagens Revision af Lukkeloven.

Formanden, H. Hein, bød Velkommen til de 60—70 Tilstedeværende, væsentligt Medhjælpere, hvoriblandt en Del Damer og Lærlinge, samt forklarede Mødets Hensigt og den foreliggende Sags store Betydning for Medhjælperstanden.

Hovedbestyrelsesmedlem A. Andreasen holdt et godt og udførligt indledende Foredrag. Taleren gav Oplysning om Medhjælpernes Arbejdstid i Fortid og Nutid og omtalte de Helligdagslove samt Lukkeloven, som har influeret paa Arbejdstiden, idet Taleren dog stærkt fremhævede, at selv om Helligdagslovene og Lukkeloven efterhaanden havde medført forbedrede Forhold, saa havde disse Love dog ingenlunde sat nogen Begrænsning for Medhjælpernes Arbejdsdag; thi Butikkernes Lukning betød langtfra det samme som Arbejdets Ophør. Da der nu i Rigsdagen er indbragt et Forslag om Lukkelovens Revision, har Centralorganisationen foranstaltet Møder afholdt over hele Landet, for at virke for 7-Lukningens Indførelse ved Lovrevisionen. Taleren udviklede Motiverne for 7-Lukningen og dennes Betydning for Medhjælperstanden, omtalte andre Landes Lukkebestemmelser og opfordrede de Tilstedeværende til at stemme for Resolutionen, som Centralorganisationen har udsendt til alle Afdelingerne til Vedtagelse paa offentlige Møder og Indsendelse til det af Folketinget nedsatte Udvalg for Lovrevisionen.

Taleren refererede forskellige af de i Folketinget faldne Udtalelser.

Som Dirigent valgtes Bogholder C. Hansen.

Politibetjent Jensen (tidligere Kontormand) anbefalede Medhjælperne at dyrke Sport, for at styrke deres Legeme og Sjæl og for at vække deres Interesse for andet end deres daglige Gerning. Bogholder C. Møller udtalte, at Butiksmedhjælpernes Arbejdstid kun gav dem ringe Lejlighed til at drive Sport, og at vi derfor skulde arbejde for at faa Butikkerne lukkede Kl. 7, helst Kl. 6.

A. Ipsen beklagede, at Medhjælperne viste saa ringe Interesse for deres egne Sager og for deres Medhjælpervilkaars Forbedring. Han havde ventet, at en Sag som den, der nu stod paa Dagsordenen, nemlig 7-Lukningen, skulde have kunnet samle alle Byens Medhjælpere til dette Møde, og de, som ikke mødte frem ved en saadan Lejlighed, havde god Grund til at skamme sig. Bag ved det Krav, der nu bæres frem, burde have staaet mindst 18000 organiserede Medhjælpere, og hvis det ønskede Resultat ikke opnaaes ved Lovrevisionen, saa er Skylden Medhjælpernes egen.

Dirigenten opfordrede flere til at udtale sig og bemærkede, at Handels- og Kontormedhjælperne i Retning af Diskussion stod betydelig tilbage for andre Stænder.

Da ikke flere ønskede Ordet, satte Dirigenten Resolutionen under Afstemning og den vedtoges enstemmigt, idet, saavidt det kunde bemærkes, alle de Tilstedeværende stemte for den. Ingen stemte imod.

Til Slut udbragtes paa Dirigentens Forslag et kraftigt besvaret „Leve Handels- og Kontormedhjælperforeningerne og Centralorganisationen." *z.*

Nakskov.

Afdelingen afholdt den 24. Jan. et stort offentligt Møde paa Hotel „Harmonien". Mødet var besøgt af 2—300 Mennesker, deriblandt de fleste af Byens Købmænd.

Herr Forretningsfører Jens Johansen og Herr Handelsskoleforstander Søren Hansen, Nakskov, holdt de indledende Foredrag, efter at Afdelingens Formand, Charles Andersen, havde budt Velkommen og Herr Bogholder Kirkegaard var valgt til Dirigent.

Herr Jens Johansens udmærkede Foredrag paahørtes med megen Interesse og hilstes med Bifald, hvorefter Herr Søren Hansen omtalte Handelsskolens Vilkaar og udtalte, at Statens Interesse for den var ringe. Der maa stilles større Krav til teoretisk Uddannelse ved Siden af den praktiske, og her maa Staten træde til. Aftenskolen maa nu begrænse sin Undervisning til Dansk, Regning og Bogholderi. Hvis Butikkerne lukkes Kl. 7, kan vi indføre ogsaa fremmede Sprog som Fag. Tal. savnede i C. O.s Program Reformforslag vedrørende den teoretiske Uddannelse. Baade Principalernes og Medhjælpernes Organisationer burde staa sammen om at gennemføre bedre Uddannelse for Standen. Til de Unge rettede Taleren en indtrængende Opfordring om at indmelde sig i deres Forening Det er ikke nok, man er i selskabelige Foreninger, man maa ogsaa indtage sin Plads i den faglige Organisation, ellers gaar det ud over én selv. II. sluttede med at udtale Haabet om, at Resolutionerne om 7-Lukningen maatte blive vedtaget overalt i Landet. Publikum og Pressen var for Sagen, og Lovgivningsmagten vilde næppe stille sig afvisende (Stærke Haandklap).

Efter at Herr Bjørn i et — meget taaget — Foredrag havde blandet Lukkelov, Biografteatre, Restaurationer, Brugsforeninger o. m. a. sammen i ét Sammensurium, oplyste

Herr Jens Johansen, at C. O. har arbejdet for en Revision af Lærlingeloven, hvilket selvfølgelig ogsaa angik Lærlingenes teoretiske Uddannelse.

Købmand Thestrup troede ikke, der var nogen Købmand, der med Grund kunde være imod at lukke Kl. 7 og Resolutionen blev derefter enstemmigt vedtaget. *A. Asmussen.*

Ringkjøbing.

Fredag den 24. Januar afholdtes det offentlige Møde.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, indledede Herr Forretningsfører N. Kristensen, Kjøbenhavn, der holdt et interessant og dygtigt formet Foredrag.

Derefter takkede Formanden Herr K. for det udmærkede Foredrag, og paapegede, at selv om Medhjælperne her i Byen er godt inde i Organisationsspørgsmaalet er der dog her fremkommet adskilligt nyt, som enhver af os har godt af at høre. — En Diskussion mellem Herr Redaktionssekretær Digmann, Kommis Ottow, Jacobsen, Lyngbæk, Indlederen og Formanden om Resolutionens Ordlyd, resulterede i, at den vedtoges i den foreliggende Skikkelse med alle Stemmer. Derefter sluttede Formanden Mødet med en Tak til Foredragsholderen og til de mødte.

Stemningen her i Byen for 7-Lukning er efter hvad der foreligger, at næsten alle er for, at Butikkerne lukker Kl. 7 hele Aaret. Der er selvfølgelig en Del Købmænd, særlig blandt Manufakturhandlerne, der kun ønsker 7-Lukningen de 3 Sommermaaneder; men blandt det købende Publikum er Stemningen absolut for 7-Lukningen hele Aaret. *C. F. E. Baden.*

Svendborg.

Afdelingens Møde d. 24. Jan. i Borgerforeningens Sal havde samlet 200 Mennesker, deriblandt en Del Principaler.

Formanden, Herr C. Hansen-Møller, bød Velkommen, og efter at Redaktør Vilh. Hansen havde holdt det indledende Foredrag, som modtoges med stærkt Bifald, fik Formanden for Hesselager og Omegns Handelsforening, Købmand Norlander, Skaarup, Ordet. Han rettede en stærk Appel til Medhjælperne om at indmelde sig i deres Organisation, hvis de vilde have noget ud af deres Arbejde (Hør!), og omtalte derefter i humoristiske Vendinger de gamle „Harmoniforeninger", der intet fagligt Program havde, men kun samlede deres Medlemmer om Sold og Baller. Herr Norlander sympatiserede fuldtud med 7-Lukningen, men mente, at den burde tages i to Tempi, saaledes at Sommerlukningen gennemførtes først. Endelig fremhævede han det meningsløse i, at saa mange Købmænd brugte deres Lærlinge som Bydrenge. Er det en Maade at uddanne en Handelsmand paa? (Haandklap).

Formanden for De samvirkende Fagforeninger i Svendborg, Byraadsmedlem F. Nicolajsen, gav 7-Lukningen sin varme Tilslutning: Vi Arbejdere sætter Kravet om en kortere Arbejdstid forrest, og vi er glade for at se Handelsmedhjælperne arbejde for de samme Krav, der naturligvis har vor fulde Tilslutning. 7-Lukningens Gennemførelse vil ikke lægge det købende Publikum Hindringer i Vejen. Arbejderne har lært, at Kraft og Sammenhold er nødvendigt, for at danne en stærk Organisation, og det samme bør Handels- og Kontormedhjælperne indse. (Haandklap).

Under den fortsatte Diskussion hævdede Former Hauptmann at Handelsmedhjælpernes Organisation burde være politisk. Herr C. Hansen-Møller svarede hertil, at Centralorganisationen netop ikke maatte drive Partipolitik, men kun Medhjælperpolitik.

Resolutionen vedtoges derefter enstemmig, og Herr Hansen-

Møller sluttede det vellykkede Møde med et Leve for en god Løsning af Lukkespørgsmaalet. *H.-M.*

Thisted.

Et i største Hast arrangeret offentligt Møde afholdtes Fredag den 24. Januar paa Hotel „Royal" med en Forsamling, der talte henved 100 Mennesker, deriblandt flere Principaler samt næsten samtlige Byens Medhjælpere.

Herr Forretningsfører Chr. Jørgensen (Afdelingens Formand) kastede et Blik tilbage paa Tilstanden før C. O. Tid og dens Reformarbejde, og paapegede de paa forskellige Omraader opnaaede Resultater. Taleren holdt derefter et godt Foredrag om Butikslukningsspørgsmaalet og præciserede vort Standpunkt til Revisionen. Sluttelig opfordrede J. under Hørraab de Ikke-organiserede til at indmelde sig i C. O.

Efter at Herr T. Christensen var valgt til Dirigent, udtalte Herr Kæmnerassistent Chr. Brandi:

Som tidligere mangeaarig Formand for Afdelingen glæder det mig meget at se, at Medhjælperne er ved at vaagne, — en stor Part har tidligere ikke haft Forstaaelse af Sagen. — Medhjælperne er Mennesker, der har Pligter, men ogsaa Rettigheder, navnlig Friheden; dog Medhjælperne har for lidt deraf, de andre Fag har langt mere; Medhjælperne er endnu altfor bastede. Navnlig Butiksmedhjælperne er bundne, og Publikum er maaske Skylden til den lange Arbejdsdag. Naar Publikum kunde faa Øje paa den store Uret, der begaaes mod denne Stand, vilde enhver — uden Hinder — kunne gøre sit Indkøb inden Kl. 7. Til Frihed hører: at man kan disponere over sin Tid, det kan Medhjælperne ikke. Derfor henvender man sig til Publikum, og ved Publikums Imødekommenhed vil Maalet — lovbefalet 7-Lukning — sikkert blive naaet.

Chr. Jørgensen omtalte den for kort Tid siden blandt de Handlende Landet over foranstaltede 7-Luknings-Enquéte. Det glædede Tal., at der ogsaa i Thisted, der ellers havde Ord for at være noget bagefter, var overvejende Stemning for en lovbefalet 7-Lukning, Resultatet for hele Landet viste, at ca. 80 pCt. af Butiksindehaverne ønskede en tidligere Lukning.

Herr Redaktør Røjle var ikke i Tvivl om, at Resolutionen vilde blive vedtaget — maaske enstemmigt — da en stor Part af de Tilstedeværende var Handels- og Kontormedhjælpere. Der burde dog have været andre og flere. At der saa godt som ingen Principaler var mødt, turde Taleren ikke tilskrive den Aarsag, at disse ikke respekterede Medhjælpernes Organisation. De organiserede Arbejdere vilde støtte Medhjælperne paa alle Maader, ogsaa hvad 7-Lukningen angik. Arbejderne vilde sagtens kunde faa sine Indkøb besørgende inden Kl. 7. — R. anbefalede, at vedtage Resolutionen som et berettiget Krav, behøvede ikke nærmere at begrunde hvorfor, da Formanden tidligere havde gjort det. Taleren paapegede Resolutionens store Betydning og hvilken Vægt samme vilde faa, naar den, som her, blev vedtaget paa et offentligt Møde. (Tilslutning)!

Jørgensen takkede Røjle og oplyste, at Principalerne var adspurgt, og Hovedparten af disse ønskede lovbefalet 7-Lukning. Taleren mente, at navnlig de Forretningsindehavere, der arbejdede alene — uden Personale — havde været glade for 8-Lukkeloven (Flere Købmænd i Baggrunden: Hør!) og troede ogsaa, at de, sammen med Hovedparten af alle andre Principaler, sympatiserede med lovbunden 7-Lukning (Hør!).

Idet Mødet sluttede, kom Herr Handelsskolelærer H. Pedersen til Stede med en stor Trup unge Medhjælpere — Elever fra Handelsskolen. Herr P., der forøvrigt havde lovet at tale ved Mødet, fortjener en Tak fordi han, om man maa sige, viser den unge Medhjælperstand den rette Vej — Organisationens. Desværre kom Herr P. nu for sent (Arbejdet frem for alt), men lovede velvilligt, ved senere Lejlighed, at gentage sit Besøg.

Da ingen derefter ønskede Ordet, satte Dirigenten med Opfordring om Tilslutning, Resolutionen under Afstemning. Den vedtoges enstemmig.

Mødet sluttede med et af Formanden udbragt, kraftigt — indtil Begejstring besvaret — Leve for C. O. *Per.*

Bornholm.

Det offentlige Møde, vor Afdeling afholdt den 26. Januar paa Hotel „Rønne" i Rønne, havde funden ganske god Tilslutning.

Efter at Formanden, Herr E. V. Nybroe, havde budt Forsamlingen Velkommen, holdt Formand for Centralorg. kjøbenhavnske Afdelinger, Herr Å. C. Alsøe et udførligt og veltilrettelagt Foredrag om C. O.s Historie med særlig Paavisning af de sociale Reformer, der i Tidens Løb var opnaaet for Medhjælperstanden. Tal. paapegede derefter Betydningen af en Forkortelse i Butiksmedhjælpernes Arbejdstid og begrundede udførligt C. O.s Stilling til den forestaaende Lov-Revision.

Foredraget, der fulgtes med Interesse, fremkaldte ingen Diskussion og Resolutionen vedtoges enstemmig.

Samtlige uorganiserede Medhjælpere, der deltog i Mødet, indmeldte sig i vor Afdeling. *A. K.*

Esbjerg.

Det offentlige 7-Lukningsmøde afholdtes her Søndag den 26. Januar Eftm. Kl. 4. Ca. 125 Mennesker var tilstede. Afdelingens Formand, Herr Fuldmægtig A. Andersen, bød Velkommen, og til Dirigent valgtes Herr Forretningsfører Alf. Mikkelsen.

Den indbudte Taler, Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, holdt derefter et med megen Interesse paahørt Foredrag om det formaalstjenlige i en Forkortelse af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid og 7-Lukningsspørgsmaalets Forbindelse hermed, og rettede sluttelig en kraftig Appel til de uorganiserede Medhjælpere om at følge med Tiden, og slutte op i de organiserede Standsfællers Rækker. Foredraget karakteriseres i den lokale Presse, hvori det er udførligt refereret, som velforberedt og udmærket.

Diskussion forekom ikke, og Resolutionen vedtoges derefter enstemmig, hvorpaa Dirigenten hævede Mødet med en Tak til Forsamlingen og Foredragsholderen. *z.*

Fredericia.

Afdelingens Møde om 7-Lukningskravet for Butiksmedhjælperne fandt Sted Søndagen den 26. Januar Kl. 4 om Eftermiddagen i Byens Gymnastikhus.

Mødet talte vel noget over 100 Deltagere, da Foreningens Formand bød Velkommen og gav Ordet til de officielle Indledere, hvoraf Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn. redegjorde for C. O.s Motiver til at forlange lovbunden 7-Lukning af Butikkerne, medens Herr Faktor Rasmussen, Kolding, som den i sociale Forhold meget stærkt interesserede Personlighed, han er, behandlede Spørgsmaalet fra Betragterens og det almene Publikums Synspunkter. „Folk slider næppe mindre Tøj eller spiser mindre Mad, fordi Butikkerne lukkes en Time tidligere end hidtil," bemærkede Herr Rasmussen træffende, ligesom han om „Week-end" sagde, at den saaledes attraaede halve ugentlige Fridag burde helliges Sporten, den legemlige Rekreation for Medhjælperen, medens Søndagen, som i England, for denne Klasse Mennesker, som for alle andre, burde være Hviledag.

Købmand Mathias Devantier valgtes til Dirigent. Ingen meldte sig som Opponenter, hvorimod Herr Frugthandler Grønwald henstillede, at C. O., sideordnet med Arbejdet for tidligere Butikslukning, burde drage Omsorg for, at Blomsterhandlere o. desl. fik Tilhold om at overholde Helligdagsloven, idet de nu overalt holdt aabent.

Paa Forslag af Formanden vedtoges Resolutionen. Størstedelen af Forsamlingen deltog ved Afstemningen, hvor Resolutionen vedtoges med alle Stemmer mod vistnok 2. *Manus.*

Frederikshavn.

I Anledning af Revisionen af Lukkeloven afholdtes offentligt Møde paa „Hoffmanns Hotel" Søndag den 26. Januar Kl. 8½ Aften. Mødet, der var besøgt af ganske enkelte Principaler og ca. 40 Medhjælpere, aabnedes af Formanden, Bogholder J. P. Jensen, der efter at have budt Velkommen, gav Ordet til Hovedbestyrelsesmedlem Herr A. Andreasen, Hjørring. Herr A. talte i et veltilrettelagt Foredrag om Forarbejderne for den nuværende 8-Lukkelov, om hvor langt man var kommen med 7-Lukning ad Frivillighedens Vej og om Medhjælpernes Arbejdstid i forskellige andre Lande! Tal. opfordrede sluttelig til at stemme for den Resolution, der skulde tilstilles det af Folketinget nedsatte Udvalg.

Formanden takkede for Foredraget, hvorefter Herr Købmand Gylding Sabroe valgtes til Dirigent. Herr Sabroe anbefalede Resolutionen og udtalte sin Glæde over den herværende Afdelings Fremgang, beklagede, at Medhjælperne altid ved belærende Foredrag o. l. glimrede ved deres Fraværelse, og opfordrede Medhjælperne til at dygtiggøre sig. I en paafølgende Diskussion deltog d'Herrer Købmand C. Niemann, Redaktør Swanholm-Christiansen og Andreasen. Herr Niemann nærede Betænkeligheder for en 7-Lukning af Hensyn til Landboerne, mente ikke, at ca. 20.000 Medhjælpere var nok til at stille Krav til Publikum om at gøre Indkøb inden Kl. 7; syntes det var forkasteligt med de mange Love.

Redaktør Swanholm-Christiansen opfordrede Medhjælperne til at følge mere med i politisk og kommunal Henseende, for at kunne følge med Tiden. Andreasen paaviste, at den lange Arbejdstid var en væsentlig Hindring for Medhjælpernes Adgang til Foredrag o. l. Kommis L. Madsen mente, man saavel indenfor Medhj. som andre Fag kunde have bestemt Arbejdstid, eller i hvert Fald Betaling for Overarbejde.

Efter at der var falden enkelte mindre Bemærkninger, vedtoges Resolutionen enstemmig, og Formanden sluttede Mødet.

C. O.

Herning.

Søndag den 26. Januar afholdt den herværende Afdeling offentligt 7-Lukningsmøde med Formanden for Vejle Afdeling, Herr Bogholder Lauritz Christensen, som Taler.

Efter at Afdelingens Formand, Herr Boghandlermedhjælper Helmer-Olsen, havde budt Velkommen og aabnet Mødet, blev Ordet givet til den indbudte Taler, som i et udførligt Foredrag præciserede Centralorganisationens Standpunkt til Lukkespørgsmaalet og anbefalede de uorganiserede Medhjælpere at finde deres Plads i Organisationen.

Resolutionen vedtoges enstemmig. *O.*

Horsens.

Uden al Sammenligning var det offentlige Møde, vor Horsens-Afdeling havde arrangeret den 26. Januar, det mest vellykkede, der endnu er afholdt paa vor Foranledning. Paa lang Tid har intet Emne samlet en saa talrig Tilhørerkreds, idet „Borgerforeningen"s Sal viste sig at være altfor lille for de ca. 400 Mennesker, som Mødet talte; mange maatte gaa af Mangel paa Plads.

Mødet, der var det bedst besøgte af de talrige 7-Lukningsmøder, artede sig som en drøj Holmgang mellem Indlederen, Herr Vilh. Hansen, Kjøbenhavn og en Række Principal-Tillidsmænd, der var fremmødt talrigt, og efter Evne søgte at afkræfte den Virkning, Indlederens timelange Foredrag øjensynlig øvede paa den fra først til sidst opmærksomme Tilhørermængde.

Efter at Afdelingsformanden, Herr Bogholder Sten Vandborg, havde budt Velkommen, holdt Herr Vilh. Hansen sit 7-Lukningsforedrag. — Handelsforeningens Formand, Herr Konsul Jensen, der ikke hørte til de „officielle Talere", fik straks Ordet, da han tidlig maatte forlade Mødet. Konsulen imødegik paa flere Punkter Indlederen, idet han navnlig henholdt sig til et Foredrag, Læge Arnold Møller forrige Vinter havde holdt i Afdelingen (Vilh. Hansen bemærkede hertil i en Modreplik, at det var „for Smed at rette Bager", og føjede skemtende til, at det var vel let vunden Sejr at diskutere mod fraværende Mand, da han — V. H. — dog hverken vilde eller kunde træde i dennes Sted) og argumenterede iøvrigt mod 7-Lukningen. Herr J. vilde dog virke for at Arbejdstid og Lukketid faldt sammen, og tidlig Lukning en Søgnedag havde hans Sympati. — Byraadsmedlem, Læge Tolderlund talte derefter som en af Hovedtalerne. T. syntes dog — efter Konsulens Tale (?) — at vige Sagens Kærne, idet han væsentlig begrænsede sig til at kræve kortere Arbejdstid for Lærlingene, og sluttede med at kræve Arbejdstidens Ophør med Butikslukningen. — Redaktør Rasmussen udtalte sig som Repræsentant for de org. Arbejdere, og gav 7-Lukningskravet sin Tilslutning. Tal. ironiserede iøvrigt over Medhjælpernes formentlige „honnette Ambition", og mente at denne væsentlig fandt Udtryk deri, at de org. Arbejdere betaltes bedre end Medhjælperne, der endnu langt fra havde fattet Organisationens Værd.

I den efterfølgende Debat meldte sig Formændene for „Kolonialhandlerforeningen", „Isenkræmmerforeningen" og „Foreningen af jyske Landbokøbmænd", de Herrer H. P. Andersen, Rud. Schock samt Laurs Nielsen, Hovedgaard, der alle udtalte sig mer eller mindre stærkt mod 7-Lukningskravet og om de formentlige Farer som derved truede Detailhandelen. — Derimod viste Købmand Emil Abilgaard sig som en varm Forkæmper for 7-Lukningen.

De talrige Principal-Ordførere syntes at skulle udviske Indtrykket af Indledningsforedraget, og Stemningen var delt da Herr Vilh. Hansen begyndte at imødegaa Opponenterne. Tal. replicerede skarpt og fastslog, at Principal-Tillidsmændene, bunden af Organisationsbeslutninger, talte med andre Røster end de Tusinder af almindelige Medlemmer, der her som overalt havde sluttet sig til 7-Lukningens Princip. Principalorg. talte uden Myndighed; thi var Medhjælperorg. end svag, var Principalforeningerne dog svagere, splittede i den indbyrdes Konkurrence blandt Medlemmerne. Sluttelig sammenfattede Tal. sine Synspunkter deri, at kun gensidig Svaghed tvang Principal som Medhjælper til at søge lovmæssig Regulering, — retteligst burde Medhj. løse dette og andre Krav ved egen Styrke. Efter en med stærkt Bifald modtagen Appel til de uorganiserede Medhjælpere vedtoges Resolutionen enstemmig under levende Tilslutning fra den store Forsamling, der langsomt spredtes.

Kolding.

Som et Led i Agitationen for Syvlukning afholdtes, paa Initiativ af vor herværende Afdeling, Søndag den 26. Januar Kl. 4 Em. offentligt Møde paa „Højskolehjemmet".

I Formandens Fraværelse ledede Herr N. Eckenberg Mødet og gav, efter at have oplyst Anledningen til Mødets Afholdelse, Ordet til Herr Boghandlermedhjælper E. P. Wraae, Kjøbenhavn. Herr Wraae gjorde udførligt Rede for de Bevæggrunde, Medhjælperen havde til at søge Arbejdstiden begrænset ved tidligere Lukning. Det foreliggende Lovforslag tog for lidt Hensyn til den ikke ubetydelige Samfundsklasse, der udgøres af Landets Medhjælpere og der var saaledes her, som paa mange andre Omraader, den stærkeste Anledning for disse til at gøre sig gældende gennem den Organisation, der er Standens naturlige Udtryk. Ved Siden af at paavise de slette Forhold, hvorunder store Dele af Medhjælperne lever og arbejder og som i ikke ringe Grad kunde ændres gennem beskyttende Lovgivning, pegede Taleren paa det meningsløse i, at Medhjælperne ikke reagerede ved alle som én at slutte sig til Organisationen og tage Del i dens redelige Arbejde for Standen.

Foredraget modtoges med Bifald, og efter at Herr Former Engelbech paa det lokale Arbejderpartis Vegne varmt havde støttet Medhjælpernes Krav, oplæste Dirigenten Resolutionen, der vedtoges enstemmigt.

Herpaa sluttede Dirigenten — med nogle agitatoriske Udtalelser — Mødet, hvor den bedste Stemning havde hersket. *W.*

Løgstør.

Søndag den 26. Januar afholdt den herværende Afdeling offentligt 7-Lukningsmøde paa Hotel „Union", hvortil var mødt ca. 100 Mennesker, med Herr Assistent Th. Hansen, Aalborg, som Taler. Til Dirigent valgtes Otto Frandsen. Afdelingens Formand, Herr Engelbert Petersen bød Velkommen og gav Ordet til den indbudte Taler, som trak Linierne op for Organisationens Standpunkt til Butikslukningslovens Revision, og understregede Medhjælpernes Pligt til at støtte Fagets faglige Organisation. Foredraget affødte ingen Diskussion og Resolutionen vedtoges enstemmigt. H.

Odder.

Mødet, der holdtes den 26. Jan., tegnede til en Begyndelse mindre godt. Men det gik dog, og der faldt mange uforbeholdne Udtalelser i Tilslutning til vore Krav.

Herr Chr. Drost, Horsens, klarlagde i et indgaaende Foredrag vore Standpunkter til Lovrevisionen og anbefalede Resolutionen.

Redaktør Herman Hansen, „Odder Venstreblad", udtalte sin absolute Sympati for 7-Lukning og kunde slutte sig til de Betragtninger, der var fremsat i det indledende Foredrag. Han var ikke Tilhænger af at gaa ad Lovgivningens Vej og var i al Almindelighed ikke Tilhænger af Statsbeskyttelse for Stænderne. Det maatte være en moralsk Æressag for Medhjælperne at naa Fremskridtene gennem deres Organisation og gennem Forhandling. Det vilde føre med, at Handels- og Kontormedhjælperne bedre kunde hævde sig som Stand betragtet.

Købmand P. Lund tvivlede ikke om, at 7-Lukningen maatte komme, og der var ikke noget galt i det. Men det maatte absolut ske ad Lovgivningens Vej. Om Lørdagen kunde der godt lukkes før Kl. 9, og han kunde gaa med til baade at lukke Juleaftensdag om Middagen og til at stryge de to Maj- og November-Søndage. — Slagteriarbejder Nielsen og Typograf Hansen talte begge De samvirkende Fagforbunds Sag, men sluttede sig iøvrigt til Kravet om 7-Lukning. H. var dog paa en Maade nærmest enig med Redaktør Hansen og mente, at Medhjælperstanden vilde naa videst, naar den selv arbejdede for Gennemførelsen af sine Krav uden at tage Lovgivningen med. — Resolutionen vedtoges enstemmigt. *Dr.*

Vejen.

Mødet afholdtes Søndag den 26. Januar paa „Hansens Hotel". Formanden bød Velkommen og valgtes til Dirigent, hvorefter Herr Jens Johansen holdt det indledende Foredrag, der paahørtes med Interesse fra den forholdsvis store Forsamling, hvoriblandt der saas flere Principaler.

Efter gentagen Opfordring fra Dirigenten til Deltagerne om at udtale sig, anbefalede Herr Købmand Aug. Mørch, der iøvrigt gav 7-Lukning sin Tilslutning, at indføre lovbefalet Middagspause.

Herr Johansen besvarede Herr Mørchs Forslag, og da ingen videre Diskussion fandt Sted, blev Resulotionen vedtaget med stort Flertal. *Ankjær.*

Viborg.

Det offentlige Møde afholdtes den 26. Januar paa „Afholdshotellet", og det maa desværre siges, at Tilslutningen her ikke var saa stor som paaregnet.

Formanden, Herr Krohn-Jensen aabnede Mødet, hvorefter

Medlem af Hovedbestyrelsen, Herr N. C. Nielsen, Kolding, i en velformet Tale gjorde Rede for C. O.s Standpunkt til Butikslukningslovens Revision. — Derefter talte Herr Kantor Meldal, Viborg, der gav et varmt Indlæg for 7-Lukningen, hvis flerartede Fordele Tal. fremhævede, idet han udtalte sin Beklagelse over, at den i sin Tid i Viborg gennemførte Sommer-Syvlukning var strandet paa enkelte Principalers Modstand. Herr M. sluttede: „En Glæde har det forøvrigt været for mig at se, at Handels- og Kontormedhjælperne ikke har stillet større Krav end Tilfældet har været. Det er Krav, som sikkert vil blive gennemført; men naar 7-Lukningen bliver gennemført, brug saa den større Fritid til noget godt og ikke til at sidde paa Caféer og Restaurationer eller Steder, der er værre. Gaa i Kirke og hør Guds Ord; det har tidt været mig en Sorg, at man altid fandt saa faa unge Mennesker til vore Gudstjenester (Stærkt Bifald).

Herr N. C. Nielsen replicerede til Herr Kantor Meldal — foranlediget af en Bemærkning om Søndagshandelens Afskaffelse — at C. O. var neutral i Religion som i Politik, men naturligvis var stærkt interesseret i, at den merkantile Ungdom benyttede Fritiden saa godt som muligt.

Dirigenten, Herr Bogholder Nielsen, takkede Kantoren for Indlægget i Debatten, opfordrede de unge Handelsmænd til at nytte Fritiden fordelagtigt og udtalte sluttelig sin Utilfredshed med den svigtende Standsfølelse, der endnu fandtes blandt Byens Medhjælpere.

Resolutionen vedtoges derefter enstemmig og Dirigenten takkede Talere og Forsamling, hvorefter Mødet afsluttedes.

Hobro.

Syvluknings-Mødét, der afholdtes den 27. Januar, havde samlet over 100 Tilhørere, da Afdelingens Formand, Herr Kommis P. E. Larsen, aabnede Mødet og til Dirigent foreslog Herr Købmand Sigurd Christensen.

Indlednings-Foredraget blev holdt af Hovedbestyrelsesmedlem, Boghandlermedhjælper N. C. Nielsen, Kolding, hvis instruktive Klarlæggelse af C. O.s Krav til Lovens Revision, paahørtes med Interesse.

I den efterfølgende Debat tog Handelsforeningens Formand, Herr J. Bie — paa egne Vegne — Afstand fra 7-Lukningskravet, medens derimod Herr Byraadsmedlem Anton Christensen og Herr Skoleinspektør R. Hansen gav vægtige Indlæg for den lovbestemte 7-Lukning. Navnlig Herr H. paapegede, at ikke blot Medhjælperstanden, men hele Samfundet lider under, at en saa stor Erhvervsklasse ikke faar Tid og Adgang til at dyrke alménborgerlige Interesser.

Efter et kortere Replikskifte vedtoges Resolutionen enstemmig, og Mødet sluttede med nogle Bemærkninger mellem Indlederen ng Dirigenten, idet Sidstnævnte takkede N, C. Nielsen for den Fordragelighed, der prægede hans Udtalelser.

Silkeborg.

Mødet i Silkeborg, der afholdtes Mandag d. 27. Januar, bød paa den Overraskelse, at Spindesiden var i afgjort Majoritet. Det var ogsaa en Dame, der blev valgt til Dirigent, men hun bad saa bønligt for sig, at Formanden fritog hende for Hvervet.

Mødet overværedes af 60—70 Tilhørere, der med Interesse fulgte Herr Chr. Drost's, Horsens, Foredrag om Medhjælperbevægelsen og 7-Lukningen.

Lærer J. K. Jensen havde ikke noget at tilføje til de Ønsker, der var fremsat i det indledende Foredrag. Den Begrundelse, Principaler giver mod 7-Lukningen, at de ikke kan gaa med af Hensyn til Publikum, har ikke meget paa sig. Navnlig gælder det, at Arbejderne ikke staar i Vejen for Kravets Gennemførelse. Som Handelsskolelærer kunde Tal. ogsaa tale med om, at Kravet var i højeste Grad berettiget.

Herr J. omtalte derefter Medhjælperstandens Kaar for at paavise, hvor nødvendigt det var, at de sluttede sig sammen i en fast og stærk Organisation. De vilde derigennem grundfæste deres Stilling og skabe sig en Position, tilstrækkelig stærk til at bygge Fremtiden op paa. Alle social-interesserede maatte — sluttede Tal. — staa paa Medhjælpernes Side i deres Krav.

Købmand Damgaard, der selv i sin Tid har været ledende i Medhjælper-Organisationens Arbejde, kunde nok forstaa Medhjælpernes Interesser, og at de arbejdede for at faa dem gennemført. Han fandt dog, at de burde holde sig til deres egen Stand og ikke kræve Lovgivning ogsaa for Købmandsstanden og derigennem forbyde Principalerne at arbejde i deres egen Forretning efter Kl. 7. Han fandt, at den bedste Maade at ordne Spørgsmaalet om Arbejdstiden paa, var den, at Medhjælperne fik f. Eks. 4 Timers Frihed 2 Gange om Ugen.

Købmand Meinicke var ikke Modstander af vor Centralorganisation, og han kunde godt nok indse, at det vilde være et stort Gode at lukke Kl. 7. Men hvem vilde i sidste Instans betale Gildet? Medhjælperne vilde vel ikke garantere for, at Omsætningen ikke vilde gaa ned. Forøvrigt maatte vel siges, at Forholdene i Silkeborg var uheldige for en tidligere Lukning end Kl. 8. — Købmand Damgaard var ikke sikker paa, at Omsætningen vilde blive mindre i Tilfælde af Lukning Kl. 7; den vilde derimod nok fordele sig paa en anden Maade end nu og bringes i Vejret for mange Smaahandlendes Vedkommende.

Der blev paa Arbejdernes Vegne givet Tilsagn om Tilslutning til 7-Lukning.

Resolutionen vedtoges med stort Flertal, men næsten Halvdelen af Forsamlingen (Damerne nemlig) stemte ikke.

Efter Mødets Slutning bragte Dirigenten, Redaktionssekretær Ehlert Nielsen, en Tak fra Fagforbundene for Indbydelsen til Mødet. Det var dem kært at se en ny Stand marchere frem og stille sine Krav. Fra deres Side kunde Medhjælperne al Tid regne med Støtte. *Dr.*

Varde.

Mandag den 27. Jan. afholdtes et offentligt Møde i „Haandværkerforeningen"s Sal; det talte over 100 Mennesker, — væsentlig Medhjælpere.

Afdelings-Formanden, Herr Johs. Hahnemann, bød Velkommen og Herr Kommis Kvie valgtes til Dirigent. Indlederen, Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, understregede i et velformet timelangt Foredrag Øjeblikkets mest aktuelle Medhjælperspørgsmaal: Syvlukningen og sluttede med en kraftig Appel om Tilslutning til C. O.

Derefter talte Herr Boghandler Lohse, Varde, der skelnede mellem den forretningsinteresserede og ligegyldige Medhjælper: „Ham, der hverken holder paa 8- eller 7-Lukning, men paa Heldagslukning" og paapegede, hvorledes deres Vilkaar skiltes paa Fagets Vej. Tal. sluttede med at udtale: „Det vigtigste i alle Forhold er, at der i Arbejdstiden gøres et godt og ærligt Arbejde. Hvor dette er Tilfældet, vil der ogsaa kunne blive Tid til Frihed, og jeg vil anse det for heldigt, om vi her som i England kunde naa til at holde Fridag og Sportsdag om Lørdagen, Hvile- og Helligdag om Søndagen. Men en saa lille Reform som 7-Lukning om Sommeren, vil alle Principaler, der tager Hensyn til deres Personale, sikkert kunde gaa med til.

Da ingen meldte sig til Diskussionen, vedtoges Resolutionen sluttelig enstemmig, og det vellykkede Møde afsluttedes.

Vejle.

Mandag den 27. Januar afholdtes et stort offenligt 7-Lukningsmøde i Raadhusets Sal, hvor ca. 200 Mennesker, mest Handels- og Kontormedhjælpere, men dog ogsaa en Del Købmænd, var kommen til Stede.

Formanden, Herr Bogholder Lauritz Christensen bød Velkommen, — specielt til de særlig indbudne Foreningers Medlemmer og Indlederen, Herr Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, der under megen Opmærksomhed holdt et timelangt, klart og instruktivt Foredrag, der modtoges med stærkt Bifald.

Formanden, som valgtes til Dirigent, takkede Redaktøren for det fortræffelige Foredrag, opfordrede til Diskussion og oplæste Resolutionen.

Herr Redaktør Jacobsen talte i Tilslutning til Foredragsholderen og anbefalede at stemme for Resolutionen, da han troede, at det store Publikum saa med Velvilje paa dette Krav, som Medhjælperne havde fremsat.

Da ikke flere ønskede Ordet, satte Dirigenten Resolutionen under Afstemning, og blev denne vedtaget med alle Stemmer mod 1, — enkelte undlod at stemme.

Formanden opfordrede de tilstedeværende Medhjælpere, som endnu ikke var Medlemmer af C. O., til at indmelde sig, da han ikke syntes, de kunde være bekendt længere at se til, medens andre arbejdede paa at forbedre hele Standens Kaar. — Dirigenten takkede for god Ro og Orden, og hævede det fuldtud vellykkede Møde, som dog ikke var blevet mindre interessant, dersom Modstanderne havde taget Ordet. —

Dagen efter Mødet bragte Byens Blade meget rosende Omtaler af Foredraget, et enkelt Blad fremkom med et særdeles udførligt Referat. Ligeledes havde Bladene før Mødet stærkt anbefalet at overvære Foredraget. *Poul Jensen.*

Aarhus.

Afdelingen afholdt Tirsdag den 28. Januar Protestmøde mod det af Indenrigsministeren til Revision af Lukkeloven af 1908 fremsatte Ændringsforslag. Mødet aabnedes af Formanden, der bød Forsamlingen Velkommen og gav Ordet til Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn.

Forretningsføreren giver i et længere velholdt Foredrag et Resumé af, hvad der var foregaaet forud for den nu kommende

Behandling af Loven, idet han hævder, at der faktisk herhjemme ikke findes Beskyttelseslove for Handels- og Kontormedhjælperne, men derimod kun Love, der tager Sigte paa at bevare den offentlige Fred. Fremdrager andre Landes Lovgivning paa dette Omraade og viser, hvor langt vi herhjemme staar tilbage for disse. Viser, hvorledes Handels- og Kontormedhjælperne med Henblik paa de hygiejniske Forhold trænger til vidtrækkende Reformer, idet han til Støtte for denne Paastand fremdrager en Mængde Udtalelser fra lægevidenskabelige Autoriteter, bilagt med en Del statistiske Beviser fra andre Lande, der klart beviser Handelsstandens, i Forhold til andre Fags, paa Grund af alvorlige Sygdomme, store Tilskud til Dødelighedsprocenten. Fremhæver, at det vi i første Række ønsker er Beskyttelse, og at dette vel ikke paa Baggrund af det oplyste turde siges at være noget overdrevent Krav, og slutter sit interessante Foredrag med i kraftige og manende Ord at opfordre den uorganiserede Medhjælper til at melde sig under Organisationens Fane.

Formanden, Herr Johs. Sjælland, vælges enstemmig til Dirigent og slutter sig i en kort Tale til Forretningsførerens Anmodning til de Uorganiserede om at indmelde sig, da dette jo vil styrke Organisationen ganske betydeligt ved at give den de Midler i Hænde, der er en Garanti for, at den kan gennemføre sine Krav.

Herr Journalist Falck tilsiger Handels- og Kontormedhjælperorganisationen De samvirkende Fagforbunds Støtte til Gennemførelsen af dens Krav. Det vilde jo være inkonsekvent af disse ikke at støtte Medhjælpernes Retfærdighedskrav, da saadanne Krav som at forkorte en overlang Arbejdstid, jo netop er en af de første Ting, som De samvirkende Fagforbund har skænket særlig Opmærksomhed og allerede har gennemført i vid Udstrækning. Slutter sin Tale med at opfordre de uorganiserede Medhjælpere til at støtte en Organisation, der i første Række arbejder for at fremme Reformer, der er til Held for den danske Medhjælperstand.

Efter at Herr Mich. Nielsen har opfordret Medhjælperne til at dygtiggøre sig i sit Fag samt fremhævet, at høj kulturel Dannelse og social Forstaaelse er nogle af de vigtigste Egenskaber, som er uundværlige for Organisationen til Støtte i dens Kamp for bedre Medhjælperkaar, oplæser Formanden Resolutionen, der vedtages enstemmig, hvorefter han slutter Mødet med en Tak for den viste Tilslutning til Medhjælpernes Krav. *C. J.*

Odense.

Ca. 100 Mennesker, næsten alle Medhjælpere, deltog i det offentlige 7-Lukningsmøde, der fandt Sted i Fyns Forsamlingshus den 29. Januar.

Formanden, Herr P. Holm, bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Herr Påhlson.

Medlem af C. O.s Hovedbestyrelse, Herr N. C. Nielsen, Kolding, holdt det indledende, instruktive Foredrag, der modtoges med Bifald. — Den følgende officielle Taler var Herr Handelsskolelærer, cand. phil. Prebensen, der talte navnlig Lærlingenes Sag:

„De faar for lidt Søvn paa en Tid, da de skal udvikles baade sjæleligt og legemligt, og efter en anstrengende Dag maa de anvende deres Aften paa Arbejdet i Handelsskolen. De har saa at sige ingen Fritid. En tidligere Butikslukning vilde i nogen Grad bøde paa dette Forhold, men Aftenskolen skal de dog passe. Og her mærkes det bedst, at de ikke møder med fulde Kræfter — selv om de ikke alle falder i Søvn, begaar de dog ofte Fejl paa Grund af Overanstrengelse. Og navnlig erfarer Handelsskolelæreren, at det særlig er Butikslærlingene, det er galt med. En tidligere Butikslukning vil bøde herpaa, idet Skolens Timer kan lægges noget frem." — Taleren talte ikke paa egne Vegne i denne Sag, naar han anbefalede 7-Lukning, men for næsten alle sine Kolleger som Lærere i Handelsaftenskolen (Bifald).

Medhjælpernes dygtige Forkæmper i Folketinget, Kertemindekredsens Rigsdagsmand, Herr Dr. phil. Eduard Larsen, der tilfældig overværede Mødet, talte derefter under stærkt Bifald. — Dr. L. paapegede de kommunale Bestemmelser som en rimelig Form for det ret indviklede Spørgsmaals Løsning, — det vilde dog være et Skridt fremad. Og Tal. sluttede med at pointere at Sagen saaledes havde mange Vanskeligheder, og mange af disse hidrører fra gamle Meninger og Erfaringer — vi Lovgivere kan ikke staa i Rigsdagen og omvende det danske Folk — hvad der batter er, at Handelsmedhjælperne organiserer sig og raaber højt, baade i Tide og Utide — saa kan det være, at det naaes i næste Omgang. Men selv med en tidlig Lukning er ikke alt naaet — Oprydning og Vinduespyntning tager ofte en meget lang Tid. Kunde man til Lov om Lukning knytte en Bemærkning om, at ingen uden Principalen maatte opholde sig i Butikken halv Time efter Lukningen, og saa at mulktere baade Køber og Sælger, der overtraadte det, var meget vundet.

Meld Dem imidlertid ind, derved støtter de os Lovgivere i vort Arbejde for Dem (Stærkt Bifald).

Efter at Herr Typograf L. D. Rasmussen paa Arbejderorganisationernes Vegne havde udtalt disses Sympati for Medhjælperkravet, fulgte Mødets Sensation, idet Herr Direktør Wilkens Hjort, der som bekendt indtil for kort Tid siden var Formand for „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark", for Detailhandlerorganisationen paa Fyn og Nyborg Handelsforening, under levende Tilslutning udtalte, at han allerhelst saa en 6-Lukningslov gennemført, og han haabede inderligt at en saadan Lov snart lykkeligt blev gennemført, i hvert Fald vilde han haabe, at dette vilde lykkes ikke altfor længe efter, at en 7-Lukning var gennemført!

Dermed var Diskussionen endt, og efter at Formanden havde givet nogle Oplysninger angaaende de hidtil indvundne 7-Lukningsresultater i Odense, og vor Kollega, Herr Hansen-Møller, Svendborg, havde anbefalet Tilslutning til Afdelingen — en Opfordring, der fulgtes af adskillige — vedtoges Resolutionen enstemmig, og det vellykkede Møde afsluttedes.

Randers.

Vort offentlige Møde om Butikslukningslovens Revision afholdtes den 29. Januar og var besøgt af en Forsamling, der talte ca. 150 Mennesker.

Efter at Afdelingens Formand, Herr Kommis A. Leth, havde budt Velkommen, holdt Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, det indledende Foredrag, hvori der grundigt blev gjort Rede for vort Krav til 7-Lukningen. — Talen hilstes med Bifald, hvorefter Formanden for Handelsskolen, Herr Adjunkt Neersøe, gav den lovbestemte 7-Lukning sin Tilslutning og bl. a. udtalte, at forøvrigt faldt Principalernes og Medhjælpernes Interesser i dette Spørgsmaal nøje sammen, idet det samme Arbejde vil blive udført og det samme Kvantum Varer solgt, selv om der lukkedes tidligere. Det købende Publikum kan nemlig lige saa godt vænne sig til at gøre sine Indkøb indenfor en begrænset Tid, som Folk nu kan møde paa Posthuset, i Banker og mange andre Forretninger indenfor bestemte Klokkeslet.

I Sammenligning med Haandværket, er Handelsstanden sakket langt bagefter, men med de nuværende Arbejdsforhold er det haabløst at forcere Undervisningen i Handelsskolen, idet Eleverne allerede nu har Vanskelighed ved at naa Skolens Maal (Bifald!).

Herr Elvig valgtes til Dirigent, og eneste Taler herefter var Formanden for Arbejdernes Fællesorganisationer i Randers, Herr Byraadsmedlem Bork, der lovede os Arbejdernes Tilslutning til vore Kravs Gennemførelse. — Den stillede Resolution blev enstemmig vedtaget af Forsamlingen, hvorefter Dirigenten sluttede Mødet med en Tak til Talerne og Tilhørerne. — Flere indmeldte sig ved Mødets Slutning i Organisationen. *A. Mortensen.*

Samsø.

Til det offentlige Møde, den herværende Afdeling lod afholde Søndag den 2. ds. paa „Flinchs Hotel", Tranebjerg, havde indfundet sig ca. 35—40 Mennesker, hvoraf enkelte Principaler.

Formanden, Kommis A. Petersen aabnede Mødet, og Materialmedhjælper Chr. Larsen foresloges og valgtes til Dirigent, hvorefter Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, holdt et udmærket Foredrag angaaende 8-Lukningens Revision.

Handelsforeningens Formand, Herr Købmand A. P. Andersen, Langemark, erklærede sig for en personlig Tilhænger af 7-Lukning, men kunde dog ikke give vort Krav sin Tilslutning, da Detailhandlernes Centralorganisation havde taget Afstand fra 7-Lukning. Havde desuden nogen Betænkelighed ved 7-Lukning for Landkøbmændenes Vedkommevde, navnlig da han mente Brugsforeningerne Tid efter anden vilde blive undtaget fra Lukkebestemmelsen.

Manufakturhandler Lund, Tranebjerg, vilde med Glæde stemme for Resolutionen. Skønt han var Landkøbmand, nærede han ingen Betænkeligheder ved 7-Lukning, idet han ansaa Ulemperne, der muligvis vilde klæbe ved Indførelsen, for forbigaaende. Publikum vilde meget hurtigt vænne sig til de nye Former, og Arbejdstiden for Handelens Udøvere var mere end lang nok endda. —

Materialist P. Nielsen, Tranebjerg, var fuldtud enig med Foredragsholderen i det formaalstjenlige og betimelige i, at Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid afkortes. Pegede paa Muligheden af at indføre Hviletid midt paa Dagen, i Stedet for den tidligere Lukning om Aftenen.

Jens Johansen takkede for Tilslutningen fra Principalerne, og imødegik Herr A. P. Andersen, bl. a. tillagde han ikke Detailhandlernes Centralorganisations Holdning stor Betydning, idet de enkelte Medlemmer saa godt som overalt var Tilhængere af 7-Lukning, hvilket var konstateret ved vor Organisations Afstemning i de forskellige Byer.

Resolutionen vedtoges derpaa enstemmig, — enkelte Principaler undlod at stemme, — hvorefter Mødet hævedes. *O.*

I Maribo, Sakskjøbing og Rudkjøbing

vil der i kommende Uge blive afholdt offentlige Medhjælpermøder med Henblik paa 7-Luknings-Kravet som ogsaa for at samle vore Standsfæller paa de nævnte Pladser under Centralorganisationen. — Ved disse Møder taler Herr Forretningsfører Jens Johansen.

Ind i Centralorganisationen!

DE sidste Uger bragte os Indmeldelser i hundredevis, de kommende Uger bør bringe os Hundreder af nye Medlemmer.

Centralorganisationens Vækst er Medhjælper-Reformernes Fremgang!

Benyt Indmeldelsesblanketten! (Bladets sidste Side).

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Foreningen indleder det nye Aar med Udgivelsen af et Medlemsblad „Medhjælperen", der fremtrædende i en nitid Udstyrelse har til Opgave at være et for Foreningen agitatorisk Middel, og tillige er beregnet paa at bibringe Medlemmerne en stærkere kollegial Forstaaelse, saaledes at denne maa kunne skabe det solide Grundlag, der er en Borgen for Afdelingens fortsatte Fremgang.

Søndag den 12. Januar afholdt Foreningen sit sædvanlige Nytaarsbal. Efter at man ved 11-Tiden havde indtaget Fælleskaffen, holdt Kassereren en lille Tale og oplæste telegrafisk Hilsen fra de to fraværende Hovedbestyrelsesmedlemmer, hvorefter Dansen gik med Liv og Lyst til den lyse Morgen.

Torsdag den 16. Jan. Medlemsmøde i Foreningens Lokaler, hvor Carl Jensen talte om Lukkelovens Revision. Efter at have givet et kort Overblik over de forud for denne givne Medhjælperbeskyttelseslove, kritiserede Taleren skarpt Indenrigsministerens Ændringsforslag og omtalte de Foranstaltninger, der fra Centralorganisationens Side gøres for at gennemføre Loven i en saadan Skikkelse, at den kan tilfredsstille vore Ønsker.

Torsdag den 23. d. Md. Medlemsmøde, hvor Formanden i en kort Tale paalagde Medlemmerne at agitere for Tilslutning til det store, offentlige Møde, Foreningen lader afholde om Lukkelovens Revision. Derefter oplæste Herr Skuespiller Bjørnbak nogle af sine mest fornøjelige Ting. Herr B. er sikkert en Kapacitet paa dette Omraade, men burde have valgt et mindre vulgært Program, da Fornøjelsen for adskilliges Vedkommende vilde have været betydelig større end Tilfældet var. Efter at man havde drukket Kaffe, skiltes man med Mindet om en nogenlunde fornøjelig Aften. *C. J.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Foreningens Lokaler i Amaliegades Forsamlingsbygning Torsdag d. 6. Marts Aften Kl. 9 præcis.

Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indsendes til Bestyrelsen inden d. 2. Marts d. A. Dagsordenen vil senere blive bekendtgjort i Afdelingens Organ „Medhjælperen".

Bestyrelsen.

Bornholm. Siden sidste Beretning har Afdelingen her holdt sine sædvanlige ugentlige Møder. Disse har ganske vist været sparsomt besøgte, men Grunden maa vel søges i Juletravlhed.

Den 15. Jan. afholdtes det første Møde i Afdelingen, vi havde den Glæde ved dette at indmelde 3 nye Medlemmer.

Møde afholdes fremdeles hver Onsdag Aften Kl. $8^1/_2$ paa „Hotel Rønne", hvortil alle Medlemmer bedes indfinde sig.

A. K.

Hillerød. Den paatænkte Aftenunderholdning i Februar er af forskellige Aarsager udsat til Marts Maaned. Saa bliver den til Gengæld endnu mere udmærket. *Chr. J. H.*

Kjøbenhavn. Tirsdagen den 4. Februar afholdt de kjøbenhavnske Afdelinger i Foreningens Lokaler, Kongens Nytorv 8, 3, halvaarlig ordinær Generalforsamling. Paa Dagsordenen stod et særdeles vigtigt Forslag, stillet af Fællesbestyrelsen, nemlig om Ansættelse af en fuldtud lønnet Formand. Uden her at komme ind paa Enkeltheder i denne Sag, der forud yderst indgaaende var drøftet i saavel Afdelings- som Hovedbestyrelse, kan det dog nævnes, at Forslaget, der oprindelig er fremsat af Herr Willy Carlsen, de kjøbenhavnske Afdelingers hidtidige Kasserer, har kunnet glæde sig ved saa godt som overalt at vække udelt og ubetinget Tilslutning, og dette ikke mindst hos Generalforsamlingen, hvor 5 Gange saa mange stemte for Forslaget som imod dette.

Herefter har Kjøbenhavnerne altsaa en fastlønnet Tillidsmand, hvormed et nyt Fjed mod den organisatoriske Fuldkommenheds store Maal forhaabentlig er tilbagelagt.

Foreningens hidtidige Formand, Herr Aage C. Alsøe, der af mange, foruden os her i Byen, vil være kendt for sin Flid og Udholdenhed i Organisationens Tjeneste, valgtes med Akklamation til denne vigtige Post.

De øvrige til Behandling værende Sager var ganske ordinære. Skriftlig Beretning for Aaret forud var aflagt i „Appellen".

Ved Bestyrelsesvalget skete kun en Forandring, idet Herr Chr. P. Hansen valgtes i Stedet for Herr Henry Weber.

— Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde har Fællesbestyrelsen konstitueret sig som følger: Næstformand, Herr Jens Johansen; Sekretær, Frk. Johanne Andersen; Referent, Herr Chr. P. Hansen; Leder af „Appellen", Herr Aage C. Alsøe.

Forretningsudvalg: Formand, Næstformand og Herr Willy Carlsen.

Mødeudvalg: Formanden, d'Hrr. Carlsen og Wraae.

Manus.

Kolding. Onsdag den 8. Januar afholdtes Møde paa „Kronborg". Formanden indledede, og efter at have ønsket et glædeligt Nytaar, omtalte han Lukningslovens forestaaende Behandling paa Rigsdagen.

Foreningen agter at afholde en Række Møder, hvor de forskellige politiske Partiers Program vil blive belyst af en Taler fra hvert af Partierne. — Onsdag den 22. ds. talte Redaktør Knud Hansen og gav i korte Træk Hovedindholdet af Socialdemokratiets Politik. Derefter blev der stillet flere Spørgsmaal, som Redaktøren besvarede.

Onsdag den 29. Januar afholdtes Medlemsmøde paa „Kronborg". Herr Former Engelbeck indledede og gav i korte Træk en Skildring af Fagforeningsbevægelsen. — Søndag den 2. Februar afholdt Afdelingen sin 7-aarige Stiftelsesfest paa „Alhambra" med Fællesspisning og derefter Bal til Kl. 3. Festen var i alle Maader vellykket og fornøjelig.

Onsdag den 5. Februar talte Redaktør Fr. Aubeck om det radikale Venstres Politik. Herr A. gav en livlig Skildring af vor politiske Historie, og specielt hvorledes det radikale Parti var fremstaaet. Taleren sluttede med en kort Omtale af Partiets Stilling til Militærvæsenet og den alm. Valgret og dets øvrige Programpunkter. Foredraget hilstes med stærkt Bifald, hvorefter Formanden takkede. *J. J.*

Nakskov. Afdelingen har Dec. og Jan. foretaget en større Agitation blandt herværende Handels- og Kontormedhjælpere. Den paabegyndtes Søndag den 8. Dec. med en Slags Husagitation, som bestod i, at vi i 3 Hold henvendte os til alle vore Kolleger og oplyste dem om vor Organisation og dens Betydning. Husagitationen resulterede i, at da vi om Aftenen samledes, kunde vi notere 26 nye Medlemmer!

Torsdag den 12. Dec. afholdtes Møde, hvor det vedtoges at afholde et lille Bal med fælles Kaffebord og Kotillons for at samle vore nye Medlemmer til nogle Timers gemytligt og kammeratligt Samvær. *A. Asmussen.*

Nykøbing F. Torsdag den 16. Januar afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Industribygningen. Ca. $^2/_3$ af Medlemmerne havde givet Møde. Formanden aflagde Beretning for forløbne Halvaar, hvoraf det fremgik, at Medlemsantallet i denne Periode var steget til noget over det dobbelte! — Kassereren fremlagde Regnskabet, som enstemmigt godkendtes.

Derefter gik man til Valg af de forskellige Tillidsmænd. Til Formand valgtes Hans Tofte. Til Bestyrelsen: L. Bruun, A. Jensen, A. Madvig. Til Revisor: Frk. Brodthagen og Revisorsuppleant Thousig Møller. Til Bestyrelsessuppleanter: A.

Petersen, H. Loft og Thousig Møller. Til Agitationsudvalget valgtes P. Rasmussen, J. Møller, A. Madvig, L. Bruun, Frk. Olsen og Frk. Brodthagen.

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne om et fælles Kaffebord, hvor Stemningen var livlig, og hvor forskellige af Medlemmerne talte. Bl. a. takkede Herr Chr. Hansen (tidligere Formand) den nylig afgaaede Formand P. Andersen for hans store Arbejde for Foreningen i det Tidsrum, han havde været ved Styret.

Til Slut udbragtes et Leve for Centralorganisationen.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med J. Møller, Næstformand, L. Bruun, Kasserer og A. Madvig, Sekretær, Nicolaj Petersen, A. Jensen og Chr. Hansen.

Hans Tofte.

Næstved. Generalforsamling afholdes Torsdag d. 27. ds. Kl. 8¼ pr. Dagsorden: 1) Beretning for Vinterhalvaaret, 2) Regnskabet, 3) Valg af Formand, 4) Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer, 5) Eventuelt.

Eventuelle Forslag, som ønskes behandlet, bedes indsendt til Formanden inden d. 20. ds.

Foreningen afholder Stiftelsesfest og Bal d. 15. Marts. Stor Tilslutning forventes! Nærmere ved Liste. *E. Johansen.*

Middelfart. Medlemsmøde afholdtes Torsdag den 28. Novbr. Redaktionssekretær Petersen holdt et udmærket Foredrag om Centralorganisationen. Herr P. gennemgik C. O.s Historie fra dens Stiftelse i 1900, og dvælede ved, hvad Foreningen havde udrettet og hvad der var dens Maal. Efter Foredraget fulgte en kort Diskussion om et af C. O.s Programpunkter: „Siddepladserne i Butikkerne", om hvis Berettigelse der herskede delte Meninger mellem Medlemmerne.

Efter Mødet rettede Formanden en Tak til Herr Petersen, der rejste bort fra Byen den 1. Decbr., for det udmærkede Arbejde, han havde udført som Foreningens Sekretær. — Mødet var besøgt af 20 Medlemmer.

Torsdag d. 9. Jan. begyndte Foreningen sine af Julen afbrudte Møder. Herr Bestyrer Lyneborg havde paa Opfordring valgt Emnet: „Hvorfor jeg ikke er Medlem af C. O." Det var ikke specielt vor Forening, Tal. havde noget imod, men den Maade, Foreningsretten blev brugt paa. Der var alt for mange Foreninger, Folk blev dysset i Søvn ved at forvente Støtte fra deres Forening, og mange forglemmer deres eget for at varetage Foreningernes Interesser. Naar enhver sørger for sig selv, behøver man ingen Forening, man bør lægge mere Vægt paa Individualisme. Efter Foredraget paafulgte en livlig Diskussion, hvor særlig vore Bestyrelsesmedlemmer d'Herrer Jørgensen og Larsen gik stærkt imod Tal. og fremhævede, at det gavnede Medhjælperne at støtte deres egen faglige Organisation. Mødet var besøgt af 18 Medlemmer.

Som Følge af Herr Redaktionssekretær Petersens Bortrejse, overtog første Bestyrelsessuppleant, Kommis J. Mathiasen, fra første Decbr. hans Plads som Sekretær i Foreningen. — Vi er

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54,1, Kontortid 9—5, Telefon 8143.
Forretningsfører *Jens Johansen*, Privat, Flensborggade 40¹, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf: Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54,1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1,1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Aage Alsøe*, Kroghsgade 3.3
Jylland, *N. C. Nielsen*, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, *Ch. Hansen Møller*, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, *Houmann-Andersen*, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Christiansgade 62,1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70.
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Johs. Hansen*	De foren. Jernstøberier	*Johs. Hansen*	De foren. Jernstøberier.
Bornholm	*E V. Nybroe*	Rich. Sommer & Co., Rønne	*Agnes Petersen*	St. Torvegade 93. Rønne.
Esbjerg	*A. Andersen*	Kirkegade 3	*J. Christiansen*	Kongensgade 68.
Fredericia	*O. Nielsen*	Martin Christoffersens Enke	*Vald. Andersen*	Louis Deleuran.
Frederikshavn	*Jens P Jensen*	Søndergade 55	*Carl Jensen*	Søndergade 55.
Frederikssund	*Jørgen Poulsen*	Axel B Lange	*E. Nicolaysen*	Villa „Waake".
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee.
Herning	*Helmer Olsen*	Henrik Erichsen	*Helmer Olsen*	Henrik Erichsen
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Hillerød	*August Andersen*	Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej.
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet.
Hobro	*P. E. Larsen*	Sigurd Christensen	*L. Bonde-Petersen*	Morellgade.
Holstebro	*C. C. Knudsen*	Missionshotellet	*Einar Eriksen*	Missionshotellet.
Horsens	*Steen Vandborg*	Aaboulevarden	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92.
Kallundborg	*P. Husted*	Carl C. Petersen	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen.
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25.
Kjøbenhavn,	*Aage Alsøe*	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	*Aage Alsøe*	Træffes paa Kontoret daglig 12—2. Torsdag tillige 7—9 Aften.
Central. Afd.	*Søren Møller*			
Kolonial	*Wulff Beermann*			
Kontor	*Jens Johansen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*Chr. Stavnstrup*	Boghdl. Riegels.
Løgstør	*Engelbert Petersen*	Rich. Christensen	*Magnus Larsen*	L. A. Schiønning.
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Magnus Jørgensen*	Behrendsvej.
Nakskov	*Charles Andersen*	Svingelvej 4	*M. Larsen*	Færgelandet.
Nykjøbing F.	*H. P. Tofte*	Boghandl. Kristoffersen	*L. Bruun*	N. Marcussen.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*O. Nielsen*	Isenkræmmer Jahn.
Nykjøbing S.	*Axel Jensen*	Boghdl. Poul Helms	*Herman Nielsen*	R. M. Johansen.
Næstved	*Knud Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier.
Odder	*Johs. Baden Petersen*	Vald. Hammer	*Alfred Jensen*	Søren Madsen.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*Oluf Christensen*	Nedergade 19.
Præstø	*L. Larsen*	Hans Olsen	*L. Larsen*	Hans Olsen.
Randers	*Aage S. Leth*	Adelgade 19	*A. Elvig*	Viborgvej 2.
Ringkjøbing	*C. F. E. Baden*	„Erikshus"	*Viggo Jakobsen*	Konsul J. P. Laursen.
Samsø	*A. Petersen*	P. Olsen, Tranebjerg	*Sigurd Sørensen*	Onsbjerg.
Silkeborg	*K. Ramsing Jensen*	Andelsslagteriet	*K Ramsing-Jensen*	Andelsslagteriet.
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Sigvard Hansen*	Oscar Bruun & Co.
Skive	*R. Sjørup-Nielsen*	Frederiksgade 32	*P. Christensen*	Christensen & Laursen.
Skjern og Omegn	*B. Myrthue*	Skjern	*B. Myrthue*	Skjern.
Slagelse	*Houmann-Andersen*	Bredegade 31	*Sigurd Nielsen*	Fr. Petersen.
Sorø	*J. M. Jensen*	V. Klitgaard	*A. Sander*	Alfred Hee.
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling.
Stubbekøbing	*Rich Iversen*	A/S A. C. Rasmussen	*Rich. Iversen*	A/S A. C. Rasmussen.
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Frk. K. Jensen*	Lundevej 30.
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen.
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*E. Quie*	C. H. Tange.
Vejen	*Martin Petersen*		*C. V. Jacobsen*	Alfa.
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Viborg	*G. Krohn-Jensen*	Harald Hansen, Vestergade	*Anton Nielsen*	St. Peterstræde 2.

Herr Petersen megen Tak skyldig for det uegennyttige Arbejde, han har gjort for vor Forening. *J. M.*, Sekretær.

Skive. Da Bestyrelsesmedlemmerne H. E. Sørensen og Just Petersen først i Februar udvandrer til Argentina, indtræder Suppleanterne i Bestyrelsen, som herefter bestaar af R. Sjørup-Nielsen, Formand, C. E. E. Jensen, Næstformand, P. Christensen, Kasserer, V. Jacobsen, Sekretrær, og P. J. Kjær.

Begrundet paa forskellige Forhold, kunde der her i Skive ikke afholdes noget Møde i Anledning af Butikslukningslovens forestaaende Revision.

Som ovenfor nævnt udvandrer to af vore stabile Kolleger, og ydermere rejser i Løbet af kort Tid to Kolonialmedhjælpere til Amerika. Vi siger dem Tak for den Tid, de har staaet i vore Rækker og ønsker dem alle Held og Lykke i det fjerne Vesten. *S.-N.*

Svendborg. Første Halvdel af Vintersæsonen 1912—13 har for Svendborg-Afdelingen været særdeles god; der har været afholdt regelmæssige Mødeaftener, og har disse ogsaa været godt besøgt — i Særdeleshed, naar der var fremmede Talere. Af Emner, der i Vinterens Løb har været drøftet, skal nævnes følgende: „Agitation", „Mødepligt og Mødetid", „Grundloven", „Kommunal Skattepolitik", „Vor Organisations Historie", „St. St. Blicher", „Rejser i Amerika" og „Rejser i Finland".

I sidste Halvdel af Sæsonen, vil der ligesom i den første, blive afholdt regelmæssige Onsdags-Møder i vore hyggelige Lokaler paa „Wandals Hotel", og paa given Foranledning skal oplyses, at der vil blive begyndt præcis Kl. $8^3/_4$. *H. M.*

Varde. I Afdelingen her har der i den første Halvdel af Vintersæsonen været afholdt Foredrag af Herr Fog-Petersen, „Købmandshvile" og Oplæsning af Herr N. C. Nielsen, Kolding, foruden vore Diskussionsmøder og Sammenkomst hver Tirsdag Aften.

Søndag den 22. Septbr. f. A. holdt Herr Fog-Petersen, „Købmandshvile", et interessant Foredrag over Emnet: „Et Stykke dansk Handelshistorie". Herr P. foredrog paa sin rolige og let forstaaelige Maade Gyldendalske Forlags Tilblivelse og Historie. Foredraget paahørtes med stor Interesse af saa godt som alle Medlemmerne, der var til Stede. — Afdelingen havde tillige den Glæde at se ca. 25 Principaler efterkomme vor Indbydelse til Foredraget; ligeledes var Varde Handelsforening indbudt til Foredraget. Herr Fog-Petersen har ved sin Nærværelse nu to Gange i vor Afdeling afholdt to udmærkede Foredrag, som begge har tjent Medlemmerne til Gavn og Glæde, og skulde Herr P. snart komme ud paa Tourné igen, er han hjertelig Velkommen til Varde for 3. Gang. Efter Foredraget fælles Kaffebord, hvor en livlig Stemning herskede, og flere af Medlemmerne havde Ordet; sluttelig udbragtes et kraftigt Leve for Afdelingen. Umiddelbart herefter samledes Idrætsforeningens Medlemmer og Varde H. & K. M. Forenings Medlemmer til et muntert Bal.

Søndag d. 10. Decbr. f. A. gæstede Herr N. C. Nielsen, Kolding, vor Afdeling. Medlemmerne samledes Kl. 8 i H. V. F. Lokaler, og der blev af Bestyrelsesmedlemmer udbragt Velkomsthilsen til vor kære Ven fra Kolding. Herr N. kvitterede herfor og oplæste nogle humoristiske Fortællinger, som vandt godt Bifald, og maatte Herr N. give flere Ekstra-Nr. Efter denne Del af Sammenkomsten, samledes man om Kaffebordene, hvor der herskede den bedste Stemning, bl. a. fremkom en lille Sang, som et af Medlemmerne havde forfattet, og som modtoges med Bravo. Flere af Medlemmerne havde Ordet, og et kraftigt, velment Leve udbragtes for Herr Nielsen, Kolding, som havde bidraget mest til at gøre Aftenen saa hyggelig, som den blev. Herefter tog Ballet sin Begyndelse; det gik særdeles livligt over Brædderne med en Times ekstra Dans. Alt i alt en god Aften for vor Afdeling, trods det, at Juletravlheden saa smaat havde begyndt at melde sig; til Stede var alle Medlemmerne paa ganske faa nær. Kun et Par Pragt-Eksemplarer fra Esbjerg Afdeling havde efterkommet vor Indbydelse og deltog i Festen, men forhaabentlig ser vi flere næste Gang?

Hver Tirsdag Aften har der været afholdt Medlemsmøder, som alle har været rigtig godt besøgt, kun enkelte Medlemmer ses aldrig ved Møderne, trods Opfordringer; til disse skal vi denne Gang herved henvende os og sige: Kom endelig! det er den bedste Aften i Ugen! Kom prægis! Fremdeles afholdes Møde hver Tirsdag Aften i H. V. F. Lokaler Kl. $8^1/_2$ Aften. Sluttelig henledes Opmærksomheden paa vor nær forestaaende Stiftelsesfest, Søndag d. 16. Februar d. A., som gærne skulde blive en uforglemmelig Dag for Varde Afdeling. *J. H.*

Redaktionens Telefon er nu: Godth. 1443.

Afleveret til Posten den 15. Februar.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Skriv tydeligt! Helst med Blæk!

Jeg indmelder mig herved fra / 191 at regne i *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger* og dennes Arbejdsløshedskasse gennem

..... Afdeling.

Fulde Navn: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Født / 18 . **Hvis Lærling, da udlært den / 191 .**

Almindelig Underskrift: .....

Ovenstaaende Indmeldelsesblanket kan udfyldes og i frankeret Konvolut indsendes til den lokale Afdeling eller Centralorganisationens Hovedkontor, Nørrevold 54, Kjøbenhavn.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen, Horsens.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Hafnia originale skattefri Porter den første skattefri Porter
Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1913. 13de Aargang.

DET „OFFICIELLE" STANDPUNKT.

„DANSK HANDELSBLAD", officielt Organ for „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark", tager i en Række Artikler Afstand fra vort Krav om lovmæssig 7-Lukning.

Iøvrigt har Detaillisternes Landsorganisation forlængst taget sit officielle Standpunkt til Butikslukningslovens Revision, eller rettere væsentlige Bibeholdelse i sin nuværende Form. Dette understreges end yderligere i de nævnte Artikler, der ytre en noget betinget Glæde over 8-Lukningen, imødegaar den lovbestemte og finder Sikkerhedsventilen i den frivillige 7-Lukning. Netop den March paa Stedet, hvori vi aldrig forgæves har søgt Detallistorganisationen. Thi den frivillige, tidlige Butikslukning er netop et Resultat af vor Centralorganisations Agitation og af en endnu ældre Dato end Loven af 1908.

Medens „Dansk Handelsblad"s Uvilje mod den lovmæssige 7-Lukning saaledes er baade klar og tydelig, kan dette derimod ikke siges om de Motiver, Bladet i saa Henseende fører i Marken. De er nemlig svævende og undfangede „for Tilfældet". Naar det saaledes paastaas, at „der i Principalkredse i de forskellige Brancher er saa at sige Enstemmighed for, at man ikke gaar bort fra 8-Lukningen paa Ugens første Ugedage", og endvidere hævdes under Omtalen af vor Landsagitation, at „Principalerne kun meget sparsomt har været repræsenteret, og ved Afstemningen har de allerfleste Principaler da ogsaa enten undladt at stemme eller har stemt imod 7-Lukningen", da er dette løse Paastande, som „Dansk Handelsblad" er ude at Stand til at føre sagligt Bevis for.

Tværtimod har over 80 % af Butiksindehaverne ved den paa vor Foranledning foretagne Afstemning i et stort Antal Provinsbyer med et samlet Indbyggerantal af ca. 400.000 udtalt sig for lovmæssig 7-Lukning. Ja, i selve Detaillistorganisationens Hovedkvarter, Aarhus, voterede endog ca. 800 selvstændige Købmænd for, medens „Dansk Handelsblad" ikkun mønstrede 17 (sytten!) Bundsforvandte!

Siden denne Afstemning i afvigte Efteraar har Detaillist-Førerne mobiliseret deres Organisation efter Evne og valgt det altid svigtende Middel: Frivilligheden, for at holde Samling i Geledderne. Tilsyneladende resultatløst. Thi det er kun smaat bevendt med Mandstugten i Rækkerne. — Saaledes skete det ved et stærkt besøgt Syvluknings-Møde, arrangeret af en af vore østjyske Afdelinger, at ikke færre end fire Handelsforenings-Formænd fremtrén og i Rækkefølge brød Staven over vort 7-Luknings-Krav. Men de „menige" Medlemmer ydede dem ikke Følge; tværtimod, imødegik de Førerne, og efter Mødet udtalte flere selvstændige Købmænd overfor Centralorganisationens Taler deres Tilslutning til den lovbestemte 7-Lukning. Og Situationen fremtræder i den rette Belysning, naar man erfarer, at 88 % af Butiksindehaverne i hin By ved den skriftlige Afstemning gav vort Krav deres Tilslutning.

I denne Forbindelse er det ikke uden Interesse at iagttage Facit af en Afstemning, som det uafhængige „Detailhandlerbladet", der har megen Udbredelse i Detaillistkredse, just har afsluttet. Som man kunde forudse, vilde en saadan Avis-Afstemning kun samle et Faatal af Læserkredsen, men rigtignok netop de Detaillistkredse, som Principalorganisationerne ynder at fremstille som Syvlukningens erklærede Modstandere.

„Detailhandlerbladet" forelægger Resultatet med følgende karakteristiske Bemærkninger:

„Vi var forud paa det rene med, at Afstemningen ikke vilde kalde Købmændene frem i Tusindvis, thi dels har en Mængde Købmænd deltaget i Møder og her gennem Resolutioner og Afstemninger givet deres Mening til Kende, og dels maatte det forudses, hvad der ogsaa nok er slaaet til, at en stor Del af Landets Købmænd vilde betragte det som værende af ringere Betydning, hvorvidt man fik en 7- eller 8-Lukkelov. Hvad vi særlig tog Sigte paa at vide, var dette, hvorledes Købmændene paa Landet, paa Hedens ensomme Egne, paa de mange Smaaøer og i Landdistrikternes Kroge, hvor Købmændene er for faa til at danne Foreninger, og hvor man har for langt til Byerne for at kunne deltage i de offentlige Handelsmøder, hvorledes disse Folk saa paa Spørgsmaalet, og om man her vilde have en 7- eller 8-Lukning, og vi maa sige, at den foretagne Stemmeafgivning blev en Overraskelse for os. Vi havde unægtelig tænkt os, at der i Landdi-

strikterne vilde være flest Tilhængere af en 8- eller en senere Lukning. Dette har imidlertid saa langt fra været Tilfældet, idet Landdistrikterne endogsaa har udvist en overvældende Majoritet for en Lukning Kl. 7.

Efter at vi har bortkastet de faa Stemmer, som har stemt for en senere Lukning om Hverdage end Kl. 8, en senere Lukning om Fredagen end Kl. 8 og en tidligere Lukning om Lørdagen end Kl. 9, bliver det endelige Resultat følgende, idet vi bemærker, at de faa Stemmer, der er afgivet for en 6-Lukning, er tillagt 7-Lukkestemmerne:

For en 7-Lukning de 4 første Hverdage har ialt stemt 379, hvoraf 132 i Landdistrikterne,

for en 8-Lukning 122 Stemmer, hvoraf 62 i Landdistrikterne,

for en 7-Lukning om Fredagen har stemt 134, hvoraf 51 i Landdistrikterne,

for en 8-Lukning om Fredagen har stemt 275, hvoraf 104 i Landdistrikterne,

for en 9-Lukning om Lørdagen har stemt 69, hvoraf 19 i Landdistrikterne,

for en Lukning Kl. 10 om Lørdagen har stemt 317, hvoraf 133 i Landdistrikterne, og for en Lukning Kl. 11 har stemt 69, hvoraf 26 i Landdistrikterne.

Man vil heraf se, at Afstemningen baade paa Land og i By har samlet sig om en Lukning Kl. 7 paa Ugens 4 første Dage (med 379 Stemmer), en 8-Lukning om Fredagen (med 275 Stemmer) og for en 10-Lukning om Lørdagen (med 317 Stemmer)."

Det synes altsaa, at Detaillistorganisationen stadig sidder i Uheld og maa tage alle Béterne hjem.

Først viser vor Afstemning et overvældende Flertal for 7-Lukningen blandt By-Købmændene, dernæst skyder Arbejderorganisationernes Tilslutning til vort Krav en ødelæggende Bresche i det gammelkendte „Hensyn til Arbejderbefolkningens Aftenindkøb", hvormed Detallistførerne længe og routineret jonglerede, og nu — last but not least — giver sidstnævnte Afstemning et ganske andet Billede af Landkøbmændenes Holdning end det, hvormed „Dansk Handelsblad" filmer for undrende Læsere.

Og ligesaa tynd er Bladets Bevisførelse med Hensyn til Principalernes Deltagelse i vore Møder og de paagældende Resolution-Afstemninger. Vel har Detaillistførerne flere Steder — med større eller mindre Uheld — søgt at forebygge Tilslutning til Møderne, men som oftest er de menige Medlemmer mødt mandstærkt frem, og den Kendsgerning, at 22 selvstændige Købmænd dels direkte har medvirket ved, dels ogsaa udtalt uforbeholden Tilslutning til vort 7-Lukningskrav, viser tilstrækkelig tydeligt de spinkle Beviser, hvormed „Dansk Handelsblad" opererer. Thi det sande Forhold er, at vor Landsagitation samlede henved 5000 Stemmer for 7-Lukningen, medens Principalorganet maa trøste sig med omkring en Snes trofaste Vaabendragere. O! lad det aldrig, aldrig miste dem!

Men Bunden er endda ikke naaet paa den bitre Kalk, de tendentiøse Artikler nødsager os til at byde de Herrer Redaktør Bendix Olesen, Købmand Carl Laursen og med dem den hele Stab af Detaillistførere lige til vor fordums Vaabenfælle, Herr Karl Hintz, der forlængst har afsværget sin Ungdoms Kætterier. Nej, den bitre Bærme er tilsidst, tilberedt af selveste — Herr Wilkens Hjort, Detaillistføreren par excellence, — indtil for kort Tid siden Formand for Nyborg Handelsforening, for „Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Fyens Stift" og for — „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark". Herr Wilkens Hjort, hvis Ridderkors er en Forlening for de Fortjenester, han indlagde sig som Detaillisternes Førstemand, udtalte ved vort Odense-Møde den 29. Januar, at han allerhelst saa en 6-Lukkelov gennemført og inderlig haabede, at en saadan Lov snart lykkelig blev gennemført, i hvert Fald, at dette vilde lykkes ikke længe efter at en 7-Lukningslov var gennemført." — — —

Forinden vi her tager Afsked med „Dansk Handelsblad" skal vi dog loyalt give det den eneste Indrømmelse, der overhovedet er mulig. Naar Bladet raillerer over, at Medhjælpertalerne ved den nu afsluttede Landsagitation var Kontormedhjælpere og ikke — hvad der kunde synes naturligst — de direkte interesserede Butiksmedhjælpere, er denne Kritik tilsyneladende ikke ubeføjet. — Men Virkeligheden har „Dansk Handelsblad" ogsaa her Uheldet paa sin Side!

Af de 14 Talere, Centralorganisationen udsendte, var kun en eneste praktisk arbejdende Butiksmedhjælper, endda indenfor Boghandelen, der i flere Henseender indtager en Særstilling blandt Butiksfagene. Dette Forhold skyldes ingen Tilfældighed. Som det altid har været Kontormedhjælperne — deres Mindretal i Centralorganisationen tiltrods — der væsentlig har haft Ledelsen og altid de vigtigste Tillidsposter i Hænde, var det ogsaa her dem, der gik i Kampen for deres Butiks-Standsfæller. Aarsagerne hertil er flerartede: Kontormedhjælpernes oftest alsidigere Uddannelse, større faglige Selvstændighed, lettere Adgang til at dyrke alménborgerlige Interesser o. s. v. — Forhold, der fortrinsvis kan henføres til Kontorfagets kortere Arbejdstid. — Butiksmedhjælpernes altfor lange Arbejdsdag er som atter og atter paavist en næsten uoverstigelig Hindring for dette Medhjælperlags Følgen-Trit med Tidens øgede Krav.

Dette er just Aarsag til, at vi kræver en kortere Arbejdstid for Butiksfagenes Medhjælpere, og naar „Dansk Handelsblad" tager Varsler af Butiksmedhjælpernes tilsyneladende Passivitet under Syvlukningskampagnen, opnaar Bladet kun at understrege Medhjælperkravets faglige og kulturelle Berettigelse. —

Men Detaillistførerne lader fremdeles deres Trompet kundgøre den „officielle" Proklamation, — Trompetstød uden Kommando-Myndighed, Førere uden paalidelige Følgagtige, Instrumentet uden ægte Klang.

AGITÉR FOR CENTRALORGANISATIONEN!

Butiksarbejde og Hygiejne.

Ved det offentlige 7-Lukningsmøde i Kjøbenhavn den 21. Januar holdt Herr Stadslæge Axel Ulrik nedenstaaende Foredrag, der fremtræder som et ypperligt og autoritært Indlæg for 7-Lukningskravet.

DA jeg blev opfordret til at udtale mig ud fra et hygiejnisk Synspunkt om det af flere Organisationer, deriblandt Handels- og Kontormedhjælperforeningen, stillede Forslag, at der i Butikslukningsloven, som for Tiden er til Revision i Rigsdagen, optages en Bestemmelse om, at Lukningen i Sommermaanederne skal ske en Time tidligere end nu, Kl. 7 i Stedet for Kl. 8, gik jeg gerne ind derpaa, fordi jeg finder, at et saadant Ønske er naturligt og baade beskedent og berettiget. Jeg gør det saa meget hellere, som jeg er overbevist om, at Butiksfaget langt fra er noget sundt Fag for dets Udøvere, tværtimod indeholder adskillige sanitære Farer. For at forstaa det ret maa man huske paa, at der allerede for dem, der træder ind i dette Fag, sker en Udvælgelse, selv om den ikke altid er bevidst. Det er sjældent de kraftigste og mest modstandsdygtige, som træder ind i Handelsfaget; tværtimod har dette Fag en ikke ringe Tilgang af svagelige Individer.

Medhjælper-Sygdomme.

Dertil kommer nu, at selve Beskæftigelsen ikke er sund. For det første, fordi det er en Beskæftigelse i lukkede, ofte tillige koldeog af forskellige Dunster fra Varerne opfyldte Rum. Men Beskæftigelse i lukkede Rum begunstiger erfaringsmæssig den hos os saa hyppige Disposition til Lungetuberkulose, og det er da ogsaa en kendt Sag, som uden Vanskelighed kunde støttes ved statistiske Data, at Tuberkulosen har en forholdsvis rig Høst blandt Handelsstandens Medlemmer. Et andet skadeligt Moment er den ringe Tid, der levnes Handelsmedhjælperne til deres Maaltider. Maden maa ofte nydes i den største Hast, undertiden med Afbrydelser, og derved lægges som bekendt let Spiren til Fordøjelsessygdomme. Dertil kommer det ensformige og besværlige, ofte med Bryderier forbundne Tankearbejde, bestaaende i Prisberegninger og mundtlige Forhandlinger med Kunderne. Muligvis er dette en af Grundene til den Kendsgerning, at Handelsstandens ældre Medlemmer leverer et forholdsvis rigeligt Kontingent til Sindssygeanstalternes Befolkning. Naar jeg ikke belægger disse Erfaringer med Tal, er det fordi et statistisk Bevis paa dette Omraade ikke har saa meget at betyde. Handelsstandens Sammensætning er for uensartet og Aarsagerne for komplicerede til at et sikkert Resultat kan udredes af Tallene. Men mere end statistisk betyder det umiddelbart indlysende i, at saadanne Aarsager som de nævnte nødvendigvis maa fremkalde saadanne Virkninger. Dertil kommer, at disse sanitære Mangler ikke ere ejendommelige alene for Handelsfaget, men i større eller mindre Grad deles af andre Fag, f. Eks. adskillige Kontorfag.

„Medhjælper-Risiko".

Der er imidlertid ogsaa Sygdomme, som alene skyldes Handelsmedhjælpernes Beskæftigelse, det er de af den langvarige staaende Stilling foranledigede Svagheder, navnlig Aareknuder paa Underekstremiteterne og Platfodethed. Aareknuder er en besværlig Lidelse, den giver Anledning til kroniske Ekzemer og til Skinnebenssaar; det er ellers en Sygdom, som tilhører den højere Alder, men hos Handelsmedhjælperen optræder den allerede i Ungdommen. Platfodethed skyldes Sammensynken af Fodens Hvælving paa Grund af den stadige oprejste Stilling. Om Hyppigheden af disse Sygdomme blandt Handelsstandens Medlemmer sammenlignet med Personer i andre Livsstillinger er der herhjemme foretaget en Undersøgelse af Dr. Schierbeck ved Gennemsyn af Sessionsresultaterne for Aarene 1895—98 med følgende Resultat. Af 19517 Værnepligtige tilhørte de 2416 Handelsstanden, hvorunder indbefattet Kontorister, Handelsmedhjælpere, Handelslærlinge o. s. v., de øvrige 17101 andre Fag. Af de førstnævnte kasseredes 3,9 pCt. for Aareknuder, af de sidstnævnte 1,9 pCt. For Platfodethed kasseredes af de førstnævnte 4,5 pCt., af de sidstnævnte 2,8 pCt. Forskellen er tydelig; men med Hensyn til Aareknuder foreligger fra Tyskland en endnu mere overbevisende Undersøgelsesrække af Schultes i Schmalkalden. Han fandt, at af 1255 Værnepligtige havde 315 staaende Beskæftigelse, af disse kasseredes 12,7 pCt. for Aareknuder; 887 havde dels staaende og dels gaaende Beskæftigelse, af dem kasseredes 4 pCt. af denne Aarsag; 44 havde delvis siddende Beskæftigelse, af dem kasseredes 2,2 pCt. og 111 havde kun siddende Erhverv, af dem kasseredes ingen for Aareknuder. Det er ikke for meget sagt, at det ved disse Undersøgelser er bevist, at Handelsmedhjælpernes staaende Stilling medfører en afgjort Tilbøjelighed til Platfodethed og Aareknuder.

Siddepladser for Personalet.

Erkendelsen heraf har da ogsaa i flere Lande ført til Forholdsregler derimod ved Indskriden fra Lovgivningsmagtens Side. I England blev ved Lov af 1899, i Frankrig ved Lov af 1900 paabudt Siddepladser i Butiker, men i begge Lande kun hvor der var kvindelige Handelsmedhjælpere. I 1900 blev det samme Paabud indført i Tyskland, men baade for Mænd og Kvinder, og i de følgende Aar er en lignende Forholdsregel for Personer af begge Køn indført i flere andre Lande. Herhjemme var Sagen paa Tale forud for Fabriksloven af 1901, men i Rigsdagen lykkedes det ikke at faa et Paabud om Siddepladser i Butiker optaget i Loven. Senere har Arbejdsraadet beskæftiget sig med Sagen, og i dets Beretning for 1903—4 udtaler det sig for, at der skal kræves Siddepladser, én for hver 3 i Butiken beskæftigede Personer. Ved den nu forestaaende Revision af Fabriksloven er der Udsigt til at faa en Bestemmelse ind i Loven, men kun gældende for Kvinder. Det er nu ganske sandt, at Kvindens Organisme er sartere og i visse Henseender kræver mere Hensyntagen end Mandens. Men Hovedaarsagen til, at Kvinden endnu daarligere end Manden taaler den langvarige staaende Stilling, er dog hendes uhensigtsmæssige Fodtøj, som Lægerne forgæves kæmper imod. Med Damers Beskæftigelse i Butiker følger ligefrem, som Betingelse for Antagelsen, visse Fordringer til Klædedragten og med den følger desværre i Kvindernes Øjne de høje Hæle, som gør langvarig staaende Stilling uudholdelig. Ikke desto mindre er det ganske urimeligt, at et Paabud om Siddepladser kun skal gælde, hvor Kvinder er beskæftigede. Statistiken, som jeg før omtalte, gælder kun Mænd, og de skadelige Følger for Mændene er utvivlsomme. Hvis det ikke er for sent, var det ønskeligt, om Paabudet om Siddepladser kunde komme til at gælde baade for Mænd og Kvinder, og et saadant Paabud kunde for den Sags Skyld lige saa godt staa i en Butikslukningslov som i en Fabrikslov.

Reformer.

Jeg har nu omtalt de sundhedsskadelige Følger, som skyldes Butiksarbejdet, og naar man derefter skal spørge om Midler til at afværge disse skadelige Følger, kan Svaret kun blive: Beskyttelse ved Begrænsning af Arbejdstiden. En almindelig Beskyttelseslov for Butiksarbejdere er der vel for Tiden ikke megen Udsigt til at faa gennemført herhjemme, men der begynder at vise sig Tegn til, at noget saadant er i Gennembrud i forskellige andre Lande. Jeg skal saaledes nævne, at en østerrigsk Lov af 14. Januar 1910 endogsaa kommer ind paa det vanskelige Feriespørgsmaal og bestemmer, at naar et Tjenesteforhold har varet uafbrudt i 6 Maaneder, skal der tilkomme den Tjenestehavende en Ferie af 10 Dage. Har Tjenesteforholdet varet i 5 Aar, skal han have 2 Uger, og har det varet i 15 Aar, 3 Ugers Ferie, alt med Bibeholdelse af Løn. Det er muligt, at en Mængde Forretninger her tillands indrømmer en tilsvarende Ferie, men for den Tjenende bør det være en Ret og ikke en Gave. Endvidere kræver den

nævnte østerrigske Lov en Middagspause af én Time, naar Maaltidet nydes paa Stedet, og 1½ Time, naar det nydes udenfor Huset. Endelig paalægger Loven at skaffe Siddepladser for Personalet, saavel Mand som Kvinde, o. s. v. For at noget lignende skal kunne opnaas her hjemme, maa først det nødvendige Materiale skaffes tilveje gennem Organisationen: Oplysninger om Arbejdstidens Længde, Ferierne, Tiden til Maaltiderne m. m.

7-Lukningskravet.

Men det er jo ikke nogen saa indgribende Foranstaltning, som her paatænkes; det er kun den lille Forholdsregel, at Butikerne i Sommermaanederne lukkes Kl. 7 om Aftenen i Stedet for Kl. 8. Det kunde synes ikke at betyde stort, men for Handelsmedhjælperen har det den Virkning, at han bliver sat i Stand til at bøde paa de sundhedsskadelige Virkninger af Dagens Slid ved lidt Motion i frisk Luft. Vi har de lange smukke Sommeraftener forud for Syden, ogsaa forud for Østerrig, og de bør benyttes. Handelsbetjenten kan, naar der lukkes Kl. 7, tage sig en Skovtur, han kan gaa ind i en Boldklub eller en Roklub, kort sagt, han kan faa Lejlighed til at røre sine Muskler og fylde sine Lunger med frisk Luft. Jeg vil da slutte med at lægge dem, som har med den Sag at gøre, paa Sinde, at de ikke forsmaar denne lille hygiejniske Reform. Den vil ikke volde nogen nævneværdig Forstyrrelse og den vil betyde et Lyspunkt i Handelsmedhjælperens bundne og ofte trælsomme Tilværelse.

Hovedbestyrelsesmøde.

Centralorg.s Hovedledelse afholdt ordinært Møde den 12. Januar paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn. Syvlukning-Agitationen, der har stillet store Krav til vor Spalteplads, forskylder, at vi først nu naar til at bringe et meget sammentrængt Referat.

MØDET aabnedes Søndag Formiddag Kl. 9½; samtlige Medlemmer var kommen til Stede. Efter Protokoloplæsningerne fulgte

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING,

der gav en Oversigt over Perioden siden Kongressen og den øjeblikkelige Situation, der vel viste Fremgang, uden at dog Kongressen havde sat særlig Frugt gennem en stærkere Medlemstilgang end den sædvanlige, jævne Forøgelse af Medlemstallet. Derimod havde Kongressen formentlig styrket Organisationen indadtil. Afdelingstallet siden Kongressen var kun forøget med en enkelt Forening, — Medlemstallet steget med noget over 200 Medlemmer. — Stillingen paa Sjælland var ret utilfredsstillende saavel afdelingsvis som navnlig ogsaa agitatorisk, men til Gengæld var mange Afdelinger i god Udvikling. Forretningsførerens Agitationsrejse i Efteraaret omfattede ca. 18 Byer og havde givet et i enhver Henseende gunstigt Resultat. — Der var afholdt mange oplysende Foredrag i Afdelingerne, især havde Herr Handelsskole-Forstander Joh. Fog-Petersen med sædvanlig Velvillighed ydet os værdifulde Tjenester med udmærkede og velbesøgte Foredrag. — Beretning aflagdes dernæst vedr. Retshjælpens Virksomhed, Pladsanvisningen og Oplysningsbureauet. — Medlems-Statistiken havde ikke givet det forønskede Resultat og det indsamlede Materiale var utilstrækkeligt for Formaalet. Derimod havde Handelsministeriets Tilsagn om en almindelig social Medhjælperstatistik muliggjort Tilvejebringelse af et omfattende statistisk Materiale til Belysning af Standens samfundsmæssige Stilling. Hermed var Medlems-Statistiken naturligvis ikke overflødiggjort, men Arbejdet derfor maa senere genoptages. — Sluttelig gav Forretningsføreren en Oversigt over den gennem Afdelingerne foretagne Afstemning angaaende lovbestemt 7-Lukning og fremhævede herunder især det af Aarhus opnaaede udmærkede Resultat. — Efter endnu en Række Meddelelser vedr. indre Organisationsforhold og Hovedkontorets Arbejde førtes der en kortere Diskussion om Beretningens væsentligste Punkter.

Et særligt taktisk Anliggende foranledigede indgaaende Meningsudveksling mellem samtlige Medlemmer, hvorefter Beretningen enstemmig godkendtes.

REDAKTØRENS BERETNING

udviste, at den forløbne Beretningsperiode havde stillet ualmindelig store Krav til „D. H. K. M. T.", væsentlig paa Grund af Kongressen med deraf følgende Beretninger, Referater etc. Iøvrigt havde Bladet behandlet en Række forskelligartede Emner og der viste sig Tendens til noget øget Medarbejderskab. — Beretningen fremkaldte kun en kort Debat og godkendtes enstemmig.

CENTRALORGANISATIONENS FINANSER.

Forretningsføreren forelagde Regnskabsoversigt, der pr. ultimo 1912 udviste en samlet Formue stor Kr. 29.690,14 eller en Fremgang af Kr. 1791,89 siden sidste Møde. Iøvrigt var Afdeling B's Aktiver vokset med Kr. 2048,38, Afdeling A med Kr 967,68 i det forløbne Halvaar, medens de med Kongressen og Efteraarets Agitationsrejser forbundne store Udgifter havde medført en forbigaaende Reduktion af selve Centralorganisationens Beholdning. — Den financielle Situation maatte imidlertid betragtes som fuldt tilfredsstillende, selv om den kommende Agitationskampagne vilde stille ekstraordinære Krav til Hovedkassen.

SOCIALPOLITISKE ANLIGGENDER.

Vort Andragende ang. Fabrikslovens Revision med Henblik paa alméngældende Bestemmelser for Børns og unge Menneskers Arbejde i Handels- og Kontorfagene samt Siddepladser i i Butikerne, refereredes af Forretningsføreren, der ligeledes paa egne og Herr Vilh. Hansens Vegne forelagde det bekendte Andragende til Regering og Rigsdag vedr. Butikslukningslovens Revision. Angaaende vort deri omhandlede 7-Lukningskrav førtes der en indgaaende Debat, der endte med Indstillingens Vedtagelse.

TILSKUD TIL DE KJØBENHAVNSKE AFDELINGER.

Fra Kjøbenhavn forelaa et nærmere motiveret Andragende om et Aarstilskud af Kr. 600.— som Bidrag til en fastlønnet Formand, der ganske kunde staa til de kjøbenhavnske Afdelingers Disposition. Andragendet motiveredes af Herr Willy Carlsen som Ordfører for et Udvalg, der desuden bestod af de Herrer Carl Hansen og H. P. Jensen. Behandlingen af dette Spørgsmaal viste, at der raadede omtrentlig Enighed om Forslagets Princip, saaledes at følgende Beslutning endelig toges med alle Stemmer mod 1 og 1 „Stemmer ikke":

„Der bevilges Kjøbenhavn det sædvanlige Tilskud, som dog forhøjes til 50 Kr. pr. Md. fra den Tid, den paatænkte Nyordning med Ansættelse af Formand realiseres, saaledes at det forhøjede Tilskud foreløbig gælder for ét Aar."

(Efter Beslutning af den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse er Herr Å. C. Alsøe siden valgt som fastlønnet Formand).

AGITATIONEN.

Det besluttedes at samle Agitationen om 7-Luknings-Kravet og gennemføre den med størst mulig Kraft, saasnart Tiden var inde. — Udarbejdelse og Udgivelse af et nyt Oplag af „En Appel" overdroges Forretningsføreren og Herr Vilh. Hansen, ligesom det besluttedes at udsende 2. Oplag af „Medhjælpersange". Revisionen af 1. Oplag overdroges Vilh. Hansen og N. C. Nielsen.

Til Medlemmer af det fynske Agitationsudvalg valgtes de Herrer Oluf Christensen, Odense og Chr. Hansen-Møller, Svendborg.

„FÈDERATION INTERNATIONALE DES EMPLOYÈS.

Vilh. Hansen berettede om det internationale Forbunds Virksomhed og Fremgang siden Kongressen i Haag 1911 samt meddelte, at de europæiske Landsorganisationer herefter vælger hver en Repræsentant til Hovedbestyrelsen. Rejserne til int. Møder og Kongresser for Hovedbestyrelsens Medlemmer udredes af det int. Forbund, medens den paagældende Landsorganisation betaler de øvrige Rejseudgifter. — Til Medlem af Hovedbestyrelsen for „Fèderation int. des Employès" genvalgtes Herr Vilh. Hansen, og Diæter ved int. Hovedbestyrelsesmøder og Kongresser fastsattes.

ANDRE ANLIGGENDER.

Endvidere behandlede Hovedbestyrelsen en lang Række administrative Spørgsmaal samt en Indstilling fra Forretningsudvalget vedr. Administrationsudgifternes Fordeling, der vedtoges, Centralorganisationens udestaaende Fordringer, forskellige svævende Understøttelsesbegæringer og andre Anliggender henhørende under vore forskellige Institutioner. — Næste Hovedbestyrelsesmøde vil ligeledes blive afholdt paa Hovedkontoret.

Det langvarige Møde, der først afsluttedes hen paa Aftenen, drøftede ialt en Snes Forhandlingspunkter og konstaterede Centralorganisationens sikre og solide Vækst paa alle Omraader.

Agitationen.

2 nye Afdelinger.

Det gode Agitationsgrundlag, som 7-Lukningsspørgsmaalet i sig selv er, har jo, hvad sidste Nr. af „D. H. K. M. T." tilstrækkelig tydeligt viste, været benyttet stærkt overalt i vore Afdelinger. Vi forsøgte ogsaa at slaa til Lyd for dette Krav paa et Par Pladser, hvor vi endnu ikke havde plantet vor Fane, og ikke uden Held, idet vi ikke alene fik vor Resolution vedtaget, men tillige oprettet 2 nye Afdelinger i Sakskøbing og Maribo, hvor vi hidtil kun har haft enkelte Medlemmer.

Mødet i Sakskjøbing

afholdtes Søndag den 16. Febr. Eftm. Kl. 3 paa Hotel „Sakskjøbing", hvor der var mødt ca. 60 Mennesker, hvoriblandt mange Principaler. Kolonialmedhjælper Otto Erichsen aabnede Mødet og valgtes til Dirigent, hvorefter Ordet gaves til Undertegnede, der i et indgaaende Foredrag belyste Organisationens Arbejde og Maal, men særlig det aktuelle Butikslukningsspørgsmaal, og rettede sluttelig en indtrængende Opfordring til Medhjælperne i Sakskjøbing om at indmelde sig i Organisationen og danne Afdeling for Sakskjøbing og Omegn.

Derefter talte Forstander for Nakskov Handelsskole, Herr Lærer Søren Hansen, specielt om en tidligere Butikslukning gavnlige Indflydelse paa Medhjælpernes teoretiske Uddannelse, og sluttede med i Tilslutning til Indlederen at tilraade Medhjælperne at indtræde i deres Stands Organisation.

7-Lukningsresolutionen fremsattes derefter og vedtoges enstemmig, hvorefter det offentlige Møde hævedes.

Sluttelig indmeldte saa godt som alle tilstedeværende Medhjælpere sig og Afdelingen startedes, ligesom man nedsatte et Udvalg, bestaaende af de Herrer Kolonialmedhjælperne Otto Erichsen, Th. A. Nielsen, Bødtker og Manufakturmedhjælperne Bendix Mikkelsen og E. Svensson, til at udarbejde Lovudkast og indkalde til konstituerende Generalforsamling.

Mødet i Stubbekjøbing

fandt ligeledes Sted Søndag den 16. Febr., men først Aften Kl. $8^1/_2$ paa „Freys Hotel", og der var vel ca. 30 Mennesker, hvoraf Principalerne var i Flertal, tilstede.

Efter at Herr Manufakturmedhjælper Winther havde budt Velkommen talte Undertegnede om 7-Lukningens Fordele og Arbejdet herfor, samt rettede en indtrængende Henstilling til Medhjælperne om at indmelde sig i den stedlige Afdeling. Ogsaa her talte Herr Lærer Søren Hansen, Nakskov, om Handelsskole og Butikslukning, samt understregede Opfordringen til Indmeldelse.

Da ingen ønskede Ordet, satte Dirigenten, Herr P. E. Andersen, Nykjøbing F., Resolutionen under Afstemning, og da den var enstemmig vedtaget (alle Principalerne stemte for) sluttedes Mødet med en Tak til Taleren.

Mødet i Maribo

afholdtes paa Hotel „Søro" Mandag den 17. Februar og var besøgt af ca. 100—115 Mennesker.

Herr Bogholder Poul A. Rasmussen aabnede Mødet og bød Velkommen, og til Dirigent valgtes Herr Forretningsbestyrer Vilh. Nielsen, der gav Ordet til Undertegnede, der i sit Foredrag navnlig omtalte 7-Lukningsspørgsmaalet, men ogsaa klarlagde Centralorganisationens Program og Arbejdsmaade, samt rettede en kraftig Appel til de tilstedeværende Medhjælpere om at indtræde i Organisationen og danne en Afdeling under denne for Maribo og Omegn.

Herr Lærer Søren Hansen, Nakskov, som ogsaa her velvilligst var kommen tilstede som Taler, fik derefter Ordet, og slog stærkt til Lyd for Organisationstanken, saaledes at ogsaa Handels- og Kontormedhjælper-Standen bedre kunde hævde sig, og ikke blive stillet i Skygge ved enhver Lejlighed, som f. Eks. naar det drejer sig om Tilskud fra Staten.

Som eneste Opponent meldte sig Herr Manufakturhandler Nicolajsen, der mente, at den tidlige Butikslukning vilde ødelægge Byerne, specielt Maribo, og fremførte iøvrigt de gammelkendte Argumenter, som f. Eks., at der er mest travlt lmellem Kl. 7 og 8 og lign.

Heroverfor anførte Forretningsføreren, at da det ingenlunde var noget nyt Herr Nicolajsen fremsatte, men da det kun var Paastande som Herr N. ikke kunde bevise, var der næppe Anledning til at tage saa højtideligt derpaa, saa meget mere som Flertallet af Købmænd var Tilhængere af den tidligere Lukning, og hvor man havde prøvet 7-Lukning var man veltilfreds dermed.

Resolutionen vedtoges nu med alle Stemmer mod — 2.

Derefter indmeldte der sig en Del Medhjælpere, ca. 20, i Organisationen og en Afdeling dannedes. Udvalget til Udarbejdelse af Love kom til at bestaa af de Herrer Bogholder Poul A. Rasmussen, Forretningsbestyrer Vilh. Nielsen, Kolonialmedhjælper Carl Svendsen, Manufakturmedhjælper E. A. Andersen og Bogholder Fred. Møller, som altsaa vil indkalde til konstituerende Generalforsamling og agitere for yderligere Tilgang af nye Medlemmer.

— — —

Naar vi nu byder disse 2 nye Led i vor Afdelingskæde Velkommen, vil vi samtidig udtale Haabet om, at de maa arbejde sig godt fremad til Gavn og Glæde for dem selv og for hele Sagen.

Det vilde næppe have været muligt at vinde dette nye Land, hvis ikke 2 af vore energiske Forkæmpere paa Lolland-Falster, de Herrer Bogholder H. Wied-Kirkegaard, Nakskov. og P. E. Andersen, Nykjøbing F., saa ufortrødent havde virket for at forberede Jordbunden, hvorfor C. O. skylder disse og andre interesserede Kolleger Tak.

I det hele er det for vor Sag tidligere saa døde Stift nu snart vakt, og med saa udmærkede Tillidsmænd, som der for Tiden er i alle de derværende Afdelinger, vil det sikkert ogsaa fremdeles gaa fremad. *Jens Johansen.*

Møde i Kjøbenhavn.

Til Manufakturmedhjælpernes Agitationsmøde Tirsdag den 11. Februar var mødt ca. 60 Tilhørere.

Herr E. Schibler bød Velkommen og gav straks Ordet til Herr Forretningsfører Jens Johansen, der i et klart og træffende Foredrag skildrede Organisationens Betydning for Medhjælperne, som den absolut eneste Betingelse, hvorunder vi kan vente indført Forbedring af vore Krav. Som Storhandelen i de sidste Aar har taget Opsving, bliver Medhjælperstanden ikke længere en Overgangsperiode, men en Stand, man maa regne med, og det kræver, at vi slutter os sammen og fremsætter Kravet om at faa vore Interesser respekterede og vore Arbejdsvilkaar saa gode som muligt. Taleren paapegede, hvorledes vor Organisation forlængst er anerkendt og allerede har sat sit Spor i de Forbedringer, som er indført paa vort Omraade i de senere Aar, og henviste til, hvad andre Fag havde opnaaet i Kraft af deres Sammenslutning og anbefalede Medhjælperne at slutte sig til C. O. som den rette Vej fremad mod friere og bedre Forhold.

Herr Boghandlermedhj. E. P. Wraae havde derefter Ordet og paalagde Tilhørerne ikke at lade de „fine Fornemmelser" være til Hinder for at slutte sig til Organisationen, thi kun ved Sammenslutning er vi i Stand til at opnaa sociale Goder. W. haabede, at de Tilstedeværende vilde følge Opfordringen og ind-

melde sig som Medlemmer. Da ingen yderligere ønskede Ordet, sluttede Herr E. Schibler Mødet med en Tak til de Mødte.

Aftenen bragte nogle Indmeldelser. *C. P.*

Om Syvlukningen.

MAA det være en Tilhører ved Handels- og Kontormedhjælpernes Møde i Aalborg den 24. ds. tilladt at udtale sig i Anledning af det fremkomne.

Som „Publikummer": Det vil sikkert ikke volde nogen Ulempe at slutte sine Indkøb Kl. 7. — Det gaar jo meget godt at undvære Søndagsindkøbene og at komme før 8. Det blev oplyst, at Arbejderne lader deres Hustruer besørge Indkøbene, og selv den stærkt bundne Handelsmedhjælper-Stand har jo hidtil kunnet naa at besørge endog de mest personlige Indkøb, saasom hos Skomager, Skræder, Modehandlerinde etc. (hvordan de har faaet Tid til det, er mig forøvrigt en Gaade!)

Som „Medhjælper", ganske vist af de heldigst stillede, har jeg den største Sympati med de slettest stilledes Krav. — Det er muligt, at 7-Lukningen er et Skridt hen ad Vejen, men helt godt bliver det ikke, før der fastsættes en Maksimalarbejdstid. For Tiden vilde allerede en absolut Begrænsning til 6×12 ugentlige Timer med en passende Middagspause indbefattet — hvilket forekommer mig et meget beskedent, eller rettere altfor beskedent Krav — for grumme mange betyde et stort Fremskridt, naar man ser, i hvormange Strøgforretninger, der langt ud paa Aftenen og Natten, paa Søndage etc., arbejdes af vinduespyntende, oprømmende eller aarsopgørende Medhjælpere. — Men paa den anden Side burde Medhj. anvende den Fritid de har eller ev. faar, paa en fornuftig Maade, navnlig til aandelig eller legemlig Rekreation, men mange, og især de bedst stillede, benytter Fritiden til lønnet eller dog indtægtsgivende Ekstraarbejde. En Begrænsning her synes mig ønskelig, men selvfølgelig vanskelig at sætte og endnu vanskeligere at gennemføre.

Som „Principal" — i hvilken Egenskab, jeg ogsaa har en Del Erfaring — føler jeg Trang til yderligere at præcisere Slutningen af Punkt 2 om Ekstraarbejdets Forkastelighed, idet Principalen ikke kan være tjent med, at Medhjælperen møder udslidt eller uoplagt som Følge af Ekstraarbejde. Netop det intense og „klarhovedede" Arbejde i den kortere Arbejdstid, bør være Idealet, og lønnet Ekstraarbejde uden Principalens Samtykke ikke finde Sted. — At de Næringsdrivende i al Almindelighed vil tabe ved 7-Lukningen, er næppe rimeligt, men enkelte Erhverv vil det jo nok gaa ud over. At f. Eks. 8-Lukningen har indskrænket Frugthandlernes Salg af Jordbær paa Sommeraftener, eller at Cigarhandlerne omkring Aalborg tekniske Skole sælger mindre, naar deres Butikker er lukkede ved Skolens Ophør Kl. 10, er ubestrideligt, men slige Smaaulemper maa bæres for Samfundets Skyld. (Det er bekendt, at man ved Anlæget af Jernbanen Kjøbenhavn—Roskilde spurgte, hvad de mange Fragtmænd paa Ruten skulde leve af, men heldigvis blev dette Hensyn ikke afgørende, ellers havde vi endnu kørt med Fragtvogn fra Kjøbenhavn til Roskilde. — Eller Værtshusholdernes Eksistensmuligheder efter Beværterloven!)

Som Politifunktionær kunde jeg ønske fremhævet, at Lukkelovens Overholdelse selvfølgelig lettest paases, naar saa faa Undtagelser som mulig gøres i Loven. Det er en ubehagelig Situation for os at paatale en formentlig Overtrædelse, og saa at blive mødt med den Indsigelse, at det netop er Aftenen for et større lokalt Dyrskue etc.; saa bliver man usikker og undlader i Tvivlstilfælde at gribe ind. Endvidere er det nuværende „Ekstra-Kvarter" uheldigt, det benyttes altfor meget som alm. Handelstid, og det er umuligt for Politiet at konstatere om de Kunder, der findes i Forretningen efter 8, virkelig er indladte før 8. Lovreglen burde være formuleret derhen, at Butiksdøren skal aflaases Kl. 8 (eller i det nye Forslag Kl. 7), saa at kun de i Butikken da værende Kunder ekspederes og efterhaanden lukkes ud (jfr. Postkontorerne). At mulktere de Kunder, der gaar ind efter Lukketid, vilde vel findes for radikalt, men er dog ikke uden Sidestykke (Beværterlovens § 30). Imidlertid er den bedste Kontrol sikkert hos det købende Publikum og Medhjælperne, og virkelig begrundede Anmeldelser bør selvfølgelig altid tages til Følge; men en Politibetjent kan jo føle sig fristet til at se igennem Fingre med den Købmand, hos hvem han selv handler, eller som er hans Husvært — det er i alt Fald menneskeligt, om end ikke forsvarligt, eller rettere uforsvarligt. Det er mig klart, at foranstaaende Bemærkninger paa visse Punkter ville friste til Modsigelse — det er tildels ogsaa mit Formaal, og Berettigelsen til deres Fremkomst maa søges deri — men Medhjælperstanden vil sikkert erkende, at Lukkesagen som alle Sager har mere end én Side.

Aalborg, 25. Jan. 1913. *V. Woll,*
cand. jur., Herredsfuldmægtig.

Internationale Hjælpesprog.

DEN Artikel, som Herr Kihlstrøm har faaet optaget i Medhjælper-Tidendes Nr. 2, er et i Sandhed rørende Bevis paa Papirets og Redaktørens Taalmodighed. Desværre for Herr K. stiller den ham imidlertid i et lidet flatterende Lys, idet den røber en sørgelig Uvidenhed hos sin Forfatter, samtidig med en ikke mindre beklagelig Lyst til at udtale sig om Spørgsmaal, som han ikke kender det mindste til.

Det turde være ret overflødigt at imødegaa Herr K.s Afhandling i dens enkelte Punkter, da den jo er en Samling af saa himmelraabende Meningsløsheder, at Bladets Læsere næppe vil tage den alvorlig, men kun læse den med et medlidende Smil og et haanligt Skuldertræk.

Lad mig imidlertid alligevel oplyse Herr H. om, at en udstrakt Benyttelse af Esperanto forlængst er en velsignelsesrig Kendsgerning og aldeles ikke har sine Vanskeligheder,

at Esp. forlængst er et levende Sprog, der i stor Udstrækning netop benyttes af fremragende Digtere, Forfattere og Videnskabsmænd,

at Esp. saa langt fra at være overflødigt netop meget hurtig fortrænger Engelsk i Handelskorrespondance og endogsaa benyttes i dette Øjemed af et meget stort Antal engelske og amerikanske Firmaer,

at det største Antal Esperantister netop tilhører de arbejdende Klasser, fordi Esp. er det eneste Sprog, disse kan lære,

at Russisk og Spansk ikke kan kaldes nyere Sprog (!), og at det førstnævnte, (hvad Herr K. maa vide), er saa vanskeligt, at man kun kan lære det ved mange Aars Ophold i Rusland.

Tilbage af Herr K.s lærde Afhandling bliver som det eneste sande den Paastand, at „der kræves overmaade megen Tid og meget Arbejde" for at lære et af de fremmede nationale Sprog. Men netop derfor bør man jo lære Esperanto.

Som et Bevis paa, hvor ringe Virkning Herr K.s Advarsel imod at lære Esp. har haft, kan jeg tilføje, at netop samme Dag som det paagældende Nummer af Bladet var kommen de herværende Handels- og Kontormedhjælpere i Hænde, stiftede de i et Antal af 18 en Esperantoklub med det Formaal hurtigst mulig at lære det Sprog, som Herr K. saa energisk men ligesaa forgæves søger at bekæmpe. Hvilken blodig Skæbnens Ironi!

Gid man derfor vilde afholde sig fra at tale eller skrive om Ting, man ikke forstaar sig paa. Thi som Regel faar man heldigvis kun Skam til Tak.

Horsens, ult. Januar 1913. *Svend Aae.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Medlemsmøde Torsdag den 30. Januar, hvor Hovedbestyrelsesmedlem Herr Mich. Nielsen, indledede. Herr N. gav i et længere Foredrag en historisk Oversigt over Landbrugets Organisation og de Følger, denne havde haft for vor Landbostands kulturelle Udvikling, samt sluttede Aftenen med at oplæse nogle humoristiske Fortællinger.

Torsdag den 6. ds. holdt Herr Postekspedient Nicolaisen sit længe bebudede Foredrag „Organisation og Politik". Herr N. udviklede, hvorledes de nuværende Samfundsforhold ligefrem kræver, at enhver Stand organiserer sig for derigennem at beskytte Individets Særinteresser. Omtaler den arbejdergavnlige Indflydelse, Organisationen har saavel i materiel, som intellektuel Henseende, og giver et kort Overblik over Postfunktionærernes Organisation, der har haft ualmindelg hurtig Fremgang og gode Resultater at opvise, og slutter med at opfordre Medlemmerne til ved personlig Agitation blandt uorganiserede Kolleger at bygge deres Organisation stor og stærk.

Efter Foredraget udspandt der sig nogen Diskussion, hvor det

paa given Foranledning blev pointeret, at det er lettere for en Organisation som Postfunktionærernes at vinde hurtig Fremgang og opnaa gode Resultater, idet disse kun har én Arbejdsgiver at forhandle med, og Organisationen bestaar af et temmelig ensartet Element, hvad ikke kan siges at være Tilfældet med andre Arbejderorganisationer, der har saavel de forskellige Principal- som Medhjælperinteresser at regne med i deres Arbejde.

Torsdag den 13. ds. forlystede en Komiker Foreningens Medlemmer ved at give nogle fornøjelige Numre tilbedste. Aftenen sluttede med en lille hyggelig Svingom, der havde vundet ualmindelg stor Tilslutning; men jeg kan dog ikke slutte denne lille Beretning uden at beklage den Hang, vore Medlemmer har til Forlystelserne, og jeg vil paa det alvorligste bede Medlemmerne ogsaa give Møde, naar Foreningen kalder til mere alvorlige Anliggender. Hovedformaalet med al Organisation — d. v. s. Forbedring af egne Kaar — er dog ikke at danse sig disse til, saa naar man dem aldrig, nej, vil man opnaa disse, lykkes det kun igennem et alvorligt og energisk Arbejde for vor Organisations Fremgang. *C. J.*

Esbjerg. Stiftelsesfest afholdes Søndag d. 2. Marts Kl. $6^1/_2$ paa Hotel „Spangsberg". Forlystelsesudvalget lover et smukt Arrangement.

Frederikshavn. Foreningens 6-aarige Stiftelsesfest, der afholdtes paa „Hoffmanns Hotel" Søndag den 9. Februar, blev i alle Maader vellykket. Under Fællesspisningen, der begyndte Kl. $6^1/_2$, havde flere Medlemmer Ordet og et Par i Dagens Anledning affattede Viser blev sunget. Aarhus og Hjørring Afd. var repræsenterede, ligesom ogsaa en Del af vore Medlemmer i Sæby glædede os med deres Nærværelse. Der indløb Hilsen fra 4 tidligere Medlemmer. Kl. ca. $8^1/_2$ tog Dansen sin Begyndelse og varede til Kl. 2. *C. O.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes paa „du Nord" Tirsdag 11. Marts Aften Kl. $8^1/_2$.

Dagsorden: 1) Beretning, 2) Regnskabsaflæggelse, 3) Sommerstævnet, 4) Eventuelt. Kom til Møderne!

Holstebro. Søndag den 16. Februar afholdtes et fornøjeligt og gemytligt Bal paa Hotel „Postgaarden". Ca. 50 Deltagere var mødt, deriblandt flere udenbys Kolleger med Damer. Festen begyndte Kl. $9^1/_2$ ved et fælles Kaffebord, hvor Formanden, efter at man først havde sunget Medhjælpermarchen, bød Velkommen og udtalte sin Glæde over den store Deltagelse, og Haabet om, at alle maatte faa en god og glad Aften. En i Dagens Anledning af vort Forlystelsesudvalg, forfattet Sang blev derpaa afsunget. Kl. $10^1/_2$ tog Dansen sin Begyndelse, og vedblev, med en lille Afbrydelse, da Wito Knudsen Kl. 12 sang en til Festen lavet Revy, i hvilken en Del af Medlemmerne fik en lille „behagelig" Omgang efter Fortjeneste, til Kl. $3^1/_2$, og Festen sluttede med et fælles Frokostbord, hvor der holdtes Taler for Damerne, Herr Jens Johansen og Afdelingen. Enhver gik derefter til sit, og alle var sikkert enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften i kollegialt Samvær.

Afdelingen kan glæde sig ved stor Tilgang af nye Medlemmer til C. O. Vi har nu 45 Medlemmer. *Wito Knudsen.*

Horsens. Vi har i Afdelingen efter Nytaar fortsat vore ugentlige Mødeaftener, og — som vi har begyndt vor Efteraars- og Vintersæson — er den bleven fortsat med fast Program for hver enkelt Uge. Dette har vist sig at være en heldig og praktisk Foranstaltning; vi har lettere ved nu end tidligere at faa vore Medlemmer i Tale og synes ogsaa at kunne spore en større Interesse hos den enkelte for Foreningens Tarv og Velfærd.

Et Foredrag af Herr Kaptajn Aae om Esperanto, der var adviseret til December Maaned, maatte udsættes til Januar; det blev afholdt den 16. Jan.

Den følgende Onsdag (den 22.) havde vor utrættelige og energiske Kollega, Herr N. C. Nielsen, Kolding, velvilligst stillet sig til Disposition. Han fortalte om Organisationen, dens Maal og Midler og om Arbejdet i Agitationens Tjeneste. — Efter en Aften med Lotterispil og en anden Aften med Bal paa Programmet, havde vi Fornøjelsen den 5. Februar at se Herr Boghandler Chr. Henrichsen som Afdelingens Gæst. Herr H. er i vide Kredse i Byen og paa Landet kendt som en skattet og underholdende Oplæser, og vi havde megen Glæde og Fornøjelse af den Aften at høre ham indenfor en snævrere Forenings Ramme.

Til den 12. Februar var planlagt Foredrag af Forfatteren Thorkil Barfod om „Minder fra et Ophold i Sevilla". Desværre blev Herr B. forhindret, og med kort Varsel maatte derfor „en af vore egne", Journalist Chr. Drost træde til; han talt om „Hvorledes en moderne Avis bliver til".

Men for dette Arbejde indadtil i Medlemmernes Interesse har vi dog ikke glemt Agitationen. Vort 7-Lukningsmøde er det største Medhjælpermøde, der nogen Sinde har været afholdt her i Byen. Ved at udnytte de Chancer, der ved Mødet blev lagt Grunden til, har vi skabt forøget Interesse, og vi tvivler ikke om, at de gode Resultater ved fortsat Arbejde videre frem, vil blive endnu flere.

Endelig har vi villet benytte det forestaaende Byraadsvalg som en Chance i Agitationsøjemed. Der er bleven rettet Forespørgsel til de forskellige politiske Kooporationer her i Byen, om de — og i saa Fald paa hvilke Betingelser — paa deres Kandidatliste mente at kunne opstille en Handels- og Kontormedhjælper, om hvem Standen kunde samle sig. Af de indløbne Svar, var Svaret fra den radikale Venstreforening det eneste akceptable, og det er nu vedtaget paa dette Partis Liste at opstille Bogholder Niels Dahl — vor Afdelings Næstformand og mangeaarig Tillidsmand baade i denne og andre Afdelinger. Dahl staar som Nr. 3 paa Listen. I al Almindelighed er det vel uomtvisteligt, at en Repræsentant for Handels- og Kontormedhjælperne kan lægge et stort kommunalt Arbejde; men navnlig i Aar, hvor 7-Lukningen kan ventes gjort afhængig af Kommunalbestyrelserne, vil Standens direkte Interesse være endnu mere aabenbar. Valget finder Sted Fredag d. 7. Marts. *Dr.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 28. Januar afholdtes i Anledning af de forestaaende Borgerrepræsentantvalg et kommunalpolitisk Møde. Indbudte som Talere var Herr Folketingsmand F. Borgbjerg, Herr Leerbeck og Poul Rasmussen som Repræsentanter for de tre politiske Partier. Da d'Herrer F. Leerbeck og Poul Rasmusen i sidste Øjeblik sendte Afbud, holdt Herr Borgbjerg et Foredrag, hvori han gav en historisk Oversigt over de sidste 20 Aars kommunalpolitiske Liv. Det overmaade interessante og livlige Foredrag lønnedes med stærkt Bifald. *A. Michaelsen.*

Tirsdag den 18. Februar Møde angaaende Planlæggelse af en Sommerrejse til Udlandet. Herr Niels Kristensen indledede og gav udførligere Oplysninger om en paatænkt Rejse til Sverrig-Norge (nærmere omtalt i „D. H. K. M. T." Nr. 2) og anbefalede, at der straks toges fat paa Tegningen til Turen, saa at Beløbet, der var tænkt erlagt i maanedlige Rater, allerede inden Rejsens Begyndelse, vilde være fuldt indbetalt.

Forslaget blev imødegaaet af Herr E. Schibler, der mente, at Medhjælperne daarligt havde Evne til at ofre et saa stort Beløb, ca. 85 Kr., paa en Ferierejse, anbefalede derimod en Rejse sydpaa, Hamburg—Berlin, for at Deltagerne kunde faa Lejlighed til at se Storhandelen paa nært Hold og deraf drage Belæring og Nytte. — Dette medførte en ret livlig Diskussion blandt de tilstedeværende Medlemmer, der udtalte sig saavel for som imod Forslaget, og da man til Trods for foretagen Afstemning ikke opnaaede noget endeligt Resultat, vedtoges følgende Forslag fremsat af Herr Aage Alsøe: „Et Møde i Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn vedtager at henstille til Centralorganisationens Forretningsudvalg, at den lader arrangere en Udenlandsrejse i den kommende Sommer for Centralorganisationens Medlemmer." *C. P.*

Odense. Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes i Fyens Forsamlingshus Tirsdag den 4. Marts Kl. $8^3/_4$ pr. med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent, 2) Formanden aflægger Beretning, 3) Regnskabet fremlægges til Godkendelse, 4) Fremkomne Forslag, 5) Valg af Formand, 6) Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 2 Revisorer, 7) Eventuelt.

Fremkomne Forslag maa være Fmd. i Hænde senest Mandag d. 3. Marts. *Bestyrelsen.*

Randers. Afdelingen afholdt Torsdag Aften den 23. Jan. sin ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Næstformanden, Herr Ernst Hoff, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og kunde oplyse, at Foreningen var i udmærket Fremgang, saa Randers Afdeling nu er en af de største Afdelinger under Centralorganisationen. De ugentlige Møder havde haft god Tilslutning og Diskussionen paa Møderne havde i væsentlig Grad bidraget til den store Interesse for Organisationen, som nu stærkere end før kunde spores hos Medlemmerne. I det forløbne Halvaar har Foreningen ogsaa sat sit eget Pensionat i Gang, hvilket man tør haabe vil faa stor Betydning for Foreningens Fremgang.

Efter at Herr Fr. Dich var valgt til Dirigent, aflagde Kassereren Regnskab, ifølge hvilket Foreningens Status maatte anses for god og blev godkendt af Generalforsamlingen.

Som Medlemmer af Bestyrelsen valgtes Herr Aage S. Leth, Herr Herluf Duus og Herr M. Brøndberg, medens Herr J. Westergaard og Herr Fr. Dich valgtes som Suppleanter til Bestyrelsen.

Derefter valgtes Herr Aage S. Leth til Formand med stor Majoritet.

Som Revisorer genvalgtes Herr S. Hansen og nyvalgtes Herr Ernst Hoff, der er udtraadt af Bestyrelsen.

Under „Eventuelt" drøftedes flere indkomne Forslag.

Som Medlemmer af Agitationsudvalget valgtes Herr A. Elvig, Herr P. Jensen, Herr J. Westergaard, Herr Herluf Duus og Herr N. Andersen.

Generalforsamlingen sluttede med forskellige Leveraab.

Efter et konstituerende Bestyrelsesmøde er Bestyrelsen herefter: Aage S. Leth (Formand), M. A. Jensen (Næstformand), A. Elvig (Kasserer) og Frk. A. Mortensen (Sekretær), medens de øvrige Bestyrelsesmedlemmer er: P. Jensen, Herluf Duus og M. Brøndberg.

Søndag den 9. Februar fejrede Foreningen sin aarlige Stiftelsesfest med Dilettantkomedie og Bal i Lighed med tidligere Aar. Dilettantkomedien var offentlig og havde samlet fuldt Hus. Det store Publikum morede sig udmærket og applauderede kraftigt de vellykkede sceniske Præstationer. — Foreningens Ex-Formand benyttede Anledningen til at holde en lille agitatorisk Tale, hvori han bad det store Publikum, blandt hvilket befandt sig et stort Antal Handelsmedhjælpere, at indmelde sig i Foreningen. Ved det fælles Kaffebord vekslede Taler og Sange livligt. Der var af Foreningsmedlemmer skrevet 3 Sange i Dagens Anledning, der alle gjorde stor Lykke, men Stemningen kulminerede dog under Afsyngelsen af en Sang med Mærke „Viking", og den lykkelige Forfatter, Foreningens „Enfant-terrible" Herr P. Jensen, ogsaa kaldet „Hadsundpeter", maatte frem for at modtage almindelig Hyldest. Herr F. V. Jenssen fiskede i rørt Vande og indsamlede ca. 20 Kr. til vor snart svulmende Fanefond. Med Dans sluttede Festen, der var saa meget mere fornøjelig i Aar som alle uorganiserede Kolleger ikke kunde deltage og man derfor var blandt lutter sympatetiske Kolleger, hvilket i første Række bidrager til at skabe en udmærket Stemning, saa alle kan more sig. *M.*

Thisted var den 7. Februar Skueplads for en hel lille Begivenhed, idet en Dame, Fredericia Afd.s tidligere Formand, Frk. Anne M. Carlsen for første Gang talte „agitatoriske Ord" i Afdelingen.

Formanden, Herr Chr. Jørgensen bød med velmente Ord Velkommen, hvorefter Frk. Carlsen for den altfor lille Forsamling holdt et særdeles velformet — maaske lidt personligt — Foredrag om: Arbejderens Stilling til Arbejdet. Frøkenen fremhævede bl. a., at en stor Part af Medhjælperne yndede at betragte sig selv som en Slags „Over"arbejdere, en Betragtning, som Frøken Carlsen — med Rette — betegnede som uværdig for enhver dygtig Medhjælper.

I den paafølgende Diskussion, ledet af Herr Knud Møller, udtalte Formanden, støttet af Herr Ottesen, at Grunden til de daarlige Forhold og smaa Gager vel til Dels maatte søges i den skrappe Konkurrence, det „smukke Køn" paaførte sine mandlige Kolleger. — Herr Th. Christensen tog — saa omtrent — fuldstændig Afstand fra Frk. Carlsen. C. var til Tider — politisk, og blev selvfølgelig imødegaaet af baade Frøkenen og af Frøkenens Forlovede, Herr Redaktør Hansen Røjle, der i Anledningen var Afdelingens Gæst. Herr Røjle's Imødegaaelse formede sig som et dygtigt Foredrag om: Organisation og Solidaritetsfølelse; — det var ypperligt! Alle vore Medlemmer burde have hørt det!

Efter en meget lang Debat (sluttede Kl. $1^1/_2$) udbragte Formanden et Leve for Frk. Carlsen, Dirigenten og et for C. O.

— Frk. Carlsens Foredrag bar Præg af tidligere lidte Skuffelser, lad os — som ringe Tak for en udmærket Aften — ønske, at den energiske og dygtige Dame, naar nu Medhjælperstadiet om kort Tid forlades, ikke maa lide Skuffelser i Fremtiden.

Til Lykke kære Kollega! Au revoir!

P. S. Og saa ærede Kolleger: Naar en anden Gang en Dame (eller Herre) vil ofre en Aften paa at underholde os, vær da ikke saa uridderlige at: 1) lade Vedkommende vente forgæves, 2) vise Gæster saa ringe Forstaaelse af saa vigtig en Sag. *Per.*

Afdelingen afholder Vinterbal Søndag d. 9. Marts Kl. 8 præcis paa Hotel „Royal". Medlemmerne anmodes om snarest at tegne sig paa cirkulerende Liste eller anmelde Deltagelse til Festudvalget d'Herrer Knud Møller, Aa. Neergaard og H. Chr. Ottesen, Kun Medlemmer kan deltage. *Festudvalget.*

Varde. Afdelingen afholdt den 16. Februar sin 1-aarige Stiftelsesfest. Ca. 60 Deltagere var mødt til Fællesspisningen. Under Spisningen udtalte Formanden sine bedste Ønsker for Fødseldagsbarnet, og slutttede med et kraftigt besvaret Leve for Afdelingen og Centralorganisationen. Flere Talere havde Ordet, 3 udmærkede Sange blev sunget, og en Række Lykønsknings-Telegrammer indløb. Festen sluttede med et livligt Bal. Alt i alt en smuk og fornøjelig Fest, som bragte Afdelingen flere nye Medlemmer. *Hertha,* Sekretær.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Handelsdagskole m. etaar. fagl. Kursus og statskontroll. Afgangsprøve fra dette.

Rantzausgade 20, Aalborg. Telf. 1400.

1. Maj nye Kursus, Dagskoleeks. giver Adgang til de bedste Pladser. Forlang **Plan** og Skema til **Fripl.** og **Statsunderst.**

J. F. Møller, cand. mag.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus. Telefon 1883.

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes, Ansøgning om Friplads sendes inden **1. April** til **Forstander Henningsen.** **Bestyrelsen.**

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen, Horsens.

Tuborg Pilsner

foretrækkes af Ølkendere.

Lær moderne Dekoration.

Forlang vort illustrerede Katalog.

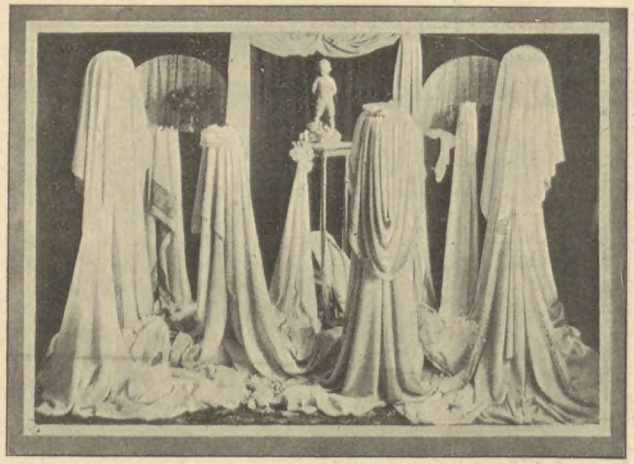

Forlang vort illustrerede Katalog.

Udført paa Skolen.

15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.

Den moderne Vindues Dekorations Skole

ved

Christiansen & Petzelis.

Frederiksborggade 29. - Tlf. Byen 5002 v. - København.

Hafnia originale skattefri Porter den **første** skattefri Porter.

Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1913. 13de Aargang.

VORE ARBEJDSFORHOLD.

KUN altfor sjældent indeholder vor Tidende kritiske Artikler om de Arbejdsforhold, vore Standsfæller lever under, og vi er utvivlsomt derfor for en stor Del selv Skyld i, at Talemaaden om, at „Handels- og Kontormedhjælperne har det saamænd udmærket", fæstner sig mere og mere, ikke alene i Principalernes Bevidsthed, men ogsaa i Offentlighedens Omdømme, og — hvad værre er — bleven gentaget saa ofte, at mange af vore Fagfæller, der ikke tilstrækkeligt klart reflekterer over deres Stillings Brøst, lader sig lulle i Søvn med denne dundrende Usandhed som Sovepude.

Vi maa derfor ind paa en mere aggressiv Fremgangsmaade, og gennem typiske Skildringer, hentede fra Virkeligheden klarlægge under hvilke fortvivlede Forhold Hundreder og atter Hundreder af vore Kolleger arbejder, hvorledes der direkte og indirekte lægges dem Hindringer i Vejen for at de kan udvikle sig menneskeligt og personligt samtidig med deres faglige Uddannelse. Organisatorisk sét vil dette være nødvendigt, thi det er selvindlysende, at den Medhjælper, der er i Stand til at danne sig en selvstændig Mening, der uden Inspiration fra oven kan tage et bestemt Standpunkt til en Sag, og forstaar at forsvare dette Standpunkt, vil lettere komme til at erkende Sandheden i, at uden Organisation kommer vor Stand ingen Vegne, end den indifferente Medhjælper, der fuldstændig er præget i Principalens Form og ganske gaar i hans Ledebaand, efter det overleverede patriarkalske Forholds bedste Mønster.

Idet jeg derfor vil opfordre Afdelingernes Ledere til skaanselsløst at fremdrage de daarlige Arbejdspladser i vor Tidende, eventuelt indsende Oplysninger, saafremt man ikke selv ønsker at skrive Artiklerne, skal jeg kortelig omtale et Par Tilfælde fra den senere Tid, hvor Organisationen har grebet ind derved, at man har tilladt Medhjælperne at opsige deres Pladser med Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse af Afd. B.

Hos Skibshandler A. L. Nielsen, Havnen 18, Randers, er den daglige Arbejdstid almindeligvis til Kl. 9½—10 Aften, og Ugens Arbejdstimer bliver saaledes ca. 90, foruden at Søndagsarbejde er en almindelig Regel. Herr N. anser Fritid for Luksus, og for saa vidt passer Systemet jo med Mandens Anskuelser, medens det knapt saa godt falder i Medhjælpernes Smag, saa meget mere som det ikke er nødvendigt af forretningsmæssige Hensyn, men kun tjener som Tilfredsstillelse af Principalens fikse Idé. Har Manden nu Raad til Ekstravagancer som denne Idé, maa det i hvert Fald forlanges, at de arbejdende Medhjælpere betales for den urimelige Masse Overarbejdstimer, men herom er der naturligvis ikke Tale, og en høflig Henstilling fra Første-Medhjælperen i Forretningen om en rimelig Ordning af disse Tilstande medførte, at den paagældende Kollega afskedigedes. Derefter gav Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg den anden i Forretningen ansatte Medhjælper Lov til med lovlig Varsel at opsige sin Plads med Ret til Understøttelse af Afd. B. i Tilfælde af Arbejdsløshed. —

Det andet Tilfælde er i og for sig paa mange Punkter adskilligt værre. Ogsaa dér misbyder man Medhjælperen, og tilmed er Behandlingsmaaden under al Kritik. Det er hos I. A. Jepsen, der i nogle Aar har drevet Kontant-Kolonialforretning i Vejle, og i den Tid har gjort sig saa berygtet i Medhjælperkredse, at han næppe har let ved at faa Medhjælpere i Jylland mere, hvortil vel ogsaa bidrager, at en Mængde jyske Kolonialmedhjælpere har været ansat i det noble Firma, hvor Principalen ikke generer sig for paa den mest smaalige og mistroiske Maade at udspionere Medhjælperne, og hvor Smaaligheden i den Grad er sat i System, at de mest latterlige Smaafejl kan faa Afstraffelse og Afskedigelse til Følge, f. Eks. kan en saadan Bagatel, at en Medhjælper spiser et Stykke Konfekt (til 50 Øre pr. Pd.) medføre, at der holdes stort Forhør i Kontoret efter Lukketid og ende med Afskedigelse. Ligesaa kan „Forbrydelsen" at komme et Par Minutter for sent fra Middag afstedkomme det allerværste for Medhjælperen, trods det, at Middagspavsen kun er ½ Time, en ganske utilladelig kort Spisetid, naar man beregner, at Medhjælperne skal

bruge nogen Tid til at komme Vejen til og fra Pensionatet. Men naar man saa hører, at Lønnen for et dagligt uafbrudt Slid i 13—14—15 Timer i en saadan Trædemølle er maximalt — 70 Kr. pr. Maaned, saa forstaar man naturligvis bedre, at der kan stilles store Fordringer, — man forstaar ogsaa, at Principalen kan være noget mistroisk af sig, saa han kan præstere at kravle paa Hænder og Fødder omkring i Lokalerne paa Spioneri, og at det har været nødvendigt at ansætte en „Over-Kommis" eller „Slavefoged", hvad man vil, der kontraktligt er bundet til at sladre om sine Kolleger i saa stor Udstrækning som muligt — en Forpligtigelse, den paagældende Kavaler udfører prompte og fuldt kontraktligt.

Ogsaa i denne Forretning har Forretningsudvalget tilladt en Medhjælper at sige sin Plads op med Ret til Understøttelse af Afd. B., og jeg advarer herved alle organiserede Medhjælpere mod at modtage Engagement i disse Forretninger, inden man har henvendt sig til Formanden for den lokale Afdeling eller Hovedkontoret. *Jens Johansen.*

Kjøbenhavn i Téten.

Fuldtlønnet Formand for de kjøbenhavnske Afdelinger.

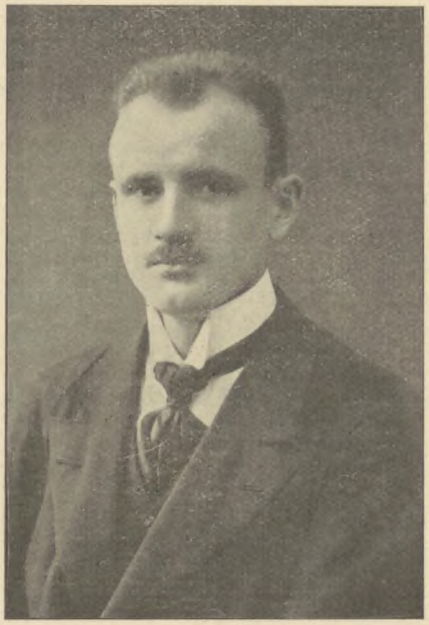

AAGE CHRISTIERN ALSØE.

Født 18. Marts 1887 i Frederikshavn, Søn af Bagermester A. Siden 1901 ansat i Værktøjsfirmaet A. Levinsens Eftf., Kjøbenhavn, i den sidste Tid delvis som Forretningens Leder. Medlem af C. O. efter at være udlært; Afdelingsrevisor 1907; Bisidder 1908; Bestyrelsesmedlem 1909, Næstformand for de kjøbenh. Afd. 1910. Formand siden 1910. Medlem af C. O.s Hovedbestyrelse siden Vejle-Kongressen 1912.

Kjøbenhavn var Kilden til de lange Overvejelser og store Betænkeligheder, det mangeaarige Arbejde og de kummerlige Resultater, — i hvert Fald maalt efter Ofrene der bragtes.

Imidlertid har de senere Aar lært os, hvor meget der kan vindes ved en omsigtsfuld Administration og et dygtigt Organisationsarbejde, idet C. O. efter Herr Jens Johansens Overtagelse af Forretningsførerposten, — et lykkeligt Valg, der har vist sig at være til afgjort Held for vor Sag — befinder sig i stadig Udvikling, saavel m. H. t. nye Opgaver og vundne Resultater som ogsaa — i Særdeleshed: nye Medlemmer. Dette har forsaavidt ogsaa præget Stillingen i Kjøbenhavn som vore derværende Afdelinger netop indenfor dette Tidehverv fordoblede sit Medlemstal.

Fornævnte Betragtningsmaade forskylder, at vore kjøbenhavnske Afdelinger, som kortelig meddelt, nylig har besluttet at ansætte en fuldtlønnet Formand til Varetagelse af samtlige hidtil betalte Funktioner og iøvrigt til Disposition med sin hele Arbejdsevne og Tid for de mangeartede Opgaver, der netop i Hovedstaden byder sig til for en Formand. Thi naturligvis kan dette Tillidshverv ikke tilfredsstillende og fyldestgørende varetages af en i Faget praktisk arbejdende Mand. Dertil er Arbejdet i sig selv altfor omfattende, idet det simpelthen stiger med Arbejdsydelsen.

Denne Opfattelse fandt ogsaa Gehør indenfor Hovedbestyrelsen, af hvis Imødekommenhed det nye Arrangement delvis og foreløbig er afhængig. Modviljen mod Agitationstilskud til Kjøbenhavn kom ikke til Orde her, hvor det naturligvis ogsaa drejer sig om en ganske ny Form for vort Arbejde i Hovedstaden.

Efter det af Hovedbestyrelsen tagne imødekommende Standpunkt, har de kjøbenhavnske Afdelinger valgt den hidtidige Formand, Herr A. C. Alsøe, til det nye Tillidshverv. — A., der som bekendt hører til C. O.s yngre, aktive Medlemmer og stærkt interesserede Forkæmpere, møder med gode Forudsætninger til det ingenlunde bekvemme Arbejdspensum, der venter ham. Som fleraarig Afdelingsformand har han ikke blot indgaaende Kendskab til Afdelingsarbejdet, men ogsaa god Føling med kjøbenhavnske Medhjælperforhold, og med den almindelige Sympati Herr A. nyder i lokale Medlemskredse, er det forstaaeligt, at den nye Ordning er modtaget med megen Tilfredshed. Den praktiske Følge af den administrative Nyordning er foreløbig over 50 nye Medlemmmer — et godt Omen for vort Fremtidsarbejde i Kjøbenhavn.

Privatlivets Fred.

En af Sjællands mest graadige Medhjælperædere, Herr Isenkræmmer Steglich i Hillerød, der i lang Tid har staaet som Formand for den stedlige Handelsforening, har i Januar Maaned maattet nedlægge dette Hverv. Denne Tildragelse skulde ikke foranledige mange Linier i vort Blad, hvis ikke netop Aarsagen til Mandatnedlæggelsen — eller rettere dens Motivering — var saa fornøjelig at studere lidt for en Handels- og Kontormedhjælper.

Begivenheden refereres i Korthed saaledes: Paa Handelsforeningens Generalforsamling spørger et Medlem om det forholder sig rigtigt, at Formanden for Købmændenes Forening forbigaar Byens Handlende og gør sine Indkøb i Kjøbenhavn. Formanden, Herr Steglich, svarer, at dette maa blive hans Privatsag, ingen er berettiget til at stille ham et saadant Spørgsmaal, og han nedlægger krænket sit Mandat.

Dette efter Herr Steglichs Mening uberettigede Indgreb i hans Privatliv har han øjeblikkelig reageret imod — ikke et Øjeblik vil han finde sig deri! Som man ser, forstaar Herr Steglich paa det skrappeste at forsvare Plankeværket omkring sit Privatlivs Enemærker — nix pille ved Fæstningen!

Vel at mærke Herr Steglichs egen Fæstning. Naar Grænsen skulde drages for en Medhjælpers Privatliv — ja, da har det desværre altid glippet for Herr Steglich. — Man skulde jo f. Eks. synes, at det nærmest var en Medhjælpers private Sag, hvilken Forening han vilde være Medlem af. Herr Steglich har imidlertid

paa en Maade, der ikke var til at tage fejl af, gjort sit Personale opmærksom paa, at det at være Medlem af C. O. ikke lod sig forene med at være ansat i hans Forretning. Han har endv dere udstrakt sin brændende Nidkærhed ogsaa til andre af Byens Forretninger. Bestyrelsen for Hillerød Afdeling har saaledes offentlig anklaget Herr Steglich for at have foranlediget, at en Medhjælper i Hillerød maatte forlade sin Plads, blot fordi han var Medlem af C. O.

Herr Steglich havde intet at svare hertil og høstede ingen Lavrbær ved denne Daad. Formodentlig har syv sjællandske Isenkræmmeres Bifald været ham Løn nok. At han skulde opleve det, der nu er sket, og at nogen nogensinde skulde vove at blande sig i hans private Affærer, det har han sikkert aldrig drømt om — men Skæbnen er jo sommetider en løjerlig Graaspurv. — Det kunde iøvrigt have historisk Interesse at vide, hvorledes Herr Steglich definerer Begrebet: En Medhjælpers Privatliv. Jeg siger historisk Interesse, fordi Herr Steglichs Tankesæt og Opfattelse af sine Medmenneskers Rettigheder stammer fra Begyndelsen af forrige Aarhundrede. For os har det mindre Betydning, thi dette Tankesæt og denne Opfattelse bliver jo heldigvis mere og mere sjælden blandt Mænd, der indtager ledende Stillinger, og det er derfor som det skal være, naar Herr Steglich nu forlader sin repræsentative Stilling udenfor Plankeværket og skynder sig indenfor, til — Privatlivets Fred. *Chr. J. Hendil.*

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for December 1912, Januar og Februar 1913.

Den sidste Tids overordentlige Stofmængde har foraarsaget, at vor periodiske Omtale af Forretningsførerens Maanedsberetninger til Hovedbestyrelsen er udskudt længere end sædvanlig.

Efteraaret 1912' virksomme Agitation satte ogsaa Spor i den for vort Agitationsarbejde ellers golde December, hvis første Halvdel viste Liv og Fremgang i en Række Afdelinger, bl. a. Nakskov, der — andre til Efterlignelse — paa én Søndag forøgede sit Medlemstal med 25 gennem en vel tilrettelagt personlig Agitation. Endvidere viste Maaneden væsentlig Fremgang for Helsingør, Frederikssund, Nykjøbing F., Thisted og Vejen.

Januar betegner betydelig Fremgang for Aarhus, Bornholm, Esbjerg, Frederikshavn, Kjøbenhavn, Løgstør, Næstved, Odder, Randers og Ringkøbing, medens den sidste Beretningsmaaned endelig — væsentlig foranlediget af vor 7-Luknings-Agitation — konstarer Fremgang overalt med Undtagelse af Nykjøbing M. og S., Præstø og St. Hedinge, hvor Stillingen er svag og — man ikke fulgte Hovedkontorets Parole om Landsagitationen.

Nye Afdelinger oprettedes i Viborg, Ringkøbing, Saksköbing og Maribo, hvor Forretningsføreren talte, medens der er afholdt offentlige Møder i Nykjøbing F. med Vilh. Hansen og i Assens med Mich. Nielsen som Taler. Nykjøbing-Mødet var meget vellykket, hvorimod sidstnævnte Møde ikke fandt den forventede Tilslutning.

Men iøvrigt har Agitationen samlet sig om Butikslukningslovens Revision og vort 7-Lukningskrav. Den agitatoriske Kraftudfoldelse, der i saa Hensende præsteredes var, skønt Tiden kun var ringe tilmaalt, saa nøje forberedt som under de givne Forhold muligt. Afdelingerne var grundigt instruerede vedr. alle Enkeltheder ved Mødernes Arrangement, vort Talerkorps mødte velrustet med det nødvendige Agitationsmateriale, og saavel udefra som ved Forretningsføreren og Repræsentanter for C. O. blev baade Rigsdag og Udvalg paavirkede for vort Krav om Lovens Revision. Dette omfattende Arbejde er udførligt omtalt i vor Tidende; endnu skal kun noteres, at det store Agitationsnummer, „D. H. K. M. T." Nr. 4, udsendtes i 7000 Eksempl.

I denne Forbindelse bør det dog bemærkes, at ikke alle vore Tillidsmænd fortjener Tak for ydet Bistand under den indenfor et saa kort Tidsrum gennemførte Landsagitation. Januar-Beretningen paapeger misbilligende, at „enkelte Afdelinger har svigtet, hvilket er saa meget mere mærkeligt som Flertallet af Medlemmerne tilhøre Butiksfagene". — Vi skal endvidere understrege og beklage, at enkelte, endog fleraarige, Tillidsmænd ved nævnte Lejlighed misforstod deres Hverv paa en Maade, der fortjener Misbilligelse.

C. O.s Hovedbestyrelse afholdt ordinært halvaarligt Møde den 12. Januar i Kjøbenhavn, hvoraf kortfattet Referat tidligere er fremkommet.

Rejsestipendie-Udvalget var samlet til Møde d. 10. Jan., 4 af vore Medlemmer fik meddelt Stipendium til Ophold i Udlandet.

Paa Foranledning af de kjøbenhavnske Afdelinger har C. O.s Forretningsudvalg besluttet at søge gennemført den andet Steds i dette No. omtalte Ferierejse til Norge — det første Forsøg af denne Art C. O. iværksætter. Det nærmere Arrangement overdroges Herr N. Kristensen, Kjøbenhavn.

Beretnings-Perioden opviste en stærk Stigning i Medlemstallet, der er uden Sidestykke i tidligere Perioder. Men samtidig er der rigtignok stillet usædvanlige Krav til vore understøttende Institutioner; saaledes har Arbejdsløshedskassen udbetalt ialt Kr. 1281,25. — Forretningsudvalget har meddelt et Medlem Tilladelse til at opsige sin Plads paa Grund af daarlige Arbejdsforhold.

Medlemstilgangen androg **473!**

Norges-Rejsen.

SOM kortelig meddelt er der projekteret en Ferierejse ti Sverrig og Norge i den kommende Sommer. Turens Leder bliver vor kjøbenhavnske Kollega, Herr Niels Kristensen, hvis nedenfor gengivne Plan er forelagt og accepteret af Centralorganisationens Forretningsudvalg.

Vi gengiver nedenstaaende Programmet, idet vi henstiller til Medlemmer, der maatte ønske at deltage, allerede nu at træffe de fornødne Dispositioner. Angaaende Tidspunktet for Rejsen og de nærmere Enkeltheder, vil vi senere bringe Oplysninger:

For Deltagere fra Kjøbenhavn og Øerne.

Fra Kjøbenhavn rejser man om Eftermiddagen til Helsingborg, hvor man gaar ombord i en af det svenske Dampskibsselskab „Svea"s Rute-Persondampere, der Kl. 8 Aften afgaar til Göteborg, og ankommer der ved 6—7 Tiden om Morgenen.

Göteborg (160.000 Indbyggere), Sverrigs vigtigste Handelsplads, beses, — Tur pr. Jernbane til Trollhättan.

Med samme Damper igen Kl. 6 til Kristiania med Ankomst dertil om Morgenen. (Meget smuk Sejlads gennem Kristiania Fjord).

I Kristiania og Omegn tilbringer man $3\frac{1}{2}$ Døgn, for hvis gode Udnyttelse vor Broderforening i Kristiania vil lægge Planer.

Hjemrejse sker med direkte Damper til Kjøbenhavn.

For Deltagere fra Jylland.

Fra Jylland deltager man ved at rejse over Frederikshavn til Göteborg, hvor man støder til Deltagerne fra Kjøbenhavn og Øerne, man er nu sammen til Hjemrejsedagen, hvor direkte Damper til Frederikshavn medtager de jyske Kolleger en Time efter Kjøbenhavns-Damperens Afgang.

Rejsen strækker sig fra Afrejse til Hjemkomst over $5\frac{1}{2}$ Døgn, og maa antagelig foregaa

fra Kjøbenh. en Fredag Eftm., i Kjøbenh. næste Torsd. Morgen
- Frederiksh. - Lørdag Fmd. i Frederiksh. - - -

Beregningen af Rejseudgifterne

maa baseres paa Afrejse fra Kjøbenhavn, henholdsvis Frederiks-

havn, og Deltagerne maa altsaa dertil lægge Billetpriserne mellem deres By og en af de to Pladser.

Fra Kjøbenhavn er Billetudgifterne:
3. Kl. Bane til Helsingborg 2.50, 2. Kl. Kahyt til Kristiania 12.50, - - - Trollhättan 4.40, - - - Kjøbenh. 17.00, = Kr. 36.40.

Fra Frederikshavn er Billetudgifterne:
Dæksplads til Göteborg 4.00, Bane til Trollhättan (hvis Tid dertil) 4.40, 2. Kl. Kahyt til Kristiania 9.00, 2. Kl. Kahyt til Frederikshavn 12.00 = Kr. 29.40.

Udgifterne til Kost og Logi:
Kost i 6 Dage à 6 Kr. = 36.00, Logi i 3 Nætter = 7.00 = Kr. 43.00.

Herefter vil de givne Udgifter være for
Kjøbenhavn—Göteborg—Kristiania—Kjøbenhavn Kr. 79.40, Frederikshavn—Göteborg—Kristiania—Frederikshavn Kr. 72.40.

Til ekstraordinære Udgifter maa regnes 10—15 Kr., hvortil man uden Gene kan begrænse sig.

For saa vidt det svenske Ruteskibs Afgangstid er, hvad der ventes, Fredag Aften fra Helsingborg, maa Rejsen altsaa begyndes en Fredag Eftermiddag fra Kjøbenhavn (fra Frederikshavn Lørdag Formiddag) og Hjemrejsen finder da Sted Onsdag Eftm. Kl. 2 med „Dronning Maud" eller „Kong Haakon til Kjøbenhavn. Onsdag Eftm. Kl. 3 med „M. G. Melchior" til Frederikshavn.

Kjøbenhavn, 7. Marts 1913. *N. Kristensen.*

Rejsen vil vistnok finde Sted i Begyndelsen af August. Da der kun kan deltage et ret begrænset Antal, anmodes man om snarest at tegne sig. Betalingen sker i maanedlige Rater.

Internationale Hjælpesprog.

VED at læse Herr Alfred Kihlstrøms Artikel om dette Emne i „D. H. & K. M. T." Nr. 2, faar man absolut det Indtryk, at Herr K. her beskæftiger sig med et Tema, som han ikke tilstrækkeligt har sat sig ind i; thi ingen, der kender Esperanto og dets Formaal, vilde nogensinde komme paa den absurde Idé, at Esperanto skulde blive et „Universalsprog", der fortrængte nogle af de nationale Sprog, saaledes at man kunde blive fri for alt, hvad der hedder fremmede Sprog. Esperanto er — ikke alene foreløbig — men for bestandig kun designeret til at være et Hjælpesprog og Herr Kihlstrøms „fornuftige Syn" paa Forholdet, at der ikke er Udsigt til at føre Sprogforholdene tilbage til Tiden før Babelstaarnet, kan jeg og alle Esperantister med mig saaledes fuldstændig dele, idet dette nemlig aldrig har været Formaalet for Esperantobevægelsen. Hvad de af Herr K. omtalte forskellige Maalbevægelser angaar, da er dette specielle nationale Bevægelser, der aldeles ikke kan sammenlignes med Hjælpesprogsidéen, der — hvad der jo dog mangfoldige Gange i Tidens Løb er indrømmet — vil være at betragte som et for Menneskeheden i sin Helhed uvurderligt Gode.

Angaaende Resultaterne skal jeg kun henvise til mine Oplysninger i min tidligere Artikel, som jeg antager at Herr K. ikke har skænket fornøden Opmærksomhed. Resultaterne eksisterer altsaa ikke i vi „Fanatikeres" Fantasi, og skønt jeg maa antage, at Herr K. hører til dem, der ser nøgternt paa Mennesker og Ting, formoder jeg dog, at han vil lade sig overbevise af Fakta.

Langtfra at være et dødt Sprog, arbejdes der stadigt paa Esperantos Fuldkommengørelse, men udfra en Gang given Basis, der ikke kan rokkes, og naar Herr K. paastaar, at ingen Digter, Forfatter og næppe nogen Videnskabsmand vil benytte sig af Sproget, er han fejl underrettet, idet der allerede er udgivet mange originale Værker paa Sproget, ligesom der stadigt udgives videnskabelige Tidsskrifter. Endvidere er Herr K. ikke ganske konsekvent, idet han først udtaler, at Esperanto, last not least, vil være overflødigt og senere mener, at det sikkert vil være unødvendigt at lære Sproget, hvad der lader synes, at han dog vakler lidt med Hensyn til Unødvendigheden. Engelsk har Førerstillingen blandt Sprogene med Hensyn til Udbredelsen, det er indrømmet, men hvorfor er netop Esperantobevægelsen mest udbredt i England, hvis Befolkning dog hører til de mest konservative. Antagelig fordi Englænderne selv indser, at Engelsk, som jeg tidligere har udtalt, ikke har Udsigt til at blive et Verdens-Hjælpesprog. Og den Paastand, at d'Herr Tyskere og Franskmænd ikke vil blive spurgt, forekommer mig dog lidt for hasarderet.

Hvis Herr K. med den lavere Klasse af Befolkningen mener f. Eks. den russiske Almue, saa er heller ikke jeg saa „taabelig" at tro, at denne vil lære Esperanto, men mon den nogensinde vil lære Engelsk. Næppe! Hvis han derimod mener den oplyste Arbejderstand, er jeg ikke enig med ham; thi den er det, der ikke mindst vil have stor Nytte af Sproget, naar en Haandværker i et fremmed Land kan klare sig med Esperanto, indtil han faar lært vedkommende Lands eget Sprog. At det kræver meget Arbejde at lære fremmede Sprog, skal jeg af egen Erfaring være den sidste til at bestride, men skal hertil kun bemærke, at Esperanto er lettere at lære end noget andet eksisterende Sprog. Og hvad endelig Slutbemærkningen angaar, at der i heldigste Tilfælde kun vilde være et Sprog mere at lære, saa haaber jeg ikke, at Skrækken herfor har dikteret Herr K. hans Artikel, og er jeg i saa Fald kun glad ved, at ikke alle er af samme Mening, i det mindste synes det efter den Iver, som de Medlemmer af herværende Afdeling, jeg har haft den Glæde at undervise, lægger for Dagen, at de ikke har denne Skræk i Blodet, og gentager jeg derfor min Opfordring til mine Kolleger, om at sætte sig ind i Sproget.

G. Egly, Vejle.

P. S. Efter at have afsluttet min Artikel ser jeg, at der i Astrakan (Rusland) siden 16. Septbr. f. A. afholdes officielle Esperantokursus i Handelsministeriets Handelsklasser, i hvilke over 40 Personer deltage, og at Kultusministeriet i Ungarn har givet Tilladelse til, at der afholdes Kursus i Esperanto ved det tekniske og videnskabelige Universitet. Herhjemme er der i Horsens blandt Handels- og Kontormedhjælpere dannet en Esperantoforening „Konkorde", til hvilken der straks tegnede sig 30 Medlemmer.

D. S.

Conto pro diversi.

REJSEUNDERSTØTTELSER.

Ved Finansloven for Finansaaret 1913—14 forventes bevilget et Beløb af 20.000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser ved Ophold i Udlandet, særlig udenfor Europa.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af April Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender komme ikke i Betragtning.

Understøttelserne tildeles kun Ansøgere, der agte at tage Ophold i Udlandet i længere Tid (mindst 1 Aar).

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden $1^1/_2$ Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Af Bevillingen vil der eventuelt kunne uddeles enkelte større Portioner til yngre Handelsmænd, der ved fremragende Dygtighed i tidligere Virksomhed lade formode, at de ved Ophold i Udlandet kan opnaa Resultater af vidtrækkende Betydning for det danske Erhvervsliv.

Ministeriet for Handel og Søfart, Februar 1913.

BRUGSFORENINGERNE OG 7-LUKNINGEN.

Fra Viborg har vi modtaget en Korrespondance vedrørende ovennævnte Spørgsmaal. Vi gengiver deraf følgende, der vil være af Interesse for vor Læserkreds:

Som Bevis mod den Paastand, der fra Principalkredse ofte bliver fremsat, naar vore Afdelinger agiterer for 7-Lukningen: at Arbejderne ikke har Lejlighed til at gøre deres Indkøb før Kl. 7, undlader jeg ikke at meddele Dem, at Viborg Brugsforening, hvis Medlemmer væsentlig bestaar af Arbejdere, fra 1. Marts lukker Forretningen Kl. 7 Aften de første 4 Dage i Ugen hele Aaret. Dette vedtoges ved en forleden afholdt Generalforsamling, efter Forslag af Herr Redaktør Mortensen, („Viborg Amts Soc.-Dem."), et Blad, der altid er Talsmand for vor Sag.

Jeg haaber, at De vil gøre opmærksom paa Brugsforeningens Vedtagelse, saa at Kolleger rundt om i Landet ved dette og lignende Beviser kan tilbagevise den gamle og gængse Paastand, om at det er Arbejderne, der er en Hemsko paa 7-Lukningen.

J. Chr. Jacobsen.

HILSEN FRA U. S. A.

Herr A. Mathiassen, St. Paul, Min., tilskriver os efterfølgende, som vi gerne gengiver, omend vi dog — i Realiteternes

Interesse — maa knytte den Bemærkning til Herr M.s begejstrede Omtale af nordamerikanske Medhjælperforhold, at vel er vore transatlantiske Standsfæller i Henseende til Arbejdstiden og social Forsorg gunstigere stillede end den gamle Verdens Medhjælpere, men de sociale Vilkaar, Standen gennemgaaende er underkastet, er dog saa langt fra idéelle, at Organisationen derfor skulde være overflødig. Denne er imidlertid endnu ret svag, saaledes som vi kortelig omtalte i No. 1/1913.

Herr M. skriver:

„Foran mig ligger „D. H. & K. M. T." af 15. Januar, og det er med en egen Glæde og Interesse, at jeg atter engang gennemlæser de forskellige Beretninger om den stadig fremadskridende Bevægelse, som jeg endnu betragter som min egen Sag, skønt jeg er saa mange Mile fjærnet fra de gamle Steder og Kammerater.

Selv kommer jeg vist nok ikke mere til at tage aktiv Del i Kampen, thi jeg har her ovre fundet mig et nyt og som jeg tror, bedre Fædreland, men jeg vil altid med Interesse følge Sagens Fremgang, og ingen vil højtideligholde den Dag, da de vigtigste Formaal er naaet, mere end vi gamle Medlemmer her i St. Paul og Minneapolis.

Jeg kan ikke indse, hvorfor de europæiske Lande, som betragter sig selv som en hel Del mere civilicerede end U. S. A., er saa forfærdelig langt tilbage i mange Retninger. Ganske vist véd jeg, at der her i U. S. A. findes en saakaldet „International Protective Association" for „the retail clerks", men den er efter min Mening overflødig, da jeg ikke kan se Nytten af Kamp, saalænge der ikke er noget at kæmpe for.

Her i Amerika har vi alle de Goder, som I kæmper for derhjemme. Vi har den korte Arbejdsdag fra 8—6 exclusive Lørdag 8—11, medens Kontormedhjælperne saa godt som alle holder op Kl. 2 Lørdag Eftm., og der er selvfølgelig ikke noget, der hedder Søndagsarbejde. — Lønnen er i Almindelighed om ikke glimrende, saa dog taalelig og afhænger altid af Personens Dygtighed. Der er Siddepladser og fuldt ud hygiejniske Forhold i saagodt som alle Kontorer og Forretninger. Ganske vist bruger man ikke her 3 Mdr.s Opsigelsesfrist, men da Forholdet her er lige for Principal og Medhjælper, betragter jeg det som et Gode, at man ikke behøver at være afhængig af sin nuværende Stilling, for at kunne opnaa en bedre. Et Spørgsmaal er der dog, som der maaske kan være delte Meninger om: Anvendelsen af den billige kvindelige Arbejdskraft. Men den benyttes paa saadanne Pladser, hvor Forretningens Overskud for en stor Del afhænger heraf; nemlig i de store „Departement Stores" eller Varehuse, hvor man saa godt som udelukkende anvender Kvinder. Følgelig bliver Konkurrencen mellem Mand og Kvinde lig Nul, især da Kvinden, hvor hun ellers har Beskæftigelse ved Faget, paa Kontorer o. l., erholder den samme Gage som Manden.

Endnu et sidste Ord! Skulde nogen af Kollegerne i det gamle Land ønske Besked eller Oplysninger om en eller anden Ting herovrefra, skal jeg saa vidt det staar i min Magt være til Tjeneste. En venlig og kollegial Hilsen til hele Organisationen og især til alle de gamle Venner."

BRUGSFORENINGS-MEDHJÆLPERNE.

„Medlemsblad for Foreningen af Danmarks Uddelere" har indeholdt nogle Artikler vedr. Oprettelse af en særlig Organisation for Medhjælperne i Brugsforeningerne. Herr Kr. Møller, Kjøbenhavn, imødegaar den paagældende Opfordring og henviser til, at de paagældende, saavel som alle andre Handels- og Kontormedhjælpere selvfølgelig maa søge deres naturlige Standsrepræsentation i vor Centralorganisation, — en Erkendelse, der ogsaa i stigende Grad gør sig gældende blandt Medhjælperne paa Fællesforeningens Hovedkontor i Kjøbenhavn.

Selvfølgelig er det hævet over al Tvivl, at alle Medhjælperinteresser finder mest virkningsfuldt Udtryk gennem den stærke Centralisation, og dette uden Hensyn til den Nuancering i Vilkaar, der kan findes mellem de enkelte Brancher og Medhjælperlag. — Vore Afdelinger bør derfor have Opmærksomheden henvendt paa Medhjælperne i Oplandets Brugsforeninger.

Virk for at disse Kolleger indtræder i vor Organisation!

NYT AFDELINGSBLAD.

Vor Aarhus-Afdeling udsender fra Aarets Begyndelse et lille Maanedsskrift „Medhjælperen" i Lighed med den kjøbenhavnske „Appel". De udsendte Numre har — foruden almindelige Afdelingsmeddelelser — indeholdt velskrevne Artikler af vore kendte Kolleger Johs. Sjælland og Carl Jensen, og fremtræder iøvrigt som en god og tiltrængt Erstatning for de hidtidige „Meddelelser", Afdelingen udsendte.

Dog kan vi ikke undlade den en passant-Bemærkning, at vore Aarhus-Venner burde søge et mere originalt Udtryk for deres Forehavende, eftersom „Medhjælperen" fremtræder som en endog til Enkeltheder ført Efterligning af „Appellen", men desværre uden i grafisk Henseende at komme paa Højde med denne, der udgaar fra „D. H. K. M. T."s Trykkeri.

Til pladssøgende Medlemmer!

FORINDEN Plads modtages hos Skibsprovianteringshandler A. L. Nielsen, Havnen 18, Randers, maa Medlemmerne henvende sig til Afdelingsformanden i Randers eller Hovedkontoret.

Kjøbenhavn, den 1. Marts 1913. *Jens Johansen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 26. Marts Kl. 9 Aften paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden: 1) Beretning for Halvaaret, 2) Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse, 3) Lovændring (Indskud bortfalder) 4) Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Holstebro. Onsdag den 26. Febr. afholdtes paa Hotel „Royal" Medlemsmøde, ved hvilket Herr cand. pharm. Ravnholt paa en meget fornøjelig og underholdende Maade oplæste Erik Bøghs morsomme Vaudeville „Ægtemandens Repræsentant." Efter Oplæsningen, der lønnedes med stærkt Bifald, takkede Formanden Herr Ravnholt for Underholdningen og Samværet fortsattes derefter endnu i nogen Tid.

Onsdag den 26. Marts afholdes Generalforsamling paa Hotel „Royal" med Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 3) Valg af 3 Medlemmer til Agitationsudvalg, 4) Eventuelt.

Eventuelle Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være Bestyrelsen i Hænde senest 4 Dage før hin afholdes.

Mød alle og agitér for Tilgang af nye Medlemmer!

Wito Knudsen.

Kolding. Onsdag den 12. Febr. fortsattes de politiske Oplysningsforedrag, idet Journalist R. Bendtsen talte om „Venstres Politik", set fra Regeringspartiets Standpunkt. Efter Indledningsforedraget udspandt der sig en kortere Diskussion, der væsentlig drejede sig om Venstres Stilling til Militærudgifterne.

Medlemsmøde afholdtes paa „Kronborg" den 7. Marts. Efter en kort Diskussion om Foreningens Virken indenfor de lokale Rammer, holdt Formanden et kort Foredrag om „Gennemført Organisation", hvori han slog til Lyd for, at Medhjælperne ogsaa burde organisere deres Forbrug, saaledes at vi støttede de Forretninger, hvor der holdtes organiseret Personale, og at man støttede de Kolleger, der overgik i Principalstanden, ved at man fortrinsvis gjorde sine Indkøb hos dem. Talerens Tanke fandt Tilslutning i Forsamlingen. *J. J.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa „Kronborg" Onsdag den 26. Marts Aften Kl. $8^3/_4$ pr. Dagsordenen bliver omsendt til Medlemmerne. *Bestyrelsen.*

Løgstør. Foreningen afholder den 27. Marts 1913 Kl. $8^1/_4$ Aften sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Union". Dagsorden: 1) Beretning om Foreningens Virksomhed, 2) Regnskabets Aflæggelse, 3) Valg af Bestyrelse (i Stedet for d'Herr C. Andersen, M. Larsen og V. Christensen, 4) Eventuelt. *Vilh. Christensen,*
p. t. Sekretær.

Næstved. Foreningen afholdt den 27. Februar ordinær halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr Forvalter Peter Nielsen. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Derefter oplæstes Regnskabet, der godkendtes.

Til Formand valgtes Herr Forvalter Peter Nielsen, da K. Olsen ikke ønskede Genvalg. Som Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Frk. Hedevig Olsen og Herr Søgren Petersen samt nyvalgtes de Herrer K. Olsen, V. Maj og J. Andersen. Til Suppleanter valgtes de Herrer M. Hansen og Petersen.

Det vedtoges at nedsætte et nyt Agitationsudvalg, bestaaende af følgende: Frk. Hobel, de Herrer K. Olsen, H. Søndergaard, M. Hansen, P. Elm og E. Johansen (Formand).

Herr Søgren Petersen foreslog, at hvert Medlem af Foreningen inden denne Maaneds Udgang mødte med et nyt Medlem. Alle Medlemmer bedes erindre denne Henstilling!

Paa Bestyrelsesmødet, der afholdtes d. 3. Marts, konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: K. Olsen, Næstformand, Søgren Petersen, Kasserer, samt V. Maj, J. Andersen og E. Johansen som Sekretær.

Formanden meddelte, at han var nødsaget til at nedlægge sit Mandat som Formand, paa Grund af private Anliggender, der forhindrede ham i at bestride Pladsen, hvorfor Næstformanden, Herr K. Olsen, fungerer som Formand til næste ord. Generalforsamling.

Det vedtoges at afholde Bestyrelsesmøde først i hver Maaned.

Paa Mødeaftenen Torsdag den 27. Marts indleder Herr Forvalter P. Nielsen om Centralorganisationens Program. *E. J.*

Middelfart. Foreningen afholdt Torsdag den 16. Jan. selskabelig Sammenkomst med Bal. Herr Osvald, Odense, underholdt i ca. 1 Time Medlemmerne med Oplæsning af forskellige humoristiske Smaating, og ved det paafølgende Kaffebord afsang man en Sang, forfattet i Dagens Anledning. En gemytlig Svingom afsluttede den overordentlig vellykkede Aften.

Ordinært Medlemsmøde afholdtes Torsdag d. 6. Februar. Herr Redaktør Ejlersgaard holdt et brilliant Foredrag om Handel i London og Paris, som Redaktøren havde iagttaget den under sine Ophold i de to Byer. Foredraget fulgtes med levende Interesse af de tilstedeværende Medlemmer.

Ved Medlemsmødet den 13. Febr. talte Herr Købmand L. P. Jensen om „Læbæltets Ophævelse". I et godt tilrettelagt Foredrag udviklede Herr J. sin Mening om Læbæltet, hvis Ophævelse han ikke kunde gaa med til. Mødet, der desværre kun var besøgt af en halv Snes Medlemmer, sluttede med et gemytligt, fælles Kaffebord,

Torsdag den 27. Febr. holdt Herr Lærer Mosegaard et udmærket Foredrag om Brygger I. P. Jacobsen. Herr M. udviklede i sit Foredrag Brygger Jacobsens Liv og dvælede ved de store Fortjenester, han havde gjort sit Land. Til Slut rettede Formanden en Tak til Tal. for det interessante Foredrag.

Foreningen afholder Generalforsamling paa Turisthotellet Torsdag d. 27. Marts. Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Kassereren fremlægger Regnskabet, 3) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Larsen, Jørgensen og Mathiasen, der afgaar efter Lodtrækning, samt Valg af 2 Suppleanter, 4) Valg af en Revisor i Stedet for P. M. Berg, samt en Revisorsuppleant, 5) Eventuelt. *J. M.*

Skanderborg. Afdelingen afholder Mødeaften hver Onsdag Kl. 9 paa „Centralhotellet". Et Foredrag af Herr Journalist Chr. Drost, Horsens den 23. Jan. virkede som en udmærket Agitation for Afdelingen.

Søndag den 16. Febr. afholdtes Karneval med paafølgende Bal i vore Lokaler paa „Centralhotellet", hvori ca. 35 Par deltog. — En udmærket Demonstration for 7-Lukningen fremførtes af en Dame Nogle fortræffelige Revysange blev i Løbet af Aftenen fremført, hvor de forskellige Medlemmer fik en lille passende Omgang. Dansen sluttedes Kl. 3, og alle var sikkert enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften. *Sigvard Hansen.*

Vejen. Afdelingen her har indført ugentlige Mødeaftener, der stadig har vunden god Tilslutning. Torsdagen d. 16. Januar afholdtes det første Medlemsmøde i det nye Aar. Formanden, Herr Martin Pedersen, holdt et udmærket Foredrag om Centralorganisationens Dannelse.

Følgende Mødeaften var der Musik og Oplæsning af egne Medlemmer, hvortil særlig Herr Sv. Skov ved Oplæsning af det smukke Digt „Terje Vigen" bidrog sit til at gøre det til en hyggelig Aften.

Ugen derefter fortalte Formanden om Centralorganisationens Love.

Torsdagen den 6. Februar holdt Herr Assistent Davidsen, Askov, et interessant Foredrag om Samfundsforhold gennem Tiderne og Juni-Grundlovens Tilblivelse.

Den 13. Febr. talte Herr Lærer Skjøtt om danske Folkeviser, og Aftenen sluttede med Oplæsning. Ved Mødet den 19. Febr. var det Meningen, at Formanden skulde holde Foredrag om Centralorg. Virksomhed, men var bleven forhindret, og Aftenen tilbragtes da ved Oplæsning af forskellige Medlemmer.

Den sorte Tavle.

Medlemmerne Nr. 5466, S. Kranker Nielsen og Nr. 5684, A. Lorentsen har ikke betalt Kontingent og er derfor slettet af Foreningen for Restance.

Nykjøbing F., 19. Febr. 1913. *Laurids Bruun.*
Kasserer.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Nordjyllands Handelshøjskole.
Handelsdagskole m. etaar. fagl. Kursus og statskontroll. Afgangsprøve fra dette.
Rantzausgade 20, Aalborg. Telf. 1400.
1. Maj nye Kursus, Dagskoleeks. giver Adgang til de bedste Pladser. Forlang **Plan** og Skema til **Fripl.** og **Statsunderst.**
J. F. Møller, cand. mag.

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.
Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes, Ansøgning om Friplads sendes inden **1. April** til **Forstander Henningsen.** **Bestyrelsen.**

Aarhus Handelshøjskole
— „Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsdagskole fra dette" — begynder ny 1/1 og 1/2 Aars **Kursus 1. Maj.** Skolens **Fripladser** søges inden **1. April** og Statsunderstøttelse fra Novbr. 1913 inden **15. Maj.** Program sendes fra Skolens Kontor, Vestergade 8.
Niels P. Nielsen.
eksam. Handelsskolelærer fra Die Handelshochschule zu Leipzig.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere
Købmandshvile pr. Hørsholm.
Maj-Juli: 3 Mdrs. Kursus for **Kvinder.**
Betaling for Kost, Ophold og Undervisning: **40 Kr. maanedlig.**
Indmeldelser modtages af:
Johs. Fog-Petersen,
Forstander.
Ludi Petersen,
f. Dodt,
Forstanderinde.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen, Horsens.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Hafnia originale skattefri Porter den **første** skattefri Porter.
Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1913. 13de Aargang.

ARBEJD FOR SAGEN!

DER nedlægges mellem Aar og Dag et stort uegennyttigt Arbejde for Udbredelse af Organisationens Idéer og vor Bevægelses talmæssige Fremgang. At det ikke er blevet mindre i den senere Tid, viser den betydelige Forøgelse i vort Medlemsantal, de sidste Par Aar har at opvise.

Men — man kan dog ikke være blind for, at Arbejdet i altfor høj Grad hviler paa Enkeltes — paa Ledernes — Skuldre. Der er i vore Medlemskredse i altfor høj Grad en Tendens til at ræssonnere som saa: „Lederne, Bestyrelsen og Agitationsudvalgene o. s. f. er valgt til dette Arbejde, vor Pligt har vi opfyldt ved at møde paa Generalforsamlingen og give disse udvalgte Kolleger vor Stemme." Dertil maa vi kraftigt raabe „Vagt i Gevær!" Vi maa vogte os for, at dette Ræssonnement faar almén Gyldighed indenfor vore Rækker; thi det kan i sig bære Kimen til en Svækkelse af hele vor Organisationsbevægelse.

Hvert Medlem maa føle det som sin helligste Medlemspligt at være Agitator!

Hvem der kender lidt til vor hjemlige stærke Arbejderbevægelse vil vide, at denne netop har opnaaet sin Styrke og navnlig sin Størrelse derved, at de enkelte Medlemmer har taget sig Agitationspligten meget alvorlig, stadig har paavirket Kammeraterne paa Arbejdspladsen, utrættelig har forfulgt det Maal Organisationen satte sig, som det første og nødvendigste, at samle alle Fagets Udøvere om Standens Interesser. Den Energi og Forstaaelse hos de enkelte Medlemmer, de øvrige moderne Fagorganisationer i Almindelighed har fundet, kan og bør — som saa meget andet derfra — tjene os som et fuldgodt Eksempel. Ogsaa vi maa komme dertil, at vi ikke Aar ud og Aar ind arbejder i samme Butik og ved samme Pult med uorganiserede Medhjælpere, uden at vi stedse paavirker dem og søger at gøre dem begribelig, at de — uanset politiske og andre afvigende individuelle Opfattelser — har en uafviselig Pligt til at slutte op i Rækkerne om den faglige Organisations Fane, at det for et moderne Menneske er et uværdigt og umoralsk Standpunkt at indtage, naar man uden at yde sin personlige Indsats i Arbejdet, modtager sin Del af de Goder, som Organisationen fremskaffer for Standen i sin Helhed.

Saaledes som de sociale Forhold gennem den Udvikling, der er foregaaet i den sidste Menneskealder, har artet sig, og Kampen for Tilværelsen er blevet tilspidset, forudsættes da selvsagt Sammenslutninger af de forskellige Erhvervsklasser, og det er da saa umiddelbart indlysende, at et enkelt Fag som vort, der er sakket agter ud paa dette Omraade, naturligvis har trange Kaar i Eksistenskampen.

Men naar vi er saa meget bagefter, har vi jo ogsaa saa meget mere at indvinde. Lad det da anspore os alle til at tage kraftigt fat paa Agitationsarbejdet blandt de mange Standsfæller, hvis passive Holdning bunder i dels misforstaaet Opfattelse af deres samfundsmæssige Stilling, dels Uvidenhed om Organisationens rette Karakter og dels i den sørgelige Ligegyldighed og Sløvhed overfor sociale og faglige Foreteelser, der i udpræget Grad kendetegner en stor Del af vor Stand.

Organisationen tæller Eliten af Medhjælperne i sine Rækker. Vi maa betragte det som en Æressag, at vække de af vore Kolleger, der endnu er i de gamle Anskuelsers og Standpunkters Vold. Og vi maa gøre et energisk Fremstød nu, Betingelserne er tilstede. Vi har gode Kort paa Haanden, lad os da spille dem fornuftigt! Vor 7-Lukningskampagne har skabt Røre i Andedammen; den Kraft, hvormed vi slog til Lyd for vore berettigede Krav, har vakt Opmærksomhed om vort Navn, Enigheden om de principielle Standpunkter og det ubetingede taktfaste Fodslag, der var i vor Fremmarch, har gungret ud til de fjerneste Egne af Landet, og bragt de endnu sovende Medhjælpere til at gnide Øjnene.

Tilbage staar da nu at vinde og overbevise de mange vaklende, udenforstaaende Standsfæller. Det Arbejde er det de enkelte Medlemmers Pligt at udføre. Vid da at udnytte Chancen, der ligger og

venter! Arbejd paa at faa Kolleger i Forretningen og paa Kontoret med, gaa ud, enten ene eller sammen med et andet Medlem, og opsøg de vaklende for at overbevise dem endeligt, og tegn dem som Medlemmer. Den „Finhed", der hos Medhjælperen har ytret sig i, at man „ikke kunde være bekendt at gaa ud paa Husagitation", har vi ikke Raad til at opretholde — ogsaa her maa vi drage Lære af den Arbejdsvillighed, man kender fra Arbejdernes Organisationer — vi maa ned af Piedestalen og lære at té os som praktiske Mennesker!

Hvis vi selv vil, kan de kommende Maaneder bringe os Hundreder af nye Medlemmer; lad os derfor give hverandre Haandslag paa, at vi tager fat paa Opgaven og tager et Løft for Sagen, der kan bringe denne et godt Skridt henimod Maalet.

Jens Johansen.

Medhjælpernes Internationale.

„FÉDERATION INTERNATIONALE DES EMPLOYÉS" — det internationale Medhjælperforbund som ogsaa vor Centralorganisation er tilsluttet — har høstet adskillig Fordel af den vellykkede Kongres i Haag sidste Eftersommer. Dette fremgaar saavel af selve Forbundets stigende Vækst som ogsaa af det meget betydelige Arbejde, der navnlig efter Haager-Kongressen udføres af det internationale Sekretariat i Bryssel, og som atter afmærkes i en livlig og omfattende Korrespondance indenfor Hovedledelsen, hvis danske Medlem i den senere Tid bl. a. har faaet overdraget forskellige Hverv, der ligger udenfor vort specielt nationale Omraade.

Da det er vanskeligt at holde vore Medlemmer løbende underrettet om de internationale Anliggender, skal vi i det Efterfølgende begrænse os til en summarisk Oversigt over de vigtigste og sidste Tildragelser indenfor denne Medhjælpernes Internationale, idet vi her støtter os til de af Generalsekretæren, Mr. Auguste Bruggeman, Gent, udsendte Maanedsberetninger.

REORGANISATION.

Kongressen i Haag gav de store Lande en Prioritetsstilling, forsaavidt som det franske, engelske og tyske Medlem af Hovedledelsen i Forbindelse med Repræsentanten for Belgien, der er Forbundets Domicil, udgør Forretningsudvalget. Dette bestaar foruden af Formanden tillige af følgende Kolleger: Georg Borchardt, Berlin, Hector Lescalier, Bryssel, John Turner, London og Charles Vergne, Rouen.

Hovedledelsen sammensættes iøvrigt af én Repræsentant for hvert af de europæiske Lande, hvor et enkelt eller flere Landsforbund er tilsluttet det internationale Forbund. Medlemmerne vælges nu af den paagældende Landsorganisation. Vor Organisation er repræsenteret af Herr Vilh. Hansen.

FØDERATIV FREMGANG.

Den internationale Føderation omfatter nu Medhjælperforbund i Australien, Belgien, Danmark, Ecuador, England, Frankrig, Holland, Irland, Luxemburg, Norge, Portugal og Tyskland med et samlet Medlemsantal af ca. 200.000. — Siden Haager-Kongressen er det tyske Forbund „Verein deutscher Kaufleute" og den sydamerikanske „Asociacion de Empleados Guayaquil" officielt tilsluttet Føderationen, medens det finske Medhjælperforbund (Hovedsæde Helsingfors) har andraget om Optagelse. I sidstnævnte Fald foreligger der imidlertid visse formelle Spørgsmaal, der formentlig ordnes ved førstkommende Hovedbestyrelsesmøde, hvorefter vel ogsaa Finlands Medhjælpere vil findes i den internationale Kæde. — Derimod kan det svenske Rigsforbund ikke tænkes tilknyttet under sin nuværende Form, fordi denne Organisation i Modsætning til de andre skandinaviske Landsorganisationer ganske er i Principalernes Ledebaand og paa ingen Maade kan betragtes som en moderne Medhjælperorganisation, der opfylder de fagorganisatoriske Principer, der er Basis for det internationale Forbund.

INTERNATIONALT TIDSSKRIFT.

Man har i altfor lang Tid savnet et for alle Interesserede let tilgængeligt Tidsskrift, der dels kunde være et nyttigt Bindeled imellem de forskellige Landsforbund og disses enkelte Medlemmer, dels ogsaa muliggøre en direkte Udveksling af Tanker og Erfaringer mellem Medhjælperbevægelsens ledende Mænd overalt i Verden. Thi ikke mindst deri beror Betydningen af det internationale Samvirke, at det virker ildnende og udviklende paa de nationale Foregangsmænd, fremkalder og vedligeholder den intellektuelle Vekselvirkning samt meddeler og forklarer de opnaaede faglige og organisatoriske Resultater.

Ligesom vore nationale Kongresser ikke blot er lovgivende Forsamlinger for vor Organisation, men ogsaa har til Hensigt at give Deltagerne nye organisatoriske Impulser, øge deres Interesse for og Forstaaelse af Medhjælperbevægelsen, saaledes har det internationale Samarbejde og i Særdeleshed de internationale Møder og Kongresser deres store Mission for de enkelte Deltagere, der naturligvis altid indtager fremtrædende Stillinger i de respektive nationale Forbund.

Ikke mindst de smaa Nationer vil altid erkende Nytten af mellemfolkelig Samvirksomhed, og det er maaske derfor mere end en Tilfældighed, at Forslaget om et internationalt Medhjælper-Tidsskrift skyldes en Dansker. Hidtil er Føderationens Publikationer sket gennem den belgiske Medhjælperligas Maanedsskrift „L'Trait d'Union", men denne Ordning har været utilfredsstillende, bl. a. fordi dette Tidsskrift udgives paa Fransk og alene derfor ikke kan opnaa nn almindelig Udbredelse.

Forslaget fremsattes fra dansk Side ved den internationale Konference i Bryssel 1911 og accepteredes endeligt af Haager-Kongressen. Idéens Virkeliggørelse kræver imidlertid baade Tid, Forarbejde — og Penge, og først nu til Foraaret kan det første Hefte ventes udsendt. Hver enkelt Artikel, der vil hidrøre fra de bedste Medhjælperpenne i de forskellige Lande, offentliggøres paa Fransk, Engelsk og Tysk, og det interessante Indhold vil saaledes blive tilgængeligt for store Medhjælperkredse, og Tidsskriftet bl. a. byde den Fordel at udvide Læsernes Sprogkundskaber. Abonnementsprisen bliver overordentlig ringe.

ANDRE ANLIGGENDER.

Foruden almindelige føderative Spørgsmaal bringer de nævnte Maanedsberetninger tillige Notitser vedrørende de sidste Begivenheder indenfor de nationale Forbund, saafremt hine kan paaregne mere end national Interesse. Saaledes oplyses det, at det tilsluttede portugisiske Forbund, „Associaco dos Empregados", netop har taget Initiativet til to Kongresser med det Formaal at opnaa en Sammenslutning af samtlige Medhjælperforbund og Foreninger i Portugal. Den endelige Afgørelse træffes ved et forestaaende Møde i Coïmbra.

I Belgien har den til vort „Arbejdsraadet" svarende officielle Institution „La Conseil Supérieur du Travail", hvori Mr. Bruggeman har Sæde, nylig paa Foranledning af Mr. B. besluttet at iværksætte en officiel Undersøgelse af de belgiske Handels- og Kontormedhjælperes (samt de Handelsrejsendes) Gage- og Arbejds-

vilkaar, — altsaa i Lighed med den forestaaende Undersøgelse her i Landet.

Hovedledelsen for „Féderation internationale des Employés" samles til Møde i den kommende Sommer. Mødestedet er endnu ikke fastsat, men vil blive enten Gent (Belgien), Paris eller Turin (Italien), — sidstnævnte Sted, saafremt de for Tiden med det italienske Medhjælperforbund verserende Forhandlinger om Indmeldelse fører til et Resultat forinden Mødets Afholdelse. — Ifølge Føderationens nye Statutter udreder denne Hovedbestyrelsesmedlemmernes Rejseudgifter, hvorimod de nationale Forbund bærer Diæterne.

Medhjælperne og de kommunale Valg.

VOR Organisations almindelige Fremgang, vore Afdelingers og især Medlemstallets stadige Forøgelse, vore forskellige Institutioners Underbygning og Udvikling, er ikke netop fulgt af en tilsvarende Indflydelse paa det borgerlige Livs Anliggender, og altsaa ikke afmærket i en efter Standens Styrkeforhold passende Repræsentation i de offentlige Tillidshverv.

Aarsagerne hertil kan være flerartede: Medhjælpernes endnu almindeligvis ringe Samfølelse, manglende Valgret, som Følge af politisk Lavalder eller Engagementvilkaar, der bereder endog ældre Medhjælpere en borgerlig Pariastilling, den vidt udbredte svigtende politiske Sans i Medhjælperkredse, Centralorganisationens neutrale Holdning til partipolitiske Anliggender o. s. v.

Naar dertil kommer, at Handels- og Kontormedhjælperstanden rummer alle politiske Afskygninger — hvilket naturligvis ogsaa gælder for vor Organisation — er det forstaaeligt, at vore Standsfæller ved Valg som de nu afsluttede, deler sig efter politiske Anskuelser og ikke efter faglige Interesselinier. Derfor kan de — rigtignok forholdsvis faa — organiserede Medhjælpere, der ved de nylig stedfundne Kommunalvalg er valgt til forskellige Tillidsposter, ikke uden videre tages til Indtægt for Medhjælperbevægelsen, selv om saavel Kandidater som Valgte oftest netop skylder deres fagorganisatoriske Arbejde, at de udpegedes af de resp. Partier.

Om de paagældende Valg har vi iøvrigt modtaget følgende Efterretninger:

I Hjørring genvalgtes vort mangeaarige Hovedbestyrelsesmedlem, Medlem af Centralorg. Forretningsudvalg, Herr Fuldmægtig Abel Andreasen, til Medlem af Byraadet som Nummer 1 paa Socialdemokratiets Liste. I Aalborg nyvalgtes et Medlem af vor stedlige Afdeling, Herr Forretningsfører J. Poulsen, paa Højres Liste til Medlem af Byraadet, medens et af vore mangeaarige Medlemmer, Herr Bogholder K. Schmidt, genvalgtes af Socialdemokraterne til Sogneraadsmedlem i Nørretranders.

Endvidere er følgende kendte Kolleger genvalgt til Kommunalrevisorer: Herr Assistent Th. Hansen i Aalborg, Herr Forretningsfører Chr. Jørgensen i Thisted og Herr Bogholder Karl Joh. Hansen i Svendborg.

I enkelte Byer har en eller anden af vore lokale Tillidsmænd kandidateret uden dog at opnaa Valg. Dette gælder f. Eks. i Horsens, hvor vor bekendte Kollega, Herr Bogholder Niels Dahl opstilledes af „Det radikale Venstre" som Nummer 3 paa Partiets Liste; samme Skæbne overgik vor ikke mindre kendte Standsfælle, Herr Fuldmægtig Chr. Karlsen, som af de Radikale opstilledes i Kjøbenhavn. Ved det store radikale Vælgermøde i Hovedstaden, Aftenen før Valget, mødte bl. a. Herr Assistent Carl Hammer som en veltalende Anbefaler af Listen med Herr K.s Navn.

Iøvrigt var det de kjøbenhavnske Afdelingers Hensigt at søge opstillet Kandidater ogsaa paa den borgerlige, saavel som den socialdemokratiske Liste, uden at dog de derom førte Forhandlinger resulterede i Medhjælperkandidaturer, omend der rigtignok paa den borgerlige Liste fandtes en „Handelsmedhjælper", som imidlertid ingen kendte, og hvis Udsigter var ringere end Nul. — I Landets næststørste Kommune, Frederiksberg, modtog en af vore kendte Tillidsmænd en Opfordring vedrørende Kandidatur, som Vedkommende dog ikke kunde imødekomme.

De kommunale Valg har saaledes ikke bragt Centralorganisationen væsentlige repræsentative Fremskridt, men tør det anses hævet over al Tvivl, at Fremtiden ogsaa paa dette Omraade vil øge Udsigterne for os, og sikre Medhjælperstanden en kommunalpolitisk Repræsentation, der svarer til dens samfundsmæssige Betydning og dens Udøveres stigende Antal, — uden at vi derfor paa nogen Maade tør kollidere med den neutralpolitiske Holdning, der uomtvistelig er en afgjort Forudsætning for den organiserede Medhjælperstands samlede og endrægtige Fremmarch.

Hvor kan det være —?

NAAR man arbejder for vor fælles Sag, maa man uvilkaarlig spørge: Hvor kan det være, at saa mange Handels- og Kontormedhjælpere sætter større Pris paa at more sig, end paa at skaffe sig forbedrede Livsvilkaar.

Naar man agiterer for C. O., bliver man ofte spurgt om, hvor mange Baller, Aftenunderholdninger etc., der afholdes. Svares der saa, at Underholdning egentlig falder udenfor Foreningens Program, men at der arbejdes for højere Løn, kortere Arbejdstid og bedre Arbejdsvilkaar, og at vi har Arbejdsløshedskasse, Engageringsbureau, Oplysningskontor, Retshjælp o. s. v., saa hedder det tit: „Ja, det kan jo altsammen være meget godt, men de fleste af disse Goder faar vi jo Del i, enten vi er i Foreningen eller ej." Dette er jo tildels rigtigt, men en saadan Tankegang maa med et meget mildt Udtryk kaldes ukollegial, og det er den Slags Kolleger, der, sammen med dem, der kun for Selskabelighedens Skyld melder sig i vor Forening, der skader Sagen langt mere end vore aabenlyse Fjender.

Her i Middelfart Afdelingen har vi hidtil kunnet glæde os ved jævn Fremgang, tiltrods for at vi har lagt Vægten paa belærende og oplysende Foredrag ved vore Møder fremfor lettere Underholdning, og tiltrods for at vi ikke har dyrket Selskabelighed ud over et enkelt Bal. Nu bliver der pludselig blandt de yngste og de kvindelige Medlemmer oparbejdet en Stemning for mere Selskabelighed. Der er ingen „Sjov" ved vore ugentlige Møder, bliver der sagt. Men det er saa sandelig ikke „Sjov" man lever af. Vi har i Vinter af ca. 35 Medlemmer haft en Tilslutning af ca. 25 til hvert Møde; men i den sidste Tid er dette ret respektable Antal gaaet ned til ca. 10. — Det sidste Udslag af disse forlystelsesgale Kollegers Bestræbelser er, at der for Tiden arbejdes for Oprettelsen af en selskabelig Handels- og Kontormedhjælperforening, i Lighed med de gamle Harmoniforeninger. Forhaabentlig bliver den dog aldrig til Virkelighed, da det som før nævnt er de yngre og yngste Medlemmer, der bryder ud, og en Børneforening jo nu engang ikke vil kunne bestaa. Indbyrdes Kævl vil simpelthen slaa den ihjel, før den bliver født. Et værre Resultat er, at vi i den sidste Maanedstid har faaet 4 Udmeldelser, ganske vist har vi i samme Tid faaet 2 nye Medlemmer, men det er jo alligevel kedeligt for os, der interesserer os for og arbejder for Sagen, at mærke udbryderiske Tendenser indenfor vore egne Rækker.

Den eneste Maade, paa hvilken man kan modarbejde Ligegyldighed og Fornøjelsessyge, er, at hvert enkelt Medlem tager kraftigere fat paa Agitationen, og møder til hver eneste af vore Sammenkomster; thi det er en Kendsgerning, at jo mere man

arbejder for Sagen, og jo bedre man kommer ind i Forholdene, desto større Interesse faar man. Derfor vil jeg slutte med en Appel til alle Medlemmer af C. O.: Læs vor Tidende, kom til Møderne, og agitér overalt, da vil vor Sammenslutning vokse sig stor og stærk, og vi alle derigennem faa bedre Livsvilkaar.

Middelfart, Marts 1913. *XY.*

Ny Afdeling!

Medhjælperforening oprettet i Nibe.

VIDERE og videre breder vor Organisation sine Grene ud over hele Landet; vi ere nu snart naaede saa langt, at vi har Afdelinger i alle Landets Købstæder og større Byer. -- Den 17. Marts kom Turen til Nibe, hvor der paa Initiativ af vort direkte Medlem, Herr Thykiær, afholdtes Møde. Centralorganisationen var repræsenteret ved Herr Th. Hansen, Aalborg, der gav en kort Redegørelse for vor Organisations Maal og Midler, paapegede de Resultater, der var naaet og sluttede med en indtrængende Opfordring til de Mødte om at organisere sig, — en Opfordring der fulgtes af samtlige tilstedeværende Standsfæller. Man enedes om at danne en særlig Afdeling, og denne begynder med henimod 20 Medlemmer.

Som foreløbig Bestyrelse valgtes d'Herrer Kommisser Thykiær, Bang og Olsen.

Vi byder den nye Afdeling et hjærteligt Velkommen i vore Rækker! *Th.*

„Dansk Handelsblad" paa Krigsstien.

ET GENSVAR.

Sidste Nr. af „Dansk Handelsblad". bringer i en lang Forside-Artikel et Gensvar paa vor Leder „Det officielle Standpunkt" i „D. H. K. M. T." Nr. 5. — Artiklen, der er holdt i en meget agressiv Tone, imponerer hverken i Henseende til Form eller det mislykkede Forsøg paa Imødegaaelse af vore Standpunkter. Men den er trods Manglerne god at faa Forstand af, og vi skal vide at drage Lære af Detaillistorganets Udgydelser — og i næste Nr. søge at værdsætte dem efter Fortjeneste.

DETAILLISTERNE OG 7-LUKNINGEN.

Medens „Dansk Handelsblad" som Detaillistorganisationernes Lurblæser tuder til Kamp mod vort 7-Lukningskrav, har det uafhængige „Detailhandlerbladet" — som tidligere omtalt — søgt at vejre den sande Stemning, og navnlig blandt Landkøbmændene fastslaaet Flertal for 7-Lukningen. I en Spidsartikel foranlediget af den ledende Artikel i vor Tidendes Nr. 5 retter Bladet en skarp Kritik mod det af Førerne indtagne „officielle" Standpunkt, der skyldes egen Magtfuldkommenhed langt mere end et almindeligt udtalt Ønske.

Detailhandlerbladet skriver bl. a.:

„Som bekendt blev Resultatet (af „Detailhandlerbladet"s Afstemning. Red.) en overvejende Tilslutning til 7-Lukningen, et Resultat, der ikke alene overraskede os, men sikkert mange andre. Men dette Resultat førte en Oplysning med sig, som ikke er saa smigrende for Landsledelsen og specielt dens Formand Herr Carl Laursen, der jo altid har været en ret varm Tilhænger af „Vi alene vide"-Princippet, og da han personlig er en Modstander af 7-Lukningen, faldt det ham ikke ind nøjere at undersøge, hvorledes den Stand, han repræsenterede, stillede sig til denne Sag, end mindre faldt det ham ind at tænke sig, at Kollegerne Landet over kunde have en anden Mening end han. Resultatet blev da, at Rigsdagen fik en Skrivelse, hvori man erklærede, at man bare ønskede en 8-Lukning, og at der ingen Stemning var for en 7-Lukning.

I denne Anledning har Medhjælpernes Blad i sit sidste Nummer for 1ste Marts i en velskreven Spidsartikel givet Detaillisternes Landsledelse specielt Herr Carl Laursen en ordentlig Overhaling. Bladet oplyser, at Herr Carl Laursen for sin egen uforgribelige, ufejlbarlige Mening i selve Aarhus ikke har haft mere end 17 — skriver sytten — Tilhængere; alle de af Medhjælperne afholdte Møder har givet en overvejende Stemning for en 7-Lukning.

Endelig fremholdt Medhjælperbladet Resultatet af Detailhandlerbladets Afstemning, der jo for Byernes Vedkommende bekræfter de forud frembragte Resultater, men som bringer et fortrinligt Supplement for Landkøbmændenes Vedkommende, og Medhjælperbladet fremholdt efter denne knusende Kritik af Herr Carl Laursen og Kollegers „faglige" Arbejde for Standens Interesser, at d'Herrer tiltrods for Nederlaget stadig lader deres Trompet kundgøre den officielle (Carl Laursens „Vi alene vide"-Princip) Anskuelse og betegner Situationen med „Trompetstød uden Kommandomyndighed", „Førere uden paalidelige Følgagtige" og „Instrumentet uden ægte Klang". Jo, jo det er saa sandt, som det er skrevet, det er blot beklageligt, at Detaillisterne ikke kan finde en Form, hvorunder vi kan faa de dygtige Folk frem, de dygtige Folk, der sætter en Ære i at arbejde efter parlamentariske Grundsætninger. — — —"

Netop saa mange og saadanne vare Ordene!

Det er ikke vor Sag at blande os i Detaillisternes indre Forhold, og vi begrænser os derfor til det anførte Citat, der iøvrigt ogsaa gør Kommentarer overflødig.

Norges-Rejsen.

TIL Arrangementet af Norges-Rejsen er der nu nedsat et Udvalg af kjøbenhavnske Kolleger: Jens Johansen, Wulff Beermann og N. Kristensen.

Rejsen vil foregaa i den første Uge af August.

Af praktiske Hensyn og bl. a. fordi Kahytspladsen er ret begrænset, maa Deltagertallet ogsaa holdes begrænset, vel til højst 25.

Senest naar dette Tal er naaet, sluttes Indtegningen til Turen.

Ikke alene for at gøre Tegningen til Turen, men ogsaa for effektivt at sørge for, at Deltagerne — der vel som Medhjælperne i Almindelighed kun har deres Maanedsgage at udrede en saadan Udgift af — til den Tid har den fornødne Rejsekapital, er Indtegningen forbunden med en maanedlig Indbetaling af 20 Kr. i hver af Maanederne April, Maj, Juni og Juli.

Indtegningen og den samtidige Betaling af 1ste Rate sker til Herr Jens Johansen, Hovedkontoret, Kjøbenhavn.

De første Indtegninger er allerede sket, og vi henstiller til Medlemmer, der ønsker at være med paa denne uden Tvivl interessante og fornøjelige Tur at sikre sig Deltagerbillet snarest muligt i April Maaned. *Udvalget.*

Conto pro diversi.

HANDELSMEDHJÆLPERNES HØJSKOLE.

„Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere", „Købmandshvile" pr. Hørsholm, paabegynder 1. Maj et 3 Maaneders Kursus for unge Kvinder, som kunde ønske at gennemgaa et Bogholderikursus, hvortil er føjet Undervisning i engelsk Handelskorrespondance; de vil her finde Lejlighed til ogsaa gennem vækkende og almenoplysende Foredrag at udvikle sig og tilegne sig Kundskaber af almennyttig Art.

Skolen søger at arbejde i god Overensstemmelse med de grundtvigske Folkehøjskoler, hvis betydningsfulde Virksomhed, især blandt vore Landboere, har været til saa stor Gavn for disse, saavel i aandelig som materiel Henseende, og det er særlig denne Skoles Opgave at udvide den danske Folkehøjskoles Omraade ved ogsaa at drage Unge af Handelsstanden ind under dens Paavirkning. De unge Kvinder vil altsaa her ved Gymnastik, Øre-

sundsbade og Friluftssport kunne styrke deres Legeme, ligesom de ved hyggeligt, fornøjeligt Hjemliv i Samvær med forstaaende Mennesker, for hvem Omsorgen for Unge er en Livsopgave, vil kunne faa Lejlighed til at berige deres Aand og udvide deres Horisont. Skolens Maal er, — dels ved personlig Paavirkning gennem Samtaler, dels ved ovennævnte Foredrag — at meddele almenmenneskelig og folkelig Oplysning for herigennem at styrke Elevernes Vilje og udvikle deres Energi, saa at de dygtiggøres til samfundsnyttig Gerning.

1. Oktober aabner Skolen et 6 Maaneders Vinterkursus for unge Mænd.

Betaling for Bolig, Kost og Undervisning er 40 Kr. maanedlig for Sommerskolen og 44 Kr. maanedlig for Vinterskolen. Der kan søges Amtsunderstøttelse til Ophold paa Skolen. Man henvender sig om Ansøgningsskemaer i Kjøbenhavn hos Magistraten (1. Afdeling), i Købstæderne hos Byraadene, paa Landet hos Sogneraadsformanden. — Ansøgninger om Understøttelse til Vinterskolen maa være indsendt inden 1. Maj, Ansøgninger om Understøttelse til Sommerskolen maa være indsendt inden 1. November paa det Sted, hvor Ansøgerens Forældre bor, i Kjøbenhavn til Magistraten (1. Afdeling), i Købstæderne til Byraadene og paa Landet til Sogneraadet.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Torsdag den 20. Februar sædvanlig Mødeaften, hvor Hovedbestyrelsesmedlem Herr Mich. Nielsen indledede med et meget kraftigt Angreb paa vor Organisation. Herr N. behandlede sit Emne paa en overordentlig overlegen Maade, idet han i sit Skinangreb fremsatte de uvederhæftige og løse Paastande, der saavel fra snæversynede Principalers som fra uorganiserede Medhjælpere fremsættes mod de organiserede Medhjælpere. Der udspandt sig en længere Diskussion, hvoriblandt Undertegnede i en længere Tale gendrev de i Skinangrebet fremsatte Paastande Punkt for Punkt. Mange af Foreningens Medlemmer tog Del i Diskussionen. Det var en af de Mødeaftener, som har samlet den største Medlemskreds, vi endnu har set paa én Aften. — Kom igen en anden Gang!

Torsdag den 27. Februar holdt Herr Translatør Holm for en stor Tilhørerkreds af Foreningens Medlemmer et interessant og fængslende Foredrag om Bøhmen, ledsaget af talrige, nydelige, farvede Lysbilleder. Herr H. forstaar i sit klare og med sit rene, danske Sprog formede Foredrag at vække sine Tilhøreres Interesse for det behandlede Emne, og jeg slutter med Ønsket om snart at høre Herr H. igen.

Kun til Slut en Henstilling til vore Medlemmer. Sørg dog endelig for ved saadanne Lejligheder at møde rettidigt. Kan De ikke tænke Dem, hvor generende det maa være for en Foredragsholder stadigt at blive forstyrret af for sent Ankommende!

Søndag den 2. Marts afholdt Foreningen sit aarlige Karneval, der gennemførtes paa en smuk og stemningsfuld, Foreningen værdig, Maade. Der var mange nydelige og stilfulde Dragter samt fikse Optog, og vi forsømte ikke ved denne Lejlighed ogsaa at fæstne Deltagernes Opmærksomhed paa det alvorlige, idet forskellige Plakater, f. Eks. „Støt 7-Lukningen", „Husk Generalforsamlingen" o. m. a. paa en fremtrædende Maade oplyste de Tilstedeværende om, at den første Pligt et Medlem har, er at støtte sin Organisations Arbejde for bedre Medhjælperkaar.

Torsdag den 6. Marts afholdt Foreningen sin ordinære halvaarlige Generalforsamling, hvor Formanden byder de talrigt mødte Medlemmer Velkommen og vort gamle Medlem, Herr Johannes Petersen, vælges til Dirigent.

Formanden beder Forsamlingen bemærke, at Vinterhalvaaret i høj Grad er Arbejdsaaret, der i dette Tilfælde kan opvise en Fremgang paa 30 Medlemmer. — Kursusudvalget har udført et stort Arbejde for Tilslutning til et Kursus i Sprog; det strandede dog, da der kun meldte sig 6 Deltagere. Der blev dog senere, væsentlig foranlediget ved Dr. Heilskovs Foredrag, oprettet et Kursus i Esperanto. Der er afholdt en Mængde Foredrag om forskellige Emner, men Bestyrelsen maa bestemt fordre, at disse Foredrag fremtidig støttes af større Medlemsbesøg, da vi i modsat Fald maa ophøre med en Del af disse, og det bliver derved i sidste Instans Medlemmernes egen Skyld. Paaviser, at Agitationsudvalget har arbejdet ihærdigt og stadigt søger at udvide Rammerne og anmoder Medlemmerne om at vise Skemamaterialet til Oplysnings- og Engageringsbureauet mere Interesse end hidtil. Slutter med at konstatere, at dette Aar har været et Arbejdsaar rigt paa Sorger, men ogsaa paa Glæder, og at begge Faktorer er nødvendige i Arbejdet for vor Sags Fremgang.

Efter at Dirigenten har takket for den udmærkede Beretning, sættes denne under Afstemning og godkendes enstemmig, hvorefter Kassereren fremlægger Regnskabet, der viser en glædelig Fremgang i Foreningens Favør, og efter et Par korte Bemærkninger ligeledes godkendes enstemmig.

Som Formand genvælges Herr Johs. Sjælland enstemmig.

Som Bestyrelsesmedlem genvælges: Herr Karl Knudsen og nyvælges de Herrer Michael Nielsen og N. C. Jacobsen.

En Suppleant afgaar efter Tur; dertil vælges ved Lodtrækning Herr Harald Jensen; som Revisor genvælges Herr Alvin Lorentsen og til Revisorsuppleant Herr Borch.

Formanden retter en Tak til vort gamle afgaaede Bestyrelsesmedlem, Herr Chr. Hansen, der i de mange Aar, han har siddet i Bestyrelsen, har udrettet et stort Arbejde for den frivillige 7-Lukning. Lige fra første Gang Arbejdet for denne Sag træder i Forgrunden her i Byen, træffer vi vor gamle Kollega, Herr Chr. Hansen's Navn i Forbindelse med denne. Man kunde næsten kalde det en Skæbnens Lunefuldhed, at Herr H. netop træder fra nu, da dette Arbejde er forbi; men vi ville mindes Herr H. som den gode Kollega og som en utrættelig Arbejder for vor Stands Frigørelse. Ligeledes en Tak til Herr J. C. Andersen, der nu rejser til Udlandet. Herr J. C. A. har udført et stort Arbejde for Engagerings- og Oplysningsbureauet. Vi haaber, at se Herr A. i vore Rækker ad Aare igen, indtil da vil vi mindes ham som den gode og tro Kammerat.

Efter at der under „Eventuelt" udspandt sig en livlig Diskussion om mange forskellige Ting Foreningen vedrørende, sluttede Generalforsamlingen med et „Leve Centralorganisationen".

C. J.

Ved Bestyrelsesmødet Tirsdag den 11. Marts konstituerede Bestyrelsen sig med Herr Carl Knudsen, Næstformand, Herr Carl Jensen, Kasserer og Herr Michael Nielsen, Sekretær. Som Formand i Agitationsudvalget er valgt Herr Ejnar Rasmussen.

Ord. Møde afholdtes Torsdag d. 13., hvor Formanden meddelte Bestyrelsens samt de forsk. Udvalgs Sammensætning.

Tillige havde Formændene i de forsk. Udvalg Ordet, for at lægge Medlemmerne paa Sinde, at enhver Kollega maa arbejde med, om Sagen skal fremmes. *M. N.*

Bornholm. Foreningen havde Lørdag den 22. Februar indbudt til et Bal, der afholdtes paa Hotel „Rønne". Deltagerne samledes ved et fælles Kaffebord. Stemningen var udmærket; hertil bidrog en lille, vellykket Tale, som Formanden, Herr Nybroe, holdt for C. O. Den hilstes med et Hurra, og Sangene — hvoriblandt en lokal — bragte Humøret yderligere op. — Derefter begyndte Dansen, der gik livlig det meste af Natten. En Kottillon gjorde megen Lykke, og en fælles Frokost var Afslutningen paa den fornøjelige Sammenkomst. Da var det ogsaa Morgen, men heldigvis har man jo Søndagslukning.

— Onsdag den 19. Marts, den sædvanlige Mødeaften, foretoges Valg af et Agitations- og et Fest-Udvalg, der hver kom til at bestaa af 3 Medlemmer. Dette fritager dog ingenlunde de andre Medlemmer; thi det er en Pligt for hver af os at virke for Tilgang. Møderne fortsættes fremdeles hver Onsdag Aften Kl. $8^1/_2$ paa Hotel „Rønne". *A. K.*

Helsingør. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 14. Marts paa „Øresund". Ved Generalforsamlingens Aabning bød Formanden, Ejnar Olsen, Velkommen Elding dirigerede; Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, som godkendtes enstemmigt.

Til Formand genvalgtes Ejnar Olsen med Akklamation. Til Bestyrelsen valgtes: Frøken C. Jørgensen, Frk. J. Petersen, Thysen og Mehr. Suppleanter: Boghandlermedhjælper Andersen og Frøken Skovgaard. Revisorer: Bankassistent Christensen og Frk. A. Hansen.

Under „Eventuelt" behandledes flere Emner, og man samlede sig om et Kaffebord, hvor der blev talt mange smukke Ord, og Dirigenten sluttede med et „Leve Afdelingen og Centralorganisationen." *Chr. Mehr.*

Kjøbenhavn. Tirsdag d. 23. Febr. indledede Herr Chr. Karlsen om „Kjøbenhavnske Medhjælperes Opsigelsesvilkaar". Herr K. gav en meget grundig Beretning om Sagen og oplæste flere interessante Domsafsigelser til nærmere Belysning af de forskellige Forhold, der kan gøre sig gældende, naar saadanne Spørgsmaal henvises til Løsning ad Rettens Vej. — Herr K. har givet sit Løfte om at behandle Spørgsmaalet i vort Medlemsblad, hvad sikkert ikke vil være uden Interesse. Herr Folketingsmand, Dr.

phil. Eduard Larsen, der var tilstede ved Mødet, fremsatte og deltog i en Diskussion om forskellige Medhjælpervilkaar.

Tirsdag d. 4. Marts. I Anledning af Borgerrepræsentationsvalgene indledede om Emnet: „Kommunalpolitik", de Herrer Typograf Harald Jensen, Sagfører Thor Eibye og cand. mag. And. Hansen, Formænd for henholdsvis „Socialdemokratisk Ungdomsforbund", „Det unge Højre" og „Det radikale Ungdomsforbund". Talerne fremhævede i korte og livlige Foredrag de forskellige Partiers Programpunkter og Arbejde indenfor de kommunale Raad. Foredragene hilstes med stærkt Bifald. I den paafølgende Diskussion havde flere af Medlemmerne Ordet, hvorefter Dirigenten, Herr Alsøe, sluttede Mødet med en Tak til Indlederne.

Tirsdag d. 11. Marts (Valgaftenen). Resultaterne fra de forskellige Kredse blev ophængt i Lokalerne efterhaanden som de indløb. For at underholde Medlemmerne i Mellemtiden, oplæste Herr E. P. Wraae: „Et Skud i Taagen" af J. P. Jacobsen, og forskellige Smaadigte. Først ved Totiden indkom de sidste Resultater, og man skiltes, efter foruden at have hørt Oplæsning, diskuteret Politik — ovenikøbet at have faaet en lille Svingom i Tilgift.

C. P.

Husk at deltage i de ugentlige Møder, — det skaber Interesse for vor Organisation, hæver den i Offentlighedens Omdømme, og bibringer sit til vor Sags Fremme!

Nakskov. Afdelingen afholdt den 28. Februar ordinær Generalforsamling, hvortil der var mødt ca. 30 Medlemmer. Formanden, Herr Charles Andersen, Sekretæren, Herr A. Asmussen og Herr O. Nøglebæk afgik som Bestyrelsesmedlemmer efter Tur, og kunde paa Grund af Bortrejse ikke modtage Genvalg.

Den ny Bestyrelse kom til at bestaa af og konstituerede sig som følger: Formand, Herr Bogholder H. Wied Kierkegaard, Næstformand, Herr Kommis Fr. Wernerson, Kasserer, Herr Kommis M. Larsen, Herr Manufakturmedhjælper Chr. Hansen og Herr Kommis Martin Nielsen. Som Sekretær valgtes Manufakturmedhjælper Arthur Nielsen. Som Suppleanter valgtes Herr Kommis Marinus Petersen og Herr M. A. Larsen, Søllested.

Til Lokale- og Stævneudvalget valgtes de Herrer Wied Kirkegaard, Chr. Hansen og Wernerson. I Agitationsudvalget kom de Herrer Kommisser M. Larsen, Marinus Petersen og Bahr, samt Frk. Christoffersen. — Herr Kommis M. Larsen blev Pladsanvisningsagent.

Efter Generalforsamlingen holdt Svendborg-Afdelingens Formand, Herr Hansen-Møller, et velformet Foredrag om Centralorganisationen. Mødet sluttede med et Leve for Centralorganisationen.

Til de tre afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, de Herrer Andersen, Asmussen og Nøglebæk, skal jeg udtale Afdelingens Tak for det udmærkede og energiske Arbejde, de har udført for os.

A. Nielsen, Sekretær.

Nykjøbing F. Søndag den 23. Februar afholdtes Bestyrelsesmøde. Det vedtoges at skaffe Foreningen større og hyggeligere Lokaler snarest muligt, da det stigende Medlemsantal nødvendiggjorde dette. Ligeledes blev det besluttet at afholde et Møde i nær Fremtid og hertil indbyde udenfor Organisationen staaende Handels- og Kontormedhjælpere. Herr Chr. Hansen lovede velvilligst at indlede ved dette Møde. — Et Par andre Sager behandledes, men blev henlagt til senere Møde.

Onsdag den 5. Marts afholdtes for første Gang Møde i Foreningens nye Lokaler paa „Centralhotellet". Udenfor Organisationen staaende Medhjælpere var indbudte, men var desværre ikke mødt saa talrigt, som man kunde have ønsket.

Herr Chr. Hansen talte i et godt og velfunderet Foredrag om Centralorganisationens Betydning for Medhjælperen, paapegede de store Fordele ved at staa som Medlem af Organisationen — Rejsestipendier, Oplysningsbureauet, Pladsanvisningskontoret, men først og fremmest Arbejdsløshedskassen, og fremdrog de forskellige Reformer, hvor Centralorganisationen havde været medvirkende Aarsag til at bringe Forbedringer i Medhjælpernes Arbejdsvilkaar. Tal. opfordrede energisk enhver udenforstaaende Kollega til at melde sig ind i Foreningen, og sluttede med Ønsket om, at alle Medhjælpere inden ret længe vilde faa Øjnene op for, at deres Vé og Vel afhang af Sammenslutning, og at den rette Vej var Centralorganisationen.

Herr Chr. Hansens Foredrag paahørtes med lige stor Interesse af Medlemmerne som af de udenforstaaende Kolleger. Efter Foredraget samledes man om et fælles Kaffebord, hvor forskellige Medlemmer gav Sang og Musik tilbedste, og det blev alt i alt en vellykket Møde-Aften.

H. T.

Vore Lokaler er nu saa gode som det med Rimelighed kan forlanges og store nok til, at alle Medlemmerne kan være der. Mød derfor talrigt til Møderne. Der er Plads nok, og alle er velkomne.

NB. Mødeaftenen er nu Onsdag Kl. 9 præcis! *B.*

Odense. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling i Fyns Forsamlingshus den 4. Marts. Formanden, Herr Peter Holm, bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Herr Handelsrejsende Nic. Nielsen. Fmd. aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Der har været afholdt en Generalforsamling, 9 Bestyrelsesmøder og 20 Medlemsmøder, hvor der bl. a. er holdt Foredrag af Herr Hansen-Møller, Svendborg, Oplæsning af Frk. Friis og Herr Mich. Nielsen. Endvidere har der været afholdt 2 selskabelige Sammenkomster og et stort offentligt Møde ang. Revision af Lukkeloven. Foreningen har modtaget 25 Kr. af Albani-Bryggeriets Jubilæumslegat. Der er udsendt ca. 100 Ekspl. af „D. H. K. M. T." til udenforstaaende Kolleger. Beretningen blev enstemmig godkendt.

Kassereren, Herr Oluf Christensen, oplæste derefter Regnskabet, som ligeledes blev godkendt. Af fremkomne Forslag vedtoges det at nedsætte det maanedlige Kontingent fra 2 Kr. til 1 Kr. 50 Øre. Af Bestyrelsen afgik efter Tur Fmd., de Herrer Th. Grand, Mich. Nielsen (der var bortrejst) og Kommis Petersen Formanden genvalgtes med Akklamation. Endvidere genvalgtes Kommis Petersen og nyvalgt blev Boghandlermedhjælper Aksel Lorentsen og Kommis Thomsen. Til Suppleanter valgtes Aksel Andersen og Viggo Mortensen, og til Revisorer genvalgtes de Herrer Nic. Nielsen og Kommis Påhlson.

Peter Holm bød den nye Bestyrelse Velkommen, og lagde den stærkt paa Sinde at være med til paa bedste Maade at fremme Foreningens Interesser. Derefter hævedes Generalforsamlingen Kl. $11^1/_2$.

P. H.

Sakskjøbing. Afdelingen afholdt den 20. Febr. sin første Generalforsamling paa Hotel „Sakskjøbing", hvor alle Medlemmer havde givet Møde.

Til Formand valgtes H. J. Bødtker og til Bestyrelsen: Th. A. Nielsen, C. Møller, B. Mikkelsen og H. C. Madsen. — Suppleanter blev: H. E. Hansen, J. Nielsen og Revisorsuppleant Harald Jensen. Til Agitationsudvalget valgtes E. Svenson, C. Møller og Frk. Jensen.

Generalforsamlingen sluttede med forskellige Leveraab. — Derefter konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: H. J. Bødtker, Formand, B. Mikkelsen, Næstformand, H. C. Madsen, Kasserer, Th. A. Nielsen, Sekretær og C. Møller.

Afdelingen afholdt den 5. Marts sin første selskabelige Sammenkomst, efterfulgt af et lille Bal og fælles Kaffebord. Deltagernes Antal androg ca. 40. Ved Kaffebordet bød Formanden, H. J. Bødtker, Velkommen og henvendte sig specielt til de Ikke-Medlemmer, der var til Stede, idet han opfordrede dem til at slutte sig til Afdelingen. Det var en smuk og fornøjelig Aften, som bragte Afdelingen 10 nye Medlemmer. *Th. A. Nielsen.*

Skive. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i „Den ny Borger- og Haandværkerforening"s Lokale Torsdagen den 3. April Aften Kl. $8^1/_2$ præcis.

Dagsorden: 1) Valg af Dirigent, 2) Beretning om Virksomheden, 3) Regnskabet fremlægges til Godkendelse, 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer; P. Christensen og P. J. Kjær afgaar efter Tur, 5) Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen, 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant, 6) Valg af Formand, 7) Agitationen og 7-Lukningen, 8) Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen selskabelig Sammenkomst, eventuelt Oplæsning. Alle bør møde præcis! *Bestyrelsen.*

Slagelse. Halvaarlig ordinær Generalforsamling afholdtes den 5. Marts i Foreningens Lokaler.

Formanden aabnede Generalforsamlingen og E. Knudsen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden, som først takkede Medlemmerne for de forløbne Aar, udtalte sin Beklagelse over, at han skulde forlade Afdelingsarbejdet, idet han udtraadte af Medhjælperstanden for at etablere sig til 1. Maj. Taleren opfordrede Medhjælperne til stadig at slutte sig sammen og arbejde for Afdelingen, saaledes at den en Gang med Tiden kunde komme paa Højde med andre faglige Organisationer. Derefter aflagde Formanden Beretningen for det forløbne Halvaar; den godkendtes enstemmig. Formanden meddelte, at Regnskabet ikke kunde fremlægges revideret. Revisionen vilde senere finde Sted, hvorefter Regnskabet vilde blive fremlagt.

Til Formand valgtes Rasmus Nielsen (Wm. Rasmussen). Til Bestyrelsen: Frk. Nanna Larsen og Axel Hansen. Til Suppleanter: Ørts Hansen og S. Jensen (Fr. Petersen). Til Festudvalget: E. Knudsen, Ørts Hansen og M. Christensen. Til

Agitationsudvalget: Frk. Nanna Larsen, R. Nielsen og A. Petersen.

Under „Eventuelt" fremkom ikke noget af Interesse, hvorefter Generalforsamlingen hævedes med et Leve for Centralorganisationen.

Bestyrelsen konstituerede sig som følger: Herr Rasmus Nielsen, Formand, Herr Anton Petersen, Næstformand, Frk. Nanna Larsen, Kasserer, Herr E. Knudsen, Sekretær og Herr Axel Hansen. *Sekretæren.*

Svendborg. Onsdag d. 12. Marts afholdtes ordinær Generalforsamling paa „Wandalls Hotel", hvortil ca. $^3/_4$ af Medlemmerne havde givet Møde.

Efter at Herr Johs. Hansen var valgt til Dirigent, aflagde Formanden, Herr C. Hansen-Møller, Beretning om det forløbne Halvaar og omtalte Arbejdet i dette Tidsrum, de frivillige Bidrag, (der var indkommen godt 30 Kr.), til Afholdelse af Agitationsmødet for 7-Lukningen, og beklagede, at Medlemsantallet ikke var gaaet frem, men stadig var uforandret.

Herr Schouboe-Olsen fik derefter Ordet og kritiserede Bestyrelsens Arbejde i det forløbne halve Aar, samt ankede over, at der var holdt for faa Møder. Taleren kom vel langt ud i sin Kritik, saa Forsamlingen havde til Tider vanskeligt ved at følge ham. I den paafølgende Debat, der var meget livlig, deltog de Herrer C. Hansen-Møller, K. J. Hansen, Schouboe-Olsen, Th. Nielsen m. fl. Beretningens Godkendelse blev derefter sat under Afstemning, hvor ca. $^3/_4$ af Forsamlingen stemte for — og kun 2 imod (de Herrer Schouboe Olsen og Th. Nielsen).

Til Regnskabet, der udviste et ganske lille Overskud, fandt de Herrer S. O. og Th. N. sig igen foranlediget til Kritik. Regnskabet blev dog enstemmigt godkendt.

Til Formand i Stedet for Herr C. Hansen-Møller, der absolut ikke ønskede Genvalg, valgtes efter megen Diskussion Herr Lagerforvalter John Senram. Til Bestyrelse genvalgtes Frk. K. Jensen og nyvalgtes de Herrer Martin Petersen, C. Børgesen og Martin Paulsen Til Revisorer genvalgtes enstemmig: de Herrer Johs. Hansen og C. Thurøe.

Under „Eventuelt" fremkom Herr Schouboe-Olsen med Forslag om at flytte Lokalerne; den afgaaede Formand imødegik dette Forslag og mente, at vi næppe fik bedre Lokaler end dem, vi nu har. Det overlodes til Bestyrelsen at træffe Afgørelse derom.

Under et senere afholdt Bestyrelsesmøde, konstituerede Bestyrelsen sig med de Herrer Martin Petersen og H. Arum, henholdsvis som Næstformand og Sekretær, og Frk. K. Jensen som Kasserer. *A. H.*

Varde. Da Afdelingens Formand, Johs. Hahnemann, den 1.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54,1, Kontortid 9—5, Telefon 8143.
Forretningsfører *Jens Johansen*, Privat, Flensborggade 40[1], Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54,1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1,1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Aage Alsøe*, Kroghsgade 3,3
Jylland, *N. C. Nielsen*, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, *Ch. Hansen Møller*, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, *Houmann-Andersen*, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Christiansgade 62,1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70.
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Jensen*	Vesteralle 23, 2.
Assens	*Johs. Hansen*	De foren. Jernstøberier	*Johs. Hansen*	De foren. Jernstøberier.
Bornholm	*E V. Nybroe*	Rich. Sommer & Co., Rønne	*Agnes Petersen*	St. Torvegade 93. Rønne.
Esbjerg	*A. Andersen*	Kirkegade 3	*J. Christiansen*	Kongensgade 68.
Fredericia	*O. Nielsen*	Martin Christoffersens Enke	*Vald. Andersen*	Louis Deleuran.
Frederikshavn	*Jens P. Jensen*	Søndergade 55	*Carl Jensen*	Søndergade 55.
Frederikssund	*E. Nicolaysen*	Villa „Waake"	*Anna Kröyer*	Axel B. Lange.
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee.
Herning	*P. Stavnstrup*	Herning Avis	*M. Kongshaug*	Handelsbanken.
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Hillerød	*August Andersen*	Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej.
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet.
Hobro	*P. E. Larsen*	Sigurd Christensen	*L. Bonde-Petersen*	Morellgade.
Holstebro	*C. C. Knudsen*	Missionshotellet	*Einar Eriksen*	Missionshotellet.
Horsens	*Sten Vandborg*	Aaboulevarden 7	*Camilla Christensen*	Fredensgade 2.
Kallundborg	*P. Husted*	Carl C. Petersen	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen.
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25.
Kjøbenhavn, Central. Afd.	*Aage Alsøe*	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	*Aage Alsøe*	Træffes paa Kontoret daglig 12—2. Torsdag tillige 7—9 Aften.
Kolonial	*Søren Møller*			
Kontor	*Wulff Beermann*			
Manufaktur	*Jens Johansen*			
Lemvig	*E. S. Schibler*			
Løgstør	*Rs. Lund-Poulsen*	Alfred Koch	*Chr. Schaarup*	Bredgade 6.
Maribo	*Engelbert Petersen*	Rich. Christensen	*Magnus Larsen*	L. A. Schiønning.
Middelfart	*Poul A. Rasmussen*	F. G Nielsen	*Alfred Larsen*	C. W. Obels Udsalg.
Nakskov	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Magnus Jørgensen*	Behrendsvej.
Nibe	*H. Wied-Kirkegaard*	Sygehusvej	*M. Larsen*	Færgelandet.
Nykjøbing F.	*J. Chr. Thykiær*	M. Staun	*Alfred Larsen*	
Nykjøbing M.	*H. P. Tofte*	Boghandl. Kristoffersen	*L. Bruun*	N. Marcussen.
Nykjøbing S.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*O. Nielsen*	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	*Axel Jensen*	Boghdl. Poul Helms	*Herman Nielsen*	R. M. Johansen.
Odder	*Knud Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*H. Søgren-Petersen*	Brogade.
Odense	*Johs. Baden Petersen*	Vald. Hammer	*Alfred Jensen*	Søren Madsen.
Præstø	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*Oluf Christensen*	Nedergade 19.
Randers	*L. Larsen*	Hans Olsen	*L. Larsen*	Hans Olsen.
Ringkjøbing	*Aage S. Leth*	Adelgade 19	*A. Elvig*	Viborgvej 2.
Sakskjøbing	*C. F. E. Baden*	„Erikshus"	*Viggo Jakobsen*	Konsul J. P. Laursen.
Samsø	*H. J. Bødtker*	Søndergade	*H. C. Madsrn*	Byfogedkontoret.
Silkeborg	*A. Petersen*	P. Olsen, Tranebjerg	*Chr. Larsen*	Tranebjerg Materialhdl.
Skanderborg	*K. Ramsing Jensen*	Andelsslagteriet	*H. M Fenger*	Back & Høyrup.
Skive	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Sigvard Hansen*	Oscar Bruun & Co.
Skjern og Omegn	*R. Sjørup-Nielsen*	Frederiksgade 32	*P. Christensen*	Christensen & Laursen.
Slagelse	*B. Myrthue*	Skjern	*B. Myrthue*	Skjern.
Sorø	*Rs. Nielsen*	Wm. Rasmussen	*Nanna Larsen*	Løvegade 16.
Storehedinge	*J. M. Jensen*	V. Klitgaard	*A. Sander*	Alfred Hee.
Stubbekøbing	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling.
Svendborg	*Rich Iversen*	A/S A. C. Rasmussen	*Rich. Iversen*	A/S A. C. Rasmussen.
Thisted	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Frk. K. Jensen*	Lundevej 30.
Varde	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen.
Vejen	*Harald Mortensen*	Jul. Lange	*E. Quie*	C. H. Tange.
Vejle	*Martin Petersen*		*C. V. Jacobsen*	Alfa.
Viborg	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18,1	*Arne Nielsen*	Volmersgade 6,1.
	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen, Vestergade	*Anton Nielsen*	St. Peterstræde 2.

Marts rejste fra Byen, for at tage Engagement i Esbjerg, har Næstformanden, Harald Mortensen, c/o Herr W. Palludans Eftflg., indtil den ordinære Generalforsamling i April, overtaget Formandshvervet.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag d. 11 April Kl. 9 Aften præcis i H. V. F. Lokale med følgende Dagsorden: 1) Beretning om Foreningens Virksomhed, 2) Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse, 3) Oplæsning af Organisationens og Afdelingens Love, sidstnævntes Revision, 4) Forhandling ang. passive Medlemmer, 5) Forhandling ang. et syd-jydsk Sommerstævne i Varde, 6) Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter, 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant, 7) Valg af Agitationsudvalg, 8) Eventuelt.

Eventuelle Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være Bestyrelsen i Hænde senest d. 2. April, i Henhold til Generalforsamlings-Meddelelse, udsendt til Medlemmerne d. 28. Marts.

Medlemmerne bedes møde alle til Generalforsamlingen. Lad os den 11. April vælge Tillidsmænd og Kvinder, som vi er overbevist om, vil gøre et samvittighedsfuldt Arbejde for vor Afdelings stadige Fremgang. *Hertha Fritze*, p. t. Sekretær.

Vejen. Søndag den 2. Marts afholdtes Aftenunderholdning med paafølgende Bal, hvortil vi havde Fornøjelsen at se flere af vore Kolleger fra Kolding. Ved fælles Kaffebord blev der sunget flere kønne Sange, som blev serveret paa en meget fiks Maade i Margarinefabriken „Alfa"s fine Servietbaand, der vakte stor Begejstring i Forsamlingen, og der blev holdt flere Taler, bl. a. af Herr N. C. Nielsen, Kolding. Kl. ca. 12 skulde vore Kolding-Kolleger desværre rejse, hvorefter vi fortsatte med Dansen til Kl 2. Lige fra først og til sidst var der et glimrende Humør, og da man sluttede var alle enige om at man havde tilbragt en brilliant Aften.

Torsdag den 6. Marts afholdtes Medlemsmøde, hvortil kun var mødt 12 Medlemmer. Formanden bød Velkommen og talte derefter om „Centralorganisationen".

Endvidere blev der nedsat et Udvalg til at udarbejde en ny lokal Lov for Vejen-Afdeling. Valgt blev: Herr Bankassistent N. Clausen og Kontoristerne H. C. Andersen og V. Mathiassen, „Alfa". Efter fælles Kaffebord sluttede Mødet.

Ankjær.

Vejle. Torsdag den 6. Marts afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler. Til Dirigent valgtes Herr Bogholder C. Nielsen-Kloster.

Formanden aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at der sidste Aar har været afholdt 25 alm. Medlemsmøder, hvor der, tildels af egne Indledere, har været behandlet faglige Emner. Desuden har der været afholdt 12 Foredrag, hvoraf 2 med Lysbilleder, og et offentlig Møde om 7-Lukning. Endvidere var vor Forening i Februar Maaned indbudt til at overvære et Foredrag, som Handelsforeningen af 1897 lod afholde.

Medlemsantallet pr. 1/3 var 149, Tilgangen af Medlemmer havde været 80, deraf 58 nye og 22 tilflyttede, Afgangen havde været 81, deraf 40 udmeldte, 7 etablerede, 2 slettede med Restance og 32 overflyttede til andre Afdelinger. At der havde været saa mange Udmeldelser, skyldtes for en stor Del en Artikel, som Frk. M. Petersen sidste Sommer havde faaet optaget i „D. H. K. M. T."

Kassereren fremlagde Regnskabet, der ballancerede med Kr. 2126.90, og udviste et Underskud. Ligesom det foregaaende Aar, var Regnskabet trykt og udsendt til Medlemmerne.

Saavel Formandens som Kassererens Beretninger godkendtes enstemmigt.

Til Formand i Stedet for Herr Bogholder Laurits Christensen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Herr Lagerforvalter Axel Juhl. Til Bestyrelsen genvalgtes Herr Chr. Nielsen og nyvalgtes Frk. Fisbeck samt de Herrer Chr. Sørensen, Arne Nielsen og Wiggo Christiansen. Til Formand for Agitationsudvalget valgtes Herr Arne Nielsen og til Medlemmer af samme Udvalg valgtes de Herrer Chr. Sørensen, Joh. Jensen, P. Enevoldsen samt Frk. Anna Sørensen.

Til Revisorer genvalgtes Herr Nielsen-Kloster og valgtes Herr Bogholder Lauritz Christensen.

Et Forslag fra Herr Axel Juhl om at yde Kassereren et Vederlag af 2 pCt. af Kontingentet, blev vedtaget med alle Stemmer mod 2. Endvidere vedtoges det at lade afholde et Sommerstævne i Juni eller Juli Maaned.

Generalforsamlingen, der var godt besøgt, hævedes med et Leve for C. O. *Poul Jensen*, Sekretær.

Afleveret til Posten den 31. Marts.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Handelsdagskole m. etaar. fagl. Kursus og statskontroll. Afgangsprøve fra dette.

Rantzausgade 20, Aalborg. Telf. 1400.

1. Maj nye Kursus, Dagskoleeks. giver Adgang til de bedste Pladser. Forlang **Plan** og Skema til **Fripl.** og **Statsunderst.**

J. F. Møller, cand. mag.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus. Telefon 1883.

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes, Ansøgning om Friplads sendes inden **1. April** til **Forstander Henningsen.** **Bestyrelsen.**

Bierhverv.

Driftige, energiske Folk kan erholde et godt Bierhverv som Repræsentanter for et dansk Livsforsikringsselskab. — Der ydes god Provision og al paakrævet Assistance. — Billet mrkt. 1762 indlægges paa „Det 20. Aarhundrede"s Kontor. Frederiksberggade 26, Mezz.

Tuborg Pilsner foretrækkes af Ølkendere.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere Købmandshvile pr. Hørsholm.

Maj-Juli: 3 Mdrs. Kursus for **Kvinder.**

Betaling for Kost, Ophold og Undervisning: **40 Kr. maanedlig.**

Indmeldelser modtages af:

Johs. Fog-Petersen, Forstander.

Ludi Petersen, f. Dodt, Forstanderinde.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen, Horsens.

KØB DANSK MEL

FORLANG ALTID

MARIEBO DAMPMØLLES

FLORMELS KVALITETER

Favorit og Snehvide

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Hafnia originale skattefri Porter den første skattefri Porter. **Engelsk Smag.**

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1913. 13de Aargang.

BUTIKSLUKNINGSLOVENS REVISION.

EFTER Folketingets 1ste Behandling den 10de Januar af det lovpaabudte Revisionsforslag overgik Butikslukningslovens videre Drøftelse til et Folketingsudvalg paa 15 Medlemmer. Ligesom Folketingsforhandlingen særlig prægedes af vort Syvlukningskrav, der fandt en fortrinlig Ordfører i Herr Dr. phil. Edu. Larsen, har vore Ønsker ogsaa funden Udtryk i den Betænkning, Udvalget afgav d. 9de ds. — hvilket er saa meget mere betydningsfuldt, som Indstillingen er ganske enstemmig, hvorved dens Lovmulighed og Gennemførelse endnu i denne Samling i høj Grad befordres.

Denne Kendsgerning skyldes ingen Tilfældighed, men tør væsentlig henføres til den velgennemførte Rekord-Agitation, vor Organisation iværksatte umiddelbart efter Folketingsbehandlingen og som kundgjorde en stærk Opinion for 7-Lukningen, medens vi samtidig motiverede vore Krav gennem et betydeligt statistisk, socialpolitisk og lægevidenskabeligt Materiale, og overfor Udvalget mundtlig fremhævede de Details, der knytter sig til vort bekendte Andragende, og ligeledes stærkt understregede Ønskeligheden af en videregaaende Beskyttelseslovgivning end den ved selve Lukkebestemmelsen opnaaelige.

Derfor er det en afgjort Anerkendelse af Centralorganisationens socialpolitiske Arbejde, at Udvalget enstemmig tiltræder vore Ønsker om effektiv Lovbeskyttelse mod en overlang Arbejdstid og Indførelse af Siddepladser for Butikspersonalet, men dog anbefaler at disse Reformer indføres ved Hjælp af særskilte Lovbestemmelser. — Herom hedder det i Betænkningen:

„Udvalget har derfor ganske kunnet slutte sig til Lovforslagets Grundtanke, for saa vidt den gaar ud paa at føre den ved fornævnte Love paabegyndte Lovgivning videre, idet der foretages Ændringer paa de Punkter, hvor Udførelsen af Lovene i de forløbne Aar har vist, at saadanne Ændringer er ønskelige.

Hos hele Udvalget har der dog desuden været Stemning for at gaa endnu videre end Lovforslaget i Retning af at skaffe større Hviletid for de af Lovforslaget berørte Personer, (alle Fremhævelser skyldes os. Red.) saafremt dette kan ske under varsom Hensyntagen til de enkelte Næringsveje.

Man har derfor ved en Del af de stillede Ændringsforslag søgt dels at fæstne, dels at udvide de Regler om Lukning, der er indførte ved de nu gældende Love.

Der har endvidere indenfor Udvalget været Tale om at udvide de af Lovforslagets Bestemmelser, der har til Hensigt at yde Personalet Beskyttelse mod en for stærk Udnyttelse af dets Arbejdskraft fra hensynsløse Principalers Side ved at optage en Bestemmelse, der i Lighed med Bestemmelserne i „Gewerbeordnung für das deutsche Reich" af 26. Juli 1900 angiver en vis minimal samlet Hviletid, f. Eks. 10 Timer i Døgnet, som af Principalerne skal ydes Personalet. Udvalgets Flertal kan slutte sig til Tanken om at indføre en saadan Bestemmelse i Lovgivningen om Erhvervsforhold overhovedet, men man stiller sig tvivlende overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt Bestemmelsen vil passe ind i Rammerne for en Lov om Lukketid. Det samme gælder Tanken om at indføre en Pligt for Principalerne til at tilvejebringe Siddepladser for Personalet. Ogsaa i denne Henseende finder et Flertal i Udvalget, at det bør være en Selvfølge, at Principaler, særlig efter, hvad der fra forskellig Side, bl. a. ved Stadslæge Ulrich, (Foredrag ved det offentlige Medhjælpermøde i Kjøbenhavn, — tilstillet Udvalget i Særtryk af „D. H. K. M. T." Red.) er oplyst om Sygelighed hos Butikspersonale, giver deres Personale Lejlighed til at sidde ned, naar som helst Udførelsen af Forretningens Arbejde paa nogen Maade gør det muligt. En Del af Flertallet mener imidlertid dels, at det vil være til ingen Nytte at optage Bestemmelse om Siddepladser i Loven, naar man dog ikke kan tvinge Principalerne til at lade Personalet benytte disse Siddepladser, dels at Bestemmelserne om dette Spørgsmaal ikke hører hjemme i en Lov om Butikernes Lukning.

Selv om der saaledes indenfor Udvalget har været delte Me-

ninger om, hvorvidt man nu tør gaa, har der imidlertid været Enighed om, at Lovforslagets Vedtagelse med en Række Ændringer, der antagelig kun kan ses som Forbedringer, ikke maa bringes i Fare, og at Forslaget derfor bør vende tilbage fra Udvalget med en enstemmig Indstilling fra dette. Man har derfor sluttelig resigneret overfor yderligere Ønsker og Tvivl og sluttet sig om en Række Ændringsforslag, der altsaa alle fremtræder som Udvalgets Forslag.

Udvalget indstiller endvidere, at Lørdagslukningen fastsættes til Kl. 10, i Stedet for som hidtil Kl. 11 og tillægger Kommunalbestyrelserne Ret til at bestemme en tidligere Lukketid end Kl. 8, saaledes at denne Indrømmelse ikke blot skal gælde Sommermaanederne, men for hele Aaret.

Hermed er Syvlukningens Princip anerkendt!

Betænkningen udtaler sig dernæst bestemt om selve 7-Lukningen og Udvalget siger derom, at det

„vilde egentlig finde det heldigst om de næringsdrivende frivilligt vilde forene sig om en saadan tidligere Lukning, men man erkender, at enkelte Personer her kan umuliggøre det for en stor Kreds af interesserede at naa til en Overenskomst. Man har derfor ment at turde støtte Bestræbelserne for at naa til en Lukketid, der kan yde de næringsdrivende og deres Personaler en rimelig Fritid, uden at det generer Publikum, ved med en vis Begrænsning at overlade til Kommunalbestyrelserne at træffe Bestemmelser i saa Henseende, hvis de finder Anledning dertil. Det er imidlertid blevet stærkt fremhævet overfor Udvalget, at der forekommer Tilfælde, hvor Bykommuner og Dele af Landkommuner med købstadlignende Bebyggelse er kilet i den Grad ind i hinanden, at det vilde virke i højeste Grad uheldigt, hvis de to Kommuner havde forskellig Lukketid. Udvalget har derfor i Ændringsforslaget indføjet en Bestemmelse, der antagelig vil kunne regulere dette Forhold.

Sidstnævnte Lovbestemmelse har følgende Affattelse:

„Hvor der paa Landet findes bymæssige Bebyggelser i umiddelbar Forbindelse med Købstæder eller med Frederiksberg eller Marstal Kommuner, skal de under nærværende Lov hørende Virksomheder i den tilgrænsende, bymæssig bebyggede Del af Landkommunen indenfor de Grænser, som Indenrigsministeren angiver for denne Bebyggelse, lukke til den for Bykommunen ved stadfæstet Vedtægt bestemte Lukketid, hvis Indenrigsministeren for en saadan Bykommune stadfæster Vedtægter, der bestemmer en tidligere Lukketid end Kl. 8."

Folketingsudvalget har saaledes enstemmig sluttet sig til Centralorganisationens subsidiære Krav, om at „det overlades til Kommunalbestyrelserne ved lokale af Indenrigsministeriet godkendte Vedtægter at indføre 7-Lukningen for hele eller en Del af Aaret"!

Endvidere foreslaas, at Bestemmelsen om Kundernes Ekspedition i 1/4 Time efter Lukketid udgaar, saaledes at Adgangen til Lokalerne skal lukkes til den til enhver Tid bestemte Lukketid, og at de forud tilstedeværende Kunder lukkes ud, uden at nye Kunder lukkes ind.

Paafyldning af Automater skal være tilladt indtil Kl. 8 om Formiddagen paa Helligdage, naar Paafyldning sker uden Benyttelse af fremmed Medhjælp.

Endvidere maa der Torsdag og Fredag før Pinse holdes aabent til Kl. 10 om Aftenen ligesom om Lørdagen. Bestemmelsen om, at de Handlende kan holde aabent om Aftenen de 7 sidste Dage før Jul, indskrænkes til kun at omfatte 6 Dage; ligeledes skal der ikke holdes aabent 2 Aftener, men kun én Aften efter 1. Maj og 1. November. —

Vor Organisation har al Anledning til at hilse Udvalgs-Indstillingen med Tilfredshed, forsaavidt som Loven gennemført i dens Aand vil yde Butiksmedhjælperne meget væsentlige Indrømmelser.

Forslaget modtoges velvilligt af Folketinget ved 2. Behandlingen, der blev et godt Varsel for dets Skæbne, og endelig vedtog Folketinget enstemmig og uden Debat Udvalgets Indstilling ved Forslagets 3. Behandling Lørdag den 12. ds., hvorefter det saaledes vedtagne Revisionsforslag gaar til Landstinget, der formentlig vil gennemføre det uden Ændringer inden Rigsdagssamlingens Slutning.

Organisatorisk Pligtfølelse.

„D. H. K. M. T." Nr. 7 indeholder et Referat fra Vejle-Afdelingens Generalforsamling den 6. Marts, hvoraf det fremgaar, at Afdelingen i den sidste Beretningsperiode har haft en Tilgang af 80 Medlemmer og en Afgang paa 81 — deraf 32 overflyttede, 7 etablerede, 2 slettede med Restance og — 40 udmeldte.

Det er disse 40 Udmeldelser, der er falden mig for Brystet, da det jo er indlysende, at der maa være en eller anden særlig Aarsag, som har bevirket saa stort et Frafald. Referatet siger da ogsaa, at „de mange Udmeldelser for en stor Del skyldes en Artikel, som Frk. M. Petersen sidste Sommer havde faaet optaget i „D. H. K. M. T."

Nu skulde man jo antage, at den nævnte Artikel havde indeholdt noget ganske forskrækkeligt, naar den kunde give Anled-

ning til saa mange Udmeldelser, men dette er langt fra Tilfældet. I Artiklen, der handler om „Medlemmer af Navn, men ikke af Gavn" kritiserer Frk. P. den Type af Medlemmer, der mener, at de kun har én Pligt overfor vor Organisation, nemlig den at betale sit Kontingent, medens de ikke gider beskæftige sig med at læse vor Tidende, at komme til Møderne, eller, endnu mindre, — agitere for Tilgang til C. O.

Og dog bør ethvert Medlem føle det som en uafviselig Pligt af al Evne at virke for vor Organisations Fremgang, Anseelse og Respekt.

Derfor er ogsaa Frk. P.s Artikel fuldstændig berettiget, men det er aldeles uberettiget — og for mig ubegribeligt — at et Medlem kan udmelde sig af sin Organisation, fordi Vedkommende ikke kan taale at høre Sandheden. Et saadant Medlem maa enten være en ualmindelig daarlig Kollega, eller ogsaa maa hans Begreber om Organisationens Betydning være meget overfladiske, thi ellers foretager man ikke en saadan Handling.

Forøvrigt behøver jeg ikke at henvise til Vejle for at paapege saadanne Kolleger, man træffer dem overalt. I Middelfart skal en Del af de yngre Medlemmer nære Planer om at danne en selskabelig Handels- og Kontormedhjælper-Forening, da de synes, at der er for lidt „Sjov" ved vor derværende Afdelings Møder. Hvis de unge Mennesker tror, at vort Formaal er „Sjov" og „Balfaldera", saa maa de ogsaa have en underlig Mening om en Fagorganisations Opgaver.

Ogsaa her i Randers har vi Folk af denne Type. Forleden modtog jeg saaledes en Udmeldelse fra et af vore Medlemmer, og da jeg „gik ham paa Klingen", for at erfare Grunden hertil, viste det sig, at hans Motiver for denne Udmeldelse kun var en ganske privat Uoverensstemmelse mellem Paagældende og et andet Medlem. — Barnagtighed er efter min Mening et mildt Udtryk for en saadan Adfærd. Nu lykkedes det os ganske vist i dette Tilfælde at overbevise Vedkommende om, at det vilde være aldeles latterligt at melde sig ud af sin Organisation af denne Grund, men der er desværre adskillige af den Slags Medlemmer ude omkring i Afdelingerne. —

Hvornaar mon det gaar op for Handels- og Kontormedhjælperne i Danmark, at man ikke kan behandle sin Fagorganisation som Børn behandler et Stykke Legetøj som de kaster fra dem, naar det ikke morer dem længere?

Organisationen er for os, som ogsaa for alle andre, den Løftestang, hvormed vi højner vor Stand og hjælper os selv frem til bedre Kaar. Derfor skal vi alle staa fast og ubrødeligt sammen om Centralorganisationen og værne om den med Ære, saavel i Medgangs- som i Modgangs Tider.

Og lad os saa for Fremtiden blive forskaanede for saadanne Udmeldelser — de er jo kun et Udslag af Naivitet og Overfladiskhed.

Randers, April 1913. *Aage S. Leth.*

Kritik af „Dansk Handelsblad".

Købmand G. Ullerichs angriber Detaillistorganets medhjælperfjendske Skriverier.

FORANLEDIGET af nogle mod vort 7-Lukningskrav rettede Artikler i Herr Bendix Olesens Moniteur, kan vi ikke forbigaa en Artikel, som den bekendte sydjyske Købmand, Herr G. Ullerichs, Bramminge, offentliggør i „Dansk Handelsblad" Nr. 14, og som fra først til sidst former sig til en bidende Kritik af de ubeherskede og usaglige Angreb, Detaillistbladet har rettet mod Medhjælperstanden og vor Centralorganisation.

Herr U. hævder, at mange selvstændige Detailhandlere med ham „vil tage Afstand fra en Del af de Paastande, som Redaktionen fremkommer med mod de Krav, der fra Medhjælpernes Side stilles i Retning af Lovens Forandring fra 8- til 7-Lukning", og dette Standpunkt som ogsaa Artiklen som Helhed faar netop endnu større Vægt derved, at Herr U. ikke selv er Tilhænger af 7-Lukningens lovmæssige Gennemførelse, før den nuværende Lukningsbestemmelse har fæstnet sig stærkere indenfor Detaillist-standen. Men — skriver Herr H. — „Loven bør dog have den Tilføjelse, at alt Arbejde paa Kontor eller Lager ophører Kl. $8^1/_4$ Aften, og hvis der forlanges Arbejdsydelse af Personalet efter denne Tid, bør dette betales efter Timeløn.

Og efter at have imødegaaet den til Trivialitet gentagne Henvisning til Arbejdernes Aftenindkøb og sænket Kaarden for Herr Wilkens Hjorts uforbeholdne Udtalelser ved vort Odense-Møde, fortsætter Herr U.:

„Redaktionen har Ret i, at en 10 Timers Kontorarbejdsdag er enerverende; men tro mig, en Arbejdsdag fra 7 Morgen til 8 Aften, afbrudt af saa korte Pauser som muligt til Indtagelse af Maaltiderne, i en blandet Landforretning er ligesaa trættende for Benene, som Kontorslidet er for Hovedet. Alt forudsat, at der er noget at bestille i Forretningen.

Det er rigtigt, at mange, altfor mange af de unge Medhjælpere gør daarlig Anvendelse af deres Fritid; men Bladet vil dog indrømme, at der er andre, der benytter Fritiden paa en god og sund Maade. Hvorfor skal disse sidste da lide under, hvad de førstnævnte forbryder? Underklasserne paa Landet og i Byerne er jo højnet betydeligt i intellektuel Henseende, siden den kortere Arbejdstid er indført for disse. Hvorfor skulde en korte Arbejdstid i Handelsmedhjælpernes Fag da virke i modsat Retning?

Dernæst drager Bladet en Handelsmedhjælpers Kaar i Tyskland frem til Sammenligning. Ja, derovre er Arbejdstiden længere end her, men derfor behøver man da ikke at modarbejde en yderligere Indskrænkning af Arbejdstiden her i Landet. Publikum skal jo betjenes; men denne Betjening skal ske i et kortere Tidsrum. Herved sker efter min Mening ingen Skade for den Forretningsdrivende. Redaktionens Paastand om, at mange udlærte Medhjælpere hinsides Grænsen kun som Vederlag for Arbejde Søn- og Søgnedag fik Kost og Logis, trænger til Bevis. Der kan i dette Tilfælde kun være Tale om unge Mennesker, udlært her i Landet, der for at lære det tyske Sprog og for at se fremmede Forhold søger derover, og som da indtil Sproget er lært, engageres uden Lønvederlag. Den Løn, man herhjemme byder en lige udlært Kolonialmedhjælper, er ikke ret meget mere, end der betales en dygtig Barnepige. — — —

Saaledes vurderer en gammel, anset Købmænd, selv mangeaarig Tillidsmand indenfor sine Standsfællers Kreds, „Dansk Handelsblad"s Skriverier. Og der er tilmed den Forskel mellem Købmanden i Bramminge og Detaillist-Redaktøren i Aarhus, at den første ikke alene er praktisk Handelsmand, men ogsaa gennem mange Aar har opholdt sig i de Lande, om hvis Medhjælperforhold Aarhus-Redaktøren udbreder sig med forloren Sagkundskab, medens Sidstnævnte betragtede Verden, Handelsforhold og Medhjælperspørgsmaal fra sit ophøjede Stade i et aarhusiansk Eftermiddagsblads Redaktørstol.

„Dansk Handelsblad" bringer ingen Kommentarer, men sluger uden synlige Grimasser Herr Ullerichs bitre Piller, — eller skal de Herrer Carl Laursen & Co. tygge paa dem, forinden en passende Modgift kan ordineres?

Atter en Afdeling!

Medhjælperforening stiftet paa Langeland.

DEN gode Sæd, vi saaede ved vor kraftige Landsagitation for 7-Lukningskravet, bærer ikke alene Frugt i Form af en stærk Forøgelse af Medlemsantallet i de bestaaende Afdelinger over hele Landet, men giver ogsaa Stødet til Oprettelse af nye Afdelinger paa Pladser, hvor vi tidligere har haft Vanskelighed ved at vinde Indpas.

Forleden var det Nibe, der meldte „Klar!", og nu melder vore

Venner paa Langeland sig, idet der paa Foranledning af nogle direkte Medlemmer i Rudkjøbing var indvarslet til et Møde paa Hotel Langeland dér i Byen Fredag den 4. April, for at søge en Medhjælperforening startet som et Led af Centralorganisationen.

Mødet aabnedes af Herr Manufakturmedhjælper Hartvig Andersen, tidligere Formand for Stubbekjøbing Afd., hvorefter Undertegnede holdt det indledende Foredrag, der naturligvis væsentlig gik ud paa at klarlægge Centralorganisationens Formaal og antyde dens Virkemaade, samt fastslaa Nødvendigheden af en Samling af Fagets Udøvere til Værn om fælles Interesser. Udtalelserne konkluderede i en indtrængende Opfordring til Kollegerne paa Langeland om at samle sig om Oprettelse af en Afdeling.

Efter nogen Meningsudveksling besluttedes det enstemmigt at starte en Afdeling for Langeland, og samtlige tilstedeværende Medhjælpere indmeldte sig, saaledes at Afdelingen lægger ud med et Medlemsantal af ca. 25, hvilket, med Henblik paa de stedlige Forhold, maa kaldes udmærket, og varsler godt for Afdelingens Fremtid.

Det foreløbige Udvalg, hvis Opgave det er at udarbejde Love og indkalde til konstituerende Generalforsamling, kom til at bestaa af følgende Medlemmer: De Herrer Manufakturmedhjælpere Hartvig Andersen, P. Moos, Martin Wulff, H. J. Henningsen og Kolonialmedhjælper Anders Rasmussen.

I Haab om at det nye Skud paa Centralorganisationens Stamme hurtig maa vokse sig stort og stærkt, byder vi Langelands Afdeling Velkommen! *Jens Johansen.*

Internationale Hjælpesprog.

Idet vi nedenstaaende bringer endnu nogle Indlæg om dette i den sidste Tid i vor Tidende stærkt debatterede Spørgsmaal, skal vi bemærke, at vi nu maa betragte Diskussionen om nævnte Anliggende som afsluttet.

En Herr Alfred Kihlström i St. Petersburg har i dette Blads Nummer 2 skrevet en Artikel, hvori han energisk fraraader Handelsfolk at lære et internationalt Hjælpesprog. Da Herr Kihlströms Argumenter imod et saadant Sprog vidner om en forbløffende Uvidenhed om de sande Forhold, vil jeg gerne tillade mig at give Handels- og Kontormedhjælper-Standen Lejlighed til at se Sagen under en anden Synsvinkel.

Naar Herr K. tror, at det er Esperantisternes Maal at indføre deres Sprog som eneste Sprog for alle Mennesker, saa røber han ikke alene Uvidenhed, men en sørgelig ringe Tiltro til Esperantisternes normale Hjærnetilstand. Nej, de drømmer sandelig ikke om at „føre Sprogforholdene tilbage til Tiden før Babelstaarnet". I vor Tid gaar Udviklingen lige den modsatte Vej, siger Herr K., idet næsten ethvert lille Landomraade har sin „Maalsag". Ja, men saa meget des mere Grund er der sandelig til at indføre et fælles, neutralt Sprog, som kan bruges af alle Nationer i deres indbyrdes Forbindelse. Esperanto som Hjælpesprog „vilde være" et dødt Sprog. Atter her røber Forfatteren sin utroligt sorgløse Ligegyldighed for at vide Besked om det, han udtaler sig om. Esperanto er og har længe været et levende Sprog, der allerede nu i en meget udstrakt Grad benyttes som Tale- og Skriftsprog i det internationale Samkvem. „Ingen Digter eller Forfatter og næppe nogen Videnskabsmand vilde benytte Sproget". Hertil skal jeg kort og godt svare, at der er skrevet Masser af Digte og Fortællinger paa Esperanto og at der allerede længe har eksisteret et Esperanto-Tidsskrift, som udelukkende optager videnskabelige Afhandlinger.

Herr K. har derimod utvivlsomt Ret i, at Handelsfolk i vore Dage maa lære fremmede Sprog. Ja helst maa de lære en halv Snes Stykker, hvis de rigtigt vil frem i Verden — medmindre de vælger den langt simplere, billigere og lettere Udvej at lægge sig efter Esperanto. Forøvrigt modsiger Forfatteren sig selv, idet han først paastaar, at Engelsk for hvert Aar breder sig mere og mere som Hjælpesprog, ganske uden Hensyn til de Herrer Tyskeres eller Franskmænds Protest, og bagefter siger, at Handelsfolk er nødsagede til ikke alene at lære Engelsk og Tysk, men helst tillige Fransk, Russisk og Spansk.

Det skulde være højst mærkeligt, om der ikke blandt Esperantisterne saavelsom blandt andre Mennesker skulde findes en og anden „Fanatiker"; men i det store og hele er Esperantisterne i høj Grad sundttænkende og praktiske Mennesker. Et af de mange Vidnesbyrd herom er Stiftelsen (i 1908) af det store Verdensforbund Universala Esperanto Asocio (U. E. A.), hvis Hovedsæde er i Genf, men som har Repræsentanter i Alverdens Riger og Lande. Dette Selskab, hvoraf enhver esperantokyndig Person for et ringe Kontingent kan blive Medlem, virker udelukkende i det praktiske Livs Tjeneste, idet det (tildels gratis) skaffer sine Medlemmer Oplysninger om næsten alt mellem Himmel og Jord: Handels- og Industriforhold, Arbejdsbetingelser, Studieforhold, Turistvæsen, historiske, geografiske og statistiske Forhold m. m. m.

Esperanto er ikke et Fremtidsproblem, hvis Mulighed eller Umulighed kan drøftes. Det har længe været et „fait accompli", hvilket navnlig Handelsstanden i Udlandet mere og mere begynder at indse. At dette er den jævne og nøgterne Sandhed, kan enhver, der vil gøre sig den Ulejlighed at undersøge Sagen, let overbevise sig om.

Denne, ikke just milde, Vandgang vil forhaabentlig belære Herr K. om ikke en anden Gang at vove sig ud paa Glatis ved at tale med om Æmner, i hvilke han røber en saa tragisk Uvidenhed. Thi at han har skrevet imod bedre Vidende, tør man ikke formode.

Aarhus, Marts 1913. *Chr. Heilskov.*

Herr Aaes bombastiske Udgydelser og hasarderede Paastande i Bladets Nr. 5 giver ikke Esperanto den Betydning, det savner, og Dannelsen af en Esperantoklub i Horsens paa 18 Personer gør det ikke til nogen international Nødvendighed at lære Sproget.

Først i de to sidste Aartier har Spansk og Russisk vundet Viglighed i det internationale Handelssamkvem og kan derfor med god Grund kaldes nyere Sprog, og endelig er Russisk aldeles ikke et saa svært Sprog, som Herr Aae vil bilde andre og maaske sig selv ind.

St. Petersburg, Marts 1913. *Alfred Kihlström.*

Sommerens Medhjælperstævner.

Nordsjællandsk Stævne.

En Festdag for Nordsjællands Medhjælpere. Repræsentanter for Kjøbenhavns og Nordsjællands Afdelinger har paa et Møde i Hillerød vedtaget at paabegynde Arbejdet for et stort Sommerstævne i Hillerød Søndag d. 8. Juni. — Hillerød er jo ved sin Beliggenhed midt i Nordsjælland og ved sin vidtberømte Skønhed som skabt til at danne Rammen om et festligt Sommerstævne.

Rammen er jo imidlertid ikke nok. Ingen nordsjællandsk eller kjøbenhavnsk organiseret Medhjælper bør savnes denne Dag. Afdelingerne heroppe er jo for Tiden i en glædelig Fremgang, og det kan blive et stort Stævne, hvis vi selv vil — og var det ikke en fornøjelig Opgave at vise, hvad vi ved fælles Arbejde er naaet til heroppe i det forhen saa „døde" Nordsjælland, naar det

gælder en festlig Sommer-Agitation under Medhjælpernes eget Banner?

Programmet bliver i store Træk saaledes: Fra Banegaarden i Hillerød køres i Vogn med Kjøbenhavnernes Banner i Spidsen til Nøddebo, Frokost i Kroens Have, Spadseretur til Nøddeboholt ved Esrom Sø, Møde i Skoven med Tale af Fuldm. A. Andreasen, Hjørring, Kaffe i Nøddebo Krohave, Køretur til Frederiksborg Slot, Musæumsbesøg, Fællesspisning i Slotspavillonen og Bal. Pris 4 Kr. pr. Deltager. Heri indbefattet Køretur, Kaffe, Musæumsbesøg, Fællespisning og Bal.

Det er — som man ser — et Program, der byder noget for Pengene!

Tegningen, der alt er begyndt, kan ske: I Kjøbenhavn hos Aage Alsøe, Nørrevoldgade 54, 1, i Helsingør hos Formanden og Chr. Mehr, Stengade 14, i Hillerød hos Formanden og Chr. J. Hendil, i Frederikssund hos Formanden, i Frederiksværk hos Formanden. *Stævneudvalget.*

Lolland-Falstersk Stævne.

Ved et Møde i Maribo Søndag den 30. Marts vedtog Repræsentanter fra Afdelingerne i Nakskov, Nykjøbing, Sakskjøbing og Maribo at afholde et Sommerstævne for Lolland-Falster Søndag den 6. Juli i Maribo, som den mest centralt beliggende By.

Programmet vil senere blive bekendtgjort, og vil blive meget righoldigt, hvorfor Udvalget haaber paa stor Tilslutning.

Alt vedrørende Stævnet bedes sendt til Stævneudvalgets Formand i Maribo, Herr A. Larsen, C. W. Obels Oplag.

Udvalget.

Til de sjællandske Afdelingsformænd.

Herved retter jeg en Opfordring til alle de sjællandske Afdelinger om Samarbejde angaaende et stort Fællesstævne i den kommende Sommer. Da jeg sidste Aar bragte Sagen paa Bane gennem Korrespondance med Afdelingsformændene, var Tiden for fremrykket til, at Planen kunde realiseres, idet flere Afdelinger allerede havde bundet sig til et bestemt Stævne.

Denne Gang er det nu saa betids, saa jeg haaber, Sagen kan gennemføres, og jeg foreslaar derfor, at der nedsættes et Udvalg, som skal planlægge Stævnet, og fastsætte Tid og Sted for dets Afholdelse.

Det vil glæde mig at se andre Kolleger udtale sig om denne Sag her i Bladet.

Næstved, den 4. April 1913. *Knud Olsen.*

Sydøst-jysk Medhjælperstævne

afholdes i Vejle Søndag den 13. Juli, og Udvalget har allerede opstillet følgende Program: Kl. 10 Fmd. Modtagelse af Gæsterne nordfra, Kl. 11 Modtagelse af Gæsterne sydfra, Kl. 11½ Afgang fra Havnepladsen med Damper til Munkebjerg, Ankomt Kl. 12, Kl. 12½ Frokost paa Badehotellet, Kl. 1½ Stævnetale, Kl. 3 Afgang fra Munkebjerg, Ankomst til Vejle Kl. 3½, Kl. 4 Afmarch fra Havnepladsen gennem Byen til Skyttehuset, Kl. 5 Stævnetale, Kl. 7 Middag; derefter Bal til Kl. 1. Prisen pr. Deltager inkl. Frokost er 2 Kr. Middagen koster Kr. 2.50 pr. Kuvert.

Lister og Program vil blive udsendt i kommende Uge til Afdelingerne, og man forventer stor Deltagelse. *Udvalget.*

Om Syvlukningen.

Hr. Redaktør!

I Anledning af Hr. Herredsfuldmægtig Woll's i Deres ærede Blad (Nr. 5 for 1. ds.) optagne Artikel med ovenstaaende Overskrift, beder jeg om Plads for følgende:

Som „Publikummer" vil jeg først give Herr Woll min fulde Tilslutning til Udtalelsen om, at det ikke vil volde nogen Ulempe at skulle foretage sine Indkøb før Kl. 7 Aften, hvilket gentagne Gange er bleven udtalt offentligt saavel af Kunder som Handlende, senest af en herværende Købmand.

Han, der beklæder en Tillidsmands Stilling indenfor sin Organisation, har i „Aalborg Stiftstidende" for 24. Septbr f. A. under Mærket E. N., anbefalet 7-Lukningen, bl. a. ved at henvise til:

at 7-Lukning har Publikums Sympati, og

at 7-Lukning ikke vil formindske Købmændenes Fortjeneste,

og i god Samklang med her i Byen faldne Udtalelser om Arbejdernes Standpunkt til Spørgsmaalet om den tidligere Lukning, kommer en fra Viborgbladene hentet Oplysning om, at Viborg Brugsforening, hvis Medlemmer væsentlig bestaar af Arbejdere, paa en Generalforsamling har vedtaget fra 1. Marts d. A. at lukke Forretningen Kl. 7 Aften de første 4 Dage i Ugen hele Aaret rundt.

Som Medhjælper, og jeg kan godt med Hr. Woll tilføje „af de heldigst stillede", har jeg, som han, „den største Sympati med de slettest stilledes Krav", hvilken Sympati hos mig, i Modsætning til Herr Woll, har givet sig Udslag deri, at jeg siden Foreningens Oprettelse i 1899 har staaet som aktivt Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes herværende Afdeling.

Foruden at Herr Woll paa samme Maade kunde vise „den største Sympati med de slettest stilledes Krav", kunde han endvidere som „Principal" søge sine Medhjælpere gennem Foreningen og henstille til disse, at de indmeldte sig i deres Organisation, der optager saavel Kvinder som Mænd, og Henstillingen vilde sikkert blive taget til Følge, navnlig dersom „Principal n", stadig for at vise sin Sympati for de slettest stilledes Krav, tilbød at betale Aarskontingentet eller forhøjede Medhjælperens Løn med paagældende Beløb.

Herr Woll's — baade som „Medhjælper" og som „Principal" — fremsatte Bemærkninger om „Ekstraarbejdets Forkastelighed", kommer mig i den Grad belejligt, at jeg med Hr. Redaktørens Tilladelse senere her i Bladet skal gøre dem til Genstand for nærmere Drøftelse i en særlig Artikel.

Kun saafremt Kundernes Forbrug og Fordringer til Livet paavirkes i nedadgaaende Retning ved en 7-Lukningslov, hvad vist ingen vil anse tænkeligt — desværre — kan der blive Tale om Tab for de Næringsdrivende, hvilket atter vil betyde en mindre Grad af „Leven over Evne" for Kundernes Vedkommende — Tværtimod vil større Frihed for det enkelte Individ formentlig betyde større Forbrug baade af Fornødenheder og Luksusgenstande, og Principalernes tit nok udtalte Frygt for, at Medhjælperkravet om større Frihed skulde blive efterfulgt af et Krav om større Løn, er jo en indirekte Indrømmelse heraf.

Som Kunde finder jeg det naturligt at blive mulkteret for eventuelle Forsøg paa at faa den Handlende til at overtræde Lovens Bestemmelser om Lukning, og derfor glæder det mig, at dette Princip formentlig nu vil blive indført ogsaa i Lukkeloven, idet Herr Folketingsmand Wulff (Kjøbenhavns 1. Kreds) ved Lovens Behandling i Folketinget bl. a. udtalte: „Der er endnu et Ønske, som jeg gerne vil lægge et Ord ind for, fordi det forekommer mig fuldstændig berettiget og naturligt. Der er mange Næringsdrivende, som har spurgt: Hvorfor skal, naar Overtrædelser finder Sted, kun den ene Part, Sælgeren, rammes af Lovens Straf, hvorfor skal Køberen ikke rammes? Det er Køberen, som frister Sælgeren til at overtræde Lovens Bestemmelser. Det er Køberen, der kommer en halv Time efter Lukketid og frister ham derved, at Sælgeren frygter for, at Køberen, hvis han staar fast og siger Nej, skal gaa over til hans Konkurrent og faa Ørenlyd dér, og saa tilføre denne den Fortjeneste, som Sælgeren selv nægter at modtage, fordi han vil overholde Loven. Det forekommer mig fuldstændig naturligt og rimeligt at indsætte en Bestemmelse i Loven om, at hvor Handel finder Sted i den Tid, hvor det er forbudt at handle, skal ikke alene Sælgeren, men ogsaa Køberen rammes af de Bøder, som Loven fastsætter."

Aalborg, d. 26. Marts 1913.

Deres ærbødige

Nielsen-Lindquist.
Kreditforeningsfuldmægtig.

Conto pro diversi.

FAGPRESSEN.

„Foreningen af danske Ugeblade, Fagblade og Tidsskrifter", der omfatter 100 af Landets største og mest ansete periodiske Blade, og

hvis Opgave det er at værne og højne den danske Fagpresse, afholdt Generalforsamling den 15. Marts paa Paladshotellet i Kjøbenhavn. — Med Henblik paa Postlovens Revision og Forslaget om en meget betydelig Forhøjelse af Udgiften for Blade og Tidsskrifters Forsendelse, nedsattes sidste Aar et Udvalg, der efter et grundigt Forarbejde rettede detailleret begrundede Henstillinger til det paagældende Folketingsudvalg, og saaledes afværgede den tilsigtede Portoforhøjelse. Fagpressen er derved forskaanet for mange Tusinde Kroners Merudgift aarlig. Som sædvanlig var der uddelt to Rejselegater à 150 Kr. til Fagbladsredaktører, ligesom Ferierejser i Nord- og Østersøen samt Middelhavet, endog en Ferierejse til Østasien (Østasiatisk Kompagni) var stillet til Disposition for 1913. — Foredrag om grafiske Emner var afholdt, Pressekortets Adgangsomraade forøget og et Maanedsskrift for Medlemmerne startet.

Beretning og Regnskabet godkendtes. Til Bestyrelsen nyvalgtes Redaktørerne, Kontorchef Joh. Nielsen („Dansk Arbejde") og Arkitekt Zehngraff („Dansk Arkitektforenings Tidsskrift") samt genvalgtes Formanden, Direktør Søren Ringer („Trafikken") og Kassereren, Kontorchef Vilh. Hansen („D. H. K. M. T.")

HANDELSSKOLE-FRIPLADSER.

Ansøgning om hele eller halve Fripladser til $^1/_1$ eller $^1/_2$ Aars Kursus, der begynder 1. Maj ved Aarhus Handelshøjskole, maa være indsendt til Skolens Bestyrer, eksam. Handelsskolelærer Niels P. Nielsen, snarest.

Samtidig henleder vi Opmærksomheden paa, at Skolens Undervisningsplan er godkendt af Handelsministeriet, hvorefter der ved Skolen maa afholdes statskontrolleret Afgangsprøve, samme Prøve som ved Landets øvrige Handelshøjskoler. — Undervisningsplanen gør Indtryk af en meget omsigtsfuld Tilrettelæggelse af Undervisningsstoffet, og den slutter da ogsaa med følgende Bemærkninger:

De i Skolens Program nævnte „Foredrags- og Støttetimer" for almindelige Dannelsesfag, og især Støttetimerne, tror vi, vil have en vidtrækkende pædagogisk Betydning; gennem sidstnævnte Timer kan Elever, som i et eller andet Fag er noget tilbage, indhente det manglende og saaledes uden forceret Arbejde komme paa Højde med sin Klasse. — Som Bindeled mellem Skolen og Hjemmene agter Aarhus Handelshøjskole at indføre Karakterbøger, hvori Lærernes Bedømmelse af Elevernes Arbejde indføres hveranden Maaned.

Programmet sendes franko fra Skolens Kontor.

UNDERSTØTTELSER TIL HANDELSSKOLEELEVER.

Ved Finansloven for Finansaaret 1913—14 er der til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler bevilget et Beløb af 6000 Kr.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der ere hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves have søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Understøttelserne tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelshøjskole. Ansøgningerne skulle forsynes med Stempel til 1 Kr., medmindre særskilt Uformuenhedsattest præsteres.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Efteraaret 1913, kunne inden 15. Maj d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Ministeriet for Handel og Søfart, April 1913.

FORSINKELSEN

af dette Nummer skyldes Folketingsforhandlingerne vedrørende Butikslukningsloven, der, som det fremgaar af Spidsartiklen, først tilendebragtes d. 12. ds.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 27. Marts holdt Herr Translatør Holm et udmærket Foredrag om London med Lysbilleder. Foredraget paahørtes med stor Interesse af Tilhørerne, og Bifaldet var stort, da Herr H. sluttede. Taleren takker vi, fordi han havde stillet sig til Disposition „gratis" og Medlemmerne, fordi de var mødt saa talrigt op.

Torsdag den 3. April holdtes en lille selskabelig Sammenkomst.

M. N.

Frederikssund. Tirsdag den 11. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paaa Hotel „Isefjord". Formanden, Bogholder J. Poulsen aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed siden dens Tilblivelse, hvorefter Kasserer E. Nicolaysen oplæste Regnskabet, der godkendtes. — Da J. Poulsen ikke ønskede Genvalg til Bestyrelsen, valgtes til Formand E. Nicolaysen. Nyvalgte til Bestyrelsen blev: Manufakturmedhjælperne Alfred Grenaa, H. Chr. Rasmussen og Frk. M. Thybjerg i Stedet for Bogholder Sv. Andersen og Kommis H. Kofod, der begge desværre forlader Byen til 1. April. Som Suppleanter valgtes Frk. Laura Hansen og Kontormedhjælper V. Bank. Til Revisorer genvalgtes Frk. Margrethe Hansen og Kontormedhjælper Aage Sørensen. — Under „Eventuelt" fremsatte Sv. Andersen Forslag om Valg af Agitationsudvalg, hvilket dog ikke fandt nogen Tilslutning.

Da ikke flere Forslag bragtes frem, hævedes Generalforsamlingen med et kraftigt Leve for Afdelingen, hvorefter Medlemmerne samledes om et festligt dækket Kaffebord, med hvilket den gode Stemning forøgedes i høj Grad, idet forskellige Medlemmer havde Ordet i Taler for Centralorganisationen, den lokale Afdeling, den afgaaede og nyvalgte Formand, bortdragende Medlemmer og ikke mindst for Damerne.

Aftenen sluttede med et Leve for et godt og kraftigt Samarbejde og forøget Tilgang af Medlemmer. *E. N.*

Hillerød. Søndag den 9. Marts afholdt Foreningen Aftenunderholdning med et Foredrag om Kina af den norske Marineløjtnant Coucheron-Aamot. Det interessante og ret originale Foredrag overværedes af mange Tilhørere. Aftenen sluttede med en lille Svingom.

Afdelingens Formand, Herr Aug. Andersen forlader i April Maaned Byen for at tiltræde en Stilling i Kjøbenhavn. Herr Andersen har siddet i Afdelingens Bestyrelse siden Foreningen blev stiftet og har altid — og da navnlig som Formand — udført et udmærket Arbejde for vor Organisation. Afdelingen kommer til at savne hans dygtige og energiske Arbejde, — og hans mange Venner her en sympatetisk Kollega. Vi ønsker ham Held og Lykke i de ny Forhold! —

Foreningens Næstformand, Herr S. Ørvad, har overtaget Formandsposten *Chr. J. H.*

Holstebro. Onsdag Aften den 26. Marts afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Royal".

Formanden bød Forsamlingen, der talte ca. 35 Medlemmer, Velkommen. Til Dirigent valgtes Eriksen uden Afstemning. Formanden afgav derefter Beretning om det forløbne Halvaar, hvoraf fremgik, at Afdelingen har haft en Tilgang af 32 nye Medlemmer; til andre Afdelinger var overflyttet 8, hvorimod der kun er overflyttet 1 hertil. Af Udmeldelser har der ingen været; Medlemsantallet er 45. — Herr A. Ulfkjær udtalte sin Glæde over Foreningens store Medlemstilgang, men beklagede, at Tilgangen ikke var saa stor, at Afdelingen var funden værdig til Omtale i Beretningen fra Hovedkontoret i sidste Nr. af „D. H. & K. M. T." Hertil bemærkede Formanden, at de i Beretningen nævnte Afdelinger jo saa maatte have haft endnu større Fremgang; en saadan Omtale kunde maaske nok anspore til yderligere Anstrængelser, men haabede, at Medlemmerne vilde arbejde lige energisk og huske paa, at det er for Sagens Skyld og ikke for at opnaa Ros. Derefter skred man til Valg til Bestyrelsen. E. Eriksen og A. D. Nielsen genvalgtes, og nyvalgtes Kommis F. Christensen. Suppleant blev Kommis Hans Hansen. Til Revisorer valgtes uden Afstemning A. Ulfkjær og Chr. Dahl. Til Agitationsudvalget valgtes Fr. Hansen, E. Erlandsen og A. Ulfkjær.

Til Bestyrelsen var indkommet et Forslag om at afholde Pligtmøde een Gang om Maaneden, men da Forslaget ikke havde Medlemmernes Sympati, blev dette taget tilbage. Under „Eventuelt" fremkom der Forslag om at nedsætte et Fornøjelsesudvalg. Dertil valgtes I. P. Simonsen, Ch. Mikkelsen og Wito Knudsen.

Derpaa takkede Formanden for den store Tilslutning, og Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O. — Herr Sjørup-Nielsen fra Skive, som paa Gennemrejse var kommen til Stede, oplæste til Slut nogle smaa gemytlige Fortællinger, som gjorde stor Lykke. *Wito Knudsen.*

Torsdag d. 27. ds. afholdt Bestyrelsen Møde, hvor den konsti-

tuerede sig med Wito Knudsen som Næstformand, E. Eriksen, Kasserer, F. Christensen, Sekretær, og A. D. Nielsen.
D. S.

Horsens. Afdelingen holdt Onsdag den 12. Marts halvaarlig ordinær Generalforsamling i vort Lokale paa Hotel „Skandinavien".

Efter at Formanden, Bogholder Sten Vandborg, havde budt Velkommen, valgtes Forretningsfører Andreasen til Dirigent.

I sin Omtale af Arbejdet omtalte Form. de ugentlige Mødeaftener og den Underholdning, der paa disse var bleven budt paa. Af Arbejder udadtil er værd at bemærke et offentligt Medhjælpermøde med Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, samt Agitationen for lovbunden 7-Lukning og det Møde, der her i Byen blev afholdt i Forbindelse hermed, med Red. Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, som indledende Taler. Desuden var der blevet rettet Forespørgsel til de forskellige politiske Organisationer om Mulighederne og Betingelserne for at faa opstillet en Kandidat til Byraadet; af Svarene var kun et positivt, nemlig det fra det radikale Venstre Endelig er der iværksat en særlig Agitation blandt uorganiserede Medhjælpere.

Kassereren, Frk. Anna Hansen, fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 747 Kr. 50 Øre. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes.

Til Formand genvalgtes Bogholder Sten Vandborg; til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Kommis Svarrer og nyvalgtes i Stedet for Frk. Anna Hansen og Kommis Elsboe, der begge forlader Byen, Journalist Chr. Drost og Kommis H. Hennings; Suppleanter blev Repræsentant O. W. Nielsen og Frk. Anna K. K. Hansen. Til Revisor genvalgtes Fuldmægtig E. Erichsen og nyvalgtes Frk. Kristine Rasmussen.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Bogholder Niels Dahl som Næstformand, Frk. Camilla Christensen som Kasserer og Journalist Chr. Drost som Sekretær.
Dr.

Kallundborg. Fredag den 28. Marts afholdtes ordinær Generalforsamling, hvortil saa godt som alle Medlemmer var mødt.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Derefter fremlagde Kassereren Regnskabet. Begge Dele godkendtes enstemmigt. Der foretoges derefter Valg af ny Formand i Stedet for Herr P. Husted, som skal rejse fra Byen, og Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer.

Til Formand valgtes Kommis J. Poulsen. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Herr L. P. Larsen og J. Poulsen i Stedet for Herr P. Husted; Herr Ølund Rasmussen og Herr Hermannsen, som ikke kunde modtage Genvalg paa Grund af Bortrejse, valgtes Herr Kommis Egede Madsen, Herr J. W. Larsen og Herr F. Schimmel. Et indkommet Forslag om at give 15 Kr. til Forsvarsindsamlingen, vedtoges ikke.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig som følger: Herr Kommis J. Poulsen, Formand, Herr Kommis Egede Madsen, Næstformand, Herr L. P. Larsen, Kasserer, Herr Kommis J. W. Larsen, Sekretær og F. Schimmel.
J. P.

Kolding. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 26. Marts paa Hotel „Kronborg". Formanden afgav Beretning og Kassereren Regnskabet, der begge godkendtes enstemmigt. Efter en længere Diskussion om Formandsvalget, der bl. a. var paa Dagsordenen, genvalgtes Herr N. C. Nielsen ved Akklamation som Formand for første Halvaar, idet der af forsk. Grunde vedtoges at bortse fra Lovene i dette Tilfælde. I Stedet for de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, der alle nægtede Genvalg, valgtes Handelsmedhj. Martha Petersen, Boghmedhj. C. Christensen og Poul Thomsen. Som Revisor genvalgtes Frk. Valborg Jensen og til Agitationsudvalget nyvalgtes N. C. Christensen, P. Mortensen og Frk. Jespersen. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen samt Kolding-Afdelingen.
Chr.

Tirsdag den 1. April afholdtes ord. Medlemsmøde paa Hotel „Kronborg" med Herr Lærer Zaffmann som Taler om Esperantobevægelsen. Næstformanden takkede for Foredraget og forbandt dermed en Forespørgsel til Herr Z. om denne event. senere vilde lede et Kursus i Esperanto indenfor Foreningen, hvilken Herr Z. besvarede indvilligende.
Chr.

Løgstør. Torsdag den 27. Marts afholdt Foreningen sin halvaarlige Generalforsamling. Formanden, Engelbert Petersen, byder den ikke særlig talrige Forsamling Velkommen og Boghandlermedhjælper C. Andersen vælges til Dirigent. Formanden aflægger Beretning og oplyser bl. a., at Medlemsantallet nu er 28 mod 15 i Oktober. Efter Godkendelsen aflægger Kassereren Magnus Larsen, Regnskabet, der viser glædelig Fremgang i Foreningens Farvør, og ligeledes efter en kort Diskussion enstemmig godkendes. Da 3 Bestyrelsesmedlemmar forlader Byen, nemlig Næstformanden C. Andersen, Kassereren M. Larsen og Sekretæren V. Christensen, vælges 3 nye. Eriksen bliver Suppleant, og vælges Frk. Olga Sørensen og Møller Mikkelsen. Formanden bringer de 3 afgaaede Bestyrelsesmedlemmer en Tak for deres ihærdige Arbejde for Foreningen. Under „Eventuelt" drøftedes Lokalespørgsmaalet, men der var overvejende Stemning for at beholde de gamle Lokaler. Generalforsamlingen slutter med et „Leve Centralorganisationen".

Den 31. Marts afholdt den nye Bestyrelse konstituerende Møde, og har følgende Sammensætning: Formand: Herr Engelbert Petersen; Næstformand: Herr Møller Mikkelsen; Kasserer: Herr Eriksen; Sekretær: Frk. O. Sørensen og Herr Otto Frandsen.
Vilh. Christensen.

Middelfart. Afdelingen afholdt ordinært Medlemsmøde d. 6. Marts. Herr. Lærer P. Christensen skildrede i et overordentlig interessant Foredrag sine Indtryk af en Rejse i det for Tiden saa aktuelle Land Montenegro. Taleren omtalte særlig Landets Historie, der langt tilbage i Tiden udviser Befolkningens stadige Kamp for Friheden. — Efter Foredraget var der fælles Kaffebord.

Torsdag den 13. Marts holdt Herr Købmand L. P. Jensen Foredrag for Foreningens Medlemmer om: „Den ældre og den yngre Handelsstand". Taleren skildrede sin Læretid og pointerede særlig, at Handelsstanden den Gang ikke var saa blottet for poetiske Følelser og Interesse for Kunst og Videnskab, som man i vore Dage er saa tilbøjelig til at mene. Herr J. dokumenterede dette ved at oplæse flere Digte og Eventyr, skrevet af Datidens yngre og ældre Handelsmænd. — I Formandens Fravær rettede Kassereren en Tak til Taleren for den interessante Aften.

Afdelingen afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Torsdag d. 27. Marts paa „Turisthotellet". Formanden bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Assistent Berg. Af Formandens Beretning fremgik, at der i det forløbne Vinterhalvaar ialt har været afholdt 20 Møder. Ved det overvejende Antal af Møderne har der været arrangeret Foredrag, der ofte har været efterfulgt af ret livlige Diskussioner. Medlemsantallet er for Tiden 34. — Fra Hovedbestyrelsens Side har der været rettet Henvendelse til Afdelingen om Afholdelse af et offentligt Møde angaaende „Syv-Lukningen", fra hvilken Henvendelse Bestyrelsens Flertal dog tog Afstand. — Beretningen godkendtes.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der udviser et Overskud paa Kr. 4.32; det ballancerer med Kr. 294.25. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de Herrer Jørgensen, Larsen og Mathiasen, der afgik efter Lodtrækning, genvalgtes de to Førstnævnte og nyvalgtes Assitent P. M. Berg. Som Suppleanter valgtes Kommisserne Mathiasen og Lauridsen. Til Revisor i Stedet for Berg valgtes Kommis Quist og til Revisorsuppleant Korrespondent Longhi.

Under „Eventuelt" drøftedes forskellige Smaasager. Det vedtoges i Sommerhalvaaret paa Forslag af Formanden kun at holde Medlemsmøde hver 14 Dag. Bestyrelsen bemyndiges til at forlægge Møderne til f. Eks. Snoghøj, naar dette meddeltes Medlemmerne i god Tid. Kommis Larsen foreslog Dannelsen af et Agitationsudvalg, men efter nogen Drøftelse nedstemtes Forslaget. Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for C. O. og Dirigenten.

Ved Bestyrelsesmødet Søndag d. 30. Marts konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Assistent Karl Sørensen, Formand, Kommis Martin Larsen, Næstformand, Bogholder Magnus Jørgensen, Kasserer, Assistent P. M. Berg, Sekretær (Nyvalg), Frk. Hansine Hansen.
—g.

Næstved. Lørdag den 15. Marts afholdt Foreningen Stiftelsesfest og Bal, med fælles Kaffebord Kl. 12, hvorefter Ballet fortsattes endnu et Par Timer. Den overordentlig vellykkede Aften sluttedes med Frokost, hvor man afsang en Sang, forfattet i Dagens Anledning. Sluttelig udbragtes et Leve for Centralorganisationen og den stedlige Forening.

Torsdag den 27. Marts holdt Herr Lærer Krone Jensen et udmærket Foredrag om sine Udenlandsrejser, der fulgtes med stor Interesse af den talrige Forsamling. Formanden sluttede med en Tak til Foredragsholderen.

Ved Medlemsmødet Torsdag den 3. April talte Herr Forvalter P. Nielsen om Centralorganisationens Program og dens Love. Det paafulgtes af en livlig Diskussion. Mødeaftenen Torsdag den 17. April er — af Hensyn til, at alle Handlende har Lov til at holde aabent til Kl. 11 Dagen før en Helligdag — forandret til Tirsdag den 15. April. Herr Redaktør Tybjerg eller Journalist Martin vil holde Foredrag den Aften. Derom nærmere skriftligt til Medlemmerne.

Alle Medlemmer anmodes om at agitere for god Tilslutning til Mødeaftenerne. *E. J.*

Randers. Emblemet. Paa given Foranledning meddeles, at de af Randers Afdeling fremstillede Sølv-Emblemer for organiserede Handels- og Kontormedhjælpere stadig kan købes af vore Medlemmer og Afdelinger Landet over til en Pris af Kr. 0.60 pr. Stk. ved Henvendelse til Randers Afdeling.

Sorø. Onsdagen den 12. Marts afholdtes ordinær Generalforsamling paa „Postgaarden".

Til Dirigent valgtes Bankassistent Andersen, der takkede for Valget og gav Ordet til Formanden, Herr J. M. Jensen, der aflagde Beretning om Foreningens Virken i det forløbne Aar, som alt i alt maatte siges at have været tilfredsstillende, undtagen ved de i Vinterens Løb afholdte ugentlige Mødeaftener, der havde haft altfor ringe Tilslutning og af den Grund maatte aflyses. Formanden bad indtrængende om at vise Foreningen nogen mere Interesse, saavel i agitatorisk som i selskabelig Henseende. Det af Kassereren, Herr A. Sander, fremlagde Regnskab, blev enstemmig godkendt. Man skred derefter til Valg af to nye Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Herr Bankassistent Andersen, som rejser fra Byen, og Herr Kommis Larsen, der afgik efter Tur, og ikke ønskede Genvalg. — Ved Afstemningen valgtes de Herrer Kommis Ellkjær og Bogholder Rasmussen. Foreningen Kasserer, der ogsaa havde Ret til at afgaa som Bestyrelsesmedlem, blev paa Anmodning af alle Medlemmerne i sin gamle Post, og takkede venligt for Tilliden.

Til Suppleanter valgtes de Herrer Kommisser C. Jensen og Møller.

Genvalgt til Revisor blev Herr Alf Hansen, nyvalgt blev Herr Fuldmægtig Brinck. Derefter fremlagde Bestyrelsen Forslag til nogle lokale Lovændringer, der efter nogen Diskussion blev vedtagne og sendt i Trykken.

Under „Eventuelt" vedtoges at afholde et Bal med fælles Thebord Lørdagen d. 5. April. — Sluttelig talte et af Medlemmerne, Herr Alf Hansen, for den gamle Bestyrelse (specielt Herr Sander) og takkede den varmt for det store Arbejde, den havde gjort for Foreningen. Fuldmægtig Brinck rettede nogle faa Ord til de to nye Bestyrelsesmedlemmer, og bad dem med Interesse at virke for Foreningens Ve og Vel.

Generalforsamlingen hævedes ved et kraftigt Leve for Centralorganisationen. *C. Rasmussen,* p. t. Sekretær.

Den 5. Marts afholdtes paa „Postgaarden" et agitatorisk Møde, hvortil var indbudt de Handels- og Kontormedhjælpere, som endnu ikke er Medlemmer af Foreningen, samt Damerne fra Byens forskellige Forretninger. Herr Kommis Sander holdt et godt tilrettelagt Foredrag om Foreningens Maal og Midler, som paahørtes med Interesse af hele Forsamlingen. Resultatet blev tre nye Medlemmer til Foreningen. Efter Foredraget var der en lille Svingom, hvor alle morede sig udmærket. Aftenen sluttedes ved et fælles Frokostbord. *C, Rasmussen,* p. t. Sekretær.

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag d. 25. April Kl. 9 paa Hotel „Royal".

Dagsorden vil senere blive bekendtgjort til hvert enkelt Medlem. *Bestyrelsen.*

Vejle. Fredag den 14. Marts afholdtes Medlemsmøde paa „Grand Hotel" med Herr Havneingeniør Petersen som Taler. Temaet var: „Forholdene paa vore vestindiske Øer", og derom gav Taleren en livlig og fængslende Skildring, der af alle Tilstedeværende fulgtes med Interesse. Havneingeniøren har opholdt sig 3 Aar paa Øerne og kan saaledes tale af personlig Erfaring, hvad der jo i høj Grad bidrog til at gøre Skildringen levende, ligesom denne ogsaa ledsagedes af udmærkede Lysbilleder, hvortil flere af Pladerne var taget af Taleren selv. Foredraget modtoges med Bifald.

Torsdag den 27. Marts afholdtes Diskussionsmøde i Handelsforeningens Lokaler. Formanden indledede Mødet med at forelægge det Program, han som Foreningens Leder agtede at følge, og udtalte, at hans Stræben skulde gaa ud paa at føre Foreningen videre efter de sunde og gode Principper, der var blevet fulgt af Forgængerne, samt opfordrede Medlemmerne til ved at agitere og ved at komme flittigt til Møderne at styrke Afdelingen i dens Arbejde. — Formanden omtalte som et af de vigtigste Punkter i Programmet, Syvlukningen, som han i et og alt vilde støtte, og fremhævede, hvilken Betydning det vilde have, hvis Medlemmerne til Bestyrelsen opgav de daarlige Arbejdspladser, som der desværre endnu var mange af, saa at Bestyrelsen kunde faa de paagældende Forhold fremdraget i „D. H. K. M. T.". — Det paatænkte Sommerstævne gav Taleren sin fulde Tilslutning. Med Hensyn til de ugentlige Medlemsmøder, vilde Form. gøre alt for, at de kunde blive saa interessante og indholdsrige som muligt og nævnede flere Talere, der havde stillet sig til Foreningens Disposition.

Efter en ret livlig Diskussion, hvori flere af Medlemmerne deltog, vedtoges det at nedsætte et Stævneudvalg bestaaende af: Formanden, de Herrer Nielsen-Kloster. L. Christensen, Poul Jensen og Chr. Nielsen, hvorpaa man efter Forslag af Frk. Fisbek nedsatte et Tremandsudvalg til Realisationen af en Plan, der gik ud paa, at Foreningen anskaffede sig et Banner, der eventuelt kunde indvies ved Sommerstævnet.

Torsdag den 3. April afholdtes Aftenunderholdning med Oplæsning af Hr. Bogholder L. Christensen. Oplæsningen, der fulgtes med Interesse, lønnedes med stærkt Bifald, hvorefter der Resten af Aftenen spilledes Lotteri. *F.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn K.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Handelsdagskole m. etaar. fagl. Kursus og statskontroll. Afgangsprøve fra dette.

Rantzausgade 20, Aalborg. Telf. 1400.

1. Maj nye Kursus, Dagskoleeks. giver Adgang til de bedste Pladser. Forlang **Plan** og Skema til **Fripl.** og **Statsunderst.**

J. F. Møller, cand. mag.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus. Telefon 1883.

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes.

Indmeldelser modtages af **Forstander Henningsen.**

Bestyrelsen.

Bierhverv.

Driftige, energiske Folk kan erholde et godt Bierhverv som Repræsentanter for et dansk Livsforsikringsselskab. — Der ydes god Provision og al paakrævet Assistance. — Billet mrkt. 1762 indlægges paa „Det 20. Aarhundrede"s Kontor. Frederiksberggade 26, Mezz.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

Købmandshvile pr. Hørsholm.

Maj-Juli: 3 Mdrs. Kursus for **Kvinder.**

Betaling for Kost, Ophold og Undervisning: **40 Kr. maanedlig.**

Indmeldelser modtages af:

Johs. Fog-Petersen, Forstander.

Ludi Petersen, f. Dodt, Forstanderinde.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen, Horsens.

KØB DANSK MEL

FORLANG ALTID

MARIEBO DAMPMØLLES

FLORMELS KVALITETER

Favorit og Snehvide

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1913. 13de Aargang.

KAMPEN MOD „SKYGGERNE".

„Afdeling B. er en særlig Afdeling for Kontrol af Butiks- og Forretningspersonale. Enhver Chef kan tegne Abonnement for kortere eller længere Tid paa Iværksættelse af saa grundig Kontrol, at ethvert Misgreb afsløres, enhver grundløs Mistanke ophæves, og Personalets større eller mindre Elskværdighed overfor Firmaets Kunder konstateres." (Annonce i Dagspressen).

BLANDT de mangeartede Former, vor Tid opviser for „business", indtager de saakaldte „Privat-Detektiv-Bureauer" en særegen og med Rette lidet agtet Position. Saaledes vil den Rolle et af disse Foretagender gav under en for et Par Aar siden meget omtalt „Affære" være i frisk Minde, og nu har denne Institution paany samlet Opmærksomheden om sig og opnaaet en vis herostratisk Berømmelse ved den „smartness", hvormed den hensynsløst angler indenfor Forretningsverdenen.

Kjøbenhavnske Dagblade bragte medio April en anmassende Annonce fra „Kjøbenhavns kvindelige Privat-Detektiv-Bureau", hvori foranstaaende Citat forekommer. Bureauets Indehaver, Fru Martha Nielsen, erklærede i deraf foranledigede Interviews, at mange Forretninger havde indført Spionsystemet, ligesom der førtes Forhandlinger om dets Indførelse i flere Stormagasiner. Pressen interesseredes for Sagen og der fulgte Henvendelser til de større Magasiner som Illum og Magasin du Nord, der tydeligt udtalte deres Uvilje mod denne besynderlige Art gehejme Kontrol i deres Forretninger. Vore kjøbenhavnske Afdelinger, der havde fulgt Sagen fra første Færd og interesseret Dagbladene derfor, tog nu officielt Affære og nedlagde en energisk og opsigtsvækkende Protest mod dette Uvæsen, der — under Almenvellets Maske — er et simpelt Forretningstrick og en grov Haan mod Medhjælperstanden.

Protestmødet,

som Afdelingerne havde indkaldt den 24. April i „City"s Sal, fandt overordentlig stor Tilslutning, idet mange Hundrede Medhjælpere og adskillige Principaler havde givet Møde, og Tilstrømningen var saa stærk, at den rummelige Sal viste sig altfor lille og mange atter maatte gaa uden at finde Plads.

Efter at Formanden, Herr Aage Alsøe, havde aabnet Mødet og Herr Prokurist Carl Poulsen overtaget Dirigenthvervet, holdt Herr Forretningsfører Jens Johansen et veltilrettelagt Foredrag, der formede sig som en indigneret Protest mod den smarte Direktrices Attentat paa Medhjælperstanden.

Herr Jens Johansen udtalte:

Da Fru Martha Nielsens — eller „Kjøbenhavns kvindelige Detektiv-Bureau" — Annoncer med Tilbud om Kontrol af Forretningspersonaler for kort Tid tilbage fremkom i Bladene, vakte det selvsagt et vist Røre og Uro i Handels- og Kontormedhjælperkredse, og man kan vel ikke sige, det var uden Grund, naar man betænker, hvilken Betragtning den store Offentlighed — som vel nok har Tendenser til rent uvilkaarligt at se paa adskillige Forhold, som ligger udenfor dens egentlige Kontrol, med en vis Skepsis — vil anlægge for Medhjælperstandens Vedkommende paa Grundlag af saadanne Annoncers Ordlyd og Tendens. Man vil fra store Dele af Offentligheden, som ikke har Adgang, og ej heller Tid til at undersøge, hvad der ligger til Grund for et saadant Tilbud, straks tænke: „Naa, er det nu blevet saa galt med Handels- og Kontormedhjælperne, at en saadan Institution, som her er oprettet, er nødvendig og kan eksistere."

Medhjælperstanden er ikke tjent med at faa denne Plet sat paa sig, og det har derfor været „Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen" — der er den eneste virkelige faglige Medhjælperrepræsentation her i Byen — magtpaaliggende, at faa hele Sagen draget frem i fuldt Dagslys, frem for Offentlighedens Domstol, afklædt og belyst som det den i Virkeligheden er: „Et ækelt og højst uappetitligt Forsøg paa, ved indirekte Insinuationer mod et svagt sammensluttet Fag, at skaffe en lyssky og mindre velrennomeret Geschäft nye Indtægtskilder".

Taleren skildrede derefter, hvilke utaalelige og uhyggelige Tilstande, det sjofle og utiltalende Spionagesystem — som ethvert hæderligt Menneske ved første Øjekast vilde faa Aversion imod, vilde kunne føre med sig, hvis man tænkte sig det indført i det praktiske Liv, hvorledes Mistænksomheden derved vilde brede sig mellem alle Mennesker, og skabe en Uro, Utryghed og Nervøsitet, som Forretningslivet nødvendigvis maatte tage Skade af.

Og det samme vilde selvsagt blive Tilfældet indenfor Medhjælpernes Kreds, hvis Systemet indførtes dér. Medhjælperne vil føle deres Ære og Menneskeværdighed krænket i højeste Grad og vilde uvilkaarlig væbne sig med Mistænksomhed, saavel overfor Medarbejdere som overfor Publikum, saa begge Parters Interesser i Virkeligheden vilde lide derved, og man maatte derfor ogsaa være berettiget til at drage i Tvivl, om Principalerne vilde se deres Fordel ved saadanne lidet lystige Tilstande, der sikkert vilde gaa ud over Medhjælpernes Arbejdslyst og Arbejdsevne. — J. ansaa det næsten for et humoristisk Paafund, at „Skyggerne" ogsaa skulde kontrollere Medhjælpernes mere eller mindre Høflighed og Elskværdighed overfor Kunderne, samt deres moralske Vandel i — og udenfor Forretningen. Medhjælperne skulde saaledes stilles for en Domstol, hvis Dommerpladser beklædtes af Individer, som sikkert alle, naar de overhovedet vil paatage sig den Slags Arbejde, staar paa et Moral-Standpunkt, som efter almindelige hæderlige Menneskers Opfattelse af Moralbegrebet, er under Nul, og langt under Medhjælperstanden i saa Henseende. Som Bevis herfor maatte det være nok at pege paa Fru Martha Nielsens Bureaus Medvirken i tidligere kende „Skygge-Affærer".

For saadanne „Kontrollører" vilde det naturligvis være en Nødvendighed at fremskaffe saa mange Rapporter som muligt, de maatte for enhver Pris skaffe Resultater, for derved at bevise deres Eksistensberettigelse, og man kunde derfor roligt gaa ud fra, at disse Rapporter i stort Tal vilde blive byggede over konstruerede Tilfælde, som „Skyggerne" med deres elastiske Samvittighed næppe vilde undse sig ved at benytte, saa meget mere, som disse Rapporter vilde være ganske ukontrollable; thi Medhjælpernes Udsagn overfor en Principal, der vil nedværdige sig til at benytte dette Spionagesystem, vil jo næppe veje op mod Rapporternes Forfattere, der vel for saadanne Principaler maa staa som Sandheds- og Hæderligheds-Apostle, og Medhjælperne i et Stormagasin vil selvsagt være ganske afskaarne fra at kunne kalde Kunderne, som de ikke kender, til Vidne. Der kan derfor ikke protesteres kraftigt nok mod dette System, der vil lægge

Medhjælpernes Eksistens i Hænderne paa disse ansvarsløse og samvittighedsløse Individer., som ganske savner de mest elementære Forudsætninger for at kunne bedømme de paaklagede Forhold retfærdigt.

Det mest sjofle og nederdrægtige var dog Tanken om at ansætte Spioner blandt selve Personalet for saaledes under Kollegialitetens og Kammeratskabets Maske at erhverve Oplysninger til Brug for det mest skidne af alle skidne Formaal. Dette maatte naturligvis føre til en indbyrdes Smaalighed, Krakileri og Mistænksomhed, som vil gøre Tilstandene ganske uudholdelige at arbejde under for ærekære Medhjælpere; thi et uoverlagt Ord vil under saadanne Forhold være nok til — selv om det var falden uden nogen ond Hensigt — at fælde den Paagældende.

I en stor Forretning maa der være Orden og System, ligesom der maa føres en vis Kontrol, men det maa nu som tilforn kunne ordnes Principal og Medhjælper imellem, ved nøjagtige Regnskabssystemer og et fornuftigt overordnet Personale, der har Forstand paa forretningsmæssige Forhold, og bør ikke lægges i Hænderne paa det første det bedste samvittighedsløse Individ fra Gaden, der arbejder i en smudsig Institutions Sold.

Taleren stemplede hele „Spionagesystemet" som i og for sig selv forfejlet og nedbrydende for det Tillidsforhold, der nødvendigvis til en vis Grad maa bestaa mellem Principal og Medhjælper, og han haabede, at dette store Møde maatte bidrage til, at denne usmagelige Form for Kontrol af Forretningspersonaler ikke vandt Indpas her i Landet, ligesom han haabede, at Mødet havde bevirket, at den ganske ubeføjede, indirekte Insinuation mod Medhjælperstanden var slaaet ned, som den Nederdrægtighed det var.

Sluttelig opfordrede Taleren Fru Martha Nielsen til at dokumentere Rigtigheden af hendes Paastand om, at hun havde 55 Abonnenter blandt de største Forretninger i Kjøbenhavn, i modsat Fald stemplede han denne Udtalelse som en ganske usandfærdig Reklame-Paastand, der samtidig uberettiget sværtede Medhjælperstanden i Offentlighedens Øjne.

Endelig udtalte Taleren, at det forekom ham selvfølgeligt, at Moralen af hele Historien for de uorganiserede Medhjælpere maatte blive, at de indmeldte sig i Organisationen og han sluttede med en indtrængende Opfordring herom.

Foredraget modtoges med stærkt Bifald. Dirigenten meddelte, at Fru N. havde sendt en Lægeattest, undertegnet C. Hagemann; Attesten lyder paa, at Fruen ikke kunde taale at deltage i offentlige Møder. Dirigenten oplæste endvidere en Skrivelse fra Fru Martha Nielsen, der hævder, at hendes Spioneri vil virke gavnlig for de hæderlige Medhjælpere!

Oplæsningen fandt Sted under adskillig Uro og ironiske Tilraab fra den store Forsamling. — Iøvrigt havde Fru N. ikke mindre end 2 Rigsdagsstenografer til at referere den Karakteristik, der blev Bureauets dulgte Virksomhed til Del.

Efter at vore kendte Tillidsmænd, Boghandlermedhjælper E. P. Wraae og Forretningsfører Willy Carlsen, under Bifald havde udtalt sig i Tilslutning til Indlederen og paapeget Medhjælperorganisationens Værd som Standens Værn mod faglige Overgreb og sociale Vanheld, tog Medindehaver af det store Strøg-Magasin Fonnesbech, Herr Grosserer Lund, Ordet og udtalte sig afgørende mod „Skygge"-Spionagen, som han betegnede overflødig og uheldig i en velordnet Forretning. — Lignende Udtalelser forelaa i brevlig Form fra „Magasin du Nord" og Illum; de oplæstes af Herr Aage Alsøe og modtoges ligesom Herr L.s Erklæring med levende Tilslutning.

Det i alle Henseender vellykkede Møde sluttede med enstemmig Vedtagelse af følgende Resolution:

„Et offentligt Protestmøde i Kjøbenhavn den 24. April 1913, sammenkaldt af Handels- og Kontormedhjælperforeningen, udtaler sin skarpeste Misbilligelse af det af „Kjøbenhavns kvindelige Privat-Detektiv-Bureau" (Fru Martha Nielsen) etablerede „Kontrol af Forretningspersonaler", og opfordrer Forretningsindehaverne til, at undlade at træde i Forbindelse med denne smagløse Institution."

Den stærke Tilslutning, som dette Møde fandt, den indignerede Stemning, der beherskede det og de Ny-Indmeldelser, det straks opviste, vidner om at udfordrende Frækhed kan forene en selv i organisatorisk Henseende svag Stand til endrægtig Protest, saaledes at vi fremtidig og maalbevidst kan tage Offensiven og med Organisationens klare Ord og Gerning mane „Skyggerne" ned i det Mørke, hvor de med andre lyssky Utysker hører hjemme.

Butikslukningslovens Revision.

Folketinget vedtager Udvalgets Forslag enstemmigt, Landstinget sender det i et nyt Udvalg.

FOLKETINGSUDVALGETS enstemmige Indstilling, hvis Hovedpunkter vi gengav i forrige Nr., fandt som kortelig meddelt enstemmig Tilslutning ved den tredie og sidste Behandling i Folketinget den 12. April, og Revisionsforslaget sendtes altsaa til Landstinget i en Affattelse, der tager billigt Hensyn til de Krav, der er fremsat af vor Organisation, og aabner navnlig Mulighed for en kommunalpolitisk Ordning af 7-Lukningen.

Af Debatten under 2. Behandlingen i Folketinget den 11. April gengiver vi i det efterfølgende de Afsnit, der er af særlig Interesse for vore Standsfæller.

Regeringspartiets Ordfører, Herr Konsul Birch, forelagde Udvalgsbetænkningen og omtalte bl. a. de talrige Andragender, Resolutioner samt Deputationer, som Udvalget havde modtaget, idet Taleren fremførte, at

„indenfor Udvalget har der raadet et oprigtigt Ønske om at imødekomme de til Udvalget rettede Henvendelser, naar disse har drejet sig om Bestræbelser i Retning af at skaffe større Frihed for de i de omhandlede Virksomheder beskæftigede Personer, hvad enten det er Principaler eller Personale. Der har indenfor Udvalget paa dette Punkt — det understreger jeg stærkt — været absolut Enighed. Uenighed er først opstaaet, naar det gjaldt om at afveje, hvilke Hensyn der for øvrigt kunde gøre sig gældende, hvormed jeg tænker paa Hensynet til, om en Virksomhedsart eller en Persons Virksomhed kunde blive ødelagt ved eventuelle Lovbestemmelser, og Hensynet til, at Publikum maa have et billigt Krav paa at kunne blive forsynede med de Varer, det skal bruge, og blive betjent i de øvrige Virksomheder, som omhandles i Lovforslaget, til passende Tider. Endelig har endnu et Hensyn gjort sig gældende, nemlig Hensynet til, hvorvidt de Ønsker, der har været fremsat, paa passende Maade har kunnet indrammes i det foreliggende Lovforslag. Der har været Ønsker fremme, som man indenfor hele Udvalget har kunnet ønske i og for sig at imødekomme, men om hvilke man har ment, at man ikke burde tage dem op til endelig Løsning ved denne Lejlighed, da deres Formaal laa udenfor Rammen af en Lov om Lukning af Butiker om Aftenen med videre."

Vedrørende 7-Lukningen udtalte Konsulen:

„Der har været rettet en hel Række Henvendelser om 7-Lukningen til Udvalget, og særlig een Henvendelse har haft Betydning for os, nemlig Henvendelsen fra Bestyrelsen for den danske Købstadsforening, der har henstillet til Udvalget at tage under Overvejelse at paabyde Lukning Kl. 7 i en Række Sommermaaneder. Udvalget har egentlig helst villet, at Spørgsmaalet skulde løses ad Frivillighedens Vej, men man forstaar, at der kan komme Tilfælde, hvor en enkelt eller nogle enkelte Personer kan spænde Ben for Ændringer eller Overenskomster, som Udvalget for øvrigt vilde se som et Fremskridt, og Udvalget har derfor været betænkt paa at følge en anden Vej, nemlig den, som den gældende Lov allerede har anvist paa et tilsvarende Omraade, nemlig at lade Kommunalbestyrelserne afgøre Spørgsmaalet indenfor hver enkelt Kommune. Men her har der vist sig en Vanskelighed, som blev stærkt fremhævet ved første Behandling, nemlig at der mange Steder findes Bykommuner, som er i saa nær Forbindelse med den tilgrænsende Del af den bymæssigt bebyggede Del af en Landkommune, at man ville kunne faa det mærkelige Forhold at se, at Bykommunen maaske bestemmer 7-Lukning, medens Landkommunen holder sig til 8-Lukning, saa at man paa den ene Side af Gaden er forpligtet til at lukke Kl. 7, men paa den anden Side kan holde aabent til Kl. 8. Udvalget mener at have fundet en farbar Vej ud af denne Vanskelighed, idet det foreslaar, at Indenrigsministeren, naar han stadfæster Vedtægter om Lukning før Kl. 8 i en Bykommune, som har bymæssigt bebyggede Dele af en Landkommune grænsende umiddelbart op til sig, skal fastsætte, at man i Landkommunen skal lukke paa samme Tid som i Bykommunen. For at der ikke skal være Tvivl om, hvorvidt en Virksomhed ligger i den bymæssigt bebyggede Del af Landkommunen eller ikke, har vi foreslaaet, at Ministeren samtidig med at give Stadfæstelsen skal fastsætte Grænserne for den Del af Landkommunen, hvori den tidligere Lukketid skal gælde."

Socialdemokratiets Ordfører, Herr Chr. Hansen (Kjøbenhavn), udtalte sig især om de medhjælperbeskyttende Momenter, vor Centralorganisation har fremhævet under vor 7-Luknings-Agitation, saavel som i vore direkte Henvendelser til Udvalget, og Taleren henviste bl. a. til det statistiske Materiale, vi fremførte i vort 7-Luknings-Foredrag.

Herr H.s Tale lød i det væsentlige saaledes:

„Som det fremgaar af Betænkningen, har et Mindretal ønsket at stille flere Ændringsforslag end dem, der nu er stillede, og dette Mindretal tilhører jeg. Dette staar i Samklang med de Udtalelser, jeg fremkom med ved Lovforslagets første Behandling. Disse Ændringsforslag skulde nærmere gaa ud paa at lade Loven i forøget Grad komme det lønnede Personale til gode. Flertallet har i Betænkningen udtalt, at det kunde gaa med til at lovgive i Lighed med en tysk Lov, i hvilken man tilsigter at give det lønnede Personale en vis Hviletid i Døgnet, men Flertallet har, som den ærede Ordfører nævnede, ment, at det ikke passede ind under denne Lov. Man fremhæver stadig, at denne Lov er en Lukkelov og ikke en Beskyttelseslov, men deri er jeg ikke enig med de Herrer. Denne Lov er ganske vist en Lukkelov, men den er ogsaa en Beskyttelseslov mod for lang Arbejdstid. Thi hvorfor er man ellers gaaet til at lovgive paa dette Omraade? Det er ikke, fordi det er generende at have Lys i Butikerne om Aftenen eller generende for Befolkningen, at Butikerne er aabne, nej, det er netop for at skaffe de til Butikerne knyttede Mennesker den Hviletid, som de saa haardt trænger til, og som man ikke ad Frihedens Vej kunde blive enige om at give dem. Loven er altsaa en Beskyttelseslov.

Jeg anerkender, at Ændringsforslaget om at give Kommunalbestyrelsen Ret til at fastsætte Lukketiden til Kl. 7 vil komme mange indenfor denne Stand og specielt Principalerne og de selvstændige næringsdrivende til gode. Men jeg er noget i Tvivl, om det vil komme til at gavne det lønnede Personale i samme Grad. Det viser sig, at den nuværende Lov ikke er kommet det lønnede Personale til saa megen Gavn, som den egentlig burde, og som det var Hensigten med den. Imidlertid er der god Grund til at beskytte disse Mennesker, thi efter de Oplysninger, som er indhentede under Udvalgets Arbejde, viser det sig, at de har en meget lang Arbejdstid. Det oplyses, at Arbejdstiden er 70—80 Timer om Ugen, og at Personalet møder om Morgenen i Virksomheden og maa blive der til om Aftenen. Det oplyses, at de ganske vist til Tider har nogen Frihed, men den har ikke stor Betydning, thi den frisker ikke op. Noget andet vilde det være, hvis de fik en Times Tid eller to fri om Dagen, i hvilken de kunde færdes ude, men de maa blive i Forretningen. Der klages ogsaa over, at deres Spisetid er for begrænset, den varer sjælden længere end et Kvarter eller 10 Minutter, og Frokost og Aftensmad maa de spise, medens de ekspederer. Ligeledes viser det sig af de fremkomne Oplysninger, at disse Menneskers Arbejde er sundhedsnedbrydende, idet det ser ud til, at deres Virksomhed bidrager til at befordre Tuberkulose. Der er kommet Oplysninger i saa Henseende fra England, Tyskland, Norge og flere andre Lande. Herhjemme foreligger der ikke meget af den Slags, men der er en Udtalelse af Stadslægen, hvor han underskriver, at disse Mennesker trænger til Beskyttelse. Jeg skal ikke komme vidtløftigt ind paa alle disse Ting, der viser, hvor nødvendigt det er her at komme til en Beskyttelse. Jeg skal kun nævne enkelte Tal, der viser, at det omtalte Arbejde er sundhedsfarligt.

Der er en officiel engelsk Beretning fra 1907 — den er altsaa ikke ret gammel —, som netop viser, at Dødelighedsprocenten er meget høj for Butiksfolk. For Kulminearbejdere er den 14,3, for Snedkerne 24,9, for Murerne 22,1 og for Knivsmedene, hvor den er højest blandt Haandværkerne, 28,3. Men for Handelsmedhjælperne er den 30,6, og det er dog for dem i de kooperative Foretagender, hvor Forholdene er langt bedre og sundere end i de private Forretninger, hvor den naar op til 45. Det oplyses, at det er Tuberkulosen, der raser dér. Lignende Oplysninger er indhentede fra andre Lande. I Tyskland er den gennemsnitlige Sygelighed 35 pCt., men for Handelsmedhjælperne er den 42,4 pCt. I Østerrig er Forholdene lignende, og som Hovedaarsag nævnes, at disse Folk har en meget lang Arbejdstid. Stadslægen stadfæster disse Oplysninger; han siger, at Lokalerne er usunde, at Lungetuberkulosen har faaet Indpas hos Handelsstanden, den henter sit rige Bytte dér. Han omtaler den uheldige Maade, hvorpaa disse Folk holder deres Maaltider, den alt for korte Spisetid o. s. v. — — —

Jeg har kun omtalt disse Ting for at vise, hvor ønskeligt det kunde være at stille Ændringsforslag, men naar Mindretallet ikke desto mindre har frafaldet at foreslaa Ændringer om Siddepladser, kortere Arbejdstid o. s. v., er det, fordi det saa ud til, at hvis vi fastholdt disse Ændringsforslag, vilde der ikke kunne naas Enighed om de Ændringsforslag, der nu er stillede, og som jeg anerkender for at være Fremskridt og gerne vil have vedtaget. Vi haaber da, at Handelsministeren, hvis det er ham, det sorterer under, vil indhente Oplysninger om Handelsmedhjælpernes Lønvilkaar, om Sygeligheds- og Dødelighedsprocenten o. s. v., og jeg tvivler da ikke om, at Ministeren vil fremsætte et Lovforslag, der gaar i den Retning, som Udvalget fremhæver i sin Betænkning, hvis Oplysningerne viser, at Tilstanden er saa grel, som jeg har fremhævet, hvad jeg ikke nærer Tvivl om. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale at stemme for de stillede Ændringsforslag."

Det radikale Venstres Ordfører, Herr Dr. phil. Edu. Larsen, gav dernæst et kortfattet Indlæg i Debatten:

„Jeg vil blot med et Par Ord give ogsaa min Tilslutning til de stillede Ændringsforslag. Allerede ved første Behandling fremhævede jeg stærkt, at jeg saa paa denne Lov som en social Forsorgslov. Bortset fra enkelte Forslag er det netop her opnaaet at give denne Tanke Form i bestemte Ændringsforslag, af hvilke jeg kun skal opholde mig ved et, Nr. 3. Dette Ændringsforslag betyder, at for Fremtiden er det ganske vist lovmæssig fastslaaet, at den officielle Lukketid er Kl. 8, men der er givet det offentlige Lejlighed til at gribe ind og foranstalte en Lukning Kl. 7 derved, at Kommunerne ved Vedtægt kan fastslaa, at der i Kommunen skal lukkes Kl. 7. Denne Bestemmelse er efter min Mening af saa afgørende Betydning baade derved, at den skaffer de paagældende denne Lettelse, og derved, at den bestemt viser Tendensen i Loven, nemlig den sociale Forsorg, at jeg for at faa den gennemført har kunnet resignere baade paa egne og mit Partis Vegne overfor andre Bestemmelser, som jeg ellers vilde have sat megen Pris paa, f. Eks. Tanken om en uafbrudt Hviletid og en snarlig Revision af Loven.

Jeg haaber, at Lovforslaget vil gaa igennem dette Ting med saa stor Enstemmighed, at der deri ligger et Fingerpeg for det høje Ting ovenover, saa at vi kan vente at det vil lade Lovforslaget passere saa hurtigt som paa nogen Maade muligt, for at det kan blive til Lov inden denne Samling løber til Ende."

Derefter talte Indenrigsministeren, Hr. Jensen-Sønderup, der sluttede med følgende Udtalelser:

„Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9. Valgkreds (Chr. Hansen) skal jeg sige, at jeg selvfølgelig skal lade mig det være magtpaaliggende at faa undersøgt Forholdene vedrørende Sygelighed og Dødelighed indenfor Handelsmedhjælpernes Kreds, men at det vel ret naturligt bør ske sammen med Undersøgelsen indenfor en hel Række andre Fag, og hvis en saadan Undersøgelse resulterer i Forslag om, at der for visse Fags vedkommende vil være at fastsætte en bestemt Hviletid eller, om man vil, en begrænset Arbejdstid — det kan jo være begge Dele —, mener jeg, hvad jeg allerede ved Omtalen af Fabriksloven har haft Lejlighed til at sige, at det er netop den Vej, man bør gaa. Jeg ønsker ikke at være med til ved Lov at fastsætte en almindelig Arbejdstid, jeg mener, Arbejdstiden bør være afhængig af, hvorledes Forholdene er indenfor de forskellige Fag. Naar Resultatet af en saadan Undersøgelse foreligger, skal jeg, hvis det staar til mig, være meget villig til, enten det nu kan ske administrativt i Henhold til Bestemmelser, vedtagne af Rigsdagen, eller ved særlig Lov, at faa truffet de Foranstaltninger, som Resultatet af saadanne Undersøgelser maatte paakræve, og jeg er det ærede Medlem taknemlig for, at han, trods sin Sympati for i saa Henseende at gaa meget videre end Lovforslaget, dog har ment at kunne akkviescere ved det, her er foreslaaet. Jeg haaber, som sagt, det maa bidrage til, at Lovforslaget faar en let Gang gennem Rigsdagen, der forhaabentlig i denne Omgang ikke har lang Tid tilbage."

Debatten afsluttedes af Herr Birch, der hævdede, at Loven maatte opfattes som en Beskyttelseslov, og derom udtalte:

„Endvidere mener jeg som Udvalgets Ordfører i Anledning af en Ytring om, hvorvidt en Lukkelov burde opfattes som en Beskyttelseslov, at burde sige, at ikke blot enkelte Dele af Udvalget, men hele Udvalget har opfattet den Lukkelov, om hvilken vi her forhandler, som en Beskyttelseslov. Hvad der har været Uenighed om, er kun dette, hvorvidt man i dette Øjeblik vil beskytte alene indenfor det Omraade, paa hvilket dette Lovforslag bevæger sig, eller om man vil gaa videre. Hele Udvalget har altsaa ønsket at beskytte, hvor det drejer sig om Lukning om Aftenen af Butiker, men lige saa lidt som vi har ønsket nu at komme ind paa f. Eks. en Beskyttelse med Hensyn til Beskaffenheden

af de Lokaler, i hvilke Personalet arbejder, eller deres Indretning med Hensyn til, om der skal være Siddepladser i disse Lokaler, med Hensyn til den Kost, man skal give Personalet o. s. v., lige saa lidt har Udvalgets Flertal ønsket at komme ind paa det store Spørgsmaal om, i hvilken Tid det enkelte Menneske har Lov til at arbejde. Det har vi ment laa udenfor de Rammer, indenfor hvilke vi her burde bevæge os. Men hele Udvalget opfatter altsaa Lukkeloven som en Beskyttelseslov."

Lovforslaget i Landstinget.

Efter at Folketinget Dagen derpaa havde vedtaget Revisionsforslaget enstemmig og uden Debat oversendtes det til Landstinget, der underkastede det 1. Behandling den 21. April. — Mod Forventning fik Forslaget her en mindre imødekommende Modtagelse end i Folketinget, og navnlig synes det at Højre ikke vilde lade Regeringen gennemføre dette — og andre — Lovforslag før Valgene. Ogsaa andre Særspørgsmaal som Damefrisørindernes Stilling o. s. v. vil hindre Forslagets Fremme, og det maa tages for et daarligt Varsel at Landtinget overgav Lovforslaget til et Udvalg paa 11 Medlemmer.

Herefter er der desværre ikke Udsigt til at Loven gennemføres i denne Rigsdagssamling.

Vor Fremmarch.

Nye Afdelinger oprettet i Nysted, Rødby og Grenaa!

VED Kongressen sidste Eftersommer kunde vi ikke blot konstatere en endog meget betydelig Forøgelse af Centralorganisationens Medlemstal, men der var Tegn og Varsler, der spaaede os en sikker og fortsat Fremgang i den følgende Tid. De forløbne Maaneder har ikke gjort vore Forventninger til Skamme, men kan tværtimod opvise en saa ekstraordinær Forøgelse i det samlede Medlemsantal, at det — endog kun tilnærmelsesvis — er uden Sidestykke i vor Organisations Historie.

Siden sidste Nr. af vor Tidende har vi føjet 3 nye Led til vor Afdelingskæde. De to af disse hidrører fra Lolland, hvor Hovedbestyrelsesmedlem Herr Aage Alsøe, har talt ved en Række Møder med Nykjøbing F. som Udgangspunkt. Herfra startede A. med Formændene for Afdelingerne i Maribo, Nykjøbing og Nysted, Søndag d. 20. April pr. Bil og med Nysted som Maal. Ved Ankomsten dertil var Mødets Arrangør, vor energiske Nakskov-Formand Herr Wied-Kirkegaard, allerede arriveret. Tilslutningen var noget ringere end forventet, men Afdelingen oprettedes dog med et foreløbigt Medlemstal af 10 og et Udvalg nedsattes for snarest at indrullere Resten.

Fra Nysted gik det atter pr. Bil tilbage til Nykjøbing F., hvor der om Aftenen afholdtes et godt besøgt Medlemsmøde. Formanden, Herr H. P. Tofte, bød Velkommen og Forsamlingen paahørte med Interesse Alsøes Foredrag om Medhjælpernes sociale Stilling Før og Nu, og C. O.'s Reformarbejde. Bifald hilste Taleren. Aftenen sluttede under kollegialt Samvær.

Mandag den 21. April talte A. ved et Medhjælpermøde i Maribo, der dog ikke havde fundet forventet Tilslutning, men imidlertid forøgede den lokale Afdelings Medlemsantal ved nogle Indmeldelser.

I Rødby havde Wied-Kirkegaard i Forbindelse med stedlige direkte Medlemmer arrangeret offentligt Medhjælpermøde den 22. Næsten alle Byens Medhjælpere deltog. Aage Alsøe's Foredrag om Organisationens Maal og Fremgangsmaade paahørtes med udelt Interesse og Mødets Leder, Herr Isenkrammedhjælper Toxværd, bragte Indlederen en Tak for det velholdte Foredrag, hvorefter det vedtoges at oprette en Afdeling for Rødby og Omegn. Den unge Forening startede med 14 Medlemmer og der nedsattes et forberedende Udvalg, bestaaende af de Herrer Toxværd (Formand) Kolonialmedhjælperne Stryhn og Galsgaard samt Manufakturmedhjælperne Nøglebæk og S. Poulsen. — Rasmussen, Maribo og Alsøe talte for fremtidigt godt Samarbejde og for den nye Afdeling, der er den sidste Købstads-Afdeling i Stiftet.

Det sidste af denne Række Møder afholdtes i Nakskov den 23. Tilslutningen var god, men den stedlige Handels- og Kontoristforening, der var indbudt, havde ikke fulgt Invitationen. — Herr Alsøe's Foredrag, der af de lokale Blade betegnes som „vel tilrettelagt og overbevisende," modtoges med stærkt Bifald, men efterfulgtes ikke af Diskussion. Aftenen bragte Afdelingen en halv Snes nye Medlemmer. — Ved det selskabelige Samvær efter Mødet takkede Wied-Kirkegaard Taleren for den nu afsluttede Agitationsrejse, der sikkert vilde bære gode Frugter.

Endnu for et Par Aar siden regnedes Lolland-Falster til de goldeste Egne for Medhjælperbevægelsen. Nu har C. O. Afdelinger i samtlige Købstæder paa de to Øer og alt tyder paa en lovende Udvikling af de resp. Foreninger. — Velkommen Nysted og Rødby!

Grenaa er atter indgaaet blandt vore Afdelinger, idet et mangeaarigt Medlem af C. O., tidligere Formand for Stubbekjøbing, Herr Johs. Petersen, der nylig er ankommen til Byen, straks har taget Initiativet til Oprettelse af en Afdeling. Forarbejdet er udført grundigt og omsigtsfuldt, og ved det offentlige Medhjælpermøde, der afholdtes den 22. havde ca. 30 Kolleger givet Møde. Herr Johs. Petersen indledede med et orienterende Foredrag om C. O. og det vedtoges at oprette en Afdeling for Grenaa og Omegn, der startede med ca. 20 Medlemmer, men allerede fra 1. Maj venter den energiske Foregangsmand at have forøget dette Antal til henimod 30 Medlemmer.

Afdelingen har til Formand valgt Johs. Petersen, til Næstformand C. Nielsen og Kasserer: H. Knudsen-Vogel.

Vi byder den nye Afdeling Velkommen!

Norge.

DET var en Morgen i September, ganske tidligt. „Kong Haakon" steamede op gennem Kristiania Fjord med Solen i Nakken og med mange morgenduelige Passagerer paa Dækket. Blandt disse var jeg, der skulde til Kristiania i lovligt Ærinde. For første Gang skulde jeg se Norge, som jeg fra de unge Aar havde lært at holde af gennem Bjørnsons og Lies Digtning, for første Gang skulde jeg se et Fjæld, maaske faa Lov at kante mig op paa dets Ryg. Med Hjærtet fuldt af Forventning var jeg taknemlig for den gode Skæbne, der havde bevirket, at jeg nu stod i „Kong Haakon"s Forstavn og tilegnede mig det første Indtryk af dette Land og dets storslaaede Natur.

Den, der første Gang gæster Norge ad Søvejen vil aldrig glemme Sejladsen gennem Kristiania Fjord. Langs Kysterne rager Fjæld ved Fjæld op i imponerende Højde og Kystbyerne Horten og Moss og Drøbak tager sig med deres røde Tage malerisk ud paa Baggrund af det grønklædte Fjæld. Navnlig i Morgensol bliver det til en Farvesymfoni af megen Virkning. Damperen krydser sig frem mellem Holme og Øer, og den Morgen jeg taler om, laa Landskabet i spillende Solskin; det glitrede og glimtede paa Fjordens smaa krusede Bølger og Fjældgranernes grønne blev lyst og festligt i Solen. —

Efter et Par Dages Ophold i Kristiania er selve Byen „gjort". Det meste af den ene bør helliges „Norsk Folkemuseum" paa Bygdø, hvor man med betydelig Omhu og Pietet har samlet en Mængde norske Folkeminder af megen kulturhistorisk Interesse. Paa et ret stort Areal ligger Stavkirker og gamle Bygninger, møjsommeligt hentet langvejs fra og genopstillet i deres oprindelige Skikkelse.

Om de øvrige Seværdigheder — hvoraf der er mange, der ikke bør springes over — bedes man se efter i en Rejsehaandbog.

Selve Byen ligger i en Lavning og man gør bedst i snarest at komme til Vejrs. Hver Søndag drager store Skarer af Byens Indvaanere til Fjælds, Holmenkollen, Frognersæteren, Voksenkollen har Plads nok og den elektriske Bane, der fører derop, kører aldrig med tomme Vogne. Fra „Majorstuen" i Byens Udkant gaar Turen opad til Holmenkollen St. Tæt ved denne ligger — 317 Meter til Vejrs — Besserudtaarnet, hvorfra er milevid Udsigt over Byen og Fjorden. Vest for Taarnet ligger den berømte Holmenkolbakke. Paa en Time naar man til Frognersæteren, hvor der findes en Del interessante gamle Huse med aarhundredgammelt Indbo. Herfra gaar et Net af Stier gennem Naaleskov til Voksenkollen, og det storslaaede Panorama, der her udbreder sig for Beskueren er en virkelig Oplevelse, som navnlig vil præge sig stærkt i en Slettebo's Erindring.

Paa Trods af den nære Beliggenhed ved Byen er Naturen heroppe jomfruelig, Luften er høj og frisk og giver Kræfter til den ikke altid magelige Tur, der, hvis man har god Tid bør udstrækkes til Nordmarken, mægtige Skovstrækninger, der, uberørte af al Civilisation, breder sig mod Nord.

I en senere Artikel skal jeg komme nærmere ind paa en Omtale af et Par interessante Ture med Kristiania som Udgangspunkt.

E. P. Wraae.

Det nordsjællandske Sommerstævne.

Tegningen er nu i fuld Gang i de forskellig Afdelinger. Det anbefales vore Medlemmer at tegne sig allerede nu til 1. Maj, naar Listerne bliver udsendt og da indbetale Halvdelen af Billetprisen. Der risikeres intet derved, da Tegningen ikke er bindende før 1. Juni til hvilken Tid Resten af Beløbet bliver opkrævet.

Fuldstændigt Program for Stævnet vil fremkomme i næste Nummer af Bladet.

Virk for stor Tilslutning! *Stævneudvalget.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Den 26. Marts 1913 afholdtes den ordinære Generalforsamling.

Formanden aflagde Beretning, hvorefter der bl. a. er afholdt foruden de ugentlige Mødeaftener 6 Bestyrelsesmøder, 1 Agitationsmøde og 1 offentligt Møde. Statistikindsamlingen var taget op paany og Materialet suppleret. Han omtalte Arbejdet for 7 Lukkesagen. Medlemsantallet, der i lang Tid har stagneret, er nu paany i god Stigning. Formanden sluttede med en kraftig Appel til de mødte om at agitere for Tilgang. Beretningen godkendtes enstemmig.

Kassereren oplæste Regnskabet, der ballancerede med 1518 Kr. 59 Øre. Godkendtes enstemmig.

Formanden motiverede Bestyrelsens Forslag om at slette Indskuddet, hvilket efter en kort Debat enstemmig vedtoges.

Generalforsamlingen bemyndigede Bestyrelsen til at indbyde de nordjyske Afdelinger til Stævne i Aalborg. *Th.*

Aarhus. Torsdag den 10. April holdt Herr Forretningsfører Falck Foredrag om „Arbejderorganisationerne".

Herr F. gav en fortræffelig Skildring af disse fra første Begyndelse og indtil vore Dage. Kom ind paa og klarlagde en Del Punkter for os, som andre Foredragsholdere fra Arbejderpartiet ellers altid snedigt kryber uden om. Herr F. erkendte de Vanskeligheder som Handelsmedhjælpernes Organisationsarbejde møder og sluttede under stærkt Bifald fra Forsamlingen, uden at bebrejde os, at vi ikke tilhører „De samvirkende Fagforbund" — en Spydighed, der ellers altid ligger forrest paa Tungen hos Arbejder-Førerne, naar Talen er om vor Organisation.

Formanden takkede Foredragsholderen og bad denne have Opmærksomheden henvendt paa, at adskillige Handelsmedhjælpere — skønt organiserede Arbejderes Børn — dog haardnakket fornægtede Organisations-Tanken.

Herr Falck lovede at kritisere dette — for ham ufattelige — Standpunkt overfor sine Kolleger i Arbejderpartiet.

En Del Diskussion paafulgte og alle maa have høstet et godt Udbytte af Aftenen. *Mich.*

Esbjerg. Torsdag den 27. Marts afholdtes paa Hotel „Spangsberg" den ordinære halvaarlige Generalforsamling, hvor følgende blev behandlet:

Formanden aflagde Beretning om det forløbne Halvaar. Tilgang af nye Medlemmer 26. — Afgang 11. — Der har i Vinterens Løb været afholdt flere Foredrag samt Underholdning med Oplæsning og Musik.

Kassereren oplæste Regnskabet, der ballancere med Kr. 2488,74 og sluttede med en Beholdning af Kr. 272,70. Regnskabet godkendtes.

Valgt til Formand blev Herr A. Andersen. Til Bestyrelsen blev valgt: Christiansen, Østergaard, Clemensen og Ovesen; Suppleanter: Frk. Joh. Andersen og Frk. Buch.

Det vedtoges at optrykke et nyt Oplag af Lovene med enkelte Ændringer i Overensstemmelse med C. O.s Love *S.*

Frederikssund. Ved et Møde den 18. Marts konstituerede den nye Bestyrelse sig med: E. Nicolaysen, Formand; Alfred Grenaa, Næstformand; Annna Krøyer, Kasserer; Marie Thybjerg, Sekretær og H. Chr. Rasmussen. — Tirsdag den 2. April afholdtes Medlemsmøde, ved hvilken Lejlighed Næstformanden nedlagde sit Mandat begrundet Bortrejse fra Byen, idet han har nedsat sig som Manufakturhandler i Kallehave; i hans Sted indtraadte 1. Suppleant, Kontormedhjælper V. Bank. Efter at faglige Interesser var drøftede, underholdte Formanden Medlemmerne med Oplæsning af Smaafortællinger og Digte; de kvindelige Medlemmer havde medtaget deres hjemlige Haandarbejder, hvilket vakte Jubel og Tilfredshed over hele Forsamlingen. Efter Oplæsningen samledes man ved Chocolade- og Kaffebordet.

Søndag den 20. April afholdtes det første ordinære Bestyrelsesmøde, hvor 7-Lukningsspørgsmaalet indgaaende blev drøftet; det blev vedtaget at indsende Andragende til Handelsforeningen om 7-Lukning i de kommende Sommermaaneder, hvilket samtlige Manufaktur- og Herreekviperingshandlere i de sidste 4 Aar og atter i Aar har vedtaget at gøre fra 1. Juni; men vi skulde jo helst have alle Handlende og Kontorer i de forskellige Brancher med. Ved Medlemsmødet Mandag den 21. April, hvor beklageligvis ikke alle Medlemmer var mødte, aflagde Formanden Beretning om Stævneudvalgets Møde i Hillerød og opfordrede kraftigt Medlemmerne til at deltage i Hillerød-Stævnet. Der viste sig god Stemning for Deltagelse dertil. Fra 1. Maj foregaar Tegningen hos Formanden, hos hvem man samtidig kan erhverve sig den nye Medhjælpersangbog og March. — Andragendet om 7-Lukningen blev oplæst og forskellige andre faglige Spørgsmaal drøftet. Tiden var desværre for fremrykket til Underholdning med Oplæsning, hvorfor Formanden lovede ved næste Møde, der afholdes Tirsdag den 6. Maj paa Kalvøpavillonen, at medtage H. P. Holst „Den lille Hornblæser". Som sædvanlig forinden Afskeden samledes Medlemmerne om Kaffebordet, hvor ogsaa Damerne havde Ordet. Medlemmerne opfordres til at møde alle i de kommende Sommermaaneder paa Kalvøpavillonen den første og tredie Tirsdag i Maaneden, ogsaa naar der ekstraordinært kaldes paa dem. *E. N.*

Vort Andragende til Handelsforeningen om 7-Lukningen fik desværre ved Generalforsamlingen den 23. April en trist Skæbne, idet der blev vedtaget at svare os, at man for Tiden ikke kunde gaa med til at lukke Forretningerne (Kolonial) Kl. 7. Referat af Udtalelser om Spørgsmaalet vil blive offentliggjort her i Bladet. *E. N.*

Grenaa. Ugentlig Mødeaften Onsdag paa Højskole- og Afholdshotellet. Afdelingen træder i Forbindelse med de nærmestliggende Afdelinger vedrørende Arrangement af et Sommerstævne. *J. P.*

Hobro. Tirsdag den 1. April afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Kommis Spliid Schmidt valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden, P. E. Larsen, aflagde Beretning. Ved 3 af vore Mødeaftener har vi haft Besøg af Randers-Kollegerne, d'Herrer F. V. Jensen, A. Elvig og Aage S. Leth, der har talt om henholdsvis „Indtryk fra Kongressen", „Maal og Midler" og „Bør vi modarbejde Kvindens Indtrængen i Forretningslivet". Et Par Aftener har vi haft Lotterispil. Den 27. Januar havde vi offentligt Agitationsmøde for 7 Lukningen ved Lov med Herr N. C. Nielsen, Kolding som Indleder. Mødet forløb særdeles tilfredsstillende og Resolutionen for lovbunden 7 Lukning blev enstemmig vedtaget.

Kassereren oplæste Regnskabet, der ballancerede med Kr. 371,25 og udviste en Beholdning af Kr. 44,25. Beretningen og Regnskabet godkendtes.

Til Formand valgtes Kommis M. Sørensen, til Bestyrelsen V. Haarbo og I. Fogh. Suppleanter blev Frk. A. Faarup og Spliid Schmidt. P. E. Larsen valgtes til Revisor.

M Sørensen aflagde Beretning fra Agitationsudvalget, der var udsendt Agitationspjecer og D. H. K. M. T. med Referaterne fra 7 Lukningsmøderne til Medhjælpere i Hobro, Hadsund og nærmeste Opland. I en nær Fremtid har vi tænkt at arrangere et Møde i Hadsund for eventuelt at forøge vort Medlemstal. Der har været en Tilgang paa 22 Medlemmer og en Afgang af 12; Medlemsantallet er i Øjeblikket 48. — Agitationsudvalget kom til at bestaa af Spliid Schmidt, V. Haarbo og Frk. Faarup. Det overdroges Bestyrelsen at tage sig af Pladsanvisningen. Under „Eventuelt" bemyndigedes Bestyrelsen til at søge Arrangement med de nærliggende Afdelinger om et Sommerstævne.

Herr N. C. Nielsen, Kolding, der var til Stede, lykønskede den nye Formand og udtalte til denne Haabet om at ville forstaa at bevare Afdelingens gode Anseelse udadtil. Efter Taler af den nye og den afgaaede Formand sluttede Generalforsamlingen med fælles Kaffebord, hvor der udbragtes et Leve for Afdelingen.

Bestyrelsen har konstitueret sig med J. Jensen, Næstformand, L. Bonde Petersen, Kasserer, V. Haarbo, Sekretær, og I. Fogh.

Deltagelsen i Generalforsamlingen lod desværre adskilligt tilbage at ønske, og vi retter en indtrængende Henstilling til Medlemmerne om at give Møde, naar Foreningen kalder.

Lørdag den 5. April holdtes en festlig Sammenkomst. Medlemmerne samledes ved 10-Tiden, og efter en Times Dans samledes man om et fælles Kaffebord, hvor Formanden, M. Sørensen, bød

Velkommen og udtalte Ønsket om, at det maatte blive en fornøjelig Aften og at den kammeratlige Stemning, der gerne skulde præge vore Sammenkomster, maatte komme frem. Flere Medhjælpersange blev afsunget og Formanden sluttede med et Leve for Foreningen. Derefter fortsattes Dansen, og alle gik hjem med den Mening, at Formandens Ønsker var opfyldte.

Tirsdag den 15. April holdtes Møde med Herr Journalist Christoffersen som Taler om „Loven om falsk Reklame". Taleren holdt et klart tilrettelagt Foredrag om Lovens Tilblivelse og dens Virkninger, der har været af forskellig Art, hvorom de Domme vidner, der er falden i Sø- og Handelsretten. Flere af disse Domme er baade kuriøse og fornøjelige. Taleren troede ikke, at Loven i sin nuværende Form tilfredsstillede de Handlende. Der udspandt sig en ret livlig Diskussion. — Mødet sluttede med, at Formanden udtalte Foreningens Tak til Foredragsholderen.

V. Haarbo.

Holstebro. Foreningen afholdt den 16. April et velbesøgt Møde paa Hotel „Royal", hvor Herr N. C. Nielsen, Kolding, indledede. Herr N. gav en kort Oversigt over C. O.s Arbejde og omtalte Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling for 20 à 25 Aar siden og fremhævede Forskellen mellem Forholdene dengang og nu, da kun ca. 20 % af Medhjælperne opnaar at blive selvstændig. Sluttelig omtalte Taleren Lukkeloven, som den foreligger i Landstinget, og fremhævede de Fremskridt, der hidtil var naaet. Mødet sluttede med fælles Kaffebord, ved hvilket Herr N. oplæste nogle gemytlige Fortællinger, som gjorde stor Lykke. — Det var i det hele taget en udmærket Aften, og de Medlemmer, som ikke var mødt, vil sikkert fortryde ikke at have deltaget. Møde afholdes Onsdag den 7. Maj Kl. 9 pr. paa Hotel „Royal".

C. C. Knudsen.

Kjøbenhavn. Tirsdagen den 22. April gav cand. mag. Frk. Clara Black en ypperlig koncentreret og klar Fremstilling af 1) de Foreteelser, der har skabt og nødvendiggjort den saakaldte *sociale Forsikring og Forsorg.* 2) den sociale Lovgivnings Udvikling og Frugter i de europæiske Foregangslande paa herhenhørende Omraader, 3) de fremtrædende Ejendommeligheder ved de ovennævnte Love og Modsætningen imellem de Principper, hvorpaa de forskellige Landes Lovgivning hviler, 4) Grundlinierne for Ydelsen af Bidrag og Adgangen til at modtage Hjælp af de til dette Felt henregnede 6 Forsorgsgrene: Syge-, Ulykkes-, Arbejdsløsheds-, Invaliditets- og Alderdomsforsikring samt Forsikring i Tilfælde af Forsørgerens Død, 5) Spørgsmaalet: Tvangsforsikring eller frivillig Forsikring, 6) og endelig Motiveringerne for eller imod Principperne i Spørgsmaalet om, hvorvidt den Hjælp, som Samfundet erkender at have Pligt til at yde den besiddelsesløse Klasse, skal ydes under Formen: Forsikring eller Understøttelse, om hvilke 2 Former der imellem Teoretikerne hersker stor Uenighed, herunder ogsaa, hvem der skal yde Bidragene, om Midlerne skal forvaltes ved en udpræget og særlig Embedsmandsinstitution eller igennem de allerede bestaaende Organer i Stat og Kommune eller ved Hjælp af selvstyrende Foreninger, dannede af de Forsikrede eller Understøttelsesberettigede selv, saaledes som vi fortrinsvis har det i Danmark.

Mange store og moderne Spørgsmaal, som specielt Frk. Clara Blach, der er Sekretær i Arbejdsløshedsinspektoratet, er kompetent til at fremlægge og udtale sig om.

Da Herr Vilh. Hansen paa Grund af Forretningsrejse til Udlandet var forhindret i at holde sit Foredrag Tirsdag den 8. April, indledede Herr Jens Johansen om „Agitation".

J. rettede en kraftig Appel til Medlemmerne om hver især at føle det som en Pligt at være Agitator, og hvor Lejlighed gaves søge at paavirke udenforstaaende Kolleger til at slutte sig til vor Organisation. De sidste Maaneder havde bragt betydelig Forøgelse af Medlemsantallet, hvad navnlig skyldes Formanden og enkelte energiske Medlemmers personlige Agitation, — hvilket maatte være en Spore for os andre til at tage kraftigt fat. Opfordrede, ivrig støttet af Formanden, de Tilstedeværende til frivillig at melde sig og deltage i den i de paafølgende Søndage planlagte Husagitation!

Et Medlem rettede Forslag om Indførelse af mere Festlighed i Foreningen, om hvilket der udspandt sig en meget livlig Diskussion.

J.

Kolding. Ordinært Medlemsmøde afholdtes paa Hotel „Kronborg" Onsdag den 17. April. For de faa Medlemmer, der var mødt, holdt Herr cand. Otterstrøm et kort, fornøjeligt Foredrag om Friluftslivets Betydning for unge Handelsmedhjælpere. Næstformanden aabnede Mødet, samt sluttede samme med en Tak til Foredragsholderen.

Onsdag den 23. afholdtes offentligt Møde paa Hotel „Kronborg" med Herr Forstander Fog-Petersen som Taler. Emnet var „Lloyd George, Englands Finansminister", men trods dettes Aktualitet og Talerens udmærkede Fremstilling var der kun ringe Tilslutning.

Afdelingen henleder Opmærksomheden paa, at der i det sidste Nummer er indløbet en Fejltagelse, idet Referatet melder, at Martha Petersen er valgt til Bestyrelsen. Der skulde staa Walther P.

(Vi skal i denne Forbindelse henstille til Korrespondenter altid at skrive Navne tydeligt, da vi i modsat Fald naturligvis ikke kan paatage os Garanti for rigtig Gengivelse. *Red.)*

Nakskov. Der har i sidste Kvartal været afholdt 5 Bestyrelsesmøder og 8 Medlemsmøder, hvoraf den ene Gang med musikalsk Underholdning med Assistance af et Par Medlemmer. I Anledning af 8 Lukkelovens Revision har der været afholdt stort offentligt Møde paa Hotel „Harmonien". Der blev indledet af Herr Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn og Lærer Søren Hansen, her. Mødet var besøgt af over 200 Mennesker.

Den 2. Februar var her Bal med Cottillions og Fælleskaffe, for derved at komme nærmere i Berøring med de nye Medlemmer, der muligt ogsaa vilde styrke Tilslutningen til vore ugentlige Møder. Vi blev ikke skuffet. — Paa vor Foranledning blev der indvarslet til et Møde i Maribo, angaaende et fælles Sommerstævne for de lolland-falsterske Afdelinger. Det blev enstemmigt vedtaget at afholde Stævnet i Maribo.

Foreningen har været med til Oprettelsen af 2 nye Afdelinger: Maribo og Sakskøbing samt arrangeret et offentligt Møde i Stubbekøbing til Styrkelse af derværende Afdeling.

Medlemsantallet pr. 1. April er 66, deraf 10 Lærlinge.

Medlemsmøderne er fra 1. April hver Onsdag Aften Kl. 9 paa Hotel „Harmonien. — For at styrke Afdelingen har vi omlagt vore Medlemsmøder paa et noget andet Basis end hidtil, idet vi ved Tilsagn fra forskellig Side nu kan indbyde vore Medlemmer til Oplæsning, Foredrag og Indledere til Diskussioner af forskellig Art. Med den rolige Udviklig der foregaar indenfor Afdelingen tror jeg, at man foreløbig kan vente fortsat Fremgang.

H. Wied Kirkegaard, Formand.

Nykjøbing F. Paa det ordinære Medlemsmøde Onsdag den 2. April aflagde Formanden Beretning om et Møde afholdt i Maribo foregaaende Søndag, hvor Repræsentanter fra forskellige Lolland-Falsterske Afdelinger var samlet for at drøfte et eventuelt Sommerstævne, og hvor man vedtog at søge et saadant afholdt først i Juli Maaned i Maribo. Et Udvalg til at virke for Stævnet blev nedsat og kom til at bestaa af d'Herrer Bogholder Jensen og Chr. Hansen samt Formanden.

Søndag den 13. April afholdtes Bestyrelsesmøde. Da Sekretæren var bortrejst fra Byen, indtraadte i dennes Sted som Bestyrelsesmedlem Herr Kommis Petersen (I. O. Larsen). Til Sekretær valgtes Herr Kommis Jensen.

Bestyrelsen vedtog at slutte de ugentlige Mødeaftener fra April Maaneds Udgang og derefter kun afholde Medlemsmøde en Gang maanedlig i Maj, Juni, Juli og August. Dagen vil blive bekendtgjordt i D. H. K. M. T. samt meddelt Medlemmerne ved Brevkort.

Angaaende Spørgsmaalet: Syvlukning i Sommermaanederne mente man det bedst at se Tiden an og afvente nærmere Meddelelse fra Hovedkontoret.

H. T.

Maribo. Foreningen blev stiftet den 17. Februar ved Syvlukningsmødet. Medlemsantallet var 16, men dette er i den forløbne Tid steget til 25.

Generalforsamling afholdtes den 26. Februar, hvor de af det nedsatte Udvalg udarbejdede Love blev vedtagne med nogle faa Ændringer.

Til Bestyrelsen valgtes: Formand: Kommis P. A. Rasmussen, Næstformand: Forvalter Fr. Møller, Kasserer: Fuldmægtig A. Larsen, Sekretær: Kommis E. A. Andersen og P. Svendsen. Suppleanter blev: Forvalter Jessen og Kommis Jensen. Revisorer: Bestyrer Nielsen og Kommis Winther.

Det vedtoges at holde Mødeaften den 1. og 3. Onsdag i hver Maaned paa Hotel Maribo.

Bestyrelsesmøde den 2. Marts, hvor forskellige Sager drøftedes. Medlemsmøde den 12. Marts paa Hotel „Maribo", hvor der desværre kun var mødt faa Medlemmer.

Søndag den 30. Marts afholdtes Repræsentantmøde paa Hotel „Sorø". Der var mødt en Repræsentant for hver af Afdelingerne i Nakskov, Nykjøbing og Sakskjøbing, samt 2 her fra Byen. Det vedtoges at lade afholde et Sommerstævne for Lolland-Falster her i Byen den 6. Juli.

Program vil blive vedtaget paa et senere Møde. Tillige blev det vedtaget at afholde 4 Agitationsmøder i Stiftet med Herr A. C. Alsøe, Kjøbenhavn, som Taler.

E. A. Andersen.

Middelfart. Afdelingen fejrede sin første Fødselsdag med Middag og Bal paa Turisthotellet i Middelfart Lørdagen den 6. April. Formanden, Assistent Sørensen, bød Velkommen, særlig til de fremmede Gæster fra Odense og Fredericia Afdelingerne. Efter i korte Træk at have opridset de vigtigste Punkter af Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, udbragte Formanden Fødselsdagsbarnets Skaal.

D'Herrer Holm og Nielsen bragte Hilsen fra henholdsvis Odense og Fredericia Afdelingerne og ønskede Foreningen god Fremgang i det nye Aar. Assistent Berg talte for C. O. og Herr Holm fra Odense for Damerne.

Foruden flere andre Taler blev der afsunget 3 Sange, der alle gjorde megen Lykke, og Foreningen skylder de anonyme Forfattere en Tak.

Under Handels- og Kontormedhjælper Marchens Toner begav man sig atter ind i Salen, hvor Dansen tog sin Begyndelse for først at slutte hen ad Morgenstunden. — En fiks Kotillon gjorde stor Lykke. — Jeg vil gerne slutte dette lille Referat af den helt igennem vellykkede Fest med en Tak til Handelsmedhjælper Jensen for den smukke Kopi en miniature af de kjøbenhavnske Afdelingers Banner, han ved Festen skænkede Foreningen. *G.*

Odense. Der har i Tiden fra 1. Januar til 1. April været afholdt 6 Bestyrelsesmøder, 10 Medlemsmøder, 1 festlig Sammenkomst og 1 stort offentligt Møde angaaende „Revision af Lukkeloven" samt 1 Generalforsamling. 100 Eksemplarer af „D. H. K. M. T." er udsendt til udenforstaaende Kolleger. Afgangen af Medlemmer har været 2 og Tilgangen 11.

Vi afslutter Vintersæsonen den 29. April, efter den Tid afholder vi vore Møder i det Fri. *Peter Holm.*

Randers. Mødeaftenerne i Marts og April Maaneder har været interessante, da Foreningen har haft det Held at have en Indleder over et bestemt Emne ved hvert Møde, der har været begunstiget af stor Tilslutning med levende Diskussionslyst.

Særlig stor Tilslutning havde Herr N. Andersen ved sin Indledning den 20. Februar om „Brugsforeningerne". Den 27. Februar talte Herr Redaktør A. Hjuler om „Kvinde-Valgret". Begge aktuelle Emner, der skabte en livlig Diskussion.

Den 6. Marts talte Sekretæren, Frk. A. Mortensen, om Idealer" og den 13. Marts Herr P. Jensen om „En ny Politik". Den 27. Marts indledede Herr Herluf Duus om „Angreb paa vor Organisation", medens vi paa Mødet den 3. April havde Herr I. P. Akselbo som Foredragsholder over „Kontorfolkenes Sundhedspleje", hvilket udmærkede Foredrag Herr A. ledsagede med kemiske Eksperimenter og Forevisning af analyserede Fødemidler.

Den 10. April indledede Herr S. Halskov Diskussionen om „Socialismen", som maa siges at være et ligesaa aktuelt Emne som noget af de foregaaende, da denne Samfundspolitik jo er paa Vej til at skabe sig Flertal og derved erobre den politiske Magt, skønt mange Mennesker ikke har nøjere Kendskab til Socialismens Program.

Den 13. April afholdtes en Festlighed i Haandværkerforeningens Selskabslokaler, som en Afslutning paa Vinterhalvaaret. Der indlededes med Musik- og Sangnumre af Herr Axel Schrøder, Herr Jørgen Schrøder, Frk. H. Hansen og Herr Herluf Duus.

Et Zigeunerorkester gjorde umaadelig Lykke ved den Virtuositet og det Liv og Foredrag det forstod at lægge i sine Musik- og Sangpræstationer, og maatte give da-capo-Numre Gang paa Gang. Herr F. V. Jenssen optraadte foruden som Orkester-Dirigent tillige som Oplæser og høstede stort Bifald i begge Roller. Herr Ove Dahl steppede for de begejstrede Tilskuere til han ikke kunde mere. Derefter spilledes Lotteri om 12 Gevinster, hvorefter man samledes om fælles Kaffebord.

Herr P. Jensen havde skrevet to morsomme Sange, som foredroges af Herr P. V. Jenssen og Herr Herluf Duus. Herr J.s Sange er altid Festens Attraktion, og Foreningen priser sig lykkelig ved at have en saa stor digterisk Begavelse og et saa vittigt Hovede indenfor sine Medlemmer. — Et Skaar i Glæden vakte det, da Herr F. N. Jenssen ved Kaffebordet meddelte, at Foreningens dygtige og energiske Formand, Herr Aage S. Leth, stod i Begreb med at forlade Byen og nedlægge sit Mandat som Formand, da han fra 1. Maj ikke længere havde Beskæftigelse her i Byen. Herr F. V. Jenssen holdt en smuk Tale for Herr Leth og takkede ham paa Foreningens Vegne for det Arbejde, han havde udrettet i sin korte Formandsperiode, hvorunder han havde vist, at han mere end nogen af Foreningens foregaaende Formænd havde Evner til at føre Afdelingen fremad. Idet Herr J. udtalte sin Beklagelse over, at Foreningen nu atter skal til at søge ny Formand, bad han Forsamlingen med ham udbringe et Leve for Herr Aage S. Leth som Tak for hans Arbejde for samme.

Formanden takkede for den udviste Ære og udtalte, at det var med Sorg han forlod Afdelingen, der var i en saa udmærket Udvikling, at det var en Fornøjelse at arbejde for den, samt takkede den foregaaende Formand, Herr F. V. Jenssen og Bestyrelsens Medlemmer for det Arbejde, de havde udrettet for Afdelingen. Herr Leth rettede derefter en Tak til Medlemmerne for den Tillid og det gode Kammeratskab, der var udvist fra deres Side og udbragte derefter et Leve for Randers-Afdelingen. Da Medhjælpermarchen var afsunget tog Dansen sin Begyndelse og varede til den lyse Morgen.

Ved Mødet den 17. ds. indledede Formanden med et Foredrag om „Vore understøttende og faglige Institutioner" og gennemgik herunder vor Arbejdsløshedskasse, Engageringsbureau, Oplysningsbureau og Retshjælp, dens Formaal, Forretningsgang og Virkemaade. Efter Foredraget udspandt der sig en Debat om Forretningsgangen og Ledelsen af Organisationen.

Formanden oplyste, at Festen den 13. ds. havde givet et Overskud til Fanefonden paa 36 Kr. 84 Øre, saaledes at vi nu snart kunde tænke paa at anskaffe Banneret, og bad derfor Forsamlingen udtale sig om dettes Farve og Udseende, for at Bestyrelsen kunde træffe en Afgørelse, der ikke var altfor modsat Medlemmernes Ønsker. — Stemningen var for et hvidt eller blaat Banner, dog overvejende for et hvidt. Randers-Afdelingen haaber altsaa i nærmeste Fremtid at kunne indvi sit første Banner. *M.*

Af Hensyn til Kolleger, der eventuelt i en nær Fremtid faar Ansættelse i Randers, skal vi herved erindre om, at vor Forening har oprettet et Pensionat udelukkende for vore Medlemmer og anbefaler vi samme som det bedste og billigste paa Pladsen.

Prisen er for fuld Kost: 37 Kr. pr. Maaned. *Bestyrelsen.*

Skanderborg. Foreningen afholdt ekstraordinær Generalforsamling paa Grund af vor Formand, Herr Chr. Gluds, Afrejse fra Byen.

Til Dirigent valgtes Herr Aage Byrum. Formanden takkede for det gode Samarbejde og ønskede Foreningen Held og Lykke i Fremtiden, og haabede, naar han besøgte Byen, da at se Foreningen i god Fremgang. Herr Byrum takkede Formanden for hans store Arbejde. Det maatte da ogsaa være en stor Glæde for Formanden at se tilbage paa sit Værk, idet Herr Glud nemlig fik Foreningen paa Fode, da han kom til Byen. Et kraftigt Leve for vor afgaaede Formand hilste disse Udtalelser.

Til Formand valgtes Herr Aage Byrum. Til Medlem af Bestyrelsen valgtes Herr Aage Christiansen. Til Suppleant valgtes Herr Jens Sørensen.

En lille Afskedsfest tænkes afholdt for Herr Glud. *x.*

Skive. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Torsdag den 3. April. P. Christensen valgtes til Dirigent. Formandens Beretning godkendtes ligesom der gaves Decharge for Regnskabet. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer P. Christensen og P. J. Kjær samt Revisorerne Ingv. Jensen og Anton Nielsen genvalgtes; som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Chr. Jacobsen og E. Nissen; til Revisorsuppleant valgtes Kontorist Chr. Pedersen. Som Foreningens Formand genvalgtes enstemmig R. Sjørup-Nielsen. Under „Eventuelt" udspandt der sig nogen Diskussion om Syv-Lukningen og Agitationen. Det vedtoges at rette en Henvendelse til Skive Handelsforening angaaende Syv-Lukning i Sommermaanederne. Der nedsattes et Udvalg med Kommis Chr. Jacobsen som Formand til at arbejde for ny Tilgang af Medlemmer til Foreningen, der syntes at være lidt i Tilbagegang. Forhaabentlig er dette dog kun forbigaaende, saaledes at vi snart maa faa Skive-Afdelingen frem blandt dem, der viser Fremgang. *S.-N.*

Slagelse. Vi undlader ikke herved at gøre Medlemmerne opmærksomme paa, at Foreningens Lokaler fra Flyttedag er flyttede til Højskolehotellet (forhen Hotel du Nord) ligeoverfor Banegaarden. Da vi dér har alt hvad Bekvemmelighed og Hygge angaar, haaber vi for Eftertiden at se alle Medlemmerne paa vore Mødeaftener.

Sædvanlig Mødeaften hver Onsdag Aften Kl. 9. *E. K.*

Svendborg. Onsdag d. 2. April Medlemsmøde med Herr H. Schouboe-Olsen som Indleder over Emnet: „Vor Stand". En livlig Diskussion fulgte mellem Indlederen, d'Herrer C. Hansen-Møller, Johs. Hansen og H. J. Hansen. Mødet var godt besøgt.

Søndag d. 6. April afholdtes selskabelig Sammenkomst paa „Wandalls Hotel" med Oplæsning af Redaktionssekretær Orloff. Derefter fælles Kaffebord og Bal. Kun beklageligt, at der var mødt saa faa, da det var en ualmindelig vellykket Aften.

Onsdag den 9. April afholdtes Medlemsmøde. Herr Redaktionssekretær (vor Næstformand) Martin Petersen indledede over

Emnet: Andels-Bevægelsen. Taleren gennemgik i store Træk sit Emne. I den paafølgende Debat deltog Herr C. Hansen-Møller.

Medlemmerne anmodes indtrængende om at give Møde til de ugentlige Mødeaftener!

A. H.

Vejen. Generalforsamling afholdtes paa Hansens Hotel den 26. Marts.

Efter at Formanden, Herr Martin Petersen, havde budt Velkommen, valgtes Hers H. J. Utzon til Dirigent. Det nedsatte Udvalgs Ordfører, Herr H. C. Andersen, fremlagde Lovforslaget, der vedtoges med nogle faa Ændringer. — Herr Kasserer C. V. Jacobsen oplæste Regnskabet, som derefter godkendtes af d'Herrer Revisorer. Herr Bankassistent N. Clausen udtalte sin Paaskønnelse af Kassererens Arbejde, der ligeledes paaskønnedes af Formanden.

Derefter skred man til Valg af en ny Bestyrelse. Formanden, Herr Martin Pedersen, Kasserer C. V. Jacobsen og Herr Otto V. Hansen skulde afgaa. Formanden kunde ikke modtage Genvalg, da han desværre inden ret længe forlader vor Afdeling. Valgt til den nye Bestyrelse blev Herr Bankassistent N. Clausen, Herr H. C. Andersen, Herr C. J. Jacobsen, Frk. Julie Laursen og V. Mathiassen. Til Suppleanter valgtes: D'Herrer Kontorist Sv. Skov og Kommis Andtgaard, og til Revisorer d'Herrer Bankassistent I. Lund og Kontorist S. Madsen.

Under „Eventuelt" behandledes forskellige Emner og man sluttede med et kraftigt Leve for C. O.

Under et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede den ny Bestyrelse sig saaledes: Formand: H. C. Andersen, Næstformand: Bankassistent N. Clausen, Kasserer: C. V. Jacobsen, Sekretær: V. Mathiassen og Frk. Julie Laursen i Agitationen.

Torsdag den 3. Marts afholdtes Medlemsmøde. Formanden, H. C. Andersen, bød Velkommen og takkede for den Plads, som han havde indtaget indenfor Afdelingen, samt udtalte Haabet om, at alle Medlemmer med ham vilde lægge et Arbejde ind for C. O. Frk. J. Laursen underholdt Resten af Aftenen Medlemmerne med Musik og Sang, som lønnedes med stærkt Bifald. Efter fælles Kaffebord sluttede man, og alle var enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften.

Ankjær.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

I en nordjysk Købstad er der i en Kontant-Manufakturforretning Plads ledig for 2 yngre Medhjælpere, henholdsvis pr. 1. Juli og 1. August.

Medhjælpere, der tidligere har været beskæftiget i Kontantforretninger, vil absolut blive foretrukne.

Hovedkontoret giver nærmere Oplysninger.

For en ikke for ung Ekspeditrice, der kan forestaa Manufakturafdelingen i en Forretning i større nordsjællandsk Landsby (Station) er der i nærmeste Fremtid Plads ledig. Vedkommende maa være rask til Ekspedition og have gode Vidnesbyrd fra tidligere Pladser.

Nærmere Oplysning ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 4841 Martin Jacobsen, Adr. Andreas Hansens kontante Manufakturhandel, Hj. af Jessensgade i Horsens, staar som Restant fra 1ste Juli 1912 og har trods gentagne Anmodninger og Løfter endnu ikke betalt sit Kontingent.

A Hansen, Kasserer.

Nedennævnte Medlemmer er pr. 1. ds. slettet med Restance af Stubbekøbing Afdeling: 5126, Eigil Chr. Winther, tidligere Chr. Boas, herst. (nu Aalborg) og 5301, Aage H. Jerichau hos Einer J. Bassøe, herst.

Rich. Iversen.

Afleveret til Posten den 30. April.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C.Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse. Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 3/4 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud. Prøv og dom!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gærne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nedsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen, Horsens.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Folkehøjskolen
for unge
Handelsmedhjælpere
Købmandshvile pr. Hørsholm.
Maj-Juli: 3 Mdrs. Kursus for **Kvinder.**
Betaling for Kost, Ophold og Undervisning: **40 Kr. maanedlig.**
Indmeldelser modtages af:
Johs. Fog-Petersen,
Forstander.
Ludi Petersen,
f. Dodt,
Forstanderinde.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre
Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn
KONG SALOMONS THE
Luxuskvalitet.
OSCAR E. LEVIN
KJØBENHAVN

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1913. 13de Aargang.

MEDHJÆLPER-BETRAGTNINGER.

HUSKER De den Dag, De blev Medhjælper? Den Dag satte De Haabets grønne Fjer i Hatten og raabte „en garde!" til Alverden. Der fandtes ikke Vanskeligheder, som ikke kunde overvindes, og til næste første kom Millionen. Verden var Deres og det gav Kræfter at føle sig som Svend. Tilværelsen maatte lægges om paa en anden Bov, større Ansvar gav større Forpligtelser, og nu skulde De vise Omverdenen, hvilken Gevinst den fik netop i Dem.

De første Medhjælperaar er en Gro-Tid og for den der lukker Øjne og Øren op, kan de blive bestemmende for Livet. Vel er det vanskeligt at hitte Rede i det Kaos af Indtryk, der vælter sig over et opladt Sind, men lidt efter lidt vil alligevel det fæstne sig, hvorpaa hele Tilværelsen kan bygges op. Man slaas for det, man har Brug for og lader Resten ligge. Efterhaanden afklares Systemet, man lærer at bruge det og indretter sig praktisk.

Jeg er ikke Moralist, men jeg kan dog ikke afholde mig fra her at indflette en lille gylden Sentens om, at jo mindre Tid man spilder paa Beværtninger og Danseballer, jo bedre. Tiden er som bekendt højst ubønhørlig, den vil vejes, bruges og ikke spildes.

Dette gaar i stigende Grad op for de unge Handelsmedhjælpere, hvis Levesæt, fra at være planløst og vilkaarligt, i vor Tid har faaet noget sluttet og bestemt over sig. Sporten har afløst Kortspillet og Trangen til Oplysning er ved at forme sig som en ædel Kappestrid. Men det, der først og fremmest har bragt Ungdommen frem, er dog Samfundsfølelsen, Erkendelsen af, at hver enkelt tilhører Tidens store Maskineri og har Adgang til at lægge Skuldre til dets Drift.

I snævrere Forstand bliver det for os Handelsmedhjælpere Standsfølelsen, der bærer os frem og yder hver enkelt af os en personlig Værdistigning; der er noget af en lykkelig Tanke i dette, og vi har indenfor vor Organisation et haandgribeligt Bevis for dens Almindelighed: Der har i Organisationens trettenaarige Levetid ikke været et saa livligt Rykind af nye Medlemmer som i indeværende Aar.

Afdeling paa Afdeling startes og her i Kjøbenhavn begynder Jordbunden at blive gavmild. Det er Ungdommen, der kommer, der er Liv og Fart i Arbejdet og jo heldigere dette former sig, jo større bliver Lysten hos den enkelte til at være med, til ogsaa at yde sit til Organisationens Vækst. Har De aldrig mærket den rent uvilkaarlige Følelse af Glæde, naar der var stærk Tilslutning til et Møde, eller naar Deres Afdeling pludselig forøger sit Medlemsantal? Ens Tro paa Sagen kan være nok saa stor, den vil dog altid styrkes ved Tanken om, at flere og flere deler den.

Thi Sagen er en Realitet, et praktisk Behov, og det er det der efterhaanden gaar op for den yngre Generation af Medhjælpere. De kommer ikke udenom den. Den er uløseligt knyttet til den Del af deres Tilværelse, der maa og skal ofres paa Samfundets Alter.

Det gaar jo imidlertid ikke an for os, der er „indenfor Muren" at sidde stille og være glade for os selv og den Sikkerhed vi har erobret. Den øjeblikkelige Vind i Sejlene maa benyttes til yderligere at fange Sjæle og Betingelserne for dette har aldrig været saa gode som nu. Men det gælder naturligvis at lægge Agitationen rigtigt an, saaledes at Situationen udnyttes og Chancerne ikke forspildes.

Og her kommer jeg til det, jeg egentlig havde paa Hjerte. En mig venligsindet Aarhus-Kollega sendte mig forleden et Nummer af Aarhus-Afdelingens Medlemsblad „Medhjælperen", og jeg kan ikke nægte, at en Del af Indholdet satte mit Sind i ublide Svingninger. Tonen i Bladets to Artikler er naivt raillerende og Form og Tendens, hvis man tør tale om en saadan i den ene, der er betitlet „Barnepiger", er uklar og meningsløs. Artiklens Forfatter staar mit Hjærte nær, og det irriterer mig, at netop han er Ophavsmand til dette Makværk, der kun kan skade Sagen.

Man bør med Glæde hilse ethvert ungt — ja selv ungdommeligt — Forsøg paa at give sine Følelser Luft overfor Standsforeteelser, og navnlig naar det sker i Agitationens Tjeneste. Men netop her er det farligt at sparke saa taabeligt ud som i „Medhjælperen"s Majnummer. Vi skal holde Galden flydende og vi har

tilstrækkelig god Samvittighed til at turde sige vor Mening rent ud, men vort Pionérarbejde maa ikke kunne gøres til Genstand for beføjede Angreb. Adel forpligter.

Hvis jeg ikke vidste, at min Ven i Aarhus satte vor fælles Sag meget højt, vilde jeg — som den forholdsvis ny Mand i Rækkerne jeg er — maaske ikke have talt saa rent ud af Posen, men han faar tilgive mig Grovfilen, som jeg selvfølgelig trakterer for egen Regning.

Iøvrigt er jeg „Medhjælperen" taknemlig for at have faaet Lejlighed til at lægge et Ord ind for det stærke Agitationsmiddel, et godt Eksempel betyder. Den bærende Idé i vort Organisationsarbejde er Samfølelsen, og har man paataget sig at indpode denne Idé, hvor den ikke maatte findes, da maa det ske med Overbevisningens Styrke, uden Svinkeærinder til letkøbt Overlegenhed eller helt gratis Ord-Kaskader, der aldrig giver Pletskud. Vis mig din Tro af dine Gærninger.

Et Koldingblad skrev for nogen Tid siden, at Medhjælpernes Agitation manglede den Baggrund af Sult og Proletariat, der var Arbejderpartiets Styrke i Agitationen og gav denne Glød og Kraft. Bladet sluttede heraf, at for Medhjælperne var ingen Ko paa Isen, de havde det godt og behøvede ikke at mukke.

Der er hertil at svare, at hver Fugl synger med sit Næb. Selv om Sulten i Øjeblikket ikke er Hvermandsgæst i vor Kreds, er vore Levevilkaar i Almindelighed dog ikke bedre end at et energisk Arbejde for deres Forbedring maa være det samlende i vor Organisations Virksomhed. Handelsmedhjælpernes Antal stiger Aar for Aar, flere og flere maa dele Arbejdet og Fortjenesten, og vor Organisations Styrke vil komme til at staa sin Prøve, ikke alene som et Værn for dem, der slutter sig til den, men som en regulerende Faktor indenfor den underordnede Handelsstand.

Denne Opgaves Løsning er en Livssag for os, gennemfører vi den, holder vi Sulten væk, og derfor maa vi videre. En Vismand sagde forleden om en anden, at hans Liv var

Hammerslag paa Hammerslag,
indtil Livets sidste Dag.

Disse Ord kan vi passende gøre til vort Motto, vi, der nu én Gang har taget Hammeren i Haanden.

E. P. Wraae.

„FYNDORD".

„Kom ikke her og tal om Overanstrængelse eller for lang Arbejdstid. Det er der slet ikke noget, der nu hedder her i Landet i vort Fag. Det er kun Blødsødenhed og uvederhæftig Tale, naar sligt paastaas. De Unge skal lære at bestille noget og lære noget. Det baader dem og os alle bedst."

(„Dansk Handelsblad" om „Handelsmedhjælperne og 7-Lukningen").

„NU har vi sagt vor uforbeholdne Mening om denne Sag, og vi skal med stor Sindsro imødese det Cimbrerhyl, som „Handels- og Kontormedhjælper-Tidende" vil udstøde over vor Forstokkethed" — saaledes kommenterer „Dansk Handelsblad" ovenstaaende, nøje følgende den lidt ordinære Jargon, der synes Detaillistpressen egen.

Syvluknings-Lovgivningen er som bekendt indtraadt i en ny Fase, og med den foreliggende politiske Situation in mente kan der næppe afvindes Revisions-Spørgsmaalet yderligere Aktualitet, førend kommende Rigsdagssamling. Derfor, som ogsaa fordi en fortsat Polemik vilde være ørkesløs, efter Folketingets enstemmige Udtalelse for 7-Lukningens Princip, skal vi her afholde os fra al Imødegaaelse af den omfangsrige Forsideartikel „D. H." Nr. 12 retter mod vor Leder „Det officielle Standpunkt".

Men Artiklen indeholder tillige Afsnit af mere almindelig og blivende Interesse. Foranstaaende Artikel er kun Stikprøver, men man genfinder samme Aand og Stil i følgende Uddrag:

„Det er nok muligt, at Handels- og Kontormedhjælperne vil finde det frygteligt, at slige Anskuelser kan næres, og at det vil skurre fælt i deres Øren. Men det gør Sandheden jo saa ofte, og nu skal de faa den at høre. Det er med Hensyn til det stadige Raab om kortere Arbejdstid og mere Frihed. Vi mener, at den unge Handelsmedhjælper, der arbejder i Kolonialbranchen, aldeles ikke trænger til mere Frihed, end han allerede nu har. Det kan paa ingen Maade siges, at han — de i ethvert Fag forekommende Undtagelser selvfølgelig fraregnet — er overanstrængt med Arbejde eller maa arbejde for længe, saaledes som Forholdene nu er her i Danmark."

og senere fortsætter Bladet:

„Det lyder saa smukt med den megen Talen om, at den unge Handelsstand skal have Tid til at uddanne sig og udvikle sin Sjæl og sit Legeme ved Læsning og ved Sport efter Arbejdstid. Men naar man saa ser Virkeligheden lige i Øjnene, hvor mange er der saa ikke af de unge Mennesker, der bruger Fritiden til noget ganske andet. Mon det vilde staa daarligere til med deres Fremtid og deres Karakterudvikling, dersom de blev holdt nok saa meget til Arbejdet og Hjemmet, end Tilfældet er allerede nu? Afdøde Konsul Kaalund i Kolding sagde, at naar man gav de Unge mere Frihed, maatte man ogsaa give dem mere i Løn. Ellers vilde det gaa galt. Der er en dyb Sandhed deri."

I Sandhed! Disse „Fyndord", der aander et eget Stor- og Fremsyn, bør skærmes mod Forgængelighed. Vi vil bevare og huske dem, til Opmuntring for vore Egne, til Eftertanke for vore uorganiserede Standsfæller, — for Butiksmedhjælperen med den 12 Timers Arbejdsdag og Over- og Ekstraarbejdet i gratis Tilgift.

Al Anerkendelse for det oprigtige Ord, den uforbeholdne Mening. Ogsaa vi ynder at betegne Tingene efter Indhold og Væsen. Thi bedre at hugge gennem Vrøvlet, blive hule Talemaader kvit, og vide hvor man har hinanden end fortabe sig i værdiløse Sympati-Tilkendegivelser, der fortørre før Blækket der gengiver dem.

Nu véd vi altsaa hvor vi skal finde Detaillistorganisationerne, i alt Fald „det officielle Standpunkts" Mænd: Med Front mod os som vore oprigtige og uforbeholdne Modstandere, — hvormed dog ingenlunde være sagt, at Detaillisterne i Almindelighed, de menige Medlemmers Mængde, vil gøre Væbnertjeneste for de Herrer Carl Laursen og Bendix Olesen. De praktiske Erfaringer peger snarere i anden Retning!

Men den officielle Detaillistorganisation og dens Mænd er vort Kravs Modstandere ligervis som de lokale Principalforeninger, paa Trods af Detaillisternes Flertal, hyppigt viser sig at være det. En Kendsgerning der ikke imponerer os, men kun foranlediger, at vi

ændre Taktik; thi kan end slig Modstand forhale, standse vore Reformbestræbelsers Fremgang og Resultater evner den ikke.

Naturligvis kan vi ikke vente at Principalorganisationerne, der ligesom vor Centralorganisation varetager faglige Særinteresser, skal yde os Tilslutning og Støtte i ethvert fagligt Krav. Principaler og Medhjælpere har i mange Henseender uens sociale Interesser, — men Motiverne kan rigtignok give sig forskellige Ytringsformer. Der er saaledes afgjort Forskel paa, naar Principalorganisationerne paastaar, at den tidlige Butikslukning forringer Omsætningen og derfor svækker Forretningslivet, og naar „D. H." som citeret med forloren Fyndighed affejer vort 7-Lukkings-Krav med Godtkøbs-Logik og Gammelmands-Snak.

Til vore udførlige, saglige paa saavel praktiske som videnskabelige Resultater funderede Indlæg for en Regulering af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid har „D. H." kun lange og intetsigende Sætningskæder uden Skygge af Saglighed — Skryderier! som enhver overfladisk og erhvervsmæssig Skribler, der gør journalistisk Landsknægtstjeneste i højere Magters Sold, er rede til at præstere. — Og hvad angaar Traveren om de unge Handelsmænds Levesæt, skal dertil bemærkes, at Medhjælperbevægelsens Ledere i ikke mindre Grad end Principalerne er interesserede i, at alle vore Standfæller røgter deres Forretningspligter, og yder et dygtigt og samvittighedsfuldt Arbejde hver i sin Stilling, selv om det skal indrømmes, at vi dermed i nok saa høj Grad har egne end netop andre Formaals Fremme for Øje. I samme Mon vil Alkoholkonsum og Varietégøgl i Overmaal være i aabenbar Modstrid med vore Interesser og virke direkte organisationsskadeligt, efterdi Medhjælperen derved holdes nede i Sløvhed og Ligegyldighed for de Livets sande Værdier, som netop vor Centralorganisation har aabenbaret for store Medhjælperkredse.

Dersom „D. H."s Redaktør havde haft Føling med Medhjælperforhold i Fortid og Nutid, vilde de personlig-kulturelle Fremskridt, Tiden har bragt, være ham bekendt og Herr B. O. vilde vide, at netop paa de Pladser, hvor vore Afdelingsledere er sig deres Opgaver og Ansvar fuldt bevidst og nøje virker i Centralorganisationens Aand, er Fylderiet banlyst fra vore Møder og Sammenkomster, ligesom den typiske organiserede Medhjælper søger værdigere og mere højnende Tidkort end den for Standsanliggender utilgængelige, indolente Uorganiserede.

Men sét under denne — det faktiske Forholds — Synsvinkel, fremtræder „Dansk Handelsblad"s Argumenter mod vort 7-Lukkings-Krav paa en lidet flatterende Baggrund, og de „Fyndord" Detaillistorganisationens officielle Organ slynger imod os, falder til Jorden som de tomme Fraser det er — en uværdig Kampmaade for den Organisation, de forpligter.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Marts og April.

VOR Centralorganisation har de sidste Maaneder forøget sit Medlemsantal saa stærkt, at ingen tidligere Periode blot i nogen Grad kan opvise en tilsvarende Fremgang. Alene April bragte os en effektiv Medlemsforøgelse af over 200, — altsaa efter Fradrag af de Udmeldelser og Medlemsannuleringer, der naturligvis, selv med den Stabilitet, der nu præger vor Landsorganisation, ikke ganske kan undgaaes, omend de bliver forholdsvis færre sammenlignet med det stærkt stigende Medlemstal.

„Situationen indenfor Centralorganisationen" — skriver Forretningsføreren i sin Maanedsberetning til Hovedbestyrelsen — „tør siges for Tiden at være særdeles gunstig. Der kan spores et Liv og Virke i Afdelingerne, som ganske naturlig maa medføre en større Stabilitet og Sikkerhed over de engang erhvervede Medlemmer, saavel som det ogsaa bevirker, at forøget Tilslutning af Uorganiserede drives med meget større Kraft, idet Liv i Arbejdet selvfølgelig avler Lyst til at tage fat ogsaa for Medlemmernes Vedkommende i Almindelighed — — — den jævne Fordeling paa de fleste Afdelinger, der jo navnlig gør Forøgelsen værdifuld, er heldigvis fortsat i April."

Denne Fremgang illustreres iøvrigt derved, at af de 58 Handels- og Kontormedhjælperforeninger, vor Centralorganisation nu omfatter, har ikke færre end ca. 50 indsendt Indmeldelser i de to Beretningsmaaneder. Kjøbenhavn er i Téten med over 100 nye Medlemmer — et første lovende Resultat af den nye administrative Ordning — men ogsaa Afdelingerne i Aarhus, Nakskov, Hobro, Randers, Holstebro, Maribo, Middelfart, Aalborg, Frederikshavn, Frederikssund, Helsingør, Slagelse, Svendborg, Skive, Ringkjøbing. Thisted og Vejle møder med et betydeligt Antal Indmeldelser.

Aarsagerne til denne glædelige Udvikling kan vel være flerartede, men maa dog fortrinsvis tilskrives den Akkuratesse, der kendetegner Hovedkontorets Arbejde og Fastheden, der nu er en Karakteregenskab for vor Administration. Det dygtige og nidkære Arbejde, vor energiske Forretningsfører nedlægger for Organisationen, og vort moderniserede administrative System, sætter Frugt i den Fremgang, som den for et Par Aar siden gennemførte Nyordning har bevirket og som betyder intet mindre end et betydningsfuldt Vendepunkt i dansk Medhjælperbevægelse. —

Nye Afdelinger oprettedes i Nibe med Herr Th. Hansen, Aalborg som Taler, paa Langeland, hvor Herr Jens Johansen indledede, i Grenaa med Herr Joh. Petersen som Indleder og i Nysted og Rødby, hvor Herr Aage Alsøe mødte som C. O.s Repræsentant. Alle Afdelingerne har vist sig levedygtige og er i god Fremgang. — Hovedkontoret har endvidere søgt Forbindelse med stedlige Kolleger i flere Byer paa Sjælland og Fyn, hvor Afdelinger endnu fattes, for at forberede Oprettelse af lokale Foreninger.

Foruden de nævnte Startningsmøder har der været afholdt større Agitationsmøder i Kjøbenhavn (mod Spionerings-Systemet) og Nykjøbing F., Maribo og Nakskov med henholdsvis Jens Johansen og Alsøe som Talere.

April-Beretningen oplyser desuden om Forhandlinger ført mellem „Den faglige Forening af Kontorister under Aarhus Kommune" og vor lokale Afdelingsformand, Herr Johs. Sjælland, vedrørende nævnte Forenings Indmeldelse under C. O. samt de af Hovedkontoret i denne Sag, som ogsaa med Henblik paa en projekteret Organisation af Brugsforeningsmedhjælpere trufne Foranstaltninger.

Uden at referere Beretnings-Afsnittene om Butikslukningslovens Revision, da dette Anliggende tidligere er udførlig omtalt i vor Tidende, skal anføres, at der er givet Afdelingerne grundige Instruktioner vedrørende den foreliggende Syvluknings-Agitation, ligesom Circulærer vedrørende Oplysningsbureauet, Pladsanvisningen etc. er udsendt til Afdelingerne.

Gennem Retshjælpen vandt vi to Sager for Medlemmer, medens én Retssag tabtes. Da Domsudskrifterne i sidste Fald endnu ikke foreligger, kan Forretningsudvalget først senere tage Beslutning om Sagens eventuelle Appellering.

Arbejdsløshedskassen fungerede normalt; der udbetaltes i Marts-April ialt Kr. 802,65 i Arbejdsløsheds-Understøttelse.

Medlemstilgangen androg 392 nye Medlemmer!

Ind i Centralorganisationen!

Sommerstævner.

Det nordsjællandske Stævne.

Stævneudvalget anmoder os om at offentliggøre nedenstaaende udførlige Program for Stævnet i Hillerød den 8. Juni:

Kl. 10: Fra Banegaarden i Hillerød køres i Vogn — Kjøbenhavns Banner i Spidsen — til Nøddebo Kro. Kl. 11: Den medbragte Frokost nydes i Krohaven. Kl. 12: Spadseretur til Nøddeboholt ved Esrom Sø. Kl. 12,30: Møde i Skoven med Tale af Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring. Kl. 2: Kaffe i Nøddebo Krohave. Kl. 3: Fra Nøddebo i Vogn til Frederiksborg Slot. Kl. 3,45—5: En Del af Musæet gennemgaaes. Kl. 6: Fællesspisning i Slotspavillonen: Koldt Bord med en varm Ret. Kl. 7: Bal i Slotspavillonen.

Prisen pr. Deltager bliver for: Køretur til og fra Nøddebo, Kaffe i Nøddebo, Adgang til Musæet paa Frederiksborg Slot, Fællesspisningen og Ballet 4 Kr. pro persona. Togtider: Fra Kjøbenhavn 8,50, fra Helsingør 9,22 og fra Frederiksværk 7,20 Fm.

Agitér for Tilslutning! Der er allerede nu — tre Uger forinden Stævnet — tegnet over 50 Deltagere og det vil sikkert blive et baade stort og fornøjeligt Sommerstævne. Ingen af vore Medlemmer maa savnes denne Dag. Besøgende kan deltage.

Stævneudvalget.

Til de vestjyske Afdelinger!

I Lighed med de sjællandske og østjyske Afdelinger har Ringkøbing Handels- og Kontormedhjælperforening paatænkt at arrangere et Sommermøde for de vestjyske Afdelinger.

De Foreninger, der ønske at deltage, bedes sende Meddelelse til Undertegnede og vil da nærmere Oplysninger snarest følge.

Med kollegial Hilsen
C. F. E. Baden, p. t. Formand.

Sydsjællandsk Stævne.

I „D. H. K. M. T." af 15. April foreslaar Herr K. Olsen, Næstved, Afholdelsen af et Sommerstævne.

Da et saadant Stævne, foruden at være baade interessant og fornøjeligt, i faglig Henseende har sin store Betydning, yder jeg personlig Tanken min bedste Tilslutning, ligesom jeg tror, den finder udelt Sympati her i Afdelingen.

Der planlægges jo for Tiden Stævner rundt om i Landet, saa skulde vi paa denne Kant jo ikke gerne staa tilbage.

Kan vi end ikke arrangere noget saa storslaaet som f. Eks. det nordsjællandske tegner til at blive, i hvilket mange „Sydboere" vist gerne deltog — men Rejsen koster Penge — kan et Program vel nok sammensættes saaledes, at nogle Timers hyggeligt Samvær kan tilvejebringes.

Jeg kommer i denne Forbindelse til at tænke paa Sorø. Hvad mener forøvrigt Kollegerne dér?

Slagelse, den 6. Maj 1913. *Rasmus Nielsen.*

Ekstraarbejdets Forkastelighed.

Aabent Svar til „Principalen" Hr. Herredsfuldmægtig Woll, Aalborg.

(Fra *Nielsen-Lindquist*, Aalborg).

I Forbindelse med min Artikel i D. H. K. M. T. Nr. 8 skal „Medhjælperen" herved foranlediget af de i Deres Artikel i Nr. 5 indeholdte Bemærkninger betræffende det over nærværende Artikel nævnte Æmne tillade sig paa Standens Vegne at kvittere for Bemærkningernes rigtige Modtagelse med Tilføjende, at man allerede gennem Deres som „Medhjælper" skrevne Kritik af dennes Anvendelse af Fritiden skimter „Principalen", der i Artiklens næste Afsnit „føler Trang til yderligere at præcisere Ekstraarbejdets Forkastelighed". — Principalen tænker sikkert paa denne „Trang", naar De slutter Artiklen saaledes: „Det er mig klart, at foranstaaende Bemærkninger paa visse Punkter ville friste til Modsigelse — det er tildels ogsaa mit Formaal, og Berettigelsen til deres Fremkomst maa søges deri — men Medhjælperstanden vil sikkert erkende, at Lukkesagen som alle andre Sager har mere end én Side".

Jeg tør vel derfor gaa ud fra, at De vil erkende, at ogsaa Sagen angaaende Kontormedhjælperens Ekstraarbejde har mere end én Side. — At det ikke alene er i det enkelte Individs, men ogsaa i Standens, Kommunens og Statens Interesse, at det bedste i et Menneske, dets Livsnerve, — Energien — vækkes, plejes, udvikles og — beskattes (det sidste besørges prompte) vil De sikkert ogsaa erkende. — Ethvert Forsøg paa at hæmme Udviklingen af Individets Selvopholdelsesdrift ved udefra at lægge Baand paa eller kneble Energien f. Ex. gennem kontrollerende Bestemmelser for det frivillige Ekstraarbejde, uanset paa hvilket Omraade dette finder Sted, vil være meget farligt og maaske ensbetydende med sjæleligt og aandeligt at lamme det paagældende Individ. — Man har jo gentagne Gange fra Principalside protesteret mod Medhjælperens Krav om større Frihed, men endnu har dog ingen offentligt kritiseret hans Lyst eller Trang til forøget Arbejde; tvertimod bliver man i vor Tid daglig mindet om, at „Arbejdet adler". — I Tilslutning til det allerede anførte skal jeg tilføje en Udtalelse af Indenrigsministeren ved Folketingets 1. Behandling af Lukkeloven, ved hvilken Lejlighed Ministeren udtalte: . . . „i Almindelighed at forbyde Folk at skaffe sig Arbejde ud over en bestemt Tid, synes jeg er farligt og vanskeligt. Det er rigtigt, at Loven er givet af Hensyn til Personalet, man har i al Almindelighed sagt, at Butikker og Lagere skal være lukkede til bestemt Tid; men jeg synes ikke, vi kan komme ind paa at give Regler for det Tilfælde, at de paagældende vil arbejde enten for sig selv eller for andre efter Lukketid'"

Medhjælperen vil af „Principalens" Kritik af Ekstraarbejdet faa det — i nærværende Tilfælde sikkert fejlagtige — Indtryk, at denne kun af egoistiske Grunde og ikke af virkelig Interesse for Medhjælperens Rekreation ønsker ham forbudt alt lønnet Ekstraarbejde; thi derved muliggøres en inderligere Udnyttelse af hans (hendes) ofte slet betalte Arbejdskraft; det glæder mig derfor, at mit personlige Indtryk af Dem i saa Henseende siger det modsatte. — Megen saakaldt „Rekreation", som f. Ex. Varietébesøg, Baller o. l. virker sikkert langt mere deprimerende paa sin Mand — ogsaa Dagen derpaa — end et i Ro udført Haandens eller Aandens Arbejde; og det er saaledes ikke al Rekreation, der kan anbefales som frembringende det „klarhovede" Arbejde. — Det gør mig ondt, at De vil fratage „de bedst stillede" Medhjælpere alt „lønnet eller dog indtægtgivende Ekstraarbejde" samtidig med at De véd Dem i Besiddelse af „den største Sympati med de slettest stilledes Krav"; thi ved at fratage de Førstnævnte det, der mulig gør dem til „de bedst stillede" vil De kun opnaa at forøge Antallet af de Sidstnævnte, hvoraf Følgen vil være, at De vil faa Brug for endnu mere Sympati til Fordeling blandt de saaledes forøgede „slettest stillede". — Derimod savner jeg aldeles Deres Sympati for de Tusinder af Handels- og Kontormedhjælpere Landet over, som tvungne af særlige Forhold og Omstændigheder dagligt maa udføre et stort og ulønnet Ekstraarbejde!!

De er sikkert enig med Undertegnede deri, at der i ethvert Samfund findes Masser af Arbejde, der kun kan udføres som „Fritidsarbejde" og hvorledes mon Omgivelserne vilde have set ud, dersom f. Ex. det umaadeligt store som ulønnet „Fritidsarbejde" udførte Organisations- og Velgørenhedsarbejde ikke var bleven udført; men hvorfor da søge begrænset netop det frivillige Ekstraarbejde — om dette er lønnet eller ulønnet er i nærværende Forbindelse uden Betydning —, da dette næppe anstrænger sin Mand i den Grad, som Tilfældet kan være med det tvungne og ulønnede Ekstraarbejde, som Medhjælperne hidtil forgæves har kæmpet for at faa afskaffet. —

Deres Bemærkning „og især de bedst stillede, benytter Fritiden til lønnet eller dog indtægtsgivende Ekstraarbejde „har bevirket, at man ikke kan frigøre sig for den Tanke, at det kun er Medhjælperens ind i „Principalens" (i dette Tilfælde Herredsfuldmægtigens) Ekstraarbejde gribende Fritidsarbejde, der er saa „forkasteligt", idet „Principalen" sikkert ikke vil have noget at indvende imod, at „de bedst stillede" Kontormedhjælpere udfylder deres Fritid med et ikke med hans Virksomhed konkurrerende Arbejde, f. Ex. Gadefejning o l. — Men heroverfor vilde da formentlig de paagældende Hvervs Udøvere fare i Blækhuset for at protestere og — saa var Medhjælperen jo ligevidt. —

Som Kontormedhjælper paa 24de Aar og som aktiv Deltager paa 14de Aar i Arbejdet for Standens Organisation har jeg ikke kunnet undgaa at høste en Del Erfaring ogsaa paa det af Dem fremdragne Omraade, og paa Grundlag heraf tør jeg forsikre Dem, at det roligt kan overlades Medhjælperen — ligesaavel som Principalen — selv at „sætte" og „gennemføre" den ønskelige Begrænsning m. H. t. Overtagelse af Ekstraarbejde. — Medhjælperens Fritid kunde jo ogsaa højst uegentlig benævnes med dette Navn, saafremt Principalen skulde kunne tage Bestemmelse om, paa hvilken Maade den maatte anvendes, og navnlig, maatte saadant forbyde sig selv alene af Hensyn til den assistancesøgende Tre-

diemand, der ikke kan lade sig foreskrive Regler for hos hvem af de to — Medhjælperen eller Principalen — han maa søge sin Hjælp. —

Skulde Ekstraarbejde bevirke, at en mindre samvittighedsfuld Medhjælper bevisligt forsømte eller endog kun forsinkede det ham i den daglige Gerning paahvilende Arbejde, da var Sagen sikkert let og hurtigt klaret — ved en Opsigelse fra Principalens Side, hvilket kun vilde ramme den Skyldige, — Medhjælperen selv.

Ulige værre vilde Sagen stille sig om Principalen (ogsaa i nærværende Tilfælde Herredsfuldmægtigen) ved Pasningen af sit „forkastelige" „indtægtsgivende Ekstraarbejde" skulde forsømme eller forsinke det ham i sin Egenskab af Retsskriverens Fuldmægtig paahvilende Arbejde, thi Følgen af slig Forsømmelse eller Forsinkelse vilde desværre ikke ramme den skyldige Herredsfuldmægtig, men derimod i hvert enkelt Tilfælde adskillige i en hurtig Ekspedition interesserede Personer. —

Med al Ære og Respekt for den saavel paa Fleskum Herreds Kontor som paa den herværende Amtstue, trods de begge Steder indskrænkede Pladsforhold, herskende Orden og almindelige Ekspedithed er der endnu i vore Dage — hvor Tid er Penge — ved adskillige Retsskriverkontorer og Amtstuer meget tilbage at ønske i Retning af større Fart over Ekspeditionerne.

Mon Herredskontoristens eventuelle Ekstraarbejde er mere „forkasteligt" af Hensyn til Kontorets Forretninger end de Bierhverv, som ifølge det paagældende i Landstinget nu vedtagne Lovforslag indehaves af 57 % af Statens Embedsmænd, af hvilke sikkert en stor Procentdel er Retsskrivere. —

I interesserede Kredse — navnlig blandt Bybefolkningen — bliver ofte fremsat en som Rygte fortalt opstaaet Paastand gaaende ud paa, at adskillige Herredsfuldmægtige rundt om paa Landets Retsskriverkontorer til de respektive Herredsfogder betaler aarlig i tusindvis af Kroner for Fuldmægtigstillingen; om hvorvidt slige skandaløse Forhold eksisterer til Skade for de paagældende Jurisdiktioners Beboere vil de paa saadanne Kontorer beskæftigede Medhjælpere — organiserede eller uorganiserede — sikkert kunne give interessante Oplysninger, og det tør forventes, at saadanne herefter ville fremkomme offentligt.

Det er imidlertid en Kendsgerning, at man aldrig ser de paagældende Herredsfuldmægtige søge Embede, formentlig fordi de derved vilde hensættes i en dødelig Angst for at faa det Ansøgte, idet dette vilde betyde et stort Indtægtstab for Vedkommende.

Jeg mindes forøvrigt at have set dette mærkelige Forhold omtalt i „Aalborg Stiftstidende" allerede for flere Aar siden. —

Sluttelig skal jeg udtale Ønsket om, at mine Kolleger blandt Medhjælperne — organiserede eller uorganiserede saavel i Butik som paa Kontor — offentligt ville fremkomme med eller tilstille mig til diskret Anvendelse deres Erfaringer paa det ovenfor ommeldte og beslægtede Omraader. —

Thi den organiserede Medhjælper maa altid efterleve Ordet:
Gør din Pligt og kræv din Ret!

Syvlukningen i Frederikssund.

AFDELINGEN i Frederikssund indsendte den 20. April til Handelsforeningen et Andragende „med Anmodning om at søge gennemført en tidligere Lukning af Butiker, Lagre og Kontorer de 5 første Dage i Ugen i de kommende Sommermaaneder, i Lighed med hvad der i de sidste 4 Aar har været gennemført af samtlige Manufaktur- og Herreekviperingshandlende her i Byen, og hvad der ogsaa er gennemført af de Handlende i Byerne rundt om i Landet. Som Motiv for dette vort Andragende kan anføres forskellige Grunde, men Hovedgrunden er, at Størsteparten af Handels- og Kontormedhjælperne er udelukket fra midt paa Dagen at nyde godt af Sommerens velgørende Indflydelse. Saafremt der derfor kunde lukkes en Time tidligere end for Tiden, er der altid noget vundet derved, og Medhjælperen kan i et Par tidligere Aftentimer drage Nytte deraf ved god og sund Idræt af forskellig Slags. Det er vort Haab, at den ærede Handelsforening vil tage vort Andragende under velvillig Overvejelse og gennemføre den tidligere Lukning."

Den 23. April behandledes Andragendet paa Generalforsamlingen og fik i Følge de herværende Avisers Referat følgende Skæbne:

Formanden, Grosserer P. Holten-Lange, oplæste Andragendet og fandt, at det var umuligt at imødekomme dette Ønske, da han af lang Erfaring vidste, at der netop var meget at bestille i de sidste Timer af Dagen, og i hans Forretning var det umuligt at lukke Kl. 7 (Branche: Korn, Foderstof, Kul o. s. v.).

Manufakturhandler Skovgaard-Nielsen oplyste, at i hans Branche var der Enighed om at lukke Kl. 7, forsaavidt Herreekviperingshandlerne atter i Aar gik med dertil; men man vilde ogsaa gerne have Støtte fra Kolonialhandlernes Side. Kunde man ikke faa Brugsforeningerne til at gaa med at lukke? Formanden: De kan være overbevist om, at Brugsforeningerne ikke gaar med hertil. — Købmand Chr. Christiansen (Kolonial, Korn og Foderstoffer) omtalte, at der var travlest i Forretningerne indtil Kl. 10 Form. og mellem 5—8 Eftm. Han var en bestemt Modstander af den tvungne Lukning Kl. 7; hans Medhjælpere skiftedes dog til at gaa Kl. 7 i de 5 Dage i Ugen; det var lettere at gennemføre en 7-Lukning om Vinteren end om Sommeren. — Skovgaard Nielsen var enig heri, men Medhjælperne havde mest Glæde deraf om Sommeren.

Købmand Axel B. Lange (Kolonial, Korn og Foderstoffer) kunde paa nærværende Tidspunkt ikke gaa med; omtalte Konkurrencen fra Brugsforeningernes Side, og nærede ingen Tvivl om, at det skadede Manufakturhandlerne at de lukkede saa tidligt. Handels- og Kontormedhjælperforeningerne havde meget lidt Forstaaelse af dette Spørgsmaal, hvilket tydeligt fremgik af deres Andragende til Lovgivningsmagten. Landboerne benytter i meget stor Udstrækning Tiden henimod Aften til at komme til Byen. L. indsaa, at det bar henimod en tidligere Lukning, men Arbejdet herfor var begyndt for hurtigt efter Lovens Vedtagelse. Taleren haabede, at den første 7-Lukningslov kun kom til at omfatte Vinteren, og hævdede sluttelig, at alle der kan huske tilbage, vil sande, at hver Gang Lukketiden er forkortet, har det givet Tab; jo kortere Arbejdstid, desto mindre Omsætning.

Det vedtoges til Slut at svare, at man ikke for Tiden kan gaa med til at lukke Forretningerne Kl. 7. *E Nicolaysen.*

Conto pro diversi.

NY AGITATIONS-BROCHURE.

I de nærmeste Dage udsender Centralorganisationen i et Oplag af 10.000 Eksemplarer en ny Agitationsbrochure under Titlen „Hvad vi vil"!

Den i Foraaret 1911 udsendte Brochure „En Appel", der blev trykt i 20.000 Ekspl., har gjort god Fyldest under vor Agitation og er forlængst udsolgt. Forfatteren, „D. H. K. M. T."s Redaktør, har derfor ifølge Hovedbestyrelsens Beslutning udarbejdet det nye Agitationsskrift, der fremtræder omarbejdet, mere kortfattet og oversigtligere og derfor lettere læst end Originalen. Ogsaa i Henseende til Udstyrelsen adskiller Brochuren sig fordelagtigt fra Første-Oplaget.

Dette nye Trykskrift bør finde virksom og omsigtsfuld Anvendelse i Agitationens Tjeneste; det vil — med Henblik paa de henved 2000 nye Medlemmer, der i de to sidste Aar er indrullerede i vor Organisation — senere fremkomme i Feuilleton-Form i vor Tidende.

„MEDHJÆLPERSANGE" I NYT OPLAG.

Ogsaa af vor Sangbog har det første Oplag længe været udsolgt. Kravet til denne meget udbredte Samling af organisatoriske, nationale og ildnende Melodier blev de sidste Maaneder saa højlydt, at et nyt omarbejdet Oplag i den bekendte stilfulde Udstyrelse og med solid Heftning nu er udsendt. Prisen er uforandret.

„Appellen".

HOVEDBESTYRELSENS Bevilling af Tilskud til Agitation blandt de kjøbenhavnske Medhjælpere har som bekendt givet Anledning til megen Diskussion i „D. H. K. M. T.", og paa sidste Kongres var navnlig de Delegerede fra Aarhus „svært paa Tærne" i den Anledning. At Tilskud til Agitation i Kjøbenhavn er nødvendigt, er der næppe Tvivl om, men jeg tror, at de kjøbenhavnske Afdelinger kunde vise Sparsommelighed i en anden Retning. — Jeg tænker her paa et Papir, som jeg rent tilfældig saa forleden Dag for første Gang, og som ved nærmere Eftersyn viste sig at være „Appellen", Meddelelser for Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn, — en ren Parodi paa et Med-

lemsblad, men flot udstyret og af Format som et almindelig Ark Skrivepapir, og indeholdende et Stof, som Medarbejderne langt hellere skulde anbringe paa en mere beskeden, men sikkert langt mere læst Plads i vort fortræffelige „D. H. K. M. T.", saa ogsaa vi Provins-Medlemmer kunde nyde godt deraf; men maaske Medarbejdernes Beskaffenhed forbyder dem at skrive for en større Læsekreds? Udgivelsen af et Blad specielt for de kjøbenhavnske Medlemmer, er maaske blot et Udslag af disses Selvstændighedstrang, idet den Nytte et saadant Blad gør vist neppe er synlig for det blotte Øje; til Agitationsbrug er det i ethvert Tilfælde absolut ubrugeligt, og det er jo en Kendsgerning, at ikke alle Medlemmer læser „D. H. K. M. T." med den Interesse som de burde, og naar „D. H. K. M. T." ikke fuldt ud kan aftvinge Interessen, maa man bare ikke tro at „Appellen" kan gøre det. „D. H. K. M. T." er i saa god Stand, og bliver saa godt redigeret, at man ikke let finder noget Sidestykke i den danske faglige Presse, saa jeg synes egentlig at det let faar Udseende af en Demonstration at ofre Tid, Kræfter og Penge paa den Slags Haabløsheder som „Appellen". Redaktør Vilh. Hansen aabner jo altid meget beredvilligt „D. H. K. M. T."s Spalter for alle gode Indlæg og Redaktøren maa tilmed klage over Mangel paa brugbare Medarbejdere. Det ser ret mærkeligt ud, at de kjøbenhavnske Afdelinger jævnlig maa anmode Hovedbestyrelsen om Tilskud til Agitation og samtidig kan tillade sig den Luksus, at være Udgiver af et aldeles unødvendigt Blad — hvad det er, selv om det er maskeret som „Meddelelser for de kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælperforeninger". — De Penge, Udgivelsen af „Appellen" koster, kunde sikkert anvendes paa bedre Vis, og — „last but not least" — de kjøbenhavnske Afdelinger kunde saa sikkert nøjes med mindre Agitationstilskud, hvad der vel nok vilde berolige Gemytterne og vække fornyet Haab i Provinsafdelingerne — ikke mindst Aarhus-Afdelingen. *Joel.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Onsdag den 23. April var det 2-Aars-Dagen for Afdelingens Stiftelse. Den sædvanlige Mødeaften fik i den Anledning et festligt Præg, idet der paa Hotel „Rønne" var arrangeret et smukt Kaffebord, ved hvilket Formanden motiverede og udbragte en Skaal baade for Afdelingen her og for Centralorganisationen. Sammenkomsten sluttedes med et Par Timers Dans.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 29. April. Hovedpunktet paa Dagsordenen var Valget af en ny Formand, idet Herr E. V. Nybroe forlader Bornholm. Der var kun mødt 1/4 af Medlemmerne, og Herr Hasager Boss valgtes enstemmig. Den nye Formand takkede for Valget og gav Løfte om at arbejde af bedste Evne for Foreningen. Den afgaaede Formand takkede Bestyrelsen for godt Samarbejde og udtalte de bedste Ønsker for Afdelingen i Fremtiden.

Afdelingen har gennem Handelsforeningen frembragt Ønsket om en Afstemning, foretagen blandt de Handlende, angaaende disses Stilling til en event. 7-Lukning i Maanederne Juni, Juli og August. Ønsket blev efterkommet, men Afstemningen gav det Resultat, at 25 stemte imod, medens kun 15 for og tre blanke. Dermed maa 7-Lukningen altsaa opgives for denne Gang. *A. K.*

Fredericia. Onsdag den 23. April afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa „Klubben" — Til Formand valgtes Emil Nummesen, Kasserer Frk. Honoré, Næstformand Edv. Iversen, Sekretær Vilh. Lennartz og Jens E. Johansen som Bestyrelsesmedlem. Desuden valgtes Oskar Jørgensen som Suppleant og Carl Holm som Revisor. Generalforsamlingen sluttede med et nifoldigt Leve for Foreningen.

Efter Mødet samledes Medlemmerne ved et fælles Kaffebord. *Vilh. L.*

Hobro. Tirsdag den 6. Maj holdtes festlig Sammenkomst med Damer i „Borgerforeningen", med Herr N. C. Nielsen, Kolding, som Oplæser. Herr N. fortalte adskillige morsomme Historier, der lønnedes med livlig Applaus. Ved Kaffebordet udtalte Formanden, M. Lorensen, Foreningens Tak til Herr N. C. Nielsen, fordi han saa elskværdig havde stillet sig til Disposition.

Formanden omtalte dernæst Sommerstævne-Spørgsmaalet, hvoraf fremgik, at der var ingen Udsigt til at faa arrangeret Stævne her og meddelte, at der var Indbydelse fra Aalborg til Deltagelse i Stævne. Ved Afstemning viste der sig dog ingen Stemning for at deltage i Aalborg-Stævnet. Derimod var der udelt Stemning for at arrangere Udflugter, og det vedtoges at foranstalte saadanne til Mariager og Ræbild Bakker. Udvalg, bestaaende af M. Sørensen, P. E. Larsen og Frk. Taarup, nedsattes til at arrangere disse Udflugter. Første Udflugt bliver den 8. Juni til Mariager. *V. Haarbo.*

Nykjøbing F. Søndag den 20. April lod Foreningen afholde Foredrag med Herr Aage Alsøe, Kjøbenhavn, som Taler. Herr A. holdt et klart og velfunderet Foredrag om „Handelsmedhjælperen Før og Nu". Mødet var godt besøgt og Medlemmerne lønnede Taleren med stærkt Bifald. Efter Foredraget tilbragte man et Par Timer sammen med Sang og Musik.

Onsdag den 23. April sluttede Foreningen de ugentlige Mødeaftener med Afholdelse af et Foredrag af Herr Overlærer Bang. Herr B. holdt et udmærket og for os Medhjælpere meget interessant og livligt Foredrag om „Maal og Vægt gennem Tiderne". Taleren lønnedes med meget stærkt Bifald. Formanden takkede paa Foreningens Vegne Foredragsholderen, og bad denne ved Lejlighed igen at holde Foredrag for os, hvilket Herr Overlærer Bang lovede.

Aftenen sluttede i kollegialt Samvær ved et fælles Kaffebord.

Medlemmerne bedes erindre, at Medlemsmøde afholdes Onsdag den 21. Maj i Foreningens Lokaler paa „Centralhotellet". *N. Jensen.*

Næstved. Paa Mødeaftenen Torsdag den 10. April talte Herr Redaktør Vejlø, „Næstved Avis", over Emnet: „Den farende Svend". Det var Herr V.s egne Oplevelser i Udlandet, han skildrede, og Foredraget fulgtes med megen Interesse af den talrige Forsamling, der kvitterede for det udmærkede Foredrag med stærkt Bifald.

Tirsdag den 15. April havde Herr Redaktør Tybjerg lovet at tale, men blev forhindret, hvorfor Formanden, Herr K. Olsen, underholdt de Tilstedeværende en Timestid med at oplæse en Biografi af Tietgen.

Torsdag den 24. April havde vi Fornøjelsen at se Herr Redaktør Tybjerg, „Sydsjællands Venstreblad", som talte om „Bevægelser og Træk fra Samfundslivet gennem Tiderne", et aldeles udmærket Foredrag, der fulgtes med stor Interesse af den desværre alt for lille Forsamling.

Naar Foreningen sikrer sig saa gode Foredragsholdere, bør Medlemmerne møde talrigt op, og ikke glimre ved deres Fraværelse, som det har været Tilfældet de to sidstnævnte Aftener. Thi dette udviser kun Ligegyldighed og manglende Interesse. Det maa netop være enhver Medhjælpers Pligt at møde til Foredrags- og Mødeaftenerne. *E. J.*

Randers. Den 24. April indledede Herr Lokomotivfyrbøder Poulsen en Diskussion om „Radikal Politik". Mødet havde stor Tilslutning.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 2. Maj i Anledning af Formanden, Herr P. Leths Afrejse fra Byen. Det lykkedes ved lang Venten og enkelte Medlemmers personlige Anstrengelser at faa Generalforsamlingen gjort beslutningsdygtig. Det er jo glædeligt, at Foreningens Medlemsantal stiger, men Deltagelse i Foreningens Møder burde dog stige mindst i samme Forhold.

Herr Fr. Dich valgtes til Dirigent. Til Bestyrelse valgtes d'Herrer Kjeld Kjeldsen og F. V. Jenssen; Herr S. Hansen og Herr Chr. Skjødt valgtes henholdsvis som 1. og 2. Suppleant. Derefter valgtes Herr P. Jensen til Formand efter Forslag fra Bestyrelsen.

Afdelingen har altsaa atter skiftet Formand, og da den i sine foregaaende Formænd alle har haft en udmærket Ledelse, trods disses korte Virkeperioder, haaber vi derfor ogsaa at Lykken stadig vil tilsmile os og lade den nye Formand udfylde sin Plads saa godt som sine Forgængere, — noget sikkert Ingen her tvivler om. — Herr P. Jensen er en utrættelig Agitator for vor Stand og afholdt saavel af Foreningens Medlemmer, der for enkeltes Vedkommende har arbejdet sammen med Herr P. Jensen i Bestyrelsen de sidste 2 Aar. Vi bringer herved Foreningens afgaaede Formand, Herr Aage S. Leth, en Tak for det Arbejde og den Interesse, hvormed han har virket for Foreningen i den Tid, vi har haft den Glæde at have ham i vor Afdeling. Herr L. er af dem, der har Kendskab til en Organisations Ledelse og er godt inde i Forretningsgangen. Det er et Tab for Afdelingen at miste ham, men vi maa jo glæde os over, at Herr L., hvor han end kommer hen, vil virke for vor Organisations Fremme.

Paa Generalforsamlingen valgtes endvidere som Medlemmer af Agitationsudvalget: Branth, Rasmussen, Dich og Kjeldsen, ligesom det vedtoges at udvide Agitationsudvalgets Medlemsantal fra 5 til 7 Medlemmer.

Under „Eventuelt" drøftedes forskellige Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen hævedes med Hurraraab for den afgaaede og den nye Formand. *M.*

Rødby. Mandag den 28. April afholdtes Generalforsamling i den nystiftede Afdeling.

Formanden for det nedsatte Udvalg oplæste Lovene, som enstemmigt vedtoges.

Derefter foretoges Valg af Formand, hvortil L. P. Hansen valgtes. Den øvrige Bestyrelse sammensattes af følgende: V. Stryhn, G. Toxværd, O. Nøglebæk og N. Hein. Som Suppleanter valgtes: S. Poulsen og G. Christiansen, og til Revisorer: Emil C. Hansen og O. Darre. — Derefter nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af: V. Stryhn, E. Kragh og O. Nøglebæk. — Formanden hævede dernæst Generalforsamlingen med et kraftigt Leve for Centralorganisationen og den lokale Afdeling.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: V. Stryhn, Næstformand; G. Toxværd, Kasserer; O. Nøglebæk, Sekretær og N. Hein. *O. Nøglebæk.*

Storehedinge. Efter at den herværende Afdeling i det sidste Par Aar har ligget i Dvale, er der nu, dels ved Overflytning af nogle interesserede Medlemmer, dels ved atter at paabegynde Agitationen, skabt nyt Liv i Arbejdet og Interessen for Afdelingens Fremgang.

Som et Udslag heraf, afholdtes der Tirsdag den 6. ds. Generalforsamling paa Hotel „Phønix", hvor forskellige Spørgsmaal, bl. a. Agitationen, drøftedes, og en ny Bestyrelse valgtes med Herr Manufakturmedhjælper Karl H. Knudsen som Formand og Kontorist Holger Hansen som Kasserer.

Alle Medlemmerne var enige om i den kommende Tid at sætte al Kraft ind paa at forøge Afdelingens Medlemsantal betydeligt. *A. P.*

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 25. April paa Hotel „Royal". Til Dirigent valgtes Lagerforvalter Johs. Jensen. Formanden, Forretningsfører Chr. Jørgensen, bød den talrige Forsamling Velkommen, og afgav Beretning om Virksomheden i forløbne Halvaar. Beretningen, der enstemmigt godkendtes, viste, at Afdelingen siden Efteraaret var blomstret op til at tælle omtrent alle Byens Medhjælpere! Formanden tillagde C. O.s Forretningsfører, Jens Johansen, en Del af Æren herfor, idet Herr J.s Møde i November havde virket som Drivfjeder for Vinterens Arbejde. Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, der godkendtes. Til Bestyrelsesmedlemmer, i Stedet for Manufakturmedhjælper Knud Møller, der er „i Trøjen", og Bogholder Th. Christensen, der forlader Byen 1. Maj, valgtes: Bogholder N. C. Kilsgaard (Sekretær) og Lagerforvalter Johs

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Aage Alsøe, Kroghsgade 3, 3.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, Houmann-Andersen, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Christiansgade 62	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1	Carl Jensen,	Vesteralle 23.
Assens	Johs. Hansen	De for. Jernstøberier	Johs. Hansen	De foren. Jernstøberier.
Bornholm	Hassager-Boss	Ch. O. Kofoed, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93.
Esbjerg	A. Andersen	Kirkegade 3	J. Christiansen	Kongensgade 68.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Jens P. Jensen	Søndergade 55	Carl Jensen	Søndergade 55.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	N. M. Nielsen	I. T. Jørgensen	Georg Christiansen	P. I. Culmse.
Grenaa	Johs. Petersen	Frk. Kjærs Pensionat	H. Knudsen	Chr. Vogel
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	P. Christensen	
Helsingør	Ejner Olsen	Stengade 50	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	Svend Ørvad	Helsingørsgade 125	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	A. Nielsen	Andelsslagteriet.
Hobro	Marius Sørensen	Adelgade 45	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	J. Poulsen	Kristoffer Madsen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	A. Chr. Møller	Dyrehavegaardsvej 2.
København	Aage Alsøe	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Aage Alsøe	Træffes paa Kontoret daglig 12—2. Torsdag tillige 7—9 Aften.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	Rs. Lund-Poulsen	Alfred Koch	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Engelbert Petersen	Rich. Christensen	Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Behrendsvej.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. Chr. Thykiær	H. Staun	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	H. P. Tofte	Bogh. Kristoffersen	Laurids Bruun	N. Marcussen.
Nykøbing M.	E. Øhlenschlæger	Peter Thykier	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Nysted	A. G. Storm	S. Wichmann	A. G. Storm	S. Wichmann.
Næstved	Knud Olsen	Eng. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2.	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	L. Larsen	Hans Olsen	L. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	A. Elvig	Viborgvej 2.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	Viggo Jacobsen	Konsul J. P. Laursen.
Rødby	L. P. Hansen	A. G. Larsen	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	H. J. Bødtker	Søndergade	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	A. Petersen	P. Olsen, Tranebjerg	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. M. Fenger	Bach & Høyrup.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Sigvard Hansen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Skjern og Omegn	B. Myrthue	Skjern	B. Myrthue	Skjern.
Slagelse	Rs. Nielsen	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	J. M. Jensen	V. Klitgaard	A. Sander	Alfred Hee.
Storehedinge	Karl H. Knudsen	Crome & Goldschmidt	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Stubbekøbing	Rich. Iversen	A/S. A. C. Rasmussen	Rich. Iverseen	A/S. A. C. Rasmussen.
Svendborg	John. Sinram	Søholmsvej 15, 1	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Chr. Jørgensen	Odense Ægforr. Filial	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	Harald Mortensen	Jul. Lange	E. Qvie	C. H. Tange.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Skyttehusgade 18, 1	Arne Nielsen	Volmersgade 6, 1.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Trekroner.

Jensen (Næstformand). Bestyrelsen bestaar desforuden af Chr. Jørgensen (Formand), H. Chr. Ottesen (Kasserer) og N. Kjær Larsen. Til Suppleant valgtes: Bogholder Aa. Neergaard.

Da der, under en saare livlig Debat (indledet af Formanden) om „Lukkelovens" Overholdelse, fra flere Sider blev fremhævet, at Loven i stor Udstrækning blev overtraadt saavel i By- som Landforretningerne, enedes Generalforsamlingen om at indsende en Besværing herover til Politimesteren.

Det vedtoges i Sommerens Løb at arrangere en Sommerudflugt for Afdelingens Medlemmer med Damer. Til at ordne det fornødne valgtes d'Herrer Aa. Neergaard, C. W. Schultz og H. Chr. Ottesen.

Inden Generalforsamlingen sluttede, udtalte Kassereren en Tak til Agitationsudvalget for det store Arbejde, Udvalgets Medlemmer — d'Herrer Aa. Neergaard, Kilsgaard, Johs. Jensen og Knud Møller — havde udført. Taleren drog en Sammenligning mellem Afdelingerne i Thisted og Nykjøbing M., og haabede, at det maatte lykkes vor Nabo-Afdeling i nærmeste Fremtid at sikre sig et lignende Agitationsudvalg af unge, arbejdssomme Medhjælpere; saa at Nykjøbing-Afdelingen atter maatte vaagne op, faa „Vind i Sejlene" og blive i Stand til at gøre et ærligt Arbejde i Kampen for Forbedringen af vore Kaar! Efter et Leve (velfortjent) for Udvalget, udbragte Aa. Neergaard — i lyriske Vendinger — et Leve for de „Bortdragende", hvorpaa Formanden sluttede den vellykkede Generalforsamling med en Tak til de Mødte og et Hurra for C. O.

Hermed ophører de ugentlige Møder; men lad os nu ikke slaa os til Ro med de vundne „Laurbær"; der er endnu mange Medhjælpere i Thisted, som ikke er „rigtig med Tiden" — en Del af vore Medlemmer rejser ogsaa bort — derfor vil en fortsat Agitation Sommeren igennem være absolut nødvendig! Mine Herrer! — Agiter! *Per.*

Viborg. Onsdag den 26. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Herr Anton Nielsen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning. Medlemsantallet, der ved Foreningens Stiftelse November 1912, var 18, er i Vinterens Løb steget til 32. Medlemsmøde er afholdt hveranden Torsdag. I December rettede Bestyrelsen en Henstilling til Handelsforeningen om Lukning af Butikkerne Kl. 6 mellem Jul og Nytaar; men dette blev dog ikke gennemført. Kort efter Foreningens Stiftelse udspandt der sig i de stedlige Blade en livlig Polemik, idet en udenforstaaende Kontormedhjælper rettede en Del Angreb paa Organisationen. Formanden bragte imidlertid Angriberen til Tavshed ved en Del gode og vel tilrettelagte Indlæg i Bladene.

I Anledning af Lukkelovens Revision afholdtes offentligt Agitationsmøde den 26. Januar med Herr N. C. Nielsen som Taler.

Den 9. Marts afholdt Foreningen en lille festlig Sammenkomst med Svingom. En Del udenforstaaende Handels- og Kontormedhjælpere var indbudte.

Efter at Beretningen enstemmig var godkendt, valgtes 3 Bestyrelsesmedlemmer, idet Ejner Larsen, T. C. Gjedde og Holger Riegels var udtraadt paa Grund af Bortrejse. Valgte blev: I. C. Jakobsen, Henry Sejersen og Otto Stridsland. Suppleanter blev: Carl Mogensen og V. E. Christensen. Revisorer: Kontormedhjælper S. P. Vestergaard og H. Viskum Petersen. — Efter en Del Forhandling henvistes Syvlukning-Spørgsmaalet til Bestyrelsen. Forslag om Afholdelse af en Sommerudflugt, hvilket ligeledes henvistes til Bestyrelsen. Generalforsamlingen sluttede med et kraftigt Leve for Afdelingen og C. O.

Bestyrelsesmøde afholdtes 2. April. Bestyrelsen konstituerede sig som følger:

Herr Krohn-Jensen, Formand; Herr I. C. Jakobsen, Næstformand; Herr Anton Nielsen, Kasserer og Otto Stridsland, Sekretær.

Til Behandling var Syvlukning i Sommermaanederne. Der blev affattet en Skrivelse til Handelsforeningen med Forespørgsel om, hvorledes den stillede sig til denne Sag.

Bestyrelsen besluttede ved et Møde den 7. Maj at iværksætte en kraftig Agitation blandt Byens udenforstaaende Handels- og Kontormedhjælpere. — Festlig Sammenkomst afholdes Søndag d. 18. ds. med Oplæsning og Dans. Byens uorganiserede Kolleger bliver indbudte. Medlemsmøde afholdes Onsdag den 7. ds.; Herr Anton Nielsen vil indlede en Diskussion om: Organisationens Stilling til Politik.

Medlemsmøderne har i den sidste Tid været ret godt besøgte, der har almindeligvis været lidt ekstraordinært paa Programmet, Oplæsning o. lign. *O. S.*

Afleveret til Posten den 15. Maj.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse. Prøv og døm!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud. Prøv og døm!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.

Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en nøjsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele tager nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør mod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen, Horsens.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre
Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn
KONG SALOMONS THE
Luxuskvalitet.
OSCAR E. LEVIN
KJØBENHAVN

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1913. 13de Aargang.

POLITISK — UPOLITISK!

FRA første Færd var det en yndet Sport for vore Modstandere at kaste et politisk Skær over Centralorganisationen, idet man naturligvis altid var fuldkommen blank for virkelig saglige Vaaben, medens Paastanden om, at vi arbejdede i et nærmere betegnet politisk Partis Sold, dels kunde hittes selv af den mindst begavede Modstander, dels var i Stand til, navnlig i de første Aar, at øve en vis Virkning overfor de mange vaklende Standsfæller, som ikke ræsonnerede tilstrækkelig klart, og bundet af gamle Fordomme frygtede det paagældende Parti som Fanden det hellige Kors. —

Og selv om denne „Bussemand" i vore Dage vel ikke lader sig bruge med saa stor Virkning som før, og til Trods for, at alle, der beskæftiger sig blot en Smule med vor Bevægelse, véd, at denne er ganske upolitisk, saa trives de overleverede Fordomme dog endnu paa visse Pladser, og der spekuleres fra mindre fine Modstanderes Side i denne Uvidenhed, for at skade Centralorganisationens Fremmarch, hvilket desværre er delvis lykkedes i enkelte Byer, hvor navnlig „Det unge Højre", dels som Forening, dels ved dets enkelte Medlemmer har søgt at spænde Ben for den faglige Organisationsbevægelse indenfor vort Fag. Det siger sig selv, at det kun er lykkedes i en kort Periode; thi en Bevægelse som vor, der har sin Rod i selve Tidens Udvikling, lader sig overhovedet ikke standse, men da korte Stagnationsperioder selvsagt er skadelige, og enhver Modstand mod en sund Tanke bør slaas ned, er det mig en Glæde at meddele efterfølgende Fakta vedrørende dette Spørgsmaal.

Foranlediget af divergerende Anskuelser hos flere Medlemmer af Frederikshavn-Afdelingen, om det kunde forenes samtidig at være Medlem af vor Organisation og af „Det unge Højre", rettede et Par af vore derværende ledende Mænd, der ogsaa er Medlemmer af „D. u. H.", en Forespørgsel desangaaende til sidstnævnte Forenings Bestyrelse, og modtog følgende Svar:

„Det unge Højre"
i Frederikshavn

Frederikshavn, d. 3. April 1913.

D'Herrer Kontorist Carl Jensen og Kommis L. Madsen, her.

I Besvarelse af Deres ærede Skrivelse af 30. f. M. med Forespørgsel om, hvorvidt det kan forenes at være Medlem af saavel „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere" som „Det unge Højre"' skal jeg paa Bestyrelsens Vegne meddele, at denne ikke anser det for unaturligt eller har noget at indvende imod, at Medlemmerne tillige er Medlemmer af „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere", eller andre Fagforeninger, naar disse er upolitiske, hvilket efter Bestyrelsens Mening ialtfald er Tilfældet med „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere".

Da dette Spørgsmaal formentlig har videre Interesse, skal jeg tillade mig at henstille til Dem at udvirke, at dette vort Svar bekendtgøres i størst mulig Udstrækning indenfor „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere" og eventuelt offentliggøres i dennes Medlemsblad.

Bestyrelsen har gerne modtaget Lejligheden til at fremsætte sit Syn paa denne Sag og takker Dem for Fremkomsten af Deres Skrivelse, som viser Deres Interesse for vor Forening.

Med Højagtelse
F. Houmøller,
p. t. Formand.

Hertil skal jeg kun føje, at dette Svar naturligvis ikke kunde blive anderledes, naar Fornuften skulde tages med paa Raad, og vor Virksomhed bedømmes retfærdigt, ligesom selve den faglige Bevægelses Fundament selvsagt ingen som helst organisk Forbindelse har med de partipolitiske Sammenslutninger, og naar dette Svar derfor fremkommer paa denne Plads, er det for derved at bidrage yderligere til, at den Urimelighed det er, at Standsfæller holder sig passive overfor Centralorganisationen, bliver udryddet, saaledes at alle gode Kræfter indenfor vore Fag samles om det, der er Organisationens Maal:

Handels- og Kontormedhjælperstandens økonomiske og aandelige Frigørelse. *Jens Johansen.*

Boghandlermedhjælperne.

EN Sommersøndag for to Aar siden, vil man erindre, afholdtes der et lille Møde i Odense af Landets Boghandlermedhjælpere.

Som Indbyder var B. M. F. repræsenseret ved fire kjøbenhavnske Medhjælpere, og den øvrige Del af den i Kvantitet ret sparsomme Forsamling udgjordes af 5—6 af B. M. F.-Medlemmer, forskrevet i Dagens Anledning fra andre Egne af Landet, men dog ogsaa en enkelt fra selve Odense By. Desuden bestod Forsamlingen af to forhenværende B. M. F.'er, der imidlertid nu havde valgt at sværge til C. O.s Fane og hvem det efter en Del forudgaaende Korrespondance var lykkedes at blive indbudt til at overvære — eventuelt deltage i — Forhandlingerne.

Altsaa var der ved Mødets Begyndelse forsamlet ca. et Dusin Boghandlermedhjælpere, som opmærksomt fulgte de Forhandlinger, der paabegyndtes. At Halvdelen af Dusinet lidt efter lidt forlod Mødet, tilføjes kun her for en Fuldstændigheds Skyld. Om Aarsagen skyldes, at d'Hrr.s Nærværelse krævedes ved det paa Byens Væddeløbsbane stedfindende Hestevæddeløb, eller Mangel paa Interesse for faglige Emner (hvilke forøvrigt her var kedeligt valgte og trægt fremførte), skal jeg lade være usagt. Hovedinteressen ved Mødet kom imidlertid ogsaa — efter B. M. F.s officielle Referat — til at dreje sig om den Disput, der udspandt sig over de af os (fra C. O.) fremførte Paastande.

Resultatet af Mødet er bekendt. En Overvejelse og Undersøgelse ang. det betimelige i B. M. F.s Indmeldelse i C. O. blev lovet, og denne er nu endelig efter to Aars Forløb resulteret i, at B. M. F.'erne hoverende har indtaget det Standpunkt, der selvfølgelig ingenlunde maa overraske os, nemlig vedblivende at køre frem som forhen, følende sig højt hævede over andre Handelens Medhjælpere, unddragende sig os med en Del forskræmte Undskyldninger, der særlig kommer til Orde gennem den genvalgte Formand, Hr. Fr. Ravns Udtalelser.

Af disse Hr. F.s (forhaabentlig for ham maskerede) Udgydelser mod os skal jeg kun kortelig dvæle ved et Par enkelte.

Hr. R. med Følge søger efter, ja synes at kræve Resultater fra C. O.s Arbejdsmark, for at kunne anerkende vort Arbejde, vor Organisations absolute Fortrin, og mener, at de faglige Fremskridt foregaar for langsomt.

Imidlertid bør Hr. R. og Konsorter se nøgternt paa B. M. F. Det synes nemlig ikke som om i hvert Fald denne Forening har Berettigelse til uden Varsomhed at slaa med Sten. Se engang paa Sagen: B. M. F.—C. O.! To lange Aar er hengaaet med at tage Standpunkt til et saa aabenlyst fremlagt Forslag. Man skulde tro, at Sagen havde sorteret under det danske Retsplejesystem. I alle Tilfælde kan vi slaa fast, at det ikke er Sæd og Skik i de Kredse og blandt de Mænd, der **vil** et hurtigt Fremskridt for dem selv og den Stand, hvis Interesser de i Kraft af deres Stilling er sat til at varetage.

For os har denne B. M. F.s Holdning jo endnu kun været Gevinst, og Fremtiden vil forhaabentlig vise, at „den litterære Narrekappe", hvori B. M. F.'erne indhyller sig overfor os, kun er en Slængkappe, der ikke er let at holde Styr paa i Stormvejr. — Og til yderligere Karakteristik kun et Par af de vægtigste Fraser, Hr. R. benytter i Kampen:

„Man behøver ikke at være nogen Regnekunstner for at kunne skønne (?), at havde vi i B. M. F. et Aarskontingent af 18 Kr. fra hvert Medlem, var vi omtrent i Stand til at kunne yde vore 2 pCt. Arbejdsløse en aarlig Pension." — „Et alenlangt Program med gyldne Løfter er kun til at knække Halsen paa, men det vil være mig kært af al Magt at støtte ethvert Forsøg paa at skabe et økonomisk Værn for den danske Boghandels Medhjælpere."

Hertil behøves ingen Bemærkninger, naar man kender til de faktiske Forhold. Enhver vil kunne indse, at en Forening, der atter har valgt Hr. Ravn til Formand, absolut med Berettigelse kan stemples som værende en gammeldags Harmoniforening, der ikke fortjener at opnaa andet end det Frafald af Medlemmer, der allerede er godt begyndt.

Vi har faaet Handsken tilkastet, og Kampen skal blive interessant!

Michael Nielsen.

Fra Folketingsvalget.

VALGDAGEN den 20de Maj, der i flere Henseender tegner til at skulde sætte Skel i dansk Politik, har bragt mange nye Navne frem i Tingmændenes Kreds.

Blandt disse Nyvalg hilser de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere — uden Hensyn til politiske Særstandpunkter — Resultatet i Svendborg Amts 5te Valgkreds med Glæde, ligesom Dr. phil. Edu. Larsens Genvalg i Odense Amts 3die Kreds ogsaa i lige Maade maa betegnes som en Vinding og Støtte for dansk Medhjælperbevægelse.

I den førstnævnte af de to fynske Kredse nyvalgtes den blandt vore Standsfæller over hele Landet velkendte og i bedste Forstand populære Forstander for „Handelshøjskolen for unge Handelsmedhjælpere", Johs. Fog-Petersen, som Det radikale Venstres Kandidat med 1421 Stemmer mod Regeringskandidatens 930 og Højremandens 260 Stemmer.

Johs. Fog-Petersen.

Den nyvalgte Folketingsmand hører ligesom sin samtidig valgte Broder, G. Fog-Petersen, af samme Parti, til Folketingets yngste Medlemmer. „Købmandshvile"s Forstander er imidlertid ikke alene Folkehøjskolens Talsmand og Lærer for unge Handelsmedhjælpere, men hans varme Interesse for den Stand, hvis aandelige Vækkelse blev hans Livsgerning, gjorde ham forlængst til en forstaaende Betragter af vor Centralorganisations Arbejde og Virkemaal. Herr Johs. Fog-Petersen har i Tidens Løb holdt en Række dygtige og oplysende Foredrag i mange af vore Afdelinger, og derved med megen Beredvillighed og Uegennytte støttet vore Bestræbelser for at fremme faglige og aandelige Interesser indenfor Medhjælperforeningerne.

Med det Kendskab, vi har til Højskoleforstanderen fra „Købmandshvile", tør vi i Folketingsmanden for Højrup-Kredsen hilse en ny og varmhjertet Talsmand for Medhjælpersagen paa Tinge.

Herr Edu. Larsen, der valgtes i Kjerteminde med 1104 Stemmer mod Højres 852 og Regeringspartiets 1015, har vel kun i kortere Tid været kendt i Medhjælperkredse, men det udmærkede Ordførerskab, Herr L. ydede vort Revisions-Andragende om lovfæstet 7-Lukning under Folketingsforhandlingen den 10de Januar, gjorde ham med ét Slag til en blandt Handels- og Kontormedhjælpere meget omtalt og populær Mand. Og Doktoren har med usvækket Interesse og Vedholdenhed talt Medhjælpernes Sag i de efterfølgende Forhandlinger, og søgt af Regeringsforslaget at udvinde de størst mulige Fordele for Butiksmedhjælperne.

I Anledning af Herr Edu. Larsens Folketings-Tale bragte vi for kort Tid siden hans Fotografi, og skal derfor her begrænse os til nogle supplerende biografiske Data: Dr. L. er født den 2den September 1860 i Kjøbenhavn, blev Student 1878, cand. theol. 84,

Dr. phil. 91; er siden 1902 Lærer ved Søværnets Elevskole. — Politisk tilhører L. Det radikale Venstre, af hvis Hovedledelse han er Medlem. — L. har paa forskellig Maade virket for Folkeoplysningens Fremme, bl. a. indenfor Studentersamfundet og som Medlem af Bestyrelsen for Højskolen for moderne Samfundsvidenskab og Politik.

Vi lykønsker begge Folketingsmændene, den nyvalgte som den genvalgte, i Forventning om, at deres Valg varsler Fremgang for vore socialpolitiske Fremtidsopgaver.

Kunsten at agitere.

Agitationsspørgsmaalet.

Agitationsspørgsmaalet har indenfor en Forening som vor Krav paa megen Interesse; jeg mener derfor, det kan have nogen Indflydelse at diskutere Spørgsmaalet, ikke alene i de lokale Afdelinger for sig, men Afdeling og Afdeling imellem, gennem vort Organ, „D. H. K. M. T.".

Jeg skal belyse Spørgsmaalet, saaledes som jeg ser paa det af Erfaring fra tidligere Virkefelter.

Naar en ung Medhjælper, der ikke allerede er Medlem af Organisationen, kommer til en By, modtager han selvfølgelig en skriftlig Opfordring til at indmelde sig i den stedlige Afdeling af C. O. Medhjælperen aner maaske ikke Foreningens Eksistens, kender i hvert Tilfælde ikke dens Betydning og Formaal — og Opfordringen gaar i Papirkurven! Dermed er Sagen bilagt, saavel fra „Agitationsudvalget"s som — ret naturligt — fra vedkommende Medhjælpers Side. Jeg maa her gøre opmærksom paa, at jeg taler af Erfaringer fra to Byer, nemlig Vejle og Skive. Dette være ikke sagt for at skose vedkommende Lokalafdelingers Bestyrelser; thi det er kun Eksempler, der iøvrigt ligger nogle Aar tilbage, saa Forholdene har maaske bedret sig.

I Modsætning hertil følgende: Jeg modtog Engagement i en lille By i Rhinprovinsen i Tyskland. Efter at have været i Byen i 2 — to — Dage præsenterede den lokale H. & K. F.s Agitationsudvalg sig for mig, og udbad sig hos min Principal Tilladelse til at lægge Beslag paa min Tid i nogle Minutter. Og nu fik jeg en kort, men absolut klar Fremstilling af Foreningens Betydning og Formaal, Virksomhed o. s. v., en Redegørelse, fremsat paa en saadan Maade, at man virkelig følte sig overbevist om det nødvendige i at indmelde sig og derved støtte Foreningen i dens Krav om forbedrede Arbejdsvilkaar for Medhjælperne.

Jeg tvivler aldeles ikke om, at der er Afdelinger her hjemme, der arbejder ihærdigt, men jeg tillader mig at tro, at der er faa, der gør saa meget ud af Sagen; thi saa maatte Resultatet blive større.

Nu er maaske nok Agitationsarbejdet i Tyskland, grundet paa Forholdene (saa vidt jeg erindrer bliver statistisk bevist kun 20 pCt. af Medhjælperne selvstændige), betydeligt lettere end her; men dette bør dog kun animere til at tage endnu bedre fat.

Jeg henstiller derfor, at Afdelingerne anvender en lignende Fremgangsmaade ved Erhvervelse af nye Medlemmer som den, jeg har erfaret anvendt i bemeldte tyske By.

A. Wilken, Holstebro.

Landagitationen.

Ved at betragte den ihærdige Agitation, der er udfoldet af forskellige Partier ved det nys afsluttede Rigsdagsvalg, skønner jeg, at hvis et noget lignende Arbejde udførtes af vore talrige Afdelinger i Provinsen, vilde vi opnaa at faa næsten alle vore Landsby-Kolleger ind i Organisationen.

Der findes rundt om i vore Afdelinger mange ihærdige Agitatorer, som sikkert vilde være med til at foretage nogle Cykleture i Oplandet af de resp. Købstæder, for at oplyse de Kolleger som er beskæftiget ude i Landsbyerne, om Organisationens Maal og Midler. Numre af „D. H. K. M. T." og andet Agitations-Materiale kunde medbringes og omdeles. Naar man Søndag efter Søndag saaledes drog ud til de forskellige Landsbyer og dér søgte at faa vore Standsfæller i Tale, vilde der opnaas meget, og Organisationen vilde gaa frem med Kæmpeskridt.

Af egen Erfaring véd jeg, at vore Kolleger paa Landet er lette at overbevise om vor Sags Betydning, og jeg beder mine Kolleger i de forskellige Afdelinger nøje overtænke dette og gøre et Forsøg i den omtalte Retning. — Resultaterne vil sikkert ikke skuffe, og vi er jo alle interesseret i, at Organisationen vokser sig stærk saa hurtig som muligt.

Otto Frandsen, Løgstør.

Til Sjællænderne!

Sommerstævnet for de sjællandske Afdelinger.

SOM Fortsættelse til Hr. Knud Olsens Artikel i forrige Nr. om et stort Fællesstævne for de sjællandske Afdelinger, vil jeg gærne yde min fulde Tilslutning til dette Forslag, idet jeg gaar ud fra, at det saavel med Hensyn til det fornøjelige Samvær, som denne Dag vil bringe, ogsaa vil virke til Gavn og Støtte for Centralorganisationen. Det gælder nemlig for Handels- og Kontormedhjælperne om at komme sammen med Kolleger Landet over, for gensidig at lære af hverandre, hvorledes de lokale Afdelingers Trivsel bedst fremmes. Thi man ser jo desværre Eksempler paa, at en Afdeling kan sygne hen paa Grund af Medlemmernes altfor ringe Interesse for deres Forenings store Maal.

Den Slags maa vi have rusket op; en saadan Dag vil netop bidrage dertil, vel at mærke, naar Hovedprogrammet for Dagen ikke lægges paa det Fornøjelige alene. Nej, der maa vi have Mænd frem, som indtrængende kan tolke vor Sag for dem, der endnu ikke kan forstaa, at uden enig Sammenslutning naar vi ikke det, vi arbejder for. Desværre er der altfor mange blandt os, som ikke kan eller vil forstaa det.

Men et saadant Stævne vil lyde ud over Landet og bringe Bud til mange, der maa gaa i sig selv og sige: „Vil vi frem, da maa vi være med under Centralorganisationens Banner." Ligesom det vil styrke Sagens Forkæmpere og give dem Mod til gennem Aarene at føre frem mod Maalet. Thi Mod og Vilje skal der til. Stort Arbejde er allerede nedlagt, men endnu er der langt igen. Vi maa ikke være sangvinsk og tro, at vi snart kan øjne Maalet; men en Glæde er det dog, at der stadig spores stor Fremgang.

Derfor lad os mødes engang i Sommer, alle, som paa nogen Maade kan, og faa drøftet alle nye Muligheder for at blive stærkere end vi er. Vi maa raabe ud over Sjælland, saa alle Handels- og Kontormedhjælpere kan høre os — kalde dem ind under vort Banner.

Nogle vil maaske mene, at dette minder for meget om Kongres, men det er ejheller min Mening, at hele Dagen skal ofres paa det faglige; dog først det, bagefter kan vi slaa os løs. — Det bliver nu Udvalgets Sag at lægge et godt Program for Dagen — hvis vi da naar saa langt at faa dannet et Udvalg.

Efter mit Skøn var det bedst at afholde Stævnet først i Juli Maaned, dernæst at faa valgt den mest centralt beliggende By til Samlingssted, saa alle kan have nogenlunde let ved at deltage.

Sluttelig ønsker jeg, at Stævnet maa føres igennem, vinde stor Tilslutning, og det skulde glæde mig snart at se Afdelingsrepræsentanter træde sammen for at begynde de første nødvendige Forberedelser.

Sorø, i Maj. *C. Rasmussen.*

Atter en ny Afdeling!

Medhjælperforening oprettet i Korsør.

EFTER et vel tilrettelagt Forarbejde af forskellige direkte Medlemmer i Korsør, med Hr. Victor A. Kallerup i Spidsen, afholdtes der Torsdag den 22. Maj et offentligt Medhjælpermøde paa Hotet „Korsør", hvor Forretningsfører Jens Johansen talte om „Organisationens Maal og Midler",

Mødet var besøgt af ca. 50 Medhjælpere og aabnedes af Hr. Victor A. Kallerup, som gav Ordet til Hr. Jens Johansen, der i et timelangt Foredrag trak Linierne op for Centralorganisationens Tilblivelse og Virksomhed, samt omtalte de betydeligste Programpunkter og de forskellige under Organisationen sorterende Institutioner. Taleren sluttede med en kraftig og indtrængende Opfordring til de stedlige Standsfæller om at indtræde i Organisationen og starte en Afdeling for Korsør og Omegn.

Under Ledelse af Hr. Bogholder Jensen-Møller udspandt der sig en ret livlig Diskussion, hvori deltog flere af de Tilstedeværende, bl. a. d'Hrr. Carl Scheller, Hansen, Kallerup og Formanden for Slagelse Afdeling, Hr. Rs. Nielsen, der sammen med et Par andre Bestyrelsesmedlemmer fra denne Afdeling var kommen til Stede.

Sluttelig vedtoges det at oprette en Afdeling. Denne lægger ud med ca. 25 Medlemmer og gode Udsigter til at forøge dette Medlemsantal i den nærmeste Fremtid.

Til at udarbejde Love og sammenkalde til konstituerende Generalforsamling i Løbet af 8 Dage valgtes et Udvalg, bestaaende af d'Hrr. Victor A. Kallerup, Johs. Vig, R. A. Keller, Carl Scheller og Ludvig Johansen.

Vi byder den vestsjællandske Nyerhvervelse Velkommen i Rækkerne! *J.*

Medhjælperstævner.

Det lolland-falsterske Stævne.

Stævnekomitéen har udsendt et Program for Medhjælperstævnet i Maribo Søndag den 6. Juli. Det er meget lovende, og naar blot Julisolen vil skinne fra en glittrende Himmel, bliver dette første større Sommerstævne paa vore sydligste Øer utvivlsomt en Succes.

Stævnebyen er velvalgt, forsaavidt som Maribo er Knudepunktet i den lollandske Korsbane og alle Jærnveje fører til dette Lollands Sorø, der ejer baade den idylliske Sø og Bøgeskovene, uden netop at Historien taler et saa manende Sprog som i den sjællandske Klosterby.

Men vore lolland-falsterske Standsfæller samles ogsaa i Særdeleshed for at tilbringe Dagen i god og kollegial Stemning med Blikket fremadvendt mod den Nytid, Organisationen varsler for vor Stand.

Det er de unge Afdelinger i Maribo, Nysted, Rødby og Sakskjøbing, der sammen med de noget ældre Foreninger i Nakskov, Nykjøbing og Stubbekjøbing holder Mønstringsdag den 6. Juli. Og der er al Anledning dertil, efterdi Medhjælperbevægelsen dernede er af ny Dato, men dog i god Vækst og Grøde.

Stævne-Programmet lover som sagt en god Dag. Der startes Kl. 2½ fra Klosterbroen med Borgø som Maal, og ankommen hertil gaar Marchen mod Festpladsen, hvor Stævneudvalgets Formand, Herr Fuldmægtig Larsen, Maribo, byder Deltagerne Velkommen, og vor velkendte og populære jyske Kollega, Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, som Centralorganisationens Udsending holder Stævnetalen, der næppe bliver „officiel", men sikkert gennemstrømmet af den Varme og Overbevisningens Styrke, der er „N. C." egen i hans nidkære Arbejde for vor Sag.

Efter det fælles Kaffebord, der følger efter Stævnets faglige Afdeling, gaar det Kl. 5 tilbage til Maribo, hvor den fælles Middag indtages i Pavillonen i „Bangs Have". Ogsaa for Bordets Glæder er der sørget med Forsynlighed og Omsigt, og ingen vil vistnok begrundet føre Klagemaal over de gastronomiske Præstationer. Og efter Kaffen svinger Svend og Ungmø sig i Dansen, mens den synkende Sol kaster Guldskær over Maribo Sø.

Lollikker og Falstringer! Op til Maribo!

Det nordsjællandske Sommerstævne.

Der køres Søndag d. 8. Juni fra Hillerød Banegaard Kl. 10 pr. Dog bedes de Deltagere, der ankommer til Hillerød pr. Cykle om at møde Kl. 10 i Slotspavillonen, hvor et Medlem af Stævneudvalget er tilstede og hvor Cyklerne vil blive opbevarede til Hjemrejsen.

Husk at medtage Medhjælper-Sangbogen, der vil blive benyttet ved Mødet i Skoven.

Arbejd for Tilslutning! *Stævneudvalget.*

Passive Medlemmer.

DER er et Argument, man ofte hører om Central-Organisationen, at C. O. aldrig kan blive saa stærk som f. Eks. Arbejdernes Organisationer, paa Grund af, at saa mange Handelsmedhjælpere etablerer sig, og dermed gaar ud af vore Rækker. Det er jo ogsaa et Punkt, der i nogen Grad kan svække Organisationstanken; thi Forholdet er jo til de fleste Tider saaledes, at naar en Mand etablerer sig, glemmer han fuldstændig den Tid, han selv var Medhjælper, og søger saa hurtig som muligt at komme ud af Medhjælperomgangen og ind i Principalernes Kreds. Selvfølgelig har han ogsaa nu de fleste Interesser sammen med disse; men jeg mener, at han ikke derfor burde kaste alt overbord, der før bandt ham til Medhjælperstanden. Alle Handelsmedhjælpere, der etablerer sig, burde staa som passive Medlemmer af C. O., det vilde jo støtte de forskellige Afdelinger betydeligt, om de og alle vidste, at disse Principaler var Medlemmer af C. O. og støttede den af al deres Magt, og der er vel heller ingen, som tvivler om, at C. O.s aktive Medlemmer til Gengæld vilde støtte de Handlende, der fremdeles viste at have Interesse for Medhjælperorganisationen.

Naar det blev det ledende Princip, at alle forhenværende aktive overgik til at blive passive Medlemmer af C. O., skulde Følgerne snart vise sig, thi det er jo ikke noget lille Antal Medlemmer, der mistes mellem Aar og Dag af denne Grund. Nu forandrer en Mand ofte fuldstændig Standpunkt, naar han etablerer sig. Jeg talte forleden med en nyetableret Handlende, der før havde staaet som Medlem. Hans nuværende Standpunkt var, at han maatte modarbejde C. O., da han mente, at Gennemførelsen af vore Programpunkter vilde skade ham i hans Næring. Jeg indser ikke dette, idet jo baade 7-Lukningen og de øvrige Punkter, vi arbejder for, vil blive ens for alle, og aldeles ikke vil skade Købmandsstanden, maaske snarere det modsatte, idet disse Reformer uden Tvivl vil højne den Stand, hvorfra Købmandsstanden for en stor Del rekrutteres. —

Iøvrigt forstaar jeg i det hele taget ikke, at en Mand, der maaske i flere Aar har været Medlem af Organisationen og arbejdet for dens Fremgang, nu lige med ét kan miste al Interesse og Sympati og slutte sig til en stik modsat Retning. Thi jeg synes, enhver maa kunne indse, at naar en Medhjælper faar ordentlige Arbejdsvilkaar med bedre Løn, kortere Arbejdstid, længere Tid til Uddannelse, da vil hans Arbejdsdygtighed tiltage, hvilket jo kun gavner Principalen.

Jeg vil slutte med at opfordre alle de Medlemmer af C. O., der etablerer sig og som Følge deraf ikke kan vedblive at være aktive Medlemmer, til at indmelde sig som passive Medlemmer; de vil da sikkert gavne baade sig selv og Medhjælperbevægelsen.

XY.

Idet vi giver Plads for ovenstaaende Indlæg, skal vi straks fastslaa, at dette i enhver Henseende maa staa for Indsenderens

egen Regning, idet de fremsatte Synspunkter hverken er eller kan være Centralorganisationens, — alene af den Grund, at vor Landsorganisation i sine Statutter slet ikke kender Begrebet; passive Medlemmer. C. O. omfatter, ledes af og arbejder udelukkende for Handels- og Kontormedhjælperne, og naar enkelte Afdelinger ogsaa tæller et Par selvstændige Købmænd som passive Medlemmer, er dette Centralorganisationen som saadan ganske uvedkommende, idet disse ikke paa nogen Maade regnes eller betragtes som Medlemmer, ja deres Eksistens endog er Hovedkontoret ubekendt, og de naturligvis ikke nyder nogen Art Organisationsret.

Den Anskuelse, Indsenderen gør gældende, er en forlængst overvunden Betragtningsmaade indenfor dansk Medhjælperbevægelse. Den har ingen Berettigelse, fordi den savner Grund i det praktiske Liv. Principalerne har deres Fagsammenslutninger som Medhjælperne deres Standsorganisation, og dermed er begge Parter bedst tjent, og Forsøg, der iværksættes for at ændre eller udjævne dette Forhold, vil kun tjene de utopiske Harmoni-Fantasterier, der er Medhjælperstandens farligste Fjende, bortset fra, at de savner Virkelighedens Baggrund.

Foranlediget heraf, optager vi foranstaaende Artikel, for straks at faa Lejlighed til at uskadeliggøre dens Tendens, som stridende mod Centralorganisationens Aand og Principer. Vi kan meget vel bevare et godt Forhold til vore Principaler, men baseret paa gensidig Agtelse og — selvstændige Organisationer. *Red.*

Benyt Lejligheden.

En Appel til Centralorganisationens Tillidsmænd.

I denne Tid, hvor der Landet over holdes en Mængde politiske Møder, hvor mangeartede sociale Spørgsmaal bliver drøftede, var der vist Anledning til at tænke over det Spørgsmaal, om vi nu ogsaa benytter den gunstige Lejlighed til at gøre det store Publikum, Vælgerhæren, opmærksom paa, at der er noget, som hedder Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation.

Som det vil bemærkes, er der ikke officielt udsendt noget Interpellations-Materiale fra Hovedledelsen til Brug for Afdelingerne denne Gang, og jeg tror forøvrigt, dette er unyttigt, idet en saadan Interpellation drukner i Mængden af Spørgsmaal fra A til Z, som bliver „den ærede Kandidat" forelagt paa Valgdagen; desuden er Forespørgeren den Dag afskaaret fra at diskutere med Kandidaterne, om disse ikke skulde besvare Spørgsmaalet tilfredsstillende; Tiden er knap og saavel Interpellation som Replik maa formes saa kort som muligt.

Summa summarum: En Valgdags Interpellation bliver kun et Paradenummer!

Nej, saa er der langt bedre Anledning til et tage Ordet ved Valgmøderne. Her er, naar man tager Tiden i Agt, en ganske udmærket og billig Lejlighed til at faa en stor Forsamling i Tale, henlede Opmærksomheden paa vor Eksistens som Stand og fremdrage de forskellige Forhold vedrørende vort Reformarbejde.

Her er et Felt, hvor jeg mener, vore Tillidsmænd i alt for høj Grad gør sig skyldig i Pligtforsømmelser overfor Organisationen.

Nu kommer jeg ganske vist „bagefter" med min Appel til dette Valg, men jeg henstiller til ærede Kolleger at gemme Idéen til kommende kommunale og politiske Vælgermøder, og i det hele taget alle Møder, hvor sociale Spørgsmaal bliver satte under Debat.

Benyt Lejligheden!

Kolding, den 17. Maj 1913. *N. C. Nielsen.*

Ind i Centralorganisationen!

Medhjælperne og Publikum.

MAN behøvede ikke at være Profet for at kunne forudsige det Røre Fru Martha Nielsen's „samfundsnyttige" Virksomhed vilde bevirke blandt københavnske Medhjælpere. Reaktionen var naturlig og stærk. Den ellers ikke synderligt fanatiske Medhjælperstand forenedes for en Gangs Skyld i Oppositionen mod noget fjendtligsindet, mod et Overgreb, der var til at tage og føle paa. Kløerne kom frem, og den enorme Tilslutning til Protestmødet vidnede om, at man ikke ustraffet træder Katten paa Halen.

Sagen selv giver imidlertid Stof til en Del Eftertanke. Spionkorpsets Virksomhed skulde — ved Siden af at prøve Medhjælpernes Ærlighed — gaa ud paa at kontrollere deres Forhold overfor Publikum, om Kundeekspeditionen foregik med den tilbørlige Omhu. Spionkorpsets Medlemmer optræder som Kunder, nidkært iagttagende Minespil og Bevægelser m. m. hos deres Offer og saafremt Ekspeditionen ikke falder ud til deres Tilfredshed, indberettes dette.

De uheldige Konsekvenser af en saadan Fremgangsmaade er saa iøjnespringende, at jeg ikke skal komme nærmere ind paa dem her. Men Spørgsmaalet berører et Forhold, der i sig selv er interessant, idet det indtager en ikke uvæsentlig Plads i den daglige Medhjælpertilværelse.

Hvorpaa beror en Medhjælpers Dygtighed? (For Nemheds Skyld benævner jeg Ekspeditricer og deres mandlige Kolleger med Fællesbetegnelsen Medhjælpere — hvilket de første forhaabentlig ikke tager mig ilde op.) Naar en Principal averterer efter en dygtig Medhjælper, forbinder han med Begrebet „dygtig" Evner til at sælge, et normalt Dannelsestrin, der tillader en hurtig og klar Opfattelse af Butikens Opgaver, og endelig Evnen til at vinde det købende Publikum.

Disse Dyders Tilstedeværelse bør han med Rette kunne forudsætte hos sin Arbejdskraft, i Særdeleshed naar han er en god Principal, der ikke gyser tilbage for at værdsætte dem økonomisk.

Principalens Interesser ligger altsaa i, at Medhjælperen formaar at bringe Omsætningen i Vejret og hans Opfattelse af sin Medhjælp afhænger af om dette er Tilfældet. Det er i sin Orden. Men Publikums, Kundernes, Syn paa den, der betjener dem, er betinget af den Vejledning han formaar at yde dem, af den Bistand ved Valget af Varer, som Publikum i Almindelighed ikke vil være foruden. Og da det jo hænder, at Principalens og Publikums Interesser her ikke falder helt nøje sammen, kommer Medhjælperen meget ofte i en Dobbeltstilling, der let kan komme til at ryste hans Position paa den ene eller anden Maade.

Det gælder for den Medhjælper, der tager sit Kald alvorligt, at være i Besiddelse af en naturlig Ligevægt — helst parret med et nogenlunde godt Humør — der kan føre ham frelst over Vanskelighederne.

Under Protestmødet forleden hævdede en Journalist, med hvem jeg kom i Snak, at Ekspeditionen rundt om i Byens Butiker i mange Tilfælde var beklageligt skødesløs og ofte præget af det mere eller mindre gode Lune hvori Ekspedienten befandt sig. Jeg indrømmede ham, at Forholdene ikke var ideelle og at Tonen paa mange Pladser meget vel kunde trænge til at forbedres, men samtidig gjorde jeg gældende, at Publikum meget tit selv havde Skylden for den ubehagelige Ekspedition. Den der fra Morgen til Aften er beskæftiget ved Disken bliver i Dagens Løb trakteret med adskillige Urimeligheder, for ikke at sige Uhøfligheder, fra Publikums Side, og der skal mere end almindelig Taalmodighed til for at kunne gengælde saadanne med et forbindtligt Smil.

„Hvis de i Deres Blad", fortsatte jeg, „en Gang imellem kunde slaa til Lyd for, at Publikum betragter de Folk, de daglig kommer i Berøring med i Butikerne, som Mennesker og ikke som en Slags Automater, saa vilde De derved gavne baade Medhjælperne og Publikum. Som man raaber i Skoven faar man Svar, og det høflige og forekommende Ekko fra Medhjælperne vilde ikke udeblive."

Jeg fortalte ham endvidere, at vor Organisation sætter en Ære i at have dygtige Folk i sine Rækker og at den paa mange Maader søger at udvikle og opdrage sine Medlemmer til at kunne tage den vanskelige Kamp for Tilværelsen op.

Hvorpaa han smilende svarede: „Gid De da maa faa alle Byens Medhjælpere med Dem." *E. P. Wraae.*

„Appellen".

I „D. H. K. M. T." Nr. 10 findes et Angreb paa de herværende Afdelingers lille Meddelelsesmiddel, „Appellen", under Mærket Joel. Forfatteren anker over den Flothed, der ved Udgivelsen

af dette lille maanedlige Program vises fra den kjøbenhavnske Ledelses Side, og saa er det dog ikke større Ekstravagance end mangen Provinsafdeling længe før Kjøbenhavn har tilladt sig.

Kjøbenhavn har ligesom alle andre Byer indført dette Maanedsprogram, fordi det er en Besparelse, og vi har med Vilje ikke anlagt det større, end at det med Lethed kan være i en Lomme, saaledes at Medlemmerne til enhver Tid kan have det ved Haanden og altid véd, hvad der skal foregaa i Foreningen. En Kendsgerning er det, at siden vi har faaet „Appellen", er Tilslutningen til vore Møder jævnt stigende.

Jeg kan berolige Forfatteren med, at „Appellen" er startet efter Samraad med C. O.s Forretningsfører og Redaktør, som har sanktioneret Statutterne, der har følgende Ordlyd:

„Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen udgiver mindst én maanedlig Meddelelse under Navn af „Appellen, Meddelelser for Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn". „Appellen"s Indhold begrænses ordentligvis til almindelige Foreningsmeddelelser og Efterretninger, „Appellen" skal dog saa vidt muligt indeholde en Artikel vedrørende foreliggende Foreningsspørgsmaal, men maa ikke beskæftige sig med saadanne principielle eller C. O. i al Almindelighed vedrørende Anliggender, der retteligt henhører under „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"s Omraade."

„Appellen" redigeres af et af Fællesbestyrelsen valgt Medlem, der samler og reviderer Stoffet under Ansvar for Fællesbestyrelsen.

Af dette vil Joel se, at „Appellen"s Omraade er meget begrænset, og jeg kan ikke med min bedste Vilje forstaa Joels Bemærkning om, at det at udsende et Program én Gang maanedlig skulde være Udslag af en større Selvstændighedstrang for Kjøbenhavn end for andre Afdelinger. For at tage et Eksempel: Aarhus, der udgiver et „Papir" — for at blive ved Joels Betegnelse — lig „Appellen", et Afdelings-Meddelelsesmiddel, der sikkert er bygget paa samme Statutter som hin, og aldeles ikke — saa lidt som denne — kan siges paa nogen Maade at tage Interessen bort fra vort eneste naturlige Fagblad: „D. H. K. M. T.".

Joels Bemærkninger om, at Medarbejdernes Beskaffenhed skulde forbyde dem at skrive for en større Læsekreds, skal jeg ikke indlade mig paa at imødegaa, men dog for Fuldstændighedens Skyld bemærke, at de, der til Dato har skrevet i „Appellen", alle er Kolleger, hvis Artikler har fundet Optagelse i „D. H. K. M. T." — efter Joels Mening Danmarks bedst redigerede Fagblad.

Joels sidste Bemærkning: „de kjøbenhavnske Afdelinger kunde saa sikkert nøjes med mindre Agitationstilskud, hvad der vel nok vilde berolige Gemytterne og vække fornyet Haab i Provinsafdelingerne — ikke mindst Aarhus Afdeling", synes jeg, Forfatteren skulde have undladt, idet jeg ikke kan faa andet ud deraf end et grimt Forsøg paa at skabe Splid mellem Afdelingerne, noget, jeg synes Joel skulde holde sig for god til.

Kjøbenhavn, Maj 1913. *Aage Alsøe.*

Kære Provinskollega!

Jeg ser i sidste Nr. af „D. H. K. M. T.", at De er stærkt ude efter de kjøbenhavnske Afdelingers lokale Medlemsblad, og jeg kunde godt lide at faa at vide, hvem af mine Fagfæller det er der skjuler sig under Pseudonymet Joel; thi jeg synes, at man altid bør lægge sit Navn til en Kritik af andres Forhold.

Ogsaa jeg har været en ivrig Modstander af „Appellen"; men efter at Kjøbenhavn fik lagt sine Administrationsforhold om — takket være Hovedbestyrelsens Støtte — har vi forøget vort Medlemsantal saaledes, at vort Meddelelsesmiddel „Appellen" er en økonomisk Besparelse fremfor brevlige Meddelelser. Thi skulde vi forud for hvert Møde tilstille det nuværende Medlemsantal Underretning pr. Brev, vilde det betyde en Udgift paa 40—50 Kr. pr. Maaned, hvorimod vi nu har en Udgift af ca. 20 Kr. og endvidere sparer en Masse af Formandens Tid, idet han i Stedet for at skrive ca. 1700 Adresser og hektografere ligesaa mange Meddelelser hver Maaned, nu kan benytte Tiden til det, som i første Række er hans Opgave, nemlig den personlige Agitation, der bedst af alt har vist, hvilke gode Resultater vor nye Administrationsform kan bringe.

De skriver altsaa om Ting, De mangler Kendskab til!

Jeg skal endvidere oplyse Dem om, at vor Redaktør, Hr. Vilh. Hansen, er en begejstret Tilhænger af „Appellen" og dens egentlige Fader. Jeg beder Dem yderligere lægge Mærke til, at Aarhus-Afdelingen har taget Idéen op og udgiver et lignende lokalt Medlemsblad, betitlet „Medhjælperen".

Det er altsaa fastslaaet, at „Appellen" ikke er nogen „Haabløshed", ejheller nogen „Luksus", men derimod en økonomisk Vinding, og vær sikker paa, at den Maade, hvorpaa de kjøbenhavnske Afdelinger nu ledes, snart vil medføre det, vi selv af Hjertet ønsker, at Hovedledelsen fritages for at skulle yde os Hjælp til fortsat Arbejde. Naar vi atter mødes til Kongres, er vort Medlemsantal sikkert saa stort, at det vil tvinge Hatten af Hovederne paa vore Provinskolleger og indgyde dem Respekt for det Arbejde, vi udfører for Standens Fremtid.

Kollegial Hilsen

Willy Carlsen.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. Juni. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. Juni være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. Juni 1913.

„D. H. K. M, T."s Ekspedition.

Conto pro diversi.

BRUGSFORENINGERNE OG MEDHJÆLPERNE.

Forretningsudvalget for vore kjøbenhavnske Afdelinger afholdt den 3. Maj et Forhandlingsmøde med Repræsentanter for Arbejdernes Brugsforeninger i Kjøbenhavn. — Vore Kolleger, d'Herrer Jens Johansen og Alsøe, fremsatte Ønske om 7-Lukning i Sommermaanederne og en Forbedring af Arbejdsvilkaarene, bl. a. Regulering af Betaling for Overarbejde. Det fremgik af den indgaaende Meningsudveksling, at der blandt Brugsforenings-Repræsentanterne raadede Sympati for de fremførte Reformkrav, ligesom ogsaa flere Udtalelser dokumenterede, at 7-Lukningen ikke vilde byde væsentlige Vanskeligheder for Arbejder-Konsumenterne.

Formanden for „De samvirkende Brugsforeninger", Herr I. M. Johansen, udbad sig sluttelig en motiveret, skriftlig Redegørelse af de fra „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" fremsatte Forslag til Fremlæggelse paa det forestaaende Repræsentantmøde, og det besluttedes at afholde et nyt Forhandlingsmøde efter at Repræsentantskabet havde drøftet Sagen.

RUSSISK MEDHJÆLPERKONGRES.

Efter store Vanskeligheder er det endelig lykkedes Handelsmedhjælpernes Understøttelsesforening i Moskva at opnaa Tilladelse til at afholde en Kongres med Delegerede fra alle Handels- og Kontormedhjælpere. Myndighederne har dog stillet følgende Betingelser for Kongressens Afholdelse, — den finder Sted i Juli:

Fortegnelse over samtlige Delegerede maa være indsendt senest 2 Uger forinden Kongressens Afholdelse; Jøder maa ikke deltage i Kongressen. (Sic!) Forslagenes Indhold og samtlige Kongressens Tryksager skal i rette Tid forelægges Byens Guvernør. Iøvrigt har Ministerraadet godkendt følgende Dagsorden: Funktionærforsikring, Understøttelseskasse, Ordning af Forholdet mellem Principaler og Funktionærer, Arbejdsoverenskomster, Boligspørgsmaalet, Arbejdsugens Fastsættelse, Oprettelse af Oplysnings- og Anvisningskontorer, Handelsmedhjælperes Faguddannelse, Funktionærernes Skatteydelse o. s. v.

De faa moderne Fagforeninger, der endnu bestaar blandt Handelsmedhjælperne, deltager i Kongressen. Det fyldige Program maa ikke ombyttes, og Politiet har allerede draget Omsorg for, at der ikke holdes „farlige Taler".

MINIMALGAGER I NORGE.

Kontorfunktionærernes Forening i Kristiania har nylig afholdt et talrigt besøgt Møde om Lovkomitéens Forslag til Udredning af Lønspørgsmaalet. Forslaget kræver en Arbejdstid paa højst 8 Timer daglig og Lørdagen 6 Timer. Det henstilles dog at søge gennemført sammenhængende Kontortid for alle Dage, saa at Arbejdstiden ikke overskrider 7 sammenhængende Timer, iberegnet Frokostpause. Den aarlige Mindsteløn skal for Mænd og Kvinder uden merkantil Uddannelse være 480 Kr. pr. Aar, stigende gradvis til 1200 Kr. efter 3 Aars Øvelse. Med merkantil Uddannelse kræves en Begyndelsesløn, efter den Tid Uddannelsen har varet, paa 720, 900 eller 1200 Kr. Overtidsarbejde skal betales med 50 pCt. Tillæg af udregnet Timeløn. Der kræves 3 Ugers Ferie. Saavel under Ferie som under Militærtjenesten betales den fulde Gage.

Ved Diskussionen fik dette Forslag i alt væsentlig Tilslutning. Der skal stemmes over Forslaget paa en senere ekstraordinær Generalforsamling.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. I Referatet i sidste Nummer er indiøbet en Skrivefejl, idet Antallet af Deltagerne i Generalforsamlingen den 29. April angives til $^1/_4$ af Medlemmerne. Som det fremgaar af Referatets Slutning skal det være $^1/_3$. *A. K.*

Frederikssund. Tegningen til Sommerstævnet i Hillerød er i fuld Gang — over Halvdelen af Medlemsantallet har nu 14 Dage før Tiden meldt sig dertil. — Vi haaber alle paa, at Vejret vil vise sig fra den fordelagtigste Side, saa er der ingen Tvivl om, at vi alle skal og vil gøre vort bedste, for at Dagen kan blive saare fornøjelig og heldbringende for os alle. Foreningen er nu i god Fremgang, tæller omtrent 40 Medlemmer; ved Udholdenhed og god Forstaaelse af Sagen er der Haab om at bringe Antallet endnu højere op.

Sangbogen og Marchen har vunden stor Udbredelse her i Afdelingen. Medlemmerne er meget begejstrede for Sangene, der synges regelmæssig før hvert Mødes Afslutning, og Tonerne fra den flotte March, hjælper ogsaa til at sætte Stemningen i Vejret. — Medlemmerne bedes erindre Mødeaftenerne paa Kalvøpavillonen den første og tredie Tirsdag i hver Maaned.

E. Nicolaysen.

Hobro. Sommerudflugt til Mariager afholdes Søndag den 8. Juni med Damer efter følgende Program: Kl. $11^1/_2$ samles Deltagerne ved Havnen, hvorfra der sejles til Mariager. Efter Ankomsten fælles Kaffebord i Skovpavillonen, Kl. $2^1/_2$ Spadseretur til „Hohøj", Kl. $5^1/_2$ spises. (Madkurve medtages). Kl. 7,25 returneres til Hobro. Efter Hjemkomsten samles Deltagerne i Borgerforeningen, hvor der arrangeres en lille Svingom.

Vi skal bemærke, at Udflugten vil foregaa under tvangfri Former, og der vil fra Foreningens Side blive gjort alt for at gøre Samværet saa fornøjelig som vel muligt, hvorfor vi ogsaa haaber paa udelt Tilslutning fra Medlemmerne. *Bestyrelsen.*

Holstebro. Onsdag den 7. Maj afholdtes Møde paa Hotel „Royal", hvortil var mødt ca. 25 Medlemmer. Herr J. Devantier indledede en Diskussion om: „Hvorfor staar alle Medhjælperne ikke i Handels- og Kontormedhjælperforeningen", samt omtalte sluttelig Kost- og Logisystemet og Emblemspørgsmaalet. Indlederen mente, at det nærmest skyldtes Uvidenhed, at alle Medhjælpere ikke tilhørte C. O. Vi burde have en bedre Agitation, navnlig i Jylland, hvor der ikke blev ofret ret meget i Sammenligning med Kjøbenhavn. — E. Eriksen paapegede, at vi i Provinsen bedre kunde agitere Mand og Mand imellem end i Kjøbenhavn, hvor Kollegerne ikke kender hverandre. Indlederen fremhævede, hvor ubehageligt det tidt var for Medhjælperne at spise i Forretningen, hvor de sjælden havde Ro dertil. Endvidere anbefalede Indlederen Emblemet og mente, at det vilde gavne C. O., men blev heri imødegaaet af Bogholder Herlevsen og E. Eriksen. Sluttelig henstillede Indlederen til Agitationsudvalget om at tage kraftigt fat, og ligeledes til de enkelte Medlemmer, som hver især burde være Agitator. Angaaende Oprettelse af en Afdeling i Struer-Vinderup, hvorom der er forhandlet mellem Skive og Holstebro-Afdelinger, udtalte A. Ulfkær, at vi burde tage kraftig fat paa denne Sag og ikke opsætte den til Efteraaret. J. Devantier og flere paapegede, at det vilde være heldigst at vente til Sommeren var overstaaet, og Knudsen oplyste, at det jo ingenlunde var Meningen at lade Sagen ligge, men derimod at faa nogle flere Medlemmer og vække yderligere Interesse for Sagen.

Af de nye Sangbøger købte de fleste af Medlemmerne et Eksemplar, hvorefter Medhjælpermarchen til Slut blev afsunget.

Næste Møde afholdes Onsdag den 4. Juni. *C. C. K.*

Foreningen afholdt Møde paa Hotel „Royal" Onsdag den 21. Maj. Formanden aflagde Beretning om den paatænkte Udflugt, Afdelingen i Ringkøbing agtede at afholde; sandsynligvis den 20. Juli, og foreslog at Foreningen skulde slutte sig til denne. Endvidere paatalte Formanden, at Politimesteren Valgdagen Kl. 7 Aften, i Strid med Lukkeloven, paa Forespørgsel fra Handelsforeningen, gav Tilladelse til at Forretningerne maatte holde aabent til Kl. 11. — Form. mente ikke, at Politimesteren var bemyndiget til at foretage et saadant Skridt, hvilket Herr Simonsen benægtede. Det diskuteredes, hvorvidt man burde henstille til Politim., at dette ikke gentog sig, men herom opnaaedes ikke Enighed. Der udspandt sig nu en meget livlig Diskussion med et Medlem, om hvorvidt man handlede i sin Principals Interesse ved at holde sig Lukkelovens Paragrafer strengt efterrettelige eller ej.

Da Diskussionen blev temmelig livlig, afbrød Formanden Forhandlingerne og sluttede Mødet. *A. Wilken.*

Kjøbenhavn. Foreningens Kontor er Nørrevoldgade 54, Telefon 8143, aabent Kl. 9—5, Torsdag tillige 7—9 Aften.

I Sommermaanederne Juni, Juli og August har Foreningen sikret sig Lokaler paa Sommeretablissementet „Helgoland", Strandvej 20, hvor man vil samle Medlemmerne følgende Tirsdag Aftener i Sommerens Løb: 17. Juni, 22. Juli og 19. Aug.

Den 3. Juni er vor Forening inviteret til at aflægge Købmandsskolen et Besøg, ligesom vor Forening har modtaget Indbydelse til at aflægge Handelshøjskolen „Købmandshvile" et Besøg i Juli Maaned, herom nærmere i „Appellen".

Folketingsmand, Børskonsulent Jul. Schovelin holdt den 29. April et interessant Foredrag om „Børsmaskineriet", et Emne, der som rimeligt er, evnede at samle et stort Antal Medlemmer, idet over 200 overværede Foredraget, der paa Baggrund af Danmarks handelspolitiske Stilling i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede, skildrede de økonomiske Kræfter, der med Christian den 4.des Tidsalder bl. a. fremkaldte Børsinstitutionen som en commerciel Nydannelse. — Tal. gav en livlig Skildring af den stigende Linie i vor merkantile Historie, der kulminerer mod det 18. Aarhundredes Afslutning og efterfølges af den almindelige Depression og Kriseaarene efter den engelske Krig, — Børsens Forfaldstid, som først senere Tiders Opdrift og Fremgang raadede Bod paa.

Sluttelig karakteriserede Herr S. Børsens enkelte Funktioner, navnlig Smørmarkedet, og paapegede deres Betydning for dansk Handel og Omsætning. Foredraget paahørtes fra først til sidst med vaagen Forstaaelse og lønnedes med stærkt Bifald *V. H.*

Redaktør Vilh. Hansen holdt den 6. Maj et meget interessant Foredrag om „Handels- og Kontormedhjælpernes internationale Organisation". Foredragsholderen skildrede indgaaende den moderne Medhjælperbevægelses Udspring, Opkomst og Ytringsformer i de forskellige Lande samt de Kræfter, der overalt virkende i samme Plan sluttelig fandt et fælles Udtryk i det internationale Forbund, „Fèdèration internationale des Employès", i hvis Hovedledelse Taleren har Sæde.

Foredragets andet Hovedafsnit samlede sig om denne Medhjælper-Internationales organisatoriske Principper, Formaal og Virkemidler, de Vanskeligheder og det store Arbejde, der maatte overvindes resp. nedlægges, før Føderationen naaede frem til sin nuværende betydningsfulde og initiativgivende Position, der i stigende Grad øver en vejledende og banebrydende Indflydelse paa Medhjælperbevægelsens ensartede Udvikling i den gamle som nye Verden. Sluttelig pegede Tal. paa de store Fremtidsopgaver, der ventede den internationale Organisation, og dennes Værd, ikke mindst for Medhjælperbevægelsen i de smaa Lande.

Det dygtige og belærende Foredrag fængslede Forsamlingen i henved 2 Timer, og høstede et stærkt og enstemmigt Bifald.

C. P.

Tirsdag den 13. Maj læste Boghandlermedhjælper E. P. Wraae Brudstykker af Gregard Heje's Bog: „Nye Forhold, nye Former og nye Krav i Handelslivet" og knyttede hertil et lille Foredrag om Handelslivets Udvikling.

Oplæsningen og Foredraget paahørtes med stor Interesse og lønnedes med Bifald.

Tirsdag den 20. var noget over 100 Medlemmer samlede i Lokalerne for at erfare Valgresultaterne, efterhaanden som de indløb gennem Ritzaus Bureau. Var Ventetiden imellem Stunder noget lang, fordrev men Tiden med Sang og Musik.

Langeland. Afdelingen holdt den 9. April konstituerende Generalforsamling, hvor det nedsatte Udvalg forelagde Lovudkast, der vedtoges. Til Bestyrelse valgtes d'Herrer C. A. Schoustrup, P. Moos, N. Møller-Rasmussen, Hartvig Andersen og E. Frandsen. Desuden drøftede man 7-Lukningsspørgsmaalet, men enedes om ikke i Aar at tage denne Opgave op. — Bestyrelsen har senere konstitueret sig med Hartvig Andersen som Formand og N. Møller-Rasmussen som Kasserer. *H. A.*

Thisted. Foreningen foretager Sommerudflugt til Klitmøller Søndag d. 15. Juni for Foreningens Medlemmer med Damer
Liste ligger til Paategning hos Festudvalget: de Herrer H. Chr. Ottesen, Aa. Neergaard og W. Schulz.
Talrig Tilslutning forventes! *N. C. Kibsgaard.*

Vejle. Onsdag den 9. April afholdtes Møde i Handelsforeningens Lokaler med Herr Bogholder L. Christensen som Taler. Emnet var: „Personlighed". Taleren skildrede i et velbygget, skønt ikke ganske overbevisende, Foredrag, hvorledes den enkelte bedst kunde erhverve sig Herredømme over sig selv og Magt over andre, og saaledes blive en Personlighed. Herr Christensen omtalte i denne Forbindelse ældre Tiders Frimurere, hvis Devise var Tavshed, Lydighed og Arbejde, og som herigennem blev helstøbte, selvstændige Personligheder. Taleren fremhævede, at naar man vil frem i Verden, gjaldt ingen Blødagtighed; man maatte skubbe sig selv, sit eget Jeg frem, selv om det blev paa andres Bekostning, desuden maatte man ikke ofre for meget af sin Tid og sine Kræfter paa en enkelt Sag. den være nok saa stor og god, da dette skadede Personlighedens frie Udvikling. Som et Eksempel herpaa fremhævede Taleren Tietgen, som ved sin Dygtighed og endnu mere sin Hensynsløshed vandt frem.

Herefter udspandt der sig en meget livlig Debat, hvori bl. a. Frk. Fisbek paatalte, at Kristendommen skulde tolerere en saadan Hensynsløshed, som Taleren mente; det var jo stik imod Kristendommens Principper. Formanden hævdede, at man netop ved at ofre sig for en stor Sag, og kun derved, blev en Personlighed, og Herr Poul Jensen paatalte, at Tietgen skulde have været hensynsløs. — Flere Udtalelser blev krititerede; men da Herr Christensens Svar paa Angrebene ikke var overbevisende, maatte Diskussionen sluttes, uden at Enighed opnaaedes.

Torsdag den 24. April afholdtes Møde med et interessant Foredrag af Herr Manufakturhandler Henr. Jacobsen om „Handelsforhold i det attende Aarhundrede", der paahørtes med megen Opmærksomhed og lønnedes med stærkt Bifald.

Torsdag den 1. Maj (Kristi Himmelfartsdag) afholdtes Møde i Handelsforeningens Lokaler. Mødet begyndte Kl. 7½ og indledes af Herr Michael Nielsen, Aarhus, der gjorde opmærksom paa, at den 1. Maj var en Mærkedag for danske Arbejdere. Ligesom Arbejderne, burde vi Handels- og Kontormedhjælpere have vor Demonstrationsdag, den vilde sikkert ikke faa saa ringe agitatorisk Betydning. Herr N. sammenlignede de forskellige Lønarbejderes Kaar med forskellig Slags Jord. Medhjælperne havde faaet Hedejorden, der er vanskelig at bearbejde, derfor gaar det ogsaa kun langsomt; men takket være C. O. er Fremgangen sikker. Taleren fremhævede det sørgelige Faktum, at den største Modstand, C. O. mødte, var indenfor Medhjælpernes egne Rækker, og paatalte det Ukendskab til Foreningens Love, der herskede blandt en stor Del af Medlemmerne, og ofte endog blandt Folk, der havde mere betroede Poster indenfor C. O.

Herr N. C. Nielsen, Kolding, gennemgik Lukkelovens Historie. Otte-Lukkeloven blev i 1908 vedtaget, dog med det Forbehold, at den i 1913 skulde revideres, — denne Revision er det, vi sætter vort Haab til nu. Men en Syvlukning er jo ikke helt det samme som en Arbejdstidsforkortelse. Angaaende Fritagelsen for Kontingent under Militærtjeneste mente Taleren, at man stod sig ved at betale de 50 Øre til Arbejdsløshedskassen for at være understøttelsesberettiget. Til Slut henstillede N. til Medlemmerne at købe deres Forbrug i Forretninger, der beskæftigede organiserede Medhjælpere.

Man samledes derefter om et stort fælles Kaffebord, hvor en overordentlig kvik Sang, forfattet af Bestyrelsesmedlem Chr. Sørensen, blev afsunget. — Efter Bordet var der Oplæsning af d'Herrer Foredragsholdere samt Musik. Bifaldet var stærkt og Stemningen livlig. *F.*

Den sorte Tavle.

Paa Grund af Restance er Medlem Nr. 6259 Einar Jensen' Adr. Chr. Detlefsens Boghandel, og Nr. 5607 H. N. Christensen, Adr. Hoffmeyers Eft., slettet af herværende Afdeling.

Holstebro, d. 20. Maj 1913. *Einar Eriksen,* Kasserer.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C.Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse
Prov og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud
Indregistreret Varemærke
Prov og dom!

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den et det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. **Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatar, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Driftsleder.

En energisk Mand, der har Forstand paa at lede Arbejdet paa en Fabrik, der hovedsagelig beskæftiger Kvinder, kan til Efteraaret faa god Stilling. Billet, mrk. 1811, modtager „Det 20. Aarhundrede"s Annoncebureau, Frederiksberggade 26, København.

Tuborg Pilsner foretrækkes af Ølkendere.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre
Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn
KONG SALOMONS THE
Luxuskvalitet.
OSCAR E. LEVIN
KJØBENHAVN

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1913. 13de Aargang.

FAGLIGE OVERGREB.

FREDERIKSBERG BIRK har nylig paadømt en ved Centralorganisationens Retshjælp anlagt Sag mod en Drivremme-Fabrikant, der tilpligtedes at betale et af vore Medlemmer ca. 360 Kr. samt 30 Kr. i Sagsomkostninger.

Denne Sag er kun en enkelt mellem en Række af Tvistemaal om Gagekrav og lign. Divergenser, der ordnes ved Organisationens Mellemkomst, men den har imidlertid et særligt Krav paa Opmærksomhed, fordi de Enkeltheder, som knytter sig dertil, kaster grelle, afslørende Strejflys over de Arbejdsvilkaar, der endnu bydes Handels- og Kontormedhjælpere, og blotstiller en Principaltype, der ganske anderledes og smerteligere burde rammes paa Pengepungen end ved en Bøde paa nogle faa Hundrede Kroner.

Af Dommens Præmisser fremgaar det kortelig, at Kontor-Medhjælperen, der i henved et Aar var engageret hos nævnte Fabrikant, er udeblevet fra Arbejdet en Helligdag og derfor uden Varsel bortvises. Aarsagen var Sygdom, — Principalen hævdede Pligtforsømmelse, uagtet Medhjælperen forhen ingen Dag havde forsømt sit Arbejde. Men Retten tog ej heller Hensyn til Principalens Paastand, og kendte Medhjælperens Bortvisning ulovlig.

Ligesaa afgjort uheldig var Principalen i sin Paastand om, at Medhjælperen kun var ugelønnet Kontorarbejder med en væsentlig lavere Løn end den stipulerede Maanedsgage, og at sidstnævnte Beløb udbetalt i ugentlige Rater kun var at betragte som en „Paaskønnelsesducør". Thi i næste Aandedrag fremfører Principalen, at Medhjælperen under hele sit Engagement arbejdede mangelfuldt og slet. Retten stiller sig da ogsaa i dette Punkt ganske paa Medhjælperens Side og Dommen gaar som anført Principalen pure imod.

Man kan af Foranstaaende allerede danne sig et tilstrækkelig sanddru Billede af Principalen, der opfordrer til yderligere Værdsættelse af denne Arbejdsgiver og Leders særegne Evner.

Engagementet fuldbyrdes ved, at den lykkelige Udvalgte underskriver en Kontrakt, der bl. a. forbigaaende henviser til „Kontorets Regler og Anordning." Men en smuk Dag opdager Medhjælperen, at „Reglerne" o. s. v. saa langt fra er en almindelig Vending men tværtimod en Serie Paragraffer, vel ikke anførte i Engagementsskrivelsen, men derimod fæstnede til et — Papskilt, anbragt et usigtbart Sted paa Kontoret. Medhjælperen har imidlertid underskrevet og er derved indgaaet paa at opsige sin Plads med 3 Maaneders Varsel, medens det skal staa Principalen frit at afskedige ham fra Dag til anden. Han har ved sin Underskrift forpligtet sig til ingensinde, hverken for sig selv eller andre, at arbejde ved Fabrikation eller Salg af Drivremme. Og Medhjælperen har samtidig sanktioneret at vilde arbejde vederlagsfrit de Helligdage, der for andre Mennesker er Fridage, ja er endog indgaaet paa at erstatte Principalen al Skade samt Tab, der foraarsages Forretningen ved „Tankeløshed etc.", og har endelig givet sig denne Medhjælpervens Bødesystem i Vold.

I disse Bestemmelser møder vi alle Arbejdsforholdets skadeligste Gevækster i Renkultur: Ensidig og uretfærdigste Form for Opsigelse, Konkurrenceklausulen i sin hæsligste Skikkelse, Helligdagsarbejdets Genindførelse, Bødesystemet og en vilkaarlig Brandskatning af Personalet ved den saare elastiske Paragraf om Tab foranlediget ved Tankeløshed, som om ikke en eller anden Fejltagelse, der selv ved største Agtpaagivenhed er uomgængelig, ikke med lidt god Vilje kan henføres under hint Begreb og Medhjælperen saaledes udleveres til Principalens Naade eller Unaade.

Det er naturligvis i nøje Samklang hermed, at der i denne Mønsterforretning anvendes en Klageprotokol, hvori Personalet er forpligtet til at indføre begaaede Fejl, med Angivelse af den Skyldige og — Opdageren. At dette Eldorado forudsætter en vis Spionage, bemærkes kun for en Ordens Skyld. Og at Kontorpersonalet beordres til at feje Gulv, gaa til Haande i Fabrik og Have, og iøvrigt udsættes for lidt af hvert, kan efter det her fremdragne ikke forundre.

Er end vedkommende Principal et sjældent Pragt-

eksemplar af den paagældende Arbejdsgiver-Kategori, han vil dog have adskillige aandsbeslægtede Kaldsfæller, selv om vi endnu ikke har faaet dem frem i Dagslyset. Raden skal ogsaa nok engang komme til dem.

Thi man slaa sig ikke til Taals med, at de her klarlagde Forhold — som alle retskafne Mennesker billigvis maa fordømme — er enkeltstaaende Tilfældigheder. Den Art faglige Overgreb og Principal-Vilkaarlighed bunder dybere og kan kun virkningsfuldt og sejrrigt bekæmpes, naar enhver ærekær og standsbevidst Kollega i Handlingen følger og støtter den vedholdende og uforsonlige Kamp, vor Centralorganisation er ene om at føre, og for hvis heldige Udfald vort stadigt øgede faglige Understøttelsesfond yder reel Borgen.

Medhjælperstævner.

Til Vejle den 13. Juli!

Munkebjerg.

Vejle-Stævnet maa blive det Samtaleemne, der optager C. O.s Medlemmer i store Dele af Jylland og Fyn i nærmeste Tid, og man vil stævne hid til denne Fest, fylkes om vore Faner, høre vægtige og gode Ord, og styrke det Baand, der knytter os alle i Kampen for at naa vore Maal.

Alene Navnet Vejle, dette Centrum i Danmarks skønneste Fjord- og Skovegn, har i sig en dragende og lokkende Klang, som vel de fleste Danske kender, et Navn, som har skabt et saa ubestridt Ry, at den aarlig søges af Tusinder af Turister fra Ind- og Udland.

Det er første Gang, Vejle-Afdelingen lægger ud med et saa stort anlagt Stævne, og intet Sted i vort Land kan en saadan Fest foregaa under saa herlige og storslaaede Omgivelser, som Arrangementet her byder.

Om Formiddagen Kl. 12 sejles ad den skønne Vejlefjord, der bærer Prisen som den skønneste af de danske Fjorde, til Munkebjerg, en af de herligste Udflugter, man kan tænke sig. Frokosten indtages paa Badehotellet, og efter denne bliver der af Herr Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, holdt en kort Tale; derefter er der endnu ca. 1 Time til at nyde den storslaaede Natur og skønne Udsigt, Munkebjerg byder, og Kl. 3,15 retourneres til Vejle, hvorfra marcheres til Skyttehuset, hvortil den egentlige Fest er henlagt. Her holdes Stævnetalen af C. O.s Forretningsfører, Herr Jens Johansen, samt en kort Tale af Herr Hovedbestyrelsesmedlem Mich. Nielsen, Aarhus, og hermed slutter den mere alvorlige Del. Kl. 7 pr. begynder Festmaaltidet i Skyttehusets Festsal, og med dette den gemytlige Del, der slutter med Bal.

Alt i alt vil dette blive en uforglemmelig Fest, et af de Led i vort Organisationsarbejde, der paa sin Vis bidrager til at underbygge og fæstne den Kammeratskabets Aand, der er en saa vigtig Faktor for vor Organisations Trivsel og Fremgang.

Derfor, Kolleger fra Jylland og Fyn! Mød i Vejle den 13. Juli til dette Stævne.

For den alvorlige Del og for et godt fagligt Udbytte borger de tre gode Navne — tre af vore bedste Kræfter — hvis Medhjælperord har Vægt og Klang indenfor vore Rækker.

Hvad endelig angaar den selskabelige Side af Stævnet, da vil vor skønne By og dens Omgivelser byde alt det, der yder den mest tiltalende Ramme om en saadan Sammenkomst.

Derfor: Til Vejle Søndag den 13. Juli!

Lauritz Christensen.

Vejle-Stævnets Program er følgende:

Kl. 10,03 Fmd : Modtagelse af Gæsterne nordfra. Kl. 11,54: Modtagelse af Gæsterne sydfra. Kl. 12: Afgang fra Havnepladsen med Damper til Munkebjerg. Ankomst hertil Kl. 12,30. Kl. 1 Eftmd.: Frokost paa Badehotellet. Kl. 2: Tale af Herr N. C. Nielsen, Kolding. Kl. 3,15: Afgang fra Munkebjerg. Kl. 3,45: Ankomst til Vejle. Kl. 4: Afmarch fra Havnepladsen med Musik gennem Byen til Skyttehuset. Kl. 5: Stævnetale af C. O.s Forretningsfører, Herr Jens Johansen og Herr Mich. Nielsen. Kl. 7: Festmaaltid i Skyttehusets Festsal à Kr. 2,50 pr. Kuvert.

Prisen for Deltagelse, heri medregnet Frokost, er Kr. 2,00 pro persona. Tegningen er bindende. Listen tilligemed Beløbet for det tegnede Antal Deltagere maa være Stævneudvalget i Hænde senest 1. Juli, og sendes til Udvalgets Sekretær, Herr Bogholder Lauritz Christensen, hvorefter Fest-Emblem bliver tilstillet.

Ord til Eftertanke!

Her i Jylland hersker der en vis Stilhed med Hensyn til vore Sommerstævner. Randers ønsker ikke at deltage i Stævne, da Afdelingen skal have Bannerindvielse; Aarhus agter at agitere stærkt for Tilslutning til Vejlestævnet; Hobro forbereder smaa Udflugter. Saadan staar det i al Korthed til her.

Men vi bør have noget mere ud af vore Sommerstævner, fordi de har stor agitatorisk Værdi. I de større Afdelinger vilde det være paa sin Plads, om der iscenesattes Stævner, hvori de omkringliggende Afdelinger og Oplandets Kolleger deltog; f. Eks. at Aarhus indbød Randers, Grenaa, Ebeltoft, eventuelt Hobro, med Stævnested i Ryomgaard eller en anden centralt beliggende By.

Dersom man over hele Jylland saaledes vilde trække de resp. Afdelinger sammen, vilde det øge Deltagelsen og give vore Medlemmer Lejlighed til at gøre sig bekendt med vort Arbejde, og ved Samtale

med ældre organiserede Medhjælpere skabe faste, solide Afdelinger overalt. Mine Ord er ikke møntede paa Vejle-Afdelingens udmærket arrangerede Stævne, men jeg formoder, at der næppe kan ventes altfor stor Deltagelse fra de fornævnte Byer. Men Hensigten er jo dog at samle saa vidt muligt alle Medlemmer til vore Stævner, og dette opnaas bedst derved, at de nærmest liggende Byer arrangerer sig i Fællesskab.

Skulde disse Linjer have naaet deres Hensigt, hører vi gerne her i Grenaa fra vore Nabobyer.

Til Slut anbefaler jeg alle de Kolleger, der vil ofre Vejle-Rejsen, at tage derned. Det kan blive en god Dag i den smukke Omegn, Vejle er beriget med. Men glem derfor ikke de mange, som ikke har Lejlighed til at deltage. Lad os faa dem samlet ved vore nærmeste Bystævner.

— — —

Kommer nogle af vore interesserede Kolleger forbi Grenaa, er de altid velkomne her, og vil vi sætte Pris paa en Meddelelse et Par Dage forinden.

Grenaa, Maj 1913. *Johs. Petersen.*

Vestjysk Medhjælperstævne.

Det første egentlige vestjyske Medhjælperstævne er berammet til den 20. Juli. Samlingsstedet er Ringkjøbing.

Af Programmet fremgaar det, at de udenbys Deltagere ankommer fra Nord og Syd ved $10^1/_2$-Tiden, hvorefter man med Faner og Musik marcherer fra Banegaarden til Havnen. Damperen „Prins Hamlet" fører Kl. $11^1/_4$ Deltagerne til de landskendte Klitter ved „Hvide Sande", hvor Frokosten indtages og det egentlige Stævne afholdes med Taler og Sange. Meddelelse vedrørende den fremmede Stævnetaler vil senere fremkomme.

Fra Hvide Sande gaar det Kl. $4^1/_2$ tilbage til Ringkjøbing, hvor man samles til et Festmaaltid Kl. $5^3/_4$ paa Hotel „Ringkjøbing". Derefter selskabeligt Samvær til Aftentogenes Afgang.

Frokost, Sejltur og Fællesspisning koster Kr. 4,50. Tegningen slutter den 10. Juli og er bindende.

Udvalget opfordrer de vestjyske Afdelinger til ved energisk Agitation at sikre Stævnets Gennemførelse under en for vor Sag og Organisation gavnlig og fremmende Form.

Medhjælperstævne paa Bornholm.

Vore bornholmske Standsfæller har besluttet at arrangere et Sommerstævne i den naturskønne Almindingen Søndag den 13. Juli. Programmet for dette det første Medhjælperstævne paa Klippeøen vil fremkomme i næste Nr. af vor Tidende.

Kontordamer.

Seks Øre pr. Time.

En ung Dame med god Haandskrift kan til første Maj faa en let Plads paa et herværende Kontor. Handelsuddannelse unødvendig. Begyndelsesløn 15 Kr. maanedlig. Billet mrkt. o. s. v.

HVOR utroligt det end lyder kunde man forleden Dag i et herværende Blad læse ovenstaaende Avertissement, hvori Vedkommende ikke generer sig for offentligt at søge voksen Arbejdskraft „med god Haandskrift" mod et Vederlag af 50 Øre daglig og regner man med en Normalarbejdsdag — 8 Timer — vil Vederlaget altsaa blive 6 — siger og skriver seks — Øre pr. Time. —

Saalænge det ærede Kontors Virksomhed ikke kan smide større Beløb af sig til Hjælpen, hvorved „Virksomheden" skal oparbejdes, bør det paa det bestemteste fraraades „Arbejdsgiveren" at vove sig ud paa gyngende Grund ved Antagelse af en Assistance, der til Trods for Billigheden dog — maaske allerede inden Afskedigelse kan finde Sted — kan opsluge „Virksomheden"s hele Udbytte indenfor det paagældende Tidsrum.

Det er velgørende allerede i Avertissementet at have „Principalen"s Udtalelse om, at „Handelsudannelse er unødvendig", hvilket for „Kontordamen" er et Lyspunkt, idet Bemærkningen lader hende ane Muligheden af en saadan Uddannelse med Tilegnelse af „Principalen"s Evne til at købe billigt ogsaa den Vare, som kaldes: Arbejdskraft, om hvilken han ikke synes at have den om Varer i Almindelighed gældende Opfattelse, at det dyreste er det bedste og derfor i Længden det billigste.

Det er mig en Tilfredsstillelse at kunne konstatere, at „Principalen"s Skamfølelse overgaar hans store Forretningstalent i den Grad, at han ikke tør navngive sig, men benytter den skjulte Form med Indlæggelse af Billet.

Saafremt der mod Forventning af Nød og Trang skulde have meldt sig en Ansøgerinde til „Stillingen" tilbyder jeg herved paa visse nærmere Vilkaar — bl. a. at hun straks forlader Pladsen — samt mod Garanti for, at mit Tilbud ikke misbruges, at betale „Kontordamen" 15 Kr. maanedlig indtil hun andetsteds opnaar bedre Engagement.

Foruden disse mere almindelige Bemærkninger giver Fænomenet „Kontordamer til seks Øre pr. Time" rig Anledning til at anstille andre og mere alvorlige Betragtninger, og idet jeg gaar ud fra at saavel Principalen som Medhjælperen — i dette Tilfælde Kontordamen — er enig med mig i, at intet Menneske kan friste Til-

Hvad vi vil!

Nedenstaaende gengiver vi Teksten i den for kort Tid siden udkomne Agitationsbrochure „Hvad vi vil!" Standsfæller, der virker aktivt for vor Sag, vil sikkert i det Efterfølgende finde Fingerpeg til Nytte i Agitationsøjemed.

DE Dage er længst forbi, da fremtidig faglig Selvstændighed blev givet den unge Merkursøn i Faddergave.

De 3 Stadier paa Fagets Vej: Lærling, Medhjælper, Principal, er saa langt fra Reglen, at endog færre end Fjerdedelen af alle Medhjælpere naar frem til Principalstillingen. Et nyt socialt Lag — *Medhjælperstanden* — er opstaaet indenfor de merkantile Erhverv.

Men Tiden er løben os forbi! Mens alle Samfundsgrupper, fra Embedsmanden til den ufaglærte Arbejder, nemmede Organisationens Kunst og rejste Værn om fælles Interesser, blev Handels- og Kontormedhjælperne Tidens Løsen overhørig. Og Følgerne af vor sociale Uforstand taler sit manende Sprog: Ingen Minimalgager. En Indtægtsforøgelse, der snegler sig, hvor andre Fag maalbevidst *drager* fremad. Vor Arbejdstid er uden fastlagte Grænser og oftest væsentligt længere end i andre Erhverv. Mange Medhjælpere knægtes endnu under Kost- og Logisystemets Stavnsbaand. Fremmede Elementer breder sig i Handels- og Kontorfagene. Ingen hygiejniske Forskrifter værner Medhjælpernes Sundhed. Ingen virksomme Lovbestemmelser hjemler en regelret Uddannelse af den opvoksende Medhjælper-Generation.

Paa Baggrund af disse Vilkaar fremgik *„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger"*, der omfatter ca. 60 (Sommeren 1913) faglige Medhjælperforeninger i alle Landets Egne.

Centralorganisationen har sat sig som Maal at vække Stands- og Samfølelse mellem Medhjælperne, samle dem uden snævre Branchehensyn, forene dem i fælles Virke for faglige Reformer, gennem fagligt Samarbejde, gensidig Understøttelse og en betryggende Uddannelse af den unge Slægt.

Centralorganisationen henhører til de politisk-nevtrale Fagsammenslutninger. *Alle partipolitiske Bestræbelser og Hensyn er udelukket.* Medhjælperorganisationen er Udtryk for en udpræget *faglig* Bevægelse og søger i sine socialpolitiske Bestræbelser Samvirke med og Bistand hos saadanne Lovgivere og Institutioner, der maatte vise vort Reformarbejde Forstaaelse og Interesse.

værelsen, endsige leve for 15 Kr. maanedlig, maa det være mig tilladt at spørge de Hjem, hvorfra slige „Kontordamer" udgaar:

Hvorfor skal paa Bekostning af Hjemmets Midler en hvilken som helst tilfældig assistancesøgende Arbejdsgiver kunne købe Deres Datters Arbejdskraft for et Beløb, for hvilket hun end ikke er i Stand til i Dag at kunne tilegne sig de Kræfter, som hun tilligemed sine Evner i Morgen skal stille til Principalens Raadighed, maaske endda i et Antal Timer, der nærmest er lig med tvende normale Arbejdsdage?

I denne Forbindelse skal jeg af Hensyn til dem, der i Øjeblikket har et Hjem — altsaa alle de, der af Erhverv ere Medhjælpere paa Kontor eller i Butik — til samtlige Medborgere tillade mig at stille følgende aktuelle Spørgsmaal:

Er Tiden ikke kommen til at faa rettet den paa falsk og vildledt Æresfølelse hvilende fejlagtige Opfattelse, at det er „pænere", at den unge Pige til Byrde for Hjemmet for 50 Øre daglig bliver „noget paa et Kontor" eller „staar bag Disken", end at hun ved huslig Gerning i en Stilling med det mindre „pæne" Navn „Tjenestepige" eller „Husjomfru" fuldtud forsørger sig selv?

Enhver kvindelig Handels- og Kontormedhjælper, der er nødt til at arbejde for at kunne leve og derfor maa betragte sin Stilling som et Fremtidserhverv, vil — i Modsætning til den Kvinde, der kun behøver at betragte Handels- og Kontormedhjælperstillingen som et Tidsfordriv, forbunden med faa Lommepenge, indtil hun kan overgaa i den af hende saa længselsfuldt imødesete „anden Livsstilling", Ægteskabet — altid være nødt til at forlange for sit Arbejde et Beløb, der er stort nok til, at hun kan leve deraf og hun vil derfor i mange Tilfælde af sine egne heldigere stillede Kønsfæller blive konkurreret ud af Arbejde.

En ganske lignende Konkurrence til Skade for begge Køn findes mellem begge de nævnte Kategorier af kvindelige Medhjælpere paa den ene Side og de mandlige Medhjælpere paa den anden Side.

Det er imidlertid i høj Grad betegnende for Standens sociale Position, at man i vore Dage tør byde den voksne Kontormedhjælper „med god Haandskrift" et Vederlag, der er mindre end det Købmanden maa betale Bydrengen.

Det synes mig, at „Principalen" med al ønskelig Tydelighed har vist Medhjælperne — de kvindelige lige saavel som de mandlige — Betydningen og Nødvendigheden af Sammenslutning i den Organisation, der søger at drage alle Medhjælperne til sig, for ved fælles Anstrængelser og til fælles Bedste at dygtiggøre Standen, der derefter med desto større Vægt gennem Forhandling med Principalerne kan kræve lige Vilkaar og samme Vederlag for det samme Arbejde, hvad enten dette udføres af Kvinde eller Mand, og først naar den selvstændige kvindelige Medhjælper indser det formaalstjenlige i at slutte sig til dette Krav og altid handler i Overensstemmelse dermed, kan der være Haab om — om fornødent ved Hjælp af Lovgivningsmagten — at skabe taalelige Kaar for vor Stand.

Aalborg, Maj 1913.

Nielsen-Lindquist,
Kontormedhjælper i Husmandskreditforeningen.

Bag Pult og Disk.

„Vejledning" for Arbejds-„Ledere".

KUN de færreste af vore Standsfæller har Adgang til et videre Udsyn over den Vilkaarlighed og Egenmægtighed, der raader i Arbejdsbetingelserne i en Mængde Forretninger, Butikker som Kontorer, overalt i vort Land. Thi det har desværre altfor længe været Reglen, at enhver har nok i sin Plage, og kun ringe Adgang til at vinde Overblik over de slette Forhold, der i mange Tilfælde hersker indenfor de sideordnede Handelsfag.

Vor Organisation har som bekendt i mangt og meget her som i anden Henseende øvet en ændrende Indflydelse paa disse Omraader, og saaledes for kort Tid siden opnaaet Dom over en Principal, der er et særligt utiltalende Eksemplar af den paagældende Arbejdsgiver-Kategori.

N. P. BRANDT,
Remmefabrikant.
Falkonérallé 114. *Kjøbenhavn F.*

er Navnet paa dette Fænomen, hvis Kvalifikationer som Arbejdsleder og Principal, vi andet Steds i vor Tidende har søgt at vurdere efter Fortjeneste.

Her turde det være mere end tilstrækkeligt at gengive nedenstaaende „Aktstykke", der utvivlsomt vil give vore Læsere et uudsletteligt og tilstrækkelig afskrækkende Kontrafej af bemeldte Brandt:

VEJLEDNING
for
Herr

som jeg har betroet det ledende Arbejde som min Stedfortræder

---

Medhjælperbevægelsen kalder paa den konservative som socialdemokratiske Standsfælle, fordi den overensstemmende med sit Anlæg har Rum for alle politiske saavelsom religiøse og lignende individuelle Synsmaader.

Handels- og Kontormedhjælpernes Forstaaelse af den Omdannelsesproces, der foregaar i Handelslivet, og de særlige Standsinteresser, som deraf følger, er vakt ved Hundreder af Møder overalt i Landet. Bestandig lægges ny Jord under vor Organisationsplov og Standsfølelsen vaagner i vide Medhjælperkredse.

„Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende", et af Landets største Organisationsblade, har virksomt fremmet dette sociale Oplysningsarbejde, behandlet aktuelle faglige Spørgsmaal, forberedt Reformkravene og rejst vore Stands-Anliggender til offentlig Debat.

Ihærdig Agitation, Henvendelser til Regering og Rigsdag, Tilvejebringelse af statistisk Materiale og autentiske Oplysninger om Medhjælper-Forhold banede Vej for *Helligdagsloven, Butikslukningsloven, Jule- og Nytaars-Lukningen* og de *kommunale Lærlingevedtægter*, der paa væsentlige Punkter er præget af Centralorganisationens Initiativ.

Ved sit utrættelige Virke for Socialreformerne i Forretningslivet har Centralorganisationen aarlig aflastet Danmarks Medhjælpere for Hundredtusinder af ubetalte Arbejdstimer!

Trods megen Modstand vinder *Syvlukningen* fremad, og er gennemført i en Række Byer og Brancher ligesom Lovgivningsmagten (Folketings-Vedtagelsen, April 1913) har ydet dette vort Krav Anerkendelse. *Sommerferie*-Spørgsmaalet saavel som vor aargamle Kritik af det forældede *Kost- og Logisystem* opviser stedse øget Tilslutning, og i Militærpersoners Konkurrence mod Kontormedhjælperne har vi, som paa andre Omraader, taget Stilling til vigtige Sider af *Lønforholdene.*

Foruden de talrige *Kursus* i Handelsvidenskab, Sprog, Stenografi etc., vore Afdelinger arrangerer, og hvortil ofte knytter sig derhenhørende Foredrag, har Centralorganisationen i flere Aar erholdt *Statsunderstøttelse* til Foredrag af handelsteknisk og almén oplysende Art. —

Endvidere er Centralorganisationen — ifølge indenrigsministeriel Bestemmelse — Medhjælperstandens Repræsentant i Udvalget til Fordeling af *Statens Rejsestipendier til unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet* og er ligeledes repræsenteret i det snævrere Udvalg til Fordeling af *Understøttelser til ubemidlede Handelsskoleelever.*

Centralorganisationen er forlængst forlenet med den *officielle Anerkendelse*, som indeholdes i Regeringens og Lovgivningsmagtens Henvendelser om Udtalelser og Betænkninger vedrørende de sociale Lovudkast, der angaar Medhjælperstanden, ligesom den lovhjemlede Institution, Arbejdsraadet, æskede vort Standpunkt til Lærlingeuddannelsens Ordning og Handelsministeriet har

paa i Falkonérallé Nr. 114 under min Fraværelse paa Forretningsrejse etc.

I. Alle Vejledninger angaaende Arbejder og Forretningens Førelse, der udføres eller paases udført af Lederen ifølge Ordre fra Hr. Brandt, skal opnoteres i denne Bog, og stedse staa til Hr. Brandts Gennemsyn og efter endt Brug afleveres.

II. Først og fremmest maa De overholde en stræng Disciplin paa den Dem undergivne Afdeling, ingen Kollegaskab med formentlige ligestillede eller Undergivne. Den personlige Kraft i Forretningen, der altid har været Hr. N. P. Brandts, overgives som Stedfortræder Hr. , der ikke maa være fjærn og fornem, men stadig i intim Berøring med Arbejderes eller Personalet og lægge Pres paa dem og forcere Ledelsen, som føles overalt og af alle, naar Hr. Brandt er fraværende. Stedfortræderen følger med et skarpt Blik Arbejdets Enkeltheder; han maa kende hver Arbejder mere end af Navn, han passer særlig paa dem, han mistænker for Sjuskeri, er selv Medarbejder og passer at forcere Arbejdet, at dette gaar hurtigt og fejlfrit fra Haanden; han taaler ingen Indblanding i sit Arbejde, det være sig af Tillidsmænd. Hans Ordre maa adlydes uden at resignere (Sic!). Men han udmærker sig ogsaa ved ubestikkelig Retfærdighed, han har ingen Favoritter, han undlader aldrig at være opmærksom mod den, der fortjener det. Enhver af de Underordnede maa forstaa, at Stedfortræderen véd, at Flid og Dygtighed lige saa lidt overses som Sjuskeri og Ladhed. — En skønne Dag finder Kontor-, Uge- eller Akkordarbejderen, at hans Løn er bleven forhøjet; Stedfortræderen har ikke glemt ham og glemmes ejheller selv af Principalen eller Forretningen. En anden Dag befordres vedkommende maaske selv til en højere Post i Forretningen. Vejen ligger vedkommende og enhver aaben til fortsat Udmærkelse, lige op til den højeste Post ved Siden af Principalen.

Da Hr. Brandt er meget paa Rejser, og naar hjemme altid stærkt optaget, maa enhvers personlige Andragende forebringes Stedfortræderen, eller hvis denne ikke kan klare det, forebringer han det for Fru Brandt, der i Reglen kan give Besked, eller forelægge saadant med og i Samraad med Hr. N. P. Brandt.

Kjøbenhavn, den 191

N. P. Brandt.

Der er saa vidt ingen Anledning til at fortabe sig i Betragtninger over dette Galimathias. Thi det taler med en til Uhygge grænsende Tydelighed for sig selv. Naturligvis kunde det foranledige adskillige Gisninger af mere psykologisk end netop faglig Art, men alene den Kendsgerning, at Manden, der har begaaet dette rædsomme Sludder, fremdeles „leder" i egen høje Person eller pr. Stedfortræder, er et tilstrækkelig alvorligt Memento for de Uhyrligheder, der gaar i Svang i Handels- og Kontorfagene.

Derfor tør vi uden yderligere Kommentarer overlade denne „Vejledning" til vore Standsfæller og i Særdeleshed til vore Medlemmer Landet over. Overfor dem vil Brandts herostratiske Opus ikke være gjort omsonst!

Til Medarbejdere og Korrespondenter!

DA Redaktøren er bortrejst til Udlandet i Tiden fra 25. ds. til medio Juli, sluttes Redaktionen af næste Nummer (Nr. 13) allerede Mandag den 23. Juni. Artikler og Korrespondancer til det paagældende Nr. maa derfor indsendes til Redaktionen inden nævnte Dato.

Alle Manuskripter til Nummeret pr. 15. Juli (Nr. 14) indsendes derimod — efter 23. Juni — til Hovedkontoret, Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn, da de i modsat Fald næppe naar Optagelse i sidstnævnte Nummer.

Redaktionen.

Vilkaarlighed.

DANSKE Love udmærker sig almindeligvis ikke ved Klarhed i Sprog og Affattelse, og det er forstaaeligt, at Menigmand kan misforstaa — eller slet ikke forstaa en eller anden Lovs Bestemmelser.

Men derimod skulde man dog tro, at de overordnede Retsbetjente, hvis Bestilling det er at administrere Lovene, kunde forstaa disse — der er jo et gammelt Ord, som siger, at den, Gud giver Embede, giver han ogsaa Forstand.

Det synes imidlertid ikke saa! I hvert Fald kender den Mand, som Vorherre og Justitsministeren har givet Borgmester- og Politimesterembedet i Holstebro, ikke Lukkeloven, idet han nemlig ganske provisorisk gav de Handlende i Holstebro Lov til at holde Butikkerne aabne til Kl. 11 Valgdagen.

Vor Afdeling var naturligvis ikke tilfreds hermed, og forespurgte derfor skriftligt Politimesteren, hvilken Paragraf i Loven han støttede sig til med Hensyn til bemeldte Tilladelse. — Som Svar herpaa fik vor Afdelingsformand, Herr C. C. Knudsen, Anmodning om at møde hos Politimesteren, der ønskede en Sam-

---

tilsagt os Støtte ved Tilvejebringelsen af en almindelig statistisk Undersøgelse af danske Medhjælperes Løn- og Arbejdsvilkaar etc.

For at mildne Pladsledighedens Følger og yde den arbejdsløse Kollega en virksom Haandsrækning oprettedes *„Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse"*, administreret som en særlig Institution under Centralorganisationen og obligatorisk for alle dens Medlemmer. Bidragene til Kassen indgaar i det ordinære Medlemskontingent. Mindste-Understøttelsen er 30 Kr. pr. Maaned i 3 Maaneder, stigende med Medlems-Anciennitet. Arbejdsløshedskassens Ydelse indtræder ved uforskyldt Arbejdsløshed, efter udstaaet Militærtjeneste, efter helaars Kursus paa Dag-Handelsskole, efter Sygdom og (for Lærlinge, der har Adgang til Arbejdsløshedskassen) efter Læretidens Udløb. „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" har i Løbet af nogle faa Aar udbetalt ca. 12000 Kr. i Understøttelser til pladsledige Medlemmer.

Hvor Medhjælperen er underkastet uværdige Arbejdsforhold og Misforholdet mellem Ydelse, Vederlag og Behandling er altfor skrigende eller hvor Principalen endog formener Medhjælperen sin lovhjemlede Organisationsret, — dér slaar Kritiken ikke til, men maa Handling træde i Stedet. Dér vil Centralorganisationen straks gribe ind, og om Forbedringer ikke opnaaes, frigøre Medhjælperen for fortsat Misbrug og yde ham nødvendig Støtte, indtil andet og akceptabelt Engagement byder sig til.

Vort Vaaben i Kampen mod slette Arbejdsforhold og Principalers Overgreb er det *faglige Understøttelsesfond*, der (1913) raader over ca. 30.000 Kr. og stedse forøger sin Kapital.

I nøje Forbindelse med Understøttelsesfondet virker *Pladsanvisningen* og *Oplysningsbureauet*, der dels ved Samvirksomhed mellem Hovedkontor og Afdelinger skal tjene som Regulator mellem Tilbud og Efterspørgsel paa Arbejdskraft, dels tilvejebringe et fyldestgørende Materiale vedrørende Løn- og Arbejdsvilkaar i de forskellige Virksomheder, et Efterretningssystem af vidtrækkende praktisk Betydning for vore pladssøgende Medlemmer. — Centralorganisationens *Retshjælp* i alle faglige Tvistigheder fører enhver Sag, der efter Forretningsudvalgets Skøn skyldes Uret eller Overgreb mod Medhjælperen.

Blandt vore Fremtids-Maal er *Lærlingelovens Revision* i Centralorganisationens Aand et af de vigtigste.

Bestemt *Kontorlukning* ved gennemgaaende eller delt Arbejdstid, lovmæssig Regulering af *Kontormedhjælpernes Arbejdstid*, *Feriespørgsmaalets* obligatoriske Ordning, *Afskaffelse af Konkurrence-Klausuler*, der hindrer Medhjælperens Bevægelsesfrihed indenfor sin Branche, forringer hans Chancer for pekuniære Fremskridt, *hygiejnisk* indrettede Forretningslokaliteter, *Siddepladser* for Butikspersonale, en almindelig *Lovgivning om* Medhjælpernes *Arbejdsforhold* og Ansættelse af *Handelsinspektører* til Haandhævdelse af de sociale Love i Forretningsverdenen, — er nogle

tale med ham, og da denne fandt Sted, indrømmede Politimesteren at have begaaet en Fejl, hvilket han beklagede; han troede, der eksisterede en Byraadsbeslutning, som hjemlede ham Ret i saa Henseende.

Man ser af dette lille Træk, hvor nødvendigt det er, at Handels- og Kontormedhjælperne har en Afdeling i hver By, for derigennem at værge sig mod Overlast — hvad enten det nu er fra Myndighedernes eller fra anden Side.

Jens Johansen.

Internationalt Møde.

HOVEDLEDELSEN (Comité Executif International) for den internationale Handels- og Kontormedhjælper-Føderation, „Fédération internationale des Employès", afholder Møde i Gent (Belgien) den 29. og 30. ds., eventuelt 1. Juli.

Mødets Forhandlings-Emner omhandler bl. a.: Beretning fra det internationale Bureau vedrørende de siden Haager-Kongressen 1912 fuldendte Opgaver, international Rapport, Undersøgelser angaaende Organisationsforholdene i de forskellige Lande, Beretning om de med ikke tilsluttede Forbund førte Forhandlinger, Oprettelse af og Virkeomraade for et internationalt Sekretariat. — Desuden foreligger følgende Spørgsmaal til Debat og Beslutning: Dispositioner m. H. t. de øgede financielle Krav, der stilles til den internationale Organisation, Forhøjelse af det aarlige Bidrag fra 2 til 3 Centimes pr. Medlem, den endelige administrative Ordning ved Udgivelsen af det længe forberedte int. Medhjælper-Tidsskrift, Oprettelse af et int. Oplysningsbureau med Henblik paa Arbejdsforholdene i Handels- og Kontorfagene indenfor de forskellige Lande, Udvidelsen af den paabegyndte Enquéte angaaende Medhjælpernes sociale Stilling, forskellige Anliggender vedr. den internationale Medhjælperkongres 1915 o. s. v.

Det er saaledes en i sine Enkeltheder overordentlig omfattende Dagsorden, som Ledelsen for Handels- og Kontormedhjælpernes Internationale skal gennemarbejde. Imidlertid er dette et opmuntrende Vidnesbyrd om den Udvikling og Fremgang, der ogsaa paa dette Omraade kendetegner særlig den europæiske Medhjælperbevægelse.

Fra dansk Side vil bl. a. Spørgsmaalet om Overflytning af Medlemmer mellem de tilsluttede Organisationer blive forelagt til Forhandling, for derved at opnaa en hensigtsmæssig Ordning af dette Forhold, der paa Grund af de uensartede understøttende Institutioner i de forskellige Lande er vanskeligere at løse formaalstjenligt, end det tør antages.

Det internationale Møde var iøvrigt planlagt til Turin i Norditalien som Følge af Forhandlinger med det italienske Medhjælperforbund, men da dettes Tilslutning endnu ikke er definitiv, fulgte man en Indbydelse fra den belgiske Medhjælperliga til at gæste Gent, hvor der som bekendt for Tiden afholdes en storstilet Verdensudstilling.

Det danske Medlem af den internationale Hovedledelse, Herr Vilh. Hansen, vil efter Mødet i nogen Tid opholde sig i Paris, — et Besøg, der forventelig vil afmærkes i nogle derhen hørende Artikler i vor Tidende.

Conto pro diversi.

FORRETNINGSUDVALGSMØDE.

Centralorganisationens Forretningsudvalg (Jens Johansen, A. Andreasen og Vilh. Hansen) afholdt Møde paa Hovedkontoret Lørdag den 7. ds. Mødet, der varede hele Eftermiddagen og de første Aftentimer, behandlede en Række administrative Anliggender: Budget-Spørgsmaal, Arbejdsløshedssager, Andragender, Medhjælperstævner etc.

SOMMERFERIE.

„Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen" i Kjøbenhavn har ligesom tidligere Aar tilstillet Detaillist-Organisationerne en Skrivelse, hvori man bl. a. henstiller, „at vort Krav om en Forkortelse af Arbejdstiden tages under Behandling paa den Maade, at De henstiller til de Deres Forening tilhørende Medlemmer — foreløbig forsøgsvis i de 3 Sommermaaneder Juni—August inkl. — at lukke deres Forretninger Kl. 7 Aften, i Lighed med, hvad der allerede finder Sted i en Mængde kjøbenhavnske Forretninger og for flere Provinsbyers Vedkommende i alle Brancher.

Samtidig tillader vi os at foreslaa — i Lighed med vor Henvendelse i Fjor — at der henstilles til Deres Medlemmer at tilstaa Personalet i Butikerne en Sommerferie paa mindst 14 Dage."

Desuden har Foreningen sendt Grossist-Foreningerne følgende Henvendelse:

„Det moderne Forretningsliv kræver en betydelig større og mere intensiv Arbejdsudfoldelse, som Følge deraf ogsaa stærkere Nerveanspændelse og forøget fysisk Arbejde.

Denne Kendsgerning rummer en hygiejnisk Fare for Medhjælperne, navnlig da Arbejdsstederne i mange Tilfælde ejheller blot nogenlunde opfylder almindelige sanitære Krav, og en længere sammenhængende Arbejdspavse tør derfor anses for at være nødvendig som Modtræk herimod.

I Betragtning heraf tillader underskrevne Forening sig høfligst

---

af den nærmeste Fremtids vigtigste Reformkrav og faglige Opgaver.

Hertil knytter sig en Nyordning af *Medhjælpernes Retsstilling*, saaledes at denne ikke gøres afhængig af Formuesforhold, Opholdssted og tilfældig juridisk Assistance, men — i Lighed med udenlandske Forbilleder — overdrages særlige Voldgiftsretter, der ligelig sammensat af Principaler og Medhjælpere byder Garanti for hurtig, billig og sagkyndig Retsbehandling.

Før Centralorganisationen fylkede Handels- og Kontormedhjælperne om de faglige Spørgsmaal, var de en Stand af Enere.

Mens Folkehøjskolen samlede og vakte Landboungdommen og Fagforeningsbevægelsen fik Tag i den unge Arbejder, forblev Handelens og Kontorernes Ungdom upaavirket af alt det, der brødes i Tiden. Bonden, Arbejderen, Akademikeren, som fremgik af det Slægtled, der modnedes i Aarhundredets sidste Fjerdedel, satte Præg paa Fædrelandets Nutidshistorie, — men vor Stand var som et ubeskrevet Blad. Den gled ud af den almene Bevidsthed, dens Mænd fattedes, hvor Landets, Byernes og Fagets egne Love blev skrevne; dens Skyggetilværelse virkede end mere overvældende, fordi den genspejlede en stor Stands sociale Magtesløshed.

Derfor har Centralorganisationen sat Medhjælperstanden det største Fremtidsmaal, og jævnsides med Landsorganisationens Udvikling og Indflydelse øges Standens samfundsmæssige Betydning, og værnes dens Medlemmers Interesser som Statsborgere og Fagets Udøvere.

Ligesom Danmarks Medhjælpere ved gensidig Hjælp og fælles Virke hidfører bedre Vilkaar for Medhjælperstanden og underbygger dens Fremtid, tager Medhjælperbevægelsen i andre Lande et afgørende Løft for Handels- og Kontormedhjælpernes tusindtallede Skarer. — Centralorganisationen stræber efter de samme Maal som Medhjælperorganisationerne i andre Lande — et stedse voksende Armékorps i Medhjælperbevægelsens mægtige, internationale Hær — og samvirker med disse ved sin Tilslutning til det internationale Medhjælperforbund „Fédération internationale des Employés".

Dette lille Skrift skal sluttelig forme sig som en Appel til danske Medhjælpere, der hidtil lod vort Arbejde for Standens Tarv upaaagtet. Thi vi har Bud efter og Bistand nødig af Hver og En, der bærer Medhjælpernavn.

Det gælder ogsaa Dem! Deres Plads staar aaben og rede i vore Rækker! Organisationen venter *Dem*; den behøver *Deres* personlige Indsats efter Evner og Vilkaar. Thi hver Handels- og Kontormedhjælper, der øger de organiserede Medhjælperes Tal, rejser sig selv og Standen Værn i Modgangs Tider og bereder Vejen for Medhjælperstandens Dygtiggørelse, dens faglige Fremskridt og Borgerheld.

— i Lighed med i Fjor — at anmode den ærede Bestyrelse om at rette en Henvendelse til Foreningens Medlemmer om at indføre — foreløbig forsøgsvis i de 3 Sommermaaneder Juni—August inkl. — den i England kendte ugentlige halve Fridag (Weekend), saaledes at Kontorer og Lagre lukkes Kl. 1 Lørdag Eftermiddag, samt at der ydes Personalet en Sommerferie paa mindst 14 Dage."

BOGHANDLER-MEDHJÆLPERNE.

Hr. Redaktør!

Ad Omveje faar jeg Deres Blad Nr. 11 i Hænde og ser deri, at Hr. Michael Nielsen atter har beæret mig med nogle Hjerteudgydelser.

Da Hr. N. er Medlem af Hovedbestyrelsen, og Tonen danner en behagelig Modsætning til sidste Omgang, faar Artiklen en vis Betydning, og af de nævnte Grunde bør den da ikke forblive ubesvaret. To Ting maa jeg nemlig fastholde for baade at give og modtage nærmere Forklaring.

Hr. N. beklager sig over et Tidsrum af 2 Aar — Sagen stod kun paa hos os i den halve Tid. Iøvrigt har jeg ikke talt Dagene, men betænk, kære Læser, at ikke jeg, men fem Mand af den afgaaede Bestyrelse for B. M. F. stod i Spidsen for Sagen. Under mere end loyal Holdning fra min Side havde disse til Raadighed gennem et helt Aar „Medhjælperen", Lokale og øvrige Agitationsmidler, og saa blev Resultatet, at Forslaget opnaaede ialt 8 (otte) Stemmer paa den nu sidst afholdte Generalforsamling.

Endelig forkynder Herr N. med spærret Skrift, at der indenfor vor Organisation, som han selv staar helt udenfor, er „et Frafald af Medlemmer, der allerede er godt begyndt".

Hvor tør Manden udslynge slig løs Paastand i et saa alvorligt Spørgsmaal. Hr. N. maa forlade mig, men indtil jeg faar opklaret, hvad der ligger til Grund for Dristigheden eller fra hvilken Kilde der øses, nødes jeg desværre til at beskylde ham for løsagtig Omgang med de faktiske Forhold.

Maa jeg til Slut være ubeskeden nok til at bede Forfatter eller Redaktør om fremtidig at sende mig den Art af trykte Angreb paa B. M. F. — det er den Slags Opmærksomhed, som andre Blade, ja selv „Klods Hans" nøje overholder.

Med Tak for Optagelsen forbliver jeg, Hr. Redaktør,

Deres ærbødige

Fr. Ravn, Formand for B. M. F.

NORGESREJSEN OPGIVET!

Den planlagte Fællesrejse til Norge i Sommer har desværre ikke mødt den fornødne Tilslutning, hvorfor Rejsen er opgivet.

Paa Udvalgets Vegne

N. Kristensen.

„HVAD VI VIL!"

Dette Nummer bringer en Gengivelse af Indholdet i vor nye Agitationsbrochure: „Hvad vi vil!", der som tidligere meddelt foreligger i et Oplag af 10,000. Dette Agitationsskrift har opfyldt vore Forventninger, idet Afdelingerne allerede disponerede over den største Del af Oplaget faa Uger efter at Prøvehefterne udsendtes.

Brochuren, der naturligvis er udarbejdet med Henblik paa de uorganiserede Medhjælpere, vil imidlertid ogsaa med Interesse og som agitatorisk Vejledning kunne læses af vore Medlemmer. Dette foranlediger os netop til at optrykke den i Feuilleton-Form.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. Juni. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. Juni være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. Juni 1913.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hjørring. Torsdag d. 22. Maj afholdtes Medlemsmøde angaaende: „Iværksættelse af Arbejdet for frivillig 7-Lukning i Sommermaanederne". Herr Hein indledede og valgtes til Dirigent. Efter en livlig Diskussion, hvor der blev fremsat flere Forslag til Fremgangsmaaden for 7-Lukningsagitationen, vedtoges følgende af Herr A. Ipsen foreslaaede Resolution: „Forsamlingen vedtager at udsætte Henvendelse til de Handlende om 7-Lukningen, men derimod at indsende Anmeldelse til Politimesteren, angaaende 8-Lukningens Overholdelse, og at agitere blandt Publikum, gennem Pressen og ved Plakat-Omdeling for 7-Lukningen."

Resolutionen blev enstemmigt vedtaget, og man udarbejdede en Skrivelse til Politimesteren, hvori der ankedes over det Sløseri, der fandt Sted her i Byen med 8-Lukningens Overholdelse. Efter Mødet Selskabelighed.

Dette vigtige Møde havde kun samlet godt en Trediedel af Foreningens Medlemmer, hvilket endda maa kaldes ret godt i Forhold til, hvad vi er vant til at se; men vi vil gentage vor — Gang paa Gang — fremsatte Opfordring: „Mød til Møderne". Bortkast den gamle Slendrian og tænk over din egen og Næstens Fremtid.

C. J. Møller.

Kolding Tirsdag den 20. Maj, Valgaftenen afholdtes ord. Medlemsmøde paa Hotel „Kronborg". Formanden indledede med kort at omtale de politiske Partiers Stilling ved Valget. Derefter samledes Medlemmerne ved fælles Kaffebord, hvor Valgtelegrammerne blev oplæste, efterhaanden som de indgik. Blandt de Valg, der især hilstes med Glæde, maa nævnes Forstander Fog-Petersen samt Dr. Edv. Larsen. Disse 2 Mænd vil forhaabentlig vedblivende virke til Gavn for Medhjælperstanden.

Søndag den 25. Maj samt Søndag den 8. Juni afholdtes et Par Smaaudflugter, henholdsvis til Hejlsminde og Elvighøj. Til begge Ture, der forløb meget fornøjeligt, var temmelig god Tilslutning.

Cb.

Nakskov. Afdelingen har i den sidste Tid ført en Del Forhandlinger med Nakskov Handelsforening om at faa indført frivillig Syvlukning i Sommermaanederne, uden at vi fik noget Resultat. Vi har fortsat Forhandlingerne for om muligt faa indført, at Butikspersonalet fik skiftevis fri Kl. 7 Aften i Sommermaanederne og en 14 Dages Sommerferie. Disse Spørgsmaal synes bedre at kunne lade sig gennemføre, Handelsforeningen stiller sig noget mere velvilligt hertil, idet man vil forelægge Spørgsmaalet paa et Handelsforeningsmøde, der afholdes i nær Fremtid, saa der er al Sandsynlighed for, at vi delvis vil faa disse smaa Reformer gennemført allerede i Aar.

Jeg vil i denne Forbindelse henstille til vore Medlemmer: Tal med Publikum om disse vore smaa men rimelige Reformkrav, derved støtter De i høj Grad Bestyrelsen i dens Arbejde for at naa et Resultat.

Disse Forhandlinger taler ogsaa et manende Sprog til alle udenfor vor Afdeling staaende Medhjælpere; vore Principaler stikker jo os stadig i Næsen, saalænge I ikke enigt kan fylke jer om jer rette Organisation, kan I da ikke forlange, at vi skal være lydhøre for jeres Krav. Dette taler tydeligt nok til enhver selvbevidst Handels- og Kontormedhjælper, der er sit eget „Jeg" bevidst, at han bør slutte sig til sin egen Organisation.

Jeg vil ligeledes henstille til Medlemmerne, naar I blot hver enkelt skaffer et nyt Medlem om Maaneden, saa gør I kun jer Pligt overfor den Stand I tilhører, og det kan med en ganske lille Smule Energi gøres af enhver.

Tegningen til Sommerstævnet er nu i fuld Gang. Enhver gør sin Pligt og tager med. De lolland-falsterske Medhjælpere vil faa en stolt Dag i Maribo den 6. Juli.

H. Wied Kirkegaard.

Afdelingen udsender nu trykte Maanedsberetninger til Medlemmerne. Med Hensyn til 7-Lukningen har Bestyrelsen underhandlet med Nakskov Handelsforenings Formand, for at faa Butikkerne lukkede Kl. 7 Aften de 4 første Ugedage i Sommermaanederne, men har faaet et afvisende Svar, saaledes at denne Sag maa hvile for i Aar.

Paa Medlemsmøderne har vi haft musikalsk Underholdning af d'Herrer Johansen & Wernersson og undertiden en lille Dans bagefter. Mød til Møderne!

Husk Sommerstævnet. — Vi maa alle med!

A. Nielsen.

Samsø. Onsdag den 4. Juni afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Afholdshotellet i Tranebjerg. Aarsagen var en Op-

fordring fra Størstedelen af Foreningens Medlemmer, som var utilfreds med Formanden, idet denne havde gjort sig skyldig i forskellige Utilbørligheder overfor C. O. saavel som selve Afdelingen. De paagældende Medlemmer ønskede derfor Formanden afsat. Til Stede var næsten mødt alle Foreningens Medlemmer, som efter en kort Diskussion enstemmig vedtog at vælge en ny Formand. I Stedet valgtes Kommis Christensen, Koldby, og da nævnte tidligere var Medlem af Bestyrelsen, valgtes i hans Sted Kommis Mouritzen, Koldby.

Man vedtog at afholde Foreningens aarlige Sommerudflugt med Damer Søndag den 15. Juni, efter følgende Program: Kl. 12½ samles Deltagerne i Tranebjerg, hvorfra man pr. Vogn tager til Langøre. Efter Ankomsten fælles Kaffebord, derfra videre med Motorbaad til „Holmene". Efter et kort Ophold her tilbage til Langøre og videre med Vognene til Herr Holm-Madsens Hotel „Onsbjerg", hvor Festen skulde slutte med Fællesspisning og bagefter en lille rask Svingom. *C. C.*

Varde. Fredag den 11. April afholdtes ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Næstformanden bød Forsamlingen, der desværre ikke var ret stor, Velkommen. Til Dirigent valgtes Chr. Bryder. Derefter oplæste Kassereren Regnskabet, der godkendtes. Efter en længere Diskussion om Formandspladsen valgtes Herr H. Mortensen. Af Bestyrelsen afgik Frk. Hertha Fritze, d'Herrer E. Quie og H. Mortensen. Den nye Bestyrelse kom til at bestaa af: H. P. Schack, Næstformand, E. Quie, Kasserer, Chr. Bryder, Sekretær og Th. H. Thomsen. Suppleanter blev: Frk. Julie Lassen og Frk. Carla Sørensen. Revisorer: Frk. H. Fritze og Frk. H. Knudsen. Agitationsudvalget: Frk. M. Lassen og d'Herrer Louis Nielsen og Jakob Petersen.

Formanden takkede for Valget, udtalte sin Glæde over Foreningens stadige Fremgang og paalagde den nye Bestyrelse samt Agitationsudvalget at arbejde energisk for Afdelingens Fremtid.

Efter en meget livlig Diskussion om forskellige faglige Emner, bl. a. 7-Lukningen, sluttedes Generalforsamlingen med et kraftigt Leve for C. O.

7-Luknings-Spørgsmaalet har ligeledes i Aar været fremme til Drøftelse her i Byen. Der er sendt Skrivelse til Varde Handelsforening og tillige Cirkulære til d'Herrer Principaler, men denne Sag er desværre heller ikke i Aar gennemført, da den er mødt med Modstand fra forskellige Sider.

Mødeaften afholdes hver Tirsdag i „Skovlyst". Medlemmerne opfordres indtrængende til at møde talrigt. *Chr. B.*

Vejle. Torsdag den 15. Maj afholdtes Møde i Handelsf. Lokaler med Herr M. Rasmussen, Foreningens tidligere Næstformand, som Taler. R. oplæste først et Opraab fra „Andelsbladet" med Opfordring til alle Brugsforeningsmedhjælpere om at slutte sig sammen og danne en Organisation udenfor C. O. R. stillede sig i sit Foredrag tilsyneladende fuldstændig paa vedkommende Medhjælperes Side og paapegede adskillige efter hans Mening svage Punkter ved C. O.s Administration. Der blev, pointerede Taleren, i høj Grad gjort Forskel paa almindelige Handelsmedhjælpere og Brugsforeningsmedhjælpere; Understøttelse i Tilfælde af Arbejdsløshed, Pladsanvisning, Retshjælp m. m., m. m., alt dette nød en Brugsforeningsmedhjælper ikke noget videre godt af; Bladet var saa godt som alt, hvad han fik for Pengene, og det var, ihvor godt det end er, dog for lidt. — Denne aabenbare Forkætring af C. O., som Taleren jo altid før havde været en Ildtilbeder af, vakte stærkt Røre, og en livlig Debat udspandt sig, i hvilken Herr R.s Angreb blev slaaet fuldstændig til Jorden ved Formandens samt d'Herrer L. Christensens og Poul Jensens forenede Anstrængelser. Til Slut rejste Herr Rasmussen sig smilende og meddelte, at han stadig var den samme begejstrede Tilhænger af C. O., som han altid havde været, og at han kun havde villet prøve, om de ærede Medlemmer i Vejle havde deres Program i en saadan Orden, at de med Held kunde imødegaa Kritik udefra, — dette havde han nu set, var glad derover og ønskede blot, at man kunde sige det samme om alle Landets Medhjælperforeninger.

Torsdag den 29. Maj afholdtes Diskussionsmøde. Sekretæren, Frk. A. Fisbek, indledede om „Kvindens Stilling til Centralorganisationen". Frøkenen gjorde i sin Indledning Rede for Kvindens Berettigelse til at deltage i det praktiske Liv og fremhævede, at der var ikke saa faa Forretninger, hvor en Kvinde fremfor en Mand var paa sin Plads. Paastanden om, at Kvinden i Forretningslivet ikke interesserede sig saa meget for sin Gerning som Manden, var for mange Kvinders Vedkommende uretfærdig, og de mange ganske unge Piger, der uden Uddannelse og for en ubetydelig Løn træder ind i Forretningslivet, er i endnu højere Grad Kvindernes end netop Mændenes Konkurrenter; thi intet skader den fremadstræbende Kvindes Sag saa meget som netop disse Snyltere, der da ogsaa burde udelukkes af C. O. og bekriges med alle Midler, hvorimod de første vel nok tør betragte sig som Mændenes Kolleger og som selvskrevne Medlemmer af C. O., der, i hvert Fald paa sit Program, støtter Kvindens Sag. — Efter en paafølgende Diskussion, hvori flere af Medlemmerne tog Stilling for eller imod Indledningen, hævedes Mødet. *F.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg 9, Khvn. K.

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den at være det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. **Arb. J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre
Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn
KONG SALOMONS THE
Luxuskvalitet.
OSCAR E. LEVIN KJØBENHAVN

Dansk
Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 13. 1. Juli 1913. 13de Aargang.

UNGDOMMELIGHED.

EFTERDØNNINGERNE fra vor Syv-Luknings-Agitation og dens Resultater brydes endnu i „Dansk Handelsblad"s Spalter. Senest optrykker Bladet vor Artikel „Fyndord", hvori vi vender os mod den uværdige Argumentation, Detaillist-Organet benytter mod Syv-Luknings-Kravet, — uværdig, fordi „D. H.", i Polemiken mod os, er tyet til alskens Godtkøbs-Postulater paa Bekostning af Sagligheden og de reelle Motiver, der fra enkelte Detaillisthold endnu kan gøres gældende mod den almindelige lovfæstede Syv-Lukning.

Aarhus-Oraklet kommenterer ikke vor Artikel, men gengiver den in extenso; „thi det vilde ligefrem være Synd at tage „Duften" af den (vore Udtalelser), og de er da ogsaa gode af faa Forstand af i al deres ungdommelige Naivitet". Nej, Artiklen bør citeres i al sin usminkede Vederstyggelighed som Bevis for, hvor uvederhæftigt, eller for at følge „Dansk Handelsblad"s „afdæmpede" Udtryksform, „naivt" og „ungdommeligt", vi drister os at skrive.

Thi, skriver Bladet:

„Naturligvis er det gaaet, som vi havde ventet, at vedkommende Blads Redaktion er meget misfornøjet med det Standpunkt, som „Dansk Handelsblad" forfægter paa de selvstændige Principalers Vegne. De Betragtninger, Redaktionen af „D. H. K. M. T." i den Anledning fremsætter, er præget af en saa ungdommelig Overlegenhed og Selvbevisthed, for at bruge meget moderate Udtryk, at vi ikke vil forholde vore Læsere Glæden af at gøre sig bekendt med disse".

Se, det er tilsyneladende ikke saa ueffent gjort! Skade kun, at vor ærede Modpart anvender et altfor forbrugt Fif: Naar det klikker med Sagligheden, „afslører" man Modstanderen under sin egen uheldssvangre Tavshed! Sligt forfejler sjældent Virkningen overfor ukritiske eller overfladiske Læsere, — og det tør antages, at der ogsaa findes saadanne blandt „D. H."s Læsekreds.

Men den betænksomme Læser lader sig ikke imponere af Detaillistredaktionens nonchalante Positur. Thi den skal kun dække Tilbagetoget og tilsløre, at „D. H." har givet blankt op i det debatterede Spørgsmaal. Hverken mere eller mindre.

„D. H." holder sig klogelig fra enhver saglig Imødegaaelse og undviger os med en Slutnings-Finale, der simpelthen er en Tilsnigelse. Naar Bladet nemlig paastaar, at vi har betegnet det som „uværdigt" til at være Detaillistorganisationernes Organ, geraader det udenom Sandheden. Thi det gælder for Detaillisterne, som for andre Erhvervsgrupper, at de har den Presse, de fortjener, og vi har naturligvis hverken Anledning eller Adkomst til at indblande os i dette Forhold. Derimod hævdede og gentager vi, at „D. H.", overfor vort Syv-Luknings-Krav, har anvendt en for Detaillistorganisationen uværdig Kampmaade, som den sidste „Tilegnelse" ikke gør værdigere.

Iøvrigt excellerer „D. H." — som det fremgaar af Citatet — i en beskyttende Tone, der ligeledes henvender sig til Galleriet. Detaillist-Redaktøren tvinges vel til at paatale vore Vildfarelser, men er straks rede med rundhaandet Absolution for vore Synders Mangfoldighed — for vor Ungdommelighed Skyld!

O, „Dansk Handelsblad"! Din Ædelmodighed kappes med din Naivitet, naar man betænker, at den Grønskolling af en Medhjælper, der formastede sig mod Gamlingen i Aarhus, ikkun har tjent Merkur gennem tyve Aar, mens Detaillisternes Pennefører næppe var ved Handelen i tyve — Minutter.

Efter „D. H."s Tidsregning synes Aarene at være gaaet sporløst hen over Medhjælperorganisationen og de Mænd, der mange Aar før Bladet saa Dagens Lys, rejste det faglige Spørgsmaal blandt Handels- og Kontormedhjælperne, og dermed kaldte et stort Samfundslag — det sidste — frem i den sociale Kamplinie.

Derfor dyrker Detaillist-Organet haardnakket Fablen om den evige Ungdommelighed, eftersom det endnu overser, at Medhjælperbevægelsen her, som overalt, har frembragt en Stab af Foregangsmænd, skolede under Aars Arbejde og Modgang, og styrkede i Overbevisningen om, at deres Gerning bærer Fremtiden i

sig selv, — Mænd og Kvinder, hvoraf adskillige har sat meget ind paa Standsarbejdet og uegennyttigt viet deres Kræfter til Organisationens Idé.

Naar Moniteuren i Aarhus derfor udbreder sig beskyttende og raillerer over vor „ungdommelige Overlegenhed", er det den og ikke os, der giver Jacob von Tyboes Rolle, al den Stund „D. H." kun er en Aarsunge mod vor Tidende, og vor ærede Modpart — skønt Organ for den næsthøjeste merkantile Oplysning —, saavidt vides, hverken har pillet 1 Pd. Rosiner eller begaaet en Conto-Courant.

Og Moralen er ogsaa her: Ægget bør ikke korrekse Hønen!

NORDSJÆLLÆNDERNES STÆVNE.

NORDSJÆLLÆNDERNE fik det Stævnevejr, de fortjente, — Opholdsvejr, drivende Skyer og sluttelig Sommersol, straalende og varm.

DogVejret alene, selv det prægtigste, kan ikke sikre Succes'en. Den afhænger af Arrangementet. Og det var vel forberedt; vi træder vist nok ingen for nær, naar vi røber den aabenbare Hemmelighed, at Manden, der — med vanlig Beskedenhed — stod bagved, var Chr. I. Hendil, Hovedbestyrelsesmedlem i Centralorganisationen og Fuldmægtig i den Stad Hillerød. — Hans, var ogsaa det fikse Paafund med „D. H. K. M. T." i en til Enkeltheder gennemført miniature, hvad Formen angik. Indholdet var unægteligt noget afvigende fra Originalen, men det satte i skemtende, velpointerende Prosa og fængende Poesi, netop Prikken over i'et i Stævnets Titeltryk.

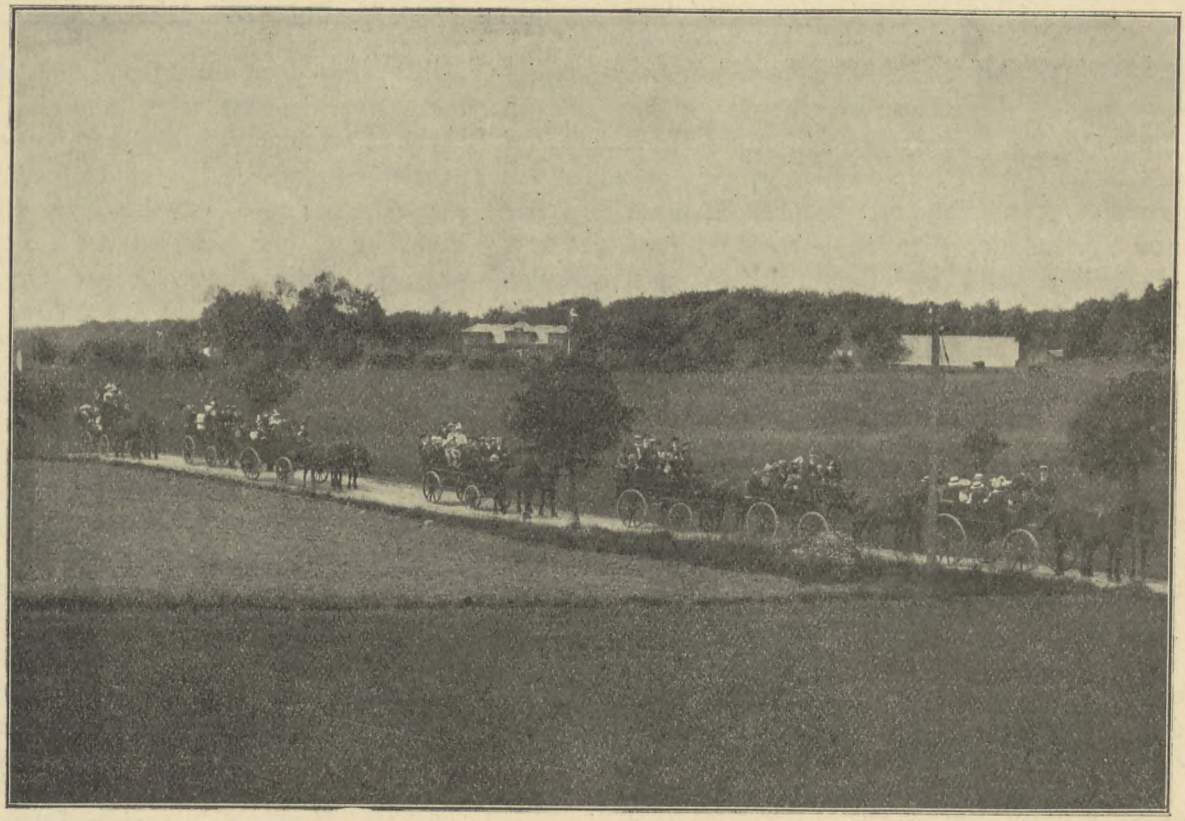

Stævnedeltagere under Vejs imod Nøddebo.

I Vogntog til Esrom Sø.

Slotsbyen Hillerød er Hjærtet i vor nordsjællandske Afdelingsgruppe, Knudepunkt for Banenettet og derfor det rette Sted at sætte hverandre Stævne. Naar undtages Frederiksværk var Afdelingerne respektabelt repræsenterede og et anseeligt Vogntog paa en halv Snes store Char-a-bancs forlod i en tidlig Formiddagstime Banegaardspladsen med Nøddebo-Krohave som Maal.

I disse Egne fremtræder den danske Ø-Natur i sin mest typiske Skikkelse, Sø og udstrakte Skove. Her er Skovene om Grib, Danmarks største Skovgruppe, vidtstrakt favnende Esrom-Søens Vestside fra Nord til Syd. Men Vogntoget berører kun Gribskovens sydligste Udløbere, passerer vel Ottevejskrogen, men dog fjernt fra den litterært berømte Krog, hvor „Entenellers"s besynderlige Forfatter fordybede sig i Skovens dunkle Dybder.

Hvor Naturen er ødsel og Solen bryder gennem det tætteste Bladhang, bliver den længste Vej kort, i Særdeleshed, naar Medhjælper- og nationale Sange forkorter Tiden. — Da lysner det mod Skovbrynet, og nu gaar det gennem kuperet Terræn mod Esrom Sø og Nøddebo.

I Nøddebo Krohave er man ved Vejs Ende. Med vid Udsigt mod Fredensborg Slotspark lægges det første solide Grundlag for Dagen, og Stævnefotografen, der følger os som en Skygge, foreviger endnu en Gang Deltagerne.

Saa vandres der mod Nøddeboholt, en venlig Skovstrækning paa Søens Sydside langs den blanke, glitrende Flades Spejl. Over side, saftige Engdrag, gennem den tætte Underskovs Løvgange, naar man til den udvalgte Stævneplads, Bakkehæld under kuplede Bøge mod den dybtliggende Sø.

Under Stævnets Tegn.

Mens Deltagerne lejrer sig gruppevis istemmes Sangen „Fremad, det lyder —" (der i Parenthes bemærket burde afløse den lidet

vellykkede „Medhjælpermarch") og Herr Aage Alsøe byder Velkommen i en kort velformet Tale, hvorefter Stævnets officielle Taler,

Herr Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, taler dygtigt og i den ham egne overbevisende Form:

Fortidens Skuffelser er tilbagelagte — siger A. — Fremgangen, støt og stigende, en Kendsgerning, opnaaet af os — Mindretallet. Vi kan være stolte over Resultatet; thi der er Vækst indad — som ogsaa udadtil, Stabilitet i vore understøttende Institutioner, som Taleren træffende karakteriserer. Vort Reformarbejde udføres for hele Standen, og kommer derved med større eller mindre Ret alle Medhjælpere til Gode. Vore Institutioner medfører at Reglen nu er: Engang Medlem — altid Medlem; det giver Organisationen Styrke og underbygger med det stærkt voksende Medlemsantal vor financielle Stilling, saaledes, at vi nu raader over en betydelig Formue.

Tilhørergruppe under Stævnetalen.

Vor Presse har været os et virksomt Vaaben. „D. H. K. M.-T." er Budbringeren, det faglige Oplysningsmiddel, og dens Ledelse har altid i vid Udstrækning funden Hovedbestyrelsens Støtte.

Den forløbne Vinter har været Vidne til C. O.'s nuværende Handledygtighed og Hurtighed under Agitationen for Syv-Lukningen. Arbejdet bragte os glædelige Resultater gennem Folkethingets Vedtagelse; Landsthingets Modstand gjaldt jo ikke Loven, men storpolitiske Hensyn. Lovens Gennemførelse er sikret.

Spørgsmaalstegnet: Kjøbenhavn.

Centralorganisationen befinder sig nu i stærk og opmuntrende Udvikling, Afdelingerne arbejder interesseret og deres Medlemsantal er i bestandig Fremgang, men endnu savner vi de mange Tusinder, de hører hjemme i vore Rækker. Provinsianerne fatter ikke denne Ligegyldighed, hvis Aarsag er mangelfuld samfundsmæssig Oplysning og politisk Forstaaelse. Thi følte Medhjælpernes Flertal virkelig disse Borgerpligter, vilde Forstaaelsen af den faglige Organisation ogsaa følge.

De sidste Tiders bevægede politiske Tildragelser har fremkaldt Røre overalt i Landet og i alle Kredse, men under Valgrøret savnedes Handels- og Kontormedhjælperne. Vore Standsfæller gør sig ikke gældende dér, hvor det er paakrævet.

Hvorfor? Fordi Standens Flertal hidtil har været afskaaret fra at deltage i Politik, paa Grund af den begrænsede Valgret, og Kost- og Logisystemet, der iøvrigt vilde fratage de fleste Butiksmedhjælpere deres Stemme. Forfatningsforslaget vil naturligvis byde Medhjælperne politiske Fordele, forhaabentlig vække de samfundsmæssige Interesser og den sovende Kolos, som den kjøbenhavnske Medhjælperstand, i faglig Henseende, udgør.

Nyordningen i Kjøbenhavn synes hensigtssvarende og har allerede bragt gode Resultater. Maaske kan Provinsianerne virkelig engang faa Hatten af Hovedet for Kjøbenhavnerne; men endnu sidder den unægtelig meget fast!

Politisk Interesse.

Politik er Brød! Lad hver Medhjælper følge sin politiske Overbevisning, da det ikke er vor Sag som Organisation at paavirke og kritisere. Lad Enhver uhindret dyrke sine politiske Interesser; thi intet er mere upersonligt og forsumpende for den Enkelte end Indifferents overfor Livets Foreteelser.

C. O. har allerede vakt Medhjælpernes sociale Forstaaelse i store Kredse indenfor vor Stand. Dette er samhørig med vor hele Virkemaade, vor Organisation som den eneste og anerkendte faglige Medhjælper-Repræsentation og den Kendsgerning, at de gamle Harmoniforeninger uigenkaldelig har udspillet deres Rolle.

Taleren skildrede sluttelig den Udholdenhed og Trofasthed, hvormed C. O. var ført frem i Modgangens Dage, og opfordrede de Unge, der traadte til under Fremmarchen, til altid med Lyst og Energi at tage deres Part af Arbejdet. —

Tilbagetoget, Historien og Festen.

Stærkt Bifald og Leveraab hilste den tankevækkende Tale. Sangen tonede under de lyse Bøge og Herr Aage Alsøe takkede og afsluttede der med Stævnets alvorligere Afsnit.

Efter Kaffen i Nøddebo gik det atter — ad andre Veje — tilbage gennem Skoven mod Frederiksborg Slot. Desværre levnede Programmet kun en Time til den historiske Anskuelsesundervisning, som den skønne Borg frembyder for den lærvillige Beskuer. Men lad os haabe, at de — forhaabentlig kun enkelte —, der for første Gang passerede forbi disse vore nationale Skatte, snart vil gentage Besøget og længe dvæle i denne efter vore Forhold mønstergyldige Samling. —

Slotspavillonens store Sal kunde næppe rumme den feststemte Skare, der fandt Plads om Bordene, da de længe ventede materielle Nydelser endelig meldte sig. — Sang vekslede med Taler af d'Herrer Loldrup, Alsøe, A. Andreasen, Vilh. Hansen, Ørvad, Hendil og mange flere, — saa mange, at Referat tør opgives.

Dernæst dansedes, — mens Himlen aabnede sine Sluser og smeldende Regndraaber akkompagnerede Musiken. — Men Dagen var programmæssig gennemført og Festfyrværkeri skulde jo ikke afbrændes.

Medhjælperstævnet i Skal Plantage.

Til Nibe.

AFDELINGERNE i Løgstør, Nibe og Aalborg havde, Søndag den 9'ds., sat hverandre Stævne i Skal Plantage ved Nibe. Stævnet, der prægedes af et udmærket Humør fra først til sidst, forløb programmæssigt og tilfredsstillende i enhver Henseende. Og de manende Ord, der i Stævnetalen lød til os, skal nok vide at bide sig saa fast i Deltagernes Sind, at mange faar sig „rusket" op af den Sløvhedstilstand, der endnu alt for ofte præger danske Handels- og Kontormedhjælpere.

For Aalborgs Vedkommende foregik Turen pr. Sejler op gen-Limfjorden til Sildefiskeriets By, hvor Kollegerne fra Løgstør var ankomne med Tog og sammen med Nibenitterne tog imod paa Kajen. I Procession drog vi gennem den gamle By med de toppede Brosten og de venlige gamle Huse ud til Skal Plantage, hvor de medbragte Madkurves Indhold fortæredes under de kammeratligste Former.

Stævnet.

Efter at være blevne fotograferede kom vi til den alvorlige Del, nemlig det Øjeblik, da vor kendte og afholdte Kollega, Herr. Anger Ipsen fra Hjørring, besteg Talerstolen og lod sine Alvorsord brænde sig fast i vor Erindring. Faa af de Tilstedeværende vil glemme Indtrykket af de vækkende, ildnende og formanende Ord fra den Ældre til de Yngre. Skønt Herr Ipsen skal høres og der i et skriftligt Referat af hans Tale kun kan antydes, hvad der kom fra Hjærte og gik til Hjærter, skal der i det Efterfølgende gøres Forsøg paa at paapege de Tanker, der laa til Grund for Foredraget.

Stævnetalen.

Taleren begyndte med at paapege, at dette var Stævnets alvorlige Del, og at de Ord, han nu vilde fremsætte, var Alvorsord, og han haabede derfor paa alvorlig Opmærksomhed fra Tilhørerne. Taleren fremhævede, at hans Interesse for den Sag, som samlede os her, var usvækket og lige saa hjertelig som i Organisationstidens første Dage, men beklagede, at han nu ikke længere havde Kræfter som i Fortiden til at tolke sine Tanker i Ord for vor fælles Sag.

Minderne fra Organisationsarbejdet var Talerens bedste Minder, og mange Kolleger fra Landets andre Egne nærede sikkert ganske de samme Følelser. Og det er jo fordi vi har den urokkelige Overbevisning, at vi har været med i et alvorligt og dygtigt Forarbejde for vor egen Stand og dens Fremskridt.

Vi som nu er noget oppe i Aarene, vi kender bedst de Tilstande, som existerede for Medhjælperne blot for 14—15 Aar siden, og vi kan vel bedst forstaa de Følelser og de Tanker, som var raadende blandt de Kolleger, som startede Centralorganisationen. Taleren skildrede den Begejstring, som herskede dér og fremhævede, at dér blev Grundlaget lagt for Handels- og Kontormedhjælpernes Fremtid som Stand. Dér lærte vi for første Gang, hvad Kollegialitetsfølelse var og hvad den betød!

Taleren skildrede derefter alt, hvad Organisationen havde maattet kæmpe med, hvoraf det værste var den ufattelige Lumpenhed, vore egne Standsfæller viste, og udtalte, at vi, som nu er ældre, trak Læsset fremad i den Tid, da Læsset var haardest at drage, og vi skabte de mange Goder, som de Unge nu hver eneste Dag nyder godt af.

Taleren gav en ret udførligt Oversigt over Organisationens Virksomhed, og spurgte, om de Kolleger, som ikke respekterede dette, og som hverken ofrede Tid eller Penge til at skabe Goderne — om de dog aldrig skulde lære at skamme sig dybt. Spørg dem derom! Og sig dem, at Goderne er skabt af de faa!

Taleren beklagede Angrebene paa vore kjøbenhavnske Broderorganisationer og advarede indtrængende derimod, fordi der deri laa en Splittelsesfare, og mindede i denne Forbindelse om, at da vi startede Centralorganisationen, da rakte Kollegerne fra Landets forskellige Egne hverandre Haanden, fordi vi var danske Standsfæller, Kolleger, som havde fælles Interesser at varetage og at røgte. Et mørkt Punkt i vor Organisation er bl. a. de Medlemmer, som ikke gør deres Pligt, naar Organisationen kalder paa dem til alvorligt Arbejde.

Nye stærke Kræfter maa nu træde til, og netop nu, fordi vi lever under Lyspunkterne, som aldrig tidligere har været kendt i Centralorganisationens Historie, og nævnte her den betydelige Tilgang i den seneste Tid. I. rettede derefter under den dybeste Stilhed i Forsamlingen en meget kraftig Opfordring til de unge Medhjælpere om nu at tage fat i de ældres Spor og opfordrede dem til nu at drage Læsset fremad ad den samme Bane og med samme Alvor og Dygtighed, hvormed de Ældre havde draget, til Gavn for dem, som nu er unge. Saa vilde ogsaa den Dag oprinde, da de Unge med Glæde kunde se tilbage paa et stort og stolt Værk for dem selv og deres Standsfæller.

Rusk jer op, I Unge, som nu ejer Ungdomskraft! Og rusk eders andre unge Kolleger op til Gavn for vor fælles Sag!

Taleren omtalte derefter Tidernes Ugunst, og mindede om, at dette kunde komme til at ramme hver enkelt af os — baade de ældre og unge — Kvinder og Mænd — og at det derfor gjaldt om, at vi, som hører sammen, ogsaa virkelig staar trofast sammen om vor egen Sag.

Taleren manede til at faa en Del af de ganske Unge med i Bestyrelserne. Dermed vækkedes Interessen hos dem og Lyst til at tage Del i det aktive Arbejde, og det er dertil, jeg nu ogsaa her kraftigt kalder paa jer, som er unge, fordi vi har gjort et Arbejde for jer, som I bør bøje jer for i Taknemmelighed!

Taleren sluttede: Rusk jer op, I unge Medhjælpere! — og udbragte et kraftigt besvaret Leve for de unge danske Handels- og Kontormedhjælpere, som med Alvor og Dygtighed tager et Arbejde op for vor store fælles Sag.

Talen modtoges med stærkt Bifald.

Før og efter Talen sang vi Sange af Medhjælpersangbogen, ligesom der ogsaa ved den efterfølgende Middag gjordes flittig Brug af Sangbogen. Ved Bordet herskede der den ypperligste Stemning, hvad den udmærkede Mad bidrog sit til.

Kollegialt Samvær.

Talerne gik Slag i Slag. Formanden for Nibe Afd., Herr Thykjær, bød Velkommen til Nibe. Formanden for Løgstør Afd., Herr Engelbert Petersen, motiverede i en ypperlig agitatorisk Tale et Leve for Centralorganisationen. Formanden for Aalborg Afd., Herr. Th. Hansen, talte for Stævnetaleren, Herr A. Ipsen, og udbragte under Deltagernes udelte Bifald et Leve for, at Herr I. endnu i mange Aar maatte færdes imellem os, og at vi maatte have Lov at sende Bud, naar der skulde tales Alvorsord. Herr Ipsen takkede og bragte under Forsamlingens Bravoraab en Hilsen fra Herr Jens Johansen. Nielsen-Lindquist talte for de kvindelige Medhjælpere og haabede at vi maatte naa saa vidt, at de alle kom ind i Organisationen.

Herr Ipsen motiverede et Leve for Nibeformanden, som efter Talerens Mening var en af de Unge, han vilde sætte Pris paa, der var mange af i Afdelingerne.

En i Dagens Anledning forfattet Festsang af vor kendte Aalborg-Kollega, P. M., vakte vild Jubel, og Forfatteren blev efter Afsyngelsen gjort til Genstand for stormende Ovationer.

Th. Hansen bød Velbekomme og snart valsede det første Par til Tonerne af „Pauline" over Gulvet ude i den hyggelige Dansepavillon. Dansen fortsattes med Liv og Lyst til vi med Musik i Spidsen, i Procession og i øsende Regnvejr marcherede ned gennem Byen, hvor en Del Aalborgensere tog hjem med Sejler, medens Flertallet ventede til Toget og fortsatte Dansen i et af Byens Hoteller.

Aalborgensere blev fulgt til Toget af Nibenitter og Løgstørianere, og Leveraabene for de tre Afdelinger blev ved at lyde til Toget rullede afsted.

Vi rejste hjem beriget af de vægtige Ord, der havde lydt til

os, og var enige om at have tilbragt en Dag rig paa Udbytte, baade i den ene og den anden Henseende. *h.*

Adel forpligter.

Herr Redaktør!

I en Artikel i „D. H. K. M. T.", for 15. Maj, er jeg kommen til at „slaa om mig" med ovenstaaende Udtryk. Dette har bevirket en Artikel i Aarhus Afdelingens Medlemsblad „Medhjælperen", som jeg Elendige omtrent ikke begriber et Muk af, og for at faa slaaet fast, om det er mig, der er dum, eller Artiklens Forfatter har manglet Fremstillingsevne, er jeg saa ubeskeden at bede om Plads for Artiklen in extenso. Under Overskrift „Adel forpligter" lyder den:

„Sandheden i disse Ord kan ikke bestrides, men der er vist en god Portion Underforstaaelser deri, saa om man ønsker at slaa om sig med dem, maa man først stikke Fingeren i Jorden og vejre, hvor man befinder sig.

Indenfor vor Organisation hersker der — vel heldigvis — delte Meninger om Formen for Agitation for Tilslutning til denne. Et kan dog slaas fast og maa erkendes af alle, at i Øjeblikket vanskeliggøres vor — med hurtigere Tempo ønskelige — Fremgang i høj Grad af, at de os fjendtligsindede Kolleger, ligesom vore øvrige Modstandere — i egen Indbildning — danner et Adelskab, overfor hvilket det kan have sin Begrundelse for os altid at huske, at Adel forpligter. Af den Grund vil det ogsaa være klog Taktik vedblivende, Enkeltmand saavel som gennem vort officielle Blad „D. H. K. M. T.", at vise, at vi har Øjet aabent for denne Kendsgerning.

Men at vi organiserede Kolleger derfor skulde slaa ind paa Adelskabets Vej i vor Betragtning af os selv og vore organiserede Brødre vilde være at stemple os selv som snæversynede midt i den rige Mangfoldighed af usle proletariske Levevilkaar, der bydes os.

Derfor forekommer en Del af Spidsartiklen i „D. H. K. M. T.'s sidste Nr. os til Dels at have en forkert Adresse. Lad være at de smaa Artikler i „Medhjælperen" er naivt raillerende" og „uklare" for Adelskabet, saa tæller vor Afdeling i Aarhus, for hvis Skyld „Medhjælperen" ser Lyset, dog hovedsagentlig Medlemmer, der forstaar at gennemskue det af vor Stand yndede paatagne Adelskjold, og se, at der bag dette skjuler sig en Proletar".

Jeg hader og afskyr Strid om Ord, men da her staar mere paa Spil, og da Spørgsmaalets Kærne i sig selv ikke er uden Interesse, skal jeg ganske kort forsøge at imødegaa „Medhjælperen"s Udtalelser ud fra mit Kendskab til det Tankesæt, der, med lidet Held, har mestret dem.

„Adel forpligter" er for det første et Udtryk, der ikke kan rumme Under- eller Misforstaaelser. Det lyser af Klarhed. Adel forpligter altid og alle Vegne. For Adel betyder jo bare det gode, det dybe, det ædle, ligegyldigt hvor og i hvem det bor. Har jeg da ikke Ret i at kategorisere den Samfølelse, der bærer vor Organisation frem, som adelig? Er det ikke en stolt og redelig Følelse, der er hævet over, at man først skal „stikke Fingeren i Jorden og vejre hvor man befinder sig?"

Jeg antog, at denne min Opfattelse af Begrebet „Adel" var den almindelige, ogsaa i Aarhus, og jeg tror det endnu, men „Medhjælperen" deler den, saavidt jeg har forstaaet, ikke, idet Bladet fraraader sine Læsere at slaa ind paa „Adelskabets Vej" og kalder dette Snæversynethed. Betragtningsmaaden er enkel nok. Vi er Proletarer, vi vil ikke vide af „det af vor Stand yndede paatagne Adelskjold", men den bunder rigtignok i en grundig Misforstaaelse.

Og derfor maa jeg bestemt mene, at min lille Opsats havde den rigtige Adresse; thi Samfølelsen og Samarbejdet i Forbindelse med den Kultur, de fører med sig, er for os Handelsmedhjælpere Jorden over et Adelspatent, vi ikke kan være foruden. Det er aldeles ikke forlorent eller paataget, det er der, og vi maa bruge det i det praktiske Liv.

Men det sete afhænger som bekendt af Øjnene, der ser, og da jeg véd, at Aarhus Afdelingens Bestræbelser er ægte nok, vil der i det store og hele ikke være Anledning til at hæfte sig synderligt ved „Enkeltmand"s Betragtninger i „Medhjælperen". Saa meget mere som jeg ikke er i Tvivl om, at Bladet — ifølge sit Udspring — i Grunden deler de Anskuelser, jeg ovenfor har tilladt mig at fremsætte.

Vel er vi Proletarer, men den Idé, der samler os, paatrykker os Adelsmærket. Det er dette jeg gerne vil have frem, og jeg beder Aarhus-Afdelingen tilgive mig den lidt docerende Form, hvorunder det er sket. *E. P. Wraae.*

Vestjyske Handels- og Kontormedhjælpere!

FOR første Gang i de vestjyske Handels- og Kontormedhjælperorganisationers Levetid agtes der nu afholdt et fælles, vestjysk Stævne til Styrkelse af Arbejdet og Sammenholdet blandt Kollegerne.

Stævnet holdes i den gamle Handelsby Ringkjøbing, Vestjyllands centrale By, og vi haaber, at Tilslutningen bliver saa stor, at det maa komme til at staa som en Milepæl, et værdigt Mindesmærke for den Fremgang i Kaar, Dygtighed og Anseelse udadtil, der er vundet i den forløbne Tid, og som en Spore for Arbejdet paa den fortsatte Fremgang i den kommende Tid.

Jeg vil gerne opfordre Foreningerne til et energisk Arbejde for, at saa mange som muligt kommer med, saa Stævnet ret kan blive festligt og betydningsfuldt. Der vil komme nogle af vore bedste Talere til Stede. Man har bestræbt sig for at ordne alt saa jævnt og billigt som muligt, hvad det økonomiske angaar.

Der arrangeres en Sejltur over den henrivende Ringkjøbing-Fjord til Hvide Sande, hvor den ledende Ingeniør velvilligst har lovet at fortælle om og forevise det store og interessante Arbejde. Stævnet slutter med en Festmiddag i Ringkjøbing.

Udførlige Programmer er sendt til Handels- og Kontormedhjælperforeningernes Bestyrelser i alle jyske Byer, hvor Interesserede bedes henvende sig snarest mulig. Tegning af Deltagere bedes indsendt snarest; der sluttes den 10. Juli.

Altsaa: Den 20. Juli skal være vor Festdag! Da maa ingen, der kan komme af Sted, blive hjemme. Og enhver bør tage sin Dame med til den smukke Fest, som vi venter, den bliver.

Et hjerteligt Velkommen til Ringkjøbing den 20. Juli!

Ringkjøbing, i Juni 1913. *B. Digman Therkildsen.*

„Appellen".

Svar til d'Herrer Alsøe og Carlsen!

FØRST maa jeg rette en Trykfejl, idet der i mit Indlæg skulde staa: „Medarbejdernes Beskedenhed", hvad der i D. H. K. M. T. er blevet til: „Medarbejdernes Beskaffenhed". Medarbejdernes Beskaffenhed har jeg aldrig kritiseret, — tværtimod, — jeg læser altid i D. H. K. M. T. med særlig Interesse de Artikler og Indlæg, som stammer fra mine kjøbenhavnske Kollegers Penne. Jeg har altid beundret mine organiserede, kjøbenhavnske Kolleger for deres store og udholdende, men desværre saa utaknemmelige og forholdsvis lidet frugtbringende Agitationsarbejde, og det er kun

„Appellen"s Nytte og Nødvendighed jeg har tvivlet om. D'Herrer Carlsen og Alsøe paastaar, at „Appellen" kun er et Meddelelsesmiddel, — men hvorfor saa ikke benytte D. H. K. M. T. dertil? Saa kunde Medlemmerne faa Meddelelserne 2 Gange pr. Maaned, i Stedet for én Gang. Vi kan jo godt fastslaa, at D. H. K. M. T. læses med langt større Interesse end „Appellen", saa det vil sikkert have langt større Virkning at bruge D. H. K. M. T. Herr Alsøe skriver, at „Appellen" bliver udgivet i „Lommeformat", for at Medlemmerne altid kan have den ved Haanden, — uha — det Argument var virkelig højst uheldig brugt af Herr A., for hvis de kjøbenhavnske Medhjælpere virkelig skulde være saa daarlig udstyret med Hukommelse, at det er nødvendigt stadig at have en saadan „Huskeseddel" ved Haanden, for at kunne vide hvilke bestemte Aftener i Maanedens Løb de skal til Møde, saa var det jo mere konsekvent at bruge 14 Dages Bladet D. H. K. M. T. i Stedet for Maanedsbladet „Appellen". Herr Carlsen skriver bl. a.: „De skriver altsaa om Ting De mangler Kendskab til!" Stor var derfor min Overraskelse, da jeg i de sidste Dage har faaet fat i nogle gamle Eksemplarer af „Appellen" og i No. 7 (Juli 1912) finder følgende Artikel fra Herr Willy Carlsen:

„Et af Midlerne: Vi vinder intet frem uden Penge, men vi skal ogsaa føre en meget streng Økonomi, for at alt hvad der skaffes tilveje kan ofres paa de uvidende, udenforstaaende Standsfæller. Et af Midlerne er Ophævelse af Appellen. Ophævelse af Appellen kan give os Midler i Hænde til at ofre noget mere paa at faa de Udenforstaaende i Tale. Vi kan sikkert blive i Stand til at holde mindst 3 store Møder mere om Aaret end vi nu formaar, og hvad der skal ofres udadtil og ikke indadtil.

Rapporter til Medlemmerne kan foregaa gennem D. H. K. M. T. Redaktøren vil sikkert altid stille den nødvendige Plads til Raadighed for Ledelsen, og saa faar Medlemmerne de forskellige Meddelelser 2 Gange hver Maaned, i Stedet for som nu kun én Gang.

Vi opnaar ogsaa det, at vore Medlemmer i Provinsen faar at se hvad der bliver bestilt her i Byen, og særlige Skeptikere kan have godt af det."

Som man sér falder Herr Carlsens Udtalelser i et og alt sammen med hvad jeg har skrevet, — og da Herr Carlsen er gammelt Medlem af de kjøbenhavnske Afdelinger, tror jeg ikke, at han skrev om Ting, han ikke havde Kendskab til. Ganske vist véd jeg, at Medlemstallet i de kjøbenhavnske Afdelinger er steget betydeligt siden, men at det skulde være saa meget, at „Appellen" er en Livsbetingelse, det lyder fast utroligt, og derfor ser jeg ogsaa lidt skeptisk til, at Herr C. nu, — knapt et Aar efter at ovenciterede Artikel forelaa fra hans Haand, — optræder som ivrig Forsvarer for „Appellen."

Det lader til, at min Slutningsbemærkning — „de kjøbenhavnske Afdelinger kunde ogsaa sikkert nøjes med mindre Agitationstilskud, hvad der vel nok vilde berolige Gemytterne og vække fornyet Haab i Provinsafdelingerne, — ikke mindst Aarhus Afdelingen" — synes at være faldet Herr Alsøe for Brystet, og han mener, „at det er et grimt Forsøg paa at skabe Splid mellem Afdelingerne." Skal vi ikke tage noget mindre højtideligt paa denne Sag. — Herr Alsøe ved jo nemlig lige saa godt som jeg, at paa sidste Kongres var de Delegerede fra Aarhus-Afdelingen de mest forbitrede Modstandere af Agitationstilskuddet til de kjøbenhavnske Afdelinger, og paa et Møde, der afholdtes i Aarhus kort efter Kongressen, blev der bl. a. udtalt, at Aarhus-Afdelingen ikke havde sagt sit sidste Ord i denne Sag. — Tror De saa ikke Herr Alsøe, at hver fornuftig Besparelse, der indføres i de kjøbenhavnske Afdelinger, vil gøre sit til, at Agitationstilskuddet kan blive mindre og derigennem virke noget dæmpende paa Kritikken fra Provinsafdelingerne, af hvilke Aarhus-Afdelingen jo var den mest fremtrædende?

Helsingør, Juni 1913. *Johs. Elding.*

Medhjælperstævner.

Sommerstævne paa Bornholm.

Det første bornholmske Sommerstævne afholdes Søndag d. 13. Juli i Almindingen med følgende Program: Kl. 8 fra Hotel „Rønne" pr. Vogn til Almindingen, Ankomst Kl. 10½, Frokost (medbragt Madkurv). Kl 11½ fra Christianshøj over „Lilleborg", Elisabetsklippen, gennem Kærlighedsstien til Kongemindet og videre over Dronningestenen, gennem Ekkodalen, hvor der drikkes Kaffe i Ekkodalshuset Kl. 1½, Kl. 2¼ fra Ekkodalshuset over „Gamleberg", „Rømersminde" tilbage til Christianshøj.

Kl. 3½ Stævnetale af Herr Handelsmedhjælper Aage Alsøe, Kjøbenhavn. Kl. 5 holdes atter Maaltid (medbragt Madkurv), hvorefter drikkes Kaffe paa Hotel „Jomfrubjerget". Kl. 8½ køres tilbage til Rønne.

Prisen pr. Deltager er Kr. 2.25, Køreturen og Kaffe paa Ekkodalshuset og Jomfrubjerget iberegnet. Tegningen er bindende og maa være Bestyrelsen i Hænde senest 8. Juli.

Deltagere fra de andre Byer kan støde til i Almindingen Kl. 11, og Prisen vil da være Kr. 1.00.

Man forventer stor Tilslutning. Alle bornholmske Handels- og Kontormedhjælpere bør give Møde! *Hasager Boss.*

Nordjysk Stævne.

Handels- og Kontormedhjælperforeningerne i Hjørring, Frederikshavn og Sæby indbyder alle Handels- og Kontormedhjælpere fra Land og By til et Sommerstævne i Tolne Skov Søndag den 13. Juli 1913.

Program: Kl. 10,20 Fm. Afrejse fra Frederikshavn. Kl. 11,46 Afrejse fra Hjørring. Kl. 1 Eftmd. fælles Kaffebord i Skoven. Kl. 2 Eftmd. Stævnetale af en af Centralorganisationens kendte Talere. Derefter beses de smukke Naturomgivelser. Kl. 5 Eftm. præcis Fællesspisning i Pavillonen à 2 Kr. pr. Kuvert. Derefter gratis Dans. Kl. 12,19 Eftmd. Afrejse til Frederikshavn. 12,50 Afrejse til Hjørring.

Tegningen til Spisningen sluttes den 9. ds.

Manuskripter til Artikler og Meddelelser, der ønskes offentliggjort i „D. H. K. M. T." pr. 15de Juli maa indsendes til Hovedkontoret, Kjøbenhavn, Nørrevoldgade 54.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag d. 9. Juli Kl. 8½, paa Hotel „Lejdesdorf".

Alle Medlemmer bedes give Møde, da vigtige Sager foreligger til Behandling og Afgørelse. *Chr. J. H.*

Hobro. Søndag den 8. Juni holdt Afdelingen Udflugt til Mariager, hvortil der havde sluttet sig 28. Deltagere. Ved Middagstid tog man med Damperen til Mariager; straks efter Ankomsten var der fælles Kaffebord, derefter foretoges Spadseretur til Hohøj, og fornøjede man sig med Leg og en lille Svingom til Kl. 5½. Derefter spiste man den medbragte Mad og Kl. 8½ var Deltagerne tilbage til Hobro, hvor de samledes i Borgerforeningen til en rask Svingom. *V. Haarbo.*

Kjøbenhavn. Nørrevoldgd. 54, 1., Telefon 8143, aabent Kl. 9—5, Torsdag tillige 7—9 Aften, hvortil Henvendelser af enhver Art sker. Formanden træffes paa Kontoret sikrest 12—2, Torsdag tillige 7—9 Aften.

Formand: Aage Alsøe, Privat: Kroghsgade 3, 3., Telf. Øbro 3217 x.

Lokaler: Sommeretablissementet „Helgoland", Stranvej 20, i Maanederne Juni, Juli og August, den øvrige Del af Aaret, Kongens Nytorv 8, 3.

Rabatbilletter til Tivoli à 0,40 og Zoologisk Have à 0,35 faas paa Kontoret.

Søndag, den 20. Juli er vor Forening inviteret til at aflægge Handelshøjskolen „Købmandhvile" et Besøg.

Tirsdag, den 22. Juli, 2. Helgoland-Aften, Sammenkomst med Foredrag over Emnet: „Organisation og Selskabelighed".

Søndag, den 3. August, Stiftelsesfest.

Det nærmere Program over disse Møder og Sammenkomster fremkommer i „Appellen".

Korsør. Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Korsør" Torsdag den 29. Maj, hvor 20 Medlemmer var mødte. Til Dirigent valgtes Kommis Vald. Hansen, hvorefter Lovudvalgets Forslag blev gennemgaaet og derefter vedtaget paragrafvis. Kommis V.

Kallerup valgtes enstemmigt til Formand; den øvrige Bestyrelse sammensattes saaledes: Forretningsfører L. Johansen, Næstformand, Kommis P. A. Møller, Kasserer, Kommis C. Scheller, Sekretær og Bogholder C. Christensen, Annoncerepræsentant. Til Revisorer valgtes: Kommis R. Keller og Bogholder H. Larsen. Til Suppleanter: Bogholder H. Grønbæk og Kommis J. Wigh.

Det vedtoges at leje faste Mødelokaler paa Hotel „Korsør" som bedst beliggende og med den bedste Plads for Møder. Vedrørende Mødeaftener toges ingen Bestemmelse. Kommis Scheller foreslog, grundet paa Aarstiden, ikke at tage nogen Bestemmelse om ugentlige Mødeaftener, men at den nu valgte Bestyrelse tog energisk fat paa 7-Lukningen i Sommermaanederne, og en af de første Aftener drøftede dette og udarbejdede en Liste til Cirkulation iblandt Principalerne. Dette Forslag vandt alm. Bifald. — Generalforsamlingen hævedes Kl. ca. 12 med Leveraab for Afdelingen.

Bestyrelsesmøde afholdtes den 4. Juni for Drøftelse af Spørgsmaalet ang. 7-Lukningen i Sommermaanederne. En høflig Henstilling udarbejdedes til Principalerne om Lukning Kl. 7 de 4 første Ugedage i Tiden 15. Juni—1. September. Man vedtog at udelade Fredagen af Hensyn til Kolonialhandlerne, idet Fredagen hyppigt er Lønningsdag og derfor foranledigede ekstra Travlhed for Kolonialhandlerne. Listen er nu i Cirkulation og det synes foreløbig at tegne til godt Udfald, men noget Resultat foreligger endnu ikke. *C. Scheller.*

Nykøbing F. Onsdag den 4. Juni afholdt Foreningen Medlemsmøde. Formanden meddelte, at de af Bestyrelsen indledede Forhandlinger med den herværende Handelsforening om frivillig Syv-Lukning de 4 første Dage i Ugen, var resulteret i, at Handelsforeningen havde meddelt, at dens Medlemmer ikke kunde gaa med til en „Syv-Lukning" i Aar.

Søndag, den 8. Juni afholdt Foreningen Skovtur til Pumlenakke ved Østersøen. Deltagerne samledes paa Torvet, hvorfra man pr. Vogne kørte til Bestemmelsesstedet. Efter Ankomsten samledes man om et fælles Frokostbord, hvor Formanden bød Velkommen. Ved Bordet blev uddelt en Fest-Avis, der foruden et Par Sange, en Revue og en Mængde andre Morsomheder, ligeledes indeholdt en Samling „Neuruppiner" med Karrikaturtegninger af

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Aage Alsøe, Kroghsgade 3, 3.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, Houmann-Andersen, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Christiansgade 62	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1.	Carl Jensen,	Vesteralle 23.
Assens	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi
Bornholm	Hassager-Boss	St. Torvegade 20, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Esbjerg	A. Andersen	Kirkegade 3	J. Christiansen	Kongensgade 68.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Jens P. Jensen	Søndergade 55	Carl Jensen	Søndergade 55.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	N. M Nielsen	I. T. Jørgensen	Georg Christiansen	P. I. Culmse.
Grenaa	Johs. Petersen	Frk. Kjærs Pensionat	H. Knudsen	Chr. Vogel
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	R. Christensen	P. Christensen.
Helsingør	Ejner Olsen	Stengade 50	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	Svend Ørvad	Helsingørsgade 125	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	A. Nielsen	Andelsslagteriet.
Hobro	Marius Sørensen	Adelgade 45	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	J. Poulsen	Kristoffer Madsen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	A. Chr. Møller	Dyrehavegaardsvej 2.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	P. A. Møller	Thor Vinkel.
København	Aage Alsøe			
Central Afd.	Søren Møller	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Aage Alsøe	Træffes paa Kontoret daglig 12—2. Torsdag tillige 7—9 Aften.
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	Rs. Lund-Poulsen	Alfred Koch	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Engelbert Petersen	Rich. Christensen	Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Behrendsvej.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. Chr. Thykiær	H. Staun	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	H. P. Tofte	Bogh. Kristoffersen	Laurids Bruun	N. Marcussen.
Nykøbing M.	E. Øhlenschlæger	Peter Thykier	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Nysted	A. G. Storm	S. Wichmann	A. G. Storm	S. Wichmann.
Næstved	Knud Olsen	Eng. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2.	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	L. Larsen	Hans Olsen	L. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	A. Elvig	Viborgvej 2.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	Viggo Jacobsen	Konsul J. P. Laursen.
Rødby	L. P. Hansen	A. G. Larsen	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	H. J Bødtker	Søndergade	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Chr. Christensen	Koldby Brugsf. pr. Koldby	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. M. Fenger	Bach & Høyrup.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Sigvard Hansen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Skjern og Omegn	B. Myrthue	Skjern	B. Myrthue	Skjern.
Slagelse	Rs. Nielsen	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	J. M. Jensen	V. Klitgaaard	A. Sander	Alfred Hee.
Storehedinge	Karl H. Knudsen	Crome & Goldschmidt	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Stubbekøbing	Rich. Iversen	A/S. A. C. Rasmussen	Rich. Iversen	A/S. A. C. Rasmussen.
Svendborg	John. Sinram	Søholmsvej 15, 1.	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Chr. Jørgensen	Søndergade 1	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	Harald Mortensen	Jul. Lange	E. Qvie	C. H. Tange.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Skyttehusgade 18, 1.	Arne Nielsen	Volmersgade 6, 1.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Trekroner.

mange smaa Optrin fra vore Mødeaftener. Avisen gjorde stormende Lykke og dens Forfattere, d'Herrer Boghandlermedhjælpere H. P. Toft og Loft, høstede velfortjente Bifald for deres Værk. Efter en Svingom returnerede man ved 9-Tiden tilbage til Nykøbing, hvor man sluttede af i Foreningens Lokaler.

Alle Deltagerne var enige om at have tilbragt en behagelig Dag.

A. Jensen.

Saxkjøbing. Bestyrelsen for Afdelingen har afholdt en Del Møder for at forhandle om 7-Lukningen. Paa det første Møde blev det vedtaget at udfærdige en Liste og lade den cirkulere blandt Byens Handlende med Opfordring til disse om Tilslutning til Syv-Lukningen. — Tilslutningen var imidlertid ikke saa stor som ventet, hvorfor Bestyrelsen vedtog at indsende et Andragende til Handelsforeningen for at sikre sig dennes Tilslutning, dog kun for Maanederne Juli og August.

Efter at Handelsforeningen havde afholdt Møde ang. Spørgsmaalet, modtog vi en saalydende Skrivelse:

„I Anledning af Deres ærede Skrivelse af 16. ds., har der været afholdt Møde i Handelsforeningen, for at forhandle om „Syv-Lukningen" i Juli og August. Mødet resulterede i, at Handelsforeningens Medlemmer, som var mødt, med stor Majoritet, var imod „Syv-Lukningen" i nævnte Maaneder, og kan som Følge deraf Handelsforeningen ikke give sin Tilslutning til „Syv-Lukningen"s Gennemførelse, hvilket man herved ikke undlader at meddele Dem".

Dog havde der indenfor Handelsforeningen været Stemning for at lukke i Vintermaanederne fra 1. Januar til 15. Marts, hvilket nærmest var beregnet paa at komme Handelsskolen til Gode, og — maaske for Besparelse af Lys og Varme i Butikkerne.

Bestyrelsen sammenkaldte derefter til Medlemsmøde paa Hotel „Saxkjøbing", Onsdag den 4. Juni, hvor Formanden oplyste Medlemmerne om det passerede og at Bestyrelsen ikke foreløbig foretager yderligere ang. nævnte Spørgsmaal.

Paa samme Møde blev endvidere forhandlet om Tilslutningen til Sommerstævnet i Maribo den 6. Juli d. A., hvilket man forventer vil blive meget god.

Th. A. Nielsen.

Slagelse. Afdelingen her havde Udflugt til Suserup Skov og Næsbyholm, Søndag den 8. Juni.

Turen forløb storartet, trods den ringe Tilslutning. Der kørtes hjemmefra Kl. 10 Formiddag og Kl. $9^1/_2$ Aften var vi atter tilbage. Dagen sluttede med en lille Svingom i vore Lokaler.

Ejner K.

Storehedinge. Tirsdag den 9. Juni afholdtes paa Hotel „Phønix", et Medlemsmøde, hvortil $^4/_5$ af Medlemmerne vare mødte, og hvor Optagelse af 2 nye Medlemmer fandt Sted. Efter at Formanden havde omtalt Agitationsarbejdet, som siden Afdelingens Genoprettelse, havde været paalagt alle Medlemmerne, nedsattes et fast Agitationsudvalg bestaaende af d'Herrer Michael V. Jensen, O. Christoffersen og Holger Hansen.

Afdelingen agter iøvrigt først i Juli Maaned at indbyde alle Medhjælpere til Møde for at klarlægge C. O.'s Betydning for dem.

Holger Hansen.

Thisted. Foreningen foretog Søndag den 15. Juni en Sommerudflugt til Klitmøller. Der var rigtig Feststemning over denne Tur, hvad der altid bør være, naar Handels- og Kontormedhjælperne troppe op. Det lange Vogntog satte sig i Bevægelse Kl. $1^1/_2$ fra Frederiks Torv, og der kørtes genem Nystrup Plantage; en glimrende Køretur i det straalende Solskin; og ankom til Klitmøller ved 4 Tiden, hvor Deltagerne straks samledes om et fælles Kaffebord, for derefter „in pleno" at drage til Havet.

Kl. $6^1/_2$ samledes alle igen til Fællesspisning, og som det sig hør og bør, holdtes en Række Taler; bl. a. talte Formanden, Herr Chr. Jørgensen, for Centralorganisationen, og Damernes Skaal blev udbragt af Herr Schulz. — Endvidere var der i Dagens Anledning udgivet en „Fest-Avis", der med sine mange Vitser og Brandere gjorde ualmindelig stor Lykke — under Bordet!!

Aftenen sluttede med en Svingom; men desværre var det „svage Køn" meget svagt repræsenteret, hvilket ikke burde være Tilfældet! Hjemkørselen fandt Sted Kl. 12, og alle var enige om at have tilbragt en fornøjelig Dag.

N. C. K.

Afleveret til Posten den 30. Juni.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.

H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.

Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.

Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.

Fredericia.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen,* født Dodt, Højskoleforstanderinde.

Johs. Fog-Petersen. Forstander.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Ettf.
Overgade n. V. 39.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Øltkendere.

Sandy Mac Whisky.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1913. 13de Aargang.

VALGRET!

Der er tusind Krav at løfte,
tusind Maal at naa,
tusind nye Ting at drøfte,
tusind Slag at slaa!

SAALEDES skrev Viggo Stuckenberg i sin prægtige Kampvise for Ungdommen — og han har Ret!

For den Ungdom, der vil noget, er der nok at tage fat paa — og i Særdeleshed for den Part af Danmarks Ungdom, der tilhører Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Jeg siger i Særdeleshed.

Vi trænger til at faa Farten godt op, fordi vi har noget at indhente inden vi paa alle Omraader kommer op paa Siden af Landets bedste Ungdom — den der vaagen og virksom, ikke alene i Arbejdet for egne snævre Interesser, men ogsaa for den Stand og det Samfund, den tilhører.

I mange Aar gik Medhjælperen i Butikens Trædemølle uden Sans for det, der rørte sig omkring ham og i lange Tider sad Kontormedhjælperen ligssaa ligegyldig ved sin Pult. Da rejste vor Organisation sig, skabte Udsyn for Medhjælperen og bød ham Opgaver at løse. Vi saa da, hvorledes Interessen voksede, hvorledes Virketrangen meldte sig, og hvorledes vor Organisation formaaede at skabe Medhjælperen med Standsfølelse. Vi er paa dette Omraade nu i god Fremgang, vor Organisation vokser og vore Krav anerkendes mere og mere som rimelige og retfærdige.

Det er jo imidlertid ikke nok at have Ret — vi maa ogsaa have Magt, og kom vi til vore Lovgivere med vore Krav, da mærkede vi ofte, at det er en syndig Verden vi lever i. Vi mærkede, at det ikke var nok at vore Krav var rimelige og retfærdige, heller ikke nok, at der bag Kravene stod Medhjælpere med Standsfølelse — vi savnede bag Kravene Medhjælpere med politisk Interesse — og navnlig Medhjælpere med Valgret!

Men nu kommer de. —

I Danmark er der jo nu et Spørgsmaal, som i de sidste Maaneder har optaget alle politiske Interesserede og som med større og større Styrke kræver sin Løsning. Som man ved, drejer det sig om en Ændring i vor Grundlov og da navnlig om en Udvidelse af Valgretten.

De forskellige politiske Partier ere jo naturligvis ikke enige om, hvorledes dette Spørgsmaal bør løses og vi skal som upolitisk Organition selvfølgelig ikke blande os i Striden, men vi maa dog have Lov til med Glæde at konstatere, at den nævnte Udvidelse af Valgretten efter alle Solemærker at dømme vil blive saaledes, at Tusinder af Butiks- og Kontormedhjælpere, der nu er politisk umyndige, vil faa politisk Valgret.

I vor nuværende Grundlov har vi jo som bekendt tre Bestemmelser, som hidtil har berøvet saa mange Handels- og Kontormedhjælpere al politisk Indflydelse. Bestemmelsen om at skulle have „fast Husstand" for at kunne faa Stemmeret er gaaet ud over mange Butiksmedhjælpere, der erholder Kost og Logi af Principalen — altsaa som en Slags Tilgift til Kost- og Logisystemets øvrige Herligheder! Bestemmelsen om de 30 Aar som Valgretsalder og Kvindernes Udelukkelse af det politiske Liv har ligeledes hindret Tusinder af mandlige og kvindelige Medhjælpere i at kunne sige et Ord med i Laget naar Valgdagen kom.

Man behøver imidlertid ikke at være nogen stor Spaamand for at kunne forudsige, at den Forfatningskamp, der nu er rejst, ikke vil ende uden væsentlig at have forøget vor Stands Vælgertal.

Lad os derfor byde Valgretten Velkommen, jeg frygter ikke for at den vil svække Interessen for vor Organisation — tværtimod. Vi har Brug for alt hvad der kan føre Medhjælperen frem i Samfundets Strid og Samfundets Arbejde, vi har tusind Maal der skal naaes og tusind Slag der skal slaaes!

I Valgrettens Spor følger politisk Interesse og politisk Interesse og Standsfølelse er Forbundsfæller, der begge vil føre en uforsonlig Kamp mod vor Organisations værste Fjender: Ligegyldigheden og den snæversynede Egoisme.

Chr. J. Hendil.

MEDHJÆLPERSTÆVNER.

Lolland-Falstersk Stævne i Maribo.

PAROLEN, som den Maribo-Formand Hr. P. A. Rasmussen udsendte til de i Stævnet deltagende Afdelinger, gav han den Tilføjelse: „Det skal gaa efter en Snor", og man maa lade de Maribo Kolleger, Stævnet blev udmærket, fra først til sidst glimrende planlagt, hvilket ikke mindst skyldtes den alle Steds nærværende, af populær Elskværdighed straalende, Fuldmægtig Alfred Larsen.

Ved 2-Tiden gled den ene fuldt lastede Motorbaad efter den anden over Maribosøens blaa-grønne Vande til den lille idyllisk beliggende Borgø, hvor Hr. Alfr. Larsen ved Landgangen „tog imod." Det blev til en anselig Skare, der lejrede sig om Talerstolen og istemte en rask Medhjælpersang, efter at Hr. Larsen havde budt Velkommen og udbragt et Leve for Centralorganisationen, talte Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding:

Der festes ogsaa i Dag et andet Sted i vort Land — ovre i Fredericia — det er 64 Aar siden 6. Juli-Sejren. Den Gang var det en stærk Brydningstid. Vi havde lige faaet vor Grundlov af 5. Juni og nu vandtes en Sejr paa Kamppladsen — Aanden fra 48', der er bleven saa lovprist — og dog som Tiderne skifter og nye Menneskegenerationer staar frem — nye Ideer vaagner, saa er man vist i Dag klar over, at det er ikke ved Sværdets blodige Magt Fremskridtene skal vindes — men som der blev sagt efter 64: „Hvad udad tabtes skal indad vindes. Og dette Maal at vinde Fremskridt indadtil stiler ogsaa vor danske Organisation efter.

Man træffer saa ofte paa Pessimister, der idelig klager ove Nutidens Ungdom. Men tro ikke for godt paa dem.

Jeg siger, at Nutidens Ungdom ejer baade Frihedstrang og Oprørslyst — og naar disse Følelser er til Stede, saa sover den ikke, men gaar fremad.

Og den har Udlængsel og Hjemfølelse, for det er jo ofte først, naar man kommer ud i det fremmede at Nationalitetsfølelsen, den som hverken den enkelte Person eller et Parti kan tage Patent paa, melder sig. Saadan gik det Bjørnson, da han kom sejlende hjem indad Kristianiafjord en Morgen, og hans Hjemlands mørke Fjelde dukkede frem af Morgendisen, da brød det igennem ham, i den Sang, som er den bedste og mest karakteristiske Nationalsang, jeg kender, „Ja, vi elsker dette Landet", — eller som den danske Digter, Poul M. Møller, da han drog ud fra sit Fædreland for at glemme, han var bleven svigtet af den han havde kærest, da kommer hans Hjemfølelse stærkt frem i den Sang

Gruppebillede fra det lolland-falsterske Stævne.

han har skænket os: Rosen blusser alt i Danas Have. Alle Østens Herligheder er intet imod hans Fædreland. Ja, det vil Organisationen hjælpe til indad vinde, ogsaa i det rent personlige, udvikle Standens Ungdom til at kunne gribe og befordre de nye Ideer.

Taleren gik derefter over til at omtale forskellige af vor Organisations indre Forhold og udtalte bl. a.: Naar De har agiteret for Tilslutningen til dette Stævne, saa har De maaske fra nogle Kollegers Side mødt dette Svar: „Jeg har ikke Raad", og desværre, det er jo saadan endnu, at der er Kolleger og gode Kolleger, der er saa slet lønnede, at de maa give omtrent Afkald paa Livets Nydelser. Jeg ved selv, hvor vanskeligt jeg havde ved at faa det til at „løbe rundt", da jeg havde 30 Kr. maanedlig i Gage. —

Vi adskiller os fra adskillige udenlandske Organisationer derved, at vi tager de kvindelige Kolleger med ind i Organisationen, men vi siger Lige Løn for lige Ydelse. Damerne maa ikke gaa ind i Organisationen med det Formaal at faa Balskoene slidt hurtigst muligt.

Og vor Organisation gaar fremad trods alle Pessimister.

Jeg ønsker, at Medhjælperne her skal blive Optimister, have det lyse Syn og Tro paa Livet og paa den Sag, der samler os her i Dag, at der maa tændes noget af Begejstringens Ild, saa er jeg ikke forgæves rejst til Maribo, saa er der ogsaa vundet en lille 6. Juli Sejr i 1913.

Et Leve for Organisationens Fremgang i Lolland-Falster (Hurra).

Stævnetalen paahørtes opmærksomt af Forsamlingen og stærkt Bifald hilste Taleren, da han forlod Talerstolen.

Saa tilbage til Maribo, hvor man lagde til ved den smukke nye Pavillon „Bangs Have". I den store Sal var hver Plads optaget og Fællesspisningen foregik i god Stemning med Masser af Taler. Fuldmægtig Larsen præsiderede og Formanden for Maribo Afd. P. A. Rasmussen lagde for med en Velkomsthilsen paa Afdelingens Vegne.

Handelsskoleforstander Søren Hansen, Nakskov, der har været Organisationen en god Hjælper paa Lolland-Falster. talte manende og vækkende Ord ud fra Olaf Ryes bekendte „I Dag maa ingen vige". Hverken i Dag eller i Fremtiden maa nogen Medhjælper svigte sin Organisation. (Langvarigt Bifald.)

Kommis Svendsen talte for Damerne (paa Vers) og N. C. Nielsen talte for Søren Hansen og de tilstedeværende Afdelingsformænd. P. E. Andersen, Nykøbing F., (p. t. Menig Nr. 470) talte for N. C. Nielsen, Johansen, Nakskov for H. W. Kirkegaard, Alf. Larsen for S. Hansen, denne for Stævneudvalget — ja, undskyld, paa dette Tidspunkt kunde Referenten ikke følge med længere, men der var mange Taler endnu for Sag og Personer. — Saa gik da Dansen og ved 1-Tiden rullede Togene ud fra Maribo i alle Retninger og et godt og lærerigt Medhjælperstævne var forbi.

X.

N. C. Nielsen paa Talerstolen.

Medhjælperstævne ved Grenaa.

Den nystiftede Afdeling i Grenaa, der bliver ledet med stor Kraft af den energiske Johs. Petersen, mødte ikke Tilslutning til sin Stævneplan fra de nærmeste Naboafdelinger.

Men desuagtet gav man ikke op. — Stævne vilde man have, og et saadant arrangeredes da for Grenaa, Ebeltoft og de deromkring liggende Landsbyer.

Denne Sammenkomst fandt Sted Søndag den 6. Juli i Rugaard Skov midtvejs mellem Grenaa og Ebeltoft, og et forholdsvis anseeligt Antal Medhjælpere havde givet Møde, da Herr Johs. Petersen bød Velkommen og gav Ordet til Forretningsfører Jens Johansen, der var kommen tilstede som Taler.

Taleren skildrede under Forsamlingens Opmærksomhed Organisationens kulturelle og materielle Opgaver, idet han stærkt understregede Nødvendigheden af, at Centralorganisationen saavel som Afdelingerne stadig holdt Idealets Fane højt, selv under de daglige Smaaspørgsmaal. Talte iøvrigt om C, O.'s Arbejde og Resultater gennem Aarene, og manede sluttelig indtrængende de forsamlede Kolleger til Trofasthed mod Organisationen og Standens Interesser, idet han mindede dem om deres Pligt og Ansvar som Samfundsborgere.

Herr Johs. Petersen takkede Taleren, hvorefter man sang nogle Medhjælpersange. Dermed afsluttedes denne Del af Sammenkomsten, og en Del af de mødte Ebeltoft Kolleger indmeldte sig i Centralorganisationen.

Man samledes derefter om Madkurven, for med en Svingom paa Hoed Kro's Estrade at afslutte den i alle Maader vellykkede og fornøjelige Tur, der utvivlsomt tjente til yderligere at befæste den unge Grenaa-Afdeling, og atter at ophjælpe Organisationen i Mols' Hovedstad.

J. J.

Brav Standsfælle — godt Organisations-Medlem.

7-LUKNINGEN.

Middelfart.

Vi havde i Aar ventet at kunne gennemføre Lukningen af Butikkerne Kl. 7 ved en frivillig Overenskomst med Købmændene, da vi havde hørt Udtalelser fra flere, der vidste, at mange gærne vilde gaa med dertil. Desværre blev vi skuffet da Resultatet forelaa. Fire af Byens Købmænd nægtede at gaa med til Lukningen, og af den Grund maatte vi naturligvis opgive det hele. Da det maaske kunde have sin Interesse for andre af vore Kolleger at høre lidt om Sagen, skal jeg give en kort Fremstilling af denne.

Den 20. Maj tilstillede vi Handelsforeningen og Kolonialhandlerforeningen en Skrivelse med Anmodning om at søge 7-Lukningen gennemført de fire første Hverdage i Ugen i Maanederne Juni-August. Begge Foreningerne svarede i en Fællesskrivelse, at disse var villige til at forhandle om Lukningen, dersom vi kunde formaa samtlige handlende (ogsaa Brugsforeningen her i Byen) til at gaa med hertil. Som Følge deraf satte vi en Liste i Gang, og denne blev forevist samtlige Butiksindehavere undtagen Cigarhandlerne, der i Forvejen har kommunal Tilladelse til at handle til Kl. 11.

Listen fik i Løbet af en Uge 102 Underskrifter, og kun 4 Handlende nægtede af underskrive, nemlig d'Hrr. S. Andersen, Wiboltt, Søegaard-Mortensen og V. Scheuer. Da Hr. Wiboltt stillede som

Betingelse at Brugsforeningerne i Oplandet ogsaa lukkede Kl. 7, tilstillede vi 6 af Omegnens Brugsforeninger en Anmodning om at underskrive Listen. Brugsforeningerne var imidlertid forhindrede, tildels fordi Lukketiden fastsættes af Generalforsamlingen og denne afholdes først i August.

Listen blev derpaa afleveret til Handelsforeningens Formand, Hr. Købmand S. Andersen med Anmodning om at konferere med Kolonialhandlerforeningen. Senere har vi modtaget Svar, der kort og godt udtaler, at man ikke kan optage videre Forhandling om 7-Lukningen paa Grundlag af Listen, da man bestemt fordrede, at Overenskomsten skulde omfatte alle Handlende, ogsaa Cigarhandlerne og Omegnens Brugforeninger. Som man vil se af Fællesskrivelsen nævnes der ikke i denne noget som helst om Cigarhandlerne eller Omegnens Brugsforeninger. Det er altsaa noget d'Herrer er kommet i Tanker om bagefter.

Efter Modtagelsen af dette afvisende Svar har vi opgivet Arbejdet for 7-Lukningen for i Aar, og meddelt Byens Blade en Redegørelse af hele Sagen, hvilket de alle har optaget.

Det Resultat, at de fire før nævnte Herrer formaaede at forhindre Gennemførelsen af den beskedne lille Reform tiltrods for de 102 Underskrivere, viser med tilstrækkelig Tydelighed, at i denne Sag kommer vi ingen Vegne ad Frivillighedens Vej. Der maa en Lov til, og lad os haabe den snart maa komme! *S.*

Resultat i Viborg.

Det første Skridt paa 7-Lukningen Bane er nu naaet for Viborgs Vedkommende, idet det efter et ihærdigt Arbejde, særlig af et enkelt Medlem, nu er lykkedes at faa samtlige Manufaktur-, Herreekviperings-, Trikotage- og Legetøjshandlere samt Isenkræmmerne og Blikkenslagerne til at lukke Forretningerne Kl. 7 de fire første Aftener om Ugen i Juli og August. — Er Skridtet just ikke stort er dog nu Begyndelsen gjort, og vi haaber, at dette maa vinde Tilfredshed overalt, saa at vi til næste Aar kan gennemføre 7-Lukningen for alle Branchers Vedkommende. *N.*

Horsens.

Af de Beretninger, der hidtil er indløbne fra de forskellige Afdelinger, fremgaar det med al ønskelig Tydelighed, at det ikke staar lige vel til med den frivillige 7-Lukning i Sommermaanederne.

En Tid lang var jeg naiv nok til at tro, at den Sag en Gang for alle var ordnet og Sommer efter Sommer en Kendsgerning i hver en By Landet over. Men jeg har været for naiv og for godtroende overfor Principaler som Kolleger.

Det er mig, naar jeg ser Beretningerne igennem, en saare mærkelig Maade, man i forskellige Afdelinger indenfor vor Organisation har taget paa Sagen. Og det er saavist ikke Centralorganisationens, Forretningsførerens eller Hovedkontorets Skyld; fra den Side er Materialet i god Tid tilrettelagt og udsendt, og paa kraftig Appel til hver enkelt Afdeling har det ikke manglet.

Men hvorfor dog er saa Sagen ikke nu bedre gennemført, nu, da vi netop staar overfor og Ansigt til Ansigt med Spørgsmaalet om lovbunden 7-Lukning?

Jeg ser, at man i en enkelt eller maaske flere (?) — Afdelinger har ladet Sagen falde med Vedtagelse af en Resolution, der kræver 8-Lukningens Overholdelse. Men hvad er dog det for en mærkværdig Krebsegang? 7-Lukning lader sig ikke spise af med Vedtagelse af en Resolution, der kræver Overholdelse af Lovbestemmelser. En saadan Resolution eller Henstilling til Politimesteren kunde vidst, naar den er nødvendig, løbe af Stablen paa en anden Tid.

Det er Synd for Sagens Skyld, for Sagen, der gælder hele Landet, at man saaledes ælter i et Uføre, der ikke aabner Udsigt at finde Vej frem. Spørgsmaalet maa tages op for, hvad det er: Frivillig 7-Lukning og intet som helst andet.

Kan man saa, naar alt kommer til alt, ikke løse det, nuvel det er en anden Sag. Man har jo dog saa, naar man efter bedste Evne har gjort sin Pligt, dog altid den Tilfredstillelse, at man dog har udrettet, hvad der var at udrette, og man kan have naaet saa vidt, at Sagen maaske næste Gang ikke lader sig afvise slet saa let. Nogen Stemning vindes altid gennem et Arbejde for en Sag. Og Stemning et Sted lægger altid Pres et andet Sted,

Føler man selv Evnernes Brist, føler, at man ikke ved egen Hjælp kan føre Sagen igennem, eller føler, at man ikke ret ved hvorledes Tingen praktisk gribes bedst an, vel saa gaa til dem der har større og bedre Erfaring. Gaa til Centralorganisationen eller gaa til Kolleger i Byer, hvor Sagen er løst. Paa Raad og paa Daad vil og skal det sikkert ikke mangle; det bør det ikke og gør det ikke.

Endnu ved vi ikke, om det er sidste Sommer, vi har maattet tage Arbejdet for den frivillige 7-Lukning op. Mangt og meget i de politiske Forhold paa Tinge kan for mig tyde paa, at Landstinget ikke i den kommende Samling bliver færdig med sine Overvejelser i det Forslag angaaende Lukkeloven, der er sendt op fra Folketinget.

Skulde det gaa, som jeg mener, der er Udsigt til, og vi igen til næste Sommer staar overfor et Arbejde for frivillig 7-Lukning, kom da i Hu, hvad jeg her har sagt, at det gælder et Arbejde, et reelt Arbejde, der kan føre til et positivt Resultat. Men skulde det gaa bedre end jeg venter, gaa saaledes, at Folketingets Forslag i kommende Samling vedtages af Landstinget, og altsaa gaa saaledes, at Kommunalbestyrelserne faar Afgørelsen om 7-Lukning eller Ikke-7-Lukning, ja da har hver eneste Afdeling en uafviselig Pligt til at udfolde en energisk Agitation og udføre et reelt Arbejde. Til den Tid griber vel ogsaa C. O. igen ind; men til syvende og sidst afhænger dog Arbejdets Frugt af den enkelte Afdeling. Det skal da sandes, at des længere, der er naaet ad frivillig Vej, des lettere fares der ad Lovgivningens.

Det Resultat, der naas til i Spørgsmaalet om lovbunden 7-Lukning, skulde jo gerne være ens eller saa nogenlunde ens for hele Landet. Det gælder derfor dobbelt om, at man i Tiden har forberedet Vejen.

Maa jeg til Slut blot til Overvejelse pege paa Afholdsbevægelsens Arbejde gennem det private Initiativ inden Beværterloven af 1912 blev en Kendsgerning. Vi kan lære en Del heraf; bl. a. det, at vi skal staa enige i Kampen for vore simple Menneskerettigheders Gennemførelse, og at vi Alle som Een og Een som Alle maa lystre den Parole, der er givet for at aabne og føre Felttoget.

Ingen maa **svigte**, og ingen maa **vige**!

Chr. Drost.

Hr. Chr. Drost' Udtalelser — der har Adresse til adskillige Afdelinger — bør ses paa Baggrund af, at 7-Lukning er gennemført i Horsens saaledes, at saa godt som alle Forretninger er med, og vor Afdeling har som sædvanlig været virksom for at udvirke dette gode Resultat.

Jens Johansen.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Maj og Juni.

SELV nu i den varme Sommertid, der jo almindeligvis anses for mindre velegnet til Foreningsarbejde, fortsættes Agitationsarbejdet med megen Kraft i de fleste Afdelinger, og en respektabel Tilgang af nye Medlemmer har været Resultatet af Anstrængelserne.

Langt det største Antal Afdelinger har indsendt Indmeldelser, men navnlig København, Nakskov — der nu har naaet det første Hundrede Medlemmer — Thisted, Randers, Vejen, Middelfart, Aalborg, Vejle, Maribo, Grenaa, Helsingør,

Frederikssund, Holstebro, Frederikshavn, Sakskøbing, Viborg, Storehedinge, Rødby, Løgstør, Ringkøbing, Slagelse og Hobro har i Beretningsmaanederne haft en betydelig Medlemstilgang.

Denne fortsatte Fremgang synes glædeligvis at tyde paa, at vi mere og mere kommer hen til, at ethvert Medlem betragter sig som Agitator, og naar vi først dette fuldtud, vil vi opleve en endnu hurtigere og større Stigning i vort Medlemsantal end i den forløbne Halvaarsperiode. —

Ny Afdeling er oprettet i Korsør, hvor Forretningsfører Jens Johansen talte ved et Møde den 22. Maj. — I Ledelsen for denne vor sidste Afdelingsforøgelse sidder udmærkede, for vor Sag stærkt interesserede Kolleger, som utvivlsomt vil vide at skaffe os yderligere Fremgang paa denne Plads.

Stævnernes Tid er jo nu inde, og der er allerede afholdt saadanne i Hillerød og Nibe, der begge fik det bedste, og for Organisationen værdigste Forløb. Talere var henholdsvis d'Hrr. A. Andreasen og A. Ipsen, Hjørring. Foruden disse Stævner er der planlagt saadanne i Maribo, Vejle, Bornholm og Ringkøbing, og der forhandles om lignende Agitationssammenkomster i Næstved eller Slagelse og i Odense.

Der er den 7. Juni afholdt Forretningsudvalgsmøde paa Hovedkontoret. Den righoldige Dagsorden omfattede, foruden det sædvanlige Kasseeftersyn, en Række administrative og forretningsmæssige Spørgsmaal, samt forskellige Arbejdsløshedssager.

I Beretningsperioden er udsendt, den nye Udgave af Agitationspjecen under Titlen „Hvad vi vil!" Oplaget — 10.000 Stk. — er allerede svundet til under det halve, idet de fleste Afdelinger har sikret sig et større eller mindre Antal af dette velegnede Agitationsskrift, der sikkert, omsigtsfuldt anvendt, vil bringe Organisationen mange Medlemmer.

Arbejdsløshedskassen udbetalte i de to Beretningsmaaneder Kr. 797,50 i Arsejdsløshedsunderstøttelse.

Foruden de almindelige Arbejdsløshedsunderstøttelsesbegæringer, der behandledes, har Forretningsudvalget givet et Medlem Tilladelse til, at opsige sin Plads paa Grund af Arbejdsforholdenes Karakter, med Ret til Understøttelse under eventuel Arbejdsløshed.

Medlemstilgangen var 277 nye Medlemmer.

Jens Johansen.

Politisk — Upolitisk!

Herr Redaktør!

EN Gang imellem farer en ond Aand i mig, og jeg skriver noget ned paa Papiret — som ogsaa næsten lige saa konstant havner i D. H. K. M. T.s Papirkurv. Hvorfor? Det er ikke Kvantiteten, der forbyder Optagelse; — ergo maa det være Kvaliteten, der ikke kan passere vor dygtige Redaktørs kritiske Bedømmelse. Eller er det Redaktørens Kendskab til de respektive Medlemmers Krav, der gør Udslaget? Nok er: Selv om vor Stand sandsynligvis ikke gaar tabt af noget, ved at undvære den aandelige Føde, jeg serverer, kan jeg dog ikke med min bedste Vilje forstaa, at Meninger og Tanker — selv om de er i Modstrid med et Flertals Syn — ikke kan komme under Debat. Naar jeg udtaler min eventuelt forkerte eller delvis forkerte Tanker er det saavist ikke for paa nogen Maade at skade Standen eller lign. — — tværtimod. — Er mit ringe Arbejde som Organisator ikke en Borgen derfor?

I D. H. K. M. T. for 1. Juni tog Spidsartiklen min Interesse fangen. — Jeg ser deraf at Hr. Jens Johansen, benytter en Skrivelse fra „Det unge Højre" i Frederikshavn, stillet til vor derværende Afdeling, for en Gang for alle at ramme en Pæl igennem den Usandhed, der verserer og stadig benyttes som Modagitation mod os og vort Arbejde: hvorvidt vor Forening er politisk eller upolitisk.

Nu troede jeg ikke, at Hr. J. J. vilde gøre vore Modstandere saa megen Ære, overhovedet at beskæftige sig med et Spørgsmaal som dette; thi det vedkommer ikke dem, og forøvrigt anser jeg det for en Kendsgerning, at netop „Det unge Højre" rekrutteres af vor Stand og af unge Studenterspirer fra „bedre" Hjem.

Vor Organisation skal ikke være politisk. Nej! Men tør nogen benægte, at „Det unge Højre" i sig selv, om det havde Magt som Agt, vilde være det første, der tog Skridt til Aflivelse af vor Forening.

Hvad er Politik og Ikke-Politik?

Egaa Leppak.

Vi giver gærne Plads til dette Indlæg for derved at faa Anledning til at retlede en fejlagtig Opfattelse, der stundom kommer til Orde: At der ikke i vor Tidende maa rejses Kritik af Centralorganisationen.

Denne Anskuelse er nemlig ganske urigtig! Thi saglig Debat om Organisationens forskellige Funktioner og Enkelthederne i vor Virksomhed, kan naturligvis kun fremme vort Organisationsarbejde og afklare Divergenserne, der altid — under den ene eller anden Form — vil komme til Orde indenfor en saa omfattende Ornisation som vor.

Men den Endrægtighed og Ensartethed, der giver vort faglige Arbejde Styrke, ja er dets Forudsætning, bør ogsaa afspejles gennem Afstemthed i vor Tidendes Spalter. Og dette gælder naturligvis i første Linie vor Taktik og de vigtigste dertil knyttede Spørgsmaal. Naar derfor den ærede Indsender — der iøvrigt er et gammelt Organisationsmedlem, hvis Interesse for vor Sag er hævet over Tvivl — beklager sig over, at tidligere indsendte Artikler ikke har funden Optagelse, skyldes dette ikke Indlægenes Omfang eller almindelige Værd, men alene deres Tendens, der ligesom foranstaaende Artikel, munder ud i en Slutningsfølge, der ikke kan accepteres af vor Centralorganisation og ikke bør finde Udtryk i vort Organ.

Ligesaavel som vi alle maa indordne os under C. O.s lovmæssige Beslutninger og Vedtægter, naar det gælder Organisationen i Almindelighed eller dens forskellige Institutioner, ligesaa bør hvert Medlem indse, at der indenfor vor C. O. maa resigneres m. H. t. partipolitisk Propaganda eller politisk Kritik, hvadenten denne skyldes en konservativ eller socialitisk Overbevisning, eller finder andet partimæssigt Udtryk.

Thi det hedder i vor nylig udsendte Brochure „Hvad vi vil!": „Medhjælperbevægelsen kalder paa den konservative som socialdemokratiske Standsfælle, fordi den overensstemmende med sit Anlæg har Rum for alle politiske saavelsom religiøse og lignende individuelle Synsmaader," — men naar saa er, bør ogsaa alle vore Medlemmer, og i Særdeleshed de mest interesserede, vide at sætte Sagen, der kan og bør forene alle vore Standsfæller, over de politiske Afvigelser, der ifølge deres Karakter, kun tjener til at splitte vor naturlige, faglige Samhørighed.

Hermed betragter vi Debatten over dette Anliggende som afsluttet.

Red.

„Appellen".

Kære Elding!

MED Deres Svar til mig i sidste Nummer af D. H. K. M. T. er De endnu mere uheldig end med Deres første Indlæg om „Appellen".

Havde De læst mit Indlæg i Nr. 11 rigtig igennem vilde De have lagt Mærke til, at jeg netop med min Artikel i Appellens Nr. 7/1912 i Erindring, skriver saaledes:

„Ogsaa jeg har været en ivrig Modstander af Appellen, men efter at København fik lagt sine Administrationsforhold om — . . . ."

Tænk Dem nu lidt om, og følg saa rigtig med i det følgende:

I Sommeren 1912 gik vore Afdelinger her, som hidtil kun smaat fremad.

Fra Ledelsens Side forsøgte man gennem en Enquete i Appellen at faa Raad fra Medlemmerne om eventuelle nye Veje og

Midler til Fremgang. Det var Anledningen til mit Indlæg om Ophævelse af Appellen.

Jeg spekulerede stadig videre for at finde nye Midler, og en Dag i Efteraaret havde jeg fundet et saadant, nemlig Reformeringen af vore Administrationsforhold, saaledes at disse ikke blev husflids- men forretningsmæssige udførte.

Ved Realisationen af denne Plan var Bibeholdelsen af Appellen en Nødvendighed, thi derved sparede man Formanden for en Del Arbejde indadtil, og gav ham Tid og Lejlighed til at virke udadtil.

Resultaterne er en Kendsgerning, nemlig en Medlemstilgang af ca. 50 pCt.

Hovedledelsen har været medvirkende til Reformens Realisation ved dens økonomiske Støtte, og Resultatet er i Øjeblikket det, at Københavns maanedlige Indbetalinger til Hovedkontoret er voksede med mere end Tilskudet fra C. O. andrager, og Tiden er vel næppe fjern, da man, om ikke helt saa dog delvis, vil kunde komme bort fra at skulle søge Hjælp af C. O.

Jeg haaber nu, saa tydelig som muligt, at have forklaret Dem Aarsagen til at jeg har forandret Standpunkt, og vær sikker paa, at det er med nøje Kendskab til Forholdene jeg udtaler mig.

Hermed mener jeg saa denne Polemik bør sluttes for derved at give D. H. K. M. T. Plads til mere almennyttigt Stof.

Venligst, Deres

Willy Carlsen.

„Uden at have i Sinde at blande mig i nogen Bladpolemik, kan jeg dog ikke, i Anledning af Herr Willy Carlsens Slutningsbemærkning i Nr. 11, undlade at anføre: at Repræsentanten fra herværende Afdeling og forskellige flere Provinsafdelinger efter min Mening absolut ikke har nødig at stille med Hatten i Haanden for Herr Willy Carlsen paa næste Kongres, thi naar Virkefeltets Størrelse tages i Betragtning, er der jo — om jeg maa sige heldigvis — endnu ikke saa faa af vore Provinsafdelinger, som rækker langt over Hovedstaden med Hensyn til Medlemsantallet, og saa længe de københavnske Afdelinger ikke er naaet højere i Medlemsantallet end sket er — og selv om jeg med Hr. Willy Carlsen haaber, at dette maa vedblive at være i Stigning — saa synes jeg dog, at det havde været klogest at have undladt nævnte Slutningsbemærkning. — I hvert Fald tror jeg ikke, at denne vil hjælpe til at vække vi Provinskollegers Interesse for Sagen, tværtimod formener jeg, at en saadan — nærmest ukollegial Bemærkning — vil bidrage sit til at sløve adskillige Provinsmedlemmers Interesse, som desværre jo for manges Vedkommende er ringe nok i Forvejen."

Et Provinsmedlem.

Medhjælperstævne paa Fyn.

Det har været et almindeligt Ønske fra de fynske Afdelinger, at Sommerstævnet i Aar skulde holdes i Fyens Hovedstad, og der er nu sendt Indbydelser ud til de forskellige Afdelinger ang. Stævnet, som afholdes Søndagen den 3. August i Næsbyhoved Skov, der er bekendt for sin smukke Naturskønhed, og hvor en af Centralorganisationens bedste Talere, Hr. A. Andreasen, Hjørring kommer til Stede. Efter Mødet befordres Deltagerne i et Vogntog gennem Nørrebro, Nørregade og Vestergade til Dampbaadenes Anlægsplads, og derfra sejles der videre til „Fruens Bøge", hvor Middagen finder Sted. Sejlturen op ad Floden er meget smuk, og er Odenseanernes Stolthed.

Om Aftenen er Odense-Afdelingen, med Deres fremmede Gæster indbudt af Foreningen „Fruens Bøge" til at deltage i Dansen paa den store aabne Estrade under de mægtige Bøges Hvælv til Regimentsmusikens Toner. Vi haaber nu paa smukt Vejr, saa er der ingen Tvivl om, at det alle Maader vil blive en festlig Dag, der af enhver Deltager længe vil blive mindet og sent glemmes

Vi beder Bestyrelserne i de fynske Afdelinger virke hen til, at der saa mange som muligt deltager i dette Sommerstævne, saa det kan blive saa stort som muligt, og vi haaber, at hver især vil gøre sit til, at Stævnet bliver en virkelig god Agitation for Odense Afdelingen. Altsaa til Odense alle d. 3. Aug., og der skal lyde et hjerteligt „Velkommen" til Fyens Hovedstad.

Peter Holm.

Program

for det fynske Sommerstævne i Odense Søndagen d. 3. August 1913.

Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Odense og Omegn indbyder samtlige fynske Afdelingers Medlemmer med Damer til Deltagelse i Sommerstævnet.

Program: Modtagelse af Gæster Kl. 10,30 fra Bogense, Kl. 11,44 fra Middelfart og Assens og Kl. 12,15 fra Svendborg og Rudkøbing.

Kl. 12,30 Afgang fra Banegaarden til Næsbyhoved Skov. Kl. 1 Frokost i Søpavillonen. Kl. 2 Stævnetale af Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring. Kl. 3,30 kører Deltagerne fra Næsbyhoved Skov til Dampbaadenes Anlægsplads. Her holder Dampbaaden med Slæbebaadene parate til at sejle Deltagerne den smukke Tur op ad Aaen til „Fruens Bøge". Kl. 5 Middag i „Fruens Bøge"s Pavillon à 2,25 pr. Kuvert. Menu: Rødspætter eller Laksørred, And eller Kylling, Is.

Efter Middagen samles Deltagerne i reserverede Selskabslokaler, hvor Kaffen indtages.

Fra Kl. 8—10 Dans i Foreningen „Fruens Bøge".

Centralorganisationens Sangbøger benyttes ved Stævnet, Prisen for Deltagelse, heri indbefattet Frokost, Køretur og Sejltur er 2 Kr. pro persona.

Betalingen erlægges ved Tegningen, som er bindende. Listerne tilligemed Beløbet for Deltagerne maa være Odense-Afdelingen i Hænde senest d. 20. Juli, og sendes til Formanden, Hr. Peter Holm, Vesterbro 116, 2.

Tog afgaar fra Odense til Bogense 10,55 Aften, til Assens 10,41, fra „Fruens Bøge" til Svendborg 10,55, fra Odense til Middelfart 12,51.

Da Stævnet foregaar i naturskønne Omgivelser og alt er arrangeret paa bedste Maade, forventes meget stor Tilslutning.

Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Odense og Omegn.

Conto pro diversi.

KONGRES I NORGE

Vor norske Broderorganisation „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" afholder i Dagene fra 3.—6. August i Aar Landsmøde paa Hamar, hvor der foruden de almindelige Forhandlingsemner Beretning, Regnskab og Lovændringer, er mange store og betydningsfulde Spørgsmaal paa Dagsordenen.

Vi skal saaledes nævne Forslag til Love for en Landsarbejdsløshedskasse, kommunale Handelsskoler, Lønforholdene o. l.

Der menes at fremmøde Delegerede fra ca. 40 Afdelinger.

Centralorganisationen har modtaget Indbydelse til at lade sig repræsentere ved Aarsmødet, Hovedbestyrelsen har ensstemmig vedtaget at modtage Indbydelsen og som Repræsentant er valgt Forretningsfører *Jens Johansen.*

STATISTIKEN!

Forskellige Blade — bl. a. „Dansk Købmandstidende" — har bragt den Historie til Torvs, at Statistisk Bureau nu havde Forarbejdet i Orden til, at kunne paabegynde den vor Organisation lovede Statistik over vort Fags Løn- og Arbejdsforhold, og at Spørgeskemaerne vilde fremkomme i Løbet af en god Ugestid.

Denne forhastede Meddelelse er ganske grebet ud af Luften, idet Forhandlingerne mellem Statistisk Departement og Centralorganisationen endnu ikke er tilendebragte, men da det 3. Kontorchefembede nu er oprettet under Departementet er Realisationen af dette vort længe nærede Ønske sikkert ikke saa langt borte.

EFTERLYSNING

Nedenstaaende Medlemmer er tilflyttet København uden Angivelse af Adresse.

Medlemmer, der kender Vedkommendes Opholdssted bedes venligst meddele dette til undertegnede Formand for København.

København, den 1. Juli 1913.

Aage Alsøe,
Nørrevoldgade 54, 1.

4899 Ejler Damgaard overflyttet fra Kolding d. 1/6 d. A. med Bemærkningen Soldat. Vi ønsker at vide Vaabenart, Kasserne, Batallion, Kompagni og Nummer?

4920 Johs. Hahnemann overflyttet fra Esbjerg den 1/6 d. A. med Opgivelse af at være ved Intendanturen, men kan ikke findes paa Vildersgades Kasserne.

5310 Emil Bonnevie Hansen overflyttet fra Horsens den 1/5 d.

A. med Opgivelse af at være Infanterist, Sølvgadens Kasserne. For at finde Vedkommende maa vi vide Bataillon, Kompagni og Nummer?

5610 Børge Kapel overflyttet fra Frederiksværk den 1/3 d. A.

5803 Georg Strate sidste Adr. Colbjørnsensgade 14, 3, efter Forlydende rejst til Holte.

6047 P. Andersen overflyttet fra Skjern d. 1/4 d. A.

6251 Emma Kamph overflyttet fra Hillerød den 1/5 d. A. sidste Adresse Aaboulevard 9, Paalægsforretningen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Grenaa. Tirsdagen den 3. Juni samledes Handels- og Kontormedhjælperne fra Grenaa og Omegn til Fest i den herværende Pavillon.

Fra 8—11 paahørtes Koncerten af den bekendte Herlitscheck Trio.

Handelsmedhjælperne havde samlet sig i sluttet Selskab paa den i Pavillonen værende lukkede Veranda, og viste derved, at ogsaa Medhjælperne i Grenaa har sluttet sig i en fast, voksende Kæde om vor Organisation.

Klokken ca. 11 spillede Musikken atter og Dansen førtes op til Medhjælpermarchens Toner; først henad Morgenstunden sluttede det for Grenaa Afdelings første og efter alles Mening, saa vellykkede Bal.

Ballet sluttede med en Fællesspisning, hvortil en af vore Medlemmer havde digtet en Sang, som blev sunget under stort Bravour.

Sluttelig holdt Formanden en Tale, hvori han takkede Damerne, fordi de havde fulgt vor Indbydelse og derved bidraget til at skabe Aftenens Festglans, og udtalte Ønsket om, at de i Fremtiden vilde møde endnu talrigere op til vore Sammenkomster, samt rettede en Appel til Medlemmerne om kraftig Agitation blandt de uorganiserede Kolleger, saa Foreningen kunde blive i fortsat Vækst, Taleren sluttede med at udbringe et Leve for C. O., samt rettede sin Tak til Digteren for den gode Sang.

Derefter sluttede Festen med Leveraab for Formand og Digter.

I Juli Maaned agter Grenaa Afdelingen, at starte en Skovtur til Jægergaarden, der er beliggende midt mellem Grenaa og Ebeltoft. Kollegerne i Ebeltoft vil blive indbudt, og er det vort Haab, vi maa se Organisationssolen skinne over den By.

Johs Petersen.

Holstebro. Søndag den 8. Juni afholdtes stor Salon-Præmieskydning i Hotel Royals Have.

Skydningen, der var arrangeret af Fornøjelsesraadet, begyndte Kl. 2 Eftm., og varede til Kl. 6.

Der var mødt ca. 25 Medlemmer, som alle tog ivrig Del i Skydningen, og det viste sig da ogsaa, da denne sluttede, at man kunde notere et rent Netto Overskud af ca. Kr. 25.00.

Onsdag den 18. Juni afholdtes Medlemsmøde paa Hotel Royal.

Formanden slog stærkt til Lyd for Deltagelse i Ringkøbing-Stævnet, og opfordrede de Tilstedeværende til at tegne sig med det samme. Resultatet blev negativt! Aarsagen skyldes dog sikkert ikke manglende Interesse, men overvejende økonomiske Vanskeligheder.

Forlystelsesudvalget aflagde derefter Beretning. De havde paatænkt Arrangement af en Fugleskydning; men da det ved Afstemningen derom viste sig, at kun Udvalget stemte derfor; toges Forslaget tilbage. Udvalget betragtede imidlertid dette som et Mistillidsvotum, og nedlagde derfor deres Mandater. Et nyt Udvalg blev valgt, og samme tog straks Bestemmelse om Arrangement af en Udflugt til Sevel, Søndag den 29. Juni. Det nye Udvalg bestaar herefter af: Frk. Johanne Rasmussen og d'Herrer A. Wilken og A. Ulfkær.

C. C. K.

Foreningen havde Søndag den 29. Juni en vellykket Udflugt til Sevel. Kl. ca. 10 Fmd. startedes pr. Vogn fra Torvet og i det straalende Sommervejr gik Turen over Vinderup ad Sevel til.

Skive Afdeling deltog i Udflugten, og ligeledes nogle Kolleger fra Vinderup.

Ved Ankomsten til Sevel Kl. ca. 12½ spiste man den medbragte Frokost i Kroens Have, og besaa derefter Stubbegaard Skov. Kl. 3 samledes Deltagerne til fælles Kaffebord i Krohaven, og foretog derefter en Spadseretur i den naturskønne Egn til Stubbegaards Ruiner

Kl. 6½ var der Fællesspisning, hvortil Deltagerne sikkert havde en god Appetit efter Turen, og rigtig lod den gode Mad smage. Ved Bordet holdtes nogle Taler bl. a. for Stævnet i Ringkøbing den 20. Juli, og der udbragtes et kraftigt besvaret Leve for Centralorganisationen, Den fornøjelige Dag sluttede med en gemytlig Svingom i Sevel Kro, hvorefter Turen gik hjemad, og alle Deltagerne var da sikkert enige om at have haft en fornøjelig Tur.

C C. Knudsen.

Kjøbenhavn. Nørrevoldgd. 54, 1., Telefon 8143, aabent Kl. 9—5, Torsdag tillige 7—9 Aften, hvortil Henvendelser af enhver Art sker. Formanden træffes paa Kontoret sikrest 12—2, Torsdag tillige 7—9 Aften.

Formand: Aage Alsøe, Privat: Kroghsgade 3, 3., Telf. Øbro 3217 x.

Lokaler: Sommeretablissementet „Helgoland", Stranvej 20, i Maanederne Juni, Juli og August, den øvrige Del af Aaret, Kongens Nytorv 8, 3.

Rabatbilletter til Tivoli à 0,40 og Zoologisk Have à 0,35 faas paa Kontoret.

Søndag, den 20. Juli er vor Forening inviteret til at aflægge Handelshøjskolen „Købmandhvile", Hørsholm (Forstander Herr Folketingsmand Johs. Fog-Petersen) et Besøg. Deltagerne samles ved Østerbros Banegaard Kl. 2 Eftermiddag. Afgang med Tog 2,17 til Rungsted. Billetpris: Tur og Retur Kr. 1.20. Cyklende Deltagere samles samme Sted Kl. 1 pr.

Tirsdag, den 22. Juli, 2. Helgoland-Aften, Sammenkomst med indledende Foredrag af Hr. Bogholder Jørgen Alexandersen indleder over Emnet: „Organisation og Selskabelighed". Mød alle!

Søndag, den 3. August Kl. 7, Stiftelsesfest. Vor Forenings 16-aarige Stiftelsesdag fejres ved en Sammenkomst paa Langelinies Pavillon (Yachtpavillonen) med Fællesspisning à 3 Kr. pr. Kuvert. Lammesteg med Gemyse. Ost og Smør. Snaps og Øl. Kaffe. I Prisen er alt indbefattet, ogsaa Drikkepenge. Tegningen sker paa Kontoret, Nørrevoldgade 54[1], og kan ske pr. Telefon 8143. Tegningen slutter 1. August, og Betalingen maa ske senest denne Dag.

Der er Anledning for vor Forening til at festligholde vor Stiftelsesdag i Aar, idet den forholdsvis gode Fremgang, de sidste Tider har vist, varsler godt for Fremtiden.

Agitér for den størst mulige Tilslutning!

Tirsdag den 5. August. Ord. halvaarlig Generalforsamling. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg af Formand, 4 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter, 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant. 5. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest 1. August.

I Fortsættelse af Børskonsulent Jul. Shovelins Foredrag om Børsforhold aflagde de københavnske Afdelinger, Søndag d. 25. Maj, Besøg paa Børsen. Efter et kort Foredrag paa Børsrampen om Bygningens Tilblivelse, Arkitektur og Brug gennem Tiderne fik vore Medlemmer Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Børsens Indre. Under Hr. Schovelins Førerskab besaa man den skønne Festsal og de mange Kontorer. I Kursnoteringsværelset holdt Børskonsulenten et lille instruktivt og interessant Foredrag om det pulserende Handelsliv, der udfolder sig her.

Besøget endte med en Bestigning af Børstaarnet, fra hvis Platform er milevid Udsigt over Byen og Omegnen.

Tirsdag den 27. Maj afholdtes den sidste, ugentlige Sammenkomst i vore Vinterlokaler paa Kongens Nytorv. Formanden, Alsøe, takkede Medlemmerne for det gode Samarbejde i Vinterens Løb og omtalte den senere Tids stærke Medlemstilgang. I denne Retning kom ingen tidligere Periode paa Højde med sidste Halvaar.

Aftenen sluttede med selskabeligt Samvær.

Den Handels-Anskuelsesundervisning, der indledes med Besøget paa Børsen, efterfulgtes Tirsdag d. 3. Juni med et Besøg paa Købmandsskolen.

Skolens Forstander, Hr. L Jacobsen, fortalte i korte Træk Skolens Historie og kom ind paa en nærmere Omtale af dens Virksomhed. Dagskolen var i sidste Halvaar besøgt af ca. 200 Elever, Aftenskolen af ca. 2000. Foruden de elementære Handelsfag havde man i de senere Aar lagt Vægt paa, at bibringe Eleverne Viden om Nationaløkonomi, Handelens Teknologi m. m. og iøvrigt holdtes frie Forelæsninger over handelsvidenskabelige Emner.

I sit Foredrag udtalte Forstanderen, at ingen Lærling burde læse senere end Kl. 8 Aften, helst saa han Dagskoleundervisningen gennemført obligatorisk. For Tiden undervises 50 % af

Skolens Elever fra Kl. 6, 30% fra Kl. 7 og Resten senere paa Aftenen.

Efter Foredraget viste Forstanderen, Skolens Inspektør, Hr. Emil B. Sachs og Hr. Overlærer Vibæk vore Medlemmer rundt. Navnlig imponeredes man af en med uhyre Flid og Omhu samlet teknologisk Udstilling, hvor Raastoffets gradvise Forvandling til Behovsartikler anskueliggjordes.

Søndag den 8. Juni deltog Foreningen i det nordsjællandske Stævne i Hillerød.

Tirsdag den 17. Juni afholdtes den første Sommer-Sammenkomst paa „Helgoland", hvor Forfatteren Hr. Chr. Engelstoft læste op.

Middelfart. Medlemsmøde den 10. April, hvor Redaktionssekretær Teglbjærg holdt Foredrag om „Anarkisme". Ved Mødet den 24. April læste flere Medlemmer nogle Smaating op. Den 15. Maj underholdt Redaktør Trap Medlemmerne med humoristisk Oplæsning. Den 22. Maj var Mødet forlagt til Snoghøj, i hvis Park man tilbragte nogle fornøjelige Timer og senere drak Kaffe. Paa Mødet den 12. Juni meddelte Formanden, hvad man havde foretaget sig for at faa 7-Lukningen gennemført. Derefter læste Redaktionssekretær Teglbjerg flere Fortællinger.
S.

Rødby. Søndag den 8. Juni afholdt Foreningen her en Cykleudflugt til Christianssæde Lystskov. Medlemmerne med Damer samledes ved Stormflodsstøtten Kl. 1½, der var mødt ca. 30.

Derefter gik Turen til Christianssæde, hvor Deltagerne morede sig med forskellige Lege. Kl. 6 spistes Aftensmaden. Efter en Spaseretur i Christianssæde Park gik Turen hjemefter, hvor Deltagerne samledes ved et fælles Kaffebord. Formanden bød Velkommen, og takkede for Tilslutningen, idet han udbragte et Leve for Afdelingen. Frk. Nørrelund opfordrede Damerne til at mælde sig ind i Foreningen. Derefter dansedes et Par Timers Tid, og Festen sluttedes Kl. 12.
O. Nøglebæk.

Nykøbing F. Torsdag den 3. Juli afholdtes Bestyrelsesmøde. Man vedtog at afholde ordinær halvaarlig Generalforsamling Onsdag d. 23. Juli Kl. 9 med følgende Dagsorden: 1. Beretning fra Formanden. 2. Fremlæggelse af Regnskabet. 3. Valg af ny Formand. 4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og 3 Suppleanter. 5. Valg af Revisor. 6. Valg af Agitationsudvalg. 7. Eventuelt.
Ethvert Medlem bør give Møde.
Bestyrelsen.

Viborg. Søndag d. 15. Juni havde Afdelingen arrangeret Udflugt pr. Vogn til Birgittelyst, hvor Kaffen indtoges, og derfra til Bækkelund og Hald. Efter at have beset Hald Ruiner, gik Løjerne lystigt en Tid i det grønne, indtil Markurvene kom frem, og derefter en lille Svingom i Bækkelund Pavillon. Turen forløb udmærket og til almindelig Tilfredshed for alle Deltagerne. Køretøjerne var gratis stillet til Disposition af nogle af Byens Købmænd.
—n.

Den sorte Tavle.

Nr. 6765. Vald. Jacobsen, ansat hos Herr Købmand Chr. J. Hansen, Stengade, er efter eget Ønske optaget som Medlem af den herværende Afdeling; men da første Maaneds (Maj) Kontingent blev ham afkrævet, nægtede han absolut at betale, og har yderligere skriftligt bedt sig fritaget for nogen som helst Henvendelse Foreningen vedrørende. En saa ufin Optræden bør kendes, for det kunde jo tænkes, at Herr Jacobsen kommer til andre Byer, og dér paa samme Maade vil gøre Forsøg paa at holde Afdelingen, eller rettere dens Bestyrelse, for Nar.

Helsingør, i Juni 1913.
C. Jørgensen,
f. T. Kasserer.

Afleveret til Posten den 15. Juli.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud.
Prøv og dom!

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. Pedersen, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde af Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør mod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.
„Købmandshvile", Hørsholm.
Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen,* født Dodt, Højskoleforstanderinde.
Johs. Fog-Petersen. Forstander.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Sandy Mac Whisky.

Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn
100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre
KONG SALOMONS THE
Luxuskvalitet.
OSCAR E. LEVIN
KJØBENHAVN

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1913. 13de Aargang.

FREMSKRIDT.

MEDENS danske Politikere hviler ud paa Valgdagens og den stakkate Sommersamlings Lavrbær, har deres norske Kolleger faaet Tid til at vedtage en Lukkelov, hvis 5 Paragraffer i al deres Knaphed rummer et ubetinget Fremskridt for Norges underordnede Handelsstand. Loven gaar ud paa at „— i Købstæder og Ladesteder, hvor der ikke er vedtaget Vedtægt om Lukningstid for Udsalgssteder indenfor Kommunens Omraade, skal saadan Vedtægt fastsættes af Kommunestyret inden 1 Aar fra denne Lovs Ikrafttræden. I Landdistrikterne kan Herredsstyret (Amtsraadet) fastsætte saadan Vedtægt".

Ændringen til det bedre ligger i, at Butiksindehaverne nu ikke har direkte Indflydelse paa Lukkevedtægterne. Disse blev nok tidligere fastsat af Kommunestyret, men saafremt 1/3 af de Handlende stemte mod Vedtægten, faldt den bort, et Forhold, der ved sin Vilkaarlighed havde til Følge, at kun ca. Halvdelen af Landets Kommuner havde Lukkespørgsmaalet ordnet. I Kristiania har Syvlukning været obligatorisk siden 1910 og Vedtægten fornyedes 12. Juni i Aar.

Den norske Handelsminister Castberg er kendt for sit medhjælpervenlige Sindelag, og det er interessant at lægge Mærke til de Motiver, der har været ledende for Handelsdepartementet ved Udarbejdelsen af Lovforslaget. De viser, at Departementet i høj Grad har været lydhør for Medhjælpernes Ønsker, idet man har opfattet Loven, som en Lov om social Forsorg, en Beskyttelseslov, der tager Sigte paa at værne Medhjælperne mod en overlang Arbejdstid. Disse Anskuelser — for hvilke Dr. phil. Eduard Larsen hernede var en udmærket Talsmand ved vor egen Lukkelovs Behandling i Folketinget — kommer klart til Orde, dels i Betænkningen til Lovudkastet og dels i Stortingsdebatten om Spørgsmaalet.

Det hedder i Betænkningen „— at ligesom man gennem Lovgivningsmyndigheden har maattet begrænse Arbejdstiden for de Arbejdere, som er beskæftiget i Fabriksvirksomhed og det industrielle Arbejde, saaledes antages der i vor Tid ogsaa at være Behov for ved Lov at begrænse Arbejdstiden for Betjeningen i Butikker og Udsalgssteder. Handelens Udvikling og Konkurrenceforholdene mellem de Næringsdrivende har nemlig ført med sig, at den underordnede Betjening for Tiden ikke sjældent har en Arbejdstid, som er saa lang, at der ikke levnes Vedkommende den tilstrækkelige Tid til Hvile og Adspredelse".

I Stortinget hævdede Udvalgets Ordfører endvidere, at det ikke bør være afhængigt af Arbejdsgiverne om deres Arbejdere og Butiksfolk skal beskyttes ved en Lukningsvedtægt. Overfor Højre, hvis Ordfører foreslog en Ordning, der var holdt nær op af den bestaaende, talte Handelsministeren med Varme Medhjælpernes Sag og Resultatet blev, at Lovforslaget vedtoges med stor Majoritet.

Denne officielle Tilkendegivelse af Sympati for og Forstaaelse af Medhjælpernes Standpunkt i Lukkesagen er ganske naturligt Musik i Medhjælperører. Og ikke mindst maa den være det i de lidet forvænte danske. Det var ikke just Sympati for Medhjælperen, der prægede det danske Lovforslag, idet der overhovedet ikke var taget Hensyn til dem. Man fik uvilkaarligt en Følelse af, at den daværende Indenrigsminister ikke ønskede den bestaaende Lov væsentligt forandret og derfor holdt Lovforslaget saa tæt op ad denne som muligt.

Som før nævnt blev der fra en enkelt Side i særlig Grad slaaet til Lyd for Medhjælpernes Krav om en Regulering af Arbejdstiden. Den dybtgaaende Forstaaelse af vor Sag, der ved denne Lejlighed tolkedes fra Folketingets Talerstol, søgte netop sit Udgangspunkt i de samme Forudsætninger, der bar det norske Lovforslag frem til Sejr, nemlig at Butikslukningsloven maa ses som en social Forsorgslov, mindre som Lov om offentlig Orden. Forhaabentlig vil denne Opfattelse være raadende naar Folketinget atter — under de i Mellemtiden ændrede Himmelstrøg — skal til at beskæftige sig med Loven.

Vor norske Broderorganisation har Grund til at glæde sig over det heldige Udfald af Lukkesagen i Norge, det betyder en Forhindring taget, en Vanskelighed overvunden. Vi danske Medhjælpere deler denne Glæde og da Tampen jo ogsaa brænder hos os, vil vi — naar det sidste Ord skal siges i Lukkespørgsmaalet her — med Tilfredshed kunne pege paa den norske Lov og sige til vore Lovgivere:

Gak hen og gør ligesaa.

E. P. Wraae.

MEDHJÆLPERSTÆVNET I VEJLE.

SØNDAG den 13. Juli stævnede Medhjælpere fra Øst- og Sydjylland til Sommerens Fest i Vejle — ja endog fra Fyn saas enkelte Repræsentanter.

En mere vellykket Fest og et mere udbytterigt Stævne kan vel næppe tænkes arrangeret for os Jyder paa den Egn. Vejle Afdelingen har jo fra gammel Tid Stemplet for Levedygtighed og Initiativ som kun faa andre Afdelinger, og Vejle og Egnens skønne Omgivelser overtræffes næppe noget andet Steds. Vejle er som skabt af Moder Naturs Haand til Arrangement af Stævner og Møder af hvad Art nævnes kan.

Arrangementet var af vore ihærdige Vejle-Kolleger særdeles udmærket; der var taget alt skyldigt Hensyn til alle Sider, til Tiden, til det gavnlige og til det fornøjelige. Der var kun een Mening om Stævnet: at det var fortræffeligt og uovertræffeligt.

Haandslag og Hilsen med Tak til Vejle-Afdelingen og dens mange udmærkede mobile Kræfter.

Processionen gennem Vejle.

Gæsterne ankommer.

Dagen blev travl, ikke blot for Stævne-Udvalget, men i det hele for Vejle-Kollegerne. Mon for Resten ikke Natten forud for den store Dag har været vel urolig? Der maatte tages fat fra tidlig Morgen; den sidste Haand lægges paa Arrangementet og Gæsterne modtages. De første møder op Nordfra og efter et Par Timers Forløb — hvor der selvfølgelig var mange smaa Enkeltheder endnu at tage vare og ordne — møder Sydjyderne og de fynske Repræsentanter. Begge Hold Gæster blev straks ved deres Betrædelse af Perronen modtagne af Vejle-Afdelingen og specielt budt Velkommen af Stævneudvalgets Medlemmer. Det sidste Hold Gæster ankom lige ved Middagstid og umiddelbart efter dettes Ankomst gik Turen til

Munkebjerg.

Damperen ligger klar til at befordre Stævnets godt 250 Deltagere. Der er Tid til om Bord at hilse paa kendte Kolleger, og stifte nye Bekendtskaber.

Paa Munkebjerg Badehotel indledes den mere officielle Del af Festen. Her indtages en let Frokost, og efter at den er vel fortæret marcheres til Stranden ved Vejle Fjord — med Musik i Spidsen, og Musiken følger Stævnet hele Dagen.

Her i det smilende Fjordlandskab holdes Stævnets

første officielle Tale

af N. C. Nielsen, Kolding.

Han minder om Tiden i de svundne 13 Aar af Organisationens Historie, peger paa, hvad der er naaet af Fremskridt og maner til Sammenhold indenfor Organisationens Rækker.

Han slutter med, at vi ved Stævnet er samlede ikke blot til Fest, men som Standens Repræsentanter og maner til, at vi som saadanne maa være os vort Ansvar bevidst.

Talen var priselig kort, men dog tilstrækkelig alvorlig til at lægge det solide faglige Fundament for Stævnet.

Straks efter Talen marcheredes der til Damperen for atter at naa Vejle, og efter et kort Ophold tog

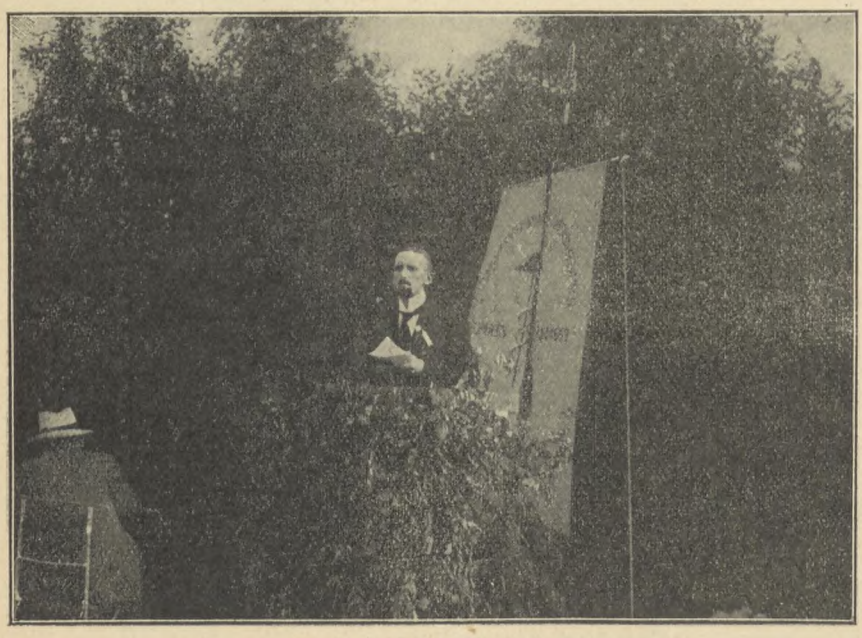

Jens Johansen holder Stævnetalen.

Processionen til Skyttehuset

Opstilling paa Havnepladsen. Med Aarhus Afdelingens Banner i Spidsen drog den gennem Byen, overalt Genstand for megen Beundring fra Befolkningens Side; vel har baade Deltagernes Antal, den gode Holdning og Orden i Rækkerne imponeret.

Umiddelbart efter Ankomsten til den idyllisk beliggende Plet, Skyttehuset, holdt Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen,

Stævnetalen:

Jeg siger Tak, fordi jeg her har faaet Lejlighed at tolke Følelser og Anskuelser, som jeg og mange med mig nærer. Fra Byen her har jeg mange gode Minder om organisatorisk Virksomhed, og det er mig en Glæde at være sammen, ikke blot med gamle Kampfæller, men ogsaa med de nye, der er kommet til.

Der er en vis Lighed mellem de Vilkaar, man

her hjemme byder den fremmede, importerede Arbejdskraft, og de Vilkaar, hvorunder Medhjælperstanden arbejder. Brødspørgsmaalet spiller den største Rolle for dem som for os, og det gaar derfor let saaledes, at man i Materialismen glemmer at sætte sig Idealer. En særlig Vanskelighed til ikke at kunne sætte sig ind i det ideale Maal byder der sig for vor Stand deri, at den ikke har den tilstrækkelige Tid til at sætte sig ind i det sociale Spørgsmaal. Opgaven for os maa nemlig være den, at samle alle og saa derefter paavirke det enkelte Medlem; thi lykkes det for os, vil nemlig Interessen for Samfundsspørgsmaal komme af sig selv, og ogsaa den idelle Synsmaade i den daglige Gerning indenfor Afdelingerne. Det er nemlig ikke tilstrækkeligt, at man holder sig Lovene efterrettelig, man maa ogsaa opdrage Medlemmerne til at have ikke blot Hjernen, men ogsaa Hjærtet med i Arbejdet.

Det er ikke noget Tilfælde, at de Aar, der er svundne i Arbejdet, har staaet i det socialpolitiske Tegn. Vore Principer har været det bærende for Folketingsudvalgets Forslag om 7-Lukning, og det vigtigste heri er, at vore Motiver for, at det gælder en Beskyttelseslov for Medhjælperne med tilstrækkelig Tydelighed fastslaas. Paa den Betænkning, der er afgivet af Udvalget, vil vi altid kunne binde dens Mænd.

Den friske Luftning indenfor vore Afdelinger tyder paa, at Foraaret nu er i Anmarch; siden Nytaar i Aar er over 1000 nye Medlemmer komne til. Det er mere end i noget tidligere Aar og det viser, for Fremtidens Arbejde, at Medhjælperstanden mere og mere kan sætte Magt bag sine Krav og mere og mere har faaet Forstaaelsen af, at den mere end hidtil maa vende Kløerne udad.

Fra Ekkodalen.

Tal. — der jævnlig blev afbrudt af begejstrede Hørraab — sluttede med at understrege, at Fremtiden synes at tegne sig lysere for vor Organisation. Et Leve for, at det maa lykkes at samle en Medhjælperstand, der ikke alene har Forstaaelsen af, at det gælder om gøre sin Pligt, men ogsaa at kræve sin Ret.

Efter den egentlige og officielle Stævnetale talte Mich. Nielsen, Aarhus, ganske kort, idet han i Tilslutning til Stævnetalen fremdrog et grelt Eksempel fra det daglige Liv og ud derfra nærmere pegede paa Medhjælperstandens økonomiske Stilling i Samfundet. N. sluttede med at sige, at ligesom vi har en Pligt overfor vore Principaler, har vi ogsaa en Pligt overfor vore Kolleger.

Hermed var den „alvorlige" Del af Festen sluttet og kort efter samledes Deltagerne om

Middagen.

Der blev ved denne holdt adskillige Taler, som vi dog af Pladshensyn ikke skal komme nærmere ind paa. Saavel under Middagen som under det paafølgende Bal, herskede der den fornøjeligste, kammeratlige Stemning. Samtlige Stævnets Deltagere, var, da de endelig maatte skilles, enige om, at Vejlestævnet havde været ikke blot fornøjeligt, men gavnligt og indholdsrigt.

Chr. Drost.

Medhjælperstævne paa Bornholm.

LIGESOM „Almindingen" er Maalet for alle andre Stævner, der holdes paa vor Ø, var den det ogsaa for Handels- og Kontormedhjælperne, da de Søndag den 13. Juli for første Gang samledes til et bornholmsk Medhjælperstævne. Og „Almindingen" egner sig fortræffeligt som Stævnemaal, ved sin Beliggenhed, og fordi den store, prægtige Skov altid øver sin Tiltrækning paa alle stedkendte Folk, ligesom den fylder den Fremmede med Beundring over sin storslaaede og mangeartede Natur.

I Sommersol.

Stævnedagen oprandt med straalende Vejr. Deltagerne samledes i Rønne i den tidlige Morgenstund, udrustede med Madkurve til hele Dagen; thi Stævneudflugten var anlagt som en rigtig Skovtur efter gammeldags Mønster. I store Char-a-bancs gik det mod „Almindingen", der kom i Sigte ved 10-Tiden. Snart efter lejrede man sig i Græsset ved Kanten af en lille Sø, og Frokosten indtoges. Derefter begav Selskabet sig paa Vandring gennem Skoven, besøgte de smukkeste Udsigter og de mest ejendommelige Punkter som „Lilleborg", „Elisabetsklippen", „Dronningestenen", „Fuglesangsrenden" og „Kongemindet", hvor man gik til Tops for at nyde den milevide Udsigt fra dette Bornholms højeste Punkt. Gennem „Ekkodalen" naaede man til „Ekkodalshuset", hvor Kaffen smagte godt efter de lange Vandringer over Klippepartier og stejle Skraaninger.

Efter et kort Hvil i det Grønne, gik Turen ad andre Veje tilbage til „Christianshøj", i hvis Nærhed Deltagerne lejrede sig, idet Formanden, Herr Hasager Boss, bød Forsamlingen Velkommen og udtalte sin Beklagelse over, at Rønne var omtrent ene om at repræsentere den bornholmske Medhjælperstand. — Derefter holdt Medlem af Centralorganisationens Hovedbestyrelse, Herr Aage Alsøe, Kjøbenhavn

Stævnetalen

der i den lokale Presse betegnes som „jævn og velformet" og bl. a. refereres saaledes:

„Er det nu nødvendigt, at vi organiserer os? Ja, lige saa vel os som alle andre faglige Retninger. Og nu mere end før; thi kun 25 pCt. af Handelsmedhjælperne nu om Stunder kommer til at indtage en selvstændig — Principalens — Stilling. Udviklingen er mere og mere gaaet henimod Stordrift i Handelen saavel som i Industrien. I de store Fabriksvirksomheder saavel som i de store Handelshuse kræves der en Mængde Medhjælpere, og desuden fordres der jo en stor Kapital for at kunne naa frem til Principalens Stilling.

Tal. optrak Linjerne for Organisationens Tilblivelse og pointerede, at det var med et rent fagligt Formaal, Centralorganisationen var dannet; den staar fuldstændig upolitisk.

Det er jo kun naturligt, at vi paa Rigsdagen henvender os til de Repræsentanter, der har Forstaaelse af vore Krav, men saadanne har vi fundet i de forskellige Lejre.

Det er overordentlig let at bevise, hvor berettigede vore Krav er; der er saaledes næppe noget Fag, hvor Lønningerne er saa springende som hos os. Og Lønnen, der bydes, er omtrent den samme, som for en Snes Aar siden. Dette Forhold kan vi dog delvis tilskrive os selv, da man indenfor vort Fag ikke, som saa mange andre, har haft Øje for at slutte sig sammen for at søge Kaarene bedrede. Medens Procenttallene for Handelsmedhjælpernes Lønninger saaledes omtrent har staaet stille, er de hos andre Fag steget meget betydeligt. Og disse Fordele har de andre Fag naaet gennem deres Organisationer.

Arbejdstiden er i mange Fag gaaet meget betydeligt ned; dette kan imidlertid ikke i den Grad siges om Handelsmedhjælperne. Det har glædet mig paa min Vandring gennem Rønne i Dag, at se, at mange Handlende har Skiltet om, at der lukkes Kl. 7 de 5 Dage i Ugen; det er et Bevis paa, at Tanken om 7-Lukning har vundet fast Fodfæste.

Der kan maaske siges, at vi i vort Arbejde for vore Forholds Ophjælpning har lagt mest Vægt paa Butikslukningen, men det er ogsaa et af Hovedpunkterne. Det er ofte blevet sagt, at mere Fritid gav Anledning til at søge daarlige Steder hen, paa Varietéer o. a. Steder; men det modsatte er netop Tilfældet; jo mindre Fritid, jo mere tilbøjelige er Medhjælperne til at lade den gaa unyttet hen; man synes ikke, der bliver Tid til noget samlet virkeligt Arbejde.

— — Centralorganisationen er det eneste faglige Forbund, vi har — fortsatte Taleren —; det har vi faaet officiel Anerkendelse af, idet vi har en Repræsentant med i de Udvalg, der uddeler de Midler, Staten stiller til Raadighed til vor Stands Uddannelse.

Kunde vi nu ikke lige saa godt som forhen staa hver for sig? Nej, fordi alle andre Fag er organiserede, ja, endog vore Principaler har jo deres Organisationer. Kun samlede som en Stand opnaar vi at hævde os. I vor Tid spiller de humane Hensyn ingen Rolle; vi maa have en Basis at staa paa, en Magt, vi kan se hen til, naar det gælder om at blive hørt".

Taleren sluttede med et kraftigt besvaret Leve for C. O. og Formanden bragte Herr A. Forsamlingens Tak for Foredraget.

Afslutning.

Stemningen havde hele Dagen været udmærket, og ved Kaffebordet paa Hotel „Jomfrubjærget" bragte Formanden Herr Aage Alsøe en Tak, fordi han var kommen herover. — Herr A. glædede Deltagerne ved at udtale, at han havde befundet sig særdeles godt under denne Dags Samvær og udbragte sluttelig et Leve for Afdelingen paa Bornholm. Den tidligere Formand Herr Viggo Jensen, der opholdt sig her i Ferien og deltog i Stævnet, takkede ligeledes Herr Alsøe og udtalte sit Haab om Afdelingens Fremgang. Sluttelig udbragtes et Leve for C. O., — Sangene paa Hjemturen vidnede om, at Humøret havde holdt sig usvækket.

Fra det samtidig stedfindende Stævne i Vejle, hvortil Afdelingen havde sendt Telegram, indløb der en telegrafisk Genhilsen.

A. K.

Handelsforeningerne undsiger 7-Lukningen.

LANDSTINGETS Standsning af Revisionsforslaget til Butikslukningsloven, netop som Rigsdagssamlingen afsluttedes, har — som det var at vente — givet 7-Lukningens Modstandere Vind i Sejlene.

Handelsforeningernes Aarsmøder, der er afholdt de sidste Par Maaneder, har saaledes undsagt det af Folketinget enstemmig vedtagne Forslag, idet man saavel ved de jyske, som sjællandske og fynske Handelsmøder har vedtaget skarpe Resolutioner mod vort af Tinget accepterede subsidiære Krav om 7-Lukningens Indførelse ved kommunale Vedtægter.

Den ved det sjællandske Handelsmøde i Stege vedtagne „Protestresolution", der er en betegnende Prøve paa disse Udtalelsers Form, anmoder Fællesudvalget, der repræsenterer Foreningerne i de forskellige Landsdele „om ved alle til Raadighed staaende Midler at afværge den Vilkaarlighed, der rummes i den af Folketinget ved Lukkelovens Revision fremsatte Tanke om at give Kommunalbestyrelserne Myndighed til efter en af Indenrigsministeriet godkendt Vedtægt at dispensere fra de i Loven almindelig gældende Regler om Lukketid for Butiker og Lagre. Fællesudvalget anmoder endvidere om at virke for ved Lov at faa fastslaaet Ligestillethed saavel for Landet som Byerne med Hensyn til Butikers og Lagres Lukketid".

Jyderne synes dog at kunne forlige sig med Tanken om, at Lovforslaget virkelig overlever de i bekvem Samdrægtighed vedtagne Resolutioner, idet saavel de gamle Handelsforeningers Aarsmøde i Horsens og den jyske Detaillist-Centralorganisations Repræsentantmøde i Hjørring knytter følgende Tilføjelse til deres Resolutioner: „Skulde der i Loven blive indført Adgang til gennem stedlige Vedtægter at forkorte Forretningstiden til Kl. 7, da maa dette kun tilstedes i de Byer, hvor de lokale Handelsforeninger erklærer sig derfor".

Principalorganisationerne vil altsaa søge at tilintetgøre vor ved Folketings-Vedtagelsen halvt vundne Sejr. Men vi behøver næppe at advisere Principalførerne om, at de her, som altid vil finde os beredte, naar det gælder Anslag mod Medhjælper-Reformerne.

Nordjysk Medhjælperstævne.

HJØRRING, Frederikshavn og Sæby Afdelingernes Sommerstævne i Tolne Skov den 13. Juli, blev et yderst vellykket Stævne, hvortil det dejlige, friske Vejr ydede sit Bidrag, ligesom ogsaa den Omstændighed, at Tolne ligger saa bekvemt for alle Afdelingerne, gjorde sit til den store Deltagelse, Stævnet fik.

Fra Frederikshavn og Sæby ankom Deltagerne ca. Kl. $10^3/_4$, fra Hjørring Kl. $12^1/_2$. — Kl. 1 samledes man til fælles Kaffebord ved Pavillonen, hvor Formanden for Hjørring Afdelingen, Herr H. Hein, bød Velkommen og særlig rettede en Velkomsthilsen til Herr Th. Hansen, Aalborg, som havde lovet at tale ved Stævnet. Efter Kaffebordet fandt man i Skoven en hyggelig Plads, hvor man bekvemt kunde paahøre Talen. Man afsang en af Medhjælpersangene, hvorefter Herr Hein gav Ordet til Herr Th. Hansen.

Taleren indledede med en Omtale af Frihedsbevægelsen i De forenede Stater og Revolutionen i Frankrig i forrige Aarhundrede, hvorledes disse Bevægelser havde paavirket de merkantile Forhold, hvorledes der var fremstaaet en hel ny Samfundsklasse ved Maskinernes Indførelse og hvorledes Organisationen begyndte — Derefter gik H. over til at give en Oversigt over Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling, og hvad der var udrettet i de 15 Aar, der var gaaet, siden Centralorganisationen var stiftet, fremhævede hvor elendige Handels- og Kontormedhjælpernes Kaar havde været under Kost- og Logisystemet, de hygiejniske Forholds Mangelfuldhed; med Hensyn til borgerlige Rettigheder havde man været ligestillet med Fattighusmedlemmer og straffede Personer. Dog, trods dette havde det været meget vanskeligt at samle Medhjælperne, de var altfor „flygtige" og naar vi alligevel havde naaet Resultater, som vi kunde være, om ikke stolte af, saa dog fornøjede med, saa skyldtes det det store Arbejde, som de enkelte organiserede Medhjælpere gennem Centralorganisationen havde udrettet, og det var en Skam for den uorganiserede Medhjælper at nyde godt af de opnaaede Goder, uden at yde sit Bidrag saavel i Form af Arbejde som i pekuniær Henseende. Tal. nævnede hvilke Goder man havde indenfor C. O. og omtalte Arbejdsløshedskassen som et af de største Resultater, der var opnaaet, ligeledes Retshjælpen, men advarede paa det kraftigste mod Misbrug af denne sidste. Han paapegede, hvorledes C. O. stadig værnede om Medhjælpernes Interesser, og nævnede som

Eksempel herpaa, hvorledes Konkurrencen fra Militærets Side i sin Tid var blevet nedslaaet. — Efter at Tal. havde sluttet med en Opfordring til de organiserede Medhjælpere om at være Agitatorer hver især for Foreningen, og til de uorganiserede Medhjælpere om at indmelde sig, udbragtes et Leve for Centralorganisationen.

Sluttelig udbragtes et kraftigt Leve for Herr Th. Hansen. Man afsang derpaa en af Medhjælpersangene, hvorefter man spadserede i Skoven og besaa Omgivelserne fra et højt Bakkedrag.

Kl. 5 samledes man til Fællesspisning i Pavillonen; ved Bordet herskede den bedste Stemning; der blev holdt en Del Taler og sunget nogle af Medhjælpersangbogens Sange, og en Sang, sendt af en anonym Forfatter, gjorde storartet Lykke. Kl. 8 spillede Musikken op til Dans og man holdt ud lige til Deltagerne ved 12-Tiden afrejste med Toget.

Det var et udmærket og fornøjeligt Stævne, og det var med Ønsket om, at næste Aars Sommerstævne maatte blive lige saa vellykket som dette, at man skiltes. *x.*

Kvindelig og mandlig Arbejdskraft.

MIN Artikel i vor Tid.s Nr. 12 søgte at paavise, hvorledes den med 15 Kr. maanedlig eller lignende Beløb lønnede kvindelige Handels- og Kontormedhjælper konkurrerede ud af Arbejde sine egne Kønsfæller, de selvstændigt levende kvindelige Medhjælpere, der ere henviste til „at staa paa egne Ben".

Samtidig mindede jeg om den Konkurrence, der til Skade for begge Køn findes mellem begge de nævnte Kategorier af kvindelige Medhjælpere paa den ene og de mandlige Medhjælpere paa den anden Side, en Konkurrence, der nødvendigvis — før eller senere — vil paakræve en Begrænsning og Fordeling mellem flere forskellige Erhverv af den f. T. til Handels- og Kontormedhjælperstillingerne altfor store Tilgang af kvindelig Arbejdskraft.

Ogsaa i Udlandet har man allerede i lang Tid været opmærksom paa Skyggesiderne ved den uforholdsmæssig store Tilgang af kvindelig Arbejdskraft, navnlig til de Erhverv, hvortil Kvinden kan faa Adgang uden forud at have gennemgaaet den Lære eller bestaaet den Prøve, som den mandlige Medhjælper maa underkaste sig.

Naar man erkender Kvindens Ret til at deltage i Erhvervslivets Udvikling bl. a. for, at hun derved kan blive delagtig i Udbyttet, maa man samtidig kunne forlange af hende, at hun ikke forringer Mandens Udbytte af Arbejdet derved, at hun underbyder ham ved dettes Overtagelse.

Det har allerede længe været saaledes, at Manden holdes ude af Stilling i samme Forhold som Kvinden anbringes i Pladser, der udfyldte af Manden vilde give større kontant Udbytte til Fordel for Samfundet og Vedkommende selv.

Her skal jeg indskrænke mig til kun at nævne et Tilfælde, der til Gengæld er det blandt mange, som taler det tydeligste Sprog.

Paa et herværende større Kontor — maaske det største — er der paa tiende Aar ikke fast ansat nogen Mand, medens i det nævnte Tidsrum 7 — syv — Kvinder have erholdt fast Ansættelse.

Jeg behøver sikkert ikke at oplyse Grunden til, at den kvindelige Arbejdskraft i den Grad foretrækkes fremfor den mandlige.

Det fornødne i saa Henseende er allerede utvetydigt udtalt af min Organisationsfælle, Sekretæren for Vejle Afdeling, Frøken A. Fisbek, der ifølge Bladets Nr. 12 ved et Diskussionsmøde om „Kvindens Stilling til Centralorganisationen" bl. a. udtalte, at „de mange ganske unge Piger, der uden Uddannelse og for en ubetydelig Løn træder ind i Forretningslivet, er i endnu højere Grad Kvindernes end netop Mændenes Konkurrenter; thi intet skader den fremadstræbende Kvindes Sag saa meget, som netop disse Snyltere, der da ogsaa burde udelukkes af C. O. og bekriges med alle Midler, hvorimod de første vel nok tør betragte sig som Mændenes Kolleger og som selvskrevne Medlemmer af C. O." . . . .

Næst at give Frk. min fulde Tilslutning til disse hendes Udtalelser og idet jeg udtaler Ønsket om ret snart at se samtlige selvstændige, fremadstræbende kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere indenfor Organisationen, skal jeg med Hensyn til „Snylterne" — de kvindelige Medhjælpere til 15 Kr. maanedlig — berolige Frk. Fisbek med at gentage, hvad jeg skrev allerede for Aar tilbage, at det er umuligt og tillige unyttigt at organisere den store Stab af kvindelige Medhjælpere (herunder Snylterne), saalænge disse kun betragter Handels- og Kontormedhjælperstillingen som en Station paa Vejen til anden Livsstilling (Ægteskabet), og allermindst betragter Stillingen som deres Fremtidserhverv.

Foranlediget af de mange til mig rettede Henvendelser, saavel de anonyme som de navngivne fra uorganiserede Medhjælpere, skal jeg atter tilraade disse at slutte sig sammen ved Indmeldelse i vor herværende faglige Forening, hvorhos jeg finder Anledning til at tilføje, at jeg altid med Glæde modtager til absolut diskret, lejlighedsvis Afbenyttelse, enhver med Navn forsynet Meddelelse eller Oplysning angaaende ethvert Standen eller dens enkelte Medlemmer vedrørende Forhold, som maatte trænge til at komme frem for Offentlighedens Domstol.

Med Redaktørens forventede Tilladelse skal jeg lejlighedsvis senere søge at paavise, ad hvilke Veje — til Gavn for begge Køn — jeg tænker hidført en Begrænsning af den Del af den kvindelige Arbejdskraft, der tilbydes til en saa lav Betaling, at den stærkt forringer de faglærte mandlige Medhjælperes Arbejdsvilkaar.

Aalborg, den 17. Juli 1913.

Nielsen-Lindquist,
Fuldmægtig i Husmandskreditforeningen.

Kontordamer.

VED en tidligere Lejlighed har jeg udtrykt min Forundring over den Agitationsmaade Herr Nielsen-Lindquist anvender af og til. Ved et Møde i Aalborg, et Protestmøde mod „den statsunderstøttede Konkurrence", vendte Hr. N.-L. sit Skyts mod Kvindernes Konkurrence i vort Fag og gjorde det paa en højst ensidig Maade. I vort Blads Nr. 12 behandler Herr N.-L. den Udbytning, der finder Sted mod Kvinder paa mange Kontorer! Herr N.-L. fremfører flere rigtige og gode Betragtninger, som enhver Kontormedhjælper — og navnlig enhver organiseret Kontormedhjælper — maa give ham Ret i, men han kan ikke slutte Artiklen uden ogsaa her at have givet de Udbyttede en ligesaa kraftig Omgang som Udbytterne.

Det er en ejendommelig Agitationsmaade og den gør sikkert mere Skade end Gavn.

Jeg skal ikke ved denne Lejlighed fordybe mig i vor Stilling til den „kvindelige Konkurrence", det er et Spørgsmaal, hvor vor Organisation forhaabentlig til næste Kongres i Anledning af Kontingentspørgsmaalets Afgørelse vil blive tvungen til at tage et klart og rent Standpunkt; men jeg skal i Anledning af Herr Nielsen-Lindquist's Artikel blot spørge:

Er Tiden ikke snart kommen til at faa Livet af den Legende, der gaar ud paa, at Kontordamen med den lille Gage, som Regel er et Pigebarn af Overklassen, der for at slaa Tiden ihjel sidder paa et Kontor og saaledes tjener lidt til Lommepenge.

Er Tiden ikke snart kommen til at vor Organisation kan tage et Standpunkt overfor de Tusinder af vort Fags Hjælpearbejdere

— navnlig Kvinder — der kun delvis lever af Butiks- eller Kontorarbejde.

Skal vi ikke alle tænke lidt over dette Spørgsmaal og arbejde paa at komme ud af Vrøvlet ved at Organisationen tager et af to Standpunkter, som der er Mening i:

Enten betragte dem som Snyltere paa vor Stand, ikke optage dem i Organisationen, bekæmpe dem aabent og søge at drive dem ud af Faget.

Eller anerkende disse Hjælpearbejdere fuldtud i vor Organisation ved at indrette Organisationen ogsaa lidt efter deres Tarv — søge at drage dem med ind i vor Bevægelse og rejse en Kamp mod deres Udbyttere.

Lad os dog i dette Spørgsmaal indse hvad vi kan og hvad vi ikke kan, og lad os handle lidt praktisk og logisk. Det vil da blandt andre Goder ogsaa føre med sig, at Herr Nielsen-Lindquist vil blive fri for at oprette sin lille private Arbejdsløshedskasse for Kontordamer, som han selv betragter som Snyltere paa Faget.

Chr. J. Hendil.

Internationalt Rundskue.

Medhjælperlovgivning i Italien.

Den italienske Beskyttelseslovgivning for Handels- og Kontormedhjælpere lader meget tilbage at ønske og Engagementsforholdene er almindeligvis lidet tilfredsstillende. Derfor er det saa meget mere bemærkelsesværdigt, at man i socialpolitiske Kredse i den sidste Tid viser Medhjælperspørgsmaal en speciel Interesse, der nylig har foranlediget den Deputerede Luccattes til at forelægge Parlamentet Forslag til en gennemgribende Reform af Medhjælpernes Arbejdsvilkaar.

Forslaget tilsigter bl. a. at fastsætte en Opsigelsesfrist fra 1 til 12 Maaneder, svarende til Engagementets Varighed, saaledes at den Medhjælper, der i 12 Aar har været ansat i en Forretning, har Krav paa den længste Opsigelsesfrist — i sidste Fald skal Medhjælperen have Ret til en samlet Godtgørelse, som svarer til 1 Maaneds Gage for hvert Aar, han har været beskæftiget i den paagældende Virksomhed. — Virkningen af den eventuelle Lov bliver dog et aabent Spørgsmaal, idet disse Bestemmelser maaske foranlediger Principalen til at blive de Medhjælpere kvit, der staar i Begreb med at naa de forannævnte Rettigheder. Og dette i Særdeleshed, fordi en lignende Pligt paahviler Principalen overfor de af Medhjælperne Forsørgede i Tilfælde af hans Død.

Under Sygdom, Militærtjeneste o. s. v., har Medhjælperen Ret til Gage fra 45 Dage indtil 3 Maaneder, ligesom Pladsen skal holdes aaben; Ferier skal andrage 10—20 Dage uden Gagefradrag. — Forslaget tilsigter endvidere Oprettelse af Voldgiftsretter bestaaende af begge Parter i Arbejdsforholdet til Afgørelse af de Stridigheder, som Lovforslagets Hovedpunkter kan forudsættes at vilde medføre.

I alle socialpolitisk interesserede Kredse vil man med Opmærksomhed følge dette i flere Henseender vidtgaaende Lovforslags videre Skæbne.

Maksimalarbejdstid i Transvaal.

I det fjerne sydafrikanske Parlament er der netop fremsat Forslag om at lovfæste Medhjælpernes ugentlige Arbejdstid til højst 48 Timer! Overarbejde skal være tilladt, men indenfor snævert dragne Grænser, idet det kun tillades højst 3 Gange i en Uge eller 30 Gange i Løbet af et Aar og endda mod en Ekstrabetaling, der udgør 50 % af den sædvanlige udregnede Gage. — Ferie fastsættes til mindst 14 Dage og uden Gage-Afkortning.

Transvaal har allerede gennem flere Aar ejet en lovbestemt Minimalarbejdstid paa 54 Timer for Medhjælpere, men den overholdes ikke nøje, fordi Medhjælpernes Organisation har været for svag til virksomt at søge den gennemført. Selv under den nye Lov vil det næppe lykkes vore sydafrikanske Standsfæller at drage den fulde Nytte af det socialpolitiske Fremskridt, med mindre de evner at sikre sig det bedste af alle faglige Værn: En stærk Organisation.

Vunden Medhjælperstrejke i Nürnberg.

Manufakturfirmaet Gebr. Dahlhaus i Nürnberg, et af Sydtysklands mest kapitalstærke og udbredte Huse i sin Branche, beskæftiger 11 Rejsende, der akvirerer direkte overfor Konsumenterne. Repræsentanternes Indtægter variere mellem 1500—3000 Kr. aarlig, men Firmaet har i en Aarrække — trods de dyre Tider — afslaaet alle Anmodninger om Gagetillæg. Efter et nyt Afslag besluttede Repræsentanterne at forlade deres Stillinger; deres Organisation „Zentralverband der Handlungsgehilfen" tog sig af Sagen, der klarlagdes overfor Firmaets Kundekreds, og Resultatet blev af Nürnberger-Huset maatte indgaa paa et almindeligt Løntillæg af Mk. 120.— til hver af de paagældende Medhjælpere.

„Handlungsgehilfenzeitung" hævder, at Strejken meget vel kan bringes til Anvendelse indenfor Forretningsverdenen, og fremhæver især, at det nævnte Tilfælde viser, at de afvigende sociale Forhold, der raader i Medhjælperkredse, bliver betydningsløse, naar blot Medhjælperne altid som her underbygger deres Krav gennem Sammenhold.

Iøvrigt har tyske Medhjælpere, som ogsaa vore Standsfæller i andre Lande, oftere gennemført faglige Krav ved Strejkens Hjælp, — selv om ogsaa Nederlaget til Tider er blevet deres Lod.

Kampen mod Konkurrenceklausuler.

Vor tyske Broderorganisation „Verein deutscher Kaufleute" har indledet en energisk Agitation mod Konkurrenceklausuler og bl. a. besluttet at udbetale dobbelt Arbejdsløshedsunderstøttelse til Medlemmer, der nægter at modtage Engagement, hvorved de forpligtes gennem de nævnte kontraktlige Bestemmelser, der som bekendt tilsigter at hindre Medhjælpernes fremtidige Bevægelsesfrihed indenfor sin Branche. — „Kaufmännische Rundschau" skriver vedrørende denne betydningsfulde Beslutning, at „ligesom det tyske Folk for hundrede Aar siden rejste sig til Fædrelandets Befrielse, saaledes vil nu mange træde frem af Rækkerne og yde os Bistand i Kampen mod Konkurrenceklausulerne, indtil disse usle Lænker er sønderbrudte".

Sommerstævne.

SOMMERSTÆVNERNES Tid er nu inde. Vest-, Nord- og Østjylland, Fyn, Syd- og Nordsjælland, Lolland-Falster og Bornholm har haft eller skal i nær Fremtid have sit Stævne. Dette er ogsaa kun af det Gode. Men fælles for de fleste af disse Stævner er, at Programmet er lagt saadan, at Deltagelsen bliver alt for dyr. Programmet lyder omtrent ens: Frokost, Stævnetale 1 eller højst 1½ Time, Middag, Kaffe og Bal. Selv for indenbys boende Medlemmer, vil en saadan Stævnedag vanskelig kunne gøres under ca. 10 Kr. for hver. De udenbys har ret betydelige Rejseudgifter at slaas med. Er det da noget Under, at Deltagelsen ofte er mindre, end den burde være? Alle Lærlinge, de fleste unge Medhjælpere og mange af de ældre, der har Kone og maaske Børn, har vanskelig Raad til at ofre 10—15 Kr. paa en Stævnedag. Der er ingen Tvivl om at Deltagelsen vil stige betydeligt, hvis alle Stævner fremtidigt bliver mere tilgængelige for en slunken Pengepung. Hvorfor skal vi ogsaa efterabe de Store i vort Samfund; vi er jo nu engang de Smaa, lad os bare blive ved Jorden! Vi kæmper for bedre Lønforhold, men jeg er bange for, at vore Principaler, naar de ser vore Festprogrammer, let vil faa det Indtryk, at vore Klager er overdrevne.

Og det væsentlige ved disse Stævner er nu Forlystelserne; vore Stævner burde ikke være Spise- og Drikkegilder, men agitatoriske Møder, hvor de ivrige blev opflammede, de lunkne opstrammede og de udenforstaaende blev Medlemmer. Vi skulde derfor stræbe efter mere Indhold og mindre Flothed. Selvfølgelig skal man have Lov at more sig. Men det er der Dage nok til. Vore Stævnedage skulde beherskes af det faglige Samvær, og ikke af Selskabelighed.

Mit Ideal af et Stævneprogram vilde være omtrent saaledes: Kl. 1 Fælles Kaffebord, Kl. 2 Tale med paafølgende Diskussion, Kl. 4 Pavse, der kunde udfyldes med Leg eller Spadsereture, Kl. 5 Tale, Kl. 7 Fællesmaaltid af medbragte Madkurve, og derefter Hjemtur. Saa kunde alle faa Raad til at deltage, og en saadan Dag kunde blive mindst lige saa fornøjelig og indholdsrig, som de Stævnedage, vi nu afholder. Enhver, hvad enten han nu spiser paa Pensionat, eller hos Principalen eller har egen Husholdning, vil let kunne faa en Madkurv til en saadan Dag, og min Erfaring siger, at en Madkurv-Fællesspisning er betydelig morsommere, end en højtidelig Middag til 2½ Kr. Ved det af mig fremsatte Program er desuden den Fordel, at man da kan komme hjem i ordentlig Tid, og Dagen efter være veltilpas ved sit Arbejde, hvorimod adskillige Stævnedeltagere nu først slutter

Festen Kl. 4, 5 eller 6 om Morgenen, og hvor veltilpas en saadan Deltager er Dagen derpaa, vil enhver kunne regne ud.

Jeg synes, det er paa Tide, at der bliver raabt Vagt i Gevær. Selve Stævnetalen, der burde være det vigtigste og det bærende, indtager nu en ret tilsidesat Plads, jeg faar undertiden det Indtryk, at den egentlig kun tages med, fordi den nu engang ikke kan undværes, men at det, det drejer sig om, er Bal og Mad og Drikke, og det skulde dog nødig være Tilfældet.

Kunde dette bidrage til, at Arrangørerne af kommende Stævner lagde større Vægt paa det agitatoriske og faglige, end indeværende Aars har gjort, vil mit Maal være naaet.

Middelfart den 16. Juli 1913.

Magnus Jørgensen.

Kan vi end erklære os enige med Herr J. i Ønsket om, at Stævnerne altid arrangeres med de mindst mulige Udgifter for Deltagerne, for netop derved at aabne alle Standsfæller Adgang til Deltagelse, maa vi dog tage Afstand fra den rejste Kritik, som altfor vidtdreven. Det er nemlig ganske uberettiget at frakende vore Sommerstævner faglig og agitatorisk Betydning, selv om Deltagerne ikke tilbringer den halve Tid omkring Talerstolen. Hensigten med disse Sommer-Sammenkomster er og har stedse været at forene Alvor og Feststemning, — men ingensinde paa Bekostning af den sidste. *Red.*

Lukkeloven.

Hvor ingen Afdeling findes.

UNDER et Besøg i Struer forleden Aften, havde vi Lejlighed til at se, hvorledes Lukkeloven praktiseres i denne Stad. Det saa ud til at den almindelige Lukketid dèr var Kl. $8^1/_2$, idet nemlig de fleste Forretninger paa dette Tidspunkt havde Butiksdøren paa vid Gab. Efter at have konstateret dette uheldige Forhold, opsøgte vi Politibetjenten, (der findes nemlig kun een i Struer), hvem vi anmodede om en Udtalelse angaaende dette Misforholds Ændring.

Politibetjenten havde straks den Formening, at vi var kommen paa den forkerte Side af Plankeværket, og at det ikke vedkom os, naar Forretningerne lukkede i Struer, da vi var fra Holstebro, det skulde vi lade Medhjælperne i Struer om, naar de fandt sig i Forholdene, syntes han ikke, der var Anledning til at foretage sig noget i Sagen. Endvidere bemærkede han, at der jo ingen havde haft Bud efter os. Vi var imidlertid ikke enige med ham i alle hans Teorier angaaende denne Sag, og hævdede, at saafremt han ikke fandt Anledning til at tage sig af Sagen, maatte vi henvende os paa højere Steder.

Efter endnu en Tid at have parlamenteret med ham, og da det stadigvæk ikke lod til at han kunde indse de uheldige Forhold, bad vi ham notere Navnene paa nogle Forretninger, som vi havde set handle mellem Kl. 8^{20} og Kl. 8^{40}. — Vi haaber nu, at Politimesteren skal finde den Bøde, de Anmeldte kan tilkomme, og at der saa fremtidig vil blive bedre Lukketider i Struer.

Vore ærede Struer-Kolleger burde tage alvorlig Notits af denne Historie, og deraf lære, at Sammenslutning er det bedste Værn for Standens Interesser.

Holstebro, Juli 1913.

C. C. Knudsen. *Wito Knudsen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Mandag den 28. April afholdtes Bestyrelsesmøde paa „Klubben", hvor forskellige lokale Anliggender drøftedes. — Onsdag den 7. Maj afholdtes ordinært Medlemsmøde paa „Victoria", Formanden fra Vejle Afdeling, Herr Axel Juhl, indledede om C. O.s Program, forelagde og forklarede udførligt de enkelte Punkter for Medlemmerne. — Mødet sluttede med et fælles Kaffebord. Medlemsmøde afholdtes 21. Maj i „Klubben", hvor Herr Bogholder Christensen, Vejle underholdt Medlemmerne med Oplæsning.

Medlemsmødet Onsdag den 4. Juni: Skønt der var udsendt Cirkulærer og Indbydelser til flere udenforstaaende Kolleger, var der af disse kun mødt ganske faa. Formanden for Kolding Afdeling, Herr N. C. Nielsen indledede. Herr N. talte i et agitatorisk og kraftigt Foredrag om Foreningens Virkemaal, og sagde i den Anledning Medlemmerne adskillige Sandheder. Mødet sluttede ved et fælles Kaffebord i „Klubben"s Have.

Bestyrelsesmøde afholdtes Tirsdag den 24. Juni. Det blev vedtaget at udsende Cirkulærer til alle udenforstaaende Kolleger. Derefter toges der Bestemmelse om at arrangere en Skovtur. Formanden foreslog at henvende sig til de stedlige Købmænd angaaende gratis Kørsel.

Onsdag den 2. Juli afholdtes Medlemsmøde. Formanden indledede og henstillede til de enkelte Medlemmer, at tage kraftigt fat paa Agitationen, og opfordrede dem til altid at deltage i de stedlige Møder. *Wilh. L.*

Grenaa. Sommerferien har haft sin Betydning her i Grenaa, idet en af vore bekendte ihærdige Forkæmpere for C. O., Herr Michael Nielsen, har gæstet vor By og den 3. Juni holdt et fængslende Foredrag om C. O. og vort Program. — Taleren fremhævede stærkt Organisationens Værd, for at opnaa det fulde Arbejdsudbytte og paapegede, at en Medhjælper, der med sin lange Arbejdstid (ca. 14—15 Timer og derover pr. Dag) arbejdede for $18^1/_2$ Øre pr. Time, naar Gagen var 75 Kr. pr. Maaned, 25 Øre pr. 100 Kr. og 31 Øre pr. 125 Kr. Enhver Medhjælper vil heraf forstaa, at andre Fag paa 9 à 10 Timer, tjener det samme, som vi paa 15. — Taleren sluttede med, at opfordre enhver Medhjælper til at slutte sig trofast om vor Organisation og ikke af Hensyn til Meningsafvigelser, glemme den store Tanke „Enighed gør stærk".

Det i alle Retninger vellykkede Møde var besøgt af de $^7/_8$ af vort Medlemsantal, der for Øjeblikket er 40 eller endnu flere, idet vi har en Del direkte Medlemmer i Oplandet.

Alle Kolleger var enige om, at have faaet Udbytte af det saa klart formede Foredrag, der ganske sikkert vil sætte sit Spor blandt Medhjælperne her. *Johs. Petersen.*

Paa Grenaa Afdelingens Vegne, bringer jeg Herr Michael Nielsen, min Tak, fordi han fulgte vort Kald, igennem „D. H. K. M. T.", og henstiller jeg til andre Kolleger, naar Tid og Lejlighed gives, at lægge Vejen om ad Grenaa. *D. S.*

Horsens. Selv om det er „Agurketiden" nu, er det vel rigtigst, at der tilflyder Medlemsbladet en Bulletin fra Afdelingen her.

Det er længe siden, vi har ladet høre fra os, og mangt og meget kunde der maaske være at berette om Sæsonens ugentlige Mødeaftener, der nu af Hensyn til Aarstiden foreløbigt er suspenderede. Kort at fortælle er disse Mødeaftner fortsatte i det kendte Spor med vekselvis Underholdning, Foredrag, Oplæsning og Diskussion.

For Sommermaanederne er Programmet foreløbigt lagt saaledes, at der hveranden Onsdag arrangeres korte Cycleture rundt i Omegnen, og Bestyrelsen haaber at kunne faa arrangeret Besøg nogle Søndag Formiddage paa forskellige af Byens industrielle Virksomheder.

Maa jeg have Lov til at henlede vore Medlemmers Opmærksomhed paa saavel Udflugterne som Besøgene. Selv om det er Sommer, skulde vi jo ikke gerne mærke for meget til Opløsning indenfor Rækkerne.

Hvad endelig Sommerens store Spørgsmaal: 7-Lukning angaar, er det mig en Glæde at kunne meddele, at den i Aar er gennemført over hele Byen med Undtagelse af nogle faa Kolonialhandlere paa et særligt Strøg, der har særlig Interesse i Handelen paa Oplandet og som derfor (!) mener, at 7-Lukning er en Sag, der er dem uvedkommende. *Chr. Drost,* p. T. Sekretær.

Kjøbenhavn. Søndag den 13. Juli aflagde de kjøbenhavnske Afdelinger Besøg i Rigsdagen. Under Dr. phil. Eduard Larsens kyndige Førerskab besaa man Folketing og Landsting, Udvalgsværelser og Kontorer. I Folketingssalen holdt Dr. Larsen et livligt og impulsivt Foredrag om Rigsdagsmaskineriet. *W.*

Kolding. Fredag den 20. Juni afholdtes vort Medlemsmøde i Etablissementet „Marielund". Herr Faktor Rasmussen indledede en kort Diskussion om „Dansk Arbejde", hvori deltog Formanden og Kassereren. Derefter oplæste Herr R. et Par humoristiske Fortællinger, som vakte megen Munterhed. Formanden sluttede Mødet og Medlemmerne samledes derefter ved fælles Kaffebord.

Fra Vejle Afdelingen var fremkommen Indbydelse til Deltagelse i det store Medhjælperstævne den 13. Juli. Formanden anbe-

falede varmt Tilslutning til dette og lod derefter Listen cirkulere blandt Medlemmerne. *Chr.*

Skanderborg. Onsdag den 2. Juli afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Centralhotellet". Næsten alle Medlemmer havde givet Møde.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det svundne Halvaar, og oplyste at Foreningen var i Fremgang.

Formanden genvalgtes enstemmig. — Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der godkendtes.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes ligeledes enstemmig Kassereren Sigvard Hansen og W. Nielsen. Til Suppleant og Revisor genvalgtes henholdsvis J. Sørensen og H. Møller.

William Nielsen, Sekretær.

Vejen. Agitationsmøde afholdtes Torsdag den 10. April med Herr N. C. Nielsen, Kolding som Taler.

I et kort men udmærket Foredrag fortalte Herr N. om Arbejdet indenfor C. O. og omtalte Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling for 20—30 Aar tilbage, og fremhævede Forskellen mellem dengang og nu. — Til Slut oplæste Herr N. nogle muntre Historier, der gjorde megen Lykke.

Offentlig Møde afholdtes den 22. April med Herr Forstander Fog-Petersen som Taler. Efter at Formanden, Herr H. C. Andersen, havde budt Forsamlingen Velkommen, blev Ordet givet til Fog-Petersen. Taleren holdt et glimrende Foredrag om Englands Finansminister Loyd George, — af hver enkelt Tilhører fulgt med Interesse. Efter fælles Kaffebord sluttede Mødet.

Medlemsmøde afholdtes den 2. Maj. Efter at Formanden havde budt Velkommen og oplæst nogle Cirkulærer fra Hovedkontoret, gik man over til Valget af et Agitations- og Pladsanvisnings-Udvalg, hvortil følgende Herrer blev valgt ved Akklamation: Kontorist J. Bang, Kontorist M. Jensen og Kommis Moss i Agitationsudvalget og Kontorist S. Madsen, Kontorist Østergaard samt Bankassistent Lund i Pladsanvisningsudvalget.

Torsdag den 8. Maj afholdtes Medlemsmøde, til hvilket Herr Lærer Rosenkjær, Askov velvilligt var kommen til Stede som Taler, og som i et overordentligt interessant Foredrag fortalte om en tysk industriel Virksomhed, — et Foredrag der af de tilstedeværende Medlemmer paahørtes med største Opmærksomhed. — Ved det derpaa følgende fælles Kaffebord udspandt der sig en ret livlig Diskussion, hvorefter man sluttede med et Par Sange. Næste Medlemsmøde afholdtes den 24. Maj. Efter at Næstformanden, Herr Bankassistent N. Clausen, paa Grund af Formandens Fraværelse, havde budt Velkommen, fortalte Herr C. i et langt og lærerigt Foredrag om „Vexlen og dens Betydning", hvilket interesserede Tilhørerne meget. Herr Kasserer V. Jacobsen takkede paa Medlemmernes Vegne, Herr C. for hans velvillige Assistance, hvorefter Mødet sluttede.

Torsdag den 12. Juni afholdtes Møde, hvortil desværre kun var mødt ganske faa Medlemmer. Formanden, Herr H. C. Andersen, bekendtgjorde Indbydelserne, der forelaa fra Vejle og Ringkjøbing om Deltagelse i Stævnerne, samt opfordrede meget Medlemmerne om at give Møde. Derefter underholdt Frk. Julie Laursen en Times Tid med Musik, som lønnedes med stærkt Bifald. Mødet sluttede med et Par Sange.

Næste Møde afholdtes den 3. Juli. Formanden, Herr H. C. Andersen, havde lovet at tale om Emnet „Befragtning", men grundet paa en meget lille Tilslutning, enedes man om at vente med dette Emne til en anden Aften. Der taltes noget om Vejleturen, hvortil syv Deltagere havde meldt sig. Afdelingen har haft en Tilgang af 15 nye Medlemmer i sidste Kvartal og flere ventes.

Ankjær.

Den sorte Tavle.

Nr. 6231 Kaj Kofoed, f. T. ansat hos Herr Einer Bassøe, indmeldte sig pr. 1. Maj i Organisationen, men har hidtil ikke været til at formaa at betale; derimod har han mundtlig ønsket at blive slettet for Restance og faa sit Navn frem i Bladet under denne Rubrik.

Stubbekøbing, den $^{18}/_{7}$ 1913. *Rich. Iversen.*

Vi imødekommer herved et af Medlem 1757 Niels Kjølhede' hos Herr Guldborg Hansen, Struer — tidligere Nykøbing M. og Næstved — fremsat Ønske om, at blive slettet for Gæld til sin Organisation, og til den Arbejdsløshedskasse, som i hvert Fald var god nok da Herr Niels Kjølhede for et Aars Tid siden fik udbetalt Understøttelse deraf.

Kjøbenhavn K., den $^{8}/_{7}$ 1913. *Jens Johansen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse

Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud

Prøv og dom!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.

H. Nielsen-Hinke, Herreeksperingsbandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.

Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. Pedersen, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.

Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. M. Møller, Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt tre Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — Af min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. N. Larsen, Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.

Fredericia.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.

Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen,* født Dodt, Højskoleforstanderinde.

Johs. Fog-Petersen. Forstander.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Sandy Mac Whisky.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn

100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre

KONG SALOMONS THE

Luxuskvalitet.

OSCAR E. LEVIN KJØBENHAVN

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1913. 13de Aargang.

PRINCIPAL-PROTESTER.

HANDELSMØDERNES enstemmig vedtagne Protest-Resolutioner mod 7-Lukningens Gennemførelse i Folketingsvedtagelsens Aand, d. v. s. Kommunalbestyrelsernes Adgang til at paabyde tidligere Butikslukning end den nuværende 8-Lukning, er ikke kommen over os som en Tyv om Natten.

Vort Kendskab til de herskende socialpolitiske Antipatier blandt Principalernes ledende Mænd sagde os, at de gamle Handelsforeninger og deres yngre Eftersnakkere paa ingen Maade vilde undlade at benytte den Chance, Landstingets Standsning af Revisionsforslaget bød 7-Lukningens Modstandere. Tilfældet eller den politiske Situation, der af selve Sagen uvedkommende, storpolitiske Aarsager lod vort Første-Kammer spænde Ben for dette i politisk Forstand underordnede Forslag, som det daværende regeringsvenlige Flertal havde godkendt, spillede Principalforeningerne saa gunstige Obstruktionsmidler i Hænde, at der hverken udkrævedes Snarraadighed eller særlig Energiudfoldelse for at udnytte dem.

Og nu foreligger altsaa Resultatet i en Række indignerede Protester, der ikke sparer paa Kraftudtryk mod Folketingets Vedtagelse.

Resolutionerne udtaler, at „man ved alle til Raadighed staaende Midler vil afværge den Vilkaarlighed, der rummes i den af Folketinget ved Lukkelovens Revision fremsatte Tanke om at give Kommunalbestyrelserne Myndighed til ved en af Indenrigsministeriet godkendt Vedtægt at dispensere fra de i Loven almindelig givne Regler om Lukketid for Butikker og Lagre" eller man søger at sikre sig en ensidig Indflydelse gennem følgende Krav: „Skulde der i Loven blive indført Adgang til gennem stedlige Vedtægter at forkorte Forretningstiden indtil Kl. 7, da maa dette kun tilstedes i de Byer, hvor Handelsforeningen erklærer sig derfor".

Principalpressen fremhæver med Tilfredshed, at disse Resolutioner er vedtaget enstemmig og „Dansk Handelsblad", hvis Angreb paa vort 7-Luknings-Krav vil være i frisk Minde, knytter følgende Kommentar til sit Referat af Butiksluknings-Forhandlingerne paa det jyske Handelsmøde: „Der var absolut Enighed i Forsamlingen om, at den nugældende Lukkelov var god nok. Der var ikke den fjerneste Grund til at forandre Lukketiden til en 7-Lukning, og ligeledes var der en sjælden Enighed om, at den i det ny Lovforslag foreslaaede Ret til Dispensation for de forskellige Kommuner var uretfærdig og absolut af det onde"!

For faa Maaneder siden raillerede det samme Blad over den Strøm af Resolutioner for 7-Lukningen, som Medhjælperforeningerne fra henved 40 offentlige Møder i alle Landets Egne sendte ind til Rigsdagen.

Men hvilken reel Betydning rummer da hine Principal-Protester mod 7-Lukningen?

Hverken nu eller forhen var 7-Lukningens eller andre Medhjælperreformers Tilhængere at søge blandt de officielle Principalstandpunkters Mænd. Thi det vilde kun kollidere med det indre Sammenhold at skyde et saadant Spørgsmaal i Forgrunden, hvorom der afgjort raader saa afvigende Anskuelser som om 7-Lukningen, der som godtgjort ved Afstemninger og Møder tæller talrige Tilhængere blandt de selvstændige Købmænd. Disse Meningsforskelligheder affærdiges lettest gennem en Resolution, der af den enkelte ikke opfattes som et forpligtende Udtryk for hans personlige Overbevisning, og i Virkelighed ogsaa kun er en taktisk Manøvre og illuderende Parade til Fremme af organisatoriske Interesser.

Saaledes svinder de harmfulde Protestresolutioner ind til velforberedte taktiske Operationer i Fremstødet mod Folketings-Vedtagelsen!

De nyvalgte Lovgivere har derfor ingen Anledning til at gaa i Rette med deres Forgængere, der viste Vilje til at bringe de sociale Reformer, vor Stand i saa høj Grad tiltrænger, et Hanefjed fremad, og det vilde naturligvis være socialpolitisk Krebsegang at udlevere Statens og Kommunernes udøvende Myndighed til de lokale Handelsforeninger og derved forvandle den sociale Forsorg, Folketings-Beslutningen tilsigtede, til en tom Frase. I saa Fald forbliver Medhjælperne fremdeles den knægtede Part og en tilfældig Handels-

forenings Generalforsamling kan efter eget Trykke slaa Bom for alle tilstræbte Fremskridt. Og dette netop paa et Tidspunkt, hvor Regering og Storting i vort nordlige Broderland gaar den stik modsatte Vej, og lægger tilsvarende Afgørelser i Kommunalbestyrelsernes Hænder!

— — —

Vor Centralorganisations Standpunkt til disse Attentater mod Folketingets Revisionsbeslutning er selvfølgelig klar og ligetil. Ikke paa nogen Maade vil vi i spag Resignation lade vor Adkomst til at opnaa en tidssvarende Reform i Butiksmedhjælpernes Arbejdsvilkaar glide os af Hænde og ud i et langt, uvist Aaremaal.

Men iøvrigt vidner det om ringe Fremsyn, naar Principalorganisationerne nu af al Evne søger at slaa Bom for den beskedne Reform, vi tilstræber. Thi skulde disse Anslag mod al Forventning krones med Held, vil vore Bestræbelser muligen antage ganske andre Former, og Vejen ligger da aaben for et almindeligt Krav om en virkelig og effektiv Beskyttelseslovgivning for alle Handels- og Kontormedhjælpere.

I denne Forbindelse maa det nemlig erindres, at meget tyder paa, at vore Standsfæller ganske anderledes end hidtil vil blive en Faktor i det politiske Liv, og at det nuværende Folketingsflertal er valgt paa et socialpolitisk Program, der forpligter, — ikke blot naar det gælder Gennemførelse af sociale Forsorgs-Foranstaltninger, dets Forgængere har forberedt, men ogsaa — og følgelig ikke mindst — naar det drejer sig om sociale Beskyttelseslove, der hører til Flertallets Program- og Mærkesager.

Derfor kan den tilstræbte Sejr over 7-Lukningen meget vel til syvende og sidst blive en Phyrrus-Sejr for de protesterende Principaler.

Det fynske Medhjælperstævne.

Søndag den 3. August stævnede Medhjælperne fra de fynske Byer til Odense. Det skal siges straks, at den Tilslutning, dette Stævne havde vundet, var altfor ringe. Der var ganske vist mødt Medhjælpere fra baade Rudkøbing, Svendborg, Middelfart, Assens og Kerteminde — men altfor faa. Naar Stævnet ikke desmindre fik et vellykket Forløb, skyldes det Odense-Afdelingen, der havde præsteret et stort Arbejde for at arrangere alt paa bedste Maade for Deltagerne. Det lykkedes fuldtud. De, der var mødt, rejste hjem berigede med gode Indtryk. Men man fik unægtelig ved denne Lejlighed en levende Følelse af, hvor langt Fyn endnu staar tilbage paa Organisationsomraadet.

Maatte Stævnet da anspore Deltagerne til straks at tage fat paa en ihærdig Agitation for vor Sag!

— — — —

Deltagerne ankom til Odense ved Middagstid og blev paa de respektive Banegaarde modtaget af Odense-Kollegerne. Derefter gik Turen til Næsbyhoved Skov, hvor Frokosten ventede. Efter at denne var indtaget, lejrede man sig paa en af de idylliske Skrænter i Skoven, og da Odense-Afdelingens Formand, Hr. Peter Holm, havde budt Velkommen, holdt Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig Andreasen, Hjørring,

Stævnetalen.

Hr. Andreasen udtalte bl. a.:

Vi holder vore Sommerstævner ikke blot for Festens Skyld, men ogsaa for Agitationens. Centralorganisationen har ikke altid haft Grund til at feste, vi har haft megen Modgang, og den er hovedsagelig kommen fra alle de lunkne Medlemmer indenfor vor egen Stand. Nu er der ved at ske et Omslag, og derfor har vi trods alt Grund til at være stolte af de 13 Aars Arbejde for vor Sag. Mange store Opgaver er løst. Jeg skal ikke komme ind paa dem alle, blot nævne en enkelt: Arbejdsløshedskassen. Den er den væsentligste Grund til vor Fremgang. Endnu er der mange Spørgsmaal, vi skal have frem til Løsning, og jeg tror, at C. O. er inde i et heldigt Spor, gennem hvilket vi nok skal naa vort Maal. Vor Administration er stabil og god, vort Blad er dygtigt ledet — vi har aldrig været karrige for at gøre D. H. K. M. T. saa god som muligt, og det lønner sig —, og udadtil er C. O. nu anerkendt som den eneste faglige Repræsentation for Medhjælperstanden. Alt dette viser vor Handledygtighed. Det samme gør den store Lukkelovs-Kampagne i Vinter Vort Medlemstal er siden da forøget med over 1000, og hvad det betyder, forstaar De alle.

Vor Stand tæller 20-30,000 Medlemmer, saa endnu er det jo kun et forholdsvis lille Mindretal, der har sluttet op i Rækkerne. Derfor maa Arbejdet stadig føres med Kraft, for at modarbejde den Passivitet, som store Dele af Standen endnu indtager. Det lykkes ved de Unges Hjælp. Er der nogen, der har manglet Interesse for sociale og politiske Spørgsmaal, saa er det Handels- og Kontormedhjælperne, men i samme Øjeblik, man kan interessere dem for Samfundsspørgsmaal, kommer Interessen for Standens egne Opgaver. (Hør!) C. O. er absolut upolitisk, men alle vore Medlemmer bør desuagtet interessere sig for Politik. Det er frugtbringende, og saa det er forøvrigt ligegyldigt, hvilket Parti man slutter sig til. Vort Lands Forfatning har hidtil været saaledes, at den afskar store Dele af vor Stand fra politisk Stemmeret, men nu er der jo de bedste Udsigter for en Ændring i dette Forhold, en Begivenhed, jeg hilser med Glæde. (Hør!)

Som Tillidsmand indenfor C. O. kan jeg ikke sige Fynboerne Komplimenter. Fyn tæller endnu altfor faa organiserede Medhjælpere. Men jeg har det Indtryk, at der er Folk herovre, som kan gøre et godt Arbejde, og til dem vil jeg sige; Agitér stadig for vor Sag, saa skal Sejrens Frugter nok komme tilsidst. Et Leve for Centralorganisationens Fremgang paa Fyn! (Hurra!)

Den kraftige og velholdte Tale paahørtes med stor Opmærksomhed, og fra Forsamlingen udbragtes et Leve for Hr. Andreasen.

Peter Holm takkede derpaa Andreasen og bad ham bringe en Hilsen til Kollegerne i Hjørring. Man sang saa „Vaarens Sol er Ungdoms Kendemærke" og ilede derpaa til Sporvognene, der førte Stævnedeltagerne til Dampbaadenes Anløbsplads, og efter en smuk Sejlads opad Aaen naaede man „Fruens Bøge", hvor

Middagen

fandt Sted. Den var arrangeret nydeligt, og der herskede heltigennem en fortrinlig Stemning. Ved Bordet holdtes en Mængde Taler: P. Holm talte for Centralorganisationen, Oluf Christensen, Odense, for de fynske Afdelinger, Andreasen for Pressen (alle Odense-Bladene havde sendt Repræsentanter og omtaler Stævnet paa en smuk Maade), Aage S. Leth, Odense, for Kammeratskabsfølelsen blandt Handels- og Kontormedhjælperne, Martin Petersen, Svendborg, for Stævnetaleren, Hr. Andreasen, J. S. Christensen, Odense, for P. Holm, denne for Damerne o. s. v., o. s. v. Vi skal blot yderligere nævne, at Frk. Rigmor Friis, Odense, i velvalgte Ord skammede Herrerne ud, fordi saa faa af dem havde inviteret Damer med til Stævnet.

To Sange, forfattede i Dagens Anledning, gjorde stor Lykke,

og med Akklamation vedtoges det at sende Telegrammer til de kjøbenhavnske Medhjælperes Fest og til Faneindvielsen i Randers.

Endnu tilbragte man et Par Timer i festlig Samvær, før Deltagerne med Aftentogene spredtes ud til Fyns forskellige Egne.

Martin Petersen.

Det 3die Banner.

Indvielsesfest i Randers-Afdelingen.

RANDERS HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENING er en af C. O.s ældste og største Afdelinger, idet den tæller over 150 Medlemmer og kan se tilbage paa en 13-aarig Virksomhed.

Søndag den 3. August blev en Mærkedag i dens Historie, eftersom et smukt Silkebanner indviedes ved en Festlighed, hvis Forløb tør tages som en Borgen for at Randers-Medhjælperne er vaagne Standsfæller, der ejer Evne og Vilje til at føre Kampen videre under det nye Samlingsmærke.

Til Trods for Varmen, Ferietiden og mange Medlemmers Indkaldelse til Militærtjeneste var der fremmødt en anseelig Forsamling i „Haandværkerforeningen"s store Festsal.

Banneret.

Formanden, Herr J. Jensen, bød Velkommen og udtalte sin Glæde over, at det var lykkedes Afdelingen at faa sit eget Banner. Han omtalte Bannerets Tilblivelse og rettede en Tak til Herr Købmand Chr. Hald, der tidligere havde været et aktivt Medlem af Afdelingen, for den Energi, hvormed H. især havde arbejdet for Fanefonden. Formanden udtalte Haabet om, at det nye Banner maatte vaje pletfrit over en voksende og fremadstræbende Medhjælperskare, der vilde holde det i Ære gennem gode som onde Dage.

Forsamlingen afsang derefter Medhjælpermarchen, medens Banneret førtes ind i Salen af to Bannerførere og fire lysklædte, unge Damer.

Det smukke Banner bestaar af en hvid Silkedug med Afdelingens Navn og Stiftelsesaar i Guld, og med en Merkurstav i flerfarvet Broderi midt paa Bannerdugen, og Guldfryndser i den nederste Kant. To Dannebrogsvimpler, ligeledes af Silke, er anbragt øverst. Topstykket, der er smukt og imponerende, forestiller Randers Byvaaben udført i Bronce. Tegningen til Banneret er leveret af den unge Kunstner Gorm Dich, Elev fra Kunstakademiet.

Festtalen.

Herr Redaktør Vilh. Hansen, som derefter besteg Talerstolen, modtaget med stærkt Bifald, holdt en interessant og glimrende Festtale, som fulgtes med stor Opmærksomhed fra først til sidst.

Taleren indledede sit Emne paa Baggrund af „Æventyret paa Fodrejsen" og forsatte: „Saaledes er Deres Forening gennem 13 lange Aar vandret ud ad det sociale Fremskridts Vej, i Modvind og Storm, i Magsvejr og Sommersol, men altid med Retning fremad. I Dag er De naaet en af Mærkepælene, hvor man gør et Stands, kaster Blikket tilbage — over Tiden, der svandt, betragter Nuet i Sammenhæng med Fortiden, tager Varsler for den kommende Tid. — Derfor skal der ogsaa dvæles ved Fortiden i Dag, hvor De hejser Flaget over Deres Forening. Den er gammel nok til at have en Historie, den er et stærkt Led i C. O.s Afdelingskæde, ikke gjort fabriksmæssigt som de Afdelinger, der springer frem i Dag og gaar sønder imorgen, men et solidt haandsmedet Led, hvis Vorden har krævet sin Tid som alt haandgjort Arbejde.

Ikke blot den jyske Karakter, men vel ogsaa denne Bys Traditioner, gav Deres Forening Præg. Det siges, at Randers er noget for sig blandt Østjyllands Købstæder. Naar jeg som i Dag har vandret i de gamle Gader, modtager man et Indtryk af Oprindelighed, en Følelse af Respekt i bedste Forstand for Fortiden. Vejle, Aarhus, Hobro ja endog det gamle Aalborg er Byer med moderne Præg, hvor Industriens Obelisker rækker højt mod Sky og den gamle, karakteristiske Arkitektur viger for den nymodens og kedsommelige, d. v. s. at Skønheden og Historien, der giver Poesien, afløses af den moderne Tids ubønhørlige Prosa. — I de gamle Stræder og Gader ligger aarhundredgamle Købmandsgaarde med fjærne Aarstal i Porttræet, med udskaarne Bjælkehoveder og Palmetornamenter, med Svalegange og afvekslende Gaardinterieurs. — Randers er en By med gamle Handelstraditioner, med Købmandsnavne, der langt ned gennem Tiderne havde en god Klang ogsaa udenfor Landegrænserne, med Skuder der for' under fjerne Himmelstrøg, — kort sagt en By med Fortid.

Mon det var derfor at Randers-Medhjælperne mødte de første Signaler til en faglig Reformbevægelse med Mistro, at de stod tøvende overfor det Nye i Tiden? Det er rimeligt nok, men skal ikke regnes de organiserede Medhjælpere her til Forklejnelse, thi Eftertiden har stillet dem i gunstigere Lys".

Taleren skildrede derefter de Randers Delegeredes Særstilling ved C. O. Grundlæggelse i 1900 og fremdrog en Række karakteristiske Eksempler af Afdelingens Historie.

„Der ligger Modgangstider og et stort Arbejdsfelt mellem dengang og nu. Mangt og meget er ændret. Nye Opgaver, nye Mænd, større Muligheder, fagligt som ogsaa socialpolitisk, byder sig til. Men vore Idéer og den Landsorganisation, der giver dem Udtryk, har fremdeles Ungdommens Oprindelighed over sig. Endnu lyser de 6 faglige Programpunkter fra 1897 som et Fremtids-Maal paa vor Vej, selv om Dagens og Tidens Arbejde for vor Stand for længst har trængt de rubricerede Krav i Baggrunden. Thi selve Udviklingen af det merkantile Liv og vort planmæssige Agitations- og Organisationsarbejde skal nok vide at holde de faglige Krav højt."

Efter at Redaktøren gennem Data og Tal havde fastslaaet C. O.s nuværende gunstige Stilling og de sidste Maaneders stærke Fremgang, samt dvælet ved „det vigtigste, men altfor ofte upaaagtede: Rækkevidden af de sociale Nydannelser for vor Stand", karakteriserede Taleren Medhjælperbevægelsens Aarsager og sociale Baggrund, og forsatte:

„Eller lad os bestige en Bakkekam paa det sociale Fremskridts Vej og søge et endnu længere Tilbageblik. Lad os maale Afstanden paa endnu længere Sigt. Dersom De kunde fastholde 80ernes Medhjælpertype, vilde De finde: Medhjælperen bag Disken, under Butikkens lave Horisont, præget af Afhængighed, uden Føling med Livets Brydninger udenfor, uden andre Idealer end en liden Bod og en trang, smaaborgerlig Kamp for Brødet paa eget Bord. — Springet mellem denne Medhjælpertype og den organiserede Medhjælper i Dag er utvivlsomt større end mellem hin og hans Kollega, der engang stod bag Disken, da de gamle Købmandsboder aabnedes i Brødregade og Vestergrave. Da rejste Randers-Medhjælperne ingen faglige Krav! Jo, Kræmmersvendene betingede sig kun visse Gange om Ugen at spise den' Laks, der dengang stimede i Gudenaa. Fritiden var karrig, Aftenen kort, Randers-Øllet og ikke Bogen forkortede Tiden; thi ikke for intet

vidste Lübeck'erne at berette: Wer von Randers kommt unbesoffen und ungeschlagen, der mag von grossen Glück sagen."

Taleren skildrede dernæst hvorledes Medhjælperbevægelsen maatte bryde igennem. Modstanden den mødte, men som skulde overvindes, fordi vort Pionérarbejde er i Pagt med Udviklingen og Tidens Krav, og endelig det Samvirke mellem alle organiserede Medhjælpere, der har hidført Resultater, officiel Anerkendelse og Respekt for vor Organisation. — Efter at have understreget, hvorledes C. O. ved sit sociale Oplysningsarbejde bærer Sten til Fremtidens Bygning, talte Redaktøren i agitatoriske Vendinger om de aktuelle Spørgsmaal og den nærmeste Fremtids Opgaver, og sluttede med følgende Henvendelse:

„Under gunstige Auspicier og med fuld Føje har De i Dag hejst Deres Stander. Vor C. O. er endnu fattig paa Faner; thi ogsaa her har Løsenet været: Først Arbejdet og Resultaterne, siden deres Symbol. Men De udfolder med Rette Deres Samlingsmærke, efterdi De har Aarene bag Dem og Delagtighed i Arbejdet og Resultaterne. — Lad da i Fremtiden dette smukke Banner vaje over en enig, intelligent, fremadstræbende, standsbevidst Medhjælperskare.

Værn det, hold det i Hævd og Ære!

For Handelserhvervet vi tilhører og hvis Insignier pryder den skønne Bannerflade. Thi tro ikke, at vore Bestræbelser og Handelsstandens sande Interesser er modstridende. Kun med Bagstræbets Folk tørner vi sammen, med dem der aldrig finder Tiden moden for det Fremskridt, vi tilstræber. Thi vi er Fremtidens Folk og vor Opgave er det at forberede de Reformer, der engang ender som af alle anerkendte Selvfølgeligheder. — For Deres By, hvis Vaaben pryder Bannerspydet, og hvis Fortid er et glorrigt Stykke af dansk Handels-Historie. Men først og sidst for Deres Forening og Deres faglige Landsorganisation.

Og engang vil et mægtigt Tog, et Stævne af Tusinder af en ny Tids frigjorte Mænd og Kvinder, Fremtidens Handels- og Kontormedhjælpere, levende, arbejdende under bedre, sikrere, lykkelige Vilkaar end dem, der er Nutidens Medhjælpere beskaaret, drage frem under flyvende Faner. I det Tog vil de gamle Foreningsbannere fortælle om Fortidens Reformarbejde, om den Kamp, vi førte for os selv og kommende Medhjælpergenerationer.

Da vil det hvide Silkebanner dér lysne over Rækkerne. Gid da dets hvide Flade, der i Aften lyser som et ubeskrevet Blad, i Mindernes usynlige men talende Skrifttegn, maa kunne fortælle Fremtidens Folk om Kronjyderne i vor Organisation, om Randers-Medhjælpernes altid djærve Strid for det sociale Fremskridts Sag."

Feststemning.

Festtalen hilstes med levende Bifald, hvorefter Kassereren, Herr Elvig, i hjertelige Ord paa Deltagernes og Afdelingens Vegne takkede Herr Vilh. Hansen og værdsatte hans mangeaarige og store Arbejde for Danmarks Medhjælpere. Forsamlingen sluttede sig hertil i et kraftigt besvaret Leve for Hr. H.

Snart samledes Deltagerne om Kaffebordene i de tilstødende Lokaler. Desværre maatte Redaktøren snart tage Afsked, hvilket han i en kort Tale beklagede, idet han takkede for Samværet og den Hjertelighed, han havde mødt, og udbragte et Leve for Randers-Afdelingens fortsatte Fremgang. Saa klang „Medhjælpermarchen" fulgt af flere til Festen skrevne Sange, der gjorde fortjent Lykke. Telegram-Hilsener indløb fra flere Afdelinger, — Viborg-Hilsenen var endog i Verseform. Repræsentanter for Aarhus og Grenaa bragte disse Broderforeningers Hilsen, og Festen afsluttedes med et fornøjeligt Bal.

Randers-Afdelingen er en vellykket Fest og en smuk Mindedag rigere. *A. M.*

Fra vor Internationale.

Møde i Gent.

Flanderns Hovedstad, det gamle, minderige Gent (Gand), er i Aar Europas Kongresby par excellence, fordi den store Verdensudstilling, som Belgiens tætbefolkede flamske Provinser med dristig Foretagsomhed har etableret her paa en af de store transeuropæiske Ruter og nær Knudepunktet for andre, fører Folk af mange Nationaliteter til denne interessante, historisk berømmelige Stad i Vest-Belgiens frugtbare Lavland.

Derfor fulgte Hovedledelsen for det internationale Medhjælperforbund „Fédération internationale des Employés" ogsaa Indbydelsen fra vor belgiske Broderorganisation til at afholde sit aarlige Møde i Gent den 28., 29. og 30. Juni, og modtoges med kammeratlig Elskværdighed af dette store Medhjælperforbunds ledende Kræfter.

Mødets Dagsorden var — som tidligere omtalt — meget omfattende, og naar dertil kommer at Forhandlingerne maa føres i de tre Hovedsprog, hvilket atter kræver idelige Oversættelser, er det forstaaeligt, at Konferencer af denne Art forudsætter saavel en Række Møder som ogsaa adskillig Taalmodighed hos Deltagerne.

I Mødet deltog følgende Medlemmer af den internationale Hovedledelse: Georg Borchardt, Tyskland, Gustave Ginsbach, Luxembourg, Vilh. Hansen, Danmark, Hector Lescalier, Belgien, Padley og John Turner, Storbritannien og Irland, Charles Vergne, Frankrig, R. Winkel, Holland samt Føderationens bekendte Generalsekretær Auguste Bruggeman. Flere Medlemmer var forhindret i at deltage, deriblandt det nylig valgte Medlem, vor norske Kollega Chr. Dybwad.

Førstedagen optoges udelukkende af Generalsekretærens Beretning. Skønt Beretningsperioden kun strakte sig fra Kongressen i Haag, August 1912, udviste den en overordentlig Aktivitet i det internationale Bureau. — Det vilde føre for vidt og udenfor denne kortfattede Beretnings Rammer at give en blot nogenlunde Oversigt over Omfanget af denne Virksomhed, der alene kan maales derigennem, at der er ført en — i flere Tilfælde endog vidtløftig — Korrespondance med ikke færre end 48 Medhjælperforbund og Organisationer overalt paa vor Klode, — selv saadanne, der er domicilerede under dens fjerneste Himmelstrøg.

Arbejdet for Føderationens Udbredelse og Forbindelse med bestaaende Organisationer, der opfylder Optagelses-Betingelserne, kræver en vedholdende og taalmodig Virksomhed af det internationale Bureau og dettes Organer. Oftest er det forbunden med betydelige Vanskeligheder at indhente udførlige Efterretninger, navnlig om fjærne Medhjælper-Forbund. Hyppigt rejser politiske Forhold eller nationale Ejendommeligheder Hindringer der vanskelig overvindes. Dette gælder f. Eks. Korrespondancen med vore russiske Forbindelser, der ikke modtog Bureauets Breve, indtil det klarlagdes at Couvert-Signaturen „Féderation internationale —" af Myndighederne vejredes som en revolutionær(!) Forbindelse. Da dette opdagedes viste naturligvis Bureauet at træffe Forholdsregler, hvorefter Tilknytningen atter etableredes. — Selvfølgelig har Balkankrigen ganske lamslaaet vore balkanske Broderorganisationer, med hvem Forbindelsen længe har været afbrudt. Det oplystes, at det langt overvejende Flertal af de organiserede serbiske og bulgarske Standsfæller stod under Fanerne, og formentlig mere end Halvdelen af de ledende Mænd havde funden Døden paa de makedoniske og albanske Valpladser. —

Efter korte Beretninger fra de tilsluttede Landsforbund, med særligt Henblik paa socialpolitisk Aktualitet, drøftede man indgaaende Reorganisationen af det internationale Bureau til et Sekretariat. De ret betydelige Midler til denne ved Føderationens nuværende Omfang nødvendiggjorte Reform bevilgedes med Enstemmighed. Derved opnaaedes ikke blot et øget Arbejdspensum, men tillige stadig Korrespondance i Fransk, Engelsk, Tysk, Italiensk, Spansk, Portugisisk og Hollandsk.

De fremlagde Regnskaber, der revideredes af en særlig Komité, viste at Føderationen evner at udrede de ret betydelige Udgifter, som den nye Administrationsmaade vil nødvendiggøre. Haager-Kongressens Beslutning om Kontingentets Fastsættelse til 3 Centimes pr. Medlem gælder for indeværende Aar og Føderationen udreder de direkte Rejseudgifter for dette og fremtidige Møder.

Blandt Optagelses-Spørgsmaalene gav Anmodningen fra det finske Medhjælperforbund Anledning til indgaaende Drøftelse, fordi der herskede Tvivl om hvorvidt denne Organisation var funderet paa den statusmæssige fagorganisatoriske Basis. Sagen henvistes til fornyet Undersøgelse.

Det internationale Tidsskrift, hvis Start forlængst er besluttet, foranledigede en livlig Debat. Da det er nødvendigt, at dette Foretagende kan bære sig selv uden Tilskud fra Føderationen, udløses Udgivelsen nu i et financielt Spørgsmaal, der atter paa sit nuværende Stade væsentlig afhænger af den Tilslutning, Tidsskriftet vil faa blandt Englænderne. — Navnlig fra tysk og dansk Side fremførtes der Kritik af den Langsommelighed, hvormed Tidsskrifts-Sagen forløb, og man udtalte ikke netop sin Paaskønnelse af Englændernes Holdning, der dog næppe skyldes Unionens Ledelse, men derimod dens lidt snørklede trades-unionistiske Lovbestemmelser, der kræver Særafstemninger i enhver af dens 600 Afdelinger. — Udsendelsen af det første Nummer kan derfor næppe ventes før Januar 1914.

Endvidere toges der betydningsfulde Beslutninger vedrørende Tilvejebringelse af det bedst mulige statistiske Materiale omhand-

lende Medhjælpernes Arbejdsvilkaar, socialpolitiske Resultater o. l. karakteriserende sociale Data fra de forskellige Lande. Et Forslag om Oprettelse af et internationalt Oplysningsbureau mente man derimod ikke foreløbig at kunde virkeliggøre. — Derimod vakte det fra dansk Side fremsatte Spørgsmaal om Overflyttelse af Medlemmer mellem de tilsluttede Landsforbund samt Overtagelse af de respektive Understøttelsespligter baade Opmærksomhed og Anerkendelse, og — hvad der er af særlig Interesse — dette ikke mindst fra vore tyske og engelske Venner. Imidlertid var Tiden da langt fremskreden og Lejligheden saaledes ringe til en vidtløftig Drøftelse af det Anliggende, som man fra alle Sider anerkendte var af praktisk Værd, men hvis Realisation kræver et grundigt Forarbejde, fordi dets fuldt tilfredsstillende Løsning forudsætter en vis Ensartethed i de enkelte Landes Understøttelser under Arbejdsløshed.

Efter at Hovedledelsen med Tak havde modtaget en Indbydelse fra Medhjælper- og Funktionærforbundet i det lille selvstændige Storfyrstendømme Luxembourg, om at afholde næste Aars Møde i dettes Hovedstad af samme Navn, i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum, afsluttedes Forhandlingerne med enstemmige og velmente Anerkendelsesord til Auguste Bruggeman, der stedse opofrende og uegennyttigt — B. har aldrig modtaget nogen Godtgørelse for det store Arbejde, han gennem mange Aar ydede den internationale Medhjælperbevægelse — har arbejdet for Medhjælpersagens Fremgang.

»La Ligue Nationale des Employés et Voyageurs de Belgique", det belgiske Medhjælperforbund, beredte de Fremmede en hjærtelig Modtagelse ved en Banket, der afholdtes den 28. Juni i Genter-Medhjælpernes eget Hus „Hotel d'Allemagne", og hvori mange af Ligaens Tillidsmænd og flere af dens Grundlæggere deltog. Adskillige af disse Standsfæller beklæder meget fremskudte Stillinger i store merkantile og industrielle Etablissementer.

I Modsætning til os Nordeuropæere, der ikke kan tænke os en Festmiddag uden en fortsat Talestrøm, kun afbrudt ved at Tilhørerne gentagne Gange under megen Uro rejser sig og indtager Hurra-Positur, lod man her efter fransk Skik Retterne vederfares Retfærdighed „i god Ro og Orden." Man konverserede kun sine Naboer og først ved Champagnen (der her er billigere end hos os) holdt Bruggeman og Genter-Præsidenten F. Leperre, en gammel graanet Veteran i den belgiske Medhjælperbevægelse og en ypperlig Taler, korte, hjertelige Velkomsttaler paa Engelsk og Fransk. Ogsaa dette forløber stilfuldt og afdæmpet: Kun Taleren hæver sit Glas, mens Tilhørerne hilser siddende.

Belgierne er kendte som vokale Begavelser og Genterne skal endda bære Prisen. Det synes med Rette, at dømme efter de smukke, melodiske franske og belgiske Sange, vore belgiske Venner, Damer og Herrer, foredrog til Musikledsagelse, under den Sammenkomst, der fulgte efter Banketten. Musikken spillede de forskellige Nationalmelodier og sluttelig istemte alle under Begejstring „La Marseillaise"

Mødets Deltagere havde gratis Adgang til Verdensudstillingen i hvis Præsidium Auguste Bruggeman der iøvrigt beklæder en Række vigtige offentlige Tillidshverv, har Sæde. Ogsaa her, hvor Aftenerne naturligvis tilbragtes, var de fremmede Kolleger flere Gange Genter-Organisationens Gæster. Men da Møderne altid afsluttedes sent paa Aftenen, forlod Flertallet af de Fremmede Byen uden at have faaet Lejlighed til Besøg i selve Udstillingsbygningerne. Herfra dannede dog den sociale Afdeling, hvori bl. a. de belgiske Fagorganisationer har demonstreret deres Virksomhed paa forskellig Vis, en Undtagelse. I denne store og seværdige Afdeling indtager den belgiske Medhjælperligas Specialudstilling en afgjort Førsteplads, markeret ved et storladent, agitatorisk virkende Maleri af Professor ved Genter-Akademiet Fritz van der Berghe. Det store Lærred — hvoraf vi senere haaber at kunne bringe en Gengivelse — er af høj kunstnerisk Værd, symboliserende Arbejdets Solidaritet i 3 Yndlingeskikkelser, hvortil den af Modgang og Arbejdsløshed mærkede uorganiserede Medhjælper og en nedbøjet Kvindeskikkelse danner en tankevækkende Kontrast. — De statistiske Data vedrørende Ligaens Virksomhed fortæller bl. a. at den ialt har ydet sine Medlemmer over $1^2/_3$ Million Francs i Arbejdsløshedsunderstøttelser. — Ogsaa vor internationale Føderation indtager en smuk Plads paa denne Afdeling. Føderationens Udvikling, Formaal, Forbindelser og de tilsluttede Forbund er anskueliggjort ved en kolossal og dog smagfuldt malet Vægtavle med store Verdenskort. Danske Medhjælpere, der maatte gæste Verdensudstillingen, vil derfor her fjærnt fra Danmark finde vor Centralorganisations lange Navn gengivet i fremtrædende Skrifttegn.

Vore Sommerstævner.

Et Forslag til Overvejelse.

„Men vi bør have noget mere ud af vore Sommerstævner, fordi de har stor agitatorisk Værdi". (Herr Johs. Petersen, Grenaa, i „D. H. K. M. T." for 15. Juni.)

DENNE Bemærkning vil jeg gerne have Lov til at gøre til min, og med den og den store Sandhed, den rummer, som Basis fremsætte nogle Tanker og et Forslag til Overvejelse.

Det forekomner mig, og jeg tror ogsaa, at det er rigtigt, at vore Sommerstævner Landet over har det rene Tilfældigheds Præg, forsaavidt som Initiativet til dem tages af denne eller hin Afdeling, som mener, at det nu kunde være betimeligt og helt hyggeligt at se nogle fremmede Kolleger hos sig, eller som tror, at den har særlige Betingelser for at kunne arrangere et Stævne Saaledes lægges Planen og man giver da Resten over i Skæbnens Haand.

Det er saare smukt og det fortjener ogsaa Paaskønnelse, at vi i de enkelte Byer har Kolleger, der tør paatage sig Opgaven og som frivilligt læsser Vanskelighederne ved dens Realisation paa deres Skuldre. Men faar — som jeg begyndte med at sige — Sommerstævnerne derved ikke for meget af Tilfældighedens Præg? Mig forekommer det saa. Og løber man ikke ogsaa den Risiko, at en Afdelings Arbejde kolliderer med en anden eller flere andre Afdelingers Interesse om samme Punkt? Helt undgaas kan det vel ikke. Jeg skal blot her nævne, at vi i Horsens-Afdelingen havde tænkt i Aar at sende Indbydelse ud til Sommerstævne; tilfældigt bliver vi da i god Tid adviseret om Vejle-Afdelingens Arbejde og trækker os som Følge heraf straks tilbage.

Vi maa have mere Plan ind i Arbejdet for Sommerstævnerne, Plan der kan føre til Sammenhold indenfor de forskellige Afdelinger.

Jeg kunde tænke mig Landet inddelt i Kredse: Sjælland f. Eks. 2 eller 3 Kredse, Lolland-Falster 1 Kreds, Bornholm 1 Kreds, Fyn 1 eller 2 Kredse og Jylland 5 Kredse, en nordjysk, en østjysk, en midtjysk, en sydjysk og en vestjysk. Afdelingerne indenfor hver enkelt af disse Kredse kunde da for en Aarrække ad Gangen nedsætte et permanent Stævne-Udvalg, der i Forbindelse med Bestyrelsen eller et for Tilfældet nedsat Udvalg indenfor den Afdeling i hvis By, Stævnet agtes holdt, tager sig af Forberedelserne. Saaledes at forstaa, at Stævnerne afholdes vekselvis i de Byer, der hører ind under den paagældende Kreds.

Vi naar hermed til et Sammenhold og et Samarbejde, undgaar al Konkurrence, den være sig sund eller usund, Afdelingerne indbydes, undgaar Kappestriden for at være den første og Kappestriden om Udsendelse af Programmer, det ene mere fristende og tillokkende end det andet, saa man derved kan sætte Splid blandt de enkelte Medlemmer indenfor en Afdeling om, hvilken By blandt Indbyderne, der er at foretrække for Æren af et Besøg.

Og man undgaar ogsaa at blive udsat for altfor stærke Sindsbevægelser som ved at modtage Indbydelse til Byer, som man med sin bedste Vilje, baade af Hensyn til Tid og jordisk Mammons ikke for ypperlige Tilstedeværelse, maa afslaa.

Et Eksempel vil illustrere, hvad jeg her tænker paa: Foruden Indbydelse til Vejle-Stævnet har vi her i Afdelingen modtaget Indbydelse til et Stævne i Ringkøbing. Personligt har jeg intet mod Ringkøbing og de brave Kolleger derovre, og personligt vilde jeg saamænd meget gerne med til Stævne dér — om ikke for andet saa for at se J. C.s berømmelige „Hvide Sande" Kanal. Men — — —: Afrejse fra Horsens Lørdag Nat Kl. 12^{41}, Ophold i Fredericia fra Kl. 1^{55} til Kl. 5^{41} og Ankomst til Ringkøbing Kl. 10^{38} Søndag Form. Eller Afrejse Kl. 12^{19} Lørdag Nat med Ankomst Kl. 5^{30} Søndag Morgen — og saa endda ikke blive „modtaget". Deltagelsen i Stævnet (med Middag) er sat til Kr. 4,50; Billet (III. Kl. Tur og Retur) koster (med Hurtigtog) Kr. 13,20 og „uforudsete" Udgifter! Hvor meget mon? Stort under Kr. 25 kan Turen herfra næppe gøres. Og for at være med er 2 Nætters Rejse nødvendig. Ganske vist kan Rejsen gøres over Skanderborg-Skjern, en uhyggelig triviel Tur. Der kan spares nogle faa Kroner, men ikke vindes synderlig Tid. Vil man nu ikke indrømme mig, at det ikke er noget for os Østjyder paa dette Strøg?

Man undskylde mig dette lille Sidespring — specielt undskylde de Ringkøbing Kolleger. Jeg har ikke villet bebrejde dem noget; min Anke gælder Systemet i dets Helhed. Og dette System tillader jeg mig at mene, at mit Forslag om dette følges, vil komme til Livs.

Om Enkelthederne kan der forhandles — det er jo moderne nu. Kun har jeg ønsket at fremsætte Tanken og beder nu

ærede Kolleger, der har Interesse for Sagen, at tage den op til videre Drøftelse heri Bladet og maaske ogsaa paa de Sommerstævner, der endnu er tilbage, naar disse Linier læses.

Men endnu et: Jeg kunde ønske, at Stævnerne blev 2 Dages Møder, saa de f. Eks. blev afholdte i Pinsedagene. Der kunde da blive Tid til baade offentlig Agitation — ved selve Stævnet — og til Drøftelse af indre Anliggender. Det sidste kunde maaske være betimeligt af Hensyn til, at Kongressen jo ikke afholdes hvert Aar.

„Pengene" vil maaske en eller anden udbryde — „hvor skal vi faa dem fra"? Ja, det er et ømt Punkt og det vil komme noget i Forgrunden, om Talen bliver om aarlige 2 Dages Møder. Kunde det ikke tænkes, at man kunde finde den Udvej, at der indenfor hver enkelt Kreds henlagdes maaske 10 eller 25 Øre maanedlig pr. Medlem til en Stævne- og Agitationsfond. Er Midlerne ikke dertil, vilde Medlemmerne maaske paatage sig Opgaven som et frivilligt Offer.

Vi har, saavidt jeg ved indenfor Organisationen, et Agitationsudvalg indenfor de enkelte Landsdele. Jeg ved ikke, hvorledes dette Udvalg arbejder og ej heller, hvilken Gavn det gør — man undskylde mit ringe Kendskab til Organisationens Administration. Men jeg tænker mig, at Kredsorganisationer — Overgangen fra det af mig foreslaaede Udvalg er ikke vanskelig at tænke og Springet ikke svært at gøre — vil kunne faa nogen Betydning for Arbejdet baade indadtil og udadtil alene af den Grund, at disse Kredsorganisationer hvert Aar har Sommerstævnet paa Dagsordenen.

Horsens i Juli 1913. *Chr. Drost.*

Conto pro diversi.

HOVEDBESTYRELSESMØDE.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse afholder sit ordinære halvaarlige Møde paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn den 17. ds. Dagsordenen er som sædvanlig ret omfattende og vil, efter at Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Forhandlingsprotokol er fremlagt omhandle Forretningsførerens og Redaktørens Beretninger, Regnskabsaflæggelse, udestaaende Fordringer, Andragende i en speciel Understøttelsessag, Centralorganisationens Taktik i Butiksluknings-Spørgsmaalet, vor Repræsentation i Stipendieudvalgene, Statsunderstøttelse til Foredrag, Statistikindsamlingen til Undersøgelse af Medhjælpernes Arbejdsvilkaar, Fortolkning af Arbejdsløshedskassens Love, Afholdelse af et stort Landsstævne, Vinterens Agitation, Valg til det sjællandske Agitationsudvalg og endnu nogle indre Anliggender.

ARRANGEMENT AF MEDHJÆLPERSTÆVNER.

Dette i sig selv ikke uinteressante Spørgsmaal foranlediger stadige Indlæg, der imidlertid nu, hvor Sommerens Stævner i Virkeligheden er afsluttede, fremkommer noget post festum og derfor mest formaalstjenligt bør optages paany, naar nye Stævne-Arrangements staar for Døren. — I denne Forbindelse skal vi henlede Opmærksomheden paa et af Hovedbestyrelsesmødets Forhandlingsemner, der i Fald det fører til Beslutning vil medføre en fuldkommen Omlægning af næste Sommers Stævner.

Vi har imidlertid modtaget endnu et Indlæg, hvoraf vi skal citere et Uddrag, idet vi dog henleder Opmærksomheden paa, at Debatten om denne Sag, uden Skade foreløbig kan afbrydes.

Indsenderen, Hr. Alfred Larsen, Maribo, skriver bl. a. som Svar paa Herr M. Jørgensens, Middelfart, Artikel i sidste Nr.:

„Hr. J. og jeg har aabenbart ikke den samme Opfattelse af et Sommerstævne. Jeg opfatter det, som et festligt Samvær, hvor det nyttige og behagelige ligeligt kan forenes, hvorigennem der kan indledes Bekendtskaber mellem Kolleger, og drøfte vor Sags store Tanke, saa at C. O. engang kan blive et stort Hele. — Jeg tror et saadant Samvær vil lette vor Agitation, selv om dette, som hos os, kun varer en halv Dag. Naar Hr. J. benævner vore afholdte Stævner som Spise- og Drikkegilder, saa forstaar jeg godt Hr. J., men i den Retning kan Hr. J. være ganske rolig, vi her paa Lolland-Falster kender vor Pligt baade paa vor Arbejdsplads, mod os selv og den Stand vi tilhører.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Afdelingen afholdt den 8. Juli Generalforsamlinn paa Hotel „Leidersdorff". Formanden omtalte i Beretningeg Arbejdet for 7-Lukningen, hvor Resultatet iaar var noget bedre end tidligere Aar, idet en Del af Byens Kolonialhandlere nu lukker Kl. 7, og omtalte endvidere Sommerstævnet og de Møder, Foreningen havde afholdt. Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med 292 Kr. 30 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes. Til Formand i Stedet for Herr Ørvad, der ikke ønskede Valg, valgtes enstemmig Herr E. E. Jensen. Til Bestyrelse: Alfred N. S. Petersen, Birger Petersen, Henry Christensen og Chr. J. Hendil. Suppleanter: A. Petersen og Chr. Sørensen. Revisor E. Laursen. Dirigenten, H. Christensen, sluttede den godt besøgte Generalforsamling med et Leve for Afdelingen.

Vor ny Formand, Hr. E. Jensen, der er almindelig afholdt og længe har været et energisk Medlem af Bestyrelsen, har sikkert gode Betingelser for at skabe fornyet Liv i Afdelingsarbejdet.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Formand E. E. Jensen, Næstformand H. Christensen, Kasserer Chr. J. Hendil, Sekretær Alfred Petersen og Birger Petersen.

Chr. J. H.

Kjøbenhavn. Søndag den 20. Juli gæstede Afdelingerne „Købmandshvile". Skolens Forstander, Hr. Johs. Fog-Petersen, bød Velkommen og talte derpaa om Egnen og om Skolen, for tilsidst at komme ind paa Medhjælperspørgsmaalet. — Forstanderen er i sjælden Grad hjemme i dette Emne; han sammenlignede Medhjælperbevægelsen med Husmandsbevægelsen: Det er Tegn paa et Folks Livskraft, at det evner at forny sig, og dette sker ved at hidtil uænsede sociale Lag arbejder sig frem og gør sig gældende. Det er gaaet saaledes med Husmandsbevægelsen og det vil gaa saaledes med Medhjælperbevægelsen, den rummer Fremskridtet i sig selv. Gør Deres Organisation stærk, derved gavner De ikke alene den Stand De tilhører, men De gavner ogsaa Deres Land.

Iøvrigt holdtes Taler af Hr. Inspektør Paludan, der bragte en Hilsen fra Skolens Forstanderinde, Fru Ludi Petersen, hvem Sygdom forhindrede i at være til Stede, Forretningsfører Jens Johansen og Formanden Aage Alsøe.

Efter nogle Timers behageligt Samvær paa Skolen, spadserede Deltagerne til Hørsholm, hvor Resten af Dagen tilbragtes. *W.*

— Tirsdag den 22. Juli holdtes der Møde paa „Helgoland" med Diskussionsemne „Organisation og Selskabelighed", og Bogholder J. Alexandersen som Indleder.

Hr. A. klarlagde sit Syn paa den Selskabelighed, der trives i Foreningen, og efterfulgtes i Diskussionen af en lang Række Talere, der bekendte højst forskellige Anskuelser om de Former, hvorunder Selskabeligheden i Foreningen havde været anlagt og burde anlægges. Dog raadede den fælles Opfattelse, at Foreningen til enhver Tid maatte holde Selskabeligheden indenfor saa beskedne Grænser, at vi aldrig risikerede at hverve eller beholde Medlemmer for Selskabelighedens Skyld, — og fra den svagere Interesse for Selskabeligheden overhovedet søgte Diskussionen derefter over til Anlæg af Møder om faglige Emner, politiske Foredrag og Sammenkomster af kulturel Betydning for os som det centrale i vor Virksomhed, hvor Talere og Tilhørere sluttelig fandt hinanden i Enighed om at ønske den kommende Vintersæson anlagt paa det Grundlag. *N. K.*

Tirsdag den 19. August, Aften Kl. 9 pr. sidste Sammenkomst paa „Helgoland", Strandvej 20.

C. O.s Forretningsfører, Hr. Jens Johansen, der lige er hjemvendt fra vore norske Standsfællers Kongres, hvor han har været C. O.s Repræsentant, vil fortælle om sine Indtryk fra Norge.

Mød alle! Hermed slutter Sommersæsonen og Tirsdag den 2. September mødes vi atter i vore egne Lokaler, Kongens Nytorv 8, 3.

Kontor: Nørrevold 54, 1., Telefon 8143, aabent Kl. 9—5, Torsdag tillige 7—9 Aften, hvortil Henvendelser af enhver Art sker.

Formanden træffes paa Kontoret sikrest 12—2, Torsdag tillige 7—9 Aften.

Formand: Aage Alsøe, Privat Kroghsgade 3[3]. Telf. Øbro 3217x.

Rabatbilletter til Tivoli à 0,40 og Zoologisk Have à 0,35 faas paa Kontoret.

Lemvig. Torsdag den 24. Juli afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Warmdahls Hotel.

Formanden, Herr Rs. Lund Paulsen, bød Velkommen, og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, som godkendtes enstemmig. Man skred derefter til Valg af en ny Bestyrelse. Formanden Herr Rs. Lund Paulsen kunde ikke modtage Genvalg, da han desværre om kort Tid forlader Afdelingen.

Valgt til den nye Bestyrelse blev M. Rasmussen, Klitgaard-Lund, Bogholder Schaarup, C. C. Lund og V. Langhoff. Til Suppleanter valgtes O. Nygaard-Petersen og Døssing, og til Revisorer Prokurist V. Olsen og Chr. Jensen.

Endvidere valgtes et Agitationsudvalg, der foruden Formanden kom til at bestaa af Chr. Hviid, O. Nygaard-Petersen, Klitgaard-Lund og Bogholder Schaarup. Til Repræsentant for Oplandet valgtes Døssing Bennet.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Kommis M. Rasmussen, Formand, Klitgaard-Lund Næstformand, Bogholder Schaarup Kasserer, V. Langhoff Sekretær og C. C. Lund.

Adresser: Formanden: Kommis M. Rasmussen, v./ Herr cand. pharm L. Krogh. Kassereren: Bogholder Schaarup, Bredgade 6. *V. L.*

Nakskov. Generalforsamling afholdes i Foreningen for Handels- og Kontormedhjælpere for Nakskov og Omegn paa Hotel „Harmonien" Onsdag den 27. August 1913, Aften Kl. 8½ pr. med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Forslag fra Bestyrelsen om følgende Lovændringer: a. Punkt b. i § udgaar og det derpaa følgende. b. § 15. 4. 5. og 6. Linie udgaar. c. § 17. Ordet Formand udgaar. d. § 19. Rettes til 7 Medlemmer i Stedet for 5. e. § 19. 4. Linie rettes til 4 og 3 før 3 og 2. f. § 23. At indsætte et Punkt i Henhold til et indsendt Forslag. 5. Indkomne Forslag. 6. Valg af 4 (2) Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter. 1 Revisor. Agitationsudvalg. 7. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Nykøbing F. Onsdag den 23. Juli afholdtes halvaarlig Generalforsamling, ca. 35 Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, Hans Tofte, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Det fremgik af denne, at der var afholdt 3 Møder vedrørende Centralorganisationen med henholdsvis d'Herrer Jens Johansen, Aage Alsøe og Chr. Hansen (Nyk.) som Talere, ligeledes et Foredrag med Herr Overlærer Bang som Foredragsholder. Fremdeles havde Bestyrelsen arrangeret Bal for Medlemmerne i Løbet af Vinteren og Sommerudflugt til Østersøen. Foreningen havde ved Repræsentanter medvirket ved Afholdelse af 7-Lukningsmøder i Stubbekøbing og Sakskøbing og ved Startning af nye Afdelinger i Sakskøbing og Nysted. Sammen med andre loll.-falsterske Afdelinger var afholdt Stævne i Maribo, hvor Afdelingen var repræsenteret ved Halvdelen af Medlemmerne.

7-Lukningsspørgsmaalet havde været paa Tapetet, men var re-

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Aage Alsøe, Kroghsgade 3, 3.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, Houmann-Andersen, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Christiansgade 62	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1	Carl Jensen,	Vesteralle 23.
Assens	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi.
Bornholm	Hassager-Boss	Hasle Brugsforening	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Esbjerg	A. Andersen	Kirkegade 3	J. Christiansen	Kongensgade 68.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Jens P. Jensen	Søndergade 55	Carl Jensen	Søndergade 55.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	N. M. Nielsen	I. T. Jørgensen	Georg Christiansen	P. I. Culmse.
Grenaa	Johs. Petersen	Frk. Kjærs Pensionat	H. Knudsen	Chr. Vogel
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorentzen	A. Steengaard.
Helsingør	Ejner Olsen	Stengade 50	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	A. Nielsen	Andelsslagteriet.
Hobro	Marius Sørensen	Adelgade 45	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	J. Poulsen	Kristoffer Madsen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	A. Chr. Møller	Dyrehavegaardsvej 25.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	P. A. Møller	Thor Vinkel.
København	Aage Alsøe			
Central Afd.	Søren Møller	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Aage Alsøe	Træffes paa Kontoret daglig 12—2. Torsdag tillige 7—9 Aften.
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Engelbert Petersen	Rich. Christensen	Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Behrendsvej.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. Chr. Thykiær	M. Staun	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	J. Thousig-Møller	Langgade 12	Laurids Bruun	N. Marcussen.
Nykøbing M.	E. Øhlenschlæger	Peter Thykier	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Nysted	A. G. Storm	S. Wichmann	A. G. Storm	S. Wichmann.
Næstved	Knud Olsen	Eng. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2.	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	L. Larsen	Hans Olsen	L. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	A. Elvig	Viborgvej 2.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	Viggo Jacobsen	Konsul J. P. Laursen.
Rødby	L. P. Hansen	A. G. Larsen	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	H. J Bødtker	Søndergade	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Chr. Christensen	Koldby Brugsf. pr. Koldby	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. M. Fenger	Bach & Høyrup.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Sigvard Hansen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Skjern og Omegn	B. Myrthue	Skjern	B. Myrthue	Skjern.
Slagelse	Rs. Nielsen	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	J. M. Jensen	V. Klitgaaard	A. Sander	Alfred Hee.
Storehedinge	Karl H. Knudsen	Crome & Goldschmidt	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Stubbekøbing	N. Hansen Piil		Harald Larsen	Christoffer Boas.
Svendborg	John. Sinram	Søholmsvej 15, 1.	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Chr. Jørgensen	Søndergade 1	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	Harald Mortensen	Jul. Lange	E. Qvie	C. H. Tange.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Skyttehusgade 18, 1	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Trekroner.

sulteret i, at man efter flere Anstrengelser havde henvendt sig til Handelsforeningen og havde dér faaet det Svar, „at denne desværre ikke kunde gaa med til en tidligere Lukning i Aar".

Beretningen blev enstemmig godkendt.

Formanden meddelte derefter, at han paa Grund af Bortrejse maatte nedlægge sit Mandat, og takkede saavel Bestyrelse som de øvrige Medlemmer for deres Tillid og det gode Samarbejde i den forløbne Tid, opfordrede indtrængende Medlemmerne til at vælge de Rette ved stedfindende Valg.

Kassereren, L. Bruun, oplæste derefter Regnskabet, som enstemmigt godkendtes.

Til Formand valgtes Thousig Møller.

Til Bestyrelse nyvalgtes V. Therkelsen og Frk. Boesen, genvalgt blev Chr. Hansen. Suppleanter blev Stautz og A. Nielsen samt Frk. E. Olsen. Til Revisor valgtes enstemmig Stautz. Agitationsudvalget kom til at bestaa af Frk. Brodthagen, Frk. Hansigne Hansen, L. Bruun, Hansen (Sidenius), Loft og A. Jensen.

Med en Tak til den afgaaede Formand og de bedste Ønsker for den nye, samt et Leve for Afdelingens Fremgang under Centralorganisationen, sluttede den ret bevægede Generalforsamling.

Bestyrelsen har konstitueret sig som følger: Chr. Hansen Næstformand, L. Bruun Kasserer, Therkelsen Sekretær, A. Jensen, A. Petersen og Frk. Boesen. *Sekretær.*

Næstved. Søndag den 20. Juli havde Foreningen her Udflugt til Sorø pr. Vogn, hvor vi tilbragte en fornøjelig Dag i Selskab med Afdelingen dér. Deltagerne kørte fra Næstved Kl. 9 og indtog den medbragte Frokost i Næsbyholm-Skoven. Ved Ankomsten til Sorø modtog den stedlige Afdeling os paa Hotel „Postgaarden". Ved Kaffebordet bød Formanden, Herr Jensen, Velkommen; dernæst talte Foreningens Kasserer, Herr Sander, og flere Sange blev afsunget. Derefter besaa vi Akademiet og Kirken, sejlede til Parnas, hvor vi spiste Middag, og hvor flere Taler holdtes. Sluttelig motiveredes og udbragtes et Leve for Centralorganisationen.

Festligheden sluttede med en Svingom. Vi bringer hermed Sorø-Afdelingen vor bedste Tak for udvist Gæstfrihed og det gode Arrangement. *E. J.*

Varde. Tirsdag den 17. Juni afholdtes Medlemsmøde, hvor Herr N C. Nielsen, Kolding, velvilligst havde stillet sig til Disposition. Herr N. holdt et interessant Foredrag om Centralorganisationens Fremtid, hvorefter der blev drøftet forskellige Emner.

Søndag den 13. Juni havde Afdelingen arrangeret en Cykletur til Blaavand. I Turen deltog 20 Medlemmer. Der startedes fra Torvet Kl. $6^1/_2$ Morgen og vi naaede Blaavand Kl. ca. 10, efter at have drukket Kaffe i Oxbøl. Efter Ankomsten til Blaavand indtoges Frokosten i Klitterne, hvorefter Deltagerne tog sig et forfriskende Bad i Havet. Derefter foretog man en Spadseretur ud til Fyret, hvorfra man nød den storslaaede Udsigt. Kl. 4 samledes Deltagerne til Middag i Blaavands Kro. Formanden bød Velkommen, motiverede og udbragte et kraftigt besvaret Leve for C. O.

Hjemturen foregik Kl. 7 og man naaede Varde ca. $10^1/_2$ Aften, efter et Hvil i Oxbøl, dygtig trætte, efter den lange Cykletur, men med storartet Humør, og alle var enige om at have tilbragt en glimrende Dag.

Mødeaften afholdes fremtidig i Blaksmark hver Tirsdag med Afgang fra Nørreport Kl. $8^1/_2$ pr.

Mød alle! *Chr. B.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

I en sydøstjydsk Købstad er der pr. 1. Oktober d. A. Plads ledig for en Medhjælper i en Herreekviperingsforretning.

Pladsen opgives at være i alle Maader god. Gagen er ca. 15—1600 Kr. Ved Henvendelse til Hovedkontoret kan nærmere Oplysninger erholdes.

Afleveret til Posten den 15. August.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C.Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse. Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ¾ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud. Indregisteret Varemærke. Prøv og dom!

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.

Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen,* født Dodt, Højskoleforstanderinde. — *Johs. Fog-Petersen.* Forstander.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Efft.
Overgade n. V. 39.

Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Import ved OSCAR E. LEVIN Kjøbenhavn
100 Gr. fuldvægtig Indhold 70 Øre
KONG SALOMONS THE
Luxuskvalitet.
OSCAR E. LEVIN
KJØBENHAVN

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1913. 13de Aargang.

FRIVILLIGHEDENS VEJ.

DEN Afkortning i Handelsmedhjælpernes Arbejdstid, der daterer sig fra Helligdagsloven af 1891, er stedse forberedt „ad Frivillighedens Vej", — en Passage, der oftest har været trang og lidet farbar, ligesom det er et aabent Spørgsmaal, hvorvidt Frivillighedens reelle Resultater eller netop dens aabenbare Brøst har hidført de virkelige Reformer, der betinges af alméngældende Lovbestemmelser.

Butikslukningens Saga er siden 1891 en fortsat Kæde af Eksempler paa, at frivillige Overenskomster og Aftaler hyppigt viser sig utilstrækkelige. Arbejde, Tid, Penge og Taalmod er i mange Tilfælde tilsyneladende resultatløst ofrede, for at erobre en enkelt eller et Par Timer af en overlang, samfundsunyttig Arbejdstid, og derved tilføre Stand og Samfund en vis personlig Kvalitetsforøgelse.

Men nærmere beset har — som Enhver maa erkende — Medhjælperbevægelsens Reformarbejde ingenlunde været omsonst. Kendsgerningerne viser netop, at vore Anskuelser og vor faglige Synsmaade vinder Terræn og sætter Præg paa adskillige Forhold, der berøre, i visse Henseender endog bestemmer, vore Arbejdsvilkaar. I denne Forbindelse er den af Folketings-Udvalget i Lukkelovs-Revisionen afgivne Betænkning betegnende, idet den i Princippet uforbeholdent knæsætter den effektive Sociallovgivning for Handelens Medhjælpere, der er vort socialpolitiske Maal.

Naturligvis er disse for det faglige Fremskridt indvundne Resultater just en Følge af vort Agitations- og Organisationsarbejde, af Afdelingernes Lokal-Virksomhed, Møderne, vor Tidendes Pionér- og Budbringer-Gerning, den os venligsindede Dagspresse, — kort sagt alle de i vor Tid nødvendige Midler, for at skabe Opinionen for en Sag og bryde den Modstand, hvormed Bagstræbet altid er tilrede.

Derfor har ej heller Arbejdet, Tiden, de personlige og financielle Ofre, der i Aarenes Løb er ydet for den frivillige Sommer-Syvlukning, været omsonst, selv om Resultaterne mangen Gang kunde synes beskedne eller Anstrængelserne endog forbigaaende har været helt resultatløse.

Indeværende Sommer danner i saa Henseende ingen Undtagelse.

Skulde man imidlertid bedømme Situationen efter de officielle Referater fra Sommerens Handelsmøder, da var Syvlukningens Saga ude. Men Virkeligheden frembyder dog et ganske andet Billede. Vor Spidsartikel i sidste Nummer maalte Værdien af de vedtagne Protestresolutioner og officiøse Udtalelser mod Syvlukningen. Folkets Røst har imidlertid ofte en anden Klang end de officielle Forsangere, og det er i denne Forbindelse saare betegnende, at en kendt Købmand — selv Modstander af 7-Lukningen — der deltog i de jyske Detaillisters Aarsmøde i Hjørring, overfor en af vore jyske Tillidsmænd netop har udtalt, at „en Afstemning mellem de Delegerede ved Hjørring-Mødet, absolut vilde have vist Flertal for en helaarlig 7-Lukning. Selv mange Landhandlende var ivrige Tilhængere."

Saa langt fra at være i Tilbagegang vinder Syvluknings-Bestræbelserne tvertimod nyt Land for sig, og dette afmærkes især i Arbejdet for den frivillige Butikslukning, selv om ogsaa dette oftest bekræfter Reglen, at Frivillighedens Vej netop ikke er den lige Vej til Reformen.

Indberetningerne om Sommerens 7-Luknings-Agitation fortæller os, at hverken Byernes Størrelse eller Hensynet til Kundekredsen i Oplandet er afgørende for den tidlige Lukketid. Thi Storbyen Kjøbenhavn-Frederiksberg og store Byer som Aalborg og Aarhus, viser afgjort Fremgang for Reformen, — Jyllands Hovedstad melder endog fuldstændig Syvlukning med Undtagelse af Kolonialbranchen og de i Lukkespørgsmaalet altid afvigende Cigarhandlere. Modsvarende kan mindre Byer som Hillerød, Viborg og Fredensborg berette om almindelig Syvlukning, hel eller delvis i Kolonialfaget, og Fredensborg er endog — ligesom Esbjerg — naaet frem til helaarlig Syvlukning. Endda at Slotsbyen ved Esromsø er en Turistby. Ligervis har Byer som f. Eks. Randers og Horsens, der i Særdeleshed er henvist til Oplandshandelen, i Aar opnaaet meget respektable og for Fremtiden lovende Resultater.

Dog ikke ethvert Sted har Agitationen været resultatbringende. Saaledes i Middelfart, hvor ikke mindre end 102 Forretningsindehavere i forskellige Brancher indgik paa at lukke Kl. 7, men Sagen strandede paa fire Principalers Modstand. Dette foranledigede Handelsforeningen til at indblande andre Momenter i Sagen og stille nye uigennemførlige Krav til vor Afdeling, der saaledes saa sit betydelige Arbejde spildt, alene ved et Par Principalers afvisende Holdning overfor et talrigt Flertal af egne Kolleger som overfor Medhjælperforeningen.

Dette Eksempel paa Frivillighedens Brist stilles imidlertid ganske i Skygge af, hvad der hændte i Slagelse. Som i flere andre sjællandske Købstæder har de Slagelse Principaler næret en ret udpræget Uvilje mod alt hvad der i saa Henseende fremkom fra vor Organisation. Desuden har Syvlukningen dér hidtil kun talt 5—6 Tilhængere blandt de større Forretningsdrivende, og Handelsforeningen har kategorisk afvist Forhandling om denne Sag. — Belært af Erfaringen valgte vor Afdeling derfor i Aar at forhandle med hver enkelt Principal. Resultatet var forsaavidt opmuntrende, som alle Brancher — undtagen Manufakturhandlerne, til hvis Forening der iøvrigt var rettet Henvendelse, og Isenkræmmerne, der især paa Sjælland udmærker sig som vore erklærede Modstandere — accepterede Sommer-Syvlukningen.

Kun Kolonialbranchen og Boghandelen opviste hver en Outsider. Og disse Enkeltmænd indenfor de paagældende Brancher evnede i Virkeligheden at føre hele Syvlukningen til Fald! Den ene, Købmand Lerche, erklærede, at hans Vægring nærmest skyldtes, at Medhjælperforeningen og ikke Handelsforeningen havde ført Sagen frem. — Saa tog Handelsforeningen Affære. Ved et Møde om Syvlukningan angreb Formanden, Købmand Claudius Nielsen, vor Afdeling, fordi den var „gaaet udenom" Handelsforeningen, og bebrejdede Medlemmerne, at de havde tilkendegivet deres Tilslutning til det paa Centralorganisationens Initiativ rejste Syvluknings-Spørgsmaal.

Dermed var den tidlige Butikslukningens Skæbne i Slagelse beseglet for i Aar.

Tildragelsen er ikke uden Sidestykke og viser, at vore erklærede Modstandere ogsaa benytter en saadan Lejlighed til at belære Medhjælperne om, at de ikke kan gøre Regning paa Principal-Bevaagenhed, saalænge de ikke afsværger Cantralorganisationen og alt dens Væsen. Thi de Herrer véd meget vel, at de faglige Fremskridt, vi forbereder, aldeles ikke staar og falder med om 7-Lukningen slaas ned i Slagelse eller andet Sted, efterdi Medhjælpernes Landsorganisation uanfægtet deraf og maalbevidst fortsætter Arbejdet for denne og andre faglige Forbedringer, der tilsigter en almindelig Højnelse af Medhjælperstandens Vilkaar.

At dette i stigende Grad erkendes af vore Standsfæller, der indser, at de uden Centralorganisationens samlende Evne og systematiske Agitation i saadanne Anliggender som forhen vilde være afhængig af Handelsforeningernes Naade eller Unaade, derom bære de sidste Tiders stærke Fremgang i Centralorganisationens Medlemstal uomtvistelig Vidnesbyrd.

Derfor vil den Madding, hvormed der fra enkelte Principalhold angles, ikke give rig Fangst af Medhjælpersjæle, i bedste Fald bliver det kun Dumrianer der bider paa, og dem kan vi jo strængt taget nok undvære.

Men hvorom alting er: Afdelings-Arbejdet for Sommer-Syvlukningen — der sluttelig nævnt kunde være udfoldet med adskillig større Energi af flere Afdelinger — har atter med al Tydelighed vist, at Frivillighedens Vej er en Studevej og at Syvlukningen kun føres frelst frem ad Lovens slagne Landevej.

Hovedbestyrelsesmøde.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedledelse samledes den 17. August paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn til ordinært halvaarligt Møde. Samtlige Medlemmer: Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, Kontorchef Vilh. Hansen, Frederiksberg, Handelsmedhjælper Aage Alsøe og Kontormedhjælper Johanne Andersen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig Chr. I. Hendil, Hillerød, Boghandlermedhjælperne Michael Nielsen, Vejle og N. C. Nielsen, Kolding samt Isenkrammedhjælper Carl Jensen, Aarhus havde givet Møde.

Efter at Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Protokoller var oplæste og godkendte, fulgte

Forretningsførerens Beretning.

Jens Johansen indledede sin Beretning med at udtale, at vi denne Gang samledes under de lykkeligste Auspicier, efter et arbejds- og resultatrigt Halvaar, som der næppe havde været Mage til i C. O.s Historie. Afdelingsantallet var pr. 1. Juli 59 mod 51 pr. 1. Januar, idet der var oprettet nye Afdelinger i Sakskøbing, Maribo, Langeland, Nibe, Nysted, Rødby, Grenaa og Korsør. Men desuden var der ført en udstrakt Korrespondance med direkte Medlemmer paa forskellige større Pladser angaaende Oprettelse af Afdelinger, hvilket formentlig viide resultere i nogle nye Afdelingers Start i det forestaaende Efteraar.

Hvad Medlemsantallet angik, da var dette steget med ca. 1000 i Beretningsperioden, altsaa en Forøgelse som vi tidligere var flere Aar om at naa. Det glædeligste Moment i den usædvanlige Fremgang laa dog i, at Stabiliteten ved den syntes god, idet Tilgangen fordelte sig nogenlunde jævnt over saa godt som alle Afdelinger. Med særlig stor Fremgang staar dog: Kjøbenhavn, Nakskov, Randers, Holstebro, Thisted, Nykøbing F., Frederikssund, Viborg og Vejen — i sidstnævnte Landsbyafdeling er der saaledes over 50 Medlemmer —, medens der kun var et Par Afdelinger, der viste Svaghedstendenser.

Dette udmærkede Resultat var selvfølgelig ikke kommen af sig selv. I Halvaaret er der nemlig afholdt 50 offentlige Møder med Talere fra C. O. Det store Flertal heraf falder naturligvis under Syvlukningsagitationen, som jo i sig selv var et udmærket Agitationsbasis, der ogsaa blev udnyttet fuldtud, og gavnede ikke alene

direkte, men maaske nok saa meget indirekte ved den Arbejdsperiode, den gav Stødet til for de fleste Afdelinger.

Forskellige af Hovedbestyrelsens Medlemmer — navnlig Herr N. C. Nielsen, Kolding — har desuden talt i flere Afdelinger ved Medlemsmøder, og Forretningsføreren udtalte her, at det vilde være ønskeligt, at Hovedbestyrelsesmedlemmerne i stærkere Grad lod sig se i Afdelingerne og bistod de lokale Ledere, dels ved Foredrag, dels paa anden Maade.

J. omtalte Retshjælpen og de forskellige Sager, som derigennem var behandlet, idet han meget beklagede, at Afdelingerne i Almindelighed undersøgte Sagerne paa en overfladisk Maade, hvilket havde bevirket, at vi havde antaget et Par Sager, som C. O. burde have været fritaget for at lægge Navn til, og som da ogsaa tabtes.

Pladsanvisning og Oplysningsbureau blev stadig mere benyttet af Medlemmerne, kun ogsaa her skortede det paa Interesse og Arbejde fra Afdelingernes Side.

Forretningsføreren strejfede derefter forskellige Spørgsmaal: „B. M. F."s projekterede Indmeldelse i Lighed med „Foreningen af Assistenter under Aarhus Kommune", Sangbøgerne, Agitationspjecen, de kjøbenhavnske Afdelingers Forhandling med Brugsforeningerne om Løn- og Arbejdsforhold for de i disse Forretninger ansatte Medhjælpere, som alle er Medlemmer af Organisationen, — for sluttelig at komme ind paa Spørgsmaalet: den frivillige 7-Lukning, som, efter de til Hovedkontoret indkomne Beretninger at dømme, i Aar syntes at have haft blidere Kaar og mere Medbør, hvilket vel i nogen Grad skyldtes vor stærke Agitation for selve Spørgsmaalets Lovfæstning. I flere Byer lukkedes der Kl. 7 i Sommermaanederne, dels saa godt som alle Forretninger, dels enkelte Brancher. Navnlig var der i Aarhus Aalborg, Horsens, Randers, Viborg, Hillerød, Frederikssund og Odense naaet gode Resultater, der viste, at Stemningen for Syvlukningen var levende, ogsaa blandt den selvstændige Handelsstand.

Med en kort Omtale af Arbejdsløshedskassens Virksomhed, hvori J. pegede paa, at der viste sig at være megen Arbejdsløshed for Tiden, idet der i sidste Halvaar var udbetalt mere end Kr. 2500.— i Understøttelse, sluttede Forretningsføreren den tilfredsstillende Beretning, der viste Fremgang og Stabilitet paa saa godt som alle Omraader.

Beretnings-Aflæggelsen fulgtes af en langvarig Debat, der optog Resten af Formiddagsmødet, og hvori samtlige Medlemmer gentagne Gange deltog. Forhandlingerne samlede sig især om Vinterens 7-Luknings-Agitation og dertil knyttede Forhold.

Beretningen fandt enstemmig Godkendelse.

Vor Tidende.

Vilh. Hansen henviste til, at „D. H. K. M. T." var udsendt med et Spalteantal større end i nogen forudgaaende Beretningsperiode, idet 8-sidede Numre nu var Bladets almindelige Form. Dette glædelige Forhold var nøje samhørig med Organisationens Vækst og hele Aktivitet.

Stofmængden fordelte sig over 248 Spalter, hvoraf dog ca. 20 var henlagt til Annonceafdelingen. Iøvrigt har de i Perioden udsendte 15 Numre indeholdt 100 Spalter redaktionel og 74 Spalter indsendt Tekst. Rubrikken „Fra Centralorganisationen", som man nu kunde stille til noget større Disposition for Afdelingerne, havde bragt 54 Spalter Afdelingsreferater etc. — Perioden udviste iøvrigt en glædelig Fremgang med Hensyn til velegnede Medarbejdere, selv om vel ikke enhver indsendt Artikel kunde betegnes som en journalistisk Gevinst.

Red. dvælede kortelig ved de væsentligste af de behandlede Emner, hvoraf naturligvis 7-Luknings-Spørgsmaalet indtog Førstepladsen og bl. a. havde fundet Udtryk i det store Agitationsnummer pr. 15. Febr. — Vi behøver ikke mere at opstille Program for det fremtidige Indhold; thi de Opgaver der stilles os vil herefter i selv frembyde tilstrækkeligt Stof, øge Bladets Omraade, Omfang og øge det stadigt stigende Oplag, — gøre vor Tidende til et endnu mere værdifuldt Agitations- og Bindemiddel end forhen.

Beretningen godkendtes enstemmig.

Vore Finanser.

Centralorg.' Regnskab for Tiden $^{1}/_{7}$ 12—$^{30}/_{6}$ 13 forelagdes i revideret Stand af Forretningsføreren. Den almindelige Fremgang er naturligvis ogsaa afmærket i en betydelig financiel Forøgelse. Vor samlede Formue andrager nu ca. 33,000 Kr. Det faglige Understøttelsesfond raader over ca. 25,000 Kr. — I Betragtning af de meget væsentlige ekstraordinære Udgifter, som Kongressen og den store 7-Luknings-Agitation, der ialt har krævet ca. 3000 Kr., er ogsaa selve Centralorganisationens Status fuldtud tilfredsstillende, og endda er der indenfor Regnskabsaaret foretaget betydelige Afskrivninger i Henhold til Beslutning paa sidste Kongres. Ogsaa de nye og udvidede Kontor- og Administrationsforhold har medført øgede Udgifter, der imidlertid har vist sig fuldt hensigtssvarende som nytte- og avancebringende for vor Organisation.

Regnskaberne godkendtes enstemmig.

Socialpolitik.

Den nuværende Situation m. H. t. Butikslukningslovens Revision, fremkaldt af Principalforeningernes Modagitation overfor det af Folketinget vedtagne Forslag, fremkaldte nogen Forhandling, der bl. a. resulterede i, at Jens Johansen, Alsøe og Vilh. Hansen valgtes til at repræsentere Organisationen ved en eventuel Henvendelse til Indenrigsministeren.

Iøvrigt drøftede Hovedbestyrelsen C. O.s Stilling til den projekterede Omlægning af Handelsministeriets Embedsomraade, idet man samledes i den Opfattelse, at alle sociale Anliggender vedrørende Handels- og Kontormedhjælperstanden fremdeles burde finde sit rette Forum i Indenrigsministeriet. Det vedtoges at træffe fornødne Dispositioner for nærmere at begrunde dette Standpunkt og søge den nuværende Ordning bibeholdt.

Endvidere besluttede man at anmode Handelsministeriet om at erholde forøget Repræsentation for C. O. i Rejsestipendieudvalget, ligesom det vedtoges at indsende et Andragende til Rigsdagen om Understøttelse til Afholdelse af Foredrag i Lighed med tidligere Bevillinger.

Statistisk Undersøgelse.

Angaaende den af Statens statistiske Bureau, paa vor Foranledning forberedte Undersøgelse vedrørende Medhjælpernes Løn- og Arbejdsvilkaar, gav Forretningsføreren forskellig Oplysning paa Grundlag af de med statistisk Bureau i saa Henseende førte Forhandlinger. — Enquéten tænkes foretaget i Foraaret 1914, og saaledes at Bureauet selv foranstalter Undersøgelsen ved Udsendelse af Spørgeskemaer i Hovedstaden, medens C. O. navnlig yder den nødvendige Assistance ved Materialets Indsamling i Provinsen. Man vedtog at træffe de fornødne Foranstaltninger, for at opnaa det bedst mulige Resultat af dette for vor fremtidige Virksomhed saa betydningsfulde Forehavende.

A. K.s Love § 21.

Arbejdsløshedskassens Love § 21 bestemmer, at Medlemmer, der „paa Grund af Arbejdsforholdenes Karakter" ønsker at forandre Engagement, er berettiget dertil efter nærmere fastsatte Regler. Frk. Joh. Andersen har tidligere rejst Spørgsmaalet om, hvorvidt daarlige Gagevilkaar kan betragtes som lovhjemlet Ret til Opsigelse. Dette — i sine Virkninger som i Princippet — særdeles vigtige Anliggende affødte en meget indgaaende Debat, hvori samtlige Medlemmer deltog, og som ogsaa berørte Lønspørgsmaalet i Almindelighed, med særligt Henblik paa bestemt formulerede Krav om Minimalløn.

Det i sig selv omfattende, flerartede Spørgsmaal kunde naturligvis ikke føres til en foreløbig Afslutning ved dette Møde, og

man vedtog derfor at nedsætte et Udvalg bestaaende af Jens Johansen, Johanne Andersen og Vilh. Hansen til nærmere Undersøgelse af det rejste Spørgsmaal og dertil knyttede Forhold. Udvalget skal afgive Betænkning senest 3 Maaneder forinden Kongressen 1915.

Agitationen.

Forretningsudvalget foreslog Afholdelse af et almindeligt dansk Medhjælperstævne, Landsstævne, i Pinsen 1914. Flertallet sluttede sig til Tanken. Stævnet skal søges afholdt paa Himmelbjerget. Det skal strække sig over 2 Dage, saaledes at dog kun Førstedagen helliges de egentlige faglige Interesser med Foredrag af kendte Talere saavel i som udenfor Centralorg. — Som Følge heraf vil Tilskud til andre Sommerstævner bortfalde i 1914.

Hovedbestyrelsen vedtog snarest at iværksætte Forarbejderne for Landsstævnet, for at give et saa stort Antal Standsfæller som muligt Lejlighed til at deltage.

Vinterens Agitation drøftedes og man vedtog at foranstalte offentlige Møder i det størst mulige Antal Afdelinger, og med Centralorganisationens kendte Talere.

Til Agitationsudvalget for Øerne Øst for Store Belt valgtes Wied-Kirkegaard, Nakskov og E. E. Jensen, Hillerød.

Andre Anliggender.

Under Mødet drøftedes endvidere forskellige Forhandlingsemner som nogle endnu ikke afgjorte udenstaaende Fordringer og disses Afvikling, ligesom der fra Aarhus-Afdelingen forelaa Andragende om Genoptagelse af en tidligere afgjort Sag om Arbejdsløsheds-Understøttelse. Der førtes angaaende sidstnævnte Anliggende en ret indgaaende Debat, som dog afsluttedes med, at der viste sig Flertal for den engang trufne Afgørelse.

Sluttelig vedtog Hovedbestyrelsen at fremtidige Møder ordentligvis skal afholdes paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn.

Hovedbestyrelsesmødet der aabnedes Kl. 9 Morgen fortsattes — med en Times Afbrydelse — indtil Kl. 6 Eftermiddag og drøftede ialt 16 Forhandlingspunkter.

Det vestjyske Stævne.

STÆVNET i Ringkjøbing, der var bleven udsat til Søndag den 3. Aug. havde vundet Tilslutning fra nogle vestjydske Afdelinger, derværre kun for ringe talmæssig set. Derimod var Ringkjøbing-Afdelingens Medlemmer mødt omtrent hver Mand.

Efter Formiddagstogenes Ankomst tog Deltagerne straks med „Prins Hamlet" til Nr. Lyngvig, hvor der spistes Frokost. Ringkjøbing Orkester musicerede under Turen.

Ringkjøbing-Afdelingens Formand, E. F. Baden, bød her Velkommen og man sang en i Dagens Anledning forfattet Stævnesang.

Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen,

Kolding, talte derefter fortræffeligt om Medhjælperstandens Sammenslutning. Udviklingen mod Stordrift gør, at langt de færreste Medhjælpere nogen Sinde naar at blive selvstændige. For ca. 15 Aar siden fandtes enkelte spredte Medhjælperforeninger; nu er der ca. 60 Afdelinger i én Centralorganisation, og siden Januar i Aar er der sket over 1000 Indmeldelser. Men endnu er der langt tilbage. Vor Opgave er at skabe saa gode økonomiske Kaar som muligt for Medhjælperne og at dygtiggøre Standen, saa den kan faa alsidige Interesser og gøre sin Indsats i Samfundet. Der er ved Organisationens Arbejde naaet adskillige betydelige Fremskridt; men vi maa mere og mere søge vore Interesser fremmede ved Paavirkning af Lovgivningsmagten. For at kunne dette med den største Kraft maa vi imidlertid alle holde sammen. Desværre er det endnu et Mindretal, der maa drage Læsset. Organisationen leve! (Hurra! N. C. Nielsen leve! Hurra!)

— — —

„Stilstand er for unge Hjerter Døden —" blev derefter afsunget og Deltagerne tog nu til Hvide Sande Kanalen, dels til Fods, dels pr. Damper.

Her gav Ingeniør Holm en Række interessante Meddelelser om Sikringsarbejdet. Han skildrede de betydelige Vanskeligheder, der havde været at overvinde. Naar man endnu kunde faa et Par Arbejdsmaaneder, kan der udrettes meget, og Ingeniøren mente da, at Sikringen nok skulde holde.

Efter at man havde lejret sig i Klitterne og sunget „Velkommen være alle —" talte

Folketingsmand, Handelshøjskoleforstander J. Fog-Petersen

interessant og fængslende om den unge Handelsstands Forhold til de Bevægelser, der er oppe i Tiden. Det gælder at bevare Evnen til at forny sig, at faa en Gnist af det evige Ungdomssind, der ikke taber Modet, men gaar paa igen. Ogsaa Medhjælpersammenslutningerne er et Udtryk for Folkets Evne til at forny sig, og den betyder en Række aabne Døre for den unge Handelsmedhjælper. Det økonomiske Grundlag er nødvendigt, for at Standen kan naa videre frem i almén Kultur, leve med i det Liv, der rører sig i vort Land.

Man siger, at fik Medhjælperne mere Fritid, blev den anvendt til Øl og Whisky. Braadne Kar i alle Lande — men det er netop den korte Fritid, der gør de unge Mennesker tomme, saa de kan ikke gøre den Viljesindsats, der skal til for at tilegne sig noget bedre. Her er et stort og betydningsfuldt Felt for Foreningerne at arbejde paa. Et Leve for Deres Arbejdes Fremgang til Gavn for Deres Stand og Deres Land! (Hurra! Haandklap. Fog-Petersen leve! Hurra!)

Stævne-Fest.

Man tog derefter til Ringkjøbing, hvor Dagen sluttedes med en Festmiddag paa „Hotel Ringkjøbing".

Her bød Kommis Baden Velkommen samt opfordrede til bedre Sammenhold. Bestyrelsen havde ventet flere udenbys Deltagere til Stævnet.

Redaktionssekretær Digman-Therkildsen talte for den danske Medhjælperstand. Da Arbejdstiden er lang, er det ikke underligt, om mange bliver interesseløse. Derfor er det glædeligt, at Sammenslutningen er kommen i Stand. Den vil bringe Standen frem.

N. C. Nielsen, Kolding, ønskede til Lykke med det Organisationsarbejde, der er begyndt her paa Vestkysten. Stævnet i Dag vil give mere Fart i Arbejdet. Han takkede til Slut Ringkøbing-Afdelingen for Indbydelsen og Arrangementet.

Der blev endnu holdt en Del Taler, bl. a. for Damerne, samt afsunget tre til Stævnet skrevne Sange, der modtoges med stort Bifald. *D. T.*

Afdelingerne indbyrdes.

Udveksling af Medlemmerne.

TIDEN kan snart være inde nu, da de forskellige Afdelings-Bestyrelser skal til at lægge Planerne for Efteraars- og Vintersæsonens faste Mødeaftener. Jeg kan tænke mig, at man nu og da kan have noget Besvær med at faa lagt et passende fyldigt Program og faa hver enkelt Mødeaften udfyldt paa passende Maade.

Reglen for Afdelingerne Landet over er vel omtrent den

samme, at Pengene er smaa og at alt, hvad der i Sæsonens Løb skal indføres for at gøre Møderne saa tiltrækkende som muligt for Medlemmerne, skal gøres saa billigt som muligt, helst naturligvis helt gratis.

Og saa. Ja — noget stort Spillerum eller nogen særlig stor Bevægelsesfrihed inden for den stærkt afgrænsede Ramme har man saaledes ikke og kan ej heller faa. Man maa som Regel nøjes med til de almindelige Medlemsmøder at appellere til de lokale Kræfter, baade dem indenfor og dem udenfor Foreningsrammen.

Nu siger jo et gammelt Ord: „En Profet er sjælden agtet i sit Fædreland." Og mon ikke dette Ord i bogstavelig og aller egentligste Forstand med største Ret kan overføres paa Afdelingernes Forhold til det enkelte Medlem? Vi kender ham jo alle saa godt, kender hans gode som hans svage Sider, og kan maaske daarligt forstaa, at han stadig, kaldet og ukaldet, skal føre Ordet og optræde som den docerende og moraliserende. „Det er Anmasselse. Forlorenhed, kun Vigtighed, fordi han nu absolut vil, at der skal lægges Mærke til ham." — Mon ikke en eller anden i sit stille Sind stundom bruger det Ræsonnement? Og mon ikke enkelte af Medlemmerne paa Tomandshaand — i Fortrolighed bevares — betror hinanden denne Hemmelighed? Sandelig: En Profet er sjælden agtet i sit Fædreland.

Og nu Forholdet til de lokale Kræfter udenfor Foreningen? Jeg har en Smule Erfaring i det Spørgsmaal. Tro mig, det er ikke al Tid lige morsomt at appellere til Ens Medmenneskers Offervillighed for Sagens Skyld. Men det faar endda være. Værre er det Gang paa Gang at være Vidne til Medlemmernes aabenbart svigtende Interesse. Og er der saa egentlig saa meget at bebrejde dem? Jeg skal være dem en mild Dommer og stille mig forstaaende overfor et muligt Ræssonnement, der vel kan lyde omtrent som saa: „Ja — men ham kender vi jo ogsaa. Og ham kan vi da baade se og høre andre Steder end i vor egen Forening".

Saadan ligger Landet, og man maa — som den politiske Kandestøber udi hans korte Borgmestertid — give dem Ret alle.

Men — noget kan der dog gøres for at skabe lidt Forandring i det maaske trivielle og ensformige Program. Jeg gør mig her til Talsmand for en Tanke, som jeg véd næres ogsaa af Kolleger i andre Byer, og som har været realiseret — saavidt mig bekendt — til gensidig Glæde og Gavn. Lad os en Gang imellem „bytte Huse!" Lad Afdelingerne indbyrdes laane hinandens Medlemmer. Det var dog et Forsøg værd. Og hvilken Nytte kan paa den Maade ikke de enkelte lokale „Profeter" gøre — i andre Afdelinger. Det er dog altid et nyt Ansigt at se, et nyt Menneske at høre. Maaske nok ikke, han har noget særligt nyt at fortælle os, men han gør det nu paa sin egen Maade, saa at meget, som maaske før er gaaet Øre forbi, nu lades ind og opbevares til at bære gylden Frugt. Men ikke alene for, hvad denne Kollega kan have at fortælle os — af fagligt eller andet, der kan paaregne Interesse. Saadanne gensidige Besøg kan aabne Udsigten for nyt Lands Erhvervelse. De bringer frisk Pust med derudefra, fra den store Verden, hvor det travle Liv pulserer, og kan give Stødet til nye Impulser. Man kan lære noget af hinanden; ved Samtale med den fremmede Kollega kan maaske Afdelingen, han besøger, faa en ny og god Idé. Og han selv, kan ved at lære fremmed Sæd og Skik bringe noget med hjem til sin Afdeling og omplante det i hjemlig Jord. For at Udgiften ved saadanne gensidige Besøg ikke skal overstige det nogenlunde overkommelige og for at det Offer af Tid, den besøgende Kollega maa bringe, saa nogenlunde afballanceres uden Skade for hans Virksomhed, er det selvfølgelig naturligt, at Afdelinger, der ligger hinanden nærmest, træffer det indbyrdes Arrangement og saaledes, at der ogsaa, saavidt muligt, tages Hensyn til Togtiderne. Jeg gaar endelig ogsaa ud fra, at Udgiften, der for den enkelte Afdeling er forbundet med et saadant Arrangement, kun bliver Rejsegodtgørelse Tur og Retur samt om fornødent Forplejning. Den sidste Del vil maaske endda en Kollega elskværdigst paatage sig privat. Herved holdes Udgiften nede paa det rimelige og overkommelige, og den bliver ikke større for den ene Afdeling end for den anden.

Dette Forslag lyder næppe nyt, men — som det vil være fremgaaet af mine tidligere Artikler her i vor Tidende — sætter jeg Pris paa Plan og Ensartethed i Arbejdet. Derfor har jeg ogsaa nu taget Bladet fra Munden, for at lade denne Tanke naa ud ogsaa til andre.

Kjøge, tidl. Horsens, August 1913. *Chr. Drost.*

Ny Afdeling.

Medhjælperforening oprettet i Ebeltoft.

EFTER det vellykkede Stævne i Rugaard Skov, mellem Grenaa og Ebeltoft, har Kollegerne i sidstnævnte By, med et interesseret direkte Medlem, Herr Ferd. Jensen, i Spidsen, arbejdet for Genoprettelse af vor Afdeling i Ebeltoft, og paa et for nogen Tid siden afholdt Møde virkeliggjorde man Planen, idet „Handels- og Kontormedhælperforeningen for Ebeltoft og Omegn" startedes. Til Formand valgtes Herr Kolonialmedhjælper Ferd. Jensen hos Peder J. Winge, og til Kasserer Herr Kontorist A. Back-Andersen, Svineslagteriet.

Vi byder den nye Afdeling, der begynder med 15 Medlemmer, Velkommen i Rækkerne, og haaber, at vore Ebeltoft-Kolleger vil drage Omsorg for stadig at tilføre Afdelingen Næring, saa den ikke alene kan opretholde Livet, men ogsaa vokse sig større og stærkere. *Jens Johansen.*

Norsk Medhjælperkongres.

VOR norske Broderorganisation „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund", afholdt, som tidligere meddelt, sit 5te Landsmøde 3.—6. August. Jeg havde den Ære at være tilstede som Repræsentant for Centralorganisationen, hvorfor jeg gerne her vil søge at skildre de Indtryk, jeg modtog ved Samværet med norske Kolleger, saavel før som efter og under selve Mødets Forhandlinger.

MEDHJÆLPERFORENINGER I KRISTIANIA.

Jeg ankom til Kristiania et Par Dage før Landsmødet skulde finde Sted, og havde da Lejlighed til at se lidt paa de organisatoriske Forhold i Hovedstaden, hvor — i Modsætning til Danmark — Tyngdepunktet i Organisationen ligger. Men til Trods for, at jeg maa bøje mig for de Resultater, man har opnaaet saavel i Henseende til Medlemstal — der er ca. 2000 organiserede Medhjælpere i Kristiania — som ogsaa paa andre Omraader, tror jeg dog ikke at kunne anbefale, at Systemet overføres paa kjøbenhavnsk Grund; dertil er Grundanskuelsen i Organisationen dér og her altfor forskellig, saaledes, at hvad man i Kristiania anser for et velegnet Agitationsmiddel — f. Eks. Selskabelighed, Lokalespørgsmaal o. l. — anser vi vel i Almindelighed her nede for at være Sidespring, som til en vis Grad kan forstyrre Begreberne hos nye Medlemmer, og bortlede Opmærksomheden fra det egentlige — Fagforeningsspørgsmaalet — som vort Arbejde skal vies. Kristiania-Forbundet, der bestaar af de i denne By eksisterende 7 Brancheafdelinger, bor til Huse i en stor, smuk Bygning paa Toldbodgaten, hvor man raader over Stue, 1ste og 2den Sal. Der er indrettet Kontor, Konferenceværelse, Restaurant, Festsal, Selskabs- og Mødelokaler, alt smukt og stilfuldt, men da Ejendommen er solgt, omgaaes man indenfor Ledelsen med saa store Planer som Køb af en Bygning til den betydelige Sum af Kr. 250,000. Hvorvidt Købet gaar i Orden er endnu uafgjort.

NORSK NATUR.

Under mit Kristiania-Ophold havde jeg ogsaa Lejlighed til, under utrætteligt Førerskab af beredvillige Kolleger, at dyrke turist-

mæssige Interesser og stifte Bekendtskab med den herlige Omegn, Holmenkollen, Voksenkollen, Bygdø og hvad det nu altsammen hedder. Stærkest Indtryk paa mig gjorde dog en Rejse med Bergensbanen til Finse. De storslaaede Naturomgivelser, dystre Fjeldpartier, afbrudt af smilende Søer og grønne, frodige Dalstrøg, i Forbindelse med det imponerende Ingeniørværk, som Anlægget af selve Banelegemet er, maatte naturligvis virke overvældende paa en Sletteboer. Og selve Finse! 4500 Fod over Havet, snedækte Fjelde lige op til Banen, Skiløb i August — ubeskriveligt skønne Omgivelser. —

Men tilbage til Landsmødet! Det afholdes i den lille, forhenværende Stiftsby Hamar, beliggende en Snes Mil Nord for Kristiania, ved Norges største Indsø, Mjøsen, i et Landskab, som meget ligner det danske.

LANDSMØDETS AABNING.

Mødet bestod af 47 Repræsentanter, foruden de 7 Hovedstyremedlemmer, fra alle Egne af Norge, lige fra Kristianssand til Tromsø. Fra den sidstnævnte By benyttede de Delegerede 5 Døgn uafbrudt Rejse for at naa frem til Hamar, en Rejse der er mindst ligesaa besværlig som fra Kjøbenhavn til Rom, og det var endda Repræsentanter for en ny Afdeling, der viste en saadan Interesse for Samarbejdet, at de ikke skyede en saa anstrengende Rejse, for at kunne være med i Forhandlingerne.

Den personlig sympatiske Formand, C. E. Fogelstrøm, aabnede Landsmødet med en kort Velkomsttale til Alle, og var saa elskværdig at rette nogle hjertelige Velkomstord til Undertegnede, og en Tak til Centralorganisationen for den Bistand og de gode Raad man i Aarenes Løb havde modtaget. Herpaa svarede jeg naturligvis, idet jeg takkede for Indbydelsen, og bragte en Hilsen fra de organiserede danske Medhjælpere, der haabede paa, at det venskabelige Samarbejde mellem de to Organisationer i de nærmeste Aar maatte udvikles yderligere, saaledes at det i en eller anden given Situation kunde give sig praktiske Udslag, hvis dette skulde vise sig nødvendigt. Jeg udtalte min Glæde over den store Medlemsfremgang „N. u. H. L." havde haft, og haabede at den indre Styrke og disciplinære Opfattelse var vokset i samme Udstrækning, ligesom Forstaaelsen af, at der af Medlemmerne maa ydes noget for at kunne vente Resultater, forhaabentlig bredte sig indenfor Forbundet.

Sluttelig omtalte jeg vort socialpolitiske Arbejde, og vor Kamp gennem Aarene mod Harmoniforeningerne — de gule Foreninger — der var vore værste Fjender, fordi de puttede Medhjælperne Blaar i Øjnene, forkvaklede deres Begreber om Organisation, og leflede for deres daarligste Instinkter ved at holde de forbenede og overleverede Standpunkter i Live, hvorfor jeg udtalte Haabet om, at man i Norge som i andre Lande, hvor der eksisterer moderne Medhjælperorganisationer, vilde gøre afgjort Front mod disse Foreninger.

INDLEDENDE FORHANDLINGER.

Til Dirigenter valgtes d'Hrr. Carl Hagen, Kristiania, T. Nedreaas, Bergen og Jacob Halvorsen, Hamar, der — saa godt som en meget liberal Forretningsorden tillod — ledede Forhandlingerne hurtigt og sikkert, og med fast Haand holdt Repræsentanterne indenfor de foreliggende Sagers Rammer.

Beretningen og Regnskabet gav kun Anledning til en kort Debat, og man gik derefter over til at behandle det, der ganske øjensynlig stod for alle Deltagere, som det centrale Spørgsmaal paa Dagsordenen - Arbejdsløshedskassen.

Herr Chr. Dybwad, Kristiania — Næstformand for Landsforbundet og Redaktør af „Handelsfunktionæren" — holdt først et udmærket, klart og overbevisende Foredrag, hvori han beskæftigede sig med Spørgsmaalet i al Almindelighed, og med omfattende Beregninger og Tal fra andre Landes Organisationer beviste Nytten af en saadan Institution, ikke alene m. H. t. at lindre en Del af den Nød, som Arbejdsløsheden medfører, men ogsaa som den store Regulator, den bliver i sine Virkninger overfor Løn- og Arbejdstidsforhold.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN OPRETTES.

I en meget lang Generaldebat drøftede man nu Spørgsmaalet „Arbejdsløshedskasse eller Ikke-Arbejdsløshedskasse", og naturligvis fremkom der adskillige Betænkeligheder, men da navnlig den, at den betydelige Kontingentforhøjelse, som det vilde medføre, turde man ikke risikere, idet man frygtede et stort Frafald af Medlemmer. Chr. Dybwad, som var Hovedstyrets Ordfører i dette saare vigtige — som forøvrigt i de fleste andre — Spørgsmaal, imødegik meget virkningsfuldt de fremsatte Betænkeligheder, ogsaa jeg havde Lejlighed til i et Par Indlæg i Debatten, at støtte Herr D. og meddele lidt om vore 5-aarige Erfaringer.

Resultatet af den lange Debat blev at Oprettelse af en obligatorisk Arbejdsløshedskasse vedtoges enstemmigt og under stærkt, vedvarende Bifald. Denne Beslutning vil aldeles utvivlsomt faa meget stor og indgribende Betydning for Landsforbundet, saaledes som vi kender det fra vor egen Organisation, saa der er Anledning til at ønske vore norske Standsfæller oprigtig til Lykke med Hamar-Mødets Resultat, der vil sætte sine Spor i Forbundets fremtidige Liv, frembringe det nøjagtige og intime Samarbejde og Kontakt mellem Afdelinger og Hovedkontor, og mellem Medlemmer og Afdelinger, som maaske nu i nogen Grad fattes.

Den lille Malurtdraabe, der bagefter kom i Glædesbægeret, nemlig at man ikke vedtog det Lovudkast der lignede vore Statutter, og hvori fandtes en Afd. B. — et fagligt Understøttelsesfond — skal man vist ikke opholde sig saa meget ved. Forslaget fik en meget betydelig Minoritet, og den intelligente og dygtige Forslagsstiller, Herr N. M. Bjørnson, Stavanger, anmeldte straks Forslaget til næste Landsmøde, hvor jeg er forvisset om, at det vedtages.

VALGENE.

Resten af Landsmødets Tid optoges væsentlig af en meget omfattende Lovdebat, som jeg ikke skal opholde mig ved, og af Valgene.

Til Formand valgtes Herr Chr. Dybwad, idet Herr C. E. Fogelstrøm ikke ønskede Genvalg. Dette Valg er overmaade heldigt. Danske Medhjælpere vil kende Herr D. fra de Besøg han har aflagt os, navnlig fra Kongressen i 1912, og fra forskellige Indlæg i „D. H. K. M. T." D. er en meget intelligent, frisindet og energisk Standsfælle, repræsentativ og veltalende, der baade kan og vil føre Forbundet videre til nye Sejre. D. er navnlig paa sin Plads nu, hvor man skal føre den tagne Beslutning om Arbejdsløshedskassen ud i Livet.

Til Hovedstyret valgtes endvidere d'Hrr. C. E. Fogelstrøm og Carl Hagen, Kristiania, Martin Wold, Trondhjem, H. Elissen, Frederikshald, O. M. O. Moi, Kristianssand, og E. Wennevold, Tromsø, og desuden har deri Sæde d'Hrr. Ole Olsen, Bergen og L. Andersen, Hamar, som ikke var paa Omvalg.

TVUNGEN VOLDGIFT OG MÆGLING.

Jeg maa endelig omtale, at der paa Mødet holdtes et aldeles ypperligt Foredrag af Herr Advokat O. Solnørdal, Kristiania, om tvungen Voldgift og Mægling i Arbejdskonflikter. Selv om man, som jeg, ikke fuldt og helt kunde dele Foredragsholderens Anskuelser, var det dog en Fornøjelse at høre det klare, overmaade veltilrettelagte Foredrag, der viste et Klarsyn paa de sociale Foreteelser og en Forstaaelse af Lønarbejderens Vilkaar, som ikke er Hverdags i de akademiske Kredse. Det er iøvrigt muligt, naar Hensyn tages til det Frisind, der kendetegner det norske Folk, og den bureaukratløse Administration, man har i Norge, at der virkelig kan bringes noget godt for Lønarbejderen ud af en saadan Lov om tvungen Voldgift og Mægling. Foredragsholderen ansaa det for givet, at Loven vilde blive vedtaget i næste Stortingssamling.

INDTRYK FRA LANDSMØDET.

Alt i Alt maa jeg erkende, at Landsmødet overtraf de Forventninger jeg mødte med. Af det Spejlbillede, som Repræsentationen viser af Organisationens Medlemstab fik jeg yderligere bekræftet, at Organisationen i Norge har bedre Føling med de ældre Kolleger end vi her nede — man mene saa iøvrigt herom, hvad man vil, men en Ting er det i alt Fald godt for: Det er derved lettere at skaffe sig en offentlig Position og Indflydelse til Fordel for social-politiske og kommunale Spørgsmaal.

Jeg imponeredes desuden af de mange gode Talere. Talens Strøm flød rigeligt, uden at man derfor kunde sige, at den flød ud over alle Bredder, idet Talerne var godt skolede, forholdsvis bedre end hos os, saa hver især havde som Regel noget Nyt paa Hjerte, naar de forlangte Ordet.

Det selskabelige, mindre alvorlige Moment i Forbindelse med Mødet, som udenfor dette, tør jeg ikke komme ind paa. Jeg vilde savne Ord til at beskrive den Elskværdighed og Omsorg, der vistes mig som Gæst, og om ikke i andet, saa i hvert Fald i Gæstfrihed, overgaar de norske Medhjælpere langt deres danske Fæller. — Nordmænd er uforlignelige Værter, og jeg bringer dem herigennem min hjerteligste Tak for de udmærkede Dage, jeg tilbragte blandt dem.

Jens Johansen.

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —
og Organisationen hjælper Dig!

Conto pro diversi.

TIDLIG BUTIKSLUKNING.

Under denne Overskrift bringer „Politiken" for 13. August en ledende Artikel, hvori den tidligere i „D. H. K. M. T." omtalte norske Butikslukningslov nærmere karakteriseres.

I Artiklen hedder det bl. a.:

„Hver Sommer dukker paany Spørgsmaalet om den tidlige Butikslukning op, og med forøget Styrke Aar for Aar. Denne Gang har det faaet ny Aktualitet ved en Lov, der i forrige Maaned vedtoges af det norske Storting, og som synes at have tilfredsstillet dem, til hvis Beskyttelse Loven er givet. — — —

Denne i Norge sejrende Opfattelse af Lukkeloven som en Lov om social Forsorg har i det danske Folketing fundet sin varmeste Forkæmper i Dr. phil. Ed. Larsen, der ved den første Behandling af Lovens Revision udtalte sig for lovbunden Syvlukning. Nu ligger Lovforslaget i et Landstingsudvalg og staar maaske i Fare for at blive overskygget af vigtigere Spørgsmaal.

30,000 Handelsmedhjælpere Landet over ser imidlertid i Spænding og Haab hen ttl Lovens Revision. Det er oplyst, at Størstedelen af disse unge Mænd og Kvinder har en Arbejdstid af 12—16 Timer; hvor urimeligt dette Forhold er, behøver ingen nærmere Paavisning. De fleste af dem er i den Alder, hvor man med størst Udbytte øger sine Kundskaber, og hvor i det Hele Modtageligheden for aandelig Udvikling er stærkest; men med en saa lang Arbejdstid levnes der ikke de Unge Tid til andet end den haardt fornødne Søvn og Hvile.

Det synes da ogsaa som om Modstanden, hos vore Handlende mod den tidlige Butikslukning, er i stadig og stærk Aftagen. Ved en Afstemning, som Handels- og Kontormedhjælpernes Centralorganisation sidste Efteraar lod foretage blandt Butiksindehaverne i en Række Byer med et samlet Indbyggerantal af 400,000, blev Resultatet, at 80 pCt. af de Adspurgte stemte for lovbunden Syvlukning.

Det er forstaaeligt, at Konkurrencen mellem de Handlende kan gøre det vanskeligt at naa til Enighed om at lukke Butikerne ved et bestemt Klokkeslet; men naar Loven skærer dem alle over én Kam, vil det sikkert vise sig, at den tidlige Lukning ikke i Længden volder dem noget Afbræk i deres Indtægter, og man vil have naaet et socialt Fremskridt, hvis Rækkevidde er større, end de Fleste maaske forestiller sig det."

Disse Udtalelser i Regeringsorganet „Politiken" er ikke uden Interesse med Henblik paa Rigsdagens fornyede Drøftelse af Lukkelovens Revision og paa Baggrund af det sidste Folketings Vedtagelse.

KØBMANDSSKOLEN.

„Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse" har udsendt Beretning for Skoleaaret 1912—13, et ca. 100 Sider omfattende Hefte, vedrørende Skolens Afdelinger: Aftenskolen, Dagskolen, Ekspeditriceskolen og Niels Brocks Handelsskole, deres hidtidige og foreliggende Virksomhed. — Under Varekundskab er der oprettet en ny Afdeling for Kemi, ligesom der er særlige Kursus i Korn- og Foderstof, Kolonial, Manufaktur, Material- og Farvehandel, Isenkram og Specialkursus for Bankmænd, Assurandører o. l. Endvidere indgaar herefter Kursus i Nationaløkonomi og Fortsættelseskursus i Bogføring som nye Led i Undervisningsplanen.

Beretningen nævner Forsøget med Læsning i de tidlige Aftentimer og Undervisning af Lærlinge i Dagtimer. Den første Lærlingeklasse med Læsning fra 8—10 Form. 3 Gange om Ugen er oprettet og Skolen er rede til at henlægge Undervisningen ogsaa til andre Dagtimer, saasnart Tilslutningen muliggør dette. — Ligesaa fortrøstningsfuld udtaler Beretningen sig om den kun aargamle Ekspeditriceskole, og slutter med en kortelig Omtale af Skolens 4de vellykkede Udenlandsrejse, som denne Gang havde London til Maal.

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 4. September, Kl. 9 Aften, paa „Hafnia", med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden for det forløbne Halvaar. 2. Valg af Formand. 3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 4. Valg af 2 Suppleanter. 5. Valg af en Revisor. 6. Forslag til Program for Vinterhalvaaret. 7. Eventuelt. Medlemmerne bedes møde talrig og præcis til dette vort første Møde i Sæsonen.

Bestyrelsen.

Fredericia. Medlemsmøde afholdtes den 23. Juli paa „Klubben". Paa Grund af det gode Vejr var Mødet ikke særlig godt besøgt. Imidlertid tog de faa Medlemmer, som var mødt, Bestemmelse om en Køretur til „Krybily" med Madkurve. — Medlemsmøde afholdtes den 14. Aug. Fælles Kaffebord med Sang. Mødet var godt besøgt og Stemningen var god for den kommende Udflugt.

Køreturen til „Krybily" Kro foretoges Søndag d. 17. fra „Landsoldaten". Storm og Regnvejr herskede det meste af Dagen. Der var dog mødt 21 Medlemmer. Trods det daarlige Vejr blev Turen ganske udmærket. I „Krybily" modtoges vi af Kolleger fra Kolding-Afdelingen. Efter et vellykket Kaffebord tilbragtes Resten af Eftermiddagen med Sang, Musik og anden Tidkort i Kroens Sal. Efter af den medbragte Mad var fortæret, spilledes der op til Dans, som vedvarede til Kl. 11½. Sluttelig motiveredes og udbragtes et Leve for Centralorganisationen og Festen endte med et fælles Kaffebord.

Wilh. L.

Hjørring. Tirsdag den 5. August afholdtes Medlemsmøde, hvor Hr. Bogholder C. Hansen holdt et godt indledende Foredrag om: „Hvilke Maal har Handels- og Kontormedhjælperorganisationen?" Emnets mange Spørgsmaal gav Anledning til en meget livlig Diskussion i hvilken Hovedbestyrelsesmedlem, Herr A. Andreasen, deltog med mange gode Oplysninger om Forhold, som Medlemmerne var i Tvivl om. Særlig blev Formen for en Minimalløn Genstand for en indgaaende Drøftelse.

x.

Hobro. Afdelingen havde Søndag den 3. August en fornøjelig og vellykket Udflugt til „Ræbild Bakker". Kl. 12 kørte Deltagerne pr. Vogn med Skørping som Maal, hvortil man ankom Kl. 3 og drak Kaffe.

Formanden bød her Velkommen og udtalte de bedste Ønsker for en fornøjelig Dag. Efter Kaffebordet spadserede Deltagerne til Ræbild Bakker og travede op og ned ad de store henrivende Lynghøjder, med stadige Hvil for at konsumere Tytte- og Sortebær.

Aftensmaden nød man i Lyngbakkerne og Kl. 9 returneredes til Hobro med Afslutning ved fælles Kaffebord paa Theatret, hvor man brød af med et Leve for Afdelingen.

V. Haarbo.

Kjøbenhavn. Kontor: Nørrevoldgade 54, 1. S., Telefon 8143. Aabent 9—5, Torsdag tillige 7—9 Aften, hvortil Henvendelser af enhver Art sker.

Formanden træffes paa Kontoret sikrest 12—2, Torsdag tillige 7—9 Aften.

Formand: Aage Alsøe, Privat: Kroghsgade 3, 3. S. Telefon Øbro 3217 x.

Lokaler: Kongens Nytorv 8, 3. S. (Elevator), aabne daglig for Medlemmerne indtil Kl. 8, faste Mødeaftener hver Tirsdag fra Kl. 8½ (Hovedstads- og Provinsdagblade forefindes).

Rabatbilletter til Tivoli à 0,40 og Zoologisk Have à 0,35 faas paa Kontoret.

Tirsdag den 2. September Aften Kl. 8½. Indleder: Formanden Aage Alsøe. Emne: „Medhjælperne og Organisation".

Tirsdag den 9. September Aften Kl. 8½ Foredrag af Formanden for Herreekviperings- og Lingerihandlerforeningen Herr K. Hintz om Lukkelovens Revision.

Tirsdag den 16. September Aften Kl. 8½ Foredrag af fhv. Indenrigsminister, Herr Folketingsmand J. Jensen-Sønderup. Emne: „Grundlovsændringens Betydning for Handels- og Kontormedhjælperne".

Tirsdag den 23. Aften Kl. 8½ Foredrag af Inspektøren ved Købmandsskolen Herr Emil B. Sachs, Emne: „Hvad fordres der af en ung dansk Handelsmand i Udlandet".

Tirsdag den 30. Aften Kl. 8½ indleder Aarhus-Afdelingens mangeaarige Formand Herr Robert Petersen.

Langeland. Herværende Afdeling foretog Søndag den 10. Aug. en vellykket Udflugt. Turen, der foregik pr. Vogn, lagdes til Tranekær, hvor man i den hyggelige Krohave indtog Kaffen ved et festligt pyntet Bord.

Derefter kørte man til Stengade Skov, hvor man fordrev Resten af Dagen paa en fornøjelig Maade, dels ved Sang og Leg, og spiste til Aften samme Sted under aaben Himmel. Medbragte Madkurve. Der herskede paa hele Turen den bedste Stemning og den rette Aand. Alle Deltagerne var enige om, at det havde været en ualmindelig vellykket Tur, Foreningen til Ære.

Hartvig Andersen.

Thisted. Maj—Aug., hvor Afdelingens sædvanlige Mødeaftener er suspenderet, har, som det maaske synes, været en stille Tid, og dog er det ogsaa kun tilsyneladende; thi der har fra Agitationsudvalgets Side været arbejdet med ufortrøden Iver i disse Sommermaaneder, hvilket ogsaa har baaret Frugter, i Form af en Mængde nye Medlemmer baade her i Byen og i Oplandet.

I Dagene før Ungskuet i Juli Maaned havde vi hørt ret paalidelige Rygter om, at en Del af Byens Handlende agtede, — Helligdagsloven tiltrods — at holde deres Butikker aabne Søndag den 13. Juli; denne meningsløse Lovovertrædelse fik vi dog i Tide forpurret, idet vi gennem et Indlæg i 2 af Byens Blade (Højre-Avisen nægtede at optage Artiklen) kort og klart gjorde d'Herrer Købmænd og det købende Publikum opmærksom paa, at en saadan Overtrædelse af Helligdagsloven selvfølgelig var aldeles ulovlig. Og da der den nævnte Søndag ikke var en eneste Butik lukket op, kan vi jo — uden Selvros — skrive dette Resultat paa Medhjælperforeningens Kreditside! „Sæsonen", som snart tager sin Begyndelse med ugentlige Mødeaftener, maa enhver af Medlemmerne være med til at gøre saa virkningsfuld som mulig; og det kan De ved at støtte Agitationsudvalget. — Agiter for ethvert Ikke-Medlem — og først og fremmest — mød til Møderne!

N. C. K.

Vejle. Torsdag den 26. Juni afholdtes Møde i Handelsforeningens Lokaler med vor tidligere Formand, Hr. Bogholder L. Christensen, som Taler. Emnet var: Den politiske Situation. — som Taleren i et velholdt, sagligt Foredrag klarlagde ud fra et konservativt Synspunkt.

Der udspandt sig en usædvanlig varm Debat, ført med saa stor Veltalenhed, at man tilsidst saa sig nødsaget til at indskrænke Taletiden til 2 Min., hvad der dog viste sig vanskeligt at overholde.

Torsdag den 10. Juli holdt Hr. Kontorist Jensen et godt Foredrag om „Kreditorganisationer".

24. Juli holdt Bestyrelsesmedlem, Hr. Chr. Sørensen, et udmærket Foredrag om Agitationen, dens store Betydning for Foreningens Trivsel og de forskellige Agitations-Maader. S. omtalte ogsaa at det i høj Grad skadede Standen, at Embedsmænd med smaa Gager, for en ganske lille Løn tog nogle Timers Arbejde paa et Kontor eller Lager. Det er særlig Lærere og Underofficerer, og i Garnisonsbyerne kan man næppe komme ind paa et Forretningskontor uden at se en Uniform ved Pulten. Efter Indledningen fulgte en livlig Diskussion.

7. August holdt Hovedbestyrelsesmedlem Herr Michael Nielsen en vellykket Oplæsning i Foreningen. Hr. N. læste med vanlig Humor adskillige morsomme Ting, der satte den talrige Tilhørerkreds i et udmærket Humør, saa Aftenen forløb paa den behageligste Maade.

F.

Den sorte Tavle.

Medlem 5071 Emil Jensen, ansat hos Herr Manufakturhandler Valdemar Smith, Thisted, slettes med 7 Maaneders Restance.

Da J. 1. Maj d. A. blev overflyttet fra Rønne (Bornholm), resterede han for 3 Maaneder. Han foregav at mangle Kontanter, men lovede — til Skriveren heraf — at bringe Sagen i Orden snarest, hvilket han endnu ikke har fundet nødvendigt; tværtimod har 5071 anset det passende at overfuse Afdelingens Bud med „store" Bemærkninger etc. Emil Jensen har nylig assisteret en kort Tid hos Herr Peter Madsen, Nykjøbing, Mors.

Thisted, d. 9. August 1913.

H. Chr. Ottesen,
p. T. Kasserer.

Afleveret til Posten den 30. August.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ¾/1 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud
Prøv og dom!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.

Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde af Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig vel Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen,*
født Dodt,
Højskoleforstanderinde.

Johs. Fog-Petersen.
Forstander.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Delor Cognac

fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Øltkendere

Sandy Mac Whisky.

Kong Salomons The.

Luxuskvalitet.

Eneimport ved **Oscar E. Levin,** Kjøbenhavn.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1913. 13de Aargang.

LANDSSTÆVNE 1914.

TANKEN om et almindeligt, Medhjælperne over hele Landet omfattende, fagligt Stævne, er næsten lige saa gammel som selve Centralorganisationen. Allerede ved den unge Landsorganisations første Hovedbestyrelsesmøde, Paasken 1901, var det et af Forhandlingsemnerne, men den forberedende Beslutning, vi dengang tog, blev aldrig til Virkelighed.

Thi Sagen er, at der skal en udbredt og medlemsstærk Organisation til, for at give en saadan stort anlagt Sammenkomst den rette Relief. Og dertil var Forholdene for 12—13 Aar siden naturligvis altfor smaa, og det Tilbageslag, som de følgende Aar til Overflod bragte Centralorganisationen, kuldkastede alle højtsvungne Planer. Landsstævne-Tanken svandt hen i den Taagebanke, der i de Dage skjulte Fremtidens Maal.

Nu genopstaar Tanken paany!

Forslaget fremsættes ikke tilfældigt og udefra, men fremkommer fra vort Landsforbunds Hovedledelse; thi nu er der fornødent Grundlag og overvejende Betingelser for at den dristige Tanke kan realiseres.

Vor Centralorganisation er baade i Medlemstal, Afdelinger, i organisatorisk og financiel Styrke uden al Sammenligning langt, langt stærkere end da Stævnetanken første Gang fremsattes. For saa vidt er Betingelserne for et saadant Stævnes værdige Forløb til Stede, og det gælder egentlig kun om, at Landsstævnets Idé fænger, Forstaaelsen af dets agitatoriske og samlende Betydning trænger igennnm overalt i Medlemskredse, ligesom at Forberedelserne træffes med nødvendigt Fremsyn og Omsigt.

Medhjælperstævnerne, vi i en lang Række Somre har arrangeret i de forskellige Landsdele, har ikke været uden agitatorisk Udbytte og faglig samlende Evne. Om de overalt og vedblivende vil bringe alt hvad vi dermed tilsigtede, er imidlertid et aabent Spørgsmaal. Kan hænde at denne Agitationsform, fortsat uden Afveksling og Fornyelser, vil dele Skæbne med mange lignende Foretagender, der gentages saa ofte og uforanderligt, at de sluttelig mister det Nyhedens og Tillokkelsens Præg, der nu engang er Popularitetens Forudsætning. Tilmed naar Arrangementet hist og her kan opvise Brist eller Tilslutningen lader adskilligt tilbage at ønske.

Hermed være ikke antydet, at Sommerstævnernes Ære er ude. Thi disse faglige Sammenkomster vil altid finde Berettigelse og sikkert stigende opfylde deres Hensigt. Men en vis forbigaaende Variation og Forsøg paa Nydannelser vil utvivlsomt vise sig hensigtsmæssig, og netop derved sikre de sædvanlige lokale Stævner den lysere Fremtid, de fortjener.

Landsstævnet er den agitatoriske Koncentration som Landsforbundet er den organisatoriske.

Landsstævnet kan ikke blot vel tilrettelagt samle de store Medhjælperskarer, men ogsaa vore mest kendte og bedste Ordførere, dernæst Mænd med landskendte Navne udenfor vor egen Kreds, maaske endog Medhjælper-Foregangsmænd fra fremmede Lande, og udenom alt dette — det lødige Indhold — et Arrangement og Anlæg, der giver en ganske anderledes Staffage og Baggrund for det festlige Moment, end den, selv det bedst anlagte Stævne formaar at fremkalde.

Saaledes tilrettelagt, arrangeret i tilsvarende og imponerende Naturomgivelser, vil Landsstævnet ikke alene blive Mærkedagen fremfor nogen i Deltagernes Sind, men det vil tillige som en luende, kaldende og vækkende Bavn flamme ud over Landet, synligt for enhver af de Tusinder af vore Standsfæller, der lever under Dagens og Vejens trange Horisont, uænsende den Nytid, vi forbereder. —

Men Tiden og Pengene! Landsstævnet 1914 vil falde i Pinsedagene og dermed er Fritids-Spørgsmaalet vel løst paa bedste Vis, saavist som Flertallet af vore Standsfæller dog benytter denne Vaarhøjtid til Rejser eller Udflugter. — Pengene er derimod for den Enkelte det kildne Punkt. Og sandt at sige vilde pekuniære Hensyn udelukke den store Mængde af vore Medlemmer fra Deltagelse, saafremt der ikke netop her disponeres med Fremsyn.

I Aar er tyske Medhjælpere i tusindvis stævnede til Schlesiens gamle Hovedstad, Brændpunktet i Fest-

lighederne til Frihedskrigens Ihukommelse. Næste Aar vil vore norske Venner i Dagsrejser over Fjæld og Fos drage til Hundredeaars-Festen i Kristiania.

Det tyske Medhjælperforbund, der arrangerede det store Rigsstævne i Breslau, løste denne ulige vanskeligere Opgave gennem Ratebetalinger, som enhver af Deltagernes Tusinder indbetalte til Forbundet, saaledes at Udgifterne overkommeligt udlignedes over det maanedlige Budget og Rejse- og Opholdspenge derved ret umærkeligt tilvejebragtes.

Ogsaa vi vil sikre Landsstævnet en stor og værdig Tilslutning fra Nær og Fjern med Ratebetaling som Middel, og vort Hovedkontor giver i disse Dage samtlige Afdelinger fornøden Vejledning i saa Henseende.

Det første almindelige danske Medhjælperstævne vil Pinsedag 1914 blive aabnet paa Himmelbjergets Kol, hvor Jyllands mandige Natur, i storladen og dog yndefyld Indfatning, stiger som en Hymne til Fædrelandets Pris.

De to Stævnedage skal da forme sig som en virkningsfuld Kundgørelse af vore faglige Krav og dansk Medhjælperbevægelses kulturelle Maal, forenet med kollegialt Samvær og hver enkelt Deltagers frie Adgang til efter eget Tykke at dyrke en af Danmarks skønneste og ejendommeligste Egne.

Held Landsstævnet 1914!

I Fremskridtets Tegn.

„Det er Tegn paa et Folks Livskraft, at det evner at forny sig, og dette sker ved at hidtil uænsede sociale Lag arbejder sig frem og gør sig gældende. Det er gaaet saaledes med Husmandsbevægelsen og det vil ogsaa gaa saaledes med Medhjælperbevægelsen. Gør Deres Organisation stærk, derved gavner De ikke alene den Stand De tilhører, men De gavner ogsaa Deres Land."

(Højskoleforstander Johs. Fog-Petersen.)

DISSE vækkende og træffende Sætninger, som Folketingsmanden for Højrup-Kredsen udtalte ved det vestjyske Medhjælperstævne, sætter vor kendte og dygtige Kollega, Herr E. P. Wraae, som Motto for en god Artikel i „Appellen" (Meddelelser for Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn).

Herr W.'s Artikel henvender sig til de kjøbenhavnske Medhjælpere, men har i Virkeligheden Bud til alle vore Standsfæller uden lokal Begrænsning. Derfor gengiver vi den nedenstaaende, idet vi kun udelader dens lokalprægede Indledning:

Medhjælperbevægelsen i Kjøbenhavn er fra en urolig og famlende Begyndelse ved at tage fast Form, og selv om der endnu forestaar Aars Indpiskerarbejde og ihærdig Agitation, er den dog nu naaet til at blive et virksomt og anerkendt Led i Lønarbejdernes almindelige Kamp for at vinde frem til lysere Kaar. Vor Organisation er et Barn af Arbejderbevægelsen og ligesom denne nu med voksende Styrke gør sig gældende som Samfundsfaktor, saaledes vil vi ogsaa — i Kraft af vort stærke Sammenhold og i Kraft af en naturlig Udvikling, der efterhaanden vil tvinge Medhjælperne ind i vore Rækker — indenfor dansk Erhvervsliv naa den Position der tilkommer os og faa Medbestemmelsesret i de større og mindre Forhold, der berører os.

Men ligesaa umuligt det er i det lange Løb at dæmme op for en Udvikling, der er en Følge af mange Kræfters Samvirken, ligesaa vel kan denne Udvikling hæmmes og trækkes i Langdrag af Ligegyldighed og manglende Forstaaelse hos dem, der skal bære den frem. Der maa Fart og Beslutsomhed til, hvis Medhjælperne vil indhente det, der er forsømt af tidligere Generationer, og jeg kan forsikre dem, der endnu staar udenfor deres Organisation, at man vanskeligt opnaar større personlig Tilfredshed end ved at faa Foden indenfor. Organisationen er der, og den virker efter sin Bestemmelse, men jo hurtigere den faar de Tusinder bag sig for hvis Skyld den er til, jo hurtigere vil det selvfølgelig lykkes at faa Bugt med den Medhjælperudbytning der lægger sit knugende Pres paa den største Del af vor Stand.

Kan de danske Medhjælpere — og i Særdeleshed de kjøbenhavnske — da ikke se det Misforhold mellem Arbejdstid og Løn der er almindeligt for vort Fag? Er de blinde? Eller har de endnu ikke formaaet at frigøre sig for en Overlevering fra Frederik den Sjettes Tid hvor Krambodsidyllen fordrede en spytslikkende og underdanig Svend, der var glad for de Smuler der af sær Naade tildeltes ham? Eller duer de maaske ikke? Skyldes deres lidenskabsløse Intetsigenhed og matte Tilbageholdenhed maaske Bevidstheden om manglende Evne til at tage Fagets Opgaver op?

Man tilgive mig denne Række Spørgsmaal, men de overvælder mig, naar jeg tænker paa, at omtrent tyve Tusind kjøbenhavnske Medhjælpere vandrer rundt i Skørterne paa det, der var Skik og Brug paa deres Oldemødres Tid. Se paa Arbejderungdommen, hvor den tropper op og gør sig gældende! Mon de danske Handelsmedhjælpere har lagt deres Lod i Vægtskaalen for den politiske Frigørelse, der maa være al Ungdoms Maal? Har de det ikke, er det paa Tide de gør det.

Det der skal kendetegne og sætte sit Præg paa Ungdommen er Frimodighed. Der er Surhed nok i de ældres Kreds og vor Organisation har faaet den at mærke, netop fordi den er det friske Pust fra en Ungdom, der nu melder sig til og vil frem. Den vil frem socialt, som Stand, som Helhed, og den vil frem enkeltvis ved personlig Dygtighed og Initiativ. Og her vil jeg gærne have Lov til at bemærke, at disse to Ting hører sammen, bæres oppe af den samme Ide: Den Kvinde eller Mand der i Kraft af sine Evner naar frem, vil det falde naturligt at kaste Blikket udenfor sine egne Vinduer, at tage Del i de andres Arbejde. Og omvendt: Er en Medhjælper vunden for vor Organisation, faar han Øjnene op for det, der betinger hans personlige og sociale Indsats.

Hvordan man end vender og drejer Spørgsmaalet kommer man ikke udenom Organisationens Nødvendighed. De danske Medhjælpere kan forhale det Tidspunkt hvor de nødes til at slutte sig til den, forhindre det kan ingen.

Handels-Ungdommen.

En Tale af Handelsskole-Forstander Søren Hansen.

NAKSKOV-Afdelingen har i Løbet af kort Tid, under vor Kollega, Bogholder Wied-Kirkegaard's dygtige Ledelse, sat en Rekord og kunde den 20. August under de gunstigste Forhold fejre sin Stiftelsesfest, der havde samlet en anseelig Kreds af Medlemmer.

Festligheden, der i alle Henseender forløb stilfuldt og vellykket, fik sit Præg ved et godt og tankevækkende Foredrag af Herr Handelsskole-Forstander Søren Hansen, der er en forstaaende og interesseret Betragter af vor Centralorganisations Reformbe-

stræbelser og ved tidligere Lejligheder har ydet vore lolland-falsterske Venner værdifuld Bistand.

Nedenfor gengiver vi Hovedpunkterne i Foredraget, der har Bud langt ud over den Forsamling, der hilste det med stærkt og endrægtigt Bifald:

Taleren indledede med en Omtale af Holger Rosenbergs: Hvorledes en up to date Købmand uddannes i Amerika og paaviste, hvor lang og trang Vejen er for den unge Handelsmand, der skal arbejde sig frem i den nye Verden, men hvor omhyggeligt man paa den anden Side ogsaa vejleder ham baade praktisk og teoretisk gennem en rationel Undervisning, indtil han omsider naar at blive Ekspedient. Gode Leveregler holdes ham stadig for Øje, — og ud fra denne Indledning sammenfattede Foredragsholderen sine Indtryk og Anskuelser i følgende Appel:

Begynd aldrig paa noget, uden at fuldføre det, thi Vanskeligheder er kun til for at overvindes, og hver Gang, man opgiver en Sag paa Halvvejen, har man lidt et moralsk Nederlag. Karakteren lider derunder, og man bliver overfladisk. Hver Gang, man naar det Maal, man har sat sig, betyder det ikke alene en vunden Sejr, men samtidig har man lært at stole paa sig selv, at faa Tillid til sine Kræfter, de fysiske som de aandelige.

Vær sparsommelig! Det er grimt at være gnieragtig, endnu grimmere at være ødsel og vise Mangel paa Respekt for Penge. Sparsommelighed er den gyldne Middelvej som den unge Handelsmand maa nemme.

Dyrk Sporten i den knappe Fritid; thi Sporten hører Ungdommen til og giver den rette Optræden, der er af saa stor Betydning for enhver og ikke mindst for Handelens Udøvere.

Søg at faa den bedst mulige teoretiske Uddannelse! Handelslærlingen har daarlig Tid og den unge Medhjælper daarlig Raad til at søge Undervisning. Men Kundskab er Magt, og den unge Handelsmand maa lære at udnytte de bestaaende Handelsskoler. Taleren henvendte sig særlig til de kvindelige Medhjælpere og paapegede den ved Købmandsskolen i Kjøbenhavn nylig oprettede „Expeditriceskole" og gjorde opmærksom paa, at man ved denne Skole har oprettet en Lærlingeklasse med Undervisning fra 8—10 Formiddag. Undervisningen bør finde Sted om Dagen eller — foreløbig — tidlig paa Aftenen.

Foredragsholderen anbefalede varmt „Købmandshvile" ved Rungsted som en billig og god Skole, hvor Eleverne lever paa Højskolevis, og foruden faglig Undervisning ogsaa har Adgang til en for Unge betydningsfuld almendannende Paavirkning og Udvikling. Sluttelig anbefalede Taleren de Unge at tage Undervisning i et Sprog ved den lokale Handelsskole.

Det udmærkede Foredrag sluttede med at lægge Medhjælperne paa Sinde, at det ikke er nok at staa som Medlem af sin Organisation. For at blive et godt Medlem kræves der netop en aarelang Opdragelse. Først da vil Medhjælperen lære hvad han eller hun skylder sig selv, sin Stand og sin Organisation, og da vil den enkelte ogsaa faa bedre og flere Interesser end det nu er almindeligt, og Standen vil som Helhed vinde i Anseelse og samfundsmæssig Værd.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Juli og August.

VIRKSOMHEDEN i vore Afdelinger viser sig i Reglen omvendt proportional med det stigende Termometer. Saaledes ogsaa i denne Højsommer. Stævnerne har vel samlet vore Standsfæller i de fleste Egne om de faglige Spørgsmaal, men denne Ferie- og Friluftstid er overhovedet alt Foreningsliv ugunstig, naar ingen egentlige Mærkesager fanger den almindelige Opmærksomhed.

Medlemstilgangen har imidlertid været ret tilfredsstillende i de to Beretningsmaaneder; de bedste Resultater i saa Hensende opviser Kjøbenhavn, Aarhus, Hillerød, den direkte Afdeling, Nakskov, Vejle og Randers. — Desværre maatte Afdelingerne i Nykjøbing S. og Skjern opgives, da der fattedes egnede lokale Kræfter til at sikre deres fortsatte Eksistents; Medlemmerne overførtes til den direkte Afdeling. Perioden bragte os derimod en ny Afdeling i Ebeltoft.

Medhjælperstævnerne fortsattes. I Maribo, Vejle, paa Bornholm, Tolne, Odense og Ringkjøbing mødte Folketingsmand Joh. Fog-Petersen og vore Kolleger Jens Johansen, N. C. Nielsen, Alsøe, Th. Hansen og A. Andreasen som Centralorganisationens officielle Talere og de paagældende Sammenkomster fik saavel fagligt som kollegialt det bedste Forløb.

Hovedkontoret har i afvigte Maaned udsendt et Cirkulære, ledsaget af Agitationsbrochuren, til de direkte Medlemmer, for derved at vinde ny Jord for Organisationen paa Landet og i Smaabyer, hvor vi endnu virker spredt. Henvendelsen viste sig virkningsfuld.

Ogsaa i Aar har Herr Folketingsmand, Handelshøjskoleforstander Johs. Fog-Petersen, „Kjøbmandshvile" med sædvanlig elskværdig Imødekommenhed lovet at holde Foredrag i Afdelingerne. Imidlertid har det, paa Grund af politisk Arbejde, desværre ikke været muligt for den indenfor vore Kredse populære og med Rette saa afholdte Folketingsmand at opfylde alle de Ønsker om Foredrag, der fremkom fra Afdelingerne, og det oprindelige Program maa derfor væsentlig begrænses.

Foruden disse Anliggender er Efteraarets Agitation behandlet i Cirkulærer til Afdelingerne. Ifølge Hovedbestyrelsens Beslutning vil Forretningsføreren foretage en Agitationsrejse forinden Aarets Udgang, saaledes at Hovedkassen afholder de deraf følgende Rejseudgifter. Ogsaa andre Hovedbestyrelsesmedlemmer kan eventuelt tale ved de paagældende Møder. — Hovedkontoret har ligeledes — ultimo August — givet Afdelingerne Instruktioner vedrørende foreliggende Opgaver, indre Virkemaade etc. i den tilstundede Forenings-Sæson.

Cirkulærer omhandlende Oplysningsbureauet er endvidere udsendt. Det drejer sig her om Revision og Komplettering af det foreliggende Oplysningsmateriale, og tillige om Optagelsen af denne vigtige Sag i Afdelinger, der kun i ringe Grad har beskæftiget sig dermed, og derfor maa føle det som Pligt ufortøvet at indhente det forsømte. — Ligeledes har det vist sig nødvendigt at indskærpe, at Afdelingsformændene har en uomgængelig, lovmæssig Forpligtelse til nøje at undersøge Rigtigheden af de paa Anmeldelsesblanketterne angivne Aarsager til Opsigelsen.

Indenfor Beretningsperioden har Hovedbestyrelsen afholdt sit ord. Møde. Jens Johansen har repræsenteret os ved den norske Medhjælperkongres i Hamar og Vilh. Hansen har deltaget i den internationale Medhjælperføderations Hovedbestyrelsesmøde i Gand (Belgien).

Herr Carl Jensen, Aarhus har ønsket at fratræde som Medlem af Hovedbestyrelsen. Dette er taget til Efterretning og 1. Suppleant, Frk. Berg, Aalborg, indtræder.

Af Hovedkontorets Beretninger fremgaar det endvidere, at Arbejdsløshedskassen i Juli-August ialt indbetalte Kr. 482,40. Af 8 Understøttelses-Begæringer anerkendtes 6, medens 2 maatte nægtes, da de ikke opfyldte Lovens Bestemmelser.

Juli-August bragte os 199 nye Medlemmer.

C. O. paa Landet.

DA jeg fra flere Egne dels personlig dels gennem Kammerater og Kolleger har gjort den sørgelige Erfaring, at der paa mange af de større Landpladser og ved Landstationerne ofte fin-

des Medhjælpere, som næppe endnu véd, at der er noget, som hedder „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger", eller i hvert Fald staar helt uvidende og uforstaaende overfor vor Sag og vort Maal, vil jeg igennem disse Linier tillade mig at henlede Opmærksomheden paa dette ret beklagelige Fakta.

Saavidt mig bekendt bliver der indenfor de fleste Afdelinger kun lagt Vægt paa at samle Medhjælperne i den paagældende By, medens man lader Kollegerne i Oplandet forblive i deres Uvidenhed og aldrig eller kun sjældent bearbejder dem for at indtræde i vore Rækker, et Forhold som uden nogen videre Udgift af samtlige Afdelinger let kan og bør rettes snarest. — Den store Tilgang af Medlemmer i den senere Tid hidrører formentlig for Størstedelen fra Byerne, medens det stadig gaar smaat med Medlemstilgangen fra Landet. Antagelig skyldes dette, at Land-Medhjælperne som Regel ikke er saa lette at faa interesseret, i Forbindelse med at der ikke arbejdes tilstrækkeligt med dem. — Imidlertid maa vi absolut ikke lade Land-Kollegerne ude af Betragtning, da vi maa have alle Mand med for at naa vort fælles Maal, og da det jo nærmest er vore Kolleger paa Landet, som stærkest trænger til en Forbedring af Arbejdsforholdene, synes det mig ogsaa lettere at faa disse interesseret ved en Smule Agitation. Men det er sikkert den, der mangler.

I herværende Afdeling udsendte vi primo Maj d. A. „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende" ledsaget af et indtrængende Agitationscirkulære til samtlige Medhjælpere i nærmeste Omegn, hvor vi ikke tidligere havde mere end et Par enkelte Medlemmer. — Naturligvis var der kun en eller to, som meldte sig frivilligt som Medlem, men kort Tid efter Udsendelsen ved dels telefonisk, dels personligt at have talt med de Medhjælpere, hvortil Agitationscirkulæret var sendt, lykkedes det efterhaanden at faa samlet ca. 15 Medlemmer til Afdelingen her, og der indkommer stadig Indmeldelser fra Oplandet. — Hvis samtlige Afdelinger forsøger en noget lignende Land-Agitation, og denne resulterer i det samme heldige Udfald, som den her i Afdelingen foretagne, vilde dette dog ikke betyde saa lille et Plus i vort Medlemsantal.

Jeg henstiller derfor til samtlige Afdelinger at tage forannævnte Sag op til Overvejelse ved første Bestyrelsesmøde.

Vejen, Septbr. 1913. *H. C. Andersen.*

Fag-Undervisning.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.

„Købmandshvile" ved Rungsted har med Henblik paa det forestaaende Vinter-Semester udsendt sit Prospekt, der ligesom dets Forgængere paapeger denne Højskoles Virkemaal blandt Handels- og Kontorfagenes Unge.

Vi har ofte fremhævet de kulturelle Opgaver, Ledelsen for „Købmandshvile" har sat sig og den vidtrækkende Betydning, Skolens Virksomhed har for de unge Medhjælper-Generationer. Her skal vi derfor begrænse os til at udtrykke vore bedste Ønsker for Skolens Arbejde i det tilstundende Vinter-Halvaar og anbefale vore Standsfæller overalt i Landet at slaa til Lyd for „Medhjælperhøjskolen", for derved at drage stedse større Kredse af unge Medhjælpere ind under Skolens vækkende Paavirkning.

Højskolen for unge Mænd begynder den 1. Oktober og strækker sig over 6 Maaneder. Foruden i alm. Højskolefag, undervises der i Bogføring, Regning, Skrivning (Maskinskr.), Handelsret, Tysk, Engelsk og — eventuelt — Fransk. — Betaling for Bolig, Kost og Undervisning er kun 44 Kr. maanedlig. Prospektet giver iøvrigt Oplysninger vedr, Amtsunderstøttelser til Ophold paa Skolen.

Aarhus Handelshøjskole

har udsendt sit 13. Aars-Prospekt, der indledes med en velskreven Afhandling af Handelslærer O L. Arndal om Foredragets Betydning som organisk Led i Handelshøjskolernes Undervisningsplan, og iøvrigt giver et Tilbageblik over det nu afsluttede Skoleaar, der med Rette betegnes som et Mærkeaar for Handelsdagskolerne.

Skolens Elevantal var 70, hvoraf paa Dagskolen 45. Fra Staten og Aarhus Byraad modtoges ialt ca. 3400 Kr. i Tilskud og Skolen har indenfor Aaret ogsaa paa anden Maade erholdt Vidnesbyrd om den Interesse, hvormed man i adskillige Kredse følger dens Virksomhed.

Det nye Kursus, der spænder over alle Handelsfag, tager sin Begyndelse den 1. November.

Den jyske Handelshøjskole

møder i Efteraaret med sin 8. Aarsberetning, der giver et ret fyldigt Indtryk af Skolens Arbejdsplan, som falder i 2 Afdelinger: Det etaarige Kursus med Undervisning i eet eller to fremmede Sprog.

Elevantallet har været 125, hvoraf 87 paa det etaarige og 38 paa det halvaarlige Kursus. Af disse var 80 mandlige, 45 kvindelige Elever. Beretningen fremhæver, at det har været let for alle flinke Elever at faa Plads saavel her som i Udlandet, og Skolen modtager talrige Henvendelser om Pladser for unge Handels- og Kontormedhjælpere, — et Forhold, som Skolen, sikkert med Rette, betragter som en Anerkendelse af dens Undervisningsmetode. — I afvigte Skoleaar androg det samlede Tilskud over 7600 Kr. Beretningen indeholder Vejledning vedrørende Legater og Understøttelser for Elever.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Generalforsamling afholdes Torsdag den 25. Septbr. Kl. 9 pr.

Dagsordenen bekendtgøres i „Medhjælperen".

Alle Medlemmer bedes møde, da der foreligger meget vigtige Sager til Behandling. Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være Formanden i Hænde senest 5 Dage før.

Torsdag den 18. September indledes Vinter-Sæsonen med en selskabelig Sammenkomst. *Robl.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes paa „du Nord", 1. Sal, Tirsdag d. 29. Septbr. Kl. 8½ Aften. — Dagsorden: 1) Beretning for det sidste Halvaar. 2) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 3) Valg af Suppleanter. 4) Valg af Revisor. 5) Lovændring, Spørgsmaal om Indskud skal bortfalde og om Kontingentnedsættelse for kvindelige Medlemmer. 6) Eventuelt.

Bestyrelsen.

Holstebro. Onsdag den 24. Septbr. afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Royal" med følgende Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning for det forløbne Halvaar. 2) Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab. 3) Valg af Formand. 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for A. D. Nielsen og Wito Knudsen, som afgaar efter Tur. 5) Valg af 1 Revisor. 6) Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indleveres til Bestyrelsen senest 8 Dage forinden. Mød alle til Generalforsamlingen, og husk at agitere for Tilgang af nye Medlemmer!

Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. Tirsdag den 19. August afsluttede de kjøbenhavnske Afdelinger Sommersæsonen med den sidste af de planlagde Helgolandsaftener. Et lille Hundrede Medlemmer blev budt Velkommen af Formanden, som derefter gav Ordet til Hr. Forretningsfører Jens Johansen, der i et klart tilrettelagt Foredrag fortalte om sine Indtryk fra den norske Medhjælperkongres, hvor Hr. J. havde været C. O.s Repræsentant. Hr. J. paaviste Forskelligheden i de to Landes Org. og Arbejdsfelter, og hvorledes en Reform, af stor Betydning for norske Standsfæller, paa Grund af andre Forudsætninger, der er til Stede hos os, saa godt som ingen Betydning vilde have for danske Medhjælpere.

Det velholdte Foredrag hilstes med Bifald.

Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, der var til Stede, udtalte sin Glæde over at være sammen med kjøbenhavnske Kolleger.

Formanden, Hr. Aage Alsøe, sluttede Mødet med at udtale Haabet om, at Medlemmerne talrigt vil give Møde ved de ugentlige Sammenkomster i Lokalerne paa Kongens Nytorv, idet der selvfølgelig fra Bestyrelsens Side vil blive gjort det bedst mulige for at gøre disse ugentlige Møder interessante og lærerige.

M. Pedersen, Sekretær.

Tirsdag d. 16. Septbr., Aften Kl. 8½: Fhv. Indenrigsminister, Herr Folketingsmand J. Jensen-Sønderup, „Grundlovsændringens Betydning for Handels- og Kontormedhjælperne".

For enhver Handels- og Kontormedhjælper maa dette Emne virke i særlig Grad tiltrækkende, idet en udvidet Valgret i stor Udstrækning vil berøre vor Stand. Foredragsholderen var som bekendt Medlem af det Ministerium, der forelagde Grundlovsændringen.

Tirsdag d. 23. Septbr., Aften Kl. 8½: Inspektør ved Købmandsskolen, Herr Emil B. Sachs, „Hvad fordres der af en ung dansk Handelsmand i Udlandet".

Herr Sachs er saa kendt og skattet indenfor Medhjælperkredse, at enhver Anbefaling er overflødig.

Tirsdag d. 30. Septbr., Aften Kl. 8½: Aarhus-Afdelingens mangeaarige Formand, Herr Robert Petersen, har lovet at udfylde Aftenen.

Tirsdag den 5. August fandt den halvaarlige ordinære Generalforsamling Sted i Foreningens Lokaler, Kongens Nytorv 8.

Formanden aabnede den godt besøgte Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Prokurist H. P. Hansen jun.

Formanden gav nogle supplerende Oplysninger til den i „Appellen" trykte Beretning, samt fremhævede, at man i den tilstundende Vinter burde fortsætte med den personlige Agitation, og saa vidt mulig søge fremskaffet saa gode og fyldige Oplysninger om Forholdene i Stormagasinerne. Endvidere vilde man om muligt søge at interessere Dagspressen for Medhjælpernes slette Løn- og Arbejdsforhold indenfor disse Forretninger.

Formanden refererede nogle Forhandlinger, der havde fundet Sted mellem Foreningen og de kjøbenhavnske Brugsforeninger, og udtalte Haabet om, at det maatte lykkes ved Forhandlingerne at opnaa et Resultat, der vilde tilfredsstille de af vore Medlemmer, der var ansat i disse Forretninger.

Af Beretningen fremgik det, at det forløbne Halvaar havde bragt en Medlemstilgang paa 183. — Flere Medlemmer udtalte Anerkendelse af det veludførte Arbejde, ligesom Beretningen godkendtes enstemmig.

Formanden fremlagde det reviderede Aarsregnskab, der balancerede med Kr. 8519,81 og viste en betydelig Formuefremgang. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Herr Jørgen Alexandersen foreslog nogle Ændringer til Lovene; Forslagene forkastedes, hvorimod et Forslag fra A. om Anskaffelsen af et Bannerskab, vedtoges enstemmig.

Den afgaaende Formand, Aage Alsøe, genvalgtes med Akklamation; af de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer Frk. Johanne Andersen, Niels Kristensen, Carl Hansen og I. Chr. Lund ønskede Herrerne ikke Genvalg, hvorfor disse erstattedes af Frk. Marie Kortegaard, Martin Petersen og Henry Weber. Revisorerne Bønneland og Kr. Møller genvalgtes; til Revisorsuppleant valgtes Niels Kristensen. Bannerbæreren Harrøe genvalgtes og til Suppleant valgtes Lauritz Christiansen.

Under „Eventuelt" fremlagde Formanden Bannerfondens Regnskab, der var revideret af Revisorerne og udviste et Overskud paa Kr. 13,17, der indbetaltes i Foreningens Kasse. Bannerregnskabet godkendtes enstemmig.

Formanden sluttede Generalforsamlingen med at udbringe et Leve for, at den Fremgang de sidste Tider havde vist, fremdeles maatte fortsættes.

Fællesbestyrelsen har konstitueret sig med Jens Johansen til Næstformand og Martin Petersen til Sekretær; til at arrangere Medlemsmøderne valgtes Formanden, E. P. Wraae og H. P. Jensen.

Aage.

Til pladssøgende Medlemmer! Vi advarer Medlemmerne imod, uden forudgaaende Henvendelse til vort Hovedkontor, at modtage Engagement hos: N. P. Brandt. Remmefabrik, Falkoner Allé 114, Th. Frederiksen, Tapethandler, Falkoner Allé 50, Anton Kryger, Urtekræmmer, Gl. Kongevej 53, Marius Petersen, Urtekræmmer, Blaagaardsgade 35.

Efterlysning. Nedenstaaende Medlemmer er tilflyttet Kjøbenhavn uden at opgive nuværende Adresse. Medlemmer, der kender Vedkommendes Opholdssted bedes venligst meddele dette til Formanden.

5310, Emil Bonnevie Hansen,	overflyttet fra	Horsens	1/5	d. A.
5652, Henry Nielsen,	do.	- Hobro	1/8	-
6251, Emma Kamph,	do.	- Hillerød	1/5	-

Kolding. Den 30. Juli afholdtes Medlemsmøde paa Hotel „Kronborg. Herr A. Bobjerg talte om Betydning af Samarbejde. Foredraget var interessant, men overværedes kun af et mindre Antal Medlemmer. — Ved et Bestyrelsesmøde den 7. Aug. vedtoges det at arrangere en Udflugt pr. Vogn til Krybily Kro; denne Tur maatte opgives af Mangel paa Tilslutning.

Ord. Medlemsmøde afholdtes paa „Kronborg" den 27. Aug. Formanden indledede med at omtale Hovedbestyrelsens Virksomhed i det forløbne Halvaar og foreslog derefter Planlæggelse af Vintersæsonen. A. C. Møller stillede Forlag om ugentlige Møder. Dette gav Anledning til en ret livlig Diskussion, der resulterede i, at det vedtoges som sædvanlig i Vinterhalvaaret at lade afholde ugentlige Møder, dog først fra 1. Oktbr. — Datoen for næste Medlemsmøde bestemtes. Et Forslag af Poul Thomsen om et Esperanto-Kursus indenfor Foreningen udsattes.

Ved et Bestyrelsesmøde d. 27. Aug. vedtoges det at lade afholde Generalforsamling Onsdag d. 24. Sept. paa Hotel „Kronborg" med følg. Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Regnskabet fremlægges revideret til Godkendelse, 3) Forslag ang. Udvidelse af Agitationsudvalget, fremsat af Poul Thomsen, 4) Kassereren lønnes, Forslag af Bestyrelsen, 5) Valg af Formand, N. C. Nielsen afgaar, 6) Valg af Kasserer, A. Chr. Møller afgaar, 7) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, d'Herrer O. L. Kleis og N. Mouritzen afgaar efter Tur paa Grund af Bortrejse, 8) Eventuelt.

Da der jo er flere vigtige Punkter paa Dagsordenen, anmodes alle Medlemmerne indtrængende om at give Møde. *C. C.*

Nakskov. Afdelingen afholdt den 27. August ordinær Generalforsamling paa Hotel „Harmonien", hvortil der var mødt ca. 30 Medlemmer. Efter at Formanden, Wied Kirkegaard, havde budt Velkommen, valgtes Kommis Petersen hos Ferd. Øberg til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Sommerhalvaar, og meddelte, at der var udsendt 6 maanedlige Beretninger, 3 trykte Indbydelser, afholdt 14 Medlemsmøder og 8 Bestyrelsesmøder. Der har været afholdt 2 Foredrag med henholdsvis Hr. Redaktionssekretær Juul Christensen og Hr. Forstander Søren Hansen som Talere, et offentligt Møde med Hovedbestyrelsesmedlem Aage Alsøe som Taler, ligeledes har der med Bistand af nogle Medlemmer været afholdt en Del improviserede Aftenunderholdninger. Foruden det vellykkede lolland-falsterske Sommerstævne i Maribo den 6. Juli, hvor Hr. Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen holdt Hovedtalen, har der været afholdt en Cykleudflugt til Pederstrup Slot. Om Syvlukningen var der ikke meget at meddele, kun det at vore Forhandlinger med Handelsforeningen forløb resultatløst. Medlems-Tilgangen i det forløbne Sommerhalvaar har været ialt 67, som fordeler sig paa 35 mandlige og 12 kvindelige Medhjælpere samt 10 Lærlinge; desuden er overført et Medlem fra anden Afdeling. Til andre Afdelinger er der overflyttet 12 mandlige Medhjælpere og 1 Lærling, 3 er udmeldt. Foreningen har derefter haft en reel Tilgang paa 51 Medlemmer og tæller i Dag 100 Medlemmer imod 49 Medlemmer ved sidste Generalforsamling i Februar.

Medlemmerne fordeler sig paa 67 mandl. og 11 kvindel. Medhjælpere samt 22 Lærlinge.

Beretningen og det fremlagte Regnskab godkendtes enstemmig.

Der vedtoges forskellige Lovændringer ligesom det overlodes Bestyrelsen at revidere Lovene. Ifølge Lovændring blev Bestyrelsen forøget med 2 Medlemmer, saaledes at denne nu bestaar af 7 Medlemmer.

Efter Tur afgik 2 Medlemmer af Bestyrelsen, nemlig Kommis M. Larsen, Færgelandet, og Kommis Martin Nielsen. M. Larsen genvalgtes med Akklamation. Nyvalgt til Bestyrelsen blev Kommis C. C. Andersen hos Johannes Krøyer, Kommis Petersen hos Ferd. Øberg og Kommis O. Weill hos Andr. Hansen. Bestyrelsen har konstitueret sig som følger: Bogholder H. Wied Kirkegaard, Formand; M. Larsen, Kasserer, og C. C. Andersen. Sekretær blev Kommis Fr. Wernersson. Suppleanter: Manufakturmedhjælper Ahrentoft og Kommis Christensen hos Jul. Tarp.

Til Revisor valgtes Manufakturmedhjælper Theisen hos L. Levison.

Medlemmer af Agitationsudvalget blev Manufakturmedhjælper Theisen, Formand, Frk. Britta Christensen, Frk. O. Ottesen, Kommis Christensen hos Tarp og Isenkrammedhjælper Thomsen hos Ludvig Reimer.

Formanden anmodede Medlemmerne om flittigt at give Møde, naar Bestyrelsen kalder, derved bliver Møderne mere indholdsrige og interessante, ligesom det i høj Grad gør det lettere for Bestyrelsen at træffe de forskellige Arrangements, naar man véd at der staar virkelig interesserede Medhjælpere bagved.

Generalforsamlingen sluttede med et kraftigt besvaret Leve for Centralorganisationen, og Medhjælpermarchen blev afsunget.

Wied Kirkegaard.

Næstved. Generalforsamling afholdes d. 25. ds. Kl. 8½ paa Industribygningen. Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Beretning for Halvaaret, 3) Regnskabet, 4) Forslag fra Bestyrelsen om Forandring af § 6, 5) Indkomne Forslag, 6) Valg af Formand, 7) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 8) Eventuelt.

Forslag som ønskes behandlet, bedes indsendt til Formanden inden den 20. ds.

Alle Medlemmer bør møde! *E. J.*

Middelfart. Siden sidste Meddelelse herfra er der ikke passeret noget nævneværdigt. Der har været afholdt Møde hver 14. Dag, men Tilslutningen til disse har været alt for ringe — kun 10 à 15 Medlemmer.

Bestyrelsen kan ikke godt være bekendt at anmode nogen Udenforstaaende om at holde Foredrag eller lignende ved Mødeaftenerne, naar den paa Forhaand véd, at Tilslutningen bliver saa ringe, men vi haaber, naar nu Vintersæsonen begynder, at alle Medlemmer kan afse den ene Aften i Ugen, Foreningen kalder paa dem.

Torsdag d. 25. Septbr. Kl. 8½ afholder Foreningen sin halvaarlige Generalforsamling paa Turisthotellet med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Formandens Beretning. 3) Kassererens Beretning. 4) Plan for Vintersæsonens Arbejde. 5) Valg af 2 Bestyrelsessuppleanter. 6) Eventuelt. —*g.*

Saxkøbing. Handels- og Kontormedhjælperforeningen afholder ordinær Generalforsamling, Fredag d. 26. Septbr. Kl. 8½ paa Hotel „Saxkøbing", med følgende Dagsorden: 1) Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. 2) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 3) Valg af 1 Revisor. 4) Valg af 2 Suppleanter. 5) Valg af Agitationsudvalg. 6) Rettelse i Lovens §§ 14 og 29. 7) Forhandling om Mødeaftenerne i Vinterhalvaaret. 8) Eventuelt.

Medlemmerne anmodes om at give talrigt Møde.

Bestyrelsen.

Vejle. Torsdag den 21. August afholdtes Diskussionsmøde i Handelsforeningens Lokaler. Formanden indledede om „Organisationen og dens Betydning" og fremhævede, at en Agitator først og fremmest burde kende sin Organisations Goder og Fordele, saasom Retshjælpen, Oplysningsbureauet, Arbejdsløshedskassen, de Kursus i forskellige Handelsfag, der var oprettet i mange Afdelinger o. s. v., samt manede til Sammenhold og henviste til Typograferne og Pharmaceuterne, der ved stærkt Sammenhold havde opnaaet ret gode Lønvilkaar og regulerede Arbejdsforhold. Taleren paapegede, at der til Kontrol med Lovbestemmelser, Arbejds- og Boliglokaler burde ansættes Handelsinspektører, ligesom Haandværkets og Industriens Fabriksinspektører.

Angaaende lovbefalede Siddepladser udtalte Formanden, at Kravet derom var berettiget, men mente, at det for Øjeblikket, da vi har saa mange andre og vigtigere Ting paa vor Program, ikke var taktisk klogt at sætte det i Forgrunden.

Under den paafølgende livlige Diskussion, der navnlig drejede sig om Lærlingevedtægternes Berettigelse paa et Medhjælperprogram og de lovbefalede Siddepladser, blev der talt mange varme Ord til Fordel for de sidste, medens dog mange af Medlemmerne delte Formandens Syn paa Sagen.

Torsdag den 28. August holdt Hr. Folketingsmand, Højskoleforstander Fog-Petersen et aldeles udmærket Foredrag i Haandværkerforeningens Festsal for en Tilhørerkreds paa ca. 150. — Emnet var: „Indtryk fra en Rejse i England". Taleren begyndte med at fremhæve, at naar man vilde rejse, skulde man lade alle sine smaa Meninger og Fordomme blive hjemme og tage imod det nye og ukendte med aabent, modtageligt Sind. Ellers fik man ikke det rette Udbytte. Taleren skildrede derpaa det betagende Indtryk det gør paa den Rejsende, der tog Vejen Calais-Dover, at se England med sine berømte, hvide Klinter dukke op i Disen over Kanalen; den Forventningens Glæde, han føler ved at skulde opleve noget ganske nyt og ukendt, og saa den alt overvældende Følelse ved at befinde sig i London, Verdens Centrum, den By, hvor alle Nationer mødes, hvor alle Sprog tales — Verdenshandelens By, og gav en livlig Skildring af det engelske Folkeliv, saaledes som det rører sig i Millionbyen.

Taleren sluttede med at opfordre unge Handelsmænd til at rejse til London; dér lærte man Livet at kende, baade saaledes som Millionæren lever det og som det leves blandt de Fattige og Elendige i det frygtelige Eastend. — Det overordentlig fængslende Foredrag modtoges med stærkt Bifald.

Formanden takkede Foredragsholderen samt opfordrede de af de tilstedeværende Medhjælpere, der endnu ikke var Medlemmer, til at indmelde sig. *A. Fisbek.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.
„Købmandshvile", Hørsholm.
Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.
Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.
Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:
Fru *Ludi Petersen*, født Dodt, Højskoleforstanderinde. — *Johs. Fog-Petersen.* Forstander.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Etbl.
Overgade n. V. 39.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Kong Salomons The.
Luxuskvalitet.
Eneimport ved Oscar E. Levin, Kjøbenhavn.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1913. 13de Aargang.

STANDS-POLITIK.

Foredrag af fhv. Indenrigsminister J. Jensen-Sønderup.

Den bekendte Venstre-Politiker og Folketingsmand, der har haft Sæde i flere Ministerier, holdt den 16. September efterfølgende Foredrag ved et stærkt besøgt Møde i Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn. Dette Foredrag, der har Bud til mange udenfor nævnte Tilhørerkreds, gengiver vi nedenfor i et sammentrængt Referat.

HVAD ER POLITIK?

I et Nummer af C. O. Blad, der velvilligst er sendt mig, saa jeg, at det samme Spørgsmaal, der er i fremme i saa mange Foreninger: Om man har Lov til at beskæftige sig med Politik og skrive politiske Artikler i Bladet, ogsaa var drøftet af Handels- og Kontormedhjælperne. Det gjorde, at min Tanke vendte tilbage til et Spørgsmaal, som jeg i denne Sommer har beskæftiget mig meget med. Hvad er egentlig Politik, og hvad er det for en Politik, man frygter for at faa ind i Foreningerne? Hvad er det, man frygter, der skal skade disse afgrænsede Foreninger? Hvad er det for en Opfattelse af Politik, der melder sig, naar man siger: Lad os nu endelig tage os i Agt for at faa Politik ind i vore Foreninger?

Denne Frygt for Politik maa temmelig sikkert tilskrives det, at Politik, som den har formet sig her i Landet, i den almindelige Opfattelse og desværre ogsaa i Praksis er blevet det, den ikke skulde være, nemlig et Spørgsmaal om, hvem der bedst kan manøvrere saaledes, at de er i Stand til at bringe det Parti, de tilhører, en Fordel, en Sejr. Jeg benægter ikke, at der derfor ikke er Interesse for selve Sagerne, men det er saaledes, at man stadig er bleven tvunget til at se paa, hvad der kan gøres ud af et Spørgsmaal rent storpolitisk, og det har og vil efter min Mening ogsaa blive ved at forvolde Ulykke paa Sager, hvor det ikke behøvede at komme ind.

ARBEJDSLØSHEDSKASSE-LOVEN.

Det, som Politik egentlig er eller skulde være, er de enkelte Sager. Ved et Par Eksempler fra den sociale Lovgivning, som specielt interesserer Dem, vil jeg prøve paa at vise Dem, hvad jeg mener. Jeg begynder med at nævne Arbejdsløshedskasseloven, paa hvis Detailler jeg ikke skal komme ind. Jeg nævner denne, fordi den tydelig viser, hvad Kærnen i al Politik er. Spørgsmaalet i Arbejdsløshedskasseloven er nemlig Spørgsmaalet om, hvor megen Ret den Enkelte i Arbejdsløshedskassen har overfor Samfundet, hvor meget han har Ret til at kræve af Samfundet paa de Tider, hvor han ikke kan skaffe sig den fornødne Indkomst til Underhold for sig og sine. Kærnen i dette Spørgsmaal er som i al Politik altsaa den: Hvad har den Enkelte, og hvad har Samfundet Krav paa? — Eller jeg tager en anden Sag,

ULYKKESFORSIKRINGS-LOVEN,

der ogsaa interesserer Dem eller i ethvert Fald burde gøre det. Her i Landet hviler Ulykkesforsikringsloven paa det Princip, at det er Arbejdsgiveren, der har Pligt til at forsikre hver af sine Arbejdere mod Ulykker. Ulykkesforsikringen er herhjemme gaaet gradvis frem fra kun at omfatte det, vi kalder Fag, til ogsaa at omfatte andre Grene i Erhvervslivet. Den Murarbejdsmand, der skal bære Sten og Mørtel op paa en fleretages Bygning løber selvsagt større Risiko end den, som er beskæftiget paa en enetages Bygning, og derfor sagde vi: Saa paalægger vi den Arbejdsgiver, som bygger en fleretages Bygning, at sørge for, at den Arbejder, som kommer til Skade ved Arbejdet paa en saadan Bygning, faar en Erstatning, en Pengesum. Igen er det Spørgsmaalet om den Enkeltes og Samfundets Ret overfor hinanden. Arbejderne har en vis Ret til, naar det nu er nødvendigt at bygge Huse med mange Etager og deraf følgende stor Risiko for de dér beskæftigede Arbejdere at kræve, at der drages Omsorg for, at der ved Tilskadekomst ydes dem nogen Erstatning, og der har Staten sagt: Pligten til at yde denne Erstatning lægger vi paa Arbejdsgiveren, men dertil kan Arbejdsgiveren sige: Ja, fordi det nu er lettest for Jer at paalægge mig dette, saa har jeg ogsaa noget at skal have varetaget!

MEDHJÆLPER-RISIKO.

De vil altsaa se, at Ulykkesforsikringsloven særdeles tydeligt viser, hvorledes det drejer sig om den Enkeltes Ret og Statens Ret overfor hinanden, og selv om Ulykkesforsikringen bestandig har udviklet sig, er der et godt Stykke tilbage endnu. Jeg havde nær sagt, at Beviset herfor har De næsten ingen Steder grellere end indenfor Handelen. Hvis en Købmand f. Eks. sender sin Karl til Havnen, og denne, mens han staar og bakser med store Kolli faar en Finger klemt af eller paa anden Maade kommer til Skade, faar han ingen Erstatning, men har Købmanden f. Eks. givet Transporten i Entreprise til en Vognmand, saa faar dennes Folk, hvis de kommer til Skade ved ganske det selvsamme Arbejde, Erstatning; thi Vognmanden er forsikringspligtig overfor sine Folk. Kommer nu Vognmanden hen i Købmandens Gaard for at aflæsse Varerne, faar de af hans Folk, der muligvis kommer til Skade derved, Erstatning, men hjælper en af Købmandens Folk til, Medhjælper eller Karl, og kommer til Skade, da faar de ingen Erstatning. Hvadenten vi tager dette eller hint Spørgsmaal, vil De se, at det bestandig er saaledes, at det er den Enkeltes Ret overfor Samfundet, som det drejer sig om.

Endelig nævner jeg Spørgsmaalet om Butikslukningen, der ikke blev færdigt sidste Vinter i Landstinget. Ogsaa dér er Spørgsmaalet: Hvad kan man kræve for Handelsmedhjælperne, et Spørgs-

maal, der naturligvis er af stor Betydning for den enkelte Handelsmedhjælper; men ogsaa Handelsstanden og Publikum har Interesse i Spørgsmaalet og Krav paa, at deres Interesser varetages. Det vil Handelsmedhjælperne vel selv være de første til at indrømme. Derfor har Samfundet alligevel en Pligt til at varetage de Interesser, som gælder de Folk, der staar i Butikkerne.

DEN ENKELTES RET OG SAMFUNDETS RET.

Saasnart vi befinder os paa den sociale Lovgivnings Omraade, støder vi altsaa bestandig paa den Enkeltes Ret og Forpligtelse overfor Samfundet og Samfundets Ret og Forpligtelse overfor den Enkelte, og disse Spørgsmaal har ved Siden af deres moralske ogsaa en økonomisk Side. Samfundet har en grundlovsmæssig Forpligtelse til at sørge for, at Enhver faar det nødvendige til Livets Ophold. Dette gør, at Samfundet i aller højeste Grad har en økonomisk Interesse at varetage i de forskellige Sager. Hvorfor har vi f. Eks. sagt til Arbejdsgiveren: Du skal betale for Ulykkerne, der sker ved din Virksomhed? Jo, thi dette vil sige: Du skal ikke selv have hele Fordelen af f. Eks. at kunne benytte en farlig Maskine, hvis Anvendelse sparer dig saa eller saa mange Folk eller forøger Produktionen mange Gange. Den skal du ikke kunne benytte, og saa lægge hele Forpligtelsen for Skaden, som sker derved, over paa Samfundet. Samfundet har jo nemlig i H. t. Grundlovsbestemmelsen paataget sig Forpligtelsen til at forsørge en Mand, der sættes ude af Stand til at skaffe sig det nødvendige for Resten af sit Liv. Jeg tør ikke gaa længere ind paa dette Spørgsmaal, men jeg har villet vise Dem, at det i den sociale Lovgivning gælder at faa trukket netop den rette Grænse imellem den enkeltes Ret og Samfundets Ret, og det at faa trukket den rette Græse, det er Politik. Fastholder man dette Syn, saa kan ingen, heller ikke Handels- og Kontormedhjælperne, undgaa at faa Politik ind i deres Foreninger, og saa er det at arbejde for Medlemmernes Interesser ensbetydende med at drive Politik, virkelig Politik, og det, vi haaber paa, med Indførelsen af Grundlovsændringen, er at vi derved skulde blive i Stand til at føre virkelig Politik.

POLITISK SÆRRET.

Ogsaa før 1849 var der sociale Spørgsmaal, men de berørte i langt mindre Omfang end nu den Enkeltes Interesse. Alligevel søgte man ogsaa den Gang under de enevældige Kongers Herredømme Grænserne for den Enkeltes og Statens Forpligtelse. Det, der skete i 1849 var, at man sagde: Nu vil vi give Landets Borgere Ret til selv at bestemme, hvor Grænsen skal trækkes, og derfor gik man til at give alle Mænd lige Valgret. Der er ikke meget at sige til, at man ikke den Gang ogsaa gav Kvinderne det. Det var da ganske naturligt, og naar man gav alle Mænd lige Ret, var det under den rigtige Betragtning, at alle i Virkeligheden var lige interesserede. Længere end til 1855 varede det imidlertid ikke, før man gik til at trække Grænserne et andet Sted, idet der udstedtes særlige Forordninger for Slesvig-Holstenerne, og i 1863 fik vi Novemberforfatningen, der igen indeholdt nye Bestemmelser; i 1866 gav Landets Regering visse af Landets Borgere, dem med den største Formue eller det meste Hartkorn, en Særret. Først, sagde man til dem, vælger I naturligvis ligesom alle vi andre Samfundsborgere, men dernæst har I Ret til at vælge særskilt, og det er vel nok det, der har gjort, at Politiken siden er kommet ind i det Spor, hvor den nu er, idet man har været misfornøjet med, at man netop gav de største Rettigheder dér, hvor den største økonomiske Velfærd var til Stede, altsaa til dem, der maaske havde mindst Brug for det. Thi det er jo alligevel dem, der er økonomisk bedst stillede, der lider mindst ved det, selv om man fra Lovgivningsmagtens Side gaar den Enkeltes Ret lidt for nær, og derfor skulde det jo egentlig være de økonomisk daarligst stillede, der skulde have Særrettigheder, hvis nogen skulde have det og ikke omvendt.

KVINDERNES POLITISKE INDFLYDELSE.

Men naar vi forlader Previlegierne er Spørgsmaalet: Kan man sige, at de 30-aarige er dem, der alene bør have Bestemmelsesretten for at trække Grænserne imellem den Enkeltes Ret? Dertil maa vi sige Nej. Vi paalægger en Mand paa 25 Aar ganske de samme Pligter som en Mand paa 30, og hvorfor skal den 26-aarige saa ikke have de samme Rettigheder? Og bør Kvinderne bestandig holdes udenfor? Dertil maa ogsaa svares Nej. Det kunde maaske gaa i 1849, men nu er det ikke forsvarligt mere. For det første fordi Kvinderne er akkurat lige saa interesserede i, at Grænserne trækkes paa rette Sted som Mændene, men ogsaa af andre Grunde. I sidste Rigsdagssamling behandledes Spørgsmaalet om Børns Arbejde i Fabrikker, hvor bl. a. Spørgsmaalet var, om man skulde have Lov til at sætte et 10 Aars Barn til at arbejde ved en hvilken som helst Maskine, med andre Ord Spørgsmaalet om, hvorvidt Forældrene skulde have Lov til at være uforsigtige nok til at sætte deres Børn til et saadant Arbejde, og om Samfundet ikke her havde en Pligt til at sige til dem: I maa ikke selv gøre, hvad I vil, for vi har en Pligt til at forsørge dem, hvis de kommer galt af Sted. Er det ikke et Spørgsmaal, hvori Kvinderne er lige saa stærkt interesserede som Mændene?

KVINDERNES SAMFUNDSMÆSSIGE ANSVAR.

Er denne Art Spørgsmaal i første Række Spørgsmaal mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, saa er de ogsaa, som De vil se, Samfundsspørgsmaal, der maa have Interesse for Kvinderne, og jeg maa derfor sige, at Kvinderne har Ret, ja Pligt til at være med til at faa Grænsen trukket paa de rette Steder. Gælder denne Ret og Pligt Moderen, gælder den dog i særlig Grad de ugifte Kvinder, f. Eks. Syerskerne, som ikke bør lade sig byde hvilke som helst Vilkaar at arbejde under. Der maa være en vis Grænse for de Lokalers Lavmaal af Hygiejne, hvori saadanne Kvinder arbejder, men for deres egen Skyld maa vi naturligvis heller ikke trække Grænser, der forhindrer alt Hjemmearbejde; thi derved vilde mange berøves det lidet Erhverv, de har. Vi har nu i det ny Grundlovsforslag givet Kvinderne deres Part af Ansvaret for, hvor Grænsen skal ligge, og kommer en Kvinde, der ikke har benyttet sin Stemmeseddel, og er misfornøjet, saa kan man bebrejde hende, at hun ikke i Tide har benyttet sin Indflydelse paa det naturlige Sted, ved Valget.

KOMMUNERNE OG STANDSPOLITIKEN.

Tager vi de 3 nævnte Sager, vil De se, at det ikke alene har Interesse, hvordan Lovgivningsmagten ordner dem, idet man fra dens Side har lagt store og vigtige Spørgsmaal vedrørende deres Funktion i Kommunalbestyrelsernes Hænder, og det er en af Grundene til, at man ønsker, at Kommunalbestyrelserne skal have deres Repræsentanter i Rigsdagen. Det vil aabenbart ogsaa være af stor Betydning, om Kommunalbestyrelserne fik Adgang til at udtrykke deres Syn paa disse Ting, før de ophøjedes til Lov. De fleste sociale Love er nemlig af meget stor Interesse for Kommunerne. Det kan ikke være disse ligegyldigt, om Ulykkesforsikringsloven giver en Mand et større eller mindre Beløb, idet deres Risiko derved enten formindskes eller forøges. Spørgsmaalet om Arbejdsløshedskasseloven er ogsaa i høj Grad et kommunalt Spørgsmaal. Arbejderne befrier ved deres Ydelser til Arbejdsløshedskasserne Kommunerne for at underholde Folk, og derfor er det sikkert klogt, at Kommunerne, særlig i daarlige Perioder, giver store Tilskud til Kasserne. Kommunerne har her en økonomisk Interesse og for Resten ogsaa en moralsk Forpligtelse, naar Arbejderne selv frivilligt har gjort saa meget for at afbøde Følgerne af den Arbejdsløshed, de oftest er uden Skyld i.

Vi mener, at hele Udviklingen har ført med sig, at Kommunalbestyrelserne mere og mere drages ind i ethvert større socialt Lovforetagende, hvorfor man maa være i højeste Grad interesseret i, at netop de i Tide er med i Arbejde af den Art. Jeg

tror at turde sige, at naar De ser paa Grundlovssagen som Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælperforeningen, at hvadenten De tænker paa Valgretsalderens Nedsættelse, Kvindernes Valgret eller Kommunalbestyrelsernes Ret til at vælge Repræsentanter til Landstinget, saa har vi ramt det, som De, set med Forretningsøjne og som faglig Repræsentation, har Grund til at kræve af en Forening; at der er Mulighed for at alle Interesser kan blive varetagne, ogsaa, naar vi holder os til Dem, Deres Forenings, det vil sige de enkelte Medlemmers.

STANDSPOLITISK BETRAGTNINGSMAADE.

Men for at faa trukket Grænsen paa det rette Sted og faa varetaget enhver Forenings Interesse hører, at man i Foreningerne sætter sig ind i de Spørgsmaal, der ligger for, sér dem fra alle de Sider. Lovgivningsmagten skal se dem fra; thi naar De skal til at vælge, skal de ikke alene vide, hvordan Kandidaten stiller sig, men navnlig hvordan De selv stiller Dem. Derfor er det en udmærket Sag af Foreningerne at tage saadanne Spørgsmaal op til Behandling. De enkelte Foreninger skal tage fat paa det, der interesserer dem, saaledes at deres Medlemmer kommer ind i Sagerne og lægger deres Lod i Vægtskaalen, saaledes at de medvirker til at faa Grænsen trukket paa det rette Sted, det vil sige dér, hvor De i Foreningen finder det bedst for de Interesser, som De ønsker varetagne.

Handelsministeriets Omlægning.

MINISTERIET for Handel og Søfart fik som det sidst oprettede Ministerium et ret indskrænket Virkefelt, og i det hele taget en Særstilling i Administrationen. Dette Forhold agter den nye Regering ændret derhen, at Handelsministeriet omdannes til et Erhvervs-Ministerium, der bl. a. ogsaa skal befatte sig med Industriens og Haandværkets Anliggender.

Vor Organisation har straks fæstet sin Opmærksomhed paa de vidtrækkende Følger, en saadan administrativ Omlægning kunde faa for vort socialpolitiske Arbejde, og Hovedbestyrelsen drøftede derfor dette Spørgsmaal i sit sidste Møde.

Hidtil har alle sociale Foranstaltninger, Love og Vedtægter vedr. vore Arbejdsforhold været henlagt under Indenrigsministeriet som det egentlige sociale Departement. — Principalpressen har imidlertid i sin Omtale af den projekterede Nyordning udtalt sig for, at Butikslukningsloven, Helligdagsloven, de kommunale Lærlinge-Vedtægter o. l. Lovbestemmelser, der i større eller mindre Grad kan betegnes som sociale Forsorgslove for Handels- og Kontormedhjælperne, fremtidig underlagdes Handelsministeriet.

Dette vilde dog saa langt fra være i Medhjælpernes velforstaaede Interesse, idet et udpræget Fagministerium som Handelsministeriet, uden Hensyn til de skiftende Chefer, fortrinsvis vil føle sig forpligtet overfor Hovedpersonernes — Principalernes — almindelige Interesser, et Forhold, der nødvendigvis vil indvirke uheldigt, saafremt Medhjælper-Lovgivningen og Kontrollen deraf henlagdes under det paagældende Ministerium. I Særdeleshed vil dette Moment træde i Forgrunden, dersom det gælder Gennemførelse af en effektiv Sociallovgivning, f. Eks. Fastsættelse af en Maksimalarbejdstid, resp. Minimalhviletid o. l. videregaaende sociale Foranstaltninger.

Saadanne Anliggender maa fornuftigvis vedblivende henhøre under Indenrigsministeriet, der netop raader over de Organer og administrative Indretninger, som Arbejderbeskyttelses-Lovgivningen og dennes Hævdelse forudsætter. Og vi har ingen begrundet Aarsag til at ønske en Forandring i denne Ordning som den naturlige og tidssvarende.

Dette vort Standpunkt dækkes da ogsaa af den i Indenrigsministeriet raadende Opfattelse, idet Indenrigsminister Ove Rode i en nylig stedfunden Samtale med vore Forretningsudvalgsmedlemmer Jens Johansen og Vilh. Hansen udtalte sig i Samklang med fornævnte Synsmaade, og erklærede, at Omlægningen af Handelsministeriets Administrations-Omraade ikke tilsigtede noget Indgreb i den raadende Ordning vedrørende Lovgivningen for Handels- og Kontormedhjælpernes sociale Anliggender.

Formandsskifte i Kjøbenhavn.

E. P. Wraae.

Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn har ved en ekstraordinær Generalforsamling den 23. September valgt Boghandlermedhjælper E. P. Wraae til Formand.

— — —

Med den Udvikling, Centralorganisationen i den sidste Tid har taget, er den kjøbenhavnske Formandspost ubetinget blevet et af de allervigtigste Tillidshverv i vor Organisation, eftersom Hovedstaden uden al Sammenligning frembyder det største og besværligste Arbejdsfelt og stadig stiller den lokale Ledelse overfor vanskelige Opgaver.

Under disse Omstændigheder bliver Formandsposten i Kjøbenhavn ikke blot et Tillidshverv, men stiller endog store Krav til sin Mand, saavel hvad angaar ledende, organisatoriske som ogsaa administrative Evner. Ikke i Ny og Næ, men dagligt og uafladeligt, fordrer denne Formandsstilling sin Udøvers Arbejde og Initiativ.

Erfaringen lærte os, at vi kun vinder frem i Hovedstaden gennem et systematisk og dagligt Arbejde, saaledes som det i længere Tid har været Reglen indenfor Centralorganisationens Ledelse. Valget af den fastlønnede Formand, Herr Aage Alsøe, viste sig saaledes formaalstjenlig og nyttebringende, idet Medlemsantallet siden har været i jævn og glædelig Fremgang.

Imidlertid har denne vor velkendte Kollega og fleraarige Tillidsmand, der som bekendt siden 1910 har haft Sæde i Hovedbestyrelsen, ønsket sig fritaget fra Formandsposten, fordi A. for kort Tid siden modtog et fordelagtigt Tilbud om at indtræde som Medindehaver i en større Forretning indenfor Trævareindustrien,

— et Tilbud som saavel A.'s nærmeste Medarbejdere som Generalforsamlingen var enig med ham i ikke burde afvises.

Alsøe's derved ændrede Livsstilling er naturligvis uforenelig med hans hidtidige Tillidshverv og medfører tillige hans Udtrædelse af Centralorganisationen, som derved maa give Afkald paa et af sine mest interesserede Medlemmer og en af Medhjælpersagens varmeste Forkæmpere.

Vi bringer herved Aage Alsøe Centralorganisationens Tak for Samarbejdet i de forløbne Aar, og knytter hertil de bedste Ønsker for ham i den nye Virksomhed.

— — —

E. P. Wraae, der nu har overtaget Formandsposten, er født i Jylland den 6. December 1881, lærte Boghandelen paa Frederiksberg og fik kort Tid efter Læretidens Udløb Plads i det bekendte kjøbenhavnske Firma E. H. Bielefeldt, hvor han siden har været ansat og nu beklæder en betroet Stilling. — W. blev i 1901 Medlem af Boghandler-Medhjælper-Foreningen, og har i to Perioder, 1908—09 og 1912—13, været Bestyrelsesmedlem i Foreningen. Ligeledes var W. i Aarene 1910—13 Redaktør af Foreningens Organ „Medhjælperen". Det var W., der rejste Spørgsmaalet om „B. M. F."s Indmeldelse under C. O., og endnu før det kendte negative Resultat forelaa, havde W. taget sit Parti og aabent sluttet sig til den moderne Retning i Medhjælperbevægelsen, hvor han snart kom i Forgrunden. Valgtes i Decbr. 1912 til Medlem af Fællesbestyrelsen for Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn og har siden Maj haft Sæde i denne Forenings Forretningsudvalg. — W. er Lærer ved Boghandler-Fagskolen og underviser her i Praksis, Regning og Bogholderi.

Herr W. starter med gode Forudsætninger for sit vigtige og ansvarsfulde Hverv. Vore Læsere kender ham som en dygtig Skribent, og trods sin korte Medlemsanciennitet har W. allerede vunden megen Indsigt i Organisations-Anliggender, — en Kendsgerning, der bunder i hans tidligere Virksomhed, men dog først og sidst skyldes den personlige Intelligens og solide Dannelse, som karakteriserer den nye kjøbenhavnske Formand.

Rejsestipendieudvalget.

Henvendelse til Handelsministeriet om udvidet Repræsentation.

I Begyndelsen af 1905 indsendte vor Centralorganisation til Finansudvalget et Andragende angaaende Administrationen af de Beløb, der bevilges paa Finansloven til Understøttelse af unge Handelsmænds Uddannnlse i Udlandet. Vor Henvendelse motiveredes med, at det kun var rimeligt, om den Stand til hvis Fremhjælp Beløbet stilledes til Raadighed ogsaa faar Adgang til at administrere det.

Allerede i Sommerens Løb imødekom Indenrigsministeriet, hvorunder Rejsestipendierne dengang henhørte, Andragendet for saa vidt som der indrømmedes vor Organisation én Plads i det Nimands-Udvalg, der foretager de paagældende Indstillinger til Ministeriet.

Dette Repræsentationshverv har hidtil været overdraget Centralorganisationens Formænd og beklædes ligeledes nu af vor Forretningsfører, Herr Jens Johansen. Selv om Medhjælpernes talmæssige Indflydelse saaledes kun er ringe i Udvalget, har den dog ingenlunde været uden Betydning, og mange er de Medlemmer, der i Aarenes Løb har modtaget Rejseunderstøttelse.

Imidlertid bestaar der naturligvis et afgjort Misforhold mellem Principalernes talrige Repræsentanter og den enlige Medhjælper, og dette træder saa meget stærkere frem som Medhjælper-Organisationen saavel i Medlemstal som Udbredelse og social Betydning, i den forløbne Tid har naaet en Position, der billigvis har Krav paa større Hensyntagen end for 8 Aar siden.

Derfor har Centralorganisationen nylig til Ministeriet for Handel og Søfart indsendt et Andragende af følgende Ordlyd:

„Ved Nærværende tillader vi os at henstille til det højtærede Ministerium at tage under velvillig Overvejelse, hvorvidt der maatte kunne indrømmes Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, som den eneste faglige Medhjælperorganisation, en større Repræsentation i Udvalget for Indstilling til Rejsestipendier for unge Handelsmænd.

Som Motivering for dette vort Andragende skal vi tillade os at anføre, at eftersom Bevillingen i hele sin Karakter, som ogsaa direkte udtrykt, er beregnet for unge Handelsmænd, tør det vel ansees for rimeligt, at Medhjælpernes Organisation netop raader over Forudsætninger for en rigtig og uhildet Bedømmelse af de her omhandlede Forhold. Derfor turde en fyldigere Repræsentation af Medhjælpere i et saadant Udvalg efter vort Skøn være saavel standsmæssig ønskelig, som ogsaa sagligt berettiget, i Særdeleshed naar hensees til, at den talrige Medhjælperstand hidtil kun har haft en eneste Repræsentant i Udvalget.

I denne Forbindelse skal vi sluttelig tillade os at oplyse, at i vort Naboland Norge er den tilsvarende Indstillingsmyndighed udelukkende overdraget Handels- og Kontormedhjælper-Forbundet."

Forventelig vil den nye Handelsminister, Herr Hassing-Jørgensen, erkende denne Henstillings uomtvistelige Berettigelse og imødekomme vort Ønske, saaledes at Udvalgets Sammensætning kan give et fyldigere Udtryk for Medhjælperanskuelser og Interesser.

Ny Afdeling.

Medhjælperforening oprettet i Stege.

SØNDAG den 14. Septbr. talte Forretningsfører Jens Johansen ved et Møde af Handels- og Kontormedhjælpere i Stege.

Taleren beskæftigede sig i et kort Foredrag med Organisationsspørgsmaalet i Almindelighed, og omtalte Centralorganisationens Oprettelse og senere Udvikling, samt Resultaterne af dens Arbejde, for sluttelig at opfordre Handels- og Kontormedhjælperne i Stege til at indtræde i Centralorganisationen og danne en Afdeling.

Kolonialmedhjælper Kai Johansen takkede for Foredraget, og støttede Opfordringen om en Afdelings Start. Efter at flere Kolleger havde udtalt sig i samme Retning, vedtoges det at oprette „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Stege og Omegn."

Til at udarbejde Love og indkalde til konstituerende Generalforsamling, nedsattes et Udvalg, bestaaende af de Herrer Kolonialmedhjælper Kai Johansen, Kolonialmedhj. Vald. Thomsen, Forvalter Vald. Jacobsen, Bogholder M. Lehn, Manufakturmedhjælper N. Chr. Nielsen og Isenkrammedhjælper A. R. Møller.

Idet vi byder Stege-Kollegerne Velkommen i de organiserede Medhjælperes Rækker, udtaler vi Haabet om, at den ny Afdeling maa vokse sig stor og stærk, og faa Held til at udføre et godt Arbejde for Standens Interesser. *Jens Johansen.*

Kvindespørgsmaalet.

HR. NIELSEN-LINDQUIST har med et Par Artikler i herværende Blad Nr. 12 og 15 rejst Spørgsmaalet, om den kvindelige ctr. den mandlige Arbejdskraft. Hr. N.-L.'s Artikler udtrykker efter min Mening et Maximum af det mandlige: „Vi alene", og et Minimum af Retfærdighedssans, og saa en Tilbøjelighed til at vende op og ned paa Forholdene. Han synes saaledes at lægge Ansvaret for de urimelige slette Lønvilkaar, mange af Fagets kvindelige Arbejdere lever under, over paa disse selv, i Stedet for over paa de, der rettelig har Ansvaret, nemlig de Arbejdsgivere, der ikke generer sig for at underbyde sine Arbejdere.

For Sagen er den: Kvinderne skal jo ogsaa leve, og maa derfor arbejde; man maa erindre, at det er Kampen for Brødet, der har tvunget Kvinderne ind i vort Fag. — Jeg har ved en tidligere Lejlighed beskrevet den Udvikling, der er foregaaet med Kvinde-

arbejde, hvorledes Kvinderne fra udelukkende at være beskæftiget ved Arbejde i Hjemmet, blev tvungne ud paa Arbejdsmarkedet, og hvordan de var nødt til at søge til de Erhverv, hvor Adgangen var lettest, og hvor deres typiske Evner slog bedst til, at jeg ikke skal komme nærmere ind herpaa; men jeg ønsker kun at slaa fast, at Kvindearbejdet maa og skal ses ud fra det Synspunkt, at det er en Nødvendighed for Kvinderne at arbejde. — Det bliver derfor ogsaa, som Hr. Hendil siger, en Fabel, at det er Velhaverens Børn, der sidder rundt omkring paa Kontorerne, bare for at have en Smule Beskæftigelse og tjene lidt til Hjælp til Naalepengene. Det er en beklagelig Opfattelse, at alle de sultelønnede kvindelige Butiks- og Kontormedhjælpere tilhører Overklassen, og det er Mangel paa Kendskab til Forholdene, naar dette paastaas.

Et enkelt Tilfælde betyder jo intet her. — Nej, det er unge Kvinder fra Middelstandens og i Særdeleshed fra Arbejderhjemmene, Kvinder for hvem Vejen til videre Uddannelse er lukket — selv om Trangen er der — af Mangel paa Midler, der søger deres Erhverv indenfor vort Fag. — Den samme unge Kvinde, som Hr. N.-L. og andre ligesindede vover at kalde Snyltere, er maaske mange Gange — selv med den elendige Løn, hun fortjener — med til at opretholde Hjemmene. Hun kan naturligvis ikke betale den samme Pris for Kost og Logi, som der forlanges i et Pensionat; men det Vederlag hun kan yde betyder ofte i det fattige Hjem et lille Plus til Husholdningspengene. Den unge Pige faar selvfølgelig ikke eget Værelse; men maa dele Lejlighed med Familiens øvrige Medlemmer. Klæderne maa hun selv sy, og til Luksus og Lommepenge bliver der forstaaeligt kun meget lidt til overs. — Kort sagt, den unge Pige fører ofte en kummerlig Tilværelse.

I Stedet for nu at forsøge at skaffe disse Tusinder en Smule lysere Kaar ved at faa dem ind i Organisationen, og lade dem faa Øjnene op for de Urimeligheder, hvorunder de lever, saa foreslaaes det brutalt at smide dem ud af Faget, og ligesaa brutalt nægte dem Adgang til vor Organisation. Man synes imidlertid helt at glemme deres Antal, det er saa stort, at der maa regnes med, de ikke bare med Ord lader sig lukke ud,

Jeg ser saare vel den Fare, der ligger i en saa let Tilgang til et Fag, men jeg ser heller ingen anden Udvej til at regulere Tilgangen, forbedre Lønvilkaarene, faa ensartet Læretid for Kvinde som for Mand o. s. v., end gennem Organisation af alle Fagets Udøvere. Det er, efter min Mening, uværdigt, indenfor et Fag at rejse en Kamp af de bedst lønnede mod de daarligst lønnede. Det har ogsaa altid været min Opfattelse — og jeg kan heller ikke faa nogen anden ved at læse C. O.'s Love § 4, — at vor Organisations Opgave er at organisere alle Handels- og Kontormedhjælpere, og ikke bare en lille Klat af de bedst lønnede.

Denne § maa Organisationen, saavelsom alle øvrige §§ i Lovene, forlange respekteret, ellers maa den, for sin egen Værdigheds Skyld, hurtigst muligt faa den revideret. For det har jo noget af Latterlighedens Præg over sig, at der i vore Love staar, at i Organisationen optages enhver kvindelig og mandlig Handels- og Kontormedhjælper, der ikke er Lærling, og saa at flere af vore Mænd — og desværre ogsaa Kvinder — i Tale og Skrift forlanger, at de daarligst lønnede Kvinder skal „udelukkes af Centralorganisationen og iøvrigt bekriges med alle Midler".

Hr. N.-L., Frk. Fisbek og andre, der taler og skriver mod Kvinderne med de smaa Indtægter, burde fra Centralorganisationen have Paalæg om at respektere dennes Love, have at vide, at saa længe foranstaaende § lyder, som den gør, da at omtale Kvinderne i vort Fag, baade de daarligt og de lidt bedre lønnede, paa en saadan Maade, at de ikke bestyrkes i den blandt Kvinder almindelige Opfattelse, at Organisationen har til Hensigt at smide dem ud af Faget. Thi ellers vil det blive saare svært for C. O.'s kvindelige Medlemmer at gøre sin Pligt overfor Organisationen, den: at virke for forøget Tilgang.

Kvinderne maa gerne, og kan heller ikke ofte nok, faa alle deres Fejl som Standsfæller at vide — for jeg indrømmer jo villigt at de har adskillige —, men de maa og skal ogsaa have Indtryk af, at naar de søger til vor Organisation og bliver Medlemmer af denne, da er de hjertelig velkomne der.

Aalborg i August 1913. *Johanne Berg.*

Conto pro diversi.

LANDSSTÆVNET 1914.

Vor Spidsartikel i sidste Nr. har vakt Opmærksomhed i Provinspressen saavelsom i den kjøbenhavnske Dagspresse, der i Notitser omtaler det planlagte Landsstævne paa Himmelbjerget i Pinsen 1914.

Hovedkontoret har medio September udsendt et udførligt Cirkulære til Afdelingerne med nærmere Redegørelse for Arrangementet. Som tidligere meddelt, opfordres Medlemmerne til at fremme Tilslutningen gennem Ratebetaling, saaledes at man straks kan tegne sig som Deltager mod en maanedlig Indbetaling til de resp. Afdelingskasserere, der atter afregner for hver enkelt Deltager overfor Hovedkontoret. Da Rejseudgifterne stiller sig meget afvigende, tilraades det Afdelingerne at fastsætte en Normalrate, der maa indbetales som Minimum, idet naturligvis Enhver har Adgang til at indbetale et større Beløb efter Evner og Vilkaar. — Hovedkontoret fører et særligt Regnskab med Conto for den enkelte Deltager, ligesom Ratebetalingerne indsættes i en Bank, indtil Beløbet udbetales Deltagerne umiddelbart før Stævnets Afholdelse.

Medlemmer, der af gyldige Aarsager forhindres i at deltage, og i Mellemtiden udmeldte Medlemmer, har naturligvis Krav paa Tilbagebetaling af det deponerede Beløb.

Vi opfordre Afdelingsbestyrelserne og de enkelte Medlemmer til af al Evne at virke for, at Landsstævne-Tanken vinder Tilslutning i de videste Medlemskredse.

FRA STORMAGASINERNE.

Kjøbenhavnske Dagblade indeholdt for nogen Tid siden Meddelelse om en Tyverisag fra „Magasin du Nord", hvori flere af Etablissementets Ekspeditricer var impliceret.

Foranlediget af dette opsigtsvækkende Tilfælde har Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, offentliggjort en i Formen skarp og Pointet rammende Artikel, der karakteriserer Affærens sociale Baggrund i følgende Udtalelser:

„Det er jo nemlig intet mindre end skandaløse Vilkaar der i dette — som i andre — Stormagasiner bydes Arbejdskraften. Det gælder naturligvis i første Række den kvindelige, men iøvrigt ogsaa den mandlige Medhjælper, og den frimodige Ekspeditrice har ganske Ret, naar hun udtaler, at de kvindelige Medhjælpere af Magasinet tvinges til at stjæle, eller skaffe sig anden — moralsk eller umoralsk — Biindtægt for overhovedet at kunne friste Livet.

Men naar en saadan Ulykke for de paagældende Medhjælpere, som denne Affære betegner, løfter en Flig af Tæppet, der skjuler den sociale Elendighed, som Stormagasinerne rummer, er det forbavsende, at det ikke er i Stand til at vække Medhjælperne — kvindelige som mandige — til Eftertanke. Det er ganske ubegribeligt, at disse Lønarbejdere — Flipproletariatet — ikke derved kommer til Erkendelse af, at deres Levevilkaar aldrig forbedres før de selv vil, og ikke før de sammen med deres øvrige Standsfæller over hele Landet rejser sig til en energisk Kamp mod det herskende Udbytningssystem, der ganske lægger Bestemmelsen vedrørende Arbejdsbetingelserne i den ene Parts — Arbejdsgivernes — Hænder, i Stedet for, at Arbejdstagerne naturligvis bør være medbestemmende om, hvorledes Prisen for Arbejdskraften skal være.

— — —

Kunde det i Magasin du Nord skete bringe en Vending til det bedre i disse meningsløse Forhold, og ruske Medhjælperne op til at forstaa, at de først og fremmest selv har en Pligt til at arbejde for deres egne Forholds Forbedring, saa vilde den Dag sikkert ikke være saa fjærn, da Ekspeditricernes Livsvilkaar bliver saaledes i vor By og dens Stormagasiner, at disse Lønarbejdere ikke behøver at stjæle for at bestaa i Eksistenskampen.

Men i saa Fald maa Medhjælperne ganske vist stryge de fine Fornemmelser — den honnette Ambition — af sig."

PRINCIPALERNE OG 7-LUKNINGEN.

„Foreningen af Herreekviperingshandlere i Danmark" og „De danske Købstæders Manufakturhandlerforening" har afholdt Generalforsamlinger henholdsvis i Kjøbenhavn og Fredericia. Ved begge Møder drøftedes Butikslukningslovens Revision. Vor gamle Kending, Herr K. Hintz, lagde for med et Angreb paa vort subsidiære af Folketinget accepterede Forslag om Kommunalbestyrelsernes Dispensationsret d. v. s. 7-Lukning ved Kommunal-Vedtægt. En Resolution i denne Retning vedtoges. — Manufakturhandlerne debattede særlig Spørgsmaalet med Henblik paa vor Agitation for 7-Lukningen, og en Randers-Principal var især utilfreds med Resultatet af den paa vor Foranledning iværksatte Afstemning.

Manufakturhandleren fra Randers betegner i „Manufakturisten" Afstemningsresultatet som „en utilbørlig Tilsnigelse" uden at føre andet Bevis for sin dristige Paastand end at „ingen af Deltagerne i Fredericia-Mødet vilde vedkende sig den". Iøvrigt fremtræder Artiklen i en saadan Form, at Forfatteren ikke behøver at anstrænge sig for at finde „Utilbørligheder" hos os — de paagældende Rariteter synes ham selv let tilgængelige.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Hafnia" Torsdag d. 4. Septbr. Dirigent Befragter O. Toppenberg.

Formanden aflagde Beretning for Halvaaret og oplyste, at Tilgangen af Medlemmer havde været ret betydelig trods den vanskelige Sommertid for Foreningslivet; endvidere omtalte Fmd. 7-Luknings-Sagen, det vellykkede Sommerstævne i Skall Plantage ved Nibe m. m. Under en efterfølgende Debat diskuteredes særlig Lukkeloven og dens fremtidige Skæbne i Rigsdagen. Beretningen godkendtes enstemmig.

Til Formand valgtes derefter Kreditforeningsfuldmægtig Nielsen-Lindquist i Stedet for Assistent Th. Hansen, der paa Grund af Helbredshensyn helst ønskede at fratræde. — Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes Kommis Frode Bender (Genvalg), Assistent Th. Hansen og Boghandlermedhjælper Aage G. Nørgaard (Nyvalg). Suppleanter: Kommis J. A. Danielsen og Assistent A. Christensen. — Befragter O. Toppenberg genvalgtes enstemmig til Revisor.

Det vedtoges, at Afdelingen i kommende Vinterhalvaar anskaffer Adgangskort til Foredragsforeningen samt endvidere at afholde Medlemsmøde to Gange maanedlig, skiftevis af faglig og underholdende Art.

Sluttelig drøftedes Landsstævnet paa Himmelbjerget i Pinsen 1914, og anbefaledes det Medlemmerne allerede nu at tænke paa økonomiske Spørgsmaal vedrørende Stævnet

Bestyrelsen har senere konstitueret sig saaledes: Kommis Frode Bender, Næstformand, Johanne Berg, Kasserer og Bogholder P. M. Berg, Sekretær.

Afdelingen fejrede sin 14-aarige Stiftelsesdag ved en festlig Sammenkomst Søndag d. 14. Septbr. paa Hotel „Hafnia".

Program for Oktober og November Maaneder udsendes til Medlemmerne en af Dagene.

Bestyrelsen beder Medlemmerne møde talrigt op ved 14-Dags Møderne i den kommende Vinter.

Kort til Foredragsforeningen faas à 25 Øre pr. Stk. ved Henvendelse til Kassereren, Johanne Berg, Danmarksgade 70.

Sekretær.

Herning. Afdelingen her afholdt den 9. Septbr. ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningens Lokaler. Til Dirigent valgtes H. Kongshaug.

Formanden, Redaktionssekretær Stavnstrup, afgav Beretning for det svundne Halvaar. Man havde forsøgt med en Agitation blandt de kvindelige Kolleger, hvilket dog ikke havde bragt noget nævneværdigt Resultat. — Der var afholdt en Skydning, som havde bragt Foreningens forfaldne Finanser paa Fode igen. — Iøvrigt haabede han, at Medlemmerne mere end hidtil maatte vise Interesse for deres faglige Forening, saaledes at den maatte faa Betydning for dem, som den burde have og kunde faa. — Afdelingen tæller 24 Medlemmer.

Kassereren, Kommis Lorentzen, oplæste Regnskabet, der udviste en Balance paa 234 Kr. 54 Øre og en Kassebeholdning paa 50 Kr. 73 Øre. — Beretning og Regnskab godkendtes.

Det vedtoges i Henhold til Tilbud fra Hovedkontoret i Efteraarets Løb at lade afholde et offentligt Møde med Forretningsfører Jens Johansen som Taler. Tidspunktet fastsætter Bestyrelsen efter Forhandling med Naboafdelingerne.

Til Formand genvalgtes Stavnstrup. I Stedet for den afgaaende Rs. Christensen valgtes P. H. Lindstrøm, medens Ullerich genvalgtes. Til Revisor genvalgtes Fr. Krogh.

Det vedtoges til næste Møde at søge skaffet en Taler fra en af Naboafdelingerne.

—p.

Hjørring. Tirsdag d. 7. Oktober Kl. 9 Aften vil Herr N. C. Nielsen, Kolding, holde Foredrag paa Hotel „du Nord". Alle Medhjælpere indbydes!

Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. Kontor: Nørrevold 54, 1., Telefon 8143, aabent Kl. 9—5, Torsdag tillige 7—9 Aften, hvortil Henvendelser af enhver Art sker. — Lokaler: Kongens Nytorv 8, 3, Elevator), aabne daglig for Medlemmerne indtil Kl. 8, faste Mødeaftener hver Tirsdag fra Kl. 8½. (Hovedstads- og Provinsdagblade forefindes). — Rabatbilletter til Tivoli à 0,40 og Zoologisk Have à 0,35 faas paa Kontoret.

Kolding. Foreningen afholdt sin ord. halvaarlig Generalforsamling Onsdag d. 24. Septbr. Efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes V. Petersen til Dirigent. Formanden aflagde Beretning, som godkendtes enstemmig, ligesom det reviderede Regnskab, der aflagdes af Kassereren. Fra Poul Thomsen, forelaa Forslag om Udvidelse af Agitationsudvalget til 10 Medlemmer. Efter nogen Diskussion vedtoges det at supplere det bestaaende Udvalg med et 5. Medlem. Aage Thomsen valgtes. Forslaget om, at Kassereren lønnes, vedtoges ligeledes efter en livlig Diskussion, og 20 Kr. bevilgedes Kassereren som Paaskønnelse af hans Arbejde.

Til Formand genvalgtes N. C. Nielsen med Akkamation. Til Kasserer nyvalgtes Poul Thomsen, efter at A. C. Møller havde nægtet at modtage Genvalg.

I Stedet for de to afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, der begge frarejser Byen, samt Kassereren, nyvalgtes Frk. Valborg Jensen, R. Mortensen og A. Schultz. Til Suppleant valgtes M. C. Jacobsen. Til Revisor genvalgtes N. K. Petersen og nyvalgtes A. C. Møller.

Under „Eventuelt" blev der stillet Forslag om Omlæggelse af Mødeaftnerne til Tirsdag, men da der fremsattes adskillige Grunde imod dette Forslag, vedtoges det, i hvert Fald foreløbig som hidtil at afholde Møderne om Onsdagen.

Formanden meddelte, at der i Vinterhalvaaret tænkes afholdt nogle offentlige Agitationsmøder, og at det første af disse vilde blive afholdt den 8. Okt. med Herr Jens Johansen som Taler.

C. C.

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes d. 4. September. — Af Formandens Beretning fremgik, at det forløbne Halvaar har været særdeles indholdsrigt, og at der har været afholdt usædvanlig mange Bestyrelsesmøder, navnlig i Anledning af 7-Lukningsagitationen og Anskaffelse af Banner. Mødeaftenerne har været godt besøgt, ligesom det var lykkedes at skaffe Diskussionsindleder næsten til hvert Møde. Medlemsantallet var f. T. 150, og der var endda overflyttet mange Medlemmer til andre Afdelinger. Pensionatet gik fortræffeligt og tegner til at skulde blive til stor Gavn for Foreningen. Bestyrelsen havde syslet med Tanken om at leje en Have til Sommersamlingssted for Medlemmerne; men Tanken var dog ikke bleven realiseret, men vil sikkert blive taget op af den næste Bestyrelse.

Herr Fr. Dich valgtes til Dirigent. Formandens Beretning godkendtes. Kassereren fremlagde Regnskabet og bemærkede, at Foreningens Indtægter havde været store, men Udgifterne endnu større, særlig foranlediget af Bannerets Anskaffelse og Festen i den Anledning samt ved Udsendelse af Kort til hver Mødeaften. Form. anbefalede at indskrænke Kort-Udsendelse og at forhøje Lærlingenes Kontingent saaledes, at Foreningen ingen Udgifter har af disse. Herom vilde han dog senere stille Forslag. Regnskabet godkendtes.

Derefter skredes til Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Formanden Herr P. Jensen, Kassereren Herr A. Elvig, Sekretæren Frk. A. Mortensen og Næstformanden Herr M. A. Jensen, der alle afgik efter Tur. Alle genvalgtes med Undtagelse af M. A. Jensen i hvis Sted Herr Aage Houritz blev valgt.

Bestyrelsen bestaar herefter af: P. Jensen, Formand, A. Elvig, Kasserer, Frk. A. Mortensen, Sekretær, F. V. Jensen, Fr. Dich, Kjeld Kjeldsen og Aage Hauriz, medens M. A. Jensen og Anton Jensen valgtes henholdsvis som 1. og 2. Suppleant. Som Formand genvalgtes P. Jensen med Akklamation.

Herefter valgtes 7 Medlemmer til Agitationsudvalget, nemlig de Herrer Herluf Brandt, Anton Jensen, S. Halskov, S. Jensen, Thøgersen, A. Th. Andreasen og S. Westergaard.

Der var ikke indkommet noget Forslag til Behandling, men Herr A. Elvig fremsatte et skriftligt Forslag om at forhøje Lærlingenes Kontingent med 25 Øre, saaledes at de Udgifter, Foreningen har paa disse, dækkes, og Lærlingene faar Stemmeret i Lighed med de øvrige Medlemmer. Herover udspandt der sig en hidsig Diskussion. Generalforsamlingen vedtog at behandle Forslaget, og efter at Aage Christensen paa Lærlingenes Vegne udtalte, at i Tilfælde af dette Forslags Forkastelse paa Generalforsamlingen, vilde Lærlingene selv fremsætte et lignende Forslag, da dette havde Tilslutning blandt disse, vedtog Generalforsamlingen Forslaget i sin Helhed.

Derefter hævedes Generalforsamlingen. Formanden takkede Herr M. A. Jensen for det Arbejde, han havde udført som Bestyrelsesmedlem, hvortil de Mødte sluttede sig med Leveraab. Efter endnu et Leve for Centralorganisationen sluttedes Mødet.

A. M.

Slagelse. Søndag d. 5. Oktober afholdes Aftenunderholdning og Bal i Industriforeningens store Sal Kl. 8 pr. Til Underholdningen medvirker kendte kjøbenhavnske og lokale Kræfter. Sorø og Korsør Afdelinger er indbudt og vil forhaabentlig beære os med deres Nærværelse. Gratis Adgang for Medlemmer. Ligeledes har Korsørianerne og Soranerne gratis Adgang.

Onsdag d. 15. Oktober afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning, 2) Regnskabet fremlægges, 3) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 4) de lokale Love revideres, 5) Eventuelt.

Vi anmoder herved alle Medlemmer om at give Møde!

E. K.

Vejen. Medlemsmøde afholdtes d. 24. Juli. Efter at Formanden, Herr H. C. Andersen havde budt Velkommen, gik man straks igang med Dagsorden, bl. a. blev der nedsat et Tremands-Udvalg til at arrangere en Køretur med paafølgende Bal. Til Slut talte Formanden om Vejle-Stævnet.

Næste Møde afholdtes d. 7. Aug. Formanden bød Velkommen, hvorefter Ordet blev givet til Festudvalgets Formand, Herr Bankassistent Clausen. C. fremlagde de for Turen udarbejdede Planer og efter nogen Diskussion vedtoges en Køretur til Jels d. 31. August med paafølgende Bal ved Hjemkomsten til Vejen.

Offentlig Møde afholdtes Fredag den 29. Aug., hvor Herr Forstander Johs. Fog-Petersen var kommen til Stede som Taler. — Efter at Formanden havde takket Foredragsholderen for hans velvillige Assistance, sluttede Mødet. Umiddelbart efter Mødet samledes Medlemmerne med nogle udenforstaaende Kolleger til fælles Kaffebord.

Søndag d. 31. August afholdtes Foreningens Udflugt, hvortil ca. 40 Medlemmer havde tegnet sig, og havde ved den Lejlighed Fornøjelsen at se Kollegerne fra Oplandet møde talrigt op. Kl. $1^1/_2$ samledes Deltagerne ved Højskolehjemmet, for derfra pr. Vogn at køre til Jels. Straks efter Ankomsten dertil samledes man til fælles Kaffebord, hvor der blev holdt et Par Taler og bagefter sunget nogle Sange, forfattet af nogle af vore Medlemmer. Ved Ankomsten til Vejen afholdtes fælles Aftensbord med paafølgende Bal.

Turen forløb med største Gemytlighed og Kollegialitetsfølelse, og ved Dansens Afslutning var alle — og ikke mindst de udenbys Kolleger — enige om at have tilbragt en behagelig og for Sagen betydningsfuld Dag.

Ankjær.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Visbygade 14, 3. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1	Carl Jensen,	Vesteralle 23.
Assens	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi.
Bornholm	Hassager-Boss	Hasle Brugsforening	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	A. Back-Andersen	Svineslagteriet.
Esbjerg	J. Christiansen	Kongensgade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Jens P. Jensen	Søndergade 55	Carl Jensen	Søndergade 55.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	N. M. Nielsen	I. T. Jørgensen	Georg Christiansen	P. I. Culmse.
Grenaa	C. Nielsen	Vett & Wessel	H. Knudsen	Chr. Vogel
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorentzen	A. Steengaard.
Helsingør	A. Eilenberger	N. Clausens Eftf.	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	A. Nielsen	Andelsslagteriet.
Hobro	Jens Jensen	Morellgade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	J. Poulsen	Kristoffer Madsen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	P. A. Møller	Thor Vinkel.
København	E. P. Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	E. P. Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Visbygade14, 3. Telf. Øbro 3247.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Engelbert Petersen	Rich. Christensen	Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Behrendsvej.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. Chr. Thykiær	M. Staun	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	J. Thousig-Møller	Langgade 12	Laurids Bruun	N. Marcussen.
Nykøbing M.	E. Øhlenschlæger	Peter Thykier	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Nysted	Vilh. Stryhn	S. Wichmann	Vilh. Stryhn	S. Wichmann.
Næstved	Knud Olsen	Eng. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2.	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	L. Larsen	Hans Olsen	L. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	A. Elvig	Viborgvej 2.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	Viggo Jacobsen	Konsul J. P. Laursen.
Rødby	L. P. Hansen	A. G. Larsen	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	H. J Bødtker	Søndergade	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Chr. Christensen	Koldby Brugsf. pr. Koldby	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. M. Fenger	Bach & Høyrup.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Sigvard Hansen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Slagelse	Rs. Nielsen	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	J. M. Jensen	V. Klitgaaard	A. Sander	Alfred Hee.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	Kaj Johansen	Stege Materialhandel.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Stubbekøbing	M. Hansen Piil		Harald Larsen	Christoffer Boas.
Svendborg	John. Sinram	Søholmsvej 15, 1.	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Chr. Jørgensen	Søndergade 1	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	H. Schack	Slagteriet	E. Qvie	C H. Tange.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Skyttehusgade 18, 1	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Trekroner.

Vejle. Torsdag d. 11. Septbr. afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler.

Formanden bød Velkommen og oplæste Protokollen for det forløbne Halvaars Bestyrelsesmøder samt aflagde en Beretning, hvoraf det fremgik, at Foreningen siden sidste Generalforsamling havde afholdt 15 Medlemsmøder, deraf 5 Møder med Foredrag, samt 6 Diskussionsmøder, 1 Agitationsmøde, 1 Møde med Lotterispil og 2 med Oplæsning. Der var afholdt 7 Bestyrelsesmøder. Desuden det overordentlig vellykkede Sommerstævne. Endelig var der udfoldet et stort Arbejde for Syvlukningen. Formandens Beretning godkendtes enstemmig.

Derefter aflagde Agitationsudvalgets Formand Beretning.

Herr Forretningsfører Chr. Møller valgtes til Bestyrelsen. Til Agitationsudvalgets Formand valgtes Herr Hovedbestyrelsesmedlem Michael Nielsen; endvidere valgtes til Udvalget: Frk. J. Willestoft samt Herrerne Jens H. Jensen, Staunstrup og Chr. Møller.

Under „Eventuelt" foresloges det at afholde en Dillettankomedie, uden at dog bindende Beslutning blev taget. Derimod valgtes Frk. J. Willestoft, L. Christensen og Skjoldborg-Bahnert til at samle et Sangkor i Lighed med tidligere Aar.

Torsdag d. 18. Septbr. afholdtes Møde med Herr Redaktør Johannes Madsen, der talte om „Kampen om Forfatningen". Efter det udmærket klare og koncise Foredrag fulgte en meget livlig Diskussion, hvori deltog de Herrer Bogholder L. Christensen, Poul Jensen, Andersen, Formanden, Michael Nielsen, Jens H. Jensen m. fl. *A. Fisbeck.*

Medhjælperstandens Fremtid er

Centralorganisationens Virkemaal.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Ved en jysk Landstation er pr. 1. Novbr. Plads ledig for en ung kvindelig Medhjælper, ca. 18 Aar, helst med lidt Kendskab til Modepynt og Ekspedition af bl. Manufaktur.

Nærmere Oplysning ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Centralorganisationen —

Medhjælperstandens Fortrop.

Den sorte Tavle.

Nr. 6636, Harald Galsgaard, ansat i Firmaet A. G. Larsen her i Byen, udmeldte sig pr. 1. Juni, men da Udmeldelsen først skete efter den 20., som er Fristen, kunde den ifølge Loven ikke tages til Følge før pr. 1. Juli. Kontingent for denne resterende Maaned har G. flere Gange vægret sig ved at betale og fornylig skriftlig nægtet det. En saa ufin Optræden bør kendes, især da ovennævnte Medlem var med i Udvalget, da Afdelingen blev stiftet. Deraf ser man bedst, hvor meget Herr Galsgaard respekterer de Love, som han selv var med til at udarbejde.

Rødby, September 1913. *Georg Toxværd,*
p. t. Kasserer.

Afleveret til Posten den 30. September.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere.
„Købmandshvile", Hørsholm.
Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.
Almindelig Højskoleundervisning, Sprog, Handelsfag. — Betaling for Undervisning, Bolig og Kost: for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Maaned.
Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:
Fru *Ludi Petersen,* født Dodt, Højskoleforstanderinde. — *Johs. Fog-Petersen.* Forstander.

Delor Cognac fra **1,50** Btl. **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

Sandy Mac Whisky.

Kong Salomons The.
Luxuskvalitet.
Eneimport ved **Oscar E. Levin**, Kjøbenhavn.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1913. 13de Aargang.

PRINCIPALERNES ENGAGERINGSKONTOR.

„ENGAGERINGSKONTORET for Handel og Industri" skylder officielt Grosserer-Societetet, Industriforeningen og Centraludvalget for Handelsrejsende-Foreningerne sin Oprindelse. Men i Virkeligheden er det Handels- og Kontoristforeningens nylig ophævede Engageringsbureau, der her er genopstaaet i en efter Tidens Principalkrav formet Skikkelse.

Den gamle Institution i moderne Klædebon har almindeligvis haft en god Presse, og i Særdeleshed har naturligvis Principal-Bladene modtaget dette udprægede Arbejdsgiver-Foretagende med reklamerende Fanfarer.

Iøvrigt er det som nævnt Storhandelens og Industriens Mænd, der er Engageringskontorets Ophav, og en Snes af de store Firmaer har funderet Institutionen med en foreløbig Kapital af 12000 Kr. Resten ventes at vilde følge.

Dette er kun en rimelig Forventning, fordi Medhjælper-Forsynings-Kontoret, alle Filantropi-Fraser til Trods, er etableret af Principalerne og ifølge Art og Anlæg nødvendigvis først og fremmest vil virke i disses Interesse. Med al Tydelighed udtrykkes dette i den Redegørelse, Kontoret har udsendt, og hvori det bl. a. hedder at „Principalerne vil støtte Kontoret og derved ogsaa støtte de dygtige blandt Funktionærerne ved at give fyldestgørende Oplysninger om tidligere Medhjælperes gode og daarlige Sider."

Engageringskontoret for Handel og Industri er altsaa ikke blot et Kontor, hvorfra Principalerne forsynes med Medhjælpere, men tillige et Oplysningsbureau for Principaler, til hvis Trivsel og eksakte Virke i sit Formaals Tjeneste, den arbejdssøgende Medhjælper endog har at svare en Tribut af halvtredje Krone.

I Sandhed! Handels- og Kontormedhjælperne maatte være ualmindeligt naive, dersom de faldt i Henrykkelse over de Velgerninger, „varmtfølende" Principaler hermed yder — sig selv.

Dersom vi imidlertid fra vor Side fremdrager dette Forhold — saaledes som omtalt andet Steds i dette Nummer — korser man sig forarget over vor forhærdede Utaknemlighed. Saaledes lamenterer „Manufakturisten" over, at

„de Unges Organisation ser skævt til enhver Ting, der kommer fra Principalernes Side. Alt er forkert, og det er ligegyldigt, om det er til Gavn for den ene eller den anden Part, saa skal det modarbejdes. Der er jo ingen Tvivl om, at den Art Foretagender ikke mindst er til Gavn for de Unge, men dette vil de ikke indsé."

Vi skal villigt erkende, at der virkelig var Anledning til disse Jeremiader, saafremt det ikke netop var dette og andre Principalblade — og ikke os — der vurderede den nye Institution kritikløst og ensidigt.

At saa er, vil uden videre fremgaa af det fortrolige Spørgeskema, som Engageringskontoret udsender til Principalerne, for at samle Materiale til den Medhjælpernes Sortebog, denne efter de bedste Arbejdsgiver-Mønstre etablerede Institution maa anse for en af sine grundlæggende Opgaver.

Spørgeskemaet, der sikkert ikke er beregnet paa, at vi skal faa det i Hænde, giver i sig selv en tilstrækkelig fyldestgørende Karakteristik af „Engageringskontoret for Handel og Industri", og alene dets Gengivelse vil vise vore Standsfæller, hvad de kan vente sig fra Principalernes Engageringsbureau.

Vi gengiver derfor nedenstaaende denne karakteriserende Tryksag in extenso, idet vi bemærker, at alle Fremhævelser skyldes os:

Engageringskontoret for
Handel og Industri.

Fortroligt til Chefen:

Da Herr ..... for Tiden søger en Stilling gennem Engageringskontoret og opgiver at have været ansat hos Dem som ..... i Tiden ..... tillader vi os herved høfligst at bede Dem omstaaende give os Oplysninger om hans Forhold.

Det bemærkes, at Deres Svar ikke vil blive givet videre med Anførelse af Deres Navn, men kun benyttes af os (sammen med andre Meddelelser), som Grundlag for en Oplysning fra os til Principalerne, om den Pladssøgendes personlige Forhold og Kvalifikationer, idet vi forsøger at fremskaffe

en retfærdig Bedømmelse af hans Egenskaber, for at skaffe ham en Stilling, som han maa antages at kunne bestride, og med hvilken han selv vil være tilfreds. (!)

Da vi ved denne Fremgangsmaade selvfølgelig vil være saavel Principalerne, som de hæderlige og dygtige blandt Funktionærerne til Nytte, haaber vi, at De vil støtte vort Arbejde, ved at give os en indgaaende velovervejet Oplysning om Omspurgtes Forhold.

Vi gør opmærksom paa, at De derefter ved fremtidige Forespørgsler fra Principaler om Omspurgte, vil kunne nøjes med at henvise Vedkommende til at søge Oplysninger hos os, idet de af os fremskaffede samlede Meddelelser om Pladssøgendes Forhold vil blive opbevaret, saaledes at vi altid i Fremtiden kan give et tilfredsstillende Svar paa eventuelle Forespørgsler.

Nedenstaaende Spørgsmaal om Omspurgte bedes De saavidt muligt besvare:

1). Har De, da De engagerede Omspurgte, undersøgt hans Forhold, og fik De da Oplysninger fra hans tidligere Principaler, der var tilfredsstillende og i Overensstemmelse med de Dem i sin Tid foreviste Anbefalinger?

2). Har De, medens Omspurgte var ansat hos Dem, bemærket nogetsomhelst ufordelagtigt vedrørende hans personlige Forhold, navnlig hans Hæderlighed, hans økonomiske Forhold og hans Privatliv? (Sic!)

3). Var De tilfreds med hans Arbejde for Dem? De bedes ganske kort meddele, hvad De ansaa for hans bedste Egenskaber og eventuelle Mangler, og udtale Dem om, hvorvidt De anser ham for egnet til at erholde en Stilling som.....?

4). Hvad var Grunden til, at han fratraadte sin Stilling hos Dem?

5). Har De andet, end hvad der fremgaar af ovennævnte Svar at bemærke om Omspurgte?

Medhjælpere! Gennemlæs nøje dette Spørgeskema og indprænt Dem ret, hvad det betyder.

Thi det er Sorteliste-Systemet, som Arbejderorganisationerne med Held har bekæmpet, dette Engageringskontor nu søger at iværksætte overfor Medhjælperstanden. Og det pynter sandfærdig ikke paa dette Sortelisteri, at de Handelsrejsendes Fællesrepræsentation, der dog repræsenterer en vis Del af Landets Handelsmedhjælpere og derfor burde varetage Medhjælper-Interesser, ogsaa i dette Tilfælde har tragtet efter — og for en Gangs Skyld opnaaet — at blive optaget i det „bedre Assemble". Hvad bilder disse rejsende Handelsmedhjælpere sig egentlig ind?

Enhver tænksom Medhjælper vil forstaa, at den Efterretningsmetode, som finder Udtryk i det gengivne Spørgeskema, rummer overordentlige Farer for ham; thi den møder ikke sin Mand med aabent Visir. Medhjælperens tidligere Principal, der maaske ifølge Forholdenes Art er hans Uven, kan hænde en ubehagelig, hensynsløs eller endog hypokonder Person, eller — som det hyppigt er Tilfældet i Storhandelen — kun har et overfladisk Kendskab til ham, kan give saadanne — af Medhjælperen aldeles ukontrollable — Oplysninger og Vidnesbyrd, der kan blive fældende for den arbejdssøgende Medhjælper, skæbnesvanger for hans Fremtid og for dem, hvis Støtte eller Forsørger han er.

Hvor ulige er Spillet ikke! Spørgeskemaet beroliger jo forud Principalen med, at han ikke aabenlyst skal vedkende sig de Meddelelser, han tilstiller Bureauet, — hvad der kun kan virke afstumpende paa Ansvarsfølelsen, og som det vilde være menneskeligt om medførte Misbrug.

Engageringskontoret har naturligvis her hele det moralske Ansvar. Dette understreges til Overflod i Skemaets 2det Spørgsmaal, der aabner et vidt Spillerum for alskens Angiveri, Afløb for personlige Antipatier, muliggør at Gisninger kan antage Kendsgerningens Form og ligefrem opfordrer til Snadren i Medhjælpernes Privatliv og personlige Forhold, — Opgaver, der hidtil udelukkende har funden Dyrkere i de utiltalende Detektivbureauer.

Det saa aabenhjertet affattede, men formelt fortrolige Spørgeskema forsyner os med et fyldestgørende Materiale mod denne stærkt opreklamerede Engagerings-Virksomhed. For saa vidt kunde vi føle Forpligtelse overfor de Mænd, der har givet os et saa fortrinligt Middel i Hænde til at ruske de endnu indifferente Medhjælperlag — og af disse først og fremmest de kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere — op til social Erkendelse og Interesse for Standsanliggender.

Thi vore Standsfæller — ogsaa langt udenfor Medlemskredse — vil forstaa, hvad det her gælder. Et netop indløbet Brev fra en navngiven kjøbenhavnsk Kontormedhjælper, der imidlertid ikke findes i vore Medlemslister, underkaster Engageringskontoret en Kritik, der sikkert er det nok saa ubehagelig som vort Angreb, fordi den fremkommer fra en af de ukendte Tusinder, der endog helst skulde føle sig i Taknemligheds-Gæld. — Dette forstandigt affattede og stilfærdige Brev paapeger, at Engageringskontoret gaar bag den

„Pladssøgendes Ryg, der paa den Maade næppe véd, om han er købt eller solgt, idet han ikke har nogensomhelst Mulighed for at forsvare sig over for en maaske vilkaarlig Bedømmelse af hans Forhold, og at en saadan tit vil finde Sted, hvor en Principal og Undergiven maaske er skiltes i Vrede, kan der vel næppe være Tvilvl om, som Flertallet af Mennesker nu eengang er.

Selvfølgelig er en grundig og velovervejet Anbefaling for begge Parter af stor Betydning, men er den tillige en retfærdig Anbefaling, maa den kunne forelægges den Pladssøgende selv og ikke gaa uden om ham.

Endelig mener jeg ogsaa, at hvis en Principal finder Fejl og Mangler ved en Funktionær, som han ikke mener at kunne paatale overfor denne selv, maa der være noget muggent ved hans Opfattelse af Vedkommende, og i ethvert Tilfælde er det jo for et Menneske af største Intdresse aabent og ærligt at faa sine eventuelle Fejl paatalte, hvis han skal søge at arbejde sig ud af dem."

Som denne Kontormedhjælper følgerigtigt ræsonnerer, vil vi søge at faa Medhjælpernes Mængde til at bedømme det nye Engageringskontor — og dernæst faa dem til at handle derefter. Centralorganisationen vil desangaaende tage nærmere Beslutning.

Alle Centralorganisationens Medlemmer

maa her vise Vejen, idet de bør afholde sig fra under nogen Form at indlade sig med Engageringskontoret, — en Opfordring, vi forventer enhver ærekær uorganiseret Standsfælle ogsaa vil følge.

Boghandlermedhjælperne.

Dette Blads Læsere vil ikke staa fremmede overfor de Forsøg, der i det sidste Aarstid er gjort, for at tilslutte Boghandler-Medhjælper-Foreningen til vor Centralorganisation. Spørgsmaalet er fulgt her i Bladet, og det vil maaske have sin Interesse at belyse dets sidste Fase, der bestaar i at søge dannet en Kjøbenhavns B. M. F. i Tilslutning til de kjøbenhavnske Afdelinger, men, i Lighed med disse, som en selvstændig Afdeling.

B. M. F. stillede sig som bekendt afvisende overfor Tanken om en Indmeldelse. Enkelte bærende Kræfter i Foreningen slog paa deres Skjolde og væbnede sig mod de revolutionære Tendenser, der brutalt vilde føre deres gamle ærværdige Forening ud i Ragnarok.

Den stedfundne Agitation har imidlertid ikke været Raab i Ørkenen. De overbevisende Motiver, der den Gang kom til Orde, har bevirket, at Tilgangen af Boghandlermedhjælpere til vor Organisation i den senere Tid har været betydelig — saa betydelig, at man maa formode Stemningen er ved at dreje sig til den rigtige Side. Der er dog ingen Grund til at falde i Staver af Forundring over denne Vending i Sagen, den maatte komme, her som overalt, hvor Centralorganisationens Idéer trænger ind og bider sig fast.

Da Spørgsmaalet i sin Tid rejstes i B. M. F., udtalte denne Forenings Formand, at han ikke kunde gaa med til en Indmeldelse, men derimod intet saa til Hinder for, at der dannedes en kjøbenhavnsk B. M. F. ved Siden af den bestaaende Landsforening. Denne kjøbenhavnske Forening skulde saa søge Tilslutning til C. O. — en fortræffelig Tanke, der blev grebet og holdt fast som en subsidiær Løsning af Spørgsmaalet.

Det er denne Tanke, der nu føres ud i Livet, bare med den Forskel, at det er organiserede Boghandlermedhjælpere, der tager Initiativet. I de sidste Dage er udsendt Indbydelse til Dannelsen af en kjøbenhavnsk Afdeling for Boghandlermedhjælperne, underskrevet af d'Herrer H. Heie, H. Jørgensen, M. Rimøe, Alfred Schmidt og min Ringhed. I Indbydelsen hedder det:

„Som det maaske er Dem bekendt, blev der for nogen Tid siden i Boghandler-Medhjælper-Foreningen rejst Spørgsmaal om denne Forenings Indmeldelse i Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger. Planen stødte paa Modstand og det lykkedes ikke at opnaa Flertal for en Indmeldelse.

Da der imidlertid i det sidste halve Aar har indmeldt sig ca. 50 Boghandlermedhjælpere i Centralorganisationen, dels — og overvejende — i Provinsen og dels i Kjøbenhavn, saaledes at det samlede Antal Boghandlermedhjælpere indenfor Centralorganisationen i Øjeblikket er over 100, har vi ment det rigtigst at oprette en kjøbenhavnsk Afdeling for Boghandlermedhjælpere.

I medfølgende Pjece vil De finde Centralorganisationens Program, der bl. a. gaar ud paa at samle alle danske Handels- og Kontormedhjælpere i én Organisation. Det siger sig selv, at ogsaa vi Boghandlermedhjælpere hører hjemme i en saadan stor Sammenslutning, der netop i Kraft af sit Omfang og sin økonomiske Stabilitet vil kunne fremme vore faglige Interesser og yde os det Værn, vi behøver.

Iøvrigt henviser vi Dem til Pjecen, som vi beder Dem skænke indgaaende Opmærksomhed. Medhjælperbevægelsen er i Færd med at tage Fart og vor Henvendelse til Dem er dikteret af Ønsket om, at Boghandelens Medhjælpere vil vise en Forstaaelse af Spørgsmaalets Rækkevidde og Betydning, der medfører Tilslutning."

I et Svar paa et Indlæg fra H. Heie i sidste Nr. af „Medhjælperen" (B. M. F.s Organ) udtaler Bestyrelsen, at „ingen kan vel tænkes at ville spænde Ben for et saadant Forsøg", og selv om det ikke staar mig klart, hvorledes dette skulde lade sig opføre, vil jeg hilse denne Udtalelse med Tilfredshed og samtidig slaa fast, at den falder godt i Traad med de Anskuelser, der som omtalt i sin Tid kom til Orde fra ledende Side i B. M. F. Der er derfor Grund til at tro, at den kjøbenhavnske Afdeling for Boghandlermedhjælpere ikke vil komme til at mangle Tilslutning. Hertil bidrager selvfølgelig ikke mindst det gode Eksempel, Provinsens Boghandlermedhjælpere har vist deres kjøbenhavnske Kolleger.

E. P. Wraae.

En uheldig Ouverture.

Detailhandler-Societetet agiterer mod 7-Lukningen.

DETAILLIST-ORGANISATIONERNE har som bekendt ved Sommerens Aarsmøder udtalt sig imod Syvlukningens Indførelse ved kommunale Vedtægter. Vi har tidligere paavist, hvor liden Vægt der almindeligvis bør tillægges den Art Parade-Resolutioner, der ingenlunde giver Udtryk for den Stemning, der er raadende i store Detaillistkredse, og Begivenhederne begynder allerede at føre praktisk Bevis for at vor Bedømmelse er rigtig.

Kjøbenhavns indre Bys Handelsforening afholdt den 7. Oktober et offentligt Detaillistmøde i den store Sal i „Grundtvigs Hus", for at demonstrere den officielle Tilslutning til de bestaaende Lovbestemmelsers — med enkelte mindre Ændringer — Opretholdelse, og Protest imod Centralorganisationens Krav om Syv-Lukning.

Detaillisterne var ikke heldige i Starten. Forsamlingen, der højt regnet talte et Hundrede Mennesker, fyldte kun tyndt i det store Lokale, og blev paa Forhaand et effektivt Udtryk for den Ligegyldighed, hvormed det paagældende Principallag synes at betragte Spørgsmaalet: 8-Lukning eller 7-Lukning.

Societetets Formand, Herr Schjær, indledede udfra Detaillist-Organisationernes kendte Standpunkt, men hævdede bl. a. at man burde arbejde for en definitiv 8-Lukning, saaledes at det bekendte „Kvarter" og deraf følgende Forlængelse i Lukketiden bortfaldt med den reviderede Lov.

Diskussionen viste stærkt delte Meninger, og strakte sig over Timer. For Syvlukningen talte især Trikotagehandler Hammer virkningsfuldt; en Taler ønskede 7-Lukningen begrænset til de 4 første Ugedage, en anden krævede 6-Lukning i Detailhandelen. Naturligvis fandt den bestaaende Tingenes Tilstand ogsaa Vaabendragere.

Efter at Herr Schjær sluttelig havde medgivet sidstnævnte Ordning sin bedste Anbefaling, vejredes Stemningen ved Hjælp af en Afstemning. Resultatet var ikke i nogen Maade imponerende, idet ialt 37 samlede sig om det officielle Detaillist-Standpunkt, medens 26 Stemmer voterede for 7-Lukningen. For Fuldstændighedens Skyld skal bemærkes, at disse ikke skyldtes Medhjælperstemmer, idet vore lokale Afdelinger netop samme Aften afholdt et særdeles talrigt besøgt Møde i en ganske anden Del af Byen. —

Derefter drøftede man forskellige Lovspørgsmaal vedrørende Lovrevisionen, men Interessen var udløst hos Deltagerne og den faatallige Forsamling skrumpede yderligere ind, forinden man naaede igennem Dagsordenen.

Dette første Detaillistmøde mod vort 7-Lukningskrav mønstrede altsaa en Majoritet af 11 Stemmer for den gamle Ordning; mere nøgternt bedømt fremhæver dette Stemmeflertal kun den Phyrrus-Sejr, Detailhandler-Societetet hjemførte.

Kort sagt: Mødet forfejlede aldeles sin Hensigt og virkede

tværtimod ganske parrallelt med vor Agitation for Syv-Lukningen.

Tak!

NU da jeg forlader Centralorganisationen, beder jeg alle de mange af C. O.s Medlemmer, jeg ved mit Arbejde, har lært at kende, herved modtage min bedste Tak, for den mod mig viste Tillid.

Kjøbenhavn, 30. September 1913.

Aage Alsøe.

Vore Medlemsmøder.

I „D. H. K. M. T." Nr. 17 har Hr. Chr. Drost, Kjøge, skrevet en Artikel, hvori han anbefaler den Tanke, at Afdelinger, der ligger hinanden nær, „bytter Talere" for derved at skaffe lidt mere Afveksling i Programmet for vore Medlemmer.

Jeg kan fuldstændig give Herr Drost Ret i disse Betragtninger. Efter min Mening kan der ikke gøres for meget for at faa vore Medlemsmøder saa interessante og underholdende som muligt.

Men jeg har den Opfattelse, at en Del af vore Afdelingsledelser til en vis Grad mangler Forstaaelse af, hvor stor en Betydning disse Medlemsmøder — naar de er vel tilrettelagte — kan have for en Afdelings Trivsel og Fremgang.

For det første afholdes der i en Række af Afdelinger alt for faa Møder. Det er jo kun i de færreste Afdelinger, at man er gaaet over til ugentlige Møder. De fleste Steder holdes der kun Møde en eller to Gange om Maaneden og enkelte Steder endnu sjældnere.

Ligeledes suspenderer man i mange Afdelinger fuldstændig Møderne om Sommeren og indskrænker sig til at holde Møder i Vinterhalvaaret. Dette forekommer mig at være forkert. Kan man ikke „holde den gaaende" med ugentlige Møder hele Aaret igennem, saa kan man i alle Tilfælde gøre det om Vinteren og da gaa over til Møder hver 14de Dag i Sommertiden.

Denne Ordning vil sikkert, naar der iværksættes et energisk Arbejde derfor, kunne gennemføres i de allerfleste Afdelinger.

Men det er ikke alene Mødernes alt for ringe Antal, jeg her vil tillade mig at kritisere. Ogsaa Programmet for Møderne lader i adskillige Afdelinger meget tilbage at ønske.

Lad os komme bort fra dette, at man gaar til „Møde" i sin Afdeling for at faa sig et Spil Kort og en Whiskysjus. — Løsenet bør være: En Taler og et Emne til hvert eneste Møde.

Først og fremmest maa man ikke glemme Diskussionsmøderne om faglige Emner. Men der er ogsaa mange andre Spørgsmaal, der egner sig til Diskussion ved vore Møder f. Eks. Politik, Litteratur o. s. v.

Vort Formaal er jo ikke alene at højne Standen i økonomisk, men ogsaa i kulturel Henseende, og her er det at vore Medlemsmøder kan udfylde en Mission, naar de er rigtigt arrangerede.

Man vil maaske indvende, at Tilslutningen til Møderne i adskillige Afdelinger i Forvejen er ringe, og dersom man nu skulde til at holde flere Møder, saa vilde det blive rent galt. Jeg tror nu at det modsatte vil blive Tilfældet. En Kendsgerning er det jo, at i de Afdelinger, der holder ugentlige Møder, er Tilslutningen altid større end der, hvor der er længere Tid mellem Møderne.

Det bliver en Vanesag for Medlemmerne, man regner med at den Aften i Ugen er man altid optaget.

Og med Hensyn til Programmet, da er det jo indlysende, at jo bedre og mere afvekslende dette er, des større vil Tilslutningen til Møderne blive.

En anden Ting, som jeg gerne vil slaa til Lyd for, er vore „Medhjælpersangbøger". Medtag altid Deres Sangbog, naar De gaar til Møde i Afdelingen og syng en af vore gode Sange før og efter Foredraget. Ogsaa dette bidrager til at Mødet faar den rette Karakter.

Jeg tror, at hvis man i alle Afdelinger vil stræbe henimod at afholde flere og bedre Medlemsmøder, da vil dette snart afmærkes i flere og bedre Medlemmer.

Odense, 1. Oktober 1913. *Aage S. Leth.*

En Opgave.

DET lakker mod Vinter, Bladene begynder saa smaat at drysse af Træerne og Aftenerne længes. Omkring i C. O.s forskellige Byafdelinger lægger man Planer for den kommende Vinters Arbejde, og det gælder da om at ordne det saaledes, at Tiden ikke spildes, men at man høster Udbytte af den egentlige Agitationsperiode baade i den ene og den anden Henseende.

Det er store Fordringer, der nutildags stilles til Handels- og Kontorfolk med Hensyn til Uddannelse, og Fordringerne stiger uafbrudt Aar for Aar. Det gælder derfor om, at Alle møder saa vel rustet til Kampen for Tilværelsen som muligt.

I de større Byer er Forholdene for Handels- og Kontormænds Uddannelse langt gunstigere end i Smaabyerne; thi i de store Byer findes ikke alene udmærkede Handelsskoler, som kan besøges, men ogsaa mange Lærere, hos hvem man for moderat Betaling kan faa Undervisning.

Anderledes stiller Sagen sig i Smaabyerne, dér savner man ikke alene Handelsskoler, men det er ogsaa ofte smaat med Lærere, som kan undervise i Sprog, Bogholderi og lignende, og det bliver derved ofte vanskeligt og for dyrt for de Handels- og Kontormænd, som gerne vil ofre noget paa deres Uddannelse, at faa Undervisning.

Men, hvad der bliver for dyrt og vanskeligt for den enkelte, maa kunne overvindes, naar der løftes i Flok; og her, synes jeg, er der en stor Opgave at løse for C. O.s Afdelinger omkring i de mindre Provinsbyer.

C. O.s Opgave maa jo ikke alene være at hjælpe sine Medlemmer til bedre Arbejdsvilkaar, men det er — og maa — ogsaa være Foreningens Opgave at lette dem Adgangen til at faa Undervisning, saa de med Hensyn til Kundskaber kan møde frem saa vel rustede som muligt.

Selvfølgelig kan C. O,s Afdelinger i Smaabyerne ikke oprette Handelsskoler for de beskedne Midler, der staar til deres Raadighed — det er langt fra min Mening. Men Afdelingerne kan samle de af sine Medlemmer, der vil ofre noget paa deres Uddannelse; de kan være dem behjælpelig med at faa Undervisningslokale, de kan sørge for at faa gode Lærere og endelig kan Indkøbet af Bøger foretages gennem Afdelingerne, og derved kan Bøgerne sikkert faas en Del billigere.

Man hører ofte unge Kontor- og Handelsmænd sige: „Hvor skal vi gaa hen og forslaa Tiden i Aften, Byen er saa kedelig, Tiden saa lang" o. s. v.

Handels- og Kontorfolk har ikke Tid til at føjte til al Slags Fornøjelse, der gives, og de har heller ikke Tid til at kede sig!

Blev der i C. O.s Afdelinger i Smaabyerne taget fat paa at lette Adgangen til Undervisning som ovenfor nævnt, vilde Medlemmerne derved faa Lejlighed til en for dem selv gavnlig Tidsfordriv.

Hvis Strømmen tager Dem, — ja da vil den sluge Dem.
Gaar Tiden fra Dem, da kan den ikke bruge Dem.
Middelfart, Oktober 1913. *Chr. Tværmose.*

Conto pro diversi.

UNDERSTØTTELSE TIL HANDELSSKOLE-ELEVER.

Ministeriet for Handel og Søfart anmoder os om at offentliggøre følgende:

Ved Finansloven for Finansaaret 1914—15 forventes bevilget et Beløb af 6,000 Kr. til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der er hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves her søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Understøttelser tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelshøjskole. Ansøgningerne skal forsynes med Stempel til 1 Kr., medmindre Uformuenhedsattest præsteres.

Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Foraaret 1914, kan inden 1ste November d. A, indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

ENGAGERINGSKONTORET FOR HANDEL OG INDUSTRI.

Om dette Engageringsbureau, som vi nærmere behandler i vor Spidsartikel, har Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, udtalt følgende i et Interview i „Social-Demokraten":

„Den største Dumhed, der er begaaet ved Oprettelsen af dette „Engageringskontor", er, at man ikke har taget mindste Hensyn til Arbejderne. Det vil aldrig kunne trives, uden at Handels- og Kontormedhjælperne ogsaa er medbestemmende om Ledelsen. For øvrigt bærer det hele Præget af, at det er Storhandelens Mænd, der staar bag ved, Mænd, der kun tager Hensyn til sig selv — glemmende, at der er en anden Part, som har fuldt saa megen Ret til at blive taget med paa Raad, naar der skal være Tale om at løse dette Spørgsmaal tilfredsstillende. Kontoret er skaaret efter den gamle Læst, hvor Principalen siger: „Vi alene vide". I Praksis betyder det, at Principalerne gennem det nævnte Kontor og dets sorte Bog yderligere vil have Hals- og Haandsret over Lønarbejderne. Principalerne mener rimeligvis, at de har fundet et Middel til at forlænge Perioden, hvori de kan holde Medhjælperne nede i den Afhængighedstilstand, som nu i en sørgelig Grad netop præger den kjøbenhavnske Medhjælperstand."

— —

„En saadan Institution vil aldrig virke regulerende paa Fagets Løn- og Arbejdsvilkaar. Naar dette i forsigtige Vendinger antydes, kan det kun have til Hensigt at forvirre Medhjælpernes Begreber om det naturlige i snarest at følge andre Lønarbejderes Eksempel og slutte op i Rækkerne om deres faglige Organisation og den dertil knyttede Arbejdsløshedskasse, som alene er i Stand til at værne og understøtte Medhjælperne, naar Arbejdsløsheden rammer dem. Denne Sammenslutning er alene i Stand til effektiv Indflydelse paa Handels- og Kontormedhjælperstandens økonomiske, faglige og soeiale Stilling."

Foranlediget af, at der i Engageringskontorets Prospekt stilles en Statistik over Medhjælperforhold i Udsigt, udtalte Herr J., at „denne Opgave var ganske uløselig for en privat Institution, som har en ganske konkret Opgave. Iøvrigt var den overflødig, eftersom Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælpere allerede for et halvt Aar siden har faaet Tilsagn fra Handelsministeriet om, at der vil blive optaget en Statistik over Handels- og Kontormedhjælpernes sociale og økonomiske Stilling. For kort Tid siden er Forhandlingerne med statistisk Departement tilendebragt, og der er givet Løfte om, at der tages fat paa Opgaven i Begyndelsen af 1914."

Brav Standsfælle — godt Organisations-Medlem.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Torsdag den 18. Septbr. afholdtes Generalforsamling.

Formanden aflagde Beretning og beklagede, at der i Sommerens Løb var sket et stort Frafald af Medlemmer ved Bortrejse, Etablering og Udmeldelse, men haabede, at det ved energisk Arbejde i Vinterens Løb maatte blive genoprettet.

Et Par Attentater mod 7-Lukningen, der have været almindelig gennemført i omtrent 7 Aar, var bleven heldig afværget ved rettidig Indgriben fra Bestyrelsens Side.

I Stedet for Herr A. Andersen, der ønskede at fratræde Posten som Formand, da han ikke havde tilstrækkelig Tid til sin Raadighed, valgtes Herr Bogholder J. Christiansen.

Til Bestyrelsen valgtes d'Herrer Sigvard Birch, A. Andersen og Bech.

Til Agitationsudvalg valgtes d'Herrer Østergaard, Thomsen, Christensen, Bech og Frk. A. Jensen.

Bestyrelsens Forslag om at nedsætte Kontingentet fra Kr. 2,— til Kr. 1,50 for alle Medlemmer vedtoges enstemmigt.

Paa et senere Bestyrelsesmøde valgtes Herr Forretningsfører Westermann til Kasserer og Herr A. Andersen som Sekretær,

A.

Fredericia. Ved Medlemsmødet d. 27. Aug. indledede Herr Hovedbestyrelsesmedlem Michael Nielsen, Vejle, der sluttede med nogle humoristiske Fortællinger.

Medlemsmøde afholdtes d. 10. Septbr. med humoristisk Oplæsning af Herrer Oskar Jørgensen og Jens E. Johansen. Mødet sluttede med fælles Kaffebord.

Bestyrelsesmødet d. 17. Septbr. besluttede at afholde Generalforsamlingen Onsdag d. 15. Oktober. Alle Medlemmerne bedes indtrængende møde ved Generalforsamlingen! Regnskabet revideredes og godkendtes af Revisorerne Frk. Johansen og Herr C. Holm.

Formanden skulde have indledet ved Medlemsmødet d. 24. September, men blev utilpas og maatte forlade Mødet. Medlemmerne tilbragte Aftenen med Sang- og Musikunderholdning.

Medlemsmødet d. 1. Oktober var arrangeret som Pakke-Lotterifest og Dans. Foreningen gav Kaffe til Forsamlingen. Den fornøjelige Fest blev i det hele taget en Succes for Foreningen.

Vilh. S.

Frederiksværk. Fredag d. 26. Septbr. afholdtes Generalforsamling paa „Arresø".

Formanden aflagde Beretning og udtalte Ønsket om, at Foreningen maatte arbejde sig stærkere frem end hidtil og opfordrede Medlemmerne til at medvirke til dette Maal,

Kassereren oplæste Regnskabet, som enstemmigt godkendtes.

Til Bestyrelse valgtes N. M. Nielsen, P. A. Petersen, H. H. Bay, H. Chr. Mehr og Frøken Olivia Petersen. Til Suppleant A. Møller.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: N. M. Nielsen, Formand, P. A. Petersen, Næstformand, H. H. Bay, Kasserer, H. Chr. Mehr, Sekretær og Frøken Olivia Petersen.

Chr. M.

Helsingør. Fredag den 12. Septbr. afholdt Foreningen sin halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „du Nord". Formanden bød Velkommen og til Dirigent valgtes Herr Elding.

Formanden aflagde Beretning for Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Beretningen blev enstemmig godkendt. Derefter forelagde Kassereren Regnskabet, der udviste et Overskud paa Kr. 46,19 og balancerede med Kr. 456,36. Decharge gaves. Der foretoges Valg af en Formand, idet Herr Einar Olsen ikke kunde modtage Genvalg, i hans Sted blev Herr Eilersberger valgt til Formand. Bestyrelsen kom til at bestaa af d'Herrer Elding, Chr. Petersen, Frkn. Larsen og C. Jørgensen, der konstituerede sig med Herr Elding som Sekretær og Frk. Jørgensen som Kasserer. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen.

Søndag d. 21. Septbr. afholdt Foreningen en i alle Maader vellykket Afskedsfest for den afgaaede Formand Herr Olsen, der var indbudt som Æresgæst. Festen begyndte med et fælles Kaffebord ved hvilket Herr Elding i smukke, velvalgte Ord takkede Herr O. for hans store Arbejde i Foreningen gennem Aarene, og ønskede ham Held og Lykke i hans nye Stilling som Principal. Derefter fulgte en Svingom til Kl. 12, da Foreningen serverede Punch for sine Medlemmer; ved denne Lejlighed holdtes Taler af Einar Olsen, Elding, Eilenberger, Holm, Heuckendorff

og Frk. Jørgensen, og den muntre Fest sluttede med Ønsket om Fremgang for Afdelingen og Leveraab for C. O. *C. J.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 30. Septbr.

Formanden, Hr. Hein, bød Velkommen og opfordrede til Valg af Dirigent, hvortil valgtes Hr. A. Andreasen.

Sekretæren, Hr. A. Ipsen, aflagde Beretning for Perioden siden sidste Generalforsamling. Beretningen godkendtes.

Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes d'Hrr. C. Møller, A. Ipsen og S. Søndergaard. Som Suppleanter valgtes d'Hrr. Svanum og Bregnhøj. Som Revisor genvalgtes Hr. H. Møller.

Det vedtoges at Indskud skal bortfalde.

I et straks efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes:

Herr H. Hein, Formand (Genvalg), Herr A. Ipsen, Næstformand (Nyvalg), Herr C. Møller, Kasserer (Nyvalg), Herr C. Hansen, Sekretær (Nyvalg). Til Assistance for Sekretæren valgtes Herr L. Sørensen.

Formanden bragte den afgaaede Kasserer, Herr A. Nielsen, en Tak for den lange Tid, i hvilken han med stor Dygtighed havde varetaget Hvervet som Kasserer. *Z.*

Holstebro. Foreningen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 24. Septbr. paa Hotel „Royal".

Til Dirigent valgtes Bogholder Herlevsen.

Formanden, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og pointerede særlig det opnaaede Resultat af Arbejdet for Lukkelovens Overholdelse.

Kassereren oplæste derefter det reviderede Regnskab, der ballancerede med Kr. 645,53 og udviste en Kassebeholdning af Kr. 27,40. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Derefter skred man til Valg af Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer samt 1 Revisor.

Formanden genvalgtes med Akklamation.

De afgaaede Bestyrelsesmedlemmer Wito Knudsen og A. D. Nielsen frabad sig Genvalg, og i Stedet for valgtes Bogholder Herlevsen og Boghandlermedhj. Wilken. Til Revisor genvalgtes A. Ulfkær. Under „Eventuelt" fremkom Forslag om Valg af et nyt Agitationsudvalg. Hertil valgtes: Wito Knudsen, A. Ulfkær og C. Mikkelsen. Wito Knudsen vilde dog ikke tage mod Valg, og har derfor senere udmeldt sig af Foreningen, hvorefter Frk. Rasmussen, som derefter havde flest Stemmer, er indtraadt i Udvalget.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Bogholder Herlevsen som Næstformand og A. Wilken som Sekretær. *C. C. K.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 2. September begyndte Foreningen sin Vinterkampagne ved Afholdelsen af det første ugentlige Møde i Lokalerne paa Kongens Nytorv. Formanden, Aage Alsøe, indledede med et Foredrag om Organisation og Medhjælpere, hvorefter fulgte en ret livlig Diskussion. Den 9. September var Herr Herreekviperingshandler K. Hintz Foreningens Gæst, og holdt et Foredrag om Lukkelovens Revision. Herr H. fremkom ikke med noget Nyt, men holdt sig til de kendte Principalstandpunkter, og sluttelig formanede H. Medhjælperne til at tage Hensyn til Detailhandlerstanden, der var stærkt trængt i Konkurrence, naar Krav om yderligere Butikslukning fremsattes. Herr Hintz blev stærkt og vægtigt imødegaaet af d'Hrr. Jens Johansen, Alsøe m. fl.

Tirsdag den 16. September havde fhv. Indenrigsminister, Herr J. Jensen-Sønderup velvilligst stillet sig til Foreningens Disposition. Folketingsmanden holdt om Politik og Grundlovsændringens Betydning for vor Stand et ypperligt Foredrag, der paahørtes med udelt Interesse af den store Forsamling (se D. H. K. M. T.s forrige Nr.)

Tirsdag den 23. September afholdtes extraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1. Anmodning fra Formanden om at blive løst fra sit Mandat fra 1. Oktober d. A. 2. Valg af Formand. Herr Prokurist Carl Poulsen valgtes til Dirigent.

Formanden redegjorde for sin Anmodning og sluttede med at udtale, at han ønskede at blive løst fra sit Mandat af en Generalforsamling, da han af et saadant Forum var vist den Ære og Tillid at blive valgt til Formand. Ved Haandsoprækning vedtoges det, at Hr. Alsøe maatte træde tilbage fra sin Stilling som Formand fra 1. Oktober.

Herr Forretningsfører Jens Johansen udtalte, at da man i Februar Maaned var gaaet til den nuværende Ordning, var det ganske vist betragtet som en foreløbig Prøvetid, men Organisationen krævede stadig større Arbejdskraft, og det var ikke muligt at gaa tilbage til den gamle Ordning. Da der næppe i Øjeblikket kunde findes en Mand til at afløse Herr Alsøe som lønnet Formand, maatte det anbefales at gaa den Vej, at der valgtes en Formand indehavende det fulde Ansvar, og ved Siden deraf ansattes en Assistent til at udføre det kontormæssige Arbejde, der hidtil havde paahvilet Formanden. Fællesbestyrelsen havde sluttet sig til denne Form for den fremtidige Ledelse. Efter en ganske kort Diskussion valgtes enstemmig ved Haandsoprækning Herr Boghandlermedhjælper E. P. Wraae til Formand, ligesom det vedtoges, at Fællesbestyrelsen ansætter en Assistent.

Dirigenten udtalte sin Glæde over Valget og takkede Herr Aage Alsøe for hans flittige og energiske Arbejde i Foreningens Tjeneste.

Forretningsfører Jens Johansen udtalte dernæst, at det altid var med et vist Vemod, man skiltes fra en Mand, som man havde arbejdet godt sammen med, og vilde i dette Tilfælde bede Herr A. modtage Foreningens Tak for det store uegennyttige Arbejde, han havde ydet Organisationen.

Herr E. P. Wraa takkede for Valget til Formand, hvorefter Herr Alsøe havde Ordet og sluttelig udbragte et Leve for Foreningens Fremgang.

Efter at Generalforsamlingen var sluttet, samledes Medlemmerne ved et fælles Kaffebord, hvor Herr Redaktør Vilh. Hansen talte smukt og hjærteligt for Alsøe.

Den 30. September udfyldte Aarhus-Afdelingens tidligere Formand, Herr Robert Petersen, Aftenens Program, Efter et kort Foredrag oplæste Herr P. nogle Smaating, der vandt fortjent Bifald. *M. P.*

Kolding. Foreningen afholdt Onsdag den 8. ds. offentlig Agitationsmøde paa Hotel Kronborg. Formanden bød den temmelig faatallige Forsamling Velkommen og gav derefter Ordet til Herr Jens Johansen. Herr J. holdt et klart og velformet Foredrag om Organisationens Betydning, gennemgik kort de vigtigste Punkter indenfor Foreningen og rettede til Slut en Appel til Medlemmerne om energisk at arbejde for Foreningens Fremme.

Formanden takkede Foredragsholderen og rettede samtidig en Forespørgsel angaaende det nye Engageringsbureau i Kjøbenhavn og dettes eventuelle Betydning. Herr J. svarede paa denne Forespørgsel, at han ikke personlig ansaa dette for at have nogen Betydning for Medhjælperstanden. *C. C.*

Maribo. Den 2. September havde vi arrangeret offentligt Foredrag med Herr Folketingsmand, Handelshøjskoleforstander Fog-Petersen som Taler. Der var desværre ikke mødt saa mange som ønskeligt, men de mødte havde megen Fornøjelse af det, idet Herr Fog-Petersen holdt et ypperligt Foredrag om „Tietgenske Foretagender". Taleren høstede stærkt Bifald og omtaltes meget rosende af de lokale Blade!

Mødeaften afholdes hver Onsdag Aften Kl. 9 paa Hotel „Sorø". Vi opfordre Medlemmerne til flittigt at komme til Møderne. Den 4. November vil der blive afholdt Medhjælpermøde med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler.

Vor Sekretær, Herr Andersen, er bleven overflyttet til Holbæk, Suppleanten, Kommis A. Jensen, er derefter indtraadt i Bestyrelsen. Alle Medlemmer bør agitere for Tilgang til Foreningen! *P. A. R.*

Middelfart. Den ord. halvaarlige Generalforsamling afholdtes Torsdag d. 25. Septbr. paa „Turisthotellet" og overværedes af 20 Medlemmer.

Til Dirigent valgtes Kommis Godtfredsen. Af Formandens Beretning fremgik, at der har været afholdt 12 Medlemsmøder og 7 Bestyrelsesmøder i Sommerhalvaaret. Formanden omtalte Syvlukningen, der som bekendt strandede paa, at 4 af Byens 106 Handlende nægtede at gaa med. Medlemsmøderne har gennemsnitlig været besøgt af 15 Medlemmer. Ved 5 af Medlemsmøderne har der været fremmede Foredragsholdere og 2 af Møderne har været forlagte til Snoghøj. Afdelingen har deltaget i Sommerstævnerne i Vejle og Odense. Medlemsantallet er i Dag 41. — Beretningen godkendtes enstemmig.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 357,07 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 30,49. Regnskabet godkendtes.

Under Punkt IV paa Dagsordenen: „Plan for Vinterens Arbejde", foreslog Formanden at afholde Møde hver 14. Dag. Forslaget blev nedstemt, og det vedtoges at afholde Møde hver 8. Dag.

Om et af Lagerass. Tvermose fremsat Forslag om Afholdelse af et Sprogkursus i Vinterens Løb, udspandt der sig en livlig Diskussion. Bestyrelsen bemyndigedes til at supplere sig med Forslagsstilleren og eventuelt fremkomme med en Plan i den Retning.

Til Bestyrelsessuppleanter valgtes Kommis Godtfredsen som 1. Suppleant med 13 Stemmer og Lagerassistent Tvermose med 12 St.

Paa Forslag af Formanden vedtoges det at forandre Mødeaftenerne fra Torsdag til Onsdag.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O. og Dirigenten.

I Bestyrelsesmødet Søndag den 28. Septbr. vedtoges det at søge det paa Generalforsamlingen omtalte Sprogkursus etableret. Til Lærer ved Kursuset blev antaget Hr. Fotograf Larsen, fhv. Lærer ved Købmandsskolen.

Undervisningen i Tysk vil finde Sted i 2 Hold — et for Begyndere og et for Viderekomne — i Engelsk derimod kun 1 Hold.

Tilslutningen tegner til at blive stor. Siden Generalforsamlingen d. 25. f. M. til Dato (6. Oktbr.) er Medlemstallet vokset fra 41 til 48. —g.

Næstved. Torsdag den 25. Septbr. afholdtes Generalforsamling i Foreningens Lokaler. Til Dirigent valgtes Herr Søgren Petersen, der gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning for det forløbne Halvaar.

Forslag fra Bestyrelsen om Forandring af Paragraf 6 vedtoges.

Da Herr K. Olsen ikke ønskede Genvalg som Formand valgtes Herr M. Hansen hos Herr Købmand Havemann.

Til Bestyrelsesmedlem i Stedet for Herr P. Nielsen, der rejser fra Byen, valgtes Herr A. Christensen hos Herr Købmand Olsen-Birksted. Suppleanter blev E. C. Petersen (nyvalgt) og H. Søndergaard. Agitationsudvalg: Herr H. Søndergaard (Formand), Frk. Hobel, d'Herrer E. C. Petersen og E. Johansen.

Alle Medlemmerne bedes møde og agitere for større Tilslutning til vore Mødeaftener. *E. J.*

Odense. Afdelingen har i Juli Kvartal afholdt 5 Bestyrelsesmøder, 7 Medlemsmøder og det store Sommerstævne Søndag d. 3. Aug. med Tilslutning fra de fynske Afdelinger. Afgangen af Medlemmer i det forløhne Tidsrum har været 7, og Tilgangen 5.

Herr Michael Nielsen, Vejle, har nylig gæstet os, og holdt et godt Foredrag. Ved Mødets Slutning indmeldte der sig 5 nye Medlemmer. Vore Møder er begyndt godt og alt tyder paa en god Tilslutning i den kommende Sæson.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 28. Oktbr. Kl. 8½ i Fyens Forsamlingshus.

Dagsordenen tilstilles Medlemmerne.

Forslag, der ønskes behandlet, maa være Formanden, Herr Peter Holm, i Hænde senest Søndagen d. 26. Oktbr.

Bestyrelsen.

Rødby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdag den 21. Oktober Kl. 9 paa Hotel „Rødby". Dagsordenen er følgende: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab til Godkendelse. 3. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de 3 ved Lodtrækning afgaaede. 4. Valg af 2 Suppleanter og eventuelt 1 Revisor. 5. Eventuelt.

Eventuelle Forslag fra Medlemmerne maa, for at kunne behandles, være skriftlig indleverede til Bestyrelsen senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse. Vi anmoder alle Medlemmer om at give Møde! *Bestyrelsen.*

Sakskøbing. Fredag den 26. September afholdt Foreningen halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Sakskøbing", hvor kun Halvdelen af Medlemmerne havde givet Møde.

Formanden bød Velkommen, hvorefter Kommis Munksgaard enstemmig valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Derefter oplæste Kassereren Regnskabet, som enstemmig blev godkendt.

I Følge Lodtrækning skulde Kommis J. Møller og Kontorist H. C. Madsen afgaa som Bestyrelsesmedlemmer, men de blev begge genvalgt. Som Revisor blev Prokurist H. Jensen genvalgt.

Til Suppleanter valgtes Kommisserne N. Munksgaard og D. Engel i Stedet for Kommis H. C. Hansen.

Agitationsudvalget kom til at bestaa af Kommisserne H. J. Bødtker, N. Munksgaard og K. Beck i Stedet for Kommisserne J. Møller, A. Beck og Frk. Inger Jensen.

Derefter drøftedes Forslag til nogle mindre Lovændringer, der indskrænkede sig til Rettelse i § 14, idet Datoen den 30. August blev til 31. August og § 29: 8. August rettedes til 8. September.

Spørgsmaalet om Mødeaftnerne var Genstand for en Del Diskussion, især om der skulde udsendes Kort til Medlemmerne angaaende Afholdelse af Mødeaftnerne. Dette overlodes dog til Bestyrelsens Afgørelse. Ligeledes vedtoges det at fortsætte Mødeaftnerne til 1. og 3. Onsdag i hver Maaned. Der blev fremsat Forslag om en selskabelig Sammenkomst med Maribo Afdeling, som man agtede at indbyde. Forslaget blev udsat til Forhandling paa Mødeaftnerne.

Formanden oplæste en Skrivelse fra C. O. angaaende Afholdelse af et Landsstævne i Silkeborg, Pinsen 1914, hvortil C. O. opfordrede Medlemmerne til at deltage.

Formanden henstillede at arrangere et fælles Kaffebord for Afdelingens Regning, hvilket enstemmig vedtoges.

Dirigenten hævede derefter Generalforsamlingen med en Tak til de tilstedeværende Medlemmer for den Interesse, hvormed de havde fulgt Forhandlingerne, og udbragte sluttelig et kraftigt Leve for Centralorganisationen.

Bestyrelsen afholdt den 29. September 1913 sit konstituerende Møde, hvor Generalforsamlingens Udfald drøftedes. — Som Sekretær for det kommende Halvaar valgtes Kommis Mikkelsen i Stedet for Kommis Nielsen, og som Næstformand, Kommis J. Møller i Stedet for Kommis Mikkelsen. D'Herrer H. Bødtker og E. Madsen forblev henholdsvis som Formand og Kasserer.

B. Mikkelsen.

Stege. Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Møen" den 19. September. Kommis Johansen aabnede Mødet med Velkomsthilsen og med Ønsket om, at Foreningen maatte blive større og stærkere. Derefter lagdes for med Valg af Bestyrelse. Efter nogen Diskussion valgtes Kommisserne Kai Johansen, H. M. Hansen og A. R. Møller. Bestyrelsen konstituerede sig med H. M. Hansen som Formand, Kai Johansen, Kasserer og A. R. Møller, Sekretær. Derefter drøftedes forskellige Spørgsmaal angaaende Lovene, som det iøvrigt blev overdraget Bestyrelsen at udfærdige. Endvidere vedtoges det, at Foreningen skulde havde Mødeaften hver Torsdag paa Hotel „Møen".

Første Mødeaften var 2. Oktober, hvortil alle Medlemmerne var mødt. Aftenen forløb udmærket. *H. M. H.*

Svendborg. Medlemsmøde afholdtes Onsdag d. 10. Septbr. paa Wandalls Hotel. Herr Aage S. Leth, p. t. Odense, var kommen til Stede og indledede over Emnet: „Hvad vi har udrettet og hvad vi vil". Taleren gennemgik derpaa meget indgaaende vore Programpunkter og udtalte bl. a., at vi godt kunde drøfte Politik ved vore Møder, naar det kun ikke fik en bestemt politisk Retning. — Herr C. Hansen-Møller imødegik Indlederen paa flere Punkter, men mente ogsaa det ikke vilde skade at drøfte politiske Spørgsmaal. Herr Martin Petersen fraraadede dette, da C. O. jo netop var en upolitisk Forening.

Mødet var godt besøgt, bl. a. havde ikke saa faa nye Medlemmer givet Møde. Næstformanden, der ledede Mødet, takkede Herr Leth for det velholdte Foredrag og Mødet hævedes derefter Kl. 10½. *A. H.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa Wandalls Hotel den 30. Septbr. Dirigenten, Herr Johs. Hansen, gav Ordet til Formanden, der i en kort Tale mindede afdøde Kommis Frederiksen, der druknede under Udflugten 5. Juni. Medlemmerne rejste sig.

Formanden aflagde derefter Beretningen og meddelte, at der var afholdt 5 Medlemsmøder, 6 Bestyrelsesmøder, en selskabelig Sammenkomst, samt deltaget i Sommerstævnet i Odense, og at der var god Tilgang af nye Medlemmer. Beretningen blev enstemmig godkendt.

Kassereren aflagde derefter Regnskabet, der udviste et Overskud paa Kr. 108,73 og godkendtes.

Der udspandt sig nogen Diskussion angaaende Medlemmer med Restancer.

Da Herr John Sinram absolut nægtede at fungere længere som Formand, bad Dirigenten Forsamlingen fremkomme med Forslag. Da imidlertid ingen af de foreslaaede vilde modtage Valg, vedtoges det, efter Forslag fra Herr C. Hansen-Møller at indkalde til ekstraordinær Generalforsamling Onsdag d. 8. Oktbr. med Dagsorden: Valg af Formand.

Til Bestyrelse valgtes: d'Herrer Martin Petersen (Genvalg), C. Hansen-Møller (Nyvalg) og P. A. Jørgensen (Genvalg), og som Suppleanter d'Herrer E. Jensen og K. Elm.

Under „Eventuelt" drøftedes det paatænkte Landsstævne i Pinsen 1914, og der tegnede sig straks adskillige Deltagere dertil.

Generalforsamlingen sluttedes derefter med Leveraab for Afdelingen, Dirigenten og Centralorganisationen. *A. H.*

Medlemsmøde afholdtes Onsdag d. 17. Septbr. paa Wandalls Hotel. Indleder var Herr C. Hansen-Møller om „Arbejde og Arbejdslykke". Da Mødet kun var smaat besøgt, gjorde Herr Hansen-Møller sin Indledning meget kort, og i den paafølgende Diskussion deltog kun d'Herrer Martin Petersen og Johannes Hansen samt Indlederen.

Thisted. De ugentlige Mødeaftener, der i Sommerens Løb til Dels har været suspenderede, tog Torsdag den 25. Septbr. deres

Begyndelse med Herr Bryggeridirektør Nielsen, Hovedbestyrelsesmedlem i Foreningen „Dansk Arbejde", som Taler. For en temmelig stor Forsamling klarlagde Herr N. paa en livlig og forstaaelig Maade „Dansk Arbejde"s Formaal og Virksomhed, samt gav en Oversigt over den kommende „Danske Uge" og opfordrede Medlemmerne til ved Salg og Dekoration at foretrække danske Varer frem for Udlandets. Ved det paafølgende Kaffebord opfordrede Herr Bogholder Neergaard Medlemmerne til at overtænke Herr Nielsens Foredrag og ikke alene foretrække danske, men ogsaa stedlig producerede Artikler. Efter at Formanden havde takket Taleren og en Sang var afsungen, sluttede dette udmærkede Møde.

Fredag, den 17. Oktober bliver Vintersæsonens Sensationsaften, idet vi denne Aften faar Lejlighed til at være sammen med vor Forretningsfører Herr Jens Johansen, der vil holde et af sine interessante organisatoriske Foredrag. Denne Aften maa alle Medlemmer give Møde — ingen svigte — og da der vil blive sendt Indbydelser til vore udenforstaaende Kolleger, haaber vi at se hele Thisteds Medhjælperkorps forsamlet paa Hotel „Royal".

Fredag den 24. Oktober Aften Kl. 9 afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Royal" med følgende Dagsorden.

1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2. Valg af Formand. 3. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. H. Chr. Ottosen og N. Kjær Larsen. 4. Valg af 2 Suppleanter. 5. Valg af Revisorer. 6. Valg af Agitationsudvalg. 7. Valg af Medlemmer til Oplysningsbureau. 8. Forskellige Lovændringer. 9. Virkeplan for Vintersæsonen. 10. Forhandling om Landsstævnet paa Himmelbjerget i Pinsen 1914. 11. Eventuelt.

Denne fyldige og efter alt at dømme interessante Dagsorden vil sikkert kalde alle Afdelingens Medlemmer sammen.

N.—d.

Varde. I Juli Kvartal er der afholdt Medlemsmøde hver Tirsdag Aften, henholdsvis „Skovlyst" og „Blaksmark Kro", hvilke alle har været gennemgaaende godt besøgte. — Halvaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag d. 26. i „Haandværkerforeningen".

Til Formand valgtes Herr P. Jensen og til Agitationsudvalget d'Herrer E. Hare og M. F. Nielsen. — Revisor blev Frk. C. Sørensen. Vi agter at afholde Agitationsmøde med Herr Jens Johansen som Taler, saafremt vi kan faa „Haandværkerforeningen"s Sal den 19. Oktober. Liste til Paategning til det Bal, der tænkes arrangeret efter Mødet foreligger hos Bestyrelsens Medlemmer. Medlemmerne anmodes om at møde talrigt til Mødeaftenerne hver Tirsdag Kl. $8^1/_2$.

Chr. B.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Visbygade 14, 3. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

Husk at

Bouillon-Terningen „Tedagg"

og fineste

Hønse-Bouillon-Terninger

købes gerne af Publikum

en gros:

A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.

Marinus M. Schultz.

Jomfruanegade 3 — Aalborg.

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gærne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. Pedersen, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. M. Møller, Viktualiehandler, Brogersgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt lire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne N. Larsen, Hindsgavl pr Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.

Fredericia.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1913. 13de Aargang.

RENE LINJER.

NAAR Fa'r og Mo'r har besluttet, at Christian skal i Handelslære, er hans Skæbne beseglet. Han gennemgaar Læretidens Skærsild og staar en skønne Dag og fortryder. Det var ikke det, han havde tænkt sig, men de gamle sagde saadan og saadan, og det gik jo ikke an at rende af Lære. Saa bliver han Medhjælper og kommer i en anden Butik, maaske bedre, maaske værre end den, han forlod.

Og saa kommer Trængslerne. Den almindeligste er for ringe Løn, og det er ingen Nytte til at nævne de mange andre. Den Virkning, de gør, er forskellig, eftersom man i større eller mindre Grad er udsat for dem eller er mere eller mindre haardhudet. De kan præge deres Mand for Livet, og de kan tvinge ham over paa andre Revierer.

Der er Folk, der nusser sig gennem Tilværelsen uden mindste Forsøg paa at give den Karakter, de hygger sig, det er Naturer, hvis Liv glider farveløst hen bag andres eller deres egen Disk. Der er andre, der straks hæver sig i Ørneflugt, men de ender i Reglen ved en Tjans som Elevatorboy i Chicago. Saa er der dem, der véd hvordan en Madpose skal skæres, de skaber sig ved taalsom Flid en Position, de hæver sig langsomt og sikkert og ender som fine Prokurister, der hurtigt har glemt deres Medhjælpertids Trængselsaar og gør, hvad de kan for at besværliggøre disse Aar for det næste Slægtled. Hvem kender ikke Ræsonnementet om de Unge, der ikke bør have det bedre, „end vi havde det i vor Ungdom".

Naturligvis er der ogsaa Folk, der ved virkelig Dygtighed arbejder sig frem, og beholder deres Ungdoms Idealer og deres Ungdoms Forstaaelse af Medhjælpersagen. Men det er sjældne Fugle, Undtagelser, der bekræfter Reglen.

De senere Aar har som bekendt ændret Handelens Fysiognomi, Kapitalen har taget den i Besiddelse og flyttet om paa Værdierne. I et Foredrag om Detailhandelens Fremtid, Kontorchef I. K. Lindberg forleden holdt i Nationaløkonomisk Forening, udtalte han bl. a.: Udviklingen har bevirket, at Detailhandelen er i Fare. Endnu i lange Tider vil man kunne tale om den „dygtige" Handelsmand indenfor Detailhandlerstanden, men efterhaanden som Detailhandelen gaar over til Bedrift, som enhver kan drive, vil den hensygne.

Disse Udtalelser — i en fremragende Mands Mund — er et alvorligt Memento til Medhjælperne om at holde sig ved Jorden. Kapitalen lægger Sten paa Sten til den høje Mur om Udsigterne til egen Bedrift, og Resultatet bliver en ren Lønarbejderklasse af Medhjælpere.

Hvis man for blot tyve Aar siden vilde kalde en Handelsmedhjælper for Lønarbejder, vilde man sikkert erhverve sig Mandens Uvenskab. Der var dog Forskel. Betegnelsen lugtede af lavere Sfære, man skulde meget have sig frabedt at blive slaaet i Hartkorn med almindelige Arbejdere. Der hvilede en tyk Taage af Fordom og Bornérthed over Datidens Medhjælpere og jeg vil ikke sige dem imod, der paastaar, at den paa sine Steder endnu ikke er lettet.

For nogen Tid siden talte jeg med en tilsyneladende medhjælpervenlig Pressemand, der heller ikke kunde lide Udtrykket. „Det skræmmer", sagde han, „De skulde undgaa at bruge det i Agitationen. Medhjælperne vil ikke kaldes Lønarbejdere, og selv om jeg giver Dem Ret i, at de i Virkeligheden er det, synes jeg ikke, man skal støde dem bort ved at holde det op for Næsen af dem".

Mandens Betragtningsmaade er ikke ualmindelig. I Arbejdet paa at vinde Medhjælpersagen Tilhængere støder man ofte paa den og den fremføres i Reglen halvvejs undskyldende: „Herregud! Man behøver da ikke at tage saa højtideligt paa en Smule honnet Ambition."

Det er disse og lignende Synsmaader der skal rykkes op med Rode før vor Organisation faar Tag i Medhjælperne Landet over. Det maa slaas fast, at det i Længden ikke betaler sig at leve paa en Løgn og at de ligesaa godt straks kan bryde med en Overlevering, der kun kan blive en Klods om Benet. Medhjælperne maa hævde sig som Lønarbejdere, dette

Grundlag maa være Operationsbasis, saaledes at ingen Medhjælper er i Tvivl om hvor hans Plads i Kampen for Tilværelsen er.

Er han klar over det ved han hvad han har at vente af sit Arbejde efter den større eller mindre personlige Indsats har ydet. Hans Taktik bliver da de rene Linjers Taktik: I Erkendelse af mit Arbejdes Værdi — en Værdi, jeg stadigt forbedrer gennem Arbejde og Erfaringer — sælger jeg det saa dyrt som muligt. Og saa kunde det maaske være heldigt samtidig at faa slaaet fast, at Navnet Lønarbejdere er en social Betegnelse paa det Samfundslag, hvis Arbejdskraft købes, hvadenten det er af Stat, Kommune eller Private.

Det er ikke mere hæderfuldt at sælge Skosværte end det er at fremstille Skoene.

E. P. Wraae.

Agitationsrejse.

Stilstand er for unge Hjerter Døden,
Stormmarch fremad det er deres Liv ...

STILSTAND er i adskillige Tilfælde ogsaa Døden for unge Afdelinger — kan hænde for ældre med — og Stilstand kan indtræffe baade det ene og andet Sted, navnlig paa Pladser, hvor det maaske kan skorte paa Kræfter, der er i Stand til at give fornyende Impulser, og derved holde Interessen vedlige hos de Medlemmer, som er tilbøjelige til at se pessimistisk paa Sagen.

Naar Hovedbestyrelsen derfor atter i Aar har truffet Beslutning om, at der for Hovedkassens Regning stilles en Taler til Disposition for Afdelingerne, saa er det netop under Forudsætning af, at man derved kan bryde Ensformigheden noget, og bringe nye Idéer fra den ene Afdeling til den anden, saaledes at disse udnyttes fuldt ud, og ikke anvendes alene i den Afdeling, hvor de er undfangede. Af naturlige Grunde vil Taleren i de fleste Tilfælde blive Forretningsføreren, og paa den Maade vil ogsaa mange administrative Spørgsmaal — og Divergenser — kunne klares ved mundtlig Forhandling, hvilket naturligvis ejheller bør undervurderes. Thi efterhaanden som vor Organisation vokser, bliver ældre og bygger flere og flere indre Institutioner op, bliver dens Ansvar selvsagt ogsaa større, saavel stort set, som ogsaa overfor den Enkelte, og vor Forpligtelse til at overvaage den pinligst gennemførte Nøjagtighed i Administrationen, vokser dermed i akkurat samme Omfang.

Disse Betragtninger ligger til Grund for Hovedbestyrelsens Vedtagelse om Udsendelse af en Taler, og paa Baggrund heraf — altsaa ikke alene efter de mest haandgribelige Resultater i Form af saa og saa mange nye Medlemmer — maa Betydningen af disse Møder ses.

Jeg paabegyndte min Tourné med et Møde, Mandag den 6. Oktbr. i den udmærkede Afdeling i Middelfart, hvor der var mødt ca. 40 Mennesker — væsentlig Medlemmer — for hvem jeg holdt et Foredrag om Organisationsspørgsmaalet i Almindelighed, uden at det gav Anledning til Diskussion. Dagen efter var der indvarslet til Møde i Horsens, men det formede sig væsentlig som en Konference med Bestyrelsen, idet der paa Grund af flere forskellige uheldige Omstændigheder kun mødte forholdsvis faa Medlemmer. Derimod var Mødet i Kolding, Onsdag den 8. — det meget daarlige Vejr til Trods — ret godt besøgt, og jeg talte her navnlig om Medlemspligter og Medlemsrettigheder i Organisationen med særligt Henblik paa vore understøttende Institutioner. Denne Afdeling, der har staaet lidt i Stampe, arbejder sig nu atter — stadig under Førerskab af sin gamle, prøvede Formand, Herr N. C. Nielsen, støt og solidt fremad.

Herfra gik Turen til Vejen Afdeling, der i Øjeblikket er Centralorganisationens største Afdeling i Forhold til Byens Størrelse. Den overordentlig energiske Bestyrelse, brillant ledet af Formanden, Herr C. Andersen, har i Løbet af indeværende Aar arbejdet Afdelingen op fra ca. 30 til ca. 70 Medlemmer. Et Resultat, der bedre end mange Ord viser, hvad der ved et energisk og vedholdende Arbejde kan udrettes. Mødet, der i Byen generedes ogsaa noget af daarligt Vejr, saaledes at de i de nærmeste Stationsbyer boende Medlemmer forhindredes i at møde, men der var dog ca. 35 Medlemmer tilstede for hvem jeg talte om Organisationens Arbejde og Maal.

Fredag den 10. var jeg i Fredericia, hvor Mødet forløb udmærket og en Del nye Medlemmer indmeldte sig. Denne Afdeling, som i højeste Grad har været vanrøgtet af samvittighedsløse Tillidsmænd, synes nu at være ført ind i smult Vande, og jeg har den bestemte Opfattelse, at den nuværende interesserede Bestyrelse vil være i Stand til yderligere 'at føre den fremad i den nærmeste Tid. — Jeg gæstede dernæst Lemvig Mandag den 13., hvor jeg for Medlemmerne talte om indre Anliggender. Ogsaa i denne Afdeling er der en udmærket Ledelse, og som Følge deraf god Fremgang at spore. — Det samme gælder Holstebro, hvor jeg talte Tirsdag den 14. for en ret talrig interesseret Medlemsstab. Denne Afdeling har i flere Aar stagneret, men er nu kommen over Dødpunktet, og marcherer godt fremad, med den særdeles arbejdsomme Formand, Herr C. C. Knudsen, i Spidsen.

Viborg var i mange Aar Centralorganisationens jyske Smertensbarn, og mange spaaede den for et Aars Tid siden oprettede Afdeling en stakket og lidet glorværdig Levetid. Kendsgerningerne har imidlertid ganske gjort disse onde Spaadomme til Skamme. Ikke blot lever Afdelingen i bedste Velgaaende, og betydelig stærkere end ved sin Stiftelse, men den har endogsaa arbejdet saa godt, at den f. Eks. gennemførte 7-Lukning for en Række Branchers Vedkommende i afvigte Sommer. Jeg talte her Onsdag den 15., og der udspandt sig en ret livlig Diskussion efter Foredraget, ligesom der fandt nogle Indmeldelser Sted.

Vor Afdeling i den nye Købstad Herning har i de sidste Par Aar ført en stille Tilværelse, og kun sjældent givet Livstegn fra sig. Den gode Stemning, der herskede ved Mødet den 16. Oktober, hvor jeg talte, varsler imidlertid om, at man vil tage Skeen i en anden og mere foretagsom Haand, saa den nærmeste Tid vil sikkert bringe denne gamle Afdeling op paa et Medlemsantal, som bedre svarer til Byens Størrelse. I hvert Fald fik jeg denne bestemte Opfattelse, og den intelligente Afdelingsformand, Herr Peter Stavnstrup, vil bidrage sit til, at den ikke bliver gjort til Skamme.

Thisted Afdeling hører ikke alene til de ældste, men ogsaa til de bedste Afdelinger indenfor Centralorganisationen, og tæller snart sagt alle Medhjælpere dér i Byen som Medlemmer. Det forbavsede mig derfor ikke, at Mødet den 17. blev vellykket; thi den udmærkede Bestyrelse borger for, at Afdelingen ikke blot bliver stor, men at den ogsaa bliver god. Til Mødet var fremmødt ca. 50 Medlemmer, der syntes at følge Foredraget med stor Interesse.

Som en værdig og udmærket Slutning paa dette første Afsnit af min Rundrejse formede Mødet i Vejle, Søndag den 19., sig. Der var vel ca. 75—80 Medlemmer, og nogle Ikke-Medlemmer tilstede i Haandværkerforeningens lille Sal, da Afdelingsformanden, Herr Axel Juhl, bød Velkommen. Efter Foredraget, førtes der nogen Diskussion mellem d'Hrr. Axel Juhl, Michael Nielsen, Johs. Andersen og Indlederen, ligesom en Del af de Udenforstaaende indmeldte sig. Mødet sluttede med et fornøjeligt kammeratligt Samvær, hvorved Underholdningen præsteredes af d'Hrr. Michael Nielsen og Lauritz Christensen, der oplæste forskellige Smaating.

I al Almindelighed har jeg været særdeles veltilfreds med Turen, og jeg tror Møderne vil svare til Hensigten og bidrage til, at den gode Fremgang, vi i det sidste Aar har kendt i Centralorganisationen, vil fortsættes i den kommende Vinter, saaledes at vi dermed rykker vort store Maal et godt Stykke nærmere.

Jens Johansen.

Paa Akkord.

DER var engang nogle faa unge begejstrede Handels- og Kontormedhjælpere, der samledes om en stor Idé — at samle Handels- og Kontormedhjælperstanden i een Organisation. Det var et stort Maal og et stort Arbejde, der laa foran, da Parolen lød: Alle Butiks- og Kontormedhjælpere hører hjemme i vor Organisation! —

Søgte man at orientere sig i den vældige Medhjælperhær, man stod overfor, da kunde man for Overblikkets Skyld dele den i tre Hovedgrupper.

Der var først Medhjælperne i de mere overordnede Stillinger, de, der hvad Lønforholdene angik, var de bedst stillede, men som trods alt var og blev Lønarbejdere som de andre Medhjælpere og med en højest usikker Fremtid foran sig. — De var vanskelige at faa i Tale — de Folk havde gærne fine Fornemmelser — men de lod sig vel med Tiden snakke til Fornuft ogsaa, mente vi!

Saa var der den store faglærte Medhjælperskare, alle de faguddannede Butiksmedhjælpere, samt Kontormedhjælpere, som i Gagevilkaar ikke adskilte sig væsentligt fra de faglærte Butiksmedhjælpere (800—1600 Kr.), — alle disse Medhjælpere, der ikke med Urette bliver kaldt Medhjælperstandens Kærnetropper. — De Folk forstod os heldigvis hurtigt. Som de udgjorde Flertallet indenfor Faget, saaledes blev de ogsaa straks Flertallet indenfor Organisationen, og gav ganske naturligt Organisationen Præget af særlig at være deres Organisation.

Saa var der endelig den store, Aar for Aar voksende Hær af Fagets Hjælpearbejdere. Jeg mener hermed den mest udbyttede og den mest usselt lønnede Del af Standen, — Størsteparten Kvinder uden nogen Læretid, kvindelige Kontormedhjælpere, Expeditricer, men ogsaa en Del unge mandlige Kontormedhjælpere, der Aar efter Aar maatte arbejde for en lige saa uanstændig Gage. — De Medhjælpere trængte allermest til Organisationen, men Opgaven var vanskelig her, og vort Kontingent blev snart for højt for deres smaa Gager — vi fik foreløbig ikke mange Medlemmer fra denne Gruppe.

Var det muligt, og var det overhovedet ønskeligt at samle disse tre Grupper i een Organisation? — spurgte Skeptikeren.

Vi kan det, og vi vil det, svarede vi og skrev i vore Loves § 4:

„Som Medlem af Organisationen kan optages enhver saavel kvindelig som mandlig Handels- og Kontormedhjælper, der er fyldt 18 Aar og ikke er Lærling".

Det var rene og klare Ord. De sagde klart og tydeligt, at alle Fagets voksne Mænd og Kvinder hørte hjemme i vor Organisation, naar vedkommende ikke var Lærling. Det var en Parole, som det var værd at tage et Tag for, enten man var Mand eller Kvinde indenfor Faget og enten ens Lønvilkaar var taalelige eller ikke.

Som jeg foran berørte, blev de faglærte Medhjælpere straks Flertal indenfor Organisationen, det blev navnlig disse Medhjælperes berettigede Krav, der prægede Organisationsarbejdet. Det kan ikke undre nogen, at vi her først fik Fodfæste, men vort Maal var og blev det samme, at organisere hele Standen, og § 4 staar ved Magt den Dag i Dag.

Og derfor skal den respekteres.

Det er nødvendigt at sige dette nu; thi der er Tegn til, at vort Fags Hjælpearbejdere skal svigtes af Organisationen, at de mest udbyttede skal overlades til sig selv, mens vi samler alle Kræfter, for at varetage de faglærte Medhjælperes Interesser. Vor Organisations Stilling til Hjælpearbejderne, der i vore Love er ren og klar, er nemlig i vort Organisationsarbejde saa uklar, ja, saa uværdig, at der snarest maa ske en Forandring deri. Jeg skal nævne et Par Eksempler:

Der kan være delte Meninger om, hvorvidt vi ikke burde forlange mindst 3 Aars Arbejde ved Faget ogsaa af Hjælpearbejderne, for at optage dem som stemmeberettigede Medlemmer af Organisationen, men der staar intet endnu derom i vore Love. Ikke desto mindre optager flere Afdelinger kun disse Medhjælpere som Lærlinge, indtil de 3 Aar er gaaet, skønt de ikke er Lærlinge. I disse Afdelinger har „Standsfølelsen" indgaaet en lykkelig Forbindelse med de praktiske Hensyn. Der er et gammelt tysk Ord, der siger, at „i Nøden spiser Djævlen Fluer", han tager, hvad han kan faa, og naar det nu omtrent er umuligt med vort nuværende Kontingent at hverve Medlemmer blandt Hjælpearbejderne, — ja, saa hugger man dem som Lærlinge paa det lave Kontingent, skønt de slet ikke er Lærlinge! Ganske vist mister man sikkert mange af disse „Lærlinge", naar „Læretiden" er udløbet, og Kontingentet skal sættes op, uden at Vedkommendes Gage endnu er „sat op" i tilsvarende Grad — men hvad man i Øjeblikket har, det har man!

Mon det var for tidligt, at vi fik fastslaaet af vor Hovedledelse, hvor Hjælpearbejderne hører hjemme. Nogle Afdelinger respekterer § 4 — andre ikke.

Eller hører Hjælpearbejderne slet ikke hjemme i Organisationen, og er det Undertegnede, der ikke forstaar at tyde vore Loves Runer? Jeg fristes til at spørge — ogsaa naar Hr. Nielsen-Lindquist i vort Blad paa fremtrædende Plads fordømmer dem for deres smaa Gagers Skyld — uden at vor Redaktør finder Anledning til at tage Afstand derfra.

Det er overordentlig smukt at læse om i vort Blad, hvorledes vor Forretningsfører tager Stormagasinernes sultelønnede Kvinder i Forsvar i Pressen, og hvorledes han i kraftige Ord opfordrer dem til at organisere sig, men det svækker Virkningen lidt, naar man i samme Blad og paa samme Side — og paa en beskeden Plads — maa se en af vor Organisations dygtigste Kvinder tage til Orde for — at forsvare dem mod Angreb indenfor vor egen Organisation! —

Ved vor sidste Kongres, da Debatten strejfede ind paa Spørgsmaalet om Hjælpearbejdernes Stilling indenfor Organisationen, gik vor Redaktør uden om Spørgsmaalet ved at hævde, at vor Organisation ikke skulde bygges paa Hjælpearbejderne.

Det skal vor Organisation selvfølgelig heller ikke. Den skal i første Række bygges paa de faglærte Medhjælpere — men skal vi ikke have Hjælpearbejderne med ogsaa?

Skal vor Organisation arbejde videre med det oprindelige store Maal for Øje: at samle alle Fagets Udøvere indenfor Rammerne, eller skal vi gaa paa Akkord og nøjes med de faglærte Medhjælpere?

Det er et rimeligt Forlangende, at de, der ønsker at trække Grænse og at drage Skel blandt Medhjælperne, ogsaa aabent erkender det og siger os, hvor Grænsen skal drages og søger denne Grænse fastslaaet i vore Love. Hvis vor Hovedledelse har mistet Troen paa, at vor Organisations Opgave er at samle hele Standen, men at vi nu kun skal samle en Del af den og lade de daarligst lønnede af Standens Arbejdere i Stikken, saa er Akkordens Aand altsaa faret i os. Lad os saa faa drøftet Spørgsmaalet, ikke blot indenfor Hovedbestyrelsens fire Vægge eller i et lukket Udvalg, men her i vort Blad.

Lad os faa Kortene paa Bordet. — Saa véd man, hvád man har at rette sig efter.

Chr. J. Hendil.

Medhjælperdagen 1914.

VORT kjøbenhavnske Lokalorgan „Appellen" — hvis Redaktion nu er overtaget af den nye kjøbenhavnske Formand, Herr E. P. Wraae — bringer i sit sidste Nr. en Artikel om Centralorganisationens Landsstævne 1914.

Denne Opsats, der henvender sig til de kjøbenhavnske Medlemskredse, har imidlertid ogsaa Bud til vore Standsfæller udenfor Hovedstaden, og saavel Indholdet som Helhed som Sparemærke-Idéen bør kendes overalt i Afdelingerne, hvorfor vi nedenfor citerer:

„At man netop har tænkt paa Himmelbjærget er sikkert intet Tilfælde. Stedet virker dragende paa enhver Dansk og et Par Foraarsdage i en af Landets skønneste Egne vil blive en pragtfuld Ramme om det storstilede Møde.

Om Himmelbjærgets Fod er i det sidste Hundredaar ved forskellige Lejligheder flokkedes Tusinder; alene Blichers Navn er nok til at gyde den historiske Glans over Stedet, der uvilkaarligt stemmer til Respekt. Og at Tanken om Stævnet er dukket frem paa det nuværende Tidspunkt er for det første fordi vor Organisation omsider har vokset sig stærk nok til at turde indlade sig paa at holde en saadan Mønstring over sine Tropper. For det andet er det fordi den Slags Landsmøder, hvor Tusinder samles paa et Sted om den samme Idé, er ved at gaa ind som et naturligt Led i det sociale Rejsningsarbejde. De store Husmandsstævner, Dynæs- og Jenlemøderne er alle Udslag af en stærk Trang til Samling, til Skulder mod Skulder at løfte Tiden frem. —

Den endelige Plan for Stævnet er det naturligvis ikke muligt at lægge foreløbig. Men da det vil være gavnligt i Tide at forberede sig paa de Udgifter, der er forbundne med de to Dages Ophold i Jylland, vil vi anbefale vore Medlemmer at spare sammen til Beløbet — der for Kjøbenhavnernes Vedkommende inklusive Rejsen vil komme til at udgøre ca. 40 Kr. — og at begynde med det samme. I Løbet af kort Tid vil fremkomme et Sparemærke, der vil blive forhandlet til 1 Kr. Stykket paa Kontoret og ved Møderne. Mærkerne indløses umiddelbart før Stævnet med de indbetalte Kroner.

Denne Fremgangsmaade vil sikkert vise sig at være formaalstjenlig, og vi vil meget anbefale Medlemmerne at samle et saa stort Antal Mærker som det er dem muligt.

Det vil være overflødigt yderligere at fastslaa denne vor første Medhjælperdags Betydning og vi vil betragte det som en Selvfølge at Kjøbenhavn bliver meget stærkt repræsenteret, saaledes at ogsaa vi bidrager til det heldige Udfald af den Styrkeprøve, Stævnet betyder for vor Organisation."

Nyt Land.

Afdeling oprettet i Roskilde.

ORGANISATIONSSAGEN begynder nu ogsaa paa Sjælland at antage fastere Former. Vi indtager den ene By efter den anden, og inden længe vil Sjælland formentlig være paa Højde med Jylland i saa Henseende.

Roskilde hører til de Byer, hvor vi har haft Vanskelighed ved at faa fast Fodfæste, men ved et Par energiske jyske Medlemmers Hjælp er Vanskeligheden nu overvundet, idet der paa et Fredag den 24. Oktbr. paa „Jernbanehotellet", afholdt offentligt Møde oprettedes en Afdeling for Roskilde og Omegn.

Mødet, der var velforberedt og jævnt godt besøgt, aabnedes af den tidligere Formand for Silkeborg Afdeling, Herr H. Busted, som kortelig redegjorde for Hensigten, og gav Ordet til Forretningsfører Jens Johansen, som i et udførligt Foredrag klarlagde Centralorganisationens Program, Formaal og Virkemaade, og navnlig omtalte Arbejdet for Lønspørgsmaalet, og for en rimelig Forkortelse af Arbejdstiden. Herunder kom Taleren ind paa en udførlig Omtale af 7-Lukningssagen, og oplyste, hvad der var foretaget fra Centralorganisationens Side i den Anledning, for derefter at slutte med en indtrængende Opfordring til de tilstedeværende Kolleger om at indmelde sig og danne en Afdeling.

Efter en kort Diskussion mellem d'Herrer Hard, Pehrsen, Busted og Jens Johansen, anbefalede Sekretæren for de kjøbenhavnske Afdelinger, Herr Martin Petersen, Organisationen i varme Ord, hvorefter ca. 25 Kolleger indmeldte sig i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Roskilde og Omegn".

Til at udarbejde Love, og i Løbet af 8 Dage at indkalde til konstituerende Generalforsamling, valgtes et Udvalg bestaaende af: d'Hrr. H. Busted (Formand), P. Møller-Andersen, A. Sillesen, Th. Moos og Knud Petersen.

Idet vi ønsker den nye Afdeling Velkommen i Centralorganisationen, udtaler vi de bedste Ønsker for dens Fremtid, og haaber den maa bidrage godt til at fremme Løsningen af de Reformer for Medhjælperstanden, som Organisationen er Talsmand for.

Jens Johansen.

Das ewig weibliche.

SAAVEL i som udenfor Agurketiden, baade i Tide og Utide, maa vor Tidendes taalmodige Spalter afgive Plads for et standhaftigt tilbagevendende Spørgsmaal: den prekære Kvindesag i det dagligdags Kontingentspørgsmaals Skikkelse.

Dette Speciale har funden en nidkær Dyrker, der ikke lader nogen Anledning uforsøgt, til at forfægte Anskuelser, som grupperer sig om Standens saakaldte Hjælpearbejdere alias de ufaglærte Kvindeskarer, og som tilsigter den organisatoriske og administrative Omordning, der er dette Formaals nødvendige Forudsætning.

Hensigten med disse Linier er lige saa beskeden som Pladsen hvorpaa de fremtræder, og er ingenlunde at modtage den Debat-Udfordring, der indeholdes i den paa fremtrædende Plads i dette Nummer optagne Artikel „Paa Akkord". — Forbigaaende, skal vi dog tillade os den spagfærdige Oplysning, at en Artikels mere beskedne Placement ikke nødvendigvis altid forskyldes en træsk Redaktion, men simpelthen kan være foranlediget af Pladshensyn. Dette — og intet andet — var netop Aarsagen i det af Herr J. Chr. Hendil paaankede Tilfælde.

Men iøvrigt er der af den Grund næppe Anledning til saa megen Højtidelighed.

Forfatteren af „Paa Akkord" er i hvert Tilfælde ikke i foreliggende Fald den rette Mand til at opholde sig ved andres formentlige Formfejl. Thi Herr H. er sandfærdig selv geraadet vel langt udenfor Formerne!

Allerførst maa vi erindre om, at Herr H.s Anskuelser stod aldeles isolerede ved Kongressen 1910, og at den følgende Kongres kun viste Herr H. et Hensyn ved Nedsættelsen af det Kontingentudvalg, hvori Herr H. selv fik Sæde. I hvert Fald er det hævet over al Tvivl, at Kongressens overvejende Flertal vilde have taget afgjort Afstand fra, at Udvalgs-Nedsættelsen skulde indeholde en Anerkendelse af de Hendilske Idéer.

Kontingentudvalget er endnu ikke færdig med sine Forarbejder og Forhandlinger, og nogen Betænkning er altsaa ikke afgivet, men skal senest foreligge 3 Maaneder før Kongressen 1915.

Naar man betænker, at den omdebatterede Kontingentsregulering dækker Kvindespørgsmaalet — det faglige Anliggende, der mere end alle andre Principspørgsmaal, drager en skarp Delingslinie gennem Medhjælperbevægelsen i de fleste Lande, og disse differerende Anskuelser naturligvis ogsaa vil komme stærkt til Orde, naar Spørgsmaalet tvinges frem hos os — burde dette foranledige Herr H. til at udvise en vis Forsigtighed.

Mener Herr Hendil nu ikke at ville tage et saadant Hensyn, burde hans Mandat som Hovedbestyrelsesmedlem og — i Særdeleshed — hans Stilling som Medlem af det til Sagens Afklaring nedsatte Udvalg forpligte ham dertil, saa meget mere som Herr H. netop indenfor Hovedledelse og Udvalg har den rette Lejlighed til at hævde og motivere sine Særstandpunkter. Hvorom alting er, bør der ogsaa her være Ro saalænge Retten sidder — og det er ikke netop betryggende for Udvalgsarbejdets saglige Resultat, naar et af Udvalgsmedlemmerne bryder denne gode Regel. Saasnart Udvalget har afgivet sin Betænkning, er Tiden inde til aaben Debat om det forhandlede Spørgsmaal, — men ejheller før!

Iøvrigt er den Debat, der her er rejst, et talende Vidnesbyrd om den Formløshed, der netop med Hensyn til de allervigtigste Standsanliggender hersker indenfor vor Centralorganisation. Vor Administration fungerer fuldtud tilfredsstillende, og det almindelige organisatoriske Arbejde udføres baade planmæssigt og omsorgsfuldt; men medens Hovedledelsen nødsages til at drøfte en Mængde Detailspørgsmaal, bliver der sjælden Tid til en grundig og af de enkelte Medlemmer vel forberedt saglig Drøftelse af saadanne faglige Kardinalspørgsmaal, der ofte langt mere end hine talløse Enkeltheder er afgørende for hele vort Fremtidsarbejde.

Vi kan paa dette Omraade lære overordentlig meget af uden-

landske og af disse først og fremmest de tyske Medhjælperforbund.

Medhjælper-Sociallovgivningen i Tyskland skyldes naturligvis især den tyske Grundighed og det disciplinære og maalbevidste Arbejde, der er ydet af vore Standsfæller Sydpaa, og som utvivlsom ikke var kronet med Held, hvis Program- og Principspørgsmaalene ikke netop grundig gennemarbejdedes og nøje forberedtes af ansvarlige og sagkyndige Forsamlinger, før de under en Organisationen forpligtende Form offentliggøres som dennes officielle Standpunkter.

I et tysk Forbundsorgan vilde Herr Hendils Artikel derfor være utænkelig, — hvad den ogsaa burde være i „D. H. K. M. T."

Conto pro diversi.

PRINCIPALERNES ENGAGERINGSKONTOR.

Vor ledende Artikel om dette Emne i sidste Nummer har vakt adskillig Opmærksomhed og bl. a. foranlediget indgaaende Omtale i Dagspressen. Det er saaledes bemærkelsesværdigt, at det uafhængige kjøbenhavnske „Hovedstaden" refererer os med udpræget Sympati, og at Venstres Organ i Hovedstaden, „Riget", paa fremtrædende Plads bringer en længere Artikel, „En sort Liste", hvori vort Angreb paa „Engageringskontoret for Handel og Industri" citeres. Bladet kommenter slutteligt:

„For vort Vedkommende maa vi sige, at vi ikke er Tilhænger af de sorte Lister, ligegyldigt under hvilken Form de fremtræder".

Ogsaa Provinspressen beskæftiger sig med Spørgsmaalet. I „Fyns Venstreblad" finde vi en Artikel af Hr. Martin Petersen, hvoraf vi citerer nogle Brudstykker:

„Jo, der er vist i høj Grad Grund til at tvivle paa, at Handels- og Kontormedhjælperne vil blive himmelhenrykte for det nye Kontor. Thi for det første er det startet af Principalerne alene — Medhjælpernes Organisation, der dog ellers har et naturligt Krav paa at blive taget med paa Raad ved et saadant for hele Standen vigtigt Spørgsmaal, er slet ikke bleven hørt — og for det andet er Kontoret baseret paa et Sorteliste- og Udspioneringssystem, en Uappetitlighed, som udelukkende bør henvises til Detektivbureauer og lignende lysky Institutioner". — —

„En saadan Udspionering aabner jo Muligheder for allehaande Gisninger og Antydninger, naar den, der skal give Oplysninger, véd, at Anonymiteten skærmer ham. Og de Medhjælpere, der under Taksigelser og mod en Tribut af $2^1/_2$ Krone skal „nyde godt" af Oplysninger, der gives under denne Form, maatte i Sandhed være mere end naive, om de vilde betragte det nye Kontor som en Institution, der aabner nye Chancer og Muligheder for dem!

Et Kontor, som det omtalte, kan selvfølgelig ikke gøre gensidig Nytte, uden at begge Parter — Principalerne og Medhjælperne — har Haand i Hanke med Ledelsen."

PROVINSPRESSEN OM 7-LUKNINGEN.

Det skyldes vistnok ingen Tilfældighed, men tør tvertimod tages for et godt Omen, naar den radikale Provinspresse i den sidste Tid har citeret og med umiskendelig Sympati kommenteret vor skattede Medarbejder Herr E. P. Wraaes Artikel i „D. H. K. M. T." Nr. 15, hvori det kommunalpolitiske Moment i 7-Lukkings-Spørgsmaalet understreges med særligt Henblik paa den nye norske Lovgivning.

At Regeringspressen aabent støtter vort Krav før Landstings-Forhandlingerne angaaende Butikslukningslovens Revision endnu er paabegyndt, kan utvivlsomt betragtes som et Udtryk for Regeringens Vilje til at gennemføre Forslaget i Folketingsbeslutningens Aand.

ORGANISATIONSRØRE I KØGE.

Fra Køge skrives til os: Efter Indbydelse af Organisationens tre direkte Medlemmer i Køge, Kommis Poul Christensen, Redaktionssekretær Chr. Drost og Kommis Ølund Rasmussen afholdtes der Fredag d. 24. Oktbr. et snevrere forberedende Møde, for at søge en Afdeling startet.

Redaktionssekretær Drost gjorde i korte Træk rede for Organisationen og dens Virksomhed, idet han navnlig fremhævede det naturlige og nødvendige i, at Medhjælperstanden organiserer sig.

Der udspandt sig nogen Diskussion, hvorunder Indlederen besvarede forskellige Spørgsmaal og gav yderligere Oplysninger. Det vedtoges derefter at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Kommisserne Poul Christensen, Ølund Rasmussen og Kontormedhjælper Herløv Lassen til at arbejde videre i Sagen, og navnlig forberede et offentligt Møde Søndag den 9. Novbr. med Forretningsfører Jens Johansen som Taler.

Mødet vedtog sluttelig at udtale sin Beklagelse af, at Redaktionssekretær Drost paa Grund af personlige Forhold ikke saa sig i Stand til direkte at tage Del i en mulig Afdelings Arbejde.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 23. Oktober afholdtes det første Diskussionsmøde i denne Sæson. Efterat Formanden havde budt Velkommen, indledede Hr. Forretningsfører Kastrup om Emnet „Reklame", og gav et Billede af dennes Udvikling igennem Tiderne indtil vore Dage, hvor den gennem Annoncer i Pressen er trængt ind i alle Hjem. Mange overvurderede dog sikkert Reklamens Betydning, og adskillige Forretninger er gaaet i Stykker ved grænseløs Reklamering, Udgiften maa altid staa i et vist Forhold til Forretningens Omsætning. Det er en stor Kunst at opsætte en Annonce saaledes, at det rette Udbytte naas. Annoncer i Tidsskrifter og Fagblade tillagde Taleren ikke stor Betydning.

I Anledning af denne Udtalelse opfordrede Formanden Medlemmerne til at støtte de Handlende, der averterer i „D. H. K. M. T.", derved gavner de deres Organisation og derigennem dem selv.

Indlederen gav Formanden Ret i disse Betragtninger. — Med en Tak til Hr. Kastrup hævede Formanden derefter Mødet.

V. J.

Frederikshavn. Torsdag den 9. Oktober afholdtes Generalforsamling i Afdelingens Lokaler paa „Hofmans Hotel".

Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød de talrigt mødte Medlemmer Velkommen. Til Dirigent valgtes Kommis Larsen. Formanden aflagde Beretning over Arbejdet i det forløbne Halvaar. Derefter forelagde Kassereren Regnskabet, der godkendtes. Til Bestyrelse valgtes Kommisserne Henry Nielsen og N. P. Andersen samt genvalgtes Lauritz Madsen. Suppleanter blev Kommis Larsen og Jens Jensen, Revisor og Revisorsuppleant: Kontoristerne Aage Hansen og Anders Hansen. Til Agitationsudvalget valgtes Frk. Mellerup, Kommis Mellerup, Johan Thomsen og Kontorist A. Christensen, der alle lovede at arbejde energisk for Tilgang til Afdelingen.

Under „Eventuelt" bad Kommis Lauritz Madsen Medlemmerne om at støtte Foreningen ved at agitere for den, og udbragte et Leve for C. O., der besvaredes med kraftigt Hurraraab.

Det vedtoges at holde de ugentlige Medlemsmøder Torsdag Aften, og at aabne Vintersæsonen med en selskabelig Sammenkomst.

Generalforsamlingen sluttede med en Tak til den afgaaede Formand og Kasserer og et Leve for disse Kolleger og Foreningen.

Ved et den 14. ds. afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Kommis Lauritz Madsen Formand, Kommis N. P. Andersen Næstformand, Kontorist Niels Jensen Kasserer, Kommis Hans Poulsen Sekretær og Kommis Henry Nielsen som Formand for Agitationsudvalget. Det vedtoges at afholde den selskabelige Sammenkomst paa Hofmanns Hotel Søndag den 18. Oktober Kl. 8 Aften.

Poul P.

Frederikssund. Søndag den 7. September afsluttede Sommerperioden med en selskabelig Sammenkomst paa Kalvøpavillonen. Efter Indbydelse ankom enkelte af vore Kolleger fra Hillerød pr. Vogn ved 4-Tiden om Eftermiddagen og tilbragtes nogle Timer i behageligt Samvær. — Dagen sluttede med en Svingom.

Da den til 16 September indvarslede ordinære Generalforsamling ikke var beslutningsdygtig, sammenkaldtes til en extraordinær, som afholdtes den 7. Oktbr. med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 3. Valg af Suppleanter. 4. Eventuelt. Til Bestyrelsen genvalgtes Frk. Anna Krøyer og Herr Kontormedhj. V. Bank. Som Suppleanter genvalgtes Frk. Laura Hansen og nyvalgtes Herr Boghandlermedhj. L. Chri-

stensen. — Forhandlingerne afsluttedes med et kraftigt Leve for C. O.

Ved Medlemsmødet den 21. Oktbr. frembragte Formanden et Forslag om at forandre Mødeaftenerne til Mandag i hver Uge, hvilket vedtoges.

Sidst i November vil vor Forretningsfører, Herr Jens Johansen, komme hertil og holde Foredrag. Da nu Frederikssund Afd. — i Forhold til Byens Størrelse — er bleven den største Afd. her i Nordsjælland (40—50 Medl.), er det Bestyrelsens Haab, at Medlemmerne vil vise sin Interesse for deres egen Forening ved at give talrigt Møde, naar der kaldes paa dem, i Stedet for at glimre ved deres Fraværelse; thi jo mere Tilslutning desto mere Lyst til Arbejde, for at skabe Mødeaftenerne saa gode og underholdende som muligt. *E. N.*

Grenaa. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 1. Oktober. Af Formandens Beretning fremgik, at det forløbne Halvaar var gaaet udmærket med Hensyn til Møder og Agitation. Særlig har vi haft to frugtbringende Møder med Taler af Forretningsfører Jens Johansen og Michael Nielsen, hvoraf det første gav Anledning til Oprettelsen af en Afdeling i Æbeltoft, da Medhjælperne derfra var indbudt til Mødet.

Til Dirigent valgtes H. Knudsen.

Formandens Beretning blev godkendt. Derefter fremlagde Kassereren Regnskabet, der ligeledes godkendtes. Valg af et Bestyrelsesmedlem i Stedet for Johs. Petersen. I. Thorup valgtes. Til Suppleanter valgtes derefter Aage Mikkelsen og G. Nord. Bestyrelsen bestaar nu af: I. Thorup, Formand, I. C. Nielsen, Næstformand, H. Knudsen, Kasserer. M. Brøndberg, Sekretær, og P. Strayer. Aage Mikkelsen og G. Nord er henholdsvis 1. og 2. Suppleant. Revisorer er Petersen og Mikkelsen; Revisorsuppleant: Friis. Agitationsudvalget bestaar af Alfred Jacobsen og Elmer, Forlystelsesudvalget af I. Thorup og M. Brøndberg. Møderne afholdes som hidtil paa Højskolehotellet hver Onsdag Aften Kl. 9.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O.

M. B.

Hillerød. Bestyrelsen agter i den kommende Vinter at arrangere ugentlige Mødeaftener hver Tirsdag Aften. Mødeaftnerne begynder i November, og Program vil blive tilstillet Medlemmerne ved hver Maaneds Begyndelse.

Der vil blive sørget for et godt og afvexlende Program med Foredrag, Musik, Diskussion o. s. v.

Mød hver Tirsdag, tilbring altid denne Aften i vort Lokale, — og vi vil da kunne byde vore Medlemmer billige, interessante og fornøjelige Aftener. *Chr. J. H.*

Hjørring. Mandag den 6. Oktober talte Herr N. C. Nielsen, Kolding, i Afdelingen for en ret talrig Forsamling.

Formanden, Herr Hein, bød Velkommen og gav Ordet til Herr N. C. Nielsen: Siden Januar er Centralorganisationens Medlemsantal forøget med ca. 1200, hvilket viser, at det gaar i den rigtige Retning. Men véd nu alle Medlemmer, hvorfor de er Medlem? Det skal de vide og virke derefter.

Tal. omtalte tre Stadier for Handelsfolk, nemlig: Lærling, Medhjælper og Principal; men paa Grund af de i stadig større og større Grad fremkommende store Foretagender, gøres Selvstændighedsbetingelsen ogsaa stadig mindre og mindre. Vi har ikke herhjemme nogen nøjagtig Statistik over, hvor stort et Procentantal Medhjælpere, der bliver selvstændige; men i Tyskland bliver kun ca. 20 % af Medhjælperne selvstændige. — Derefter gik Tal. over til at omtale Organisationens Maal og hvad der allerede var naaet; her under oplyste han, at Arbejdsløshedskassens Understøttelsesfond nu var paa ca. 30,000 Kr.

Under Agitationen bliver man tidt imødegaaet af de mange Udenforstaaende med et: Jo, men Foreningen er politisk! Dertil kan man ganske roligt svare: „Nej, vor Forening er ikke politisk; men vi ønsker gerne at skaffe Medhjælperne politisk Indsigt." Ligeledes imødegaaes man med at Kontingentet er for stort. Nej, tvertimod, i Sammenligning med andre Organisationers er det ille; det er jo dog nødvendigt at yde noget for at kunne kræve noget. — Der bliver spurgt om, hvad der er udrettet. Ja, der kunde maaske være udrettet mere, dersom „Du" havde været med i Arbejdet derfor. — Tal. raadede til at søge indført en mere ensartet Fremgangsmaade og Taktik i de lokale Foreninger; mange ledes paa altfor megen Selskabelighed; det er forkert, Foreningen maa være faglig, saaledes at Medlemmerne bliver mere med i Organisationsarbejdet og lærer at indsé Moralen for Organisationen. Solidaritetsfølelsen og vor egen Forening skal for Medlemmerne være det højeste.

Efter Foredraget valgtes Herr A. Ipsen til Dirigent. Der blev fremført flere Spørgsmaal, som Herr N. C. Nielsen besvarede, og flere af Afdelingens Medlemmer havde Ordet, bl. a. Herr A. Andreasen, som kraftigt understregede nogle af Herr N. C. Nielsens Udtalelser. Herr A. Ipsen holdt en lille Agitationstale og opfordrede de tilstedeværende Ikke-Medlemmer til at indmelde sig i Foreningen.

Der udbragtes et kraftigt Leve for Centralorganisationen og for Herr N. C. Nielsen. *x.*

Foreningens aarlige Stiftelsesfest afholdes paa „du Nord" Søndag den 9. November.

Kl. 6 Eftm. Fællesspisning for Foreningens Medlemmer med Damer.

Derefter nogle Timers gratis Dans.

Hobro. Generalforsamling afholdtes Torsdag den 2. Oktober.

Til Dirigent valgtes Kommis E. W. G. Rasmussen, hvorefter Næstformanden, Bogholder Jens Jensen, som fungerende Formand aflagde Beretning for forløbne Halvaar. Formanden, M. Sørensen, har etableret sig i Randers. Kassereren, Bogholder L. Bonde Petersen, fremlagde Regnskabet, der ligesom Beretningen godkendtes.

Til Bestyrelse valgtes Bogholder L. Bonde Petersen, Kommisserne Voss og Thorndall. Suppleanter: Kommis R. W. J. Rasmussen og Vald. Kruckow. Revisorer: Kommisserne Rasmussen og Moeslund. Agitationsudvalget blev: Frk. A. Faarup, Voss og Rasmussen.

Det vedtoges at holde Mødeaften hveranden Torsdag.

V. Haarbo.

Holstebro. Tirsdag den 14. Okt. afholdtes et Agitationsmøde, hvortil alle Byens Medhjælpere var indbudt. Herr Forretningsfører Jens Johansen talte over Emnet „Brydninger i Handelslivet". Taleren omtalte Udviklingen indenfor Handelslivet de sidste 30 Aar, og hvorledes Forholdene havde udviklet sig; det gjaldt nu om for Handels- og Kontormedhjælperne at betrygge deres Forhold og fremhævede Nødvendigheden og Betydningen af en fast og stærk Organisation. Taleren omtalte endvidere det fornylig oprettede „Engageringskontor for Handel og Industri", som Storhandelens Mænd stod bagved. Det pegede sikkert i Retning af mere Haardhændethed fra Principalernes Side — J. sluttede med at omtale Lukkespørgsmaalet. Saafremt det af Folketinget vedtagne Forslag blev til Lov, vilde 7-Lukningen efterhaanden blive indført. Efter Foredraget fulgte nogen Diskussion om Formen for Agitationen. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord.

C. K.

Kallundborg. Fredag den 17. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Kommis E. Madsen.

Formanden aflagde Beretning og udtalte sin Glæde over den store Tilgang af Medlemmer, og haabede paa forsat livlig Interesse for Afdelingen. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes: Kommis E. Madsen og Kommis Kaastrup-Jensen. Til Suppleanter Kommis Bidstrup og Kommis Fr. Bayer. Suppleanterne fungerer ogsaa som Revisorer. Under „Eventuelt" drøftedes Underholdningen paa Mødeaftnerne. Bestyrelsen har konstitueret sig som følger: Paulsen Formand, E. Madsen Næstformand. Bogholder L. P. Larsen Kasserer, Kaastrup-Jensen Sekretær og Kommis Schimmel. *J. S.*

Kjøbenhavn. Ved Medlemsmødet den 7. Oktober holdt Hr. Vexelerer Alfred Horwitz et ypperligt Foredrag om „Spil og Spekulation". Foredraget paahørtes af den store Forsamling med Interesse og lønnedes med stærkt Bifald. Formanden takkede og udtalte Haabet om, at man i Vinterens Løb maatte paaregne atter at høre Hr. Horwitz som Foredragsholder.

Den 14. Oktober var Hr. Inspektør Emil B. Sachs fra Købmandsskolen Aftenens Taler. Hr. Sachs skildrede i et livfuldt Foredrag Forholdene i Udlandet, hvor det var af Betydning, at den Fremmede hurtigst mulig akklimatiserede sig for at gøre sig gældende. Rejselysten hos Handelsmedhjælperne var i de senere Aar stadig bleven større, og Vanskeligheden her hjemme ved at finde en selvstændig Stilling havde sin medvirkende Aarsag.

Mange vilde imidlertid lide Skuffelser. Saaledes den naive, der lokkedes af „de mange Penge", han havde hørt Tale om, andre havde tjent, og ligeledes den, der kun af Udvé alene lod sig lede ud.

Derimod havde den maalbevidste Medhjælper, der paa Forhaand havde sat sig ind i det fremmede Lands Geografi og Handelsforhold, og var i Besiddelse af udmærkede Sprogkundskaber, endnu gode Chancer for at vinde frem. Aandelige Interesser var en god Bagage at medbringe, ligesom absolut Hæderlighed og Sanddruhed var nødvendige Betingelser. Specielle Færdigheder kunde være gode, men i de fleste Tilfælde vilde den gode Almenuddannelse være den bedste, idet det oftest gjaldt om, hurtigt at kunne

sætte sig ind i de nye Ting og Forhold. — Hr. Sachs omtalte sluttelig Betingelserne i de forskellige Lande, herunder Lønnings- og Levevilkaarene.

I alle Tilfælde burde man sikre sig Plads, før man rejste ud.

En talrig Tilhørerkreds kvitterede for Foredraget med begejstret Bifald, hvorefter Formanden takkede Hr. Inspektør Sachs ikke alene for Aftenens Foredrag, men tillige for den Interesse, Hr. S. altid udviste overfor Medhjælperstanden.

Tirsdag den 21. Oktober holdt fhv. Minister for off. Arbejder, Hr. Folketingsmand Th. Larsen, et interessant Foredrag om Venstres Politik.

Folketingsmanden redegjorde for Venstres Reformarbejde gennem Aarene og nævnte i denne Forbindelse Lovene om Ulykkesforsikring, Arbejde i Fabriker, Arbejdsløshedskasser, Tuberkuloseloven og Skattereformen, der alle havde en social Tendens. Ligeledes omtalte Hr. Th. Larsen Venstres kulturelle Oplysningsarbejde. Men den lige og almindelige Valgret var et Krav, der alle Dage havde været Kærnen i og dannet Undergrunden for Venstres Politik, og derfor var det, med Hensyn til det nu foreliggende Grundlovsforslag, for Venstre ikke Sagen, hvem der førte dette Forslag igennem, men at det førtes igennem. Taleren ønskede en Grundlov, ærlig og retfærdig, aabenbar til hver Mand at forstaa og ikke skrevet til Enkeltmands Gunst.

Hr. E. P. Wraae takkede Hr. Th. Larsen for det indholdsrige Foredrag, og netop i denne travle politiske Periode maatte det paaskønnes, at Foreningen havde kunnet lægge Beslag paa Folketingsmandens Tid.

Dette politiske Foredrag efterfølges de tre kommende Mødeaftener med Foredrag af d'Herrer Folketingsmænd Ivar Berendsen, Redaktør Borgbjerg og Telegrafist Abrahamsen, der vil tale om henholdsvis det radikale Venstres, Socialdemokratiets og Højres Politik. *M. P.*

Korsør. Fredag d. 24. Oktbr. afholdtes paa „Hotel Storebælt" et Agitationsmøde, hvortil var udsendt c. 75 Indbydelser medfulgt af den lille Pjece „Hvad vi vil". Bestyrelsens Forarbejde blev dog kun daarligt lønnet, da nemlig kun 3 nye Medlemmer efterkom Opfordringen, ialt mødte c. 25.

Formanden, Kommis V. Kallerup, bød Forsamlingen Velkommen og gav derefter Ordet til Hr. Lærer Kornbeck, som efter Opfordring af Kommis Scheller velvilligt havde lovet at afholde Oplæsning, og 4 forskellige kvikke humoristiske Fortællinger blev oplæste og vandt stort Bifald hos Tilhørerne. — Kommis Scheller bragte Hr. Kornbech en Tak for den udmærkede Underholdning og udtalte Ønsket om, at Korsør Afdeling maatte vokse sig stærk, saaledes at man atter engang kunde faa Lejlighed til at benytte Hr. Kornbecks Elskværdighed og faa en fornøjelig Aften.

Et Leve udbragtes for Afdelingen, hvorefter man samledes om Kaffebordet. Mødet hævedes Kl. ca. 12.

C. Scheller.

Langeland. Afdelingen afholdt Fredag d. 26. September Generalforsamling paa Hotel Langeland. Til Bestyrelsesmedlem i Stedet for bortrejste A. Moos valgtes enstemmigt Kontorist Leisner (Langelands Importkompagni).

Dernæst blev Fredag fastsat til Foreningens ugentlige Mødeaften i Løbet af Vinteren, og til Lokale valgtes Hotel „Langeland".

Af andre Spørgsmaal behandledes bl. a. Agitationen og Forenings-Virksomheden i Vinter.

Generalforsamlingen sluttede med et vellykket fælles Kaffebord.

Hartvig Andersen.

Løgstør. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 6. November med Dagsorden: 1. Nyvalg til Bestyrelsen i Stedet for de bortrejste Medlemmer, 2. Regnskabet. 3. Plan for Arbejdet i Vinterhalvaaret. 4. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være Bestyrelsen i Hænde senest den 4. November.

Bestyrelsen har vedtaget at opkræve et bestemt maanedligt Beløb hos Deltagerne i Landstævnet 1914. Der har allerede meldt sig 10 Deltagere. *Otto Frandsen.*

Middelfart. Mandag d. 6. Oktbr. havde Afdelingen for første Gang Fornøjelsen at se Hr Forretningsfører Jens Johansen som sin Gæst. Foreningen havde i den Anledning indbudt Middelfart Handelsforenings og Kolonialhandlerforeningens Medlemmer til at overvære Forretningsførerens Foredrag, og da Afdelingens Formand bød Velkommen, var der ca. 40 Tilhørere, deriblandt en Del Principaler, samlede i Foreningens Lokaler.

Forretningsføreren udviklede i et klart og veltilrettelagt Foredrag C. O.s Virkemaade og Formaal. Selve Udviklingen har medført, udtalte Taleren, at en Sammenslutning indenfor Medhjælperstanden har været nødvendig, idet nu kun ca 25 % af denne har Udsigt til Selvstændighed, medens for blot 25—30 Aar siden ca. 75 % af Medhjælperne blev selvstændige. Her var altsaa Tale om en Lønarbejderklasse, en ny Middelstand, hvis Størrelse for Danmarks Vedkommende kan anslaas til ca. 30,000, men kun et Mindretal af disse staar indenfor Organisationen. Det maa komme dertil, at Foreningen omfatter dem alle, og naar det er naaet, kan den for Alvor gøre sine Krav gældende. Blandt disse nævnede Hr. J. Kravet om højere Løn, da Standen faktisk staar som en af de daarligst lønnede. Dernæst Nedsættelse af den uforholdsmæssige lange Arbejdstid paa 13—14 Timer daglig i Butikkerne. Taleren omtalte endvidere den nærforestaaende Revision af Lukkeloven (7-Lukningen) og Lærlingespørgsmaalet, og paapegede, hvorledes den nugældende Lukkelov havde forfejlet sin Hensigt som social Forsorgslov.

Hr. J. omtalte derpaa Foreningens forskellige Virksomheder, saasom Arbejdsløshedskassen, Oplysnings- og Pladsanvisningsbureauet samt Retshjælpen, og sluttede med en kraftig Appel til de Unge om at slutte sig til Organisationen, — Handels- og Kontormedhjælpernes eneste anerkendte Repræsentation.

Formanden takkede Taleren, og da ingen forlangte Ordet, sluttede Mødet.

Derefter samledes Medlemmerne med Forretningsføreren ved et fælles Kaffebord og tilbragte Resten af Aftenen i behageligt Samvær. *Berg.*

Rødby. Generalforsamling afholdtes den 21. Oktbr. Til Bestyrelse blev valgt: N. H. Hein, Formand, Emil C. Hansen, Næstformand, G. Toxværd, Kasserer, Frk. C. Nørrelund, Sekretær og Frk. Inger Hansen. Endvidere valgtes som Suppleanter: S. Poulsen og L. P. Hansen. Til Revisor i Stedet for Emil C. Hansen valgtes E. Kragh.

Der blev derefter nedsat et Agitationsudvalg, der kom til at bestaa af følgende; C. H. Rasmussen, Holeby, Ullerichs og Frk. C. Nørrelund.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde valgtes G. Toxværd som Repræsentant for Afdelingen ved Agitationsudvalget for Stiftet.

Mødeaftenerne fastsattes foreløbig til hveranden Tirsdag Det vedtoges at afholde et Agitationsmøde paa „Hotel Rødby" Mandag den 3. November Kl. 9 med Hr. Forretningsfører Jens Johansen som Taler. Emne: Organisationen og Medlemmerne.

Alle udenforstaaende Handels- og Kontormedhjælpere vil blive indbudt, og vi forventer derfor denne Aften at se alle Rødby Medhjælpere samlet. *C. N.*

Slagelse. Søndag den 5. Oktober 1913 afholdtes Aftenunderholdning med Bal i Industriforeningens store Sal.

Trods den meget uheldig valgte Aften havde vi udmærket godt Besøg. Korsør og Sorø Afdelinger var indbudte og lod sig ogsaa repræsentere. Korsør med ca 20 og Sorø med 4 Medlemmer. Ligeledes var mødt et Par direkte Medlemmer fra Ringsted og Kassereren fra Stubbekøbing. Underholdningen var udmærket, saavel Frk. Verners Violinspil og Hr. Skuespiller Hjælms Recitation blev modtaget med Begejstring.

Efter Underholdningen dansedes, hvorefter der blev holdt Pause en halv Times Tid.

Formanden for Slagelse Afdeling tog Ordet og takkede for den store Tilslutning fra Korsør, og henstillede til Sorøanerne at møde mere talrigt næste Gang, der blev indbudt til Fest. Derefter sang Forsamlingen en Sang, digtet i Dagens Anledning. Efter Sangens Slutning tog Formanden for Korsør Afdeling, Herr Kallerup, Ordet og udtalte i smukke Vendinger en Tak til Slagelse Afdeling for Indbydelsen, og udtalte sin Glæde over at være sammen med saa mange organiserede Kolleger. Samtidig manede Taleren til Sammenhold indenfor Foreningerne; thi uden det kom man ingen Vegne. Taleren sluttede med at ønske, at Aftenen maatte forløbe lige saa godt, som den havde begyndt, og udbragte et Leve for Slagelse Afdelingen. Derefter holdtes Taler af Sorøanere, Korsørianere og Slagelseanere. Imidlertid spilledes atter op til Dans, og Aftenen forløb udmærket, indtil Nattogene førte vore Kolleger bort i forskellige Retninger.

Onsdag den 15. Oktober afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling i Foreningens Lokaler.

Formanden bød Velkommen; derefter valgtes Kontorist Iversen til Dirigent. — Formanden aflagde Beretning for sidste Halvaar, og henviste særlig til det store Arbejde, der var gjort for 7-Lukningen, der desværre strandede paa en enkelt Købmands Modstand. Beretningen godkendtes enstemmig.

Derefter forelagde Kassereren det reviderede Regnskab, der ballancerede med Kr. 370,79; dette godkendtes ligeledes, man skred derefter til Valg af Formand i Stedet for Rs. Nielsen, der paa Grund af sin Ansættelse som Assistent i Bondestandens Sparekasses Hovedkontor i Kjøbenhavn forlader Byen den 1. November.

Der blev foreslaaet Rich. Iversen og E. Knudsen, hvorefter Rich Iversen ved Afstemning valgtes. Dernæst valgtes til Bestyrese V. Martinsen og C. W. Schultz.

De lokale Love revideredes, og der foretoges en Del Ændringer. Ligeledes vedtoges det at forhøje Kontingentet for Lærlinge med 25 Øre pr. Maaned til den lokale Afdeling.

Bestyrelsen konstituerede sig som følger: Formand Rich. Iversen, Næstformand A. Petersen (Genvalg), Kasserer E. Knudsen (Genvalg), Sekretær V. Martinsen og C. W. Schultz. Agitationsudvalg: Rich. Iversen, A. Petersen og C. W. Schultz. Festudvalg: V. Mørtensen, C. W. Schultz og E. Knudsen. Til Suppleanter valgtes J. Sørensen og E. Jensen. Til Revisorer genvalgtes P. Jensen og nyvalgtes J. Sørensen.

Generalforsamlingen sluttede med en Tak til den afgaaede Formand for hans store Arbejde indenfor Foreningen i den korte Tid, han har været i Byen. *E. K.*

Svendborg. Onsdag den 8. Oktbr. afholdtes exstraordinær Generalforsamling paa Wandalls Hotel med eneste Sag paa Dagsordenen: Valg af Formand. Efter en kort Diskussion erklærede C. Hansen-Møller sig villig til at modtage Valg og valgtes derefter med Akklamation. Hr. Hansen-Møller takkede for Valget og haabede paa godt og energisk Samarbejde i Vintersæsonen.

Som nyt Medlem i Bestyrelsen indtraadte 1. Suppleant, E. Jensen. i Stedet for Hansen-Møller. 2. Suppleant, K. Elm, rykkede op til 1. Suppleant, og som 2. Suppleant valgtes Frk. Petra Petersen.

Paa Grund af forskellige uheldige Sammentræf var Generalforsamlingen kun tyndt besøgt.

— Onsdag den 15. Oktbr, holdtes Medlemsmøde, hvor ca. Halvdelen af Medlemmerne var mødt. Bogholder Karl Joh. Hansen — vor tidligere Næstformand — indledede om Forbudsspørgsmaalet. I et dygtigt Foredrag gjorde han Rede for Afholdsfolkenes Forbudskrav, som han var en meget ivrig Tilhænger af. I den efterfølgende livlige Diskussion deltog Formanden, der aabenbarede sig som en bestemt Modstander af Landsforbud, og Joh. Hansen, der stillede forskellige Spørgsmaal, som Indlederen besvarede. *M. P.*

Vejle. Søndag d. 19. Oktober afholdtes et udmærket godt besøgt Møde i Haandværkerforeningens Sal. Hr. Forretningsfører Jens Johansen indledede Aftenen med et Foredrag om Organisationen. Taleren paaviste, at det var en tvingende Nødvendighed for en Stand enigt at slutte sig sammen, og nu mere end nogensinde før, da kun et forholdsvis lille Antal af Medhjælpernes store Hær opnaaede at blive selvstændige, hvilket iøvrigt for mange betød nærmest en Tilbagegang; thi det er statistisk godtgjort, at en Mængde mindre Handlende kun har mellem 1200 og 2000 Kr. aarlig. — Da der altsaa, bl. a. af denne Grund, er saa mange Medhjælpere, der ikke stræber efter Selvstændighed, maa det jo være i deres egen Interesse ved Samarbejde med Standsfæller at gøre Kaarene som Medhjælper saa gode som muligt. Det er dog ikke saa meget Kvantiteten af Medlemmer inden for C. O., men snarere Kvaliteten, det kommer an paa i det egentlige organisatoriske Arbejde. Derfor gjorde Afdelingerne vel i ogsaa at arbejde indatil, saa at deres Medlemmer fik den rette Forstaaelse af og Interesse for Organisationen, og ikke blot søge stadigvæk at faa nye Medlemmer ind, ofte paa et helt forkert Grundlag.

J. omtalte derefter Lukkeloven, der af mange slet og ret opfattedes som en Lov om Butikkers Lukning og intet andet, medens dog Sandheden er, at den er en social Forsorgslov, der har til Hensigt at forkorte den lange Arbejdstid for Butikspersonalet, ligesom der til Værn for Arbejderne gives Arbejderbeskyttelseslove.

Til Slut fremhævede Taleren, at vi burde have langt mere statistisk Materiale, for ret at kunne bedømme Medhjælpernes Forhold, og at der var truffet Foranstaltninger dertil fra Hovedbestyrelsens Side. — Det udmærket klare og veltilrettelagte Foredrag hilstes med stærkt Bifald og efterfulgtes af en Diskussion, hvori flere af Medlemmerne deltog. — Formanden takkede Hr. J. for Foredraget samt takkede ligeledes en Del Fredericianere, der med deres Formand i Spidsen havde overværet Mødet. — Herefter var der fælles Kaffebord, hvor Stemningen var livlig, og hvor Formanden i en lille velformet Speech takkede Hr. Jens Johansen, for hvad han havde været for Vejle-Afdelingen før, og var for C. O. i sin Helhed. Hr. J. J. takkede for den, som han sagde, ufortjente Ære, samt lagde et godt Ord ind for det paatænkte Landsstævne i Silkeborg 1914. — Efter Kaffebordet var Oplæsning og Deklamation af forskellige lokale Kræfter i de tilstødende Selskabslokaler. *A. Fisbek.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Waterman **„IDEAL"** Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Sandy Mac Whisky.

Faaes over hele Landet!
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1913. 13de Aargang.

HVAD NU?

VOR Kritik af „Engageringskontoret for Handel og Industri" ramte Sømmet paa Hovedet.

Den Del af Dagspressen, der overhovedet kommer i Betragtning, naar det gælder Forstaaelse af Medhjælpervilkaar, har betingelsesløst givet os Medhold og taget afgjort Afstand fra de famøse Spørgeskemaer. Principalernes Lobhudling af Engageringskontoret er pludselig forstummet og synes afløst af en mere nøgtern Vurdering.

Paa Baggrund af vort Angreb — og kun derpaa — fremtræder det store Diskussionsmøde i den gamle kjøbenhavnske Grossererforening, „Handels- og Kontoristforeningen", i det rette Relief.

Men iøvrigt har der i denne Sag været en saa øjensynlig Sammenhæng mellem Aarsag og Virkning, at det ikke lader sig bortforklare, at Mødets Hensigt var at afdæmpe den fremførte Kritik og komme vor Centralorganisation i Forkøbet med Hensyn til den Boykotting og aabne Bekæmpelse af „Engageringskontoret for Handel og Industri", der nødvendigvis maatte blive det næste Skridt fra vor Side.

Det staar urokkeligt fast, at det var Kontorbestyrelsens Agt at udelukke Medhjælperne fra enhver Indflydelse paa Engageringskontorets Ledelse og Drift og selv om der vel indenfor Ledelsen kan have hævet sig Røster for en mere tidsmæssig Ordning af dette for begge Parter i Arbejdsforholdet betydningsfulde Forehavende, er disse forhandlingsrede Anskuelser straks isolerede af stærkere, indflydelsesrige Kræfter.

At denne overdrevne Følelse af egen Magtfuldkommenhed var et afgjort Fejlgreb, for ikke at betegne det med et stærkere men mere træffende Ord, synes selve Kontorets Ledelse nu at være naaet til Erkendelse af. Men dette kan kun fastslaa, at vor Mistillid er berettiget, fordi det dermed er godtgjort, at Engageringskontoret i hvert Fald delvis er i Hænderne paa Mænd, der lukker Øjnene for Tidens Krav og den nye Tingenes Ordning, Medhjælperorganisationen i Lighed med andre sociale Foreteelser bebuder.

Kontorets Ledelse har næppe ret vurderet Dybden af den fortjente Upopularitet, der ramte Institutionen efter vor Kritik. Men Diskussionsmødet den 5. ds. kunde ikke lade Ledelsen i Tvivl. Thi Kritiken fik her en saadan Vægt, at den endog overgik vore Forventninger.

Dette skal ikke opfattes saaledes, at vi dermed maaler efter det fornyede Angreb, vor Centralorganisations Ordfører rettede mod Engageringskontoret, og som visse Aviser, der ikke excellerer i Medhjælper-Sympati, betegner som „voldsomt" eller „udæskende", — det var ej heller tænkt som en Retræte. Der fulgte imidlertid andre Indlæg i Debatten fra Mænd „udenfor Partierne", hvis i Formen mere afdæmpede, men i Indholdet fældende Kritik, jog som Hagelbyger mod de magtkære Principalrepræsentanter.

Engageringskontorets Mænd havde nok at gøre med Defensionen, og blev uhjælpeligt stikkende i deres egne Argumenter, naar de valgte at gaa angrebsvis til Værks. Thi naar de Herrer, der deltog i Diskussionen, alle udtalte sig for Samarbejde med vor Centralorganisation og samtidig bebrejdede os, at vi ikke straks havde anmodet om Repræsentation i Kontorets Ledelse, kan dette vel synes god Latin; — men Sandheden er, at man som nævnt slet ikke ønskede vor Medvirksomhed, ligesom det naturligvis ikke var vor Sag at ansøge, men Engageringskontorets Pligt at tilbyde os som Medhjælperstandens Repræsentant Andel i Ledelsen.

Iøvrigt begyndte Mødet højst ulige med en halv Snes organiserede Medhjælpere i en hundredtallig Forsamling af Storkøbmænd og Principalrepræsentanter. Men alt som Tiden led og Debatten samlede sig om Hovedpunkterne, de fortrolige Henvendelser til Principalerne og Spørgeskemaernes Affattelse, vandt vore Anskuelser stedse større og gradvis Terræn, og da Forhandlingerne endelig i en sén Aftentime tilendebragtes, var den herskende Opinion uomtvistelig paa vor Side.

Men, hvad nu?

Mødet har vel afklaret Situationen og forventelig overtydet Kontorbestyrelsen om, at ogsaa Medhjælperne er Part i Sagen, og at man i Fald Engagerings-

kontoret skal opnaa fri Bane, definitivt maa opgive det oprindelige, absolutistiske Princip og give Rum for den faglige Parlamentarisme, der er bestemmende for Centralorganisationens Holdning overfor denne Institution, der under den rette Ledelse og efter de administrative Reformer, som utvivlsomt vil blive Mødets nærmeste Resultater, muligen kan rumme en ikke helt betydningsløs social Nyordning.

Diskussionsmødet

i Handels- og Kontoristforeningen i Kjøbenhavn.

„HANDELS- OG KONTORISTFORENINGEN" i Kjøbenhavn der grundlagt i 1841, er den ældste Forening af sin Art her i Landet, og bl. a. en Tid lang lededes af selve Tietgen, er i egentligste Forstand nu at betragte som den kjøbenhavnske Grossererstands Klub. Foreningen samler tillige sine Medlemmer til Foredrag og Diskussioner om aktuelle merkantile og dermed beslægtede Anliggender.

Vort Angreb paa „Engageringskontoret for Handel og Industri", der fandt Genklang saavel i Hovedstads- som Provinspressen, foranledigede Foreningen til at arrangere et stort Møde, hvortil der udsendtes Adgangskort til alle Handelsforeninger og iøvrigt til en Række kendte Navne indenfor Handelsverdenen.

Ogsaa enkelte af Centralorganisationens kjøbenhavnske Tillidsmænd modtog Indbydelse, og man viste os det Hensyn dels at give os en Forhaandsmeddelelse om Mødets Arrangement, dels ogsaa at lade Medlem af Centralorganisationens Forretningsudvalg, Kontorchef Vilh. Hansen, aabne Diskussionen, der fulgte efter det indledende Foredrag.

Mødet, der fandt Sted Onsdag d. 5. ds., var overordentligt alrigt besøgt. De kjøbenhavnske Grosserere og andre Principaler var saa stærkt repræsenterede, at Handels- og Kontoristforeningens store Festsal ikke evnede at rumme alle de mødte.

INDLEDNINGS-FOREDRAGET.

Foreningens Formand, Gehejmeetatsraad, Landstingsmand L. Bramsen, aabnede Mødet og redegjorde kortelig for det nye Engageringskontors Oprindelse og Mødets Hensigt, hvorefter

Grosserer Emil Hertz, der er Medlem af Kontorets Bestyrelse, holdt det indledende Foredrag, hvis Kvintessens var følgende:

Foruden at skaffe Folk Beskæftigelse, havde det nye Kontor sat sig det højere og vigtigere Maal at bringe Folk ind i en Virksomhed, hvor de blev tilfredse. Ofte faar jo et Menneske en Plads, hvortil han ikke egner sig, men hvori han gror fast, og Frygten for at begynde i en ny Stilling, hindrer ham i at gøre en Forandring. Kommer han derimod ind paa en Plads, hvor hans Evner kan udfolde sig, faar han ogsaa større Indtægter og bliver til større Gavn for Principalen. Her kommer det samfundsnyttige frem. Der arbejdes kun rigeligt, naar den rette Mand kommer paa den rette Plads, og ud fra dette Synspunkt er Kontoret oprettet; men der maa kræves Tilslutning fra alle Sider. Tanken er at være til Raadighed for dem, der straks skal have Folk eller dem, der straks søger Plads, men ogsaa at modtage Meddelelser fra Firmaer eller Pladssøgende, som en Gang senere ønsker at faa Medhjælpere eller Plads.

Tidligere skaffede man Pladser gennem Venner og Bekendte, men Materialet blev for stort. Handels- og Kontoristforeningen har længe haft et Engageringsbureau, men de stillede Opgaver blev ikke behandlede idéelt. Det nyoprettede Kontor er økonomisk uafhængigt, men for at løse Opgaverne, maa man have fuldt paalidelige skriftlige Oplysninger, og her er Spørgeskemaer den eneste rigtige Maade at supplere de mundtlige Udtalelser paa. Den Utilfredshed, der har været fremme, synes ubegrundet. Det er særlig Spørgsmaalene vedrørende den Pladssøgendes private Liv, som har vakt Indignation, men det er alt gjort med den Tanke, at opnaa det bedst mulige Resultat. Oplysningerne er kun til Kontorets Vejledning, og dette har en dobbelt Opgave at skaffe de bedst mulige Pladser og de bedst mulige Medhjælpere. Kontoret er her et Mellemled, og det har i Praksis virket saa tilfredsstillende, at man formentlig maa siges at være paa den rette Vej. Forandringer paa enkelte Punkter er muligvis ønskelige, bl. a. har Spørgsmaalet om, at Medhjælperne skulde være repræsenterede i Kontoret, været berørt indenfor Bestyrelsen.

Taleren sluttede med at anmode alle Pladssøgende og alle Principaler om at melde sig til Kontoret, saa dette engang kan komme til at staa som en samfundsnyttig Institution.

CENTRALORGANISATIONENS KRITIK.

Kontorchef Vilh. Hansen fik derefter Ordet og aabnede Debatten med et længere Indlæg, der senere vil blive refereret her i Bladet. — Vor Kollega benyttede Lejligheden til overfor Forsamlingen, hvoraf sikkert kun ganske Enkelte havde nogen Kendskab til Medhjælperbevægelsen, at paapege dennes sociale Aarsager, skitsere dens Opgaver og henvise til de Forsøg, man i andre Lande havde gjort for at løse Engageringsspørgsmaalet. — Taleren vendte sig derefter mod det nye Engageringskontor og understregede yderligere den Kritik, der i „D. H. K. M. T." var rejst mod dets Virkemaade. Talen hilstes med stærkt Bifald.

FORSVAR OG FORTSAT, STIGENDE KRITIK.

Efter en kort Pavse begyndte Diskussionen, der fulgtes med megen Interesse og jævnlig ledsagedes af Meningstilkendegivelser. Begge Hovedstandpunkter havde naturligvis Tilhængere i Forsamlingen, men alt som Debatten skred frem, blev det øjensynligt, at Kritiken af Engageringskontoret vandt stedse større Terræn.

Sekretær Chr. H. Olesen, der har taget Initiativet til Engageringskontoret og er et virksomt Medlem af dets Ledelse, udtalte bl. a.:

Da man startede Engageringskontoret, var det, fordi man mente, det skortede Medhjælperne paa Kyndighed, Pligttroskab og Initiativ, hvorpaa Kontorets Virksomhed skulde raade Bod. Man ønskede at arbejde Haand i Haand med Principalerne, men tillige havde man lagt den daglige Drift an paa at tage lige Hensyn til begge Sider, om hvilket Punkt der ogsaa var optaget Bestemmelser i Kontorets Love. Den danske Handels- og Kontormedhjælperstand burde have henvendt sig til de Mænd, der har startet Kontoret, og fremført deres Indvendinger, fremfor at komme med offentlige Angreb gennem Bladene.

For at et Engageringskontor skal kunne gøre Fyldest paa rette Maade, er det nødvendigt at skaffe saa indgaaende Oplysninger som muligt fra alle Sider, fremkomne ved Spørgsmaal til alle Parter, ogsaa og ganske særligt med Hensyn til de pekuniære og private Forhold. Dette kan kun ske ved Hjælp af Spørgeskemaer. Engageringskontorets fornemste Virksomhed ligger i Bedømmelsen af de indkomne Udtalelser fra de Pladssøgendes tidligere Principaler; her danner Kontoret et Mellemled. Tidligere gik saadanne Bedømmelser direkte til den nye Principal. Det nye Kontor har i den korte Tid, det har bestaaet, besat lige saa mange Pladser, som Handels- og Kontoristforeningens gamle Engageringsbureau i et helt Aar. Det nye Kontor er skabt med en samlende Tanke for Øje, men det maa understøttes af den gode Vilje fra begge Sider.

Formanden for Centraludvalget af Handelsrejsendeforeningerne, Grosserer A. Knap, følte sig brøstholden over vore kritiske Bemærkninger om de Handelsrejsendes Delagtighed i Engageringskontoret, og „Købmandsbladet"s Redaktør, Chr. F. Laursen, rettede en Forespørgsel til Vilh. Hansen, om det var Meningen, at Medhjælperne skulde kontrollere Principalernes Oplysninger.

Købmandsskolens kendte Inspektør, Emil B. Sachs, gav et udmærket Indlæg i Diskussionen og paapegede hvorledes

Angrebene har kredset om det Sortebogsprincip, hvis Anvendelse Bureauet ikke kan komme uden om. Taleren mente heller ikke, der var partie égale mellem Principaler og Medhjælpere. Der var sikkert strømmet en Mængde mindre gode Principaler — thi saadanne fandtes jo — til Bureauet med Fore-

spørgsler, og de kan ikke afvises, naar de er Medlemmer og har betalt deres Kontingent. En anden Skævhed ved Kontorets Indretning kan søges i det pekuniære Forhold, thi hvis Bureauet ikke faar tilstrækkelig mange Penge ind ved Kontingentbidrag, — og der kræves store Beløb til dets Vedligeholdelse — bliver det Medhjælperne, der i sidste Instans kommer til at betale Gildet. Bureauet er meget loyalt, men det gør Indtryk af, at man vejer Medhjælperne paa en Guldvægt, medens man ikke en Gang anvender en Grovvægt overfor Principalerne. Disse har desuden ikke altid noget indgaaende Kendskab til deres Medhjælpere, og personlig Uvilje kan let opstaa af rene Smaating, paa Grundlag af hvilke der ikke kan fældes nogen retfærdig Dom. Hele Tanken om disse Spørgsmaal vedrørende Privatlivet er usmagelig, man maatte bort fra den! — Taleren fremdrog nu enkelte Spørgsmaal paa Skemaerne som var omtvistelige; nogle var ganske meningsløse i deres Nærgaaenhed, andre var vel gode og berettigede overfor bestemte Personer og bestemte Stillinger, men kunde ikke anvendes overfor alle under ét. En Institution, der skal kunne gøre Krav paa saavel Arbejdsgivernes som Medhjælpernes Sympati, maa give begge Parter Lejlighed til at udtale sig. Det vilde være en Opgave for Engageringsbureauet at regulere Lønningerne og derved forbedre Forholdene for Arbejderne.

Derefter meldte den i Medhjælperkredse populære Folketingsmand, Dr. phil. Eduard Larsen, sig i Debatten med et Indlæg, der yderligere understregede den rejste Kritik. — Dr. L. hævdede bl. a. at

Medhjælperne har Krav paa at faa at vide, hvad der siges og menes om dem. De omhandlede Spørgsmaal er byggede paa en Forhaands-Mistanke til Medhjælperstanden, som Principalerne næppe havde funden sig i at blive gjort til Genstand for, og som virkede stødende. Principalernes Stilling er ganske vist ikke let, man maatte dog regne med, at Gennemsnitsantallet af Medhjælperne opfører sig hæderligt; derfor er det næppe nødvendigt at binde Medhjælperne ved disse hemmelige Udtalelser. Det bedste var, om Principal og Medhjælper kunde forhandle indbyrdes, og Udviklingen bar vistnok ogsaa mod dette sunde Maal. Engageringskontoret, der sikkert ikke har villet krænke Medhjælperne, kunde afballancere Forholdet ved at optage Repræsentanter for Medhjælperne i Bestyrelsen.

Efter at Redaktør Sigvald Andersen havde kritiseret Spørgeskemaerne og Grosserer Louis Meyer forsvaret dem, tog

Vilh. Hansen Afstand fra de Bebrejdelser, der var rejst mod C. O., fordi vi ikke havde søgt Samarbejde med Engageringskontoret. Underhaands-Aftaler havde i denne Forbindelse ingen Art og det maatte blive Kontorets Sag at henvende sig til de Organisationer, hvormed det ønskede at samvirke. Det var næppe nogen Tilfældighed, at Henvendelse ikke var sket til Medhjælperorganisationen, omend det var besynderligt og lidet tidssvarende, at Principalerne ikke ønskede Forhandling med en Standsrepræsentation, som dog Regering og Lovgivningsmagt anerkendte. — Tal. udtalte sig skarpt mod det fremførte Forsvar for Spørgeskemaerne og fastslog, at der burde raade gensidig Aabenhed og Redelighed i Engageringsspørgsmaalet.

Sluttelig talte Formanden for Industriforeningen, Direktør H. P. Prior, der haabede, at Diskussionen vilde bidrage til en for begge Parter tilfredsstillende Ordning, og udtalte, at Kontoret ikke var utilbøjlig til at forhandle med Medhjælperorganisationen om et eventuelt Samarbejde. — Direktøren syntes dog desorienteret, naar han bebrejdede Foreningens Medlemmer, at der ikke i Tide var rejst Kritik mod Spørgeskemaerne; thi Kontoret er startet uden forudgaaende Drøftelse med Medlemmerne, ligesom ogsaa den gentagne Bebrejdelse mod C. O. for ikke at have søgt Samarbejde med Kontoret, virkede ganske post festum efter den forudgaaende Debat.

Gehejmeetatsraad Bramsen afsluttede det interessante og langvarige Møde med Haabet om, at Diskussionen maatte føre til et for alle Parter heldbringende Udfald.

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller — og Organisationen hjælper Dig!

Forfejlet Detaillist-Agitation.

Flertal for 7-Lukningen.

UANFÆGTET af den lidet heldige Begyndelse, hvormed Detaillisterne i Kjøbenhavn K. startede Agitationen mod vort 7-Lukningskrav, fortsatte Vesterbros Handelsforening den 6. ds. med et offentligt Møde for de Forretningsdrivende i denne Kjøbenhavns tættest befolkede Forstad, der tæller over 100.000 Indbyggere.

Mødet var besøgt af ca. 200 Detaillister. Alle de indbudte Lovgivere havde sendt Afbud. Foreningens Formand, en af Detailhandlerorganisationens kendte Mænd, Herr Schjær, meddelte, at man „ikke havde noget imod. at Handelsmedhjælperne overværede Mødet", men henstillede, at Medhjælperne ikke deltog i Afstemningerne. Denne Anmodning var imidlertid overflødig, idet nemlig kun nogle faa Medhjælpere overværede Mødets Forhandlinger.

Det fremgik af Formandens Indledningsforedrag, at man havde en Følelse af en meget stærkt delt Mening om Tidspunktet for Butikslukningen, og Herr Schjær foreslog derfor sluttelig Mødet, at der foranstaltedes en almindelig Afstemning blandt Vesterbros Handlende om følgende Spørgsmaal: 1) Ønsker De 8-Lukkeloven i dens hidtidige Skikkelse? 2) Ønsker De 7-Lukning Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag og 8-Lukning om Fredagen? 3) Ønsker De 7-Lukning paa Ugens første 5 Dage? 4) Ønsker De 10-Lukning om Lørdagen? 5) Ønsker De Bibeholdelse af det nuværende Kvarter at løbe paa eller bestemt 7- eller 8-Lukning?

Diskussionen var ikke uden Interesse, fordi den paany dokumenterede den fuldstændige Uenighed, der raader blandt Detaillisterne i dette Spørgsmaal. Detaillistførerne, der skaanselsløst lod 7-Lukningen nedsable i Sommerens Aarsmøde-Resolutioner, finder sig ved de nu afholdte Møder uden Følgagtige af det menige Folk. Dette gentog sig ogsaa her — Vesterbros Handlende synes almindeligvis at nære effektiv Sympati for 7-Lukningen, skønt det netop her drejer sig om Forretningsdrivende fra udprægede Arbejderkvarterer.

Afstemningen gav det overraskende Resultat, at kun 34 Deltagere stemte for at beholde den nuværende Butikslukningslov, medens 45 udtalte sig om 7-Lukningen de 4 første Ugedage og 8-Lukning om Fredagen. Derimod var der Enighed om 10-Lukningen om Lørdagen.

Udfaldet af dette offentlige Møde, der var tænkt som en Modagitation til vort Arbejde for den kortere Forretningsdag, kan altsaa i endnu højere Grad end det tidligere omtalte, første Detailhandlermøde, tages til Indtægt for vor enstemmige Tilslutning til Folketings-Vedtagelsen.

Det vilde naturligvis være ganske urimeligt om Lovgivningsmagten fraveg det engang tagne Standpunkt i Butikslukningsspørgsmaalet, naar Hensyn tages til den Forvirring, der i saa Henseende raader i Detaillistkredse.

Men der er næppe heller overhængende Fare!

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for September og Oktober.

MED de tvende Beretningsmaaneder indledes en ny Arbejdsperiode. Sommeren er tilbagelagt, og den for det egentlige Foreningsarbejde egnede Aarstid er indledet.

Medlemstilgangen falder særlig i Oktober. Indmeldelser indsendtes af henholdsvis 39 og 47 Afdelinger. De bedste Resultater opnaaede Afdelingerne i Kjøbenhavn, Aarhus, Vejle, Nakskov, Kolding, Hjørring, Grenaa, Svendborg, Vejen, Nykøbing, F., Fre-

derikshavn, Middelfart, Odense, Randers og den direkte Afdeling. Nye Afdelinger oprettedes i Stege og Roskilde, samt forberedtes i Kjøbenhavn (Boghandlermedhjælperne) og Køge, — derimod maatte Nysted udgaa paa Grund af at egnede lokale Foregangsmænd fattedes. Medlemmerne er overført til Afdelingen i Nykøbing, F.

Agitationen er genoptaget og har navnlig sat Frugt i en lang Række Møder — ialt 13 — i forskellige Afdelinger, hvor Forretningsføreren har talt, saavel i offentlige Forsamlinger som ogsaa ved Medlemsmøder. Desuden har Hovedbestyrelsesmedlemmerne Michael Nielsen og N. C. Nielsen talt henholdsvis i Hjørring og Fredericia, medens Hr. Laurits Christensen, Vejle, har talt i Horsens. — Alle disse Møder har gennemgaaende svaret til Forventningerne og bidraget til saavel Tilslutning til Organisationen som en livligere foreningsmæssig Virksomhed.

Perioden har medført Forandringer i Hovedbestyrelsens Sammensætning. Herr A. C. Alsøe fratraadte — som tidligere meddelt — foranlediget af Overgang til selvstændig Stilling. I Stedet for A. skulde Herr Forretningsfører Willy Carlsen, Kjøbenhavn, indtræde, men bad sig imidlertid fritaget, paa Grund af for ringe Tid til Varetagelse af dette Hverv. Derfor er 3 .Suppleant, Herr F. V. Jensen, Randers, indkaldt.

Hovedkontoret har udsendt Cirkulærer angaaende Landsstævnet 1914, Oplysningsbureauet og Indsendelse af Kvartalsberetninger.

Arbejdsløshdskassen udbetalte i September—Oktober ialt Kr. 103, — et særligt lavt Beløb, der dog ikke tør tages som Norm for Fremtiden, idet de to Beretningsmaaneder bragte os 23 Understøttelsesbegæringer, hvoraf 21 straks anerkendtes, 1 henvistes til Drøftelse i Forretningsudvalget, og 1 nægtedes.

Forretningsudvalget har besluttet at antage to Sager for Medlemmer ved Retshjælpens Mellemkomst,

Medlemstilgangen androg 373.

Paa Akkord.

JEG forstaar ikke, hvorfor Herr Chr. J. Hendil, Hillerød, vil hage sig fast ved vore Love, som noget, der er ganske umuligt at tyde. Læser man nemlig Lovene lidt bedre end en vis Mand læser Bibelen, da kan det, som i Særdeleshed udtrykkes i § 2, ikke misforstaas. Thi der staar mod al Tydelighed, at vort Formaal er at samle Medhjælperne paa et fagligt Program.

I Henhold til denne Paragraf, maa § 4 da ogsaa forstaas saaledes, at det kun er faguddannede Medhjælpere som har hjemme i vor faglige Organisation.

Er dette ikke Meningen, hvad skal saa Ordet „faglig" til?

Thi ligesaalidt som Skomageren og Skopudseren har Organisation fælles, ligesaalidt kan Hjælpearbejderne i vort Fag have Plads i de faglærtes Organisation, uden at det hele bliver noget Kørsammen, som før eller senere vil tabe sin Værdi som Repræsentation for vor Stand.

Jeg vil ikke haabe, at det paa sidste Kongres nedsatte Udvalg skal fremkomme med en Betænkning, der gaar i den af Herr Hendil antydede Retning; thi da vil vi ganske forskertse det Præg, der gennem Tidernes maalbevidste Arbejde er sat paa Medhjælperorganisationen, — nemlig som den eneste faglige Sammenslutning af Handels- og Kontormedhjælpere i Danmark. Derfor anerkender jeg Redaktørens Bemærkning om det uheldige i, at „D. H. & K. M. T.„ Spalter aabnes for en Debat om Spørgsmaal, hvorom der forhandles indenfor et nedsat Udvalg, selvom jeg ikke kan godkende Antydningen af, at Medlemmerne ikke skulde have Ret til at rejse Spørgsmaal — det være sig store eller smaa — og debattere dem, forinden de har været til Behandling paa højere Steder.

Svendborg, 7. Nov. 1913. *C. Hansen-Møller.*

Nyt Land.

En Afdeling startet i Køge.

SOM omtalt i sidste Nr. af „D. H. K. M. T." har der rejst sig et Organisationsrøre i Køge.

I Søndags — den 9. November — afholdtes et offentligt Møde med Forretningsfører Jens Johansen som Taler. Redaktionssekretær Chr. Drost bød Velkommen og gjorde kort rede for Mødets Hensigt.

Herr Jens Johansen talte derefter om „Organisationens Maal og Midler" og udtalte bl. a.:

Der maa være en særlig Grund til, at en Lønarbejderstand viser saa liden Interesse og Forstaaelse, og Grunden kan kun være den, at der hersker en fuldstændig Misforstaaelse af Standens sociale Stilling. Udviklingen bærer i anden Retning nu end tidligere, og Medhjælperen kan ikke længere betragte sin Stilling som et forbigaaende Forhold, der kan ventes ombyttet med den selvstændige Stilling. Kapitalen griber mere og mere ind gennem Stormagasinerne og de store Fabrikers Udsalg; hvad der bliver tilbage af Kapitalens Indflydelse, sluger Andelsbevægelsen; den er fulgt med Udviklingen, og ingen formaar at standse den. Forholdene for Medhjælperne tvinges derigennem ind i den Fase, at de selv maa tage Initiativet, anlægge et mere moderne Synspunkt og indtage samme Standpunkt som andre Lønarbejdere. Medhjælperstanden har som Følge af Udviklingens Gang fuldstændig skiftet Fysiognomi, og den har, rent talmæssig set, Krav paa, at der bliver regnet med den i Samfundet. Medhjælperen maa derfor have en Organisation, saaledes at Standen kan gøre sine Krav gældende. Organisationen er politisk neutral.

Efter Foredraget valgtes Chr. Drost til Dirigent, og der paafulgte en kort Forhandling om Organisationens og Afdelingernes indre Arbejde.

Samtlige Tilstedeværende, paa en enkelt Undtagelse nær, indmeldte sig derefter som Medlemmer, og der afholdtes straks en konstituerende Generalforsamling, hvor man valgte en foreløbig Bestyrelse paa 5 Mand, bestaaende af: Kommis Ølund Rasmussen, Kontormedhjælper Herløv Larsen og Kommisserne Helmuth Andersen, G. Bentzen og Fr. Nielsen.

Der vil i Løbet af en halv Snes Dage atter blive afholdt et offentligt Møde, hvorefter Afdelingen endeligt træder ud i Livet.

D.

Medhjælperbevægelse og Politik.

Et livligt Møde i Skive.

VOR Afdeling i Skive har i længere Tid ført en ret stilfærdig Tilværelse og har langt fra haft det Medlemstal, den kunde og burde have i Forhold til Byens Størrelse.

Saa forleden fik Bestyrelsen den Idé at indbyde de derværende tre Ungdomsforeninger til et Diskussionsmøde om ovenstaaende Emne. Dette Møde afholdtes paa Jernbanehotellet den 7. November og havde vundet god Tilslutning, idet Salen var fyldt af overvejende Ungdom, da Formanden for Afdelingen, R. Sjørup Nielsen, bød Velkommen og straks gav Ordet til den indbudte Indleder, Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding:

Den Tid, hvori vi lever, er en Brydningstid, hvor mangeartede Interesser kalder paa Ungdommen. Taleren vilde komplimentere den Skive Ungdom, fordi den havde givet sine politiske Ungdomsforeninger saa stor Tilslutning. Da der herskede nogen Uklarhed over, hvad den faglige Medhjælperbevægelse vilde, var det Talerens Haab, at man i Aften kunde faa en livlig Forhandling i Gang. Efter i korte Træk at have skitseret Organisationstankens Maal og Midler, kom Taleren mod Slutningen af Foredraget ind paa vor Stilling til Politik og udtalte bl. a.: Vi er en ren faglig Organisation og optager paa dette Grundlag Medlemmer af alle de politiske Partier. De to Ting, Socialpolitik og Partipolitik, er to forskellige Begreber, De maa holde ude fra hinanden, og det er ren Socialpolitik, vi driver! Vi ønsker en vaagen Ungdom, der kan forstaa at tage Del i alle Tidens Rørelser, derfor har vi ladet afholde politiske Oplysningsforedrag i alle vore Afdelinger. Men vi siger til alle Handels- og Kontormedhjælpere: Find først Din faglige Organisation, der skal løse de Opgaver, der ligger Dig nærmest, saa finder Du nok det politiske Parti, med hvis Samfundsarbejde Du kan sympatisere, og hvor Du finder, Du hører hjemme! (Stærkt Bifald).

Med Herr Sjørup Nielsen som Dirigent begyndte derefter Diskussionen, som blev ualmindelig livlig og lang; den strejfede til Tider noget bort fra det foreliggende Emne, idet det var øjensynligt, at der var adskillige „gamle" Mellemværender mellem de politiske Ungdomsførere at afgøre.

Fra „Det unge Højre"s Side talte Postekspedient Lebahn og Agent Schou. Herr Lebahn mente, at Medhjælperne benyttede fortrinsvis de demokratiske Partiers Talere som Ordførere. Med-

delte endvidere, at han selv stod udenfor sin faglige Organisation.

Fra socialdemokratisk Side talte Byraadsmedlem, Typograf Larsen, der kraftigt anbefalede Medhjælperne at organisere sig paa det af Indlederen skitserede Grundlag. Af Radikale talte Redaktionssekretær Sørensen og Ekspedient Andersen, der begge varmt støttede Medhjælperkravene. Bogholder Anton Nielsen, Viborg, fremdrog i et vægtigt og overbevisende Indlæg i Debatten den utiltalende nye Engagerings-Institution og flere andre Forhold, hvor Reform tiltrængtes. Herr Lebahn tog paa Opfordring Afstand fra dette Bureaus Virksomhed, — ligeledes flere af de øvrige Talere. Herr L. vilde dog ikke anbefale sine Partifæller at gaa ind i Organisationen, men lade dem være frit stillede. Han forsøgte at rokke ved Indlederens Tal angaaende Medhjælpernes Selvstændighedsbetingelser, idet han regnede Prokurister og Agenter til Principalstanden. — N. C. Nielsen gendrev i et skarpt Indlæg i Debatten denne Paastand, idet han hævdede, at selvfølgelig hører enhver, selv om han er Prokurist eller Agent, til Lønarbejderklassen og er underordnet i Varefordelingens Tjeneste, altsaa til Medhjælperne. Herr Lebahn nævnede Højres Folketingsmænd, Holger Petersen og Jul. Wulff, som Mænd med Interesse for den unge Handelsstand. N. C. N. maatte imidlertid bedrøve L. ved at tage denne Glorie fra Holger Petersen, idet denne kategorisk nægtede sine Medhjælpere at staa som Medlemmer af Organisationen, og forlangte, at naar de vilde gifte sig, maatte de ærbødigst op paa Kontoret og forhandle om Tilladelse dertil. Efter en Mængde korte Replikker, hvori Diskussionen blev ført — forøvrigt med stor Veltalenhed fra alle Sider — sluttede Mødet med, at Indlederen fastslog, at ingen havde rokket ved hans Indledningsforedrag, hvorved han havde godtgjort, at enhver ærekær Standsfælle, trods divergerende politiske Anskuelser, hørte hjemme i Centralorganisationen.

Sjørup Nielsen takkede tilsidst for den livlige Forhandling og sluttede med et Leve for Centralorganisationen, der blev besvaret af hele Forsamlingen, — med Undtagelse af nogle enkelte „unge Højremænd".

Vi tror, dette Møde vil have stor Betydning for Skive-Afdelingen ved at hjælpe til, at der bliver mere Fart i Arbejdet. Det ske! *X.*

Conto pro diversi.

MANUFAKTURHANDLERFORENINGEN OG 7-LUKNINGEN.

Ovennævnte Principal-Forening har ved et nylig afholdt Møde drøftet Syvluknings-Spørgsmaalet, og sluttelig højtidelig vedtaget „paa alle Maader at modarbejde den paagaaende ensidige Agitation, der fra Handelsmedhjælperne er rejst for at faa indført 7-Lukningen", idet man henviser til, at „denne kortere Arbejdstid maa anses for unødvendig nu, hvor Arbejdstiden efter 8-Lukke-Lovens Ikrafttræden kun er ca. 10 Timer."

Selve Resolutionen, som ogsaa Diskussionen paa det nævnte Møde, beskæftigede sig udelukkende med det af vor Centralorganisation fremsatte Krav, og der fremkom bl. a. Forslag om, at Principalerne altid skulde sende Talere til vore Møder for at imødegaa os i Diskussionen. — Intet kan naturligvis være os mere belejligt, og det tør tages som et Tidens Tegn, at vore Principaler endelig synes at ville opgive den hidtil gængse Taktik: at søge Medhjælperbevægelsen tiet ihjel. — De Herrer burde stille sig det klart, at Centralorganisationen er den naturlige og eneste Repræsentation for Medhjælper-Interesser og derfor maa betragtes som jævnbyrdig Forhandlings-Faktor.

Foranlediget af Foreningens — den bestaar væsentligt af større Manufakturhandlere og Fabrikanter — hvasse Udfald, udtaler vor Forretningsfører i et Interview til „Soc.-Demokr." bl. a.:

„Manufakturhandlerforeningens overlegne Udtalelser om Arbejdstiden for Medhjælperne, der gaar stik imod alle hygiejniske og sociale Autoriteters Anskuelser, maa nærmest opfattes humoristisk, eller ogsaa er denne uforgribelige Visdom en Følge af, at adskillige af d'Herrer, som har vedtaget Resolutionen — og formentlig alle dem, der har affattet dem — ingen som helst Føling har med Butikshandelen og derfor heller ikke kan siges at være kompetente til at udtale sig herom.

Naar der endvidere siges, at Arbejdstiden efter 8-Lukke-Loven er 10 Timer, er dette ganske hen i Vejret, idet 90 pCt. af Handelsmedhjælperne efter denne Lovs Ikrafttræden har en Arbejdstid paa mindst 12 Timer daglig."

LANDSSTÆVNET 1914.

Landsstævne-Tanken har slaaet udmærket an overalt i Medlemskredse og de lokale Arrangements er i fuld Gang.

Vort Valg af Stævnestedet har ligeledes vundet almindelig Tilslutning, selv om der naturligvis hist og her kan fremsættes Ønsker, der ikke netop samler sig om Himmelbjerget.

Herr Ejner Knudsen, Slagelse, har saaledes tilsendt os efterfølgende Indlæg, som vi i dette Tilfælde vil gengive, idet vi dog — for at undgaa fremtidige Korrespondancer af samme Art — nødsages til at fremhæve, at Hovedbestyrelsen definitivt har valgt Himmelbjerget som Samlingssted, og en Forandring deri naturligvis er udelukket:

„Jeg har med Interesse fulgt Arbejdet for Medhjælperdagen 1914, og det saavel som Sparemærke-Idéen har vundet mit fulde Bifald, kun er der et, jeg ikke kan forstaa: „Hvvrfor skal Stævnet henlægges til et saa lidet centralt Sted som Himmelbjerget.

Det gælder om at faa samlet saa mange af Organisationens Medlemmer som muligt, men hvor mange mon der kommer fra Bornholm og Lolland-Falster, for ikke at tale om de østsjællandske Afdelinger. Det bliver sikkert ikke mange. De pæne Ord, der stod i sidste Nummer af „Apellen" om den smukke Natur o. s. v., vil sikkert langtfra opveje Tanken om en lang, t ættende og besværlig Rejse.

Et Sted som Svendborg vilde absolut være meget mere formaalstjenligt end Himmelbjerget. Hint ligger mere centralt og er jo ogsaa kendt som en af Landets smukkeste Egne.

I Jylland har som bekendt Kærnen af vor Organisation sit Stade, og saa meget mindre Grund vil der være til at lægge Stævnet der, da de stabile Jyder jo sikkert vil give Møde overalt, hvorimod mange Sjællændere og Fynboere, som ikke vilde have givet Møde ved Himmelbjerget, sikkert møder i Svendborg, eventuelt Odense.

Jeg er sikker paa, at jeg med disse Linier udtaler mangen en Kollegas Mening, og henstiller derfor til Udvalget at tage disse mine faa Ord til Overvejelse."

EN SMUDSKONKURRENT.

„Politiken" indeholdt for faa Dage siden følgende Annonce:

> 40 Kr. En ung Mand, 25 Aar, militærfri, ønsker Plads snarest som Kontorist. Kendt med alm. Kontorarbejde, Inkassation og Klarering. Anbefalinger haves. Tid fra 8/9—5. Bopæl Bredgade. Billet mrkt. 846 modtager Pol.

Kommentarer turde egentlig være overflødige.

Dog skal vi bemærke, at den Mand, der har indrykket dette Tilbud, enten maa være en ualmindelig defekt Person eller ogsaa et Individ, der fortjener sine Standsfællers Foragt.

Naar Personen yderligere karakteriserer sit skamløse Tilbud med den Oplysning, at han bor i Bredgade, (et af Hovedstadens mest fashionable Kvarterer) gør han sikkert klogt i at skjule sig under Billet-Nummerets Anonymitet.

BØRN OG CIGARETTER.

Fra Landsforeningen „Bort med Tobakken" er vi anmodet om at rette en indtrængende Anmodning til den selvstændige og underordnede Handelsstand, om ikke at give Børn (Bydrenge) Cigaretter som Ducører, eftersom „alle Sagkyndige er enige om, at Tobaksbrugen er ubetinget skadelig for Børnenes Helbred".

Vi imødekommer gerne denne Henstilling, fordi den netop tilstræber at modvirke en Uskik, hvorved Tankeløshed virkelig kan afstedkomme megen Fortræd for den opvoksende Slægt.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Afdelingen har i Oktober atter begyndt sine ugentlige Møder, der som sædvanlig afholdes paa Hotel „Rønne" Onsdag Aften Kl. $8^1/_2$.

Det var i høj Grad ønskeligt, om alle Medlemmerne vilde føle

det som en Pligt at give Møde til disse Aftener, ligesom det var af megen Interesse at faa saa mange som muligt med i den Diskussion, som med det første vil blive indledet. Der vil ogsaa blive budt paa Underholdning, f. Eks. Foredrag eller Oplæsning, naar blot Medlemmerne viser Interesse for Sagen. Generalforsamling afholdes d. 19. November Kl. 8½ Aften paa Hotel „Rønne". *A. K.*

Fredericia. Afdelingen har i Juli Kvartal afholdt 2 Bestyrelsesmøder, 7 Medlemsmøder, en Skovtur og en festlig Sammenkomst. Til et af Medlemsmøderne har der været fremmed Taler, nemlig Herr Michael Nielsen, Vejle. I de forløbne 3 Maaneder er Afdelingen gaaet jævnt fremad i Medlemstal.

Fredag den 10. Oktober afholdtes Agitationsmøde med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler. Mødet var besøgt af ca. 30 Mennesker, særlig Medlemmer. Vi havde den Fornøjelse at modtage nogle Indmeldelser. Foredragsholderen, der holdt et udmærket Foredrag, interesserede Medlemmerne stærkt for Sagen, og vi haaber at have faaet bibragt vore Kolleger den rigtige Interesse saaledes, at vi kan gaa godt frem i Løbet af Vinteren.

Efter Hr. J.s Foredrag opfordrede Formanden J. til at forelægge Planen for det kommende Landsstævne. Hr. J. imødekom Opfordringen og henstillede samtidig til Medlemmerne at deltage i et saa stort Antal som muligt. Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

Onsdag den 15. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr J. E. Johansen. Formanden aflagde Beretning om det forløbne Halvaar. Der var ikke andet end gode Meddelelser at forelægge. Afdelingen havde forøget sit Medlemsantal, eftersom der var sket 11 Indmeldelser og kun én Udmeldelse.

Derefter blev Regnskabet fremlagt og enstemmig godkendt af Forsamlingen. Kassen havde haft betydelige ekstraordinære Udgifter, men alligevel var Resultatet tilfredsstillende.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes: O. Jørgensen, W. Seunartz og E. Christensen. Derefter valgtes Suppleanterne: H. Christensen og Kaj Johansen

Som Revisorer afgik Frk. M. Johansen, og Frk. Betty Grodemann valgtes i Stedet.

Til Slut valgtes et Agitationsudvalg bestaaende af W. Seunartz, H. Nielsen, M. Petersen, Th. Møller og E. Nommesen. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Foreningen.

Mandag den 20. Oktober afholdtes Bestyrelsesmøde samtidig med et Møde for Agitationsudvalget. — Bestyrelsesarbejdet blev fordelt saaledes: O. Jørgensen, Næstformand og W. Seunartz Sekretær. Til Formand i Agitationsudvalget valgtes Herr W. Seunartz.

Onsdag den 22. Oktober afholdes ordinært Medlemsmøde uden specielt Program. Aftenen forløb under Diskussion af faglige Spørgsmaal, og Sang og Musik. Til Slutning arrangeredes der fælles Kaffebord.

De to følgende Møder har været delt mellem Oplæsning og en selskabelig Sammenkomst. Begge Aftener forløb paa bedste Maade. *E. N.*

Holstebro. Foreningen afholdt Møde paa Hotel „Royal" Onsdag d. 5. Novbr. Paa Dagsorden var bl. a. Afholdelse af Møde hver 8. Dag, hvilket Herr Aage S. Leth havde anbefalet i en Artikel i „D. H. K. M. T." Da der lod til at at være Stemning derfor, vil der foreløbig blive afholdt Møde hver Onsdag Aften Kl. 9 paa Hotel „Royal". Bestyrelsen vil anstrænge sig for at byde paa et underholdende og afvekslende Program. Medlemmerne anmodes alle som én at møde til Møderne. Derved gavner de Sagen og styrker Interessen for den. Der er nogle enkelte Medlemmer, som bestandig glimrer ved deres Fraværelse. Vilde de blot komme der 1 à 2 Gange, da vilde de sikkert faa saa megen Interesse for vor Sag, at de slet ikke vilde undvære at komme til Møderne.

Oprettelse af et Kursus blev ligeledes drøftet. Sagen henlagdes dog, da der var saa lidt Tid dertil inden Jul. Endvidere blev det bestemt at afholde et Bal i nær Fremtid, saafremt der bliver tilstrækkelig Tilslutning. Foreningen har ikke afholdt en lignende Sammenkomst siden Febr. Maaned. *C. K.*

Langeland. Onsdag d. 22. Oktbr. holdt Afdelingen et talrigt besøgt Møde i Foreningens Lokale, ved hvilket Herr C. Hansen-Møller, Svendborg, var til Stede og holdt et langt interessant Foredrag om Centralorganisationen, dens Færd og Fremgang gennem Tiderne. H.-M. fremdrog bl. a. nogle udmærkede Skitser fra Hverdagslivet. Foredraget vandt ivrigt Bifald og Mødet sluttedes med Leveraab for Foredragsholderen. Efter Mødet var der fælles Kaffebord, ved hvilket der herskede en udmærket Stemning. *Hartvig Andersen.*

Odense. Afdelingen afholdt Tirsdag d. 28. Oktbr. halvaarlig Generalforsamling i Fyns Forsamlingshus.

Efter at N. M. V. Møller var valgt til Dirigent afgav Formanden, Peter Holm, Beretning for det forløbne Halvaar. Der har været afholdt 13 Bestyrelsesmøder og 16 Medlemsmøder samt et Sommerstævne med Tilslutning fra samtlige fynske Afdelinger. Der er bortrejst eller udmeldt 6 Medlemmer og tilgaaet 15 ny Medlemmer. Formandens Beretning samt Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Fra Aage S. Leth var fremkommet Forslag til betydelige Lovændringer. Efter nogen Diskussion vedtoges det at lade den ny Bestyrelse tage denne Sag under nøje Overvejelse og senere fremkomme med Forslag.

Af Bestyrelsen afgik efter Tur Frøken Friis, John. Petersen og Georg Thomsen, og i Stedet for disse valgtes Rejsende Aage S. Leth, Kommis Chr. Søndergaard og Kontorist Edv. Schønfeld. Til Suppleanter valgtes Viggo Johansen og J. P. Jørgensen. Til Revisor valgtes P. Påhlsen og Axel Andersen, og til Revisorsuppleant Rejsende K. Rasmussen. Endvidere nedsattes et Agitationsudvalg paa 3 Medlemmer.

Under „Eventuelt" meddelte Formanden, at Forstander Jensen, Købmandsskolen, har tilbudt Foreningens Medlemmer et Kursus i Tysk eller Engelsk for den billige Pris af 6 Kr. pr. Deltager.

Ved Bestyrelsemøde Fredag den 31. Oktober konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Peter Holm, Formand, Aage S. Leth, Næstformand, Oluf Christensen, og Axel L. Lorensen, Sekretær.

Leth fremkom her med Forslag om, at der i Forhandlingsprotokollen fremtidig indførtes ogsaa Medlemsmøder, hvilket vedtoges enstemmigt.

Medlemsmøde afholdtes Tirsdag d. 4. Nov. i Fyns Forsamlingshus. Herr Forstander Jensen, Købmandsskolen, Odense, holdt et fortræffeligt Foredrag om unge Handelsmænds Uddannelse. Det anbefales meget at slutte sig til det billige Sprogkursus, som Afdelingen om kort Tid paabegynder under Forstanderens personlige Ledelse.

Det er overordentlig glædeligt at se, hvorledes Tilslutningen til vore ugentlige Medlemsmøder stadig forøges. Vi beder hvert enkelt Medlem om personlig at agitere for større Tilslutning! *Axel L.*

Roskilde. Torsdag d. 30. Oktbr. afholdt Afdelingen konstituerende Generalforsamling.

Paa Udvalgets Vegne bød Kommis H. Busted Forsamlingen Velkommen, hvorefter Kommis Knud Petersen valgtes til Dirigent. Derefter gik man over til Drøftelse af Lovene, hvilket foregik under en livlig Debat. Som Formand valgtes enstemmig Manufakturmedhjælper H. Busted, Boghandlermedhjælper H. Maas blev Næstformand, Kassererske Frk. Ester Kranholm blev Sekretær, og Bankassistent Bisgaard valgtes til Kasserer. Endvidere valgtes Møller-Andersen. Suppleanter: Kolonialkommis Poulsen og Manufakturkommis Sillasen. Revisorer: Manufakturkommmis Albert Petersen og Handelsrejsende Orla Asmussen. Agitationsudvalget sammensattes af: Ekspeditrice Frk. E. Holmbom. Kolonialkommis Knud Petersen og Manufakturkommis R. Torp. Under „Eventuelt" udspandt der sig en livlig Diskussion om, hvorledes Foreningen bedst skulde arbejde i Vinter-Sæsonen. Forhandlingerne resulterede i, at man enedes om at holde en Række belærende Foredrag.

Til Slut bragte Dirigenten en Tak til Medlemmerne for den Interesse, de havde udvist under Mødet, og sluttede med et Leve for Roskilde-Afdelingen.

Afdelingen afholdt den 7. November sit første ugentlige Møde. Til Stede var Hr. Bogholder Martin Petersen, Kjøbenhavn, i hvilken Anledning der var sendt Indbydelse til alle Medhjælpere i Roskilde. Hr. Petersen talte om Centralorganisationens Dannelse og udviklede dens Program i et udmærket Foredrag, der straks resulterede i Tilgang af flere nye Medlemmer.

Formanden takkede Hr. Petersen, hvorefter Mødet sluttede med fælles Kaffebord. *E. K.*

Rødby. Tirsdag d. 28. Oktbr. paabegyndtes Vintersæsonen med en selskabelig Sammenkomst paa „Hotel Rødby". Der var god Tilslutning og efter Oplæsning af Herr Lærer Brochmann, samledes Deltagerne om et fælles Kaffebord, hvorefter Dansen gik lystigt til Kl. 2.

Mandag d. 3. Nov. var, som allerede før omtalt her i Bladet, Herr Forretningsfører Jens Johansen saa velvillig at komme til Stede. Herr J. holdt et udmærket Foredrag, hvori han særlig

fremhævede Nødvendigheden af, at Medhjælperne organisere sig, særlig naar man saa hen til, at der efterhaanden var færre Medhjælpere, der blev selvstændige. J. hævdede tillige, at man ikke alene skulde arbejde for at vinde flere Medlemmer, men ogsaa for at skaffe Medlemmerne den rette Forstaaelse af Organisationen, og sluttede Foredraget med nogle korte Bemærkninger om 7-Luknings-Spørgsmaalet.

Formanden takkede Herr J. og udtalte Ønsket om, at der maatte blive god Tilslutning til de fastsatte Mødeaftener, og at Enhver vilde bidrage til, at vi i Vinterens Løb kunde faa nogle hyggelige og fornøjelige Aftener sammen.

Christine Nørrelund.

Svendborg. Afdelingens Bestyrelse har paa et Møde den 4. ds. konstitueret sig saaledes: C. Hansen-Møller, Formand, Martin Petersen, Næstformand, Frk. K. Jensen, Kasserer, E. Jensen, Sekretær, C. Børgesen, Vicesekretær.

Medlemsmødet paa Wandalls Hotel den 6. Nov var udmærket besøgt. Det var lykkedes Bestyrelsen at formaa Dr. Gustav W. Kiær — en af de 5 danske Læger, der deltog i Balkankrigen paa serbisk Side — til at fortælle om sine Indtryk og Oplevelser fra Balkan. Foredraget, der krydredes med en Mængde Smaatræk fra Serbernes daglige Liv, var meget interessant og hilstes med stærkt Bifald af Tilhørerne.

Efter Foredraget takkede Formanden Doktoren for den Beredvillighed, hvormed han havde stillet sig til Foreningens Disposition, og derefter samledes Foredragsholderen og Tilhørerne om et sluttet Kaffebord. *M. P.*

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
– Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K, Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Visbygade 14, 3. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	Ejnar Rasmussen	Lollandsgade 19		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi.
Bornholm	Hassager-Boss	Hasle Brugsforening	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	A. Back-Andersen	Svineslagteriet.
Esbjerg	J. Christiansen	Kongensgade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Niels Jensen	Villa „Lady Butte".
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	H. H. Bay	Poul Lieberkind	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Ingvart Thorup	H. C. Hjortkjær	H. Knudsen	Chr. Vogel
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorentzen	A. Steengaard.
Helsingør	A. Eilenberger	Chr. I. Hansen	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	J. Poulsen	Kristoffer Madsen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	E. P. Wraae			
Central Afd.	Søren Møller	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	E. P. Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Visbygade14, 3. Telf. Øbro 3247.
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Køge	Helmuth Andersen	Torvet 28	Herløv Larsen	Nørregade 4.
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Otto Frandsen	Rich. Christensen	Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. Chr. Thykiær	M. Staun	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	J. Thousig-Møller	Langgade 12.	Laurids Bruun	N. Marcussen.
Nykøbing M.	E. Øhlenschlæger	Peter Thykier	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Næstved	Martin Hansen	Kbmd. Havemann	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2.	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	L. Larsen	Hans Olsen	L. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	Viggo Jacobsen	Konsul J. P. Laursen.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankassistent Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	N. H. Hein	Fruegade	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	H. J. Bødtker	Søndergade	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Chr. Christensen	Koldby Brugsf. pr. Koldby	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	J. Nielsen	Niels Hofman
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard		
Skive	R. Sjørup Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Slagelse	Rich. Iversen	A/S Silvan	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	A. Sander	Alfred Hee	A. Sander	Alfred Hee.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	Kaj Johansen	Stege Materialhandel.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Stubbekøbing	M. Hansen Pil		Harald Larsen	Christoffer Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P. Jensen	Carl Toft	E. Qvie	C. H. Tange.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Vendersgade 7.

Thisted. Fredag den 17. Oktober afholdtes stort Møde paa Hotel „Royal" med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler. Udenforstaaende Kolleger var indbudt. Herr J. holdt et udmærket, timelangt Foredrag om forskellige Emner, der fra først til sidst paahørtes med stor Interesse. Forskellige Henvendelser til Herr J. bl. a. om Landsstævnet 1914 blev meget imødekommende besvaret, og Taleren lønnedes med stærkt Bifald; hvorpaa der til Slut blev udbragt et Leve for ham.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes Fredag d. 24. Oktober paa Hotel „Royal" og overværedes af 32 Medlemmer. Til Dirigent valgtes enstemmigt Lagerforvalter Johs. Jensen.

Formanden, Forretningsfører Jørgensen, bød Forsamlingen Velkommen og aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Enstemmig godkendt.

Herr J. meddelte derefter, at han paa Grund af for megen Travlhed saa sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat som Formand, da han ikke kunde varetage sine Interesser for Afdelingen, som han burde.

Til Formand valgtes Herr Bogholder Aage Neergaard.

Til Bestyrelsen genvalgtes H. Chr. Ottesen og nyvalgtes Kommis Einer Mikkelsen. Suppleanter blev Bogholder W. Christensen og H. J Osterland. Til Revisorer valgtes G. W. E. Larsen og Bogholder M. Nicolaisen. Agitationsudvalget kom til at bestaa af de Herrer Aage Neergaard, Johs. Jensen, R. A. Christensen og N. C. Kibsgaard. Endvidere valgtes til Oplysningsbureauet de Herrer Ottesen og Kibsgaard.

Forskellige Lovændringer vedtoges; endvidere blev man enige om absolut at afholde Møde hver Fredag Aften Kl. 9. Ved Forhandling om Landsstævnet 1914, tegnede der sig straks en Del Deltagere, og man blev enige om at anstrænge sig efter yderste Evne, for at samle saa stor Tilslutning som muligt.

Under „Eventuelt" vedtoges efter en meget hæftig Debat at slutte Møderne senest Kl. 1. — Medlemmerne faar som sædvanligt Frikort til Thisted Foredragsforening. Udenbys og nye Medlemmer, som ønsker dette Kort, bedes afhente det ved Kassereren Herr H. Chr. Ottesen. — Straks efter Generalforsamlingen afholdtes et Bestyrelsesmøde, hvor man konstituerede sig som følger: Formand, Herr Bogholder Aage Neergaard, Næstfmd., Herr Lagerforvalter Johs. Jensen, Kasserer, Herr Bogholder H. Chr. Ottesen, Sekretær, Herr Bogholder N. C. Kibsgaard, samt Herr Kommis Einer Mikkelsen. *N. C. K.*

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 6593 Axel Junior, ansat i Vett & Wessels Udsalg, har 1. Maj 1913 indmeldt sig i vor Organisation. — Ved Medlemsbogens Ankomst meddelte Hr. Junior, at han ikke ønskede at blive opkrævet for Kontingent, før hans daværende Principal havde afstaaet Forretningen. Forretningsoverdragelsen fandt Sted til 1. Juli, til hvilken Tid den herværende Afdeling betalte Kontingent.

J. har ved gentagne Gange at blive opkrævet stadig nægtet at betale og skal nu efter Forlydende være antaget til Magasin du Nord, Kjøbenhavn, pr. 1. Novbr,

Nibe, Oktober 1913. *K. Thykjær.*

Medlem Nr. 6030, Ejnar Laursen, forhen Uldvarehuset, Hillerød, nu ansat hos Manufakturhandler Sørensen Græsted, er slettet af den herværende Afdeling paa Grund af Restance.

Hillerød, d. 17. Oktb. 1913. *Chr. J. Hendil,* Kass.

Nr. 3472, O. Gylding Sørensen, ansat hos Ove Johansen, her, blev overflyttet hertil fra Esbjerg med 7 Maaneders Restance. S. har efter gentagne Løfter ved personlig Henvendelse ikke betalt sine Restancer og er derfor slettet pr. 1. Oktober.

Nr. 7013, Jens Jespersen, i Rødding Brugsforening er ligeledes slettet for Restance pr. 1. Oktober.

Skive, Oktober. *P. Christensen,* Kasserer.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Waterman **„IDEAL"** Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud
Prøv og dom!
Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den ei det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1913. 13de Aargang.

BESKYTTELSESLOVGIVNING.

Indenrigsministerens Forslag til Revision af Butikslukningsloven.

FOLKETINGET vedtog den 12. April efter Indstilling af det nedsatte Udvalg et Forslag til Revision af Butikslukningsloven, hvorefter det overlodes til Kommunalbestyrelserne ved lokale af Indenrigsministeren godkendte Vedtægter at indføre 7-Lukningen for hele eller en Del Aaret, Lørdagslukningen fastsattes til Kl. 10 og det bekendte „Kvarter" bortfaldt. Folketingsbeslutningen fik imidlertid ikke Lovkraft, idet Landstinget standsede Forslagets videre Behandling.

Vor Centralorganisation havde forud udfoldet en særdeles omfattende og hensigtsvarende Agitation for 7-Lukningen, ligesom vi underbyggede vore Ønsker med et betydeligt statistisk, socialpolitisk og lægevidenskabeligt Materiale, og overfor Udvalget saavel som paa talrige Møder fremhævede Betydningen af en mere effektiv Beskyttelseslovgivning end den med Forslaget tilsigtede. Medhjælperstandens Ønsker fandt en udmærket Talsmand i Folketingsmand, Dr. phil. Edu. Larsen, der varmt og overbevisende talte Butiksmedhjælpernes Sag, vedblivende interesseret har beskæftiget sig med Spørgsmaalet og sikkert ogsaa har sin Andel i det betydningsfulde, videregaaende Forslag, Landets Indenrigsminister, Herr Ove Rode, fremsatte i Landstinget den 14. Novbr.

Indenrigsminister OVE RODE.

Det er et godt Forslag, der præges af Fremsyn og Vilje til at skabe en moderne Beskyttelseslovgivning for Handelens Medhjælpere og Lærlinge. Thi medens Folketings-Betænkningen begrænsede sig til at udtale Sympati med vore Ønsker om effektiv Lovbeskyttelse mod overlang Arbejdstid og Indførelse af Siddepladser for Butikspersonalet, indeholder det nylig fremsatte indenrigsministerielle Forslag bestemte Regler paa de nævnte Omraader. Netop dette betegner Forslagets afgørende Fortrin fremfor April-Beslutningen!

Forslaget fastsætter den seneste Lukketid (Lørdag undtagen) til Kl. 8, medens Folketings-Vedtagelsen muliggjorde 9-Lukning. — Kommunalbestyrelserne kan for hele eller Dele af Aaret paabyde 7-Lukning; i saa Fald skal de tilsvarende Virksomheder i Landkommuners bymæssige Bebyggelser, der staar i umiddelbar Forbindelse med Bykommunen, lukke til samme Tid som i denne. Kommunalvedtægterne skal stadfæstes af henholdsvis Indenrigsminister og Amtraad. — Kunder, der befinder sig i Forretningen ved Lukketid, kan ekspederes færdig. — Medhjælpere og Lærlinge skal have en samlet uafbrudt Hviletid, umiddelbart efter Arbejdets Ophør om Aftenen, af mindst 10 Timer i Forretninger med kun een, 11 Timer i Virksomheder med flere Medhjælpere.

Kommunalbestyrelserne kan bestemme, at Personalet ikke uden særlig Tilladelse af Politiet maa beskæftiges paa Folkekirkens Helligdage udover Kl. 9 Form., og kan ligeledes paabyde Anbringelse af Siddepladser for Personalet efter nærmere fastsatte lokale Regler. Saadanne Kommunal-Vedtægter forudsætter indenrigsministeriel Sanktion. — 10-Lukning er tilladt: Aftenen forud for en af Folkekirkens Helligdage, sidste Torsdag og Fredag før Pinse, de sidste 6 Dage før Juleaften, første Søndag og Søgnedag i Maj og

November og — paa Kommunalbestyrelsens Foranledning — ved større Dyrskuer, Markeder og stedlige Festligheder, samt i de ved den almindelige Lovgivning altid forudsatte særlige Tilfælde. —

Indenrigsministerens Forslag indleder et nyt Afsnit i dansk Medhjælper-Beskyttelseslovgivning, idet derefter ikke som hidtil Butikernes Lukketid, men derimod en lovbestemt, uafbrudt Hviletid for Personalet skal bestemme Arbejdstidens Regulering. Thi — hedder det i Bemærkningerne til Lovforslaget — Regeringen maa formene, at et af denne Lovs Grundsynspunkter er Beskyttelse af det arbejdende Personale i Butiker og Lagre m. v., og et Paabud om samlet Hviletid er principielt i Overensstemmelse hermed.

Og ud fra samme socialpolitiske Betragtningsmaade drager Forslaget en snæver Grænse for det kun alt for gængse, ubetalte Søndags-Ekstraarbejde ved Vinduespyntning, Oprydning etc., fordi „der under disse Forhold bør være Hjemmel til at fastsætte en bestemt Grænse for saadant Helligdagsarbejde, for at den Fritid, som Lovgivningen har tilsikret det arbejdende Personale ikke skal gaa tabt."

For den moderne Medhjælperbevægelse er den lovbestemte Butikslukning kun Midlet og Overgangsformen til Arbejdstidens Regulering; saavist som det ikke er den stængede Dør, men Fastsættelse af Arbejdsdagens Længde, der er vort socialpolitiske Maal. — Derfor hilser vi det nye indenrigsministerielle Forslag som en banebrydende Foranstaltning paa den sociale Forsorgslovgivnings Omraade.

Centralorganisationen

og

„Engageringskontoret for Handel og Industri".

Ved det store Diskussionsmøde den 5. November i „Handels- og Kontoristforeningen" i Kjøbenhavn, aabnede Herr Vilh. Hansen Diskussionen med et Indlæg, hvis væsentlige Indhold er gengivet nedenstaaende.

ENGAGERINGS-SPØRGSMAALET hører til de vanskeligste blandt de Anliggender, der vedrører Principalers og Medhjælperes gensidige Forhold. Det kan ikke løses ved ensidige Foranstaltninger, og navnlig ikke af den Art, som „Engageringskontoret for Handel og Industri" angiver.

Thi det forudsætter Hensyn til begge Parter i Arbejdsforholdet, — et Hensyn, der imidlertid ganske fattes ved den nye Institution, der netop er ensidig tilrettelagt og ifølge hele sit Anlæg med Rette maa betegnes som krænkende for Medhjælperstanden.

Læser man de af Kontoret udsendte Aktstykker, kan ingen være i Tvivl om, at disse Henvendelses- og Spørgeskemaer er skrevet af Principaler, for i alleregentligste Forstand at tjene Principalinteresser. Og dette forlener dem med en udpræget — tilmed en lidet tiltalende — Ensidighed.

FORANDRINGENS LOV.

Naar man betænker, at Kontorets Grundlæggere har tilstræbt en moderne Institution, da maa det erkendes, at Springet ogsaa her er saare langt fra Idé til Virkelighed. Thi de Synsmaader, der efter alt at dømme behersker det nye Engageringskontor, er Fortidens, og det synes, som om dets Mænd er ganske upaavirket af den Forandringens Lov, der ogsaa sætter sit Præg paa vore Dages Handelsstand.

Her er vel ikke Stedet og Tiden til at fordybe sig i de sociale Nydannelser indenfor Handelsstanden. Men nogle enkelte Data vil angive Retningen. Det netop i disse Dage udsendte „Tabelværk til Kjøbenhavns Statistik" fortæller, at Medhjælperne ved Handel og Omsætning i Tiaaret 1901—11 er forøget med 37 % for Mændenes, med 110 % for Kvindernes Vedkommende. (I Industri og Haandværk var Tilgangen af Funktionærer henholdsvis 55 % og 101 %, i de øvrige Erhverv langt ringere.) Udtrykt i Antal v. d. s., at medens der i 1901 her i Kjøbenhavn ialt beskæftiges ca. 14000 Medhjælpere ved Handel og Omsætning var deres Antal i 1911 vokset til ca. 22,600 eller med over 50 %.

MEDHJÆLPERSTANDEN.

Denne Udvikling angives ikke blot ved en Forøgelse af Medhjælpertallet men tillige ved Stabiliteten i Medhjælperstillingen. Medens ca. 39 % af Kjøbenhavns selvstændige Forretningsdrivende er i Aldersklassen 30—45 Aar, gælder dette nu for 34 % af Medhjælperne. Hvor meget anderledes var Forholdet ikke for 10—20 Aar siden! Og dette Procenttal, der angiver, at Medhjælperstanden fæstner sig som et Led i det nye sociale Mellemlag, vil vise en stigende, Etableringerne i samme Forhold en vigende Linie.

Disse og mange andre sociale Foreteelser viser med uomgængelig Tydelighed, at Fablen om de tre Stadier paa Fagets Vej: Lærling, Medhjælper, Principal — der ofte har været anvendt mod Medhjælperorganisationens Betimelighed og Berettigelse — nu henhører i det Uvirkeliges Verden.

MODERNE MEDHJÆLPERBEVÆGELSE.

Derfor er det ingen Tilfældighed, at Bestræbelserne for at forene Handelens Medhjælpere om faglige Standsanliggender netop er knyttet til denne Periode, der afgiver den sociale Baggrund og nødvendige Forudsætning for den moderne faglige Medhjælperorganisation, saaledes som den har udviklet sig siden 90erne, herhjemme især de allersidste Aar.

Som de selvstændige Købmænd varetager deres særlige Interesser, har den underordnede Handelsstand skabt sig en selvstændig faglig Repræsentation. De gamle og de isolerede lokale Foreninger maa overalt give Plads for den moderne, faglige Medhjælperorganisation, hvis Virksomhed er 3-delt: en faglig, selvhjælpende, en socialpolitisk og en understøttende, ophjælpende. Heraf vil de to første komme alle Medhjælpere tilgode, medens den sidste i egentligste Forstand begrænser sig til de organiserede Medhjælpere.

ENGAGERINGSVÆSENET.

Jo større og alvorligere Arbejde, der nedlægges i de faglige og socialpolitiske Opgaver, desto ringere Ofre kan der bringes paa visse understøttende Institutioner.

Dette gælder især Engageringsvæsenet!

De faglige Reformkrav, der fremsættes af Medhjælperorganisationerne, og hvis Gennemførelse er disses vigtigste Maal, vil naturligvis medføre, vel endog i visse Forhold uddybe, de sociale Interessemodsætninger mellem Principaler og Medhjælpere. Derfor vil Principalen vel i mange Tilfælde undlade at henvende sig til Organisationens Pladsanvisning, skønt der slet ikke her vilde være beføjet Grund til den Animositet, som vi med Rette nære mod Principalernes Engageringsbureau.

Imidlertid er der næppe noget Omraade, hvor Principaler og Medhjælpere bør mødes paa mere neutral Grund end i Engageringsspørgsmaalet. Anlægger nemlig begge Parter et tilstrækkeligt Storsyn, vil der snart findes Berøringspunkter; thi medens Principalen søger en egnet, dygtig Arbejdskraft, er det i Organisationens Interesse dels at støtte alle Bestræbelser for at dygtiggøre sine Medlemmer, men ogsaa at skaffe dem Engagementer svarende til deres Evner og Uddannelse.

Forudsætningen er naturligvis en vis Jævnbyrdighed mellem de paagældende Interesse-Repræsentationer, saaledes at Reguleringen mellem Tilbud og Efterspørgsel ikke sker ensidig, men med tilbørlig Hensynstagen til begge Sider.

HANDELS- OG KONTORISTFORENINGENS ENGAGERINGS-BUREAU.

Resultaterne, der hidtil er naaede, er ikke særlig tilfredsstillende! Ved Handels- og Kontoristforeningens tidligere Engageringskontor var det aarlige Antal Ansøgere ca. 1200, de anmeldte Pladser 6—700, hvoraf ca. 250 eller 20 % blev besat. — Naar man véd, at ca. 900 kjøbenhavnske Medhjælpere i Handel og Industri angav sig som „Arbejdsløse" ved Folketællingen d. 1. Februar 1911, og man deraf kan henregne $^3/_4$ til Handels- og Kontormedhjælperne, bliver Engageringskontorets Formidlerevne kun underordnet. Det dertil svarende Antal, ca. 700 Arbejdsløse, er usikkert og altfor lavt, idet mange vil undlade at anføre en forbigaaende Pladsledighed. Tallet tør derfor sikkert forøges med mindst 20 %, saaledes at det samlede Antal Arbejdsløse endog er ca. 850, — altsaa henimod det firdobbelte af hvad Engageringsbureauet opnaaede at besætte i Løbet af et helt Aar. — For C. O., der kun ofrer forholdsvis lidt paa sin Pladsanvisning, er Resultatet naturligvis ringere.

PLADSANVISNINGEN I UDLANDET.

Men selv de Medhjælperorganisationer, der ikke viger udenom de store Ofre, som en rationel Pladsanvisning kræver i Form af Særadministration, Funktionærlønninger, Tryksager og andre Foranstaltninger, har ikke hidtil opnaaet altfor imponerende Resultater. — Samtlige tyske Medhjælperforbund havde i 1909 ialt 66,300 anmeldte Pladser, medens Ansøgernes Antal androg 82,500. Der blev ialt besat 26,100 ledige Pladser, eller ca. 32 % af de anmeldte. Trods de store Tal er Sandheden den, at kun 10 % af ledige Pladser blev besat ved Forbundenes Mellemkomst, 90 % derimod paa anden Maade.

Flere Medhjælperorganisationer hævder derfor, at denne Ordning er utilstrækkelig som Regulator mellem Tilbud og Efterspørgsel paa det merkantile Arbejdsmarked, og at de opnaaede Resultater ikke staar i rimeligt Forhold til Udgifterne. Thi disse er meget betydelige. „Verband deutscher Handlungsgehilfen" (110,000 Medl.) anvendte 1912 Mk. 70,000 (Mk. 16 pr. Arbejdsløs), „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband" (135,000 Medl.) Mk. 167,000 (Mk. 60) paa Engageringsvæsenet.

Man har derfor søgt andre Veje — Bestræbelser der sidste Aar fandt Udtryk i „Stellenvermittelungs-Zweckverband der kaufmännischen Verbände", omfattende 3 store Forbund med tilsammen 300,000 Medlemmer og med det Formaal at opnaa Samvirksomhed i Reguleringen af Engageringsvæsenet. Disse Forbund, der kun omfatter mandlige Medlemmer, har angivet Retningen for nævnte Centralbureau ved Fastsættelse af følgende Minimalgager for de Engagementer, som Bureauet formidler: For Medhjælpere over 18 Aar: Mk. 860 (ved fri Station Mk. 360); i Byer med over 10,000 Indb. Mk. 1080; over 20,000 Indb. Mk. 1200.

I denne Forbindelse kan nævnes, at Minimalløns-Spørgsmaalet for kvindelige Medhjælpere andet Steds har antaget bestemt Form, saaledes har „Schweizerisches Kaufmännisches Verein" ved sit Delegeretmøde ifjor i Thun fastsat en Minimalgage af Fr. 1000 for kvindelige Medlemmer, der engageres gennem Foreningens Pladsanvisning. — Beslutninger i samme Retning toges af en ifjor i Frankfurt a/M. afholdt Kongres for Engageringsvæsen.

(Sluttes.)

Centralorganisationen i Rigsdagen.

En Tale af Folketingsmand Johs. Fog-Petersen.

Under Folketingets 1. Behandling af Finansloven holdt den i Medhjælperkredse velkendte og skattede Forstander for „Højskolen for unge Handelsmedhjælpere" sin første Tale, hvori Herr Johs. Fog-Petersen bl. a. anbefalede vort Andragende om Tilskud til Foredrag og desuden gav en udmærket Karakteristik af vor Organisation.

FOLKETINGSMANDEN udtalte: „Der er fra Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælpere indbragt et Andragende til den høje Regering og Rigsdag om, at den lille Bevilling til Foredrag af fagligt og almenbelærende Indhold i Handelsorganisationer, som fandtes paa tidligere Aars Finanslove, maatte blive optaget igen. Bevillingens Historie er i korte Træk følgende: Den er foreslaaet paa Finansloven for 1908—09 af den daværende Indenrigsminister, Hr. Sigurd Berg, der i Parentes bemærket i det hele taget var en Mand, som viste stor Interesse for og Forstaaelse af Skoleforholdene i Byerne og Byungdommen, og den fandtes paa hvert Finanslovforslag lige indtil Aaret 1911—12, da man fik den saakaldte Finanslov- eller Sparekommission. Nu slog man ned paa den lille Bevilling. Fra socialdemokratisk og radikal Side her i Tinget gjorde man alt, hvad man kunde, for at redde den i Finansaaret 1911—12 og 1912—13, men den blev stemt ned. Den daværende Handelsminister, Hr. Muus, beklagede det overordentlig og udtalte, første Gang Bevillingen skulde stryges, at den forhaabentlig kom igen, saa snart der var Mulighed for det. Men da man prøvede Aaret efter, var Hr. Muus utilgængelig. Han udtrykte sig saaledes, at Handelsministeriet var et ungt Barn, der aabenbart efter hans Mening skulde opdrages ved Nøjsomhed, og han har rimeligvis opfattet sin Stilling paa dette Punkt saaledes, at her skulde Handelsministeriet lære Nøjsomhed, og derfor sluttede han, da Forslag om denne Bevilling sidste Gang var fremme her i Tinget, med at sige, at det var med meget stor Sorg og Beklagelse, det var med grædende Taarer — formodentlig et Udtryk for Sorg i anden Potens —, han saa denne Bevilling blive stemt ned. Siden da har den ikke været fremme, men nu anmodes der om, at den maa komme paa Finansloven i Aar, og jeg vil overfor den højtærede Handelsminister og det høje Ting meget indtrængende anbefale, at det sker.

Den Forening, som har indbragt Andragendet, kunde jeg ønske at sige nogle Ord om. Handels- og Kontormedhjælperstandens faglige Organisation er grundlagt i Aaret 1900 og har haft ganske overordentlig store Vanskeligheder at kæmpe med, men er nu en Forening paa 60 Afdelinger, fordelte over det hele Land. Den er i meget stærk Vækst, alene i indeværende Aar har den modtaget 1,400 nye Indmeldelser. Formaalet er Højnelse og Forbedring af de sociale Kaar for Handels- og Kontormedhjælperne, disse ca. 30,000 Mænd og Kvinder, som er anbragte ved Handelsarbejde, og hvoraf, saaledes som Udviklingen gaar, et stadig mindre Antal naar frem til at blive Principaler. I Udlandet har man lignende Organisationer, der for de flestes Vedkommende er ældre end den danske. Medhjælperstanden er kommen bagefter de andre Stænder. Den har faaet sin officielle Anerkendelse, den Gang Loven om en ny

Sammensætning af Sø- og Handelsretten blev givet, i det man den Gang bestemte, at der i denne skulde være 2 Repræsentanter for Kontor- og Handelsmedhjælperstanden. Ganske vist gik man ved det første Valg udenom Medlemmerne af denne Organisation, men der er godt Haab om, at man ved det næste Valg, som skal finde Sted, om jeg ikke husker fejl, næste Aar, vil tage Hensyn til Organisationen. Dernæst er Organisationen ved sin Formand repræsenteret i det Udvalg, som uddeler Statens Rejsestipendier til unge Handelsmænd, de 20,000 Kr., som hertil findes paa Finansloven. Den Fordring om bedre Lønvilkaar og om Nedsættelse af Arbejdstiden, som Foreningen fremsætter, underbygger man med statistisk Materiale. Paa Foranledning af Foreningen er Statens statistiske Departement for Tiden i Lag med at undersøge, hvorledes Forholdet her stiller sig, og man imødeser med meget stor Interesse Resultatet af dette Arbejde. Der findes indenfor Foreningen en Afdeling for Retshjælp og en Arbejdsløshedskasse, og Foreningen har sit eget Organ. Jeg har udtalt mig saa udførligt om Foreningen for at understrege, at det er en udpræget faglig Forening og ikke, som man undertiden fra nogle Sider hører sige, en politisk Forening. Man træffer i denne Forening Folk af de forskelligste politiske Anskuelser; jeg har indenfor den truffet meget ivrige Tilhængere af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), jeg har truffet besindige Radikale, gode Socialdemokrater og overbeviste Højremænd. Ærede Medlemmer af denne Sal, som kender denne Forening, det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen), det ærede Medlem fra Verninge (Jensen-Sønderup), det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), vil give mig Ret i, at der er noget overordentligt opmuntrende ved at møde en Bevægelse som denne, der er ung og kraftig og i god Fremvækst, og som maalbevidst og standsbevidst arbejder for Forbedring af vedkommende Stands Kaar. Foreningen har haft en vækkende Indflydelse paa Handelsstandens Ungdom, som er en meget væsentlig Del af Byernes Ungdom, navnlig ved at lade afholde Foredrag, men da den Del af den omhandlede lille Bevilling, som tilfaldt denne Forening, blev taget fra den, mistede den de fornødne Midler dertil. For at vise, at disse Midler er blevet særdeles vel anvendt indenfor Foreningen, skal jeg tillade mig at nævne ganske enkelte af Foredragsholdernes Navne og ganske enkelte af de Emner, der er talt om. Blandt Foredragsholderne er Forstanderen for Niels Brocks Handelsskole L. Jacobsen, Handelsskolebestyrer N. P. Nielsen, Inspektør Sachs, den nuværende Forsvarsminister, Læge Arnold Møller, Dr. Pio, Professor Dr. Birck og Forfatteren Skjoldborg. Emnerne har været vekslende: „Arbejderbeskyttelseslovgivning", „Kapitalens Finansieringsformer", ‚Købmand og Skribent". „Handelsskoleforhold", „Unge danske Købmænd i Udlandet", „Den moderne Købmands Opgave og Uddannelse", „Om Personlighed" o. s. v. Alle disse Foredrag vil formentlig vise, at det virkelig er en faglig Forening, som gør et godt Oplysningsarbejde. Jeg vil meget henstille til det høje Ting og den højtærede Handelsminister at imødekomme Foreningens Andragende om igen at faa noget Tilskud til Fortsættelse af denne Virksomhed."

†
Lauritz Klitgaard.

FREDERIKSHAVN-AFDELINGEN mistede Fredag den 7. Nvbr. d. A. sit ældste Medlem, idet Kontorist Lauritz Klitgaard afgik ved Døden.

Lauritz Klitgaard var født i Nibe d. 13. Maj 1843. Han lærte i sin Ungdom Kolonialhandelen hos sin Fader i Nibe, men erhvervede, da han var bleven fuldmyndig, Ejendommen Frederiksdal ved Randers, hvor han boede i en Aarrække.

Ved Tidernes Ugunst maatte han forlade Gaarden og levede derefter et Par Aar i Kjøbenhavn, men for 19 Aar siden fik han Ansættelse paa Sagfører, Bankdirektør Peder I. Nielsens Kontor i Frederikshavn, hvor han forblev til faa Dage før sin Død. K. passede i den lange Aarrække sin Gerning med Flid og Troskab, og aldrig svigtende Elskværdighed.

I de sidste 4 a 5 Aar gik det tilbage med hans Helbred, men desuagtet maatte han hver Dag passe sin Gerning, og hans Aandsevner var klare lige til det sidste. K. sov stille hen efter 5 a 6 Dages Sygeleje paa Frederikshavns Sygehus og blev begravet paa Randers Kirkegaard, hvor den derværende Afdeling repræsenterede Foreningen.

Centralorganisationen har ved Klitgaards Død mistet et støt og solidt Medlem, da han trods sin tiltagende Svaghed dog havde et lyst Syn paa vor Sag. Ligeledes vil vor gamle Kollega blive mindet her i Afdelingen som en af de Mænd, der først førte an, idet han har været med til at starte Foreningen, som han trofast og med usvigelig Interesse har fulgt til sin Død.

Lauritz Klitgaards gode Eksempel vil leve videre til Efterfølgelse indenfor Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger!

Frederikshavn, November 1913.

Lauritz Madsen, p. t. Formand.

Forsigtighed.

Idet vi giver Plads for nedenstaaende Indlæg i et tidligere debatteret Spørgsmaal, skal vi kun bemærke, at vi fremdeles ikke ønsker at indlade os i Polemik med den ærede Indsender, men kun kan henvise til vor Artikel om dette Anliggende i D. H. K. M. T. No. 21.

DA vor ærede Redaktør ikke vil drøfte Spørgsmaalet om Kvindernes Stilling indenfor vor Organisation med mig i nærværende Blad, kan jeg foreløbig om selve Sagen fatte mig i Korthed.

I en Tid, hvor Kvinderne erobrer mere og mere politisk og social Indflydelse og Magt, og hvor Spørgsmaalet om Kvindernes Stilling indenfor vort Fag er en haardhændet Realitet, der drøftes ivrigt mellem Medhjælperne — i en saadan Tid hører Spørgsmaalet efter min Mening i høj Grad hjemme i vort Blad. Hvis Hovedbestyrelsen vil foretage sig noget i denne Sag, kan intet være heldigere, end at Spørgsmaalet har været Genstand for en forudgaaende Belysning ud fra forskellige Sider i Bladet, og Redaktøren bør derfor bruge Ordet „Forsigtighed" mod de Medhjælpere, der vil splitte og drage Skel indenfor Standen. — Det jeg vil er at samle.

Redaktøren har i Stedet for et sagligt Svar beæret mig med en Spalte mere personlige Bemærkninger og har med en vis Rutine stillet hele min personlige Stilling til Sagen — paa Hovedet.

Jeg maa derfor med et Par Ord bringe et Par af Tingene i den naturlige Stilling igen:

Kvindespørgsmaalet og Kontingentspørgsmaalet er to forskellige Spørgsmaal. Saalænge der sidder et Udvalg, der arbejder med sidstnævnte Spørgsmaal, agter jeg selvfølgelig ikke at rejse Debat om dette Spørgsmaal i Bladet, hvilket jeg heller ikke har gjort. Derimod anser jeg en Debat om Kvindespørgsmaalet for fuldtud betimelig, og jeg anser det efter det forefaldne nu for nødvendigt, at Hovedbestyrelsen giver en klar Bekræftelse af, at § 4 i C. O.s Love ogsaa omfatter Fagets Hjælpearbejdere — bl. a. af Hensyn til Grundlaget for Kontingentudvalgets Arbejde.

Jeg tillader mig forøvrigt at tro, at Kongressen vedtog det nævnte Udvalgs Nedsættelse — ikke for at vise mig et Hensyn, som jeg i saa Fald meget vilde have mig frabedt — men for Sagens Skyld. Saa god Tro har jeg til Kongressens sunde Sans.

Det er i Spørgsmaalet om Hjælpearbejdernes Stilling ikke „Hendilske Idéer" jeg forfægter. Min personlige Stilling til Spørgsmaalet er fuldstændig i Overenstemmelse med C. O.s Love, der stiller alle Handels- og Kontormedhjælpere lige i vor Forening og ikke siger noget om, at Hjælpearbejderne skal holdes ude af Organisationen, eller at de skal bekæmpes.

Naar Hr. Nielsen-Lindquist derfor faar optaget Artikler, der tenderer mod C. O.s Love, da forbeholder jeg mig Ret til at forsvare og hævde disse Love, saalænge vi har dem, — selv om jeg er Hovedbestyrelsesmedlem! Redaktøren faar undskylde mig,

men jeg agter vedblivende at gøre dette, uden at tage Hensyn til formanende oprakte Pegefingre eller til Redaktørens personlige Standpunkt i Spørgsmaalet — et Standpunkt, som altsaa endnu ikke taaler Dagens Lys. *Chr. J. Hendil.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Medlemsmødet d. 12. Novbr. formede sig som en lille festlig Sammenkomst. Herr Navigationsskolebestyrer Falck viste Foreningen den Velvilje at underholde med Oplæsning af forskellige muntre Smaating, der høstede fortjent Bifald, fordi Hr. Falck er en ypperlig Oplæser.

I Formandens Fraværelse takkede et af Medlemmerne Herr F. for Underholdningen, hvorefter man samledes om Kaffebordet, og Herr Falck maatte atter holde for med Sang, Deklamation etc. Den fornøjelige Aften burde alle Medlemmerne have deltaget i; forhaabentlig sker dette, naar Skolebestyreren atter gør os Fornøjelsen at oplæse i vor Afdeling.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Rønne" Onsdag d. 19 Nov. — Bogholder Knud Holm valgtes til Dirigent, hvorefter Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der godkendtes. Medlemsantallet viser ikke nogen Stigning, idet Tilgangen kun opvejer Overflyttelser. Der valgtes 2 nye Medlemmer til Bestyrelsen, Formanden, Hasager Boss, der er Bestyrer af Hasle Brugsforening, ønskede ikke Genvalg, hvorfor Manufakturmedhjælper Hjalmar Møller valgtes i hans Sted og Bogholder Knud Holm som Næstformand. Desuden valgtes som Suppleanter Sparekasseassistent Jørgensen og Frk. Petrea Petersen. Revisorerne: Bogholder Hansen, Hasle og Frk, Christiansen, genvalgtes.

Dirigenten takkede den afgaaede Formand for den Tid, han havde arbejdet for Foreningen. Herr Boss var jo med til at stifte Afdelingen. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at udbringe et Leve for ham.

Den nyvalgte Form., Herr Hjalmar Møller, der først rigtig er tilflyttet Afdelingen, takkede for Tilliden, der vistes ham, og han haabede, at Interessen for de faglige Spørgsmaal, som jo er Hovedsagen, maatte stige i betydelig Grad, uden at det derfor skulde gaa ud over Selskabeligheden; begge Dele kan godt forenes.

Med et Leve for den nye Formand og for C. O. sluttede Generalforsamlingen og man samledes om Kaffebordet. *A. K.*

Frederikshavn. Afdelingen afholdt Medlemsmøde Fredag d. 14. November i Afdelingens Lokaler paa „Hofmanns Hotel".

Formanden, Herr Lauritz Madsen, aabnede Mødet, bød Velkommen og mindede i faa Ord afdøde Bogholder Klitgaard, der har staaet som Medlem af Foreningen siden den startedes og som var vort ældste Medlem. Forsamlingen viste sin Deltagelse ved at rejse sig.

Derefter talte Herr Bogholder Jens P. Jensen om Foreningens Maal og Resultaterne, der allerede var opnaaet. Efter Herr Jens P. Jensens Tale fulgte nogen Diskussion om Kost- og Logispørgsmaalet. Mødet sluttede med at Formanden bad Medlemmerne — saa mange som muligt — tegne sig til det forestaaende Landsstævne paa Himmelbjerget i Pinsen 1914.

Efter Mødet samledes man om Kaffebordene og Frk. Karen Petersen underholdt Forsamlingen med Musik.

Medlemmerne bedes venligst og i egen Interesse møde til de ugentlige Mødeaftener, da der i Vinterens Løb vil blive budt forskellige Overraskelser. Medlemsmøderne afholdes Fredag Aften i Stedet for Torsdag. *Paul P.*, Sekretær.

Frederikssund. Mandag den 3. Novbr. havde Afdelingen en interessant Aften. Det var lykkedes Bestyrelsen at formaa en her paa Egnen kendt og skattet Foredragsholder, Herr Pastor Barfod, fra Hjørlunde til at underholde Medlemmerne. Det var ikke forud bekendt hvad Pastoren vilde tale om, og større blev derfor Overraskelsen, da Pastoren kom ind paa et saa interessant Emne som „Hvad er et Smil?" hvilket blev uddybet paa en meget smuk og særdeles fornøjelig Maade, saa da Foredraget var forbi hilstes Pastoren fra Tilhørernes Side med lutter smilende Ansigter og kraftige Haandklap. Formanden bragte paa Forsamlingens Vegne en Tak til Pastoren for den særdeles fornøjelige Underholdning og udtalte Haabet om atter snart at se Pastoren i vor Midte. Saa godt som alle Medlemmer var mødte og sluttede Aftenen i god Stemning med fælles Kaffebord.

Mandag den 17. Novbr. havde Afdelingen indvarslet til offentligt Møde paa Hotel „Isefjord" med vor Forretningsfører, Herr Jens Johansen, som Taler. Forsamlingen bestod omtrent udelukkende af Handels- og Kontormedhjælpere — Principalerne glimrer som sædvanlig ved deres Fraværelse og beviser derved deres store Interesse for deres Medhjælpere. Formanden bød Velkommen, hvorefter Herr J. i velvalgte Ord gjorde Rede for C. O.s Arbejde i Fortiden og Nutiden og opfordrede tilsidst Medhjælperne til at slutte sig sammen indenfor C. O. Foredraget hilstes med stærkt Bifald af Forsamlingen, i hvilken der forøvrigt savnedes en Del af Medlemmerne, som denne Gang trods stærk Opfordring havde glemt Pligten mod dem selv og Foredragsholderen. Formanden bragte Herr J. en Tak, fordi Foreningen havde faaet Lejlighed til atter at høre J. udtale sig om C. O. og dens Anliggender, og udtalte sig i Tilslutning til flere af de fremsatte Punkter: Medhjælperne er og bliver Lønarbejdere, saa længe de er Medhjælpere og bør have Betaling for Arbejdet i Forhold til den Indsats enhver yder i Form af Energi og opsparede Kundskaber, hvorfor enhver Medhjælper maa dygtiggøre sig saa meget som muligt.

Efter Mødets Slutning samledes Medlemmerne til et fælles Kaffebord med Herr J. som vor Gæst. Sangbøgerne kom frem og kraftige Stemmer hævede sig til et Væld af Toner i smukke Melodier, hvorefter Kaffen indtoges og Formanden udbragte i faa velvalgte Ord et Leve for C. O., som Herr J. besvarede i en Tale om vort Medlemsblad som den Budbringer hvoraf hver enkelt Medlem skulde hente sin Viden om vor C. O. og hver enkelt Afdelings Arbejde, og opfordrede til Slut Medlemmerne herfra til at tegne sig til det forestaaende Sommerstævne i Pin-1914, hvilket Formanden kraftigt understregede.

Paa Grund af den forestaaende Juletravlhed afholdes paa denne Side Jul kun to Mødeaftener den 1. og 8. Decbr., den sidste Dato med Oplæsning eller Foredrag. Først i Januar vil der muligvis blive afholdt en større Aftenunderholdning af musikalsk Art med paafølgende Bal. *E. N.*

Frederiksværk. Afdelingen havde Tirsdag den 18. ds. indbudt Handelsforeningen til Diskussionsmøde, hvor Herr Jens Johansen, Kjøbenhavn talte om Centralorganisationens Maal og Midler. — Desværre havde vi ikke Fornøjelsen at se en eneste af d'Herrer Principaler ved Mødet. Efter dette samledes man ved et fælles Kaffebord, ved hvilket Herr J. deltog, og her blev baade talt og sunget.

Den første Betingelse er, at vore egne Medlemmer møder, og særlig naar der bydes paa saadanne Emner, som vi alle skulde tage Lære af; derfor maa jeg indtrængende opfordre alle Medlemmer til flittig at møde, enten det saa er til Foredrag eller en almindelig Mødeaften. *Christian Mehr.*

Helsingør. Afdelingen afholdt Fredag den 21. ds. offentlig Foredrag med Herr Inspektør Sachs som Taler. Herr S talte om „Unge Handelsmænds Chancer i Udlandet". Taleren gav en livlig Skildring af de vigtigste Betingelser for at unge Handelsmænd kunde faa Plads i Udlandet, citerede Udtalelser om forskellige Forhold paa fremmede Pladser, og omtalte til Slut Chancerne for unge Handelsfolk i de forskellige Lande. — Foredraget paahørtes med megen Interesse og lønnedes med kraftigt Bifald.

De lokale Principalorganisationer samt Handelsskolens Lærere og Elever var indbudte til Foredraget, men kun faa havde givet Møde. *V. E.*

Hillerød. Vore Mødeaftener er nu i god Gang og afholdes hver Onsdag Kl. 8½ paa Hotel Kronprinsen. Program udsendes ved hver Maaneds Begyndelse.

Ratebetalingen til Landsstævnet begynder 1. December, Medlemmer, der ønsker at være med og som endnu ikke har tegnet sig, bedes henvende sig til Kassereren. *Chr. J. H.*

Kolding. Onsdag den 29. Oktbr. afholdt Foreningen Medlemsmøde paa Hotel „Kronborg". Herr Aage S. Leth, Odense, holdt en udmærket, klar og fyndig Indledningstale. Denne gav ingen Anledning til Diskussion, hvorimod et Forslag om Sparemærker til Landsstævnet 1914 fremkaldte et livligt Ordskifte mellem Medlemmerne. Forslaget om Sparemærker forkastedes, hvorimod det vedtoges at lade Kassereren udstede Kuponer som Medlemmerne kunde købe, for paa denne Maade at kunne sammenspare Beløbet til Stævnet. Endvidere fremkom et Forslag angaaende Dilettantkomedie indenfor Foreningen, og til at arbejde for dette valgtes følgende Udvalg: J. K. L. Rasmussen, A. Schulz, A. Ølgaard og A. Madsen.

Onsdag den 5. Novbr. afholdt Foreningen sit aarlige Andespil. Dette var i enhver Henseende meget vellykket og gav et godt Overskud. *C. C.*

Kjøbenhavn. Siden sidste Beretning fra de kjøbenhavnske Afdelinger er den politiske Foredragsrække tilendebragt, og ved den Tilslutning alle Møderne har haft, er tillige vist, at Medhjælperne er ved at vaagne til Forstaaelsen af, at Politik ingenlunde maa ligge udenfor deres Horisont.

Den 28. Oktober redegjorde Hr. Folketingsmand, Toldinspektør Ivar Berendsen i et ypperligt Foredrag for det radikale Venstres Politik, og forklarede Aarsagen til dette politiske Partis Dannelse.

Tirsdag den 4. November var Herr Postmester O. Larsen, Hellerup, Foreningens Gæst. Hr. L. talte udmærket og varmt om Højres Politik og Stilling til Grundlovsforslaget.

Den 11. November var Hr. Folketingsmand, Redaktør F. J. Borgbjerg Aftenens Taler. Hr. B. udviklede i et interessant og tankevækkende Foredrag Socialismens Teorier og Program.

Selv om ogsaa disse Møder har været udmærket besøgt, burde Medlemmerne dog ved endnu talrigere at møde frem, have paaskønnet den Imødekommenhed, der ved Arrangementet af denne politiske Foredragsrække, er vist Foreningen fra d'Herrer Foredragsholderes Side.

Som Supplement til Rækken var den 18. November helliget „Kvindernes Valgret". Borgerrepræsentant, Fabriksinspektør Fru Julie Arenholt, der velvilligst havde modtaget Opfordringen til at komme til Stede som Taler, klargjorde i et udmærket tilrettelagt Foredrag Kvindernes Berettigelse til saavel den politiske som kommunale Valgret. Fruens Foredrag hilstes med stærkt Bifald af Tilhørerne.

Formanden takkede Fru Arenholt for den Interesse og Imødekommenhed, der baade nu og tidligere var vist Foreningen fra Fruens Side. *Pmd.*

Køge. Vor nyoprettede Afdeling afholdt et Medhjælpermøde den 19de November med Herr Red. Vilh. Hansen som Taler.

Efter at Herr Redaktionssekretær Chr. Drost havde aabnet Mødet, der var besøgt af 25 Medhjælpere, overtog Formanden, Herr Kommis Helmuth Andersen Ordstyrerhvervet, og Herr Vilh. Hansen holdt det indledende Foredrag, og udtalte ifølge „Østsjællands Folkeblad" bl. a.:

„Grunden til, at Handels- og Kontormedhjælperne har organiseret sig, er ikke den, som maaske mange mener, at sætte Splid mellem Principal og Medhjælper eller at fremme specielle partipolitiske Hensyn. Arbejdet er rejst af Folk, der i Øjeblikket i hvert Fald ikke kan have Fordel deraf, og det er ikke alene her i Landet, Bevægelsen er rejst ogsaa i Udlandet er Standen organiseret.

Stormagasinerne, Brugsforeningerne og Andelsbevægelsen gør Forholdene vanskeligere for Detailhandlerne. Der grundlægges ca. 1000 Smaaforretninger aarligt i Kjøbenhavn: ialt findes der 9—10,000 Detailhandlere, men til Trods for Tilgangen forøges Antallet dog ikke. 25 pCt. af de nyoprettede Forretninger gaar i Stykker, inden Aaret er omme, 33 pCt. af Detailhandlerne har en Indtægt paa mellem 3 og 20,000 Kr., 34 pCt. mellem 1200 og 3000 Kr. og 33 pCt. under 1200 Kr.

For Kontormedhjælperne er Forholdet endnu mere grelt, og Udsigterne for dem til at naa selvstændige Stillinger er endog ringere. I Tiaaret 1901—11 er Medhjælpernes Antal i Kjøbenhavn steget fra 14,000 til 21,600. I Alderen mellem 30 og 45 Aar findes i Kjøbenhavn 39 pCt. selvstændige Forretningsfolk, medens 34 pCt. er Medhjælpere. Paa denne Baggrund maa man se og bedømme Medhjælperorganisationen.

Foredraget, der var sagligt underbygget og blev holdt med megen Styrke, paahørtes med stor Interesse."

Foredraget efterfulgtes ikke af Diskussion. Afdelingen tæller nu over 20 Medlemmer.

Nakskov. Herr Folketingsmand, Handelshøjskoleforstander Fog-Petersen „Købmandshvile" holdt et Foredrag Tirsdag den 4de Sept. om „Tietgen og hans Foretagender". Dette smukke og velformede Foredrag fulgtes med megen Opmærksomhed af 150-160 Tilhørere. Forstander Søren Hansen takkede for Foredraget og udtalte i Tilslutning hertil, at den unge Handelsmand skulde holde sig for Øje ikke at forveksle Maal og Midler. — Mødet sluttede med et fælles Kaffebord, hvori bl. a. Handelsforeningens Formand Herr Huus med Interesse deltog.

Ved Medlemsmødet den 10 Sept. indledede Formanden en Diskussion om det nye „Engageringskontor for Handel og Industri" og advarede kraftigt Medlemmerne mod, at benytte denne Institution. Flere Medlemmer rettede kraftige Angreb imod dette Kontor. Formanden sluttede med at henlede Opmærksomheden paa vort eget Engageringskontor og Oplysningsbureauet, og naar disse Institutioner muligt ikke arbejdede til alles Tilfredshed, da laa dette i, at Medlemmerne ikke udviser den rette Forstaaelse af disses Betydning, Medlemmerne skal nemlig altid holde Bestyrelsen underrettet om ledige Pladser og omgaaende udfylde Oplysningsblanketterne og indsende dem, saa besørger Bestyrelsen det videre fornødne til Hovedkontoret.

Onsdagen den 15 Oktober talte Redaktør Hansen, Nakskov om de faglige Organisationer og disses Historie. Det velholdte Foredrag paahørtes med stor Opmærksomhed.

Onsdagen den 29 Oktober talte den bekendte fynske Agitator Herr Hansen Møller, Svendborg om Centralorganisationens Historie og Program. Foredraget blev hilst med livligt Bifald.

Den 5. Nov. var Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn kommet til Stede som Taler. Der var mødt ca. 100 Medhjælpere, og vi fik 10 nye Indmeldelser. Formanden bød Velkommen hvorpaa J. talte om Organisationen. Organisationen gaar til Arbejdet med godt Mod fordi den er i Takt med Udviklingen. Derfor sejrede dens Idéer f. Eks. i Lukkeloven. I Folketingets Betænkning om denne betones fra alle Sider, at den skal opfattes som en Beskyttelseslov for de underordnede — herved gives det bedste Basis for en videregaaende Beskyttelseslovgivning. Meget tyder paa, at Handels og Kontormedhjælperne nu endelig er i Nærheden af det Gennembrud, de har ventet paa i mange Aar. Det sidste Aar har bragt Org. en Fremgang paa over 2000 nye Medlemmer, hvad der bl. a. betyder en Forbedring af den økonomiske Magt, som er nødvendig, om det engang skulde komme til Kamp. Forstaaelsen vil mere og mere vaagne, naar Grundlovsændringen giver Valgret til Tusinder af mandlige og kvindlige Standsfæller og derved bidrager til at udvikle deres sociale Forstaaelse. Foredraget blev modtaget med stort Bifald fra Forsamlingen. J. besvarede en Forespørgsel vedrørende Landsstævnet 1914, der jo er lagt an paa en Maade, som udelukker de lolland-falsterske Medhjælpere i at kunne deltage i selve det faglige Stævne. J. vilde søge at faa det faglige Stævne lagt om til 2den Pinsedag. — Ved det derpaa følgende fælles Kaffebord herskede der livlig Stemning.

Den 16 November var Foreningens Medlemmer ude at besé Sukkerfabriken. Til dette meget interessante Rundskue var mødt ca. 30 Medlemmer. *X*

Nykøbing, F. Søndag d. 14. Septbr. var Foreningens Medlemmer af Nykøbing Bryghus inviteret ud at se Virksomheden. I et Antal af ca. 40 Medlemmer samledes man paa Bryggeriet, hvor Herr Direktør Synnestved med vanlig Elskværdighed foreviste Bryggeriet og forklarede, hvorledes man brygger Øl,

Søndag den 28. Septbr. talte Herr Lærer Søren Hansen fra Nakskov i Foreningens Lokaler. Desværre var der kun et Faatal af Medlemmerne mødte, men de Mødte paahørte med stor Interesse Herr H.s agitatoriske og udmærkede Foredrag. Foredragsholderens manende Ord ved Stævnet i Maribo: „I Dag maa ingen vige" synes Medlemmerne ikke tilstrækkeligt at have lagt sig paa Sinde. Efter Foredraget var der fælles Kaffebord, hvor der herskede en fornøjelig Stemning,

Den 4. Oktbr. afholdt Foreningen et Bal med en Pakkefest paa Hotel „Phønix". Der var god Tilslutning og Aftenen forløb paa en meget fornøjelig Maade. Festen kulminerede ved Pakke-Auktionen. Resultatet over al Forventning. Man dansede igen, og jeg tror Hanerne havde galet, da det sidste Par var gaaet, ihvert Fald burde de have gjort det, for Solen var højt paa Himlen.

Foreningen har sammen med samtlige Afdelinger i Stiftet været medvirkende til, at Forholdene i Nysted Afdelingen, der ikke var særlig gode, er ordnede saaledes, at Nysted Afd. nu er henført under herværende Afdeling. Samme Dag enedes man om at oprette et fælles Agitationsudvalg for Lolland-Falsters Stift.

Til at repræsentere Nykøbing F. Afdelingen er valgt Kommis A. Jensen. I Stedet for Kommis A. Petersen, der er udtraadt af Bestyrelsen, og Bogholder Viggo Therkildsen, der er bortrejst, er begge Suppleanterne, Kommis N. A. Nielsen og Bogholder Stautz, indtraadte. *Sekretæren.*

Randers. Siden Generalforsamlingen den 4. September har Afdelingen mistet 2 af sine Bestyrelsesmedlemmer, idet Kassereren Herr A. Elvig, sidst i Oktober tiltraadte en ny Plads i Frederikshavn, og Herr F. V. Jensen ligeledes fik Ansættelse i Aarhus, Herr F. V. Jensen er nu ogsaa Medlem af Hovedbestyrelsen. Herefter er de 2 Suppleanter Herr M. A. Jensen og Herr Anton Jensen indtraadte i Bestyrelsen. Mødet den 16. Oktober formede sig da ogsaa som en Afskedsfest for Herr Elvig, der i Anledning af sin Afrejse holdt et sidste agitatorisk Foredrag, hvori han indstændigt paalagde Medlemmerne at arbejde og interessere sig i stedse stærkere Grad for Organisationens Trivsel. — Senere havde flere af Medlemmerne Ordet og alle takkede Herr Elvig for det gode Arbejde, han som Kollega og Kasserer havde udrettet for Afdelingen, og gav ham de bedste Ønsker med til hans nye Opholdssted, Frederikshavn, i hvis Afdeling der sikkert vil være Brug for Hr. Elvigs Arbejdskraft. — Den 23. s. M. gæ-

stede Afdelingens forhenværende Formand, Herr Aage Leth, Afdelingen og talte paa Mødet om „Gør din Pligt, og kræv din Ret." Gensynet med Herr Leth var hjærteligt og Mødet havde stor Tilslutning.

Den 13. ds. gæstede Herr Forretningsfører Jens Johansen Afdelingen og holdt et Foredrag om Organisationens Stilling, de Maal vi havde naaet, de vi i nær Fremtid vil naa og de Maal, vi ved fortsat energisk Arbejde havde Udsigt til at naa indenfor et begrænset Tidsrum. Hr. J. dvælede ved det Faktum, at Medhjælpernes Skarer stadig forøges ved den moderne Handel og Industris Udvikling, der mere og mere umuliggør det selvstændige Erhverv og driver de smaa Næringsdrivende over i Medhjælpernes Rækker, samt paapegede at Medhjælperne maatte værge deres Interesser gennem Organisation. — Flere uorganiserede Kolleger vare indbudte til Mødet ligesom Medlemmerne havde givet talrigt Møde og med Interesse paahørte det ca. 2 Timer lange, glimrende tilrettelagde Foredrag, og da Herr Johansen sluttede med et Leve for Organisationens Vækst, sluttede Forsamlingen sig til ham ved kraftigt Bifald. — Ingen ønskede Ordet for at imødegaa Taleren, derimod indmeldte flere sig i Afdelingen.

Søndag den 16. ds. afholdtes en Festlighed med Lotterispil og Bal i Haandværkerforeningens Festsal. Der deltog over 50 Par i Ballet og Festen gav et Overskud paa ca. 70 Kr. — Stemningen var fra først til sidst paa Højdepunktet. — Tegningen til Landsstævnet 1914 gaar livligt.

Vort Pensionat bringes i ærede Kollegers Erindring.

Agnes Mortensen, p. t. Sekretær.

Rødby. Mødeaftenerne i December Maaned er fastsat til Tirsdag den 2. og Tirsdag den 16. ds. Der vil blive Oplæsning af „lokale Kræfter".

Medlemmerne opfordres til at møde talrigt.

Sakskøbing. Onsdag den 15. Oktober afholdt Foreningen sin første Sammenkomst og begyndte dermed Vinterhalvaaret. Formanden, Herr Kommis Bødtker, bød den desværre kun faatallige Forsamling Velkommen, hvorefter Herr Lærer Kirkegaard, Herridslev, som velvilligst havde lovet os Underholdning en Aften, oplæste en kvik lille Historie, der høstede meget Bifald af de tilstedeværende Medlemmer. — Formanden takkede paa Forsamlingens Vegne Herr Lærer Kirkegaard, hvorefter man samledes om et fælles Kaffebord.

Søndag den 19. Oktober samledes et Par af Bestyrelsesmedlemmerne fra hver Forening i Stiftet i Nykøbing for at vælge et Agitationsudvalg. Valgt blev for Sakskøbings Vedkommende Herr Kommis Bødtker.

Fredag den 31. Oktober afholdt Bestyrelsen Møde i Anledning af, at vor Sekretær, Herr Kommis Mikkelsen, havde indgivet Begæring om at udtræde af Bestyrelsen paa Grund af snarlig Bortrejse fra Byen. Bestyrelsen efterkom Opfordringen, og første Suppleant, Kommis Munksgaard, overtog i Mikkelsens Sted Sekretærposten,

Torsdag den 6. November havde Afdelingen her Fornøjelsen af Herr Forretningsfører Jens Johansens Besøg. Foreningen havde i den Anledning sendt Indbydelse til alle Medhjælpere, saavel organiserede som uorganiserede til et af Herr Johansens kendte og ypperlige agitatoriske Foredrag, men desværre havde kun faa efterkommet Indbydelsen, og der var kun mødt ca. 20.

Formanden, Herr Kommis Bødtker, bød Forsamlingen Velkommen og beklagede, at der ikke var mødt flere, hvorefter Herr Jens Johansen i et klart og indholdsrigt Foredrag udviklede Centralorganisationens Virkemaade og Formaal i de sidste 13 Aar. Herr J. betonede meget stærkt Nødvendigheden for Handels- og Kontormedhjælperne om at slutte sig sammen i en fast og stærk Organisation, først da — og ikke før — gik det op for enhver Medhjælper, hvad C. O. er værd. Det maa og skal engang komme saa vidt, at alle Medhjælpere staar i vor Organisation; den Tid er forhaabentlig ikke fjern. Naar vi er naaet saa vidt, at Flertallet er Medlemmer af C. O., faar vor Organisation først sin rette Betydning, da kan vi fremsætte berettigede Krav om bedre Løn og forkortet Arbejdstid; thi vi er faktisk de daarligst stillede, baade hvad Løn og Arbejdstid angaar. Herr J. paatalte og paaviste det uheldige ved det ny oprettede „Engageringskontor for Handel og Industri", som kun Storhandelens Mænd stod bag ved, ogsaa dér var vi bleven forbigaaet, skønt vi burde have et Ord med at sige som den ydende Arbejder. Taleren omtalte endvidere den nær forestaaende Revision af Lukkeloven, som Folketinget fuldstændig vedtog til Gunst for os, men som ikke blev færdig i Landstinget. Taleren mente dog, at Forslaget ogsaa dér gik gennem. J. sluttede med en kraftig Appel til de Unge, om at indmelde sig i vor Organisation, — Handels- og Kontormedhjælpernes eneste anerkendte Repræsentation.

Formanden takkede paa Forsamlingens Vegne Herr Johansen for det interessante Foredrag og for de Oplysninger, vi derved havde faaet, og anbefalede varmt alle Medlemmer at agitere for nye.

Medlemmerne samledes derefter med Forretningsføreren om et fælles Kaffebord, og man tilbragte Resten af Aftenen i behageligt Samvær.

N. Munksgaard.

Skanderborg. Onsdag den 19. November afholdt Afdelingen ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet.

Formanden bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Herr William Nielsen. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og oplyste, at Foreningen havde samme Medlemsantal som ved foregaaende Generalforsamling; dog skyldes dette, at der blev benyttet Lærlinge i større Grad end tidligere.

Samtidig forelagdes en ny lokal Lov, der blev enstemmig vedtaget.

Det reviderede Regnskab fremlagdes af Formanden, da Kassereren er bortrejst. Overskudet udgjorde Kr. 28,31.

Af Bestyrelsen afgik efter Tur Aage Christiansen, William Nielsen og Sigvard Hansen; i Stedet for disse nyvalgtes: Magnus Nørregard og Alfred Jensen og genvalgtes W. Nielsen.

Til Suppleanter valgtes S. Fester og Aage Christiansen.

Ved et senere Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Aage Byrum, Formand, William Nielsen, Næstformand, Alfred Jensen, Kasserer og Laurits Petersen, Sekretær.

Det besluttedes at afholde en Fugleskydning Søndag den 30. November.

Formanden bad hvert enkelt Medlem om at agitere for Foreningen, og ligeledes for større Tilslutning til Medlemsmøderne. Til sidst udbragtes et Leve for C. O.

L. Petersen.

Vejen. Bestyrelsesmøde afholdtes den 5. September, hvor følgende Emner blev behandlet: 1) 8-Lukkelovens Overholdelse. 2) Fremtidige Møder. 3) Udsendelse af Agitationspjecen „Hvad vi vil", 4) Afholdelse af en Dilettantkomedie.

Medlemsmøde afholdtes Torsdag d. 18., hvortil var mødt 24 Medlemmer. Formanden oplæste først et Cirkulære fra Hovedkontoret angaaende Landsstævnet 1914 og opfordrede Medlemmerne til at møde saa talrigt som muligt. — Dernæst talte Formanden om „Befragtning". Da Mødet sluttede, var hver især enige om, at man var Formanden Tak skyldig for hans udmærkede Foredrag.

Medlemsmøde afholdtes Torsdag den 25. September, hvortil særligt udenbys Kolleger havde givet Møde. Formanden bød Velkommen og gav derefter Ordet til Herr Assistent Davidsen, Askov, som velvillig var kommen til Stede som Taler. Herr D. underholdt saa en Times Tid i et glimrende Foredrag om: „Orla Lehmann", som af hver enkelt Tilhører fulgtes med største Interesse. Efter Mødet samledes man ved fælles Kaffebord, hvor Formanden bragte en Tak til Kommis Staugaard, Holsted, for dennes store og gode Arbejde indenfor Foreningen.

Offentligt Møde afholdtes Torsdag d. 9. Oktober, hvortil Herr Forretningsfører Jens Johansen var kommen til Stede som Taler. Efter at Formanden havde budt Forsamlingen Velkommen, holdt Herr J. et udmærket Foredrag om: „Organisationens Betydning" gennemgik nogle af de vigtigste Programpunkter og talte derefter om Syvluknings-Spørgsmaalet. Til Slut takkede Herr J. specielt Agitationsudvalget for det store Arbejde, der det sidste Aarstid var gjort for Sagen.

Medlemsmøde afholdtes Torsdag den 16. Oktober. — Formanden bød Velkommen og gav derefter Ordet til Herr Sv. Skov, „Alfa", som i et overordentligt interessant Foredrag fortalte om St. Steensen Blicher" samt oplæste „Hosekræmmeren", der af alle paahørtes med største Opmærksomhed.

Næste Møde afholdtes Torsdag den 23. ds., til hvilket Herr Lærer Rosenkjær, Askov, velvilligt var kommen til Stede som Taler, og som i et meget interessant og lærerigt Foredrag fortalte om den russiske Forfatter Peter Krapotkins Liv og nogle af dennes Bøger. — Foredraget blev af hvert enkelt Medlem fulgt med største Interesse. — Efter at Formanden paa Foreningens Vegne havde takket Herr Rosenkjær, sluttede Mødet.

Torsdag den 30. Oktober afholdtes Medlemsmøde, hvortil der var mødt ca. 20 Medlemmer. Formanden bød Velkommen og gav derefter Ordet til Herr S. Madsen, „Alfa", som underholdt en Times Tid med Oplæsning af nogle Digte og en lille Fortælling. Herr M.s Oplæsning blev af alle Tilhørerne paa-

hørt med største Interesse. Formanden bragte Hr. M. en Tak for velvillig Assistance samt udtalte Ønsket om, at M. inden ret længe vilde underholde os igen.

Søndag den 9. November afholdtes selskabelig Sammenkomst med paafølgende Bal paa Hansens Hotel, hvortil Vejen Borgerforenings Medlemmer var indbudt. Program for Aftenen var følgende: Dilettantkomedie ved Foreningens Medlemmer, Vejen-Revuen 1913, Bal og fælles Frokostbord.

Til Festen var der ialt ca. 300 Deltagere! Ved fælles Frokostbord, blev der holdt en Mængde Taler, saavel af Borgerforeningens som Udenbys og egne Medlemmer, som hver især udtalte Ønsket om vedblivende Fremgang for Centralorganisationens Vejen Afd. Inden man begyndte paa Dansen, blev der udbragt en Skaal for C. O. Aftenen forløb paa bedste Maade og ved Dansens Afslutning var alle enige om at have tilbragt en aldeles glimrende Aften. *Ankjær.*

Viborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 24. September i „Borger- og Haandværkerforeningen". Formanden bød de mødte Velkommen og Herr P. C. Jacobsen valgtes til Dirigent.

Af Formandens Beretning fremgik det, at der gennemsnitlig er afholdt Møde hver 14. Dag i det forløbne Halvaar. Flere af vore Medlemmer har indledet Diskussionerne. Emnerne har f. Eks. været: „Organisationens Stilling til Politik", „Organisationen og Kvinderne" o. lign. Afdelingen opnaaede at faa gennemført Syvlukning i Sommermaanederne i Manufaktur- og Isenkrambranchen. Modehandlerinderne og Byens Skomagere sluttede sig til Tanken og lukkede ligeledes Kl. 7 i Juli og August. Forhaabentlig lykkes det næste Aar at faa alle Brancher med!

Af Selskabelighed er der kun, i Halvaarets Løb, afholdt en Sommerudflugt. Foruden den personlige Agitation er Agitationsbrochuren udsendt til alle uorganiserede Medhjælpere. Medlemsantallet er steget med 4.

Det af Kassereren fremlagde, reviderede Regnskab, der udviste et lille Overskud, godkendtes.

Til Formand, genvalgtes Herr Krohn Jensen, der takkede for Valget, for godt Samarbejde og haabede at Medlemmerne vilde arbejde kraftigt for Foreningens Fremgang.

Efter Tur afgik Bestyrelsesmedlemmerne d'Herrer Anton Nielsen, J. Gramstrup og A. Moeslund. Genvalgt blev Anton Nielsen. Nyvalgte Chr. Glud og S. Bac.-Sørensen. Til Revisor genvalgtes Herr Viskum-Petersen.

Herr Chr. Glud foreslog at afholde Møde hver 8. Dag. Det vedtoges dog foreløbig kun at afholde Møde hver 14. Dag.

Herr Anton Nielsen oplæste en Skrivelse fra Hovedkontoret angaaende Landsstævnet 1914, og der oprettedes en Spareforening med faste, maanedlige Indskud. De indskudte Penge udbetales til Stævnet. Efter at forskellige Spørgsmaal, var drøftede sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Afdelingen og C. O.

Den 17. Oktober afholdtes Medlemsmøde med Herr Jens Johansen, Kjøbenhavn, som Taler. Efter Foredraget, der modtoges med stærkt Bifald, var der Diskussion, hvor forskelligt drøftedes. Efter Mødet fælles Kaffebord.

Foreningens første Stiftelsesfest afholdes Søndag den 7. December i „Haandværkerforeningen"s Lokaler. Der vil blive Aftenunderholdning af lokale Kræfter, fælles Kaffebord og en Svingom. Udenforstaaende Medhjælpere vil blive indbudte.

Den egentlige Stiftelsesfest vil blive afholdt som et festlig Møde med lokale Talere og fælles Kaffebord.

Til de sidste Møder har kun faa Medlemmer givet Møde. Bestyrelsen retter herigennem en kraftig Opfordring til alle Medlemmerne om at møde, naar der kaldes. Skal Afdelingen arbejdes fremad og opad, som det selvfølgelig er alles Ønske, er det nødvendigt at møde til Møderne; kun derved faar man den rette Interesse, Forstaaelse og Virkelyst. *O. S.*

Afleveret til Posten den 1. December.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Waterman **„IDEAL"** Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Delor Cognac fra **1,50** Bll.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Efft.
Overgade n. V. 39.
København.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Sandy Mac Whisky.

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud Prøv og dom!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Erb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustrus samtidig vel Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatahr, han i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne **N. Larsen,** Hindsgavl pr Middelfart.

Faaes over hele Landet!
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1913. 13de Aargang.

HANDLINGENS PROPAGANDA.

EN saadan Rundrejse til Afdelingerne, som den jeg nylig har foretaget, giver — ved det Indblik man derved faar i Afdelingernes Liv og Forretningsgang — adskilligt Stof til Eftertanke.

Thi omend man maa anerkende det store Arbejde, der udføres trindt omkring i Landet, saa kan man dog ikke derfor lukke Øjnene for de mindre heldige Sider, som mange Afdelingers Virksomhed frembyder, og jeg mener at handle i Sagens, og derved ogsaa i Afdelingernes Interesse, naar jeg her fremsætter mit Syn paa Forholdene, og min Kritik af Formerne, hvor jeg har fundet disse kritikbare.

Hvad der først og fremmest er iøjnespringende er den aabenbare, svigtende Forstaaelse af Betydningen i, at interessere de enkelte Medlemmer for Organisationsarbejdet, navnlig for det praktiske Arbejde, det, der giver de haandgribelige Resultater i Form af nye Medlemmer.

Naturligvis er dette en væsentlig Fejl!

En Organisation som vor, der endnu i Agitationen maa se sin væsentligste Opgave, kan ikke slaa sig til Taals med, at Medlemmerne alene betaler Kontingent, men maa hævde, at Forpligtelsen rækker udover dette til ogsaa at omfatte Arbejdet for Organisationtankens videre Udbredelse. Vi er endnu alle at betragte som Pionérer, og det var jo alle Dage disses Opgave, at gøre Arbejdet for Idéen uden væsentlig egennyttig Bihensigt.

Vi maa derfor bort fra det uheldige i, at det i fremherskende Grad er de Enkelte, der bærer hele Arbejdet i Afdelingerne; vi maa have de mange Ord, som der almindeligvis ikke spares paa, omsat i Handling, og den passive Tilslutning til Organisationen afløst af et aktivt Arbejde blandt de mange uorganiserede Standsfæller, der endnu findes paa de fleste Pladser.

Paa den Maade tvinges Medlemmerne ogsaa til at sætte sig ind i Spørgsmaalet for overhovedet at kunne være i Stand til at føre en Diskussion med de Kolleger, som de skal paavirke til Fordel for Organisationen, og det vil da atter medføre, at vi ikke kommer til at staa overfor et saa meningsløst Tilfælde som dette, at en Afdeling maa opløses af Mangel paa egnede Ledere. Thi Ledere uddannes kun gennem praktisk Arbejde, al mere eller mindre abstrakt Teori, selv om man er aldrig saa godt hjemme deri, giver ikke den idéelle Afdelingsleder — netop fordi Kendskabet til alle de mange smaa, dagligt forekommende, Tilfælde, der tilsammenlagt er en Afdelings Liv, mangler.

Endelig vilde vi vel, derved at Arbejdspligten i højere Grad bliver paalagt Medlemmerne, komme ud over det besyndelige Forhold, at organiserede Medhjælpere arbejder Aar ud og Aar ind med uorganiserede Kolleger uden nogen Sinde at aabne Munden for at hverve dem for Solidaritetsidéen . . .!

Noget tilsvarende vilde være utænkeligt indenfor ethvert andet Lønarbejderfag. De fleste andre Fagorganisationer har netop haft deres store Fremgang i sin Tid derved, at der blev drevet en yderliggaaende, systematisk Agitation paa Arbejdspladserne, og overalt, hvor Kolleger mødtes.

En anden Afdelingsopgave, der har fundamental Betydning for Organisationen, er den, at sikre de Medlemmer, vi en Gang har faaet ind i Rækkerne; thi det nytter jo ikke at skjule den Kendsgerning, at Afgangen af Medlemmer er altfor stor, selv om det skal indrømmes, at vi er naaet et godt Stykke frem i saa Henseende.

Aarsagen til Afgangen er sikkert i de fleste Tilfælde den, at Medlemmerne ikke har faaet den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning for Standen som for den Enkelte, ikke har faaet fat i den røde Traad, der gaar igennem vor Sammenslutning — Standsfølelsen — og saa naturligvis, og det er ikke det mindst væsentlige, en fuldkommen Misforstaaelse af hele Medhjælperstandens sociale Stilling, saaledes som denne er blevet ifølge Udviklingen i det økonomiske Liv.

Det første maa Afdelingerne modvirke gennem faglige Møder, hvor de betydeligste Spørgsmaal tages op til Belysning og Diskussion, saaledes at Medlemmerne lærer saavel deres Pligter som deres Rettigheder i Organisationen at kende, og paa den Maade ogsaa

lærer at benytte Organisationen ved alle givne Lejligheder. Kun derved fremkommer det Tillidsforhold mellem Organisationen og Medlemmerne, der vil bundfælde sig i Fasthed i Medlemsrækkerne.

I første Række maa Medlemmerne lære at kende Love og Regler for Organisationen og de understøttende Institutioner — Arbejdsløshedskassen, Retshjælpen o. s. v. — der findes under den. Og paa dette Punkt er der meget tilbage for Afdelingerne at udføre.

Det andet maa vi søge afhjulpet ved at fortsætte med de almenoplysende Foredrag, som jo allerede afholdes i de fleste Afdelinger, og saa iøvrigt sætte vor Lid til, at andre og større Magter kommer os til Hjælp — bl. a. Valgretsalderens Nedsættelse — med Afskaffelse af den svigtende sociale Forstaaelse, der unægtelig præger vor Stand i en sørgelig Grad, og afgiver Plads for den udbredte, honnette Ambition blandt Medhjælperne, som ogsaa Organisationen lider under.

Vi har kun Grund til at fortsætte vort Arbejde med godt Mod, og en sikker Tro paa, at Fremtiden hører os til, saavist som det nødvendigvis maa blive vore Idéer, der spirer før eller senere, fordi de er en Følge af, og i nøjeste Overensstemmelse med, de Rørelser, der præger vor Tid.

Centralorganisationen vil komme til at præge Handels- og Kontormedhjælpernes sociale og økonomiske Forhold her i Landet. Derom er ingen Tvivl mulig. Tidspunktet kan vi til en vis Grad selv bestemme. Det afhænger af vort eget Arbejde i Afdelingerne, og ikke mindst blandt de enkelte Medlemmer.

Men vi fremmer Tidspunktet ved at gennemføre den pinligste Nøjagtighed i alle Organisationens Forhold, og ved at omsætte en Del af de overflødige Ord i — Handlingens Propaganda.

Jens Johansen.

Centralorganisationen

og

„Engageringskontoret for Handel og Industri".

Nedenstaaende følger Slutningen af Herr *Vilh. Hansens* Indlæg i Diskussionen ved Mødet i „Handels- og Kontoristforeningen".

ORGANISATIONS-ENGAGERINGSKONTORER

DET er karakteristisk, at netop de Organisationer, hvis Taktik er opportun og hvis faglige Krav er afdæmpede, viser den største Uvilje til at give Afkald paa deres Engageringsvirksomhed. — Motiverne dertil er nærliggende: Organisationens Pladsanvisning kan til enhver Tid ved Hjælp af et velordnet Efterretningsvæsen opnaa Overblik over Arbejdsforholdene i Almindelighed, og navnlig holde et vaagent Øje med daarlige Arbejdssteder; i saadanne Tilfælde kan Organisationen intervenere, hvilket de tyske Medhjælper-Forbund aldrig undlader overfor Engagementer med Konkurrenceklausuler. Ligeledes byder en saadan velorganiseret Engageringsvirksomhed et godt Basis for Kravet om nærmere fastsatte Minimalgager.

Og endelig befordres denne Retning af den Opfattelse, der raader indenfor tyske Organisationskredse, at det kun kan dreje sig om et kort Aaremaal, inden Organisationstanken har definitivt sejret blandt Rigets Medhjælpermasser.

PARITÆTISK ARBEJDSANVISNING.

I Modsætning hertil staar det saakaldte paritætiske System, eller Engageringsvæsenets Ordning ved Statens eller Kommunernes Mellemkomst og under disses autoritære Kontrol, saaledes som ogsaa forudsat ved den nylig vedtagne Lov af 29de April 1913 om Arbejdsanvisning.

Den paritætiske Ordning har især vunden Tilslutning hos de mere fagforeningsmæssigt organiserede Forbund, og er i hvert Fald principielt den Form, der bedst dækker Kravet om en tilfredsstillende Regulering af Tilbud og Efterspørgsel paa det merkantile Arbejdsmarked. Thi den muliggør gennemført Centralisering af Pladsanvisningen, objektiv Behandling af Engageringsspørgsmaalet og frembyder naturligvis det bedste Grundlag for en vejledende officiel Arbejdsløsheds-Statistik.

Tilslutningen til den kommunale Arbejdsanvisning har hidtil ikke være overvældende; men dels er Forsøgene af ny Dato, dels maa naturligvis baade Medhjælpere og Principaler gøre sig fortrolig med den nye Engageringsform, der endnu kun er forsøgt sporadisk f. Eks. i Køln, Stuttgart, Strassburg og Gent.

KRITIK AF ENGAGERINGKONTORET.

Eksemplerne — der er begrænsede til tyske Forhold, saavel af Hensyn til Tiden som ogsaa fordi Spørgsmaalet netop er aktuelt i vor store Nabostat — viser, at der ikke andet Steds fattes talrige og alvorlige Forsøg vedrørende efter Nutidens Krav afstemt Regulering af Pladsanvisningen.

Selvsagt har vi — Medhjælperne — fulgt disse Forsøg med Interesse. Forsøgene kan vel være forskelligartede, men har dog det tilfælles, at de ikke er etablerede udenom Medhjælperorganisationerne.

Netop derfor fortjener det nye Engageringskontor vor største Agtpaagivenhed og omsigtsfulde Interesse; thi det er kemisk rent for ethvert Hensyn til Medhjælpernes Standsrepræsentation. — Jeg vil tro paa de Herrers gode Vilje og loyalt antage, at ogsaa Hensynet til Medhjælperne har været medbestemmende, men med Medhjælperorganisationen har De ikke regnet. Thi saa slette Regnemestre kan De umuligt være, at De noget Øjeblik kunde tænke Dem, at vi vilde godkende eller upaatalt finde os i en Institution, der saa aabenbart vender Brodden imod Medhjælpernes velforstaaede Interesser.

(Taleren underkaster dernæst de „fortrolige Spørgeskemaer" en indgaaende Kritik i Tilslutning til det i Spidsartiklen i „D. H. K. M. T." Nr. 20 fremførte).

TILLID ELLER MISTILLID.

Er der noget, der fremmer et godt Forhold mellem Principal og Medhjælper, da er det Aabenhed og Redelighed i det gensidige Forhold. — Mistillid bryder ned og gør et nyttebringende Samarbejde umuligt. Derfor skal man hverken gaa Krogveje, udspionere eller snadre i private Anliggender, der er Arbejdsforholdet uvedkommende. Thi det er selvmodsigende at tale om Tillid, samtidig med at man træffer Foranstaltninger, der kun er egnet til at vække Mistillid. —

Den nye Institution er grundlagt af Foreninger, der giver Udtryk for Principal-Anskuelser, Den anden Part glemte man imidlertid. Mon det var en Tilfældighed? Næppe! Man startede, skrev Lovene og tilrettelagde Virksomheden i sin egen Aand. Maaske for at sikre Engageringskontoret „Arbejdsfred"? Om det var forsvarligt kan naturligvis diskuteres, men at det var uklogt vil vel endog Flertallet af denne Forsamling erkende.

FAGLIG PARLAMENTARISME.

I andre Fag raader der en vis faglig Parlamentarisme, en Forhandlings-Beredvillighed og gensidig Anerkendelse, der ofte tjener til at udligne eller dog afballancere faglige Differencer, tilvejebringe faste Aftaler og ordnede Tilstande. Men indenfor Handelsstanden hylder man vedblivende absolutistiske Synsmaader i Forholdet til Medhjælperne, og Engageringskontorets Virkeform er et talende Vidnesbyrd. — Jeg véd meget vel, at De mine Herrer kar Magten paa Deres Side, og Kontorets Ledelse har vist baade Iver og Vilje til ogsaa at benytte den; men udenom Medhjælperbevægelsen kommer hverken De eller Engageringskontoret, saavist som Fagparlamentarismen, som Lovgivningsmagten principielt har anerkendt overfor os, har Tiden og Fremtiden for sig.

Derfor maa vi raabe Vagt i Gevær overfor det nye Engageringskontor, derfor har vi opfordret vore Standsfæller til under ingen Omstændigheder at søge dets Mellemkomst, indtil det har taget tilbørligt Hensyn til vore Krav angaaende Virkemaade, Medhjælperstandens Indflydelse og Repræsentation i dets Ledelse.

Butikslukningsloven i Landstinget.

Behandlingen af Indenrigsminister Ove Rode's Revisionsforslag angaaende „Lov om Lukning om Aftenen af Butikker og Lagre m. v.", indlededes den 26. Novbr. i Landstinget af

Herr Poul Rasmusen (Højre),

der udtalte sin Forstaaelse af den blandt Medhjælperne og i nogle Principalkredse raadende Sympati for en tidligere Lukketid, og bl. a. fremførte:

„Det vil være i de store Forretningers velforstaaede Interesse, at ogsaa de smaa Forretninger lukker tidligere, men det er ogsaa ret naturligt, at alle de mindre Forretninger ikke ønsker, at den Tid, hvori de er alene paa Markedet, skal indskrænkes alt for stærkt.

Vi har hidtil haft en Regel om, at Butikker skulde lukkes Kl. 8, og dertil var knyttet en Bestemmelse om, at man ved kommunal Vedtægt i enkelte Tilfælde kunde overskride dette Tidspunkt. Den højtærede Minister foreslaar nu — ligesom det ogsaa var foreslaaet i det tidligere Lovforslag —, at der ved kommunal Vedtægt kan træffes Bestemmelse om, at Butikker skal kunne lukkes paa et tidligere Tidspunkt. Det er en Bestemmelse, der findes andre Steder f. Eks. i den engelske Lovgivning, men der har man knyttet den udtrykkelige Betingelse dertil, at det kun er, naar en bestemt Del af Butiksindehaverne andrager derom. Denne Bestemmelse har i Sommerens Løb mange Steder vakt en vis Modstand, men jeg vil indrømme, at senere hen synes Modstanden i mange Kredse at være blevet mindre. Samtidig har den højtærede Minister ogsaa foreslaaet, at det ved Vedtægtsbestemmelser kan paabydes, at der i Butikker skal være Siddepladser — en Bestemmelse, der tidligere har været til Behandling i dette høje Ting —, og ligeledes foreslaaet visse Bestemmelser om en Fritid, hvis Længde gøres afhængig af Forretningens Størrelse, i Modsætning til den tyske Regel, der gør den afhængig af Byernes Størrelse."

Efter at have dvælet ved fjærnere Momenter i Forslaget, sluttede Taleren:

„Der er i øvrigt i Lovforslaget forskellige Bestemmelser, som jeg hilser med Tilfredshed, navnlig Bestemmelsen om den tidligere Lukning Lørdag Aften. Jeg haaber, at det, til Trods for, at der kan være Betænkelighed ved nogle ganske enkelte Bestemmelser, skal kunne lykkes at faa Lovforslaget gennemført, og jeg tillader mig at anbefale dette under Hensyn til de af mig fremførte Bemærkninger."

Herr Jørgen Pedersen (Moderat)

talte med Skepsis om de nye socialpolitiske Reformtanker, det foreliggende Forslag indeholdt. — P. viste sig som en — omend ikke udpræget — Modstander af Syvlukningen, og udtalte desuden:

„Der er for det første en Bestemmelse om, at Personalet i en hel Del Virksomheder skal have en samlet Hviletid fra det Øjeblik, Butikken lukkes, til den tages i Brug igen næste Morgen, af 10 Timer, og i Forretninger med flere Medhjælpere 11 Timer. Ud fra den Betragtning, der ligger til Grund for Forslaget, er der intet at sige til, at man træffer Bestemmelser om den Slags Ting, og det kan maaske være nyttigt, men det vilde vistnok have været endnu nyttigere, hvis man samtidig kunde bestemme, at den forøgede Fritid, der opnaas, skulde bruges paa forstandig Maade. Men det kan jo komme næste Gang. En Bestemmelse, som ogsaa er ny, er, at Personalet ikke maa bruges Helligdages Formiddag efter Kl. 9. Det kan godt være, at der i den Henseende sker nogle Misbrug. Det ærede Medlem, der talte før mig, henledte Opmærksomheden paa, at det maaske kunde medføre Vanskeligheder at indføre denne Bestemmelse. Det gælder i det hele taget om denne Lov, at der let opstaar Vanskeligheder, fordi de enkelte Forretninger griber ind i hverandre; naar man foretager en Rettelse et Sted, begaar man en Fejl paa et andet Sted. At komme til noget virkeligt idéelt her, anser jeg for umuligt."

Taleren mente iøvrigt med Hensyn til Siddepladserne „at det vist var meget hensigtsmæssigt, at Personalet kan komme til at sidde ned", men var dog „noget betænkelig ved den stadige Udvidelse af det offentlige Formynderskab", hvilket han gav Udtryk i følgende beklagende Slutningsbemærkning:

„Naturligvis vil de, for hvem Idealet er, at Staten efterhaanden kommer til at passe paa os alle sammen og sørge for os alle sammen, hilse ethvert saadant Fremskridt, som det saa kønt hedder, med Tilfredshed, men for mig er det ikke Idealet. Personlig har jeg ikke nogen stor Sympati for hele dette Lovværk, men paa mit Partis Vegne vil jeg sige, at vi er naturligvis villige til at forhandle om denne Sag og ogsaa villige til at fremme den, eventuelt med visse Ændringer."

Herr Theilmann's (Frikons.)

Standpunkt karakteriseres alene af følgende Udtalelser:

„Hvis man gaar ud fra, at Grundsynspunktet for denne Lov er en Beskyttelse af det arbejdende Personale i Butiker og Lagere, er der selvfølgelig en vid Mark for Lovgivning. Jeg vilde nu finde det heldigt, at man var noget forsigtig og ikke greb alt for forstyrrende ind i de Virksomheder, hvis Interesser berøres af denne Lov Jeg er tilbøjelig til at tro, at den gamle Lov var tilstrækkelig. Det forekommer mig, at Lovgivningsmagten ved at give en almindelig Bestemmelse om Lukketid har skabt Betingelser for, at de Mennesker, der virker i de forskellige Forretninger, enten som Ledere eller som Medhjælpere, kan faa en Tid, som de kan kalde deres egen, en Hviletid — en Tid, hvor de ikke af Konkurrencehensyn eller af Hensyn til Publikum er nødte til at være i Forretningen. Vil man gaa videre med en saadan Beskyttelseslov og søge at ordne Forholdet mellem Arbejdsleder og Medhjælpere, da er jeg bange for, at enhver Paragraf i en saadan Lov vil føles som et snærende Baand, som en Art Spændetrøje."

Derimod udtalte T. sig med adskillig Sympati for almindelig lovfæstet 7-Lukning, efter at have ytret sig med megen Reservation angaaende selve Forslagets socialpolitiske Grundtanke:

„Paa den anden Side skal jeg — bemærkede T. — indrømme, at de Forhold, her er Tale om, har jeg ikke et saa nøje Kendskab til, saa jeg skal være villig til — f. Eks. i det kommende Udvalg — at drøfte disse Spørgsmaal; det kan jo tænkes, at jeg paa enkelte Punkter ser noget forkert paa Forholdene. Jeg vilde langt hellere gaa med til en Lukning Kl. 7, hvorved man vilde skabe Betingelser for, at Personalet kunde faa en længere Hviletid. De indre Forhold skal man derimod efter min Mening helst lade ligge. Jeg har stor Sympati for de Mennesker, der beskæftiges i Butikker og Lagere, og mener, at saavel Ledere som Medhjælpere har Krav paa en Hensyntagen fra vor Side, særlig i den Udstrækning, hvori de selv ønsker det. Men efter min Opfattelse gaar deres Krav ikke saa vidt som det foreliggende Lovforslag. Jeg har i hvert Fald ikke faaet Indtryk af, at man rettede sine Krav længere end til en Forandring af Lukketiden fra Kl. 8 til Kl. 7 og en Indskrænkning af Arbejdstiden om Aftenen fra Kl. 11 til Kl. 10. Om dette skal ske ved Fastsættelse i Lov eller ved kommunale Vedtægter, der stadfæstes af Indenrigsministeren, skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt udtale mig om. Noget kunde

tyde paa, at det bedste vilde være at fastsætte Regelen i Loven. Allerede i § 1 findes en Bestemmelse, hvorefter en Landkommune kan tvinges til at sætte Lukningen til Kl. 7, naar den Bykommune, hvori den strækker sig ind, ved Vedtægt har bestemt, at der skal lukkes paa dette Tidspunkt. Det kunde derfor være Overvejelse værd, om man ikke, hvis man skal gaa til Lukning Kl. 7, skulde fastsætte den i selve Loven."

Herr C. C. Andersen (Socialdemokrat)

sluttede sig til Forslaget og knyttede dertil følgende Bemærkninger:

„Det er ikke vidtgaaende Krav, der stilles; tværtimod maa man sige, at en Bestemmelse som den i § 5 om en samlet Hviletid paa 10 Timer er et Krav, der maa betegnes som yderst beskedent; og det samme gælder i øvrigt ogsaa det Krav om Søndagsfrihed, som opstilles i § 6. Men jeg skal erkende, at de Arbejdsforhold, som finder Sted i adskillige Forretninger, er saadanne, at en Vedtagelse af disse Bestemmelser alligevel betyder en ret væsentlig Forbedring af de Vilkaar, hvorunder mange af disse Handelsmedhjælpere virker og lever, saa vil jeg til Trods for, at Bestemmelsen i og for sig er yderst beskeden, anbefale dens Gennemførelse. Dog er jeg noget i Tvivl, hvorfor der er sat et Skel med Hensyn til den samlede Hviletid for det Personales Vedkommende, som arbejder enkeltvis i en Forretning, og for det Personales Vedkommende, hvor flere Medhjælpere arbejder i en Forretning. Thi jeg kan ikke se rettere, end at i de fleste Tilfælde vil den Person, der arbejder som enkelt Medhjælper i en Forretning, sikkert være udsat for større Overanstrengelse i sin Tjeneste end Personalet i de Forretninger, hvor flere Medhjælpere har deres Virksomhed. Jeg kunde derfor ønske, at den samlede Hviletid, som er sat til henholdsvis 10 og 11 Timer, blev til 11 Timer for dem alle."

Taleren udtalte sig med megen Sympati om Siddepladserne og haabede at det maa lykkes,

„at faa denne humane Bestemmelse ophøjet til Lov. Thi jeg vil dog bede erindret, at det er ikke alene Handelsmedhjælperne, som fremsætter Ønske om at faa optaget denne Bestemmelse, men dette Krav støttes meget stærkt af de lægevidenskabelige Autoriteter her i Landet. Disse Autoriteter har gjort gældende, at den megen staaende Stilling foraarsager mange fysiske Lidelser, særlig for det kvindelige Personale, og naar nu Forholdet er saaledes, og man ikke saaledes som det ærede 2det Medlem for 6te Kreds ønsker, kan faa gennemført denne Reform ad Frivillighedens Vej, saa forekommer det mig, at de humane Hensyn meget stærkt taler for, at vi søger at faa gennemført den her i dette Lovforslag.

Herr Vejstrup (Radikal)

vendte sig især mod Herr Theilmann, idet han replicerede, at naar der fra T.

„er talt om den personlige Frihed, for hvilken han stod som en varm Talsmand, ser jeg ikke rettere end, at det ærede Medlem netop burde støtte os i vore Bestræbelser for at tilsikre disse unge Mennesker en vis Frihed. Det maa nemlig erindres, at her staar to Parter overfor hinanden — i alt Fald kan man tænke sig det Forhold, selv om det ikke altid er Tilfældet, thi saa vidt jeg ved, er det ikke alene fra Medhjælpernes, men ogsaa fra Arbejdsgivernes Side, man har krævet Bestemmelser af den omhandlede Art lovfæstet. Men, siger jeg, man kan tænke sig, at der staar to Parter overfor hinanden, nemlig Arbejdsgivere og Arbejdere eller Medhjælpere, hvad man nu vil kalde dem, og da de sidstnævnte, de unge Mennesker, altid er den svagere Part, synes det mig nødvendigt at have Lovbestemmelser om, i hvor stort Omfang Arbejdsgiverne har Ret til at udnytte deres Arbejdskraft, og i hvor stort Omfang der bør tilsikres dem Frihed til at samle de Kundskaber, de eventuelt maatte føle Trang til at tilegne sig. Th deri er jeg enig med det ærede 2det Medlem for 6te Kredsi (J. Pedersen), at det selvfølgelig kommer an paa, hvorledes Friheden udnyttes. Men det er jo igen et andet Spørgsmaal, og jeg synes, at den første Betingelse i alt Fald maa være, at man giver dem den Frihed, som er nødvendig, for at de kan tilegne sig Kundskaber."

Senere fortsatte V:

„Jeg kunde tænke mig i Stedet for at overlade det til Kommunalbestyrelserne at træffe en saadan Bestemmelse at fastsætte den i Loven. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister kunde tænke sig at gaa ind paa, at det i selve Loven fastsættes, at der i hvert Fald skal findes Siddepladser i de omhandlede Lokaler. Jeg har adskillige Gange været Vidne til, at unge Mennesker har staaet i saadanne Lokaler og spist deres Frokost, og faaet den traditionelle Kaffe ovenpaa, ligeledes staaende. Det synes mig urimeligt, at Mennesker, der skal staa op fra Morgen til Aften, ikke en Gang, saa længe de spiser deres Mad, skal have Ret til at sidde ned. Naar den almindelige Opfattelse er, at man skal give dem Lejlighed til at sidde ned, naar der ikke er noget at bestille i Butikken, forekommer det mig, at man godt kunde lovfæste en saadan Bestemmelse og ikke gøre den afhængig af en kommunal Vedtægt."

Herr Stilling (Højre)

hører til en Retning og Samfundsopfattelse, der er uden nogen som helst Forstaaelse for vore socialpolitiske Bestræbelser. Af Hensyn til de mange, ogsaa organiserede, Medhjælpere, der slutter sig til det af Herr S. repræsenterede Parti, vilde det have været hensigtsmæssigt, om man havde overladt Herr S.s antikverede Meninger til — ham selv.

Vi skal begrænse os til en Prøve af de Stillingske Visdomsord:

„Og nu kan man jo være saa human, man vil, og lægge saa stærk Vægt paa Hygiejnen som muligt, der kan jo ogsaa komme for meget af den Slags. Jeg tænker her særlig paa § 5, som er omtalt af flere ærede Medlemmer, og hvor det bestemmes, at enhver Arbejder skal have en samlet uafbrudt Hviletid af mindst 10 Timer. Det er noget, som griber stærkt ind i Næringslivet, idet Bestemmelsen gælder baade for Medhjælpere, Svende og Lærlinge i Handlendes, Fabrikanters og Haandværkeres Butikker og Lagere. Der staar ikke noget om, hvorvidt det er mandlige eller kvindelige Arbejdere, men det er selvfølgelig begge Dele. Det er første Gang, vi begynder at lovgive paa dette Omraade for voksne Mennesker, give Lovbestemmelser om, hvornaar de maa arbejde, og til hvilken Tid de skal holde op. Det er det første Skridt henimod det, som vore Venner Socialdemokraterne ønsker: En Lovgivning med 8 Timers Arbejdsdag. Den faar vi ganske stille serveret her. Vi begynder med de 11 Timer, og næste Gang vi faar en Revision, er vi inde paa de 8 Timer. Vi begynder med de Handlende o. s. v., men hvorfor skal de arme Skomagere og Skrædere ikke ogsaa ind paa at faa Forbud mod at arbejde mere end den Tid, der er fastsat her? Nu er man begyndt med at fastsætte en bestemt Hviletid, derefter kommer vi vel til ved Lovgivning at fastsætte en bestemt Spisetid o. s. v."

Andre Talere.

Dernæst talte Højremanden Lange mod 7-Lukningen ved kommunale Vedtægter, men kunde derimod slutte sig til en minimal Hviletid af 10 Timer, hvorimod L. tog Afstand fra den foreslaaede Begrænsning af Søndagsarbejdet.

Efter Indenrigsministerens Tale, der er refereret andet Sted, førtes der nogen Debat mellem de Herrer J. Pedersen, Bramsen (Højre), der udtalte sig mod den lovbestemte Hviletid, Ministeren og C. C Andersen.

Forhandlingerne afsluttedes med Nedsættelse af et Udvalg paa 15 Medlemmer, hvori foruden fornævnte, følgende Landstingsmænd fik Sæde: Jørgen Berthelsen, Lauridsen, Mikkelsen, Nordby, Nygart, Olufsen, Holger Petersen og Tvede.

Atter en ny Afdeling.

Medhjælperforening for Struer og Omegn.

DET sidste halve Aar har der fra Skive og Holstebro Afdelinger været arbejdet for at oprette en Afdeling Struer—Vinderup. Vinderup har været godt interesseret hele Sommeren, og der findes nu flere direkte Medlemmer. Men først efter at Frk. S. Frederiksen var kommen til Struer, lod der til at komme Fart i Arbejdet.

Søndag den 23. Novbr. afholdt Interesserede fra Holstebro Afdeling sammen med nogle direkte Medlemmer og Interessede i Struer et forberedende Møde, og det blev da bestemt, at indkalde til et offentligt Møde paa Schous Hotel, Søndag den 30.

Novbr. med et Medlem af Hovedstyrelsen som Taler. Til Mødet udsendtes der Cirkulærer og Agitationspjecer, og endvidere blev der averteret i Bladene og udsendt Løbesedler.

Mødet, der begyndte Kl. 4, var besøgt af saa godt som alle Medhjælperne i Struer; derimod svigtede Vinderup denne Gang, idet der ikke kom andre end Chr. Petersen.

Efter at Undertegnede paa Indbydernes Vegne havde budt Velkommen og man havde sunget „Saltskarp hænger over Landet, Havets klamme Dis", talte Lærer Olsen, Struer, og nævnede bl. a. „Det har glædet mig at høre, at der skal oprettes en Forening her i Lighed med hvad der findes i saa mange andre Byer." Herr Olsen fremhævede endvidere hvilken Betydning det havde, at Foreningen oprettede forskellige Kursus og afholdt Foredrag og Diskussionsmøder.

Michael Nielsen, Vejle, holdt derefter et ypperligt Foredrag, i hvilket han meget udførligt gennemgik C. O.s Program og gav et klart Billede af „Hvad vi vil". Der var derefter Diskussion.

Til Slut opfordrede Michael Nielsen de tilstedeværende Medhjælpere til at indmelde sig og danne en Afdeling.

Mødet sluttede med et Leve for C. O.

Om Aftenen samledes de ny og direkte Medlemmer, og der blev saa stiftet en Afdeling, der begyndte med omtrent 20 Medlemmer, og der har siden været flere Indmeldelser. Derefter afholdtes konstituerende Generalforsamling og valgtes en foreløbig Bestyrelse. Til Formand valgtes Herr Alf. de Løschky Christensen, og til den øvrige Bestyrelse Frk. S. Frederiksen, Frk. Maibom, Herr Pallesen og Herr G. A. Pedersen, Suppleanter blev Frk. L. Nielsen og Herr M. M. Andersen. Til Revisor valgtes Frk. K. Nielsen. Endvidere valgtes der et Agitationsudvalg, som kom til at bestaa af Herr Chr. Petersen, Vinderup, Herr M. M. Andersen, Asp, og Herr V. Jensen.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Afdelingen.

Vi byder den nye Afdeling Velkommen i vore Rækker, og saafremt vore Struer-Kolleger vil fortsætte som de har begyndt, vil de sikkert høste Fordele deraf.

Holstebro, den 5. Decbr. *C. C. Knudsen.*

Indenrigsministeren om Lukningsforslaget.

Ved Landstingets 1ste Behandling af Lovforslaget udtalte Indenrigsminister *Ove Rode* bl. a.:

DEN INDIVIDUELLE FRIHED.

DET ærede Medlem (Jørg. Pedersen) fremsatte nogle Bemærkninger om, at dette var et Indgreb i Individets Frihed, og senere sagde ogsaa det ærede 4de Medlem for 3die Kreds (Lange), at der igennem Bestemmelsen om, at Søndagen bør holdes fri for Arbejde, lægges Baand paa Individets Frihed. Maa jeg have Lov at sige, at den Frihed, som de to ærede Medlemmer her kræver for Individet, er jo ofte en Frihed til at lægge Baand paa andre. Det er jo meget hyppigt det sande Forhold, at man kræver Frihed for sig selv i den Forstand, at man vil have Lov til at lægge andre i Baand. Det er i vor Tid meget ofte Lovgivningens naturlige Opgave at begrænse den enes Myndighed over den anden derhen, at man ikke saaledes kan benytte sin Frihed til at lægge andre i Baand paa en saadan Maade, at det bliver skadeligt for Samfundet, og det er det, denne Lovgivning her tilsigter. Thi det er selvfølgelig Grundsynspunktet for denne Lov, at en for stor Brug af Arbejdskraften, som griber ind i naturlig Fritid og Hviletid, til syvende og sidst bliver skadelig for hele Samfundets Udvikling. Det af det ærede Medlem hævdede Synspunkt for, hvorledes man skulde handle i et Samfund, overhovedet det, der er indvendt mod dette Lovforslag, vil jo kunne indvendes overfor saa godt som al Lovgivning for Tiden. Jeg skal indrømme, at jeg ser med Glæde hen til en Samfundstilstand, hvor det er overflødigt at lovgive, men en saadan Samfundstilstand opnaas først, naar alle Medlemmer i Samfundet bliver vise, gode, ædle, barmhjertige, milde af Tænkemaade, rolige af Sind, kort sagt, naar de alle ligner det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen). Men vi er jo meget langt fra en saadan Samfundstilstand, og saa længe vi er det, maa vi handle med Menneskene, som de er, og saa bliver vi nødte til at regulere Forholdet mellem Menneskene indbyrdes; det er jo det, Lovgivningen gaar ud paa. Naar det nu foreliggende Lovforslag bestemmer, at Personalet i Butikker og Lagere skal have en vis Fritid i Døgnet og en fast Fritid om Søndagen, saa er Grunden jo den, at man har det Indtryk — og jeg for mit Vedkommende er ogsaa af den sikre Overbevisning —, at det vil være til Gavn for hele den kommende Tid, at den Ungdom, som er knyttet til disse Virksomheder, ved saadanne Bestemmelser sikres mod for lang, opslidende og sløvende Arbejdstid, og at der sikres den en Fritid, som den kan bruge til sin egen Udvikling.

FRITIDENS ANVENDELSE.

Nu sagde det ærede Medlem paa sin skeptiske Maade, at til denne Bestemmelse om Fritid burde der føjes en Bestemmelse om, at Fritiden skal bruges paa en forstandig Maade; den findes jo ikke i Forslaget, sagde det ærede Medlem, men den kan jo komme næste Gang. Dèr gør det ærede Medlem sig skyldig i en Misforstaaelse. Den Bestemmelse kan ikke komme næste Gang, i alt Fald ikke efter de Principper, ud fra hvilke dette Lovforslag er affattet. Thi dette Lovforslag gaar ikke ud paa at gribe ind i noget enkelt Individs Ret til at handle med sig selv efter Forgodtbefindende. Det er kun en Begrænsning af eet Individs Ret til at handle mod andre, som dette Lovforslag beskæftiger sig med, og derfor vil jeg heller ikke foreslaa nogen Bestemmelse om, hvorledes den enkelte skal bruge sin Fritid, hvornaar han skal gaa i Seng. Hvis man her yder Personalet i Forretninger en Fritid, saa haaber jeg, at denne Fritid vil blive brugt paa en god Maade. Nu bliver der jo af 10 Timers Fritid ikke meget tilovers til at anvende paa anden Maade end til Søvn. I de Aar, her er Tale om, vil 8 Timers Søvn være særdeles fornøden, og naar saa den Tid, som gaar med til at naa til Arbejdspladsen, regnes fra, bliver der ikke megen Fritid tilovers. Og selv om en saadan Ungdom vil lade det gaa ud over sin Søvn, hvad der nu ikke er saa overmaade heldig for Slægtens Udvikling, saa haaber jeg, at denne Fritid vil blive benyttet paa en forstandig Maade, og det kan Samfundet hjælpe til, ikke ved at paabyde en bestemt Maade, Fritiden skal anvendes paa, men ved at gøre det muligt for de unge Mennesker, at benytte den paa en forstandig Maade. Og nu er jo Forholdet dette, at Samfundet allerede har foretaget en Række Foranstaltninger til unge Handelsmænds Undervisning, som i høj Grad kalder paa deres Benyttelse af Fritiden, og denne Lov vil jo imødekomme det Raab, som fra Handelsskoleundervisningen lyder ud til de unge Mennesker om at komme til den, fordi den vil give dem større Muligheder for at kunne faa den nødvendige Tid til Aftenundervisning. Det er den Maade, hvorpaa Samfundet kan opfordre til en forstandig Udnyttelse af Fritiden: at skabe Institutioner, hvor Fritiden kan benyttes til videre aandelig Udvikling, og paa forskellige Maader gøre det muligt for de unge Mennesker at bruge deres Fritid saaledes.

SØNDAGSFRIHEDEN.

Det ærede 4de Medlem for 3die Kreds (Lange) var særlig betænkelig ved den Bestemmelse, som søger at sikre en fuld Udnyttelse af Søndagsfriheden. Jeg vil gerne baade til dette ærede Medlem og til det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Theilmann), som ogsaa var inde paa dette Forhold, sige, at gennem Helligdagslovgivningen gaar der jo to sideløbende Bestræbelser, og den ene af disse er, at Søndagen skal være en Fridag, ikke en Arbejdsdag. Det forekommer mig, at alle burde stræbe efter, at det gamle folkehygiejniske Krav, som i de forskellige Religioner har faaet ogsaa en religiøs Karakter, nemlig Kravet om, at den syvende Dag skal være en Fridag, ogsaa virkelig kan blive gennemført saa vidt muligt. Enhver, som har beskæftiget sig med Menneskeslægtens Udvikling, ved jo dog, at Menneskene har en Trang til i visse bestemte Perioder at hvile, og til Grund for Kravet om, at den syvende Dag skal være en Hviledag, ligger der utvivlsomt en gammel Erfaring. Men i det Øjeblik, de forskellige Bestemmelser, som tilsigter at gøre Søndagen til en Hviledag, ved andre Bestemmelser sættes ud af Kraft, bliver dog Spørgsmaalet, om man ikke skal have sin Opmærksomhed henvendt herpaa og søge at bringe det til Gyldighed igen. Og nu er der ingen Tvivl om, at medens store Dele af Befolkningen har fuld Frihed om Søndagen, den ene Dag i Ugen, er der blandt Medhjælperne i Handelsvirksomhederne mange, for hvem Søndagen ikke bliver den tilsigtede Hviledag, fordi Bestemmelserne omgaas ved saadanne Aftaler som dem, det ærede Medlem for 3die Kreds nævnede, og ofte ved Paabud, som ikke har nogen egentlig Aftales Karakter. Jeg tør ikke gaa ind paa de enkelte Forhold, det ærede Medlem nævnede, og hvor det

jo er muligt, at Arbejdsforholdene og Handelsvilkaarene er af en saadan Art, at det maa være ønskeligt for den Slags Forretninger at faa Lejlighed til at benytte Søndagen til særligt Arbejde. Det er just, fordi man ikke vil være rigoristisk i dette Forhold, at der er aabnet Adgang til Undtagelser. Men i Almindelighed føler jeg mig overbevist om, hvad jeg allerede sagde ved Fremlæggelsen af Lovforslaget, at i hele dette Forhold mellem Principaler og Handelsmedhjælpere, som Handelssædvaner overhovedet, hersker gammel Tradition saa overmaade stærkt, at jeg tror, at hvis man efter forstandige Principper paatvinger et Brud med disse, vil man ikke gøre Skade mod nogen som helst. Paa dette Omraade, med Hensyn til Arbejde om Søndagen, tror jeg, at en for de handlende fuldt tilfredsstillende Ordning kan gennemføres ogsaa med den Regel, der her er givet.

SIDDEPLADSERNE.

Mange ærede Medlemmer har udtalt deres Tilslutning til Bestemmelsen om Siddepladser. Det ærede 4de Medlem for 3die Kreds (Lange) mente, at de var faktisk indførte overalt. Jeg tror ogsaa, at i alle gode Principalers Forretninger er Siddepladser indførte, men jeg har tilladt mig at anføre, at der dog kunde være en Grund for Lovgivningsmagten til at pege paa dette Forhold, fordi der netop paa dette Omraade allerede hersker en Tradition, som saa at sige gør selve Foranstaltningen, Siddepladsernes Anbringelse, unyttig, idet man frygter at støde an mod en Konvention, hvis Siddepladserne tages i Brug, man frygter, at det købende Publikum, idet det kommer ind i Butikken, skal føle sig stødt over at finde det ekspederende Personale siddende, skal mene, at der derigennem vises Ligegyldighed for de købende, mindre Interesse for Forretningen o. s. v., og praktisk talt bliver derfor Siddepladserne ikke benyttet. Man tør ikke benytte dem, der er ligesom lagt en død Haand paa dem, saa at de vanskelig kan benyttes. Her er det saa, at Lovgivningen ved den Bestemmelse, der her er Tale om, siger til alle: Det er en Erfaring, at det i saadanne Forretninger er nødvendigt, at der gives Lejlighed til at sidde ned. En saadan Vejledning vil utvivlsomt være nyttig med Hensyn til hele dette Forhold. Jeg er derfor særdeles tilfreds med den Tilslutning, denne Paragraf fik, ogsaa fra det ærede 4de Medlem for 3die Kreds. — — —

Til det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Vejstrup) skal jeg blot sige, at jeg skal intet have imod, at Bestemmelsen vedrørende Siddepladser blev fastsat i Loven, ikke overladt til kommunal Vedtægt. Da Forslaget oprindelig blev forelagt for Folketinget af en Partifælle af det ærede Medlem, fandtes deri, saa vidt jeg erindrer, just en Bestemmelse om, at det skulde være et Lovpaabud, men ved Behandlingen i Folketinget gik det over til at skulle ordnes ved kommunal Vedtægt. Hvis Udviklingen nu skulde være naaet saa vidt, at man mener at kunne fæstne dette i Loven, vil det i alt Fald paa ingen Maade stride mod min Opfattelse af dette Forhold. — I øvrigt har jeg kun at takke for den overordentlig velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet. Jeg haaber, at den videre Behandling vil bekræfte de Ord, hvormed jeg tillod mig at indlede disse Bemærkninger, at Udtalelserne giver god Udsigt til Lovforslagets Gennemførelse, ogsaa for den nye Del af det.

— — —

Hvis det er rigtigt, hvad det ærede Medlem (Lange) altsaa her har bekræftet, at de gode Forretninger har indført det igennem en i øvrigt meget langvarig Ud ikling, men at der er mange andre Forretninger, mindre gode Forretninger, hvor det endnu ikke er gennemført, saa forstaar jeg ikke, hvorfor man ikke med god Grund kan sige: Denne Bestemmelse, som er gennemført frivillig i de gode Forretninger, indfører vi nu som Regel og siger, at den skal anvendes ogsaa i alle andre Forretninger. Naar det er en Bestemmelse, om hvilken det fra alle Landets lægevidenskabelige Autoriteter er erklæret, at dens Gennemførelse er af Betydning for Slægtens Sundhed, saa gad jeg vide, hvad man skulde kunne have imod at skrive denne Bestemmelse ind i Loven. Der kan dog ikke derved lægges nogen Forretning nogen som helst Hindring i Vejen for den naturlige Udnyttelse af dens Virkemidler.

— — —

ARBEJDSTIDEN.

Det er efter min Opfattelse sundhedsfarligt, naar Arbejderne tvinges til at udstrække deres Arbejde over 12 Timer, ja, 13—14 Timer i Døgnet Dag ud og Dag ind under saadanne Vilkaar, som Butiksforretning drives under. Det er det eneste, dette Lovforslag vil hævde, at det lange Arbejde i Butikker og Lagere ikke maa overdrives, saaledes at der ikke bliver en samlet Hviletid paa 10 Timer. Nu er Forholdet dette, at Arbejdet i Fabrikker gennemsnitlig er 9,7 Timer, men Arbejdet i Butikker og Lagere er gennemsnitlig meget, meget længere. Arbejdsgivere og Arbejdere ved Fabrikker har igennem mægtige Organisationer kunnet naa til at regulere dette Forhold, medens Handelsmedhjælpere og Handelsprincipaler ikke har kunnet faa det reguleret. Derfor er det, jeg tillader mig at drage en Sammenligning og sige, at der her er visse Forhold, som kunde virke sundhedsfarligt, kulturfarligt, udviklingsfarligt, og at der derfor er Grund for Samfundet til at skride regulerende ind. Og jeg tillader mig at paastaa, at det er et beskedent Maal, naar det eneste, der her kræves, er, at der skal være en samlet Hviletid af 10 Timer. Jeg vil bede det ærede Medlem se og overveje, hvorledes Forholdene nu er, undersøge, hvor mange Kvinder der arbejder i Bagerbutikker og Kiosker, hvor mange Mænd der arbejder i Beværtningslivets Tjeneste, hvor mange Børn der arbejder ogsaa i dette til langt ud paa Natten, hvorefter det kræves, at Arbejdet atter paabegyndes ganske tidligt næste Morgen. Det ærede Medlem vil da se, at der her foregaar Ting, som ikke lader sig forsvare ud fra Ønsket om, at der skal være saa sunde Forhold i et Samfund som muligt. Derfor er det i høj Grad ønskeligt at komme til en Ordning, hvor et saa beskedent Krav som 10 Timers Hviletid fastslaas ved Lov.

Maa jeg ikke have Lov til at berolige de ærede Medlemmer, som skulde frygte for Konsekvenserne, med to Ting, for det første, at der findes dog her i Europa Lande. som ingenlunde har været særligt vidtgaaende i Henseende til Styrelsens Art, hvor man har beskæftiget sig med voksne Menneskers Arbejdsforhold, og hvor man har fastslaaet Regler for Arbejdstid, og hvor disse Regler er blevet staaende igennem en uhyre lang Aarrække. I Frankrig, Svejts og Østerrig er der Regler for Arbejdstid for voksne Mænd, begrænsende den henholdsvis til 10, 11 og 12 Timer. Princippet at lovgive derom har altsaa været fremme, men Konsekvenserne deraf er ikke blevet værre, end at disse Lovbestemmelser staar der, og indenfor deres Rammer har Aftalerne udviklet sig videre. I Tyskland er der paa dette Omraade indført Bestemmelsen om 10 à 11 Timers Hviletid, uden at nogen har frygtet for Konsekvensen, og uden at der er vokset større Konsekvenser op deraf. Dernæst vil jeg gerne have Lov til at sige — jeg vil sige det, fordi jeg nødig vil have, at det høje Ting skulde føle sig bundet af den af det ærede Medlem just oplæste Udtalelse af Betænkningen over Fabrikloven —, at dette Lovforslag just ikke regulerer Arbejdstiden, men kun taler om en minimal Hviletid. Spørgsmaalet om Arbejdstid og Spørgsmaalet om minimal Hviletid er to forskellige Principper, og det, der her er Tale om, er en minimal Hviletid indenfor Døgnets 24 Timer. Der er 14 Timer til Rest, og jeg tror ikke, nogen i og for sig vil kunne tænke sig, at Arbejdet bør udstrækkes udover disse 14 Timer. Det, der her foreslaas, kan snarere siges at være en Konsekvens af den Lovgivning, der fastsætter en Hvile i Arbejdet, hvad der er fastslaaet blandt andet ved Helligdagslovgivningens Bestemmelser om, at der skal være en ugentlig Hviledag. Paa samme Maade som man siger, der skal være en ugentlig Hviledag, siger disse Bestemmelser her, at der skal være en vis Hviletid i Døgnet. Det foreslaas her, fordi Forholdene overhovedet her indbyder til at fastslaa, at Hviletiden bør være 10 Timer, fordi Forholdene er saadanne. Og det véd alle de ærede Medlemmer, som beskæftiger sig med Handelsungdommens Undervisningskaar, at det ofte er grumme vanskeligt at skaffe dem Mulighed for og Adgang til at udvikle sig i Skoler, baade fordi Tiden er knap, og fordi de møder trætte og uoplagte til det Arbejde, som skal føre dem frem. Vi har allesammen Interesse i, at Ungdommens Kaar bliver saa gode som muligt. Hele vort Fædrelands Fremtid beror derpaa. Dette er et meget beskedent Forsøg paa overfor enkelte Dele af Samfundet at skabe saadanne bedre Udviklingsmuligheder.

Offentligt 7-Luknings-Møde i Kjøbenhavn.

I Anledning af Butikslukninglovens Revision afholdt de kjøbenhavnske Afdelinger et offentligt Møde i Grundtvigs Hus den 3. December med de Herrer Folketingsmand, Dr. phil. Eduard Larsen, Docent, Dr. med. Alfr. Erlandsen og Boghandlermedhjælper E. P. Wraae som Talere. Herr Urtekræmmer J. C. Ko-

foed, der er en ivrig Talsmand for 7-Lukning, havde ogsaa lovet at komme til Stede som Taler, men var i sidste Øjeblik blevet forhindret.

Mødet overværedes af Medlemmer af saavel Landstinget som Folketinget, ligesom Herr Indenrigsminister Ove Rode havde ladet sig repræsentere ved Herr Fuldmægtig Trolle Friis.

Forretningsfører Jens Johansen aabnede Mødet, idet han bød Velkommen og meddelte, at der var sendt Indbydelse til de Herrer Indenrigsministeren og Handelsministeren, Landstingets og Folketingets Udvalg for Loven, samt Principalorganisationerne. — Herr Johansen takkede for den Interesse, der vistes Medhjælperne i deres Bestræbelser for 7-Lukningens Gennemførelse, og efter at være valgt til Dirigent, gav han Ordet til Herr E. P. Wraae, Formand for de kjøbenhavnske Afdelinger.

Herr Wraae omtalte Folketingets Behandling af Lovforslaget i forrige Rigsdagssamling, hvor Stemningen overvejende havde været for, at Loven, hvis den skulde være i fremskridtsvenlig Aand, maatte betragtes som en social Forsorgslov, og omtalte udførligt den nuværende lange Arbejdstid for Butiksmedhjælperne, samt paaviste Nødvendigheden af, at der levnedes Medhjælperne Tid til at søge og opnaa den faglige Uddannelse og Oplysning, som Tiden krævede i stadig højere Grad. Herr W. gik derefter over til at omtale det foreliggende Lovforslag med de Forbedringer, som Indenrigsministeren har indflettet med Hensyn til Siddepladser, minimal Hviletid, den kommunale Dispensationsret og Revision af Loven efter en femaarig Periode.

Der var Grund til at være tilfreds med Forslaget, selv om det ikke ganske opfyldte de Krav, man gerne saa gennemførte.

Herr Docent, Dr. med. A. Erlandsen, som derefter fik Ordet, talte varmt Medhjælpernes Sag ved først at paavise de positive Bestræbelser for hygiejniske Forbedringer og Beskyttelse for Medhjælperne, som Lovforslaget indeholdt. Selv en 8-Timers Arbejdsdag kunde i mange Tilfælde være for lang, idet ikke alene Træthed forringede Arbejdsydelsen, men Trætheden i sig selv havde sin skadelige Indflydelse, ligesom hin og deraf følgende Aarsager kunde bevirke Sygdomme netop oftere hos de Personer, der har en længere Arbejdstid ved lettere Arbejde, end hos Personer med kort Arbejdstid ved strængere Arbejde.

Docentens lægevidenskabeligt underbyggede Foredrag og varmtfølte Indlæg i Debatten hilstes med stærkt Bifald.

Folketingsmand, Dr. phil. Eduard Larsen udtalte, at Loven var en social Forsorgslov, og som saadan havde sin Berettigelse ikke alene af Sundhedshensyn, men ogsaa for at give Medhjælperne Lejlighed og Tid til Uddannelse. Loven havde ogsaa praktisk talt sin gode Side, idet den lange Arbejdstid kunde være en medvirkende Aarsag til, at Standen ikke blev tilført den gode Medhjælperstab, den skulde have, og derfor vilde Handelsstanden staa sig ved at gaa med til en forkortet Arbejdstid.

Stemningen for Lovens Gennemførelse var sikkert ogsaa større end den Afstemning, der arbejdes med i Detailhandlerkredse, vilde vise.

Loven var tillige nødvendig, fordi Forbedringer ad Frivillighedens Vej var betinget af alles Delagtighed, og desværre fandtes der altid enkelte, som derved kunde forhindre en god Reforms Gennemførelse.

I den paafølgende Diskussion talte flere for 7-Lukning, medens enkelte Røster var imod.

Herr Viktualiehandler Schjær erklærede sig som en personlig Tilhænger af Lovens Fremskridt, men maatte føle sig bundet til det Resultat, som en Afstemning indenfor Detailhandler-Organisationerne maatte give.

De Herrer Folketingsmænd C. Hansen og E. Hyller fremkom hver især med vægtige Indlæg i Diskussionen og udtalte Tilslutning til Medhjælpernes beskedne Krav om kortere Arbejdstid.

Efter nogle afsluttende Bemærkninger af Herr E. P. Wraae, rettede Dirigenten en Tak til Indenrigsministerens Repræsentant for Nærværelsen og til Talerne for de faldne Udtalelser. *Pmd.*

Syvlukningen.

Kjøbenhavnske Detaillister for 7-Lukningen.

NØRREBROS Handelsforening, Kjøbenhavn, den største Detaillistforening i Hovedstaden, afholdt den 29. Novbr. et Møde om Butikslukningslovens Revision. — Foreningens Formand, Urtekræmmer J. C. Kofoed, der er kendt som en afgjort Tilhænger af 7-Lukningen, indledede med en Redegørelse for det indenrigsministerielle Forslag, som han gav sin Tilslutning, og fremhævede særlig at der indenfor Foreningens talrige Medlemskreds havde vist sig god Stemning for den tidlige Butikslukning 1. Maj—August.

Forsamlingen, der talte ca. 100 Detaillister, fulgte Formandens Indledning med Opmærksomhed. I Diskussionen udtalte enkelte sig imod, men Flertallet for 7-Lukningen, bl. a. udtalte Kredsens Folketingsmand, Herr Wiinblad, sig i Tilslutning til Indenrigsminister Rode's Forslag.

Sluttelig fastsloges de divergerende Sympatier ved en Afstemning, der viste overvældende Tilslutning til Sommer-Syvlukningen, som fik 57 mod 10 Stemmer; derimod forkastedes et Forslag om Fredags 9-Lukning. For Lukning Kl. 4 Juleaftensdag stemte 60, kun 9 viste sig at være imod.

Herreekviperingshandlerne mod 7-Lukningen.

Som tidligere meddelt har „Manufakturhandlerforeningen" nylig vedtaget en udfordrende Resolution mod vor Agitation for 7-Lukningens Optagelse i Revisionsforslaget. — Nu er de Manufakturbranchen nærstaaende Herreekviperingshandlere ilet til Hjælp, idet „Foreningen af Herreekviperingshandlere i Danmark" til Ministeriet for Handel og Søfart har indsendt et Andragende, hvori der protesteres mod de kommunale 7-Lukkebestemmelser og forlanges Ligestilling for By og Land, 11-Lukning om Lørdagen og de 3 sidste Dage før Pinse.

Foreningens Organ „Mercurius" bringer i samme Nummer, hvori Andragendet gengives, fornævnte Manufakturist-Resolution. Bladets Redaktør stiftede som bekendt i sin Tid den første faglige Medhjælperforening med særligt Henblik paa Forkortelse af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid. — Saaledes forandres Tiden og — Menneskene.

Pro et contra Syvlukningen.

„De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark" har besluttet at iværksætte en almindelig Afstemning for eller imod 7-Lukningen.

„Dansk Handelsblad" skriver desangaaende:

„Grunden til, at denne Afstemning bør føres ud i saa vide Kredse som muligt er, at Handels- og Kontormedhjælpernes Forening har villet hævde, at 80 pCt. af Butikshandlende i Danmark har erklæret sig for Tilhængere af 7-Lukningen, og for at drive en forsvarlig Pæl gennem denne vitterlige Usandhed er det nødvendigt, at Tilslutningen til den af De samvirkende foretagne bliver saa omfattende som muligt."

Her sigtes der formentlig til en Passus i vort Andragende af Januar d. A. til Regeringen og Rigsdagen, hvori vi henviser til „en af C. O. i Efteraaret 1912 foranlediget Afstemning blandt Butiksindehaverne i en Række Købstæder med et samlet Indbyggerantal af ca. 400,000 resulterende i, at over 80 pCt. af de Adspurgte udtalte sig for lovreguleret 7-Lukning." — Dette er rigtigt, medens Detaillistorganets Paastande simpelthen er Tilsnigelse og Forvanskning!

De hidtil foreliggende Resultater af Afstemningen viser, at der almindeligvis paa Landet er overvejende Stemning for at bibeholde 8-Lukningen, medens derimod Byernes Handlende er Tilhængere af 7-Lukningen. Paa Østerbro (Kjøbenhavn) er Stillingen: 647 for 7-Lukningen og 354 for 8-Lukningen; Valby (Forstad til Kjøbenhavn): 130 for 7-Lukn., 35 for 8-Lukn.; Roskilde: 53 for 7-Lukn., 13 for 8-Lukn,; Lyngby v/ Kjøbenhavn: 60 for 7-Lukn., 20 for 8-Lukn.; paa Syd-Bornholm er afgivet henholdsvis 58 og 61 Stemmer.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. December. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. December være i

Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. December 1913.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 13. November afholdtes Medhjælpermøde med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Hovedtaler. — Forud for dette Møde var der agiteret stærkt for navnlig at faa saa mange uorganiserede Medhjælpere som mulig til at give Møde, ligesom der ogsaa var sendt Indbydelse til den kommunale Assistentforening. — Det var ogsaa en talrig Forsamling Formanden bød Velkommen, og efterat have omtalt Mødets Hensigt, gav han med en speciel Velkomsthilsen Ordet til Hr. Johansen.

Medhjælperne har lige fra Begyndelsen, udtalte Forretningsføreren, stillet sig skeptisk og ligegyldig overfor deres Organisation, fordi de kun betragtede deres lønarbejdende Stilling som en Overgang til at blive selvstændige. De store kapitalstærke Sammenslutninger og Andelsbevægelsen vanskeliggør imidlertid mere og mere Middelstandens Existens, og det skulde derfor synes naturligt, at Medhjælperne, i Stedet for at bygge paa Illusioner om at opnaa Principalstilling, søgte at betrygge deres nuværende Kaar. Taleren omtalte C. O. Indflydelse paa Lukkeloven, der i den vedtagne Skikkelse, som giver By- og Sogneraad Ret til Dispensation, muliggør 7-Lukning i mange Byer og maaske ogsaa flere Steder paa Landet. — Herr J. udtalte derefter, at Afdelingernes Opmærksomhed i højere Grad maa være henvendt paa den indre Administration og at bibringe Medlemmerne Forstaaelse af deres Pligter og Rettigheder overfor Organisationen, saaledes at Afdelingen ikke alene vokser i Medlemsantal men ogsaa i indre Styrke, og vi kan løse de Opgaver, der maaske kommer, før vi selv aner, og at vi ikke, hvis der skulde komme Angreb paa vor Organisation, behøver at vige tilbage for en Kamp. — Det udmærkede agitatoriske Foredrag paahørtes med stor Opmærksomhed og lønnedes med stærkt Bifald.

Formanden takkede Indlederen og opfordrede til Diskussion. Selv udtalte han sig om de Spørgsmaal, man altid møder, naar man deltager i Agitationsarbejdet og anmodede Ikke-Medlemmer om at indmelde sig. Hvis Handels- og Kontormedhjælpernes Motto var: „Vi lever ikke for at arbejde, men vi arbejder for at leve", da gik ingen herfra uden at indmelde sig.

Bankassistent Gustav Petersen udtalte sin Beklagelse over at han havde været saa uheldig at faa det Indtryk, at Handels- og Kontormedhjælperne mest tragtede efter Fornøjelser. Han havde nu set, at dette var en Fejltagelse og vilde derfor indmelde sig for at være med i Arbejdet for Standens Højnelse, saavel i kulturel som økonomisk Henseende.

Det øjeblikkelige Resultat af det helt igennem vellykkede Møde var en halv Snes nye Medlemmer; men mange flere gik sikkert bort med Bevistheden om, at vil de være med til at arbejde for deres Stands Interesser, da har de kun et at gøre, — at stille sig i deres organiserede Kollegers Rækker.

Torsdag d. 20. og 27. November og 4. December 1913 har Hr. Dr. Fog holdt Foredrag om henholdsvis følgende Emner: „Paris Historie", „Sæder og Skikke i Paris" og „Sociale og politiske Forhold i Paris". Gennem disse tre udmærkede Foredrag, der interesserede fra først til sidst, har Tilhørerne faaet et godt Indtryk af Forholdene og Livet i Kæmpebyen. *V. J.*

Struer. Torsdag den 4. Decbr. afholdt Foreningen sit første Møde, hvortil næsten alle Medlemmerne var mødt. Efter at man havde sunget Medhjælpermarchen, indledede C. C. Knudsen, Holstebro, om C. O. og dens Anliggender, og fortalte endvidere lidt om Hovedkontoret i Kjøbenhavn. Lidt senere samledes man ved et fælles Kaffebord, hvorefter Vilh. Knudsen, Holstebro, og Frk. S. Frederiksen underholdt Medlemmerne med forskellige gemytlige Numre. *C. K.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Husk at
Bouillon-Terningen „Tedagg"
og fineste
Hønse-Bouillon-Terninger
købes gerne af Publikum
en gros:
A. F. Nielsen & Co., Horsens.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse. Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 3/4 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud. Indregistreret Varemærke. Prøv og dom!

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekspiteringshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. Pedersen, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig vel Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S
Fredericia.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Korsør Vegetabil Margarine

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

REDIGERET AF VILH. HANSEN

1914

14DE AARGANG

KJØBENHAVN
JENSEN & RØNAGERS BOGTRYKKERI
1914

INDHOLDSFORTEGNELSE.

REDAKTIONSARTIKLERNE ERE BETEGNEDE MED *.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

Andersen, P. E.: Lollandsk-falstersk Sommerstævne 78-89
C.: Et nordvestjysk Stævne 112
C. H. & P.: 8 Agitationsmøder i Kjøbenhavn 150
H: De nordjyske Afdelingers Sammenkomst i Sæbygaards Skov 110
H. H.: Midtsjællandsk Stævne 120
Johansen, Jens: Agitationsrejse 2
„ Afdeling i Brønderslev 157
Knudsen, C. C.: Agitationen i Vestjylland 37
„ Nordvestjysk Medhjælperstævne 95
Pedersen, Martin: Sommerstævne i Sorø 96-104
Pmd.: Boghandlermedhjælpermøde i Kjøbenhavn 23
Udvalget: Faglig Udflugt til Sæby 96
Vælteren: Afdeling i Vordingborg 24
x: Stævne paa Lolland-Falster 100

b) Landsstævnet.

Johansen, Jens: De direkte Medlemmer og Landsstævnet 63
Thisted-Afdelingen: Hvad er Meningen 73
Wraa, Peter: Landsstævnet 94
* Brev fra Johan Skjoldborg 16
* Hilsen fra Norge 89
* Indtegningen til Landsstævnet 55
* Landsstævnet 45-73-78
* Landsstævnet 1914 13
* Landsstævnet (Referat) 83
* Landsstævnets Program 51
* Landsstævnets Talere 60-68
* Presseudtalelser 88
* Stævne Fotografier 89
* Til Himmelbjerget 38

c) Fra vor Centralledelse.

* Beretning for November og December 1913 3
* — - Januar og Februar 38
* — - Marts 54
* — - April og Maj 95
* — - Juni og Juli 120
* — - August og September 133
* — - Oktober og November 156

d) Indre Anliggender.

A—e: Fra og til Kolding 152
Herlevsen, H.: Vore Afdelingsmøder 158
Knudsen, C. C.: Aktivt Arbejde 146
* Vort daglige Virke 54
* Det 4de Banner (Holstebro) 69
* Organisationen forpligter 134

e) Forskelligt.

Christensen, Oluf: 100 Kr. til et Medlem 73
Elvig, A.: Afdelingernes Lokaler 152
Jensen, E.: Paragraf 4 39
J. J.: Medhjælperne og Landstingsvalget 105
Johansen, Jens: Afløsning af de gamle Medlemsbøger ... 4
R. P.: Agitér 159
* En Mandatnedlæggelse 70
* Mandatnedlæggelse 105
* Til Korrespondenter 78-89-96
Meddelelser fra D. H. K. M. T. 78-90-153

Organisationsspørgsmaalet.

Andreasen, A.: Mangler Medhjælperstanden Kultur? 52
Andresen, S.: Hvor langt er vi naaet? 113
Cosmus: En Sommerdrøm 108
Heie, Harald: Hvad faar jeg for mine Penge? 104
Hendil, Chr. J.: Kommer I snart? 43
Johansen, Jens: 1913 10
Mondi, Felias: Tiden 152
Nielsen, Michael: Kløften 76
Nr. 1174: Giv Agt 94
Petersen, Gustav: Hvor langt er vi naaet? 105
— Martin: Respekt for Arbejdet 92
Stavnstrup, P,: Den ene og de mange 75
Wraae, E. P.: Kalkede Grave 27
— Peter: Svamp 107
* Hvad kan det nytte? 35

Medhjælperne og Krisen.

Centralorganisationens Forretningsudvalg: Til Centralorganisationens Medlemmer 119
Johansen, Jens: Opsigelser og Afskedigelser 116
Wraa, Peter: Mareridt 131
* Arbejdsløsheden under Krisen 128
* Centralorganisationen under Krisen 115
* Fællesforeningen 128
* Industriens Funktionærer 128
* Krisens Virkninger paa Handels- og Kontormedhjælperstanden 137-143
* Medhjælperne og Krisen (Offentligt Medhjælpermøde i Kjøbenhavn) 123
* Polemik 128
* Principalerne og Krisen 121
* Upatriotiske Handlinger 127
A.: Krisens Virkninger i Sakskøbing 139
A. B.: — i Ringkøbing 145
B.: — i Hobro 144
B. B.: — i Roskilde 138
C.: — i Odense 139
Elvig, A.: — i Frederikshavn 144
G.: — i Esbjerg 145
H.: — i Hjørring 144
H.: — paa Samsø 139
Hendil, Chr. J.: — i Hillerød 137
Herlevsen, H.. — i Holstebro 145
H. Th.: — i Varde 145

Ihunsu: Krisens Virkninger i Slagelse 138
Jensen, Ingerslev: — i Løgstør 146
— P.: — i Randers 144
Kri.: — i Silkeborg 144
Lorenzen, A.: — i Herning 145
L. P.: — i Kallundborg 138
M.: — i Helsingør 137
M.: — i Vejle 145
Meldal, Johs. — i Nakskov 139
—n.: — i Viborg 146
Neergaard, Aage: — i Thisted 146
Nielsen-Lindquist: — i Aalborg 143
Nielsen, N. C.: — i Kolding 145
Nommesen, E.: — i Fredericia 145
P.: — i Svendborg 139
P. A.: — i Maribo 139
P. E. A.: — i Nykøbing, F. 138
Pedersen, Martin: — i Kjøbenhavn 137
Rasmussen, C.: — i Sorø 138
S.: — i Næstved 138
Sørensen, Karl — i Middelfart 139
Vandborg, Steen: — Horsens 145
* — Aarhus 144
* — Rødby 152

Statistik.

Hendil, Chr. J.: Flere Vaaben 17
Ipsen, A.: Statistikindsamlingen 13
Petersen, Martin: Social Statistik 11
Svendborg Afdeling (Bestyrelsen): Svendborg Handelsforening modarbejder den statistiske Indsamling 45
* Kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere i statistisk Belysning 16-28-44
* Social Statistik 1
* Statistikindsamlingen 13

Arbejdstiden.

a) Butikslukningloven.

* Andragende fra Detaillistorganisationen 152
* Butikslukningsloven i Folketinget 71
* Butikslukningsloven (Forhandlinger i Landstinget den 16. April) 61
* Butikslukningslovens Krebsegang 67
* Butikslukningsloven i Rigsdagen (Første Behandling i Folketinget) 150-157
* Herr Konsul Birch og „Paradenummeret" 159
* Indenrigsministeren om den sociale Lovgivning 62
* Lovforslaget om Butikslukning 134
* Lovovertrædelser 105
* Lukkeloven 18
* Springende Punkter 149

b) 7-Lukningen.

Juhl, Axel: Syvlukningen i Vejle 101
P. W.: Propaganda 96
Vandborg-Steen: Syvlukningssagen 94
* Er 7-Lukningen i Fare? 21
* Herr Schjær om Syvlukningen 159
* I 7-Lukningens Tegn 121
* Principalpressen og Sommer-Syvlukningen 96
* Pro et contra 7-Lukningen 13
* Propagandamærke 73
* Syvlukningen 125
* 7-Lukningen i Esbjerg 96
* 7-Lukningen paa Frederiksberg 73
* 7-Lukningen i Svendborg 19

Lønspørgsmaalet.

Neergaard, Aage: Fra Thisted 39
Wraa, E. P.: Det daglige Brød 15
* Bankaffæren i Aalborg 55

Lærlingevæsenet.

* Lærlingeprøver 125

Retsspørgsmaal.

Hansen, Ejnar: Indkaldte Medhjælperes Gagekrav 132-156
Johansen, Jens: Lov og Ret 91
* Valget til Sø- og Handelsretten 2
* Sø- og Handelsretten 9

Ulykkesforsikringsloven.

* Ulykkesforsikring 155

Siddepladser for Personalet.

* Forhandlingerne i Folketinget den 10. Novbr. 157
* Siddepladser for Butikspersonalet 13

Pladsanvisning.

Johansen, Jens: Grosserernes Engageringskontor 59-70-99
* Forfejlet Fæstevirksomhed 123

Bag Pult og Disk.

Johansen, Jens: Advarsel 30-104
— „ En „fin" Fremgangsmaade 102
— „ Hensynsløs Behandling 77

Hovedbestyrelsesmøder.

* Hovedbestyrelsesmøde den 8. Febr. 18-22
* — den 9. August 116

Undervisning.

Johansen, Jens: Handelsskolestipendier 133
Nielsen, N. C.: Handelsungdommen og Højskolen 38
* Do it now 127
* Handelsskole-Fripladser 129
* Ubemidlede Handelsskoleelever 134
* Understøttelse til Handelsskoleelever 63

Rejseunderstøttelser.

* Rejseunderstøttelser 19-30

Udlandet.

Johansen, Jens: Paa Tournée i Norge 36
* Hansen, Vilh.: Pariser-Medhjælperne 100-108
* Agitatorisk Kunst 53
* Den tyske Helligdagslovgivning 37
* Det internationale Tidsskrift 55
* „Emera" 29-89
* „Emera", Det internationale Medhjælper-Tidsskrift 93
* Engelsk Medhjælperbevægelse 12
* Ensartet Funktionærlovgivning (Tyskland) 76
* Fra Ungarn 18
* Før Verdenskrigen (International Konference i Luxemburg) 119
* Internationalt Møde 89
* Massemøde i Berlin 18
* Medhjælpere til Fronten 128
* Russiske Tilstande 18
* Sejr i England 18
* Tyske Storbanker og Organisationsretten 18
* Udenlandske Medhjælperforbund og Krigen 125

Litteratur.

* Geografisk Haandbog. (H. Weitemeyer) 4
* „Krigen" (Vilhelm Lamzus) 121
* Tidsskrift for Reklamevæsen 39-55
* Tysk-dansk og dansk-tysk Handelsordbog (Vilh. Ludvigsen) 4

Fra andre Foreninger.

Nielsen, Michael: Til Boghandelens Medhjælpere 139
Wied-Kirkegaard: Harmoniforeningen i Nakskov 30
* De jyske Detailhandlere 113
* Handelsforeningen af 5te Juni 1864 89
* Isenkræmmer-Journalistik 73

Forskelligt.

J. J.: Chr. Dybwad i Kjøbenhavn 113
Johansen, Jens: Landstingsvalget 111
Larsen, Georg: Hvad er „Forsigtighed" 125
Nielsen-Lindquist: Drikkepenge og Retspleje 39
Petersen, Gustav: Forsigtighed 113-128
* Den blaa Rejseliste 129
* Forsigtighed 125
* Georg Borchardt i Kjøbenhavn 78
* Jubilæum (Nielsen-Lindquist) 89
* Ulykken i Baaring Vig 78

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg 40-55-73-90-121-129
Aarhus 4-19-24-31-40-46-64-121-129-140-159
Bornholm 4-46-153
Brøndersleu 159
Esbjerg 46-55-159
Fredericia 4-24-55-159
Frederikshavn 5-25-31-46-56-140-153
Grenaa 5-19-25-47-64-73-105-153
Helsingør 19-31-40-64-140
Herning 47-64-134-160
Hillerød 19-47-64-78-113-147-153
Hjørring 40-56-79-97-126-134-140-147
Holstebro 5-13-31-40-47-56-79-113-129
Horsens 40-64-140
Kallundborg 5-40-140
Kolding 5-31-40-56-79-126-129-135-141-147-154-160
Kjøbenhavn 6-19-31-40-64-79-113-122-126-129-135-147
Køge 6-32
Langeland 7-41-90
Lemvig 41-98-141
Løgstør 105-141-160
Maribo 32-74-79-147-154
Middelfart 25-41-65-79-126-141
Nakskov 25-41-79-80-135
Nykøbing F. 6-25-47-65-74-79-80-106
Nykøbing M. 160
Næstved 6-25-32-80-126
Odense 25-41-65-114-135
Præstø 14-65
Randers 6-32-47-129
Ringkøbing 6
Roskilde 41-48-80-135-147-160
Rødby 19-26-48-56-65-74-79-136-148
Sakskøbing 42-48-79-80-126-141-154
Samsø 41-48-65-80-148-154
Silkeborg 48-118-141-154
Skanderborg 106-141
Skive 56-66-74-141-154
Slagelse 42-57-148-154
Sorø 48-46-148-160
Stege 26
Struer 20-57-136
Stubbekøbing 79
Svendborg 7-14-32-57-98
Thisted 8-20-32-42-48-81-130-142-154-160
Varde 148
Vejen 48-57
Vejle 8-33-58-136-142
Viborg 50-118-130-148
Vordingborg 34

Den sorte Tavle 14-42-58-66-82-106 114-122-136-148

Adressefortegnelse 7-33-49-66-81-97-106-114

Brevkasse 8-50

Illustrationer.

Himmelbjerget 38-45-51
Agitatorisk Kunst 53
Dr. phil. Eduard Larsen 60
Joh. Fog-Petersen 60
Martin Andersen-Nexø 68
Georg Borchardt 68
Holstebro Afdelings Banner 69
Frk. Johanne Berg 70
Landsstævnets Udvalg og Talere 83
Georg Borchardt taler 84
Foran Talerstolen 85
Processionen gennem Silkeborg 86
7-Lukningsmærket 96
Otto Frandsen 105

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1914. 14de Aargang.

SOCIAL STATISTIK.

EN VIGTIG OPGAVE FOR CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.

FORAARET 1914 vil stille vore Afdelinger og Medlemmer overfor en meget vigtig Opgave: Den første officielle statistiske Undersøgelse vedrørende danske Handels- og Kontormedhjælperes økonomiske Kaar.

Tanken er ikke af ny Dato, idet vi allerede for flere Aar siden forhandlede desangaaende med den daværende Indenrigsminister og underhaanden sikrede os Støtte fra Statens statistiske Kontor. Imidlertid maatte Sagen — af forskellige Aarsager — dengang henlægges.

I Efteraaret 1912 vedtog et offentligt Medhjælpermøde i Kjøbenhavn, hvorved Handelsministeriet var repræsenteret, en Henvendelse til dette Ministerium om „det ønskelige i, at der tilvejebringes en Statistik vedrørende Handels- og Kontormedhjælpernes Løn- og Arbejdsforhold, og henstiller til Ministeriet for Handel og Søfart, at der fremskaffes en saadan".

Handelsministeriets Svar lød imødekommende, og efter at Sagen var overgaaet til Indenrigsministeriet, er Undersøgelsens Enkeltheder siden drøftet med Statens statistiske Departement, der vil iværksætte og gennemføre Opgaven.

Den forestaaende statistiske Undersøgelse vil kræve et stort og omfattende Arbejde, men det borger for et godt Resultat, at Departementets Kontorchef, Herr Riis Hansen, der vil organisere og lede Statistik-Indsamlingen, møder den ret vanskelige Opgave med megen Interesse og Tillid til et tilfredsstillende Udfald.

For Handels- og Kontormedhjælperstanden og i Særdeleshed for Standens faglige Repræsentation — vor Centralorganisation — vil det indsamlede og bearbejdede Materiale faa megen Betydning, fordi det — en tilfredsstillende Besvarelse forudsat — vil give os en Fylde af reelle Oplysninger om næsten ethvert Forhold til Belysning og rigtig Bedømmelse af Medhjælperstandens faglige og samfundsmæssige Stilling, vise Ensartethed eller Afvigelse i Vilkaarene indenfor de sideordnede Handelsfag, og underbygge vort Fremtids-Arbejde med Tal og Data, der ikke blot er af megen Værd, men endog næsten af uvurderlig Nytte for os.

Det statistiske Departements Interesse for Opgaven afmærkes alene i de talrige — ialt 19 — Spørgsmaal, der vil blive stillet til hver enkelt af de Tusinder af Funktionærer og Medhjælpere, Skemaerne forelægges til Besvarelse.

Disse Spørgsmaal vil omfatte: Firmaets Navn og Branche, Medhjælperens Navn, Fødselsdag og Aar, Fødested, Forældres Livsstilling, Medhjælperens ægteskabelige Stilling, eventuelle Forsørgerpligter, Husstand, Medhjælperaar, Beskæftigelse i nuværende Stilling, Uddannelse, eventuelt Ophold i Udlandet, om livs-, ulykkes- eller pensionsforsikret, om Medlem af en Understøttelseskasse (hvilket altsaa gælder for alle Centralorganisationens Medlemmer), Gageforhold, Gratiale, Tantième, Kost og Logi, Opsigelsesfrist, nøjagtig Arbejdstid, Overarbejde og dettes Udstrækning, Søn- og Helligdagsarbejde, og endelig eventuel Ekstrafortjeneste udenfor den paagældende Forretning.

Ligesom det er Medhjælpernes Pligt at besvare disse Spørgsmaal udførligt og nøjagtigt, vil Principaler og Firmaer modtage særlige Spørgeskemaer til Besvarelse. Disse Skemaer skal udfyldes med samtlige Medhjælperes Navne, med Angivelse af de Paagældendes Gagevilkaar etc. Ligeledes skal der gives nærmere specificerede Oplysninger angaaende Arbejdstiden, Spisepavser, Overarbejde, Søn- og Helligdagsarbejde, Ferier samt Opsigelsesfrist.

Samtlige Spørgsmaal affattes saa koncist, at Misforstaaelser tør betragtes som udelukket, og tilsammentaget vil det allerede fremgaa af denne kortfattede Oversigt, at det her gælder et statistisk Forehavende af den største Rækkevidde for vort fremtidige faglige og socialpolitiske Reformarbejde.

Thi denne sociale Statistik vil gennem Aaringer blive intet mindre end et Kildeskrift for Lovgiveren, Socialøkonomen og Organisatoren til Bedømmelse af Medhjælperstandens sociale og samfundsmæssige Stilling.

Alle vore Afdelinger og Tillidsmænd, enhver af vore

Medlemmer Landet over, bør derfor, i Erkendelse af Statistikens overordentlige Betydning, af al Evne og i enhver Henseende støtte Statens statistiske Departement i dette for vor Stand saa vigtige Forehavende. Der maa nødvendigvis stilles ret betydelige Krav til Afdelingernes Medvirksomhed, for at opnaa det tilsigtede Resultat. Optællingslisternes Fordeling, Oplysninger om Optællingens Hensigt, Skemaernes Udfyldning og disses Afhentning skal besørges af de paa Afdelingernes Forslag dertil udtagne Standsfæller, der forsynes med Departementets officielle Anerkendelse som „Tællere", hvem det lokale Optællingsarbejde paahviler. Dette vil blive Fremgangsmaaden i Provinsbyerne, medens Departementets direkte Assistance derimod er nødvendig i Kjøbenhavn, hvor de lokale Afdelinger ikke alene magter Optællingen i de Tusinder af Forretninger og blandt Medhjælpernes Titusinder.

Skemaerne — der endnu kun foreligger i Korrektur — indledes med en kortfattet Redegørelse, hvori der meddeles, at „Formaalet er at fremskaffe paalidelige Oplysninger om Funktionærernes økonomiske Kaar, og disse Oplysninger vil alene blive benyttede i statistisk Øjemed og vil ikke komme Uvedkommende i Hænde. For at sikre dette, kan Skemaet afleveres i sammenfoldet og lukket Stand, og det vil da først blive aabnet under Bearbejdelsen i det statistiske Departement."

Saavel Forretningsindehavere som Medhjælpere kan derfor trygt udfylde Skemaerne, idet enhver Mulighed for Indiskretioner paa Forhaand er udelukket, — alene de Titusinder af Skemaer, hver omfattende en Snes Besvarelser, umuliggør selvfølgelig al anden Anvendelse end den statistisk-videnskabelige, der netop er Undersøgelsens vigtige og eneste Formaal.

Valget til Sø- og Handelsretten.

VED det i December stedfundne Valg til Sø- og Handelsretten skulde ogsaa de to Medhjælper-Retsmedlemmer paa Valg. Den nye Valgordning, der giver Medhjælperstanden Repræsentation, prøvedes første Gang i April 1911 og med det Resultat, at Grosserer-Societetet og de kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation fremtvang Valget af et Par dengang som nu aldeles ukendte og — naturligvis — uorganiserede Medhjælpere. Centralorganisationens Kandidater refuseredes i Kraft af Storkøbmændenes kompakte Majoritet i Valgforsamlingen, trods de stærke Protester, kjøbenhavnske Borgerrepræsentanter rejste i Forsamlingen og som fandt Genklang i den frisindede Dagspresse, ligesom daværende Justitsminister Bülow afgjort tog Parti for os mod hint Overgreb.

Under Pres af denne Kritik lovede Societetets Formand, at der ved fremtidige Valg skulde blive taget Hensyn til de paagældende Erhvervsorganisationer. Grosserer-Societetet har siden skiftet Formand, og den nuværende, Herr Grosserer Klitgaard, manifesterede ved Valget i forrige Maaned, at han ganske traadte i Forgængerens Fodspor, idet han i en Samtale med vor Forretningsfører hævdede, at da de i 1911 valgte „Medhjælperrepræsentanter" var villige til at modtage Genvalg, kunde man intet Hensyn tage til Centralorganisationens Kandidater, Herr Forretningsfører Jens Johansen og Formanden for vore kjøbenhavnske Afdelinger, Herr E. P. Wraae.

Dermed var Sagen forsaavidt afgjort som Valgforsamlingen sammensættes af 25 Repræsentanter for den store Handel og Søfart og kun halvt saa mange Medlemmer af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Trods de Protester, der fremkom fra et Medlem af sidstnævnte Del af Valgforsamlingen, gennemførtes altsaa de to Ubekendtes Genvalg.

Vor Centralorganisation vil naturligvis ikke lade et saadant Overgreb upaatalt, og vi har derfor tilsendt Justitsministeren følgende Klage:

I Anledning af det den 27. ds. foretagne Valg af Medlemmer til Sø- og Handelsretten, hvoriblandt to særlige Repræsentanter for det underordnede Handelspersonale, tillader undertegnede Centralorganisation sig ærbødigst at henlede den højtærede Justitsministers Opmærksomhed paa, at Grosserer-Societetet og De kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation ogsaa denne Gang har udpeget de valgte Medhjælpere, til Trods for, at den tidligere Justitsminister ved forrige Valg paa given Foranledning overfor Grosserer-Societetet skarpt hævdede, at en saadan Fremgangsmaade var stridende mod Lovens Aand og Hensigt.

Da de saaledes af Grosserer-Societetet og Skipperforeningen valgte Medlemmer er ganske ukendte Mænd indenfor vor Stand, og ikke Medlemmer af Organisationen, kan vi i ingen Henseende anerkende dem som Standens Repræsentanter. Ved vor Henvendelse herom til Grosserer-Societetet forud for Valget, indtog Societetets Formand imidlertid det efter vor Mening urimelige og mod alle parlamentariske Regler stridende Standpunkt, at de en Gang valgte Repræsentanter maatte genvælges, naar de var villige til atter at modtage Mandatet, hvilket Standpunkt opretholdtes under Valghandlingen.

Vi finder det i høj Grad stridende mod Lovens Forudsætninger, og iøvrigt imod al moderne socialpolitisk Praksis, at man vælger saadanne særlige Repræsentanter uden at tage den paagældende Erhvervsorganisation med paa Raad, idet de valgte Medhjælpere saaledes sidder inde med Mandaterne uden nogen som helst Bemyndigelse af deres Standsfæller, som de skulde repræsentere, men derimod udpegede af Principalorganisationer.

Endelig gør vi opmærksom paa, at vi til Valgforsamlingens Formand, Etatsraad, Borgmester Th. Dybdal, har foreslaaet to af Organisationen udpegede Repræsentanter for Medhjælperstanden, nemlig:

Forretningsfører Jens Johansen,
Handelsmedhjælper E. P. Wraae,

uden at man fra Flertallet af Valgforsamlingens Side tog noget Hensyn hertil.

I Henhold til ovenstaaende tillader vi os ærbødigst at anmode den højtærede Justitsminister om at nægte det foretagne Valg ministeriel Sanktion.

Vi skal senere komme tilbage til dette for Handels- og Kontormedhjælpernes Retsstilling og vor Organisations Anerkendelse saa vigtige Anliggende.

Agitationsrejse.

MEDENS jeg tidligere her i vor Tidende omtalte en Række Møder i Jylland, er det navnlig Øerne jeg paa min sidste Tournè har besøgt. Øboerne begynder nu at troppe godt op i Rækkerne og Jyderne kan ikke mere saa sikkert som forhen regne med den overlegne Stilling indenfor Centralorganisationen.

Det første Møde holdtes i Rødby Mandag den 3. Novbr. og var godt besøgt af saavel kvindelige som mandlige Medlemmer. — Det samme kan desværre ikke siges om Mødet Dagen efter i Maribo, i hvilken Afdeling der ellers arbejdes udmærket, og den haarde Skal, der synes at skulle brydes i denne By, kommer sikkert ogsaa til at give sig før eller senere.

Derimod var Mødet i Nakskov, hvor jeg talte Onsdag den

5. Novbr. i alle Henseende godt. Velbesøgt, velarrangeret og velledet — som hele Afdelingen — og præget af en ypperlig Stemning. Men Afdelingen er jo ogsaa ledet af Herr Wied Kirkegaard.

I Sakskøbing talte jeg for Medlemmerne, — der var mødt ret godt — om deres Rettigheder og Pligter, og endelig i Nykøbing F. ved et udmærket Møde Fredag den 7. Novbr., hvor der indmeldte sig flere nye Medlemmer.

Efter at jeg Søndag den 9. havde talt ved et Møde i Køge, der resulterede i Oprettelse af Afdelingen i denne By, gik jeg igen til Jylland, og begyndte med et Møde i Silkeborg Tirsdag den 11. Denne Afdeling har, i Modsætning til de fleste andre, stagneret i det sidste Aarstid. Mødet var ikke særlig velbesøgt, men forhaabentlig vil det alligevel bevirke, at der atter kommer mere Liv i Arbejdet for vor Sag. Der er saa meget mere Grund til at antage dette, som der er overflyttet dertil vor tidligere energiske Næstformand i Middelfart, Herr M. Larsen, der naturligvis ej heller vil ligge paa den lade Side i Silkeborg. —

Onsdag den 12. var jeg i Randers, og selvfølgelig var det et udmærket Møde. Randers Afdelingen hører jo nu til de betydeligste indenfor C. O., og den slaar sig ingenlunde til Taals med de vundne Resultater, men arbejder ivrigt for nye. Faa Steder er der vel gjort saa stort og godt et Arbejde for Organisationstanken som i Randers i de sidste Par Aar.

Det samme gælder i høj Grad for Aarhus Afdelingen, og Mødet jeg talte ved i denne By Torsdag den 13., bar da ogsaa Præg heraf. En meget stor Medhjælperforsamling var kommen til Stede i den smukke Sal i „Arbejdernes Forsamlingsbygning", da den sympatiske og energiske Formand, Bankkasserer Johs. Sjælland, bød Velkommen. Efter at jeg havde holdt mit Foredrag, talte Herr Johs. Sjælland manende og agitatorisk, hvorefter et Par uorganiserede Kolleger havde Ordet for at bekende sig til Organisationens Lære. Med adskillige Indmeldelser af nye Medlemmer sluttede det brillante Møde, der var godt refereret i de fleste af Byens Blade. —

Det sidste Møde jeg havde i Jylland var i Aalborg Fredag den 14., — men det var ikke det bedste! Kun forholdsvis faa havde efterfulgt Afdelingens Indbydelse, og det var alle Medlemmer. Foredraget efterfulgtes af en kort Meningsudveksling mellem d'Herrer Th. Hansen, Nielsen-Lindquist og Indlederen.

Mandag den 17. genoptog jeg den afbrudte Ø-Rejse med et særdeles godt Møde i Frederikssund Afdelingen, der i sin korte Levetid har arbejdet sig op til at blive en af Sjællands største Afdelinger.

Efter Mødet samledes Medlemmerne om et fælles Kaffebord, hvor man drøftede indre Spørgsmaal, og hvor den udmærkede Formand, Bogholder E. Nicolajsen, slog stærkt til Lyd for Landsstævnet.

Aaben Modstand mod Organisationen kender vi jo ikke meget til mere. En „hæderlig" Undtagelse danner dog enkelte Principaler i Frederiksværk, der har taget den „store" Isenkræmmer Steglich i Hillerød til Forbillede.

Saagodt som alle Medhjælpere i Byen staar — til Trods for Banstraalen fra V. & W's Udsalg — imidlertid som Medlemmer af vor Afdeling, og havde endda indbudt d'Herrer Principaler til det offentlige Møde Tirsdag den 18., hvor jeg talte. Men i Stedet for at møde og fremsætte og forsvare sine Standpunkter, foretrak d'Herrer at arrangere Pølse- eller Torskegilde et andet Sted i Byen. Naa, Mødet gik meget godt endda, omend vi naturligvis gerne havde sét d'Herrer.

Mødet i Hillerød Dagen efter var ret godt besøgt, og forløb paa bedste Maade — skønt Hillerød jo som bekendt ligger i Nærheden af Frederiksværk.

Fredag den 21. talte jeg ved et offentligt Møde i Næstved, der overværedes af ca. 100 Mennesker. Foredraget efterfulgtes af en kort Diskussion og af flere Indmeldelser til den fremadgaaende Afdeling.

Storehedinge Afdeling harhidtil ført en ret vegeterende Tilværelse. Nu er der imidlertid kommen en Mand i Spidsen, Herr Kontorist Holger Hansen, der har sat sig for at føre den fremad, og det Møde, der afholdtes dér i Byen Torsdag den 27. vidnede om, at der ogsaa er nogen Interesse for Sagen, idet der var en ret anseelig Forsamling af Medhjælpere tilstede. Forhaabentlig giver Mødet Stødet til, at Afdelingen retter sig i den nærmeste Tid.

Kallundborg Afdelingen har i den senere Tid arbejdet meget energisk, og det tør siges, at Mødet den 28. Novbr., hvor jeg talte, — besøgt som det var af ca. 60 Medhjælpere — yderlig vil give Afdelingen Luft i Sejlene.

Min Tournè sluttede med et Møde i Præstø, der ogsaa var godt besøgt, og selv om det øjeblikkelige Resultat vel ikke var stort, vil Mødet dog sikkert ikke være omsomst, idet de interesserede Medlemmer, der nu findes i Præstø Afdelingen, sikkert vil vide at udnytte de Betingelser for Tilgang til Afdelingen, som Mødet har skabt.

Det vilde være saare vanskeligt at opsummere de Resultater, en saadan Agitationsrejse har givet, ikke paa Grund af Mængden, men nærmest fordi de ikke i alle Tilfælde er synlige straks.

Jeg tror dog at turde paastaa, at en saadan Rundrejse en Gang om Aaret, vil vise sig formaalstjenlig og gavnlig, saavel for Afdelingerne som ogsaa for Centralorganisationen — om ikke af anden Grund saa blot fordi, at Vekselvirkningen mellem Centralorganisationen og Afdelingerne derved bliver adskillig mere nøjagtig og intensiv.

Og det betyder ikke saa ganske lidt. *Jens Johansen.*

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for November og December 1913.

NOVEMBER opviste en fra de to foregaaende Maaneder fortsat stærk Aktivitet og almindelig Fremgang, medens derimod Aarets sidste og til Foreningsliv mindst egnede Maaned som sædvanlig prægedes af Stilstand i selve Afdelingsarbejdet.

Agitationen koncentreredes derfor i November, med den sidste Halvdel af Forretningsførerens Agitationsrejse til 18 Byer, — Møder der nærmere omtales andet Sted i dette Nummer. Resultatet har, saavel hvad Medlemsforøgelsen som ogsaa det indre organisatoriske Udbytte angaar, været fuldtud hensigtssvarende. Desuden har de Herrer N. C. Nielsen, Vilh. Hansen, Michael Nielsen og Martin Pedersen (Kjøbenhavn) talt ved Møder henholdsvis i Skive og Vejle, Køge og Kjøbenhavn, Struer og Roskilde; Herr C. Hansen-Møller (Svendborg) talte i Rudkjøbing og Nakskov.

Ny Afdelinger oprettedes i Køge og Struer, ligesom Herr Chr. J. Hendil (Hillerød) repræsenterede Centralorg. ved et Møde i den nordsjællandske Stationsby Helsinge, hvor vi opnaaede Fodfæste og yderligere Agitation planlagdes.

Iøvrigt har Medlemstilgangen i begge Beretningsmaaneder været tilfredsstillende; alene i November indsendte 46 af 66 Afdelinger Indmeldelser. De bedste Resultater noteredes for: Kjøbenhavn, Aarhus, Holstebro, Nakskov, Kallundborg, Nykjøbing F., Vejle, Randers, Frederikshavn, Fredericia, Langeland, Næstved, Slagelse og Roskilde

Pladsanvisnings-Spørgsmaalet var en af Periodens Aktualiteter. Vort Angreb paa „Engageringskontoret for Handel og Industri" og deraf følgende Debat er udførligt refereret i „D. H. K. M. T." Iøvrigt afholdtes der d. 1. Decbr. paa Børsen i Kjøbenhavn et Forhandlingsmøde efter Indbydelse af Engageringskontorets Bestyrelse. Vor C. O. repræsenteredes af Forretningsudvalget: Jens Johansen, A. Andreasen og Vilh. Hansen, medens Grossererne Chr. H. Olesen og Schack-Schou samt Direktør Fournais mødte for Kontoret. Efter en længere Forhandling, der ikke førte til Overenskomst, vedtoges det at forelægge de resp. Standpunkter for henholdsvis C. O.s Hovedbestyrelse og Engageringskontorets Ledelse.

De til Butikslukningslovens Revision knyttede Aktualiteter har været udførligt omtalte i vor Tidende, saaledes ogsaa det offentlige Møde, der afholdtes i Kjøbenhavn for at slaa til Lyd for vort Syvlukningskrav. Angaaende Valget til Sø- og Handelsretten berettes der andet Steds.

Forretningsføreren repræsenterede C. O. ved en Generalforsamling, som „Foreningen af de danske Andelsslagteriers Kontorpersonale" afholdt i Vejle. Hensigten — at paavirke Foreningen i fagorganisatorisk Retning — mislykkedes dog, idet denne „Harmoniforening" udelukkende søger sat Formaal i Oprettelse af en Pensionskasse, og Medlemmernes Flertal i Øjeblikket synes at savne al Interesse for og Forstaaelse af vore Reformbestræbelser.

Centralorg.' Forretningsudvalg afholdt Møde paa Hovedkontoret den 30. Novbr. Efter at Kasseeftersyn var foretaget, behandledes en Række Anliggender, f. Eks. Butikslukningslovens Revision (der toges Beslutning vedr. C. O.'s Taktik), Ulykkesforsikringslovens Revision (det vedtoges at søge vore Standsfæller inddragne under Loven), Landsstævnet 1914 (foranlediget af Ønsker, fremsat af Afdelinger paa Sjælland og Lolland-Falster, vedtoges det, at det faglige Stævne skal afholdes 2. Pinsedag d. 1. Juni), Engageringskontoret for Handel og Industri, og desuden en Mængde forskelligartede administrative Sager.

Hovedkontoret udsendte Cirkulærer angaaende Landsstævnet, Pladsanvisningen, de nye Medlemsbøger, Ekspeditionen, Understøttelsesbegæringer o. s. v.

Arbejdsløshedskassen og Understøttelsesfonden udbetalte

Kr. 428.20. Af 15 indsendte Understøttelsesbegæringer anerkendtes 14, ligesom 4 Andragender om ekstraordinær Understøttelse bevilgedes.

Forretningsudvalget har til Behandling ved Retshjælpen antaget 3 Sager, medens to hidtil verserende er vundne.

Medlemstilgangen androg 303.

Fag-Litteratur.

Vilh. Ludvigsen: Tysk-dansk og dansk-tysk Handelsordbog. (Tilsendt fra Jul. Gjellerups Forlag).

Forfatteren, der er Lærer ved „Købmandsskolen", har anvendt 10 Aar til Udarbejdelsen af denne Haandbog, der omfatter 780 Sider og hvis solide Ydre ganske svarer til det gediegne Indhold. De ti lange Aars Arbejde har ingenlunde været forgæves; det store Materiale, der er samlet og gennemarbejdet, maa utvivlsomt være sigtet med Omhu, for at det foreliggende Resultat kunde naas.

Vor hastigt levende Tid afmærkes ogsaa, og ikke ringest i Sproget, og afspejler sig i en større Mangfoldighed i Betegnelser og Former. Mindre i Formalismer. Intet Sprog har endnu frigjort sig for den Frasernes overflødige Mængde, der baade vansirer og besværliggør den kommercielle Tankeudveksling. Ligesom man daglig maa ærgrer sig over det af idiotiske Fraser bugnende „Købmands-Dansk", der er uden logisk Forbindelse med Modersmaalets Syntaks, har ogsaa Tyskerne al Grund til Ærgrelser. Dér har man dog begyndt at give Uviljen praktisk og virkningsfuld Form. Navnlig det storindustrielle Tyskland, der udmærket forstaar at skelne mellem den værdifulde Tid og det tankeløse Vrøvl, fordrer en Forretningsstil der knapt og klart udtrykker hvad der skal siges. — Alle Bestræbelser og Hjælpemidler, der bærer i den Retning, fortjener Støtte. I saa Henseende er Vilh. Ludvigsens Haandbog vel ikke banebrydende, men den er et fortrinligt, moderne Hjælpemiddel aflempet efter Tidens praktiske Krav og med et up to date Ordforraad, man forgæves vil søge i andre Ordbøger. — Tysk-korresponderende Kontormedhjælpere bør ofre de 8 Kr. 50 Øre, Bogen koster. Pengene vil være godt anvendte!

H. Weitemeyer: Geografisk Haandbog, 2den Udgave (Tilsendt fra Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag).

Enhver ung Handelsmand, enhver Handels- og Kontormedhjælper, bør sikre sig enkelte gode Haandbøger, før der ekstravageres i andre litterære Frembringelser. Hages Haandbog i Handelsvidenskab, Meyers Vareleksikon, et godt Konversationsleksikon, en do. Fremmedordbog o. l. og — det Værk, hvis Titel staar over dette Afsnit, hører til de Bøger, der bør have en selvskreven Plads i en moderne, kundskabssøgende ung Handelsmands Bogreol.

Nu er det imidlertid i sin Orden, at „Hage" kommer før „Weitemeyer", men sidstnævnte har ogsaa sin Mission; og det især i vore Dage, „hvor Verden stadig synes mindre" og kun faa beboelige Dele af Kloden vedblivende er ukendt Land. Raaprodukter og Varer kommer langvejs fra og Verdenshandelen overvinder alle jordiske Afstande.

Weitemeyers „Geografisk Haandbog" giver god, klar men kortfattet Besked om de berettigede Spørgsmaal, man vil stille den. Ordbogens Knaphed er forenet med en interessant og fængslende Fremstillingsmaade, der forlener Læsningen med en Friskhed, som ellers savnes i de oftest trættende summariske Fremstillinger, der kendes fra lignende Værker.

De 4 store foreliggende Hefter, der omhandler Australien, Polynesien, det amerikanske Fastland og Indledningen til „den alm. Geografi", lover godt for dette omfangsrige og for mange Mennesker værdifulde Værk, — Forfatterens Navn og Erfaringerne fra 1ste Udgaven borger for at de ikke lover for meget.

Haandbogen vil komplet koste 20 Kr., men dygtige Kontor-Akvisitører, der kan samle et bestemt Antal Subskribenter, faar alle Hefter aldeles gratis.

Afløsning af de gamle Medlemsbøger!

DE ældste Medlemsbøger — Numrene fra 1—2000 — udløber pr. 31. December 1913, og skal derfor afløses af nye.

Alle Indehaverne af saadanne Medlemsbøger anmodes derfor om i Løbet af Januar Maaned at indlevere disse til Afdelingskassererne, som da vil videresende dem hertil Hovedkontoret, hvor nye Bøger lydende paa det gamle Nummer udstedes gratis, og straks tilbagesendes.

De gamle Medlemsbøger arkiveres hos Centralorganisationen.

Kjøbenhavn K., Hovedkontoret d. 27. Decbr. 1913.

Jens Johansen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Hovedbestyrelsesmedlem F. W. Jensen indledede Torsdag den 11. December en Diskussion om „Handelsmedhjælpere i vore Dage" og sammenlignede herunder Medhjælperforhold i gamle Dage med Nutidens samt omtalte Lønningsforholdene og de Synspunkter, uorganiserede Kolleger fremsætter for ikke at staa i vor Organisation.

I Diskussionen, der væsentlig drejede sig om de med 25—30 Kr. om Maaneden lønnede Damers Berettigelse til at staa i Organisationen, og hvori Talerne hovedsagelig divergerede mod Indlederen, deltog Frk Petersen, Gustav Petersen, Carl Jensen og Sjælland.

Formanden oplyste, at der i det nye Aar er planlagt flere Møder med Afdelingsformænd fra andre Byer som Talere.

V. J.

Bornholm. Onsdag d. 3. Decbr. afholdtes paa Hotel „Rønne" en lille selskabelig Sammenkomst med Oplæsning af en lokal, kendt og meget søgt Oplæser. Der var udstedt Indbydelser til udenforstaaende Kolleger, hvoraf en hel Del havde efterkommet Indbydelsen, og det var derfor en ret talrig Forsamling, der paahørte Oplæsningen og Bifaldet var stærkt, særlig efter en Fortælling i bornholmsk Dialekt.

Formanden takkede Oplæseren for den gode Underholdning og benyttede derefter Lejligheden til at henvende sig til de tilstedeværende Ikke-Medlemmer, først ved at give en kort Fremstilling af Foreningens Historie, dens Maal og Midler, og derpaa ved at rette en kraftig Opfordring til at indmelde sig under C. O. og derved vise Interessen for det Arbejde, der allerede er gjort, og som vil fortsættes med stærkere Fart, jo større Tilslutningen er.

Ved Kaffebordet udbragtes Leve for Foreningen, og den lille Sammenkomst sluttede med et Par Timers Dans.

Det var samtidig Afslutningen paa dette Aars Møder, der af Hensyn til Juletravlheden indstilles for Resten af Decbr. Næste Mødeaften bliver altsaa Onsdag d. 7. Jan.; saa er Travlheden overstaaet, og vi kan alle indfinde os til Møderne. *A. K.*

Fredericia. Torsdag den 6. November afholdt Foreningen Andespil i vore Lokaler (Theateret). Aftenen forløb udmærket og resulterede i et lille Overskud, der indgik i Afdelingens Kasse.

Onsdag den 12. afholdtes et Diskussionsmøde, der sluttede med lidt Sang og Musik, udført af Foreningens egne Medlemmer.

Onsdag d. 19. Novbr. afholdtes et udmærket Møde i vort Lokale. Herr Aage S. Leth, Odense (tidligere Frederica), indledede om Emnet: „Gør din Pligt og kræv din Ret", og fremhævede bl. a., at man først og fremmest skulde opfylde sine Pligter overfor Principalen, Samfundet og Centralorganisationen, idet man i saa Tilfælde altid kunde kræve sine Rettigheder respekterede. — Ligeledes klarlagde Herr Leth Programpunkterne paa en almén forstaaelig Maade. Der fulgte en kort Diskussion om eventuel Drøftelse af Politik ved Møderne. Herr Leth foreslog at vi skulde faa nogle politiske Møder iscenesat. Herr Nommesen udtalte sig imod dette Forslag og mente, at Medhjælperne som Regel ikke kunde faa Tid til at holde sig tilstrækkelig orienteret med politiske Spørgsmaal. — Ligeledes paapegede Herr Leth, at vor Pladsanvisning kun i altfor ringe Grad blev benyttet. Dette burde og kunde Afdelingerne forandre til det bedre.

Efter at Formanden havde takket Herr Leth for den udmærkede Aften, sluttede Mødet med et fælles Kaffebord.

Mandag d. 24. havde „Handelsforeningen af 1892" indbudt den herværende Afdeling til Aftenunderholdning og Bal. Festen forløb udmærket og de Herrer Købmænd lod til at være meget tilfredse med vor Nærværelse. — Formanden for „1892", Herr A. Hermann, holdt en kort Tale for vor Forening og sluttede med at udbringe et „Leve" for dens Fremme. Formanden for Afdelingen takkede derefter Handelsforeningen for den udmærkede Aften, vore Medlemmer havde deltaget i. Medlemmerne af vor Afdeling blev f. Eks. glædelig overrasket ved, da Dansen skulde begynde, at høre vor Festmarch spillet, og Stemningen blev straks vakt hos alle.

Onsdag d. 26. November havde vi den Glæde, at vort tidligere Medlem, Herr Boghandlermedhjælper Sørensen, Vejle, indledede Mødet. S. havde ikke noget bestemt Emne til sin Indledning, men fremdrog bl. a. forskellige Eksempler paa de daarlige Forhold, der mange Steder herskede mellem Principal og Medhjælper; Skylden dertil var ofte Kost- og Logisystemet.

Herr S. sluttede Aftenen med lidt humoristisk Oplæsning.

Efter at Formanden havde takket Herr S. for den vel tilbragte Aften, hævedes Mødet.

Onsdag den 3. December formede Mødet sig særdeles godt; der var mødt ca. 35 Medlemmer. Til Mødet var indbudt Herr Forstander, Dr. phil. Forchammer, som holdt et meget interessant Foredrag om det internationale Hjælpesprog „Ido". Foredragsholderen fremhævede bl. a., at det vilde være til stor Lettelse for Handelsstanden, hvis alle, blot tildels, vilde lære dette Sprog.

Foredragsholderen sluttede sit indgaaende og meget interessante Foredrag med — paa „Ido" — at udtale et Ønske om vor Sags Fremme.

Da Formanden havde takket Foredragsholderen, hævedes Mødet med et fælles Kaffebord, i hvilket Doktoren deltog.

E. N.

Frederikshavn. Søndag den 7. December afholdtes paa „Hofmans Hotel" Aftenunderholdning med Oplæsning af Herr Redaktør Skjerning. Derefter Pakkefest og Bal. Aftenunderholdningen var godt besøgt og der var udmærket Stemning hele Aftenen. Efter at Herr Redaktør Skjerning havde oplæst et Par humoristiske Fortællinger, som modtoges med Begejstring, afholdtes Auktionen, der gav et Overskud paa ca. 50 Kr., der kommer Foreningen udmærket tilgode. Efter Aftenunderholdningen dansedes der til Kl. 1 og den udmærkede Aften sluttedes med et Leve for Afdelingen og C. O. *Poul P.*

Bestyrelsesmøde afholdtes Fredag den 12. Decbr. for at vælge en ny Kasserer i Stedet for Herr Niels Jensen, der paa Grund af for meget Arbejde ikke har evnet vedblivende at bestride sin Stilling som Kasserer for Afdelingen. Valgt blev Herr Henry Nielsen.

Det vedtoges ikke at afholde ugentlige Møder Resten af December Maaned, men derimod at genoptage Mødeaftenerne Fredag d. 9. Januar Kl. 9 Aften, hvor Formanden, Herr Lauritz Madsen, vil indlede over Emnet: „Hvad vi vil". *Poul P.*

Grenaa. Da der fra vore lokale Medlemmer, samt interesserede Kolleger Landet over spørges „Hvorfor hører vi ikke noget om Grenaas før saa livlige Afdeling!" skal jeg oplyse, at vi ikke har ligget paa den lade Side. Ved vore Medlemsmøder har der i Efteraaret været ret livlige Debatter om aktuelle Spørgsmaal og Fremtiden indenfor vor Stand.

Onsdag den 3. Oktober underholdt Journalist P. Friis Medlemmerne med en livlig Oplæsning, der vakte Begejstring, og Aftenen sluttedes med det traditionelle Kaffebord.

Fredag den 20. Oktober talte Herr Aage S. Leth om C. O. og vore Programpunkter. Herr L. talte varmt vor Sag og der kom i Aftenens Løb mange Punkter frem, der affødte en interessant Diskussion.

Ved senere Mødeaftener er de forskellige politiske Partiers Program og Stilling klarlagde af flere Indledere.

Disse Møder burde have større Tilslutning, idet det jo er Samfundsspørgsmaal der berøres, og som har Bud til enhver Medhjælper.

Skal vi indenfor C. O. naa de Maal, vi har sat os, er det ikke tilstrækkeligt, at der fra Hovedledelsens Side udfoldes et Arbejde, men i hver Afdeling maa de Ledende erindre, hvilke Pligter der følger med Tillidshvervene, og dér er det man kan træffe for lidet Initiativ og for meget Sløseri med de Arbejder C. O. paalægger. Det lysner paa enkelte Punkter for Medhjælperne; men ved et mere energisk Arbejde fra vore Afdelingsledereres Side vilde endnu større Fremskridt kunne opnaas. *Johs. Petersen.*

— Onsdag den 3. Decbr. afholdtes ordinært Møde paa Højskolehotellet; der var mødt 15 Medlemmer. — Formanden, Herr J. Thorup, holdt, grundet paa sin Bortrejse fra Byen til andet Engagement, en Tale for Foreningens Medlemmer og paalagde indstændigt disse at arbejde for Organisationens Fremgang og Afdelingens Bestaaen. „Et Leve Grenaa Afdeling!"

Næstformanden, Herr J. C. Nielsen, takkede derpaa Herr Thorup for hans udmærkede Arbejde her i Afdelingen og udbragte et Leve for Herr T., som blev kraftigt besvaret.

Da vor tidligere Formand saaledes er udgaaet af Bestyrelsen er 1ste Suppleant, Herr Aage Mikkelsen, derfor indgaaet i Bestyrelsen, medens Herr Gustav Nord er 1ste Suppleant.

Tirsdag den 9. Decbr. afholdt Bestyrelsen Møde paa „Møllers Hotel", hvor den konstituerede sig som følger: Formand J. C. Nielsen, Næstformand og Sekretær Aage Mikkelsen, Kasserer Hans Knudsen, Martin Brøndberg og P. Strøjer.

Fredag den 12. Decbr. afholdtes sidste Møde for i Aar; der var mødt 30 Medlemmer. Efter at Næstformanden, Herr A. Mikkelsen, havde aabnet Mødet holdt Herr Johs. Petersen et Foredrag om „Georgesismen".

Herr Journalist Friis, som velvilligst havde stillet sig til vor Disposition, oplæste derpaa forskellige Smaafortællinger og underholdt derved Medlemmerne en Times Tid. Der herskede fra først til sidst en udmærket Stemning. Efter Oplæsningen samledes Medlemmerne om det fælles Kaffebord, hvor Herr Johs. Petersen fik Ordet og takkede saavel Medlemmerne som Bestyrelsen for godt Samarbejde, og paalagde indtrængende hvert Medlem at virke og agitere saa kraftig som muligt for C. O. Leve Grenaa Afdeling.

Formanden takkede Herr Johs. Petersen for hans Arbejde her i Afdelingen samt udbragte et Leve for Herr P., og aldrig har noget „Leve" runget mere i vore Lokaler, end netop det der blev udbragt for Herr Johs. Petersen. Grenaa Afdeling har ved Herr Johs. Petersen's Bortrejse mistet en virkelig Støtte.

Herr Johs. Petersen var netop Initiativet til vor Forenings Start den 18de April 1913. Medlemsantallet var dengang 15, men allerede efter en Maaneds Forløb var vi oppe paa 25. Desværre saa Herr Johs. Petersen sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat som Formand efter kun 4 Maaneders Forløb; men han har med sin aldrig svigtende Interesse for Foreningsarbejdet vedblivende støttet og hjulpet baade her og dér. — Jeg tror den Vej Herr Johs. Petersen har ført os paa er den rette, og den Vej som fører mod Sejrens Maal. Medlemsantallet var den 1. December 37.

A. Mikkelsen.

Holstebro. Onsdag den 12. Novbr. afholdtes Møde paa Hotel „Royal". Efter Mødet oplæste Herr Agent Ruge med megen Routine Herman Bangs „Tanternes Besøg", samt en lille sjællandsk Historie, som gjorde megen Lykke.

Onsdag den 26. afholdtes næste Møde. Formanden fortalte lidt om Arbejdet for at faa oprettet en Afdeling i Struer. og anbefalede Medlemmerne at komme til det offentlige Møde dér, Søndag d. 30. ds., ved hvilket Hovedbestyrelsesmedlem Michael Nielsen vilde komme til Stede som Taler.

Derefter var der Foredrag af Redaktør Stumph over Emnet „Strejker i gamle Dage". Herr Stumph skildrede meget interessant hvorledes Arbejderne allerede længe før Christi Fødsel havde anvendt Strejker for at skaffe sig bedre Livsvilkaar, og helt til vore Dage.

Endvidere afholdtes Møde Onsdag den 3. Decbr., og da det til den 7. ds. berammede Bal ikke kunde afholdes denne Dag, da Salen var optaget, blev det bestemt at afholde en Fællesspisning.

C. K.

Kallundborg. Fredag d. 28. Novbr. afholdt Afdelingen Foredag paa Hotel „Postgaarden" med Herr Jens Johansen som Taler.

Formanden, Herr J. Poulsen, bød Forsamlingen Velkommen og gav derefter Ordet til Herr J., der klart og udførligt redegjorde for Organisationens Formaal og Virkemaade, samt udtalte sin Glæde over den store Fremgang, Afdelingen har haft i den sidste Tid.

Derefter takkede Formanden Herr J. for det udmærkede Foredrag, og rettede en Tak til Forsamlingen for den store Tilslutning, samt opfordrede alle, endnu udenforstaaende, til at indmelde sig i Foreningen.

Derefter arrangeredes en livlig Svingom, og Aftenen sluttede paa den mest fornøjelige Maade.

Fredag den 5. Decbr. afholdtes ekstraordinær Generalforsamling med Henblik paa Valg af en ny Formand. Dirigent Herr Fr. Beyer. Til Formand valgtes Herr Kommis Kaastrup-Jensen i Stedet for Herr J. Poulsen, der paa Grund af Bortrejse ikke længere kunde varetage dette Hverv.

Herr F. Poulsen udtalte sin Glæde over at have arbejdet for Foreningen her i Byen, og var det med Sorg han nu forlod os.

Kaastrup-Jensen takkede for Valget, og han haabede at kunne bestride Stillingen tilfredsstillende. Næstformanden, Herr E. Madsen, takkede i smukke Ord Herr Poulsen for den svundne Tid, og udbragte til Slut et Leve for den afgaaede Formand.

Dermed sluttede Møderne paa denne Side Jul, men efter Nytaar tager vi igen kraftig fat. *S. Kaastrup-Jensen.*

Kolding. Litterær Aften afholdtes paa Hotel „Kronborg" den 26. Novbr. Forfatteren Otto Vang oplæste et Afsnit af sin Pariser-Fortælling: Verdens Hjerte — derpaa sang Frk. Sennet Elg nogle danske Sange til Akkompagnement af Fru Mary Thomsen, og til Slut oplæste Forfatteren Harald Tandrup en humoristisk Novelle. — Formanden takkede til Slut de assisterende for den udmærkede Aften og man afsluttede med et fælles Kaffebord og et Par Timers Dans.

Onsdag den 4. Decbr. indledede Formanden en Diskussion om det nye indenrigsministerielle Forslag til en Lukkelov. Indledningen affødte en livlig Meningsudveksling, og efter at forskellige administrative Forhold var drøftet, afsluttedes Mødet.

C. C.

Kjøbenhavn. Ved Medlemsmødet Tirsdag den 25. November indledede Herr Redaktør Vilh. Hansen om Engageringskontoret for Handel og Industri.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, holdt Hr. H. et udmærket og ypperligt tilrettelagt Indledningsforedrag, der hilstes med Bifald af den interesserede Tilhørerskare. Hr. H. omtalte meget udførligt Forholdene i Tyskland, hvor der af Organisationerne var ofret meget for Engageringssagen, dog uden at der kunde siges at være opnaaet tilfredsstillende Resultater. Fra C. O. Side havde der ikke været udfoldet noget virkningsfuldt Arbejde i denne Sag, fordi der ikke havde været de tilstrækkelige Midler til Stede, men lade Principper raade, kunde maaske være uklogt, hvorfor Taleren vilde gaa med til en eventuel Forhandling med Engageringskontorets Ledelse, for maaske ved en saadan Forhandling at opnaa det bedst mulige for Medlemmerne. Dog var det en nødvendig Forudsætning, at der skete betydelige Ændringer i Kontorets hele Ledelse, og at der for Engageringssagen skabtes et parlamentarisk Styre.

I Tilslutning til Indlederen talte Herr Fuldmægtig Chr. Karlsen, hvorimod der fra anden Side — d'Herrer C. Hammer og Forretningsfører Jens Johansen — gjordes gældende, at det oprettede Kontor, var en af Principaler oprettet Institution, indenfor hvis Ledelse Medhjælperne, selv ved en talmæssig Ligevægt, næppe vilde opnaa den økonomiske Regulering af Forholdene, der maatte betinges fra C. O. Side. — Johansen udtalte, at vor egen Pladsanvisning havde besat mange Pladser og var i stadig Vækst, saa dennes Virksomhed var ikke uden Betydning. Hr. J. kunde iøvrigt ikke indse, at Indlederen havde Ret i, at man ikke maatte være Principrytter men Opportunist; thi saa var man glidende og kunde maaske ikke komme tilbage.

Formanden sluttede Mødet med Tak til Indlederen og Deltagerne i Diskussionen.

Tirsdag den 2. Decbr. holdt Forfatteren Hr. Knud Bokkenheuser et meget interessant Foredrag om det gamle Kjøbenhavn.

Den 9. December skulde Herr Jens Johansen have talt om vor Landsorganisation, men da Juletravlhed allerede havde forhindret Medlemmerne i at komme til Stede i større Tal, udsattes Foredraget. For de mødte læste Hr. E. P. Wraae nogle Smaafortællinger.

Pmd.

Køge. Vor nystiftede Afdeling har i December Maaned afholdt to ordinære Medlemsmøder. Ved det første af disse holdt Redaktionssekretær Chr. Drost Foredrag om „Rettigheder og Pligter." Efter kort at have gennemgaaet enkelte af C. O.s Programpunkter, fremhævede Taleren Nødvendigheden af den personlige Uddannelse og lagde Medlemmerne paa Sinde ikke at tabe Maalet af Syne og at være tro mod Idealerne.

Foredraget paafulgtes af en kort Diskussion om forskellige af Programpunkterne og indre Anliggender.

Den næste Mødeaften var der Oplæsning af forskellige af Afdelingens Medlemmer.

Afdelingen har, saa længe den endnu er i sin Vorden, en Del Vanskeligheder at kæmpe med, men vi haaber, at Vinterens Agitation vil bringe endnu flere Medlemmer, navlig fra de Yngres Rækker.

Afdelingen holder regelmæssigt Møde hver Onsdag Aften Kl. $8^1/_4$ paa „Landbocaféen".

C. D.

Nykjøbing F. Generalforsamling afholdes d. 21. Januar 1914 Kl. $8^1/_2$ paa „Centralhotellet" med følgende Program: 1) Beretning fra Formanden, 2) Fremlæggelse af Regnskabet, 3) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter, 4) Valg af Revisor og Suppleant, 5) Forandring af Lovens § 10, 12 og 14, 6) Eventuelt.

Paa denne Generalforsamling haaber vi, at alle Medlemmerne giver Møde, da det ikke bør være noget Medlem ligegyldigt, hvorledes Foreningens Love bliver affattede! Mød derfor alle!

Bestyrelsen.

Paa Grund af Juletravlheden har der kun været afholdt 2 Mødeaftener i Decbr.: Onsdagene den 3. og 10.

Den 3. havde vi formaaet Herr Lærer Kring til at afholde et Foredrag om „Grundlovsforslagsændringen", hvilket ca. 50 Medlemmer paahørte med megen Interesse og lønnede med stærkt Bifald. — Formanden takkede paa Foreningens Vegne Foredragsholderen og bad denne ved Lejlighed atter at holde Foredrag for os, hvilket Herr Lærer Kring lovede.

P. B. V.

Thousig Møller.

Næstved. Fredag d. 21. Novbr. afholdt Foreningen offentligt Foredrag med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler.

Mødet aabnedes af Formanden, Herr M. Hansen, der bød den mødte Forsamling Velkommen og gav derpaa Ordet ttl Herr Jens Johansen, der holdt et aldeles udmærket Foredrag om Centralorganisationen og dens Program, og sluttede med en kraftig Opfordring til alle udenforstaaende Kolleger, om at indmelde sig i Centralorganisationen, hvilket resulterede i 6 nye Medlemmer.

Efter Foredraget samledes man om et fælles Kaffebord, hvor der blev holdt flere Taler og sunget nogle Sange. Iøvrigt herskede den bedste Stemning hele Aftenen.

E. J.

Randers. Afdelingen har fornylig mistet en af sine ældste og trofaste Medlemmer i Fuldmægtig Svend Svendsen, der fandtes død af et Hjærteslag, Mandag Morgen den 24. Novbr. et Stykke fra sit Hjem. Svendsen, der var ansat hos Sagfører Malthe Rasmussen, havde som den pligtopfyldende Mand han var, Søndag Aften været paa Kontoret, for at fuldføre noget Arbejde og begav sig ved 11-Tiden hjemad. Døden indhentede ham paa Vejen, og da han var falden om i en Grusgrav, fandtes han ikke før næste Morgen. Svendsen efterlader sig Enke og 6 Børn, hvoraf den ældste er 10 Aar. For dem er Faderens og Mandens Død et haardt Slag, da de ogsaa i ham har mistet deres Forsørger og nu ser Fremtiden i Møde med Bekymring.

Fuldmægtig S. var et elskværdigt Menneske med et vindende og stilfærdigt Væsen, der gjorde ham afholdt af alle, han kom i Berøring med. Dette saas ogsaa tydeligt af den store Deltagelse, der udvistes ved hans Begravelse, som fandt Sted Søndag den 30. Novbr. Kapellet var fyldt af Mennesker og Kisten var dækket af mange smukke Kranse, samt 2 Palmedekorationer, henholdsvis fra Haveselskabet „Kristiansborg", hvori Afdøde var Interessent og fra herværende Afdeling, der ligeledes havde faaet Tilladelse til at opstille sit floromvundne Banner ved Baaren. Pastor Wilhjelm talte smukt og varmt over den døde, der blev baaret til Graven af sine organiserede Kolleger, ved hvis Side han i levende Live trofast havde staaet i Kampen for lysere og bedre Vilkaar, og som derfor med Sorg sænkede deres smukke Banner over hans Grav.

Efter Jordpaakastelsen takkede S.' Principal, Herr Sagfører Malthe Rasmussen paa Familiens og egne Vegne for den udviste Deltagelse, idet han udtalte de smukke Ord, at Afdøde ikke alene havde været ham en dygtig Medarbejder, men ogsaa en god Ven i de Aar, de havde arbejdet sammen.

Paa Mødet Onsdag Aften den 3. Decbr. mindede Formanden i varme Ord den Afdøde, der tidligere havde været Medlem af Afdelingens Bestyrelse, men fralagde sig dette Hverv, da Arbejdet for at underholde sin store Familie ganske beslaglagde hans Kræfter. Da Enken befandt sig i meget slette Kaar ved Mandens bratte Død, foreslog Formanden en Indsamling blandt Medlemmerne som øjeblikkelig Hjælp.

Forslaget vandt almindelig Bifald og Tegningen for Bidrag tog straks sin Begyndelse, ligesom en f. T. arbejdsløs Kollega erklærede sig villig til at ombære Listen blandt Medlemmerne.

Agnes Mortensen, p. t. Sekretær.

Ringkjøbing. Mandagen den 1. Decbr afholdt Afdelingen sin første helaarlige Generalforsamling.

Som Dirigent valgtes Hr. Boghandlermedhjælper Jørgensen. Formanden aflagde Beretningen om det forløbne Aar som var særlig gunstigt, naar Hensyn tages til at Foreningen kun har bestaaet et Aar. Det vedtoges at Forhandlingsprotokollen for sidste Møde skulde oplæses i det følgende og Beretningen godkendtes.

Agitationsudvalgets Formand, Hr. Harder, aflagde Beretning og det viste sig at Udvalget havde arbejdet fortræffeligt, særlig i Førstningen.

Kassereren fremlagde Regnskabet. Trods det vestjyske Stævne, der kostede en Del Penge, stod vor Status udmærket. Vi har nu ca. 35 aktive og ca. 20 passive Medlemmer, og vi har næsten samlet alle mandlige Handels- og Kontormedhjælpere her i Byen.

Formanden genvalgtes ved Akklamation og til Bestyrelse valgtes Redaktionsekretær Digmar Therkilsen og Herr Lager ved Lodtrækning, samt nyvalgtes Bogholder Røgind og Kommis Andersen. Bogholder Røgind blev Kasserer i Stedet for Herr Jacobsen, der paa Grund af Bortrejse ikke kunde tage mod Genvalg. — Som Suppleanter valgtes Bogholder Halbæk og Kommis Uggerholt. Revisorer blev d'Herrer Jens Jensen og Hammersø. Til Agitationsudvalg valgtes: Kommis Søndergaard, Larsen-Andersen og Uggerholt.

Det vedtoges at benytte Lokalerne paa Højskolehjemmet.

Under „Eventuelt" fremsatte Herr Kommis Søndergaard for-

skellige Forslag, der dog ikke kunde vedtages, men toges til Efterretning.

Mødet sluttede med et Leve for Organisationen.

C. F. E. Baden.

Rudkjøbing. Onsdag den 26. November havde Afdelingen arrangeret en selskabelig Sammenkomst paa Hotel „Langeland", hvortil foruden Medlemmerne var inviteret en Del Damer. Man begyndte med humoristisk Oplæsning af Herr Lærer Andersen, indtog derefter Kaffen ved et smukt prydet Kaffebord, bestaaende af 33 Kuverts, og sluttede Aftenen med Leg og Sang. — Det var en særdeles vellykket Aften, og tillige billig, hvilket tildels skyldtes, at Herr Lærer Andersen gratis havde stillet sig til Foreningens Disposition. *Hartvig Andersen.*

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at næste Mødeaften bliver Fredag den 9. Januar, og saa fremdeles hver Fredag. *Bestyrelsen.*

Svendborg. Onsdag den 12. Novbr. holdt Afdelingen en selskabelig Sammenkomst, der havde vundet god Tilslutning. Aftenen indledes med Oplæsning af Herr Kordegn Dahlbom, der glædede Tilhørerne ved sin fortrinlige Oplæsning af H. C. Andersenske Eventyr. Derefter var der fælles Kaffebord og til Slut Bal til Kl. 2.

Den følgende Mødeaften talte Formanden for de samvirkende Fagforbund i Svendborg, Byraadsmedlem F. Nicolajsen, over Fagforeningsbevægelsen og Arbejdernes kooperative Foretagender. Det velholdte Foredrag gav ikke Anledning til Diskussion.

Onsdag den 26. Novbr. havde Afdelingens Bestyrelse specielt indvarslet Kolonialmedhjælperne til Møde, for at drøfte Spørgs-

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Visbygade 14, 3. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	Ejnar Rasmussen	Lollandsgade 19		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi	Johs. Hansen	Assens Jernstøberi.
Bornholm	Hjalmar Møller	Vett & Wessels Uds, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	A. Back-Andersen	Svineslagteriet.
Esbjerg	J. Christiansen	Kongensgade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	J. C. Nielsen	Vett & Wessels Uds.	H. Knudsen	Chr. Vogel
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorentzen	A. Steengaard.
Helsingør	A. Eilenberger	Chr. I. Hansen	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	E. P. Wraae			
Central Afd.	Søren Møller	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	E. P. Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Visbygade14, 3. Telf. Øbro 3247.
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Køge	Helmuth Andersen	Torvet 28	Herløv Larsen	Nørregade 4.
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Otto Frandsen		Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. Chr. Thykiær	M. Staun	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	J. Thousig-Møller	Langgade 12	Laurids Bruun	N. Marcussen.
Nykøbing M.	E. Øhlenschlæger	Peter Thykier	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Næstved	Martin Hansen	Kbmd. Havemann	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	V. Hiuckendorff	Otto Madsen	L. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	F. H. Røgind	Ringkøbing Jernstøberi.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	N. H. Hein	Fruegade	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	H. J Bødtker	Søndergade	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Chr. Christensen	Koldby Brugsf. pr. Koldby	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	J. Nielsen	Niels Hofman.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Slagelse	Rich. Iversen	A/S Silvan	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	A. Sander	Alfred Hee	A. Sander	Alfred Hee.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	Kaj Johansen	Stege Materialhandel.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	Alfred de Løschky-Christensen.	Crome & Goldschmidt	Sophie Frederiksen	Th. Hansen.
Stubbekøbing	M. Hansen Pihl		Harald Larsen	Christoffer Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	E. Qvie	C H. Tange.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Vendersgade 7.

maalet om Annonceadministrationen. Da ingen af de mødte mente sig egnede til at overtage Tillidsposten som lokal Annoncerepræsentant, blev Sagen udsat indtil videre.

Grundet paa Juletravlheden afholdtes intet Medlemsmøde i December, men Søndag den 4. Januar lægger Foreningen ud igen med den traditionelle Nytaarsfest. Der bliver arrangeret Fællesspisning — til meget moderate Priser — med efterfølgende Bal. Bestyrelsen forventer stor Tilslutning til denne Festlighed.

For Januar Maaned har Afdelingen sikret sig fortrinlig Assistance til de ugentlige Mødeaftener; bl. a. vil en berejst Journalist fortælle Rejseindtryk fra Udlandet, og den populære „Biograf-Sørensen" vil fremvise en Række glimrende Billeder.

M. P.

Thisted. Fredag den 7. November havde Herr Bankdirektør Zoll stillet sig til Disposition og oplæste for en talrig og opmærksom Tilhørerkreds „Fædrenes Jord". Der kvitteredes med stærkt Bifald og Herr Z. maatte love, igen at komme til Stede i Afdelingen.

Den 14. November afholdtes Møde paa Hotel „Royal", hvor et af vore Medlemmer underholdt Forsamlingen med Oplæsning af forskellige jydske Fortællinger.

Ved Mødet d. 21. Novbr. indledede Formanden med et Foredrag om Nødvendigheden af Agitation, og prøvede paa at faa en Diskussion i Gang om den rette Maade at agitere paa; men da der kun var mødt ganske faa Medlemmer og kun 3—4 af disse ønskede Ordet, blev Diskussionen meget svag.

Medlemsmødet den 27. Novbr. var meget interessant, idet Herr Realskolelærer, Løjtnant Hansen, var kommen til Stede; der var mødt ca. 30 Medlemmer og for denne Forsamling holdt Herr H. et aldeles glimrende Foredrag om vore Brændselsstoffer, for hvilket der kvitteredes med stærke Haandklap. Herr H. lovede at stille sig til Raadighed en anden Gang. — Forinden Foredraget rejste Formanden sig og overbragte Kassereren, Herr H. Chr. Ottesen, Foreningens Lykønskning i Anledning af hans Indtrædelse i Ægtestanden. — Herr O. takkede.

Fredag d. 5 Decbr. afholdtes Møde paa „Royal", med Afholdelse af vort aarlige Lotterispil, ca. 30 Medlemmer var mødt. Der blev bortspillet flere værdifulde Genstande. Aftenen var meget fornøjelig.

Mød til Møderne!!! Det er saa kedeligt at engagere en Foredragsholder, naar ikke en Gang Halvdelen af Medlemmerne behager at vise sig.

N. C. K.

Vejle. Torsdag den 20. November afholdtes Diskussionsmøde. Hr. Forretningsfører Holger Larsen fra „Vejle Social-Demokrat" indledede Mødet med en „En Kritik af C. O." — Den Kritik var paa mange Punkter en ret skarp, bl. a. fremhævede Taleren, at Grunden til, at vi ikke var kommet saa vidt med vor Organisation som Haandværkeren, var den, at vi var „for fine paa det" til at staa i en Fagforening. Taleren sagde med Vilje „Fagforening"; thi den burde betragtes som en saadan og fik heller ingen nævneværdig Betydning, før den virkelig blev det. Forskellige andre, formentlige Mangler blev ogsaa paatalt; men med temmelig liden Virkning, da Taleren ofte røbede en sørgelig Uvidenhed om Forholdene indenfor C. O. — Foredraget efterfulgtes af en livlig Diskussion, hvori flere Medlemmer deltog. —

Torsdag den 27. Novbr. afholdtes Møde med Herr N. C. Nielsen, Kolding, som Taler. Emnet var: Ludvig Holberg. I et livligt og interessant Foredrag skildrede Taleren den store Mesters Virke og Betydning for dansk Aandsliv. — Lokalet var fyldt til sidste Plads, og Foredraget lønnedes med stærkt Bifald. — Derefter var der fælles Kaffebord, hvor Foredragsholderen læste et Par Smaahistorier af Aakjær paa rent og uforfalsket Jydsk, — de modtoges med Jubel. —

Torsdag den 4. Decbr., den sidste Mødeaften i det gamle Aar, indledede Herr Bogholder Poul Jensen ved et Diskussionsmøde. Emnet var: „Et Forsvar for vor Organisation". Taleren pointerede først, at naar man vilde forsvare C. O. over for udenforstaaende, eller hverve et nyt Medlem, skulde man ikke tale om, hvad vi i Fremtiden kunde opnaa; thi faa Mennesker er saa fremsynte, at de bryder sig om det. Tvertimod skal man paapege, hvad vi har udrettet og hver Dag stadig udretter. Her fremdrog Taleren adskillige af de Fordele, Handels- og Kontormedhjælperstanden kan takke C. O. for, og forsvarede i det Hele taget C. O. saa grundigt, at der kun var meget lidt tilbage at diskutere. Diskussionen blev da ogsaa kun ganske kort! —

A. Fisbek.

Brevkasse.

Glædeligt Nytaar!

Medarbejdere og Korrespondenter bede vi modtage vore bedste Ønsker ved Aarsskiftet, i Forventning om fortsat behageligt Samarbejde. — Genhilsen og Tak for modtagne Hilsener!

REDAKTIONEN.

Jeg bringer herved de mange Medlemmer, som venligst betænkte mig med en Jule- og Nytaarshilsen, min bedste Tak og Genhilsen. Idet jeg samtidig takker for godt Samarbejde i 1913 udtaler jeg Haabet om, at dette maa fortsættes under bedste Former i det nye Aar til yderligere Fremgang og Held for Centralorganisationen.

Kjøbenhavn B., Nytaarsdag 1914. **Jens Johansen.**

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpulvere
Krydderier
er altid det bedste

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

BRUG
RANDERS
MARGARINE
er tilkendt Guldmedaille
BUDA-PEST 1907
Højeste Udmærkelse
AARHUS 1909
LÜBECK 1895
derfor
BEDST
BRUG BRUG

Sandy Mac Whisky.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Korsør Vegetabil Margarine

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1914. 14de Aargang.

SØ- OG HANDELSRETTEN.

VALGET af Medhjælperrepræsentanter til Sø- og Handelsretten afvigte December viser, at der altid er Kræfter i Bevægelse mod Handels- og Kontormedhjælperstandens uafhængige Interesse-Repræsentation.

Realiter betyder December-Valgets Udfald kun lidt, men det indeholder en Utilbørlighed mod vor Centralorganisation og søger for anden Gang fastslaaet en Praksis, der aabenbart er i Modstrid med den paagældende Lovbestemmelses Forudsætning. Og dernæst viser det med al Tydelighed, hvad Medhjælperstanden kan vente sig fra Storhandelens Mænd, naar vi søger vore Interesser varetagne paa samme Vis som andre arbejdstagende Medborgere.

Danmarks eneste særlige Handelsdomstol, Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, er — naar den betragtes som Retsinstitution til Afgørelse af Tvistemaal mellem Principaler og Medhjælpere — en forældet Institution, som ikke paa nogen Maade kan sammenlignes med de Handelsretter med ligelig Repræsentation for begge Parter i Arbejdsforholdet, der i de sidste Aar er fremstaaet i flere europæiske Lande.

Sø- og Handelsretten daterer sig fra 1861, altsaa fra en Periode med ganske andre sociale Vilkaar og uden den talrige, udprægede Medhjælperstand, som er fremgaaet af det moderne Samfund, der næsten er uden nogensomhelst Lighedspunkter med Datidens. Dette forklarede da ogsaa Rettens Sammensætning og Valgmaade, selv om Sø- og Handelsretten besidder Fagrettens sædvanlige Fortrin: Sagkyndighed, Hurtighed og deraf følgende ringere Udgifter end ved de almindelige Retter, idet Proceduren, der ellers er skriftlig, her — i hvert Fald med Hensyn til selve Hovedforhandlingen — foregaar mundtlig.

Sø- og Handelsretten har kun Jurisdiktion for Kjøbenhavn, hvilket ikke hindrer, at Parter, bosiddende i Provinsen, kan vedtage Retten som Værneting for deres Tvist, idet det dog er almindeligt, at tilsvarende Tvistemaal i Provinsbyerne behandles gæsteretsvis ved den sædvanlige Ret.

Endskønt Sø- og Handelsretten behandler og dømmer i talrige Sager, der angaar den juridiske Side af de merkantile Arbejdsforhold, var Dommermyndigheden ifølge Loven udelukkende i Hænderne paa Principalerne, indtil en Tillægslov af 22de December 1910 ogsaa gav „Skibes Mandskab" og „det underordnede Handelspersonale" nogen — omend kun ringe — Repræsentation i Retten.

Herom hedder det i Lovens § 2:

> Antallet af handelskyndige og søkyndige Medlemmer fastsættes ved kongelig Anordning, der tillige kan træffe de fornødne Overgangsbestemmelser med Hensyn til de nye fagkyndige Medlemmers Funktionstid. De søkyndige Medlemmer behøve ikke at have Bopæl i Kjøbenhavn.
>
> Til at deltage i Behandlingen af borgerlige Sager, der falde ind under § 12, Nr. 1) og § 13 Nr. 5) i Lov af 19. Februar 1861 og angaa Forholdet mellem Skibsførere og Mandskab eller Handelsbetjentes og Lærlinges Tjenesteforhold til deres Principaler, eller Straffesager efter nævnte Lovs § 17, anlagte mod Mandskabet, vælges et ved kongelig Anordning fastsat Antal Medlemmer.
>
> Disse Medlemmer vælges af den i Lov 19. Februar 1861 § 3 nævnte Valgforsamling blandt Mænd, der foruden at fyldestgøre de i Lovens § 4, 2det og 4de Punktum, fastsatte Betingelser høre til Skibes Mandskab eller til det underordnede Handelspersonale.
>
> Af disse Medlemmer tiltræder der ét, naar Retsformanden eller en af Parterne i ovennævnte Sager forlanger det.

Antallet af Retsmedlemmer, altsaa ogsaa de særlige Medlemmer, fastsattes senere ifølge kgl. Anordning af 14. Marts 1911 i Henhold til følgende Bestemmelse (§ 1):

> Antallet af handelskyndige Medlemmer ved Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn fastsættes til 40 og Antallet af søkyndige Medlemmer til 12. Antallet af de Medlemmer, der efter Lov Nr. 262 af 22de December 1910 skulle kunne tilkaldes til at deltage i Behandlingen af visse af de borgerlige Sager, der falde ind under § 12 Nr. 1 og § 13 Nr. 5 i Lov af 19de Februar 1861 og i visse Straffesager efter nævnte Lovs § 17, fastsættes til 4. Af disse skulle 2 høre til Skibes Mandskab, 2 til det underordnede Handelspersonale. Disse Medlemmer vælges paa et Tidsrum af 3 Aar.

Disse lovmæssige Forandringer ændrede imidlertid intet i Lovbestemmelsen af 1861 vedrørende den For-

samling, der vælger Medlemmer til Sø- og Handelsretten. Valgforsamlingen sammensættes fremdeles af 13 Medlemmer af Grosserer-Societetets Komité, 13 af Skipperlaugets (Rhederiforeningen) Bestyrelse og 12 kjøbenhavnske Borgerrepræsentanter, saaledes at Principalernes talmæssige Overvægt er uomtvistelig.

Ved Valget i 1911 benyttede Storhandelens Valgmænd sig heraf, idet de uden Hensyn til Centralorganisationens Kandidater valgte to uorganiserede og aldeles ukendte Medhjælpere til Medlemmer af Retten. De nærmere Omstændigheder ved dette Valg — der bl. a. paadrog Grosserer-Societetets Komité en alvorlig Reprimande af den daværende Justitsminister — er omtalt i forrige Nummer, og man skulde mene, at Gentagelser af Egenmægtighed af denne Art fremtidig var udelukket.

Men Valget i December resulterede altsaa i, at de to ubekendte Størrelser genvalgtes. Og med hvilken Motivering? Med den simple og ligetil, som Societetsformanden benyttede før Valget, at saalænge de to Herrer var villige til at modtage Genvalg, forelaa der ingen Anledning til at vælge de af Medhjælperstandens eneste Repræsentation foreslaaede. Som Motiv fremførtes ogsaa, at den ene af vore Kandidater, vor Forretningsfører, ikke kunde anses at opfylde Lovens Forskrift som ikke egentlig Arbejdstager indenfor Faget, — en Paastand, der imidlertid maa anses for omtvistelig og selvfølgelig burde være stridende mod Lovens Hensigt.

Hvorom alting er, søger Grosserer-Societetet altsaa at udelukke os fra Sø- og Handelsretten paa ubestemt Tid, og Reformen ved de nye Lovbestemmelser reduceres til, at Principalorganisationerne end yderligere har forøget Antallet af sine Retsmedlemmer, medens Medhjælperstanden fremdeles er uden Repræsentation.

Vor Centralorganisation har derfor indsendt den tidligere nævnte Klage til Justitsminister Zahle, og vi har senere i en Samtale med Ministeren foranlediget, at Justitsministeriet overfor Valgbestyrelsen fremhæver Ønskeligheden af, at Valget af Medhjælperrepræsentanter fremtidig finder Sted efter forudgaaende Forhandling med Centralorganisationen. Ministeren udtalte, at han ikke kunde kassere Valget, eftersom dette ikke var i Modstrid med Lovens Bestemmelser og der ikke i Valgforsamlingen var rejst begrundet Indsigelse mod dets Lovlighed.

Langt fra at overvurdere den effektive Betydning, en saadan Henstilling vil have, — navnlig efter at atter 3 Aar er forløbne — maa vi regne med Kendsgerningerne og i Tide træffe vore Forholdsregler.

Loven af 22de December 1910 er daarligt og uklart affattet, idet den svigter i det for os afgørende Punkt: Medhjælperorganisationens uomtvistelige Indstillingsret. Valgbarheds-Spørgsmaalet kommer naturligvis i denne Forbindelse i anden Række. — Grosserer-Societetet vil derfor i 1916 benytte samme Fremgangsmaade som ved sidste Valg og atter søge vore Kandidater udelukkede. Om det endnu en Gang vil lykkes Societetet, er derimod et aabent Spørgsmaal!

Som Medhjælperstandens Repræsentant vil vor Centralorganisation naturligvis ikke finde sig i, at en Snes Over-Principaler efter eget Tykke fortolker en Lovbestemmelse og derved forholder os vor soleklare Ret. Der maa en Gang gøres Ende paa den Komedie, at et Par tilfældige Personer, der endnu aldrig har deltaget i et eneste Retsmøde, optager de Pladser, det med Rette burde tilkomme de organiserede Medhjælpere at besætte.

Grosserer-Societetets Mænd handler her endnu mere uklogt end deres Venner i Engageringskontorets Ledelse; thi de kan end ikke henvise til, at vi ikke har fremsat Ønske om Repræsentation. Nej, de sætter Magt i Stedet for Ret og Billighed, saaledes at den Reform, der tager Sigte paa Medhjælperstanden, ensidig tages til Indtægt for Principalerne.

Det er et Udslag af Magtbrynde og — Selvovervurdering!

Mænd, der endog er større og mægtigere, kan hænde ogsaa — menneskelig set — klogere end den høje Komité, har andre Steder forlængst erkendt, at Nutidens Medhjælperstand bør have Adgang til at øve sin Indflydelse paa Afgørelse af de Tvistemaal, hvori Medhjælperne er den ene Part. I de østrigske, tyske og franske Købmandsretter indvælger Medhjælperorganisationerne ligesaa mange Bisiddere som Principalforeningerne, og det endda uden alle Fiksfakserier. Og Verden gaar dog uforstyrret sin Gang. Ja, der raader endog almindelig Tilfredshed med disse efter Tidens Krav og vore Dages merkantile Arbejdsforhold ordnede Fagretter.

Men naar danske Medhjælpere endelig opnaar en saare beskeden Berettigelse til at besætte Tyvendedelen af Sø- og Handelsrettens Pladser, træder de ledende Principalkræfter straks i Aktivitet for at lægge os det Halmstraa i Vejen, der end ikke kan opholde vor Fremmarch.

Sejren blev de Herrers, men ejheller vi gik tomhændede ud af Affæren, forsaavidt som vi øgede vor Beholdning af agitatoriske Vaaben — og vore Erfaringer til næste Valg.

1913.

STOR FREMGANG I MEDLEMSTALLET.

DET svundne Aar vil til sin Tid komme til at indtage en smuk Plads i Centralorganisationens Historie. Det gav os adskillige reelle Resultater, der hver for sig betød en ny Skanse indtaget af de organiserede Medhjælpere, og det gav os begrundet Haab om, at vi yderligere vil kunne erobre flere for os i den nærmeste Periode.

Stort set var 1913 et godt Aar. Udadtil gik Centralorganisationen et stort Stykke fremad, fæstnende sin Position i samfundsmæssig Henseende, og underbyggede kraftigt sin gennem Aars haardt og vanskeligt Arbejde tilkæmpede Ret, som den eneste faglige Repræsentation for Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Indadtil konsolideredes Centralorganisationen stærkt paa alle Omraader. Først og fremmest derved, at Medlemsantallet forøgedes i saadant Omfang, at det er uden Sidestykke i tidligere Perioder! Nye Afdelinger oprettedes paa hidtil for Centralorganisationstanken golde Pletter og Stabiliteten i Medlemsrækkerne voksede paa en for Centralorganisationens Fremtidsudsigter saare heldbringende Maade.

SOCIAL FORSTAAELSE.

Men hertil kommer et af mange uænset, men desuagtet saare vigtigt Moment, som netop igennem Virksomheden 1913 er tydeligt understreget. Det er vor Bevægelses sociale Karakter.

I den Kendsgerning at det rige Arbejdsaar, som 1913 har været for C. O., i høj Grad har bidraget til at udvikle Forstaaelsen af det sociale Moment i vor Sammenslutning, og utvivlsomt ogsaa har virket befordrende for den sociale Forstaaelse i vore Medlemskredse, ser jeg noget af det glædeligste, der i det hele taget er opnaaet; thi uden en saadan solid Basis vil det være umuligt at bygge en moderne faglig Organisation — med Magt og Indflydelse — op i vore Dage.

Men lad mig paapege enkelte af de Realiteter vi opnaaede i Aaret, der svandt.

BUTIKSARBEJDSTIDENS REGULERING.

Det der er mest iøjnespringende er, at den store Kampagne om Lukkeloven, som vi i Aarets første Maaned gennemførte med stor Kraft, og hvor vi fik ubetinget Tilslutning for vore Standpunkter fra hele Danmarks Medhjælperstand, og fra store Dele af de selvstændige Handlendes Lejr, bevirkede, at det faktisk var vore Idéer der — takket være energiske Fortalere i Folketinget — prægede det Forslag til en revideret Butikslukningslov, som vedtoges enstemmigt af Folketinget i Marts Maaned, og endnu mere imødekommende er det af Indenrigsministeren i Landstinget forelagte Forslag, der forhaabentlig bliver ophøjet til Lov i Løbet af de første Maaneder af 1914, og saaledes byder Betingelserne for Indførelse af en Forkortelse af Arbejdstiden for den store Butiksmedhjælperstand. Men vedtages dette Forslag, rækker Betydningen videre; thi da er den moderne Arbejderbeskyttelseslovgivning naaet til vort Fag, idet det sociale Forsorgsmoment i høj Grad sætter sit Præg paa Indenrigsministerens gode Forslag.

DEN SOCIALE STATISTIKS BETYDNING.

Desuden har vi i 1913 faaet Tilsagn om, og Forarbejderne er gjort for, Optagelse af en dybtgaaende og omfattende social Statistik over Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske og faglige Kaar.

Ved Imødekommen af dette vort gamle Krav, bliver Handels- og Kontormedhjælperstanden i Virkeligheden først legaliseret som Lønarbejderklasse, idet man fra det Offentliges Side hidtil har været noget utilbøjelig til at ville paaagte den store sociale Nydannelse, som Funktionærklassen i Virkeligheden er, og hvoraf Handels- og Kontormedhjælperne udgør en meget væsentlig Del.

Denne Statistik — som optages af Det statistiske Departement i Forbindelse med Centralorganisationen — er derfor en overordentlig vigtig Sag for vor Stand og for vor Organisation; thi den vil give os Tal ihænde, der bedre end mange Ord beviser vore Standpunkters Rigtighed, og vore Kravs Berettigelse og Retfærdighed, der vil blive det Rustkammer, hvor vi kan hente Vaaben til Brug i den Kamp vi selvfølgelig kommer til at føre for at opnaa et rimeligt Udbytte af vort Arbejde — en Kamp, der utvivlsomt vil blive adskillig mere hensynsløs end vi har kendt det hidtil indenfor vore Rammer.

FINANCIEL FREMGANG.

Indadtil naaede vi ogsaa et godt Stykke frem. Jeg har berørt at Afdelings- og Medlemstallet voksede i en hidtil uhørt Grad, og den første glædelige Følge heraf — udover den yderligere Styrke i numerisk Henseende, som man ikke skal foragte — er en stærk Stigning i vore økonomiske Forhold. Og da Magt nu engang staar i temmelig nøje Forbindelse med Penge — vi maa regne med Forholdene, som de er — er det ikke uden Interesse for Bedømmelse af Centralorganisationens Stilling at vide, at vore Beholdninger forøgedes i 1913 med godt og vel 50 pCt.

Det er derfor ikke sangvinsk at hævde, at Situationen tegner sig saa lyst som ingensinde tilforn, og opfordrer, stærkere end noget andet, vore interesserede Forkæmpere til at begynde det nye Aar paa samme energiske Maade, som de sluttede det gamle.

MEDLEMMERNE OG FREMTIDEN.

Vi skal sejre, og vi kan sejre, naar vi selv vil, saa meget mere som det gensidige Tillidsforhold mellem Organisationen og de enkelte Medlemmer — der er en nødvendig Forudsætning for, at Organisationen kan komme til at virke efter sin Hensigt og naa det store Gennembrud — netop synes at trives frodigt i de senere Tider. Medlemmerne lærer mere og mere at henvende sig til Organisationen i Tilfælde, hvor der begaas Overgreb mod dem, og i det hele om Raad og Vejledning i faglige Spørgsmaal. Og paa den Maade udvikles netop Betingelserne for den personlige Agitation Mand og Mand imellem, der til syvende og sidst skal bringe os den store Fremgang.

I Tilfredshed med Aaret 1913 giver vi da hinanden Haandslag paa, hver paa sin Plads, at arbejde af al Kraft paa, at 1914 ikke i Henseende til Resultater skal staa tilbage for sin Forgænger.

Jens Johansen.

Social Statistik.

En Henstilling til „Tællerne" rundt om i Landet.

GENNEM de lange og trange Aar, da Centralorganisationen tilsyneladende stagnerede, da Lovgivningsmagten vendte det døve Øre til Medhjælpernes Krav og da enhver Appel til udenforstaaende Kolleger om at slutte op i Rækkerne kun blev „Røster i Ørkenen", var det sandelig ingen lystelig Opgave at være Tillidsmand i C. O.

Hvor glædeligt er det da ikke nu at mærke Vaarbruddet! Vi glæder os ikke alene over C. O.'s stærkt voksende Medlemstal, men i ikke mindre Grad over den lydhøre Opmærksomhed, hvormed der nu fra saa mange Sider lyttes til vore Krav. Nu er det jo en ren Fornøjelse at deltage i Arbejdet for vor Organisations Udbredelse.

Da jeg forleden Dag gennem Hovedkontorets Cirkulære til Afdelingerne blev bekendt med, at der nu skal tages fat paa at skabe en Statistik over Medhjælperstandens sociale Kaar, forstod jeg, at vi nu atter var rykket et godt Skridt nærmere mod Maalet. Jeg skal ikke komme ind paa den uvurderlige Betydning, en saadan Statistik i Fremtiden vil have for os, thi den udførlige Redaktionsartikel i sidste Nr. af „D. H. & K. M. T." pointerer jo netop saa udmærket, at vi gennem Statistiken skaffer Lovgivere og Agitatorer et grundlæggende Materiale til Bedømmelse af en talrig Samfundsklasses Arbejds- og Levevilkaar. Men jeg vil gerne gennem disse Linier have Lov til at rette en Opfordring til alle de Medlemmer omkring i Landet, der bliver „Tællere". Og det skal da kort og godt være denne:

Gør det til en Samvittighedssag ved denne Lejlighed at præstere et saa godt Arbejde som muligt! Denne Sags heldige Løsning vil faa vidtrækkende Betydning i

Arbejdet for at højne vor Stand — materielt og kulturelt!

Svendborg, i Januar 1914. *Martin Petersen.*

Engelsk Medhjælperbevægelse.

VOR engelske Broderorganisation „National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks" har nylig udsendt sin Aarsberetning, der viser, at den almindelige Fremgang, der kendetegner Medhjælperbevægelsen paa Kontinentet, endog vanskelig kan maale sig med de organisatoriske Resultater paa den anden Side Kanalen. Rigtignok skyldes dette særlige Omstændigheder, og den usædvanlige Medlemsforøgelse, som Forbundet kan opvise, hidrører da ogsaa fra de sidste to Aar, og andrager ikke mindre end ca. 60,000 nye Medlemmer.

Aarsagen hertil er udelukkende den nye Forsikringslovgivning. Forbundet har opnaaet Statsanerkendelse, og den energiske Propaganda, det udfolder for at drage de forsikringspligtige Forretningsmedhjælpere ind under sin Forsikrings-Afdeling, har alene i et Aarstid bragt det samlede Medlemsantal op til ca. 80,000.

Forsikringen, der omfatter saavel Arbejdsløshed som Sygdom og Død, er ret kompliceret, og har naturligvis stillet Forbundet overfor vanskelige Problemer, hvoraf det principielle Spørgsmaal: Statsanerkendelse — Ikke-Statsanerkendelse har foranlediget livlig Meningsudveksling, idet de mange nye Forsikringsmedlemmer dog ikke er Organisationsmedlemmer i egentlig Forstand. Forbundsledelsen føler sig imidlertid overtydet om at de snart vil blive det, under den Indflydelse som Organisationen kan udøve paa dem. De hidtil indvundne Erfaringer synes ogsaa at begrunde denne Forhaabning. Iøvrigt har den store Medlemstilvækst selvfølgelig medført en rationel Omlægning af Forbundets Administration, nye og udvidede Kontorlokaliteter, et større Personale (der nu andrager ca. 200 Funktionærer) o. s. v.

Hvad angaar det egentlige Organisations-Kontingent, og den Understøttelse, Forbundet yder sine fuldtbetalende Medlemmer, uden Hensyn til Forsikringen, er ogsaa denne meget forskelligartet og inddelt i flere Klasser, hvoraf hosstaaende gælder for det overvejende Flertal af Organisationens Medlemmer, men iøvrigt ydes uafhængig af den lovmæssige Forsikring.

Junior-Afdelingen omfatter kun Medlemmer mellem 16 og 18 Aar. Fra 18 Aars Alderen sker Overflytningen til en anden Afdeling. I Afdeling D optages kun Mænd med en Minimal-Uge'øn (den hyppigste Gageringsform for de egentlige Forretningsmedhjælpere) af 35 sh, ligesom kun kvindelige Medlemmer med mindst 25 sh pr. Uge kan optages i Afdeling C.

Forbundets samlede Indtægter androg £ 60 960, Udgifterne £ 49 772 og Aaret sluttede med en samlet Formue af ca. £ 50 000.

Foruden de store, ekstraordinære Udgifter, som Forsikringsloven medførte, er der anvendt ret betydelige Beløb til Strejkeunderstøttelser, Bidrag til Standsfæller der afskedigedes som Følge af deres organisatoriske Standpunkt eller lignende Aarsager. — Strejkebevægelserne foranledigedes af Kampen mod Kost- og Logisystemet, der særlig i Syd-Wales fulgtes med Held, Konkurrenceklausuler og Angreb paa Organisationsretten. I disse regelret førte faglige Kampe har Forbundets Ledelse udfoldet et dygtigt Arbejde ligesom Medlemmerne har lagt baade Offervillighed og Udholdenhed for Dagen.

Beretningen giver ogsaa Oplysning om Erfaringerne med den nye Butikslukningslov, der ikke fastsatte en maksimal Arbejdsdag, men den obligatoriske, halve ugentlige Fridag — foruden Søndagen — og bestemte Spisepavser. Praksis har imidlertid vist, at disse Reformer ikke naar at omfatte alle Medhjælpere, ligesom ogsaa Gennemførelsen af den lovhjemlede lokale 7-Lukning lader adskilligt tilbage at ønske. Disse Forhold stiller Forbundet nye Opgaver, og man har foranlediget at Arbejderpartiet i næste Parlament-Samling indbringer Forslag om en maksimal ugentligt Arbejdstid paa 60 Timer.

De Bestræbelser, der i de sidste Aar er udfoldet for at samle alle storbritanniske Medhjælperorganisationer i et stort Forbund, er endnu ikke kronet med Held, selv om der allerede i nogle Aar har bestaaet en Føderation til Varetagelse af alle Fællesanliggender. Efter at Kontoristernes Union i Løbet af Beretningsperioden har sluttet sig til Føderationen, indtager endnu kun et irsk Forbund en reserveret Holdning — udelukkende som Følge af de irsk-engelske politiske Uoverensstemmelser — men det formenes at Home Rules Vedtagelse i Parlamentet vil bidrage til at den i sig selv saa naturlige Tilnærmelse og Sammenslutning snart fuldbyrdes.

Skala	Medlemmer	Indmeldelses-Alder	Ugentligt Kontingent	Understøttelse ved Arbejdsløshed eller Sygdom: 1.—6. Uge	7.—12. Uge	Følgende 14 Uger (v. Sygdom)	Udbetales ved Død efter: 2—5 Aars Medlemsskab	5—10 Aars Medlemsskab	mere end 10 Aars Medlemsskab
				pr. Uge	pr. Uge	pr. Uge			
Junior	Mænd og Kvinder	16 og under 18	3 d	6 sh	4 sh	4 sh	—	—	—
A	„ „ „	18 „ „ 30	4 d	7 sh 6 d	5 sh	5 sh	£ 2 10 sh	£ 4	£ 6 10 sh
	„ „ „	30 „ „ 40	5 d						
	„ „ „	40 „ „ 50	$7\frac{1}{2}$ d						
B	Mænd	18 „ „ 30	6 d	12 sh	8 sh	5 sh	£ 4	£ 4	£ 10
	Mænd og Kvinder	21 „ „ 30	6 d						
	„ „ „	30 „ „ 40	8 d						
	„ „ „	40 „ „ 50	11 d						
C	„ „ „	21 „ „ 30	9 d	18 sh	12 sh	7 sh 6 d	£ 6	£ 9	£ 15
	„ „ „	30 „ „ 40	1 sh						
	„ „ „	40 „ „ 50	1 sh $4\frac{1}{2}$ d						
D	Mænd	21 „ „ 30	1 sh	24 sh	16 sh	10 sh	£ 8	£ 12	£ 20
	„	30 „ „ 40	1 sh 4 d						
	„	40 „ „ 50	1 sh 10 d						

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —

og Organisationen hjælper Dig!

Statistikindsamlingen.

Hvad er Meningen?

ENDELIG naaede vi da saa vidt, at der kan være Udsigt til at faa Handels- og Kontormedhjælperstandens økonomiske og faglige Stilling klart statistisk belyst.

Ja, vi kan, hvis vi vil, og hvis vi griber Sagen rigtig an. Men ved at gennemlæse Hovedkontorets Cirkulære af 29. Decbr. til Afdelingerne om Statistikindsamlingen, blev jeg straks klar over, at i følge de deri givne Anvisninger, vil man udelukke den i Kontorfaget daarligst stillede Medhjælperklasse, og det kan da næppe siges, at Resultatet vil blive „fuld Kenskab til vor Stands hele økonomiske og faglige Stilling."

Efter Cirkulæret skal ind[illegible]nles Statistik i alle „Forretninger", derunder „Banker, Sparekas[illegible], Forsikringsselskaber o. l. under Handel og Omsætning sorterende Virksomheder." Disse ere Ordene!

Men der findes her i Landet en Klasse Kontormedhjælpere, som det — efter hvad jeg gentagne Gange har lagt Mærke til — lader til, at mange af Organisationens Ledere glemmer. Dette er saa meget mere beklageligt, som denne Klasse Kontormedhjælpere netop er den, der økonomisk er daarligst stillet af hele Landets Kontormedhjælperstand!

Det er Kontoristerne paa Byfogedkontorer, Herredskontorer, Birkekontorer, Amtskontorer og Sagførerkontorer.

Jeg retter derfor en alvorlig Opfordring til Afdelingsbestyrelserne om ved Statistikindsamlingen at medtage disse Medhjælpere. Naar vi skal skabe Statistik til Belysning af hele Kotormedhjælperstandens Forhold, saa maa det dog være af væsentlig Betydning, at ogsaa de daarligst stillede kommer med.

Eller er det virkelig Meningen, at disse Kontormedhjælpere ikke hører hjemme under Centralorganisationen? Dette Spørgsmaal har jeg fundet mig foranlediget til at rette adskillige Gange. Men skal vi udelukkes ved den nu forestaaende Statistikindsamling, saa er det vist paa Tide, at vi, de daarligst stillede Kontormedhjælpere, for Alvor tænker paa at lave noget selv og i Fremtiden opgiver at ofre Tid og Kræfter paa „Handelens og Omsætningens" Græsgange.

Hjørring, 6. Januar 1914. *A. Ipsen.*

Handelsministeriets Tilsagn om den statistiske Undersøgelse gjaldt og kunde — af Hensyn til Ministeriets Omraade — kun gælde de egentlige Forretningsmedhjælpere hvad enten disse er beskæftiget som Kontor- eller Butiksmedhjælpere. Det statistiske Departement har derfor planlagt Statistikindsamlingen i Henhold til den ministerielle Instruktion.

Vi har imidlertid paany forhandlet med Departementet, angaaende den her omhandlede Kontormedhjælper-Gruppe, med det Resultat at det statistiske Departement erklærede sig villig til ogsaa at lade Statistikindsamlingen omfatte disse Kontormedhjælpere.

Derfor kan vi — i Tilslutning til Herr A. Ipsen — opfordre alle Afdelinger og de Tællere, der udtages til Indsamlingen til ogsaa at indhente statistiske Oplysninger vedrørende de privatansatte Kontorister paa ovennævnte Kontorer. Dog maa det nøje iagttages at Beskæftigelsen og Kontorets Art udførligt angives i Skemaerne.

Conto pro diversi.

LANDSSTÆVNET 1914

kan nu anses for at være sikret. Tanken har vunden god Tilslutning i de allerfleste Afdelinger, og ved at udnytte navnlig indeværende og næste Maaned til en energisk Agitation blandt Medlemmerne, vil Afdelingsledelserne utvivlsomt opnaa Resultater, svarende til Stævnets Hensigt og vor Centralorganisation fuldtud værdig. — Navnlig for fjærnere liggende Afdelinger bør Ratebetalingen sættes saaledes i System, at Udgifterne fordeles over et længere Tidsrum og derved ikke bliver en Hindring for Deltagelsen.

Iøvrigt har vort Forretningsudvalg foretaget den Programforandring, at den faglige Del af Stævnet henlægges til 2den Pinsedag den 1. Juni, for derved at muliggøre vore sjællandske og lolland-falsterske Standsfællers Deltagelse i Stævnet, idet mange af disse i modsat Fald vilde være afskaaret fra at naa Stævnestedet rettidigt. 1ste Pinsedag kan af disse Medlemmer benyttes til Henrejsen, og mange vil vel uden Vanskelighed kunne indrette sig paa at disponere over den 3die Helligdag, der eventuelt kan anvendes til Tilbagerejsen.

Hvad angaar Arrangementet kan vi allerede røbe, at dette vil blive baade stilfuldt og imponerende, hvortil flere landskendte Talere og bl. a. en udenlandsk Kollega tør antages at ville bidrage.

SIDDEPLADSER FOR BUTIKSPERSONALET.

I Dagbladet „Nordjylland" (Højre) har vor Aalborg-Formand, Herr Fuldmægtig Nielsen-Lindquist, polemiseret med en stedlig Principal angaaende Betimeligheden af ovennævnte Reform, der som bekendt indeholdes i Regeringens Revisionsforslag.

Medens selve Polemiken samler sig om de kendte Standpunkter pro et contra Siddepladserne, er de Bemærkninger, „Nordjylland" knytter til Herr N.-L.'s Indlæg, betegnende for en vis Del af Pressens Standpunkt til vore faglige Krav, og skal derfor citeres in extenso:

„Vi vil saamænd gerne tro, at ogsaa Forslaget om Butiksstolene bliver vedtaget af Rigsdagen; det vil falde godt i Traad med meget i de senere Aars Lovgivning, hvorved den personlige Frihed og Dispositionsret er blevet bastet og tilintetgjort. Men vi kan ikke se nogen Trang eller fornuftig Grund til at lovgive om Butiksstole, da man saa godt som aldrig for Aar tilbage, da Butiksbetjeningen havde langt længere Arbejdstid end nu, hørte Tale om Sygdomme, foraarsagede ved den staaende Stilling under det lange Dagsarbejde. Men vi indrømmer, at Slægten er mere sensibel nu, maaske væsentligst fordi Ungdommen ikke opdrages til Udholdenhed i Arbejdet. —

Hvad iøvrigt Stolene i Butikkerne angaar, saa har Kommisser til os udtalt, at der egentlig aldrig er Tid til, at Butikspersonalet kan sidde ned udenfor Maaltiderne, naar Gerningen skal passes forsvarligt; er der ikke Kunder at betjene, saa er der altid noget at ordne eller arrangere.

Butiksstolene kan vel derfor siges i Almindelighed ikke at være paakrævede af nogen Nødvendighed, og som Regel vil de vise sig at være Overflødighedsgenstande. Et Lovbud derom anser vi derfor som baade umotiveret og upraktisk, og som unødvendigt Indgreb i den frie Dispositionsret."

Naar det erindres, at alle lægevidenskabelige Autoriteter, der har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, har givet vort Krav ubetinget Tilslutning, vil det alene af denne Grund være overflødigt at kommentere „Nordjylland"s „Medhjælpervenlighed". Den er ikke til at tage fejl af!

PRO ET CONTRA 7-LUKNINGEN.

De sidste Resultater fra Detaillist-Organisationernes Afstemning om Butikernes Lukketid foreligger bl. a. fra Hjørring, hvor 63 stemte for 8-Lukningen, kun 1 for 7-Lukning og 2 for samme Lukketid om Sommeren. — Anderledes var Udfaldet i Aalborg, hvor 7-Lukningen fik 287, 8-Lukningen blot 141 Stemmer.

I Kjøbenhavns store Nabokommune, Frederiksberg, stemte 920 for 7-Lukningen, 426 for 8-Lukningen. Det sidste Resultat foreligger fra den kjøbenhavnske Forstad Vesterbro, hvor Stemningen aldeles overvejende var for 7-Lukning.

Af 1166 Handlende har 350 stemt for 8-Lukning Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag, Fredag samt 10-Lukning Lørdag. 816 Handlende har stemt for 7-Lukning hver Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag, 8-Lukning om Fredagen og 10-Lukning om Lørdagen. Begge Afstemninger gjaldt for hele Aaret.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Holstebro. Søndag den 7. December afholdt Foreningen en Fællesspisning paa Hotel „Royal". Ved Bordet herskede en meget gemytlig Stemning, og der holdtes et Utal af Taler, ligesom et Par i Dagens Anledning forfattede Sange gjorde stor Lykke.

Foreningen afholdt det første Møde i det nye Aar Tirsdag den 6. Januar i Foreningens Lokaler paa Hotel „Royal".

Formanden bød Velkommen og ønskede „Glædeligt Nytaar", omtalte derefter Fremgangen i Foreningen og ligeledes i C. O. i det forløbne Aar. Derefter talte d'Herrer Eriksen og Herlevsen for Landsstævnet i Pinsen. Herlevsen fremhævede særlig, hvilken agitatorisk Betydning det kunde have, og slog stærkt til Lyd for, at Holstebro skulde deltage i Stævnet som Afdeling, og ikke 10 à 15 Medlemmer alene, — helst skulde alle jo med.

Eriksen talte derefter om den statistiske Undersøgelse, som nu vil blive foretaget af Statens statistiske Departement, og det Arbejde, Foreningen der blev overdraget.

Derefter udspandt sig en Diskussion om Afholdelse af Møderne hver 8. eller 14. Dag. Joh. Hahneman og C. C. Knudsen m. fl. anbefalede Møde hver 8. Dag, hvorimod Eriksen og Herlevsen anbefalede hver 14. Dag, begrundet paa, at der ikke kunde skaffes Emner nok til et Møde hver 8. Dag. Ved Afstemningen blev det bestemt at afholde Møde hver Onsdag Aften til den 1. April.

Til Slut meddelte Formanden, at det nu var bleven bestemt at afholde Aftenunderholdning og Bal Søndag den 8. Februar paa Hotel „Schaumburg", og haabede, at alle Medlemmerne vilde deltage deri. *C. K.*

Præstø. Tirsdag den 2. December afholdtes Agitationsmøde paa Hotel „Danmark" med Herr Jens Johansen som Taler. — Efter at Formanden havde budt Velkommen, blev Ordet givet til Herr J. J., som i klare Træk skildrede C. O.'s Virksomhed og Formaal.

Forsamlingen talte ca. 30 Mennesker, hvoraf 11 var Medlemmer. Vi maa beklage, at vore udenforstaaende Kolleger endnu stiller sig ret skeptiske med Hensyn til Organisationstanken, men vi haaber stadig ved ugentlige Mødeaftener samt personlig Agitation at naa et Resultat i Løbet af Vinteren.

Bestyrelsen konstituerede sig foreløbig saaledes: Herr Kommis Wm. Heuckendorff, Formand, Herr P. Wolstedlund, Næstformand, Herr Kommis L. F. Larsen, Kasserer, og til Sekretær valgtes Bogh. L. A. Larsen. *L. A. Larsen.*

Struer. Foreningen afholder ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 18. Januar, Kl. 4 Eftm. paa Schous Hotel, med følgende Dagsorden: 1. Valg af Formand. 2. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter. 3. Valg af 1 Revisor. 4. Valg af 4 Medlemmer til Agitationsudvalg. 5. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Svendborg. Afdelingens Nytaarsfest den 4. Januar i de hyggelige Selskabslokaler paa „Wandalls Hotel" havde vundet ret god Tilslutning og havde i alle Henseender et meget vellykket Forløb. Ved Bordet holdt Formanden, Herr C. Hansen-Møller, en ypperlig lille Tale. Han fremhævede, at det er ethvert Medlems Pligt at staa i saa nært Forhold til sin Afdeling som muligt, og at det for Afdelingerne gælder om at staa i stadig Rapport til Centralorganisationen. Formanden sluttede med et stærkt besvaret Leve for et fast Samarbejde mellem de tre Faktorer: det enkelte Medlem, Afdelingen og Centralorganisationen. Derefter talte Næstformanden, Herr Martin Petersen, for Damerne, og endnu holdtes et Par korte Taler, før Bordet hævedes og Kaffen indtoges i de tilstødende Lokaler. Aftenen sluttede med et meget livligt Bal.

Ved Festen blev afsunget forskellige Sange, bl. a. en af „Kasper Røghat" forfattet, hvori der i humoristiske Vendinger uddeltes forskellige „Hib" til flere af Medlemmerne. *M. P.*

Brav Standstælle — godt Organisations-Medlem.

Den sorte Tavle.

Herværende Afdeling har slettet nedennævnte Medlemmer paa Grund af Kontingentrestance:

4494. Otto Lehmann Klies, Adr.: Isenkr. Scheel-Bech (resterer Oktober—Januar). 6424. Poul J. Jensen, Adr.: Isenkr. Lorentz Nielsen (resterer September—Januar).

Næstved, Januar 1914. *H. Søgren-Petersen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes OVERALT staar OVER ALT
BRUG BRUG

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Elsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Elsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Korsør Vegetabil Margarine

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1914. 14de Aargang.

DET DAGLIGE BRØD.

VÆR nøjsom!

Disse to smaa, fornuftige Ord har klinget gennem alle Tider, skabt Lykke og Ulykke, Styrke og Svaghed, alt eftersom de førtes ud i Livet med Begrænsningens Kunst eller med deres yderligtgaaende Konsekvenser. De har skiftevis avlet ond og god Samvittighed, hos de Unge vel nok mest af den første, fordi Ungdommens Appetit nu en Gang ikke altid er indstillet paa Nøjsomhed.

Som almindelig Leveregel har de haft deres grundlæggende Mission, de fleste kommer ikke udenom dem, og forsaavidt vilde der ikke være Anledning til at pille ved deres Autoritet, hvis de ikke bar den Fare i sig, at de — ensidigt fortolkede — bringer Folk til at slaa af paa de naturlige Fordringer.

Det er netop denne ensidige Fortolkning, der har tvunget Medhjælperne til at tage til Takke med de uendeligt ringe Levevilkaar, der bydes de allerfleste af dem. Vær nøjsom! Tag til Takke med lidt! Det er den Parole, der gennem Aarene har lydt Medhjælperne i Møde, naar de kom med deres berettigede Krav om menneskelige Lønvilkaar:

Tag til Takke!

Javel. Vi Medhjælpere har intet imod at være nøjsomme, vi er jo i Vanen, men al sund Sans, selv den svageste udviklede Retfærdighedsfølelse, kræver et Lønniveau for Handelens Medhjælpere, der ligger adskilligt over det bestaaende. Dagen og Vejen har utallige Eksempler paa en Medhjælperudbytning paa Trods af al Humanitet og ifølge et System, hvor Nøjsomhedsbegrebet for Medhjælperne sidder til Højbords.

Er Medhjælperne da saa usle, at de ikke tør reagere mod et saa vanvittigt System? Er der ved at gaa Svamp i denne Stand, der finder sig i den kummerlige Tilværelse, den som Helhed maa føre? Hvorfor melder de sig ikke til deres eneste faglige Værn, deres Organisation, i Tusindtal, disse Folk med frynsede Bukser og tyndslidte Sko? —

En af vor Handelsstands fremskudte Mænd, Grosserer A. Peschcke-Køedt, har i „Sorø Amtstidende" — i et Indlæg i en politisk Debat — fremsat følgende: „Med de 1800 — 2000 Kr., der nu ydes en dansk Lovgiver, kan ingen Familieforsørger klare et blot nogenlunde forsvarligt Husholdningsbudget."

Hvor mange Medhjælpere — selv Familieforsørgere har en aarlig Indtægt af 1800—2000 Kr.? Et Faatal, der er for intet at regne mod de Tusinder, der maa klare „et nogenlunde forsvarligt Husholdningsbudget" med langt mindre. Det har sin store Interesse, at en af vore Principaler, og en af dem, der er bekendt for sit Frisind, har sin Opmærksomhed henvendt paa den almindelige Levefod. Det ligger nær at antage, at han i sin egen betydelige Virksomhed „Messen", vil tage Konsekvenserne af sine Anskuelser.

Hvorledes er Forholdene nemlig i de store kjøbenhavnske Magasiner og Varehuse? Slette til Yderlighed. Lav Løn, ingen Samfølelse mellem de paa samme Sted ansatte Medhjælpere, en Flok Numre, hvis daglige Gøren og Laden er Indbegrebet af Upersonlighed og Trællesind. De Folk fra „Magasin du Nord", og fra de med dette store Varehus beslægtede Virksomheder, vil kunne tale med herom, de vil kunne bevidne hvorledes Systemet, Sultelønnen, kuer sin Mand og gør ham til Træl.

Vort gode Fag er dog fri Mands Gerning. Det gælder dog for hvei enkelt af os at finde Tilfredsstillelse gennem vort Arbejde, ikke alene fordi dette Arbejde giver det daglige Brød, men ogsaa — og ikke mindst — fordi det er vor Indsats i det store Maskineri, det er det Pund, vi har faaet at forvalte.

Nu vil ingen vel for Alvor paastaa, at den Medhjælper, der for 12 Timers dagligt Arbejde oppebær en Løn af 75 eller 85 Kr. om Maaneden skal kunne faa den Intersse for sin Gærning, der sætter Spor i Kvaliteten? Arbejdet bliver for ham en Trædemølle og ikke andet, et moderne Slaveri, der er Mennesker uværdigt. —

I Kampen for at faa Bugt med disse elendige Forhold har vor Organisation en udmærket Støtte i en vaagnende Retfærdighedssans hos Offentligheden. Det naturlige og simple i vore Krav er saa iøjnespringende, at den offentlige Mening, naar den paakaldes, altid vil

være paa vor Side. Og derfor maa vi holde Galden flydende, de bedrestillede af os maa huske paa, at Tusinder af Kammerater lider under Kampen for det daglige Brød, og for disse sidste — ja for dem er der ikke andet at gøre end at slutte op og i Fællesskab bane Vej frem til menneskelige Levevilkaar.

Saaledes at den gyldne Sentens „Vær nøjsom" ikke kommer til at lyde som en daarlig Vittighed.

E. P. Wraae.

Landsstævnet.

Et Brev fra Johan Skjoldborg.

Redaktør Georg Borchardt taler.

TIDEN for Landsstævnets Afholdelse rykker stadig nærmere, og meget tyder paa, at Tanken om et almindeligt, landsomfattende Medhjælperstævne, der hermed for første Gang skal virkeliggøres, vil vinde den store og fortjente Tilslutning, der alene kan give det agitatorisk Værdi for vor Organisation og dens Formaal.

Centralorganisationens Hovedkontor beskæftiger sig allerede med de nærmere Foranstaltninger til Stævnet, og man har bl. a. haft Opmærksomheden henvendt paa en anden, nærliggende og muligvis bedre egnet Stævneplads end selve Himmelbjergets Kol, nemlig det overfor liggende Dynæs, hvor Forfatteren Johan Skjoldborg som bekendt residerer. Denne Plan lader sig dog ikke virkeliggøre. Centralorganisationens Forretningsfører har nemlig desangaaende modtaget følgende Skrivelse:

> Uagtet jeg har den største Sympati for Deres Organisation, er jeg nødt til at svare Dem benægtende.
>
> For det første er jeg formentlig ved Pinsetid i Udlandet, og kan derfor ikke tale. For det andet er Dynæs — i al Fald indtil videre, hvad der saa kan ske — en privat Ejendom, der alene er forbeholdt den ene store Dynæsfest aarlig. (Jeg har endog nægtet Sabroe Pladsen af den Grund).
>
> Ad Aare kan vi se hvorledes det former sig.
>
> Som Besøgende er De velkommen, baade hele Organisationen og hver enkelt af Dem.
>
> Men paa Himmelbjerget er der udmærket Taleplads, og hvis de vælger det, og jeg véd det, skal mit største Flag den Dag ryge til Tops, saa De fra Dynæs skal blive hilst med de bedste Ønsker for jeres Organisation, — og har I Lyst at kigge indenfor saa velkommen!
>
> I Venlighed
>
> *Johan Skjoldborg.*

Stævnestedet vil derfor — som ogsaa fra første Færd bestemt — blive selve Himmelbjerget.

Ved selve det faglige Stævne vil flere kendte Personligheder, udenfor vor egen Kreds, holde korte Taler. Talerlisten er endnu ikke fastsat, men vi kan dog allerede meddele, at den bl. a. vil omfatte vor tyske Kollega, Herr Georg Borchardt, Berlin, der har lovet at komme til Stede som Taler. Herr B., der er en af „Verein der Deutschen Kaufleute"s — det vor Centralorganisation nærmest staaende tyske Medhjælperforbund — mest fremtrædende Mænd og Redaktør af „Kaufmännische Rundschau", er tillige Medlem af Forretningsudvalget for det internationale Medhjælperforbund. —

Vore Afdelinger og Medlemmer, paa hver Plads og i enhver Egn af Landet, bør iøvrigt virke for, at Tilslutningen til den første danske Medhjælperdag kan blive saa stor og imponerende som paa nogen Maade muligt. Endnu er der 5 Maaneder tilbage, men netop nu gælder det, af Hensyn til Ratebetalingen, om at agitere energisk og tillige sikre sin egen Deltagelse i det stort anlagte Landsstævne.

Agitér!

Kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere

i statistisk Belysning.

DEN af Statens statistiske Departement planlagde Undersøgelse af Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske Kaar, vil, som tidligere paapeget, faa en overordentlig og vidtrækkende Betydning for Bedømmelsen af vor Stands samfundsmæssige og faglige Stilling. Det samlede og bearbejdede Materiale vil nemlig klarlægge en Række Enkeltheder, der tilsammen taget kan give det Helhedsbillede af Standens Nutidsvilkaar, man hidtil har savnet.

Imidlertid tør det ikke overses, at dette store statistiske Arbejde kan møde adskillige Vanskeligheder og at det navnlig i Kjøbenhavn vil udkræve et betydeligt Arbejde at lodde Dybden i det store sociale Mellemlag, Handels- og Kontormedhjælpernes tusindtallige Stand udgør.

Ogsaa derfor vil de statistiske Data, vi i det efterfølgende meddeler vedrørende Handels- og Kontormedhjælperne i Stor-Kjøbenhavn, d. v. s. Hovedstaden med indlemmede Distrikter, Frederiksberg- og Gentofte Kommuner, paakalde Interessen hos alle socialt interesserede Standsfæller. Og vi skal forudskikke, at disse statistiske Oplysninger, der hidrører fra de af Stadens Kjøbenhavns statistiske Kontor udgivne Tabelværker, ifølge Art og Omraade saa langt fra overflødiggør den forestaaende Undersøgelse, at de netop med Styrke understreger dens Ønskelighed og praktiske Nytte. Thi den viser med al Tydelighed, at Handels- og Kontormedhjælperstanden nu udgør en saa stor og betydende Erhvervsgruppe, at en indgaaende Undersøgelse af og nærmere Kendskab til dens Forhold, er en baade fortjenstfuld og nødvendig Foranstaltning.

ANTALLET AF MEDHJÆLPERE.

Udviklingen af det moderne Forretningsliv har medført, at Handel- og Pengeomsætning, næst efter Haandværk og Industri udgør den største Erhvervsgruppe, idet der findes 16,419 Hovedpersoner (Principaler og andre selvstændige Forretningsfolk) og 22,593 Funktionærer og Medhjælpere; heraf er 9841 Kvinder. — Desuden findes der under Handelsgruppen 14.427 Lagerarbejdere, Bude o. l. Hjælpearbejdere, saaledes at det samlede Gennemsnitstal af Medhjælpere og Handelsarbejdere pr. Hovedperson bliver 2,25, hvilket er betydeligt lavere end det tilsvarende Tal for Haandværk og Industri. Af egentlige Handels- og Kontormedhjælpere er der gennemsnitlig 1.38 pr. Hovedperson.

De 22,593 Medhjælpere giver dog ikke det rette Udtryk fo Antallet af vore Standsfæller, idet Statistiken har henført saavel Apotekermedhjælpere som Funktionærer i Restaurationer, Hoteller o. l. samt andre Erhverv til den paagældende Gruppe, hvorved de egentlige Medhjælperes Tal reduceres til ca. 21,000. Til Gengæld maa nogle Tusinde af de ca. 12,000 Medhjælpere i Haandværk, Industri og Transportvirksomhed henregnes til Kontormedhjælperne, og det samlede Antal egentlige Handels- og Kontormedhjælpere tør derfor ansættes til ca. 25,000. Men heri vil rigtignok ogsaa alle Medhjælperstandens Nuanceringer være medregnede.

MEDHJÆLPERSTANDENS FORØGELSE.

Nedenstaaende Tabel anskueliggør Forskydningen indenfor 3 Hovedgrupper i Tiaaret 1901—11, idet Antallet angiver samtlige i de paagældende Erhverv beskæftigede Personer, Hovedpersoner samt Medhjælpere og Arbejdere:

	1911 Antal	1906 Antal	1901 Antal
Handel og Pengeomsætning.	55.447	43.778	40.499
	19,56 %	17,68 %	17,52 %
Transportvirksomhed	20.019	16.422	14.731
	7,06 %	6,63 %	6,37 %
Haandværk og Industri.....	112.547	104,681	100,585
	39,70 %	42,27 %	43,52 %

I Modsætning til den sidste og største Gruppe er Procenttallet for Handel og Pengeomsætning gaaet frem fra 17,52 i 1906 til 19,56 i 1911. Fremgangen skyldes overvejende det voksende Antal Medhjælpere, der alene i Forsikringsvirksomheden er steget med 125 %.

MANDLIGE OG KVINDELIGE MEDHJÆLPERE.

Intet andet Erhverv præges som Handels og Kontorfaget af det kvindelige Element. I det nævnte Tiaar forøgedes det mandlige Forsørgerantal i al Almindelighed med 21,8 %, det kvindelige derimod med 26,6 % (for begge Køn under ét udgør Stigningen i Storkjøbenhavn 23,4 %). Og mens Kvinderne af det hele Forsøgerantal udgjorde 40,5 % i 1907, er Procenttallet vokset til 41,6 i 1911.

Forskydningen mellem mandlige og kvindelige Forsørgere (herunder regnet alle Medhjælpere over 18 Aar) fremgaar af nedenstaaende Tabel:

	1901		1911		Stigning fra 1901—1911	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
					%	%
Haandværk og Industri:						
Hovedpersoner	10.921	1.191	11.165	1.456	2,2	22,3
Funktionærer.....	2.959	1.321	4.590	2.663	55,1	101,6
Arbejdere.....	50.200	8.210	55.181	10.856	9,9	32,2
Handel og Penge: omsætning:						
Hovedpersoner	10.684	4.477	11.281	5.138	5,6	14,8
Medhjælpere	**9.289**	**4.681**	**12.752**	**9.841**	**37,3**	**110,2**
Arbejdere.....	6.730	3.063	9.986	4.441	48,4	45,0

Heraf erfarer man, at de kvindelige Butiks- og Kontormedhjælpere er steget til over det dobbelte, medens Tilvæksten for de mandlige Medhjælpere begrænser sig til noget over en Trediedel.

ALDERSFORSKEL.

Ogsaa Aldersforskellighederne indenfor de enkelte Erhvervsgrupper i Forholdet mellem Hovedpersoner, Funktionærer og Arbejdere og Grupperne indbyrdes, illustrerer den nuværende Tingenes Tilstand i Handels- og Kontorfagene, og viser, at Fortidens „unge Handelsmand" viger Pladsen for Nutidens Lønkøbmand, Handels- og Kontormedhjælperen, der netop danner den Klasse, som Statistiken betegner som det „sociale Mellemlag".

Efterfølgende Tabeller angiver Forholdet indenfor og mellem de to Hovedgrupper:

	Under 18 Aar	18 til under 25 Aar	25 til under 30 Aar	30 til under 45 Aar	45 til under 60 Aar	60 Aar og derover
	Mænd					
Haandværk og Industri:						
Hovedpersoner	„	2,4	7,8	39,9	35,4	14,5
Funktionærer	0,7	15,8	16,4	40,2	21,1	5,8
Arbejdere	1,8	21,8	16,0	35,8	19,1	5,5
Handel og Omsætning						
Hovedpersoner	„	2,0	7,1	39,8	37,0	14,1
Funktionærer	**1,4**	**28,5**	**16,7**	**33,5**	**15,3**	**4,6**
Arbejdere	2,6	24,6	16,7	34,4	16,6	5,1
	Kvinder					
Haandværk og Industri						
Hovedpersoner	„	5,4	9,3	38,4	35,9	11,0
Funktionærer	3,0	43,0	20,4	26,3	6,2	1,1
Arbejdere	1,3	26,8	14,3	30,1	20,6	6,9
Handel og Omsætning						
Hovedpersoner.....	„	1,7	4,8	32,6	42,1	18,8
Funktionærer	**3,1**	**45,6**	**20,3**	**23,7**	**6,0**	**1,3**
Arbejdere	4,0	32,7	16,3	25,7	16,6	4,7

Procenttallene viser, at Hovedpersonerne (Principalerne) naturligvis er stærkest repræsenterede i de ældre Aldersklasser, — et Forhold, der er ganske ensartet for Haandværk, Industri og Handel. Men Tabellerne giver andre og endnu interessantere Oplysninger. De fastslaar, at der fra 25-Aars-Alderen raader Ensartethed i det procentuelle Forhold mellem Haandværkets og Industriens Arbejdere og Handelens Medhjælpere, — et uimodsigeligt Vidnesbyrd om, at Storbyen ikke længere byder Medhjælperne andre og gunstigere Selvstændighedsmuligheder end Arbejderne.

En Sammenligning mellem Hovedpersoner og Funktionærer i de to Hovedgrupper vil konstatere omtrent procentuel Jævnbyrdighed i Mændenes saakaldte „kraftigste Alder", 30—45 Aar. I Industrien er Procenttallene henholdsvis 39,9 og 40,2, — altsaa ensartede, medens Forholdet for Handelsfagene er 39,8 og 33,5, saaledes at Principalerne endnu har en ringe Overvægt i denne, den mest betegnende, Aldersklasse.

Endelig fremgaar det af Tabellerne, at de kvindelige Medhjælpere af yngre Aldersklasse er deres mandlige Kolleger langt overlegne i Tal, et Forhold der dog ganske ændres fra 30-Aars-Alderen, og for saa vidt er betegnende for Kvindernes Stilling paa det merkantile Arbejdsmarked. I de tilsvarende ældre Aldersklasser udviser de industrielle Arbejdersker ligeledes en langt større Stabilitet.

(Sluttes).

Flere Vaaben!

I Arbejdet for Organisationens Fremgang udadtil har vore Agitatorer ofte haardt maatte savne nogle statistiske Oplysninger, som kunde give det rette Billede af vor Stands sociale Stilling.

Et godt Forsvar for vore Kravs Berettigelse har ofte maatte savne een Ting — Beviserne, Tallene.

Ligesom naar det drejede sig om Arbejdet indadtil. Naar indre Organisationsspørgsmaal skulde afgøres og drøftes, hvor ofte er vi da ikke kørt fast med et ærgerligt: Vi mangler en Medhjælperstatistik! Nu gælder det at smede mens Jernet er varmt. Det er lykkedes os at faa Statistisk Departement til at tage fat paa Spørgsmaalet, og nu er den rette Lejlighed til at ofre Tid og Kræfter paa Sagen. — Jeg maa naturligvis give Hr. A. Ipsen Ret i, at Statistiken bør søges udvidet til at omfatte alle Kontormedhjælpere uden Hensyn til Kontorernes Art; kun Juristerne og de statsansatte Funktionærer bør holdes udenfor Tællingen.

Arbejdet vil sikkert blive godt tilrettelagt fra Hovedkontoret, men det er navnlig en Appel til vore Medlemmer, som er Hensigten med disse Linier. Det bliver et Arbejde, der ikke kan overlades alene til Formanden og et Par Bestyrelsesmedlemmer i hver Afdeling. Hvis dette Arbejde skal faa rigtig Betydning, maa det være omfattende og godt forberedt. Vore Medlemmer maa forstaa, at der her er en Opgave, hvor der er Brug for mange Medarbejdere, og at de i den korte Tid, Tællingen foregaar, bør ofre noget af den Fritid, de har — selv om den ofte er ringe — til energisk at støtte Afdelingsbestyrelserne i Arbejdet.

Tiden er nu inde til at faa opgjort Medhjælperstandens sociale Stilling i Tal, i Tal som ikke let lader sig rokke, og som vil blive gode Vaaben i Nutidens og Fremtidens Kamp.

Vær da med til at skaffe os saa mange og saa fyldige Oplysninger som muligt — vær med til at samle Vaaben til vort Rustkammer! *Chr. J. Hendil.*

Internationalt Rundskue.

MASSEMØDE I BERLIN,

DER forestaar en Revision af den tyske Helligdagslovgivning, men det af Regeringen forelagde Lovforslag tilfredsstiller ikke vore Standsfæller. Og med Rette; thi vedtages Forslaget vil Søndagsarbejdet endnu kunde florere, idet de foreslaaede Ændringer er ganske utilstrækkelige, maalt med Nutidens social-politiske Maalestok.

Derfor havde et af 14 berlinske Funktionærforeninger nylig afholdt Massemøde funden overordentlig talrig Tilslutning. Foruden kendte Medhjælperførere talte ogsaa fremragende Mænd udenfor Medhjælpernes Kreds, og en Resolution, der kræver fuldstændig Helligdagshvile, vedtoges enstemmig.

TYSKE STORBANKER OG ORGANISATIONSRETTEN.

Foreningerne af tyske Bankfunktionærer henvendte sig til de største Banker med Anmodning om Dyrtidstillæg og Gageforhøjelser. Flere Banker imødekom den berettigede Henstilling, men det store Pengeinstitut „Deutsche Bank" valgte at afskedige Funktionærernes Tillidsmand. — „Allgemeinen Verband der Deutschen Bankbeamten" forelagde dette Overgreb ved et stort Medhjælpermøde, hvor bl. a. vor tyske Broderorganisation, „Verein der deutschen Kaufleute", tilsagde Bankfunktionærerne Støtte. Dette Medhjælperforbund besluttede kort Tid efter at opsige sin i Banken indestaaende betydelige Kapital, — et Eksempel, der nu er fulgt af De samvirkende Fagforbund i Tyskland.

„Kaufmännische Rundschau" bemærker hertil: „Denne Fremgangsmaade er af særlig Betydning i en Tid, hvor der — under Henvisning til Beskyttelse af „Arbejdsvillige" — rettes mere eller mindre tilslørede Angreb paa Medhjælperes og Arbejderes Organisationsret. Naar blot Fagorganisationerne fremdeles vil træffe ligesaa energiske Forholdsregler, vil man ikke alene indenfor Finansaristokratiet, men ogsaa i andre Kredse, sikkert naa til Erkendelse af at Organisationerne maa respekteres."

SEJR I ENGLAND.

Vor engelske Broderorganisation fører gennem en lang Aarrække energisk og maalbevidst Kampen mod Kost- og Logisystemet, der i de engelske Stormagasiner og Varehuse er ført ud i sin yderste Konsekvens. Medhjælperne i disse Etablissementer kaserneres paa næsten militærisk Vis, og saavel Bolig- som Forplejningsforhold lader oftest overordentlig meget tilbage at ønske, foruden at Medhjælperne er underkastet et utaaleligt Afhængighedsforhold ved Hjælp af et gennemført Kontrolsystem.

Kampen mod „Living in" har ingenlunde været resultatløs, og Organisationen er ikke veget udenom de store Ofre, som Bestræbelserne for at afskaffe dette baade af sociale, økonomiske og moralske Grunde fordømmelige System har krævet. Strejken er ofte anvendt med megen Virkning.

Senest har Personalet i et Magasin i Swansea, ved solidarisk Optræden og under Forbundets Ledelse, gennemført Kost- og Logisystemets Afskaffelse. Swansea ligger i Wales, hvor Organisationen mønstrer sine Kærnetropper. Magasinets Chefer afviste først al Forhandling om Spørgsmaalet, men da Personalet enigt og gentagende adviserede Strejken til en bestemt Dag, accepteredes Kravene sluttelig ved en skriftlig Overenskomst, der bl. a. bestemmer, at Kost- og Logisystemet fuldstændig ophører fra 1. Marts og ingen Medhjælper engageres paa de tidligere Vilkaar, efter denne Dato, at Firmaet forpligter sig til ikke at skade nogen af de Medhjælpere, der har gjort sig særlig bemærket under Konflikten og at den ugentlige Godtgørelse for Kost og Logi fastsættes til 13 s. 6 d. for mandlige, 12 s. 6 d. for kvindelige Medhjælpere.

De sidste Efterretninger melder, at Personalet i andre Stormagasiner har rejst lignende Krav.

FRA UNGARN.

Ogsaa fra Ungarn meldes der om Fremgang og Sejre for den moderne, faglige Medhjælperbevægelse. Endnu for faa Aar siden havde Harmoniforeningerne stærkt Fodfæste blandt Medhjælperne. I de sidste Aar er Situationen imidlertid fuldkommen forandret. Dette afspejler sig f. Eks. ved Valgene i Medhjælper-Sygekasserne, hvor den gamle Ledelse i mange Tilfælde maa vige Pladsen for de faglige Organisationers Opposition. — Den sidste og mest afgørende af disse Valgkampe udspilledes nylig i Buda-Pest, hvor Medhjælperforbundenes Kandidater valgtes med 5185 Stemmer mod de kun 2192, der fra alle de gamle Foreninger afgaves paa Harmonimændene.

RUSSISKE TILSTANDE.

Som tidligere meddelt havde russiske Handels- og Kontormedhjælpere forsøgt at afholde en Kongres afvigte Sommer. Efter mange Vanskeligheder, der skyldtes Autoriteternes Forfølgelser og Uvilje, lykkedes det endelig at arrangere Kongressen i Efteraaret.

Den typiske, russiske Medhjælper lever under slette Kaar og staar hyppigt paa et ret lavt fagligt og almindeligt Dannelsestrin. Kongressen i Moskwa havde saaledes talrige Emner og Reformforslag at drøfte. Dog blev dens Forhandlinger kun af kort Varighed; thi efter at Politifunktionærerne, der overvaagede Kongressens Forhandlinger, gentagne Gange havde afbrudt Møderne paa Grund af tilfældige Ytringer, der kunde tages til Indtægt for Forbudet mod at udtale sig om politiske og sociale Anliggender, foranledigede Kongres-Lederens Bemærkning om at „Situationen ingen Udvej viste", Politiet til at opløse Kongressen.

Et Eksempel blandt tusinde paa, at Rusland med Urette regnes til det europæiske Statssamfund.

Conto pro diversi.

HOVEDBESTYRELSESMØDE.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse afholder sit sædvanlige halvaarlige Møde den 8. Februar paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn.

Foruden de almindelige Beretninger vedrørende Forretningsførelse o. s. v. vil der foreligge en Række vigtige Forhandlingsemner, saaledes at Mødet vil optage Dagen og forventelig fortsættes til hen paa Aftenen.

LUKKELOVEN.

Der skrives til os:

I „Dansk Handelsblad" for 16. Jan. findes et Andragende til Regering og Rigsdag fra „De samvirkende Detailhandlerforeninger"

om at ændre Lukkeloven derhen, at naar Juleaften falder paa en Søndag, regnes den 17. December for sidste Søndag før Jul.

Andragerne motiverer Ønsket med, at det væsentligst er af Hensyn til Medhjælperne, for at disse kan faa Lejlighed til at tilbringe Juleaften i deres Hjem, selv om dette ligger fjernt fra Arbejdspladsen. Det er forbavsende hvor Principalorganisationerne har faaet Forkærlighed for Medhjælperne, men det havde været mere glædeligt, om Hensynet havde strakt sig saa vidt, at de havde ønsket lukket Juleaftensdag, selv om det ikke var en Søndag.

Mon dette ikke har en anden Grund, den nemlig, at der kunde ventes mere Forretning en tidligere Søndag end selve Juleaften?

C. F.

FLERTAL FOR 7-LUKNINGEN I SVENDBORG.

Kolonialhandlerforeningen i Svendborg har i de sidste Dage ladet foretage en Afstemning blandt de Handlende angaaende Lukkespørgsmaalet. Resultatet er blevet en betydelig Majoritet for 7-Lukning — 162 Stemmer imod 122 for 8-Lukning. Naar der endda er saa mange Stemmer for 8-Lukning skyldes det, at Kolonialhandlerforeningen — i Modsætning til den Afstemning, Handels- og Kontormedhjælperforeningen lod foretage før Lovens Behandling i Folketinget — har medtaget Landsognene Sørup, St. Jørgens og Tved samt Øerne Taasinge og Thurø i Afstemningen.

Svendborg Afdeling har — trods et Par ret udfordrende Artikler af Kolonialhandlerforeningen i de stedlige Blade — holdt sig ganske passiv under Afstemningen, for ikke at paavirke dennes Udfald.

REJSEUNDERSTØTTELSE.

Grosserer-Societetets Komité, Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse samt Handels- og Kontoristforeningen agter at bortgive en Sum af 6000 Kr. til Rejseunderstøttelse for dygtige, unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser, saavel i Evropa som særlig i oversøiske Lande.

Endvidere har Glashandler Johan Franz Ronges Fond stillet en Sum af 2500 Kr. til Raadighed for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, til Rejselegater for unge Handelsmænd, til midlertidigt Ophold i Udlandet.

Ansøgerne maa have sikret sig Plads eller i hvert Fald have bindende Løfte om Plads ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet. Selvskreven (ikke maskinskreven) Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Handelsstandens Rejsestipendieudvalg, skal være indsendt til Udvalgets Sekretær, Grosserer Chr. Jensen, Ny Adelgade 8, Stuen, Kjøbenhavn, inden den 31. Januar 1914. For sent indkomne Ansøgninger kommer ikke i Betragtning.

Ansøgninger, skrevne paa Folioark, maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber — om han har besøgt nogen Handelsskole og med hvilket Resultat, om hans tidligere og nuværende Engagementsforhold, alt ledsaget af attesterede Kopier af Eksamensbeviser og Anbefalinger samt Attester vedrørende Alder, Uformuenhed og Familieforhold, Gageforhold ved den opnaaede Plads i Udlandet, om til hvilken Tid Pladsen er tiltraadt eller skal tiltrædes, og endelig om, hvor stort et Understøttelsesbeløb Andrageren anser for nødvendigt til sit Formaal. Der lægges Vægt paa et godt Sprog og en god Haandskrift.

Med Ansøgningen maa følge et Skema i nøjagtig udfyldt Stand. Blanket hertil faas hos Sekretæren.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Søndag den 11. Januar var der arrangeret Besøg paa Statsbiblioteket. Deltagerne samledes i den meget smukke Læsesal. Her holdt Herr Dr. Fog først et kort Foredrag om Biblioteksidéen og Virkemaaden, hvorefter man under Doktorens Ledelse gennemgik og besaa alle Lokalerne med de store Bogsamlinger. — Desværre havde kun faa Medlemmer givet Møde, og de udeblevne opnaaede derved at gaa glip af et Par højst interessante Timer, og at give Herr F. en daarlig Tak for hans elskværdige Imødekommenhed og Ulejlighed.

Torsdag den 15. Januar afholdtes det første Diskussionsmøde i det nye Aar. Formanden bød Velkommen og omtalte to vigtige Opgaver, som Afdelingen allerede nu er stillet overfor: Indsamlingen af statistisk Materiale og Landsstævnet.

Om Emnet „Medhjælper-Menneske" holdt Hovedbestyrelsesmedlem Mich. Nielsen derefter et indledende Foredrag, der paafulgtes af Diskussion, hvilken imidlertid maatte afbrydes, da Tiden var vidt fremskreden og Hr. Nielsen skulde rejse.

Vilh. Jacobsen.

Grenaa. Fredag den 9. Januar afholdtes første Møde i Aar. Efter at Formanden havde budt Velkommen og udtalt Ønsket om et „glædeligt Nytaar" holdt Herr Lærer S. Møller-Petersen et interessant Foredrag om „Grønland". Der var mødt 16 Medlemmer. Fredag den 16. og Torsdag den 22. ds. afholdtes ordinært Medlemsmøde uden noget specielt Program. Til disse sidste Møder har kun en halv Snes Medlemmer givet Møde. — Der er et Valgsprog der siger, „at møde er at deltage i Arbejdet", men det lader ikke til at dette er kendt af alle. I hvert Fald var det i høj Grad ønskeligt, om alle Medlemmerne vilde give Møde ved disse ugentlige Medlemsmøder.

Det er selvfølgelig ikke nok, at Bestyrelsen gerne vil gøre et godt Arbejde; men den maa nødvendigvis ogsaa have Medlemmer, der gerne vil hjælpe med til at opnaa et saa godt Resultat som vel muligt.

Derfor henstiller jeg til ethvert Medlem at føle det som sin Pligt at give Møde, naar Kollegerne samles!

Mødeaftenerne er indtil videre hver Fredag Aften Kl. 9 paa „Højskolehotellet".

A. Mikkelsen.

Helsingør. Afdelingen har efter Nytaar genoptaget sine ugentlige Diskussionsmøder, der hver Gang har været godt besøgt og hvor forskellige Emner er drøftet. — Søndag den 11. ds. afholdt vi et lille, overordentlig vellykket Bal og et fælles Kaffebord, ved hvilket sidste der blev holdt flere agitatoriske Taler, med det gode Resultat, at nogle af de tilstedeværende uorganiserede Kolleger indmeldte sig i vor Afdeling. — Onsdag den 14. ds. bød vi vore Medlemmer paa humoristisk Oplæsning, og vi tilbragte alle en fornøjelig Aften. — Tirsdag den 20. ds. holdt Maggi-Selskabets Repræsentant Foredrag, der var ledsaget af Lysbilleder, og efter Foredraget, der blev lønnet med udelt Bifald, serveredes der Bouillon af Maggi-Produkter. Derefter underholdt et Par af Medlemmerne os med Oplæsning og Musik.

Det har glædet Bestyrelsen meget at se saa mange Medlemmer samlede, den ene Mødeaften efter den anden. Det er det rigtige Spor, vi er inde paa. Mød alle hver Mødeaften! Medlemmernes Interesse er Grundlaget for en solid Afdeling.

C. I.

Hillerød. Afdelingen afholdt den 14. Januar sin ordinære halvaarlige Generalforsamling, der var godt besøgt. Formanden, Herr Elnor Jensen, kunde oplyste, at Fremgangen i Medlemstallet i det forløbne Halvaar havde været udmærket og at Afdelingen ikke tidligere har staaet med et saa højt Medlemstal, ligesom den økonomiske Stilling var god. Et Par Udflugter var forløbet paa bedste Maade og de ugentlige Mødeaftener var slaaet udmærket an, og havde samlet mange Medlemmer.

7.-Lukning i Vintermaanederne var gennemført af Manufakturhandlerne, Skomagerne, Urmagerne o. fl. — delvis paa vor Afdelings Foranledning. Et Forsøg blandt Kolonialhandlerne havde endnu ikke bragt noget Resultat.

Beretningen og Regnskabet — der balancerede med 290 Kr. — godkendtes.

Hr. Elnor Jensen genvalgtes til Formand med Akklamation og under almindelig Anerkendelse for den udmærkede og energiske Maade, han havde ledet Arbejdet paa — et Arbejde som har givet gode Resultater.

Herr Henry Christensen, der paa Grund af Bortrejse ønskede at udtræde af Bestyrelsen, erstattedes med Hr. V. Larsen. Den øvrige Bestyrelse Alfred N. P. Pedersen, Berger Petersen og Chr. J. Hendil genvalgtes, Suppleanter: C. Hansen og V. Larsen, Revisorerne Aagaard-Rasmussen og Erik Petersen genvalgtes ligeledes. Generalforsamlingen — der dirigeredes af Herr S. Ørvad — sluttede med et Leve for Centralorganisationen.

Husk: Mødeaften hver Onsdag paa Hotel „Kronprinsen".

Chr. J. H.

Kjøbenhavn. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Lokalerne, Kongens Nytorv 8[3], Tirsdag den 17. Februar Kl. 8½ Aften, med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Statistiken. 3. Indkomne Forslag. 4. Eventuelt. Medlemsbog forevises ved Indgangen.

Fællesbestyrelsen.

Central-, Kolonial-, Kontor- og Manufaktur-Afdelingen afholder ordinær Generalforsamling umiddelbart efter Hovedgeneralforsamlingen, Dagsorden: 1. Valg af Bestyrelse. 2. Eventuelt.

Bestyrelserne.

Rødby. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at der herefter er Mødeaften hver Tirsdag. Der vil i den nærmeste

Fremtid blive budt paa en Række Foredrag, og vi haaber at dette vil bidrage til, at der bliver bedre Tilslutning til de ugentlige Mødeaftener end det hidtil har været Tilfældet.

Jo større Tilslutning desto mere indholdsrige bliver Mødeaftenerne! *C. H.*

Struer. Søndag den 18. Januar afholdt Foreningen Generalforsamling paa Schous Hotel. C. C. Knudsen, Holstebro, der var kommen til Stede, valgtes til Dirigent.

Til Formand valgtes i Stedet for Herr A. de Løschky-Christensen, som om kort Tid forlader Byen, Herr Carl Mogensen, Adr. Guldborg Hansen.

Til Bestyrelsen genvalgtes Frk. S. Frederiksen og F. Pallesen og nyvalgtes Chr. Petersen og Forsberg Madsen. Suppleanter blev E. Petersen og G. A. Petersen. Til Revisor valgtes Georg Jensen.

Paa Dagsordenen var endvidere Valg af et Agitationsudvalg. Carl Mogensen foreslog ikke at vælge noget Udvalg denne Gang, for at alle Medlemmerne skulde føle sig saa meget mere forpligtet til hver især at agitere for Tilgang af nye Medlemmer. Forslaget blev vedtaget.

Under „Eventuelt" fremsatte Bestyrelsen Forslag om foreløbig at arbejde efter Holstebro Afd. Love med eventuelle smaa Ændringer, og at den første ordinære Generalforsamling skulde afholdes i September, hvilket blev vedtaget.

Det blev endvidere bestemt at afholde Møde hveranden Fredag Kl. 8½ og hveranden Søndag Kl. 4 Eftm., for at Medlemmerne i Vinderup ogsaa kunde deltage.

Generalforsamlingen sluttede derefter med et kraftigt besvaret Leve for Afdelingen.

Om Aftenen Kl. 8½ mødtes Medlemmer atter til selskabelig Sammenkomst, hvor forskellige Kolleger underholdt med Oplæsning og lign. Man samledes ved et fælles Kaffebord, men kort derefter maatte vore Kolleger fra Vinderup tage Afsked, for at komme med Toget, netop som Humøret stod allerbedst. Kort derefter skiltes man.

Bestyrelsen har konstitueret sig som følger: Chr. Petersen, Vinderup, Næstformand, Frk. S. Frederiksen, Kasserer, Forsberg Madsen, Sekretær og F. Pallesen. *C. C. K.*

Thisted. Ved Medlemsmødet paa „Royal" Fredag den 12. Decbr. 1913 var Herr Lærer H. Pedersen kommen til Stede, og holdt et velformet og indholdsrigt Foredrag om „Tietgen", der lønnedes med stærkt Bifald.

Torsdag den 15de Januar havde Afdelingen arrangeret en lille Aftenunderholdning — gratis for Medlemmer med Damer. Herr Musikdirektør Petersens bekendte „Trio" gav en meget vellykket Koncert, hvorefter Herr Overretssagfører Billeskow Jomsen, som velvilligst havde lovet at yde sin Assistance, oplæste et Par Smaastykker af „Mark Twain". Herr J., som er en ganske fortrinlig Oplæser, der sympatiserer meget med Ungdommen, havde valgt et Par morsomme Fortællinger, hvorfor hele Forsamlingen vred sig i Latter, og Bifaldet, der til Slut bragede løs, vilde næsten ingen Ende tage. Efter Oplæsningen samledes man om Kaffebordene — for egen Regning — hvorefter der var Bal til Kl. 2.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes endnu en Gang paa Landsstævnet i Pinsen. — Lad os møde talrigt denne Gang! — Enhver der *vil* — kan deltage!! De Medlemmer, der endnu ønsker at benytte Ratebetalingen, bedes snarest henvende sig til Kassereren Herr H. Chr. Ottesen, der ogsaa gerne giver en hvilken som helst Oplysning angaaende Stævnet! *N. C. K.*

Medhjælperstandens Fremtid er

Centralorganisationens Virkemaal.

Afleveret til Posten den 31. Januar.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

BRUG
RANDERS
MARGARINE
er tilkendt Guldmedaille
BUDA-PEST 1907
Højeste Udmærkelse
AARHUS 1909
LÜBECK 1895
derfor
BEDST
BRUG BRUG

Sandy Mac Whisky.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Korsør Vegetabil Margarine

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1914. 14de Aargang.

ER 7-LUKNINGEN I FARE?

VORT Forbunds Hovedledelse har tilsendt Landstingets Udvalg om Butikslukningslovens Revision følgende Udtalelse, der samtidig er offentliggjort gennem Ritzaus Bureau:

> Hovedbestyrelsen for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, samlet til ord. Møde den 8. Februar i Kjøbenhavn, udtaler fuld Tilslutning til det af Indenrigsministeren fremsatte Revisionsforslag til Lukkeloven. Hovedbestyrelsen protesterer energisk imod det til Landstingets Udvalg fra Detailhandlerorganisationerne indsendte Andragende, hvorefter den kommunale 7-Lukning gøres afhængig af en Afstemning blandt Butiksindehaverne, idet en saadan Ordning maa betegnes som ensidig og mere utilfredsstillende end den nuværende. Derfor beslutter Hovedbestyrelsen at modarbejde sidstnævnte Forslag med alle til Raadighed staaende Midler, selv om Revisionsforslagets Gennemførelse derved foreløbig umuliggøres.

Siden Indenrigsminister Rode afvigte November fremsatte Forslag til Revision af Butikslukningsloven, har Detaillistorganisationerne af al Evne søgt at svække Forslagets Hensigt ved at balancere Lovens Tyngdepunkt ind under Principalernes Kontrol.

Det indenrigsministerielle Forslag dækker i Hovedsagen vore Krav, forsaavidt som det fastsætter Kl. 8 som seneste Lukketid, overlader til Kommunalbestyrelserne at paabyde 7-Lukning, sikrer Butiksmedhjælperne en uafbrudt Hviletid af mindst 10—11 Timer og effektiv Søndagshvile, samt indfører Siddepladser for Butikspersonalet.

Detaillistorganisationernes Fremstød er rettet mod de kommunale Lukningsvedtægter, men lykkes det iøvrigt at sprænge disse ud af Forslaget, gælder det næste Angreb utvivlsomt selve Forslagets social-politiske Tendens.

Først krævede Detaillisterne, at 7-Lukningens Skæbne overlodes til de lokale Handelsforeninger, — et fiffigt Forslag, der vilde styrke Principalorganisationerne, samtidig med at de mestrede Loven. Siden har man — under Paavirkning af visse Udvalgsmedlemmer — opgivet dette Krav og antaget et Ændringsforslag om, at kommunal 7-Lukning kun kan indføres, naar ¾ af samtlige Butiksindehavere udtaler sig for den tidligere Lukketid.

Dette Ændringsforslag hidrører fra Udvalgets Højre-Medlemmer, medens Radikale og Socialdemokrater stiller sig afvisende, og Venstre synes at indtage en vaklende Holdning til Sagen.

Med fuld Føje kan Detaillisternes Formand betegne dette Forslag som „endog i høj Grad acceptabelt for Detailhandlerne". Men ligesaa stærk Tilslutning, Forslaget opnaar i Principalkredse, en ligesaa afgjort Modstand bør det finde fra vor Side.

Vort Standpunkt, der finder Udtryk i den citerede Udtalelse, er klart og utvetydigt.

Thi medens Indenrigsministerens Forslag ogsaa gav Medhjælperne Adkomst til en vis Indflydelse paa Arbejdsdagens lovmæssige Begrænsning, vil den nævnte Ændring fratage os enhver saadan Medbestemmelse og ensidig lægge Afgørelsen i Principalernes Hænder. Og dette endda under særlig rigorøse Vilkaar, idet ingen Lovgivning indeholder en saa urimelig Bestemmelse som den foreslaaede ¾ Majoritet. Gennemførelsen deraf betyder saavel reelt som navnlig socialpolitisk et afgjort Tilbageskridt, og en tidssvarende Ordning af Butikslukningen vil dermed være udskudt over en Aarrække.

Er det saaledes lykkedes Detaillistorganisationen, mere ved det gunstige Tilfældes Mellemkomst end ved eget Initiativ, at gøre et Modtræk mod det ministerielle Forslag, er Spillet ikke dermed vundet. Thi den Del af Lovgiverne, der træder i Skranken for

Forslaget som et Udtryk for den sociale Forsorgs-Lovgivning, vil naturligvis modsætte sig at denne sluttelig lades ude af Betragtning.

Derfor har den nye Situation vel forhindret Revisionsforslagets Fremme, men samtidig fremkaldt en Standsning af selve Spørgsmaalet, der skyder Løsningen ud i Fremtiden.

Vor Centralorganisation stiller sig afventende til Sagens videre Forløb, men vi maa holde os rede til aktiv og energisk Indgriben, og mellem to Alternativer foretrække Revisionsforslagets Fald fremfor den Karikatur af en social Reform, som den af Detaillistførerne saa stærkt anbefalede Ordning frembyder.

Hovedbestyrelsesmøde.

VOR Centralorganisations Hovedledelse afholdt sit ordinære halvaarlige Møde paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn Søndag den 8. Februar. Alle Medlemmer, nemlig: Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, Kontorchef Vilh. Hansen, Frederiksberg, Kontormedhjælper Johanne Andersen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, Boghandlermedhjælperne Michael Nielsen, Vejle, og N. C. Nielsen, Kolding, samt Bogholderske Johanne Berg, Aalborg, og Manufakturmedhjælper F. V. Jensen, Aarhus, deltog i Mødet. De to sidstnævnte Medlemmer var indkaldte som Suppleanter, foranlediget af Mandatnedlæggelser, og Forretningsføreren bød dem Velkommen i Ledelsen,

Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Protokoller oplæstes og godkendtes.

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING.

Jens Johansen paapegede i Begyndelsen af sin Beretning, at den Fremgang saavel i Medlemsantal, som paa de fleste andre Omraader, der var berettet om paa forrige Hovedbestyrelsesmøde, gennemgaaende var fortsat i Beretningshalvaaret, og for saa vidt var Udsigterne for Organisationen saa lyse som nogensinde. Dog var der Anledning til at søge Afgangen begrænset, idet denne endnu, trods en betydelig Forbedring af dette Forhold, var større end ønskeligt. Afdelingsantallet var pr. 1. Januar 65 mod 59 pr. 1. Juli 1913, idet der var oprettet nye Afdelinger i Ebeltoft, Stege, Roskilde, Køge og Struer, og Aarhus Afd. havde delt sig i Brancheafdelinger, hvorved Afdelingstallet øgedes med 4. Desuden var siden Nytaar startet Afdeling i Vordingborg, og man korresponderede for Tiden med direkte Medlemmer paa flere Pladser, hvor Afdelinger formentlig oprettedes i Løbet af Vinteren. Afdelingerne i Skjern, Nykjøbing S. og Nysted var opløste grundet paa Ledernes Bortrejse, men Medlemmerne var dels overgaaet i de nærmestliggende Afdelinger, dels i den direkte Afdeling.

Medlemsantallet viste en reel Stigning paa ca. 500 i det forløbne Halvaar, hvilket Resultat maatte betegnes som særdeles godt, saa meget mere som Fremgangen var fordelt nogenlunde jævnt over alle Afdelinger. Af Afdelinger med særlig stor Fremgang kunde dog anføres: Kjøbenhavn, Nakskov, Aarhus, den direkte, Nykjøbing F., Holstebro, Kallundborg, Randers, Vejen, Odense, Næstved, Vejle, Hillerød, Grenaa, Herning, Assens, Frederiksværk og Præstø. Kun enkelte Afdelinger havde haft Tilbagegang, og deraf kun én enkelt — Esbjerg — af nogen Betydning.

For at naa dette Resultat var der udfoldet en livlig agitatorisk Virksomhed saavel fra Centralorganisationens som fra Afdelingernes Side. Der var saaledes afholdt 49 offentlige, eller delvis offentlige Møder, foruden at der ved adskillige Medlemsmøder havde været talt af Hovedbestyrelsens Medlemmer, og forskellige andre Kolleger. Forretningsføreren understregede i denne Forbindelse Betydningen af, af Afdelingerne engang imellem havde en fremmed Taler, og udtalte Ønskeligheden af, at navnlig Hovedbestyrelsens Medlemmer i saa stor Udstrækning som muligt stillede sig til Raadighed som Talere for Afdelingerne, navnlig de for hver især nærmestliggende Afdelinger, idet mange Afdelinger — hvoriblandt der jo nu var ikke saa faa nye — trængte i høj Grad til Bistand paa forskellig Maade.

Jens Johansen gik over til at omtale Retshjælpen og den Virksomhed, der var udfoldet under denne Institution; idet han fastslog den glædelige Kendsgerning, at Tilliden til Organisationen var i stærk stigende Vækst i Medlemskredse, hvilket gav sig Udslag i, at der i Beretningsperioden havde været et meget stort Antal Forespørgsler fra Medlemmer angaaende deres retslige Stilling. En væsentlig Del af disse Sager var imidlertid afgjorte uden Rettens Mellemkomst, og af de rejste Sager var vundet 4, verserende 3, og hævede ved Forlig, hvorved vort Medlems Krav anerkendtes, 1. Iøvrigt beklagede Forretningsføreren ogsaa denne Gang, at Afdelingerne i mange Tilfælde ikke gik saa grundig frem med Undersøgelse af saadanne Spørgsmaal som disses Vigtighed krævede, og derved i høj Grad besværliggjorde Arbejdet med denne Opgave.

Pladsanvisningen syntes at arbejde sig fremad, og en stigende Forstaaelse for, at Afdelingerne selv kunde bidrage mægtigt hertil var øjensynligt nu til Stede. Navnlig i Kjøbenhavn havde man i det sidste Halvaar besat mange Pladser. Desuden havde forskellige — navnlig de større — Afdelinger besat nogle Pladser i de respektive Byer. Derimod arbejdedes der kun langsomt med Oplysningsbureauet, der endnu savnede Materiale fra et stort Antal Afdelinger. Bureauet benyttes stadig mere og mere af Medlemmerne, hvorfor J. haabede Afdelingerne vilde skænke denne Sag mere Opmærksomhed.

Forretningsføreren kom derpaa iud paa en Mængde forskellige Spørgsmaal, saasom Valget til Sø- og Handelsretten, Statistiken, Afløsning af de gamle Medlemsbøger, Engageringsbureauet for Handel og Industri o. s. v. Med Hensyn til Medlemsbøgerne bemærkede han, at ganske enkelte Medlemmer havde vægret sig ved at respektere den af Forretningsudvalget trufne Beslutning angaaende Indsendelse af de gamle Bøger. Endelig omtalte J. de socialpolitiske Spørgsmaal, Butikslukningsloven. Fabriksloven, de kommunale Vedtægter, Statstilskud til Foredrag, som vi desværre ikke fik bevilget paa Finansloven 1914—15, og vort Andragende om forøget Repræsentation i Stipendieudvalget, for derefter at slutte sin udførlige Beretning med en kort Omtale af Arbejdsløshedskassens Virksomhed. Der havde kun været ringe Arbejdsløshed i Beretningsperioden, saaledes var der kun indgaaet 46 Begæringer om Understøttelse, ligesom der kun var udbetalt ca. 1000 Kr. til arbejdsløse Medlemmer. Under Afd. B var bevilget 2 Begæringer og udbetalt Kr. 60,—.

BERETNINGS-DEBAT.

Forretningsførerens Beretnimg fulgtes af en Diskussion, hvori samtlige Medlemmer deltog. — Samarbejdet mellem Afdelinger og Hovedkontor med særlig Henblik paa Kvartalsberetningerne, der ikke indgik med ønskelig Regelmæssighed, foranledigede nogen Meningsudveksling, og det besluttedes at udarbejde særlige Beretnings-Skemaer for derved at opnaa en ensartet og gennemført Beretnings-Aflæggelse, der naturligvis er af megen Betydning for Centralledelsen.

Ogsaa Indkaldelsen af de gamle Medlemsbøger, der har vakt nogen Misfornøjelse hos enkelte Medlemmer, fremkaldte Diskussion, og det besluttedes, at Kravet om, at de gamle Medlemsbøger afleveres ved Udstedelsen af nye — af Hensyn til Kontrollen — skal gennemføres.

Efter at endnu enkelte Punkter kortelig var behandlet, godkendtes Beretningen enstemmig.

„D. H. K. M. T."

Den af Vilh. Hansen forelagde, kortfattede Beretning, vedrørende vor Tidende, viste, at denne indenfor Perioden bragte 156 Tekstspalter, fordelte paa 11 Numre. Stofmængden gruppered sig med 74 Spalter redaktionelt, 35 indsendt Stof og 47 Spalter Afdelingsreferater og Meddelelser.

Kritiken af Engageringskontoret for Handel og Industri havde funden Genklang i Dagspressen og i Handelskredse, og var Beretningsperiodens eneste egentlige Mærkesag, om end ogsaa Butikslukningloven, Sø- og Handelsrets-Valget, Statistiken, Landsstævnet o. fl. a. Emner havde givet Stof til adskillige Artikler og Indlæg.

Beretningen, der ikke gav Anledning til Meningsudveksling, godkendtes enstemmig.

VORE FINANSER.

Forretningsføreren forelagde en Regnskabsoversigt for Halvaaret 1. Juli 1913 — 31. December 1913, der naturligvis ogsaa viste en glædelig Fremgang i vore financielle Forhold, trods de

ret betydelige Beløb, der er medgaaet for Eks. til Agitationen. Vor samlede Formue andrager pr. 1. Januar 1914 over Kr. 40,000, hvoraf det faglige Understøttelsesfond alene raader over Kr. 27,000. Det rolige Halvaar er naturligvis afmærket i Arbejdsløshedskassens Formue, der nu andrager ca. Kr. 12,000, og Centralorganisationen har ogsaa forbedret sin Status betydeligt.

Jens Johansen knyttede nogle oplysende Bemærkninger til de enkelte Poster paa Regnskabsoversigten, hvorefter denne toges til Efterretning.

ULYKKESFORSIKRINGSLOVEN.

Revisionen af denne Lov er forestaaende, og Forretningsudvalget har derfor besluttet at træffe de fornødne Foranstaltninger til, at ogsaa vore Standsfæller i videst muligt Omfang henføres under Loven. Ved den nuværende Ordning er Medhjælperne uden lovmæssig Beskyttelse under et Ulykkestilfælde, medens Handelsarbejderen henhører under Loven og derfor erholder Understøttelse, hvorimod Medhjælperen i det samme Tilfælde selv maa tage Følgerne af Arbejdsudygtighed og Invaliditet.

Forretningsføreren oplyste, at der saavel blandt Lovgivere som blandt de paagældende Sagkyndige var Stemning for at henføre Medhjælperne til de Forsikredes Kreds.

Hovedbestyrelsen vedtog at afvente Revisionsforslagets Fremkomst, for derefter at fremsætte vore nærmere motiverede Ønsker, idet maa dog ansaa Forhaandshenvendelse til Ministeriet for hensigtsmæssig.

SKAL ARBEJDSLØSHEDSKASSEN STATSANERKENDES?

Ogsaa dette vigtige Spørgsmaal har været drøftet i Forretningsudvalget og man har ved Forretningsføreren gentagende og indgaaet forhandlet med Arbejdsløsheds-Inspektoratet, der møder Sagen med megen Interesse. Selv om vor Arbejdsløshedskasse viser sig i høj Grad rentabel og navnlig i den sidste Regnskabsperiode opviser en overordentlig Forøgelse af sin Reservefond, rummer en eventuel Statsanerkendelse visse Betingelser for, at der kan ydes vore Medlemmer øgede Fordele. — Spørgsmaalet er imidlertid ret kompliceret, især paa Grund af de specielle Forhold i Handels- og Kontorfagene, og fordrer naturligvis gennemgribende administrative Ændringer. Alt dette kræver grundige Forarbejder, Undersøgelser og Forhandlinger, der i hvert Fald maa tilendebringes inden Kongressen 1915.

Ved Mødet blev Sagen underkastet en foreløbig, indgaaende Drøftelse og man overdrog et Udvalg, bestaaende af Johanne Andersen, Jens Johansen og Vilh. Hansen, at bearbejde dette Anliggende og forelægge Betænkning ved næste Hovedbestyrelsesmøde.

BUTIKSLUKNINGSLOVEN.

Spidsartiklen i dette Nummer giver en Oversigt over den foreliggende Situation og klarlægger det af Hovedbestyrelsen tagne Standpunkt til Detaillistorganisationernes nye Krav, om de Forretningsdrivendes Afgørelse af 7-Luknings-Spørgsmaalet ved almindelig Afstemning. Mødets Forhandlinger desangaaende fandt Udtryk og Afslutning i den andet Sted gengivne Udtalelse, der udsendtes gennem Ritzaus Bureau, og ligeledes er indsendt til Landstingets Udvalg.

ENGAGERINGSKONTORET FOR HANDEL OG INDUSTRI.

Efter at Forretningsføreren havde refereret det den 1ste December afholdte Fællesmøde mellem Repræsentanter for Engageringskontoret og vort Forretningsudvalg, der resulterede i enkelte fra vor Side stillede Spørgsmaal, fulgte en indgaaende Drøftelse af et eventuelt Samarbejde med Kontoret. — Heraf fremgik det, at den almindelige Opfattelse gjorde sig gældende, at vi kun vilde opnaa en ringe numerisk Repræsentation, at det ogsaa derfor var umuligt at øve effektiv Kontrol og Indflydelse paa Kontorets Administration og at en Samvirksomhed iøvrigt kunde hindre Organisationens Uafhængighed og Bevægelsesfrihed.

Fra flere Sider udtaltes Ønsket om en Udvidelse af vor Pladsanvisning ved Hjælp af egnede Foranstaltninger under Hensyn til den væsentlige Fremgang, der ogsaa paa dette, forhen lidet paaagtede, Omraade kendetegner det sidste Aarstid. Her vil et intimere Samarbejde mellem Afdelinger og Hovedkontor — der dog altid vil være afhængig af Afdelingsledelserne — vise sig hensigtsvarende og i høj Grad fremmende for Pladsanvisningen.

Iøvrigt vedtog Mødet at svare Engageringskontorets Ledelse i Overensstemmelse med foranstaaende.

AGITATIONEN.

Afdelingerne i Kjøbenhavn, der i den forløbne Periode har mere end fordoblet deres Medlemsantal, androg om et Agitationstilskud af Kr. 1200.— for indeværende Aar. Andragendet begrundedes med det stadigt stigende Arbejde, der yderligere øges ved den betydelige Fremgang, som atter stiller nye Krav og Opgaver til Afdelingerne, og har nødvendiggjort Ansættelse af en fast Assistent paa Kontoret. Desuden paapeges, at det for afvigte Aar givne Tilskud af Kr. 600.— har vist sig i høj Grad nyttebringende for Afdelingerne og samtidig givet Centralorganisationen store Renter gennem den usædvanlige Medlemstilgang.

A. Andreasen foreslog et Tilskud af Kr. 1000.— og paapegede, at Provinsen, der omfatter ca. 17.000 Medhjælpere, afvigte Aar havde erholdt ca. Kr. 2000.—, hvorimod Kjøbenhavn med ca. 25.000 Medhjælpere modtog Kr. 600.—. Fra anden Side foresloges det at bibeholde det tidligere Tilskud. — Andragendet bevilgedes med 5 Stemmer.

Endelig vedtoges det at imødekomme eventuelle Ønsker fra Provinsafdelingerne om Agitationsmøder i Byer, som Forretningsføreren ikke besøgte paa Efteraarets Agitationsrejser, og det besluttedes at Hovedbestyrelsesmedlemmerne saa vidt muligt stiller sig til Disposition som Talere.

Da Agitationsprogrammet altid vil afhænge af aktuelle Spørgsmaal, og et saadant muligvis vil foreligge med Henblik paa Butikslukningsloven, overlodes de videre Foranstaltninger desangaaende til Forretningsudvalget.

KVINDESPØRGSMAALET.

Fra Hillerød-Afdelingen forelaa en Skrivelse angaaende de kvindelige Medhjælperes Medlemsret i Henhold til Lovens § 4, idet man ankede over, at enkelte Afdelinger først optog yngre Kvinder som udlærte, efter en Karenstid af 3 Aar. Ligeledes beklagede Afdelingen sig over nogle indsendte Artikler vedrørende de kvindelige Medhjælperes faglige Stilling, der uden redaktionelle Kommentarer var optaget i „D. H. K. M. T.", og ønskede Hovedbestyrelsens Udtalelse om de nævnte Forhold. Klagen motiveredes af Chr. J. Hendil og affødte en ret langvarig Debat, der viste afgjort Flertal for den Opfattelse, at det paaankede Medlemsspørgsmaal er samhørig med Kontingentspørgsmaalet og derfor bør henvises til det af Kongressen i denne Sag nedsatte Udvalg, subsidiært til Kongressen 1915.

Meningsudvekslingen i vor Tidende er alene begrundet i de afvigende Anskuelser, der raader med Hensyn til dette Anliggende, og som først kan afklares gennem forpligtende Kongresbeslutninger.

ANDRE ANLIGGENDER.

Endvidere drøftedes en Række andre Spørgsmaal: Forskellige Enkeltheder i den statistiske Undersøgelse af Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske Kaar, bl. a. med Henblik paa Kontormedhjælpere, ansatte paa offentlige Kontorer, og desuden Landsstævnet, der var fastsat til 2den Pinsedag og hvis Arrangement i Hovedsagen var fastlagt.

Efter at man havde vedtaget Udgivelsen af 2000 nye Sangbøger og 10,000 Agitationsbrochurer i moderniseret Form, behandledes nogle til Hovedbestyrelsen indankede Arbejdsløshedssager og forskellige Skrivelser og Andragender fra Afdelingerne.

Hovedbestyrelsesmødet, der havde behandlet en Dagsorden over 18 Punkter, varede ca. 7 Timer og sluttede Kl. 6^{30}.

Boghandlermedhjælpermøde i Kjøbenhavn.

MANDAG d. 9. Februar Kl. 9 Aften afholdtes i Søpavillonen efter Indbydelse fra de kjøbenhavnske Afdelinger et Møde for Boghandlermedhjælpere, med det Formaal for Øje, at forhandle om Oprettelsen af en faglig Organisation af Boghandlermedhjælpere i Tilslutning til de øvrige bestaaende Afd. under C. O.

Alle de kjøbenhavnske Boghandlermedhjælpere, hvis Adresse det havde været muligt at fremskaffe, vare indbudte, og paa Basis af den Holdning, som B. M. F. har indtaget overfor C. O., kunde man have ventet en større Holmgang ved en Lejlighed, hvor B. M. F. kontra C. O. skulde belyses.

Det viste sig imidlertid hurtigt, at C. O.s klare og rene faglige Program og Virksomhed ogsaa indenfor Boghandlermedhjælperkredse havde vundet en saadan Forstaaelse, at al Opposition mod Mødets Hensigt vilde have været omsonst, og naar disse Linier læses af Kolleger Landet over, er en ny Afdeling en

Kendsgerning. Den første virkelige faglige Organisation af danske Boghandlermedhjælpere er dannet og staar som et nyt Led i den Kæde af maalbevidste Medhjælper-Organisationer, som C. O. danner, og skal som saadan være hilset Velkommen i vore Rækker.

Iøvrigt henvises til følgende Referat:

Formanden for de kjøbenh. Afd., Herr E. P. Wraae, bød Velkommen og forklarede kort Mødets Hensigt, hvorefter Boghandlermedhjælper, Hovedbestyrelsesmedlem i C. O., Herr Michael Nielsen, Vejle, valgtes til Dirigent og gav Ordet til Herr Wraae, der i et kort Indledningsforedrag gennemgik B. M. F.s Historie sideordnet med den Virksomhed, C. O. havde udfoldet.

Indenfor B. M. F. havde der i sin Tid været fremsat Forslag om Indmeldelse i C. O., men dette Forslag var blevet forkastet, og man havde nu, paa Trods af advarende Røster, fundet Tidspunktet passende for Oprettelsen af en selvstændig Afdeling af Boghandlermedhjælpere.

Hovedbestyrelsesmedlem, Boghandlermedhj., Herr N. G. Nielsen, Kolding, holdt derefter et udmærket tilrettelagt Foredrag, hvori han klart og tydeligt belyste de Kaar, hvorunder Standens Medhjælpere arbejder, paaviste den stadig ringere Udsigt til Selvstændighed og deraf følgende Nødvendighed af at slutte sig sammen i en stærk Organisation. Taleren gik derefter over til at omtale C. O.s Virksomhed og de Resultater den allerede havde opnaaet, og sluttede med indtrængende at anbefale sine Standsfæller, for deres egen og Standens Skyld, at indmelde sig i C. O. som den eneste faglige Organisation af danske Handels- og Kontormedhjælpere.

Dirigenten angreb kraftigt B. M. F., hvis stadige Løsen var at vente og atter vente, men Boghandlermedhjælperne kunde ikke længere vente sig noget af B. M. F., og han ansaa det for det eneste rigtige, at der dannedes en ny Afd. under C. O., hvor den nødvendige Betingelse for al faglig Organisation-Solidaritetsfølelse fandtes. De kjøbenh. Boghandlermedhjælpere vilde ikke komme til at staa alene, men havde allerede det store Flertal af Standens Provinsmedlemmer med sig til at bære Kravene frem, og den nye Afdeling vilde saaledes blive den faglige Repræsentation for hele Landets Boghandlermedhjælpere.

Herr E. P. Wraae erindrede om, at B. M. F.s Formand, Herr Ravn, ved et Møde i Odense havde udtalt, at B. M. F. ikke var stærk nok til at indmelde sig i C. O., men vilde nu gerne spørge Herr Ravn, der var til Stede, om Medlemstilgangen var bleven stor nok til, at en Indmeldelse nu kunde finde Sted.

Herr Boghandlermedhjælper Schultz — tidligere Medlem af B. M. F. — anbefalede varmt Tilslutning til C. O.

Efter at Herr N. C. Nielsen og Dirigenten havde opfordret til Diskussion fik Formanden for B. M. F., Herr Ravn, Ordet.

Herr Ravn udtalte sin Glæde over. at hans Udtalelser fra tidligere Lejligheder blev husket saa godt, men vilde her tale som Kollega og ikke som Formand i B. M. F. Som Kollega kunde Herr Ravn kun glæde sig over, om den nye Forening kunde opnaa gode Resultater; thi det var Fremgang for Standen B. M. F. ogsaa ønskede, og derfor vilde der ingen Modarbejdelse finde Sted fra dens Side.

Herr Wraae anholdt denne sidste Udtalelse, og efter at der fra flere Sider var gjort gældende, at B. M. F. kun levede paa gamle Traditioner, som det ikke nyttede at holde paa, og der intet opnaaedes uden et klart fagligt Bestik — Udtalelser, der forblev uimodsagte — meddelte Herr Wraae, at der vilde blive afholdt et nyt Møde Torsdag den 12. Februar, hvor det allerede indmeldte store Antal Boghandlermedhjælpere vilde vedtage Love og vælge Bestyrelse for en forhaabentlig levedygtig Boghandlermedhjælper-Forening.

Dirigenten sluttede Mødet med de bedste Ønsker for den nye Afdelings Start. *Pmd.*

Nyt Land!

Afdeling oprettet i Vordingborg.

EFTER et udmærket Forarbejde af forskellige interesserede direkte Medlemmer med det tidligere Vejen-Medlem, Herr Kolonialmedhjælper Ejner Midtgaard i Spidsen, afholdtes Onsdag den 4. Februar et velbesøgt Medhjælpermøde paa „Tanges Hotel" i Vordingborg.

Herr Ejner Midtgaard bød Velkommen, og gav Ordet til Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, der i et timelangt Foredrag gjorde Rede for Centralorganisationens Program og hidtidige Arbejde, ligesom han omtalte de vigtigste og mest nærliggende Opgaver for Fremtiden, som han betegnede som værende af saa gennemgribende Betydning for Standen, at de nødvendigvis paakrævede Tilslutning fra alle Fagets Udøvere. Paa Baggrund af denne Fremstilling sluttede Taleren med nogle agitatoriske Betragtninger, og rettede en meget indtrængende Appel til Medhjælperne i Vordingborg om at indmelde sig i Organisationen og danne en Afdeling.

Under Ledelse af Herr Midtgaard udspandt der sig en ret livlig Diskussion efter Foredraget. Heri deltog d'Herrer Boghandlermedhjælper A. Andersen og Skaarup, der begge ud fra harmoniforeningsmæssige Standpunkter ivrede mod Centralorganisationens retlinede Taktik og fraraadede Indmeldelse, idet de anbefalede Oprettelse af en selskabelig Forening. Overfor d'Herrers noget antikverede Argumenter havde Herr Kontorist Th. Clausen og Indlederen naturligvis let Spil, og Diskussionen understregede yderligere Centralorganisationens Nødvendighed og rigtige Retning.

Efter Debattens Afslutning vedtoges det at oprette „Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen for Vordingborg og Omegn", og der indmeldte sig straks ca. 30 Medlemmer. Til at udarbejde Love og i Løbet af 8 Dage indkalde til konstituerende Generalforsamling nedsattes et Udvalg bestaaende af følgende Kolleger: Ejner Midtgaard, Th. Clausen, N. Juul-Jensen, Naumann og Sørensen.

Idet vi ønsker den nye Afdeling Velkommen i Centralorganisationen, udtaler vi Ønsket om, at den maa faa Held til at udføre et godt Arbejde for vor Stands Højnelse og Organisationens Fremgang. *Vælteren.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Den 22. Januar skulde Herr N. C. Nielsen, Kolding, have indledet en Diskussion, men oplyste, at han paa Grund af manglende Tid ikke havde kunnet naa at udarbejde et Foredrag over det opgivne Emne. I Stedet for oplæste Herr N. først en af A. Peschcke Køedt affattet Artikel, der rummede en Del af de Tanker, som han havde tænkt at fremsætte, og derefter nogle af Jeppe Aakjærs morsomme Historier, der baade ved deres Indhold og den udmærkede Maade de oplæstes paa, vakte stort Bifald. *V. J.*

Fredericia. I det forløbne Oktober-Kvartal har vi i Foreningens Lokaler afholdt 2 Bestyrelsesmøder og 7 almindelige Møder, hvor bl. a. d'Herrer Aage L. Leth, Odense og Boghandlermedhjælper Sørensen, Vejle har holdt Foredrag. Desuden er der afholdt et Møde med Foredrag af Dr. Forchhammer her fra Byen og et Agitationsmøde med Herr Forretningsfører J. Johansen som Taler.

Afdelingen har i det forløbne Kvartal haft jævn og solid Fremgang.

Torsdag den 8. Januar afholdtes ordinært Medlemsmøde i vore Lokaler, og det viste sig, at Medlemmerne ligefrem længtes efter at komme sammen igen, idet der nemlig var mødt over $^3/_4$ af Afdelingens Medlemmer. — Mødet var arrangeret som en festlig Sammenkomst, med Sang og Musik af d'Herrer J. Jacobsen og E. Nommesen. Mødet sluttede med et fælles Kaffebord, ved hvilket Formanden fremsatte Ønsket om al mulig Fremgang i det nye Aar.

Onsdag den 14. Januar afholdtes ordinært Medlemsmøde i vore Lokaler. Grundet paa det udmærkede Skøjteføre var Mødet kun daarligt besøgt. D'Herrer A. K. Nielsen og J. Jacobsen oplæste nogle smaa Fortællinger for Medlemmerne.

Onsdag den 21. Januar afholdtes Medlemsmøde i vore Lokaler. Mødet var godt besøgt. Formanden indledede med kortelig at gennemgaa Cirkulæret fra Hovedkontoret angaaende Statistiken. Derefter paaviste Formanden hvilken Betydning det havde at samles til Møder, hvor faglige Anliggender drøftedes. Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

Lotterispil afholdtes Onsdag den 28. Januar. Der var mødt ca. 40 Medlemmer og Aftenen forløb fornøjelig.

Herr Bogholder L. Christensen, Vejle, holdt den 4. ds. i „Victoria"s Festsal et udmærket Foredrag om „C. F. Tietgen og hans Foretagender". Handelsforeningerne var indbudt til Mødet, men kun Medlemmer fra den unge Handelsforening havde givet Møde — foruden vore egne Medlemmer.

Efter Foredraget samledes man om et fælles Kaffebord.

E. N.

Frederikshavn. Foreningens 7-aarige Stiftelsesfest paa Hofmans Hotel Søndag den 8. ds. blev i alle Maader vellykket. Under Fællesspisning, der begyndte Kl. 7, havde flere af Medlemmerne Ordet, og flere i Dagens Anledning affattede Sange blev afsunget og gjorde stor Lykke. Endvidere indløb under Fællesspisningen Telegrammer fra Hovedbestyrelsen, Hjørring-Afdelingen samt fra to tidligere Medlemmer, og der blev selvfølgelig udbragt et kraftigt Leve for disse. Kl. 9 tog Dansen sin Begyndelse og varede til Kl. 2. Man sporede hele Tiden det gemytlige og kammeratlige Samvær, som til alle Tider er til Stede ved Handels- og Kontormedhjælpernes Sammenkomster. Grunden til at Festen blev saa vellykket var for en væsentlig Del Festkomitéens gode Arrangement. *Poul. P.*

Grenaa. Ordinær Generalforsamling afholdes førstkommende Fredag den 20. ds. Aften Kl. 9 paa Højskolehotellet med følgende Dagsorden:

1) Oplæsning af Forhandlingsprotokollen. 2) Oplæsning af det reviderede Regnskab og dettes Godkendelse. 3) Valg af Formand. 4) Valg af Næstformand. 5) Valg af Kasserer. 6) Valg af øvrige Bestyrelsesmedlemmer. 7) Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen. 8) Valg af 1. Revisor og en Suppleant. 9) Forslag fra Næstformanden om Genoptagelse af passive Medlemmer indenfor Handelsstanden. 10) Eventuelt.

Eventuelle Forslag fra Medlemmerne, som ønskes optagne paa Dagsordenen, maa være Bestyrelsen i Hænde senest Onsdag Middag den 18. Februar.

Da det jo er meget vigtige Punkter der denne Gang er paa Programmet, henstiller jeg til Medlemmerne at give fuldtalligt Møde, da det ikke er ligegyldigt, hvorledes den ny Bestyrelse vil blive sammensat.

Fredag den 27. Februar Aften Kl. 9 vil der blive holdt en selskabelig Sammenkomst paa Hotel „Skandinavien" for Foreningens Medlemmer, ved hvilken Lejlighed vor Fane vil blive indviet.

Nærmere Program for denne Aften vil tilgaa Medlemmerne i nærmeste Tid. *A. Mikkelsen.*

Middelfart. Afdelingen begyndte det nye Aar med en særdeles vellykket Aftenunderholdning med paafølgende Bal paa „Turisthotellet" Søndag den 11. Januar. Ca. 50 Damer og Herrer morede sig udmærket over Herr N. C. Nielsens humoristiske Oplæsning og nød Fru Schmidt og Frk. Hansens Musik.

Efter Underholdningen var der fælles Kaffebord, under hvilket der herskede den bedste Stemning. Vor tidligere Næstformand, Herr Kommis Larsen, der i Dagens Anledning var kommen til Stede, bragte en Hilsen fra Silkeborg Afdeling, samt motiverede et Leve for Middelfart Afdeling. Herr N. C. Nielsen, Kolding, takkede for Indbydelsen og talte for Bestyrelsen. Paa dennes Vegne takkede Kassereren, Herr Bogholder Magnus Jørgensen, og udbragte en Skaal for C. O.

Det paafølgende Bal gik med Liv og Lyst til Kl. 2, kun afbrudt af en særdeles nydelig og fikst arrangeret Kottillon, forestillende Merkurstaven besat med de dejligste Sommerfugle. Afdelingen og i Særdeleshed Bestyrelsen skylder Idéens Fader, Herr Kommis Johs. Jensen, sin Tak for det udførte Arbejde.

I Januar Maaned har d'Herrer Lærere Bygbjerg og Mosegaard med sædvanlig Elskværdighed stillet sig til Afdelingens Disposition, men desværre har Besøget til Mødeaftenerne været meget sløjt.

Jeg finder derfor Anledning til atter at opfordre Medlemmerne til at møde hver Gang Afdelingen kalder paa dem. Vi kan ikke være bekendt at opfordre nogen Udenforstaaende til at ofre en Aften paa os, naar der kun møder en halv Snes Medlemmer. Jo oftere De møder, jo større Interesse faar De for Afdelingens Arbejde og for vor Sag i sin Helhed. *Berg.*

Nakskov. Onsdag den 7. Januar afholdtes der offentlig Foredrag af Herr Højskoleforstander L. N. Lundby, Søllested om „Agnete og Havmanden"; mange Kolleger og en enkelt Købmand havde givet Møde. Emnet var interessant og bygget over en moderne Bog, der bærer nævnte Titel. De fleste Kolleger har ganske sikkert faaet meget ud af det lærerige og godt tilrettelagte Foredrag.

Herr Redaktør Haugner talte Onsdag den 14. Januar om „Grundlovsforslaget". Redaktøren behandlede dette Emne meget udførligt og med stor Rutine, og høstede fortjent Bifald. Kun Skade at saa faa Medhjælpere møder, naar aktuelle Spørgsmaal er fremme.

Herr Lærer N. Kirkegaard, Herritslev, skulde Onsdag den 21. Januar have holdt Foredrag over Emnet „En Rejse til London", men fik desværre Forhindringer. Dette ganske sikkert meget interessante Foredrag bliver ved Herr Kirkegaard's Velvilje holdt Onsdag den 11. Februar. — I Stedet for talte Herr Johs. Petersen i Korthed om „Hvad arbejder vi Medhjælpere for"? Emnet affødte en Diskussion, hvori Formanden og Bestyrelsen deltog.

Onsdag den 28. Januar holdt Herr Redaktør, Folketingsmand S. Bresemann Foredrag om „Handelsmedhjælpernes Interesse for kommunale Anliggender". Herr B., der er en Kapacitet paa det kommunale Omraade, skildrede roligt og fængslende, hvilke Interesser en Medhjælper kunde og burde have i det kommunale Liv, og viste ved en Række Eksempler, hvorledes Medhjælperen var interesseret i hele Byens Udvikling, der skabte Albuerum og Muligheder for den unge fremadstræbende Handelsstand. Skatteligning, Kommunens Stilling til Syge- og Arbejdsløshedskasser, var Spørgsmaal, som kunde faa Betydning for hvert enkelt af Standens Medlemmer. — Handelsskoler og Arbejdstidens Indskrænkning havde Byraadet en betydelig Indflydelse paa, og derfor maatte Handels- og Kontormedhjælperne indenfor det politiske Parti, de tilhørte, stille Krav om, at Partiets Repræsentanter i Byraadet arbejdede for Medhjælpernes Interesser. — Efter Foredraget, der blev paahørt med stor Interesse, sluttedes Mødet med det traditionelle Kaffebord.

Søndag den 25. Januar Kl. 8½ Morgen startede en Del frivillige Kolleger, for at støtte Agitationskorpset i at hverve nye Medlemmer. Resultatet var 19 Inmeldelser. Vi byder disse Kolleger Velkommen i vore Rækker. Denne Form: at tage Kollegerne paa Sengen Søndag Morgen, er rationel og burde drives i langt større Stil af vore Afdelinger.

Til Slut henledes hver enkelt Kollegas Opmærksomhed paa, at Programmet for Februar byder paa en god Foredragsrække i Henhold til udsendte Maanedsberetning. Derfor vil det være det bedste for vor Forening om saa mange som mulig giver Møde og derved præger vor Afdeling, og giver den Autoritet udadtil. *Johs. Petersen.*

Nykøbing F. Afdelingen afholdt sin ordinære, halvaarlige Generalforsamling Onsdag den 21. Januar i Lokalerne paa „Centralhotellet".

Generalforsamlingen overværedes af 44 Medlemmer, og man konstaterede, at saa godt som alle mødte præcis.

Formanden oplyste, at Foreningens Medlemstal i det forløbne Halvaar var steget med ca. 50 %. Afdelingen har siden Vintersæsonens Begyndelse haft ugentlig Mødeaften. Af fremmede Talere paa Møderne har vi haft Lærer Søren Hansen, Nakskov, Lærer Kring, Nykøbing, og Lærer Kirkegaard, Herritslev. Tilslutningen til Møderne har været ret god; dog ikke saa stor som fortjent. Fra 1. December f. A. udsendte Afdelingen hver Maaned Beretning for forløbne og Program for kommende Maaned. — Formandens Beretning godkendtes enstemmigt.

Kassereren fremlagde derefter Regnskabet, der viste en Formueforhøjelse paa ca. 40 Kr. For Regnskabet gaves ligeledes enstemmig Decharge.

J. Thorsig Møller genvalgtes som Formand, og til Bestyrelsen nyvalgtes Jens Møller, J. Nielsen Gammel, Aage Christiansen og P. R. Andersen. Suppleanter blev: Lundgreen, A. Jensen og Frk. Johansen.

Til Revisor genvalgtes Frk. R. Brodthagen og til Revisorsuppleanter valgtes P. R. Andersen og J. Belling.

Til Agitationsudvalget valgtes: C. Hansen, L. Bruun, B. Rasmussen, H. Loft, A. Jensen og P. Petersen.

Man vedtog Bestyrelsens Forslag om Forandring af Lovenes §§ 10 og 12, medens sammes Forslag om at slette § 14 forkastedes.

Paa et den 25. Januar afholdt Bestyrelsesmøde har Bestyrelsen konstitueret sig saaledes: J. Thorsig Møller, Formand, Jens Møller, Næstformand, J. Nielsen-Gammel, Kasserer, P. E. Andersen, Sekretær, Frk. E. Boesen, A. Nielsen, Aage Christiansen.

Søndag den 8. Februar afholdes selskabelig Sammenkomst med Oplæsning og paafølgende Bal paa Jernbanehotellet.

Husk: Mødeaften hver Onsdag paa „Centralhotellet".

P. R. A.

Næstved. Generalforsamling afholdes Fredag den 20. Februar Kl. 8½.

Dagsorden: 1) Beretning for Vinterhalvaaret. 2) Regnskabet. 3) Valg af Formand. 4) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 5) Valg af Suppleanter. 6) Indkomne Forslag. 7) Valg af 2 Repræsentanter til Silkeborg. 8) Eventuelt.

Eventuelle Forslag maa være Formanden i Hænde senest den 18. Februar. *E. J.*

Odense. Afdelingen afholdt sit ugentlige Medlemsmøde Tirsdag den 3. Februar med Foredrag af Købmand, cand. pharm. P. A. Kruuse.

Der var mødt godt et halvt Hundrede unge Handelsmænd og Forretningsdamer, og hver enkelt følte sig som paa en Rejse til

Frankrig med Herr Kruuse som Fører i Spidsen. Tal. havde sét og oplevet meget paa denne Rejse, og han gengav paa ypperlig Maade sine Indtryk. Sluttelig udtalte han Ønsket om, at mange af de tilstedeværende unge Handelsfolk vilde benytte deres forestaaende Sommerferie til en Rejse f. Eks. til Hamborg, og da særlig benytte Lejligheden til at se Frihavnen dér. Ligeledes anbefalede han paa det varmeste Foreningens Sprogkursus.

Efter Foredraget samledes man ved et fælles Kaffebord, ved hvilket Formanden, Peter Holm, holdt en gemytlig Tale for Damerne, og Herr Leth slog et kraftigt Slag for Centralorganisationen.

Afdelingens 14-aarige Stiftelsesdag fejres Søndag den 8de Marts med Aftenunderholdning, Bal m. m. i Fyens Forsamlingshus. Program vil blive tilsendt hvert enkelt Medlem.

Mød til vore Tirsdags-Møder! *Axel L.*

Rødby. Tirsdag den 27. Januar havde Herr Lærer Kirkegaard, Herridslev, været saa velvillig at komme til Stede. Herr K. holdt et interessant Foredrag om en Londonerrejse, hvori Herr K. i korte Træk skildrede det brogede Liv i Londons Gader, de store imponerende Hoteller, den engelske Handel og Englænderens Personlighed. Her at gengive Foredraget vilde ikke være paa sin Plads; men de af Medlemmerne, der overværede Mødet, var sikkert alle enige om, at det havde været en fornøjelig og interessant Aften.

Det var ønskeligt, om Medlemmerne kunde vise saa megen Interesse for vor Sag, at de — selv om de ikke følte Trang og Lyst til at deltage i de ugentlige Møder — dog i det mindste kom til Stede paa Foredragsaftenerne. Hensigten med de ugentlige Møder er jo at give Medlemmerne Lejlighed til at samles et Sted, hvor de frit kan diskutere Organisationsspørgsmaalet. Det er maaske kun de færreste af Medlemmerne, der har den rette Forstaaelse af Foreningen og dens Virksomhed. Derfor var det ønskeligt, om vi engang kunde faa samlet alle Medlemmerne ved vore Møder. *C. N.*

Sorø. Afdelingen har i denne Sæson blomstret som ingen Sinde før, idet der ikke alene er kommen flere nye Medlemmer, men er der ogsaa vist Foreningen stor Interesse imod tidligere Sæsoner. Sidste Vinter blev det vedtaget af afholde en ugentlig Mødeaften, men denne maatte i Løbet af kort Tid aflyses paa Grund af altfor ringe Tilslutning. I Aar er det helt anderledes, siden Generalforsamlingen i Oktober f. A. er der afholdt Møde hver Onsdag Aften paa „Postgaarden", hvor to hyggelige Lokaler er stillet til vor Raadighed, og disse Møder har haft ualmindelig god Tilslutning; langt over Halvdelen af Medlemmerne er mødte hver Gang.

Hver Mødeaften har ogsaa haft sit særlige Program, som vel ogsaa har bidraget sit til det gode Resultat. Møderne er indledte med „Medhjælpermarchen" og Fædrelandssange, hvorefter mange har drøftet forskellige faglige Emner. Senere begynder Selskabeligheden, der danner sig Spillepartier til L'hombre, Whist o. l., eller Sang og Musik, idet der af den elskværdige Vært er stillet et Klavér til vor Raadighed, og da et af vore Medlemmer, Herr Selchou Larsen, spiller udmærket, vinder det altid Tilslutning en Times Tid. — Alt i alt staar Afdelingen her i god Opvækst.

Til Fastelavn paatænkes det at arrangere en festlig og fornøjelig Sammenkomst. *C. Rasmussen.*

Stege. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 26. Februar Kl 9 Aften paa Hotel „Møen" med følgende Dagsorden: 1) Nyvalg til Bestyrelsen. 2) Ophævelse af de ugentlige Mødeaftener, hvortil der siden Nytaar har været meget daarlig Tilslutning. 3) Plan for Agitationen. 4) Eventuelt.

Alle Medlemmer bedes give Møde. Samtidig vil jeg henstille til ethvert Medlem at virke for Foreningens Fremgang! Vi maa vise, at vi kan overvinde lidt Modgang og at vi derved netop kaldes til kraftigere Arbejde. *H. M. Hansen.*

Afleveret til Posten den 16. Februar.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

D. Friis'
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.
Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Elsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Elsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Korsør Vegetabil Margarine

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1914. 14de Aargang.

KALKEDE GRAVE.

„Ikke engang 1/8 af Boghandlermedhjælperne har Udsigt til efter 15—20 Medhjælperaar paa en lille Gage at kunne opnaa den beskedne Stilling som Bog- og Papirhandler."

(Johs. Hansen, „Medhjælperen" 1910.)

VORT stærkt forgrenede Fag indeholder saa mange Afskygninger, saa mange Typer, at det ofte har voldet Vanskeligheder at sammenføje dem til et harmonisk Hele. Den saakaldte sociale Ulighed har været — og er det endnu — en Sten i Vejen for det Organisationsarbejde, hvis Opgave er at samle Fagets Udøvere uden Hensyn til Afskygningerne.

Det er jo saadan, at Forudsætningerne for at forstaa Sammenslutningstanken i nogen Grad er afhængig af de Omgivelser, hvori man er vokset op eller hvori man tilfældigvis lever. Det tager sin Tid at nedfælde Organisationsideen, Tanken om at skabe lysere Kaar gennem et økonomisk Frigørelsesværk, saa stærkt og sikkert, at den faar Bærekraft udover Tid og Sted.

Der er Grene af vort Fag, hvor Begrebet Organisation, i dette Ords rene og usnærpede Betydning, er en næsten ukendt Ting. Ikke saadan, at man ikke har stiftet faglige Foreninger med Programpunkter, der en Gang imellem bliver banket ud og vendt, de gamle Svendelaug har jo ikke levet forgæves; men med Organisationsideen er det ilde fat i disse Branche-Sammenslutninger, hvis Eksistens ofte hviler paa en eller flere Personers Ærgerrighed og paa denne Maade holdes i Live. Man lever paa Traditionen, ofrer sit Kontingent og er temmelig ligeglad med Resten. Det er skønne spildte Kræfter.

Men Kræfter maa ikke spildes. Enhver, der blot i nogen Tid har været med i Arbejdet for at skaffe vor Organisation Plads, vil forstaa, at vi maa bryde igennem denne fine og spejlblanke Overflade af honnet Ambition, der kun kan virke fordummende. Og naar vi nu i disse Dage i Kjøbenhavn har oprettet en Afdeling for Boghandlermedhjælpere, er dette netop et Forsøg paa at faa disse Folk med i det almindelige Arbejde, et Forsøg paa at rive dem ud af taagede Forestillinger om et højere socialt Stade fordi deres Hverv er at sælge Bøger.

Boghandlermedhjælperne er en Afskygning af vort Fag, hvor den honnette Ambition er særligt fremherskende og hvor selve Branchens Art har fremkaldt Ideer om et ophøjet Virke, der hævede den over de øvrige Handelsfag. Dette er naiv Egoisme, et Hovmod der bunder i Vrangforestillinger om kulturel Merværdi, fordi de Varer man sælger er aandelige Frembringelser.

Iøvrigt er Boghandlermedhjælperne ikke alene om de fine Fornemmelser, der gaar ud paa, at den der sælger Silke eller Bøger trækkes nedefter ved at staa Last og Brast med den, der sælger Sækkelærred eller Svedsker. Denne grundige Misforstaaelse findes endnu paa utroligt mange Steder og giver sig Udslag baade branchevis og enkeltvis. Det er denne Misforstaaelse, parret med Ulyst til at beskæftige sig med det, der ikke netop angaar éns kære Selv og med manglende Vilje til ubarmhjærtigt at gaa til Bunds i Forholdene, der understøttes og plejes af de faglige Smaaforeninger.

Lad dem tone rent Flag, lad dem afsløre sig som de selskabelige Klubber de er, saa vil vi gerne gaa med til at ønske dem en lang Levetid, men saalænge de f. Eks. kalder sig med vort Forbund „sideordnede Organisationer" maa vi dette forkludrende Uvæsen tillivs.

Vi maa bort fra det usunde Kastevæsen, der desværre findes indenfor vort Fag. Se en Gang paa dem, disse kalkede Grave, disse veludhalede Folk „med Pageben i Sløjfesko", Boghandlermedhjælperen, der lader haant om Manufakturmedhjælperen og denne, der igen ser ned paa Kolonialmedhjælperen. Et herligt System efter de bedste Mønstre. —

De Linjer, der staar som Motto for denne Artikel, taler højt om i hvilken Grad Boghandlermedhjælperne trænger til Organisation. For hvad kan det nytte at pukke paa sit „litterære" Adelsskjold, naar man ikke kan spise sig mæt? Hvor bidende skal det siges til de Folk, at det — om de ikke ændrer Kurs — gaar

dem som Fortidens Dyreformer, der uddøde paa Grund af Overspecialisering?

Jeg ved meget vel, at man beraaber sig paa de enkelte Fags Særstilling — jeg tænker her særligt paa Boghandelen — og mener, at kun de ved Faget beskæftigede formaar at løse de lokale Opgaver. Men Fagets Særstilling kommer ikke Medhjælperne ved, saalænge de er Medhjælpere, og da det er smaat bevendt med Udsigterne til Selvstændighed indenfor Boghandelen, ligger det klart i Dagen at Medhjælperinteresserne er de samme i dette Fag som i de øvrige.

Det er paa denne Baggrund den nye kjøbenhavnske Boghandlermedhjælper-Afdeling tager sit Arbejde op: I nøje Samklang med Kammeraterne i andre Fag at virke for Medhjælperspørgsmaalets Løsning. At Afdelingen har gode Betingelser for at trives og udfylde sin Plads er udenfor al Tvivl, saameget mere som dens Arbejde støttes og understreges af mange organiserede Boghandlermedhjælpere i Provinsen.

Afdelingen er saaledes i hvert Fald et Barn, der ikke sendes ud i Verden uden Klæder paa Kroppen.

E. P. Wraae.

Kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere

i statistisk Belysning.

(Fortsat.)

GIFT ELLER UGIFT.

„Tabelværk til Kjøbenhavns Statistik No. 18" bringer tillige en Oversigt over Ægteskabernes større eller mindre Hyppighed indenfor de enkelte Grupper: Industri, Handel og Transport. — De selvstændige Hovedpersoner (Principaler) gifter sig sædvanligvis noget tidligere end Arbejderne, medens den sociale Mellemgruppe, hvortil altsaa Handels- og Kontormedhjælperne henregnes, opviser senere Ægteskaber end Arbejderbefolkningen. Dette fremgaar af nedenstaaende Tabel:

Mænd	Funktionærer			Arbejdere		
	Ugifte	Gifte	Andre	Ugifte	Gifte	Andre
	%	%	%	%	%	%
Under 25 Aar.....	93,8	6,0	0,2	87,5	12,3	0,2
25 til under 30 Aar..	60,0	39,1	0,9	42,4	56,2	1,4
30 - „ 45 „ ..	23,6	73,7	2,7	15,8	81,3	2,9
45 - „ 60 „ ..	13,8	79,7	6,5	9,1	83,6	7,3
60 Aar og derover...	10,7	72,3	17,0	8,4	73,0	18,6
	44,6	52,2	3,2	34,0	62,1	3,9

Ægteskabernes uensartede Fordeling skyldes naturligvis sociale Aarsager. — Hovedpersonernes gennemgaaende bedre økonomiske Vilkaar og selvstændige Stilling, tillader dem tidligere Ægteskab end den af ydre og mere tilfældige Forhold afhængige Arbejder, der dog gifter sig tidligt, fordi Erhvervsevnen og dermed Indtægterne er størst i de yngre Aar, især i 25—30 Aars Alderen.

Helt anderledes stiller Sagen sig for de immaterielle Erhverv og Handels- og Kontormedhjælperne, der har større Udsigt end Arbejderne til, at deres Indtægt stiger med Alderen. Hertil kommer, at mange af vore Standsfæller tvinges til at hævde et økonomisk Niveau, f. Eks. m. H. t. Bolig, Klædedragt, Børnenes Opdragelse etc., der ligger over deres økonomiske Evne — Hensyn og Pligter, der hver især modvirker tidlige Ægteskaber.

Kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere indgaar almindeligvis senere Ægteskaber, og ogsaa af denne Grund er der færre Børn i denne saavel som andre Funktionærgrupper.

INDTÆGTER.

Oplysningerne om Handels- og Kontormedhjælpernes Indtægtsforhold er af væsentlig ældre Dato, hidrørende fra Undersøgelser foretaget 1907 og udelukkende omfattende skatteansatte Medhjælpere, hvorved Antallet bliver langt ringere end ved Erhvervs-Statistiken og naturligvis hovedsagelig begrænser sig til de faglærte Medhjælpere.

Mandlige Handels- og Kontormedhjælperes Indtægtsgrupper	1892		1898		1907	
	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.
800 under 1.200 Kr.	1137	34,0	1638	31,7	2789	31,8
1.200 „ 1.600 „	787	23,5	1278	24,8	2149	24,5
1.600 „ 2.000 „	432	12,9	747	14,5	1310	15,0
2.000 „ 3.000 „	519	15,5	756	14,6	1344	15,3
3.000 „ 5.000 „	322	9,6	484	9,4	795	9,1
5.000 „ 10.000 „	121	3,6	204	3,9	304	3,5
10.000 „ 15.000 „	24	0,7	31	0,6	48	0,5
15.000 Kr. og derover.	8	0,2	24	0,5	23	0,3
	3350	100,0	5162	100,0	8762	100,0

Tabellen angiver den overordentlige Fremgang i Antallet af skatteansatte mandlige Handels- og Kontormedhjælpere i Tidsrummet 1892-1907, alene siden 1898 var Stigningen ca. 70 %. Fremgangen er imidlertid ingenlunde ligelig fordelt indenfor de forskellige Indtægtsgrupper. Henved $^7/_{10}$ af vore Standsfæller har herefter lavere Indtægter end Kr. 2000,— og af de gunstigere stillede $^3/_{10}$ maa Halvdelen henføres til Indtægtsgruppen 2—3000 Kr.

I Aaret 1907 var den gennemsnitlige Aarsindtægt for skatteansatte mandlige Handels- og Kontormedhjælpere Kr. 1978,—, hvilket er væsentlig højere end den tilsvarende Gennemsnitsløn for kjøbenhavnske Arbejdere. Sammenligningsvis varierer denne fra Kr. 1428.— (Typografer) til Kr. 1051.— (Skomagere). Det er dog muligt, at Tallene ikke uden videre kan jævnføres og at Arbejdernes Aarsindtægt er noget højere, eftersom den fastlønnede Medhjælper lettere kan opgive sin nøjagtige Indtægt end den oftest sæsonvis beskæftigede og af ydre Forhold mere afhængige Arbejder.

Imidlertid tør det ikke lades ude af Betragtning, at Erhvervsstatistiken for 1911 viste, at det samlede Antal mandlige Medhjælpere i Kjøbenhavn androg 12.756. Selv om de mellemliggende

4 Aar naturligvis har bragt en — maaske endog betydelig — Forøgelse i Medhjælperantallet, fandtes der utvivlsomt 1907 over 2000 Handels- og Kontormedhjælpere, hvis Indtægter var under Skattegrænsen (800 Kr.) eller af anden Aarsag ikke er blandt de skatteydende Borgere.

Dette faar naturligvis Indflydelse paa den absolute Gennemsnitsindtægt uden at dog Sammenligningen med den tilsvarende laveste Indtægtsgruppe for Arbejderstanden derfor brister, idet Forholdet indenfor de to Hovederhvervslag paa dette Omraade er omtrent ensartet.

INDTÆGTSFORDELINGEN.

Tabelværket „Indkomst- og Formuesforholdene i Kjøbenhavn i Aaret 1907" indeholder bl. a. en Oversigt, hvori de mandlige Medlemmer af de 3 vigtigste Medhjælpergrupper er udsondret. Naturligvis opviser det overordnede Personale langt de største Gager, derefter følger Kontorister og Assistenter, og endelig Butiksmedhjælperne, der omtrent er paa samme Lønningsniveau som de faglærte Arbejdere. Gennemsnits-Indtægterne for de 3 Medhjælpergrupper andrager henholdsvis 2709, 1560 og 1273 Kr,

Indtægtsgrupper 1907	Overordnet Gruppe		Kontorister og Assistenter i ikke-offentlige Virksomheder		Kommiser og Handelsbetjente	
	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.
800 under 1.200 Kr.	438	16,2	788	40,4	729	54,5
1.200 „ 1.600 „	503	18,6	505	25,9	398	29,8
1.600 „ 2.000 „	435	16,1	304	15,6	131	9,8
2.000 „ 3.000 „	597	22,1	258	13,2	60	4,5
3.000 „ 5.000 „	457	16,9	80	4,1	17	1,3
5.000 „ 10.000 „	222	8,2	14	0,7	2	0,1
10.000 „ 15.000 „	49	1,8	2	0,1	—	—
15.000 Kr. og derover.	3	0,1	1	—	—	—
	2704	100,0	1952	100,0	1337	100,0

Dersom ovenstaaende Tal jævnstilledes med de tilsvarende fra 1898, vilde man i alle 3 Grupper konstatere en stærk og nogenlunde ligelig fortsat Stigning i Antallet af skatteansatte Personer.

Men er end denne Stigning betydelig, den naar dog ikke paa langt nær i Højde med den mægtige Stigning i Arbejderstandens Lønniveau. Dette fremgaar alene deraf, at medens de skatteydende Arbejdere i 1862 kun udgjorde 4,3 % af hele den voksne, mandlige Arbejderbefolkning, var deres Tal i 1907 steget til 71,0 %, og i samme Tidsrum er Procenttallene steget for alle Indtægtsgrupper fra 1200 Kr. og opefter.

Naar dette tages i Betragtning, vil det — til Trods for Handels- og Kontormedhjælpernes relativt højere Gennemsnits-Indtægter — vise sig, at Arbejderne i langt højere Grad end vor Stand har højnet deres „standard of life", — en Kendsgerning, der naturligvis udelukkende skyldes Fagforeningsbevægelsen.

KVINDELIGE MEDHJÆLPERE.

Oplysningerne om de kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere er — som overhovedet for de skatteansatte Kvinder — mindre detaillerede end de foranstaaende Data, der som nævnt udelukkende vedrører de mandlige Medhjælpere.

Antallet af skatteansatte Kvinder indenfor Medhjælperstanden var i 1907 kun 1823 (1911 var det samlede Antal kvindelige Medhjælpere 9841). Og dog er Stigningen ogsaa her overordentlig stor. Saaledes var der i 1898 kun 152 skatteansatte kvindelige Handelsmedhjælpere, i 1892 53 og i 1862 blot 3 (tre), der betalte Kommunalskat.

Efterfølgende Tabel redegør for de skatteansatte kvindelige Handels- og Kontormedhjælperes Indtægtsfordeling 1907. Sammenholdt med den tilsvarende Oversigt over de mandlige Medhjælpere illustrerer Tabellen med al Tydelighed, at Kvinderne udgør den slettest betalte Medhjælperkategori.

Indtægtsgrupper	Kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere	
	Antal	pCt.
800 under 1.000 Kr.	992	54,4
1.000 „ 1.200 „	392	21,5
1.200 „ 1.400 „	182	10,0
1.400 „ 1.600 „	103	5,7
1.600 „ 3.000 „	144	7,9
3.000 „ 5.000 „	8	0,4
5.000 „ 10.000 „	2	0,1
	1823	100,0

(Sluttes).

„Emera".

Det internationale Medhjælper-Tidsskrift udkommer.
Abonnements-Indbydelse.

INTERESSEFÆLLESSKABET mellem de moderne Medhjælperorganisationer, der har funden Udtryk i det internationale Forbund „Fèdèration internationale des Employès", bunder i nogenlunde ensartede sociale Vilkaar og deraf følgende fælles Reformkrav.

Saaledes opstaar der en naturlig og frugtbringende Vekselvirkning mellem Medhjælperorganisationerne Verden over. Opnaaede Resultater og vundne Sejre i ét Land vil efter Omstændighederne indvirke i større eller mindre Grad paa de tilsvarende Opgaver andet Steds, opmuntre og befordre ligeløbende Bestræbelser i andre Lande.

Men her har man hidtil savnet et egnet Meddelelsesmiddel, der, tilgængeligt for saa store Kredse som muligt, kunde bringe Førstehaands-Beretninger og orienterende Oplysninger om de fagorganisatoriske, socialpolitiske, statistiske og lignende aktuelle Anliggender, vedrørende Handels- og Kontormedhjælperstanden i de forskellige Lande.

Naturligvis vil et saadant Organ særlig have Betydning for Medhjælperne i de mindre Lande, fordi Impulser og Erfaringer hyppigst hentes der udefra, hvor Forholdene er større og den enkelte Sag hyppigst underkastes en alsidigere Behandling end under mere ensartede Vilkaar.

Derfor er det forstaaeligt, at det netop var vor Repræsentant i det internationale Forbunds Hovedledelse, der for et Par Aar siden fremsatte Tanken om Udgivelsen af et internationalt Tidsskrift.

Efter at det nødvendige forberedende Arbejde nu er tilendebragt og Foretagendet økonomisk sikret, kan Idéen endelig virkeliggøres. — Det første Nummer af denne internationale Med-

hjælperrevy, der startes under Navnet „Emera" — den græske Betegnelse for „Lys" — udsendes i Begyndelsen af April og bør naturligvis finde talrige Abonnenter ogsaa indenfor vor Centralorganisation.

Tidsskriftet vil bringe samtlige Artikler i de 3 Hovedsprog, saaledes at Kendskab til ét af Sprogene Tysk, Fransk eller Engelsk, gør det muligt at faa fuldt Udbytte af det interessante Indhold.

„Emera" redigeres af Generalsekretæren for det internationale Forbund, Aug. Bruggeman, Gent, og starter iøvrigt med en fast Medarbejderstab, der tæller følgende indenfor den internationale Medhjælperbevægelse kendte Penne: C. Vergne, Rouen, Patin, Paris, Georg Borchardt, Berlin, O'Lehane, Dublin, Turner, London, Chr. Dybwad, Kristiania, Oskari Erikson, Wiborg (Finland), Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, Ginsbach, Luxemburg, de Vroom, Rotterdam, Correa Pessoa, Porto, o. fl.

Foruden at Tidsskriftet vil bringe orienterende og instruktive Artikler om internationale Spørgsmaal og Medhjælperorganisationerne i de forskellige Lande, vil det ifølge sit Anlæg give Læserne Lejlighed til at perfektionere sig i Hovedsprogene.

Vi anbefaler Afdelinger og Medlemmer at tegne Abonnement straks. Tidsskriftet udsender sit første Nummer primo April; det udkommer hvert Kvartal og Aarsabonnementet andrager det yderst ringe Beløb af — én Krone.

Hovedkontoret modtager Abonnement!

Advarsel!

VOR gamle Kending, Herr H. G. Klugmann, som jeg tidligere i „D. H. K. M. T." har advaret imod at indlade sig med, begynder nu — efter have hvilet paa sine Laurbær et Par Aar — at operere igen paa sin gammelkendte Maade.

Under Mærket „Livsstilling" søger „Grosserer" H. G. Klugmann (Adrs. Hotel „Valdemar") Repræsentanter for Kjøbenhavn til Salg af „en let sælgelig Reklameartikel — Millionartikel —", og vinker med store Løfter om udmærkede Stillinger, idet han gør opmærksom paa, at sidste Repræsentant oppebar i Provision ca. 2-300 Kr. pr. Maaned. (!)

Omend det var ønskeligt er det derfor næppe sandsynligt, at Herr H. G. Klugmann har „forbedret" sig i de Par Aar, der er gaaet siden han blev „træt" af at drive sin „omfattende", med 6 forskellige Firmanavne forsynede, Geschäft i den skumle Baggaard i Raadhusstræde 6, og jeg advarer derfor fremdeles alle organiserede Medhjælpere mod at entrere med H. G. K. I modsat Fald vil det kun føre til det for Medhjælperen temmelig triste Resultat, at han ofrer Bekostninger paa at rejse her til Kjøbenhavn. — Herr Klugmann antager nemlig fortrinsvis Provinsmedhjælpere, og helst ledige, der bider lettest paa Krogen — bruger sin Arbejdskraft i nogen Tid til Glæde og Fordel for Herr H. G. K. — og bliver for Resten snydt for sin surt fortjente Provision, saaledes som Tilfældet var med adskillige Kolleger for et Par Aar siden.

Naar hertil lægges, at det selvfølgelig er det modsatte af en Anbefaling at have beskæftiget sig med Herr H. G. Klugmanns Humbug og Svindel, vil man forstaa, at der er god Grund for en Advarsel mod dette „Handelshus" og dets gyldne Løfter om svimlende Gager og „Livsstillinger".

Denne Sag giver mig Anledning til atter at paapege Nødvendigheden af, at vi gør vort Oplysningsbureau saa omfattende og komplet som overhovedet muligt, og jeg henleder herigennem Afdelingernes Opmærksomhed herpaa. Ligeledes understreger jeg det for det enkelte Medlem betryggende i, at søge Oplysning om de Firmaer, hvori de tilbydes Engagement, navnlig naar det drejer sig om ukendte kjøbenhavnske Virksomheder, som i mange Tilfælde ikke rangerer i 1ste Klasse.

Jens Johansen.

Conto pro diversi.

MANUSKRIPTERNE

til næste Nr. maa være Redaktionen i Hænde senest Lørdag den 9. Marts. Afdelingsmeddelelser kan dog eventuelt ogsaa efter nævnte Tidsfrist naa Optagelse ved Indsendelse til Hovedkontoret,

REJSEUNDERSTØTTELSER.

Ved Finansloven for Finansaaret 1914—15 forventes bevilget et Beløb af 20.000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser ved Ophold i Udlandet, særlig udenfor Europa.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af April Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning.

Understøttelserne tildeles kun Ansøgere, der agter at tage Ophold i Udlandet i længere Tid (mindst 1 Aar).

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden $1^1/_2$ Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Ministeriet for Handel og Søfart, Februar 1914.

HARMONIFORENINGEN I NAKSKOV.

Naar jeg kommer ind paa dette Spørgsmaal, er det ikke fordi vi her i Nakskov føler os ilde berørt ved at have en saadan Forening. Naar man inden for denne, paa Trods af dens Love, vælger en Købmand til Formand, viser dette en tydelig Mangel paa Forstaaelse af at hævde sin Stand, omendskønt det heller ikke har meget at sige i en Forening med Formaal, der er uden Spor af Betydning og Interesse for den Stand, man tilhører. Hverken ældre eller yngre, mandlige eller kvindelige Medhjælpere burde give deres Skærv til Opretholdelse af en saadan „Sammenslutning".

Jeg kommer ind paa dette Emne, fordi der fra flere af de paagældende Medlemmer siges til vore Agitatorer: Jeg staar i Foreningen af ældre og mere erfarne Medhjælpere, der giver jeg kun 50 Øre om Maaneden og faar til Gengæld et aarligt stort Torskegilde eller en festlig Sammenkomst. Vi er hævet over at være i en Forening, der optager baade Damer og Lærlinge.

Slige Udtalelser falder rigtignok kun fra 18 til 22-aarige Medlemmer af Foreningen, men viser jo tydeligt, paa hvilket Udviklingstrin disse Personer staar. Det er mig ganske ufatteligt, at en Del af de ældre Medlemmer, som i sin Tid var med til at starte denne Harmoniforening, udtaler, at de i et og alt kan anerkende vort Program og de følger vor Bevægelse med stor Interesse. Jeg kan ikke forstaa, at de ikke tager Konsekvensen af deres Udtalelser og melder sig til vore Rækker.

Den Forpligtelse, man i sin Tid gik ind paa, da nævnte Forening blev startet, maa nu være fuldstændig forsvunden efter Generalforsamlingen i Efteraaret, ligesom Grundlaget man i sin Tid startede Foreningen paa, nu er borte; thi man kan da kun betragte det som Ironi, at der staar i Foreningens Love, at den skal virke hen til Standens Højnelse f. Eks. ved Afholdelse af Foredrag, og sammenligner dette med dens Virksomhed.

Vort Kontingent er selvfølgelig større end nævnte Forenings, naar man kun ser paa Forholdet 50 Øre og 1 Kr. 50 Øre, men jeg skal tilføje, at ser man blot en lille Smule ud over sin egen Horisont, saa er det et altfor forholdsvis stort Kontingent, denne Forening betaler. Og Medlemmerne, de ældre Medhjælpere, der jo helst skulde have opnaaet anstændige Gager, kan dog ikke af økonomiske Grunde afholde sig fra at indmelde sig i den eneste Organisation, der i Aarenes Løb har gennemført de sociale Fremskridt. Meld Dem derfor ind i Centralorganisationen!

Wied-Kirkegaard.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Foreningens Lokaler i Forsamlingsbygningen i Amaliegade Torsdag den 19. Marts Kl. 9 pr. Dagsordenen bekendtgøres i „Medhjælperen" for den 1. Marts.

Forslag, der ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest 5 Dage før Generalforsamlingen afholdes.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at det reviderede Regnskab er fremlagt til Eftersyn hos Kassereren, Carl Jensen, Vester Alle 23,3, fra den 8. til den 15. Marts hver Dag mellem Kl. 11 og 2 — samt tillige Mandag den 9. og Tirsdag den 10. om Aftenen fra Kl. 8½ til 10. *Bestyrelsen.*

Frederikshavn. Afdelingen afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Hofmanns Hotel" Fredag den 6. Marts Kl. 8½ Aften. — Dagsorden:

1) Beretning fra Formanden. 2) Regnskabet fremlægges til Godkendelse. 3) Valg af 2 nye Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Niels Jensen og Paul Paulsen, der begge afgaar efter Tur. 4) Valg af 2 Suppleanter. 5) Valg af 1 Revisor og 1 Revisor-Suppleant. 6) Forslag om Lovændringer. 7) Eventuelt.

Alle Medlemmerne bedes møde. *Paul Paulsen.*

Helsingør. Afdelingen afholdt Onsdag den 28. Januar Medlemsmøde med Afdelingens Kasserer, Frk. Caritta Jørgensen, som Taler. I et udmærket holdt og godt tilrettelagt Foredrag skildrede Frk. Jørgensen de gode Resultater, Medhjælperne havde opnaaet gennem deres Organisation. Efter Foredraget var der nogen Diskussion.

Onsdag den 4. Februar havde Afdelingen Fornøjelsen at have Herr E. P. Wraae, Kjøbenhavn, som Indleder. Herr W. talte udførligt og meget interessant om Medhjælperspørgsmaalet og Organisationen, og efter Foredraget udspandt der sig en livlig Diskussion om Agitationsmaader.

Onsdag den 11. Februar indledede Afdelingens Formand, Herr Eilenberger om Centralorganisationens Ledelse og Sammensætning, og gav i store Træk en Beskrivelse af, hvorledes en saa moderne og forholdsvis stor faglig Organisation er sammensat og ledes, og Mødet sluttede med Diskussion bl. a. om vor Retshjælp.

Onsdag den 18. Februar underholdt Herr Kommis Petersen Afdelingens Medlemmer med Oplæsning, baade humoristisk og mere alvorligt; Herr P. høstede kraftigt Bifald.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Onsdag den 4. Marts Kl. 9 præcis paa Hotel „Øresund". Da vigtige Sager foreligger, anmodes alle Medlemmer om at møde. *Johs. E.*

Holstebro. Afdelingen her holdt Søndag d. 8. Februar paa Hotel „Sehaumburg" en overordentlig vellykket selskabelig Sammenkomst, hvori tillige deltog flere Medlemmer af Struer-Afdelingen. — Formanden, C. C. Knudsen, aabnede med en Tale om Handels- og Kontormedhjælperorganisationen, hvorefter en lokal Sanger gav en Række Numre, der lønnedes med stærkt Bifald af de feststemte Medhjælpere. Ballet fik det smukkeste og fornøjeligste Forløb, og saavel ved Kaffebordet som Frokostbordet fandt den ypperligste Stemning Udtryk i en Række Taler og ved Afsyngelse af flere Meter i Dagens Anledning forfattede Sange. En Fest, der længe vil forblive dens Deltagere i kær Erindring. *M.*

Kjøbenhavn. Skulde man paa Grundlag af Deltagerantallet ved det første Medlemsmøde i Januar have stillet Foreningens Horoskop for det kommende Aar, vilde det ikke have set lyst og tillidsvækkende ud, men allerede ved det følgende Møde var man atter oppe paa det normale Antal Deltagere. Det kan deraf ses, i hvor høj Grad Medhjælperne er afhængige af det ekstra Arbejde — Status — der ved Nytaarstid lægges til den i Forvejen lange Arbejdsdag; der kan end ikke blive Tid til en enkelt Aften at hellige sig det behagelige og kollegiale Samvær, som de ugentlige Mødeaftener er Arnestedet for.

Januar og Februar har haft et ypperligt Program at byde paa, idet Organisationen har nydt Æren af følgende Herrers Nærværelse som Talere.

Herr Folketingsmand, Kommunalrevisor Martin Olsen om Fagbevægelsens Historie i Danmark, Herr Overlærer M. Vibæk, Købmandsskolen: Teori og Praksis. Herr Folketingsmand, Højskoleforstander Johs. Fog-Petersen: Indtryk fra en Rejse i England. Herr Bureauforstander C. Fabricius: Kunsten at rejse. (Med Lysbilleder.) Herr Folketingsmand, Dr. phil. Eduard Larsen: Diplomatiet og Krigen 1864.

Endvidere har Herr Forretningsfører Jens Johansen talt om vor Landsorganisation.

Den 12. Februar afholdt den nystiftede Boghandlermedhjælper Forening konstituerende Generalforsamling, hvor Lovene for de kjøbenhavnske Afdelinger vedtoges.

Til Bestyrelse for Afdelingen valgtes: Herr Alfr. V. Schmidt, Formand, Herr Vald. Schült, Næstformand, Herr Aug. Hansen, Sekretær.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for den første faglige Organisation af Boghandlermedhjælpere.

Tirsdag den 17. Februar afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1) Beretning. 2) Indkomne Forslag. 3) Statistiken. 4) Eventuelt.

Formanden, Herr E. P. Wraae, bød Velkommen paa Fællesbestyrelsens Vegne.

Herr Forretningsfører Jens Johansen valgtes til Dirigent, og efter at have takket for Valget udtalte han Haabet om, at Arbejdet ikke vilde blive ham altfor let, idet Generalforsamlingen var Stedet, hvor Medlemmerne kunde og burde udtale sig om Organisationens Virkemaade og hele Ledelse. Dirigenten erklærede Generalforsamlingen for lovligt indvarslet, oplæste Dagsordenen og gav Ordet til Formanden, der udtalte sin Tilfredshed med den store Fremgang, Foreningen havde haft i den forløbne Beretningsperiode; en Fremgang, der tydede paa en vaagnende Forstaaelse af Organisationens Nytte og Betydning for den kjøbenhavnske Medhjælperstand. — Den personlige Agitation, der havde været fortsat fra tidligere Perioder, viste stadig sin udmærkede Virkning. Det maatte haabes, at flere Medlemmer vilde slutte sig til det Korps af Agitatorer, der hver Søndag Formiddag drog ud fra Kontoret for at bearbejde den store Arbejdsmark, de uorganiserede Medhjælpere var. Hovedbestyrelsens Anerkendelse af det Arbejde, der var gjort, havde man modtaget i et forhøjet Tilskud, men dette maatte tillige betragtes som en Forpligtelse til i Fremtiden at arbejde fremad med Energi og Kraft. — Fællesbestyrelsen havde søgt Forhandling med Brugsforeningerne om Oprettelse af kollektive Overenskomster for de i disse ansatte Medhjælpere, og haabede paa et godt Resultat.

Formanden gik derefter over til at omtale flere indre Forhold og meddelte sluttelig, at der i Beretningsperioden var udbetalt Understøttelser til 9 Medlemmer og 2 Retssager var vundne. Den forløbne Periode maatte betegnes som udmærket at bygge den næste paa.

Beretningen godkendtes enstemmigt uden Diskussion.

Formanden paaviste det store Arbejde, der her var taget op af Det statistiske Departement, og vi maatte betragte dette som Statens Anerkendelse og Billigelse af vore Organisationsbestræbelser, hvorfor der fra Medlemmernes Side maatte ydes den allerstørste Forstaaelse og Bistand i dette vigtige og betydningsfulde Arbejde, idet Statistiken vilde blive en værdifuld Kilde at øse af i vor fremtidige Virken. Adskillige Medlemmer meldte sig som Tællere.

Flere Medlemmer havde Ordet for at gøre deres Anskuelser gældende med Hensyn til det fremtidige Arbejde.

Dirigenten sluttede med at sige, at den værdige Maade, hvorpaa Generalforsamlingen var forløbet, maatte betragtes som en Anerkendelse af Bestyrelsens Arbejde og haabede paa Medlemmernes stadige Støtte og Tillid.

Umiddelbart efter Hoved-Generalforsamlingen afholdt de forskellige Afdelinger ordinær Generalforsamling med Dagsorden: Valg af Bestyrelse.

Kontor-Afdl. Til Formand genvalgtes Herr Forretningsfører Jens Johansen uden Afstemning. Til Næstfmd. og Sekretær valgtes Herr C. Hammer og Frøken Anna Michaelsen. Suppleanter blev d'Herrer C. Alsøe og Knud Jensen.

Kolonial-Afdl. d'Herrer W. Beermann og H. P. Jensen genvalgtes henholdsvis til Formand og Næstfmd. og til Sekretær valgtes Sigfr. V. West. Suppleanter: d'Herrer A. Steckhahn og S. O. D. Andresen.

Manufaktur-Afdl. genvalgte Herr E. S. Schibler, Formand, Herr Magnus Østerling, Næstfmd. og Herr P. Petersen, Sekretær, hvorefter Herr H. Christensen og Frk. O. Roscher blev Suppleanter.

Central-Afd. genvalgte Herr Isenkrammedhjælper Søren Møller til Formand, d'Herrer Johan Madsen og Carl J. Nielsen valgtes til Næstfmd. og Sekretær, og Suppleant blev d,Herrer A. Nathanson og August Johansen. *Pmd.*

Kolding. Ord. Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 8. Januar. Statistiken drøftedes. Det vedtoges at rekvirere det fornødne Antal Statistikblanketter og paa et senere Møde valgtes Repræsentanter til at indsamle Materialet.

Ved et Medlemsmøde den 14. Januar underholdt Formanden de mødende med humoristik Oplæsning. Endvidere vedtoges paa samme Møde at bevilge 10 Kr. af Foreningens Kasse til Børne-

bespisningen. Den 21. Januar underholdt Herr Former Engelbæk Medlemmerne med en Del Rejseindtryk og Skildringer fra Bornholm.

Paa Medlemsmødet den 29. Jan. valgtes 10 Tællere til at sørge for Uddeling og Indsamling af Skemaerne vedrørende Statistiken. Endvidere udspandt der sig en livlig Diskussion ang. forsk. andre Anliggender, bl. a. Stiftelsesfest og Dilettantkomedie, der tænktes afholdt.

Onsdag den 4. Februar talte Herr Dr. phil. F. Moth om Kvindernes Stilling i ældre og nyere Tider. Foredraget var interessant, men havde desværre ikke vundet stor Tilslutning. *C. C.*

Fredag den 13. Februar afholdt Foreningen offentligt Foredrag paa Hotel „Kronborg". Forfatteren Ludv. Rosenberg skildrede i et klart og fængslende Foredrag forskellige Forhold i Verdensbyen New York, og omtalte bl. a. den Forskel, der er mellem en New Yorker-Amerikaner og en Europæer, som mellem en Flintesten og en Flødebolle. Farten og Brutaliteten, der præger Livet derovre, passer kun for de færreste Europæere, og vé den stakkels Handelsmedhjælper, som kommer derover uden Forbindelser, han har, ifølge Herr R.s Udtalelse, i heldigste Tilfælde kun Chance for at blive Skruppemand. — Foredraget efterfulgtes af 75 Lysbilleder af forskellige Seværdigheder. *c.*

Køge. Afdelingen har siden Starten i November arbejdet sig jævnt godt fremad. Den ugentlige Mødeaften om Onsdagen bør Medlemmerne have lidt bedre i Erindring.

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 4. Marts Kl. 8½ paa „Landbocaféen". Alle Medlemmer bedes møde.

Dagsorden: Valg af 4 nye Bestyrelsesmedlemmer.

Helmuth Andersen.

Maribo. Vi erindrer stadig Medlemmerne om vore Møder hver Onsdag, men Tilslutningen er for ringe. Bestyrelsen maa derfor indtrængende opfordre Medlemmerne til at møde talrigt, da Møder med fremmede Foredragsholdere i modsat Fald ganske maa indstilles.

Tirsdag den 4. November havde vi arrangeret Agitationsmøde paa „Hotel Sorø" med Herr Jens Johansen som Taler. Der var sendt Indbydelse til alle, baade organiserede og uorganiserede, men der var kun mødt ca. 25. J. holdt et udmærket Foredrag om Centralorganisationen.

Efter Foredraget opfordrede Formanden til en Diskussion, men da ingen meldte sig, gav Formanden Oplysning om en Sag som en Medhjælper havde haft med sin Principal. Vedkommende Principal havde opsagt Medhjælperen med 1 Md. Varsel, denne forlangte imidlertid 3 Md. Gage, men Principalen nægtede dette og mente sig ikke forpligtet til at betale. Medhjælperen henvendte sig derefter til Foreningen. Formanden havde en Konference med Principalen, forelagde ham Sagen og paapegede det berettigede i Medhjælperens Krav. Efter et Par Dages Betænkningstid ordnede Principalen Sagen i Mindelighed med Medhjælperen. Hvis denne i dette Tilfælde ikke havde haft os at støtte sig til, havde han næppe opnaaet sin Ret uden gennem en Retssag.

Onsdag den 21. Januar holdt Foreningen Møde med Herr Forretningsfører Hurup fra Nakskov som Taler. Herr H. holdt et udmærket Foredrag om Amerikas Handel og Industri, Guldminerne og Arbejdsforholdene, og ligeledes fremdrog Herr H. mange Episoder fra sit Ophold i de ca. 20 Aar, han havde opholdt sig i Amerika. Efter Foredraget samledes alle til et fælles Kaffebord.

En Del af Medlemmerne har deltaget i selskabelige Sammenkomster i vore Broderafdelinger i Nakskov, Nykøbing og Sakskøbing. *Axel Jensen.*

Næstved. Lørdag den 14. Februar afholdt Foreningen et meget vellykket Bal med god Tilslutning og diverse Overraskelser. Under Ballet arrangeredes fælles Kaffebord, hvor der blev sunget nogle Sange, affattede i samme Anledning, med forskellige „Hip" til enkelte Medlemmer. Aftenen forløb paa den mest vellykkede Maade.

Fredag den 20. Februar afholdt Foreningen sin ordinære Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr K. Olsen. — Formanden aflagde en kort Beretning om det forløbne Halvaar. Grundet paa Herr M. Hansens Bortrejse, blev Herr N. Larsen, (hos Kbmd. Krag) valgt som Formand. Genvalgt til Bestyrelsen blev Herr H. Søgreen-Petersen, nyvalgt blev Frk. Hobbel og Herr Damgaard, da nuværende Bestyrelsesmedl. Frk. H. Olsen og Herr E. Johansen forlader Byen. Suppleanter: H. Søndergaard og nyvalgt A. Erlandson. — Derefter fremlagdes Regnskabet, som godkendtes enstemmigt. Til Revisorer blev valgt Herr C. Lyngbye og V. Knudsen. Endvidere blev som Repræsentanter ved Landsstævnet valgt Formanden og Herr K. Olsen.

Bestyrelsen konstituerede sig som følger: Herr H. Søgreen-Petersen, Kasserer, E. C. Petersen, Næstformand, og Alfred Kristensen, Sekretær. — Sluttelig motiveredes og udbragtes et Leve for Centralorganisationen. *Alfr. Kristensen.*

Randers. Mødeaftenerne i Januar og Februar Maaned har været godt besøgte, og navnlig ved Herr Redaktør Riis Flors fængslende Foredrag om „London" den 4. ds. var Tilslutningen stor. — Det har været vanskeligt at skaffe Foredragsholdere og Indledere til Diskussioner, men det har dog vist sig, at Mødeaftenerne alligevel har haft Interesse.

Hovedbestyrelsesmedlem Herr F. V. Jensen har ligesom Herr Aage S. Leth besøgt os et Par Gange og elskværdigt indledet Diskussion om forskellige faglige Emner. Ligeledes glædede Herr N. C. Nielsen, Kolding, Afdelingen med et Besøg den 28. Jan. og Medlemmerne benyttede sig af Lejligheden til at høre vor indsigtsfulde Kollegas Mening om forskellige Spørgsmaal af faglig Art, hvilke Spørgsmaal Herr N. beredvilligt svarede paa.

I Anledning af Stiftelsesfesten den 8. ds. har en Del Medlemmer og Bestyrelsen været stærkt optaget af Arrangementet og Indstudering af Dilettantkomedie. Resultatet blev over Forventning udmærket. Der havde indfundet sig en Mængde Tilskuere til Komedien, der gik fortræffeligt, bl. a. ogsaa efter Bladenes Referater. Efter Komedien samledes Medlemmerne ved fælles Kaffebord, hvor ikke mindre end 4 Sange blev afsunget, de 3 forfattede i Dagens Anledning af vor afholdte og udmærkede Formand, hvis Evner ogsaa paa dette Punkt er Genstand for Medlemmernes Beundring. En Sang for Damerne gjorde ogsaa Lykke, hvad ikke vil undre, naar man véd, at den var af Herr Typograf Westermann, der havde indstuderet Komedien med Dilettanterne og var Afdelingens Gæst ved Festen. Ballet tog sin Begyndelse Kl. 12 og sluttede Kl. 4. Alle indløbne Telegrammer modtoges med Hurra. Deltagelsen i Ballet var ogsaa overvældende.

A. Mortensen, p. t. Sekretær.

Svendborg. Siden sidste Meddelelser her i Bladet har Afdelingen foretaget sig følgende:

Den 21. Januar holdtes Møde, hvor et Medlem, Herr C. Christoffersen, der i flere Aar har opholdt sig i Udlandet, havde stillet sig til Disposition. Han fortalte interessant om sine Oplevelser i og gav bl. a. et godt Billede af den unge Handelsmands Stilling i Amerika. — Den 28. Januar holdtes Spilleaften, og den 4. Februar indledede Herr Johs. Hansen en Forhandling om det Arbejde, der nu skal gøres for at samle statistisk Materiale ind. Han gav en Række gode Raad og Vink til „Tællerne" og foreholdt dem, hvilken Værdi et godt Resultat af dette Arbejde vil have i Fremtiden.

Endelig maatte et tredie Medlem tage Affære den 11. Februar, da en indbudt Taler i sidste Øjeblik blev forhindret i at give Møde. Det var Herr Martin Petersen, der indledede en Forhandling om den aktuelle Grundlovspolitik. I store Træk gennemgik han Forfatningssagens Udvikling fra 1849 til Dato og dvælede udførligt ved den sidste Tids Begivenheder. Indledningsforedraget hilstes med Bifald, og derefter udspandt der sig en livlig Diskussion, hvori bl. a. deltog d'Herrer C. Hansen-Møller, Johs. Hansen, Carl Christensen og Indlederen. — Dette sidste Møde var nogenlunde besøgt. Men Bestyrelsen finder Anledning til at indskærpe Medlemmerne at være langt flittigere til at give Møde til de ugentlige Aftener paa „Wandalls Hotel". Bestyrelsen har i den kommende Tid Løfte om flere gode Foredragsholdere, men ingen fremmed Taler bør lønnes for sin Interesse for Afdelingens Arbejde ved at der kun kommer 15—20 Mennesker for at høre ham. Det samme gælder iøvrigt de af Afdelingens egne Medlemmer, der paatager sig at udfylde en Mødeaften. Altsaa, Kolleger! Forsøm ikke Mødeaftenerne! Ved at blive borte svækker De Deres egen Interesse for Sagen og mindsker Bestyrelsens Lyst til at lægge sig i Selen for Afdelingens Vækst.

P.

Thisted. Ved Medlemsmødet paa „Royal" Torsdag den 12 Februar havde vi den Fornøjelse, at Herr Redaktør Hansen-Røyle var kommen til Stede som Taler. Herr H.-R. havde lovet at holde et Foredrag om Forfatteren Jeppe Aakjær og indledede med at give en kort Skildring af samtlige Danmarks Digtere, for til Slut at dvæle ved Emnet „Aakjær". Dette glimrende Foredrag varede ca. 2 Timer og blev af Tilhørerne belønnet med stærkt Bifald. — Endnu en Gang vil jeg spørge de Medlemmer, der stadig glimrer ved deres Fraværelse: „Hvorfor møder De ikke til disse interessante Foredrag?" Har De ikke Tid til at ofre en Aften om Ugen til Glæde for Dem selv — for Foredragsholderen og Bestyrelsen, der maa gøre sig store Anstrengelser for at engagere en Taler? Det er sandelig ikke morsomt at holde Foredrag for en Række tomme Stole og kun 10—15 Tilhørere.

Mød derfor alle, hver Gang De faar Meddelelse om, at een eller anden holder Foredrag, og bagefter vil De glæde Dem over, at De har haft en fornøjelig Aften i Samvær med Kolleger.

N. C. K.

Vejle. Herr Lauritz Christensen holdt Torsdag den 8. Januar et Foredrag om „Drachmann" og skildrede i store Træk for en interesseret Tilhørerkreds Digterens Liv og Virke.

Torsdag den 15. Januar afholdtes Møde med Formanden, Herr Axel Juhl, som Indleder. Herr J. talte om den forestaaende Forøgelse af Medhjælperstandens statistiske Materiale og lagde Tilhørerne paa Sinde endelig at udfylde Skemaerne nøjagtigt, da det havde overordentlig stor Betydning for vor Stand. — Ved Medlemsmødet den 22. Januar var der Oplæsning af Herr Michael Nielsen. — Torsdag den 29. Januar oplæste Herr cand. pharm. Tromholt forskellige Smaating af Gustav Wied m. fl. og høstede livligt Bifald. — Torsdag den 5. Februar afholdtes Medlemsmøde i Handelsforeningens Lokaler med Herr Aage S. Leth, Odense, som Taler. Emnet var: „Gør Din Pligt og kræv Din Ret". Her L. paaviste i et interessant og vel tilrettelagt Foredrag disse vore Pligter og Rettigheder overfor henholdsvis Principalerne, Samfundet og C. O. — Vore Pligter overfor Principalerne gør vi som Forening betragtet alt muligt for at udføre. — Vi afholder oplysende og belærende Foredrag, opretter Kursus i Handelsfag og forskellige Sprog m. m., altsammen for at skabe en vaagen og dygtig Medhjælperstand. Vore Krav overfor vore Principaler er vi jo selvfølgelig ogsaa klar over — her omtalte Taleren vort Program. — Vore Pligter mod Samfundet bestaar i, at vi grundigt sætter os ind i alle Samfundsspørgsmaal, Politik m. m. Taleren mente, det var en Opgave for Afdelingerne at tage op. Ved at lade forskellige Partiers Ta-

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Visbygade 14, 3. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	Ejnar Rasmussen	Lollandsgade 19		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Hjalmar Møller	Vett & Wessels Uds, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. Christiansen	Skolegade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Cathrine Honoré	Købmagergade 11.
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 10	E. Christensen	H. C. Hjortkjær.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorentzen	A. Steengaard.
Helsingør	A. Eilenberger	Chr. I. Hansen	Caritta Jørgensen	Bramstræde 4.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	E. P. Wraae			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	E. P. Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Visbygade14, 3. Telf. Øbro 3247.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Køge	Helmuth Andersen	Torvet 28	Herløv Larsen	Nørregade 4.
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	Chr. Schaarup	Bredgade 6.
Løgstør	Otto Frandsen		Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	H. Wied-Kirkegaard	Sygehusvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	J. Thousig-Møller	Langgade 12	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Næstved	Daniel Lar en	H. Krag	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	V. Hiuckendorff	Otto Madsen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	F. H. Røgind	Ringkøbing Jernstøberi.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	N. H. Hein	Fruegade	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	Chr. Andersen	A/S Fritz Rasmussen	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Chr. Christensen	Koldby Brugsf. pr. Koldby	Chr. Larsen	Tranebjerg Materialhandel.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Slagelse	Rich. Iversen	A/S Silvan	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	A. Sander	Alfred Hee	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	Kaj Johansen	Stege Materialhandel.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	Alfred de Løschky-Christensen	Crome & Goldschmidt	Sophie Frederiksen	P. Lyse.
Stubbekøbing	M. Hansen Piil		Harald Larsen	Christoffer Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	Frk. K. Jensen	Lundevej 30.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	H. C. Andersen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	G. Krohn-Jensen	Harald Hansen	Anton Nielsen	Vendersgade 7.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	H. I. Hansensvej.

lere holde Foredrag og klarlægge deres Program for Medlemmerne vilde disses Interesse vækkes. — Til Gengæld kan vi vel ogsaa forlange af Samfundet, at det støtter os i vor Stræben for at hævde vore Rettigheder. — Vore Pligter overfor C. O. er, at vi kender vore Love, vort Arbejde, læser vort Medlemsblad, kommer til Møder, agiterer for Sagen m. m. — Vore Rettigheder, eller bedre, de Goder, vi nyder ved at staa i C. O., er kendte nok, og først og fremmest har vi jo da en god Samvittighed. Efter Foredraget, der lønnedes med stærkt Bifald, udviklede der sig en livlig Diskussion.

Onsdag den 11. Februar indledede Herr Chr. Sørensen ved et Møde i Handelsf. Lokaler. Herr S. omtalte den Maade, hvorpaa Optællingen til Statistiken foregaar; mente, at den havde en temmelig privat Karakter og bemærkede bl. a., at det vist vilde blive vanskeligt at faa alle til at opgive deres Gageforhold overensstemmende med Sandheden.

Herr Manufakturhdl. Henr. Jacobsen talte den 19. om „Berlin", som han kendte fra adskillige kortere Ophold dernede. Omtalte først selve Rejsen derned gennem det for enhver patriotisk Dansk vemodigt minderige Slesvig, og fortalte derefter om selve Rigshovedstaden — denne By, der fra en ubetydelig Oprindelse, i vore Dage er blevet en af Verdens mægtigste Stæder med ca. 4 Mill. Indvaanere. De brede, lige og uendelige Gader, de pragtfulde Bygninger, kolossale Mindesmærker og det larmende, rastløse Liv, skaber et mægtigt Hele — Verdensbyen. Herr J. omtalte mange af de storstilede Seværdigheder, Byen indeholdt, og de utallige, pragtfuldt, overdaadigt udstyrede Hoteller og Restauranter. Til Slut gav Taleren en Skildring af et af de store Varehuse, nemlig det berømte „Wertheim"s i Leipzigerstrasse, der er kendt Verden over. Herr J. sluttede med at lægge Tilhørerne paa Sinde, at det at være en dygtig Sælger og en fiks Ekspedient selvfølgelig var gode Ting, men det at kunne købe rigtigt, den rigtige Vare til den rigtige Pris, i det rette Øjeblik — det var og blev dog Pointet i al Handel. Her var der et Felt, hvor der kunde tiltrænges Opmærksomhed, saavel fra Principal som Medhjælper; for at lære det, maatte man ud, ud til de store Verdens-Centre, hvor Varerne fabrikeres, til Verdensmarkedet, hvor alt samler sig — ud for at se og lære — og saa vende hjem og gøre det lærte frugtbringende for sit Lands Handel og Forretningsliv — og ikke blive derude i det Fremmede og lade det udnytte éns Arbejdskraft og Snille. — Det udmærkede Foredrag sluttede med et „Leve Ungdommen", den vaagne, maalbevidste Ungdom, og modtoges med begejstret Bifald.

A. Fisbek.

Vordingborg. Generalforsamlingen den 12. Februar aabnedes paa det nedsatte Udvalgs Vegne af Herr Midtgaard, der bød Velkommen og takkede for det gode Besøg, og gav Ordet til Herr Bogholder Clausen, der oplæste Udvalgets Forslag til Love, som enstemmig vedtoges.

Til Formand valgtes E. Midtgaard. Bestyrelsesmedlemmer blev: Bogholder Clausen, Kommisserne A. Sørensen, M. Jul. Jensen og O. Hansen. Suppleanter: E. Nauman og A. G. Jeppesen. Revisorer: M. Petersen og E. G. Andersen.

Efter Valget ønskede Herr Clausen Midtgaard til Lykke med Formandshvervet. M. takkede for Valget og opfordrede Medlemmerne til at agitere kraftig for Foreningen. — Man samledes derefter om et fælles Kaffebord og drøftede forskellige Emner indenfor Centralorganisationen. — Generalforsamlingen sluttede med, at Midtgaard opfordrede Medlemmerne til alle at give Møde, naar Bestyrelsen kaldte, og udbragte derefter et Leve for Foreningen.

Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Bogholder Clausen, Kasserer, N. Jul. Jensen, Næstformand, og A. Sørensen, Sekretær. — Medlemsmøde vedtoges afholdt indtil videre én Gang hver 14de Dag.

E. Midtgaard.

Afleveret til Posten den 28. Februar.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.)
Konsultation 10—4, samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Sandy Mac Whisky.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Økkendere.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares

Korsør Vegetabil Margarine

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1914. 14de Aargang.

HVAD KAN DET NYTTE?

ET ofte ilde anbragt Spørgsmaal, naar det gælder nye Tanker og Opgaver, der netop forudsætter Tillidsfuldhed og Mands Vilje, og hvis Sejr i mangt og meget afhænger af den Overbevisningens Styrke, hvormed de fremføres.

De Standsfæller, der gennem Aarene med trofast Interesse har virket for Organisationstankens Udbredelse blandt Handels- og Kontormedhjælperne, er hyppigt mødt med det modløse: „Hvad kan det nytte?" — og i disse Maaneder, hvor vore Afdelinger slutter Vinterens Organisationsarbejde med en almindelig Agitation mellem de uorganiserede Medhjælpere, vil dette Spørgsmaal atter genlyde.

Svaret ligger lige for og behøver ikke at hentes fra den iøvrigt rigtige, men for ligegyldige Øren lidt abstrakte, Henvisning til Organisationens Nødvendighed for enhver Erhvervsgruppe, der i vore Dage ved egen Hjælp vil hævde og højne sig.

Tal og Kendsgerninger taler et tydeligere og mere overbevisende Sprog, og vejer nu engang tungere som Bevismateriale end selv de smukkeste og mest tiltalende Idealer.

Resultaterne, vor Centralorganisation kan opvise de sidste Par Aar, godtgør ikke blot uimodsigeligt, at Handels- og Kontormedhjælperne kan organiseres, men aabner tillige fortrøstningsfulde Perspektiver for Fremtidens Organisationsarbejde blandt vore Standsfæller.

Fremgangen viser sig ikke alene i vort Medlemsantal, der indenfor den korte Tid er fordoblet, eller ved det hidtil ukendte Fremstød, denne Vinter har bragt de kjøbenhavnske Afdelinger, eller gennem de henved 70 Afdelinger, som angiver Medhjælperorganisationens Udbredelse i vort Land, — men det organisatoriske Gennembrud, der nu er ved at fuldbyrdes, bebudes allerede i den stærke Underbygning af vore Institutioner. Det organisatoriske Fremskridts Soliditet afmærkes i Særdeleshed i den financielle Fremgang. Uden Penge, mange Penge, havde vort organisatoriske Arbejde ingen Art, og det hverken indad eller udad til. Thi vore Fonds skal give saavel Organisationen som det enkelte Medlem det financielle Rygstød, der forlener Organisationen med Magt og Myndighed som Standsrepræsentation og giver den Enkelte den fornødne Stivelse i Rygraden, saaledes at han eller hun kan hævde sig som nyttig Samfundsborger og Standsfælle.

Samtidig med den stærke Fremgang i vort Medlemstal er fulgt en tilsvarende Forøgelse af Centralorganisationens Formue, til Trods for at vi har anvendt ekstraordinært store Beløb til Agitation, til Udvidelse af vor Tidende, endvidere har moderniseret vor Administration og givet vort Forbunds-Kontor den forretningsmæssige up to date-Udstyrelse, som en saa stor og planmæssigt arbejdende Landsorganisation nødvendigvis kræver. Endda er Centralorganisationens Formue vokset til ca. 45.000 Kr. og vore Aktiva er i stadig og progressiv Fremgang.

Ligesaa opmuntrende et Billede frembyder vore forskellige Institutioner. — Arbejdsløshedskassen har ialt udbetalt ca. 15.000 Kr. til pladsledige Standsfæller og dens Reservefond øges endda langt mere end oprindelig kalkuleret; det faglige Understøttelsesfond har ydet mangen Kollega, der udsattes for Principalens Overgreb, en virksom Haandsrækning; Retshjælpen har i mangfoldige Tilfælde staaet vore Medlemmer bi med Raad og Daad, og saaledes hjulpet dem til deres Ret. Og trods vor Organisations udprægede faglige Karakter og maalbevidste Arbejde for Medhjælpernes Interesser, det Principalerne sjældent véd at anerkende og endnu sjældnere yder Støtte, og til Trods for de mere eller mindre erhvervsmæssige eller til Principalernes mere end til Medhjælpernes Tarv oprettede Engageringsbureauer, kan Centralorganisationens Pladsanvisning nu noget nær staa Maal med selv de ældste Engageringskontorer, naar de talrige lokale Engagementer, vore Afdelinger ordner, tages med i Betragtning.

Alt dette er Realiteter, som slet ikke lader sig bortdiskutere. Og dog maaler de kun Medhjælperorganisationens Betydning for dens egne Medlemmer, — de organiserede Medhjælpere.

I sin Virkning og afgørende Indflydelse udadtil er Centralorganisationens Betydning, som ethvert af vore Medlemmer véd, langt mere mangfoldig og omfattende, saavist som ethvert socialt Fremskridt, alle socialpolitiske Bestræbelser, der hidtil er opnaaet eller forberedt for Handels- og Kontormedhjælperstanden, har deres Udspring i Medhjælperbevægelsen og bæres frem af den.

Naar den Tid, hvor man kunde se bort over Medhjælperstanden, uigenkaldelig er forbi, er Æren derfor Centralorganisationens og dens alene. Hertil bidrog fra første Færd det vækkende sociale Oplysningsarbejde, vi uafladelig udfoldede blandt vore Standsfæller, og Udnyttelsen af enhver Situation, hvor Medhjælperinteresser staar paa Spil eller der øjnes Mulighed for at hævde og fremme vor Stands samfundsmæssige og faglige Stilling.

Dersom Medhjælperbevægelsens Mænd havde optaget Pionérarbejdet eller vore Tillidsmænd nu vilde gaa ud i Agitationen under Mismodets Parole: „Hvad kan det nytte!" vilde Centralorganisationen være blevet en Hundredemandsforening og ikke en Organisation, der forener Tusinder fra alle Egne af vort Land, eller dens videre Udvikling vilde fortabe sig i en March paa Stedet.

Men det har ingen Nød med slig Klejnmodighed. Det gælder egentlig kun en Appel til den sunde Fornuft. Thi Standsinteressen bør fornuftigvis ikke findes mindre udpræget hos den ældre, velstillede Funktionær end hos hans talrige yngre, daarligere stillede Standsfæller. Derfor er der ogsaa mellem alle Fagenes Udøvere Betingelser for en vis Fællesfølelse og et fagligt Interessefællesskab, der gennem Organisation vil styrke Standen og højne dens sociale Anseelse.

Paa Turnée i Norge.

ADSKILLIGE Læsere vil erindre, at „Norges underordnede Handelsstands Forbund" paa sit Landsmøde afvigte Sommer vedtog Oprettelsen af en Arbejdsløshedskasse. Under Debatten om Sagen rejstes der fra enkelt Hold Betænkeligheder ved den yderligere økonomiske Byrde, der paa denne Maade paalagdes Medlemmerne, og man udtalte Frygt for, at det vilde tynde svært ud i Medlemsrækkerne, idet Medlemmerne ikke havde fuld Forstaaelse af Sagen, som man ikke fandt tilstrækkelig udredet i Afdelingerne.

For at søge rettet ved sidstnævnte Forhold var man saa elskværdig at indbyde mig til — paa Grundlag af de Erfaringer, vi her i Landet har høstet m. H. t. Arbejdsløshedskassen — at holde Foredrag, navnlig om dette Spørgsmaal, i Foreningerne i Kristianssand S, Stavanger, Haugesund, Bergen og Kristiania.

Efter et mislykket Forsøg paa at naa frem over Frederikshavn ankom jeg endelig, efter 36 Timers Rejse, via Kristiania, til mit foreløbige Bestemmelsessted, Kristianssand S, den 6. Januar Kl. 5½ om Eftermiddagen, og Kl. 8 var Mødet berammet.

Jeg maatte altsaa paa „Brædderne" med det samme. Mødet var velbesøgt, og mit Foredrag, der strakte sig over ca. 1 Time, paahørtes tilsyneladende med stor Interesse, men affødte ingen Diskussion udover, at Formanden, Herr Kontorchef, Bystyremedlem O. M. O. Moi udtalte sin Tilslutning.

Dagen efter benyttede jeg til at se mig om i Byen, der forøvrigt har et fuldkommen dansk Præg, altsaa ikke fornægtende sin Oprindelse. Kristianssand har stærk Lighed med Esbjerg og Fredericia. Lange snorlige Gader og saagodt som udelukkende høje Stenbygninger. Men saa snart man blot kommer faa Meter udenfor Byen hører Ligheden op, idet Fjeldene strækker sig umiddelbart ind til Byen. Denne og Omegnen præsenterede sig i sin smukkeste Paaklædning, i fuld Vinterdragt, og Kaneklokkerne kimede omkap med Raabene fra den fornøjede Ungdom, der benyttede Gaderne til Kælke- og Skøjtebane.

Med Damper forlod jeg Kristianssand S den 7. Januar om Aftenen med Stavanger som Maal. Efter Planen skulde vi naa Stavanger næste Dags Middag, men Planen er ét, Sejlads paa Norges Vestkyst noget andet. Det blæste op til en regulær Orkan med Snetykning der tvang Baaden til en passiv Holdning mellem Skærene i 6—7 Timer. Da vi derfor efter en haard Tur naaede en lille Plads paa Jæderen, midtvejs mellem Kristianssand og Stavanger — Flekkefjord — herligt beliggende i Bunden af Fjorden af samme Navn, omgivet af den vildeste Fjeldnatur, fandt jeg mig foranlediget til at tage med Jernbane — selv om den ikke var synderlig komfortabel — Resten af Vejen, og paa den Maade naaede jeg frem til Stavanger Kl. 8 Aften, altsaa kun forsinket ca. 8 Timer.

Jeg modtoges paa det elskværdigste af den lokale Forenings Formand, Herr Bogholder Anton Weibel, og med denne Kollega som Cicerone besaa jeg en stor Del af den ejendommelige gamle, historiske By, som endnu — trods det, at den er ganske grebet af den moderne Industri (Hermetik) — har bibeholdt sit oprindelige Præg, naar maaske lige undtages Beværtninger, der omtrent er afskaffet,

Det staar muligvis i Forbindelse dermed, at Medhjælperforeningen i en By som Stavanger med ca. 40.000 Indbyggere, har været i Stand til paa faa Aar at samle et Medlemsantal paa 350. Mødet holdtes her i Børssalen og var besøgt af ca. 150 Mennesker, for hvem jeg talte om Organisationsspørgsmaalet i Almindelighed, med særlig Henblik paa Arbejdsløshedskassen. I Tilslutning til mig talte Formanden og Herr Bankbogholder N. M. Bjørnson.

Turen gik nu til Haugesund. En stor Fiskerihavn har her bevirket, at en By paa 15.000 Indbyggere paa faa Aar er skudt op af det nøgne Fjeld. Væsentlig ved et energisk Arbejde fra en enkelt stærkt interesseret Kollega, Herr Fuldmægtig Frants Brekke's Side, er Foreningen her vokset med Byen, og tæller nu stærkt op mod 150 Medlemmer. Foredraget holdtes Søndag Eftermiddag, og et frisk Vintervejr med brillant Skøjteis bidrog naturligvis ikke til at forøge Besøget, som dog var ganske godt. Om Aftenen deltog jeg i en meget fornøjelig selskabelig Sammenkomst, hvor en kvindelig Kollega var Vært, og skilte sig saare udmærket fra dette vanskelige Hverv.

Den næste By jeg gæstede var Bergen, hvortil jeg ankom med Damper Mandag Morgen, vi lagde til ved den berømte Tyskebrygge. Det stærkt pulserende Liv, der rørte sig ved den gamle Hansestads Hav.., imponerede mig straks; man mærkede, der laa ligesom en kosmopolitisk Stemning over denne verdenskendte Søstad med sine udstrakte Havneanlæg, store Skibsbyggerier og andre industrielle Foretagender.

I lige Maade er selve Byen, som den ligger kranset af kæmpemæssige Fjelde, ja endog hugget ind i Fjeldsiderne, for en Del liggende paa Afsatser opad, ogsaa velegnet til at virke betagende paa en Sletteboer, og de Fjeldture jeg foretog under Førerskab af Bergensforeningens Formand, Herr Korrespondent T. Nedreaas, vil jeg sent glemme.

„Bergens Handelsfunktionærers Forening" er ikke gammel, kun ca. 5 Aar, men har allerede et Medlemsantal paa 8—900. Den er

fortrinlig ledet, vel organiseret, saavel indadtil i administrativ Henseende, som udadtil. Har eget fast Kontor og Lokaler, men lader derfor ikke de fagforeningsmæssige Opgaver ligge brak.

Mødet, der holdtes i Bergens Handelssamfunds Festsal, var godt besøgt, og jeg tør sige, at Foredraget blev saare vel modtaget — trods dets noget radikale Indhold.

Herefter kom Turens turistmæssige Attraktion — Rejsen med Bergensbanen over Højfjældet til Kristiania. Jeg formaar ikke at beskrive den over al Maade pragtfulde Tur med et saa vidunderligt Panorama, himmelhøje, med blændende hvid Sne dækte Fjelde, vekslende med brusende og buldrende Fosser. Naturligvis virker dette ganske overvældende, hvis man er i Besiddelse af blot et Minimum af Sans for Naturskønhed.

Endelig talte jeg ved et stort Møde i Kristiania den 15. Januar, der holdtes i Kra: Forbundets egen Festsal, Toldbodgaten 12. Ogsaa her syntes Forsamlingen at være i fuld Overensstemmelse med de af mig fremsatte Anskuelser, og Landsforbundets Formand, Herr Chr. Dybwad samt Kristiania Forbundets Formand, Herr C. N. Lundberg, sluttede Mødet med nogle takkende og altfor smigrende Udtalelser rettede til mig.

Det har glædet mig at foretage denne lille Turnée; thi efter min Anskuelse er det en Fordel og af stor Betydning at udvikle Samarbejdet mellem vore Organisationer i to hinanden saa nærstaaende Lande.

Jeg bringer da herigennem de danske organiserede Medhjælpere de hjertelige Hilsener, der sendtes mig med fra de forskellige Pladser, og udtaler Haabet om, at Samvirksomheden mellem Organisationerne i Norge og Danmark maa fæstnes yderligere i de kommende Tider. *Jens Johansen.*

Den tyske Helligdagslovgivning

og de danske Detaillister.

HELLIGDAGSLOVGIVNINGEN i vort store sydlige Naborige er reguleret ifølge den saakaldte „Gewerbeordnung", der baade er en Snes Aar gammel og dernæst meget kompliceret. De paagældende Bestemmelser er derfor lidet tidssvarende; det er saaledes tilladt at beskæftige Personalet indtil 5 Timer paa Søn- og Helligdage. I Detailhandelen er dette ofte enstydig med aaben Forretning, medens denne, iøvrigt forældede Lovbestemmelse, i Virkeligheden byder Engroshandelens og overhovedet Kontorernes Medhjælpere bedre socialpolitisk Værn end vor egen Helsøndagslukning, der ikke indeholder noget Arbejdsforbud.

Nu forestaar der en haardt tiltrængt Revision af den tyske Lov, og Modsætningerne brydes meget stærkt, endog saa meget ud over alle Bredder, at Dønningerne mærkes i den danske Detaillistpresse. Thi der er Udsigt til, at Revisionen faar en krank Skæbne og kun ringe Sandsynlighed for, at Helsøndagslukningen, der naturligvis ogsaa er de tyske Medhjælperforbunds Parole, og i lang Tid har sat dem Maal, opnaar Rigslovgivningens Stempel.

Desaarsag er „Dansk Handelsblad" naturligvis ret i sit Es og anbefaler selvbehagelig Medhjælperne at „kaste Blikket til den Side, der er daarligere stillet end én selv, og ikke altid til den anden Side". Til denne sikkert mere velmenende end egentlig vellydende Opfordring skal vi blot anføre, at en Sammenligning mellem kommunal 7-Lukning i Danmark og Revision af tysk Helligdagslovning paa Forhaand maa blive haltende, alene fordi der indenfor det udstrakte Riges Omraade findes i højeste Grad forskelligartede sociale, religiøse, geografiske og økonomiske Forhold, der indvirker modstridende paa alle disse, fjernt fra hverandre beliggende Egnes Interesser, Krav og Sædvaner. Men fordi netop disse Vanskeligheder truer med at taarne sig op mod hin Reform, vilde det dog mildest talt være urimeligt, om vi i Sagtmodighed — for at glæde „Dansk Handelsblad" og dets Venner — skulde opgive de socialpolitiske Fremtidsmuligheder, en given Situation kan rumme for os. — Tyskerne har dog forlængst distanceret os paa andre Omraader.

Som nævnt er Helsøndagslukningens Skæbne rimeligvis allerede beseglet, selv om Forslagene ikke er naaet videre end i den desangaaende nedsatte Kommission. De sidste Meddelelser fra Berlin gaar ud paa, at Forslaget om almindelig Søn- og Helligdagshvile kun opnaaede 10 Stemmer (Socialdemokraterne og to „borgerlige" Medhjælperrepræsentanter) af Kommissionens 28. — Det vedtagne Kompromisforslag bestemmer i Hovedsagen: Helsøndagslukning i Kommuner paa over 75.000 Indbygg., 3—4 Timers Arbejdstilladelse i Kommuner paa 10.000—75.000 Indbygg.; i mindre Byer skal den nuværende Ordning (4—5 Timer) opretholdes.

Medhjælperpressen — uden Hensyn til politiske Sympatier — anvender et skarpt Sprog mod den Lunkenhed, de fleste Partier, Socialdemokratiet og „Wirtschaftlichen Vereinigung" undtagne, har udvist under Forslagets endelige Behandling i Kommissionen.

Agitationen i Vestjylland.

„Stilstand er for unge Hjærter Døden,
Stormmarch fremad — det er deres Liv."

DET forekommer mig, at der paa enkelte Pladser, og navnlig her i Vestjylland, bliver gjort temmelig lidt for Organisationens Fremgang. Der findes endogsaa et Par Afdelinger, som det næsten ser ud til er paa Retur; — men det maa sandelig ikke ske i denne Tid, hvor Centralorganisationen har saa stor Fremgang, navnlig paa Sjælland, hvor der jo netop er oprettet saa mange nye Afdelinger. — Jyderne har hele Tiden været de førende indenfor Landsorganisationen, derfor bør de absolut ikke standse og se til; men derimod bestandig drage fremad mod Maalet.

Der findes sikkert mange her paa Vestkysten, der endnu ikke kender noget til C. O. eller dog har faaet en forkert Opfattelse af de Spørgsmaal, der arbejdes for. Paa sidste ordinære Kongres blev det udtalt, at Vestkysten var C. O.s Stedbarn. Imidlertid bliver der dog afholdt nogle Møder her; men Tilslutningen til disse har været temmelig ringe. Der vil nu atter blive afholdt en Række Møder i følgende Byer:

Struer: Søndag den 15. Marts Kl. 4 Eftm.
Nykøbing M.: Mandag Aften den 16. ds.
Skive: Tirsdag Aften den 17. ds.
Ringkøbing: Onsdag Aften den 18. ds.
Varde: Torsdag Aften den 19. ds.

Ved disse offentlige Møder vil vor Forretningsfører, Herr Jens Johansen, komme til Stede som Taler. Endvidere bliver der afholdt et offentligt Møde i Esbjerg, Søndag den 22. ds., hvor Redaktøren, Herr Vilhelm Hansen, taler.

Jeg vil gerne gennem disse Linier opfordre de enkelte Medlemmer til at agitere for saa stor Tilslutning som muligt, thi det er ikke tilstrækkeligt at Bestyrelserne udsender en skriftlig Indbydelse — der naturligvis har sin Betydning for Møderne — men der maa ogsaa personlig Agitation til; den har nemlig altid vist sig at være det bedste, naar det rigtig skal føre til noget. — Engang har jeg selv haft den Opfattelse, at det var tilstrækkeligt at udsende skriftlige Indbydelser; men er dog nu af Erfaring bleven en Del klogere.

Derfor ærede Kollega: Agitér for Tilslutning til disse Møder, hvor der kommer saa dygtige og kendte Talere; og benyt forinden den personlige Agitation ved enhver given Lejlighed.

Afdelingerne bør ogsaa have meget mere ud af Medlemsmøderne. Ved at læse Afdelingsreferaterne i sidste Nr. af „D. H. K. M. T.", saa jeg at der fra flere Steder var ret kraftige Opfor-

dringer om at komme til Møderne, der rigtignok ogsaa har Krav paa betydelig mere Interesse og Opmærksomhed fra de enkelte Medlemmers Side. — Jo flere der møder, desto interessantere og mere belærende kan De være overbevist om at Møderne vil blive. — Derfor bør ogsaa enhver agitere for god Tilslutning til disse; thi der maa ingen Stilstand være. Virk for Organisationens Fremgang! Derved gavner De Dem selv og Deres Kolleger! Det ske!

Holstebro, den 5. Marts 1914. *C. C. Knudsen.*

Til Himmelbjerget!

HIMMELBJERGET er som bekendt ikke Danmarks højeste Punkt, men af alle Højder i vort flade eller bølgeformede Lavland, er den henved 500 Fod høje Bakke mellem Julsø og Salten Langsø den gennem Tiden mest kendte og populære.

Det skyldes Beliggenheden, der lader Øjet maale hver Meter til Tops, som den stejle Bakke hæver sig skov- og lyngklædt over Julsøens Flade.

Kun paa Sletteboen, hvis Blik ikke er vænnet til at søge skydækte Bjergtinder eller fortabe sig i Klippeslugtens Afgrunde, virker Himmelbjerget som Bjerg. Forhen endda med stærkt overdrevne Forestillinger, som naar Erik Pontoppidan i sit „Danske Atlas" ved Midten af 18. Aarhundrede tillægger Himmelbjerget en Højde af nogle 1000 Favne, hvilken kan betyde højere end den højeste Alp. Saa er det at forstaa, at den gamle Beskriver af Danmarks Land melder, at „Bjerget paa dens østre Side ej er at bestige".

Nu være det sig med Højden som det vil, — som et storslaaet Midtpunkt for den typiske og storladne østjyske Natur er Himmelbjerget uden Sidestykke. Mens skærmende Storskove dækker Udsigten mod Syd, er Udsynet til Gengæld imponerende og pragtfuldt mod de andre Verdenshjørner. Og mellem sorte Lyngbakker, oplivet af lysegrønne Bøgeskove, beherskes Landskabet af Indsøernes blankblaa Vandspejl, der i et Antal af 30—40 giver denne landsberømte Egn sit egenartede Præg.

Paa Himmelbjergets Top samlede Jyllands klassiske Digter i Tiden foran vort Frihedsaar de store Folkemøder, — og skønnere Stævneplads gives ikke i hele Danmarks Land.

Her samles i Pinsedagene de organiserede Medhjælperskarer fra Fjærn og Nær, og det bør fra nu og til Stævnedagen være en kær Pligt for vore Standsfæller at virke for, at Landsstævnet paa Himmelbjerget ved rig Tilslutning kan blive Aarets agitatoriske Succes.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Januar og Februar 1913.

AARETS første Maaneder prægedes tilsyneladende ikke af noget altfor livligt Foreningsarbejde, hvilket dels skyldes det ekstraordinære Forretningsarbejde, der som Aarsopgørelse, Status og Udsalg optager mange af vore Standsfæller, dels ogsaa Forarbejderne til Statistik-Indsamlingen, der har optaget Afdelings-Ledelserne.

Agitationen har derfor særlig funden Udtryk i Afdelingsarbejdet, gennem den personlige Agitation, hvorom Hovedkontoret har givet Afdelingerne nærmere Vejledning i et særligt Cirkulære, ligesom der er udsendt Opfordring til at veksle Talere mellem Afdelingerne, og Hovedbestyrelsesmedlemmerne har stillet sig til Disposition ved Agitations- og Medlemsmøder.

Perioden bragte dog to nye Afdelinger, idet Medhjælperforening er oprettet i Vordingborg og en Boghandlermedhjælper-Afdeling dannedes i Kjøbenhavn, saaledes som tidligere udførligt refereret.

Medlemstilgangen, der har været ret betydelig, fordeler sig i Januar over 45, i Februar over 42 Afdelinger, hvoraf Kjøbenhavn, Nakskov, Randers, Odense, Aarhus, den direkte Afdeling, Nykjøbing F., Ringkjøbing, Helsingør og Holstebro møder med de bedste Resultater.

Hovedkontoret har indenfor Beretningsperioden udsendt de nye Medlemsbøger som Afløsning for de hidtidige, ligesom Forberedelserne til den store Statistik-Indsamling naturligvis har medført et stort og ekstraordinært Kontorarbejde. Saavel vedrørende sidstnævnte Opgave som angaaende Landsstævnet, er der udsendt Cirkulærer.

Retshjælpen har beskæftiget sig med flere Sager. Forligsforslag fra et Firma i Thisted afslog vi som uantageligt; da der var falden Dom i Sagen appelleredes denne til Overretten. Vi vandt Sagen mod et kjøbenhavnsk Firma og anlagde derefter Injuriesøgsmaal mod samme Firma for ærekrænkende Bemærkninger mod et af vore Medlemmer.

Saavel af Agitationsbrochuren „Hvad vi vil!" og af Medhjælper-Sangbogen, som delvis paany er udsolgt, vil der snart foreligge nye, store Oplag. — Rekvisitioner paa disse, hver paa sit Omraade hensigtsvarende Agitationsmidler, bør snarest indsendes til Hovedkontoret.

Arbejdsløshedskassen udbetalte ialt Kr. 455.40. — Der indgik 25 Begæringer om Understøttelse, heraf anerkendtes 19, medens de øvrige af forskellige Aarsager maatte afvises. — Det faglige Understøttelsesfond udbetalte til et Medlem Kr. 90.—.

Medlemstilgangen androg 343.

Handelsungdommen og Højskolen.

OM ovenstaaende Emne har vor kendte Kollega, Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding skrevet en Artikel i „Højskolebladet" med det Formaal at henlede Opmærksomheden paa og vække Interesse for vor Organisation i de Kredse, hvortil Bladet har særligt Bud.

I det efterfølgende gengiver vi nogle karakteriserende Uddrag af Artiklen, der iøvrigt i sammentrængt, men instruktiv Form

klarlægger Centralorganisationens hidtidige Reformbestræbelser og Fremtidsmaal:

„Det var en Efteraarsdag i Aaret 1900, at en lille Skare unge Handels- og Kontormedhjælpere mødtes i Jyllands Hovedstad for at drøfte fælles Interesser. Denne Begivenhed var noget af et Fænomen blandt denne Stand, der hidtil havde holdt sig ængstelig og forsigtig i Baggrunden, medens alle de andre drog den sejrende forbi. Mens Højskolebevægelsen længe havde øvet sin betydningsfulde og vækkende Indflydelse paa Landboungdommen, og den faglige Foreningsbevægelse havde faaet Tag i den unge Arbejder, sov Handelens Ungdom roligt videre — — man betragtede den som en Slags Mellemstand, der egentlig intet Steds hørte hjemme. Aristokratiet havde ikke Rum til den, og Bevidstheden om den „honnette Ambition" stillede sig hindrende for, at man gik i Arbejderungdommens Spor og stiftede faglige Foreninger til Standens Selvhævdelse.

— — Naar man den Gang saa noget til Medhjælperne, da var det som Regel i Egenskab af Ballernes „Løver", og Medhjælpernavne prangede ofte i Skræderens Hovedbog, somme Tider ogsaa i Sagførerens Inkassationsprotokol.

De ydre Kendetegn var som Regel en tre Tommers Flip — Lakskoene og den fejlfri Skilning."

Og Herr N. C. Nielsen slutter sin Artikel med følgende Bemærkninger:

— „Min Hensigt med denne Artikel er at vække Interesse i Højskolens Kreds for Handels og Kontormedhjælpernes Foreninger, idet jeg tror, at der for begge Parters Skyld bør være et mere intimt Samarbejde mellem dem."

„Højskolerne ligger jo nu spredte over hele Landet, og denne Bevægelses Mænd har tidt og ofte klaget over Mangel paa Forstaaelse fra Byernes Ungdom. Jeg har en Anelse om, at der er i Færd med at indtræde en Bedring i dette Forhold — der kan spores en stigende Forstaaelse og Interesse for Højskolernes Arbejde ogsaa blandt Byungdommen; men paa den anden Side tror jeg, at der fra Højskolens Side udrettes for lidt, for at faa denne Del af den danske Ungdom i Tale — og særlig blandt Handelens Ungdom mener jeg der findes et Virkefelt. — Medhjælperstandens Organisation er Fagorganisation: men i det betydningsfulde Arbejde at bane Vejen og vække Interessen for aandelig Oplysning og Udvikling af Personligheden, maa vi kunne følges ad til hele Samfundets Gavn."

Conto pro diversi.

KOST- OG LOGISYSTEMET I THISTED.

Fra Thisted skrives til os:

I Arbejdet for Tilgang af nye Medlemmer er der intet vore Agitatorer er mere begejstrede for end C. O.s Fremgang og Sejre, og da i Særdeleshed — for Provinsbyernes Vedkommende — de lokale Fremskridt.

Til alt det øvrige Thisted Afdeling har udrettet til Gavn for herværende Medhjælpere er der i de sidste Dage føjet endnu et Resultat, idet Afdelingen har været medvirkende til at faa ophævet Kost- og Logisystemet i Brugsforeningen „Thisted Arbejderforening", der jo som bekendt er Danmarks første Brugsforening.

Vor Afdeling henstillede fornylig til Brugsforeningens Bestyrelse at ophæve Kost- og Logisystemet for de i Foreningens Udsalg ansatte Medhjælpere, under Henvisning til det forældede og umoderne ved det paagældende System.

Til vor Glæde modtog vi faa Dage derefter følgende Svarskrivelse:

„I Anledning af Foreningens ærede Skrivelse af 29. Jan., skal jeg herved meddele Dem, at Bestyrelsen har besluttet fra 1. Marts d. A. at udbetale fuld Gage til alle vore Medhjælpere, der fra denne Dato vil være frit stillede med Hensyn til Kost og Bolig".

Altsaa var Sagen dermed i Orden uden væsentlig Ulejlighed og Vanskelighed, og det kan ikke være andet, at end en saadan Begivenhed virker opmuntrende.

Til Slut vil jeg derfor gerne gøre de andre Afdelinger opmærksom paa, om der ikke i deres Distrikter er Forhold, der ved nærmere Eftersyn viser sig at ligne forannævnte i den Grad, at de kunde opfordre til Forsøg.

Vor Tid fordrer nemlig, at den allermindste Chance skal udnyttes.

Aage Neergaard.

DRIKKEPENGE OG RETSPLEJE.

I en Række Artikler, der fremkommer i „Aalborg Stifttidende" under fornævnte Overskrift retter vor Aalborg-Afdelings Formand, Herr Fuldmægtig Nielsen-Lindquist, stærke Angreb mod den forkastelige Praksis, at Personalet paa Retskontorerne „modtager Betaling af Private, for at fremskynde Ekspeditionen af noget, der paahviler dem i deres Stillings Medfør."

Nerr N.-L., der gennem egen Virksomhed har rig Lejlighed til at bedømme den kritiserede Trafik paa nærmeste Hold, har udfoldet et betydeligt Arbejde for at fremskaffe et fyldigt og alsidigt Materiale til Belysning af de paagældende Forhold.

I den sidst offentliggjorte Artikel hedder det sluttelig:

„Foranstaaende og senere Artikler bedes med Kildeangivelse aftrykt i andre af Landets Blade, thi saafremt Befolkningen skal kunne gøre sig grundet Haab om at faa Forholdene paa Retskontorerne forandrede til det bedre, da maa alt og alle slutte sig til Kravet om Gennemførelse af de fornødne Reformer og navnlig maa Landets Presse lige fra Skagen til Gedser og Kongeaaen uden Hensyn til politisk Trosbekendelse paa Folkets Vegne bære Kravet frem, idet de nuværende paa Retskontorerne eksisterende Forhold er utaalelige saavel for Befolkningen som for Medhjælperne og uværdige for Landet, der paa saa mange andre Omraader kan henvise til en høj Kultur."

PARAGRAF 4.

Formanden for „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Hillerød og Omegn, Herr E. Jensen, tilskriver os følgende:

Vort Blad for 15. Februar indeholder et Referat af sidste Hovedbestyrelsesmøde og en Omtale af Hillerød Afdelings Forespørgsel til Hovedbestyrelsen angaaende Forstaaelsen af § 4 i C. O.s Love.

Da denne Omtale intet indeholder om det væsentligste i hele Sagen, nemlig Afdelingens — af Hovedbestyrelsen nu godkendte — Fortolkning af § 4, tillader jeg mig at bede om Plads for følgende supplerende Oplysninger.

Hillerød Afdelings Bestyrelse anmodede altsaa i Januar Maaned Hovedbestyrelsen om en Udtalelse med Hensyn til Forstaaelsen af § 4 i C. O.s Love, og tilføjede, at Afdelingen opfattede den nævnte Paragraf saaledes, at enhver mandlig og kvindelig Medhjælper, der er fyldt 18 Aar, og ikke er underkastet Lærlingeforhold med en bestemt Læretid, kan optages i C. O. som Medlem, uden Hensyn til Gage, eller til, hvorlænge Vedkommende har arbejdet ved Faget.

Herpaa svarede Hovedbestyrelsen, efter at have behandlet Sagen i sidste Møde, at man maatte give Afdelingen ganske Ret i dens Forstaaelse af den omspurgte Paragraf.

Idet jeg beder alle Centralorganisationens Medlemmer, der har iagttaget eg fulgt vort Blads Stilling til den nævnte Sag, om nøje at gennemlæse disse Linjer, skal jeg iøvrigt afholde mig fra enhver Kommentar.

E. Jensen,
Formand for Hillerød Afdeling.

TIDSSKRIFT FOR REKLAMEVÆSEN.

Det første danske Fagskrift for metodisk Reklame er udkommet under Redaktion af Herr Georg Neerborg. Saavel i ydre Fremtræden som i Indhold virker det første Hefte meget tiltalende. De 16 Sider indeholder gode og formaalssvarende Artikler, og det er hævet over Tvivl, at dette sidste Led i den danske Fagpresse virkelig har en betydningsfuld Opgave at løse.

Ældre som yngre Handels- og Kontormænd har almindeligvis endnu meget at lære, forinden Reklameväesenet faar netop den Plads — og især den Form — i Forretningslivet, der kan staa Maal med Tidens Krav. Derfor fortjener „Tidsskrift for Reklamevæsen" ogsaa megen Udbredelse i Medhjælperkredse. At det imidlertid ikke vil faa det er en anden Sag, og skyldes simpelthen den urimelig høje Abonnementspris af Kr. 6.— p. a., som kun et Faatal vil ofre for de 10 Numre, der aarlig udsendes. — Prisen bør væsentlig nedsættes, og det vil snart vise sig, at et øget Oplag vil yde Udgiverne mere end fuld Dækning for Prisreduktionen.

Centralorganisationen —

Medhjælperstandens Fortrop.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 12. Februar indledede Aage S. Leth, Odense, om „Gør din Pligt og kræv din Ret". Herr L. fremhævede de Pligter, enhver har at opfylde over for de tre Faktorer: Arbejdsgiver, Samfundet og den Organisation, man tilhører. Først naar dette er sket, kan vi forlange de Rettigheder, vi mener at have Krav paa, og som er udtrykt i C. O.s Program, hvis enkelte Punkter Taleren definerede.

Torsdag den 19. Februar holdt Afd. Formand, Joh. Sjælland, Foredrag over Emnet: „Vor Forfatning gennem Tiderne". Taleren gav en historisk Oversigt over Udviklingen af Landets Regeringsform fra det 7. Aarhundrede indtil 1849, da Grundloven træder i Kraft, og vi faar den frie Forfatning.

Efter Foredraget supplerede Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, der paa Gennemrejse benyttede Lejligheden til at gæste Afd., paa Formandens Opfordring D. H. & K. M. T. Beretning fra sidste Hovedbestyrelsesmøde med forskell. Oplysninger, og ligesom paa Mødet den 12. kom man derefter ind paa en længere og interessant Diskussion om flere Spørgsmaal af faglig Art. *V. J.*

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdagen den 25. ds. Aften Kl. 9 pr. paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden: 1. Beretning for Halvaaret, 2. Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse, 3. Resultatet af Statistikindsamlingen, 4. Eventuelt.

Medlemmerne anmodes indtrængende om at give fuldtalligt Møde. *Bestyrelsen.*

Helsingør. Afdelingen afholdt Onsdag den 4. Marts sin ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Formanden, Herr Eilenberger, aabnede Mødet og bad Medlemmerne vælge en Dirigent; Herr Elding valgtes og gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning om Afdelingens Gang i det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes uden Diskussion, hvorefter Kassereren, Frk. C. Jørgensen, aflagde Regnskabet, der ligeledes godkendtes uden Diskussion.

Da Herr Eilenberger paa Grund af Bortrejse ikke kunde modtage Genvalg, valgtes Herr Kontorist Elding til Formand. Herr E. takkede Medlemmerne for den Tillid de viste ham, og lovede af bedste Evne at arbejde for Afdelingen og Centralorganisationen.

Til Bestyrelsen genvalgtes Frkne. Jørgensen og Larsen og nyvalgtes Herr Kommis Snach-Jensen og Herr Kommis Larsen. Bestyrelsen konstituerede sig senere med Frk. Jørgensen som Kasserer og Næstformand, og Frk. Larsen som Sekretær og Repræsentant for Medlemsbladet. Til Bestyrelsessuppleanter valgtes Herr Kommis Thysen og Frk. Agda Hansen, og til Revisorer valgtes Frk. Laura Larsen og Herr Kommis Chr. Petersen.

Et fremkommet Forslag om nogle Forandringer i Afdelingens Love vedtoges det at behandle senere.

Paa Forslag af Herr Elding vedtoges, at Afdelingen skulde tegne sig som Abonnent paa det internationale Medhjælper-Tidsskrift. *„Mery".*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdagen den 26. Marts Aften Kl. 8½ i Lokalerne paa „du Nord" med følgende Dagsorden: 1. Beretning for det sidst forløbne Halvaar, 2. Regnskabsaflæggelse, 3. Valg af en Suppleant, 4. Eventuelt. Talrig Tilslutning forventes. *Bestyrelsen.*

Holstebro. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 25. Marts Kl. 9 Aften i Foreningens Lokaler paa Hotel „Royal" med følgende Dagsorden: 1. Form. aflægger Beretning for det forløbne Halvaar, 2. Valg af 2 Medlemmer til Bestyrelsen i Stedet for d'Herrer E. Eriksen og Frode Christensen, som afgaar efter Tur, 3. Valg af Agitationsudvalg, 4. Indkomne Forslag, 5. Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indleveres til Bestyrelsen senest 3 Dage forinden. Mød alle. *Bestyrelsen.*

Horsens. I den forløbne Del af Vintersæsonen har vi søgt at samle vore Medlemmer til Møderne ved at byde paa gode, oplysende Foredrag, Diskussion om faglige og andre Spørgsmaal med Indledning af saavel vore egne Folk som Kolleger fra andre Afdelinger, og enkelte Aftener selskabeligt Samvær med en lille Svingom.

Vi synes at have truffet det rette, idet der — med en enkelt Undtagelse — har været god Tilslutning til alle Møderne. Tirsdag den 7. Oktober saa vi Herr Forretningsfører Jens Johansen hos os. Desværre havde kun faa Medlemmer givet Møde. — Tirsdag den 14. Oktober almindeligt Medlemsmøde, hvor bl. a. et Forslag om at spille Dilettantkomedie drøftedes, men forkastedes. — Onsdag den 22. Oktober var der Foredrag af Herr Forstander Kolding, Elbæk Højskole. Emne: Grundloven. — Fagligt Foredrag den 28. Oktober af Herr Lauritz Christensen, Vejle. Efter Foredraget underholdt Herr C. Medlemmerne med Oplæsning. Saavel Foredrag som Oplæsning hilstes med kraftigt Bifald. — Tirsdag den 4. November Andespil. — Tirsdag den 18. Indleder Herr Bogholder Niels Dahl. Emne: Minimalløn. — Tirsdag den 25. November; Indleder Herr Boghandlermedhj. C. E. Pedersen. Emne: Skat. — Tirsdag den 2. December (sidste Mødeaften før Jul): En lille Svingom. — Tirsdag den 13. Januar. Foredrag af Herr Lærer A. P. Pedersen om Jeppe Aakjær. — Tirsdag den 20. Januar: Indleder Herr Sten Vandborg. Emne: Børser. — Søndag den 1. Februar afholdt vi et lille muntert Bal med forudgaaende Oplæsning af Herr cand. pharm. Ludwigs. — Tirsdag den 3. Februar. Indledende Foredrag om faglige Spørgsmaal af Herr Mich. Nielsen, Vejle. Det udmærkede Foredrag, der lønnedes med varmt Bifald, efterfulgtes af Diskussion, hvori deltog: Sten Vandborg, C. E. Pedersen og Høgsberg m. fl. — Tirsdag den 17. Februar. Indleder: Herr Boghandlermedhj. C. E. Pedersen. Emne: Politik og Handel.

I den sidste Tid er der optaget en Del nye Medlemmer. *D.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 24. Marts Aften Kl. 8½ præcis. Dagsordenen vil blive bekendtgjort paa anden Maade. *Bestyrelsen.*

Kallundborg. Onsdag den 18. Februar havde Afdelingen i Kallundborg arrangeret et lille Bal. Ved denne Lejlighed var der flere nye Medlemmer, der udtalte deres Glæde over vor Forening. Aftenen forløb udmærket. Til Slut takkede vor Formand, Kommis Kaastrup-Jensen, og opfordrede slutteligt udenforstaaende Kolleger til at indmelde sig. *Fr. G. Beyer.*

Kjøbenhavn. Februar Programmet afsluttedes med en overordentlig interessant Aften, idet Herr cand. mag. Sven Trier, Tirsdag den 24. holdt et ypperligt og lærerigt Foredrag om statsanerkendte eller ikke-statsanerkendte Arbejdsløshedskasser. — Taleren redegjorde udførligt for de Fordele, en Arbejdsløshedskasse vilde opnaa ved Statsanerkendelse, uden dog at se bort fra de enkelte, men mindre betydende Vanskeligheder, der for en Organisation kunde være til Stede for helt at høste Anerkendelsens Goder. Foredraget hilstes med stærkt Bifald af den talrige Forsamling.

Ved et Møde den 26. Februar har Fællesbestyrelsen valgt Herr Forretningsfører Jens Johansen til Næstformand, Sekretærposten overdroges til Kontorets Assistent, Herr H. Heie, hvorimod Bogh. Pedersen vedblivende er Referent til „D. H. K. M. T." Til Forretningsudvalg valgtes Formanden, Næstformanden og Bogh. M. Pedersen. Mødeudvalg: Formanden, Næstformanden og Frk. M. Kortegaard. Til at planlægge den fremtidige Agitation nedsattes et Udvalg, der fik følgende Sammensætning: d'Herrer W. Beermann, C. Hammer, Søren Møller, E. S. Schibler og Vald. Schult.

Tirsdag den 3. Marts viste „Politiken" vor Organisation den smukke Opmærksomhed at lade Medlemmerne faa et Indblik i et moderne Blads Tilblivelse: ca. 300 Medlemmer samledes i Expeditionslokalerne, hvor Herr Forretningsfører C. Jespersen holdt et kort Foredrag om Bladteknik, hvorefter de mange interesserede Gæster foretog en Rundgang i de store Sætteri- og Trykkerilokaler med Herr Jespersen som elskværdig og opmærksom Foreviser.

Tirsdag den 17. Marts vil Herr Folketingsmand, Gaardejer J. Sørensen tale om den politiske Situation, og til at deltage i den efterfølgende Diskussion vil blive indbudt Politikere fra de øvrige Partier.

Den 24. Marts har Herr Borgmester J. Jensen velvilligst lovet at komme til Stede og tale om vor Bys Styrelse.

Tirsdag den 31. Marts taler Herr E. P. Wraae om Medhjælperbevægelsen i Kjøbenhavn. Til dette Møde indbydes en Række udenfor vor Organisation staaende Brancheforeninger.

Provinskolleger, der besøger Hovedstaden eller ere indkaldte til Militærtjeneste, vil altid være velsete Gæster ved de ugentlige Møder, som afholdes hver Tirsdag Aften Kl. 8½ i Lokalerne, Kongens Nytorv 8, 3. *Pmd.*

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa Hotel „Kronborg" den 25. Marts med følg. Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning, 2. Regnskabet fremlægges til Godkendelse, 3. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, Walther Petersen og C. Christensen afgaar efter Tur, 4. Valg af Sup-

pleanter, A. Mathiasen afgaar, 5. Valg af Agitationsudvalg, 6. Eventuelt. *b.*

Langeland. Søndag den 15. Februar afholdt Foreningen her Bal paa Hotel Langeland, hvilket var forholdsvis godt besøgt, og der blev derfor her som ved tidligere Lejligheder en udmærket Stemning, især ved det fælles Kaffebord, som var arrangeret i en af Pauserne, ved hvilket der blev afsunget saavel Medhjælpersom Fædrelandssange. Der var ogsaa arrangeret en lille Kotillon, som gjorde megen Lykke. Det var i sin Helhed en vellykket Aften, og en af disse Aftener som man kun ønsker skulde finde Gentagelse. *Hartvig Andersen.*

Lemvig. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Torsdag d. 19. Februar i Foreningens Lokaler paa „Warmdahls Hotel". Formanden bød Velkommen og Herr V. Therkelsen valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at Tilgangen af nye Medlemmer i det forløbne Halvaar udgjorde 12, Afgangen var 7, hvoraf de 5 var omflyttede til andre Afdelinger og 2 var udmeldt. Da et af vore Bestyrelsesmedlemmer bortrejser i Løbet af Foraaret, og vor Kasserer har faaet en Del Extraarbejde, ønskede vedkommende Herrer, C. C. Lund og Chr. Schaarup, at udtræde af Bestyrelsen, og i deres Sted valgtes Herr Chr. Hviid og Herr V. Therkelsen; samtidig valgtes Herr S. Chr. Jensen til Suppleant. Der var indkommet Forslag om at slette det lokale Indskud Kr. 1.00 og dette vedtoges enstemmigt.

Foreningen agter i Løbet af Marts af afholde en lille Festlighed, og der blev nedsat et Udvalg paa 3 Medlemmer til at foretage det fornødne.

Der har været gennemført ugentlige Møder hele Vinteren med Undtagelse af December Maaned, det er kun beklageligt, at en Del af Medlemmerne stadig viser saa lidt Interesse og som Regel udebliver fra vore Møder. Det var glædeligt, om de i den kommende Tid vilde ofre Foreningen den ene Aften om Ugen, for ved kollegialt Samvær og Diskussion at overvinde den Ligegyldighed, de tidligere har udvist.

Søndag d. 23. Februar afholdtes Bestyrelsesmøde og Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: M. Rasmussen, Formand, V. Klitgaard-Lund, Næstformand, V, Therkelsen, Kasserer, Chr. Hviid og V. Langhoff, Sekretær. *V. Langhoff.*

Middelfart. Afdelingens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes paa Turisthotellet Onsdag d. 25. Marts Kl. $8^1/_2$ med følgende Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning for forløbne Halvaar, 2. Kassereren fremlægger Regnskabet til Godkendelse. 3. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 4. Valg af 1 Bestyrelsessuppleant, 5. Valg af 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant, 6. Eventuelt. Spørgsmaal, der ønskes behandlede, maa indgives skriftlig til Bestyrelsen senest 4 Dage forinden Generalforsamlingen.

Mødeaftenerne bringes atter i Medlemmernes Erindring. Vi maa alle høre Herr Købmand Culmsee's Foredrag Onsdag den 18. Marts om: „Den unge Handelsstands Stilling til C. O."

Berg.

Nakskov. Onsdag den 4. Februar samledes en Kreds af Medhjælpere, for at tage Beslutning om Himmelbjergturen; desværre viste der sig ringe Tilslutning, og der ankedes over den daarlige Forbindelse med Jylland o. s. v. Men alle organiserede Medhjælpere bør forstaa, hvilken Betydning dette Stævne selvsagt vil faa, naar hver enkelt med lidt god Vilje overvinder de mulige Vanskeligheder, Rejsen kan forvolde. Hver enkelt bør og kan bidrage til en Masseudfoldelse af vore Standsfæller. En stor Medhjælperforsamling paa dette minderige Sted vil sikkert i Fremtiden sætte betydningsfulde Spor. Derfor lyder Parolen for Nakskov: Alle møder og tager Del i Stævnet 2. Pinsedag! Vi kan, naar vi blot vil! Lad ikke Lolliker og Falstringer blive savnet paa Stævnedagen. Derpaa giver vi hinanden Haandslag.

Søndag d. 8. Februar afholdtes selskabelig Sammenkomst og Bal. Aftenen bød paa flere Overraskelser; midt i Balsalen var anbragt en Mølle en miniature, hvorfra uddeltes Kotillons. Ikke færre end 5 Sange forelaa med smaa diskrete Udfald hér og dér. Til C. O. i Kjøbenhavn, som den Aften holdt Hovedbestyrelsesmøde, samt Afdelingen i Nykøbing, der samtidig holdt Fest, blev der ved Kaffebordet foreslaaet at sende en telegrafisk Hilsen, men da Telegrafstationen var lukket, maatte vi sende den telefonisk. Ved Kaffebordet bød Herr W. Kirkegaard Velkommen og udtalte sin Glæde over at saa mange havde givet Møde. Derefter talte Herr Johs. Petersen for C. O. og mindede om, at uden Organisationstanken var vi i Aften ikke samlet. P. paalagde hver enkelt at arbejde for vor Sags Fremgang, ved personlig Agitation, saaledes at Nakskov Afdeling kunne staa som et godt Eksempel til Efterfølgelse, og takkede sluttelig Herr Wied Kirkegaard for det personlige store og initiativrige Arbejde, K. har udført for Nakskov Afd. Taleren sluttede med at udbringe et Leve for vor Formand. Derefter talte Herr Asmussen for Damerne og udtalte Ønsket om, at vi maatte faa Lejlighed til at tilbringe en vellykket Aften i kollegialt Samvær. — Kl. 3 sluttede den fornøjelige Sammenkomst.

Onsdag d. 11 Februar talte Herr Lærer Kirkegaard om en Rejse til London, og skildrede Storbyen, dens mægtige Færdselsaarer, hvor Livet visse Tider af Dagen pulserer i en for Udlændinge storslaaet Grad, omtalte den engelske Handel og Englændernes Personlighed, og sluttede med Ønsket om, at vi Danske snart maatte faa Øjnene op for, at vi har meget tilfælles med det engelske Folk. Herr Chr. Hansen bragte paa Forsamlingens Vegne Herr Kirkegaard en Tak for Foredraget, og udtalte Ønsket om, at vi snart igen maatte se Herr K. i vor Midte.

Onsdag d. 18. Februar talte Herr Handelsskoleforstander Søren Hansen om „Handelens Liv i de sidste 100 Aar". — Taleren gav et interessant Tilbageblik over det svundne Aarhundredes vigtigste økonomiske og handelspolitiske Tildragelser, og de Personligheder, der navnlig i vort eget Land har sat deres Præg paa Tidsalderen.

Taleren sluttede med at henvende manende Ord til de unge Medhjælpere, og raadede dem til at rejse til Udlandet, søge Kundskaber, nye Impulser og fremfor alt være flittige som B.er, drage Udbytte af det lærte, vende tilbage og udøve deres Manddomsgerning. Medhjælperne bør efter Evne og Vilkaar søge at tage Arven op efter de store Mænd og fortsætte disses frugtbringende Arbejde. — Det udmærkede Foredrag paahørtes med stor Interesse og Medhjælperne bragte Forstanderen deres Tak ved at rejse sig.

Onsdag den 25. talte Herr Redaktør Eriksen om „Konservativ Politik", og trak i store Linier Højres Program op i Tiden fra 1848 og ind til vor Tid. E. omtalte Provisorieaarene og den Kamptid, som kun var til Skade for vort Lands Udvikling. Taleren var personlig Modstander af Kvindernes Valgret og Valgretsalderens Nedsættelse. —

Da der i det tilstødende Lokale var musikalsk Underholdning, maatte Taleren slutte lidt tidlig. Saasnart Foredraget holdt op, spilledes der op til Dans og Handelsmedhjælperne benyttede sig af den gratis Musik, fik Bordene ryddet bort, og snart saa man Parrene danse ud til Valsens Toner. *Johs. Petersen.*

Odense. Afdelingens halvaarlige Generalforsamling afholdes Tirsdagen d. 31. Marts Kl. $8^3/_4$ pr. i Fyns Forsamlingshus. Dagsordenen tilstilles Medlemmerne. *Peter Holm.*

Roskilde. Afdelingens ugentlige Møder, der har været gennemgaaende godt besøgt, har været anvendt dels til Foredrag og Diskussion om faglige Emner og dels til Selskabelighed,

Den 9. Januar talte Herr Th. Moos om unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet.

Den 23. Januar Herr Martin Petersen Kjøbenhavn om Lærlingevæsenets Regulering. Herr P. betonede det ønskelige i Indførelsen af en tvungen Fagprøve, da Tilgangen til vort Fag derved vilde blive ringere, og Konkurrencen af samme Grund mindre. Det udmærkede Foredrag paahørtes med Interesse af de ca. 25 tilstedeværende Medlemmer.

Efter at Formanden havde takket Taleren for Foredraget, samledes man om Kaffebordet, hvor der udbragtes Leve for Taleren, for C. O. og for Formanden. Ved Kaffen talte Herr Martin Petersen for Landsstævnet i Pinsen og opfordrede indtrængende Medlemmerne til at deltage i saa stort Antal som mulig.

Den 6. Februar havde Foreningen formaaet Kommunelærerinde Frk. Winkelhorn til at underholde os med Oplæsning. Saa godt som alle Medlemmerne havde givet Møde og morede sig udmærket over Hostrups „Soldaterløjer", som Frøkenen læste med meget Lune.

Den 13. Febr. holdt Frk. Asmussen Kjøbenhavn et udmærket Foredrag med Lysbilleder om Grønland.

Lørdag den 28. Februar afholdt vi vort første Bal, som var meget vellykket. Ved Kaffebordet, hvor der herskede den muntreste Stemning, blev der holdt flere Taler og afsunget nogle til Dagen forfattede Sange. Derefter dansedes der den hele Nat, og da Deltagerne rejste sig fra Frokosten, hvormed Festligheden sluttede, var det allerede lys Morgen. *Esther Kranholm.*

Samsø. Da baade Formand og Kasserer i herværende Afdeling er udtraadt af Foreningen, grundet paa Overdragelse af selvstændige Stillinger, afholdtes Søndag den 1. Marts ekstraordinær Generalforsamling paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Kommis Hansen, Onsbjerg, valgtes til Dirigent, og gav Ordet til Formanden. Den afgaaede Kasserer havde endnu ikke aflagt Regnskab, grundet paa Travlhed i sin nye Forretning; man gik derfor straks i Gang med Valg af ny Bestyrelse. Til Formand valgtes Kommis Hansen, Tranebjerg; Næstformand og Kasserer, Kommis Hansen, Ons-

bjerg samt til Bestyrelsesmedlemmer, Kommis Jensen, Onsbjerg, Kommis Frederiksen, Koldby og Kommis Nielsen, Tranebjerg. Endvidere valgtes Kommisserne Brødrene Christensen, Koldby Kaas, til Revisorer.

Den nye Formand takkede for Valget og haabede, at han støttet af Foreningens øvrige Medlemmer, kunde bringe Afdelingen ind i en bedre Gænge end hidindtil. — Derefter drøftede man forskellige Forslag, blandt andre et om Anskaffelse af en Skrivemaskine til Medlemmerne at øve sig paa, dog forkastedes Forslaget, grundet paa den forholdsvis store Udgift, Foreningen udsatte sig for.

Endvidere vedtoges det at afholde Møde 2 Gange om Maaneden. Alle herværende Handels- og Kontormedhjælpere opfordres til at yde Tilslutning. *J. Nielsen,* Sekretær.

Sakskøbing. Onsdag den 18. Februar afholdtes ekstraordinær Generalforsamling begrundet paa en Uoverensstemmelse mellem Bestyrelsen og nogle faa Medlemmer.

Til Dirigent valgtes Hr. Forvalter Andersen enstemmigt. Bølgerne gik højt i Diskussionen og da d'Herrer Bødtker og Munksgaard bestemt nægtede at modtage Genvalg overgik man til Dagsordenen.

Til Formand valgtes Herr Forvalter Andersen. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes d'Herrer Møller og Madsen samt nyvalgtes d'Herrer Kommis Rieneck og Bogholder H. Jensen. Disse takkede for Valget og lovede hver især at gøre deres bedste for Foreningens Fremgang i det kommende Halvaar. Herr Bogholder Jensen takkede den gamle Bestyrelse for det gode og store Arbejde den havde udført, og bad Forsamlingen raabe et Hurra for den. Derefter sluttede Generalforsamlingen med et kraftigt besvaret Leve for Centralorganisationen. *Rieneck.*

Slagelse. Søndag den 8. Februar afholdtes Dilettantkomedie og Bal i Industriforeningens store Sal. Korsør og Sorø Afdelinger var indbudt, og selv om der kun mødte et Par Kolleger fra Sorø og slet ingen fra Korsør, var den lokale Tilslutning langt over Forventning. Dilettanterne opførte „Fastelavnsgildet" og „Intrigerne" og høstede stærkt Bifald efter deres muntre og kvikke Spil. Efter Forestillingen begyndte et livligt Bal, som kun blev afbrudt af en vellykket Kotillons. Det var alt i alt en Aften som Medlemmerne i Slagelse Afdelingen sent vil glemme.

Den 25. Februar er det Slagelse Afdelingens 8aarige Stiftelsesdag og denne vil blive mindet ved en lille Sammenkomst i Foreningens Lokaler paa Stiftelsesdagen. *Ejner Knudsen.*

Thisted. Fredag den 19. Februar afholdtes Medlemsmøde paa „Royal"; der var mødt ca. 35 Medlemmer, det største Antal i denne Sæson. — Formanden holdt et Foredrag om „Hvad vi vil" og rettede en kraftig Opfordring til Medlemmerne om at agitere, da det hidtil havde vist sig, at den personlige Agitation gav den rigeste Medlemshøst. Kassereren holdt derefter et udmærket Foredrag om Arbejdsløshedskassen og forklarede paa en letforstaaelig Maade dens Love. Som Afslutning paa denne Aften samledes man om et fælles Kaffebord — gratis for hele Forsamlingen. Formanden bragte en Diskussion i Gang, angaaende en eventuel Fest i Anledning af Afdelingens — nu i Aar — 15-aarige Existens. Meningerne var delt og Diskussionen var ualmindelig livlig.

Fredag den 26. Februar havde Afdelingen indvarslet til offenligt Foredag paa Hotel „Royal". Herr Lærer L. P. Hald havde lovet at tale om Emnet „Cimbrernes og Teutonernes Togt mod Rom". Dette glimrende Foredrag om gamle jydske Kæmper paahørtes med stor Interesse af den desværre ikke talrige Forsamling, og Herr H. lønnedes til Slut med meget stærkt Bifald.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa Hotel „Royal" Fredag den 27. Marts Aften Kl. 9 pr. Dagsorden vil blive tilstillet hvert enkelt Medlem. *Bestyrelsen.*

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 3811 V. Vejrup (Kbmd. Lars Dinesen) staar til Restance fra 1. Novbr. og har siden da nægtet at betale sit Kontingent.

Jeg har gentagne Gange opfordret ham til at udmelde sig skriftlig, dersom han ikke mere ønskede at være Medlem, men stadigvæk forgæves, hvorfor han pr. 1. Februar er slettet af Foreningens Bøger.

Nr. 7815 Knud Knudsen (A/S. I. P. Nielsen) indmeldte sig paa min Opfordring som Medlem af Slagelse Afdeling, men da Kvitteringen blev ham forevist, nægtede han at betale denne, hvorfor han ogsaa er slettet af Bøgerne. *Ejner Knudsen,*
Slagelse, Marts 1914. Kasserer,

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Efft.
Overgade n. V. 39.
København.

Korsør Vegetabil Margarine

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Øltkendere.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1914. 14de Aargang.

KOMMER I SNART!

I en kraftig Opsang til Husmændene bruger Jeppe Aakjær dette Udraab, maner til Samling og til Selvhævdelse og slutter hvert Vers med at slaa i Bordet for dem: Kommer I snart, I Husmænd! Husmændenes Førere og Digtere har ikke kaldt forgæves, Organisationerne breder sig ud over Landet og Bevægelsen har allerede afrystet meget gammelt Formynderskab og givet Standen Mod og Lyst til selv at varetage egne Sager. —

Om nogen Stand trænger til et lignende vækkende Raab, til et kraftigt: Kommer I snart — da maa det være vor. Vi har ganske vist aldeles ingen Grund til at „se sort" i Øjeblikket, der er Liv og Fremgang i vor Bevægelse for Tiden — men vi er endnu de faa og de uorganiserede Tusinder er Flertallet.

Disse uorganiserede Tusinder være da disse Linier tilegnet!

Vi er sikkert paa den rigtige Vej, naar vi i den sidste Tid mere og mere kommer ind paa den personlige Agitation. Møder kan være godt nok og er nødvendigt, men Tiden vil føre med sig at Agitationen mere og mere maa gaa „paa Livet løs". Der er jo nemlig saa mange udenforstaaende Kolleger, der af og til beærer os med at høre paa vore Talere — det er gratis — og læser vort Blad — det koster heller ikke noget — og saa for Resten støtter vor Bevægelse med deres — Sympathi.

„Sodavand med Brød" er en tynd Ret, men Sympathi er endnu tyndere, man kan end ikke føde en Kanariefugl med den, og det bør derfor ikke være et beskedent Spørgsmaal, men et vækkende Raab, der lyder i vore uorganiserede Kollegers Øren:

Kommer I snart!

Lad os et Øjeblik se bort fra Programpunkter, fra det I maaske kalder gyldne Løfter og lysegrønne Forhaabninger. Lad os se paa det Arbejde, der haandgribeligt udføres ude over Landet af Eders organiserede Kolleger — f. Ex. for 7-Lukningen. Det er en Reform, I ønsker gennemført og I haaber paa et godt Resultat. Modstand og Vanskeligheder er der nok af, men Organisationen holder Møder i hundredvis over hele Landet og bringer Offentligheden til at beskæftige sig med Sagen.

Vil I da være bekendt at staa som passive Tilskuere til det store haardnakkede Arbejde, som nogle af Eders Kolleger yder, Arbejdet for en Forkortelse af den overlange Arbejdstid? Kan I være med til at høste Frugterne af Arbejdet uden at have rørt en Finger og uden at have ofret en Øre?

Kommer I snart, Butiksfolk!

Og Kontorernes Medhjælpere!

I véd f. Ex. at der i disse Dage over hele Landet indsamles Oplysninger om Kontorfunktionærernes Løn- og Arbejdsvilkaar, for at faa disse belyst og skabe Grundlag for et Arbejde for forbedrede Kaar.

I selv har intet gjort, for at faa disse Oplysninger frem, det er ikke Eders Principaler, der har foranlediget Indsamlingen — det er Eders Stands Organisation. Eders organiserede Kolleger gaar fra Kontor til Kontor, fra Butik til Butik for at indsamle Materialet. Megen Tid og meget Arbejde ofres paa denne Sag, der er i hele Standens Interesse — og altsaa ogsaa i Eders.

Kan I da fremdeles være Medlem af utallige andre Foreninger uden at tilhøre Eders egen Stands-Organisation?

Kommer I snart, Kontorfolk!

Tiden skrider fremad, Handels- og Kontormedhjælperstanden vil snart i udstrakt Grad faa Del i den Magt og det Ansvar, den udvidede Valgret giver. Vor Indflydelse bliver større og vore Vaaben bedre — det gælder om at bruge dem.

Overlad da ikke disse Vaaben til et Faatal af Standens Medlemmer, men vær alle, Mænd og Kvinder, med i Kampen for at skaffe vor Stand den Anseelse og den Magt, den fortjener, — og lad saa de, der har Raad dertil, indtage Tilskuerpladserne!

Chr. J. Hendil.

Kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere

i statistisk Belysning. (Sluttet.)

FORMUESFORHOLD.

Paa Baggrund af de Oplysninger, den foregaaende Artikel (cfr. „D. H. K. M. T. Nr. 5) indeholdt om Medhjælperstandens Indtægtsforhold i Kjøbenhavn, vil det være af Interesse at erfare lidt om Formuesfordelingen indenfor vor Stand.

Det er naturligvis her overflødigt at eftervise, at de lønarbejdende Klasser i videste Forstand almindeligvis er uden egentlig Formue, d. v. s. skattepligtig Kapital. Saaledes er kun en ringe Del af den egentlige kjøbenhavnske Arbejderstand i Besiddelse af Formue, dog med en lille Fordel til Gunst for de faglærte Arbejdere. Af disse ejer 4,3 % Formuer af indtil 3000 Kr., 1,8 % fra 3—10.000 Kr. og 0,4 % fra 10—30.000 Kr. For de ikke faglærte Arbejdere er Forholdet ugunstigere. Derimod opvise fastansatte Arbejdere som Formænd, Værkførere, en højere Formuesprocent, idet 9,1 % ejer Formuer over 3000 Kr.

Handels- og Kontormedhjælpernes Formuesforhold fremgaar af efterfølgende Tabel:

Skatteansatte Handels- og Kontormedhjælpere	Mænd					Kvinder	Mænd og Kvinder
	Overordnet Gruppe	Kontoristers og Assistenter	Kommisser og Handelsbetjente	Øvrige Handelsmedhjælpere	Tilsammen	Ialt	Tils.
Uden Formue	1871	1696	1228	2268	7063	1548	8611
Med en Formue paa Kr,:							
100- 2.900	299	122	61	211	693	131	824
3.000- 9.900	249	80	31	173	533	129	662
10.000- 29.900	161	48	14	94	317	43	360
30.000- 99.900	105	12	4	27	148	4	152
100.000-499.900	21	3	„	8	32	„	32
500.000-999.900	„	„	„	1	1	„	1

Udtrykt i Procenttal giver dette følgende Resultat:

Skatteansatte Handels- og Kontormedhjælpere	Mænd					Kvinder	Mænd og Kvinder
	Overordnet Gruppe	Kontoristers og Assistenter	Kommisser og Handelsbetjente	Øvrige Handelsmedhjælpere	Tilsammen	Ialt	Tils.
	%	%	%	%	%	%	%
Uden Formue	69,1	86,5	91,8	81,5	80,4	83,4	80,9
Med en Formue paa Kr.:							
100- 2.900	11,0	6,2	4,6	7,6	7,9	7,1	7,8
3.000- 9.900	9,2	4,1	2,3	6,2	6,1	7,0	6,2
10.000- 29.900	6,0	2,4	1,0	3,4	3,6	2,3	3,4
30.000- 99.900	3,9	0,6	0,3	1,0	1,7	0,2	1,4
100.000-499.900	0,8	0,2	„	0,3	0,3	„	0,3
500.000-999.900	„	„	„	0,0	0,0	„	0,0

Ifølge foranstaaende er ikke mindre end fire Femtedele af Medhjælperstanden uden Formue*), kun 7,8 % ejer Formuer indtil 3000 Kr., 6,2 % fra 3000—10,000 Kr., 3,4 % fra 10,000—30,000 Kr., over dette Formueniveau naar kun 1,7 % af Medhjælperne.

Ogsaa her stiller Forholdet sig gunstigt for den overordnede Gruppe; derefter følger Fællesgruppen „Øvrige Handelsmedhjælpere", der omfatter Agenter, Repræsentanter og lignende helt eller delvis provisionslønnede Medhjælpere.

INDTÆGT OG FORMUE.

Vor Hovedstads Befolkning har en samlet Aarsindtægt af ca. 282,5 Millioner Kroner, og dens samlede Formue andrager henved 1057 Millioner.

Staden Kjøbenhavns statistiske Kontor har nu beregnet i hvilket Forhold Indtægterne indenfor de forskellige Samfundsklasser fremkommer, som Rente af Formue eller som Udbytte af personlig Virksomhed, og naar derved for vor Stands Vedkommende til følgende Facit:

Handels- og Kontormedhjælpernes samlede Indtægt androg 1907: ca. 19,3 Millioner Kr., den samlede Formue ca. 23,4 Millioner (til Sammenligning var Arbejderbefolkningens samlede Formue kun 7,8 Millioner Kr., men det maa stadig erindres, at „Kapitalisterne" indenfor vor Stand er begrænset til et ringe Faatal, nemlig mindre end en Tiendedel, medens Medhjælpernes store Mængde er formueløse). Derfor hidrører de kjøbenhavnske Medhjælperes Indtægter langt overvejende (ca. 95 %) af direkte Arbejdsvirksomhed. Den paagældende samlede Indtægt beløber sig til ca. 18,4 Millioner Kr. mod kun 937,000 Kr. som Indtægt af Renter eller andet Kapitaludbytte.

Formuen som Indtægtskilde bliver saaledes af aldeles underordnet Betydning for Handels- og Kontormedhjælperstanden.

ALDER OG INDTÆGTER.

I de saakaldte immaterielle Erhverv (Embedsmænd, Militære, Læger, Sagførere og Lærere) er Indtægten almindeligvis stigende med Alderen, selv om der vel for de tre sidstnævnte Grupper indtræder en Indtægtsnedgang fra 60-Aars-Alderen.

Tendensen i Principalgruppen i Handel og Omsætning gaar i lignende Retning. Dette er typisk for kjøbenhavnske Grosserere, for hvem Indtægtsstigningen vedvarer gennem alle Alderslag op til 60 Aar og derover. Lignende Forhold gælder for Urtekræmmerne, medens derimod „Detailhandlerne uden nærmere Angivelse", der omfatter Hovedstadens talrige Smaahandlende, hvis Forretningsvirksomhed opretholdes ved Indehaverens eget Arbejde, udviser en Indtægtskulmination mellem 40—50 Aars-Alderen, hvorefter der følger en stærk Nedgang.

Den tilsvarende Undersøgelse af Indtægtsfordelingen blandt Hovedpersoner i Haandværk og Industri giver noget nær tilsvarende Resultater. — For de faglærte Arbejdere er Forholdet derimod, at Gennemsnitsindtægten er mindst indenfor den laveste Aldersgruppe under 25 Aar og derefter i Reglen stigende indtil 40—50 Aars-Alderen, og derpaa aftagende i Aldersgrupperne 50—60 Aar og 60 Aar og derover. Et Par Fag, Typografer og Blikkenslagere, holder dog ret høje Aarsindtægter i de ældre Alderslag; dette synes hidført ved, at der til Virksomheden i disse Fag er knyttet ældre Arbejdere i fastere Stillinger end sædvanligt indenfor Haandværket.

Hvorledes er nu Situationen for Handels- og Kontormedhjælpernes Vedkommende?

Her giver det statistiske Materiale desværre et altfor summarisk

*) Man erindre stadig, at disse Oplysninger udelukkende omfatter skatteansatte Medhjælpere. Foruden disse fandtes det paagældende Tidspunkt (1907) ca. 8000 mandlige og især kvindelige Medhjælpere, hvis Indtægt var under Skattegrænsen og som derfor ikke er medregnet i ovenstaaende Tabeller. I Virkeligheden er altsaa ikke færre end 9/10 (ni Tiendedele) af de kjøbenhavnske Medhjælpere formueløse.

Billede, der ikke tillader en detailleret Paavisning af Forholdet mellem Alder og Indtægt i de enkelte Faggrupper.

Undersøgelsen er begrænset til de to Hovedgrupper „Agenter" og „Handelsmedhjælpere", hvoraf sidstnævnte altsaa omfatter ogsaa Kontormedhjælpere og giver efterfølgende Resultat:

Gennemsnitlig Indtægt for	Under 25 Aar Kr.	25— under 30 Aar Kr.	30— under 40 Aar Kr.	40— under 50 Aar Kr.	50— under 60 Aar Kr.	60 Aar og derover Kr.	Tils. Kr.
Agenter.....	1192	1488	1784	2089	1902	1957	1837
Handels- og Kontormedhj.	1099	1448	2027	2637	2987	3311	2014

Agenternes Aarsindtægter stiger altsaa til 40—50 Aar for derefter at aftage; for de øvrige Handels- og Kontormedhjælpere viser der sig derimod en progressiv Lønstigning gennem alle Aldersklasser, — et Moment, der, ligesom paa andre Omraader, viser nogen Afvigelse mellem Medhjælperstanden og den egentlige Arbejderbefolkning.

Svendborg Handelsforening
modarbejder den statistiske Indsamling.

SVENDBORG-AFDELINGENS Bestyrelse har under Arbejdet med den statistiske Indsamling stødt paa en ret alvorlig Hindring fra den stedlige Handelsforenings Side. Da det ikke er første Gang, denne Forenings Ledelse, har lagt sig paatværs af vor Organisation, som den beærer med sit oprigtige Had, vil vi med Redaktørens Tilladelse gøre den til Genstand for en kort Omtale.

Da vi begyndte Indsamlingen, faldt det i vor Formands Lod at henvende sig til Handelsforeningens Formand, Hr. Konsul Ingvard Petersen. Han blev af Konsulen budt Velkommen paa en Maade, der ikke kan karakteriseres som udsøgt høflig, idet Stormatadoren paa sin sædvanlig brøsige Facon erklærede, at han intet vilde have med Sagen at gøre, og forbød Formanden at uddele Skemaer til Kontorpersonalet. Herved var saa intet at gøre. Konsulen, der leder Handelsforeningen som en Diktator, satte sig imidlertid straks i Bevægelse. Han udsendte Ilbud til Medlemmerne og foreholdt dem, at de som Principaler intetsomhelst kunde have at gøre med Statistiken, naar den skulde indsamles af „saadan en Forening" (saaledes faldt Hr. Konsulens Ord!) som Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation, og han henstillede til dem, at de i videst muligt Omfang forhindrede deres Personale i at udfylde Skemaerne. Følgen blev, at de fleste større Købmænd underkastede sig deres mægtige Formands Vilje, men vi havde dog den Tilfredsstillelse at se, at enkelte Forretningsdrivende — bl. a. Byens største Manufakturhandler — støttede vort Arbejde.

Som en Protest mod Konsulens bryske Optræden indvarslede vi den 20. ds. til et offentligt Møde, hvortil Handelsforeningen og Kolonialhandlerforeningens Medlemmer blev skriftlig indbudt. De, der havde haabet, at Konsulen, som ellers er en Mand, der nok evner at føre Ordet i en offentlig Forsamling, vilde komme til Stede for at forsvare sit Standpunkt, blev imidlertid skuffet. Han glimrede ved sin Fraværelse — maaske i rigtig Erkendelse af, at hans Sag var saa slet, at selv nok saa megen Talekunst ikke kunde retfærdiggøre ham.

Mødet blev desuagtet efter Omstændighederne ret vellykket. Der var kommen henimod 150 Mennesker, overvejende Medhjælpere, til Stede. Forretningsfører Jens Johansen holdt et klart og godt Foredrag, hvori han udførligt gjorde Rede for Centralorganisationens bærende Idéer og stærkt beklagede Handelsforeningens Stilling til Statistik-Spørgsmaalet. Mødets Resultat blev da ogsaa, at en Del udenforstaaende Kolleger indmeldte sig i Organisationen.

Dette turde være en Lærestreg for Hr. Konsulen i hans fremtidige Arbejde paa at spænde Ben for Centralorganisationen. Jo større Fanatisme uforstaaende Principaler lægger for Dagen, des bedre indser Medhjælperne — glædeligvis — at Centralorganisationen er det eneste Middel til at forbedre deres Kaar og fri dem ud af den slaveagtige Underkastelse, som Hr. Ingv. Petersen ønsker at finde hos den underordnede Handelsstand. Der er imidlertid langt til Vejs Ende, og vi har her i Svendborg faaet et nyt Vidnesbyrd om, at der endnu maa tages mangen en drøj Dravat, før Principaler af den Ingv. Petersens Type indser, at Medhjælperne ogsaa er Mennesker, der ikke kan behandles efter Forgodtbefindende, men har Krav paa Forstaaelse, naar de henvender sig til Principalerne paa en rolig og høflig Maade, som Svendborg-Afdelingen gjorde, da den gik i Gang med at indsamle Statistiken.

Svendborg i Marts 1914.

Bestyrelsen for
Handels- og Kontormedhjælperforeningen
for Svendborg og Omegn.

Landsstævnet.

Dagene flyr og Tiden stunder til, hvor dansl.e Handels- og Kontormedhjælpere fra alle Kanter af vort Land sætter Himmelbjerget som Maal for en Sommerudflugt, der vil forene Alvor og Feststemning.

Pinsedagen og i Særdeleshed 2den Pinsedag bliver en Mærkedag i dansk Medhjælperbevægelses Historie, for saa vidt som vore Standsfæller da for første Gang vil fremmøde til et almindeligt Landsstævne, hvis Hensigt er intet mindre end at virke organisatorisk samlende, agitatorisk ildnende og samtidig manifestere Centralorganisationens nærmest liggende Krav og Medhjælperbevægelsens Fremtidsmaal.

Det afhænger først og fremmest af os selv om Landsstævnet vil faa den store Tilslutning, som det fortjener og som netop betinger dets organisatoriske og vækkende Eftervirkning.

Dertil bør alle Afdelinger medvirke, ingen af vore Foreninger maa savne en fyldig Repræsentation, naar Landsstævnets alvorligere Afsnit aabnes paa Himmelbjergets Top 2den Pinsedag. Thi i Aar bortfalder alle de sædvanlige Medhjælperstævner, og Centralorganisationen yder intet Tilskud til saadanne Lokalstævner, for derimod at kunde give Landsstævnet et saa storstilet og imponerende Forløb som muligt. Under disse Forhold er der saa megen mere Aarsag til at virke for stærk Tilslutning fra alle Landsdele, og navnlig bør det være en Æressag for alle midt- og østjyske Afdelinger at mønstre deres samlede Medlemsstab paa Stævnedagen.

Og for alle dem, der har Evne og Tid, gælder det, at de bør forbeholde 1ste Pinsedagen for Hvilen og Glæden over den herlige Natur, der indrammer Stævnestedet. For der findes ikke det Sted i Danmarks Rige, hvor Pinsesolen leger saa yndeligt som over Himmelbjergets Kol.

„Men mest ejendommelig, mest bjærgmæssig er Udsigten om Morgenen" skriver en moderne Forfatter, og fortsætter: „Da staar man paa Kollen som paa en Ø, der dukker op af Taagehavet. Oven éns Hoved Himlens skære, rene Kuppel, og under én dette stivnende, døde, graa Hav. Der inde skal Landet ligge, Søer og Skove og Bondebyer som de Eventyrets sunkne Byer, der gemmes paa Havsens Bund. Men saa gaar der ligesom Gys over Havet, det faar Liv, det begynder at bølge. Ude i Øst rødmer Havets Rand, og Sommernattens sarte, blege Himmelhvælving faar ligesom mere Fylde i sit Lys. Solen har sendt sine Forbud ud. Der dukker nye Øer op over Havet, løvklædte Bakketinder eller en højtliggende Kirkes hvidkalkede Taarn. Og Havet kommer i voldsom Bevægelse, alt som Landet stiger og sprænger Dækket, der har hvilet over det den korte Nat. Og nu kommer Solen, langsomt, Tomme for Tomme rejsende sig, en fladtrykt Skive, der er at se ind i som en rødglødende Smelteovn, hvor Metalmassen koger og bølger. — — Og næsten foragtelig fejer den Resten af Taagerne bort, de flyr for den som Trolde og Utysker for den stærke, lyse Gud. — — Lyset har sejret, Dagen er inde. Og Søer og Skove, Byer og sorten Hede ligger aabne for den, der sér milevidt ud over Himmelbjergets Top".

Vel mødt paa Himmelbjerget!

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdagene den 26. Februar og 5. Marts har Herr Aage Meyer Benedictsen holdt to ypperlige Foredrag om Island ledsaget med Lysbilleder.

Det aarlige Karneval afholdtes Søndag den 8. Marts. Karnevalet, der var udmærket arrangeret, havde som sædvanligt vundet stor Tilslutning og forløb paa bedste Maade.

Torsdag den 12. Marts havde Herr Alvin Lorentzen elskværdigst stillet sig til Afdelingens Disposition og udfyldte Aftenen ved at oplæse nogle Artikler, der belyste forskellige amerikanske Forhold og Indvandreres Chancer for at vinde frem dér.

Torsdag den 19. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Efterat Formanden, Herr J. Sjælland, havde budt Velkommen, valgtes Herr Joh. Petersen til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning af hvilken det bl. a. fremgik, at Medlemsantallet nu er oppe paa ca. 320, det største Afdelingen endnu har haft. Dette gode Resultat skyldtes til Dels Overgangen til Brancheafdelinger, igennem hvilke man havde skaffet sig et Hold af Agitationskorps, hvis Arbejde altsaa har baaret gode Frugter.

I Beretningsperioden har der hver Torsdag været afholdt Foredrag af faglig og almenbelærende Art, og Fællesbestyrelsen mener hermed at have opfyldt C. O. Krav om at søge at bibringe Medlemmerne almindelig social Forstaaelse, men beklagede, at ikke flere Medlemmer havde overværet disse Foredrag. Der er udbetalt Arbejdsløshedsunderstøttelse til 9 Medlemmer. Igennem Afdelingens Engageringsbureau har to Medlemmer faaet fast Plads og et Medlem midlertidigt Arbejde. — Formanden omtalte endnu forskellige Spørgsmaal, hvorefter Beretningen enstemmigt godkendtes.

Kassereren oplæste Regnskabet, der ligeledes godkendtes enstemmigt.

Punkt 4 paa Dagsordenen var Valg af Formand. Sjælland udtalte, at de, der overværede sidste Generalforsamling, vilde erindre, at han kun tog imod Genvalg, fordi Medlemmerne ikke vilde vælge nogen anden; men nu tillod hans Tid ham ikke længere at bestride Hvervet. Han haabede derfor, at Medlemmerne vilde tage alvorligt paa Sagen og bringe en anden i Forslag, at vi ikke skal faa de samme Vanskeligheder som sidste Gang.

Der blev nu foreslaaet flere Medlemmer, hvoraf dog ingen kunde modtage Valg, og Resultatet blev, at det vedtoges, at indkalde til en ny Generalforsamling i Løbet af 14 Dage med eneste Punkt paa Dagsordenen: Valg af Formand.

Dirigenten bragte Sjælland en Tak for den Tid han paa en saa udmærket og fuldt ud værdig Maade har ledet Afdelingen. Medlemmerne gav disse Udtalelser deres Tilslutning ved at rejse sig.

Under „Eventuelt" drøftedes forskellige Emner, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen med at udbringe et Leve for C. O. *V. J.*

Bornholm. Foreningen har i de forløbne Maaneder som sædvanlig holdt Møde hver Onsdag Aften i Lokalerne paa Hotel „Rønne", og det er glædelig at kunne sige, at disse Møder har været bedre besøgte end tidligere, omend ikke alle Medlemmerne er lige ivrige til at møde.

Hr. Hjalmar Møller, der straks ved sin Ankomst til Bornholm blev valgt til Formand, viste sig i Stand til at samle Medlemmerne, og det var med Beklagelse, at vi saa snart maatte give Afkald paa ham, da han forlod Øen den 1. Marts.

Lørdag den 28. Februar holdt Foreningen det Bal, som længe havde været paa Tale. Selskabet samledes om et festlig Kaffebord. Formanden bød Velkommen og ønskede, at alle maatte tilbringe en fornøjelig Aften og haabede ligeledes, at dette Samvær vilde give Anledning til, at flere Kolleger, som endnu stod udenfor Organisationen, vilde indmelde sig og derved støtte deres egen Sag. Der udbragtes Leve for C. O., og de kvikke Sange, der var skrevne til Anledningen, skabte den gode Stemning, der iøvrigt holdt sig under hele Festen. Dansen varede til Kl. 4.

Formanden takkede, idet han tog Afsked med Foreningen, for den Tillid, der var vist ham ved at vælge ham til Formand straks og ønskede Foreningen god Fremgang. En af Gæsterne takkede paa Hasleboernes Vegne for Indbydelsen, som det havde været dem en Glæde at modtage, de havde moret sig fortræffeligt. Det var sikkert alles Mening. *A. K.*

Esbjerg. Søndag den 22. Marts afholdt Afdelingen et offentligt Møde med Herr Redaktør Vilh. Hansen som Foredragsholder. Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes Prokurist Godtfredsen til Dirigent, hvorefter Redaktøren talte om „Hvad Medhjælperne bør kræve af Lovgivningen". Herr Vilh. Hansen holdt et udmærket Foredrag om dette Emne og høstede stort Bifald.

Efter Foredraget var der en Del Diskussion, hvori baade Købmænd og Kolleger deltog, ved Slutningen af Mødet opfordrede Herr Vilh. Hansen alle herværende Handels- og Kontormedhjælpere til at samle sig om Organisationens Afdeling i Esbjerg, saaledes at den kunde blive stor og stærk og svare til Esbjergs Betydning som Handelsby.

Dirigenten sluttede derefter Mødet med en Tak til Foredragsholderen og Forsamlingen.

Den lokale Presse indeholder lange Referater af Mødet og udtaler sig meget rosende om Redaktøren og Foreningen, saa forhaabentlig vil der nu, med en kraftig Agitation, oprinde bedre og lysere Tider for Esbjerg Afdelingen. *G.*

Frederikshavn. Afdelingens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes paa Hofmanns Hotel Fredag den 6. Marts. — Formanden, Lauritz Madsen, aabnede Generalforsamlingen og bød Forsamlingen Velkommen. Til Dirigent valgtes Kontorist Chr. Olsen. — Formanden gav en kort Beretning om Afdelingens Arbejde i det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes. Derefter oplæste Kassereren Regnskabet, der udviste et Overskud i det forløbne Halvaar paa Kr. 46,84. Regnskabet godkendtes.

Til Bestyrelsen valgtes: Kontorist A. Christensen og genvalgtes Paul Poulsen, Suppleanter blev A. E. Elvig og Chr. Olsen. Revisorer: A. E. Springberg og J. P. Jensen. Revisorsuppleanter: A. A. Andersen og Anders Hansen.

Forslag fra Bestyrelsen om Forandring af Lovens §§ 3, 4, 9 og 14 blev vedtaget. — Under „Eventuelt" fremkom Chr. Olsen med Forslag om Anskaffelse af en Fane til Foreningen. Forslaget

vandt stærk Tilslutning, og der nedsattes et Faneudvalg paa 3 Medlemmer: Chr. Olsen, Lauritz Madsen og A. E. Springberg. A. E. Elvig og A. E. Springberg foreslog at anskaffe Emblemer, og det overdroges Kassereren at fremskaffe disse.

Ved et den 10. Marts afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Kommis Lauritz Madsen, Formand, Kommis N. P. Andersen, Næstformand, Kommis Henry Nielsen, Kasserer, Kommis Paul Paulsen, Sekretær, Kontorist A. Christensen. *Paul P.*

Grenaa. Ordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 20. Februar paa „Højskolehotellet" og overværedes af ca. 25 Medlemmer. Efter at Formanden havde budt Velkommen gik man over til Behandling af de forskellige Punkter paa den forholdsvis store Dagsorden.

Af Forhandlingsprotokollen fremgik det, at der siden sidste Generalforsamling var sporet en betydelig Fremgang i Medlemsantallet. Af Talere i den forløbne Periode havde vi haft Hr. Aage S. Leth, Odense, Herr Lærer S. Møller-Petersen, Grenaa, samt de lokale Redaktører d'Herrer Harsfelt, Josiasen og Jørgensen. — Sekretærens Beretning godkendtes.

I Kassererens Fraværelse oplæste Sekretæren ligeledes Regnskabet, som udviste en Formueforøgelse paa ca. 25 Kroner. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Grundet paa at flere af Bestyrelsesmedlemmerne skulde rejse bort fra Byen, havde man besluttet at vælge ny Styrelse. Til Formand valgtes: Herr Kontorist Aage Mikkelsen, Næstformand: Herr Kommis Seerup, Kasserer: Herr E. Christensen, samt d'Herrer Kommis M. Holm og Bogholder A. Svinding. Suppleanter: Kommisserne Oluf Elmer og E. Høyrup. Af Revisorer skulde en afgaa ved Lodtrækning, men dette blev undgaaet ved at Herr Kommis Ejner Pedersen frabad sig Genvalg paa Grund af Bortrejse. Nyvalgt blev Herr Kommis Aage Lange, Suppleant: Kommis Gustav Nord.

Et Forslag fra Næstformanden om Genoptagelse af passive Medlemmer indenfor Handelsstanden afvistes. Til Fanebærer blev valgt Herr Kommis Aage Lange.

Da Dagsordenen var til Ende holdt d'Herrer I. C. Nielsen og Martin Brøndberg, begrundet paa Bortrejse fra Byen en Tale til Medlemmerne og takkede saavel Bestyrelse som Medlemmer for det gode Samarbejde. — Næstformanden udbragte derpaa et Leve for disse Medlemmer, hvilket igen besvaredes med et „Leve vor nye Formand" samt Grenaa Afdeling.

Torsdag den 26. Februar afholdtes en selskabelig Sammenkomst paa Hotel „Dagmar", hvortil var mødt ca. 25 Par. — Aftenen indledtes med lidt humoristisk Oplæsning af Herr Journalist Friis. Ved Kaffebordet holdt Formanden en Tale for Foreningen og lod her udbringe Leve for Afdelingens Starter Herr Johs. Petersen samt for C. O., som blev kraftigt besvaret. For Damerne talte henholdsvis d'Herrer Kommisser Seerup og Brøndberg — Et Par Sange som var skrevet i Dagens Anledning af et af Medlemmerne, Herr Brøndberg, modtoges med meget Bifald. For Fanen talte Formanden og udbragte sluttelig et Leve for Grenaa-Afdelingens Fremgang.

Fredag den 13. Marts afholdtes ordinært Møde, hvor Herr Kommis E. Christensen indledede om „Handelspolitik". I det veltilrettelagte Foredrag kom Taleren særlig ind paa Toldspørgsmaalet.

Fredag den 20. Marts indledede Formanden med en Diskussion om Nødvendigheden af at organisere sig. I Diskussionen deltog d'Herrer E. Christensen og Seerup.

Jeg benytter igen Lejligheden til at opfordre Medlemmerne til at give fuldtalligt Møde, selvom de Spørgsmaal, der behandles paa Møderne ikke personligt berører ethvert af de enkelte Medlemmer, var det dog ikke umuligt, at der kunde hentes adskilligt Udbytte af en saadan Debat.

Mødeaftenerne er fremdeles hver Fredag Aften Kl. 9 paa „Højskolehotellet". *A. Mikkelsen.*

Herning. Afdelingen her holdt Tirsdag d. 10ds. ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Formanden, Redaktionssekr. Stavnstrup, bød Velkommen, og Boghandlermedhj. Lauridsen valgtes til Dirigent.

Formanden afgav Beretning for det forløbne Halvaar i hvilket der var holdt Medlemsmøder regelmæssigt hver fjortende Dag. Gennem disse Medlemsmøder var det lykkedes at udvikle de enkelte Medlemmers Interesse for Foreningen og dens Anliggender, Afdelingen talte nu en Række solide og trofaste Medlemmer. saaledes at der var Grund til at tro, at den ad Aare vilde vokse sig stærk og stor. Han omtalte dernæst Statistiksagen, som det var af Betydning at vie et stort Arbejde. Andet Steds fra havde havde man fortrinlige Resultater at opvise, og han haabede, at det samme skulde kunne siges om Herning. Beretningen godkendtes.

Kassereren, A. Lorentzen, fremlagde det reviderede Regnskab, der ballancerede med Kr. 366,00 og udviste en Beholdning paa ca. 40 Kr. Formanden takkede ham for den punktlige og i det hele den Maade, hvorpaa han røgtede sit Hverv, hvorefter Regnskabet godkendtes. Som Formand genvalgtes Redaktionssekr. P. Stavnstrup. Til Bestyrelsen genvalgtes Kontoristerne Chr. Lyhne og A. Lorentzen. Til Revisor genvalgtes Joh. Lawendt. Efter at der var foretaget Valg af forskellige Udvalg, drøftedes sluttelig Muligheden af at faa en Taler fra en af Naboafdelingerne hertil, for at indlede en Diskussion ved et Medlemsmøde.

Hovedkontoret har jo gentagne Gange i Cirkulærerne henledt Opmærksomheden paa det heldige heri, og vi har ogsaa her i Herning nogle Gange gjort Forsøg paa at faa Tanken praktiseret. Hidtil er det ikke lykkedes, idet de vi har henvendt os til har undslaaet sig ved at komme. Men nu prøver vi altsaa igen. Var det ikke fornuftig, om Hovedkontoret undersøgte hvem der er villig til at lade sig udveksle og saa tilstille Afdelingerne en Liste over dem? Ellers bliver der vist ikke System i det. *s.*

Hillerød. Da der endnu er enkelte Forretninger og Kontorer, hvorfra vi ikke har modtaget de indsendte statistiske Spørgeskemaer tilbage, anmodes vore Medlemmer om at have Opmærksomheden henvendt herpaa og eventuelt være Tællerne behjælpelig med snarest at faa indsamlet de paagældende Skemaer og aflevere dem til Formanden.

Søndag den 22. Februar afholdtes et vellykket Bal, hvor vi bl. a. havde Fornøjelsen at se nogle Kolleger fra Helsingør.

Onsdag den 11. Marts havde vi en Pakkefest, der gjorde stor Lykke og var overordentlig fornøjelig ligesom den gav Afdelingen et pænt Overskud.

Husk Mødeaften hver Onsdag! *Chr. J. H.*

Holstebro. Onsdag den 11. Marts afholdtes et Diskussionsmøde om Emnet: „Vore Hjælpearbejdere", hvorom der har været en Del Diskussion i „D. H. K. M. T." Bogholder Herlevsen indledede og betonede særlig, at C. O. ikke burde nægte at optage Hjælpearbejderne, da der deri laa en Fare for at de selv skulde danne deres egen Organisation, og det gjaldt jo nu om at samle i Stedet for at dele. Indlederen mente, at saavel de faguddannede som de ikke faguddannede hørte hjemme i Organisationen, for derigennem at varetage Standens Interesser, og det gjaldt jo endvidere om, at faa Organisationen, saa fast sammentømret som mulig. Foredraget efterfulgtes af en ret livlig Diskussion, hvori flere af Medlemmerne deltog. *C. C.*

Nykøbing F. Onsdag den 18. Februar holdt Hr. Redaktør H. P. Jensen for Foreningens Medlemmer et udmærket Foredrag om Arbejderorganisationernes faglige og politiske Udvikling. Redaktøren kom sluttelig ind paa en kort Omtale af vor Organisation og udtalte bl. a. sin Anerkendelse af det korrekte Standpunkt, C. O. havde taget ved at stille sig politisk neutral. — Det velholdte og i enhver Henseende interessante Foredrag lønnedes med stærkt Bifald.

Beklageligt er det, at Medlemmerne ikke i højere Grad paaskønner den Velvilje, en Udenforstaaende viser vor Forening ved at ofre sig for os en Aften, og møder fuldtalligt. — Redaktøren lovede imidlertid at tale i vor Forening en Gang senere, og forhaabentlig vil Besøget da blive mere værdigt.

Paa Medlemsmødet den 18. Marts foreviste „Maggi"s Repræsentant, Hr. Hemmingsen, en Række Lysbilleder fra forskellige skønne Steder i Tyskland, langs Rhinen og fra Schweitz samt fra de store Maggi-Fabrikker i Singen og Kempttal. Billederne ledsagedes med et Foredrag om Maggi-Fabrikerne og de mange forskellige Produkter, disse fremstiller, og skønt Pointet i Aftenens Underholdning var Reklame, var de Tilstedeværende enige om at have tilbragt en interessant Aften sammen med „Maggi"s Repræsentant.

Hnsk Mørderne hver Onddag Aften Kl. 9 i Lokalerne paa Centralhotellet, 1. Sal. *P. E, A.*

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 25. Februar. Til Dirigent valgtes Hr Fr. Dich. — Formanden gav en kort Redegørelse for Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, der ogsaa fremviste en stor Forøgelse af Medlemsantallet. Efter nogen Diskussion godkendtes Beretningen. — Kassereren oplyste at Afdelingen pr. 1. Marts 1914 tæller 170 Medlemmer, Tilgangen har været 49 og overflyttede Medlemmer udgør 11. Kassereren gennemgik Regnskabet udførligt, og det viste sig at Adelingen havde administreret klogt, saa at vore financielle Forhold er udmærkede. Efter en livlig Diskussion godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Kassereren, Hr. Kjeld Kjeldsen, d'Herrer Fr. Dich og M. A. Jensen og nyvalgtes Hr. Jens Brøck, medens d'Herrer P. Christiansen, P. Petersen, S. Halskov og Chr. Jensen Linaa valgtes som Supple-

anter. Til Revisorer valgtes Hr. S. Hansen og Chr. Skjødt. Agitationsudvalgets Formand, Hr. S. Halskov, aflagde udførlig Beretning om Udvalgets Arbejde i det forløbne Halvaar. H. nedlagde samtidig sit Mandat som Formand for Udvalget og nægtede at modtage Genvalg.

Herefter valgtes nyt Agitationsudvalg, nemlig: H. Ludvigsen, Mariager, Nielsen, S. A. Nielsen, Jensen og Jacobsen Under „Eventuelt" var indkommet 3 Forslag: 1. Angaaende Forandringer af Mødeaftenen. Forkastedes. 2. Om Forandringer i Dagsordenens Behandling. Vedtoges. 3. Om at fratage Lærlingene Stemmeret. Om dette Forslag, der anbefaledes og var stillet af Hr, Helmuth Kjær diskuteredes ivrigt for og imod. Ved Afstemningen stod Stemmerne for og imod Forslaget lige, hvilket ligeledes blev Tilfældet ved fornyet Afstemning. Forslaget forkastedes herefter.

Generalforsamlingen sluttede med Afsyngelse af Medhjælpermarchen. *A. Mortensen*, p. t. Sekretær.

Roskilde. Fredag den 6. Marts talte Herr C. Hammer, Kjøbenhavn om Fagforenings- og Organisationsbevægelsen. — Det udmærkede Foredrag fulgtes med stor Interesse af de tilstedeværende Medlemmer.

Afdelingens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes paa Højskolehjemmet Fredag den 17. April Kl. $8^1/_2$ med følgende Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning for det forløbne Halvaar. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet til Godkendelse. 3. Forandring af Lovenes § 4. 4. Resultatet af Statistik-Indsamlingen. 5. Eventuelt. *E. K.*

Rødby. Søndag den 5. April Kl. $7^1/_2$ pr. afholder den herværende Afdeling en lille Festlighed med efterfølgende Kaffebord og Bal, og Tirsdag den 7. s. M. Kl. $9^1/_4$ pr. har Herr Handelsskoleforstander Søren Hansen, Nakskov, lovet at komme tilstede for at holde et Foredrag for den herværende Afdeling.

Vi bede Medlemmerne saavidt mulig komme tilstede ved ovennævnte Lejligheder, særlig da vi ikke er saa mange vil det have stor Betydning saavidt mulig altid at give Møde ved vore ugenlige Sammenkomster, som afholdes hver Mandag Aften paa Hotellet i Rødby. *J. K.*

Samsø. Afdelingen afholdt Søndag den 15. Marts Medlemsmøde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Efter at Formanden havde budt Velkommen, fik Hr. J. Devantier, Onsbjerg, Ordet og klarlagde i en vel tilrettelagt Tale, Betydningen af at staa i Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen. Det er at beklage, at ikke alle Medlemmer var mødte, da man ellers igennem J. D. Tale, fik et orienterende Indblik i Foreningens Virke. Derpaa fremkom Formanden med en Opfordring til Medlemmerne, om at yde Tilslutning til Landsstævnet paa Himmelbjerget. Efter en paafølgende, kortvarig Diskussion hævedes Mødet, og enedes man om at afholde næste Møde Søndag den 5. April. Mød alle.

J. Nielsen.

Saxkøbing. Onsdag den 18. Marts holdtes Medlemsmøde paa Hotel „Saxkøbing", hvor kun et Faatal af Medlemmerne havde givet Møde. Kassereren oplæste Regnskabet, som enstemmigt godkendtes. Herefter drøftedes Mødeaftenerne i Sommermaanederne og det overlodes Bestyrelsen at afholde Møder saa ofte som den fandt det fornødent. Der var stor Misfornøjelse blandt Medlemmerne over, at Bladet aldrig meddelte noget om Foreningens Mødeaftener. Dette viste sig dog at være en Forsømmelse fra Redaktionens Side. *Rieneck.*

(Nej, Forsømmelsen er ikke vor men Deres, Herr Sekretær; thi en Undersøgelse af det paaankede Forhold har konstateret, at De haardnakket sender alle Korrespondancer bestemt for D. H. K. M. T. til Hovedkontoret — dette er ogsaa Tilfældet med nærværende Referat, der kun foranlediget af Deres direkte Reklamation naar i vor Besiddelse — der anser dem for Beretninger, som naturligvis lægges ad acta og aldrig kommer os i Hænde. Husk derfor, at Hovedkontor og Redaktion er to Administrationsgrene med forskellige Adresser, at alle Meddelelser til Bladet selvfølgelig skal tilsendes Redaktionen, at den første Leveregel for enhver Korrespondent er at kende og anføre Adressatens rigtige Adresse — og endelig, at Selvkritik er en god og nyttig Ting, naar man vil bedømme andres formentlige „Forsømmelighed". *Red.*)

Silkeborg. Afdelingen afholdt Onsdag den 25. Februar ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Højskolehotellet".

Formanden aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at der i den forløbne Sæson har været megen Stilhed i Afdelingen her. Vi har haft et offentlig Møde med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler, men der mødte desværre kun faa Medhjælpere, hvoraf Størstedelen i Forvejen var Medlemmer. — Der har ligeledes været forsøgt forskellige andre Opgaver, men Interessen har været for ringe. Udsigterne har været lidt lysere og vil blive det endnu mere, saaledes at vi her haaber snart at kunde regne med en god Fremgang.

Regnskabet, der godkendtes, ballancerede med et lille Overskud. Man gik derefter over til Valg af ny Bestyrelse. Valgt blev K. Ramsing Jensen, Formand. M. Larsen, Næstformand og Sekretær. Kommis H. Jensen-Kelder, Kasserer samt Kommisserne Søren Kjær og J. Hansen.

Under „Eventuelt" foreslog Herr M. Larsen afholdt Møde hver fjortende Dag, hvilket enstemmigt vedtoges, hvorefter man skiltes med Haabet om, at vi inden næste Generalforsamling kan opvise en stærk Medlemstilgang. *M. L.*

Sorø. Søndagen den 22. Februar afholdt Foreningen en stor offentlig Grammofonkoncert paa „Postgaarden", som havde samlet fuldt Hus og gav Foreningen et godt Overskud.

Thisted. Ved Mødet Fredag d. 6te Marts paa „Royal" underholdt Formanden Medlemmerne med Oplæsning af forskellige Smaating, — baade løst og fast, bl. a. Drachmanns Digt: „Hvor Dævlen bli'r Jollen a'." Oplæsningen, der varede c. 1 Time, lønnedes med Klapsalver af den særlig ikke talrige Forsamling.

Fredag den 13de Marts havde Byraadsmedlem, Herr Redaktør Aaberg, velvilligst lovet at komme til Stede. Herr Aa. holdt et ganske fortrinligt Foredrag om Emnet„ Sociale Forhold og Fremskridt." Dette ellers noget „tørre" Emne blev af Taleren behandlet paa en saa glimrende Maade, at de tilstedeværende ligefrem slugte det. Efter Foredraget opfordrede Redaktøren til Diskussion og Opfordringen var ikke forgæves; thi der udspandt sig snart en livlig Diskussion — væsentlig om Andelsbevægelsen, som Redaktøren gav Skylden for alle Fremskridt, ihvert Fald inden for Landbrugets Omraade.

Ved det paafølgende fælles Kaffebord bragte Formanden Redaktøren en Tak, fordi han havde ofret noget af sin kostbare Tid paa os, hvortil Herr Aa. bemærkede, at det var ham en stor Fornøjelse, at samles med unge Mennesker, og udtalte sin Glæde over, at det nu — endelig — var gaaet op for Handelsmedhjælperne, at Organisationen var en Nødvendighed, hvis man vilde bringe det til noget. Der var ikke mødt saa faa Medlemmer denne Aften; — men ikke nok. *N. C. K.*

Vejen. Torsdag den 20. November havde Foreningen den Glæde at faa Herr Fuldmægtig Andersen, Esbjerg, til at holde Foredrag. — Efter at Formanden havde aabnet Mødet og budt Forsamlingen Velkommen fik Herr Fuldmægtig Andersen Ordet. Herr A. fortalte om: „Amerikas økomiske Stilling og Udvikling." Foredraget blev paahørt med megen Interesse.

Næste Møde afholdtes den 28. November paa Hotellet i Holsted Stationsby, hvortil saa godt som alle Medlemmer i Holsted og ca. 20 Medlemmer fra Vejen havde givet Møde. Efter at Formanden havde budt Forsamlingen Velkommen blev Ordet givet til Herr N. C. Nielsen, Kolding, som derefter i et meget lærerigt Foredrag fortalte om C. O. i sin Helhed. Efter Mødet var der en lille selskabelig Sammenkomst med fælles Kaffebord. Da man sluttede var alle enige om, at det vilde gavne Organisationen om der blev afholdt flere saadanne Møder i Oplandet.

Første Møde i det nye Aar afholdtes Torsdag den 5. Februar, hvortil Herr Boghandler Arnum, Askov, var kommen til Stede som Taler. Formanden bød Velkommen, hvorefter Ordet blev givet til Herr Arnum, der underholdt os en god Times Tid ved Oplæsning af flere udmærkede og morsomme Fortællinger, som blev paahørt med største Interesse. Til Slut takkede Formanden paa Foreningens Vegne, Herr Arnum for den store Glæde, han havde bevist os ved at komme til Stede.

Næste Møde afholdtes den 19. Februar; ca. 20 Medlemmer deltog. Formanden oplæste et Circulære fra Statistisk Departement angaaende Undersøgelse af Handels- og Kontormedhjælpernes Kaar i 1913, hvor efter der blev nedsat et Udvalg til Uddeling og Indsamling af Skemaerne. Dernæst underholdt man sig en Times Tid med forskellige Fornøjelser.

Paa et senere Bestyrelsesmøde vedtoges det at afholde Generalforsamling med paafølgende Bal, Søndag den 8. Marts, paa Højskolehjemmet. *Ankjær.*

Søndag den 8. Marts afholdtes den aarlige Generalforsamling paa Vejen Højskolehjem. Formanden, H. O. Andersen, bød Velkommen og til Dirigent valgtes Sv. Skov, „Alfa".

Formanden aflagde Beretning om Arbejdet i det forløbne Aar og Kassereren, C. O. Jacobsen, fremlagde det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes. Ballancen udgjorde Kr. 687,33, Beholdningen Kr. 163,43 plus et Fond henstaaende i Vejen Bank: ca. 100 Kr.

Valg af ny Bestyrelse: Ved Lodtrækning afgik Sv. Skov og V. Mathiassen (Formanden bortrejser). Genvalgt blev Sv. Skov, nyvalgt Kommis Jørgensen, Askov og Bankassistent Lund, Vejen. Suppleanter blev S. Madsen, „Alfa" og A. Petersen, Holsted. Som Revisorer genvalgtes S. Madsen og nyvalgt blev Bankassistent Jørgensen. I Agitations- og Pladsanvisningsudvalget blev valgt J. Bang, „Alfa", J. Hougaard, „Alfa" og E. Jacobsen.

Under „Eventuelt" drøftedes Kontingentspørgsmaalet, Agitationsmøder i Oplandet, Forslag om at et af Bestyrelsesmedlemmerne skal hjælpe Kassereren ved Udskrivning af Kvitteringer hver Maaned. — Formanden erindrede om den vellykkede Fest i Foreningen den 9. Novbr. 1913, der foruden god Agitation for H. & K. F. bragte ca. 100 Kr. i Kassen. En særlig Tak blev rettet til Revyforfatteren Sv. Skov, der havde haft et særligt stort Arbejde. — Ligeledes udbragtes gentagne Leveraab for den afgaaende Formand, der har ledet Foreningen dygtigt og energisk fremad. — H. C. Andersen mindede Medlemmerne om at tænke paa det tyske Kursus, der er paabegyndt. (Undertegnede turde maaske indskyde, at i Novbr. blev tegnet 16 Deltagere og nu er vi kun 7 Medl. tilbage — men vi er dog heldigvis energiske nok til at fortsætte de paabegyndte Studier; der vil vanskelig byde sig en bedre Lejlighed — for billig Penge — til at uddanne sig for Viderekomne i Tysk. Hr. Cand. Hasseris, Askov Højskole, der leder Kursus'et er overordentlig dygtig og en intelligent Person-

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Johannevej 1, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Visbygade 14, 3. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Johanne Berg	Danmarksgade 70.
Aarhus	Johs. Sjælland	Bogensegade 5, 1		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	Ejnar Rasmussen	Lollandsgade 19		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Hjalmar Møller	Vett & Wessels Uds, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. Christiansen	Skolegade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	E. Nommensen	Chr. Lund.
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorentzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	E. P. Wraae			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	E. P. Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8–9. Privat: Visbygade14, 3. Telf. Øbro 3247.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Køge	Helmuth Andersen	Torvet 28	Herløv Larsen	Nørregade 4.
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	V. Terkeldsen	Carl Bechgaard.
Løgstør	Otto Frandsen		Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Alfred Larsen	C. W. Obels Udsalg.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	Johs. Meldal	Perlestikkergade 20	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	J. Thousig-Møller	Langgade 12	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Nykøbing S.	Herman Nielsen	R. M. Johansen	Herman Nielsen	R. M. Johansen.
Næstved	Daniel Larsen	H. Krag	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Alfred Jensen	Søren Madsen.
Odense	Peter Holm	Vesterbro 116, 2.	Oluf Christensen	Nedergade 19.
Præstø	V. Hiuckendorff	Otto Madsen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	F. H. Røgind	Ringkøbing Jernstøberi.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	N. H. Hein	Fruegade	Georg Toxværd	Bohn-Hansen.
Sakskøbing	Chr Andersen	A/S Fritz Rasmussen	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. Jensen-Kelder	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	P. Christensen	Christensen & Laursen.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	H. M. Hansen	Ernst E. Lang.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	Carl Mogensen	Guldborg Hansen	Sophie Frederiksen	P. Lyse.
Stubbekøbing	M. Hansen Pfil		Harald Larsen	Christoffer Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 10	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	H. I. Hansensvej.

lighed, der forstandigt kan lede os alle videre paa det moderne tyske Sprogs Omraade; det kan ikke indtrængende nok paamindes Medlemmerne at tage fat!)

Derefter blev Generalforsamlingen hævet og under et senere Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig: Svend Skov, „Alfa", Formand, C. V. Jacobsen, Kasserer (Bankassistent Lund som Assistent) Jørgensen, Askov, Næstformand, Julie Laursen, Sekretær.

Kl. 9 samledes Medlemmerne igen i Salen og i Takt til Tonerne af „Filmens Dronning" og „Tangoprinsessen" gik Dansen livlig til Kl. 2. *Julie Laursen.*

Viborg. Onsdag d. 25. Februar afholdt Afdelingen Medlemsmøde. Efter at forskellige faglige Anliggender var drøftet, tog man Afsked med vor skattede Kollega Otto Stridsland, der 1. Marts skulde rejse til Nykøbing F. Formanden bragte i faa Ord sin og Afdelingens Tak til O. S. for det store Arbejde, denne havde udfoldet for Viborg Afdeling. Det er ene og alene O. S.'s energiske Arbejde, vi kan takke for at vi sidste Sommer lukkede de fleste Forretninger Kl. 7 Aften. Formanden ønskede O. S. alt mulig Held og Lykke med sin ny Stilling, og udbragte et kraftigt besvaret Leve for ham. Det vedtoges at afholde Generalforsamling d. 4. Marts med Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Formanden aflægger Beretning, 3. Valg af Formand, 4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 5. Valg af en Revisor, 6. Eventuelt.

Onsdag d. 4. Marts afholdtes Generalforsamling. Til Dirigent, valgtes J. C. Jacobsen, der strax gav Ordet til Formanden, som derefter aflagde en kort Beretning for sidste Halvaar. Efter nogle Bemærkninger af d'Herrer Chr. Glud og N. J. Roed godkendtes Beretningen,

Krohn Jensen bad sig fritaget for Formandsposten paa Grund af Engagementsforandring. Til Formand valgtes omtrent enstemmig Bogholder Anton Nielsen. — Til Bestyrelsen nyvalgtes J. Gramstrup og N. J. Roed, og genvalgtes J. Chr. Jacobsen og G. Krohn-Jensen. Suppleant blev Aage K. Christensen og Sv. Andersen. Revisor: Sv. Andersen.

Den afgaaede Formand takkede for den Tillid, der havde været udvist overfor ham, og takkede Bestyrelsen for godt Samarbejde. Herr Anton Nielsen takkede for Valget og lovede at arbejde af al Evne for Foreningens Fremgang, og takkede ligeledes den afgaaede Formand som Banebryder for vor Sag i Viborg.

Under „Eventuelt" fremsattes Forslag om Valg af et Agitationsudvalg, hvilket vedtoges. Udvalget bestaar herefter af Chr. Glud, N. J. Roed, Aage K. Christensen og Krohn-Jensen. Aage K. Christensen blev Formand i Udvalget.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et kraftigt besvaret Leve for C. O.

Søndag d. 15. Marts afholdtes Karneval i Haandværkerforeningens Lokaler, hvortil var indbudt forskellige herværende Ungdomsforeninger. Karnevalet blev den mest vellykkede Fest, vi har afholdt saavel med Hensyn til at publicere Foreningens Eksistents, som ogsaa ved det Stød fremad den gav i økonomisk Retning.

Onsdag d. 18. Marts afholdtes Medlemsmøde med Oplæsning og Foredrag af Herr Journalist Magnussen, der talte om Stuckenberg og oplæste af dennes Værker. Det udmærkede Foredrag paahørtes med megen Interesse og lønnedes med stærkt Bifald.

Det ser for Tiden ud som om der for Viborg Afdeling er begyndt en Fremgangsperiode og enhver Lejlighed benyttes til Agitation. Lad Parolen være: Mød til Møderne og Mød præcis, derved støtter De Organisationen og Dem selv.

G. Krohn-Jensen, Sekretær.

Brav Standstælle — godt Organisations-Medlem.

Brevkasse.

R. Deres Artikel egner sig mindre godt til Optagelse. Men det, De har ønsket at give Udtryk, behandles netop for Tiden og i de nærmest følgende Numre i saavel redaktionelle som indsendte Artikler. *Red.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards
Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1 Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Københavns.

Korsør Vegetabil Margarine

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1914. 14de Aargang.

LANDSSTÆVNETS PROGRAM!

LANDSSTÆVNETS Dage vil snart være inde. Kun 6 Uger skiller os fra Pinsen, da den første danske Medhjælperdag skal samle vore Standsfæller fra Nær og Fjærn.

Søndag den 31. Maj vil som tidligere fremhævet ganske være forbeholdt det personlige Initiativ og Dagen kan af de Standsfæller, der disponerer over begge Pinsedage, benyttes utvungent og uden de Hensyn til andre, der nødvendigvis følger af en programmæssig Inddeling. — Iøvrigt regnes der med at Deltagerne fra de nærmest liggende Afdelinger kun vil fremmøde til det egentlige Stævne, der afholdes Mandag den 1. Juni (2den Pinsedag) paa Himmelbjerget med en festlig Afslutning i Silkeborg.

Dagen vil efter det foreløbig fastsatte Program forme sig saaledes:

Efter at Formiddagstogene har bragt Stævnedeltagerne til Ry eller Laven, gaar det „til Lands eller Vands" mod Himmelbjerget, hvor alle Deltagerne maa være samlede forinden Frokosten begynder Kl. 11. Dette første store Fællesmaaltid tilsigter alene at tilfredsstille de materielle Krav. Der vil ikke blive holdt Taler, men Samtalens Kildevæld vil derimod risle muntert langs Bordene og gamle Kendinger vil allerede her genfinde hverandre.

Den tvangfri Frokost skal være tilendebragt i Løbet af en god Timestid og Kl. 1 gaar Deltagerne om Bord i den Flotille af Damp- og Slæbebaade, der under Musikledsagelse vil føre os gennem Himmelbjergsøerne med Anløb ved og Afstikkere til denne herlige Indsø-Naturs skønneste Punkter. Sejladsen paa de smilende skovkransede Søer vil tage et Par Timer og være endt saa betids, at alle Stævnedeltagere ved 3½-Tiden kan være samlet om Talerstolen, der er rejst paa Himmelbjergets Top, omgivet af alle vore Afdelingsfaner- og Bannere. Herfra vil Orkestret sende sine Samlingssignaler over Skove og Søer.

Paa Slaget 4 aabner Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, det egentlige, faglige Landsstævne med en kort Velkomsthilsen og Herr Redaktør Vilh. Hansen overtager Ordstyrerhvervet.

Efter Afsyngelsen af en til Stævnet skrevet Aabningssang taler fhv. Højskoleforstander, Folketingsmand Johs. Fog-Petersen og den landskendte, indenfor vore Kredse saa afholdte Medhjælperven vil utvivlsomt med den ham egne Veltalenhed straks give Landsstævnet den rette Optakt.

Næste Taler er vor tyske Kollega, Herr Redaktør Georg Borchardt, Berlin, som vi har formaaet til at deltage i Landsstævnet, dels i Egenskab af Medleder af vor tyske Broderorganisation „Verein deutscher Kaufleute" og i Særdeleshed som en af det internationale Medhjælperforbunds ledende Mænd. Herr B.'s Tilstedeværelse vil fastslaa det sociale Interessefællesskab, der hersker mellem organiserede danske Medhjælpere og vore Standsfæller i andre Lande. — Talen oversættes af Ordstyreren.

Forsamlingen afsynger dernæst en af vore gode Sange „Vaarens Sol er Ungdoms Kendemærke", der er som skrevet for Lejligheden, og Forfatteren Martin Andersen-Nexø bestiger Talerstolen. Det er ingenlunde hverdags, at en saa kendt og fremragende Litterat for en Stund lægger Pennen for at give sine

Tanker Udtryk i det levende Ord. Og det vil sikkert blive hilst med særlig Tilfredshed, at det er lykkedes os at bevæge netop denne Forfatter, der mere end de fleste af den moderne Litteraturs Mænd, fra det sociale Spørgsmaal har hentet Emner for sin rige og mesterlige Produktion.

Endelig vil Herr Folketingsmand, Dr. phil. Eduard Larsen, Handelsmedhjælpernes varmtfølende og dygtige Talsmand paa Tinge, afslutte Talernes Række. Doktorens Navn er uløselig knyttet til vor Kampagne for lovbestemt 7.-Lukning og hans kendte Sympati for Medhjælperbevægelsen gør ham til en selvskreven Taler, hvor det ogsaa gælder Manifestationen af Medhjælpernes socialpolitiske Krav.

Alle Talerne vil blive kortfattede, ingen overstigende en Snes Minutter. Naar Dr. Larsen har afsluttet sin Tale vil vor smukke, taktfaste Kampsang „Fremad det lyder, det Feltraab har Klang" klinge ud i Junidagen og Hr. Vilh. Hansen vil afslutte Landsstævnets alvorligere Afsnit.

Umiddelbart derefter drager alle Stævnedeltagerne ned til Dampbaadene. Ved 6-Tiden stævnes der under Musik og Sang ind mod Silkeborg, og ankommen hertil ordner Deltagerne sig paa Landingspladsen til en efter alt at dømme imponerende Procession, der med Orkester i Spidsen, under flyvende Faner og højtløftede Bannere marcherer gennem Silkeborg til „Haandværkerforeningen", hvor den store Stævnemiddag Kl. 7½ begynder i Festsalen. Her vil den kollegiale Stemning udløses i Tale og Sange og siden vil Dansen trædes langt ind i Sommernatten. — —

For ikke under Udredningen af dette storstilede og omfattende Program at glemme den økonomiske Side af Sagen skal anføres, at enhver Deltager, mod Erlæggelse af 1 Kr., modtager et Emblem, der giver Adgang til Sejlturen, Dansen og øvrige festlige Arrangements. Emblemet erholdes gennem Afdelingerne, hvorimod Betalingen for Frokosten og Middagen maa erlægges direkte under de resp. Fællesmaaltider. —

Endnu er der 6 Uger indtil Himmelbjergstævnet! Dersom Tiden nyttes vel til en agitatorisk Kraftudfoldelse overalt i Afdelingerne, for størst mulig Tilslutning til dette Sommerens eneste Medhjælperstævne, vil Landsstævnet 1914 blive en Mærkepæl i vort Virke og en virksom agitatorisk Udfoldelse, der vil sætte Spor i den nærmeste Fremtids Organisationsarbejde.

Mangler Medhjælperstanden Kultur?

ET Samfunds kulturelle Stade er en Maalestok for den Kultur, de enkelte Samfundsmedlemmer som Gennemsnit sidder inde med — og omvendt. Indtager Menneskene i et Land et i social og kulturel Henseende højt Stade, vil dette afspejle sig i paagældende Lands Position som Stat.

Det samme gælder for mindre Dele af et Folk, for Samfundene i Samfundet. Den Samhørighed af Mennesker, eller de Klasser af Folket, som har et højt kulturelt Niveau, vil altid rage højere op i Samfundet, faa mere Indflydelse paa egne og andres Anliggender end de hvis Kultur er af lavere og ringere Art.

Hvad er Kultur?

Gennem Oplysning og Dygtiggørelse erhverves den Viden og de Kundskaber, som er en Magt. Denne Kundskabsmagt kultiverer ikke alene det enkelte Menneske, der sidder inde dermed, men den giver sig Udslag paa saa mange Maader og er altid tilbøjelig til at øve Indflydelse paa andre.

Kultur er et Produkt af denne Kundskabsmagt, parret med Retsind.

Besidder Handels- og Kontormedhjælperne en saadan Kultur?

Jeg befandt mig en Gang i en anden Provinsby i et offentligt Koncertlokale. Der var et større „bedre" Publikum til Stede, men de saa alle ganske almindelige og pæne ud. Man kunde ikke let afgøre hvem der var Haandværksmesteren og hvem Embedsmanden. Pludselig fordunkledes alle disse pæne Mennesker af en yngre Mand, der skred op gennem Lokalet. Han var epokegørende. Epoken bestod i hans al Beskrivelse trodsende Elegance i Paaklædning. Det flimrede for mine Øjne og jeg husker derfor kun, at hver enkelt Del af denne Millionærindpakning, lige fra det pomadefriserede Hoved til hans lakindfattede Hæl, overgik den anden i Luksus. Han kunde være 25 á 30 Aar og var, som jeg erfarede, Kommis.

Al Tvivl om, at man her havde for sig en Repræsentant for høj Kultur, een der havde gjort en særlig samfundsnyttig Indsats, syntes udelukket. — Men ak, hvor anderledes! Min Ledsager, en Tillidsmand indenfor den lokale Handels- og Kontormedhjælperforening, betroede mig, at denne Mand, som heldigvis nu danner Type paa en stadig mindre Del af Medhjælperne, var overlegent afvisende overfor enhver Henstilling om at slutte sig til sine Standsfællers Organisation. Han følte sig højt hævet herover, med sine 60 Kr. om Maaneden, plus Føden hos sin Principal og et Værelse, som ganske vist krøb sammen i en Krog paa Loftet af Skamfuldhed over den Modsigelse at rumme en saadan Elegance.

Denne Mand var blottet for den Kultur, der bygger et Samfund og dets enkelte Led op, og den Del af Medhjælperne, hvis Type han var, er det ligeledes. Thi den Viden som skaber Kultur vil til enhver Tid vide at benytte de Midler som Tiden fostrer, til at højne Tilstandene indenfor sit eget Arbejdsfelt, — og vor Tid kræver Sammenslutning.

Derfor er Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation en Kulturbevægelse, og de Medhjælpere, som udgør denne Sammenslutning, er dem der repræsenterer Kulturen indenfor vort Fag. Deres Tal er stadig stigende og vil blive saa stort, at det vil rejse denne Stands Titusinder Medlemmer socialt og økonomisk, og dette vil igen betyde, at Medhjælperstanden fra at være en tidligere ubemærket Samfundsklasse vil træde frem som en af de Faktorer, der maa regnes med.

Den Mangel paa social Viden og Forstaaelse, som for 15 à 20 Aar siden og tidligere fuldstændig beherskede den Medhjælperklasse, ud af hvilken en stor Del af den nu selvstændige Handelsstand er runden, sætter sit Præg paa denne, saavist som man ikke dér mærker til den samlede Optræden, der skaber et Fag Respekt og Indflydelse. Det er derfor heller ikke Handelens Mænd, der træffes i Forsamlinger, der har Indflydelsen paa Samfundets Udvikling.

Allerhøjst kan en lokal Detaillistforening stramme sig op til at protestere mod et Fremskridt som 7-Lukningen.

Et talende Vidnesbyrd om en til Dumhed grænsende Mangel paa Forstaaelse af, hvad der tjener Samfundslivet, har man set de seneste Tider, hvor enkelte Principaler endogsaa har nægtet at udfylde et Skema udsendt af Statens statistiske Departement,

og hvorved man vil danne sig et Billede af Arbejdsforholdene indenfor vort Fag.

Dette er i høj Grad Mangel paa Alméndannelse, og Indehaveren af et saa stort Fond af Snæversyn stempler sig selv som værende fuldstændig blottet for Forstaaelse af almén-samfundsnyttige og dermed kulturelle Formaal.

— — — —

Enkeltvis formaar Medhjælperne ikke at udfolde det Kulturarbejde, der skal til, for at højne Standen indadtil og skabe Position udadtil. Dette sker kun ved Sammenslutning, hvis Styrke i megen Maade er afhængig af dens Størrelse.

Derfor er det Medhjælperne, der har Brug for Centralorganisationen, og stadige Paamindelser herom burde være overflødige.

At denne Opfattelse mere og mere breder sig hos Medhjælperne, derfor borger Organisationens stadig stærkere Vækst. — Heldigvis.

Andreasen, Hjørring.

Agitatorisk Kunst.

ALLE socialt interesserede, der gæstede den store Verdensudstilling i Gent 1913, vil ikke have forsømt at aflægge Besøg paa den sociale Afdeling, der paa forskellige Maader, særlig gennem grafisk Fremstilling, gav et fyldigt Udtryk for vore Dages humane og sociale Bestræbelser. Naturligvis indtog Fagforeningsbevægelsen i dens forskellige Former en fremtrædende Plads i denne Afdeling og navnlig mødte de belgiske Organisationer med et omfattende Materiale til Bedømmelse af deres Virkemaal.

Den belgiske Medhjælperbevægelse indtog en smuk Plads, maaske endog den smukkeste, paa denne Udstilling, — en Kendsgerning, der vel ikke var uden Forbindelse dermed, at Præsidenten for den sociale Afdeling var ingen anden end M: Auguste Bruggeman, Præsident for den belgiske Liga af Handels- og Kontormedhjælpere og Handelsrejsende og Generalsekretær for „Féderation internationale des Employés".

Vore belgiske Standsfællers Udstilling grupperede sig om et mægtigt Maleri, udført af Professor ved Genter-Akademiet Fritz van der Berghe. Dette Kunstværk vakte almindelig Beundring hos Medlemmerne af det internationale Forbunds Hovedledelse og vi sikrede os Tilsagn om fotografisk Gengivelse til vor Tidende.

Ovenstaaende Reproduktion kan desværre kun give en svag Forestilling om van der Berghe's ypperlige Kunst, der især har sin Styrke i en mesterlig Behandling af Lys- og Skyggevirkninger — Momenter, der faar afgørende Betydning ved Behandlingen af det foreliggende Motiv.

Billedet fremtræder som Agitation for Organisationens Idé i Almindelighed med specielt Henblik paa Ligaens understøttende Institutioner, der ialt har udbetalt $1^2/_3$ Millioner Francs til arbejdsløse og nødlidende Medlemmer. Den symbolske Fremstilling viser den uorganiserede, arbejdsløse Handelsmedhjælper og hans fortvivlede Hustru, medens Fattigdommen (den sortklædte Kvindeskikkelse) gæster den usle Bolig. — Da viser sig for Mandens selvopgivende Blik et lysende Syn, som vil bringe nyt Haab og kalde Lykken over Hjemmets Tærskel: Organisation, Standsfølelse og Oplysning symboliseret i de tre forklarede Ynglingeskikkelser.

Med dette malerisk fuldkomne, storstilet virkende Lærred er Kunsten for første Gang, værdigt, vækkende og agitatorisk taget i Medhjælperbevægelsens Tjeneste.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Vort daglige Virke

i Organisationens Tjeneste.

NAAR man har Lejlighed til at færdes rundt i vore lokale Afdelinger, og dér kigge lidt ind bag Kulisserne og iagttage Foreningsarbejdet, vil man dér kunne gøre Erfaringer, som kan videresendes og muligvis frugtbargøres, saaledes at Afdelingerne kan lære af hverandre, hvordan en Afdelingsledelse bør virke, for at kunne opfylde sit Kald tilfredsstillende.

Der er allerførst Mødetiden. Her hersker omtrent alle Steder en stor Slendrian. Hvor kedeligt er det ikke, naar et Møde er indvarslet f. Eks. Kl. $8^3/_4$, og naar denne Mødetid er inde sidder der 3—4 Mennesker plus 1 Foredragsholder i Salen. Saa gaar der et Kvarter, — én efter én kommer de ærede Medlemmer langsomt „myldrende", og naar der er gaaet en god halv Time er der da mødt saa mange, at man kan med nogenlunde god Samvittighed forsvare at begynde paa Mødet. Dette Forhold er aldeles ikke enestaaende i vore Foreninger; — nej det kendes alle Steder, men dette undskylder jo ikke os. Vi kan lige saa godt være de første til at reformere.

Saa er der vore Sangbøger. Jeg tror at de benyttes alt for lidt rundt i Afdelingerne. Efter min Mening er der ikke noget der saa godt sætter baade Taler og Tilhørere i Stemning som en efter Emnet passende Sang til Indledning. I det Stykke kan vi lære en Del af de øvrige Ungdomsforeninger. Hvor det kan lade sig arrangere med Klavérledsagelse til Sangene, saaledes som det sker i enkelte Byers H. K. M. F., da er dette selvfølgelig det allerbedste.

Der synes mange Steder at herske en Del Uklarhed over almindelig Parlamentarisme, — hvorledes man som Deltager i Mødet har Pligter overfor Taleren og den øvrige Forsamling. Det er en Uhøflighed overfor Taleren at forlade Salen inden Mødet er forbi! — Selv om man synes det er nok saa uinteressant et Emne, den ærede Taler har valgt at klarlægge for sine Medmennesker.

I det Hele taget mener jeg vi bør gaa noget mere systematisk til Værks angaaende Arrangements af Foredrag eller Diskussionsmøder i vore Afdelinger, og helst arrangere nogenlunde sammenhængende Foredragsrækker i Stedet for at springe fra det ene til et andet maaske helt fjerntliggende Emne, fra den ene ugentlige Mødeaften til den anden. Indenbyes og helst blandt Foreningens egne Medlemmer bør fortrinsvis de ugentlige Foredragsholdere og Indledere søges, — det bliver det billigste, men derfor ikke det daarligste Arrangement. Endelig vilde jeg gærne henlede Opmærksomheden paa det Agitationsfelt, der ligger i at faa de ganske unge Medhjælpere ind i Organisationen. Sørg for at faa dem som Medlemmer af vor Arbejdsløshedskasse, naar de har to Aar tilbage af Læretiden — saa har vi dem — og i de allerfleste Tilfælde som gode Medlemmer, naar de bliver udlærte og Erfaringerne viser, at de Medlemmer, som kommer ind i den ganske unge Alder, som Regel bliver de bedste, naar de bliver ældre.

Og saa bør vi alle erindre, at vor Organisation er vort eget Værk, bygget op for vore egne Penge, og det er os selv, der skal nyde de Goder den skaffer os, og at det til syvende og sidst ogsaa er os selv, der staar med Ansvaret for dens rigtige Ledelse.

X.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Marts 1914.

HOVEDKONTORETS Maaneds-Rapporter til Hovedbestyrelsen bringer nuomstunder alttid Bud om plannmæssig og resultatrig Virksomhed. Marts-Beretningerne danner i saa Henseende ingen Undtagelse. Vi kommer glædelige og opmuntrende Regel

Naturligvis vil Situationen indenfor en Landsorganisation som vor, med sine henved 70 Lokalforeninger ikke vise et lige tilfredstillende Billede for alle Afdelinger. Saaledes lader Forholdene i Nykjøbing M., Nibe, Stege og Stubbekjøbing for Tiden noget tilbage at ønske, men med lidt god Vilje og Agtpaagivenhed vil det utvivlsomt lykkes de stedlige Kolleger paany at bringe disse Afdelinger ind i den rette Plan.

Medlemstilgangen har iøvrigt været jævnt fremadskridende. Kjøbenhavn holder stadig — som det sig bør — Førerstillingen, derefter følger Kolding, Aarhus, Randers, Viborg, Slagelse, Lemvig, Roskilde, Sorø og Vejen med de bedste Resultater.

Agitationen gav sig ikke Udslag i nye Afdelinger, men der afholdtes en Række offentlige Møder. — Herr Jens Johansen talte i Struer, Skive, Ringkjøbing, Varde og Svendborg; Herr Vilh. Hansen talte i Esbjerg.

Den sociale Statistik har særlig beskæftiget Afdelingerne, og Bestræbelserne for at tilvejebringe et fyldestgørende Materiale har heldigvis ikke været forgæves. Fra de fleste Byer meldes om gode Resultater, selv om den statistiske Undersøgelse enkelte Steder er mødt med Uvilje eller endog med aabenlys Modstand fra Principalerne. Dog kan det allerede fastslaas, at Enquéten vil give et til Formaalet svarende og tilstrækkeligt Resultat, — et for dette Første-Forsøg over Forventning godt Udfald.

Vort Andragende til Handelsministeriet om forøget Repræsentation i Rejsestipendieudvalget har foranlediget nogle Konferencer mellem Ministeriet og Forretningsføreren, ligesom Stipendieudvalget har drøftet Sagen i et særligt Møde. Udvalgets Flertal tog Afstand fra vort Ønske, idet man hævdede, at et større Udvalg vilde besværliggøre Forretningsgangen og forsinke Behandlingen af Andragenderne. Udvalget tog dog forsaavidt Hensyn til vort Andragende som det indstillede til Ministeriet, at hver af de repræsenterede Foreninger, der hidtil havde 2 Medlemmer, herefter — ligesom Centralorganisationen — kun faar Ret til én Repræsentant. Ministeriet har siden tiltraadt dette Standpunkt.

Ifølge Hovedbestyrelsens Beslutning har Forretningsføreren for første Gang udsendt særlige trykte Skemaer til Brug ved Afdelingsformændenes Kvartalsberetninger til Hovedkontoret. Herom er der udsendt et Cirkulære, hvori det bl. a. hedder: „Trods det umiddelbart indlysende i, at det er af overmaade stor Værdi for en retfærdig og objektiv Bedømmelse af hele Organisationens Stilling, at man i selve Bevægelsens Centrum er fuldt fortrolig med alle Afdelingernes øjeblikkelige Stilling, og til Trods for, at en Centralisation uden den dermed tilsigtede nøje Vekselvirkning mellem Afdelinger og Hovedkontor, aldrig vil kunne virke fuldtud efter sin Hensigt, har en svigtende Forstaaelse af denne Sag stadig gjort sig gældende i et stort Antal Afdelinger".

Disse Skemaer fremtræder som et meget begrænset Antal koncise Spørgsmaal omhandlende Afdelingernes indre Forhold og lokale Virksomhed, og bør naturligvis hvert Kvartal indsendes til Hovedkontoret fyldestgørende besvaret.

Endelig er der udsendt Cirkulære vedrørende vort Oplysningsbureau, som Medlemmerne i stigende Grad véd at benytte. Men derfor er det af den største Betydning, at det fra Afdelingerne indsendte Materiale til Belysning af de stedlige Engagementsforhold stedse revideres, saaledes at de Oplysninger, der afgives til pladssøgende Medlemmer, kan blive autentiske og saa udførlige som muligt. —

Retshjælpen har ikke optaget nye Sager, men derimod afviklet en større i længere Tid verserende, der sikrede det paagældende Medlem en meget betydelig Pengesum.

Arbejdsløshedskassen udbetalte ialt Kr. 444,50; der indgik 7 Begæringer om Understøttelse, som alle anerkendtes.

Medlemstilgangen androg 142.

Brav, Standsfælle — godt Organisations-Medlem.

Conto pro diversi.

INDTEGNINGEN TIL LANDSSTÆVNET.

Til Orientering for Deltagerne i Landsstævnet paa Himmelbjerget i Pinsen har Hovedkontoret meddelt Afdelingerne, at de af vore Standsfæller, der ønsker Logi reserveret, maa meddele dette til Hovedkontoret senest den 16. Maj. Meddelelsen maa ledsages af Opgave vedrørende saavel Ankomst- som Afrejsetid. — Da det ventes, at mange Deltagere vil overnatte mellem Pinsedagene og der iøvrigt maa regnes med et stort Besøg paa Egnens Hoteller i Anledning af Pinsen, anmodes man indtrængende om at indtegne sig rettidigt.

Paa selve Stævnedagen, 2den Pinsedag den 1. Juni, arrangeres der som andet Steds meddelt stor samlet Frokost og Middag. Tegningslister hertil vil senere blive udsendt gennem Afdelingerne og Tegningen er i alle Tilfælde absolut bindende. Seneste Tegningsfrist er den 15de Maj.

DET INTERNATIONALE TIDSSKRIFT.

Som tidligere meddelt udsendes i indeværende Maaned det første Nummer af det internationale Medhjælper-Tidsskrift „Emera", hvis Indhold fremtræder paa de 3 Hovedsprog og saaledes vil være tilgængelig for mange af vore Medlemmer. Aarsabonnementet beløber sig til kun Kr. 1 — der indsendes til Hovedkontoret samtidig med Bestillingen.

Kjøbenhavnske Medlemmer har allerede disponeret over Halvdelen af det Antal Eksemplarer, der er bestilt til Danmark. Provinsafdelingerne bør ikke staa tilbage! Enhver Afdeling og interesserede Medlemmer bør derfor straks tegne Abonnement, inden alle Eksemplarer er udsolgt.

BANKAFFÆREN I AALBORG.

I en Artikel i „Aalborg Stiftstidende" retter vor Afdelingsformand i Aalborg, Herr Fuldmægtig Nielsen-Lindquist, et skarpt Angreb paa Ledelsen af „Aalborg Diskontobank" og paapeger deri „ikke som en Undskyldning, men som en Forklaring, Misforholdet mellem Funktionærernes Alder og Lønning, og det dem paahvilende Ansvar".

Og Herr N.-L. fortsætter:

„Føjer man hertil: den manglende Kontrol, da staar vi sikkert over for de Faktorer, der i Forening blev den ydre Aarsag til, at de unge Bankmænd tilskyndede dertil af letlevende og daarlige Kammerater faldt for Fristelserne. For at spare paa Lønningsudgifterne betroede Bankens Ledelse Forvaltningen af Institutets Millioner af Kroner og de af disse følgende vigtige daglige Ekspeditioner, der kræver et Personale med en udviklet Ansvarsfølelse, Dygtighed og Karakterstyrke, til mindreaarige Funktionærer, der savner den Ballast af Erfaring, Indsigt og Selvstændighed samt Ansvar i alle Livsforhold, der er en Nødvendighed navnlig for dem, hvem Tillid vises og Ansvar derfor paahviler. Disse Egenskaber kan man kun vente at finde hos Folk i en modnere Alder.

Hvor mange Pengeinstituter er der ikke, navnlig i Provinsen, som ikke generer sig for at byde Mennesker omkring — og over — 20 Aars Alderen en Løn af 50—75 Kr. maanedlig som Vederlag for baade Uddannelse, Arbejde og Ansvar. Samtidig maa de unge Mænd i Pensionatet betale 50 a 60 Kr. maanedlig alene for Kost og Logi."

Iøvrigt former Artiklen sig sluttelig som en indgaaende Kritik af de administrative Forhold og nogle direkte Spørgsmaal til Bankens Ledelse.

TIDSSKRIFT FOR REKLAMEVÆSEN

har paa Foranledning af vor kritiske Bemærkning om den altfor høje Abonnementspris for dette virkelig læseværdige og vejledende Tidsskrift, nedsat Prisen til det halve, nemlig Kr. 3,00 pr. Aargang. Denne væsentlige Prisreduktion gælder udelukkende Centralorganisationens Medlemmer, og saadanne Abonnenter, der er tilkommen inden den 15. ds. Tidsskriftets Redaktion har publiceret denne Fortrinspris ved Cirkulærer, der for længere Tid siden er udsendt til samtlige vore Afdelinger.

Tidsskriftets 2det Hefte foreligger og tør siges at være endnu mere tiltalende, afvekslende og aktuelt end det først udsendte. Det indeholder en Række korte, men træffende Artikler om forskellige Emner som Silhuet-Annoncer, en illustreret Kritik af den sidste Tids Udsalgs-Annoncer i den kjøbenhavnske Dagspresse, Illustrering af Tryksager, Udstillings-Vinduet o. m. a.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Onsdag den 25. Marts afholdtes paa Hotel „Hafnia" ordinær, halvaarlig Generalforsamling, til hvilken kun var mødt et Faatal af Medlemmerne. — Th. Hansen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden, Nielsen-Lindquist, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Af Beretningen fremgik bl. a., at der har været afholdt 6 Bestyrelsesmøder og 6 Medlemsmøder og Sammenkomster af vekslende faglig og underholdende Art samt endvidere et med de herværende politiske Ungdomsforeninger kombineret Møde ved hvilket Redaktør Gerh. Nielsen indledede en Diskussion om Emnet: „Grundlovsændringen og dens Betydning for Ungdommen". Dette Møde havde vundet overordentlig stor Tilslutning, og en livlig, underholdende Diskussion afsluttede dette vellykkede Møde.

Tilgangen af ny Medlemmer i Beretningsperioden var meget tilfredsstillende.

Formanden sluttede Beretningen med at omtale en lille Kampagne, Afdelingen havde haft med tre herværende Principaler angaaende Medhjælpernes Organisationsret. Sagen var endt paa en for Afdelingen tilfredsstillende Maade, idet de tre Principaler havde erklæret, at de intet havde imod, at deres Medhjælpere var Medlemmer af Organisationen. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Derefter fremlagde Kassereren, Johanne Berg, det reviderede Regnskab for 1913, der ballancerede med Kr. 1532,76 og godkendtes enstemmigt.

Som 3die Punkt paa Dagsordenen aflagde Formanden Beretning om Afdelingens Arbejde for Statistik-Indsamlingen og oplyste, at der til 20. Marts var indsamlet og afsendt til Statistisk Departement 156 Skemaer I og 565 Skemaer II og at der ventelig endnu vilde indkomme flere Hundrede Skemaer.

Under 4de og sidste Punkt paa Dagsordenen — „Eventuelt" — anbefalede Formanden Medlemmerne at deltage i Himmelbjergstævnet. Der drøftedes endvidere Mulighederne for et nordjysk Medhjælperstævne senere paa Sommeren; Generalforsamlingen vedtog dog intet herom, og Sagen udsattes foreløbig.

Sekretær.

Esbjerg. Torsdag den 19. Marts afholdtes ordinær Generalforsamling paa „Palads-Hotellet".

Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar og konstaterede et lille Fremskridt i Medlemsantallet.

Kassereren aflagde Regnskab, der balancerede med Kr. 1689,25. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Da Formanden ikke ønskede Genvalg og man ikke blandt de Tilstedeværende kunde formaa nogen til at overtage Posten, besluttede man at afholde en extraordinær Generalforsamling med Valg af Formand som 1ste Punkt paa Dagsordenen.

Til Bestyrelsen valgtes d'Herrer Godtfredsen, Ovesen, Andersen, Birch, Østergaard, Thomassen, Westermann og Christiansen. — Til Revisorer valgtes d'Herrer P. J. Petersen og Chr. Knudsen.

Paa Forslag af Herr Østergaard vedtoges det at nedsætte Kontingentet for Damer til 1 Kr. pr. Maaned og haabede man herved at kunne skaffe forøget Tilgang.

Onsdag den 1. April afholdtes extraordinær Generalforsamling med Dagsorden: 1) Valg af Formand. 2) Eventuelt.

Man havde formaaet at overtale Herr Prokurist Godtfredsen til at overtage Formandsposten og Generalforsamlingen valgte ham enstemmigt.

Derefter diskuteredes Agitationsarbejdet og Foreningens fremtidige Virksomhed. Som Mødeaften fastsatte man den 1ste Tirsdag i hver Maaned og desuden vilde der, saa ofte det var gørligt, blive afholdt Møder med faglige og oplysende Emner, om hvilke der vilde blive sendt Meddelelse til alle Medlemmer.

A.

Fredericia. I Januar Kvartal har der været afholdt 8 Medlemsmøder, 2 Bestyrelsesmøder, et Foredrag til hvilket Handelsforeningens Medlemmer var indbudte, en Pakkefest, en Dilletantkomedie og en Generalforsamling.

Medlemsmøderne har været afholdt dels ved egen Hjælp og dels ved fremmede Kræfter. Der spores jævn Fremgang, og Møderne er jævnt godt besøgt.

Onsdag den 25. Februar oplæste Herr Barber Madsen ved vort Møde flere humoristiske Fortællinger. Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

Til Medlemsmødet den 4. Marts var indbudt Herr Møller Petersen, der holdt et udmærket Foredrag om Soldaterlivet før og nu. Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

Søndag den 8. Marts afholdtes Stiftelsesfest i Hotel Viktorias Festsal. Festen indledes med en lille Aftenunderholdning, udført af forskellige Medlemmer. Flere Kolleger var mødt fra Naboafdelingerne. Under Ballet blev fremført en udmærket Kotillon, der bestod af en mægtig Hovedbog med tilsvarende Penneskaft. Kotillonen gjorde stor Lykke. Til Festen var skrevet 9 Sange, hvilket gjorde sit til det heldige Forløb. I Aftenens Løb blev afholdt flere Taler saavel for C. O. som Afdelingen og Damerne.

Onsdag den 11. Marts vilde Formanden have indledet om Emnet „Vort Program", men begrundet paa det ringe Antal Medlemmer, der var mødt, opsattes det til senere. Onsdag den 18. Marts afholdtes ordinært Medlemsmøde, uden noget særligt Program.

Generalforsamlingen afholdtes Onsdag den 25. Marts; der var mødt ca. 25 Medlemmer.

Til Dirigent valgtes J. E. Johansen. Formanden aflagde Beretning for det forløbne halve Aar, ligeledes fremlagde Formanden det reviderede Regnskab, som godkendtes.

Efter Tur skulde Formanden, E. Nummesen, afgaa, men genvalgtes ved Akklamation. Der skulde ligeledes vælges en ny Kasserer i Stedet for Frk. Honoré, som er rejst fra Byen; Kommis A. K. Nielsen valgtes med stort Stemmeflertal.

Af Bestyrelsen afgik Kommis E. Christensen begrundet paa Bortrejse, i Stedet blev valgt Kommis N. Svane. Suppleanter blev Frk. V. Nielsen og K. Albertsen. Revisor blev Svend Sejer. Paa Bestyrelsesmødet, Fredag den 27., fordeltes de forskellige Poster saaledes:

Herr E. Nummesen, Formand. Herr W. Lennarty, Næstformand. O. Jørgensen, Sekretær og N. Svane.

O. Jørgensen, Sekretær.

Frederikshavn. Fredag den 17. April Kl. 9 Aften indleder vor nye Næstformand, Herr A. E. Elvig, om „Medhjælpere og Brugsforeninger". Alle Medlemmerne bedes møde.

Som en Afslutning paa Vinteren afholdes en Pakkefest med Bal og forskellige Overraskelser paa Hofmanns Hotel Søndag den 3. Maj. *Paul P.*

Hjørring. Afdelingen afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Torsdag den 26de Marts paa Hotel „du Nord"

Formanden aabnede Generalforsamlingen, Kassereren oplæste Regnskabet, der godkendtes enstemmigt. Derefter aflagde Sekretæren Beretning, hvoraf det fremgik, at der i det forløbne Halvaar havde været afholdt en Del Møder, men at kun en lille Del af disse havde været godt besøgt.

Lørdag den 28. Marts indsendtes Statistikskemaerne, ca. 330, til Statistisk Departement sammen med en Beretning om Indsamlingen. — Størst Modstand mødte Statistiken hos d'Herrer Manufakturhandlere, deriblandt Handelsforeningens Formand. En af de større Manufakturhandlere tillod sig at anmode sine Kolleger om ikke at udfylde Skemaerne.

Mindst Forstaaelse fandtes hos de daarligst stillede Medhjælpere, og Størsteparten af de kvindelige Medhjælpere viste ingen Interesse for Sagen, men trods det er det indsamlede Materiale ret fyldigt i Forhold til det Antal Medhjælpere, der beskæftiges her, og man maa haabe, at den manglende Forstaaelse kommer inden næste Statistikindsamling, saaledes at alle kommer med.

C. T. H,

Holstebro. Onsdag den 25. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. M. Christensen valgtes til Dirigent. Formanden, C. C. Knudsen, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, og nævnte bl. a. at der i Halvaaret havde været 33 Indmeldelser, endvidere var fra andre Afdelinger tilflyttet 11 og til andre Afd. var overflyttet 8 Medlemmer. Foreningen talte for Tiden 74 Medlemmer. Af Skemaerne, der var udsendt fra statistisk Departement, var der indsamlet 75 fra Principaler og 165 fra Funktionærer; kun meget faa manglede.

Formanden foreslog at udvide Bestyrelsen fra 5 til 7 Medlemmer, hvilket blev vedtaget.

Der blev derefter foretaget Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. E. Eriksen genvalgtes, hvorimod Frode Christensen ikke ønskede Genvalg. — Nyvalgt blev N. Moesgaard-Jensen, Bilsch-Lauridsen og A. Ulfkjær, Suppleanter blev Frk. Rasmussen og Frode Christensen. Paa Dagsordenen var endvidere Valg af Agitationsudvalg; men paa Forslag af E. Eriksen vedtoges det at afskaffe dette Udvalg for at alle Medlemmerne skulde være Agitatorer. Der var indkommen et Forslag fra M. Christensen om at optage Kontorfolkene indenfor de 4 Etater som passive Medlemmer, naar de var Medlemmer af deres egen Organisation; men dette Forslag blev dog forkastet.

Fra Bilsch-Lauridsen var indkommen Forslag om at undersøge Muligheden af at faa Butiksindehaverne til i Sommermaanederne Juni, Juli og August at lukke Butikkerne Kl. 7 Aften, hvilket blev drøftet og det overlodes til Bestyrelsen at arbejde videre for Sagen. Det blev bestemt at afholde Møde hver 14de Dag i den kommende Sommer, og at Møderne skulde afholdes Tirsdag i Stedet for Onsdag Aften.

Efter Forslag af E. Eriksen vedtoges det at lade sidste Sætning i Lovenes Paragraf 3 c udgaa.

Generalforsamlingen, som havde varet ca. $1^1/_2$ Time, sluttede med et kraftig besvaret Leve for Afdelingen.

Søndag den 29. Marts afholdtes Bestyrelsesmøde og man konstituerede sig som følger: C. C. Knudsen, Formand, H. Herlevsen, Næstformand; E. Eriksen, Kasserer; N. Moesgaard-Jensen og A. Ulfkjær, Sekretærer. Det vedtoges forsøgsvis at udveksle Talere med Herning og Ringkjøbing Afdelinger. Endvidere blev der forhandlet om Bannerindvielsen, som blev fastsat til Søndag den 3. Maj. *C. C.*

Bannerindvielsen er fastsat til den 3. Maj, Programmet vil senere blive bestemt.

Møde afholdes Onsdag den 22. ds. paa Hotel „Royal". Mød alle. *C. C. Knudsen.*

Kolding. Søndag den 22. Marts afholdtes en Festlighed med Dilettantforestilling, fælles Kaffebord og Bal i Industriforeningen. Dilettanterne klarede Skærene fint under den bekendte „Ulrichsenske" Ledelse, og man havde den Glæde at se flere udenbys Medlemmer til den i alle Retninger fornøjelige Aften.

Halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 25. Marts. Formanden, N. C. Nielsen, aflagde Beretning for det svundne Halvaar. Foreningen er i udmærket Trivsel, ligesom den financielle Status er tilfredsstillende. Kassererens Regnskab blev efter en kort Debat godkendt og man skred derefter til Bestyrelsesvalg.

Genvalgt blev Næstformanden, Walther Petersen, og nyvalgtes til Bestyrelsen: Hr. A. C. Møller, da Boghandlermedhjælper Christensen bestemt nægtede at lade sig opstille til Genvalg. Under Forsamlingens Tilslutning bragte Formanden Hr. C. en Tak for hans Bestyrelsesvirksomhed.

Som Suppleanter valgtes Aage Thomsen og N. C. Christensen. Til Revisor Carl Nielsen og N. Mouritzen. Agitationsudvalget blev suppleret med C. Christensen og Engelbech.

Generalforsamlingen sluttedes af Dirigenten Hr. J. K. L. Rasmussen ved Leveraab for Organisationen.

Den 1. April indledede Walther Petersen om Oprettelsen af en Fodboldklub, hvilket vedtoges efter en længere Debat. *X.*

Rødby. Afdelingen afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Rødby", Mandag den 20. April Kl. 9 pr. med følgende Dagsorden: 1. Beretning fra Formanden. 2. Det reviderede Regnskab fremlægges til Godkendelse. 3. Valg af Formand. 4. Valg af 3. Bestyrelsesmedlemmer (eventuelt ny Bestyrelse), 2 afgaar ifølge Lovene og 1 er bortrejst. 5. Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen. 6. Valg af en Revisor og eventuelt 1 Revisorsuppleant. 7. Valg af Agitationsudvalg. 8. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlede, bedes skriftligt indleverede til Formanden senest 4 Dage før Generalforsamlingen.

Vi beder alle Medlemmer give Møde ved denne Lejlighed, da det er af stor Vigtighed, hvorledes Bestyrelsen bliver sammensat. Dagsordenen er righoldig, og vi haaber, at alle som een møder og fremfor alt møder præcis. *Bestyrelsen.*

Sorø. Onsdag den 18. Marts afholdt Foreningen sin halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Postgaarden". Efter at Formanden havde budt Velkommen blev Hr. Flensted valgt til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab som godkendtes. Man skred derefter til Valg af en ny Formand. Valget faldt paa Herr Rasmussen; til den øvrige Bestyrelse valgtes: Sander Sieburg, Selcau Larsen og Elkjær. Suppleanter blev: Frk. Nielsen og Hr. Brinck. — Alfred Hansen og Brinck genvalgtes til Revisorer, som Repræsentanter til Stævnet i Silkeborg valgtes d'Herrer Rasmussen og Sieburg. Der bevilgedes d'Herrer 20 Kr. hver. Under „Eventuelt" rettede den afgaaede Formand en Opfordring til Medlemmerne om hurtig og akkurat Udfyldning af de udsendte Skemaer fra Det statistiske Departement. Efter at der var udbragt Leveraab for Foreningen, C. O., den gamle og den ny Bestyrelse, hævede Dirigenten Mødet, der var besøgt af ca. 25 Medlemmer. Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Rasmussen, Formand og Kasserer, Sieburg, Næstformand og Sander, Sekretær.

A. Sander.

Skive. Onsdag den 18. Marts afholdtes offentligt Møde i Haandværkerforeningens Sal, hvor ca. 50 Medhjælpere var kommen

til Stede. De tre politiske Ungdomsforeninger var repræsenterede ved Herr Postekspedient Lebahn (Højre), Herr Ekspedient Chr. Andersen (Radikal) og Herr Typograf Larsen (Socialdemokrat). Formanden for Skive Afdelingen, Herr R. Sjørup-Nielsen, bød Forsamlingen Velkommen og udtalte sin Beklagelse over, at der ingen Principaler var til Stede.

Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, holdt derefter et udmærket Foredrag om Organisationens store Betydning og om Handels- og Kontormedhjælpernes Fremtidsudsigter. De Tilstedeværende paahørte med Interesse Herr J. J., der paa en fortræffelig Maade omtalte Medhjælpernes samfundsmæssige Stilling og paaviste Nødvendigheden af, at de slutter sig sammen alle som én for at værne og højne Standens Kaar.

Sjørup-Nielsen valgtes efter Foredraget til Dirigent, og der udspandt sig en meget livlig og interessant Diskussion, hvori deltog d'Herrer Jens Johansen, Lebahn, Ekspedient Chr. Andersen, Typograf Larsen, Sjørup-Nielsen, B. Knudsen, Bogholder Peter Christensen, Redaktør Wilhelmsen samt Formanden for Holstebro-Afdelingen, Herr C. C. Knudsen, der i Aftenens Løb var ankommen pr. Cykle fra Holstebro. — Navnlig de fire førstnævnte Herrer havde mange Gange Ordet og drøftede Politik i udstrakt Grad. Herr Jens Johansen afkræftede fuldstændig den Beskyldning, der her i Skive udslynges mod Handels- og Kontormedhjælperforeningen, at den skulde drive Politik; og han udtalte sin Forundring over Herr Lebahns mærkelige Standpunkt, idet denne, endskønt fuldtud anerkendende Organisationens Berettigelse, dog ikke kan gaa med til at anbefale de unge Handels- og Kontormedhjælpere at melde sig ind i Organisationen. — Det interessante Møde sluttede først Kl. 12 med en Tak til Herr Jens Johansen og et kraftigt Leve for Handels- og Kontormedhjælperforeningen. *N.*

Slagelse. Onsdag den 11. Marts afholdtes halvaarlig Generalforsamling. Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning for sidste Halvaar. Kassereren aflagde Regnskabet, som enstemmig godkendtes. Formanden, Richard Iversen, frabad sig Hvervet som Formand for Foreningen, og bad Forsamlingen vælge en ny Formand. Kommis P. Greve blev foreslaaet og enstemmig valgt til Formand. Til Bestyrelsen genvalgtes: A. Petersen og Ejner Knudsen med Akklamation; derefter valgtes C. E. Jensen og Richard Iversen. Til Revisorer valgtes Hans Larsen og C. E. Jensen. Agitationsudvalget kom til at bestaa af: C. E. Jensen, Formand, H. Larsen og A. Petersen. Festudvalget: H. Larsen og A. Petersen. Til Suppleanter valgtes H. Larsen og Chr. Petersen.

Derefter takkede Formanden for Valget, og takkede ligeledes den afgaaede Formand for det Arbejde, han havde udfoldet for Afdelingen, samt udbragte sluttelig et Leve for Centralorganisationen. — Bestyrelsen konstituerede sig derefter saaledes: R. Greve, Formand, A. Petersen, Næstformand, E. Knudsen, Kasserer, C. E. Jensen, Sekretær og R. Iversen. *C. E. J.*

Struer. Søndag den 15. Marts Kl. 4 afholdt Foreningen Møde i Lokalerne paa Hotel „Struer". Til Mødet var de udenforstaaende Kolleger indbudt; men det var dog væsentlig Medlemmer, der var mødt. Formanden, Carl Mogensen, bød Velkommen og foreslog at synge Medhjælpermarchen.

Derefter talte Herr Jens Johansen om Emnet: „Handels- og Kontormedhjælpernes Fremtidsudsigter", og udtalte bl. a. at ligesom Industrien gik ogsaa Handelen efterhaanden over til Stordrift, hvor Kapitalen, som særlig i Aktieselskaber og i de større Forretninger staar bagved, næppe blev en saa human Arbejdsgiver som Principalerne i de mindre Forretninger. Men i Længden kunde de mindre Forretninger ikke staa sig i Konkurrencen mod de større, hvorved Selvstændighedsbetingelsen blev i høj Grad forringet. Derfor maatte Medhjælperne slutte sig sammen, at Forholdene kunde blive saaledes at Fagets Folk kunde leve anstændigt som Medhjælpere. Som Følge af at der blev antaget saa mange Lærlinge, blev den Uddannelse, som de fik, næppe saa betryggende som ønskelig. Dette Forhold vilde man søge at regulere gennem Organisationen. For Tiden fandtes der ganske vist en Lærlingelov, men den er fra 1889, og passede ikke til de Forhold, vi nu levede under. Det burde være en mere moderne Lov, hvis Bestemmelser kunde hindre den store Tilgang og bevirke at de, som var kommet ind i Faget, kunde blive der og yderligere dygtiggøre sig i den Branche, de havde valgt. Det vilde bevirke, at Faget naaede paa Højde med de Forhold, der nu er raadende. Taleren sluttede med nogle agitatoriske Bemærkninger, hvori han særlig henvendte sig til de endnu udenfor Organisationen staaende Medhjælpere og pegede paa de reelle Fordele, som allerede var opnaaet gennem Organisationen til Fordel for Medhjælperstanden i sin Helhed.

Formanden takkede for Foredraget, hvorefter C. C. Knudsen, Holstebro, i Tilslutning til Herr J.s Udtalelser anbefalede Medhjælperne at slutte sig sammen og agitere for at faa alle Kolleger med. Mødet sluttede derefter med et Leve for Foreningen, ligesom der ogsaa blev udbragt et Leve for Jens Johansen. *C. C. K.*

Foreningen afholdt Fredag den 3. ds. Møde i Lokalerne paa Hotel „Struer". Der var dog kun mødt en mindre Del af Medlemmerne.

C. C. Knudsen, Holstebro, var indbudt og kommen til Stede, og talte først om det Agitationsmøde med Forretningsføreren som Taler, der havde været afholdt den 15. Marts, og betonede særlig, at der burde have været betydelig mere Tilslutning til et saadant Møde. Endvidere talte C. K. om Emnet: „Arbejd for Sagen", og bemærkede herunder særlig, at der var altfor mange Medlemmer, der havde den Opfattelse, at Lederne — Bestyrelsen — alene var pligtig til at arbejde for Foreningen, men det var et meget forkert Syn. Derved kom Arbejdet i al for høj Grad til at hvile paa den Enkelte. Ethvert Medlem maatte føle det som sin Pligt at arbejde i Foreningens Interesse og agitere for Fremgang, netop derved vilde Foreningen vokse sig stor og stærk. — Mødet sluttede derefter med fælles Kaffebord.

Medlemmerne bør komme fuldtallig til Møderne, som afholdes hveranden Fredag. Derved støtter de Foreningen og Bestyrelsen.

Næste Møde afholdes Fredag den 17. ds. Kl. 9 Aften paa Hotel „Struer". *C.*

Svendborg. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling i Lokalerne paa Wandalls Hotel den 25. Marts. Generalforsamlingen var godt besøgt.

Til Dirigent valgtes Johs. Hansen, og derefter aflagde Formanden, C. Hansen-Møller, Beretning. Der har i sidste Halvaar været en Medlemstilgang af 21, 2 har meldt sig ud og 4 er etablerede. Formanden omtalte den statistiske Indsamling, redegjorde for Handelsforeningens Modstand og udtalte endelig sin stærke Beklagelse af, at Medlemmerne i altfor ringe Grad paaskønnede Bestyrelsens Arbejde for at skaffe dygtige Talere til de ugentlige Mødeaftener.

Regnskabet fremlagdes af Kassereren, Frk. K. Jensen; det slutter med en Kassebeholdning paa 139 Kr. og godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsen genvalgtes d'Herrer C. Børgesen og Martin Poulsen, og i Stedet for Frk. K. Jensen, der bestemt frabad sig Genvalg, valgtes Herr E. Schmidt. Til Suppleanter valgtes d'Herrer H. Arum og Jens M. Jensen, og til Revisor i Stedet for C. Thurøe, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Chr. Møller.

Formanden bragte under Forsamlingens Tilslutning Frk. K. Jensen en varm Tak for hendes dygtige Varetagelse af Kassererposten, og derefter sluttede den kortvarige Generalforsamling med Leveraab for Afdelingen og Centralorganisationen.

I et umiddelbart efter afholdt Møde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Martin Petersen, Næstformand. E. Smith, Kasserer. E. Jensen, Sekretær og C. Børgesen, Vicesekretær. *M. P.*

Vejen. Ved Medlemsmødet Torsdag d. 19. Marts havde Herr Cand. F. Hasseriis, Askov Højskole, lovet at tale; Emnet var „Amerikanske Forhold". — Formanden, Sv. Skov, aabnede Mødet. Det blev en meget interessant Aften. — Herr Hasseriis, der har rejst meget og set meget, fortalte livligt om sine storartede Rejser i „the wild West", om de mægtige Varehuse og den lynsnare Ekspedition, de forskelligt indrettede Elevatorer, der suser ustandseligt op og ned, om de gode Skoleforhold o. s. v., om Rejserne gennem Fastlandet, det stadig skiftende Panorama fra Stat til Stat. Herr H. har en enestaaende fængslende Maade at tale til unge Mennesker paa; vi fulgte spændt Underholdningen fra først til sidst. — Sv. Skov takkede H. for den storartede, livlige Rejsebeskrivelse, som vi alle var meget taknemmelige for at høre, hvilket Medlemmerne viste ved at rejse sig. — Saa fik vi en lille Kop Kaffe i Fællesskab og sluttede Aftenen med Bevidstheden om, at Vejen Afdeling var en god Mødeaften rigere.

Søndag den 5. April afholdtes Agitationsmøde i Brørup. Fra Vejen-Afdelingen var en Snes Medlemmer mødte. Med stor Møje blev samlet en 6—7 Brørup-Folk til Mødet. Formanden bød Velkommen — gav Ordet til Herr N. C. Nielsen, Kolding, der gav en kort, klar Oversigt og Fremstilling af C. O.s Virksomhed og Arbejde, og gennemgik de vigtigste Programpunkter. — Formanden takkede og rettede en Henstilling til de tilstedeværende Brørup-Folk om Indmeldelse — i Forvejen har vi 2 Medlemmer derhenne. — Saa var der fælles Kaffebord. Aftenen resulterede i 2 nye Medlemmer og 2 Medlemmer tilflyttede; den ene gik som direkte Medlem, den anden var kommen fra Nakskov. Der er

muligvis Udsigt til flere Indmeldelser; men Brørup er en vanskelig Plads. *Julie Laursen.*

Vejle. Afdelingen afholdt Torsdag den 5. Marts Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler. Formanden, Herr Axel Juhl, bød Velkommen, hvorefter Herr Bogholder Lauritz Christensen — der valgtes til Dirigent — gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning for det forløbne Halvaar.

Der var afholdt 15 Medlemsmøder og 5 Bestyrelsesmøder. Ved Medlemsmøderne har der været afholdt Foredrag og indledet Diskussion. Emnerne har skiftevis været faglige og politiske, desuden Foredrag om „Amundsens Sydpolsekspedition", „Berlin og dens store Varehuse", „Ludvig Holberg" og „Drachmann". Særlig vellykket var et den 19. Oktober afholdt Møde med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler; det var besøgt af ca. 70 Medlemmer og en Del udenforstaaende, og Resultatet blev 8 nye Medlemmer.

Medlemstilgangen har i det sidste Aar været 69 nye og 23 tilflyttet fra andre Afdelinger. I samme Tidsrum har vi overflyttet 40 til andre Afdelinger, der er tilmeldt 17, etableret 3 og slettet 4. Den samlede Tilgang til C. O. gennem Vejle Afdeling har saaledes — idet vi samtidig med at vi har overflyttet 40 til andre Afdelinger, kun har faaet 17 og 60 Indmeldelser mod 24 Udmeldelser — været 45 Medlemmer.

Kassereren oplæste Regnskabet den ballancerede med Kr. 2081,04, gjorde enkelte Bemærkninger angaaende de forskellige Udgiftsposter, men henviste iøvrigt til det trykte Regnskab, der forud for Generalforsamlingen var udsendt til Medlemmerne.

Efter en kort Diskussion mellem d'Herrer Mich. Nielsen, Poul Jensen, Mølholm Hansen, Kassereren og Formanden godkendte man enstemmig Beretning og Regnskab.

Derefter aflagde Herr Jens H. Jensen Agitationsudvalgets Beretning, om hvilken der udspandt sig en meget livlig Debat. Generalforsamlingen kunde ikke godkende Beretningen, kun 3 stemte for, alle de øvrige stemte imod. Et af Herr C. Sørensen stillet Forslag, om at man for en enkelt Periode kunde undlade at vælge Agitationsudvalg og overlade Agitationen til Bestyrelsen, vedtoges.

Man skred derefter til Valg af Bestyrelse. Ekspedient Chr. Nielsen genvalgtes; nyvalgte blev Bogholder Alfr. Christensen og Manufakturmedhjælper Alfred Larsen. Som Suppleanter valgtes V. Skjoldborg Bahnert, Johs. Røhrmann, Jens K. Jensen og J. Wøidemann. Revisorer blev Joh. Andersen og Lauritz Christensen.

Til Slut rettede Formanden en kraftig Appel til Medlemmerne om — særlig med Henblik paa Agitationen — at bistaa Bestyrelsen i Arbejdet for Afdelingens Fremgang, og Dirigenten udbragte et „Leve Centralorganisationen!" *Ax.—hl.*

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Den sorte Tavle.

Slettet for Restance pr. 1. April er Medlem Nr. 4820 Chr. Schmidt, Adr. Herr Vald. Olsen, Frederiksværk. S. har ikke reguleret sit Kontingent for Januar—Marts, og har det været mig umuligt at opnaa en nærmere Begrundelse heraf endsige en skriftlig Udmeldelse.

Men da S. er beskæftiget hos en Principal, der kun antager Personale paa den Betingelse, at de ikke er Medlemmer af C. O., kan dette muligvis forklare S.s Holdning.

Foruden Herr S. er der hos Herr Manufakturhandler Vald. Olsen ansat endnu en Medhjælper, Herr Chr. Fabian fra Hillerød, paa den samme Betingelse.

Frederiksværk, Marts 1914.

H. H. Bay, Kasserer.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Korsør Vegetabil Margarine

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
·HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER·TIDENDE·
·ORGAN·FOR·CENTRALORGANISATIONEN·AF·DANSKE·HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER·

Nr. 9. 1. Maj 1914. 14de Aargang.

GROSSERERNES ENGAGERINGSKONTOR.

ENGAGERINGSKONTORET for Handel og Industri", der startedes for et lille Aars Tid siden med megen Brask og Bram, har for nylig afholdt Generalforsamling, paa god Principalmanér, med en Højesteretssagfører som Dirigent, og anden Staffage. Men trods den fine Ramme var Indholdet ikke særlig godt, og Stemningen derfor ogsaa forholdsvis mat.

Og der var — efter de fremkomne Referater at dømme — saavist ejheller mange oplivende Momenter i Formanden, Grosserer Emil Hertz Beretning. Thi trods det, at der i Grossererkredse var oparbejdet en stærk Stemning for Starten af Kontoret, og Betingelserne for en stærk Søgning fra Principalhold derfor skulde synes at være til Stede, var der i den forløbne Periode kun anmeldt ca. 600 Pladser til Kontoret. Heraf havde dette besat ca. Halvdelen, altsaa ca. 300.

I Sandhed et pauvre Resultat. Efter en storstilet Reklame paa forskellig Maade, ved Udsendelsen af Bunker af Propagandamateriale, ved Afholdelse af Møder i Principalforeninger, saavel i Hovedstaden som i Provinsen, ved en meget stærk Benyttelse af Dagspressen o. s. v. — og ved Oprettelse af et stort kontormæssigt Apparat for denne konkrete Opgave, lykkes det at faa opgivet 600 Pladser, og deraf at besætte Halvdelen. Det er Bjerget der laver til Barsel, og føder — en Mus.

Af Beretningen fremgik det yderligere, at Tilslutningen fra Medhjælpernes Side „havde ladet noget tilbage at ønske". Det vil altsaa paa godt Dansk sige, at Medhjælperne har holdt sig borte fra dette Principal-Kontor, der ifølge hele sit Anlæg kun var — og er — oprettet for at tjene Arbejdsgiver-Interesser, og bød Medhjælperne Vilkaar, for at opnaa Assistance, som enhver ærekær Standsfælle selvfølgelig maa reagere imod, — man erindre Sortelistesystemet, de hemmelige Spørgeskemaer til Principalerne, de mildest talt besynderlige Skemaer til søgende Medhjælpere o. s. v. Altsammen Uhyrligheder, hvorfor Medhjælperen oven i Købet skal betale. Kendsgerningerne har til Overmaal vist, at Centralorganisationens Kritik af Engageringskontoret var fuldt berettiget, og Medhjælperne — organiserede som uorganiserede — har heldigvis fulgt vort Raad, ikke at indlade sig med dette.

Den Fiasko, Engageringskontorets Virksomhed har været, har gjort Foretagendets Fædre og Ledere bitre. Man forsøger, som Udslag heraf, at bortlede Opmærksomheden fra det ubehagelige i Sagen — Sortelistesystemet o. l., som man dog i Principalegoisme stadigt holder fast paa — ved at angribe Centralorganisationen. Nu maa man ikke tro, at det skete med aabent Visir — i aaben Kamp. Nej, Engageringskontorets Principer tro, foregik det paa fordækt Maade, ved at inspirere de dertil indrettede Blade, der i lutter Ivrighed for at tjene Kontoret har slugt de givne ganske fejlagtige Oplysninger raa.

Blind Iver skader kun! Og ved at forsøge, paa Grundlag af positivt urigtige Tal og Oplysninger, at frakende vor Organisation, der ved sit retlinede faglige Arbejde har tilkæmpet sig sin sikre Position, enhver Betydning og Indflydelse i Medhjælperkredse, har de Herrer Principaler, og de Blade, der er dem følgagtige, kun opnaaet yderligere at undergrave Engageringskontorets vaklende Stilling. Thi enhver vil se, at en Institution, der tiltrænger at afstives ved Hjælp af saa ufine Midler som Engageringskontoret i sin fortvivlede Kamp for Livet nu er tyet til, ikke er Tillid eller Støtte værd. Og de arrige Bjæf, der lyder fra Engageringskontorets Køtere i Pressen, vil ikke kunne forhindre, at Centralorganisationen fremdeles arbejder sig fremad og stadig varetager Medhjælpernes Interesser overfor de Angreb, der foretages mod disse fra Stor-Grossisternes Side.

Engageringskontorets Ledelse var klar paa, at noget maatte der gøres. Men i Stedet for resolut at bortskære de Udvækster paa Institutionen, som bestaar af de udprægede Principal-Forrettigheder, og derved at foretage en Kursændring, forsøger man ved en plump Manøvre at putte Medhjælperne Blaar i Øjnene ved en Taktikændring, idet man allernaadigst giver Medhjælperne Lov til at indmelde sig som Medlemmer, og ligesaa naadigt tillader, at der vælges 6 Be-

styrelsesmedlemmer blandt Medhjælperne. — Ganske vist sørger man for, at disse saakaldte Medhjælper-repræsentanter ingen Indflydelse faar, idet de isoleres forsvarligt af 10 Principaler. Det hele er i Grunden en kostelig Komedie. Thi naturligvis er der ikke andre Medhjælpere end de særligt interesserede Grossereres mindre rankryggede Folk, der melder sig ind, og den Rolle disse Repræsentanter for Medhjælperstanden kommer til at spille vil utvivlsomt ikke afsætte særlig dybe Spor i Kontorets Liv og Virkemaade.

Nej, de „filantropiske", medhjælpervenlige Grosserere har igen skudt over Maalet og trukket altfor store Veksler paa Medhjælpernes Naivitet. Det forventede stærke Tilbud af Arbejdskraft — og af klingende Mønt i Form af Medhjælper-Kontingent vil sikkert udeblive.

Enhver standsbevidst Kollega bør afholde sig fra Forbindelse med Grosserernes Engageringskontor, en Opfordring det naturligvis er ganske unødvendigt at rette til de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere. *Jens Johansen.*

Landsstævnets Talere.

I.

LANDSSTÆVNETS officielle Talere bliver — som tidligere meddelt — ikke Centralorganisationens sædvanlige Ordførere, men derimod Mænd udenfor vor egen Kreds. De fremmede Talere, der saaledes med Beredvillighed har lovet at deltage i vort Stævne, og ved deres Medvirke meget vil øge dets Betydning, er Mænd der har Føling med og Forstaaelse af Medhjælperstandens og den merkantile Ungdoms Vilkaar og Medhjælperorganisationens Formaal.

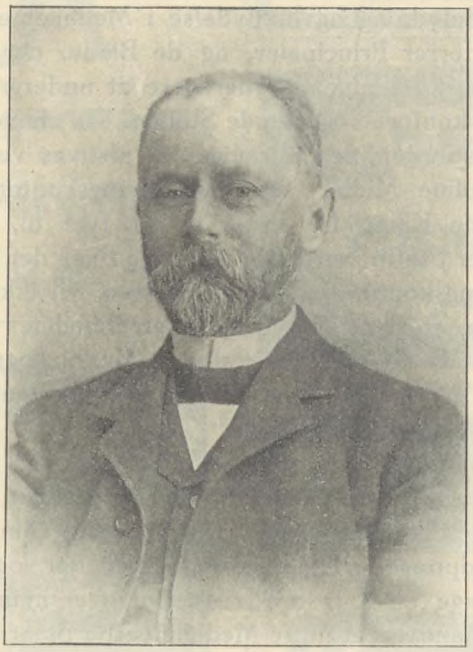

DR. PHIL. EDUARD LARSEN.

Dette gælder især for de to Folketingsmænd, der kommer til Stede ved Himmelbjerg-Stævnet og hvoraf Herr Dr. phil. Eduard Larsen er kendt af enhver standsinteresseret Medhjælper som Syvlukningens dygtige og energiske Forkæmper i Folketinget. I den grundige og saglige Tale, hvormed Dr. L. motiverede Centralorganisationens Standpunkt, var det at L. benyttede de rammende, drastiske Udtalelser om de uorganiserede Medhjælpere som „det i højeste Grad beklagelige Fænomén — og jeg vilde ønske at mine Ord maatte naa udenfor denne Sal — at denne Kreds af Mennesker synes at nære en ganske fejlagtig honnet Ambition og mener, at det er ikke fint nok at lave Organisation, man kommer derved ned i Række med de fagorganiserede Arbejdere, og det skulde man nødigt, for man er dog lidt mere værd, man har dog lidt Løvefødder og Gesvejsninger her og der".

Dr. Larsen er ikke alene den kendte radikale Politiker og Folketingsmand for Kjerteminde-Kredsen, men har tillige gennem Aarene taget virksom Del i Folkeoplysningsarbejdet, dels som Medleder af Højskolen for moderne Samfundsvidenskab og Politik, dels som Formand for Studentersamfundets Smaaskriftsudvalg og Korrespondanceudvalg.

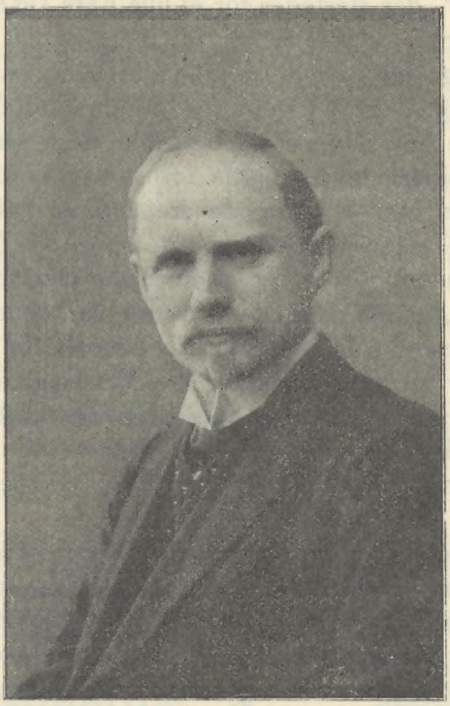

JOH. FOG-PETERSEN

er utvivlsomt den Mand udenfor Medhjælperstanden, der har vist vor Organisation den varigste og mest effektive Interesse. Som Forstander for „Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" blev Herr Fog-Petersens Interesse tidlig vakt for Handelsungdommen og derigennem for Centralorganisationens Virksomhed. Herr F.-P. har i de senere Aar talt ved talrige Møder i vore Afdelinger og er med Rette en skattet Foredragsholder og en populær Mand blandt vore Standsfæller.

Derfor hilstes det indenfor vore Kredse med Glæde — da F.-P. ved sidste Folketingsvalg valgtes som det radikale Venstres Kandidat i Højrup-Kredsen. Og allerede i den første Tale, den nyvalgte Lovgiver holdt i Tinget, talte han med den ham egne Varme og Dygtighed Medhjælpernes og Centralorganisationens Sag. — „Der er" udtalte F.-P. bl. a. „noget overordentlig opmuntrende ved at møde en Bevægelse som denne, der er ung og kraftig og i god Fremvækst, og som maalbevidst og standsbevidst arbejder for Forbedring af vedkommende Stands Kaar".

Herr Fog-Petersen har nylig fratraadt sin Stilling som Formand paa „Købmandshvile" for at hellige sig sin politiske Gerning, og vil om en Maanedstid overtage Redaktørstillingen ved det radikale Blad i Nykøbing F. — Men vi tør nære det sikre

Haab, at F.-P.'s Interesse for Medhjælperstandens Anliggender fremdeles vil bevares usvækket.

Butikslukningsloven.

LANDSTINGET NEDSTEMMER SYVLUKNINGEN, MINIMALHVILETIDEN, SØNDAGSARBEJDETS REGULERING OG SIDDEPLADSERNE FOR BUTIKSPERSONALET.

LANDSTINGS-UDVALGETS Betænkning over Indenrigsminister Rode's Revisionsforslag til Butikslukningsloven forelaa den 4. April. Betænkningen karakteriserede ved en Række Ændringsforslag og Mindretalsstandpunkter Medlemmernes i høj Grad afvigende Synsmaade, men den sociale Reforms Modstandere var paa alle Omraader i Flertal, saaledes at hver eneste af de Beskyttelsesbestemmelser, Forslaget tilsigtede for Medhjælperstanden, kun fandt Støtte hos Mindretal og endelig nedsabledes ved 2den Behandlingen, der fandt Sted den 16de April og hvoraf vi nedenstaaende gengiver enkelte Punkter.

FLERTALLETS STANDPUNKT

motiveredes af Udvalgets Ordfører Herr Poul Rasmusen (Højre), der fremhævede de stærkt afvigende Anskuelser, som raadede indenfor de interesserede Parter og havde givet sig Udslag i talrige Henvendelser og Andragender til Udvalget. — R. dvælede dernæst ved „det store principielle Spørgsmaal om Syvlukningen" og henviste til, at Flertallet gik ud fra

„den rent principielle Betragtning, at man ikke ønsker Bestemmelser, der indskrænker Erhvervenes Ret til at holde deres Butikker aabnede, og dels, for nogles Vedkommende, ud fra den Betragtning, at man ikke vil paaoktrojere de erhvervsdrivende en Bestemmelse om Lukning af deres Butikker mod deres Villie. Medens saaledes et Flertal principielt er imod overhovedet at indføre Syvlukning, er der af et Mindretal, til hvilket jeg hører, stillet Forslag om, at en saadan Syvlukning skulde kunne indføres, naar Forslag eller Begæring derom fremkommer fra en bestemt Brøkdel, et kvalificeret Flertal, af de handlende."

Ordføreren motiverede det fra Detaillistorganisationerne fremkomne Forslag om Afstemning blandt Forretningsindehaverne og udtalte sig endvidere mod Slutningen af sin lange Indledningstale angaaende de foreslaaede Bestemmelser om Arbejdstidens Normering:

„Det er de Paragraffer, der indeholder Bestemmelser om Indskrænkninger i den Tid, Personalet maa være beskæftiget dels paa Hverdage, dels paa Søndage. Hos det Flertal, der har stillet disse Ændringsforslag, har der været Enighed om, at det vil være urigtigt i en Lov om Butikslukning at indføre den Slags Bestemmelser, og det er derfor, at man stiller Forslag om, at Paragrafferne skal udgaa. Subsidiært er der stillet Ændringsforslag om, at der i visse Tilfælde skal kunne gøres Undtagelser fra disse Regler."

Som

„MODSTANDER AF DENNE LOVGIVNING"

meldte Herr Nygart (Venstre) sig derefter, og han viste straks at være en uforsonlig Modstander af Medhjælperbeskyttelsen. N. udtalte bl. a.

„Det er naturligt, at flere og flere er blevet klare over, at vi allerhelst burde komme bort fra den Lovgivning, vi her har paabegyndt, og i hvert Fald ikke gaa videre ad den her betraadte Vej. Vi erkender, at det vil være vanskeligt at tænke sig, at Tiden nu er inde til, at vi kan komme bort fra denne Lovgivning. Vi har derfor indskrænket os til at modsætte os en videre Udvikling af Lovgivningen om Lukning af Butikker og Lagere. Vi gaar ikke med til de Ændringsforslag, der søger at udvide denne Lovgivning, og jeg maa derfor ogsaa fraraade det høje Tings Medlemmer at stemme for dem. Skal vi fremdeles beholde Lukningsloven, saa lad os dog ikke skærpe den, men lad os snarere gaa den modsatte Vej. Jeg vilde ønske, at den Tid maatte komme, ja, at den allerede var kommet, da vi kunde komme helt bort fra den. Jeg forstaar ikke, at man ved denne Lovgivning skal søge at komme ind paa Bestemmelser om, hvorledes en fri Borger i et frit Land maa handle og gøre. Det skulde dog gerne være saaledes, at der lagdes de mindst mulige Indskrænkninger i Vejen for Borgernes private Erhverv.

Jeg forstaar ikke, at man stadig skal gaa videre og videre i Retning af at indskrænke Folkets Ret til Erhverv de almindelige Søgnedage. Der burde det være saa frit som muligt og overladt til enhver selv at bestemme, naar han vil lukke sin Butik, naar han vil ophøre at arbejde. Jeg tror, at det nok skal trække sig i Lave af sig selv, om det ogsaa kan være forbundet med nogen Vanskelighed. Vi lever jo i en Tid, hvor man rotter sig sammen paa alle Maader, hvor de handlende rotter sig sammen i faglige Sammenslutninger, og hvor Medhjælperne rotter sig sammen i faglige Sammenslutninger. De skal saa nok selv regulere Forholdene, det er i ethvert Fald min Tro."

Efter Herr Nygarts heftige Angreb paa Forslagets socialpolitiske Kærne, fik en af Mindretallets Mænd, Socialdemokraten C. C. Andersen, Ordet for et sagligt og dygtigt Indlæg

FOR MEDHJÆLPERKRAVENE.

Herr C. C. Andersen beklagede, at Flertallet var gaaet imod de beskedne Beskyttelsesbestemmelser for Medhjælperne, „der gennem sine Organisationer nu i mange Aar gentagne Gange har henvendt sig til Lovgivningsmagten med sine beskedne Krav om at komme ind under Lovgivningens Beskyttelse i forskellige Tilfælde, hvor de ikke selv var i Stand til at skabe sig den nødvendige Beskyttelse."

Efter at have paavist, at Centralorganisationen i en Række Tilfælde havde søgt — med skiftende Held — at opnaa lovmæssige Beskyttelsesbestemmelser for Medhjælperne, fortsatte Taleren:

„Der er vist ikke noget at sige til, at Medhjælperne lever i den Tro, at netop denne Lov indeholder de Rammer, som de Krav, de stiller, kunde passe ind i. Jeg har iøvrigt samme Opfattelse. Jeg kan ikke se rettere, end at de Bestemmelser, der staar i § 5 og i § 6, er i nøjeste Overensstemmelse med Lovforslagets hele Formaal; men ikke des mindre har et Flertal ment, at man burde afvise de Krav, der saaledes er stillede fra Medhjælperstandens Side. Hvad man mener at opnaa hermed, staar mig ikke rigtig klart. Man kan maaske opnaa en Udsættelse af Gennemførelsen af disse Krav en lille Tid, men man vil ikke kunne forhindre, at disse Krav alligevel bliver gennemført. Selv om det ikke lykkes at gennemføre dem i Øjeblikket ad Lovgivningens Vej, vil Medhjælperstanden ganske sikkert gennem dens Organisation nok kunne finde Veje, ad hvilke den vil kunne gennemføre Kravene. Om den Løsning af Spørgsmaalet bliver lykkeligere for de interesserede Parter end at faa Spørgsmaalet løst ad Lovgivningens Vej, derom skal jeg ikke udtale mig. Men jeg har en Formodning om, at Løsningen da ikke vil blive saa fredelig, som den vilde kunne blive, hvis man kunde enes om at løse dette Spørgsmaal ved Lovgivningens Hjælp.

A. anbefaler derefter varmt og indtrængende Forslagets Bestemmelser om Siddepladser for Butikspersonale og henviser desangaaende til Udlandets Lovgivning paa dette Omraade:

„Vi ser altsaa, at de omliggende civiliserede Lande allerede for mange Aar siden har indført denne humane Bestemmelse i deres Lovgivning, og det forekommer mig at være en lidet ærefuld Stilling for Danmark, at vi omtrent skulde være det eneste Land, der er barbarisk nok til at hindre Gennemførelsen af en Foranstaltning, som er nødvendig for Tusinder af Menneskers Helbred og Velfærd."

Endelig anbefalede Taleren den foreslaaede Kommunalafstemning om Syvlukningens Indførelse og paapeger at

„Folketinget har fundet en god Form for denne Paragraf, og at det er en god og praktisk Bestemmelse, at Kommunalbestyrelserne faar Indflydelse paa dette Forhold. Kommunalbestyrelserne staar dette Forhold nærmere, end Lovgivningsmagten gør. De har større lokalt Kendskab omkring i de forskellige Kommuner, og

de vil kunne træffe en Bestemmelse om, hvorvidt det er heldigt at rykke Lukketiden en Time længere frem, langt bedre og langt mere praktisk, end Lovgivningsmagten vil være i Stand dertil. — —

MODSTANDERNE MØDER FREM.

Men nu melder Flertallets Talere sig i Debatten. Særlig bemærkelsesværdig er følgende Udtalelser af Herr Tvede (Højre):

„Der bliver nok sagt, at Lovforslaget er til Beskyttelse for en Del af Arbejderne, Lærlingene, Medhjælperne o. s. v., men man kan ogsaa godt sige, at det er en Tvangsforanstaltning, Lovgivningsmagten her træffer overfor voksne Mænd og Kvinder, naar den bestemmer, at de kun maa arbejde saa og saa mange Timer i Døgnet i Stedet for, at de som fri Folk i et frit Land skal have Lov til at arbejde og virke, saa længe som de vil. Jeg ser saaledes paa Sagen, at de handlende og næringsdrivende, der vi arbejde og handle og derigennem søge at gøre deres Indtægt saa stor og deres Erhverv saa frugtbringende for sig som muligt, skal have Lov dertil."

Disse Udtalelser er ikke til at tage fejl af; de angiver den antisociale Holdning, man fra visse Sider altid er rede til at indtage overfor social-politiske Foranstaltninger, og de finder Støtte og Tilslutning hos de følgende Talere, Højremændene Lange og Stilling.

INDENRIGSMINISTEREN

har imidlertid holdt den andet Steds refererede Tale og tager nu gentagne Gange Ordet, for at imødegaa de mod Mindretallets Standpunkter rettede Angreb. Herr Rode vender sig bl. a. mod Ordførerens ensidige Fremhæven af Principalernes Ønsker og Interesser og hævder, at saaledes kan Spørgsmaalet ikke udelukkende ses:

„Det er et for de handlende meget vigtigt Spørgsmaal, men det maa ogsaa ses fra deres Medhjælperes Side og tillige fra Samfundets Side. Alle tre Faktorer maa komme til deres Ret, hvis Spørgsmaalet skal løses tilfredsstillende, og jeg tror, at dette sker, naar man overdrager Kommunalbestyrelsen at træffe Afgørelsen. Jeg vilde intet have imod at sige, at Kommunalbestyrelsen, forinden den traf sin Afgørelse, skulde have hørt Handelens Organisationer, baade Arbejdsgivernes og Medhjælpernes, heller ikke noget imod, at man gav Anledning til en Afstemning, for at Kommunalbestyrelsen, inden den tog sin Beslutning, kunde erfare, hvorledes Stillingen var, men jeg tror at Beslutningen maa tages dèr, hvor Samfundsmagten er samlet i Kommunen, altsaa hos Kommunalbestyrelsen.

Endelig skal jeg kun til de ærede Medlemmer, som her har forenet sig i en fælles Opfattelse af, hvad der er Frihed, et Fællesskab, de ellers ikke befinder sig i, sige, at den ærede Ordfører (Poul Rasmusen), som mente, at nogle interesserede sig for dette Lovforslag ud fra en Art Forkærlighed for et bestemt Princip, nemlig at Lovgivningen skal blande sig i voksne Menneskers Arbejde, kan dog ikke tro, at det blot er af Forkærlighed for et blankt Princip, at socialt interesserede Mennesker og Hygiejnikere, Læger og Socialøkonomer ønsker saadanne Lovforanstaltninger truffet. De stiller sig selvfølgelig paa et saadant Standpunkt, fordi de mener, at Lovgivning paa visse Omraader i dette Forhold er ønskelig af sociale og hygiejniske Grunde. Jeg for mit Vedkommende har altid været af den Anskuelse, at i visse Tilfælde er det nødvendigt for Lovgivningen at blande sig ogsaa i voksne Menneskers Arbejde, og dette er et Standpunkt, som den samlede Rigsdag har anerkendt.

Ministeren slutter med at udtale:

„I mit Parti og blandt dets Vælgere er der blandt andet stor Interesse for at give Ungdommen den størst mulige Adgang til at skaffe sig Undervisning og Oplysning. Dette modarbejder man, hvis ikke Lovgivningsmagten vil være med til at give en Mulighed for, at Ungdommen kan skaffe sig Tiden til denne Undervisning. Hvad vil det sige, at Staten paa den ene eller anden Maade stiller Undervisning til Disposition for Ungdommen, naar den ikke samtidig vil træffe en Foranstaltning, som sikrer Ungdommen en saa beskeden Tid til at tilegne sig denne af Staten tilbudte Undervisning, som dette Forslag anviser, thi det siger kun: en samlet Hviletid af 10 Timer. Deri skal indbefattes Søvn; hvor lang Hviletid der bliver til Undervisning, vil enhver selv kunne udregne, jeg tror ikke, den kan være ringere. Derfor føler jeg mig ogsaa overbevist om, at jeg har Ret i, at det her stillede Krav er beskedent, og at det, naar det næste Gang møder i Landstinget, vil være skærpet i Retning af at give Ungdommen gode Muligheder for at skaffe sig den Oplysning, som for mange her i dette Ting er et højt Ideal."

AFSTEMNINGENS RESULTAT.

Debatten føres videre om Forslagenes Enkeltheder, men længe forinden den afsluttes, kan det skønnes, at det previligerede Ting vil udslette ethvert nyt socialreformatorisk Moment, det oprindelige ministerielle Forslag indeholder.

Ved Afstemningen forkastes den kommunale Syvlukning med 32 Stemmer mod 8; med lignende Stemmetal forkastes §§ om den minimale Hviletid og Søndagsarbejdets Begrænsning.

Derimod staar Stemmerne omtrent lige ved Afstemningen om Siddepladserne, nemlig 20 for og 17 imod. Der foretages Navneopraab, som resulterer i at Forslaget forkastes med 22 Stemmer mod 20; én svarer „stemmer ikke".

— — —

Landstingets 3die Behandling af Lovforslaget fandt Sted den 24. April. Under de givne Forhold maatte Debatten blive kortfattet. Ved Behandlingen af Forslaget i sin Helhed tog Herr C. C. Andersen Afstand fra Landstings-Vedtagelsen med den Motivering, at alle Beskyttelsesbestemmelser, der tog Sigte paa Medhjælperne, var forkastede ved 2den Behandling.

Indenrigsminister Ove Rode udtalte, at han ikke i Folketinget kunde anbefale det stærkt ændrede Forslag. Han vilde tværtimod søge indført Ændringer, saaledes at Forslaget kunde komme tilbage til Landstinget.

Derefter vedtog man at sende Forslaget til Folketinget.

Indenrigsministeren

om den sociale Lovgivning.

FORINDEN Landstinget i sit Møde den 16. April slog Indenrigsminister Ove Rodes Forslag til Revision af Butikslukningsloven ned, holdt Ministeren en stor Tale, hvori han bl. a. vendte sig mod den moderate Venstremand Herr Nygart, der under Forhandlingerne gjorde sig særlig bemærket som en uforsonlig Modstander af social Forsorgs-Lovgivning.

Vi gengiver i det følgende Uddrag af de paagældende Punkter i Indenrigsministerens Tale:

„Retten til Arbejde".

„Det ærede Medlem (Nygart) siger, at han vil fraraade en Lovgivning, som har en voksende Tilbøjelighed til at lade det offentlige gribe ind i den enkeltes Ret til at arbejde. Det er en saare skøn Sætning, men det er en af de skønne Sætninger, hvormed man dækker virkelige Forhold. Thi det, som det offentlige griber ind i, er ikke den enkeltes Ret til at arbejde, men det er den enkeltes Adgang til at misbruge andres Arbejdskraft. Her er det, at Loven tilsigter at gribe ind. Forholdet er jo det, at nogle er i Stand til ikke blot at hævde Friheden for sig i Ord, men til ogsaa at være fri. I Kraft af deres Stilling — maaske en erhvervet Stilling, maaske en født Stilling — og i Kraft af alle de Kaar, som de er i Besiddelse af, er de fri og uafhængige. Men andre er ikke saaledes stillede, at de kan sige: giv mig fri Ret til at arbejdede paa den og den Maade, nej, de er i høj Grad afhængige af andre, som har en økonomisk Overmagt. Og det er denne økonomiske Overmagt, som der er en naturlig Ret og Anledning for Staten til at regulere, for at Misbruget af Arbejdskraft ikke skal udvikle sig til en social Fare. Og der er ingen Tvivl om, at for lang Arbejdstid, for ringe Hviletid kan udvikle sig til at blive social Fare.

— — — — — —

Faktum er, at for lang Arbejdstid og for kort Hviletid er et af de Forhold, som i højest Grad modvirker Muligheden for at tilvejebringe sand Oplysning. Derfor er de Bestemmelser, som er foreslaaede fra min Side paa dette Omraade, og som ikke gaar ud paa at gribe ind i den enkeltes Ret til at arbejde, men paa at skride ind imod Misbrug af andres Arbejdskraft, det er Bestemmelser, som ogsaa gaar ud paa at sætte en stor Del af Landets Ungdom i Stand til at tilegne sig videre Oplysning, end de ellers vilde kunne."

Hensynet til „den lille handlende".

Ministeren tager dernæst Afstand fra Udtalelserne om at værge den lille Butiksindehaver mod Lovforslagets paastaaede Overgreb, og udtaler:

„Ja ogsaa dette er et Argument, der lyder smukt, men hvordan er det virkelige Forhold? Hvis det ærede Medlem ser i den Betænkning, som er afgivet her, vil han i en Afstemning, foretagen blandt handlende paa en af Broerne her i Kjøbenhavn, finde et meget stort Flertal af disse smaahandlende stemme for at faa en Lukketid Kl. 7, et stort Flertal er vistnok handlende, som ikke har Medhjælp, men staar Mand og Hustru i Butikken hele Dagen, og hvis hele Erhvervsmulighed er deres egen Arbejdskraft og den lille Butik, de har. Hvorfor underskriver nu disse Mennesker et Ønske om at komme til en almindelig Lukketid Kl. 7? Ja, jeg har haft Lejlighed til at høre ikke saa lidt herom, baade af de paagældende selv og af dem, som taler deres Sag. Hvorfor underskriver de det? Fordi det er den eneste Mulighed, de har, for dog en vis Tid af Dagen at kunne føle sig som frie og uafhængige Mennesker. De har staaet i Butikken fra den tidlige Morgen, og der kommer et Tidspunkt, hvor de ganske trætte og udslidte i høj Grad føler Trang til at komme ud, komme bort fra den lille Butik, faa Lov til at være fri, have Aftenen til deres Raadighed. Men det kan de ikke, hvis deres Konkurrent holder Butikken aaben, hvis maaske den Konkurrent, som har Raad til at holde Medhjælper, holder sin Butik aaben, hvis maaske nogle yngre Mænd, der ikke holder Medhjælpere, tror at staa sig bedst ved at holde deres Butikker aabne nogle Timer, saaledes at der ikke bliver nogen almindelig Aftale om Lukning. Derfor kommer man disse Mænd og Kvinder til Hjælp, naar man skaber en Mulighed for at fremkalde en almindelig Lukketid, som er noget tidligere end den, der nu er den gængse. Altsaa vil jeg hævde, at disse Bestemmelser ikke er Tvangsbestemmelser, men Bestemmelser, hvis Hensigt er at skaffe nogle Medborgere en Frihed, de savner."

Forslaget bliver næste Gang ikke saa beskedent.

Sluttelig vender Indenrigsministeren sig mod det Flertal, der repræsenterer Medhjælper-Beskyttelsens Modstandere, og fortsætter:

Jeg tror, at man handler socialt urigtigt ved ikke at gaa ind paa de Bestemmelser, der her er foreslaaede, og hvis det høje Landsting forkaster mit Standpunkt, ja, saa maa jeg nøjes med, at jeg staar sammen med alle de Mænd, som paa dette Omraade repræsenterer den største social-hygiejniske Indsigt. Hvor i Landene Medlemmerne af dette Ting vil se hen efter Mænd, der har beskæftiget sig med de sociale og hygiejniske Forhold i Samfundet, vil De finde dem paa den Side, som siger: Det er nødvendigt paa dette Omraade at tilvejebringe en større almindelig Fritid for Ungdommen, for Medhjælperstanden, end den, der i Øjeblikket gives den. Herhjemme skal jeg henvise til Foredrag som dem, der er holdte af Kjøbenhavns Stadslæge Ulrik og af Universitetsprofessor i Hygiejne Dr. Erlandsen, der med Henvisning baade til statistiske og andre Oplysninger har godtgjort, at Forholdene er saaledes, at en Regulering af Handelsstandens Arbejdstid er nødvendig. Jeg skal gøre opmærksom paa, at Professor Erlandsen i et Foredrag har hævdet, at det Forslag, jeg har haft den Ære at fremsætte, ikke gaar vidt nok, og jeg tør derfor ogsaa spaa det høje Ting, at naar det har forkastet dette Forslag eller fjernet af det de Bestemmelser, jeg har taget til Orde for, vil Forslaget næste Gang møde Dem ikke saa beskedent, som det er fremsat fra min Side. Og hvis jeg ikke har Evne til at gennemføre Forslaget i Dag, vil jeg ogsaa spaa det høje Ting, at jeg en Gang vil komme til at være med i et Flertal, som gennemfører denne Lov, og i en videre Grad, og saa vil Konservatismen her i Landet ikke have udrettet andet, end hvad den ofte har gjort, nemlig at modsætte sig en sund og naturlig Udvikling for i Stedet for at fremtvinge en Udvikling i Spring.

Jeg beklager meget

at man har strøget Bestemmelsen om Forhindring af Arbejdet om Søndagen, og jeg er forbavset over blandt de Medlemmer, der vil modsætte sig et Forbud mod at tage Arbejdskraft i Brug om Søndagen efter Kl. 9, at finde Mænd, der ellers i høj Grad interesserer sig for Søndagshvilen. Jeg forstaar ikke deres Standpunkt paa dette Omraade.

Det eneste Lyspunkt, jeg har fundet i hele Behandlingen af den Sag, er, at der for Bestemmelsen om tvungne Hvilepladser nu er et betydeligt Flertal i Udvalget, og at kun et Mindretal er derimod. De hygiejniske Betragtninger, som gøres gældende af en Mængde højtbetydende og dygtige Mænd og Kvinder paa dette Omraade, har altsaa frugtet. Ogsaa dette giver mig Haab om, at den Forkastelse, som nu venter Lovforslagets Principper, kun vil blive midlertidig, og at de sunde og gode social-hygiejniske Principper, som er nedlagte i Lovforslaget, en Gang vil sejre."

Men ogsaa Forventningen om at frelse Siddepladserne for Butikspersonalet bristede, idet Socialreformernes triumferende Modstandere endog bragte dette lille, men i sig selv saa betydningsfulde, Forslag til at strande.

Dog, derom er der ingen Tvivl, de sunde og gode social-hygiejniske Principper, der var nedlagt i Lovforslaget, vil en Gang sejrigt overvinde Bagstrævet og Gammelmands-Betænkelighederne.

De direkte Medlemmer og Landsstævnet.

DA jeg maa formode, at en Del direkte Medlemmer ønsker at deltage i Landsstævnet paa Himmelbjerget i Pinsen, gør jeg opmærksom paa, at de kan tegne sig som Deltagere ved Henvendelse til Hovedkontoret inden den 18. Maj.

Man bedes samtidig erindre at opgive, hvorvidt man ønsker Logi reserveret, og i saa Fald paa hvilke Nætter. Ligeledes maa opgives, om man ønsker at deltage i Frokosten paa Himmelbjerget og Middagen i Haandværkerforeningen i Silkeborg (Prisen er henholdsvis ca. 2 Kr. og ca. 3 Kr. pr. Kuvert).

Sammen med Anmeldelse af Deltagelse skal indsendes 1 Kr. pr. Deltager. Herfor bliver sendt et Emblem, som giver Adgang til alt ved Stævnet med Undtagelse af nævnte Spisninger.

Husk at anmelde Tilslutning i god Tid.

Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., den 27. April 1914.

Jens Johansen.

Understøttelse til Handelsskoleelever.

VED Finansloven for Finansaaret 1914—15 er der til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler bevilget et Beløb af 9,000 Kr.

I Understøttelse tildeles der ordentligvis Eleven Halvdelen af Skolepengene samt, for saa vidt den paagældende ikke har sit Hjem i den By, hvor Skolen findes, 20 Kr. pr. Maaned i Opholdspenge. Fortrinsvis Adgang til Understøttelse tilkommer handelsuddannede unge Mænd og Kvinder i en Alder af 17 til 22 Aar. Understøttelse tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelsskole. Naar Ansøgningen er forsynet med Attest om Uformuenhed, er Stempling ufornøden; i andet Fald skal den forsynes med Stempel til 1 Kr.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Efteraaret 1914, kan inden 15. Maj d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Handelsministeriet, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Handelsministeriet, April 1914.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 26. Marts indledede Herr Journalist Falk om „Socialdemokratiets Opfattelse af og Stilling til Krigen". Herr Falk holdt et ganske udmærket Indledningsforedrag, hvori han blandt andet hævdede, at det egentlige Grundprincip for Demokratiet er Næstekærligheden, hvorledes det internationale Socialdemokrati allerede nu er saa stærkt, at det kan lægge et betydeligt Lod i Vægtskaalen for Fredens Bevarelse og eventuelt ved en storstilet Generalstrejke helt forhindre den. Ligeledes omtalte Herr Falk sin Deltagelse i det store Protestmøde i Basel mod Krigen, hvilket sidste ikke var det mindst interessante af Foredraget, — kun Skade at saa faa overværede det.

Mandag den 30. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling. — Næstformanden, Herr Carl Knudsen, bød Velkommen og efterat Herr Joh. Petersen havde overtaget Dirigenthvervet behandledes Punkt 2 paa Dagsordenen: Valg af Formand, hvortil Herr Bogholder N. Kornmaaler valgtes.

Under „Eventuelt" besvarede den afgaaede Formand forskellige Spørgsmaal vedrørende Statistikindsamlingen, og Dirigenten hævede derpaa Generalforsamlingen med et kraftigt Leve for Afdelingen. *V. J.*

Grenaa. Begrundet paa Herr Kommis E. Christensen's Bortrejse fra Byen er Herr Kommis Martin Holm valgt til Kasserer. Til Sekretær er valgt Herr Bogholder A. Svinding.

Fredag den 27. Marts indlededes med Musik og humoristisk Oplæsning af et Par af Medlemmerne, og den 3. ds. afholdtes ordinært Møde uden specielt Program. — Fredag den 17. April afholdtes ligeledes Medlemsmøde, hvor Formanden i korte Træk mindede om Afdelingens Start den 18. April 1913. Vi begyndte med et Medlemsantal af ca. 15 og er nu oppe paa ca. 35, men der gaar endnu en Del Kolleger her i Byen som ikke staar i vore Rækker. Derfor maa hver især føle det som en Pligt, vi skylder vor Organisation, at vi agiterer saa kraftig som muligt og ved enhver Lejlighed søger at faa disse udenforstaaende Kolleger ind under vor Fane.

Statistik-Indsamlingen er nu forsaavidt overstaaet og ca. 150 Skemaer er tilstillet „Det statistiske Departement". — Indsamlingen er gaaet mere glat end af Bestyrelsen ventet, og der er ingen særlig Modstand mødt, naar kun undtages et Par Købmænd, som forøvrigt ogsaa har ladet sig bemærke ved anden Lejlighed.

Jeg vil til Slut paa det kraftigste anbefale alle Medlemmerne at tegne sig paa Listen til „Himmelbjerg-Stævnet".

Husk Listen slutter 15. Maj! *A. Mikkelsen.*

Helsingør. Onsdag den 12. Marts afholdtes ugentlig Møde, hvorved et af vore Medlemmer, Herr Kommis Petersen, talte om „Den unge Medhjælperstand". — Søndag den 15. Marts afholdtes et vellykket Bal paa Hotel „Øresund", hvorved vi havde den Fornøjelse at se flere Kolleger fra Hillerød Afdeling. — Onsdag den 1. April talte Herr Valentin-Madsen, Kjøbenhavn om „Lærlinge Spørgsmaalet", men desværre havde kun faa af Medlemmerne givet Møde.

Ved Medlemsmødet den 22. April talte Kassereren, Frk. Caritta Jørgensen, om „Kvinden i vore Fag". Indledningen formede sig som et virkeligt interessant Foredrag og affødte en livlig Diskussion. Mødet var udmærket besøgt, og naar der drages en Sammenligning mellem, hvor mange der møder, naar lokale Talere indleder og Tilslutningen til Møder hvor fremmede, indbudte Talere indleder, synes det, som om der fattes Interesse for de sidste. Dette Forhold er i høj Grad beklageligt, da det altid er meget lærerigt for Medlemmerne at høre en fremmed Taler. Derfor skal det lyde som saa ofte før: Mød alle og mød hver Gang, vi har Møde.

Efter den egentlige Tale fremsatte Herr Eilenberger et Forslag om at sende en Repræsentant til Landsstævnet. Flere Medlemmer havde Ordet for og imod Forslaget, men langt den overvejende Del var for dette. — Den udmærkede Aften sluttede med fælles Kaffebord, ved hvilket vor altid villige og utrættelige Kollega, Herr Petersen, underholdt med Oplæsning.

Mary.

Herning. Torsdag den 16. April havde Afdelingen her Besøg af Randers-Afdelingens tidligere Formand, Aage S. Leth, der ved et Medlemsmøde indledede en Diskussion om „Hvad vi har udrettet, og hvad vi vil". I et særdeles velbygget og velholdt Foredrag omtalte han de Resultater, som allerede er naaet, og de, som i Fremtiden tilstræbes. Punkt for Punkt gennemgik han vor Bevægelses Program og knyttede hertil oplysende Bemærkninger. Om Kvindernes Stilling til vor Organisation udtalte han, at han var Tilhænger af den bestaaende Lovbestemmelse, dog med den Tilføjelse, at Kvinderne skulde have været beskæftiget en vis Tid ved Faget, inden de kunde optages som Medlemmer af Centralorganisationen.

Denne Udtalelse gav Anledning til et Ordskifte mellem Indlederen paa den ene Side, Stavnstrup og Isenkrammedhjælper Heilesen paa den anden. Begge de sidstnævnte udtalte sig nærmest i Tilslutning til Hendil, Hillerød. *s.*

Hillerød. Afdelingens ugentlige Mødeaftener ophører med Udgangen af April. I Sommerens Løb vil der blive arrangeret forskellige Fodture, Cycleture o. l.

Husk at agitere for Tilslutning til Foreningens 5-aarige Stiftelsesfest Søndag den 3. Maj. *Chr. J. H.*

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 24. Marts paa Palækaféen. Efter at Formanden, Herr Sten Vandborg, havde budt Velkommen valgtes Bogholder Niels Dahl til Dirigent.

Formandens Beretning om det forløbne Halvaars Virksomhed godkendtes enstemmig. Det reviderede Regnskab for 1913, der ballancerede med Kr. 808,27 fremlagdes af Kassererske, Camilla Christensen, og godkendtes ligeledes enstemmigt.

Et indsendt Forslag om Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation toges efter nogen Debat tilbage af Forslagstilleren.

Derefter foretoges Valg af Formand og Bestyrelsesmedlemmer. — Til Formand genvalgtes Herr Sten Vandborg. Til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Bogholder Niels Dahl, Frk. Camilla Christensen, Bogholder O. W. Nielsen og nyvalgtes Kommis P. W. Høgsberg og Frk. K. Rasmussen. Til Suppleanter valgtes: Kommis Borgbjerg Madsen og Bogholder H. C. Nielsen. Til Revisorer valgtes: Knud Høgsberg og Frk. Dagmar Ørum.

Bestyrelsen konstituerede sig med Bogholder Niels Dahl som Næstformand, Frk. Christensen som Kasserer og Frk. K. Rasmussen som Sekretær. *D.*

Kjøbenhavn. Ved vort Medlemsmøde den 10. Marts talte Herr Folketingsmand Th. Larsen om „Grundvolden for social Lovgivning". Folketingsmanden paaviste i et meget interessant Foredrag, hvorledes aandelige Strømninger hos et Lands Befolkning blev Aarsag til social Lovgivning, ligesom Institutioner, startet efter privat Initiativ, i Tidens Løb kunde vokse sig saa store og betydningsfulde for hele Erhvervslivet, at de maatte gaa over til Statens Eje og derved nødvendiggjorde Lovgivning paa det sociale Omraade.

Den 17. Marts indledede Herr Folketingsmand, Gaardejer J. Sørensen om „Den politiske Situation". I et udmærket tilrettelagt Foredrag redegjorde Folketingsmanden for vor Forfatnings Historie, og sluttede med en Belysning af den nuværende politiske Situation og Venstres Stilling til Grundlovsforslaget. Til Mødet var indbudt Politikere fra de øvrige politiske Partier, og Herr Folketingsmand, Redaktør N. C. Cristensen, Aalborg havde modtaget Indbydelsen. Mellem de to Herrer Folketingsmænd udspandt der sig en meget interessant og livlig Diskussion, der i Forening med det indledende Foredrag stærkt bidrog til at gøre Aftenen udbytterig for Tilhørerne.

Den 24. Marts var Aftenens Æmne: „Vor By's Styrelse", der belystes meget udførligt i et ypperligt Foredrag af Herr Borgmester J. Jensen. Borgmesteren gav en historisk Fremstilling af, hvorledes man nu var naaet til den nuværende Form for kommunal Styrelse, og hvorledes Byen havde udviklet sig til at være en Storstad. Taleren oplyste, at Kjøbenhavn nu er Arbejdsgiver for ca. 14300 Funktionærer med en samlet Løn paa ca. $22^1/_4$ Million Kroner.

Marts Maaned sluttede med et fagligt Møde, hvortil var indbudt de forskellige Brancheforeninger, der staar udenfor C. O. Isenkrammedhjælper-Foreningen var repræsenteret ved dens Formand og to Bestyrelsesmedlemmer.

Herr E. P. Wraae indledede om „Medhjælperbevægelsen i Kjøbenhavn", og paaviste ikke alene Organisationens Nødvendighed for Medhjælperne, men tillige Nødvendigheden af at slutte sig sammen i én stor og stærk Organisation i Stedet for at staa splittede i forskellige Foreninger, der hver for sig intet magtede, naar det gjaldt at gennemføre Reformkrav. Efter Foredraget fulgte en kort Diskussion, der dog ikke gav noget positivt Resultat, idet Isenkrammedhjælper-Foreningen ikke for Tiden kunde tænke sig en Indmeldelse under C. O.

Herr Redaktør Vilh. Hansen udtalte sin Glæde over, at man kunde mødes og i Fordragelighed forhandle om faglige Forhold

men opfordrede indtrængende til Sammenslutning, idet der maatte ses bort fra snævre lokale Interesser; thi i Fællesvirksomhed til hele Medhjælperstandens Gavn og Velfærd skulde vi alle arbejde.

Den 7. April talte Herr Ingeniør A. Forchhammer om „Krig og Fred". I et varmtfølt og fængslende Foredrag gjorde Herr F. rede for sit Syn paa Fredssagen. *Pmd.*

Middelfart. Ved Medlemsmødet den 18. Marts, der var besøgt af 31 Medlemmer, det største Antal til vore Møder i lange Tider, holdt Herr Købmand Culmsee Foredrag om: „Den unge Handelsstands Stilling til C. O." Taleren begyndte med at sige, at han var forhenværende Medlem af C. O. og en Tilhænger af dens Idéer og Program, hvilket ogsaa tydeligt fremgik af det følgende Foredrag. Af Programpunkterne, som Taleren gennemgik, fandt han Kravet om Siddeplads uberettiget, medens han derimod fuldt ud kunde slutte sig til alle de andre og da ganske særlig til Kravet om Afskaffelse af Kost- og Logisystemet samt om Regulering af Lærlingevæsenet.

Efter Foredraget udbragte Herr C. et kraftigt besvaret Leve for C. O. — I den følgende Diskussion imødegik Formanden Talerens Udtalelser om „Siddepladserne", ligesom flere af de øvrige Medlemmer fremkom med Udtalelser baade for og imod. Formanden takkede Herr C. for Foredraget og for den Forstaaelse af Medhjælpernes Krav, man mærkede gennem hans Udtalelser. — Det er saa sjældent at træffe den hos Principaler.

Afdelingens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes Onsdag den 25. Marts 1914.

Af Formandens Beretning fremgik, at der i det forløbne Vinterhalvaar har været afholdt 17 Medlemsmøder, 8 Bestyrelsesmøder, 1 offentligt Møde og 1 selskabelig Sammenkomst. Til 7 Medlemsmøder har der været fremmede Talere eller Oplæsere.

Til Medhjælperstatistiken er der indkommet 39 Skemaer Nr. 1 (Principaler) og 91 Nr. 2 (Medhjælpere). 4 Principaler og 10 Medhjælpere nægtede at udfylde Skemaerne. — Medlemsantallet er for Tiden 38. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerer med Kr. 398,24 og udviser et Overskud paa Kr. 56,17. Ligeledes fremlagdes Afdelingens Sprogkursus Regnskab, der balancerer med Kr. 308,40. Overskudet Kr. 22,00 er overført paa Afdelingens Hovedregnskab. — For Regnskabet gaves enstemmigt Decharge.

Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Formanden og Frk. Hansen, der afgik efter Tur, genvalgtes Formanden med 12 St. og nyvalgtes Kommis I. R. Jensen hos Illums Eftf. med 8 St Som Bestyrelsessuppleant valgtes Kommis R. Nielsen, Vett & Wessel. Som Revisor genvalgtes Assistent I. I. Hansen enstemmigt, og som Revisorsuppleant valgtes Fuldm. K. A. Jensen.

Det vedtoges i Sommerhalvaaret kun at afholde Møde hver 14. Dag og at forandre Mødeaftenerne fra Onsdag til Torsdag.

Efter at forskellige indre Anliggender var behandlede, sluttedes Generalforsamlingen med Leveraab for Afdelingen, C. O. og Dirigenten: Redaktionssekretær Halberstadt.

Ved Bestyrelsesmødet Tirsdag den 31. Marts 1914 konstituerede Bestyrelsen sig saaledes:

Karl Sørensen, Formand, Magnus Jørgensen, Kasserer, J. Mathiasen, Næstformand, P. M. Berg, Sekretær.

Medlemsmødet Torsdag den 16. April overværedes af 15 Medlemmer, der med Interesse fulgte Herr Redaktør Sv. Ejlersgaards Foredrag om: „Den unge Handelsmands Fremtidsmuligheder". Efter et historisk Overblik over Handelsstanden i Oldtiden, Middelalderen og Nutiden mente Taleren i følgende 6 Punkter at kunne samle det, det kom an paa for den unge Handelsmand, der ønsker at komme frem, nemlig:

1) at han vil frem, 2) at han erhverver sig saa mange Kundskaber som muligt og saa hurtigt som muligt, 3) at han ved Sparsommelighed faar opsparet en Kapital — større eller mindre, 4) at han er i Besiddelse af et godt og vindende Væsen, 5) at han paa rette Maade forstaar at tage Reklamens Magt i Besiddelse og 6) at han holder Handelsmoralen i Ære og holder sit Ord.

Foredraget, der var vel tilrettelagt og meget interessant, efterfulgtes af en livlig Diskussion, i hvilken de fleste mødte Medlemmer tog Del.

Efter at Formanden havde takket for Foredraget, samledes man som sædvanligt om Kaffebordet.

Paa et Bestyrelsesmøde Onsdag den 22. April vedtoges det at indvarsle til en ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 31. Marts 1914 med følgende Dagsorden:

1) Bestyrelsen fremkommer med Forslag om at bevilge et Tilskud til Deltagelse i Landsstævnet paa Himmelbjerget i Pinsen. 2) Eventuelt. *Berg.*

Nykøbing F. Paa Medlemsmødet Torsdag den 2. April holdt vor kendte Kollega, Hr. Chr. Hansen, et Foredrag om „Vor sidste Kamp for Sønderjylland". Den ret talrige Forsamling kvitterede med livlige Haandklap for det velholdte og interessante Foredrag.

Odense. Ordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 31. Marts paa Fyns Forsamlingshus. H. P. Påhlson valgtes til Dirigent. Formanden oplæste Beretningen, hvoraf fremgik, at det nye Aar viste god Tilgang, og at der var afholdt 4 politiske Foredrag, 3 Bestyrelsesmøder samt 10 Medlemsmøder, og den 8. Marts en Stiftelsesfest, hvor dog Tilslutningen ikke var helt fuldtallig. Derefter godkendtes Beretningen enstemmig, ligesom det af Kassereren fremlagte Regnskab enstemmig godkendtes.

Derefter skred man til Valg af den nye Bestyrelse, da V. Møller, A. L. Lorentzen og Aage S. Leth udgik og i Stedet for valgtes: H. Fedders, John Pedersen, R. Rasmussen og Niels Jul. Simonsen. Som Formand i Stedet for H. P. Holm blev H. Oluf Christensen valgt. Som Suppleanter valgtes: John Pedersen og Frk. Anna Jensen. Revisorer: P. Påhlson og H. P. Holm. Revisorsuppleant: Carl Ch. Forenskov. Herr Olaf Christensen stillede Forslag om Fornyelse af Foreningens gamle Love, som med en enkelt Undtagelse blev enstemmig vedtaget.

Et Agitations-Udvalg bestaaende af: A. Fedders, Louis Pedersen, John Pedersen og Niels Juul Simonsen nedsattes. Efter at P. Holm havde takket for den ham af Foreningen viste Tillid og Samarbejdet i hans Formandstid, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen under Leveraab for Centralorganisationen. Derefter konstituerede Bestyrelsen sig Fredag den 3. April saaledes: Ch. Søndergaard, Næstformand, Edv. Schønfeldt, Sekretær og John Petersen, Kasserer.

Dog blev det tilladt den afgaaede Kasserer at beholde Kassererposten de første 2 Maaneder paa Grund af Forholdene til enkelte resterende Medlemmer. Maatte det store Arbejde som Bestyrelsen har ydet for den statistiske Indsamling føre til, at udenforstaaende Kolleger kunde faa Øjnene op for, at de skylder sig selv og os snarest mulig at indmelde sig for ikke at nyde uden ogsaa at yde. *O. C.*

Præstø. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling den 18. Marts. — Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning for sidste Halvaar, hvorefter Kassereren oplæse Regnskabet, som enstemmigt godkendtes.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Genvalgt blev Heuckendorff, Formand, Volstedlund, Næstformand, L. F. Larsen, Kasserer og L. Larsen. Nyvalgt: E. Hemmingsen, Sekretær. Revisorer: N. Engelbredt og J. Eenberg.

Foreningen havde et vellykket Bal paa „Hotel Danmark" i Februar, men Tilslutningen var ikke særlig stor. *E. H.*

Rødby. Søndag den 5. April arrangeredes en selskabelig Sammenkomst. Deltagerne samledes paa Hotel „Rødby", hvor Herr Thorup sang nogle humoristiske Sange. Efter Underholdningen var der fælles Kaffebord, hvor der blev afsunget et Par for Lejligheden skrevne Sange. Næstformanden, C. Hansen, takkede Toxværd for det store Arbejde, han havde gjort for Afdelingen. Sammenkomsten sluttede med nogle Timers Dans.

Tirsdag den 14. April var Herr Handelsskolelærer Søren Hansen, Nakskov kommen herned for at holde Foredrag. Herr H. skildrede i korte Træk Handelens Fremgang i det sidste Aarhundrede. H. fremhævede stærkt hvor stor Betydning Organisationen havde; man behøvede blot at betragte Andelsbevægelsens Fortjenester for Landbruget. Det er — understregede Taleren — absolut heldbringende for enhver Stand at slutte sig sammen. Forstanderens udmærkede Foredrag resulterede i Ønsket om, at Centralorganisationen stadig maatte udvikle sig.

Desværre var der ikke ret god Tilslutning til Mødet; men vi haaber, at vi — om ikke før — saa til næste Vinter atter faar Forstanderen til at tale ved et Møde. Forventelig vil da alle Medhjælperne give Møde; thi enhver vil faa et godt Udbytte af at overvære et saadant Foredrag. Man mærkede gennem hele Foredraget, hvor varmt Herr H. interesserer sig for vor Sag. Enhver Kollega vil derfor have Gavn og Glæde af at møde, naar Herr Forstander S. Hansen næste Gang stiller sig til Disposition for os. *C. N.*

Samsø. Medlemsmøde afholdtes Søndag den 5. April paa „Flinchs Hotel", Tranebjerg. Formanden bød Velkommen og anbefalede Kontingentbetalingen, hvorefter Herr J. Devantier indledede en Diskussion vedrørende forskellige Forhold indenfor Handels- og Kontormedhjælper-Standen.

Derefter oplæste Formanden nogle bemærkelsesværdige Uddrag af „D. H. K. M. T." — Et Forslag om Afholdelse af en lille Festlighed i Løbet af Maaneden vedtoges. Endvidere vedtog man at indskrænke Møderne til én Gang om Maaneden i Som-

mertiden. Næste Møde, Søndag den 3. Maj, paa sædvanlig Sted. Yd Tilslutning! *I. Nielsen.*

Skive. Ordinær halvaarig Generalforsamling afholdtes Mandag d. 6. April. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden, og Kassereren fremlagde Regnskabet, der enstemmig godkendtes. Der foretoges Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer; valgte blev: Bankassistent Clausen, Kommis Alb. Christensen, Kommis Chr. Støvlbæk, Handelsrejsende R. Sjørup-Nielsen. Bestyrelsen bestaar herefter foruden af ovennævnte tillige af Forretningsbestyrer P. J. Kjær. — R. Sjørup-Nielsen genvalgtes enstemmigt til Formand.

Resultatet af Indsamlingen af Skemaer til Statistiken har for Skive Afdelingen været meget tilfredsstillende, idet der ialt er indkommet:

59 besvarede Skemaer fra Principaler, 156 besvarede Skemaer fra Medhjælpere.

Endvidere har én kvindelig og én mandlig Medhjælper begge indsendt deres udfyldte Skemaer direkte til statistisk Departement. Af ovennævnte Skemaer indgik der fra Oplandet 6 Principalskemaer og 11 Medhjælperskemaer; Resten er indsamlet i Skive By. — Til Skive Handelsforenings Generalforsamling den 16. April havde vi sendt en skriftlig Henstilling om at drøfte Spørgsmaalet om Syvlukning i Sommermaanederne; men ingen fandt Anledning til at debattere dette. *S.-N.*

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller — og Organisationen hjælper Dig!

Den sorte Tavle.

Medl. Nr. 8147, Bogholder Otto Gjørup, Chr. C. Rahr & Co.s Filial, Svendborg, indmeldte sig pr. 1. Marts som Medlem af Svendborg Afdeling. Nogle Dage ind i April, da Opkrævningen for April Maaned blev præsenteret ham, udmeldte han sig af Foreningen og nægtede at betale April Maaneds Kontingent, Otto Gjørup slettes herved som Medlem af Svendborg Afdeling.

Svendborg, d. 27. April 1914. *E. Smith,* Kasserer.

Afleveret til Posten den 30. April.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn V., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, E. P. Wraae, Østerbrogade 130, 2. Tlf. Øbro 3247.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Korsør Vegetabil Margarine

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
·HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER·TIDENDE·
·ORGAN·FOR·CENTRALORGANISATIONEN·AF·DANSKE·HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER·

Nr. 10. 15. Maj 1914. 14de Aargang.

BUTIKSLUKNINGSLOVENS KREBSEGANG.

POLITIKENS Krinkelkroge kan ofte synes uransagelige. Og mangen uorganiseret Butiksmedhjælper, der kun har Føling med Standsanliggender gennem kortfattede Dagbladsmeddelelser, vil staa ganske uforstaaende overfor den omskiftelige Skæbne, der har fulgt det Revisionsforslag, Herr Jensen-Sønderup i sin Tid fremsatte i Folketinget. — Som bekendt bød hint Forslag intet Fremskridt, og først ved vor Centralorganisations Initiativ indgik Syvlukning ved Kommunal-Vedtægt i det ændrede Lovforslag, som sluttelig enstemmig vedtoges af Folketinget, for derefter at standses af Landstinget. Dette skete i April men i November f. A. fremsatte den nuværende Indenrigsminister et helt nyt, i socialpolitisk Henseende langt videregaaende Forslag, som Landstinget efter en Forhandling, der ikke prægedes af Velvilje fra Flertallet, sendte i Udvalg. Og dette Udvalgs Flertal var det, der i sin nys afgivne Betænkning, brød Staven over Forslagets socialpolitiske Tendens, og vort Første-Kammers overvældende Flertal af konservative Stor-Handlende, Fabrikanter og Godsejere, bistaaet af moderate Storbønder, fulgte i al Samdrægtighed Udvalgsflertallet.

Vore Medlemmer og Læsere vil af vore udførlige Referater vide, at dette Landstings-Flertal har forkastet alle de vigtige Beskyttelsesbestemmelser, som det ministerielle Forslag indeholdt: Først og fremmest er Syvlukning helt udstemt af Forslaget, ligesom den foreslaaede Minimalhviletid af 10—11 Timer og Siddepladserne for Butikspersonale er sprængt ud. Men ikke nok dermed! Lovforslaget forlader Landstinget i en væsentlig ringere Affattelse end den nugældende Lov, for saa vidt som det tilsteder Paafyldning af Salgsautomater efter Lukketid og saaledes befordrer et øget Ekstraarbejde for Medhjælperne, ligesom Revisionsbestemmelsen er strøget, for derved at undgaa at Loven atter efter et kortere Aaremaal skal underkastes en Prøvelse.

Ogsaa dette Forslags Skæbne er betegnende for Modsætningen mellem Folketinget og det nuværende Landsting, dette „Overhus", hvis Flertal ser en af sine parlamentariske Opgaver deri at standse eller dog afstumpe de sociale Fremskridt, som tilsigter en virkningsfuld Forbedring af de økonomisk svages Kaar.

Disse antisociale Bestræbelser kom tydelig frem under Debatten i Landstinget, og fandt et særligt, officielt Udtryk i den Mindretals-Bemærkning, som nogle Konservative og Venstremænd i broderlig Enighed lod optage i Betænkningen og som udtaler Betænkelighed overfor den stadig voksende Tilbøjelighed til at gribe ind i den enkeltes Ret til at arbejde, idet man fortsætter: „Det er naturligt, at der af Hensyn til Helligdagsfreden træffes visse Bestemmelser i den Retning for Søn- og Helligdage, men for almindelige Arbejdsdage burde det saa vidt mulig overlades til den enkelte selv eller til privat Overenskomst at afgøre saavel Arbejdstidens Længde, som dens Begyndelse og Afslutning. Det Offentliges „Forsorg" i den Retning er ikke blot principiel urigtig, men den er tillige meget vanskelig at praktisere, fordi det, som Erfaring viser, ikke er muligt at træffe en Ordning, der tilfredsstiller alle formentlig berettigede Interesser. Mindretallet maa derfor advare imod at gaa videre i Retning af at lade det Offentlige „passe paa os allesammen"."

De Herrer Nygart, Jørgen Pedersen, Theilmann etc., der i Betænkningen har nedlagt disse Guldkorn, sætter sig derved udover den moderne Sociallovgivning i den øvrige civiliserede Verden. Men de Herrer vil dog ikke opleve, at der gror gylden Sæd i den Ager. — —

Første Behandlingen i Folketinget, refereret i dette Nummer, af det fra Landstinget oversendte Lovforslag, borger saa langt fra for, at det indenrigsministerielle Forslag som Helhed vil sætte Landstingets negative Resultat ud af Spillet. Thi vel udgør Sociallovgivningens sikre Støtte, Socialdemokrater og Radikale, Folketingets Flertal, men efter Landstingets Holdning og de i Folketingssalen fra de andre Partier faldne Udtalelser, synes kun Kompromis'ets Vej farbar. Konklusionen i Indenrigsministerens Deltagelse i Debatten formede sig derfor som en Retræte til Dækning af den kommunale Syvlukning, hvorved de to Mindretal forpligtes til at indfri tidligere Standpunkter.

Medens Socialdemokrater og Radikale indtager samme velvillige Holdning i begge Ting, er Uoverensstemmelserne indenfor Højre og Venstre iøjnefaldende. Folketings-Ordførerne for de sidstnævnte Partier erklærede sig begge for en særlig Lovgivning om Hviletid og Siddepladser, og Højremanden Wulff udtalte sig endog for en almindelig, lovmæssig Regulering af Forholdet mellem Principaler og Medhjælpere gennem Revision af Næringsloven. Dette klinger unægtelig anderledes end Anslaget fra samme Side i Landstinget, og maaske tør det ikke lades ganske ude af Betragtning, at den paagældende Folketingsgruppes Reformevne ikke paa langt nær staar Maal med dens Landstings-Venners baade Vilje og Evne til at ombringe Reformforslagene. — Iøvrigt havde Venstres Ordfører en afgjort uheldig Dag, og hans forlorne Overlegenhed overfor vor Organisation skaffede ham ingen Laurbær, ligesaa lidt som de sociale Betragtninger, han anstillede, vidner om synderlig Forstaaelse af Medhjælperstandens Nutidskaar. Konsulen fik imidlertid omgaaende Svar og fornøden Vejledning, saaledes at vi fritages for her at imødegaa hans aabenbare Vildfarelser. —

Og Butikslukningslovens Skæbne! Vi skal af nærliggende Aarsag afholde os fra Profetier, udover de Slutninger, der kan drages af foranstaaende. Men det er lidet sandsynligt — og med den nuværende Situation in mente ejheller ønskeligt — at Forslaget faar Lovkraft inden Rigsdagssamlingens Udløb.

Medhjælperstandens Fremtid er Centralorganisationens Virkemaal.

Landsstævnets Talere.

II.

FORUDEN de to kendte Politikere og vor tyske Fagfælle vil Forfatteren Martin Andersen-Nexø tale ved Landsstævnet. Andersen-Nexø er Digter og Socialist, hans Tale vil sikkert blive den mindst faglige, men vil springe frem fra en Baggrund af solid Forstaaelse af Medhjælpersagen.

Andersen-Nexøs digteriske Løbebane har fra første Færd været i Pagt med de sociale Rørelser. Han er født paa Kristianshavn og er oprindelig Haandværker. I sin Barndom og Ungdom var han et dybt interesseret Vidne til Arbejdernes Frigørelseskamp, var selv med i den, og hans modtagelige Gemyt indsugede i disse Ungdomsaar det Had mod al Undertrykkelse, der ikke siden har forladt ham og som har præget hans Forfatterskab.

Han har en ikke ringe Produktion bag sig. I 1898 udkom hans første Bog „Skygger" og siden har der omtrent hvert Aar foreligget en Bog fra hans Haand. Højest er han naaet i sin store Samfundsroman, „Pelle Erobreren", et monumentalt Værk i fire Bind, hvor han skildrer de moderne sociale Tilstande og hvor hver Linje aander Kærlighed til de Undertryktes Sag.

Foruden dette sit Hovedværk har Andersen-Nexø skrevet talrige Romaner og Fortællinger, der alle er prægede af samme realistiske Livsopfattelse. Han er ingen Skydigter, hans Tale er

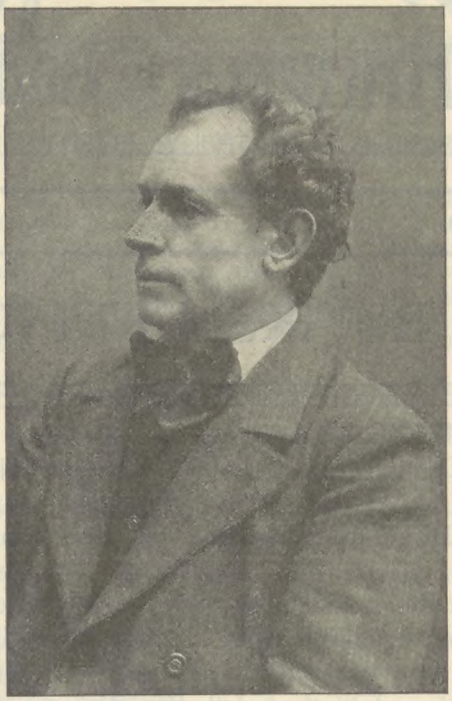

MARTIN ANDERSEN-NEXØ.

Folkets, han er Socialreformator og hans Ord har Vægt. Han er en retsindig Mand og Landsstævnets Deltagere vil have et forforfriskende Udbytte af hans kloge og erfarne Tale.

P. W.

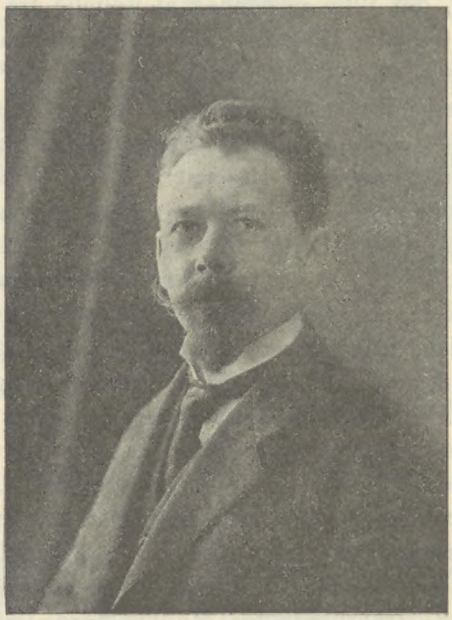

GEORG BORCHARDT.

„Hvilken Betydning har det egentlig at fortælle Dem Enkeltheder fra trange Ungdomsaar og meddele Dem, at netop denne haarde Ungdomstid fremkaldte den stærke Følelse for og Ønsket om at træde i Skranken for dem, der lider ilde i vor Stand. Fagorganisatorisk Arbejde er byrdefuldt og følges ofte af Kampen mod Smaalighed og Modgang. Derfor kræver det megen Selv-

overvindelse og — som vi siger i Tyskland — en Rhinoceroshud, der er umodtagelig for Myggestik. Ja, saaledes har jeg stedse opfattet mit Arbejde og saaledes vil jeg forsøge at fortsætte det".

Disse Linier hidrører fra Georg Borchardt, Berlin, Redaktøren af vort tyske Broderorgan, som vi havde anmodet om et Par biografiske Noter; maaske svarer Offentliggørelsen ikke ganske til Hensigten, men de faa Sætninger giver egentlig et mere fuldkomment Billede af Herr B. end en lang Biografi. —

„Verein der Deutschen Kaufleute" er Tysklands ældste Medhjælperforbund, men ikke det største af de tyske Forbund. Dertil er dets faglige Linier for skarpt optrukne og dets Erkendelse af Medhjælperstandens Interessefællesskab med det øvrige arbejdende Folk altfor bestemmende for dets Virkemaal. Thi det maa erindres, at de store Forbunds Indflydelse svækkes af gensidige Tvistigheder og af Chauvinisme, Antisemitisme og dybe Uoverensstemmelser i det stedse mere brændende Kvindespørgsmaal, der ofte fører Medhjælperbevægelsen ud paa vilde Veje. — Ogsaa her staar Borchardts Forbund paa fast Grund. Politisk neutralt som vor Centralorganisation indtager det lignende fagforeningsmæssige Standpunkter som denne. Dets Førere tilhører nærmest det frisindede Folkeparti.

Georg Borchardt har i en lang Aarrække været blandt de første i Kampen for den tyske Medhjælperstands Interesser. Fra 1905 Medlem af Forbundets Hovedledelse og i en senere Periode dets Vice-Generalsekretær, indtil han i 1909 overtog Redaktionen af „Kaufmännische Rundschau" og senere begyndte Udgivelsen af et særligt Blad for Handelslærlinge „Kaufmännische Jugend". B. har i Skriftet „25 Jahre Geschichte einer Handlungsgehilfen-Organisation" givet et udmærket Bidrag til Belysning af tysk Medhjælperbevægelse. Han er Medlem af det internationale Medhjælperforbunds Forretningsudvalg.

Borchardt er Thüringer og ejer Sydtyskerens Lune og Gemyt, der uanfægtet af Livets Omskiftelser lader ham forfølge sit Maal; gennem sine 38 Aar har han arbejdet mere for andre end for sig selv og Landsstævnets Deltagere vilde sikkert endog, uden Oversættelse, erkende, at hans Ord har Erfaringens Vægt og gennemsyres af Begejstringens Tro.

Det 4de Banner.

Holstebro-Afdelingen indvier et nyt Samlingsmærke.

BLANDT Vestjyllands Medhjælperforeninger indtager Holstebro en afgjort Førstestilling, naar Hensyn tages til Byens Størrelse og øvrige lokale Forhold. Denne Omstændighed kan berettige til en vis Selvfølelse, der atter har funden Udtryk i Anskaffelsen af et smukt Silkebanner, som Afdelingen indviede ved en Festlighed den 3. Maj.

Bannerindvielsen, der holdtes i Hotel „Schaumburg"s Festsal, havde funden god Tilslutning og aabnedes af Afdelingens energiske Formand, Herr C. C. Knudsen, der bad Forsamlingen afsynge „Medhjælpermarchen", hvorefter Hovedbestyrelsesmedlem, Herr Michael Nielsen, Vejle, holdt

Festtalen.

„Det staar for mig," udtalte Herr M. N., „som om Kammeratskabsfølelsen er for lidt fremtrædende, saavel blandt os som blandt Principalerne. Vi ser paa hverandre som Konkurrenter, ikke som Kolleger. Og det er vi dog, og vort Maal burde være at faa det mest mulige for den Vare, vi har at sælge, nemlig vort Arbejde. Man hører undertiden Udtalelser om, at i gamle Dage — før vor Organisations Dannelse — var det helt anderledes end nu. Gid vi aldrig maa vende tilbage til de gamle Forhold igen. Vi betakker os for at blive benævnt med noget fint, naar vi i Grunden er en Klasse Mennesker, hvis Kaar ikke kan lignes med Arbejdernes. — Vi mangler Standsfølelse og Erkendelse af, at vi bør leve som vore Kaar byder os. Og bliver vor Tilværelse da slet, maa Kaarene forbedres. Vi kræver bedre og bestemtere Lønninger. Straks lyder det: Der kan ikke gives mere. Varerne kan ikke yderligere fordyres. Og der henvises til en Konkurrent, der allerede nu sælger billigere. — Mod Billigmageren maa vi rette vort Skyts; thi han holder Priserne nede ved at udnytte vor Arbejdskraft."

Herr N. kom derefter nærmere ind paa Handelsmedhjælpernes Lønninger. Der var Handelskommis'er, der gik for 50—55 Kr. om Maaneden paa egen Station. Sattes hver Arbejdsdag til gennemsnitlig 13 Timer, blev det en spinkel Timeløn, ja, Bydrenge havde ligesaa gode Timelønninger. — —

Det er bleven sagt, at Andelsbevægelsen er en Frugt af Højskolekulturen; andre har hævdet, at det var de sociale Reformer, der egentlig stod bag ved. De sociale Reformer gav nemlig Landmanden Raad til at lære noget. Det er det samme, vi tager Sigte paa at faa.

De uorganiserede er vor værste Hemsko, idet vore Modstandere siger, at Organisationen ikke er en Repræsentation for Standen. Ja, ganske vist er det kun er Mindretal, der staar i Organisationen, men dette Forhold maa ændres samtidig med at Kløften mellem de organiserede og udenforstaaende jævnes.

Taleren sluttede med Haabet om, at Banneret maatte blive Samlingsmærket for Medhjælperne her i Vestjylland, og Holstebro-Afdelingen, der nu danner et Knudepunkt for de vestjydske Afdelinger, under dette Mærke, maatte drage Medhjælperne ind under Organisationen.

Bannerindvielsen.

Talen hilstes med Bifald og Leveraab for Taleren, hvorefter man sang „For Banneret", og det højtidelige Moment, da Afsløringen skulde finde Sted, var inde. Det smukke Silkebanner, hvoraf vi bringer en Gengivelse, er udført i hvidt Silke med Holstebro Byvaaben, Sct. Georg og Dragen, i farvet Broderi. Bagsiden viser Dannebrog.

En af vore lokale Tillidsmænd ved hvis Initiativ og personlige Arbejde Banneret væsentlig er tilvejebragt, Herr Bogholder Herlevsen, udtalte derefter:

„Denne Dag vil blive en Mindedag i Holstebroafdelingens Historie. Jeg vil haabe, at det Banner, vi nu har afsløret, maa være som et Klenodie, der bliver betragtet med Ærbødighed og For-

staaelse, og at det maa staa som et lysende Samlingsmærke paa ubrødeligt Sammenhold, Respekt for vore Krav og en stærkt udviklet Kammeratskabsfølelse. Under dette Banner skal vi i Fremtiden møde til Kamp og til Fest; Arbejderne har under de røde Faner vundet frem, lad os under dette Banner gøre det samme. Lad os ogsaa i Fremtiden gaa foran i Organisationsarbejdet, og lad os faa et forøget Medlemstal af maalbevidste Handels- og Kontormedhjælpere. Taleren sluttede derefter med et smukt motiveret Leve for, at det nye Banner maatte minde Medhjælperne om, at deres Plads var i Organisationen",

Formanden rettede en varmtfølt Tak til Hr. H. for dennes Arbejde for Banneret, og Festens alvorligere Afsnit sluttede under Leveraab for de Herrer C. C. Knudsen og Herlevsen samt for Holstebro-Afdelingen.

Deltagerne samledes dernæst ved Kaffebordene, hvor Sang og Taler vekslede, og de talrige indløbne Telegrammer oplæstes under Bifald. De organiserede Holstebro-Medhjælpere afsluttede Festdagen med et muntert Bal.

En Mandatnedlæggelse.

GENNEM Dagspressen vil Centralorganisationens Medlemmer allerede for Uger siden have erfaret, at vor kendte kvindelige Kollega Frk. Johanne Berg, Aalborg, har søgt og opnaaet Ansættelse ved Aarhus-Politiet, en ny Form for Kvindeerhverv, der — endnu — betragtes med al Nyhedens Interesse. Derfor har Frk. B.'s Ansættelse som kvindelig Politibetjent vakt usædvanlig Opsigt og bl. a. foranlediget talrige Presse-Meddelelser.

Ikke mindst gælder dette indenfor Centralorganisationen, der igennem en Aarrække har talt Frk. B. blandt sine aktive og mest interesserede Medlemmer. Johanne Berg var Medlem af Hovedbestyrelsen i Perioden 1908—1912 og siden 1913 indtil sin Mandatnedlæggelse ultimo April.

For Aalborg-Afdelingen, i hvis Bestyrelse Frøkenen har haft Sæde som Kasserer siden 1907, er Mandatnedlæggelsen et særligt Tab, som Medlemmerne har erfaret med Beklagelse, og som det vil blive vanskeligt fuldtud at afhjælpe.

Frk. Berg, der forener Intelligens med Energi, møder sit nye, ingenlunde lette Hverv med gode Forudsætninger, og de organiserede Medhjælpere Landet over vil med os ønske hende alt Held i sin nye Gerning.

Grosserernes Engageringskontor.

DET tør paaregne Interesse hos Medhjælperne at se, hvilke Midler Engageringskontoret for Handel og Industri, i sin haabløse Kamp for Livet, benytter for at tilsløre de virkelige Forhold — de berygtede sorte Lister o. s. v. — og lede Opmærksomheden bort fra den Kritik Centralorganisationen har rejst, og som man ikke med saglige Argumenter kan imødegaa.

Engageringskontoret har i de Blade, der, i dette som i andre Tilfælde, aabent stiller sig til Arbejdsgivernes Disposition i Arbejdet for at holde Lønarbejderne nede, fremstillet Centralorganisationen som en lille magtesløs Forening, der egenmægtigt og selvbestaltet gør sig til Talerør for Medhjælperstanden. Bladet „København" skriver saaledes — naturligvis inspireret fra anden Side —:

„Efter hvad vi har bragt i Erfaring, tæller den (Handels- og Kontormedhjælperforeningen i København) 500 af Kjøbenhavns mange Forretningsmedhjælpere, og hele Landsorganisationen tæller ca. 3000 af Landets 70,000 (!!) Medhjælpere i Handels- og Industri-Erhvervene."

Som man ser, er det fuldstændig fantastiske Tal man regner med, og i blind Iver for at gaa Grosserer-Kontorets Ærinde kommer Bladet uforvarende til at ramme selve Engageringskontoret føleligt. Thi var der virkelig 70,000 Medhjælpere, saa bliver Kontorets Resultat af det første Aars Virksomhed (300 besatte Pladser) end mere ynkeligt i den Belysning.

Det samme Blad raillerer i sin gennemperfide Artikel yderligere over, at Centralorganisationen taler paa Medhjælperstandens Vegne, og dokumenterer derved sin komplette Mangel paa social Forstaaelse, og paa Viden om de omhandlede Forhold. Thi hvem skulde vel ellers være Repræsentant for Medhjælperne? Naar de skiftende Regeringer og Rigsdagen har kunnet betragte Centralorganisationen som saadan — og herpaa savnes der jo ingenlunde Beviser —, saa manglede det jo bare, at den første den bedste sammenløbne Grossererklike, der er uden Kendskab til og Forstaaelse for Medhjælperforhold, af lutter Magtbrynde skulde bestride denne selvfølgelige Ret.

„København" har i det store og hele været stærkt uheldig i sin Mistænkeliggørelse af Centralorganisationen, og Medhjælperne vil let gennemskue de tarvelige Postulater, der bringes i Anvendelse i saa Henseende.

Bladets Anbringelse af, at Medhjælperne nok ved, at henvende sig til Principalernes Kontor, naar de skal søge Plads, virker ikke stærkt overbevisende, naar man erindrer Engageringskontorets hele Virksomhed og Stilling. Af de udsendte Referater af Kontorets Generalforsamling ser man jo ogsaa, at Formanden, Grosserer Emil Hertz, stærkt beklager, „at Tilslutningen fra Medhjælpernes Side lader en Del tilbage at ønske". Det peger i en noget anden Retning end „København"s Agitationsartikel.

„København" og „Vort Land" er rørende enige om, at Centralorganisationens Stilling til Engageringskontoret er dikteret af Konkurrencehensyn, og ikke af Ønsket om at tjene Medhjælpernes Interesser.

For de Medhjælpere, der kender blot lidt til de virkelige Forhold, er det unødigt at paapege det ganske urigtige heri. Centralorganisationen har aldrig benyttet Engageringssagen som Agitationsbasis, og den har i hvert Fald ikke nødig at føle sig truet af en Institution, der er grundlagt saa kejtet og virker paa en saa plump, medhjælperfjendsk Maade som Engageringskontoret.

„Vort Land"s Opkog af gamle Angreb paa Centralorganisationen tager vi os derfor ogsaa let. Den ren faglige Kurs, Organisationen har holdt gennem Aarene, er tilstrækkelig kendt i Medhjælperkredse, og det gamle stivbenede Blad vil derfor ikke faa nogen Fornøjelse af at spekulere i Socialistforskrækkelse i denne Forbindelse.

Vi behøver saavist ikke at søge Agitationsgrundlag for Organisationens Idéer. Det leverer de samme Stor-Grossister, som staar bag Engageringskontoret, os til Overmaal i Form af de usle økonomiske og faglige Forhold, de i deres respektive Forretninger byder vore Standsfæller.

Og Oprettelsen af Engageringskontoret er netop et Led i Grosserernes Anstrængelser for vedblivende at kunne holde Medhjælperne nede i den Afhængighedstilstand, der navnlig findes i Kjøbenhavn.

Den egentlige Hensigt med dette Grossererkontor er derfor utvivlsomt at bekæmpe den stærkt fremmarcherende Organisationsbevægelse i vort Fag. Naar de store Herrer da oven i Købet vil give det Udseende af, at deres Institution er af „filantropisk" Karakter, maa de finde sig i, at vi stiller deres „Medhjælpervenlighed" i den rette Belysning. Thi naturligvis bekæmper vi — uden at spørge hverken den ene eller den anden Grosserer — saadanne Foretagender, der bevæger sig ind paa Medhjælperstandens Interessefelter, og har en for vort Fags Velfærd truende Karakter. Ellers vilde vi være en daarlig Repræsentant for Handels- og Kontormedhjælperne.

Den nu afsluttede Pressefejde savnede ikke komiske Momenter. Hertil maa i første Række nævnes, at „Vort Land" — som selvfølgelig ogsaa er inspireret af mere interesserede Parter — i sin uransagelige Visdom har fundet ud, at de af alle fordømte Sortelister, hemmelige Spørgeskemaer o. l. i Virkeligheden er en Fordel for Medhjælperne. Enten er en saadan Opfattelse Udtryk for en hardtad utrolig Naivitet, eller det er et humoristisk — eller galgenhumoristisk — Indfald. Alt i Alt: Engageringskontoret arbejder systematisk for sin egen Undergang.

Jens Johansen.

Butikslukningsloven i Folketinget.

UNDER andre Forhold og i en meget ændret Skikkelse gensaa Folketinget det Forslag til en Butikslukningslov, som Tinget den 12. April f. A. enstemmig vedtog og som muliggjorde en kommunalpolitisk Ordning af Syvlukningen. I Mellemtiden har Indenrigsminister Rode fremsat et nyt og mere vidtgaaende Forslag i Landstinget, der som bekendt forkastede alle Reformforslagene og sendte det saaledes beklippede Lovforslag tilbage til Folketinget, som underkastede det en første Behandling i sit Møde den 28. April. — Pladsen tillader os kun et kortfattet Referat af den for vore Standsfæller betydningsfulde Forhandling.

HERR INDENRIGSMINISTER OVE RODE

redegjorde for Forslagets ublide Skæbne i Landstinget og fremførte sine — i vor Tidende oftere omtalte — Motiver for de Medhjælperbeskyttelses-Bestemmelser, der prægede Lovforslaget. Ministeren beklagede Landstings-Flertallets Holdning, og sammenfattede sine Udtalelser i følgende Slutbemærkninger:

„Jeg maa nu ganske henstille til det høje Ting, i hvor høj Grad det vil tiltræde de Principper, jeg havde nedlagt i Lovforslaget ved dets oprindelige Fremsættelse, og i hvor høj Grad det vil finde det hensigtsmæssigt at føre disse Bestemmelser ind i Loven igen. De 3 første Emner, jeg nævnede, 10 Timers uafbrudt Frihed for Personalet, Søndagshvile og Siddepladser, er et Kompleks af særlige Bestemmelser, som ikke positivt vedrører Spørgsmaalet om Butikslukningen. Jeg tror, at de foreslaaede Bestemmelser vilde være en værdifuld Forøgelse af den her omhandlede Lovgivning, men den vilde ogsaa kunne have Betydning uden disse Bestemmelser. Jeg vil henstille til Tinget at afgøre, om det finder det hensigtsmæssigt at indsætte dem igen, hvad jeg vil anbefale. Men ogsaa flere af Bestemmelserne om Lukning er gaaet ud af Lovforslaget, som det var affattet i Fjor. Jeg skal meget anbefale, at man bringer Lovforslaget i mere Overensstemmelse paa disse Punkter med Tingets Opfattelse i Fjor."

VENSTRES ORDFØRER HERR KONSUL BIRCH

erklærede sig straks for en svoren Modstander af det ministerielle Forslag, der voldte ham „Ubehagsfølelse" og indeholdt „Lapperier, der har til Hensigt at gribe ind i den enkeltes Handlefrihed". Konsulen lod ikke Lejligheden ubenyttet til et Angreb paa vor Organisation, uden at dog dette Udfald førtes med særlig Behændighed. Dels havde Herr B. ikke gjort sig den Ulejlighed at tilvejebringe autentiske Oplysninger, dels røbede Storkøbmanden Herr Birch en Ukendskab til Medhjælpernes Vilkaar og Udsigter, der vel er gængs blandt Principaler, men dog ikke uden videre burde knæsættes af en Lovgiver.

Herr B. raillerede over at Ministeren gentagen har henvist til „Ungdommens Ret og Medhjælpernes Organisation" og udtalte bl. a.:

„Det ligger mig da nær at spørge: Hvor meget betyder da denne Organisation? Og dèr skal jeg henvise til, hvad der i Fjor blev fremført af det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen), som oplyste, at udenfor Kjøbenhavn findes der ca. 10,000 Medhjælpere, og af disse er organiseret ca. 2,700, og at der i Kjøbenhavn næsten ingen Medhjælpere er organiseret. Men hvad betyder da dette Tal, disse 2,700, af hvilke en stor Del endda i Virkeligheden ikke berøres af dette Lovforslag, ved Siden af det, der oplyses i Statistisk Aarbog, nemlig at ca. 71,000 Mænd og Kvinder er beskæftigede med den egentlige Varehandel her i Danmark? Det forekommer mig, som sagt, at være noget af en Misforstaaelse, naar man saa stærkt hænger sig ved denne Organisations Virksomhed.

Jeg vil gaa saa vidt, at jeg siger, at det forekommer mig, man her som paa saa mange andre Punkter ikke maa tage Organisationerne alt for højtideligt. Der er selvfølgelig nogle af dem, der skal tages alvorligt, men dette kan ikke altid være Tilfældet. Der dannes Organisationer til Fremme af dette eller hint, men en stor Del af dem har kun ringe Eksistensberettigelse, det kan man paa Forhaand se, og de mangler derfor i mange Tilfælde Opgaver. Derfor ser man ofte Organisationer med en uendelig Nidkærhed kaste sig over de enkelte foreliggende Opgaver, som de blæser op til store Opgaver, medens det i Virkeligheden er Bagateller. Og jeg tror nok, man tør sige just i det foreliggende Tilfælde, at Handelsmedhjælpernes Organisation indenfor Faget ikke har nogen stor Eksistensberettigelse og sikkert aldrig vil komme til at omfatte store Dele af Medhjælpernes Antal. Jeg tror, at det var det ærede Medlem fra Kerteminde, som paa dette Omraade udtalte, at han beklagede, at Handelsmedhjælperne ansaa sig for fine til at gaa ind i Organisationen. Jeg tror, det er en ren Misforstaaelse; jeg tror, at Forholdet er det, at de fleste unge Mennesker, som gaar ind til Handelen, er Folk, som gør det, netop fordi de elsker det frie Liv og ønsker at blive selvstændige og — hvad jeg sætter højt — gaar med Marskalstaven i Tornysteren og føler sig mindre som Medhjælpere end som vordende selvstændige Borgere. Det glæder jeg mig over, og jeg tror, at det er det, der giver Anledning til, at Handelsmedhjælpernes Organisation har saa forholdsvis ringe Tilslutning.

Jeg finder det, som sagt, ejendommeligt, at den højtærede Minister i Stedet for at fremsætte det her i Folketinget enstemmigt vedtagne Lovforslag i Landstinget, har lavet om paa det paa afgørende Punkter, og jeg maa her paa mit Partis Vegne udtale, at vi føler os løste fra ethvert Tilsagn, der kan ligge i den Udvalgsbetænkning og de Ændringsforslag, som vi gik med til i Fjor."

Konsulen forlangte de sociale Momenter i Forslaget løste ved private Overenskomster mellem Principalernes og Medhjælpernes Organisationer; og sluttede med at sige:

„Venstres Mænd føler i denne Sag saa varmt som nogen anden i denne Sal for dem, der er Genstand for Misbrug, men vi tror ganske vist, at den højtærede Minister skyder ikke saa lidt over Maalet, naar han Gang paa Gang fremhæver Forslagets Hovedformaal som værende det at forhindre den enkeltes Adgang til

at misbruge andres Arbejdskraft — jeg tror, at man har forset sig paa de ofte omtalte 2,700 organiserede Medhjælpere. Det Parti, jeg tilhører, mener, at vi i denne Sag maa huske paa, at de, der gaar ind til at være Medhjælpere eller selvstændige Folk i den Slags Handelsvirksomheder, der omhandles i det foreliggende Lovforslag, paa Forhaand maa være paa det rene med, at de vælger den Opgave at være Tjenere for Publikum, og vi mener derfor, at den Lovgivning, der skal føres igennem, først og fremmest maa gaa ud fra en skyldig Hensyntagen til Publikum, dernæst fra Hensyntagen til hele den selvstændige Del af de handlende, ligesom der endelig skal tages Hensyn — men ikke et alt andet overvejende Hensyn — til Medhjælperne og til Medhjælpernes Organisation."

SOCIALDEMOKRATEN HERR CHR. HANSEN

betegnede Landstings-Forslaget som „en plukket Fugl, som man har taget de kønneste Fjer af". — Herr H. holdt den længste Tale under Forhandlingen og udtalte sig i Særdeleshed meget indgaaende og i et med talrige Data sagligt underbygget Foredrag om Sagens hygiejniske Side, saavel m. H. t. Arbejdstiden som ogsaa Siddepladserne:

„Jeg udtalte i Fjor, at den bedste Vej for Handelsmedhjælperne at gaa var at organisere sig ligesom alle andre indenfor Arbejderstanden. Samtidig udtalte jeg, at jeg ikke troede, de vilde faa deres Arbejdstid forkortet eller deres Arbejdsforhold forbedret, før de stod organiserede, og jeg er endnu af samme Anskuelse. Jeg tror, at Handelsmedhjælperne nu har faaet Øjnene aabnede for, at det er den eneste Vej for dem at gaa, naar de nu ser, at man ikke en Gang tør gaa til en 10 Timers Hviletid for dem. De, der staar i Spidsen, har klaget over, at det har været svært at faa dem organiseret, og der foreligger ogsaa Vidnesbyrd derom i de Udtalelser, som den ærede Ordfører for det største Parti fremsatte. Jeg antager imidlertid, det vil blive noget lettere, naar Lederne kan henvise til den Behandling, Lovforslaget har faaet oppe i Landstinget, og sige til dem: Der kan I se, selv saa ringe et Forslag som at give os 10 Timers Frihed i Døgnet vilde man ikke gaa med til; ser I nu ikke, at den eneste Vej, der er at gaa, er at slutte jer til os, saaledes at vi som andre Arbejderorganisationer kan vokse og blive stærke og sætte Kræfter ind paa at gøre vore Krav gældende? Derfor er jeg, som sagt, ikke bedrøvet over, at Landstinget ikke har vedtaget denne Bestemmelse; thi det er min Overbevisning, at det vil lette Medhjælperne at faa Standen organiseret, og har de først faaet dannet en stærk Organisation, gaar de nok videre, end dette Lovforslag tilsigter at gaa."

Sluttelig anbefalede Taleren at sende Forslaget i Udvalg „for at gøre et Forsøg paa om det kan lykkes at forbedre Lovforforslaget og faa det ophøjet til Lov".

Den følgende Taler

HERR DR. PHIL. EDUARD LARSEN (RADIKAL)

imødegik Konsul Birchs Udtalelser vedrørende vor Centralorganisation og henledede Opmærksomheden paa Organisationens stærke Fremgang, siden Folketinget sidst beskæftigede sig med Lovforslaget. — Dr. L. udtalte bl. a.:

„at i det Aar, som er gaaet siden den Tid, er Organisationen allerede vokset med 1,000 Medlemmer, at det altsaa er en Organisation i ret stærk Udvikling, og den er jo i Virkeligheden af en ny Karakter. Og i og for sig ligger der i en Organisations Storhed eller Lidenhed ikke noget umiddelbart Bevis for, at Organisationens Tendens er berettiget eller uberettiget. Saa vilde man med samme Ret for 30 Aar siden her i Danmark kunne have sagt, at Socialdemokratiet havde ingen Ret, for det organiserede Socialdemokrati var den Gang endnu kun et Mindretal. Jeg kan derfor ikke lade denne Betragtning gælde.

Heller ikke kan jeg lade den Betragtning gælde, som det ærede Medlem i denne Sammenhæng fremsatte, at her var overhovedet ikke Plads for Organisation, thi Medhjælperne var en Stand, der egentlig slet ikke ønskede Organisation; de gik ind i denne Stand som Handelsmænd, altsaa — formoder jeg — enten det var paa Kontor eller i Butik, ud fra den Betragtning, at de vilde leve et frit Liv. Jeg forstaar, at det vil sige, at de vilde stræbe efter en Gang selv at vilde blive selvstændige. Jeg synes, det er en fuldkommen Illusion at tro, at største Parten, ja blot en mindre Part af alle disse Mennesker bliver selvstændige; og at de skulde have Udsigt til at leve noget frit Liv som Medhjælpere, naar de er lukkede inde i Kassen, om jeg maa bruge det Udtryk, næsten hele Dagen igennem, synes jeg ogsaa er ganske urimeligt. Hele Tanken om, at denne Stand som saadan i mindre Grad trænger til Organisation, fordi den vil leve et frit Liv, anser jeg for en fuldkommen opfunden Tanke, og jeg synes ikke, der er noget som helst Holdepunkt for den. Men det ærede Medlem støtter sig jo nu en Gang paa denne Tanke, og saa kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at han gør sig skyldig i en stor Modsigelse, naar han lidt efter siger, at den eneste fornuftige Vej for denne Sag er Overenskomstens Vej og først gennem Organisation. Naar det ærede Medlem selv mener, at Organisation paa dette Felt er en ganske urimelig Ting, at den neppe vil have stor Udsigt til at naa ret vidt, og naar han saa alligevel peger paa Overenskomst som Vejen til at komme bort fra Manglerne, synes jeg, man er ganske ude i det urimelige, saa kan man overhovedet ikke argumentere.

Nu siger det ærede Medlem ganske vist: Ja, der er ikke blot Plads for Overenskomst mellem Organisationer, men der er ogsaa Plads for Overenskomst mellem den enkelte — altsaa her den enkelte Medhjælper — og hans Principal. Jeg har vel ikke Lov til at sige det ærede Medlem, at jeg gad dog vide, om han selv tror paa dette Argument, uden som en Talefigur, men denne Talefigur skal for mig udtrykke det fuldkomment ubegribelige i det ærede Medlems Argumentation. For det kan dog ikke være det ærede Medlem ukendt, at naar Principalen skal engagere en Medhjælper, er Principalen den absolut stærke, naar det drejer sig om at opnaa noget ved Overenskomst mellem de to Parter, og under Nutidens økonomiske Konkurrence, hvor ogsaa Principalen tidt er spændt haardt for, er det virkelig ganske umuligt at tro, at han skulde strække sig et eneste Stykke af humane Grunde. Han strækker sig af økonomisk tvingende Grunde saa vidt, som han er nødt til. Men det vil i Virkeligheden sige, at dermed er den Mand, som kommer og søger Plads hos ham, ganske slet stillet, og at henvise denne Sag til Afgørelse ved Overenskomst mellem den enkelte Medhjælper og den enkelte Principal er i Virkeligheden det samme som at sige, at den værgeløse Tilstand, i hvilken Medhjælperne hidtil har befundet sig, skal fortsættes. Det er ingen Vej ud af Uføret.

Idet Dr. L. vente tilbage til Lovforslaget understregede han overfor Konsul B., at det her drejede sig om et socialt Spørgsmaal og fremhævede, foranlediget af B.' ironiske Bemærkninger om den kendte store Tale, L. holdt under Folketingsdebatten i Fjor, at han var glad ved sine 13 Spalter (som Referatet optog i „Rigsdagstidende"); thi „i Virkeligheden er det først i de senere Aar blevet tilstrækkelig klart, i hvilken Grad det her foreliggende er et socialt Spørgsmaal."

HØJRES ORDFØRER, HERR WULFF,

som derefter fik Ordet, udtalte bl. a.

„Størst Modstand har det vakt, at Landstinget har slettet Ændringer af social Natur, som den nuværende Indenrigsminister har indsat i Lovforslaget, Ændringer om Arbejdstiden og Forskrift om, at der i Forretningen skal være hensat Stole til Personalet. Jeg skal minde om, at Udvalget her i Tinget i Fjor, da der i Lovforslaget ikke fandtes saadanne Bestemmelser, udtrykkelig sagde, at der i Udvalget havde været Tale om at udvide Hviletiden for Personalet til et Minimum af 10 Timer i Døgnet, og at der var Stemning derfor i Udvalget. Jeg tror endda, der var Enighed derom, men hvis det kun fandt Tilslutning hos et Flertal, hørte jeg i alt Fald til dette og var villig til at gaa ind paa, at saadanne Bestemmelser optoges i den danske Lovgivning. Flertallet i Udvalget mente imidlertid og sikkert med nogen Grund, at saadanne Bestemmelser vanskeligt kunde komme ind i en Lov, der hed Lov om Lukning om Aftenen af Butikker. I en Lov med denne Titel hører Bestemmelser om, hvor stor Del af Døgnet Personalet skulde have til Hviletid, vistnok ikke hjemme. Det samme sagde Udvalget i Fjor i Spørgsmaalet om Stolene, idet det, for Resten meget rigtigt, sagde det, der ogsaa er nævnt i Dag, og som man paa en vis Maade kan gøre Løjer med: at det ikke drejede sig saa meget om, at Stolene stod der, som at Personalet fik Lov til at sidde paa dem, og at det egentlige Spørgsmaal var, om man kunde tvinge Principalerne til at tillade Personalet at sidde ned, naar det trængte dertil. Udvalget udtalte, at det havde Sympati med en saadan Forskrift, men fandt, at den ikke hørte hjemme i en saadan Lov" — — —

og Taleren fortsatte senere, at der ikke fra hans Gruppe vilde rejse sig

„Modstand mod at indføre saadanne Bestemmelser som Bestemmelserne om Hviletid og Siddepladser i Lovgivningen, at spørge, om det ikke, dersom det nu skulde gaa saaledes, som det, saa vidt jeg forstod, i Grunden var den højtærede Ministers Tanke, at der ikke var nogen Udsigt til at naa noget endeligt Resultat af Lovforslaget i denne Samling — det forekommer mig, at den højtærede Ministers Ord lød noget mistrøstigt og gik i den Retning —, vilde være rimeligt og hensigtsmæssigt, at han, naar han ad Aare fremkommer med Lovforslaget paa ny, vilde tænke paa, om han ikke burde ændre baade Navn og Indhold og fremsætte Forslag, indeholdende en Samling af Regler om Forholdet mellem Principaler og Medhjælpere i Handelsverdenen eller Forretningsverdenen i det hele."

DEBATTEN FORTSATTES

endnu nogen Tid — uden at vor begrænsede Plads tillader os her at følge dens Enkeltheder — og viste, at der herskede Uenighed vedrørende selve Syvlukningens Princip, men at derimod Modstanderne heraf meget vel kunde forlige sig med Tanken om en særlig Lovgivning om Hviletid. — Indenrigsministerens afsluttende Bemærkninger mundede ud i, at Ministeren henstillede til Folketinget at afgøre, hvor meget af det oprindelige Forslags Bestemmelser man fandt det hensigtsmæssigt at genoptage.

Lovforslaget overgik derefter til anden Behandling og der nedsattes et Udvalg bestaaende af 15 Medlemmer til Sagens videre Behandling. Dette Udvalg, hvori bl. a. d'Herrer Edu. Larsen og Joh. Fog-Petersen fik Sæde, har valgt Socialdemokraten Chr. Hansen til Formand.

Conto pro diversi.

FLERE AFDELINGS-REFERATER

indsendte til nærværende Nummer maatte udgaa paa Grund af Pladsmangel, men vil fremkomme i Nummeret pr. 1. Juni.

ISENKRÆMMER-JOURNALISTIK.

De danske Isenkræmmerforeninger og Kjøbenhavns Glas- og Porcellænshandlerforening udgiver under Navn af „Den danske Isenkræmmer" et ubetydeligt og yderligt slet redigeret Papir, der med sygelig Forkærlighed excellerer i Perfiditeter mod vor Organisation.

Dette Blad har selvfølgelig fundet en naturlig Opgave i at ile det betrængte Engageringskontor til Hjælp og yder sin Assistance i følgende for dette Principalorgan typiske Vendinger, rettede imod Centralorganisationen:

„Vi er i hvert Fald af den Mening, at kun rent undtagelsesvis, sundt opdragne Medhjælpere indlader sig med denne tilsyneladende mer end tvivlsomme Forening. Her i Kjøbenhavn er der os bekendt ingen af vore Medhjælpere, der er Medlem af denne Forening; dertil er de dog for intelligente, derimod i Provinsen, ved vi, at en stor Del er Medlemmer af den, og det er selvfølgelig fordi, at vi her i Kjøbenhavn har en selvstændig Isenkrammedhjælperforening, hvilket desværre mangler i Provinsen. Først naar vi kommer saa vidt, at d'Hrr. Medhjælpere i Provinsen bliver saa selvstændige, selv at danne deres Forening og sige sig fri fra den nuværende blandede usapatore Forening, vil de kunne regne med, at kunne faa den Agtelse for sig selv og sin Stand, som enhver Isenkræmmer bør være i Besiddelse af."

Vi vægre os ved at tro, at disse arrogante Skriverier er et Udtryk for Isenkræmmernes Flertal; thi om saa var maatte vore Standsfæller i Isenkrambranchen alene af den Grund bede sig bevaret for nærmere Paavirkning af slig — „Intelligens"!

LANDSSTÆVNET.

„Appellen", de kjøbenhavnske Afdelingers Medlemsblad, skriver: „Naar Pinsesolen gyder sit Guld over Himmelbjerget, vil den finde Bjerget levende. Et Mylder af festglade unge Mænd og Kvinder vil i de to Pinsedage præge Silkeborgs naturskønne Omgivelser, og paa selve Landsstævne-Dagen vil Livet koncentrere sig om Himmelbjergets Fod. Fra Talerstolen her vil Medhjælpernes Sag blive tolket: fremragende Mænd vil tage Ordet og fortælle de lyttende Skarer, hvordan den Idé, der ligger til Grund for Medhjælperbevægelsen, er opstaaet, har fæstnet sig og er trængt igennem.

De vægtige Ord, der uvilkaarligt præges af Højtid og Fest, vil tilegnes og gemmes. Og op omkring Talerstolen vil gro en Stemning, der vil huskes, naar Dagliglivet atter gaar sin vante Gang. Sommer og Sol og Festglæde vil i skøn og intim Forening hæve Stævnedagene op til en af de Søndagsstunder, hvorpaa Tilværelsen ikke er altfor rig og Stævnets Deltagere vil blive en Oplevelse af Betydning rigere.

For Sagens Skyld og for Medhjælpernes egen Skyld gælder det om at gøre Stævnet saa storstilet som muligt. Fra vort Forbunds Side sættes et betydeligt Apparat i Scene: Stævnet bliver lagt an med en Masseudfoldelse for Øje og vil jo ogsaa — som tidligere fremført — blive en Styrkeprøve for Organisationen. Den Vægt Offentligheden vil tillægge Stævnet afhænger i høj Grad af den talmæssige Vægt vi vil formaa at lægge i det.

Det siger sig selv, at jo større Mylder, der bliver om Talerstolen paa Himmelbjerget, jo flere Struber, der vil raabe Hurra for vor Sag, jo stærkere vil vort Landsstævne give Genklang ud over Landet og derigennem bidrage til at opfylde en Del af sin Hensigt."

HVAD ER MENINGEN?

I de to sidste Numre af „D. H. K. M. T." læser man med Forundring under Rubrikken „Fra Centralorganisationen" i Referatet fra to sjællandske Afdelinger, at man dér har haft under Overvejelse at sende een (!) eller eventuelt to (!) Repræsentanter til Landsstævnet, og vi maa spørge: „Hvad er Meningen med dette?"

Til et Landsstævne „sender" man ikke „Repræsentanter", men alle, som kan krybe og gaa, og som blot har et Milligram Forstaaelse af Sagens Vigtighed, maa føle det som en kær Pligt at give Møde.

Dette bedes de sjællandske Afdelinger nøje bemærke.

Forbindelsen med Silkeborg er overalt fra Sjælland fuldt saa god som fra de nordjydske Afdelinger, og vi maa henstille til alle C. O.s Medlemmer, at ethvert smaaligt Hensyn sættes til Side og at ingen Afdeling nøjes med at sende „Repræsentanter", men Medlemmer i Fylke!

Bestyrelsen for Thisted-Afdelingen.

100 KR. TIL ET MEDLEM.

Odense Afdeling, der af „Albani-Bryggeriet" særligt er tilstaaet et Legat til unge Handelsfolks Uddannelse i Udlandet, har i April Maaned udbetalt til Medlem af Foreningen, Herr Jørgen P. Jørgensen Kr. 100,—.

Herr J., der fra Maj er ansat hos et Firma i Holland for senere at rejse til Java, har lovet stadig at staa i Forbindelse med Foreningen her. — Udbetalingen af dette — om end ret beskedne — Rejselegat viser, at Medlemmerne ogsaa paa andre Omraader gennem C. O.s Institutioner kan erholde værdifuld Hjælp og Støtte, naar de som gode Standsfæller staar fast om deres Organisation.

Oluf Christensen.

PROPAGANDAMÆRKE FOR 7-LUKNINGEN.

Vore kjøbenhavnske Afdelinger har vedtaget at lade fremstille et Syvluknings-Mærke med Henblik paa Agitationen for den tidlige Butikslukning. Under den Reaktion, der truer med at skrinlægge vort Reformkrav kan Idéen siges at være undfanget i det rette Øjeblik og fortjener derfor at antages af alle Afdelinger. — Prisen er overordentlig lav: Kr. 2.00 pr. 1000 Stk. og Tilbudet bør accepteres overalt i Landet.

7-LUKNING PAA FREDERIKSBERG (KJØBENHAVN).

Samtlige Butikshandlende paa Gamle Kongevej, Frederiksberg Allé og tilgrænsende Sideveje er blevne enige om i Tide fra 15. Maj at lukke deres Forretninger Kl. 7 Aften.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Som Afdelingens Kasserer er indtil næste ordinære Generalforsamling i Septbr. d. A. konstitueret Næstformanden, Herr Kommis Frode Bender, „Grønnegaarden" A., Telefon Nr. 2397. *Bestyrelsen.*

Grenaa. Fredag den 24. April afholdtes Møde paa Afholdshotellet. Herr Bankassistent Petersen, Aarhus, var efter Ind-

bydelse kommen til Stede og holdt et udmærket Foredrag om Forholdene indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden. Efter Foredraget underholdt Herr P. Medlemmerne med Oplæsning og Deklamation, og alt i alt blev det en glimrende Aften; det var kun beklageligt, at saa faa Medlemmer havde givet Møde. Formanden takkede Herr P. for Foredraget og Underholdningen og Mødet sluttedes med et fælles Kaffebord.

1. Suppleant, Herr O. Elmer, er ved Herr Kommis Christensens Bortrejse indtraadt i Bestyrelsen. — Der vil i Sommermaanederne kun blive afholdt Møde hver 14. Dag, men skulde vi jo gerne have saa meget mere ud af disse Mødeaftener, og anmoder jeg Medlemmerne om at møde fuldtalligt til hvert Møde. Husk hveranden Fredag Aften! *A. Svinding.*

Maribo. Onsdag den 22. April afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hotel „Søro". Der var kun mødt ca. 20 Medlemmer; til Dirigent valgtes Formanden, der straks tog Ordet og aflagde Beretning for det forløbne Aar, som han betegnede som et forholdsvis godt Aar, idet vi var begyndt med 16 og nu havde 32 Medlemmer, men beklagede samtidig den svigtende Interesse, Medlemmerne særlig i det sidste halve Aar havde vist overfor Foreningens Anliggender. Han udtalte Haabet om, at Foreningen nu havde overstaaet Børnesygdommene, og at den maatte vokse sig stor og stærk. Der blev vedtaget en lille Lovforandring, hvorefter der afholdes Generalforsamling 2 Gange aarlig, i Marts og September.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Genvalgt blev Formanden og Axel Jensen, nyvalgt: Wied-Kirkegaard, Kommis L. Jørgensen og Kommis Olaf Rasmussen. Suppleant: A. Nielsen. Som Revisorer blev valgt Bestyrer Nielsen og Kommis Saunte. Til at indtræde i det lolland-falsterske Repræsentantskab valgtes P. A. Rasmussen.

Under „Eventuelt" vedtoges det i Sommermaanederne kun at afholde Medlemsmøde een Gang om Maaneden, men muligen foretage et Par smaa Udflugter, eventuelt i Forbindelse med de nærmeste Afdelinger.

Bestyrelsen har senere valgt Wied-Kirkegaard som Næstformand, Axel Jensen til Kasserer og Olaf Rasmussen som Sekretær.

Nykøbing F. Onsdag den 15. April afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler paa Centralhotellet. 31 Medlemmer havde givet Møde. — Efter at Formanden havde budt Forsamlingen Velkommen, valgtes Herr Johs. Gammel til Ordstyrer. Man gik derefter over til Behandling af Dagsordenen.

Til Formand valgtes med stor Majoritet Herr Otto Stridsland. — Herr S. takkede for den Ære, Medlemmerne viste ham ved at vælge ham som Formand og lovede af al Evne at arbejde for Afdelingens fortsatte Trivsel. — Under Punkt 2 vedtog Generalforsamlingen at overlade Bestyrelsen Valget af en Repræsentant til det lolland-falsterske Agitationsudvalg. Da der intet fremkom under Punkt 3 sluttede Dirigenten herefter Generalforsamlingen.

Ved Medlemsmødet den 22. April talte Herr Overlærer Bang, Nykøbing, over Emnet: „Hansestæderne og dansk Handel i gamle Dage". Det i alle Maader livlige og interessante Foredrag modtoges med stærkt Bifald af de tilstedeværende. *P. E. A.*

Rødby. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 20. April. Formandens Beretning for det forløbne Halvaar og den funger. Kasserers Regnskabsaflæggelse godkendtes. — Bestyrelsen er efter Generalforsamlingen sammensat paa følgende Maade: H. Rasmussen, Formand, Chr. Hansen, Næstfmd., Frk. C. Nørrelund, Kasserer, K. Ullerichs, Sekretær, og S. Poulsen. Som Suppleanter: E. Kragh og Frk. A. Sørensen. Revisorer: H. Hein og J. Christensen. Agitationsudvalg: Frk. Fr. Mortensen, Frk. A. Sørensen og C. Rasmussen, Holeby. — Efter en livlig Diskussion angaaende forskellige Emner hævedes Generalforsamlingen.

Ved et Bestyrelsesmøde den 23. April valgtes S. Poulsen som Repræsentant til Stiftets Agitationsudvalg.

Det vedtoges at fastsætte Mødeaftenerne til 2den Mandag i hver Maaned i Sommerhalvaaret. *K. F. Ullerichs.*

Skive. Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Handelsrejsende R. Sjørup-Nielsen, Formand og Sekretær, Bankassistent N. Clausen, Skive Bank, Kasserer, Kommis Chr. Støvlbæk, Næstformand, Forretningsbestyrer P. I. Kjær og Kommis Alb. Christensen.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards
Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Lædret bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Korsør Vegetabil Margarine

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1914. 14de Aargang.

DEN ENE OG DE MANGE.

DET er min Erfaring gennem en god Del Aar, at de danske Forretningsfolk i Provinsen gennemgaaende har en fortrinlig Arbejdskraft til Raadighed. Jeg er sikker paa, at de i saa Henseende hører til de bedst stillede Arbejdsgivere.

Medhjælperne føler sig ikke som blot og bar Lønarbejdere, der gør, hvad de faar Besked om at gøre, hæver deres Løn den første . . . og saa forøvrigt lader en Omnibus være en Spegesild. De interesserer sig levende for den Forretning, i hvilken de tjener deres Brød. I den Retning har de et Fortrin fremfor andre Arbejdere, der tjener for Løn. Er der en travl Dag, stiller de sig ikke an som sure Mavepinemænd, der ikke ved, om de gider hænge sammen eller gaa i Stykker . . . jeg kender grumme mange unge Medhjælpere, der aldrig er bedre tilpas, end naar de maa opbyde alt, hvad de ejer og har af godt Humør og Arbejdslyst for at holde sig Kunderne fra Livet, efterhaanden som de myldrer ind.

Det er fortræffeligt. Men der skal jo være Mening i alting . . . ogsaa i en dygtig og villig Medhjælpers Arbejdstid og Arbejdsvilkaar, og der er gruelig lidt Mening i Forholdene, som de er nu. At Flertallet af Principalerne ikke kan se dette, skal jeg ved denne Lejlighed hensynsfuldt forbigaa. Værre er det ogsaa, at Flertallet af Medhjælperne heller ikke kan se det

Og det kan eller vil de jo ikke. Naar Vildanden vil sove, lægger den sig ud paa Dammen, og for ikke at drive i Land under Søvnen ror den med den ene Fod og driver derved stadig rundt om sig selv. Handels- og Kontormedhjælperen slumrer blideligt! Og for ikke at blive kørt helt bag ud af Dansen, anstrenger han sig personligt af al Magt, hvad der naturligvis er overordentlig prisværdigt, men det fører bare til . . . at han sagtelig og evindelig glider rundt om sig selv! Han kommer ikke ud af Pletten paa den Maade.

Den anden Fod, som han ogsaa skulde ro med, for at det kunde gaa fremad for ham, er Standens forenede Kræfter. Det er den, der bringer Fart i Sagerne. Derfor maa Medhjælperen alliere sin egen personlige Dygtighed med sin Stands Sammenhold, hvis han bryder sig om at komme fremad og ikke i al Fremtid vil dreje rundt paa den Plet, hvor han nu er.

Han kan maaske ved sin personlige Flid skaffe sig et beskedent Løntillæg nu og da . . . skønt hvem véd, hvad han kan! Men det er en oplagt Kendsgerning at han ikke ved egen Kraft evner at forbedre sine Arbejdsvilkaar og øge sin Fritid, og jeg finder, at Indskrænkning i den urimelig lange Arbejdstid er noget, som Medhjælperen først og fremmest maa tilstræbe.

Man er jo ikke kommen til Verden udelukkende for at pligtarbejde. Tror man det, ender man omsider som en tør og pindet Skabning, der har faaet maalt saa og saa mange Alen Tøj ud eller skrevet saa og saa mange Forretningsbreve . . . men hvis Tilværelse iøvrigt ikke har været nødvendig for Verdensudviklingen!

Men efter Arbejdstiden kommer der en Fritid, og det er i Grunden den, man har noget ud af, hvis man bruger den med Hensigt. Rundelig Fritid betyder personlig Udvikling, ny Fremdrift, frisk Arbejdskraft, og det er de Goder, man aftvinger sin Fritid, der skaber et Menneske og frugtbargør sig i Pligtarbejdet. Og saasom Medhjælperen hverken har en rundelig eller blot en nogenlunde tilmaalt Fritid, men i Reglen saa godt som slet ingen . . . saa henstiller jeg, ikke til Principalerne, ikke heller i første Række til Lovgivningsmagten; men til Medhjælperen selv, om lidt Forandring i dette Forhold vilde være ubetimelig.

Jeg tror nemlig, at denne Mangel paa Fritid forklarer mange Gaader hos Medhjælperen. Andreassen, Hjørring, fortalte forleden i dette Blad morsomt om Manden i Millionærindpakningen, der desværre er en altfor hyppig Fremtoning indenfor vor Stand. Naturligvis. Det Menneske, der kun skal give sig af med at pligtarbejde og sove, er paa Forhaand saa godt som indviet til aandelig Tomhed. Og der er da heller ikke megen

Stads ved den typiske Medhjælper. Hans Flip er ulastelig, det er den . . . han er en fremragende Billardspiller, og det er med ikke uelegante Haandbevægelser han forstaar at styrte sig en Cognak i Halsen, det skal indrømmes. Men skrab Russeren, saa har man Tataren! Naar Millionærindpakningen er fjernet, saa har man et forkrøblet Menneske og en ussel Samfundsborger.

Jeg er i saa Henseende tilbøjelig til at undskylde Medhjælperen. Men jeg kan ikke undskylde ham, naar han ikke søger en Forandring til det bedre. Og man kan, som Andreassen ogsaa fremhævede, være nogenlunde sikker paa, at de Kolleger, der buldrer højst af Tomhed . . . det er dem, som socialt set sover, som drejer rundt om sig selv, som ingen Brug har for Kammeraterne, som fordyber sig i det Ræsonnement, som allerede Oehlenschläger kendte og ikke kunde lide: at naar jeg blot kan hytte mig selv og min lille Hassan med de skæve Ben, saa faar det gaa med Resten, som det kan.

De skal ruskes op, de Folk. De skal lære at forstaa, at der skal ros til med begge Ben, hvis man vil fremad. Jeg anbefaler ikke Handels- og Kontormedhjælperne at kølne Arbejdsiveren, men jeg anbefaler dem at indrette sig saadan, at det fortrinlige Arbejde, som ydes, ogsaa faar den Løn og de Vilkaar, det fortjener.

Det sker ved Sammenhold og ikke ved andet.

P. Stavnstrup.

Kløften.

„Hvem og hvad repræsenterer denne Organisation, der optræder, som om den kunde være et Udtryk for Standen!"

SAALEDES spurgtes der fornylig om Centralorganisationen i et os fjendtligsindet Hovedstadsblads Spalter. Derefter følger Røverhistorien, beregnet paa frygtsomme Sjæle, om en dyb Kløft, der findes mellem os og vore uorganiserede Standsfæller. En Kløft, det samme Blad forsøger at gøre saa stor og bred, at det skal have Udseende af at være ugørlige at sætte over den.

Dybde og Bredde maales i Antallet af Medhjælpere paa begge Sider.

Det synes uforstaaeligt for denne, som iøvrigt ogsaa for andre af vore Modstandere, at vi, der endnu repræsenterer et Mindretal af vor Stands Udøvere, skal have Lov at tilegne os Betegnelsen og anerkendes som „Medhjælperstandens Organisation", — trods Flertallet paa den anden Side Kløften, hvor der hersker babylonisk Forvirring med Hensyn til de sociale Opgaver, der er vort Maal og vor Organisations store Fortjeneste.

At Kløften imidlertid ikke er bredere, end at man kan komme over, véd de bedst, hvem dette Par Linier er tilegnet.

Var I ikke kommet over Kløften en Gang? At I i Øjeblikket befinder Eder paa den anden Side turde vel tjene som Bevis for, at den er let nok at passere, baade fra den ene og den anden Side.

Men hvorfor forlod I Organisationssiden? Derpaa savner vi Svar — fornuftige Svar, fra hver og én af jer. Vi er altid kun fra Standsfæller, der har været i vore Rækker og senere atter forladt dem, blevet mødt med Fraser og tomt Mundsvejr om Aarsagen.

Mon Grunden ikke er den, at I har været i Besiddelse af for liden social Kultur til at forstaa, at en Organisation, der har sat sig som Maal at højne og forbedre Forhold for en Stand, maa kræve Sammenhold og Respekt for sine Love af dens enkelte Medlemmer. Med andre Ord, at I har været for socialt umodne til at trives indenfor den sande Standsfølelses Omraade.

Sikkert derfor maatte I forlade vore Rækker, men i egen Indbildning staar det maaske nok for Eder selv paa en anden Maade.

Hvor vi kender den Type, I tilhører, og som desværre endnu i vore Dage sætter Præg paa Standen. En Type, som vi organiserede Medhjælpere imidlertid afgjort maa tage Afstand fra, fordi den virker parodisk efter de Kaar ogsaa I lever under.

Vaagn op Kolleger og se Eder i Virkelighedens Spejl, og I vil opdage, at hele Eders Færden er præget af én stor Vildfarelse, der alene bærer Skylden for, at Organisationens Fremskridt endnu ikke maales i Kilometer.

Da I stod i vore Rækker, var I med til at skabe nogle af de bedre Vilkaar for vor Stand, som I selv vel sagtens nu er med til at glæde Eder over. Hvad der end bragte Eder over paa den anden Side igen kan jo være ligegyldigt, men lad Eder ikke blænde af gyldne Løfter eller ufortjent Anerkendelse af at være Flertallet dér; thi alene de organiserede Medhjælpere bereder — skønt kun et Mindretal — Vejen for Fremtidens faglige Forbedringer indenfor vor Stand.

Sæt over Kløften til Eders organiserede Standsfæller og deltag i det Arbejde, der nødvendigvis skal udfoldes for at opnaa Fremskridt. Og den Flovhedsfornemmelse, som I ved alvorlig Eftertanke maa føle over at være delagtig i Goder, vi andre fremskaffer, vil bortvejres i Bevidstheden om, at I i Samarbejdet med os kan opnaa endnu større og mere banebrydende Resultater end de allerede indvundne.

Derfor er der og bør der fornuftigvis mellem os og Eder ikke bestaa bredere Kløft, end at vi kan mødes i Forstaaelse og i samdrægtigt Fremtidsarbejde.

Michael Nielsen.

Ensartet Funktionær-Lovgivning.

ALT eftersom den moderne Storhandel og Industri tager nye og mangeartede Kræfter i sin Tjeneste, bundfælder der sig et stedse større socialt Mellemlag, der kan sammenfattes under Kategorien Privatfunktionærer, og hvortil ogsaa Handelsmedhjælpere i videre Forstand kan henregnes.

Heraf er der ved de paagældende Medhjælper- eller Funktionærorganisationers socialpolitiske Bestræbelser fremgaaet en Beskyttelseslovgivning, der hidtil er naaet sin største Fuldkommenhed i de større industrielt udviklede, europæiske Lande og i Australien. Denne Art Sociallovgivning betinger endelig en særlig Retspraksis, hvoraf bl. a. „Købmandsretter" til Afgørelse af faglig-juridiske Tvistemaal og med ligelig Domsmyndighed for Medhjælpere som Principaler, er fremgaaet. — Hvor urimeligt dette sidstnævnte Forhold er ordnet i Danmark er nok som bekendt gennem Grosserer-Societètets egenmægtige Fremfærd overfor Centralorganisationens Kandidatopstillinger ved Valgene til Sø- og Handelsretten. Og endda er den Repræsentation, der her lovformelig tilkommer os, kun en Karrikatur af de udenlandske „Købmandsretter"s Sammensætning og Indflydelse.

Ogsaa den almindelige Retspraksis lader herhjemme meget tilbage at ønske, fordi Sager vedrørende Arbejdsforholdet i de sideordnede Handels- og Kontorfag er underkastet en altfor langsommelig og kostbar Procedure, og overhovedet udenfor Sø-

og Handelsretten indankes for Retter, der savner den gennem Praksis vundne Indsigt med købmandsmæssig Skik og Brug, som netop giver de udenlandske Voldgiftsretter et særligt Fortrin. Ligeledes forekommer det ikke sjældent, at særlige Tvistespørgsmaal, f. Eks. vedrørende Opsigelsesfristen, bedømmes forskelligt af de stedlige Retter, idet man henholder sig lokale Sædvaner og saakaldt hævdvunden Praksis, — Omstændigheder, der ligesom de af Grosserer-Societetet i specielle Tilfælde afgivne og af Højesteret i bestemte Sager fældede Kendelser, som træder i den manglende Lovgivnings Sted, godtgør, at der til ensartet Bedømmelse af saadanne dagligdags Retssager fattes en moderne Lovgivning.

I Tyskland er disse Retsspørgsmaal for Tiden under interesseret og vidtløftig Debat i Funktionærkredse, selv om den tyske Lovgivning paa dette Felt i Omfang og Retsomraade er langt mere fuldkommen end den danske. Disse Anliggender reguleredes allerede ved „Den borgerlige Lovbog af 18. August 1896".

Imidlertid undergaar det praktiske Forretningsliv i vore Dage og indenfor et ganske kort Aaremaal saa væsentlige Forandringer, at Kravet om en Revision er vokset frem, og Ønskeligheden af fælles Lovgivning paa disse Omraader vil fremsættes med Styrke af en Række Funktionær-Organisationer, hvoriblandt vor Broderorganisation „Verein der Deutschen Kaufleute".

En nærmere Udredning af dette vidtforgrenede Spørgsmaal vilde her føre for vidt og forudsætter desuden nøjagtig Kendskab til den tyske Sociallovgivning og derhen hørende Retspraksis. Kravet om „ensartet Funktionær-Lovgivning" kan kortelig sammenfattes deri, at man ikke blot ønsker alle Uklarheder fjernede af den nuværende Lovgivning og dennes Bestemmelser reviderede i Tidens Aand, men ogsaa tilstræber samme Retspraksis og ensartede Beskyttelsesbestemmelser for Funktionærer i samme eller beslægtede Bedrifter, f. Eks. for den teknisk-industrielle Funktionær, der beskæftiges i samme Kontor som Kontoristen, og omvendt. Altsaa gælder det kun et simpelt Krav om Logik og social Retfærd ved Lovens Udøvelse.

Endvidere tilsigter denne Retsreform at forlene alle Funktionærlovgivningens Bestemmelser med uomtvistelig, tvungen Retsvirkning, saaledes at de sociale Love respekteres, og Overtrædelser — som ogsaa vi kender dem — ikke kan ske ustraffet, hvad enten det end drejer sig om, at Beskyttelsesbestemmelser omgaas eller lades uænset. Desuden skal Arbejdsgiverens sociale Forpligtelser, navnlig overfor unge Medhjælpere og Lærlinge, gøres effektiv, og Reformen tilstræber at sikre Funktionærens Organisationsret og forhindre, at Arbejdsgiveren benytter sin økonomiske Overlegenhed til at gøre Medhjælperlovgivningen illusorisk, eller ved Underhaandsaftaler eller Kontraktbestemmelser omgaar Lovens Ord og Aand, saaledes som det hyppigt kan forekomme med Hensyn til Konkurrenceklausuler og lignende for Funktionærens Frihed og Fremtidsmuligheder skæbnesvangre Engagementsvilkaar.

Gennemførelsen af disse retslige Reformer betinger imidlerttd adskillige vigtige Ændringer af Proces- og Fagretten, idet en Række Tvistemaal, der endnu behandles af den ordinære Ret, maa henføres til de faglige Voldgiftsretter, Handelsinspektører ansættes og Arbejdskamre med særlige Funktionærafdelinger oprettes i Tilslutning til de uafhængige Medhjælperorganisationer.

Selvsagt har disse Retsanliggender Krav paa aarvaagen Opmærksomhed hos andre end netop tyske Handels- og Kontormedhjælpere og de med disse jævnstillede Funktionærgrupper. Thi her gælder det i Virkeligheden nye Idéer, banebrydende Retsbegreber, en ny Tankegang og et Arbejdsprogram for de paagældende Funktionærorganisationer, der rækker lang ind i den nærmeste Fremtid.

Funktionær-Organisationerne, der har rejst disse Spørgsmaal, bestaar af Bankfunktionærer, Boghandlermedhjælpere, Sagførermedhjælpere, Tegnere, Værkførere, Tilskærere, teknisk-industrielle Funktionærer, Grubefunktionærer og Handelsmarinens Skibsofficerer. Af Handels- og Kontormedhjælper-Forbundene har som nævnt „Verein der Deutschen Kaufleute" og det socialdemokratiske „Zentralverband" ydet Sagen Tilslutning og deltaget i en nylig afholdt forberedende Kongres, hvor Herr Redaktør Georg Borchardt, Berlin, klarlagde Handels- og Kontormedhjælperstandens Interessefællesskab med de øvrige Funktionærgrupper. — Iøvrigt er det betegnende for de paa afgørende Punkter uklare fagforeningsmæssige Synspunkter, der er raadende indenfor de største tyske Medhjælperforbund, at disse indtager en reserveret Holdning til Retsreformen og ikke var repræsenteret ved Kongresssen.

— — —

Vort tyske Broderforbund „Verein der Deutschen Kaufleute" afholder Kongres den 7.—9. Juni i Berlin og vil ved denne Lejlighed indgaaende drøfte og tage Stilling til det vigtige Spørgsmaal om „ensartet Funktionær-Lovgivning". Dr. Sinsheimer, en kendt Jurist og en af Tysklands første Socialpolitikere, vil indlede om Retsreformen ved et stort offentligt Møde, som Organisationerne foranstalter Dagen før Kongressen aabnes.

„Verein der Deutschen Kaufleute" har vist vor Centralorganisation den Opmærksomhed at indbyde Herr Vilh. Hansen til at deltage i Mødet og den efterfølgende Kongres, og det er med Beklagelse, at Herr H. paa nævnte Tidspunkt ikke ser sig i Stand til at følge Invitationen. — Vi skal imidlertid senere komme tilbage til Forhandlingerne om dette Standsanliggende, der ogsaa har megen Betydning for danske Medhjælpere, og er et af talrige Eksempler paa Betydningen af international Forstaaelse og Samvirksomhed mellem de organiserede Medhjælpere.

Hensynsløs Behandling.

„D. D. P. A." som Arbejdsgiver.

TIDERNE forandrer sig. De Forhold, hvorunder Medhjælperne arbejder, er ikke at ligne med Betingelserne for en Menneskealder siden. Aktieselskabs-Direktørerne — der har afløst mangen selvstændig Principal — tager kun altfor ofte ingen humane Hensyn til Medhjælperne, men lægger udelukkende an paa at skaffe et saa stort Udbytte som muligt til Fordel for Aktionærerne, og Udviklingens Gang vil yderligere fremme denne Hensynsløshed.

Et typisk Eksempel herpaa er for nylig præsteret af det hovedrige Firma: Det danske Petroleums-Aktieselskab. Dette Firma — der giver sine Aktionærer et Udbytte, som skrives i Tiere — antog midt i April en ung Kontorist (ca. 20 Aar) til den „fyrstelige" Gage af 75 Kr.

Man anbragte imidlertid denne Medhjælper i Firmaets Arkiv og Tryksags-Lager, der findes i et Hul under Taget, hvor der hverken er Lys eller Luft, men saa meget mere Støv og Snavs, der ligger tommetykt overalt.

I disse „hygiejninske" Omgivelser fik vor Kollega den Opgave at gaa til Haande. Men da han mente, at dette Arbejde ikke havde synderlig Forbindelse med Kontorarbejde protesterede han mod denne Form for Beskæftigelse og blev derefter ansat ved almindelig Kontorarbejde, som han efter Afdelingschefens Udsagn udførte tilfredsstillende.

Men den Formastelighed, Kontoristen havde begaaet ved at protestere mod, at han — i Modstrid med Aftalen, da Engagementet blev indgaaet — tildeltes Bydrengearbejde, skulde selvfølgelig straffes. Han blev derfor den 30. April kaldt op til Firmaets Kontorchef, der kategorisk meddelte ham Afsked paa staaende Fod, idet man dog var højmodig nok til at udbetale ham Gage for en halv Maaned frem i Tiden.

Medhjælperen udtalte sin Forbavselse over denne Behandling,

men nu hændte det for Selskabets Betragtningsmaade karakteristiske, idet det hovedrige Aktieselskab ikke undsaa sig ved at tilbyde Kontoristen at beholde Pladsen (75 Kr. pr. Md.) imod at gaa betydeligt ned i Gage.

Det store, kapitalstærke Firma gaar altsaa saa langt ned, at det forsøger at straffe en Medhjælper økonomisk, fordi denne er lidt mere rankrygget end Flertallet, og naar han reagerer mod en saadan Adfærd kastes han hensynsløst ud i Arbejdsløsheden.

Kan saadanne Forhold, — der jo desværre ikke er enestaaende, dog ikke snart aabne Medhjælpernes Øjne for det naturlige, at de kun i en stærk Fagorganisation vil faa Midler til at imødegaa en saadan uværdig Behandlingsmaade, og imødegaa dette Principal-Despoti, der giver sig saa greelle Udslag.

Kun ved at staa ubrødelig sammen formaar vi at blive medbestemmende over Prisen paa vor Arbejdskraft. Derfor ind i Centralorganisationen. *Jens Johansen.*

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. Juni. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. Juni være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. Juni 1914.

„D, H. K. M. T."s Ekspedition.

Conto pro diversi.

LANDSSTÆVNET.

Himmelbjerg-Stævnet er ikke undgaaet den ved lignende festlige Foranstaltninger sædvanlige Programændring. Aarsagen skyl- Hensynet til de mange Deltagere, der for at naa hjem rettidig, maa afrejse fra Silkeborg selve Stævnedagens Aften, og som derfor maatte give Afkald paa Deltagelse i den afsluttende Dans, saafremt det foreløbigt opsatte Program skulde gennemføres.

Stævne-Programmet har nu følgende endelige Form: Kl. 11 samles Deltagerne paa Himmelbjerget, Kl. 1—2 Spadsereture i Omegnen, Kl. 2 finder Talerne Sted paa Himmelbjergets Festplads, Kl. $4^1/_2$ afsejles ad Søerne til Silkeborg, Kl. $5^1/_2$ Procession gennem Byen, Kl. $6^1/_2$ Middag i Haandværkerforeningen og Kl. 8 Dans. — Det henstilles til Deltagerne at bære Stævne-Emblemet synligt.

TIL KORRESPONDENTER OG AFDELINGS-SEKRETÆRER.

Som Følge af Centralorganisationens stadige Vækst og de talrige nyoprettede Afdelinger nødsages vi til en Begrænsning af de under Rubriken „Fra Centralorganisationen" henhørende Meddelelser. — Vore Korrespondenters Opmærksomhed henledes derfor paa, at Referater af festlige Sammenkomster og lignende Foranstaltninger, der er uden direkte Forbindelse med Afdelingernes naturlige, faglige Opgaver, ikke fremidig vil finde Optagelse. *Redaktionen.*

LOLLAND-FALSTERSK SOMMERSTÆVNE.

Repræsentanter for Afdelingerne i Nakskov, Maribo, Rødby Sakskøbing og Nykøbing F. vedtog paa et Møde i Maribo den 8. Maj at arrangere et Sommerstævne i Lighed med i Fjor.

Turen gaar i Aar til Nykøbing F., og Dagen er fastsat til 5. Juli.

Efter det foreløbige Program vil Stævnet blive arrangeret som en Heldags-Tur med Ankomst til Nykøbing med Formiddagstogene. Efter Ankomsten beses Byen, derefter spiser man Frokost, og ved Middagstid gaar Turen med Damper ad Guldborgsund til Hamborgskoven, en af de smukkeste Skove paa Lolland-Falster. Her holdes Stævnetalerne, Kaffen indtages og hen paa Eftermiddagen returneres til Nykøbing. Dagen slutter med Spisning og Dans i Kohavepavillonen.

Vi indbyder herved Stubbekøbing, Stege og sydsjællandske Afdelinger til at detage i dette Stævne, ligesom Kolleger fra andre Afdelinger, der vil beære os med sit Besøg, vil være hjertelig velkommne.

Det endelige Program for Stævnet vil blive tilstillet de deltagende Afdelinger omkring 1. Juni samt tillige fremkomme i næste Nummer af „D. H. K. M. T. *P. E. Andersen.*

GEORG BORCHARDT TALER I KJØBENHAVN.

Det vil interessere vore kjøbenhavnske og eventuelt ogsaa de nordsjællandske Afdelingers Medlemmer at erfare, at vi har bevæget vor tyske Kollega, Herr Redaktør Borchardt fra Berlin, til umiddelbart efter Himmelbjærg-Stævnet at returnere til Kjøbenhavn for Tirsdag Aften d. 2. Juni at holde et Foredrag i Handels- og Kontormedhjælper-Foreningens Lokaler, Kg. Nytorv 8.

Selv om de kjøbenhavnske Afdelinger officielt har taget Afsked med Vinterlokalerne, er det sikkert hævet over al Tvivl, at dette afsluttende og ekstraordinære Møde vil samle Standsfæller i meget stort Tal. Lejligheden til at overvære et interessant Foredrag af en inden for tysk Medhjælperbevægelse kendt Mand bør selvfølgelig ikke lades ubenyttet.

ULYKKEN I BAARING VIG.

Dagbladene har bragt Meddelelse om den sørgelige Ulykke, der fandt Sted i Baaring Vig Søndag den 11. Maj, og hvorved 5 Medlemmer af Middelfart Roklub tilsatte Livet i Bølgerne. Blandt de Forulykkede var vort Medlem Kommis Rudolph Nielsen, beskæftiget hos Købmand Olrik, Middelfart.

Formanden for vor Middelfart Afdeling, Herr Karl Sørensen, skildrer vor afdøde Kollega som en ung Mand, vel lidt af alle, han kom i Berøring med. — N. havde kun i kortere Tid været Medlem af Afdelingen, og grundig, som han var, havde han før sin Indmeldelse nøje og indgaaende erkyndiget sig om Centralorganisationens Formaal. Men han hørte snart til Afdelingens bedste og mest stabile Medlemmer, der uden at beklæde Tillidsposter altid deltog i Møderne, viste Sagen megen Interesse og ofte glædede Medlemmerne ved sin smukke Sangstemme. — Rudolph Nielsen var et sympatetisk Menneske, i hvem Middelfart Afdelingen har mistet et udmærket Medlem.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Afdelingens 5-aarige Fødselsdag fejredes den 3. Maj med en vellykket Fest paa Hotel „Kronprinsen". Under Medhjælpermarschens Toner gik man til Bords, og Formanden holdt her en lille god Tale for Afdelingen, mindedes de 5 Aars Arbejde og takkede i muntre Vendinger „Veteranerne fra 1909".

Chr. J. Hendil takkede paa „Veteranernes" Vegne og talte for fortsat Arbejde for Landsorganisationen, der ligesom den lokale Afdeling var gaaet stærkt frem i den sidste Tid. Han sluttede med et „Leve Centralorganisationen".

Efter at en Fødselsdagsvise var sunget, hævedes Bordet og der dansedes til Kl. 2 — kun afbrudt af en nydelig Kotillon.

Festen var godt besøgt og blev en smuk og værdig Afslutning

paa Vinterens Arbejde, — uden at vi derfor har i Sinde at ligge stille i Sommermaanederne. *Chr. J. H.*

Hjørring. Afdelingen afholdt den 24. April et godt besøgt Medhjælpermøde paa Hotel du Nord med Hovedbestyrelsesmedl., Herr A. Andreasen, som indledende Taler. — Herr A. holdt et godt Foredrag og klarlagde Centralorganisationens Arbejde fra dens Stiftelse til Dato og gjorde opmærksom paa Organisationens Nødvendighed iflg. Samfundsudviklingen. Herr A. drog en Sammenligning mellem vor og andre Organisationer og indprentede Medhjælperne, at Lovgivningsmagten tog mere Hensyn til vore Krav, naar vi alle stod samlet i vor Organisation, og hvilken Betydning det havde at erholde Repræsentation, hvor Medhjælpernes Interesser skulde varetages. Taleren rettede en kraftig Opfordring til de tilstedeværende Ikke-Medlemmer om at indmelde sig i Organisationen, samt agitere for, at alle Medhjælpere blev Medlemmer; thi dette vilde lette Arbejdet for Gennemførelsen af Centralorganisationens Program. Derefter udtalte Herr A. sig om Kvindernes Stilling i Handels- og Kontorfagene, hvilket Taleren mente, at de kvindelige Medhjælperes Flertal kun betragtede som et forbigaaende Stadium; opfordrede dem dog til at betragte sig som Medhjælpere, saalænge de virkede som saadan, og indmelde sig i den Organisation, hvor de med Rette hører hjemme. Efter Indledningsforedraget fulgte en kort Diskussion, som viste Enighed med Foredragsholderen. *C. T. H.*

Tirsdag den 12. Maj afholdtes Medlemsmøde paa „du Nord" med Herr Aage S. Leth som Taler over Emnet: „Gør din Pligt og kræv din Ret", hvilket Emne Herr L. behandlede grundigt og paa en let forstaaelig Maade ved at gennemgaa Centralorganisationens Program og forklare, hvilke Pligter og Rettigheder vi Medhjælpere har overfor Principalerne, Samfundet og vor Organisation ved at dygtiggøre os saavel i faglig som kulturel Henseende, og staa som gode aktive Medlemmer af Organisationen.

Taleren beviste med Tal, at Medhjælperne ofte lønnedes med en Timeløn, der var 20 til 40 pCt. lavere end for Haandværkere og Arbejdsmænd, hvilket man skulde synes var urimeligt overfor en Stand, der ofrer saa meget paa sin Uddannelse.

Formanden takkede med Forsamlingens Tilslutning for det udmærkede Foredrag. Derefter udspandt der sig en ret livlig Diskussion om de behandlede Spørgsmaal.

Den gode Tilslutning til saavel Mødet som Diskussionen giver Haab om, at der vaagner en Forstaaelse hos Medlemmerne af, hvad det vil sige at være aktive Medlemmer. Maatte Herr. L.s Ord end yderligere vække Forstaaelse, saa vi inden længe staar samlet om Arbejdet og i fælles Glæde kan nyde Frugterne. *C. H.*

Holstebro. Foreningen holdt Møde paa Hotel „Royal" den 28. April, hvor man drøftede Landsstævnet i Pinsen. Der var god Stemning for Deltagelse heri, men samtidig maatte man beklage den uheldige Togforbindelse med Silkeborg, der — forudsat man ikke ønsker at vende sine Fjed hjemefter midt under Festen — maa have Hjemrejse 3. Pinsedags Formiddag til Følge — altsaa en Forlængelse af Pinseferien.

Med Hensyn til den forestaaende Bannerindvielse meddelte Formanden, C. C. Knudsen, at Bestyrelsen i den Anledning havde sendt Indbydelse til omtrent 100 udenforstaaende Kolleger, og udtalte Haabet om god Tilslutning fra Medlemmernes Side. Sluttelig lagde Formanden Medlemmerne stærkt paa Sinde at man ikke maatte faa Opfattelsen, at Agitationen alene var Bestyrelsens Sag, men at alle Medlemmer havde en Pligt til at virke for Tilgang af nye Medlemmer og Udbredelse af Forstaaelse for Sagen. *Referent.*

Kjøbenhavn. Sæsonens sidste Møde Tirsdag den 2. Juni Kl. 8½ i vore Lokaler, Kg. Nytorv Nr. 8, har Krav paa en ganske særlig Interesse og bør finde Tilslutning af alle vore Medlemmer, eftersom vor tyske Kollega, Herr Redaktør Georg Borchardt, Berlin, holder Foredrag.

Det vil efter alt at dømme blive en særdeles interessant og belærende Aften, og naar det er lykkedes os at bevæge den kendte tyske Medhjælper-Foregangsmand til at tale i vor Forening, forinden han atter forlader Landet, forventer vi, at Centralorganisationens kjøbenhavnske Medlemmer møder talrigt frem.

Herr Redaktør Vilh. Hansen vil oversætte Foredraget.

Trods begyndende Sommervarme, der siges at være al faglig Virksomheds værste Modstander indenfor vore Kredse, har den sidste Maaneds Medlemsmøder været udmærket besøgte.

Den 14. April talte Bogholder Martin Pedersen om Lærlingespørgsmaalet. — Tirsdag den 21. April holdt Herr Professor, Dr. polit. Laurits V. Birch et særdeles interessant Foredrag om amerikanske Bankforhold. Den amerikanske Banklovs Hensigt var at bevirke, at Bankernes Penge, der jo egentlig var Publikums, blev anvendte paa en samfundsmæssig rigtig Maade. Det nye danske Banklovforslag kritiseredes af Professoren, der udtalte, at dette Forslag gav Bankerne alt, men Staten næsten intet. Foredraget lønnedes med stærkt Bifald.

April Maaned sluttedes med et Møde om Landsstævnet paa Himmelbjerget med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Indleder. Herr J. paaviste i et ypperligt tilrettelagt agitatorisk Foredrag den Tanke og Idé, som Handels- og Kontormedhjælperstævnet skulde være Udslaget af: Tanken om, overfor Offentligheden at demonstrere vor Eksistens som en Klasse Lønarbejdere, der i social Henseende har Krav af Betydning at føre frem gennem sin faglige Sammenslutning.

Den 5. Maj talte Herr Forstander Borup (Borups Læreanstalt) om „Højskolen og Handelsmedhjælperen". Her B.s djærve og tankevækkende Foredrag hilstes med langvarigt Bifald, der maa tages som Bevis for, at der ogsaa indenfor Medhjælperkredse er Forstaaelse af den sociale og almene Oplysnings Betydning, som Herr B. i sit Foredrag var Talsmand for.

Ved Mødet den 12. Maj talte Herr Redaktør Vilh. Hansen om „Paris og Pariser-Medhjælperne".

I et lødigt Foredrag fortalte Redaktøren om sine Indtryk fra Paris og forklarede meget udførligt Vanskelighederne for den fremmede Medhjælper ved at gøre sig gældende og opnaa Plads. Herr H. omtalte sluttelig Organisationsforholdene og den Kamp, Orgarisationerne havde haft for at vinde frem.

I et kraftigt Bifald takkedes Redaktøren for det indholdsrige Foredrag.

Den 19. Maj var Herr Inspektør Emil B. Sachs Foreningens Gæst og Foredragsholder. I et timelangt og meget oplysende Foredrag talte Herr S. om „Bertel Thorvaldsen og hans Kunst."

I Lighed med tidligere Aar har Foreningen lejet „Landsted for Sommeren", idet Møderne i Juni, Juli og August afholdes hver anden Tirsdag paa Store Mariedal, Strandvejen 135, hvor der er store og lyse Lokaler til Medlemmernes Disposition. I Juni Maaned afholdes Møderne Tirsdag den 9. og Tirsdag den 23., Aften Kl. 9.

Det maa haabes, at Bestyrelsens Bestræbelser for at skaffe Medlemmerne et hyggeligt og behageligt Samlingssted maa lønnes med talrig Tilslutning.

Altsaa paa Gensyn! Store Mariedal, Strandvejen 135.

Pmd.

Kolding. Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 1. April i Foreningens foreløbige Lokaler i „Industrikafèen", hvor Næstformanden, Herr Walther Petersen, indledede angaaende Oprettelsen af en Fodboldklub indenfor Foreningen. Til Dirigent valgtes Herr Boghandlermedhjælper C. Christensen. Efter en livlig Diskussion vedtoges det, at de Medlemmer, der ønskede at være Medlem af „Kolding Handels- og Kontormedhjælperforenings Fodboldklub", skulle svare et Kontingent af 25 Øre pr. Maaned ekstra. Der indmeldte sig straks 16 Deltagere. Næstformanden sluttede derpaa Mødet og bad Forsamlingen udbringe et kraftigt Leve for ovennævnte nystartede Klub.

Onsdag den 29. April afholdtes Medlemsmøde. Næstformanden bød den talrige Forsamling Velkommen og gav Ordet til Herr Bogholder L. Christensen, Vejle, der holdt et glimrende Foredrag om „C. F. Tietgen", som paahørtes med stor Interesse. Næstformanden takkede Hr. Christensen for Foredraget. Det vedtoges ikke at holde ugentlige Møder i Sommermaanederne. Derpaa oplæstes Programmet for Landsstævnet paa Himmelbjerget. En Liste til Paategning cirkulerede blandt Medlemmerne.

A. Chr. Schultz, Sekretær.

Lolland-Falster. Repræsentantskabet for de lolland-falsterske Afdelinger samledes den 8. Maj til Møde i Maribo. Tilstede var d'Herr. J. C. Andersen, Sakskøbing, H. Rasmussen, Rødby, Poul A. Rasmussen, Maribo, M. Larsen, Nakskov og P. E. Andersen, Nykøbing. Stubbekøbing havde undladt at lade sig repræsentere.

Formanden, Hr. P. A. Rasmussen, Maribo, aflagde Beretning for forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmig.

Man vedtog at afholde Sommerstævne i Nykøbing F. den 5. Juli. Efter at man havde udarbejdet det foreløbige Progrom for Stævnet, overlod man iøvrigt Arrangementet af dette til Nykøbing Afdelingen.

Til Formand for Repræsentantskabet valgtes P. E. Andersen, Nykøbing F. *P. E. Andersen.*

Middelfart. I Afdelingens Meddelelse i „D. H. K. M. T." for 1. Maj er der indløbet en Fejl, idet der staar, at den paa Bestyrelsesmødet den 22. April vedtagne ekstraordinære Generalforsamling skal afholdes Torsdag den 31. Marts 1914, der skulde

have staaet Torsdag den 30. April 1914. Om Fejlen er min, er jeg ude af Stand til at afgøre, da jeg ikke har nogen Kopi af Manuskriptet, men er dette Tilfældet, beder jeg Medlemmerne undskylde Fejlskrivningen, der heldigvis ikke kan have haft nogen Indflydelse paa Tilslutningen til Generalforsamlingen.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Torsdag den 30. April 1914. Assistent Hansen valgtes til Dirigent. Kassereren fremsatte paa Bestyrelsens Vegne Forslag om at bevilge et Tilskud til Deltagerne i Landsstævnet. Kassereren oplæste det fra C. O. modtagne Cirkulære angaaende Landsstævnet, meddelte, at Afdelingens Kassebeholdning pr. i Dag ($^{30}/_{4}$ 14) er Kr. 70,47, og at Kassen gennemsnitlig pr. Md. faar et Overskud paa ca. 10 Kr., mente derfor nok at kunne forsvare at give Deltagerne i Landsstævnet et Tilskud og anbefalede Bestyrelsens Forslag. Kommis Foverskov, Formanden, Næstformanden og Lagerassistent Tvermose var Modstandere af Forslaget og anbefalede at anvende Pengene paa anden og efter d'Herr.s Mening bedre Maade, f. Eks. til Agitation for Syvlukningen, til en Sommerudflugt, til Foredragsholdere, til Nedsættelse af Medlemskontingentet m. m. — Assistenterne Hansen og Berg og tildels Kommis Simonsen anbefalede Bestyrelsens Forslag, idet de fastslog, at Landsstævnet baade agitatorisk og organisatorisk vil faa den største Betydning for vor Sag og vor Stand.

Efter en usædvanlig livlig Diskussion vedtoges Bestyrelsens Forslag. Om Tilskudets Størrelse udspandt der sig ligeledes en livlig Meningsudveksling, og der stilledes ikke mindre end 3 Forslag. Ved Afstemningen vedtoges Formandens Forslag, der gik ud paa, at Tilskudet fastsættes til højst 5 Kr. pr. Deltager, dog ikke over 50 Kr. ialt.

Under „Eventuelt" fremkom Kommis Foverskov med en kraftig Opfordring til Bestyrelsen om at søge Syvlukning gennemført i Sommermaanederne. Formanden oplyste, at denne Sag forlængst havde været behandlet af Bestyrelsen, og at denne havde opfordret 10 af Oplandets Brugsforeninger til at slutte sig til Tanken, og at Bestyrelsen havde sendt „Handelsforeningen" og „Kolonialhandlerforeningen" en Forespørgsel om deres Stilling til frivillig Syvlukning i Aar. Formanden havde ikke stor Tro paa, at Lukningen lod sig realisere, da „Handelsforeningen" paa sin Generalforsamling skal have vedtaget ikke at kunne gaa med til en eventuel Syvlukning.

Den ekstraordinære Generalforsamling, der overværedes af 20 Medlemmer, sluttede med Leveraab for Afdelingen og Dirigenten.

Fra „Handelsforeningen" og „Kolonialhandlerforeningen" har Afdelingen nu modtaget Svar paa sin Forespørgsel angaaende frivillig Syvlukning i Sommermaanederne, og Svaret var som ventet — et Afslag. I Bestyrelsesmødet Søndag den 10. Maj 1914 toges Skrivelsen til Efterretning, og dermed er desværre Syvlukningen i Middelfart skrinlagt for i Aar.

Medlemsmødet den 14. Maj 1914 overværedes af 18 Medlemmer. Paa Grund af den sørgelige Robaadsulykke i Baaring Vig, Søndag d. 10. Maj, var Hr. Købmand Culmsee, der er Formand for Middelfart Roklub, forhindret i at komme til Stede. Formanden tog derfor straks Ordet ved Mødets Begyndelse og mindedes i smukke, gribende og velvalgte Ord vort Medlem Rudolph Nielsen, der omkom ved den nævnte Ulykke. *Berg.*

Nakskov. Onsdag den 15. April afholdtes en vellykket Pakke-Auktion, der gav en Indtægt af Kr. 42. Efter at Kaffen var indtaget, dansedes der til Kl. 2.

Onsdag den 22. April holdt Hr. Redaktionssekretær Velaus, „Nakskov Tidende", et Foredrag om „Folkevalgte Borgmestre". Taleren betonede Fordelene ved den nye Lovbestemmelse og forklarede, hvilke Egenskaber og Interesser der krævedes, for at beklæde et saadant Hverv. Dernæst anerkendte Taleren den fornuftige Tanke med Borgmesterembedets Deling, idet der efter den tidligere Ordning paalagdes Borgmesteren et altfor stort Arbejde.

Efter Kaffehordet gav Herr V. nogle velklingende Musiknumre paa Klaver. Den glimrende Udførelse lønnedes med stærkt Bifald. *M.*

Nykøbing F. Paa Medlemsmødet Onsdag d. 29. April oplæste Formanden, Hr. Otto Stridsland, Henrik Ibsens smukke Digt „Terje Vigen". Desværre havde kun et Faatal af Medlemmerne givet Møde, men de, der var, hilste Formandens udmærkede Oplæsning med livligt Bifald. — Den 6. Maj holdt Hr. Handelsskoleforstander, Søren Hansen, Nakskov, for Foreningens Medlemmer et Foredrag om Danmarks Handel i det sidste Aarhundrede. — Taleren skildrede i livlige Træk den fremtrædende Plads, Danmarks Handel indtog i Slutningen af det 18. Aarhundrede, hvorledes denne lammedes af de for Landet ulykkelige Krige i Begyndelsen og Midten af det 19. Aarhundrede, og endelig Handelens rivende Udvikling fra 1864 til vore Dage. Det særdeles interessante og velholdte Foredrag hilstes med Begejstring af de tilstedeværende.

For Onsdag d. 13. Maj stod Hr. Johs. Gammel som Indleder paa Programmet. Da Tilslutningen denne Aften imidlertid kun var ringe, enedes man om at opsætte Foredraget til senere. Formanden underholdt derefter Medlemmerne med Oplæsning. — Tirsdag d. 19. Maj indledede Formanden med en Omtale af Centralorganisationens Oplysningsbureau, dettes Virkemaade og Betydning for den pladssøgende Medhjælper. Taleren sluttede med en indtrængende Opfordring til de tilstedeværende om ved fremtidig Pladssøgning at benytte Oplysningsbureauet.

Efter Formandens Foredrag gik man over til Behandling af følgende Dagsorden: 1) Valg af Stævneudvalg, 2) Behandling af Forslag om Sommerudflugt, 3) Indskrænkning af Mødeaftenernes Antal. — 1) Til Stævneudvalg valgtes d'Herrer O. Stridsland, Johs. Gammel, Jens Møller, Aage Christiansen, Chr. Hansen, N. J. Nielsen og P. E. Andersen. 2) Som Udflugtssted bestemtes Paulenække, Dagen for Udflugten fortsattes til 14. Juni. 3) Man vedtog at holde Møde hver 14. Dag i Maanederne Juni, Juli og August, og alle tilstedeværende Medlemmer paa en Undtagelse nær lovede at møde til disse Møder. *P. E. A.*

Næstved. Grundet paa Misfornøjelse med nuværende Ledelse af Foreningen afholdtes ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 1. Maj.

Til Dirigent valgtes Herr K. Olsen, som straks gav Ordet til Formanden; denne oplæste en Klage over Ledelsen indsendt af en Del af Medlemmerne. Derefter gik man over til Valg af ny Bestyrelse: Til Formand valgtes Herr K. Olsen, genvalgt til Bestyrelse blev Frk. Hobel, d'Herr. E. Damgaard, H. S. Petersen og A. Kristensen, nyvalgt blev O. Hansen og C. Lyngbye. Suppleanter blev d'Herr. J. V. Andersen og V. Knudsen.

Til Agitationsudvalg valgtes Frk. Hobel samt d'Herr. E. C. Petersen og O. Hansen.

Bestyrelsen konstituerede sig som følger: K. Olsen, Formand, E. Damgaard, Næstformand, Søgren Petersen, Kasserer og Alfr. Kristensen, Sekretær. *Alfr. K.*

Roskilde. Den 27. Marts havde Foreningen engageret en kendt lokal Oplæser, Hr. Ekviperingshandler Anders Petersen, til at underholde med Oplæsning. Hr. P. læste forskellige humoristiske Historier, som vandt stort og fortjent Bifald.

Den 3. April afholdtes offentligt Møde med Hr. Vilh. Hansen som Foredragsholder. Saa godt som alle Medlemmerne og en Del udenforstaaende havde givet Møde og fulgte med stor Interesse Hr. Vilh. Hansens udmærkede Foredrag om „Hvad Medhjælperne bør kræve af Lovgivningen." Tilhørerne lønnede Foredraget med livligt Bifald, hvorefter Formanden sluttede Mødet med en Tak til Foredragsholderen.

Fredag den 17. April afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. — Efter at Formanden, Hr. H. Busted, havde budt Velkommen valgtes Hr. Alb. Petersen til Dirigent. Formanden aflagde Beretning over Arbejdet i det forløbne Halvaar. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, der godkendtes.

Til Medhjælper-Statistiken er indkommet 40 Skemaer Nr. 1 og 105 Nr. 2, hvilket er ca. Halvdelen af de udsendte Skemaer. Det vedtoges at rette en Henvendelse til den stedlige Handelsforening om at interessere sig for 7-Lukningen i Sommermaanederne. Til at arrangere Fællesudflugter i Sommeren nedsattes et Udvalg af 5 Medlemmer.

Det vedtoges i Sommerhalvaaret kun at afholde Møde hver 14. Dag. Den 24. April oplæste Kommunelærerinde Frøken Winkelhorn Heibergs „Nej", som gjorde megen Lykke. *E. K.*

Samsø. Ved Mødet den 8. Maj bød Formanden Velkommen anbefalede Kontingentbetaling og oplæste derpaa nogle Cirkulærer fra Hovedkontoret, hvorefter Hr. J. Devantier indledede en Diskussion over Emnet: „For og imod Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen". — Afdelingen tæller nu 22 Medlemmer, hvoraf 6 er indmeldt i April Maaned.

Alle indkomne Skemaer — ialt 19 — fra Statistisk Departement er indsendte. *I. Nielsen.*

Saxkjøbing. Tirsdag den 12. Maj afholdtes Medlemsmøde paa Hotel „Sakskjøbing". Herr Handelsskoleforstander Søren Hansen, Nakskov, havde velvilligst givet Tilsagn om at holde et Foredrag om C.O. for Foreningens Medlemmer, som ogsaa var mødte talrigt. Hr. H. paapegede Landets og navnlig Handelens Udvikling gennem de sidste 100 Aar og fremhævede særligt, at Fremskridtene særlig befordredes ved enigt Samarbejde for de store Maal. Deraf vilde man indse, hvor nødvendigt det var at slutte sig sammen, for at hævde sin Stand og derved støtte sig

selv og Landet. Med C. O. var det desværre ikke altid gaaet saa stærkt fremad, men man maatte hellere have en lille og stærk Organisation end en stor Forening, hvor der herskede Splid og Uenighed. Herr H. sluttede sit Foredrag med at ønske C. O. Held og Lykke i Fremtiden.

Medlemmerne viste deres store Tilfredshed med Foredraget ved staaende at takke Foredragsholderen med Haandklap. Efter Foredraget samledes man om et fælles Kaffebord for Foreningens Regning, og man skiltes med Overbevisning om at have tilbragt en udmærket Aften. *Rieneck.*

Thisted. Den 27. Marts afholdt Foreningen halvaarlig Generalforsamling. Formanden indledede, Bogholder Frostholm valgtes til Dirigent. — Formanden aflagde udførlig Beretning om Virksomheden i Vintersæsonen og takkede de tilstedeværende for den „nogenlunde pæne" Tilslutning til Møderne. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren oplæste og fremlagde Regnskabet, der viste et godt Aar. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

I Stedet for E. Mikkelsen, der for Tiden er „i Trøjen", valgtes Kolonialmedhjælper L. Jensen som Bestyrelsesmedlem, Bogholder Frostholm valgtes til Suppleant.

Derefter vedtoges det — under den til Tider meget livlige Debat, hvor samtlige Medlemmer gav deres Mening til Kende — at afholde Møde en Gang om Maaneden i Sommersæsonen — saavidt muligt den første Fredag i Maaneden. Residensen vil saa blive forlagt til „Swejtserhuset" i „Esplanaden".

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Peter Wraae, Sundholmsvej 41. Tlf. Amager 124.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Frode Bender	Grønnegaarden".
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Hjalmar Møller	Vett & Wessels Uds., Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. Christiansen	Skolegade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Waake"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Fredericiavej 30	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Peter Wraae			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Peter Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Sundholmsvej 41 Telf. Amager 124
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Køge	Oluf H. Hansen	Chr. Andreasen	Oluf H. Hansen	Chr. Andreasen.
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	N. Møller-Rasmussen	P. Bondo-Petersen, Rudkøbing.
Lemvig	M. Rasmussen	cand. pharm. L. Krogh	V. Terkeldsen	Carl Bechgaard,
Løgstør	Otto Frandsen		Niels Eriksen	
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Alfr. Laurence
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	Knud Olsen	Engl. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	V. Heuckendorff	Otto Madsen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	C. F. E. Baden	„Erikshus".
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Sædingevej
Sakskøbing	Chr Andersen	A/S Fritz Rasmussen	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. Jensen-Kelder	Vestergade 2.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C Rasmussen	Georg Hansen.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	H. M. Hansen	Ernst E. Lang.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	Carl Mogensen	Guldborg Hansen	Sophie Frederiksen	P Lyse.
Stubbekøbing	M. Hansen Piil		K. Hansen	Carlsbergfondsvej.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	H. I. Hansensvej.

Under „Eventuelt" forhandledes angaaende en Sommerudflugt. — Det vedtoges at udsætte Sagen til et senere Tidspunkt.

Generalforsamlingen sluttede med at Formanden udbragte et Leve for „C. O.".

Torsdag den 2. April holdt Foreningens tidligere, mangeaarige Formand, Her Kæmnerassistent Brandi, et ualmindeligt godt og interessant Foredrag, bygget over Emnet „Statsøkonomi". Dette ellers noget tørre Emne behandlede Herr B. paa en saa fortræffelig Maade, at de tilstedeværende (altfor faa) formelig slugte det. Formanden takkede for Foredraget og udtalte Haabet om, at det ikke maatte vare altfor længe inden man igen saa Herr B. „indenfor vore Vægge". *No.-d.*

Vejen. Torsdag den 14. Maj afholdtes Medlemsmøde. En Snes Medlemmer havde givet Møde, skønt Sommervejrets Tiltrækninger. Det var navnlig Pinsestævnet i Silkeborg, der blev talt om Tilslutning til. Det vedtoges at afholde Medlemsmøde en Gang mdl. i Sommermaanederne. — Derefter underholdt undertegnede med lidt livlig, moderne Musik, ind imellem hvilken vi fik den traditionelle Kaffe serveret, og vi sluttede Aftenen med flerstemmig Sang. *Julie Laursen.*

Viborg. Afdelingen afholdt den 29. April et offentligt Møde, ved hvilket Medlem af Forretningsudvalget, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring, indledede.

Formanden, Herr Bogholder Anton Nielsen, bød Velkommen, hvorefter Herr Andreasen i et udmærket og velholdt Foredrag skildrede Centralorganisationens Opstaaen og Udvikling til sin nuværende Størrelse og Indflydelse. Taleren dvælede især ved det foreliggende Lovforslag om Butikslukning og den forestaaende Forfatningsreforms forventede Indflydelse paa Medhjælpernes samfundsborgerlige Stilling. Herr A. sluttede sit agitatoriske Foredrag med en indtrængende Opfordring om Tilslutning til den lokale Afdeling. Talen hilstes med stærkt Bifald. Diskussion fulgte ikke og Formanden afsluttede derfor Mødet med i faa, træffende Ord at understrege Foredragsholderens Opfordring.

Efter Mødets Slutning samledes en Del Medlemmer med Herr Andreasen om et fælles Kaffebord.

I Stedet for G. Krohn Jensen, som er flyttet fra Byen, har Kjeld Christensen faaet Sæde i Bestyrelsen. Som Sekretær valgtes I. Chr. Jacobsen og som Vice-Sekretær Kjeld Christensen.

Medlemsmøde afholdtes den 6. Maj. Formanden gav nogle Oplysninger angaaende Landsstævnet og indledede en Diskussion, idet han fremdrog en Del af de mange Argumenter, som uorganiserede Medhjælpere benytter, naar de forsvarer deres Grunde til at staa udenfor Organisationen. Formandens Indledning bragte en livlig Diskussion, som selvfølgelig slog fast, at det er et daarligt Standpunkt, de uorganiserede Kolleger forsvarer. *I. C, J.*

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 6673, Emil S. Rasmussen, tidligere hos Emil Holch i Grenaa og sidst i Varehuset Carl Møller i Horsens, skylder for Septbr.—April Md. og slettes derfor som Medlem af C. O. pr. 1. Maj 1914. Rasmussen skal efter Forlydende nu være ansat i Crome & Goldschmidts Udsalg ved Herr Johs. Toft i Brønderslev.

Medlem Nr. 6915, Sigurd Christensen, hos Isenkræmmer C. Overgaard, Storegade, Grenaa, tidligere hos Isenkræmmer N. Poulsen, slettes herved af C. O. pr. 1. Maj, da Vedkommende skylder Kontingent for Decbr.—April.

Medlem Nr. 7456, Peter Chr. Petersen, ansat hos Købmand Ehrenreich i Kolonialafdelingen, slettes herved af C. O. pr. 1. Maj, da han skylder Kontingent Marts—April.

Bestyrelsen for Grenaa Afdelingen,

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1 Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Korsør Vegetabil Margarine

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1914. 14de Aargang.

LANDSSTÆVNET.

HIMMELBJERGETS nordlige, øvre Hæld giver Plads for en tragtformet Sænkning, der indrammet af prægtige Bøge og frodigt Krat danner en vidunderlig Festplads, hvor den gamle Spenstrup-Præst samlede det jyske Folk i vor Friheds første Morgenrøde.

Dette historiske Jordsmon gav 2den Pinsedag Baggrund for et livligt, malerisk Sceneri, ikke uden Idéforbindelse med Blicherfesterne i længst forfarne Tider. Nu som dengang var Dalsænkningen et levende Hav af vakte, lyttende Mennesker, unge Mænd og Kvinder, der frigjort for Hverdagslivets Graa hilste en ny Tids Tanker med al Ungdommens Begejstring og Fremtidstro.

Vort første Landsstævne blev en Mærkedag, og Timerne paa Himmelbjergets Top Feststunder, der sent vil gaa Deltagerne af Minde.

Herligere Festplads findes ikke i Danmarks Land: Sol over Bjerget og Landet dybt nede. Højt over Bøgenes Kupler hvælver sig den typiske jyske Sommerhimmel, med hvide, drivende Skyer fra Havet langt vesterude. Storladen breder sig Midtjylland milevidt, friskgrønne Skovstrækninger, alvorlige mørkladne Hedebakker, hvorimellem Himmelbjergsøerne drager et blaat, lysende Baand bræmmet af Pynter og Næs. Og hinsides Julsøen, ovre paa Dynæs, lader Johan Skjoldborg — efter Løfte — sit største Flag flyve til Tops med Hilsen til de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere.

Landsstævnet var et første og dristigt Forsøg, der ogsaa indenfor vor egen Kreds mødtes med Skepsis. Thi det heldige Udfald var ikke blot afhængig af Vind og Vejr, men maatte i nok saa høj Grad udløses i klingende Mønt. For Flertallet af vore Medlemmer var Deltagelsen forbundet med lige saa store Udgifter som et almindeligt Sommerferiebudget, og det vilde derfor være urimeligt at undervurdere den Tilslutning, som dette første Skridt paa en ny Vej mødte.

Landsstævnets Udvalg og Talere foran Blicherstenen paa Himmelbjerget.
Vilh. Hansen, Jens Johansen, Ramsing-Jensen (Silkeborg)
Borchardt, Dr. Edu. Larsen, Fog-Petersen, Andersen-Nexø.

Versionerne om Stævnedeltagernes Antal lyder iøvrigt højst afvigende. Blade, der møder vor Bevægelse med Forstaaelse, anslaar Antallet til 800; medens modsat Folk, der mener os det ilde, reducerer Tilslutningen til ca. 250. Sandheden ligger i Midten. I Landsstævnet deltog ca. 500, hvilket netop svarer til den Tilslutning, hvormed vi havde kalkuleret. Og naar det tages i Betragtning, at vor Centralorganisations samlede Medlemsantal for Tiden andrager noget over 4000, maa det erkendes, at Tilslutningen var respektabel og vort Forbund fuldtud værdig.

Til denne Forsamling og paa hin historiske Stævneplads taltes der gode, varmtfølte og djærve Ord af de to fynske Folketingsmænd, som vor Organisation i særlig Grad skylder Anerkendelse og Tak for aldrig svigtende Interesse og dygtigt Arbejde for Medhjælperstandens Velfærd, — Ord, der fandt Vej til Hjerterne, slog fængende ned i Forsamlingen og tændte den Begejstringens Ild, der udløses i jublende Bifald og taktfaste, idébærende Sange.

Ogsaa vor tyske Kollega, der bragte Hilsen og Haandslag fra Standsfæller, som kæmper den samme Kamp og stræber frem mod de samme Maal som vi, fandt lydhør Sangbund i Forsamlingen, der navnlig hilste hans Udtalelser om Folkenes internationale Forstaaelse med demonstrativt Bifald, og som fra først til sidst — trods Sprogforskelligheden — var i levende Rapport med Taleren.

Forsaavidt gav de ypperlige Taler Stævnet den feststemte Karakter og Organisations-Aand, der netop var dets Hensigt. Kun i den indbudte kendte Forfatters Tale sprang der et Led i det Helhedsindtryk, der skulde give Stævnet Indfatning og Indhold. Vi havde ønsket og Tilhørerne ventet en Tale, der tog Sigte paa Tid, Sted og Stemning, men Taleren valgte et fjerntliggende Emne, der vel kunde give Stof til et tankevækkende Foredrag med efterfølgende Meningsudveksling, men her maatte virke fragmentarisk og derfor uden Sammenhæng med den Enhed, det

netop var Hensigten at tilvejebringe. Dette Intermezzo, der burde være undgaaet, satte imidlertid ikke Præg paa Stævnets Forløb, men gav det endog det Sensationens Saltkorn, der netop krydrer Minderne.

Saa lykkedes da vort første Landsstævne, og lykkedes over Forventning, præget af Præcision og Orden gennem alle Stadier, — en beskeden Mønstring vel, men en flammende Bavn, der vil lysne fremover den Vej, ad hvilken den danske Medhjælperstands Fortrop maalbevidst drager.

STÆVNE-OUVERTURE.

Lad os springe midt ind i Stævne-Referatet, bort over alle Forberedelser. Vi tør gøre det med saa megen større Ret, som alt fra den aarle Morgenstund forløb i nøje Føling med Programmet, naar undtages, at Solen ikke var mødt og en graa Himmel fyldte Stævnedeltagernes Sind med bange Forventning. Heldigvis ubegrundet! Thi da den statelige Flotille af stærktlastede Damp- og Slæbebaade fra Gudenaaen stævnede ud over Brassøens krusede Flade, brød den længselsfuldt ventede Sol sejrende gennem Skylaget og forjættede Dagens Succes.

Musikken intonerede. Medhjælpersange og nationale Melodier vekslede under den friske Fart over skovkransede Søer, gennem snævre, bugtede Løb, mellem smaragdgrønne Smaaøer, der alt tilsammen taget forener Himmelbjergegnens enestaaende Skønhed. Langt ude højner „Bjerget" sig over Skov og Lynghøjder, og efter en Times Sejlads landsættes Deltagerne ved Himmelbjergets Fod og Vandringen opad Højderne begynder.

Deroppe, højt over Landet og Søerne, mødes Stævnedeltagerne fra Nær og Fjærn. Aarhusianerne kommer over Julsø fra Laven og Vestjyderne marcherer under taktfast Sang med Holstebro-Afdelingens smukke, nyindviede Banner i Spidsen, ført af den energiske Afdelingsformand C. C. Knudsen, op foran Hotellet, hvor Frokosten venter.

Den store Hotel-Pavillon kan langtfra rumme alle Deltagerne, skønt de sidder som Sild i en Tønde; men det bringer kun Stemningen yderligere i Vejret og Resten arrangerer sig under Bøgene udenfor. Frokosten forløber i al Tvangfrihed, uden Taler og Formaliteter, og Tiden inden Stævnetalerne tilbringes med Smaaudflugter, medens talrige Bekendtskaber genopfriskes mellem gamle Kendinge.

Bannere og Faner er opplantede om Talerstolen paa den ideale Festplads, der snart fyldes af alle Stævnedeltagerne. Det store Orkester sender Samlingssignaler ud over Egnen. Fotograferne er i travl Aktivitet. —

Georg Borchardt taler.

FORRETNINGSFØRER JENS JOHANSEN

byder den store Forsamling Velkommen og udtaler Forvisningen om, at dette første Landsstævne yderligere vil styrke vor Tro paa og opflamme vor Begejstring for den Sag, der samler os her i Dag, ligesom det udadtil vil kraftigt understrege, at nu rejser Handels- og Kontormedhjælperne i dette Land sig med Krav om at blive stillet paa lige Fod med andre Samfundsborgere, og Ordene vil paa forskellig Maade fra Himmelbjergets Top lyde ud over Landet, bringe de søvnige til at lette paa sig og gnide Øjnene og aabne Ørene, for saa tilsidst at skutte Ugideligheden af sig og stille sig ved vor Side, solidarisk i Kampen for bedre Livsvilkaar, for lysere og lykkeligere Forhold i Fremtiden for vor Stand.

For en Maanedstid siden saa vi rundt om i Byerne større og mindre Tog af Arbejdere, fylkede under deres Faner, for 25de Gang demonstrerende for et bestemt Krav. Det kan tjene os som Forbillede! Den Udholdenhed, der vises os her, hvor man Aar efter Aar møder op, trods det at der ikke vises Imødekommenhed mod Kravet, kan vi Handels- og Kontormedhjælpere have godt af at mærke os. Vi er ikke med i disse Demonstrationstog, skønt Hovedkravet i og for sig ogsaa er vort, og Stævnet her, hvor vi samles under vore Faner, er da vor Demonstration for de Krav vi har rejst for vort Fags Vedkommende, og vi giver hinanden Haandslag paa ikke at helme i Arbejdet, før de er gennemførte. — Vi har al mulig Grund til at demonstrere netop nu.

Vore Modstandere rejser Hovedet trindt om, enten det nu er i Form af Oprettelsen af særlige Engageringskontorer med Grosserertendenser, hvor man appellerer til den i mangen Medhjælper boende Følelse af honnet Ambition, eller det er de gamle forbenede Herrer i Landstinget, der kategorisk nægter vort Fag den samme Beskyttelse gennem sociale Forsorgslove, som andre Lønarbejdere alt forlængst har. Stævnet i Dag har derfor særlig Betydning deri, at vi vil vise d'Herrer paa Børsen saavel som i Landstinget, at vi ikke taber Modet eller blæser over Ende for den første Smule Modvind, men at Modstanden netop ægger os til yderligere Arbejde og Kamp for Retfærdighed for vor Stand.

Naar jeg ser ud over denne store Forsamling, som jeg véd bestaar af Standsfæller, besjælede af samme Tanke og opfyldt af den samme Interesse, da føler jeg mig yderligere overbevist om, at det bliver vore Idéer, der skal præge Fremtidens Vilkaar for Handels- og Kontormedhjælperen.

Det er ikke nogen Tilfældighed, at vort Forbunds første Landsstævne afholdes paa Himmelbjerget. Her, hvor Blicher holdt sine store Folkemøder i Fyrrerne, i den Brydningstid, det dengang var, hvor det gamle og det nye mødtes, og hvor Blichers Folkemøder bidrog stærkt til at rejse Bønderne til Kamp for politisk, for samfundsmæssig Ligeberettigelse, og vække deres Forstaaelse for de kulturelle Værdier.

Her har vi ogsaa valgt at holde vort første Folkemøde, og Hensigten kan for saa vidt meget godt sammenlignes med Blichers, eftersom den store Handels- og Kontormedhjælperstand paa mange Omraader — navnlig i social Henseende — staar tilbage for de øvrige Erhvervsklasser.

Maatte dette Stævne da blive et betydeligt Led i Centralorganisationens Arbejde for at vække Forstaaelsen hos vore Kolleger for Samarbejdet og for Solidaritetsidéen, og kalde den slumrende Standsfølelse frem sammen med Forstaaelsen for de kulturelle Værdier; for de mange forskellige Ting, der er til Raadighed for den frie Borger i ethvert kultiveret Samfund, og giver Livet Kolorit.

Saa vil ogsaa Centralorganisationen gaa frem med Kæmpeskridt og føre Faget frem til den Plads i samfundsmæssig Henseende, det i Forhold til sin talmæssige Størrelse og økonomiske Betydning har et retmæssigt og billigt Krav paa. — — Leve Centralorganisationen! (Stærke Hurraraab og Bifald!)

Efter at Hovedbestyrelsesmedlem Chr. J. Hendils smukke Stævnesang: „Se Solens lyse, varme Glød" er afsungen, overtager Redaktør Vilh. Hansen Ledelsen af Landsstævnet og giver Ordet til „Butiksmedhjælpernes højtfortjente Talsmand paa Tinge"

FOLKETINGSMAND, DR. PHIL. EDUARD LARSEN,

der hilses med stærkt Bifald og under levende Tilslutning holder følgende Tale:

Her i Danmark er det nu saaledes, at den, der er Genstand for Uret, ikke længer staar hjælpeløs. Der sker to Ting: Først gribes den begaaede Uret af en Organisation, der tager sig af

den forurettedes Sag, og for det andet gribes den af Lovgivningsmagten. Jeg vil se lidt paa det sidste og holde mig til det ene Punkt, hvori Kampen for Handels- og Kontormedhjælpernes Krav sidst har tilspidset sig: 7-Luknings-Spørgsmaalet.

Denne Sag kom ind i dansk Lovgivning under Presset at en Organisation — desværre ikke Deres, men derimod en Principal-Organisation. Efter en Afstemning blandt Detailhandlerne i Kjøbenhavn fremsattes et Regeringsforslag, hvori der ikke var tænkt paa Medhjælperne. Det fastsatte en lovbefalet Lukketid over hele Landet, var øjensynlig beregnet paa først og fremmest at skaffe Frihed for Principalerne, men indeholdt intet om Hvile for Medhjælperne efter Lukketid. Saa fattig denne Lov end var, kom den dog til at bære Bud om nye Tider. Lovgivningsmagten famlede sig frem, og senere fremsattes et andet Forslag med en Smule demokratisk Bismag — Siddepladser i Butikker — som Landstinget imidlertid stemte ned. Der er i denne Lov en ringe Piblen henimod Maalet: at beskytte de Svage og Trætte.

En skønne Dag skulde Loven til Revision. Jensen-Sønderup, der nu var bleven Indenrigsminister, fremsatte en meget simpel Lov, men der var kommen Liv i Brikkerne, Deres Organisation greb ind, og jeg havde det Held at komme i Samarbejde med den. Der skete da det Særsyn, at en Storhandlende som Konsul Birch fra Nyborg gik ind paa Tankegangen og blev Ordfører for et Kompromisforslag. Det betegnende var, at ved denne Lejlighed flyttedes 8-Luknings-Kravet over i 7-Luknings-Kravet; Spørgsmaalet fra Norge om Kommuneafstemninger kom ogsaa ind, og det vakte i det hele taget stor Strid, da Banen blev lagt over i denne Sag. Det var ikke meget, men dog noget af et Gennembrud.

Saa skiftedes der Flertal i Folketinget, og Følgen var et nyt Ministerium. Indenrigsminister Rode havde den rette Forstaaelse af de berettigede Krav, og det Revisionsforslag, han fremsatte, havde Karakteren af en social Forsorgslov. Han genindsatte Bestemmelsen om Siddepladserne, gav Sikkerhed for at Medhjælperne fik Frihed efter Lukketiden og foreslog, at der skulde være en samlet Hviletid af 10 Timer i Døgnet, saaledes at der dog blev en beskeden Hvile, hvor man ikke skulde trælle.

Var Forstaaelsen saaledes nu til Stede, kom den virkelige Modstand samtidig. Landstinget sablede koldblodig alle Fremskridtsbestemmelser ned (Fy!) og viste sit reaktionære Sindelag ved at man strøg Muligheden for at lukke Kl. 7. Det motiverede Standpunktet med, at det ikke vilde underkaste Sagen nogen Art af Tvang og at voksne Mennesker selv maatte kunne bestemme over disse Forhold. Sandheden er imidlertid den, at efter dette Standpunkt kan en eneste Mand i en By slaa 7-Lukningen ihjel (Hør!)

Hvad kan nu hjælpe? Muligvis en Minister og et Folketingsflertal, muligvis ogsaa et Landsting — i Særdeleshed et nyt. (Hør!) Jeg vil dog sige til Dem, at De skal ikke vente Dem alt for meget af et nyt Landsting i denne Sag, i Særdeleshed hvis det beherskes af Landboerne. Jeg taler ikke rosenrødt, men siger Dem Sandheden i Dag, ikke for at De skal tvivle om Mulighederne for en god Løsning, men i denne Sag, der er et Udslag af den sociale Kamp for Retten, mod Uretten, kommer Sejren hurtigst, naar De selv tager fat. (Hør!)

Dr. Larsen sluttede: Stævnet i Dag er ikke nogen Pinseferie i egentligste Forstand, men et Redskab i Deres Kamp. Et Leve for Stævnet med Ønsket om, at det maa blive et godt Vaaben i Kampen! (Hurra! Dr. Larsen leve! Hurra og stærke Haandklap.)

Derefter taler Medlem af det internationale Handels- og Kontormedhjælper-Forbunds Hovedbestyrelse

REDAKTØR GEORG BORCHARDT,

der ligeledes ved sin Fremtræden modtages med Bifaldsraab:

Naar jeg som Tysker har modtaget den behagelige Opgave at tale ved Deres Landsstævne, vil jeg først bringe Dem en Hilsen fra de tyske Medhjælpere. (Bravo!) De tyske Kolleger kæmper ligesom Dem for Forbedring af deres Arbejdsvilkaar og økonomiske Stilling, og véd meget vel at det ofte koster Aartiers Arbejde at opnaa et Resultat. Vi tyske Medhjælpere værdsætter og anerkender højt det enorme Arbejde, den danske Centralorganisation har udfoldet og ønsker Dem det bedste Udfald af Deres Bestræbelser. (Bifald!)

Gerne fulgte jeg Deres Indbydelse; thi „Verein der Deutschen Kaufleute" har i flere Aar søgt at opnaa Føling med Medhjælpere i andre Lande. Vi véd, at den tyske Handel og Industri har Forbindelser i alle Lande. Handelen er international; den bringer Folkene i Berøring med hverandre. Saaledes er vi ogsaa traadt i Forbindelse med det danske Folk. Utallige Hænder blandt danske og tyske Arbejdere er altid i Færd med at fremstille og befordre Varer og Frembringelser, og aandelige Traade knytter Medhjælperne i begge Lande sammen. Denne Udveksling skaffer Arbejde og Udkomme til Handelens Funktionærer, af hvis Flid og Intelligens denne gensidige Vekselvirkning afhænger.

Foran Talerstolen.

Derfor har Medhjælperne overordentlig Interesse i, at det gensidige fredelige Forhold, som Handelen har skabt, ikke bliver forstyrret. Thi Vareudvekslingen er kun mulig, naar den politiske Fred mellem Nationerne kan bevares. Vi véd, at vi mister vore Stillinger og vort Arbejde, naar Nationerne kastes ud i indbyrdes Krige. Kun den vedvarende Fred mellem Kulturfolkene tjener Folkenes sande Vel. — Mine kære danske Venner! Jeg er kommen til Deres Land for at forsikre Dem, at Tysklands organiserede Handels- og Kontormedhjælpere af al Evne vil søge at forhindre, at samvittighedsløse Chauvinisters forbryderske Fremfærd skal lægge Hindringer i Vejen for den for os og vort Arbejde saa nødvendige Fred. (Levende Tilslutning!)

Og dog staar vi midt i den standende Strid: Kampen for Forbedring af vore økonomiske Forhold og for at videreføre Socialpolitiken i Tyskland. Altid har vi Modstand at overvinde. I de sidste Aar er denne Modstand vokset, og nu er der næsten indtraadt Stilstand i den tyske Socialpolitik. (B. omtaler dernæst de tyske Handelskamres Beslutning om at bekæmpe socialpolitiske Krav og anstille sammenlignende Undersøgelser vedrørende Beskyttelseslovgivningen i andre Lande, og paapeger, at alene dette er Anledning til for de tyske Medhjælpere at træde i Forbindelse med deres organiserede Standsfæller i andre Lande.)

Deraf vil vi erfare, hvad der foregaar andet Sted, men kan maaske tillige være andre Organisationer til Nytte med vore Resultater og Erfaringer, saaledes som det netop er det internationale Medhjælperforbunds Hensigt og Forudsætning. Vi betragter Handelsfunktionærerne i andre Lande som vore Venner og vil mødes med dem i Samvirke og Udveksling af Erfaringer til Fremme af de social-politiske Bestræbelser, og for at hindre, at der indtræder Stilstand i det faglige Reformarbejde. Derfor gælder det ikke om, at det ene Land er mere eller mindre socialpolitisk fremskreden end det andet, men derimod at de sociale

Bestræbelser tjener Folkets Ve og Vel, og at Menneskets Værd sættes over Varers og Penges.

Lad os da nu og altid forenes deri at forberede de nye Opgaver, at stræbe efter de store Maal til fælles Vel for Medhjælperne i alle Lande.

Georg Borchardts Tale modtages med stærkt Bifald, der gentages, da Vilh. Hansen oversætter den paa Dansk.

Dernæst taler

FORFATTEREN MARTIN ANDERSEN-NEXØ.

I Aar er det 50 Aar siden vi førte vor sidste Krig. Der er siden den Tid sket en stor Udvikling, ogsaa i vort Forhold overfor Udlandet, og jeg vil henvende mig til Dem, mine Damer og Herrer, der ifølge Deres Stilling betegner Danmarks fremskudte Emne overfor Udlandet.

Med Tyskland er vi forbundet baade geografisk og aandeligt. Vi har ført sørgelige Krige med vor mægtige Nabo, men samtidig maa det erkendes, at vi i Virkeligheden har faaet al vor Ve og Vel, al vor Kultur sydfra. Vi fik Reformationen og det fremskredne Haandværk, vi fik Mejeridriften fra Holsten og lærte Handelen af Hansestæderne.

Tyskland har været det Land, der har bragt os i Forbindelse med Kulturen, og samtidig det, der bragte vor egen Produktion frem i Udlandet. Dansk Aands Indsats er begrænset af det ringe Antal Mennesker, der taler vort Sprog, det er det tyske Sprog, der har baaret vor Litteratur og vore øvrige Aandsprodukter ud over Verden. Ligesom vi hver for sig møder et Menneske, der faar skæbnesvanger Indflydelse paa os, er det samme Tilfældet med Tysklands Indflydelse paa os.

Jeg er ikke helt sikker paa, at der er Basis for den Panik, der har behersket os i 50 Aar og som har gjort, at vi har skyet al Forbindelse med Tyskland, fordi det røvede Land fra os. Det nye Tyskland er i Virkeligheden en folkelig Renæssance; der er skabt et Rige, der har kæmpet sig frem til en førende Stilling — økonomisk og materielt — og den Bureaukratisme, som Bismarck skabte og som var et Rustkammer for al Reaktion i Europa, er heldigvis i Nedgaaende. Jævnsides med de tyske frisindede Filosofers og Digteres Arbejde er der foregaaet et vidtforgrenet Organisationsarbejde, som vi har godt af at drage Lære af. Vi har ogsaa lært deraf, og i Øjeblikket er det saaledes i Forholdet mellem Virkningerne mellem dansk og tysk Aand, at dansk Kultur i Øjeblikket rykker sydpaa.

I de 1000 Aar, vi har ligget ved Siden af det mægtige Folk, har vi, trods Kulturliniens stadige Bølgen frem og tilbage, tilkæmpet os en egen Stilling. Derfor er der kun Grund til at se lyst paa Fremtiden og tage mod Lære for vor egen Skyld. Maaske var vi falden godt i Søvn, hvis vi ikke havde haft Bussemanden mod Syd.

Mine Tilhørere! Der er Hovedvejen for vort Forhold til Tyskland, og Deres Opfattelse kan blive skæbnesvanger for os alle. De skal derfor ikke betænke Dem paa at drage til Tyskland for at se og lære, og selvom jeg ikke i Dag vil prædike Materialisme for Dem, gør jeg dog opmærksom paa, at i det Øjeblik, vort Forhold til England forandres, er vi Tysklands naturlige Spisekammer. (Bifald blandet med Modsigelse!)

Efter at Forsamlingen har istemt Sangen „Vaarens Sol er Ungdoms Kendemærke", giver Stævnets Leder Ordet til „Centralorganisationens trofaste Ven"

Processionen gennem Silkeborg.

FOLKETINGSMAND, REDAKTØR JOHS. FOG-PETERSEN,

der modtages med levende Bifald og straks faar Begejstringen til at fænge i Forsamlingen:

Dette Stævne af Repræsentanter for danske Handels- og Kontormedhjælpere hilser jeg som en stor og glædelig Begivenhed. Jeg kalder Dem med velberaad Hu Repræsentanter for alle danske Medhjælpere, ogsaa for de mange — Flertallet — der endnu ikke har fundet Vej til Deres Sammenslutning. De, som danner denne Organisation, er Repræsentanter for de mange alligevel, ja selv for dem, der føler sig dragne af det sorte Engageringsbureau (Hør!). Og De er Repræsentanter for dem alle, fordi De tænker, handler, kæmper for dem, vinder Sejre og vil vinde Sejre, der kommer hele Medhjælperstanden til Gode. Vi er stævnede her til Himmelbjerget, den gamle kendte Mødeplads, der kan ses over hele Danmark, vi er komne hid fra alle Landets Egne over Sø og salten Vove, og vor Opgave i Dag er at forkynde, saa det høres og forstaas, at den danske Medhjælperstand er vaagne, standsbevidst, og at den arbejder maalbevidst for at højne sine Levevilkaar økonomisk, aandeligt og kulturelt. Der er kommen Liv i Medhjælpernes tusindtallige Skare. De melder sig nu. De vil gøre deres Pligt og kræve deres Ret. Ogsaa de ønsker Plads ved Livets Bord; thi den sociale Bevægelse, der gaar gennem Tiden har ogsaa grebet den danske Medhjælperstand. Lad det blive forkyndt, saa det høres viden om. Mange trænger til at høre det. Man trænger til at høre det paa Tinge. Og de mange Standsfæller, som endnu ikke har hørt det, trænger til dette Budskab. De mange, om hvilke vi synger i Sangen, at de gik og gaar „sjælløst i trælsomt Slæb og Slid og aned ej, de sled for en ny og herlig Tid."

Til alle dem, som ikke aner, hvad der foregaar, skal Indbydelsen udgaa, at de maa melde sig og være med.

For deres egen Skyld og for deres Stands Skyld har de ikke Raad til at holde sig tilbage. Ingen maa trættes i Arbejdet for at faa sine Standsfæller med i Agitationsarbejdet.

Det er det andet, danske Medhjælpere skal opnaa ved dette Landsstævne, de skal opmuntre og styrke hverandre til udholdende Arbejde for de Idéer, der samler dem i deres Organisation. Ved Sang og Tale skal og kan de yde hverandre denne Støtte, thi Sangen giver Mod, Samling og Takt. Husk, at naar de gamle græske Kæmper drog syngende i Kampen, var de uovervindelige. Og endelig skal der holdes Fest! Det er en Rigdom at kunne holde Fest, at være med i et festligt Samlag. En festlig Dag rager som et Himmelbjerg op over det daglige Livs ensartede graa Dage. Til Festdagen glæder vi os, og bringer lyse Minder med hjem fra den; den kaster Sol ind i vor Tilværelse. Og det trænger vi alle til.

I meget gamle Dage, da de nordiske Guder var til, var Himmelbjerget Hejmdals Bolig. Her holdt han til denne Gud, der var Gudernes Vagtpost. Han behøvede mindre Søvn end en Fugl, saa lige saa godt ved Nat som ved Dag i hundrede Miles Afstand. Han kunde høre Græsset gro i Enge og Uld paa Faar, og hans Gjallerhorn kunde høres over hele Verden. Han var vaagen og skarpsynet, lydhør og paa Post. Naar De nu drager hjem fra denne skønne Plet, der er værdig til at være Gudernes Bolig, lad os da bestræbe os for i vort daglige Arbejde og i Arbejdet for Medhjælperstandens Sag at lægge hejmdalske Egenskaber for Dagen. Da skal det kendes ud over hele Landet, at Medhjælperstandens Sag ikke er rejst forgæves! (Bifald!)

Det er gaaet med Deres Sag som med saa mange af de Tidens Bestræbelser, der bærer Udviklingen frem. Den begyndte i det Smaa, men nu er den i Skud, nu vinder den sejrende frem. Husk hvad Bjørnson sang:

Foragtet af de Store, men elsket af de Smaa,
sig er det ikke Vejen, det Nye maa gaa?
Forraadt af dem, som Vagt burde være, just af dem,
sig er det ikke saadan en Sandhed staar frem?

— det passer paa Deres Organisation, det gælder for Deres Arbejde, men den Sag, der er Deres, er ogsaa Fremtidens, fordi den

begynder som en Susen i Kornet Sommerdag
og vokser til en Brusen over Skovenes Tag.

Leve den danske Medhjælperstand! (Begejstret Bifald og Leveraab for Fog-Petersen!)

Nu istemmer Stævnedeltagerne Medhjælpermarchen „Fremad det lyder! Det Feltraab har Klang" og

REDAKTØR VILH. HANSEN

takker sluttelig Talerne, der har givet vort Stævne sit festlige Præg og lødige Indhold. Thi Ord er som Sædekorn, der kan slaa mod den golde Jord eller finde den frodige, givtige Jordbund og give mangefold Grøde! — Vi, der er mødt frem i Dag, er kommen med et opladt, modtageligt Sind, — det, der er Ungdommens Privilegium! — Solskin og Graavejr vil veksle paa vor Organisations Firmament, og som vi i Dag har spejdet efter Vejret, skal vi tage Kending paa de kommende Tider. Vi skal lære at bruge vor Organisation og holde vore Vaaben blanke og kampberedte.

Lad Ordene, der er talt her i Dag, fænge. Spred Tankerne, der her fandt Udtryk, mellem Kolleger og Standsfæller ud over Landet, og vi vil fra Stævne til Stævne se Skarerne vokse, se nye Faner bølge over os. — I, unge Mænd og Kvinder, er Standens Bannerførere, Fortrop og Idébærere! Lad aldrig eders Begejstring slukne eller eders Idealer visne. Lad Ungdommens Ild brænde i eders Hjærter, og vor Sag vil ustandselig bæres fremad til Sejr! (Bifald og Leveraab for Vilh. Hansen!)

Dermed erklærer Vilh. Hansen Landsstævnets alvorligere Afsnit for afsluttet og den store Forsamling spredes under Leveraab for Stævnets Organisator, Jens Johansen. — Snart myldrer Deltagerne i tætte Skarer ned ad Himmelbjergets bugtede Veje mod de ventende Dampbaade, der skal bringe os tilbage til Silkeborg.

I PROCESSION.

Solens varmende Glød var sluknet, og Dagen ebbede ud under den samme skytunge Himmel, som hilste Stævnedeltagerne ved Morgengry. Eftermiddagens friske Brise blev til en overflødigt svalende Vind, som jog henover de utaalmodige Merkur-Sønner og -Døtre, der fra Landingspladsen spejdede efter de sidste Damp- og Slæbebaade, som bragte Stævnets Arrieregarde. Endelig øjnedes de under Gudenaaens Krumning og under Musik og Sang gled de ind, mens Bannerne rejstes og Fanerne udfoldedes i den kraftige Vind.

Som alt andet paa denne Stævnedag, foregik Opstillingen med Appel. Hvert Banner paa sin Plads, 4 Mand i Rækken, „Retning til Højre"; der raader en civil Disciplin, og det hele „klapper". Afdelingernes kendte Mænd er ogsaa i dette Øjeblik i den rette Rapport med deres Medlemmer. Et Par Dusin af „dem vi stoler paa", men som det her fører for vidt at nævne enkeltvis. Jo, N. C. Nielsen-Kolding bør danne Undtagelsen, for hans Bryllupsfest stod et Par Dage tilforn og med sin unge Frue er han draget paa Bryllupsrejse til Landsstævnet. Et Ægteskab i Organisationens Tegn! Og hvor skulde N. C. ellers være, om det ikke var midt mellem sine kære Jyder paa en af C. O.s store Dage? — N. C. er den gladeste og mest indianerbrune af alle Stævnedeltagerne, og tilmed — og det med Rette — den populæreste Mand blandt jydske Medhjælpere.

Men forinden vi lader Musikken spille op, forinden Processionen sætter ind i Marchtakt, netop nu, hvor det gælder Orden og Præcision, maa vi et Øjeblik standse ved den Mand, der er Stævnets Arrangør par excellence og som rettelig fortjener Æren for at alt er forløbet med den „pinlige Nøjagtighed", der for ham er meget mere end en Vending, efterdi det netop er hans Arbejdsprogram. Den Vejle Afdelingsformand, der indtil 1911 var en mønstergyldig Leder af sin Forening, har siden faaet store Opgaver at tumle med, og C. O.s Medlemmer har set, hvor tilsyneladende let, han forstaar at mestre dem. Saaledes ser det ud, men Sandheden er, at Jens Johansen gennem lange Arbejdsdage, der ikke begrænses af nogen „Medhjælperbeskyttelse", nedlægger et planmæssigt, maalsikkert og myreflittigt Arbejde for vor Organisation. Uden dette mønsterværdige og mangeartede Arbejde vilde vor Forbundsbygning ikke være højnet som sket er i de sidste Aar og Landsstævnet endnu have været et af Fremtidens Maal. — —

„Fremad! det lyder! Det Feltraab har Klang," — det klinger vækkende og ildnende. Unge kraftige Stemmer falder ind i Melodien, Fodslagene lyder taktfast, idet Processionen sætter sig i Bevægelse, og i et virkeligt imponerende og velordnet Tog drager de 500 Stævnedeltagere ind gennem de menneskefyldte Gader. „Hvor dette dog er udmærket," siger Fog-Petersen til os, „det tænkte De nok ikke muligt i de første Organisationsdage for mange Aar siden?" — Nej, det tænkte vi nok ikke paa i 97-98, men den Ungdom, der nu er med, og de Tusinder, der kommer, vil dog alligevel aldrig lære at kende den Oprindelighedens Friskhed, der er den første Kamptid egen.

Den første virkelige Medhjælper-Procession drager under Musik og Sang forbi den undrende Købmand paa Gadehjørnet. — Mon han vejrer den nye, kommende Tid?

FESTLIG AFSLUTNING.

„Haandværkerforeningen"s Festsal er det smukkeste Forsamlingsrum, vi endnu har set i Provinsen, — en Kuppelsal i lyse, vel afstemte Farver, udført i rene Linier, der skaber et stilfuldt Helhedsindtryk. — Her fandt den store Stævnemiddag Sted, og en festligere Ramme om Stævnets Afslutning kan ikke tænkes. Maden var excellent og Musikken udmærket.

Da de 2-300 Deltagere i Festmiddagen er placerede ved de lange Borde, der bugner under et pragtfuldt Blomstervæld, byder Forretningsfører Jens Johansen Velkommen og taler derefter godt og vægtigt for Centralorganisationen. J. udtaler bl. a.:

„Nu begynder man at bekæmpe os direkte, naturligvis fordi man, selv om det er nødtvungent, maa erkende, at Centralorganisationen begynder at betyde noget. Og i aaben Kamp vil vi gerne møde vore Modstandere. Saa faar vi dem derover, hvor vi skal have dem, og kan indrette os derefter.

Thi den faglige Organisation, der faar Skulderklap af Principalerne, af Arbejdsgiverne, den maa man tage sig iagt for, den er sikkert ikke, som den skal være. Derfor kan vi kun være tilfredse med, at vore Modstandere nu viser sig i fuldt Dagslys og bekender Kulør. Saa vil ogsaa efterhaanden de indifferente af vore Standsfæller komme til at forstaa det bagvendte i, at de ved at stille sig udenfor vore Rækker, indirekte støtter Bestræbelserne for at holde Medhjælperne nede paa det Standpunkt i social og økonomisk Henseende, hvorpaa vor Stand i Øjeblikket staar.

Jo mere Modstanderne rejser sig, jo mere Situationen tilspidses, jo mere vil det drive Medhjælperne sammen om det, der er deres naturlige Værn — om Centralorganisationen.

Og Krigen mod os, vil paa os, som er samlede her, bevirke, at vi tager endnu stærkere fat paa Arbejdet, for at overbevise vore Kolleger om deres Pligt til at stille sig Ryg mod Ryg med os i Arbejdet for Standens Fremgang og Velfærd, bevirke, at vi føler os styrket i Overbevisningen om det retfærdige i vore Krav, og derfor ikke knytter Hænderne i Lommen, men tværtimod tager fat med begge Hænder for at udvikle og underbygge den Institution, uden hvilken vi var uden Styrke og Modstandsevne — vor Centralorganisation."

Efter at „den jydske Nationalhymne", „Jylland mellem tvende Have", er afsunget, taler Vilh. Hansen for Talere og Gæster, og benytter Lejligheden til at bringe de to Folketingsmænd en varmtfølt Tak for deres uegennyttige og initiativrige Arbejde for Medhjælperstandens Anliggender. Taleren henvender sig derefter i det tyske Sprog til vor Kollega Borchardt og værdsatte hans eget og hans Forbunds Virke for de Idéer og Maal, der ogsaa er vore. Sluttelig berører H. den Meningsudveksling, den 4de Taler har foranlediget og som vel kunde lære os kritisk Betragtningsmaade, men ogsaa uhildet Fremsyn, og hilser endelig vor norske Kollega, Fuldmægtig Henriksen fra Tromsø, der deltager i Stævnet.

Derefter veksler Taler og Sange. Hovedbestyrelsesmedlemmerne N. C. Nielsen og Mich. Nielsen taler med sædvanlig Rutine for henholdsvis Silkeborg-Afdelingen og Pressen. — Folketingsmand Fog-Petersen holder en udmærket, med Jubel modtaget Tale for det gode Samarbejde indenfor Centralorganisationen, og Georg Borchardt takker hjerteligt for „de uforglemmelige Indtryk, jeg vil medtage om Deres Organisations Virksomhed og om Deres smukke, smilende Land." Der tales for flere af C. O.s kendte Mænd og iøvrigt for mangt og meget, som det fører for vidt her at opholde sig ved.

Og saa danses der til langt ind i den lyse Juninat.

Presseudtalelser om Landsstævnet.

VORT Landsstævne paa Himmelbjerget, der som allerede paavist fik et saa fortræffeligt Forløb, har haft en god Presse. Selv om en Kamporganisation som vort Forbund naturligvis ikke tør regne med lutter Anerkendelse fra alle Lejre, og enkelte Referater af Landsstævnet derfor ikke er uden Kritikens Braad, er alle Blade enige i Anerkendelsen af Stævnets Arrangement og stilfulde Forløb.

Af de talrige og udførlige Referater, som ikke blot midtjyske, men ogsaa de større Provins- og Hovedstadsblade indeholder, bringer vi i det efterfølgende nogle karakteristiske Uddrag:

„FYENS VENSTREBLAD"

indleder sin udmærkede Artikel „En Stand, der vaagner" med en Oversigt over Centralorganisationens Fremgang og fortsætter:

„Denne Organisation, i Spidsen for hvilken der i Øjeblikket staar dygtige og handlekraftige Mænd, afholdt i Dag sit første Landsstævne paa Himmelbjerget, den herlige Plet, hvor Steen Blicher i sin Tid gjorde Begyndelsen til de store Folkemøder. 500 Medhjælpere fra alle Egne af Landet var mødt frem — og disse Repræsentanter blev med Rette betegnet som Eliten af den danske Medhjælperstand. Det er jo dem der handler, arbejder og agiterer for hele Standen, og det er ufatteligt, at der endnu findes Medhjælpere, der er lunkne eller modvillige, og desuagtet ganske roligt nyder Frugterne af den Bevægelse, andre har rejst.

Stævnets Forløb blev yderst vellykket. Navnlig hilstes de to Folketingsmænd, der førte Ordet — Medhjælpernes varmtfølende Forkæmpere, Eduard Larsen og Johs. Fog-Petersen — med begejstret Tilslutning. Ordene kom fra Hjertet og gik til Hjerterne, og den Begejstring, der i Dag gav sig saa øjensynlig Udslag, vil i den nærmeste Fremtid blive omsat i et intensivt Arbejde over hele Landet. Til hver eneste uorganiseret Handelsmand vil Raabet lyde: Kommer I snart, Handels- og Butiksfolk!"

„SOCIAL-DEMOKRATEN" skriver:

at „Landsstævnet fik et i alle Henseender glimrende Forløb. Den vaagnende Organisationstrang hos Medlemmerne fandt et værdigt Udtryk i den talrige Forsamling, der fra alle Kanter af Landet var stævnet sammen for at demonstrere Organisationens Maal og Opgaver: Bedre Levevilkaar for Landets talrige Medhjælperstand."

Om Processionen gennem Silkeborg siger Bladet, „at de mange Medhjælpere, der i Procession drog gennem Byen, gav denne Præg."

„KJELLERUP VENSTREBLAD",

der ligeledes bringer en 3-spaltet Artikel om Stævnet, betegner dette som „en vellykket Indledning til en Række lignende Stævner" og angiver ligesom „Demokraten" Deltagernes Antal til ca. 500, medens

„NORDJYLLANDS SOCIALDEMOKRAT" meddeler,

at „fra alle fire Kanter kom Medhjælperne pr. Jernbane, Cycle og Damper mod det gamle Sted for Folkemøderne — Himmelbjerget, hvor Steen Steensen Blicher holdt sine store Folkemøder, —" „ . . . op ad Dagen klarede det op til Solskin, hvilket bidrog til at løfte Stemningen; det var en fornøjet og interesseret Forsamling paa 6—800 Mennesker, der fylkedes om Talerstolen."

„SILKEBORG AVIS":

„I en Aarrække har Handels- og Kontormedhjælperne arbejdet paa at skabe en Organisation til Varetagelse af Standens Interesser, og de har nu i „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" faaet en Sammenslutning, som, hvis den arbejder i den rigtige Retning, vil være til stor og uvurderlig Nytte for Standen.

Først i Aar mente Ledelsen, at der burde forsøges med Afholdelsen af et Landsstævne, og efter forskellige Overvejelser kom den til det Resultat, at et saadant Stævne var gennemførligt. — Dagen i Gaar viste, at Ledelsen paa dette Punkt saa rigtigt, men viste tillige, at Ledelsen utvivlsomt i Valget af Ordførere ved dette det første Stævne har været saa uheldige, at Skaden derved kun vanskeligt kan udbedres(!)."

Bladet kritiserer derefter skarpt Andersen-Nexø's Udtalelser, „der ikke roligt burde være paahørt", og vender sig mod de to radikale Folketingsmænd og sigter navnlig — naturligvis aldeles grundløst — Dr. Larsen for at have agiteret for det radikale Parti.

Og saa slutter „Silkeborg Avis" med følgende Salut — til behagelig Underretning for vore Medlemmer:

„Vi føler os forvisset om, at den danske Handels- og Kontormedhjælperstand vilde have staaet betydeligt stærkere til Fremtidens Arbejde, hvis Valget igaar havde været heldigere, og Ansvaret herfor, saavelsom den afgjort politiske Retning, Foreningen synes at ville slaa ind paa, paahviler sikkert udelukkende dens nuværende Ledelse. Forhaabentlig vil Medlemmerne vide at ryste denne af sig (Fremhævet af os. Red.), saaledes at Organisationen kan blive det, den bør være: En upolitisk, ren faglig Organisation, som vil være i Stand til at samle alle indenfor den store Handels- og Kontormedhjælperstand."

Paa Baggrund af denne „grausame Salbe", hvis Virkninger vore ledende Mænd forhaabentlig maa overleve, skal vi anføre et Citat af

„SILKEBORG SOCIAL-DEMOKRAT",

der, sammenholdt med foranstaaende, anskueliggør hvilken Æggedans vi maatte opføre, dersom vi forsøgte at være alle og enhver tilpas.

„S. S.-D." knytter nemlig følgende Bemærkninger til Andersen-Nexø's stærkt omdiskuterede Udtalelser:

„Paa samme Tid, som Handels- og Kontormedhjælperne indbyder et tysk Medlem af det internationale Forbunds Hovedbestyrelse til at tale for at vise, at Forbundet er internationalt, er der blandt Stævnets Deltagere Medlemmer, som ikke kan taale at høre en dansk Mand tale det internationale Samarbejdes Sag. Det vidner om, at Handels- og Kontormedhjælperforbundet endnu har mange Kampe at bestaa, inden Organisationen er i Stand til at tage en virksom Kamp op med Modstanderne. Det er Forstaaelsen og Sammenholdet, det skorter paa."

„AARHUS STIFTSTIDENDE'

anslaar mere afdæmpede Strænge og slutter sit Referat:

„Stævnet i Gaar vil sikkert bidrage til at fremme Samarbejdet mellem de unge Handelsmænd. Hvis disse altid har Forstaaelsen af, at deres Organisation skal hvile paa absolut upolitisk Grundlag og at Talerne ved deres Møder i Fremtiden bør søges udenfor de aktive Politikeres Lejr, saa vil de sikkert kunne opnaa at bedre deres Kaar ved fredelig Forhandling med Principalerne. Disse maa nemlig ikke, som en af Talerne udtrykte sig i Gaar, betragtes som Modstandere, men som Fæller i Arbejdet for at højne og dygtiggøre Handelsstanden i sin Helhed til Gavn for vort Land."

„AARHUS AMTSTIDENDE",

der ikke netop hører til vore erklærede Venner, skriver bl. a.:

„Man maa lade Ledelsen af Handels- og Kontormedhjælperne, at den havde sat et stort Apparat i Stand ved det første Landsstævne. — Der var et Musikorkester, Sange skrevne specielt til Stævnet, Frokost, Lystsejlads, fin Middag og Bal. Kort sagt, der var fra Ledelsens Side gjort alt muligt, for at Landsstævnet skulde blive saa fuldkomment som muligt. Naar dertil saa kommer, at Vejret blev saa fint, som man kunde ønske sig, maa det vel nok siges, at alle de ydre Betingelser var til Stede for at det skulde blive godt."

Imidlertid udfinder „Aarhus Amtstidende", at „Tilslutningen manglede" og opgør Deltagernes Antal til — 250. Vi kan kun udtale vor Medfølelse overfor Referentens defekte Synsevne og haabe, at han atter maa genvinde sin fulde Sekraft, naar vore Veje atter krydses. Betegnende nok annekterer „Dansk Handels-

blad", der altid følger Medhjælperbevægelsen med aldrig svigtende Bevaagenhed, det fantastiske Tal og giver sit Referat et fuldendt tendentiøst Sving, der formentlig skal tages à conto „det gode Forhold mellem Principaler og Medhjælpere." Eller var det maaske selve Herr Bendix Olesen, der lancerede Krøniken om „den ringe Tilslutning" til „Amtstidende"?

Bladet afslutter imidlertid med et Facit, som, sét under den fremførte Kritiks Synsvinkel, i Virkeligheden fastslaar vor Succes:

„Alt i alt: Ikke saa daarligt et Stævne for en første Begyndelse. Bare Tilslutningen havde været noget større. Men den kommer maaske, naar det næste Landsstævne skal holdes."

Naar det nu er Kendsgerning, at Tilslutningen netop var dobbelt saa talrig som af „A. A." paastaaet, er vort Landsstævnes udmærkede og formaalsvarende Forløb altsaa sikkert og uomtvisteligt.

Efter Landsstævnet.

EN FORSINKET HILSEN FRA NORGE.

Fra vor Broderorganisation „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" har vi ved dens Formand, Herr Chr. Dybwad, modtaget følgende Skrivelse, der ogsaa har Bud til Stævnedeltagerne. Det halvofficielle Brevskab, der forøvrigt giver os vor impulsive norske Ven lyslevende, lyder som følger:

Kristiania, den $^{5}/_{6}$ 1914.

7×70 gange skal Du tilgive Din næste!

Jeg vil ikke prøve paa at undskylde den utilgivelige forsømmelse, at N. U. H. L. ikke sendte nogen telegrafisk hilsen til det straalende stevne paa Himmelbjerget; men jeg skal herigjennem meddele, at grunden var den, at der her i pinsen er avholdt et stort turn- og idrætsstevne (gymnastikfest) med ca. 1500 deltagere, og at vor landsforbunds formand og forretningsfører har været virksomme medlemmer af de i den anledning nedsatte komitéer og derfor i de sidste 14 dage har staat paa hovedet (i arbeide).

Jeg ber Dem modtage denne forsinkede hilsen med forvisning om, at vi i Norge følger al Eders færd med kameratlig interesse.

Med kollegial hilsen
Norges underordnede Handelsstands Landsforbund,
Kristiania.
Chr. Dybwad.

STÆVNE-FOTOGRAFIER.

Der foreligger fra Landsstævnet en Række gode Fotografier, optaget af Fotograf Oluf Nielsen, Herningvej, Silkeborg. Blandt Optagelserne findes ogsaa de i dette Nr. gengivne. Prisen er for blank Udførelse Kr. 1,00. for mat Kr. 1,25 pr. Stk., og Billederne kan erholdes ved Henvendelse til Fotografen.

Conto pro diversi.

TIL MEDARBEJDERE OG KORRESPONDENTER!

Redaktøren vil fra omkring den 20. ds. og de følgende Uger være bortrejst til Udlandet. Derfor slutter Redaktionen af næste Nummer (Nr. 13) allerede Lørdag den 20. Juni; Artikler og Korrespondancer, der ønskes optaget, maa derfor indsendes til Redaktionen inden denne Dato, da de i modsat Fald ikke kan finde Optagelse i førstkommende to Numre.

Korrespondancer, der fremkommer efter den 20., indsendes derimod til Hovedkontoret, Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn K, hvortil ligeledes alle Manuskripter til Nr. 14 pr. 15. Juli bedes indsendt.

INTERNATIONALT MØDE.

Hovedbestyrelsen for det internationale Handels- og Kontormedhjælperforbund, „Fèdèration internationale des Employés", afholder i Aar sit aarlige Møde i Byen Luxemburg, Hovedstaden i det lille Storfyrstendømme af samme Navn, der ligger mellem Frankrig, Belgien og Tyskland. Den internationale Hovedledelse samles Lørdag den 11. og Møderne afholdes den 12. og 13. Juli og vil bl. a. behandle følgende Anliggender: Beretningsaflæggelse fra det int. Bureau, Samarbejdet mellem Bureauet og de nationale Medhjælperforbund, den øjeblikkelige Situation, faglig Virksomhed og Propaganda i de forskellige Lande, det internationale Medhjælpertidsskrift „Hemera", Arrangements og Forhandlingsemner ved den internationale Kongres 1915.

Det internationale Forbund har i den forløbne Beretningsperiode forøget sit Virkefelt og tilknyttet nye Organisationer.

Ved Luxemburg-Mødet, ventes det saaledes, at Repræsentanter for de italienske og portugisiske Medhjælperforbund for første Gang giver Møde. Hovedbestyrelsens danske Medlem, Herr Vilh. Hansen, deltager.

„HEMERA".

Det længe ventede internationale Medhjælper-Tidsskrift er nu udkommen og foreligger i et særdeles stilfuldt og efter de bedste udenlandske Tidsskrift-Mønstre udstyret Hefte. Indholdet, der fuldtud svarer til Indfatningen, fremtræder paa fortrinligt Papir og i et smagfuldt Tryk.

Vi skal senere komme tilbage til denne bemærkelsesværdige Tilvækst til den internationale Handels- og Kontormedhjælper-Presse.

Af de til Danmark bestilte Eksemplarer raader vi endnu ove ca. 20, der straks bør finde Abonnenter. Prisen pr. Aargang er urimelig lav, nemlig kun 1 Kr. Indsend omgaaende Bestilling til Hovedkontoret.

LOLLAND-FALSTERSK SOMMERSTÆVNE.

Stævneudvalget anmoder os om at offentliggøre følgende Program for Sommerstævnet i Nykøbing F. den 5. Juli: Fm. Kl. 9^{38}, Deltagerne fra lollandske Afdelinger ankommer. Nykøbing Bryghus beses. Kl. $11^{1}/_{2}$, Frokost i Vesterskoven. Madkurv kan medbringes. Smørrebrød faas mod moderat Betaling ved Traktørstedet. Em. K. 1, Sejltur paa Sundet med Ankomst til Hamborgskoven. Kl. $2^{1}/_{4}$, Stævnetale. Taler: Herr Peter Wraae, Fmd. f. de københ. Afdelinger. Kl. $3^{1}/_{2}$, Kaffebord. Kl. $4^{1}/_{2}$, Afsejling fra Hamborgskoven med Ankomst til Nykøbing Kl. 4^{45}. Kl. $5^{1}/_{2}$, Spisning i Kohavepavillonen (Menu: Kogt Rødspætte, Kylling og Jordbær med Fløde). Efter Spisningen Dans til Kl. $11^{1}/_{2}$. Musik under hele Stævnet. Anmeldelse af Deltagelse sker til Stævneudvalgets Formand, P. E. Andersen, Kalkbrænderivej 18, Nykøbing F. Tegningen slutter d. 26. Juni. Udvalget forbeholder sig Ret til eventuelle nødvendige Forandringer i ovennævnte Program. Vi forventer talrig Tilslutning!

P. E. Andersen.

JUBILÆUM.

Aalborg-Afdelingens kendte Formand, Herr Fuldmægtig Nielsen-Lindquist, kan den 19. ds. fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i Husmandskreditforeningen i Aalborg. Herr N. L. har i de sidste 15 Aar — eller ligesaa længe Aalborg-Afdelingen har eksisteret — været et aktivt og bærende Medlem og har bl. a. gennem en Aarrække med en kortere Afbrydelse beklædt Formandsposten. Vi bringer Jubilaren vor bedste Lykønskning.

„HANDELSFORENINGEN AF 5. JUNI 1864"

har begaaet sit Halvthundredeaars Jubilæum og udsendte, foranlediget deraf, et lille Festskrift, der giver et Tilbageblik over Foreningens Historie. Da „5. Juni" lever paa Minderne og stedse er lykkelig upaavirket af en Tid, dens Ledelse ikke fatter og ejheller forsøger at forstaa, er det kun i sin Orden, at den konsekvent simulerer ikke at kende vor Eksistents. Derfor har vi naturligvis ikke modtaget det lille Skrift, men lærer dets Indhold at kende gennem Principal-Pressen, der ligesaa naturligt skænker „5. Juni" sin Bevaagenhed, som den hvæsser sine Penne mod vor C. O,

Uden her at underkende den selskabeligt samlende Indflydelse, „5. Juni" i de første Aartier har øvet blandt Datidens Medhjælpere, og enkelte af dens Institutioners understøttende Betydning i hine Tider, er det dog uomtvisteligt at Foreningen aldrig har forsøgt noget virkeligt socialt Løft for Medhjælperstanden. Nu er „5. Juni" i saa Henseende uden nogensomhelst Betydning, — en Kendsgerning, dens Ledelse utvivlsomt ogsaa erkender.

Iøvrigt opereres der i Festskriftet med Talstørrelser, der kunde virke imponerende, dersom de ikke netop var opsummerede gennem $^1/_2$ Aarhundrede. Derimod imponerer det ikke, at Foreningen i 50-Aaret for sin Tilblivelse er ved at have afviklet sin Gæld! Og helt ude i det tragikomiske ender man, naar det angives, at Foreningen tæller ca. 4000 (Sic!) Medlemmer i sine „samtlige Afdelinger". Thi dette er en Jubilæumsspøg af Rang, Øjenforblændelse og Kæmpe-„Bluff": De 3000 er nemlig Gengangere og Tordenskjolds Soldater, man lader paradere i Dagens højtidelige Anledning. — Men det viser alligevel, at der endnu er et Glimt af Ungdommens Galgenhumor i Gamlingen fra 64!

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. Juni. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. Juni være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. Juni 1914.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Søndag den 21. Juni vil der blive arrangeret Fællesudflugt for Medlemmer med Familie. Uorganiserede Standsfæller vil kunne deltage. Nærmere Meddelelse vil blive Medlemmerne tilstillet. *Bestyrelsen.*

Rudkøbing. Onsdag d. 6. Maj afholdt herværende Afdeling Generalforsamling paa Hotel „Langeland". Til Behandling forelaa Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant i Stedet for henholdsvis A. Møller Rasmussen, E. Frandsen, Hartvig Andersen, K. Feldt og Johs. Andersen.

Efter at Formanden havde aflagt Beretning og Regnskab, hvilke begge Dele godkendtes, skred man til Valget. Nyvalgt i Bestyrelsen blev H. P. Larsen og M. Wulff og genvalgt Hartvig Andersen. Til Revisorer valgtes M. Hansen, Poul Krog og til Suppleant Th. Petersen.

Under „Eventuelt" drøftedes Udflugter og lign. i Løbet af Sommeren, og man vedtog som en Begyndelse en Cykletur Søndag den 10. Maj til Hjortholm Skov. Efter at de valgte hver især havde haft Ordet og takket for Valget, sluttede Generalforsamlingen med Leveraab for Foreningen.

Derpaa traadte Bestyrelsen sammen og konstituerede sig med Hartvig Andersen som Formand, A. Skodstrup Hansen som Næstformand og V. Leisner som Kasserer.

Søndag d. 10. Maj foretog Foreningen den planlagte Cykletur til Hjortholm Skov, der i enhver Henseende forløb fornøjelig og fandt god Tilslutning. *Hartvig Andersen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Efft.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1914. 14de Aargang.

LOV OG RET.

Har en Ekspeditrice uden sin Principals Tilladelse Lov til at færdes paa Gaden om Aftenen, efter at Butikken er lukket?
Gl. Abonnent.
(Spørgsmaal i et Dagblads Korrespondancerubrik.)

OVENSTAAENDE Spørgsmaal er et typisk Udtryk for den Opfattelse af Medhjælpernes Lov og Retstilstand, der raader i visse Principalkredse. I fuld Alvor — og Naivitet — forespørger en Principal forundret, om Livegenskabet, det Forhold der ligger uhyggelig nær op ad Slaveforholdet, virkelig ogsaa er afskaffet for Handels- og Kontormedhjælpernes Vedkommende.

Naar en saa antikveret Opfattelse findes hos vore Arbejdsgivere er det forstaaeligt, at der jævnligt maa forekomme Uoverensstemmelser mellem Principal og Medhjælper. Og navnlig vil den organiserede Medhjælper, der selvfølgelig hører til den moderne tænkende Kategori indenfor vort Fag, naturligvis være stærkt udsat for at kollidere med de forbenede Anskuelsers Indehavere, som jo alle Dage har kæmpet for Bevarelsen af det System, der tillader Principalerne at behandle Medhjælperne efter Forgodtbefindende. At det til en vis Grad er lykkedes skyldes selvsagt først og fremmest dette, at en saa stor Part af den store Medhjælperstand hidtil har været uforstaaende for Organisationstanken og at Medhjælpernes daarlige økonomiske Stilling har været en — ogsaa af hine Principaler beregnet — Hindring for, at Medhjælperne kunde forfølge Retten gennem det juridiske Retssystems Labyrinter. Thi skal en af vore Standsfæller for egen Regning anlægge og føre en Sag, maaske gennem flere Instanser, saa vil i de fleste Tilfælde saavel det omtvistede Beløb, og mere til, medgaa til Omkostninger til Sagens Førelse, saa meget mere som det er ret vanskeligt at faa rede paa, hvad der er Lov og Ret for Handels- og Kontormedhjælpere i dette Land.

At daarlige Elementer indenfor Principalstanden i mange Tilfælde spekulerer i vor Stands svage retslige og organisatoriske Stilling er en Kendsgerning. Mærkværdigt kun, at Medhjælpernes store Flertal ikke kan faa Øjnene op for, at Retsløsheden let kunde modvirkes af den stærke Organisation, der jo har Hjælpemidler til sin Raadighed, som enhver anden Fagforening.

Organisationens Brugbarhed med Hensyn til at skaffe den Enkelte sin Ret staar naturligvis i Forhold til dens Styrke, men Centralorganisationen besidder nu Kræfter — moralsk og økonomisk — nok til, at værne dens Medlemmer mod Overgreb fra hensynsløse Principalers Side. Bevis herfor findes til Overmaal i vor Retshjælps Virksomhed, der griber mere og mere om sig for hvert Aar der gaar. Der er jo her ikke alene Tale om de Tilfælde, hvor det er kommen til direkte Sagsanlæg, men ogsaa i de mange Tilfælde, hvor Organisationen har været det naturlige Mellemled i Forhandlinger om Uoverensstemmelser mellem Medlemmer og deres Principaler. Og her maa vi videre frem. Medlemmerne maa lære at henvende sig til Organisationen i alle Tilfælde, hvor de mener sig forurettet, thi som Regel vil Organisationens Mellemkomst virke behageligt afsvalende paa en altfor „varm" Principal, som har vanskeligt ved at forlige sig med Tanken om, at Medhjælperen, som Part i Sagen, har samme Ret til at være medbestemmende om Arbejdsforholdenes Ordning.

For hvert Aar der gaar er Antallet af den Slags Henvendelser vokset, hvilket altsaa vil sige, at det Tillidsforhold, som bør eksistere mellem Organisationen og det enkelte Medlem breder sig til større og større Lag af Medlemsbestanden. Og slaar det først rigtig igennem er Betingelserne for det regulære fagforeningsmæssige Arbejde ogsaa først tilstede i det Omfang, som nødvendigt er for, at Medhjælperne kan frigøres for det nedværdigende Afhængighedsforhold, hvori langt det største Flertal af vore Standsfæller staar til Principalerne. Ogsaa af organisatoriske Grunde maa vi naa dertil; thi før Medhjælperen lærer at slaa et Slag for sine personlige Rettigheder i snævrere Forstand, og med Organisationen som Rygstød vil bære den Risiko, som i enkelte Tilfælde kan være

forbundet med en rankrygget Optræden, før det sker vil det ogsaa være ugørligt at rejse Standen til den store afgørende Kamp for de almindelige Menneskerettigheder — for vor Stands sociale Ligestilling med andre Fag og Erhvervsklasser.

Under denne Synsvinkel maa vor Retshjælp ses, og enhver vil sikkert erkende at det er et betydeligt Vaaben i Organisationens Strid for Standens Højnelse og Velfærd.

Og hertil kommer da den direkte Fordel som indvindes gennem Retshjælpen for de enkelte Medlemmer, som har overladt deres Sag i Organisationens Hænder, og det skal ingenlunde underkendes at den Side af Sagen er af stor Værdi. Nogle faa Eksempler skal nævnes her for at illustrere denne Gren af vor Virksomhed.

En Herreekviperingshandler, Chr. N., Grønnegade i Kjøbenhavn, opsagde, paa Grund af en Strid om Forhold, der var Forretningen ganske uvedkommende, en ældre Medhjælper med 1 Uges Varsel, idet han paaberaabte sig, at Medhjælperen fik Ugeløn, men Sø- og Handelsretten gav os Medhold i, at da der ikke forelaa Aftale om Opsigelsesfrist, var en ældre Medhjælper berettiget til 3 Maaneders Varsel, uanset om Gagen udbetaltes ugevis. Indstævnte Principal dømtes derfor til at betale det paastævnede Beløb 528 Kr. + 5 pCt. Renter.

En Remmefabrikant paa Frederiksberg, som tidligere har været omtalt her i Bladet, afskedigede i et af sine mange koleriske Øjeblikke en ældre Bogholder paa staaende Fod. Gennem Retshjælpen anlagdes der Sag paa Medlemmets Vegne, og trods en utrolig Mængde Udflugter og Forvrængninger af de faktiske Forhold, som Fabrikanten gjorde sig skyldig i, dømtes han til at betale vort Medlem 3 Maaneders Gage 357 Kr. + 5 pCt.

I Thisted var en ældre Kollega ansat som Bogholder i et Fiskeeksportfirma P. T. & Co. Vor Kollega blev syg og indlagt paa Rigshospitalet i en Maaned. Firmaet var da saa „kulant" ikke alene at nægte Bogholderen Gage i den Maaned, hvori han var syg, men ogsaa at bringe ham Gratulationen i Anledning af Helbredelsen i Form af en Opsigelse med en Maaneds Varsel. Paa vort Medlems Vegne anlagde vi Sag, og Firmaet idømtes at betale 550 Kr. med Renter 5 % samt 30 Kr. i Sagsomkostninger. Bogholderen fik altsaa Gage for den Maaned han var syg, og desuden Gage for 3 Maaneder paa Grund af for kort Opsigelsesvarsel.

For et Medlem, der var Kolonialmedhjælper i Aarhus hos en Urtekræmmer A. T., anlagde vi Sag mod Principalen, der havde opsagt Medhjælperen med ganske kort Varsel, efter iøvrigt først at have holdt ham hen med Snak og hindret ham i at faa en bedre lønnet Plads, idet Principalen foregøglede Medhjælperen, at Pladsen hos ham ikke skulde blive lønnet daarligere. Desuagtet opsagde han Medhjælperen ganske kort Tid efter, da der nemlig kom en falleret Konkurrent og tilbød sig. Vi krævede 3 Maaneders Opsigelsesfrist, men paa Grundlag af en Erklæring fra Detailhandlerorganisationens Formand, Herr Carl Laursen — som hans Kolleger i Hovedbestyrelsen vist ingenlunde vil underskrive — kom Retten til det Resultat, at Medhjælperen kun havde Krav paa 14 Dages Opsigelsesvarsel, og Medhjælperen tildømtes derfor kun Gage for 1 Maaned + Kostpenge i 30 Dage à 1 Kr. = 86 Kr. + Renter 5 %.

Hos Firmaet „Manufakturhandlernes Kommissionsanstalt", (Direktør Johs. Havtorn), Kjøbenhavn var ansat et af vore Medlemmer, Frk. Johanne B., der var beskæftiget paa forskellig Maade, dels med en Smule Regnskab, men ikke mindst med Bydrengearbejde, bringe Varer i Byen o. l. Herfor oppebar Frk. B. en svimlende Gage paa 50 Kr. om Maaneden. Ved Organisationens Hjælp opnaaede Frk. B. en bedre Stilling, og opsagte sin Plads hos førnævnte Firma med 14 Dages Varsel, som Skik og Brug er i saadanne rent underordnede, daarligt betalte Pladser. Men nu var Direktør Havtorn pludselig kommen til Erkendelse af Frk. B.s store Værdi for Firmaet — en Værdi, der ikke stod i særlig godt Forhold til Gagen — 50 Kr. — og han var frejdig nok til at paastaa, at Frk. B. indtog en „overordnet" Stilling som Bogholderske (der var intet Bogholderi i Firmaet!) og som saadan var pligtig at give 3 Maaneders Varsel, og han nægtede paa Grundlag heraf, at udbetale Frk. B. Gage for den sidste Maaned. Ved vort Sagsanlæg for Sø- og Handelsretten dømtes Direktør Havtorn naturligvis til at betale 1 Maaneds Gage + 5 % Renter + 7 Kr. i Sagsomkostninger.

Under Sagen optraadte denne Direktør Johs. Havtorn paa en overordentlig uforskammet Maade overfor Frk. B., som han forsøgte at skade og mistænkeliggøre. Men herom i en senere Artikel.

I det Store og Hele giver disse Eksempler et godt Billede af Forholdene i vort Fag, af den Hensynsløshed, der udvises overfor vore Kolleger. Men mod de organiserede Medhjælpere gaar det ikke mere — blot disse lærer at henvende sig til — lærer at benytte Organisationen. *Jens Johansen.*

Respekt for Arbejdet!

NAAR der i mit Pensionat arriverer en ny Pensionær, der er Handelsmedhjælper — hvad ret ofte sker — gælder et af mine første Spørgsmaal til ham altid: „Er De Medlem af Centralorganisationen?" I de fleste Tillælde lyder Svaret benægtende, og naar jeg da tager mig for at udspørge ham om Grunden hertil, kan jeg næsten være sikker paa, at han til en Begyndelse siger noget som, „at han dog ikke skal have noget af at være Medlem at en Fagforening!!"

Denne Betragtningsmaade er særdeles karakteristisk for de Tusinder af Medhjælpere, der endnu ikke er indrulleret i Organisationshæren, og den afslører i et Lynglimt den ejendommelige Stilling, Handelsmedhjælperen indtager i vort Samfund. Samtidig godtgør den, hvorfor det netop er saa vanskeligt at organisere denne Samfundsklasse.

Jeg tror, det hele bunder i, at en stor Del af Medhjælperstanden endnu ikke er i Besiddelse af den rette Respekt for Arbejdet. De mange „Fars Sønner", der snylter paa Standen, vil jeg ikke tale om i denne Forbindelse, thi de har fra Barnsben bevæget sig i et Mileu, hvor Forstaaelsen af Arbejdet og den Ret, der tilkommer dets Udøvere, ofte har været minimal. Men jeg har desværre bemærket noget andet. Jeg har set sørgelige Eksempler paa, hvorledes unge Mænd, der — udgaaet fra Arbejderhjem — blev anbragt paa en Kontorstol eller bag en Disk og fik høje Flipper og stive Manchetter, i Løbet af kort Tid har følt sig højt hævet over den Stand, hvoraf de er kommen, over deres bluseklædte Brødre og Barndoms Legekammerater.

Naar den unge Medhjælper ikke systematisk tages under Behandling af forstaaende Standsfæller, luller han sig ind i den falske Forestilling, at han — den fine, ulastelige Gentlemen, der er bleven godt karakteriseret i flere foregaaende Artikler her i Bladet — staar saa himmelhøjt over noget efter hans sølle Begreber saa latterligt som at være Medlem af en Fagorganisation! Og denne første, fejlagtige Indskydelse giver i Virkeligheden Stødet til, at han forsømmer at udvide sin aandelige Horisont og tilegne sig de Kundskaber, han saa haardt har Brug for i sin fremtidige Kamp for Brødet. Vi ser ham aldrig paa de Steder, hvor Samfundsspørgsmaal og Politik drøftes, vi finder ham heller ikke i Læsestuer og Foredragsforeninger — dér træffer vi hans Barndomskammerater, der blev ved Høvlen og Murskeen. Den anden — den „fine" Kommis eller Kontorist — kan vi derimod altid finde paa Forlystelsesetablissementer, hvor han paa en højrøstet Maade applauderer de sidste Tangomelodier! Om aandelig Udvikling er der for hans Vedkommende ikke Tale.

Vi fortsætter Betragtningen et lille Stykke længere hen i Livet. „Vor Ven", der har bevaret sin Uinteresserethed for faglige og aandelige Sysler lige ubeskaaret, gifter sig — paa en meget beskeden Gage. Hans Drømme om at blive Principal er forlængst bristede. Først nu indser han, at han hele sit Liv bliver Funktionæren. Nu staar han med Pligt og Ansvar overfor det Hjem, han har stiftet, nu kommer den bitre Fortrydelse over, at han og hans ligesindede Kolleger i de første Ungdomsaar lod haant ad Organisationens kaldende Raab og undlod at melde sig til den lille Division, der kunde være vokset til en Storarmé, om alle havde lyttet. Kunde have skaffet ham og hans en bedre Plads ved Livets Bord end den, de nu maa nøjes med at indtage.

Havde han i Tide indset, at han — saavel som Haandværkeren og Kusken — var slet og ret Arbejder hos den store Arbejdsgiver Samfundet, havde han haft den rette Forstaaelse af og Respekt for Arbejdet, saa havde han nu ogsaa kunnet sætte sig i Besiddelse af dets retfærdige Løn.

Uden ved Organisationens Hjælp skabes intet reelt Fremskridt for Medhjælperstanden. Vi har stærke Modstandere, men vi har ogsaa paa de rette Steder stærke Forkæmpere for vor Sag. Vi øjner Vaarbruddet og ser trøstigt Fremtiden i Møde. De mange, der deltog i Himmelbjergstævnet, blev sikkert grebet af Begejstringens Glød, og i deres stille Sind gav de det Løfte at omsætte Begejstringen i et alvorligt, samvittighedsfuldt Arbejde hver i sin Kreds. Ved Stævnet hentede vi nye Impulser til den personlige Agitation, som alle organiserede Standsfæller i den kommende Tid maa drive. Jeg tror, at det ikke vil være af Vejen i den nærmeste Fremtid saa skarpt som muligt at indprente udenforstaaende Kolleger, at de er Arbejdere, at der er overvejende Sandsynlighed for, at de altid vil vedblive at være Medhjælpere, og at den eneste Vej til Forbedring af deres Kaar er Tilslutning til Medhjælper Organisationen.

Martin Petersen, Svendborg.

„Heméra".

Det internationale Medhjælper-Tidsskrift.

MED en Følelse af Tilfredshed modtog vi det nylig udsendte 1. Hefte af det længe bebudede Tidsskrift „Heméra", dels fordi Heftet saavel i Ydre som i Indhold netop er saa stilfuldt og lødigt som et Organ for „Fèdération internationale des Employès" bør være, dels ogsaa fordi dette sidste praktiske Udslag af vort internationale Samvirke skyldes dansk Initiativ.

Den stadigt voksende Forstaaelse for Betydningen af mellemfolkeligt Samarbejde og Rapport mellem de forskellige nationale Forbund er i de senere Aar manifesteret gennem det internationale Medhjælperforbunds Vækst, saaledes at dette nu omfatter Organisationerne i 12 Lande, ligesom der bestandig aabner sig nye Muligheder for yderligere Udvikling af de internationale Formaal.

Til Fremme af disse Bestræbelser vil „Heméra" være et velegnet Middel. Derfor er Tidsskrifts-Tankens Virkeliggørelse noget af en Begivenhed inden for den Kreds af Mænd, der rundt om i Europa virker for den Kulturopgave at tilvejebringe og vedligeholde Føling mellem Handels- og Kontormedhjælpernes Hundredetusinder. Thi næppe nogen anden Erhvervsgruppe kan have større praktisk Nytte, fagligt og organisatorisk, af international Samvirksomhed og Gensidighed. —

Belgieren Auguste Bruggeman, det internationale Forbunds intelligente Leder og Førstemand, indleder det nye Tidsskrift med en Artikel, der paapeger, at Føderationen dermed er indtraadt i et nyt Stadium af sin Udvikling, og fortsætter: „Efter at det endelig, ved usvækket Virke, er lykkedes at forene de nationale Organisationer i alle Verdensdele til en vidtforgrenet Organisme og gøre det øjensynligt for Funktionærernes store Hær, at Samvirke af intellektuelle og almindelige Kræfter er baade nyttig og nødvendig, vil den int. Føderation herefter bestræbe sig for ved Hjælp af sagligt Materiale og Dokumenter at tilvejebringe et Grundlag, der gør det muligt for Medhjælperne i alle Lande at holde sig orienteret og løbende underrettet om Medhjælperbevægelsen. „Heméra" vil behandle de opnaaede Resultater, bringe Underretning om de økonomiske og sociale Forhold og Organisationernes Styrke i de forskellige Lande Verden over. Tidsskriftet vil angive de Veje, man bør følge og ved Hjælp af „Heméra" vil Alle blive delagtiggjort i den Enkeltes Forhaabninger".

Det foreliggende Hefte bringer desuden en særdeles instruktiv Afhandling af Georg Borchardt, Berlin, om Konkurrenceklausuler og tysk Helligdagslovgivning; Generalsekretæren for Privatfunktionærernes Nationalforbund i Luxemburg, Gustave Ginsbach, skildrer de socialpolitiske Forhold i det lille Storhertugdømme, medens Irlænderen O'Lehane, Dublin, livligt fortæller om „irske Tilstande" indenfor Medhjælperstanden. Alle Artiklerne offentliggøres paa Fransk, Engelsk og Tysk. Iøvrige meddeler Red., at de nærmest følgende Hefter vil indeholde Bidrag af følgende Kolleger, hvis Penne hver især er viet Medhjælperbevægelsen i de paagældende Lande: Correia Pessoa - Portugal, de Vroom - Holland, Dybwad - Norge, Erickson - Finland, Vilh. Hansen - Danmark, Mazzini Alati - Italien, Patin - Frankrig, John Turner - England o. f. a.

Hensigten er naturligvis at skaffe „Heméra" den størst mulige Udbredelse. Dette søges bl. a. opnaaet derved, at samtlige Medarbejdere vederlagsfrit stiller deres Penne til Raadighed for det nye Redskab til Fremme af internationalt Fællesskab, hvorved Aarsabonnementet kan sættes saa overordentlig lavt som 1 Kr.

Saaledes kan „Heméra" blive enhver Medhjælpers Eje — og bør blive det for enhver, der har Kendskab til blot ét af de tre Hovedsprog, ligesom naturligvis alle vore Afdelinger bør føle det som en Pligt at tegne Abonnement.

Landsstævnet.

„De er forbi de skønne Dage
i Aranjuez."

TIL Beroligelse vil jeg straks sige, at dette er ingen Fortsættelse af Referatet. Det er bare et Forsøg paa at slaa de Indtryk helt fast, der lidt efter lidt er kommet ud af Kaos. Man mødes med 4—500 Kammerater, de mange nye Ansigter ridses flygtigt ind i vor Bevidsthed, man vandre fra Klynge til Klynge, taler med en, med to, med tre. Tiden løber, man skal have tilegnet sig Landskabets Skønhed, man skal lytte til de mange vægtige Ord fra Talerstolen, Kaos!

Men efterhaanden fæstner Indtrykkene sig. Der bliver et Hele ud af dem, sammensat af Morgenfriskhed, Ungdom, godt Humør og Samhørighed. De fæstner sig saa stærkt, at man udmærket godt kan tage de enkelte ud og dvæle ved deres særlige Fortrin eller Mangler uden at forstyrre Helheden.

Lad mig tage et Par af dem frem, nogle enkelte som i hvert Fald for mig faar blivende Betydning. Mine stærkeste Indtryk er knyttet til Personer; jeg lærte Kammerater at kende af hvis Tanker og Mening jeg høstede det største Udbytte. Kammerater, i hvem vor fælles Idé, vort fælles Arbejde, har nedfældet sig stærkt og inderligt. Jeg fik en levende Følelse af, at vi har „Folk paa Bjærget", hvis Menneskeværd og sunde Syn paa vor Sag nok skal bringe den frem. —

De fleste af os nærede store Forventninger med Georg Borchardts Besøg. Vel var han en af vore egne, men han var en Verdensvandrer, en af de betydelige derudefra. Han skuffede ikke. Den lille Mand med de kloge, rolige Øjne vil vi huske længe. Hans Væsen var Tryghed, hans Tale var klar og fyndig, forlenet med en Kraft og Myndighed, der bar ud over alle Vanskeligheder ved Tilegnelsen af det fremmede Sprog. Han efterlader sig Mindet om en Personlighed, som vore tyske Fagfæller er vel tjente med at have paa en fremskudt Post. —

Selve Himmelbjergmødet var Sol, høj Himmel, Stemning. Og denne særegne Stemning, der ikke kan forklares, men maa opleves, fandt sit stærkeste Udtryk i Johs. Fog-Petersens Tale. Faa evner som han at trænge ind i Medhjælpernes Tankesæt, ingen forstaar saa intimt at give deres Frihedstrang Næring ved at folde Idéens rene Faner ud for dem. Han var et samlende Moment under Stævnet og understøttedes stærkt af Dr. Eduard Larsens lune Salighed.

Andersen-Nexø maa jeg ikke glemme. Hans Tale var frisk og klar, og selv om man havde ventet dens Tendens noget stærkere knyttet til Lejligheden, fik man dog et levende Indtryk af en gennemkultiveret Mand, der behandler sit Emne med Styrke og Viden. —

Senest vil jeg glemme Turen gennem Silkeborg By: Demonstrationstoget, Bannernes festlige Vajen, Musikken og de lange Rækker af Ungdom maa have kaldt paa Interessen hos dem, der saa dette smukke Skuespil. Der var noget haandgribeligt over det, en Konklusion: Man har udrettet noget godt og gaar styrket bort.

Peter Wraae.

Syvlukningssagen.

VI havde sikkert allesammen et svagt Haab om at 7-Lukningssagen skulde faa en mindre krank Skæbne ved Lovgivningsmagtens Hjælp i indeværende Rigsdagssamling end Tilfældet vilde. Resultatet blev hverken Rigslov eller noget i Retning af kommunale Vedtægter om 7-Lukning, minimal Hvile- og Spisetid, Siddepladser etc.

Nu haaber vi, at den kommende Rigsdag maa have bedre Forstaaelse af den sociale Lovgivnings Nødvendighed indenfor vore Rækker; men da dette Haab ogsaa kunde glippe, maa vi ved egne Kræfter gennem vor Organisations Position anvende de mest frugtbringende Midler for at virkeliggøre denne Del af Programmet.

Længst, og det vil sige de mest positive Resultater, har vi vist naaet ved Arbejdet for 7-Lukningen visse Dele af Aaret i de Byer, hvor vi har Afdelinger.

Fra Hovedkontoret har vi jo ogsaa i Aar — som en Selvfølge af Rigsdagsresultaterne — faaet lignende Appel som foregaaende Aar om virksomt Arbejde for 7-Lukningen i Sommermaanederne, med Henstilling om at planlægge Arbejdet med Henblik paa den for hver By bedst egnede Fremgangsmaade.

Dette er sikkert en fuldstændig korrekt Skrivemaade fra Hovedkontorets Side; men jeg vil gerne have Lov — nu da 7-Lukningsarbejdet er i fuld Gang rundt i Afdelingerne, maaske for en stor Dels Vedkommende allerede tilendebragt — at oplyse om, at den første Del af Fremgangsmaaden maa blive saa ganske ensartet i alle Afdelinger, nemlig en skriftlig Henvendelse til de respektive Handelsforeninger i hver sin Branche. Følgen heraf er, som man ser i vore Afdelingsreferater baade i Aar og foregaaende Aar, ret ofte et afvisende Svar; thi Sagen er, at Principalerne vil almindeligvis ikke i denne Konkurrencens Tid staa frem i Handelsforeningerne og fortælle Konkurrenterne, at man sagtens kan lukke Kl. 7 — selv kun i nogle Sommermaaneder.

Vi maa derfor ikke tage et afvisende Svar altfor højtideligt og dermed lade denne Sag ude af Verden for denne Gang.

Forsøg i Stedet for en distriktvis Lukning — lad en Liste cirkulere — tal med hver enkelt Købmand — faa de første Underskrifter hos lukkevenlige Købmænd; de sidste, ellers vanskelige Underskrifter, kan de mindre lukkevenlige Købmænd da af kollegiale Hensyn ikke godt nægte at give.

Ja, jeg har ogsaa hørt anden Aarsag, hvorfor en ikke lukkevenlig Købmand underskrev; hans Forretning var af de pænere, ret stor, laa paa Strøget, saa Publikum vilde derfor lære ham at kende paa en mindre fordelagtig Maade, naar han ikke lukkede samtidig med sine Kolleger.

Vil man saa udvide Rammerne til de mindre Forretninger i Byens Periferi, hvor vi ingen Kolleger har — maaske det ene Distrikt kan gribe ind i det andet — lader det sig ogsaa nok praktisere; thi Erfaringen viser, at man ingen Steder er mere lukkevenlige, end hvor man ingen fremmed Medhjælp har. Desværre!

Her nævnte, indhøstede Erfaringer haaber jeg maa bidrage til, at vi rundt i Afdelingerne maa gaa planmæssig til Værks i vort Arbejde for 7-Lukningssagen og ikke lægge Sagen hen, fordi et Mindretal af Købmænd paa et Foreningsmøde eller en Bestyrelse alene beslutter at give et afvisende eller intet Svar.

Horsens, Juni 1914. *Sten Vandborg.*

Giv Agt!

VED Butikslukningslovens Behandling i Landstinget faldt der en Udtalelse om, at vor Organisation ikke besad særlig Styrke.

En saadan Udtalelse kunde man, hvis den var fremsat fra anden Side, lade ude af Betragtning; men fordi den fremkommer i et saa vigtigt Tilfælde og i en saa betydende Forbindelse, er den værd at mærke sig. Thi den er fremsat paa en saadan Maade, at man kan faa den Tanke, at Lovgivningsmagten ikke vil tage Hensyn til vore berettigede Krav, saa længe vi ikke er en gänske anderledes Magt end Tilfældet er i Øjeblikket.

Paa dette Forhold kan og maa vi raade Bod!

Det maa altsaa staa os klart, at vi ikke vil blive hørt, før vi er den store, stærke Hær. De sociale Fremskridt, der imødeses af hele Medhjælperstanden, vil vi ikke være i Stand til at opnaa, før vi kan opvise den Styrke, som den godt sammentømrede Organisation giver. Kun Organisationen, stor i Tal og stærk i Sammenhold, vil kunne tiltvinge sig den Respekt og opnaa den Anerkendelse, der kan føre Reformerne i sit Kølvand.

Dette er Konklusionen af den Haan, den faldne Udtalelse rummer.

Læg vel mærke til dette!

Hver Gang vi møder Skuldertræk, fordi vi endnu ikke er stærke nok, maa det lyde i vore Øren som et kommanderende: Giv Agt! Fremad i Agitationen for at hverve nye Medlemmer! — Blandt Medlemmerne burde der være en Kappestrid om at opnaa de rigeste Resultater i Agitationen for vort Progrom, vore Idéer og vore Bestræbelser. Thi det gælder dog intet mindre end det daglige Brød, lysere og lykkeligere Vilkaar at leve under for Tusinder af Medhjælpere. Det gælder Adgangen til for mange Medhjælpere at leve et Liv, der fuldtud kan sidestilles med det, som de Tusinder af Haandværkets Lønarbejdere længe før os har opnaaet ved Hjælp af deres Organisationer, kun fordi de var de mange, der holdt sammen og derved — og kun derved — blev den Styrke, der førte Kravene til Sejr.

Ogsaa vi kan blive de mange med Styrke og Kraft, blive den store, stærke Organisation!

Naar Medhjælperstanden vil vaagne af den Sløvhedstilstand, der socialt set præger den, vil vaagne til Bevidstheden om eget Menneskeværd og betragte sig selv som et betydende Led i Samfundsmaskineriet, der har Krav paa at leve et Liv i aandelig og social Frihed som andre Samfundsborgere.

Naar Medhjælperne vil bruge deres gode Forstand og sunde Dømmekraft, — som desværre kun altfor hyppigt ligger i Dvale — naar Medhjælperne vil forstaa den Tid, de lever i og deraf erkende, at Fremskridt betinges af ubrødeligt Sammenhold indenfor en stærk og maalbevidst Organisation, der som den betydende Faktor, Organisation er i vor Tid, kan bære Kravene saaledes frem, at Fremskridtene vil være de selvfølgelige og naturlige Resultater, — saa har vi opnaaet den betydende Styrke!

I Organisationsanliggender gælder netop den gamle Læresætning „at kunne hvad man vil". Thi naar Medhjælperne først staar samlede i Organisationen som en Enhed, besjælet af en staalsat Vilje til at arbejde sig bort fra de uværdige Kaar, hvorunder der nu leves, og staar samlede i Forstaaelsen af, at det Løft, som den enkelte ved sit Medlemsskab er med til at tage, bevirker, at en hel Samfundsklasse vil høste Frugterne af det fælles Arbejde, da betyder dette, at Sejren i Kampen for vore berettigede Krav er sikker.

Medhjælpere! Giv Agt!

Vi maa ikke lade os haane for manglende Styrke, men lad os „rotte os sammen" — for at bruge en Landstingsmands Udtryk — i vor Fagorganisation og i Erkendelsen af, at kun derved opnaar vi det, som Livet kræver af os, vi skal arbejde for: Lysere og lykkeligere Standsvilkaar. *Nr. 1174.*

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for April og Maj.

I Foraarsmaanederne er den almindelige Fremgang sjælden over Middel. April har da ogsaa bevæget sig paa dette Niveau, medens Maj derimod opviser et ret uventet og tilfredsstillende Resultat. Iøvrigt var Hovedkontoret — særlig i sidstnævnte Maaned — væsentlig beskæftiget med Forberedelserne til Landsstævnet.

Medlemstilgangen fordeler sig noget ulige. Saaledes indsendte Herning-Afdelingen i Maj ikke mindre end 22 Indmeldelser, Kjøbenhavn i begge Maaneder 23, Aarhus 22, Randers 13, ligesom Samsø, Holstebro, Roskilde, Nakskov o. fl. møder med, efter Aarstiden, gode Resultater.

Agitationen kulminerede i det saa vellykkede Landsstævne paa Himmelbjerget. Offentlige Møder er kun afholdt i Roskilde og Viborg, hvor henholdsvis de Herrer Vilh. Hansen og A. Andreasen holdt de indledende Foredrag.

Forretningsføreren behandler et særligt Agitationsomraade i et Cirkulære af $^{28}/_{4}$, hvori Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Agitationen i Stationsbyerne og paa Landet.

„Imidlertid er det meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt", — hedder det i Cirkulæret — „at drive denne Agitation fra Hovedkontorets Side, saa den faar nogen Art, og vi henstiller derfor til Afdelingerne, at denne Opgave tages op i den kommende Sommer, hvor cyklende Medlemmer vil kunne udrette et stort agitatorisk Arbejde, og samtidig forene det nyttige med det behagelige.

Hvilke Resultater der kan opnaas af et saadant Arbejde ses bedst af Vejen Afdelings Virksomhed. Der har man organiseret saa godt som alle Medhjælperne i de omliggende Stationsbyer, — i en enkelt By endog indmeldt ca. 15 Medlemmer, og holder fremdeles Arbejdet vedlige."

Ogsaa Syvlukningen har foranlediget en Cirkularskrivelse (i April) fra Hovedkontoret, hvori der gives Afdelingerne nærmere Vejledning angaaende hensigtsmæssig Fremgangsmaade, for at vinde Terræn for den tidlige Butikslukning paa de forskellige Pladser. Afholdelse af offentlige Møder fraraades, fordi de politiske Spørgsmaal ganske behersker Interessen for offentlige Anliggender. Derimod tilraades det at iværksætte et Arbejde for frivillige Overenskomster og direkte Paavirkning af Befolkningen.

Retshjælpen. Vi har vundet 2 verserende Sager, hvorved de paagældende Principaler dømtes til at betale vore Medlemmer ca. 500 Kr. — Endvidere anlagde vi Sag mod en Principal, der uden Grund bortviste sin Medhjælper, idet vi rejste Krav om ca. 600 Kr. for vort Medlem. Endelig er anlagt Sag mod en Principal, der har opsagt et af vore Medlemmer med for kort Varsel, og vi har antaget os et Sagsanlæg, som en Principal har anlagt mod en Afdelingsformand vedrørende et fagligt Anliggende. — Derimod tabte vi én Retssag, som vi havde anlagt for et Medlem.

Arbejdsløshedskassen udbetalte ialt Kr. 860,55; der fremsattes 19 Begæringer om Understøttelse, hvoraf 15 anerkendtes, medens 1 nægtedes paa Grund af Restance, 3 delvis af samme Aarsag og fordi Anmeldelsen fremsattes for sent.

I Beretningsperioden er Herr Bogholder Poul Jensen, Vejle, indtraadt i Hovedbestyrelsen. — Som Følge af det stadigt øgede Arbejde paa Hovedkontoret har Forretningsudvalget vedtaget fra 1. Maj at ansætte Frk. Gerda Frederiksen som 2. Assistent.

Medlemstilgangen androg 218.

Nordvestjysk Medhjælperstævne.

SØNDAG den 5. Juli arrangerer Struer, Lemvig og Holstebro Afd. et Stævne paa Toftum Bjærge ved Humlum St., som er bleven et af de mest yndede Udflugts- og Badesteder her i Omegnen.

Programmet for Stævnet er lagt saaledes: Kl. ca. 12 ankommer pr. Vogn Deltagerne med Damer fra Lemvig og Holstebro, hvorefter der spises Frokost i Bakkerne af medbragte Madkurve. Kl. 1,40 ankommer Deltagerne med Damer fra Struer. Kl. 2,30 pr. samles alle Deltagerne i Bakkerne, hvor Herr Redaktionssekretær

B. Digmann-Therkildsen, Ringkøbing, holder Stævnetalen. Derefter kan Deltagerne anvende Tiden efter Ønske til Kl. 6 pr, saa samles man alle for i Procession (med Holstebro Afd. Banner i Spidsen) at gaa til Humlum Kro, hvor der bliver Fællesspisning (hvortil Tegningen slutter senest Torsdag) à Kr. 2 pr. Kuvert: Kyllingesteg med nye Kartofler og koldt Bord med Øl. Efter Spisningen Bal til Kl. 11, hvorefter det med Toget og pr. Vogn gaar hjemad mod de respektive Byer. Det forventes, at Medlemmerne fra nævnte Afd. møder fuldtallig, ligesom Medlemmer fra andre Afd. er hjærtelig velkommen til Festen.

C. C. Knudsen.

Sommerstævne i Sorø.

PAA et Møde i Sorø Søndag den 28. Juni vedtoges det af Repræsentanter fra Afdelingerne i Korsør, Kallundborg, Næstved, Slagelse, Sorø, Roskilde og Kjøbenhavn at afholde Stævne i Sorø den 2. August og hvortil indbydes Kolleger fra hele Sjælland. Udførligt Program vil fremkomme i næste Nr. af vor Tidende, men allerede nu kan det fastslaas, at Dagen saavel paa alvorlige som selskabelige Omraader vil byde Deltagerne et fyldigt og udmærket Program.

Prisen pr. Deltager blev sat til 3 Kr. 75 Øre inclusive Fællesspisning og Erokostkaffe.

Det anbefales varmt de forskellige Afdelinger straks at begynde Agitationen for Tilslutning til Stævnet.

Husk Sorø den 2. August.

Paa Stævneudvalgets Vegne
Martin Pedersen.

Propaganda.

FRA vore Afdelingers Side sættes hvert Aar, naar Dagen begynder at længes, et betydeligt Arbejde ind paa at gennemføre frivillig Syvlukning i Sommermaanederne. Det er efterhaanden ikke saa faa Byer, hvis Forretningsindehavere har givet efter for de gode Argumenter, der af Medhjælperne føres i Marken og det gaar stadigt fremad. Det gælder jo nemlig om at lette Overgangen til den lovbundne Syvlukning hele Aaret, saaledes at den — naar den endelig gennemføres — kommer til at virke som den Lettelse, den for alle Parter er.

Afdelingen i København har nu taget sig den herskende Samlermærke-Mani til Indtægt og har udsendt et veludført Mærke, hvis Formaal er at indprente Publikum at gøre Indkøb før Kl. 7. Som hosstaaende Afbildning viser indeholder Mærket en smuk Allegori, en synkende Sol bag et storkronet grønt Træ.

Anvendt efter sit Formaal — paa Breve og i Samlermærke-Album'er — vil det uden Tvivl gøre sin Nytte og bidrage til at holde Spørgsmaalet levende i Publikums Bevidsthed. I et Oplag paa 100,000 Ekspl. spredes det over hele Landet og vi maa meget anbefale Afdelingerne at gøre flittigt Brug af det. Saalænge Beholdningen strækker til, kan det købes paa Hovedkontoret for den lave Pris af 2 Kr. pr. 1000 Stk.

Skriv intet Brev uden at sætte Samlermærket paa Konvolutten.

P. W.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Til Medarbejdere og Korrespondenter!

Nedenstaaende bedes nøje bemærket!

Da Redaktøren maatte opsætte den tidligere nævnte Rejse i Udlandet indtil Begyndelsen af Juli, og først vil retournere ved Maanedens Slutning, anmoder vi Medarbejdere og Korrespondenter om at indsende alle Manuskripter, Meddelelser og al Korrespondance vedrørende No. 17 og 18 pr. 15de Juli resp. 1ste August, direkte til Hovedkontoret, Adr.: Herr Forretningsfører Jens Johansen, Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn K.

Postforsendelser, der i Juli tilsendes Redaktionen, vil derfor ikke komme denne i Hænde før ultimo Maaneden.

Redaktionen.

Conto pro diversi.

FAGLIG SOMMERUDFLUGT TIL SÆBY.

Aalborg, Frederikshavn og Hjørring Afdelinger foretager Søndag den 5. Juli fælles Sommerudflugter til Sæbygaard Skov. Kl. 12 spises Frokost i Skoven Kl. 3 Møde med Taler af Organisationens lokale kendte Mænd, Kl. 5 Fællesspisning, Kl. 7 Dans, Kl. ca. 10 Opløsning. — Det forventes, at direkte Medlemmer her i Landsdelen slutter sig til denne større Sammenkomst for at tilbringe en forhaabentlig fornøjelig Dag i Samvær med organiserede Kolleger.

Udvalget.

7-LUKNINGEN I ESBJERG.

I Esbjerg-Bladene anker den stedlige Detailhandlerforening over at enkelte Handlende overtræder Aftalen om Helaars-Syvlukningen, der som bekendt har været gennemført i en Aarrække i de 4 første Ugedage.

„Esbjerg Handelsforening af 1898" skriver desangaaende:

„Desværre har Handelsforeningen ingen Midler til at tvinge disse til at lukke Kl. 7, thi de paagældende er ikke Medlemmer af Foreningen. Vi henstiller derfor til Publikum, at dette drager Omsorg for at der lukkes overalt Kl. 7 undtagen Fredag og Lørdag; thi faar den Slags Slendrian Lov og Tid til at trives, risikeres let, at Ondet breder sig og det kan tilsidst føre til, at det uomtvistelige Gode, vi har i 7-Lukningen gaar tabt. Men kender vi Publikum ret, vil de paagældende, alt for smarte Købmænd, hurtig blive belært om, at den her paaankede Ukollegialitet alligevel ikke betaler sig. Det er nemlig før hændet i et lignende Tilfælde, hvor en Købmand mente at han kunde sætte sig ud over den offentlige Mening i Lukkespørgsmaalet, at han efter kort Tids Forløb maatte lukke hele Dagen — ganske simpelt fordi Kunderne efterhaanden blev helt borte.

Vi lægger herved Lukkesagen i det købende Publikums Hænder, og beder enhver nøje erkyndige sig om, at hans Købmand lukker Kl. 7, og hvis han ikke gør det stille ham Valget mellem at holde sig Handelsforeningens Vedtægter med Hensyn til Lukketiden efterrettelig eller miste en Kunde."

PRINCIPALPRESSEN OG SOMMER-SYVLUKNINGEN.

„Manufakturisten", hvis Specialitet det iøvrigt er at angribe Medhjælperbevægelsen, indeholdt en Artikel for den tidlige Butikslukning om Sommeren. Idet man gaar ud fra den naturligvis rigtige Betragtning, at mange Principaler er bundet til Forretningen gennem en lang Arbejdsdag og derfor trænger til at nyde Sommeraftenerne, skriver Bladets Redaktion.

„Det vil derfor være til stort Gavn for disse Principaler om de i Sommertiden kunde lukke Butikken Kl. 7 og nyde den attraaede Hvile ude i den frie Natur.

Dette kan da ogsaa for de allerflestes Vedkommende udmærket lade sig gøre i Maanederne Juli og August, hvor der dog kun meget sjældent finder nogen Handel Sted efter Kl. 7.

Naar derfor en eller anden Kollega, som har taget Sagen i sin Haand henvender sig til Dem, tænk da ikke for længe over Sagen, men sig et rask „ja", — De vil ikke fortryde det.

Selv om en enkelt i Deres Kvarter maaske ikke vil gaa med — desværre har man Eksempler paa, at en enkelt Handlende har væltet Sagen for et helt Kvarter, bør dette ikke afholde de andre fra, at sige ja; vedkommende er en daarlig Kollega og

den forsvindende Nytte, han vil have af at holde Butikken aaben den Time, vil sikkert ikke opveje den Glæde, han kunde have haft ved at følge sine Kollegers Eksempel."

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hjørring. Torsdag den 11. Juni afholdtes Medhjælpermøde paa Hotel „du Nord"; der var mødt en ret talrig Skare Medhjælpere.

Formanden bød Forsamlingen Velkommen og gav Ordet til Foredragsholderen Herr Lærer Holm, Snevre, der holdt et godt Foredrag om Andelsbevægelsen ude og hjemme. — Taleren oplyste, at Bevægelsen opstod i Rochdale i England 1844, idet 28 Vævere begyndte med Fællesindkøb af enkelte af de mest anvendte Varer i en ganske lille Butik, der kun holdtes aaben 2 Gange ugentlig. Driftskapitalen var 500 Kr., samme Forbrugsforening er nu et Millionforetagende. Forbrugsforeningen er den Gren af Andelsbevægelsen, der har taget størst Fart i dens Hjemland, og den er langt stærkere udviklet dér end i noget andet Land.

Bevægelsens Banebryder herhjemme var Pastor Sonne i Thisted, der fik oprettet den første Brugsforening 1867, men det var navn-

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Peter Wraae, Sundholmsvej 41. Tlf. Amager 124.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Frode Bender	Grønnegaarden".
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Hjalmar Møller	Vett & Wessels Uds., Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. Christiansen	Skolegade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
Kjøbenhavn	Peter Wraae			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Peter Wraae	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Sundholmsvej 41 Telf. Amager 124
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Køge	Oluf H. Hansen	Chr. Andreasen	Oluf H. Hansen	Chr. Andreasen.
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	W. Leisner	Østergade 19, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Terkeldsen	Carl Bechgaard.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Steen-Andersen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	Knud Olsen	Engl. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19.	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	V. Heuckendorff	Otto Madsen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	C. F. E. Baden	„Erikshus"	C. F. E. Baden	„Erikshus".
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Sædingevej
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	H. Jensen-Kelder	Vestergade 2.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Stege	H. M. Hansen	Ernst E. Lang	H. M. Hansen	Ernst E. Lang.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Asp. Brugsf. pr. Struer	Sophie Frederiksen	P. Lyse.
Stubbekøbing	M. Hansen Piil		K. Hansen	Carlsfeldtvej.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	H. I. Hansensvej.

lig først i 80erne, at Bevægelsen tog Fart herhjemme ved Anlæggelse af Andelsmejerier og senere Andelsslagterier, hvoraf det første anlagdes i Horsens 1888. Senere har Andelsbevægelsen draget flere Virksomheder ind under sig bl. a. Oprettelse af Ægsalgskredse 1895, og gennem disse Foretagender er der fremskaffet et konstant og ensartet Produkt fra saavel smaa som store Producenter, hvilket navnlig er kommen de smaa tilgode, saa de ikke som i Tyskland og England har maattet gaa til Grunde og søge Føden som Proletarer paa de store Godser og i Storindustrien. — Som Andels-Mejerierne og Slagterierne skulde hjælpe de smaa Producenter, skulde Forbrugsforeningerne med deres Sammenslutning af 13—1400 Foreninger under Fællesforeningen, der atter staar som Medlem af den internationale kooperative Alliance, hjælpe de smaa Forbrugere til at købe Varerne til samme Pris som de store.

Taleren beviste at Bevægelsen var nødvendig, da der ellers inden for enkelte Industrigrene vilde findes aldeles forskruede Priser som følge af Trust, saaledes i Cementindustrien, hvor Prisen siden Andelscementfabrikkens Oprettelse var dalet med 57 pCt.

Formanden takkede under livlig Tilslutning for det udmærkede Foredrag og opfordrede til Valg af Dirigent, hvortil Formanden valgtes enstemmigt. — Diskussionen, der formede sig over Handelsmedhjælpernes Stilling til Brugsforeningsbevægelsen, blev livlig og varede i 2 Timer. D'Herrer Leth, Andersen, Gillesberg Sørensen, Ipsen, Møller-Hansen og Hovedbestyrelsesmedlem A. Andreasen tog livlig Del. Herr Andreasen bad Medhjælperne betragte Brugsforenings-Bevægelsen som et Resultat af Tiden, man ikke kunde standse.

Der herskede forskellige Meninger om enten Bevægelsen var et Samfundsgode eller ej, men et var man enig om, at det vilde gavne Brugsforeningerne om de vilde hente deres Assistance fra, faguddannede Medhjælpere, og det blev fra en enkelt Side foreslaaet at søge Samarbejde mellem Medhjælperorganisationen og Fællesforeningen og at opfordre Brugsforeningerne til, naar de søger Uddelere, da at avertere i vor Tidende. — —

Torsdag den 18. Juni afholdtes Medhjælpermøde angaaende Syv-Lukningen i Maanederne Juli og August, Mødet overværedes af ca. 60 Medhjælpere og det vedtoges at rette en Henvendelse til d'Herrer Handlende om at lukke Butikken og Kontoret Kl. 7 Aften de 4 første Ugedage i de 2 Sommermaaneder.

Derefter nedsattes et Udvalg paa 12 Medlemmer bestaaende af 3 Manufaktur-, 3 Isenkram- og 3 Kolonial-Medhjælpere. Henvendelsen forelaa i Koncept og underskreves af Mødets Deltagere; kun — 1 — en — nægtede at underskrive.

Derefter holdt Herr A. Ipsen en kraftig Agitationstale, hvori han gjorde opmærksom paa, at det der nu sattes i Gang kun var en Fortsættelse af det Arbejde, der var udfoldet indenfor Organisationen i Lukkespørgsmaalet, siden Arbejdet for Søndagslukningen begyndte. I. opfordrede de tilstedeværende Ikke-Medlemmer til at indmelde sig.

Derefter havde flere Ordet i agitatorisk Øjemed, og navnlig Herr Gillesberg rettede en kraftig Opfordring til d'Herrer og Damer om at indmelde sig, og alt tydede paa at Herr G. sprudlende Humør gjorde Lykke. Aftenen bragte adskillige nye Medlemmer. *C. T. H.*

Lemvig. Foreningen afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag d. 22. Maj, da der var indkommet Begæring fra Formanden Herr M. Rasmussen om Fritagelse for Formandsposten grundet paa forandrede Forhold indenfor Forretningen. R. kunde ikke, da han ofte maatte foretage Forretningsrejser, varetage Foreningens Interesser saaledes som nødvendigt.

Til Formand valgtes derfor Herr Kommis V. Langhoff enstemmigt. Bestyrelsesmedlem Herr Chr. Hviid overtog Sekretærposten i Stedet for den nyvalgte Formand. — M. Rasmussen beholdt sit Mandat som Bestyrelsesmedlem. *Chr Hviid.*

Svendborg. Der foretages Køretur til Fjellebroen Søndag den 5. Juli. Start fra Torvet Kl. 11. Prisen pr. Deltager bliver kun 1 Kr. pro persona, da Foreningen tilskyder et Beløb. Deltagelse bedes anmeldt til et Bestyrelsesmedlem senest Lørdag den 27. Juni. *Bestyrelsen.*

Brav Standstælle — godt Organisations-Medlem.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1914. 14de Aargang.

GROSSERERNES ENGAGERINGSKONTOR.

ENGAGERINGSKONTORET for Handel- og Industri har igen været ude med Reklamevognen. Denne Gang var den særlig fantastisk pyntet; skinnende i alle Regnbuens Farver af Guld- og Sølvglimmer, beregnet paa, at fange Medhjælperens Blik, der jo ikke er vant til, at skue en saadan Herlighed. Og det bliver oven i Købet arrangeret — efter hvad de noget, forvirrede Ledere paastaar — af lutter filantropiske Grunde; bygget paa de reneste altruistiske Hensigter.

Det er imidlertid ikke Guld alt hvad der glimrer. Dette gamle Ord har fuld Gyldighed i dette Tilfælde, hvor den stærkeste Ødslen med Flitterstads dog ikke forslaar til at dække de uhyre Skavanker Engageringskontoret har, set fra et Medhjælperstandpunkt. I hele sin Arbejdsmaade, som i sit Anlæg, bærer det saa tydeligt Præg af, at skulle tjene Arbejdsgiverinteresser, og den danske Medhjælperstand vil utvivlsomt ikke lade sig blænde eller vildlede af selv den smukkeste Pynt, der hænges over denne for Medhjælpernes faglige Selvhævdelse, og deres almindelige Menneskerettigheder, saare farlige Principal-Institution.

Hele Historien udvikler sig stærkt i Retning af det tragikomiske; med forladte Standpunkter og forandret Taktik i det uendelige. Det sidste Skridt man foretog i saa Henseende var det, at man, tvunget af Kritik ude- og indefra, vedtog allernaadigst at optage 6 Medhjælpere i Bestyrelsen, — ganske vist ved Siden af 10 Grosserere — og man haabede at dette skulde bevirke Masseindmeldelse af Medhjælpere i den Forening, som bærer Engageringskontoret, hvorefter der ultimo Maj skulde holdes en ny Generalforsamling, og derpaa vælges de 6 Medhjælpere.

Denne Generalforsamling blev endnu en bitter Kalk for den haardt prøvede Bestyrelse at tømme; thi det viste sig, at der ikke af Medhjælpere bragtes en eneste egentlig Medhjælper i Forslag. Deraf tør man jo nok udlede, at der ejheller har indmeldt sig Medhjælpere, og den arme Bestyrelse har set sin, i uendelig Uegennyttighed udviste, Omsorg for Medhjælperne skammeligen forhaanet af disse Utaknemlige.

Men man prøver dog endnu engang. Og man valgte paa Bestyrelsens Forslag 4 Medhjælpere — formentlig indmeldte for Tilfældet, og antagelig hjemmehørende i et af de Kontorer paa Børsen, der staar Engageringskontoret særlig nær — idet man dog vedtog, at Valget kun skulde gælde for et Aar „idet man saa haaber — saaledes slutter Referatet — at Medhjælperne i større Tal vil indmelde sig til den Tid."

Haabet beskæmmer som bekendt ingen. Men det forekommer mig, at de samme Forhaabninger næredes af Kontorets Ledelse efter forrige Generalforsamling? Med Hensyn til Virkeliggørelsen maa det være nok at henvise til ovenstaaende „Resultat" af den sidste Generalforsamling, og der bliver næppe lysere Udsigter næste Gang. —

Nej, d'Herrer Stor-Grossister har for engangs Skyld købt forkert. Spekulationen er komplet mislykket. Den danske Medhjælperstand er dog heldigvis ikke saa let at fange, som man her har forudsat.

Og det vil end ikke hjælpe, at man i Beretningsaflæggelse og i Reklameartikler i de Engageringskontoret attacherede Blade forsøger at give det Udseende af, at dette vil kunne virke — tildels allerede virker — som et Universalmiddel mod alle de uheldige Forhold, der trykker Medhjælperstanden.

Det rækker direkte ind i Urimeligheden og Umuligheden, naar Engageringskontoret vil give det Udseende af, at denne Institution i sig bærer Kim til en Sammenslutning, som vil kunne regulere Uddannelsesspørgsmaalet, Lønsagen, Arbejdstiden o. s. fr. Thi ganske bortset fra, at det nok skal vise sig umuligt at samle Medhjælperne — ogsaa Principalerne — i en Forening med de Principper, der er bærende for Engageringskontoret, vil de diametralt modsatte Interesser Medhjælperne og Principalerne har i nævnte Spørgsmaal umuliggøre en Løsning gennem en Forening bestaaende af begge Parter — men domineret af den i Forvejen bedst stillede Part, Arbejdsgiverne, som vel skal vide at sætte Præg paa den Arbejdsmetode, der benyttes, og paa de Spørgsmaal, der derigennem behandles. De allerede nu foreliggende Kends-

gerninger taler i saa Henseende et meget tydeligt — — for Medhjælperne manende — Sprog.

Derfor vil ogsaa langt det største Flertal af Medhjælperne have en rent umiddelbar Følelse af, at skal der indføres moderne Forbedringer, bedre sociale, faglige og økonomiske Vilkaar for vort Fag, saa sker dette ikke gennem en harmoni—foreningsmæssigt opbygget Forretnings-Forening, men kun ved Hjælp af en stærk og solid Fagorganisation, som staar uafhængig af alle Grossererinteresser. *Jens Johansen.*

Stævne paa Lolland-Falster.

DE lolland-falsterske Afdelinger har god Grund til at være tilfredse med deres Stævne i Nykøbing, Søndag den 5. Juli. Fra først til sidst var Stævnet præget af den Kammeratlighedens Aand, der er en Betingelse for en saadan større Sammenkomsts heldige Forløb.

Alle gode Aander bar Nykøbing-Stævnet frem. Det havde regnet om Natten og en enkelt Formiddags-Byge jog hen over det flade, smilende Land, som et hensynsfuldt Brusebad, der bandt Støvet og gjorde Skovene morgenfriske og glinsende.

Stævneudvalget vilde have noget ud af Dagen og allerede Kl. 9,38 ankom Deltagerne fra Nakskov og de andre Byer. Straks efter at være samlede, begav man sig paa Vej til Nykøbing Bryghus, hvor Ejeren, den elskværdige Herr Synnestvedt, viste Stævnedeltagerne rundt og, saa godt den knappe Tid tillod det, satte dem ind i Ølfabrikationens Mysterier. Besøget afsluttedes med et overmaade gæstfrit Traktement af Bryggeriets Produkter.

Frokosten i „Vesterskoven" var fastsat til Kl. $11^1/_2$ og omtrent paa Slaget var man bænket under grønne Træer ved et idyllisk beliggende Traktørsted. Her rystedes man sammen og det var en Skare glade Kammerater, der Kl. 1 samledes paa en lille Sunddamper for at sejle til „Hamborgskoven", hvor det egentlige Stævne skulde holdes. Sejlturen opad Guldborgsund er en meget smuk Tur, mod Øst og Vest Bredderne af de to grønne solbeskinnede Øer og mod Nord og Syd det blinkende Sund.

Kl. $1^1/_2$ ankom de ca. 150 Stævnedeltagere til Bestemmelsesstedet, hvor man i smukke Omgivelser samledes om Kaffebordene. Med Musik i Spidsen brød man en Timestid efter Ankomsten op og marcherede til Stævnepladsen inde i Skoven. Fra en improviseret grøntbeklædt Talerstol bød Stævneudvalgets Formand, P. E. Andersen, velkommen. I en lille velformet Tale mindede han Deltagerne om, at det ikke alene var for at holde Fest vi var samlede, men nok saa meget for at demonstrere for vor Sammenslutning. De lolland-falsterske Afdelinger kunde glæde sig ved stadig Fremgang, de stod nu med en betydelig Procentdel af de stedlige Medhjælpere organiseret og der var godt Haab for Resten. Efter et Leve for Afdelingerne sang Forsamlingen den første Stævnesang, hvorefter Ordet blev givet til Formanden for de københavnske Afdelinger, Peter Wraae, der i den paafølgende Stævnetale beskæftigede sig med Ungdommen, naturligvis først og fremmest med Ungdommen indenfor vort Fag.

„Det er en Ungdom, der nok er værd at tale om, selv om man paa enkelte Punkter nødes til at angribe den. Fra vor Organisations allerførste Tid har vi kæmpet mod de hæmmende Faktorer, der gør Ungdommen døv og blind for Organisationsidéen. Saaledes først og fremmest mod Ligegyldigheden, der er Sløvhedens Følgesvend og vanskelig at bryde, fordi den er en Skødesynd hos Ungdommen i Almindelighed."

Taleren kom herefter ind paa de Interesser, der tager Ungdommen fangen, og nævnede her Sport. Han underkendte ikke Idrættens opdragende Betydning, men mente, at den, som den nu ytrede sig, stjal for meget af de Værdier, der skulde skabe en intellektuelt levedygtig Ungdom.

„Det er forsaavidt sin egen Sag at bebrejde Medhjælperne manglende Interesse for sociale Spørgsmaal, der bliver ikke levnet dem tilstrækkelig Fritid til at kultivere og pleje disse Interesser, men man kan bebrejde dem, at de ikke for længe siden

Pariser-Medhjælperne.

Efterfølgende Skildring hidrører dels fra personlige Indtryk under et Pariseropold, dels fra Oplysninger, stillet til Raadighed for mig af Præsidenten for det franske Medhjælperforbund M. Charles Vergne Medlem af Arbejdsraadet for Seine-Depar-, tementet M. A. Artaud og Bibliotekar ved Musèe social i Paris, M. St. Leon.
Vilh. Hansen.

NAAR Paris nævnes som „Byernes By" skyldes det Aarsager, hvis Udspring maa søges langt tilbage i det europæiske Statssamfunds Historie. Byen er opstaaet paa den romerske Legionvej mod Kanalen og laa forsaavidt dengang mere end nu paa de store mellemfolkelige Færdselsaarer, der i Nutiden løber østligere med Rigshovedstaden ved Spree som Knudepunkt. —

Kommer man fra Nordøst eller Øst ind over det nordfranske Lavland, øjner man over Montmartre Sacrè-Coeur-Kirkens mægtige Kuppel, Klerikalismens Milliontempel, rejst til Sone og Bod for det letsindige Paris. Saaledes er det første Indtryk af Verdensbyen; det næste er mindre opbyggende. Thi naar Nordekspressen drøner ind paa Gare du Nord, befinder man sig paa en af de grimmeste, smudsigste Banegaarde i Europa. Og de nærmeste Omgivelser udenfor er noget nær lige saa utiltalende. — Men tager man en Fiacre ned ad Rue Lafayette eller en anden af de talrige Gader mod Boulevarderne, da skifter Indtrykkene i hastigt Følge. Det livlige, lette, elskværdige og høflige Paris slaar den Fremmede imøde, en Befolkning, der tager Livets Problemer uden tunge Grublerier, giver Gadelivet Præg og Kolorit, — fremkalder den ejendommelige, dragende Følelse, der gør Paris til Maalet for Alverdens Længsler. — Og Larmen stiger, alle Storbyens mekaniske Lyde durer og hvisler gennem et bølgende Menneskehav af Tusinder, Titusinder, alle moderne Befordringsmidler i uendelige Rækker, alle sociale Afskygninger i Vrimlen: Zuaver, brunede under Afrikas Sol, og Ørkenens mørke burnusklædte Sønner — da er vi paa de indre Boulevarder, hvor alt ondt og godt, ædelt og lavt mødes, — dèr, hvor Europas Hjerte banker.

Paris er ikke Boulevarden og Montmartre, ikke Cancan'en i Bal Tabarin. Paris har tvertimod Bud til enhver, noget at byde alle, alt efter Anlæg og Art. Og netop ikke mindst de Værdier, der giver Livet Indhold og Karakter. Arbejdets kunstfærdige Frembringelser, ofte udtrykt i Modens Opfindsomhed, Stilens Fuldkommenhed og Smagens mangfoldige Variationer. Historiens Røst og Frankrigs Gloria taler til os gennem talrige og pompøse Mindesmærker i Sten og Malm, mægtige Avenuer og kolossale Pladser, der lader Mennesket forsvinde som et Atom i Mylderet, de rigeste Samlinger, de største Kunstskatte er trængt sammen paa disse 8000 Hektarer, hvorigennem Seinen bugter sin brede Ryg.

PARIS SOM HANDELSBY OG ARBEJDSFELT.

Som Indlandsby er Paris et af de betydeligste Centre for den europæiske Exporthandel. Ogsaa i Transithandelen er Byen af afgørende Betydning, og en Mængde europæiske Industrifrembringelser ledes derover ud til de sydamerikanske, balkanske, kinesiske eller japanske Markeder. For den unge fremmede Handelsmand, og det vil i denne Forbindelse sige Kontormedhjælperen, med Energi, aabne Øjne og en solid Basis for sproglig Uddannelse, kan Pariseropholdet derfor ikke blot betyde sproglig Perfektionering, men ogsaa en gediegen kommerciel Uddannelse. Vanskelighederne møder straks i Sproget, der som bekendt for os Nordboere er langt vanskeligere at lære end f. Eks. Engelsk, men netop Sprogkundskaber er af særlig Vigtighed for at opnaa Engagement i Pariserhuse, ganske i Modsætning til London, hvor Specialuddannelsen er det afgørende —

i langt større Antal har reageret mod den Udbytning, der forbød dem at have Interesser ud over Dagen og Vejen og bandt dem til Pult og Disk alle Dagens Timer.

I Arbejdet for at erobre nyt Land hører man ofte fra de Folk man søger at vinde, at „enhver er sin egen Lykkes Smed". Det er jo netop det vi holder paa, vi Organisationsfolk, vi vil være vor egen Lykkes Smed. Men hvad kan det nytte, vi staar i hver sin Krog med en lille Hammer og smeder? Kun gennem Sammenholdet, ved forenede Kræfter, bygger vi et socialt og økonomisk Værn, der er den naturlige Basis for vort Arbejde paa at smede os selv Lykken.

Det er det, vi skal lære fra os. Det er os, der er den vaagne Del af Medhjælperungdommen og dermed følger Forpligtelsen til at vække den øvrige Del."

Taleren omtalte herefter Arbejdet rundt om i Afdelingerne og fraraadede her, at man tog Afstand fra Politik. Han paaviste hvorledes Politiken griber ind paa økonomiske, sociale og private Omraader og mente det overhovedet umuligt at lukke den ude. „Naar vort Forbunds politiske Neutralitet Gang paa Gang er slaaet fast, skyldes det jo Ønsket om ikke at knytte vort organisatoriske Arbejde til nogen bestemt politisk Retning. Der har staaet — og staar forøvrigt endnu — en Del Meningskamp om dette Standpunkt er rigtigt eller urigtigt, men det er i hvert Fald Organisationens og maa selvfølgelig respekteres. Det vilde dog være absurd ikke at bruge Politiken til Fremme af vore Formaal, derfor maa vi vide Besked med hvad der foregaar, at man ikke — som altfor ofte tidligere — springer os forbi."

Efter at have rettet et stærkt Angreb paa den „honnette Ambition", som Taleren betegnede forgyldt Elendighed, og efter at have paavist Nytten af Organisationens fremhjælpende Institutioner sluttede Taleren med at omtale Statistiken: „Den betyder for os Medhjælpere Kortene paa Bordet, Sandheden frem! Man har givet os en Opgave og vi har løst den. Lad os haabe, der maa komme mange saadanne samfundsmæssige Opgaver til os, saa vi kan faa Lov at vise hvad vi duer til. Og kommer de ikke til os, lad os da se at finde os selv til Rette, saaledes at det i hvert Fald bliver os organiserede Medhjælpere, der kommer til at præge de Vilkaar Fremtiden vil byde Handels- og Kontormedhjælperstanden."

Taleren sluttede af med et af rungende Hurraraab besvaret Leve for Blomsten i den danske Medhjælperungdom, den Blomst der havde sat en saa smuk Frugt som Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Den vellykkede Dag sluttede med en Middag i „Kohave-Pavillonen", hvor en Række Talere havde Ordet. Først og fremmest maa dog nævnes de lolland-falsterske Medhjælperes gode Ven og Støtte. Herr Handelsskoleforstander Søren Hansen, Nakskov, der holdt en smuk og stemningsbaaren Tale for Ungdommen.

Efter Middagen var der Bal og da Stævnedeltagerne ved Ellevetiden skilles var de en Oplevelse rigere. *x.*

Syvlukning i Vejle.

AAR efter Aar har vi her i Vejle, ved en energisk Agitation, ved Udsendelse af Cirkulærer og personlig Henvendelse til Principalerne, ved Omdeling af Plakater, off. Møder, Opraab og Annoncer i de lokale Blade og paa mange andre Maader slaaet til Lyd for Syvlukningen, men indtil i Aar har vore Anstrengelser for at faa denne igennem været forgæves. Vore Forsøg er altid strandede paa nogle enkelte af de større Handlende, der ikke har villet gaa med og vi havde i Aar besluttet ikke at vilde gentage Forsøget, da den Stilling, Handelsorganisationerne har taget til dette Spørgsmaals Løsning ved Lov, synes at gøre det fuldstændig umuligt at faa gennemført en frivillig Syvlukning.

Vi er imidlertid bleven glædelig overraskede, idet den største Del af Byens Handlende i Aar har besluttet sig til at lukke deres Forretninger Kl. 7 i Sommermaanederne og det paa Trods af, at ikke alle — ejheller de der før har staaet i Vejen for Reformens Gennemførelse — er med.

Syvlukningen er saaledes gennemført i Byens store Material-

Det siger sig selv, at det danske Medhjælperelement er af aldeles underordnet Betydning i den fjerne Verdensby, og uden forud sikret Engagement er det — i hvert Fald for Tiden — letsindigt at tage til Paris paa det uvisse, naar man ikke er økonomisk væbnet mod længere Tids Pladsledighed. Thi det vil straks frembryde Vanskeligheder at opnaa Engagement. Avisannoncer er ikke som hos os den sædvanlige Formidlingsform, og de Pladstilbud, der navnlig findes i „Le Journal" og „Le Matin", bør man klogeligt undgaa; de publiceres under Rubriken „Situations vacantes", men gælder almindeligvis kun tvivlsomt lønnende Stillinger for Provisionsrejsende eller Engagementer, der afhænger af Kapitalindskud.

I Paris ordnes de fleste Engagementer og især de bedre Stillinger gennem personlige Tilbud eller Anbefalinger, og det forekommer almindeligt, at den udenlandske Kontormedhjælper først opnaar Ansættelse efter talrige Besøg i de store Exporthuses Kontorer. Iøvrigt spiller det direkte Tilbud en langt større Rolle i den parisiske Forretningsverden end hos os, og trods al fransk Høflighed er det coutumemæssigt, at skriftlige Tilbud eller Ansøgninger overhovedet ikke besvares.

Skandinaviske Medhjælpere finder særlig Engagement i Exportforretninger og Pengeinstituter, og kommer man til Paris uden Stilling eller Introduktion er en Henvendelse til „Chambre des Commissionnaires-Exportateurs", 47 Rue de Paradies, ved Gare de l'Est, hensigtsmæssig. Det er Exportfirmaernes Forening, hvor Medlemmerne opgiver Vakancer, og dette Engageringskontor adskiller sig fordelagtigt fra de kjøbenhavnske Grossereres derved, at det virker uden alle Fiksfakserier og Sortelister, og alene tjener til Regulering af Tilbud og Efterspørgsel paa det merkantile Arbejdsmarked.

Lovgivningen forbyder det erhvervsmæssige Engageringsvæsen, og den Svindel, der paa dette Omraade florerer andet Sted, og ejheller er ukendt herhjemme, modvirkes derved paa virksom Maade, selv om der vel findes entreprenante Folk, som slaar Mønt ved paa Gaderne for en Sou at falbyde hektograferede Vakancelister og derved omgaa Lovens Bogstav. Men disse Lister er naturligvis kun bluff og ikke èn Centime værd. Har den pladssøgende Kollega imidlertid forgæves henvendt sig efter de Forretningsadresser, han kender, bør en Annonce i „Journal", „Matin" eller „Courrier" ikke lades uforsøgt. Inserater i andre Blade er virkningsløse.

HVAD DET KOSTER AT LEVE.

Den nordiske Opfattelse lader Pariseren leve pan Boulevarden, eller dog paa Fortovet, eftersom Boulevarden kun udgør en forsvindende, omend meget fremtrædende, Del af Seinestadens uhyre labyrintiske Gadevirvar. Men hin Mening om Pariserbefolkningens Levesæt er overdreven og misvisende. Ingen anden virkelig Storby har — naar man søger bort fra de store Færdselsaarer — dette særegne, næsten provincielle Præg over sig. Uden synlig Afgrænsning danner hvert Arrondissement en Enhed; gennem alle Revolter, fra den store Revolution til Kommuneopstanden 1871, drejer det sig om Rejsninger af og Kamp om Kvarterer. Og Byen præger sin Befolkning eller omvendt. Smaahaandværket og den lille Industri beskæftiger talrige, flittige, sparsommelige Smaaborgere. Pariser-Haandværkeren er ofte en Kunstner i sit Fag, Manden med Talent og Smag. — Aftenen tilhører Boulevarden, og i Arbejderkvartererne indtages Maaltidet i Fortovsrestauranten, mens den gode, billige Vin maadeholdent blandes med Vand. Men paa de indre, verdensberømte Boulevarder koger Livet og Louisdorerne glider i gyldne Strømme.

Paris kan byde den unge, fremmede Handelsmand alle Tillokkelser, naar han blot møder med Penge og Mod paa at nyde Livet. Iøvrigt er her noget for enhver Pung ligesom i Magasinerne, fra det tarveligste bric a brack til de kosteligste Frembringelser. Det gælder blot om at skælne Klinten fra Hveden og holde sig godt klar af Malstrømmen, der let hvirvler de ubefæstede Sjæle ned.

forretninger, i saa godt som alle Kolonialforretninger, i samtlige Farveforretninger, Møbelforretninger, Skotøjsforretninger, Slagter- og Fedevareforretninger, samt Blomsterforretninger. En enkelt Boghandler, Herr Jul. Jensen, Hvidehus Boglade, har — trods det, at de øvrige Boghandlere ikke vilde gaa med — ligeledes indført Syvlukning i sin Forretning.

Denne gode Begyndelse kan vi jo kun være glade for, thi det gamle Ordsprog om at „Godt begyndt er halvt fuldendt", skal ogsaa nok i dette Tilfælde komme til at passe; det vil ikke vare længe før, alle de Handlende, vil følge deres Kollegers gode Eksempel og lukke Kl. 7, saaledes at ogsaa deres Medhjælpere, kan faa Lejlighed til at nyde lidt af Sommerens Goder og til at dyrke personlige Interesser, og faar vi først Syvlukningen gennemført i Sommermaanederne, vil det sikkert ikke vare længe før man gør Skridtet fuldtud, saaledes at den kommer til at gælde hele Aaret.

Men Sagen betyder ikke alene en øjeblikkelig Vinding for Butiksmedhjælperne her i Vejle, men den betyder en Vinding for Spørgsmaalet i sin Helhed, thi den viser tydeligt, at Handelsforeningernes Protest mod Gennemførelsen af en Syvlukning ved Lov kun er en Protest fra Lederne. Kun en meget ringe Procentdel af de Handlende er stemte til Protest mod Reformen og jeg kan ikke tænke mig andet end at Protesten, fra Handelsorganisationernes Side mod den lovbundne Syvlukning, snart vil blive forandret til Ønsker for den, thi inkonsekvent er det dog, at protestere mod en Reform man selv er med til at gennemføre, for man har vel Lov til at antage, at Handelsorganisationerne og disses Presse er Repræsentanter og Talerør for de Handlende, men i saa Fald vil man vist fra denne Side komme til at forandre Taktik i dette Spørgsmaal.

Jeg har undertiden hørt Principaler sige, at de ikke ønsker Syvlukningen fastsat ved Lov, men vil hellere være med til at gennemføre den ad Frivillighedens Vej, jeg har altid ment og tror det forøvrigt endnu, at det kun er en Udflugt for at komme uden om Spørgsmaalet, thi naar Forholdene er som nu her i Vejle, at enkelte af de Handlende viser deres Kollegialitet ved at holde aaben til otte, da vil vist de, der lukker Kl. syv, ønske, at vi havde en lovbunden, ensartet Lukketid, og forhaabentlig faar vi jo ogsaa en saadan inden ret længe.

I Forbindelse med ovenstaaande glæder det mig at kunne oplyse, at man paa A/S H. Steensens Margarinefabrik her har gennemført „Week-end"; kun sjælden i Provinsen ser man denne Reform gennemført, men det var jo at ønske, at man, særlig paa de store Kontorer, hvor Arbejdet jo som Regel er meget ensartet og forceret, vilde følge det gode Eksempel.

Vejle i Juli 1914. *Axel Juhl.*

En „fin" Fremgangsmaade!

I en tidligere Artikel angaaende vor Retshjælps Virksomhed nævnede jeg i Forbigaaende, at en saakaldt „Direktør" for et Firma, der kalder sig Manufakturhandlernes Kommissionsanstalt, Johs. Havtorn havde, optraadt paa en særdeles uforskammet Maade overfor et af vore kvindelige Medlemmer, hvis „Forbrydelse" var den, at hun krævede sin Ret hos Firmaet.

Denne Sag er af en saa egenartet Karakter, — og viser hvilken kynisk Fremgangsmaade adskillige Principaler mener at kunne benytte overfor Handels- og Kontormedhjælperne, blandt hvilke Solidaritetstanken endnu ikke har slaaet Rod i tilstrækkelig Grad — at den fortjener nærmere Omtale.

Vedkommende Medlem, Frk. Johanne Boye, indtog, som ogsaa tidligere refereret, en saare beskeden Stilling hos „Direktør" Havtorn, og lønnedes „fyrsteligt" med 50 Kr. pr. Maaned. Gennem Organisationen opnaaede Frk. B. imidlertid en bedre Plads, og opsagde da sin Stilling hos „Direktør" H. med 14 Dages Varsel, saaledes som almindeligt er i saadanne rent underordnede Pladser. Men „Direktøren" var nu kommen til den Anskuelse, at det Bybudearbejde, hvormed Frk. Boye i høj Grad havde været beskæftiget, klassificerede Pladsen mellem de „overordnede", og vilde formene Frk. B. at rejse. Da hun alligevel rejste, greb han til den Udvej — og det har maaske været det væsentligste Motiv

---

Iøvrigt gælder det, at man bor dyrt og efter vore Vaner daarligt. Et lille, fordringsløst møbleret Værelse betales med 40—60 Frc. maanedlig. Man bør søge et af de saakaldte „maison meublèes", hotelmæssige Foretagender med møblerede Værelser til faste Priser pr. Dag, Uge eller Maaned. Alle Maaltider indtages da paa Restaurants, hvis Tal er Legio, og hvor man i en „Duval" eller „Bouillon" kan spise godt for et Par Frc. eller mindre end det.

Det parisiske Pensionat vil næppe tilfredsstille Danske; thi disse „Pensions de famille" er hverken behagelige, vistnok ejheller altid propre, eller særlig fordelagtige. Pensionsprisen varierer 125—180 Frc., og dersom man overhovedet vil leve paa samme borgerlige Sæt som herhjemme, maa der kalkuleres med mindst 2—3 Gange større Indtægt. — Men for unge Mænd vil det ikke falde vanskeligt at indordne sig under de fremmedartede Forhold og indrette sig tilfredsstillende, selv med beskedne Midler, der dog næppe tør regnes lavere end 150 Frc. om Maaneden.

KONTORARBEJDET.

Den moderne Storhandels Udbytte og Konkurrenceevne afhænger stedse mere af Arbejdets Organisation i de enkelte Forretninger og Kontorer, saavel i de interne Forhold som i Akvisitionen uadtil. Paa disse Omraader overgaar baade Englænderne og navnlig Tyskerne den franske Storhandels Mænd. I parisiske Forretningshuse fattes den Orden og Ro, der kendetegner den engelske Stor-Forretning, og man vil som oftest forgæves søge den gennemførte Arbejdets Specialisering og Disciplinen, der er saa karakteristisk i den tyske Stor-Handels og Storindustris mægtige Etablissementer, hvor hver Afdeling og hver Funktionær virker som et uundværligt Led i Organismens vidtløftige Mekanik.

I Paris giver man sig god Tid paa private som paa offentlige Kontorer; tilsyneladende er alt vel idel Travlhed, men ofte staar man blot derved hverandre i Vejen, de enkelte Kontorfunktioner er mindre afgrænsede end i det tyske Forretningsliv, og trods den lange Kontordag naar man vistnok de færreste Steder det Dagspensum som i et velledet kjøbenhavnsk Forretningskontor. Tag blot et saa uundværligt Hjælpemiddel som — Telefonen. En Sammenligning mellem Telefonbetjeningen i Paris og Kjøbenhavn vilde fastslaa sidstnævntes uomtvistelige Overlegenhed. Pariser-Telefonen er miserabel baade hvad angaar Apparat og Betjening. Men den tilsyneladende saa travle Pariser reagerer ikke mod slige Bagateller, saa lidt som naar han, væbnet med et højst fornødent Taalmod, venter paa Posthuset en halv Snes Minutter for at faa udleveret et 10 Centimers Frimærke.

Arbejdstiden paa Kontorerne er meget variabel, almindeligvis begynder Kontordagen Kl. $8^1/_2$ i de større Forretninger, for først at afsluttes Kl. 6—7, med en Middagspavse, der falder midt paa Dagen, og veksler fra 1 til — sjældnere — 2 Timer. I Exportforretninger med oversøiske Forbindelser er Aftenarbejde almindeligt paa de saakaldte „Postdage", hvor Arbejdet først bringes til Afslutning ved 8—9 Tiden.

Vanskeligere er det at oplyse om Gagevilkaarene, men forudsættes det, at den danske Medhjælper, der søger Engagement i Paris, møder med de nødvendige Sprogkundskaber og forretningsmæssig Praksis, bør han fordre — og har Udsigt til at opnaa — en Mindstegage af 150 Frc., der netop svarer til, hvad beskedent, men anstændigt, Ophold koster. Her som andet Steds i Udlandet trykkes Lønnen imidlertid af Volontæruvæsenet, idet mange unge Handelsmænd, for hvem Gagen er af underordnet Betydning, tager Engagement uden nogensomhelst eller dog kun mod ringe Vederlag, for derved at perfektionere sig i Sproget og lære Handelschancerne paa den fremmede Plads. Der findes i Paris mange udenlandske Huse eller Filialer af saadanne, der næsten udelukkende arbejder med Volontærer. — Dette Uvæsen er en Opgave, som det internationale Medhjælperforbund har taget under Overvejelse at modvirke ved dertil egnede Midler.

for hans Handlemaade — at nægte Frk. B. Gage for den sidste Maaned hun havde arbejdet for ham. Ved Sø- og Handelsrettens Dom tilpligtedes han dog at betale Gagen og Sagsomkostninger.

Men den „fine Direktør" kendte nok andre Midler, hvormed han kunde hævne sig paa en Medhjælper, og her kommer vi til det interessanteste Punkt i Sagen. Han opsnusede først hvor Frk. B. var blevet ansat, og dokumenterede derefter sin „gentlemanlike" Tankegang ved at tilstille Frk. B's nye Principal følgende „nydelige" Brev.

Privat. *Kjøbenhavn, d. $^{2}/_{12}$ 1913.*

Herrer N. N. & Co.,

her.

Vi erfarer, at De har antaget en Frk. Johanne Boye i Deres Forretning fra 1. ds.

At nævnte Dame har fratraadt sin Stilling hos os paa en mindre hæderlig Maade, som vi kan lade hende tiltale og dømme for, formener vi, at det er vor Pligt at gøre Dem bekendt med.

Vi staar gerne til Tjeneste med detaillerede Oplysninger, der refererer sig hertil, ved personlig Henvendelse til os.

Med Højagtelse
Manufakturhandlernes Kommissionsanstalt
Johs. Havtorn.

Ikke sandt, det taler for sig selv. Det er Kynisme i Renkultur.

Men en saadan „Kollegialitetsfølelse", en saadan „Pligttroskab" fortjente naturligvis sin Løn, og da det tilskrevne Firma ikke lønnede „Direktør" Havtorns ædle Hensigter tilstrækkeligt, mente Centralorganisationen, at vi burde tage en saa smuk Opgave op. Der kunde billigvis ikke være Tvivl om, hvori Belønningen skulde bestaa, og paa Frk. Johanne Boye's Vegne anlagde vi derfor Sag mod „Direktør" Johs. Havtorn for Injurier, og paastod ham idømt den strengeste Straf efter Loven, samt tilpligtet at betale Frk. B. en passende Skadeserstatning, som vi anslog kunde sættes til 500 Kr., samt naturligvis de fremsatte Udtalelser mortificerede.

Under Sagen vilde „Direktøren" fejgt undskylde sig med saadant noget naivt Vrøvl som dette, „at han ikke har sigtet Citantinden for noget strafbart, bedragerisk eller blot uhæderligt Forhold."

Selvfølgelig kunde Dommeren ikke tage sligt Galimatias for gode Varer, og det er derfor ogsaa udtalt i Dommen, „at der ikke kan tages noget Hensyn dertil, idet Brevet findes utvetydigt at maatte give Modtagerne Indtryk af, at Citantinden i Indstævntes Tjeneste havde gjort sig skyldig i Uredelighed i økonomisk Henseende, endog af saa alvorlig Art, at det maatte kunné medføre kriminelt Ansvar for hende."

I Overensstemmelse hermed lød Hof- og Stadsrettens Dom da paa, at i Medfør af Straffelovens § 217 vil Indstævnte, Direktør Johs. Havtorn være at anse med en Statskassen tilfaldende Bøde, der efter Omstændighederne findes at kunde bestemmes til 300 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 30 Dage, hvorhos den nævnte for Citantinden fornærmelige Udtalelse vil være at mortificere.

Hvad angaar Erstatningskravet fandt Retten, at der af Sagens Oplysninger ikke er tilstrækkelig Grund til at antage, at Frk. B. har lidt nogen Skade ved det paagældende Brev, idet man maa antage, at hendes Principaler hurtigt er blevne oplyste om den rette Sammenhæng, hvorfor man ikke finder Anledning nok til at tilkende Citantinden nogen Erstatning.

Dommen lyder derefter i sin Helhed saaledes:

Thi kendes for Ret!

„Den ovennævnte for Citantinden, Frk. Johanne Boye, fornærmelige Udtalelse bør være død og magtesløs, og bør Indstævnte, Direktør Johannes Havtorn, til Statskassen bøde 300 Kr. eller, i Mangel af denne Bødes fulde Betaling, hensættes i simpelt Fængsel i 30 Dage.

Saa bør Indstævnte og betale Citantinden Sagens Omkostninger med 80 Kr.

Det idømte at udredes, og Dommen i det hele at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven."

Se denne Medhjælper var nu Medlem af sin Organisation, og var fornuftig nok til at henvende sig til denne, da hun blev forurettet.

Opsigelsesfristen er ikke fastlagt ved effektive Lovbestemmelser og reguleres derfor i Virkeligheden af Coutumer, afvigende for de forskellige Brancher. For Kontormedhjælpere er Opsigelsesfristen almindelig en Maaned, undtagelsesvis endog kun 14 Dage. Naar Medhjælperen opsiges, er det Regel, at han er berettiget til at fordre 2 Timer daglig til at søge nyt Engagement, en Indrømmelse der dog bortfalder, naar han selv opsiger sin Plads.

STORMAGASINERNE.

Mellem Stor- og Detailhandelen drager Stormagasinerne et bredt Bælte. I købmandsmæssig Henseende udgør Stormagasinet den kubeinddelte Detailforretning af enhver Branche, medens Kapitalanlægget og Organisationsformen er et Udtryk for moderne Storhandel. I Paris bliver Stormagasinerne især Konfektions- og Modeindustriens Fordelingscentrer, og flere af disse Magasiner som „Au Bon Marchè", „Magasins du Louvre", „Galeries Lafayette", „Au Printemps", „Grands Magasins Dufayel" (paa Montmartre) o. fl. a. er verdenskendte. Det er Etablissementer, som beskæftiger Tusinder af Medhjælpere, alene i det førstnævnte finder ca. 7000 Mennesker Beskæftigelse og — delvis Underhold, idet Middagen indtages i Etablissementets Restaurant, der gratis serverer en veltilberedt Kødret al a carte, Grøntsager, Dessert og en Flaske Vin. Køkkenpersonalet bestaar af 150 Personer. — Denne Bespisning er dog ingenlunde et Udslag af lutter Filantropi; thi dels véd Direktionen meget vel at tage disse Naturalydelser i Betragtning ved Gageansættelsen, dels opnaar man derved en for Etablissementet meget fordelagtig Afkortning af Spisepavsen.

Stormagasinerne er gennemgaaende slette Betalere — overfor Medhjælperne; de kræver blot en specifik Brancheuddannelse, og i Virkeligheden har kun de forskellige Afdelingschefer, Vinduesdekoratører og enkelte andre betroede Funktionærer Aarsgager mellem 2500—5000 Frc-, det store Flertal af Magasin-Medhjælpernes Titusinder er lavt, hyppigst slet lønnede.

Arbejdstiden er i de senere Aar undergaaet nogen Reduktion; der aabnes — alt efter Kvarterernes Befolkning — Kl. 8—9 Morgen, medens Lukketiden er, navnlig i Centrum, ved 7 Tiden, i enkelte Magasiner endog Kl. 6—$6^{1}/_{2}$.

BUTIKSMEDHJÆLPERNES KAAR.

Udover Millionbyen er der spredt Detailforretninger i titusindvis. Side om Side ligger de i de tætbefolkede Gader, Specialforretninger og blandede Forretninger i broget Mængde. Navnlig er Butiken med Næringsmidler en fremherskende Type. Urtekram- eller Kolonialforretningen, som vi kender den, erstattes af Butiken, der forhandler Frugt, Grøntsager, Fjerkræ, Vildt, alle Slags Kolonialvarer og Viktualier — kort sagt alle Slags Levnedsmidler. Ekspeditionen foregaar hyppigst paa Fortovet, hvor Varerne er udstillede, udsat for Vind og Vejr, hvilket her ofte er ensbetymed Støvskyer, der just ikke er egnet til at forbedre Kvaliteten. Men ingen synes at tage Anstød af slige Bagateller. Selv de store, bekendte Magasiner benytter samme Akvisitionsform som Herreekviperingshandlerne i det ældste Kjøbenhavn K. Lige indenfor Butiksdøren sidder Kasserersken, dette nødvendige Tilbehør til enhver Pariserforretning, fra Barberen i Sidegaden til Duval'en paa Boulevarden. Pengene gaar ikke gennem Medhjælperens Hænder, han eller hun er her reduceret til Ekspedienter med det mindst mulige Ansvar og en tilsvarende Tillid.

Dette Forhold er samhørig med Detail- og i Særdeleshed Kolonialmedhjælpernes mangelfulde faglige Uddannelse. I Levnedsmiddel-Branchen starter Medhjælperen i Reglen som Bydreng, avancerer siden til underordnet Medhjælp i Forretningen, for endelig at opnaa Ekspedientens mere kvalificerede Stilling. Engagementforholdet er imidlertid ikke undergaaet anden Ændring end at Lønnen er steget og Medhjælperens Afhængighed af Principalen end yderligere befæstet ved det endnu hyppigt forekommende Kost- og Logisystem. (Sluttes.)

Men i hvor mange Tilfælde, hvor Medhjælperen staar isoleret og uden Støtte af Kammerater, vilde en saadan Sag ikke være passeret uomtalt, og Medhjælperen være paahæftet Tyvenavnet uden Spor af Grund.

Dette Pragteksemplar af en hensynsløs Arbejdsgivertype blev i dette Tilfælde belært om, at Medhjælperne det er ogsaa Mennesker, hvis Æresfølelse er dem lige saa kær og kostbar som andre — og efterhaanden som Organisationen finder Tilslutning fra flere og flere af vore Standsfæller, vil den ogsaa i stedse større Grad kunne værge baade Standen som Helhed og det enkelte Medlem for ærefornærmende Overgrebshandlinger — der desværre ikke er noget sjældent opdukkende Fænomen — fra hensynsløse, uforskammede Principalers Side. *Jens Johansen.*

Advarsel!

INDEN Plads modtages hos Manufakturfirmaet: „Dansk Varehus" (Indehaver: Henrik Nielsen, Købmagergade 47, København, og hos „Manufakturhandlernes Kommissionsanstalt" (Direktør Johs. Havtorn) Brolæggerstræde 12, København. maa Medlemmerne henvende sig til Hovedkontoret, Nørrevoldgade 54, 1. København K. *Jens Johansen.*

Stævnet i Sorø.

DET sjællandske Stævne den 2. August i Sorø vil forhaabentlig vinde udmærket Tilslutning fra alle Afdelinger indenfor sit Omraade.

Det idylliske Sorø med sin Rigdom af historiske Minder og beliggende i en naturskøn Egn er som skabt til at danne Ramme om Handels- og Kontormedhjælpernes Festdag.

Program:

Kl. 9^{30} Ankomst til Sorø.
- 9^{45} Sejltur fra Stationspladsen til Parnas.
- 10^{45} Frokost, medbragt Madkurv, hvortil serveres gratis Kaffe.
- 11^{45} Sejltur fra Parnas til Akademihaven. Derefter beses Akademiet, Kirken og Byens øvrige Seværdigheder.
- 1^{30} Afmarsch fra Fratergaarden til Stævnepladsen i Skoven. Paa Stævnepladsen modtages Deltagerne af et Orkester.
- 2 præcis aabnes Stævnet. Taler af vore Kolleger, Anger Ipsen, Hjørring og Hovedbestyrelsesmedlem, Frk. Johanne Andersen.
- 4 Procession fra Stævnepladsen gennem Byen til Hotel „Postgaarden", hvor der
- 5 afholdes Fællesspisning. Menu: Kogt Rødspætte, Lammesteg, Is.
- 7 Bal til Kl. 2.

For begge Sejlture, Frokost-Kaffen, Fællesspisning, Besøgene paa Akademiet og i Kirken, Bal og Musikledsagelse fra Kl. 2 Eftm. betaler hver Deltager kun 3 Kr. 75 Øre.

Tegningen sker ved Henvendelse til Afdelingerne eller til Udvalgets Kasserer, Bogholder Martin Pedersen, Reventlowsgade 30, 1. København B.

Stævnetalernes udmærkede Navne er en Borgen for, at den alvorlige Del af Dagens Program er lagt i de bedste Hænder, og vi udtaler Haabet om, at alle vore Kolleger vil føle det som en Pligt ved sin Deltagelse at medvirke til, at Stævnets agitatoriske Betydning kan blive saa vidtrækkende som mulig.

Og ikke alene ved sin Agitation har en saadan Dag sin Betydning, men ogsaa det kammeratlige Samvær med Kolleger fra de forskellige Egne rummer en Sum af Glæde, og er en Berigelse for hver enkelt, saa det anbefales paa det varmeste Medlemmerne fra alle Afdelingerne at mødes i Sorø den 2. August.

Agiter for stor Tilslutning.

I Stævneudvalget:

C. Rasmussen.	*Chr. Elkjær.*	*Martin Pedersen.*
Sorø.	Sorø.	København.

Hvad faar jeg for mine Penge?

I det københavnske Maanedsblad „Appellen" skriver Herr Assistent Harald Heie følgende lille, friske Opsats, der ogsaa har Bud til adskillige Provinsmedlemmer.

„Hvor ofte hører man ikke, naar man er ude at agitere, de Ord: „Ja, hvad faar jeg for Pengene?"

De fleste ønsker noget haandgribeligt, ser kun paa det øjeblikkelige og vil have saameget som muligt med det samme.

Og man taler med Manden, forestiller ham de Goder Organisationen byder: Understøttelse, Retshjælp, Oplysningsbureau, Pladsanvisning, et Blad hver 14. Dag osv. osv., altsammen for 2 Kr. om Maaneden — men endda hyler han ofte op om, at det er for dyrt.

Men kan de Mennesker dog ikke se, at det ikke er de øjeblikkelige Fordele, det kommer an paa? Har de da slet intet Blik for det ideelle i Organisations-Ideen? Hvad gør det, at du ikke i Dag, i Morgen eller om et Aar kan faa Understøttelse, Retshjælp osv. hvad har det at sige? Idealet, Maalet er det det gælder. Sammenslutningen af alle Standens Medlemmer til et stort Forbund, een stor Magt.

Der ligger Kærnen, det burde man kæmpe for, det burde man arbejde paa. Og naar det er naaet, betyder det jo at Nøden, Savnet og Elendigheden er endt. Det betyder at vor Stand højnes, at vore Levevilkaar virkelig forbedres.

Er det ikke værd at arbejde og kæmpe for? Behøver vi virkelig øjeblikkelige Fordele for at lokke Medhjælperne ind i Rækkerne blandt dem der kæmper derfor?

Ikke saadan at jeg underkender de Goder man nyder af Organisationen, tværtimod, men selv om man ikke fik en Døjt for sine Penge, saa skulde Maalet være nok til at samle alle sammen for at naa det.

De Folk der i sin Tid startede vor Forening, havde de Retshjælp, havde de Arbejdsløshedskasse, havde de Oplysningsbureau? Nej de havde ikke, men de saa netop paa Sagen, paa Maalet, som jeg kunde ønske de alle skulde se derpaa. De ofrede Tid og Penge for den Ide, at med Tiden kunde de samle alle deres Standsfæller og derved forbedre deres Kaar. Og de gjorde det uden — i al Fald i den første Tid — at have nogen øjeblikkelig Fordel ud deraf.

Kald det Idealisme eller hvad de vil, men vi maa dog ønske at vi alle havde en Gnist af denne Idealisme i os, thi da vilde vi hurtigere naa vort Maal, at faa samlet hele Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Se derfor ikke alene paa de øjeblikkelige Fordele — disse er i Virkeligheden store og maa ikke undervurderes — men læg Deres Syn om ogsaa paa langt Sigt, og prøv at faa det gjort Deres uorganiserede Kolleger klart. Og kan De tænde noget af den Begejstringens Glød, noget af den Idealismens Gnist, da tror jeg at vi alle vilde faa mest for vore Penge.

Kjøbenhavn, i Juni 1914. *Harald Heie.*"

Medhjælperstandens Fremtid er Centralorganisationens Virkemaal.

Mandatnedlæggelse.

VOR Landsorganisation har nylig mistet et af sine mangeaarige, aktive Medlemmer, idet vor, navnlig blandt Provinsmedhjælpere, kendte Kollega, Herr Otto Frandsen, Løgstør, for kort Tid siden etablerede sig som Grossist og derfor maatte udtræde af Centralorganisationen, der i ham mister et virksomt og interesseret Medlem.

F. blev i 1904 Medlem af vor Afdeling i Thisted og har i de forløbne Aar foruden i denne By udfoldet et energiske Arbejde for og delvis givet Stødet til at Afdelingerne i Ringkøbing, St. Hedinge, Nykøbing M. og Løgstør er indgaaet som Led i Centralorganisationens Foreningskæde. Ogsaa paa anden Maade har F. deltaget i Medhjælperbevægelsen, idet han allerede mødte som Deltager i Repræsentantskabsmødet i Kolding 1907 og siden som Delegeret har deltaget i Centralorganisationens Kongresser. Løgstør-Afdelingen har under Frandsens Førerskab fordoblet sit Medlemstal, og har ligeledes faaet Føling med Medhjælperne i de omliggende Stationsbyer. Vore Medlemmer i den lille afsides liggende, nordjyske Købstad beklager derfor, at Herr F. forandrede faglige Stilling har bragt det frugtbringende Samarbejde til Afslutning.

De af vore Medlemmer, der i Tidens Løb har stiftet Bekendtskab med Otto Frandsen kender ham som en Mand uden Omsvøb og Formaliteter, saare ligetil og djærv i sin Optræden — kort sagt en af de mange, der rundt om i Landet mellem Aar og Dag udfolder et befordrende Pionerarbejde for vor Organisation.

Naar Forholdene derfor har medført, at F. maa forlade Arbejde, der i ikke ringe Grad har evnet at samle en hel Del af hans Interesse, ved vi os i Overensstemmelse med mange af Centralorganisationens Medlemmer, naar vi her ønsker ham al Held og Fremgang i hans selvstændige Virksomhed.

Hvor langt er vi naaet?

NAAR man staar som Medlem af en Organisation, der har til Hensigt at højne en Stands Niveau, faar man undertiden Lyst til at undersøge, hvorvidt det Arbejde, Organisationen lægger i nævnte Øjemed, fører til noget Resultat.

I en Organisation som Handels- og Kontormedhjælpernes, der jo endnu befinder sig i sin Barndom, kan man selvfølgelig ikke vente at finde store materielle Resultater i Form af Lønforhøjelser Forkortelse af Arbejdstiden eller lignende; men man havde egentlig Lov til at vente sig aandelige Resultater, det vil sige en stigende Begejstring hos Lederne og Medlemmerne, en mere levende Forstaaelse af, hvad Standen er værd for Samfundet, og hvad man, som Følge deraf kan byde den. Med andre Ord: De organiserede Handels- og Kontormedhjælpere skulde fyldes med Indignation, hver Gang, der blev øvet Vold mod deres Ære; ikke blot med en Indignation, der fyldte dem selv, men en Indignation, der blev brugt i agitatorisk Øjemed; thi man er aldrig saa god en Agitator som netop, naar ens Sind er optændt af glødende Harme over Uretfærdigheden.

Hvis man imidlertid ser paa Forholdene, som de faktisk er, kan det desværre ikke nytte at nægte, at en saadan Begejstring kun findes hos en meget lille Del af Medhjælperne, hvilket følgende lille Eksempel er et meget talende Vidnesbyrd om.

I en Konflikt mellem Havnearbejderne og Arbejdsgiverne ved Aarhus Havn, blev nogle ved et herværende Mæglerfirma ansatte Kontorister beordrede til at optage en Del af de strejkende Arbejderes Lossearbejde.

Nu skulde man jo synes, at alene det, at byde Kontorfolk Arbejdsmandsarbejde, vilde være at overskride Grænsen for hvad der kan taales, (selvfølgelig ikke, fordi det er et mindre hæderligt eller mindre samfundsnødvendigt Arbejde end Kontorarbejdet; men fordi Kontorister i Regelen har maattet ofre al deres Tid paa at udvikle deres Ævner saaledes, at de kan gøre Fyldest ved deres eget Fag og som Følge deraf ikke har den Legemsbygning og Færdighed, der skal til for at kunne transportere svært Gods fra en Damper til et Pakhus), naar det saa tilmed er under en Strejke, hvor nogle af Samfundets daarligst stillede Medlemmer kæmper for at opnaa taalelige Livsvilkaar, bliver det i høj Grad utiltalende og burde mødes med en saa kraftig Protest, at Ordren øjeblikkelig blev taget tilbage; men den blev ikke mødt med nogen Protest. Nej! den blev tværtimod udført.

Nu kan der selvfølgelig indvendes, at der er braadne Kar i alle Lande, og at det har været Undtagelsestilfælde indenfor vor Stand; men hvis det var Tilfældet, maatte det jo vække en saadan Harme blandt Medhjælperne, at Gentagelsestilfælde umuligt kunde ske. Naar man imidlertid undtager nogle ganske enkelte, har Medhjælperne set paa denne Sag med en utrolig Ligegyldighed, en Ligegyldighed, der vidner om, at største Delen af Medhjælperne gaar og sover indeni.

Jeg vilde ønske at dette Tilfælde vilde give Anledning til, at de, der forstaar vort Maal og vore Idealer, vil lægge sig endnu mere i Selen for at faa deres Kammerater trukket ud af den Døsighed, de gaar i; thi den første Betingelse for at Medhjælperne kan komme fremad er, at de er vaagne og kender deres eget Værd.

Gustav Petersen.

Conto pro diversi.

LOVOVERTRÆDELSER.

Vesterbros Handelsforenings Bestyrelse har til Justitsministeriet klaget over, at der fra Autoriteternes Side intet, eller saa godt som intet, gøres for at haandhævde Lovpaabudet om, at Butikker skal lukkes Kl. 8 Aften i Ugens 5 første Dagligdage.

MEDHJÆLPERNE OG LANDSTINGSVALGET.

Ved det den 10. ds. afholdte Valg af Medlemmer til Landstinget for 1. Landstingskreds var en halv Snes Medlemmer af vore københavnske Afdelinger Valgmænd — naturligvis valgt af den almindelige Vælgerklasse.

Det er et glædeligt Tidens Tegn, der varsler om, at Medhjælperstanden begynder at vaagne til Forstaaelse af Betydningen i at deltage i det politiske Liv; thi selvfølgelig kan vi kun derved gøre os socialt gældende.

J. J.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Grenaa. Vor Hovedopgave heri Afdelingen for Sommerens Vedkommende har selvfølgelig været „Syvlukningsspørgsmaalet".

Vi har gennem den herværende Presse ved Artikler, forsøgt og henstillet til Principalerne at lukke Kl. 7; men desværre endnu forgæves; men vi giver ikke derfor tabt.

Søndag den 2. August afholder Afdelingen sin aarlige Udflugt. Turen gaar denne Gang over Held til Rugaard Skov. Der paatænkes Fællesspisning og Bal i Held Kro; men derom vil nærmere Meddelelse tilgaa Medlemmerne i nærmeste Fremtid.

Kolleger! Tegn Dem, naar Listen kommer rundt, lad den blive saa fyldig som mulig; thi derved bliver Festen helt igennem mere vellykket.

A. Mikkelsen.

Løgstør. Paa Grund af 2 Bestyrelsesmedlemmers Bortrejse og Herr Otto Frandsens Mandatnedlæggelse afholdtes Onsdag den 10 ds. extraordinær Generalforsamling paa Hotel „Unionen" med følgende Dagsorden: 1. Valg af Bestyrelse, 2. Regnskabsfreml. 3. Eventuelt. — Herr O. Frandsen aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen. Til Dirigent valgtes Eriksen. Som Formand valgtes Kommis Ingerslev-Jensen. Til den øvrige Bestyrelse genvalgtes Eriksen; nyvalgt blev Kommisserne O. Kjær, Chr. Schou og Aage Norgaard; til Suppleant S. Kragholm, medens Harry Larsen blev Revisor.

For C. O. og Afdelingen talte O. Frandsen og sluttede med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for C. O. og Afdelingen.

Kassereren fremlagde Regnskabet som enstemmigt godkendtes.
Ved Bestyrelsesmødet d. 15. ds. har Bestyrelsen konstitueret sig saaledes: Formand Ingerslev Jensen, Næstformand Chr. Schou, Niels Eriksen, Kasserer, Aage G. Nørgaard, Sekretær samt Otto Kjær. *Aage G. N.*

Nykøbing F. Afdelingens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes Tirsdag den 21. Juli Kl. 9 Aften i Lokalerne paa Centralhotellet, 1. Sal.
Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i forløbne Halvaar. 2) Regnskabets Aflæggelse. 3) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og 3 Suppleanter. 4) Valg af Revisor og 2 Suppleanter. 5) Valg af Agitationsudvalg. 6. Eventuelt,
Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være Bestyrelsen i Hænde 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse. *P. E. A.*

Skanderborg. Afdelingen afholdt sin halvaarlige Generalforsamling paa Centralhotellet den 1. Juli. Til Dirigent valgtes Herr A. Christiansen, som gav Ordet til Formanden. Herr Aage Byrum, der aflagde Beretning om det svundne Halvaar. Foreningen har været lidt i Tilbagegang, men det ser nu ud til Fremgang, og Formanden bad Medlemmerne agitere personlig, hvilket altid gav det bedste Resultat.
Kassereren, Herr Alfred C. K. Jensen, fremlagde det reviderede Regnskab, der godkendtes. Efter Tur afgik 3 Bestyrelsesmedlemmer; Formanden Aage Byrum og Næstformand W. Nielsen genvalgtes enstemmigt. Nyvalgt blev E. Jensen. Til Suppleant valgtes H. Jensen. Til Slut udbragtes et Leve for Centralorganisationen. *W. Nielsen.*

Den sorte Tavle.

Langeland Afd. Følgende Medlemmer er slettede af Afdelingen for Restance: 5341, Vald. Andersen. 8035, Chr. Torp.
Rudkjøbing, den 19. Juni 1914. *W. Leisner,* Kasserer.

Paa Grund af Restance slettes følgende Medlemmer af Kolding Afdelingen: 4793, Georg Nathan, 5539, Chr. Hansen Dahl, 4455, Carsten Møller.
Kolding, i Juli 1914. *Bestyrelsen.*

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —
og Organisationen hjælper Dig!

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Peter Wraae, Sundholmsvej 41. Tlf. Amager 124.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1914. 14de Aargang.

SVAMP.

„Den merkantile og økonomiske Oplysning staar endnu meget tilbage."
Gregard Heje.

DER staar momentvis Gny af den Gren af Handelens Væsen, der kommer ind under Begrebet Spekulation, den saakaldte Terminsforretning, der formidles af Landets Vekselerere. Saaledes i den sidste Tid, hvor en Række Medborgere er stillet frem for Offentligheden i mindre flatterende Belysning. Tungen paa Handelsmoralens rummelige Vægtskaal har været undergivet livlige Svingninger, og adskillige af Bierne Børsbikuben er fundne for lette.

Ikke saadan, at de kommer i Kollision med Lovens Paragraffer, det er i visse Tilfælde tilladeligt at slaa Mønt af Dumheden og Spillelidenskaben, ja, man tør vel næsten sige, at denne Virksomhed endog er autoriseret, men man forstaar meget vel, at den store Offentlighed, der er ukendt med Handelens særlige Moral, reagerer mod denne Form for moderne Erhverv.

Spil og Spekulation er efterhaanden gaaet ind i Børsmaskineriet som en betydelig Faktor. Der ofres mellem Aar og Dag uhyre Summer paa denne moderne Moloks Alter, og Ofringen er sat i et System, der tillader ret vilde Udskejelser. Af og til rejser der sig Røster fra Pengeverdenens egen Lejr mod Systemet, men hidtil har de været Raab i Ørkenen. Terminshandelen, i sine efterhaanden stærkt outrerede Ytringsformer, er som Svamp i det moderne Næringsliv, og truer med at undergrave og ødelægge den sunde og naturlige Udvikling af Handelslivet.

Man vil maaske sige, at dette Forhold ikke kommer os Medhjælpere ved, men det er ikke rigtigt. Spil og Spekulation er jo nemlig et — ret dominerende — Led i et stort Hele, paa hvilket vi med spændt Interesse maa have vor Opmærksomhed henvendt. Børsspillet er ikke det eneste syge Sted i vort forgrenede Fag, og skal det lykkes os at finde en fornuftig og bestemt afgrænset Plads indenfor Faget, maa vi selvfølgelig have Rede paa dets Tilstand. Ellers lykkes det os næppe — naar Tiden kommer — at faa den Indflydelse, vi maa og skal have.

Medhjælperne kan ikke være tjent med usunde og usikre Forhold dér, hvor de skal hente Lønnen for deres Arbejde. De kan ikke være tjent med, at nogle af de Værdier, der kunde komme dem til Gode, strøs ud for Vejr og Vind, spildes. Medhjælpernes Plads i det moderne Handelsliv, den betryggende og økonomisk sikre Plads, deres Forbund kæmper for at rydde, er i høj Grad betinget af sunde Forhold foroven. Vi har i umindelige Tider været Genstand for den vilkaarligste Udbytning: kunde der blive noget til os, var det godt, ellers maatte vi finde os i at sulte.

Og vi fandt os i det. Medens vore Arbejdsherrer, i Ly af Kapitalen og dens modbydelige Magt, skaltede og valtede med de økonomiske Værdier, skabte Utryghed og Krak paa Krak, gik vi ganske roligt og og trællede. Vi førte deres Bøger uden at reflektere over Kreditsidens Forhold til Debetsiden. Gik det opad i rivende Fart forøgedes vort Arbejde uden at det i tilsvarende Grad sporedes paa vor Løn. Gik det nedad til Krak og Fallit, ja, saa maatte vi jo paa Gaden.

Enhver, der gider tænke over det meningsløse heri, vil forstaa, at saaledes kan det ikke blive ved at gaa. En saa stor Stand, som vor, kan ikke vedblivende blindt give sig en tilfældig Udbytning i Vold, vi maa skabe et System nedefra. Det har Arbejderne gjort før os, og vi maa kunne gøre det efter.

Skal det imidlertid lykkes Medhjælperne indenfor en rimelig Tidsfrist at gøre sig saaledes gældende, maa de vide Besked med det moderne Handelslivs Krinkelkroge. Uanfægtet af Korruptionen foroven maa vi kunne sætte Fingeren paa de syge Steder, hvis Daarligdom gaar ud over os, og kræve dem kurerede. Evner vore Principaler ikke selv at regulere Forholdet, maa vi hjælpe dem. Vi kan gøre det, vi er voksede op i en kulturel Blomstringstid og vil i Kraft af den sociale Kultur, der gennem vort Fagforbunds Arbejde indpodes os, være i Stand til et effektivt

Arbejde paa at skabe lysere og lykkeligere Kaar for den store Stand, vi tilhører.

Hvorledes dette Arbejde skal forme sig, giver vort Program klar og fuld Besked paa. Ingen faglig Organisation bygger paa et mere reelt Grundlag end det, der findes i vore ti Programpunkter. Jeg behøver ikke at slaa fast, hvor nødvendigt det er at skabe Magt gennem Sammenslutning, at samle en Garde omkring Programmet, der vil gaa i Ilden for det og derved fuldbyrde den Renselsesproces, der i saa høj Grad paakræves.

Der kriges i Øjeblikket i Europa. Tusinder af vore Kammerater har faaet en Bøsse stukket ud for at gøre det af med saa mange „Fjender" som muligt. Hvad nytter det, at den internationale Medhjælperbevægelse knytter Baand mellem Landene, naar de barbariske Tilstande, der avler Krigen, tillader vore Kammerater at skyde hinanden ned som Hunde, naar de tilfældigvis tilhører forskellige Nationer? Krigen er en Kamp om Magten, og Magten er Pengene. Man læser ikke et Krigsreferat, hvor Beretningen om Børserne og deres Bevægelighed i Forholdet til Krigen ikke spiller en fremtrædende Rolle. Dagbladene har fornylig fremdraget et talende Eksempel paa Pengeverdenens intime Tilknytning til Militarismens hæsligste Udslag: En fransk Bankier af østrigsk Herkomst benyttede for nogen Tid siden en truende Situation til at spekulere i Kursfald og tjente Millioner derved. Han kunde gøre det i Kraft af sine Forbindelser med østrigske Statsmænd, der sagdes at være direkte interesserede i Spekulationen.

Er dette ikke Svamp af den uhyggeligste Art? Afslører det ikke Pengeverdenens utrolige Sjælsraahed? Jeg kan ikke tro andet, end at disse Misligheder vil faa Medhjælpere i alle Lande til at danne Modvægt mod denne Overklassevilkaarlighed, der svider til dem, som til hele det arbejdende Folk. Lad os her hjemme gøre vort til, at sundere Tilstande kan blive raadende.

Medhjælperbevægelsen er en i høj Grad levedygtig Bevægelse. Den gror Dag efter Dag og er i Pagt med Sandhed og Retfærdighed. Derfor er det min bestemte Tro, at netop den vil være i Stand til at bortrydde en god Del af den Svamp, der hærger vort Handelsliv. Vi vil arbejde paa merkantil og økonomisk Oplysning for derved at rustes til Kampen for vor Stands økonomiske Frigørelse. *Peter Wraae.*

En Sommerdrøm.

TRÆT af mange Timers Vandring og ør af megen Sol og frisk Luft søger jeg Hvile, lænet mod et Træ, der staar ved Grøftekanten. Foran mig, saalangt Øjet rækker, har jeg et typisk sjællandsk Landskab, hvor Bøgeskov, smaa Indsøer og kornbølgende Marker veksler paa en naturlig og skøn Maade. Bonden drager hjemad fra Markarbejdet, Daglejeren og Haandværksmanden haster mod Hjemmet — en Vogns Raslen — et Faars Brægen — alt aander Fred, og langsomt daler Solen i Vest.

Nu stryger et køligt Pust over mit Ansigt, jeg retter mig, ser ud over Landskabet, men det forekommer mig forandret. Det store, smukke Hus hist ved en anden Søbred jeg har ikke tidligere bemærket; forundret ser jeg mig om, bliver opmærksom paa, at en ung Mand har taget Plads ved min Side. Da han har besvaret

Pariser-Medhjælperne.

(Sluttet.)

Kolonialmedhjælperens Tilværelse er lidet lystelig! Naar Eiffeltaarnets Top glittrer i Morgensolens første Straaler, og det letlevende Paris vender hjemad fra en anstrængende Nat, begynder disse Mercurii Stedbørn deres lange Dagværk. I hvide Bluser og forsynede med Forklæder drager de til Vogns eller bag Trækkevognen ind mod „les Halles", de uhyre Markedshallers imponerende Kompleks, der danner Midtpunktet for Verdensbyens Forsyning med Levnedsmidler. Kl. 5 Morgen begynder Omsætningen af de uhyre Varemængder, hvis Tilførsel allerede er begyndt ved Midnatstid. — — Og naar Vognen er læsset, gaar det atter hjemad, saaledes at Butikken kan være parat til at modtage Gadens eller Kvarterets Kunder ved 8-Tiden. Medhjælperens Butiksdag er begyndt, og man kan finde „Les Cornichons" (Sylteagurkerne, som Pariservittigheden spottende betegner Kolonialmedhjælperne) udenfor Butikerne til ud paa Aftenen, baade til Kl. 8 og 10.

Nu har Organisationen og Lovgivningen reguleret Arbejdsforholdene og navnlig Arbejdstiden for disse slet stillede Medhjælpere, men endnu kan man ude i Forstæderne finde Butikerne aabne om Søndagen til langt hen paa Eftermiddagen, og Lovgivningen har netop for denne Branche en Mængde elastiske Undtagelsesbestemmelser.

Hvor vanskeligt er det ikke at forene disse den egentlige Detailhandels over hele Kæmpebyen spredte Arbejdere til faglig Samvirksomhed! Der er kun et eneste Tilknytningspunkt for dem alle — Central-Hallerne — hvor de mødes i den aarle Morgenstund, endnu før det øvrige arbejdende Paris vaagner, og Nattens spraglede Sværmere folder Vingerne sammen. — Herfra er alle Protestbevægelser mod det herskende System udgaaet, og paa Hallernes Reklametavler har jeg fundet talrige, iøjnefaldende Plakater, hvori Medhjælper-Syndikatet kaldte til Protestmøde mod Søndagsarbejdet.

FAGLIG AKTION.

Selv om Butiksmedhjælperne i Paris, bortset fra en vis ydre Søndags-Elegance, er et nøjsomt Folkefærd, der extravagerer ved en billig Absinth og slette men dyre Regie-Cigaretter, maatte disse Tilstande dog i Længden føles som uudholdelige. Kommer hertil, at det er en temperementfuld, letbevægelig Befolkning, giver Utilfredsheden sig let eksplosive Udslag, der virker fremmedartet paa den besindigere, roligt overvejende Nordbo.

Efter at det længe havde ulmet blandt Kolonialmedhjælperne, overraskedes Paris i December 1905 af den store Medhjælperstrejke, der proklameredes paa et af 8000 Kolonialmænd besøgt Massemøde. Tidspunktet var forsaavidt velvalgt, som Julen i Frankrig — uden iøvrigt at arte sig saa feststemt som vor nordiske Højtid — altid medfører særlig Travlhed netop i Levnedsmiddelbranchen. Medhjælperne gik i Strejke under Feltraabet „Liberté de manger et de dormir", der frit oversat betyder Kost- og Logisystemets Afskaffelse. Hertil knyttedes Kravet om Søndagshvile eller en Hviledag om Ugen.

Strejken blev ikke af lang Varighed. Medhjælperne var slet organiserede, de manglede Penge, og — hvad der ikke var det mindst afgørende — de boede hos Principalerne og kunde derfor ikke frigøre sig for det Afhængighedsforhold, det forhadte System medførte. Det kom — som altid i Paris — til Gadedemonstrationer, hvori Politiet tog Affære, medens paa den anden Side Principalerne led følelige Tab. Efter Nytaar ebbede Strejkebevægelsen ud, og de indledende Forhandlinger medførte, at de fleste større Firmaer gav Tilsagn om den ugentlige Hviledag, Logiforholdets Ophør og Medhjælpernes Ret til selv at sørge for Kosten mod en tilsvarende Godtgørelse.

mit Spørgsmaal, hvor jeg befinder mig, maa jeg atter spørge: „Men hvad er da Huset der — — —", og han fortæller, thi han kender Huset, kender Grunden, det er bygget op paa, og kender Viljerne, der skabte det. Han er en af de mange, der nyder godt af den store Sammenslutning, som Kontorernes og Butikkernes Personale har gennemført. Aar efter Aar stred en lille Skare af Standsfæller, fortsætter han, for at vække de mange Tusinder derinde i Storstaden og Landet over til Forstaaelse af Sammenslutningens heldbringende Indflydelse. Skuffelser og Nederlag led de, ja, til Tider kunde de næsten ønske at kaste det hele Arbejde til Side, men det gode, som altid sejrer, holdt den lille Flok sammen og endelig oprandt det store Gennembrud, som førte Tusinder og atter Tusinder af merkantile Medhjælpere til Organisationen. Forkæmpernes Ihærdighed, de menige Medlemmers Tillid til deres Sag og maaske hertil en tilfældig Omstændighed gav den hastige Tilvækst, og da nu alle stod fast i deres unge, friske Organisation, havde deres Krav Vægt, og deres unge Kræfter anvendtes for Forbedring af Standens Kaar.

Sommer som Vinter havde Medhjælperne staaet indelukket paa Arbejdsstederne fra tidlig Morgen til sen Aften, Ferie var et næsten ukendt Begreb, og i de fleste Tilfælde havde Medhjælperen overhovedet ikke Raad til at tage bort fra Dagens Slid og Slæb, saa snævert var Gagen tilmaalt ham. Men nu, fortsatte min Sidemand, er der raadet Bod paa alle de Skavanker, der knyttede sig til Udøvelsen af vort Fag paa den Tid, da Organisationsarbejdet tog sin Begyndelse. Pionerernes Paastand om og Tro paa, at Kontorernes og Butikkernes Arbejdere vare intelligente, evnerige og klartseende, naar de først fik Øjnene opladt for Organisationens Betydning, havde vist sig fuldt ud at slaa til, og med sikker Kurs havde Medhjælperstanden nu skaffet sig taalelige, ja endda behagelige Levevilkaar. Arbejdstiden var begrænset til et rimeligt Maal, og Overskridelser fandt ikke Sted, thi en Henvendelse til Organisationen vilde altid straks medføre alvorlige Ubehageligheder for den Arbejdsgiver, der ikke overholdt de opstillede Regler — Regler som ikke Lovgivningen havde fastsat, men som Medhjælperne selv i Kraft af deres store Magt havde skaffet Respekt. — Men mere næsten end Arbejdstidens Regulering og Lønnens Forhøjelse havde Fremskridtet paa det hygiejniske Omraade været fuldstændigt. Paa hvert eneste Arbejdsplads fandtes Spisestue, Siddeplads, Bad osv. — kort sagt, alt det, som man i Organisationens første Aar, ansaa for Utopier, var nu erhvervet gennem vore stærke Krav, og Organisationen var selv gaaet i Spidsen; saaledes, sagde min elskværdige Sidemand, er det store Hus, som ligger derovre, vor Organisations Feriehjem. Det er ethvert Medlems Ret for en meget moderat Betaling hvert Aar at tilbringe 2 à 3 Uger her, og der er sørget for alt, hvad man kan ønske sig til Opfyldelse af de Krav, Sjæl og Legeme stiller under Hvile og Rekreation. — Inde i Byen og Landet over uddannes Medhjælperne paa en Undervisningsanstalt og paa Kursus, som Organisationen selv har startet og leder; paa ethvert Omraade har Organisationen fat, og udenfor denne findes næsten ingen Medhjælper.

Men hvor har man dog kunnet udrette saa meget, spørger jeg forundret. — Jo, lyder Svaret, saaledes er det gaaet, fordi hvert eneste Medlem af denne store Sammenslutning har ubetinget Tillid til dens Ledere og ejer den faste Tro, at hans Organisation er den bedste af alle. Derved opstaar den stærke, nødvendige Disciplin, der ikke føles som et Baand paa den Enkeltes Bevægefrihed, men som en naturlig Følge af Sammenslutningens Karakter. — — — — —

Og saa vaagnede jeg, gned Øjnene; jeg havde sovet en Timestid bort og maatte videre. — Men siden tænkte jeg: Skulde det virkelig være umuligt at skabe ud af det Virvar, der organisatorisk set for Tiden raader blandt Kontorernes og Butikernes Arbejdere, en fast, stor og stærk Organisation. Hvad om hver eneste af os, vi organiserede Medhjælpere, nu lovede sig selv efter al Evne og i en hidtil ukendt Grad at agitere for Tilslutning til vor Organisation. Sommeren er snart forbi, vor bedste Tid for Tilgang stunder til. Lad os da være enige om, at det kommende Efteraar og Vinteren skal være en Record-Periode, hvor Nyerhvervelsen bliver større end nogensinde tilforn. Derved hjælper vi os selv og den hele Medhjælperstand frem mod lyse og gode Tilstande.

Cosmus.

Virkeliggørelsen af disse Reformer lod dog længe vente paa sig. Endnu i November 1906 foranstaltede Medhjælperne Demonstrationer foran Raadhuset og drog i tusindvis til Politipræfekturet for at fordre den ugentlige Hviledag, der iøvrigt i Mellemtiden havde opnaaet Lovhjemmel, respekteret. Præfekten, Herr Lepine, gav gode Løfter, nogle Butiksruder gik i Løbet, — og Forholdene blev omtrent uforandrede.

I de følgende Aar breder den faglige Aktion sig til Stormagasinerne. Den effektive Arbejdstid i disse Kæmpeforretninger er lang, Spisepavserne derimod korte. Et beskedent Krav om en Forlængelse af disse sidste fik Bægeret til at flyde over. Det skete 1908 i „Les Galeries Lafayette", hvor ca. 1800 Medhjælpere beskæftiges, deriblandt Sekretæren for „Chambre syndicale des Employés", der paa sine Kollegers Vegne traadte i Forhandling med Direktionen, men afskedigedes. Svaret var, at 800 Medhjælpere straks forlod deres Pladser. Organisationen stillede 10,000 Frc. til Raadighed for de Strejkende, Protestmøder arrangeredes, Arbejdsminister og Fredsdommere intervenerede, men forgæves — Direktionen nægtede at forhandle. 2 Maaneder efter var de Strejkendes Tal reduceret til ca. 100, og kort Tid efter var Strejken definitivt tabt for Medhjælperne, hvis Sammenhold ikke havde bestaaet Prøven, og hvis Organisationskasse var tom.

Gunstigere blev Udfaldet af den Kamp, der Aaret efter udbrød i „Bazar de l'Hotel de Ville", hvis Direktion egenmægtig forlængede Arbejdstiden med en Time, medens den nærliggende Konkurrent „Bazar a la Samaritaine", der beskæftiger et Par Tusinde Funktionærer, indførte 7-Lukning. I dette Tilfælde gik Medhjælperne af med Sejren.

Iøvrigt har den faglige Aktion i de sidste Aar staaet i Syvlukningens Tegn, selv om denne begrænser sig til Stormagasinerne og de elegante Specialforretninger i 1, 2, 3, 4, 7 og 8 Arrondissement (Centrum). Den tidlige Lukketid er opnaaet ved Overenskomster og altsaa ad Frivillighedens Vej, men dette har ofte foranlediget voldsomme Gadedemonstrationer mod de Uvillige. I enkelte Tilfælde er det kommen til Sammenstød med Politiet og Medhjælper-Tillidsmænd er arresteret, uden dog at være idømt Straf.

MEDHJÆLPERORGANISATIONER.

De to franske Landsorganisationer er, hvad Franskmændene kalder „Føderativforbund", og svarer i Henseende til Organisationsform noget nær til vor Centralorganisation. — „Fédération Nationale des Employés" har sit Hovedsæde i Paris og er altsaa ifølge Emnets Art, det Forbund, der her har særlig Interesse for os. „Fédération des Employès de France" er derimod domicileret i den nærliggende normanniske Seineby Rouen, og har navnlig sine Medlemmer udenfor Paris. Denne Organisation er den største og er tilsluttet det internationale Medhjælperforbund.

„Pariserforbundet" er stærkt paavirket af de forskellige socialistiske Retninger, og har gennemgaaet adskillige stormfulde Perioder med indbyrdes Tvistigheder, der udelukkende skyldtes personlige Divergenser mellem de ledende Mænd. Rouenerforbundet indtager derimod en neutral Holdning til partipolitiske Spørgsmaal, men tæller iøvrigt blandt sine Medlemmer de forskelligste politiske Anskuelser.

Brydningerne indenfor „Fèdèration Nationale" daterer sig fra en Strejke, som udbrød i 1906 i det store Varehus „Dufayel", der ligger i Montmartres Arbejderkvarterer, og hvor Chancerne for et heldigt Udfald kunde synes gunstige. Imidlertid gik det anderledes, og endda kostede Strejken ca. 40,000 Frc., som Forbundet maatte udrede. Dette gav Anledning til at en Opposition udskilte sig indenfor „Pariserforbundet", hvis Ledelse bestod af Radikale og de moderate Socialister (Possibilisterne), medens de Udtraadte lededes af de yderliggaaende Allemanister og Guesdister. Oppositionen sluttede sig til de samvirkende Arbejderfagforeninger („Union des Syndicats du Departement de la Seine"),

De nordjyske Afdelingers Sammenkomst i Sæbygaard Skov.

SÆBYGAARD Skov med sine smukke slanke Bøgetræer, med den store, brede Aa, som snor sig gennem Dalstrøget under de mægtige Bøgekroner, er et af Vendsyssels skønneste og idylliske Steder, særlig egnet til festlig Sammenkomst, hvorfor man ogsaa havde valgt denne Plet til Samlingssted i Aar.

Søndagen den 5. Juli oprandt sollys og varm, ret med Indbydelse til Skovtur. Lige fra Morgenstunden med de første Tog drog Handels- og Kontormedhjælperne i Skarer fra Vest og Syd til Skovs. Vel forsynede med Stemning og godt Humør over hele Linjen ankom Aalborg og Hjørring Afdelingerne samtidig ved Middagstid til Skoven, hvor Præsentationen og Bekendtskabet mellem Afdelingernes Medlemmer fandt Sted, og man nød den medbragte Frokost i Fællesskab, hvor det utvungne Kammeratskab straks gav sig Udslag i Glæden over Samværet.

Efter Frokosten spadseredes lidt i Skoven, og man gik til Kurhotellets Holdeplads for at modtage Frederikshavnerne. Der var gensidig Jubel og Begejstring over Gensynet af de mange kendte Kolleger og Venner, hvoriblandt flere direkte Medlemmer.

Kl. 3 samledes den store Deltagerskare paa den herlige Festplads i Sæbygaard Skov.

En af en skattet frederikshavnsk Kollega i Dagens Anledning skrevet Velkomstssang blev afsunget. Derefter bød Formanden for Hjørring Afdelingen — som havde arrangeret Sammenkomsten — velkommen, og mindede om vore fælles Sommermøder. En Sang af C. O.s Sangbog blev afsunget, hvorefter Hr. Aage S. Leth besteg Talerstolen og holdt med stor Varme og sædvanlig Dygtighed den egentlige „Stævnetale", hvoraf her kortelig skal gengives følgende:

Taleren begyndte med at omtale den Udvikilng henimod Stordrift, der særlig i det sidste halve Aarhundrede er foregaaet saavel indenfor Handelen som i Industrien. Detailhandelen bliver Aar for Aar mere og mere centraliseret. Dette medfører, at Selvstændighedsbetingelserne for Handels- og Kontormedhjælperne formindskes, den største Part maa forsone sig med Tanken om at blive Lønarbejdere Livet igennem. Men Handels- og Kontormedhjælperne har undladt at drage Lære af denne Tidens Udvikling og at indrette sine Ting derefter. Flertallet af vor Stands Udøvere betragter den Dag i Dag deres Beskæftigelse som Medhjælpere som noget ganske midlertidigt, og undlader derfor at gøre et Arbejde for at forbedre Løn- og Arbejdsforholdene for Medhjælperstanden.

Først naar vi kommer saa vidt, at Medhjælperne ikke længere betragter sig som vordende Købmænd, men som Medhjælpere — som Lønarbejdere — først da tror Taleren, at der rigtig vil komme Liv i Arbejdet for at samle vor Stand til Værn om fælles Interesser. Lad os da kaste denne Selvstændighedens Kaabe af os, og saa i Stedet for hver især gøre hvad vi formaar for at forbedre Vilkaarene for Medhjælperstanden.

Man har ogsaa truffet Kolleger, der mener, at det ikke er fint nok for vi „fine" Medhjælpere at organisere os. „Vi kommer derved ned i Række med de fagorganiserede Arbejdere, og det skulde vi dog holde os for gode til". — Det er sørgeligt, at der endnu findes Folk indenfor vor Stand, der er saa uoplyste og saa lidt kultiverede, at de kan se saaledes paa Sagen.

Den Tid, vi lever i, er gennemsyret af Organisationstanken. Ikke alene Haandværkets og Industriens Arbejdere er organiserede, men selv Folk som Præster, Læger, Farmaceuter o. s. v. har Organisationer til at varetage deres Interesser. Ja selv vore Arbejdsgivere, Principalerne, har deres Organisationer, som de fordrer respekterede.

Vor Organisation er en i politisk Henseende fuldstændig neutral, udelukkende en faglig Bevægelse, der kun har til Formaal at arbejde for Standens faglige og sociale Fremskridt, og herom skulde vi jo alle kunne samles uanset vort politiske Standpunkt.

Der er en Ting, som mange Handels- og Kontormedhjælpere i saa sørgelig Grad mangler og det er Personlighed og Selvstændighed. Man træffer Kolleger, som er bange for at indmelde sig i Organisationen, fordi deres Principal er Modstander af denne og man træffer endog Butiksmedhjælpere, der er principielle Modstandere af et for Medhjælperstanden saa vigtigt Reformkrav som Syvlukning. Dette kan kun skyldes Mangel paa Personlighed og Rygrad.

Taleren omtalte derefter nogle af de Resultater saavel udadtil som indadtil, som vi har opnaaet gennem de 14 Aars Arbejde, og mente det var Resultater, som vi i Betragtning af det forholdsvis lille Antal af Standens Udøvere, der staar i Organisationen, har Grund til at være stolt af. Lige saa selvfølgeligt det er, at Takken for, hvad der er naaet, udelukkende maa adresseres til Organisationen, lige saa selvfølgeligt maa Kritikken af, at der ikke er naaet mere end sket er udelukkende adresseres til det store Flertal af Standsfæller, der endnu staar udenfor Organisationen. Deres Skyld alene er det, at vi ikke er naaet videre, og det maa være med en underlig Følelse, at disse Kolleger nyder de Goder, som Organisationen har skaffet dem, uden at de har ofret en Øre eller Tid dertil. Lad os haabe, at disse Standsfællers gode Samvittighed snart maa vaagne og sige dem, at det er deres ufravigelige Pligt at staa som Medlemmer af deres Stands Organisation og derved gøre denne stærk nok til at gennemføre sit Program.

Taleren rettede derefter en kraftig Opfordring til alle Medlemmer om i et og alt at opfylde deres Medlemspligter og følge Ar-

---

krævede en „aktiv Progaganda" og en — Kontingentnedsættelse, Krav der dog var uforenelige, idet Medlemskontingentet kun androg 1 Frc. pr. Maaned. Den nye Forening opnaaede kun at adsplitte, dens Forsøg med en Pladsanvisning og Starten af et Blad strandede, den førte snart kun en Skintilværelse, og Slutresultatet blev, at Pariserforbundets Medlemstal sank fra 7000 til 4000, uden at Oppositionen evnede at afballancere denne Tilbagegang i de organiserede Medhjælperes Tal.

Forholdet mellem de to Landsorganisationer havde hidtil — mildt udtrykt — været køligt. Fælles Modstandere bragte dem imidlertid snart nærmere til hinanden. Anledningen var den nye Lov om Fagretter, der skabte en moderne Retsinstitution med ligelig Indflydelse for Medhjælpere og Principaler. Principal-Organisationerne søgte at isolere de organiserede Medhjælpere ved Oprettelse af en „gul" Organisation, en Harmoniforening til Værn af de „fælles Interesser". Ved en Fælleskongres, som denne Forening i 1907 foranstaltede med Principal-Organisationerne, reklamerede den allerede med 100,000 Medlemmer; disse voksede snart til 200,000, — altsammen paa Papiret!

Da var det, at det internationale Medhjælperforbund tog Initiativet til en fælles Kongres for de to Medhjælperforbund. Kongressen afholdtes 1908 i Rouen under Forsæde af Generalsekretæren for „Fèdèration internationale des Employés", Auguste Bruggeman. Hensigten, at opnaa en Sammenslutning af begge Forbund, glippede vel, men man enedes om forenet Aktion mod den „gule" Organisation, Samvirke ved Valg til Fagretterne og et saakaldet „Minimalprogram", omhandlende de socialpolitiske Krav. Fælleskongressen udtalte sig for en ugentlig Hviledag, 36 Timers uafbrudt Hviletid (Søndag), bestemte Spisepavser, Fagretternes Udvidelse til alle Medhjælpergrupper, Kvinders Valgbarhed og særlige hygiejniske Forskrifter for Handels- og Kontorfagene.

Det saaledes etablerede Samarbejde satte straks Frugt i en afgørende Sejr ved Valgene og resulterede i 1910 i den „gule" Organisations fuldstændige Sammenbrud. Dette Harmoni-Foretagende havde bl. a. gjort sig ufordelagtig bemærket ved at træde i Skranken for Søndagsarbejdet; iøvrigt reklamerede det med en omfattende Administration, talrige Funktionærer og store Aarsregnskaber, men erklæredes sluttelig insolvent, da det lykkedes Medhjælperforbundene at opnaa Dom over dette Svindelforetagende, og Harmonimændene ikke kunde betale Bøden.

I de sidste Aar er Forholdet mellem Pariser- og Rouen-Forbundene ret godt, men iøvrigt meget løst. Franskmænd er nu engang ikke Organisationsmennesker, de faste Former og velfunderede Institutioner, der i andre Lande forlener Medhjælperbevægelsen med Styrke og Modstandsevne, findes her kun i mangelfuld Efterligning — eller fattes ganske. Forbundenes Financer har lidt meget under de tidligere Aars Strejker, og først i den sidste Tid er der paa dette Omraade Fremgang at opvise. Den svigtende økonomiske Evne er ligeledes Aarsag til den lidet betydende Stilling, den franske Medhjælperpresse indtager. Men det kan dog fastslaas, at de sidste Aar viser en stigende Linie for fransk Medhjælperbevægelse, der blandt sine Ledere tæller adskillige fremragende og intelligente Mænd.

bejdet for vor Sags Løsning, møde naar der kaldes paa dem, og sætte sig ind i alle Forhold ved flittig Læsning af „D. H. K. M. T."

Vær udholdende i Arbejdet, trofast mod Sagen, saa vil den Dag snart oprinde, hvor vi af Hjertet kan synge ud de prægtige Linjer, der staar i en af vore Sange:

„Vi os samler under frie Faner,
mægtigt skal det lyde over Land:
Os det er, der bryder nye Baner
for den unge danske Handelsstand."

Taleren sluttede med et kraftigt „Leve Centralorganisationen".

Den store Forsamlings varmeste Tak for det klare og vækkende Foredrag gav sig Udslag i et „Længe leve Hr. Leth" (Hurra)! Med Afsyngelsen af en Sang sluttedes Festens alvorlige Del.

Kl. 5 samledes de 100 Deltagere om de festlig pyntede Borde i Pavillonens kønne Sal for at lade Maden vederfares fortjent Retfærdighed.

Som Arrangementsudvalgets Formand præsiderede Hr. Hein ved Bordet, hvor der blev sunget adskillige Sange, hvoraf en af C. O. skrevet Sang gjorde stor Lykke, og Talerne faldt Slag i Slag. Th. Hansen, Aalborg, talte med Begejstring for Centralorganisationen, Lauritz Madsen, Frederikshavn, for nordjyske Afdelinger, Aage S. Leth for Kammeratskabet og C. Møller for Damerne. Derefter blev Ordet givet frit, hvilket benyttedes kraftigt og varmt af vor ældre højtskattede Kollega A. Ipsen, Hjørring, H. Christensen, Frederikshavn, o. m. fl. indtil Bordet hævedes Kl. 7.

Kl. $7^1/_2$ tog Dansen sin Begyndelse og fortsattes, trods Heden, livligt til Kl. $9^1/_2$, da Deltagerne fra Aalborg og Hjørring maatte bryde op for at gaa til Banegaarden.

Afskeden var trist efter en saa fornøjelig i kammeratlig Fællesskab tilbragt Dag: men Salen rungede af Hurra for bortdragende og tilbageblivende Kammerater og Venner, og mange Minder tages med fra denne Sammenkomst, som sent vil glemmes.

H.

Landstingsvalget.

INDTIL Trivialitet er det gentaget, at vort Fag indtager en saare upaaagtet Stilling i social Henseende. Bestemmende herfor har været, dels den misforstaaede, og for Handelsstanden i sin Helhed skæbnesvangre Opfattelse, at Handelens Udøvere skulde holde sig udenfor Politik, eller helst tage Standpunkt som Kunden man stod overfor, dels at et betydeligt Antal af Medhjælperne hidtil har været uden den praktiske Indflydelse, som Benyttelsen af Stemmesedlen betyder, paa Afgørelsen af de politiske Spørgsmaal. Den politiske Umyndiggørelse, som en urimelig høj Valgretsalder betyder, rammer naturligvis haardest paa et Fag som vort, hvori der, trods alt, finder en betydelig Forskydning Sted fra Lønarbejderstillingen over i de selvstændige Handlendes Rækker, idet dette Forhold medfører, at Faget i ret høj Grad bestaar af Mennesker under 30 Aar. Men deraf kan man selvfølgelig ikke slutte, at vort Fag ikke har Interesse — endog en meget betydelig Interesse — i at faa Haand i Hanke med, hvorledes den praktiske Politik arter sig her til Lands; thi netop en Stand som Handels- og Kontormedhjælperne, der hidtil har levet paa Skyggesiden — socialt set — har selvsagt meget at indhente, inden den i Henseende til Indflydelse kommer paa Højde med andre Lønarbejderklasser. Og det naar vi ikke, før vi faar et sikkert Tag i Stemmesedlen og faar lært at benytte dette vigtige Dokument paa rette Maade.

Jeg ser derfor ikke rettere, end vi — uanset hvilket politisk Standpunkt vi end indtager — maa kunne glæde os over, at de nys afsluttede Landstingsvalg gav et Resultat, som giver Ret til at tro paa den nye Grundlovs Gennemførelse i en overskuelig Fremtid. Naar det sker, vil Tusinder af vore Standsfæller faa Valgret, og jeg er sikker paa, at med den politiske Myndighed og Indflydelse vil ogsaa følge en betydelig større Interesse for samfundsmæssige Spørgsmaal, ligesom Ansvarsfølelsen vil vokse frodigt og giver sig Udslag i en paa Basis af politiske Studier interesseret Deltagelse i Arbejdet for Samfundets Anliggender.

Ogsaa organisatorisk set kan en saadan Strømkæntring kun være af det gode al den Stund, at en Handels- og Kontormedhjælper, der nærer Interesse for det politiske Liv og Arbejde, ogsaa hurtigt vil opdage, at den Del af Samfundets Medlemmer, der staar ham nærmest — hans Standsfæller — har han en ganske særlig Forpligtelse overfor, og denne Erkendelse maa før eller senere føre til en Tilslutning til den i Faget eksisterende Fagorganisation. Dette vil falde saa meget mere naturligt, som Samfundets Repræsentanter — Regering og Rigsdag — i mangfoldige Tilfælde netop bygger de sociale Love paa det Grundlag, som de faglige Organisationer naturligt danner.

Hvorledes man da end ser paa dette eller hint i politisk Henseende, forekommer det mig, at man som Handels- og Kontormedhjælper i Øjeblikket maa se saa stort paa Sagen, at man hilser Valgenes Udfald, og den nye Grundlovs snarlige Gennemførelse, med Glæde.

Jens Johansen.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

LOVGIVNING.

Ogsaa i Deputeretkamret har den franske Medhjælperstand flere Ordførere, der er udgaaet fra de organiserede Medhjælperes Kreds; saaledes de parisiske Deputerede Aubriot og Rozier, desuden Mistral og Sixte Guenin, som i mange Tilfælde har udfoldet et energisk og resultatbringende Arbejde for Medhjælperkravene.

Saavel Handels- som Kontormedhjælpernes Arbejdstid er reguleret ved Loven af 11. Juli 1906, der forbyder, at en Medhjælper maa beskæftiges mere end 6 Dage om Ugen. Hviletiden skal det 7de Døgn andrage mindst 24 Timer, og Hviledagen skal henlægges til Søndag. Herfra kan der imidlertid dispenseres gennem en Række Undtagelsesbestemmelser: Fastsættelse af en anden Hviledag for hele Personalet, Arbejdspavse fra Søndag Middag til Mandag Middag, fri Søndag Eftermiddag i Forbindelse med en hel ekstra Hviledag hver 14de Dag, en ugentlig Hviledag skiftevis for de resp. Personaler. — Disse Afvigelser tager især Sigte paa Næringsmiddelbranchen. Loven tilsigter en Begrænsning af Arbejdstiden, men er langtfra fyldestgørende i Praksis, saaledes som allerede paavist. I den sidste Tid er der i Deputeretkamret fremsat Forslag til en Ændring af Loven, uden at dog Udsigterne for saadanne Reformer endnu kan overses.

Medens det danske Landsting forkaster Forslaget om Siddepladser for Butikspersonale, har Frankrig allerede længe haft en saadan Lovbestemmelse. — Endelig ejer de franske Medhjælpere, ligesom deres Standsfæller i andre store europæiske Lande, i Fagretten en betydningsfuld Institution, hvis Medhjælperpladser næsten udelukkende er besat af organiserede Medhjælpere. Valgene til Fagretterne foregaar indenfor de resp. Industrigrupper og Handelsfag, der atter er delt i Kategorier, og bl. a. omfatter private Jærnbanefunktionærer, Sporvejspersonale, Sagførermedhjælpere o. s. v. Kvinderne har ikke blot Valgret, men har nu tillige opnaaet Valgbarhed. Fagrettens Medlemmer lønnes med 1800 Fr.s aarlig og disse Tillidshverv er derfor stærkt eftertragtet, hvilket er menneskeligt, men ikke altid virker lige tiltalende.

— — —

Som det af denne Skildring vil fremgaa, har den parisiske Medhjælperbevægelse været rig paa effektfulde Episoder. Snart har dens Kurve været stærkt stigende for derefter at falde brat, men i Faldet samle Styrke til fornyet Stigning.

Hvad der heri for os, der sædvanlig bedømmer Livets Foreteelser ud fra andre Synsmaader, synes famlende Uro og manglende Fremsyn, er imidlertid ofte hos de temperementfulde Galler kun et Udslag af en ilter Energi, der forfølger de samme Maal som de organiserede Medhjælpere i den øvrige civiliserede Verden.

Et nordvestjysk Stævne.

PAA Toftum Bjerge, et overordentligt smukt Bakkeparti ved Nissum Bredning, 1 Mils Vej fra Struer, afholdtes Søndag den 5. Juli et Medhjælperstævne med Redaktionssekretær Digman Therkildsen, Ringkøbing, som Taler.

I Stævnet deltog Medlemmer fra Holstebro, Struer og Lemvig Afdelingerne, og ved Mødets Begyndelse ved 3-Tiden var vel 60—70 Medhjælpere samlede om Holstebro-Afdelingens ny Banner, der var plantet paa en Bakkeskraaning.

Redaktionssekretær B. Digman Therkildsen udtalte:

„Vi fejrer i Dag ikke alene i herlige Omgivelser en Sommerfest, men ogsaa et Stævne. Jeg vil derfor gerne sige nogle Ord om nogle af de Linier, der betinger vor lykkelige Virken og Væren, men som vi ofte i det daglige Livs Travlhed er tilbøjelige til at glemme.

Det er ikke mange Tusinde Aar siden, at vore Forfædre løb vilde om i Skovene og tudede. Siden da er der sket mærkelige Fremskridt paa mange Maader; men i mangt og meget bliver Mennesket sig dog selv ligt gennem Tiderne. Den Gang sloges Menneskene drabelig om Skovens bedste Forraad og om deres bedste Kvinder. Da gjalt den stærkeres Ret umiddelbart; den bedst udrustede gik af med Sejren. Nu er der som sagt siden sket mærkelige Fremskridt; især de tekniske griber os alle og betinger hele vor Levemaade. Samfundslivet er blevet langt mere sammensat; men alligevel er Tilværelsen nu som da væsentlig baseret paa den stærkeres Ret. Den bedst udrustede vinder Spillet.

Det gælder da om, at vi gør os stærke. Hvorledes sker det? Ja, paa en Stævnedag som denne er det naturligt, at nævne Samvirkets store Betydning som Kilde til Styrke. Jeg skal dog ikke komme langt ind paa dette; alle organiserede ved, at Fremgangen eller Tilbagegangen for dem som Stand hænger sammen med det fastere og løsere Sammenhold, og er der Ikke-Medlemmer til Stede, faar de forhaabentlig et saa smukt Indtryk af vort Kammeratskab og Sammenhold, at de slutter sig til os. Vi vil mindes vor Organisation, der ikke alene er af materiel Art, men ogsaa kan give os aandelige Værdier. Den bør skabe hos os en Samfundsfølelse, der maaske kan vokse til at omfatte den hele Menneskehed og danne en Modvægt mod den rene individualistiske Egoisme, der gør os grimme og værdiløse.

Vort Sammenhold er en Opgave baade indadtil og udadtil. I Organisationen samler vi vor Vilje og vore Evner. Derfor gælder det saavel for Standens Skyld som for den enkeltes, at vor Vilje gøres saa stærk og vor Dygtighed saa stor som mulig. Og her gælder i høj Grad det gamle Ord: Enhver er sin egen Lykkes Smed.

Hvorledes skal vi da smede vor Lykke? Vi maa først huske paa, at Møllen maler aldrig med det Vand, der er løbet forbi. Vi maa bruge Tiden og have Orden i Arbejdet. Vi maa aldrig blive trætte af at øge vor Viden; det gælder Kundskaber og atter Kundskaber. Ofte kan Viden selv om det ubetydeligste blive os til Nytte. Vi maa drage Belæring af hver Hændelse og hvert Menneske, der møder os. For den Mand eller Kvinde, der vil fremad, gælder det at have et opladt og modtageligt Sind. Dette vaagne, interesserede Sind er den velgørende Modsætning til det golde, blaserede Sind, der skjuler sin Tomhed under Overlegenhedens Kappe. Det er det aabne Sind, der gør det muligt for os at føre et menneskeværdigt Liv.

Jeg har stor Lyst til at nævne en Ting, som i høj Grad bidrager til at lukke Sindet og ødelægge alle Interesser, det er Kortspil. Det er Foreningers og Sammenkomsters Mare. Om saa der blæstes i Basuner, eller Maanen faldt ned — det vilde ikke røre Spilleren, saa længe han har en Trumf paa Haanden. Derfor sky Kortspil som Pesten. Tal sammen, syng sammen, læs sammen, eller gaa hjem og læs, og kan man ingen af Delene, kan man gaa hjem og hvile og samle Kræfter til Dagens Arbejde og Dygtiggørelse. Det er godt at kunne leve i sit Arbejde, at se et Livsmaal i at blive stadig fuldkomnere i sin Gerning. Det giver Tryghed og Glæde i Tilværelsen. Men det maa samtidig siges, at det naas ikke under Trællekaar, derfor ønsker vi alle og kæmper alle for at komme til at arbejde under saa fri og selvstændig Form og saa gode økonomiske Kaar som mulig.

Vi maa samle vor Energi og vore Evner og lade dem virke i samme Retning; derved naar vi videst. Vi maa ikke nøjes med, hvad vi selv kan erfare; vi har en Skat af Erfaringer, som de henfarne Slægter har efterladt os i Bøgerne. Unge Mennesker med lukket Sind siger ofte: Det er saa kedeligt at hænge over de Bøger! Det er meget morsommere at spille Kegler! Men Livet er nu en Gang ikke Keglespil alene, og et ungt Menneske med et opladt Sind kan ikke lade den Rigdom, der gemmes i Bøgerne, være fremmed for sig Fra Statsbiblioteket i Aarhus kan man faa ethvert belærende Værk sendt mod blot at betale Portoen; benyt det!

Ved denne skønne Sommerfest er det maaske ikke nødvendigt at minde om Betydningen af et godt Humør. Det giver et langt Liv. To Ting behøver man aldrig at ærgre sig over: det, der ikke kan ændres, og det, der kan ændres. I dette unge Samlag banlyser vi trods alt al Gnavenhed; hertil hjælper os de skønne Damer, der saa trofast har givet Møde sammen med os i Dag. Et Leve for det gode Kammeratskab i vore Rækker!" (Hurra! Digman Therkildsen leve! Hurra!)

Efter Talen blev Tiden anvendt til forskellige Fornøjelser, de fleste af Deltagerne tog sig et forfriskende Bad i de salte Vover, og lidt før Kl. 6 var næsten alle samlede igen. Processionen med Banneret i Spidsen fra Bakkerne til Humlum Kro begyndte derefter, under hvilken der bestandig blev sunget: „Fremad det lyder", „Medhjælpere fra Butik og Kontor" og „Hvad vi vil, Kampen brav". Den var efter Forholdene ret imponerende og blev fulgt med Interesse af de mange Mennesker, der paa dette Tidspunkt var samlet der; men det var jo ogsaa første Gang, at vestjydske Handels- og Kontormedhjælpere var samlet under et Banner paa denne Egn. Kort Tid efter samledes man med god Appetit ved et veldækket Aftensbord.

Under Spisningen var der rigtig Gang i Talerne, som yderligere bidrog til at forhøje Stemningen.

C. C. Knudsen lagde for med et Par Alvorsord og talte om, at det jo ikke alene var for Fornøjelsens Skyld, at vi var samlede i Dag, og talte derefter om Agitationen og det Arbejde, der blev gjort for Organisationens Fremgang, og betonede, at de enkelte Medlemmer i højere Grad burde være med i Arbejdet — netop derved vilde der komme større Fremgang og mere Interesse. E. Petersen, Bøvling, talte for Damerne og senere for tidligere og nuværende Afdelingsformænd. Mikkel Christensen, Holstebro, talte for Stævnets Taler, Digman Therkildsen, og takkede ham, fordi han var kommen til Stede. Derefter talte Digman Therkildsen og udtalte, at han havde været meget glad for at være sammen med de nordligere Kolleger. Bogholderne Herlevsen og Ring talte om Familierne og den opvoksende Slægt i Forbindelse med Organisationen. Til Slut talte M. Rasmussen, Lemvig, for C. C. Knudsen.

Kort efter Spisningen blev der en gemytlig Svingom, som varede til Kl. 12. saa gik Turen hjemefter, og selv om de fleste blev en Del vaade af Regnen, inden de naaede hjem, var de sikkert overmaade glade for at have deltaget i Stævnet. *C.*

Forsigtighed.

DET er ikke ualmindeligt at Medlemmer (især ældre) af Handels- og Kontormedhjælperforeningen, naar man drøfter et eller andet Spørgsmaal, der har Interesse for vor Organisation, søger at standse Diskussionen med den Motivering, at Handels- og Kontormedhjælperne skal være meget forsigtige for ikke at faa et politisk Skær, og i Reglen henviser de til Udtalelser af Folk udenfor vor Bevægelse (i Reglen konservative Politikere), der har udtalt formanende Ord til Handels- og Kontormedhjælperne om endelig ikke at gaa i de organiserede Arbejderes Fodspor og deltage i Politik; thi da vil vi uhjælpelig gaa til Grunde.

Nu er det jo for det første slet ikke sandt, at Arbejdernes faglige Organisationer har beskæftiget sig direkte med Politik. At der er opstaaet et politisk Arbejderparti samtidig med de faglige Organisationer, er jo nemlig ikke ensbetydende med, at disse har været politiske; men selv om der skulde være kommet et politisk Spørgsmaal ind mellem de rent faglige, kan man jo egentlig ikke sige, det har haft nogen skadelig Indflydelse paa nævnte Organisationer, idet de i Forhold til vor Organisation staar meget stærkt. Disse Formaninger bliver heller ikke fremsat

fordi vedkommende frygter, at Handels- og Kontormedhjælpernes Organisationer skal blive politiske; thi de faglige Opgaver, der ligger for, er saa overvældende store, at der absolut ikke bliver, hverken Tid eller Kræfter tilovers til Optagelse af politisk Arbejde. Nej, Hensigten med Advarslerne er en ganske anden. D'Herrer Principaler frygter nemlig, at Medhjælperne skal vaagne op og blive sig deres samfundsmæssige Værd bevidst og fremsætte Krav i Overensstemmelse hermed. Til at modarbejde det har de et storartet Vaaben i Ordet „Politik"; det kan nemlig saa dejligt bruges om alt, hvad der foretages ud over de rent selskabelige Sammenkomster.

Og desværre gør det Virkning mange Steder, fordi de fleste Mennesker ikke er saa politisk modne, at de kan skelne mellem de forskellige Arter af Politik; de tænker altid, naar de hører Ordet, paa disse ganske specielle Spørgsmaal, der bliver drøftet i Rigsdagen; de tænker ikke paa, at det ligesaavel er Politik, naar Købmændene slutter sig sammen i Handelsforeninger, naar Landboerne danner Landboforeninger, Haandværkerne Haandværkerforeninger o. s. v., o. s. v.

Naar imidlertid alle andre Grene af Befolkningen dyrker Politik i Ordets udvidede Betydning, hvorfor skal vi da stadigvæk dadles, fordi vi gør ligesaa? Er Handels- og Kontormedhjælperne da en retsløs Pariakaste, man kan byde alt, er vi da i den Grad blottede for Rygrad, at vi som Stand betragtet, skal rette os efter de Formaninger vore Principaler giver os? Hvis det er Tilfældet, maa vi hurtigst muligt se at komme bort fra disse Tilstande; thi en af de Ting, der har størst Betydning for en forholdsvis ny Organisation, er Agitationen; men hvad er en Agitation værd, hvis den skal famle sig frem eller spørge sig til Rette. Lad os derfor ikke standse, fordi nogle „forsigtige" Medlemmer mener vi gaar for vidt, lad os ikke glemme, at vi har et stort Maal og skal tage fat med Kraft, hvis vi skal naa det.

Gustav Petersen.

Hvor langt er vi naaet?

UNDER ovenstaaende Titel skriver Hr. Gustav Petersen i vor Tidende Nr. 14 bl. a. om nogle Kontormedhjælpere i Aarhus, der under en Havnearbejderstrejke dér har paataget sig det lidet hæderfulde Hverv at træde i de strejkende Arbejderes Sted, og udføre en Del af disses Arbejde. Man maa formode, at disse „brave" Kontormænd ikke er Medlemmer af vor Organisation, thi ifald de er det, maa de efter min Mening øjeblikkelig ekskluderes: ja vi maa endog gaa videre, vi maa i vor Tidende offentliggøre d'Herrers Navne, saa at de overalt kan nægtes Optagelse i vore Afdelinger.

Nogle vil maaske mene, at C. O. ikke har Raad til at optræde saadan, men jeg mener, at C. O. ikke har Raad til at huse saadanne Kavallerer, der selvfølgelig under en eventuel Konflikt indenfor vor egen Stand vil være de første til at falde deres Kammerater i Ryggen. Vi maa jo da ogsaa være naaet saa langt, at vi som Fagorganisation, hverken kan eller vil taale saadanne fejge og ynkelige Personer i vore Rækker. Intet er saa uhæderligt som at falde kæmpende, fagorganiserede Arbejdere i Ryggen, og naar de omtalte Kontormænd i Aarhus har gjort dette, som det synes for at tækkes d'Herrer Arbejdsgivere, og maaske faar et mindre Gagetillæg, jeg siger udtrykkelig maaske, thi det er jo aldeles ikke afgjort; Strejkebrydere bliver jo som Regel kun taalt, saa længe man har Brug for dem, siden hen kan de faa Lov at passe sig selv — saa fortjener de kun Foragt af alle rettænkende Standsfæller. Nu kunde man jo ogsaa gaa ud fra, at der var benyttet Tvang overfor d'Herrer, at de havde faaet Valget mellem at udføre det forlangte Arbejde eller gaa; men jeg er sikker paa, at en samlet Optræden fra d'Herrers Side vilde have resulteret i, at deres Chef var kommen paa andre Tanker. Maatte den Stund dog snart komme, hvor vi Handelsmedhjælpere vil vise, at vi har saa meget Selvtillid, at vi ikke vil finde os i alt, hvad vore Arbejdsgivere byder os, og fremfor alt ikke udføre et saa smudsigt Arbejde, som det at være Strejkebryder. Vi maa sætte os i Respekt, vi maa vise, at vi ogsaa vil være med til at bestemme, hvad vi skal bruges til, og under hvilke Kaar vi vil arbejde.

Hvor langt er vi naaet? Ja lad os ikke spørge om det, men hellere: Hvor langt burde vi være naaet? Vi burde være naaet dertil, at Enhver indenfor vor Stand betragtede det som en Selvfølge, ja som en Pligt, at være Medlem af sin Organisation. Alt og alle ruster sig i Kampen for Tilværelsen, kun vi, og alene vi, ser til. Alle andre Lønarbejdere er langt fremme, har naaet glimrende Resultater, men alt dette lader vi fare forbi os, lader som det slet ikke vedkommer os, vore Tanker kredser om alt andet end netop Organisation og den dermed følgende Løn- og Arbejdsforbedring. Meget vilde allerede være naaet, hvis vore Standsfæller Landet over noget før, og noget mere, havde beskæftiget sig med Organisationsspørgsmaalet, og følt det som deres selvfølgelige Pligt at være Medlem af deres egen Organisation. Da vilde et Tilfælde som det i Aarhus uden Tvivl ikke være passeret.

Kjøbenhavn, den 19. Juli. *S. Andresen.*

Conto pro diversi.

DE JYSKE DETAILHANDLERE.

Centralorganisationen af jyske Detailhandlerforeninger har holdt Aarsmøde i Vejle. Særlig opsigtsvækkende Spørgsmaal var ikke paa Dagsordenen. Efter Dagbladsreferaterne at dømme vedtoges det at forhandle med vor Organisation om faste Regler for Opsigelse.

Til Formand valgtes i Stedet for Herr Carl Laursen, Aarhus, Herr P. Chr. Pedersen, Horsens. *J. J.*

CHR. DYBWAD.

Den ogsaa hernede velkendte Formand for „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" gæstede forleden Københavnfor hjemgaaende fra det internationale Møde i Luxembourg.

Herr Dybwad er for nylig udnævnt til Medlem af en Kommission, der skal undersøge Handelsskoleforholdene og eventuelt stille Forslag om en Omordning af de norske Handelsskoler.

J. J.

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Afdelingen afholdt Fredag den 10. Juli i Slotspavillonen sin halvaarlige Generalforsamling, der var godt besøgt. Til Dirigent valgtes A. Petersen. Formanden, Elnor Jensen, aflagde Beretning og omtalte Foreningens Virksomhed i Halvaaret, Statistikindsamlingen og de forskellige Møder og Sammenkomster. Kassereren, Chr. J. Hendil, oplæste Regnskabet, hvorefter Beretning og Regnskab enstemmigt godkendtes.

Til Formand genvalgtes Elnor Jensen Til Bestyrelsen genvalgtes Alf. Petersen, Chr. J. Hendil og C Hansen og nyvalgtes Chr. Jensen. Suppleanter blev A. Petersen og Nielsen. Revisorer: Loldrup og Hansen. Det vedtoges at oprette en Spareforening for Foreningens Medlemmer og at tage under Overvejelse at anskaffe et Banner. Formanden sluttede Generalforsamlingen med en Appel til Medlemmerne om at virke for Foreningens Fremgang, og med et Leve for Centralorganisationen.

Chr. J. H.

Holstebro. Tirsdag den 27. ds. holdtes paa Hotel Royal et velbesøgt Medlemsmøde, hvor Hr. M. Rasmussen, Lemvig, indledede med et Foredrag om Medhjælpernes sociale Forhold og Centralorganisationens Arbejde for Forbedringen heraf. En livlig Forhandling om Midler i Organisationens Arbejde paafulgte, og heri deltog bl. a. foruden Indlederen C. C. Knudsen, Herlevsen, Eriksen og M. Christensen.

København har trods Sommervarmen ikke ganske forsaget Foreningslivet, selv om det ikke har været plejet saa ofte som i Vintermaanederne. Residensen er forlagt til Store Mariedal, Strandvejen, hvor det første Møde blev holdt den 9. Juni med Herr Fuldmægtig H. A. Henriksen fra Tromsø som Taler. Herr H. skildrede livligt og interessant Forholdene og Naturen i Midnatsolens Land og lønnedes af den talrige Tilhørerkreds med kraftigt Bifald. Forretningsfører Jens Johansen takkede

Herr H. for Foredraget og bad H. bringe norske Kolleger vor hjerteligste Hilsen.

Tirsdag den 23. Juni underholdt Frøken E. Green med Oplæsning af Gustav Wieds „Skærmydsler". Frk. G. høstede fortjent Bifald for sin ypperlige Fortolkning af denne morsomme lille Komedie.

Den 14. Juli var helliget gamle Minder, idet Herr Prokurist H. P. Hansen jun. talte om Medhjælperbevægelsens første Dage i Kjøbenhavn. Livligt og interessant skildrede Herr H. de første Arbejdsaar i Storbyen og fremdrog flere Smaatræk, der beviste, hvor vanskeligt Pionerarbejdet har været.

Sommermøderne fortsættes den 11. og 25. August paa Store Mariedal, Strandvejen 135. *Pmd.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdag den 18. August Kl. 8½ præcis i Lokalerne Kongens Nytorv 8 med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg af: a. Formand, b 4 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter, c. 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant, 5. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa i Henhold til Lovenes § 10 være Formanden i Hænde senest den 12. August.

Gyldig Medlemsbog skal forevises ved Indgangen.

Fællesbestyrelsen.

Odense. Tirsdagen den 21. Juli afholdt Foreningen et Møde med Herr Aage S. Leth fra Hjørring som Taler over Emnet: „Hvilken Betydning Organisationen har for Medhjælperstanden".

Der var mødt ca. 25 Tilhørere, og da Hr. Leth manede stærkt til Sammenslutning, hvorved vi aabnede os Mulighed for at opnaa bedre Forhold, havde vi ogsaa flere nye Indmeldelser at notere.

Samtidig bedes Medlemmerne erindre Undervisningskursuset, som begynder 1. September, naar Henvendelse derom i rette Tid sker enten til Formanden eller Kassereren. *O. C.*

Den sorte Tavle.

Følgende Trekløver: Nr. 8277, Aage Jensen hos Boghandler Knud Poulsen, Hillerød, Nr. 6955, J. Bartels hos Frk. Bruhn, Hillerød; Nr. 5488, Erik Petersen, Vett & Wessels Udsalg, Hillerød, nu Illum, Kbhvn., har end ikke vist deres Stands Organisation den simple Høflighed, at sende en skriftlig Udmeldelse, men har blot nægtet at betale Kontingentet. De er altsaa slettet af Centralorganisationen for Gæld, hvilket bedes bemærket.

Hillerød, den 15. Juli 1914. *Chr. J Hendil,* Kasserer.

Brav Standstælle — godt Organisations-Medlem.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Peter Wraae, Sundholmsvej 41. Tlf. Amager 124.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard)
AARHUS.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
·HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER·TIDENDE·
·ORGAN·FOR·CENTRALORGANISATIONEN·AF·DANSKE·HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER·

Nr. 16. 15. August 1914. 14de Aargang.

CENTRALORGANISATIONEN UNDER KRISEN.

HOVEDBESTYRELSENS FORANSTALTNINGER.

DE sidste Ugers Krigstilstand ryster det europæiske Samfund i sine Fuger. Ikke blot forbereder Verdens største Militærmagter sig til frygtelige Sammenstød, der vil blive uden Sidestykke i Folkenes Historie, men i Krigens Spor følger økonomiske Kriser, som vil hjemsøge de neutrale Stater saavel som de kæmpende Nationer, markerede ved Dyrtid, Betalingsstandsninger, Erhvervlivets Stagnation, Arbejdsløshed, almindelig Indtægtsforringelse og den bitre Nød i tusinde Hjem.

Omend vort eget Land hidtil lykkeligt er undgaaet Indblanding i Stormagtskrigen, og vor Neutralitet ikke er øjeblikkelig truet, er den europæiske Krise allerede over os. De betydelige militære Indkaldelser har yderligere bidraget til at bringe det daglige Livs Funktioner i Ulave. For vore egne Standsfæller og dermed for Centralorganisationens Medlemmer betyder dette, af en Mængde af dem er kaldt under Vaaben, medens Tusinder trues af Arbejdsløshed som Følge af den almindelige Lammelse i Handel og Omsætning.

Under disse Forhold har Centralorganisationens Hovedbestyrelse i sit den 9. ds. med kort Varsel berammede Møde med Enstemmighed truffet forskellige Foranstaltninger til Støtte og Værn for de af vore Medlemmer, der særlig rammes under den ekstraordinære Tilstand. Hovedledelsen tog desuden visse Beslutninger, der nødvendiggøres af den øjeblikkelige Situation og en eventuel Forværring deraf.

Udvidet Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Først og fremmest gælder det naturligvis om at yde en Haandsrækning til de af vore Medlemmer, der bliver arbejdsløse som Følge af den forhaandenværende Situation, og som ikke har lovmæssigt Krav paa Arbejdsløshedskassens Understøttelse. Saadanne Standsfæller vil som oftest under de herskende Forhold i Forretningslivet være uden Adgang til nyt Engagement, forinden normale Tilstande atter er indtraadt. Selve Indkaldelsen kan — omend forventelig i ringere Udstrækning — medføre Arbejdsløshed uden forpligtende Understøttelse for Centralorganisationen.

Den alvorlige og skæbnesvangre Tid, som vi gennemlever, fordrer imidlertid, at Samfølelsen og Solidariteten, der er Organisationens bærende Idé, netop nu finder praktiske og haandgribelige Udtryk, gennem Udvidelse af Arbejdsløshedskassens Understøttelsesomraade og en lemfældig Fortolkning af denne Fonds lovmæssige Bestemmelser.

Ekstraordinære Understøttelser.

Ligesom det i saadanne Tilfælde er vanskeligt at give detaillerede Regler, vil det være umuligt at fastsætte Grænserne for en Udvidelse af den faglige Understøttelsesfonds Opgave under de eventuelle særlige Krav, den kommende Tid kan stille til vor Organisations hjælpende Evne. Det faglige Understøttelsesfonds — eller Afdeling B — Formaal peger som bekendt i anden Retning, og det er organisatorisk set betænkeligt at tage altfor dybe Greb i Fondets allerede betydelige Beholdninger.

Hovedbestyrelsen har imidlertid, udfra den allerede fremførte Betragtningsmaade, enigt anset det for Centralorganisationens Pligt at træde til i saadanne Tilfælde, hvor det offentliges Støtte af en eller anden Grund maa anses for ufyldestgørende eller overhovedet ikke kommer i Betragtning. Selvsagt maa der udvises megen Kritik og de enkelte Spørgsmaal af denne Art vil blive underkastet en nøje og samvittighedsfuld Prøvelse.

Administrative Foranstaltninger.

Foruden disse for vore Medlemmer vigtige Beslutninger, der — fremkaldt af de i mange Maader truende Udsigter — utvivlsomt vil blive hilst med Tilfredshed og Forstaaelse i alle Medlemskredse, har Hovedbestyrelsen, for at møde de Eventualiteter, som kan tænkes at indtræde, besluttet midlertidig at konstituere de kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer som Centralorganisationens Forretningsudvalg, saafremt

Forbindelsen mellem Landsdelene paa Grund af maritime eller militære Operationer skulde blive afbrudt. Dette vil bl. a. muliggøre en hurtig Behandling af alle Understøttelsesspørgsmaal og de særlige Foranstaltninger vedrørende vort Forbund, som en saa ekstraordinær Situation maatte kræve.

Vor Tidende.

Krise-Tilstanden vil ogsaa afsætte Spor i vor Tidende.

Bortset fra at der under de forhaandenværende Forhold er en svindende Interesse for almindeligt Fagblads-Stof, og mange af vore Medlemmer paa Forhaand er udelukket fra at følge endsige deltage i Organisationens Arbejde, byder de særlige og øgede Krav, den nærmeste Fremtid kan ventes at stille vor Centralorganisation, at der udvises Sparsommelighed paa de større Udgiftsposter, hvor Indskrænkninger overhovedet er mulige. I saa Henseende udgør „D. H. K. M. T." en meget betydelig Post paa vort Budget, der under de givne Omstændigheder meget vel kan begrænses.

Uden at vi iøvrigt paatænker en delvis Standsning af vor Tidende vil de følgende Numre fremtræde med væsentlig mindre Stofmængde, idet Indholdet hovedsagelig begrænses til administrative og lignende vigtigere Meddelelser. Artikler af almindelig fagligt Indhold maa derfor antagelig henlægges indtil videre. Kortfattede Afdelingsmeddelelser af faglig Art vil derimod finde Optagelse.

— — —

Centralorganisationens Hovedledelse sætter nu sin Lid til at alle vore Tillidsmænd og Medlemmer efter Evne, og enhver paa sin Plads, vil understøtte vore Bestræbelser for at bringe vort Forbund uskadt udover de trange Tider, der netop kalder paa Samfølelsen og Sammenholdet blandt de organiserede Medhjælpere overalt i vort Land!

Opsigelser og Afskedigelser.

DE nuværende Krisetider giver Anledning til allehaande Betragtninger og — Handlinger. Saaledes ogsaa indenfor vort Fag. Nogle Principaler handler som man burde kunne forudsætte alle de Medborgere handler, som i normale Tider har let til store Ord om patriotisk Handling og Fremgangsmaade, naar Nødvendigheden byder, ved at staa Last og Brast med Personalet, og i hvert Fald ønsker at se Tiden an inden man foretager noget, som foruden Dyrtiden yderligere kan vanskeliggøre Stillingen for Medhjælperne.

Andre Principaler, og det er desværre ikke noget ringe Antal, indlader sig derimod ikke paa at omsætte de store patriotiske Ord i Handling. Saa snart der bliver Tale om, at der skal være Forbindelse mellem de fede Patriot-Fraser og Pengepungen, saa trækker d'Herrer sig øjeblikkelig tilbage.

I en alvorlig Tid som nu, hvor der i stærk Grad appelleres til Sammenholdet, maa det meget beklages, at rene egoistiske Principer synes at være Ledetraad for flere af vore store Principaler, der næsten før Krisen egentlig indtraf var i fuld Gang med at afskedige sine Medhjælpere, eller reducere Gagerne til det halve eller saa.

Det er saare forstaaeligt, at Medhjælperne, der maaske med sine 12—1500 Kr. sidder med Forsørgerpligter, ræsonnerer som saa: „Var det ikke naturligere, at Direktøren, Grossereren eller hvad Principalen nu benævnes, med sine 50,000 Kr. i aarlig Indtægt, og hvortil jeg ved mit Arbejde har bidraget, for et enkelt Aar rennoncerede paa 10—15,000 Kr. til Fordel for Medhjælperne?" Principalen vilde jo næppe udsætte sig for, at dø af Sult eller se sine Børn lide, fordi han et enkelt Aar maatte „nøjes" med 35—40,000 Kr. Det er rimeligt, at Medhjælperne ser saaledes paa Sagen, og søger efter det „særlige" Forhold, der efter Sigende skal eksistere mellem Principal og Medhjælper, og overflødiggøre en Fagorganisation i vort Fag. Dette „særlige" Forholds Værdi kan jo ikke være stor, naar det end ikke kan bære ud over den Vanskelighed, der viser sig ved den første Sky paa Handelens Himmel.

Imidlertid hersker der indenfor vort Fag stor Uklarhed angaaende Opsigelsesforhold, og vi gør derfor opmærksom paa, at de Opsigelsesregler, der almindeligvis er gældende, hvad enten det nu er 3 Mdr., 1 Md. eller 14 Dage, ogsaa er gældende nu. Det er ganske fejlagtig, naar man tror, at Krisen berettiger Principalerne til at afskedige Medhjælperne med kortere Frist eller endog uden Frist.

Naturligvis er der ejheller Lovhjemmel for, at Principalerne ved et Magtsprog reducerer Gagerne. Skal dette ske, og der kan selvfølgelig, være Forretninger, hvor Forholdene nødvendiggør en betydelig Nedgang i alle Driftsudgifter, og hvor det vil være klogt af Medhjælperne ikke at stille sig altfor stejlt, da maa en saadan Reduktion ske ved en Overenskomst mellem Principal og Medhjælper, og der er da Rimelighed for, at der ogsaa reduceres i Arbejdstiden i tilsvarende Grad, eller at den tilbageholdte Del af Gagen godskrives Medhjælperne til Udbetaling, naar bedre Tider atter indtræffer.

Stillingen er vanskelig overalt, men Medhjælperne bør alligevel ikke ganske rolig finde sig i, at der dikteres dem Betingelser, som er i Strid med alle Retsregler. *Jens Johansen.*

Hovedbestyrelsesmøde.

FORANLEDIGET af den forhaandenværende, alvorlige Situation indkaldtes Hovedbestyrelsen pr. Telegram til det ordinære halvaarlige Møde, der afholdtes den 9. August paa Hovedkontoret.

Dagen forud havde Forretningsudvalget afholdt Møde, for nærmere at drøfte og tage Standpunkt til de vigtigste af Hovedbestyrelsesmødets Forhandlingsemner, og desuden behandlet forskellige Regnskabs- og Understøttelsesbegæringer.

Hovedbestyrelsesmødet talte samtlige Medlemmer, deriblandt den indkaldte Suppleant, Bogholder Poul Jensen, Vejle, til hvem Formanden rettede en særlig Velkomsthilsen. — Efter at Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Protokoller var oplæste og godkendte, fulgte

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING.

Jens Johansen indledede sin Beretning med at udtale, at der i Øjeblikket syntes at være en vis Stagnation i adskillige Afdelinger, hvilket naturligt bevirkede, at Helhedsresultatet var noget ringere end Halvaaret forud. Der var dog stadig Fremgang paa de fleste Omraader, saavel i Medlemsantal som økonomisk. I og for sig er Tilgangen ogsaa tilfredsstillende og i Almindelighed arbejdes der udmærket i Afdelingerne, men Skavanken bestaar i, at Afgangen er altfor stor, og derfor forringer det endelige Resultat.

Afdelingsantallet er uforandret 65, idet der i Beretningsperioden er oprettet 2 — Vordingborg og Kjøbenhavns Boghandlermedhjælper Afd. — og opløst 2 — Stege og Køge — hvor der for Tiden ikke findes egnede Ledere. Saavel i Ringsted som Holbæk har vi en Del direkte Medlemmer, og der er nogen Sandsynlighed for Start af Afdelinger i Løbet af Efteraaret.

Beretningshalvaaret bragte en reel Stigning i Medlemsantallet paa ca. 350, et Resultat der konstaterer vor stadige, sikre Fremgang. Omend det var ønskeligt at Tempoet sattes lidt op, tør Resultatet dog betegnes som ganske tilfredsstillende — navnlig i Betragtning af, at der ikke har været særlige, og betydende Spørgsmaal fremme, som kunde benyttes til Agitation. Den agitatoriske Virksomhed har især udfoldet sig stærkt udadtil, idet der i Perioden kun er afholdt 17 offentlige eller delvis offentlige Møder. Enkelte af Hovedbestyrelsens Medlemmer og Afdelingsformænd har talt ved Medlemsmøder i forskellige Afdelinger.

Afdelinger med særlig Fremgang er: Kjøbenhavn, Aarhus, Roskilde, Herning, Hjørring, Holstebro, Silkeborg, Kolding, Horsens, Svendborg, Maribo, Helsingør, Lemvig og Præstø.

Desværre er der ogsaa Afdelinger som gaar den modsatte og forkerte Vej, navnlig Esbjerg, Skive og Varde, men den kommende Vintersæson vil forhaabentlig bringe disse Afdelinger en saadan Fremgang, at de atter kan indtage en førende Stilling.

Forretningsføreren omtalte derefter Retshjælpen. Det oplystes, at Medlemmerne i stedse stigende Grad søgte Raad og Vejledning hos Organisationen, men Flertallet af disse Sager finder sin Løsning i Mindelighed ved Organisationernes Mellemkomst. Af de rejste Sager var 3 vundne, 1 tabt og 5 verserende.

Pladsanvisningen arbejder sig støt og sikkert fremad. I Beretningsperioden er Antallet af anmeldte ledige Pladser steget til det dobbelte, og heraf var besat ca. 50 %. J. bemærkede dog, at Afdelingerne ikke havde synderlig Andel i dette ret gode Resultat, idet de saa godt som slet ikke arbejder med denne Opgave. Samme Ligegyldighed vises fra Afdelingernes Side overfor Oplysningsbureauet, som endnu kun raader over ca. 1300 udfyldte Skemaer. Manglen paa Forstaaelse for denne Sag er saa stor i enkelte Afdelinger, at man end ikke sender det Materiale retur, man efter egen Rekvisition har modtaget — til Revision og Komplettering.

Forretningsføreren omtalte endnu en Række forskellige Spørgsmaal, f. Eks. Statistiken, hvorunder han stærkt beklagede, at mange af de frivillige Tællere ganske havde svigtet den Tillid, man nærede til dem, idet de kun meget daarligt, enkelte slet ikke, havde udført deres Hverv. — Desuden omtaltes vor Stilling til Engageringskontoret for Handel og Industri, Landsstævnet, hvis udmærkede Forløb man var enige om at anerkende, forskellige administrative Forhold, Ansættelse af en 2den Assistent paa Hovedkontoret o. s. v. J. oplyste, at vort Andragende om forøget Repræsentation i Stipendieudvalget var resulteret i, at Udvalgets Medlemsantal reduceredes saaledes, at hver deri repræsenteret Organisation kun fik én Repræsentant.

Sluttelig omtalte J. Arbejdsløshedskassens Virksomhed. Halvaaret havde ikke adskilt sig væsentligt fra det foregaaende, der havde stillet saare lempelige Krav til Kassen. I Understøttelse var kun udbetalt ca. Kr. 1100,00 og der var kun indgaaet 59 Begæringer om Understøttelse. Af Afdeling B var udbetalt Kr. 120,— og anerkendt en Begæring i H. t. § 1.

Efter en Forespørgsel af Chr. Hendil, Hillerød, angaaende det statistiske Departements formentlige Tilsagn om Reklamation overfor Firmaer, der undlod at indsende statistiske Skemaer, godkendtes Beretningen enstemmig.

VOR TIDENDE.

Beretningen, der aflagdes af Vilh. Hansen, gav en Oversigt over „D. H. K. M. T."s Indhold og Virkemaade i Halvaaret. Vor Tidende kan i Perioden opvise en særlig stor Stofmængde og har indeholdt talrige Illustrationer. Der er lagt Vægt paa Artikler af agitatorisk Indhold. — Med Henblik paa den nærmeste Fremtid foreslog Redaktøren paa Forretningsudvalgets Vegne de i Spidsartiklen i dette Nummer nævnte foreløbige Forandringer i Bladets Omfang og Indhold.

Forslag og Beretning godkendtes enstemmig, efter nogle korte Bemærkninger.

VORE FINANSER.

Regnskaberne for Perioden 1. Januar—30. Juni konstaterede en betydelig Forøgelse af vore Beholdninger. Saaledes andrager Arbejdsløshedskassens Formue Kr. 14,022,03, medens det faglige Understøttelsesfond raader over Kr. 29,412,17. — Vor samlede Formue androg pr. 30. Juni ialt Kr. 47,579,85, hvad der svarer til en Formueforøgelse af ca. Kr. 8000,00 i det forløbne Halvaar.

Det financielle Resultat er saaledes meget tilfredsstillende, men det maa naturligvis tages i Betragtning, at de vanskelige Forhold, der ventelig vil foreligge i den kommende Tid, vil stille store Krav til vore understøttende Fonds.

Forretningsføreren gennemgik Regnskaberne, og efter at det var vedtaget at afskrive en mindre, dubiøs Fordring, godkendtes disse enstemmigt.

Endvidere erholdt Forretningsudvalget Bemyndigelse til paa et belejligt Tidspunkt at købe for Kr. 10,000 Kreditforenings Obligationer, for saaledes at opnaa en fordelagtigere Anbringelse af en Del af Organisationens Pengemidler.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN UNDER KRISEN.

Jens Johansen skildrede den foreliggende Situation og dens mulige Følger, og tremsatte paa Forretningsudvalgets Vegne Forslag om de andet Steds i dette Nummer omtalte ekstraordinære Understøttelser til Medlemmer, der ved Arbejdsløshed rammes af Krisen. Saafremt Omstændighederne kræver det, foreslaas det at de kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer foreløbig udgør Forretningsudvalget.

I Diskussionen deltog Forretningsudvalgsmedlemmerne A. Andreasen og Vilh. Hansen, ligesom Johanne Andersen og N. C. Nielsen anbefalede Forslagene, der sluttelig godkendtes med Enstemmighed. — Det videre fornødne overdroges Udvalget, idet Hovedbestyrelsen dog skal adspørges, saafremt Kravene, der stilles til vore Fonds, bliver større end forventet.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE.

Spørgsmaalet om eventuel Statsanerkendelse af vor Arbejdsløshedskasse har tidligere foranlediget Hovedbestyrelsen til Nedsættelse af et Udvalg til Undersøgelse af denne Sag. — Forretningsføreren foreslog at dette vigtige Anliggende behandledes ved et Repræsentantskabsmøde, afholdt i Forbindelse med Hovedbestyrelsens Møde, umiddelbart efter at Udvalgets Betænkning forelaa.

Diskussionen, hvori samtlige Medlemmer deltog, var langvarig og afsluttedes endelig med Vedtagelse af følgende af Johanne Andersen foreslaaet Udtalelse:

„Forsaavidt Udvalget angaaaende Statsanerkendelse af Arbejdsløshedskassen fremsætter Forslag om Statsanerkendelse, indkaldes Repræsentantskabet i Forbindelse med det Hovedbestyrelsesmøde, der skal drøfte Forslaget."

OPSIGELSESFRISTEN.

Forretningsføreren henviste til, at Centralorganisationen af jyske Detailhandlerforeninger havde drøftet denne Sag og bebudet en Forhandling desangaaende med vort Forbund. En almindelig Regulering frembød Vanskeligheder i flere Retninger. Der fandtes ingen Lovregler og det viste sig vanskeligt at forene de i dette Spørgsmaal afvigende Medhjælperinteresser. Ogsaa indenfor Forretningsudvalget raadede forskelligartede Synsmaader, omend man principaliter fandt den frie Form i Engagementforholdet den fordelagtigste. — A. Andreasen ansaa en bestemt Aftale angaaende Opsigelsen for hensigtssvarende selv om Formen var afvigende i de enkelte Tilfælde.

Man vedtog at nedsætte et Udvalg: Jens Johansen, N. C. Nielsen og Mich. Nielsen til Sagens videre Behandling.

LÆRLINGESPØRGSMAALET.

Vejle-Kongressen i 1910 rettede en Henvendelse til Justitsministeren om at søge Lærlingeloven haandhævdet med særligt Henblik paa Lærlingenes Arbejdstid. Ministeriet udbad sig det fornødne Materiale til Bedømmelse af Klagen; dette indsendtes senere og efterfulgtes af et ministerielt Cirkulære vedrørende Lovens Overholdelse. — Nu forelaa en lignende Besværing fra en sjællandsk Afdeling, der ikke havde opnaaet noget Resultat af en Henvendelse til den lokale Øvrighed og derfor anmodede om C. Os. Bistand.

Paa Forslag af Vilh. Hansen vedtoges det lejlighedsvis at foranstalte en almindelig Undersøgelse af de paagældende Forhold i de forskellige Byer, og under egnet Form forelægge Ministeriet Resultatet af en saadan Enquête, for derved at opnaa en effektiv Ordning i de paaankede Forhold.

AGITATIONEN OG ANDRE ANLIGGENDER.

Efter at Forretningsføreren havde givet et Tilbageblik over Butikslukningslovens hidtidige Skæbne og formentlige Fremtidsudsigter, vedtoges det efter en kort Debat at fastholde det tidligere tagne Standpunkt.

Agitationen tænkes fortsat paa lignende Maade som tidligere

Aar: Ved Talere for Forbundets Regning i Begyndelse af Efteraaret, saafremt Forholdene tillader det. Hovedbestyrelsens Medlemmer skal stille sig til Raadighed som Talere.

Fra „Sygekassefunktionærenes faglige Organisation" var der rejst Spørgsmaal om eventuelt Tilslutning til Centralorganisationen. Foreningen tæller ca. 70 Medlemmer, raader over et Understøttelsesfond og er af udpræget faglig Karakter. Organisationens særlige Sammensætning fremkaldte nogen Meningsudveksling, og der var ikke Enighed om at acceptere en eventuel Indmeldelse. Dog vedtoges det sluttelig at svare imødekommende paa en saadan mulig Begæring.

Da det oplystes, at flere Afdelinger lader fremstille fra hverandre afvigende Emblemer, der endog forhandles til andre Afdelinger, fremsattes Tanken om at C. O. lader fremstille et Organisationen fuldtud værdigt Forbundsmærke. Tanken fandt dog kun ringe Tilslutning og Sagen henlagdes.

STATSTILSKUD TIL HANDELSSKOLEELEVER.

Dette Anliggende behandledes paa Foranledning af en Forespørgsel fra Handelsskoleforstander N. P. Nielsen, Aarhus, om C. O. var villig til at støtte et Andragende til Rigsdagen om Forhøjelse af det paagældende Tilskud til et Beløb af Kr. 30,000.00. Efter Forretningsførerens Oplysninger var Antallet af kvalificerede Ansøgere forholdsvis ringe, og meget ofte fandtes der mellem disse Folk udenfor Faget, særlig Kvinder. Imidlertid er den nuværende Understøttelse paa Kr. 240.00, for ringe til at sikre ubemidlede Medhjælpere Heldagsskole-Undervisning. Derfor var en Forhøjelse af Tilskudet til den enkelte vel ønskelig, men der maatte stilles bestemte Krav til Ansøgerens Foruddannelse, ligesom man fandt et mindre Beløb tilstrækkeligt. — Det vedtoges at udtale, at man var rede til at formulere disse Standpunkter, som et Bilag til Andragendet.

FAGLIGE OVERENSKOMSTER.

Sluttelig drøftede Hovedbestyrelsen den Fremgangsmaade, der burde anvendes ved Afslutning af faglige Overenskomster. Anledningen hertil var de Forhandlinger, som desangaaende var førte med Brugsforeningerne i Kjøbenhavn, og som ikke var resulteret i en kollektiv Overenskomst vedrørende Løn- og Arbejdsforhold, men derimod delvis var ordnet med hver enkelt Brugsforening. Det vedtoges at saadanne Forhandlinger retteligt burde føres af selve Central-Organisationen i Forbindelse med den lokale Afdeling.

Derefter hævedes Hovedbestyrelsesmødet, der havde varet fra Kl. $9^1/_2$ — $5^1/_2$.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Silkeborg. Afdelingen afholdt Fredag den 17. Juli ordinær Generalforsamling paa „Sommerlyst". Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes Kommis Martin Larsen til Dirigent. Formanden aflagde Beretning om Afdelingens Arbejde i det forløbne Halvaar. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, som godkendtes. Man skred derefter til Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer og Formanden beklagede at Kommis M. Larsen agtede at træde tilbage; men da Larsen bestemt nægtede at fungere videre valgtes Bogholder Ditlevsen og Kommis Sørensen. — Derefter foretoges Valg af to Revisorer; valgt blev Kommiserne Larsen og Johansen. Man enedes om alle at agitere saaledes, at vi inden næste Generalforsamling kunde være dobbelt saa mange Medlemmer. *M. L.*

Viborg. Det er atter i Aar lykkedes at gennemføre Syvlukning i Juli og August Maaned for Manufaktur-, Herreekviperings- og Trikotagehandlere, og dette Eksempel er desuden blevet fulgt af Bog- og Papirhandlere samt Skotøjshandlerne. Det er ialt ca. 60 Forretninger, som lukker. *A. N.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Økkendere

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

ME
Ingen Skosværte
blanker Fodtøjet smukkere eller bevarer Læderet bedre end Efsens Lædercream.
A/S cand. pharm. M. Efsens chem. tekn. Fabriker, Aarhus

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1914. 14de Aargang.

Til Centralorganisationens Medlemmer!

FREMFOR nogen anden Erhvervsgren er Handel og Omsætning undergivet Stormagtskrigen og dens hærgende Følger; thi Handelens Væsen er internationalt, og fri Udfoldelse af alle Kræfter i dens Tjeneste er Betingelsen for dens Trivsel. I modsat Fald maa Handelen sygne og dø. Saaledes er den lagt øde, hvor Kampene kæmpes og hvor Landene staar i Vaaben, medens Forretningslivet ebber ud hos os, der ligger udenfor Verdensbranden, men stadig trues af dens Uberegnelighed.

Derfor falder den store Krises Virkninger ogsaa tungt over Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Situationens Alvor kalder paa Samfølelsen i Folket, men ingenlunde alle viser Lydhørhed, og langt fra at de Velstillede almindeligvis føler sig forpligtet til at yde de økonomisk svagere virkelig Støtte, opfatter til Eksempel mange selvstændige Forretningsdrivende deres Patriotisme paa en særegen Vis, som kun tilsigter Værn om egne Interesser.

Paa denne Baggrund maa talrige af de Opsigelser, Gagereduktioner og vilkaarlige Afskedigelser sés, der fulgte umiddelbart efter Krigens Udbrud og bestandig fortsættes. Ofte er her Krisen kun Midlet til at frigøre sig for Forpligtelser og kaste Byrden paa Medhjælpernes Skuldre, alt mens Principalen véd at hytte sig selv. Men Medhjælperen, den svagere Part, den unge Mand eller Kvinde, der maa sørge for sig selv, Manden med Forsørgerpligter, staar en Dag erhvervsløs og besiddelsesløs midt i Dyrtiden.

Her er det netop en af Organisationens Opgaver at række en hjælpsom Haand, der vel ikke evner at afvende Ulykken, men dog at mildne dens Virkninger. Hvorvidt det lykkes afhænger af den faglige Sammenslutnings Styrke, talmæssigt, financielt og Arten af dens Institutioner.

Denne Henvendelse til de organiserede Medhjælpere i Danmark gaar derfor ud paa at opfordre Hver og Een til at deltage i et kraftigt og vedholdende Arbejde for Tilslutning til Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger. Tiden er saa langt fra egnet til Selvopgivelse. Netop de Begivenheder, der nu hører til Dagens Orden, tegner et virkningsfuldt Billede af den uværdige, afhængige Stilling, Flertallet af vore Standsfæller arbejder under. Og deraf vil med al Tydelighed fremgaa, hvor lidet Handels- og Kontormedhjælperen betyder enkeltvis. Men samtidig aabenbarer den nuværende trange Periode, hvilket uvurderligt Gode Organisationen og Arbejdsløshedskassen er i alle Forhold, og navnlig i saadanne alvorlige, kritiske Tider.

Lad Løsenet i denne Tid derfor være: Ethvert Medlem en Agitator! Lad os alle føle vort Ansvar overfor Standen og Organisationen — og handle derefter. Enhver bidrage nu sit til, at vor Centralorganisation kan staa Prøven igennem, netop nu hvor saa mange af dens trofaste, aktive Medlemmer staar under Fanerne og hvor der stilles de største Krav til dens Ydeevne. For dem, der blev hjemme, er Pligterne fordoblede, i deres Hænder ligger Ansvaret for Afdelingsarbejdet, og deres Maal bør være: Intet Frafald, men Fremgang under Krisen.

Centralorganisationens Forretningsudvalg.

Før Verdenskrigen.

Den internationale Konference i Luxemburg.

BEGIVENHEDERNE, der fulgte efter Stormagtskrigens Udbrud, har udviklet sig med en Hurtighed og Voldsomhed, som styrter alle Beregninger og Forhaabninger over Ende. Aartiers fredelige og nidkære Kulturarbejde lægges øde, de talrige sideløbende Bestræbelser, for at bringe Nationerne nærmere til hverandre og derved befæste Verdensfreden, er med ét Slag fejet til Side. Retten sidder atter i Spydstagen.

For kort Tid siden dvælede vi i det store Fredsmusæum i Lucern, et talende Vidnesbyrd om den ædle Stræben, Mænd og Kvinder af alle Nationer har udfoldet, for at hindre Krigen og omsætte Nationalhadet i mellemfolkelig Forstaaelse og gensidig Værdsættelse. Og nu! — For kun faa Uger siden gennemrejste vi Elsass-Lothringen helt oppe fra Diedenhofen og ned til Basel: Et herligt, fredeligt, frugtbart Land, skønne Dalstrækninger gennemstrømmet af stille Floder, smilende Landsbyer og de gamle, kendte Stæder, hvor Fredens Arbejde gik sin Gang, vidtstrakte, yppige Vinmarker med en Baggrund af Vogeserne, blaanende i Sommerdagensvarme Dis. Og nu er dette Landskabsbillede som forvandlet — hærget af Krig!

Ogsaa det internationale Medhjælperforbund har ydet sit ringe Bidrag til Arbejdet, for at forene Kulturfolkene til fredelig Samvirksomhed for fælles Opgaver.

Netop før det store Drama, der nu spilles, blev indledet, var Hovedledelsen for „Fèdèration internationale des Employés" samlet til Møde i det ved Krigens Begyndelse meget omtalte Storhertugdømme Luxemburg. I Konfereneen, der afholdtes 11.—13. Juli, deltog 17 Repræsentanter for Medhjælperforbundene i de forskellige Lande. Vi medtog opmuntrende Indtryk fra dette Møde, der konstaterede, at det internationale Forbund i det sidste Aar har opnaaet god Fremgang, saavel indenfor de tilsluttede Organisationer som ogsaa derved, at nye National-Forbund er inkorporerede i denne Verdensorganisme. Det internationale Forbunds Pengemidler var rigeligere end forhen, Tidsskriftet „Heméra" havde vist sig fuldtud rentabelt, en Udvidelse var allerede projekteret, og der droges bestemte Grænser for Indholdets Art. Overførsel af Medlemmer mellem de tilsluttede Forbund, Agitation for Føderationens Formaal og flere andre Anliggender behandledes, ligesom den næste internationale Kongres foranledigede indgaaende Special-Forhandlinger vedrørende Arrangement og Dagsordenens Forhandlingsemner. — Kongressen skulde afholdes næste Aar i Irlands Hovedstad Dublin, men Udsigterne er i saa Henseende mindre end ringe, og — hvad der er endnu mere beklageligt — det internationale Medhjælperforbunds fremtidige Virksomhed er med Henblik paa de nuværende Forhold alvorlig truet.

* * *

Konferencens Medlemmer modtoges med megen Venlighed af vore luxemburgske Standsfæller, der benyttede Anledningen til at afholde et stort offentligt Møde, talrigt besøgt af samtlige Privat-Funktionærgrupper, og ligeledes overværedes af en Repræsentant for Regeringen samt en halv Snes Landdagsmedlemmer.

Luxemburger-Forbundets Præsident, Dr. Stoll, aabnede Mødet og Taler holdtes af Vergne, Frankrig, Turner, London, Borchardt, Tyskland og Ginsbach, Luxemburg.

* * *

Efter at foranstaaende er nedskrevet, modtog vi et fra Gent (Belgien) afsendt Brev, der er naaet os via England og Norge, og hvori meddeles, at „Fèdèration internationales" Førstemand, vor kendte Kollega Auguste Bruggemann, har meldt sig som Frivillig ved den belgiske Armé. I Brevet meddeles desuden, at det internationale Forbund indtil videre fuldstændig har standset sine Funktioner.

Midtsjællandsk Stævne.

SØNDAGEN den 2. August mødtes Medlemmer fra de sjællandske Afdelinger til Stævne i den lille, smukke midtsjællandske By Sorø. Kl. 9½ Formiddag ankom Deltagerne fra Roskilde og Kjøbenhavns Afdelingerne og blev modtagne paa Banegaarden af Sorø Afdelingen. Kort efter ankom Slagelse, Næstved, Korsør og Kallundborg Deltagerne, hvorpaa man gik ombord i de smaa ventende Dampere for at sejle over Søen til „Parnas", et ganske dejligt og idyllisk Udflugtssted.

Her, i det Fri, under mægtige Bøges Kroner, samledes de ca. 125 Deltagere om den medbragte Frokost, medens Samtale og munter Skæmt bragte Humøret til at stige og lod det varsle godt om Dagens heldige Forløb. Efter at have sét sig om i de smukke Omgivelser, sejlede man ved 12-Tiden over til Byen, for at besé den gamle Klosterkirke med Absalons og Holbergs Grave.

Derefter gjorde Deltagerne en Runde i den smukke Akademihave, hvorefter man begav sig til Stævnepladsen i Skoven. Paa en aaben Plads, omkranset af prægtige Bøgetræer, var Talerstolen rejst, pyntet smukt med Dannebrogsflag.

Stævneudvalgets Formand, Herr Martin Pedersen, bød Velkommen og efter Sangen „Fremad det lyder" talte Hovedbestyrelsesmedlem Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, om Central-Organisationen og paapegede, at Skylden for at vor Sag ikke gik saa stærkt frem som den burde, var de mange Tusinde Medhjælperes, der endnu ikke var organiserede. C. O. var dannet paa et godt Grundlag og blev ledet støt og sikkert i den Retning, der var mest gavnlig for Medhjælperne.

Frk. A. udtalte bl. a., at det ikke var nok, at man stod som Medlem af Organisationen, man havde ogsaa en Pligt til at skaffe nye Medlemmer. Thi for hver ny der kom ind, rykkede vi Maalet et Skridt nærmere og dermed Løsningen af vort Program. Derfor maatte Enhver først og fremmest føle det som en Pligt at staa som Medlem af Organisationen, aldrig at blive slettet og aldrig at udtræde, og dernæst søge at faa organiseret saa mange som muligt af vore Standsfæller.

Lad det være os en Trøst, at „Jo større Sag, jo større Tag og desto større Sejer".

Efter et Leve for Frk. Andersen, fik vor Kollega fra Hjørring Herr Anger Ipsen, Ordet. Herr I. bragte først Afdelingerne en Tak, fordi de havde bedt ham tale ved Stævnet, og udtalte derpaa, at det der idag og altid havde ført os sammen var, at vi var Mennesker, der havde fælles Interesser, som vi kun kunde faa gennemført ved at staa fast om vor Organisation. Vi skulde lære at betragte hverandre som Kammerater og Kolleger; dette vilde være af stor Betydning for det Arbejde, som vi har at udføre for at forbedre vore Forhold. Det Arbejde, der alt er gjort, har været svært og brydsomt, men trods dette kan vi dog se tilbage paa det med inderlig Glæde; thi vi har været med i et alvorsfuldt Forarbejde, en Kulturgerning for vor egen Stands Højnelse. Medhjælperstillingen var den Gang over al Maade ussel, det var derfor intet Under, at Begejstringen var stor over Dannelsen af C. O. i September 1900. Det var jo Standens egne unge Mænd, der løste denne Opgave. Men megen Modgang har der været, baade fra Principalers og Medhjælperes Side og allerværst er vel nok den Lunkenhed og Ligegyldighed, som vi har mødt blandt vore egne Standsfæller. Man hører ofte disse Folk sige, at Organisationen intet udretter; men dette beror paa Uvidenhed.

Taleren paapegede derpaa nogle af de Reformer, som var gennemførte af C. O.: Søndagslukningen og 8-Lukningen, og udtalte at saadanne Reformers Gennemførelse krævede aarelangt kraftigt og dygtigt Forarbejde, inden de forelaa som Love, og omtalte Agitationen mod Kost- og Logisystemet, nævnte vor Presse, Arbejdsløshedskassen og Retshjælpen, og udtalte at enhver Handels- og Kontormedhjælper burde bøje sig i Taknemmelighed for det store Arbejde, som derigennem var gjort for Standen. Herr I. sluttede med at mane alle til kraftigt at fortsætte det Arbejde, der var paabegyndt af Organisationens første Mænd og Kvinder, og udbragte et Leve for de unge Handels- og Kontormedhjælpere, som med Alvor og Dygtighed lægger Kræfter i Arbejdet for vor fælles Sag. —

Efter en Tak til Stævnets to Talere og Afsyngelse af „Vaarens Sol er Ungdoms Kendemærke", drog man med Kjøbenhavns smukke Banner i Spidsen under fuld Musik i Procession ind gennem den undrende Sorø By til Hotel „Postgaarden", hvor Fællesspisningen afholdtes. Her fulgte Talerne Slag i Slag. Forretningsfører Jens Johansen, Formand for de kjøbenhavnske Afdelinger Peter Wraae, Formand for Sorø Afdelingen C. Rasmussen, Anger Ipsen, Martin Pedersen og H. Møller havde Ordet. En i Dagens Anledning forfattet Sang gjorde velfortjent Lykke, og Stemningen var udmærket, da man endelig gik fra Bordet, for senere at fortsætte Samværet ved Ballet.

En indholdsrig og fornøjelig Dag, der sent vil gaa de Deltagende af Minde.

H. H.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Juni og Juli.

FORHOLDENES ekstraordinære Karakter foraarsager, at nærværende Omtale af Hovedkontorets Beretninger for de forløbne Maaneder først nu fremkommer. Perioden har imidlertid ikke frembudt særlige Begivenheder, fordi den falder i den egentlige Ferietid og iøvrigt er den Del af Aaret, hvor der er mindst Lejlighed for Afdelingsarbejdet.

Medlemstilgangen har imidlertid været tilfredsstillende, men

Resultatet trykkes desværre ved en altfor stor Afgang af Medlemmer, der som sædvanlig hidrører fra Standsfæller med kortere Tids Medlemsskab. Talrigst indløb Indmeldelserne fra Kjøbenhavn, Hjørring, Herning, Vejle, Silkeborg, Thisted, Odense og Kolding. — Afdelingerne i Stege og Køge maatte opløses, fordi egnede Foregangsmænd ikke fandtes; men C. O. lider kun et ringe Tab af Medlemmer, eftersom disse er overført til den direkte Afdeling. Begge Afdelinger vil utvivlsomt kunne genoprettes indenfor overskuelig Tid.

Agitationen er enkelte Steder som i Hjørring, Herning, Holstebro, Kolding og Vejle fortsat med virkeligt Udbytte. Et virksomt Middel hertil har de lokale Stævner været, selv om disse i Aar er arrangerede uden noget Tilskud fra Centralorganisationen. Tilslutningen til Stævnerne har gennemgaaende været god. Som tidligere refereret talte Herr B. Digman-Therkildsen i Toftum Bjerge, Herr Aage S. Leth i Sæbygaards Skov, Herr Peter Wraae i Nykjøbing F og — Referat i dette Nummer — Herr Anger Ipsen og Frk. Johanne Andersen ved det senest afholdte Stævne i Sorø.

Iøvrigt har Hovedkontoret gennem Cirkulære henledet Afdelingernes Opmærksomhed paa det Agitationsomraade, som Stationsbyerne og Landdistrikterne frembyder, ligesom der er stillet et stort Oplag „D. H. K. M. T." Nr. 12 med Referatet af Landsstævnet til Afdelingernes Disposition i Agitationsøjemed. — Saavel af Sangbogen som Agitationsbrochuren foreligger der nye Oplag til de sædvanlige billige Priser.

Den frivillige Syvlukning er i denne Sommer gennemført i større Omfang, saavel hvad angaar Brancher som Byer, end tidligere. En samlet Oversigt over Fremgangen i disse Reformbestræbelser vil derfor være af særlig Betydning med Henblik paa den lovmæssige Regulering af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid. Hovedkontoret har opfordret Afdelingerne til at indberette vedrørende den lokale Agitation for Syvlukningen, dens Resultater og de parralelle Bestræbelser, der er udgaaet fra Principalernes Kreds.

Arbejdsløshedskassen udbetalte ialt Kr. 423,35. Understøttelses-Begæringernes Antal beløb sig til 19, hvoraf anerkendtes 14, medens 5 maatte nægtes i Henhold til Kassens Vedtægter. Understøttelsesfondet har i et enkelt Tilfælde ydet et ekstraordinært Bidrag til et Medlem.

Cirkulærer omhandlende administrative og almindelige Organisationsanliggender er udsendt til Afdelingerne.

Medlemstilgangen i Maanederne Juni—Juli androg 200.

Conto pro diversi.

PRINCIPALERNE OG KRISEN.

Ogsaa her i Landet har Verdenskrigens voldsomme Forstyrrelser i Samfundslivet som bekendt givet sig mangeartede Udslag. Der meldes saaledes om Afskedigelser og Gagenedsættelser saavel indenfor Industrien som Handelen — Forholdsregler, der ikke altid er lige betimelige og bliver ganske uforsvarlige, naar Krisen kun giver et søgt Paaskud til at forringe Handelsomkostningerne paa Personalets Bekostning.

Paa Baggrund heraf er en redaktionel Artikel i „Manufakturisten" bemærkelsesværdig, især naar det erindres, at dette Principalorgan altid har indtaget en fjendtlig Holdning overfor Medhjælperspørgsmaal.

Bladet skriver bl. a.:

„Hvorledes nogen vil kunne forsvare at nedsætte en Ekspeditrices Løn fra f. Eks. 40 til 20 Kr. er os uforstaaeligt; hvorledes vil man tænke sig, at en Person er i Stand til at leve for 20 Kr. om Maaneden; paa hvad Maade tænker man sig, at vedkommende skal supplere sine Indtægter for overhovedet ikke at sulte?

Findes der virkelig Handlende, som allerede nu ikke paa nogen Maade kan udrede Gagen til sit Personale, da bør han undersøge disses private Forhold og langt hellere afskedige den, der har et Hjem, der kan yde Støtte, men lade de Medhjælpere, der skal staa paa egne Ben, nyde sin fulde Indtægt. Er man nødsaget til at nedsætte Gagen, kan man i de fleste Tilfælde maaske mildne paa Nedsættelsen ved at tilsige Personalet, at man tilbagebetaler Mindreindtægen f. Eks. i Løbet af et Aar, selvfølgelig under Forudsætning af, at vedkommende Medhjælper fremdeles er i sin Plads.

At træffe en Overenskomst om en samlet Optræden (for at nedsætte Gagen), bør i alle Tilfælde paa det nuværende Stadium forhindres, derved vilde man jo ligefrem tvinge en Del Principaler til at gaa med til noget, de ellers aldrig havde tænkt paa at ville gøre.

Vi kender en Mængde Tilfælde, hvor Principalerne ikke vil gaa med til en saadan Fremgangsmaade og i de Tilfælde, hvor det er en absolut Nødvendighed at foretage sig noget i Retning af Besparelse paa Personalets Bekostning, bør hver enkelt Principal afgøre det alene med sit Personale, og han bør gaa saa mildt frem som muligt. Forøvrigt tror vi af fuldeste Hjerte, at der fra alle Manufakturhandleres Side vil blive gjort alt for at undgaa saadanne Skridt. Vi haaber, at det maa blive ved Snakken og ikke komme til Gerning."

I 7-LUKNINGENS TEGN.

Et lidet Lyspunkt i disse alvorlige Tider er de Røster, der fra Detaillisternes Kreds hæver sig for tidligere Butikslukning, dels som Følge af de forhøjede Belysningspriser, dels ogsaa fordi Købeevnen er i Tilbagegang.

Bestyrelsen for „Nørrebro's Handelsforening" (Kjøbenhavn), der tidligere energisk er traadt i Skranken for Syvlukningen, har udsendt følgende Opfordring til samtlige Forretningsdrivende i den paagældende Bydel:

„I Anledning af Belysningsvæsenets Forhøjelse af Gas og Elektricitet med indtil 100 pCt. og Autoriteternes Henstilling til Publikum om at indskrænke Forbruget af ovennævnte, henstiller man til de Handlende at lukke Kl. 7 Aften de 4 første Dage i Ugen, Fredag Kl. 8, Lørdag Kl. 10, indtil normale Forhold atter indtræder. Dette vil saameget lettere kunne efterkommes, som Omsætningen under de nuværende Forhold er betydelig forringet.

Man har henvendt sig til Indenrigsministeren med Anmodning om ved en midlertidig Lov at paabyde ovenstaaende; indtil da foreslaar man, at man ad Frivillighedens Vej lukker fra og med den 24. August 1914 at regne."

Ogsaa andre Handelsorganisationer har beskæftiget sig med Spørgsmaalet og der synes at raade megen Stemning for en forsøgsvis Indførelse ef Syvlukningen, der bl. a. er vedtaget af enkelte Brancher i Svendborg, Storehedinge, Kolding, Vejle, Fredericia o. a. Steder.

WILHELM LAMSZUS: „KRIGEN" („Fremad"s Forlag).

Man vil have det største Udbytte af at læse denne Bog — ikke mindst i disse alvorlige Dage. Bogen, der i Tyskland er solgt i over 50,000 Ekspl., har til Undertitel: Billeder fra den kommende Krig, og dens Emne synes grebet ud af den foreliggende Situation.

En ung Mand beretter om sin Deltagelse i en moderne Krig. Hans Sind er modtageligt og han reagerer stærkt mod den ubarmhjertige Raahed, der fra først til sidst præger Krigen. Læseren føres med Tropperne fra Kasernegaarden til Slagmarken, paa Vejen foregaar den langsomme Forvandling fra Menneske til et blindt kommandolystrende Redskab, der paa Slagmarken myrder automatisk. — Bogen bestaar af en Række mesterligt malte Billeder og Forfatteren har behandlet sit vanskelige Emne med megen Kunst. Den dirrende Harme over Krigens meningsløse Brutalitet finder stærke og farverige Udtryk. Der er i det hele taget stærke Farver i denne Bog, som samtidig er spændende. idet den er rig paa overraskende Episoder. Navnlig er selve Kampen, med hele dens betændte, voldtagende Stemning, skildret med en intensiv Styrke, der river Læseren med.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholder ordinær Generalforsamling Torsdag den 17. September. Dagsordenen bekendtgøres senere. *Bestyrelsen.*

Aalborg. Onsdag den 9. September Aften Kl. 8½ afholdes paa Hotel „Hafnia" halvaarlig, ordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1) Beretning om Virksomheden i forløbne Halvaar. 2) Valg af Formand. 3) Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. 4) Valg af 2 Suppleanter. 5) Valg af 1 Revisor. 6) Eventuelt.

Paa Grund af de vigtige Valg til Afdelingens Tillidsposter anmodes Medlemmerne om at give talrigt Møde. *Bestyrelsen.*

Kjøbenhavn. Den 18. August afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden bød den forholdsvis talrige Forsamling Velkommen, hvorefter Forretningsfører Jens Johansen valgtes til Dirigent, konstaterede Generalforsamlingens lovlige Indkaldelse og erklærede den for beslutningsdygtig, hvorefter han oplæste Dagsordenen.

1) Beretning. Formanden, Herr Peter Wraae, refererede Arbejdet i Beretningsperioden og nævnte særlig Fremgangen i Medlemsantal, Forholdet til Engageringskontoret paa Børsen, Oprettelsen af den nye Afdeling for Boghandlermedhjælpere og Indsamling af statistisk Materiale. Dette sidste vilde sikkert, naar Resultatet af Bearbejdelsen forelaa, afgive udmærket Agitationsbasis. Der var indledet Forhandling med Sygekassefunktionærernes faglige Organisation om Tilslutning til de kjøbenhavnske Afdelinger, og forhaabentlig vilde denne Sag gaa i Orden. Ligeledes omtaltes Forhandlingerne med Brugsforeningerne om Overenskomster for de i disse ansatte Medhjælpere. Det maatte haabes, at det vilde lykkes Organisationen at gennemføre denne Sag paa en saadan Maade, at det kunde tjene som ansporende Eksempel for Medhjælpere i privat Virksomhed; W. nævnte Arbejdet for Syvlukningen, der var gennemført i enkelte Kvarterer af Byen, dels ved Organisationens Hjælp, og paapegede sluttelig den Krise, hvori Landet og derved Handelsstanden befinder sig. Krisen havde ogsaa i høj Grad berørt Medhjælperne, og det kunde tænkes, at der blev særlig Brug for vor Organisation; det var derfor glædeligt, at den med sin nuværende Styrke evnede at yde Medlemmerne virksom Støtte. — Efter et kort Replikskifte godkendtes Beretningen. 2) Regnskabet for Aaret 1. Juli 1913 til 30. Juni 1914, der balancerede med Kr. 10831,67, forelagdes af Formanden og godkendtes, efter at nogle Forespørgsler var besvarede. Hjælpefondet ejer Kr. 197.75 og har i Aarets Løb ydet Kontingenthjælp Kr. 15,50. 3) Nogle mindre væsentlige Lovændringer, der var stillede fra Medlemmer, toges efter en kort Diskussion tilbage. 4) Valg. Til Formand valgtes Bogholder Martin Pedersen med 58 St. og til Medlemmer af Fællesbestyrelsen valgtes Peter Wraae med 51 St., Frk. Johanne Andersen 48 St., Frk. Marie Kortegaard 36 St. og Henry Weber med 25 St. Suppleanter blev Viggo Pedersen og S. O. D. Andresen. Til Revisorer genvalgtes N. Kristensen og R. I. Bønneland. Forretningsfører Jens Johansen udbragte et Leve for saavel den afgaaede som den nye Formand. 5) Eventuelt. Flere Medlemmer udtalte sig om det fremtidige Arbejde og indre Foreningsforhold, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes af Dirigenten. *Pmd.*

Offentligt Møde

afholdes Torsdag d. 3. September Aften Kl. 8½ i „Grundtvigs Hus".

Æmne: Medhjælperne og Krisen.

Indledere: D'Herrer Forretningsfører Jens Johansen og Kontorchef i Centralarbejdsanvisningen P. Hvidtfeldt.

H. K. M. Foreningen.

Kontor: Nørrevoldgade 54, 1. Telefon 8143, aabent Kl 9—5, Torsdag tillige 8—9 Aften, hvortil Henvendelser af enhver Art sker. — Formanden træffes paa Kontoret Torsdag 8—9 Aften. — Lokaler: Kongens Nytorv 8, 3. (Elevator), aabne daglig for Medlemmer indtil Kl. 8. Faste Mødeaftener hver Tirsdag fra Kl. 8½. Hovedstads- og Provinsblade forefindes. — Rabatbilletter til Tivoli à 0,40 og Zoologisk Have à 0,35 faas paa Kontoret.

Den sorte Tavle.

Følgende Medlemmer er slettet paa Grund af Restance: Medl. 8395 E. Rasmussen og Medl. 8411 O. Christensen.

Kolding, i August 1914.

Da Medlem Nr. 2911 Anton Bertelsen, Kommis hos Købmand Poul Nørgaard, Herning, staar til Restance for Maj-August og gentagne Henvendelser om at betale har været frugtesløse, slettes han herved af Foreningen paa Grund af Restance.

Herning, 19. August 1914. *A. Lorensen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1 Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1914. 14de Aargang.

Forfejlet Fæstevirksomhed.

FOR en Maanedstid siden fandt „Engageringskontoret for Handel og Industri" paany Anledning til at demonstrere sin Virketrang, — Tiden har imidlertid vist med et lige saa ringe Held som da dette Grosserernes Engageringskontor startede med de berygtede Sortelister.

I første Fald gjaldt det om at sikre Principalerne Arbejdskraft ved Hjælp af en ensidig ledet Pladsanvisning, i det foreliggende Tilfælde var Formaalet at skaffe de samme Principaler af med et ubekvemt Medhjælper-Paahæng.

Foranledningen var naturligvis Krisen. Hensigten var at aflaste Handelsstanden for det Overskud af Personale, man paa én Gang konstaterede, endog mangen Gang før Krigens øjeblikkelige Virkninger blot tilnærmelsesvis kunde overses. Det officielle Formaal var det baade sociale og patriotiske at beskæftige de ledige Hænder, som Masseafskedigelserne vilde medføre.

Til den Ende indgik det af Storhandelen undfangede og begunstigede Engageringskontor en Alliance med selve det store Landbrugs Repræsentation „Det kgl. danske Landhusholdningsselskab" i det Øjemed at skaffe det ved Indkaldelserne formentlig arbejdssvækkede Landbrug Erstatning ved Hjælp af afskedigede Handels- og Kontormedhjælpere. Konditionerne var tiltrækkende: Dagleje Kr. 3.00, gratis Kost og Logi, Rejseudgifterne dækkede. — Den arbejdsvante Landarbejder, med en Aarsindtægt af nogle faa Hundrede Kroner, vilde straks blive socialt distanceret af den landbrugs-ukyndige Merkursøn. Men meget mere end det: Selve „Det kgl. Landhusholdningsselskab" godkendte en flere Gange højere Arbejdsløn i Landbruget end den nugældende, medens Engageringskontoret paa den anden Side fastsatte en Medhjælper-Minimalløn, der for virkelig faglærte Ydelser fornuftigvis maatte reguleres opad i passende Forhold.

Imidlertid viste Virkeligheden, at de skønne Theorier ogsaa her var saare fjernt fra den nøgterne Praksis. Af de henved 1000 Ansøgere, der meldte sig, var — 15 % Handels- og Kontormedhjælpere, og for disse havde Landbruget endda ingen Trang. Hvilket er forstaaeligt, saalænge egnet Arbejdskraft er forhaanden.

Naar man derfor nu gaar i Rette med vor Centralorganisation for manglende Initiativ til at finde en for vore Standsfæller farbar Vej ud af Krisen, er Bebrejdelserne kun ilde anbragt. I alt Fald saalænge at de økonomisk Stærkere og deres Vaabendragere, trods al Bevaagenhed og gyldne Løfter, ikke naar videre end til Fiaskoen.

Medhjælperne og Krisen.

Offentligt Medhjælpermøde i Kjøbenhavn.

CENTRALORGANISATIONENS kjøbenhavnske Afdelinger, der repræsenterer den Del af vort Arbejdsomraade, hvor den europæiske Krigstilstand sætter dybest Spor, havde indvarslet Hovedstadens Handels- og Kontormedhjælpere til et offentligt Møde den 3. ds i den store Festsal i Grundtvigs Hus. Emnet var det højst aktuelle „Medhjælperne og Krisen", Talerne Centralorganisationens Forretningsfører Herr Jens Johansen og Kontorchef i Centralarbejdsanvisningen Herr P. Hvidtfeldt.

Mødet var meget talrigt besøgt. Hver eneste Plads i den store, hvælvede Hal var optaget, da Afdelingernes nyvalgte Formand, Herr Bogholder Martin Pedersen, bød Velkommen og i nogle indledende Bemærkninger paapegede den alvorlige Tingenes Tilstand, der allerede havde vist sig skæbnesvanger for talrige Medhjælpere i Handels- og Kontorfagene.

Aftenens Hovedtale — forsaavidt som alene den tog Sigte paa Mødets Emne — blev derefter holdt af Herr Jens Johansen, der væsentligt udtalte sig som i det efterfølgende refereret:

SITUATIONEN BENYTTES.

Organisationen modtager en Mængde Henvendelser angaaende Medhjælpernes retslige Stilling m. H. t. Afskedigelser, Opsigelser og Gagereduktioner. — Vi følte os derfor ingenlunde beroliget af de Erklæringer, som Tid efter anden har været offentliggjort af forskellige Firmaer; vi har endogsaa nogen Anledning til at tro, at det ikke er alle de fremkomne Erklæringer, man skal nære en absolut grundfæstet Tillid til.

Vi tog os da for at undersøge Sagen nærmere. Og det viser sig, at der er Firmaer, som har haft paafaldende Jag med at benytte Situationen. Ja, der er endog Firmaer, som har foregrebet Begivenhederne, idet de allerede før Krigen erklæredes mellem Tyskland og Rusland — altsaa før der med Rette kan tales om nogen Krise — var stærkt paa Færde med at nedsætte Gagerne og frigøre sig for Forpligtelserne overfor Medhjælperne.

Nu kan man anføre, at det er lovligt at afskedige Funktionærer. Det er fuldkommen rigtigt! Naar man holder sig indenfor de Grænser, som bestaaende Retsregler angiver, er det lovligt, —

at adskillige Firmaer har gjort nogle lumpne Forsøg paa at snigløbe de m. H. t. deres Ret svagt oplyste Medhjælpere er derimod en Sag for sig.

DET MORALSKE MOMENT.

Men er det moralsk forsvarligt? Er det i Overensstemmelse med de patriotiske Principer, som Handelens og Industriens Arbejdsgivere næsten altid skilter med, og mener at have saagodt som forpagtet? Vi mener „Nej!" Og vi tror at have den store Offentlighed paa vor Side, naar vi gør gældende, at i en alvorlig og kritisk Tid, hvor der stærkt appelleres til Sammenholdet, navnlig for en lille Nation, da gør store Ord og fede Patriotfraser det ikke alene. Der kommer et Tidspunkt, hvor de maa omsættes i Handling og give sig praktiske Udslag i en virkelig patriotisk Fremgangsmaade overfor den Befolkning, der vel fremfor de døde Værdier udgør Fædrelandet.

Og hvorledes man nu end vil vende og dreje Spørgsmaalet, saa kan det rent menneskelig set aldrig blive god national Handlemaade, naar de økonomisk Bedrestillede i en vanskelig Situation kynisk sætter Foden paa Nakken af de økonomisk Daarligtstillede, som naar den store Grosserer med sin rundelige Aarsindtægt straks griber til at sikre sig selv ved enten pure at kaste sit Personale ud i Arbejdsløsheden, hvorfra der f. T. ikke findes nogen Vej ud, eller formindsker den i Forvejen ingenlunde svimlende Gage, som Medhjælperen oppebærer.

HVAD DER BYDES MEDHJÆLPERNE.

Men i Almindelighed vil Hensynsløsheden ikke drives saa vidt hos de Firmaer, der ledes af Enkeltmand, som hos de mere upersonlige Aktieselskaber; thi jo stærkere Handel og Omsætning gaar over til Stordrift, desto nødvendigere vil det blive for Medhjælperne at skabe sig et stærkt Værn i en fast Organisation. — Aktieselskaberne er gaaet skarpest frem. Direktørerne skyder Ansvaret overpaa den mere isolerede Bestyrelse og denne vælter det videre over paa de ubekendte Aktionærer. Det hele ender i et Dividende-Spørgsmaal.

Et Aktieselskab her i Byen har saaledes præsteret det utrolige at formaa sit Kontorpersonale til den 1. Aug., altsaa før der egentlig var nogen Krise, at indgaa paa en Overenskomst om halv Gage, saa længe Krisen varede. Og da man var kommen saa vidt, opsiger man Personalet paa kontraktmæssig Maade til Fratrædelse 1. Decbr. Ved en gemen Overrumpling af Personalet har Aktieselskabet altsaa beriget sig med Personalets halve Løn i 4 Maaneder. Et andet Aktieselskab beskæftiger 6 Damer paa sit Kontor, hvoraf den højst gagerede har naaet den svimlende Løn af 50 Kr., medens den lavest lønnede har, eller havde, 20 Kr. Her har man ejheller undset sig ved at halvere Gagerne, hvilket altsaa vil sige, at den lavest gagerede voksne Dame faar 10 Kr. for en Maaneds Arbejde med en daglig Kontortid paa $9^1/_2$ Time.

„HARMONIEN"S FALLIT.

Jeg kunde referere adskillige saadanne Tilfælde, men skal afstaa herfra; thi vi vil ikke yderligere skabe Panik eller øge Usikkerheden, men kun overfor Medhjælperne pege paa, hvor anderledes stærkt de havde staaet under en saadan Situation, saafremt Fagets Udøvere havde været samlet i en stærk Organisation og havde haft denne og de understøttende, selvhjælpende Institutioner: Arbejdsløshedskasse og Retshjælp at støtte sig til.

Vi kender meget vel den gamle Tirade om „det særlige Forhold, der bestaar mellem Principal og Medhjælper", som efter manges Opfattelse skiller Medhjælpernes Vilkaar fra de øvrige Lønarbejderes, og som skulde overflødiggøre en Organisation i vort Fag.

Og vi spørger nu de Medhjælpere, som tror paa denne overleverede Frase: Hvad har dette særlige Forhold betydet for Medhjælperne under den alvorlige Stilling? Svaret maa — med Haanden paa Hjertet — blive: Intet! Det har end ikke kunnet bære ud over de første Vanskeligheder, der viser sig. Medhjælperne er straks hældt ud i Arbejdsløsheden uden Skaansel og uden ringeste Hensyn til det „særlige Forhold".

DEN ARBEJDSLØSE MEDHJÆLPER.

Hvorledes er da den arbejdsløse Medhjælpers Stilling? Den er ganske trøstesløs! Med de ringe Lønninger og Kravene, der stilles f. Eks. i Retning af Klædedragt, og der opstilles fra visse Firmaers Side bestemte Uniforms-Regler, som skal følges for overhovedet at kunne faa Lov til at arbejde, m. H. t. at søge yderligere Uddannelse o. s. v., bliver det noget af et Kunststykke at faa Budgettet til at ballancere.

Afskedigelser og Arbejdsløshed er for os i Virkeligheden farligere end for andre Lønarbejdere, idet Funktionærstillingens Karakter forhindrer Bevægelsesfriheden; de lange Opsigelsesfrister er derfor en Fare under Masseafskedigelser, idet Efterspørgslen efter Arbejdskraft, selv om vi atter ret snart kommer ind i en rolig Periode, næppe antager samme Omfang pludselig, men antagelig vil foregaa jævnt.

Saaledes er Medhjælperens Stilling. Fremtiden tegner sig ingenlunde lys, men tværtimod graat i graat for dette store Flipproletariat, som er fulgt i Storhandelens Kølvand, og der er desværre god Anledning til at raabe Vagt i Gevær overfor hensynsløse Principaler, som straks, naar der viser sig Antydning af en Fare for Pengekassen, er parat til at vælte en stor Del af Byrden over paa de økonomisk set lidet modstandsdygtige Medhjælpere. — Industriraadets bekendte Vedtagelse, om at man alvorligt henstillede til Arbejdsgiverne at holde Arbejderne i Virksomhed længst muligt, kunde tjene som et smukt Eksempel til Efterfølgelse for Handelsstandens Organisationer. Men dem har man intet hørt fra — undtagen det smukke Budskab fra Kulimportørerne.

ET MEMENTO FOR MEDHJÆLPERNE.

Hvad Medhjælperne selv angaar, da burde den bitre Erfaring, de høster, ruske dem socialt vaagne, faa dem til at indse hvor uendelig lidt de betyder enkeltvis. Konsekvensen af en saadan Selverkendelse maa blive, at ogsaa Solidaritetsfølelsen vækkes; thi det selvindlysende i en stærk Fagorganisations Betydning burde det være unødvendigt at nævne i 1914 og navnlig i et Land, hvor Fagforeningstanken i den Grad har slaaet igennem. Vi kan ikke leve af den honette Ambition. Det er paa højeste Tid at afkaste dette Aag, der altid har holdt Standen nede paa et økonomisk, fagligt og ikke mindst socialt ganske uværdigt Standpunkt. Nu gælder det fremfor nogen Tid at knytte Hænderne, ikke i Lommen, men frit og aabenlyst, og sige: Vi vil! — Vi vil være medbestemmende om vore egne Arbejdsvilkaar og deres Pris. Vi vil arbejde vort Fag op til den sociale Position, vi har Krav paa i Kraft af vort store Antal og af den Insats i Samfundshusholdningen, vi præsterer. — Vi vil ikke finde os i den Haan det er, at nogle selvbestaltede Storgrosserere, der i egen Magtfuldkommenhed har nedsat sig paa Børsen som Velfærdsudvalg for Medhjælperne, henviser os til Høstarbejde, for at slippe af med os paa en pæn Maade, og aflaste deres egen Samvittighed. Vi kan selv ordne vore egne Fovhold uden den Slags utidig Indblanding.

Men netop derfor maa vi løfte i Flok, derfor maa vi samles i et Raab, der kan høres og give Genlyd over Landet. Og det kan vi kun ved at samles i Organisationen Alle som En.

ORGANISATIONENS NØDVENDIGHED.

Under C. O. sorterer Institutioner, der allerede har staaet sin Prøve. — Alene Arbejdsløshedskassen burde kunne samle Fagets Udøvere; thi smukkere Udslag af Kammeratskabsfølelsen kan næppe tænkes, og naar man kan mildne Arbejdsløshedens Følger for sine Standsfæller samtidig med at assurere sig selv, synes det meget mærkeligt, ja uforsvarligt, at saa mange Medhjælpere undlader at gøre deres Pligt. I saa Henseende kan de nuværende usikre Forhold forhaabentlig gøre sin Virkning og aabne Medhjælpernes Øjne for, at en Arbejdsløshedskasse ikke er en unødvendig Institution.

Ligeledes er Organisationens Retshjælp aktuel i disse Dage, hvor der begaas Retsbrud en gros overfor Medhjælperne.

Retshjælpen er en saare nyttig Institution, ogsaa under normale Forhold. Ikke alene fordi Medlemmerne derigennem kan opnaa Støtte, men fordi den, som Organisationen i sin Helhed, yder ethvert Medlem moralsk Rygstød og giver mere Modstandsevne overfor visse Principalers urimelige og retsstridige Adfærd. Dette Moment skal man ikke undervurdere; thi derved frigøres Medhjælperen efterhaanden for den antikverede og uværdige Afhængighed, som endnu altfor meget kendetegner hans Stilling overfor Principalerne.

I det store og hele er der intet vægtigt Moment, der taler mod Organisationstanken, men for den taler hele det praktiske Liv.

Taleren sluttede under stærkt Bifald med en indtrængende Appel til alle uorganiserede Medhjælpere om at slutte sig til Centralorganisationen. — Derefter talte

HERR KONTORCHEF P. HVIDTFELDT

om de Virkninger, som de sociale Nydannelser i Haandværk og Industri havde udøvet paa Haandværkerens og Industriarbejderens Samfundsstilling, og paapegede hvormeget Medhjælperne paa disse Omraader endnu havde at opnaa. Ogsaa andre Organisa-

tioner havde indledet og befæstet den senere fagforeningsmæssige Virksomhed med understøttende Opgaver.

Hovedindholdet i Herr H.s Foredrag samlede sig iøvrigt om Arbejdsløshedskassernes understøttende Betydning under den nuværende Krisetilstand, idet Taleren anbefalede Statsanerkendelse af C. O.s Arbejdsløshedskasse. I denne Forbindelse dvælede H. ved den gennem Stat og Kommune centraliserede Arbejdsanvisning, som han nærmere og sagkyndigt karakteriserede. Medhjælperorganisationen burde tilstræbe og opnaa et formaalssvarende Samvirke mellem disse to sociale Opgaver paa samme Vis som indenfor andre Organisationer. — Det med Bifald modtagne Foredrag formede sig sluttelig til en Anbefaling af Tilslutning til vor Organisation.

DISKUSSIONEN,

der fulgte efter de indledende Foredrag, styrkede desværre ikke det Helhedsindtryk, som Mødet fortjente at opnaa. Gentagne Indlæg af Herr Grosserer S. P. Sørensen, der drog resignerende Sammenligninger mellem Nutid og Fortid, men iøvrigt ikke udtalte sig imod Medhjælpernes Organisationsbestræbelser, — og navnlig andre Deltagere i Debatten, førte denne bort fra Sagligheden og dermed fra Aftenens egentlige Emne.

Opponenterne blev stærkt, delvis med Skarphed, imødegaaet af de indledende Talere og vor kendte Kollega, Herr Prokurist Carl Poulsen, der replicerede kort men træfsikkert mod de kritiske Udfald, som gjaldt C. O.s Agitationsmaade og faglige Standpunkter. — Mødets Leder, Herr Martin Pedersen, afsluttede derefter med en lille velformet og sagligt underbygget Tale, der kortfattet kendetegnede Centralorganisationens Formaal og den Gensidighed, som Øjeblikkets alvorlige Situation paakaldte mellem Standens Medlemmer og deres eneste faglige Repræsentation.

Udenlandske Medhjælperforbund og Krigen.

KRIGEN er der, og der spørges ikke om vor Mening, om vi billiger den eller ej, under Hensyn til Folkenes nuværende Kulturstandpunkt. Krigen er der, og vi griber til Vaaben for at kæmpe og stride for det, som man vil fravriste os og ødelægge for os. Saaledes har ogsaa de Tusinder fra „Verein der Deutschen Kaufleute", der er ilede under Fanerne, opfattet deres Pligt mod Fædrelandet. For Fædrelandet drager de i Døden. Netop i denne Time, hvor dette Opraab nedskrives, naar det Budskab os, at allerede en af Vore har fundet Heltedøden paa Ærens Mark."

Dette Brudstykke af et Opraab, som det os nærstaaende tyske Medhjælperforbund offentliggjorde i sit Organ kort efter Krigens Udbrud, anskueliggør det Præg, som det store Verdensdrama paatrykker den udenlandske Medhjælperpresse, forsaavidt de paagældende Blade overhovedet udkommer. Dette er i hvert Fald ikke Tilfældet for de belgiske og franske Blade. Rusland har ingen Medhjælperpresse, fordi den forlængst er undertrykt af Magthaverne. Østerrigske Blade er ikke indgaaet til os siden Krigens Udbrud, og fra det øvrige Europa, undtagen Norge og Sverrig er Tilsendelsen uregelmæssig. Den engelske Medhjælperpresse danner en Undtagelse. De engelske Blade udkommer regelmæssig, kun lidet formindsket; de udtaler sig med Koldblodighed om Situationen og fordømmer Krigen, idet man henpeger paa det urimelige og barbariske i, at Folkenes store Masser, og deriblandt Titusinder Handels- og Kontormedhjælpere med talrige Fællesinteresser, nu staar mod hverandre i ødelæggende og frygtelige Kampe. — Men som Kommentar til Englændernes — iøvrigt rigtige — Betragtninger tjener, at medens de kæmpende Nationer paa Kontinentet sender sine vaabenføre Sønner afsted, salverer Engelskmændene sig, og lader deres Lejetropper levere Indsatsen.

De tyske Medhjælperforbund stiller et meget stort Opbud af sine Medlemmer. Da mange ældre Kontormedhjælpere har gjort Tjeneste som „Einjährige-Freiwillige", er de under Krigen udkommanderede som Løjtnanter eller Underofficerer af højere Charge (Feldwebel", „Vizefeldwebel").

Under disse Forhold er det forstaaeligt, at Forbundene straks har truffen en Række særlige Foranstaltninger. Frivillige Indsamlinger og Udskrivning af Ekstrakontingent til Understøttelse af de Kollegers Familier, hvis Forsørgere er i Felten, iværksættes af alle Organisationer, og alt tyder paa stor Energiudfoldelse og megen Offervillighed. —

Krigen tilføjer selvsagt Tysklands Forretningsliv overordentligt Afbræk. Dog maa det erkendes, at mange Firmaer stiller sig forstaaende overfor deres Medhjælpere i disse trange Tider. Imidlertid indtager en Mængde Principaler en ganske anden Holdning, Afskedigelser og Lønreduktioner hører til Dagens Orden. Her synes de store Berliner Varehuse at føre an, og medens Riget fra alle Kanter trues af de fjendtlige Hære, bidrager disse store Kapitalforetagender ved deres Fremfærd til at øge den indre Fare, som den voksende Arbejdsløshed frembyder. — Tilsvarende Beretninger foreligger fra England, hvor lignende Stormagasiner benytter samme upatriotiske Fremgangsmaade.

Conto pro diversi.

HVAD ER „FORSIGTIGHED"?

Foranlediget af en Artikel betitlet „Forsigtighed" af Herr Gustav Petersen, Aarhus, optaget i „D. H. K. M. T." Nr. 15 har vi for længere Tid siden modtaget et Gensvar fra Herr Georg Larsen, Aarhus. Sidstnævnte Artikel har imidlertid været henlagt paa Grund af Pladsmangel. Vi gengiver nedenfor det væsentligste Indhold af dette Gensvar, der beskæftiger sig med et aldrig uddebatteret Problem:

„I den korte Tid Herr Gustav Petersen har staaet indenfor Organisationen, har han ikke en eneste Gang taget Del i Afdelingens Diskussioner uden at beskæftige sig med Politik. Dersom det var „Politik i videste Forstand" kunde det jo være derved, men Faktum er, at P.s Betragtninger altid er rent partipolitiske, og der behøves derfor heller ikke særlig stor Modenhed for at skelne mellem Politik i videre Forstand og Partipolitik i disse Tilfælde, fordi P. kun beskæftiger sig med det sidste. Og vi kan maaske alle blive enige om, at partipolitiske Diskussioner ikke er formaalstjenlige indenfor en Bevægelse som vor, hvor der findes forskellige politiske Anskuelser. Det splitter kun. Det er da ogsaa rigtigt, naar P. i sin Artikel skriver, „at der absolut ikke bliver hverken Tid eller Kræfter til Optagelse af politisk Arbejde". Det er maaske derfor, at han stadigvæk paa Møderne fremsætter sine politiske Synspunkter? Mig forekommer de to Ting modsat. P. vil netop, at vor Bevægelse skal optage et stort politisk Arbejde, men jeg tror, at vi foreløbig har nok at gøre med at faa vor Stand organiseret, førend der begyndes paa Splittelse. Jeg vil derfor slutte med at minde om den Gustav Petersen'ske Formaning: „Lad os ikke glemme, at vi har et stort Maal og skal tage fat med Kraft, hvis vi skal naa det."

Atter maa vi i denne Forbindelse gentage, at Partipolitik er uforeneligt med vor Organisations neutral-politiske Anlæg, medens Diskussioner indenfor vore Afdelinger om politiske og sociale Spørgsmaal meget vel kan forenes med vor Organisations hele socialoplysende Virksomhed.

LÆRLINGEPRØVER.

„Centralorganisationen af fynske Detailhandlerforeninger" har nylig beskæftiget sig med Spørgsmaalet om en udvidet praktisk Handelsskoleundervisning. Denne skal omfatte: Praktisk Butiksarbejde, Varekundskab, Vinduespyntning og Lakskrift.

Det er Hensigten at den fynske Centralorganisation skal søge at faa de øvrige Handelsskoler paa Fyen til at optage nævnte Fag paa deres Skoleplan, i alt Fald for de Lærlinge, som kommer fra Detailforretninger. Desuden kunde man ønske, at der blev indført et Lærebrev for de Lærlinge, der har staaet 4 Aar i Lære, har frekventeret en Handelsskole i 3 Aar, hvor disse Fag er obligatoriske. Dette Lærebrev underskrives af Principalen samt af det Udvalg, for hvilket Eleven har aflagt en Prøve, og skal da sammen med Eksamensbeviset gælde som Legitimation for, at „Ihændehaveren er en dygtig og vel udlært Kommis".

Forslaget har forsaavidt Interesse som det viser, at man ogsaa indenfor de selvstændige Købmænds Kreds erkender, at der tiltrænges en Reform i Lærlingeuddannelsen.

SYVLUKNINGEN.

Kjøbenhavns Magistrat har som Svar paa en af 6 Detaillistforeninger rettet Henstilling til Kommunalbestyrelsen om offentlig at meddele, om det af Hensyn til det almene Vel anses nødvendigt at anbefale de Handlende at lukke deres Butiker paa et tidligere Tidspunkt end nu, — udtalt, at den nedsatte Kommis-

sion, hvori ogsaa Frederiksberg Kommunalbestyrelse er repræsenteret, ikke fandt Anledning til at anbefale en saadan tidligere Lukning.

I Kallundborg har den stedlige Handelsforening vedtaget at lukke Forretningerne Kl. 7 — undtagen Lørdag — i Tiden fra 1. September til 1. December. — Kolonialhandlerne i Aarhus har iværksat en Agitation for den tidlige Lukning. Handelsforeningen af 1887, hvis Modstand mod 7-Lukningen vil være vore Læsere i frisk Minde, har imidlertid taget Afstand fra disse Bestræbelser, hvilket har foranlediget forskellige Rivninger mellem de paagældende Lejre.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hjørring. Tirsdag den 25. August afholdtes et stærkt besøgt offentligt Medhjælpermøde, hvor Herr A. Gillesberg indledede om Emnet „Medhjælpernes Standpunkt til Organisationen". Herr G. belyste dette Forhold i et særdeles velformet Foredrag og slog kraftigt til Lyd for Organisationen; særlig fremhævede han den Lunkenhed og Ligegyldighed, der hersker hos de uorganiserede Medhjælpere og søgte med kraftige og djærve Ord at ruske disse op af deres Døsighed, og foreholdt dem det usle Standpunkt, de indtager overfor Organisationen. — Efter Herr Gillesbergs Foredrag, der ledsagedes af stærkt Bifald, valgtes Formanden til Dirigent og der udspandt sig en livlig Diskussion, hvori deltog en Del af Foreningens kendte Mænd, bl. a. Herr Andreasen, Ipsen, Hansen, Møller m. fl. Mødet bevirkede nogle Indmeldelser og Aftenen sluttede med fælles Kaffe og en Afskedshilsen og Tak til Herr Gillesberg for det udmærkede Arbejde, han har nedlagt her i Afdelingen i det sidste Halvaar. Nu har han tiltraadt et nyt Engagement i Løgstør, hvis Afdeling vi ønsker til Lykke med den nye Kraft, der er tilført den.

Fredag den 25. September Aften Kl. 9 afholdes ordinær Generalforsamling paa „du Nord" med Dagsorden: 1) Beretning for sidste Halvaar, 2) Valg af Medlemmer til Bestyrelsen, 3) Valg af Suppleanter, 4) Valg af Revisorer, 5) Bestemmelse om Stiftelsesfest, 6) Mødeaftener, 7) Eventuelt. *H.*

Kjøbenhavn. Rabat-Kupon til Folketeatret og Det ny Teater faas paa Kontoret, Nørrevoldgade 54.

Kolding. Efteraars-Generalforsamling afholdes i „Industriforeningen", 1. Sal, Onsdag d. 23. September Aften Kl. $8^1/_4$. — Dagsordenen er omsendt til Medlemmerne. Er der Spørgsmaal, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, bedes de skriftligt formulerede og indsendte til Formanden senest den 19. September.

Bestyrelsen forventer, at Medlemmerne vil give talrigt Møde til denne Generalforsamling, paa hvilken Planlæggelsen af den kommende Vinters organisatoriske og foreningsmæssige Arbejde skal foretages. Mød alle! Mød præcis! *Bestyrelsen.*

Middelfart. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 17. September 1914 Kl. $8^1/_2$ paa Turisthotellet med følgende Dagsorden:

1) Valg af Dirigent, 2) Formanden aflægger Beretning, 3) Kassereren aflægger Regnskab, 4) Forslag om Lovændring, 5) Valg af 1 Bestyrelsesmedlem i Stedet for Mathiasen, der rejser fra Byen, 6) Valg af 2 Bestyrelses-Suppleanter, 7) Plan for Vinterens Arbejde (Mødelokale, Mødeaften, Sprogkursus m. m.), 8) Eventuelt. *Berg.*

Næstved. Afdelingen afholder halvaarlig ordinær Generalforsamling Fredag den 18. ds. Kl. $8^1/_2$ præcis paa Industribygningen med følgende Dagsorden:

1) Valg af Dirigent, 2) Beretning for Sommerhalvaaret, 3) Valg af Formand, 4) Valg af 2 Suppleanter, 5) Eventuelt. *Alfr. K.*

Saxkjøbing. Onsdag den 30. September Kl. 9 præcis afholder Foreningen ordinær halvaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1) Valg af Dirigent, 2) Beretning for forløbne Halvaar, 3) Fremlæggelse af det reviderede Regnskab, 4) Valg af Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Herrer Møller og Madsen, der efter Tur afgaar, 5) Valg af Revisor, 6) Valg af 2 Suppleanter, 7) Forslag til Ændring i Lovens §§ 18, 19, 20, 23, 26, 29 og 30, 8) Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet, maa indsendes skriftlig til Bestyrelsen senest 8 Dage før Generalforsamlingen. *Bestyrelsen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1914. 14de Aargang.

Do it now!

EN god Leve- og Arbejdsregel rummes i denne fyndigt-knappe engelske Sætning: Gør det nu! Lad være med at fumle og overveje. Tag Opgaven op og før den til Ende.

Næppe for meget sagt har de allerfleste Handels- og Kontormedhjælpere et eller andet Pensum, der venter paa dem, — og ofte venter forgæves. Vanemennesker, som Flertallet er, naar de ikke udover det dagligdags Arbejdes Rækkefølge, og der skal en gennemgribende Forskydning til i de daglige Forhold og den sædvanemæssige Beskæftigelse, for at forandre de engang opstillede Punkter paa Livets Dagsorden.

Nu har imidlertid de svære Rystelser i Samfundslivet allerede sat mange Hjul i Staa og gjort talrige Hænder ledige. Mange af vore Standsfæller er prisgivet ufrivillig Lediggang eller finder kun delvis Sysselsættelse ved deres Fag. Saa gælder det om at benytte de ledige Stunder, selv om iøvrigt Fritiden er aldrig saa ufrivillig og ukærkommen. Thi der kommer Dage efter denne, hvor Verden atter er i Lave, hvor Arbejdets Stempelslag vil lyde end mere fuldtonende som tilforn og Fordringerne til hver Enkelt i Arbejdets Hær, i alle dens sociale Grupperinger og Erhvervsgrene, er større end nogentid forhen.

Derfor bør Tiden og netop Øjeblikket nu tages i Agt!

Vore Standsfæller har haardt Brug for Kundskaber, almendannende og faglige, reale og specielle. Det burde være overflødigt at fastslaa det. Men gentages kan det alligevel ikke for ofte.

Bortset fra den umiskendelige Kundskabstrang og Erkendelsen af rationel Faguddannelses Betydning, findes der endnu talrige Handelsmedhjælpere, som kun maadeligt mestre deres eget Modersmaal. Sligt er alene af den Grund beklageligt, efterdi svigtende Ordenssans og tilsvarende Ortografi i en skriftlig Meddelelse er en daarlig Introduktion for sin Mand, — han være nok saa stræbsom og dygtig i det praktiske Liv. Og hvorledes staar til med sproglige Kundskaber hos mange Kontormedhjælpere? Saare nødtørftigt og langtfra fyldestgørende, efter de Krav som Forretningslivet stiller til den unge Kontormand, der skal have nogenlunde Udsigt til at vinde frem. —

Mellem disse elementære Færdigheder, der kun angiver Rammerne, er der endda en Fylde af særlige Fag og fagtekniske Spørgsmaal af den allerstørste Betydning for Medhjælperne i de sideordnede Handelsfag: Bogføring, Købmands- og Bankregning, Handels- og Vekselret, Økonomi, Maskinskrivning, Stenografi, Varekundskab, Vinduespyntning og meget andet, der hver især er af Vigtighed indenfor den Enkeltes Virkefelt.

De forhaandenværende ekstraordinære Forhold og selve Aarstiden opfordrer mange af vore Standsfæller til af al Evne at indhente hvad de tanke- og skødesløst forsømte, selv om — eller netop fordi — at en lang og sløvende Arbejdsdag ofte var Aarsag til saadan Slendrian. Handelsskole-Undervisningen er, navnlig i de større Byer, nu saa udviklet og de dermed forbundne Udgifter saa overkommelige, at praktisk talt enhver Medhjælper har Adgang til at øge sine Kundskaber, kaste sig over nye Emner og perfektionere sig i kendte Fag.

Alt dette vil vi lægge de af vore Standsfæller paa Sinde, som med sig selv føler at disse Linier har Bud til dem. Centralorganisationen, der fornuftigvis maa overlade den merkantile Uddannelse til de Institutioner og deres Organer, der virker i dette Formaals Tjeneste, er imidlertid i allerhøjeste Grad interesseret i Medhjælperstandens faglige Dygtiggørelse. Thi denne er det naturlige og reelle Basis for vort Reformarbejde, saavist som netop en dygtig Medhjælperstand forlener de faglige Krav med Saglighed og Styrke.

Tag altsaa Tiden i Agt. Do it now!

Upatriotiske Handlinger.

TIDEN er inde til at omsætte store Ord i tilsvarende Handlinger. Og det skal indrømmes, at mange kender Besøgelsens Tid og ikke sidder dens Kalden overhørig. Men i Beredskabet for den ventede og frygtede Farens Stund, der kan komme over os, forglemmes ofte det Nærværende. Ganske vist er det ogsaa meget pynteligere at faa Sæde i en fashionabel Komité eller yde Bidrag til et frivilligt Korps, end i al Stilhed støtte den civile

Sikkerhedstjeneste, der i Øjeblikket turde være mindst lige saa paakrævet som den militære.

At ikke alle, hvis Evne iøvrigt er hævet over al Tvivl, føler sig opfordret dertil, viser den Stilling, som Chefen for det store Handelshus M. E. Grøn & Søn og den kendte Handels-Matador, Herr Grosserer Holger Petersen, har indtaget overfor de Indkaldte blandt deres Personale. Førstnævnte betalte de Indkaldte Gage til den Dag de forlod Forretningen, — dermed færdig! Herr Holger Petersen er sammenligningsvis kulant: Han betaler 30 Kr. for August, Resten af Gagen tages i Forvaring til bedre Tider, fordi „det er mindre heldigt for de Indkaldte, at ligge inde med større kontante Beløb". Som om det overhovedet var muligt for en almindelig Funktionær i Herr H. P.s Forretning! For de følgende Maaneder betales — indtil videre — 30 Kr. pr. Maaned.

Hertil knytter „Politiken" følgende Bemærkninger, som vi i et og alt kan tiltræde:

„Det maa vistnok forekomme en og anden naiv Medborger lidt ejendommeligt, at netop de allerrigeste Principaler i vor Handelsstand og dem, der skilter stærkest med Patriotisme og Forsvarsvenlighed, er de Første og Ivrigste til at spare paa Udgifter til det levende Forsvar — Udgifter, som Hundreder af deres Standskolleger, der selv sidder lidt smaat i det, og som taler mindst højt om deres Offervillighed overfor Forsvaret, undser sig ved at spare.

Saadan lærer man i disse Tider, for hver Dag der gaar, at det er nødvendigt nu og da at revidere sin Opfattelse af Ens Medmennesker. Siden Krigen begyndte for to Maaneder siden, er det ikke helt faa Medlemmer af de ansete Mænds Fagforening, der har bragt sig selv ind under denne Offentlighedens Revision."

Begge de nævnte Stor-Grosserere er Millionærer, den ene Medlem af Bestyrelsen for „Det røde Kors", den anden forsvarsivrig Landstingsmand. Det er altsaa hvad man kalder „varme Fædrelandsvenner". Men er deres her omtalte Handlinger ikke baade ringe og upatriotiske?

Krisen og Medhjælperne.

POLEMIK.

EFTER det offentlige Møde i Kjøbenhavn, refereret i sidste Nummer, er der fulgt nogle polemiske Artikler i „Børsen", der giver Indblik i den Synsmaade, der i visse Medhjælperkredse anlægges overfor Organisationsspørgsmaalet. — Den unavngivne Kritiker betegner Mødet som „usmagelig Agitation for Medhjælperforeningen", hvori man ikke hørte andet end „forskellige Udbrud mod Handelstanden i sin Helhed", der henvises desuden til, at adskillige Firmaer har vist Personalet „vidtgaaende Hensyntagen" og der fortsættes: „Vi regner os dog i Besiddelse af for megen Velopdragenhed til at kunne slutte os til en Forening, der ledes af Mænd, som synes at kunne være bekendt at udnytte en saa alvorlig Situation som den nuværende til at fremme deres egen Magtinteresse uden at tænke paa den Miskredit, hvori de bringer os Funktionærer ved at slaa paa Krigstrommen. Det maa jo ikke glemmes, at en stor Del af os for Tiden er overflødige, og at vi kun beholder vore Pladser ved Principalens Velvilje; forspildes denne Velvilje ved uanstændige Angreb paa Principalerne, har Organisationens Ledere paataget sig et stort Ansvar".

Sluttelig hævder Indsenderen, at den hidtidige Tilslutning til C. O. i Kjøbenhavn viser „at den under sin nuværende Form og Ledelse savner Sympati og Levedygtighed" samt udtaler Haabet om Oprettelsen af en „købmandsbevidst Medhjælperorganisation". —

Vor pseudonyme Modstander bliver imødegaaet af C. O.'s Forretningsfører, Herr Jens Johansen, der med Rette fremhæver, at eftersom Mødet bl. a. tilsigtede at paavise vore selvhjælpende Institutioners Betydning for Medhjælpere, rammer den ret uberherskede Kritik derved ogsaa „de Lovgivere af alle politiske Partier, som gennem Loven om Arbejdsløshedskasserne har erkendt, at der paa dette Punkt netop var Anledning til at foretage ekstraordinære Skridt". Og Herr J. henviser til, at Mødets Angreb paa de ofte uovervejede, ulovlige eller hensynsløse Afskedigelser og Lønreduktioner fulgte ud fra samme Betragtningsmaade som den, der allerede var kommen til Orde i Pressen, Industriraadet og andet Steds. Ogsaa med Hensyn til den mere personlige Kritik faar Indsenderen Svar paa Tiltale og det Raad gives ham med paa Vejen, hellere at rejse Kritiken indenfor end ganske formaalsløst udenfor Organisationen.

Dette blandt talrige andre Eksempler viser med hvilken Tungnemhed mange Medhjælpere stadig er behæftet. Og det Spørgsmaal melder sig maaske: Bør der søges andre Metoder for at vore uorganiserede Standsfæller kan nemme Organisationens A B C?

INDUSTRIENS FUNKTIONÆRER.

Sikringsstyrkens Indkaldelse og de Indskrænkninger i Bedriften, som de nuværende Forhold medfører for industrielle Virksomheder, har foranlediget „Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien" til at søge en almindelig Praksis gennemført i Forholdet til Funktionærerne. Selvsagt er dette af Vigtighed for de mange Kontormedhjælpere, der finder Beskæftigelse i Industrien.

De større Virksomheder har truffet Aftale med de indkaldte Funktionærer om at Gifte erholder ca. $^3/_4$, Ugifte $^1/_3$ — $^1/_2$ af Maanedsgagen i 3 Maaneder, hvorefter Opsigelsesfristen forandres til 14 Dage. Overfor de øvrige Funktioærer har allerede mange Fabriker truffet Overenskomst om, at Opsigelsesfristen efter Udløbet af de 3 Maaneder ændres til 14 Dage. Adskillige industrielle Etablissementer har dog foreløbig taget Afstand fra saadanne summariske Opsigelser.

FÆLLESFORENINGEN

for Danmarks Brugsforeninger har vedtaget — saafremt Omsætningen reduceres — at forkorte Personalets Arbejdstid og nedsætte Gagerne i samme Forhold. Styrelsen motiverer denne eventuelle Foranstaltning med, at den „derved vil undgaa at gøre en Del af det faste Personale, der fylder sin Plads tilfredsstillende, brødløs".

Conto pro diversi.

ARBEJDSLØSHEDEN UNDER KRISEN.

Statens statistiske Departement har udarbejdet en statistisk Oversigt over Arbejdsløsheden ved Slutningen af August. Det paagældende Materiale er indsamlet af „De samvirkende Fagforbund" og omfatter 120,400 organiserede Arbejdere, hvoraf 13,900 eller 11,6 % er arbejdsløse. Et mindre Antal Arbejdsløse havde — navnlig i Høstens Tid — midlertidig Beskæftigelse udenfor deres Fag, medens paa den anden Side ca. 13,000 af de beskæftigede Arbejdere maatte begrænse deres Arbejdsdag ifølge særlige Overenskomster. Som særlig slet stillede nævnes Chaufførerne i Kjøbenhavn og Hotelfunktionærerne.

I denne Forbindelse er det af særlig Interesse at erfare, at Arbejdsløsheden blandt de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere — der iøvrigt ikke er optaget i de fornævnte Opgørelser — andrager 12—13 %, — et ekstraordinært højt Procenttal.

Udsigterne for næsten alle Arbejder- og Funktionærgrupper synes desværre saa langt fra et lysne, at der snarere maa regnes med en endog væsentlige Forøgelse af Arbejdsløsheden.

MEDHJÆLPERE TIL FRONTEN.

Vort engelske Broderorgan „The Shop Assistant" meddeler, at der i Manchester er dannet et særlig frivilligt Korps af Handels- og Kontormedhjælpere, der efter at være indøvede vil afgaa til Krigsskuepladsen paa Kontinentet. Allerede samme Dag som Opfordringen til Korpsets Dannelse udgik meldte der sig over 300 Medhjælpere.

Ogsaa herhjemme giver Ungdommens Eventyrlyst sig krigerske Udslag. Saaledes har to unge Medhjælpere i Kolding for nylig meldt sig som Frivillige ved den engelske Armé.

FORSIGTIGHED.

Herr Georg Larsens Indlæg, som vi kortfattet gengav i Nr. 18, har givet Anledning til et Gensvar fra Herr Gustav Petersen, Aarhus. Idet vi nedenstaaende endnu en Gang giver Plads for et

Uddrag af de Herrers polemiske Indlæg, skal vi bemærke, at vi dermed betragter Diskussionen afsluttet, saa meget mere som den næppe har Krav paa almindeligere Interesse.

Herr Gustav Petersen skriver:

„Det er ganske rigtigt, at jeg kun har været Medlem af C. O. i forholdsvis kort Tid, og i den Tid har jeg talt adskillige Gange i Aarhus Afdeling og en enkelt Gang i Grenaa (dels som Indleder og dels som Deltager i Diskussionen); men jeg har kun een Gang bemærket Herr Larsen. Jeg forstaar derfor ikke, hvorledes han kan fremhæve, hvad jeg har beskæftiget mig med hver eneste Gang.

Under den Diskussion, hvor Herr L. var tilstede, bad jeg om at faa paavist blot ét Punkt, hvor jeg havde talt Partipolitik; men trods gentagne Anmodninger fik jeg ikke noget Svar. — Derimod skal jeg ikke nægte, at jeg har taget Partistandpunkt, forsaavidt som jeg har begaaet den „Dødssynd", at tage Medhjælpernes Parti mod Principalerne og maaske paa en lidt for kraftig Maade, overfor sarte Naturer som Herr L., der bl. a. mener, at Medhjælperne ikke kan være bekendt at afbryde Arbejdet, hvis Chefen sidder paa Kontoret, ud over den ordinære Arbejdstid."

DEN BLAA REJSELISTE

udgives af „Foreningen af danske Forretningsrejsende af 3. Marts 1901", og Overskudet ved Salget tilfalder Foreningens Understøttelses- og Skolehjælpsfonds. Rejselisten indeholder saavel Jernbane- som Dampskibsruter, er ledsaget af et nyt stort Kort over Danmark med samtlige Stationer og Dampskibsforbindelser, og foreligger trykt i Lommeformat i klare tydelige Tabeller.

HANDELSSKOLE-FRIPLADSER.

Vi erindrer om, at Ansøgning om hele eller halve Fripladser til halv- og helaars Kursus, der begynder 1. November, ved Aarhus Handelshøjskole maa være indsendt til Skolens Bestyrer, eksam. Handelsskolelærer Niels P. Nielsen, inden den 1. Oktober. Af Statsunderstøttelsen til ubemidlede Elevers Ophold paa Handelsdagsskoler har Handelsministeriet tildelt Ejnar Roslyng, Haasum, Kr. 384 til Kursus paa „Aarhus Handelshøjskole", Vestergade 8.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Den 9. Septbr. afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. J. A. Danielsen valgtes til Dirigent. Formanden meddelte angaaende Foreningens Arbejde i Halvaaret; der var Tilgang af 27 og Afgang af 23 Medl., heraf dog 7 overførte til andre Afdelinger. Af Skemaer var det lykkedes at indhente 928 Stk., som inden Fristens Udløb afgik til det statistiske Departement, — 7-Lukning fandt Sted i samme Omfang som i Fjor og flere nye Brancher var tiltraadte. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

Formanden Nielsen-Lindquist erklærede sig villig til at modtage Genvalg. Fra Forsamlingens Side foresloges Frode Bender og Th. Hansen, der begge frabad sig Valg. Derefter genvalgtes Nielsen-Lindquist. Til Bestyrelsen valgtes: Frk. Agnes Højfeldt, nyvalgt. Kommis Chr. Danielsen, nyvalgt. Bogholder Th. Madsen, nyvalgt. Boghandlermedhjælper O. Sørensen-Juul, nyvalgt og som Suppleanter: Kommis J. A. Danielsen og Kontorist Aug. Jensen. Den afgaaende Revisor A. Langvad genvalgtes. Sluttelig vedtoges det at højtideligholde Foreningens 15-aarige Stiftelse med en festlig Sammenkomst d. 20. Septbr.

Bestyrelsen har senere genvalgt Frode Bender som Næstformand, valgt Frk. A. Højfeldt, Louisegade 3, som Kasserer og Th. Hansen som Sekretær. *Bestyrelsen.*

Aarhus. Torsdag den 17. September afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden bød Forsamlingen Velkommen og gav en Oversigt over Arbejdet i Beretningsperioden. Iøvrigt optoges Tiden mest af en Diskussion vedrørende Kassererens Kautionsstillelse og de forskellige Valg af Tillidsmænd.

Herr Bogholder M. Kornmaaler genvalgtes med Akklamation til Formand. I Stedet for Herr Carl Jensen, valgtes, da Generalforsamlingen ved en Afstemning havde tilkendegivet ikke at kunne akceptere de af Herr J. stillede Betingelser for at modtage Genvalg, Herr Sigv. Hansen til Kasserer. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes de Herrer Ekenberg, Gustav Petersen og Joh. Petersen. De afgaaede er Carl Knudsen, Robl og V. Jacobsen. De Herrer Carl Knudsen og Chr. Hansen valgtes til Revisorer.

Dirigenten, Herr Joh. Petersen, bragte den afgaaede Kasserer og Bestyrelsesmedlemmer en Tak for deres Arbejde indenfor Afdelingen og sluttede — efter at flere Medlemmer havde udtalt sig om forskellige Spørgsmaal — Generalforsamlingen med et Leve for C. O. *V. J.*

Holstebro. Afdelingen holdt Tirsdag d. 15. Septbr. Generalforsamling paa Hotel Royal. Skønt Formanden, C. C. Knudsen, er et af Indkaldelsernes Ofre, var han alligevel mødt og aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, hvoraf bl. a. fremgik, at Medlemsantallet nu var 82. Kassereren, E. Eriksen, aflagde Regnskabet, der ballancerede med Kr. 1219,35. Regnskabet godkendtes.

Af Bestyrelsen afgik C. C. Knudsen, Herlevsen og Fr. Hansen. De to førstnævnte genvalgtes enstemmig, og i Stedet for sidstnævnte, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Frk. Kjeldsen. Suppleanter blev Bogholderne Ring og Bøjesen. Som Revisor i Stedet for Ulfkær, der er Medlem af Bestyrelsen, valgtes Ring samt Bogholder Wium, efter at et Forslag om at vælge to Revisorer var vedtaget. Suppleant blev Bøjesen. Til at tiltræde et Forlystelsesudvalg valgtes Carl Holm, Chr. Madsen og Frk. Haagensen; Herlevsen fremsatte dernæst Forslag om Foreningens Indmeldelse i Holstebro Folkebogsamling, hvilket kunde ske paa særdeles gode Vilkaar. Der var god Stemning for Forslaget, der vedtoges med omtr. alle Stemmer. Ring var dog imod det, idet han gjorde gældende, at det maatte være hvert enkelt Medlems Sag, om det vilde staa i Bogsamlingen. Heroverfor betonedes Betydningen af under Agitationen at kunne byde paa Adgangen til den store Bogsamling.

Formanden sluttede derefter Generalforsamlingen, der lededes af Ring. +

Kjøbenhavn. Fredag den 8. September talte Centralorganisationens juridiske Konsulent, Herr Overretssagfører Ejnar Hansen, om „Den nevtrale Skibsfart under Krigsforhold". Foredraget formede sig som en juridisk-historisk Fremstilling af Udviklingen fra Fortidens lovløse Forhold med Kaperi og manglende Respekt for Privatejendomsretten til de mere lovordnede Tilstande, man nu har for den nevtrale Skibsfart, i det Sætningen „Frit Skib giver fri Ladning" nu almindelig anerkendes af alle Magter. Herr H. sluttede med at udtale som sin Opfattelse, at ligesom Danmark under Napoleonskrigene i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede havde ledet en Guldstrøm ind over Landet, gennem sin nevtrale Skibsfart, kunde det samme ske nu i Begyndelsen af det 20. Aarhundrede, saafremt dansk Initiativ og Handlekraft, var paa Højde med sin Tid. — Foredraget fulgtes med stærk Interesse og lønnedes med kraftigt Bifald.

Tirsdag den 15. September holdt Herr cand. mag. V. Bierring et interessant og causerende Foredrag om St. St. Blicher. Som den rutinerede Foredragsholder, der endog med Held forstaar at indflette Sangen til mere distinkt Belysning af sit Æmne, høstede Herr B. fortjent Bifald — og Forstaaelse, da han sluttede med at omtale den udødelige „Æ' Bindstow" og med at synge St. St. Blichers sidste Produktion: „Jyden han er stærk og sej". *C. H.*

Kolding. Generalforsamling afholdtes d. 23. Sept. paa „Industriforeningen". Efter at Formanden havde budt Velkommen, blev N. C. Christensen valgt til Dirigent. Formanden N. C. Nielsen, aflagde Beretning for Sommerhalvaaret — den stille Foreningstid — som dog for Afdelingen her var forløbet meget tilfredsstillende med Fremgang i Medlemstal. Beretningen godkendtes enstemmigt. Kassereren, Poul Thomsen, oplæste derefter Regnskabet, der efter en kort Deat om et daarligt financielt Resultat af en Dilettantkomedie, ligeledes blev godkendt.

Man gik derefter over til Formandsvalget: N. C. Nielsen genvalgtes med Akklamation og til Kasserer valgtes Axel L. Lorensen enstemmigt. I Bestyrelsen indvalgtes i Stedet for Frk. Valborg Jensen og A. Schultz (sidstnævnte skal etableres) d'Hrr. C. Christensen og Poul Thomsen.

Af Revisorerne genvalgtes Carl Nielsen og nyvalgtes H. Nielsen, medens J. P. Christensen blev Suppleant. Sluttelig indvalgtes Anglars Nielsen i Agitationsudvalget, de øvrige Agitationsmedlemmer lovede at fungere videre. Under „Eventuelt" takkede A. Schultz for godt Samvær i Bestyrelsen, og endelig vedtoges med alle St. mod én, en Resolution angaaende 7 Lukningen. Derefter afsluttede Dirigenten. X.

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 3. September. Formanden aabnede Mødet og Herr Fred.

Sikkerhedstjeneste, der i Øjeblikket turde være mindst lige saa paakrævet som den militære.

At ikke alle, hvis Evne iøvrigt er hævet over al Tvivl, føler sig opfordret dertil, viser den Stilling, som Chefen for det store Handelshus M. E. Grøn & Søn og den kendte Handels-Matador, Herr Grosserer Holger Petersen, har indtaget overfor de Indkaldte blandt deres Personale. Førstnævnte betalte de Indkaldte Gage til den Dag de forlod Forretningen, — dermed færdig! Herr Holger Petersen er sammenligningsvis kulant: Han betaler 30 Kr. for August, Resten af Gagen tages i Forvaring til bedre Tider, fordi „det er mindre heldigt for de Indkaldte, at ligge inde med større kontante Beløb". Som om det overhovedet var muligt for en almindelig Funktionær i Herr H. P.s Forretning! For de følgende Maaneder betales — indtil videre — 30 Kr. pr. Maaned.

Hertil knytter „Politiken" følgende Bemærkninger, som vi i et og alt kan tiltræde:

„Det maa vistnok forekomme en og anden naiv Medborger lidt ejendommeligt, at netop de allerrigeste Principaler i vor Handelsstand og dem, der skilter stærkest med Patriotisme og Forsvarsvenlighed, er de Første og Ivrigste til at spare paa Udgifter til det levende Forsvar — Udgifter, som Hundreder af deres Standskolleger, der selv sidder lidt smaat i det, og som taler mindst højt om deres Offervillighed overfor Forsvaret, undser sig ved at spare.

Saadan lærer man i disse Tider, for hver Dag der gaar, at det er nødvendigt nu og da at revidere sin Opfattelse af Ens Medmennesker. Siden Krigen begyndte for to Maaneder siden, er det ikke helt faa Medlemmer af de ansete Mænds Fagforening, der har bragt sig selv ind under denne Offentlighedens Revision."

Begge de nævnte Stor-Grosserere er Millionærer, den ene Medlem af Bestyrelsen for „Det røde Kors", den anden forsvarsivrig Landstingsmand. Det er altsaa hvad man kalder „varme Fædrelandsvenner". Men er deres her omtalte Handlinger ikke baade ringe og upatriotiske?

Krisen og Medhjælperne.

POLEMIK.

EFTER det offentlige Møde i Kjøbenhavn, refereret i sidste Nummer, er der fulgt nogle polemiske Artikler i „Børsen", der giver Indblik i den Synsmaade, der i visse Medhjælperkredse anlægges overfor Organisationsspørgsmaalet. — Den unavngivne Kritiker betegner Mødet som „usmagelig Agitation for Medhjælperforeningen", hvori man ikke hørte andet end „forskellige Udbrud mod Handelstanden i sin Helhed", der henvises desuden til, at adskillige Firmaer har vist Personalet „vidtgaaende Hensyntagen" og der fortsættes: „Vi regner os dog i Besiddelse af for megen Velopdragenhed til at kunne slutte os til en Forening, der ledes af Mænd, som synes at kunne være bekendt at udnytte en saa alvorlig Situation som den nuværende til at fremme deres egen Magtinteresse uden at tænke paa den Miskredit, hvori de bringer os Funktionærer ved at slaa paa Krigstrommen. Det maa jo ikke glemmes, at en stor Del af os for Tiden er overflødige, og at vi kun beholder vore Pladser ved Principalens Velvilje; forspildes denne Velvilje ved uanstændige Angreb paa Principalerne, har Organisationens Ledere paataget sig et stort Ansvar".

Sluttelig hævder Indsenderen, at den hidtidige Tilslutning til C. O. i Kjøbenhavn viser „at den under sin nuværende Form og Ledelse savner Sympati og Levedygtighed" samt udtaler Haabet om Oprettelsen af en „købmandsbevidst Medhjælperorganisation". —

Vor pseudonyme Modstander bliver imødegaaet af C. O.'s Forretningsfører, Herr Jens Johansen, der med Rette fremhæver, at eftersom Mødet bl. a. tilsigtede at paavise vore selvhjælpende Institutioners Betydning for Medhjælpere, rammer den ret uberherskede Kritik derved ogsaa „de Lovgivere af alle politiske Partier, som gennem Loven om Arbejdsløshedskasserne har erkendt, at der paa dette Punkt netop var Anledning til at foretage ekstraordinære Skridt". Og Herr J. henviser til, at Mødets Angreb paa de ofte uovervejede, ulovlige eller hensynsløse Afskedigelser og Lønreduktioner fulgte ud fra samme Betragtningsmaade som den, der allerede var kommen til Orde i Pressen, Industriraadet og andet Steds. Ogsaa med Hensyn til den mere personlige Kritik faar Indsenderen Svar paa Tiltale og det Raad gives ham med paa Vejen, hellere at rejse Kritiken indenfor end ganske formaalsløst udenfor Organisationen.

Dette blandt talrige andre Eksempler viser med hvilken Tungnemhed mange Medhjælpere stadig er behæftet. Og det Spørgsmaal melder sig maaske: Bør der søges andre Metoder for at vore uorganiserede Standsfæller kan nemme Organisationens A B C?

INDUSTRIENS FUNKTIONÆRER.

Sikringsstyrkens Indkaldelse og de Indskrænkninger i Bedriften, som de nuværende Forhold medfører for industrielle Virksomheder, har foranlediget „Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien" til at søge en almindelig Praksis gennemført i Forholdet til Funktionærerne. Selvsagt er dette af Vigtighed for de mange Kontormedhjælpere, der finder Beskæftigelse i Industrien.

De større Virksomheder har truffet Aftale med de indkaldte Funktionærer om at Gifte erholder ca. $^3/_4$, Ugifte $^1/_3$ — $^1/_2$ af Maanedsgagen i 3 Maaneder, hvorefter Opsigelsesfristen forandres til 14 Dage. Overfor de øvrige Funktioærer har allerede mange Fabriker truffet Overenskomst om, at Opsigelsesfristen efter Udløbet af de 3 Maaneder ændres til 14 Dage. Adskillige industrielle Etablissementer har dog foreløbig taget Afstand fra saadanne summariske Opsigelser.

FÆLLESFORENINGEN

for Danmarks Brugsforeninger har vedtaget — saafremt Omsætningen reduceres — at forkorte Personalets Arbejdstid og nedsætte Gagerne i samme Forhold. Styrelsen motiverer denne eventuelle Foranstaltning med, at den „derved vil undgaa at gøre en Del af det faste Personale, der fylder sin Plads tilfredsstillende, brødløs".

Conto pro diversi.

ARBEJDSLØSHEDEN UNDER KRISEN.

Statens statistiske Departement har udarbejdet en statistisk Oversigt over Arbejdsløsheden ved Slutningen af August. Det paagældende Materiale er indsamlet af „De samvirkende Fagforbund" og omfatter 120,400 organiserede Arbejdere, hvoraf 13,900 eller 11,6 % er arbejdsløse. Et mindre Antal Arbejdsløse havde — navnlig i Høstens Tid — midlertidig Beskæftigelse udenfor deres Fag, medens paa den anden Side ca. 13,000 af de beskæftigede Arbejdere maatte begrænse deres Arbejdsdag ifølge særlige Overenskomster. Som særlig slet stillede nævnes Chaufførerne i Kjøbenhavn og Hotelfunktionærerne.

I denne Forbindelse er det af særlig Interesse at erfare, at Arbejdsløsheden blandt de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere — der iøvrigt ikke er optaget i de fornævnte Opgørelser — andrager 12—13 %, — et ekstraordinært højt Procenttal.

Udsigterne for næsten alle Arbejder- og Funktionærgrupper synes desværre saa langt fra et lysne, at der snarere maa regnes med en endog væsentlige Forøgelse af Arbejdsløsheden.

MEDHJÆLPERE TIL FRONTEN.

Vort engelske Broderorgan „The Shop Assistant" meddeler, at der i Manchester er dannet et særlig frivilligt Korps af Handels- og Kontormedhjælpere, der efter at være indøvede vil afgaa til Krigsskuepladsen paa Kontinentet. Allerede samme Dag som Opfordringen til Korpsets Dannelse udgik meldte der sig over 300 Medhjælpere.

Ogsaa herhjemme giver Ungdommens Eventyrlyst sig krigerske Udslag. Saaledes har to unge Medhjælpere i Kolding for nylig meldt sig som Frivillige ved den engelske Armé.

FORSIGTIGHED.

Herr Georg Larsens Indlæg, som vi kortfattet gengav i Nr. 18, har givet Anledning til et Gensvar fra Herr Gustav Petersen, Aarhus. Idet vi nedenstaaende endnu en Gang giver Plads for et

Uddrag af de Herrers polemiske Indlæg, skal vi bemærke, at vi dermed betragter Diskussionen afsluttet, saa meget mere som den næppe har Krav paa almindeligere Interesse.

Herr Gustav Petersen skriver:

„Det er ganske rigtigt, at jeg kun har været Medlem af C. O. i forholdsvis kort Tid, og i den Tid har jeg talt adskillige Gange i Aarhus Afdeling og en enkelt Gang i Grenaa (dels som Indleder og dels som Deltager i Diskussionen); men jeg har kun een Gang bemærket Herr Larsen. Jeg forstaar derfor ikke, hvorledes han kan fremhæve, hvad jeg har beskæftiget mig med hver eneste Gang.

Under den Diskussion, hvor Herr L. var tilstede, bad jeg om at faa paavist blot ét Punkt, hvor jeg havde talt Partipolitik; men trods gentagne Anmodninger fik jeg ikke noget Svar. — Derimod skal jeg ikke nægte, at jeg har taget Partistandpunkt, forsaavidt som jeg har begaaet den „Dødssynd", at tage Medhjælpernes Parti mod Principalerne og maaske paa en lidt for kraftig Maade, overfor sarte Naturer som Herr L., der bl. a. mener, at Medhjælperne ikke kan være bekendt at afbryde Arbejdet, hvis Chefen sidder paa Kontoret, ud over den ordinære Arbejdstid."

DEN BLAA REJSELISTE

udgives af „Foreningen af danske Forretningsrejsende af 3. Marts 1901", og Overskudet ved Salget tilfalder Foreningens Understøttelses- og Skolehjælpsfonds. Rejselisten indeholder saavel Jernbane- som Dampskibsruter, er ledsaget af et nyt stort Kort over Danmark med samtlige Stationer og Dampskibsforbindelser, og foreligger trykt i Lommeformat i klare tydelige Tabeller.

HANDELSSKOLE-FRIPLADSER.

Vi erindrer om, at Ansøgning om hele eller halve Fripladser til halv- og helaars Kursus, der begynder 1. November, ved Aarhus Handelshøjskole maa være indsendt til Skolens Bestyrer, eksam. Handelsskolelærer Niels P. Nielsen, inden den 1. Oktober. Af Statsunderstøttelsen til ubemidlede Elevers Ophold paa Handelsdagsskoler har Handelsministeriet tildelt Ejnar Roslyng, Haasum, Kr. 384 til Kursus paa „Aarhus Handelshøjskole", Vestergade 8.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Den 9. Septbr. afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. J. A. Danielsen valgtes til Dirigent. Formanden meddelte angaaende Foreningens Arbejde i Halvaaret; der var Tilgang af 27 og Afgang af 23 Medl., heraf dog 7 overførte til andre Afdelinger. Af Skemaer var det lykkedes at indhente 928 Stk., som inden Fristens Udløb afgik til det statistiske Departement, — 7-Lukning fandt Sted i samme Omfang som i Fjor og flere nye Brancher var tiltraadte. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

Formanden Nielsen-Lindquist erklærede sig villig til at modtage Genvalg. Fra Forsamlingens Side foresloges Frode Bender og Th. Hansen, der begge frabad sig Valg. Derefter genvalgtes Nielsen-Lindquist. Til Bestyrelsen valgtes: Frk. Agnes Højfeldt, nyvalgt. Kommis Chr. Danielsen, nyvalgt. Bogholder Th. Madsen, nyvalgt. Boghandlermedhjælper O. Sørensen-Juul, nyvalgt og som Suppleanter: Kommis J. A. Danielsen og Kontorist Aug. Jensen. Den afgaaende Revisor A. Langvad genvalgtes. Sluttelig vedtoges det at højtideligholde Foreningens 15-aarige Stiftelse med en festlig Sammenkomst d. 20. Septbr.

Bestyrelsen har senere genvalgt Frode Bender som Næstformand, valgt Frk. A. Højfeldt, Louisegade 3, som Kasserer og Th. Hansen som Sekretær. *Bestyrelsen.*

Aarhus. Torsdag den 17. September afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden bød Forsamlingen Velkommen og gav en Oversigt over Arbejdet i Beretningsperioden. Iøvrigt optoges Tiden mest af en Diskussion vedrørende Kassererens Kautionsstillelse og de forskellige Valg af Tillidsmænd.

Herr Bogholder M. Kornmaaler genvalgtes med Akklamation til Formand. I Stedet for Herr Carl Jensen, valgtes, da Generalforsamlingen ved en Afstemning havde tilkendegivet ikke at kunne akceptere de af Herr J. stillede Betingelser for at modtage Genvalg, Herr Sigv. Hansen til Kasserer. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes de Herrer Ekenberg, Gustav Petersen og Joh. Petersen. De afgaaede er Carl Knudsen, Robl og V. Jacobsen. De Herrer Carl Knudsen og Chr. Hansen valgtes til Revisorer.

Dirigenten, Herr Joh. Petersen, bragte den afgaaede Kasserer og Bestyrelsesmedlemmer en Tak for deres Arbejde indenfor Afdelingen og sluttede — efter at flere Medlemmer havde udtalt sig om forskellige Spørgsmaal — Generalforsamlingen med et Leve for C. O. *V. J.*

Holstebro. Afdelingen holdt Tirsdag d. 15. Septbr. Generalforsamling paa Hotel Royal. Skønt Formanden, C. C. Knudsen, er et af Indkaldelsernes Ofre, var han alligevel mødt og aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, hvoraf bl. a. fremgik, at Medlemsantallet nu var 82. Kassereren, E. Eriksen, aflagde Regnskabet, der ballancerede med Kr. 1219,35. Regnskabet godkendtes.

Af Bestyrelsen afgik C. C. Knudsen, Herlevsen og Fr. Hansen. De to førstnævnte genvalgtes enstemmig, og i Stedet for sidstnævnte, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Frk. Kjeldsen. Suppleanter blev Bogholderne Ring og Bøjesen. Som Revisor i Stedet for Ulfkær, der er Medlem af Bestyrelsen, valgtes Ring samt Bogholder Wium, efter at et Forslag om at vælge to Revisorer var vedtaget. Suppleant blev Bøjesen. Til at tiltræde et Forlystelsesudvalg valgtes Carl Holm, Chr. Madsen og Frk. Haagensen; Herlevsen fremsatte dernæst Forslag om Foreningens Indmeldelse i Holstebro Folkebogsamling, hvilket kunde ske paa særdeles gode Vilkaar. Der var god Stemning for Forslaget, der vedtoges med omtr. alle Stemmer. Ring var dog imod det, idet han gjorde gældende, at det maatte være hvert enkelt Medlems Sag, om det vilde staa i Bogsamlingen. Heroverfor betonedes Betydningen af under Agitationen at kunne byde paa Adgangen til den store Bogsamling.

Formanden sluttede derefter Generalforsamlingen, der lededes af Ring. +

Kjøbenhavn. Fredag den 8. September talte Centralorganisationens juridiske Konsulent, Herr Overretssagfører Ejnar Hansen, om „Den nevtrale Skibsfart under Krigsforhold". Foredraget formede sig som en juridisk-historisk Fremstilling af Udviklingen fra Fortidens lovløse Forhold med Kaperi og manglende Respekt for Privatejendomsretten til de mere lovordnede Tilstande, man nu har for den nevtrale Skibsfart, i det Sætningen „Frit Skib giver fri Ladning" nu almindelig anerkendes af alle Magter. Herr H. sluttede med at udtale som sin Opfattelse, at ligesom Danmark under Napoleonskrigene i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede havde ledet en Guldstrøm ind over Landet, gennem sin nevtrale Skibsfart, kunde det samme ske nu i Begyndelsen af det 20. Aarhundrede, saafremt dansk Initiativ og Handlekraft, var paa Højde med sin Tid. — Foredraget fulgtes med stærk Interesse og lønnedes med kraftigt Bifald.

Tirsdag den 15. September holdt Herr cand. mag. V. Bierring et interessant og causerende Foredrag om St. St. Blicher. Som den rutinerede Foredragsholder, der endog med Held forstaar at indflette Sangen til mere distinkt Belysning af sit Æmne, høstede Herr B. fortjent Bifald — og Forstaaelse, da han sluttede med at omtale den udødelige „Æ' Bindstow" og med at synge St. St. Blichers sidste Produktion: „Jyden han er stærk og sej".

C. H.

Kolding. Generalforsamling afholdtes d. 23. Sept. paa „Industriforeningen". Efter at Formanden havde budt Velkommen, blev N. C. Christensen valgt til Dirigent. Formanden N. C. Nielsen, aflagde Beretning for Sommerhalvaaret — den stille Foreningstid — som dog for Afdelingen her var forløbet meget tilfredsstillende med Fremgang i Medlemstal. Beretningen godkendtes enstemmigt. Kassereren, Poul Thomsen, oplæste derefter Regnskabet, der efter en kort Deat om et daarligt financielt Resultat af en Dilettantkomedie, ligeledes blev godkendt.

Man gik derefter over til Formandsvalget: N. C. Nielsen genvalgtes med Akklamation og til Kasserer valgtes Axel L. Lorensen enstemmigt. I Bestyrelsen indvalgtes i Stedet for Frk. Valborg Jensen og A. Schultz (sidstnævnte skal etableres) d'Hrr. C. Christensen og Poul Thomsen.

Af Revisorerne genvalgtes Carl Nielsen og nyvalgtes H. Nielsen, medens J. P. Christensen blev Suppleant. Sluttelig indvalgtes Anglars Nielsen i Agitationsudvalget, de øvrige Agitationsmedlemmer lovede at fungere videre. Under „Eventuelt" takkede A. Schultz for godt Samvær i Bestyrelsen, og endelig vedtoges med alle St. mod én, en Resolution angaaende 7 Lukningen. Derefter afsluttede Dirigenten. X.

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 3. September. Formanden aabnede Mødet og Herr Fred.

Dich valgtes til Dirigent. D. takkede for Hvervet, anmodede Forsamlingen om at udvise Ro og Talerne om at udtrykke sig saa kortfattet som muligt, samt at holde sig strengt til Sagen, da tidligere Generalforsamlinger havde lidt meget ved Mangel herpaa.

Formanden aflagde dernæst Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Sommeren havde nærmest paa Grund af den vedholdende Varme, umuliggjort Afholdelse af Møder i større Antal, ligesom de arrangerede Udflugter paa Grund af manglende Tilslutning var blevne aflyste. Havde Foreningen ikke vundet nye Medlemmer i saa stort Antal som sidste Sommer, saa befandt den sig dog i udmærket Trivsel. Mobiliseringen havde berøvet Afdelingen en Masse Medlemmer, ligesom Krigens Følger mærkedes ved Arbejdsløshed i høj Grad indenfor Organisationen. Taleren mente dog, at denne Prøvelsens Tid vilde samle de hidtil udenforstaaende Medhjælpere under Organisationens Fane, og opfordrede Medlemmerne til at agitere kraftigt. Formandens Beretning godkendtes enstemmigt. Regnskabet kunde ikke fremlægges da Kassereren, Herr Kjeldsen, var indkaldt med en Times Varsel og derfor ikke havde afsluttet Regnskabet. Revisorerne havde imidlertid revideret ca. 8 Dage forinden Herr Kjeldsens Afrejse og befundet Regnskab og Beholdninger i Orden. Bestyrelsen henstillede til Generalforsamlingen at vente med Regnskabets Fremlæggelse til det i nærmeste Fremtid lykkedes at faa Kassereren hjem og Regnskabet vilde saa blive fremlagt paa et Møde, hvortil der forud bliver averteret. — Forslaget vedtoges enstemmigt. Kassen bestyres f. T. af Herr Anton Jensen, der er Medlem af Bestyrelsen og som fremlagde Regnskab for August Maaned. Dette godkendtes.

Derefter genvalgtes til Bestyrelsen: Formanden Herr P. Jensen, Sekretæren, Frk. A. Mortensen, medens Herr Jensen-Lindaa valgtes i Stedet for det afgaaende Medlem Herr Anton Jensen, der forlader Byen. — Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes: De Herrer K. Jensen, Chr. Skjødt, Chr. Christensen og Frk. A. Hansen. — Formanden genvalgtes med Akklamation, inden han kunde faa Tid til at protestere mod Overdragelsen af det ærefulde men besværlige Hverv.

Som Medlemmer af Agitationsudvalget valgtes d'Herrer S. Halskov, Ejner Hougaard, Chr. Helback, Arthur Christensen og Carl Jacobsen. Under „Eventuelt" blev behandlet et indkommet Forslag om Tilskud til Pensionatet. Forslaget havde 14 Underskrifter og anbefaledes af L. Dragheim, Lauritsen, Anton Jensen m. fl. Bestyrelsen kunde ikke anbefale Forslaget, da det stillede for store Krav til Kassens Ydeævne og vilde nødvendiggøre en Kontingentforhøjelse, hvilket Bestyrelsen fandt Tidspunktet altfor uheldigt til. Efter en langvarig og livlig Diskussion forkastedes Forslaget. Foreningen har herved givet Afkald paa Indflydelse paa Pensionatets Drift og Ledelse, der herefter alene paahviler Bestyrerinden, Fru Petersen.

Da Dagsordenen hermed var udtømt, hævede Dirigenten Generalforsamlingen med Udbringelse af et Leve for Organisationen.

A. Mortensen, p. t. Sekretær.

Thisted. Fredag den 4. Septbr. afholdtes et ualmindelig velbesøgt og vellykket Medlemsmøde. Formanden indledede Emnet: „Situationen og Medhjælperne" og gav Medlemmerne forskellige gode Raad og Vink angaaende Forholdene, og anbefalede dem at virke saa stærkt for C. O. som muligt, samt gjorde dem opmærksomme paa det udmærkede Tidspunkt for Medlemstilgang.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag den 9. Okt. Aften Kl. 9 paa Hotel „Royal". Dagsorden vil blive tilstillet hvert Medlem. Agitér for god Tilslutning!

N.—d.

Viborg. Onsdag den 9. Sept. afholdtes Foreningens ordinære halvaarlige Generalforsamling i vore nye, hyggelige Lokaler paa Hotel „Phønix".

Formanden bød den, desværre ikke store, Forsamling Velkommen, hvorefter J. Chr. Jacobsen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar; Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren fremlagde Regnskabet og konstaterede til Forsamlingens Tilfredshed Foreningens gode financielle Stilling, ligesom Medlemstallet til Trods for mange Flytninger fra Byen nu er 42 Medlemmer. Det reviderede Regnskab godkendtes enstemmigt.

Til Formand genvalgtes Herr Anton Nielsen. Efter Tur fratraadte de Herrer C. Glud, Bach Sørensen, Kjeld Christensen og Sv. Andersen Bestyrelsen. Genvalgte blev de Herrer C. Glud og Bach Sørensen. Nyvalgte: E. Andersen og P. F. Petersen. Til Suppleanter valgtes Sv. Andersen og Kjeld Christensen. Til Revisor genvalgtes Viskum Petersen.

I et nyt Agitations-Udvalg indvalgtes d'Herrer E. Andersen, A. Jedich, Mathiasen, P. F. Petersen og Chr. Jacobsen. Under „Eventuelt" vedtoges det at afholde Møde hver Onsdag Aften Kl. 9.

Efter at der var udbragt et Leve for Foreningen og Formanden, sluttede Generalforsamlingen.

Derefter konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Anton Nielsen, Formand, Chr. Glud, Næstformand, Bach Sørensen, Kasserer, J. Chr. Jacobsen, Sekretær og E. Andersen, Vicesekretær.

J. C. J.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1914. 14de Aargang.

MARERIDT.

OM den Mare, der for Tiden rider en Række af Europas „civiliserede" Stater er der skrevet og talt saa udførligt, at det nu kun er de daglige Meldinger fra Krigsskuepladsen, der fanger Interessen. De kommer til os som Gnister fra et Kæmpebaal, der farver Horisonten rød, og gør Sindene utrygge. Krigen er efterhaanden blevet den evigt urolige Baggrund for alle vore Tanker, vort daglige Liv stilles i Forhold til dens moralske Uhygge og — af tvingende Grunde — til dens uundgaaelige Følger. Den er med andre Ord blevet en frygtelig Realitet, hvis Gru vi, der ikke direkte er berørt af den, næppe kan gøre os nogen klar Forestilling om.

Naar et Skib er ved at synke, beordres Mandskabet til Pumperne. Enhver gør sin strænge Pligt og det falder ingen ind i stum Fortvivlelse at lægge Hænderne i Skødet. Der arbejdes. Paa samme Maade maa det være de af Krigen ikke direkte berørte Nationers Pligt at sætte alt ind paa at redde Stumperne og derved afbøde de økonomiske Ulykker for hele Europa, Krigen fører med sig. Der maa arbejdes. Jo stærkere dette slaas fast jo bedre, og der er herhjemme fra forskellig Side gjort alvorlige Forsøg paa at bibringe Befolkningen denne Opfattelse. Ført ud i Praksis betyder det, at man — hvor det overhovedet er muligt — tvinger sine Tanker og Handlinger ind i den normale Skure, der er Betingelsen for deres nyttebringende Udfoldelse.

Først og fremmest maa Produktionen vedligeholdes, og slipper det private Initiativ op, maa Stat og Kommune træde til. Fornylig er jo netop udstedt rentebærende Statsbeviser, der for Omsætningen er befordrende Midler. Ved et roligt og fornuftigt Arbejde — selv om det maaske maa blive paa langt Sigt — vil en nogenlunde normal Kurs kunne holdes, ikke mindst til Gavn for den store Del af Befolkningen, der finder det daglige Brød her.

De danske Handels- og Kontormedhjælpere vil med Interesse se paa, hvorledes Forholdene udvikler sig paa disse Omraader. De har deres Lod og Del i det almindelige Arbejde ved Pumperne og vil vide ikke at holde sig tilbage. Og her er det naturligvis den organiserede Del af Medhjælperne, der vejer mest. De har i deres Sammenslutning sikret sig et vist økonomisk Rygstød, der gør dem mindre afhængige end de uorganiserede af de forskellige Vilkaarligheder, der følger med Krisen. Deres Plads i Samfundet er stærkere underbygget.

Intet er lettere at bevise i disse kritiske Dage. Derfor vil det være naturligt, at søge Rammerne udvidet netop nu, hvor Udvidelsesmulighederne ligger ligefor. Vi arbejder paa et Samfundsgode og kan med god Samvittighed bryde os fejl om de Ulvehyl, der lyder os i Møde fra organisationsfjendtlige Kredse om „smagløs" Udnytten af Situationen. Det gaar jo ulykkeligvis saaledes ude i Europa, at vore organiserede Kammerater — Medlemmerne af vort internationale Forbund — i Tusindvis sables ned. Har vi Medhjælpere i de nevtrale Lande da ikke en simpel Pligt til at bygge op, hvad Krigen bryder ned, ved at holde det internationale Forbunds Medlemstal vedlige?

Lad os derfor holde Gryden i Kog herhjemme. (Jeg kommer her til at tænke paa, at vore mange indkaldte Kammerater vil kunne gøre et godt Stykke Arbejde ved at paavirke dem af deres Lidelsesfæller, der er Handels- og Kontormedhjælpere og som endnu ikke er organiserede. Det er sikkert ikke den ugunstigste Lejlighed nu at tale til deres sunde Fornuft). Med den største Beklagelse har jeg set vort gode Blads senere Numre skrumpe betydeligt ind. Det er ikke for meget sagt, at dette Blad er en Hovedaare i vor Bevægelses Organisme. Tapper man den for Blod, gaar det ud over Almenbefindendet. Jeg nærer derfor et stille Haab om, at man indenfor Ledelsen snart maa komme paa andre Tanker, saaledes at Pulsen atter kommer i normal Funktion.

Der er ingensomhelst Sandsynlighed for, at Krigen snart vil faa Ende. Dag gaar efter Dag og den blodige Taage sænker sig tættere og tættere over de krigsførende Nationer. Det nytter altsaa ikke at vente paa bedre Tider, og vi maa finde Veje til at bjærge os saa uskadte ud af Miséren som muligt. Vi maa

hjælpes ad og vor Organisation maa føre an. Selv om Krigen i sig selv er modbydelig og raa, vil man dog ikke kunne undgaa at lægge Mærke til dens faa ophøjede Momenter: Samfølelse, Offervilje og Disciplin. Tænker man sig disse overført i samme Udstrækning paa fredelige Tilstande, vil man hurtigt forstaa, hvad de vilde betyde f. Eks. for Medhjælperbevægelsen. Vi kæmper med Fredens Vaaben, men vi har Brug for de samme Egenskaber, ikke mindst nu, hvor det ikke alene gælder om at holde vor Organisation oven Vande, men hvor den givne Situation fordrer Rammernes Udvidelse.

Vi maa derfor vedblivende kæmpe. Intet er i Øjeblikket farligere end at slaa sig til Ro og skyde Skylden paa den onde Tid. Jo mere modstandsdygtige vi er nu, jo bedre vil vi være i Stand til at tage de store Skridt, naar Taagen en Gang letter.

Det er i denne Tid ikke vanskeligt at faa Folk til at begribe Nytten af vor Arbejdsløshedskasse og vor Retshjælp. Disse to Institutioner griber saa direkte ind i de øjeblikkelige Forhold at deres samfundsnyttige Virksomhed maa præge den almindelige Opfattelse af vor Organisation. De rummer hver for sig et Agitationsstof, der tidligt og silde maa føres i Marken, idet de er letfattelige og haandgribelige Beviser paa Organisationens Nødvendighed. Skriv i de lokale Blade om dem! Bliv ikke træt af at holde Møder med dem som Emne! De er nevtrale, og ingen nok saa arg Fagforeningsmodstander vil kunne krumme et Haar paa deres Hoved.

Nu er Løvet gult, og Efteraarsstormene pisker Landet. Det er den Tid, hvor vi plejer at blæse til Samling efter Sommerens Spredthed. Lad os ikke gøre nogen Forskel nu, hvor andre og større Storme pisker vor Verdensdel, men tværtimod sætte al vor Evne ind paa at vinde nyt Land for vor Organisation.

Peter Wraae.

Indkaldte Medhjælperes Gagekrav.

Det aktuelle Spørgsmaal hvorvidt Handels- og Kontormedhjælpere, der maatte forlade deres Plads paa Grund af Indkaldelse til den militære Sikringstjeneste, har Krav paa Gage fra Indkaldelsesdagen, har vi forelagt Centralorganisationens juridiske Konsulent, Herr Overretssagfører Ejnar Hansen, med Anmodning om en Udtalelse desangaaende.

Overretssagføreren besvarer Spørgsmaalet i efterfølgende Artikel, der vil læses med Interesse af Centralorganisationens Medlemmer:

I gensidige Kontraktforhold er det og maa det være Hovedreglen, at naar den ene Part af en eller anden Grund bliver forhindret i at opfylde sine Forpligtelser, saa skal Modparten til Gengæld heller ikke opfylde sine. Men fra denne Hovedregel gør Tyendeloven af humane Grunde forskellige Undtagelser. Saaledes bestemmes det i Tyendeloven § 33, at dersom Tyendet bliver sygt i Tjenestetiden, skal Husbonden betale Løn, indtil Tjenesten efter Opsigelse eller af anden lovlig Grund ophører.

Forholdet mellem Handels- og Kontormedhjælperne og deres Principaler er som bekendt ganske ulovbestemt; vi har ingen „Medhjælperlov", der ordner disse Forhold, og som man i Tvivlstilfælde kan ty til. De Regler, der efterhaanden har fæstnet sig, hviler udelukkende paa Domstolenes Afgørelser. Men disse Afgørelser er naturligvis i vid Udstrækning støttede paa Analogier fra Tyendeloven, idet Forholdet mellem Principal og Medhjælper frembyder og navnlig tidligere, da Kost- og Logisystemet var fremherskende, frembød mange Lighedspunkter med Forholdet mellem Husbond og Tyende.

Analogi fra Tyendeloven har medført, at det er fast antaget af Domstolene, at naar en Handelsmedhjælper bliver syg og ikke kan passe sin Stilling, har han desuagtet Krav paa Gage, indtil den Dag, til hvilken han bliver opsagt med lovligt Varsel. Hvis f. Eks. en Medhjælper, der ifølge Aftale eller ifølge sin Stilling kun kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, bliver syg og uarbejdsdygtig den 2. Novbr., har han i alle Tilfælde Krav paa Gage indtil den paafølgende 28. Febr.

Efter denne lange Indledning vender jeg mig til Spørgsmaalet om Betydningen af Indkaldelse til Militærtjeneste. Herom siger Tyendelovens § 41 Nr. 17, at Husbonden uden Varsel kan afskedige Tyendet, naar dette indkaldes til Krigstjeneste, dog at dette er for mere end 6 Uger, saafremt Tyendet tjener halvaarsvis eller paa længere Tid. Og i § 42 hedder det, at hvis et Tyende bliver indkaldt til Krigstjeneste, uden at Husbonden derved efter Bestemmelsen i § 41 Nr. 17 bliver berettiget til at afskedige det, kan han dog afdrage i det tilsagte Vederlag en forholdsmæssig Del for den Tid, Tyendet er fraværende.

Spørgsmaalet er nu, om Domstolene i paakommende Tilfælde kan antages at ville anvende disse Bestemmelser analogt paa Forholdet mellem Principal og Medhjælper. Jeg stiller mig meget tvivlende heroverfor. De ovenfor anførte Bestemmelser er nemlig som det vil ses lidet heldigt affattede. Hverken Husbond eller Tjenestekarl véd jo nemlig paa Indkaldelsesdagen om Indkaldelsen vil vare over 6 Uger, og om altsaa Husbonden kan afskedige Karlen. Noget Bidrag til Fortolkning af Bestemmelsen kan ikke hentes fra Domspraksis, da der, saavidt jeg véd kun foreligger en eneste Dom om dette Emne. Det er en Overretsdom af 20. Novbr. 1871, der findes optaget i „Nyt juridisk Ugeskrift" for 1872 Pag. 58. En Kusk i Roskilde blev i Anledning af den fransk- tyske Krig indkaldt til Militærtjeneste den 11. August 1870, og hans Husbond afregnede da med ham. Men den 1. Septbr. blev Karlen hjemsendt, og da han derefter meldte sig i sin Plads, var denne optaget. Han sagsøgte derefter Husbonden, som baade ved Under- og Overret blev dømt til at betale ham Løn indtil 1. Maj 1871 og Kostpenge i 8 Uger.

Hvis Domstolene holder sig til Analogien af Tyendelovens Bestemmelser vilde Følgen for de allerfleste Medhjælpere være den, at de ved Indkaldelsen kunde afskediges straks uden noget som helst Varsel, da det overvejende almindelige jo er, at Medhjælperne ansættes maanedsvis. Men vel at mærke, der maa finde en Afskedigelse Sted. Hvis Principalen kun siger Farvel og Tak, naar Medhjælperen drager af, men intet siger om, at han i Anledning af det passerede beklager at maatte afskedige ham, saa kan Medhjælperen, naar han atter hjemsendes, melde sig i Forretningen i sin gamle Plads, og hvis man nægter at modtage ham gøre Krav paa Gage (og eventuelt Kostpenge) fra denne Dag og til den Dag, til hvilken han kunde opsiges med lovligt Varsel. Derimod kan han jfr. Bestemmelsen i Tyendelovens § 42, ikke forlange Gage for den Tid, han har været indkaldt.

Men som sagt, jeg tvivler om at Domstolene vil løse Spørgsmaalet ved Hjælp af en Analogi fra Tyendeloven. Det forekommer mig, at det vilde være naturligere at raisonnere som saa: Ved ekstraordinær Indkaldelse bliver Medhjælperen ganske som i Sygdoms Tilfælde uden egen Skyld forhindret i at passe sin

Beskæftigelse i saa lang Tid som Indkaldelsen varer. De 2 Tilfælde er ikke væsensforskellige, og det vil derfor være rimeligt at behandle dem ens. Da det nu er bleven fast Praksis, at en Medhjælper i Tilfælde af uforskyldt Sygdom kan fordre Gage indtil den Dag, til hvilken han afskediges med lovligt Varsel, saa kan en Medhjælper i Tilfælde af ekstaordinær Indkaldelse fordre det samme. Og saafremt ingen Afskedigelse finder Sted, er Medhjælperen berettiget til fuld Gage ogsaa for den Tid, for hvilken han er indkaldt.

Saaledes kunde jeg tænke mig, at Domstolene vilde raisonnere. Men sikker i sin Sag kan man jo ikke være, forinden der er falden en Dom. Af Hensyn til den store praktiske Interesse, Spørgsmaalet har, maa man haabe at en saadan Dom ikke vil lade altfor længe vente paa sig. *Ejnar Hansen.*

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for August og September.

DE trange Tider, der betegner disse Beretningsmaaneder, har ogsaa paa mange Maader sat sit Præg paa vor Organisation, saavel udadtil som ogsaa i dens indre Virksomhed. Hovedbestyrelsesmødet i August traf visse Foranstaltninger til Værn for de af vore Standsfæller, der rammes af Arbejdsløshed eller paa anden Maade særlig føleligt maa lide under de forhaandenværende Forhold, ligesom der gennemførtes saadanne administrative Forandringer som den ekstraordinære Situation krævede. Hertil hørte en Indskrænkning i vor Tidendes Sideantal, — en Forholdsregel vi imidlertid allerede nu formener delvis at burde ændre, fordi der ogsaa paa dette Omraade som i Almindelighed er al Anledning for os at tilpasse vort Organisationsarbejde efter den nuværende Tingenes Tilstand og stræbe henimod Genoptagelse af den normale Arbejdsmaade før Krigens Udbrud.

Men i de to afvigte Beretningsmaaneder har den almindelige Situation ikke været opmuntrende. Medlemstilgangen er i Reglen et fintmærkende Barometer; det har i begge Maaneder staaet lavere end vi længe har kendt det. Hovedkontoret kan dog melde om et betydeligt Arbejde, fremkaldt af de talrige Henvendelser og Forespørgsler fra Medlemmer angaaende Afskedigelser og Opsigelser. — Iøvrigt fordeler Tilgangen sig især paa enkelte Afdelinger som Kjøbenhavn, Herning, Viborg og Frederikshavn. Særlig fortjener det at fremhæves, at Herning-Afdelingen de sidste 3—4 Maaneder kan opvise ca. 50 Indmeldelser, saaledes at denne noget afsides liggende Afdeling nu omfatter ca. 75 Medlemmer.

Agitationen har kun i ringere Grad præget Virksomheden. Naar undtages det store Møde i Kjøbenhavn, hvor Forretningsføreren og Kontorchef Hvidtfeldt talte om Medhjælperne og den nuværende Krisetilstand og et Møde i Roskilde, hvor Hovedbestyrelsesmedlem Frk. Johanne Andersen talte, er der ikke afholdt større Møder, ligesom ogsaa Afdelingernes sædvanlige Møde-Plan almindeligvis synes at have svigtet.

Disse og andre Forhold, der vidner om forringet Foretagsomhed i mange Afdelinger, vil naturligvis meget hyppigt kunne henføres til, at en Mængde af vore Tillidsmænd og aktive Medlemmer er indkaldte til Militærtjeneste. Overhovedet er ingen Fagorganisation ramt saa føleligt ved Sikringsstyrkens Indkaldelse som netop vor Centralorganisation.

Som tidligere meddelt har afvigte Sommer vist øget Fremgang for den frivillige Syvlukning. Eftersommerens voldsomme Begivenheder, hvis Dønninger ogsaa forplanter sig til vore Omraader, har befordret disse Bestræbelser. Den truende Kulmangel og deraf følgende forhøjede Belysningspriser har fremkaldt Tendens til tidlig Butikslukning, endogsaa paa Pladser, hvor Principalerne tidligere har stillet sig aldeles afvisende overfor Syvlukningen, — Eksempler herpaa er tidligere nævnte i „D. H. K. M. T."

Retshjælpen har under de givne Forhold været noget nær den mest optagne Administrationsgren. Hovedkontoret underrettede medio August alle Afdelinger om det ulovmedholdelige i at Principaler under de truende Kriseforhold opsagde Medhjælperne med kortere Varsel end under normale Forhold, og gav samtidig orienterende Oplysninger vedrørende det ulovlige i uden videre at nedsætte Gagen.

Forretningsudvalget har vedtaget at Centralorganisationen antager sig en Række Sager, delvis af fornævnte Art; flere Sager er bragt til Afslutning med for vore Medlemmer gunstige Udfald, i et enkelt Tilfælde tilkendtes der Medhjælperen over 700 Kr. Enkelte Divergenser mellem Principaler og Medhjælpere er ordnet ved Hovedkontorets Mellemkomst og uden juridisk Bistand. Derimod tabte vi ved Underretten en Sag af vidtrækkende principiel Betydning (Konkurrenceklausul), men appellerer den til Overretten.

Arbejdsløshedskassen vil først i de følgende Maaneder føle de meget betydelige Krav, som disse Beretningsmaaneder stillede den. Der udbetaltes ialt Kr. 488,65, heraf udredede Understøttelsesfondet ca. 60 Kr. — I de to Maaneder indgik der ialt 57 Begæringer om Arbejdsløsheds-Understøttelse, hvoraf 52 anerkendtes, 2 nægtedes paa Grund af altfor sen Anmeldelse, 3 fordi de Paagældende selv havde opsagt deres Pladser. Desuden indsendte 8 Medlemmer Andragende om ekstraordinær Understøttelse. Heraf bevilligedes 4 Begæringer, 2 kunde ikke imødekommes, da egentlig Trang ikke forelaa, medens 2 henlagdes indtil nærmere Oplysninger foreligger.

Fra Hovedkontoret er udsendt Cirkulære til Afdelingerne omhandlende Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Regnskaber for Tidsrummet $^{1}/_{7}$ 13—$^{30}/_{6}$ 14 samt Status pr. $^{1}/_{7}$ 14, — Beretninger om Syvluknings-Resultater og forskelligt Agitationsmateriale.

Medlemstilgangen androg 141.

Handelsskolestipendier.

I Tilslutning til Spidsartiklen i sidste Nr. af „D. H. K. M. T." finder jeg Anledning til at gøre opmærksom paa, at der er sket en Ændring ved Uddeling af Statens Stipendier til ubemidlede Elever paa Handelsdagskoler, som har stor Interesse ogsaa for vore Medlemmer.

Under den hidtil hestaaende Ordning blev der ordentligvis givet Stipendier paa 240 Kr., hvilket naturligvis ikke var tilnærmelsesvis tilstrækkeligt for ubemidlede Medhjælpere. Men paa den sidst vedtagne Finanslov blev det samlede Stipendiebeløb forhøjet fra 6000 til 9000 Kr., idet det samtidig blev tilladt at forhøje Stipendieportionerne saaledes, at der nu, i saa stor Udstrækning som de til Raadighed staaende Midler tillader, kan ydes kvalificerede Ansøgere (fortrinsvis i Alderen mellem 17 og 22 Aar) Halvdelen af Skolepengene, der almindeligvis andrager 24 Kr. pr. Maaned altsaa 12 Kr. pr. Md. i 12 Mdr. = 144 Kr. og desuden til Elever, som er hjemmehørende udenfor den By, hvori Skolen findes, 20 Kr. pr. Md. til Hjælp til Ophold = 240 Kr. Ialt kan der altsaa nu opnaas 384 Kr. i Stipendium fra Staten.

Derudover vil de fleste ubemidlede Elever kunne paaregne halv Friplads paa de forskellige Handelsdagskoler, hvilket svarer til 144 Kr. og saaledes faa i det hele 528 Kr. i Støtte til et Helaars-Kursus.

Saaledes er der skabt meget væsentlig bedre Betingelser for skolesøgende Medhjælpere, som ikke kan regne med nogen Hjælp af Betydning fra anden Side, og naar jeg fremdrager Sagen her, er det i Haabet om, at adskilligt flere fuldt praktisk uddannede Handels- og Kontormedhjælpere vil melde sig som Ansøgere, og derved bevise, at der netop er stor Trang til Statsstøtte til dette Formaal. Thi fremfor nogen gælder det for os at: Kundskab er Magt. *Jens Johansen.*

Organisationen forpligter!

En af vore unge Afdelingsformænd, der er lige saa dygtig i sit Fag som interesseret og aktiv Leder af sin Afdeling, har sendt os en Skrivelse, hvori Spørgsmaalet om Medlemmernes Forhold til Afdelingsarbejdet underkastes Betragtninger, der aander adskillig Skepsis.

Vor Kollega hævder, at naar det kan skorte endog organiserede Standsfæller paa den rette Forstaaelse af Organisationens Formaal og af almindelige sociale Anliggender, skyldes dette meget ofte den lokale Afdeling. „Hvor er de oplysende Foredrag, Diskussionerne om faglige Emner, Sangen og Musikken ved Møderne? Der er adskillige Afdelinger, hvor slige naturlige Foreningsopgaver hører til Sjældenhederne." Og Indsenderen fortsætter: „Kan vi med Føje altid tilbagevise enhver af de Indsigelser, Principalerne fremfører mod Syvlukningen, og som bl. a. gaar ud paa, at Medhjælperne nok kan naa at deltage i Restaurationslivet efter Kl. 8 om Aftenen?"

Vi kan ganske og aldeles yde vor Kollega Tilslutning med Hensyn til de Mangler, som nogle Afdelinger desværre opviser. Thi der findes ikke den Medhjælperforening under vort Landsforbund, uden at en Ledelse med blot nogenlunde Initiativ jo kan foranstalte Foredrag om faglige eller almenoplysende Emner, etablere Kursus og iøvrigt samle Medlemmerne til for den Enkelte fornyende og gensidigt udviklende Samvær. — Afdelinger, der ikke magter saa simple Opgaver, virker naturligvis parodiske og ganske mod deres Hensigt. Og dette saa meget mere som Centralorganisationen byder enhver Afdeling den Fordel at yde den Støtte med Raad og Daad, saaledes at Afdelingen f. Eks. kan erholde Bistand ved Tilrettelæggelse af sit Sæson-Program. Det afhænger derfor kun af en Smule Vilje hos den eller de der staar i Spidsen for det lokale Afdelingsarbejde.

Ledelsen vil altid mere eller mindre præge Medlemmernes Interesse for og Forstaaelse af Organisationens Formaal og Opgaver. Derfor evner den rette Tillidsmand før eller senere at overvinde de Skavanker og uheldige Tilstande, der navnlig finder Jordbund i misrøgtede Afdelinger. I saadanne Tilfælde gør vore Standsfæller en fortjenstfuld Gerning for vor Sag ved at gaa energisk til Værks, naar det gælder om at rive gammel Slendrian op med Rode.

Naturligvis gælder dette ogsaa de vaklende Motiver, Syvlukningens Modstandere ofte tager deres Tilflugt til. Den anførte Paastand bør naturligvis ikke finde reelle Holdepunkter blandt organiserede Medhjælpere. Her skal vore Afdelingsbestyrelser forstaa at vise Vejen, — uden at de derfor behøver at dyrke Afholdsagitation og præke Kødets Spægelse. Thi derpaa kommer det ikke an!

Men Centralorganisationens Medlemmer bør altid vise de uorganiserede Medhjælpere og Principalerne, at Timen, der vindes fra Butiksdagen, kan — og i langt de fleste Tilfælde allerede bliver det — anvendes mere fordelagtigt paa ganske andre Omraader end i Restauranterne.

Brav Standstælle — godt Organisations-Medlem.

Conto pro diversi.

UBEMIDLEDE HANDELSSKOLE-ELEVER.

Fra Ministeriet for Handel og Søfart har vi modtaget følgende:

Ved Finansloven for Finansaaret 1915—16 forventes bevilget et Beløb af 9,000 Kr. til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler.

I Understøttelse tildeles der ordentligvis Eleven Halvdelen af Skolepengene samt, for saa vidt den paagældende ikke har sit Hjem i den By, hvor Skolen findes, 20 Kr. pr. Maaned i Opholdspenge. Fortrinsvis Adgang til Understøttelse tilkommer handelsuddandede unge Mænd og Kvinder i en Alder af 17 til 22 Aar. Understøttelse tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelsskole. Naar Ansøgningen er forsynet med Attest om Uformuenhed, er Stempling ufornøden; i andet Fald skal den forsynes med Stempel til 1 Kr.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Foraaret 1915, kan inden 1. November d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Handelsministeriet, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Handelsministeriet, Oktober 1914.

LOVFORSLAGET OM BUTIKSLUKNING FREMSÆTTES PAANY.

Da Landstinget den 24. April d. A. havde forkastet alle de Bestemmelser i Indenrigsminister Rodes Forslag om Butikslukning, der indeholdt sociale Foranstaltninger i Butiksmedhjælpernes Favør, bebudede Ministeren at Forslaget i den ændrede Form ikke blev forelagt i Folketinget. Derimod stillede Herr Rode i Udsigt, at det oprindelige Forslag med nogle mindre Ændringer fra det sidstnævnte Ting atter vilde gense Landstinget.

Nu er Forslaget der! I Hovedsagen kan vi genhilse det kendte Forslag med Bestemmelserne om lovfæstet Lukketid Kl. 8 Aften, Lørdag Kl. 10, Adgang til Syvlukning ved Kommunalvedtægt, der skal stadfæstes af Indenrigsministeren (for Byerne) eller Amtsraadene (for Landkommuner). Ogsaa Bestemmelserne om den minimale Hviletid, Søndagsarbejdets Begrænsning og Siddepladser for Butikspersonale findes i Lovforslaget. Det foreslaas, at enhver Ekspedition skal være afsluttet et Kvarter efter den paabudte Lukketid. — Loven tænkes at skulde træde i Kraft den 15. Oktober 1915 og Revisionsforslag skal fremsættes inden 31. Marts 1920.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Herning. Halvaarlig ordinær Generalforsamling afholdtes den 15. September i Haandværkerforeningens Lokaler.

Formanden, P. Staunstrup, aabnede Mødet og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes H. Heilesen.

Formanden aflagde Beretning; af denne fremgik det bl. a. at Foreningen nu har 71 Medlemmer mod 27 ved sidste Generalforsamling. Beretningen godkendte enstemmigt.

Kassereren, A. Lorenzen, forelagde det reviderede Regnskab, der udviste en Kassebeholdning paa Kr. 42,34. Regnskabet godkendtes.

Der vedtoges følgende Lovændringer: Foreningens Navn er „Handels- & Kontormedhjælperforeningen for Herning og Omegn", og Bestyrelsen udvidedes til 9 Medlemmer, 4 afgaar i Marts og 5 (deriblandt Formanden) i September.

Herr P. Staunstrup frabad sig Genvalg som Formand, i Stedet valgtes A. Lorenzen. Til Bestyrelsen valgtes P. Staunstrup, S. D. Nielsen, nyvalgt M. K. Lauridsen, samt Frede Krogh, Frk. Bergmann, Frk. Eriksen og Frk. M. Andersen, alle nyvalgte.

Til Revisor genvalgtes Lavendt.

I et umiddelbart efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med S. D. Nielsen som Næstformand, Frk. Eriksen som Sekretær eg Frk. M. Andersen som Vicekasserer. *D. L.*

Hjørring. Tirsdagen den 15. September afholdtes Medhjælpermøde med talrig Tilslutning. Herr Aage S. Leth indledede om

Emnet: „Medhjælperne og Krisen". Herr L. paapegede Aarsagerne til den store Verdenskrig, dens øjeblikkelige Følger for Medhjælperne og omtalte hvorledes mange Principaler saa mørkt paa Forholdene og skyndte sig dels at afskedige deres Medhjælpere med kortest mulig Varsel, eller nedsætte deres Gager ret betydeligt uden derfor at indskrænke Arbejdstiden, eller at erindre, hvor ofte de tidligere havde lagt Beslag paa Medhjælperne langt udover den normale Arbejdstid uden at nonorere disse derfor. Herr L. paaviste den ofte af Principalerne udviste Vilkaarlighed overfor Medhjælperne, hvilket burde mane til kraftig Organisation. — Hensynsløsheden ved Masseafskedigelser under de nuværende Forhold maatte jo staa Principalerne klar, da disse jo godt vidste, at det er næsten ganske umulig for en ledig Medhjælper at opnaa nyt Engagement i Øjeblikket, selv under beskedne Forhold, og daarligst stillet er de uorganiserede Medhjælpere, medens de organiserede dog har en betydelig Støtte i vor Arbejdsløshedskasse, hvorfor Herr L. opfordrede alle ikke organiserede Medhjælpere til at oprette det forsømte ved snarest mulig at indtræde i Organisationen. — Efter Herr Leth's indledende, udmærkede Foredrag valgtes Herr A. Ipsen til Dirigent og der udviklede sig sluttelig en kort, men livlig Diskussion.

Fredagen den 25. September afholdt Afdelingen sin ordinære, halvaarlige Generalforsamling, som havde vundet ret fyldig Tilslutning. Hovedbestyrelsesmedlem, Herr Andreasen, valgtes enstemmig til Dirigent. Sekretæren, Herr C. Hansen, oplæste en affattet Beretning for den forløbne Beretningsperiode, til hvilken Formanden knyttede nogle oplysende Bemærkninger, efterfulgt af en kort Diskussion. Beretningen godkendtes enstemmig. —

Til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Herr H. Hein og nyvalgtes d'Herrer Handelsmedhjælpere V. Christensen, C. Petersen og V. Jensen, idet de ældre afgaaende Medlemmer, d'Herrer A. Nielsen, C. Hansen og L. Sørensen havde nægtet at modtage Genvalg. Som Suppleanter valgtes d'Herrer Bregnhøj og M. Sørensen. — Til Revisorer valgtes d'Herrer A. Nielsen og C. Hansen.

Det vedtoges, at afholde Afdelingens 15-aarige Stiftelsesfest Søndag den 8. November d. A. — Efter nogen Diskussion fastsattes at holde Møde hver Tirsdag Aften fra Kl. $8^1/_2$.

Under „Eventuelt" fremsatte Formanden Spørgsmaalet om Afholdelse af politiske Foredrag; men Generalforsamlingen fandt under Hensyn til de nuværende kritiske og spændende Forhold, at Sagen burde udsættes indtil videre. — Derefter oplæste Kassereren Centralorganisationens sidste Regnskab, som vakte almindelig Anerkendelse.

Sluttelig udtalte Formanden en varm Tak til de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer for deres store Støtte og det udmærkede Arbejde, de havde ydet Foreningen, specielt skal nævnes, at Herr A. Nielsen i en lang Aarrække uafbrudt har været Medlem af Bestyrelsen og han vil være særlig kendt som mangeaarig Kasserer. — D'Herrer A. Nielsen og C. Hansen udtalte deres Glæde og Tilfredshed over godt Samarbejde i Bestyrelsen og nævnte, at det var af rent private Grunde de trak sig tilbage. — Dirigenten hævede derefter Generalforsamlingen, hvorefter Medlemmerne grupperede sig om Kaffebordene.

Mandagen den 28. September afholdtes Bestyrelsesmøde. Som Aldersformand bød Herr H. Hein specielt de nyvalgte Medlemmer Velkommen og udtalte Ønsket om et godt og kraftigt Samarbejde til Held og Lykke for Afdelingen som for Organisationen i sin Helhed. — Derefter konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Herr H. Hein, Formand, Herr V. Christensen, Næstformand, Herr C. Møller, Kasserer og Herr S. Søndergaard, Sekretær. Øvrige Bestyrelsesmedlemmer: D'Herrer A. Ipsen, C. Petersen og V. Jensen. — Sluttelig fastsattes den første ugentlige Mødeaften til Tirsdag den 6. Oktober og saa fremdeles hver Tirsdag Aften med vekslende Emner og Selskabelighed.

Tirsdagen, den 6. Oktober afholdtes ret godt besøgt Medlemsmøde. Herr A. Ipsen oplæste og gennemgik en 14 Aar gammel i „Vort Blad" ført Polemik, kaldet „Damernes Hjertesuk", hvilken Polemik, som var holdt i en alvorlig Tone og særlig tog Sigte paa Kvindeinvasionen i Handels- og Kontorfagene og deraf følgende Konkurrence for de mandlige Medhjælpere, affødte en livlig, delvis alvorlig og humoristisk Diskussion. *H.*

Kjøbenhavn. Central-Afdelingen afholder ekstraordinær Generalforsamling den 27. Oktober i Lokalerne Kongens Nytorv. Dagsorden: Valg af et Bestyrelsesmedlem og Suppleanter. *Bestyrelsen.*

Kolding. Da Foreningens nyvalgte Kasserer, Herr Axel Lorensen, er indkaldt til Militærtjeneste, fungerer Herr Poul Thomsen foreløbig som Kasserer, hvilket Medlemmerne bedes erindre.

Foreningens Medlemsmøder afholdes fremtidig paa „Højskolehjemmet", Jernbanegade. Bestyrelsen opfordrer Medlemmerne til at fremmøde talrigt paa Mødeaftenerne. *N. C. N.*

Nakskov. Onsdag den 23. September afholdtes Generalforsamling, hvorved ca. 40 Medlemmer var kommen til Stede.

Formanden aflagde Beretning over Foreningens Arbejde i det forløbne Halvaar. Den i April afholdte Pakkeauktion var meget vellykket og Overskudet var tilfredsstillende. Der er i det forløbne Halvaar afholdt 9 Møder. — Foredraget af Herr Redaktionssekretær Velajus var ganske godt besøgt og den arrangerede Cykleudflugt til Onsvig Kristi Himmelfartsdag fandt god Tilslutning. Den næste arrangerede Sommerudflugt var Sejlturen til Albu, men da tildels kun Bestyrelsen havde givet Møde, besluttede vi ikke oftere at arrangere flere Sommerudflugter for Resten af Sæsonen. Ved Sommerstævnet i Nykjøbing den 5. Juli deltog her fra Afdelingen ca. 40 Medlemmer. — Formanden omtalte derefter Foreningens økonomiske Stilling og beklagede, at den stadig arbejdede med et lille Underskud, som han tilskrev Udflugten Skylden for, og den fejlagtige Kalkulation fra Stævneudvalgets Side. Formanden beklagede dernæst at maatte meddele, at vor fleraarige Kasserer samt Næstformanden var bortrejst fra Byen.

Ved det paafølgende Valg fik den nye Bestyrelse følgende Sammensætning: Johs. Meldahl, Formand, Anton E. Petersen, Kasserer. Carl Christensen, Næstformand, Viggo L. Hansen, Sekretær, Erik Christiansen, Frk. G. Alexandersen og Lars P. Larsen. Til Suppleanter valgtes: Felix Sørensen og Fr. Rasmussen. Til Revisor: Rasmus Bahr.

Viggo L. Hansen, Sekretær.

Odense. Afdelingen afholdt Tirsdag den 6. Oktober sin anden halvaarlige Generalforsamling i Fyens Forsamlingshus.

Generalforsamlingen var ret godt besøgt, og efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes Herr P. Poulsen enstemmigt til Dirigent. P. takkede for Valget.

Formanden aflagde dernæst Beretning for det forløbne Halvaar. I Løbet af dette var afholdt 7 Bestyrelsesmøder. Bl. a. oplyste Formanden, at Bestyrelsen havde uddelt 100 Kroner af „Albani Legatet" til Herr Jørgen P. Jørgensen, som søgte Uddannelse i Udlandet. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren fremlagde derpaa Regnskabet, som godkendtes enstemmigt. — Vore financielle Forhold var i det forløbne Halvaar bleven betydelig forbedrede, bl. a var der ved Salg af Samlermærker indkommen ca. 30 Kr.

Man gik derpaa over til Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Herr Chr. Søndergaard og Edv. Schönfeldt, som afgik, og da Herr Søndergaard formente at forlade Byen i Løbet af kort Tid, valgtes d'Herrer E. Sellerup og O. Petersen. Til Suppleanter valgtes d'Herrer A. Knudsen og C. Foverskov.

Under „Eventuelt" udspandt sig en livlig Diskussion angaaende et Medlems Forslag om at skænke Foreningens i sin Tid værdifulde Bibliotek til den offentlige Læsesal i Odense eller at tilbagelevere et forhenværende Medlem Bøger, som denne i sin Tid havde skænket til Biblioteket, men blev begge Dele stærkt imødegaaet af Bestyrelsen, hvorefter Generalforsamlingen vedtog at lade Bestyrelsen træffe Afgørelse i Spørgsmaalet.

Da Dagsordenen var udtømt, bad Dirigenten Generalforsamlingen udbringe et Leve for Centralorganisationen, hvorpaa Mødet erklæredes for hævet. *Niels Juel Simonsen,* p. t. Sekretær.

Roskilde. Afdelingen har i det forløbne Sommerhalvaar afholdt Medlemsmøde hver 14. Dag. Ved Mødet den 12. Juni, hvor omtrent alle Medlemmerne var tilstede, talte Herr Forretningsfører Jens Johansen om Landsstævnet paa Himmelbjerget.

Den 31. Juli underholdt Herr Ekviperingshandler Anders Petersen med Oplæsning af forskellige muntre Historier, der som sædvanlig gjorde stor Lykke.

Den 4. September havde vi Fornøjelsen at have Frk. Johanne Andersen, Herr Martin Petersen og Herr Jens Johansen, Kjøbenhavn som Gæster. Efter at Formanden havde budt Velkommen, indledede Frk. Andersen et lille udmærket Foredrag om „Arbejdet og dets Betydning set fra forskellige Synspunkter". Desværre havde Frk. Andersen kun alt for kort Tid til sin Raadighed, da det sidste Tog til Kjøbenhavn, paa Grund af den indskrænkede Toggang, allerede afgik Kl. 10^{12}.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag den 23. Oktober paa „Højskolehjemmet" med følgende Dagsorden: 1) Formandens Beretning, 2) Godkendelse af Regnskabet, 3) Valg af Formand, 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 2 Revisorer samt et Agitationsudvalg, 5) Eventuelt. Mulige Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa indsendes til Bestyrelsen senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse.

Søndag den 1. November afholdes, i Anledning af Aarsdagen for Afdelingens Oprettelse, Aftenunderholdning med Bal paa Højskolehjemmet. *E. K.*

Rødby. Generalforsamling afholdes Mandag den 26. Oktober Kl. 9 pr. paa Hotel „Rødby". — Alle Medlemmerne bedes give Møde.

Dagsorden: 1) Valg af Dirigent, 2) Regnskabet fremlægges, 3) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 4) Valg af Suppleanter, 5) Valg af Revisorer, 6) Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Struer. Møde afholdtes paa Hotel „Struer" den 25. August, hvortil Halvdelen af Medlemmerne havde givet Møde. Herr Herløwsen fra Afdelingen i Holstebro holdt et udmærket Foredrag om Arbejdsløshedskassen. Taleren belyste denne Institutions Virksomhed og Betydning for vore Standsfæller under almindelige Forhold, og henviste iøvrigt til Artiklerne i de sidste Numre af vor Tidende angaaende Medlemmernes Stilling under de ekstraordinære Forhold foraarsagede ved Krigen. — H. fremdrog flere Eksempler fra hans egen og andre Afdelingers Medlemmer, der ved C. O.s Hjælp havde opnaaet at faa Konflikter med Principalen afgjort i deres Favør. Til Slut anbefalede H. Medlemmerne at benytte disse store Fordele, der bydes C. O.s Medlemmer som virksomme Midler i Agitationen for nye Medlemmer. Ligeledes burde det være alle Medlemmers Pligt at møde til Sammenkomster og Medlemsmøder, for derved at styrke og bevare Interessen for vor Sag. Det interessante Foredrag fulgtes med vaagen Forstaaelse af de mødte Kolleger. *J. M.*

Vejle. Torsdag den 9. September havde Bestyrelsen vedtaget at begynde de 8te Dages Møder, og man havde anmodet Herr Hovedbestyrelsesmedlem Michael Nielsen om at indlede med Emnet „Medhjælperne under Krisen". Herr N. holdt et vel tilrettelagt Foredrag om Medhjælpernes Stilling under de nuværende kritiske Forhold.

Torsdag den 16. September holdt Herr Bogholder Laurits Christensen et udmærket og interessant Foredrag om „En Manøvre".

Torsdag den 23. September afholdtes ordinær Generalforsamling, paa Dagsordenen var Valg af midlertidig Formand, da den stedlige Formand, Herr Axel Juhl, var indkaldt til Militærtjeneste. Herr Michael Nielsen havde velvilligst lovet at overtage dette Hverv, hvorefter han enstemmig blev valgt af Generalforsamlingen. Endvidere foretoges Valg af 3 Suppleanter, hvilke blev: Herr Hovedbestyrelsesmedlem Poul Jensen, Herr V. Mathiasen og Herr Bogholder L. Christensen. Ligeledes var der Valg af Agitations-Udvalg; men efter nogen Diskussion vedtoges det, at Bestyrelsen som i det forløbne Halvaar indtil videre skulde fungere som saadant.

Torsdag den 1. Oktober optoges af humoristisk Oplæsning af Herr Michael Nielsen. Aftenen var interessant, men der var desværre kun mødt faa Medlemmer.

Torsdag den 8. Oktober talte Herr Jens Johansen. Der var mødt en talrig Forsamling af baade Medlemmer og Ikke-Medlemmer. — Formanden gav Ordet til Herr Jens Johansen, der holdt et godt Foredrag om Organisationen og dens Betydning under de nuværende kritiske Forhold for baade Principal og Medhjælper. J. viste ved enkelte Tilfælde, hvor hensynsløst enkelte Principaler havde optraadt og dvælede særlig ved C. O.s forskellige understøttende Institutioner. Formanden takkede Herr J. J. for det udmærkede Foredrag og Mødet afsluttedes derefter. Aftenen gav enkelte nye Medlemmer.

Efter Mødet var der selskabeligt Samvær med fælles Kaffebord, Sang og Musik.

Medlemmerne opfordres indtrængende til at møde ved Mødeaftener. Der bydes paa Foredrag, Diskussioner, Selskabelighed med Underholdning, Sang og Musik. Foreningen har eget Klaver, der benyttes af musikalske og velvillige Medlemmer. — Derfor mød talrigt hver Torsdag Aften! De vil altid opnaa en fornøjelig og indholdsrig Aften.

Torsdag den 15. Oktober taler Herr Bogholder Laurits Christensen om „En af Storhandelens betydeligste Mænd".

Torsdag den 22. Oktober indleder Herr Bogholder Poul Jensen.

Viggo Skjoldborg Bahnert,
p. T. Sekretær.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 8610, Kai Hector, Kødforsyningen, Roskilde, indmeldte sig pr. 1. Juli som Medlem af Roskilde Afdeling. Trods gentagne Opfordringer har H. imidlertid stadig nægtet at betale sit Kontingent, hvorfor han herved slettes som Medlem af Afd.

Roskilde, den 28. September 1914.

Bisgaard, Kasserer.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Ettf.
Overgade n. V. 39.
København.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1914. 14de Aargang.

Krisens Virkninger paa Handels- og Kontormedhjælperstanden.

I flere tidligere offentliggjorte Artikler har vi fremdraget Episoder af de Virkninger, den af Verdenskrigen fremkaldte Krisetilstand har øvet ogsaa indenfor de sideordnede Handelsfag. — Imidlertid har der manglet en samlet Oversigt over disse Forhold, for saa vidt de berører vore Standsinteresser. Derfor har vi anmodet vore Korrespondenter om at tilstille os en kortfattet Redegørelse vedrørende Stillingen i de forskellige Byer, idet vi har ventet med vor Anmodning til et Tidspunkt, hvor den ekstraordinære Situation kan anses for nogenlunde afklaret.

Denne Enquète, som vi hermed paabegynder, kan formentlig afsluttes i det følgende No. af vor Tidende:

KJØBENHAVN.

Det er vanskeligt at paapege hvilke Virkninger Europa-Krigen og dens Følger har haft paa kjøbenhavnske Medhjælperforhold, alene af den Grund, at det endnu i alt for ringe Grad er gaaet op for Medhjælperstanden, at dens faglige Organisation er dens Formynder, — dette Ords Betydning i denne Forbindelse rigtig forstaaet, — saavel under gode som og i Særdeleshed daarlige Forhold. Det har saaledes været vanskeligt at erholde avtentiske Oplysninger i saa høj Grad som ønskeligt med Hensyn til de Rygter, der har været fortalte om Afskedigelser, Masseopsigelser og Gagereduktioner, men derfor mangler der dog ikke Eksempler paa, hvorledes Principaler har udnyttet Situationen til egen Fordel paa Medhjælpernes Bekostning.

At et enkelt Firma kynisk nægtede at betale sine til Sikringstjenesten indkaldte Medhjælpere Gage længere end til Indkaldelsesdagen med den Motivering, at Staten overtog Lønningspligten, og at en kendt Grosserer og Landstingsmand betaler sine indkaldte Medhjælpere 30 Kr. om Maaneden indtil 1. Jan., men der udover vil forbeholde sig sin Stilling, er Eksempler, der har været saa udførligt behandlede i Dagspressen, at det er overflødigt at komme nærmere ind paa disse Principalers Handlemaade.

Derimod kan det have Interesse at notere, at et Aktieselskab straks benyttede Situationen til en af de første Dage i August at forelægge sit Personale en Overenskomst, hvorefter dette skulde yde Arbejde for halv Gage, saalænge som Forholdene krævede det, hvilket Personalet gik ind paa, men at denne Imødekommenhed fra Personalets Side lønnedes paa den Maade, at Selskabet ultimo August mødte frem med Opsigelse af alle Engagements 3 Maaneder fra Dato. Dette Selskab har altsaa ikke skyet den Fremgangsmaade at benytte Situationen til en ekstra Indtægt af sit Personales halve Gage i en Periode, der netop krævede den største Hensynsfuldhed overfor den Part, der under alle Forhold vil være den økonomisk svageste.

Opfindelsen, Gagereduktion, kendes i flere men heldigvis mindre graverende Tilfælde.

Krisen har ganske naturligt bevirket, at Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse er strømmede ind i betydeligt større Antal end under normale Forhold, og at der vil komme en Del flere, kan ventes, eftersom de kjøbenhavnske Afdelinger f. T. har over 100 Medlemmer indkaldte til Sikringsstyrken. Man kan ikke forudsætte, at alle vil gaa tilbage til deres Stillinger, fordi nogle Virksomheder ikke vil være i Stand til at lade Pladserne staa aabne paa ubestemt Tid og derfor vil sé sig nødsaget til at engagere anden Medhjælp.

Det er uomtvisteligt, at mange Medhjælpere paa Grund af Situationens Alvor, har været prisgivet Principalernes Forgodtbefindende. Tilfælde analoge med de foran skildrede vil ogsaa blive mere almindelige alt som Udviklingen indenfor Handel og Omsætning gaar i Retning af Stordrift.

Netop derfor er det højst mærkværdigt, at de Forhold, som Krisen saa tydeligt har aabenbaret, og Arbejdsløshed, der stadig truer mange Medhjælpere, ikke har været eller er i Stand til at lade den store Handels- og Kontormedhjælperskare indsé Nødvendigheden af at slutte sig til det Værn for Medhjælper-Interesser, der er skabt i den faglige Organisation.

Men det synes, som om den kjøbenhavnske Gennemsnitsmedhjælper skal møde endnu større Modgang for at ruske ham op af den Sorgløshed over Livets Foreteelser, hvori han stadig befinder sig.

De daarlige Tider bragte 7-Lukningsspørgsmaalet frem. Den truende Prisforhøjelse paa Gas og Elektricitet i Forbindelse med en let forklarlig Dalen i Omsætningen hos Detailhandlerne gjorde dette Spørgsmaal aktuelt. — I en enkelt Bydel blev 7-Lukning indført, men skal allerede være forladt igen. Dette nævnes sluttelig som et Bevis paa, hvor vanskeligt — for ikke at sige ganske umuligt — det vil være at gennemføre en bestemt Lukketid ad Frivillighedens Vej. Lov og Vedtægt er paa dette Omraade nødvendig.

Martin Pedersen.

HELSINGØR.

Krisetilstanden har her ikke medført nogen særlig Arbejdsløshed. Dog har vi haft et Par Tilfælde, hvor Opsigelsen har fundet Sted med ganske kort Varsel, idet Principalen havde opsagt Medhjælperen paa 14 Dage. Men da Medhjælperen holdt paa sin 3 Maaneders Opsigelse og fremhævede, at Central-Organisationen vilde træde til, om det ikke blev respekteret, forandrede Principalen straks Opsigelsen. Dette viser atter, af hvor stor Betydning det er at være Medlem af sin Organisation. Seks af Afdelingens Medlemmer er indkaldte. Forholdene har medført en for omtrent alle Fag gennemført 7-Lukning, der desværre allerede nu efter kun ca. 4 Ugers Forløb syntes at skulde faa en brat Afslutning, idet flere Brancher har brudt Overenskomsten og holder aabent til Kl. 8.

M.

HILLERØD.

Det var almindelig ventet, at en Del Arbejdsløshed og Gagereduktion hurtig vilde blive Følgen af Krisen, og flere af vore Medlemmer modtog i Begyndelsen af August Varsel herom. Til

Dato er det imidlertid gaaet over Forventning godt. Saavidt det er os bekendt, har ingen Medhjælper her i Byen været udsat for Reduktion i Gage, og Arbejdsløshed som Følge af Krisen er kun anmeldt i 3 Tilfælde. De to af vedkommende Medhjælpere have endda allerede igen opnaaet Ansættelse andet Steds.

Vi har saaledes her i Byen ikke særlig Grund til at klage over de to første Krigsmaaneders Virkning indenfor vor Stand, saameget mere, som vi endog kan notere et Fremskridt i 7-Lukningens Gennemførelse over hele Linien i Hillerød!

Vor stadig tilbagevendende systematiske Agitation for 7-Lukning havde indtil da været forgæves indenfor Kolonial- og Isenkrambranchen, men det almindelige Krav om at spare paa Belysning m. m. bevirkede nu, at Principalerne indenfor de to nævnte Brancher besluttede at lukke Kl. 7. Kun to Købmænd, Chr. Juul Bruun og Klinke, nægtede at gaa med og de undsaa sig ikke ved at holde deres Butikker aabne, selv efter at alle deres Kolleger uden at tage Hensyn dertil — lukkede Kl. 7.

Vor Bestyrelse holdt sig naturligvis underrettet om Sagens Udvikling og vedtog paa forskellig Maade at søge rejst en stærk Stemning i Byen mod disse to tapre Bagstræbshelte. Modet svandt imidlertid hurtigt — efter at have holdt Stand to Aftener kapitulerede de, og saaledes blev 7-Lukningen gennemført over hele Linien i Hillerød fra 1. September 1914.

Ingen er i Tvivl om, at det er vor Organisations energiske og vedholdende Agitation, der bevirkede, at Sagen saa let lod sig gennemføre nu, og uden nogen Protest fra Publikums Side. Det maa nu blive vor Opgave at søge denne midlertidige Foranstaltning gjort til en vedvarende Ordning, og forhaabentlig vil denne Opgave lykkes for os. *Chr. J. Hendil.*

KALLUNDBORG.

Med Hensyn til Arbejdsløsheden indenfor vort Fag har Situationen — saa vidt jeg ved — ikke gjort nogen Forandring, hverken fra eller til; jeg har ikke i et eneste Tilfælde hørt Tale om Afskedigelser af den Grund; ligeledes tror jeg ikke, at noget Firma har begyndt at reducere Gagerne.

Et andet Forhold gør sig gældende overfor vore indkaldte Kolleger; det er almindeligt, at deres Gage reduceres til f. Eks. Halvdelen, men at Pladsen saa staar dem aaben, naar de en Gang kommer hjem igen, — en Ordning, som man efter min Mening tør kalde ret rimelig.

Det er mig en særlig Fornøjelse at kunne meddele, at Forholdene har medført, at vi for Kolonialhandlernes og Isenkræmmernes Vedkommende har faaet 7-Lukning gennemført; den har virket tilfredsstillende siden 1. Septbr., og det var Planen, at den skulde høre op 1. Decbr., men det er dog den almindelige Mening, at vi ikke vil komme til at gaa tilbage til 8-Lukningen igen; det ser endog ud til, at de andre Fag vil gaa med til en 7-Lukning

Som man ser, har Forholdene endnu ikke skadet os — tværtimod, men naar vi ser paa vort Foreningsliv, kan det jo virke ret pinligt, at Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer er indkaldte til Sikringsstyrken. *L. P.*

ROSKILDE.

Hvilken lykkelig Stjerne er det ikke, der staar over Roskilde-Medhjælperne i disse Krigstider!

Der har ikke fundet noget bemærkelsesværdigt Sted med Hensyn til Opsigelse eller Afskedigelse af Medhjælpere, hvilket maaske for en stor Del skyldes det store Opland her til Byen.

Herfra er der maaske indkaldt en halv Snes Medhjælpere til Sikringsstyrken, og af disse beholder de fleste deres Pladser med enten hel eller halv Gage efter Overenskomst. I de Forretninger, hvor en Medhjælper ikke kan undværes saa lang Tid, er der gennemgaaende truffet en fornuftig Ordning til gensidig Tilfredshed for Parterne.

Forholdene har i enkelte Forretninger medført, at der i Fortsættelse af Sommermaanederne lukkes Kl. 7 Aften. *B. B.*

SLAGELSE.

For Handels- og Kontormedhjælpernes Vedkommende er der, saavidt mig bekendt, ikke sket noget særligt paa Grund af Krisen.

Der er kun et af vore Medlemmer og et Par Ikke-Medlemmer indkaldt til Sikringsstyrken. Med Hensyn til Opsigelser, Afskedigelser eller Gagenedsættelser er der ikke forekommet noget Tilfælde. Den daglige Handel foregaar nu som før Krisen, og Forretningerne arbejder med det sædvanlige Personale.

De nuværende Forhold har ikke medført nogen Afkortelse i Arbejdstiden. Der var Forslag fremme fra Detailhandlerforeningen om Lukning af Butikerne Kl. 7, men Forslaget blev nedstemt, fordi de indkaldte Soldater bevirkede, at der var ikke saa lidt Handel mellem 7 og 8, særlig med Cigarer, Skraa osv.

Ihunsu.

NÆSTVED.

Den nuværende Krisetilstand har ikke her medført synderlige Forandringer. Paa en enkelt Undtagelse nær kendes ikke noget til Afskedigelser, ligesom Nedsættelse af Gage vistnok ingen Steder har fundet Sted. Det mindre Arbejde i Forretninger reguleres vel en Del ved, at der i Stedet for de til Sikringsstyrken indkaldte ikke i mange Tilfælde er engageret anden Medhjælp. Her har ikke været Tale om tidligere Lukning af Forretningerne. *S.*

SORØ.

For en Afdeling af Sorøs Størrelse siger det jo en Del at miste 8 Medlemmer paa Grund af Sikringsstyrkens Indkaldelse, og vi følte det ogsaa saavel kammeratligt som i al Almindelighed beklageligt, at Foreningen pludselig mistede Fjerdedelen af sine Medlemmer. Et Lyspunkt er det dog, at de fleste af de Indkaldte igen kommer tilbage til Afdelingen, naar Situationen igen har bedret sig, altsaa er det kun en Tid, som skal overvindes. Afdelingen staar temmelig godt økonomisk rustet og sér fortrøstningsfuldt frem mod bedre Tider. Desuden er der flere nye Indmeldelser at vente i nær Fremtid, saa forhaabentlig vil vi ikke faa nævneværdig Mén af den ekstraordinære Situation. Beklageligvis maa vi i denne Maaned sætte et Medlem paa „Den sorte Tavle" — for første Gang her i Sorø. *C. Rasmussen.*

NYKJØBING F.

Det synes, som om de herværende Forretninger ikke er synderligt paavirkede af Krisen. Selvom de fleste vel nok maa notere en Nedgang i Omsætningen under den nuværende Situation, har vor Afdeling hidtil ikke fra noget Medlem faaet Anmeldelse om Arbejdsløshed foraarsaget af Krisen.

Saavidt vides har kun en Forretning her i Byen fundet Anledning til delvis Afskedigelse af sit Personale, der bestod af en Kommis til 85 Kr. mdl. og en Dame til antagelig 50 Kr. Damen blev straks ved Krigens Begyndelse opsagt med en Maaneds Varsel, og Medhjælperens „fyrstelige" Gage blev halveret. Den Forretning, der foretog saa gennemgribende Foranstaltninger er ca. 30 Aar gammel, og man skulde derfor synes, at den med ovennævnte smaa Udgifter til Medhjælp kunde løbe den Risiko i hvert Fald at se Tiden an. Hvis den ikke med de 30 Aar bag sig har naaet den tilstrækkelige Fundering hertil, har den sikkert overlevet sig selv forlængst. Indehaveren af Forretningen er selvfølgelig „god Patriot", en af „Samfundets Støtter"; men denne hans ufine Optræden overfor sine slet lønnede Medhjælpere vil sikkert spores senere gennem en formindsket Omsætning, idet man ogsaa udenfor Medhjælperkredse hører Affæren omtalt med Harme.

Jeg skal tilføje, at Medhjælperen, der fik sin Gage halveret, en Tid var Medlem af Centralorganisationen, men fornylig udmeldte sig, sikkert fordi han, — det er jo forstaaeligt med en saa svimlende Gage, — mente at være for „fin Mand" til at staa indenfor en Fagsammenslutning.

En Del af vore Medlemmer er indkaldt til Sikringsstyrken, men formentlig kan de alle efter Hjemsendelsen vende tilbage til deres respektive Stillinger.

En Forretning har tilbudt sine Medhjælpere Understøttelse under Indkaldelsen, velsagtens imod senere Tilbagebetaling, medens en anden har været saa „human" at nægte en indkaldt, gift Medhjælper saavel Gage som Understøttelse. Sidstnævnte er efter Begæring tilkendt Understøttelse af Arbejdsløshedskassens Afdeling B.

Hidtil har ingen af Byens Forretninger fundet Anledning til at indføre 7-Lukning eller paa anden Maade foretage Afkortning i Arbejdstiden. *P. E. A.*

SAKSKJØBING.

Væsentlige Forandringer har ikke fundet Sted her i Byen; dette gælder ogsaa med Hensyn til Gagespørgsmaal og Arbejdstid, idet der hverken i den ene eller anden Henseende er sket nogen Reduktion. Arbejdsforholdene er saaledes de samme nu som før Krigens Udbrud.

Derimod har vi foreløbig mistet nogle af vore Medlemmer foranlediget af Sikringsstyrkens Indkaldelse. Disse Kolleger har indtil videre faaet fuld Gage. *A.*

NAKSKOV.

De forandrede Tilstande, som indtraadte for flere Erhvervs Vedkommende, bragte ikke daarlige Tider for Handels- og Kontormedhjælperne i Nakskov. Undtages herfra maa naturligvis de af vore Kolleger, som blev indkaldte.

Der spores absolut ikke nogen Arbejdsløshed under de nuværende Forhold, da Handelen her i Byen foregaar normalt og staar i samme Forhold til foregaaende Aars Omsætning i det tilsvarende Tidsrum, og da Arbejdskraften ved Indkaldelsen blev formindsket for flere Virksomheders Vedkommende, var der en kort Tid Mangel paa Medhjælpere. Nogle af de Indkaldtes Pladser er nu bleven besat, medens enkelte Principaler har vist deres indkaldte Personale det Hensyn, foreløbig at lade deres Pladser staa aabne for dem.

Alle Principaler her i Byen giver deres indkaldte Medhjælpere de sædvanlige 3 Mdr.s Gage og enkelte viser Hensynsfuldhed ved at strække sig videre end til Forpligtelserne.

Under de nuværende Forhold fortjener Købmændenes Optræden overfor de indkaldte Medhjælpere her fra Nakskov fuld Paaskønnelse, og bidrager til at styrke det gode Forhold, som hersker mellem Principal og Medhjælper.

Handelsforeningen afholdt for en Maanedstid siden Møde, for at faa godtgjort hvor stærk Stemning, der var indenfor Købmændene for en 7-Lukning, men Resultatet var ikke tilfredsstillende og 7-Lukningen strandede desværre foreløbig. *Johs. Meldal.*

MARIBO.

Den saakaldte Krisetilstand har ikke i nogen særlig Grad berørt Handels- og Kontormedhjælperne her i Byen. En Del er indkaldte, af vore Medlemmer kun tre, hvoraf den ene allerede er kommen tilbage. Her er ingen pladsledige.

Gagenedsættelser er os bekendt ikke forefalden. Af de Indkaldte er vistnok kun een bleven afskediget, men dog med lovlig Frist.

Forholdene har ikke medført nogen Afkortning eller Forandring i Arbejdstiden. *P. A.*

ODENSE.

Krisetilstanden gav sig straks og mest synlig til Kende ved de Handlendes Enighed om at faa 7-Lukning iværksat; det opnaaedes i saa godt som alle Brancher, men man glemte ej heller at benytte Lejligheden til, med Forbehold, at bebude Nedsættelse af Gagerne, saafremt „Forholdene maatte nødvendiggøre det". Særlig er det de større Manufakturforretninger og et enkelt Porcellænsfirma en gros, der har taget denne Forholdsregel.

Syvlukningen blev dog kun af kort Varighed, da Aarsagen her, som i de andre Byer, nærmest skyldtes Frygten for Forhøjelsen af Gas- og Elektricitetspriserne. Saasnart det imidlertid var fastslaaet, at denne Frygt var ubegrundet, ebbede 7-Lukningen ganske stille ud, og snart straalede alle Forretninger i det hvide Lys og Arbejdet gik sin Gang til Kl. 8.

Det har dog vist sig, at Pladsopsigelserne ikke helt udeblev, idet enkelte af vore Medlemmer er opsagt til Oktober og November. Frygten for yderligere Opsigelser, naar Juletravlheden er overstaaet, er næppe ubegrundet, selv om Forholdene dog nu synes at komme ind i en roligere Gænge. *C.*

SVENDBORG.

I Svendborg har Indkaldelserne og hele den urolige Situation haft en ret uheldig Indvirkning paa Medhjælpernes Forhold og specielt paa vor stedlige Forenings Arbejde. Dette fremgaar alene af den Omstændighed, at af Bestyrelsens 7 Medlemmer er de 5 i Øjeblikket borte fra Byen paa Grund af Indkaldelserne. Ogsaa adskillige „menige" Medlemmer har maattet trække i Trøjen. Alle de Indkaldte er heldigvis ugifte. De faar alle i hvert Fald nogen Løn under Militærtjenesten. Gennemgaaende udbetales der halv Gage.

Svendborg er sikkert en af de Byer, hvor den panikagtige Situation i de første Dage gav sig de stærkeste Udslag, og man sporer endnu nogen — stærkt overdreven — Nervøsitet indenfor Forretningslivet. Det gav sig bl. a. Udslag deri, at et Par Principaler uden videre foretog Lønreduktioner for deres Personale. De gik dog atter i sig selv og har senere udbetalt den fulde Gage. I en Del Brancher lukkede man i de første Dage i Butikkerne Kl. 7, men nu er 8-Lukningen atter indført overalt. *P.*

MIDDELFART.

Ingen af vore Medlemmer er indkaldt til Sikringsstyrken, og ingen er afskediget paa Grund af de forhaandenværende Forhold. Heller ikke Gagerne er nedsat endnu, og der foreligger heller ikke noget om, at dette vil ske foreløbig. Dog vil det vel næppe undgaas, hvis Krigen trækker længe ud.

Arbejdstiden er ganske uforandret. Saa vidt mig bekendt har den stedlige Handelsforening haft under Overvejelse at lukke Butikkerne Kl. 7, men der foreligger i hvert Fald intet Resultat endnu.

Alt i alt maa det siges, at vi her i Afdelingen har mærket glædelig lidt til Krisens Virkninger. *Karl Sørensen.*

SAMSØ.

Under den nuværende Situation er der for Samsø Afdelings Vedkommende blevet indkaldt 3 Medlemmer, men ellers er der ikke nogen Forandring i Forholdene her paa Øen.

Cheferne stiller sig absolut meget velvillig til de indkaldte Medhjælpere, da alle 3 Pladser staar aabne for dem, naar de bliver hjemsendt.

Med Hensyn til Lukketid, er der fra Afdelingens Side rettet en Henvendelse til Principalerne om en tidligere Lukketid, men det kunde ikke gennemføres. *H.*

Til Boghandelens Medhjælpere!

STØRSTEPARTEN af Landets Boghandlermedhjælpere har vel i disse Dage modtaget et Cirkulære fra B. M. F. bilagt med Opfordring til Indmeldelse i denne Forening — Medhjælpernes eneste Organisation — pynter den sig med.

Da jeg ikke ganske forstaar Cirkulæret, hvis fuldkommen „taagede" Indhold varsler en gennemgribende Kursændring, og i Særdeleshed da jeg fuldtud anerkender Opfordringens Slut-

bemærkning om, at bedre Løn- og Arbejdsforhold kun opnaas ved Hjælp af en samlet og enig Medhjælperstand, skal jeg undlade at komme ind paa dets Enkeltheder.

Kun vil jeg ved dette Par Linier bede mine Kolleger indenfor C. O., der sikkert alle erkender Rigtigheden i ovenstaaende Betragtning, betænke, at alt hvad B. M. F. her slaar paa, som Fremtidens Program, ejer vi i Forvejen indenfor C. O., foruden meget mere.

Vi maa derfor haabe, at B. M. F., naar den bebudede Afstemning om det forelagte nye Program har funden Sted, og forhaabenlig med et for dette gunstigt Resultat, tager vort gamle Tilbud om Indmeldelse under C. O. op til fornyet Overvejelse. I vore Rækker vil Boghandlermedhjælperne straks finde det Rygstød i Form af prøvede Institutioner, det ellers let vil koste Aartiers Arbejde at fæstne, saa de er anvendelige.

Naar derfor Cirkulæret slutter med: „Aaret 1916 bliver i mere end én Henseende et betydeligt Aar — de fleste Arbejdsoverenskomster blandt Haandens Arbejdere udløber i dette Aar og Revision af Boghandlerforeningens Love finder Sted. Til den Tid maa B. M. F. være stærk indadtil og have Midler til kraftig Optræden udadtil", maa en saadan Tanke, som er fremsat i den sidste Sætning, jo selvfølgelig skyldes Mangel paa Kendskab til Organisationsarbejde og — de alt bestaaende Organisationers Historie.

Til Slut skal jeg tillade mig at paastaa, at Centralorganisationen er Medhjælpernes eneste anerkendte Organisation. Da der io imidlertid ikke kan være to „eneste", faar vi maaske Fornøjelsen at erholde oplyst, hvori B. M. F.'s Anerkendthed bestaar.

Vejle, d. 22. Oktober 1914. *Michael Nielsen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Medlemsmøde den 8. ds., hvor Pastor Geert Jørgensen indledede om Emnet „Krigen". Pastoren udviklede fra et kristeligt Synspunkt, hvorledes Krigen opstod af den stedse stærkere og stærkere Jagen efter Kolonier og Militærmagt, og udtalte til Slut Ønsket om, at Folket ved den nuværende Krigs Grusomheder vilde faa en saadan Afsky for den, at Fredsbevægelsen vilde vokse sig stor og stærk. Efter Foredraget var der en kort Diskussion mellem Pastoren og Forretningsfører Siew. *F. M.*

Afdelingen havde arrangeret et offentligt Møde den 15. Oktober, der var godt besøgt, og ved hvilket Forretningsfører Jens Johansen talte om „Medhjælperne og Krisen".

Formanden, Herr M. Kornmaaler, bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter Herr J. i et sagligt, velformet Foredrag skildrede den nuværende Krisetilstands Virkninger paa Medhjælperstanden, idet Taleren hentede sine Eksempler fra Hovedstaden. Sluttelig opfordrede J. til Tilslutning til Organisationen.

Efter Indlederen talte Herr Carl Jensen om Handelstandens Moral, Herr Gustav Petersen og Formanden, der sluttede Mødet med en Appel om Indmeldelse. *F. M.*

Frederikshavn. Onsdag den 30. September afholdtes Foreningens ordinære halvaarlige Generalforsamling paa „Hoffmanns Hotel". Til Dirigent valgtes Herr Kæmnerassistent Chr. Olsen. Formanden, Herr L. Madsen, bød Velkommen og aflagde den halvaarlige Beretning, der godkendtes.

I Stedet for de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer valgtes Kæmnerassistent Olsen (Nyvalg), Kontorist A. Elvig og Kommis H. Nielsen (Genvalg). Formanden, Herr L. Madsen, nægtede at modtage Genvalg, da han sikkert i nær Fremtid forlader Byen. — Til Formand valgtes Herr Kontorist Elvig. Til Agitationsudvalg valgtes d'Herrer J. Thomsen, Johansen, Wilhelmsen, A. Jensen og Frk. Th. Mellerup.

Formanden for Faneudvalget, Herr Kæmnerassistent Olsen, aflagde Beretning og oplyste, at der nu i Faneudvalgets Kasse var 95 Kr. I Stedet for Kommis Springborg, der er bortrejst, valgtes Kommis H. Nielsen.

Under „Eventuelt" vedtoges det at Foreningen skulde spille paa 1/8-Lodseddel i Klasselotteriet, ligesom det vedtoges at vælge et Forlystelsesudvalg, der kom til at bestaa af d'Herrer Kontorist Niels Jensen, Kontorist A. Andersen og Kommis R. Christiansen.

Vi henstiller til vore Medlemmer at møde fuldtalligt til vore ugentlige Mødeaftener, i Særdeleshed i Aar, da Foreningen lider en Del under den militære Indkaldelse, der har berøvet os en stor Del af vore bedste Medlemmer. *A. C.*

Helsingør. Afdelingens ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes Onsdag den 7. Oktober paa Hotel „Fønix". Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning, der enstemmig godkendtes; derefter fremlagde Kassereren Regnskabet, for hvilket der gaves Decharge. Da den afgaaende Formand ikke trods Opfordring kunde modtage Genvalg, blev Kommis Einer Petersen valgt til Formand; til Bestyrelse valgtes Kommis P. Larsen og Chr. Petersen og desuden genvalgtes Frk. M. Larsen og Frk. C. Jørgensen.

Ved en efter Generalforsamlingen afholdt festlig Sammenkomst, takkede Frk. Larsen den afgaaede Formand, Herr Elding, for hans i gennem mange Aar store Arbejde for Afdelingen.

Da nu vore ugentlige Møder tager deres Begyndelse, anmodes alle Medlemmerne, om at give flittigt Møde, og agitere blandt alle uorganiserede Kolleger. *M. L.*

Onsdag d. 21. Oktober talte Hr. Harald Heie, Kjøbenhavn, ved vort Medlemsmøde om „Vejen frem". Central Organisationens Arbejde i de forløbne 15 Aar. Foredraget paahørtes med stor Interesse fra først til sidst, Mødet var godt besøgt, ikke alene af vore egne Medlemmer, men ogsaa en Del uorganiserede Kolleger var til Stede, og ved Hr. H. udmærkede Tale, vandt vi 6 nye Medlemmer. *Mary.*

Hjørring. Afdelingen afholder sin 15aarige Stiftelsesfest Søndagen den 8. November Aften Kl. 8 paa „du Nord" med fælles Kaffebord, Taler og Sang samt Dans. Stor Tilslutning forventes. *Bestyrelsen.*

Horsens. Halvaarlig ordinær Generalforsamling afholdtes den 29. September i vort Lokale paa Palæet.

Formanden, Sten Vandborg, aabnede Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes Bogholder Niels Dahl.

Formanden aflagde Beretning for forløbne Halvaar og omtalte bl. a. Arbejdet for Syvlukningen, der som sædvanlig havde givet et godt Resultat. Beretningen godkendtes enstemmig.

Da de ved Foraarsgeneralforsamlingen valgte Suppleanter efterhaanden var indtraadt i Bestyrelsen, suppleredes denne med de Herrer Bogholder Jens Christensen og Forretningsfører J. Andreasen.

Efter Forslag af Herr Sigurd Sørensen nedsattes et Agitationsudvalg, som kom til at bestaa af Forslagsstilleren, Herr Ejnar Nielsen og Frk. Marie Nielsen, og allerede nu kan noteres gode Resultater af dets Virksomhed. —

Det vedtoges at afholde Møde hver Tirsdag Aften og ligesom tidligere Aar udfylde Aftenerne med Foredrag og anden belærende Underholdning.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen.

Fredag den 9. Oktober havde vi et Besøg af vor Forretningsfører, Herr Jens Johansen, der holdt et udmærket Foredrag om Handels- og Kontormedhjælpernes retslige Stilling under de nuværende vanskelige Forhold. Foredraget paahørtes af et meget stort Antal Medlemmer og lønnedes med stærkt Bifald.

Tirsdag den 20. Oktober holdt Herr Højskoleforstander Kolding, Elbæk, et udmærket Foredrag betitlet „Verdenskrigens Forudsætninger". Dette Foredrag var desværre ikke saa godt besøgt som det foregaaende, hvilket maa meget beklages, da Herr K. er en i højeste Grad interessant Foredragsholder.

K. Rasmussen, Sekretær.

Kallundborg. Foreningen holdt Onsdag den 7. d. M. Generalforsamling.

Til Formand valgtes efter lang Diskussion A. Asmussen (Hans Jensen). F. V. Jensen var foreslaaet, men nægtede bestemt at modtage Valg. L. P. Larsen beholder Kassererposten. I Bestyrelsen blev valgt H. D. Branth, A. Mouritzen og Frk. Nielsen. Suppleanter blev O. Hansen og O. Sørensen.

Et Agitationsudvalg blev oprettet i hvilket Branth, Tranekjær og Kock fik Sæde.

Vi havde Fornøjelsen af tidligere Hovedbestyrelsesmedlem, Herr Robert Petersen's, Selskab.

Hidtil ukendt livlig Diskussion og Forhandling.

L. P. Larsen.

Kolding. Ordinært Medlemsmøde afholdtes i „Industriforeningen" Tirsdag den 6. Oktober. Central-Organisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, indledede med Emne: „Handels- og Kontormedhjælperne og den foreliggende Situation". Herr J. oplyste, i hvor høj Grad Medhjælpernes Ukendskab til deres retslige Stilling, havde givet sig Udslag, væsentlig fordi de stod udenfor C. O. Herr J. sluttede med, at der saa vist ingen Grund var til at lægge Hænderne i Skødet, men at man netop nu kunde forvente, at de uorganiserede Medhjælpere var mere lydhøre for Organisationstanken. Taleren opfordrede til kraftig Agitation under Efteraarskampagnen.

Efter en kort Diskussion om Fordelene ved statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, hvori Herr N. C. Nielsen og Herr S. Sejersen deltog, sluttede Formanden Mødet med en Tak til Indlederen.

Onsdag den 14. Oktober afholdtes ordinært Medlemsmøde paa „Højskolehjemmet": Formanden udtalte Ønsket om, at der vilde blive større Tilslutning til vore Møder i vore nye, hyggelige Lokaler; hvorefter Herr Byraadsmedlem Karl Sørensen, indledede om „Ungdomsskolen". Herr S. udtalte, at det var ingen ny, men derimod en gammel Tanke, der var 100 Aar gammel og paapegede det uheldige ved Handelsskolerne og de tekniske Skoler, at det var Aftenskoler. S. gav forskellige Oplysninger om Ungdomsskolerne i Sydtyskland, England og Amerika. I Diskussionen, deltog Herr N. C. Nielsen samt Holstebro Afdelings Formand, Herr C. C. Knudsen, p. T. Menig 805.

Ved Medlemsmødet den 21. ds. oplæste Herr N. C. Nielsen, Brudstykker af Jeppe Aakjærs nye Bog „Arbejdets Glæde". De faa Medlemmer der var mødt, paahørte Oplæsningen med største Interesse. *A. T.*

Lemvig. Torsdag den 15. Oktober afholdt Foreningen sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i Foreningens Lokaler paa „Warmdahls Hotel".

Formanden bød Velkommen; Herr Nygaard Petersen valgtes til Dirigent. — Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og oplyste bl. a., at Medlemsantallet nu var 25. De ugentlige Møder har været gennemført hele Sommeren, og vi har sammen med Holstebro- og Struer-Afdelingen ladet afholde et Stævne paa Toftum Bjerge. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes.

Derefter behandledes Dagsordenen; efter en kort Diskussion vedtoges det at vælge en ny Bestyrelse, da der af den gamle Ledelse kun var 2 tilbage, paa Grund af 2 Medlemmers Indkaldelse og et Medlems Sygdom. Til Formand genvalgtes Herr V. Langhoff enstemmigt; desuden valgtes følgende Bestyrelsesmedlemmer: d'Herrer V. Alstrup, Nygaard Petersen, Richard Holm og H. Pedersen og til Suppleanter: d'Herrer A. Johs. Andersen og Sv. A. Poulsen, hvorefter man eenstemmig til Revisorer valgte d'Herrer V. Knudsen og Nygaard Petersen.

Ved et umiddelbart derefter afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: V. Langhoff, Formand, Nygaard Petersen, Næstformand, V. Alstrup, Kasserer, Richard Holm og H. Pedersen, Sekretær.

Derefter hævede Formanden Generalforsamlingen, takkede for Tilslutningen og man trak sig tilbage til de materielle Glæder.
H. Pedersen.

Løgstør. Den 1. Oktober afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel „Unionen" med Dagsorden (alle indkomne Forslag):

1) Lokaleflytning. 2) Mødetiden. 3) Eksklusion af et passivt Medlem. 4) Eventuelt.

Formanden bød den talrige Forsamling Velkommen og forelagde Forslagene. — Det vedtoges at flytte Lokalerne til Hotel „du Nord", ligesom de øvrige Forslag ogsaa vedtoges.

Søndag den 11. afholdtes Stiftelsesfest paa „du Nord". — Kl. 9 samledes man ved Kaffebordene, der blev holdt flere Taler for Afdelingen og C. O. samt afsunget et Par Sange. Under Afsyngelse af vor Festmarsch hævedes Bordet og Dansen begyndte. — Der blev indmeldt 5 Damer. I Løgstør tiltrænges der iøvrigt en kraftig Agitation blandt de kvindelige Medhjælpere. *Aage G. N.*

Middelfart. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa Turisthotellet Torsdag den 24. September. Assistent Hansen valgtes til Dirigent, takkede for Valget og gav Ordet til Formanden, af hvis Beretning det fremgik, at der ialt i det forløbne Halvaar har været afholdt 11 Medlemsmøder og 7 Bestyrelsesmøder. Endvidere har der været afholdt en ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af Landsstævnet paa Himmelbjerget. Efter Indbydelse af Kolding Afdeling deltog vi i en Udflugt til Fænø, medens Afdelingen selv arrangerede en Udflugt til Baaring med efterfølgende Svingom. St. Hans Aften deltog Bestyrelsen efter Indbydelse af Højskoleforeningen i et Møde paa Højskolehjemmet. Til dette var der udsendt Indbydelse til 6 andre Foreninger og Mødets Formaal var at søge arrangeret nogle Fælles-Foredrag i den kommende Vintersæson. Der nedsattes et Udvalg til at ordne det videre fornødne, i dette fik Afdelingens Formand Sæde. — Medlemsantallet for Tiden: 40.

Beretningen godkendtes eenstemmigt.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 367,67 og udviser et Overskud paa Kr. 53.05. Regnskabet godkendtes eenstemmigt. En mindre, af Bestyrelsen foreslaaet, Lovændring vedtoges eenstemmigt.

Til Bestyrelsesmedlem valgtes Kommis J. P. Simonsen. Kommis C. Hansen og Kommis F. Simonsen valgtes til Suppleanter.

Formandens Forslag om i det kommende Vinterhalvaar kun at afholde Møde hver 14. Dag vedtoges. Paa Forslag af Lagerassistent Tvermose nedsattes et Sprogkursusudvalg. Generalforsamlingen, der var besøgt af 20 Medlemmer, sluttede med Leveraab for C. O. og Dirigenten.

Paa et Bestyrelsesmøde Søndag den 27. Septbr. konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Assistent Karl Sørensen, Formand, Bogholder Magnus Jørgensen, Kasserer, Kommis J. P. Simonsen, Næstformand, Assistent Berg, Sekretær og Lagerassistent Tvermose. *Berg.*

Sakskøbing. Den 30. September afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling med Kommis C. Aarslev som Dirigent. Formanden aflagde Beretning for forløbne Halvaar, hvorefter Kassereren oplæste Regnskabet, som enstemmigt godkendtes. Efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Herrer J. Møller og H. G. Madsen, som efter Tur afgik. Genvalgt blev H. C. Madsen og nyvalgt Kommis C. Aarslev i Stedet for Herr J. Møller, der ikke ønskede Genvalg. Til Revisor genvalgtes Kommis H. Bødtker. D'Herrer Collard og Oppermann valgtes til Suppleanter. Da ingen herefter begærede Ordet hævedes Generalforsamlingen, og Medlemmerne samledes om Punchebollen. Bestyrelsen konstituerede sig: Formand: Ch. Andersen. Næstformand: Bogholder H. Jensen; Kasserer: Bogholder H. C. Madsen og Sekretær: Rieneck. *R.*

Silkeborg. Fredag den 2. Oktober afholdtes i Foreningens Mødelokaler Foredrag af Herr Redaktionssekretær Chr. Christensen, der talte om: „Pressens Udvikling". Taleren skildrede i korte Træk, hvorledes de første Aviser opstod og der blev skaffet Stof til dem. Til Slut omtalte Taleren Krigskorrespondenterne og de forskellige Pressebureauer.

Fredag den 16. Oktober afholdtes Møde med Herr Forretningsfører Jens Johansen, som Taler. Emne: „Medhjælperne og Krisen". Til Mødet var indbudt alle Byens Handels- og Kontormedhjælpere. Formanden, Bogholder Ramsing Jensen, bød Forsamlingen Velkommen og Herr Jens Johansen holdt derefter et Foredrag, der lønnedes med kraftigt Bifald. Da ingen ønskede Ordet, sluttede Formanden Mødet med en Tak til Taleren. — Mødet overværedes af ca. 40 Medhjælpere.
Mogens Ditlevsen.

Skanderborg. Møde afholdtes den 14. Oktober med Herr Jens Johansen som Taler. Formanden bød Velkommen og J. holdt et meget interessant Foredrag om Medhjælperne og Krisen.

Til Slut takkede Formanden paa Foreningens Vegne for Foredraget og sluttede med et Leve for Centralorganisationen.
Erik Jensen.

Skive. Onsdag den 14. Oktober afholdtes et offentligt Møde i Skive med Herr Michael Nielsen, Vejle, som Taler. Mødet, der afholdtes i Haandværkerforeningen var yderst slet besøgt.

Mich. N. klarlagde den foreliggende Situation og omtalte vore forskellige Institutioner, hvorefter der udspandt sig en Diskussion — ret fjern fra Indledningen — mellem d'Herrer Sjørup Nielsen, Postassistent Lebahn, Typograf Larsen og Expedient Andersen.

Det syntes af Diskussionen, der forgæves af Indlederen søgtes drejet i faglig Retning, at fremgaa, at „Det unge Højre" i Skive og denne Forenings Stilling til vor Organisation er af afgørende Betydning for vor Skive-Afdelings Trivsel. Man synes i Særdeleshed at lægge megen Vægt paa Formanden, Herr Lebahns Stilling, men da Herr Lebahn under Diskussionen fralagde sig ethvert Ansvar for sine Medlemmers afvisende Holdning overfor vor Organisation, samt paa Forespørgsel af Indlederen dels indrømmede ikke at være Medlem af sin egen Organisation, dels lagde en betydelig Stupiditet for Dagen overfor Organisationsspørgsmaalet i det store og hele, afsluttede Mich. N. Diskussionen med Haabet om, at vore Kolleger i Skive fremtidig vilde arbejde i de af Central-Organisationen anviste faglige Spor og beskæftige

sig en Smule mindre med de politiske Foreningers mere eller mindre velvillige Holdning overfor vor Sag. Saa, mente N., vilde Skive Afdeling nok vokse sig stor og stærk, trods Modstanden udefra. *M.*

Torsdag den 15. ds. afholdtes ekstraordinær Generalforsamling med „Formandens Fratræden paa Grund af Bortrejse" som eneste Punkt paa Dagsordenen. Formanden, Herr R. Sjørup Nielsen, flytter til Randers.

Det vedtoges at lade Næstformanden, Herr Kommis Støvlbæk, indtage Formandspladsen indtil den ordinære Generalforsamlings Afholdelse i November, medens Suppleanten, Herr Bogholder P. Christensen, rykkede ind i den ledige Plads indenfor Bestyrelsen. Herr Sjørup Nielsen rettede en Tak til Kollegerne for godt Samarbejde gennem Aarene og udtalte Haabet om en lys og heldbringende Fremtid for Afdelingen. Forsamlingen gav Herr S. N. de bedste Ønsker med paa Vejen.

Gl.

Thisted. Den 9. Oktober afholdtes halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Royal". Lagerforvalter Johs. Jensen valgtes til Dirigent, og Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, og dvælede ved Landsstævnet, som han betegnede som en straalende Succes, og omtalte Arbejdet for frivillig Syvlukning, som det desværre ikke var lykkedes at gennemføre. — Beretningen godkendtes enstemmig.

Til Bestyrelsen genvalgtes Bogholder Kibsgaard og Lagerforvalter Jensen, og til Suppleanter valgtes Bogholder J. Larsen og Manufak urmedhjælper A. Kjær. Til Revisor valgtes Kontormedhjælper A. Poulsen. Agitationsudvalget kom til at bestaa af: Kontormedhjælper Chr. Pedersen, Lagerforvalter Jensen, Kolonialmedhjælper Laur. Jensen samt Kontormedhjælper M. Poulsen Til Oplysningsbureauet genvalgtes H. Chr. Ottesen og N. C. Kibsgaard.

Det vedtoges som sædvanlig at afholde ugentlige Møder, og det overdroges Bestyrelsen at forsøge oprettet et Sprogkursus for Medlemmer, samt eventuelt at faa arrangeret en større Udflugt i Pinsen 1915 — med Rate-Betaling i Vinterens Løb.

Til Slut uddeltes Medlemskort til Thisted Foredragsforening — gratis, og Generalforsamlingen hævedes med et af Dirigenten udbragt Leve for C. O.

Den 16. Oktober afholdtes Medlemsmøde, hvor Formanden underholdt Medlemmerne med Oplæsning af C. Hostrups „Den Tredie", der lønnedes med Haandklap. Mødet sluttede med Afsyngelse af „Medhjælpermarchen".

Den 23. Oktober havde Bestyrelsen formaaet Herr Redaktør Johs. Madsen til at holde Foredrag. Herr M. holdt et aldeles brilliant Foredrag om det i disse Dage saa aktuelle Emne: „Neutralitetsforpligtelser". Efter Foredraget samledes man om et fælles Kaffebord og diskuterede dér Emnet. Mødet var velbesøgt og af den Slags, man kunde ønske sig mange af. Formanden hævede Mødet med at bringe Herr M. Foreningens Tak. NB. Nye Medlemmer kan faa Adgangskort til Foredragsforeningens Foredragsrække i Vinter udleverede gratis ved Henvendelse til Kassereren. *Aage Neergaard.*

Vejle. Torsdag den 5. November indleder Herr Bogholder Poul Jensen.

Søndag den 8. November afholdes en lille selskabelig Sammenkomst i vore sædvanlige Lokaler i Anledning af Foreningens 10-aarige Stiftelsesfest. Der vil blive arrangeret fælles Kaffebord, humoristisk Oplæsning, Sang, Musik og Pakkefest, hvortil Adgangen er gratis. Til Pakkefesten vil Bestyrelsen anmode Medlemmerne om at skænke forskellige Smaating, der vil blive solgt under Festen. Overskudet fra Pakkefesten tilfalder Klavérfondet. Bestyrelsen anmoder indtrængende Medlemmerne om at give Møde denne Aften, der sikkert vil blive meget fornøjelig. Tag udenforstaaende Kolleger med. Medlemmerne opfordres til at agitere kraftigt blandt udenforstaaende Kolleger, af hvilke der endnu findes en Del her i Vejle.

Viggo Skjoldborg Bahnert,
p, T. Sekretær.

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1914. 14de Aargang.

Krisens Virkninger paa Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Udtalelserne af Centralorganisationens Tillidsmænd om Krisetilstandens Indflydelse paa Medhjælperstandens Vilkaar i en Række af Landets Byer bringes nedenstaaende til Afslutning.

Tilsammen taget giver disse Korrespondancer et orienterende Overblik over de paagældende Forhold. Selv om ikke alle de Standsfæller, vi anmodede om Bidrag til Enquéten, har fulgt Anmodningen, opnaar vi gennem de Beretninger, vi alt har bragt fra Øerne, og de, der nedenfor dertil knyttes fra Jylland, et Helheds-Indtryk af den Tilstand, der er raadende overalt i Landet.

Det kan imidlertid ikke noksom fremhæves, at Korrespondenterne saa langt fra at benytte mørkere Farver end Skildringen af de paagældende Forhold selvsagt forudsætter, tvertimod i flere — tilfældigvis herfra paaviselige — Tilfælde, har givet et gunstigere Udtryk for Virkeligheden. Saaledes er Eksempler paa Gagereduktioner forbigaaede eller — hvad der er hyppigere — Beretningen tager kun Sigte paa Afdelingens Medlemmer, hvorimod de uorganiserede Medhjælpere helt lades ude af Betragtning.

Men i det store og hele fremgaar der af disse Korrespondancer det glædelige Faktum, at Rystelserne, som i Verdenskrigens første Periode bragte Forretningslivet til at vakle, nu synes delvis afballanceret, uden at dette derfor er enstydig med normale Tilstande. De første Dages Nervøsitet har især paavirket visse kjøbenhavnske Forretningskredse, medens Ligevægten snart synes genvunden i Provinsen. I Hovedstaden optræder de typiske Nervøsitets-Udslag: Hovedkulds Opsigelser, lovstridige Afskedigelser og vilkaarlige Gagenedsættelser. Provinsen stiller sig derimod almindeligvis afventende. Og endelig viser det sig, at det er Engroshandelen, der fører an i disse haardhændede Foranstaltninger, hvorimod det nærmere, personlige Forhold mellem Principal og Medhjælper i Detailforretningerne ogsaa i dette Tilfælde har afværget skrappe og, som det meget ofte har vist sig, overflødige Forholdsregler.

Krisens fulde Rækkevidde for vor Stand kan iøvrigt endnu vanskelig bedømmes, bl. a. fordi Sikringsstyrkens Indkaldelse skyder Arbejdsløsheds-Problemet frem i Tiden. Der savnes ethvert andet Materiale end Organisationens til Bedømmelse af Arbejdsløsheden indenfor Medhjælperstanden, men det giver Situationen Karakteristik, at den gennemsnitlige Arbejdsløshed, der andrager $2^1/_2$—3 %, nu udviser $4^1/_2$ %. Den virkelige Arbejdsløshed er væsentlig større; thi af vore Medlemmer er for Tiden $12^1/_2$ % indkaldte til Militærtjeneste, uden at deres Pladser almindeligvis er besatte. Hvor mange af de indkaldte Medhjælpere, der atter kan indtræde i deres Pladser, er fremdeles et aabent Spørgsmaal, og først naar Hjempermitteringen engang finder Sted kan Krisens Virkninger fuldtud overses og bedømmes.

Endelig har de særegne Forhold i den første Krisetid foranlediget Detaillisterne til Syvluknings-Eksperimenter, der dog kun undtagelsesvis har faaet blivende Værd. Imidlertid er det betegnende for Syvluknings-Modstanden, at alene Frygten for de højere Belysningspriser formaaede at omvende den tidlige Butikslukning erklærede Modstandere.

AALBORG.

For at bidrage til et Overblik over Følgerne for mine Standsfæller af de sidste Maaneders ekstraordinære Forhold, skal jeg m. H. t. Situationen her i Byen oplyse:

at Arbejdsløsheden blandt de herværende Handels- og Kontormedhjælpere ikke, saavidt Afdelingen bekendt, synes at være større end almindeligt,

at Sikringsstyrkens Indkaldelse bære Skylden for at ca. 11 pro Ct. af Afdelingens Medlemmer har maattet forlade deres Pladser, der for manges Vedkommende ere tabte for stedse, hvoraf Følgen sikkert vil blive adskillige Begæringer om Understøttelse, naar normale Forhold atter indtræder og den indkaldte Styrke hjemsendes,

at saavidt Afdelingen bekendt er kun en Afskedigelse og en Opsigelse af Medlemmer bleven begrundet med de ekstraordinære Forhold, og det er i Øjeblikket sandsynligt, at den sidstnævnte, der omfatter hele det paagældende Personale, ikke vil blive opretholdt eller fuldbyrdet ved Afsked, og m. H. t. den førstnævnte (Afskedigelse), da skyldtes denne, der fandt Sted med kun 1 Maaneds Varsel, i Virkeligheden ikke Krisen, men Ønsket om at skaffe Plads for en Slægtning af Arbejdsgiveren,

at Indførelse af 7 Lukningen bevirkede Afkortning i Arbejdstiden indenfor forskellige Brancher i et Tidsrum af ca. 1 Maaned, udover det for den frivillige 7 Luknings Ophør oprindelig fastsatte Tidspunkt (15. August), hvorved det konstateredes, at den tidligere Lukning meget vel og uden Skade for Principalernes Kæphest: „Hensynet til Publikum", kan udvides til at gælde ogsaa Efteraas- og Vintermaanederne.

Thi for Kunderne, der finder Butikkerne lukkede efter Kl. 7, vil det være ret ligegyldigt, om den tidligere Lukning skyldes et almindeligt Ønske om at skaffe Medhjælperne kortere Arbejdstid eller de Handlendes Ønske om at spare Udgiften til Lokalernes Belysning.

Et Rygte, der vinder mere og mere Tiltro og som bekræftes fra forskellige Sider, vil vide, at i hvert Fald tre Firmaer her i Byen har sat deres Medhjælpere paa halv Gage uden samtidig i tilsvarende Grad at indskrænke Arbejdstiden. I det Hele taget burde hele den nuværende Situation og de af denne følgende usikre Forhold indenfor enhver Handels- og Kontorvirksomhed være i Stand til at overbevise samtlige danske Handels- og Kontormedhjælpere — kvindelige saavel mandlige — om Nødvendigheden af at være Medlem af en Organisation, der i paakommende Tilfælde kan og vil yde dem Beskyttelse og Støtte.

Nielsen-Lindquist.

AARHUS.

Oplysningerne, som vi — kort før Redaktionens Slutning — har modtaget fra den jyske Hovedstad, er beklageligvis altfor ufyldestgørende til, at man deraf kan danne sig et nøjagtigt Billede af Krisens Følger for vore aarhusianske Standsfæller. Naturligvis har Sikringsstyrkens Indkaldelse sat følelige Spor blandt Handels- og Kontormedhjælperne. Af Afdelingens Medlemmer er ca. 30 indkaldt.

Ligeledes er der Eksempler paa de ogsaa fra andre, og især de større Byer kendte Virkninger af de usædvanlige Forretningsforhold, saavel hvad angaar Opsigelser som Gagereduktioner. Men herom savner vi, som nævnt, et tilstrækkeligt Materiale til Bedømmelse af de stedlige Forhold.

Syvlukningen, for hvilken Reform, der i sin Tid fra vor Aarhus-Afdelings Side er udfoldet et betydeligt Arbejde, har fra Krisens første Tid faaet et væsentligt Fremstød. Og, hvad der er særlig bemærkelsesværdig, de saaledes opnaaede Resultater synes at skulde fæstnes, idet en Række af de større Forretninger i forskellige Brancher vedblivende opretholder den tidlige Butikslukning. I en enkelt Bydel, det store Trøjborg-Kvarter, lukkes endog alle Forretninger Kl. 7, med Undtagelse af Fredag og Lørdag.

HJØRRING.

Her gik man straks i Spænding for, hvad der eventuelt vilde komme, Rygterne svirrede om Opsigelser, Afskedigelser, Lønnedsættelser og Forkortning af Arbejdstiden, saa Medhjælperne ventede det værste — Arbejdsløshed i stor Stil.

Men som Tiden gik faldt Sindene tildels til Ro igen, idet det nemlig viste sig, at Forholdene ikke blev saa daarlige som det fra Begyndelsen tegnede til.

For Hjørrings Vedkommende har der f. Eks. kun været Tale om ganske enkelte Opsigelser, som direkte Følge af Krisen, og af disse har ingen været særlig graverende, og Arbejdsløsheden blandt Medhjælperne skønnes ikke at have været større i de sidste Maaneder end sædvanlig.

Med Hensyn til Indkaldelsen til Sikringsstyrken antages det, at Antallet af indkaldte Medhjælpere højst regnet andrager ca. en halv Snes Mand. Det formenes derhos, at største Delen af de Indkaldte atter vil kunne indtræde i deres Pladser efter Hjemsendelsen, forsaavidt Krisen da ikke mod Forventning trækker altfor længe ud. Ligeledes vides det, at i hvert Fald en Del af de indkaldte oppebærer, om ikke fuld, saa dog delvis Gage; men hvor langt Principalerne strækker sig, har man foreløbig ingen Mening om.

Hvad Gagenedsættelser angaar kendes kun et enkelt Tilfælde, hvor Gagen er nedsat til det halve.

Nu kunde det jo tænkes, at de forhaandenværende Forhold havde medført en Forkortning af Arbejdstiden og en tidligere Butikslukning; men Nej. Der var ganske vist fra de Handlendes Side en Stemning fremme og et Arbejde i Gang herfor, som resulterede i, at Manufakturhandlerne enedes om at lukke deres Forretninger Kl. 7 Aften; men Enigheden varede kun 3 Dage, saa var alt igen i den gamle Gænge, hvor det kniber haardt med at faa lukket Kl. 8.

Saaledes stiller de faktiske Forhold sig for Øjeblikket her i Byen, og der er ingen særlig Grund til for Medhjælperne foreløbig at se for sort paa Stillingen, ihvorvel de paa den anden Side heller ikke bør være ligegyldige, men belave sig paa og ruste sig mod, hvad der eventuelt kan komme. *H.*

FREDERIKSHAVN.

Her i Frederikshavn har Krisetilstanden, bortset fra de ekstraordinære Indkaldelser og den almindelige Utryghedsfølelse, heldigvis endnu ikke haft særlig uheldige Følger for Handels- og Kontormedhjælperne; men helt Ram forbi er vi naturligvis kke gaaede allesammen. Flere Principaler har saaledes opsagt deres Medhjælpere med 3 Maaneders Varsel, men derefter antaget dem igen med en Opsigelsesfrist af 14 Dage.

Blandt vore Medlemmer er der til Sikringsstyrken indkaldt en halv Snes Mand. De indkaldte Medhjælpere erholder vist alle ca. halv Gage.

Iøvrigt kan vi heldigvis melde alt roligt *A Elvig.*

HOBRO.

Her i Byen er Forholdene trods Krisetilstanden næsten fuldstændig normale, der er saavidt mig bekendt ingen Medhjælper bleven afskediget, ej heller har der fundet Gagereduktioner Sted.

Paa Handelsforeningens Foranledning blev de Handlende enige om at lukke Forretningerne Kl. 7 fra 1. September for at spare paa Lyset, men da Bestemmelsen fra forskellige Sider ikke blev overholdt, er 8 Lukningen desværre atter genindført fra 1. Oktober. *B.*

RANDERS.

Straks efter Europa-Krigens Udbrud sporedes en Del Nervøsitet blandt Principalerne her i Byen, hvilket gav sig Udslag i flere Afskedigelser og Gagereduktioner, navnlig indenfor Manufaktur-, Jern- og Skibsmæglerbrancherne. Forholdene har dog atter bedret sig, idet de fleste større Firmaer paany arbejder nogenlunde normalt. Naturligvis har Arbejdsløsheden blandt vore Standsfæller været en Del større end sædvanlig, og navnlig i August Maaned. Arbejdsløsheden er dog begrænset meget betydeligt ved Sikringsstyrkens Indkaldelse, idet flere arbejdsløse Medhjælpere har faaet Engagement ved at erstatte de Indkaldte.

Med Hensyn til 7-Lukningen har Randers i Aar ligesom de foregaaende Aar, været ret gunstigt stillet, idet alle Brancher, Kolonialhandlerne undtagen, har gennemført den tidlige Butikslukning i de 3 Sommermaaneder. Paa Grund af den Lammelse, der ramte Forretningslivet, og navnlig føltes den første Maaned efter Krigens Udbrud, har 7-Lukningen i Aar ogsaa været almindelig i September Maaned. Forretningslivet er selvfølgelig slappet en Del her som andre Steder, men dette vil dog sikkert ikke faa nogen særlig negativ Betydning for Medhjælperne, da Randers som bekendt er placeret i et godt og solidt Opland.

Saavidt mig bekendt, har der ikke fundet særlig graverende Opsigelser Sted. Da en Del af Afskedigelserne har ramt ældre Medhjælpere, som tidligere har været utilnærmelige for Organisationstanken, har disse dog nu indset Nytten og Nødvendigheden af Organisationen og sluttet sig til vor herværende Afdeling. *P. Jensen.*

SILKEBORG.

Mærkværdigvis har den alvorlige Krisetilstand, der har ramt vort Land, ikke haft nogen nævneværdig Indflydelse paa Handels- og Kontormedhjælperne her i Silkeborg. Ved den første Indkaldelse i August Maaned maatte nogle enkelte Medhjælpere af Sted, men slet ingen af Afdelingens Medlemmer er indkaldt.

Ej heller har Krisetilstanden haft nogen Indvirkning paa Arbejdsløsheden, idet der ikke er nogen Medhjælpere afskediget, og der er, saa vidt jeg véd, heller ikke foretaget nogen Gagenedsættelse. I en enkelt stor Manufakturforretning har Medhjælperne faaet en ekstra Sommerferie paa ca. 8 Dage, men uden Nedsættelse af Gagen i den Tid. At Krisetilstanden ikke har haft større Indvirkning paa Medhjælpernes Stilling skyldes sikkert, at langt Størstedelen af de unge Handelsmænd her i Byen er Lærlinge.

Et nævneværdigt Gode har Krisetilstanden dog medført, idet Kolonialhandlerne, Smør- og Kaffeforretningerne lukker Kl. 7 Aften de 4 første Dage i Ugen. Ifølge en Kolonialhandlers Udtalelser, er Principalerne udmærket godt tilfredse med denne Ordning, som de sikkert vil bibeholde, i hvert Fald foreløbig.

Som det vil ses af Ovenstaaende, har Krisetilstanden indtil nu

kun medført Goder for Medhjælperne og vor Sag, som her har haft en udmærket Fremgang i den senere Tid. *Kri.*

HERNING.

Ved den store Krises Begyndelse var Forholdene her i Byen, som alle andre Steder, noget spændte; i enkelte Manufaktur-Forretninger blev Medhjælperne sat ned i Gage; saa vidt mig bekendt skete dette dog kun i to Tilfælde. Det er imidlertid atter ophævet og Medhjælperne faar atter fuld Gage.

Videre foraarsagede Krisen, at to Medhjælpere blev afskediget med Krigen som direkte Grund, 3 Medlemmer er indkaldt til Sikringstjeneste. Naar alt kommer til alt har vi her i Herning ingen Grund til at klage over Tilstanden som den er nu. Kun én Ting er der ikke rørt ved; det er Syvlukningen. Der var ved Krigens Begyndelse en lille Henstilling i Avisen om at lukke Kl. 7, det frugtede ikke, Forretningerne holder vedblivende aabent til Kl. 8.

A. Lorenzen.

HORSENS.

Indhentede Oplysninger her i Horsens om de ekstraordinære Forholds Følger maa i al Almindelighed betragtes som tilfredsstillende, idet, saavidt jeg har kunnet faa oplyst, intet nævneværdigt Tilfælde har foreligget i Retning af Arbejdsløshed, Opsigelse, Gagenedsættelse el. lign.

Den i Sommermaanederne foranstaltede Syvlukning blev fortsat en Maaned længere end sædvanlig af Manufakturforretningerne og af en enkelt større Isenkramforretning.

Sten Vandborg.

VEJLE.

Krisetilstanden har for vor Afdelings Vedkommende medført Indkaldelse af en Del af vore bedste Medlemmer, bl. a. Formanden og 5 Bestyrelsesmedlemmer.

Vi kan med en vis Tilfredshed notere, at Syvlukningen har været gemmemført overalt med Undtagelse af de Stor-Købmænd, hvis væsentligste Forretning er baseret paa Landboerne.

Som en tidligere Artikel har berørt, er Detailhandlerne sammen med enkelte andre Handlende gaaet i Spidsen i Aar og har gennemført den tidligere Lukning allerede i Foraaret.

Den eneste Branche, der holdt sig tilbage, var Manufakturhandlerne. Hvad enten dette var for at trodse Medhjælperinteresserne eller havde en dybere Aarsag, skal vi lade være usagt; det koster jo i hvert Fald ikke mere i Arbejdsløn til Personalet at holde aabent til Kl 8, hvilket tilsyneladende maa have spillet en meget væsentlig Rolle m. H. t. de Herrers Standpunkt, thi da Krisetilstanden indtraadte og Priserne paa Gas og Elektricitet blev betydeligt forhøjet, da var Manufakturhandlerne særdeles ivrige efter at finde Nøglen Kl. 7; ja man kunde endog gaa med til endnu tidligere Lukning alt som Dagene tog af — „blot for at være Kommunen til Tjeneste med at spare paa Belysningen" — anførtes der.

Vi formener dog, efter faldne Udtalelser at kunne vente, at ogsaa Manufakturhandlerne gaar med til Syvlukning til næste Sommer.

I hvert Fald har Aaret 1914 kuldkastet den Paastand, at det skulde være af Hensyn til de mindre Handlende, at al Syvlukning var uigennemførlig; thi overalt er disse gaaet i Spidsen, mens Storhandelens Mænd, som paa Kommando, har holdt sig tilbage. *M.*

FREDERICIA.

Straks efter Indkaldelse af Sikringsstyrken frygtede vi at Forholdene vilde medføre Arbejdsløshed, Opsigelse og Gagenedsættelser. Dette skete imidlertid ikke i større Udstrækning. Vi havde kun tre Medlemmer, der blev indkaldte og ingen Opsigelser; Gagenedsættelser har der heller ikke været Tale om.

I det hele og store har denne Periode ikke skadet vor Afdeing. Tvertimod har den medført Syvlukning de fire første Dage i Ugen. Kun nogle enkelte Forretninger indenfor Isenkrambranchen, en enkelt Kolonial- og Manufakturhandel stiller sig afvisende.

Tilfredsheden med Syvlukningen blandt Købmændene er saa vidt vides god. *E. Nommensen.*

KOLDING.

I herværende Afdeling er kun ringe Følger at spore af den indeværende Krisetilstand, Der har fundet nogle enkelte Opsigelser Sted, hvilket dog i næsten alle Tilfælde er gjort afhængig af, at Tilførsel af visse Raaprodukter vedholdende forbliver standset. Alle disse Opsigelser er foregaaet paa sædvanlig Vis med almindelig Varsel, og der er mig bekendt ikke sket noget Tilfælde af Gagereduktion her i Byen.

Begrundet paa den kortvarige Standsning i Kulimporten og deraf følgende projekterede Stigning i Belysningspriserne blev 7-Lukningen indført i saa godt som alle Forretninger. Men denne Reform varede kun en Maaneds Tid. — Afdelingen forsøgte at fastholde Beslutningen, men det lykkedes ikke, — trods Agitation i Dagspressen og personlig Paavirkning. Lovgivningens Vej synes fremdeles at være den eneste farbare for 7-Lukningens Gennemførelse. *N. C. Nielsen.*

ESBJERG.

For Esbjerg Afdelings Vedkommende er der ikke indtraadt nogen særlig Forandring paa Grund af de nuværende daarlige Forretningsforhold. Vi har kun et Medlem, som er indkaldt til Sikringsstyrken, og et Par Medlemmer, som vi har mistet, vedrører ikke den nuværende Situation.

Forholdene har ikke, saa vidt os bekendt, medført hverken Gagenedsættelse, Afkortning eller Forandring i Arbejdstiden.

7-Lukningen fastholdes stadig her i Byen, saaledes som det har været Tilfældet i en Aarrække. *G.*

VARDE.

Handels- og Kontormedhjælperne her i Byen, har heldigvis ikke mærket til Arbejdsløshed eller Gagenedsættelse under de sidste Maaneders Krisetilstand. Og ingen Indkaldelser til Sikringsstyrken har fundet Sted.

Hvad angaar Syvlukningen, da har Spørgsmaalet været fremme ved et Møde i Handelsforeningen, men Sagen blev nedstemt. Flere Principaler har givet deres Personale 2 Timer længere Fritid om Middagen og skiftevis fra Kl. 6 Aften, dette uden Afkortning i Gagen. *H. Th.*

RINGKJØBING.

Krisen er for vort Vedkommende gaaet meget let over Byen her. Der har hverken fundet Afskedigelser eller Gagereducering Sted. Sikringsstyrkens Indkaldelse har medført tre Medlemmers Indkaldelse, men saa vidt os bekendt staar deres Pladser aabne for dem ved Hjemsendelsen.

Butikslukningen er som før Krigens Udbrud. *A. B.*

HOLSTEBRO.

De herskende Krisetilstande, har ikke haft nogen nævneværdig Indflydelse her, idet man ikke af den Grund har mærket til nogen større Arbejdsløshed end under almindelige Forhold. — Der er indkaldt en Del af vore bedste Folk, deriblandt vor dygtige Formand, og med ham 11 andre, heraf 2 Bestyrelsesmedlemmer. Til Trods herfor har vi dog været i Stand til at opretholde Møderne som hidtil, og vore Møder har været omtrent lige saa godt besøgte som under normale Forhold.

Der er ikke her forefalden nogen Afskedigelse, Opsigelse eller Gagenedsættelse; her har vore Principaler i den Retning været meget liberale.

Angaaende tidligere Butikslukning, da har vi rettet en Henvendelse til den herværende Handelsforening, om denne ikke med

Henblik paa den ringere Købeevne og Købelyst, kunde tænke sig at gøre noget for en tidligere Butikslukning, ihvert Fald indenfor f. Eks. Manufaktur- og Isenkrambrancherne. Handelsforeningens Svar, der nu foreligger, er imidlertid absolut afvisende, idet man ikke mener Sagen er en Foreningssag, men maa henhøre under de forskellige Brancher. —

I det store og hele maa Forholdene her nærmest betragtes som saa nogenlunde normale; Forretningslivet er nu igen i de gamle Folder. *H. Herlevsen.*

VIBORG.

Følgerne af Krisen har hidtil ikke her været særlig slemme. Der er ikke mig bekendt forefaldet noget Tilfælde af Arbejdsløshed, og af Indkaldelser har der kun været 5 á 6, hvoraf kun 3 blandt vore Medlemmer, og disses Pladser vil saa vidt muligt blive holdt aaben for Vedkommende. Fra den anden Side har der dog ogsaa meldt sig et Par „Patrioter", der af Frygt for det kære Mammons Forgængelighed har fundet sig foranlediget til et Par Opsigelser, nærmest med den Hensigt at faa Gagerne trykket ned. Det er ikke det fineste Eksempel paa et velsitueret Firmas Optræden. Ingen af Opsigelserne er endnu bleven effektive, men selvfølgelig søger de to Medhjælpere at faa anden Virksomhed, hvad dog kan være vanskeligt nok under de nuværende Forhold.

Handelsforeningen har haft et Forslag om 7-Lukning til Behandling, men det blev slaaet ned med stor Majoritet. Kun et enkelt Firma har paa egen Haand begyndt Lukningen Kl. 7 Aften.

Iøvrigt mærkes Krisetilstanden ikke meget i al Almindelighed her i Byen. Forretningerne siger endog at Handelen gaar livligere end under normale Forhold, hvilket er en Følge af de ualmindelige gode Betingelser for Landbrugseksport. — *n.*

THISTED.

Naar Situationen her i Byen — i og efter Krisedagene — skal bedømmes, kan den med ét Ord kaldes „tilfredsstillende"; thi efter at være kommen over de berygtede Augustdage, er alt saa omtrent falden tilbage i de gamle Folder.

Vel er der i enkelte Brancher lidt Nedgang i Omsætningen og maaske følgelig deraf et Par Afskedigelser, men dog ikke flere, end de „Afskedigede" har kunnet fylde de „Indkaldtes" Pladser ud, saa om Arbejdsløshed i større Grad end sædvanlig indenfor vort Fag kan der absolut ikke være Tale.

Dog forefaldt der i Krisens første Periode en Del Opsigelser pr. 3 Mdr., der imidlertid alle, saa vidt mig bekendt, er hævede igen, og en enkelt Forretningsmand, som straks (efter Aftale) satte Personalet paa halv Gage, har dog, da han var ene om „Æren", taget den „fixe" Idé i sig igen.

I ledende Kredse indenfor Principalorganisationen har der været paatænkt et Forslag om tidligere Lukning — for at spare paa Belysningen — og Manufakturhandlerne gik endog saa vidt, at de udsendte en Liste til Paategning, men paa Grund af mangelfuld Tilslutning maatte Tanken opgives.

Sluttelig skal jeg notere, at vi i Øjeblikket er godt tilfreds med Stillingen, men hvordan det vil gaa, naar Sikringsstyrken igen hjemsendes, véd ingen, men den Tid — den Sorg, som man siger. *Aage Neergaard.*

LØGSTØR.

De nuværende Forhold har ikke haft særlig Indflydelse paa vore Vilkaar her i Byen. Der er indkaldt 3 Medlemmer til Sikringsstyrken. Kun i *et* Tilfælde er den Indkaldte erstattet ved et Nyengagement, de andre Steder har Forretningen fortsat uden at engagere nogen anden.

Vi har ingen Opsigelser haft. I en enkelt Forretning gjorde Principalen Forsøg paa at nedsætte Medhjælperens Gage, men dette mislykkedes, da vedkommende Kollega var et af vore gode Medlemmer og derfor ikke uden videre lod sig diktere en vilkaarlig Reduktion. Resultatet blev at Medhjælperen fremdeles oppebærer sin fulde Gage.

Eksemplet viser, at en bestemt Optræden fra Medhjælperens Side overfor Principalen, ofte har en ganske anden Virkning end Medhjælperne er tilbøjelig til at antage.

Med Hensyn til Arbejdstiden da har Forholdene ikke givet Anledning til nogen Forandring. *Ingerslev Jensen.*

Aktivt Arbejde.

DA jeg har den Opfattelse, at Agitationen har overordentlig stor Betydning for Foreninger som vore, og at de fleste Medlemmer langtfra viser den Interesse, de burde for den Stand de tilhører, og derved for dem selv, skal jeg knytte nogle Bemærkninger til dette Spørgsmaal.

Der bliver indenfor Afdelingerne af enkelte Medlemmer nedlagt et stort Arbejde for Medhjælperstanden, og dette er langtfra bleven mindre i de sidste Aar. Hvad angaar Øjeblikket, kræver det betydelig mere Sammenhold end tidligere, for at hjælpe de af vore Kolleger, der bliver ramt af Krisen.

Arbejdet synes dog i for høj Grad, paa enkelte Undtagelser nær, at hvile paa Lederne. Mange har den Opfattelse, at naar de blot kommer til Møde en enkelt Gang, og møder til Generalforsamling, som dog ikke nær alle gør det, har de dermed gjort deres Pligt. Efter min Mening er dette et meget fejlagtigt Syn.

Bestyrelsen er kun valgt til at lede Afdelingen paa bedste Maade og faar som bekendt ingen Løn for det Arbejde den udfører, og naar en Afdeling skal ledes som den bør, har Bestyrelsen nok med Ledelsen og Arbejdet indadtil. Kassereren har navnlig et stort Arbejde; det burde Medlemmerne i lidt højere Grad paaskønne ved altid at betale Kontingentet, anmelde Flytning o. s. v. i rette Tid. Herved vilde det kun blive det halve Arbejde for Kassereren at udføre.

Derfor burde Medlemmerne føle det som deres Pligt, at agitere for C. O. blandt udenforstaaende Kolleger og for Tilslutning til Møderne; netop dette betinger den store Fremgang.

Naar vi er bleven bag efter i Sammenligning med de fleste andre Organisationer, burde det netop opfordre os alle til at tage kraftigt fat, saa vi med rette kan synge „Fremad det lyder". — For Organisationens Medlemmer maa det være en Æressag, at vække de af deres Kolleger, der er saa ligegyldige og saa snæversynede, at de endnu ikke har faaet Øjnene op for de Opgaver, vi arbejder for.

Nu er der maaske Medlemmer, der vil henvise til, at de ikke har noget videre Kendskab til at agitere. Men det er ikke nogen Undskyldning. Ved at agitere sætter man sig efterhaanden ind i Spørgsmaalene, om hvad vi vil og hvad vi arbejder for. Desuden vil ethvert Medlem kunne faa Agitationsmateriale, ved Henvendelse til Afdelingen eller Hovedkontoret, og derved udvider de ligeledes deres egne Kundskaber.

Jeg er overbevist om, at jo mere De agiterer, desto større Interesse vil De faa derfor. Det har jeg set mange Eksempler paa. Man skal ikke lade sig afvise af Uvilje, som man ofte kan møde. Modstand er, for dem som har en Vilje, til for at overvindes, og naar man møder Modstand fra vore Egne er det fordi, at de paagældende Standsfælder ikke rigtig fatter hvad vi arbejder for.

Lad Dem ikke afskrække af at tage fat! Da jeg blev valgt til Bestyrelsen i Holstebro, havde jeg ikke saa meget Kendskab til C. O. som vel de fleste har nu; men ved at agitere og beskæftige mig med de faglige Opgaver har jeg erhvervet de manglende Kundskaber, og jo mere jeg virker for C. O. og de Spørgsmaal, der vedrører denne, desto større Lyst og Interesse faar jeg til at være med i Arbejdet.

Naar De agiterer, lad Dem da ikke afvise af dem, som spørger om hvor mange Baller og selskabelige Sammenkomster Afdelingen afholder. Henvis blot til, at om vi ogsaa har lidt Selskabelighed, er det langt fra vort Virkemaal, thi det kan Medlemmerne ingen Gavn have af. Henvis derimod til vore faglige Opgaver og understøttende Formaal, der byder Medlemmerne direkte og betydelige Fordele.

Ej heller skal man lade sig afskrække af dem med den forkerte Opfattelse, at C. O. beskæftiger sig med Politik, de som saa snæversynede mener, at Arbejdet for bedre Arbejdsvilkaar er ensbetydende med socialistiske Formaal og derfor holder sig for „fine" til at blive Medlem.

Der er ingen Tvivl om, at C. O. i Fremtiden vil blive til større Hjælp for Medhjælperstanden end tidligere. Resultaterne bestemmer vi tildels selv, forsaavidt som det gælder om at vi først skal samles til fagligt Samvirke. Og det sker ved, at vi alle som Én sætter vor Energi ind paa at agitere ved enhver Lejlighed, og derved arbejder for C. O. paa den Plads, hvor vi opholder os. Naar der ikke er mere at udrette dér, saa drag ud i Oplandet. Da vil Maalet snart være naaet, og derved opfylder enhver sin Pligt mod sig selv og mod sine Kolleger.

C. C. Knudsen, Holstebro.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Afdelingen afholdt den 4. November en extraordinær Generalforsamling, der var ret godt besøgt. Herr Elnor Jensen meddelte, at han — ialtfald foreløbig — ikke saa sig i Stand til at fortsætte som Formand for Afdelingen og foreslog Forsamlingen at vælge Herr Henry Christensen til Formand, hvilket vedtoges enstemmigt. Henry Christensen rettede under almindelig Tilslutning en Tak til den afgaaende Formand for dennes energiske og interesserede Arbejde for Afdelingens Fremgang, og haabede snart at se Elnor Jensen i Spidsen for Ledelsen igen. Generalforsamlingen sluttede med en Diskussion om Spørgsmaalet; „Vore Mødeaftener".

Onsdag den 18. November taler Medlem af vor Hovedbestyrelse Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, i Afdelingen. Det forventes, at alle vore Medlemmer møder den Aften og tager Kolleger udenfor Organisationen med. *Chr. J. H.*

Hjørring. Husk, at Forretningsfører Jens Johansen taler paa „du Nord" Tirsdag den 17. November Kl. 9 Aften.

Mød alle og mød præcis.

Kjøbenhavn. Tirsdag d. 22. Septbr. talte Fuldmægtig i Overpostinspektoratet, Herr Jac. Andersen, om „Joseph Michaelsen og Verdenspostforeningen". Efter en interessant Udvikling af Postvæsenets Historie dvælede Foredragsholderen ved Joseph Michaelsen som den Mand, der havde givet og udformet Idéen til Verdenspostforeningen. Men som det saa ofte sker, at en stor Mand bliver miskendt i sit eget Land, saaledes behan lede Danmark Joseph Michaelsen. J. M. udarbejdede en Pjece om internationale Postforbindelser, som han ønskede, den danske Regering skulde udsende til Regeringer i alle Lande. Tanken vandt ikke Tilslutning fra den danske Regerings Side, og J. M. maatte da uden officiel Anerkendelse udsende sit Propagandaskrift. Imidlertid er netop hans Ideer blevet de bærende i den Verdenspostforening, der nu er en Kendsgerning, selv om Udlandet har sat Sagen i Gang. Efter forlængst at være traadt ud af Postvæsenets Tjeneste, kom dog Anerkendelsen for Joseph Michaelsen i Form af en aarlig Hædersgave fra Staten.

Det udmærkede Foredrag lønnedes med kraftigt Bifald.

Tirsdag den 29. Septbr. indledede Medlem af Kontorafdelingen, Herr Viggo Pedersen, en Diskussion om „Vor Taktik". Mange Talere havde Ordet for og imod Konklusionen af Herr P.s Foredrag: Centralorganisationens Indmeldelse under „De samvirkende Fagforbund".

Tirsdag d. 6. Oktober talte Folketingsmand, Herr Dr. phil. D. M. Starcke om „Georgismen". Det livfulde og stærkt agitatoriske Foredrag hilstes med meget Bifald, om end man som Løn-Købmand ikke ganske kan dele Synspunktet, at Lønarbejderne kun er kulturbevarende, medens det selvstændige Erhverv er kulturskabende.

Tirsdag d. 13. Oktbr foredrog Forfatteren, Herr Hans Laursen, Uddrag af sine Digterværker. De varmtfølte Digte for de mange, der lever paa Samfundets Skyggeside, fandt stærkt Anklang hos Tilhørerne.

Tirsdag den 20. Oktober talte Medlem af Kontorafdelingen, Herr Peder Nørgaard over Emnet: „Republik og Kongedømme". Efter Foredraget udspandt der sig en livlig Diskussion.

Tirsdag den 27. Oktbr. indledede Herr C. Hammer om „Lærlingespørgsmaalet og Kvinderne". Herr H. paapegede Forskellen paa den Tidsperiode, hvori Lærlingeloven fik sin Tilblivelse, og det nuværende Udviklingstrin, Handelslivet staar paa, hvor man kræver flere Kundskaber og mere Uddannelse af Medhjælperen, der helst skal gaa fra Skolen og ud i Livet som et færdigt Produkt. Begrebet Lærling er ved at forsvinde. Den mangelfulde, praktiske Uddannelse kræver Erstatning gennem Theori, og denne Udvikling støttes bl. a. ved den stigende Tilgang af Kvinder til Handelsfagene. Taleren ansaa Organisationens Betænkning af 1904 for forældet og ønskede Ansvaret for Lærlingeuddannelsen taget fra den enkelte og gradvis lagt over paa Samfundet gennem Handelsskolerne — og med Afskaffelse af Aftenundervisningen, der reelt set i Udviklingsalderen virker som tungt Overarbejde. — Efter Foredraget udspandt der sig en livlig Diskussion, der viste, at Forsamlingen krævede en Forandring af de nuværende, uholdbare Tilstande. *C. H.*

Kolding. Onsdag d. 28. Oktbr. afholdtes Klubaften paa „Højskolehjemmet"; ca. en Snes Medlemmer havde givet Møde. Bestyrelsen oplyste, at man desværre i sidste Øjeblik havde faaet Afbud fra den indbudte Taler, og at det desværre ikke var lykkedes at faa en anden Indleder.

Onsdag den 4. Novbr. afholdtes vort aarlige Andespil paa „Højskolehjemmet". Ca. 40 Medlemmer var mødt. Aftenen var i enhver Henseende vellykket, og Spillet gav et lille Overskud.

A. T.

Maribo. Onsdag den 21. Oktober afholdtes Generalforsamling paa Hotel „Sorø"; ca. 30 Medlemmer var kommen til Stede.

Formanden indledede med en Mindetale over afdøde Lærer Kirkegaard, Herredslev, der altid havde vist Foreningen den varmeste Interesse. Derefter meddelte Formanden, at Foreningen havde ført en rolig Tilværelse i forløbne Halvaar; naar undtages Sommerudflugten til Nykøbing og en Udflugt sammen med Saxkøbing Afd. havde der ikke været noget af Betydning.

Kassereren oplæste Regnskabet, der udviste en Beholdning af Kr. 79,64. Regnskabet godkendtes.

Valg af Bestyrelsesmedlemmer: I Stedet for d'Herrer H. W. Kirkegaard og Oluf Rasmussen samt paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste, vor højt skattede Kasserer, Axel Jensen, blev d'Herrer Axel Nielsen, Sellerup og Lauritz Saunte valgt. Til Suppleant valgtes Kommis E. Sandau; H. W. Kirkegaard og Bestyrer Nielsen valgtes til Revisorer.

Til Agitationsudvalget valgtes Kommis Larsen, Forvalter Jensen og Boghandlermedhjælper E. Rewes.

Derefter meddelte Formanden, at Herr Fog-Petersen og en Taler fra C. O. stillede sig til Raadighed ved Afholdelse af et Foredrag. Fra Nykøbing Afdelingen forelaa en Indbydelse til en Aftenunderholdning med efterfølgende Bal den 8. Novbr. —

Herr Kirkegaard foreslog at lade afholde en Aftenunderholdning med efterfølgende Bal inden Jul, og at Medlemsmøderne begyndte og sluttede med en Sang.

Ved Punschebollen efter Generalforsamlingen talte Herr Rasmussen for C. O., Herr Kirkegaard for Kassereren, som var indkaldt, Herr Axel Jensen for den gamle Bestyrelse, Herr Larsen for den nye Bestyrelse, Herr Oluf Rasmussen for den afgaaede Formand og til Slut fortalte Bogh. Jørgensen nogle smaa morsomme Historier fra sin lige overstaaede Indkaldelse.

Paa et den 26. Oktober afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Kommis L. Jørgensen (Formand), Axel Nielsen (Næstformand), Kommis P. A. Rasmussen (Kasserer) og Kontorist Lauritz Th. Saunte. (Sekretær).

Lauritz Th. Saunte.

Roskilde. Fredag den 23. Oktober afholdtes halvaarlig ordinær Generalforsamling. Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes Herr Hartvig Andersen enstemmig til Dirigent. Formanden aflagde Beretning om Afdelingens Virksomhed i det forløbne Halvaar, i hvilket der var afholdt 6 Bestyrelsesmøder. Afdelingen har holdt Møde hver 14 Dag, og disse Møder har været ret godt besøgt. Desuden havde 12—14 Medlemmer deltaget i Sorøstævnet. Beretningen godkendtes enstemmig. Kassereren oplæste derpaa Regnskabet, der efter nogen Diskussion ligeledes enstemmig godkendtes.

Man gik derpaa over til Valg af Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer. Genvalgt som Formand blev Herr H. Busted og som Bestyrelsesmedlem Herr N. Bisgaard, medens følgende Medlemmer blev nyvalgte: Frk. V. Sørensen, d'Herr Hartvig Andersen og Herm. Nielsen. Som Suppleanter Frkn. E. Kranholm og A. Thomsen. Til Revisorer valgtes Frk. J. Olsen og Herr Bach-Andersen. Agitationsudvalget kom til at bestaa af Frk. Helga Nygaard og d,Herr G. Nielsen og P. Poulsen. Til at ordne forskellige festlige Sammenkomster i Vinterens Løb nedsattes et Udvalg bestaaende af 5 Medlemmer.

Derefter hævedes Generalforsamlingen med et Leve f. C. O., og man samledes ved Kaffebordene.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede denne sig saaledes: H. Busted, Formand, Hartvig Andersen, Næstformand, N. Bisgaard, Kasserer, og Frk. Sørensen, Sekretær.

Søndag den 1. Novbr. afholdtes Stiftelsesfest med Dilettant-

forestilling og Bal. Der opførtes „Et enfoldigt Pigebarn", der blev spillet udmærket af vore flinke Dilettanter. Derefter samledes vi ved Kaffebordet, hvor forskellige Sange blev afsungne. En lille Dans til Kl. 2 afsluttede denne vellykkede Fest.

Onsdag d. $^{4}/_{11}$ opførtes paany „Et enfoldigt Pigebarn", men i veldædigt Øjemed, til Fordel for de Brandlidte i Svogerslev. Der var fuldt Hus, og Forestillingen gav et pænt lille Overskud.

Medlemmer bedes erindre, at der nu fremtidig er Mødeaften hver Fredag i „Højskolehjemmet".

Valborg Sørensen, Sekretær.

Rødby. Den halvaarlige Generalforsamling afholdtes den 26. Oktober. Til Dirigent valgtes C. Hansen. Kassereren oplæste Regnskabet, der enstemmigt godkendtes.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse, der sammensattes saaledes: Frk. A. Sørensen, Kommis K. M. K. Christiansen, S. Poulsen og C. Hansen. Til Suppleanter valgtes C. S. Hansen, L. Andersen og K. F. Ullerichs, medens Frk. Nørrelund afgik paa Grund af Bortrejse. Til Agitationsudvalget valgtes A Olsen, S. Poulsen og C. Hansen.

De ugentlige Mødeaftener henlagdes til Tirsdag i Stedet for Mandag.

Det vedtoges at rette en Anmodning til Herr Redaktør Fog-Petersen om Afholdelse af et Foredrag sidst i November.

Bestyrelsen har konstitueret sig som følger:

H. Rasmussen, Formand, C. Hansen, Næstformand, K. M. K. Christiansen, Kasserer, Frk. Anny Sørensen, Sekretær og S. Poulsen.

Det vedtoges at afholde Mødeaften 1ste og 3die Tirsdag i hver Maaned. Alle Medlemmerne bedes give Møde. *A. S.*

Samsø. Afdelingen er nu naaet saa langt frem med Hensyn til Medlemsantallet, som ventes kan, idet næsten alle Handels- og Kontormedhjælperne paa Samsø er optaget i Foreningen, der nu tæller 22 Medlemmer.

Der er i Sommerens Løb, foruden enkelte Bestyrelsesmøder, bleven afholdt Medlemsmøde en Gang om Maaneden, Disse Møder har selv sagt ikke altid funden lige god Tilslutning, da Sommeren paa Samsø byder paa flere Afvekslinger end Vinteren, og derfor fremkalder en Smule Stilstand indenfor Foreningen. Dog maa man ikke klage paa Tilgangen af Medlemmer.

Ved Møderne er i første Række det faglige Spørgsmaal drøftet, og har det ikke været uden Interesse, at enkelte Medlemmer undertiden er fremkomne med Forespørgsler eller Oplysninger Centralorganisationen vedrørende. Dette tyder paa, at det ikke blot er Pligten, som har foranlediget disse Kolleger til at indmelde sig i Foreningen, men tillige Følelsen af, at en Sag som C. O. er et uundværligt Gode for Standen, og derfor i høj Grad værd at støtte. Foruden det egentlige faglige, har Bestyrelsen ogsaa følt sig forpligtiget til at afholde et eller andet Kursus til Medlemmernes Dygtiggørelse. Derfor er der flere Gange gjort Tilløb til at faa oprettet et Sprogkursus, enten i Engelsk eller Tysk; men stadig har der vist sig Forhindringer. Nu er det endelig lykkedes at faa samlet 14 Medlemmer, som Torsdag den 8. Oktober begyndte et Kursus i Tysk med Herr Sigurd Besser som Lærer. Teknisk Skoles Bestyrelse i Tranebjerg har velvilligt stillet et Lokale til Afdelingens Disposition én Gang om Ugen.

En Henvendelse til Principalerne angaaende 7-Lukningen førte ikke — selv under de nuværende Forhold — til noget Resultat. Det kan vel heraf sluttes, at Lukning Kl. 7 ikke bliver til noget her paa Øen, før Loven paabyder det. — Med Hensyn til Forlystelser har det tilsyneladende ikke været noget særlig følt Savn, at Foreningen ikke har afholdt saadanne i Løbet af Sommeren. Dette vil ogsaa foreløbig blive uforandret, især under den nuværende Situation. *I. Nielsen.*

Slagelse. Onsdag den 28. Oktober afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling i „Anlægspavillionen", hvor ca. 20 Medlemmer var mødt. Formanden bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter Fr. Jacobsen valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde derefter Beretning om Arbejdet i det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmigt. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, som ligeledes godkendtes. — Til Bestyrelsen valgtes i Stedet for Einar Knudsen og Rich. Iversen, som ønskede at fratræde, henholdsvis Fr. Jacobsen og Alfred Sørensen. Til Suppleanter valgtes Bruun Mortensen og Fritz Petersen og til Revisorer Rich. Iversen og P. Petersen.

Bestyrelsen konstituerede sig med R. Greve som Formand, A. Petersen, Næstformand, Fr. Jacobsen, Kasserer, Chr. Petersen, Sekretær, og Alfred Sørensen.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Slagelse Afdelingen og Centralorganisationen.

Efter Generalforsamlingen foreviste Herr Mekaniker B. Jensen levende Billeder. Forevisningen af disse ledsagedes af Herr A. Petersens Violinspil, og begge Dele gjorde velfortjent Lykke.

T.

Sorø. Søndag den 25. Oktober afholdt Foreningen paa Hotel „Postgaarden" sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Alfred Hansen. Formanden oplæste Forhandlings-Protokollen, der udviste, at Foreningen havde været ret virksom i det forløbne Halvaar, der var nok mistet en Del Medlemmer ved Sikringsstyrkens Indkaldelse, de fleste af dem kommer dog tilbage til Afdelingen og flere nye Indmeldelser er i Vente. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes.

Til Formand genvalgtes C. Rasmussen. I Stedet for Bestyrelsesmedlemmerne d'Herr A. Sander, Th. Sieburg og Chr. Ellkjær, der afgik efter Tur, valgtes H. Møller (Contantforretningen), K. Jensen (Petersen Munch), N. Sarøe (Louis Munk); genvalgt blev Frk. Nielsen (Varehuset), som en Maaned før var indgaaet i Bestyrelsen ved et Medlems Bortrejse fra Byen, Frk. Nielsen blev samtidig valgt som Foreningens fremtidige Kasserer. Til Suppleanter valgtes d'Hrr. A. Møller („Varehuset") og P. Christensen (Hougaard).

Det vedtoges at afholde ugentlig Mødeaften paa Hotel „Postgaarden" i Vinterens Løb (hver Onsdag Aften). Under „Eventuelt" drøftedes flere lokale Spørgsmaal, bl. a. enedes man om at oprette et Fanefond og bevilgede i den Anledning 30 Kr. af Foreningens Midler til at danne Grundfondet. Resten af Summen tænkes anskaffet ad frivillig Vej. Generalforsamlingen sluttede med en Fællesspisning, hvor der blev holdt forskellige Taler for den gamle og ny Bestyrelse, den lokale Afdeling og „Centralorganisationen", hvilket Leve blev besvaret med livlige Hurraraab. — Saa godt som alle Medlemmer var mødt.

Varde. Tirsdag den $^{27}/_{10}$ afholdtes Generalforsamling. Bestyrelsen afgik og ny valgtes. H. P. Schack og Frk. Hansine Thomsen genvalgtes; af nye indtraadte: A. Hansen, Aage Ernst, Frk. Carla Sørensen. Formand blev Aage Ernst, Næstformand A. Hansen, Kasserer Hansine Thomsen og Sekretær H. P. Schack.

Endvidere blev der besluttet at holde en selskabelig Sammenkomst Søndag 8. November. *S.*

Viborg. Vor Afdelings Efteraarsarbejde indlededes paa en udmærket Maade d. 23. September, idet det nyvalgte Agitations- og Arrangements-Udvalg havde formaaet Herr Adjunkt Loft til at holde Oplæsning.

Den største Del af vore Medlemmer var mødte, og vi lovede os selv mange udmærkede Aftener af fornøjelig og belærende Art, men desværre har vi faaet den Skuffelse, at de senere Medlemsmøder, dels med vor gode Kollega Herr P. Stavnstrup, Herning som Taler og senere Herr Fabrikant Difzels Foredrag om „Verdenskrigen", ikke har formaaet Medlemmerne til at give Møde, hvilket meget maa beklages. To senere afholdte Medlemsmøder, henholdsvis med Herr Dyrlæge Jacobsen („Højres Politik") og Herr Redaktør Mortensen („Socialdemokratiets Politik") som Talere, har heller ikke samlet saa mange Tilhørere, som man kunde formode.

I en nær Fremtid vil der blive afholdt Foredrag af en radikal Taler samt af en Venstremand, og Bestyrelsen vil derfor paa det kraftigste opfordre Medlemmerne til at møde saavel ved disse som ved andre Foredrag. Vort initiativrige Udvalg bør faa Fornøjelse af det store Arbejde, det udfolder for at skaffe Medlemmerne lærerige og fornøjelige Mødeaftener.

I. C. J. Sekretær.

Den sorte Tavle.

Tidligere Medlem 4793 Georg Nathan, der af Kolding Afd. er slettet for Gæld, har berigtiget sine gamle Restancer, og er atter optaget som Medlem af Organisationen.

Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., d. 29. Oktober 1914.

Jens Johansen.

Brav Standsfælle — godt Organisations-Medlem.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1914. 14de Aargang.

SPRINGENDE PUNKTER.

LOVGIVNING om Butikslukning viser sig at være en saare kompliceret Sag.

Siden den forrige Indenrigsminister i Rigsdagssamlingen 1912—13 fremsatte det i Loven af 19. Juni 1908 paabudte Revisionsforslag, der, reformfattigt som det var, maatte fremkalde vor Opposition, er mange Kræfter sat i Bevægelse, for at sikre de modstridende Synspunkter og Interesser Indflydelse paa Lovens endelige Form. Revisionsforslagets Vej gennem Rigsdagen betegnes ved en Siksaklinie, der snart svinger i medhjælpervenlig, snart gør et stærkt Udslag i modsat Retning. Enkelthederne deri er for kendte til her at gentages. Tilstrækkeligt er det at erindre om, at medens Folketinget viste nogen Lydhørhed overfor Medhjælpernes Ønsker, kuldkastede Landstinget hver eneste af de Beskyttelsesbestemmelser, som Indenrigsminister Ove Rode havde indflettet i det nye Lovforslag, der i Foraaret forelagdes dette Ting. Forslaget, som Landstinget sendte til Folketinget, var saaledes praktisk talt Loven af 1908, — og 6 Aars Socialpolitik var sporløst gledet hen over Butiksmedhjælperne. Da Sagen atter naaede Folketinget standsede de ændrede politiske Forhold dens videre Forløb.

Paa denne Baggrund tjener det Indenrigsministeren til Ære, at Forslaget forelagdes Folketinget den 6. Oktober i sin oprindelige Skikkelse: Som lovfæstet Minimumsgrænse fastholdes 8-Lukningen, men Kommunalbestyrelserne har Adgang til at sætte Lukketiden til Kl. 7. I § 5 genfinder vi den Passus, der giver hele Forslaget Karakter: „Enhver Arbejder (Medhjælper, Svend, Lærling), der beskæftiges — — — skal have en samlet uafbrudt Hviletid af mindst 10 Timer umiddelbart efter Arbejdets Ophør om Aftenen. I Forretninger med mere end én Medhjælper skal Hviletiden være mindst 11 Timer", og det overlades Bystyret ved Vedtægt at forbyde Søndagsarbejde efter Kl. 9 Formiddag samt at paabyde Siddepladser for Forretningernes Personale. — I Sammenligning er følgende Nybestemmelser uvæsentlige: Kunder, der befinder sig i Butiken, kan ekspederes indtil et Kvarter efter Lukketid; Automatsalg er tilladt efter lovbestemt Lukketid, naar Paafyldning foregaar forinden eller Søndag før Kl. 9; Juleaftensdag indføres 4-Lukning; Statusopgørelser, Hovedrengøring etc. unddrages Bestemmelsen om minimal Hviletid.

Dette Forslag forelaa til 1. Behandling i Folketinget d. 10. November. Chancerne for dets Gennemførelse i den foreliggende Affattelse synes desværre kun minimale. Forhandlingerne i Tinget giver visse Holdepunkter til Bedømmelse af Udsigterne. Vanskelighederne fremtræder især ved Forslagets egentlige socialpolitiske Foranstaltning: Den minimale Hviletid. Thi vel har vort aarelange Agitations- og Organisationsarbejde for saa vidt ogsaa paa dette Omraade været frugtbringende som Lovgivere af alle Partier, maaske de Gammelmoderate ene undtagen, erkender saadanne Lovbestemmelsers Berettigelse, men det vil — at dømme efter Debatten den 10 — næppe være muligt at føre Hviletids-Paragrafen frelst gennem Landstinget, der vel siden April har ændret sit politiske Fysiognomi, men hvis sociale Betragtningsmaade fremdeles er indstillet paa en begrænset Interessesfære. — Siddepladserne formaar fremdeles at sætte Sindene i Bevægelse. Detaillistorganisationens Hovedbestyrelse „tiltræder med Glæde Forslaget", men Udgangen af Debatten i Tinget tyder paa, at Venstres Ordfører har forsét sig paa denne realiter saa ringe, omend for Medhjælpernes Sundhed vigtige, Foranstaltning. Og Venstre i Folketinget kan under Omstændigheder besegle Forslagets Skæbne i Landstinget. Men Siddepladserne har fremdeles en god Chance. Dette gælder ogsaa Syvlukningen. Venstres Ordfører, der i April uforsonlig drog til Felts mod denne Reform, var i November mere afdæmpet i Udtrykkene, og Formen lod formode større Forhandlingsvilje. Iøvrigt har „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark" nedlagt sine Standpunkter til Forslaget i et Andragende til Rigsdagen om, at „Indførelse af tidligere Lukning end Kl. 8 Aften for Dele af Aaret eller Dele af Ugen gøres afhængig af, at mindst to Tredjedele af de lokale Handlende stemmer for det". Vi kan ikke yde dette Forslag Tilslutning, dels fordi det afskærer Medhjælpernes Indflydelse paa

Syvlukningens Gennemførelse, der reduceres til en Principalsag, dels ogsaa fordi det er betænkeligt at forskyde Tyngdepunktet i den lovgivende Myndighed fra den valgte Repræsentation til en vis Erhvervsgruppe med ensidige økonomiske Interesser, hvorimod den anden Part, Medhjælperne, og den tredje og største, Konsumenterne, helt umyndiggøres. — Ved Tilfældets Spil blev Detaillisternes Andragende, hvis øvrige forstaaende socialpolitiske Grundsyn vi ellers er rede til at yde Anerkendelse, indbragt i Tinget af den Politiker, der i dette Anliggende staar Centralorganisationen nærmest. Vi foranlediges derfor til — med bedste Kilde — at bemærke, at det her drejer sig om Iagttagelse af en Formalisme, der er uden nogen Forbindelse med, endsige indeholder Forpligtelse for, vedkommende Folketingsmands Standpunkt til Andragendets Indhold.

Syvluknings-Spørgsmaalet er saaledes vedblivende et af de springende Punkter i den komplicerede Butikslukkings-Lovgivning; det nedsatte Udvalgs Arbejde vil vise om det skal lykkes at fæstne Syvlukningen og give den Lovens Stempel.

8 Agitationsmøder i Kjøbenhavn.

SOM en naturlig Følge af de uheldige Forhold, Medhjælperstanden i Hovedstaden for Tiden lider under, har Agitationsudvalget for de kjøbenhavnske Afdelinger anset det ikke alene formaalstjentligt, men ogsaa for en Pligt som Standens eneste faglige Repræsentation, at kalde paa vore mange uorganiserede Standsfæller.

Der begaaes daglig Retsbrud og Overgreb en gros overfor Medhjælperstandens Tusinder, og vore Møder var Svaret herpaa.

Ingensinde før har Kravet om Samling lydt til Medhjælperstanden med en saa bydende Nødvendighed, som under denne Krise. Ingensinde før har det vist sig saa grelt, hvor mægtigt et Tag Storhandelen har i Udbyttets Fordeling. Nu som før — kun i langt mere utilsløret Form — har det vist sig, at Storhandelen altid skummer Fløden og kun tænker paa Dividende. Saa grelt endog, at en kendt Finansmatador har kunnet sige paa et Møde af Storhandelens Repræsentanter: „Det er lyse Tider for Handelsstanden i Danmark". Set paa Baggrund af Gagereduktion, ofte med 50 %, og Opsigelser — med lovlig Frist eller uden — bør en saadan Udtalelse være medvirkende til at vække en Storm af Indignation og Protest fra Storhandelens uundværlige Arbejdskraft.

Gennem ca. 10,000 „Hvad vi vil —" Pjecer, Cirkulærer og gennem Pressen har de kjøbenhavnske Afdelinger indbudt uorganiserede Standsfæller til disse 8 Møder, for paa samme Dag i Foredrag af Standsfæller at klargøre, hvad Krigen lærer os, og hvad Centralorganisationen vil.

Og Møderne blev en fortjent Sukces. Omend ikke alle var lige talrigt besøgt, har de kjøbenhavnske Afdelinger protesteret overfor Offentligheden, og har ved deres Agitation naaet et Stykke længere frem i det sociale Rydningsarbejde, der paahviler Storstadens maalbevidste Medhjælpere at udføre, for at skabe en mere givtig Jordbund for Solidaritetsfølelsens Fremgang.

Møderne holdtes den 13. November. For den indre By var valgt Citys Selskabslokaler, hvor Herr Redaktør Vilh. Hansen talte for en meget talrig Forsamling. Talen efterfulgtes af en livlig Diskussion, der yderligere uddybede det foreliggende Emne. Paa Nørrebro fandt Mødet Sted i Centralkaféen, Runddelen, hvor Herr Forretningsfører Jens Johansen talte for et anseligt Antal stærkt interesserende Tilhørere. Paa Østerbro, Café „Odin", Trianglen, hvor Besøget ogsaa var udmærket, var Herr Boghandlermedhjælper Peter Wraae den indledende Taler. I St. Andreas Ordenens Lokaler, Vesterbro, havde ogsaa indfundet sig en talrig Tilhørerkreds, der interesseret paahørte Herr Assistent C. Hammers Foredrag. Paa Frederiksberg, hvor Mødet holdtes paa Afholdshjemmet, Falkoneralle 96, talte Herr Revisor N. Kristensen, ligeledes for en større Kreds af Medhjælpere. Paa Amager var Mødet godt besøgt og holdtes paa Afholdshjemmet i Portugalsgade med Herr Assistent Mikkel Christensen som Taler.

Noget mindre Tilslutning havde Mødet i Valby, hvor Hovedbestyrelsesmedlem, Frk. Johanne Andersen talte. Det mindste Auditorium havde Herr Bogholder Martin Pedersen ved Mødet i Hellerup.

Ved de forskellige Møder assisteredes de nævnte Talere af Kolleger, der ved kortere Udtalelser og Indlæg i Diskussionen ydede deres udmærkede Støtte til Mødernes heldige Forløb.

Denne stort anlagde Agitation, der gav et ret tilfredsstillende Resultat i Retning af nye Medlemmer og har siden været fulgt af talrige Henvendelser fra uorganiserede Kolleger, og saaledes givet Bevis for, at Organisationens Navn og Arbejde yderligere har fæstnet sig hos adskillige af Fagets Udøvere, men fortæller tillige, hvor vanskeligt det er at faa de kjøbenhavnske Medhjælpere kaldt frem fra deres ubemærkede og trange Tilværelse til Forstaaelse af en Organisations Betydning for Højnelse af det sociale Niveau.

Den Lære, som alle andre Fags Udøvere forlængst har nemmet og høstet Frugterne af, er ved denne Lejlighed i Skrift og Tale bragt ud blandt Tusinder af kjøbenhavnske Medhjælpere, og den Sæd, der saaledes er saaet, vil forhaabentlig ogsaa finde Jordbund og give flerfoldig Høst. *C. H. & P.*

Butikslukningsloven i Rigsdagen.

Første Behandling i Folketinget.

INDENRIGSMINISTER RODES nye og dog i Indholdet fra forrige Rigsdagssamling velkendte Forslag, naaede til 1ste Behandling i Folketinget den 10de November.

Birch (Venstre)

gennemgik dette „Gengangerforslag"s Historie, der var taget i Arv fra Samlingen 1912—13 og gentog sine fra tidligere Forhandlinger kendte Anker over, at Herr Rode havde kædet de ofte debatterede Medhjælperbeskyttelses-Bestemmelser til Herr Jensen-Sønderups oprindelige Revisionsforslag, der som vore Læsere vil erindre, var ganske blottet for Reformtanker.

Herr B.s Tanker kredsede især om disse Spørgsmaal, men samledes dernæst i en Kritik af Forslaget om Siddepladserne for Butikspersonale. Herom udtalte Herr B.:

Vi er alle enige om, at vi under Personalet, at det, naar det er ubeskæftiget, skal kunne sidde ned i Forretningen. Men den Bestemmelse, der er Tale om her, hidfører slet ikke det. Den siger kun, at der i Lokalerne skal være Siddepladser, men ikke at man tvinger Principalerne til at lade Personalet benytte disse Siddepladser. Det hele er saaledes et fuldstændig Paradenummer. Jeg har færdedes meget i Forretninger og har vel besøgt Tusinder af Butikker, og jeg tvivler om, at der overhovedet findes et Lokale, i hvilket der ikke findes Siddepladser, som Personalet kan benytte, naar Principalen vil tillade det. Man har saa sagt, at der i selve det, at der blev truffet en Bestemmelse om Siddepladser, vilde ligge en overordentlig stærk Opfordring til Principalerne til ogsaa at lade Personalet benytte dem. Jeg tror slet

ikke, at den foreslaaede Lovbestemmelse vil virke i den Retning. Jeg er overbevist om, at de fleste Principaler i Virkeligheden har Siddepladser til deres Folk og lader dem benytte disse, og at det kun er ganske enkelte, der siger: Jeg vil se mit Personale beskæftiget, der er altid noget at gøre i Forretningen, vi har ikke Tid til at sidde ned; og disse enkelte vil ikke lade sig paavirke af, at Folketinget bestemmer, at der skal staa Siddepladser rede i Lokalet. En saadan Bestemmelse vil snarere opelske en vis Trods, saa disse stivsindede Folk netop ikke bøjer sig for Folketingets Krav.

Sluttelig tilsagde Taleren Venstres Støtte til Opnaaelse af „en god Lov".

Chr. Hansen (Socialdemokrat)

udtalte sin Tilslutning til det ministerielle Forslag og fortsatte:

Jeg udtalte i Foraaret, at vi skulde se at faa dette Lovforslag gennemført, thi før blev der ikke Ro paa dette Omraade, Spørgsmaalet var nu en Gang kommet paa Dagsordenen og maatte derfor løses. Der er Uro indenfor de Organisationer og blandt de Mennesker, hvem det drejer sig om, og derfor var det mit Ønske allerede den Gang at faa Lovforslaget vedtaget. Det har vist sig, at jeg har haft Ret med Hensyn til, hvad jeg fremdrog angaaende Sundhedsfarligheden og Spørgsmaalet om Lukning. Det er ret interessant at se, at der sidste Vinter her i Kjøbenhavn var forskellige Anskuelser om, hvorvidt der skulde lukkes Kl. 7 eller Kl. 8, men da vi naaede Foraaret eller Tiden først paa Sommeren, rejste der sig en stærk Stemning for at lukke Kl. 7 om Aftenen i de tre Sommermaaneder, og dette skete ogsaa i en Mængde Forretninger her i Kjøbenhavn, og endog netop i de Forretninger, hvor man har henvist til, at det ikke kunde lade sig gøre, nemlig i Victualieforretningerne. Det er dem, der er gaaet foran og har vist, at det udmærket kan lade sig gøre at lukke Kl. 7.

Det ærede Medlem (Birch) bebrejdede den højtærede Minister, at han havde sat et Par nye Paragraffer ind i Lovforslaget. Det synes jeg ikke, at der er Grund til, thi den højtærede Minister har her fulgt det Fingerpeg, som det ærede Medlem henviste til findes i den Betænkning, som Udvalget afgav i 1913, og den højtærede Minister hører netop til det Mindretalsparti, som den Gang ønskede at gaa et Skridt videre, end vi var blevet enige om. Nu er den højtærede Minister kommet paa den Plads, hvor det er muligt selv at udarbejde et saadant Lovforslag, og naar han nu mener, at han kan løse det vedkommende Spørgsmaal ved Hjælp af dette Lovforslag, synes jeg, at der ikke er Grund til at bebrejde ham, at han stiller Forslag i den Retning. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg haaber, at naar vi nu er kommet i Lag med Arbejdet, maa der være den samme Begejstring hos ham som i Foraaret 1913.

Efter at have vendt sig mod Birch i en Række polemiske Bemærkninger, sluttede Herr Chr. Hansen:

I det hele og store kan jeg slutte mig til Lovforslaget, og jeg vil haabe, at det maa blive vedtaget i denne Samling, saa at den Nervøsitet, der er indenfor den store Del af Medborgere, som dette Lovforslag vil ramme, kan forsvinde med denne Samlings Slutning. Dermed skal jeg anbefale Lovforslaget.

Dr. Edu. Larsen (Radikal)

udtalte vedrørende de enkelte nye Punkter i Indenrigsministerens Forslag:

Der er Ting dér, som ganske vist ikke er af stor Rækkevidde, men som jeg dog ud fra mit Synspunkt vil beklage eller i alt Fald finde betænkelige. Der er for det første Tanken om, at man igen skal indføre i Loven en Bestemmelse om, at der skal kunne ekspederes et Kvarter efter den officielle Lukketid. Jeg tror, det er meget bedre at lade Livets Praksis ordne dette Forhold, saa at der er en fast Lukketid, og saa ekspederes der, saa længe Forholdene nødvendigvis kræver det, men uden at der gives den Vinkel til at smutte ud af, som dette Kvarter i Virkeligheden er. Jeg kan saa meget mere henstille, at vi bliver af med dette Kvarter, som „De samvirkende Detailhandlerforeninger"s Hovedbestyrelse fornylig har vedtaget en Udtalelse, hvori den netop fraraadede at medtage dette Kvarter.

— — —

Endelig er der i § 5 en Bestemmelse om, at der kan gøres Brud paa den fastsatte Minimalhviletid i Tilfælde af Statusopgørelse, Hovedrengøring og deslige. Jeg erkender, at i Praksis vil dette sikkert være nødvendigt, men da Kontrollen med denne Paragrafs Bestemmelser overhovedet er vanskelig, vil jeg henstille, at man ogsaa dér lod Livets Praksis være afgørende og ikke specificerede den Slags Ting, men lod det være selvfølgeligt, at Politiet og Dommeren i givet Tilfælde ikke skred ind. Det er i det hele en Lov, hvoraf der kan komme mange Vanskeligheder, og jeg er af den Opfattelse, at man i Modsætning til den Affattelse, Landstinget i Fjor gav Loven, snarere maa søge at indskrænke end at forøge Antallet af Bestemmelser.

Med Hensyn til de Erfaringer, vi skulde have gjort siden i Fjor, maa jeg sige, at der foreligger enkelte. Der foreligger for det første dette Møde, som „De samvirkende Detailhandlerforeninger"s Bestyrelse har holdt, og som jeg allerede har omtalt. Paa dette Møde fremkom der en Udtalelse, som med Hensyn til en enkelt Paragraf giver mig Haab om, at man kan naa et Resultat. Det viser sig, at denne Principalforening tiltræder den Tanke om Siddepladser for Personalet, som det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) stadig har saa meget imod, og tiltræder den med følgende stærke Ord: „Hovedbestyrelsen tiltræder med Glæde Forslagets § 8 om Siddepladser for Personalet". Men vi har ogsaa gjort en anden Erfaring i Aar. Der indtraf paa et vist Tidspunkt, hvad jeg vil kalde en „Paniklukning", en Lukning, der blev foretaget under Indtryk af Krigsbegivenhederne og den eventuelle Mangel paa Belysningsmateriale, baade Gas og Elektricitet. Under disse Forhold skred forskellige Kommuner og forskellige Distrikter til pludselig at lukke Kl. 7, og der har man da gjort ret interessante Erfaringer. For det første har man det Indtryk, at de Distrikter, der er begyndt med denne Syvlukning, i det hele og store har følt sig tilfredse derved, selv om de siden af gammel Vane har forladt den. Nogle Steder har man opretholdt Syvlukningen. Jeg skal nævne enkelte af de Eksempler, der er mig bekendt. Man har i det store og hele gjort det i Aalborg og Aarhus og udpræget paa Bornholm. I Sundbyerne har man, efter hvad der er oplyst for mig af en Mand, der kender Forholdene, et særegent Forhold. Der var i Fjor en Afstemning, hvorved Syvlukningen blev forkastet, det var et af de Steder i Kjøbenhavn, hvor der var en forholdsvis stærk Stemning derimod. Men saa kom man i Sundbyerne ind paa en Paniklukning, som jeg kalder det, og Resultatet er blevet, at nu er Stemningen derude slaaet om. Man har ganske vist ikke, saa vidt jeg véd, opretholdt Syvlukningen længere end til 1. Oktober, men man har saa ladet sig belære af Erfaringen, og dér er Tilbøjelighed til at sige, at Syvlukningen ikke er forkastelig. Med Hensyn til disse to Punkter, Siddepladserne og Syvlukningen, er der efter min Mening gjort visse Erfaringer, som opmuntrer os, der skal lovgive om denne Sag, til at gaa videre i den af os ønskede Retning.

For øvrigt skal jeg ikke opholde mig ved Lovforslaget. Jeg glæder mig over, at Ministeren har genoptaget de Paragraffer i Loven, som jeg i Modsætning til det ærede Medlem fra Nyborg netop mener staar i naturlig organisk Sammenhæng med Loven, nemlig de egentlige sociale Forsorgsparagraffer om Minimalhviletiden, Siddepladser o. s. v., og derfor og ud fra hele mit Standpunkt anbefaler jeg Loven til hurtig velvillig Behandling.

Wulff (Højre)

henviste til sine Udtalelser ved Forslagets tidligere Behandling og bemærkede dernæst:

Jeg skal derfor indskrænke mig til med Hensyn til de Bestemmelser, som den højtærede Indenrigsminister sætter saa megen Pris paa at faa ind i denne Lov, at sige, at min Stilling er den — ligesom jeg tror hele Udvalgets for to Aar siden —, at jeg i og for sig intet har imod Lovbestemmelser, som sikrer mod overdreven lang Arbejdstid, men jeg finder, at de passer meget daarligt ind i dette lille Lovforslag om Butikkernes Lukning om Aftenen. Det samme gælder om Siddepladserne, men jeg er enig med flere Talere i, at det ikke er nogen stor Reform, og om man vil gaa med til den eller ej, er noget, man ikke behøver at spilde mange Ord og megen Tid paa. Væsentligere er Bestemmelserne om Arbejdstidens Begrænsning. De maa vistnok helst indføres paa en saadan Maade, at de staar i Samklang med Arbejdstiden i andre Fag, saa der kommer noget ensartet og helstøbt ud deraf. Naar jeg ser bort fra disse Bestemmelser, som jeg altsaa ikke mener hører hjemme her ved en Revision af en Lov, som drejer sig om ikke særlig store eller indgribende Ting, om hvilke de paagældende ikke paa alle Punkter er enige, er jeg og min Gruppe villige til ligesom tidligere at søge at bringe noget ud af Lovforslaget.

Indenrigsministeren

besvarede de faldne, kritiske Bemærkninger og henviste bl. a. til, at Forslagets Beskyttelsesbestemmelser støttede sig til det store Flertal, der i Folketingsudvalget i sin Tid havde udtalt sig til Gunst for en saadan Lovgivning. — Om Siddepladserne udtalte Herr Rode:

Jeg skal tillade mig at minde om, at Bestræbelserne for at ind-

føre en Bestemmelse om Siddepladser i Butikslukningsloven er gamle og hviler paa hygiejniske Grunde, paa Undersøgelser af Handelsmedhjælpernes Sundhedsforhold, paa Konstatering af den Kendsgerning, at just Butiksarbejdernes Arbejdskaar, det staaende Arbejde i lang Tid, gjorde dem sygeligere end andre, udsatte dem for visse Erhvervssygdomme, konstaterede blandt andet paa Sessionerne. Derfor har man i andre Lande forlængst indført saadanne Bestemmelser; baade i England, Tyskland og Frankrig er det sket, altsaa i Lande med højst forskellige Lovgivningsprincipper, og herhjemme har alle hygiejniske Autoriteter udtalt sig til Gunst derfor, og ingenlunde betragtet Spørgsmaalet som betydningsløst. Sundhedskollegiet, altsaa Lægerne, har udtalt sig derfor, og ligeledes Arbejdsraadet, altsaa den Institution, som har med Arbejdsforholdene at gøre, og vore mest kyndige Mænd paa Hygiejnens Omraade, Dr. Schierbeck, nuværende Professor i Hygiejne, Dr. Erlandsen, og Stadsfysikus her i Kjøbenhavn, Axel Ulrik, har alle fremhævet det ønskelige i at faa denne Regel fastslaaet igennem Lovgivningen, for derigennem autoritativt at sige til dem, der driver Butikshandel, at Retten til at benytte Siddepladser er en Ret, som hviler paa hygiejnisk berettigede Krav, og at det at afvise denne er at stille sig ligegyldigt overfor de Mennesker, hvis Arbejdskraft man benytter.

Derfor maa jeg meget anbefale, at Folketinget ikke følger det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) paa dette Punkt, og jeg haaber, at hans Parti, der tidligere har stemt for denne Bestemmelse og sendt den op til Landstinget med stort Flertal, vil fastholde sit Standpunkt. Bestemmelsen har i Landstinget flere Gange staaet paa Vippen; en enkelt Stemme har afgjort dens Skæbne; kommer den nu med Folketingets velvillige Bistand igen som Udtryk for dettes Ønsker, turde det vel være muligt at gennemføre den.

(Sluttes).

Tiden.

Under denne Titel bringer „Medhjælperen", der udgives af vor Aarhus-Afdeling, en Artikel undertegnet Felias Mondi. Den velskrevne Henvendelse til vore Standsfæller, har Bud langt udover „Medhjælperens" Læsekreds, og vi gengiver derfor nedenstaaende, et Afsnit af Artiklen:

UNDER det forrige Aarhundredes sociale Omvæltning, var der aldrig Tale om Handels- og Kontormedhjælperne, fordi de faktisk ikke eksisterede som Stand. Men tro ikke derfor, at de kommende Kampe gaar forbi, uden at vi faar Berøring med dem. Vi er nu saa talrige, at vi ikke kan forblive uberørte af de sociale Tilstande; vi undgaar ikke at blive hvirvlet ind i det Kaos, der maa gennemgaaes, før der atter indtræder rolige Forhold.

Jeg spørger: Er Medhjælperne saaledes rustede, at de kan være sikker paa at gaa ud af en saadan Omvæltning, som en styrket og med ny Livskraft forsynet Stand.

Svaret maa desværre blive: Nej!

Saalænge Medhjælperne i saa stort et Tal, som Tilfældet er, staar saa ligegyldige over for deres egne Forhold, saa længe den største Del af Medhjælperne er uden nogensomhelst Forstaaelse af Samfølelsens Betydning, saalænge de moderne Forlystelser gaar forud for Arbejdet for Ens egen Udvikling saalænge det ikke har grundfæstet sig i Medhjælperne, at man, for at kunne skabe sig en sikker Plads i Samfundet, maa kende dette i dets Enkeltheder og Sammensætninger, ja, saa længe er der Fare for, at vi i Fremtiden skal arbejde under de samme usikre Forhold som hidtil.

Men er det da virkelig Meningen, at der skal gaa endnu en Menneskealder, eller maaske længere, inden vi vaagner til Bevidsthed om vort eget Værd? Er det Meningen, at al den Erfaring, der fra vore store sociale Forfattere saa vel som fra det praktiske Liv i rigt Maal stilles til vor Raadighed, skal ligge uudnyttet hen? Er det Meningen, at vi ganske roligt skal lægge os til at sove paa en Krudtmine?

Medhjælpere tænk paa, at der ikke langt fra os er Tusinder af vore Kolleger, der maa kæmpe mod hverandre! Tænk paa alle de mange, der er Familieforsørgere og maa efterlade deres Familie i Nød, fordi de ikke i deres daarlige Stilling kunne sikre dem tilstrækkeligt; eller tænk blot paa den fortvivlede Stilling mange Kontorfolk her i Landet er i. Overvej saa, om det ikke er paa Tiden at tage sig sammen, for at faa vore Organisationer fuldtallige.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Conto pro diversi.

ANDRAGENDE FRA DETAILLISTORGANISATIONEN.

Det Andragende, som „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark" har rettet til Rigsdagen, er indbragt af Herr Dr. phil. Edu. Larsen. Andragendets Hovedformaal, der er nærmere omtalt i Spidsartiklen, indeholder bl. a. nogle Eksempler vedrørende den af Detaillistorganisationen foranstaltede Afstemning, pro et contra 7-Lukningen. Derom bringer Andragendet følgende Oplysninger:

„I Lyngby og Omegn var der 60 Stemmer for 7-Lukning og kun 20 for 8-Lukning. I Stenlille og Omegn var der 9 Stemmer for 7-Lukning og 50 for 8-Lukning. Paa Nordbornholm 22 Stemmer for 7-Lukning og kun 7 for 8-Lukning. I Holte med Omegn var der 29 Købmænd, som ønskede 7-Lukning, og kun 1 eneste vilde blive staaende ved 8-Lukning. I Kallundborg 21 St. for 7-Lukning mod 72 St. for 8-Lukning. Odsherred viste et lignende Forhold, nemlig 20 St. for 7-Lukning og 81 for 8-Lukning, og som disse Eksempler fra Sjælland viser baade for og imod 7-Lukning, saa har det samme vist sig ved Afstemninger i Fyn og Jylland".

KRISEN.

Fra vor Afdeling i Rødby modtager vi, rigtignok meget post festum, en kortfattet Korrespondance, vedrørende Krisens Virkninger paa de lokale Medhjælperforhold.

Der skrives: For vor Afdelings Vedkommende kan man ikke sige at Krisetilstanden har haft særlig graverende Følger: Fire af Medlemmerne er indkaldt, for de tre af dem staar Pladsen saa vidt vides aaben, medens den fjerde er opsagt, men dog med lovligt Varsel. Endvidere er 2 Medlemmer opsagt, men ogsaa med lovligt Varsel, disse sidste er imidlertid uden Plads. For 7-Lukningen er der ingen Fremgang.

FRA OG TIL KOLDING.

En af Centralorganisationens Tillidsmænd i Kolding har sendt os nedenstaaende Indlæg, der gælder en Kreds af stedlige Medlemmer, men utvivlsomt ogsaa kan læses og efterleves med Udbytte af Medlemskredse i andre Byer:

Jeg erfarer, at Agitationsudvalget i denne Maaned har skaffet mange nye Indmeldelser. Da jeg fik Meddelelsen, glædede jeg mig straks i hellig Enfold. Men saa slog det mig: Hvad hjælper det? Naar de nye Medlemmer kommer og ser den Tilslutning, der er til vore Møder, giver de saa ikke straks fortabt? Maaske kom de med Begejstring i Sindet. De vil ogsaa hjælpe med i Arbejdet. De vil Kamp, netop vil. Der er baade Vilje, Energi og Initiativ. De kan møde med en brændende Begejstring, et Mod, saa stærkt, at de føler intet kan standse dem.

Gør de ældre Medlemmer noget for at tage disse unge Mennesker i deres Tjeneste, at drage dem med ind i Arbejdet for C. O.? Ikke engang til Møderne kan de ældre komme. — Selv det Arbejde skulde være for svært, alt for svært for C. O., og dermed for dem selv. De agiterer heller ikke. Tager de ikke netop Modet fra de unge paa den Maade, saa de kun kommer en Gang — og aldrig mere. — Og de unge glemmer, hvorfor de staar i Foreningen, hvad de ældre synes at have glemt for længe siden.

Dog der er nogen der stadig arbejder. Men hvor meget mere vilde det ikke give, naar hver een tog Skeen i anden Haand, agiterede og mødte til Møderne.

Vor Forening kan heller ikke være bekendt at indbyde fremmede Talere til vore Møder, naar der ingen Tilhørere er. — Ved hvert Foredrag og hver Oplæsning kan der læres noget. Noget vi kan drage Nytte af, i Sagens Tjeneste. —

Derfor: Mød til Møderne og lær, hvorfor De staar i Foreningen. Agitér. Ogsaa De bør være med i Arbejdet for vor — og dermed Deres egen Sag. *A—e.*

AFDELINGERNES LOKALER.

Fra Frederikshavn skrives til os:

Hr. Redaktør! Maa det være mig tilladt at foreslaa en lille Reform ved vort udmærkede Blad? Der findes i vor Tidende en Fortegnelse over Afdelings-Adresser, der er meget praktisk, og som jeg er glad ved. Min lille Reform gaar nu ud paa, at denne Adressefortegnelse suppleres med Oplysning om, hvornaar og hvor de forskellige Afdelinger afholder deres ordinære Medlemsmøder. Det har flere Gange hændet mig, naar jeg har maattet

opholde mig i en fremmed By en Aften, at jeg har ønsket at faa at vide, om vedkommende Afdeling ikke muligvis skulde have Medlemsmøde den Aften, for at jeg i saa Fald kunde faa Lejlighed til at hilse paa de derværende Kolleger. Eller jeg skal i et eller andet Ærinde til en Naboby, og det netop ikke gælder saa stærkt, hvilken Dag det bliver; jeg kunde da ønske at vælge den Dag, da den derværende Afdeling har Medlemsmøde. Det er en Fornøjelse for mig at hilse paa Kolleger i en anden By, og Afdelingerne ønsker ogsaa altid gerne, at en fremmed Kollega kommer til deres Møder. Det kan ofte være til Gavn og Glæde for begge Parter — Naturligvis, man kan jo skaffe sig Underretning om de forskellige Afdelingers Mødeaftener; men det var saa rart og ligetil, naar det stod i Bladet.

Hvis De, Hr. Redaktør, sympatiserer med mit Forslag, kunde De optage min lille Opsats i Bladet, og saa kunde vi maaske faa at se, om der ikke ogsaa er andre, der deler min Opfattelse.

Med kollegial Hilsen, Ærbødigst
A. Elvig.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. December. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. December være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. December 1914.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Torsdag den 5. Novbr. afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hotel „Rønne". Formanden bød Velkommen, hvorefter Herr Fr. Havemann valgtes til Dirigent. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der udviste en Beholdning paa Kr. 64,07. Godkendtes enstemmig.

Som Formand valgtes Kommis Fr. Havemann. Bestyrelsen konstituerede sig med Herr N. Madsen som Næstformand, Frk. Agnes Petersen, Kasserer, Herr H. Søndergaard, Sekretær, Frk. Elisabeth Schou og P. Lode-Hjorth. Suppleanter blev Frk. Anna Andersen og Herr L. Brodersen og Revisorer Frøknerne Schou og Andersen.

Det vedtoges at holde Mødeaften hver Onsdag Aften ligesom tidligere Aar og udfylde Aftenerne med Foredrag, Oplæsning etc. Samtidig paalagdes det hvert enkelt Medlem at agitere energisk for Foreningen, der har været i stærk Tilbagegang, da mange af Medlemmerne har forladt Øen og er overflyttet til andre Afdelinger. Man drøftede 7-Lukningen, der nu er gennemført over hele Øen, baade i Byerne og Brugsforeningerne paa Landet. Efter i 3—4 Aar at være paavirkede af Afdelingen her, har de Handlende selv, tildels som Følge af Krigsforholdene, indført 7-Lukning. Forslag var fremme om Forandring af Lokale, hvilken Bestemmelse dog udsattes.

Derefter sluttede Generalforsamlingen med de bedste Ønsker for C. O. og store Forhaabninger til Fremtiden. Derefter samledes man om et fælles Kaffebord og tilbragte endnu en Stund i hverandres Selskab. *Agnes P.*

Frederikshavn. Søndagen den 25. Oktober afholdtes offentlig Medhjælpermøde paa »Hoffmanns-Hotel". Herr Aage S. Leth, Hjørring, indledede og klarlagde i et tydeligt og veltilrettelagt Foredrag Medhjælpernes Stilling under den nuværende Krise, der er indtraadt som Følge af den store Verdenskrig. Efter Indledningen udspandt der sig en ret livlig Diskussion, hvori, foruden Indlederen, deltog d'Herrer A. Elvig, A. Christensen og N. Jensen. Mødet havde ikke faaet den Tilslutning fra Medlemmernes Side, som man kunde havde ønsket.

Onsdagen den 28. Oktober afholdtes et ret godt besøgt Medlemsmøde. Næstformanden, A. Christensen, indledede, Emne: „Mine Oplevelser under Indkaldelsen til Sikringsstyrken", og skildrede hvad han havde oplevet fra Indkaldelsen i August og indtil han blev hjemsendt i September.

Onsdag den 4. September afholdtes Medlemsmøde. Bestyrelsen havde formaaet Herr Journalist Abiltrup fra Aalborg, der for Tiden ligger som Soldat her i Byen, til at afholde et Foredrag om vor berømte Landsmand, Expræsident Roosevelts nære Ven, Dansk-Amerikaneren Jacob A. Riis, der havde været en personlig Bekendt af Foredragsholderen. Hr. A. skildrede i et udmærket og tydeligt Foredrag vor store Landsmands Liv og betydningsfulde Gerning derovre i den nye Verden. Hr. A. lignede Jacob A. Riis ved vor hjemlige Børneven P. Sabroe, idet han ligesom denne særlig tog sig af Børnenes Sag, dog med den Forandring, at Jacob A. Riis stadig søgte at faa Myndighederne paa sin Side, medens P. Sabroes Liv saa at sige var en stadig Kamp mod Myndighederne. — Foredraget paahørtes af en talrig og stærkt interesseret Medhjælperskare, der lønnede Foredragsholderen med velfortjent Bifald.

Formanden takkede Hr. A. for det gode Foredrag og oplyste, at vor Forretningsfører, Herr Jens Johansen, den 16. ds. vilde komme til Byen for at holde Foredrag i Foreningen, hvorfor Formanden henstillede til Medlemmerne at agitere energisk for Tilslutning.

Formanden foreslog derefter, at der paa Mødet skulde sættes en Indsamling igang til Fordel for de nødlidende Belgiere, hvilket vandt almindelig Tilslutning. Indsamlingen indbragte Kr. 27,25, der derefter blev tilstillet „Frederikshavn Avis". *A. C.*

Grenaa. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag den 30. Oktober paa „Højskolehotellet". Paa Grund af de ved Krigen foraarsagede Forhold var Generalforsamlingens Afholdelse udsat.

Til Dirigent valgtes Herr C. Dethlefsen. Herr A. Mikkelsen der bød Medlemmerne Velkommen, forklarede Grunden til sin Mandatnedlæggelse, som nærmest skyldtes det Ekstraarbejde, der under disse Forhold paahviler ham, eftersom flere af hans Kolleger er indkaldte. Herr A. Svinding oplyste derefter altfor kortfattet, at han af Grunde, han ikke her skulde komme nærmere ind paa, saa sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat som Sekretær.

Der var megen Misfornøjelse med, at Formanden vilde fratræde, og der blev gjort flere Forsøg paa at overtale Herr M. til at modtage Genvalg. Bl. a. talte d'Herrer C. Dethlefsen, A. Marcussen og O. Elmer meget indtrængende til Formanden; men alt forgæves.

Forhandlingsprotokollen og det reviderede Regnskab oplæstes og godkendtes, hvorefter man skred til Valg af ny Formand. Foreslaaet blev d'Herrer C. Dethlefsen, A. Marcussen og O. Elmer. Ved den skriftlige Afstemning blev Herr A. Marcussen valgt til Formand; men da han nægtede at modtage Valg, valgtes Herr O. Elmer. Til Næstformand valgtes Hr. A. Marcussen.

Iøvrigt kom Bestyrelsen til at bestaa af G. Nord, Kasserer, Th. Tøiberg, Sekretær og C. Søgaard, medens Herr O. Mikkelsen vedblivende er Revisor.

Under „Eventuelt" fremkom Formanden med Forslag om at nedsætte et Agitationsudvalg, samt at genoptage passive Medlemmer, begge Forslag blev taget under Overvejelse.

Herr A. Mikkelsen udtalte derefter sin Tak for den Tillid, Foreningens Medlemmer havde vist ham i den Tid, han havde beklædt Formandsposten, og haabede at den nye Formand og øvrige Bestyrelse maatte have Held og Evner til at fuldføre det Arbejde, som han havde paabegyndt.

Generalforsamlingen sluttedes med et Leve for C. O., den gamle og den nye Formand. *Th. Tøiberg,* Sekretær.

Hillerød. Afdelingen afholdt den 18. November et offentligt Medhjælpermøde, hvor Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, holdt et udmærket Foredrag om „Arbejdsglæden, dens Betingelser og dens Værdi". Vore Medlemmer var mødte godt op, men de uorganiserede Medhjælpere var sparsomt repræsenterede. Med stor Interesse fulgte Tilhørerne Foredraget, der virkede som et klart og logisk Indlæg for Organisationens Nødvendighed, og ikke mindre Interesse vakte Slutningen, der strejfede Kvindespørgsmaalet med det heri Bladet saa omstridte Problem: Kollega—Konkurrent.. Foredraget lønnedes med stærkt Bifald, og Formanden, Henry Christensen, sluttede med en Tak til Frk. Johanne Andersen for den interessante Aften.

Husk vore Mødeaftener hver Onsdag — se det udstedte Maanedsprogram. Onsdag den 16. December foregaar Udbetalingerne til Medlemmerne af Spareafdelingen.

Chr. J. H.

Kolding. Onsdag d. 11. November afholdtes ord. Medlemsmøde paa „Højskolehjemmet". Formanden, Herr N. C. Nielsen, bød Velkommen og rettede et særligt Velkommen til Herr Lærer Th. Thomsen samt oplyste, at Lukkeloven igen havde været til Behandling i Folketinget, hvor den efter Herr N.s Mening havde faaet en ret velvillig Modtagelse. Saaledes var der i Forslaget optaget Lov om Siddepladser i Butikkerne samt minimal Hviletid for Personalet.

Derefter oplæste Herr Th. Thomsen Henrik Ibsens Skuespil „Gildet paa Solhaug", efter forinden at have givet et Par Oplysninger om Skuespillet. Efter Oplæsningen takkede Form. Herr Th., og Forsamlingen gav sit Bifald til Kende ved at rejse sig.

Ved det ord. Medlemsmøde den 18. Novbr. holdt Redaktionssekretær Harald Schrøder et meget interessant vittigt-kauserende Foredrag om „Pressen i Fredstid og Krigstid". Det blev en livlig Skildring af de ældste Tiders primitive Presse, lige op til Nutiden med dens stærke Udvikling i disse Forhold. Taleren illustrerede sit Foredrag med en Fremvisning af Blade fra de forskelligste Tidsaldere. Under Forsamlingens Tilslutning bragte Formanden Herr Schrøder en Tak for det udmærkede Foredrag, der fra først til sidst paahørtes med stor Opmærksomhed.

Længere hen i Sæsonen har Herr Modelsnedker Aage Bennike lovet at holde sammenhængende Foredrag om „Told og Frihandel". *X.*

Maribo. Onsdagene den 5. og 11. ds. var der mødt ca. 20 Medlemmer til de sædvanlige ugentlige Mødeaftener. Den 13. ds. var der Bestyrelsesmøde paa Hotel „Maribo", hvor det besluttedes at udsætte den paatænkte Aftenunderholdning til den første Søndag n. M. Endvidere vedtoges den endelige Form for et Agitationscirkulære, der omsendtes den 16. ds. Endelig afholdtes den 17. ds. Bestyrelsesmøde, hvor det besluttedes at udsende Meddelelse til hver enkelt Medlem om Herr Martin Petersens Foredrag den 18. ds. med Opfordring til disse om at medtage udenfor Organisationen staaende Kolleger. Efter Herr Petersens Foredrag over Emnet: „Hvad Krigen lærer os", paafulgte en længere Diskussion, og Mødet resulterede i, at 6 uorganiserede Medlemmer meldte sig ind i Afdelingen. *L. Th. S.*

Samsø. Medlemsmøde afholdtes paa „Flinchs Hotel", hvortil de fleste af Medlemmerne var mødte, deriblandt flere nyindmeldte. Formanden bød de nye Medlemmer Velkommen i Foreningen og oplæste derpaa et Cirkulære fra Hovedkontoret, hvorefter den sædvanlige Kontingentbetaling foregik.

Herr Lærer Sigurd, Besser, som havde lovet at oplæse en Pjece, affattet i Anledning af en Tale, som den engelske Finansminister fornylig holdt over Emnet „Englands Stilling til Tyskland under Krigen", havde imidlertid indfundet sig og begyndte straks med Oplæsningen, som blev paahørt med stor Interesse af Medlemmerne. Herr Sigurd lovede endvidere til næste Møde at vilde holde et Foredrag, og samtidig forevise Lysbilleder fra Krigsskuepladsen.

Efter Medlemsmødet afholdt Bestyrelsen Møde, for at drøfte Foreningens økonomiske Forhold, og viste det sig, at den nødvendige Kapital til Dækning af Udgifterne ved de af Foreningen arrangerede Kursus'er i Tysk og Bogholderi, ikke fuldtud kunde fremskaffes ved Kontingentbetalingen, hvorfor man enedes om at tilstille Samsø Handelsforening et Andragende om Understøttelse.

J. Nielsen,

Sakskjøbing. Onsdag den 21. Oktober holdtes Medlemsmøde paa Hotel „Saxkjøbing". Listen til en paatænkt Fællesspisning var fremlagt. En halv Snes Medlemmer tegnede sig. Spisningen afholdes Onsdag den 28. Oktober: hertil inviteres saavel passive som aktive Medlemmer. Man skiftedes derefter til at fortælle Episoder og humoristiske Historier til Midnat.

Onsdag den 28. Oktober afholdtes Fællesspisning, der forløb paa bedste Maade og var præget af udmærket Kammeratskab og særdeles godt Humør. *Ulrichsen.*

Silkeborg. Fredag der 6. November afholdtes Andespil, hvortil ca. 30 Medlemmer var mødt. Aftenen var i enhver Henseende vellykket, og Spillet gav et lille Overskud. Der sluttedes med fælles Kaffebord, hvor der blev holdt Taler af Formanden, K. Ramsing-Jensen og M. Larsen.

Fredag den 13. November holdtes Møde med Herr Redaktionssekretær Dyhrhøj som Taler. Herr D. talte om „Sammenslutningens Betydning", og paaviste ved flere Eksempler, hvad der kan opnaas ved faglig Organisation. Derefter fulgte en Oplæsning af Herr Dyhrhøj. Mødet, der sluttedes med fælles Kaffebord, var godt besøgt.

Fredag den 4. December afholdes Foredrag af Herr Lærer J. K. Jensen. Alle bør give Møde! *Ditlevsen,* Sekretær.

Slagelse. Onsdag den 11. November afholdtes Møde i Foreningens Lokaler med Foredrag af Herr Lærer Knudsen. Der var sendt Indbydelse til en Del Medlemmer udenfor Foreningen, men kun faa af disse var mødt, hvorimod Foreningens Medlemmer mødte talrigt op. — Formanden bød Forsamlingen Velkommen, og efter Herr Knudsens Ønske sang Forsamlingen „Der er et yndigt Land". Herr Knudsen fortalte derpaa livligt og interessant om sine Indtryk og Oplevelser paa en Rejse i Tyskland i de første Dage efter Krigens Udbrud. Efter Foredraget takkede Formanden Herr K. for hans udmærkede og lærerige Underholdning og rettede en kraftig Appel til de udenfor Foreningen staaende Kolleger om at melde sig ind i denne. Man samledes herefter om et fælles Kaffebord, hvor flere af vore udmærkede Medhjælpersange blev afsunget. *T.*

Skive. Mandag den 16. November afholdtes i Foreningens Lokaler den ordinære halvaarlige Generalforsamling, der lededes af P. Christensen, som aflagde Beretning for Halvaaret. Godkendtes. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes Kommis B. Knudsen og P. Gahs, til Suppleanter valgtes Østergaard-Petersen og Just Knudsen. Til Formand valgtes Bogholder P. Christensen.

Dernæst hævedes Generalforsamlingen med et Leve for Afdelingen og Centralorganisationen. *P. Christensen.*

Formandens Adresse er: P. Christensen, Jernbanegade 1 Telefon 151.

Thisted. Fredag, den 13. Oktbr. havde Afdelingen her: „Lotterispil" om Handsker, Slips, Cigarer, Bøger mm.; hvilket gav Medlemmerne en fornøjelig Aften og Foreningen en mindre økonomisk Støtte i Form af Overskud.

Fredag den 20. Novbr. havde vi Fornøjelsen af Herr Jens Johansens Nærværelse og denne Aften blev i Sandhed Sæsonens Glansnummer. Efter at Formanden havde budt Velkommen, fik Herr Johansen Ordet og holdt derefter et længere Foredrag over Emnet „Medhjælperne og Krisen", som paahørtes med Interesse af den forholdsvis store Forsamling. Derefter talte Formanden, Herr Aage Neergaard, til de tilstedeværende uorganiserede Medhjælpere, og manede dem til Sammenslutning. Man sang Medhjælpermarchen og samledes om Kaffebordet, hvor Taler vekslede med Sang, og hvor det bekendte Medhjælperhumør rigtig udfoldede sig. Taler holdtes af de Herrer Jens Johansen, Formanden, Næstformanden, Kassereren, samt Herr Redaktør Madsen, der motiverede og udbragte et Leve for Afdelingen. Da Aftenen sluttede var Afdelingen 12 Medlemmer talrigere.

Vi har oprettet et Kursus i Tysk under Ledelse af Herr Løjtnant Hansen. Der har tegnet sig 25 Deltagere og Prisen er kun 25 Øre i Timen, da Byen har stillet et Klasseværelse med Lys og Varme i den herværende Folkeskole gratis til vor Disposition.

J. J.

Nye Medlemmer kan ved Henvendelse til Kassereren gratis erholde Medlemskort til Thisted Foredragsforening.

Husk vort Sprogkursus! Lærer: Herr Løjtnant Hansen. — Kun Kr. 1,00 pr. Maaned.

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —

og Organisationen hjælper Dig!

Afleveret til Posten den 30. Novbr.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
·HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER·TIDENDE·
·ORGAN·FOR·CENTRALORGANISATIONEN·AF·DANSKE·HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER·

Nr. 24. 15. December 1914. 14de Aargang.

ULYKKESFORSIKRING.

FORANLEDIGET af den bebudede Revision af „Lov om Arbejdernes Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i visse Virksomheder" af 7de Januar 1898 eller som den gængse Betegnelse er: Ulykkesforsikringsloven, har vor Centralorganisation rettet følgende Henvendelse til Indenrigsministeriet:

> I Anledning af den forestaaende Revision af Ulykkesforsikringsloven tillader underskrevne Centralorganisation sig høfligst at henlede det højtærede Ministeriums Opmærksomhed paa,
>
> at Arbejdsforholdene indenfor de sideordnede Handelsfag efterhaanden er ændret derhen, at vor Stands Inddragelse under Lovens Beskyttelse er baade ønskelig og nødvendig.
>
> Til Belysning heraf tillader vi os at henvise til:
>
> at Motorer, og andre mekaniske Hjælpemidler, anvendes i stor Udstrækning paa Lagere og Magasiner, og at Pasningen af disse Maskiner etc. i mange Tilfælde paahviler Handelsmedhjælpere,
>
> at ogsaa den almindelige Butikshandel i stedse stigende Grad benytter Maskiner — f. Eks. Elektro- eller Gasmotorer til Drift af Kaffemøller, og
>
> at Handelsmedhjælpere i stort Tal beskæftiges som Lagerekspedienter, hvor Arbejdet med store og tunge Kolli medfører en ikke ringe Fare for Ulykkestilfælde, ligesom Butiksekspeditionen i f. Eks. Isenkram-, Glas- og Porcellænsforretninger ofte udsætter Medhjælperne for alvorlige Legemsbeskadigelser.
>
> Centralorganisationen tillader sig derfor at henstille til det højtærede Indenrigsministerium, at vort Fags Inddragelse under Lovens Beskyttelsesbestemmelser tages under velvillig Overvejelse ved Lovforslagets Udarbejdelse.

Allerede ved Ulykkesforsikringslovens Gennemførelse for 17 Aar siden, betegnedes den som ufyldestgørende. Og i flere Henseender med Rette. Saaledes er Bygningshaandværkere i visse Tilfælde og navnlig Landbrugets talrige Arbejdere udelukkede fra denne sociale Forsorgslovgivning. Loven drager en snæver Grænse for Forsikringen, som kun omfatter „enhver, der mod Løn eller Akkordbetaling eller som ulønnet Lærling her i Landet stadig eller midlertidig af Arbejdsgiveren beskæftiges i den teknisk-mekaniske Del af Virksomheden, eller som for Arbejdsgiveren mod Vederlag har Tilsyn med eller Ledelse af denne Del af Virksomheden, saafremt dette Vederlag ikke overstiger 2,400 Kr. aarlig". Denne Bestemmelse indsnævres yderligere ved Klasificeringen af Forsikringsomraadet, der navnlig omfatter Fabriksvirksomhed samt fabrikmæssig drevne Værksteder, Sten- og Kalkbrydning, Stenhugning, Bygningsarbejder, Anlæg af Samfærdselslinier og Veje, Mølleri, Ladning og Losning af Varer samt Arbejde ved Pakhuse.

Om Handelsmedhjælperne indeholder Loven intet.

Medhjælperbevægelsen var i 1897 endnu kun i sin Vorden, uden Evne og Myndighed til at sætte et medhjælper-beskyttende Præg paa Lovforslaget. Ogsaa Medhjælperstanden og dens Ønsker var dengang andre end nu. De første spagfærdige Krav gik i anden og mere umiddelbar Retning.

I den mellemliggende Aarrække har vi ofte haft Lejlighed til at minde Lovgiverne om, at Medhjælperstanden er et Befolkningslag, hvor langt største Delen ifølge Vilkaar og social Stilling har lige saa stor Adkomst som Haandens Arbejdere til den sociale Forsorgslovgivnings Fordele. Alene fordi disse Medhjælperes Arbejde medfører en vis Arbejdsrisiko.

Det er ikke blot urimeligt at Medhjælperen, der kommer til Skade ved at yde en Haandsrækning ved Vareaflæsning, er uberettiget til Understøttelse, medens derimod Kusken, som kører Varerne i Hus eller Arbejderen, der modtager dem paa Kajen, er sikret ved Loven, — men Urimeligheden møder os ogsaa under den daglige indendørs Gerning: Ekspedienten, der styrter ned fra Reolstigen, Lageristen, der kvæstes af tunge eller vanskeligt haandterlige Varer, Medhjælperen, som kommer til Skade ved Betjening af Hejsespil eller Smaamotorer, kan under Omstændigheder paadrage sig ligesaa farlige og skæbnesvangre Beskadigelser som Arbejderen ved Skruestikken eller paa Stilladset.

Derfor er Handelsmedhjælpernes Inddragning under Ulykkesforsikringen virkelig betydningsfuld for Flertallet af vore Standsfæller, og der er al Udsigt til, at det af Centralorganisationen rejste Krav vil møde Forstaaelse paa rette Sted.

Indkaldte Medhjælperes Gagekrav.

Fra C. O.s juridiske Konsulent, Herr Overretssagfører Ejnar Hansen, har vi modtaget følgende:

Herr Redaktør!

Den Retsafgørelse, som jeg udtalte Haabet om i Slutningen af min Artikel i „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende" for 15. Oktbr, d. A., er nu kommen, idet Sø- og Handelsretten den 17. November har afsagt saalydende Dom:

Under denne Sag paastaar Citanten, Handelskommis Johannes Ballin, Indstævnte, Grosserer Julius Jensen, tilpligtet at betale 100 Kr., som han, der har været ansat hos Indstævnte som Kommis, skal have til Gode i Løn for August Maaned.

Indstævnte paastaar sig frifunden mod Betaling af 10 Kr.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Citanten maatte forlade sin Tjeneste hos Indstævnte den 3. August 1914 paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste, og at Indstævnte den 12. s. M. tilstillede Citanten saalydende Skrivelse:

„Da min Forretning paa Grund af de indtrufne Forhold er kommen saa langt ned, at alt Salg er saa godt som ophørt, beklager jeg herved at maatte tilstille Dem Deres Opsigelse.

Saa snart der atter indtræder normale Forhold, er jeg ikke uvillig til at engagere Dem igen, og beder Dem derfor henvende Dem til mig, forinden De ser Dem om efter noget Andet."

Der er Enighed om, at denne Skrivelse skal forstaas som indeholdende Opsigelse til 1. September.

Indstævnte har til Støtte for sin Paastand henvist til Tyendelovens § 42 i. f., hvorefter en Husbond er berettiget til, naar Tyendet indkaldes til Krigstjeneste, at fradrage i Lønnen en forholdsmæssig Del for den Tid, Tyendet er fraværende.

Denne Bestemmelse, som direkte kun gælder for Tyendeforhold, tør dog ikke paa Grund af Forholdenes forskellige Natur gives analog Anvendelse paa Medhjælperforhold uden for Tyendets Kreds.

I faste vedvarende Forhold, der ikke angaar Udførelse af et enkelt Arbejde, men hvor Medhjælperen stiller sin hele Arbejdskraft til Disposition, maa det anses at være en Følge af det vedvarende Forholds Natur, at Medhjælperen, saalænge Forholdet bestaar, har Krav paa Vederlag ogsaa for saadanne Tidsrum, i hvilke han uden egen Skyld har været forhindret fra at yde Tjeneste, og dette maa ogsaa gælde ved ekstraordinære Militærindkaldelser af den nu foreliggende Art. — Om Indtrædelse af saadanne uforskyldte Arbejdshindringer maatte berettige en Principal til uanset gældende Opsigelsesvarsel at hæve Forholdet uden Varsel eller med et kortere Varsel, giver nærværende Sag ikke Anledning til af afgøre.

Spørgsmaalet om i Gagen at fradrage, hvad der for samme Tidsrum er udbetalt Citanten i Lønning som Soldat, har ikke været rejst under Sagen og foreligger derfor ikke til Paakendelse.

Der vil herefter være at give Dom efter Citantens Paastand.

Sagens Omkostninger, som begge Parter har paastaaet sig tilkendte, vil Indstævnte have at betale Citanten med 5 Kr. 28 Øre.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Grosserer Julius Jensen, bør til Citanten, Handelskommis Johannes Ballin, betale de paastævnte 100 Kr. og Sagens Omkostninger med 5 Kr. 28 Øre.

At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Jul. Møller.

O. Adamsen. H. de Fine Olivarius,

Hermed maa Spørgsmaalet sikkert betragtes som afgjort, Retten tager ganske vist 2 Forbehold, der kunde tyde paa, at der ikke har været Enighed mellem Dommerne. Under denne Sag havde Principalen opsagt Medhjælperen til den 1. Septbr. med 14 Dages Varsel. Det var altsaa givet, at Medhjælperen var i hans Tjeneste i August Maaned, men han nægtede at betale ham Gage for den Del af Maaneden, i hvilken Medhjælperen havde været indkaldt, under Henvisning til Tyendeloven. Denne Fremgangsmaade, siger Retten, er ulovlig. Men den tilføjer, at Sagen ikke har givet Anledning til at afgøre, om Principalen straks, da Medhjælperen blev indkaldt, kunde have benyttet den Fremgangsmaade at afskedige ham uden Varsel!

Det vil let ses, at hvis Principalen var berettiget hertil, saa var Medhjælperne lige vidt før og efter, at denne Dom var falden. Men jeg føler mig ganske overbevist om, at naar der kommer en Sag, der giver Retten Anledning til ogsaa at overveje denne Fremgangsmaades Lovlighed, saa vil den hurtigt komme til det Resultat, at den ikke er lovlig. I modsat Fald vilde Retten nemlig komme i Modstrid med sine egne Præmisser i nærværende Sag.

Naar Retten nemlig siger, at det maa „anses at være en Følge af de vedvarende Forholds Natur, at Medhjælperen saa længe Forholdet bestaar, har Krav paa Vederlag ogsaa for saadanne Tidsrum, i hvilke han uden egen Skyld har været forhindret fra at yde Tjeneste", saa vilde det være ganske uforeneligt med denne Grundsætning, om der tilkendes Principalen Beføjelse til at afskedige Medhjælperen uden Varsel.

Naar Retten ikke vil anvende Analogien fra Tyendeloven, saa maa en Medhjælper i Tilfælde af Indkaldelse være stillet ganske som i Tilfælde af uforskyldt Sygdom. Derfor ser jeg heller ikke rettere, end at Dommens 2det Forbehold, at Principalen muligvis kunne have forlangt Medhjælperens Lønning som Soldat fradraget, er ubegrundet. Lige saa lidt som en Principal i Tilfælde af en Medhjælpers Sygdom kan forlange dennes eventuelle Sygekassehjælp fradraget, lige saa lidt ses der at være nogen Hjemmel for under en Medhjælpers Indkaldelse at fradrage hans Soldaterlønning.

Medhjælperne kan herefter temmelig rolig gaa ud fra, at de i Tilfælde af Indkaldelse vedblivende er berettigede til fuld Gage indtil den Dag, til hvilken de eventuelt maatte blive opsagt med almindeligt lovligt Varsel. *Ejnar Hansen.*

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Oktober og November.

OKTOBER betegner Vendepunktet. De to forudgaaende Maaneder var paa alle Omraader den store Verdenskatastrofes, og saa lidt som noget andet gik vor Centralorganisation Ram forbi. Det var Tvivlens og Uvishedens Tid, og muligt endnu mere end idag, fordi man lærer at indstille sit Levesat og sin Betragtningsmaade paa ændrede Forhold, naar saa skal være. Derfor bragte August—September os Stagnation og, som det synes, Raadløshed i enkelte Afdelinger. Hovedkontorets Beretninger for Oktober—November viser derimod fornyet Aktivitet og deraf følgende Fremgang overalt indenfor Centralorganisationen.

Agitationen har været særdeles effektiv. Særlig bemærkelsesværdig er Forretningsførerens Møder i Kolding, Vejen, Fredericia, Vejle, Horsens, Skanderborg, Silkeborg, Aarhus, Randers, Hobro, Næstved, Slagelse, Frederikshavn, Hjørring, Aalborg, Struer, Thisted, Løgstør, Lemvig, Ringkjøbing, Viborg, Herning, Nykjøbing M. og Grenaa. Herr Jens Johansen karakteriserer Møderne som „uden Sammenligning de bedste, jeg hidtil har deltaget i, og der sporedes en udmærket Stemning og Arbejdslyst, som sikkert vil sætte gode Spor i indeværende Vinterkampagne". Iøvrigt vil Forretningsføreren i næste Nummer nærmere dvæle ved disse og andre i denne Maaned afholdte Agitationsmøder og deres Betydning for Vinterhalvaarets Arbejde. Frk. Johanne Andersen har talt ved et Møde i Hillerød, Herr C. Hammer i Helsingør, Herr Harald Heie i Roskilde og Helsingør, Herr Axel Juhl i Kjøbenhavn, Herr Michael Nielsen i Skive, Herr A. Andreasen i Aalborg og endelig har Herr Martin Pedersen talt ved Møder i Nakskov, Rødby, Maribo, Sakskjøbing, Nykjøbing F., Stubbekjøbing og Roskilde. Den omfattende Agitation i Kjøbenhavn, der ytrede sig i 8 offentlige Møder paa samme Aften med en Række kendte kjøbenhavnske Kolleger som Talere, er refereret i vor Tidendes sidste Nummer.

Baggrunden for denne agitatoriske Kraftudfoldelse har naturlig-

vis været Krisetilstandens Indflydelse paa vor Stands Vilkaar, og Resultatet har forsaavidt været tilfredsstillende som det Tilbageslag, der let kunde følge i Krisens Spor, ikke blot er afværget, men tvertimod har vendt sig til Fremgang over hele Linien. Ny Afdeling er som andet Sted refereret oprettet i Brønderslev. Afdelingerne i Nykjøbing M. og Stubbekjøbing, der i lang Tid kun har ført en Skintilværelse, har paany vunden Fodfæste og arbejder atter normalt. Størst Medlemstilgang viser Kjøbenhavn, Nykjøbing M., Aarhus, Nykjøbing F., Kolding, Horsens, Skive, Randers, Silkeborg, Maribo og Stubbekjøbing, Herning, Roskilde, Aalborg, Kallundborg og Nakskov, Helsingør og Slagelse.

Retshjælpen har vundet Sagen for Oscar Møller mod Manufakturhandler Chr. Lauritzen, Hjørring, én hidtil verserende Sag er tabt; nogle Uoverensstemmelser mellem kjøbenhavnske Medlemmer og deres Principaler er ordnet ved C. O.s Mellemkomst. Endvidere er der bevilget to Medlemmer i Kjøbenhavn Retshjælp til Sagsanlæg mod tidligere Principaler.

Arbejdsløshedskassen udbetalte ialt Kr. 840.30 i Understøttelser; desuden Kr. 69.— gennem Afdeling B som særlig Understøttelse. Der fremsattes 25 Begæringer, som med en enkelt Undtagelse alle anerkendtes; desuden er 2 tidligere nægtede Begæringer anerkendt, efter at nye Oplysninger er fremskaffet i de paagældende Sager. To Andragender om ekstraordinær Understøttelse kunde ikke bevilges, da Forretningsudvalget skønnede at egentlig Trang ikke forelaa. — Iøvrigt synes Opsigelserne nu af være i Aftagende.

Hovedkontoret udsendte flere Cirkulærer omhandlende Agitationen, Beretninger om den frivillige Syvlukning, Kvartalsberetninger og Instruktion vedrørende Understøttelsesbegæringer. Endelig har C. O. deltaget i den af samtlige Fagorganisationer iværksatte Undersøgelse af Arbejdsløsheden. Det fyldige Materiale til Belysning af Forholdene indenfor vor Stand, der er fremskaffet gennem Afdelingerne, er stillet til Raadighed for „Det statistiske Departement".

C. O.s Forretningsudvalg afholdt Møde den 25de Oktober paa Hovedkontoret, hvor bl. a. Butiklukningslovens Revision og Ulykkesforsikringsloven behandledes; Henvendelser til Minister og Udvalg formuleredes i Henhold til C. O. tidligere tagne Standpunkter. Udvalget behandlede forskellige Andragender og andre Anliggender, foretog en Revision af Organisationens Beholdninger o. s. v.

Medlemstilgangen i Beretningsperioden andrager 350.

Afdeling i Brønderslev.

EFTER at vor Afdelingsrække i længere Tid ikke er forøget, er der nu atter føjet et nyt Led i Kæden, idet der er oprettet en Afdeling i den store vendsysselske Handelsplads Brønderslev. Her, som de fleste andre Steder, ventedes der kun paa Manden, og da han viste sig, idet et af vore gamle interesserede Medlemmer, Isenkrammedhjælper Harald Jensen pr. 1. Novbr. fik Plads dér i Byen, var Afdelingen sikret. Herr J. tog straks fat paa Forarbejdet, — og kan i saa Henseende tages til Mønster for adskillige andre Medlemmer, som skyder Arbejdet fra sig med Bemærkninger som „at de først maa være kendt i Byen" o. s. v. — efter hvilket der Fredag den 29. November afholdtes et offentligt Møde paa Hotel „Phønix".

Mødet, der var besøgt af ca. 35 Medhjælpere, aabnedes og lededes af Herr Harald Jensen, som først gav Ordet til Medlem af det jyske Agitationsudvalg, Herr A. Elvig, Frederikshavn, der talte om Organisationsspørgsmaalet og Centralorganisationens Betydning. Derefter talte Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, om Centralorganisationens Program, dens Institutioner. og øvrige Resultater, og opfordrede Brønderslev-Kollegerne til at indmelde sig og danne en Afdeling for Brønderslev og Omegn.

Denne Opfordring fulgtes af ca. 25 af de tilstedeværende Standsfæller, og Afdelingens Oprettelse vedtoges. Derefter nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer til at udarbejde lokale Love og indkaldte til konstituerende Generalforsamling.

Senere er yderligere indmeldt 10 Medlemmer, saaledes at den nye Afdeling allerede tæller et stort Flertal af Byens Medhjælpere. Dette udmærkede Resultat tjener Foregangsmændene til Ære, og lover godt for Afdelingens Fremtid.

Vi hilser vore nye Forbundsfæller hjertelig Velkommen i Centralorganisationen, og udtaler Haabet om en lang og resultatrig Fremtid for den nye Afdeling. *Jens Johansen.*

Butikslukningsloven i Rigsdagen.

Første Behandling i Folketinget.

(Sluttet).

Dernæst dvælede Ministeren ved Spørgsmaalet om, hvorvidt de nævnte sociale Momenter henhørte under denne eller en særlig Lov, idet han bl. a. fastslog:

Det drejer sig efterhaanden her væsentligt om en Lov af social Karakter, en Lov om Regulering af Arbejdstiden, fremgaaet af Ønsker om at regulere denne baade fra Principalernes og fra Handelspersonalets Side. Alle er de i Virkeligheden i lige Grad interesserede i en saadan Regulering, ikke mindst de smaa Arbejdsgivere. Naar det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) sagde, at Loven ikke er politisk, vil jeg i Almindelighed give ham Ret; men naar det ærede Medlem siger, at Spørgsmaalet om Siddepladser ikke er noget, hvori Spørgsmaalet om Højre eller Venstre spiller ind, vil jeg svare det ærede Medlem, at Stillingen til Bestemmelser om Siddepladser og om Hviletid for Arbejdspersonalet i meget høj Grad bestemmes af ens hele Syn paa, om Lovgivningen bør have en social Opgave, om den bør tage de svage i Forsorg paa disse Omraader.

Herr Rode fremdrog andre Enkeltheder af Lovforslaget, og sluttede med nogle Bemærkninger vedrørende Forslagets Udsigter:

Hvis jeg skulde have taget fejl, hvis der skulde være et stort Flertal i Folketinget, som fulgte det ærede Medlem fra Nyborg, ja, saa erkender jeg min Fejl, saa erkender jeg, at jeg ikke burde have fremsat Lovforslaget saaledes i Aar, i alt Fald vilde jeg saa ikke have haft megen Støtte derfor. Men jeg tror, at jeg har truffet de Anskuelser, der næres af Flertallet her i Tinget, og naar jeg faar Understøttelse af dette, haaber jeg ogsaa, det skal lykkes at overbevise det høje Landsting.

Senere fremsatte Ministeren nogle bemærkelsesværdige Udtalelser om Søndagsarbejdet, foranlediget af Herr Edu. Larsens Betænkeligheder m. H. t. den i Forslaget tilladte Automatpaafyldning. Herr Rode udtalte:

Med Hensyn til Automatpaafyldning kun dette, at hvis det ærede Medlem (Eduard Larsen) og andre, som maatte dele hans Anskuelser, mener, at Arbejde overhovedet ikke maa finde Sted paa Helligdage, bør denne Opfattelse gennemføres ved en Ændring af § 6, hvor der saa skal staa, at det overhovedet ikke tilstedes at arbejde Helligdages Formiddag. Dette har imidlertid, saa vidt jeg har forstaaet, ikke vel kunnet lade sig gøre. Derfor er den nuværende Tilstand, hvorefter Arbejde er tilladt langt ud over Søndag Formiddag, foreslaaet ændret derhen, at Arbejdstiden skal holde op Kl. 9 Formiddag, og efter de Udtalelser, som er fremsatte ogsaa i Medhjælperblade, har jeg forstaaet, at denne Bestemmelse betragtes som et meget betydeligt Fremskridt. Men hvis Arbejde i Virksomhedens Tjeneste overhovedet er tilladt indtil Kl. 9 Formiddag, indser jeg ikke ret, hvorfor man ikke samtidig skulde have Lov til at fylde paa Automater. Det vilde i hvert Fald ikke angribe vedkommendes Ferie, at det just er denne Art af Arbejde, han udfører.

Diskussion om Siddepladserne.

Forhandlingerne drejede sig herefter væsentlig om Forslaget om Siddepladser hvorved stærkt afvigende Anskuelser kom til

Orde og sluttelig mundede ud i en Række korte polemiserende Bemærkninger mellem Mødets Hovedtalere.

Herr J. Sørensen-Hjørring (Venstre) talte i Tilslutning til Herr Birch og mente iøvrigt, „at i Provinserne finder Komis'erne altid Siddeplads paa en Skuffe, men det kan være Forslaget har Betydning i visse kjøbenhavnske Stormagasiner" — og at „det altsaa i og for sig kan være nyttigt, men nærmest hører hjemme paa andre Omraader".

Af Herr Birchs gentagende Indlæg i Debatten skal vi anføre følgende:

De Erhverv, her er Tale om, i hvilke en Mand skal staa ved en Disk og ekspedere hele Dagen, giver ganske naturligt Anledning til de Sygeligheder, om hvilke der her har været Tale, men den højtærede Minister har endnu ikke vist, at der ved hans Lovforslag tillægges vedkommende den Ret til at sidde ned, han før vilde sige, at han tillagde Personalet. Jeg hævder, at Ministeren paa ingen Maade har imødegaaet min Paastand om, at der ved Lovforslaget, selv om det bliver til Lov, ikke tillægges Personalet en saadan Ret, som den højtærede Minister før sagde, at han ved Lovforslaget kunde skaffe dem.

Herr Edu. Larsen: Jeg vil spørge det ærede Medlem fra Nyborg (Birch), om han kan tænke sig, at hans Kolleger i Handelsverdenen er af den Karakter, at de, hvis Loven bestemmer, at der skal findes Siddepladser i Butikken, finder det naturligt at forhindre deres Folk fra at sidde paa saadanne Pladser, eller om han ikke snarere tror, at Udviklingen praktisk vil føre med sig, at de Stole, som er der, ogsaa bliver benyttet.

Mod disse Udtalelser reposterede Birch, der hævdede, at Siddepladser var almindelige i „næsten hver eneste Forretning i Danmark", og at det i det ganske overvejende Antal Tilfælde tillades Personalet at bruge dem, naar de ikke er optagne af deres købmandsmæssige Virksomhed. Jeg mener oven i Købet, at de enkelte Principaler, der maaske findes, som ikke tillader deres Personale at sidde ned i det Omfang, som Virksomheden ellers i Virkeligheden kunde muliggøre, snarest vil blive trodsige, hvis vi laver dette Paradenummer, som der er Tale om, og som ikke har nogen som helst Betydning.

Disse Bemærkninger fremkaldte følgende Gensvar fra Herr Edu. Larsen: „Siddepladserne vil nu fremkomme i Henhold til Loven, og det vil medføre praktiske Konsekvenser, overfor hvilke det teoretiske Udtryk, det ærede Medlem stadig bruger: at der ikke indføres nogen Ret for Medarbejderne, er ganske betydningsløst. Vi kan aldeles ikke lovgive saaledes, at der skaffes en Ret for Personalet, men kun saaledes, at man virker opdragende paa Principalerne. Hvis Lovforslaget vedtages, vil det medføre, at der kommer Siddepladser, hvor der ikke før har været det, og saa kommer Personalet til at sidde. Kun naar det ærede Medlem fortrøster sig til at sige, at hans Kolleger i Handelsverdenen er af den Art, at de overhovedet ikke vil tillade deres Folk at sidde paa disse Stole, eller der blot er Mulighed derfor, først saa er der Kraft i det ærede Medlems Argumentation, ellers ikke."

Der udvekslede endnu korte Repliker mellem de Herrer Birch og Chr. Hansen, hvorefter Lovforslaget oversendtes til et Udvalg, der senere har faaet følgende Sammensætning: Birch, Jensen-Bælum, Rs. Andersen. J. Sørensen, Jensen-Nybjerg, Hansen-Stavnsbjerg, Chr. Hansen, Hyller, H. P. Hansen-Slagelse, Eduard Larsen, Petersen-Killerup, Pedersen-Annisse, J. Fog-Pedersen og Wulff. Udvalget har valgt Chr. Hansen til Formand og J. Fog-Petersen som Sekretær.

Vore Afdelingsmøder.

I sin Artikel „Aktivt Arbejde" i vor Tidende for 15. Novbr. har Herr C. C. Knudsen behandlet det saa omtalte Emne: Agitationen.

Det kunde dog ogsaa have sin Betydning, at berøre et andet Punkt indenfor Afdelingsarbejdet, nemlig vore Møder. Det er jo desværre en Kendsgerning, at Afdelingsmøderne sjældent er ordentlig besøgte af Medlemmerne. Men hvorfor?

For det første maa det vel søges deri, at vore Medlemmer i al Almindelighed ikke har faaet den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning, ikke er fuldt klar over, at ethvert Medlem har Pligter mod Organisationen, er et Led i Kæden, der hedder „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger", ikke har forstaaet eller formaaet at erhverve sig Kendskab til hvad vor Organisation egentlig vil.

For det andet, at man tildels er besjælet af den Opfattelse, at Bestyrelsen for Afdelingerne har hele Ansvaret og selv maa sé at faa Tilslutning til Møderne; dette mener man ikke er noget, som i særlig Grad angaar det enkelte Medlem.

For det tredie, at Møderne ikke har den nødvendige Tiltrækningskraft med faglige Emner; thi det kan hænde, at Formanden ofte maa aabne Medlemsmøderne med den Meddelelse, at „vi egentlig ikke har noget Emne til i Aften".

Der kunde maaske nok fremføres flere Grunde, men jeg tror dog, at de her nævnte er de væsentligste. Spørgsmaalet melder sig da: Hvorledes skal vi da søge disse Forhold ændrede. Ja, det er Sagen! Herr C. C. K. har allerede omtalt Agitationens Betydning, og det er sikkert rigtig hvad han skriver; men det er ikke nok, at vi søger at udvide vor Medlemsantal, vi maa i lige Grad søge at bibringe de Medlemmer, vi allerede har, den rette Forstaaelse af, hvad vor Organisation er, hvad vi selv er, og hvad der er hvert enkelt Medlems Pligt. Vi maa ganske anderledes se at faa Kammeratskabs- og Solidaritetsfølelsen ind blandt Medlemmerne og udvikle deres Ansvar overfor Organisationsarbejdet; de bør ikke bilde sig ind, at kun Bestyrelsen har Ansvar og Pligter og at den skal være Barnepige for Medlemmerne.

En uafvigeligt Pligt hviler paa hvert enkelt Medlem, nemlig at betale sit Kontingent i rette Tid, enhver Efterladenhed her kan kun betragtes som Hensynsløshed mod Kassereren og Organisationen. Derfor maa vi med Kraft træde op mod Restanterne. Hvorfor tage Hensyn her? Hvorfor tage med Fløjelshandsker paa de mest ligegyldige blandt Medlemmerne?

Vejen vi maa gaa, for at lægge de paapegede Mangler bag os og naa de Maal vi har omtalt, ligger lige for, og Adgangen er ens for alle; thi Vejen og Midlet er „D. H. K. M. T".

Hvad har vi vel vort Tidende til, om det ikke var for at sprede faglig og social Oplysning ud blandt vore Medlemmer. Vort Blad er en Livsbetingelse for vor Organisation, og jo bedre og fyldigere det er, desto mere levedygtig bliver Organisationen og desto bedre Forstaaelse kan hvert enkelt Medlem erhverve sig om dens Betydning.

Vi maa derfor i hvert eneste Nummer af vor Tidende finde nogle oplysende og vejledende Artikler hidrørende fra de almindelige Medlemskredse, og om Emner, hvorom der kan føres en Diskussion, saaledes at vore Medlemmer kan faa Lejlighed til at udtale deres Mening om de paagældende Spørgsmaal. Nu er det sjældent, at der foreligger noget i „D. H. K. M. T." fra de Tusinder af Medlemmer, vor Organisation tæller. Det er betegnende, at en saa stor Sammenslutning ikke i sit Organ kan føre Forhandling om nogle af de mange Opgaver, der ligger for. Lad os derfor straks tage fat paa at gøre vort Blad endnu mere interessant og indholdsrigt! Her ligger en Opgave for de virkelige dygtige Penne, der findes indenfor C. O. Naar først Medlemmerne opdager, at man kan høste endnu mere Fordel og Forstaaelse ved at læse vor Tidende, (der er desværre endnu Medlemmer, som ikke læser den), vil lidt efter lidt Interessen vaagne hos disse, og der vil stadig kunne noteres flere interesserede Medlemmer. Faar vi først Fart i Diskussionen i „D. H. K. M. T." vil der opstaa endnu flere Emner, som atter kan drøftes paa Afdelingsmøderne, hvorved disse vil faa mere fagligt Præg. Jo bedre og mere indholdsrige Møderne bliver desto lettere vil vi faa Medlemmerne til at give Møde. Man tænke sig blot, at der f. Eks. i vor Tidende har været ført Diskussion om et eller andet Emne, og at en Afdeling derefter har formaaet et af sine Medlemmer til at tale om bemeldte Spørgsmaal paa en Mødeaften. Hvor anderledes godt udrustede og interesserede kommer Medlemmerne ikke til et saadant Møde. Der er saaledes Betingelser for, at der paa Mødet kan føres en indgaaende Diskussion, som endnu yderligere kan belyse Sagen.

Ved paa denne Maade at gøre vore Møder interessantere vil de blive bedre besøgte og mere værdifulde, ligesom der stadig vil skabes en større Stab af forstaaende Medlemmer. I samme Forhold vil Agitationen blandt de uorganiserede kunde udvides, og jo mere effektiv vil den kunde føres. Blot vi straks faar begyndt, er der sikkert intet i Vejen for, at vi allerede i denne Vinter kan notere Fremgang paa mere end ét Punkt.

Naar vore Afdelingsmøder derved kunde blive bedre besøgte og faa et mere fagligt Præg, var et Møde hver Maaned sikkert langt at foretrække for et hver Uge.

H. Herlevsen, Holstebro.

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Conto pro diversi.

HERR KONSUL BIRCH OG „PARADENUMMERET".

Folketingets Forhandling om Butiklukningsloven mundede ud i en Debat om Siddepladser for Personalet, der foreslaas indført af Indenrigsministeren. Fremmest blandt Forslagets Modstandere stod Folketingsmanden for Nyborg-Kredsen, Herr Konsul Birch. Derom skriver „Politiken« bl. a. i en ledende Artikel:

I endnu højere Grad skulde man synes, Alle kunde billige Bestemmelsen om, at der i Forretningerne skal være Siddepladser til Personalet, thi her er der jo slet ikke Tale om at lægge noget Baand paa Principalens Handlefrihed, og den Udgift, det kan dreje sig om, er overkommelig for enhver. Men Hr. Birch var her endnu mere umedgørlig: Bestemmelsen var simpelthen et „Paradenummer".

Ak, om Konsulen fra Nyborg kendte lidt mere til de Ting, han taler om, om han havde søgt at skaffe sig Oplysninger fra blot en eneste kjøbenhavnsk Storforretning! Som Forholdene nu ligger, er der Tusinder af Butiksmedhjælpere — særlig Damer, — der tager Skade for hele Livet af de daglige Strabadser, de maa byde deres Ben. Vore Læger vil kunne tale med herom. Hvor mange unge Forretningsdamer findes der ikke, som gaar omkring med begyndende Aarebetændelse eller andre lignende Svagheder, for slet ikke at tale om det betydelige Antal, hos hvem Følgerne af Overanstrængelse i Udviklingsaarene først viser sig i en senere Alder? En Statistik paa Grundlag af Lægeberetninger maatte sikkert kunne tilvejebringes til Brug for de Tvivlende.

Nej, rimeligere og i dobbelt Forstand billigere Humanitets-Krav end Kravet om Siddepladserne kan vanskeligt stilles. Rundt omkring i Landets store og smaa Forretninger vil man med Spænding afvente, om det skal lykkes Uforstand og Snæverhjertethed at aflive denne længe paakrævede Reform, fordi Modstanderne nu har fundet ud, at en saadan Bestemmelse ikke hører hjemme i en „Lukkelov".

HERR SCHJÆR OM SYVLUKNINGEN.

Den nyvalgte Formand for „De samvirkende Detailhandlerforeninger", Herr Schjær, har fornylig ved et velbesøgt Møde i Frederiksberg Detailhandlerforening udførlig kommenteret Detaillistorganisationens Standpunkt til Butiklukningslovens Revision. Dette Standpunkt har vi tidligere omtalt. Herr S.s Foredrag formede sig særlig som et Angreb paa Kommunalbestyrelsernes Adkomst til at fastsætte Lukketiden (7-Lukningen). Taleren henviste til den Uenighed, der raadede blandt de selvstændige Købmænd vedrørende Lukketiden, og paastod at disse vilde blive „en Bold for de skiftende Kommunalbestyrelser"; dersom Forslaget gennemførtes i den foreliggende Form. S. udtalte, at Medhjælperorganisationen opfattede Lukkespørgsmaalet som en Samfundssag, men dette var ikke rigtigt: thi „i hvert Fald er den nugældende Lukkelov Resultatet af Krav derom, og Arbejde derfor fra Principalerne og ikke fra nogen anden Side". — Uden i nogen Maade at forklejne det Arbejde, som Detaillisterne og i Særdeleshed Herr Schjær i sin Tid har udfoldet for 8-Lukkeloven, maa dog denne ensidige Udlægning af Aarsag og Virkning anholdes. Allerede Aar og Dag før den paagældende Agitation havde Medhjælperforeningerne arbejdet for den frivillige Lukning og saaledes jævnet Vejen for Herr S. og hans Medarbejdere. Og hvorom altid er: Hvor end Æren for Loven hører hen, Sagens sociale Betydning bliver derved ikke ringere, og som et Led i Beskyttelseslovgivningen for vor Stand berører denne ikke Medhjælperne mindre end Principalerne og Konsumenterne. Derfor kan Spørgsmaalet meget vel betegnes som en Samfundssag, selv om vi ikke netop har benyttet denne Betegnelse. Naar Herr S. sluttelig resumerede sine Udtalelser i Kravet om at „vor Tids Detailhandlere maa blive Herrer i deres eget Hus", burde han ikke forglemme, at der ogsaa er andre Mennesker i Huset, selv om de ofte maa nøjes med at bo — til Leje, og der ligervis er andet Godtfolk i Gaden, der ogsaa bør have et Ord med i Laget.

AGITÉR!

Under Mærket R. P., Hjørring, skriver en Indsender:

I „Berlingske Tidende" af 2. d. M. findes en Artikel: Smaa Indblik i den kjøbenhavnske Nød". Et Afsnit deraf lyder saaledes:

„Et meget stort Antal gifte, aldrende Kontorfolk, som har mistet deres Stilling paa Handelskontorer og umuligt kan faa fat i nogen anden Beskæftigelse, findes ogsaa i Stefans Afdeling. De er hidtil blevne holdte oven Vande af Understøttelsesforeningen.

Det er nødvendigt atter og atter at understrege, at Nøden blandt disse Mennesker føles dobbelt haardt, fordi de ganske savner saadanne Hjælpemidler, som f. Eks. Arbejdsløshedskasserne er for den arbejdende Befolkning."

Det er beklageligt, at „Berlingske Tidende" ikke kender Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse, men endnu mere beklageligt, at de paagældende „ældre Kontorfolk" ikke hidtil har anet noget om denne Institution eller vor Organisation.

Vi maa derfor agitére saaledes for vor Sag, at alle Handels- og Kontormedhjælpere finder Vej til vor Organisation. Derved støtter vi os selv, vor Organisation og Samfundet, og umuliggør at nogen af vor Stand behøver at bede om Hjælp hos det Offentlige for at komme igennem trange Tider som de nærværende.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Torsdag den 3. ds. Foredrag for Medhjælpere, hvor Bibliotekar, Dr. Emil Fog talte om Emnet „Læsning". Dr. Fog indledede med at udvikle, hvorledes Foredraget kan virke som Folkeopdrager, idet det er en Slags Appetitvækker til den aandelige Føde; men der kommer det Tidspunkt, hvor Foredraget ikke længere er tilstrækkeligt, men tvertimod virker sløvende paa Tænkeevnen, foraarsaget ved at Foredragsholderen bearbejder alt Stoffet og derved vender Tilhørerne fra selv at arbejde sig til et Standpunkt. Her maa da Læsningen træde hjælpende til. Doktoren gennemgik derefter de forskellige Arter af Litteratur og hvorledes de skulde behandles. Specielt dvælede han ved Aarhus Statsbiblioteks Arbejdsmethode. — Foredraget, der blev glimrende holdt og hele Tiden fulgtes med den største Interesse af Forsamlingen, lønnedes sluttelig med et kraftigt Bifald. *F. M.*

Brønderslev. Fredag den 4. ds. afholdtes konstituerende Generalforsamling. Til Formand valgtes Chr. Aggerholm, Næstformand Harald Jensen, Kasserer Carl L. Larsen, Sekretær J. Andreasen og Frøken Skøtterup. Suppleanter Joh. Müller og Arvid Petersen. Revisorer blev Bankassistenterne Olsen og Eggert Krogen. Generalforsamlingen var besøgt af ca. 30 Medlemmer. Foreningen tæller nu 35 Medlemmer. Til Stede var iøvrigt de Herrer A. Andreasen og H. Ipsen, Hjørring, hvoraf Herr A. talte for den ny Afdeling og udbragte et Leve for den, medens Herr I. sluttelig paapegede Betydningen af Kammeratskabsfølelsen. *Harald Jensen.*

Esbjerg. Foreningen afholdt Onsdag Aften den 2. December ord. Medlemsmøde i Lokalet paa „Paladshotellet". Mod Forventning kom der efterhaanden en Del Medlemmer denne Gang, vistnok paa Grund af, at Frk. Nissen og en Soldat havde agiteret lidt for Mødet. De af Bestyrelsen, der var mødt, beklagede, at der ikke var noget særligt at byde paa, da der ikke var ventet saa mange, men meddelte, at de gerne vilde arrangere en Aftenunderholdning el. lign. inden Jul, saafremt der var Stemning derfor og Medlemmerne saa vilde møde og agitere lidt for Tilslutning dertil. Mødet, der forløb meget gemytligt, sluttede med fælles Kaffebord.

Det henstilles til Medlemmerne at agitere kraftigt for Tilgang af nye Medlemmer til Foreningen og ligeledes for Tilslutning til Møderne, saaledes at de kan blive saa vellykkede og fornøjelige som muligt. Det vil blive til Gavn og Glæde baade for Dem selv og Deres Kolleger, og der vil derved komme mere Liv og Fart i Foreningen her i Byen, som i Modsætning til næsten alle andre Afdelinger i den sidste Tid har ført en altfor stille Tilværelse.

C. C. Knudsen, p. t. Esbjerg.

Fredericia. Onsdag den 30. September begyndte atter vore ugentlige Møder. Formanden bød Velkommen og udtalte Ønsket om, at den kommende Sæson vilde blive god for Afdelingen, samt bekendtgjorde at C. O.s Forretningsfører, J. Johansen, vilde indlede i Afdelingen den førstkommende Onsdag. — Den 7. Oktbr. afholdtes et udmærket Møde. Herr Forretningsfører Jens Johansen holdt et udmærket Foredrag om Organisationens Stilling under de nuværende Forhold. Med Interesse paahørte Medlemmerne det vel tilrettelagte Foredrag, og Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

Ordi ær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 21. Oktober i vort Lokale. Herr J. Jacobsen valgtes til Dirigent og Formanden aflagde en tilfredsstillende Beretning vedrørende

Arbejdet i det forløbne Halvaar, og udtalte bl. a., at trods Sommerens daarlige Agitationstid havde vi opretholdt Medlemsantallet. Kassereren fremlagde Regnskabet, der ligesom Formandens Beretning, godkendtes enstemmig.

I Stedet for de 3 manglende Bestyrelsesmedlemmer valgtes Frk. N. Johansen, Herr Chr. H. Christensen og Herr Drøyemøller. Til Suppleant valgtes Herr Klint Korsvang; Herr O. Madsen valgtes til Revisor.

Under „Eventuelt" valgtes et Agitationsudvalg; bestaaende af de Herrer J. Jacobsen, K. Korsvang og Drøyemøller. Under samme Punkt drøftedes om vi skulde afholde en Fest med Bal; derom var der imidlertid delte Meninger. Emnet blev derfor henvist til Bestyrelsens Overvejelse.

Generalforsamlingen sluttede med et fælles Kaffebord, ved hvilket der udbragtes et „Leve" for Centralorganisationen. *E. N.*

Herning. Torsdag den 26. November afholdtes offentligt Møde i „Haandværkerforeningen" med Herr Jens Johansen som Taler. Emnet var „Medhjælperne og Krisen". Efter at Formanden havde budt Velkommen holdt Herr Jens Johansen et interessant Foredrag om Medhjælpernes Stilling under de nuværende kritiske Forhold, og omtalte hvorledes Medhjælperne flere Steder maatte gaa med til Gagereduktion. Taleren nævnte et Par Eksempler, og fremhævede hvor vigtigt det var for Medhjælperne at skabe sig en stærk Organisation, for derved at forhindre Misgreb og gøre deres Eksistentsret gældende.

Charles Henriksen opfordrede ligeledes Medhjælperne til at slutte sig sammen om deres Organisation. — Da der ikke var flere, som ønskede Ordet, sluttede Formanden Mødet med en Tak til Herr J. og udbragte et Leve for C. O.

Tirsdag den 1. December afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i „Haandværkerforeningen". Til Dirigent valgtes Frk. Borgelin. Til Suppleanter valgtes Frk. M. Assingt, Frk. A. Skærbæk, Joh. Birk, Jens Bækgaard og A. Olsen; til Agitationsudvalget Frk. Brøndum og Jens Bækgaard, til Fanebærer valgtes Jens Chr. Petersen (Suppleant Frode Krogh). Efter Generalforsamlingen, som forløb i høj Grad livligt, afholdtes Kaffebord, hvor Foreningen var Vært, og hvorunder Herr Lærer H. C. Hansen med ægte jysk Accént oplæste nogle Smaahistorier af Jeppe Aakjær. Oplæsningen lønnedes af de Tilstedeværende med velfortjent Bifald. *A. Lorensen.*

Kolding. Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 2. Decbr. paa „Højskolehjemmet". Formanden udtalte sig om Tilslutningen til vore Møder i H. t. en Artikel i „D. H. & K. M. T." og meddelte, at et Kolding-Medlem havde vundet sin Sag ved Retshjælpen. Modparten, en Købmand i Hjørring, blev dømt til at betale 2 Mdrs. Gage og 20 Kr. i Sagsomkostninger. — Et andet Medlem havde en lille Konflikt med sin Principal angaaende Provision. Da Principalen vidste, at Medhjælperen stod i C. O. og Sagen ellers vilde gaa Rettens Vej, førte Forhandlingerne til et for Medhjælperen tilfredsstillende Resultat.

Ovenstaaende to Tilfælde er glædelige Resultater, og man maa haabe, at Medlemmerne vil lægge sig vor Retshjælp paa Sinde. Paa Grund af Juletravlheden afholdes ikke flere Møder Anno 1914; Møderne fortsættes igen straks efter Nytaar.

Bestyrelsen ønsker alle Medlemmerne en lykkelig Julefest og et godt Nytaar! *A. T.*

Løgstør. Offentligt Medhjælpermøde afholdtes Søndag den 22. November paa Hotel „du Nord" med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler om „Medhjælperne og Krisen". Mødet var overordentlig godt besøgt, hvilket vel ogsaa en Del skyldtes den kraftige forudgaaende Agitation.

Efter at Formanden, Herr Kommis Jensen, havde budt Velkommen, holdt Herr Jens Johansen et udmærket Foredrag om Krisens Indvirkning paa Handelsstandens Lønarbejdere. J. paapegede bl. a., at Handelen i sig selv er international og kun kan trives ved fredelig internationalt Samkvem. Krisen maatte derfor først ramme Handelsstanden og altsaa ogsaa Medhjælperstanden. Dette havde givet sig til Kende ved, at Arbejdsløshedsprocenten var steget fra ca. $2^1/_2$ til ca. $4^1/_2$ %, men i Virkeligheden er den langt større, idet 12 % af vore Medlemmer er indkaldt til Sikringsstyrken og Flertallet af de derved ledigblevne Pladser er ikke besat. Efter at J. indgaaende havde uddybet Emnet, gav han en grundig Oversigt over vort Standpunkt til Butikslukningslovens Revision, saavel over selve Lukningen som over de meget omstridte Siddepladser. Derefter sluttede Herr J. med en indtrængende Opfordring til de endnu ikke organiserede om at indmelde sig i C. O. — Efter Foredraget, der lønnedes med kraftigt Bifald fremsatte Herr Manufakturm. Alf. Gillesberg en Del Bemærkninger i Tilslutning til Foredragsholderen, gjorde særlig opmærksom paa den Fare, der truede os, naar Sikringsstyrken blev hjemsendt, og raadede Medhjælperne til at sikre sig ved Indmeldelse i C. O. Herr G. omtalte derefter Foreningens Formaal, paapegede, at saafremt Medhjælperne forstod hvad Foreningen arbejdede for, vilde ingen være saa ukollegial at staa udenfor Organisationen. Taleren opfordrede Medlemmerne til kraftig Agitation for C. O. Da ikke flere ønskede Ordet, hævede Formanden Mødet med en Tak til Talere og Tilhørere. Mødet bragte os nye Medlemmer. Medlemmerne bedes erindre, at et Kursus i Engelsk og Tysk paabegyndes den 15. Januar. Ethvert Medlem kan for en ringe Betaling faa Lejlighed til at udvide sine Sprogkundskaber. Enhver, som ønsker at deltage, maa snarest mulig melde sig til Kassereren, hvor alle Oplysninger gives. *A. E. G.*

Nykjøbing Mors. Efter en længere Stilstand er Afdelingen atter bragt paa Fode. Fredag den 27. Novbr. afholdtes der nemlig paa »Industrihotellet" et Møde, der var besøgt af 15—16 Medhjælpere, og hvor Herr Forretningsfører Jens Johansen holdt et udmærket Foredrag om „Medhjælpernes Stilling til den af Verdenskrigen skabte Krise" og gav en Del Oplysninger om vor Organisation samt opfordrede til Indmeldelse. Bogholder C. M. Sørensen takkede for Foredraget, og Forsamlingen gav sin Tilslutning til Kende.

Bogholder Sørensen-Bach rettede en kraftig Appel til de Mødte om at slutte sig til Foreningen. Saa godt som alle fulgte Kaldet og indmeldte sig. Der valgtes en foreløbig Bestyrelse, bestaaende af Bogholder C. M. Sørensen, Bogholder Nielsen, Kommis Hedegaard, Kommis Martensen og Bogholder Sørensen-Bach. Sluttelig drak man Kaffe og der udbragtes et Leve for Afdelingen.

Tirsdag d. 1. Decbr. afholdtes Medlemsmøde i Foreningens Lokale paa „Industrihotellet".

Paa Bestyrelsens Vegne meddelte Sekretæren, at man havde konstitueret sig med Bogholder C. M. Sørensen som Formand, Kommis Hedegaard, Næstformand, Bogholder Nielsen, Kasserer og Bogholder Sørensen-Bach, Sekretær.

Den kraftige Agitation havde bragt gode Resultater, saaledes at Medlemsantallet nu er 26. Arbejdet i Fremtiden drøftedes indgaaende. *Sørensen-Bach.*

Roskilde. Fredag den 13. Novbr. holdt Herr Sekretær Heie, Kjøbenhavn, Foredrag over Emnet „Vejen frem". Herr Heie fremhævede særlig Samarbejdet mellem Organisationen og Fagforeningerne som gavnligt for C. O. til at vinde frem, og dette vilde sikkert have foranlediget en livlig Diskussion, saafremt Herr H. havde haft længere Tid til Raadighed.

Fredag den 27. Novbr. afholdtes et ret godt besøgt Medlemsmøde, hvor Herr Bogholder Martin Petersen, Kjøbenhavn, holdt et udmærket Foredrag om „Hvad Krigen lærer os". Foredraget paahørtes med megen Interesse af Medlemmerne og lønnedes med stærkt Bifald.

De ugentlige Mødeaftener, der er indstillede i December Maaned, genoptages Fredag den 8. Januar 1915. *W. S.*

Sorø. Torsdag den 12. Novbr. afholdtes Bestyrelsesmøde, hvor det blev vedtaget at søge gennemført, at de forskellige Medlemmer i Vinterens Løb behandler et eller andet fagligt Emne ved Møderne, som kan give Anledning til Diskusssion. — Onsdag den 18. Novbr. var saa godt som alle Medlemmerne til Stede ved den sædvanlige Mødeaften, hvor Herr Hjalmar Møller indledede om Emnet „Medhjælperbevægelsen" og talte om denne lige fra Begyndelsen og til dens nuværende Standpunkt, hvorefter der udspandt sig en ret livlig Diskussion blandt de Tilstedeværende. Dernæst blev der afsunget et Par Medhjælpersange, og Mødet hævedes. *N. Sarøe,* Sekretær.

Thisted. Her er vi nu kommen ind i et nyt Afsnit af vor Afdelings Historie; vi kan nemlig fremvise en Afdeling, hvis Medlemmer møder, naar Foreningen kalder!

For en meget stor Tilhørerkreds af Medlemmer holdt Herr Overlærer Larsen, Thisted, et ganske glimrende Foredrag over Emnet: „Tysklands Udvikling". Ved denne Lejlighed viste Herr L., hvilke prægtige Egenskaber som Foredragsholder han er i Besiddelse af; thi den Interesse og Forstaaelse, som udvistes af de Tilstedeværende, ser man ikke til alle Møder. Foredraget lønnedes med Haandklap.

Fredag den 4. December talte Læge Claeson, ligeledes for en stor Tilhørerkreds, om „Sanitetsvæsenet i Fortidens og Nutidens Krige". Dette i Øjeblikket saa aktuelle Emme blev uddybet af Herr C. paa en interessant og forstaaelig Maade, og man fik et godt Indtryk af hvilke store Fremskridt, der er opnaaet paa nævnte Omraader.

Herr C. lovede efter Jul at holde et Foredrag om „Radium". — Formanden takkede. Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig. *Aage Neergaard.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

REDIGERET AF VILH. HANSEN

1915

15DE AARGANG

KJØBENHAVN
JENSEN & RØNAGERS BOGTRYKKERI
1915

INDHOLDSFORTEGNELSE.

REDAKTIONSARTIKLERNE ER BETEGNEDE MED *.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

Berg: Fynsk-sydjysk Sommerstævne 82-101
C. C.: Nordjysk Medhjælperstævne 103-111
Chr. J. H.: Afdeling i Helsinge 154
F. M.: Agitationen i Aarhus 26
H. H.: Isenkrammedhjælper-Afdeling i Kjøbenhavn 73
— Sommerstævne i Roskilde 83-89-102
Johansen, Jens: Sjælland kommer med (Ny Afdeling i Ringsted) 18
— Nyt Land under Ploven (Afdeling i Holbæk) 48
— Agitationen (3 nye Afdelinger paa Fyn) . 148
Neergaard, Aage: Agitationen paa Landet 113-156
Udvalget: Lolland-Falstersk Medhjælperstævne 74-89-111
— Nordjysk Medhjælperstævne 82-101
— Sommerstævne i Hobro 89-110
X: Ny Afdeling i Bramminge 113
* Afdeling i Nibe 188

b) Fra vor Centralledelse.

* Beretning for December 1914 7
* — - Januar 25
* — - Februar og Marts 55
* — - April og Maj 87
* — - Juni—September 153
* — - Oktober 179

c) Indre Anliggender.

C. T. H.: Pladsanvisning og Oplysningsbureau 155
Carlsen, Willy: Indmeldelsen 72
Christensen, Lauritz: — 96
Elding, Johs.: — 95
Eriksen, Einar og Knudsen, C. C.: Neutral Organisation 54
— — Indmeldelsen 88
Hansen, Vilh.: I egen Sag 72
Heie, Harald: D. H. K. M. T. 2
— Vore Afdelingsmøder 9
— En Duplik 25
Hendil, Chr. J.: En god Idé og et daarligt Ideal 15
— Hvad der er sket 65
— Kløften 70
— Indmeldelsen 116
Johansen, Jens: Indmeldelsen 71
— Pladsanvisning og Oplysningsbureau 155
— Organisationens Rygrad 186
Knudsen, C. C.: Vore Medlemsmøder 10
Koed, M.: Indmeldelsen 88
Leth, Aage S.: Tilslutning til Medlemsmøderne 48
P. S.: Nyt Afdelingsbanner (Herning) 23
Pedersen, Martin: Vore Arbejdsforhold 22
— Indmeldelsen 71
Wraae, Peter: — 114
* Vore Arbejdsforhold 5
* Rent Flag 37
* Indmeldelsen 103
* — (I rørt Vande) 88
* „Medhjælperen" 164

d) Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse.

Hansen, Th.: Statsanerkendelsen 41
— Er Statsanerkendelses-Forslaget forsvarligt? .. 100
Johansen, Jens: Skal Arbejdsløshedskassen statsanerkendes? 53
— Kan det betale sig at statsanerkende H. K.s Arbejdsløshedskasse? 62
— Statsanerkendelsen 99
— Statsanerkendelse pr. 1. Oktober 152
— Statsanerkendelsens Konsekvenser 168
* Skal H. K. A. K. statsanerkendes? 13
Udkast til Vedtægt for H. K. M. Arbejdsløshedskasse i Danmark. 38-50

e) Forskelligt.

Bestyrelsesmedlem: Valg af Tillidsmænd 49
Johansen, Jens: Afløsning af gamle Medlemsbøger 9
— Grundloven 85
* Dagspressen og vore Afdelinger 11
* Apotekerne og Ekspeditricerne 26
* Presseudtalelser om Morsø-Afdelingen 26
* Mønsterlove for Afdelingerne 156
* Meddelelser fra D. H. K. M. T.'s Redaktion 35-49-123
— — Ekspedition 80-180

Organisationsspørgsmaalet.

Andreasen, A.: Overvejelser 79
Hansen, Th.: Kommer I snart? 162
* — Vilh.: Vort Svar til de 13 Foreninger 183
Hendil, Chr. J.: Lænker 159
Johansen, Jens: Situationen 1
— Hvad vi vil 6
Medlem 799: En Resolution — og et Møde 169
Mondi, Felias: Arbejdsløshed 3
Nielsen, Michael: Til de „fremadstræbende" — 180
Stavnstrup, P.: Vore Fjender 160
* Memento 9
* Organisationens Sommer 77
* Harmoniforening eller Organisation 83
* Storhandelens Vaabendrager 151
* Lønarbejdere i Handel og Omsætning 163
* Gul Organisation 167
* Kampen mod „den gule Organisation" 176
* Unødige Bekymringer 187
* Krokodilletaarer 188

Arbejdstiden.

* Betænkning om Butikslukningsloven 35
* Foran Butikslukningsloven (C. O.'s Henvendelse til Landstingsudvalget) 46
* Syvlukningen (Agitation og Resultater) 94
* Afstemning om vedtægtsmæssig 7-Lukning 103

* Week-end 104-123
* Syvlukningens Fremgang 121-152
* Aalborg i 7-Lukningens Tegn 164
* Syvlukningen 164
* Butikslukningen 169

Kongressen 1915.

Carlsen, Willy: Et Ord til Overvejelse 49
E. E. O. P.: De direkte Medlemmer og Kongressen 83
Johansen, Jens: Til de direkte Medlemmer 74
K. J.: Kongressen og de direkte Medlemmer 89
Nielsen, Michael: Delegeret-Valgene til Kongressen 65
Z: De direkte Medlemmer og Kongressen 84
* Kongressens Dagsorden 107
* Tre Aarstal 119
* Kongres-Noter 120
* Regnskaberne 123-124-125
* Centralorganisationens 6. ord. Kongres 127
* Kongres-Billedet 134
* Kongres-Festivitas 149
* Rettelse 149
Beretning ved C. O.'s 6. ordinære Kongres 92-103-110
Udkast til Ændringer i C. O.'s Love 58
— Regulativ for Pladsanvisningen 59
Officielt Referat af Centralorganisationens 6. ord. Kongres (Stenogrammerne optagne af Johanne Andersen og Harald Heie) 129-135-143

Statistik.

* Vor Stand i Tal 91

Lønspørgsmaalet.

Andreasen, A.: Punkt 1 15
Juhl, Axel: Dyrtidstillæg 114
* Dyrtidstillæg 61-83-89-104-123-156-188
* Pressen og Dyrtidstillægget 66
* Principalerne og Dyrtidstillægget 72
* Detaillisterne og Dyrtiden 124
* Usle Lønvilkaar 187

Lærlingevæsenet.

* Lærlingekontrakter i Kjøbenhavn 73
* Johs. Fog-Petersen om Lærlingeloven 188

Retsspørgsmaal.

Hansen, Ejnar: Indkaldte Medhjælperes Gagekrav 17
Johansen, Jens: Retshjælpen 78

Ulykkesforsikringsloven.

* Ulykkesforsikringsloven 18
* Et vigtigt Lovforslag 21

Bag Pult og Disk.

Johansen, Jens: Logik i Grenaa 47
Nielsen, Michael: Dagbogsblade 23-47-55

Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøder.

* Hovedbestyrelsesmøde den 20. Februar 38
* — „ 25. Juli 122
* — „ 28. November 185
* Repræsentantskabsmøde 17
* Repræsentantskabsmødet (Referat) 29

Undervisning.

Wraae, Peter: Fjer i Hatten 175
* Understøttelse til Handelsskoleelever 66

Rejseunderstøttelser.

* Rejselegater 11
* Rejseunderstøttelser 41-73

Udlandet.

* Hansen, Vilh.: Medens der kæmpes 63-69-81-86
* Det internationale Medhjælperforbund og Verdenskrigen 8
* Tanker i Løbegraven 10
* Internationalt Samvirke 46
* Fra Stockholm 49
* Den tyske Medhjælperpresse 89
* Norsk Medhjælperbevægelse 161

Personalia.

* Fra Kjøbenhavn (Martin Pedersen) 162
* Vore kendte Navne (A. Andreasen, Hjørring) 178

Litteratur.

* Haandbog for unge Handelsmænd (Gregar Heje) 163
* Hages Haandbog i Handelsvidenskab. 3 Udg. (ved Michael Koefoed og Emil Meyer) 172
* Købmandens Haandbog 172

Fra andre Foreninger.

Nielsen, N. C.: En ny „Funktionærforening" 160
* Farmacevterne i Lønkamp 18
* Jærnbaneforeningen og Lønspørgsmaalet 73
* „Principal og Medhjælper" 83

Forskelligt.

Nielsen, N. C.: Medhjælperne og Fædrelandet 16
Wraae, Peter: Chancer 7
* Victor A. Kallerup 103
* Fra gamle Dage 123

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg 35-42-56-90-116-164-189
Aarhus 35-49-90-104-134-164-172-189
Bornholm 27-173
Bramminge 124-150
Brønderslev 56-74-164-189
Ejby og omliggende Byer 150-173-180
Esbjerg 3-35-56-74-104-150-180
Fredericia 19-27-42-56-66-97-173
Frederikshavn 19-42-49-57-84-142-156
Grenaa 3-27-57-66-74-90-97-116-142-173-180-189
Helsinge 164-189
Helsingør 27-66-156-180
Herning 11-49-74-105-156
Hillerød 19-42-57-105-150-173-189
Hjørring 3-42-57-75-142-164-181
Hobro 84-150-173
Holstebro 42-50-67-84-117-125-142-156-165-173-181
Horsens 67-142-157
Kallundborg 19-75-105-173
Kolding 11-27-43-50-67-75-90-98-117-125-142-150-157-165-173-189
Korsør 181
Kjøbenhavn 4-11-19-27-35-43-50-67-75-90-97-106-125-157-165-181
Langeland 165-181-189
Lemvig 4-27

Løgstør 67-84-117-150-165
Maribo 11-57-174
Middelfart 43-57-117-142
Nakskov 51-67-165
Nibe 189
Nyborg 165
Nykjøbing F. 28-125-157-181
Nykjøbing M. 4-12-28-44-51-58-75-165-174-182-189
Næstved 58-117-157
Odense 12-36-51-58-98-158-174-182
Præstø 166
Randers 36-58-68-150-174
Ringe 190
Ringsted 28-106-166-174-190
Roskilde 28-51-59-76-84-142-158-166
Rødby 59-90-174
Sakskjøbing 20-142-158-182
Samsø 19-68
Silkeborg 20-36-59-76-118-182
Skanderborg 28-98-118
Slagelse 44-59-142-158-182
Sorø 20-28-59-166
Stubbekjøbing 20-84-118
Svendborg 68-190
Thisted 20-28-44-52-60-90-106-150-158-166-182-190
Varde 76
Vejen 12-20-68
Vejle 4-60-76-84-90-190
Viborg 12-52-174

Den sorte Tavle 12-52-76-90-106-118-150-166-182-190

Brevkasse 4

Illustrationer.

Forretningsudvalget for „Fèderation internationale des Employès" 8
Herning Afdelingens Banner 24
C. O.'s 6. ordinære Kongres 128
Martin Pedersen, Kjøbenhavn 162
A. Andreasen, Hjørring 178

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1915. 15de Aargang.

SITUATIONEN.

DET er en god gammel Tradition blandt ordenselskende Forretningsfolk, at man ved Aarets Udgang gør sit Bo op, og derved bliver klar over Gevinst og Tab — over Fremgang eller Tilbagegang. I refererende og stærkt sammentrængt Form vil jeg forsøge at gengive Resultatet af en saadan Opgørelse for Centralorganisationens Vedkommende.

Aaret 1914 har nærmest været et Middelaar. Efter den Højspænding, der i agitatorisk Henseende kendetegnede Aaret 1913, navnlig som Følge af det stærkt forcerede Arbejde, for at slaa til Lyd for lovfæstet Syvlukning, maatte det nu udrundne Aar komme til at staa tilbage for sin Forgænger. Thi selv om ogsaa det Spørgsmaal — Butikslukningslovens Revision —, der blev Centralpunktet i vort Arbejde i 1913, desværre er svævende endnu, er det dog ikke muligt at vedligeholde den store Interesse derfor, som f. Eks. gav sig Udslag i en udmærket Tilslutning til de ca. 50 offentlige Møder, vi forrige Aar holdt om denne Sag. Hvad iøvrigt selve denne Sag vil udarte til staar stadig hen i det uvisse. Beklageligt nok taler meget for at dette uskyldige Lovforslag skal blive et af de mange Ofre for den storpolitiske Kurs, som indledes med Valget i Maj 1913, og som vel kan karakteriseres ved Indførelse af en Slags væbnet Neutralitet mellem de forskellige politiske Partier. —

Det store Sammenbrud i Europa, der indledes den 1. August, og hvis Virkninger selvfølgelig ogsaa sporedes i vort lille Samfund, har naturligvis ogsaa bidraget sit til, at 1914 for os blev mindre end det tidligere Aar. Den Nervøsitet, der beherskede Alt og Alle, i det første Par Maaneder, fik sin skadelige Indflydelse paa Tilgangen af nye Medlemmer, og selv om Aarets sidste Maaneder har vist et Resultat, der gaar i en anden Retning, bliver Helhedsresultatet dog under Beregningen. Hertil kommer saa, at Organisationen og Arbejdsløshedskassen økonomisk er ramt føleligt ved Sikringsstyrkens Indkaldelse, ca. 12 % af Medlemmerne hører til dette Mandskab, og samtidig steg den almindelige Arbejdsløshed med ca. 2 %. Altsaa væsentlig ringere Indtægter, og samtidig forøgede Udgifter. Heldigvis er saavel Organisationen som Arbejdsløshedskassen saaledes økonomisk funderede, at de sikkert kan ride Stormen af uden at det skal blive nødvendigt at skride til Benyttelse af ekstraordinære Hjælpemidler.

Af andre sociale Love, som har Interesse for Handels- og Kontormedhjælpere, har i Aarets Løb været fremme paa Rigsdagen Fabriksloven, men til vort Andragende om, at vor Stand maatte blive inddraget herunder toges intet Hensyn; og for Tiden er der i Indenrigsministeriet under Udarbejdelse et Forslag til Revision af Ulykkesforsikringsloven, hvilken Lejlighed vi har benyttet til en Henvendelse om, at ogsaa vor Stand maa komme til at nyde samme Beskyttelse som andre Lønarbejdere. Endelig er Sygekasseloven, som naturligvis er af overordentlig Betydning for vor Stand som for Arbejderklassen i sin Helhed, atter forelagt i Folketinget til Revision, men er endnu ikke vedtaget.

I én Henseende har Aaret bragt os et positivt Resultat i social Retning, idet vort aargamle Krav, om Optagelse af en social Statistik over Handels- og Kontormedhjælpernes faglige og økonomiske Stilling er imødekommet af Myndighederne. Kostede det end vore Afdelinger et betydeligt Arbejde har vi dog kun Grund til at glæde os over den Sags Løsning. Thi dels manifesterede vi derved overfor Autoriteter og Offentlighed vor fagforeningsmæssige Støbning og alvorlige Opgave og dels vil Statistiken, naar den foreligger i bearbejdet Form, være os til uvurderlig Nytte i vort Arbejde mod de uværdige Vilkaar, som Tusinder af vore Standsfæller arbejder under.

Hvad angaar vort interne Arbejde, da har det nu som før i væsentlig Grad koncentreret sig om det, der foreløbig maa være Alfa og Omega for os: Agitationen. Som et nyt og hidtil uprøvet Middel har vi i det forbigangne Aar forsøgt med Afholdelse af Landsstævnet. Og Prøven faldt heldigt ud. Som Led i vore stadige Bestræbelser for at slaa Centralorganisationens Navn fast i den almindelige Bevidsthed — og dermed vel dog ogsaa Tid efter anden i vore Fagfællers — var Landsstævnet utvivlsomt særdeles vel-

egnet, saa Forsøget bør sikkert gentages ad Aare — om ikke i Aar, hvor Kongressen i Aarhus vil optage vor Tid og Arbejde, saa maaske næste Aar.

Agitationen i al Almindelighed maa naturligvis hvile paa Afdelingerne, og det kan siges at Flertallet af disse ogsaa tager sig energisk af denne vigtige Opgave. Netop derfor er det i høj Grad paa sin Plads, at Centralorganisationen søger at støtte Afdelingerne i dette Arbejde ved paa rimelige Vilkaar at stille en Taler til Raadighed. Det synes ogsaa som Afdelingerne sætter Pris herpaa, idet man i stedse større Antal benytter sig af Tilbudet; i indeværende Sæson har saaledes allerede ca. 50 Afdelinger holdt saadanne Møder.

Det følger af sig selv, at den Mand, hvis Tid udelukkende staar til Organisationens Raadighed, bliver Taler ved de fleste Møder — det har baade en heldig og en uheldig Side; det er heldigt, fordi det skaber Ensartethed, Trit, Fodslag, hvad man vil, og det kan aldrig blive for godt, det er ogsaa heldigt derved, at mange administrative Spørgsmaal samtidig kan opklares og afgøres; men det uheldige fremkommer ved, at det kan være mindre interessant, at det er den samme Taler, hver Gang — denne uheldige Side rettes bedst ved, at man snarest gør Organisationen saa stor og stærk, at den faar flere Folk til sin Disposition og hertil kan hvert enkelt Medlem bidrage ved sit personlige Arbejde for at skaffe yderligere Tilgang af nye Medlemmer.

Baggrunden for de her omtalte ca. 50 Møder har været den kritiske Stilling mange af vore Standsfæller er bragt i paa Grund af de alvorlige Tider, der er en Følge af Verdenskrigen. Og det synes virkelig som det har været i Stand til at vække adskillige Kolleger til Eftertanke m. H. t. Standens og dermed deres egen uværdige økonomiske, faglige og sociale Stilling. I hvert Fald har der gennemgaaende været godt Besøg, og en brillant Stemning over Møderne, ligesom Resultaterne i Form af nye Medlemmer ogsaa har været særdeles tilfredsstillende.

Som Helhed taget varsler det godt for den kommende Tid, og der er kun Grund til at glæde sig over den Lyst og Energi, hvormed man i de fleste Afdelinger gaar til Arbejdet for Organisationens Fremgang og vor Stands Rejsning i faglig og social Henseende.

Men Betingelserne for et effektivt Arbejde kan heller ikke være bedre end nu. Aldrig før er der gaaet frem med større Hensynsløshed overfor vore Standsfæller — en Fremfærd, der kaster et skarpt Strejflys hen over de usikre Forhold, hvorunder vort Fag arbejder, og afdækker det Profitjag, som i alle Forhold følger Stordriften, overfor hvilket den Enkelte er fuldkommen magtesløs, medens den talmæssigt og økonomisk stærke Fagorganisation, med sine forskellige selvhjælpende Institutioner, er det eneste, der virkningsfuldt kan optræde derimod.

I det Store og Hele kan vi være veltilfreds med Aaret 1914, og er der end enkelte mørke Pletter paa vor Himmel, saa tør det vist siges, at vi organisationsmæssigt set, gaar ind i 1915 under de bedste Auspicier, saa vi kan tro paa i Løbet af dette Aar, at kunne tilbagelægge endnu et godt Stykke af Vejen frem mod vort Maal.

Vi takker da hverandre for godt Samarbejde i Aaret som svandt, og giver Haandslag paa, hver for sig og paa sin Plads, at lægge alle Kræfter i for Opnaaelse af gode Resultater af det for Centralorganisationen betydningsfulde Aar, som 1915 uden al Tvivl bliver.

Leve Centralorganisationen! *Jens Johansen.*

D. H. K. M. T.

FORANLEDIGET af Konklusionen i Herr Herlevsens Artikel „Vore Afdelingsmøder" i sidste Nr. af Bladet, der gaar ud paa, at Medlemmerne, for at gøre Medlemsmøderne mere interessante, i langt højere Grad end Tilfældet er, skal bruge D. H. K. M. T.s Spalter til Diskussion, vil jeg gerne have Lov til at fremsætte mit Syn paa D. H. K. M. T.s Opgaver.

Det er rigtigt, naar Herr H. siger, at vor Tidende skal bruges til at sprede faglig og social Oplysning ud blandt vore Medlemmer, at „det er en Livsbetingelse for vor Organisation, og jo bedre og fyldigere det (Bladet) er, desto mere levedygtig bliver Organisationen og desto bedre Forstaaelse kan hvert enkelt Medlem erhverve sig om dens Betydning."

Men naar Herr H. mener, at dette skulde naas ved at Medlemmerne diskuterede i Bladet, synes jeg, at det ikke skulde staa upaatalt.

Man maa jo erindre sig, at D. H. K. M. T. ikke blot er vort „Medlemsblad", ikke blot er et Meddelelsesmiddel mellem Hovedkontoret og Afdelingerne og mellem disse indbyrdes, men at det ogsaa er et officielt Organ, et Blad, der hævder vor Stilling udadtil overfor Offentligheden.

Ved indsendte Artikler og ved almindelig Diskussion indenfor Bladet, vil det meget let kunne ske, at Offentligheden faar en forkert og maaske uheldig Opfattelse af vor Bevægelse, af vore Krav, og af vore Standpunkter overfor de enkelte Spørgsmaal, der angaar os.

Derfor maa den almindelige Adgang til at faa Artikler optaget i „D. H. K. M. T." formindskes meget, om ikke ganske afskæres, og Bladet skal helt igennem redigeres. Det vil derved være muligt altid at faa Organisationens rette Standpunkt præciseret, og ikke den Enkeltes mere eller mindre individuelle Opfattelse af Organisationens Standpunkt, en Opfattelse, der meget let, enten af Uvidenhed eller paa Grund af manglende Forstaaelse af den paagældende Sag, kan være stik modsat den, Organisationen fremsætter. Endvidere forhindres derved, at f. Eks. Diskussioner om Organisationens Taktik, Kritik af Tillidsmænd o. s. v. fremkommer i D. H. K. M. T., hvor de kun kan virke skadelige og nedbrydende og hvor de aldeles ikke hører hjemme.

D. H. K. M. T. vil derved ogsaa i langt højere Grad end Tilfældet er nu, kunne varetage en af de Opgaver, som den nu kun i Ny og Næ rører ved, nemlig at fremdrage de daarlige og uheldige Forhold indenfor Standen, de skandaløse Lønninger, de elendige Logiforhold og den brutale Behandling af Medhjælpere, som i høj Grad gaar i Svang indenfor Handelsverdenen. Denne Opgave, at bekæmpe Daarligheden og Raaddenskaben indenfor

vor Stand, synes jeg er en af D. H. K. M. T.s første og største Opgaver.

Men en anden og lige saa stor Opgave for Bladet, er det at opdrage Medlemmerne, at opdrage dem fagforeningsmæssigt. Lære dem at forstaa, at Organisationen ikke er til for Morskabs Skyld, ikke er til for den Enkeltes Skyld, men at den er til for hele Standens Skyld.

Det skal søge at fremkalde og udvikle Solidaritetsfølelsen hos vore Medlemmer, den faste Kammeratskabsfølelse og det faste Sammenhold, som netop er de øvrige Fagsammenslutningers Styrke.

Det er efter min Mening D. H. K. M. T.s Opgaver, og jeg tror at Medlemmerne nok skulde læse Bladet, saafremt det kom ind i det Spor. Og er der endelig nogle som ikke læser det, vil disse heller ikke, ved Diskussion i Bladet, faa mere Lyst dertil.

Men nu vore Afdelingsmøder, der ved Diskussion i Bladet skulde blive mere tiltrækkende?

Det Spørgsmaal skal jeg ved en senere Artikel, komme tilbage til.

Kjøbenhavn i December 1914. *Harald Heie.*

Arbejdsløshed.

MENNESKER, der er opvokset i Arbejderhjem, har i Reglen oplevet, at Familiefaderen en skønne Dag er kommen hjem fra Arbejdspladsen med den Meddelelse, at Arbejdet er holdt op, at der ikke er mere at bestille, og de kender den Skygge, der ved en saadan Meddelelse kommer ind i et Arbejderhjem. De kender disse bekymrede og sorgfulde Ansigtstræk hos Forældrene, som pines ved Tanken om, hvortra de skal faa det tilstrækkelige Udkomme til deres Børn.

De, der har levet en saadan Barndom, vil, hvis de da ellers er i Besiddelse af menneskelige Tanker og Følelser, bevare Indtrykkene derfra hele Livet igennem, og som Følge deraf være med i Arbejdet for at lindre en Del af den Nød og Elendighed som Arbejdsløsheden skaber. — Det er imidlertid og heldigvis maa man vel sige, kun en Del indenfor vor Stand, der kender saadanne Forhold, og det er vel ogsaa nok en af Grundene til, at saa faa har faaet Øjnene op for vor Arbejdsløshedskasses Betydning.

Den Ligegyldighed, som Handels- og Kontormedhjælperne har udvist paa dette Omraade, faar de nu at føle haardt, idet vor Stand under den nuværende Periode ligesaa lidt gaar fri for Arbejdsløsheden som de øvrige Fag indenfor Arbejderklassen.

Vi maa dertil erindre, at det ikke blot er unge Mennesker, der bliver kastet ud i Arbejdsløsheden, det er ligesaavel ældre Medhjælpere med Familie. Med andre Ord: de fra den egentlige Arbejderklasse længe kendte Tilstande, hvor en Familie maa se det ene Stykke Bohave vandre ud fra Hjemmet efter det andet, begynder saa smaat at vise sig i vort Fag. Men ogsaa for de unge Menneskers Vedkommende er Forholdene frygtelige, idet en stor Del af dem er udelukket fra at faa Støtte fra deres Hjem og derved bliver henvist til at gaa for bedste Beskub.

Selvfølgelig er det af overordentlig stor Betydning, at vi i det Hele taget har en Arbejdsløshedskasse; og vi skylder de Mænd, der paa det Omraade har nedlagt et kolossalt Arbejde, en Tak; men det havde været en bedre Tak og en retfærdigere Vurdering af deres Arbejdes Værdi, hvis vi havde faaet alle Medhjælperne til at slutte sig til vor Arbejdsløshedskasse. Thi nægtes kan det ikke, at Ledelsen med den nuværende Tilslutning ikke kan yde Støtte til trængende Medhjælpere i den Udstrækning, som den kunde ønske, og som faktisk er nødvendig.

Hvad enten Krigen bliver af kortere eller længere Varighed, skulde man synes, at de deraf fremkaldte Tilstande maatte virke saa voldsomt paa Medhjælpernes Sind, at de for Eftertiden vilde slutte sig til vor Organisation, — alle som een. Vi maa nemlig ikke tro, at vi ikke senere kan rammes af lignende Katastrofer. Den nuværende Krig virker nemlig herhjemme slet ikke værre end en almindelig økonomisk Krise kan komme til det i Fremtiden.

Lad os derfor tage ved Lære af Øjeblikket, saaledes at det ikke skal ske, at vi skal helt proletariseres, før vi kan lære at forstaa, at vor Stilling ikke er saaledes, at vi kan sætte os til rette og se paa det Hele, medens alle de andre Befolkningslag arbejder sig frem paa vor Bekostning.

Vi har en uafvigelig Pligt til at sikre os mod de under den nuværende Samfundsordning stadig tilbagevendende Kriser, først og fremmest for vor egen Skyld, fordi vi aldrig kan sige os fri for, at vi selv kommer til at lide derunder. Og skulde der være enkelte, der er saa sikre i deres Stilling, at de ikke mener sig udsat for Arbejdsløshed, maa de anse de 50 Øre, der betales i Kontingent til Kassen, som en Bagatel at yde til deres daarligere stillede Kolleger. Dernæst har vi en Pligt overfor vore Efterkommere til at skaane dem for det Arbejde, der kan gøres nu. Fremtidens Medhjælpere vil maaske staa overfor saa store Spørgsmaal, at de kan have al Evne og Styrke behov.

Arbejdsløshedskasserne er ikke vort endelige Maal; men kun en Overgang til at ændre de nuværende Tilstande, hvor nogle af Medhjælperne ødelægger deres Helbred ved en alt for lang Arbejdstid, medens andre demoraliseres af Lediggang.

Felias Mondi.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Søndag Aften den 13. Decbr. afholdt Foreningen et Møde med Oplæsning i Lokalet paa „Paladshotellet". — Herr Lærer Fleischer læste forskellige gemytlige Historier, som blev modtaget med Bifald. Mødet, der var besøgt af ca. 30 Deltagere, sluttede med et fælles Kaffebord, ved hvilket Herr Fleischer ogsaa underholdt Forsamlingen, og da man lidt efter Midnat skiltes, var sikkert alle enige om, at have haft en fornøjelig Aften. Husk alle at komme til Møderne.

C. C. Knudsen, p. T. Esbjerg.

Grenaa. Søndag den 29. November afholdtes paa Højskolehotellet offentligt Møde, hvortil Afdelingen havde indbudt alle udenforstaaende Kolleger i Grenaa og Omegn. Herr Jens Johansen talte om „Medhjælperne og Krisen", og Taleren gjorde med dette Emne stor Lykke, idet vi denne Aften havde den Glæde at optage 6 nye Medlemmer. Formanden sluttede derefter Mødet med en Tak til Herr J. for det interessante og virkningsfulde Foredrag, samt udbragte et Leve for C. O. og Grenaa Afdelingen.

Bestyrelsen ønsker alle Medlemmerne et godt Nytaar!

T.

Hjørring. Medlemsmøde afholdtes den 13. Oktober. Herr A. Ipsen indledede med Oplæsning og Omtale af en Artikel „Organisations-Disciplin og dens Betydning for Medhjælperne". Indledningen gav Stødet til en livlig Debat. Mødet var godt besøgt. Der begyndtes og sluttedes som sædvanligt med en af Organisationens udmærkede Sange, hvorefter Selskabeligheden dyrkedes et Par Timer.

Herr C. Hansen oplæste d. 20. Oktober forskellige humoristiske Fortællinger til stor Fornøjelse for de mange mødte Medlemmer.

Herr Aage S. Leth oplæste den 27. Oktober for en talrig og interesseret Tilhørerkreds en Skildring af Festskriftet 1910 i store Træk af C. O.s Historie i dens første 10-aarige Periode. Den fremdragne Artikel gav Anledning til tilsluttende og supplerende Udtalelser og Fremstillinger af de Herrer Andreasen og Ipsen som Medstiftere af Centralorganisationen. I Anledning af Herr Leths Bortrejse fra Byen og Afdelingen den 1. November, bragte Formanden Herr L. en varm Tak for hans Væren og Virke her, omtalte det Arbejde han med Kraft havde nedlagt her i det forløbne halve Aar, med Beklagelse af hans nu forestaaende Bortrejse. Med de bedste Ønsker for Herr Leths Fremtid hyldedes han med et kraftigt Leveraab. Herr L. takkede og udtalte ligeledes de bedste Ønsker for Foreningens Fremtid og sluttede med et Hurra for Hjørring Afdeling. Aftenen formede sig i det Hele som en smuk Afskedsfest med den Bortdragende.

Herr A. Ipsen indledede den 3. November Emnet „Menneskeret og Organisationsret". Foredraget holdtes med sædvanlig Varme og Dygtighed og gav Anledning til en ret livlig Diskussion, hvori mange Medlemmer deltog.

Søndag den 8. November afholdtes Afdelingens 15-aarige Stiftelsesfest, der havde vundet stor Tilslutning, bl. a. var Frederikshavns Afdeling meget talrigt repræsenteret, ligesom Aalborg Afdeling havde sendt en 3-Mands Deputation. Kl. 8 samledes Deltagerne om de festlig smykkede Kaffeborde, hvor Formanden bød Velkommen og talte billedligt for „Fødselsdagsbarnet". Herr Andreasen talte djærvt for C. O. og Herr C. Hansen smukt for Kvinden. Herr Ipsen talte for de fremmede Gæster og deres

respektive Afdelinger. Formanden for Frederikshavns Afdeling, Herr Elvig og Herr Th. Hansen. Aalborg, frembragte under stor Jubel deres Afdelingers Lykønskninger, hvorefter der endnu holdtes adskillige Taler, ligesom der mellem Talerne blev sunget en Del af C. O.s bedste Sange. Telegrammer fra Broderforeninger og enkelte Medlemmer var indløbne og oplæstes under stor Munterhed. For disse Telegrammer bringes Afdelingens varmeste Tak! Kl. 9½ begyndte Dansen, som gik livlig til Kl. 3.

Den 10. November afholdtes Medlemsmøde. Herr C. Møller indledede med en Artikel om kvindelig Medhjælp set fra et Principalstandpunkt. Efter Indledningen udviklede sig en længere og livlig Diskussion. — Sluttelig gav Formanden forskellige Meddelelser og opfordrede til ihærdig Agitation for Tilslutning til Mødet den 17. November.

Stort Medhjælpermøde afholdtes den 17. November. Formanden bød Velkommen, hvorefter Herr Jens Johansen med vanlig Varme holdt et vel udarbejdet Foredrag, med Henblik paa de Forhold, som den forhaandenværende Tilstand havde skabt. Formanden takkede for det med stor Interesse paahørte Foredrag, som lønnedes med en kraftig Klapsalve. Derefter valgtes H. C. Hansen til Dirigent. Herr Andreasen omtalte Detailhandlernes Forslag i Rigsdagen om Butikslukning og Herr Ipsen opfordrede til Indmeldelse i Organisationen. Sluttelig udbragte Formanden et kraftigt Leve for C. O. og dens Forretningsfører.

Den 24. November afholdtes Medlemsmøde. Herr C. Hansen holdt et velformet Foredrag om Folkehøjskolen og dens ledende Mænd. Foredraget paahørtes med stor Interesse, men gav ikke Anledning til Diskussion. *H.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 3. November holdt Herr Folketingsmand Hans Nielsen, Roskilde, et meget interessant Foredrag om det danske Socialdemokratis Stilling til Krigen med særligt Henblik paa Militærbevillingerne. Der udspandt sig en livlig Diskussion, hvori særlig Foreningens yngre Medlemmer deltog.

Tirsdag den 10. November skulde Herr Forstander Johan Borup have talt om „De fire krigsførende Hovedfolk", men blev i sidste Øjeblik forhindret, hvorfor de tilstedeværende Medlemmer forlystede sig med en lille Svingom.

Tirsdag den 17. November talte Vejle Afdelingens energiske Formand, Herr Axel Juhl om „Strejke". Herr J. forudsaa det Tidspunkt vilde komme, da ogsaa Medhjælperne maatte benytte det retfærdige Middel, som en Strejke var, for at faa en Realitetsbehandling af Løn- og Arbejdsvilkaarene. Men Betingelserne for at iværksætte en Strejke maatte være tilstede, thi ellers har man ikke Retten hertil. Der maa Penge og atter Penge til, saa der er et solidt Rygstød, og der maa en maalbevidst, kultiveret og fagorganisatorisk skolet Medlemsbestand til. I saa Henseende havde Herr J. Respekt for de kjøbenhavnske Afdelingers retlinede Arbejde og var sikker paa, de ikke vilde vige tilbage for at tage Konsekvenserne af deres Standpunkt. Foredraget modtoges med stærkt Bifald og efterfulgtes af en livlig Diskussion.

Tirsdag den 24. November talte Herr Folketingsmand Stilling, Aarhus, om sociale Tilstande og social Forsorg. I et overordentlig klart og fængslende Foredrag skildrede Herr S. Lønarbejderens Vilkaar indenfor forskellige Erhvervsgrene og fremdrog Eksempel efter Eksempel paa, hvor afhængig Erhvervslivet og Lønarbejderen er af den døde Kapital. De bestaaende Samfundstilstande kan udtrykkes i Sætningen: „Skaf Dig Penge". „Arbejde for andre", duer ikke, „Arbejde for sig selv" kan gaa an, men „Lade andre arbejde for sig", dette giver Udbytte og der er Idealet. Medhjælpernes Organisation maa være deres egēt Værk, det giver Enighed, Styrke og Takt. Sørg for der kommer Takt, Takt ind i Deres Bevægelse, saa Fodslagene kan høres; stik ikke Hovedet i Busken og sid ikke fornemt paa Deres Pind — sultende i Finhed. — Over 100 Medlemmer var tilstede og lønnede det ildnende Foredrag med kraftigt Bifald.

Tirsdag den 1. December talte Herr Sekretær Peder Hedebol om „Verdenskrigen og dens Aarsager". Foredraget hilstes med meget Bifald. *C. H.*

Lemvig. Mandag den 23. November afholdt Afdelingen „Medhjælpermøde" paa Warmdahls Hotel, hvor Forretningsfører Jens Johansen talte om „Medhjælperne og Krisen". Trods en kraftig Agitation, saavel skriftlig som personlig, var det kun lykkedes at samle ca. 30 % af Byens samtlige Medhjælpere. Særlig havde de uorganiserede mandlige Kolleger vist deres sædvanlige Ligegyldighed ved ikke at give Møde en saadan Aften, hvor Standens Anliggender drøftedes, hvorimod et Par Principaler glædede os med deres Nærværelse. — Efter at Formanden havde budt Velkommen, blev der sunget en af Medhjælpersangene og Ordet blev derefter givet til Herr J. J., som i et vel tilrettelagt Foredrag klargjorde Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling under den nuværende alvorlige Situation og paapegede Nødvendigheden af Sammenslutning i videste Udstrækning, for at C. O. kunde være i Stand til at yde Standens Udøvere den tilstrækkelige Hjælp; thi C. O. er Standens eneste faglige Værn og bør derfor støttes af alle dens Udøvere. Efter Herr J.s Foredrag, der lønnedes med et kraftigt Bifald, rettede Herr H. Pedersen en Tak til Forsamlingen for den forholdsvis gode Tilslutning og rettede særlig en kraftig Appel til de tilstedeværende Damer om af træde ind i C. O., da nemlig de i lige saa høj Grad, som vi mandlige Kolleger, nød Frugterne af de Reformer, som C. O. Tid efter anden opnaaede gennemført. Det var derfor deres Pligt at støtte os, om ikke med andet saa dog med deres maanedlige Kontingent. — Sluttelig hævede Formanden Mødet med et Leve for C. O. og for Afdelingen, idet man derefter trak sig tilbage til et fælles Kaffebord.

Torsdag den 27. November talte Herr Bogholder H. Pedersen om „Hvorfor er jeg Medlem af min Organisation". — Efter kortfattet at have omtalt C. O.s Tilblivelse og dermed det mægtige Arbejde Banebryderne havde gjort, dvælede Taleren ved hvad C. O. nu bød sine Medlemmer og fremhævede særlig den Kammeratskabsfølelse, der herskede og absolut maatte være blandt organiserede Kolleger, idet nemlig Arbejdet for vor fælles Sag skabte fælles Interesse. Der fulgte en ret livlig Diskussion.

Forøvrigt har Foreningen et Par af de sædvanlige ugentlige Mødeaftener haft humoristisk Oplæsning ved vort Medlem Herr Viggo Jensen. — Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Foreningens Lokaler fra og med det nye Aar er paa „Det nye Afholdshotel" og at der som sædvanlig er Møde hver Torsdag Aften — første Gang Torsdag den 14. Januar. *H. P.*

Nykøbing, Mors. Tirsdag den 8. December afholdtes ordinært Medlemsmøde i Lokalerne paa „Industrihotellet". — Efter at der var sunget nogle Sange af Medhjælpersangbogen, oplæste Formanden et Stykke af vort Blad angaaende Butikslovens Behandling i Folketinget, hvorom udspandt sig en lille rask Diskussion. — Det vedtoges at arrangere et Kursus i Tysk, saafremt et tilstrækkeligt Antal tegner sig. Sluttelig drak man Kaffe, hvor Formanden bød de nye Medlemmer Velkommen til Arbejdet.

Den 15. December ligeledes Møde. Formanden meddelte, at der havde tegnet sig 14 Deltagere til et Kursus i Tysk, som dermed var sikret. Bestyrelsen har formaaet et af Foreningens Medlemmer, Bogholder Olesen, til at undervise. — Endvidere meddeltes, at der i Januar vil blive holdt Foredrag med Lysbilleder om Holland af Herr Lærer M. Dahlsgaard, Oplæsning af Herr Lærer Brix, og Herr Bogholder Olesen vil fortælle om sit Ophold i Polen. Desuden paatænkes afholdt en selskabelig Sammenkomst. — Mødet sluttedes med fælles Kaffebord, hvor der var forskellig Underholdning. — Næste Møde Tirsdag den 5. Januar 1915.

Bestyrelsen ønsker samtlige Kolleger Landet over et for vor Sag godt og heldbringende Nytaar!

Sørensen-Bach.

Vejle. Torsdagen den 19. Oktober afholdtes Medlemsmøde med Herr L. Christensen som Foredragsholder. Herr C. talte om Tietgen og Tietgenske Foretagender. Mødet var ikke talrigt besøgt, hvilket for det gode Foredrags Skyld var meget beklageligt.

Torsdag den 8. November afholdtes Foreningens 10-aarige Stiftelsesfest, hvortil der var mødt ca. 50 Deltagere, deriblandt enkelte Kolleger fra Fredericia. Den fornøjelige Aften blev fejret med Koncert, Oplæsning, fælles Kaffebord og Pakkefest. De Herrer Michael Nielsens og Lauritz Christensens Oplæsning modtoges med Bifald. Ved Kaffebordet blev der holdt flere Taler, Telegrammer, indløbet i Dagens Anledning, blev oplæst, og en Sang, særlig forfattet til Stiftelsesfesten, afsunget. Pakkefesten gav Klavérfonden et Overskud paa ca. 50 Kr. Aftenen sluttede med Sang og Musik. *Viggo Skjoldborg Bahnert.*

Brevkasse.

Glædeligt Nytaar!

Medarbejdere og Korrespondenter bede vi modtage vore bedste Ønsker ved Aarsskiftet, med Haab om fortsat behageligt Samarbejde.

Tak for de modtagne venlige Nytaarshilsener! *Redaktionen.*

Fra Venner og Medarbejdere modtagne venlige Jule- og Nytaarshilsner, hvorfor jeg takker, gengælder jeg paa det bedste, idet jeg dertil knytter Ønsket om fortsat godt Samarbejde i det nye Aar.

Maatte 1915 bringe vor Organisation ny Fremgang og Styrke — nye Resultater til Gavn for de Tusinder den repræsenterer og arbejder for!

København B, Nytaarsdag 1915. *Jens Johansen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1915. 15de Aargang.

VORE ARBEJDSFORHOLD.

EN Mængde smaa Opgaver ligger og venter paa vore Afdelinger, vore Tillidsmænd, — alle vore Medlemmer. Mange smaa Opgaver, der tilsammen taget og løst paa rette Vis, vil give vort faglige Arbejde betydeligt Fremstød og levere os Kritikens Vaaben mod alle de mangeartede Urimeligheder, der trives indenfor vor Stand:

Den usminkede Skildring af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsvilkaar.

Her gælder det ofte Spørgsmaal, der er saa dagligdags, at den Enkelte mangen Gang end ikke underkaster dem en velovervejet kritisk Bedømmelse. Eller Kritiken kommer ikke udover en Drøftelse Mand og Mand imellem. Thi Medhjælperen véd, at dette eller hint faglige Overgreb, som i Øjeblikket kan vække hans Uvilje, sætte hans Taalmod paa Prøve eller endog give hans Harme friere Løb, „kun" er et af de Legio, der optræder overalt og gennem Praksis kendes i snart sagt hveranden Forretning. Enhver Handels- og Kontormedhjælper er gennem egen dyrekøbt Erfaring eller dog paa nærmeste Hold orienteret om disse talrige Eksempler paa Standens ringe sociale Vilkaar.

Disse Liniers Hensigt er det ikke at opholde sig ved Enkeltheder, men derimod at fæstne Opmærksomheden ved de Hovedpunkter i Arbejdsforholdet, hvor Eksemplernes Mængde findes. Det bliver da en Opgave for Centralorganisationens Medlemmer at fremdrage de enkelte Tilfælde og gøre dem tilgængelig for andre gennem vor Tidende.

Medhjælpergagerne vrimler af saa mange Eksempler, at de noget nær angiver Reglen. Hvem kender ikke Tilfælde af lave, utilstrækkelige Lønninger, uforholdsmæssige Arbejdsfordringer, vilkaarlige Krav om uhonoreret Ekstraarbejde, Søndage, Aftener og Nætter tillige, eller mangeaarig Funktionstid uden nogen eller med en urimelig langsom Gageforbedring.

Arbejdstiden i Butiker og Kontorer, der, uden Hensyn til en iøvrigt elastisk Lovbeskyttelse, udsætter Medhjælperne for en næsten ubegrænset Arbejdsdag, vilkaarlig Forlængelse af Arbejdstiden uden nogen Art Godtgørelse, i mange Tilfælde endog uden Udligning af den Enkeltes direkte Ekstraudgifter. Hvor mange ubetalte Arbejdstimer yder Medhjælperne ikke gennem Aaret ved den Slags Over- og Søndagsarbejde, der under Form af Opgørelse, Oprydning, Vinduespyntning, „et Par Timer Søndag Formiddag" og meget andet betyder en tilsvarende Forringelse af vore Standsfællers ofte forud yderst afkortede Fritid!

Og hvorledes forholder det sig med den Behandling, for hvilken Medhjælperen i mange Tilfælde er udsat? Det er en Kendsgerning, at den økonomisk svagere og af Chefen eller dennes Stedfortræder afhængige Medhjælper i talrige Tilfælde er udsat for Vilkaarlighed og prisgivet en uretfærdig Behandling. Sligt kan give sig Udslag under mangeartede Former, ved nedsættende eller brutal Tiltale og krænkende Ytringer, der, jo hyppigere og mere uberettiget de anvendes, sløver og nedbryder Medhjælperens Personlighed — uden paa den anden Side i nogen Maade at befæste den Autoritet for Principalen, som netop skulde være Formaalet dermed.

Eller Lærlingeforholdet! Lovgivningen er paa dette for Medhjælperstanden og Forretningslivet lige vigtige Omraade i Tidens Løb naaet til det parodiske. Lærlingevedtægterne er kun delvis gennemførte, og selv hvor de gælder som Kommunallov, er det meget ofte kun lidet bevendt med den effektive Beskyttelse af den unge Arbejdskraft. Lærlingenes Arbejdstid, Behandling og den mangelfulde praktiske Uddannelse, der hyppigt bliver disse Handelsstandens Yngste til Del, vil gennem en kritisk Belysning ved Eksempler, hentede fra dagligt Selvsyn og Erfaringer, give os et værdifuldt Materiale til Forberedelse af den Reform, der ogsaa paa dette Felt er uomgængelig.

Kost- og Logisystemet er vel i Tilbagegang, men Naturalydelserne gælder endnu ved talrige Engagementer som en Del af Arbejdsgodtgørelsen. For Aar og Dag siden har vi her i vor Tidende underkastet disse Forhold indgaaende Undersøgelse og Kritik, og netop ved Hjælp af talrige Eksempler paavist hvor usselt mange Medhjælpere maatte friste Livet under denne antikverede Lønningsform. Endnu den Dag i

Dag findes der „Medhjælperkamre", som lader haant om alle Hygiejnens Forskrifter endsige tager nogenlunde Hensyn til et rimeligt Krav om blot middelmaadig Hygge i det Rum, hvor Medhjælperen skal tilbringe sin frie Tid og finde Lyst til personlig Uddannelse og Udvikling for Faget og Livet. Og der vil endnu her i Landet være talrige Principaler, der byder deres Medhjælpere en Forplejning, som er ringere end middelmaadig.

I det foregaaende har vi begrænset os til Hovedpunkterne, men paa adskillige andre Omraader møder vi talende Eksempler paa de sociale Urimeligheder, hvormed vor Stand er behæftet. Her skal endnu kun nævnes Konkurrenceklausulerne, der stavnsbinder Medhjælperne og hindrer os i at frugtbargøre de gennem Aars Arbejde indhøstede Erfaringer og den ved egen Hjælp opnaaede Uddannelse, — for de fleste Betingelserne for en virkelig Forbedring af deres økonomiske Stilling.

Alle disse Forhold kaster dybe Slagskygger udover Medhjælperstanden, udvisker alle Arbejdsforholdets Enkeltheder og lader dem forblive uænsede, skønt disse talrige Vidnesbyrd om de sociale Vilkaar, mange af vore Standsfæller er undergivet, maaske netop er Midlet til, at det store Gros af Ligegyldige og Uforstandige engang kunde faa Øjnene opladte for deres sande Stilling og Standspligter.

Derfor maa alle vore socialt interesserede og standsbevidste Kolleger, Centralorganisationens Medlemmer, opmærksomt følge saadanne Forhold, undersøge og fremdrage dem, enten gennem selvstændige Indlæg i vor Tidende eller ved at henlede vor Opmærksomhed derpaa. Saadanne Artikler eller Beretninger bør være kortfattede, nøgterne og — hvad der ikke tilstrækkelig stærkt kan fremhæves — i nøjeste Overensstemmelse med de skildrede Forhold. Det sidste i Særdeleshed; thi Overdrivelser eller positive Urigtigheder kan skade vor Hensigt mangefold mere end mangen begrundet og retfærdig Kritik. — For at undgaa Eventualiteter af denne Art maa alle saadanne Beretninger tilstilles os gennem den lokale Afdelings Bestyrelse, der udøver Kontrol med Indholdet.

Som et Led i vort agitatoriske og sociale Oplysnings-Arbejde har denne Opgave, der tillige tilsigter en Udvidelse af vor Tidendes Virkefelt, Bud til Centralorganisationens Medlemmer. Og det er i Sagens Interesse vor Forventning, at de ikke vil blive denne Henvendelse overhørig.

Hvad vi vil!

TRODS det, at Organisationens Arbejde ingenlunde udføres under Jorden — tvertimod søger vi det klare Dagslys ved enhver Lejlighed — synes det mærkværdigt nok undgaaet forskellige Kredses Opmærksomhed, at der eksisterer en fuldt moderne Fagorganisation for Handels- og Kontormedhjælpere.

Lad nu være, at „Berl. Tid." ikke har opdaget vor Eksistens (man erindrer, at dette Blad i sin Propaganda for „Dronningens" Indsamling navnlig paapegede Nøden blandt Kontorfolk, fordi der ikke fandtes en Arbejdsløshedskasse i deres Fag), den har jo til daglig andre Interesser end Lønarbejderes at varetage, saa det kan være, hvad det er; men at man endnu kan træffe Kolleger, som højt og helligt sværger, at de hidtil har været fuldstændig uvidende om Tilværelsen af en faglig Organisation i deres eget Fag, det maa forbavse og give Anledning til adskillig Eftertanke. Navnlig bringes man uvilkaarlig ind paa Spørgsmaalet: Driver vi da vor Agitation paa rette Maade? Herom kan der maaske rejses Tvivl. Thi selv om vi arbejder blandt en Befolkningsklasse, hvis overlange Arbejdstid ikke levner Tid til at følge synderlig godt med, hvad der foregaar udenfor Pulten og Disken, og som vel netop paa Grund deraf for en stor Del er blevet indifferent i social Henseende, saa kvier man sig dog ved at tro, at nogen i vore Dage lever i den Grad udenfor Samfundet, at de end ikke har den fjerneste Anelse om, hvad der rører sig indenfor deres egen Stand.

Er det imidlertid saa, maa vi ud til disse Standsfæller. Vi maa direkte ind paa Livet af dem og personlig tale Organisationens Sag; thi man kan roligt gaa ud fra, at til skriftlig Agitation vil disse ærede Samtidige intet Hensyn tage, og til Møder kommer de næppe, Men maaske baade — og. En Agitationspjece sendt som Advis, og et personligt Besøg med mundtlig Forklaring af dens Indhold, vil utvivlsomt i mange, mange Tilfælde bringe det ønskede Resultat.

Et Agitationssystem som dette vil naturligvis kræve et betydeligt Arbejde af Afdelingerne — et Arbejde som vil overstige Bestyrelsens og et eventuelt Agitationsudvalgs Tid og Kræfter, og her kommer vi da til den væsentlige Brist i det nuværende System, nemlig den Tendens, Medlemmerne i al Almindelighed viser til, at kaste hele Arbejdet over paa de Enkelte, som man mener dertil er valgte. Dette Forhold er forkert i det store og hele, men navnlig med Hensyn til Agitationen.

For os, der staar overfor den store Opgave at samle et af de største Fag, vil et saadant System, som bygger paa den Enkeltes Arbejde i Stedet for paa de Manges, føre altfor langsomt frem.

Vi maa Alle virke for Sagens fortsatte Fremgang, det er et af de Privilegier — og Fordringer, der gives Pionéren i en stor Sags Tjeneste; men det er ogsaa en ærefuld Opgave, og vi bør kunne se saa stort paa Sagen, at vi med Glæde ofrer nogle Timer ugentlig for dens Fremme, uanset om vi ikke selv opnaar at se alle vore Forhaabninger virkeliggjorte. De, der skal bære Faget videre efter os — maaske vore egne Børn — vil da, som en Følge af vort Arbjde kunne gaa ind i solidere Forhold, økonomisk og socialt, og vil ære Mindet om dem, som bar Byrderne paa en Tid, hvor de faa arbejdede for de mange. Saa stort Maal af Standsfølelse, Broderskabsfølelse, eller hvad man nu vil kalde det, kan der med Billighed kræves af os alle, at vi føler Pligt til efter Evne at virke for en Højnelse af vor Stands Stilling til Fordel for saavel den nuværende som den kommende Slægt.

Derfor maa vi derhen. at hvert enkelt Medlem er Agitator. Og vi maa først og fremmest bort fra det urimelige Forhold, at organiserede Medhjælpere arbejder Aar ud og Aar ind ved samme Pult eller bag samme Disk med uorganiserede. Netop i Kraft af Agitationen paa Arbejdspladserne er de andre Fagorganisationer vokset op i langt hurtigere Tempo end Centralorganisationen, men denne Fejl bør rettes i det nye Aar, vi nu er gaaet ind i. Nu tager vi fat alle Mand og helmer ikke, før vi har indrulleret i Organisationen hver og én af de Standsfæller, der findes indenfor vor Bekendtskabskreds, Og glipper det i enkelte Tilfælde, saa bør Vedkommende føle, at man ikke vedblivende kan betragte ham som god Kollega, naar han nægter at

bære sin Del af Byrden ved Varetagelsen af Standens Interesser.

I en hel Del af vore Afdelinger — jeg skal ikke nævne Navne — har man haft den lykkelige Haand til at faa Arbejdet lagt an saaledes, at saa godt som alle Medlemmerne er blevet interesserede, og som Følge deraf ogsaa Agitatorer. Virkningen heraf er ejheller udeblevet; thi disse Afdelinger staar nu med Medlemstal, som efter Byernes Størrelse er meget anseelige.

Vi tør haabe, at mange andre Afdelinger følger i Sporet, saaledes at vi kan gaa til den store Mønstring — Kongressen — i den kommende Sommer med et Resultat, som ikke alene kvalitativt, men og kvantitativt, slaar alle Rekorder.

Man kan, hvad man vil! *Jens Johansen.*

Chancer.

HANDELENS og Industriens Mænd har ifølge Pressen planlagt Oprettelsen af et Oplysningsbureau for Næringsdrivende, et Kontor, hvis Opgave skal være at give Handlende og Industridrivende „Oplysning om, hvorledes de skal forholde sig for at finde de bedst mulige Markeder for deres Varer i Udlandet." ¡Det er Meningen, at dette Kontor skal oprettes ved Lov, saaledes at det bliver en Statsinstitution, hvis officielle Tilsnit vil gøre det lettere at udfylde Opgaven.

En saadan Foranstaltning er et direkte Produkt af Krigstilstanden. Det siger sig selv, at de nevtrale Lande i større eller mindre Maalestok vil drage Fordel af den Ulykke, der hærger de i Krigen implicerede Lande, og lige saa selvfølgeligt maa Danmark være med i det Kapløb, der utvivlsomt vil finde Sted.

Det maa afgjort betragtes som heldigt, at Staten tager Haand i Hanke med her, hvor det gælder en hel Samfundsklasses og dermed Landets Vel. De abnorme Tilstande, der indtraadte straks efter Krigens Udbrud, gav det personlige Initiativ lovlig vid Tumleplads, idet den Maade, hvorpaa der enkelte Steder herhjemme kom Penge til Huse, ikke just tvang til Respekt for Udnyttelsen af Fordelene. Det har paa sine Steder været Udbytning i sin simpleste Form.

Til at dæmme op for det Profitbegær, der desværre synes at være uadskilligt fra Købmandsaanden, har Staten nedsat en Prisreguleringskommission, hvis Opgave ligger lige for, men hvis Magt er begrænset. Det ser i hvert Fald saaledes ud. Naar Trolde lugter Menneskeblod, er de heller ikke til at styre. Med Kommissionen har man villet forebygge den Ulykke for Landet, at enkelte Indbyggere blev rige paa andre Indbyggeres Bekostning, og med de forskellige Udførselsforbud har man villet reservere visse af Landets Produkter for Landets egen Befolkning. Teorien er i Orden, forhaabentlig kommer Praksis til at ligge saa nær op ad den som muligt.

En hel anden Ting er det, at Landet udadtil gør hvad det kan for at skaffe sig Plads paa Markedet. Anstrængelserne herfor er dikterede af naturlig Selvopholdelsesdrift og vil virke ansporende paa Landets Frembringelsesevne.

De Chancer, der saaledes tilbyder sig kan og vil ogsaa kunne udnyttes af Handels- og Kontormedhjælperne. Ikke alene vil Udlandet sikkert faa Brug for foretagsomme Hænder, naar saa mange af dets egne Folk er under Jorden, men utvivlsomt vil der ogsaa herhjemme komme en Periode, hvor det vil være særlig rart at kunne Tysk, Fransk og Engelsk. Den spores allerede nu. De første kritiske Dages nervøse Uro er borte og Handel og Omsætning blomstrer som sædvanligt, paa mange Omraader endog stærkere.

Forøget Konkurrence i Handel og Industri bevirker livligere Efterspørgsel efter Arbejdskraft og saa maa Medhjælperne være vaagne. Og saa maa de vide at drage Fordel af de opadgaaende Konjunkturer, maa manifestere sig som det uundværlige Led i Handelslivet, de er. Men hertil maa de naturligvis dygtiggøre sig, saaledes at de, naar Tid er, kan faa et afgørende Ord med, naar Vilkaarene for deres Andel i Arbejdet dikteres.

En saadan Opblomstring vil ogsaa faa Betydning for vor Organisation. Det skal nemlig nok vise sig, at det er fra den, den dueligste Arbejdskraft rekrutteres, og ligesom Staten griber ind overfor det personlige Initiativ, naar dette kommer paa vilde Veje, griber vor Organisation ind, hvor dens Medlemmer udbyttes. Den er efterhaanden bleven stærk nok dertil og vil være danske Medhjælpere det bedste Værn mod det Profitbegær, der utvivlsomt vil stikke Hestehoven frem ogsaa her.

Lad os derfor ruste os — organisationsmæssigt og fagligt — til den kommende Tid, hvor enhver af os kan faa Brug for anspændte Evner. *Peter Wraae.*

Fra vor Centralledelse.

Beretning for December 1914.

JULEMAANEDEN er oftest den goldeste Periode af Aarets 12 Beretnings-Afsnit. I Betragtning af de særegne Forhold, der blev bestemmende for vort Afdelings-Arbejde i de første Efteraarsmaaneder og den fornyede Fremgang, de sidste af det forbigangne Aars Maaneder opviste, danner December 1914 en væsentlig Undtagelse fra den almindelige Regel. Trods Forretningstravlheden og de aktive Medlemmer, den stadig mobiliserede Sikringsstyrke unddrager Afdelingsarbejdet, kunde Foretningsføreren melde, at „der har været god Gang i Adelingernes Virksomhed, og flere af de smaa Afdelinger har haft fortsat Fremgang, saaledes at de yderligere har underbygget deres Stilling. I det store og hele kan det derfor siges, at Tilstanden indadtil bærer Præg af en stigende Stabilitet, selv om Centralorganisationens økonomiske Stilling naturligvis markeres af en følelig Nedgang i Indtægterne, som en Følge af at $12^1/_2$ % af Medlemmerne er indkaldt til Militærtjeneste, og derfor ikke betaler Kontingent".

Ogsaa hvad angaar Medhjælpernes Stilling i al Almindelighed er Situationen væsentlig afkløret, efter at Forretningslivet begynder at tilpasse sig efter de raadende Forhold, der præges af større Ro og Fasthed. Følgen deraf er, at Opsigelserne atter er i Aftagende, og at de, navnlig i større Byer, almindelig forekommende Tilfælde af Overgreb mod Medhjælperne, optræder sjældnere.

Tidspunktet var naturligvis ugunstigt for Udfoldelse af større agitatorisk Virksomhed. Forretningsføreren har derimod søgt at forberede nye Afdelingers Start i saadanne Byer, hvor vi ikke hidtil har opnaaet tilstrækkeligt Fodfæste for Oprettelse af særlige Medlemsgrupper, men hvor dog den direkte Afdeling tæller Medlemmer. Der vil i Byer som Ringsted og Nykøbing S. være Betingelse for snarlig Grundlæggelse af Afdelinger, ligesom lignende Chancer foreløbig er til Stede i Holbæk, Nyborg og Faaborg, der nu er de eneste væsentlige Købstæder, hvor C.-O. ikke har selvstændige Afdelinger. — Forretningsføreren har dog talt ved offentlige Møder i Odense og Middelfart, hvor Tilslutningen viste sig god, og Resultatet iøvrigt var tilfredsstillende.

Medlemstilgangen har været betydelig og større end almindelig i denne Maaned. Over Halvdelen af Afdelingerne indsendte Indmeldelser. Som sædvanlig — og naturligt — mødte Kjøbenhavn med det største Antal Ny-Indmeldelser, men især kunde Afdelingerne i Thisted (18 nye Medlemmer), Nykøbing M. (12), Esbjerg (10) og Brønderslev (9) opvise smukke Resultater. Iøvrigt fortjener Aarhus, Odense, Bornholm, Fredericia, Grenaa, Maribo og Stubbekøbing at fremhæves i denne Forbindelse.

December har ikke stillet os overfor nye socialpolitiske Op-

gaver, udover en af Hovedkontoret foretagen Undersøgelse angaaende Siddepladsernes Indførelse i Butikker. Kontoret udsendte desangaaende et Cirkulære til Afdelingerne, og Besvarelserne dokumenterede — som det var at vente — at den fra en vis Side i Folketinget fremsatte Paastand om, at den paagældende Reform allerede var gennemført i Praksis, var uden Hjemmel i de virkelige Forhold. Det fra Afdelingerne indsendte, fyldestgørende Materiale, blev tilstillet en af vore Talsmænd i Folketingets Udvalg, Herr Redaktør Joh. Fog-Petersen, til videre Foranledning.

Desuden er der fra Hovedkontoret udsendt Cirkulære omhandlende forskellige administrative Anliggender.

Arbejdsløshedskassen udbetalte i Maanedens Løb ialt Kr. 316,50 i Understøttelser; desuden udbetaltes der gennem det faglige Understøttelsesfond Kr. 64,50. Der fremsattes 12 Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse, deraf anerkendtes de 11, medens én maatte nægtes, fordi det paagældende Medlem selv havde opsagt sin Plads uden Forretningsudvalgets Sanktion.

Medlemstilgangen i December androg 149.

Det internationale Medhjælperforbund og Verdenskrigen.

John Turner. Charles Vergne. Hector Lescalier.
Auguste Bruggeman. Georg Borchardt.

Forretningsudvalget for „Fèderation internationale des Employès.
(Efter et Amatørfotografi af Chr. Dybwad, Kristiania, ved Mødet i Luxemburg, Juli 1914.)

ENGANG i November modtog vi vort belgiske Broderorgan „L'Intellectuel" for — 1. August. Udsendt faa Dage før den tyske Invasion fandt Sted i Belgien, naaede Bladet os altsaa Maaneder efter ad lange Omveje. Siden da er vi uden nogensomhelst direkte Forbindelse med belgiske og franske Medhjælperorganisationer. Dette er kun altfor forstaaeligt, eftersom næsten alle vaabenføre Mænd nu staar ved de belgiske og franske Arméer og Medhjælperbladene derfor er ophørt at udkomme.

Den internationale Samvirksomhed er ogsaa ophørt indenfor Medhjælperbevægelsen. Nu maales Tingene med andre Maal end forhen, og hvad man i Sommer ikke tænkte muligt var endnu før Løvet gulnedes den mest haardhændede Virkelighed.

En smuk Aften i Juli, efter den internationale Konference i Luxemburg, var Medhjælperrepræsentanter for Forbundene i de forskellige Lande samlede med luxemburgske Standsfæller under de gamle Linde paa Place d' Armes i det lille Storhertugdømmes smukke Bjerg-Hovedstad. Landets syrlige Vin og søde Frugter, Sprogene, der gled over i hverandre og det fremmedartede Sceneri, gav Sammenkomsten en egen Stemning og udløste Talens Strøm hos adskillige af disse Mænd, der var Talere af Routine. Som i denne Aften havde vi næppe før følt Værdien af det mellemfolkelige Interessefællesskab mellem Handels- og Kontormedhjælpernes tusindtallige Skarer. Det netop afsluttede Møde havde vist stadig Fremgang for de internationale Bestræbelser og i flere Henseender angivet Takten for Fremtidens Samarbejde. Alt varslede Fred og Fremskridt for den Sag, der samlede os for fælles Maal. Og da en af vore tyske Venner, der maatte tage med det tidlige Morgentog ned gennem Lothringen, brød op, dannede Englændere, Franskmænd, Belgiere, Russere, Luxemburgere og alle vi andre Kæde, og gav ham „For he is a jolly good fellow" med paa Vejen. — Men Treugersdagen derpaa, og netop ved samme Tid, drog Tysklands Hære gennem Luxemburg ind i Belgien.

„Fèderation internationale des Employès" deler Skæbne med de talrige internationale Forbindelser til Fremme af kulturelle Formaal. Verdenskrigen har sprængt dem!

Allerede kort Tid eftes det tyske Indfald i Belgien meldte det internationale Medhjælperforbunds Førstemand, Belgieren Auguste Bruggeman, sig som Frivillig ved sit Fædrelands Armé. M. Bruggeman, der forlængst er ude over Ungdommens Aar, er efter hvad vi senere erfarer, indtraadt i det belgiske Intendanturkorps med Officer-Charge. Vi kender desværre intet til vor udmærkede Kollegas videre Skæbne udover en enkelt Efterretning, der hidrører fra Vice-Præsidenten for Medhjælperorganisationen i Antwerpen. Sidstnævnte Kollega flygtede under Bombardementet til London og henvendte sig dér til den engelske Medhjælper-Union, som har meddelt os disse Oplysninger.

Af vore Standsfæller Verden over staar vel i dette Øjeblik Hundredetusinder under Fanerne; af indløbne Meddelelser fremgaar det, at allerede mange Tusinder af disse, for største Delen unge, kraftige Mænd har mistet Livet eller Førligheden i dette desperate Opgør mellem Staterne. Og indenfor hvert Land stiller Krigen de største Krav til Offerberedvilligheden hos dem, der endnu ikke er kaldt under Vaaben og som hidtil er undgaaet Arbejdsløsheden, der hærger Landene i Krigens Spor.

Ingen véd hvad Fremtiden vil bringe, og ogsaa vi maa resignere med Hensyn til Retableringen af det internationale Forbund, det har taget Aars brydsomme Arbejde og betydelige Omkostninger at opbygge og udvikle til dets Omfang før det store Sammenbrud. I dette Kaos er det et Lysglimt fra en Broderorganisation i et af de største krigsførende Lande at modtage Meddelelse om, at den agter at vedligeholde Forbindelsen med Forbundene i de Lande, hvor der overhovedet raader Mulighed derfor, for derved i videste Omfang at opretholde den Samvirksomhed, som hidtil fandt Udtryk til „Fèderation internationale des Employès". Helt bortset fra, at vi under den nuværende Situation vilde finde det mest formaalstjenligt, at Bestræbelserne i den antydede Retning udgaar fra Organisationerne i de nevtrale Lande, og at Tiden sikkert endnu ikke er inde til et saadant Forsøgs heldige Gennemførelse, er den udtalte Tanke et af de Hanefjed, der fører ud af Øjeblikkets Ragnarok frem mod den gryende Dag.

Brav Standsfælle — godt Organisations-Medlem.

Memento.

PAA Aarets sidste Dag ventede der det store Personale i „Dansk Varemagasin" i Kjøbenhavn en ubehagelig Overraskelse. Alle Stormagasinets ca. 150 mandlige og kvindelige Funktionærer modtog deres Opsigelse med 3 Maaneders Varsel, eftersom Varehuset ser sig tvungen til at indstille Virksomheden med Udløbet af Marts.

De daarlige Tider i Forbindelse med den Kendsgerning, at Kjøbenhavn næppe kan afgive Eksistensmulighed for flere end de tre Storforretninger af denne Art, har efter 4 Aars Omskiftelser medført denne Afslutning for et Foretagende, der, saavel i sit Ydre som delvis i sin indre Organisation, var tænkt som en Kopi en miniature af de store berlinske Varehuse.

De Aktieforetagender, der her fulgte efter hverandre, ledsagedes alle af det samme Vanheld, og dette vidtstrakte Kompleks af Sten og Glas har slugt adskillige Millioner i Aarenes Løb. Disse Tab kan muligvis være følt smerteligt af Aktionærerne, men det sidste Slag har utvivlsomt ramt den store Stab af Funktionærer adskilligt haardere; og dette netop i en Periode, hvor Arbejdsløsheden hjemsøger Handels- og Kontormedhjælperne langt ud over hvad vi ellers kender.

I den merkantile Stordrift adskiller Medhjælpernes Stilling sig ikke reelt fra Arbejdernes i Industri og Haandværk. For det langt overvejende Flertal er Gagerne under Lavmaal, Avancements-Betingelserne problematiske og selve Stillingen ikke mere sikker end de egentlige Arbejderes. Kracket i „Dansk Varemagasin" er et talende Eksempel herpaa. Selv ikke Opsigelsesfristen er synderlig længere end det sædvanlige Ugevarsel i Haandværk og Industri, og kun den Tilfældighed, at Magasinets Ledelse har Brug for Medhjælperne under det 3 Maaneders Udsalg redder de allerfleste af dem fra Arbejdsløshed allerede i Løbet af et Par Uger. Men derefter?

Medhjælperne i „Dansk Varemagasin" er uorganiserede. Ingen af dem er Medlemmer af vor Organisation og kan derfor ikke blive delagtiggjort i de afgjorte og betydelige Fordele, „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" byder de organiserede Medhjælpere. For sent vil de erkende deres Uforstand, naar de en Dag i Foraaret staar uden Beskæftigelse og maaske endog uden nær Udsigt til Arbejde i deres Fag, — disse Mænd og Kvinder, hvis kummerlige Gager kun har tilladt dem at leve fra Haanden og til Munden og gjort det umuligt for dem at opspare sig en lille Reservefond til trange Tider.

Hvormange Forretningsstandsninger skal Medhjælperne endnu være Vidne til og de Enkelte udsættes for, forinden de finder deres Plads i Centralorganisationen?

Vore Afdelingsmøder.

HVORLEDES faar vi vore Medlemsmøder bedre besøgte? I sin Artikel i D. K. H. M. T. Nr. 24 1914 paapeger Herr Herlevsen følgende tre Grunde for, at Møderne sjældent er ordentligt besøgte:

1. At Medlemmerne i al Almindelighed ikke har den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning.
2. At Medlemmerne har den Opfattelse, at det er Bestyrelsens Pligt at sørge for Tilslutning, og
3. At Møderne ikke har den nødvendige Tiltrækningskraft med faglige Emner.

Jeg tror, at disse Grunde er meget rigtige, men jeg deler ikke Herr H.s Mening angaaende Ændringen af Forholdet.

Jeg maa til en vis Grad dele den Opfattelse, at det er Bestyrelsens Pligt at sørge for Tilslutning. Der vælges jo i hver Afdeling et Mødeudvalg, hvis Pligt det er at arrangere Møder og at faa disse saa interessante og afvekslende som muligt, og Skylden for, at Møderne ikke har den nødvendige Tiltrækningskraft, maa lægges paa dette Udvalg. Det gælder derfor om, naar der vælges Mødeudvalg, da at vælge Folk, der kan og vil paatage sig at gøre et energisk Arbejde for at skaffe Foredragsholdere. Det er nemlig ikke nok, at det altid er selve Afdelingens Medlemmer, der taler i den paagældende Afdeling; der maa ogsaa skaffes fremmede Talere, f. Eks. Medlemmer fra andre Afdelinger.

Den Idé med Udveksling af Talere, som der flere Gange her i Bladet har været slaaet til Lyd for, er ganske udmærket; blot man i langt højere Grad vilde benytte sig af den. Det er dog kun en Bagatel at betale en Foredragsholder for en Rejse frem og tilbage fra en Naboby, og Foredraget er jo gratis. Jeg vil henstille til de respektive Udvalg at tage sig noget mere af denne Sag.

Men desuden er der Foredragsholdere nok i hver eneste By, Redaktører, Lærer, Læger, Præster, Embedsmænd, andre Fagforeningsfolk o. s. v., som med lidt Energi fra Mødeudvalgets Side vil kunne formaas til at holde Foredrag over almeninteresserende Emner. Og det er jo netop ogsaa vor Opgave at lade afholde saadanne oplysende Foredrag, for derigennem at højne Medhjælperstanden kulturelt. Gennem Bestyrelsens (Mødeudvalgets) Arbejde med at skabe tiltrækkende Møder er det, at Forstaaelsen af Organisationens Betydning gaar op for Medlemmerne.

Som sagt, der er Foredragsholdere nok at faa, og saafremt man bestræber sig for at veksle med Emnerne, vil Møderne altid virke tiltrækkende paa Medlemmerne. Det vilde derved, hvad det jo ogsaa skulde, blive Møderne, der virkede befrugtende paa Bladet, og ikke Bladet, der virkede befrugtende paa Møderne.

Men jeg vil foreslaa endnu en Form for Afholdelse af Diskussionsmøder i Afdelingerne; nemlig skriftlig Indledning. Saa vidt jeg ved, har det ikke været paa Tale før, men det er dog Overvejelse værd. Det er jo selvsagt umuligt for en Afdeling at faa alle Centralorganisationens dygtige Talere at høre. Dels er Forbindelsen vanskelig og Udgifterne som Følge deraf for store, og dels er Vedkommende maaske ikke i Stand til at komme til Stede paa de ønskede Tider. Det vilde da være formaalstjenligt, om den eventuelle Taler formede en skriftlig Indledning over et eller andet Emne. Denne Indledning skulde saa læses op paa Mødet og danne Grundlaget for Diskussionen. Selv om man naturligvis ved paa denne Maade at faa Indledningen læst op gaar glip af meget ved Foredraget, og selv om Indlederen er afskaaret fra at forsvare sine Paastande, saa vilde de i Foredraget nedlagte Tanker dog alligevel trænge ud til Steder, hvor de ellers ikke vilde komme, og maaske der gøre deres Nytte.

Disse Foredrag eller Indledninger skulde saa efter Brugen bero paa Hovedkontoret, for paa Begæring af Afdelingerne at udlaanes til disse.

Ulejligheden, der var forbunden dermed, tror jeg sikkert var let at overvinde, idet jeg ikke kan tænke mig, at nogen ved Opfordring dertil vilde vægre sig ved at indlede skriftligt.

Jeg tror, at denne Form for Diskussion var værd at overveje, og man kan jo nu indenfor Afdelingerne drøfte mit Forslag. Jeg haaber, at det maa blive fulgt, og at det maa sætte gode Frugter rundt i vore Afdelinger. *Harald Heie.*

Afløsning af gamle Medlemsbøger.

MEDLEMMER, hvis Bøger har Nummer fra 2000 til 4000 — maaske ogsaa enkelte fra 1900 til 2000 — anmodes om at indsende disse til de respektive Afdelingskasserere inden den 20. ds.

Kassereren vil da videresende Medlemsbøgerne hertil Hovedkontoret, hvor nye vil blive udstedte og de gamle annullerede, hvorefter begge Bøger tilbagesendes til Afdelingen, og tilgaa Medlemmerne sammen med Kontingentopkrævningen for Februar.

Ved at henvise til Lovenes Bestemmelse om, at Medlemmerne ved at fremvise à jour Medlemsbog skal godtgøre deres eventuelle Krav paa Arbejdsløshedskassen, henstilles indtrængende, at alle de paagældende Medlemmer drager Omsorg for, at Bøgerne straks indsendes til Ombytning, ligesom man henleder Opmærksomheden paa Betydningen af, at Medlemsbogen altid holdes i Orden derved, at alle Kontingentmærker — ogsaa kontingentfrie — straks indklæbes. *Jens Johansen.*

Vore Medlemsmøder.

UNDER Overskriften „Vore Afdelingsmøder" har Herr H. Herlevsen, Holstebro, med Henblik paa Agitationen, skrevet en Artikel om dette betydningsfulde Emne.

Jeg deler ganske Herr H.s Mening om at Møderne er af stor Betydning for Organisationens Fremgang, og at der desværre som Regel er for daarlig Tilslutning til dem.

Men Agitationen for Møderne har dog ogsaa en meget stor Betydning, og naar blot saa mange Medlemmer ikke var ligegyldige med hvad der angaar Møderne, men hver især vilde indse, at deres Nærværelse havde Betydning, og ikke benytte den Undskyldning, som saa mange ynder, at „de var optaget den Aften", da vilde sikkert meget være naaet. Vi kan næsten alle finde paa en Undskyldning, naar alt andet skal gaa forud. Der er selvfølgelig Undtagelser, der maa tages Hensyn til; men det gælder dog i de færreste Tilfælde.

Mange ræssonnerer, at det ingen Betydning har, enten de kommer til dette eller hint Møde eller ej; men dette Ræssonnement kan benyttes af alle ogsaa af Bestyrelsen, — og hvordan vil det i saa Fald gaa?

Herr H.s Opfattelse, at der kun skal holdes ét Møde om Maaneden, deler jeg ikke. Tværtimod bør vi mindst holde Møde hver 14. Dag, og saaledes at der mindst er et fagligt Møde engang om Maaneden. Til disse Møder vil der sikkert findes rigeligt af belærende og underholdende Stof, naar blot der kom tilstrækkelig mange Medlemmer. Thi det er ingenlunde behageligt for en Bestyrelse at indbyde en Taler; naar der kun kommer en halv Snes Medlemmer til Stede.

Ved de faglige Møder bør der være en bestemt Indleder og noget mere Diskussion, end det i Almindelighed er Regelen. Medlemmerne skal ingenlunde genere sig for at deltage i Debatten; erfaringsmæssigt kniber det næsten altid at faa begyndt. Selv om man ikke er Taler, er der maaske Betingelser for at blive det, og det er baade belærende og fornøjeligt at være med i en Diskussion. Hvad gør det til Sagen om en eller anden i første Omgang skulde fremkalde et Smil hos sine egne Kolleger.

Til Afveksling kan der altid være Møder med noget lettere Indhold og lidt Selskabelighed; det udvikler netop ofte Bekendtskabet og Kollegialitetsfølelsen blandt Medlemmerne. Der er selvfølgelig adskillige, der er Modstander af alt, hvad der hedder Selskabelighed indenfor Organisationen; jeg tror dog at det trives bedst sammen, hvilket det ærede Hovedbestyrelsesmedlem (N. C.) i Kolding vist er enig med mig i. Men naturligvis maa det faglige altid være den bærende Kraft; i enkelte Afdelinger kan det vel hænde, at Selskabeligheden undertiden er ved at tage Overhaand, hvilket følgelig er til Skade.

Sluttelig skal jeg udtale Haabet om, at de virkelig dygtige Penne indenfor C. O., som Herr Herlevsen omtaler, vil afgive Stof til en Del Diskussionsmøder, saaledes at ogsaa det kan bidrage til den forventede store Fremgang i det nye Aar.

C. C. Knudsen, p. T. Esbjerg.

Tanker i Løbegraven.

MEDHJÆLPERPRESSEN i de krigsførende Lande, forsaavidt Medhjælperblade iøvrigt vedblivende udkommer, befinder sig under Krigens Tegn. Dette skyldes især den indre sociale og politiske Vaabenstilstand, som den i de paagældende Lande stærkt ytrede nationale Fællesfølelse medførte fra den store Verdenskatastrofes første Dage. Saavel Fag- som Dagspressen maa af denne som ogsaa af almindelige Aarsager øse Stof af Krigen, dens Virkninger og de Foranstaltninger, der under de forhaandenværende særegne Forhold maa træffes i det borgerlige Liv, for at staa igennem den økonomiske Krise, som overalt følger i Verdenskrigens Spor. Ligeledes er „Feltpostbrevet" blevet et staaende Afsnit i navnlig den tyske og østerrigske Medhjælperpresse. Sædvanlig omhandler disse Korrespondancer fra Fronten. Beretninger om de paagældende Kollegers Oplevelser uden at Tid og Sted naturligvis tillader Korrespondenterne at anstille særlige Betragtninger, der ellers henhører under Bladets Omraade. En Undtagelse herfra danner dog en Korrespondance, der offentliggøres som ledende Artikel i „Oesterreichische Angestellten-Zeitung", Organ for det socialistiske østerrigske Medhjælperforbund „Zentralverein des Kaufmännischen Angestellten Oesterreichs". Denne Organisation er i Modsætning til de socialdemokratiske Medhjælperforeninger i andre Lande baade medlemsstærk og førende; dette i Forbindelse med selve Artiklens Tendens, som „O. A. Z." forlener med et vist officielt Præg, giver et dybt Indblik i den Krigens Aand, der nu gennemtrænger alle Befolkningslag.

Vi gengiver Artiklen i Oversættelse:

Her ligger vi ved Siden af hverandre, samdrægtige, solidariske, alle stræbende mod det samme Maal. Krigen har ført os sammen fra alle de talrige Kroge, hvorhen det moderne Erhvervsliv havde sprængt os. Adskillige af os har bragt det ret vidt i Livet, Heldet fulgte — —. Store og smaa Købmænd, Erhvervsdrivende, Direktører og Fabrikanter findes her iblandt, og med Døden for Øjnene maa mangen En beskæmmet erkende, at han før Krigen hverken søgte Venskab endsige Solidaritet med Øjeblikkets Nabo, der hverken var blevet Købmand eller Prokurist, men som maatte føre Kampen for Tilværelsen som almindelig Medhjælper eller Arbejder.

Nu ligger imidlertid vi Kampfæller her i Løbegraven som Ligemænd, alle besjælede af én Vilje, af én Aand: Gensidig Hjælp, fast Sammenhold, for at afværge den Fjende, der bringer Fordærv over os. — Menneskenes Evne til at indordne sig under nye Forhold er forbavsende. Vi véd at hvert Øjeblik kan bringe os Døden, men ogsaa dertil vænner man sig. Og i Kamppavserne ıanceres mangen Vits, Erindringer opfriskes og Betragtninger anstilles.

Særlig velgørende er det blandt sine Naboer i Løbegraven at træffe Mennesker, der i deres borgerlige Liv er naaet til den samme Erkendelse som vi. Man kender straks Socialdemokraterne, især naar man er Befalingsmand. Deres hele Pligtopfyldelse, hurtige Forstaaelse af alt det, der er nødvendigt for den fælles Fremgangsmaade, deres Evne til at indordne sig under forhaandenværende, usædvanlige Forhold lader os straks genkende den i Organisationen skolede, klassebevidste Medhjælper eller Arbejder.

Uden Nag tænker vi her i den korte Hviletid tilbage paa de Genvordigheder, det borgerlige Liv bød os. Hvert Øjeblik rede til at dø for Fædrelandet, tænker vi ofte paa den Tid, da vi altid betegnedes som »fædrelandsløse". Nu, da vi tjener Staten med Liv og Blod, maa vi mindes dengang, da kun en vis Klasse Borgere turde kalde sig „Statens og Samfundets Støtter". —

Det hænder mod Aften, at det bevingede Ord „7-Lukning" klinger gennem Løbegraven, idet en eller anden Kollega foreslaar,

at nu kunde vi passende „lukke Butikken". — Men hyppigst tager Underholdningen en alvorligere Retning. Vi føler ret hvor meget det betyder, at vore Legemer er blevet saa modstandsdygtige mod Vind og Vejr og Feltlivets haarde Strabadser. Hvor velsignelsesrig er ikke den Socialbeskyttelse, som Medhjælperne har tilkæmpet sig gennem vor Organisation. Nu er det aabenbart for alle, at netop disse sociale Love i Sandhed virker opretholdende for Staten og Riget. Sligt erkendes nu aabent af Folk, der før Krigen bekæmpede vore Bestræbelser, hvad enten det skyldtes Egennytte eller Uforstand. Forhaabentlig vil ogsaa andre Godtfolk drage Lære deraf. —

Stor er Glæden, naar vi mødes med Organisations-Kolleger. Da svælger vi i Erindringen om hver fuldendt Gerning, vi i Fællesskab udførte til Højnelse og Gavn for vore Standsfællers Sag. Her i Løbegravene gaar det rigtigt op for os, at ved Siden af de Pligter, som Forsvaret for Arne og Familie paalægger os, er den Indsats, vi har ydet for Standsorganisationen, noget af Livets bedste Indhold.

Der er imidlertid kun ringe Lejlighed til at fordybe os i Betragtninger over Fortiden. Dertil er de Opgaver, vi nu opfylder, altfor umiddelbare. Mangen Kammerat og Kollega, som stod os nær og som vi havde lært at holde af, bortrives for vore Øjne af Fjendens Kugler. Er han saaret lades intet muligt Middel uforsøgt for at bringe ham Hjælp, trods alle Farer.

Gid de mange Ofre, som vi allerede har sørget over og de mange, der endnu vil følge efter, ikke er bragt forgæves. Maatte dog denne forfærdelige Krig efterfølges af en bedre Fremtid for Vore og for alle arbejdende Mennesker! Dette Haab vil holde vort Mod oppe under Kampene!

Conto pro diversi.

DAGSPRESSEN OG VORE AFDELINGER.

Blandt den Del af Dagspressen, der anlægger en forstaaende Betragtningsmaade paa Medhjælperbevægelsen, bør ogsaa nævnes „Thisted Amts Venstreblad" (Redaktør Joh. Madsen), der omfatter vor fjerntliggende Thisted-Afdelings Virksomhed med en Sympati, der nylig fandt Udtryk i en Artikel, hvoraf efterfølgende citeres:

„Der er i det hele taget Grund til at gøre opmærksom paa denne Forening og det fortræffelige og gavnlige Arbejde, den gør.

Det er vort Indtryk, at der her i Byen gøres for lidt for Ungdommen. Saa meget bedre er det da, naar den forstaar at hjælpe sig selv og paa en saa fortræffelig Maade som her.

Det er overflødigt her at paavise selve Organisationens Nytte og Betydning for Fagets Udøvere. Der har været Uvilje at overvinde fra Principalernes Side, som i Organisationen saa et fjendtligt Skridt; og Fordom, Sløjhed og Mangel paa Forstaaelse indenfor Medhjælpernes egne Rækker.

Det første beroede paa en Misforstaaelse, det andet var til egen Skade. Naar alt kommer til alt er ogsaa Principalerne bedst tjent med en velorganiseret og velledet Medhjælperstand, der kan være medbestemmende om Arbejdsvilkaarene og værne den Enkelte mod Vilkaarlighed og Uret. Og Medhjælperne staar sig selv i Lyset, naar de ikke formaar at se, at ikke blot Pligten mod Standen, men deres egne velforstaaede Interesser byder dem at slutte sig til Foreningen og dens Arbejde".

REJSELEGATER.

Grosserer-Societetet's Komité, Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse samt Handels- og Kontoristforeningen agter at bortgive en Sum af 5500 Kr. til Rejseunderstøttelse for dygtige, unge Handelsmænd, til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser, saavel i Evropa som særlig i oversøiske Lande.

Endvidere har Glashandler Johan Franz Ronges Fond stillet en Sum af 2500 Kr. til Raadighed for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, til Rejselegater for unge Handelsmænd til midlertidigt Ophold i Udlandet.

Ansøgerne maa have sikret sig Plads eller i hvert Fald have bindende Løfte om Plads ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet. Selvskreven (ikke maskinskreven) Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Handelsstandens Rejsestipendieudvalg skal være indsendt til Udvalgets Sekretær, Grosserer Chr. Jensen, Ny Adelgade 8, Stuen, Kjøbenhavn, inden den 31. Januar 1915. For sent indkomne Ansøgninger kommer ikke i Betragtning.

Ansøgninger, skrevne paa Folioark, maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber — om han har besøgt nogen Handelsskole og med hvilket Resultat, om hans tidligere og nuværende Engagementsforhold, alt ledsaget af attesterede Kopier af Eksamensbeviser og Anbefalinger samt Attester vedrørende Alder, Uformuenhed og Familieforhold, Gageforhold ved den opnaaede Plads i Udlandet, om til hvilken Tid Pladsen er tiltraadt eller skal tiltrædes, og endelig hvor stort et Understøttelsesbeløb Andrageren anser for nødvendigt til sit Formaal. Der lægges Vægt paa et godt Sprog og en god Haandskrift.

Med Ansøgningen maa følge et Skema i nøjagtig udfyldt Stand. Blanket hertil faas hos Sekretæren.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Herning. Tirsdag den 5. Januar afholdtes Medlemsmøde paa „Haandværkerforeningen". Paa Dagsordenen var kun et Punkt, nemlig Behandling af Forslag til Stiftelsesfesten. Det vedtoges at Stiftelsesfesten skulde afholdes den 24. Januar, den Dag er Foreningen her i Byen ti Aar gammel. Dagen vil for Afdelingen blive særlig højtidelig derved, at vi den Dag skal have vort Banner indviet,

Programmet blev derefter lagt saaledes, Bannerindvielsen finder Sted Kl. 3 om Eftermiddagen, derefter fælles Kaffebord, om Aftenen Aftenunderholdning med Bal. *A. Lorensen.*

Kjøbenhavn. Tirsd. d. 8. Dcbr. talte Herr N. Kristensen om Provinsmedhjælpere og kjøbenhavnske Medhjælpere. Herr K. mente, at de kjøbenhavnske Medhjælpere i alt for høj Grad tolererede de daarlige Lønforhold, brøstede sig i bedste Fald med, at der var andre, der havde det daarligere end de, og glemte at tænke paa Fremtiden. Det er de organiserede Medhjælperes Opgave at være Saltet indenfor Medhjælperstanden, saaledes at hvert enkelt Medlem søger at gøre sin Pligt, og helst lidt til, men saa skal han ogsaa kræve sin Ret og ikke ligeglad lade sig udbytte. De daarlige Arbejdspladser kan i stærkere Grad trækkes frem til Belysning af Organisationen, men Medhjælperne maa ikke lade denne være ene herom, det bedste Arbejde for Forbedring af Kaarene sker ved at respektere sit eget Værd, dygtiggøre sig, og kræve Ækvivalent derfor. Foredraget hilstes med stærkt Bifald og efterfulgtes af en livlig Diskussion. *C. H.*

Kolding. Bestyrelsen opfordrer herved Afdelingens Medlemmer til at møde talrigt til Møderne i det nye Aar. Hvert enkelt Medlem vil faa tilstillet Brevkort til hver Mødeaften. Vore nye Lokaler er som bekendt paa Højskolehjemmet. Restauration. — Ingen Drikkepenge. Af Talere, der i den nærmeste Fremtid har lovet at stille sig til vor Disposition kan nævnes: Herr Modelsnedker Bennike: „Told og Frihandel"; Herr Redaktør M. Larsen: „En Reform i Værnepligten"; Herr Faktor P. Rasmussen: Diskussionsindledning; Herr Pastor Hedemann: Foredrag eller Oplæsning og Herr Højskoleforstander Kjems: Foredrag.

Bestyrelsen.

Maribo. Den 25. Novbr. indledede Herr Bestyrer Kirkegaard en interessant Diskussion om „Unge Handelsmænds Uddannelse". 25 Medlemmer var kommen til Stede.

Den 2. Decbr. holdt Folketingsmand, Redaktør Johs. Fog-Petersen, et indledende Foredrag om Forslaget til Revision af Lukkeloven. Ca. 30 Medlemmer var fremmødt og paahørte med stor Interesse den saglige Udredning af det af Regeringen fremlagte og nu til Udvalgsbehandling henviste Forslag. Det kan forøvrigt bemærkes, at 5 Kolleger fra Saxkøbing Afdelingen havde slaaet sig sammen og lejet en Bil, og paa den Maade var kommen tilstede og overværede Mødet.

Formanden, Kommis Jørgensen, bød Velkommen og gav straks Ordet til Herr Fog-Petersen, som er Medlem af Udvalget angaaende Lukkeloven, og som ved mange Lejligheder har vist vor Organisation stor Interesse. Folketingsmanden omtalte først den store Betydning, Organisationen har for vor Stand, idet den skulde hjælpe til, at en Del af de Goder, der fulgte af de Underordnedes Arbejde, kom disse selv tilgode. Taleren gik derefter over til at omtale Lovforslaget. En af de vigtigste Bestemmelser i dette var, at Kommunalraadene i hver enkelt By kunde bestemme, at Forretningerne i vedkommende By skulde lukkes Kl. 7. Her gjaldt det altsaa at øve Indflydelse paa Kommunalraadenes Sammensætning. En anden Bestemmelse i Forslaget, men af mindre Betydning, var de lovbefalede Siddepladser. Taleren motiverede dette Forslags Berettigelse og vilde arbejde for, at dette ogsaa kom med i Loven.

Formanden takkede for Foredraget og opfordrede derefter til Diskussion. Kommis Larsen tog Ordet og forespurgte, om der ikke paa Rigsdagen kunde tænkes at blive vedtaget 7-Lukning for hele Landet. Skulde det nu til Kommuneraadene, og disse maaske lod Handelsforeningerne være medbestemmende, da havde han fra en anden By sørgelig Erfaring, hvordan det saa vilde gaa. Kommis Rasmussen indrømmede, at det allerbedste vilde være om Rigsdagen vedtog Loven, saa den kom til at træde i Kraft for hele Landet. Men det var dog et Fremskridt, om Byraadene fik Myndigheden, og han troede, at disse adskillige Steder vilde benytte sig heraf til Gavn for Medhjælperstanden. R. haabede, at Bestemmelsen om Siddepladserne blev vedtaget. Der var naturligvis Steder, hvor den ikke fik nogen praktisk Betydning; men mange Steder vilde den virke gavnligt. Kommis Møller ønskede absolut Stole anbragt i Forretningen. Han havde saaledes selv i en tidligere Plads — paa Chefens Befaling — maattet staa op og spise. Kommis Collard udkastede nogle Tvivlspørgsmaal, der vilde melde sig, naar man fik Stole anbragt i Butikken, Bestyrer Kirkegaard oplyste, at man i hans Virksomhed ikke havde Stole, men Personalet fik 1 Time fri hver Dag til at hvile sig i, nu vilde han imidlertid ogsaa søge anskaffet Stole. Fog-Petersen udtalte til Slut, at naar man saa, hvilken Modstand 7-Lukningen under den foreslaaede, lempelige Form mødte i Rigsdagen, vilde det være haabløst at søge den vedtaget i den af Larsen ønskede Form. Taleren vilde arbejde for Vedtagelsen om Siddepladser. Han havde saa ofte set, hvorledes Medhjælperne, nu i et ledigt Øjeblik gik og „hængte sig op" paa en Disk eller paa fremspringende Steder. Det vilde ogsaa have en moralsk Virkning at faa Stolene.

Derefter hævede Formanden Mødet med en Tak til Herr Fog-Petersen.

Den 6. Decbr. afholdtes Koncert med paafølgende Bal paa Hotel „Søro". Herr Thomsens Orkester fra Nakskov spillede et let og iørefaldende Program, der vakte stort Bifald, hvorefter Dansen gik til sent paa Natten. En Del Kolleger fra Nakskov var kommen til Stede. Ialt var Aftenunderholdningen besøgt af ca. 30 Medlemmer med Damer.

Den 9. Decbr. afholdtes Foredrag af Herr Søren Hansen, Nakskov. Ca. 20 Medlemmer var til Stede. Herr S. Hansen holdt et udmærket og tankevækkende Foredrag om „Booker Washington", hvordan han født som Slave med sin ukuelige Energi arbejdede sig op til at blive Lærer og Præst for sine sorte Brødre. Taleren lagde Medlemmerne paa Sinde altid at udvise den samme Energi ved alt hvad de tog sig for.

I Dagene lige før Jul sendte Foreningen Liste rundt til alle Byens Handlende med en Opfordring til at lukke Juleaftensdag Kl. 4. Resultatet blev tilfredsstillende, idet de alle, undtagen een — Herreekviperingshandler C. A. Petersen — gik ind paa Foreningens Opfordring. *L. Th. S.*

Nykjøbing Mors. Afdelingen havde formaaet Herr Lærer Brix til at komme til Stede ved Mødet den 5. Januar. Efter Sangen „Der er et yndigt Land" læste Herr Brix en Del smukke Fortællinger og sang et Par Sange. Som altid var det en Fornøjelse at høre Herr Brix, der som faa forstaar at holde Tilhørerne i Aande. Ved det paafølgende fælles Kaffebord takkede Formanden Herr Brix, fordi han altid beredvilligt kom, naar vi bad derom og udbragte et Leve for ham, som vandt begejstret Tilslutning. Herr Brix takkede og ønskede Foreningen, hvis Arbejde han havde fulgt gennem Aarene, al mulig Held og Fremgang.

Afdelingen tæller nu 29 Medlemmer. 70 % var mødt.

Sørensen-Bach.

Odense. Tirsdag d. 1. December 1914 afholdtes Diskussionsmøde med Herr Martin Pedersen, „Fyns Venstreblad", som Indleder over Emnet „En Diskussion om de nuværende Forhold". Efter Mødet, som burde have været bedre besøgt, samledes de Tilstedeværende ved et selskabeligt Samvær med Herr M. P.

Tirsdag den 8. December holdt Herr Forretningsfører Jens Johansen Foredrag over Emnet: „Medhjælperne og Krisen". Mødet var, endskønt Juletravlheden bandt en Del af vore Medlemmer, godt besøgt og Herr J. klarlagde, hvor alvorlig Tiden var for Medhjælperne, og paapegede gennem Eksempler hvilken Betydning C. O. nu og i Fremtiden havde for vor Stand.

Søndag den 3. Januar afholdtes Foreningens Nytaarsfest paa Fyns Forsamlingshus. Der var Aftenunderholdning og Bal, og da der var gjort et stort forberedende Arbejde, var Tilslutningen over Forventning. Flere nye Indmeldelser.

Niels Juel Simonsen.

Vejen. Afdelingen afholdt Møde Mandag 5. Oktbr. med Herr Jens Johansen som Taler. Mødet var godt besøgt, som altid naar Herr J. vil komme her og tale for os. I November har været afholdt to Møder, det første med Underholdning af Herr Magister Rosenkjær, Askov, og til det sidste var lokal Underholdning med Musik og Sang. I Vinter kniber det lidt for Vejen Afdeling at samles, da flere af Medlemmerne er indkaldte og Formanden har været indkaldt siden August Maaned. *J. L.*

Viborg. Onsdag den 11. Novbr. f. A. afholdtes Medlemsmøde med Lotterispil, under hvilket, saavelsom ved det efterfølgende Kaffebord, der herskede en gemytlig Stemning. Vor Sangbog blev meget benyttet.

Søndag den 22. Novbr. afholdtes Stiftelsesfest, ved hvilken vi havde Fornøjelsen at have Herr Jens Johansen som Gæst. Vor Formand, Herr Anton Nielsen talte, for C. O. og Forretningsføreren, og denne udtalte sine bedste Ønsker for vor Afdeling og udbragte et Leve for den. En lokal, bekendt Oplæser morede Forsamlingen, og den fornøjelige Aften sluttede med Dans.

Onsdag den 25. Novbr. afholdtes Møde med Herr Jens Johansen som Taler. Til Trods for de udsendte mange Indbydelser, var Forsamlingen kun lille. Den paahørte med Interesse Herr J.s Foredrag om „Hvad lærer Krigen os?" og sluttede sig fuldtud til Talerens, med mange Eksempler beviste Paastand om, at kun gennem Organisation kan man hævde sin Ret. Efter Foredraget samledes de fleste Tilhørere om et fælles Kaffebord.

Onsdag d. 6. Jan. 1915 afholdtes ekstraordinær Generalforsamling. Næstformanden, Herr Kommis Glud, bød den desværre ikke talrige Forsamling Velkommen, idet han bragte den en Hilsen fra Herr Anton C. Nielsen, som paa Grund af Etablering er traadt ud af vore Rækker, hvor han jo i mange Aar har gjort et stort Arbejde. Forsamlingen sluttede sig til Næstformandens Udtalelser om det beklagelige Tab, vor Afdeling ved Herr N.s Bortrejse lider, idet den paa Forslag af J. Chr. Jacobsen vedtog at afsende Telegram til vor afgaaede Formand med Forsamlingens Tak for hans Arbejde for Viborg Afdeling og de bedste Ønsker om alt Held i Fremtiden.

Valgt til Dirigent blev J. Chr. Jacobsen. Til Formand valgtes Herr Kommis Chr. Glud, som takkede for Valget og lovede at sætte al Kraft ind paa at føre vor Afdeling frem.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes d'Herrer Kommis'er Müller og Rich Petersen, og til Suppleanter valgtes Herr Boghandlermedhj. K. Jensen og Herr Kommis Klink Larsen. Til Agitationsudvalget valgtes d'Herrer Kommis'er Klink Larsen og A. Flyger.

Ender „Eventuelt" blev det henstillet til Bestyrelsen at søge arrangeret en Pakkefest med paafølgende Dans den 24. ds. — Dirigenten hævede derefter Generalforsamlingen, idet han udbragte et Leve for Afdelingen. Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Næstformand Herr Kommis N. J. Rold, Kasserer Herr Bach Sørensen, Sekretær J. Chr. Jacobsen.

J. C. J.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 8313, August Madsen, Lykkesholms Allé 1, 3, Repræsentant for Firmaet Adler Cykle Aktieselskabs Skrivemaskine Afdeling, er slettet af Kjøbenhavns Afdelingen for Gæld.

Kjøbenhavn, den 2. Januar 1915. *Martin Pedersen.*

Herved bringes det til Afdelingernes Kundskab, at Medlem Nr. 4105 Asmus Jensen og Nr. 4737 Otto Langmack er slettet af Kolding Afdeling som Følge af Kontingent-Restance.

Kolding, Januar 1915. *Bestyrelsen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1915. 15de Aargang.

SKAL H. K. A. K. STATSANERKENDES?

EN Efteraarsdag 1907 vedtog Centralorganisationens Repræsentantskab ved et Møde i Kolding at oprette „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse". — Der kunde dengang med Rette henvises til, at tre Aarstal vilde danne Mærkepæle i Centralorganisationens Historie: 1897, hvor Organisationstanken grundlagdes i Kjøbenhavn; 1900, hvor Centralorganisationen blev dannet paa Delegeretmødet i Aarhus og Mødet i Kolding i September 1907, som et af de banebrydende for vor Bevægelse. Den daværende Formand karakteriserede dette saaledes: Hvad vi foretog i 1897 og 1900 var udelukkende paa ideelt Grundlag, udelukkende ud fra de Idealer og den sociale Forstaaelse, som de Mennesker, der dengang tog fat paa Sagen, sad inde med. Hvad vi skal gøre paa Mødet i Dag er at omsætte disse Idealer til Resultater, underbygge vor Centralorganisation saaledes, at de der staar som Medlemmer af vor Organisation ikke blot er dem, som har Forstaaelse og Idealer og som tror paa vor Gerning og vor Sag; vi skal ogsaa have fat i alle de mange, som endnu staar udenfor. —

Sporene fra den faa Aar forud mislykkede „Pladsledighedsforsikring" skræmmede, og den af Forslaget nødvendiggjorte Kontingentforhøjelse var i Øjeblikket ejheller lige populær i alle Medlemskredse, men da Sagen fandt endelig Afgørelse ved en Urafstemning, voterede over 80 % af Medlemmerne for Arbejdsløshedskassens Oprettelse.

Koldingmødet og Urafstemningens Resultat viste et virkeligt Fremsyn, og de kritiske Røster, der rejste sig efter Kassens Start, har Tiden grundig gjort til Skamme. Uden anden Støtte end den som Selvhjælp og Sammenhold yder, har de organiserede Medhjælpere, siden Arbejdsløshedskassen i 1910 traadte i Funktion, udbetalt over 20,000 Kr. i Understøttelser, og saa fremsynet er denne Institution tilrettelagt og ledet, at den bestandig voksende Reservefond nu udgør ca. 16,000 Kr.

Arbejdsløshedsforsikring var i 1907 et saare aktuelt Spørgsmaal. Netop fra denne Periode hidrører Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser. Men Statsanerkendelsen var den Gang — og ikke uberettiget — højst upopulær indenfor vor Kreds. Først fordi Loven jævnstillede den uorganiserede med den organiserede Arbejder og gav dem lige Medlemsret, — altid en vanskelig Sag for en svag Organisation, dernæst af Hensyn til at rigorøs Gennemførelse af Loven vilde begrænse Medlemsretten til Personer, der havde Adgang til de statsanerkendte Sygekasser, — hvorved adskillige af vore Medlemmer syntes udelukkede, og endelig fordi Centralorganisationens Ledelse bedømte Loven alene efter dens døde Bogstaver, der ikke just aabnede et blændende socialpolitisk Perspektiv.

Imidlertid har de forløbne 7 Aar bekræftet Reglen for al sund Sociallovgivning, at det ikke er Loven, der former Livet, men hyppigere dette, der gør Lovgivningen til Redskabet for Udvikling og Fremskridt. For Arbejderorganisationerne frembød det af nærliggende Aarsager ingen Vanskeligheder, at ogsaa uorganiserede havde lovhjemlet Medlemsret, — velorganiserede Fag frigør sig med Lethed for daarlige Kammerater; og allerede kort Tid efter Lovens Ikrafttræden kunde Sygekasseinspektøren i en Rundskrivelse til de samvirkende Sygekasser oplyse, at Betegnelsen „ubemidlet" — der forudsætter Medlemsretten i en statsanerkendt Sygekasse og er analog med en tilsvarende Bestemmelse i Arbejdsløshedskasserne — maatte anses for gældende for Personer med Aarsindtægter indtil 2400 Kr. De dyrere Tider og Tendensen til øgede Indtægter har siden da i Praksis utvivlsomt flyttet denne Indtægtsgrænse opad. Og sidst men ikke mindst har de velledede Arbejderorganisationer vist at øve den Vekselvirkning mellem Arbejdsløshedskasse og Fagorganisation, som netop er førstnævntes Forudsætning og derved kommer det størst mulige Antal Lønarbejdere til Gode.

Under denne Synsvinkel stiller Statsanerkendelsen af „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" sig nu helt anderledes end i 1907. Dette ogsaa i socialpolitisk Henseende. Thi det aldeles overvejende Flertal af Medhjælpernes Tusinder befinder sig i Virkeligheden i samme sociale Plan som Industriens og

Haandværkets Arbejdere. Selv om den statistisk eftervistе Gennemsnitsindtægt er noget højere for Medhjælperne end for Haandens Arbejdere, udlignes dette fuldtud af de større Krav til personligt Underhold, som Arbejdet og Forholdene stiller. Medhjælpernes Mængde er i ikke mindre Grad end andre Lønarbejdere ubemidlede og deres Adkomst til social Hjælp til Selvhjælp følgelig lige saa berettiget. Centralorganisationen, der gennem en Aarrække ved egne Midler kar afbødet Arbejdsløshedens Følger indenfor sine Medlemskredse og derved sparet Staten for Tusinder af Kroner, har ikke vedblivende ringeste Grund til at unddrage de organiserede Medhjælpere den øgede Bistand, som Statsunderstøttelsen betyder.

Indenfor ledende Kredse i vor Organisation er dette Spørgsmaal længe overvejet. Statsanerkendelsen af vor Arbejdsløshedskasse, der omfatter en Erhvervsgruppe, hvis Arbejdsvilkaar paa flere Omraader afviger fra andre Arbejdstageres, frembyder derfor visse Vanskeligheder, som det krævede moden Overvejelse at overvinde. Sagen behandledes i Hovedbestyrelsens Møde afvigte Februar og der nedsattes et Udvalg til Udarbejdelse af et Forslag om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Udvalget har nu afsluttet sit Arbejde med et detailleret af Arbejdsløshedsinspektoratet godkendt og af den ministerielle Konsulent gennemgaaet Forslag, der vil byde Centralorganisationens Medlemmer afgjorte Fordele sammenlignet med de nugældende Regler.

Alle Centralorganisationens Medlemmer vil ligesom hidtil blive obligatoriske Medlemmer af Arbejdsløshedskassen. Ogsaa det ringe Faatal, der maa henregnes til „de bemidlede", bevare deres Medlemsret som ydende Medlemmer, for hvem Statens og Kommunernes Tilskud ikke kommer i Betragtning, men som ved indtrædende Arbejdsløshed, efter nærmere fastsatte Regler, faar nydende Medlemsret.

Af afgørende Betydning er det naturligvis, at den nuværende Karenstid nedsættes fra to til kun et Aar; men endnu vigtigere er Kassens væsentlig forøgede Ydelser. I sin nuværende Form yder Arbejdsløshedskassen f. Eks. i Løbet af 3 Maaneder en Maksimal-Understøttelse af 150 Kr., og dette først efter et mangeaarigt Medlemsskab. Tilskudet fra Stat og Kommuner, der andrager ca. 50 pCt. af de indbetalte Medlemsbidrag, vil muliggøre en begyndende Understøttelse af ca. 100 Kr., stigende saaledes, at den efter 10 Aars Medlemskab udgør ca. 300 Kr. Samtidig bliver Adgangen til og Forudsætningerne for Understøttelse paa næsten alle Omraader væsentlig lempeligere end under de forhaandenværende Forhold.

Spørgsmaalet om de uorganiserede Medhjælperes Medlemsret, der i 1907 blev mødt med en forstaaelig og berettiget Skepsis, er i 1915 ophørt at være aktuelt. Endnu er Medhjælperstanden vel kun svagt organiseret, men Centralorganisationen er en langt mere betydende Standsrepræsentation end for 8 Aar siden. Med sine ca. 70 Afdelinger, gennemførte Centralisation og veltilrettelagte Administration, evner vort Landsforbund nu at udøve en Kontrol og beherske de paagældende Forhold saaledes, at Arbejdsløshedskassens Udnyttelse af Elementer, der er uden Adkomst til dens Støtte, paa Forhaand er udelukket.

Naar alle disse uomgængelige Fordele tages i Betragtning er der Udsigt til, at Udvalgets enstemmige Indstilling, om at „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" indtræder under de anerkendte Arbejdsløshedskasser, finder Tilslutning ved det forestaaende Hovedbestyrelsesmøde og det derpaa følgende Repræsentantskabsmøde i Kjøbenhavn, hvor det omfattende Forslag vil blive underkastet en grundig, daglang Behandling.

Forudsat, at begge de nævnte Repræsentationer godkender Statsanerkendelsens Princip og vedtager Lovforslaget, vil dette senere blive publiceret gennem vor Tidende. Denne Gengivelse af Forslaget, i Forbindelse med det udførlige Referat af Repræsentantskabsmødet, giver alle Centralorganisationens Medlemmer Adgang til nøje Indsigt i Sagens Enkeltheder. Derved muliggøres en Meningsudveksling her i Bladet, hvorved alle Sider af det ret komplicerede Spørgsmaal kan opnaa fyldestgørende Belysning, forinden Afdelingernes Repræsentanter til Efteraaret ved Kongressen i Aarhus skal træffe den endelige og bindende Afgørelse.

Som det fremgaar af den orienterende Oversigt over vor Arbejdsløshedskasses Virksomhed og den planlagte Fuldkommengørelse deraf, betyder Statsanerkendelsen flerartede Merydelser og Indrømmelser, der naturligvis betinger nogen Genydelse fra Medlemmernes Side. Arbejdsløshedsinspektoratet stiller paa dette Punkt uomgængelige Krav om en forøget Bidragydelse, der ikke kan ansættes lavere end 25 Øre pr. Maaned for alle Medlemmer, Lærlinge dog undtagen.

I Sammenligning med de Fordele, der bydes, er denne Kontingentforhøjelse følgelig for intet at regne, og Centralorganisationen vil fremdeles være blandt Fagorganisationerne med det allerlaveste Kontingent. Og desuden, — hvad der i 1907 viste sig muligt at gennemføre uden blot nævneværdigt Frafald, i hvert Fald kun med Tab af nogle Dusin Medlemmer, som hverken gav Organisationen indre Styrke eller ydre Position, kan naturligvis nu gennemføres uden nogensomhelst Vaklen. Thi medens vi for 8 Aar siden endnu befandt os paa Eksperimentets Stadium, staar vi nu paa fast Grund, og de mellemliggende Aar har, endog over Forventning, fuldtud indfriet de Forhaabninger, vi dengang mente paa dette Omraade at turde stille til Fremtiden.

Vor Arbejdsløshedskasse er i Dag en vigtig understøttende Institution og en financiel Faktor i vort Organisationsarbejde, og kun Viljen til at udvikle og fuldkommengøre den, for derved at opnaa øgede Fordele

for vore Standstæller, har medført det Forslag, hvis Gennemførelse forventelig vil sætte en ny, betydningsfuld Mærkepæl i Centralorganisationens Historie.

Punkt 1.

EN Erhvervsgrens Eksistensberettigelse vil i første Række være betinget af at den kan brødføde den voksne og udlærte Arbejdskraft som paagældende Erhvervsgren kræver. Ved at brødføde mener jeg ikke alene, at enhver, der beskæftiges i et Fag, maa ved sit Arbejde kunne tjene saa meget, som er nødvendigt for at leve, uden at falde det offentlige, altsaa Samfundet til Byrde, men saa meget, at Vedkommende nogenlunde økonomisk sorgfrit kan leve, saaledes som hans Stilling socialt berettiger til og kræver.

Hvis man f. Eks. indenfor Handelsfaget vilde hævde, at de Lønninger, som nu gennemgaaende ydes Medhjælperne, er Maksimum af hvad Faget kan yde den Arbejdskraft, som Faget har behov, da vilde man drage Fagets Eksistensberettigelse og Levedygtighed i Tvivl.

Det vilde nemlig være uden sund Fornuft at forlange, at de Folk, som har uddannet sig i Faget, og hvis Arbejde Faget har Brug for, skulde bidrage til Fagets eller en enkelt Forretnings Bestaaen ved at yde billig Arbejdskraft.

Enhver véd, at en Vares Pris retter sig efter Tilbud og Efterspørgsel; men Pris og Værdi er to Ting.

Et Arbejdes Værdi retter sig ikke efter Tilbud og Efterspørgsel.

Det Arbejde en Mand gør i en Forretning er lige værdifuldt enten der var 30 eller 2 Ansøgere til den Plads han fik.

Som Forholdene nu er, vil derimod Prisen paa det eneste, Handels- og Kontormedhjælperne har at sælge, nemlig deres Arbejde, i megen Maade retter sig efter den ledige Mængde af Arbejdskraft. Det er dem som skal købe Arbejdskraften, der benytter sig af det store Tilbud ved at holde Prisen nede, altsaa skaffe sig Arbejdskraften under dens Værdi, og det er denne Underbyden af Arbejdet, som Medhjælperne gennem faglig Sammenslutning selv maa sætte Bom for.

Lønnes Handels- og Kontormedhjælperne da slet?

Hvis man tager en yderst ringe Procent af Toppen og regner med dem med de almindelige Lønninger, samt den meget store Procentdel, hvis Arbejde betales saa slet, at Betegnelsen Løn bliver et Fremmedord, da bliver Svaret et ubetinget Ja.

Hvis man vil regne Lønnen ud i Forhold til Arbejdstiden og sammenligne den med andre Fag, bliver Svaret endnu lettere.

En Butiksmedhjælpers normale Arbejdstid er 81 Timer om Ugen.

En Løn af	1000	Kr. aarlig giver	24	Øre i Timen.
—	1200	- —	$28^1/_2$	—
—	1500	- —	36	—

Til Sammenligning tjener, at i den Kommune, hvor jeg hører hjemme, betales Arbejdsmandsarbejde med 42 Øre i Timen.

I ovennævnte 81 Timer er ikke medregnet de utalte og ubetalte Overarbejdstimer, som i de fleste Forretninger ikke alene falder i Sæsontider og paa Markedsdage o. s. v., men daglig, og som hvis de medregnedes vilde bringe den udregnede Timebetaling langt længere ned.

Den urimelig lave Betaling bliver endnu mere iøjnefaldende, naar Hensyn tages til, at den ydes til Folk til hvem der stilles særlige Fordringer med Hensyn til Uddannelse og Paaklædning, selv om Millionærindpakningen ikke er nødvendig.

Hvis nu Forholdet var det, at Medhjælperstillingen var en Overgang, som ophørte i 20 à 30 Aars Alderen, saa hutlede de fleste sig maaske gennem den Tid; men saaledes er det jo ikke.

Langt den overvejende Part af dem, som nu til Dags uddannes i Handelsfaget, maa enten leve hele deres Liv som Medhjælpere eller ogsaa før eller senere søge over i andre Fag, hvad jo ikke var Hensigten.

Naar nu Medhjælperne er skabt som andre Mennesker med de samme Længsler og Maal og derfor i en modnere Alder ønsker sig baade eget Hjem og en Kone, ja saa vil enhver forstaa hvor trøstesløse og utilfredsstillende Forholdene i Virkeligheden er:

Og det kan godt være anderledes. Der er intet i Vejen for at Handels- og Kontorfaget, gennem ordnede Forhold som i andre Fag, kan lønne sin Arbejdskraft tilfredsstillende.

Hvis dette ikke var Tilfældet, vilde det være Galmandsværk, at uddanne Folk til Faget.

Punkt 1 paa Organisationens Program tager Sigte paa disse Forhold, og selv om det tildels hidtil har staaet som et dødt Bogstav, vil det en Gang blive levende. Tidspunktet bestemmer Medhjælperne selv. Det bliver nemlig Medhjælperne selv, som maa ændre Fagets daarlige Forhold. Der er ikke andre, som paatager sig dette, og der er kun een eneste Vej at gaa, nemlig Sammenslutning om Opgaven.

Centralorganisationen er det eneste Middel og Medhjælperne bestemmer selv naar Midlet skal være brugbart. Hvis der findes nogen, som kan anvise andre Veje eller Midler, modtages saadan Oplysning sikkert gerne af flere end *A. Andreasen.*

P. S. Maa jeg ikke benytte Lejligheden til en Opfordring til Medlemmerne om, at lade de Illustrationer til Fagets daarlige Løn- og Arbejdsforhold m. v., som Bladets Redaktør ønsker i Form af Oplysning om bestemte Tilfælde, indgaa i rigelig Mængde. Der er saavist Stof nok, og det vil være af stor Virkning.

En god Idé
og et daarligt Ideal.

AT rejse Debat om Spørgsmaalet: Vore Mødeaftener er efter min Mening baade aktuelt og nyttigt og det glædede mig derfor at læse Herr Herlevsens Indlæg om dette Emne, saa meget mere som jeg i alt væsentligt er enig med ham.

Emnet er aktuelt. Der gaar jo næppe en Aften i denne Tid, hvor der ikke er Møde i en eller flere af vore Afdelinger ude over Landet. Disse Møder kan organisationsmæssigt set betyde en Masse spildt Tid og Energi — og de kan betyde en prægtig Styrkelse af Medlemmernes Arbejdslyst og en bedre Forstaaelse af vore Idéer.

Derfor er det nyttigt at drøfte Midlerne til at gøre Møderne saa gode som muligt.

Man kan, synes jeg, dele vore Mødeaftener i tre Grupper: De selskabelige, de oplysende og de faglige. De to førstnævnte Kategorier har deres Berettigelse indenfor Organisationen og jeg skal ikke sige noget ondt om dem, men kun bemærke, at Selskabelighed jo kun er et godt Middel i vort Arbejde, saalænge det nydes med Maadehold — der er jo sikkert Afdelinger, der er afgaaet ved Døden paa Grund af overdreven Nydelse af denne Medicin. Med Hensyn til de oplysende Foredrag, kan vi vanskeligt konkurrere med de mange, ofte gode, Foredragsforeninger, der findes over hele Landet, og lad os derfor kun tilskynde vore Medlemmer at høre disse Foredrag, men lad os med al vor Energi samle os om de faglige Møder, om Drøftelse af vor Stands Vilkaar og vor Organisations indre Anliggender.

De faglige Møder maa være vor største Interesse, og møder vi

Vanskeligheder her — da maa Vanskelighederne overvindes. At skabe en interesseret Medlemskreds — selv om Kredsen ikke er saa stor — i hver eneste Afdeling om disse Diskussionsmøder, om faglige Spørgsmaal, det vil betyde en Styrkelse af hele vor Organisation. Fra disse Møder vil der blive tilført Afdelingsbestyrelserne Arbejdslyst og Energi, og fra disse Møder vil vore nye Agitatorer og Talere komme. Fra disse Møder vil udgaa de unge og friske Kræfter, som vi nødvendigvis stadig maa tilføre Organisationen, for at kunne bevare den livskraftig og sund.

Vi har Spørgsmaal nok at drøfte paa Møderne, vi har Kolleger, der formaar at indlede Diskussionerne; — men hvorledes faar vi bedst fat i Tilhørerne?

I Diskussionen om dette Spørgsmaal maa jeg give Herr Herlevsen Ret i, at D. H. K. M. T. kan være et udmærket Middel til at skaffe os flere Deltagere og mere Liv i Møderne.

Er Medhjælperen sløj, kommer han ikke til os og til vore Møder, saa ved jeg, at D. H. K. M. T. kommer ind ad Døren til ham hver 14. Dag, og er der da et Spørgsmaal, der staar Kampgny om, et brændende Spørgsmaal, saa vil hans Interesse lettere vækkes, er han end nok saa sløv, og det er sandsynligt, at han vil blive draget til Møderne, naar Spørgsmaalet forplanter sig ud til Afdelingsmøderne. Det er jo — man kan maaske sige desværre — saaledes, at en Diskussion lettere fanger Interesse end et nok saa dygtigt og velformet Foredrag — og saaledes er det ogsaa i vort Blad. Vi staar foreløbig oftest overfor ret uinteresserede Kolleger. Er Appetitten sløj, skal man have Peber og Salt og er Interessen sløj skal man have Diskussion. Vil Medhjælperne derfor ikke gaa til vore Diskussionsmøder — godt, saa sender vi ham Diskussionerne ind ad Døren med Bladet, og saa kommer han!

Kommer der i nogle af disse Indlæg til at staa enkelte naive Betragtninger, viser der sig lidt Uklarhed, lidt Ubehjælpsomhed — Herregud, er det dog ikke saa lysende ligegyldigt, hvis Medhjælperne blot griber Bladet med Interesse. Respekt for Bladet udadtil kan være godt, men ti Gange bedre er Interessen for Bladet indadtil.

Naar Herr Harald Heie ser Idealet for vort Blad i et sagligt, helt igennem redigeret Medlemsblad, hvor al Diskussion er udelukket, altsaa et Blad hvori ingen spirende aandelig Interesse hos Medlemmer kan blive videre udviklet, da vil jeg haabe, at dette Ideals Virkeliggørelse ligger noget ude i Fremtiden! Vi kan lære meget af Arbejdernes Organisationer, muligvis ogsaa noget af deres Fagblade, men vi maa stadig huske paa, hvor Arbejdernes Organisationer staar og hvor langt Medhjælperne endnu er bagud i faglig Interesse, Oplysning og Kultur. Der ligger her et stort Arbejde foran os og dette Arbejde vil aldrig bære Frugt, hvis vi ikke forstaar først og fremmest at fange Medhjælpernes Interesse. Jeg vil derfor ønske, at vi i 1935 maa være naaet saa vidt, at et Blad efter Herr Harald Heies Ideal er paa sin Plads for den danske Medhjælperorganisation, men for dansk Medhjælperbevægelse i 1915 er dette Ideal det elendigste Ideal som tænkes kan.

Naar jeg har lettet mit Hjerte for disse Betragtninger, saa vil jeg gærne have Lov til at henlede Opmærksomheden paa Herr Heies Ide med Hensyn til skriftlig Indledning ved Diskussionsmøder. Jeg finder denne Ide udmærket og haaber den vil blive ført ud i Livet; thi skal Diskussionsmøderne være hyppige — og det bør de være — saa vil det ofte, navnlig for de mindre Afdelinger, være næsten umuligt at skaffe gode Indledere til faglige Møder.

Disse Indledninger maa efter min Mening være korte, for at Oplæsningen ikke skal virke trættende, og skarpe i Formen for Diskussionen let kan komme i Gang.

Lad os derfor bruge alle de gode Ideer og alle de Muligheder vi har, for at bringe Liv og Vækst i de faglige Møder ude i Afdelingerne — lad os bruge Ideen med de skriftlige Indledninger og Diskussionerne i vort Blad. *Chr. J. Hendil.*

Medhjælperne og Fædrelandet.

Efterfølgende Bidrag af vort kendte Hovedbestyrelsesmedlem Herr N. C. Nielsen, Kolding, er Grundrids af et Foredrag ved et Diskussionsmøde i Horsens Afdelingen den 19. Januar. Herr N. fremhæver, at de paagældende Betragtninger er personlige Anskuelser, der ikke fremsættes i N.s Egenskab af Hovedbestyrelsesmedlem.

FÆDRELANDSFØLELSE.

Nationalfølelse eller i snævrere og egentligste Forstand Hjemfølelse, er noget som vi alle har, man gaar ikke til enhver Tid rundt og skilter dermed, men den gror frem i det skjulte og stille paa Bunden af Menneskers Sind. Den kan til Tider pludselig vaagne ved ydre Indtryk; f. Eks., naar man passerer Landegrænsen med de sort-hvide Pæle eller naar Ens Udsyn fanges af vort Lands mange smukke Egne. Bjørnson har saa udmærket skildret sin Hjemfølelse i den Sang, der er bleven til hans Fædrelands Nationalsang: „Ja, vi elsker dette Landet" — eller for at nævne en dansk Digter, Poul Martin Møller, der, da han som Skibspræst sejlede nede paa Sydhavet og der skrev „Rosen blusser alt i Danas Have" — den smukkeste Hymne til hans Fædrelands Pris.

Denne Følelse kan ikke forpagtes af den enkelte Person eller et enkelt Parti. Begrebet er vanskeligt at fatte for den der trykkes ned af økonomisk Afhængighed eller Arbejdsløshed. Jeg vil ikke paastaa, det er muligt for saadanne Mennesker at nære Fædrelandskærlighed; men jeg kan forstaa det kan være vanskeligt. — Enhver Fædrelandsven maa derfor nødvendigvis beskæftige sig med sociale Spørgsmaal og arbejde hen mod Idealet „at faa har for meget og færre for lidt".

MIDT I EN JÆRNTID.

Jonas Lie skrev et Digt i Aaret 1869: „Midt i en Jerntid, som ikkun tror den Magt som Vaabene vinder". Det var paa det Tidspunkt at Bismarck, Jærnkansleren, med haard Haand samlede Tyskland til ét Rige — og den Tid, hvori vi nu lever kan man ogsaa kalde for en Jærntid, og dog tror jeg, at det er kun i det ydre i Statssamfundene at dette ytrer sig saa stærkt. I selve Folket — ogsaa i de Lande, hvor der i denne Tid spilles stærkt paa de nationale Strænge, da er der ogsaa dér paa Bunden af Folkesjælen den største Modbydelighed mod den Civilisationens Svøbe som Krig er og bliver. Thi Fædrelandsfølelsen og Militarismen er to store Modsætninger. Folket kan vel i nogen Grad ægges op af dets Presse og af Chauvinisterne — men alligevel, det borgerlige Samfunds Natur vil altid blive tilbage paa Bunden af Menneskesindet. — Man skal ikke tro alle de Beretninger, der tilflyder os om begaaede Grusomheder mod en værgeløs Befolkning. Man kan da ikke tænke sig at skikkelige Borgere bliver Dyr, fordi de trækkes i en Soldateruniform! Men endnu har hele Militærvæsenet, trods Reformer, saa meget af Middelalderens Barbari i sig.

ET LYSGLIMT

i denne Rustningernes Tidsalder syntes det at være hin Dag i 1905 ovre i Kalmar, da to Lande skiltes uden Brug af Vaabnenes Magt, men ved fredelige Forhandlinger. Den Gang var der sikkert en Del Mennesker, der mente at nu havde Krigspolitikken udspillet sin Rolle i det civiliserede Evropa. Ja, gaar vi blot et halvt Aar tilbage i Tiden, da trivedes Lykke og Velstand over vor Verdensdel; det var gode Tider, Teknikken gjorde Fremskridt, Landenes Opdyrkning fremmedes, Industri og Handel blomstrede og befordredes ved mellemrigske Handelstraktater. Det internationale Samkvem og Broderskab styrkedes ved et Samarbejde mellem Landenes Fagsammenslutninger. — Men nu kan man udbryde som Steen Blicher:

„AK, HVOR FORANDRET".

En Sommeraften slap Krigsdæmonen løs — og nu ligger Folkelykke, Velstand og internationale Sammenslutninger i Grus. Man kan spørge: Var det da selve Folkets Vilje, at det skulde gaa saadan? Svaret maa blive Nej.

Hvem bærer da Skylden? Den ligger hos Diplomatiet og Regeringerne og disse er igen drevne frem af Kapitalen i Kapløbet om Kolonierhvervelser og Landudvidelser.

Paa nogle faa Maaneder er vi gaaet tilbage fra Kultur og Civilisation til Barbariets Mørke. Kun i Folkedybet ligger Spørgsmaalet, som Drachmann saa mesterligt har skildret det i sit Digt fra 1870, om de to Soldater, der staar paa Forpost, hvor den ene Soldat stadig vender tilbage til Tanken „Hvorfor, ja hvorfor slaas man i Grunden".

Ja, hvem kan i Virkeligheden forsvare Krigen? Den er Mord, selv om den proklameres nok saa „hellig", og den er stridende mod al Kristendom og Moral.

Og tænk paa hvormange Milliarder disse Rustninger koster Verden. Hvor meget godt socialt Arbejde kunde der ikke gøres for disse svimlende Beløb. De vil maaske sige:

HVAD VEDKOMMER DET OS HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERE,

og hvad kan vi gøre for at forhindre Militarismens Magt? Jo det vedkommer os som Mennesker med Menneskepligter, og vi bør alle være med til at skabe lyse og lykkelige Livsvilkaar for Menneskeheden, og det er rigtigt som der staar i en Sang, at „alt hvad der er stort, blev begyndt af de smaa i det smaa". Og netop i denne Retning skal Reformerne komme fra Folket selv; fra Monarker og Diplomater kan vi ikke vente de skal komme. Vi skal bruge vor Stemmeseddel — og internatonal Voldgift bør være Erstatningen for Krigen.

Vi Medhjælpere skal være nationale Fædrelandsvenner og internationale Fredsvenner. *N. C. Nielsen.*

Repræsentantskabsmøde.

VED Hovedbestyrelsens Møde i Februar f. A. drøftedes Betimeligheden af vor Arbejdsløshedskasses Statsanerkendelse og der nedsattes et Udvalg bestaaende af Frk. Johanne Andersen, der gennem sin daglige Beskæftigelse er i nær Rapport med derhen hørende Spørgsmaal, samt de Herrer Jens Johansen og Vilh. Hansen. Udvalget har behandlet det omfattende Materiale i en Række Møder og Forretningsføreren har gentagende Gange forhandlet med Arbejdsløshedsinspektoratet vedrørende de særlige Forhold, der er raadende indenfor Medhjælperstanden og som nødvendiggør tilsvarende Afvigelser fra de bestaaende Arbejdsløshedskassers Vedtægter. Resultatet af Udvalgets nylig afsluttede Arbejde er, som omtalt i Spidsartiklen, en enstemmig Indstilling til Hovedbestyrelsen om at „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" statsanerkendes og et derved betinget Lovforslag, der iøvrigt ogsaa vil nødvendiggøre visse Ændringer i Centralorganisationens Love.

Forslaget vil blive behandlet ved Hovedbestyrelsens ordinære Møde Lørdag den 20. Februar, hvorefter det forelægges for Centralorganisationens Repræsentantskab, der den følgende Dag samles til Møde i „National"s Selskabslokaler, Kjøbenhavn.

Deltagerne i dette Møde bliver: Forretningsudvalget: Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring og Kontorchef Vilh. Hansen, Frederiksberg. Den øvrige Hovedbestyrelse: Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, Repræsentant N. C. Nielsen, Kolding, Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Vejle, Manufakturmedhjælper F. V. Jensen, Kallundborg og Bogholder Poul Jensen, Vejle samt Repræsentantskabets Medlemmer: Bogholder Lauritz Christensen, Vejle, Assistent Johs. Elding, Helsingør, Kontorist A. Elvig, Frederikshavn Herredskontorist Anger Ipsen, Hjørring, Fuldmægtig Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, Bogholder Carl Knudsen, Aarhus, Bogholder J. Nicolaysen, Frederikssund, Repræsentant Robert Petersen, Fredericia, Bogholder Karl Sørensen, Middelfart og Bankkasserer J. Sjælland, Aarhus.

Mødet, der udelukkende vil forhandle om det fornævnte Spørgsmaal, ventes ikke afsluttet før ud paa Aftenen.

Indkaldte Medhjælperes Gagekrav.

Vedrørende dette, bestandig aktuelle Anliggende har vi fra Centralorganisationens juridiske Konsulent modtaget følgende:

Herr Redaktør!

SØ- OG HANDELSRETTEN har den 31. Decbr. afsagt en ny Dom vedrørende Spørgsmaalet om de indkaldte Medhjælperes Gage. Dommen lyder saaledes:

Kommis C. Holst, der var ansat hos de Indstævnte, Manufakturfirmaet A/S „Old England", og som oppebar en maanedlig Gage af 125 Kr., blev i Begyndelsen af August 1914 indkaldt til ekstraordinær Militærtjeneste. Den 1. September modtog han Opsigelse til 1. December. Han har efter den Tid modtaget et Beløb af 30 Kr. fra de Indstævnte, og han skylder dem 70 Kr. 50 Øre for leverede Varer.

Under nærværende Sag har „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" som Mandatarius for Kommis Holst paastaaet de indstævnte dømt til at betale ham Gage for Maanederne September-November med Fradrag af de nævnte Beløb eller ialt 274 Kr. 50 Øre med Renter 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, den 14. December 1914, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte henviser til, at de i de nævnte Maaneder har maattet udbetale 370 Kr. som Vederlag for Medhjælp, der har været nødvendiggjort ved Kommissens Fraværelse. Idet de formener sig berettigede til at fradrage dette Beløb og idet Beløbet overstiger det paastævnte Beløb, har de paastaaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

De Indstævnte henviser endvidere til, at Kommissen i det paagældende Tidsrum har oppebaaret en kommunal Understøttelse paa 145 Kr., hvoraf 54 Kr. i Huslejegodtgørelse, samt at hans Lønning som Soldat har andraget 22 Kr. 75 Øre. Idet de i hvert Fald formener sig berettigede til at fradrage disse Beløb, har de subsidiært nedlagt Paastand paa Frifindelse mod Betaling af Resten af paastævnte Beløb.

I vedvarende Forhold som det foreliggende, hvor Medhjælperen stiller hele sin Arbejdskraft til Disposition, findes det, da Tyendelovens Bestemmelser ikke kan finde Anvendelse, at Medhjælperen, saa længe Forhold bestaar, maa have Krav paa Gage ogsaa for saadanne Tidsrum, i hvilket han uden egen Skyld har været forhindret fra at yde Tjeneste uden at Principalen kan fradrage de Udgifter, Medhjælperens Fraværelse har paaført ham. I det foreliggende Tilfælde, hvor der er Enighed om, at Forholdet skal betragtes som bestaaende til 1. December, vil de Indstævnte altsaa have at betale Kommissen Gage til dette Tidspunkt, og de vil ikke kunne fradrage de omtalte Udgifter til Medhjælp. Derimod findes de at være berettigede til at fradrage den Understøttelse, Kommissen har oppebaaret, og den Løn, han har modtaget som Soldat, idet det her drejer sig om Indtægter for Kommissen, der staar i direkte Forbindelse med hans Fraværelse fra sin Tjeneste, og for hvilke han ikke har maattet yde et Tjenesteforholdet uvedkommende Vederlag.

Efter det anførte vil de Indstævnte da have at betale Citanterne 106 Kr. 75 Øre med Renter som paastaaet.

Sagens Omkostninger ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Manufakturfirmaet A/S „Old England", bør til Citanten, „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontor-

medhjælperforeninger" som Mandatarius for Kommis C. Holst, betale 106 Kr. 75 Øre med Renter 5 pCt. pro anno fra den 14. December 1914 til Betaling sker.

Sagens Omkostninger ophæves.

Det idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

J. Koch.

C. Lillienschiold. Th. O. Lyngbye. Leonh. Tang. Brennecke.

Som det vil ses, gentager Sø- og Handelsretten den ved Dommen af 17. November f. A., fastslaaede Grundsætning, at en Medhjælper har Krav paa Gage ogsaa for saadanne Tidsrum, i hvilke han uden egen Skyld har været forhindret fra at yde Tjeneste, og den maa altsaa med Tilfredshed hilses af Medhjælperne.

Retten fradrager, som det vil ses, Medhjælpernes Soldaterlønning, men Begrundelsen heraf er meget spinkel. I Grunden kan der vel heller ikke siges andet herom, end at det synes stødende for almindelig Retsbevisthed, at Medhjælperen faar økonomisk Fordel af Indkaldelsen.

Naar Dommen dernæst fritager Principalen for at betale en saa stor Del af Gagen, som Medhjælperen har modtaget Understøttelse fra Kjøbenhavns Understøttelsesforening, er Rigtigheden heraf i høj Grad omtvistelig. At Medhjælperen ikke baade skal have en Gage paa 125 Kr. om Maaneden og samtidig Understøttelse er klart. Men det naturligste vilde dog vel være, at han fik den ham tilkommende Gage og derefter betalte Understøttelsesforeningen den modtagne Hjælp tilbage. Det Sø- og Handelsretten gør, er jo praktisk talt at tage Understøttelsen fra Medhjælperen og give den til Principalen!

Det vilde have været interessant at faa Dommen prøvet ved Højesteret for det sidste Punkts Vedkommende, men da Centralorganisationen havde opnaaet for sin Mandant, hvad han med Rimelighed kunde forlange, mente den ikke at kunne indlade sig paa at appellere alene for Kjøbenhavns Understøttelsesforenings Skyld. Og denne Forening var afskaaret fra at appellere, da den ikke var direkte Part i Sagen. *Ejnar Hansen.*

Sjælland kommer med.

Ny Afdeling i Ringsted.

EFTER at Jylland i en Aarrække har dannet Centralorganisationens Grundpille, er Sjælland i Løbet af de sidste Aar kommen ret godt med; hvorimod Fyn fremdeles er svagt repræsenteret i vor Afdelingsrække. Den Opdrift, der i de senere Aar har været i vort Arbejde vil naturligvis efterhaanden ogsaa naa til vore fynske Standsfæller, saaledes som Tilfældet har været, og fremdeles er, paa Sjælland.

Ved et Par interesserede Medlemmers Hjælp har vi nu atter indtaget en af de Skanser, som hidtil havde modstaaet vore Angreb, idet der ved et paa „Casino" i Ringsted, Onsdag den 13. Januar afholdt Møde oprettedes en Afdeling for Ringsted og Omegn.

Mødet — der afholdtes, efter et godt Forarbejde, paa Initiativ af de Herrer V. Beck-Hansen og Poul Christensen — aabnedes af Beck-Hansen, som gav Ordet til Forretningsfører Jens Johansen, der paa Centralorganisationens Vegne holdt det indledende Foredrag om: „Organisationens Maal og Midler". Taleren gennemgik i store Træk den økonomiske Udvikling, som havde skabt Betingelserne for — og Nødvendigheden af — Fagorganisationerne, som Værn om Lønarbejderklassens Interesser, og paapegede, at Udviklingen — som selvfølgelig ingen magtede at standse — tog med ligesaa haard Haand paa Handelsstanden som paa andre Fag. Derefter redegjorde Taleren for Organisationens Arbejde, Resultater og Maal, omtalte indgaaende Arbejdsløshedskassen og de øvrige under Organisationen sorterende Institutioner, og sluttede med en kraftig og indtrængende Appel til de tilstedeværende Medhjælpere om at indtage deres Plads i Organisationsrækken som Afdeling under C. O.

Saagodt som alle de Kolleger, der havde givet Møde, fulgte Opfordringen om Indmeldelse, og under Ledelse af Herr Beck-Hansen foretoges derefter Valg af et 5-Mands Udvalg, som fik til Opgave at arbejde for yderligere Indmeldelser, og udarbejde Udkast til lokale Love, samt i Løbet af 8 Dage indkalde til konstituerende Generalforsamling i den nystartede Afdeling. — Udvalget kom til at bestaa af de Herrer Kontormedhjælper Poul Christensen, Manufakturmedhjælperne V. Beck-Hansen, Gunner Andersen og Vilh. Nielsen, samt Isenkrammedhjælper N. P. Nielsen.

Denne vor nyeste Afdeling, byder vi hjertelig Velkommen i Centralorganisationen, og udtaler det Haab, at den maa have Held til at udføre et godt Arbejde for Handels- og Kontormedhjælperstanden, og blive et stabilt Led i vor Afdelingskæde.

Jens Johansen.

Conto pro diversi.

ULYKKESFORSIKRINGSLOVEN.

Indenrigsministeren har den 14. Januar i Folketinget fremsat Forslag til „Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde", der fremtræder som et samlet Revisionsforslag til den nugældende Ulykkesforsikringslovgivning. Det ministerielle Forslag tager Hensyn til Centralorganisationens Andragende af 6. November 1914 — tidligere omtalt i vort Tidende — idet „enhver, der her i Landet driver økonomisk Virksomhed, eller som i sin Tjeneste beskæftiger andre, f. Eks. Arbejdere, Funktionærer, Kontor- og Butikspersonale, Tyende m. m. har Forsikringspligt overfor de af ham beskæftigede Arbejdere". Udenfor denne Bestemmelse falder dog „Tilsynshavende, Kontorpersonale o. lign., hvis aarlige Vederlag i Virksomheden overstiger 3000 Kr. samt Personer, der er antagne til Arbejde af tilfældig og ganske forbigaaende Art."

Vi vil i næste Nummer nærmere beskæftige os med dette ogsaa for vor Stand vigtige Lovforslag.

FARMACEVTERNE I LØNKAMP.

Apotekernes Medhjælpere, der i „Farmacevtisk Medhjælperforening" besidder en stærk Fagorganisation, som praktisk talt tæller alle Fagets Arbejdere, har indgivet deres Opsigelser pr. 1. Maj. Formaalet med dette ekstraordinære Skridt er at fremkalde en Regulering af Gagevilkaarene. Organisationens Formand, Herr cand. pharm. G. Sofus Sørensen, har givet „Politiken" efterfølgende Oplysninger vedrørende Konfliktens Aarsag:

„Vor Gennemsnitsgage er kun 1967 Kr. Jeg tror, at enhver vil indrømme, at det i Betragtning af vor Uddannelse og vort Ansvar er altfor lidt. Der hengaar mindst 5 Aar, inden man kan blive Kandidat. Efter at Præliminæreksamen er taget, skal den vordende Farmacevt være Discipel paa et Apotek i $3^1/_2$ Aar, derefter tager han sin første Eksamen — Latin skal vi jo ogsaa lære noget af — og saa skal han læse $1^1/_2$ Aar til Kandidat. Men da Kandidateksamen kun afholdes hvertandet Aar, kan det godt blive 6 Aars Læretid. Hertil kommer, at vi ikke kan blive Apotekere, før vi er over 50 Aar. Dette viser Erfaringen. I Forfjor var Gennemsnitsalderen for de Farmacevter, der fik Apotekerbevilling, 50,3 Aar, og det er det sædvanlige Gennemsnit. At Gennemsnitsalderen i 1914 kun var 49,3 Aar, skyldtes ekstraordinære Omstændigheder, idet Apotekerlovens Ikrafttræden bevirkede, at en Del Apotekerenker gik af. Hvad vi forlanger nu er Anciennetetslønninger — det vil sige en højere Løn for dem, der har naaet en vis Alder — og en gennemsnitlig Lønforhøjelse af 50 pCt. Ved en saadan Lønstigning naar vi dog kun omtrent at komme paa Højde med Jernbanemænd og Postmænd, af hvem der ikke fordres Eksaminer som af Farmacevterne, og hvis Uddannelse i det Hele er baade kortvarigere og mindre bekostelig. Vi mener, det er et rimeligt Krav. Opsigelserne er sket igennem Foreningen. Medlemmerne indsendte deres Opsigelse til Bestyrelsen, som derefter har ladet dem gaa videre til de forskellige Apotekere. Man har paa denne Maade undgaaet ethvert personligt Moment i Sagen. — Saa fast har Sammenholdet været, at ikke en eneste af Farmacevtforeningens 500 Medlemmer har undladt at sige op; der findes iblandt dem en halv Snes Apotekersønner, men ogsaa de har været med til at stille Fædrene Strejke i Udsigt. — Om nogle enkelte af Medlemmerne gælder det, at de paa egen Haand havde bundet sig ved Kontrakt udover 1. Maj 1915; disse har imidlertid alle faaet deres Kontraktforhold ændrede, saaledes at de har kunnet gøre fælles Sag med deres Kammerater."

Det drejer sig altsaa her om intet mindre end et regulært Strejkevarsel, der utvivlsomt følges af en effektiv Arbejdsnedlæggelse, saafremt de allerede indledede Forhandlinger ikke hidfører et tilfredsstillende Resultat.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Onsdag den 11 November f. A. afholdtes Medlemsmøde i vort Lokale. Vor Kollega, Herr J. Jacobsen, oplæste Skuespillet „Livet paa Hegnsgaard". Den ret store Forsamling var meget begejstret for den udmærkede Oplæsning, især for den vanskelige Dialektveksling, som forekommer i Stykket. Efter Oplæsningen samledes Medlemmerne om et Kaffebord.

Onsdag den 25. Novbr. indledede Medlem af Vejle Afdeling, Herr Paul Jensen, om vort Program. Indledningen formede sig paa den bedst tænkelige Maade og det viste sig at netop Emnet „Vort Program" aldrig kan drøftes for ofte, idet der stadig kommer nye Medlemmer, som helst skal have Programmet forklaret ved Foredrag. Efter P. J.s Indledning kom der en Diskussion i Gang om forskellige Punkter af Programmet. I Diskussionen deltog 5—6 Medlemmer.

Onsdag den 6. Januar afholdtes ordinært Medlemsmøde. Formanden bød Velkommen, ønskede Medlemmerne godt Nytaar og udtalte Ønsket om, at Afdelingen vilde gaa godt frem i det nye Aar. — Onsdag den 13. Januar oplæste Herr Barber Madsen, her fra Byen, en Del morsomme Fortællinger. Mødet var godt besøgt. *E. N.*

Frederikshavn. Søndag den 7. Februar Aften Kl. 8 afholder Foreningen sin aarlige Stiftelsesfest paa „Hoffmanns Hotel". Fælles Kaffebord og derefter gratis Dans. Vi forventer stor Tilslutning til denne prunkløse, stilfærdige Festlighed.

Vi har haft den Skuffelse yderligere at miste 2 af vore Bestyrelsesmedlemmer; idet vor Kasserer, Herr H. Nielsen, er bleven ekstraordinært indkaldt, og Herr A. Christensen er rejst fra Byen. I deres Sted har Bestyrelsen suppleret sig med de Herrer Forretningsbestyrer Lauritz Madsen og Kontorist J. A. Jensen. Herr Kæmnerassistent Chr. Olsen har overtaget Kassererposten. *A. Elvig.*

Hillerød. Afdelingen afholdt den 13. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, Henry Christensen, var den 1. Januar fraflyttet Byen, hvorfor Chr. J. Hendil aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Medlemstallet var steget godt trods de ekstraordinære Forhold, og Afdelingens økonomiske Stilling var forholdsvis god.

Der var i Halvaaret afholdt en ekstraordinær Generalforsamling, et offentligt Medhjælpermøde med Hovedbestyrelsesmedlem Frk. Johanne Andersen som Taler og et Diskussionsmøde, foruden en Del Medlemsmøder af forskellig Art. Agitationsudvalget havde arbejdet godt og bl. a. fortjente Herr H. M. Christiansen — der desværre paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste nu forlader Byen — en Tak for udmærket Arbejde i dette Udvalg. Taleren haabede paa mere aktiv Medvirken fra Medlemmernes Side i det kommende Halvaar og oplæste Regnskabet, der balancerede med 484 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand valgtes Elnor Jensen. Til Bestyrelse: J. Mathiasen, Alf. N. S. Petersen, H. A. Petersen og Chr. J. Hendil. Suppleanter: Bjørnboe og V. Nielsen, Revisorer: Loldrup og A. Hansen. Suppleant: J. Thomsen.

Chr. J. Hendil forelagde Udkast til Love for Foreningens Spareafdeling. Lovene vedtoges med en mindre Tilføjelse. Spareafdelingen træder dog kun i Virksomhed, saafremt der melder sig et tilstrækkeligt stort Antal Deltagere. Paa Forslag af J. Mathiasen vedtoges det at kun forhenværende Medlemmer af Centralorganisationen, der paa Grund af Etablering er gaaet ud af Organisationen, kan staa som passive Medlemmer af Afdelingen. Dirigenten, H. A. Petersen, sluttede derefter Generalforsamlingen med at udbringe et Leve for Centralorganisationen.

Chr. J. H.

Kallundborg. Ved et Møde, der afholdtes den 4. November f. Aar holdt Herr Aage Leth et udmærket Foredrag om „Medhjælperne og Krisen". (Pladsen tillader os ikke at gengive det udførlige Referat, som er tilsendt os. Iøvrigt er de paagældende Forhold som bekendt behandlet i en Række Artikler i vor Tidende. Referatet er videresendt til Hovedkontoret. Red.)

Onsdag den 11. November afholdt Foreningen en agitatorisk Sammenkomst paa Hotel „Postgaarden", hvortil ogsaa uorganiserede Standsfæller modtog Indbydelse. Formanden bød Velkommen og opfordrede energisk til at søge forøget Tilgang til Organisationen. Derefter holdt Herr Aage S. Leth et vel tilrettelagt Foredrag.

Medlemmerne samledes om Kaffebordet, hvorefter der dansedes. Ved Frokostbordet fandt Herr F. V. Jensen Anledning til at udtrykke sin Glæde over de mange Lærlinge, der var indmeldt. Den gemytlige Aften sluttede med et Leve for Afdelingen og C. O. — Oktober-Kvartalet maa betragtes som i alle Maader heldigt, og har vi haft en Medlemstilgang af 7 Indmeldelser, én Udmeldelse og én flyttet fra Byen. Dog kunde det ønskes at Medlemmerne mødte lidt flittigere til de ugentlige Mødeaftener.

Sekretær.

Kjøbenhavn. Tirsdag den 16. Februar Aften Kl. 8½ afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling i Lokalerne, Kongens Nytorv 8[3] med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation. 3. Indkomne Forslag. 4. Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være Formanden i Hænde senest Torsdag den 11. Februar.

Adgang til Generalforsamlingen tilstedes kun mod Forevisning af gyldig Medlemsbog. *Fællesbestyrelsen.*

Umiddelbart efter Hoved-Generalforsamlingen afholder samtlige Afdelinger ordinær Generalforsamling med Dagsorden: 1. Valg af Bestyrelse og Suppleanter. *Bestyrelserne.*

H. K. M. F.s Diskussionsklubs Program for Januar Kvartal. d. 5. Februar; Herr Martin Pedersen: Mandens Syn paa Kvinden i Fortid og Nutid; d. 19. Februar: Herr Andreas Jørgensen: Vore nationale Opgaver; d. 5. Marts: Herr Harald Heie: Frihed; d. 19. Marts: Herr Jens Nielsen: Midlerne til Arbejdernes økonomiske Frigørelse.

Møderne afholdes paa Kafe „Helmerhus", Raadhuspladsen 4, Kl. 9 pr. Kontingentet er 50 Øre pr. Maaned. Ethvert Medlem af H. K. M. F. kan blive Medlem. *Bestyrelsen.*

Tirsdag den 29. December afholdtes en lille vellykket Julefest i Foreningens Lokaler. Programmet bød paa Oplæsning, Solosang og Debut af Sangkoret, alt ved egne Medlemmer. Derpaa fulgte nogle Timers fornøjelig, kammeratligt Samvær med Dans. Den vellykkede Aften, og de i stort Tal mødte Medlemmer, viste at Foreningens Julefest ogsaa i Aar — under beskedne Former — paa en udmærket Maade udfyldte Juleugens Mødeaften.

Tirsdag d. 5. Januar talte Forfatteren Johan Skjoldborg om „Danmark og Amerika". Amerika er Arbejdets Land, der lærer Folk at staa paa egne Ben, giver Initiativ, Fart og Energi. Her er noget at lære for vi Danskere, der altid kører med Deligencefart. Der er ved at opstaa en ny amerikansk Type paa Manden og Kvinden, der i Kultur staar langt over Evropa. Hos Amerikaneren behandles Kvinden og navnlig Barnet med en langt større Hensynsfuldhed og Ridderlighed end hos os. Der er noget fint og nobelt over den amerikanske Mands Opfattelse af Barnet — det nye Amerika. Herr S. fremdrog følgende Eksempel. Chefen i en stor Forretning havde antaget en 16-aarig Dreng i Lære og sammenkaldte i denne Anledning alle overordnede Funktionærer, præsenterede Drengen for dem og paabød at vise Hensyn og Omsorgsfuldhed for ham: „Det er ham og hans Jævnaldrende, der skal føre Amerika frem". Men overalt gælder det, at man skal gennem Ørkenen for at naa Kanaans Land, enhver maa gøre et alvorligt, personligt Arbejde for at naa et godt Resultat. Vi Danskere maa forny vort Fædrelandsbegreb, saa Danmark kan blive et Hjem for den Slægt, der lever i Dag, saa ikke Tusinder af dets Sønner og Døtre aarlig skal være nødsagede til at udvandre, medens en stadig større og større Strøm af Fremmede indvandrer. Den Fædrelandskærlighed, der interesserer sig for Niels Juel og Tordenskjold, er intet værd mod den, der interesserer sig for den jævne Mand, Per og Povl. Retfærdighed og Frihed maa raade ganske anderledes end i Dag, og dansk Folkekultur duer ikke, hvis ikke de unge Mænd og Kvinder fordyber sig i Tingene; thi et Foredrag er godt som Indledning, men Selvarbejde er det værdifulde. Folket er vakt siger Herr S., „men bestil noget". Man skal ville noget. Den amerikanske Ungdom vil være Millionær, den tyske General, men den danske vil allerhelst have et Baand om Kasketten og begynde med en Aarsgage paa 570 Kr. Herr S. sluttede sit udmærkede Foredrag med at sige: „Der vil rejse sig et nyt Danmark paa Landet, og der vil rejse sig en ny selvstændig Slægt med Retsind og Højsind, der kun vil bøje sig for sin Samvittighed." *C. H.*

Samsø. Da et Bestyrelsesmedlem, to Suppleanter og to Revisorer alle har forladt Øen, afholdt Foreningen Søndag den 3. Januar ekstraordinær Generalforsamling, hvortil de fleste af Medlemmerne var mødt. Man gik straks i Lag med Valg af nyt Bestyrelsesmedlem og valgt blev Frk. Henriksen, Ballen. Derefter

valgtes til Suppleanter: Fabricius-Petersen, Onsbjerg og W. Thomsen, Ballen, og som Revisorer Frk. Vejsig, Onsbjerg og Frk. Fylberg, Tranebjerg. Bestyrelsen konstituerede sig: Formand R. Hansen, Tranebjerg, Næstformand og Kasserer J. Nielsen, Tranebjerg, og Sekretær R. H. Jensen, Onsbjerg, endvidere Frk. Henriksen, Ballen og H. S. Frederiksen, Koldby.

Efter at Generalforsamlingen var afsluttet blev der af en Tilstedeværende oplæst nogle Smaafortællinger. — Søndag den 14. Februar afholder Foreningen Medlemsmøde. Herr Lærer Sigurd, Besser, vil da komme til Stede for at holde Foredrag om Krigen og samtidig fremvise Lysbilleder fra Krigsskuepladsen.

Alle Medlemmer anmodes indtrængende, om saa vidt muligt at give Tilslutning, saavel til førstkommende som efterfølgende Møder. *J. Nielsen.*

Saxkjøbing. Den 12. Januar afholdtes Bestyrelsesmøde; alle var tilstede. En Del Cirkulærer og Beretninger var fremlagt til Gennemsyn. Det vedtoges snarest at udsende de nye Love til Medlemmerne. Det vedtoges at arrangere en Fællesspisning for Foreningens Medlemmer den 3. Februar i Anledning af Foreningens Stiftelse. Det vedtoges endvidere at Foreningen hertil skulde give et større Tilskud. Sekretæren paatog sig at udfærdige Listen og lade den cirkulere.

Onsdag den 13. Januar holdtes Medlemsmøde paa Hotellet, hvor ingen ud over „den faste Stok" havde givet Møde. Man diskuterede en Del Foreningsanliggender, hvorefter man tilbragte Aftenen selskabeligt. Listen til Fællesspisningen var fremlagt og man havde den Glæde, at alle Tilstedeværende tegnede sig.

S.

Silkeborg. Onsdag den 13. Januar afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa „Sommerlyst". Formanden, Ramsing Jensen, bød Velkommen og Kommis Larsen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Dette viste en Fremgang fra 16 til 43 Medlemmer, hvilket maa siges at være et godt Resultat. Endvidere fremkom Formanden med supplerende Bemærkninger angaaende de forskellige Møder, Foredrag o. l.

Derefter oplæste Kassereren Regnskabet, der balancerede med Kr. 157,89. Efter at Regnskabet havde cirkuleret gaves der Decharge. Formandsvalget gav Anledning til en livlig Diskussion. Da Herr Ramsing Jensen trods Forsamlingens enstemmige Opfordring nægtede at modtage Genvalg som Formand, da hans Tid ikke tillader det, blev følgende Medlemmer foreslaaede: de Herrer Lyngbye og Therkildsen. Begge nægtede at modtage Valg, men ved Afstemning valgtes Herr Lyngbye til Formand. Til Medlemmerne af Bestyrelsen valgtes Ramsing-Jensen og M. Larsen. Til Suppleanter: Therkildsen og Gjørup Hansen. Til Revisor valgtes Therkildsen. Under „Eventuelt" fremkom Forslag om Forandring af Mødelokalet. Det overdroges Bestyrelsen at søge Oplysninger angaaende nyt Lokale og at arrangere et Bal i nær Fremtid. Herr Jacob Hansen fremkom med Forslag om Forhøjelse af Lærlingenes Kontingent med 25 Øre pr. Maaned, der skulde tilfalde den lokale Kasse. Herom førtes en livlig Diskussion og Forslaget toges tilbage, da der ikke viste sig Stemning for det. Det vedtoges at forandre de ugentlige Mødeaftener til Onsdag Aften. — Paa Forslag af Herr Ramsing-Jensen valgtes et Agitationsudvalg, bestaaende af Damerne: Frøknerne Minna Brøchner, Maria Hansen og Clara Jensen. Derefter hævedes Generalforsamlingen. — Aftenen sluttede med fælles Kaffebord, hvor der blev udbragt et Leve for C. O., samt for den afgaaede og den nyvalgte Formand.

Paa et senere Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig: Kommis C. Lyngbye, Formand, Bogholder Ramsing Jensen, Næstformand, Kommis Chr. Sørensen, Kasserer, Bogholder M. Ditlevsen, Sekretær og Martin Larsen.

Onsdag den 20. Januar afholdtes Møde paa „Sommerlyst". Formanden, Herr Lyngbye, meddelte hvorledes Bestyrelsen havde konstitueret sig, samt at vore Møder herefter vil blive afholdt paa Hotel „Silkeborg" hver Onsdag Aften. Søndag den 7. Februar afholdes Oplæsning med paafølgende Bal paa „Sommerlyst". Mødet var ualmindelig godt besøgt og sluttede med fælles Kaffebord. *Mogens Ditlevsen*, Sekretær.

Sorø. Afdelingen har haft sine sædvanlige ugentlige Mødeaftener, hvor der har været drøftet forskellige faglige Emner, bl. a. Medhjælpernes Stilling under den nuværende Situation, og ligeledes har der været talt om de vanskelige Handelsforhold i Øjeblikket. Endvidere har Afdelingen henstillet til den herværende Handelsforening at faa Forretningerne lukket i Vintermaanederne Kl. 7 Aften. Der udgik en Liste, hvor der viste sig at være en overvejende Stemning derfor, men da det senere behandledes i Handelsforeningen var der 3 à 4 Købmænd, der stemte imod, saa paa den Maade er 7-Lukningen foreløbig nedstemt her.

Lørdag den 9. Januar havde Afdelingen en fornøjelig Sammenkomst med Bal. Deltagerne samledes paa Hotel „Postgaarden" Kl. $10^1/_2$, hvor Salen var smukt pyntet og man tog Plads ved et fælles Kaffebord, hvor Herr Hjalmar Møller bød Velkommen, da Formanden desværre var forhindret i at give Møde. Der blev afsunget et Par udmærkede Sange af Herr Hjalmar Møller og samtidig udbragt et Leve for Afdelingen. Derefter fulgte Dansen som gik udmærket indtil man samledes om et Frokostbord. Der blev holdt Taler og sunget Medhjælpersange. Dermed sluttedes Festen og alle var enige om, at den havde været meget fornøjelig.

N. Sarøe.

Stubbekjøbing. Efter at den herværende Afdeling i lang Tid har ligget i Dvale, er der nu kommen Liv i den igen, og jeg haaber den maa faa stadig Fremgang. Derfor vil jeg opfordre Medlemmerne til at agitere kraftigt for Tilslutning til Foreningen, da der er udmærkede Chancer her i Byen, for at faa en god Forening, og jo flere Medlemmer desto mere Gavn og Glæde faar Medlemmerne af den.

Sidst i November Maaned 1914 afholdtes et Møde for alle Handels- og Kontormedhjælpere, med Herr Martin Pedersen som Foredragsholder. Der var mødt ca. 30 Tilhørere. Herr P. holdt et udmærket Foredrag om „Hvad lærer Krigen os", som blev hørt med Interesse og sluttede med at opfordre alle uorganiserede Handels- og Kontormedhjælpere til at melde sig ind i C. O. Dette resulterede i 5 nye Indmeldelser og nogle Dage efter kom der 4 nye til.

Midt i December 1914 afholdtes et Medlemsmøde med Herr Stridsland, Formand for Nykøbing Afdeling, som Taler. Emne: „De 10 Programpunkter". Der var desværre ikke mødt ret mange Medlemmer. Formodentlig var Forberedelserne til Julen Skyld deri. Nogle Medlemmer fra Nykøbing havde gjort Herr Stridsland Følgeskab og vi havde en udmærket Aften. Jeg haaber det kan lade sig gøre at arrangere Møder, skiftevis i Nykøbing og Stubbekøbing, hvor Medlemmer fra begge Afdelinger mødes i gavnligt og fornøjeligt Samvær.

Den 10. Januar skulde undertegnede fungerende Formand forlade Byen paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste, og sammenkaldte derfor i Hast til en ekstraordinær Generalforsamling, hvor der valgtes en ny Bestyrelse paa 5 Medlemmer: Herr Ejboe, Formand, Frk. Voigt, Sekretær, de Herrer Rodian, Kasserer, E. A. Rasmussen og Fr. Th. Lange. Til Suppleanter valgtes de Herrer A. Jensen-Kepp og Dahl. Iøvrigt drøftedes den øjeblikkelige Situation. Alle Medlemmerne var enige om at agitere for Tilslutning til Foreningen. Jeg vil haabe det snart maa høste gode Frugter, saa Foreningen kan naa det Maal, den sætter sig. Herr Dahl holdt en Tale for den afgaaede Formand, som kvitterede med en Tak og udbragte et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. Hilsen til alle Kolleger!

Th. Pontoppidan.

Thisted. De Medlemmer, der ønsker Kort til Thisted Foredragsforening for 2. Halvdel af Sæsonen 1914—15, bedes meddele dette til Afdelingens Bud ved Opkrævningen for Februar Maaned, eller direkte til Kassereren. — Saafremt Medlemmerne ikke modtager nærværende Blad regelmæssigt den 1. og 15. i hver Maaned, modtager Kassereren ogsaa gerne Meddelelse herom.

Vejen. Torsdag den 7. Januar afholdtes første Medlemsmøde i det nye Aar. Egentlig havde Medlemmerne intet særligt at drøfte til Mødet. Ved Kaffebordet, hvor Næstformanden bød os Velkommen, fremkom Forslag om Afholdelse af et Bal sidst i denne Maaned. Herved opstod en livlig Diskussion; ogsaa Undertegnede havde en Del at sige imod Forslaget, eftersom Tiden nu langtfra er saa lystig for os. Naar vi lige ovre paa den anden Side Grænsen har saa mange af vore Venner og Kammerater, der er med i Verdenskrigen — finder jeg ikke man bryder sig om at være med til at feste og danse en hel Aften. Men navnlig nogle af vore yngste Medlemmer var opsat paa at komme til at more sig, og der blev da stemt for at faa et Festudvalg til at ordne Underholdningen; valgt blev de Herrer Andresen, Jakobsen, Thomsen, R. Møller og J. Bang, alle paa „Alfa"s Kontor.

Julie Laursen, Sekretær.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1915. 15de Aargang.

ET VIGTIGT LOVFORSLAG.

TORSDAG den 14de Januar bliver en Mærkedag i dansk Socialpolitik, thi da fremsatte Indenrigsminister Ove Rode i Folketinget Forslag til en ny Lov om Ulykkesforsikring, en af de Socialreformer, som vil delagtiggøre Handels- og Kontormedhjælperne i den sociale Lovgivning.

Dette Lovforslag sætter Slutstenen i et kompliceret Lovværk, der siden 1898 er sammenføjet af 7 Love, tilsammen omfattende ialt 150 Paragraffer. Lovforslaget forener tvende Fortrin: De 7 Loves Sammendrag til én Lov med ca. 80 Paragraffer, systematisk inddelt i 11 Kapitler, og samtidig Ulykkesforsikringens Udvidelse til helt nye Erhvervsgrupper, saaledes at de Forsikredes Antal fra 450,000 stiger til ca. 800.000 Arbejdere og Funktionærer.

Vor Tidendes begrænsede Plads tillader ikke detailleret Udredning af dette vigtige sociale Lovforslag, der berører næsten alle Arbejderkategorier indenfor dansk Erhvervsliv. Her kan vi kun tegne Forslagets Konturer.

To store Hovedregler angiver Forslagets Formaal og forlener det med en Forgrundsplads i Lovenes Vrimmel. Som dets Grundregel gælder, at enhver, der arbejder for andre indenfor Industri, Haandværk, Handel, i personligt Tjenesteforhold, Tyende, Søfart, Fiskeri og Landbrug, henhører under Lovens Omraade. Og Erstatningsansvaret for de Ulykker, der overgaar Arbejdere og Funktionærer under Arbejdet, skal paahvile Arbejdsgiveren. Fra denne Regel unddrages kun Tilsynsførende eller Arbejdsledere, Funktionærer i overordnede Stillinger i Industrien, Haandværket eller Handelen, naar Aarsindtægten, de oppebærer i den paagældende Virksomhed, overstiger 3000 Kr. — Den anden Hovedregel i Forslaget angives derved, at ingen Arbejdsgiver — Stat og Kommune ene undtagne, alene kan bære Risikoen ved det Erstatningsansvar, Loven paalægger ham. Hensigten dermed er naturligvis at sikre Arbejderen mod at miste sin Erstatning, hvis Arbejdsgiveren har undladt at tegne Forsikring i et Selskab, og selv er ude af Stand til at udrede Forsikringssummen. Lovforslaget kræver, at alle Arbejdsgivere afgiver deres Risiko til et anerkendt Forsikringsselskab eller til et Forsikringsforbund, en ny Institution, der oprettes med tvungen Medlemspligt indenfor hvert Hovederhverv og som garanterer og udreder Erstatningerne.

Forsikringskravene omfatter foruden Sygebehandling, Dagpenge, Invaliditetserstatning og Erstatning til Efterladte. — Dagpenge betinges af Erhvervsevnens Forringelse, d. v. s. saalænge den Skadelidte ikke evner at genoptage Arbejdet i væsentlig samme Omfang som forhen. Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser, erholder Dagpenge fra det Tidspunkt da Sygehjælpen ophører, dog ikke senere end den 14de Uge efter at Ulykkestilfældet indtraadte. Denne Tidsfrist angiver ogsaa Grænsen for Ikke-Sygekassemedlemmer. Dagpengene udgør $^2/_3$ af den Skadelidtes Dagløn, der for Handels- og Kontormedhjælpere naturligvis beregnes efter Maaned- eller Aarsgagen, men iøvrigt ikke maa overstige Kr. 2,50 og ikke sættes lavere end Kr. 1,—. Invaliditetserstatning ydes naar Erhvervsevnen er blivende forringet 10 pCt. eller derover. Ved fuldstændig Erhvervsudygtighed andrager Erstatningen det 6-dobbelte af Aarslønnen, dog ikke under Kr. 3600, — og ikke over Kr. 6000. I andre Tilfælde beregnes Erstatningen efter særlige Regler. — Dersom Ulykken medfører Døden tilkommer der den Forsikredes Efterladte, som Forslaget nærmere begrænser, en Sum svarende til det 4-dobbelte af Aarslønnen, dog ikke under Kr. 2400, — og ikke udover Kr. 4000. — Begravelseshjælp ydes i visse Tilfælde.

Ulykkesforsikring i denne Udstrækning vil koste Staten ca. Kr. 575,000, aarlig, eller Kr. 460,000 mere end efter den nugældende Lov. Efter Forslaget skal Staten nemlig udrede $^2/_5$ af Præmierne for Arbejdsgivere i Industri, Haandværk og Handel, naar deres Skatteindtægt ikke overstiger Kr. 1200,— paa Landet, Kr. 1500,— i Købstæderne og Kr. 1800,— i Kjøbenhavn. Iøvrigt ydes Statstilskudet ikke alene til Ar-

bejderforsikring for de paagældende mindre Erhvervsdrivende, men ogsaa til Forsikring af dem selv og Hustru.

Som tidligere omtalt har ifølge Forslagets § 49, „enhver, der her i Landet driver økonomisk Virksomhed, eller som i sin Tjeneste beskæftiger andre, f. Eks. Arbejdere, Funktionærer, Kontor- og Butikspersonale, Tyende m. m. Forsikringspligt overfor de af ham beskæftigede Arbejdere". Dermed er Handels- og Kontormedhjælpernes overvejende Flertal inddragne under Loven. Fordelen, som dette medføre, fremgaar af vor kortfattede Oversigt over det omfangsrige Lovforslags Hovedpunkter.

Naar dette Lovforslag er udvidet til ogsaa at omfatte vore Standsfæller, tilkommer Æren derfor vor Centralorganisation, der som bekendt i et Andragende af 6. November f. A. til Indenrigsministeriet fremdrog og motiverede Nødvendigheden af en saadan Udvidelse af Lovens Omraade. Indenrigsministeren, der ogsaa i sit Butiklukningsforslag har vist særlig Forstaaelse af og Interesse for en Forbedring af Medhjælpernes sociale Vilkaar, har ligeledes ved dette betydningsfulde Lovforslag taget alt ønskeligt Hensyn til vort i det praktiske Liv velbegrundede Andragende, — en Hensyntagen, der fortjener Medhjælperstandens Anerkendelse. Kun paa et enkelt Punkt havde en nogen større Elasticitet maaske været ønskelig: De 3000 Kr. som Indtægtsgrænse for „overordnede Funktionærer", der ikke henhører under Loven. Adskilligt berettigede til at ansætte denne Grænse noget højere, men da de nærmest interesserede tekniske Funktionærer selv har andraget om dette Maksimum og Bestemmelsen kun er af praktisk Betydning for et ringe Faatal af vore Standsfæller, træder dette Spørgsmaal følgelig i anden Række og forringer ingenlunde Betydningen af dette vigtige Lovforslag, der har faaet en Modtagelse i Folketinget, som glædeligvis lover godt for dets Virkeliggørelse.

Vore Arbejdsforhold.

DET er mærkværdigt, at vore Medlemmer ikke for længe siden har indset, at Arbejdsforholdene er af en saadan Beskaffenhed, at de trænger til Belysning i et Blads Spalter, for derved at mane til Eftertanke, vække til Arbejde for Reformers Gennemførelse paa dette Omraade.

Det er mærkværdigt, at vort eget Blads Redaktør ligefrem skal stille Krav til Medlemmerne om at bringe Meddelelser frem af den Art, naar Forholdene ligger saaledes, at der er Kilder nok at øse af, idet Medlemmerne hver Dag maa udøve deres Gerning under uheldige Forhold, og saaledes udmærket véd, hvor Skoen trykker.

Efter flere Aars Arbejde i vor Agitations- og Organiseringskamp har vi saaledes endnu ikke faaet den store Medlemskreds til at indsé og forstaa, at de Vaaben, Ledelsen maa have, skal udleveres den af Medlemmerne. Men det maa staa hvert Medlem klart, at ethvert Krav i Retning af Reformer maa underbygges med nøjagtige og fyldige Oplysninger om de faktiske Forhold paa de Omraader, hvorpaa Organisationen ønsker og fremsætter Krav om Reformer, og at det her bliver Medlemmerne, der maa udlevere Oplysningerne og indsende Beretningerne om de enkelte Tilfælde, som derefter i en dygtig Ledelses Hænder kan blive de brugbare Vaaben, der vil have udmærket Virkning i Arbejdet frem efter.

I sidste Nr. af D. H. K. M. T. har Herr A. Andreasen foretaget en Udregning af den Timeløn, Hovedparten af Butiksmedhjælperne maa arbejde for, men den mindste Løn Herr A. har benyttet som Grundlag for sin Udregning er 1000 Kr., og dog maa det erindres, at en meget stor Part af Medhjælperne maa arbejde for en endnu ringere Betaling. Herr A. tilføjer, at Timelønnen vilde blive endnu mindre, hvis de utallige Overarbejdstimer blev medregnede.

Her staar vi overfor dette beklagelige Faktum, de mange ubetalte Arbejdstimer, Butiksmedhjælperen maa yde sin Arbejdsgiver.

Et Forhold der kun kendes indenfor vort Fag, men forlængst er et overstaaet Stadium for alle andre Lønarbejdere, der har deres i Timer nøjagtig tilmaalte Arbejdsdag, og i Følge dermed en lige saa nøje fastsat Prisliste over de Overarbejdstimer, travle Perioder kan gøre nødvendig. I denne Forbindelse kan saa spørges: Har Butiksmedhjælperne gjort, hvad der kunde gøres, for at komme bort fra de nuværende Forhold. Svaret bliver et Nej.

Hvor mange Medhjælpere har gjort det første Skridt, der kunde gøres, nemlig Forestillinger overfor Principalen over det meningsløse, der ligger deri, at en lang Arbejdsdag skal gøres endnu længere ved Hjælp af ekstra Aftenarbejde, og at den ugentlige Fridag skal beskæres ved nogle Timers Arbejde i Butikken. Vist ikke mange har turdet gøre saadanne Forestillinger gældende, og endnu færre har nedlagt Protest imod at skulle udnyttes paa den Maade, men endnu langt mindre bliver Tallet paa de Medhjælpere der har opnaaet at faa sin ekstra Ydelse af Arbejdskraft betalt i klingende dansk Mønt. Og alt dette, fordi den Enkelte gaar og er bange for, at Medhjælperen i Butikken paa den anden Side af Gaden ikke træffer de samme Forholdsregler, og at slig „Opsætsighed", der slet ikke er Opsætsighed, men Værn af menneskelig Ret, derfor kan faa slemme Følger.

Frygten for denne Given-sig-ud i Enkeltmandskamp kan i og for sig være tilgivelig, men hvad den Enkelte saaledes har ladet upaaagtet og forsømt overfor sig selv, har omtrent lidt samme Skæbne, naar det gjaldt om at give den faglige Repræsentation, Organisationen, Midlerne i Hænde til at føre den effektive Kamp mod den lange Arbejdsdag og de mange andre uheldige Forhold, der spiller ind paa det samme Omraade — vore Arbejdsforhold.

Thi hvem har overfor sin Organisation beklaget sig over, at han skulde yde sin Arbejdsgiver saa og saa mange Timers Overarbejde eller ofre en Part af Helligdagen paa samme Maade uden Betaling for denne ekstra Ydelse af Arbejdskraft? Hvem har fremsat sin Beklagelse i fuld Forstaaelse af, at Arbejdskraften er den eneste Handelsvare, Medhjælperne har til Omsætning i Penge for Livets Ophold, paa en saadan Maade, at det kan kaldes værdigt for vort Fags Udøvere? I sig selv er den lovmedholdelige Arbejdsdag for lang og meget for lang for de yngste Medhjælpere og Lærlinge, der endnu befinder sig i en legemlig Udviklingsperiode og derfor trænger til mere Hvile og Rekreation end den fuldtudviklede Medhjælper; men hvorfor da stadig finde sig i dette Forhold, at Arbejdsdagen skal gøres endnu længere ved Hjælp af Aftenarbejde og Helligdagsarbejde.

Handelsstanden er saavist ikke saa daarligt stillet, at den behøver at berige sig paa Medhjælpernes Bekostning ved at forlange ubetalt Arbejdsydelse.

Lad os faa frem i fuld Belysning alle de mange Tilfælde, hvor Medhjælperne er sat udenfor alle Regler for en velordnet Ar-

bejdsdag, og lad os gøre det i rigtig Forstaaelse af, at denne Paavisning af daarlige Arbejdsgivere hører til de lovlige Midler, vi maa benytte i Kampen for bedre Forhold, og hver 10 fremdragne Eksempler skal nok øve sin Virkning overfor Hundrede andre.

Kjøbenhavn, Februar 1915. *Martin Pedersen.*

Dagbogsblade.

(Af *Michael Nielsen*, Vejle).

MED blandede Følelser lagde jeg en Vintereftermiddag Haanden paa Døren til den store Butik, trykkede til og stod kort efter bag Disken blandt lutter fremmede Ansigter — fremtidige Arbejdskammerater.

Jeg havde tiltraadt en ny Plads. Præsentation — en Smule Tilrettevisning, et Par Spørgsmaal hist og her, og var et Par Timer senere et arbejdende Hjul i det store Maskineri. Som enhver Nyanskaffelse til en Maskine først skal slides til, før den passer i Folderne med de øvrige Dele, var ogsaa jeg en Smule uafsleben efter derværende Forhold — nys ankommen fra helt andre.

Den Slags smaa Ufuldkommenheder slides som Regel let af ved Omgang og Samarbejde med Arbejdskammerater.

Hvad enten jeg nu har været af for haardt Stof til at lade mig tilslibe, eller Maskineriet havde gaaet saa længe, at det var blevet for umoderne til Nyanskaffelser fra vor Tid, skal jeg lade være usagt. — Jeg valgte efter et Par Maaneders Forløb at opsøge mig et nyt, mere tidssvarende Arbejdsfelt; men jeg kan ikke undlade at gøre et Par Uddrag af mine Dagbogsoptegnelser for at belyse Forholdene, hvorunder vi dér arbejdede:

. . . . . Et Par Timer efter (min Ankomst) er jeg i fuld Aktivitet. Personalet bestaar af 4 Medhjælpere, 2 Damer og 3 mandlige Lærlinge, — foruden en Del Arbejdere og Funktionærer paa Fabriken.

Det hele gaar mekanisk, ledet efter bestemte Regler. Ordrer bliver givet, Kunder ekspederet, Telefon passet — alt synes mig som en Maskine med Skurren og Snurren. Pludselig lyder en Fløjten, svagt men hørlig af os alle og ligesaa pludselig foregaar en besynderlig Forandring. Maskinen arbejder videre men mere taktfast, mere lydløst. Alt bliver hvisket, hvor før blev kommanderet. Enhver faar underlig travlt med at finde en bestemtere Plads at staa paa, en bestemtere Holdning at indtage.

Ind ad Døren træder en lille Mandsling, der lader sine Øjne spille over Guldbrillerne, saa underligt søgende, næsten stikkende da de rammer mig, og jeg er ikke fri for at føle mig en Smule underlig til Mode, da han stiler sine Skridt lige mod min Plads, hilser, byder Velkommen, forsvinder ud af Bagdøren — det hele varer et Minut — og Stilheden afløses atter af mere lydelig Snurren og Skurren.

Det var Chefen. Den underlige Fløjten var Signalet fra yngste Lærling, der i den Anledning var posteret ved Døren, hvor han, for at give sin Stilling Troværdighedens Præg var i Færd med at klippe nyt Papir til Spyttebakkerne.

Jeg hader denne Uregelmæssighed i Tempoet. Vi Medhjælpere er vel Mennesker ogsaa ved vort Arbejde — hvorfor forstille sig? Jeg har fast besluttet, at jeg vil reformere. Staar jeg med Hænderne paa Ryggen i Morgen, naar Chefen kommer, bliver jeg staaende med Hænderne paa Ryggen.

Kl. 6 vil jeg gaa for at spise — men om Forladelse, Maden bliver bragt fra Pensionatet og vi faar anvist en snavset, stinkende Kælder til Spise-„Værelse", — ret et Fængsel, med smaa Vinduer, der føre ud til dybe, mørke Vindueskasser, som med deres Blanding af snavset Vand, falmede Blade, Saaleafskrabning samt Støv fra Gaden sender en kvælende Dunst gennem Sprækkerne, advarende mod Forsøg paa at aabne Vinduerne, tilskyndende at sluge Maden i en Fart og hurtigst muligt komme op.

Vaskning efter Maaltidet undlades, da Vandfadet til fælles Afbenyttelse er slaaet itu, og Chefen har forbudt Nyanskaffelse, før Synderen har meldt sig. — Gid den formastelige vil skynde sig. Ellers paatager jeg mig Skylden i Morgen.

Kl. 8 vover jeg et Forsøg paa at slippe af Sted, men Første-Medhjælperen, der ellers i den korte Tid, jeg har været her, mest har været beskæftiget med privat Arbejde, har nu pludselig fundet en hel Del Arbejde, der absolut skal fra Haanden i Aften, og Klokken bliver $8^3/_4$, før Befrielsens Time slaar og jeg kan faa mit længe nærede Ønske om at tilbringe et Par Timer paa en Divan ved en Cigar og en god Bog opfyldt.

Træt, forpustet — 72 Trappetrin — falder jeg paa Værelset ned paa en Træstol med Rørsæde, der sikkert i hvert Fald har været i Familie med et saadant en Gang, men som gav sig saa underligt, at jeg kom til at sidde fast som i en Kulkasse, mens jeg overlader ældste Lærling mine Tændstikker, at han kan faa Tællepraasen tændt.

Da dette er overstaaet, maa jeg beklage ikke i Forvejen at have udbedt mig Fotografi af Lokaliteterne, som Chefen i sin Engagements-Skrivelse omtalte som „hyggeligt og nobelt", samt tillige, at jeg slængte mig saa skødesløst paa Stolen. Det viser sig nemlig at være den eneste paa den Afdeling.

Værelset er delt i to Afdelinger ved 3 Skabe, hvoraf de to vender Ryggen ud til mig og tilhører de to ældste Lærlinge, der bor i Afdelingen paa den anden Side, mens det tredie, der tilhører min Kollega — Medhjælperen, er opstillet med Front til vor Side, dog et Stykke fra de to Lærlinges — antagelig beregnet paa, at mit Skab skal staa imellem og udfylde Hullet, saa det hele kan virke som en Væg. Da jeg imidlertid kun af mine Forældre er bleven udstyret med en Kommode, bliver vi vel nødt til at hænge Gardiner op for at fylde Hullet og faa Harmoni i det.

Vil jeg tilfredsstille mine Længsler efter Divanen, er jeg bleven klar over, at jeg maa slænge mig enten paa Bordet eller i Sengen. Det er nemlig det eneste Bohave, der kan tjene til Hvilested, efter at jeg har gjort Stolen ubrugelig. Ja, jeg kunde maaske hænge mig op paa Servanten, — eller Indretningen, der skal tjene som Servante; om nogen saadan i egentlig Forstand er der selvfølgelig heller ikke Tale.

Jeg er ene og forladt; min „Slof" skulde ud til Kæresten og de to Lærlinge i den anden Afdeling er sporløst forsvundne.

Her er ellers saadan dejlig Varme. — Centralvarme. Det gaar forresten over min Forstand.

Men ved nærmere Eftersyn af Sengenes Indhold kan jeg bedre forstaa, at denne Luksus ogsaa allernaadigst maa være forstrakt til „Folkenes" Kammer. Det er ikke Edderduns Dyner. Jeg har dog skyndsomst konstateret, at der ikke er Halm i Sengene.

Et Par Billeder (ca. 8), deraf et af min Moder, knalder jeg op paa den oliemalede Væg over min Seng.

Da jeg ikke har faaet mit Tøj op, hvoriblandt mine Bøger, og føler en brændende Tørst, men generer mig ved at drikke af Vandkanden, — Karaffel, endsige Glas er selvfølgelig ogsaa Luksus her, finder jeg ingen anden Udvej at slukke den paa end at gaa hen paa en eller anden Beværtning. Det er næsten Synd, der er saa hyggeligt her med de tre Skabe og Servante-Indretningen!

(Sluttes).

Nyt Afdelingsbanner.

HERNING-AFDELINGEN indviede Søndag d. 24. Januar sit nye Banner ved en lille Festlighed i Haandværkerforeningens Sal.

Til Stede var ca. 100 Mennesker, deriblandt de fleste af Afdelingens Medlemmer samt en Del indbudte. Saaledes havde Handelsforeningens Formand, Herr J. Gjeding-Thisted, og Repræsentanter for Herningpressen givet Møde.

Salen var nydelig smykket, og den dannede saaledes en smuk Ramme om den helt igennem vellykkede Festlighed.

— Kl. 3 besteg Ordstyreren, Kommis Lyhne, Talerstolen og bød Velkommen.

Efter Afsyngelsen af Medhjælpersangen talte Afdelingens Formand A. Lorenzen, der gennemgik Foreningens Historie og omtalte særlig dens Formand fra den første Tid, Købmand Johs. Jespersen, og den senere mangeaarige Formand Bogholder Lind-Jensen. I den sidste Tid var Foreningen gaaet stærkt frem i Medlemstal, og Kravet om et Banner at samles om havde derfor ganske naturligt meldt sig. Han takkede dem, der havde ydet Bidrag til Banneret.

Formanden afslørede derefter Banneret, idet han udbragte et Leve for Foreningen! (Hurra!)

Det smukke Silke-Banner, hvoraf vi bringer et Billede, hilstes med Haandklap. Det er mørkeblaat. Bagsiden er Dannebrog.

Derefter talte Hovedbestyrelsesmedlem Michael Nielsen, Vejle: Den gamle Type af en Medhjælper er ham, der til daglig henlever sit Liv under rent usle Vilkaar, men i Fritiden og om Søndagen klæder sig i fine Klæder, gaar paa Restaurant, spiser og drikker flot, og kører i Bil.

Den ny Tid har udviklet en ny Type. Stordriften ogsaa i Handelsverdenen har ganske revolutioneret Forholdene. Medhjælperne har nu kun faa Udsigter til at blive selvstændige, og vi har nu faaet en Medhjælper, der arbejder fra 7 Morgen til 8 Aften, om Lørdagen til 11, og naar han er færdig med sit Dagsarbejde, har han ingen Lyst til Forlystelser, ejheller til boglig Syssel — han er træt.

Det er denne Medhjælper, der har skabt Centralorganisationen, og det er hans Krav, den skal føre frem.

Der er først en højere Arbejdsløn. Naar man tager Arbejdstiden i Betragtning, er en Medhjælper med 100 Kr. maanedlig ikke saa godt lønnet som Arbejdsmanden med 18 Kr. om Ugen. Og en Medhjælper med 150 Kr. tjener ikke mere end en Haandværkssvend.

De øvrige Sager, som Organisationen tager sig af, sigter ligeledes til at skabe Medhjælperne menneskeværdige Kaar. Vi kalder paa alle Medhjælpere, baade mandlige og kvindelige. Kun ved Sammenslutning kan vore Krav løftes, og vi kan i saa Henseende vise hen til, hvad andre Organisationer har naaet. Der er endnu mange af vor Stand, som ikke er Medlemmer af vor Organisation, og vi maa desværre sige, at det i Øjeblikket er Flertallet.

Det Banner, som her er indviet, skal ikke være nogen Krigsfane, hvorunder vi styrter frem med Brask og Bram. Nej! Centralorganisationen vil gaa den fredelige Forhandlings Vej. Vi vil forhandle om vore Krav med vore Arbejdsgivere og med Lovgivningsmagten.

Taleren omtalte derefter Centralorganisationens Arbejdsløshedskasse og sluttede med at sige:

Centralorganisationen har allerede nu mange Afdelinger og mange Medlemmer over hele Landet, og den vokser Aar for Aar. Jeg vil haabe, at det inden længe vil gaa op for Medhjælperne i dette Land, at heller ikke Medhjælperne bør arbejde som indbyrdes Konkurrenter, men som Kolleger, saaledes at de alle slutter sig til deres faglige Sammenslutning. (Bifald).

Man afsang derpaa en i Dagens Anledning forfattet Sang for Banneret, hvorpaa Chr. Lyhne sluttede denne Del af Højtideligheden.

Efter Indvielsen samledes man om et fælles Kaffebord, hvor der blev afholdt en Række Taler.

Foreningens tidligere Formand, P. Stavnstrup, udbragte et Leve for, at det ny Banner altid maa vaje over standsbevidste og maalbevidste Medhjælpere, der holdt deres Organisation og faglige Arbejde højt i Ære, saaledes at de derved gavnede sig selv, deres Stand og det fælles Fædreland.

Holstebroafdelingens Formand, C. C. Knudsen, lykønskede Herning-Afdelingen til Banneret og til, at den nu i Henseende til Medlemsantal er den førende i Vestjylland. Han udbragte et Leve for Foreningen.

Michael Nielsen understregede en Udtalelse om, at Medhjælperne skulde gøre deres Pligt dér, hvor de stod. Først da var de berettigede til at stille Krav.

Redaktør Frandsen, Herning, takkede for Indbydelsen til at være til Stede og lykønskede ligeledes Foreningen til dens Banner. Han udtalte sin Glæde over, at Medhjælperne nu begyndte at forstaa den faglige Sammenslutnings Nødvendighed.

Handelsforeningens Formand, Materialist Gjeding-Thisted, udtalte, at vistnok ethvert Medlem af Handelsforeningen vilde kunne slutte sig til alt, hvad der var bleven sagt ved denne Lejlighed.

Thi naar — som det var bleven fremhævet — Medhjælperne vilde gøre deres Pligt, saa havde de jo ogsaa Ret til at stille Krav. Han udbragte et Leve for Afdelingens Bestyrelse.

Lorenzen svarede med at udbringe et Leve for Handelsforeningen.

C. C. Knudsen takkede Lorenzen for hans store Arbejde i Herning-Afdelingen og udbragte et Leve for ham.

Chr. Lyhne sluttede med at takke Talerne og de tilstedeværende for deres Tilslutning til Festen.

Om Aftenen samledes man til Koncert og Bal. *P. S*

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Januar 1915.

AARET begyndte under gode Auspicier for vor Centralorganisation.

Situationen paa det merkantile Arbejdsmarked viste en gunstigere Tendens, der gav sig Udslag i en vigende Arbejdsløsheds-Procent. Aarsagen mener Forretningsføreren med Føje at kunne tilskrive det forøgede Ekstraarbejde, der følger af Aarsopgørelser og Udsalg, og derfor næppe tør lægges til Grund for en almindelig Bedømmelse af Arbejdsløsheden indenfor vor Stand. Opsigelserne nærmer sig imidlertid atter det normale; i Manufakturhandelen kan man endog — ligeledes af fornævnte Aarsager — konstatere en Efterspørgsel af Arbejdskraft, der forbigaaende synes at overstige Tilbudet. „Paa den anden Side" — udtaler Centralorganisationens Forretningsfører — „forekommer der nu en Del Opsigelser, som er mere betænkelige end Nervøsitets-Opsigelserne, idet de er foranledigede af, at Virksomhederne ophører sem Følge af Krisen, eller fordi Personalet, som man hidtil har holdt i Arbejde, for at afvente, hvorledes Situationen vilde udvikle sig, indskrænkes."

Afdelingernes Virksomhed har mindre funden Udtryk i Agitationen udadtil end i Arbejdet indenfor Foreningernes eget Omraade. Møderne, der er afholdt i Maanedens Løb, er refereret i vor Tidende, saaledes det vellykkede offentlige Møde i Aarhus, der er omtalt andet Sted i dette Nummer, og hvor stedlige Kolleger har holdt de indledende Foredrag. Desuden talte Assistent paa Hovedkontoret, Herr Harald Heie, ved et offentligt Møde i Helsingør. Herr Forretningsfører Jens Johansen indledede ved et Medhjælpermøde i Ringsted, der resulterede i Oprettelse af en ny Afdeling, som allerede tæller 30 Medlemmer.

Det interne Agitationsarbejde, Afdelingerne udfoldede, er fulgt af gode Resultater. Ialt har 41 Afdelinger indsendt Indmeldelser til Hovedkontoret. Det væsentligste Antal Ny-Indmeldelser opviser Kjøbenhavn (30), Aarhus (20), Herning og Vejen (9), den direkte Afdeling og Slagelse (6), desuden møder Randers, Fredericia, Kolding og Odense med bemærkelsesværdige Resultater. I denne Forbindelse skal noteres, at Herning forøgede vort allerede betydelige Antal af smukke Afdelingsbannere.

Iøvrigt har Spørgsmaalet om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse medført et betydeligt Arbejde for Hovedkontoret og stillet meget væsentlige Krav til Forretningsførerens Tid og Arbejdsevne. Udvalget, der har behandlet denne vigtige Sag, har som tidligere meddelt afsluttet sit Arbejde og Resultatet forelægges de i indeværende Maaned stedfindende Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøder. — Endvidere har Udvalget angaaende Ordningen af Centralorganisationens Pladsanvisning afholdt Møde, hvor det vedtoges at afvente Udfaldet af Repræsentantskabsmødet, forinden det paagældende Anliggende underkastedes yderligere Drøftelse.

Vor Retshjælp har vundet de verserende Sager: C. Holst contra A/S „Old England" og Aage Nissen contra Lauritz Jensen, begge af Kjøbenhavn. Førstnævnte Sag er udførligt omtalt i vor Tidende. Ved Sø- og Handelsrettens Dom tilkendtes der de paagældende Medlemmer henholdsvis Kr. 106,75 plus Renter og Kr. 35,— plus Renter og Omkostninger. — Endvidere har Forretningsudvalget bevilget Retshjælp til Medlem 510 E. N. Jacobsen mod Manufakturhandler Johs. Petersen, Hjørring (angaaende 3 Maaneders Gage Kr. 375,00), til Medlem 5829 mod A/S Kjøbenhavns Tømmerhandel (angaaende Gage under Indkaldelse, foreløbig indtil 1. Januar Kr. 875.00), til Medlem 8358 Alfred Poulsen mod Købmand Sophus Nielsen, Ringsted (angaaende 1 Maaneds Gage + Kostpenge Kr. 52.00) og til Medlem 8412 Carl Petersen, Nykøbing F. mod Fabrikant R. Steen-Andersen, Maribo (angaaende 2 Maaneders Gage Kr. 200.00).

Forretningsføreren repræsenterede C. O. ved det i Januar afholdte Møde i Skolestipendieudvalget. Af vore Medlemmer ansøgte 6 om Stipendium, der bevilgedes de 5, hvorimod ét Medlem ikke opfyldte de af Ministeriet stillede Betingelser.

Hovedkontoret har udsendt Cirkulærer omhandlende Arbejdsløshedstælling, Udveksling af Talere o. s. v. Desuden udsendte »D. H. K. M. T."s Redaktør et Cirkulærer til Afdelingerne vedrørende Artikler og Indlæg om typiske Eksempler paa daarlige Arbejdsforhold indenfor Handels- og Kontorfagene. Vi benytter her Lejligheden til at udtale Beklagelse over, at Afdelingerne hidtil ikke har vist denne Henstilling forventet Agtpaagivenhed. Sagen er selvsagt af saa stor Betydning for hele vort Agitations- og Organisationsarbejde, at den bør møde forstaaende Interesse i alle Medlemskredse og foranledige indgaaende Drøftelse og Systematisering i Afdelingerne.

I Beretningsperioden udbetalte Arbejdsløshedskassen Kr. 169,50 i Understøttelser; desuden er der til et Medlem udbetalt ekstraordinær Understøttelse af det faglige Understøttelsesfond. Af indgaaede Begæringer om Arbejdsløshed, anerkendtes 10, medens én Begæring maatte nægtes som altfor sent anmeldt.

Medlemstilgangen i Januar androg 155.

En Duplik.

HERR Chr. J. Hendil betegner i sidste Nr. af D. H. K. M. T., mit Syn paa Bladets Opgaver, som et daarligt Ideal, men indrømmer samtidigt at Idealet er godt nok, men at vi ikke for Øjeblikket er saa vidt fremskredne, at vi kan praktisere det.

Men hvorfor bestandig gøre os mindre end vi i Virkeligheden er? Hvorfor bestandig blive staaende paa de gamle forældede Anskuelser, og regne os for en lille uanselig Organisation uden offentlig Betydning?

Vor Organisation har jo forlængst opnaaet offentlig Anerkendelse fra alle Sider, er bleven en Faktor i det offentlige Liv, som man regner med, og som derfor ikke kan være tjent med at faa mere eller mindre forkerte, og for Organisationen, uheldige Anskuelser fremsatte i vort Blad, hvor disse særdeles let vil blive taget som Udtryk for Organisationens Anskuelser, og virke til Skade for Organisationen.

Herr H. skriver, „at Respekt for Bladet udadtil kan være godt, men ti Gange bedre er Interessen for Bladet indadtil", men Herr H. maa erindre, at det ikke alene er Respekten for Bladet, der staar paa Spil, men at det er Respekten for Organisationen det drejer sig om. Og Herr H. tør vel ikke paastaa, at Respekt for Organisationen er os ligegyldig.

Tror Herr Hendil, naar han skal være helt ærlig, selv paa at Diskussioner i Bladet skulde være det, der vækker Interessen for Organisationen? Jeg tror det i al Fald ikke.

Bliver vort Blad skrevet og redigeret i Kontakt med Medlemmerne, skal det nok vise sig, at dette bedre end Disskussion formaar at vække deres Interesse for faglige Spørgsmaal.

Jeg tror ikke Herr Hendil's sangvinske Udtalelse, „at hvis Medhjælperen ikke vil gaa til vore Diskussionsmøder — saa sender vi ham Diskusionerne ind af Døren, og saa kommer han", at en saadan Udtalelse har noget med Virkeligheden at gøre. Medhjælperen vil ikke, hvis han er sløj, læse Bladet alligevel.

Nej, Vejen vi skal, er at gøre vore Medlemsmøder saa interessante og afvekslende som muligt. Saa Medlemmerne kommer for Mødernes Skyld. Og navnlig i Provinsen, hvor dog de fleste Medhjælpere kender hinanden, vil interessante Møder hurtigt blive bekendte blandt Medlemmerne og derved trække „fuldt Hus".

Jeg mener at Diskussion er en god Ting, men den skal udøves hvor den hører hjemme, og efter min Opfattelse hører den ikke hjemme i D. H. K. M. T. Jeg maa derfor bestandig fastholde, at Diskussion udelukkes af Bladet, saaledes at dette kan blive det virkelige Udtryk for vore Meninger og for vore Standpunkter.

Til Slut skal jeg kun til Herr Hendil's noget uovervejede Ønske om, at mit Ideals Virkeliggørelse først maatte finde Sted i 1935 sige, at Herr H. jo selv indrømmer at Arbejdernes Organisationer staar højt over os, baade i faglig Interesse, i Oplysning og Kultur og at vi kan lære meget af dem. Det er derfor meget inkonsekvent af Herr H. at ønske, at vi først om 20 Aar maa være naaet saa vidt som disse. Jeg er sikker paa, at enhver Organisationsmand er enig med mig i, at mit Ideals Virkeliggørelse snarest mulig, vilde være det bedste for Organisationen og for dens Medlemmer. *Harald Heie.*

Agitationen i Aarhus.

VOR største Afdeling i Provinsen, de faglige Medhjælperforeninger i Aarhus, har søgt at løse en agitatorisk Opgave ved egne Kræfter, og har derefter med Assistance af lokale Medhjælpertalere afholdt et vellykket, godt besøgt offentligt Møde, der efter hvad der meddeles os skal indlede en mere effektiv Agitation saavel i selve Byen som dennes Opland.

Fra vor Aarhus-Korrespondent har vi modtaget efterfølgende Referat:

I Anledning af den herskende Arbejdsløshed afholdt vor Afdeling den 28. Januar et offentligt Medhjælpermøde med det Formaal at udbrede mere Kundskab til og derved virke for større Tilslutning til C. O. og vor Arbejdsløshedskasse. Mødet, der var arrangeret med lokale Talere som Indledere, var besøgt at over 200 Medhjælpere, deriblandt en Del uorganiserede, som ved Mødets Slutning indmeldte sig i Foreningen.

Formanden, Herr M. Kornmaaler, aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter han i et kort indledende Foredrag skildrede Medhjælpernes Vilkaar under normale Tilstande og ved Eksempler viste, hvorledes disse var alt andet end lyse. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Formaal var i alle Maader at søge Standens Kaar forbedrede.

Derefter talte Herr Aage S. Leth, der paapegede at Krigen havde medført en økonomisk Krise, som heller ikke vi er undgaaet. Livsfornødenhederne stiger stadig i Pris; dertil kommer Stagnationen i Forretningslivet, og hvad der deraf følger, Arbejdsløshed og Gagenedsættelser. Det er betegnende, at Forretningsfolk, som ved Juletid forsikrede, at Julehandelen gik omtrent som sædvanlig, glemte at genantage det under Krisen afskedigede Personale. Dette i Forening med Gagenedsættelserne viser, at det gode Forhold, der altid hævdes at eksistere mellem Principaler og Medhjælpere, som oftest ganske fattes. — I de travle Perioder kender Principalerne intet til Betaling for Overarbejde, og man skulde da mene, at der ingen Grund er til at sætte Medhjælperne paa Døren eller nedsætte deres Gager, saa snart der er mindre Travlhed. Dette betyder nemlig i disse alvorlige Tider langt mere end under normale Forhold, da det nu næsten er umuligt at faa nogen anden Beskæftigelse. Vi maa altsaa være forberedte paa, at det bliver vanskeligt for Medhjælperne at klare sig i den kommende Tid, og derfor bør det være en Pligt for vore Medlemmer at arbejde for vor Organisation.

Taleren rejste Spørgsmaalet: Hvornaar mon det gaar op for Handels- og Kontormedhjælperne, at man ikke skal handle af Snæversyn eller Egoisme, men derimod være Agitator for sin egen Sag? — L. sluttede med følgende Appel: Meld Dem ind og gør det nu i Aften! De kan ikke lade Deres Kammerater være ene om at betale Omkostningerne og bære hele Arbejdet for Standens Rejsning.

Derefter talte Herr Bogholder Carl Jensen, som paaviste, hvorledes det er umuligt at standse Udviklingen. Den kan vel hæmmes, men ikke standses. Saaledes er det ogsaa indenfor Handelstanden. Udviklingen skulde frem paa alle Omraader. Forretningslivet udvikler sig fra Smaadrift til Stordrift. Denne Forandringens Lov rammer i Særdeleshed Medhjælperne og giver dem derved særlig Grund til at slutte sig til C. O., der er en faglig Organisation og startet som en saadan. C. O. havde svære Tider i Begyndelsen, men har dog udrettet adskilligt til Gavn for Medhjælperne, bl. a. var det i første Række Centralorganisationens Skyld, at vi kom bort fra at holde Butikkerne aabne Søndag Formiddag. — Det er sørgeligt at se, at den nuværende Rigsdag ikke kan gennemføre vort beskedne Krav om en uafbrudt Hviletid paa 10—11 Timer.

Taleren udviklede derefter hvorledes Centralorganisationens Arbejdsløshedskasse virkede og opfordrede de tilstedeværende Ikke-Medlemmer til at indmelde sig i Organisationen.

Herr Gustav Pedersen udtalte sig i Tilslutning til den forudgaaende indledende Taler og dvælede særlig ved den Lunkenhed og Træghed, der har præget vore Standsfæller, saaledes, at vi trods det Arbejde, der er udfoldet af Organisationens Pionérer, endnu savner den væsentligste Del af Medhjælperne indenfor vor C. O Ligeledes paapegede Taleren, at vi ligesom de øvrige Arbejdsløshedskasser har Krav paa Statstilskud. Til Slut rettede P. en kraftig Appel til de kommunale Funktionærer, som var særlig indbudte, om at støtte vor Sag ved at indmelde sig i Centralorganisationen.

Efter de indledende Talere havde de Herrer Siew og Ekenberg Ordet, for at supplere de faldne Udtalelser, hvorefter Formanden sluttede Mødet.

Alle Talerne fulgtes med den største Interesse af Forsamlingen og lønnedes med kraftigt Bifald. *F. M.*

Conto pro diversi.

APOTEKERNE OG EKSPEDITRICERNE.

Apotekerforeningens Formand, den hovedrige Herr Alfred Benzon, har til et kjøbenhavnsk Dagblad udtalt, at Apotekerne vilde „klare sig med Lærlinge og Ekspeditricerne", saafremt Farmacevterne gjorde Alvor af „det givne Strejkevarsel". Udtalelsen er naturligvis særlig møntet paa „Disciplene" og de kvindelige, ueksaminerede Medhjælpere paa Apotekerne. Foranlediget af disse Udtalelser har Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, tilsendt „Social-Demokraten" et Indlæg, der tager Sigte paa den Mulighed, at nævnte Rekruttering af Arbejdskraft tænkes hidført fra de kvindelige Forretningsmedhjælpere. Herr J. skriver bl. a.:

„Ganske bortset fra, at det store Publikum — som selv Apotekere kommer til at regne med — sikkert straks vil reagere mod den Forringelse af Sikkerheden, der vil blive den naturlige Følge af en saadan ukvalificeret Arbejdskrafts Ansættelse ved et saa specifikt Arbejde, gør nævnte Arbejdsgiverforenings-Formand sikkert Regning uden den voksende Stands- og Solidaritetsfølelse hos Handels- og Kontormedhjælpere i Almindelighed, og dermed ogsaa hos Ekspeditricerne.

Et er i alle Tilfælde afgjort — fra de organiserede Ekspeditricers Lejr vil en saadan Skruebrækker-Reserve, som Herr Alfred Benzon regner med, ikke blive rekrutteret. Og det gode Eksempel herfra vil aldeles utvivlsomt ogsaa følges af de kvindelige Medhjælpere, der endnu staar udenfor Organisationen; thi Forstaaelsen af, at den Art Arbejde, man her vil lokke dem ind til, ikke hører til det allermest hæderlige, har trods alt ogsaa slaaet dybe Rødder i vor Stand."

PRESSEUDTALELSE OM MORSØ-AFDELINGEN.

Blandt de anerkendende Udtalelser, der jævnlig fremkommer i Dagspressen vedrørende vore Afdelingers Virksomhed, er en Artikel i „Morsø Folkeblad" bemærkelsesværdig. Vor Afdeling i Nykjøbing M. har i lang Tid ført en hensygnende Tilværelse, indtil den for kort Fid siden, efter et offentligt Møde med Forretningsføreren som Taler, atter genindtraadte blandt de ak-

tive Afdelinger. Efterfølgende Citat sigter bl. a. til dette Forhold: „Handels- og Kontormedhjælperforeningen, der tidligere fra flere Sider er blevet betragtet med skeptiske Blikke viser sig nu som en Forening, der ikke, som mange vil mene, modarbejder Principalernes Interesser, men tværtimod arbejder lige saa vel i deres Interesse.

At Handels- og Kontormedhjælperne slutter sig sammen og danner en Organisation, er jo en naturlig Følge af Tidernes Udvikling, og som Foreningen her i Byen arbejder, kan det kun anbefales Medhjælperne at indmelde sig Foreningen, hvorved de i mange Retninger paa en billig Maade kan forøge deres Kundskaber."

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Lørdag den 16. Januar afholdtes paa Hotel „Phønix" en Sammenkomst, som blev fejret med Bal, Fællesspisning og Kaffe. Ved Kaffebordet bød Formanden Velkommen og ønskede at enhver maatte more sig paa det bedste, hvorefter der blev afsunget nogle Sange, skrevet til Festen. Derefter begyndte Ballet, som sluttede Kl. 4. Ved Frokosten blev der atter sunget et Par Sange og holdt nogle Taler. Der udbragtes et Leve for C. O. og dens Fremgang.

Onsdag den 27. Januar afholdtes Bestyrelsesmøde for at vælge en ny Sekretær i Stedet for Herr Søndergaard, som har udmeldt sig. Suppleanten, Herr L. Brodersen, blev enstemmig valgt som Sekretær, og som Suppleant i hans Sted valgtes Herr Aage Nissen. *L. Brodersen.*

Fredericia. Onsdag den 20. Januar afholdtes Medlemsmøde. Formanden indledede med nogle lokale Emner, ved hvilken Lejlighed der udspandt sig en livlig Diskussion. Mødet var godt besøgt.

Torsdag den 21. Jan. vedtog Bestyrelsen at afholde Stiftelsesfest Søndag den 31. Jan. i Hotel »Victoria"s Festsal. Til Festen maatte dog ikke anvendes Midler af Foreningens Kasse; desuden vedtoges at afholde Bestyrelsesmøde mindst en Gang i hver Maaned.

Onsdag den 27. Jan. afholdtes Medlemsmøde, der nærmest artede sig som en selskabelig Sammenkomst. Liste til Stiftelsesfesten laa fremlagt til Paategning. *E. N.*

Grenaa. Fredag den 8. Januar afholdt Foreningen ugentligt Medlemsmøde med Lotterispil, som er noget ganske nyt for Afdelingen. Mødet var ualmindeligt godt besøgt, og Aftenen var i det hele taget særdeles vellykket. Det viser sig, at det er nødvendigt engang imellem at arrangere sligt, da de yngste Medlemmer sætter Pris paa, at Møderne ikke altid er optagne af faglige Emner. — Lotterispillet gav et lille Overskud til Afdelingens Kasse.

Fredag den 22. Januar talte Herr Aage S. Leth, Aarhus, om „Organisationens Betydning for Medhjælperstanden". Vi maa beklage den „tynde" Tilslutning, som dog skyldtes den Omstændighed, at det var Markedsdag, og mange Forretninger holdt aaben til Kl. 11. Men de Medlemmer, som var mødte, havde virkelig Udbytte og Glæde af at høre Herr L.s fortræffelige Foredrag. Ikke alene gælder dette den Snille hvormed Herr L. behandlede Emnet, men ogsaa hele den Maade hvormed Taleren tilfulde formaar at vække Tilhørernes Interesse.

I det Hele taget tillægger vi det sidste Cirkulære fra C. O. angaaende Talere af C. O.s egne Medlemmer stor Betydning. Det var glædeligt om vi i Organisationen havde flere saadanne Medlemmer, der ofrede og interesserede sig for vort Arbejde, som Herr L. *C. S.*

Helsingør. Ved vort første Møde i det nye Aar den 13. Januar, havde vi Fornøjelsen at høre Herr Heie, Kjøbenhavn, tale om „Politik indenfor Medhjælperstanden", ved hvilket Emne Herr H. forstod at fange de Tilstedeværendes Interesse. Efter Foredraget havde vi en hyggelig Time med Sang og Musik til Togets Afgang. Søndag den 17. Januar, afholdt Foreningen et i alle Maader vellykket og stilfuldt Bal paa Hotel „Øresund".

Onsdag den 3. Februar, talte Herr Martin Pedersen, Kjøbenhavn. Herr P. belyste i et udmærket tilrettelagt Foredrag, Arbejdsforholdene indenfor Medhjælperstanden, og paaviste det meningsløse Forhold, der er mellem Handelsmedhjælperne og organiserede Lønarbejderes Kaar. Det var kun Skade, at ej flere overværede Mødet, og navnlig havde det været ønskeligt at udenforstaaende Kolleger havde været til Stede, da det er sjældent vi har Lejlighed til med saa klare og forstaaende Ord at høre hvilken Gavn det er, og hvilke Goder det bringer, naar Handels- og Kontormedhjælperne slutter sig sammen. Agiter alle for nye Indmeldelser i C. O.! *Mary.*

Kjøbenhavn. Tirsd. d. 12. Jan. talte Herr Jens Johansen om: „Medhjælperne og Politik". Herr J. paagede den ejendommelige Opfattelse, der hersker indenfor Handelsstanden, at man skal holde sig fjærnt fra Politik saavel personlig som gennem Organisation. Men denne gamle og overlevede Opfattelse har gjort umaadelig Skade for Handelsstanden socialt set. Og dog har den et billigt Krav paa at tage Del i Samfundets Styrelse efter dens store Indsats i Samfundshusholdningen; thi Politik er Spørgsmaalet om Brød. Politisk Ansvar fører med sig en Trang til at dygtiggøre sig for at kunne bære Forpligtelserne og virker derfor kulturelt. Det bedste Eksempel er Bondestandens Rejsning fra at være Træhesten underkastet til nu at være det førende Parti i Landet. Det er et umuligt Standpunkt i vore Dage at sige, man ikke vil beskæftige sig med Politik. Det artige Barn forlanger ikke noget men faar som Regel heller ikke noget. Butikslukningslovens kranke Skæbne er en Følge af den politisk set upaaagtede Handelsstand, thi der findes jo saa godt som ingen Repræsentation for Handelsstanden i den danske Rigsdag, fordi „Handelsstanden bør for enhver Pris holde sig borte fra Politik". Nu om Stunder er der ingen økonomisk Risiko ved at tage politiske Standpunkter, og særlig ikke efterhaanden som Storhandelen sluger de smaa selvstændige Bedrifter og bruger flere og flere Medhjælpere, der alle Dage maa blive Lønarbejdere. Den nye og unge Handelsstand bør ikke følge i de gamle Købmænds Fodspor. Vor Organisation arbejder for at højne det kulturelle Niveau indenfor vor Stand, men dette kan man vanskeligt tænke sig, uden Standens Medlemmer er politisk interesserede og skaffer sig politisk Indflydelse. Handelsstanden har hidtil begaaet to Fejl: Ikke at organisere sig og har stillet sig udenfor Politik. Socialt set er det ensbetydende med, at Handelsstanden lever under Formynderskab fra andre erhvervende Stænder. Men selv den stærkeste Fagorganisation faar ikke sine Krav gennemførte uden ad den politiske Vej. Politik har aldrig nogensinde haft større Interesse for den enkelte end netop under de nuværende Forhold; thi de Ting der i Fremtiden skal ordnes vil ikke have mindst Betydning for Lønarbejderen. Han har den stærkeste Interesse i at vække politisk Forstaaelse med Henblik paa Grundlovssagens Løsning, saa de faglige Reformkrav i Fremtiden kan faa mere Luft under Vingerne og hurtigere komme til en Løsning.

Det agitatorisk stærkt holdte Foredrag hilstes med kraftigt Bifald. *C. H.*

Kolding. Den 20. Januar holdtes Medlemsmøde, hvor Redaktør Fr. Aubech talte om Verdenskrigen — et ganske udmærket orienterende Foredrag om Krigens Aarsager og hvad den har lært os. „Vi maa paa flere Punkter revidere vore hidtidige Anskuelser" var Konklusionen i Herr A.s Foredrag. — Den 27. talte Formanden om „Medhjælperne og Fædrelandet", hvilket Foredrag i Hovedpunkterne er refereret som en selvstændig Artikel i forrige Nr. af nærværende Tidende. Postekspedient Wange Thomsen var Indleder den 3. Febr. og holdt et intelligent og vel tilrettelagt Foredrag om „Faglige Organisationer". Indledningsforedraget blev hilst med stærkt Bifald af den desværre alt for faatallige Forsamling. I Diskussionen deltog kun Formanden og Indlederen.

Bestyrelsen maa atter gentage Opfordringen: Mød til Møderne. *X.*

Lemvig. Torsdag den 14. Januar begyndte Afdelingen anden Halvdel af Vintersaisonen 1914—1915, idet Formanden bød Medlemmerne Velkommen i de ny Lokaler paa „Det ny Afholdshotel" og udtalte Ønsket om, at der her lige som i vore gamle Lokaler paa „Warmdahls Hotel" maatte udforme sig nogle interessante, dels faglige, dels selskabelige Mødeaftener, som sædvanlig Torsdag hver Uge, og om ønskelig med endnu større Tilslutning.

Søndag den 24. Januar afholdtes en Pakkefest med en efter Forholdene god Tilslutning. — Efter at Medlemmerne med Damer var samlet Kl. 8 1/2, pladserede man sig ved det smukt arrangerede Chocolade- og Kaffebord. Ved Bordet blev afsunget flere af C. O.'s kendte Sange i Forbindelse med, at der blev holdt Tale og udbragt en Skaal for saavel C. O. og dens Stiftere som for den herværende Afdeling, ligesom der ogsaa blev talt for Damerne, idet disse blev paamindet om, ogsaa at være med i Arbejdet for vor fælles Sag. — Resten af Aftenen morede man sig med forskellige Selskabslege, da Dans, under hvilken som helst Form, er bandlyst her i Byen i disse Krigens alvorlige Dage. *H. P.*

Nykjøbing F. Onsdag den 16. Novbr. afholdtes Agitationsmøde paa Hotel „Royal" med Herr Martin Pedersen som Taler. Herr P.s fortræffelige Foredrag om „Organisationens Maal og Midler", efterfulgtes af en livlig Debat. Talrige udenforstaaende Medlemmer havde givet Møde og ved den paafølgende Agitation tegnedes 6 nye Medlemmer. — Onsdag den 25. Novbr. talte Herr Redaktør H. P. Jensen i Foreningens Lokaler over Emnet „Nationalisme og Socialisme".

Onsdag den 9. December var det sidste Møde i det gamle Aar og i de gamle Lokaler; det første Møde i 1915, den 2. Januar, afholdtes i de nye Lokaler paa Industribygningen. Mødet formede sig som en festlig Sammenkomst med Oplæsning af Herr Loft og fælles Kaffebord. Den fornøjelige Aften sluttede med en Svingom.

Paa Bestyrelsesmødet den 11. Januar vedtoges det at afholde ordinær halvaarlig Generalforsamling Onsdag den 20. Januar Kl. 9. Endvidere vedtog man at oprette et Bibliothek for Overskudet ved en af Foreningen afholdt Fest i November Maaned 1914. Som Bibliothekar valgtes Herr Loft, der ogsaa sørger for Anskaffelsen af Bøgerne.

Onsdag den 2. Januar afholdtes ordinær, halvaarlig Generalforsamling. Af Beretningen fremgik det, at Afdelingen i det forløbne Aar havde haft en Fremgang i Medlemsantal paa 20 Medlemmer; Afdelingen tæller saaledes 97 Medlemmer. Det fremlagde reviderede Regnskab ballancerede med Kr. 660,58 og udviste et Overskud paa Kr. 9,47. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Som Formand genvalgtes Otto Stridsland. Som Bestyrelsesmedlemmer afgik efter Tur de Herrer Johs Gammel, Jens Møller og I. O. Jensen; nyvalgte blev de Herrer P. Nielsen, Steffensen og Chr. Hansen. Suppleanter blev: Frk. Johansen, Frk. Bjerregaard og Herr Jens Møller. Som Revisor valgtes Herr Johs. Gammel. Suppleanter blev Frk. Eriksen og Herr Kongstad.

Til Agitationsudvalg valgtes Frk. Johansen og de Herrer Boesen, Gammel, Loft, Steffensen og Stridsland.

Da „Eventuelt" var udtømt og vort Arbejde omtalt, sluttede Formanden Generalforsamlingen med Tak for Tilslutningen.

Onsdag den 3. Februar afholdtes ordinært Medlemsmøde. Aftenens Indleder var Herr Loft, som holdt et kort Foredrag om Bibliotheksvirksomhed og Litteratur i Almindelighed, og sluttede med Opfordring til at bidrage til Bibliothekets Forøgelse. Dernæst Oplæsning. Kun ganske faa Medlemmer var mødte.

Apropos — Tilslutningen til Møderne —. Kun altfor lidt viser Medlemmerne deres Sympati for Foreningen ved at give Møde, og det til Trods for at Bestyrelsen altid er i Virksomhed, for at gøre de ordinære Medlemsmøder saa interessante som vel muligt; i Længden kan Bestyrelsen ikke blive ved at indbyde fremmede Talere til en Forening paa ca. 100 Medlemmer, naar der kun møder, skal vi sige — tyve.

Husk derfor: Vis Deres Interesse for Organisationen ved at arbejde for Tilslutning og mød selv hver Onsdag Aften.

Loft, Sekretær.

Nykjøbing M. Vort Møde, Tirsdag den 26. Januar, blev et af de hyggeligste, vi endnu har haft. — Bogholder Sørensen Bach meddelte, at han paa Grund af Sygdom havde maattet forlade sin Stilling for at rekreere sig. Formanden takkede S. for det store Arbejde, han havde gjort for Foreningen, og udtalte Haabet om, at S. snart igen maatte blive rask, samt paapegede det Savn, det vilde blive, naar S. ikke mere mødte. Hvis alle Medlemmer var i Besiddelse af samme Kraft til at arbejde for Foreningen, vilde det hurtigt kunne spores. Medlemmerne gav sluttelig S. et kraftigt Leve.

Bogholder Olsen mindede derefter Agtor Hedegaard, som den der altid havde arbejdet energisk for Foreningen, var overbevist om, at vi kun vanskelig fandt mere stabilt Medlem end Hedegaard. — Derefter sendte man H. en Hilsen og Tak for godt Kammeratskab.

Efter at havde drukket Kaffe drøftedes Foreningens Stilling og man enedes om at iværksætte en mere kraftig Agitation. — Efter at have sunget en Sang sluttede Mødet. *S.*

Ringsted. Den nystiftede Afdeling afholdt paa „Casino", Fredag den 22. Januar konstituerende Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Kolonialmedhjælper Poul Christensen, som gav Ordet til Ordføreren for det paa Mødet den 13. Jan. nedsatte Udvalg, Manufakturmedhjælper V. Beck-Hansen, der forelagde det udarbejdede Lovudkast. Efter nogen Diskussion vedtoges Udkastet med nogle faa Ændringer. Det derpaa følgende Valg gav som Resultat: Til Formand valgtes Kolonialmedhjælper Poul Christensen, og til Bestyrelsesmedlemmer Manufakturmedhjælperne Anker Petersen (Kasserer), V. Beck-Hansen (Sekretær) og Gunnar Andersen, samt Isenkrammedhjælper N. P. Nielsen (Næstformand).

Ved Generalforsamlingen herskede en udmærket Stemning, hvortil bidrog, at der forelaa en Del nye Indmeldelser, saaledes at Afdelingen nu tæller 25 Medlemmer. Generalforsamlingen sluttedes med Leveraab for Afdelingen, Centralorganisationen og Formanden. *B.-H.*

Roskilde. De ugentlige Møder paabegyndtes atter Fredag den 8. Januar. Formanden udtalte Ønsket om, at Afdelingen maatte vinde Fremgang i det nye Aar og haabede Medlemmerne hver især vilde agitere herfor. En af de indkaldte Medhjælpere fra Jylland, som for Tiden ligger i Garnison her i Byen, underholdt os livligt med Klaverspil, og Mødet forløb fornøjeligt.

Fredag den 15. Januar holdt Herr Højskoleforstander Bredsdorff et udmærket Foredrag, der omhandlede Litteraturen og dens Betydning for Menneskene. Foredragsholderen fremhævede, hvilken Rigdom af gode Tanker, den klassiske Litteratur besidder, et Væld af Tanker, hvorfra man kan hente Kraft til Livet, saa man ikke bliver en Maskine, men et Menneske med stadig nye Tanker. Dernæst skildrede Herr B. en Del af vore bedste klassiske Forfattere og de Stemninger, hvori enkelte af dem havde skrevet deres Værker, og fremførte ligeledes hvor ringe Interesse, der raadede for klassisk Litteratur, som dog er langt mere værdifuld end den nyere.

Foredraget var i det Hele taget meget interessant og opbyggende, og det maa derfor beklages, at saa faa Medlemmer var mødt, baade for Afdelingens som for Foredragsholderens Skyld, tillige da Engageringen af en saa god Kraft er forbunden med saavel Arbejde som Udgift for Foreningen.

Ved det derpaa følgende Kaffebord var den udelte Mening da ogsaa, at det var en Aften, man høstede Udbytte af og som fortjener Gentagelse. *V. S.*

Skanderborg. Onsdag den 20. Januar afholdt Afdelingen sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes William Nielsen. Formanden, Aage Byrum, aflagde Beretning om det svundne Halvaar og oplyste, at Foreningen var lidt i Fremgang. Formanden mindede om Herr Jens Johansens Agitationsmøde, som alle Medlemmerne var meget begejstrede for.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes. Derefter skred man til Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. I Stedet for Formanden, Aage Byrum, der ønskede at træde ud af Bestyrelsen, valgtes Foreningens Næstformand, William Nielsen, til Formand, og Kommisserne M. Nørgaard og Alfast valgtes til Bestyrelsesmedlemmer; den førstnævnte genvalgtes. Til Suppleanter valgtes E. Vestergaard og P. Jensen. Revisoren, Forretningsfører Møller, genvalgtes. Et Agitationsudvalg paa 3 Medlemmer nedsattes.

Til Slut udtalte den nyvalgte Formand en Tak til Herr Aage Byrum for den Tid han havde fungeret som Formand, og udbragte et Leve Centralorganisationen. *Pabst.*

Sorø. Tirsdag den 26. Januar afholdtes Møde paa Hotel „Postgaarden". Paa Foranledning af en Artikel, som Formanden havde offentliggjort i de lokale Blade, angaaende Oprettelse af en Sprogskole, var saa godt som alle Medlemmerne mødt for at drøfte Sagen. Der blev efter nogen Diskussion nedsat et Udvalg, bestaaende af C. Rasmussen, Hjalmar Møller og Alfred Møller, som skulde arbejde for Sagen.

Udvalget har arbejdet videre for denne, der har vundet god Tilslutning saavel inden som uden for Foreningen, hvorefter det blev vedtaget paa sidste Møde at aabne Skolen den 15. Februar. Der er antaget fire Lærere, to i Engelsk og to i Tysk, samt oprettet to Hold, et for Begyndere, og et for viderekomne. Der er god Tilslutning og vi anbefaler andre Afdelinger Landet over at følge os i samme Spor. *N. Sarøe.*

Thisted. Fredag den 15. Januar afholdt Foreningen en vellykket Aftenunderholdning, der bestod af Koncert og Oplæsning. Den udmærkede Koncert udførtes af en Trio og Herr Prokurist Johs. Bach læste et Par morsomme Fortællinger. Ved det paafølgende Kaffebord herskede en udmærket Stemning, der forøgedes af et Par i Dagens Anledning skrevne Sange. Aftenen sluttede med et muntert Bal. — Fredag den 29. Jan., havde Bestyrelsen formaaet Herr Sagfører Galster til at holde Oplæsning. Herr G. havde valgt en Fortælling fra det mørkeste Kjøbenhavn, hvis Humor og Alvor paahørtes med stor Interesse af de tilstedeværende Medlemmer.

Fredag den 5. Februar havde et Medlem lovet at indlede en faglig Diskussion, men da Vedkommende desværre blev forhindret og sendte Afbud i sidste Øjeblik, maatte Formanden tage Affære og klarlægge C. O. Program. Derefter udspandt der sig en ret livlig Diskussion, hvori flere af de Tilstedeværende deltog.

NB. De Medlemmer, der ønsker Medhjælper-Sangbogen bedes meddele det til Formanden. Husk Bogen til Møderne og mød alle i Trop! *T. T.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1915. 15de Aargang.

REPRÆSENTANTSKABSMØDET.

DET VEDTOGES AT SØGE ARBEJDSLØSHEDSKASSEN STATSANERKENDT.

I to paa hinanden følgende Møder den 20. og 21. Februar har Centralorganisationens Hovedbestyrelse og Repræsentantskab godkendt det af det tidligere omtalte Udvalg udarbejdede Forslag om Statsanerkendelse af „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse".

Beslutningen er i Realiteten taget enstemmig, idet næsten alle Medlemmer af Repræsentantskabet har stemt for Statsanerkendelsens Princip og det samlede Lovforslag, — kun to af Hovedbestyrelsens Medlemmer, der navnlig i Kontingentspørgsmaalet indtager et afvigende Standpunkt, undlod at deltage i de paagældende Afstemninger.

Først i næste Nummer kan vi gengive det samlede Lovforslag, der vil blive indstillet til endelig Vedtagelse ved den kommende Kongres. I det Følgende maa vi begrænse os til et orienterende Referat af de Afsnit af Repræsentantskabsmødets Forhandlinger, der vedrører selve Princippet: Statsanerkendelse, og de vigtigere Enkeltheder i Lovene, hvorom der især viste sig Meningsforskelligheder.

Betænkelighederne samlede sig i Særdeleshed om den frie Adgang til Medlemsskab for andre end Centralorganisationens Medlemmer, medens de egentlige Meningsforskelligheder fortrinsvis grupperede sig om Kontingentspørgsmaalet.

Frygten for de Uorganiseredes Invasion i Arbejdsløshedskassen er imidlertid ganske ubegrundet. Bortset fra, at et saadant „run" paa Arbejdsløshedskassen i sig selv er lidet tænkeligt, vilde det være tvivlsomt, om ikke netop Centralorganisationen sluttelig vilde drage Fordel deraf. Thi en velledet, maalbevidst Standsorganisation vil — selv om den kun omfatter et Faatal af Standens Medlemmer — naturligvis altid virke retledende, ofte endog bestemmende paa de Udenforstaaendes Mængde, naar denne under en eller anden Form kommer under Organisationens Paavirkning eller Administrationens Indflydelse.

Kontingentsspørgsmaalet stod ogsaa her i Kampens Tegn.

Udvalget var i dette Punkt gaaet videre end oprindelig tænkt og accepterede et fra anden Side fremsat Forslag om en Kontingentforhøjelse af 50 Øre pr. Maaned, i Stedet for som først tilsigtet 25 Øre. — Formaalet med denne Forhøjelse er imidlertid Arbejdsløshedskassen uvedkommende, eftersom de 25 Øres Mer-Kontingent henføres til Centralorganisationens Reservefond og derved ikke blot udligner den Mindreindtægt, der fremkommer ved, at Afdeling B, hvortil ogsaa Lærlingene nu betaler Kontingent, overgaar til Centralorganisationens Reservefond, men den paagældende Forhøjelse af Kontingentet, som støttedes af et stort Flertal indenfor Repræsentantskabet, vil selvfølgelig yderligere styrke vor Centralorganisation og modne den for de ventende fagforeningsmæssige Opgaver, der er Medhjælperbevægelsens naturlige Formaal.

Vedrørende øvrige Enkeltheder henviser vi til efterfølgende Referat og det samlede Lovforslag, der senere vil fremkomme, ligesom vor Tidende gennem en Række Artikler vil søge denne for vort fremtidige Organisationsarbejde vigtige Sag indgaaende belyst og yderligere prøvet, før den til Efter-Sommeren forelægges for Kongressen.

Referat.

Centralorganisationens Repræsentansskab samledes til Møde i „National" Selskabslokaler i Kjøbenhavn, Søndag den 21. Februar Kl. 9, for at behandle det af et Udvalg bestaaende af Frk. Johanne Andersen, Herrer Jens Johansen og Vilh. Hansen udarbejdede og siden af Hovedbestyrelsesmødet den 20. Februar godkendte Forslag om Statsanerkendelse af „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse". Udvalgets Betænkning, Lovforslagene og de deraf følgende Ændringsforslag til Centralorganisationens Love var forud tilsendt Repræsentantskabets Medlemmer.

INDLEDNING.

Forretningsfører Jens Johansen: Idet jeg aabner Mødet skal jeg paa Hovedbestyrelsens Vegne byde Repræsentanterne Velkommen og udtale Haabet om, at Mødets Forhandlinger maa føre til et for Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen heldbringende Resultat, som kan virke med til at drage nye Tusinder ind under Organisationens Omraade.

Det, der sker idag, er jo noget Nyt. Siden 15. September 1907 har der intet Repræsentantskabsmøde været afholdt, men Ændringen af dettes Sammensætning, som foretoges af sidste Kongres, skabte en effektiv Forsamling, hvilket Mødet i Dag viser.

Hovedbestyrelsen har ment det rigtigt og heldigt at drøfte den saare vigtige Sag, som foreligger for Mødet, med Repræsentantskabet — selv om man maaske derved er lidt paa Siden af Lovenes Ordlyd, følger man sikker Lovens Hensigt — for at faa Forslaget drøftet og gennemarbejdet bedst muligt, og ikke mindst for at faa udbredt Kendskab til det i saa vide Medlemskredse, som paa nogen Maade muligt. — Vi er sikkert alle enige om, at det her drejer sig om en meget betydningsfuld og samfundsgavnlig Institutions yderligere Konsolidering og Udvidelse, og Betydningen heraf springer endnu stærkere i Øjnene paa en Tid som denne, hvor den frygteligste Stor-Krig, Historien kan opvise, ogsaa lægger sin klamme Haand paa Erhvervslivet her i Landet og tvinger veltjente Standsfæller ud i Arbejdsløshed — under Dyrtid.

Vi har Ret til at sige, at en Forebyggelse mod Arbejdsløshed hører til de vigtigste Opgaver, socialt Interesserede kan tage op, saa længe vi lever under de nuværende Samfundsforhold, og vi føler sikkert ogsaa Alle det Ansvar, der hviler paa os saaledes, at vi hver efter sin Overbevisning arbejder for Opnaaelsen af det bedst mulige for den Enkelte som for Organisationen.

Jeg skal tillade mig at meddele, at der, siden Valget af Repræsentanter fandt Sted, er udtraadt: Houmann-Andersen, Slagelse, Schouboe-Olsen, Svendborg, Anton Nielsen. Viborg, og Frk. Johanne Berg, Aalborg.

I disses Sted er indtraadt: Johs. Elding, Helsingør, Karl Sørensen, Middelfart, A. Elvig, Frederikshavn og Laur. Christensen, Vejle.

Meldt Forfald har Poul Jensen, Vejle, samt Laur. Christensen, Vejle. Sidstnævnte er indkaldt til Sikringsstyrken.

Repræsentantskabsmødet tæller derefter følgende Standsfæller: A. Ipsen, Hjørring, A. Elvig, Frederikshavn, Johs. Sjælland, Aarhus, Carl Knudsen, Aarhus, Robert Petersen, Fredericia, Karl Sørensen, Middelfart, E. Nicolaysen, Frederikssund, Johs. Elding, Helsingør, Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, A. Andreasen, Hjørring, Chr. J. Hendil, Hillerød, Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, Michael Nielsen, Vejle, N. C. Nielsen, Kolding, F. V. Jensen, Kallundborg og Jens Johansen, Kjøbenhavn.

MØDET KONSTITUERES.

Det fremlagde Forslag til Forretningsordenen vedtages enstemmigt.

Til Ordstyrere vælges A. Andreasen, Hjørring og Johs. Sjælland, Aarhus.

1. Ordstyrer, A. Andreasen, takker for Valget, og udtaler, at han ikke er i Tvivl om, at den strænge parlamentariske Orden, der plejer at herske paa vor Organisations Møder, ogsaa vil kendetegne dette.

Derefter foretages Navneopraab.

DET INDLEDENDE FOREDRAG.

Jens Johansen: Paa Hovedbestyrelsens Vegne skal jeg tillade mig at forelægge den Sag, der er eneste Forhandlingsemne paa dette Møde: Vor Arbejdsløshedskasses Statsanerkendelse.

Jeg maa først fremsætte et Par Bemærkninger om Spørgsmaalet: Statsanerkendelse i Almindelighed, da Sagen jo i sin Helhed maa ses paa Baggrund heraf. Det der sker ved Anerkendelsen, og det deraf flydende Tilskud, er jo kun at Samfundet erkender sin Pligt til at medvirke til Opretholdelse af Livet for de økonomisk svagere Borgere, som ikke paa Grund af Samfundsforholdenes Beskaffenhed kan skaffe sig Beskæftigelse, der giver dem Mulighed for at opretholde Livet for sig og sine. Denne Selvfølgelighed har jo ganske vist været anerkendt længe, men i den utiltalende Form, at der til Nydelse af offentlig Hjælp var knyttet de nedværdigende Betingelser, som naturligvis var uantagelige for ærekære og oplyste Borgere, at Paagældende fik hæftet Samfundets sorte Kokarde paa sig og derved nedsattes i Borgernes anden Klasse. Den nye Tid indlededes paa dette Omraade, da man slog ind paa Princippet: Hjælp til Selvhjælp, ved Vedtagelse af Sygekasseloven af 1892, hvis Grundtræk genfindes i Arbejdsløshedskasseloven af 1907 og Revisionsloven af 1914. Jeg skal ikke fordybe mig i disse Lovværkers Principper og Enkeltheder; det tør forudsættes unødvendigt i denne Forsamling. Derimod maa jeg omtale den Stilling, man indtog til Statsanerkendelsen ved vor Kasses Oprettelse i 1907. Det ses — og vil sikkert ogsaa erindres af Flertallet af denne Forsamling — at den daværende Formand, og med ham formentlig den øvrige Hovedbestyrelse, har set med megen Mistro paa Anerkendelsen, og det er gjort stærkt gældende, at Statsanerkendelsen vilde betyde intet mindre end Statstilskud til Hjælp til billig Arbejdskraft. Denne Paastand, som synes noget hasarderet, maa i hvert Fald betragtes i Sammenhæng med, at Understøttelse alene ikke er nok, men at der maa staa en økonomisk velfunderet Fagorganisation bagved, for at forhindre, at Understøttelse skal bevirke Nedgang i Lønningerne. Denne Formodning var vel ikke helt hen i Vejret, selv om jeg for mit Vedkommende ikke kan tillægge den saa overordentlig Betydning, som den blev tillagt i 1907. Det maa imidlertid erkendes, at C. O. var betydelig svagere i 1907 end nu, og at Medlemmerne havde en ringere fagforeningsmæssig Opdragelse, hvilket maaske berettiger, at man veg uden om Anerkendelsen og indsmuglede en Kampfond i Vedtægten for Arbejdsløshedskassen, og derved fik det vedtaget uden nogen Modstand, hvorved Organisationen nu er blevet saaledes financieret, at den uden Ængstelse kan søge Anerkendelse af Arbejdsløshedskassen. Det maa ogsaa erkendes, at den Mistænksomhed, man nærede til Loven om anerkendte A. K., var forstaaelig, da man stod overfor noget ganske Nyt. Navnlig var man vel betænkelig m. H. t. den Maade, hvorpaa Loven vilde blive praktiseret og ført ud i Livet af Administrationen. Man tænkte sig Bevægelsesfriheden indskrænket i stærk Grad og ventede Lovens Bogstav krævet rigoristisk efterlevet til Punkt og Prikke.

Erfaringerne taler her et andet og tydeligere Sprog, som ganske har afkræftet Mistænksomheden. Det har vist sig, at der hidtil har siddet en human og forstaaende Administration, som har kunnet se det fornuftige i, at lempe denne nye Lovs Bestemmelser efter Livets praktiske Anvisninger, og som tilfulde har forstaaet Arbejderklassens naturlige Interesse og Arbejde for at holde Justits indenfor sine egne Rækker.

Derfor har Administrationen ogsaa lagt en meget udstrakt Myndighed i Arbejdsløshedskassernes Hovedledelsers Hænder, og de Rivninger man — ogsaa fra vor Side — ventede, kan vist siges at være udeblevne, til Held for en sund Udvikling af hele denne samfundsgavnlige Institution, som ogsaa nationaløkonomisk set har særdeles høj Værdi og har løst en smuk Opgave.

Set med Nutidsøjne, har den i 1907 siddende Hovedbestyrelse handlet klogt i — ganske vist efter flere hvasse Udfald mod Loven — sluttelig at sige: „at man iøvrigt vilde afvente den videre Udvikling af denne Gren af dansk Socialpolitik", inden videre foretoges, og det er derfor baade naturligt, og i Overensstemmelse dermed, og endelig i Pagt med Udviklingen, naar Hovedbestyrelsen nu igen har taget Spørgsmaalet op, idet man maa gaa ud fra, at jo større Fordele, der kan bydes det enkelte Medlem, desto stærkere bindes han til Organisationen, og desto mere underbygger vi denne, saa den vinder indre Fasthed og dermed Styrke udadtil.

Efter disse indledende Bemærkninger skal jeg gaa over til at omtale en eventuel Anerkendelses rent praktiske Sider.

Den Anke, der først rettes mod Anerkendelsen, er sikkert denne, at det betyder en Svækkelse og en Fare, at vi skal tage ind som Medlem enhver ved Faget arbejdende,

der opfylder Betingelserne derfor. Denne Fare skal man ikke overvurdere. Dels er der næppe overhængende eller stor Fare for, at en saadan Invasion kommer; desværre kan man maaske sige — thi man vil dog ogsaa være berettiget til at se Sagen fra en anden Side, nemlig at det ogsaa kan betyde en Fordel om dette skete. Betingelsen for at man kan paavirke Folk er jo dog den, at man kommer i Forbindelse med dem, og selv om de kommer til os i egoistisk Hensigt, kan vi maaske ved Paavirkning, ved at sende dem vort Medlemsblad o. s. v., naa at vinde dem for det faglige Arbejde. Anerkendelsen kan derfor ogsaa komme til at tjene som Murbrækker for Organisationen.

Kontingentets Forhøjelse. Den Kategori Medlemmer, som har de nys omtalte Betænkeligheder, vil næppe forskrækkes af Kontingentforhøjelsen paa 50 Øre, og i Almindelighed vil der næppe heller være nogen Fare for at gaa til en saa ringe Forhøjelse i Betragtning af de utvivlsomme Goder og Fremskridt, der muliggøres derved, og ikke mindre i Betragtning af, at vi gerne nu skulde være saa organisationsmæssigt godt opdraget, at en saadan Merydelse ikke skulde forvolde nogen Ravage af nævneværdig Betydning. I hvert Fald forekommer det mig, at man ikke kan tage Hensyn til Røster, som eventuel maatte hæve sig herimod; dertil indeholder Forslaget — hvad jeg senere kommer til — altfor store organisatoriske Fordele.

Administrationens Komplicering. Vi naar selvfølgelig ikke et saadant Fremskridt som Anerkendelse uden visse Ofre. Et af disse er den mere omfattende Administration, som vil ramme først og fremmest Hovedkontoret, men ogsaa i nogen Grad Afdelingerne og medføre et større Arbejde, navnlig for Kassererernes Vedkommende. Erfaringsmæssigt kan dog konstateres, at andre Kasser uden Vanskelighed klarer sig, og det kan vel derfor ejheller berede os uoverkommelige Ulemper — saa meget mere som vi maa hilse med Glæde ethvert Forhold, der kan virke til mere Orden og Præcision i vor Organisation. Mer-Arbejdet fremkommer dels ved det rent regnskabsmæssige, dels ved at Kontrollen skal være mere effektiv med de Arbejdsløse.

Skærpede Krav til Medlemmerne. De enkelte Medlemmer vil mærke en Forskel derved, at det bliver nødvendigt, at stramme Kontingentbetalingen og forlange mere Nøjagtighed i saa Henseende. Hvor Forholdene maatte kræve en lempelig Fremgangsmaade, er der dog ogsaa aabnet Adgang hertil ved at foreslaa Indførelse af særlige Restancemærker, som skal afbetales efter opnaaet Arbejde. Derimod bortfalder Kontingentfrihed — undtagen for Soldater. Kontrollen skal som nævnt være mere effektiv, uden at jeg dog kan se, at der herved stilles urimelige eller uoverkommelige Krav.

Bemidlede Medlemmer. Der har altid gaaet sære Frasagn om, at under Anerkendelse vilde en Mængde Standsfæller være udelukkede fra Medlemsret. Nu staar der naturligvis ikke Røg af en Brand, uden at der ogsaa har været Ild deri, men dette Forhold er dog ikke paa langt nær saa farligt som man har villet mene. For det første er der ingen egentlig Indtægtsgrænse, der angiver, hvem der er bemidlet og hvem ikke. Og naar en Haandværker med sine 25—2700 Kr. er ubemidlet, vil en Handels- og Kontormedhjælper med ca. 3000 Kr. ogsaa være det. Loven siger kun, at enhver ubemidlet Lønarbejder kan blive Medlem. Ubemidlet er den ikke, der i Formue har 5000 Kr. (ugift) og 10,000 Kr. (gift).

Ansvaret for Skønnet over, hvem der er ubemidlet, og hvem ikke, kommer til at hvile paa os selv, og det kan vi vel bære, navnlig da den reelle Forskel, der bliver mellem Ret og Fordel for de to Kategorier, ikke er synderlig stor. Ved at ansætte Kontingentet ens, er Overgangsbestemmelserne nemlig blevet saa lempelige, at hele Faren for det bemidlede (bidragydende) Medlem bestaar i, at Vedkommende faar en Ventetid paa en Maaned, i hvilken han ingen Understøttelse kan faa — og det er naturligvis kun at forstaa som en Udskydelse, ikke som en Fratagelse af Ret til Understøttelse i 30 Dage.

Medlemmer i Udlandet. Som angivet i Lovudkastet, er det ikke tilladt at betale Understøttelse til Medlemmer i Udlandet. Nogen Forandring fra det bestaaende betyder det ikke, men der kræves, at saadanne Medlemmer for at faa Understøttelse efter Hjemkomsten skal have arbejdet 3 Maaneder ved Faget. Til Gengæld foreslaar man, at Kontingentet for disse Medlemmer sættes til 25 Øre, og det tør siges at være lempelige Vilkaar i det Store og Hele.

Lærlingenes Stilling. Lad mig sige det straks, at med Hensyn til Lærlingene sker der Forandringer, som ikke er absolut tiltalende. Det er dog lykkedes at finde en Form, hvorved deres Ret ikke beskæres — uanset Arbejdsløshedskasselovens § 13, 2, idet Lærlingene, naar de betaler fuldt Kontingent fra 17 Aars Alderen, kan faa Understøttelse fra Læretidens Udløb, minus 6 Dage. Det vil jo desuagtet ikke betyde Kontingentforhøjelse for Lærlingene — tværtimod; indtil 17 Aar vil de slippe med det halve Kontingent, 25 Øre pr. Maaned. Det uheldigste Moment i denne Del af Sagen er den, at Afd. B.s Reservefonds Indtægt forringes med ca. 2000 Kr. pr. Aar. En medvirkende Aarsag til, at jeg personlig har en stor Forhaandssympati for en Forhøjelse af Kontingentet til Organisationen.

Stats- og Kommunetilskudet. Medens jeg hidtil har beskæftiget mig med de Sider af Spørgsmaalet, hvorom der kan siges noget baade for og imod, vender jeg mig nu mod det, der sikkert vil herske Enighed om kun er Fordele — og store Fordele. I Henhold til Arbejdsløshedskasselovens § 10 er en anerkendt A-K. berettiget til et Statstilskud, der andrager Halvdelen af det af Medlemmerne selv indbetalte Bidrag, og herom er der ingen Tvivl, — dette Tilskud kan vi i alle Tilfælde opnaa. Derudover har Kommunerne Ret til at yde et Tilskud paa indtil $^1/_3$ af Medlemsbidraget, men hertil er at bemærke, at Kommunerne ikke har Pligt. Kun hvis Kassen opretter en særlig Fond — Krisefond — i H. t. Arbejdsløshedskasselovens § 16, har Kommunerne iflg. § 10, sidste Punktum Pligt til at yde Tilskud. Hovedbestyrelsen har imidlertid ikke fundet Anledning til at foreslaa Oprettelse af en saadan Fond, men henstiller, at man stiller sig afventende dermed.

Fordelene for Medlemmerne bestaar blandt andet i, at Karenstiden nedsættes til 1 Aar og Understøttelserne forhøjes efter den Skala, som De vil kende af Forslaget, og som betegner et absolut Fremskridt af Understøttelsesrettens Udvidelse, saaledes at der med kortere Mellemrum kan opnaas Understøttelse, naar Hensyn tages til, at der ikke fordres den lange Arbejdskarenstid (9 Mdr.), som vore nuværende Love kræver — at der er Overflytningsret til andre Arbejdsløshedskasser, et Forhold, der i et saa tilgængeligt Fag, som vort, er og bliver en Fordel og endelig — men ikke mindst, — at Understøttesretten udvides i et Omfang, som virkelig betegner en Revolution af vore nugældende, altfor strenge og rigoristiske Bestemmelser med Hensyn til Medlemmernes Ret.

Vi kan efter Forslaget naa i Retning af det, der maa være Idealet: at Arbejdsløshed er Arbejdsløshed uansét Aarsagen; thi den nødstedte Kollega bliver ikke mindre ilde faren, enten han selv har sagt op eller Arbejdsgiveren har foretaget dette Skridt.

Medlemmer i Militærtjeneste. Jeg skal derefter nævne, at de til Militærtjeneste indkaldte Medlemmer stilles særlig heldigt, derved at der kun fordres Kontingentbetaling i 3 af Karensaarets 12 Maaneder, uden at Understøttelsen derfor beskæres.

— — —

Lad mig da sluttelig bemærke, at Hovedbestyrelsen anser Spørgsmaalet for modent til Løsning, og en yderligere Udskydelse kan føre saare uheldige — og uoprettelige — Følger med sig. Arbejdsløshedskasselovens § 3 siger nemlig, at kun én A-K. i hvert Fag kan faa Anerkendelse. Sagen kunde tænkes taget op fra anden Side for at bremse Organisationens Fremgang og lagt i Hænderne paa Folk med ubegrænset Kapital til Raadighed. I

saa Fald kunde Sagen blive farlig nok, naar det drejede sig om en organiseret Kamp mod Organisationen.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne anbefaler jeg derfor Sagen til Repræsentantskabets Velvilje, og beder Dem sé bort fra en sikkert forbigaaende Uvilje i visse Medlemskredse mod Kontingentforhøjelsen. Hver Gang en Reform skal indføres, vil der være Kolleger, hvis Forstaaelse ikke strækker til at følge Bevægelsens Fremgang, og Gennemførelsen bør derfor foretages nu, hvor Tilbageslaget bliver forholdsvis meget mindre end senere. — Jeg foreslaar nu, vi følger Dagsordenen og først tager en Generaldebat, for senere at gaa over til en Specialdebat om de enkelte Paragraffer.

GENERALDEBATTEN.

Carl Knudsen, Aarhus, retter en Forespørgsel om Arbejdsløshedsinspektørens Stilling til § 5, og om Administrationstilskud til store Afdelinger.

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn: Jeg finder det nødvendigt, at vor Arbejdsløshedskasse statsanerkendes. En Side af Sagen vil imidlertid spille en stor Rolle, det er den Adgang, der aabnes de Handels- og Kontormedhjælpere, som ikke er Medlemmer af vor Organisation, til at melde sig ind i Arbejdsløshedskassen. Ligesaa mener jeg at se en Fare i at „5' Juni" eller andre „Medhjælperforeninger" i sluttet Trop vil kunne melde sig ind i A-K alene.

Jeg stiller mig derfor saaledes, at hvis man ikke paa en eller anden Maade kan skaffe sig en vis Indflydelse og drage Fordel heraf, vil det være betænkeligt at søge Statsanerkendelse.

Chr. J. Hendil, Hillerød, er kun principielt for Statsanerkendelse. Forslaget indeholder en Kontingentforhøjelse, som jeg ikke kan gaa med til — med mindre det af af mig stillede Ændringsforslag vedtages.

N. C. Nielsen, Kolding: Det forekommer mig, at Forretningsføreren kun fremdrog de heldige Sider ved det foreliggende Forslag, men ikke kom stærkt nok ind paa de uheldige. Hvis Statsanerkendelsen vedtages, vil det blive saadan, at C. O., der hidtil har været Nr. 1 og A. K. Nr. 2, bliver gjort til en Filial af Arbejdsløshedskassen. Forretningsføreren nævnede, at Arbejdsløsheds-Inspektoratet, som vi nu bliver afhængige af, hidtil har været ledet med megen Liberalitet, og det er vist rigtigt. Nu er der imidlertid kommet en anden Ledelse, og det er vel ikke sikkert, at Ledelsen nu bliver saa liberal, som Arbejdsløshedsinspektøren hidtil har fortolket Loven. Forretningsføreren sagde, at denne A. K. kunne komme til at virke som „Murbrækker" for Organisationen. Ogsaa jeg kunde tænke mig dette. Nogen Sandsynlighed herfor, kan dog ikke i Øjeblikket dannes, da man maa tage Stabiliteten i Afdelingerne i Betragtning. Iøvrigt skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt komme nærmere ind paa det foreliggende Forslag.

Jens Johansen, Kjøbenhavn, forstaar ikke Chr. Karlsens Kritik af Indmeldelserne. Jeg synes, jeg ret udførligt omtalte Indmeldelser af Folk, som ikke er Medlem af Organisationen. Maaske, det skal jeg indrømme, omtalte jeg ikke særlig stærkt Indmeldelserne i Flok og Følge. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at K. ser særlig sort paa Spørgsmaalet. Der er Mulighed for, at der vil ske Indmeldelser i A. K., men en samlet Indmeldelse fra andre Foreninger tror jeg ikke paa; det vil disse Foreninger ikke være stærke nok til. Hvad angaar det af Carl Knudsen stillede Spørgsmaal om Arbejdsløshedsinspektørens Stilling til § 5, saa vil jeg give K. Ret i, at det vil have overordentlig Betydning, hvilken Org., der staar bagved den paagældende A. K., men først og fremmest, hvilken Forstaaelse, der er mellem A. K. og Organisation. Vi maa paa et senere Tidspunkt gøre os det klart, hvilken Anvendelse vi vil gøre af § 5, eller — for saa vidt det anses nødvendigt — komme til en Forhandling med Arbejdsløshedsinspektoratet.

Mich. Nielsen: Ogsaa jeg er noget forbauset over de af N. C. Nielsen fremsatte Betænkeligheder, som jeg finder rimeligt var fremkomne paa det forudgaaende Hovedbestyrelsesmøde. Med Hensyn til Ledelsen af Arbejdsløshedskasserne, tror jeg ikke, der er foregaaet noget Systemskifte, men iøvrigt kan jeg dog ikke se andet, end at C. O. vedblivende beholder Førerstillingen. Jeg finder derfor ikke særlig Anledning til at komme ind paa N. C. Nielsens Betænkeligheder.

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, ønsker A. K. statsanerkendt. — Derfor nærer jeg alligevel Betænkeligheder over, om vi vil kunne bevare tilstrækkelig Indflydelse paa Ledelsen. Saa vidt jeg har kunnet læse Loven om Arbejdsløshedskasser er enhver Arbejder berettiget til at kræve Optagelse. Jeg hørte kun Forretningsføreren tale om Forholdene som de ligger i Øjeblikket, men det kan tænkes, at andre Organisationer vilde udfolde et Agitationsarbejde for at opnaa de Fordele, vi fremskaffer ved Statsanerkendelsen, og Spørgsmaalet bliver da, om vi kan hævde Stillingen. Det vil være uklogt ikke at tillægge denne Fare nogen Betydning.

Carl Knudsen: Jeg savner stadig Svar paa min Forespørgsel om Administrationen. Jeg kunde ligeledes ønske at vide, om Hovedbestyrelsen har beskæftiget sig med, hvad vi eventuelt kunde byde gennem vor nuværende Arbejdsløshedskasse og ved den Kontingentforhøjelse, der nu vil være nødvendig, — alt under Forudsætning af at Statsanerkendelsen ikke vedtages.

N. C. Nielsen fastholder, at Forholdet mellem Org. og A. K. bliver som af ham omtalt; begge bliver adskilte, og der staar ikke i Loven, at det skal være organiserede Arbejdere, der skal deltage i Ledelsen.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, henleder Opmærksomheden paa, at de „bemidlede Medlemmer" har hvilende Medlemsret, der ikke tillægges Ancienniteten. Sagen er imidlertid af mindre Betydning, fordi kun et saare ringe Procenttal af Medlemmerne henhører til denne Indtægtsklasse.

Vi har i Udvalget ventet, at Spørgsmaalet om uorganiserede Medhjælperes Optagelse, vil give Anledning til Betænkelighed. Der er dog ringe Grund til at frygte Invasionen fra Harmoniforeningerne; thi dels er A. K. underkastet Hovedbestyrelsens Kontrol og Ledelse, dels fattes der baade Disciplin og Korpsaand indenfor de paagældende Foreninger, netop de Forudsætninger for et maalbevidst Arbejde, vi raader over. I Kjøbenhavn vil saadanne eventuelle Forsøg uden Vanskelighed blive slaaet ned fra vor Side og der er kun ringe Udsigt til, at den Art Kup vil blive forsøgt. I Provinsen vilde Erobningen af en lille Lokalafdeling naturligvis blive aldeles betydningsløs. Iøvrigt blev det ingen misundelsesværdig Opgave at møde som Delegeret for en saadan Afdeling. — Derimod er det selvfølgelig udelukket at vi kategorisk kan nægte uorganiserede Medhjælpere Optagelse i Kassen.

Til Carl Knudsen bemærker V. H., at den statsanerkendte Arbejdsløshedskasses Ledelse naturligvis maa drage Omsorg for, at Administrationen i Lokalafdelingerne foregaar tilfredsstillende. Derfor maa der træffes egnede Foranstaltninger i de største Afdelinger f. Eks. Aarhus, saaledes at Funktionerne kan blive varetaget paa fyldestgørende Maade. Iøvrigt betinger Statsanerkendelsen en Forøgelse af Hovedkontoret Arbejde, en yderligere Centralisationen af Administrationen og deraf følgende Ny-Engagement.

A. Ipsen, Hjørring: Jeg er Tilhænger af Statsanerkendelsen, fordi de Fordele, denne byder Medhjælperne og Organisationen er meget betydelige. Men jeg indrømmer, at der kan være en Fare for at aabne Dørene. Vi maa være klare over, hvorvidt det kan være os til Skade eller Gavn, om denne Invasion fra andre Foreninger finder Sted. Har vi først Statsanerkendelse, saa slipper vi ikke ud igen.

Jens Johansen: Det Diskussionen samler sig om er Betænkelighederne ved at give alle Medlemsret. De fremførte Betragtninger har dog ikke gjort mig yderlig betænkelig. Jeg tror ikke vi vil komme til at staa overfor nogen Invasion, men da Erfaringer fra enkelte andre Steder viser, at Statsanerkendelsen i talmæssig lige saa smaa Kasser har virket befordrende, skal jeg ikke komme yderlig ind paa dette Spørgsmaal.

Johanne Andersen, Kjøbenhavn, besvarer Carl Knudsens Forespørgsler til Paragraf 5 og anfører, at man vel næppe helt tør haabe at blive fritaget for Henvendelser til Kassen, hvoraf der kan flyde en Del Vanskeligheder, men for saa vidt Afdelingerne betvivler en Mands Ret til Optagelse i H. t. bestaaende Love, indbringes Forespørgslen til Hovedbestyrelsen, og dermed er Afdelingen i hvert Fald paa den rigtige Side.

A. Elvig, Frederikshavn, antager heller ikke, at der er stor Fare for, at man melder sig ind i Arbejdsløshedskassen uden samtidig at melde sig ind i Organisationen. Hove lspørgsmaalet i denne Sag er, om A. K. statsanerkendes eller ej.

Johs. Sjælland, Aarhus. Medhjælperne er ikke uden moralsk Følelse. Hvis man agiterede for at faa den, der kun stod som Medlem af A. K. ind i C. O., saa gad jeg se den af vore Arbejdskolleger, der var saa simpel i sin Opfattelse, i sine moralske Begreber, at han undsaa sig derfor. Men iøvrigt er C. O. sikkert saa stærk nu, at den kan holde de Mennesker ude, der vil overrumple Kassen. Ved den Statsanerkendelse, som vi nu vil faa, vilde Administrationsudgifterne — ogsaa i Provinserne — blive større. Men i dette Spørgsmaal vil jeg haabe, Hovedbestyrelsen vil være Afdelingerne behjælpelig og sikre disse mod de ved den nye Ordning forbundne Udgifter.

Mich. Nielsen replicerer til N. C. Nielsen og Vilh. Hansen, og tror ej heller paa Faren for en Invasion fra andre Foreningers Side. Anbefaler at vedtage Anerkendelsen.

Jens Johansen: Ved eventuelle alvorlige Følger kunde den ansvarlige Ledelse af C. O. frigøre sig for Statsanerkendelsen. Tal. kommer derefter ind paa en Omtale af Satserne, der skønt de indeholder en Forhøjelse, rummer en betydelig Fordel ved den udvidede Adgang til Understøttelse. Med Hensyn til Tilskud til Administrationen maatte man ikke spænde Forventningerne for højt, da Arbejdsløshedsinspektoratet ikke gaar med til større Udgifter end 10 pCt.

A. Ipsen er heller ikke i Tvivl om, at de, der melder sig til A.-K., vil kunne paavirkes til at blive Medlemmer af C.-O., men nærer dog stadig Frygt for „den aabne Dør"!

Efter yderligere Udtalelser af Jens Johansen om Satsernes Udregning, stiller Ordstyreren (Andreasen) Forslag om en samlet Afstemning over samtlige §§. Efter korte Bemærkninger mellem Ordstyreren og Vilh. Hansen, vedtages Forslaget om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse ved Navneopraab med 14 Stemmer. 3 (Chr. J. Hendil, N. C. Nielsen og Karl Sørensen) svarer: „Stemmer ikke".

SPECIALDEBAT OM ARBEJDSLØSHEDSKASSENS LOVE.

Mødet begynder derefter Forhandlingerne vedrørende Forslagets enkelte Paragraffer.

Jens Johansen oplyser, at Arbejdsløshedsinspektoratet ikke har taget bestemt Standpunkt til Spørgsmaalet: „Ubemidlede Handels- og Kontormedhjælpere".

Chr. J. Hendil, Hillerød, fremsætter følgende Ændringsforslag: „Hvor ingen Læretid er fastsat, regnes denne for 3 Aar." Forslaget forkastes.

Mødet hæves derefter Kl. 1.

Efter at Mødet er genaabnet Kl. $2^1/_2$ foreslaar Ordstyreren (Sjælland), at man gaar over til en samlet Debat om Kontingentet, da dette berører de fleste Paragraffer.

Chr. J. Hendil, Hillerød: Arbejdernes Organisationer har helt og halvt Kontingent for deres Medlemmer, halvt Kontingent for Hjælpearbejderne. Naar disse Organisationer har optaget Tanken, vil der være endnu mere Grund til ogsaa for os at gøre det. Vi opnaar, at Mænd og Kvinder stilles lige indenfor Organisationen. Som det nu er, er der ringere Grund til for Kvinderne at melde sig ind, da C. O. navnlig er de mandlige Butiksmedhjælperes Organisation. Den vil mere komme til at svare til sit Navn, hvis dette Ændringsforslag vedtages.

Hendil stiller derefter Ændringsforslag om Skalakontingent.

Jens Johansen kan ikke anbefale Hendils Forslag, eftersom der ikke har været Tendens til at dele Medlemmerne i forskellige Klasser. J. er ogsaa uenig med Hensyn til, at man organiserede Medhjælperne i de forskellige Klasser. Man skal ikke paa det nuværende Tidspunkt lægge særlig Vægt paa, at organisere den Del af Faget, som det er vanskeligst at henvende sig til. Der er god Raison i først og fremmest at lægge an paa at organisere de egentlige Medhjælpere, — Kærnetropperne, der kan højne Faget og give de øvrige Tid til at gøre sig deres Stilling klar. De andre Organisationer har paa et Tidspunkt, da de stod paa samme Trin som os, koncentreret Kræfterne, for at organisere de egentlige til Faget hørende Arbejdere, derefter Hjælpearbejderne. Det samme maa vi gøre! Vi har organisationsmæssigt set ikke Raad til at sprede Kræfterne, før vi har de egentlige Fagets Udøvere. — Anbefaler paa Hovedbestyrelsens Vegne at forkaste Forslaget.

Elvig, Frederikshavn: De Medhjælpere, som dette Forslag særligt berører er Kvinderne; thi det kan siges, at det ikke er de lavest lønnede, der staar udenfor C.-O. Der er selvfølgelig en hel Mængde Kvinder, som har en eller anden Kontorplads til 20—25 Kr., men det er ikke dem, der er typiske for den kvindelige Arbejdskraft.

Efter korte Bemærkninger af Mich. Nielsen, Vejle og N. C. Nielsen, Kolding, beklager A. Andreasen, Hjørring, at skulle bekæmpe det af Hendil stillede Ændringsforslag i Betragtning af det alvorlige Arbejde, der sikkert laa bagved. Men hvis det bliver vedtaget, vil det betyde, at en hel Medhjælper-Kategori blev trængt ud af Faget, fordi man i Kraft af de nye Bestemmelser kun vilde engagere virkeligt faguddannede Medhjælpere.

Chr. J. Hendil, Hillerød: Det gælder naturligvis om at organisere de egentlige Medhjælpere, men der er sikkert ingen Fare ved at aabne Adgangen for de andre og daarligst stillede. Dersom de fagliglærte Medhjælperes Kaar forbedredes, vil Kløften mellem disse og de ufaglærte sikkert blive større.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, imødegaar Chr. J. Hendil og paapeger, at netop Kontormedhjælperne har ydet en stor Indsats i C. O.s Arbejde og Ledelse, der dog af nærliggende Aarsager særlig har søgt at opnaa Reformer, som kom Butiksmedhjælperne til Gode. — Arbejdsløshedskassen har ikke mindst Bud til Hjælpearbejderne og af disse især de daarligst lønnede Kontormedhjælpere. For disse Medhjælperlag vil Arbejdsløsheden gennemsnitlig være størst; selv med ensartet Kontingent vil Hjælpearbejderne altsaa have størst Fordel af Kassen. Arbejdsløshedsunderstøttelsen er udelukkende en Understøttelse og repræsenterer ikke den normale Levefod, og den unge, ugifte Mand, der betaler det samme som den gifte, bedre gagerede Medhjælper, faar mere ud af sin Understøttelse end Manden med 1500—2000 Kr. i aarlig Indtægt og med en Familie at forsørge. — Det komplicerede Kontingentspørgsmaal kan derfor ikke bedømmes ud fra den Enkeltes Indtægt uden at sammenholde hans nødvendige Udgifter og øvrige Forpligtelse.

A. Ipsen, Hjørring, er imod saavel en Nedsættelse som en Forhøjelse af Kontingentet, der ikke hidtil har hindret Tilgangen af Medlemmer til C.-O. Forslag fra Hovedbestyrelsen om Forhøjelse af Kontingentet til Arbejdsløshedskassen fra 25 til 50 Øre fraraader jeg.

Johanne Andersen. Kjøbenhavn: Det Forslag, som Hendil har stillet, rammer ikke specielt Hjælpearbejderne og Herr H. har sikkert ogsaa ved dette Forslag tænkt mest paa Kvinderne, som rundt om paa Kontorerne fortrinsvis repræsenterer den sekundære Arbejdskraft, derunder ogsaa sekundær Arbejdskraft af en saadan Betydning, at hun som Fagarbejder vistnok af og til kan gøre sin mandlige Kollega Rangen stridig. Herr H. har derfor uden Tvivl set, at det vil være en meget stor Fare for Manden i Faget, om den kvindelige Arbejdskraft holder sig borte fra Organisationen, og jeg tror ogsaa, at De bestandig bør erindre Dem, at der ingen Fare er ved, om Kvinderne kommer op paa Mands Lønninger

men langt større Fare om det omvendte skulde ske. Man bør derfor skænke Herr H.s Betragtninger noget andet og noget mere end overfladisk Interesse. Det gælder om at faa Kvinderne med; thi staar de udenfor, selv som blot en ligegyldig Masse, turde det blive meget vanskeligt at faa Standens Løn- og Arbejdsvilkaar op. — Og det er vist ikke vanskeligt, naar man blot ikke lægger an paa at støde dem eller fornærme dem! Men Midlet er næppe en Kontingentnedsættelse.

Efter en kort Bemærkning af Mich. Nielsen, Vejle, udtaler Elvig, Frederikshavn, sin ringe Tro til at faa Kvinderne, der i Reglen er uden faglige Interesser, ind i Organisationen, og Carl Knudsen anbefaler et ensartet Kontingent over hele Landet.

Jens Johansen oplyser, at Typograferne betaler mindst ca. Kr. 1,25 om Ugen i Kontingent, og efter kort at have omtalt Hendils Forslag, som Taleren ikke kunde anbefale, besvarer han en af Robert Petersen, Fredericia, stillet Forespørgsel om den sociale Statistik, der kan ventes til Foraaret.

Om det af Hendil stillede Forslag, rejses der endnu nogen Diskussion. Forslaget forkastes sluttelig.

Jens Johansen gennemgaar derefter de følgende Paragraffer, og knytter dertil nødvendige Oplysninger og Bemærkninger, samt besvarer enkelte Spørgsmaal.

J. motiverer den i § 29 ændrede Bestemmelse om afdelingsvis Afstemning ved Generalforsamlinger og vigtige Beslutninger indenfor C.-O. Urafstemningen i den Form, vi hidtil har benyttet, der vel er anvendelig i en Organisation, som tæller 1000 Medlemmer, men ikke længere vil være det, naar vi indenfor en ikke altfor fjern Fremtid skal foretage Afstemning blandt C.-O.s Medlemmer. Det var ikke rigtigt, naar Carl Knudsen oplyste, at større Organisationer benytter anden Form for Urafstemning.

J. besvarer sluttelig en Forespørgsel fra A. Ipsen, Hjørring, om det Tifskud, der fra vor Side skulde tilføres den ny Arbejdsløshedskasse. Det vilde efter J.s Mening antagelig dreje sig om et Beløb, der andrager tilnærmelsesvis Statstilskudet for det første Aar, ca. 10,000 Kr.

Efter at det samlede Lovforslag er drøftet paragrafvis vedtages det ved almindelig Afstemning med 15 Stemmer.

PLADSANVISNINGEN.

Forretningsføreren forelægger et Regulativ til Pladsanvisningen for Medlemmerne af Arbejdsløshedskassen.

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn: Naar jeg stemte for Statsanerkendelsen, var det fordi, det nødvendigvis vil medføre, at man i højere Grad end hidtil vil tage sig af Pladsanvisningen, der ved tilstrækkelig Agtpaagivenhed kan blive et agitatorisk Led. K. mener her at tale paa en større Del af Medlemmernes Vegne.

Jens Johansen: Der er maaske Mulighed for en Ordning, der kan byde os mere betryggende Former for Pladsanvisning. Derfor vil jeg dog ikke forskrive mig til den Opfattelse, Chr. Karlsen gjorde gældende, at det rent organisationsmæssigt set er en Opgave, der udadtil paahviler os — hvilket dog ikke skulde afholde J. J. fra at optage Spørgsmaalet og arbejde hen til en brugbar Ordning gennem Statsanerkendelsen og den deraf følgende offentlige Arbejdsanvisning.

Regulativ-Forslaget vedtages!

ÆNDRINGER TIL CENTRALORGANISATIONENS LOVE.

Derefter behandles Udkast til Ændringer i Centralorganisationens Love, der er en Følge af de vedtagne Vedtægter for den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse.

Jens Johansen anbefaler paa Hovedbestyrelsens Flertals Vegne det Forslag, der foreligger fra 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer (Mich. Nielsen og Poul Jensen), om Forhøjelse af Kontingentet til C.-O. fra 50 Øre til 1 Kr. pr. Maaned, hvoraf 50 Øre henlægges til Reservefonden.

Mich. Nielsen, Vejle: Det er efter nøje Overvejelse i Hovedbestyrelsen, at dette Forslag fremkommer. Denne Forhøjelse skal ogsaa henlægges til Reservefonden, den nuværende Afdeling B. Taleren véd sig i Overenstemmelse med Størsteparten af C.-O.s Medlemmer, saa meget mere som Reservefonden vil blive nok saa betydelig som den egentlige Arbejdsløshedskasse, og en Fond, som der bliver stillet store Krav til. Denne Reservefond maa vi derfor underbygge derved, at vi øger den allerede opsparede Kapital.

A. Ipsen, Hjørring, foreslaar at man i hvert Fald tager denne Forhøjelse i to Gange. Robert Petersen, Fredericia, anbefaler paany Forslaget. Afdelingerne vil alligevel forhøje Kontingentet til Kr. 2,— af Hensyn til det lige Tal!

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn: Forslaget vil i høj Grad faa Indflydelse paa C.-O. — Modstanderne af Forslaget frygter for Frafald, men Erfaringerne fra Kontingentforhøjelsen, der var en Følge af Arbejdsløshedskassens Oprettelse, viser, at Frafaldet indenfor C. O. kun var ca. 10 pCt. Og lignende Resultater foreligger her fra Kjøbenhavn. — Endelig maa det erindres at C. O. er vokset ikke blot talmæssigt, men ogsaa i indre Styrke, saaledes at Forhøjelsen ogsaa derved vil være lettere gennemførlig. For dem, der skal vindes som Medlemmer, vil Forhøjelsen ikke betyde noget. Paa disse Medlemmer er det vi skal anlægge vort Arbejde og opdrage dem til Organisationsmennesker. — Organisationens Husflidsperiode er et langt tilbagelagt Stadium og vi maa gøre det klart for Medlemmerne, at de maa yde for at opnaa, og at det er nødvendigt, at Organisationen faar det økonomiske Rygstød, dersom Magt skal sættes mod Magt.

A. Ipsen, Hjørring: Jeg er ikke bleven overbevist ved de Udtalelser, der er faldet, og jeg fastholder derfor, at vi maa forhøje Kontingentet gradvis. Vi løber ved den store Forhøjelse en stadig Fare for, at Medhjælperne siger: Vi melder os ind i A.-K., ikke i C.-O. Vi ejer ca. Kr. 50.000.00. Det vil altsaa sige, at vi har opsparet en ret betydelig Kapital med de Bidrag, vi hidtil har haft. Der vil dog gaa en rum Tid, inden vi kan benytte os af Reservefonden. Lad os derfor vente en Kongresperiode endnu med de andre 25 Øre, og lad os saa se, hvorledes Stillingen til den Tid er.

Carl Knudsen, Aarhus foreslaar et ensartet Kontingent. Johs. Sjælland, Aarhus, er enig med Hovedbestyrelsen, men slutter sig til Carl Knudsens Forslag om et ensartet Kontingent. — Mich. Nielsen, Vejle: Uoverensstemmelsen med Ipsen er kun et Tidsspørgsmaal. Den Fare, at Medlemmerne ikke meldte sig ind i C.-O., men kun staar med det ene Ben indenfor — i Arbejdsløshedskassen — betegnede Tal. som en udmærket Lejlighed til at bearbejde dem for en Indmeldelse i C. O. — Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, kan ikke indse, hvorledes man i Kjøbenhavn skulde kunne administrere for 50 Øre.

Forretningsføreren tilraader at stemme for Forhøjelsen paa de 50 Øre. Faren som Ipsen understregede, tror Tal. ikke stærkt paa; det vilde ikke komme til at dreje sig om 50 eller 25 Øre. — Carl Knudsens Forslag finder J. J. upraktisk.

Forslaget vedtages derefter med 11 Stemmer mod 6.

Hovedbestyrelsens Forslag vedrørende særlige Understøttelser af Reservefondens Midler, „hvor ganske særlige Forhold taler derfor, og det anses foreneligt med C. O.s Tarv, i Tilfælde af uforskyldt Trang" — foranlediger nogen Diskussion.

A. Ipsen, Hjørring, er ikke tilfreds med Tilføjelsen „ganske særlige Forhold", idet I. ikke finder denne Form nødvendig.

Forretningsføreren forsvarer Tilføjelsen „ganske særlige Forhold", idet der netop maa være saadanne særlige Forhold til Stede, for at Forretningsudvalget kan bevilge Understøttelse udover de i Arbejdsløshedskassen fastsatte Bestemmelser. — Forslaget vedtages.

Ordstyreren (Andreasen): Vi har derefter tilendebragt Forhandlingerne af denne vigtige Sag. De har skabt en god Basis for Forslaget paa dets Vej til den kommende Kongres, hvor jeg haaber, det vil blive vedtaget. Jeg vil hæve Mødet, idet jeg ud-

taler min Glæde over dets gode Forløb. Repræsentantskabsmødet hæves derefter Kl. 7.45.

Conto pro diversi.

BETÆNKNING OM BUTIKSLUKNINGSLOVEN.

Det af Folketinget nedsatte Udvalg om ovennævnte Lov har den 17. Februar afgivet en Betænkning, hvoraf man tør slutte, at Lovens Gennemførelse endelig kan ventes i den nærmeste Fremtid. — Udvalget har delt sig i et af Radikale og Socialdemokrater bestaaende Flertal og et Mindretal af Højre- og Venstremedlemmer. Betænkningen indeholder bl. a. følgende:

Kunder, der opholder sig i Forretningslokaler, naar der skal lukkes, kan ekspederes efter Lukketid. — Bestemmelsen om en Minimalhviletid bortfalder, men Flertallet udtaler, at det er med Betænkelighed, at det er gaaet med dertil og kun af Hensyn til de utvivlsomme Fremskridt, Loven vil bringe, hvorfor de har ment det forsvarligt at lade Bestemmelsen udgaa for at opnaa Enighed i Udvalget.

Mindretallet ønsker at pointere, at naar det deltager i det samlede Udvalgs Indstilling, er det ikke, fordi det ubetinget sympatiserer med alle Lovens Bestemmelser. Den enstemmige Indstilling er Udtryk for en Overenskomst, ved hvilken man fra anden Side har givet Afkald paa Bestemmelser og nye Krav, der efter Mindretallets Mening ikke burde indføres i Lovforslaget.

Ifølge Betænkningen overlades det Kommunalbestyrelserne gennem en af Indenrigsministeren stadfæstet Vedtægt at paabyde 7-Lukning for hele Aaret eller enkelte Maaneder. Paa lignende Vis kan Søndagsarbejde efter Kl. 9 Formiddag forbydes og Siddepladser til Brug for Personalet paabydes indført i Butikker, Udleveringssteder og paa Apoteker. —

Vi skal senere komme tilbage til Betænkningen og de paagældende Rigsdagsforhandlinger.

REFERAT AF HOVEDBESTYRELSESMØDET,

der afholdes i Kjøbenhavn den 20. Februar fremkommer i næste Nummer, som ogsaa vil bringe flere indsendte Artikler og Referater, der maa udgaa af nærværende Nummer af Hensyn til Repræsentantskabsmødets Forhandlinger. For allerede nu at bringe et Referat af disse udkommer „D. H. K. M. T." denne Gang med et Par Dages Forsinkelse.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Aalborg—Nørre Sundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 24. Marts Aften Kl. 9 prc. paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden: 1. Beretning for det forløbne Halvaar, 2. Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse, 3. Lovændringer, 4. Eventuelt. Man forventer, at samtlige Medlemmer give Møde til Behandling af denne vigtige Dagsorden, hvis vigtigste og mest interessante Punkt dækkes af „Eventuelt". — Mød derfor Alle og mød præcis!

Bestyrelsen.

Aarhus. Afdelingen afholder ordinær Generalforsamling den 18. Marts d. A. *Bestyrelsen.*

Esbjerg. Foreningen afholdt Tirsdag den 9. Febr. et vellykket Medhjælpermøde paa „Paladshotellet" med Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, som Taler. Herr N. omtalte meget udførligt Medhjælpernes Stilling, og hvor daarligt Betingelserne var for at blive selvstændig.

I Kjøbenhavn var det f. Eks. saaledes, at Halvdelen af de Forretninger, der startedes dér, gik i Stykker inden 2 Aar. Ligeledes omtalte Taleren Organisationens Virksomhed og Formaal, og Pligten vi havde overfor os selv og vore Standsfæller, og de Rettigheder, vi kunde gøre Krav paa. N. omtalte ogsaa Lærlingenes Uddannelse og pointerede, at det burde være saaledes, at kun Faguddannede havde Lov til at uddanne Lærlinge, for at disse kunde faa en saa betryggende Uddannelse som mulig. Endvidere stod den aandelige og kulturelle Udvikling blandt Handels- og Kontormedhjælperne en Del tilbage i Sammenligning med mange andre Fag. Til Slut omtalte Herr N. Livet i Afdelingerne og betonede, at Esbjerg Afd. stod langt tilbage i Forhold til de fleste andre Afd., samt udtalte Ønsket om, at Foreningen her snart maatte komme frem i første Række, som den havde været det tidligere, for at dette kunde ske burde alle Medlemmerne være med til at arbejde derfor, og ikke lade det hvile paa Bestyrelsen alene.

Derefter talte C. C. Knudsen, bl. a. om Afdelingerne her paa Vestkysten og betonede, at i Byer som Herning, Holstebro, Lemvig og Thisted var nu næsten Alle Medlemmer, hvilket ogsaa burde være Tilfældet her i Byen. K. haabede at dette Møde maatte blive et Vendepunkt i Afd. Historie, saaledes at den fra nu af var vaagen og virksom, og udbragte til Slut et Leve for Foreningen. — Efter Mødet samledes alle Deltagerne ved Kaffebordene, hvor Herr N. læste nogle gemytlige Historier som gjorde megen Lykke og rigtig satte Humør i Selskabet. Det var en baade belærende og fornøjelig Aften, hvortil var mødt en Del udenforstaaende, som indmeldte sig, saaledes at Foreningen samme Aften blev beriget med 15 Medlemmer.

Kun maa det beklages, at en stor Del af Medlemmerne svigtede denne Aften, hvorfor det ikke kan siges for tidt: Kom til Møderne! — Læs Bladet! — Agiter alle for nye Indmeldelser i C. O.! *C. C.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 19. Januar talte Herr cand. polyt. E. Dehn om Leo Tolstoj og hans Værker. Herr D. gav en detailleret Fremstilling af den store Digters Udvikling, fra hans Ungdom som Adelsmand og Officer og til den bundreligiøse Asket og Social-Reformator, han blev. T. skælnede stærkt mellem Kristendom og Kirke, og stemplede det som hedensk, naar Kirken velsigner Vaabnene. Den russiske Bondes simple Opfattelse af den oprindelige kristne Religion blev hans Grundsyn. Alle hans sociale Bøger er fortrinsvis Kamp mod Militarismen og den russiske Kirke; thi siger T., der maa gaa en rød Traad gennem al Kunst, for at den skal være berettiget og nyttig. Forfatteren og Maleren maa tilsigte noget bestemt med sin Produktion, hvis ikke er den kun skadelig og værdiløs. Tolstojs Grundsynspunkt var vendt mod al Vold, saavel af enkelte Personer som af Staten, f. Eks. Love, Fængsler, Regering. Han var en Slags kristelig Anarkist og saa ikke med særlig Sympati paa Social-Demokratiet; thi det vil ogsaa ved Lov komme til at begaa Vold. Ej heller de Revolutionære havde hans Tilslutning, thi det er lige saa urigtigt paa deres Maade at ville opnaa bedre Kaar, det er ogsaa Voldsmagtens Vej; hellere maa man taale og lide — Vold avler kun Vold. Statsmagt er ikke andet end Egoisme, og Samfundsordningen bør opretholdes gennem Foreninger.

Cand. Dehn kom herefter nærmere ind paa Tolstojs Agitation mod Krigen og udtalte blandt andet: „Tolstojs Tanker kan ikke siges bestemt at have haft nogen dybere Indflydelse i vore Dage, hans Idéer vil først i kommende Slægtled blive virkeliggjorte; men de vil faa mere og mere Indflydelse. Og selvom man ikke under de nuværende Forhold kan nægte at gøre Krigstjeneste, kan man undlade at forsvare Krigen, skønt den fra alle Sider gøres til en Forsvarskrig".

Der er Tegn paa, at Kirken vil ændre sit Syn paa Militarismen. Rundt om i Landene stiftes kristelige Fredsforeninger, her „Kristelig Fredsforbund"; i Sverrig bestaar en Forening paa 4000 Mennesker, der ikke vil gaa i Krig, stiftet af en Præst, og denne Forening har faaet Lovens Anerkendelse. Ogsaa Quækerne nægter at gøre Krigstjeneste. Taleren sluttede sit tankevækkende Foredrag med at nævne, at Luxemburg, der ingen Soldater har, kunde derfor ikke begaa Vold, og har faaet Erstatning for den mod dette Land ydede Vold, hvilke viser, at det bedste Forsvar er ikke at forsvare sig med Vaabenmagt.

Foredragsholderen hilstes med kraftigt Bifald. *C. H.*

Tirsdag den 26. Januar talte cand. mag. Vilh. Rasmussen om Japan i Fortid og Nutid. Taleren omtalte i et udførligt og velholdt Foredrag den kolossale Udvikling, som havde fundet Sted i Japan siden Landet i Midten af forrige Aarhundrede blev oplukket for Europæerne. Omkring Aarene 1640—50 blev Japan lukket for al Tilgang af Fremmede, og Landet var i ca. 200 Aar fuldstændig aflaaset fra Omverdenen, indtil det, ca. 1860 paa Foranledning af Amerikanerne, igen blev lukket op. Medens den øvrige Verden i den mellemliggende Tid var gaaet frem i Kultur og Civilisation, med Opfindelser og Opdagelser, stod Japan endnu paa samme Udviklingstrin som i det 16. Aarhundrede. Landet var inddelt i ca. 250 Len, hvor de forskellige Lensmænd regerede som Konger. Man kæmpede endnu i Rustninger, som i Middelaldren, og Befolkningen var inddelt i Klasser, hvoraf Landmændene var de fornemste, medens Handelsstanden var den ringeste,

og Skuespillerne regnedes overhovedet ikke for Mennesker. Det varede dog ikke længe inden Japanerne kom med i den almindelige Udvikling, og det ikke alene saaledes, at de benyttede de andre Landes Opfindelser; nej; de blev selv skabende, og nogle af de største og betydningsfulde Opfindelser stammer fra Japan. Taleren skildrede, hvorledes Japan ved sin Hær og Flaade har svunget sig op til en Stormagt, der endog i den store Krig med Rusland forstod at hævde sig. Fra at være et forbrugende Land, er Japan nu blevet et Land med en voksende Udførsel til de fleste Lande. Japans Maal var at tilvende sig de forskellige europæiske Kolonier, og dens Erobring af den tyske Koloni Kiautschou, under den nuværende Krig, var et Led i Bestræbelserne for at naa dette Maal. Dens Haab var at faa sine Stammefrænder, Kineserne, vækkede for i Forening med disse at rejse sig mod Europa. Man kan saaledes med Berettigelse tale om „den gule Fare". — Taleren sluttede med at omtale de indre japanske Forhold; hvorledes Arbejderen havde en utrolig Arbejdsevne; en Arbejdsdag paa 18 Timer var ganske almindelig; og han udbyttedes for en ringe Løn. Hvorledes f. Eks. unge Piger lod sig fæste paa Fabriker for 5 Aar ad Gangen, og der levede under de usleste og sundhedsfarligste Forhold. Japanerne havde endnu ikke faaet Øjnene op for Arbejdernes Betydning, og det var i Virkeligheden det eneste de endnu havde at lære af Europa. — Foredraget, der helt igennem var præget af Talerens store Kendskab til Japan og japanske Forhold, paahørtes med største Interesse af en talrig Forsamling. *H. H.*

Tirsdag den 9. Februar talte Herr Folketingsmand, Redaktør Johs. Fog-Petersen om 7-Lukningsloven. Paa en meget indgaaende Maade klarlagde Taleren Lovens Behandling fra Samlingen 1913—14 til Dato. Herr Fog-Petersen sluttede sit Foredrag med at udtale Haabet om, at Loven maatte blive vedtaget, omend det vilde blive i en noget ændret Form fra den Centralorganisationen kunde ønske, „men Kravene om en retfærdig Beskyttelse fra Samfundets Side overfor Handels- og Kontormedhjælpernes Tusinder vil komme igen. Derfor arbejd endnu mere energisk for Deres Organisation, læg Dokumenterne paa Bordet; de tørre Tal virker bedst og kraftigst. Jeg ønsker Deres Organisation al Fremgang og Lykke."

Den i Medhjælperkredse højtskattede og populære Foredragsholder lønnedes med et mægtigt Bifald som Tak for sit Foredrag og sit Arbejde for Medhjælpernes Sag. *C. H.*

Halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 16. Febr. Ca. 150 Medlemmer var til Stede. Formanden bød Velkommen, hvorefter Forretningsfører Jens Johansen valgtes til Dirigent. Denne takkede for Valget og bad Forsamlingen huske paa, at selv om Meningerne maaske kunde brydes noget stærkt paa enkelte Spørgsmaal, mente begge Parter det til bedste for Organisationen. Oplæste Dagsordenen: 1) Beretning. 2) Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation. 3) Indkomne Forslag. 4) Eventuelt.

1) Formanden, Herr Martin Pedersen, aflagde Beretning, omtalte Krisens Virkninger og den Maade, hvorpaa disse var benyttede i Agitationens Tjeneste. Afdelingen var i Løbet af Halvaaret gaaet stærkt frem, saaledes at Medlemsantallet nu var 721. Omtalte Retshjælpens og Arbejdsløshedskassens Virkning. Overenskomsterne med Brugsforeningerne var i Anledning af Krisen stillet i Bero, men vil nu atter blive optaget. Berørte Medlemsmøderne, omtalte Redaktørens Cirkulære om Arbejdsforholdene og sluttede med at meddele, at der var startet en Diskussionsklub og et Sangkor. Efter et kort Replikskifte godkendtes Beretningen.

2) Formanden forelagde Forslaget, der efter Behandling paa 2 Bestyrelsesmøder var enstemmigt vedtaget af Fællesbestyrelsen. Omtalte indgaaende de forskellige Sider ved dette og anbefalede Forslaget til enstemmig Vedtagelse. Der fandt en længere Diskussion Sted, hvor Oppositionen gjorde gældende, at Forslaget burde afgøres paa Kongressen, medens der ikke kom Modstand mod selve Forslaget til Orde. Det vedtoges sluttelig med 60 Stemmer mod 26 at indmelde sig i Arbejdernes Fællesorganisation. 3) Der var indkommet Forslag fra et Medlem om, at en af Mødeaftenerne i hver Maaned benyttedes til selskabelig Sammenkomst. Dette forkastedes med stor Majoritet. Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med at udtale Haabet om, at det vedtagne Forslag i endnu højere Grad maatte fremme vort Arbejde, og udbragte et Leve for C. O. — Straks derefter afholdt Afdelingerne Generalforsamling med Dagsorden: Valg af Bestyrelse og Suppleanter:

Kontor-Afdelingen: Til Formand genvalgtes Jens Johansen. Næstformand C. Hammer, Sekretær Johs. V. Larsen (Nyvalg). Suppleanter Sofus Petersen og P. Nørgaard.

Kolonial-Afdelingen: Formand Sigfred V. West, Næstformand H. P. Jensen, Sekretær H. H. Rasmussen (Nyvalg), Suppleanter Robert Carlsen og Poul Poulsen.

Manufaktur-Afdelingen: Formand E. S. Schibler, Næstformand M. Østerling, Sekretær P. Petersen, Suppleant J. Chr. Lund.

Central-Afdelingen: Formand Knud B. Knudsen, Næstformand Marius C. Jacobsen (Nyvalg), Sekretær Frk. Agnes Christoffersen (Nyvalg), Suppleanter Frk. Hulda Jensen og S. Bjørnsen.

Boghandler-Afdelingen: Formand Peter Wraae, Næstformand Alfr. V. Schmidt, Sekretær D. Schmoll (Nyvalg). Suppleanter W. Schultz og Helmer Olsen. *H.*

Odense. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 2. Marts Kl. 8¾ paa Fyens „Forsamlingshus". Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Formanden aflægger Beretning, 3. Kassereren fremlægger Regnskabet, 4. Valg af Formand, 5. Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer, 6. Valg af 2 Revisorer, 7. Valg af 2 Suppleanter, 8. 2 Delegerede til Kongressen i Aarhus 1915, 9. Fremkomne Forslag, 10. Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være Formanden, Oluf Christensen, Nedergade 19, i Hænde senest 4 Dage før denne. Se iøvrigt § 19.

Bestyrelsen.

Tirsdagen d. 16. Februar afholdt Foreningen en i alle Maader vellykket selskabelig Sammenkomst paa „Fyens Forsamlingshus". Der var Musik, Sang, Oplæsning samt Pakkefest med afsluttet Kaffebord og en „Svingom" til Kl. 12½. Glædeligt at se Medlemmerne møde, men endnu mere prisværdigt, om de ogsaa indfandt sig, naar Foreningen kalder til det mere alvorlige og faglige Samvær. Mød altid naar Foreningen kalder!

Oluf Christensen.

Randers. Generalforsamling afholdes Onsdag d. 3. Marts Kl. 9 Aften Dagsordenen vil forinden være meddelt Medlemmerne.

Frk. A. Mortensen, der under den tidligere Kasserers Indkaldelse har besørget Kasserer-Forretningerne, har nu overtaget Posten som Kasserer; Sekretær er derefter Herr Johan K. Kjeldsen.

Søndag den 20. Januar afholdt Foreningen sin aarlige Stiftelsesfest med Underholdning af Herr Skuespiller Mar. Berggren, Kjøbenhavn. Festen havde udmærket Tilslutning og var særdeles vellykket; den sluttede med et muntert Bal! Ja! — naar der er Fest, møder Medlemmerne i sluttet Trop, men naar det gælder vore ugentlige Møder, er det noget helt andet, — der har i Aar været to Indledninger om faglige Emner af Herr Journalist P. Mejlby og Formanden, Herr P. Jensen, samt Oplæsning af d'Herrer A. Andersen og G. Neidhardt, og det har vist sig, at hvad enten det gælder et fagligt Emne eller en fornøjelig Aften, kan der ikke samles mere end ca. 20 Medlemmer. — Kan Medlemmerne da ikke bringes til at indse, at det er svært for en Bestyrelse at interessere sig for at skaffe Indledere, og at det er svært at faa Indleder igen, naar han ved sin sidste Indledning har talt for kun 10 pCt. af Medlemmerne.

Jeg finder det ulige mere interessant, at høre en faglig Indleder eller en fornøjelig Oplæser, end at sidde paa en Restauration; det taler til liden Ære for de paagældende Medlemmers kulturelle Standpunkt, naar de synes at være af en anden Opfattelse. *Kjeld.*

Silkeborg. Søndag den 7. ds. afholdtes paa „Sommerlyst" en selskabelig Sammenkomst. Der indlededes med Oplæsning af Herr Stabell og sluttede med en Svingom. Ved det fælles Kaffebord gav Herr C. Lyngbye et Par Sangnumre.

Onsdag den 10. afholdtes Møde paa Hotel „Silkeborg", hvor Herr Redaktionssekretær Dyhrhøj holdt et Foredrag om det internationale Verdenssprog „Esperanto". — Taleren skildrede Sprogets Oprindelse og dets store Fremgang i den forløbne korte Tid siden dets Fremkomst. Dette udmærket tilrettelagte Foredrag sluttede med, at Herr D. læste en Prøve paa „Esperanto" og et Par mindre smaa Fortællinger paa Jydsk. *D.*

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1915. 15de Aargang.

RENT FLAG.

INDMELDELSEN af „Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn" i den lokale „Arbejdernes Fællesorganisation" har bragt Uro i Andedammen.

Saaledes udtaler „Børsen" Forhaabning om, at „de Medhjælpere, der har ladet sig lokke ind i Organisationen, fordi denne i sit Program udtrykkelig erklærer sig upolitisk, nu finder Anledning til at træde ud af denne Organisation, hvis fremtidige Arbejde maa være at modarbejde det fri Initiativ og arbejde hen imod en Samfundsordning, der afskaffer Købmandsstanden", og Fagbladet „Manufakturisten", der omfatter vor Centralorganisation med særlig Bevaagenhed, resumerer sine i Indholdet lidet logiske, men i Formen saa meget mere ubeherskede Udfald, i følgende Salut: „Selv om vi absolut maa fordømme den trufne Beslutning — — maa vi indrømme, at vi meget bedre kan lide „Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation", efter at den har tonet rent Flag — thi nu véd vi da hvad den vil". Og paa den anden Side tillægger en anonym Indsender i „Soc. Dem." Indmeldelsen en Betydning, der — ud fra den diametralt modsatte Betragtningsmaade — ejheller staar i passende Forhold til Sagens Realitet.

„Arbejdernes Fællesorganisation" — ikke at forveksle med „De samvirkende Fagforbund" — er en Sammenslutning af de kjøbenhavnske Fagforeninger „til Fremme af Fagforeningernes og Arbejdernes almindelige Interesser". Dette Formaal søges opnaaet ved Møder og Sammenkomster — bl. a. er der oprettet en Læsestue for arbejdsløse Medlemmer — om saadanne Forhold, der har særlig Krav paa Fagorganisationernes Opmærksomhed. Organisationer, der modarbejder den samlede Arbejderbevægelse, kan selvsagt ikke optages eller forblive i Fællesorganisationen. Iøvrigt er denne uden lovhjemlet Ret til at opkræve Strejkebidrag eller paalægge Medlemmerne andre Ydelser end den procentuelle Udredning af Administrationsudgifterne.

Indenfor vor Centralorganisation kan der naturligvis herske delte Meninger om denne Indmeldelses Betimelighed. Men Beslutningen er i alle Henseender formelt uangribelig og i Overensstemmelse med det Selvstyre, Centralorganisationens Love hjemler enhver af vore Afdelinger. Og det kan i denne Forbindelse ikke lades ude af Betragtning, at Beslutningen er taget med absolut Enstemmighed af den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse, omend vel Motiverne for de enkelte Medlemmer kan være nuancerede.

Alle Meningsnuancer, i og udenfor Fællesbestyrelsen, maa imidlertid forenes i den Grundbetragtning, at der mellem Handels- og Kontormedhjælperne som Lønarbejdere og andre arbejdstagende Medborgere bestaar et vist socialt Interessefællesskab.

Selv om den paagældende Beslutning i nogle Medlemskredse opfattes som en Gestus, der uden Skade kunde være undladt og hvis øjeblikkelige Betydning man iøvrigt kan diskutere, vil der fornuftigvis ikke herske dybere Meningsforskel om den bærende Idé for Indmeldelsen. Thi der bestaar ingen Væsensforskel mellem vor Centralorganisation og andre faglige Sammenslutninger, og alene vort Forbunds svigtende faglige Aktionsevne afholder os fra at benytte nøjagtig de samme Midler, som andre Fagforbund, ogsaa udenfor de egentlige Arbejderes Kreds, bringer til Anvendelse, for at hævde og højne deres Medlemmers sociale Vilkaar. Her gælder det nemlig som uomgængelig Grundsætning, at vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne.

Naar imidlertid en Del af Principalpressen uforbeholdent tillægger de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i Fællesorganisationen ensidige partipolitiske Motiver, er disse Principalorganer geraadede paa vildsomme Veje. Thi denne Foranstaltning, der udelukkende skal vurderes paa Baggrund af den skildrede faglige Synsmaade, hverken kan eller bør forpligte Organisationen eller udnyttes i partipolitisk Øjemed. Centralorganisationens hidtidige retlinede Kurs, uden politisk Misvisning, skal ogsaa fremtidig bibeholdes, og Forsøg paa Ændring deri vilde utvivlsomt blive imødegaaet med Styrke af alle dem, der uansét politiske Meningsforskelligheder, forenes i samdrægtigt og loyalt Arbejde for de faglige Opgavers Mængde. Hidtil har

vor Organisation givet et samlende Udtryk for dansk Medhjælperbevægelse, og denne Enhed bør følgelig ogsaa fremtidig bevares. Erfaringerne udefra viser med talende Tydelighed, at enhver Indblanding af partipolitiske Bestræbelser uomgængelig fremkalder Spaltning i Medhjælperbevægelsen, medfører Splittelse og indbyrdes opslidende Kampe, der kun ilde baader dem, der som de økonomisk Svage netop har al Anledning til ubrødeligt Sammenhold.

Centralorganisationens Principer eller Taktik er ikke undergaaet Forandring efter Kjøbenhavner-Beslutningen, men det kan i denne Forbindelse ikke noksom fremhæves, at man fra alle Sider indenfor vor Organisation, fremtidig som forhen, bør samles om vort gamle Enhedsmærke — det rene faglige Flag.

Hovedbestyrelsesmødet.

LØRDAG den 20. Februar afholdt Centralorganisationens Hovedbestyrelse sit ordinære halvaarlige Møde paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn. — Samtlige Medlemmer, undtagen Bogholder Poul Jensen, Vejle, deltog i Mødet.

Efter Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Protokoller var oplæst og taget til Efterretning, fulgte

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING.

Jens Johansen kunde i sine indledende Bemærkninger glædeligvis meddele, at den herskende Krise ikke for vor Organisation havde medført saadanne Følger, som forudsat ved de paa forrige Hovedbestyrelsesmøde tagne Beslutninger, men naturligvis var de urolige Tider — og de store Militærindkaldelser — ikke gaaet sporløst hen over os. Saaledes var der en følelig Nedgang i Indtægterne. Medlems-Afgangen havde faaet ny Næring, og derfor bredt sig endnu mere i Beretningsperioden, til Skade for det reelle Resultat i Henseende til Medlemsfremgang. Paa den anden Side havde de for Medhjælperne som for andre Lønarbejdere, f. T. eksisterende usikre Forhold, der ogsaa er en Følge af hele den ekstraordinære Situation, sikkert bevirket, at adskillige havde faaet Øjnene opladt for, hvad en stærk Organisation betyder for Standen som for den Enkelte, og Tilgangen af nye Medlemmer var, maaske netop derfor, endog over Middel, ja, i de sidste Maaneder, af det svundne Aar endda udmærket.

I Beretningsperioden var der ingen Afdelinger opløst, men derimod oprettet 2 nye — Brønderslev og Ringsted. Der er saaledes nu 67 mod 65 ved sidste ord. Møde. Formentlig vil den nærmeste Tid bringe nye Afdelinger i Holbæk og Nykøbing S., hvor der f. T arbejdes derfor.

Af Afdelingerne med særlig Fremgang nævnes Kjøbenhavn, Herning, Nykøbing F., Silkeborg, Thisted, Fredericia, Nykøbing M., Stubbekøbing, Horsens, Esbjerg, Viborg, Hjørring, Lemvig, Hillerød. Maribo, Skanderborg, Slagelse, Sorø, Vordingborg, Løgstør, Roskilde. — Der var ogsaa enkelte Afdelinger, som var gaaet til den anden Side, men dog ikke i nogen særlig foruroligende Grad — nærmest en forbigaaende Stagnation. Af virkelig svage Afdelinger fandtes kun Ebeltoft, Nibe, Odder og Storehedinge, men Forholdene var dog sikkert ikke vanskeligere, end at en enkelt interesseret og energisk Kollega sikkert paany kan bringe disse Afdelinger paa Fode.

Den reelle Stigning i Medlemsantallet var godt 200, et Resultat som naturligvis burde være adskilligt større, men alligevel maatte anses tilfredsstillende i Betragtning af de vanskelige Arbejdsbetingelser, Beretningshalvaaret havde frembudt. Alene den Omstændighed, at et meget stort Antal af vore mest virksomme Tillidsmænd i Afdelingerne har været — og delvis endnu er — indkaldt til Sikringsstyrken, forringer vore agitatoriske Muligheder; thi de store Resultater opnaas ikke ved Møder alene, men ved det lokale Arbejde, som i velledede Afdelinger udfoldes efter Møderne.

Agitationen udadtil har været ført med Energi. Der har været afholdt 58 offentlige eller delvis offentlige Møder, hvor Hovedbestyrelsesmedlemmer og andre af Organisationens Talere har holdt de indledende Foredrag, og der har været afholdt 4 Stævner ligeledes med faglige Foredrag. Desuden har saavel Hovedbestyrelsesmedlemmer som andre Tillidsmænd talt ved en Mængde Medlemsmøder i Afdelingerne.

Forretningsføreren omtalte Pladsanvisningen, som han beteg-

Udkast til Vedtægt

for

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

I det Efterfølgende bringer vi det af Repræsentantskabsmødet vedtagne Udkast til Vedtægt for den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse. De tre sidste Afsnit „Hovedbestyrelsen", „Delegeretmøderne" og „Regnskabsvæsenet" maa af Pladshensyn udgaa til næste Nummer, der ligeledes vil indeholde de af Statsanerkendelsen nødvendiggjorte Ændringer til C. O.' Love og de nye Regler for Pladsanvisningen.

Formaal og Hjemsted.

§ 1.

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark, som har Hovedsæde i Kjøbenhavn, har til Formaal at sikre sine nydende Medlemmer gensidig Hjælp i Tilfælde af Arbejdsløshed, der ikke er begrundet ved de i denne Vedtægts § 13 ommeldte Aarsager.

Optagelse.

§ 2.

Kun ubemidlede Handels- og Kontormedhjælpere, som er knyttede til en Branche af Handels- og Kontorfagene og bosatte i Danmark, kan optages som nydende Medlemmer i Arbejdsløshedskassen.

Ingen, der er under 18 eller over 60 Aar, kan optages som nydende Medlem.

Medhjælpere under 17 Aar og Lærlinge kan dog optages som bidragydende Medlemmer, men Understøttelse kan i intet Tilfælde ydes før efter det fyldte 18. Aar og efter fuldendt Læretid.

Optagelse i Kassen som nydende Medlem kan ikke nægtes nogen, naar han (hun) fyldestgør de ovenfor angivne Betingelser (jfr. dog § 5).

§ 3.

Som bidragydende Medlemmer optager Kassen andre Mænd og Kvinder, som vil støtte Kassen uden dog at have Ret til Hjælp af denne. Saadanne Medlemmer kan senere overgaa til at blive nydende Medlemmer, forsaavidt samtlige de i saa Henseende fornødne Betingelser er til Stede, dog uden Hensyn til Alder, saafremt de er indtraadt som bidragydende Medlemmer inden deres 60. Aar.

Nydende Medlemmer, der ikke kan anses for ubemidlede, maa enten overgaa til at være bidragydende Medlemmer (med hvilende Medlemsret) eller udtræde af Kassen.

Bidragydende Medlemmer, som i Henhold til nærværende Paragraf overgaar til at blive nydende Medlemmer, har dog først Ret til Understøttelse efter at have været nydende Medlem i mindst 1 Maaned.

Lærlinge, der optages som bidragydende Medlemmer før det 17. Aar, betaler i maanedligt Bidrag 25 Øre; efter at være fyldt 17 Aar, betaler de nydende Medlemmers Kontingent (50 Øre).

nede værende i Opgang, væsentlig dog i Kjøbenhavn, men ogsaa adskillige Provinsafdelinger placerer ledige Medlemmer indenfor deres Omraade. Det syntes imidlertid som om Afdelingerne stadig savnede Forstaaelsen af, at de selv maatte virke med til, at denne Side af Virksomheden udvikledes i stærkere Grad end hidtil. Det samme gælder Oplysningsbureauet, som ejheller har Afdelingernes Bevaagenhed i særlig Grad, hvorimod Medlemmerne i stedse stigende Omfang benytter sig af Bureauet for at værge sig mod daarlige Arbejdsgivere. Imidlertid raader vi kun over ca. 1350 Oplysninger, — et Tal der forlængst burde være fordoblet.

Efter at have omtalt en Række andre Spørgsmaal, Statistiken, som kunde ventes omkring April, og som efter „Det statistiske Departement's Udtalelse var meget tilfredsstillende; Butikslukningslovens trælsomme Gang gennem Rigsdagen, Arbejdet for den frivillige 7-Lukning og „Krigs-Syvlukningen", der kastede et ejendommeligt Skær over Principalernes „principielle" Modstand mod den tidligere Lukning; Kvartalsberetningerne fra Afdelingerne o. s. v. — sluttede Forretningsføreren sin Beretning med en Omtale af Arbejdsløshedskassen, paa hvilken den herskende ekstraordinære store Arbejdsløshed naturligvis havde sat sine tydelige Spor, men heldigvis ingenlunde i det Omfang, som forudsat paa sidste Møde. Forretningsføreren pegede paa, at man dog ikke af det efter Forholdene rolige Halvaar skulde lade sig forlede til at tro, at Faren var overstaaet; thi det kunde anses utvivlsomt, at Sikringsstyrkens Hjemsendelse vilde betyde, at meget store Krav rejstes paa Arbejdsløshedskassen, idet man maatte erindre, at ca. $12^1/_2$ pCt. af vore udlærte Medlemmer i Øjeblikket var indkaldt.

I Beretningsperioden var indgaaet 106 Begæringer mod 46 i forrige Halvaar, og udbetalt i Understøttelse Kr. 1763,05 mod Kr. 953,60 i den forudgaaende Periode. Til Afdeling B. var indsendt 11 Andragender, og heraf bevilget 6. Det udbetalte Beløb af denne Afdeling androg dog endnu kun Kr. 228,00.

VORE FINANSER.

Regnskaberne for afvigte Halvaar $^1/_7$—$^{31}/_{12}$ 1914 udviste, ligesom den forudgaaende Regnskabsperiode, en betydelig Forøgelse af vore Beholdninger. Den samlede Formue androg pr. 31. December 1914 ialt Kr. 55.540.73. Heraf udgjorde Arbejdsløshedskassens Reservefond Kr. 16.899.66; det faglige Understøttelsesfond ejede Kr. 33.100.45 og Centralorganisationen disponerede over Kr. 5.540.62. Selv om der netop indenfor Beretningsperioden er stillet ekstraordinært store Krav til vore understøttende Fonds, er Formueforøgelsen — ca. Kr. 8.000.00 — dog af samme Størrelse som i det foregaaende Halvaar.

Regnskabs-Oversigterne og vore udestaaende Fordringer, der bestandig reduceres og iøvrigt ikke foranledigede særlig Forhandling, toges til Efterretning.

Forretningsføreren meddelte, at vor Bankforbindelse ikke paa nærværende Tidspunkt kunde tilraade det paatænkte Køb af Kreditforenings-Obligationer. Senere, belejligere Dispositioner, overlodes til Forretningsudvalgets Afgørelse.

INDMELDELSE I ARB. FÆLLESORGANISATION.

Den ca. 2 Timers Debat, der fulgte efter Forretningsførerens Beretning, samlede sig udelukkende om Formaliteterne ved den af de kjøbenhavnske Afdelinger foretagne Indmeldelse i den lokale „Arbejdernes Fællesorganisation". — Vilh. Hansen kritiserede, at Forretningsføreren uden at forelægge Sagen for Hovedbestyrelsen havde givet sit Samtykke til Indmeldelsen, der eventuelt kunde øve en vis Indflydelse paa C. O.' Taktik. Hertil sluttede sig A. Andreasen og Mich. Nielsen, medens Jens Johansen hævdede, at Lovens § 8, der muligvis kunde være uklart affattet, hjemlede Forretningsføreren Ret til en saadan Afgørelse. Denne Opfattelse fandt Støtte af N. C. Nielsen og Johanne Andersen, idet Sidstnævnte iøvrigt formente, at Fremgangsmaaden meget vel kunde være en anden og fremtidig vilde blive det.

Den livlige Meningsudveksling sluttede med, at følgende Udtalelse vedtoges mod Jens Johansens og N. C. Nielsens Stemmer:

> „Dersom der inden Kongressen 1915 fra Afdelingerne fremkommer Spørgsmaal i H. t. § 8, skal disse i alle Tilfælde forelægges Hovedbestyrelsen, forinden Svar afgives".

Derefter godkendtes Beretningen enstemmig.

REDAKTØRENS BERETNING.

„D. H. K. M. T." havde ifølge Vilh. Hansens Oplysninger udsendt 13 Numre med ialt 150 Spalter, der fordeles over 61 med redaktionelt, 48 med indsendt Stof, 37 Spalter med Afdelings-Referater og 4 med Annoncer. Vor Tidende er for længst ude over Krisens Virkninger og udkommer atter med det normale Antal Sider. — Efter en Oversigt over Perioden, berørte Red.

Bidragydende Medlemmer (med hvilende Medlemsret) betaler et maanedligt Bidrag af 50 Øre. (jfr. § 19.)

§ 4.

Optagelse i Arbejdsløshedskassen finder Sted gennem Lokalafdelingen under Forbehold af Hovedledelsens Godkendelse. Nægtes Optagelsen eller finder Udslettelse af et Medlem Sted, fordi Vedkommende ikke antages at opfylde de i §§ 2 til 3 og iøvrigt foreskrevne Betingelser, kan Paagældende forelægge Arbejdsløshedsinspektøren Spørgsmaalet.

De af Arbejdsløshedsinspektøren trufne Afgørelser kan indankes for Indenrigsministeren, ved hvis Afgørelse det har sit Forblivende.

§ 5.

Kassens Ledelse kan nægte at optage Personer, der af legemlige eller moralske Grunde maa anses for uskikkede til regelmæssig Erhvervsvirksomhed eller til Samarbejde med Arbejdsledere eller Arbejdskammerater. Er saadanne Personer optagne som Medlemmer, er Bestyrelsen berettiget til atter at udelukke dem fra Medlemsret. De af Bestyrelsen i Henhold til denne Paragraf trufne Afgørelser kan indenfor et Tidsrum af en Maaned af Vedkommende indankes for det i Arbejdsløshedskasselovens § 19 omhandlede Nævn, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i de enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold. Nævnets Afgørelser kan, ligeledes indenfor et Tidsrum af en Maaned, indankes for Indenrigsministeren, ved hvis Afgørelse det har sit Forblivende.

§ 6.

a) Et paa Grund af Restancer udslettet Medlem, som iøvrigt opfylder Vedtægtens Bestemmelser, kan genoptages mod at betale Restancen samt det siden dets Udtrædelse forfaldne Kontingent, dog ikke ud over Kr. 6.—.

b) Tidligere Medlemmer, som stadig har arbejdet ved Faget som Lønarbejdere og ikke skylder noget til Kassen, samt opfylder Betingelserne for at blive nydende Medlemmer, betaler ved Genoptagelsen Kr. 3.—.

c) Hovedbestyrelsen har dog Ret til at dispensere fra denne Paragraf, baade i op- og nedadgaaende Retning i Tilfælde, hvor særlige Forhold taler derfor og vedkommende Afdeling anbefaler det; i opadgaaende Retning dog ikke udover 2 Aars Kontingent.

Rettigheder og Pligter.

§ 7.

Arbejdsløshed er understøttelsesberettiget, (jfr. dog § 13), naar Vedkommende ikke oppebærer Løn eller anden Understøttelse under sin Arbejdsløshed. Anmeldelse om Arbejdsløshed skal ske til Arbejdsløshedskassen og Pladsanvisningen senest en Uge efter at Opsigelsen har fundet Sted. Undladelse af saadan Anmeldelse rettidig medfører, at Understøttelsesrettens Ikrafttræden kan udskydes med et ligesaa langt Tidsrum, som Anmeldelsen overskrides, dog ikke udover 4 Uger.

Arbejdsløshed, der skyldes Sygdom, er understøttelsesberettiget efter Udløbet af den lovmæssige Opsigelsesfrist, forsaavidt Arbejdsdygtighed atter er indtraadt, hvilket skal godtgøres overfor Kassen ved Indsendelse af Lægeattest.

den i Bladet førte Diskussion vedrørende Indholdet, og bemærkede, at den hidtidige Plan i alt væsentligt burde følges, saaledes at vor Tidende stod aaben for Meningsudvekslinger, der naturligvis maatte være i Samklang med C. O. almindelige faglige Standpunkter og Formaal.

Chr. J. Hendil ønskede en Rubrik „Frit Ordskifte", for at knytte nye Penne til „D. H. K. T. M." og kritiserede, at Artiklen om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse var offentliggjort før Udvalgets Arbejde var godkendt. Hertil svarede Vilh. Hansen, at det m. H. t. Medarbejdere mindre gjaldt Kvantiteten end netop Kvaliteten; den paagældende Artikel skyldtes ikke agitatoriske, men derimod orienterende Hensyn.

Beretningen fandt enstemmig Godkendelse.

RETSHJÆLPEN.

Af Forretningsførerens Redegørelse af denne Gren af C. O.s Virksomhed fremgik det, at følgende Sager, der næsten uden Undtagelse var rejst indenfor Beretningsperioden, verserede for Retten:

1) Burchardt & Søn, Kolding ctr. Ekenberg. E. var ved Underretten idømt Kr. 1000.— i Henhold til Konkurrenceklausul. Overretten stadfæstede Dommen, men ophævede Omkostningerne. Da E. imidlertid stod anført som Grosserer vedtog Hovedbestyrelsen at opgive den paatænkte Appel til Højesteret. Endvidere: 2) Laurids Mortensen ctr. Anton Christensen, Hedensted, 3) L. Madsen ctr. N. P. Nielsen, Vinderup, 4) Chr. Damsgaard ctr. P. Sørensen & Co., Aarhus. 5) R. A. Christensen ctr. N. L. Spangberg, Thisted. 6) Poul Bjerregaard ctr. Boghldr. Bruun, Roskilde. 7) Rob. Ludvigsen ctr. Red. Chr. Fischer, Ballerup. 8) Carl Petersen ctr. R. Steen Andersen, Maribo. 9) E. M. Jacobsen ctr. Johs. Petersen, Hjørring. 10) A. Plesner Davidsen ctr. A/S Kjøbenhavns Tømmerhdl. 11) Frk. A. Lindstrøm ctr. A/S C. Lunds Margarinefabrik, Esbjerg, 12) Frk. Poula Petersen mod Hovedstadens Compagni for Metal- og Vinduespudsning. 13) N. Andersen ctr. Købmand Niels Jørgensen, Brænderup. 14) Einar Midtgaard ctr. Købmand Fr. Bruun, Vordingborg. 15) Carl Holst ctr. A/S Old England. Kjøbenhavn. 10) Vald. Olsen mod H. H. Bøg. 17) Oscar Møller ctr. Chr. Lauritzen, Hjørring. 18) H. B. Olsen ctr. Kgl. Hof-Fiskehandler Oscar Frederiksen, Kjøbenhavn. 19) Aage Nissen ctr. Lauritz Jensen, Kjøbenhavn, og 20) Jens Hansen ctr. Frk. Karen Flensted, Odense.

Desuden er flere Sager ordnede ved C. O. Mellemkomst uden Sagsanlæg. — Sø- og Handelsretten har endvidere afsagt et Par Domme angaaende indkaldte Medhjælperes Gagekrav; disse Retsafgørelser, der er foranlediget af C. O., har været i Medhjælpernes Favør, hvorved der er opnaaet Præcedens for det paagældende Forhold. Dommene er refererede og kommenterede i vor Tidende.

Det vedtoges at træffe et Arrangement med C. O. juridiske Konsulent, svarende til Retshjælpens nuværende Omfang.

A.-K. STATSANERKENDELSE.

Forslaget fra det den 8. Februar 1914 nedsatte Udvalg, var udsendt til Hovedbestyrelsens Medlemmer og drøftedes indgaaende. Ændringsforslag fra Michael Nielsen og Poul Jensen angaaende Kontingentets Forhøjelse og Forretningsudvalgets Sammensætning opnaaede Flertal ved Afstemningen; enkelte redaktionelle Ændringer vedtoges ligeledes. A. Andreasens Forslag, om at A.-K.s Midler kun kan hæves mod Hovedkassererens og Forretningsudvalgets Underskrifter, vedtoges, men maa — paa Foranledning af Arbejdsløshedsinspektoratet — forandres saaledes, at to kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer underskriver.

Sluttelig godkendtes Udvalgets Forslag, der indstilledes til Repræsentantskabsmødet den følgende Dag. — N. C. Nielsen og Chr. J. Hendil undlod at stemme. Sidstnævnte bebudede Ændringsforslag med Henblik paa en Kontingentregulering.

ULYKKESFORSIKRINGSLOVEN.

Angaaende C. O.s Standpunkt til denne Socialreform er der udførligt gjort Rede i „D. H. K. M. T.". Deraf fremgaar det, at Lovforslaget tager Sigte ogsaa paa Handels- og Kontormedhjælperne og iøvrigt fyldestgør vore almindelige Krav til Ulykkesforsikringen.

Forretningsføreren gav derhen hørende Meddelelser, der toges til Efterretning uden Debat.

ANDRAGENDER.

Et Andragende fra de kjøbenhavnske Afdelinger om Agitationstilskud, under Henvisning til de Opgaver, som de lokale Forhold stadig stillede, og den Fremgang, der iøvrigt var opnaaet siden sidste Møde, bevilgedes. Det hidtidige Tilskud af Kr. 100.— pr. Maaned fornyedes uden Diskussion.

Nogle Begæringer om ekstraordinær Understøttelse behandledes og afgjordes under Hensyn til de i hvert enkelt Tilfælde foreliggende Omstændigheder.

Fra de hollandske Fagorganisationer forelaa en indtrængende Opfordring til at yde et Bidrag til den belgiske Arbejderbefolk-

---

§ 8.

Ethvert Medlem, som har betalt Kontingent i de sidst forløbne 12 Maaneder, og iøvrigt opfylder Betingelserne (jfr. §§ 3, 7 og 9) samt derom fremsætter Begæring til Afdelingens Formand paa dertil indrettede Blanketter, og senest en Uge efter sket Opsigelse, har Krav paa Understøttelse efter følgende Skala:

Efter 1	Aars	Medlemsskab	i	90	Dage	a	1	Kr.	pr. Dag
„ 3	„	„	i	90	„	„	1	„ 25	Øre pr. Dag
„ 5	„	„	i	120	„	„	1	„ 50	„ „
„ 10	„	„	i	140	„	„	2	„ 00	„ „

i Løbet af 12 paa hinanden følgende Maaneder. Understøttelsen beregnes af det Antal Dage, Arbejdsløsheden har varet. 1 Maaned regnes lig 30 Dage.

Understøttelse ydes dog ikke for de første 6 Dage af en Arbejdsløshedsperiode.

§ 9.

Værnepligtige er under Indkaldelse fritaget for at erlægge Kontingent, men er desuagtet berettiget til, efter Indkaldelsens Ophør, at erholde Understøttelse, naar de paa det Tidspunkt Understøttelsen ydes, har været Medlemmer af Kassen i mindst 12 Maaneder og indenfor dette Tidsrum har betalt det skyldige Kontingent for mindst 3 Maaneder, og naar behørig Anmeldelse er sket til Arbejdsløshedkassen og Pladsanvisningen, enten ved Tjenestens Begyndelse, eller senest 14 Dage efter at Dagen for den paagældende Vaabenarts Hjemsendelse er almindelig bekendt, eller med 1/4 Aars Varsel.

Ethvert Medlem, der har besøgt en Handelsdagskole, og der gennemgaaet et fuldt Kursus, har Krav paa Understøttelse paa almindelig vedtægtsmæssig Betingelse, naar Anmeldelse derom sker til Pladsanvisningen og Arbejdsløshedskassen med 1/4 Aars Varsel.

Ethvert Medlem, der er fyldt 18 Aar, og efter udstaaet Læretid bliver arbejdsløs, har Krav paa Understøttelse mod behørig Anmeldelse til Pladsanvisningen og Arbejdsløshedskassen 1/4 Aar før Læretidens Udløb.

Understøttelse til Udlærlinge ydes dog tidligst en Maaned efter det fyldte 18. Aar, og andrager i saa Tilfælde 1 Kr. pr. Dag i 80 Dage.

§ 10.

Ved dagvis midlertidig Beskæftigelse under en understøttelsesberettiget Arbejdsløshedsperiode bortfalder Understøttelsen for disse Dage.

Arbejde, som varer udover 1 Maaned, regnes ikke for midlertidigt.

§ 11.

Ingen kan i Løbet af 12 paa hinanden følgende Maaneder i Understøttelse modtage mere end Paagældendes Dagpenge for henholdsvis 90—120 eller 140 Dage (jfr. § 8).

I Løbet af 12 Maaneder har hvert Medlem Krav paa den Understøttelse, Vedkommende i Følge Lovene er berettiget til, uanset om Kravet fremsættes i en eller flere Gange.

Har et Medlem i 3 paa hinanden følgende Regnskabsaar, hvert Aar modtaget al den Understøttelse nærværende Lov hjemler ham Ret til, kan fornyet Krav først fremsættes, efter at han har haft Arbejde ved Faget i 9 Maaneder og betalt Bidrag som nydende Medlem i fulde 12 paa hinanden følgende Maaneder.

ning, der som Følge af Verdenskrigen var stedt i den yderste Nød. Det vedtoges at stille Kr. 200.— til Disposition for dette Formaal, bl. a. under Henvisning til at Belgien var det internationale Medhjælperforbunds Udspring og Hovedsæde. — Derimod henlagdes et Andragende fra Soc. Ungdomsforbund uden Omtale.

INTERNATIONAL KONGRES.

Fra de 3 Medhjælper-Hovedorganisationer i Storbritannien ved „The Irish Drapers' Assistants' Benefit & Protective Association" i Dublin (Irland) var modtaget Indbydelse til den internationale Medhjælper-Kongres, der ifølge Beslutning paa Luxemburg-Mødet 1914 skulde afholdes i Sommer i Dublin. Det overlodes til Vilh. Hansen at svare de indbydende Organisationer, at C. O. gjorde sin Deltagelse i Kongressen afhængig af, at denne afholdtes i et nevtralt Land, saaledes at det blev muligt for alle Landsforbund at sende Delegerede. Iøvrigt vedtoges det at foreslaa Kjøbenhavn som Mødested for den internationale Kongres.

C. O. 6. ORDINÆRE KONGRES.

Hovedbestyrelsen drøftede forskellige Spørgsmaal vedrørende Kongressen, som det vedtoges at afholde i Aarhus den 15., 16. og 17. August. — Endvidere overdroges det Jens Johansen og Vilh. Hansen at udarbejde Beretningen for indeværende Kongresperiode.

ANDRE ANLIGGENDER.

Da Agitations-Brochuren skal udsendes i nyt Oplag, eventuelt 10,000 Eksemplarer, overlodes det til Jens Johansen og Vilh. Hansen at revidere Brochuren og udsende det nye Oplag.

Efter at nogle Spørgsmaal vedrørende Arrangementet af Repræsentantskabsmødet var behandlede, afsluttedes Hovedbestyrelsesmødet, — der med $1^1/_2$ Times Afbrydelse havde varet fra Kl. $9^1/_2$ Formiddag til Kl. $7^1/_2$ Aften.

Rejseunderstøttelser.

VED Finansloven for Finansaaret 1915—16 forventes bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til videre Uddannelse i Udlandet.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Handelsministeriet, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af Juni Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning.

Ved Uddeling af Understøttelserne vil kun saadanne Ansøgere, der enten har Ansættelse i Udlandet eller i hvert Fald sikkert Tilsagn om saadan Ansættelse, og som derhos agter at opholde sig i Udlandet i længere Tid (mindst 1 Aar), kunne forvente at komme i Betragtning.

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden $1^1/_2$ Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Handelsministeriet, Februar 1915.

Statsanerkendelsen.

Efterfølgende Artikel er os tilsendt før Repræsentantskabsmødet, men for sent til at naa Optagelse forinden. — Iøvrigt imødegaar selve Referatet af Mødet de her fremførte Betænkeligheder.

FORANLEDIGET af det fra Hovedledelsen fremsatte Forslag om at søge vor Arbejdsløshedskasse statsanerkendt, beder jeg om Plads for nogle Indsigelser mod Forslaget.

I og for sig har naturligvis ingen af os noget imod at faa Statsanerkendelse med tilsluttende Statsbidrag, men Spørgsmaalet staar for os om, at vi i saa Fald maa opgive det gennem hele vor Organisations Historie hævdede Princip: Vor Arbejdsløshedskasse for vore egne Medlemmer. Lovgivningen foreskriver nemlig som Betingelse for Statsanerkendelse bl. a., at enhver af Fagets Udøvere kan blive Medlem af Kassen, uanset om de tilhører deres Organisation eller ej. Skulde vi organiserede Medhjælpere, der jo maa betragte enhver uorganiseret Standsfælle som en daarlig eller i alt Fald mindre god Kammerat, nu gaa med til at sætte en Præmie paa daarligt Kammeratskab, da slaar vi selv Grundlaget bort for vort organisatoriske Arbejde indenfor vort Fag, og i saa Fald bliver det Statsbidrag, som saaledes erhverves, dyrekøbt. — End ydermere er Sagen da netop den, at vor Kasse ikke behøver noget Tilskud fra Statskassen for at kunne eksistere; thi man maa naturligvis ikke lægge de nuværende abnorme Forhold som Norm for Arbejdsløsheden, medens det tværtimod har vist sig, at det nuværende Kontingent har kunnet afgive et stort opsparet Reservefond.

Men denne Side af Sagen fik endda være, hvad det var, men langt værre er den Fare, en saadan Ordning rummer for vor

---

Understøttelse udbetales altid efterskudsvis gennem Lokalafdelingerne; de nærmere Regler herfor fastsættes af Hovedbestyrelsen.

§ 12.

1) Understøttelse ydes ikke til nogen, med mindre han (hun) i det umiddelbart forud for Understøttelsens Ydelse forløbne Tidsrum af 12 Maaneder har været Medlem af Kassen og betalt sit skyldige Kontingent i Henhold til de i §§ 18 og 19 fastsatte Regler samt gennemgaaet den for den paagældende Medlemsgruppe eventuelt gældende Ventetid før Understøttelsesrettens Indtræden (jfr. §§ 3 og 9).
2) Medlemmer, som ikke i Løbet af 3 paa hinanden følgende Aar har arbejdet ved Faget i tilsammen mindst 9 Maaneder mister Retten til Understøttelse, indtil de paany har arbejdet ved Faget i mindst 9 Maaneder i Løbet af 1 Aar, og betalt Bidrag som nydende Medlemmer i fulde 12 Maaneder.
3) Understøttelse udbetales efter Hovedkontorets Anvisning almindeligvis i den By i Danmark, hvor Medlemmet er blevet arbejdsløs; dog kan Understøttelsen oppebæres ogsaa udenfor den Afdeling, men kun med Hovedbestyrelsens Samtykke. Forandring af Opholdssted maa uopholdelig anmeldes til Hovedbestyrelsen.
4) Undlader et Medlem at anmelde opnaaet Arbejde — selv midlertidigt — eller giver han (hun) Kassen urigtige Oplysninger om sine Forhold, kan det medføre Understøttelsens Ophør eller en Forhøjelse af Karenstiden indtil 3 Uger ved næste Understøttelsesperiode. I Gentagelsestilfælde kan Hovedbestyrelsen udelukke Vedkommende af Kassen.

§ 13.

Arbejdsløshedskassen maa ikke yde Understøttelse:

1) Under Strejke eller Lock-out til Personer, der omfattes af samme,
2) til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed er foraarsaget ved Sygdom eller Arbejdsudygtighed, saalænge Sygdommen eller Arbejdsudygtigheden vedvarer,
3) til Medlemmer, hvis Arbejdsløshed hidrører fra, at de uden fyldestgørende Grund har forladt deres Arbejde, eller maa anses forskyldt ved overdreven Nydelse af berusende Drikke eller ved Ufordragelighed overfor Arbejdsgivere eller Arbejdskammerater, eller ved utilbørlig Adfærd,
4) til Medlemmer, der afsoner en dem ikendt Straf,
5) til Medlemmer, der hensidder i Varetægtsarrest,
6) til Medlemmer, der oppebærer fast Fattigunderstøttelse,
7) til Medlemmer, der uden fyldestgørende Grund vægrer sig ved at overtage et af Kassens Ledelse eller af et kommunalt Arbejdsanvisningskontor anvist Arbejde, som efter Kassens Ledelses Skøn svarer til deres Evner,
8) til Medlemmer, der frekventerer en Handelsdagskole- eller kursus,
9) Medlemmer, der ikke søger Plads, kan ikke oppebære Understøttelse. Ejheller maa Understøttelse ydes til Medlemmer, der aftjener deres Værnepligt.
10) Medlemmer, som uberettiget har modtaget Understøttelse, er pligtige at tilbagebetale Beløbet, og Understøttelse udbetales ikke paany, før det uberettiget modtagne er indbetalt til Kassen.
11) Nægter Bestyrelsen i Tilfælde af et Medlems Arbejdsløshed

Organisations fortsatte Fremgang. De sidste Kongresperioder har jo med allerstørste Tydelighed vist, at netop den Omstændighed, at Organisationen bød Medlemmerne Støtte i Arbejdsløshed, har været den vigtigste Aarsag til vor Fremgang i de sidste Aaringer. — Det omtales ganske vist i et tidligere Nr. af vor Tidende fra Hovedledelsens Side, at Forholdene nu er forandrede, men man maa i saa Fald bede oplyst, hvilke Forandringer der er sket. I Styrkeforholdet mellem de organiserede og uorganiserede Medhjælpere er der desværre i hvert Fald ikke sket nogen væsentlig Forandring, selv om Fremgangen har været meget god; og hvilke andre Forhold spiller da nogen Rolle ved Bedømmelsen af dette Spørgsmaal?

Jeg kan da ikke se rettere — og jeg haaber, at man ikke frakender en Del Erfaring i vort Organisationsarbejde efter 16 Aars Virke derfor — end at man netop nu staar i Begreb med at udlevere vor Organisations bedste Middel i Arbejdet for at faa de udenforstaaende Standsfæller til at slutte op i Rækkerne, og erkender man dette, saa maa man ogsaa kunne se den store Fare for Organisationen, som dette Forslag rummer. Jeg haaber, at Forslaget ikke vedtages, og jeg beder de Kolleger, der faar Adgang til at stemme derover:

For vor Organisations Skyld; stem ikke for dette Forslag.

Aalborg, i Februar 1915. *Th. Hansen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Aalborg—Nørre Sundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 24. Marts Aften Kl. 9 prc. paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden: 1 Beretning for det forløbne Halvaar, 2. Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse, 3. Lovændringer, 4. Eventuelt. Man forventer at samtlige Medlemmer giver Møde til Behandling af denne vigtige Dagsorden, hvis vigtigste og mest interessante Punkt dækkes af „Eventuelt". — Mød derfor Alle og mød præcis!

Bestyrelsen.

Fredericia. Onsdag den 31. Jan. afholdtes Stiftelsesfest i Hotel „Victoria's" Festsal. Festen artede sig som en Aftenunderholdning med Bal; Kl. 8½ samledes Medlemmerne og i ½ Time underholdt Formanden dem ved at synge nogle Sange, hvorefter man samledes om et Kaffebord, hvor der blev talt for Afdelingen og C. O.

Torsdag den 11. Febr. afholdtes ordinært Møde. Hovedbestyrelsesmedlem, Herr N. C. Nielsen, Kolding, holdt et udmærket Foredrag og oplæste derefter nogle humoristiske Fortællinger. — Herr N.'s Foredrag paafulgtes af en livlig Diskussion.

Onsdag den 17 Febr. afholdtes ordinært Medlemsmøde, ved hvilket der drøftedes forskellige lokale Emner. — Onsdag den 24. Febr. indledede et af vore Medlemmer Herr S. Møller.

Herr M.'s Indledning paafulgtes af en meget ivrig Diskussion. — Aftenen sluttede med et fælles Kaffebord. *E. N.*—

Frederikshavn. Afdelingen afholder sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Onsdag Aften den 24. ds. Kl. 8¾ pr., hvor der bl. a. skal vælges 2 Bestyrelsesmedlemmer.

Dagsorden vil blive tilstillet Medlemmerne,

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes paa „du Nord", Tirsdag den 23. Marts Aften Kl. 9. Dagsordenen: 1. Beretning, 2. Regnskabsaflæggelse, 3. Valg af en Suppleant, 4. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Hillerød. Da Afdelingens Formand, Elnor Jensen, er bortrejst fra Byen, har vor Næstformand, Jac. Mathiasen, nu overtaget Formandsposten.

Vi bringer atter vore ugentlige Mødeaftener i Medlemmernes Erindring. Tilslutningen til disse Mødeaftener er i glædelig Stigning, men den bør være endnu større end den er. I Februar har Centralorganisationens Formand holdt et udmærket Foredrag ved et af Møderne, ligesom Journalist Halberstadt har indledet om „Patriotisme" og Chr. J. Hendil om „Faglærte Folk og Hjælpearbejdere" Frk. L. Larsen og Herr H. A. Petersen har paa en fornøjelig Maade sørget for musikalsk og humoristisk Underholdning.

I Marts indleder bl. a. vor ny Formand om „Medhjælperne og Andelsbevægelsen".

Mød til Møderne og bidrag til at Medhjælpere, der kommer til Byen, straks indmeldes i Afdelingen. Indmeldelse i Spareafdelingen modtages paa vore Mødeaftener. *Chr. J. H.*

Holstebro. Tirsdag den 2. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Royal".

Beretning om Afdelingens Virksomhed aflagdes af Formanden og godkendtes. Kassereren gav derefter Meddelelse om Foreningens Status.

Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for E. Eriksen, Moesgaard og Bitz-Lauridsen, der afgik efter Tur og Frk. Kjeldsen, som forlader Byen, samt Boisen, der er indkaldt, valgtes Eriksen og Moesgaard (Genvalg), og Wito Knudsen (Nyvalg). Suppleanter blev Bitz-Lauridsen og Frode Christensen. Til Revisorsuppleant valgtes Kontorist Madsen. Medlem af Forlystelsesudvalget blev P. Christensen.

Det vedtoges at afholde Bal Søndag den 14. ds., idet Arrangementet iøvrigt overlodes til Forlystelsesudvalget.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes

---

at yde ham Understøttelse under Henvisning til Bestemmelserne i foranstaaende Nr. 1 til 3 og 6 til 7, skal den af Bestyrelsen i saa Henseende trufne Afgørelse indenfor et Tidsrum af en Maaned af Paagældende kunne indankes for det i Arbejdsløshedskasselovens § 19 ommelte Nævn, der træffer sin Afgørelse under Hensyn til de i det enkelte Tilfælde særlig foreliggende Forhold. Nævnets Afgørelser kan, ligeledes indenfor et Tidsrum af en Maaned, indankes for Indenrigsministeren, ved hvis Afgørelse, det har sit Forblivende.

§ 14.

Ifølge Arbejdsløshedskasselovens § 8 kan ingen samtidigt nyde Medlemsret i mere end én anerkendt Arbejdsløshedskasse. Er nogen ved Optagelsen Medlem af en ikke anerkendt Arbejdsløshedskasse, eller erhverver han (hun) senere Medlemsret i en saadan, skal det straks anmeldes for Lokalbestyrelsen, der fører Kontrol med, at intet Medlem ved Indtrædelse i flere Arbejdsløshedskasser sikrer sig større daglig Pengehjælp end ⅔ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste i Faget.

Overtrædelse af foranstaaende Bestemmelse, saavel som Svig mod Kassen, medfører Tab af Medlemsretten.

For andre Forseelser mod Kassen kan der af Hovedbestyrelsen idømmes Tab af Understøttelsesret for et i hvert enkelt Tilfælde nærmere fastsat Tidsrum, dog ikke udover et Aar.

§ 15.

Ethvert Medlem, som bliver arbejdsløs, skal straks efter sin Opsigelse anmelde dette til Pladsanvisningen gennem Lokalformanden, ligesom Medlemmet er forpligtet til uopholdelig at anmelde naar ny Plads opnaas.

I det Hele er Medlemmerne pligtig at underkaste sig de Regler med Hensyn til Pladsanvisning og Kontrol, som fastsættes af Hobestyrelsen.

§ 16.

Har Kassen afsluttet Overenskomst med en anden Forening om gensidig Overflytning af Medlemmer (jfr. Arbejdsløshedskasselovens § 12), og et Medlem erholder Arbejde indenfor en saadan Forenings Omraade, er Medlemmet pligtig at tiltræde denne.

I modsat Fald kan det ved sin Tilbagekomst kun optages som nyt Medlem efter Reglerne i § 6.

§ 17.

Intet nydende Medlem kan uden fyldestgørende Grund undslaa sig ved at modtage Valg til Kassens Ledelse og Revision, dog gælder Pligten kun for en Valgperiode ad Gangen.

§ 18.

a) Naar et Medlem ønsker at udtræde af Arbejdsløshedskassen, maa Vedkommende anmelde dette til Kassens Ledelse i den Maaned, fra hvis Udløb Udtrædelsen skal regnes.
b) Medlemmer, der kommer i saadanne Livsstillinger, at de ikke kan betragtes som ubemidlede Lønarbejdere ved Fagene, kan kun forblive i Kassen med hvilende Medlemsret (jfr. §§ 3 og 19).
c) Medlemmer, som tager Ophold i Udlandet, kan erholde hvilende Medlemsret mod at betale det i § 19 anførte maanedlige Kontingent 25 Øre.
d) De i foranstaaende Punkter b og c nævnte Medlemmer kan atter indtræde i deres gamle Rettigheder, hvis de atter til-

Formand C. C. Knudsen, Næstformand Moesgaard, Kasserer E. Eriksen, Sekretær Aage Ring og Wito Knudsen.

Aage Ring, Sekretær.

Kjøbenhavn. Tirsdag den 2. Februar talte Herr Folketingsmand Thomas Larsen om: „De sociale Forhold i Amerika". Det er et Racespørgsmaal og giver sig bl. a. Udslag i Negerkupèer, skønt Amerika efter Frihedskrigen fik den frieste Forfatning, man kan ønske sig, og den traadte i Kraft under Devisen: Frihed — Fremskridt — Lykke. Det første halve Aarhundrede syntes Forhaabningerne ogsaa at skulle slaa til, der var ikke nogen Forskel mellem Rig og Fattig. Men pludselig sker et brat Omslag ved Industrien og Kapitalismens Gennembrud.

Medens Arbejderne under den 2-aarige Slavekrig kæmpede paa Slagmarken, erobrede Kapitalen Kongressen, delvis ved Bestikkelser. Der sad saaledes 80 Repræsentanter for Banker, og deres Mission var at lægge høje Skatter paa Livsfornødenheder, ligesom de var med til at forære 1000 Millioner Acres Land til Venner og Bekendte. Hvad der ikke kunde foræres bort, opkøbte Kapitalen i Spekulationsøjemed. Efter Krigen strømmede alle disse Folk og de frigivne Negere ud paa Arbejdsmarkedet, men Jorden var optaget, Priserne paa Levnedsmidler skruet i Vejret, og der var kun lidt Arbejde. Dette førte frygtelige Tilstande med sig, og Arbejderorganisationer var saa godt som ukendte, idet de var forbudt ved Lov. I 1825 var en Arbejderbevægelse begyndt med følgende Program: 1) Alle Monopoler afskaffes, 2) Kvindernes Ligeret med Mændene, 3) Negerslaveriets Afskaffelse, 4) Ingen maa have mere end 100 Acres Jord; men først 1845 faldt en Dom, som erklærede det lovligt at danne Arbejderorganisationer. Nu tog Agitationsarbejdet Fart, men Krigens Udbrud slog det itu, og efter Krigen stod Arbejderne uden Organisation og Værn mod Kapitalen, der havde benyttet Krigen til at organisere sig. Kapitalen tog mere og mere haandhændet fat, man vilde sætte den i Forvejen lave Løn yderligere ned, bl. a. Jernbanefunktionærernes med 10 pCt.; det førte Strejker og Haandgribeligheder med sig. Lidt efter lidt vandt Organisationerne frem og blev anerkendt af Magthaverne, saaledes at de nu har skabt en meget stærk Magt, som er i Stand til at tage Kampen op mod Kapitalen, og som i betydelig Grad har forbedret Løn-Vilkaarene. — Herefter gik Taleren over til at omtale Henry George, der var vokset op af den ovenanførte sociale Jordbund, og deraf gennem sin rigt vekslende Tilværelse hentede Impulserne til sin verdensberømte Bog: Fremskridt og Fattigdom. Uden at komme ind paa selve Georgeismen priste Taleren Henry Georges' Idéer som farbar Vej, for at komme nogle — og de værste — sociale Onder til Livs.

Kærnen i Henry Georges' Idé er, at al Skat skal hvile paa Jord, den fulde Jordrente, og gøre alle Mennesker til Jordejere. I Stedet for at Kapitalen skal flyde ud af Landet til fremmede Kuponklippere, skal den gaa ind i Statskassen. Udviklingen Verden over har da ogsaa ført med sig, at man lægger Skat paa Jordværdistigningen ved Jernbaneanlæg, Veje og Kanaler.

Det ypperlige Foredrag høstede stærkt Bifald. *C. H.*

Kolding. Onsdag d. 10. Februar afholdtes det første Møde om „Told og Frihandel". Formanden bød Velkommen, særlig til Foredragsholderen, Herr Modelsnedker Bennicke og „Henry George Foreningen", der var indbudt til disse to Foredrag. Herr B. takkede for Indbydelsen og holdt derefter et ypperligt Foredrag om Tolden. Taleren bemærkede, at den var uretfærdig, avlede Bitterhed og Had mellem Nationerne og gav paa den Maade Anledning til Krige, samt at den uddyber Klasseforskellen og frister Folk til at omgaas letfærdigt med Statens Penge. Taleren forsvarede tildels Smugleri samt sluttede med at udtale, at gennem Tolden gør Samfundet Forskel paa sine Borgere.

I den paafølgende Diskussion gav d'Herrer Redaktør Aubeck, Bogholder R. Nielsen, N. C. Nielsen, C. Christensen og Pastor A. Bobjerg forskellige Indlæg, som Herr Bennicke besvarede.

Ved disse to Møder var der „godt besøgt". Det stod der i „Kolding Avis", og hvad der staar dér, skal man ikke benægte. Det var at haabe, at Medlemmerne ogsaa vil vide at møde til de kommende Møder i lige saa stort Tal som sidst, ja helst endnu større, selv om der paa Kortet ikke staar et saa fint Foredrag som det sidste, der jo naturligvis maa interessere Medhjælperne. I det mindste har man Lov til at haabe det bedste og tage de sidste Møder som et godt Varsel for de kommende. *A. T.*

Onsdag den 24. Februar afholdtes ordinært Medlemsmøde paa „Højskolehjemmet". Efter et „Velkommen" fik Herr Pastor Hedemann straks Ordet, for at oplæse Brudstykker af Henrik Ibsens „Peer Gynt". Det ejendommelige Skuespil i Forbindelse med den ypperlige Oplæsning fængslede i høj Grad Tilhørerne, der efter Oplæsningen gav deres Bifald til Kende. Senere udtalte Herr H., at han gerne vilde komme igen en anden Gang, — et Tilbud, der sikkert med Glæde bliver akcepteret fra vor Side.

Onsdag den 3. Marts afholdtes ordinært Medlemsmøde paa „Højskolehjemmet". Herr Murermester Olling, oplæste Erik Bøghs „Fastelavnsgildet" under varmt Bifald. Der var mødt ca. en Snes Medlemmer; men skulde der komme flere, bliver der sikkert „en Proces til". *A. T.*

Middelfart. Afdelingen har i indeværende Aar fungeret stille og roligt og har afholdt sine Møder hver 14. Dag, til hvilke Tilslutningen har været rigtig god. Sammen med 5 andre Foreninger har Afdelingen i indeværende Vinterhalvaar arrangeret 2 Foredrag; ved det første havde vi Fornøjelsen at høre Herr Dr. phil. H. L. Møller tale om: „Danmarks Ansvar for 1864" og ved det sidste at høre Herr Professor Vilhelm Andersen læse Holbergs „Den politiske Kandestøber". — Medlemsmøderne har tildels været udfyldte af underholdende og belærende Emner, medens det kniber med de faglige; Afdelingen mangler Kræfter, der er i Stand til at indlede om saadanne Emner.

---

meldes Arbejdsløshedskassen som nydende Medlemmer (jfr. dog § 3).

Hvilende Medlemsret tillægges ikke Ancienniteten (jfr. § 9).

I alle Tilfælde indtræder Retten til Understøttelse først efter at Medlemmet efter sin Tilmeldelse har arbejdet ved Faget i mindst 3 Maaneder.

§ 19.

Det maanedlige Medlemsbidrag er:

for nydende Medlemmer 50 Øre pr. Medlem,

for Medlemmer, der ophører at arbejde som Lønarbejdere ved Faget (jfr. § 18 b) og andre bidragydende Medlemmer, 50 Øre pr. Medlem.

for Medlemmer, der opholder sig i Udlandet (jfr. § 18 c), 25 Øre pr. Medlem.

for Medhjælpere og Lærlinge over 17 Aar 50 Øre, under 17 Aar 25 Øre pr. Medlem.

Eventuelt Ekstrabidrag kan opkræves i Forhold til Kassens skiftende Behov.

§ 20.

Til Kontrol for Kassen og til Sikkerhed for det enkelte Medlem udstedes der Medlemsbøger, for hvilke erlægges 50 Øre pr. Stk., og til Erstatning for bortkomne Bøger 5 Kr. pr. Stk.

Medlemmerne er pligtige stedse at holde Bøgerne forsynede med de Kvitteringsmærker, der udstedes af Kassen, uden hvilket intet Krav kan gøres gældende mod denne.

§ 21.

Medlemmerne er forpligtede til hver Maaned at erlægge deres Bidrag. Undlades dette i 2 paa hinanden følgende Maaneder, udslettes Vedkommende og kan kun genoptages i Henhold til § 6 a.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke er understøttelsesberettigede, kan ved Henvendelse hver Maaned til deres Afdelingskasserer faa foreløbige Restancemærker. Det samme gælder Medlemmer, der efter Understøttelsens Ophør vedblivende er arbejdsløse. Naar Arbejde atter opnaaes, skal disse Restancemærker afbetales med mindst 2 Mdrs. Kontingent pr. Maaned. Al anden Restance skal hvert Aar indbetales inden den 31. Marts.

§ 22.

Et Medlems Opholds- eller Forsørgelseskommune er berettiget til uden Samtykke af højere Myndighed at yde et Tilskud til Bestridelse af hans Medlemsbidrag for det løbende Regnskabsaar, dog ikke udover en Tredjedel af Medlemsbidraget. Ydelsen af et saadant Tilskud medfører ikke for den, til Fordel for hvem Tilskudet ydes, de med Modtagelse af Fattighjælp forbundne Følger.

Kommuner, i hvilke anerkendte Arbejdsløshedskasser har Hovedsæde eller Afdelinger, er berettigede til, ligeledes uden Samtykke af højere Myndighed, at yde et Tilskud til den eller de paagældende Kasser, dog at Kommunens Tilskud ikke for nogen Kasses Vedkommende for et enkelt Regnskabsaar maa overstige en Tredjedel af Medlemsbidraget for de af Kassens Medlemmer, for hvilke Kommunen var Opholdskommune den nærmest foregaaende 31. Marts.

Lokalafdelinger.

§ 23.

Paa Pladser, hvor mindst 5 Medlemmer har Arbejde, dannes

Af Hensyn til vore Medlemmer i Oplandet afholdes ord. halvaarlig Generalforsamling paa Turisthotellet Søndag d. 21. Marts 1915 Kl. 4 Eftmd. med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Formanden aflægger Beretning for de forløbne Halvaar. 3) Kassereren fremlægger det reviderede Halvaarsregnskab til Godkendelse. 4) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Næstformanden (Kommis Simonsen), Kassereren (Bogholder Jørgensen) og Sekretæren (Assistent Berg), der alle afgaar efter Tur. 5) Valg af 1 Revisor i Stedet for Bogholder Quist, der ligeledes afgaar efter Tur. 6) Eventuelt. — Angaaende Spørgsmaal, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, henvises til Lovenes § 14. *Berg.*

Nykøbing M. Torsdag den 18. Februar afholdtes ordinær Generalforsamling paa „Industrihotellet".

Formanden aflagde Beretning. Afdelingen havde i længere Tid ført en stille Tilværelse, men ved ihærdig Agitation er det lykkedes at genrejse den. Medlemsantallet er siden November steget til 30. Den 23. November blev der afholdt et offentligt Møde med Herr Jens Johansen som Taler; efter Mødet indmeldte sig 14 Medhjælpere, hvorefter der valgtes en foreløbig Bestyrelse med Herr K. Sørensen som Formand. Afdelingen har endvidere oprettet et Kursus i Tysk for Medlemmerne, hvilket ogsaa har medvirket til, at Foreningen er blevet meget rosende omtalt af de lokale Blade. Regnskabet, der udviste et Overskud af Kr. 40, godkendtes.

Der foretoges Valg af Bestyrelse, der siden konstituerede sig som følger: A. Olsen, Formand, A. C. Andersen, Næstformand, A. M. Nielsen, Kasserer, K. Sørensen og A. Wittrup Andersen, Sekretærer. Suppleanter blev A. Jakobsen og B. Lehmann. Til Revisorer valgtes A. Jakobsen og B. Lehmann.

Der valgtes derefter et Agitationsudvalg bestaaende af A. Ølgaard, K Sørensen og A. Jakobsen.

Generalforsamlingen sluttede med at udbringe et Leve for den nyvalgte Formand, hvorefter man samledes om Kaffebordet, hvor Herr A. Olsen takkede for Valget, og udtalte Haabet om godt og energisk Samarbejde med Medlemmerne, samt takkede Herr K. Sørensen for det store Arbejde, han havde udført i den Tid, han havde fungeret som Formand. Til Slut anmodede Herr Olsen alle Medlemmerne om at arbejde energisk for nye Indmeldelser i C. O., og føle det som en Pligt at komme til vore ugentlige Møder. *A. Wittrup Andersen.*

Slagelse. De sidste Møder her i Afdelingen har været ualmindelig livlige. Foruden at der paa de to af Møderne har været ført en livlig Diskussion, henholdsvis om „Kvindens Stilling indenfor Faget" og „Hvad vi vil", har der ved flere Møder været drøftet at opføre Dilettantkomedie, hvilket dog sluttelig forkastedes. I Stedet for blev man enig om den 14. Marts, at arrangere en lille Fest med Fugleskydning og Bal.

Generalforsamling afholdes Onsdag den 24. Marts Kl. 9 præcis i Foreningens Lokale. Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskab. 3. Valg af Formand. 4. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af Revisorer. 6. Valg af Suppleanter. 7. Valg af Delegeret til Kongressen. 8. Eventuelt.

Forhaabentlig vil alle Foreningens Medlemmer gøre deres Pligt og møde til Generalforsamlingen. *T.*

Thisted. Fredag den 12. Febr. holdt Herr Lærer Hald Foredrag om Serbiens Historie. Emnet, der jo stærkt griber ind i Øjeblikkets store Begivenheder, fængslede de talrige Tilhørere. Herr H. skildrede hvorledes Serbien stadig har været udsat for store Omskiftelser og betegnede Serberne som et i visse Maader dygtigt Folk, der i deres Folkeviser ejede en kostelig Skat. — Foredraget — dygtigt holdt — sluttede med Bomben i Serajewo, der som bekendt, til Trods for Serbiens Henstilling om at indanke Sagen for Voldgiftsdomstolen i Haag, blev Anledning til Verdensbranden.

Kassereren, Bogholder Ottesen, takkede i Formandens Fraværelse, Herr Hald for det udmærkede Foredrag, hvorefter man gav sig i Lag med Kaffen.

Fredag den 19. ds. læste Herr Zoll nogle gemytlige Smaahistorier for os. Oplæsningen, der var ret godt besøgt, lønnedes med Haandklap, hvorefter Formanden, Bogholder Neergaard, takkede Herr Zoll for den gemytlige Aften. Kaffen indtoges derefter i muntert Lag.

Afdelingens halvaarlige Generalforsamling afholdes Fredag den 26. Marts. Dagsordenen bliver bekendtgjort i næste Nr. af D. H. K. M. T.

Jeg maa endnu engang rette en Appel, til de Medlemmer, vi desværre aldrig ser til vore Møder. Prøv at give Møde; det er virkelig nogle fornøjelige, interessante og lærerige Aftener som vi, Sønner af Merkur, tilbringer sammen. Altsaa endnu en Gang: Mød! *J. J.*

Fredag den 5. Marts holdt Herr Redaktør Aaberg Foredrag om: „Verdenskrigen og dens Forhistorie." Det overordentlige livfulde og interessante Foredrag paahørtes med megen Interesse af Forsamlingen.

Fredag den 26. Marts afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabets Fremlæggelse. 3. Valg af en Suppleant til Bestyrelsen. 4. Valg af Delegerede til Kongressen. 5. Forhandling angaaende Møder i Sommeren. 6. Bestemmelse om Sommerudflugt. 7. Eventuelt.

Under „Eventuelt" vil det Skridt, de kjøbenhavnske Afdelinger har foretaget, samt den af Repræsentantskabsmødet bebudede Kontingentforhøjelse blive drøftet.

Medlemmer! Mød paa Generalforsamlingen! Det er vigtige Spørgsmaal, der foreligger. Derfor er det i Deres Interesse at møde fuldtallig. Gør din Pligt og kræv din Ret! *J. J.*

---

med Hovedbestyrelsens Samtykke en eller flere Lokalafdelinger. Hvor kun færre Medlemmer arbejder, dannes en Filial.

Medlemmer, der skifter Bopæl, skal straks anmelde Flytning til Kassereren. Undladelse heraf kan medføre Tab af Understøttelsesretten, eller Forhøjelse af Karenstiden indtil 3 Uger ved næste Understøttelsesperiode.

§ 24.

Lokalafdelingerne ledes af en Bestyrelse, der skal bestaa af en Formand, som tillige er Kasserer — dog kan Lokalafdelingen, naar den finder det ønskeligt, vælge en særlig Kasserer — og en Bestyrelse, som vælges paa de ordinære Generalforsamlinger i Afdelingen for et Aar ad Gangen, saaledes at Halvdelen af Medlemmerne afgaar skiftevis. Tillige vælges mindst to Revisorer for samme Tidsrum. Lokalbestyrelsen vælger selv sin Næstformand, som overtager Ledelsen under Formandens Forfald eller Bortrejse fra Afdelingen. Fratræder Kassereren, skal der straks vælges en ny. Lokalbestyrelsen har at vaage over Lovenes Overholdelse, den udfører de af Hovedbestyrelsen givne Anvisninger, udarbejder og indsender til Hovedbestyrelsen ved hver Maaneds Slutning en Oversigt over Arbejdsløsheden i Afdelingen for den forløbne Maaned. Ved hvert Regnskabsaars Slutning indsendes en kortfattet Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar og en Fortegnelse over de Medlemmer, der den 31. Marts opholder sig indenfor Afdelingens Omraade. Lokalbestyrelsen drager Omsorg for, at der til Kommunen indgives Andragende om Tilskud i Henhold til Arbejdsløshedskasselovens § 10; samt at de eventuelle Tilskud kommer til Udbetaling og indsendes til Hovedkassen. Lokalbestyrelsen er ansvarlig overfor Medlemmerne af den paagældende Afdeling, og forpligtet til, hvis den ved fejlagtig Administration har forvoldt Kassen Tab, at erstatte dette.

Medlemmerne er ansvarlige for, at de af dem til Lokalforvaltningen hver Maaned leverede Beløb indbetales til Hovedkassen senest den 20. i samme Maaned.

Filialerne er ikke regnskabsførende, men indordnes efter Hovedbestyrelsens Bestemmelse under Hovedkontoret eller den nærmeste Afdeling, hvortil Medlemsbidraget indsendes for hver Maaned senest den 15. i den paagældende Maaned.

§ 25.

Er en Afdelings Indtægter ikke tilstrækkelige til Bestridelse af Lokalafdelingens Udgifter, kan Afdelingens Kasserer til Hovedkontoret indsende Kvitteringerne for udbetalt Understøttelse, og faar da Beløbet refunderet.

§ 26.

Ordinære Generalforsamlinger afholdes i første Halvdel af Maanederne Januar, April, Juli og Oktober, hvor Lokalregnskabet for det forløbne Kvartal fremlægges i revideret Stand til Medlemmernes Godkendelse, hvorefter det straks indsendes til Hovedkontoret. Det er de lokale Revisorers Pligt at forvisse sig om — f. Eks. ved Postkvittering — at det overskydende Beløb er indsendt til Hovedkassen sammen med Regnskabet.

§ 27.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan indkaldes, naar Hovedbestyrelsen eller Afdelingens Bestyrelse ønsker det, eller naar $^1/_3$ af Medlemmerne skriftlig fremsætter motiveret Begæring derom til Afdelingens Formand.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1915. 15de Aargang.

FORAN BUTIKSLUKNINGSLOVEN.

CENTRALORGANISATIONENS HENVENDELSE TIL LANDSTINGSUDVALGET.

MEGET tyder paa, at Forslaget til Revision af Butikslukningsloven, efter en fleraarig og ualmindelig træls Forhandlingsgang gennem Rigsdagen, og efter skiftende Udvalgsbetænkninger, der har ladet det oprindelige Revisionsforslag gennemløbe en Række Stadier, endelig i en overskuelig Fremtid vil blive gennemført i en ogsaa for Medhjælperne acceptabel Skikkelse.

Som tidligere omtalt har de afvigende Anskuelser indenfor Folketings-Udvalg formet sig i en Fællesindstilling, der pro realiter opgiver det ministerielle Forslags socialpolitiske Hovedpunkt vedrørende Minimalhviletiden. Derimod er der Enighed om, at Syvlukningen og Forbud mod Helligdagsarbejde efter Kl. 9 Form. kan gennemføres ved kommunale af Indenrigsministerium eller Amtsraad sanktionerede Vedtægter, og Siddepladser ligeledes paabydes i Butiker og Udsalgssteder.

Mod Syvlukning i den foreslaaede Form opponerer imidlertid „De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark", der hævder, at 7-Lukning kun bør indføres, naar de stedlige Handlende i en Kommune med $^2/_3$ af de afgivne Stemmer udtaler Ønsket om den tidlige Butikslukning. — Detaillisterne forlanger altsaa Selvstyre paa et socialt Omraade, hvor ogsaa Medhjælperne er en direkte interesseret Part. Opfyldelsen af dette Forlangende vilde imidlertid medføre en ensidig og for os utilfredsstillende Ordning, fordi den sociale Lovgivning naturligvis ikke bør udøves og kontrolleres af en enkelt Interessegruppe, men derimod præges af alle Interesserede.

Situationen, der saaledes foreligger, har foranlediget os til følgende Henvendelse til Landstingets Udvalg:

„Ovennævnte Centralorganisation, der omfatter ca. 70 Afdelinger med ca. 4500 Medlemmer, tillader sig herved at henvise til sit i Januar 1913 til Regering og Rigsdag indsendte Andragende om lovfæstet Butikslukning Kl. 7 de 5 første Ugedage og Kl. 9 Aften før Folkekirkens Helligdage. — Subsidiært androg vi, at det overlades til Kommunalbestyrelserne ved lokale, af Indenrigsministeriet respektive Amtsraadet, godkendte Vedtægter at indføre fornævnte Lukketider for hele eller en Del af Aaret. — Endvidere skal vi henvise til vor i Februar 1914 overfor Landstingets Udvalg udtalte Tilslutning til det af Indenrigsministeren fremsatte Revisionsforslag.

I denne Forbindelse tillader vi os at fremhæve Betydningen af de i sidstnævnte Revisionsforslag indeholdte sociale Forsorgs-Bestemmelser: Fastsættelse af en minimal Hviletid, Forbud mod Helligdagsarbejde efter Kl. 9 Formiddag, og Indførelse af Siddepladser for Butikspersonalet. Disse Foranstaltninger maales ikke alene ved deres Indflydelse paa den store Medhjælperstands samfundsborgerlige Stilling, men ogsaa paa den enkelte Medhjælpers Sundhed og Adgang til almindelig og faglig Uddannelse. Særlig hygiejnisk Betydning tillægger vi Indførelse af Siddepladser for Personalet, idet vi iøvrigt her kan henholde os til de fyldestgørende Motiveringer og vægtige Anbefalinger, hvormed dette Reformkrav er underbygget af lægevidenskabelige Autoriteter.

Endelig foranlediges vi til at nedlægge bestemt Indsigelse mod den af „De samvirkende Detailhandlerforeninger" andragede Ordning, hvorved den kommunale 7-Lukning udelukkende bliver afhængig af Butiksindehavere i den paagældende Kommune. En saadan Forskydning af den lovgivende Myndighed vil, foruden at give et ensidigt Udtryk for de interesserede Parters Opfattelse, forringe det af Lovgivningen formentlig tilsigtede socialpolitiske Moment, der netop forudsætter en en vis Jævnbyrdighed hos de i Lovforslaget direkte Interesserede.

Ud fra disse Betragtninger kan vi kun anse en saadan Ordning tilfredsstillende og med rimelig Hensyntagen til vore Standsfæller, naar Loven paalægger Kommunalbestyrelserne at rette bemeldte

Forespørgsel til saavel lokale Medhjælper- som Handelsforeninger forinden Vedtægter gennemføres.

Iøvrigt udtaler vi vor Tilslutning til det af Folketinget vedtagne Revisionsforslag, og tillader os ærbødigst at anbefale Foranstaaende til det ærede Udvalgs Velvilje."

Erfaringerne har belært os om det forfængelige i at nære særligt Haab til Landstingets gode Vilje, naar det gælder Medhjælper-Reformer. Forventelig vil Striden nu som tidligere staa om Siddepladserne, men Chancerne for selve Forslaget synes i Almindelighed gunstigere end forhen.

Med særlig Interesse vil man imødese Udfaldet af de formelt stærkt delte Principal- og Medhjælperstandpunkter i Syvluknings-Spørgsmaalet, selv om det ikke tør lades ude af Betragtning, at Syvlukningsprincippets Gennemførelse — under den ene eller anden Form — indeholder Sejr for en af Centralorganisationens gennem en lang Aarrække fremførte Mærkesager.

Internationalt Samvirke.

DA de tyske Arméer de første Dage af August f. A. overskred den belgiske Grænse, indstillede den internationale Medhjælperføderation, hvis Hovedsæde var den flanderske By Gand (Gent) sine Funktioner. Vore belgiske Kammerater strømmede som Indkaldte eller Frivillige, blandt disse sidste Føderationens Generalsekretær, under Fanerne for at forsvare Fædrelandets Jord mod den fremstormende Erobrer.

Kun sparsomme er derfor de Efterretninger, vi siden da har evnet at bringe om de fælles internationale Anliggender, som vore brittiske Standsfæller ifølge Begivenhedernes Udvikling, har taget Initiativet til at varetage. Vi har siden afvigte Efteraar korresponderet med vore engelske Venner vedrørende Genoptagelse af det internationale Samvirke, og Mulighederne for dette synes nu at antage fastere Form.

INDBYDELSE TIL EN INTERNATIONAL KONGRES.

Fra Mr. M. J. O'Lehane, Formand for den irske Organisation „The Irish Drapers Assistants' Benefit and Protective Association", Dublin, modtog vi medio Februar nedenanførte Skrivelse, der foruden af fornævnte Organisation, var undertegnet af de engelske Landsforbund „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks" og „The Amalgamated Union of Co-operative Employees".

Skrivelsen lyder i Oversættelse:

„Kammerater!

Ved det Møde, Hovedbestyrelsen for „Féderation internationale des Employès" afholdt i Luxemburg den 12. og 13. Juli f. A., blev Arrangement og Mødested for den 6te Treaars Kongres 1915 indgaaende drøftet, og det vedtoges sluttelig at modtage den elskværdige og indtrængende Indbydelse, som udgik fra Formanden for „The Irish Drapers Assistants' Benefit and Protective Association" om at afholde Kongressen i Dublin. Det overlodes til det forretningsførende Udvalg at fastsætte Tidspunktet, idet dog Juni eller Juli ansaas for at være den mest passende Tid.

Siden da har den ulyksalige Krig, der er udbrudt i Europa, fuldkommen standset det internationale Bureaus — som var domicileret i Gand — Virksomhed, og Underskriverne af denne Henvendelse har derfor endelig besluttet af søge forebygget, at det gavnlige fortsatte Arbejde, saavel Bureauet som ogsaa de 3-Aars internationale Kongresser har udført, skal afbrydes.

Ingensinde har det som nu været paatrængende nødvendigt for Lønarbejderne i de forskellige Lande at møde hverandre, ikke alene for at forhandle om de Anliggender, der vedrører deres daglige Arbejdsforhold, men tillige for at gøre Forsøg — selv om det er end aldrig saa lidet — paa at trodse den hæslige Virkelighed, der nu raader paa det europæiske Kontinent som Følge af den nuværende forfærdelige Krig.

Afholdes Kongressen i Dublin vilde dette under de forhaandenværende Forhold medføre, at enhver Deltagelse fra Tyskland var udelukket. Vi vilde meget blekage dette, men det eneste nevtrale Land, der kan vælges som tilgængelig for enhver er Holland; den sidste 3-Aars Kongres afholdtes imidlertid i Haag 1912; imodsat Fald vilde Holland utvivlsomt være det Land, der var bedst egnet for alle interesserede Parter. Naar alle disse Omstændigheder tages i Betragtning, samtidig med Bestræbelserne for og Ønskeligheden af Bevægelsens Fremme ved at sikre Repræsentation for Organisationerne i Nord- og Syd-Amerika, er Dublin utvivlsomt ligesaa bekvem og let tilgængelig som enhver anden By, der kan komme i Betragtning. „The Irish Drapers Assistants' Association" ønsker derfor paany at udsende en kollegial Indbydelse til de forskellige Medhjælperorganisationer om at deltage i den 6te internationale Kongres i Dublin indeværende Aar.

Ved Mødet i Luxemburg vedtoges det at udsende en Preliminær-Dagsorden og at anmode alle Organisationer, der paatænkte at lade sig repræsentere ved den kommende Kongres, om at indsende andre Forhandlingsemner, saaledes at disse kunde blive opførte paa Dagsordenen.

Følgende Spørgsmaal foresloges til Preliminær-Dagsordenen: 1) Statsforsikring mod Sygdom og Arbejdsløshed; 2) Fastsættelse af en lovbestemt Minimalløn; 3) International Aktion fra den internationale Føderation, naar Medlemmer af en tilsluttet Organisation udsættes for Angreb af en eller anden Form af international Kapital-Sammenslutning; 4) Forhandling fra et internationalt Synspunkt om Medhjælpernes Engagementsforhold i kooperative Foretagender; 5) Kost- og Logiforholdet og dets Indflydelse paa Medhjælpernes sociale og økonomiske Stilling.

Det vil glæde os at høre fra Dem snarest muligt, dog ikke senere end 31. Marts, angaaende Deres Mening om nærværende Cirkularskrivelse og om Muligheden for at Deres Organisation kan blive repræsenteret. — Vi forblive med de bedste broderlige Ønsker" o. s. v. — —

CENTRALORGANISATIONENS SVAR.

Som Svar paa denne Indbydelse afsendte vi følgende Skrivelse, der ligeledes gengives i Oversættelse:

„Kære Kammerater!

Vi er i Besiddelse af Deres Skrivelse af 1ste Februar og takker Dem for Indbydelsen til den 6te 3-Aars internationale Kongres d. A. Vi har forelagt Indbydelsen for vort ordinære Hovedbestyrelsesmøde, der afholdtes afvigte Maaned.

Hovedbestyrelsen er Dem meget forbunden for Opfordringen til vor Organisation om at deltage i den internationale Kongres, fordi vi fuldtud anerkender Betydningen af enhver Bestræbelse — og dette i Særdeleshed under den frygtelige Krig, der netop nu hærger Landene — for at opretholde internationale Forbindelser og forebygge, at det omfattende Arbejde, der i de forbigangne Aar er udfoldet for Medhjælpernes fælles Anliggender, skal være gjort forgæves.

Imidlertid nødsages vi til at fremhæve, at det, under andre Forhold ved Luxemburg-Mødet, valgte Mødested, Dublin, ikke bør opretholdes for den internationale Kongres indeværende Aar.

Saafremt Kongressen skal fyldestgøre sit Formaal og samtidig give Udtryk for en Protest mod den barbariske Krig — en Pro-

test som maa kunde forene det arbejdende Folk uden Hensyn til forskelligartede nationale Følelser — da kan Kongressen kun mødes paa nevtralt Omraade, saaledes at ikke denne eller hin Organisation vil være ude af Stand til at deltage.

Kun under denne Forudsætning kan vi følge Deres Indbydelse, og i Tilslutning hertil meddele Dem, at det vil være os en Ære og Glæde, saafremt vi kunde faa Lejlighed til at arrangere den internationale Kongres her i Kjøbenhavn.

Dersom De vælger vor Hovedstad som Kongres-By, kan vi forsikre Dem om, at de danske organiserede Medhjælpere vil søge at sikre deres fremmede Standsfæller heldbringende og formaalssvarende Resultater af Mødet.

Vi staar beredvilligt til Deres Tjeneste med alle Oplysninger vedrørende et saadant Arrangement og forbliver, kære Kammerater, med gode Ønsker og kollegiale Følelser — —."

DEN TYSKE ORGANISATIONS STANDPUNKT.

„Verein der Deutschen Kaufleute" (Hovedsæde Berlin) har kort før Redaktionens Slutning tilsendt os sit Svar til de engelske Organisationer, med Anmodning om at viderebefordre Skrivelsen til Dublin. Vi har naturligvis efterkommet Anmodningen og har senere afsendt en engelsk Oversættelse af den i det tyske Sprog affattede Original, der eventuelt vilde blive standset af den militære engelske Censur.

Af vor tyske Broderorganisations Skrivelse fremgaar det, at man selvfølgelig ikke kan indlade sig paa at sende Delegerede til en Kongres paa britisk Omraade, „da de dog ved Overskridelse af den engelske Grænse udsætter sig for den Fare, at blive tagne til Fange og slæbt til en Koncentrationslejr". Man anser det derfor formaalstjenligt at udsætte den internationale Kongres til efter Fredsslutningen.

Iøvrigt har det tyske Medlem af den internationale Hovedledelse henvendt sig til nærværende Tidendes Redaktør vedrørende sidstnævnte Spørgsmaal og er der Mulighed for, at den internationale Sammenkomst kan finde Sted under en Form, der fyldestgør det Særstandspunkt, vor Organisation har indtaget.

Denne Provinsmatadors antikverede Holdning overfor Organisationen er i sig selv løjerlig i vor Tid, og navnlig i et Land som Danmark, hvor Organisationsretten jo ellers er anerkendt overalt; men Standpunktet bliver endnu mere besynderligt set i Belysning af, at Herr Edv. Hansen saamænd selv er — Fagforeningsformand. Herr Edv. Hansen er nemlig, og har i mange Aar været, Formand for Grenaa Handelsforening, ligesom han er Bestyrelsesmedlem i Principalernes Forbund, „Foreningen af jyske Handelsforeninger."

Som man ser er Manden altsaa ikke blind for Organisationstankens Nytte. Han arbejder af al Kraft paa gennem Sammenslutning at varetage sine egne og sin Stands økonomiske Interesser, for derved at skaffe sig, og sine Standsfæller saa gode Kaar at virke under som muligt, men Herr Edv. Hansen's logiske Sans er aabenbart ikke saa udviklet, at han forstaar, det ellers for almindelige Mennesker ret nærliggende, at hvad han anser for Ret — og Pligt — for sig og sine Kolleger, det maa ogsaa gælde for Medhjælperne, som jo dog ogsaa er Mennesker. Herr H. er øjensynligt ikke klar over, at hans egen organisationsmæssige Stilling forpligter, og at han, ved selv at arbejde for Solidaritetsidéen i sit Fag, netop ved sit Eksempel — der som bekendt er den bedste Læremester — henviser sine Medhjælpere til at gaa samme Vej, og benytte samme Midler for at værne og varetage deres vitale Interesser.

Det forekommer mig, at jeg ogsaa tidligere har hørt Herr Edv. Hansen omtale i Forbindelse med en lignende Sag som denne, og selv om jeg véd, at den Grenaa Handelsforenings-Formand, hvor mægtig en Mand han end monne være i Grenaa og Omegn, jo ikke mægter at standse Udviklingen — ejheller Centralorganisationen, der er et ægte Barn heraf, og i nøjeste Kontakt med hele den moderne Tid, som Herr E. H. aabenbart kun forstaar halvt — har jeg herved villet gøre mine organiserede Standsfæller bekendt med, hvorledes det forholder sig med denne Principalforenings-Formands Logik, saaledes at de i givet Tilfælde kan indrette sig derefter. *Jens Johansen.*

Logik i Grenaa.

VOR Organisationsbevægelses første Dage, da Begejstringen for Sagen hos den enkelte interesserede Kollega var adskillig større og varmere end vi kender til nu, men derfor ogsaa kunde bære over store Vanskeligheder, og over den paa sine Steder kraftige Principal-Modstand, ligger os nu ret fjernt; thi kun et ringe Faatal af de nuværende Kampfæller har gjort den hele Kampagne med. —

Paa vore Medlemmer vil det derfor virke som et Pust fra Fortiden, naar det oplyses, at der udi Klokker Links den gæve Stad Grenaa, fremdeles lever og virker en Principal, i hvem „Aanden fra 1902" endnu bor, og for nylig har vist sig i al sin Magt og Vælde.

Aalborg-Lock-out-Principalernes Miniatur-Arvtager i Grenaa er Købmand Edv. Hansen, som ved et Magtsprog har tvunget en af sine Medhjælpere til at udmelde sig af vor derværende Afdeling ved at stille ham Valget mellem Pladsen og Medlemsskabet; og da det for Medhjælperen drejede sig om Brødspørgsmaalet — der ikke er mindst vanskeligt under de for Tiden herskende usikre Forhold — skal man næppe gaa for stærkt i Rette med ham, fordi han bøjede sig for sin strenge Herres Krav — selv om han naturligvis ikke vilde være blevet stillet alene, thi Organisationen havde selvfølgelig ikke svigtet et Medlem i Kampen om Respekt for almindelige Menneskerettigheder, og for den ham i Grundloven hjemlede Organisationsret.

Dagbogsblade.

(Af *Michael Nielsen,* Vejle).

(Fortsat)

LØRDAG.

JEG vaagner med en kvælende Fornemmelse i Halsen og en dundrende do. i Hovedet. Det viser sig, at den ene Lærling i Aftes ved sin Hjemkomst har lukket op for Varmeapparatet, men glemt at foretage kontra Foranstaltninger, før han gik til Ro.

Efter at de første Vredesbølger herover har lagt sig, maaske ved at konstatere at Vaskevandet paa den Maade er blevet behageligt tempereret, begiver vi os i Mulm og Mørke til Pensionatet, for at faa vor Morgenmad og vende tilbage til Forretningen inden Kl. $7^1/_2$.

Der er bælgmørkt paa Gangen, og jeg kan trods gentagne Anmodninger ikke formaa Lærlingen til at tilbagelevere mine Tændstikker, som jeg overlod ham i Aftes, endsige stryge èn, saa jeg kan se. Jeg er bagest i Rækken og har ikke iagttaget den samme Forsigtighedsregel, som de, der er foran, at beholde Støvlerne i Haanden, for ikke at vække Chefen og Familie.

Da jeg har naaet en Afsats ned, hører jeg et advarende „Hys" nedefra som Advarsel mod mine buldrende Bevægelser paa den ukendte Trappe, hvorfor jeg finder det klogest ogsaa at trække Støvlerne af. Men da Tiden er kostbar — det bliver nemlig noteret, hvis vi kommer 5 Minutter forsent i Forretningen — mindes jeg glade Dage fra mine Drengeaar, svinger mig op paa Gelænderet, rutscher fra Afsats til Afsats og naar Jorden, lige saa hurtigt som de andre, omend med en mindre behagelig Følelse i Hænderne.

Pensionatet tiltaler ikke ved første Øjekast. Jeg gruer for at komme igen til Middag og fremdeles hver Dag, Morgen og Middag. Der er ikke bestemte Pladser, men dog synes jeg som om hver enkelt søger efter noget, før han sætter sig. Ved nærmere Eftersyn maa jeg formode, at det er for at finde den Plads, hvor der er mindst Sandsynlighed for at faa sine Ærmer smudsede ved Berøring med Dugen. Det er nemlig Skik — og forresten nødvendigt — at Kniven før Brugen aftørres for Pudsepomaden paa Dugen over Bordkanten. Det er derfor forklarligt, at Dugen i Dag — Lørdag — har Sørgerand næsten overalt, og at det desaarsag er et vanskeligt Problem at finde en Plads, hvor Pudsning ikke har været foretaget i Ugens Løb. — Grundet paa mit Ukendskab til Forholdene har jeg taget Plads lige inden for Døren og kiler straks paa et af de til hver Ration hørende to Rundstykker. Jeg har selvfølgelig ikke pudset Kniv som de andre, og maa, for ikke at vække Opsigt, nøde det tilberedte Rundstykke i mig, endskønt jeg for hver Mundfuld mindes de sorte „Zebra"-Striber, Kniven har afsat i Smørret. Der skrider ogsaa kun den ene Halvdel; thi inden jeg begynder paa den næste, opdager jeg til min Rædsel et bemærkelsesværdigt Kvantum „Smør" paa mit højre Ærmes Underside. Jeg maa aabenbart have sat mig paa en Plads, hvis forrige Indehaver har haft Vanen med Pudsning af Kniven saa indbrændt, at han ikke nøjedes med første Afpudsning.

Efter dette forlader Appetiten mig, og jeg forsvinder skyndsomst med et „Velbekomme" siddende fast i Halsen, besluttet paa, at i Morgen Søndag vil jeg staa saa tidligt op, at jeg kan spise inden Grunden til næste Uges Sørgerand bliver lagt.

Ved Samtale med Personalet i Formiddagens Løb har jeg faaet oplyst, at vi ikke faar Kostpengene udbetalt, for selv at betale i Pensionatet. Beløbet indbetales samlet af Chefen med omhyggelig Fradrag af de Dage — ogsaa Søndage — hvor Vedkommende har været fraværende. Antagelig faar han Extra-Rabat som Stor-Forbruger. Kan hænde, at Priserne varierer for hver Dag, højest om Søndagen, faldende i Ugens Løb, — alt som Sørgeranden breder sig.

Jeg maa formode, at vi ved en Smule Overtalelseskunst kan erholde en længere Sommerferie til den Tid. Det vil i hvert Fald ikke volde stor Vanskelighed at bevise, at det ligefrem kan betale sig for ham at give os lange Ferier. Jeg tror, at jeg forsøger allerede med Juleferien. Taknemmelighedsgælden er let at betale i dette Tilfælde. (Sluttes).

Tilslutningen til Medlemsmøder.

„Foredraget blev hilst med Bifald af den desværre altfor faatallige Forsamling."
(„D. H. K. M. T." Nr. 4).

EN opmærksom Læser af vor Tidende vil ofte i Referaterne af Afdelingsmøder træffe Sætninger som den ovenfor citerede. Alene i Nr. 4 finder jeg saaledes ikke mindre end 5 saadanne eller lignende Beklagelser. Og dersom man kender Forholdene ude i Afdelingerne, vil man vide, at disse „Klagesuk" desværre kun er altfor berettigede. De omtaler nemlig et af de vanskeligste Punkter for de allerfleste af vore Afdelinger: Tilslutningen til Møderne.

Hvad er nu Grunden til, at et stort Flertal af vore Standsfæller næsten altid „glimrer ved deres Fraværelse", naar Afdelingen kalder paa dem til oplysende eller belærende Foredrag eller til Diskussionsmøder om faglige eller andre Emner? Mon ikke Grunden er den, at de Herrer nonchalent affærdiger Indbydelsen med et: „Det interesserer ikke!"

Naar vi Medhjælpere i det almindelige Omdømme karakteriseres som uden Standsfølelse og Standsbevidsthed, skyldes det vel ikke mindst, at det store Flertal af vore Standsfæller med Hensyn til social Oplysning staar langt under Arbejderne i alle øvrige Fag. Dette er vist en Kendsgerning, ingen vil søge at bortforklare. Og dette tiltrods for, at vi Medhjælpere dog gennemgaaende har faaet en bedre almén Uddannelse end de fleste Lønarbejdere, og derfor burde være blandt de mest oplyste og kultiverede. Naar dette alligevel ikke er Tilfældet, maa vor Organisation søge at ændre dette Forhold ved at arbejde hen til at højne Standen. Hertil skulde bl. a. de mange oplysende Foredrag og Diskussionsmøderne i Afdelingerne bidrage. Dersom Medlemmerne blot vilde komme til disse Møder, kan de — forudsat at Programmet for Møderne er som det skal være — paa en let og behagelig Maade skaffe sig Oplysning om mange af de Anliggender, der giver Livet Værdi og Indhold. Samtidig har de Lejlighed til at lære deres Kolleger at kende. Derved udvikles og befordres Kammeratskabs- og Solidaritetsfølelsen, der er det bærende i al Organisation.

Hvorfor kommer Medlemmerne da ikke til Møderne? Hvorfor maa Lederne Gang paa Gang „slaa paa Stortrommen", for blot at skaffe et nogenlunde anstændigt Antal Medlemmer til Stede ved Mødeaftenerne? — Fordi Interessen og Forstaaelsen af Mødernes Betydning mangler.

Med Festlighederne, der forøvrigt efter min Mening i mange Afdelinger spiller en altfor stor Rolle paa det faglige Arbejdes Bekostning, er det i Reglen en ganske anden Sag. Ved disse Lejligheder har man som oftest betydelig lettere ved at samle Afdelingens Medlemmer.

Selvfølgeligt er dette Forhold for en Fagorganisation som C. O. baade fejlagtigt og beklageligt, uden at jeg dermed mener at ville banlyse al Selskabelighed fra vore Foreninger; Faglighed og Selskabelighed kan efter min Mening udmærket godt trives sammen. Men det faglige og oplysende Arbejde maa og skal være det første! Alt det øvrige maa komme i anden Række. —

Det er f. Eks. beklageligt, at der her i Aarhus Afdeling ved vore Medlemsmøder som Regel kun fremmøder en Snes Kolleger af vore ca. 300 Medlemmer — altsaa ikke engang 10 %. Og dog er Møderne som Regel baade underholdende og belærende. Skylden kan altsaa ikke lægges paa Ledelsen, men ene og alene paa Medlemmerne. — Men under saadanne Forhold bliver det efterhaanden vanskeligt at indbyde fremmede Talere, da der dog med Hensyn til Tilslutningen er en Grænse for, hvad man kan byde en fremmed Foredragsholder. Og som Forholdene er her i Aarhus, saaledes er de i mange andre Afdelinger.

Men dette Forhold skal forandres!

Man maa ikke med Rette kunne sige om os organiserede Medhjælpere, at vi i højere Grad end andre Lønarbejdere mangler Oplysning og Kultur. Lad denne Mangel end karakterisere de udenforstaaende Kolleger; men den bør ikke ramme os!

Vi bør vise at vi virkelig har Vilje til at rejse os som Stand, vise, at ogsaa vi er Mennesker, der har andre Interesser, end dem som Dagen og Vejen byder.

Derfor maa vi søge at faa Andel i den almindelige sociale Oplysning og Kultur, gennem boglig Dannelse, ved at følge med og deltage i det politiske og kommunale Liv, og — sidst, men ikke mindst — ved at komme til Stede ved vore egne Medlemsmøder og derved, gennem den forøgede Tilslutning til disse Møder, bidrage til at sikre os betydende Talere.

Derfor er det en Pligt for alle vore Medlemmer at give Møde hvergang Bestyrelsen kalder; ikke alene til Sammenkomsterne og Ballerne, med først og fremmest til Møderne og Foredragene. Thi dér er det, den sociale Oplysning, mange af vore Standsfæller mangler, maa søges.

Aage S. Leth, p. t. Aarhus.

Nyt Land under Ploven.

Afdeling i Holbæk.

SIKKERT — omend maaske ikke særlig hurtigt — vinder vi efterhaanden ind paa de hidtil „døde Pletter", og forvandler den ukultiverede Jordbund til frodige Organisationsmarker. Af større Byer, der hidtil har ligget brak for vor Sag, var der kun Holbæk og Nyborg, og deraf har vi nu erobret den første, hvorved Sjælland er kommen til at rangere nogenlunde med Jylland, idet der nu paa Sjælland kun er nogle Smaabyer tilbage. Overalt i de større Byer er Organisationens Fane hejst.

Søndag den 28. Februar afholdtes der paa „Nicolajsens Hotel" i Holbæk et Møde for Handels- og Kontormedhjælpere, hvor Forretningsfører Jens Johansen talte om Organisationsarbejdet blandt Handelsstandens Lønarbejdere. Dette Møde faldt ikke saa heldigt ud, idet der kun var mødt forholdsvis faa Medhjælpere ud over de direkte Medlemmer paa Pladsen. Imidlertid taltes der

ganske kort af Forretningsføreren, og der tegnedes nogle Medlemmer, ligesom der nedsattes et Udvalg med Kolonialmedhjælper M. Chr. Rasmussen i Spidsen til at arbejde videre for Tilgang af nye Medlemmer. Dette Udvalg sammenkaldte Tirsdag den 16. Marts til et nyt Møde, hvor Hovedbestyrelsesmedlem F. V. Jenssen, Kallundborg talte, og hvor Afdelingen definitivt startedes under Navn af „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Holbæk og Omegn".

Der valgtes en Bestyrelse, som kom til at bestaa af Kolonialmedhjælper M. Chr. Rasmussen, Formand; Manufakturmedhjælper Willy Jensen, Næstformand; Kolonialmedhjælper Sofus A. Larsen, Kasserer, Bogholderske Frk. Poula Petersen, Sekretær og Kolonialmedhjælper Poul Nible. Suppleanter: Isenkrammedhjælper Alfred Christensen og Manufakturmedhjælper Blichfeldt.

Vi hilser den nye Afdeling Velkommen i Centralorganisationen, og haaber den aldrig maa trættes i Arbejdet for at højne og fremme Handels- og Kontormedhjælperstandens økonomiske, faglige og sociale Interesser. *Jens Johansen.*

Conto pro diversi.

FRA STOCKHOLM.

I sidste Nummer af „Handelsarbetaren", Organet for „Svenska Varuutkörare- och Handelsarbetarförbundet", findes en detailleret Skildring af „Kontorist- och Handelsbiträdesföreningen i Stockholm", dens Oprindelse og nuværende Position.

Den moderne Organisationsbevægelse blandt vore svenske Standsfæller har kun haft ublide Kaar. For en halv Snes Aar siden blev der med Stockholm som Basis gjort energiske Forsøg paa at rejse en faglig Bevægelse. Bestræbelserne syntes at skulde følges med Held og senere sluttede Organisationen sig til det svenske Arbejderparti. Imidlertid indsnævredes Virkeomraadet til Hovedstaden, idet endogsaa den lokale Bevægelse mistede sin oprindelige Aktivitet og — sine Medlemmer. Samtidig vandt den særlig i Sverrig fremherskende Harmonibevægelse stærkt Terræn og resulterede i „Riksförbundet af Affärsanställda", der endog afviser elementære faglige Spørgsmaal som Løn- og Arbejdstids-Anliggender.

„Kontorist- och Handelsbiträdesföreningen" dannedes 1911 med Tilslutning til „Handelsarbetareförbundet", der atter er inkorporeret under det faglige Landssekretariat. Denne Holdning, der vel er forstaaelig under Hensyn til de Forhold, der er egne for svensk „Medhjælperbevægelse", har dog ikke bragt Foreningen nogen Succes, idet Medlemsantallet angives til kun 100. Særlige faglige Opgaver har Foreningen ikke beskæftiget sig med. Derimod fremhæver Handelsarbejderforbundets Organ, at Foreningen til dette Forbund allerede har indbetalt ret betydelige Bidrag.

ET ORD TIL OVERVEJELSE!

Jeg kunde ønske at man paa den kommende Kongres drøftede Spørgsmaalet om at ændre Navnet paa vor Landsorganisation. — Det er nemlig efter min Mening, et altfor langt Navn vi har været samlede under, og hvor man vender og drejer sig og nævner Ordene: Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, modtages man enten med en Rysten paa Hovedet, eller ogsaa med den Bemærkning: „Det var dog en rædsom Titel."

Jeg synes at vi paa det ene Omraade efter det andet viser, at vi griber praktisk paa hele vort faglige Spørgsmaal, derfor kunde jeg godt lide, at man tog dette mit Forslag under Overvejelse i de forskellige Afdelinger Landet over, og hvor man sympatiserede med Tanken lod den eller de Repræsentanter, der møder paa Kongressen, iforvejen blive underrettet om hvorledes Stemmingen for en Navneforandring er indenfor deres Afdeling. T. Eks. synes jeg at Titlen: Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund kortere, tydeligere og nøjagtigere angiver hvad den skal. — Tag derfor dette mit Forslag til behagelig Overvejelse og lad de Delegerede faa Mandat til at stemme for denne Forandring paa Kongressen. *Willy Carlsen.*

VALG AF TILLIDSMÆND!

For Øjeblikket befinder vi os i Generalforsamlingernes Tid. Derfor kan nedenstaaende maaske gøre sit til at ændre den Holdning, der ofte indtages, naar det gælder Valg eller Genvalg af Bestyrelsesmedlemmer.

Vær aldrig kostbar, naar Din Forening udpeger Dig til et Tillidshverv, enten som Bestyrelsesmedlem eller i et Udvalg. Husk, at i Sætningen „Hvad man vil, man ogsaa kan", rummes megen Sandhed.

Har Du gjort et stort og godt Arbejde for Din Afdeling, da tænk ikke: „Lad nu mig holde op, der er nok at vælge mellem, og lad dem gøre mig det efter." Nej, netop Dit store Arbejde og Dine Evner, til at være en Forkæmper for Organisationen forlener Dig med Pligt til at virke for Dine Standsfællers Sag.

Vær et Forbillede paa Offervillighed! Du vil derved drage mange efter Dig, og saaledes selv gøre Dit og Foreningens Arbejde lettere. Og husk stedse at de unge Kræfter skal hentes udefra — thi uden Tilgang og Fornyelse ingen Fremgang.

Et gammelt Bestyrelsesmedlem.

DEN STATSANERKENDTE A. K.s VEDTÆGTER

bringes til Afslutning i dette Nummer. Dette medfører imidlertid, at adskillige Referater og Afdelingsmeddelelser maa udgaa til Nr. pr. 15de April, hvorefter vi atter vil kunne fyldestgøre Afdelingernes Krav til: „Fra Centralorganisationen".

Ændringerne til C. O.s Love og Reglerne for Pladsanvisningen kan derimod — som Følge af Pladsmangel — følge i næste Nr.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Torsdag den 18. Marts sin halvaarlige ordinære Generalforsamling. Formanden aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter Bankkasserer Sjælland valgtes til Dirigent.

Af Beretningen, som aflagdes af Formanden, fremgik det, at Foreningen siden forrige Generalforsamling var forøget med 17 Medlemmer. Regnskabet oplæstes og godkendtes efter nogen Diskussion. — Da det havde vist sig, at „Medhjælperen" ikke kunde optage det nødvendige Stof, vedtoges det at forsøge at lade den udgaa i tospaltet Format.

Under „Eventuelt" oplystes det, at Kassereren, S Hansen, ikke saa sig i Stand til at afse den Tid, som Kassererposten kræver; Generalforsamlingen valgte derfor Chr. Jørgensen til Kasserer.

Efter en længere Debat vedtoges det at søge Tilbud paa andre Lokaler. *F. M.*

Frederikshavn. Søndag den 7. Februar afholdt Foreningen sin 8-aarige Stiftelsesfest paa „Hoffmanns Hotel". Der indledes Kl. $8^1/_2$ med fælles Kaffebord, ved hvilket der blev holdt Taler for Foreningen, for C. O., og Damerne og fl., ligesom der blev afsunget forskellige Sange, hvoriblandt en af Herr Chr. Olsen forfattet Sang angaaende Foreningen i det svundne Aar gjorde stor og velfortjent Lykke. — Fra Hjørring mødte en halv Snes Kolleger med Formanden, Herr Hein, i Spidsen. Herr H. takkede for Indbydelsen til Festen og talte smukt for Afdelingen. — Herr West bragte Hilsen fra Kollegerne i Kjøbenhavn, og der indløb forskellige telegrafiske Hilsner fra fraværende og forhenværende Medlemmer. Efter Kaffebordet dansedes der til langt ud paa Natten.

Den 17. Februar talte Herr Sagfører Olesen, Frederikshavn, om „Truster". Der var mødt mange Medlemmer, der med stor Interesse paahørte det udmærkede Foredrag. Vi har i Vinterens Løb haft et Par udmærkede Sang- og Musikaftener. Vi har nemlig haft det Held at faa et Medlem, Herr Sjøbeck, med en stor Sangstemme til Byen, og Herr S. har assisteret af Frøknerne Karen Pedersen, Dyhr og Nyholm givet et Par Koncerter for Medlemmerne. Begejstringen har været stor og Bifaldet stærkt.

A. Elvig.

Herning. Søndag den 7. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Haandværkerforeningen".

Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes Chr. Bagger til Dirigent. — Formanden aflagde dernæst Beretning for det forløbne Halvaar. Det fremgik deraf, at Afdelingen stadig var i Opgang; den økonomiske Status god, Medlemsmøderne havde været godt besøgt, der har været afholdt et offentligt Møde med Herr Jens Johansen som Taler; Afdelingen havde faaet indviet sit Banner. — Beretningen godkendtes.

Dernæst aflagde Kassereren, A. Lorenzen, det reviderede Regnskab, der ligeledes godkendtes.

Derefter foretoges Valg af Udvalg; der lagdes for med Festudvalget: Valgt blev Frøknerne Eriksen, A. Skærbæk og M. Andersen, de Herrer Thorkild Jensen, Chr. Bagger og A. Holst Jørgensen. — Agitationsudvalget kom til at bestaa af de Herrer Frede Krogh, Ejnar Bjerg, Chr. Bagger og A. Lorenzen samt Frk. A. Bergmann. — Til Repræsentant for Annonceafdelingen valgtes E. Bjerg og for Arbejdsanvisningen A. Lorenzen. Til Fanebærer valgtes med Akklamation Frede Krogh; til Balinspektør Chr. Bagger; til Revisor valgtes, i Stedet for Frede Krogh, som ikke ønskede Genvalg, Herr Byraadssekretær J. Schultz.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelsesmedlemmer; følgende afgik efter Tur: de Herrer C. Lyhne, Jens Chr. Petersen, Frøknerne Eriksen og Bergmann. Valgt blev de Herrer C. Lyhne, Chr. Bagger, Frøknerne A. Bergmann og K. Bech. — Til Kasserer valgtes i Stedet for A. Lorenzen, som ikke ønskede Genvalg, Frk. K. Bech.

Til Slut vedtoges et Par Lovændringer, og paa Forslag af Herr P. Stavnstrup nedsattes et Underholdningsudvalg, hvis Opgave skulde være at sørge for Underholdning ved vore 14 Dages Møder. Udvalget kom til at bestaa af P. Stavnstrup, Frk. Skærbæk og A. Lorenzen.

Derefter var Dagsordenen udtømt, Formanden takkede Medlemmerne, fordi de var mødt saa talrigt frem, og udbragte et „Leve C. O." — Herr P. Stavnstrup udbragte et Leve Formanden og Dirigenten.

Derefter hævedes Generalforsamlingen. Om Aftenen samledes Medlemmerne til Koncert og Svingom. *Sekretær.*

Holstebro. Søndag den 14. Marts afholdtes Fællesspisning og Bal paa Hotel „Royal". — Til Fællesspisningen var der 20.—30. Deltagere; der blev ved Bordet sunget 2 Revysange, forfattet af Damerne, og holdt flere Taler. — Festen formede sig til Dels som en Afskedsfest for „lille Thea", vort skattede — eneste kvindelige — Bestyrelsesmedlem, som vi skal miste fra April. — Festen forløb paa den bedste og fornøjeligste Maade.

Aage Ring, Sekretær.

Der vil i 4 paa hinanden følgende Uger blive afholdt 4 politiske Møder med Indledere fra de forskellige Partier. Indlederen vil klarlægge sit Partis Program. *A. R.*

Kjøbenhavn. Diskussionsklubbens Program for April Kvartal.

9. April. Herr Johs. V. Larsen: Privatejendomsretten.

23. April. Herr Poul Poulsen: Ad hvilke Veje bliver man Socialist.

7. Maj. Frk. Karen Mikkelsen: Tro og Tvivl.

21. Maj. Herr Peter Wraae: Den kooperative Bevægelse.

4. Juni. Generalforsamling.

18. Juni. Herr S. Bjørnsen: Kvindens Ligestillelse med Manden.

Møde afholdes hveranden Fredag i Det sociale Sekretariat, Vester Boulevard 5[1]. Kontingent 50 Øre maanedligt. Ethvert Medlem af H. K. M. F. kan blive Medlem af Klubben.

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa „Højskolehjemmet", Onsdag den 10. Marts. Henved 30 Medlemmer havde givet Møde. — Formanden aabnede Generalforsamlingen og Herr C. Christensen valgtes til Dirigent

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Foreningen omfatter 66 ordinære Medlemmer, 31 Medlemmer af Arbejdsløshedskassen og endelig 1 — eet passivt Medlem. Der var 13 Medlemmer indkaldt til Sikringsstyrken, udbetalt 15 Kr. i Understøttelse samt vundet en Sag gennem Retshjælpen. — I Halvaaret var afholdt 6 Bestyrelsesmøder og 15 ordinære Medlemsmøder samt 2 selskabelige Aftener, deraf den ene med Lotterispil, den anden var Stiftelsesfesten. Endelig omtalte Formanden de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation. Beretningen blev enstemmigt godkendt.

Kassereren oplæste Regnskabet, der senere cirkulerede blandt Medlemmerne. Formanden knyttede forskellige Bemærkninger dertil.

Da de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer frabad sig Genvalg, valgtes de Herrer N. Christensen, Heinrich Nielsen og Chr. A. Frost, — og som henholdsvis første og anden Suppleant valgtes de Herrer J. P. Christensen og N. D. Johnsen. Som Revisor valgtes Aage Thomsen, og som Suppleant A. Chr. Møller.

Herr N. Chr. Christensen aflagde Beretning fra Agitationsudvalget og foreslog at vælge et nyt Udvalg. Efter en længere Diskussion valgtes med Akklamation: Frk. O. Nielsen, de Herrer N. D. Johnsen, M. P. Martinussen, Chr. Engelbæk og N. Diederichsen.

Under „Eventuelle Forslag" oplæste Formanden en Skrivelse fra Herning Afdeling angaaende et Sommerstævne. Toges til Efterretning. — Endvidere en Indbydelse fra Vejen Afdeling til en Aftenunderholdning Søndag den 14. ds. Der cirkulerede en Liste til Paategning.

Angaaende Bevillinger til Børnebespisningen og Bøger som Opmuntringspræmier til Handelsskolens Elever førtes en længere Diskussion, hvori deltog de Herrer A. Chr. Møller, N. C. Christensen, Formanden C. Christensen, Kassereren og Aage Thomsen. — Paa Forslag af Formanden vedtoges det at yde 10 Kr. til Børnebespisningen og højst 20 Kr. til Bogpræmier.

Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Formanden afsluttede derefter Generalforsamlingen og N. C. Christensen udbragte et med kraftige Hurraraab besvaret „Leve C. O."

Umiddelbart efter Generalforsamlingen afholdtes konstituerende Bestyrelsesmøde, hvor N. C. Christensen valgtes til Næstformand og Chr. A. Frost til Sekretær. *A. F.*

Onsdag den 17. Marts afholdtes ordinært Medlemsmøde paa „Højskolehjemmet". Næstformanden bød Velkommen, hvorefter Herr P. Møller-Jensen i en Times Tid underholdt Medlem-

Udkast til Vedtægt

for

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

(Sluttes.)

Hovedbestyrelsen.

§ 28.

Hovedbestyrelsen bestaar af en Formand, der tillige er Hovedkasserer, og 8 Repræsentanter, som vælges paa Delegeretmødet ved skriftlig Afstemning. Desuden vælges der 2 Revisorer samt et tilsvarende Antal Suppleanter til alle Stillinger. Valgene gælder til næste Delegeretmøde. Hovedbestyrelsen vælger selv sin Næstformand.

Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte 2 Medlemmer, der sammen med Formanden udgør et Forretningsudvalg. Begge Revisorer skal være bosiddende i Kjøbenhavn. Revisorerne har Ret til at deltage i Delegeretmødets Forhandlinger uden Stemmeret.

§ 29.

Hovedbestyrelsen, som selv fastsætter sin Forretningsorden, samles saa ofte den finder det nødvendigt, og naar mindst 2 af Hovedbestyrelsens Medlemmer forlanger det. Hovedbestyrelsen leder den daglige Forretningsførelse og tager Stilling til alle Kassens Anliggender, alt i Overensstemmelse med Loven og de af Arbejdsløshedsinspektøren givne Anvisninger. Den kan, under Ansvar for Delegeretmødet, indgaa Overenskomster med andre Foreninger angaaende gensidige Ydelser til Medlemmer (jfr. Arbejdsløshedskasselovens § 12); saadanne Overenskomster skal godkendes af Arbejdsløshedsinspektøren og kan af denne kræves opsagte. Hovedbestyrelsen kan endvidere mellem de ordinære Delegeretmøder indkalde ekstraordinære eller lade foretage almindelig Afstemning blandt Kassens samtlige Medlemmer om Spørgsmaal, som kræver hurtig Afgørelse.

En saadan Afstemning foregaar afdelingsvis ved Generalforsamlinger. Tallet paa de afgivne Stemmer, for og imod Forslagene, indsendes til Hovedbestyrelsen inden Udløbet af den for Afstemningen fastsatte Tidsfrist. Stemmeflerhed er afgørende for alle saaledes behandlede Forslag. Kun ved en saadan Afstemning kan et Delegeretmødes Beslutning omstødes.

Delegeretmøderne.

§ 30.

Ordentligvis afholdes hvert tredie Aar efter Indkaldelse af Hovedbestyrelsen et Delegeretmøde, som er Kassens højeste indre Myndighed. Kun et Delegeretmøde kan give og ophæve Love (jfr. dog § 29 sidste Punktum), alt under forventet Sanktion af Arbejdsløshedsinspektøren. Paa Delegeretmødet aflægges Beretning om Virksomheden og Regnskabet siden sidste Møde, og de indsendte Forslag behandles. Enhver under Kassen hørende Afdeling kan stille Forslag, der maa indsendes til Hovedbestyrelsen senest 2 Maaneder før Delegeretmødets Afholdelse. Forslagene omsendes til Afdelingerne senest 1 Maaned før Delegeretmødet.

§ 31.

Ved Delegeretmødet kan Afdelingerne lade sig repræsentere af

merne med Oplæsning af nogle muntre Smaafortællinger. Forsamlingen lønnede den udmærkede Oplæsning med et livligt Bifald. *C. F.*

Nakskov. Foreningens aarlige Fest, Søndag den 7. Februar, foregik under tilfredsstillende Tilslutning og fik et i alle Maader vellykket Forløb.

Ved Bordet talte Festens Æresgæst, Herr Lærer Søren Hansen, Formanden og flere andre. Der blev udbragt Skaaler for Medhjælperbevægelsens Fremgang og Nakskov By og Borgere. Efter Bordet, ved Kaffen, fremsagdes en humoristisk Revu-Vise, som omhandlede flere af Medlemmerne og modtoges med Jubel. — Derefter Dans. Alle Deltagerne var enige om at det havde været en vellykket Aften.

Onsdag den 24. Februar talte Herr cand. theol. Delcuran om Tysklands Import og Eksport. Foredraget var meget interessant og blev paahørt med stor Interesse. Foredragsholderen oplyste gennem talrige statistiske Data, Tysklands stigende økonomiske Velstand og omtalte anerkendende det tyske Folks glimrende Evner til at skabe og øge Værdier.

Wiggo L. Hansen, Sekretær.

Nykjøbing M. Tirsdag den 2. Marts afholdt Foreningen en vellykket Pakkefest for Medlemmerne med Damer.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, og kortelig forklaret Foreningens Formaal, afholdtes Avktion over de indkomne Pakker, som indbragte et Overskud af 50 Kroner. Efter Kaffebordet dansedes i et Par Timer.

Tirsdag den 9. Marts holdt Herr Lærer Dahlsgaard et meget interessant Foredrag om „Det flamske Folk". Herr D. gennemgik Nederlandenes Historie, og gav flere interessante Skildringer af Folkelivet. Foredraget, der ledsagedes af udmærkede Lysbilleder paahørtes med udelt Interesse. *A. Vittrup Andersen.*

Odense. Tirsdag den 2. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling i „Fyens Forsamlingshus".

Efter at Formanden havde budt de mødte Velkommen og der var afsunget en Sang, valgtes Joh. P. Pedersen som Dirigent. Formanden fremlagde Beretningen, hvoraf fremgik, at der i det forløbne Halvaar var afholdt, foruden ugentlige Mødeaftener, 7 Bestyrelsesmøder, 3 Foredrag og 2 selskabelige Sammenkomster, samt at Foreningen i det Hele og Store havde opnaaet ret god Fremgang. Beretningen godkendtes enstemmig

Derefter fremlagde Kassereren Regnskabet, der udviste et mindre Overskud. Dette er en stor Forandring i financiel Henseende, idet Foreningen nu efter mange Aars Underskud er kommen paa den rigtige Side. Æren herfor tilkommer dels Herr P. Påhlson og vor dygtige Kasserer, Herr John Petersen, der desværre nægtede at modtage Genvalg. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Til Formand genvalgtes Oluf Christensen. Som Medlemmer af Bestyrelsen valgtes: Niels Carl Pedersen (Nyvalg), H. Fedders (Genvalg), Niels Juel Simonsen (Genvalg), Th. Petersen (Nyvalg) samt Henry Christensen (Nyvalg). Til Revisorer valgtes Joh. Petersen samt P. Holm. Som Suppleanter R. Rasmussen og Carl Andersen.

Valg af Delegerede til Kongressen i Aarhus udsattes til en senere ekstraordinær Generalforsamling.

Formanden foreslog at yde til Kassereren en Opmærksomhed for godt udført Arbejde ved et Beløb af 25—35 Kr. Forslaget blev imidlertid forkastet.

Samme Skæbne delte et Forslag fra Kassereren, John Petersen, om et lille Kontingent til Foreningens Bibliothek for Leje af Bøger. Sagen henvistes dog til den ny Bestyrelse, som skal tage den endelige Bestemmelse.

Under „Eventuelt" valgtes et Agitations-Udvalg, der skal lede Agitationen, og bl. a. have Opmærksomheden henvendt paa tilrejsende Kolleger.

Sluttelig rettedes der en Tak til Herr P. Påhlson, som var overgaaet til selvstændig Stilling, for hvad P. af Tid og Arbejde har ofret for Foreningen. Ifølge P.' egne Udtalelser tør vi fremdeles vente Støtte af ham i hans nye Stilling. Ligeledes blev der overfor Kasserer John Petersen udtalt Foreningens Paaskønnelse for hvad P. havde været som Kasserer, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et kraftigt „Leve Centralorganisationen!" *O. C.*

Mandag den 8. Marts afholdtes Bestyrelsesmøde, hvor den ny Bestyrelse konstituerede sig med: Herr Oluf Christensen (Formand), Herr Th. Petersen (Næstformand), Herr A. Fedders (Kasserer), Herr H. Pedersen (Sekretær), Herr N. Juel Simonsen, Herr Henry Christensen og Herr N. Carl Petersen.

Samtidig meddelte Bibliothekaren, Herr A. Fedders, at der i de nærmeste Dage vilde blive udarbejdet og trykt Katalog over Foreningens Bogsamling, og vilde Udlaan af Bøgerne derefter tage sin Begyndelse. *H. P.*

Roskilde. Ved Medlemsmødet Fredag den 29. Januar afholdtes Lotterispil, der gav et lille Overskud til Kassen.

Fredag den 5. Februar havde vi humoristisk Oplæsning af et lokalt Medlem, Herr Kontorist Hegner. Oplæsningen lønnedes med Haandklap. — Lørdag den 13. Februar afholdtes en lille Fest med Bal og fælles Kaffebord. Der herskede under hele Festen den muntreste Stemning og ved Kaffebordet blev et Par Sange, forfattet af lokale Medlemmer, sungne.

Torsdag den 25. Februar holdt Herr Folketingsmand Fog-Petersen et udmærket Foredrag om Butikslukningsloven. Foredragsholderen betonede særlig C. O.s Andel i den eventuelle Lukkelovs Gennemførelse og fremhævede tillige, at Loven mulig kan bevirke Indmeldelse af vore uorganiserede Kolleger, der herved vil faa Øjnene op for C. O.s Betydning. Herr F. P. omtalte bl. a. ogsaa det gavnlige i, at enkelte Afdelinger havde anskaffet Bibliotek og anbefalede dette varmt. Efter Foredraget udspandt der sig en kort Diskussion.

Fredag den 5. Marts afholdtes en overordentlig vellykket Pakke-

---

1 Delegeret for hver paabegyndt 50 Medlemmer indtil 100 Medlemmer, og derudover 1 Delegeret for hver paabegyndt 100 Medlemmer.

De direkte Medlemmer (Filialerne), der ikke sorterer under en Afdeling, danner en Afdeling for sig og er som saadan repræsenteret ved Delegeretmødet. Medlemsantallet regnes efter sidste Maaneds Opgørelse før Valget finder Sted.

Hovedbestyrelsens Medlemmer er selvskrevne Deltagere, men har ingen Stemmeret ved Godkendelse af Virksomheden og Regnskabet.

De Delegeredes Beslutninger og Afstemninger er bindende for de respektive Medlemmer. Simpel Majoritet er afgørende (jfr. dog § 41).

§ 32.

Paa Delegeretmødet vælges 6 Repræsentanter for Jylland og Samsø, for Fyen og den sydfyenske Øgruppe 1, for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 2 og for Kjøbenhavn 1 Repræsentant, som hvert Aar sammen med Hovedbestyrelsen afholder et Repræsentantskabsmøde, hvor der tages Beslutning om Kassens Virksomhed og Regnskabet for det forløbne Aar. Af og blandt Repræsentantskabets Medlemmer vælges det Antal Tillidsmænd, som Kassen i H. t. Arbejdsløshedskasselovens § 18 har Ret til at sende til det i samme Paragraf omhandlede samlede Aarsmøde.

§ 33.

Omkostningerne ved Delegeret- og Repræsentantskabsmøderne, heri de Delegeredes og Repræsentanternes Rejseudgifter og Diæter, afholdes af Hovedkassen og fastsættes af Delegeretmødet.

Ligeledes fastsætter Delegeretmødet med Arbejdsløshedsinspektørens Godkendelse Formandens, Hovedkassererens og andre Lønninger og Honorarer samt Administrationstilskud.

Regnskabsvæsenet.

§ 34.

Hovedkassereren modtager alle til Hovedkassen indgaaede Pengemidler og fører Regnskaberne. I Kassebogen skal han nøjagtig indføre enhver Indtægt og Udgift med Vedføjelse af den Datum en Indtægt er modtaget eller en Udgift afholdt.

Den kontante Kassebeholdning maa ikke overstige, hvad der til enhver Tid kræves til Bestridelse af de forefaldende Udgifter; det overskydende Beløb indsættes i et solidt Pengeinstitut under Hovedbestyrelsens Kontrol eller anlægges i rentebærende, sikre Obligationer. Hovedkassens Indtægter og Formue skal holdes strængt afsondrede fra andre Foreningers Midler, og maa hverken som Laan eller Gave tilflyde andre Foreninger eller anvendes i uvedkommende Øjemed.

§ 35.

Hovedkassereren kan kun hæve Penge paa Kassens Sparekassebøger, naar han sammen med to af Hovedbestyrelsen valgte, i Kjøbenhavn boende, Medlemmer har underskrevet en paa Beløbet lydende Anvisning. Det hævede Beløb skal for hver Gang afskrives i Sparekassebogen.

Hovedkassereren stiller en af Hovedbestyrelsen til enhver Tid godkendt Kaution. Eventuelle Udgifter i Anledning af Hovedkassererens Kaution afholdes af Arbejdsløshedskassen.

fest, som gav et pænt Overskud. Efter Kaffebordet var der en lille Svingom paa et Par Timer.

Fredag den 12. Marts talte Herr Folketingsmand Henr. Nielsen om „Krigen og Socialdemokratiet". Foredragsholderen skildrede udmærket Socialdemokratiets Holdning til Krigen og de andre politiske Partier. Efter Foredraget, der paahørtes med Interesse, udspandt der sig paa Opfordring af Foredragsholderen en livlig Diskussion. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord. Det er fornøjeligt at se Medlemmerne møde saa talrigt, som det er Tilfældet de sidste Maaneder. *V. S.*

Thisted. Langfredag d. 2. April afholdes intet Medlemsmøde.

Referat af de sidst afholdte Møder følger i næste Nr. (Red.)

Viborg. Onsdag den 6. Jan. afholdtes ektraordinær Generalforsamling, idet vor udmærkede Formand rejste fra Byen for at blive etableret.

Valgt til Dirigent blev J. Chr. Jacobsen. Næstformanden, Chr. Glud, udtalte Foreningens Beklagelse over at maatte give Afkaldt paa Herr Anton Nielsens store Arbejdskraft som Formand. Paa Forslag af J. Chr. Jacobsen afsendtes til den afgaaede Formand et Takke-Telegram.

Til Formand valgtes Herr Kommis Chr. Glud, som takkede for Valget og lovede at gøre sit Bedste for Afdelingens Fremgang.

I Stedet for de bortrejste Bestyrelsesmedlemmer Anton Nielsen og P. F. Petersen valgtes Kommis Müller og Richard Petersen. Til Suppleanter i Stedet for Herr Sv. Andersen, som er bleven etableret, og Herr Kjeld Christensen, valgtes Boghandlermedhjælper K. Jensen og Kommis Klink Larsen.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for C. O. og Afdelingen. Ved det paafølgende Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Herr Kommis Roed som Næstformand.

Forvalter Bach Sørensen, Kasserer, og Rejsende J. Chr. Jacobsen, Sekretær.

Onsdag den 20. Januar afholdtes Medlemsmøde med vor Kollega, Herr Bogholder Christensen, Vejle, som Taler. Herr C.s udmærkede Foredrag om C. F. Tietgen paahørtes med megen Interesse af de desværre kun saa faa Tilstedeværende.

Onsdag den 10. Februar afholdtes Medlemsmøde, hvor Formanden indledede en Diskussion angaaende forskellige Emner, som altid kan vække Diskussion, f. Eks. Damerne som Medhjælpere, Brugsforeningerne og Medhjælperne o. l. Som sædvanlig samledes man efter Mødet ved et fælles Kaffebord, hvor der herskede en fornøjelig Stemning og blev sunget Medhjælpersange under Akkompagnement af Frk. Petersen, som altid glæder Medlemmerne med Klaverspil.

Onsdag den 24. Februar afholdtes Medlemsmøde med paafølgende Pakkefest.

Herr E. Andersen høstede megen Anerkendelse for sin Oplæsning af saavel alvorlige som fornøjelige Bidrag, og Frk. Petersens Sang og Klaverspil vakte som sædvanlig livligt Bifald. Ved Festen var Stemningen meget livlig. Overskudet agtes anvendt til Grundlæggelsen af et Fanefond. Ved Kaffebordet holdtes mange Taler og udtaltes Ønsker om mange lignende fornøjelige Medlemsmøder.

Onsdag den 3. Marts afholdtes halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes J. Chr. Jacobsen. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmigt.

I Stedet for Bach Sørensen og Rich. Petersen, som begge rejser fra Byen, og Roed, J. Chr. Jacobsen og Müller som afgik efter Tur, indvalgtes i Bestyrelsen Frk. K. Petersen, Rejsende Krohn-Jensen og Kommis Klostergaard. Roed og J. Chr. Jacobsen genvalgtes. Til Suppleanter valgtes Kommis C. Frandsen og Chr. Jacobsen. Til Revisor valgtes Ekspeditør Folmer Hansen og genvalgtes Wiskum Petersen.

Under „Eventuelt" vedtoges det bl. a. foreløbig at lade afholde ugentlige Møder, nemlig hver Onsdag.

Dirigenten bragte de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, som rejser fra Byen, Afdelingens Tak for deres Arbejde. Forsamlingen sluttede sig hertil.

Bach Sørensen udtalte sin Glæde over den Tid, han har staaet i Afdelingen, takkede for godt Samarbejde og udbragte et kraftigt besvaret Leve for Viborg-Afdelingen, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. *J. Chr. J.*

Den sorte Tavle.

Slettet med Restance: Medlem Nr. 7852 Kaj Erik Wahl hos Købmand P. Drøhse, Hillerød.

Hillerød, d. 6. Marts 1915. *Chr. J. Hendil*, Kasserer.

6049 Gunnar Andersen, Aars, er fra den 1. Marts slettet i Løgstør Afdeling paa Grund af Restance.

Foreningen har i lang Tid taget alle mulige Hensyn til A., men har nu set sig nødsaget til at slette ham, da Restancerne andrager et Aar. *Niels Eriksen*, Kasserer.

Følgende Medlemmer slettes af Afdelingen: Nr. 7528 Orla Asmussen og Nr. 8992 Erik Jensen, da de, trods gentagne Opfordringer, har undladt at betale deres Kontingent.

Roskilde i Marts 1915. *Bisgaard.*

Trods gentagne Henvendelser har Medlem Nr. 8793 E. Kjerulf Jensen, der fra 1. Marts er rejst til Hjørring, nægtet at betale sit resterende Kontingent.

Silkeborg, Marts 1915. *Bestyrelsen.*

§ 36.

Hver Maaned udarbejder Hovedkassereren paa Grundlag af de fra Afdelingerne indgaaede Oplysninger om Arbejdsløsheden en samlet Oversigt over denne. Mindst en Gang hver Kvartal udarbejdes en Regnskabsoversigt for det forløbne Kvartal med Angivelse af henholdsvis Indtægt og Udgift for hver enkelt Afdeling. Oversigten revideres og udsendes derefter til Afdelingerne. Hvert Aars April Maaned udarbejder Hovedkassereren et Aarsregnskab for det fulde Regnskabsaar (1. April—31. Marts). Regnskabet maa, for at Kassen kan erholde Statstilskud, være indsendt til Arbejdsløshedsinspektøren inden Udgangen af Maj Maaned sammen med Beretning om Kassens Virksomhed for samme Tidsrum og en Fortegnelse over Kassens Medlemmer, med Angivelse af Medlemsbidraget samt hvert Medlems Opholdskommune den 31. Marts. Forinden har Revisorerne kritisk at gennemgaa Regnskabet, overbevise sig om, at Værdipapirerne og den kontante Kassebeholdning er til Stede, og gøre Indstilling i Henhold dertil. Mindst en Gang fjerdingaarlig skal der foretages et ekstraordinært Kasseeftersyn. Sammen med Regnskabet opsætter Hovedkassereren en Status.

§ 37.

Hvis Regnskabet findes at være i Uorden, skal Hovedkassereren straks udlevere Hovedbestyrelsen alt, hvad der tilhører Kassen. Hovedbestyrelsen er i saadant Tilfælde berettiget til at suspendere Hovedkassereren og midlertidig ansætte en anden.

§ 38.

Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget har til enhver Tid Ret til at undersøge Regnskaberne og Kassebeholdningerne og til at kontrollere Regnskabsførelsen, saavel i Afdelingerne som i Hovedkassen.

§ 39.

Det er Afdelingernes Pligt nøjagtig at indsende Kontingent og Regnskab senest den 20. i hver Maaned.

§ 40.

Reservefonden dannes af det aarlige Overskud, derunder ekstraordinære Indtægter. Af Reservefondens Midler dækkes muligt Underskud i ugunstige Aar.

Kan et Aars Underskud ikke dækkes af Reservefonden, dækkes Resten ved Ekstraligning paa de nydende Medlemmer inden Regnskabets Indsendelse til Arbejdsløshedsinspektøren.

§ 41.

Kassens Kapitalformue og Overskud kan ingensinde blive Genstand for Deling mellem Medlemmerne. Til Midlernes Anvendelse ved Kassens mulige Opløsning eller Anerkendelsens Bortfald skal Arbejdsløshedsinspektørens Samtykke indhentes.

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse kan kun ophæves ved Beslutning af et Delegeretmøde, naar mindst $^3/_4$ af de tilstedeværende Delegerede stemmer derfor, og samme Majoritet opnaas ved en derpaa følgende skriftlig Afstemning mellem alle Kassens Medlemmer.

§ 42.

Denne Vedtægt træder i Kraft den Dag, Arbejdsløshedskassen opnaar offentlig Anerkendelse i Henhold til Lov af 8. April 1914.

Arbejdsløshedsinspektørens Samtykke udfordres til enhver Forandring i Vedtægten.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1915. 15de Aargang.

SKAL ARBEJDSLØSHEDSKASSEN STATSANERKENDES?

I Aarene, der gik, siden Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser 1. August 1907 traadte i Kraft, har man set den ene Arbejdsløshedskasse efter den anden søge ind under dens Omraade. Og ikke nok hermed, men nye Kasser er skudt op i Ly af Loven, og har ved Hjælp af denne paa bedst mulig Maade betrygget de paagældende Fags Udøvere mod den uhyggelige Følge af den moderne Samfundsudvikling, som Arbejdsløsheden betegner.

Den overordentlig stærke Stigning i Antallet af Arbejdsløshedskasser, og navnlig i Medlemsantallet — der var ca. 70,000 pr. 31. Marts 1908, og nu er dette ca. 135,000 — beviser bedre end noget andet, at den Skepsis, som man vel nok i visse Lønarbejderkredse mødte Loven af 9. April 1907 med, af Praksis er slaaet grundigt til Jorden — et heldigt Resultat, hvortil en liberal, og for de praktiske Krav forstaaende, Administration og Ledelse har bidraget stærkt.

Ser man da paa de svundne Aars Virksomhed paa dette Omraade, og tager Hensyn til den Tilfredshed med Loven, som de under den sorterende Arbejdsløshedskasser øjensynligt føler — der er saaledes ikke én eneste Kasse, der har trukket sig tilbage fra Anerkendelsen trods den lette Adgang dertil — er det vanskeligt at tænke sig, hvorfor Handels- og Kontormedhjælperne ikke skulde kunne indordne sig under Lovens Bestemmelser og saaledes ogsaa faa Del i de store, utvivlsomme Goder, som ad den Vej vil kunne tilflyde Faget, hvori Arbejdsløsheden hærger fuldt saa slemt som i andre Fag. Og man kan ikke undres over, at Arbejdsløshedsinspektøren gentagende, i sin aarlige Beretning til Indenrigsministeren, har udtalt sin Forbavselse over, at Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse ikke søgte Anerkendelse.

For den umiddelbare Betragter skulde man synes det kun maatte virke tiltalende dette, at Anerkendelsen medfører et økonomisk Tilskud paa ca. 50—60 % af de indbetalte Medlemsbidrag, hvorved Medlemmernes Rettigheder ganske naturligt kan udvides meget betydeligt; og arbejder man mere med Spørgsmaalet, hvad man vel tør forudsætte de Medlemmer gør, som indlader sig paa at kritisere og fraraade Anerkendelsen, kommer man mere og mere til det Resultat, at Betænkelighederne bunder i en tildels misforstaaende Skepsis overfor de Myndigheder, der administrerer Loven, og iøvrigt vel i nogen Grad er en Følge af den — menneskelige — Konservatisme, som bor i Enhver, og kommer til Syne naar man staar overfor noget Nyt.

Som det Centrale i hele Sagen maa man imidlertid holde fast paa, at Anerkendelsen ikke indskrænker Arbejdsløshedskassens Selvstyre i nogen nævneværdig Grad; det vil som hidtil være Hovedbestyrelsen, der disponerer i Kassens Anliggender, men foruden Ansvar for Kongressen, faar den naturligvis Arbejdsløshedsinspektøren og Indenrigsministeren at regne med. Dette kan jo imidlertid kun tjene til Betryggelse for det enkelte Medlem, som vil kunne apellere trufne Afgørelser til ovennævnte Myndigheder, saafremt man maatte finde Anledning hertil.

Om Modstand af principielle Grunde kan der selvsagt ikke være Tale; thi Arbejdsløshedskassens Principer og Grundsætninger forandres absolut ikke — tværtimod; det vil i langt højere Grad være muligt at tage Konsekvenserne af dens Stilling som Medlemmernes Tilflugtssted i nødstedte Perioder, og Kassen vil saaledes meget bedre end nu kunne fyldestgøre de Krav, der Tid efter anden vil blive stillet en Arbejdsløshedsforsikring, og netop derved vil den blive saa meget mere værdifuld for det enkelte Medlem som i agitatorisk Henseende for Organisationen.

Man bør derfor alvorligt betænke om man, blot ud fra overleverede Fordomme, kan forsvare for Organisationens Skyld fremdeles at vise Statens udstrakte Haand tilbage. Handels- og Kontormedhjælperne har i Aarene 1908—1914, i hvilke Fagets Arbejdsløshedskasse har bestaaet, foræret Staten ca. Kr. 60,000.

Det er dog Overvejelse værd, om vi nu ogsaa har Raad til at fortsætte med denne Flothed? Arbejdsløsheden i vort Fag flyder af de samme sociale Aarsager og Meningsløsheder, som Tilfældet er for andre Fag; vi maa som Statsborgere bære vor Del af Byrderne, som Samfundet maa lægge paa sine Borgeres Skuldre. Hvorfor da ikke tage den os retmæssigt tilkommende Del af de Goder, som det samme Samfund tilbyder, for i nogen Maade at bøde paa de Brøst, den moderne Udvikling afdækker?

Dette Spørgsmaal maa ethvert Medlem klare med sig selv, inden Standpunkt tages til Anerkendelse eller Ikke-Anerkendelse, og det kan ikke skydes bort med mere eller mindre overfladiske Betænkeligheder.

Man skal selvfølgelig ikke undervurdere Farerne eller Vanskelighederne, men man skal vurdere dem retfærdigt og objektivt — set i Kendsgerningernes Belysning, og derudfra tage Standpunkt.

Hvad betyder det f. Eks., at en anerkendt Arbejdsløshedskasse skal optage enhver Lønarbejder i det paagældende Fag, som fyldestgør Lovens Krav om Optagelse?

Herpaa maa man lade Kendsgerningerne give Svar,

og ved en foretagen Undersøgelse viser det sig, at dette Forhold i Virkeligheden ingen praktiske Vanskeligheder har medført for de anerkendte Kasser, til Trods for, at adskillige af disse i Henseende til organisatorisk Styrke ikke rager op over vor Organisation. Paa Foranledning erklærer saaledes Elektrikernes, Hattearbejdernes, Kellnernes, Skrædernes og Slagternes Arbejdsløshedskasser, at der ikke hos dem var forekommet et eneste Tilfælde, hvor der er begæret Optagelse i Arbejdsløshedskassen alene. Af disse Kasser, som alle i større og mindre Grad har det som os, at der staar en væsentlig Del af Faget udenfor Organisationen, er der kun én — Kellnernes — som overhovedet kender til at have saadanne Medlemmer, og det drejer sig kun om ét eneste Medlem — mod 12—1300 organiserede. Foruden nævnte Kasser giver Kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse den Oplysning, at Anerkendelsen har bevirket, at Organisationen er gaaet stærkt frem, og at der i Kassen ikke er optaget et eneste Medlem, som ikke samtidig har indmeldt sig i Forbundet. I Betragtning af, at Kvinderne er endnu daarligere organiserede end Handels- og Kontormedhjælperne, er Oplysningen fra denne Kasse særdeles god at faa Forstaaelse af.

Iøvrigt skal anføres, at i Norge — hvor Organisationerne i snart sagt alle Fag er svagere end her i Landet — er parallelt løbende Erfaringer gjort i de 5 Aar, Loven dér har eksisteret. Paa Forespørgsel udtaler „Arbejdernes faglige Landsorganisation i Norge", at man anser Lovens Bestemmelse om Kassernes Pligt til at optage Uorganiserede for ganske overflødig, idet den kun har været bragt i Anvendelse i ganske enkelte Tilfælde. Samme Svar giver vort norske Broderforbund „Norges underordende Handelsstands Landsforbund".

Hvorhen man end vender sig faar man enslydende Svar, der, bygget paa praktisk Erfaring, vejer stærkt til. Heroverfor vejer Formodninger og Paastande kun lidt, og paa Grund af lutter Ængstelse og misforstaaet Forsigtighed vil det dog være uforsvarligt at skyde en sund Udvikling af vor Arbejdsløshedskasse ud i en uvis Fremtid. Netop uvis. Thi der er Tegn i Sol og Maane, der tyder paa, at der er andre end os, der kender Statsanerkendelsen. Skulde disse Kræfter komme til Udfoldelse og komme os i Forkøbet, vilde det med fuld Føje kunde bebrejdes den nuværende Ledelse af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse, at den ikke havde kendt sin Besøgelsestid, og det Ansvar vil blive tungt at bære.

Agitatorisk sét maa man være Tilhænger af Anerkendelsen alene af den Grund, at Kassen i langt større Omfang vil kunne imødekomme rimelige Krav fra Medlemmerne om Støtte, uden at skulle være nødsaget til at trække den skarpe Delingslinie i Begrebet: Arbejdsløshed, som vore nuværende Love vødvendiggør. Og yderligere og mere effektiv Støtte til Medlemmerne vil ganske naturligt virke agitatorisk, og give flere og endnu mere stabile Medlemmer.

Vor Fremgang maa i vor realitiske Tid gaa over Realiteter — Idéen og Idealerne slaar ikke til alene, saa ogsaa derfor maa vi finde Midler, der muliggør at byde Medlemmerne større Fordele, baade til Værn mod den umiddelbart forekommende Arbejdsløshed og til Støtte for det enkelte Medlems individuelle Arbejde for at bedre og højne sine økonomiske og sociale Kaar.

Og et saadant Middel er Statsanerkendelsen.

Jens Johansen.

Nevtral Organisation.

Hvor glider vi hen?

IFØLGE Referater her i vor Tidende og i de kjøbenhavnske Afdelingers Maanedsskrift „Apellen", har Afdelingerne i Kjøbenhavn ved Generalforsamlingen den 16. Febr., vedtaget at indmelde sig i den stedlige „Arbejdernes Fællesorganisation".

Beslutningen er taget efter Bestyrelsens enstemmige Indstilling, og efter at Afdelingsformanden, i Henhold til vore Love § 8, har konfereret med C. O.'s Forretningsfører Sagen vedrørende. Denne Konference har næppe været af lang Varighed, da den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse sikkert af Formanden for Kontorafdelingen Herr Jens Johansens Udtalelser har været klar over, hvorledes Forretningsføreren — Herr Jens Johansen — vilde stille sig til Spørgsmaalet.

Dengang C. O.'s Love blev skrevet, var der næppe nogen, der tænkte sig den Mulighed, at Forretningsføreren — endog uden Samraad med Hovedbestyrelsen — vilde træffe Afgørelse med Hensyn til et Forslag som det foreliggende, han selv havde været med til at indstille. Thi da havde § 8 vel faaet en anden Affattelse!

Hvad er „Arbejdernes Fællesorganisation" vil mange spørge; og Svaret, der gives, er følgende: „Det er en Sammenslutning af lokale Fagforeninger, for at varetage fælles Interesser." —

Ja! naar det kun var det, var der intet at indvende. —

Men ved at læse nævnte Fællesorganisations Vedtægter, faar man straks et andet Syn paa Sagen, da disse ikke berettiget kan kaldes politisk nevtrale.

Vi citerer blot 1ste Stykke af §§ 4 og 8:

> „Fagforeningerne og Forbundenes Bestyrelser i Kjøbenhavn, i Forbindelse med Bestyrelsen for Socialdemokratisk Forbund, samles til ordinære Møder 2 Gange aarlig i Marts og Oktober eller November. De ordinære Møder averteres mindst 3 Dage forud i „Socialdemokraten".
>
> — — —
>
> „Arbejdernes Fællesorganisation" ledes af et Forretningsudvalg, bestaaende af 13 Medlemmer. Deraf vælges de 10 Medlemmer paa Aarsmødet i Marts, 1 vælges af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, og 1 af Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelse, som dog maa være Medlem af sin egen Fagorganisation".

Hvorfor skal „Arbejdernes Fællesorganisation" ordne indre Spørgsmaal i Forbindelse med Socialdemokratisk Forbund, og hvorfor skal der vælges et Medlem af det socialdemokratiske Partis Hovedbestyrelse til Forretningsudvalget, hvis man ikke netop dermed tilsigtede at de to Grene af Arbejderbevægelsen skulde gaa op i en højere Enhed!

Derfor mener vi, at det er i Strid med C. O.'s Grundsætninger, at indmelde sig i en Repræsentation, hvor Faginteresser og Politik er saaledes knyttet sammen.

Thi hvad bliver der da af vort upolitiske Standpunkt!

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" har hidtil været en upolitisk Organisation, og maa nødvendigvis vedblivende være det. Thi næppe indenfor nogen anden Stand end netop vor findes der i saa høj Grad Folk fra alle politiske Lejre. Derfor maa det selvfølgelig medføre Splittelse, at nærme sig det ene eller andet politiske Parti, saaledes som det her er sket.

Ved talrige Agitationsmøder er det bleven udtalt, at vor Organisation var en ren faglig Sammenslutning, der intet havde med Partipolitik at skaffe. Det samme Standpunkt har — og maatte — Forretningsføreren ogsaa hævde, og det er os derfor en Gaade, at Herr Jens Johansen paa Generalforsamlingen forsvarer Bestyrelsens Indstilling og overfor Oppositionens Tvivl udtaler: „at det sikkert ingen Modstand vil møde i Provinsen!"

Denne Udtalelse kan vi ikke tiltræde, da Indmeldelsen sikkert

vil møde stærk Protest i Provinsafdelingerne, og vi kan slutte os til Herr Vilh. Hansens Udtalelser om, at et saa vigtigt Spørgsmaal rettelig burde være henvist til en Kongres.

Vor Opfattelse er det, at selv om dette Skridt virkelig kunde gavne de kjøbenhavnske Afdelinger, vil det i høj Grad skade Afdelingerne i Provinsen i den Agitation, der endnu er og bør være en meget vigtig Faktor i Foreningernes Arbejde. Da disse Foreninger alle staar under C. O., vil den tagne Beslutning ogsaa faa Indflydelse paa dem. Særlig er det meget uheldigt netop nu, da vore udenforstaaende Kolleger, saafremt Arbejdsløshedskassen bliver statsanerkendt, kan være Medlem af denne uden samtidig at tilhøre C. O.

Afdelingerne i Kjøbenhavn, som langt fra tæller Størsteparten af Organisationens Medlemmer, burde billigvis tage lidt mere Hensyn til de andre Afdelinger, og ikke paa egen Haand have foretaget denne Indmeldelse, der let kan virke skadelig paa hele Organisationens Virksomhed.

Vi henstiller til Provins-Afdelingerne at behandle dette Spørgsmaal — saaledes som allerede sket i enkelte Foreninger — og i vor Tidende referere Resultatet deraf.

Og endelig kunde der være Anledning til at behandle Spørgsmaalet paa den forestaaende Kongres. Dette saa meget mere som — kun ca. 8 pCt. af Medlemmerne i Kjøbenhavn har stemt for denne Indmeldelse.

Holstebro og Esbjerg i April 1915.

Einar Eriksen. C. C. Knudsen.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Februar og Marts.

UDSIGTERNE, der ved Aarets Begyndelse foranledigede en optimistisk Opfattelse af Tilstanden indenfor de sideordnede Handels- og Kontorfag, synes desværre atter lidet lovende. Den almindelige Arbejdsløshedstælling den 20. Marts, hvori ogsaa Centralorganisationen deltog, viste en Stigning af Arbejdsløshedsprocenten fra $4^1/_2$ til 5 %, medens samtidig Antallet af vore til Sikringsstyrken indkaldte Medlemmer er yderligere forøget. Naar de Arbejdsløses Tal saaledes vokser, tyder dette paa, at et betydeligt Antal Forretninger og selvstændige Virksomheder fremdeles er under Indflydelse af Krisens Virkninger, der medfører Indskrænkninger i Driften og Afskedigelser blandt Personalet.

Indenfor vor Organisation er Situationen tilfredsstillende. Afdelingerne har udvist megen Aktivitet, dels indadtil, dels ved en Række Møder, der alt tilsammen taget resulterede i et stort Antal Indmeldelser. I Februar indsendte 42, i Marts 36 Afdelinger Ny-Indmeldelser. Særlig bemærkelsesværdige Resultater foreligger fra Kjøbenhavn (77 Indmeldelser), Esbjerg (33), Aarhus (25), Hjørring (18), Nykøbing M. (17), Nykøbing F. (14), Ringkøbing (14), Grenaa (9), Vejle (12), Holbæk (11), Næstved (10), Thisted (9), Randers (8), Maribo (7).

Agitationen er fremmet ved Møder i Helsingør og Ringsted (Martin Petersen), Vejle og Fredericia (N. C. Nielsen), Nykjøbing F. (Vilh. Hansen), Brønderslev (A. Andreasen), Sorø (Harald Heie), Næstved (Peter Wraae) og Holbæk (F. V. Jensen). — I Holbæk startedes, som allerede refereret, en ny Afdeling, der nu tæller over 30 Medlemmer.

Som meddelt i sidste Nr. af vor Tidende indsendte C. O. i afvigte Maaned et Andragende til Landstingets Udvalg vedr. Butikslukningsloven. I denne Henvendelse paapeges vore Ønsker m. H. t. Lovens endelige Affattelse, ligesom vi særlig vender os mod det af „De samvirkende Detailhandlerforeninger" fremsatte Krav om Principalernes Afgørelse af Syvluknings-Spørgsmaalet.

Retshjælpen har vundet følgende Sager: Alfred Poulsen ctr. Sophus Nielsen, Ringsted, idet denne indbetalte Kr. 43 —; Poul Bjerregaard ctr. Boghandler Johs. Bruun, Roskilde; der tilkendtes vort Medlem Kr. 206. — Ingen Sag tabtes.

Forretningsudvalget bevilgede Retshjælp til Medlem 1226 Agnete Lindstrøm mod C. Lunds Margarinefabrik, Esbjerg, Medlem 6190 Ejnar Midtgaard mod Fr. Bruun, Vordingborg, Medlem 4622 Jens Hansen mod Frk. Karen Flensted, Odense, Medlem 8603 N. Andersen, Hjørring mod N. Jørgensen, Brænderup St., Medlem 9415 Poula Petersen mod Hovedstadens Kompagni for Metal- og Vinduespolering, og Medlem 3046 C. Alsøe mod Fru Hanna Ossier. Endvidere er der refunderet Medlem 4119 Johs. Petersen, Nakskov, Kr. 17,51 som Udgifter ved Injuriesag mod P.s tidligere Principal, May Petersen, Crome & Goldschmidts' Hovedudsalg, Kjøbenhavn.

Arbejdsløshedskassen var, under de skildrede Forhold, stærkere belastet end normalt, og har indenfor Beretningsperioden ialt udbetalt Kr. 929,50. Af 28 Anmeldelser anerkendtes de 26, medens 2 maatte nægtes ifølge Vedtægterne. Desuden er der af det faglige Understøttelsesfond bevilget et Medlem Understøttelse i 2 Maaneder i Henhold til Arbejdsløshedskassens Regler.

I Hovedkontorets Cirkulære af 17. Marts henviser Forretningsføreren til, at Oplysningsbureauet nu raadspørges i væsentlig større Omfang end forhen. „Men desværre — hedder det i Cirkulæret — „viser Afdelingsbestyrelserne ikke denne Gren af vor Virksomhed den Interesse, den fortjener, og vi anmoder derfor om, at Sagen bliver taget op i de Afdelinger, hvor man endnu slet ikke har rørt ved Sagen — og det er ikke faa — samt at det gamle Materiale rekvireres til Afdelingerne til Revision og Komplettering." Vi foranlediges heraf til at henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa denne vigtige Institution, der fortjener speciel Agtpaagivenhed og vedvarende Interesse.

I Februar—Marts androg Medlemstilgangen 382.

Dagbogsblade.

(Af *Michael Nielsen*, Vejle).

(Sluttes).

Mens jeg har været til Middag, var der stor Opstandelse i Forretningen. Chefen havde lange Konferencer med sin bedre Halvdel — eller rettere, „Hendes Naade" havde saadanne med ham. Personalet er blevet afhørt og der er endnu Torden i Luften, da jeg indfinder mig og — ja, tænk min Forfærdelse — bliver udpeget som Midtpunkt for hele Komedien. Jeg Stakkel har paa en for mig ubegribelig Maade gjort mig fortjent til at spille Hovedrollen. Det vil sige, Handlingen blev udspillet i Aftes med mig i Hovedrollen. Det der her finder Sted er Kritiken, der bliver afsagt.

At jeg i Aftes har knaldet de 8 Billeder op paa min Væg er gaaet som en Løbeild fra Tjenestepigen til Datteren i Huset, fra Datteren til Moderen, fra „Hendes Naade" til Chefen og endelig er hele Personalet blevet indviet i Sagen og nøje udspurgt om, hvem der har givet Lov dertil og om jeg maaske ikke en Gang har forhørt hos nogen om det var lovligt?

Jeg, Gerningsmanden og eneste Vidne til Forbrydelsen, tilstaar straks, og da jeg er fræk nok til at trække paa Smilebaandet og tilkendegive, at jeg har tredive Billeder til, som kommer op i Morgen, vanker der en Skylle af Skældsord, der desværre er for kraftige til at opbevares, men straks gaar ud af det andet Øre. Jeg fik imidlertid Tid til at opfange Slutningen, der omhandlede, at han jo ikke kunde være tjent med at faa sin Væg bedækket af Huller. Jeg indrømmer, at jeg fuldtud forstaar hans Frygt; thi der er jo en vis Fare for, at den hyppige Skiften Medhjælpere i hans Forretning, vil medføre, at der i Løbet af faa Aar kun er ét Hul og ingen Væg, og da der efter min Forme-

ning snarere tiltrænges en Væg mere, tilbyder jeg at fjerne Billederne, hvis han vil lade Hullerne tilmure. Da det jo er forbunden med en lille Udgift, haaber jeg, at jeg faar Lov til at lade Billederne hænge.

I Eftermiddag har jeg haft en Del Lagerarbejde. Jeg vil derfor, før jeg gaar i Forretningen, vaske mig paa mit Værelse. Tænk min Forbavselse, da jeg opdager, at Døren er laaset. Jeg raaber Gevalt til Tjenestepigerne, men jeg faar det Svar, at Skik og Brug her er, at Døren bliver laaset, naar Værelserne er gjorte i Stand; Nøglen hænger paa Chefens Kontor, hvor man har at henvende sig, hvis man midt paa Dagen ønsker at komme paa sit Værelse.

Jeg foretrækker at gaa rundt som Negerunge — han kunde jo tro, at jeg vilde laane Nøglen for at faa de „30" slaaet op.

Hver Time har nok i sin Plage!

Jeg opdager, at Medhjælperens Dygtighed her afgøres og regnes efter hans kontante Salg. Derfor er alle saa ivrige efter at komme til at ekspedere. Jeg har bemærket, at Første-Medhjælperen gentagne Gange i Dagens Løb har „overtaget" en Lærlings store Ekspeditioner — vel for at faa sine Sedler til at svare til og derved grundfæste sin Stilling.

Det er en modbydelig Form for Bedømmelse af en Mands Dygtighed. Jeg har hele Dagen benyttet den ene Lærlings Kuponbog, saa jeg har altsaa slet ingen Noteringer i min Bog. I Morgen benytter jeg Lærling Nr. 2.s og saa fremdeles. Jeg er overbevist om, at Første-Medhjælperen vilde blive henrykt, om han maatte faa et Par Noteringer af mine ogsaa. Resultatet bliver vel, at jeg bliver jaget bort som „daarlig Sælger".

Klokken slaar 12, inden de andre kommer op. Jeg derimod faar fri Kl. 11. Det er nu ikke af Medlidenhed med mig for den Overlast, jeg har lidt om Eftermiddagen.

Jeg har tidligere paa Aftenen sendt Lærlingen efter et Par Cigarer, og da Butikken er lukket og vi skal arbejde over, tillader jeg mig at tænde den ene. Ganske vist har jeg Fornemmelsen af, at Chefen gaar saa løjerligt uroligt omkring — ligeledes mine Kolleger ser saa underlige ud, men da jeg har flottet mig og købt „3 til 30", maa jeg formode, at de maaske er Medlemmer af Foreningen „Bort med Tobakken"; thi det kan umuligt være Kvaliteten, der generer — og jeg sender vældige Røgsøjler ud.

Jeg har lige lavet en dejlig Ring. Den snor sig saa bølgende og jævnt mod Loftet — én til — og én til. Da lyder et Brøl, og jeg er lige ved at falde ned af Kontorstolen. Allerførst tror jeg, at det er et Beundringsraab over min Færdighed i Kunsten, men det viser sig at være en Anmodning om at slukke Cigaren. Det har aldrig været Skik og Brug, at Personalet røg i den Forretning og det taaltes ej heller nu. Jeg tillader mig at bemærke, at det er efter Lukketid — og mine egne Cigarer. Min Mening lader til at være betydningsløs. Hvis jeg ikke vil arbejde, uden at ryge, maa jeg jo hellere holde op.

Og jeg jeg holdt op, og nu sidder jeg og sender den ene store Ring mod Loftet efter den anden og — grunder paa Verdens Mærkværdigheder.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Paa Grund af Pladsmangel nødsages vi til at lade enkelte Referater udgaa til næste Nr.

Aalborg. Den halvaarlige ordinære Generalforsamling afholdtes den 24. Marts. Som Dirigent valgtes O. Toppenberg. Formanden aflagde Beretning, hvorefter der havde været afholdt 8 Medlemsmøder, 2 Foredrag og 8 Bestyrelsesmøder. Tilgangen var 33 — Afgangen 19 Medl., hvoraf 11 overført til andre Afdelinger, 3 overgaaede til anden Livsstilling, 2 slettede med Restance og 3 udmeldte. Man havde sendt 3 Repræsentanter til Hjørring-Afdelingens Stiftelsesfest den 8. Novbr. f. A. — Beretningen godkendtes enstemmig. Regnskabet fremlagdes i revideret Stand, udvisende en Saldo af Kr. 1700,36 med en mindre Formuefremgang, og godkendtes enstemmig. Formanden oplæste det af det nedsatte Lovrevisionsudvalg fremsatte Forslag til Lovændringer, hvilket efter nogen Diskussion godkendtes enstemmigt. Da Forslaget om Valg af Delegerede til Kongressen ikke havde været bekendtgjort ved Indkaldelsen i „D. H. K. M. T." vedtog man at udsætte det. Paa Forslag af Th. Hansen vedtoges, efter en indgaaende Debat, med alle Stemmer mod 3, følgende Resolution: „Idet Generalforsamlingen karakteriserer det fremsatte Forslag fra Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, som ganske uantageligt i den foreliggende Skikkelse, bemyndiger den Bestyrelsen til at iværksætte Agitation blandt de øvrige Afdelinger mod Forslagets endelige Vedtagelse". Endvidere drøftedes Spørgsmaalet om Foreningens Sommerstævne.

Th. Hansen, Sekretær.

Saavel for Foreningens Medlemmer som for interesserede, uorganiserede Standsfæller, kvindelige herunder indbefattede, vil der i Løbet af Foraaret og Sommeren blive arrangeret Besøg paa de forskellige industrielle Virksomheder i Byen og dens Omegn. Besøgene ville i Lighed med, hvad der fandt Sted i Aarene 1905—06 foregaa i Formiddagstimerne paa Søn- og Helligdage, og foreløbig ser Bestyrelsen sig i Stand til at kunne indbyde til Besøg: Søndagen den 18. April, Formiddag Kl. 9½ pr. paa „De danske Spritfabrikker" i Urbansgade under Ledelse af Direktøren og A/S.s kemiske Konsulent. Store Bededag den 30. April, Formiddag Kl. 10 pr. paa „Aalborg Aktiebryggerier" ved Hobrovej, ligeledes under sagkyndig Ledelse. — Der startes fra Kildepavillonen præcis Kl. 9½ Formiddag.

Kun saafremt disse Besøg finder den fornødne Tilslutning fra Medlemmers og Standsfællers Side, ville de blive efterfulgte af Besøg paa andre Virksomheder, hvorfor man saa indtrængende som muligt anmoder Medlemmerne om at virke for talrig Tilslutning saavel til disse som til eventuelle senere Besøg. For at kunne gennemføre Besøget indenfor det til Raadighed værende Tidsrum, er det nødvendigt stedse at give Møde præcis.

Bestyrelsen.

Brønderslev. Lørdag den 13. Marts afholdt Foreningen selskabelig Sammenkomst med fælles Kaffebord og en lille Svingom. Festen forløb udmærket.

Onsdag den 24. Marts beviste Herr Fuldmægtig Andreasen, Hjørring, os den Glæde at holde et Foredrag om Betydningen af Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, Forslaget til Arbejdsløshedskassens nye Love m. m. Vi er Herr A. meget taknemlig for det orienterende Foredrag. *J. Andreasen*, Sekretær.

Esbjerg. Tirsdag den 9. Marts 1915 afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr C. C. Knudsen. Formanden, Herr J. V. Godtfredsen, aflagde Beretning og J. Christiansen Regnskabet, hvilke begge godkendtes. Til Formand valgtes Herr Sivardt Birk; den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af de Herrer J. P. Godtfredsen, J. Christiansen, Thomassen og Frk. Jensen (alle Genvalg), Herr Holst, Frk. E. Nissen, Herr Alf. Poulsen, Herr Johs. Poulsen (Nyvalg). Som Suppleanter: de Herrer A. Andersen og A. Jørgensen; Revisorer: Herr A. Andersen og Herr Nørgaard, Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Formand: Sivardt Birk, Næstformand: Thomassen, Kasserer: Frk. E. Nissen, Sekretær: J. Christiansen.

Søndag den 14. Marts afholdt Foreningen sin 15-aarige Stiftelsesfest, hvortil var mødt ca. 40 Medlemmer.

Festen bestod af Fællesspisning, lidt Dans fra 8½—11., derefter forskellig Underholdning; forøvrigt forløb Festen ganske udmærket. *J. C.*

Fredericia. Ved Mødet Onsdag den 10. Marts var indbudt Herr Kordegn Hansen, der selv er Forfatter og som læste nogle Smaafortællinger og Skitser efter Manuskript. Oplæsningen blev fulgt med Interesse af de Tilstedeværende.

Onsdag den 24. ds. afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr A. K. Nielsen. Formanden aflagde en kort Beretning om det forløbne Halvaar, og paapegede bl. a., at Afdelingen havde haft god Fremgang, samt sluttede med at meddele de tilstedeværende Medlemmer, at han helst vilde fratræde Formandsposten, da han nu havde været Formand i to Aar og ikke var sikker paa vedblivende at opholde sig her i Byen. Derefter blev Regnskabet fremlagt; det godkendtes af Forsamlingen. Efter Tur og eget Ønske skulde Herr E. Nomme-

sen fratræde og man gik derfor til Valg af en ny Formand. Foreslaaet blev de Herrer Chr. Larsen og E. Nommesen; sidstnævnte genvalgtes imidlertid, da han ikke fastholdt sin Vægring at modtage Genvalg. N. takkede for Valget, men forbeholdt sig dog at fratræde paa et senere Tidspunkt.

Vor Kasserer, Herr A. K. Nielsen, ønskede ogsaa at fratræde, da han ogsaa var paa Omvalg. Foreslaaet blev de Herrer Chr. Larsen, B. Larsen, O. Madsen og Chr. Jensen; sidstnævnte valgtes. I Stedet for Herr Chr. K. Korsvang skulde der vælges et Bestyrelsesmedlem; Herr O. Madsen valgtes. Til Revisor genvalgtes Herr O. Madsen. Til Agitationsudvalget valgtes Chr. Larsen, Svendstrup og B. Larsen. Under „Eventuelt" drøftedes forskellige Spørgsmaal, bl. a. Valg af et Fornøjelsesudvalg til at arrangere en eventuel Fest. Formanden foreslog, at dette Udvalg valgtes umiddelbart før Festen afholdes. Dette vedtoges. Formanden sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Afdelingen. *E. N.*

Frederikshavn. Onsdag den 24. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Hoffmanns Hotel". Formanden bød Velkommen, hvorefter han aflagde en udførlig Beretning. Af denne fremgik bl. a., at der siden sidste Generalforsamling i September var afholdt 8 Bestyrelsesmøder, at der i Beretningsperioden regelmæssigt har været afholdt Medlemsmøder hver Onsdag Aften; til 15 af disse Møder har der været særlig indvarslet, idet der da har været noget særligt paa Programmet, og at Medlemsantallet den 1/3 15 var: 56, 16 Lærlinge og 3 passive Medlemmer. — Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab. Kassebeholdningen var Kr. 46,02. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de Herrer P. Paulsen og A. Christensen valgtes de Herrer M. Brøndberg og Lauritz Madsen, til Suppleanter de Herrer Niels Jensen og K. J. Sjøbeck. Til Revisorer valgtes Herr Jens Jensen og Fru E. Justesen; Suppleanter de Herrer Laur. Berg og Hans Jørgensen. — Det vedtoges — hvis Forholdene tillader det — at indbyde Naboafdelingerne til at deltage i et nordjysk Sommerstævne. Til Stævneudvalg valgtes de Herrer Chr. Olsen, M. Brøndberg, Jens Jensen og K. J. Sjøbeck samt Fru E. Justesen. — Efter at Formanden indtrængende havde anmodet alle de Tilstedeværende om at agitere for Tilgang til Afdelingen, sluttedes Generalforsamlingen med et Leve for Foreningens Tvivsel.

Paa et Bestyrelsesmøde umiddelbart efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: A. Elvig, Formand, M. Brøndberg, Næstformand, Chr. Olsen, Kasserer, Lauritz Madsen, Sekretær og Henry Nielsen. *A. Elvig.*

Grenaa. Fredag den 26. Februar indledede Herr Høyrup om „Syvlukningen". Emnet gav Anledning til en livlig Diskussion, hvori flere af Medlemmerne deltog. Den store Tilslutning til Mødet viser bedst, at der er stærk Stemning for at faa Syvlukningen gennemført her i Byen. Nu tager vi fat, hvor vi sidste Aar slap, med Haab om at Gennemførelsen af den vanskelige Opgave vil lykkes.

Søndag den 14. Marts afholdtes selskabelig Sammenkomst paa Hotel „Skandinavien", Dillettantforestillingen „Frysekuren" spilledes af en Del Medlemmer. Derefter en rask Svingom til Kl. 11, da alle samledes om det dækkede Kaffebord, hvor en Del Sange blev afsungen. I Vinterens Løb er der arrangeret et Dansekursus med Herr Danselærer Pallesen som Leder; der har været stor Tilslutning. — Ligeledes er der arrangeret et Stenografikursus med Herr Stenografilærer Spansted som Leder; kun er det beklageligt, at saa faa havde Lyst til at lære at stenografere, — noget hvoraf dog enhver vilde høste megen Gavn og Glæde. *C. S.*

Hillerød. Onsdag den 10. Marts indledede Formanden, Herr Jac. Mathiasen et Diskussionsmøde, der var ret godt besøgt. Indlederen skildrede Andels- og Brugsforeningsbevægelsens Vækst og rejste Spørgsmaalet om, hvorledes Medhjælperne burde stille sig til dette betydningsfulde Spørgsmaal. Han mente det var paa Tide, at Medhjælperne ændrede deres Syn paa Spørgsmaalet og tog Standpunkt til Sagen ud fra et rent Medhjælpersynspunkt, i Stedet for blindt at lade sig lede af Købmandsstandens forøvrigt forstaaelige Modstand mod Bevægelsen. — Den paafølgende Diskussion, hvori flere Medlemmer deltog, viste omtrent udelt Tilslutning til Herr Mathiasens, og forøvrigt ogsaa vor Organisations, Standpunkt til Spørgsmaalet.

Onsdag den 24. Marts havde vi Fornøjelsen at høre Herr Journalist Halberstadt, der læste Brudstykker af en Fortælling fra Dyrenes Verden af den fortræffelige Naturskildrer Svend Fleuron.

Søndag den 18. April slutter Vinterens Mødeaftener med en Stiftelsesfest, hvortil alle vore Medlemmer bedes møde — og ikke glemme at tage Damer med. Program vil blive udsendt. Der vil i den nærmeste Fremtid blive arrangeret forskellige Fodture for vore Medlemmer. *Chr. J. H.*

Hjørring. Tirsdagen den 23. Marts afholdtes ord. Generalforsamling. Formanden, H. Hein, aabnede denne, hvorefter Hovedbestyrelsesmedlem, Herr A. Andreasen, valgtes til Dirigent. Formanden aflagde en udførlig Beretning for den forløbne Halvaars-Beretningsperiode, hvoraf fremgik, at der har været afholdt ialt 28 Møder og Sammenkomster af forskellig Art. Ved alle Møder har der været talrig Tilslutning. Af disse har kun 3 været af udelukkende selskabelig Karakter, medens 18 har været almindelige Medlemsmøder, vekslende med Foredrag, Oplæsning og Diskussion. Særligt skal fremhæves Mødet den 12. Jan., hvor Journalist Abiltrup holdt et meget interessant Foredrag om Amerika og Selvoplevelser derfra. Den 16. Febr. indledede Hr. Andreasen, paa Foranledning af Artiklen i D. H. K. M. T. om vor Arbejdsløshedskasses eventuelle Statsanerkendelse, en Diskussion om dette Emne. Diskussionen førtes meget livligt, da der var højst forskellige Meninger om Sagen. Den 2. Marts gav Herr Ipsen en Skildring af Repræsentantskabsmødet den 21. Febr., i hvilket han havde deltaget som Repræsentant. Den 9. Marts indledede Formanden Emnet „Agitation", som gav Anledning til en livlig Diskussion, hvor den mest fremherskende Mening var, at den virkningsfuldeste Agitation var personlig Henvendelse til og Paavirkning af de uorganiserede Kolleger. Den 16. Marts holdt Herr Andreasen med sædvanlig Dygtighed Foredrag om „Medhjælperne som Samfundsborgere".

Sluttelig gav Formanden Oplysning om Afdelingens stadige Trivsel og voksende Medlemstal, der nu er oppe paa ca. 100. Uden Kritik eller Diskussion godkendtes Beretningen enstemmig.

Kassereren, Herr C. Møller, forelagde det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes og idet Generalforsamlingen tilkendegav Kassereren sin Anerkendelse.

Som Suppleant valgtes Manufakturkommis R. Petersen. Andre Valg forelaa ikke.

Under „Eventuelt" omtaltes bl. a. et nordjysk Medhjælperstævne i den kommende Sommer, og vedtog man at søge Samarbejde med Nabo-Afdelingerne om Afholdelse af et saadant et Sted i Vendsyssel. Dirigenten hævede Generalforsamlingen, og Formanden udbragte et kraftigt besvaret „Leve Central-Organisationen". Sluttelig tilbragtes en Times Tid i Selskabelighed. *S. S.*

Maribo. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling Onsdag den 24. Marts. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Der var afholdt 9 Bestyrelsesmøder og 21 Medlemsmøder, flere med indbudte Talere. Foreningen udviste en Fremgang paa 26 — og tæller nu 60 Medlemmer. Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 403.64 og godkendtes.

Derefter foretoges Valg af et nyt Bestyrelsesmedlem i Stedet for Sekretæren L. Saunte, der er indkaldt. Valgt blev Frk. A. Plambeck. Enstemmig genvalgt blev Formanden, Kommis L. Jørgensen (P. Hatten). Til Suppleanter valgtes Kommis Th. A. Nielsen og Kommis E. Nielsen. Til Agitationsudvalget: Kommis P. Larsen, Forvalter Chr. Jensen, Kommis E. Nielsen, Frk. J. Madsen og Frk. H. Frederiksen.

Under „Eventuelt" udspandt der sig en livlig Diskussion om de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation". Aftenen sluttede med et Leve for Centralorganisationen. *Axel Nielsen.*

Middelfart. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa „Turisthotellet" Søndag den 21. Marts. Til Dirigent valgtes Bogholder Quist.

Af Formandens Beretning fremgik, at der i det forløbne Vinterhalvaar har været afholdt 9 Medlemsmøder med et gennemsnitlig Besøg af 14 Medlemmer, og 7 Bestyrelsesmøder. Endvidere har vi afholdt 1 Salonskydning, 1 Pakkefest med Bal og 1 offentlig Møde med Forretningsføreren som Taler. Beretningen godkendtes.

Regnskabet for Halvaaret, der ballancerer med Kr. 386,35, udviser et Overskud paa Kr. 44,60. Afdelingens Status udviser: Aktiva Kr. 58,45, Passiva 0, Formue Kr. 58,45. For Regnskabet gaves enstemmig Descharge.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Bogholder Magnus Jørgensen, Kommis J. P. Simonsen og Assistent Berg. Til Revisor i Stedet for Bogholder Quist, der etablerer sig, valgtes Frk. K. Bjørn.

Efter at forskellige Afdelingsspørgsmaal var drøftede, hævedes Generalforsamlingen med Leveraab for C. O. og Dirigenten. Da Bogholder Quist, af ovennævnte Grund, træder ud af vore Rækker til 1. April 1915, takkede Kassereren ham for godt Kammeratskab i den forløbne Aarrække, Q har staaet som Medlem af Afdelingen, og medgav ham vore bedste Ønsker for Fremtiden.

Medlemmerne sluttede sig hertil ved at udbringe et Leve for Q., der takkede og udbragte et Leve for Afdelingen.

Ved et Bestyrelsesmøde Søndag den 28. Marts konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Formand: Karl Sørensen, Næstformand: J. P. Simonsen, Kasserer: Magnus Jørgensen, Sekretærer: P. M. Berg og C. Tvermose.

Søndag den 18. April fejres Afdelingens Stiftelse med en tvangfri Sammenkomst paa „Turisthotellet". Torsdag den 22. April taler Herr Lærer J. P. Mosegaard om Generalkonsul Henrik Pontoppidan. — Den Aften maa ingen svigte! Det er kedeligt baade for Foredragsholderen og Bestyrelsen, naar der kun møder $^1/_8$ af Medlemmerne. *Berg.*

Nykjøbing M. Tirsdag den 15. Marts afholdtes Diskussionsmøde. Karl Sørensen indledede om Emnet „Vort Program". Der var god Tilslutning, og efter Indledningen udfoldede sig en livlig Diskussion, som særlig drejede sig om A.-K.s Statsanerkendelse og 7-Lukningen.

Bestyrelsen har vedtaget at indsende Andragende til Handelsforeningen om 7-Lukning i Sommermaanederne.

Tirsdag den 23. Marts talte Herr Bogholder Olsen om Forholdene i russisk Polen, hvor Herr O. har opholdt sig i længere Tid. Herr O. skildrede, hvorledes man overalt mødte fremmed Præg, fremmed Vilje, i Styrelse, Skole og i Kunst; men trods al Undertrykkelse har Folkeviljen holdt ud, og Troen paa det gamle Riges nationale Genrejsning lever stedse. Trods den langsomme Udvikling og de slette Kommunikationsmidler, findes der nu moderne Mejerier og Slagterier, og med den billige Arbejdskraft Polen raader over, en Landarbejder faar ca. 70 Øre om Dagen, vil det maaske ikke vare længe, inden det polske Landbrug vil blive det danske en følelig Konkurrent paa det engelske Marked. — Foredraget lønnedes med et kraftigt Bifald.

A. Wittrup Andersen.

Næstved. Torsdag den 25. Februar afholdt Foreningen sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr H. S. Petersen. Grundet paa, at Formanden var forhindret i at være til Stede, aflagde Alfr. Kristensen Beretning for Vinterhalvaaret. Godkendtes. Derefter redegjorde Kassereren for Kassen og oplæste Regnskabet, som ligeledes blev godkendt. Til Formand i Stedet for Herr E. C. Petersen, der forlader Byen, valgtes efter nogen Debat Herr P. E. Andersen, Kaffelageret. Til Bestyrelses-Suppleanter valgtes Herr Qvist, (ved Birksted) og Herr Bay, (ved Brdr. Johansen). Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Herr P. E. Andersen, Formand, Herr J. V. Andersen, Næstformand, Herr Søgreen Petersen, Kasserer, og Alfr. Kristensen, Sekretær.

Foreningen fejrede den 6. Marts sin 8-aarige Stiftelsesfest med Bal, der afholdtes paa „Industribygningen"; der var god Tilslutning, og Aftenen forløb paa bedste Maade.

Torsdag den 11. Marts afholdtes Foredrag af Herr Redaktør Vejlø, „Højres Program", som første Led i en af Bestyrelsen planlagt politisk oplysende Foredragsrække.

Som et Led i Agitationsarbejdet afholdtes Torsdag den 18. Marts et offentligt Agitationsmøde med Herr P. Wraae, Kjøbenhavn som Taler. — Foredraget paahørtes af de Tilstedeværende med stor Interesse og resulterede i, at de mødte udenforstaaende Kolleger alle som een indmeldte sig i Foreningen. *Alfr. K.*

Odense. Søndag d. 18. d. M. afholder Foreningen paa „Fyens Forsamlingshus en Sammenkomst som Afslutning paa Vinterhalvaarets Møder og Selskabeligheder. Program vil blive tilstillet hvert Medlem, og forventer Bestyrelsen, at alle giver Møde denne Aften, for med god Samvittighed at gaa Sommeren i Møde, og ikke fordi Ferietiden staar for Døren at lægge sine Medlemspligter paa Hylden. Vi skulde jo gerne, naar vi til Efteraaret atter samles, kunde fremlægge gode Resultater for Afdelingen. *C. O.*

Randers. Generalforsamlingen afholdtes Onsdag den 3. Marts. — Traditionen tro var der kun mødt faa Medlemmer; Mødet var netop beslutningsdygtigt. — Formanden aabnede Generalforsamlingen med en Beretning om Afdelingens Virken i det forløbne Halvaar, hvoraf det fremgik, at Foreningen havde haft jævn god Fremgang. — Kassereren aflagde derefter Beretning. Det reviderede Regnskab udviste et usædvanligt stort Overskud, hvilket ved Siden af Foreningens stadige Vækst ogsaa skyldes, at vor Fane nu er betalt. Derefter foretoges Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de Herrer P. Christiansen, Dich, Kjeldsen og Broch, de tre førstnævnte genvalgtes; i Stedet for Herr Brock, der ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes Herr Hellbach. Suppleanter blev de Herrer C. Nielsen, Sjørup Nielsen, Ludvigsen og Høstrup. Bestyrelsen har senere konstitueret sig med Herr P. Christiansen som Næstformand, Kjeldsen som Sekretær og Frk. Mortensen som Kasserer. Efter Tur afgik de Herrer Halskov og Skjødt som Revisorer, i Stedet for Herr Halskov, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Herr J. Jensen, medens Herr Skjødt genvalgtes. Generalforsamlingen vedtog at bemyndige Bestyrelsen til at føre Forhandling med Haandværkerforeningen om Afsluttelse af nyt Lejemaal for Mødelokalerne. Denne Forhandling er endnu ikke afsluttet, men resulterer forbaabentlig i, at de nuværende Lokaler bibeholdes. Da der ikke under „Eventuelt" var indbragt noget Forslag hævede Formanden Generalforsamlingen med et af kraftige Hurraraab besvaret Leve for C. O.

Onsdag den 17. Marts indledede Formanden en Diskussion om „De øjeblikkelige Forhold". Mødet var besøgt af ca. 35 Medlemmer, hvoraf flere deltog livligt i Diskussionen. Dette i Forhold til tidligere Møder ret store Medlemsantal synes at bebude en større Tilslutning til vore faglige Mødeaftener — det var heldigt for Afdelingens Levedygtighed om Bestyrelsens stadige og kraftige Paamindelser til Medlemmerne nu endelig skulde have baaret Frugt. En vel tilbragt faglig Mødeaften forhøjer Interessen for vor Organisation, og udvikler Evnen og Lysten til at agitere for Indmeldelse blandt udenforstaaende Kolleger. *Kjeld.*

Udkast

til

Ændringer i Centralorganisationens Love.

(Sluttet).

Saafremt den af Repræsentantskabet tagne Beslutning vedrørende Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse godkendes af Kongressen, maa denne samtidig behandle nedennævnte Forslag til Ændringer af C. O s Love, idet disse Ændringsforslag foranlediges af Statsanerkendelsen. Dette gælder naturligvis ogsaa for det efterfølgende Regulativ for Pladsanvisningen.

§ 4, tilføjes:

Med Medlemsskab følger Pligt til samtidig at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

§ 6, 1ste Stykke, ændres til:

Kontingentet til Centralorganisationen er 1 Kr. pr. Medlem pr. Maaned, hvoraf 50 Øre henlægges til Reservefonden.

Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

§ 9, 1ste Stykke. 1ste Punkt, ændres til:

Centralorganisationen administreres af en Hovedbestyrelse, der bestaar af Forretningsføreren og 8 af Kongressen valgte Medlemmer, Hovedbestyrelsen er fælles med den for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Hovedbestyrelse.

2det Stykke, 1ste Punktum, ændres til:

Hovedbestyrelsen vælger selv sin Vice-Forretningsfører. En Assistent fra Hovedkontoret fungerer som Hovedbestyrelsens Sekretær. Blandt sine Medlemmer, vælger Hovedbestyrelsen 2, der sammen med Forretningsføreren udgør Forretningsudvalget.

§ 11, 2det Stykke, sidste Komma, ændres til:

. . . . . , som er fælles med det for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Repræsentantskab. Det kan af Hovedbestyrelsen indkaldes til Drøftelse og Afgørelse af særlig vigtige Sager. Repræsentantskabet fastsætter selv sin Forretningsorden.

§ 16, Tilføjelse til 2det Punktum:

i Forbindelse med Delegeretmødet i Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

§ 17, Ændring af 2det Punktum:

Afstemningen foregaar afdelingsvis ved Generalforsamlinger. Tallet paa de for og imod Forslagene afgivne Stemmer indsendes til Hovedbestyrelsen, inden Udløbet af den for Afstemningen fastsatte Tidsfrist.

Roskilde. Halvaarlig ordinær Generalforsamling afholdes den 23. April 1915 Kl. 8½ paa „Højskolehjemmet" med følgende Dagsorden: 1. Formanden afgiver Beretning for sidste Halvaar. 2. Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab til Godkendelse. 3. Valg af ny Formand paa Grund af Bortrejse. 4. Valg af 2 Delegerede til Kongressen. 5. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indsendes senest 4 Dage inden dennes Afholdelse til Bestyrelsen.

V. S.

Rødby. Den halvaarlige Generalforsamling afholdes den 20. April med følgende Dagsorden: 1. Regnskabet fremlægges. 2. Valg af en Næstformand. 3. Valg af 2 Suppleanter. 4. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af et Medlem til Agitationsudvalget.

Det bedes bemærket, at Tilslutningen til vore Mødeaftener ingenlunde er tilfredsstillende. De ærede Medlemmer viser vor Forening for ringe Interesse. Mød derfor til Møderne, og husk alle bør møde til Generalforsamlingen! *A. Sørensen.*

Silkeborg. Onsdag den 3. Marts afholdtes Medlemsmøde paa Hotel „Silkeborg", hvor Formanden, Herr C. Lyngbye indledede en Diskussion over Emnet: „Den kjøbenhavnske Afdelings Indmeldelse under Arbejdernes Fællesorganisation". Efter Indledningen deltog enkelte Medlemmer i Diskussionen. Noget bestemt Standpunkt toges dog ikke til Sagen.

Paa et Bestyrelsesmøde, der afholdtes den 7. Marts bevilgede Foreningen, paa Forslag af Kassereren, Herr J. Chr. Sørensen, 10 Kr. til Børnebespisningen her i Byen. Dette vedtoges enstemmigt af Bestyrelsen.

Onsdag den 10. Marts afholdtes Medlemsmøde paa Hotel „Silkeborg". Herr Jac Hansen indledede en Diskussion om „Bør Handels- og Kontormedhjælperforeningen beskæftige sig med Politik". Der udspandt sig en ret livlig Diskussion blandt enkelte Medlemmer. Efter en Times Forløb afsluttede Formanden Diskussionen, der tydelig tilkendegav, at der ikke var Stemning for, at vi som Forening bør beskæftige os med politiske Spørgsmaal.

Ditlevsen.

Slagelse. Onsdag den 24. Marts Kl. 9 afholdtes Generalforsamling i Foreningens Lokale. Formanden aabnede Mødet. Derefter valgtes Kommis Rasmussen til Dirigent. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Efter en Del Smaabemærkninger godkendtes denne. Fremlæggelse af Regnskabet maatte udsættes, da det ikke var i Orden og følgelig heller ikke revideret. I Stedet for Kommis Greve, der ønskede at fratræde som Formand, blev foreslaaet Kommis Anton Petersen og Kommis Rasmussen, men disse havde begge „meget vægtige" Grunde til ikke at modtage dette Hverv, og Greve gik derfor ind paa at beklæde Posten endnu et halvt Aar, hvorefter han enstemmigt genvalgtes.

I Stedet for A. Sørensen, der afgik som Bestyrelsesmedlem, valgtes A. Thorsell. Bestyrelsen bestaar herefter af: A. Thorsell, Chr. Petersen, Anton Petersen og Fritz Petersen. Til Revisorer valgtes Rich. Iversen og Kommis Chr. Petersen og til Suppleanter: Kommis Kjær og Bruun Mortensen. Som Delegeret til Kongressen valgtes Greve.

Under „Eventuelt" vedtoges et Forslag om at nedsætte et Agitationsudvalg; dette kom til at bestaa af Kommis Rasmussen (Formand), A. Petersen, Kommis Chr. Petersen, Alfred Sørensen og A. Thorsell.

Ligeledes fremkom der en Forespørgsel om Foreningens Medlemmer ikke paa en eller anden Maade kunde faa Adgang til at sætte sig ind i Lovene. Bestyrelsen lovede atter, at den skulde sørge for Trykningen og tilstille Medlemmerne et Eksemplar hver.

Paa et den 28. April afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: A. Petersen, Næstformand, A. Thorsell, Kasserer, Chr. Petersen, Sekretær, og Fritz Petersen.

Samtidig meddeler Agitationsudvalget, at det afholder Agitationsmøde paa Høng Hotel den 18. April, Kl. 5 Eftерm., hvortil alle Handels- og Kontormedhjælpere i Vestsjælland indbydes.

T.

Sorø. Afdelingen har i den senere Tid afholdt sine sædvanlige ugentlige Mødeaftener med et eller andet fagligt Emne.

Tirsdag den 9. Marts afholdtes Bestyrelsesmøde, hvor det vedtoges at afholde den ordinære halvaarlige Generalforsamling Søndag den 21. Marts. — Onsdag den 10. afholdtes Møde paa Hotel „Postgaarden", hvor Herr Hjalmar Møller indledede om Emnet „Gør Din Pligt og kræv Din Ret", hvilket efterfulgtes af en meget livlig Diskussion. — Torsdag den 18. s. M. afholdtes Møde, hvor Herr Harald Heie, Kjøbenhavn, holdt et udmærket Foredrag om „Medhjælperne og Politik". Ligeledes gav Herr Heie Foreningen flere Oplysninger om Centralorganisationens Arbejde, Arbejdsløshedskassen, Syvlukningen, og besvarede flere til ham stillede Spørgsmaal. Mødet efterfulgtes af en meget livlig Diskussion.

Niels Sarøe.

Søndag den 21. Marts afholdtes Generalforsamling paa Hotel „Postgaarden". Formanden aabnede Generalforsamlingen Kl. 4½; den var fuldt ud beslutningsdygtig, idet over ⅔ af Medlemmerne var til Stede.

Til Dirigent valgtes Holck, hvorefter Formanden aflagde Beretning, og herunder omtalte de i Vinterens Løb afholdte Møder, der alle har været godt besøgte, og hvor forskellige faglige Emner var drøftede; omtalte endvidere Sprogkursus'et, der formentlig vilde give Foreningen et Overskud, som besluttedes overført til Fanefonden. Kassereren, Frk. Nielsen, aflagde Regnskabet, for hvilket der enstemmigt gaves Decharge. Til Formand genvalgtes med Akklamation Herr C. Rasmussen. Til Bestyrelse genvalgtes Herr Hjalmar Møller (Næstformand), Frk. Nielsen (Kasserer) samt nyvalgtes Herr Poul Christensen (Sekretær) og Holck. Til Suppleanter valgtes Herr Knud Jensen og Herr Ullerichs. Til Revisorer genvalgtes Herr Alfr. Hansen og Herr Brinch. Under „Eventuelt" fremkom et Forslag om Oprettelse af et fagligt Bibliotek. Forkastedes.

---

§ 18, 1ste Punktum ændres til:

Til Kongressen har enhver Afdeling Ret til at sende 1 Repræsentant for hver paabegyndt 50 Medlemmer indtil 100 Medlemmer, og derudover 1 Repræsentant for hvert paabegyndt 100 Medlemmer.

§ 20, Tilføjelse til 1ste Stykke:

Udgifterne til Kongressen og Delegeretmødet deles efter Forhold mellem Centralorganisationen og Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

I 2det Stykke rettes Ordet „Hovedkassen" til Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen efter fornævnte Forhold.

§ 23, Tilføjelse til 1ste Punktum:

..... der alle er fælles med de for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Tillidsmænd. Valget gælder til næste ordinære Kongres.

Ny Paragraf.

Reservefondens Midler anvendes til Hjælp til Medlemmer, der er blevet arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out.

Desuden kan Hovedbestyrelsen, hvor ganske særlige Forhold taler derfor, og det anses foreneligt med Centralorganisationens Tarv, i Tilfælde af uforskyldt Trang, bevilge Understøttelse heraf.

Regulativ

for

Pladsanvisningen for Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

§ 1.

Pladsanvisningens Formaal er at være Medlemled mellem den ledige Medhjælper og de Principaler, der søger Arbejdskraft, og bistaa den ledige eller søgende Medhjælper til Opnaaelse af Plads, der svarer til Vedkommendes Evner, Erfaringer og Specialuddannelse.

§. 2.

Pladsanvisningen sorterer under Hovedkontoret, og ledes af Arbejdsløshedskassens Formand, som maa staa i nøje Forbindelse med Afdelingernes Ledelser.

Afdelingernes Ledelser kan dog paa egen Haand anvise Pladser indenfor deres Omraade, men maa i saadanne Tilfælde straks give Hovedkontoret fornøden Meddelelse.

§ 3.

Ethvert Medlem af Arbejdsløshedskassen skal, i Henhold til Lovenes §§ 7, 9, senest 1 Uge efter sin Opsigelse anmelde dette til Pladsanvisningen paa dertil indrettede Blanketter, der faas hos Afdelingsformanden.

Ligeledes skal ethvert Medlem, i Henhold til Lovenes § 12,

Mødeaftenerne i Sommersæsonen, der begynder 1. Maj, fastsættes til 1. og 3. Onsdag i Maaneden og afholdes paa „Ægir".

Der vedtoges en lille Lovændring, idet det første Punktum i § 19 forandredes til at lyde: „Generalforsamlingen er kun beslutningsdygtig, naar over Halvdelen af Foreningens Medlemmer er til Stede".

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Afdelingen, Centralorganisationen og Formanden. Medlemmerne med Damer samledes Kl. 8 paa Hotel „Postgaarden" til et i alle Maader vellykket Bal, hvortil Sprogskolens Elever var indbudt.

Poul Christensen.

Thisted. Fredag den 12. Marts holdt Handelsskolelærer H. Petersen, Thisted, Foredrag om den berømte Skolemand Kresten Kold. Emnet var sikkert vel valgt; thi foruden at interessere de Mødte, gav det dem tillige Indblik i Forhold, som enhver Thisted-Medhjælper bør være inde i — i Særdeleshed da Kresten Kold er født her i Byen, og den egentlige Skaber af Højskolebevægelsen. Sluttelig betonede Herr P. hvilken mægtig Indflydelse Højskolen havde haft — og endnu har — paa den danske Bondestand, og advarede unge, saavel som ældre, mod at se skævt til eller trække paa Smilebaandet ad denne Bevægelse.

Formanden takkede og udtalte Haabet om, at det forhaabentlig ikke maatte vare alt for længe, inden vi igen havde Lejlighed til at træffe Herr P. indenfor vor Kreds.

Ved Medlemsmødet Torsdag den 18. ds. udfyldte Herr Realskolelærer, Løjtnant Hansen Aftenen med Oplæsning af en lille kvik Fortælling af Sophus Bauditz: „Junisol", som lokkede mangt et Smil frem hos de Tilstedeværende. Efter Oplæsningen indtoges Kaffen i fornøjeligt Samvær. *J. J.*

Fredag den 26. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden aabnede Generalforsamlingen og Herr Bogholder N. C. Kilsgaard valgtes til Dirigent.

Formanden, Herr Bogholder Aage Neergard, afgav Beretning om den svundne Periode. Foreningen omfatter nu 80 Medlemmer, hvoraf de 39 var komne til siden sidste Generalforsamling. 7 Medlemmer er indkaldte til Sikringsstyrken; der var afholdt 8 Bestyrelsesmøder, 20 Medlemsmøder samt én selskabelig Sammenkomst. Alt i alt havde Vinterhalvaaret været særdeles tilfredsstillende.

Beretningen saavel som Regnskabet, der fremlagdes af Kassereren, Herr Bogholder Ottesen, godkendtes enstemmigt.

Som Suppleant til Bestyrelsen valgtes Boghandlermedhjælper Ebbe Clausen.

Det vedtoges at afholde Mødeaften den første Fredag i hver Maaned i Sommerhalvaaret, — saavidt muligt i et eller andet Sommeretablissement. Til at foretage Forarbejdet til en eventuel Sommerudflugt valgtes et Udvalg, bestaaende af d'Herr Aage Neergaard, Johs. Jensen, Jens Larsen og O. Lumbye samt Frk. Catharina Beyer. Om muligt vilde man forsøge Samarbejde med Afdelingen i Nykøbing M. desangaaende.

Under „Eventuelt" drøftedes det Skridt, de kjøbenhavnske Afdelinger havde foretaget. Herr Neergaard gjorde Rede for dette, hvorefter der udspandt sig en længere — stærkt dadlende — Debat, idet man gik ud fra, at saalænge de kjøbenh. Afdelinger, tiltrods for de 1200 Kr. om Aaret, som Provinsafdelingerne tilskyder den lokale Agitation, ikke kunde vise bedre Resultater m. H. t. Medlemsforøgelse, skulde Afdelingerne heller ikke — egenmægtig — foretage Skridt, som kunde mistydes.

Følgende Resolution vedtoges:

„40 Medlemmer af „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælperne for Thisted og Omegn", samlede til Generalforsamling Fredag den 26. Marts, anmoder herved — paa given Foranledning — Hovedbestyrelsen for „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" om stadig at have et vaagent Øje med, at ingen træffer Afgørelse i Spørgsmaal, som i mindste Maade kan stille Organisationens upolitiske Præg i en tvivlsom Belysning, men drage Omsorg for, at Spørgsmaal af nævnte Art behandles med den Forsigtighed de kræver."

Endvidere debatteredes den bebudede Kontingentforhøjelse. Kassereren indledede og lagde, skønt selv Modstander af muligen Forhøjelse, Medlemmerne paa Sinde, at man selvfølgelig maatte yde, naar man vilde nyde, og fremdrog iøvrigt de Fordele, Statsanerkendelsen af Arbejdsløshedskassen bød. Man var enige om, at Forhøjelsen kun burde foretages, saafremt den var strængt paakrævet.

Et Forslag ang. Cykleudflugter i Sommer henvistes til Bestyrelsen. — Generalforsamlingen sluttede med et af Dirigenten udbragt Leve for „C. O." og et af Formanden udbragt Leve for Agitationsudvalget med Tak for veludført Arbejde i Vinterens Løb.

J. J.

Vejle. Den 21. Jan. talte Herr N. C. Nielsen, Kolding, om „Medhjælperne og Fædrelandet", Herr N. behandlede Emnet omtrent som i sin Artikel i „D. H. K. M. T." for 1. Jan.

Den 18. Febr. talte Formanden for Horsens Afdeling, Herr Steen Vandborg, om Emnet: „Bør vor Arbejdsløshedskasse statsanerkendes? Herr V. talte kort om de Fordele og Ulemper, der vil følge med Statsanerkendelsen, og erklærede sig for at være Modstander at denne. Han gennemgik Udkastet til Forslaget til de ny Love og sammenlignede det med dé nugældende Love, og han hævdede, at de Fordele, Statsanerkendelsen bød, ikke stod i Forhold til den Kontingentforhøjelse, der krævedes. — Indlederen blev imødegaaet af Mich. Nielsen, Poul Jensen og Formanden, der alle mente, at vi nu absolut burde søge Statsanerkendelsen.

Den 4. Marts afholdtes Møde med de Herrer Købmand S. C. Langager og Peder Hansen som Indledere. Ligeledes var kommen til Stede Herr Købmand Lauritz Petersen, der havde ønsket at overvære Mødet. Der var mødt en ret talrig Forsamling. Herr Peder Hansen begyndte med at omtale Lukkelovens og Næringslovens Revision, mente at Principaler og Medhjælpere havde lige Interesse i disse Love, hvorfor der ogsaa ved Revisionen af dem burde være et Samarbejde mellem Principalernes og vor Organisation for at give de nye Love det rette Præg. Herr H. fremhævede derefter, hvilken Betydning det er for Medhjælperne at have en god Organisation og udtalte sin Glæde over, at det havde været muligt for Afdelingen her at samle saa mange Medlemmer. Formanden takkede Herr H. for Foredraget og for det Arbejde Herr H. havde gjort for at faa den frivillige Syvlukning gennemført her i Byen, og forespurgte derefter Herr Lauritz Petersen om hans Stilling til den lovbundne Syvlukning. Herr Lauritz Petersen fik derefter Ordet og udtalte sig som absolut Modstander af den tidlige Lukning af Butikkerne, idet han mente, at Salget derved vilde formindskes og at i Særdeleshed en Del Tilfældighedskøb, der nu bliver gjort om Aftenen, vilde falde bort. Og han mente, at det var forkert af vor Organisation at arbejde for Gennemførelsen, da enhver dygtig Medhjælper burde være interesseret i, at Salget bliver saa stort som muligt.

Herr Mich. Nielsen og Formanden imødegik Herr P.s Udtalelser og paaviste hvilken Betydning det vilde faa for Medhjælperne at faa Arbejdstiden forkortet, saaledes at de kan faa Tid til at pleje deres personlige Interesser og følge med i hvad der foregaar udenfor Butikkens og Kontorets fire Vægge.

Derefter fik Herr Langager — der først var kommen til Stede efter Mødets Begyndelse — Ordet og udtalte sig ligesom Herr Peder Hansen som Tilhænger af en tidligere Lukning, men vilde dog ikke være med til at gennemføre den lovbundne, da han mente, at det vilde skade de store Landforretninger for meget; selv vilde han, i Aar som tidligere, gerne gaa med til at lukke Kl. 7 i Sommermaanederne.

Man drøftede derefter Spørgsmaalet om Opsigelsesfristerne og Lærlingeuddannelsen. *—hl.*

---

uopholdelig give Pladsanvisningen Underretning om opnaaet Arbejde, hvad enten dette er opnaaet ved Pladsanvisningens Hjælp eller ej, og selv om det kun er af ganske midlertidig Art.

§ 4.

Det er ethvert arbejdsløs Medlems Pligt at møde til Kontrol efter Lokalbestyrelsens Anvisning, og Bestyrelsen skal i saa Henseende iagttage saadanne Forholdsregler, at den derved kan forvisse sig om, at det paagældende Medlem ikke har lønnet Arbejde eller anden indtægtgivende Beskæftigelse, som ikke er anmeldt for Bestyrelsen.

§ 5.

Undlader et Medlem at efterkomme de i §§ 3 og 4 nævnte Regler kan det efter nærmere Bestemmelse af Hovedbestyrelsen medføre Tab af Understøttelsesretten i indtil de første 4 Uger af en paafølgende Understøttelsesperiode.

§ 6.

Pladsanvisningen skal saavidt muligt ske i den Rækkefølge, hvori de ledige har meldt sig til Kontoret, dog med rimeligt Hensyn til Kvalifikationer og Specialuddannelse, og hvor ikke ganske særlige Forhold gør sig gældende. For midlertidigt Arbejdes Vedkommende kan der tages Hensyn til, hvem der hurtigst kan tiltræde Pladsen.

§ 7.

Al Pladsanvisning er vederlagsfri.

§ 8.

Pladsanvisningen staar under Arbejdsløshedsinspektørens Tilsyn.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1915. 15de Aargang.

DYRTIDSTILLÆG.

AARSAGERNE til Dyrtiden er almén kendt og nærmere Redegørelse overflødig.

Følgerne af den ekstraordinære Prisstigning paa alle vigtige Fødemidler og uundværlige Forbrugsgenstande berører os alle og saa indgribende, at de for den Ugifte som Familieforsørgeren forlængst har nødvendiggjort en Revision af den daglige Økonomi. Men ofte er Budgettet saa knapt anlagt, at det unddrager sig en forsvarlig Omkalkulation. Resultatet bliver i saa Fald for alle de Tusinder, hvis smaa Indtægter umuliggjorde, at de henlagde en „Nødskilling", ikke blot at de maa give Afkald paa de smaa Glæder — alt efter Sind og Sans — der kaster Solglimt i Tilværelsen, men at selve Levefoden synker under Lavmaal.

Som Helhed befinder Handels- og Kontormedhjælperne sig i denne Situation. Vore Standsfæller maa fyldestgøre de Krav, deres daglige Beskæftigelse stiller dem. Deres Klædedragt tør ikke reduceres; det beskedne Levesæt taaler ingen yderligere Begrænsning.

Imidlertid er det en aritmetisk Umulighed af en forud knapt tilmaalt Maanedsgage at dække ligesaa mange Fornødenheder nu som før Fredsbruddet. Og dette alene af den selvindlysende Grund, at den Krone, der i Juli 1914 havde Kronestykkets fulde Købeevne, i Dag er reduceret til en Realværdi af ca. 80 Øre. Allerede i Februar godtgjorde Undersøgelser, foretaget af Statistisk Departement, at Fødemidlerne siden August var steget med ca. 15 %. Prisnoteringens Linie har siden da været stigende for næsten alle Fornødenheder, ogsaa udenfor Fødemidlernes Omraade, og Gennemsnits-Stigningen tør utvivlsomt nu ansættes til mindst 20 %.

Vi véd meget vel, at mange Erhverv har trange Kaar, og Arbejdsløsheden, der i adskillig Fag er firdobbelt over Normen, aabner et trøstesløst Perspektiv. Men Handel, Omsætning og Industri er ikke haardest ramt af den økonomiske Depression. Naar undtages de mindst modstandsdygtige Detailforretninger, der fremdeles har haarde Vilkaar, fordi deres Velfærd er samhørig med Arbejderbefolkningens, og enkelte Brancher, hvis Bevægelsesfrihed Krisen lammede, eller Forretninger, hvis Kreditforhold rystedes, har det forløbne 3/4 Aar for disse store Erhvervsgrupper været en Ildprøve, de i alt væsentlig har bestaaet. Og mere end det! Handel som Industri har erobret nye Virkefelter. For Industrien afmærkes dette i en stærk Stigning af Aktie-Kurserne, og de nye Eksportveje har allerede indenfor Handelsstanden frembragt et anseeligt Antal nye Kapitalister. Vi støtter os her til Udtalelser af Kapaciteter som Vexellerer Johan Levin og Dr. L. V. Birck.

Indenfor de sideordnede Handels- og Kontorfag har den industrielle og commercielle Fremdrift følgelig krævet større Arbejdsydelse, som Militær-Indkaldelserne med deres Affolkning af Butikker og Kontorer yderligere har øget. — Ret og Billighed fordrer, at alle de Medhjælpere, der er delagtige i denne Opkomst, selvsagt participerer i Gevinsten og under alle Omstændigheder opnaar fuld Udligning for den indirekte Indtægts-Afkortning, Dyrtiden medfører for den Enkelte.

Ogsaa i Virksomheder, der ikke profitere ved de herskende Forhold, men dog hævder status quo, en vis Ligevægt i Omsætning og Udbytte, er dette Hensyn til Personalets Interesser kun rimeligt og ligetil. I modsat Fald afslører det en Brist i Principalens sociale Ansvarsfølelse.

Selv Firmaer og Forretninger, der ikke upaavirket er naaet gennem den kritiske Tid, kan i mangfoldige Tilfælde uden at udsætte sig for Risiko, yde deres Medhjælpere den virksomme økonomiske Støtte, Indrømmelsen af et forholdsmæssigt Dyrtidstillæg betyder. Chefer og Forretningsindhavere, der med lidt god Vilje vil overveje dette Spørgsmaal og ikke træffe Afgørelsen efter Øjeblikkets nedstemmende Resultater, men tillige dvæle ved de sidste Aarsopgørelser, vilde maaske dog erkende, at Forretningen har baade Ydeevne og Ydepligt overfor de Medhjælpere, som i de forgangne gode Aar havde deres Andel i, men kun et beskedent Udbytte af, en smuk Ballance.

Thi den almindelige Formueforøgelse, der kendetegner de sidste Aaringer, samler sig fortrinsvis paa

den store og større Handels Mænd. Saaledes er kjøbenhavnske Principalindtægter mellem 5000—10,000 Kr. indenfor Femaaret 1907—12 steget fra 8,8 % til 10,8 %, og medens der i 1907 af samtlige selvstændige Forretningsdrivende var 18,7 % med Indtægter over 5000 Kr., var deres Antal i 1912 steget til 22,4 %. Formentlig vilde den procentuelle Indtægtsforøgelse blandt Provins-Principalerne tilnærmelsesvis udvise en lignende Stigning.

Paa denne Baggrund vil den Henvendelse, Centralorganisationens Afdelinger i de nærmeste Dage retter til de stedlige Handelsforeninger og de enkelte Principaler, fremtræde saare velbegrundet og underbygget af Nødvendighedens uomstødelige Kendsgerning.

Forhaabentlig vil den ogsaa blive mødt med den Lydhørhed, som den fortjener.

Kan det betale sig

at statsanerkende H. K.s Arbejdsløshedskasse?

DETTE Spørgsmaal hører til de vigtigste — omend ikke alt andet overskyggende — Momenter i den betydningsfulde Sag, der for Tiden er under Debat indenfor vor Organisation. Finans-Spørgsmaalet har for saavidt to Sider. Betaler det sig for Arbejdsløshedskassen som saadan, og betaler det sig for det enkelte Medlem? Det har dog ikke to Sider paa Grund af selve Anerkendelsen, den anden Side fremkommer derved, at vi har maattet udarbejde nye Love for Arbejdsløshedskassen, som naturligvis maa staa sin Prøve i Praksis, før man med absolut Bestemthed kan sige, om de nu ogsaa er som de skal være.

Ser man Sagen fra Kassens Side, springer det rent umiddelbart i Øjnene, at Anerkendelsen betyder en stor økonomisk Fordel, der fremkommer ved det Tilskud fra Stat og Kommune, som Anerkendelsen giver Ret til. I Henhold til Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser § 10 ydes der af Staten Kasserne et Tilskud, der andrager Halvdelen af det af de nydende Medlemmer indbetalte Bidrag, og dette Tilskud oppebærer alle Kasser; thi det kan ikke forholdes dem, naar de holder sig Lovens Bestemmelser efterrettelige. — Desuden giver Loven Kommunerne Ret — men ikke Pligt — til at yde et Tilskud paa indtil en Trediedel af Medlemsbidragene fra de Medlemmer, for hvem Kommunen var Opholdskommune den nærmest foregaaende 31. Marts.

Kun saafremt Kassen opretter en særlig Fond — Krisefond — faar Kommunerne Pligt til at yde Tilskud. En saadan Fonds Midler maa imidlertid kun anvendes under særlige kritiske Perioder, med ganske ekstraordinær Arbejdsløshed, og før Anvendelsen skal Indenrigsministerens Tilladelse indhentes, Foreløbig foreslaas det dog ikke at oprette en saadan Krisefond under vor Kasse, hertil kan man jo altid komme tilbage, om Forholdene skulde ønskeliggøre dette. Men desuagtet kan man erfaringsmæssigt forudsætte, at de fleste Kommuner i egen Interesse vil yde Tilskud.

En forsøgsmæssig Beregning vil bedre end noget andet illustrere den økonomiske Vinding, der følger med Anerkendelsen. Regnes der f. Eks. med 4000 Medlemmer bliver Resultatet:

4000 Medlemmer a 50 Øre pr. Medlem pr. Maaned..	Kr. 24,000
+ Statstilskud.....	— 12,000
+ forventet Kommunetilskud.....	— 6,000
Samlet Indtægt	Kr. 42,000

Ved det nuværende Kontingent vilde Indtægten af samme Medlemsantal angrade Kr. 12,000. Den reelle Stigning i Indtægterne er saaledes efter denne Beregning Kr. 30,000, og selv om vi regnede med, at vi forhøjede vort Kontingent i samme Forhold som foreslaaet med Anerkendelsen, men undlod at tage denne, kom vi dog kun op paa en Indtægt af Kr. 24,000, saa der blev alligevel en Difference paa Kr. 18,000 — nemlig de stipulerede Tilskud. Man behøver ikke at være særlig forfaren i Regnekunsten for at udfinde, at der skal endnu en god Omgang paa Kontingentskruen for at indvinde denne Difference ved egne Kræfter. Og det maa synes ganske hensigtsløst at stille sig paa det Standpunkt, der fornægter Anerkendelsen; thi naar det Tidspunkt kommer, da vi kan udskrive mere hos Medlemmerne til Organisationen, vil det dog ikke være vanskeligt at finde en Plads til de derved fremkomne Midler — og en Plads som saavist ikke er mindre vigtig for vore Medlemmer end Arbejdsløshedskassen. Der er jo nemlig ikke Tale om ved Anerkendelsen at ville gøre Arbejdsløshedskassen til Nr. 1 og Centralorganisationen til Nr. 2. Tværtimod! Man vil, ved at styrke og forbedre Arbejdsløshedskassen ved Hjælp af de Midler, det Offentlige stiller til Raadighed i saa Henseende, netop ogsaa yderligere underbygge Organisationen, der som hidtil bliver det bærende Grundlag for Arbejdsløshedskassen.

Og dette er naturligvis et saare vigtigt Forhold. Men herpaa har man selvsagt ogsaa været fuldt opmærksom, og har jo i det hele taget ikke tabt af Syne dette, at Understøttelsen som saadan hverken er nok til at skabe Retfærdighed eller tilstrækkelig til at bære et Fags Udøvere fremad socialt og økonomisk. Her er det Organisationen, der maa hjælpe, og Arbejdsløshedkassen bliver kun et Middel, hvorved man tillige til en vis Grad holder de paagældende Lønarbejdere mobile til Arbejdet for at skabe fornuftigere og mere retfærdige Samfundsforhold.

Men naar det netop erfaringsmæssigt kan bevises, at Statsanerkendelsen i saa godt som alle Fag har hævet, styrket og fremmet selve de bag Kasserne staaende Fagorganisationer, maa det være berettiget at gaa ud fra, at den ogsaa kan blive en saadan Løftestang for Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation — og vi har jo Grund og Trang til at tage alle hæderlige Hjælpemidler i vor Tjeneste, for gennem Organisationen at faa vor Stand hævet op i Niveau med andre Fag, og har ikke Raad til at kaste Vrag paa noget brugbart Middel for at naa dette Maal.

Man kan derfor slaa fast, at Statsanerkendelsen vil betale sig saavel for Arbejdsløshedskassen som saadan, og derigennem for den Organisation, der har baaret og fremdeles skal bære Kassen fremad.

Ser man da hen til, hvad det udarbejdede, af Hovedbestyrelse og Repræsentantskab vedtagne, Forslag byder de enkelte Medlemmer, da taler dette ogsaa i Favør for Anerkendelsen, og det til Trods for, at det her drejer sig om første Omgang. Og lad mig sige det straks, at jeg personlig har den Tro, at vi vil være i Stand til, uden Forhøjelse af Kontingentet, at strække os endnu videre, men da der her er Tale om et helt nyt Grundlag, hvorved Kassens Virkeomraade i meget væsentlig Grad udvides, maa der fornuftigvis gaas frem med nogen Forsigtighed ved Beregning af Ydelserne til Medlemmerne. Samme Standpunkt har Statens Beregner indtaget. Men den første 3-aarige Periode vil jo give os fast Bund under Fødderne i saa Henseende, og en Omberegning kan da finde Sted inden Kongressen i 1918.

Alene Karenstidens Nedsættelse med Halvdelen — til 1 Aar — betyder en overordentlig Indrømmelse til Medlemmerne, og os, der har arbejdet i Agitationen med den lange Karenstid paa 2 Aar, vil sikkert alle erkende de store Fremskridt, der bydes her. At denne Reform økonomisk set er af stor Rækkevidde for Kassen er hævet over enhver Tvivl, og nøjagtig i samme Forhold maa det nødvendigvis blive en Fordel for Medlemmerne.

Dette Moment vil ogsaa virkningsfuldt bekæmpe en af de væsentligste — maaske den allervæsentligste — Skavank ved vor Orga-

nisation —, den uforholdsmæssig store Afgang. Det er sikkert rigtigt, naar det ved Kassens Oprettelse hævdedes, at den bl. a. vilde betyde et Skridt henimod Opnaaelsen af dette: „En Gang Medlem — altid Medlem", og er det rigtigt, maa vi komme dette Ideal endnu nærmere, naar vi gør Kassen effektiv for Medlemmet, saa snart som muligt.

Ved Anerkendelsen kommer vi desuden en anden meget betydelig Ulempe ved vor nuværende Kasse tillivs, idet det skarpe Skel, vi nu maa sætte midt i Begrebet: Arbejdsløshed praktisk talt falder bort. Enhver Afdelingsleder kender Vanskeligheden ved at forklare et Medlem, som er blevet ledig uden en direkte Opsigelse fra Principalen, hvorfor Understøttelse ikke kan opnaas. Denne uheldige Bestemmelse i vore nuværende Love — som nødvendiggjordes af økonomiske Grunde — ramte i de fleste Tilfælde de bedste Medlemmer og Medhjælpere, nemlig dem, der selv vurderede deres Arbejdskraft ordentligt, og i givet Tilfælde ikke veg tilbage for at sætte Pladsen ind paa at hæve Betalingen for Arbejdet, hvorved de stort set gavnede hele Standen, ved i det enkelte Tilfælde at føre netop den Lønpolitik, som vi alle maa ind paa.

Disse Medlemmer straffer vi nu ved at nægte dem Bistand i Form af Understøttelse, hvorimod vi under de ny Love vil kunne indtage en anden og langt heldigere Stilling til disse Tilfælde.

Hvad det betyder rent fagforeningsmæssigt set — og navnlig for en forholdsvis svag Organisation som vor — behøver forhaabentlig ikke nøjere Paavisning, og i hvert Fald ligger det saa aabenbart, at det vil betale sig.

Med Hensyn til Beregningen af selve Understøttelsen vil ogsaa den efter de nye Regler byde Fordele for Medlemmerne. Alene det, at det derefter vil ske efter en Skala, som ogsaa almindelige Mennesker kan forstaa, er et Fremskridt; men ogsaa selve Satserne er i Medlemmernes Favør, idet man her vel maa erindre, at det kun skal være Understøttelse, og ikke nogen egentlig Ækvivalent for tabt Arbejdsfortjeneste i den Forstand.

Minimums-Understøttelsen forhøjes vel ikke, men tager man andre Arbejdsløshedskassers Vedtægter til Sammenligning vil man se, at kun ganske enkelte yder mere, hvorimod adskillige yder mindre baade pr. Dag og i Henseende til Periodens Længde, og det til Trods for et højere Kontingent end vi forlanger.

Den foreslaaede stigende Skala giver ikke alene en hurtigere men ogsaa en stærkere Stigning i Understøttelserne, og dertil kommer saa, hvad adskillige sikkert overser, at man ikke falder tilbage til den minimale Understøttelse efter i et Aar at have optaget, hvad man har Krav paa, saaledes som efter den nuværende Skala. Denne Omstændighed gør den foreslaaede Form baade mere reel og faktisk stigende end vor nuværende Skala.

Selv om man derfor skulde blive staaende ved de foreslaaede Satser vilde jeg endda anse det for et Fremskridt, men som allerede berørt nærer jeg ikke Tvivl om, at det vil vise sig muligt ad Aare at foretage Forhøjelser heraf uden derfor yderligere at trække paa Medlemmernes Pengepung.

Den ny Ordning, som forhaabentlig vedtages, vil byde Fordele for Medlemmerne i adskillige andre Retninger, som jeg dog ikke kan komme ind paa en udførlig Omtale af i denne Artikel, men skal kun nævne, at der bliver Kontingentfrihed under Militærtjeneste uden at det medfører Tab af Ret til Understøttelse, at den lange Arbejdskarenstid (9 Mdr.), som vi nu har, praktisk talt forsvinder, at der bliver Overflytningsret til andre Arbejdsløshedskasser, at der aabnes Mulighed for en Ordning af Pladsanvisningsspørgsmaalet, som jo efter Sigende tillægges stor Betydning i Medlemskredse, o. s. v. Lægger man da til alt dette, at vor Arbejdsløshedskasse, og derved til en vis Grad vor Organisation, ved den offentlige Anerkendelse skaffer sig en stærkere og bedre Position i visse indflydelsesrige Kredse, og i den store Almenhed, finder jeg, at det lidet, der kan tale imod Anerkendelsen, ganske forsvinder ved Siden af, hvad der kan opnaas.

Anerkendelsen vil betale sig for Arbejdsløshedskassen, som ved sin forbedrede Stilling kan byde sine Medlemmer større Goder, og derved faar bedre agitatoriske Muligheder.

Og den betaler sig for det enkelte Medlem, som i det givne Tilfælde ikke alene direkte opnaar mere af Kassen, men paa mange forskellige Omraader stilles gunstigere end det uden Anerkendelsen vil være muligt for Kassen.

Anerkendelsen bør derfor vedtages. *Jens Johansen.*

Medens der kæmpes.

Foredrag af Vilh. Hansen i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kbhvn

I.

FOR vort Slægfled vil Augustdagene 1914 mejsles i Erindringen som Tidens største og uheldssvangre Oplevelse. Begivenheder, der fulgte i Hast. Indtryk, der aldrig udslettes.

En varm Julinat mødte jeg Krigens Stormvarsel som en ungdommelig Skare Demonstranter i en bayersk Fabriksby, — og følte det som en ilde anbragt Spøg. Et Par Aftener senere stod jeg i det kogende Folkehav paa „Unter den Linden" i Berlin, — og forstod, at nu var det ramme Alvor.

Første-Indtrykkene fremtræder i skarpest Relief; de voldsomme Begivenheders hastige Rækkefølge forflygtiges i Kaos. Men af dette at udrede og sammentrængt meddele Stemninger og Tilstande blandt Handels- og Kontormedhjælperne i de krigsførende Lande, de organisatoriske og socialpolitiske Foranstaltninger, hvormed de mødte Katastrofen, den Indsats af Ofre, Penge og Blod, de udenlandske Organisationer yder i Verdenskrigen, er en Opgave, som vel kan paaregne Interesse hos danske Standsfæller.

Medhjælperblade, Opraab, Flyveskrifter, Korrespondancer, Breve fra ledende Mænd i de paagældende Organisationer o. s. v. afgiver til dette Formaal et saa omfangsrigt Materiale, at det næsten unddrager sig en hastig Bearbejdelse.

NATIONAL SAMFØLELSE.

I intet Land har Krigen saa stærkt præget Medhjælperbevægelsen som i Tyskland. Uden Varsel og Generalprøve præsterede de tyske Organisationer en Mobilisering som er uden Sidestykke. Den nationale Enhedsfølelse, der i det tyske Rige som i andre Lande, sprængte alle Skranker, fandt ikke mindst Genklang i tyske Medhjælperkredse. En af de Mænd indenfor tysk Medhjælperbevægelse, der ivrigst har virket for Fred og international Forstaaelse, og bl. a. har nedlagt et betydeligt Arbejde for at udjævne den voksende Misstemning imellem England og Tyskland, udraabte i August: „En Forsvarskrig er det Tyskland nu skal føre. I 43 Aar søgte vi at opretholde Freden. Men angribes vi, da rejser Tysklands Sønner sig for at forsvare vort helligste Eje, vort Fædreland og dets Kultur. Vi vilde ikke Krigen, der nu er over os, og river os ud fra Familie, Erhverv og Vennekreds. Krigen er der, og nu spørger vi ikke mere, hvilken Mening vi har om denne Krig, om vi billiger den i Betragtning af Folkenes Kulturstandpunkt. Krigen er der og vi griber til Vaaben for at kæmpe og stride for alt det, man vil fravriste os og ødelægge."

Endnu stærkere faar disse Følelser Udtryk i Centralorganet for de tyske samvirkende Fagforbund „Correspondenzblatt der Generalkommission der Gewerkschaften Deutschlands." Følgende Citat er tilstrækkeligt karakteriserende: „Et Folk i Krig maa føle socialistisk, men maa ogsaa tænke og handle socialistisk, især et Folk, der har gjort den almindelige Værnepligt til Grundlag for sin Selvopholdelse. At tænke socialistisk — det vil sige, at ikke private Interesser og Fordele for den Enkelte sikrer Nationens Sejr, men at kun den Enkeltes Samhørighed med Alménvellet forlener Folket med de Kæmpekræfter, der skal gøre det af med Fjen-

derne," — og Artiklen fastslaar, at Krigen saa langt fra at virke opløsende netop skaber „Socialmoralen" i Folket.

ORGANISATIONERNES MOBILISERING.

Gennem mange Aar har de tyske Medhjælperforbund redeligt lagt hverandre for Had ved Ord og Pen og Jura. Nu mødtes den tysknationale og socialdemokratiske Kollega i Geledet for med „58eren" og Kammeraten fra „V. D. K." at marchere mod Grænsen — og for første Gang ophævedes de verserende Processer, Tvedragten ophørte og afløstes af „Borgfreden". Smaakævlet forstummede. Og gennem Forbundenes Opraab til de tilbageblevne Medlemmer lyder det som en dyb Undertone: Den fælles Fare maa svejse os inderlig sammen. De gabende Huller, Krigen slaar i vore Rækker, skal atter udfyldes. Organisationen maa forblive mægtig og stærk, et Bolværk for de Betrængte, en Beskytter for de Svage. — Fra alle Rigets Egne strømmer i disse Augustdage Medhjælperne i Titusindtal under Fanerne. Oftest drejer det sig om Timer. Afdelingsformænd og Tillidsmænd indkaldes, Afdelingerne affolkes, de Tilbageblevnes Interesse baandlægges af de store Begivenheder. Skulde det Organisationens Væv, der i lange Aars udholdende Arbejde var spændt over Riget, fra Eideren til Etsch, fra Mosel til Memel, sønderrives?

De prøvede Mænd, der endnu sad i Forbundsbygningerne i Berlin, Hamborg og Leipzig, gav Svaret. Cirkularskrivelserne, der fulgte til Afdelingerne, er korte og knappe Paroler: Frivillige frem! Hør Fædrelandet kalder! Vore brave Kammerater staar allerede i Kamplinien eller er paa Vej til Fronten. Indtag deres Pladser! Fortsæt deres Arbejde! Naar de sejrigt vender tilbage skal de finde vort Forbund usvækket og erkende, at vi ikke glemte Pligterne mod det og dem, de overlod til vor Varetægt. Giv hverandre Haanden til et Troskabsløfte mod Organisationen i den tunge Tid. —

Ogsaa de kvindelige Medlemmer i de Forbund, der optager Kvinder, og det kvindelige Medhjælperforbund, deltager med Iver i denne Organisationernes Mobilisering. I Kvindernes Opraab om Indsamling til de bortdragne Standsfællers Hustruer og Børn minder de om de tyske Kvinders Offervillighed under Frihedskrigen i 1813, og som aktive Medlemmer gør de ofte god Fyldest i Afdelingerne.

UDENFOR TYSKLAND.

Som Tyskland militærisk tog Førerstillingen overfor Østerrig-Ungarn, angav de tyske Medhjælperorganisationer Retningen for Broderforeningerne i Dobbeltmonarkiet. I Tempoet kunde de sidste dog ikke følge med. Ejheller dér fattedes Offervillighed, men derimod den indre Styrke, som kendetegner de tyske Organisationer. Disses Foranstaltninger er efterfulgt i Østerrig uden at man dér paa langt nær er naaet paa Højde dermed.

Ganske anderledes arter Situationen sig i Frankrig, hvis forholdsmæssig svage Medhjælperbevægelse baade organisatorisk og financielt var ude af Stand til at møde Vanskelighederne, som yderligere øgedes ved de første Krigsmaaneders militære Vanheld, der især ramte den Del af Landet, hvor fransk Medhjælperbevægelse udenfor Paris har dybest Rod. Ligesom den belgiske, ophørte den franske — iøvrigt lidet betydende — Medhjælperpresse at udkomme straks ved Krigens Udbrud. De sparsomme Efterretninger, de omfattende Indkaldelser, Organisationernes minimale økonomiske Ydeevne, lader fransk Medhjælperbevægelse træde i Skygge for den organisatoriske Kraftudfoldelse hinsides Vogeserne.

Og Rusland! Jeg mindes en Samtale med den intelligente russiske Medhjælperfører Alexis Godwin fra Odessa, der virksomt har deltaget i det Sisyfusarbejde, der hedder russisk Medhjælperbevægelse. — Organisation i europæisk Forstand — sagde G. — er for os Fremtidsmusik. De politiske Nydannelser er endnu kun en Overfladebevægelse i det russiske Samfund. Medhjælperforeningerne, der dannedes og trivedes efter det konstitutionelle Gennembrud, overvaages nu af Autoriteterne. Mange er opløste. Resten svage. Vore Talere opfordres af Politiet til at forlægge deres Virkefelt andet Steds hen — ofte til Fængslerne.

Under saadanne Tilstande er den russiske „Prikostschik" — Handelsmedhjælperen — der kæmper i Polen og Karpatherne ukendt med den særlige Samfølelse, som er egen for de organiserede Medhjælpere i andre Arméer.

Med en i Sandhed ophøjet Ro mødte vore britiske Fæller Verdenskrigen. Dette var kun et Udtryk for den almindelige Opfattelse i de forenede Kongeriger, der i ringere Grad sporede Krigens Virkninger i det daglige Liv. Endnu d. 15. August er Spidsartiklen i Medhjælper-Ugeskriftet „The Shop Assistant" helliget — Ferierejser. Krigen behandles kun paa nogle Spalter, og har ejheller siden domineret Stoffet, saaledes som i de tyske og østerrigske Blade. Medhjælperpressen stillede sig afventende eller begrænsede sig til at fundere over Urimeligheden i at Medhjælpere af forskellig Nation, der under Omstændigheder kan tilhøre samme Organisation, ofte samme Internationale, være Kolleger i samme Firma, Venner eller gode Kammerater, nu skal mødes i Kamp paa Liv og Død. — Det engelske Arbejderpartis Holdning til Krigen, Tilslutning til Regeringens Politik og Udtalelser mod Tyskland, synes imidlertid at øve Indflydelse paa Medhjælperorganisationerne. Den begyndende objektive Betragtning erstattes af agressive Udtalelser. Saaledes skriver „The S. A." om Indrulleringss-Spørgsmaalet, at Staten skal forhøje Understøttelserne og Soldaternes Dagpenge: „I saa Fald vil Britanniens Sønner rejse sig i tilstrækkeligt Antal til at overvælde den fremmede Fjende. Hele det arbejdende Folk vil vise mere Enighed i dette Forehavende end selv i Kampen mod Hjemlandets Kapitalister."

MOBILISERINGENS VIRKNINGER.

Sikringsstyrkens Indkaldelse bragte herhjemme Forstyrrelse, medførte endog en delvis Lammelse af vor Organisations Virksomhed. I de krigsførende Lande kaldtes paa én Gang hele den vaabenføre Ungdom og Mænd i modnere Alder under Vaaben. Det gjaldt maaske Afskeden for stedse med Slægt og Venner, Hustru og Børn. Personlige og huslige Anliggender skulde ordnes paa kort Tid, ofte i Løbet af Timer. Vore indkaldte Standsfæller reves ud af deres borgerlige Stilling. Det fredelige, arbejdende Nutidsmenneske forvandledes til Krigeren, der under Øjeblikkets oprivende og voldsomme Indtryk, drog en uvis Skæbne imøde. Forhaabninger bristede, Glæde veg for Fortvivlelse og Frygten for Familiens Fremtid fulgte Soldaten uden Nationalitetsforskel. — Begejstringen og den elektriserende Masse-Stemning efterfølges uvægerlig af en Reaktion, der fylder selv den Tapreste med Frygt og Bæven for deres Fremtid, der for ham er det dyrebareste i Nationen.

Forbundenes Afdelinger affolkedes, Tillidsmændene drog af Sted og Interessen hos de Tilbageblevne opslugtes af de store Tildragelser. Beretninger fra Belgien fortæller om ilsom Flugt og Foreningernes Sammenbrud. Fra Frankrig meldes intet. I England udviklede Begivenhederne sig langsommere og under helt andre Former Anderledes i Tyskland, hvor Mobiliseringen forløb med minutiøs Præcision og Ilsomhed. Dérfra berettes om Afdelingsformænd, der med Mobiliseringsordren i Lommen sammenkalder deres Medlemmer og træffer Dispositioner for Afdelingens Fremtid, om Kasserere, der faa Timer før Udmarchen afleverer Regnskaberne, om hastigt reorganiserede Afdelinger og kvindelige Medhjælpere, der med ét Slag kommer i første Plan.

(Fortsættes).

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

Hvad der er sket.

DER var 51 Delegerede, der paa Kongressen i 1912 stemte for og fik vedtaget, at der blev nedsat et Udvalg til Undersøgelse af Kontingentspørgsmaalet og til at afgive Indstilling til Hovedbestyrelsen. Selv om nu nogle af disse Delegerede blot stemte for Udvalgets Nedsættelse, fordi de ønskede at mane Kontingentspørgsmaalet i Jorden for en Tid, saa véd jeg — og har Beviser derfor — at der rundtom i Centralorganisationens Afdelinger fremdeles findes Medlemmer, der interesserer sig for Kontingentspørgsmaalet og som ønsker en bedre Ordning end den nuværende.

Disse Medlemmer har sikkert med Undren set, hvad der er sket i dette Spørgsmaal indenfor vor Hovedledelse i de sidste Par Maaneder, da de jo i Reglen kun har haft Lejlighed til at følge Begivenhedernes Gang gennem „D. H. K. T. M. T."

De har sikkert med Forundring læst, at Hovedbestyrelsen nu foreslaar og faar Repræsentantskabets Tilslutning til en Kontingentforhøjelse af 50 Øre pr. Maaned for alle C. O.s Medlemmer. Gaar Kontingentudvalgets Indstilling i denne Retning, spørges der, er dets Arbejde afsluttet med dette Resultat, eller hvorledes lyder Udvalgets Indstilling?

Hvad er der sket?

Vort Blad giver ingen Besked derom, skønt en kort Gengivelse af min Udtalelse paa sidste Hovedbestyrelsesmøde vilde give Forklaringen, men vort Blad er jo nu engang ikke saa meget Organ for Kontingentudvalget, som det er Arbejdsløshedskasseudvalgets utaalmodige og lidt for hastige Vaabendrager!

Til Oplysning for de Kolleger, der interesserer sig for Spørgsmaalet, skal jeg derfor her gengive hvad jeg udtalte ved sidste Hovedbestyrelsesmøde om denne Sag:

> „Arbejdsløshedskasseudvalget er altsaa nu kommet til det Resultat, at en Statsanerkendelse af A. K. bør gennemføres i Forbindelse med en almindelig Kontingentforhøjelse.
>
> Det er der jo for saa vidt ikke noget at sige til.
>
> Men — Hovedbestyrelse og Repræsentantskab bliver nu opfordret til at tage Stilling til dette Kontingentspørgsmaal, inden Kontingentudvalget har afgivet sin Indstilling — hvilket vil sige en Ignorering af det af Kongressen nedsatte Udvalgs Arbejde.
>
> Jeg vil ikke rejse Strid om denne Fremgangsmaades Berettigelse. Jeg vil blot sige, at jeg ikke synes om den og ikke kan anerkende den — og saa vil jeg gerne sige én Ting til for at undgaa Fortrydelse senere:
>
> Jeg vil ikke stille Ændringsforslag her i Dag vedrørende Kontingentet, da jeg ikke mener at Hovedbestyrelsen bør binde sig endnu, men hvis Hovedbestyrelsen binder sig, hvis Hovedbestyrelsen vedtager dette Forslag om Kontingentforhøjelse, saa betragter jeg mit Arbejde i Kontingentudvalget som endt, da det jo er unyttigt, ja meningsløst at udarbejde Indstillinger og Forslag til Hovedbestyrelsen i et Spørgsmaal, hvor Hovedbestyrelsen alt har taget sit Standpunkt.
>
> Sagen er da blevet rykket ud af det naturlige, parlamentariske Spor og saa maa jeg jo — ogsaa som Hovedbestyrelsesmedlem — forbeholde mig min fulde Handlefrihed i dette Spørgsmaal."

Dagen derefter stillede jeg i Repræsentantskabsmødet et Ændringsforslag til Forslaget om Statsanerkendelse. Dette Ændringsforslag indeholder kun to Kontingentsatser. Naar Forslaget derfor i vort Blads Referat kaldes for et Forslag om Skalakontingent, er denne Betegnelse misvisende. Man kalder ikke to Trappetrin for en Stige — og ikke to Kontingentsatser for et Skalakontingent. Der er saaledes ingen Grund til at blive svimmel over Forslaget, der baade er lidet indviklet og endvidere kan gennemføres i Forbindelse med Statsanerkendelsen.

Det gælder nu for alle Centralorganisationens Medlemmer og i Særdeleshed for de Delegerede til den kommende Kongres, om at sætte sig godt ind i Forslaget om Statsanerkendelsen. Det bliver et Forslag af stor Betydning for vor Organisationsarbejde i de kommende Aar, og det bør derfor, hvis vi vedtager det, først og fremmest blive en god og sikker Vej mod vort største og vigtigste Maal: Hele Standen organiseret.

Jeg skal i en følgende Artikel belyse Spørgsmaalet — der jo delvis er et Kontingentspørgsmaal — ud fra mine Anskuelser, men jeg vilde dog i Dag først — baade af Hensyn til min egen Stilling og fordi det er paa sin Plads overfor Medlemmerne — oplyse, hvorledes det gik til den Gang Kontingentudvalget af 1912 efter halvtredje Aars Arbejde blev sat ud af Spillet som ganske og aldeles overflødigt! *Chr. J. Hendil.*

Delegeret-Valgene til Kongressen.

ENKELTE Afdelinger har allerede begyndt at vælge Delegerede til Kongressen. Det er selvfølgelig i god Tid — efter min Mening i for god Tid. Der kan let komme Spørgsmaal frem, eftersom vi nærmer os Afholdelsen, der kan give Anledning til Meningsforskelligheder — ogsaa for de for hastigt valgte Delegeredes Vedkommende — saa at man bitterligt kommer til at fortryde Valget og dermed bortgivne Stemme eller Stemmer.

I særlig Grad gælder det for tilstundende Kongres, at her vil blive drøftet og vedtaget Spørgsmaal, der vil faa vidtrækkende Betydning for os i Fremtiden, og de Delegeredes Holdning og Afstemning bør derfor være et nøje Udtryk for Flertallets Ønsker og Meninger.

Spørgsmaalet „Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse" bliver vel nok det vigtigste, der fremkommer, og før dette Spørgsmaal er draget frem i enhver Afdeling som Diskussions-Emne, helst mere end én Gang, og belyst fra alle Sider, mener jeg, at det er forkasteligt at vælge Repræsentanter.

Jeg har indledet Diskussion om Emnet i flere Afdelinger allerede, og som Tilhænger af Statsanerkendelsen er det med Glæde, at jeg noterer Omvendelse og andet Syn paa Sagen hos de af mine Kolleger, der har været absolute Modstandere til at begynde med, men som ved en saglig Drøftelse har faaet et andet Syn paa Spørgsmaalet

Enhver Afdeling og derigennem ethvert Medlem maa selvfølgelig være interesseret i, at C. O.s Interesser varetages paa bedste Maade, men naar først Hovedbestyrelsen og derefter Repræsentantskabet enstemmigt vedtager, at Spørgsmaalet skal fremmes og — Hovedbestyrelsen saavel som Repræsentantskabet bestaar jo ikke af lutter Grønskollinger, et Udtryk, der saa træffende blev brugt herom til mig forleden — naar disse to Forsamlinger, bestaaende af Organisationens Tillidsmænd, kan gaa med til at føre os frem til en Ordning, foreslaaet af vore tre, vel nok i dette Spørgsmaal mest kompetente Kolleger, da forekommer det mig at være et overilet Skridt, en enkelt Afdeling har foretaget, at vedtage Protest-Resolution og søge at hæmme Forslagets videre Gang, før Spørgsmaalet har været indgaaende drøftet, netop ude omkring i Afdelingerne.

Til en saadan Drøftelse finder jeg det rimeligt, om Afdelingerne indbyder Kolleger, der i Forvejen har sat sig nøje ind i Sagen. Jeg tænker her paa Repræsentantskabets Medlemmer. Hver enkelt af disse har jo fordybet sig i Emnet før Repræsentantskabsmødet og ved den Drøftelse, der fandt Sted paa Mødet, yderligere faaet et Indblik i Spørgsmaalet, som man vanskeligt kan faa ved selv at granske det. Enhver af disse vil derfor sikkert være bedst egnet og villig til at indlede om Emnet.

Senere hen, naar man er klar over, hvad der vil komme til

at foreligge paa Kongressen, kan man altid vælge Repræsentanter, og her vil jeg finde det ret og rimeligt, om man i de Byer, hvor der findes Medlemmer af Repræsentantskabet fortrinsvis vælger disse. Man vil i Kraft af den utvivlsomme Indsigt disse Medlemmer besidder i Spørgsmaalet faa en fyldestgørende Repræsentation, samtidig med, at man udfylder den Brist i vore Love, der udelukker Repræsentantskabets Medlemmer fra Deltagelse i Kongressen som saadanne.

Vejle, 20. April 1915 *Michael Nielsen.*

Pressen og Dyrtidstillæget.

Centralorganisationens kjøbenhavnske Afdelinger har allerede udfoldet en betydelig Aktivitet for det i vor ledende Artikel omhandlede Dyrtidstillæg. I det Efterfølgende gengiver vi nogle Presseudtalelser i Anledning af det Cirkulære, Afdelingerne har udsendt til de kjøbenhavnske Principalorganisationer og til ca. 1000 af Hovedstadens større Firmaer.

„Politiken" skriver bl. a.:

„For hver Maaned stiger Priserne paa Livsfornødenhederne, og for dem, der kun har fra Haanden i Munden, bliver det fra Dag til Dag vanskeligere at skaffe det nødvendige til Livets Ophold. Blandt disse kommer den store Hær af Handels- og Kontormedhjælpere i første Række. Deres Indtægter er beskedne og er — for Størstedelens Vedkommende — ikke blevet forøget under den nuværende Krigssituation; adskillige er vel endda gaaet ned i Indtægt.

Det er derfor ogsaa forstaaeligt, at deres Organisation nu har besluttet sig til en Massehenvendelse til Principalorganisationerne og til de Firmaindehavere, hos hvem de tjener deres Brød. Et Cirkulære er i disse Dage udsendt til 1000 af Byens største Firmaer og til disses Sammenslutninger, og man anmoder heri indtrængende om, at der maa blive tilstaaet Personalet et haardt tiltrængt Dyrtidstillæg.

— — —

Forhaabentlig vil det udsendte Cirkulære bidrage til, at dette gode Eksempel efterfølges, hvor Muligheden derfor er til Stede".

„Kjøbenhavn", der ikke netop tilhører den vor Organisation venligsindede Retning indenfor Dagspressen, kommenterer Cirkulæret paa følgende Maade:

„Man maa give Organisationen Ret i, at det er ønskeligt at Forretningsmedhjælperne, alle de mange Mennesker med smaa, faste Gager, de, som Dyrtiden rammer føleligst, kunde faa Dyrtidstillæg; men Organisationen synes i sit Cirkulære ganske at overse, at den øjeblikkelige Hausse — om man virkelig kan tale om en saadan — ikke er almindelig, men desværre saare ulige fordelt; det er kun nogle faa, der tjener Penge for Tiden, medens Hovedmassen af de Næringsdrivende føler Dyrtiden og Krigens øvrige Virkninger fuldt saa vel som Medhjælperstanden.

Adskillige større Firmaer har paa eget Initiativ allerede tilstaaet deres Medhjælpere og Arbejdere Dyrtidstillæg, og hvis andre, som tjener godt og har glemt Medhjælpernes Vanskeligheder, skulde komme paa bedre Tanker ved at modtage Cirkulæret, er det selvfølgelig udmærket; men vi tror Principalerne i alle Tilfælde vil foretrække at afgøre Sagen med deres Personale fremfor at forhandle derom med Medhjælperforeningen, som dog kun en lille Del af Handels- og Kontormedhjælperstanden er Medlemmer af."

Indenfor Principalpressen har „Dansk Handelsblad" medgivet Henvendelsen følgende Anbefaling:

„Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn har til en Række Firmaer rettet en Opfordring om i Anledning af de stadig stigende Prisforhøjelser paa alle Livsfornødenheder at give deres Personaler et Dyrtidstillæg, der nogenlunde svarer til de hævede Fordringer til Personalets økonomiske Ydeevne.

Vi medgiver denne Opfordring vor Anbefaling og haaber, at den maa blive efterkommet — i hvert Fald i de Forretninger, hvis Indehavere ikke selv særlig er blevne trykkede af de abnorme Forhold, som Krigssituationen har skabt."

„Detailhandlerbladet" omtaler Afdelingernes Henstilling som

„et i rolige Vendinger holdt Cirkulære, hvori man henstiller at give det ansatte Personale Dyrtidstillæg. — Det er de større Firmaer. der tjener Pengene i denne Tid, og hvem der ikke allerede har forhøjet Gagen bør ikke sidde denne Henvendelse overhørig.

Detailhandlerstanden vil derimod have meget store Vanskeligheder ved at udrede Dyrtidstillæg. Personalets Løn rækker jo ikke længere fordi den kommer fra en Detailhandler, men desværre er Forholdene i de fleste Brancher saaledes, at man er godt tilfreds, dersom man ser sig i Stand til at klare de Forpligtelser, man allerede har."

Conto pro diversi.

UNDERSTØTTELSE TIL UBEMIDLEDE HANDELSSKOLEELEVER.

Handelsministeriet anmoder os om at meddele følgende:

Ved Finansloven for Finansaaret 1915—16 er der til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler bevilget et Beløb af 12,000 Kr.

I Understøttelse tildeles der ordentligvis Eleven Halvdelen af Skolepengene samt, for saavidt den paagældende ikke har sit Hjem i den By, hvor Skolen findes, 20 Kr. pr. Maaned i Opholdspenge. Fortrinsvis Adgang til Understøttelse tilkommer handelsuddannede unge Mænd og Kvinder i en Alder af 17 til 22 Aar. Understøttelse tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelsskole. Naar Ansøgningen er forsynet med Attest om Uformuenhed, er Stempel ufornøden; i andet Fald skal den forsynes med Stempel til 1 Kr.

Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Efteraaret 1915, kan inden 15. Maj d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Handelsministeriet, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. I Januar Kvartal har vi afholdt 11 forskellige Møder og Sammenkomster, nemlig 4 Diskussionsmøder, 1 Foredrag, 2 Oplæsninger, 1 Møde uden Emne, 1 Generalforsamling, 1 Stiftelsesfest og 2 Bestyrelsesmøder. Ved de forskellige Møder har de Herrer Poul Jensen, Vejle, N. C. Nielsen, Kolding, og Barber Madsen indledet eller oplæst. *E. N.*

Grenaa. Onsdag den 24. Marts afholdtes Generalforsamling paa „Højskolehotellet." Herr P. Marcussen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Arbejde i det forløbne Halvaar; derefter oplæste Sekretæren Forhandlingsprotokollen. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes.

Herr Høyrup, der overtog Kassererposten ved Herr G. Nords Bortrejse, genvalgtes.

Til Bestyrelsesmedlem valgtes F. Mikkelsen, til Revisor P. Kirk, som Suppleanter: Frkn. Laura Rasmussen og Herr A. Larsen; til Fanebærer valgtes A. Mikkelsen.

Sluttelig udtalte Formanden sin Tak til Medlemmerne og Bestyrelsen for godt Samarbejde i det forløbne Halvaar. *C. S.*

Helsingør. Foreningen afholdt den 24. Marts halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Øresund".

Formanden aflagde Beretningen, som godkendtes. Regnskabet blev ligeledes godkendt, hvorefter der skredes til Valg af Bestyrelse. Genvalgt blev Formanden Ejner Petersen, og til Bestyrelsesmedlemmer: P. Larsen, Frkn. C. Jørgensen og M. Larsen. Nyvalgt: Herr Elding.

Under „Eventuelt" blev der foretaget forskellige Ændringer ved vore Love. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O.

Mary.

Holstebro. Tirsdag den 23. Marts afholdtes Møde paa Hotel „Royal." — E. Eriksen indledede angaaende de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation." Det vedtoges til C. O. at indsende en Resolution, underskreven af fuldtbetalende Medlemmer. — Onsdag den 7. April afholdtes det først af de 4 politiske Møder. Herr Redaktionssekretær A. Sørensen, Skive, var kommen til Stede og klarlagde det radikale Venstres Program i et velformet Foredrag. Derefter fulgte en kortere Diskussion. — Tirsdag den 13. afholdtes det andet politiske Møde, hvorved Herr Redaktør Stumph, Holstebro, talte om det socialdemokratiske Partis Program i et vel tilrettelagt og udmærket fængslende Foredrag. *R.*

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 23. Marts paa „Palæet". Til Dirigent valgtes: Bogholder Niels Dahl.

Formandens Beretning om forløbne Halvaars Virksomhed godkendtes enstemmig, ligeledes godkendtes det reviderede Regnskab for 1914, der ballancerede med Kr. 988.13.

Kommis Sigurd Sørensen aflagde Beretning om Agitationsudvalgets Virksomhed og foreslog at udvide Udvalget fra 3 til 5 Medlemmer, hvilket vedtoges. Udvalget bestaar herefter af: Sigurd Sørensen, Chr. Bjørslev. Frkn. Anna K. K. Hansen, Frkn. Marie Nielsen og C. O. Jensen. — Et indsendt Forslag om at lade Indskudet bortfalde vedtoges efter nogen Debat.

Til Formand genvalgtes Bogholder Sten Vandborg og til Bestyrelsen genvalgtes Bogholder Niels Dahl og nyvalgtes Forretningsfører J. Andreasen og Ekspedient Jens Christensen. — Suppleanter: Lagerforvalter Chr. Bjørslev og Isenkrammedhjælper P. Petersen. Til Revisor valgtes Frkn. Anna K. K. Hansen og Bogholder A. Mortensen.

Der nedsattes et Udvalg til at arbejde for Anskaffelse af et Banner.

Bestyrelsen konstituerede sig med Niels Dahl som Næstformand, Frkn. Camilla Christensen som Kasserer og Frkn. K. Rasmussen som Sekretær.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O. og Afdelingen. *K. R.*

Kjøbenhavn. Tirsdag d. 23. Februar talte Hovedbestyrelsesmedlem Hr. A. Andreasen, Hjørring om: „Hvilken Rolle har den selvstændige Handelsstand og dens Medhjælpere spillet i det offentlige Liv." Den selvstændige Handelstand, der er et stort Fag i Forhold til andre, har haft en ringe Indflydelse og har ikke sat sit Præg paa det offentlige Liv og Lovgivningen, idet der i Rigsdagen kun sidder en enkelt Repræsentant. Lige saa mærkværdig uforstaaende har den været overfor Sommerlukningsidéen med organisatorisk Grundlag, naar fraregnes Storkapitalens Trust- og Ringdannelser. Handelsstanden bærer derfor Præg af de daarlige Forhold, Medhjælperne har levet under. Den iøjnefaldende Mangel paa Oplysning og virkelig faglig Dygtiggørelse er derfor Aarsagen til, at denne Stand staar saa langt tilbage for andre Stænder i social Forstaaelse. Som den selvstændige Handelsstand viser svigtende Ævner i social Forstaaelse, Dygtiggørelse og Oplysning, saaledes præges Medhjælperne af det samme, omend den faglige Bevægelse har skabt en ny Type paa en moderne Medhjælper. Men de Titusinder af Medhjælpere træffer man ikke ved oplysende Foredrag, politiske Møder o. l. Nej, de dominerer med deres forgyldte Elendighed Fornøjelseslivet af den lettere Art, men ikke i Teatrene findes de. Dette er Tegn paa, at man kun bekymrer sig om Dagen i Morgen, og man er tilfreds blot man tjener til Føden og de fine Klæder, saa et glansfuldt Ydre kan opretholdes. Taleren kom her ind paa den Bevægelse for Tiden, man kalder Ungdomsskolen, hvor Ungdommen mellem 14 og 18 Aar kan faa gratis Undervisning i de elementære Fag, og vel at mærke, det bliver en Dagundervisning. Denne Opgave er en af de største og bedste, og Taleren haabede, at den unge Medhjælper i rigt Maal vilde benytte sig deraf, saa Medhjælperstanden i Fremtiden, understøttet af de faglige Organisationsbestræbelser, kunde hæve sig fra Pariastillingen i Samfundet og skaffe sig den Borgerret, som en saa stor og samfundsnyttig Stand fuldtud bør indehave. Til Slut omtalte Taleren i anerkendende Ord den retlinede maalbevidste Maade, hvorpaa de kjøbenhavnske Afdelinger arbejdede. Det er i Kjøbenhavn Tampen brænder, og vi Folk fra Provinsen haaber stadig, „den store sovende Kolos maa vaagne." Men der er kun Grund til at være tilfreds med Organisationens stadig stigende Fremgang, og det Præg den allerede har formaaet at sætte paa det sidste Lovgivningsarbejde vedrørende vor Stand. Taleren sluttede herefter med et kraftig besvaret Leve for en Fremgang saa stor, at de kjøbenhavnske Afd. kunde tage Flertallet paa vor Kongres. Efter Foredraget udspandt der sig en længere Diskussion med særlig Henblik paa Ungdomsskolen, der fra alle Sider hilstes med Glæde.

Tirsdag d. 2. Marts indledede Hr. Kasserer Jens Nielsen om Emnet „Midlerne til Arbejdernes økonomiske Frigørelse." Hr. N. udtalte, at Underklassens Fremgang kunde reguleres ad to forskellige Veje. Den revolutionære og den parlamentariske. Den sidste var den, der benyttedes herhjemme. Ad den parlamentariske Vej, var der tre Maader at gaa frem paa, den politiske, den faglige og den økonomiske. Efter en kort Omtale af den politiske og faglige Bevægelse uddybede Tal. nærmere den økonomiske og kom særlig ind paa den kooperative Virksomhed: Byggeforenings- og Brugsforeningsbevægelsen. Tal. udtalte, at det nyttede ikke at organisere sig alene politisk og faglig, hvis man glemte at org. sig økonomisk. — Jens Johansen kritiserede den Maade, hvorpaa den kooperative Bevægelse var anlagt her i Landet og udtalte, at man ikke selv burde være med til at foranstalte Kapitalistforetagender, naar man iøvrigt bekæmpede disse. — Efter endnu en kort Diskussion sluttede Mødet, der var godt besøgt.

Tirsdag d. 9. Marts holdt Hr. Bogholder Bruhn et Foredrag om „Leipziger-Messen og Rejse i Tyskland." Tal. omtalte sine egne Indtryk fra den store, aarlige Messe i Leipzig, hvor Alverdens Varer købes og sælges, og skildrede derpaa en Rejse gennem Tyskland og de store, tyske Byer. — Foredraget, der paahørtes af en talrig Forsamling, lønnedes med kraftigt Bifald.

Tirsdag d. 16. Marts holdt Hr. cand. polit. C. V. Bramsnæs Fore- „Brugsforeningsbevægelsen og Handelsmedhjælperstandens Stilling til denne Bevægelse."

Efter en Skildring af Brugsforeningernes Udviklingshistorie og deres nuværende Standpunkt i de forskellige Lande, hævdede Foredragsholderen, at Brugsforeningerne, som den mere økonomiske Form for Varefordeling, uden Tvivl vilde drage en større og større Del af den private Handel ind under sig. For Medhjælperstanden vilde dette dog ikke komme til at betyde daarligere Kaar. Tværtimod. Brugsforeningerne vilde have Raad til at betale det udførte Arbejde ordentligt, og de vilde paa Grund af deres hele Stilling være lydhøre overfor Medhjælpernes Krav. Maaske havde det nok en Tid indenfor Brugsforeningsbevægelsen skortet paa Forstaaelse af, hvad en virkelig uddannet Medhjælper- og Uddelerstand betød, men i denne Henseende var der nu sket en Bedring, og for Medhjælperne gjaldt det netop om at faa Adgang til de Stillinger, som Brugsforeningerne efterhaanden oprettede. Begge Parter vilde have Fordele af et godt og forstaaende Forhold. — Efter Foredraget, der lønnedes med et kraftigt Bifald, fulgte en interessant Diskussion.

Kolding. Medlemsmøde afholdtes paa „Højskolehjemmet« den 24. Marts. Næstformanden, Herr N. C. Christensen, oplæste nogle Beretninger om Tobaksfabrikationen, der fra en ringe Begyndelse var vokset til en stor Industri. Senere trakterede Oplæseren med nogle smaa, udsøgte Cigarer.

Til Slut gav Næstformanden og Kassereren forskellige Oplysninger angaaende Foreningen, bl. a. blev der rettet en meget indtrængende Opfordring til Medlemmerne om at skaffe ny Tilgang.

Herr Michael Nielsen, Vejle, holdt den 7. April et indledende Foredrag om „Statsanerkendelse af vor Arbejdsløshedskasse", som paahørtes med stor Interesse af den desværre faatallige Forsamling. Herr N. gennemgik de forskellige Paragrafer i Udkastet til Vedtægten for A. K. og anbefalede meget varmt Statsanerkendelsen. Efter det udmærkede Indledningsforedrag udspandt der sig en livlig Diskussion, hvori deltog foruden Indlederen d'Hrr. Poul Thomsen, O. Juul Rendil, C. C. Christensen, N. C. Christensen og A. Paulin.

Næstformanden bød Velkommen ved Mødet den 14. April, og Herr Redaktør Marinus Larsen holdt et interessant Foredrag om „Almindelig Værnepligt i Stedet for almindelig Myrdepligt". I Stedet for at de unge Mænd indkaldes til Militærtjeneste, vilde Herr L. have oprettet en Skole for alle Mennesker, baade Mænd og Kvinder i 18—20 Aars Alderen, hvor de paagældende et Aars Tid skulde gennemgaa forskellige Kursus, særlig indenfor Vedkommendes eget Fag. Efter Foredraget blev der diskuteret livligt om Militarismen, indtil Næstformanden med en „Tak for i Aften" hævede Mødet. *C. T.*

Løgstør. Torsdag den 26. Maj afholdes ordinær Generalforsamling paa Hotel „du Nord" med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Revision af Lovene. 3. Valg af Formand. 4. Valg af øvrige Bestyrelse. 5. Valg af en Delegeret til Kongressen. 6. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Nakskov. Onsdag den 24. Marts afholdtes Afdelingens halvaarlige Generalforsamling. 42 Medlemmer var mødt.

Formanden bød Velkommen og aflagde derefter Beretning for Virksomheden i det forløbne Halvaar. Det havde været Bestyrelsen en Glæde at mærke den stedse større Tilslutning til Møderne og Sammenkomsterne siden Nytaar, et Bevis paa Medlemmernes Anerkendelse af Bestyrelsens Arbejde og Interesse for

at gøre Sammenkomsterne saa interessante som muligt. C. O. havde foretaget Arbejdsløshedstælling 3 Gange; indenfor vor Stand havde de urolige Forhold for Nakskovs Vedkommende ikke foranlediget Arbejdsløshed. Retshjælpen var der sket Henvendelse til een Gang angaaende et Lønkrav fra en Medhjælper, men forinden Sagsanlægget kom i Gang blev Sagen ordnet i Mindelighed og til Tilfredshed for Medhjælperen. Der var udbetalt Understøttelse stor Kr. 31,50. Landmandsbanken havde atter i Aar stillet sig velvillig overfor Foreningen og betænkt den med Kr. 25.00. Der har i det forløbne Halvaar været afholdt 6 Bestyrelsesmøder, 10 Medlemsmøder, et Diskussionsmøde og 3 Foredrag; den sidste Foredragsaften blev udfyldt af et af Foreningens Medlemmer, Herr E. C. Petersen (hos Boghdl. Øberg), hvis Foredrag om Digteren I. P. Jacobsen vidnede om stor Interesse for denne Forfatters Arbejder og nøje Kendskab til hans Livssyn og Tankegang. Medlemsaftenerne vilde i Fremtiden blive endnu mere interessante, dersom andre af Medlemmerne kunde udfylde en Aften med et eller andet Emne over et Selvstudium.

Af fornøjelige Aftener var der budt Medlemmerne Lysbilleder, musikalsk Underholdning samt humoristisk Viseaften. Til Fordel for Foreningens Kasse var der arrangeret „Andespil" samt Lysbilleder fra „Kæmpearbejderne paa Panamakanalen". Herr Kommis Dahl har vist Foreningen sin Interesse ved at fremkomme med Idéen om Lysbillederne, og har ligeledes udført Arbejdet ved Arrangementet.

Den financielle Stilling ser lysere ud nu end ved sidste Generalforsamling, idet Gælden næppe er halvt saa stor som for $^1/_2$ Aar siden. Formanden haabede, at Foreningen ved næste Generalforsamling var økonomisk uafhængig. Ved sidste Generalforsamling var Medlemsantallet 88, og Foreningen tæller for Øjeblikket 107, en Tilgang af 19 Medlemmer.

Et af Bestyrelsen fremsat Forslag angaaende Lærlinges Forpligtelser og Rettigheder overfor Foreningen vedtoges enstemmig, ligesom et fra Medlemmerne fremkommen Forslag, om Valg af Formand af Generalforsamlingens Medlemmer, vedtoges. Afdelingens Love § 3 Punkt b og c lyder herefter saaledes:

„b.: For at mandlige Lærlinge skulle kunne optages i den lokale Afdeling forlanges, at de enten skal have været Lærling i 2 Aar eller ogsaa over 18 Aar.

c: Lærlinge skal foruden at betale 50 Øre til Arbejdsløshedskassen og staa som Medlem af denne erlægge et maanedlig Kontingent af 25 Øre til den stedlige Afdeling, og skal herefter nyde samme Rettigheder som de fuldt ud betalende Medlemmer."

Paragraf 17, Punkt a: „Bestyrelsesvalg samt Valg af Formand, Suppleanter og Revisorer foregaar skriftligt, saafremt Generalforsamlingen ikke ønsker at vælge med Akklamation."

Sluttelig meddelte Formanden, at han ønskede at fratræde. Grunden til Fratrædelsen var ikke Mangel paa Interesse, men private Grunde. Han udtalte de bedste Ønsker for sin Efterfølger og den ny Bestyrelse, og haabede at Afdelingen fremdeles maatte indtage sin smukke Stilling blandt Provinsafdelingerne, og at Jordbunden her ogsaa i Fremtiden maatte vise sig at være frugtbringende for Organisationens Sag.

Til Formand valgtes Herr Carlo Petersen. — Den nye Bestyrelse fik følgende Sammensætning: Carlo Petersen, Formand, Anthon E. Petersen, Kasserer, Johs. Meldal, Sekretær, Lars P. Larsen, Frederik Rasmussen, C. E. Petersen, Andreas Bruun. Suppleanter: Sophus Mortensen og Oskar Juhlert. Revisorer: Theodor Petersen og Johs. Smith.

J. M.

Randers. Søndag den 11. April afholdt Afdelingen — som Afslutning paa Vintersæsonen — en Aftenunderholdning med paafølgende Bal.

Underholdningen besørgedes af Herr Skuespiller Otto Lagoni, der gjorde stor og fortjent Lykke; den sluttede med et fælles Kaffebord, hvorved blev afsunget en Sang, forfattet af Formanden, der er en særdeles habil Visedigter. — Onsdag den 21. April afholdtes ordinært Medlemsmøde angaaende Oprettelsen af en Boldklub indenfor de organiserede Medhjælperes Rækker. Blandt de ca. 30 mødte Medlemmer syntes der at være ret god Stemning for Forslaget — 20 af de Tilstedeværende meldte sig som aktive Deltagere — og der blev derfor nedsat et Udvalg til at udarbejde Love etc.

Kjeld.

Samsø. Afdelingen afholdt Søndag den 11. April ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Flinchs Hotel" i Tranebjerg. Dirigenten, J. Devantier, Onsbjerg, gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Nye hertil Øen komne Kolleger, som har staaet udenfor Organisationen, ere alle blevne indmeldte, og Afdelingen tæller nu 26 Medlemmer. Afdelingen har i Vinterens Løb ladet afholde Kursus i Tysk og Bogholderi, samt afholdt Medlemsmøde én Gang om Maaneden, hvor forskellige Talere og Oplæsere har givet deres Bidrag til Belæring og Underholdning.

Det fremlagde Regnskab, som viste et Overskud paa Kr 66,50, godkendtes.

Derefter foretoges Valg af ny Bestyrelse, der senere konstituerede sig som følger: Formand J. Devantier, Onsbjerg, Næstformand og Kasserer H. R. Jensen, Onsbjerg, Sekretær I. Nielsen, Tranebjerg, samt J. Lund, Onsbjerg og Frk. Henriksen, Ballen.

Den nye Formand takkede for Valget, og rettede derefter en Tak til den afgaaede Formand R. Hansen, Tranebjerg, for den Ihærdighed og Interesse, han altid havde lagt for Dagen, naar det gjaldt Foreningens Anliggender, og fremhævede D. at der burde lægges Mærke til de nye Skikke, der blev indført ved Møderne under H. Formandsskab.

Under „Eventuelt" behandledes Kontingent-Spørgsmaalet, da der havde hævet sig Røster om, at Kontingentet Kr. 2,00 pr. Maaned var for meget. Ved Afstemningen desangaaende viste det sig dog, at kun to Medlemmer ønskede Forandring. — Et Forslag om Afholdelse af Bal viste, at Interessen derfor kun var ringe.

Generalforsamlingen sluttede med, at den afgaaede Formand takkede for den ham udviste Tillid under sin Formandsvirksomhed, og udtalte han Ønsket om, at Kolleger der kommer til Øen, uden at høre ind under Organisationen, stadig — som hidtil — maatte blive indmeldt i Foreningen. H. sluttede med at udbringe et Leve for C. O. og dens Samsø-Afdeling.

I. Nielsen.

Svendborg. Generalforsamling afholdtes Onsdag den 22. April paa „Wandalls Hotel".

Efter at Johs. Hansen var valgt til Dirigent aflagde Formanden Beretningen, som godkendtes, og omtalte herunder, at Tilslutningen til de faa afholdte Møder havde været ringe. — Formanden talte dernæst om Arbejdsløshedskassens eventuelle Overgang til statsanerkendt Kasse og fremhævede, hvilket Plus det vilde være for vor Organisation.

Taleren beklagede derimod meget det Skridt Kjøbenhavns Afdelinger havde foretaget ved at indmelde sig i „Arbejdernes Fællesorganisation", og Forsamlingen overdrog Bestyrelsen at lade afholde et Protestmøde indenfor herværende Afdeling, mod at et Medlem af Afdelingen i Kjøbenhavn kom herover og klargjorde det foretagne Skridt.

Kassererens Beretning godkendtes, men da Regnskabet ikke var revideret, vedtoges det at vente med at give Decharge indtil kommende ekstraordinære Generalforsamling.

Til Bestyrelse genvalgtes de afgaaede og til Suppleant Engelbrectsen. Til Revisor genvalgtes Johs. Hansen.

Efter at Generalforsamlingen var sluttet holdt Herr Martin Petersen, Odense, et Foredrag om „Den øjeblikkelige Situation". Taleren dvælede særlig ved Grundloven af 1849 og den, der nu foreligger til Behandling paa Tinge. — Formanden takkede M. P. for det i alle Maader velholdte Foredrag, og Generalforsamlingen hævedes.

A. H.

Vejen. Søndag den 28. Marts afholdt Foreningen sin ordinære Generalforsamling paa „Hansens Hotel".

Formanden, Svend Skov, bød Medlemmerne Velkommen og aflagde derefter Beretning for det forløbne Aar, der dog ikke for det sidste Halvaars Vedkommende havde været særlig indholdsrigt, hvilket til Dels skyldes de usædvanlige Forhold og Formandens Indkaldelse til Sikringsstyrken. Kassereren fremlagde derefter det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes, hvorefter man straks gik over til Valg af 2 ny Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Frkn. Julie Laursen og C. V. Jacobsen, der begge afgik efter Tur. Genvalgt blev C. V. Jacobsen og nyvalgt Frkn. Ingeborg Lundgaard, „Alfa". Som henholdsvis første og anden Suppleant valgtes Herr C. J. Thomsen, „Alfa", og Frkn. Emma Hansen. Som Revisorer valgtes de Herrer Bankassistenter Rob. Jørgensen og Ejnar Hansen.

Under „Eventuelt" fremkom der Forslag om, at Kassereren burde lønnes, hvilket Forslag dog ikke vandt Bifald. Derimod blev det vedtaget, hvis Medlemmerne fandt Anledning dertil, at bevilge 10 Kr. til Indkøb af en eller anden Present til Kassereren som Paaskønnelse for hans Arbejde for Foreningen.

Derefter blev Generalforsamlingen hævet. Ved et umiddelbart derefter afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: C. V. Jacobsen, Formand, Kommis Jørgensen, Næstformand, Bankassistent Lund, Kasserer, samt Svend Skou og Frk. Lundgaard.

Lidt senere paa Aftenen samledes Medlemmerne igen i Salen og ved Hjælp af egne musikalske Kræfter gik Dansen lystigt til Kl. ca. 1, hvorefter man skiltes en glad Aften rigere.

C.-V.-J.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1915. 15de Aargang.

Medens der kæmpes.

Foredrag af Vilh. Hansen i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kbhvn.

II.

FRIVILLIG UNDERSTØTTELSE.

ORGANISATIONEN er som en Moder, der beredvillig, uden Klage bortgiver hvad der indsamledes gennem lange Aar — skriver et Medhjælperblad. I Frankrig, Østerrig og Tyskland indsamles der Bidrag til de indkaldte Kollegers Familier. Alene et enkelt af de tyske Forbund har indtil Marts i frivillige Bidrag modtaget over M. 52,000 — og flere Organisationer opkræver et maanedligt Ekstra-Kontingent af 25—50 Pf. Organisationsfunktionærer og Tillidsmænd betaler én, endog 2 Maaneders Gage til disse „Krigsfond."

De tyske Organisationer har givet et glimrende Eksempel paa Offervillighed. Alt er indstillet paa de ekstraordinære Forhold. Økonomi er indført i Administrationen, store Møder og Agitationsrejser er naturligvis bortfaldet; ugentlig Afregning har i flere Forbund afløst de kvartaarlige Indbetalinger, visse Institutioner som Oplysningsbureauerne har foreløbig indstillet Virksomheden. „Verband Deutscher Handlungsgehilfen" stillede hele Organisationen til Raadighed for det nationale Hjælpearbejde, og dette Forbund tegnede straks M. 215,000 — til det tyske Krigslaan. Enkelte tyske Forbund ejer Rekreationshjem i Mellem- og Sydtyskland; disse er indrettet til Lazaretter, — helt eller delvis paa Organisationernes Bekostning. De her nævnte Eksempler hidrører fra Forbund, som tæller 100—150,000 Medlemmer. Men alene „Zentralverband der Handlungsgehilfen" (25,000 Medl.) kunde ved Juletid udbetale M. 32,000 — i ekstraordinære Understøttelser.

Foruden disse — og andre endnu mere omfattende — Foranstaltninger, der senere skal omtales, har navnlig de tyske Medhjælperorganisationer virksomt deltaget i de talrige sociale Opgaver: Prisregulering, Huslejespørgsmaalet o. s. v. som Krigen medførte, og har foranlediget heraf høstet megen officiel Anerkendelse fra Rigs- og Landsregeringerne. Forbundenes Understøttelsesgerning er ligeledes meddelt Kollegerne ved Fronten gennem Dagsbefalingerne og de militære Kundgørelser.

Ogsaa indenfor de engelske Forbund hævede der sig, da Indrulleringen i Frenchs Armé tog Fart, Røster om Understøttelse til de efterladte Hustruer og Børn. Men Forholdene arter sig her helt anderledes. Hvervningen erstatter den almindelige Værnepligt, Soldaterstillingen faar Haandværkets Karakter og Frivilligheden træder i Tvangens Sted. Vore brittiske Broderorganisationer reagerede ikke paa disse Opfordringer fra Afdelingerne som bl. a. „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Clerks and Warehousemen" retleder med den tørre, ægte engelske Bemærkning: „Branches must not allow their hearts to run away with their heads." — Regeringen ønsker bestandig flere Soldater. Well! Lad den tage dem hvor de er at faa, — men den maa betale alle Omkostninger. Vi har tilfældigvis ikke kalkuleret med Krig i vore Organisationslove og tager derfor ikke nogen Risiko direkte eller indirekte udover det, vore Statutter byder.

PRINCIPALERNES HOLDNING.

Medens der herhjemme raadede Uklarhed m. H. t. Opsigelsesspørgsmaalet, var dette lovordnet gennem den paa dette Omraade nye franske og østerrigske Lovgivning, der fastslaar at alle skriftlige og mundtlige Overenskomster vedrørende Engagementsforhold har fuld Gyldighed i Krigstilfælde. Den østerrigske Handelsmedhjælperlov, der nylig er traadt i Kraft, bestemmer i § 8, at en Medhjælper, der indkaldes til Militærtjeneste, har Krav paa 4 Ugers Gage, naar Tjenesteforholdet har bestaaet ét Aar. Den opnaaede danske Højesteretsafgørelse er altsaa væsentlig gunstigere. Ifølge den tyske Handelslovbog § 72 har Medhjælperen kun Ret til Gage indtil Indkaldelsesdagen. Man har søgt at henføre Militærindkaldelsen til Lovens § 63, der omhandler uforskyldt Ulykke, men tysk Jurisprudens definerer militær Tjenesteydelse som „statsborgerlig Ærespligt", hvorved denne Udlægning af Lovbestemmelsen bortfalder. Engelsk Lovgivning kender ikke denne Eventualitet og for Flertallet af de Indrullerede drejer det sig desuden om ugentlig Opsigelsesfrist.

Blandt Principalerne genfinder vi i de første Krigsmaaneder den samme „Patriotisme", som vi har lært at vurdere hos adskillige Firmaer i Kjøbenhavn og vore Provinsbyer. Samme Methode praktiseres paa Potsdamerplatz som i Victoria Street, i Rue de Rivoli som i Wiener „Graben". Afskedigelser og Gagereduktioner staar paa Dagsordenen. Varehuse og Stormagasiner fører an. „Magasin de Louvre" i Paris afskediger flere Hundrede Medhjælpere. Wertheim i Berlin reducerer Gagerne 10—15 pCt.; selv Ekspeditricer med 40 M. afkortes 5 M. pr. Maaned. Reduktionerne skulde opretholdes indtil Omsætningen naaede den tilsvarende i 1913. Allerede 12. August har Wertheim afskediget 350 Medhjælpere; Jandorf & Co. ligesaa. Store Firmaer forlanger, at Personalet skal underskrive Erklæringer om at de indgaar paa vilkaarlige Gagereduktioner. Som Vederlag afkortes Arbejdstiden $^1/_2$-1 Time; 14 Dage efter er den normale Arbejdstid atter indført, men Gagerne forhøjes ikke. — Et Bedforder Hus nedsætter Gagerne til $^1/_3$, og finder Efterlignere i andre engelske Byer. Særlig i England lyder der stærke Klager over ubetalt Overarbejde.

Dog ikke alle Principaler udviser samme Adfærd. Handelskamret i Berlin opfordrer i August til ikke at afskedige Personalet. Gagereduktionen følges i mange Tilfælde af en Afkortning af Arbejdstiden. De store berlinske Banker og Forsikringsselskaber samt enkelte større Firmaer betaler endog fuld Gage til de Indkaldte eller yder i hvert Fald Familien en Understøttelse. — Straks efter Krigens Udbrud tilbyder over 2000 engelske Firmaer at yde Understøttelse til Medhjælperes Familier, hvis Forsørgere melder sig som Frivillige, og flere Hundrede Firmaer erklærer sig rede til at betale Differencen mellem Gagen og Soldaterlønningen. Eksempelvis kan nævnes at „Manchester Home Trade Association" tilbyder Medhjælpere, der lader sig indrullere, 4 Ugers Gage fra Fra-

trædelsesdagen, dernæst halv Gage for gifte og særligt Arrangement med ugifte Medhjælpere samt 3 Ugers Ferie efter Hjemkomsten.

ORGANISATIONERNES INDGRIBEN.

Disse Lyspunkter skyldes ofte Organisationernes Mellemkomst. Henvendelser til Handelskamrene og de enkelte Firmaer om at foranledige Panik-Ugernes Opsigelser annullerede, og Henstillinger til Byraadene om at afskedige ubetalt Arbejdskraft og ansætte arbejdsløse Medhjælpere hidførte ofte det tilsigtede Resultat. Det engelske Forbund hævder, at uden dets Indgriben „vilde der være gaaet Titusinder £ mindre i Medhjælpernes Lommer," og Forbundet beslutter at understøtte de Medlemmer, der nægter at indgaa paa uantagelige Betingelser.

Da Forretningslivet i September begyndte at genrejse sig efter Augustdagenes Chock, ikke mindt foranlediget af de enorme Krigsleverancer, blev Kravet om ordnede Tilstande paa Arbejdsmarkedet saa almindeligt, at Regeringer og Autoriteter maatte tage Affære. Den engelske Regering afæsker Organisationerne Indberetninger om Gagenedsættelser, Arbejdstidsreduktioner, Overtimer og lign. Foranstaltninger vedrørende Engagementsforholdet. Heraf fulgte den særlig i London almindelige Vinduesplakat: „Business as usual", som man gjorde et — heldigvis — mislykket Forsøg paa at overføre paa kjøbenhavnske Forretninger. — De tyske Militærautoriteter tog for en Gangs Skyld Medhjælpernes Parti. Organisationerne klagede til Generalkommandoerne over Firmaer, der til Trods for store Krigsbestillinger handlede hensynsløst mod Personalet. Og Militærautoriteterne optraadte med megen Energi. Generalkom. i Metz truer med at standse al Varetransport for de paagældende Firmaer; 18. Generalkom. (Hannover) erklærer at vilde udelukke saadanne Forretninger fra enhver Militærleverance, og 1. bayerske Armékorps truer med at offentliggøre Principalernes Navne, standse Transporten og i særlig graverende Tilfælde — lukke Forretningerne. Disse rigoristiske Foranstaltninger forfejlede ikke Hensigten. Hvad der i Fredstid var utænkeligt afgjordes nu ved et Magtsprog og i en Haandevending.

Og som et Kuriosum skal anføres, at Generalkommandoen for 10. Armékorps forordner, at enhver Medhjælper uantastet skal have Ret til at tilhøre sin Organisation. Naar man kender tysk Administration og det officielle Tysklands Betragtningsmaade overfor faglige Organisationer, er denne Foranstaltning fra militærautoritær Side typisk for den Værdiernes Omjustering som Krigen har medført.

(Fortsættes).

Kløften.

I den Del af den danske Presse, som bl. a. har sat sig til Opgave efter Evne at spænde Ben for den faglige Bevægelse, finder man ofte den Nyhed, at vor Organisation kun tæller et Mindretal af Standens Arbejdere. Naar vi ved en eller anden Lejlighed har henledet Offentlighedens Opmærksomhed paa vor Organisations Eksistens, har slaaet et Slag i Bordet for et af vore Krav — saa kommer disse Aviser løbende og søger at berolige den mulig opskræmte kære Læser med, at vi — takket og priset — ikke udgør Flertallet af Handels- og Kontormedhjælperne i Landet.

Ja, det er sandt. Disse Trøstens Ord gælder endnu, men hvorlænge vil de have Gyldighed, hvorlænge vil det vare inden vor Fremgang berøver de kære Sjæle ogsaa denne Trøst? Vor Fremgang i de sidste Aar tyder paa, at Tidspunktet ikke ligger saa langt ude i Fremtiden, og vor Fremgang er endnu ikke standset. Trods urolige Forhold, trods dyre Tider og Arbejdsløshed er det Grotid for Centralorganisationen. Indenfor de Medhjælperlag, hvor vi hidtil har faaet bedst Fodfæste — der gaar det sikkert og støt fremad.

Derfor gælder det nu mere end nogensinde før om at have vor Organisation beredt til den Vaar vi venter, om at Betingelserne ere tilstede for, at Organisationen kan optage hele Standen.

Lad os se lidt paa Sagen og se praktisk paa den. Den der vinder Ungdommen, vinder Fremtiden og jeg vil da først spørge: „Har vi gode Betingelser for at faa de ganske unge — Lærlinge — i Tale? Herpaa maa svares Ja. For 50—75 Øre om Maaneden kan en Butikslærling blive Medlem af vor Arbejdsløshedskasse, komme til at deltage i mange Møder, høre Foredrag og faa vort Blad tilsendt. Kontingentet svarer til hans beskedne Indtægt. En udmærket Ordning. Men nu de ganske unge Kontormedhjælpere og Kvinder, som i Løn er omtrent sidestillet med Butikslærlingen? Regner vi f. Eks. deres „Læretid" til 3 Aar og optager dem som Lærlinge, da kan vi ogsaa her sige med Rette, at vor Organisation har alle Betingelser for at faa de ganske unge Medhjælpere i Tale. Her vil Vejen ind i vor Organisation være let og naturlig.

Men naar Læretiden eller de 3 Aar er gaaet — saa kommer vi til Kløften.

Ikke for den mandlige Butiksmedhjælper. Naar hans Læretid er endt, bliver hans økonomiske Stilling straks en anden og betydelig bedre end den hidtil var, og vi kan trøstig forhøje Kontingentet samtidig med, at vi giver ham de fulde Medlemsrettigheder. Her er Overgangen lige saa let og naturlig.

Men for Kontormedhjælperen og for de kvindelige Medhjælpere er Forholdet i Reglen et helt andet. Hvor meget deres økonomiske Stilling er forbedret, naar de 3 Aar er gaaet, det er højst forskelligt og for manges Vedkommende — jeg tør sige Flertallets Vedkommende — er deres økonomiske Stilling ikke undergaaet nogen væsentlig Forandring til det bedre.

Her har vor Kontingentordning en Brist, fordi vi her ikke tager de faktiske Forhold i Betragtning. Vi har en Afdeling for Lærlinge og en Afdeling for Udlærte, men vi har ingen Afdeling for Udlærte med Lærlingegager og disse er der i Tusindvis af her i Landet. Følgen bliver, at vort Tag glipper her. Vi samler Fagets Middelstand, men Fagets Underklasse bliver skilt fra os ved en Kløft — som ikke burde være der.

Denne Kløft skal nu gøres større og dybere. Hovedbestyrelse og Repræsentantskab har bebudet en Statsanerkendelse af Arbejdsløshedskassen i Forbindelse med en Kontingentforhøjelse til 2 Kr. og den kommende Kongres skal afgøre Sagen. Denne Sag skal imidlertid ikke blive afgjort, før Centralorganisationens Medlemmer har faaet Lejlighed til at overveje, om ikke den foreslaaede Form for Statsanerkendelse kan ødelægge vore Udviklingsmuligheder og hæmme Tilgangen til Organisationen fra nogle af Standens Medhjælperlag.

Jeg vil ikke sige et eneste ondt Ord om Statsanerkendelsen, den betyder sikkert et Gode for os, muligvis endda et stort Gode — men pas paa, at vi giver den den rette Form! Pas paa, at Statsanerkendelsen ikke faar en Form som giver Støtte og Styrke til en enkelt Gren af den store Medhjælperstamme, men som ikke rækker ud til den Del af Standen, som er længst nede i Lønningsvilkaar.

Vor Organisation kan, som Forslaget foreligger, ikke naa ud til disse Medhjælpere — og det er uheldigt. Vor Arbejdsløshedskasse alene kan maaske naa dem — men det er jo ligesaa uheldigt.

Selvom jeg ikke tror, at Statsanerkendelsen vil bevirke en øjeblikkelig Masseindvandring i vor Arbejdsløshedskasse af uorganiserede Medhjælpere — saaledes at de forlanger kun at staa i Arbejdsløshedskassen — saa vil jeg dog bede vore Medlemmer overveje følgende:

Vi staar her overfor Tusinder af yderst slet lønnede, navnlig kvindelige Medhjælpere, som vi endnu ikke har faaet ind i Organisationen. Kan det da ikke i det lange Løb rumme en Fare, at vi sætter vort Kontingent op til 2 Kr. — eller $2^1/_2$ Kr. for Kjøbenhavns Vedkommende — og samtidig ikke kan nægte at optage disse Fagets Hjælpearbejdere for et Kontingent af 50 Øre — som Medlemmer af Arbejdsløshedskassen alene?

Bestyrelsen for Hillerød Afdeling har udsendt en lille Pjece om Spørgsmaalet, ledsaget at et Ændringsforslag til Forslaget om Statsanerkendelsen, og jeg haaber, at Afdelingsbestyrelserne vil vise Sagen den Interesse at lade Spørgsmaalet blive drøftet paa et Afdelingsmøde inden Kongressen. Der er maaske Medlemmer der ikke forstaar, at jeg saa vedholdende kaster Spørgsmaalet om vort Fags Hjælpearbejdere ind i Debatten, men jeg haaber, at disse Betragtninger som her er fremsat og den omtalte Pjece vil gøre det klart, at det her ikke drejer sig blot om en 25 Øre eller en 50 Øre mere eller mindre i Kontingent, men at det drejer sig om et Principspørgsmaal, om at gøre vor Organisation egnet til at optage hele Standen — og derfor bør Løsenet være:

Bort med alt hvad der kan skille og dele Fagets Arbejdere.

Gør ikke den Kløft der er, dybere, det bliver i det lange Løb værst for os selv.

Slaa Bro over Kløften og lad Fællesfølelsen, lad Solidariteten mellem alle Medhjælperlag være vor første og største Tanke.

Chr. J. Hendil.

Indmeldelsen

i Arbejdernes Fællesorganisation.

FORANLEDIGET af de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation i Kjøbenhavn" indeholdt vor Tidende pr. 15. April en Artikel af vore Holstebro-Kolleger, de Herrer Ejnar Eriksen og C. C. Knudsen, hvori Indmeldelsen kritiseres ud fra det Synspunkt, „at det er i Strid med C. O.s Grundsætninger at indmelde sig i en Repræsentation, hvor Faginteresser og Politik er saaledes knyttede sammen."

Dette har givet Anledning til efterfølgende Indlæg, som vi paa Grund af Pladsmangel først nu kan offentliggøre.

FORMANDEN FOR DE KJØBENHAVNSKE AFDELINGER,

Herr Martin Petersen, forsvarer den tagne Beslutning i følgende Indlæg:

I en Opsats i „D. H. K. M. T." for 15. April drager d'Herrer Ejnar Eriksen og C. C. Knudsen stærkt til Felts imod Hr. Forretningsfører Jens Johansen og de kjøbenhavnske Afdelinger i Anledning af disses Indmeldelse under „Arbejdernes Fællesorganisation".

Opsatsens yderst smagløse Angreb paa Hr. Jens Johansen vil jeg lade ubesvaret, fordi jeg anser Forretningsføreren for den Mand, der kan — og i dette Tilfælde har let ved — at svare for sig selv. Derimod vil jeg gerne opholde mig lidt ved det ærede Forfatterfirmas øvrige Anbringender.

„Arbejdernes Fællesorganisation" skulde være andet og mere end en Sammenslutning af lokale Fagforeninger til Varetagelse af fælles Interresser, og dette søges bevist ved at citere et Par Brudstykker af „Fællesorg." Vedtægter. Af disse Citater giver § 4 Bestyrelsen for „Socialdemokratisk Forbund" Adgang til Fællesorganisationens Møder. Et Forhold, der ganske roligt kan forklares derhen, at det er en Høflighed overfor det Parti, af hvilket man venter, at det vil være lydhør overfor de Krav, Fagforeningerne har at stille til Lovgivningsmagten paa det sociale Lovgivningsomraade, og derfor vil give det Lejlighed til at høre Kravene begrundede og uddybede af den store Fagforeningsrepræsentation, der faar i Sinde at stille Kravene.

Citatet fra § 8 slaar sig selv ihjel som Bevis for den politiske Invasion, idet sidste Punktum, „som dog maa være Medlem af sin Fagorganisation," jo ganske kasserer Politikeren og kræver Fagforeningsmanden.

Begge Citater er kun Bevis for, at „Fællesorganisationens" Vedtægter er læst som en anden Mand læser Biblen, idet det ærede Firma er faldet over de Punkter, hvor det troede at lugte Politik, men ganske har overset, at de samme Vedtægter ikke rokker en Tøddel ved den enkelte Fagorganisations absolute Selvstyre, og kun er en Centralisation af den stedlige Fagforeningsbevægelse, der arbejder paa Løsningen af et Program, der i Princippet er det selv samme, som det d'Herrer Eriksen og Knudsen forhaabentlig hver Dag arbejder paa Løsningen af.

Den „tilsigtede højere Enhed" er der saavist ingen Fare for, naar man véd, at den politiske Repræsentation ved „Soc. Forbund" indenfor „Fællesorg." er 29 Mand mod Fagforeningernes 15—1800 Mandater. At de kjøbenhavnske Afd., og C. O. med dem, skulde have kastet sig ind i et politisk Favntag, tør vel nok betegnes som Udslag af en altfor gemytlig og lebendig Fantasi.

Naar de kjøbenh. Afd. har foretaget dette Skridt, er Grunden denne, at det for Agitationen var en formaalstjenlig — for ikke at sige nødvendig — Foranstaltning at gaa til. Forholdene her i Kjøbenhavn kan ingenlunde sidestilles med Forholdene i Provinsen, hvad de gode Provinskolleger i for ringe Grad vil se, tro og forstaa. Vanskeligheden ved i det hele taget at faa Medhjælperne i Tale skal jeg lade ude af Betragtning, men derimod oplyse, at langt den største Part af vort Fags Udøvere her inde er udgaaede fra Lønarbejderhjem, hvor der ingenlunde savnes Forstaaelse for Organisation, men hvor den Anskuelse, at H. K. M. Foreningen ikke var en faglig Org., havde dybe Rødder. Denne Anskuelse, som næsten daglig mødtes hos vore uorganiserede Kolleger, og som vi tillægger en væsentlig Del af Skylden for, at der ikke er bedre Tag i den kjøbenhavnske Medhjælperstab, kunde ikke ryddes ud af Verden paa anden Maade, end ved at tage Konsekvensen af vor fagforeningsmæssige Stilling. Denne har vi taget ved at indmelde os under „Arb. Fællesorg.", hvor vi møder den øvrige Lønarbejderbefolkning, med hvem vi uomtvisteligt har Interessefællesskab, som den Lønarbejderklasse Handels- og Kontormedhjælperne i Kjøbenhavn er. — Nu har vi Krav paa moralsk Støtte fra de Hjem, der sender deres Sønner og Døtre ind paa vort Arbejdsmarked.

Og at dette Skridt ikke har skadet os, ses deraf, at den forløbne Tid har givet os over Hundrede Indmeldelser, medens den fra enkelte Sider bebudede Udvandring er udeblevet.

At denne absolut lokale Foranstaltning skulde have en uheldig Indflydelse paa Arbejdet i Provinsen, kan jeg som gammel Provinsmand ikke tro, og faar den det, saa er det min faste Overbevisning, at dette kun skyldes den tilsyneladende Lyst hos enkelte Medlemmer og Afdelingsledere til at puste Spørgsmaalet op til noget andet og mere, end det er.

Der er ved denne Indmeldelse foretaget et velovervejet Skridt, baaret frem af Ønsker fra Medlemskredse, og foretaget i Overensstemmelse med saavel C. O.'s, som Afdelingernes Love, — og derved maa det have sit Forblivende.

CENTRALORGANISATIONENS FORRETNINGSFØRER,

Herr Jens Johansen, redegør for sit Standpunkt som følger:

D'Herrer Einar Eriksen og C. C. Knudsen, Holstebro og Esbjerg har dannet et Forfatter-Selskab, der begynder sit første Værk med i let raillerende Form at kritisere min Stilling til de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation."

Denne noget mislykkede „Morsomhed" kunde, uden Skade for Helhedsvirkningen af det ærede Konsortiums Aandsprodukt, været udeladt; thi det kan vel ikke være d'Herrer's Mening at ville hindre mig i at deltage i Arbejdet for Organisationen i Kjøbenhavn?

Hvad angaar selve Indmeldelsen, da har jeg som Forretningsfører intet haft med den at gøre. Paa Forespørgsel har jeg svaret, at jeg ikke kunde se at en saadan stred mod C. O.'s Love, idet jeg betragtede det som en fuldstændig lokal Sag, der ikke krævede Behandling i H. t. § 8, og dette Standpunkt vedkender jeg mig naturligvis fuldtud.

At en Afdeling foretager et Skridt som Indmeldelse i en lokal, faglig Sammenslutning forpligter jo i ingen Henseende andre Afdelinger til at gøre det samme, og følgelig paavirker det ikke paa nogen Maade Landsorganisationens Taktik eller Kurs. Af den Grund er det min Mening, at et saadant Spørgsmaal ikke henhører til de principielle og vigtige Sager, der i § 8 kræves forelagt Forretningsføreren.

Dette Standpunkt er ingenlunde nyt for mig — tvertimod, jeg har gentagende Gange, officielt og mindre officielt, udtalt mig i Overensstemmelse hermed, saa jeg har ingenlunde gjort en Røverkule af mit Hjerte.

Hvad der kan siges pro et contra selve Indmeldelsen, skal jeg ikke paa nuværende Tidspunkt komme ind paa — herom vil antagelig Afdelingerne selv udtale sig.

Derimod maa jeg have Lov til at fremsætte en stærkt tvivlende Bemærkning overfor d'Herrer's Paastand om, at det foretagne Skridt vil skade Afdelingerne i Provinsen. Jeg har jo dog ogsaa nogen Kendskab til Provinsforhold og til vore Afdelinger, og udfra dette Kendskab har jeg den Opfattelse, at denne Paastand er urigtig — stærkt overdrevet — ergo, skadelig.

Er der endelig et eller andet Sted — f. Eks. Holstebro og Esbjerg — nogen Misnøje, saa hidrører den sikkert fra at d'Herrer Einar Eriksen og C. C. Knudsen i deres Nervøsitet, skabt af en

indbildt Fare, selv har malet det for Medlemmerne oprullede Billede i altfor mørke Farver. — Samme Paastand har tidligere været fremsat, da de kjøbenhavnske Afdelinger antog Navnet „Fagforening." Den Gang blev det ogsaa paastaaet, at nu stod vi overfor det store Skisma i C. O. og at agitatorisk Arbejde vilde være umuliggjort. Paastanden blev aldrig, hverken straks eller senere belagt med Beviser, og jeg, som selv stod i Spidsen for en Provinsafdeling i en ret konservativ By, mærkede intet til de paastaaede Vanskeligheder. —

Naar der foretages noget Nyt vil der altid være en eller anden, der viger gysende tilbage, og i Konservatismens Navn kræver det Bestaaende opretholdt.

Kan en moderne Organisation, der som alt andet er underkastet Udvikling, vedblivende tage Hensyn hertil? Kan en moderne Organisations Arbejdsmetode — og Midler indrettes herefter?

Ja, jeg spørger blot — men har ikke Resultatet af 17—18 Aars møjsommeligt Organisationsarbejde allerede givet det allertydeligste Svar?

HERR FORRETNINGSFØRER WILLY CARLSEN,

Medlem af den kjøbenhavnske „Kontor-Afdeling", har anmodet os om Optagelse af følgende:

Jeg ser i „D. H. K. M. T." for 15. April, at de Herrer er faret i Blækhuset, fordi vore kjøbenhavnske Afdelinger har været saa dristige at melde sig ind i „Arbejdernes Fællesorganisation." De skal nu ikke tage saa stærkt paa Vej overfor vor Forretningsførers Stilling til den Sag, thi De kan være sikker paa, at alt hvad han foretager sig, er dikteret af Hensyn til Sagen fremfor Hensyn til hvad han eventuelt selv kunde synes i dette eller hint Tilfælde.

Jeg beklager, at denne Beslutning ikke vandt tilstrækkelig Tilslutning for nogle Aar siden, da jeg selv var med til at fremsætte det samme Forslag, thi saa havde meget her i Kjøbenhavn sikkert set bedre ud, og næppe noget Medlem i eller udenfor Kjøbenhavn tør paastaa, at Medlemstilgangen i Kjøbenhavn er bleven ringere nu end før Vedtagelsen i Februar; tværtimod er hele den danske Arbejderstand nu klar over hvor den skal finde den Organisation, som de af dens Børn, der er beskæftigede indenfor vor Stand, bør tilhøre; thi man maa jo da indrømme, at Handels- og Kontormedhjælperstanden mere og mere rekrutteres af Arbejderungdommen.

De spørger, hvor vi glider hen? Vi glider derhen, hvor vi bør og skal være; nemlig Side om Side med den øvrige organiserede Arbejderstand; og frygt ikke saalænge Herr Jens Johansen er Kaptajn paa vort Skib. Jeg for min Part har endnu aldrig set ham begaa taktiske Fejl. Tværtimod maa vi være glade for den Mand og yde ham al den Støtte vi kan, saa at det store Arbejde, der hviler paa ham, lettes saa meget som muligt og han fremdeles bevarer samme Kærlighed og Interesse for Arbejdet for vor fælles Sag som da han begyndte under de smaa Forhold uden nævneværdige Lyspunkter.

Husk at Medlemstallet, hvorigennem vi skaber det økonomiske Rygstød, er tredoblet i Løbet af de 4 Aar Jens Johansen har været vor Fører. Hvem gør ham det efter? Vær varsom med Kritiken!

Jeg kan heller ikke se hvorledes Spørgsmaalet skulde skade Provinsafdelingerne, fordi det gavner de kjøbenhavnske; — thi et Landsforbund uden en stærk kjøbenhavnsk Afdeling er intet Landsforbund!

Herr Vilh. Hansen har før været Modstander af Indmeldelsen; nu mener han derimod at Sagen bør henvises til Kongressen, hvorimod Jens Johansen aldrig har forandret sit Syn paa Sagen, og hvorfor saa ikke handle i Stedet for fremdeles at vakle?

Til Slut blot dette om selve Spørgsmaalet: Jeg for min Part anser det for et absolut lokalt Spørgsmaal, som ikke vedkommer Provinsafdelingerne, og hvad angaar Tilslutningen til Generalforsamlingen maa jeg sige, at sikkert mange foruden mig beklager at Militærtjenesten forhindrede adskillige i at være til Stede og give Sagen sin Stemme, thi saavidt jeg véd havde de kjøbenhavnske Afdelinger paa et vist Tidspunkt ca. 15 pCt. Indkaldte.

I EGEN SAG.

Uden her at fortabe mig i Herr Willy Carlsens besynderlige Indlæg, skal jeg kortelig bemærke, at Hentydningen til, at jeg vakler i det omstridte Spørgsmaal, er malplaceret. — Jeg har ønsket „Indmeldelsen" henvist til den forestaaende Kongres, fordi det er min Overbevisning, at den alene er det rette Forum til Afgørelse af et saa vigtigt Taktik-Spørgsmaal som det foreliggende. Derom og om intet andet førtes Diskussionen ved den paagældende Generalforsamling og i Hovedbestyrelsesmødet.

Men naturligvis har jeg ingen som helst Grund til at dølge, at jeg nu som forhen er Modstander af selve Indmeldelsen, — og i Hovedsagen ud fra samme Opfattelse som de Herrer E. og K., hvis Indlæg jeg iøvrigt finder sagligt i Indholdet og sømmeligt i Formen.

Vilh. Hansen.

Principalerne og Dyrtidstillægget.

Kjøbenhavnske Principalorganisationers Svar.

I sidste Nummer af „D. H. K. M. T." gengav vi nogle Presseudtalelser vedrørende den af vore kjøbenhavnske Afdelinger til en Række Principalorganisationer og talrige større Firmaer udsendte Henvendelse om Dyrtidstillæg.

Tilsvarende Anmodninger er i disse Dage — paa Centralorganisationens Foranledning — fremsat af Provins-Afdelingerne overfor stedlige Principalforeninger og Firmaer. Det vil derfor være af almén Interesse nedenstaaende at erfare Indholdet af de Svarskrivelser, som „Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn" har modtaget fra Principalorganisationer, og hvilke Firmaer, der hidtil har indrømmet deres Medhjælpere et Dyrtidstillæg.

Grosserer-Societetets Komité tager Afstand fra en Forhandling med Afdelingerne om det paagældende Anliggende og viger iøvrigt ganske udenom Sagens Kærne, idet man motiverer sit negative Siandpunkt under Henvisning til — de „højerestillede Funktionærer." Denne behændige Manøvre er imidlertid altfor gennemskuelig; thi den Del af Medhjælperne, der i Særdeleshed tiltrænger et Dyrtidstillæg, og det vil sige det aldeles overvældende Flertal, faar derefter stille sig tilfreds med Komitéens „fulde Sympati".

Komitéens Skrivelse lyder:

„Komitéen erkender herved Modtagelsen af den ærede Forenings Henvendelse under 3. ds. og skal i den Anledning meddele, at ihvorvel den omskrevne Sag har dens fulde Sympathi, maa den betragte det som liggende udenfor sin Opgave at træde i en Forhandling som den ønskede med Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation. Købmandsstandens Personale er jo lønnet paa højst forskellig Maade — saaledes vil utvivlsomt en Del af de højerestillede Funktionærer igennem Tantiémer o. lign. ganske af sig selv komme til at nyde godt af den Ekstrafortjeneste, som de for Tiden herskende Konjunkturer muliggør i forskellige Brancher. Allerede af denne Grund vil en almindelig Regulering af Handelsmedhjælpernes Lønningsvilkaar under Hensyn til den herskende Dyrtid umulig kunne lade sig gennemføre; men selv bortset herfra savner Komitéen Kompetence til paa Societetets Vegne at træffe alméne Lønaftaler med bindende Virkning for alle dets forskellige Enkeltmedlemmer."

Bestyrelsen for „Manufakturhandler-Foreningen i Kjøbenhavn" skriver følgende:

„I Besvarelse af den ærede Forenings Skrivelse af 3. ds. skal jeg meddele, at Bestyrelsen ikke mener, at Foreningen som saadan kan tage Standpunkt til Organisationens Henstilling, men maa overlade til hver enkelt Forretning at tage den Stilling, der passer for hver enkelts Forhold.

Bestyrelsen undlader dog ikke at henlede den ærede Organisations Opmærksomhed paa, at vor Branche kun undtagelsesvis har lukreret ved de herskende ekstraordinære Tilstande."

Formanden for „Foreningen af Grosserere i Jærn- og Metalbranchen i Kjøbenhavn", Herr Grosserer Otto Petersen, skriver:

„Hvis De vil sende mig 38 Cirkulærer som Deres af mig modtagne Cirkulære af Dags Dato, skal jeg besørge disse udsendt til vore Medlemmer i disse Dage sammen med en anden Meddelelse, som netop nu skal udsendes."

„Foreningen af Grossister i Elektricitets-Branchen" har sendt følgende Svar:

„Idet vi anerkender Modtagelsen af Deres Ærede af 3. ds. meddeler vi Dem, at Brevet har været fremlagt paa Foreningens

ordinære Mødeaften, Tirsdagen den 13. ds., hvor det toges til Efterretning af Foreningens Medlemmer."

Foruden disse delvis henholdende Svar, der saavidt vi har erfaret endnu ikke er efterfulgt af praktiske Resultater indenfor de paagældende Brancher, er der fra

Urtekræmmerforeningen indgaaet en saalydende Svarskrivelse:

„Deres ærede af 3. ds. var til Behandling paa det første Bestyrelsesmøde efter Modtagelsen, og vedtoges følgende: Da Principalerne i vor Branche fuldt saavel som Kommis'erne lider under Trykket af de øjeblikkelige ugunstige Tider, og arbejder med ringere Udbytte, vil der fra Foreningens Side ikke kunne udrettes noget i paapegede Retning.

Det er imidlertid vor Overbevisning, at hver enkelt Principal efter Evne vil ordne Forholdet med sit Personale efter velvillig Overenskomst."

Firmaer etc., der her ydet Dyrtidstillæg.

Efter de til „Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn" og til Redaktionen indgaaede Meddelelser har efternævnte Firmaer ydet deres Personale Dyrtids- eller et dertil svarende Gagetillæg:

A/S De danske Sukkerfabrikker, De danske Svovlsyre- og Superfosfatfabrikker, Nordsjællands Elektricitets A/S, Det danske Petroleums A/S, Kastrup Glasværk, Frederiksberg Elektricitetsværk, Jacob Holm & Sønner, A/S De danske Vin- og Konservesfabrikker, Busck jun. & Co., Bryggerierne „Hafnia," „Carlsberg" og „Tuborg", Det danske Kulkompagni, Privatbanken, Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn, Sygekasserne „Fremtiden", „Alderstrøst", „Fremtids Haab" og „Arbejderforeningen af 1867", Kjøbenhavns Vin-Kompagni, Emanuel Møller & Co., Soyakagefabrikken, C. K. Hansens Dampskibsselskab, E. Nobels Tobaksfabrik, A/S De danske Spritfabrikker, A/S Fabrikken Noma, Haandværkerbanken, Henry Tegner & Co., S. Johannesson, Højbroplads, Cornelius Nyrops Etabl., The United Export Co. Ltd., The Crown Butter Export Co. A/S, A/S Nordisk Brandforsikring, Arbejdernes Fællesbageri, M. Platou-Jørgensen, C. W. Obels en gros Lager, samt De nordfynske Privatbaner.

Da det naturligvis er af Betydning for et resultatbringende videre Arbejde for denne Sag, der er af saa stor Vigtighed for vore Standsfæller, stadig at kunne komplettere Fortegnelsen over Firmaer, der har ydet Personalet et Dyrtidstillæg, anmoder vi Centralorganisationens Medlemmer om at holde os løbende underrettet om saadanne Tillæg.

Isenkrammedhjælper-Afdeling

i Kjøbenhavn.

MANDAG den 26. April afholdtes der paa Kontoret, Nørrevoldgade 54, et Møde af Isenkrammedhjælpere, hvor det vedtoges at danne en Isenkrammedhjælper-Afdeling under Centralorganisationen.

Herr Vald. Staunsager bød Velkommen og valgtes til Dirigent. Derpaa udtalte Herr Aage S. Leth, at der nu var saa mange Isenkrammedhjælpere indenfor C. O. her i Byen, at man fandt det naturligt, at disse fik deres særlige Afdeling. Man vilde derved sikkert lettere faa de udenforstaaende Isenkrammedhjælpere her i Byen i Tale, naar de havde deres egen Afdeling, ligesom Standens Interesser bedre vilde kunne varetages af en saadan. Man havde tidligere forsøgt Samarbejde med den bestaaende Isenkram-Medhjælper-Forening, men Tanken om at denne indgik under C. O. havde ikke funden Tilslutning hos den, antagelig fordi den nærmest var en selskabelig Forening, og Sagen var strandet. Man fandt det derfor fuldt forsvarligt at oprette en Afdeling under Centralorganisationen, en Afdeling der da vil blive den eneste faglige Organisation for Standen. Vilde derfor anbefale, at man oprettede en saadan Isenkrammedhjælper-Afdeling under C. O.

Formanden for de kjøbenhavnske Afdelinger, Herr Martin Pedersen, udtalte sig i Tilslutning hertil, og udtrykte sin Glæde over, at Isenkrammedhjælperne fik deres særlige Afdeling.

Det vedtoges derpaa enstemmigt at oprette en Isenkrammedhjælper-Afdeling under C. O. med samme Love som Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn.

Ved de foretagne Valg til Bestyrelse, valgtes Herr Aage S. Leth til Formand, d'Herrer Vald. Staunsager og M. C. Jacobsen henholdsvis som Næstformand og Sekretær. Til Suppleanter valgtes d'Herrer Laurits Christensen og Kay Lindegaard.

Herr Martin Pedersen bød den nye Afdeling Velkommen blandt de kjøbenhavnske Afdelinger og udbragte et kraftigt besvaret Leve for dens Fremgang og Trivsel.

Vi haaber at den nystiftede Afdeling maa formaa at samle Standens Medhjælpere til Værn for fælles Interesser, og til Arbejde for forbedrede Levevilkaar for dem selv og derigennem for den Stand de tilhører. *H. H.*

Conto pro diversi.

JÆRNBANEFORENINGEN OG LØNSPØRGSMAALET.

„Vor Stand", Medlemsblad for „Jærnbaneforeningen", indeholder et Andragende, Foreningen nylig har tilsendt Statsbanernes Generaldirektion vedrørende Assistance for Personalet under de nuværende unormale Trafikforhold. Andragendet, der er velbegrundet og utvivlsomt saare berettiget, indeholder imidlertid et Forslag, der stiller „Jærnbaneforeningen"s Ledelse i et sælsomt Lys. Der skrives bl. a.:

„Man skal ogsaa pege paa den Udvej, at der mulig paa flere Stationer vil kunne bødes noget paa Forholdene ved Hjælp af Ekstraskrivere, naar der kan tilbydes en passende Betaling f. Eks. 50 Øre pr. Time og at Stationerne faar Bemyndigelse til at avertere herom i de lokale Blade. Navnlig i Garnisonsbyer vil saadanne vistnok kunde skaffes".

Den paagældende Etatforening, der virker for sine Medlemmers etatmæssige d. v. s. økonomiske Interesser, synes ikke at overføre dette Formaal paa de Hjælpearbejdere, de ønsker antaget. Selv om det her gælder Arbejde af forbigaaende Art, der almindeligvis betales med en noget højere Timebetaling end ved tilsvarende fast Engagement, foreslaar Foreningen Timebetaling og henviser, for at sikre Statsbanerne den billige Arbejdskraft, til den mod vore Standsfæller rettede militære Konkurrence i Provinsbyerne.

Vi synes „Jærnbaneforeningen" skulde holde Fingrene fra et Omraade, der ganske ligger udenfor dens Virkefelt — i Særdeleshed naar dens Initiativ giver sig saa uheldige Udslag.

LÆRLINGEKONTRAKTER I KJØBENHAVN.

De tilfældige Former, der hersker i Lærlingeforholdet og den Ligegyldighed eller Uvidenhed, som raader med Hensyn til Lærlingelovens Bestemmelser, har foranlediget Kjøbenhavns Magistrat til følgende Kundgørelse:

Da det i den senere Tid ret jævnligt forekommer, at Lærlingekontrakter, der i Henhold til § 1 i Lov om Lærlingeforholdet af 30. Marts 1889 indsendes til Magistraten for at forsynes med Paategning, er oprettede længere Tid efter, at Lærlingen er antagen i Lære, meddeler Magistraten — under Henvisning til Indenrigsministeriets Cirkulære af 16. November 1909 — at der straks ved Lærlingens Antagelse eller i alt Fald ganske kort efter Læreforholdets Begyndelse bør drages Omsorg for Kontraktens Oprettelse og Paategnelse af Øvrigheden, samt at der ikke haves Hjemmel til at udsætte Kontraktens Indlevering til Øvrighedens Paategning, indtil det i Lovens § 5 som gensidig Prøvetid fastsatte Tidsrum af 3 Maaneder fra Læretidens Begyndelse er udløbet, og at man er sindet fremtidig at foranledige Tiltale rejst mod de Læremestre, der ikke overholder nævnte Bestemmelse.

REJSEUNDERSTØTTELSER.

Ved Finansloven for Finansaaret 1915—16 forventes bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til videre Uddannelse i Udlandet. Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Handelsministeriet, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af Juni Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved

skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet. For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning. Ved Uddeling af Understøttelserne vil kun saadanne Ansøgere, der enten har Ansættelse i Udlandet eller i hvert Fald sikkert Tilsagn om saadan Ansættelse, og som derhos agter at opholde sig i Udlandet i længere Tid (mindst 1 Aar), kunne forvente at komme i Betragtning. Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger én Gang, følger Forpligtelse til inden $1^1/_2$ Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Til de direkte Medlemmer.

CENTRALORGANISATIONEN afholder sin 6. ordinære Kongres i „Arbejdernes Forsamlingsbygning", Amaliegade, Aarhus, i Dagene den 15., 16. og 17. August d. A.

De direkte Medlemmer danner overensstemmende Lovens § 18 en Afdeling, og repræsenteres ved Kongressen som saadan, hvorfor der skal vælges 4 Repræsentanter.

Forslag hertil bedes fremsat i „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende". Stemmesedler vil senere blive udsendt fra Hovedkontoret. *Jens Johansen.*

Lolland-falstersk Medhjælperstævne.

VED det lolland-falsterske Repræsentantskabsmøde Fredag den 30. April vedtoges det at lade det aarlige Sommerstævne afholde i Nakskov. Denne Beslutning vakte megen Glæde indenfor Nakskov-Afdelingens Bestyrelse, som ved et kort efter afholdt Møde affattede det foreløbige Program for Stævnets Afholdelse, og Stævneudvalgets Repræsentanter blev enige om at faa Stævnet afholdt med et saa smukt Arrangement som vel muligt, for at Stævnet kunde finde saa stor Tilslutning som tænkes kunde fra samtlige lolland-falsterske Afdelinger.

Programmet for Sommerstævnet i Nakskov Søndag den 4. Juli 1915 er følgende:

Kl. 1 ankommer Deltagerne og modtages paa Banegaarden af Nakskov Kolleger. Kl. $1^1/_2$: Sejltur til Lindelse Skov. Kl. $2^1/_2$: Fælles Kaffebord. Kl. 3: Stævnetale af Byraadsmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring. Kl. $4^1/_2$: Afrejse fra Lindelse til Nakskov, hvor Stævnedeltagerne straks ved Ankomsten i Procession og med Musik vil marchere til Svingelen. Kl. $5^1/_2$: Fællesspisning i Svingelens Pavillon. Menu: Fisk, Steg, Jordbær med Is. Kl. $7^1/_2$ Bal, hvortil Svingelens Orkester spiller. Hele Svingelens Orkester medvirker under hele Stævnet. Deltagerpriisen er pro persona Kr. 3,50, foruden Rejseudgifterne, som det henstilles til Afdelingerne selv at sørge for. Nakskov-Afdelingens Deltagere yder extra Bidrag af Kr. 0,50 til Bestridelse af de fremmede Afdelingers Rejseudgifter, hvilket Beløb vil blive fordelt efter de deltagende Afdelingers Rejseudgifter.

Stævneudvalget anmoder Afdelingernes Bestyrelse om straks at paabegynde Tegningen, som slutter bestemt den 1. Juli og senest denne Dato meddele Udvalgets Formand Deltagernes Antal, samt det indkomne Beløb, hvorefter Emblemer og Spisekort vil følge. Ret til eventuelle Forandringer i Programmet forbeholdes.

Kolleger! Agitér for Tilslutning, saaledes at Stævnet kan blive omfattende og storstilet. *Stævneudvalget.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Brønderslev. Onsdag den 28. April afholdtes ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr Bogholder Larsen. Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning om det forløbne Halvaar samt beklagede, at Tilslutningen til de ugentlige Møder havde været saa ringe. Sekretæren oplæste derefter Forhandlingsprotokollen. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes Herr Chr. Aggerholm, Herr Bogh. Larsen og Herr J. Andreasen. Til Suppleanter Herr Kommis Pedersen og Herr Bogh. Mynderup. Efter en ret livlig Diskussion om hvad man burde gøre for at faa Medlemmerne til at møde talrigt til Møderne, hævedes Generalforsamlingen.

Chr. Aggerholm.

Esbjerg. Tirsdag den 23. Marts afholdtes et Diskussionsmøde om Arbejdsløshedskassen og Statsanerkendelsen. C. C. Knudsen indledede. Der var meget delte Meninger om Statsanerkendelsen, og fra en enkelt Side gjordes Indsigelse imod at forhøje Kontingentet til det faglige Understøttelsesfond.

En Musikaften afholdtes Tirsdag den 30. Marts, hvor to af Foreningens Medlemmer, Fr. Hansen og E. Tranholm, underholdt Medlemmerne med Musik — Violin og Klaver.

Ved Mødet Tirsdag den 13. April var der Foredrag af Herr Urmager Holm om Belgien og Frankrig. Herr H. fortalte om en Rejse i Belgien og om Forholdene og Kulturen dér, hvor han ogsaa havde opholdt sig og arbejdet i sit Fag, og ligeledes om Handelsmedhjælpernes Kaar, som ikke var særlig begunstigede af megen Frihed. Derefter omtalte Tal. Forholdene og Livet i Paris ved Krigens Udbrud, da han opholdt sig der med et større Selskab for hvem han var Fører. Efter Foredraget underholdt Herr Holm Medlemmerne med en fin Grammofonkoncert, som ligeledes blev modtaget med Bifald. Mødet var meget godt besøgt.

Tirsdag den 20. April var der Diskussionsmøde, hvor C. C. Knudsen indledede om Centralorganisationens Formaal og Betydning, der efterfulgtes af nogen Diskussion, særlig om D. H. K. T. M. og hvad Organisationen havde udrettet for Medhjælperne; flere Medlemmer og Indlederen deltog.

Paa Mødet den 27. April drøftede man Program for Sommeren og Udflugter, hvorefter der var Klubaften.

Tirsdag den 4. Maj var der Foredrag af Kommunebogholder Bernhard Nielsen. I et meget velformet og godt tilrettelagt Foredrag omtalte Herr Nielsen Afholdssagens Betydning og hvad den arbejder hen til.

Møderne, som alle afholdtes i de hyggelige Selskabslokaler paa Paladshotellet, har været temmelig godt besøgte, dog burde der være lidt mere Tilslutning til de faglige Møder, da mange af Medlemmerne sikkert ikke er saa godt inde i de faglige Emner og Foreningens Program som de burde være. Der afsluttes gerne med et fælles Kaffebord, ligesom Medhjælpersangbøgerne benyttes flittigt baade ved Begyndelsen og Slutningen af Møderne.

Mød altid til Møderne, derved støtter De Foreningen i dens Formaal og Arbejde, og derved vil Deres Interesse for disse og Møderne blive langt større. *se. se.*

Grenaa. Lørdag den 17. April fejrede Afdelingen sin 2-aarige Stiftelsesfest med en lille Svingom paa Badehotellet. Der var ualmindelig god Tilslutning og Stemningen enestaaende. Ved Kaffebordet holdt Formanden en lille velovervejet Tale for Afdelingen, og paapegede særlig de Vanskeligheder, vi havde haft at kæmpe med, inden vi fik Børnesygdommen ganske overstaaet, og udtalte derefter Haabet om, at Afdelingen nu kunde gaa en kraftig og sikker Udvikling i Møde, hvilket bl. a. det stedse stigende Medlemsantal giver Haab om. Efter et kraftigt Leve for C. O. blev en i Dagens Anledning forfattet Sang afsunget, og den anonyme Forfatter beæret med et Hurra. Festen var i enhver Retning vellykket, ikke mindst ved at Formanden havde arrangeret smaa morsomme Afvekslinger. Billetterne, som bestod af smaa fikse, haandmalede Medaillons, skyldtes vor decorative Næstformand.

C. Søgaard.

Herning. Torsdag den 22. April afholdtes Medlemsmøde paa „Haandværkerforeningen". Paa Dagsordenen var „De kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation".

Formanden indledede og gav en Oversigt over, hvad der var sket og hvad Arbejdernes Fællesorganisation var. Han dadlede i stærke Ord det Skridt, der var foretaget, og at der ikke var taget Spor af Hensyn til Provinsafdelingerne. Det kunde ogsaa virke skadeligt, dersom Arbejdsløshedskassen bliver statsanerkendt; Medhjælpere med en anden politisk Mening end den, der er raadende i den kjøbenhavnske Ledelse, vil foretrække at holde sig udenfor Centralorganisationen.

Stemningen paa Mødet var absolut imod Indmeldelsen, og efter at Herr P. Stavnstrup havde haft Ordet for ligeledes at tale imod denne, foresloges følgende Resolution, som enstemmigt vedtoges:

„Herning-Afdelingen samlet til Medlemsmøde Torsdag den 23. April, protesterer imod, at de kjøbenhavnske Afdelinger har indmeldt sig i Arb. Fællesorganisation. Vi ser ikke rettere, end at et saadant Skridt er ensbetydende med, at der tages Parti i politisk Henseende og i hvert Fald vil det efter vore Erfaringer virke stærkt generende for Provinsafdelingernes agitatoriske Arbejde. Spørgsmaalet bør behandles paa den kommende Kongres."

Torsdag den 6. Maj afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa „Haandværkerforeningen". Formanden bød Velkommen og

valgtes til Dirigent. Som Kongresdeltagere valgtes de Herr P. Stavnstrup og A. Lorenzen. Under „Eventuelt" oplyste Formanden, at det var lykkedes at formaa alle Byens Manufaktur-, Herreekviperings- og Tricotagehandlere til at lukke Kl. 7 i Sommermaanederne, Lørdag Aften Kl. 10 hele Aaret rundt. — Formanden takkede Bagger, der alene har Æren for Resultatet for hans Arbejde i 7-Lukningssagen.

Det vedtoges at forsøge arrangeret et Sommerstævne i Fællesskab med Naboafdelingerne. Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at forhandle med disse og ordne det fornødne. *Sekretær.*

Hjørring. Tirsdagen den 20. April vil staa som et smukt Led i Rækken af Sæsonens Mødeaftener. Ca. 60 Medlemmer havde givet Møde. Formanden, Hein, aabnede Mødet, der som sædvanlig indlededes med en af C. O.s udmærkede Sange. — Redaktør Borgstrup, Hjørring, som velvilligst havde imødekommet vor Anmodning, holdt derpaa Foredrag om Principperne i den ny Grundlov og Valglov. Taleren paapegede i et strængt refererende Foredrag, hvilke Forandringer der sker ved Overgangen fra det gamle til det ny Forfatningssystem, særlig med Henblik paa Valgrettens Udvidelse (til Kvinder og Tyende), den privilegerede Valgrets Afskaffelse og Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden. Efter det ypperlige Foredrag rettede flere Medlemmer forskellige Forespørgsler, som Redaktøren besvarede klart og tydeligt. Foredraget, som blev fulgt med stor Interesse af den store Tilhørerkreds, blev holdt nøje udenfor Partipolitik og gav en klar Oversigt over Emnet, som Foredragsholderen behandlede med Intelligens og indgaaende Kendskab, og Tilhørerne kvitterede derfor med kraftigt Bifald. — Mødet sluttede med Afsyngelsen af en anden af C. O.s Sange.

Tirsdag den 27. April lød Programmet specielt paa Selskabelighed, Underholdning med Musik, Sang, Oplæsning og sluttelig en „Svingom". Alt arrangeret af et Medlem ved velvillig Assistance tildels af Foreningens egne Medlemmer. Sammenkomsten formede sig tillige som en Afskedsfest for et Par bortdragende Medlemmer, som har vist deres Trofasthed ved Tilstedeværelsen ved saa godt som alle Møder i $^3/_4$ Aar. — C. O. mindedes ved et Leve, og der blev sunget flere af dens Sange. *S. S.*

Kalundborg. Foreningen afholdt Onsdag den 21. April halvaarlig Generalforsamling paa „Højskolehjemmet. Til Dirigent valgtes Herr L. P. Larsen. Formanden, Herr A. Asmussen, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, beklagede meget det daarlige Resultat og udtalte en absolut begrundet Kritik over den mangelfulde Interesse, der gør sig gældende indenfor Kalundborg-Afdelingen samt opfordrede Medlemmerne til at møde flittigere ved vore ugentlige Mødeaftener. — Derefter udtalte Herr Asmussen paa Foreningens Vegne sin bedste Tak til vor Kasserer, Herr L. P. Larsen, der siden Foreningens Start har været dennes Kasserer og gjort et stort og pligtopfyldende Arbejde. Forsamlingen sluttede sig hertil under Leveraab for L. — Kassereren fremlagde derefter Regnskabet, som godkendtes, hvorefter man gik over til Valg af Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de Herrer Brandt og L. P. Larsen. Valgt blev Herr O. Sørensen og Herr Bankassistent O. Hansen. I Agitationsudvalget, der bestaar af 3 Medlemmer, valgtes 2 nye, nemlig Herr Kommis Schimmel og Frkn. Anna Olsen.

Herr F. V. Jensen talte for C. O. og beklagede ligeledes den ringe Interesse i herværende Afdeling. Herr Mauritzen talte for Damerne, der har været særlig flittige til at møde. L. P. Larsen takkede Herr Asmussen for de smukke Ord og overgav Regnskabet til den ny Kassererske, Frk. Agnes Nielsen. Generalforsamlingen hævedes og man samledes om et fælles Kaffebord.

A. Mauritzen.

Kjøbenhavn. Tirsdag d. 6. Marts underholdt Herr Folketingsmand A. C. Meyer paa en baade fornøjelig og lærerig Maade Foreningens Medlemmer med Oplæsning og Deklamation.

Tirsdag den 13. Marts holdt Herr Ingeniør P. Schrøder Foredrag over Emnet: „Ungdom, Sundhed og Livsglæde". Vejen til at bibeholde og opnaa disse betydningsfulde Egenskaber er Vegetarismen. Man skal leve i Overensstemmelse med Naturens Love. Først og fremmest bør Kosten bestaa af Frugt og dernæst af Produkter af levende Dyr. Alle Fødemidler af døde Dyr er unaturlige for Mennesket og sundhedsnedbrydende, idet saadanne Produkter indeholder meget skadelige Giftstoffer. Det letfattelige og vittigt causerende Foredrag fulgtes med stor Interesse og lønnedes med kraftigt Bifald.

Tirsdag den 20. Marts talte Herr Kontorchef P. Hvidtfeldt om „Offentlig Arbejdsanvisning." Herr H. gennemgik den sociale Lovgivnings Historie ang. statsanerkendte Arbejdsløshedskasser og den senere oprettede offentlige Arbejdsanvisning. Paapegede hvilken mægtig Betydning disse to Love havde faaet for Lønarbejderne og forklarede med sin overlegne Sagkundskab disse Institutioners Virkemaade og betydningsfulde Udviklingsmuligheder. Under de forhaandenværende Forhold havde Hr. H.s Foredrag særligt Bud til os, og mange har sikkert taget et og andet værdifuldt med hjem derfra. *C. H.*

Tirsdag den 23. Marts talte Frkn. Johanne Andersen om: „Vor Arbejdsløshedskasse og Statsanerkendelsen." Taleren paapegede de Goder, Medhjælperne vilde opnaa, naar Statsanerkendelsen forelaa, og behandlede forskellige praktiske Spørgsmaal, som Retten til Understøttelse, Lærlingeforholdet, Karenstidens Nedsættelse til 1 Aar, Pengeunderstøttelsens Forhøjelse og dens Beregning efter Anciennitet, uanset om man havde oppebaaret Understøttelse eller ikke, samt Begrebet „Bemidlede Medlemmer." Særlig pointerede Taleren, at Statsanerkendelsen kunde karakteriseres ved, at den vilde give Medlemmerne mere Ret, end under de nuværende Former.

Efter Foredraget, der hilstes med Bifald, udviklede der sig en kort Diskussion, hvori man bl. a. drøftede den fremtidige Pladsanvisning. *C. H.*

Tirsdag den 30. Marts talte Folketingsmand Henrik Nielsen, Roskilde, om „Forbudsspørgsmaalet". Herr N. skildrede stærkt og gribende, hvorledes Alkoholen er Aarsag til, at 6—7000 Mennesker vandrer rundt paa vore Landeveje som Vagabonder; Mennesker, der er bløde Naturer og paa Bunden gode og flinke, men som under Indflydelse af Spiritus bliver raa og brutale. Disse vandrer i en stadig Strøm ud og ind af vore Fattiggaarde og koster derved Samfundet mange Penge aarlig. Det er svage Karakterer, som ikke kan lade være med at drikke. Herr N. fortalte, hvorledes disse Mennesker, naar de var ædru, kunde udbryde: „Gid der dog ingen Spiritus var til." Men Samfundet opretholder Alkoholen og driver disse ellers brave Mennesker over til at blive Alkoholister og Forbrydere; thi for dem er Vejen fra Fattiggaarden til Fængslet ikke lang. Paa Vridsløse er $^3/_4$ af Fangerne kommen paa Grund af Spiritus.

Man taler om Fanatisme hos Afholdsfolk, men Fanatismen ligger hos Modstanderen; thi det er ikke noget godt han forsvarer. Ingen kan forklare, hvorfor han drikker, han gør det kun fordi andre gør det. Det er forkert naar man siger, at det kun er de svage Karakterer, der bliver Afholdsfolk, tværtimod kræves der netop mere Viljestyrke til at lade være med at drikke end til at følge bestaaende Skikke. Ogsaa de, der kun drikker med Maade, er med til at opretholde Spiritustrafiken, thi umaadelig mange kan ikke lade være med at drikke, fordi de kan faa Spiritus. Den sande Frihed vil saaledes først komme, naar Forbudet er indført. Og hvem vilde savne Spiritus? Ikke Børnene, Kvinderne og de Maadeholdne. Der vil da kun være Drankerne tilbage, og for deres Skyld bør man ikke opretholde det, thi Nytten staar aldeles ikke i Forhold til de Udgifter, som Alkoholen forvolder. Derfor maa enhver, der ønsker et frit, selvstændigt Folk, være med til at udrydde en af de største Hindringer, der stiller sig i Vejen herfor: Alkoholen. Foredraget, der holdtes med en agitatorisk Kraft, der vidnede om Folketingsmandens store Interesse for denne Sag, fulgtes af en overordentlig livlig Diskussion. *H. H.*

Kolding. Medlemsmøde afholdtes den 21. April paa „Højskolehjemmet". Herr Journalist Har. Rud talte om Forholdene i Tyskland under Verdenskrigen og oplæste bagefter den engelske Finansministers berømte Tale „Ære og Vanære". — Næstformanden takkede Herr R. og gav derefter forskellige Meddelelser angaaende Vintersæsonens snarlige Afslutning.

Onsdag den 28. April afholdtes sidste ugentlige Medlemsmøde. Der forelaa Indbydelse fra Afdelingen i Middelfart til Deltagelse i et Sommerstævne. Herr Poul Thomsen valgtes til at repræsentere Afdelingen ved et Møde, som skal afholdes i nær Fremtid, hvor de forskellige Anliggender vedrørende Stævnet nærmere skulde drøftes. Derefter oplæste Herr Redaktør Aubeck nogle humoristiske Smaafortællinger, som belønnedes med gentagende Klapsalver. Med det traditionelle „Tak for i Aften" hævedes Mødet. *C. T.*

Nykøbing Mors. Tirsdag den 20. April afholdtes ekstraordinær Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning. Der har i Vinter været afholdt 14 Medlemsmøder med Foredrag og Diskussion, 1 Pakkefest og 2 Lotterispil samt en Generalforsamling. Medlemsantallet er nu 53, deraf er 14 Lærlinge og 6 passive. Regnskabet, der udviste et Overskud af 72 Kr. godkendtes. Et af Bestyrelsen fremsat Forslag om at Lærlinge foruden at betale 50 Øre til Arbejdsløshedskassen skal betale et maanedlig Kontingent af 25 Øre til Afdelingen, vedtoges enstemmigt. Ligeledes vedtoges at Formanden og Kassereren skal vælges af Generalforsamlingen ud af den valgte Bestyrelse. I Stedet for Karl Sørensen, der er rejst fra Byen, er A. Jacobsen indtraadt i Bestyrelsen, og som Suppleant valgtes Georg Nielsen. Til Revisor valgtes Frkn. Nielsen og B. Lehman.

Derefter drøftedes Programmet for Sommermaanederne. Det vedtoges at afholde Møde den første Tirsdag i hver Maaned, og der nedsattes et Udvalg bestaaende af 4 Medlemmer til at arrangere Cykleudflugter o. lign., Bogholder Andersen meddelte, at Foreningens Kursus i Tysk nu er afsluttet og takkede Formanden

for det uegennyttige Arbejde han havde udført som Leder deraf og haabede at det næste Aar vilde lykkes at arrangere lignende Kursus i Tysk og Engelsk.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Foreningen og dens energiske Formand. *A. Vittrup Andersen.*

Roskilde. Fredag den 16. April indledede Herr Martin Petersen, Kjøbenhavn, en Diskussion om Emnet: „Kjøbenhavns Afdelings Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation."

Herr Martin Petersen forklarede, hvorfor Københavns Afdeling havde foretaget Indmeldelsen og frmhævede, at dette var en fuldstændig lokal Handling, som kan foretages af enhver Afdeling i Provinsen. Indlederen forklarede ligeledes, hvad Arbejdernes Fællesorganisation er, idet mange Medhjælpere var tilbøjelige til at tro, det var det samme som „De samvirkende Fagforbund." Herr M P. fremhævede ogsaa forskellige Fordele ved den foretagne Indmeldelse. Efter Indledningen havde vi en ret livlig Diskussion, idet der var højst forskellige Meninger om Emnet.

Fredag den 23. April afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden aabnede Generalforsamlingen, og Herr Bach-Andersen valgtes til Dirigent. Formanden afgav Beretning for sidste Halvaar, hvoraf det fremgik, at Afdelingen har haft en Tilgang af 17 Medlemmer. idet den nu omfatter 67. Der var afholdt 6 Bestyrelsesmøder samt Medlemsmøder hver Uge vekslende med Foredrag, Oplæsning o. s. v. og et Par selskabelige Sammenkomster.

Kassereren fremlagde derefter Regnskabet og saavel dette som Formandens Beretning godkendtes enstemmig. Til Formand i Stedet for Herr H Busted, der forlader Byen, valgtes Herr Kontorist A. Bach-Andersen. — Punkt 4 paa Dagsordenen, Valg af 2 Delegerede til Kongressen, bortfaldt, da dette ikke kunde afgøres paa denne Generalforsamling, idet Dagsordenen ikke var modtaget fra Hovedbestyrelsen.

Under „Eventuelt" foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, som havde ønsket at fratræde. Genvalgt blev H. Hartvig-Andersen og nyvalgt Herr F. Brockmann Mikkelsen. Som Suppleanter Herr Herm. Nielsen og Frkn. Agnes Nielsen. Som Revisor i Stedet for Herr Bach-Andersen, der paa Grund af Formandsvalget fratræder, valgtes Herr Kontorist Hegner.

Tillige drøftedes det Skridt, de kjøbenhavnske Afdelinger havde foretaget, idet der fra et Medlem fremkom 2 Forslag, nemlig 1) Nedsættelse af et 5-Mands Udvalg til at føre Forhandling med de øvrige Provins-Afdelinger angaaende Protest mod Kjøbenhavns Afdelings Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation, og 2) Forslag til en Resolution vedrørende denne Protest. Begge Dele forkastedes, idet kun 3 stemte for Forslagene.

Til Slut udbragtes et Leve for vor afgaaende Formand, Herr H. Busted, der med aldrig svækket Interesse har virket for Afdelingen her i $1^1/_2$ Aar, samt et Leve for C. O., hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Paa et senere afholdt Møde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: H. Hartvig Andersen Næstformand, F. Brockmann Mikkelsen Kasserer og Frkn. V. Sørensen, Sekretær.

V. S.

Silkeborg. Onsdag den 14. April afholdtes Møde paa Hotel „Silkeborg". Herr Martin Larsen klarlagde vor Organisations Program. Der var god Tilslutning, særlig af de yngre Medlemmer for hvem Foredraget ogsaa særlig gjaldt. Larsen skildrede paa letfattelig Maade de forskellige Opgaver, Organisationen beskæftiger sig med og belyste adskellige daarlige Forhold indenfor Handelsstanden. Disse Forhold mente Larsen, og med Rette, kun kan bekæmpes ved Sammenhold. Efter Foredraget var der en Del Diskussion blandt enkelte Medlemmer, som hver især udtalte deres Mening angaaende Programmet.

Mandag den 26. April afholdtes Bestyrelsesmøde, hvor det vedtoges at slutte Vintersæsonen pr. 1 Maj. Som Erstatning for de ugentlige Møder vil der i Løbet af Sommeren blive foretaget Udflugter i Omegnen. Erfaringen har vist, at der om Sommeren ikke er særlig Tilslutning til Møderne inden Døre. Endvidere besluttedes det at foretage en Tur pr. Baad den 6. Juni til Himmelbjerget, og efter fælles Kaffebord spadsere til Ludvigslyst, hvor der sluttes med Fællesspisning og eventuelt en lille Svingom.

Til Medlemmerne vil vi rette en kraftig Opfordring om at give Møde, naar der arrangeres Udflugter, og hver især gøre sit til, at disse forløber paa bedste Maade samt ligeledes agitere for Tilslutning.

D.

Varde. Der var den 14. April indkaldt til ekstraord. Generalforsamling i Haandværkerf. med Dagsorden: Valg af Formand og Bestyrelse; men da der ikke var mødt ret mange blev Bestyrelsesvalget udsat. Der blev derimod valgt et Agitationsudvalg, som kom til at bestaa af Frk. Carla Sørensen, de Herrer K. Barsøe, E. Thor, N. M. Hansen og E. Hansen, for at virke for Tilgang af nye Medlemmer til Foreningen, som i den senere Tid er gaaet en Del tilbage. Herr Fr. Thomassen, Ove Dahl og C. C. Knudsen var kommen dertil fra Esbjerg, og C. C. Knudsen talte om Agitationen og fremhævede, at alle Medlemmerne burde føle det som deres Pligt at agitere blandt udenforstaaende Kolleger, netop derved vilde den store Fremgang komme. Der sluttedes med fælles Kaffebord og Afsyngelse af forskellige Medhjælpersange.

Onsdag den 21. April afholdt Foreningen Møde ved hvilket C. C. Knudsen talte om de forskellige Formaal Organisationen arbejdede for, ligeledes de forskellige indre Institutioner, C. O. havde og disses Betydning. Derefter samledes Deltagerne ved Kaffebordet. Mødet sluttede med Sang og Musik.

Til Mødet den 28. April var der humoristisk Oplæsning af Herr Redaktionssekretær Friis. De forskellige gemytlige Historier blev modtaget med Bifald, Mødet sluttede som sædvanlig med fælles Kaffebord.

Onsdag den 5. April afholdtes et ganske godt besøgt Møde, hvortil bidrog flere Kolleger fra Esbjerg Afd., som var taget hertil, og derved gav Mødet yderligere Præg. Efter at C. C. Knudsen havde talt om Arbejdet og Bestyrelsen i og Ledelsen af Afdelingerne, samledes man ved et fælles Kaffebord. Der herskede en meget gemytlig Stemning og blev afsunget adskillige Medhjælpersange.

Mød alle til Møderne! *C. C.*

Vejle. Den 11. Marts talte Holger E. Eriksen om Emnet: „Maximalpriser og Bondekultur". Herr E. behandlede Emnet i et særdeles velholdt Foredrag; omtalte den særegne Kultur, som Bønderne havde og belyste denne, bl. a. gennem forskellige Citater af Aakjærs og Skjoldborgs Bøger, samt sluttede med en skarp Kritik af den Stilling, som en stor Del af Bønderne havde taget til de i den sidste Tid fastsatte Maximalpriser paa vore Landbrugsprodukter.

Den 18. Marts afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler under Ledelse af Herr Johs. Andersen.

Formanden, Herr Axel Juhl, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Der havde været afholdt 12 Medlemsmøder og 5 Bestyrelsesmøder. Ved Medlemsmøderne var der afholdt Foredrag af saavel egne Medlemmer som af Kolleger fra andre Afdelinger og der var afholdt Diskussionsmøder om forskellige faglige Emner. — Der var sket Henvendelse til Bestyrelsen for Handelsforeningen angaaende frivillig Syvlukning i Sommermaanederne og vi havde faaet Tilsagn om, at den vilde blive gennemført i Kolonialbranchen, og der vil da fra Afdelingens Side blive gjort alt for ogsaa at faa de øvrige Brancher med i Aar. — Foreningens Medlemstal var i stærk Stigning og viste en reel Fremgang paa 23 Medlemmer i det sidste Regnskabsaar.

Kassereren, Herr C. Sørensen, fremlagde derefter Regnskabet, der ballancerede med Kr. 1922,02 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 7,91. Herr S. gav Oplysning om Foreningens Status, der i Aar stod betydelig bedre end i det foregaaende Aar.

Efter en kort Diskussion mellem Otto Johansen, M. Rasmussen, Poul Jensen og Formanden godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt.

Derefter foretoges Valg af Formand. Mich. Nielsen og Axel Juhl foresloges. M. N. ønskede ikke at modtage Valg og man genvalgte da Axel Juhl.

Til Bestyrelse valgtes derefter: Boghandlermedhjælper Mich. Nielsen, Bogholder M. Rasmussen, Ekspedient Johs. Røhrmann og Holger E. Eriksen, og til Agitationsudvalget valgte man: C. Sørensen (Formand), Manufakturmedhjælperne J. Wøidemann og A. Jespersen, Kontorist A. Ømer og Ekspedient V. Mathiassen. *—hl.*

Den sorte Tavle.

Nedennævnte Medlemmer er paa Grund af Restance slettet af Vejen Afdelings Bøger:

Nr. 5315 Chr. Hansen, Restance fra den 1. Februar 1914. Nr. 7280 Frk. Kirstine Hansen, Restance fra den 1. August 1914. Nr. 7332 Frk. M. Yding, Restance fra den 1. Juli 1914. Nr. 8268 Kommis M. Jørgensen, Restance fra den 1. August 1914. 8309 Holger Jacobsen, Restance fra den 1. September 1914.

Vejen, den 15. April 1915 *C. V. Jacobsen.*

Da Medlem Nr. 7308 E. Schough, ansat i „Herning Handels- og Landbrugsbank", ikke har villet betale sine Restancer — S. resterer 6 Maaneder — slettes han herved paa Grund af Gæld.

Herning, den $^7/_5$ 1915. *A. L.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1915. 15de Aargang.

ORGANISATIONENS SOMMER.

NAAR Sommeren gaar paa Hæld vil Centralorganisationens 6. ordinære Kongres træde sammen — for at prøve de Resultater og Erfaringer, der fremgik af det svundne Treaar, raadslaa og beslutte om Midler, der findes egnede, om Veje som er farbare, for at vor Organisation kan drage videre fremad i det stigende Tempo, der kendetegner den snart tilbagelagte Kongresperiode.

I Maanederne indtil da er der endnu et Arbejdspensum at bringe fra Haanden og adskillige Opgaver melder sig for Centralorganisationens Afdelinger. Vi skal i det efterfølgende dvæle lidt ved dette Sommerens Arbejds- og Agitationsprogram, der vil bringe Liv over Afdelingernes Virksomhed og øge Organisationens Fremgang.

Forsommerens Begivenhed bliver den sociale Statistik. Statens statistiske Departement har for en Maanedstid siden afsluttet Bearbejdelsen af det omfattende Materiale, der paa vor Organisations Foranledning og ved Afdelingernes Bistand er indsamlet til Bedømmelse og Belysning af den danske Handels- og Kontormedhjælperstands sociale Vilkaar, og dens Arbejdsforholds mangeartede Enkeltheder. Denne Statistik, der er den første af sin Art her i Landet, vil snarest foreligge som et anseeligt Værk. Det vil give os gode Kort paa Haanden i vor Agitation og fast Grund under Fødderne dér, hvor vi før maatte famle os frem til rigtig Erkendelse af vor Stands faglige og samfundsmæssige Stilling.

Vender vi os fra Teorien til Øjeblikkets faglige Opgaver, genfinder vi Syvlukningen, som Sommerens gennem en lang Aarrække aktuelle Reformkrav par excellence.

Den 3. Rigsdagssamling er afsluttet uden at der er opnaaet Enighed om Butiklukningslovens altfor stærkt omstridte Revision. Andre og større Spørgsmaal har optaget Lovgiverne og samlet al Interesse om sig. Lovforslaget ligger fremdeles i Landstingets Udvalg, og saa vidt skal det være fremmet, at dets Færdiggørelse fra dette Ting kun vilde være et Spørgsmaal om faa Dage. Men i hvilken Skikkelse? Det forlyder, at Udvalgsbetænkningen vilde fjærne sig saa langt fra saavel Indenrigsministerens oprindelige Forslag som Folketingets tidligere Beslutning, d. v. s. Hævdelsen af Syvlukningens Princip, at Landstingets Flertal paa Forhaand var overtydet om, at Folketinget ikke accepterede det saaledes beklippede Forslag. Saa overgaar da Revisionen til den 4. Samling — og vi er lige langt.

Derfor maa vi nu stole paa os selv og bygge paa vor Organisations eget Arbejde. Sikrere Grundlag kan ejheller bydes os! Vi har rejst Syvluknings-Kravet. Det er vor Sag, dermed ogsaa vor Pligt at føre Syvlukningen til Sejr. Naar derfor Lovgivningsmagten svigter Gang efter Gang, maa vi fortsætte det Pionérarbejde, vi forlængst har iværksat og hvis socialpolitiske Betydning fremgaar af Revisionsforhandlingen paa Rigsdagen. Thi den planmæssige og vedholdende Paavirkning af de interesserede Kredse, Befolkningen og de selvstændige Forretningsdrivende, vil tilsidst bryde Modstanden fra det træge Mindretal, der bærer Skylden for den Vanskæbne, der har fulgt den legaliserede Syvlukning. Man erindre blot, at kun faa Aar er hengaaet siden hele den officielle Del af Handelstanden var Syvlukningens uforsonlige Modstander og at dette Flertal nu er forvandlet til en lyssky Minioritet, der driver sit Spil bag Rigsdagens Kulisser.

Nu mere end nogen Tid før er det derfor paakrævet, at alle Centralorganisationens Afdelinger samles til fælles Fremstød, for at skyde den frivillige Syvluknings Front endnu længere frem mod det sociale Bagstræbs Mænd. Dér og kun dér igennem gaar Vejen henimod den nødvendige Reduktion af Butiksmedhjælpernes lange Arbejdsdag, som bør være vor Organisations første større Maal, inden vi samler vor Styrke om andre banebrydende Programsager.

Agitationen for dette vigtige Spørgsmaal iværksættes ikke ved Møder, men derimod ved skriftlig Paavirkning gennem Pressen, egnede Opslag og Opfordringer, hvis idelige Gentagelse af et Krav, der udløser sig i faa Fyndord, virker paa den oprindelige Ligegyldighed hos Konsumenternes Tusinder som Draaber, der langsomt, men dog med uimodstaaelig Kraft, udhuler den

naarde Granit. — Sideløbende hermed bliver Paavirkning af de enkelte Handlende og, hvor det skønnes hensigtsmæssigt, Henvendelse til stedlige Principalforeninger.

Jævnsides med Syvlukningskravet finder vi Sommerferierne, og i de større Byer tillige den tidlige Kontorlukning om Lørdagen („Week end"). Den Sandhed, at det arbejdende Menneske bør have en aarlig længere Arbejdsafbrydelse, for under ubundne Forhold i fornyende og forfriskende Omgivelser at samle nyt Arbejdsmod, er sejrigt brudt igennem i Forretningslivet. Lægen og den moderne Principal erkender, at det for Medhjælperen er nødvendigt, at den dagligdags, ensformige Arbejdsplan afbrydes og i en vis Periode afløses af den Afveksling i Tilværelsen og Hvilen-ud, der betinger ikke blot fysisk Fornyelse og øgede Kræfter til Genoptagelse af det ventende Arbejde.

Sommerferie-Spørgsmaalet maa rejses i Sammenhæng med Syvlukningen, saaledes at Afdelingerne kæder det til den almindelige Agitation for Arbejdstidens Afkortning. Og det bør ikke forglemmes, at Ferien, som fra første Færd har vundet Terræn i Kontorfaget, ogsaa bør være en billig Indrømmelse til Butikernes Medhjælpere.

Sommerens Agitation vil iøvrigt ligesom tidligere finde samlende Udtryk i Medhjælperstævnerne. Disse Stævner bør i større Grad end hidtil blive Sommerens offentlige Friluftsmøder, der indstilles paa agitatoriske Resultater og som i Anlæg og alle Details iscenesættes omhyggeligt og indtil Enkeltheder gennemføres saaledes, at de bringer nyt Liv i Afdelingernes Arbejde og dermed øget Fremgang for vor Organisation.

Retshjælpen.

DET forholdsvis store Antal Tilfælde, der i de senere Aar har været behandlet gennem Centralorganisationens Retshjælp, har leveret Beviset for denne Institutions Værdi, og samtidig afspejlet den stadig voksende Tillid mellem Medlemmerne og Organisationen.

Yderligere har det forløbne Aars urolige og usikre Forhold paa Arbejdsmarkedet — ikke mindst i vort Fag — til Overflod understreget Nødvendigheden af, at Organisationen, hvor Forhandling brister, ad juridisk Vej træder i Skranken for dens Medlemmers Retsforhold.

Dette gælder naturligvis for enhver faglig Organisation, men dog særlig for vor Stands Repræsentation, som endnu ikke ved Aftaler og Overenskomster er betrygget i samme Omfang som Tilfældet er i andre Fag, og desuden er svagt — meget svagt — beskyttet i den borgerlige Lovgivning. Aarsagen til, at vore Standsfæller i saa stor Udstrækning er udsat for Vilkaarlighed, og er stærkt tilbøjelige til at bøje Nakken herunder, er let paaviselig. Den har sin Rod i det aarhundredgamle Afhængighedsforhold, som det patriarkalske Kost- og Logisystem har bragt Handels- og Kontormedhjælperne i til deres Arbejdskøbere — et Forhold, som virker endnu uheldigere efterhaanden som Udviklingen er løbet det forbi, saaledes at det aldeles ikke passer ind i de ydre sociale Forhold.

Men netop derfor har Retshjælpen overordentlig Betydning. Organisationen maa i Almindelighed — ved Retshjælpen i Særdeleshed — understøtte det enkelte Medlem i Arbejdet for at frigøre sig individuelt, saaledes at den for Standen nedværdigende Afhængighedsfølelse, der endnu er ganske uforholdsmæssig, successiv afløses af et moderne Syn paa Forholdet og Samarbejdet mellem de to Parter — Principal og Medhjælper. Og dette Syn maa være baseret paa gensidig Respekt for det Arbejde, Parterne hver for sig præsterer, saa kan man først med Rette tale om et godt Forhold, som Organisationen saavist ikke ønsker at forstyrre.

I Arbejdet for at naa dette Maal, som i sig selv er en Betingelse for, at Organisationen — som jo er Medlemmerne — skal kunne vokse sig stærk nok til at tage de store afgørende Tag for økonomisk og social Fremgang for Standen, er det saare nødvendigt at paakalde Medlemmernes Interesse. Vi maa naa dertil, at Organisationen raadspørges i alle Tilfælde, hvor et af dens Medlemmer har en Uoverensstemmelse med sin Principal. Derfor behøver ethvert Spørgsmaal ikke at føre til Sagsanlæg, thi for det første kan det jo ogsaa være Medhjælperen, der er paa den forkerte Side; for det andet kan der ved Organisationens Mellemkomst i mange Tilfælde skabes en for begge Parter akceptabel Overenskomst, og som bekendt er et magert Forlig bedre end en fed Proces — dette sidste dog ikke altfor bogstaveligt forstaaet.

At der indenfor Centralorganisationen er Fremgang ogsaa paa dette Omraade, er uomtvisteligt. I det sidste Aarstid er den Art Henvendelser til Organisationen sket i langt større Antal end noget tidligere Aar, og omend man maa tage de ekstraordinære Forhold i Betragtning, er Fremgangen dog betydelig.

Men Rettens Vej er baade lang og trang, og en væsentlig Del af de rejste Sager verserer stadig — ca. 1 Aar efter — for Domstolene. Nogle af de afsluttede Sager skal her kortelig refereres.

En ældre Kolonialmedhjælper, der var ansat som Forretningsbestyrer hos Materialist Chr. E. paa Frederiksberg, blev en skøn Dag, under et af Principalens mange nervøse Anfald, afskediget paa staaende Fod. Paa Medhjælperens Vegne anlagde Organisationen Sag angaaende tilgodehavende Gage og Tantiéme, og Frederiksberg Birk tilkendte vort Medlem Kr. 607,15 + 5 pCt. + 50 Kr. i Sagsomkostninger.

Hos Manufakturhandler Chr. L. i Hjørring var ansat en Medhjælper, som imidlertid blev opsagt til Fratrædelse med 3 Mdrs. Varsel; ca. 1 Maaned efter blev Medhjælperen angrebet af Tuberkulose og af Lægen beordret indlagt paa et Sanatorium. Principalen øjnede nu en Lejlighed til at slippe udenom Medhjælperens Gagekrav, og nægtede at udbetale Gage længere end til Fratrædelsesdagen. Vor syge Kollega henvendte sig, som rigtigt var, til Organisationen, og da den „fine" Principal under Forhandling med Afdelingsformanden fastholdt sin Nægtelse, lod vi Sagen gaa til Retten, hvis Dom gik ud paa, at Medhjælperen skulde have udbetalt tilgodehavende $2^1/_2$ Mds. Gage, Kr. 270,00 + 5 pCt. Rente + 20 Kr. i Sagsomkostninger.

Hos Boghandler Johs. B. i Roskilde var ansat en Medhjælper, der bortvistes fra sin Plads uden Varsel, fordi en Pakke var afsendt under forkert Adresse (Medhjælperen hævder forøvrigt at Principalen havde opgivet den forkerte Adresse). Boghandleren var utilgængelig for Forhandling om en mindelig Ordning, men ved Roskilde Byting dømtes han, til Trods for sine mange Beskyldninger mod Medhjælperen, som han efter Sagsanlægget kom i Tanker om, til at betale 3 Mdrs. Gage og Kostpenge Kr. 206,00 + 5 pCt. Rente fra Bortvisningsdagen.

Sagen: Carl Holst ctr. Herreekviperingsforretningen A/S „Old England", Kjøbenhavn, der drejede sig om Gage under Indkaldelse til Sikringsstyrken, er tidligere udførlig omtalt her i Bladet. Her skal da kun nævnes, at vort Medlem tilkendtes Gage ÷ oppebaaret offentlig Understøttelse og ÷ Soldaterlønning,

saaledes at han fik udbetalt Kr. 106,75 + 5 pCt. Renter + 35 Kr. i Sagsomkostninger.

Manufakturhandler L J., Istedgade, Kjøbenhavn, beskæftigede ved Krigens Begyndelse en ung Medhjælper til den fyrstelige Gage af 70 Kr. pr. Md. Paniken greb ogsaa denne Principal, og Medhjælperens „store" Gage halveredes. Men ikke nok hermed; thi da Medhjælperen saa var formastelig nok til at søge anden Stilling, nægtede L. J. ham at underhandle herom i Arbejdstiden, og en Overtrædelse af Forbudet medførte Bortvisning øjeblikkelig. Medhjælperen krævede „Gagen" for 1 Md., og Retten tildømte ham ogsaa 35 Kr. + Sagsomkostninger og Renter.

I samme Periode har vi tabt et Par Sager, hvori Medhjælperne i hvert Fald havde moralsk Ret, og for en Fag-Domstol utvivlsomt vilde have gaaet ud af Sagen som Sejrherrer. De juridiske Domstole lagde imidlertid Bevisbyrden alene paa Medhjælperen, og i disse Sager var Vidnespørgsmaalet ikke i saa komplet Orden, som ønskeligt havde været. — Det bør mane Medhjælperne til at være forsigtige i saa Henseende, baade ved Indgaaelse af Engagementer, som ved Afskedigelser under særlige Omstændigheder. Skriftlige Anerkendelser bør forlanges, hvor det er muligt.

Endelig skal omtales nogle faa Tilfælde, hvor Uoverensstemmelserne er afgjorte ved Forhandling mellem Principalen og Organisationen — uden Rettens Mellemkomst.

En Købmand i Ringsted antog en Medhjælper, men tilskrev ham Dagen efter, at han alligevel ikke fik Brug for ham, og da Købmanden endog vægrede sig ved at betale Rejsen som Medhjælperen havde maattet foretage, gik Sidstnævnte til Organisationen, og nu maatte Købmanden indgaa paa at betale Medhjælperen Gage og Kostpenge Kr. 49,00.

Et Firma i Kjøbenhavn, for hvilket en rejsende Provins-Teaterdirektør er Chef, afskedigede uden Varsel — som dets Kotume er — en Medhjælper under det Paaskud, at han ikke egnede sig for Forretningen. Imidlertid var det denne Gang en organiseret Medhjælper, det gik ud over, og det kom til at koste det „noble" Firma 80 Kr., idet Organisationen naturligvis tog sig af Sagen. Men de uorganiserede Medhjælpere smider den litterære Forretningsmand fremdeles ud, naar det passer ham, og spidser dem af med en halv Snes Kr., eller med endnu mindre. Og det finder de sig godt i, til Organisationen en skønne Dag faar Tag i dem ogsaa, og lærer dem at respektere sig selv og kræve almindelige Menneskerettigheder — ogsaa overfor Handels- og Kontormedhjælpere.

Indkaldelserne har givet adskillige hensynsløse Principaler Anledning til at vise deres egentlige Sindelag. Saaledes Indehaveren af et kendt Annoncebureau, der havde antaget en af vore uheldigt stillede Kolleger — der som Annoncemand havde svært ved at skaffe sig Arbejde i disse for Annoncetegning særdeles daarlige Tider — til en skandaløs ussel Gage. Imidlertid bliver vor Kollega indkaldt, og Direktøren nægter øjeblikkelig at udbetale Gage længere end til Indkaldelsesdagen. Da Organisationens Repræsentant derefter mødte og krævede vort Medlems Ret respekteret, blev Manden dog mere føjelig, og efter nogle — ret dramatiske — Forhandlinger ordnedes Sagen, saaledes at Medhjælperen fik 1 Maaneds Gage og tilgodehavende Provision.

En Urtekrammedhjælper i Kjøbenhavn blev syg — og led forøvrigt af flere mere og mindre uheldige Skavanker, hvoriblandt dog en ondartet Platfodethed var fremherskende. Principalen vægrede sig ved at betale Gage, men ved Forhandling med Organisationen afgjordes Sagen — som var alt andet end oplagt for Medhjælperen — derhen, at han fik 50 Kr. udbetalt.

I et andet Tilfælde, hvor Medhjælperen ejheller var særlig stærk i Papirerne, idet han systematisk var mødt for sent om Morgenen, ordnedes Sagen, ved Organisationens Forhandling med Principalen, saaledes at Medhjælperen fik udbetalt 35 Kr.

Indehaveren af nogle bekendte Bazarforretninger engagerede for et Par Aar siden en ældre norsk Kollega til Bestyrer af en Forretning i en større Provinsby. Imidlertid gik Forretningen ikke efter Ønske, og en skønne Dag faar vor Kollega Meddelelse om, at Forretningen er solgt, og „der er ikke mere" — værsaagod! Løn til Dato! Denne rigorøse Fremgangsmaade er jo imidlertid hverken helt almindelig, ejheller helt lovlig, og Medhjælperen protesterer. Grossereren forlanger da, at Medhjælperen skal flytte til Kjøbenhavn og arbejde i Forretningen dér, men da Livegenskabet som bekendt er ophørt her i Landet, og da vor Kollega ikke ønsker at arbejde i den kjøbenhavnske Forretning, nægtes ogsaa dette Krav. Nu nægter Grossereren overhovedet at betale Gage længere end til den nærmest paafølgende 1. i en Maaned efter Forretningssalget, og Medhjælperen overgiver da Sagen til Organisationen. Vi fremsatte da Krav om Gage for 3 Maaneder = Kr. 600,00, hvilket aabenbart ganske konsternerer Herr Grossereren. Efter at have samlet sig efter Overraskelsen tilbyder han 200 Kr., og efter nogle Dages Forløb kunde han endog tænke sig at gaa til 400 Kr. Men da Organisationen er stejl, maa Manden tilsidst ganske give op, og rykke ud med 600 dejlige Kroner.

— — —

Vi har i denne Artikel set lidt paa saavel den mere teoretiske, som paa den rent praktiske Side af Retshjælpen.

Tænkende og interesserede Medlemmer vil sikkert erkende, at denne Institution ikke alene har overordentlig Værdi for det enkelte Medlem, men ogsaa organisatorisk er af stor Betydning, dels i agitatorisk Henseende, og dels derved, at den er en Støtte i Arbejdet for at nedbryde forældede Anskuelser hos Medhjælperne, hvilket stort set betyder, at den tjener som Løftestang for de større Opgaver.

Lær derfor Medlemmerne at bruge den.

Jens Johansen.

Overvejelser.

En Kongresperiode, hidtil den længste, nærmer sig sin Afslutning. De tænkende Medhjælpere vil i denne Anledning anstille mange forskellige Betragtninger. — Har denne Periode paa 3 Aar svaret til de Forventninger, som Kongressen i 1912 stillede til den? — Har de Resultater, som er naaet, været værd den Indsats, som Tusinder af Medhjælpere i dette Treaar har gjort af Tid og Penge?

Saadanne og mange flere Spørgsmaal vil den tænksomme Medhjælper stille sig; thi navnlig han meldte sig ikke i Centralorganisationen som man melder sig i en hvilken som helst Fireskillings-Forening. Der gik Overvejelser forud. Deri har man ogsaa Garantien for, at det ikke er Pral, naar det siges, at de Tusinder, Organisationen tæller som Medlemmer, er den stabile og mest forstaaende Del af dette Lands Medhjælpere.

For at han kan komme til Klarhed over forannævnte Spørgsmaal, vil han bemærke sig den Udvikling og de Resultater, som Beretningen paa den kommende Kongres vil give Udtryk for, og sammenholde dem med Stillingen i 1912. Han vil drage en Sammenligning mellem da og nu og Svaret vil blive et overbevisningsfuldt Ja.

Jeg kan ikke i denne Opsats komme ind paa de mange Momenter, som jeg mener vil medføre, at han kommer til dette Resultat, men kun nævne tre Ting. — Først

MEDLEMSTALLET.

Vor Organisation er allerede talmæssigt marcheret forbi mange andre Fags Organisationer. Der er ingen Tvivl om, at denne Udvikling vil fortsættes, indtil C. O. er en af vort Lands største, og Reformerne indenfor Faget vil holde Trit med Organisationens Styrke. — Dernæst

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

Denne Institution har, saa ung den er, allerede udfoldet en stor Virksomhed. En af vor Tids uhyggeligste sociale Foreteelser er Arbejdsløsheden. Det er en stor Skare af vore Medlemmer, som har prøvet denne, og hvor Arbejdsløshedskassen er traadt hjælpende til. Vi er inde i en Periode, hvor der mere end i nogen tidligere Tid kan ventes store Krav til denne Kasse, Krav, som den sikkert fuldt ud kan opfylde. — Men naar der indenfor Organisationens Medlemmer er saa mange, der har Brug for og Ret til Kassens Støtte, hvor mange findes der da ikke blandt de uorganiserede Medhjælpere, som lider under den samme Arbejdsløshed, men som udelukkende er henvist til at ligge Forældre eller andre til Byrde.

Mulig det bagefter vil være lettere at gøre saadanne Medhjælpere forstaaeligt, at det vilde have været mere ærefuldt, om de i Tide havde staaet sammen med deres Fagfæller i Kampen for bedre Forhold i Faget, og samtidig sikret sig selv mod de første og værste Følger af Arbejdsløshed.

Vi staar nu overfor at føre Arbejdsløshedskassen et stort Skridt fremad. Det bliver en sikkert let men saare vigtig Opgave for den kommende Kongres, gennem Vedtagelse af Statsanerkendelsen at stabilisere Arbejdsløshedskassen ved at give den et endnu bedre financielt Grundlag, at give den den Ydeevne, som Forslaget til nye Vedtægter forudsætter, naar der gives større Ret til Understøttelse, naar Hensyn tages baade til Størrelse, Varighed og Ledighedens Aarsag, og at hindre, at andre opnaar Statsanerkendelsen og derved afskærer os derfra.

Af Hensyn til dette værdifulde Led af vor Virksomhed, vil Kongressen sikkert sætte en Ære i, med størst mulig Enstemmighed, at give Arbejdsløshedskassen det Værn som Statsanerkendelsen er. — Endelig

RETSHJÆLPEN,

som efterhaanden er vokset til en ret betydelig Virksomhed. Det er ikke faa Medlemmer, der gennem Retshjælpen har skaffet sig den Ret og de Penge, som de uden deres Organisation i de fleste Tilfælde ikke vilde kunnet skaffe sig, fordi det koster Penge. Flere og flere er de Tilfælde, hvor Medlemmer søger Organisationens Støtte, naar de har været udsatte for vilkaarlig, ulovlig Afskedigelse, Nægtelse af tilkommende Gage o. s. v.

Men hele denne Gren af vor Virksomhed blotter en ellers ret upaaagtet Side af Medhjælpervilkaar. Hver Sag, som tages op, er jo en Illustration af den Vilkaarlighed, hvormed Medhjælpere ofte behandles af hensynsløse Principaler. Naar der er saa mange Tilfælde, hvor Organisationen har den Tilfredsstillelse at kunne skaffe Medlemmerne deres Ret, hvor mange Tilfælde vil der da ikke være, hvor uorganiserede Medhjælpere er Genstand for lovløs Behandling, og hvor de slavisk maa tage derimod, fordi de savner det økonomiske og moralske Rygstød, som Organisationen giver.

Der siges at man bliver klog af Skade. I saa Fald bliver vore uorganiserede Kolleger efterhaanden meget kloge ved den Skade, de paafører dem selv ved ikke at være Medlemmer af deres Stands Organisation.

Hvis de da evner at opfatte og forstaa.

A. Andreasen, Hjørring.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. Juni. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. Juni være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, den 1. Juni 1915.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Medens der kæmpes.

Foredrag af Vilh. Hansen i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kbhvn.

III.

HVORMANGE MEDHJÆLPERE DELTAGER I VERDENSKRIGEN?

SPØRGSMAALET lader sig af de allerede anførte Grunde ikke besvare. Ogsaa her kan man kun støtte sig til exakte Tal fra engelsk og tysk Side, — og dette endda kun naar det gælder organiserede Medhjælpere. Thi over disse holder Organisationerne Mandtal, hvorimod de Uorganiserede glider ind i Arméernes Rækker som ukendte Numre.

Man faar et Indtryk af de tyske Indkaldelsers Omfang, naar det fastholdes at de tyske samvirkende Fagforbund, der omfatter henved et Par Millioner Arbejdere, allerede ved Aarets Begyndelse havde over Trediedelen af sine Medlemmer under Fanerne. Efter de sidste Indkaldelser af Landstormen er Antallet af Indkaldte utvivlsomt steget til mindst Halvdelen af det samlede Medlemstal.

Ogsaa Medhjælperorganisationerne har stillet et stort Kontingent til de tyske Arméer. Billigst synes det socialdemokratiske „Zentralverband der Handlungsgehilfen" at være sluppet. Af dets 11,400 mandlige Medlemmer er kun ca. 3000 indkaldte, medens „Verein der Deutschen Kaufleute", der tæller ca. 18,000 mandlige Medlemmer, af disse har ca. 6000 indkaldte. Langt større er naturligvis Tallene for de store Medhjælperforbund. „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband" meddeler, at 70,000 af dets Medlemmer er under Vaaben; dog har særlig mange af denne Sammenslutnings Medlemmer meldt sig som Frivillige. Dette gælder ogsaa for „Verband Deutscher Handlungsgehilfen" med ca. 50,000 Indkaldte. — Iøvrigt er Handels- og Kontormedhjælperne en af de Erhvervsgrupper, som har store Tab at opvise. Aarsagen dertil skyldes især, at mange af vore Standsfæller gør Tjeneste som Befalingsmænd og derfor er mere udsatte end de menige Soldater i Almindelighed. Af tysknationale Medhjælpere er allerede over 2000 faldne; ca. 900 er dekoreret med Jærnkorset.

Skønt der som nævnt fattes detaillerede Oplysninger, tør det antages, at henved $^1/_4$ Million tyske Handels- og Kontormedhjælpere nu staar under Vaaben, — altsaa en mægtig Indsats for Tysklands Millionhære.

Fra Østerrig, Frankrig og Rusland foreligger ingen Meddelelser, der lader os bedømme Medhjælperstandens Deltagelse i det store Opgør, men da Indkaldelserne i de to førstnævnte Lande gaar langt dybere og videre end i Tyskland, kan man alene deraf danne sig et Billede af de overordentlige Ofre, vore Standsfæller i disse Lande maa yde.

Belgien skal jeg senere dvæle ved.

I England har Medhjælperne ikke holdt sig tilbage ved Indrulleringen i de frivillige Arméer, der er sendt over til Fastlandet eller endnu er under Uddannelse. Allerede i Aarets første Maaneder havde Handels- og Industricentre som Manchester og Glasgow stillet hver 70,000 Frivillige til Frenchs Arméer. Derimellem var der Tusinder af Handels- og Kontormedhjælpere. Alene i sidstnævnte By lod 3,600 Medhjælpere i cooperative Foretagender sig indrullere. Mange Steder dannes særlige „Shop Assistants Corps", saaledes som Skik er i den engelske Hær at sammensætte Hærafdelingerne baade efter Landsdele og Soldaternes social Milieu.

Denne Medhjælpernes nationale Redebonhed fandt Krigsministeriet imidlertid ikke tilstrækkelig. Mr. Tennant, „the Under-Secretary of war", d. v. s. Krigsministerens Stedfortræder, hævdede saaledes i en Parlamentstale den 9. Februar, at „Medhjælperne havde ikke gjort deres Skyldighed", og fremsatte samtidig Tanken om Kvindernes Anvendelse i Forretningslivet i Stedet for de Hundredetusinder vaabenføre unge Handels- og Kontorfolk, der endnu ikke havde fulgt Hververnes Opfordring til at „join the Colours".

Imod denne Paastand har den engelske Medhjælperorganisation nedlagt en skarp Protest, under Henvisning til, at der af Organisationens 85,000 Medlemmer kun findes ca. 30,000 Mænd, som opfylder Betingelserne for Indrullering; 20,000 er Kvinder, Resten enten ganske unge Mennesker, som Forsikringsloven har ført ind i Organisationen, eller ældre Medhjælpere, Folk i gode og faste Stillinger med Pligter mod Hjem og Familie, og endelig mange, hvis legemlige Konstitution, særlig Fagsygdomme, som Aareknuder, Platfodethed o. s. v. — der ved de militære Lægeundersøgelser har vist sig stærkt udbredte blandt Butiksmedhjælperne — gør dem uegnede til Krigstjeneste. Af de 30,000 Vaabenføre har imidlertid ca. 10,000 allerede ladet sig indrullere. — Overfor disse Fakta maatte Mr. Tennant i en Konference med Organisationens ledende Mænd med Mr. John Turner som Ordfører erkende, at „han var glad ved at erfare hvor patriotisk Forbundet havde vist sig overfor det nationale Forsvar".

KVINDERNE PAA ARBEJDSMARKEDET.

Det er saaledes en Kendsgerning, at de engelske Handels- og Kontormedhjælpere ikke holdt sig tilbage. Og snart viste der sig en følelig Mangel paa Arbejdskraft i de sideordnede Handelsfag — særlig i Kolonialbranchen. I Mands Minde havde der ikke været en lignende Efterspørgsel efter Medhjælpere. Organisationen kunde ikke paa langt nær tilfredsstille Kravene, og det gav Medhjælperne i de daarlige Pladser de bedste Chancer for — tilfredsstillende Nyengagement.

Alt som Tiden skred syntes dog Begejstringen at kølnes, og der er talrige Eksempler paa, at de store Handelshuse haardhændet eller diskret har „presset" deres Medhjælpere til at melde sig ved Indrulleringen.

I November forespurgte Handelsministeriet vor engelske Broderorganisation om dens Stilling til en eventuel Uddannelse af kvindelig Arbejdskraft som Erstatning for de indrullerede Medhjælpere. De arbejdsløse kvindelige Medlemmer af Organisationen skulde paatage sig den fagtekniske Uddannelse, der naturligvis maatte blive ret overfladisk. — „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks" omfatter saavel kvindelige som mandlige Medhjælpere, varetager altsaa begges Interesser, og da Kvinder allerede i mange Aar har været beskæftiget ogsaa i Kolonialfaget, var der af disse Grunde ingen Anledning til at modsætte sig Tanken, naar der ydedes Sikkerhed for, at de kvindelige Medhjælpere ikke benyttedes til at trykke Lønnen. Ikke desto mindre befandt Organisationen sig overfor et Dilemma. I det ene Tilfælde vilde Mænd fra andre Erhverv tage de Pladser, de Indrullerede havde forladt og med al Udsigt til at beholde Engagementerne, og derved stille de tilbagevendende Soldater overfor Arbejdsløsheden. I andet Fald tog Kvinderne vel de ledige Pladser, men rigtignok med langt større Mulighed for Vakance ved Giftermaal o. s. v.

Naturligvis har ogsaa andre faglærte Kvinder end Organisationens Adgang til at virke som Lærerinder for den Fagreserve, der nu rykker frem. Men det engelske Forbund mener at kunne forene denne Lærergerning med en agitatorisk Virksomhed for Organisationen blandt et Medhjælperlag, det ellers er saare vanskeligt at faa i Tale. — Imidlertid er det kun forstaaeligt, at Forbundet betragter den ny Fase i Arbejdsudbudet med adskillig Skepsis, saa meget mere som Krigens Varighed er uoverskuelig og det endda efter dens Afslutning er tvivlsomt om de tjenstgørende Medhjælpere straks bliver hjemsendte. Naar Hjemsendelsen endelig finder Sted og de nye Engagementer har vunden Hævd, kan følgelig den pludselige Arbejdsløshed let hidføre en alvorlig Krisetilstand blandt de britiske Medhjælpere.

Foreløbig er Forholdene paa Arbejdsmarkedet altsaa gode, og Organisationen kan almindeligvis uden Vanskelighed ved Besættelse af ledige Pladser opnaa saavel den forlangte Minimalløn som ogsaa en Reduktion af Arbejdstiden. Under disse Vilkaar fremmes Organisationsarbejdet, idet de Uorganiserede stadig har Sammenslutningens Fordele for Øje.

BELGISKE FLYGTNINGE.

Hvilken trist Modsætning hertil frembyder ikke de belgiske Medhjælperes Stilling! Største Parten af det tætbefolkede, erhvervsmæssigt stærkt udnyttede og historisk-monumentale Belgien er forvandlet til Slagmarker. Dets Mænd er kæmpende trængt ud over Landets Grænser af en overmægtig Fjende, dets nationale Selvstændighed er i hvert Fald foreløbig udslettet.

Vi véd intet om alle de Ofre, vore belgiske Standsfæller har været med til at bære. Først kommende Tider vil sagtens bringe Klarhed derom. Men vi véd at Belgiens Medhjælperorganisationer, der i Fredens Dage havde opsparet store Fonds til understøttende Formaal, staar magtesløse overfor de uhyre Krav, som et Land, hvor alt Erhvervsliv er lagt øde, maa stille. Hele det vaabenføre Belgien staar under Fanerne, mange hviler under Landets Jordsmon og kun et Faatal lykkedes det at finde Tilflugt i England. Blandt disse sidste er mange Standsfæller fra Antwerpen, før Krigen Sædet for en af de ældste og stærkeste Afdelinger i den belgiske Medhjælperliga. Jeg har engang aflagt Besøg paa denne Forenings Kontor i den interessante Antwerpener-Børs og bevarer siden da Indtrykket af en Standsrepræsentation — „Unitas" var dens Navn — der gennem mange Aar havde indstillet sin Virksomhed paa at yde sine Medlemmer den mest effektive Støtte under alle Livets Forhold.

Dette og meget andet Fredens Arbejde, udfoldet gennem mange Aar, sank i Grus sammen med Belgiens historiske Mindesmærker, og i Virkeligheden er det i Øjeblikket haabløst at udtale sig om belgisk Medhjælperbevægelses Fremtid. Siden Antwerpens Fald har den ophørt at eksistere.

Behjertede Mænd, der beklædte Tillidsposter i vore belgiske Broderforeninger, har i London søgt at bistaa flygtende belgiske Medhjælpere, sikre dem Beskæftigelse og yde dem den Vejledning og Støtte, Flygtninge, der ofte staar subsistensløse i et fremmed Land, højlig tiltrænger. — Saaledes introducerer Generalsekretæren for den internationale Medhjælperföderation, M. Auguste Bruggeman, der siden Invasionen i Belgien tjener som Sergent i den frivillige belgiske Armé, i følgende Skrivelse, dateret Calais, en belgisk Kollega til den engelske Generalsekretær John Turner: „Jeg tillader mig at introducere til Dem min Ven M. Phillips, der er et indflydelsesrigt Medlem af Ledelsen af „Unitas" i Antwerpen, som bekendt tilsluttet den belgiske Liga. M. Phillips vil forsøge at hjælpe de belgiske Medhjælpere, der er naaet over til England. Han gør det modigt. Jeg haaber det vil lykkes ham. Han ønsker Hjælp. Jeg stoler paa, De vil yde ham den. — I den forfærdelige Storm, der nu raser, maa vi mere end nogensinde

erindre, at vor internationale Føderation blev grundlagt af britiske og belgiske Medhjælpere".

De engelske Medhjælperorganisationer har afgivet praktiske Beviser paa deres broderlige Følelser over for de ulykkeligt stillede belgisk Standsfæller, men det viser sig ikke desto mindre saare vanskeligt at skaffe de belgiske Flygtninge passende Beskæftigelse, fordi Sproget som oftest rejser uovervindelige Hindringer.

ARBEJDSLØSHEDEN.

Beretningerne udefra viser iøvrigt at Medhjælperorganisationerne evnede at tilpasse sig efter de højst ekstraordinære Forhold, som Krigstilstanden medførte. Foruden de almindelige sociale Krav, der stilledes til Medhjælperne som Stand ligesom til andre Statsborgere, maatte Organisationerne opfylde nye og større Pligter overfor de kæmpende Medlemmer og deres Efterladte, Hjælp til Saarede og Invalider, — altsammen øgede Byrder for den Enkelte og Organisationernes understøttende Fonds. Og disse overordentlige Opgaver maatte endda løses af Forbund, der hidtil udelukkende var indstillet paa Fredsarbejde og af hvis aktive Medlemmer talrige var indkaldte.

Det vanskeligste Problem, der straks meldte sig, var Arbejdsløsheden. Med èt Slag standsede mange Hjul, eller Arbejdet ebbede langsomt ud, Forretningslivet stagnerede, — Arbejdere og Funktionærer blev arbejdsløse i Hundredetusinder. Næsten alle Arbejdergrupper i de krigsførende, og delvis i de nevtrale Lande, ramtes haardt og pludseligt af Krisen. Nogle Eksempler illustrerer dette Forhold: Medens det tyske Metalarbejderforbund September 1913 omfattede 545,000 Medlemmer, var Medlemstallet reduceret til 378,000 i September 1914. Allerede da var 132,000 af Forbundets Medlemmer i Felten og 76,000 var arbejdsløse. — Ammunitionsfabrikationen bragte ganske vist snart Arbejdsløsheden ned til et Minimum for disse industrielle Arbejdere, men det var saa langt fra Tilfældet i de fleste andre Fag. Flere Maaneder efter Fredsbruddet havde det tyske Litograf-Forbund 49 %, Glashytte-arbejderne 64 % og Hattearbejderne endog 67 % Arbejdsløse. — I Frankrig er hele Industrigebeter lagt øde eller i fjendtlig Besiddelse, og visse Industrigrene er praktisk talt indstillede, dels som Følge af Krigens Gang, dels fordi Arbejderne er indkaldte.

Næppe i noget Erhverv har Arbejdsløsheden krævet saa store Ofre som blandt Handels- og Kontormedhjælperne. I udprægede Handelsbyer fik dette Forhold typisk Udtryk. Ved Midten af September fandtes der 7,822 arbejdsløse Medhjælpere i Hamburg, deraf 704 Kvinder. Tallet illustrerer den vanskelige Situation, i Særdeleshed naar det erindres, at allerede paa dette Tidspunkt stod Tusinder af hamburgske Standsfæller under Fanerne.

Jeg har før omtalt hvor meget lettere de engelske Medhjælpere kom ud over Krisen; men dog har Krigen paalagt de britiske Organisationer meget store Ofre i tabt Medlemskontingent — Tab, der alene for det oftere nævnte Forbund anslaas til ca. Kr. 350,000,—, dersom Krigen varer et Aar.

Naar vi forventelig om føje Tid raader over en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, vil vi derved staa forholdsvis langt bedre rustet under en Krise som den, der uden Varsel brød ind over vore organiserede Standsfæller i de krigsførende Lande, hvor saadanne Institutioner ikke findes. Medhjælperorganisationerne var dèr udelukkende henvist til deres indre Styrke, opsparede Kapitaler og den gensidige Hjælpsomhed.

Ikke alle Organisationer evnede at møde de hastigt svulmende Krav uden væsentlig Indskrænkning i den normale Understøttelse. Dette gælder for de østerrigske Forbund, der straks maatte nedsætte Satserne; de franske Medhjælperforbund ejer kun beskedne Midler til understøttende Formaal og har saavidt vides begrænset sig til Understøttelser af Beløb, der indgik ved frivillige Indsamlinger. Ogsaa enkelte af de tyske Organisationer nødsagedes til at reducere den sædvanlige Understøttelse. Dette hører dog til Undtagelserne.

Foruden en vidtgaaende frivillig Indsamling og et Ekstrakontingent, der tidligere er omtalt, har Medhjælperorganisationerne i Tyskland i de forløbne 9 Maaneder udbetalt store Summer i Arbejdsløshedsunderstøttelse. Et enkelt Forbund „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband", har saaledes udbetalt over M. 300,000 til arbejdsløse Medlemmer og henved M. 200,000 til indkaldte Kollegers nødlidende Familier.

Iøvrigt har alle Organisationer under denne kritiske Tid rettet Henvendelser til Staten og Kommuneforvaltningerne med Henblik paa egnede Foranstaltninger til at mildne Arbejdsløsheden: Forbud mod Overenskomster mellem Principalerne vedrørende Gagereduktioner, Udelukkelse fra Statsleverancer for Firmaer, der uden bydende Nødvendighed afskediger deres Medhjælpere og Henstilling til alle offentlige Institutioner om at erstatte ubetalt Arbejdskraft med arbejdsløse Medhjælpere.

Saavidt som Stillingen i Øjeblikket kan bedømmes, synes det at Organisationerne gennemgaaende har ordnet det vanskelige Arbejdsløshedsspørgsmaal saa tilfredsstillende som Forholdene overhovedet tillader det. Hertil har dels de øgede Indkaldelser, dels den Evne, Erhvervslivet har vist til at indordne sig under de herskende Forhold, væsentlig bidraget. (Sluttes.)

Medhjælperstævner.

Nordjysk Medhjælperstævne.

Søndag den 4. Juli 1915 afholdes nordjysk Medhjælperstævne i Frederikshavn med følgende Program: Kl. 1,10 Eftm.: Kolleger fra Hjørring og Brønderslev ankommer til Frederikshavn.

Kl. 1,30 Eftm.: Køretur (a 1 Kr. pro persona) fra Banegaarden over Flad Bakker til Vandværket, hvortil man ankommer Kl. ca. 3. (Straks efter Ankomsten drikkes Kaffe).

Kl. 4 Stævnetale af Herr Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn.

Kl. 5 marcheres fra Vandværket til „Møllehuset", hvor der Kl. 5,30 er Fællesspisning a Kr. 2,50 pr. Kuvert. Efter Fællesspisningen Dans. Kl. 12,16 Afrejse fra Frederikshavn. Tegningen slutter senest 30. Juni.

Programmet vil blive udsendt i Begyndelsen af Juni. Vi forventer stor Tilslutning til dette Stævne, som bliver afholdt paa Steder, der er vidt bekendt for sine naturskønne Omgivelser og smukke Udsigt. *Stævneudvalget.*

Fynsk-Sydjysk Sommerstævne.

Paa Middelfart-Afdelingens Initiativ afholdtes Søndag den 16. Maj paa „Turisthotellet" i Middelfart et Møde, for at søge et fynsk-sydjysk Medhjælperstævne arrangeret.

Afdelingerne i Kolding var repræsenteret ved Mødet. — Middelfart Afdeling havde forud sikret sig vor afholdte og højt skattede Redaktør som Stævnetaler.

Med de alvorlige og dyre Tider for Øje vandt Middelfart-Afdelingens Tanke om et billigt Stævne udelt Tilslutning, og man vedtog følgende Program for fynsk-sydjysk Sommerstævne paa Snoghøj Søndag den 20. Juni 1915.

Kl. 2,14 Eftm.: Modtagelse paa Middelfart Banegaard af de fynske Afdelinger (de jyske ankommer direkte til Snoghøj). Kl. 3: Afgang fra Havnen (Billet Tur og Retur 30 Øre). Kl. 3,30: Fælles Kaffebord à 40 Øre. Kl. 4,30: Stævnetale af Herr Kontorchef, Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn. Kl. 6: Fællesspisning af medbragte Madkurve. Kl. 8: Dans til Kl. 12.

Deltagelse i Stævnet koster Kr. 0.50 pro persona eller Kr. 1.00 pr. Par. Tegningen er bindende.

Indbydelse med Program og Opfordring om straks at paabegynde Tegningen, der slutter senest den 15. Juni, er udsendt til Afde-

lingerne i Svendborg, Assens, Odense, Fredericia, Vejle, Kolding og Vejen.

Ethvert C. O. Medlem fra andre Afdelinger, der ønsker at deltage, er selvfølgelig meget velkommen, men udbedes Meddelelse herom til Middelfart-Afdelingens Kasserer senest den 15. Juni.

Som man vil se, er Programmet sammensat saa enkelt og billigt som muligt, ikke alene af ovennævnte Grund, men ogsaa for at saa mange som muligt af vore unge Medlemmer kan overkomme at deltage.

Naar Stævnet kan byde paa to saa udmærkede Ting som at høre vor Redaktør holde Foredrag, og at tilbringe en Sommerdag paa det for sin Skønhed bekendte Snoghøj, behøver det sikkert ikke yderlige Anbefaling, men til Trods derfor opfordrer vi vore Kolleger i de forskellige Afdelinger til at agitere for saa stor Tilslutning som overhovedet muligt.

Vi maa, kan og skal blive mindst 200 Deltagere!

P. U. V.:
Berg.

Sommerstævne i Roskilde.

Naar Dagene længes, naar de lyse Nætters Tid indtræffer og naar Skoven pranger i al sin Friskhed, da kribler Længslen i hver eneste Medhjælpers Bryst efter at komme ud fra Butikernes og Kontorernes trange Luft. Og naar Dagens Slid omsider sent er forbi eller naar Ugens Arbejde er endt, da drager han eller hun ud for at søge Vederkvægelse i den friske Luft under Træernes grønne, hvælvede Kroner.

For den organiserede Medhjælper staar Sommerstævnet som en af Aarets største Begivenheder, den Dag, da man i naturskønne Omgivelser samles med Kolleger fra andre Afdelinger, hvor Bekendtskaber stiftes og Venskabsbaand knyttes, og hvor man samles for i Organisationens Tegn at opildne og gensidigt opmuntre hverandre i det store Arbejde, paa hvis Fuldendelse man alle arbejder.

Roskilde-Afdelingen har foreslaaet, at de sjællandske Afdelinger i Aar afholder deres Stævne i denne By, og man har fra Afdelingernes Side sluttet sig dertil. Dels fordi Roskilde er den mest centralt beliggende By paa Sjælland, og dels fordi der i den smukke Boserup Skov er det herligste Udflugtssted, man kan tænke sig. Stævnet vil antageligt blive arrangeret i Forbindelse med Sejltur fra Roskilde til Boserup.

Dagen for Afholdelsen af Stævnet er fastsat til Søndag den 4. Juli, og det fuldstændige Program vil fremkomme i næste Nr. af D. H. K. M. T. Allerede nu bør man dog indrette sig paa at deltage og særlig henstilles til de sjællandske Afdelinger at paabegynde en kraftig Agitation for Tilslutning.

Det bør være enhver Kollega en kær Pligt at deltage i dette Stævne — hvor man forener det nyttige med det behagelige — for overfor Offentligheden, ved en storstilet Demonstration, at vise, at de organiserede Medhjælpere er maalbeviste Folk, der kraftigt og energisk arbejder for en Højnelse af deres Stands Interesser.

H. H.

Conto pro diversi.

DYRTIDSTILLÆG.

Ifølge vor Anmodning i sidste Nr. om at tilstille os Meddelelse om Firmaer, der har indrømmet deres Personale Dyrtidstillæg, har vi modtaget Underretning om, at yderligere efternævnte Forretninger har vist deres Medhjælpere et saadant Hensyn:

Bankierfirmaet Claus L. Smith, A/S „Haand i Haand", Dansk Syge- og Ulykkesforsikring, C. L. Seifert, Kjøbenhavns Havnevæsen, Aalborg Kommune, Jørgen Jensens Eftfl., Vilh. Petersen & Søn (Vin), Genforsikrings-A/S „Skandinavia", Forsikrings-A/S „Absalon", Livsforsikrings-A/S „Carentia", A. N. Grøn & Witzke og „Den sjællandske Bondestands Sparekasse".

Alle fornævnte Firmaer er ligesom de tidligere meddelte domicilerede i Kjøbenhavn, og det vilde derfor være af megen Interesse at erfare, hvorledes Stillingen paa dette Omraade arter sig i Provinsen.

HARMONIFORENING ELLER ORGANISATION.

Angaaende Foreningslivet blandt vore Standsfæller i Skelskør, der tælles mellem de kun enkelte Købstæder, hvor Centralorganisationen endnu ikke har en Afdeling, indeholder „Vestsjællands Social-Demokrat" følgende Artikel:

I „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende", som vi faar tilsendt, og som vi læser med Interesse, da vi derigennem ser, hvorledes den danske Kontor- og Handelsmedhjælperstand mere og mere vaagner og vækkes til Interesse for deres Stand og Sag, har vi længe spejdet efter en Oplysning, et Ord om den skelskørianske Handels- og Kontormedhjælperstand, men forgæves. Denne synes endnu ikke at være naaet saa vidt, at den har ment det formaalstjenligt at danne en Organisation til Værn og til Højnelse af sine egne Interesser.

Vore Handels- og Kontormedhjælpere dannede for nogen Tid siden en selskabelig Forening her i Byen — vi synes, det havde været klogere, om de havde dannet en Forening i Tilslutning til deres øvrige Kolleger her i Landet. Selskabelighed kan være meget godt, men der er dog det, der er bedre, og det er Højnelsen af sine økonomiske Interesser.

Vi kan daarlig tro, at vore herværende Handels- og Kontormedhjælpere er saa godt aflagte, at de ikke trænger til højere Løn, bedre Boligforhold m. m.

I hvert Tilfælde kender vi adskillige Eksempler paa, hvor lavt — for ikke at sige usselt — vore Kontordamer, Ekspeditricer er lønnet.

Derfor finder vi al Grund for vore Handels- og Kontormedhjælpere til at slutte sig sammen, ikke i selskabelige Foreninger, men i Fagforeninger — og der er jo heller intet til Hinder for, at de ogsaa dér kan dyrke Selskabelighed.

„PRINCIPAL OG MEDHJÆLPER".

„Engageringskontoret for Handel og Industri" har paabegyndt Udgivelsen af et Blad, som udsendes under ovenstaaende Titel, der maa siges at være træffende og velvalgt, ifølge det Formaal „Engageringskontoret" har sat sig, og de Principer hvorefter det ledes.

Bladet, der redigeres af „Engageringskontorets" Leder, Herr Kontorchef C. F. Lytting, skal udgaa to Gange maanedlig.

Af en Program-Artikel i det udkomne første Nummer fremgaar det, at „P. & M." som Hovedopgave vil beskæftige sig med Arbejdsanvisning, men vil sideordnet hermed tage en Række andre Spørgsmaal op: Undersøgelse af Handelsmedhjælpernes sociale Forhold, Overvejelse af eventuelle Reformforslag, Spørgsmaal om Lovgivning, om Organisation, om nye Former og større Sikkerhed for Arbejde, om Pensionsspørgsmaalet og dets direkte og indirekte Betydning for Engageringssagen o. s. v.

Ligesom „Engageringskontoret for Handel og Industri" er dannet som et Modtræk mod vor Centralorganisation, sér vi i det nye Blad et utvivlsomt velment Forsøg paa at modarbejde vor Tidendes Opgave og det Maal, vi gennem en lang Aarrække har arbejdet for.

Det nye Harmoniorgan skal finde os rede!

Centralorganisationen er danske Medhjælperes eneste faglige Værn, — derfor Din Organisation.

De direkte Medlemmer og Kongressen.

TIL at repræsentere de direkte Medlemmer ved Kongressen i Aarhus tillader jeg mig at foreslaa følgende Medlemmer:

Bogholder Helmuth Petersen, Hadsten,
Kolonialmedhjælper Aage Kappel, Haarlev,
Bogholder Johs. V. Larsen, Ringe,
Manufakturmedhjælper Emil Simmelhag, Bjerringbro.

Det er alle meget interesserede Medlemmer af Organisationen,

og de vil sikkert være den direkte Afdeling udmærkede Repræsentanter. *E. E. O. P.*

Jeg vil gerne tillade mig at foreslaa som Delegerede for den direkte Afdeling:

Bogholder Peter Nielsen, Nyborg,
Kolonialmedhjælper Alfr. B. Johansen, Maare pr. Ørbæk.
„ Otto Erichsen, Skelskør.
Bogholderske Ida Petersen, Skørping. *Z.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Søndag den 25. April sluttede vi de ugentlige Mødeaftener med en festlig Sammenkomst. Herr Sjøbeck og Frk. Petersen sang flere udmærkede Numre til Akkompagnement af Frk. Dyhr, der ligeledes gav flere smukke Numre paa Fortepiano, baade to- og firhændigt; de assisterende lønnedes med kraftigt Bifald. Efter Koncerten var der en lille Svingom.

Det lykkedes Bestyrelsen at faa en Uoverensstemmelse angaaende et Gagespørgsmaal mellem en Medhjælper og en Principal forligt til Medhjælperens fulde Tilfredshed. Vedkommende Medlem blev indkaldt til Sikringsstyrken i August 1914; den 3. September blev han opsagt af Principalen. Ved Henvendelse fra Medhjælperen til Principalen nægtede denne at betale ham nogen som helst Gage fra 1. August. Til sidst henvendte Medhjælperen sig til sin Forening og ved Forhandling mellem Principalens Sagfører og Formanden lykkedes det som sagt at undgaa Retssag og et Forlig kom i Stand.

Maatte dette Eksempel vise de vantro udenfor Organisationen, hvilken Betydning det kan have at staa som Medlem af vor Organisation. *A. Elvig.*

Hobro. Onsdag den 5. Maj afholdtes Generalforsamling. Formanden, Bogholder J. Fogh, bød Velkommen, hvorefter Kommis Rasmussen valgtes til Dirigent. — Formanden aflagde Beretning og oplæste Forhandlingsprotokollen for forløbne Halvaar.

Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr 267,42. Beretning og Regnskab godkendtes.

Afdelingen har i Øjeblikket 34 Medlemmer, og der har været Fremgang i den senere Tid.

Generalforsamlingen ønskede at Bestyrelsen skulde fungere til Efteraaret. — Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Kontorist Johs. Mortensen og Kommis N. A. Olsen. Til Revisor valgtes M. Jensen Tey.

Formanden oplæste en Skrivelse fra Aalborg Afdeling, at den med forventet Tilslutning fra Randers paatænker at holde Sommerudflugt til Hobro, og udbad sig vort Standpunkt dertil. Generalforsamlingen bifaldt enstemmig den paatænkte Udflugt. *H.*

Holstebro. Medlemsmøderne har i den senere Tid været mindre godt besøgt, hvilket ikke burde være Tilfældet.

Nu forinden Kongressen vil der blive mange vigtige Sager at forhandle og drøfte, hvorfor Medlemmerne opfordres til altid at møde til Møderne, da det har stor Betydning. De bør ikke lade Bestyrelsen være alene om Arbejdet, og skuffe den ved at glimre ved Deres Fraværelse. Der behøves ogsaa Deres personlige Indsats efter Evner og Vilkaar!

Tirsdag den 1. Juni vil der antagelig blive afholdt et Diskussionsmøde om Arbejdsløshedskassen og Statsanerkendelsen, og tillige det af Hillerød Afd. fremsatte Forslag om Skalakontingent. Mød alle til dette vigtige Møde! *C. C.*

Løgstør. Ordinær Generalforsamling afholdtes Torsdag den 6. Maj paa Hotel du Nord. Til Dirigent valgtes Kommis Eriksen.

Formandens Beretning om forløbne Halvaars Virksomhed godkendtes, ligeledes godkendtes det reviderede Regnskab.

Til Formand genvalgtes Kommis Ingerslev Jensen, til Bestyrelsen genvalgtes Kommissene Schov og Kragholm og nyvalgtes Kommis Gillesberg og Kontorist Kjelgaard, Supleanter: Boghandlermedhjælper Nørregaard og Kommis P. Jensen.

Bestyrelsen konstituerede sig med Gillesberg Næstformand, Kragholm Kasserer og Kjelgaarg som Sekretær.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O. og Afdelingen. *I. Jensen.*

Roskilde. Fredag den 7. Maj afholdtes ugentlig Mødeaften, hvor vor Formand, H. Bach-Andersen, omtalte Arbejdsløshedskassen, dens eventuelle Statsanerkendelse og fremhævede de forskellige Fordele ved Statsanerkendelsen. Formanden oplæste derefter et Stykke i „Vort Land", dateret $^4/_5$, underskrevet „Daniel Larsen, tidl. Medlem af C. O.", og indeholdende forskellige mistydende Bemærkninger angaaende de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i A. F. Da vedkommende Medlem først har sendt sin Udmeldelse den $^6/_5$, kunde denne ikke paa Grund af ovenstaaende Referat tages til Følge, og det besluttedes derfor paa en ekstraordinær Generalforsamling at ekskludere Larsen.

Fredag den 14. Maj afholdtes offentligt Møde, hvortil de Herrer Principaler var indbudte. Der mødte dog kun 2.

Herr Forretningsfører Jens Johansen talte om C. O. Foredragsholderen omtalte de mange Aktieselskaber, der var dannede siden Næringsloven 1856, hvilket havde til Følge, at de mange selvstændige Erhverv hindredes, medens Medhjælperstanden øgedes i større og større Grad. Medhjælpernes Fremtid sikredes kun gennem Organisationen. Man maa tilkæmpe sig de Fordele, man vil have, maa selv trække med for at det hele kan komme i Lave, maa organisere sig for at gøre sig socialt gældende. Foredragsholderen omtalte sluttelig Syvlukkeloven, Arbejdsløshedskassen, Henvendelser til Principalerne ang. Dyrtidstillæg, Regulering af Lærlingevæsenet o. s. v. og haabede alle vilde indmelde sig i C. O. De sidste $^3/_4$ Aars usædvanlige Forhold havde samlet Medhjælperne, de ligesom følte Samholdsnødvendigheden. Derpaa fulgte en kort Diskussion, hvori Principalerne deltog, og en enkelt af disse anbefalede varmt at indmelde sig i Organisationen.

Tirsdag den 18. Maj afholdtes ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: Eksklusion af et Medlem samt „Eventuelt".

Formanden aabnede Generalforsamlingen og forklarede, hvorfor man var skredet til det usædvanlige at ekskludere et Medlem. Eksklusionen vedtoges enstemmig.

Under „Eventuelt" fremkom enkelte Spørgsmaal til Behandling paa Kongressen, navnlig Kontingentspørgsmaalet, der drøftedes meget livligt, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. *V. S.*

Stubbekøbing. Tirsdag den 4. Maj afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Freys Hotel".

Formanden, Herr John Ejbo, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Vi har afholdt 5 Bestyrelsesmøder og 12 Medlemsmøder, hvortil der har været god Tilslutning. Endvidere er der afholdt et offentligt Foredrag med Herr Folketingsmand Fog-Petersen som Taler.

Da Formandens Beretning var sluttet gik vi over til Valg af Bestyrelse. Til Formand valgtes Fred. Th. Lange i Stedet for Herr Ejbo, som rejser fra Byen; den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af de Herrer P. Rodian, Harald Hansen, A. Jensen Kepp og Frkn. Voigt.

Derefter hævedes Generalforsamlingen med et Leveraab for C. O. *Fred. Th. Lange.*

Vejle. Torsdag den 8. April afholdtes ord. Medlemsmøde, hvor Herr Michael Nielsen talte om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Taleren fremdrog kort hvad der allerede var foretaget i nævnte Retning. Udkastet til Lovene havde været fremme paa et Repræsentantskabsmøde, og havde der faaet nogle Ændringer i Ordlyden. — Taleren gennemgik flere Paragraffer i det nye Lovudkast, og paaviste hvilke Fordele det havde fremfor den nuværende Lov, — og var ikke i Tvivl om at den nye Lov kunde byde Fordele, der let kunde opveje de Anker, der førtes imod den.

Den overmaade interessante Redegørelse paahørtes med stor Ro, indtil nogle forsinkede Medlemmer ankom i livlig Samtale, hvilket øjensynligt virkede pinligt baade paa Taleren og Forsamlingen.

Ved Medlemsmødet den 15. April havde Herr Købmand Laurits Petersen velvilligst stillet sig til Foreningens Disposition og holdt et indledende Foredrag om: „Organisationen."

Taleren fremdrog i korte Træk hvordan Industri, Handel og Landbrug var gaaet frem, og havde dannet store Sammenslutninger; omtalte Aaret 1848, hvor Grundloven gav Folket Ret til Del i Landets Styrelse, hvorved de politiske Interesser særlig blev vakt, hvilket resulterede i de forskellige politiske Partier. Det var i Særdeleshed Socialismen, der havde haft stor Fremgang, og havde givet sig Udslag i store Fagorganisationer, hvilke nu stod som en stor Magt. Til Gengæld havde det været nødvendigt at Arbejdsgiverne dannede en Organisation, for at modstaa det Tryk, Fagforeningerne bevirkede.

Taleren fremhævede: at de to Hovedfaktorer, der nu stod overfor hinanden, var: „Socialisme og Kapitalisme," og omtalte Organisationens Væsen og Karakter samt gav sluttelig en Oversigt over de forskellige Organisationer indtil vor Tid.

Der paafulgte en kort Diskussion, hvorefter Formanden sluttede med en Tak til Herr L. Petersen. *M. Rasmussen.*

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1915. 15de Aargang.

GRUNDLOVEN.

„Kan man sige, at de 30-aarige er dem, der alene bør have Bestemmelsesretten? Dertil maa vi sige Nej. Vi paalægger en Mand paa 25 Aar ganske samme Pligter som en Mand paa 30, hvorfor skal den 26-aarige saa ikke have de samme Rettigheder?

Og bør Kvinderne bestandig holdes udenfor? Dertil maa ogsaa svares Nej."

Fhv. Indenrigsminister Jensen-Sønderup i et Foredrag i Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn.

DER er næppe nogen Erhvervsklasse, der i saa høj Grad som Handels- og Kontormedhjælper-Standen har lidt under den nu aflivede uretfærdige Forfatning af 1866. —

De deri indeholdte urimelige Valgretsbetingelser, saavel den høje Valgretsalder (30 Aar), som Bestemmelsen om, at man skulde have „Foden under egen Dug og Disk", og endelig — men ikke mindst — at Kvinderne var regnet som 2den Klasses Mennesker, sat under Mændenes politiske Formynderskab, bevirkede, at vort Fag, der tæller forholdsvis mange flere Borgere i Alderen under 30 Aar, mange flere af Kost- og Logisystemet afhængige, og mange, mange flere Kvinder, end alle andre Lønarbejderfag, ramtes ganske særlig haardt af de reaktionære Godsejerbestemmelser fra 1866, og saaledes berøvedes al politisk Indflydelse.

Denne politiske Umyndighed har, som en naturlig Konsekvens, medført en temmelig udbredt politisk Ligegyldighed hos vore Standsfæller; og dette efter Nutidsforhold for en stor Stand urimelige indifferente sociale Standpunkt har igen betydet, at de regerende og lovgivende Myndigheder — i Stat som i Kommune — kun til Husbehov, og knap nok det, har interesseret sig for vore Anliggender, og indtil Centralorganisationen fremstod overhovedet ikke regnede med, at der fandtes en Stand af Handels- og Kontormedhjælpere. Den Behandling et for os betydningsfuldt Spørgsmaal har været Genstand for i de sidste Rigsdagssamlinger leverer til Overflod Bevis herfor; thi havde vore Krav, om en rimelig Beskyttelse igennem Loven om Butikslukning, været skrevet paa Stemmesedlen vilde der forlængst have foreligget et ogsaa for os akceptabelt Resultat i saa Henseende — saa meget mere, som andre Lande har vist Vej paa dette Omraade.

Dette Tilfælde — som adskillige andre før — viser med blændende Klarhed, at udenom Politik gaar ingen Vej til Fremskridt i dette Land; hverken for os eller for andre. Vi maa ved Siden af vort faglige Arbejde ogsaa virke hen til, at fremme Interessen hos Medlemmerne for sociale og politiske Spørgsmaal, og først og sidst for Benyttelse af Stemmesedlen, saaledes at det dyre Eje, som Valgretten nu er, ikke ligger unyttet hen.

Ingen havde mere end Handels- og Kontormedhjælperne Anledning til at glæde sig da Ministeriet Klaus Berntsen den 23. Oktober 1912 forelagde sit frisindede Grundlovsforslag. Og ingen har med større Interesse og Spænding end vore tænkende Standsfæller fulgt de langsommelige og besværlige Forhandlinger om denne Sag, som nu i 2½ Aar har baandlagt al politisk Interesse her i Landet.

Og er end Forslaget fra 1912 undergaaet visse, fra vort Standpunkt set, mindre heldige Ændringer, f. Eks. er Nedsættelsen af Valgretsalderen til Folketinget gjort glidende, saaledes at det sker med et Aar ad Gangen ved hvert Valg, som finder Sted hvert 4. Aar, og Valgretsalderen til Landstinget er endogsaa sat op til 35 Aar, saa byder det ogsaa sine særlige Fordele; og hvorom al Ting er, det indfører politisk Ligeret for Rig og Fattig — for Mand og Kvinde, og Retten til at tale med ved Valget af det folkevalgte Ting, hvor Tyngdepunktet i Fremtidens politiske Arbejde nu kan betragtes som endnu fastere lagt, naar jo dog ogsaa til alle fuldmyndige Mænd og Kvinder i Løbet af forholdsvis faa Aar.

Vi Lønarbejdere i Handel og Omsætning har derfor kun Grund til at hilse den nye frisindede Forfatning begejstret Velkommen! Den byder os gode Betingelser for at oparbejde social og politisk Interesse og Forstaaelse blandt de Titusinder Medborgere, der beskæftiges i vort Fag; og dermed følger selvsagt ogsaa

Indsigt i, at man ejheller fagligt set kan mure sig inde, og være sig selv nok — thi Solidaritetsforpligtelsen rækker stort set og navnlig socialt set ogsaa ud over de snævreste Fagrammer, og henviser de Samfundsborgere med fælles Interesser til at optage fælles Arbejde for Fællesspørgsmaalenes tilfredsstillende Løsning.

Vor Glæde over denne udvidede Adgang til Indflydelse paa Samfundets Arbejde og Indretning maa yderligere forhøjes derved, at den deraf flydende større Interesse — som Myndigheden maa medføre — ganske utvivlsomt ogsaa vil tjene som Løftestang for den faglige Organisation. Thi man kan ikke tænke sig, at en Handels- og Kontormedhjælper med Interesse for Samfundets Anliggender, ikke ogsaa vil lade sin Interesse gælde den Del af Samfundet, som er ham nærmest — hans eget Fag; og det maa nødvendigvis føre til Indmeldelser i, og Arbejde for Standens Organisation, som netop skal forberede Jorden for den Sæd, som saas ved den nye Forfatnings Vedtagelse.

Med oprigtig Glæde hilser vi derfor det nye Grundlag for al anden Lovgivning, og vi spaar ikke urigtigt, ser ikke sangvinsk paa Sagen, naar vi bebuder, at i Fremtiden vil man høre mere fra den store sociale Nydannelse, som Handels- og Kontormedhjælper-Standen udgør en væsentlig Del af. *Jens Johansen.*

Medens der kæmpes.

Foredrag af Vilh. Hansen i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kbhvn.

IV. (Sluttet).

ARBEJDSANVISNING.

KRIGEN har skabt ny Aktualitet om Arbejdsanvisnings-Problemet. Den væbnede Fred mellem Organisationerne indbyrdes syntes endog at være truet, — saa dybtdelte var Anskuelserne om dette Anliggende, der navnlig i de senere Aar har givet Stof til talløse Bladartikler, endeløse Debatter, vidtløftige Forhandlinger og en Kæde af Komitébeslutninger.

Ogsaa paa dette Omraade hævder dog England en Særstilling. Vi har vel set at den engelske Medhjælper ikke gik upaavirket ud af Augustdagenes paniske Jag, men de voldsomme Rystelser paa Kontinentet bragte ikke det engelske Samfund til at vakle, og først paa et langt senere Tidspunkt har Verdenskrigen grebet voldsomt og forstyrrende ind i Ørigets økonomiske Liv. Derfor traadte i England Arbejdsløsheds-Spørgsmaalet i Baggrunden, de foreløbige Foranstaltninger, som Organisationerne traf for at sikre Medhjælperne, viste sig snart overflødige og som allerede nævnt medførte tværtimod Krigen og den deraf følgende Indrullering en overordentlig stærk Efterspørgsel efter Medhjælpere.

Vender vi os nu til Centralmagternes Omraader, da skifter Billedet. Saavel i Østerrig som i det tyske Rige har en Modernisering af Arbejdsanvisningen været et aabent Spørgsmaal, hvorom der ikke blandt Medhjælper-Organisationerne kunde opnaaes Enighed. Som Følge af Krigen søgte man at kaste Teorierne over Bord og lade Praksis dele Trætten. Kampen har stadig staaet om Organisationernes Pladsanvisning eller kommunal Arbejdsanvisning. Naturligvis har Forbundene med det mest moderne Tilsnit givet sidstnævnte Form Tilslutning, medens de gamle Foreninger har værget den Pladsanvisning, der for flere af dem var eneste Eksistensbetingelse.

Den stigende Arbejdsløshed tvang i flere større Byer Kommunalbestyrelserne til at søge Forhandling med de stedlige Medhjælperforeninger, for at indlede Samvirke og ensartet Løsning af Opgaven. Resultater er derved opnaaet i saavel østerrigske som tyske Byer, uden at det dog almindeligvis er lykkedes at forene Medhjælperorganisationerne om den kommunale Anvisning. Som Udslag af Uviljen mod denne Form for Pladsanvisning og Eksempel paa det Standshovmod, der endog i de alvorlige Tider behersker visse Medhjælperkredse, skal jeg anføre en Udtalelse, der ofte er gentaget: at den kommunale Arbejdsanvisning var i Strid med Medhjælperstandens — Ære! Vægtigere er det Argument, der hævder, at det i Krigstid at organisere Arbejdsanvisningen, er som at oprette Brandvæsenet, mens Ilden raser.

Forholdenes højst ekstraordinære Art kræver imidlertid Handling, og den Kendsgerning, at Kommunerne ofte viser Lyst til at frigøre sig for almindelige Understøtrelsesbyrder og lægge disse over paa de kapitalstærke Medhjælperorganisationer, animerer netop til paa det omhandlede Omraade at hævde Kravet overfor Kommunerne. Thi dels har disse Understøttelsespligt overfor alle Borgere, dels er det ved Anvisningen urimeligt, at Organisationerne bringes til ogsaa at varetage de Uorganiseredes Interesser.

Saaledes synes det at bære henimod en kommunal Ordning af det omstridte Anliggende, antagelig gennem en fast Institution af lignende Art som vor Centralarbejdsanvisning, men udelukkende med Henblik paa Handels- og Kontormedhjælperne. Dette Centralkontor skal dog ikke overflødiggøre, men derimod supplere Medhjælperorganisationernes Pladsanvisning, og navnlig udveksle Erfaringer og Pladser mellem Forbundene.

FORSIKRINGSVÆSEN.

Den sociale Forsikring er naturligvis stærkt paavirket af Krigen. I de Lande, hvor Invaliditetsforsikring er gennemført, hviler denne for de indkaldte Soldater. I Krigstid tager Staten Affære.

Sygekasserne har overalt begrænset deres Ydepligt, ofte samtidig forøget Bidragene. Saaledes i Frankrig og i de fleste tyske Medhjælper-Sygekasser. I disse Institutioner er Medlemsretten hvilende under Krigen, idet Staten saa vidt muligt sørger for Saaredes Pleje og de Faldnes Begravelse. — Tyske Medhjælperorganisationer har i Forstaaelse med „Aufsichtsamt für Privatversicherung" dannet en Forsikring med det Formaal at yde Hjælp til faldne Soldaters Efterladte. Ved et maanedligt Bidrag af 50 Pfg. udbetales M. 100, — ved 75 Pfg. M. 150 — og ved et Bidrag af M. 1 pr. Maaned udbetales ved Dødsfald M. 200. — Denne Forsikringsform synes at vinde stor Tilslutning, saa meget mere som det er det eneste Bidrag indkaldte Medhjælpere betaler til deres Organisation. Som et Udslag af Hjælpsomheden skal forbigaaende nævnes, at det er en almindelig Regel, at Forbundenes Afdelinger udreder Præmier for saadanne Familier, der under de herskende Forhold ikke selv evner at betale. Ligeledes er den østerrigske og tyske Medhjælper-Pensionsforsikring undergaaet visse Ændringer som Følge af Krigstilstanden, uden derved dog i nogen Maade at forringe Betydningen af denne Forsikringsgren. I Østerrig blev den ny Pensionsforsikringslov, der først skulde træde i Kraft mod Slutningen af Aaret, straks gennemført med Virkning fra 1. August.

Som en særlig og interessant Forsikringsgren skal jeg sluttelig dvæle ved den tyske Krigsforsikring, der er etableret af et berlinsk Selskab og hviler paa Gensidighed. — Efter Erfaringerne fra Krigen 1870—71 udbetales ved Død det 25-dobbelte af det indbetalte Beløb. Indbetales f. Eks. M. 5 vil den udbetalte Forsikringssum følgelig andrage M. 125 —; ved M. 30 er Summen M. 750 o. s. f. Dog afhænger dette af Krigsdødeligheden! Er denne større end Gennemsnittet fra den tysk-franske Krig —

og den er netop langt større — bliver Udbetalingen tilsvarende mindre. Iøvrigt kan der kun indbetales fra M. 5 til M. 200. Forsikringen udbetales 4 Maaneder efter Krigens Ophør og i Forhold til de faldne Forsikrede, eller saadanne, der afgaar ved Døden inden 3 Maaneder efter Krigsophør.

Denne Forsikringsform har, efter hvad der oplyses, vunden megen Anklang i Medhjælperkredse; ogsaa adskillige Firmaer benytter Lejligheden til paa de nævnte billige Vilkaar at sikre deres indkaldte Medhjælpere.

FREMSKRIDT ELLER TILBAGEGANG.

Ligesom den Mørketid, vi gennemlever, ikke er helt uden Lysglimt: storstilet Offervillighed, national Samfølelse, personligt Mod, har den Krise, vore Broderorganisationer gennemgaar i de krigsførende Lande, i Almindelighed vist deres Evne til at løse de overordentlige og vanskelige Opgaver; Krigssituationen pludselig stillede dem. Som Følge deraf og som et Udslag af den Værdiernes Omjustering, Krigen har medført i næsten alle Forhold, har Medhjælper-Sammenslutningerne været henvist til ogsaa at beskæftige sig med sociale Opgaver, der ellers ligger udenfor deres egentlige Virkefelt. Vi har af det foregaaende erfaret, at der ogsaa paa disse Omraader er ydet et omfangsrigt og heldbringende Arbejde, — og ligesom den alvorlige Tingenes Tilstand skabte Samdrægtighed, hvor der før herskede Tvedragt, nedbød Skranker, der syntes uoverstigelige, og eksempelvis for første Gang siden Socialistlovens Voldsregimente, førte tyske Ministerialembedsmænd over Fagforeningernes Tærskel, ikke for at beslaglægge og arrestere, men tvertimod i den Hensigt at komplimentere, — har Krigens Frygteligheder og de evige Løbegrav-Kampes uhyre Krav til Soldaternes Konstitution, leveret Beviser, uden Sidestykke i Menneskehedens Historie, for at den sociale Lovgivning og de faglige Reformer, saa langt fra at nedbryde derimod har staalsat Nutidsslægten til den skæbnesvangre Prøvelse, som Tiden byder den.

Vore Broderorganisationer vil gaa svækkede, i Medlemstal og Penge, ud af det frygtelige Sammenbrud. Had og Mistillid vil vel ogsaa for lange Aar vokse frem af Krigens blodige Sæd. Men trods alt dette lever der ogsaa blandt de uhildede af Medhjælperforbundenes ledende Mænd i de hverandre fjendtlige Lande en stærk Tro paa et genfødt internationalt Samvirke, naar Krigen er ført til Afslutning. Tanken om en international Medhjælperkongres i Sommer har endogsaa været fremsat og Indbydelse dertil er udgaaet fra de britiske Organisationer. Det er mig en Glæde at kunde oplyse, at vor tyske Broderorganisation har givet Tilsagn om at lade sig repræsentere, dersom Kongressen kan arrangeres i et neutralt Land! Alt som Krigen breder sig og dens Virkninger føles stærkere, forringes Udsigterne for Tankens Virkeliggørelse, men den viser dog mod en lysende Vej ud af Tidens Ragnarok.

Og lad mig da i denne Tro paa Fremtiden slutte med et Brudstykke af den glimrende og tankevækkende Tale, hvormed Præsidenten for vort engelske Broderforbund, Mr. Harry Hutton, Paaskemorgen aabnede den engelske Kongres i Manchester:

„I denne Paaskemorgen søger vort Blik mod den organiserede Galskab, der ødelægger Europa, saar en Sæd af Elendighed, Savn og Ødelæggelse, og Tvivl om Menneskehedens Fremtid maatte vaagne i vort Sind, følte vi ikke den store og urokkelige Tro paa Fredsidealets Udødelighed og Broderskabet blandt Menneskene, for hvilke ogsaa vor Organisation træder i Skranken. Selv om disse Idealer nu er svigtede af tidligere Tilhængere, forraadte ved Diplomatiets Kys, korsfæstede paa et Kors af Guld, tornekronet med Graadighed, Had og Ærgerrighed — vil vi dog føle os forvissede om, at ogsaa for dem vil Paaskedagen engang gry. — Kammerater! Lad os skynde os frem mod den gryende Dag!"

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for April og Maj.

SAALEDES som bebudet i de forudgaaende Beretninger har de midlertidige Hjemsendelser fra Sikringsstyrken fremkaldt stor Arbejdsløshed blandt vore Standsfæller og dermed ogsaa et stadig øget Antal arbejdsløse Medlemmer. Da der venter disse Medlemmer ny Indkaldelse og det netop for Tiden vil være vanskeligt for dem, der engang er ude af Stilling at opnaa forbigaaende Beskæftigelse, vil der utvivlsomt i de kommende Maaneder blive stillet særlig store Krav til vore understøttende Institutioner. — Heldigvis er vi forberedte paa og i Stand til at møde disse Krav fra Medlemmernes Side.

Den almindelige Situation stemmer saaledes til Alvor og paavirker egentlig ogsaa Organisationens og i Særdeleshed Afdelingernes specielle Virksomhed. Næst efter at konstatere, at Afdelingerne i Ebeltoft, Nibe og Storehedinge arbejder under vanskelige Forhold, fordi der paa de nævnte Pladser for Tiden fattes egnede Foregangsmænd, paapeger Beretningerne for de to Maaneder, at Agitationen er foregaaet med en vis Træghed. I Maj var dels Aarstiden, dels Pinsetravlhed i flere Brancher Skylden herfor. Enkelte Møder er afholdte: Harald Heie har talt i Holbæk og Kjøbenhavn, Jens Johansen i Roskilde, Vilh. Hansen i Kjøbenhavn, Michael Nielsen i Horsens, Vejle, Fredericia og Vejen. — Som tidligere meddelt er der indenfor Beretningsperioden oprettet en Afdeling for Isenkrammedhjælpere i Kjøbenhavn med Aage S. Leth som Formand.

Under de skildrede Forhold maa Medlemstilgangen lade noget tilbage at ønske. Henholdsvis 39 og 32 Afdelinger har indsendt Indmeldelser, der bl. a. fordeler sig paa Kjøbenhavn (48), Slagelse (18), Horsens (16), Herning og Nykjøbing M. (hver 11), Esbjerg og Roskilde (hver 8 Indmeldelser), desuden Hjørring, Holbæk, Varde o. s. v.

Af faglige Anliggender er Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg optaget og et systematisk Arbejde for denne Opgave er muliggjort ved et fra Hovedkontoret udsendt Cirkulære, saavel som Udkast til en skriftlig Henvendelse fra Afdelingerne til stedlige Firmaer og Principalforeninger. Skrivelsen er derefter fremstillet paa C. O's Foranledning og tilstillet de Afdelinger, der indsendte Begæringer.

Angaaende Syvlukningens-Agitationen er der givet Afdelingerne udførlige Instruktioner, saavel m. H. t. 7-Lukningens socialpolitiske Stade som ogsaa, og navnlig, den almindelige Agitation for frivillig Sommer-7-Lukning i Lighed med vor tidligere Arbejdsplan.

Retshjælpen har udfoldet en betydelig Aktivitet. Herom berettes følgende:

Der er bevilget Retshjælp til Medlem 1949 Svend Davidsen, Aarhus, mod A/S „Globus" ang. tilgodehavende Provision; til Medlem 7646 Joseph Siew, Aarhus mod Grosserer W. Rubinstein, Kjøbenhavn, angaaende 3 Maaneders Gage = Kr. 600.00; til Medlem 9965 Lauritz Larsen, Kjøbenhavn mod Musikhandler F. Thomsen angaaende 3 Maaneders Gage under Indkaldelse, og til Medlem 5406 Axel Marcussen, Grenaa, mod Vett & Wessels Udsalg ved Albert Jørgensen angaaende tilgodehavende Provision.

Boghandler Johs. Bruun, Roskilde, som havde bebudet Appel af Dommen i Sagen: Poul Bjerregaard, har i sidste Øjeblik afstaaet herfra, og Sagen er nu afregnet. — I Sagen: Joseph Siew ctr. Grosserer W. Rubinstein er truffet en mindelig Ordning saaledes at W. R. betaler de 3 Maaneders Gage Kr. 600.00. — Ligeledes er der ved Forhandling truffet en Ordning i Sagen: Svend Davidsen ctr. A/S „Globus", hvorved Firmaet indbetalte 100 Kr. som fuld Afgørelse af Mellemværendet. — Sagen: N. Andersen ctr. Købmand N. Jørgensen, Brænderup St., er ogsaa afsluttet, idet Principalen til os har indbetalt N. A.s Tilgodehavende = 100 Kr. — Endelig er der faldet Dom i Sagerne: Rob. Ludvigsen ctr. Red. C. Fischer, „Næstved Avis". C. Alsøe ctr. Fru Hanna Osier, og Carl Petersen ctr. Steen Andersen, Maribo, hvorved Principalerne er tilpligtet at betale

henholdsvis 70, 40 og 200 Kr. I første Sag krævede vi 3 Maaneders Gage, men fik kun en Maaneds Gage til vort Medlem.

Desuden er der efter Korrespondance mellem Frederikshavns Afd. og Hovedkontoret og derpaa følgende Forhandling mellem Afdelingens Formand og Købmand Johs. Johansen, Frederikshavn, afgjort en Uoverensstemmelse om Gage under Indkaldelse, mellem Johs. J. og et af vore Medlemmer R. Lindgreen, som fik udbetalt 200 Kr. til fuld Afgørelse.

Endvidere opnaaede vi ved Forhandling med A/S „Det tyvende Aarhundrede" at ordne et Mellemværende mellem Selskabet og Medlem Nr. 5060 N. C. Hansen, saaledes at vort Medlem erholdt sit Tilgodehavende.

Derimod tabtes Sagen: Manufakturmedhjælper L. Madsen ctr. Manufakturhandler N. P. Nielsen, Vinderup.

Som allerede fremhævet stillede Beretningsmaanederne særlig store Krav til Arbejdsløshedskassen. Der udbetaltes ialt Kr. 1018,55. Af indsendte 40 Begæringer anerkendtes alle — med en enkelt Undtagelse. Endvidere bevilgedes i to Tilfælde ekstraordinær Understøttelse af det faglige Understøttelsesfond og to Medlemmer meddeltes Sanktion til at opsige deres Engagementer paa Grund af Arbejdsforholdenes Art.

Foruden tidligere omtalte Cirkulærer er der endvidere til Afdelingerne udsendt Meddelelser vedrørende Arbejdsløshedstælling, Kongressen og forskellige Administrations-Anliggender. — Redaktionen af „D. H. K. M. T." har udsendt et nyt Cirkulære angaaende daarlige Arbejdsforhold.

Agitationsbrochuren „Hvad vi vil" er udsendt i et nyt Oplag paa 15,000 Eksemplarer, i en revideret og delvis omarbejdet Skikkelse.

C. O.s Forretningsudvalg afholdt den 30. Maj Møde paa Hovedkontoret. Efter det sædvanlige Kasseeftersyn drøftedes talrige Anliggender som: Arrangementet af Kongressen i Aarhus, Hovedkontorets Personaleforhold; Beslutning toges om Leje af større Lokaliteter til Hovedkontoret, Sanktion blev givet til Kjøbenhavns Kontor-Afd. til at optage Forhandling om Overenskomst med A/S Mælkeriet „Enigheden". Endvidere udtalte Udvalget sig for, at Medlemmer, ansat i samme Firma, skal have Adgang til at danne en Klub til Varetagelse af de særlige og lokale faglige Interesser, og foreløbige Regler for saadanne Klubbers Virkemaade fastsattes. — Desuden behandledes en Række Begæringer om Understøttelser og Retshjælp.

I April—Maj androg Medlemstilgangen: 223.

„Indmeldelsen".

Den af de kjøbenhavnske Afdelinger tagne, saa stærkt omstridte, Beslutning vedrørende Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation" i Kjøbenhavn, har paany foranlediget nogle Indlæg, der gaar i samme Retning, og hvoraf vi — for at undgaa Gentagelser — begrænser os til at gengive nedenstaaende:

GENSVAR.

I Anledning af vor „Opsats" i „D. H. K. M. T." for den 15. April indeholdt forrige Nr. af Bladet Artikler fra de Herrer Martin Petersen, Jens Johansen og Willy Carlsen, Kjøbenhavn, paa hvilke vi gerne vil have Lov til at give et kort Gensvar.

Herr Martin Petersens Forklaring af § 4 kan vi ikke ret tage alvorlig.

Hvis det skulde være en blot og bar Høflighed mod Socialdemokratiet, kunde det maaske ogsaa have været paa sin Plads at have indbudt Repræsentanter fra de andre Partier, for at disse ogsaa kunde „faa Lejlighed til at høre Kravene begrundede og uddybede af den store Fagforeningsrepræsentation", saaledes at ogsaa disse kunde blive „lydhøre".

Det er maaske ogsaa tænkt som en Høflighed mod „Social-Demokraten", at Møderne kun averteres i dette Blad?

At sidste Punktum i § 8 ganske kasserer Politikeren og kræver Fagforeningsmanden, kan vi ikke indse; thi naar Vedkommende dog skal være Medlem af „Socialdemokratisk Forbund"s Hovedbestyrelse, kan man vel rolig gaa ud fra, at han maa være en fremragende Person indenfor Partiet. Og hvis det ikke netop var Politikeren, der var Bud efter, kunde man akkurat lige saa godt vælge et Medlem fra Indre-Mission eller en anden Forening, naar han blot var Medlem af sin egen Fagforening.

Angaaende den „højere Enhed" siger de Tal, Herr Petersen opgiver, intet; det kan dog ikke bortforklares, at der gives „Socialdemokratisk Forbund" Indflydelse paa Organisationens Virkemaade.

Hvis det i det hele taget var et Ønske i Kjøbenhavn, at Afdelingerne skulde indmelde sig i „Arb. Fællesorg.", maa dette Ønske være stærkere udenfor Foreningen end indenfor, da der paa Generalforsamlingen af ca. 150 mødte Medlemmer kun afgaves 86 Stemmer, hvoraf de 26 var imod.

Det er ingenlunde vor Mening at vilde forhindre Herr Jens Johansen i at arbejde for Organisationen i Kjøbenhavn — tværtimod — men vi finder det mindre heldigt at forbinde Stillingen som Forretningsfører med Formandsposten i en lokal Afdeling, da Forretningsføreren jo derved let kunde komme i en vanskelig Stilling overfor Andragender fra den Afdeling, han selv repræsenterer.

Selve Spørgsmaalet reducerer Herr Johansen til et lokalt Anliggende, der ikke kan henføres under § 8; men kommer derved i Strid med den øvrige Fællesbestyrelses Opfattelse, da der vel ellers ikke var nogen Grund til, at Herr Martin Petersen konfererede med Forretningsføreren derom. At slaa Sagen hen som noget ganske ubetydeligt, er derfor at tage den lidt overlegent. Herr J.s videre Udtalelser skal vi ikke opholde os ved, da Spørgsmaalet nok vil komme til Behandling paa den tilstundende Kongres.

Til Svar paa Herr Willy Carlsens faderlige Formaninger vil vi ikke dyppe for dybt i Blækhuset, men hævde, at Medlemmerne har Ret til at kritisere, naar de finder det berettiget.

Hermed vil „Firmaet" slutte sine Indlæg i denne Sag, og overlade til vore Kolleger at dømme.

Einar Eriksen, C. C. Knudsen.
Holstebro.

PROVINS-BETRAGTNINGER.

Fra Vejen er tilgaaet os en Artikel, hvoraf vi gengiver nedenstaaende:

Undertegnede skulde ikke, saafremt Sagen var gaaet af i Stilhed, her have taget Ordet denne Sag vedrørende; men da Ilden nu engang er blusset op, ønsker jeg dog at fremsætte mit Syn paa Forholdene.

Vi her i Provinsen kender jo, hvor ofte vi beskyldes for at tilhøre et bestemt politisk Parti, og hvor ofte vi med gode Grunde har været i Stand til at tilbagevise slige Beskyldninger.

Jeg siger udtrykkelig „har været", thi det maa betones, at vi nu ikke mere ser os i Stand til at fralægge os alt Samkvem — foreningsmæssigt — med nævnte Parti. At dette vil skade os er ganske givet — selv om det maaske ikke i det lange Løb direkte kan paapeges.

Nærværende skal ikke opfattes som Spekulation i Socialistforskrækkelse; thi for mig staar det saaledes, at vor Indrullering i en hvilken som helst anden Parti-Organisation — Partierne er jo i Forbigaaende sagt for Øjeblikket omtrent lige moderate, navnlig hvor det gælder at forbigaa Ungdommen — ogsaa vilde have været til vor Skade.

Herr Jens Johansen, hvis fortjenstfulde Arbejde for vor Organisation jeg selvfølgelig erkender, mener ikke at Indmeldelsen hører til de principielle og vigtige Sager, der henføres under § 8, men selv om Herr J. personlig var af den Formening, burde han have tænkt sig den Mulighed, at en meget stor Del af Medlemmerne var af en anden Mening, og for disses Skyld burde han have henstillet til de kjøbenhavnske Afdelinger, at Sagen stilledes i Bero til den kommende Kongres.

Det kan jo nu engang ikke nytte, at man er saa højt oppe som Herr Willy Carlsen, der kort og godt siger: „Vi alene vide", og „Det vedkommer ikke Jer; Kjøbenhavnerne vèd nok, hvad de gør!"

Det er selvfølgelig godt, om vi faar stærke kjøbenhavnske Afdelinger, men det nytter lidet eller intet, naar Provinsens Afdelinger gaar til den anden Side.

Hvorvidt de kjøbenhavnske Afdelinger forholdsvis rekrutteres mere fra Arbejderungdommen end fra Middelstanden, skal jeg lade være usagt, men saa meget vèd jeg, at Arbejdet paa at faa alle med, nu ikke kan lykkes.

Vaabenet hertil er slaaet os af Hænde.

De tidligere rene, upolitiske Linier er forfuskede!

Vejen, Juni 1915. *M. Koed.*

I RØRT VANDE.

En Avis i Hjørring, der udmærker sig ved et gammelt Nag til vor Centralorganisation, har naturligvis benyttet „Indmeldelsen"

til et nyt Angreb paa Medhjælperbevægelsen. Bladet bringer under Overskriften „Stort Røre i Provinsforeningerne" en farverig Skildring af den foretagne Indmeldelse i „Arb. Fællesorganisation" og opnaar derved at røbe ringe Kendskab til det Spørgsmaal, der behandles. — Og Fantasien løber helt løbsk for Artiklens Forfatter i følgende Finale:

„Spørgsmaalet vil blive taget op paa en ekstraordinær Kongres i Juni Maaned, og det er Provinsforeningernes Agt — hvis Kjøbenhavnerne ikke her bøjer sig — da at danne en særlig Organisation, der kun skal omfatte Provinsen."

Artiklen har funden Vej til en Række Provinsblade og har fra enkelte Sider indenfor vor Organisation fremkaldt orienterende Modindlæg.

Naturligvis er det overflødigt at dvæle yderligere ved de nævnte Paahit, saa meget mere som „Indmeldelses-Spørgsmaalet" indgaaende drøftes i vor Tidende og utvivlsomt vil komme til Behandling ved den forestaaende Kongres.

Medhjælperstævnerne.

Det lolland-falsterske Sommerstævne.

TEGNINGEN er nu i fuld Gang i de forskellige Afdelinger Stiftet over, og henstilles det til hver enkelt om at benytte enhver Lejlighed til at agitere for størst mulig Deltagelse, saaledes at Nakskov-Stævnet ikke blot kommer fuldt paa Højde med sine Forgængere, men tillige faar den agitatoriske Betydning, som Hensigten er. Stævneudvalget har gjort sig store Anstrengelser for at faa Stævnet saa storslaaet og festligt som muligt, og Herr Fuldmægtig A. Andreasens Navn borger for en god agitatorisk Tale.

Lad derfor Parolen være: Ingen lolland-falstersk Medhjælper maa blive hjemme den Dag. Husk! Tegningen slutter bestemt den 1. Juli og Anmeldelse af Deltagelse sker til Stævneudvalgets Formand E. Carlo Petersen, Søndergade 4.

Paa Gensyn i Nakskov, den 4. Juli! *E. Carlo Petersen.*

Sommerstævne i Hobro.

Handels- og Kontormedhjælperforeningerne i Aalborg, Randers, Løgstør og Hobro indbyder Dem herved til et Medhjælperstævne, der afholdes i Hobro Østerskov Søndag den 11. Juli.

Programmet er følgende: Afrejse fra Aalborg Kl. 8,37. Ankomst Hobro Kl. 11,06. Afrejse fra Randers Kl. 10,26. Ankomst til Hobro Kl. 11,15. Afrejse fra Løgstør Kl. 8,05. Ankomst til Hobro Kl. 11,10. Kl. 11,30 Afmarch fra Hobro Banegaard (Medbragte Madkurve køres gratis til Samlingsstedet i Skoven) under Hobro Afdelings Ledelse til Havnen, hvorfra der tages med Damper Kl. 12 til Hobro Østerskov. Kl. 12,30 (efter Ankomsten til Skoven) spises den medbragte Mad. Kl. 2 Stævnetale af Herr N. C. Nielsen, Kolding. Kl. 3 Fælles Kaffebord. Kl. 4 Afmarch fra Festpladsen gennem Skoven til Hobro Skovpavillon. Kl. 5 Fællesspisning (Menu: Fisk, Lammesteg og Jordbær med Fløde). Pris Kr. 2,25 pr. Kuvert. Efter Fællesspisningen, Kl. ca. 7, Dans til Togenes Afgang. Til Randers 8,29 eller med Hurtigtog 9,31; til Aalborg 9,45 eller med Hurtigtog 11,11; til Løgstør 8,53. Musik vil ledsage paa hele Turen.

Agitér for Tilslutning til Stævnet, der vil føre Medlemmerne til den storslaaede jydske Natur med Skov, Fjord og lyngklædte Bakker.

Sangbogen bedes medbragt. Eventuelle Sange, der vil være kærkomne, bedes sendt til Afdelingen i Hobro.

Tegning maa ske snarest og senest den 5. Juli til de respektive Afdelinger. *Stævneudvalget.*

Stævnet i Roskilde.

I Henhold til en Meddelelse i sidste Nr. af „D. H. K. M. T." afholdes der Søndag den 4. Juli et Sommerstævne i Roskilde for alle de sjællandske Afdelinger.

Det udmærket centralt beliggende Sted og den herlige gamle By med den smukke Omegn, i Forbindelse med den herligste Aarstid, vil utvivlsomt bevirke, at Medhjælperne i større Tal end nogensinde tilforn deltager i Stævnet. De vil derved berede sig selv en fornøjelig og indholdsrig Dag, medens de paa samme Tid udøver en virkningsfuld Demonstration for vor Organisation, og derigennem for vore retfærdige Krav.

Program: Ankomst med Toget Kl. ca. 10½. Kl. 10,45 Frokost i Trægaarden, medbragt Madkurv, hvortil serveres gratis Kaffe. Kl. 12 Domkirken beses. Kl. 1 Sejltur til Boserup Skov. Kl. 2,30 Stævnet aabnes. Taler af Formanden for Kjøbenhavns-Afdelingen Herr Martin Pedersen og Frk. Karen Mikkelsen, Kjøbenhavn. Kl. 4,30 Spadseretur til Skovpavillonen, hvorfra der Kl. 5,15 køres til Roskilde. Kl. 5,45 Procession gennem Byen til Højskolehjemmet, hvor der Kl. 6,30 afholdes Fællesspisning (Menu: Kogt Rødspætte, Oksefillet, Jordbær samt en gratis Øl). Kl. 8,30 Bal til Togets Afgang.

Prisen for Deltagelse i Stævnet, Besøg i Domkirken, Kaffen til Frokost, Sejltur og Køretur, Fællesspisning og Dansen er 4 Kr.

Tegningen slutter den 28. Juni og kan ske til Afdelingerne eller til Herr Back-Andersen, Jærnbanegade 33, Roskilde.

Da dette Stævne er arrangeret som et sjællandsk Stævne, bør alle Afdelinger paa Sjælland arbejde energisk for Tilslutning, og vi haaber, at Medhjælperne vil benytte Lejligheden til at samles med hverandre i naturskønne Omgivelser og i kammeratligt Samvær. Stævnet i Roskilde bør blive en Mønstring af vore sjællandske Kolleger og et virkeligt Udtryk for den Maalbevidsthed, hvormed Handels- og Kontormedhjælperne arbejder for deres Stands Forbedring.

Agitér for Tilslutning! Enhver sjællandsk Medhjælper maa være med! *Stævneudvalget.*

Conto pro diversi.

DYRTIDSTILLÆG.

Centralorganisationens Provins-Afdelinger har i den senere Tid udsendt Cirkularskrivelser til de stedlige Handelsforeninger og Firmaer. Disse Skrivelser, der henstiller til de paagældende Principaler at yde deres Personale et passende Gagetillæg paa Grund af den herskende Dyrtid, er væsentlig af samme Indhold som de i Kjøbenhavn udsendte Cirkularskrivelser.

Flere Provinsblade optrykker Skrivelsen in extenco og knytter dertil bifaldende og anbefalende Kommentarer.

Vi benytter Lejligheden til paany at anmode Afdelingerne om at holde os løbende underrettet vedrørende de Svar og de Resultater, de opnaar som Følge af Henvendelsen.

DEN TYSKE MEDHJÆLPERPRESSE

har i den sidste Tid beskæftiget sig med vor Artikelserie „Medens der kæmpes", som netop bringes til Afslutning i dette Nummer. Naar Indholdet af disse Artikler skænkes en saadan Opmærksomhed skyldes dette vel især at Krigstilstanden helt eller dog delvis udelukker de tyske Fagblade fra at følge Medhjælperbevægelsen i det overfor Tyskland fjendtlige Udland. Denne Opfattelse finder ogsaa Udtryk i en Bemærkning i det Resumé af vore Artikler, der er fremkommet i „Zeitschrift für weibliche Handlungsgehilfen", hvor en af Tidsskriftets kendte Medarbejdere med det svenskklingende Navn Jenny Nordstrøm skriver: „I et nevtralt Land, hvis Postforbindelser kan vedligeholdes til alle Sider og hvortil det Materiale, der er bearbejdet, kan strømme fra alle Sider, er det naturligvis langt lettere at danne sig et samlet Billede af Stillingen end i selve Brændpunktet."

KONGRESSEN OG DE DIREKTE MEDLEMMER.

Til at repræsentere de direkte Medlemmer ved Kongressen tillader jeg mig herved at foreslaa Kolonialmedh. Knud Hounsgaard Ulfborg.

Ulfborg er en af de største Stationsbyer i Jylland og bør derfor repræsenteres, og idet jeg formener at K. H. er en ung Mand, der véd hvad han gør og ikke vil kaste sin Stemme i Blinde, kan jeg trygt anbefale ham som en værdig Repræsentant for de direkte Medlemmer. *K. J.*

Medhjælperstandens Fremtid er

Centralorganisationens Virkemaal.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nr.-Sundby. Onsdag den 30. ds. Aften Kl. 8½ præcis afholdes i „Enighedslund" (1. Sal) ekstraordinær Generalforsamling med nedennævnte Dagsorden: 1) Forslag til Kongressen (Lovændringer). 2) Beretning om Afdelingens Agitation mod Forslaget om Statsanerkendelse af Arbejdsløshedskassen. 3) Eventuelt. Navnlig af Hensyn til Punkt 2 anmodes Medlemmerne indtrængende om at give Møde. *Bestyrelsen.*

Aarhus. Generalforsamling afholdes Torsdag den 24. Juni Kl. 8½. Dagsorden: Forslag til Kongressen.

Grenaa. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 18. Juni Kl. 8¾ paa „Højskolehotellet" med følgende Dagsorden:

1) Valg af Formand, Næstformand og Sekretær, i Stedet for d'Herrer O. Elmer, A. Markussen og C. Søgaard, som rejser fra Byen. 2) Valg af Kasserer og Bestyrelsesmedlem, i Stedet for d'Herrer E. Høyrup og F. Mikkelsen. 3) Valg af Delegeret til Kongressen. 4) Forslag fra Bestyrelsen om Forandring af Lovene. 5) Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være Bestyrelsen i Hænde senest den 14. ds. *Bestyrelsen.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 27. April holdt Herr Redaktør Vilh. Hansen et ypperligt tilrettelagt Foredrag om Medhjælper-Organisationerne i de krigsførende Lande. Den interesserede Forsamling lønnede Foredraget med kraftigt Bifald.

Tirsdag den 4. Maj forelagde Herr Fuldmægtig Dalhoff, Statistisk Departement, i et overordentlig interessant Foredrag Resultaterne af den i Fjor optagne Statistik over Løn og Arbejdsforholdene indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden. — En saadan Statistik er ny indenfor dansk Social-Statistik, og omend den belyser Forholdene godt, maa den gentages om nogle Aar, — udtalte Foredragsholderen. De indvundne Erfaringer vil kunne belyses bedre og vise Udviklingen indenfor den stadig stigende Stab af Lønarbejdere. Foredraget fulgtes med ualmindelig Interesse, og man kvitterede med stærke Haandklap.

Tirsdag den 11. Maj skulde Herr Folketingsmand A. T. C. Abrahamsen som en af de Højremænd, der havde lagt et ihærdigt Arbejde ind for Grundlovssagens Løsning, have talt om dette Emne. Desværre blev Folketingsmanden forhindret; men i Stedet gav Herr Borgerrepræsentant, Postkontrollør Magius, velvilligst Tilsagn om at tale. Herr M. gennemgik Grundlovens Historie fra 1849 til nu, set fra et konservativt Standpunkt. Foredraget hilstes med megen Bifald og efterfulgtes af Diskussion. *C. H.*

Kolding. Onsdag den 5. Maj blev der som Afslutning paa Vintersæsonen afholdt en selskabelig Sammenkomst paa „Højskolehjemmet". — Aftenen begyndte med fælles Kaffebord, hvor der herskede en livlig Stemning. Derefter oplæste Herr Lærer Thomsen og Herr I. K. L. Rasmussen foredrog flere af sine Glansnumre. En i Dagens Anledning forfattet Sang gjorde megen Lykke. Der sluttedes med en lille Svingom.

Onsdag den 26 Maj afholdtes Medlemsmøde paa „Højskolehjemmet". — Der forelaa forskellige Meddelelser fra Hovedkontoret. Angaaende 7-Lukningsspørgsmaalet i de tre Sommermaaneder førtes der en længere Diskussion.

Det vedtoges at udsende Cirkulære angaaende Dyrtidstillæg til de større Forretninger.

Der forelaa ligeledes Liste til Paategning til Sommerstævnet paa Snoghøj den 20. Juni. Næstformanden rettede en kraftig Opfordring til Medlemmerne om at møde saa talrigt som muligt til Stævnet. *C. F.*

Rødby. Den halvaarige Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Rødby" den 20. April og var godt besøgt. Til Dirigent valgtes Herr E. Oppermann.

Kassereren oplæste Regnskabet, som enstemmig godkendtes. — Til Næstformand valgtes Herr E. Oppermann. v/ P. Willer i Stedet for Herr C. Hansen, som fratraadte paa Grund af Bortrejse. — Til Supleanter valgtes d'Herrer A. Hansen og A. Olsen.

Til Bestyrelsen valgtes Herr E. Oppermann, genvalgte blev Herr S. Povlsen, Frk. A. Sørensen og Christiansen.

Det vedtoges, at arrangere en Cykleudflugt i Sommer; Stedet og Dagen overlodes det Bestyrelsen at fastsætte.

Generalforsamlingen sluttede med et fælles Kaffebord.

De ærede Medlemmer bedes bemærke at de almindelige Mødeaftener er sat til 1ste Onsdag i Maaneden i Stedet for Tirsdag.

Sekretær.

Thisted. Ved Medlemsmødet Fredag den 9. April meddelte Formanden, at Herr Murer Hviid, som havde lovet at tale denne Aften, desværre paa Grund af Sygdom havde set sig nødsaget til at sende Afbud. — Vor Formand oplæste saa i Stedet et Par Smaafortællinger, for hvilket de Mødte kvitterede med Haandklap. —

Fredag den 16. April holdt Herr Murer Aksel Hviid det lovede Foredrag. Herr H. kaldte sit Emne: „Bristede Idealer" og skitserede i store Træk Arbejderforholdene og Arbejdersammenslutningerne i Udlandet før og under Krigen, og udtalte sin Beklagelse over, at mange Aars møjsommeligt Arbejde var sønderlemmet af Krigen, og at denne desværre havde givet en hel Del „Løfteindfriere" Lejlighed til at annullere mangt og meget. — Men Foredragsholderen undlod dog ikke at bemærke, at han personlig knyttede store Forhaabninger til Fremtiden, og hentede fra Historien flere Eksempler paa Fremskridt og Frihed i Lande, som havde afsluttet store Krige. Herr H. opfordrede til Diskussion, men da ingen meldte sig, hævede Formanden Mødet med en Tak til Foredragsholderen. —

Torsdag den 22. April havde vi formaaet Herr Bogholder Lyhneborg til at læse Selma Lagerløffs „Husmandstøsen" højt for vore Medlemmer. Herr. L. aabenbarede ved denne Lejlighed et ikke helt almindeligt Talent som Oplæser, og Medlemmerne forstod da ogsaa at paaskønne dette, thi ikke længe har vi hørt et saa bragende Bifald, som da Herr L. sluttede dette kønne og lærerige Skuespil. — Vi samledes derefter om et fælles Kaffebord, hvor man kammeratlig drøftede de sidste Dages Begivenheder.

Søndag den 25. April samledes ca. 30 Medlemmer paa Banegaarden i Thisted og tog med Toget Kl. 3,06 til Sjørring, hvor vi straks efter Ankomsten samledes om et festligt dækket Kaffebord, hvor Formanden i lyriske Vendinger overbragte et Medlem Foreningens Lykønskning. — Resten af Eftermiddagen tilbragtes med Leg og Skæmt i det ejendommelige Voldparti og Kl. 5½ tog vi Afsked for pr. „Apostlenes Heste" at drage hjemad.

Vi var alle enige om, at Turen i Helhed var vellykket, og at vi snart maatte af Sted igen. — *Johs. J.*

Vejle. Torsdag den 22. April afholdtes Medlemsmøde med Herr Manufakturhandler Jacobsen som Taler. Herr J., der altid velvilligst har stillet sig til Afdelingens Disposition, holdt et vel tilrettelagt Foredrag om „Toldvæsen". Taleren fremdrog de Former for Told, der havde været brugt i gamle Dage, omtalte udførligt „Sundtolden" og de Midler hvorved den blev tilvejebragt. Udtalte endvidere, at Told var et Værn for Landet; efter den første Toldlov af 1863, eller i Læ af denne, blomstrede vor Industri op herhjemme. — En Toldlov skulde passe for Landets Politik, og først og fremmest være saadan, at det rigtige Beløb kom i Statskassen.

Foredraget lønnedes med stærke Haandklap.

Ved Medlemsmødet den 6. Maj indledede Formanden Herr A. Juhl om „Strejke". J. var af den Mening, at skulde vi have visse af vore Reformkrav gennemført, da maatte det ske ved Strejke. Dog havde vi opnaaet forskellige Reformer ad fredelig Vej; og selvfølgelig vilde der aldrig blive erklæret Strejke, hvis der ikke var en fuldtud retfærdig Grund dertil. — For at kunde strejke maatte vi nødvendigvis være i Besiddelse af Penge, tillige skulde der være en samlet Opsigelsesfrist, og Flertallet af Medhjælperne maatte være organiseret. J. henviste til forskellige Arbejderorganisationers Resultater, der tydelig viste at „Enighed gør stærk." — Man skulde først søge Forhandlingens Vej; men hvis det ikke førte til Resultat maatte Organisationen evne at anvende andre Midler.

Efter Indledningen udspandt der sig en kort Diskussion.

M. Rasmussen.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 9022 Poul Hansen, Adr. L. B. Bechgaard, er slettet paa Grund af Restance.

Lemvig, den 1. Juni 1915. *R. Holm.*

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1915. 15de Aargang.

VOR STAND I TAL.

DET statistiske Departement udsendte ved Maanedens Begyndelse den med megen Interesse imødesete sociale Statistik, omhandlende Handels- og Kontormedhjælpernes Lønningsforhold og øvrige Arbejdskaar, — et anseeligt Værk paa ca. 200 Sider og bl. a. indeholdende en Mængde orienterende tabellariske Oversigter. Som bekendt er dette Arbejde, der er det første i sin Art her i Landet, udført paa Centralorganisationens Initiativ og, hvad angaar det omfattende Materiales Indsamling, ved vore Afdelingers virksomme Bistand. Resultatet er — især i Betragtning af, at det her drejer sig om et Første-Forsøg — tilfredsstillende, og giver i Virkeligheden et dybt Indblik i vor Stands samfundsmæssige Stillling og — vore Reformkravs Berettigelse.

Saa langt fra at overvurdere Undersøgelsens Rækkevidde, meddeler Departementet, at Statistiken, hvis Tilblivelse særlig skyldes en af „Det statistiske Departement"s kyndige Medarbejdere, Herr Fuldmægtig Johs. Dalhoff, kan anslaas at omfatte ¼ af Handels- og Kontormedhjælperne. I Virkeligheden er Resultatet væsentlig gunstigere. Ved Folketællingen 1911 fandtes der her i Landet ca. 64,000 Funktionærer indenfor samtlige private Erhvervsgrupper, heri altsaa medregnet Ingeniører, Konstruktører, Tegnere, Fabriks- og Værkstedsfunktionærer, endvidere de talrige Handelsrejsende, Agenter, Forsikringsfunktionærer o. s. v. Alle disse Medhjælpergrupper udgør naturligvis Tusinder, og naar det ligeledes tages i Betragtning, at der indenfor den rummelige „Funktionær"-Betegnelse er adskillige andre Tusinder, der befinder sig i Handels- og Kontorfagenes Periferi: Betjeningen i visse haandværksmæssige Bedrifter, Lagerpersonale, der kun uegentlig kan henregnes til de faglærte Medhjælpere, tør man med nogenlunde Sikkerhed regne, at de egentlige Handels- og Kontormedhjælpere omfatter ca. 45,000 Personer, — endda et væsentlig større Antal end hvad vi hidtil har været tilbøjelig til at anslaa.

Da den sociale Statistik, der dels skyldes direkte Oplysninger ifølge udsendte Spørgeskemaer til Principaler og Medhjælpere, dels Materiale indhentet hos visse store kjøbenhavnske Handelsforetagender, dels endelig statistiske Data, stillet til Raadighed af Købmandsskolen i Kjøbenhavn, ialt omfatter 14.400 Medhjælpere, er Undersøgelsens Omfang altsaa ikke begrænset til Fjerdedelen, men omfatter derimod henved Tredjedelen af de egentlige Handels- og Kontormedhjælpere.

Værdien af den sociale Statistik — i Særdeleshed bedømt fra et organisatorisk Synspunkt — øges imidlertid yderligere derved, at det bearbejdede Materiale langt overvejende hidrører fra Medhjælperstandens store, brede Lag. Thi som det var at vente har den mere overordnede Medhjælpergruppe med det sociale Fejlsyn, man hyppigt møder blandt disse Standsfæller, almindeligvis holdt sig fornemt tilbage og derved unddraget Statistiken et tilstrækkeligt Materiale til Belysning af Vilkaarene for dette Medhjælperlag. Det statistiske Materiale er derfor indsamlet i et nogenlunde ensartet socialt Milieu, blandt de Medhjælperlag, der udgør Standens Kærne, hvis Arbejdsforhold er typiske for dens Arbejdsvilkaar og derfor det egentlige Omraade for vore Reformbestræbelser.

Som tidligere meddelt er den statistiske Undersøgelse ikke mødt med udelt Sympati blandt Principalerne, i Almindelighed vel endog med afgjort Uvilje, og dette naturligvis ikke mindst i saadanne Forretninger, hvor Arbejdsforholdene ikke netop er mønstergyldige. Departementet anfører dog ogsaa at „andre Principaler har vist megen Forstaaelse for Sagen".

Provinsen har iøvrigt afgivet et forholdsvis fyldigere Materiale end Stor-Kjøbenhavn. Ialt er 49 Købstæder, deriblandt de 12 største og desuden enkelte større Landsbyer, indbefattede i Undersøgelsen.

Det ligger udenfor denne Artikels Hensigt at fordybe sig i Undersøgelsens Enkeltheder. Her skal kun dvæles ved Hovedpunkterne i dette omfattende Arbejde.

Størst Interesse samler sig naturligvis om Lønningsforholdene. Forsaavidt Kost og Logi udgør en Del af Lønnen er den omsat til en Pengeværdi, der be-

regnes til 480 Kr. for Mænd og 360 Kr. for Kvinder. Derved er opnaaet en ensartet Værdiansættelse, som muliggør Sammenligning mellem de forskellige Medhjælpergrupper og Brancher.

Lønningsvilkaarene, der iøvrigt viser sig gunstigere i de større end de mindre Forretninger, anskueliggøres gennem interessante Tabeller, der giver et godt Skøn over Forholdene indenfor de forskellige Hovedbrancher og ligeledes muliggør en Beregning af Gennemsnitslønningerne for Medhjælperne i En gros-Handel, Urtekram, Manufaktur, Isenkram, Boghandel, Pengeinstituter og Industri, indbyrdes klassificerede i Lærlinge, mandlige og kvindelige Ekspedienter og Kontorister. — Det gennemsnitlige Total-Resultat er en Aarsindtægt af Kr. 11—1400,00 for mandlige, Kr. 7—800,00 for kvindelige Medhjælpere i Kjøbenhavn, medens de tilsvarende Middeltal for Provinsen andrager Kr. 10—1300,00 respektive Kr. 6—700,00. Statistiken giver endvidere Oplysninger om Gratiale, Tantième, Kost og Logi, og fremgaar det bl. a. heraf, at Kost- og Logisystemet i Provinsen endnu omfatter 25—30 pCt. af Lærlingene og de yngste mandlige Medhjælpere.

Ogsaa Arbejdstiden er grundigt belyst i Tekst og Tabeller. Forholdene er som bekendt stærkt afvigende indenfor de forskellige Handels- og Kontorfag. I Detailhandelen er den daglige Brutto-Arbejdstid oftest mindst 12 Timer; ugunstigst i Urtekram- og Viktualiebranchen, noget gunstigere i Manufaktur-, Isenkram- og Boghandel. I En gros-Handelen ligger Tyngdepunktet ved 11 Timer, i Industrien ved 10, medens Pengeinstituter og Forsikringsselskaber naar ned til et Brutto-Minimum af 8 Timer. — Provinsmedhjælperne har almindeligvis en længere Arbejdsdag end deres Kolleger i Hovedstaden. Selv indenfor Detailhandelen er der saa store Afvigelser, at 90 pCt. af Provinsmedhjælperne, men „kun" 65 pCt. af de kjøbenhavnske Medhjælpere, har en Arbejdstid paa 12 Timer og derover. — I denne Forbindelse er Over- og Helligdagsarbejdets Udstrækning af megen Interesse. Naturligvis godtgør Undersøgelserne paa dette Omraade, at netop Brancherne med den lange Arbejdstid stiller de største Krav med Hensyn til disse ubetalte Ekstraydelser. Saaledes har i den egentlige Købmandshandel af 100 Medhjælpere med en Arbejdstid paa 10—11 Timer 15 pCt., med 12 Timer 20 pCt. og med 13 Timer og derover 30 pCt. Helligdagsarbejde. Og endnu mere udpræget viser dette urimelige Forhold sig i Manufakturbranchen, hvor de tilsvarende Satser andrager ca. 20, 35 og — 55 pCt.

Af disse enkelte stærkt sammentrængte Data fremgaar det med al Tydelighed, at daarlige Lønninger og overlang Arbejdstid er karakteristisk for Handels- og Kontormedhjælperstanden. Og endvidere, at den sociale Grundregel, at lang Arbejdstid giver ringe Løn, ogsaa har Gyldighed for os. I hvilket Omfang dette er Tilfældet paapeges i den Undersøgelse af Forholdet mellem Arbejdstid og Timeløn, der danner Statistikens mest interessante Afsnit. Saa stærkt er

---

Beretning

ved Centralorganisationens 6. ordinære Kongres.

I dette og følgende Numre gengiver vi den Beretning om Centralorganisationens Virksomhed i den nu forløbne Kongresperiode, som vil blive forelagt den 6te ordinære Kongres i Aarhus den 15.—17. August.

Beretningen, der i sin endelige Form eventuelt vil undergaa mindre Ændringer af Hensyn til den endelige Afslutning af C. O.' Bøger og Regnskaber, er i H. t. Hovedbestyrelsens Beslutning udarbejdet af de Herrer Jens Johansen og Vilh. Hansen.

I den svundne Kongresperiode har Sol og Skygge skiftet over Centralorganisationen. Den har haft Medbør, idet ingen tidligere Periode har haft, hverken en tilsvarende Arbejdsmængde eller en saa almindelig Fremgang at opvise. Og Modgang er vi ejheller undgaaet. Imidlertid har det ikke sat dybe Spor at overvinde de interne Vanskeligheder, der mødte os — som de møder enhver ny og gammel Organisation — og Centralorganisationen har ret haft Lejlighed til at dokumentere sin Stabilitet og Soliditet, da det voldsomme og uhyggelige Uvejr, der endnu raser i sin fulde Styrke, brød løs ude i Europa, og stadig føleligt paavirker Erhvervslivet i vort lille Land, ikke mindst indenfor den Del af Samfundet — Handel og Omsætning — hvortil vi Medhjælpere er knyttet.

Men til Trods for stor Arbejdsløshed, vidtrækkende Militærindkaldelser, der særlig rammer en Stand som vor med forholdsvis mange Unge, Dyrtid, og hvad dermed følger, har Krisen ikke formaaet at ryste Centralorganisationen. Tvertimod! Vor Organisation har ikke blot varetaget sine vante Opgaver, men ydermere evnet at paatage sig nye og større Forpligtelser, saaledes at den paa virksom Maade har hjulpet mangt et Medlem gennem vanskelige Forhold i disse strenge Tider, og derved virket i høj Grad samfundsgavnligt.

HOVEDBESTYRELSEN OG REPRÆSENTANTSKABET.

I Beretningsperioden er der sket ualmindelig mange Forandringer i Hovedbestyrelsens Sammensætning. I August 1913 nedlagde Herr Carl Jensen, Aarhus sit Mandat, og 1. Suppleant Frk. Johanne Berg, Aalborg indtraadte. Maaneden efter etablerede Herr Aage Alsøe, Kjøbenhavn sig, hvorfor 2. Suppleant Herr Willy Carlsen, Kjøbenhavn indkaldtes, men bad sig fritaget for Mandatet, som da overdroges til 3. Suppleant Herr F. V. Jenssen, Aarhus. I April 1914 udnævntes Frk. Johanne Berg til Politibetjent i Aarhus, og udtraadte af Organisationen, og i hendes Sted, indtraadte Herr Poul Jensen, Vejle i Hovedbestyrelsen. Endelig har Herr F. V. Jenssen pr. 1. Maj 1915 overtaget egen Forretning i Kallundborg, og nedlagde derfor sit Mandat, hvorefter den næste Suppleant, Herr C. Hansen-Møller, Svendborg indkaldtes.

Ogsaa Repræsentantskabet er undergaaet nogle Forandringer. Saaledes er Herr Karl Sørensen, Middelfart, indtraadt for Herr H. Schouboe-Olsen, Svendborg, der har udmeldt sig af Organisationen. Herr Johs. Elding, Helsingør, har indtaget Pladsen efter Herr Houmann-Andersen, Slagelse, som er etableret, Herr Lauritz Christensen, Vejle, indtraadte ved Frk. Johanne Bergs Overtagelse af et Hovedbestyrelsesmandat og endelig har Herr A. Elvig, Frederikshavn overtaget Mandatet efter Herr Anton Nielsen, Viborg, der er etableret.

ADMINISTRATIONEN.

Vore administrative Forhold har i Treaaret udviklet sig roligt og naturligt, alt efter Evner og Behov. Store og omvæltende Begivenheder har vi været forskaanede for til Held for det almindelige Arbejde, der paahviler Hovedkontoret.

Umiddelbart efter Kongressen i 1912 henflyttedes Hovedkontoret til nye, bedre egnede Lokaler, Nørrevoldgade 54, og man mente da at have taget Fremtiden iagt med Hensyn til Pladsforhold.

dette Faktum fæstnet, at det lader Gagerne svinge indenfor samme Branche alt eftersom Arbejdstiden varierer, medens der kan paavises Ensartethed i Lønninger for forskellige Brancher med samme Arbejdstid.

Timeløns-Skalaen falder trinvis, samtidig med at Arbejdsdagen forlænges. Medhjælperen i En gros- eller den almindelige Købmandshandel, der arbejder 8—8½ Time daglig, har en gennemsnitlig Timebetaling af 84 Øre, medens hans uheldigere stillede Branchefælle med 13 Timers Arbejde lønnes med 28 Øre. Og endnu slettere stiller Forholdet sig for Kolonialmedhjælperen med de 13 Timers Arbejdstid, der giver ham en Timebetaling af 18 Øre (!) sammenlignet med hans Kollega, der har en 2 Timer kortere Arbejdsdsg og derved holder en Timeløn af 37 Øre. — Kvindelige Manufakturmedhjælpere med 10 Timers daglig Arbejdstid opnaar gennemsnitlig 26 Øre pr. Time, ved 13 Timer derimod kun 15 Øre. Forholdet er nogenlunde det samme for Kontor- som Butiksmedhjælpere og kan sammenfattes deri, at Timebetalingen ved 8—8½ Timers Arbejdstid er 70—80 Øre, ved 10—10½ Time ca. 50 Øre og ved 13 Timer eller derover ca. 25 Øre. Medens dette gælder for Mænd er de tilsvarende Timesatser for kvindelige Medhjælpere: ca. 45, ca. 25 og ca. 15 Øre.

Ikke mindre end én Tredjedel af de mandlige og to Tredjedele af kvindelige Medhjælpere maa sælge deres Arbejdskraft for en gennemsnitlig Timeløn under 25 Øre. Og man vilde, inden Undersøgelsens upartiske Dokumentation, anse det for umuligt — og dog er det den nøgne Sandhed — at 15 pCt. af de mandlige, ja endog 20 pCt. af de kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere arbejder for en Gage, der udtrykt i Timebetaling, svarer til 12½ Øre pr. Time!

Disse tørre, men meget sigende Ciffre, rejser den stærkeste Anklage mod de vilkaarlige og i mangfoldige Tilfælde skandaløse Lønningsforhold, der raader indenfor vor Stand. —

Den sociale Statistik giver desuden Oplysninger om adskillige andre Forhold af Betydning for en samlet Bedømmelse af det foreliggende Emne: Ferier, Forholdet mellem Medhjælpernes Alder og Anciennitet i Forretningerne, dettes Indvirkning paa Lønningerne, Uddannelsen Indflydelse paa den faglige Stilling, Medhjælpernes Indtræden i Handels- og Kontorfagene, Opsigelsesfristen, Forældrenes sociale Stilling, Forholdet mellem gifte og ugifte Medhjælpere, Forsikringsvæsenet og Medhjælperne samt adskillige andre statistiske Details. — Alle disse Enkeltheder vilde det her føre alt for vidt nærmere at fastholde, men vi vil i Fremtiden faa rig Anledning til hyppigt at komme tilbage til disse Sær-Spørgsmaal, ligesom dette statistiske Arbejde vil være os en Kilde, hvoraf vi hyppigt vil øse Viden i vort Arbejde for Afhjælpning af de faglige Brøst, som Statistiken netop saa ubarmhjertigt har afdækket.

Thi den sociale Statistik er blevet Projektøren, der kaster sit skarpe og blændende Straalebundt gennem

---

Udviklingen i Organisationen har imidlertid gjort disse Beregninger til Skamme, idet det vil blive nødvendigt atter at søge nye og større Lokaliteter for vor Administration.

I Erkendelse af det gavnlige i en stedse stærkere Centralisation af Organisationens Virksomhed, er der bestandig underlagt Hovedkontoret nye Opgaver. Dette har selvsagt nødvendiggjort Ansættelse af Arbejdskraft paa Kontoret, hvor der for Tiden virker to Assistenter, Frk. Frida Krøger og Frk. Gerda Frederiksen, der begge, hver paa sit Omraade, med virkelig Interesse for selve Organisationsspørgsmaalet, udfører et særdeles paaskønnelsesværdigt Arbejde, for at Hovedkontoret kan virke med den Præcision og Akkuratesse, der bør præge den Central, hvor Traadene løber sammen. —

Naar det erindres, at Centralorganisationen nu forlængst har tilbagelagt sin husflidsmæssige Periode, vil man forstaa, at ogsaa Kontorforholdene maa indrettes efter den nye Tids Krav. Det har derfor været nødvendigt at foretage adskillige Nyanskaffelser i den forløbne Kongresperiode. Saaledes er der købt forskellige Møbler, Dokumentskab, nye Kartotheker, Pengeskab o. a. m. for at opnaa Betingelser for tilfredsstillende, hensigtsmæssig og betryggende Arbejde med og Opbevaring af Organisationens Aktiver.

REPRÆSENTATIVE MØDER.

Centralorganisationens 5te ordinære Kongres afholdtes i Kjøbenhavn den 18. og 19. August 1912.

Repræsentantskabsmøde er afholdt i Kjøbenhavn den 21. Februar 1915.

Hovedbestyrelsesmøder, som alle har fundet Sted paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn, afholdtes 28/7 og 19/8 1912, 12/1 og 17/8 1913. 8/2 og 9/8 1914 samt 20/2 1915.

Forretningsudvalget har holdt Møder: 27/7 og 17/11 1912, 7/6 og 30/11 1913, 8/8 og 25/10 1914 samt 23/2 og 30/5 1915. Disse Møder afholdtes ligeledes paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn.

Desuden har Forretningsudvalget den 1/12 1913 deltaget i et Forhandlingsmøde paa Børsen med 3 Repræsenter for „Engageringskontoret for Handel og Industri", og Forretningsføreren har været nærværende ved en Generalforsamling i „Foreningen af de danske Andelsslagteriers Kontorpersonale", der afholdtes i Vejle i November 1913.

ADMINISTRATIVE ANLIGGENDER.

I al Almindelighed er de administrative Former ikke undergaaet væsentlige Forandringer. Her skal dog nævnes, at Ombytningen af udløbne Medlemsbøger foranledigede Hovedbestyrelsen til en Vedtagelse gaaende ud paa, at de gamle Bøger indsendtes til Hovedkontoret, og, efter at have tjent som Vejledning ved Udstedelsen af Erstatningsbøger, arkiveredes af C. O. — Denne Beslutning ændredes senere — paa Grund af forskellige Forhold — derhen, at de gamle Bøger tilbagesendtes Medlemmerne, efter at være annullerede af Hovedkontoret. Denne Form kan nu anses fastlagt, og man udtaler derfor Ønskeligheden af, at saavel Afdelinger som de enkelte Medlemmer udviser mere Nøjagtighed og Præcision m. H. t. denne Sag, hvor det drejer sig om Medlemmernes Bevismiddel overfor Organisationen.

Efter Hovedbestyrelsens Beslutning af 8/2 1914 er der indført Skemaer for Afdelingernes Kvartalsberetninger til Centralorganisationen. Omend der ogsaa under den ny Form er Brist i Afdelingernes Forstaaelse af, hvor betydningsfuldt det er, at den nøjeste Vekselvirkning vedligeholdes mellem Forbundet og Afdelingerne, maa det erkendes, at den dog har bevirket Bedring paa dette Omraade.

CIRCULÆRER, BERETNINGER etc.

De sædvanlige Beretninger indeholdende Meddelelser om Organisationens Stilling, om særlige Afgørelser og de betydeligste Begivenheder i den forløbne Maaned, er planmæssigt udsendt hver Maaned til Hovedbestyrelsens Medlemmer. Den ansvarlige Ledelse holdes paa denne Maade løbende underrettet om alle Organisationens Forhold, og er derved i Stand til at gribe ind, saafremt man anser den Kurs, der styres for at være fejlagtig.

Vedrørende de til enhver Tid aktuelle Spørgsmaal af organisatorisk, agitatorisk eller administrativ Art, er der til Afdelingerne udsendt 48 Cirkulærer, hvori der saa vidt gørligt er ydet Vej-

den Usikkerhedens Taage, som hidtil har tilsløret Enkelthederne i vor Stands sociale Stilling. Den taler Kendsgerningernes myndige Sprog, de exakte Tals uomstødelige Bevismateriale. Den vil levere os det teoretiske Grundlag for vort Fremtidsarbejde, de talende Tal, der maa slaa ned i de Lunknes Bevidsthed og stemme til Eftertanke, give de aktive og socialt interesserede Standsfæller nyt Arbejdsmod og nye Impulser, — forene alle Standens gode Kræfter i samdrægtig og vedholdende Kamp mod den sociale Uretfærdighed, der hermed har opnaaet officiel Attest.

Syvlukningen.

Agitation og Resultater.

SPREDTE Efterretninger begynder at indløbe fra den Agitation, vore Afdelinger atter i Sommer har iværksat for den tidlige Butikslukning.

Overalt i Kjøbenhavn møder Blikket store iøjnefaldende Plakater med vore Afdelingers fyndige Opfordring til Befolkningen om at foretage Indkøb før Kl. 7.

Iøvrigt vinder Syvlukningen stadig Terræn i Hovedstaden, hvilket ogsaa bekræftes af Principalpressen, der bl. a. meddeler at Tanken begynder at vinde Indpas blandt Cigarhandlerne, der hidtil har været den tidlige Luknings udprægede Modstandere.

I Forstaden Sundbyerne paa Amager har den lokale Handelsforening taget Initiativet og opnaaet Tilslutning hos 90 pCt. af de Handlende. Den tidlige Lukning er derved gennemført.

Vor Afdeling i Aalborg offentliggør i samtlige lokale Blade et manende Opraab om, at Butiksdagen bør slutte Kl. 7. Det hedder i Opraabet:

„De støtter derved en god Sag og forkorter en mange Gange 14 à 15 Timers Arbejdsdag med en Time, og hvad det vil betyde, kan enhver forstaa. Da der ogsaa for Tiden fra Principalerne er Bestræbelser fremme for Gennemførelse af frivillig Lukning Kl. 7 Aften af samtlige Butiker i de nævnte 3 Sommermaaneder, beder man herved Publikum støtte Gennemførelsen af denne ogsaa for de Handlende saare vigtige Sag, dels ved at gøre Indkøb før Kl. 7 Aften, dels ved fortrinsvis at handle i de Forretninger, som maatte bekendtgøre Lukning Kl. 7, samt endelig og navnlig ved ikke at foretage Indkøb af nogen Art efter Kl. 7 Aften".

Iøvrigt fremgaar det af Annoncer i Aalborg-Bladene, at „samtlige Kolonial-, Oste- og Kaffehandlere i Aalborg samt Vejgaard og Brugsforeningerne" og 24 Handlende i de samme Brancher i Nabokommunen Nørresundby ligeledes er indgaaet paa at lukke Forretningerne Kl. 7 de 4 første Dage i Juni—August incl.

Ogsaa de større Forretninger i Tapetbranchen og ca. 40 Mode- og Manufakturhandlere deltager i den tidlige Lukning, der ligeledes har funden Tilslutning hos Bog- og Papirhandlere, Smørforretninger, Sæbe- og Parfumeforretninger samt i en Række af de øvrige Forretningsgrene. Aalborg er — skriver Afdelingens Formand — praktisk talt en „lukket By" fra Kl. 7 Aften de fire første Ugedage i Ugen, indtil 1. September.

Middelfart-Afdelingen meddeler, at den har sendt Handels- og Detailhandlerforeningerne en Skrivelse „med Henstilling om at Butikkerne i Sommermaanederne lukkes Kl. 7. Vi har nu modtaget Svar paa Skrivelsen. Det fremgaar heraf, at Forretningsfolkene ikke vil lukke, men som hidtil holde aabent til Kl. 8."

Hertil bemærker „Middelfart Venstreblad":

„Handels- og Kontorfolkene har dog ikke derfor helt opgivet Kampen. „De ruster sig nu paa anden Maade, og vil snart aabne et helt „Plakatfelttog". Over hele Byen vil de sprede et Utal af Plakater i alle Regnbuens Farver og med et kraftigt Opraab til alle om at gøre deres Indkøb inden Kl. 7. Om det vil hjælpe, vil Tiden vise".

---

ledning og givet Instruktion m. H. t. Fremgangsmaaden i de forskellige Anliggender, ligesom disse Cirkulærer har tilsigtet at give Kravene og Arbejdet for disse yderligere Vægt ved en ensartet Fremgangsmaade i alle Afdelinger.

Til de direkte Medlemmer er der sendt 5 Circulærer, væsentlig af agitatorisk Indhold, med Henblik paa de paa Landet boende Medhjælpere, som endnu er udenfor Organisationen.

REGNSKABERNE.

Regnskaberne kræver næppe særlige Kommentarer. Tallene taler bedst for sig selv, og illustrerer vor stærke March frem mod den financielle Magtstilling, der vil faa afgørende Betydning for Virkeliggørelse af Organisationens store Mærkesager.

I regnskabsteknisk Henseende kan der næppe indvendes noget mod vor nuværende Regnskabsform. Indtægter og Udgifter fremtræder saa overskueligt og klart, at enhver vil kunne overse Stillingen og nøje følge Organisationens financielle Bevægelser.

AFDELINGERNE.

Hvert Aar der gaar lægger Centralorganisationen en Alen til sin Vækst. Dette saavel m. H. t. den egentlige Medlemstilgang som ogsaa paa adskillige andre Omraader, der ingenlunde er mindre vigtige for den rette Bedømmelse af Organisationens hele Virksomhed og Styrke.

Saaledes er den stigende Fasthed, der præger Afdelingerne, et meget interessant og glædeligt Moment, der har gjort sig stærkt gældende i denne Beretningsperiode, hvor Fremgangen har fordelt sig omtrent jævnt over praktisk talt alle Afdelingerne, og ligeledes er disse paa ganske enkelte Undtagelser nær saaledes konsoliderede, at man bør forudsætte, at de er sikrede for Fremtiden. Undtagelserne er Afdelingerne i enkelte meget smaa Byer, hvor Arbejdet, og dermed Foreningen, fuldstændig hviler paa en enkelt Mand, med hvem den staar og falder — men det glædelige er, at medens dette i mange Aar snart sagt var Reglen, er det nu kun Undtagelsen. Det Efterfølgende vil vise det!

Kongresperioden begyndte den 1. Juli 1912 med 50 Afdelinger under Centralorganisationen.

I Perioden 1/7 1912—30/6 1915 oprettedes følgende 25 Afdelinger: Viborg, Ringkøbing, Sakskøbing, Maribo, Nibe, Nysted, Rødby, Langeland, Grenaa, Korsør, Ebeltoft, Stege, Roskilde, 4 Branche-Afdelinger i Aarhus, Køge, Struer, Vordingborg, Boghandlermedhjælper-Afdelingen i Kjøbenhavn, Brønderslev, Ringsted, Holbæk og Isenkrammedhjælper-Afdelingen i Kjøbenhavn.

I samme Tidsrum opløstes Afdelingerne i Vordingborg, Nykøbing S., Skjern og Omegn, Stege, Køge, Nibe og Ebeltoft.

Opløsnings-Aarsagen var i de fleste Tilfælde den ovenfor nævnte: „Det bærende Medlem" forlod Afdelingen. Medlemstab af Betydning medførte disse Opløsninger ikke; thi de stabile Medlemmer gik selvsagt over i den direkte Afdeling.

AGITATIONEN.

Har vi i Beretningsperioden naaet et efter Forholdene respektabelt Resultat, er vi saavist ikke kommen sovende dertil. I Tale og Skrift er der udfoldet en betydelig Virksomhed, for at fremme Forstaaelsen for Sammenslutningstanken blandt Handels- og Kontormedhjælperne, og derved sikre Organisationens Fremgang.

At saavel Hovedbestyrelsen som Afdelingerne erkender, at Agitationen foreløbig er den vigtigste Opgave fre. gaar deraf, at der er udgivet 35.000 Eksemplarer af Agitationspjecen „Hvad vi vil", der næsten alle er spredt ud over Landet, og har gjort ypperlig Virkning.

Paa personligt Arbejde har det ejheller skortet fra nogen Side. Der er saaledes afholdt 214 offentlige, eller delvis offentlige, Møder, hvor der er holdt Foredrag af en af Centralorganisationens Talere. Som naturligt er, har Forretningsfører Jens Johansen oftest været Taler, idet han har talt ved 108 Møder. Iøvrigt har Talerne været: Vilh. Hansen (16), N. C. Nielsen (15 — men N. har desuden talt ved et Utal af Medlemsmøder), Martin Pedersen (12), A. Andreasen (8) Michael Nielsen (7), Peter Wraae (6), Johanne Andersen (5), C. Hansen-Møller (5), Harald Heie (4), Anne M. Carlsen, C. Hammer, Aage Alsøe, Th. Hansen, N. Kristensen, Aage S. Leth, F. V. Jenssen o. fl.

Allerede i Centralorganisationens første Aar paatænktes Af-

I Ringsted har Afdelingen ligeledes iværksat en Plakat-Propaganda. En af Købmændene giver sin Uvilje derimod til Kende ved demonstrativt at avertere, at hans Butik er aaben til Kl. 8.

Saavel i Kallundborg som Holbæk er der blandt Størstedelen af Forretningerne opnaaet Enighed om at gennemføre Syvlukningen de 4 første Ugedage i Juni—August.

Angaaende Agitationsarbejdet i Nykjøbing F. giver Afdelingens energiske Formand, Herr Otto Stridsland, følgende Oplysninger i Afdelingens sidste Maanedsberetning:

„Det forberedende Arbejde i denne Sag er nu tilendebragt. Efter Forslag af vort Agitationsudvalgs Formand, Hr. Anker Boesen, blev det vedtaget at erkyndige sig om, hvorledes det købende Publikum stillede sig overfor Tanken om Syvlukning i Sommermaanederne. Vi udfærdigede nogle Sympati-Lister og en Del af vore Medlemmer paatog sig Arbejdet med at samle Underskrifter blandt Byens og Omegnens Beboere. Disse Lister er nu indsamlede og, som vi tænkte os, har det vist sig, at det købende Publikum stiller sig absolut velvillig overfor Sagen. Vi har henvendt os til 1135 af Byens Borgere og af disse har 1120 underskrevet vore Lister, altsaa underskrevet sig som: Anbefalere af Tanken om frivillig Syvlukning i Sommermaanederne, Ugens 4 første Dage. Dette maa jo siges at være et godt Resultat, og da vi nu véd, vi har det købende Publikums afgjorte Sympati for Sagen, har vi det bedste Haab om, at Byens Principaler vil gaa med til at gennemføre denne lille Reform, som ikke vilde skade nogen, men tværtimod vil være til stor Gavn, idet den giver Byens mange Butiksarbejdere Lejlighed til, i Sommermaanedernes varmeste Tid, at komme en Del mere ud i den frie Natur end sædvanlig, hvilket vi, paa Grund af det lange indelukkede Arbejde, i høj Grad vil have Gavn af."

Fra Vejle meldes, at det i Aar endelig er lykkedes at gennemføre Sommer-Syvlukningen i næsten alle Forretninger. Kun enkelte Forretningsindehavere vægre sig fremdeles ved at give Reformen Tilslutning. Vor Afdeling i Vejle har derfor gennem Bladene rettet den Opfordring til Publikum, ikke at handle i de paagældende Butikker efter Kl. 7. — Lignende „outsider"-Tendenser spores i Esbjerg, Syvlukningens klassiske By, uden at dog dette har øvet Indflydelse paa den almindelige Opretholdelse af den tidlige Lukning. Den lokale Presse stiller sig paa Medhjælpernes Side og skriver bl. a.:

„Parolen maa altsaa være, at Forretningerne lukker Kl. 7, og de Handlende, der ikke vil følge Trop, bør ikke have Lejlighed til at sælge for saa meget som en Tiøre.

Det kan Publikum forhindre. Vi tror ogsaa, at det vil."

I Viborg er 7-Lukningen gennemført i Manufaktur-, Trikotage-, Ekviperings-, Mode- og Broderiforretningerne, gældende fra 15. Juni indtil 1. September, Fredag og Lørdag undtagne.

Det vil selvsagt være af Betydning for Syvluknings-Arbejdet, at vi i de første Numre af vor Tidende kan bringe Beretninger fra Agitationen i de forskellige Byer.

Derfor anmoder vi vore Korrespondenter og Medarbejdere om at tilstille os saadanne kortfattede Bidrag hurtigst muligt.

„Indmeldelsen".

De kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation" i Kjøbenhavn sætter fremdeles Sindene i Bevægelse og Indmeldelsen kommenteres stærkt i Provinspressen. Det første af efterfølgende Indlæg refererer til en af disse Artikler, hvis Indhold vi dog her udelader. —

DENNE Artikel har i Medhjælperkredse vakt en for Centralorganisationen ikke særlig heldig Opmærksomhed, og synes at være dikteret af en Provinsmedhjælper.

Kan hænde, at Artiklen ikke er helt korrekt og maaske noget søgt, men den er i Realiteten et Udtryk for denne Stemning, der blandt de organiserede Provinsmedhjælpere er imod det Skridt, de kjøbenhavnske Afdelinger har foretaget ved at indmelde sig

---

holdelse af en almindelig „Medhjælperdag". Det viste sig imidlertid umuligt at gennemføre Tanken, som derfor henlagdes indtil den atter fremstod i 1913. — Hovedbestyrelsen vedtog paa sit Efteraarsmøde d. A., at Centralorganisationen arrangerede et Landsstævne i 1914, og fastsatte dette til Afholdelse paa Himmelbjerget i Pinsedagene d. 30/5. — 1/6. — Hovedkontoret løste derefter Opgaven ved at paavirke Afdelingerne og arrangere Ratebetaling.

Under ret tilfredsstillende Tilslutning — ca. 500 — gennemførtes Stævnet. Saavel dets „Indhold" som den storslaaede og smukke ydre Ramme bidrog stærkt til det afgjort heldige Forløb.

Talerne var: Redaktør Georg Borchardt Berlin, Folketingsmændene, Redaktør Johs. Fog-Petersen og Dr. phil. Eduard Larsen samt Forfatteren Martin Andersen-Nexø.

Agitatorisk sét er Landsstævnet — den store Samling, som paakræver Offentlighedens Opmærksomhed — utvivlsomt langt at foretrække. Imidlertid kan man naturligvis ikke frakende de mindre lokale Stævner en vis Betydning derved, at de samler Medlemmerne, tildels om faglige Anliggender, i den for disse iøvrigt stille Sommertid.

I Beretningsperioden er afholdt 16 saadanne lokale Stævner, med større eller mindre, men i alt væsentlig tilfredsstillende Tilslutning.

Talere ved disse Stævner har været: Anger Ipsen, N. C. Nielsen, A. Andreasen, Jens Johansen, Aage Alsøe, Th. Hansen, Peter Wraae, Digmann-Therkildsen, Aage S. Leth, Johanne Andersen og Vilh. Hansen. Af Stævnerne er 9 holdt i Jylland, 2 paa Sjælland, 2 paa Lolland Falster, 2 paa Fyn og 1 paa Bornholm.

Det er nævnt, at Agitationspjecen „Hvad vi vil" er udsendt i 35 000 Ekspl., men i denne Forbindelse maa ogsaa anføres at „D. H. K. M. T." naturligvis stadig benyttes i Agitationens Tjeneste, et enket Nr. (4/1913), der var særlig indholdsrigt, udgik endog i 7000 Eksemplarer, saaledes at det overskydende Antal gratis stilledes til Afdelingernes Raadighed for Anvendelse i agitatorisk Øjemed.

Sangbogen er udkommen i et Oplag paa 3000, hvoraf dog en Del endnu er disponibel, skønt der stadig er Efterspørgsel efter det populære Hefte. —

Det syntes som om den personlige Agitation, der uden Sammenligning er den mest virkningsfulde, bliver stedse stærkere benyttet. Saaledes er det ingenlunde ualmindeligt, at Afdelingerne mobiliserer et Agitationskorps, der f. Eks. Søndag Formiddag henvender sig direkte til uorganiserede Standsfæller og søger disse indmeldt i Organisationen. De gode Resultater, et saadant Arbejde giver, bør animere alle Afdelinger til at tage fat paa denne Maade, ligesom Agitationen mellem uorganiserede Kolleger i de enkelte Forretninger mere end hidtil bør paaagtes.

Under andre Afsnit (Butiklukningsloven og Dyrtidstillæg) vil Agitationsarbejdet blive yderligere omtalt, her skal derfor kun nævnes, at de kjøbenhavnske Afdelinger ogsaa i denne Kongresperiode har oppebaaret et Tilskud til Agitationen mellem Hovedstadens mange Tusinde uorganiserede Standsfæller. Denne omfattende Agitation koster mange Penge og kræver meget Arbejde. Bortset fra, at det er C. Os. Pligt at bringe Ofre for Fremgangen paa Pladser, hvor det viser sig fornødent, maa det erkendes, at Midlerne her har været vel anvendte, idet de kjøbenhavnske Afdelinger i Løbet af Kongresperioden har tredoblet Medlemsantallet og stadig marchere støt og sikkert fremad.

Til de øvrige Afdelinger er Tilskudet ydet i Form af gratis Taler, saavel til Møder som Stævner, ligesom der i visse Tilfælde er stillet gratis Propagandamateriale til Disposition.

RETSHJÆLPEN.

Retshjælpen begynder at fæstne sig i Medlemmernes Bevidsthed som et meget betydningsfuldt Led af vor Virksomhed. Dette i Forbindelse med den forøgede Tillidsfuldhed, der kendetegner Medlemmernes Forhold til Organisationen i sin Helhed, har bevirket, at Retshjælpen indenfor Kongresperioden har beskæftiget sig med adskilligt flere Sager end tidligere. Hertil kommer dog ogsaa, at det sidste urolige Regnskabsaar bragte Usikkerhed med sig, der i adskillige Tilfælde medførte Afskedigelser, Gagereduktioner o. l., som ikke var lovmedholdelige og derfor for nogles Vedkommende førte til retslig Behandling, hvor Organisationen gennem Retshjælpen optraadte paa Medhjælpernes Vegne.

I Beretningsperioden har 45 Sager været antaget til Behand-

i „Arbejdernes Fællesorganisation". I Kjøbenhavn sidder Socialistforskrækkelsen endnu for fast hos de uorganiserede Medhjælpere til, at det tør kaldes god Taktik at gaa udenfor den Passivitet overfor andre Fagorganisationer eller de forskellige politiske Partier, som er en absolut Betingelse for vor Organisations Trivsel og Fremgang. Langt de fleste Provinsmedhjælpere, det være sig organiserede eller uorganiserede, staar paa det samme Standpunkt, at Centralorganisationen, baade i organisatorisk og politisk Retning, kun kan staa fuldstændig uafhængig.

Jeg véd, at de kjøbenhavnske Afdelinger stadig skyder sig ind under, at Afdelingerne har Selvstyre, men selv om Indmeldelsen ifølge Centralorganisationens Love er uangribelig, synes det mig forkasteligt og ukollegialt at bruge en Agitationstaktik, der først og fremmest og meget føleligt vil skade Organisationsarbejdet i Provinsafdelingerne. For de kjøbenhavnske Afdelinger vil Tiden sikkert ogsaa vise, at det Skridt, der er gjort for at faa en bestemt Klasse Medhjælpere (udgaaede af Arbejderhjem) ind, vil holde langt flere udenfor. At de kjøbenhavnske Afdelinger skulde have nogen særlig Fordel af Indmeldelsen er neppe sandsynligt, og for „Arbejdernes Fællesorganisation" spiller det vist liden eller ingen Rolle.

Det er ikke politiske Hensyn, der har dikteret mig dette Indlæg, thi jeg er selv Socialdemokrat, og Medlem af mit Partis Vælgerforening. Men jeg véd, at denne Indmeldelse vil give vor Organisations Modstandere Vaaben i Hænde, og jeg har allerede mange Gange hørt fra de uorganiserede Medhjælperes Side, at Centralorganisationen nu er en ren „Socialistforening". At overbevise om det forkerte i denne Opfattelse er meget vanskeligt, dels fordi de fleste savner tilstrækkeligt Kendskab til Centralorganisationens Sammensætning og Virkemaade, og dels fordi at alt hvad der er i Forbindelse med Arbejdernes Fagorganisationer efter største Parten af Medhjælpernes Mening er mere eller mindre maskeret Socialisme, og mange bliver yderligere styrket i denne Tro ved Læsning af Principal-Organisationernes Medlemsblade, som de fleste Chefer er smarte nok til at lade deres Medhjælpere læse.

I vort Agitations- og Organisationsarbejde bør vi bestemt holde paa de rene Linier og klare Punkter og vogte os for alle Tvetydigheder ved Fortolkning af Centralorganisationens Love.

Helsingør, Juni 1915. *Johs. Elvig.*

I den standende Strid om de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation" vil ogsaa jeg — idet jeg deler mine Holstebro-Kollegers Anskuelser — gerne anholde enkelte af mine kjøbenhavnske Kollegers Begrundelser til denne famøse Indmeldelse. Thi denne synes mig i Strid med de faktiske Forhold og indeholdende saa besynderlige Grunde, at disse ikke er egnede til at bibringe anderledes tænkende anden Opfattelse end den, at d'Herrer vist ikke har tænkt saa meget og saa dybt over dette Spørgsmaal, som de giver det Udseende af.

Næst Herr Willy Carlsens mærkelige Indlæg er Herr Martin Pedersens Forsvar af en saadan Beskaffenhed, at det slaar sig selv til Jorden.

Herr P.s Forstaaelse af Partipolitik er en anden end den almindelige gængse, man kan nemlig ikke favorisere et enkelt Parti paa den Maade, Fællesorganisationen gør ifølge sine Vedtægter, ud fra den Forudsætning, at de øvrige Partier er ganske døve for god og sund Socialpolitik og dermed ogsaa Fagpolitikens rimelige Krav til Lovgivningsmagten.

Naar det derfor er rigtigt, at Fællesorganisationen kun giver et enkelt Parti Lejlighed til — gennem Repræsentation — at høre Kravene „begrundede" og „uddybede", er det ogsaa rigtigt at stemple denne Fremgangsmaade som partisk — i dette Tilfælde altsaa Partipolitik!

Hvor tør Herr P. fremkomme med en saa meningsløs Fremstilling af de danske Arbejderes Forstaaelse af Organisationsspørgsmaalet, at disse ved at gennemlæse vort Program ikke kan fatte Betydningen og anerkende dets faglige og socialpolitiske Karakter; dette er i Sandhed at sætte et Stempel paa den danske Arbejders Intelligens og fagforeningsmæssige Forstaaelse, som denne daarligt kan være tjent med.

D'Herrer Kjøbenhavneres „Vi alene vide"-System har her sat en Blomst — en Ukrudtsplante, der vil vanskeliggøre Arbejdet paa den provinsielle Arbejdsager, noget man allerede har mærket i Agitationen. Selv om Ordet „Konservativ" bliver slynget os i Ansigtet fra d'Herrer Kjøbenhavnere, fordi vi tillader os at have en anden Mening om denne Sag, vil jeg dog tage dette med stor Sindsro; thi vi har aldrig „spændt Ben" for gode og sunde Fremskridt indenfor vor Organisation.

Det er ikke vor Mening at puste Spørgsmaalet op til mere end det er, nemlig et forhastet og organisationsmæssigt uheldigt Skridt, de kjøbenhavnske Afdelinger her har taget, idet vor Organisation — gennem et af sine mest betydningsfulde Led — har mistet det Særpræg, der fra Organisationens første Dage har vundet Hævd: Uafhængighed.

En Organisation som vor, der er sammensat af saa mange uensartede Elementer, er i Fare for at miste noget af den Magtstilling

---

ling. Af disse er 26 vundne, 6 tabt, 1 er hævet og 12 henstaar endnu uafgjort for Domstolene. Af de 26 vundne Sager blev der dog i 9 Tilfælde truffet en Ordning mellem Organisationen og de paagældende Principaler, saaledes at det ikke kom til Proces. De vundne Sager androg ialt Kr. 5243,85 — et ganske anseeligt Beløb, som Organisationen saaledes har sikret de paagældende Medlemmer, der ellers næppe i de fleste Tilfælde vilde have formaaet at faa deres Ret respekteret.

I langt det største Antal Tilfælde har Uoverensstemmelser om Opsigelsesfristen, eller en rigoristisk Bortvisning uden nogensomhelst Frist — som oftest refererende sig til Forhold vedrørende Kost- og Logisystemet — været Aarsag til Tvistemaalet. Dette maner os til at søge faste Opsigelsesforhold tilvejebragt og stadig at opretholde Kravet om Afskaffelse af det antikverede Kost- og Logisystem.

Aarsagen til at vi tabte de 6 Sager maa væsentlig søges deri, at Medhjælperne ikke har evnet at føre Bevis for deres Paastandes Rigtighed. Domstolene er stærkt tilbøjelige til at lægge den fulde Bevisbyrde paa Medhjælperne. Dette Forhold bør derfor anspore vore Standsfæller til at forlange mundtligt indgaaede Engagementer skriftligt bekræftede; thi flotte og gyldne Principal-Løfter, der kun er givet mundtligt, har kun ringe Værdi den Dag, Uoverensstemmelsen indtræffer — og det kan ske i alle Forhold, selv om de paa Forhaand synes aldrig saa tilforladelige.

Endvidere har Centralorganisationen rejst Principspørgsmaalet: Indkaldte Medhjælperes Gagekrav, og ved Sø- og Handelsretten — der som bekendt tildels er en Fagret — opnaaet Spørgsmaalet afgjort derhen, at Medhjælpere, indkaldt til Sikringsstyrken, har Krav paa Gage til de med lovligt Varsel opsiges. I denne Forbindelse skal anføres, at Retshjælpens Virksomhed med al Tydelighed godtgør, at vort Krav om en bedre Retsstilling for vor Stand og Indførelse af virkelige Fagretter er saare berettiget og paakrævet. Gentagende aabenbarer de juridiske Dommere nemlig svigtende Evne — maaske ogsaa Vilje — til at forstaa de faglige Momenter og Særegenheder, som i mange Sager netop er Pointet og derfor af afgørende Betydning for en retfærdig Bedømmelse af de omhandlede Forhold.

Endelig kan nævnes, at vi har ført 2 Injurieprocesser for Medlemmer, der af deres Principaler var æresfornærmede. I den ene Sag idømtes Principalen en Mulkt paa Kr. 300 + Kr. 80 i Sagsomkostninger, i det andet Tilfælde maatte Principalen bøde Kr. 20 for sin grove Mund. Fornærmelserne blev selvfølgelig i begge Tilfælde mortificerede. — Desuden har vi ført Sag for vor daværende Afdelingskasserer i Frederiksværk, mod hvem en Principal havde anlagt Sag, fordi Kassereren i en Notits under „Den sorte Tavle" i „D. H. K. M. T." havde anført, at den paagældende Principal, Manufakturhandler Vald. Olsen, forbød sine Medhjælpere at være Medlem af Organisationen. Ved Dommen blev vor Kollega pure frifundet.

Dette Afsnit kan ikke sluttes uden at paapege, at der i et meget stort Antal Tilfælde er søgt Raad og Vejledning hos Hovedkontoret af Medlemmer, som ikke var klar over, hvorledes de havde at forholde sig i dette eller hint Spørgsmaal, hvor der var opstaaet Uoverensstemmelse med Principalen.

Tallet af saadanne Sager, der ikke førte til direkte Sagsanlæg, overstiger betydeligt de Tilfælde, hvor Konflikten viste sig uundgaaelig.

PLADSANVISNINGEN.

Hvad der i Beretningen for Perioden 1910/12 udtaltes om Pladsanvisnings-Sagen gælder til en vis Grad fremdeles. Thi medens det gælder, at Afdelingerne kun ofrer denne Opgave, som man til Trods derfor almindeligvis tillægger megen Betydning, ringe Interesse og lidet Arbejde, har Organisationens fastere Administrationsformer ogsaa paa dette Omraade været af Betydning og medført, at Pladsanvisningen navnlig har virket i Hovedstaden. Dette peger i Retning af, at Arbejdsanvisningen kun kan bringes ind i tilfredsstillende Former derved, at de tvende Parter kan opnaa Forbindelse ved lokale Kontorers Bistand. Altsaa maa man enten søge Opgaven løst ved at drage Nytte af Loven af 29. April 1913, eller Sagen maa overlades Afdelingerne og løses ad den Vej.

Med Kendskab til, at mange Afdelingers Administration alt har Opgaver nok, vil den førstnævnte Mulighed være langt at foretrække. Dette fremhæves ogsaa af det ved Kongressen i 1912 om

der, gennem det energiske Arbejde, er skabt i den Række Aar der ligger bag os, og man maa i fuldt Alvor spørge: Hvor glider vi hen?

Til Herr M. P.s overlegne Slutningssalut skal jeg kun bemærke, at Kongressen aabner Mulighed for en Ændring af dette Forhold, idet dette saa overordentligt vigtige Taktik-Spørgsmaal sikkert vil blive Genstand for en indgaaende Debat.

Randers, den 17. Juni 1915. *Lauritz Christensen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Onsdag den 14. April afholdtes ordinært Medlemsmøde, der artede sig som almindeligt Diskussionsmøde om lokale Emner.

Den 21. April indledede Herr Michael Nielsen, Vejle. Herr N. talte om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, og ved en udmærket klar Fremstilling af de Goder, den eventuelle Forandring vilde bringe, lykkedes det Herr N. at samle alle de Tilstedeværendes Interesse og Forstaaelse af Forslaget.

Efter Foredraget rettede Formanden flere Spørgsmaal til Herr N., der gav udførlige Svar, som vandt almindelig Tilslutning.

Den 5. Maj afholdtes Møde uden bestemt Emne, medens vi 19. Maj afholdt almindeligt Diskussionsmøde. *N.*

Grenaa. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes paa „Højskolehotellet" Fredag den 18. Juni og overværedes af ca. 15 Medlemmer. Efter at Formanden havde budt Velkommen, gik man over til Behandling af de forskellige Punkter paa Dagsordenen. Da flere af Bestyrelsesmedlemmerne, deriblandt Formanden og Næstformanden, i nær Fremtid afrejser fra Byen, havde Bestyrelsen fundet det formaalstjenligt at vælge hel ny Styrelse. — Til Formand valgtes enstemmig Herr Bogholder A. Mikkelsen, Dampvæveriet, som ogsaa tidligere har været Afdelingens Formand. — Til den øvrige Bestyrelse valgtes Frk. J. Sørensen samt d'Herrer Kommisser E. Høyrup, A. Jensen og V. Lassen. Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Frk. L. Rasmussen og Herr P. Kirk. — Til Revisor valgtes Frk. Marie Andersen.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde blev de forskellige Poster fordelt saaledes: Kasserer Frk. J. Sørensen, Næstformand Herr E. Høyrup, Sekretær Herr A. Jensen og Frk. L. Rasmussen, som indtraadte i Bestyrelsen grundet paa at Herr Lassen vægrede sig ved at modtage Valget.

Valg af Delegeret til Kongressen i Aarhus samt Omforandring af Afdelingens Love overlodes det den nye Bestyrelse at tage Bestemmelse om. Under „Eventuelt" takkede den afgaaende Formand saavel Medlemmerne som Bestyrelsen for det gode Samarbejde, der havde bestaaet i den Tid, han havde staaet som Afdelingens Formand, og udtalte ved denne Lejlighed sin Glæde over, at Grenaa-Afdelingen igen havde faaat sin gamle Fører, da han derved vidste, at Afdelingens fremtidige Styrelse var lagt i gode Hænder. — Efter endnu en Del „Leveraab" bl. a. for Herr Marcussen, samt den nye Formand og Bestyrelse, sluttede Generalforsamlingen med det traditionelle Kaffebord. — Mødeaftenerne bliver for Sommerens Vedkommende Onsdag hver 14 Dag, men udgaar Kort med paatrykt „Dagsorden" altid før et Mødes Afholdelse.

A. Mikkelsen.

Kolleger! Som Medlemmerne erindrer paatænkte Afdelingen i Fjor at arrangere en Sommerudflugt til Rugaard Skov, som imidlertid ikke blev til noget, paa Grund af de urolige Forhold, der udbrød netop paa det Tidspunkt. — Derfor har vi i Aar paatænkt at fuldføre denne Tur og er Dagen fastlagt til Søndag den 11. Juli, og det er Bestyrelsens Ønske at alle Medlemmerne vil tegne sig til denne Tur, saaledes at Festen helt igennem kan blive vellykket.

Program for Turen til Rugaard Skov Søndag d. 11. Juli 1915. Kl. 9 præcis afgaar Vognene fra Torvet. Ca. $10^1/_2$ Kørsel til „Jægergaarden" i Rugaard Skov, hvor den medbragte Mad indtages. Ca. Kl. 1. Tale af Formanden og Herr Bankassistent Gustav Pedersen, Aarhus. Pr. 5 køres der atter til „Hoed Krö", hvor Fællesspisningen Kl. $6^1/_2$ finder Sted. Ca. 8 tager Ballet sin Begyndelse i Krohaven og slutter Kl. 11. Kl. $11^1/_2$ køres der atter mod den lille By, hvor Ankomsten finder Sted ca. 1. Bestyrelsen forbeholder sig dog Ret til eventuelle Forandringer i Programmet.

A. Mikkelsen, p. T. Formand.

Kjøbenhavn. Ved Medlemsmødet Tirsdag den 18. Maj indledede Hr Harald Heie om „Disciplin".

Herr H. paaviste Nødvendigheden og Betydningen af, at der i

Pladsanvisningssagen nedsatte Udvalg, der har afgivet sin Betænkning.

Paa Baggrund af de tilsvarende Tal i sidste Beretning tør det betegnes ganske respektabelt, at der i Beretningsperioden er opgivet 507 ledige Pladser. Det er bemærkelsesværdigt, at heraf var de 194 i Kjøbenhavn.

Af disse 507 opgivne Pladser besatte vi 254, hvilket i Betragtning af de Vanskeligheder, der er forbundet med Arbejdsformidling i Handels- og Kontorfagene maa anses som ret tilfredsstillende.

For at opnaa et rigtigt Indtryk af Forholdene paa dette Omraade maa erindres, at adskillige — navnlig de større — Afdelinger, selv har besat en Del Pladser i de respektive Byer. Imidlertid er det trods gentagne Anmodninger, ikke lykkedes Hovedkontoret at erholde fyldige Oplysninger desangaaende, og man savner derfor paalideligt Materiale til en detailleret Omtale, endsige exakte Tal — til Belysning af dette Forhold.

Endnu skal omtales de Bestræbelser fra Principalside, der har været fremme i Engageringssagen, og som ved sit utiltalende Tilsnit og sin overfor Medhjælperne — navnlig Medhjælperorganisationen — udfordrende Form nødvendiggjorde ikke alene, at Centralorganisationen tog Afstand derfra, men tillige at vi paa forskellig Maade direkte modarbejdede de paagældende Tendenser og deres Resultat: „Engageringskontoret for Handel og Industri". Denne Kampagne er imidlertid saa udførligt omtalt i „D. H. K. M. T.", at vi her begrænser os til en sammentrængt Omtale.

„Engageringskontoret" kom til Verden uden at dets Stiftere fandt sig foranlediget til at tage Medhjælpernes Organisation med til de forudgaaende Overvejelser.

Dette var næppe tilfældigt. Thi saafremt vi havde været med ved Forarbejdet, vilde de hypermoderne Arbejdsgiversynspunkter, der gav sig saa pragtfulde Udtryk i Engageringskontorets Anlæg og Arbejdsmetode, f. Eks. „Sorteliste-Systemet, de urimelige nærgaaende Spørgeskemaer for Medhjælperne o. l., selvfølgelig ikke have præget denne Institution.

Efter at vi gennem Pressen og paa Møder overfor Offentligheden har paavist, at udpræget Principal-Egoisme var Ledemotivet i dette „Grosserer-Kontor", og efter at vi havde underkastet det saa stærkt opreklamerende Foretagende — som dets Ledere endog betegnede som et for Medhjælperne „filantropisk" Foretagende — en indgaaende og sønderlemmende Kritik, først da fandt dets ledende Mænd vor Centralorganisation.

Vi indvilgede senere i en Forhandling, og et Møde — hvori Forretningsudvalget fra vor Side deltog — afholdtes derefter paa Børsen i Kjøbenhavn den 1. December 1913, men hidførte, som man kunde vente, intet Resultat, idet vore minimale Krav for Samarbejde var Grossererne uantagelige, og man var aldeles utilbøjelig til give Medhjælperne en blot nogenlunde tilfredsstillende Indflydelse paa Engageringskontorets Ledelse og Driftsmaade.

Det maa anses for usandsynligt, at der i en overskuelig Fremtid kan skabes Grundlag for Fællesarbejde paa dette Omraade og ad den Vej, man fra Principalernes Side her er slaaet ind paa. Dette saa meget mere som Engageringskontoret ved sin saare uheldige Start, og ved de store Veksler, det har udstedt, men aldrig vil kunne indfri, idet de paagældende Opgaver: Lønspørgsmaalet, Arbejdstiden, Pensionssagen (!) og andre store Spørgsmaal, selvfølgelig ikke kan løses af en saa formløs Sammenslutning som et Engageringskontor, der tilmed er startet ganske forretningsmæssigt.

Mangt og meget tyder paa, at Grosserernes Engageringskontor er oprettet væsentligt med den Hensigt at knægte den eneste virkelige Fagorganisation for Handels- og Kontormedhjælpere — Centralorganisationen. Men ogsaa i dette Tilfælde har man gjort Regning uden vor Organisations Styrke og Stabilitet, og før eller senere vil d'Herrer erkende, at de allerede i Starten har forløftet sig paa denne Opgave.

OPLYSNINGSBUREAUET.

Indtil Trivialitet er det overfor Afdelingerne gentaget, at denne meget betydningsfulde Opgave fortjener langt større Opmærksomhed og Arbejde end der hidtil er blevet den til Del.

Ikke desto mindre er det kun ganske faa Afdelinger, der rationelt har beskæftiget sig med denne Sag. Fra Aalborg, Aarhus, Hillerød, Hjørring, Hobro, Kolding, Præstø, Samsø, Thisted og Vejle raader vi over et fyldigt Materiale, medens det fra alle

alle Forhold her i Livet fandtes et vist Maal af Disciplin. Saafremt man ønskede at udrette fælles Arbejde for at naa et Maal, var det nødvendigt, at man underkastede sig en vis Disciplin; man maatte kunne underordne sig en Sag til det fælles Bedste. Det var nødvendigt, at man forstod, at fælles Maal kræver fælles Anslag. Uden Disciplin vilde det overhovedet være umuligt at vinde fremad.

Hvad er en Hær uden Disciplin? og i samme Maade: Hvad er en Organisation uden at dens Medlemmer underkaster sig en vis Disciplin? Taleren uddybede nærmere dette Emne i Forbindelse med Begrebet „Frihed". „Frihed er ikke Retten til at gøre, hvad man har Lyst til, uanset om man derved skader andre, men Friheden maa altid begrænses af Hensynet til andre Menneskers samme Ret til Frihed." Ogsaa det disciplinære Forhold mellem Medhjælperen og Principalen berørte Taleren, idet han udtalte, at Medhjælperen naturligvis til en vis Grad maatte underordne sig Disciplin overfor Principalen, naar den da ikke er urimelig og unaturlig.

Herr H. sluttede med at sige, at desværre mangler store Dele af vor Stand disciplinær Opfattelse, og ligeledes en Del af vor Organisations Medlemmer, men han haabede, at Organisationen maatte opdrage dens Medlemmer til at forstaa, at vi alle arbejder paa vor Stands Fremgang og at vi derfor maa sætte vore egne Interesser til Side til Fordel for Almenvellet for, at vort Maal skal naaes.

Efter Foredraget var der Diskussion. *H. H.*

Tirsdag den 25. Maj var helliget det mere fornøjelige, idet Herr Skuespiller Axel Boesen underholdt Medlemmerne med Sang og Oplæsning. *C. H.*

Tirsdag den 1. Juni sluttede Vintersæsonen med Foredrag af Folketingsmand, Adjunkt Kofoed, Rønne, om „Bornholm".

Taleren gik ud fra et Sagn, der fortalte, at Bornholm var opstaaet ved, at Guderne havde udkastet den som et Smykke, en straalende Perle, for at tilfredsstille Havets Gudinde, der følte sig forurettet ved at skulde bo i Havets Dyb.

Selv om man tog mere materielt paa Bornholms Tilblivelse, saa var den dog en saadan straalende Perle, med sine Klipper og Skær, og sin, fra det øvrige Danmark afvigende, Natur. Men trods det, at Øen ved sin Natur og ved sit Sprog — som Taleren gav en Prøve paa — adskilte sig fra det øvrige Land, var dens Befolkning dog saa dansksindet som nogetsteds i Danmark. Taleren sluttede med at anbefale at lægge sin Ferie til en Bornholmstur, det vilde man have stor Fornøjelse af, og danske Turister var hjertelig velkomne blandt Øens Befolkning.

Derpaa fremviste Taleren Lysbilleder fra de smukkeste Steder paa Bornholm, og havde man ikke før haft Lyst til en Tur dertil, saa fik man det nu ved at betragte de ganske overordentlig smukke Partier, som findes derovre. *H. H.*

Ekstra Generalforsamling afholdes Tirsdag den 13. Juli Aften Kl. $8^1/_2$ præcis i Lokalerne, Kongens Nytorv 8, 3, for samtlige Afdelingers Medlemmer.

Dagsorden: 1. Indkomne Forslag til Fremsættelse paa Kongressen. 2. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest Onsdag den 7. Juli. Gyldig Medlemsbog maa forevises for at erholde Adgang til Generalforsamlingen.

Fællesbestyrelsen.

Diskussionsklubbens Program: Den 6. Juli: Frk. Agnes Christoffersen: Pligt. Den 27. Juli: Hr. N. C. Nielsen, Kolding: Grundloven (skriftlig Indledning). Den 10. August: Hr. C. Hammer: Handels- og Kontormedhjælpernes Pensionering. Den 24. August: Hr. Johs. Hahnemann: Personalets Interessekontor.

Møderne afholdes Kongens Nytorv 8, 3 Kl. 9 Aften, Kontingentet er 50 Øre maanedlig. Ethvert Medlem af H. K. M. F. kan blive Medlem af Klubben.

Kolding. Medlemsmøde afholdtes paa „Højskolehjemmet", Onsdag den 9. Juni. — Formanden, Herr N. C. Nielsen, bød Velkommen og indledede med et kort Foredrag om Statsanerkendelsen af vor Arbejdsløshedskasse. Da der ikke var mødt ret mange Medlemmer, blev der kun en ganske kort Diskussion. *C. F.*

Skanderborg. Afdelingen afholder ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet den 5. Juli 1915, Medlemmerne maa møde, da vigtige Sager foreligger. *W. N*

Odense. Søndag den 13. Juni foranstaltede Afdelingen en Cykleudflugt til Langesø. Kl. ca. $2^1/_2$ samledes Deltagerne, hvorefter Turen tog sin Begyndelse. Vi havde ret kraftig Modvind, men takket være de store Hegn langs Vejen slap vi ret let over Besværligheden. — Efter Ankomsten til Langesø indtoges Kaffen i „Komigen"s smukke Have, hvorefter vi spadserede rundt om Søen, — en Tur saa rig paa Idyller, at man vanskelig finder Magen dertil. — Under de herlige gamle Bøge og ud over Søens blanke Flade tonede vore egne smukke Sange og herlige gamle Fædrelandssange. Vi samledes atter i „Komigen" og lod Aftensmaden vederfares al Retfærdighed. Herr Oluf Christensen holdt en munter lille Tale og bad Deltagerne med sig udbringe et: „Centralorganisationen leve"! — Der blev endnu Tid til en rask lille „3 Mand høj" inden Hjemturen. Vi var alle enige om at have tilbragt en fornøjelig Dag sammen, og at vi snart maatte se at faa en lignende Udflugt arrangeret. Skade at kun saa faa af vore Medlemmer vil ofre en Dag paa at styrke Sammenholdet og paa et behageligt Samvær med Kolleger. *H. P.*

---

andre Pladser er saare mangelfuldt. — Dette uheldige Forhold er saa meget mere beklageligt som der i Medlemskredse spores en stadig stigende Forstaaelse af Sagen, hvoraf følger at Forespørgslernes Antal er i fortsat Vækst.

Netop indenfor vor Stand, hvor Arbejdsforholdene paa overordentlig mange Pladser lader meget tilbage at ønske, bør en saadan Oplysningskilde holdes stadig flydende og frisk, saaledes at den kan virke efter sin Hensigt: regulerende i Forholdet Tilbud og Efterspørgsel paa Arbejdskraft.

Vi raader for Tiden over ca. 1400 udfyldte Spørgeskemaer, men da der er udsendt ialt ca. 4500 bør Afdelingerne snarest tage kraftigt fat paa Arbejdet for Indsendelsen af den resterende Del i udfyldt Stand.

REJSESTIPENDIER — UNDERVISNING.

I Reglerne for Uddeling af Rejsestipendier er der i Beretningsperioden foretaget den heldige Ændring, at der nu kan tildeles dertil egnede Ansøgere, som ikke paa Forhaand har opnaaet Plads i Udlandet, et Stipendium paa Betingelse af, at Vedkommende inden Finansaarets Udgang finder Ansættelse i det Land, hvortil han har søgt. Denne Ændring, som Centralorganisationens Repræsentant i Udvalget stadig har arbejdet for, er navnlig heldig for mindre bemidlede Medhjælpere, der ikke kan tage Plads i Udlandet uden at være sikker paa Statens Støtte.

Fra en vis Side i Udvalget er der forsøgt et Attentat paa de Kr. 20,000,— der til Rejsestipendier bevilges paa hvert Aars Finanslov, derved at man søgte en Del af Beløbet anvendt som Eksport-Stipendier. Herfra har vor Repræsentant skarpt taget Afstand, og udover et mindre Beløb — Kr. 4,000,— er der ejheller anvendt Midler til nævnte Formaal. Derimod er der nu paa Finansloven forsøgsvis optaget en Bevilling paa Kr. 4,000,— til Eksport-Stipendier til Folk paa oversøiske Pladser.

Med Hensyn til Handelsdagskole-Stipendierne, da er der ogsaa forandret ved Uddelingsreglerne herfor, idet Portionerne er gjort større. Tidligere uddeltes maximalt Kr. 20,— pr. Maaned, altsaa til Aarskursus Kr. 240 — medens den kvalificerede Ansøger nu — i saa stor Udstrækning, som de til Raadighed staaende Midler, der er forhøjede fra Kr. 6000,00 til Kr. 9000,00 tillader — kan opnaa Halvdelen af Skolepengene + Kr. 20 pr. Maaned til Hjælp til Opholdsudgiften, forsaavidt Ansøgeren er hjemmehørende udenfor den By, hvori Skolen er beliggende. Hertil kommer endelig, at uformuende Elever almindeligvis vil kunne opnaa halv Friplads paa Skolen, og saaledes i Virkeligheden komme op paa en pekuniær Støtte paa ca. Kr. 550 — til et Aarskursus. —

Det gælder for denne Kongresperiode som for den forrige, at de fleste af vore søgende Medlemmer, saavel hvad angaar Rejse-som Skole-Stipendier, er kommen i Betragtning, naar de har fyldestgjort de Krav i Retning af Kvalifikationer, der stilles.

Centralorganisationen har i Perioden andraget Handelsministeriet om forøget Repræsentation i Rejsestipendieudvalget. Dette Ønske opfyldtes dog ikke, men Andragendet medførte en Omordning af Udvalget, saaledes at de øvrige repræsenterede 4 Organisationer, der hidtil havde 2 Repræsentanter, ogsaa kun fik Ret til 1 Repræsentant.

I Handelsskolestipendie-Udvalget ønskede Handelsministeriet at give Plads for yderligere 2 Repræsentanter, 1 for Detailhandlerne, og 1 for Brugsforeningerne, og i den Anledning opløstes det hidtil af 4 Medlemmer, hvoriblandt vor Repræsentant, bestaaende Udvalg.

Ministeriet anmodede derefter de respektive Organisationer om at udpege en Repræsentant hver, men dette Ønske vægrede „Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation" sig ved at efterkomme, hvorefter Ministeriet foreløbig har taget Uddelingen af Skolestipendierne i sin Haand, idet man dog har anmodet de allerede udpegede Repræsentanter om at bistaa Ministeriet dermed.

(Fortsættes).

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1915. 15de Aargang.

STATSANERKENDELSEN!

ANDET Steds i dette Nummer fremsættes nogle kritiske Betragtninger over Forslaget om Statsanerkendelsen af Arbejdsløshedskassen, saaledes som det foreligger vedtaget af Repræsentantskabet; og skønt der ikke egentlig deri findes nye Synspunkter, skal vi dog knytte nogle Bemærkninger dertil, selv om disse i og for sig ogsaa maa blive Gentagelser. —

I Betænkelighederne spiller Spørgsmaalet „den aabne Dør" stadig en fremtrædende Rolle, og det fremstilles for hver Gang mere skrækindjagende og for Centralorganisationen dødbringende. Overfor saadanne Paastande, for hvilke der end ikke er forsøgt at præstere Skygge af Bevis, kan fremdeles stilles de Erfaringer man i andre Arbejdsløshedskasser har indhøstet paa dette Omraade, og de viser det diametralt modsatte af, hvad der opstilles som Skræmmebillede for os. Disse Erfaringer gaar jo nemlig ud paa, at disse Kasser ingenlunde har haft Vanskeligheder m. H. t. at praktisere § 7 paa en for de bagved Kasserne staaende Organisationer heldig Maade, uden at man derfor er kommen i Konflikt med de offentlige Myndigheder, der har med Kassens Adminstration at gøre. Og ikke nok hermed, men Statsanerkendelsen har direkte virket som Murbrækker for selve Fagorganisationen, idet de i Kassen Optagelsessøgende har vist sig stærkt forstaaende for det fornuftige Ræsonnement, som Kassens Ledelse ved Optagelsen har gjort gældende, at de var moralsk forpligtede til at indtage deres naturlige Plads i Organisationen, naar de ønsker at sikre sig selv gennem den af Organisationen skabte Arbejdsløshedskasse.

Disse Oplysninger maa der tages noget Hensyn til, saa meget mere som de ogsaa lyder fra vor norske Broderorganisation, hvor Forholdene ikke er saa væsensforskellige fra de danske, og man kan ikke, som de Betænkelige, uden videre forudsætte, at Handels- og Kontormedhjælpernes moralske Standpunkt er saa defekt, at de vil være ganske utilgængelige for den Paavirkning, som andre Lønarbejdere har været lydhøre for, og som har bevirket at de ikke har unddraget sig de moralske Forpligtelser.

Paastanden om, at Anerkendelsen vil borttage Centralorganisationens Agitationsmuligheder, fordi Arbejdsløshedskassen er det vigtigste Moment i saa Henseende, er selvmodsigende; thi saafremt det sidste er rigtigt — og det er der næppe Grund til at bestride — maa det modsatte jo netop blive Tilfældet, idet Arbejdsløshedskassen ved Statsanerkendelsen bliver fordelagtigere for det enkelte Medlem, og saaledes ogsaa maa faa større agitatorisk Værdi for Organisationen. — Ved at benægte denne af Erfaringer skabte Kendsgerning slaar man Benene bort under sit eget Standpunkt og Kritik; thi selvfølgelig kan der i en Sag som denne med Udbytte drages Sammenligninger mellem vor Stand og andre Fag, hvis Organisationer ved Anerkendelsen af deres Arbejdsløshedskasser ikke var synderlig stærkere end vor, og netop heri ligger Forskellen mellem de Betænkeliges og Hovedbestyrelsens Standpunkt. Forskellen er den, at førstnævnte fremsætter en Række svævende Paastande, medens Hovedbestyrelsen har underbygget sin Stilling til Sagen med avtentiske Oplysninger om nogenlunde ligestillede Arbejdsløshedskassers Erfaringer og Meninger. Hvilket Standpunkt der er bedst og solidest kan det roligt overlades Organisationens Medlemmer at dømme om.

Statsanerkendelsen vil være lige gavnlig for alle Medlemmer, og derfor ogsaa for alle Afdelinger af Organisationen. Noget Modsætningsforhold lader sig ikke konstruere paa dette Omraade, i hvert Fald ikke saaledes at det faar Troværdighedens Præg.

Selv om det derfor var muligt, vilde det være en i høj Grad ejendommelig Samlingspolitik at føre, hvis en Organisation, der har den stærkest mulige Interesse i den mest kompakte Samhørighed saavel blandt Medlemmer som Afdelinger, selv vilde rejse Skel indenfor sine Rækker ved at lade enkelte Afdelinger i en bestemt By træde ud af Sammenslutningen og søge Statsanerkendelse. Men forøvrigt kan dette ikke lade sig gøre. En faglig Kasse kan nemlig ikke under Statsanerkendelsen være lokalt begrænset, idet der fordres, at en saadan Kasse mindst skal omfatte en Landsdel, d. v. s. at f. Eks. vore Afdelinger paa Sjælland skilte sig ud fra Centralorganisationen i Arbejdsløshedskasse-Spørgsmaalet, og selv søgte Statsanerkendelse.

Ganske bortset fra, at dette — i allerhøjeste Grad principielt forkastelige — er aldeles utænkeligt indenfor en saa stærkt sammentømret Organisation som vor, vilde de praktiske Vanskeligheder herved danne uoverstigelige Hindringer for en saadan „Ordning" (!!) — eller rettere, et saadant Experiment, og det er vanskeligt at forstaa, hvorledes gamle Organisationsfolk kan anbefale en saa forkastelig Fremgangsmaade.

Om Kontingentforhøjelsen er der egentlig ikke meget at sige, og det anføres formentlig ogsaa kun som Middel, fordi det formodes at være et taknemligt Felt at operere paa, og ud fra den Betragtning, at Pengepungen

er et Menneskes ømmeste Punkt. Det vilde være nedslaaende, hvis det var saaledes, at vi efter 15—16 Aars Organisationsarbejde skulde vige tilbage for en Kontingentforhøjelse paa 25 Øre pr. Maaned, naar den er kædet sammen med saa betydelige Fordele for Medlemmerne, som Tilfældet — ogsaa hidtil ubestridt — er i denne Sag. Og det forekommer noget søgt og anstrengt, naar man i denne Forbindelse maner Dyrtids-Spøgelset frem for dermed at kyse de Vankelmodige.

Overfor Betænkeligheder mod Kontingentforhøjelsen vil Afdelingsbestyrelserne have gode Kort paa Haanden ved at fremhæve de direkte Fordele, der ved Statsanerkendelsen bydes herfor og som i tidligere Artikler er udførligt omtalt, og den yderligere Fare, der skulde ligge heri i Henseende til samtidig at „aabne Døren", vil vise sig kun at eksistere i Fantasiens Verden.

Ethvert tænkende Medlem, som uden Paavirkning fra nogen Side, nøje vil sætte sig ind i det forelagte Forslag, vil — uden at hverken Autoritetstro eller andre Sagen uvedkommende Forhold spiller i med — let kunne finde de meget betydelige Fremskridt, der ligger deri fremfor det, der af vor nuværende Kasse kan bydes, og vil forstaa, at Statsanerkendelsen betyder: En stor økonomisk Forbedring for det enkelte Medlem, et stærkt fagforeningsmæssigt Fremskridt og en kraftig Udvikling af vore agitatoriske Muligheder.

Og derfor stemmer Medlemmerne for Statsanerkendelsen. *Jens Johansen.*

Er Statsanerkendelses-Forslaget forsvarligt?

FORINDEN man gaar over til Iværksættelse af en saa gennemgribende Omforandring af Grundlaget for vort fremtidige Arbejde, som det fremsatte Forslag om Statsanerkendelse af vor Arbejdsløshedskasse betyder, bør nøje overvejes, om et saadant Skridt vil være klogt, det vil sige, om man mener det vil lette vort fremtidige Arbejde for Tilgang til Centralorganisationen. Naar der nu rundt om i Afdelingerne, hvad jeg véd fra paalidelig Kilde, hersker megen Misfornøjelse med Forslaget, saa er det selvfølgelig ikke med selve Idéen: Bidrag fra Staten, som med de Ulemper, Forslaget medfører. Disse Ulemper skal jeg søge at paavise, idet jeg paa Forhaand bemærker, at Forslaget selvfølgelig vilde blive støttet, dersom man kunde finde en Form, hvorved Ulemperne fjernedes eller i alt Fald formindskedes til et Minimum.

En af de væsentligste Ulemper er jo den, at vi efter Loven af 8. April 1914 (se § 6, 6. Stk.), hvori staar: „Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse kan ikke nægtes nogen, naar han fyldestgør de ovenfor foreskrevne Betingelser" (jfr. § 7), hvilke Betingelser ere Ubemidlethed, Beskæftigelse ved Faget og Aldersgrænser, jo ere forpligtede til at optage enhver hæderlig Standsfælle, selv om han er uorganiseret; thi vilde man end ønske at anvende § 7: » . . . . kan nægte at optage Personer, der af legemlige eller moralske Grunde maa anses for uskikkede til regelmæssig Erhvervsvirksomhed eller til Samarbejde med Arbejdsledere eller Arbejdskammerater," saa vilde man jo dog kun være berettiget hertil fra vor Side, naar man kunde paapege nærmere Grunde i hvert enkelt Tilfælde. Det nytter ikke at henvise til andre Fag, saalænge det store Flertal i vort Fag er uorganiseret; thi vi kan jo ikke bestride deres Evne til Samarbejde med andre uorganiserede, altsaa Flertallet af Fagets Udøvere.

Naar man altsaa nødes til at optage de Uorganiserede, saa kommer man til Sagens Kærnepunkt:

Hvorledes vil da Betingelserne blive for Tilgang til Centralorganisationen?

Lad os straks gøre os det klart, at af de, der nu staa udenfor, findes maaske ikke en eneste, der af idéelle og uegennyttige Grunde vil slutte sig til os, men saa godt som alle vilde gøre et saadant Skridt, kun fordi vi gennem Aaringers haardt og brydsomt Arbejde har kunnet skaffe reelle Goder for vore Medlemmer, og kun to af disse Goder spiller en væsentlig agitatorisk Rolle, nemlig Retshjælpen og Arbejdsløshedskassen, og selvfølgelig er den sidste den aller vigtigste. Er der mon nu nogen, der er naiv nok til at tro, at man vil have lettere ved at erhverve nye Medlemmer, naar de kunne naa vort største Gode uden at være nødte til at melde sig ind i Organisationen, ja, da beklager jeg Vedkommende, thi hans Tro vil da blive sørgelig skuffet.

Der melder sig derfor det andet Hovedspørgsmaal:

Kan man finde en Form, der fjerner eller i alt Fald gør denne væsentlige Ulempe minimal?

Jeg er ikke ganske sikker paa, at dette Spørgsmaal kan besvares tilfredsstillende, men utænkeligt var det jo ikke, og den første Betingelse maatte her være, at Hovedbestyrelsen forlader det Ufejlbarlighedsstade, som den synes at befinde sig paa, og viser sig villig til Drøftelse af en anden Form end det fremlagte Forslag.

Der er næppe nogen — selv indenfor Hovedbestyrelsen — der tør bestride, at Forslaget udelukkende eller dog næsten udelukkende er fremkommen for at hjælpe vore Afdelinger i Kjøbenhavn, og at man ikke vilde være fremkommen med det, om man udelukkende skulde have taget Hensyn til vore Provinsafdelinger. At man ofrer noget for Agitationsarbejdet i Kjøbenhavn, er selvfølgelig nødvendigt, og jeg har da ogsaa i min Tid været med til at bevilge i Tusindvis af Kroner til Agitationen dér, men selv om man maatte gaa ud fra, hvad jeg dog ikke kan se, at Forslaget vilde gavne derovre, saa maa man alligevel betænke sig to Gange, om man af Hensyn til den ene Syvendedel vilde forringe de øvrige seks Syvendedeles Stilling. Der melder sig saaledes det Spørgsmaal, om det ikke vilde være det klogeste at tillade vore kjøbenhavnske Afdelinger at søge Statsanerkendelsen og afvente Resultatet heraf for de andre Afdelingers Vedkommende. Det er da rent umiddelbart indlysende, at det er taktisk klogere at eksperimentere med den ene Syvendedel, end med de andre seks. Umiddelbart tiltalende i principiel Henseende er det vel ikke, men det er i alt Fald langt at foretrække for det foreliggende Forslag.

En anden væsentlig Ulempe vil være Kontingentforhøjelsen. Netop i disse Tider, hvor alle Livsfornødenheder er steget, mange til det dobbelte, uden at Medhjælpernes Løn er hævet i nogen væsentlig Grad eller i større Omfang, møder man med Forslag til Kontingentforhøjelse. Naar man nu betænker, at man samtidig med dette øgede Krav til Medlemmerne, maa nødes til at aabne Døren til Arbejdsløshedskassen — mere eller mindre — for de Uorganiserede, medens vore Medlemmer ere tvungne til at staa i Arbejdsløshedskassen, da kan man forstaa den dybe Uvilje mod Forslaget, som hersker i Medlemskredsene, og man spørger, om der ikke kunde findes en Form, hvorved Kontingentforhøjelsen blev undgaaet eller modereredes, og maaske kunde man paa Grundlag af Forslaget fra Hillerød finde en Udvej; men ogsaa i dette Spørgsmaal er det nødvendigt, at man fra Hovedbestyrelsens Side viser Forhandlingsvenlighed. Der kan i denne Forbindelse ogsaa overvejes Muligheden af, at man satte Skel mellem Organiserede og Uorganiserede, f. Eks. som Halv-betalende resp. Nydende med en længere Karenstid.

Naar man dernæst drager Sammenligning mellem det Beløb,

der fremtidig foreslaas betalt Medlemmerne i Tilfælde af Arbejdsløshed, og det nuværende, da vil man se, at der til Trods for Statsbidraget gennemsnitlig for det dobbelte Kontingent kun ydes Understøttelse efter en Skala, der er 15 à 20 pCt. højere end den nuværende, og selv om ogsaa Forslaget indeholder følgende Fremskridt: a) 1 Aars Karenstid (nu 2 Aar), b) intet Tilbagefald i Anciennitet ved modtagen Understøttelse, saa vil disse ikke kunne opveje Differencen, hvad der nemt kan bevises. For vore Medlemmer, der jo selv vil kunne regne og drage Sammenligning, maa altsaa Billedet af Forslaget, betragtet som Helhed, blive saaledes:

Ingen Forbedring i økonomisk Henseende og Udlevering til de Uorganiserede af vort bedste Agitationsmiddel, hvorfor

man vel maa være berettiget til, som ved vor Afdelings Resolution af 24. Marts sket, at karakterisere Forslaget som ganske uantageligt i den foreliggende Skikkelse,

Hvad angaar de Bemærkninger, et æret Hovedbestyrelsesmedlem har fremsat her i Bladet pr. 15. Maj, og hvis væsentligste Indhold er en Appel om at traske i Hovedbestyrelsens Fodspor, da skal jeg tillade mig at give ham et Raad, som han forøvrigt med Tiden ved egen Erfaring selv vil udfinde Værdien af:

„Nær aldrig saa stor Autoritetstro."

Selv om jeg ikke anser Forslaget for ligefrem ødelæggende for Organisationen, mener jeg dog, at det er i saa høj Grad uheldigt for os, at jeg anser det for min Pligt at sige til Medlemmerne:

Stem ikke for Forslaget!

Aalborg, Juni 1915.

Th. Hansen.

* * *

Vedrørende de i ovenstaaende Artikel indeholdte kritiske Betragtninger henviser vi til Spidsartiklen i dette Nummer. *Red.*

Medhjælperstævnerne.

Fynsk-sydjysk Stævne.

Sommerens første Stævne afholdtes paa Snoghøj. Stedet ligger paa jysk Grund, men det bugtede Lille-Belt spænder ikke over større Vidde end en Flodstrøm, der baner sig Vej mellem skovklædte Bredder. Og dog er det ialten Vove, der smyger sig om Næs og Pynt, og forener Havets med Flodpartiets og Indsøens skiftende Ynde. Al denne landskabelige Skønhed er som skabt til at danne Rammen om en Sammenkomst som den, de fynske og østjyske Afdelinger fra Vejle og sydefter havde arrangeret Søndag den 20. Juni og med saa heldig Haand, at ca. 250 Standsfæller fremmødte. Hertil bidrog utvivlsomt, at Deltager-Prisen var sat meget beskedent, eftersom den ret kostbare Fællesspisning var erstattet af medbragte Madkurve og Arrangementet iøvrigt var uden væsentlige Pligtudgifter, saaledes at enhver efter Evne og Lyst kunde sætte Tæring efter Næring. En i Sandhed forstandig og eksempelværdig Ordning, der bør tjene til Efterfølgelse andet Steds.

Da Deltagerne var samlede omkring Kaffebordene, bød Middelfart-Afdelingens Formand, Herr Bogholder Karl Sørensen, Velkommen og Stævnedagen fik sin Optakt ved en af vore smukke Sange.

Senere talte Redaktør Vilh. Hansen fra en Talerstol, rejst paa den smukke Festplads i Snoghøj Park. — Vilh. Hansen, der modtoges med Bifald, dvælede ved Tidens store Begivenheder og den sidste store Forandring i vort politiske Liv, „der vil sætte Skel i vor Historie, blive en Mærkepæl for kommende Slægter, aabne nye Udviklingsmuligheder for Land og Folk." „Men" — fortsatte Tal. — „hvor langt mere upaaagtet er ikke den Forandringens Lov, der gennem Decennier, Aar ja Maaneder omformer Samfundslivet, skaber de sociale Nydannelser, lader nye Tilstande fremgaa af de gamle og overlevede. Thi Brydningens Tid, hvor det gamle smuldrer hen, det nye skyder Vækst, er inde." Og Tal. pegede paa „de 3 sideløbende Retninger: Andels-, Højskole- og Fagforeningsbevægelsen, hvoraf i vor Tid et nyt Danmark er fremgaaet." —

„Fra alt det, der behersker Tiden, baandlægger vor Opmærksomhed, opfylder os med Uro, vender vi os i Dag til det, der i andres Øjne kan synes smaat og uanseeligt, for os derimod maa være betydningsfuldt og løfterigt: Den store Forandring indenfor vor Stand!" — Derefter dvælede Taleren gennem Eksempler ved den stedfundne Fremgang, paapegede, at C. O. fra at være ugleset nu var taalt og sluttelig vilde ende anerkendt ogsaa i Modstandernes Kreds.

Paa Baggrund af den netop udsendte sociale Statistik gav Tal. en agitatorisk Skildring af Medhjælperkaar, viste at de gamle Principalstandpunkter ikke mere var god Latin og dvælede ved de nye Harmonisignaler, der nu lød, og som gjaldt et Fremstød mod vor Org. — Red. omtalte Valgrettens forventede Indflydelse paa vore socialpolitiske Krav, fremhævede Betydningen og Nødvendigheden af et fagforeningsmæssigt Arbejde, berørte Taktikspørgsmaalet og slog endelig stærkt til Lyd for Statsanerkendelse og Kontingentforhøjelse. — Talen modtoges med stærkt Bifald og Leveraab for Taleren.

Efter at Herr Karl Sørensen havde afsluttet og en Medhjælpersang havde lydt under Trækronernes Hvælv, samledes man til en improviseret, men fornøjelig Fællesspisning, hvor Taler blev holdt af Afdelingernes kendte Mænd som d'Herrer M. P. Berg og Magnus Jørgensen, Middelfart, Martin Petersen, Odense, N. C. Nielsen, Kolding, Axel Juhl, Vejle, o. fl., medens Sange vekslede, indtil et foreløbigt Opbrud fandt Sted. Det sidste og afgørende skete først efter at Dansemusikken havde lydt i timevis og ikke forgæves kaldt paa den merkantile Ungdom. Saa udsendte Udvalget Stævnets Bulletin: En udmærket Dag!

Nordjysk Medhjælperstævne.

Det er hævdvunden Skik heroppe i Vendsyssel, at Handels- og Kontormedhjælperne engang om Sommeren samles til Stævne. I Aar var det overdraget Frederikshavn-Afdelingen at arrangere Medhjælperstævnet, der afholdtes Søndag den 4. Juli med Tilslutning fra Kollegerne i Hjørring og Brønderslev.

Ved Middagstid modtog Afdelingen i Frederikshavn de udenbys Standsfæller og fra Banegaarden udgik derefter et anseeligt Vogntog op gennem Byen, ad Hjørringvejen hen over de maleriske Flade Bakker, hvor Lyngen og Bøgen veksler. Det henrivende Sommervejr og den klare Luft gjorde Køreturen til en virkelig Oplevelse for Deltagerne og aabnede dem de herligste, milevide Perspektiver udover vort Lands nordligste og ejendommelige Egn. At man paa visse, stærkt sandede Strækninger maatte tilbagelægge Vejen til Fods i den varme Julidag, opfattedes af Deltagerne kun som en ekstra Variation i Dagens Program.

Ankommen til Vandværket, beliggende mellem høje skovklædte Bakker, serveredes der Kaffe i den hyggelige Have, hvorefter de 100 Deltagere lejrede sig paa en skyggefuld Bakkeskraaning ned mod en rislende Bæk.

I disse smukke Omgivelser holdt — efter at en Sang af C. O. (under hvilket Pseudonym Stævneudvalgets energiske Formand skjulte sig) var afsunget — vor Redaktør, Herr Vilh. Hansen, Dagens Stævnetale.

Herr Vilh. Hansens Tale var meget indtrængende og stemningsfuld. Med en af den engelske Forfatter H. G. Wells Skildringer som Udgang pegede Taleren paa den Forandringens Lov, alt og alle er underkastet og som ogsaa præger Medhjælperstanden, samt skildrede hvorledes Organisationstanken har kæmpet sig frem samtidig med at selv de gamle Fordomme maatte afpasses efter den nye Tid. — Taleren advarede mod den moderni-

serede Harmoni, der i „Engageringskontoret"s Skikkelse, under kristelige eller litterære Former søger at bevare Medhjælperne mod Centralorganisationens „onde Anslag". Ikke mindst derfor gjaldt det om at vælge den rette organisatoriske Metode og Taktik, der kan samle Medlemmerne om de faglig Spørgsmaal, uden Hensyn til politiske Standpunkter.

Taleren lagde alvorligt Medlemmerne paa Sinde at undgaa alt, hvad der kan skille Handels- og Kontormedhjælperne, men tvertimod søge alt, hvad der kan binde dem sammen. Taleren var en absolut Tilhænger af en fuldstændig upolitisk faglig Bevægelse og en Modstender af alle Tendenser i modsat Retning; thi det kunde kun tjene til at sætte unødvendige Skel iblandt Medhjælperne og give vore Modstandere Vaaben i Hænde imod os. Disse Udtalelser fremkaldte stærke Hør fra Forsamlingen. Hele Talen, der var holdt paa en særlig smuk Maade og med stor Hjerteligheid, lønnedes med stærkt Bifald fra Forsamlingen, og alle Deltagerne var Stævneudvalget taknemlig, fordi det var lykkedes at faa Redaktøren til at rejse herop og holde Stævnetalen, der iøvrigt ogsaa formede sig som et kraftigt Indlæg for Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse og Forhøjelse af Bidraget til Understøttelsesfondet.

Efter Talens Slutning marcheredes i sluttet Trop i den dejlige Sommereftermiddag til „Møllehuset", hvor Deltagerne gjorde Maden al Ære. — Ved Bordet blev der afsunget et Par Sange, forfattede af Medhjælperne, der deltog i Stævnet, og Talerne, baade officielle og uofficielle, gik Slag i Slag. Der udvekslede ligeledes Telegrammer med Stævnerne i Roskilde og Nakskov.

Derefter drog Deltagerne op paa „Pikkerbakken" og nød det storslaaede Panorama, der herfra frembød sig. Vejret var usædvanlig klart. Skagens Fyr og Kirke tegnede sig tydeligt langt borte over Aalbækbugten, og Grenen drog sin hvide Klit-Linie ud mellem de to Have. I Øst steg Læsø op af Kattegattets blanke Flade, der ikke krusedes af nogen Vind.

Til Slut gik Dansen lystigt i Skoven til langt ind i den lyse, lune Sommernat. — Det var et udmærket Stævne, som Deltagerne længe vil mindes. *A. E.*

Det sjællandske Stævne.

Søndag den 4. Juli mødtes ca. 150 Kolleger fra Sjælland til Stævne i den gamle Kongestad Roskilde.

Straks efter Ankomsten samledes man i „Trægaarden"s hyggelige Have, hvor man gjorde Kaal paa den medbragte Mad, og efter at Kaffen i Hast var indtaget, sejlede man til Boserup Skov, hvor Stævnets alvorlige Del skulde finde Sted. Under Sejlturen, der i det prægtige Vejr var aldeles henrivende, sang man en i Dagens Anledning affattet Sang, hvilket bevirkede, at den ene af vore kendte Medhjælpersange efter den anden tonede ud over den idylliske Fjord.

Kl. ca. 1 bød Roskilde-Afdelingens Formand, Herr Back-Andersen, Deltagerne Velkommen, Medhjælpermarchen blev afsungen og Frk. Karen Mikkelsen fik derpaa Ordet og udtalte: »Jeg ønsker særlig at henvende mig til Kvinderne, og jeg ser med særlig Glæde, at saa mange Kvinder er samlet her. Aaret 1915 er et Gennembrudsaar for den danske Kvinde, idet hun ved Grundlovens Gennemførelse er bleven politisk ligestillet med Manden. Jeg vil derfor have Lov til at minde om, at naar Kvinden nu staar som Sejrherre, da skyldes det, at hun har forstaaet Organisationens Betydning. Det Kvinden har opnaaet her, vil sikkert bevirke, at hun ogsaa indenfor vor Organisation vil tage mere aktiv Del i Arbejdet. Og hun har netop Betingelse herfor; thi Kvinden besidder som bekendt saavel Talegaver som Overtalelsesevne, hvilket vi netop har Brug for i vor Agitation. Kvinden har dog hidtil savnet Modet, men da hun nu har afrystet Aaget, vil hun forhaabentlig tilegne sig ogsaa denne Egenskab. Men Tro skal der til. Uden Tro paa Sagen vil denne ikke lykkes or os." Frk. M. udybede derpaa Troens nærmere Betydning: „Tro betyder Sejr, Tvivl Nederlag." — „Det er Mangel paa Tro, der holder saa mange af vore Standsfæller udenfor vore Rækker, og denne Mangel paa Tro er igen en Følge af Mangel paa Tro paa sig selv. Derfor maa vi faa vore uorganiserede Kolleger til at tro paa sig selv ved at vise dem, at de er et uundværligt Led i Arbejdslivet, og faar de først den Tro, vil de ogsaa være vundne for Organisationen."

Derefter fik Formanden for de kjøbenhavnske Afdelinger, Herr Martin Pedersen, Ordet: „Aarene 1914—15 er baade Gennembruds- og Sammenbrudsaar, saavel indadtil som udadtil. Mangt og meget vil, naar Freden engang sluttes, blive ændret". — Omtalte den nye Grundlov: „Med særlig Glæde maa vi hilse, at Ungdommen er med i denne. Det vil have overordentlig stor Betydning for os. Den Adgang, Grundloven giver Handels- og Kontormedhjælperne til Deltagelse i det offentlige Liv, bør bevirke, at der bliver drevet et politisk Oplysningsarbejde blandt vore Standsfæller. Ikke i partipolitisk Retning, men saaledes, at H. K. M. med Stemmesedlen i Haand kan øve Indflydelse paa de sociale Lovgivningsarbejder, der angaar os, saasom Ulykkesforsikringsloven og Lukkeloven osv. Vi faar nu Ret til at deltage i det offentlige Liv, og vi maa erindre, at med Retten følger ogsaa Pligten. Ogsaa indadtil er der Tegn, der tyder paa, at Aaret bliver et Vendepunkt. De sidste Aar har været de bedste, C. O. endnu har kendt. Forstaaelsen af Organisationens Betydning er vokset og Tilgangen har været større end nogensinde tidligere. Og som vi vinder frem, skabes der bedre Retning og Fasthed indenfor Organisationen."

Herr P. omtalte udførlig Statsanerkendelsen og hvilke Fordele den vilde betyde for Medhjælperne, og kom ligeledes ind paa en udførlig Omtale af Statistikken, navnlig Arbejdslønnen og Arbejdstiden. Handels- og Kontormedhjælperstanden er Lønarbejderbevægelsens Bagtrup, og vi maa selv arbejde paa vor Fremgang, thi ingen anden gør det for os. Vor Stilling i Samfundet er elendig og vil vedblive at være det, hvis vi ikke bygger vor Organisation op. Derfor maa enhver Medhjælper være med i Arbejdet for Fremgang ved at paavirke de uorganiserede Kolleger, som man til daglig arbejder sammen med.

Rejser vi os i Bevidstheden om vor gode Ret og lægger Ihærdighed i Arbejdet, vil vi ogsaa gaa frem mod den gryende Dag. Derfor maa vi i tætte Skarer fylke os om Centralorganisationen; thi gør vi det, da er Sejren os sikker! — C. O. leve!" (Hurra!)

Der udbragtes et Leve for Stævnetalerne og efter at endnu en Sang var afsungen, spadseredes der til Skovpavillonen, hvor Vognene ventede for at føre Deltagerne til Byen. I et anseeligt Vogntog med Kjøbenhavns Banner og Slagelse-Afdelingens Fane i Spidsen, kørte man op foran Domkirken, der besaas.

Senere samledes man ved Fællesspisningen paa Højskolehjemmet. Her afholdtes Taler af d'Herrer Aage S. Leth, Matin Pedersen, Bach-Andersen, Harald Heie, Hartvig Andersen, F. V. Jenssen, ligesom et Par til Lejligheden forfattede Sange blev afsungen Den udmærkede Dag sluttede med, at Deltagerne svang sig i Dansen til Togene efterhaanden gik og ubarmhjertigt bortrev dem fra det behagelige Samvær. Humøret var hele Dagen højt og man tog hjem med endnu et lyst og godt Minde til Opmuntring i Dagliglivets Slid. Det eneste, man savnede ved Stævnet, var Processionen gennem Gaderne, der ikke havde vundet Genklang hos Roskilde-Afdelingens Medlemmer. Vi haaber, at vi, naar vi næste Gang mødes i Roskilde, kan samles under vore Bannere, for i Procession overfor Offentligheden at demonstrere for vore berettigede Krav. *H. H.*

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —

og Organisationen hjælper Dig!

Nordjysk Medhjælperstævne.

AFDELINGERNE i Lemvig, Thisted, Struer og Holstebro har efter Forslag af et derom nedsat Fællesudvalg besluttet at arrangere et Sommerstævne, der afholdes Søndag den 18. Juli paa Toftum Bjerge ved Humlum Station, — et af de mest besøgte og yndede Udflugtssteder paa Egnen. Udvalget tør forudsige en baade faglig indholdsrig og fornøjelig Dag i kammeratlig Samvær og i naturskønne Omgivelser.

Program over Stævnets Arrangement er udsendt til fornævnte og nærliggende Afdelinger.

Programmet er omtrent som følger:

Kl. ca. 12 ankommer Deltagerne fra Holstebro og Lemvig pr. Vogn. Efter Ankomsten spises Frokost af medbragte Madkurve.

Fra Thisted og Struer m. fl. St. ankommer Deltagerne pr. Jernbane.

Kl. 2 samles alle Deltagerne i Bakkerne ved Holstebro-Afd.s Banner, hvor Stævnetalen holdes.

Efter Talen kan Tiden anvendes efter Ønske til Kl. 6, saa samles man atter for i Procession at gaa til Humlum Kro, hvor der bliver Fællesspisning à 2 Kr. pr. Kuvert. (Medlemmerne behøver dog ikke at være med i Spisningen for at deltage i Stævnet).

Efter Maaltidet arrangeres der Bal for alle Deltagerne, til Turen gaar hjemad mod de respektive Byer.

„D. H. K. M. T.s Redaktør, Herr Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, har givet os Tilsagn om at komme til Stede og holde Stævnetalen.

Stævneudvalget forventer derfor, at enhver organiseret Handels- og Kontormedhjælper indenfor de paagældende Afdelingers Omraade møder frem paa denne Sommerens Mønstringsdag for vestjyske Standsfæller.

C. C.

Conto pro diversi.

„INDMELDELSEN".

Blandt de Indlæg, som dette stærkt debatterede Spørgsmaal fremkalder, fandtes i sidste Nummer en Artikel af vor helsingørske Kollega, Herr Johs. Elding. Ved en typografisk Misforstaaelse var Artiklen imidlertid undertegnet Elvig. — Frederikshavns-Afdelingens Formand, Herr A. Elvig, der foruden Navneligheden har det tilfælles med Herr Elding, at begge Kolleger er Medlemmer af C. O's. Repræsentantskab, har henledet Opmærksomheden paa, at hans Navn er taget forfængeligt. Herr Elvig knytter dog dertil Bemærkningen om at det paagældende Indlæg iøvrigt ogsaa udtrykker hans Standpunkt til Indmeldelses-Spørgsmaalet.

AFSTEMNING OM VEDTÆGTSMÆSSIG 7-LUKNING.

Indenrigsministeriet har rettet en Henvendelse til Byraadene, for at erfare disses Mening med Hensyn til det af Landstingsudvalget rejste Spørgsmaal om en almindelig Afstemning blandt Principaler og Medhjælpere vedrørende Indførelse af 7-Lukning ved Kommunal-Vedtægter.

Formentlig vil Byraadene forelægge Spørgsmaalet for de stedlige Principal- og Medhjælperorganisationer, saaledes som det allerede er sket i flere Byer. Vor Centralorganisation har ikke fremsat Ønske om en Ordning som den hermed tilsigtede, men kan iøvrigt give Afstemnings-Tanken sin Tilslutning, saafremt disse Afstemninger er Midlet til at bringe den evindelige Butikslukningsdebat ud over Dødpunktet. Vi mener, at Afstemningen i saa Fald maa foretages ved de lokale Principal- og Medhjælperorganisationers Bistand og under Byraadets Kontrol, — dog saaledes at alle Handlende og Medhjælpere har Adgang til at votere.

VICTOR A. KALLERUP,

Korsør-Afdelingens Formand og Stifter, er overgaaet til selvstændig Virksomhed, og som Følge deraf udtraadt af Centralorganisationen. Herr K. har givet vort Hovedkontor Meddelelse desangaaende i en Skrivelse, hvori han bl. a. udtaler sin „Glæde over at have tilhørt Organisationen igennem de mange Aar, og fulgt dens Udvikling fremad, idet jeg fuldtud erkender at have haft Gavn af vor Organisation."

Sluttelig anmoder Herr K. om at bringe hans Hilsen ud til de af C. O.s Medlemmer, med hvem han er kommen i Berøring, og hans Tak for godt Samarbejde gennem den svundne Tid. Vi imødekommer gerne denne Anmodning og knytter samtidig dertil gode Ønsker for K.s fremtidige Virksomhed.

Victor Kallerup er en af C. O.s Foregangsmænd, idet han foruden Afdelingen i Korsør har været Medstifter af og udført det

Beretning

ved Centralorganisationens 6. ordinære Kongres.

(Fortsættelse).

BUTIKSLUKNINGSLOVEN.

Intet socialpolitisk Spørgsmaal har som Butikslukningslovens Revision kendetegnet Beretningsperioden. Intet fagligt Anliggende har som dette krævet et saadant Opbud af Tid, Penge og Kræfter, — og har vi end ikke opnaaet det tilstræbte Resultat, tør dog det agitatoriske Udbytte af Centralorganisationens Aktivitet paa dette Omraade ingenlunde underkendes.

Allerede i Sommeren 1912 rustede vi os til den i Rigsdagssamlingen 1912/13 lovpaabudte Revision af Loven. Paa Hovedbestyrelsens Foranledning foretog Afdelingerne en Enquète blandt Forretningsindehaverne, for at erfare Stemningen vedrørende lovfæstet 7-Lukning. Opgaven fandt imidlertid ikke den forventede Støtte fra alle Afdelinger og maatte iøvrigt af praktiske Grunde begrænses til Provinsen, da de kjøbenhavnske Afdelinger dengang ikke evnede at gennemføre en saa omfattende Afstemning. Resultatet blev, at 17 Provins-Afdelinger modtog Svar fra 2569 selvstændige Handlende. Af disse voterede 2078 „Ja", medens 401 erklærede sig imod den lovbestemte 7-Lukning. — Foranlediget heraf drøftedes Spørgsmaalet ved Sommerens Handelsmøder, hvor der dog viste sig en overvejende „officiel" Stemning mod en saadan Lovbestemmelse. Derimod henstillede Købstadsforeningen ved Forespørgsel fra Indenrigsministeriet at overveje, om det ikke maatte anses for heldigt, „at Tidspunktet for den almindelige Aftenlukning i Maanederne Juni, Juli og August blev rykket frem til Kl. 7."

Iøvrigt gav Loven af 1908 vedblivende Anledning til Klage, idet Politimyndighederne ofte udviste megen Nonchalance m. H. t. Overholdelse af den lovpaabudte 8-Lukning. En Besværing, der i Efteraaret 1912 rettedes til Politidirektøren i Kjøbenhavn, besvaredes undvigende; Sagen forelagdes derfor Justitsministeriet med Anmodning om at indskærpe Politimyndighederne, at Loven overholdtes. — Lignende Henstillinger er gentagende Gange rettet til de lokale Myndigheder ligesom der af Afdelingerne er udøvet Kontrol og foretaget fornødne Skridt overfor Principaler, der overtraadte Loven.

Primo 1913 traadte Butikslukning-Lovgivningen ind i en ny Fase. Daværende Indenrigsminister Jensen-Sønderup forelagde den 10. Januar i Folketinget et Revisionsforslag, der imidlertid ikke indeholdt socialpolitiske Fremskridt, selv om der vel i Bemærkningerne til Forslaget henvistes til 7-Lukningens Fremgang.

Centralorganisationen havde imidlertid mobiliseret, og støttet til det af os hidtil udfoldede Arbejde, indsamlede Materiale og indhøstede Erfaringer holdt det radikale Venstres Ordfører, Dr. phil. Eduard Larsen, en stor og udmærket Tale, der samlede Tingets Opmærksomhed og især fremhævede Syvlukningens socialpolitiske Betydning og medhjælperbeskyttende Formaal, — Synspunkter, Lovgiverne hidtil havde ladet uænsede. Dermed ophørte Revisionsdebatten at være Spørgsmaalet om Lukketiden. Nu gjaldt det Arbejdsdagens Regulering. — Ministeren erklærede sig rede til Forhandling paa Grundlag af de faldne Udtalelser, der ligeledes fra de øvrige Ordførere lød forhandlingsvillige.

Hovedbestyrelsesmødet den 12. Januar vedtog et nærmere motiveret Andragende til Regering og Rigsdag om at „Lukketiden de 5 første Ugedage fastsættes til Kl. 7. Aften og i Dagene før Folkekirkens Helligdage til Kl. 9 Aften eller, at det overlodes til Kommunalbestyrelserne ved lokale af Indenrigsministeriet godkendte Vedtægter at indføre fornævnte Lukketider hele eller en Del af Aaret, saafremt den andragede Butikslukning ikke reguleres gennem en almengældende Lovbestemmelse."

Umiddelbart derefter indledede C. O. en Landsagitation uden Sidestykke indenfor nogen anden Organisation i Handel- og Omsætning. I Løbet af en Ugestid afholdtes overalt i Landet ca. 40 offentlige Møder, hvori ialt deltog ca. 5000 Medhjælpere og flere Hundrede Principaler. Foruden de 14 Kolleger, der indledede ved disse Møder, ydede adskillige Læger, Handelsskolemænd, enkelte selvstændige Købmænd og Kommunalbestyrelsesmedlemmer os virksom Støtte som Talere under denne agitatoriske Kraftudfoldelse. — Agitationen gennemførtes systematisk. Enhver af vore Talere modtog en trykt Vejledning med detaillerede socialpolitiske og

forberedende Arbejde for Afdelingerne i Frederiksværk og Holstebro, og ligeledes beklædt flere Tillidsposter indenfor vor Organisation.

DYRTIDSTILLÆG.

Følgende Firmaer har — foruden de tidligere nævnte — indrømmet deres Medhjælpere et Dyrtidstillæg: A/S J. Moresco, H. Hagerups Boghandel og United Shoe Machinery Co. A/S, alle i Kjøbenhavn. — I Aarhus har Privatbanken, Konsul Madsen, Arbejdernes Brugsforeninger i Nørreallé, Lundingshus i Nørreallé samt Dansk Folkeforsikringsanstalt ydet Dyrtidstillæg.

WEEK-END.

Den tidlige Lørdagslukning vinder bestandig Fremgang.

Saaledes har efternævnte Firmaer, delvis allerede for Aar siden, gennemført Week-end-Systemet, der funktionerer til almindelig Tilfredshed og tillader saavel Principaler som Medhjælpere en ofte tiltrængt Rekreation ved Ugens Slutning.

I Maj, Juni, Juli og August Kl. 1: A/S. De danske Spritfabriker, A/S. Spritfabriken „Fortuna", A/S. Kjøbenhavns Spritfabriker, C. I. Meyers Spritfabriker, Foreningen af danske Spiritusfabrikanters Kontor, A/S. Dansk Folkeforsikringsanstalt; Kl. 2: Emil V. Abrahamson, Meyer & Henckels Eftf., Michaelsen & Heinemann, Iversen & Larsen; Kl. 3: S. L. Langhoffs Eftf.; Kl. 5: A/S. Henriques & Løwengreens Trikotagefabriker.

Fra 15. Maj—15. Septbr. Kl. 3: Danske Lloyd.

I Juni, Juli og August Kl. 1½: Creditreformforeningen for Danmark; Kl. 2: De danske Patent-Agenters Forenings Medlemmer: Budde, Schou & Co. og Kjøbenhavns Patentbureau, Hofman-Bang & Boutard, Internationalt Patent-Bureau, Skandinavisk Patent-Bureau, Købmandsstandens Oplysningsbureau, Genforsikr.-Akts. „Skandinavia", Forsikrings-Akts „Absalon", Livsforsikr.-Akts. „Carentia", A/S. Dansk Yachtassurance, A. N. Grøn & W. Witzke, W. Bähncke & Co.; Kl. 3: Samtlige Vekselmæglere og Vekselerer, der deltager i Kursnoteringen, Fr. Th. Adolphs Enke, A/S., Ferd. Andersen & Co., Andersen & Albeck, A. Barfoed, Becket & Meyer, H. Dessan & Co., Guldbrandsen Andersen & Co., Eduard Hertz & Co.s Eftf., Harry Levin, Otto Madsen, Ivan Metx, L. F. Mørck & Co., Rudolph Lassen, Moses & Søn G. Melchior, Axel Petersen, Emanuel Petersen, P. Carl Petersen, Ed. Richter, H. F. G. Schacke, Schrifter & Svendsen, Carl Salomonsen, H. J. Simonsen & Co.. Skandinavisk Kaffe- & Kakao-Kompagni, A/S., Cornelius Stau, Sthyr & Kjær og Jens Toft.

Fra 1. Maj—1. Oktbr. Kl. 3: Dansk A/S. Siemens-Schuckert.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Generalforsamling afholdes den 5. August Kl. 9 Kontorafdl., Isenkramafdl., Kolonialafdl., Manufakturafdl., Centralafdl. I alle Afdelingerne er Dagsordenen: 1. Valg af Delegerede til Kongressen. 2. Eventuelt.

Til Generalforsamlingerne den 5. August maa Medlemmerne medbringe Medlemsbog, da der ellers ikke tilstedes Adgang.

Kornmaaler.

Esbjerg. Tirsdag den 29. Juni afholdt Foreningen ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af den forestaaende Kongres. Til Dirigent valgtes Herr Bogholder A. Andersen, som straks gav Ordet til Formanden, Herr S. Birch, der paa egne og Bestyrelsens Vegne fremsatte nedenstaaende Forslag, som efter nogen Debat alle vedtoges, til Kongressen:

at der vælges Agitatorer til at besøge Provins-Afdelingerne hver anden Maaned. Udgifterne udredes af C. O.,

at der afholdes Kongres hver andet Aar, og

saafremt Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse ikke bliver vedtaget, foreslaar Foreningen, at hvert Medlem faar Ret til at opsige sin Plads med 3 Mdr.s Varsel og dog være understøttelsesberettiget, saafremt Engagement ikke opnaas.

Som Delegerede blev valgt: Frk. E. Nissen og Bogholder Christiansen; Suppleanter: Herr S. Birch og Thomassen.

Under „Eventuelt" drøftedes en Del forskellige Emner, bl. a. en forestaaende Udflugt til Fanø, i Selskab med Medlemmer fra Varde, Kolding og Vejen; til at arrangere denne Udflugt nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer med Herr A. Thomassen som Formand.

J. Christiansen.

---

statistiske Data og Oplysninger vedrørende det foreliggende Emne. Afdelingerne modtog udførlige Instruktioner vedrørende Møder og Agitation. En Resolution, der udtalte Tilslutning til vort Andragende, vedtoges næsten overalt enstemmig og indsendtes til det af Folketinget nedsatte Udvalg. Saavel af den Deputation, der fra vor Side henvendte sig til dette Udvalg, som ogsaa ved de offentlige Møder, fremhævedes Arbejdstidens lovmæssige Begrænsning som vore Reformbestræbelsers Maal.

Landsagitationen for den lovbestemte 7-Lukning — hvorved beklageligvis enkelte Afdelinger, hvis Medlemmer endog overvejende bestod af Butiksmedhjælpere, ganske svigtede — viste ogsaa blandt de selvstændige Handlende stærk og stigende Stemning, selvom Principalorganisationernes ledende Mænd og Organer ved forskellige Midler søgte at modvirke vore Bestræbelser. En ved privat Initiativ foretaget Afstemning viste endog i Landdistrikterne overvejende Flertal for 7-Lukningen. —

Folketings-Udvalgets den 9. April enstemmig afgivne Betænkning vidnede om vor Agitations Indflydelse. Thi 7-Lukningens Princip anerkendtes derved, at det overlodes Kommunalbestyrelserne at fastsætte en tidligere Lukketid en Kl. 8 for hele eller en Del af Aaret. Lørdagslukningen fastsattes til Kl. 10. „Kvarteret" med Dispensation til Ekspedition bortfaldt og flere Smaaændringer i beskyttelsesvenlig Retning foresloges. Iøvrigt udtalte Udvalgets Flertal sig for Minimal-Hviletid og Siddepladser for Butikspersonale, men anbefalede dog disse Reformers Indførelse ved særlige Lovbestemmelser.

Udvalgets Indstilling fandt velvillig Modtagelse i Folketinget og vedtoges enstemmig ved 3. Behandlingen den 12. April, hvorefter Forslaget oversendtes til Landstinget. Politiske Forhold bevirkede imidlertid, at Landstinget standsede Sagen. Derved opnaaede Principalorganisationerne en kærkommen Lejlighed til at iværksætte en Aktion mod den kommunale 7-Lukning. Handelsmøderne i Sommeren 1913 udtalte sig skarpt imod Forslagets „Vilkaarlighed" og fordrede „Ligestilling af Land og By", — uden at dog disse officielle Kundgørelser svækkede den voksende Tilslutning som Syvlukningen fandt i Principalkredse. —

Ministerskiftet medførte at Indenrigsminister Ove Rode den 14de November 1915 i Landstinget fremsatte et helt nyt Forslag, langt mere vidtgaaende end det af Folketinget i April vedtagne. Indenrigsminister Rodes Forslag viste Vilje og Fremsyn til at skabe en moderne Beskyttelseslovgivning for Handelens Medhjælpere og Lærlinge. Det var et godt Forslag! Den seneste Lukketid fastsattes til Kl. 8, medens Folketingsvedtagelsen muliggjorte 9-Lukning. Kommunalbestyrelserne kunde for hele eller Dele af Aaret paabyde 7-Lukning, med Virkning for Nabo-Landkommunens bymæssige Bebyggelser. Uafbrudt Hviletid af mindst 10 Timer i Forretninger med kun een, 11 Timer i Virksomheder med flere Medhjælpere. Ved kommunale Vedtægter kan bestemmes, at Personalet ikke uden særlig Tilladelse af Politiet maa beskæftiges paa Folkekirkens Helligdage udover Kl. 9 Form., ligesom Anbringelse af Siddepladser for Personalet kan paabydes. 10-Lukning skulde være tilladt forud for Folkekirkens Helligdage, nogle Dage før Pinse og Jul o. s. v.

Dette Forslag behandledes af Landstinget den 26. November. Herr Rode holdt en virkningsfuld Tale i Forslagets Aand, men dette mødtes med Uvilje af alle Partier, Radikale og Socialdemokrater undtagen, og Forslaget sendtes i Udvalg.

Imidlertid fremsattes der fra Udvalgets Højre-Medlemmer Forslag om at den kommunale 7-Lukning blev gjort afhængig af, at ¾ af de stedlige Butiksindehavere udtalte sig derfor, efter at den fra Detaillist-Side fremsatte Tanke om at Afgørelsen overlodes til de lokale Principalforeninger var opgivet. Dette foranledigede den 8. Februar 1914 C. O.s Hovedbestyrelse til en Udtalelse, der, næst efter at udtale Tilslutning til det ministerielle Forslag, vender sig mod Detaillist-Forslaget, som man vedtager at „modarbejde ved alle til Raadighed staaende Midler, selv om Revisionsforslagets Gennemførelse derved foreløbig umuliggøres".

Overfor nævnte Forslag stod Venstre vaklende, medens Radikale og Socialdemokrater stillede sig afvisende. Men ved 2den Behandlingen i Landstinget den 16de April udstemtes alle de socialpolitiske Punkter af Forslaget og Herr Rode erklærede derefter ved 3die Behandlingen den 24. April, at han „ikke i Folketinget kunde anbefale det saaledes ændrede Forslag, men derimod vilde søge indført Ændringer, saaledes at Forslaget kunde komme tilbage til Landstinget." — Fra et Mindretal i Landstingsudvalget som ogsaa under Debatten fremkom udprægede antisociale Ud-

Herning. Tirsdag den 22. Juni afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa „Haandværkerforeningen". Dagsordenen var Eksklusion af Medlem Nr. 6830 Bestyrer Carl Lassen, „Beklædningsmagasinet", her. Formanden bød velkommen og klarlagde, hvorfor vedkommende Medlem var foreslaaet ekskluderet.

Som det vil erindres var det lykkedes at faa 7-Lukning indført i forskellige Brancher her i Byen. De Herrer Principaler havde skrevet under paa en Liste, alle Byens Manufaktur-, Herreekviperings- og Trikotagehandlere, ialt 22, var paa Listen, den var komplet, alt var i den skønneste Orden, vi gik blot og ventede paa, at det kunde blive den 1. Juli, den Dag skulde det nemlig træde i Kraft. Men det skulde ikke blive saaledes, thi en skønne Dag modtoges en Skrivelse fra Handelsforeningen her i Byen, hvori meddeltes, at 7-Lukningen var bleven stemt ned paa et Møde i Foreningen. — Dette var i allerhøjeste Grad mærkeligt, eftersom Foreningen slet ikke havde henvendt sig til Handelsforeningen. men derimod direkte til Principalerne.

Da den første Overraskelse havde lagt sig, forhørte vi os om, hvorledes dette forholdt sig og det oplystes, at Listen var overgivet Handelsforeningens Formand til Drøftelse i samme Forening, og for eventuelt at faa Kolonialhandlerne med. Dette opnaaedes ikke og 7-Lukningen blev nedstemt. Altsaa stemte Købmændene en Reform ned, som Manufakturhandlerne af egen fri Vilje er gaaet ind paa, og som de har garanteret for med deres egenhændige Underskrift. Ved at gaa videre i Sagen oplystes det, at Grunden til at de ikke kunde lukke var den, at flere af Underskriverne ikke vilde overholde det, de havde skreven under paa, og nu kom det overraskende, at et af vore egne Medlemmer, Bestyrer Carl Lassen, havde talt imod den tidlige Lukning, endskønt han ogsaa havde skreven under paa Listen.

Det var jo et smukt Træk af et Medlem og burde belønnes. Derfor foreslog Bestyrelsen L. ekskluderet, hvilket enstemmigt blev vedtaget. *A. Lorensen.*

Hillerød. Afdelingen afholdt den 6. Juli sin halvaarlige Generalforsamling. Formanden, Jac. Matthiasen, aflagde Beretning og omtalte den forløbne Vinters Diskussionsmøder, der var forløbet godt. Tilstanden var nogenlunde tilfredsstillende, men Arbejdet var hæmnet en Del ved, at flere af vore bedste Medlemmer var indkaldt til Sikringsstyrken.

Kassereren, Chr. J. Hendel, aflagde Regnskabet, der balancerede med 360 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes. Jac. Matthiasen meddelte, at han ikke saa sig i Stand til at fortsætte som Formand. Valgt blev derefter enstemmigt Alfred N. S. Petersen. Bestyrelsen genvalgtes med F. Frederiksen og J. Thomsen som Suppleanter. Til Revisorer R. Loldrup og A. J. Jensen. Derefter drøftedes Forslag til den forestaaende Kongres. Chr. J. Hendil stillede et Ændringsforslag til Hovedbestyrelsens Forslag af A.-K., hvilke Ændringsforslag vedtoges.

Jac. Mathiasen rejste Spørgsmaalet om de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation" og foreslog at søge følgende Udtalelse vedtaget paa Kongressen:

„Kongressen udtaler, at da „Arbejdernes Fællesorganisation i Kjøbenhavn" bevislig ikke er en fuldstændig upolitisk Sammenslutning, er den Indmeldelse i den nævnte Fællesorganisation, som Kjøbenhavns Afdeling har foretaget, ikke i Overensstemmelse med de af Centralorganisationen hidtil hævdede og fulgte Principper for en upolitisk Organisations Arbejdsmetode.

Da Kongressen ikke finder Anledning til at ændre den af Centralorganisationen hidtil fulgte upolitiske Kurs, maa man paalægge Kjøbenhavns Afdeling at tilbagekalde den nævnte Indmeldelse."

Jac. Mathiasen anbefalede Udtalelsen, som efter nogen Diskussion vedtoges.

Da der i det forløbne Halvaar kun havde været ringe Tilslutning i Spareafdelingen, vedtoges det at indstille Virksomheden paa dette Omraade foreløbig. *Chr. J. H.*

Kallundborg. Afdelingerne afholder Søndag den 1. August Udflugt til Jyderup med følgende Program:

Medlemmerne samles Kl. 10 Form. paa Havnepladsen og kører pr. Vogn til Bestemmelsesstedet. Ved Ankomsten dertil bliver der fælles Kaffebord, hvorefter Medlemmerne foretager en Tur i Skoven og nærmeste Omegn. Kl. 5 Fællesspisning paa Hotel „Skarritsø": Lammesteg og Jordbær. — Derefter en lille Svingom.

Da det er den første og eneste Udflugt, Foreningen lader afholde, maa ingen af Medlemmerne undlade at deltage, idet vi jo gerne skulde have en glad og fornøjelig Dag. — Nærmere Oplysninger erholdes ved Henvendelse til Formanden eller Undertegnede.

Torsdag den 24. Juni afholdtes Bestyrelsesmøde paa „Møllebakken". Det vedtoges at afholde ovennævnte Udflugt, ligeledes vedtoges det at deltage i Roskilde-Stævnet den 4. Juli, og haaber vi at kunde møde med de fleste af Medlemmerne.

Samtidig udsendte vi ca. 70 Pjecer af „Hvad vi vil", vedlagt en Skrivelse forfattet af Hr. H. Brandt, der kraftigt opfordrede

---

talelser, der vendte sig mod enhver Beskyttelseslovgivning paa dette Omraade, uden at dog disse Standpunkter fandt Tilslutning hos de paagældende Partier (Højre og Venstre) i Folketinget, der udtalte sig for en særlig Lovgivning vedrørende Hviletid og Siddepladser. — Iøvrigt var Forslaget, der fra Landstinget oversendtes til Folketinget, endnu ringere end det oprindelige Revisionsforslag, idet det tillod Paafyldning af Salgsautomater efter Lukketid og Revisionsbestemmelsen var udgaaet.

Folketinget behandlede den 28. April Forslaget og Ministeren søgte især at sikre den kommunale 7-Lukning. Navnlig Venstres Ordfører (Konsul Birch) gjorde sig bemærket ved et uforsonligt Angreb paa det ministerielle Forslag og tendentiøse Udfald mod vor Organisation. — Forslaget sendtes atter i Udvalg.

Atter medførte Grundlovskampen at Sagen standsedes, og da den nye Rigsdag var traadt sammen i Efteraaret forelagde Indenrigsminister Rode den 6. Oktober paany sit oprindelige Forslag i Folketinget. Første-Behandlingen den 10. November viste vel Lydhørhed overfor 7-Lukningen, men kun ringe Udsigter for de egentlige Beskyttelsesbestemmelser. Navnlig Siddepladserne mødte Modstand fra Venstres Ordfører, til Trods for at Detaillistorganisationerne nu ydede denne Reform Tilslutning. — Iøvrigt karakteriseredes Situationen ved en Ændring i Detalllistorganisationernes Standpunkt, idet den oprindelige Uvilje mod kommunal 7-Lukning nu ændredes til et Andragende til Rigsdagen, om at Kommunal-Vedtægter gjordes afhængig af at $^2/_3$ af de lokale Butiksindehavere stemte derfor. Denne Frontændring skyldtes en af „De samvirkende Detailhandlerforeninger" foranstaltet Afstemning, der viste en af Lederne uventet Stemning for 7-Lukningen.

Resultatet af Folketingets Forhandlinger forelaa den 17. Februar 1915 i en Udvalgs-Betænkning, der enstemmig indstiller, at det overlades Kommunalbestyrelserne gennem en af Indenrigsministeriet stadfæstet Vedtægt at paabyde 7-Lukning for hele Aaret eller enkelte Maaneder. Paa lignende Vis kan Søndagsarbejde efter Kl. 9 Formiddag forbydes og Siddepladser til Brug for Personalet paabydes. — Minimalhviletiden udgaar.

Efter at dette Udvalgs-Forslag var vedtaget i Folketinget og oversendt til Landstinget fortsatte Detaillistorganisationerne Agitationen for ovennævnte Afstemningsmaade. Dette foranledigede at C. O. i Marts til Landstingets Udvalg rettede en Henvendelse; hvori der henvises til vort principale Standpunkt og udtales fornyet Tilslutning til det oprindelige ministerielle Forslag samt nedlægges Indsigelse mod Detaillistorganisationernes Krav om ensidig Bestemmelsesret for Principalerne. Vor Henvendelse slutter: „Ud fra disse Betragtninger kan vi kun anse en saadan Ordning tilfredsstillende og med rimelig Hensyntagen til vore Standsfæller, naar Loven paalægger Kommunalbestyrelserne at rette bemeldte Forespørgsel til saavel lokale Medhjælper- som Handelsforeninger, forinden Vedtægten gennemføres. Iøvrigt udtaler vi vor Tilslutning til det af Folketinget vedtagne Revisionsforslag —".

Da der imidlertid viste sig saa stor Meningsforskellighed mellem Folketingets og Landstingets Flertal, er den endeløse Forhandling om Butiks-Lukningslovens Revision bestandig uafgjort og der er i indeværende Sommer kun sket det, at Ministeriet har adspurgt Byraadene vedrørende Formen for en eventuel Afstemning blandt Principaler og Medhjælpere angaaende 7-Lukningen. Hovedkontoret har givet Afdelingerne fornødne Instruktioner desangaaende.

Det stærkt omstridte Spørgsmaal om Butikslukningslovens Revision overgaar altsaa til den 4de Rigsdagsamling. — C. O. vil følge Sagen med usvækket Opmærksomhed, rede til at gribe ind, for at varetage Medhjælperstandens Interesser.

„D. H. K. M. T."

Centralorganisationens Fremgang har naturligvis ogsaa sat Præg paa vor Tidende, der med indeværende Aar traadte ind i sin 15de Aargang.

Bladets Form og Anlæg er vel bibeholdt, men Stofmængden er stadig øget, og naar undtages enkelte Numre, der udsendtes umiddelbart efter Verdenskrigens Udbrud, er det 8-sidede Format nu Normen. Desuden er der ved Afdelingsadressers og Tekstannoncers Overgang til Omslaget indvundet end yderligere Spalterum.

„D. H. K. M. T."s Indhold er derfor nu adskilligt større end i den forudgaaende Kongresperiode, hvilket fremgaar af vedføjede Oversigt over Indholdets Fordeling efter Emnernes Art, Forholdet mellem redaktionelle og indsendte Artikler o. s. v.

Selv om Medarbejdernes Antal og Produktivitet ikke er øget

udenforstaaende Kolleger til at indmelde sig i Afdelingen, og haaber vi snart at kunde melde mange nye Medlemmer. — 7-Lukningen er gennemført i alle Forretninger de første fire Dage i Ugen, og har Foreningen medvirket en Del dertil. *A. C. Mauritzen,* Sekretær.

Kjøbenhavn. Samtlige Afdelinger afholder ekstra Generalforsamling Tirsdag den 3. August, Aften Kl. $8^1/_2$ præcis, med følgende Dagsorden: Kongressens Dagsorden. *Fællesbestyrelsen.*

Umiddelbart efter Hovedgeneralforsamlingen afholder de enkelte Afdelinger ekstra Generalforsamling med Dagsorden: Valg af Delegerede til Kongressen. *Bestyrelserne.*

Ringsted. Torsdag den 3. Juni afholdtes ordinær Generalforsamling, hvortil var mødt ca. $^2/_3$ af Medlemmerne. Herr A. Poulsen blev valgt til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Derefter aflagde Kassereren Regnskabet, der ligesom Beretningen godkendtes.

Herr Paul Christiansen blev genvalgt til Formand. Derefter valgtes 3 Bestyrelsesmedlemmer: Frk. Carla Petersen samt de Herrer A. Paulin og Carl Christensen. Til Suppleanter valgtes: de Herrer Poul Christensen og Poul Mortensen, og til Revisor J. M. Larsen. Det vedtoges at antage en Inkassator til at opkræve Kontingent. Diskussionen vedrørende Kongressen udsattes indtil videre, hvorimod der foretoges Tegning til Sommerstævnet i Roskilde. Mødeaftenerne fastsattes til den 1. og 3. Fredag i hver Maaned; derefter hævedes Generalforsamlingen, og Medlemmerne samledes om Kaffebordet. Bestyrelsen har siden valgt Frk. Carla Petersen til Kasserer og Herr A. Poulin til Næstformand. N. P. Nielsen blev genvalgt til Sekretær. *N. P. Nielsen.*

Thisted. I Cirkulære af 6. Juni d. A. til Afdelingerne indskærper Hovedkontoret, at Overflytning af bortrejste Medlemmer sker straks efter Afrejsen, med nøjagtig Angivelse af ny Adresse.

Vi lader denne Opfordring gaa videre til Medlemmer, med indtrængende Anmodning om, at hver især — ved Bortrejse — tilstiller Kassereren fornøden Meddelelse samt Medlemsbogen.

Vi henleder Opmærksomheden paa, at Afdelingerne ikke har Pligt til at sørge for Medlemmernes Overflytning. Pligten paaviler Medlemmerne selv.

Ligeledes anmoder Hovedkontoret om prompt Afregning (uden Restancer), ogsaa denne Anmodning lader vi gaa videre til rette Vedkommende.

Medlemsmøde afholdtes den 11. Juni i „Schweitzerhuset" i Esplanaden. Formanden havde forskellige Meddelelser at kundgøre bl. a. flere fra Hovedkontoret, og det nedsatte Udvalg angaaende Sommerudflugten meddelte, at der nu var taget Bestemmelse om, at Udflugten vilde foregaa Søndag den 4. Juli pr. Motorskib til Nykjøbing M. og anbefalede til talrig Deltagelse.

En Liste til Paategning blev fremlagt, og allerede samme Aften tegnede sig en Del, saa vi nærer store Forhaabninger til Dagen og Turen. *Johs. J.*

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 6. August paa Hotel „Royal" med følgende Dagsorden: 1. Valg af Delegerede til Kongressen. 2. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Centralorganisationen — Medhjælperstandens Fortrop.

Den sorte Tavle.

Følgende Medlemmer er paa Grund af Restance slettet af Nykjøbing F.-Afdelingen pr. $^1/_7$:

7928. Frederik Lütken hos Holger Schwabe.
6020. Carl P. Kaae hos Emil Jacobsen.
9800. Adser Hansen, tidligere „Tøjhuset".

J. Chr. Hansen, Kasserer.

---

i samme Forhold som den almindelige Udvikling af vor Tidende, er det dog ved udmærket Medarbejderskab af en Kreds af Kolleger lykkedes at give Indholdet det varierende Præg, som ogsaa for et Fagblad er Betingelsen for at fængle Læsernes Interesse. Værdifuldt og delvis stadigt Medarbejderskab er bl. a. ydet af A. Andreasen, Johanne Andersen, Harald Heie, Chr. J. Hendil, Jens Johansen, C. C. Knudsen, Aage S. Leth, Michael Nielsen, N. C. Nielsen, Martin Petersen, P. Stavnstrup og Peter Wraae.

Ligesom i Beretningen 1910/12 skal her fremhæves, at det ejheller i denne Beretningsperiode har været Hensigten at forøge Medarbejdernes Antal og Stofmængden — uden at Kvaliteten svarer til Forøgelsen. Og selv om der fremdeles er aabnet ethvert Medlem Adgang til — saavidt muligt — at give sine Anskuelser Udtryk i vor Tidende, nødsages vi dog til under Omstændigheder at drage er Grænse mellem Medarbejderen og den tilfældige Indsender.

„D. H. K. M. T." i Tiden $^1/_7$ 1912—$^{30}/_6$ 1915.

Emner	Antal Tekst-Spalter Redaktionelt	Indsendt	Ialt
Centralorganisationens indre Anliggender	54	58	112
Kongresreferat, Hovedbestyrelsesmøder etc.	85	5	90
Agitationen	38	61	99
Organisationsspørgsmaalet	29	53	82
Arbejdstiden	90	25	115
Lønspørgsmaalet	8	2	10
Lærlingevæsenet	3	2	5
Medhjælpernes Retsstilling	5	9	14
Kvindespørgsmaalet	2	6	8
Kritik af Arbejdsforhold	19	14	33
Medhjælperne og Krisetilstanden	8	11	19
Fabriks- og Ulykkesforsikningslovgivning	13	—	13
Arbejdsanvisning	19	4	23
Arbejdsløshedsunderstøttelse	4	8	12
Social-Statistik	12	1	13
Udlandet	50	8	58
Undervisning	12	9	21
Faglitteratur	4	—	4
Andre Anliggender	13	5	18
Afdelingsmeddelelser, Referater o. s. v.			239
Samlet Antal Tekstspalter i Beretningsperioden 1912—15			988

Af de ca. 1000 Tekstspalter, vor Tidende har bragt i Beretningsperioden, har altsaa en væsentlig Del omhandlet Centralorganisationens indre og administrative Anliggender, men desuden er navnlig Periodens mest aktuelle Spørgsmaal: Butikluksningslovens Revision, indgaaende behandlet. I denne Agitation har „D. H. K. M. T." ydet vor Sag betydelig Støtte; bl. a. udsendtes Febr. 1913 et 16-sidet Agitationsnummer, der udkom i et stort Oplag og fandt virkningsfuld Anvendelse.

Oktober 1913 aabnede „D. H. K. M. T." en skarp Kritik af „Engageringskontoret for Handel- og Industri". Artiklerne vakte megen Opmærksomhed langt udenfor vore Kredse, og indledede saaledes Aktionen mod det for Medhjælperstanden uværdige og farlige „Sorteliste-System".

Mærkesager som Valget til Sø- og Handelsretten, Krisens Indflydelse paa Medhjælpernes Vilkaar og Retsstilling, er indgaaende omhandlet, ligesom vor Tidende har bragt en Række Artikler vedrørende Arbejdsforholdene i Handels- og Kontorfagene. Sidstnævnte Opgave, der er søgt formaalstjenlig løst ved intimt Samvirke mellem Medlemmer og Redaktion, er desværre ikke hidtil mødt med den Interesse fra Afdelingernes Side, som den fortjener. Imidlertid bør alle Tillidsmænd og Medlemmer erkende Betydningen af nævnte Formaal og betragte det som Pligt at støtte de paagældende Bestræbelser.

Iøvrigt har „D. H. K. M. T." bragt betydeligere Artikler vedrørende social-statistiske Emner, socialpolitiske Spørgsmaal, Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse og udenlandske Forhold, ligesom en Række — delvis indsendte — Artikler af agitatorisk Indhold er offentliggjorte med Henblik paa vor Tidendes Opgave blandt de uorganiserede Medhjælpere.

„D. H. K. M. T." har ligesom i forrige Kongresperiode ret byppigt, indeholdt Illustrationer. f. Eks. vedrørende Landsstævnet 1914, Sommerstævner etc., og er der ogsaa derved bragt Afveksling i Bladets Udseende og Indhold.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1915. 15de Aargang.

KONGRESSENS DAGSORDEN.

Centralorganisationens 6. ordinære Kongres afholdes den 15., 16. og 17. August i Arbejdernes Forsamlingsbygning i **Aarhus**.

I det efterfølgende gengiver vi **Kongressens Dagsorden:**

1) **Forslag til Forretningsorden.**
2) **Prøvelse af Mandaterne.**
3) **Valg af Kongressens Tillidsmænd.**
4) **Forelæggelse af Beretning for den forløbne Kongresperiode.**
5) **Regnskaberne.**
6) **Behandling af indkomne Forslag.**

I. Almindelige Forslag.

Hillerød foreslaar:

a. Kongressen udtaler, at da Arbejdernes Fællesorganisation i Kjøbenhavn, bevislig ikke er en fuldstændig upolitisk Sammenslutning, er den Indmeldelse i nævnte Fællesorganisation, som Kjøbenhavns Afdeling har foretaget, ikke i Overensstemmelse med de af Centralorganisationen hidtil hævdede og fulgte Principer for en upolitisk Organisations Arbejdsmetode.

Da Kongressen ikke finder Anledning til at ændre den af Centralorganisationen hidtil fulgte upolitiske Kurs, maa man paalægge Kjøbenhavns Afdeling at tilbagekalde den nævnte Indmeldelse.

Skanderborg foreslaar:

b. I de Afdelinger, hvor Kassererposten ikke er lønnet, bør denne være fuldstændig kontingentfri.

Thisted foreslaar:

c. Regler for Oplysningsbureau:

Enhver Afdelingsbestyrelse vælger ud af sin Midte et Udvalg til at forestaa det lokale Oplysningsbureau.

Ved Henvendelse til Udvalget kan ethvert pladssøgende Medlem gratis erholde Oplysninger.

Udvalget fremskaffer disse fra Hovedkontoret og meddeler dem — under fornøden Diskretion — mundtlig til Vedkommende, som søger Oplysninger.

Udvalget maa ikke udlevere de originale skriftlige Oplysninger. — Disse skal opbevares og een Gang aarlig tilbagesendes Hovedkontoret.

Ligeledes skal Udvalget mindst een Gang aarlig revidere og komplettere Materialet.

Direkte Medlemmer henvender sig til Hovedkontoret.

Vejle foreslaar:

d. Kongressen vedtager, at der til Regering og Rigsdag rettes en Henvendelse om — saa snart som muligt — at faa Lærlingeloven af 1889 fremlagt til Revision, og at der fra C. O.s Side arbejdes hen til, at der i Loven fastsættes en Bestemmelse om, at ingen — der ikke selv har modtaget faglig Uddannelse eller har faguddannet Medhjælp — har Ret til at antage Lærlinge til Uddannelse.

II. Lovændringer.

a) Arbejdsløshedskassens Love.

A. *Aalborg* foreslaar:

Principielt Forslag til Kongresbeslutning.

Det tillades de kjøbenhavnske Afdelinger at søge Statsanerkendelsen alene som en særlig Arbejdsløshedskasse, idet Hovedbestyrelsen bemyndiges til at træffe en nærmere Ordning af Enkelthederne ved Adskillelsen.

Subsidiært Forslag

a. til Ændring af Hovedbestyrelsens Forslag om Statsanerkendelse af Arbejdsløshedskassen:

Efter følgende Principer søges Forslaget ændret:

Der sættes en 3—5-aarig Karenstid for nye Medlemmer, i hvilken Tid de er halvt betalende, resp. nydende;

Kontingentet er 30 Øre mdl. med Ret for Hovedbestyrelsen til at opkræve indtil 20 Øre mdl. i Ekstrabidrag, idet det er en Forudsætning, at Kassens økonomiske Stilling ikke forringes;

Kassen er ikke forpligtet til at opkræve Kontingentet. —

b. Under Forudsætning af ovenstaaendes hele eller delvise Vedtagelse endvidere:

Forslag til Ændring i Centralorganisationens Love:

De ny indtrædende Medlemmer betaler i Karenstiden indenfor Arbejdsløshedskassen et yderligere Bidrag til Centralorganisationens Reservefond paa 15 Øre mdl., mod at dette udreder halv Understøttelse i Tilfælde af Arbejdsløshed, saaledes at de derved ligestilles med de fuldt nydende Medlemmer, idet Bidraget til Reservefonden iøvrigt uforandret er 25 Øre mdl.

Endvidere følgende Forslag til Kongresbeslutning:

Det vedtages, at Arbejdsløshedskassens Formue overgaar til Centralorganisationens Reservefond, mod at denne stiller Beløbet som Garantifond, der overgaar til Centralorganisationens Disposition, naar Arbejdsløshedskassens Formue er naaet til samme Beløb pr. Medlem som nu.

Hovedbestyrelsen og *Repræsentantskabet* foreslaar:

B. Udkast til Vedtægt for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

(Se „D. H K. M. T." Nr. 6 og 7/1915).

C. Ændringer i Udkast til Vedtægt for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Hillerød foreslaar:

§ 2 tilføjes efter 3. Punktum: Hvor ingen Læretid er fastsat, regnes denne for 3 Aar.

Holstebro foreslaar:

§ 3.

Medl. deles i 3 Afd. efter deres Indtægt	Kontingent			Har derefter Ret til:
	Til C. O.	Til Res. Fondet	Til A.-K.	
Afdeling A. Medhj., som har en aarlig Gage af 1200 Kr. og derover (Kost og Logi beregnes til 500 Kr.)	0,50	0,25	0,50	Fuld Understøtt.
Afdeling B. Medhj., som har en aarlig Gage af 900 og indtil 1200 Kr.	0,40	0,20	0,40	3/4 Understøtt.
Afdeling C. Medhj., som har under 900 Kr. i aarlig Gage	0,30	0,15	0,30	3/5 Understøtt.
Afdeling D. Lærlinge	0,15	0,10	0,25	

Saaledes, at de lavere lønnede Medhjælpere selv kan bestemme, om de vil betale højere Kontingent og derved opnaa større Fordele.

Aarhus foreslaar:

§ 8 tilføjes: De i Arbejdsløshedskassen ved Statsanerkendelsen værende Medlemmer bibeholder deres fulde Anciennitet.

Hillerød foreslaar:

i Slutningen tilføjes: Medlemmer, der staar i Kontingentklasse for Hjælpearbejdere (Afd. B. — jfr. § 19) har Krav paa en Understøttelse efter samme Skala og paa samme Maade, dog at Understøttelsens Størrelse kun udgør Halvdelen af de forannævnte Beløb.

Medlemmer, der fra Afd. B. er overgaaet til Afd. A. har først Krav paa fuld Understøttelse efter at have staaet 1 Aar i Kontingentklasse A.

Hillerød foreslaar:

§ 19 Det maanedlige Medlemsbidrag er:
for nydende Medlemmer i C. O.s Kontingentklasse A. Kr. 0,50
i Kontingentklasse B. ..... „ 0,25
for Medlemmer, der ophører osv.

Aarhus foreslaar:

§ 20, sidste Komma i 1. Stykke ændres til: I Erstatning for bortkomne Bøger betales pr. Stk. med 2 Kr.

Holstebro foreslaar:

§ 25. Paragraffen ændres til: Er en Afdelings Indtægter ikke tilstrækkelige til Bestridelse af Lokalafdelingens Udgifter, kan Afdelingens Formand og Kasserer i Forening rekvirere de til Udbetaling fornødne Pengemidler.

Aarhus foreslaar:

§ 28, 2. Punktum, 2. Stykke udgaar.

Holstebro foreslaar:

i 1. Stykke ændres 8 til 10,
i 2. Stykke ændres 2 til 4.

b) Centralorganisationens Love.

Kolding foreslaar:

§ 1. Navnet ændres til „Danske Handels- og Kontormedhjælperes Organisation".

Kjøbenhavn foreslaar:

Navnet ændres til „Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund".

Aarhus foreslaar:

§ 2 tilføjes: Naar en Afdelingsbestyrelse til Støtte for fortsat Fremgang ønsker Agitationstilskud, er Hovedbestyrelsen forpligtet til, saafremt Midlerne er til Stede, at yde et saadant forholdsvis efter Medlemsantal.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 4 tilføjes: Med Medlemsskab følger Pligt til samtidig at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 6, 1. Stykke, ændres til: Kontingentet til Centralorganisationen er 1 Kr. pr. Medlem, hvoraf 50 Øre henlægges til Reservefonden.

Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

Aarhus foreslaar:

2. Stykke tilføjes: Det er Afdelingernes Pligt at slette ethvert Medlem, der staar til Restance udover 3 Maaneder. Medlemmer kan ikke overføres fra den ene Afdeling til den anden med Restance. Det samme gælder for direkte Medlemmers Vedkommende.

Hillerød foreslaar:

Kontingentet til Centralorganisationen er:

	Til Org.	Til Res.-Fd.
Kontingentklasse A.: (Mandlige og kvindelige Medhjælpere over 18 Aar, der har en Gage af 800 Kr. aarlig eller derover [Kost og Logi regnet til 500 Kr.] og som har arbejdet mindst 3 Aar ved Faget)	0,50	0,25
Kontingentklasse B. (mandlige og kvindelige Medhjælpere over 18 Aar, der har en Gage af under 800 Kr. og som har arbejdet mindst 3 Aar ved Faget)	0,25	0,10

Lærlinge (herunder alle mandlige og kvindelige Medhjælpere, der har arbejdet mindre end 3 Aar ved Faget) svarer intet Bidrag til Centralorganisationen. Naar Læretiden eller de nævnte 3 Aar er forløbet, skal vedkommende Medlem, overføres til Afd. A. Hvis han (hun) ikke har naaet en aarlig Gage af 800 Kr., har Vedkommende — om ønskes — Ret til at blive overført til Afd. B. og blive staaende der, indtil den nævnte aarlige Indtægt er naaet.

Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent; dog maa dette for Medlemmer i Kontingentklasse B. ikke overstige Halvdelen af det Beløb, der svares i Afdelingskontingent af Medlemmerne i Klasse A. i vedkommende Afdeling.

Kjøbenhavn foreslaar:

Sidste Stykke ændres til at lyde: Naar et Medlem flytter til en anden By, skal Vedkommende overflyttes til den paagældende By's Afdeling og uden Indskud til denne.

Som nyt Stykke tilføjes: Med Afdelingsbestyrelsens Samtykke kan der af de paa en Arbejdsplads beskæftigede Medlemmer dannes en Klub. Vedtægter for Klubberne skal sanktioneres af C. O.s Forretningsfører.

Aalborg foreslaar:

§ 8a, 2. Punktum, ændres til: Alle principielle og vigtige Spørgsmaal skal af Afdelingsformanden, bilagte Afdelingens Erklæring, forelægges Centralorganisationens Hovedbestyrelse til Afgørelse. — Hovedbestyrelsens Afgørelse kan af Afdelingen indankes for Repræsentantskabet.

Holstebro foreslaar:

Efter 2. Punktum tilføjes: . . . som derefter forelægger Sagen for Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 9 1. Stykke, 1. Punktum, ændres til: Centralorganisationen administreres af en Hovedbestyrelse, der bestaar af Forretningsføreren og 8 af Kongressen valgte Medlemmer. Hovedbestyrelsen er fælles med den for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Hovedbestyrelse.
1. Stykke, 2. Punktum, ændres til: . . . 4 Gange aarligt, i Maj, August, November og Februar.
2. Stykke, 1. Punktum, ændres til: Hovedbestyrelsen vælger selv sin Vice-Forretningsfører. En Assistent fra Hovedkontoret fungerer som Hovedbestyrelsens Sekretær. Blandt sine Medlemmer, vælger Hovedbestyrelsen 2, der sammen med med Forretningsføreren udgør Forretningsudvalget.

Aarhus foreslaar:

Hovedbestyrelsens Ændring, 2. Stykke, 1. Punktum, ændres til: Hovedbestyrelsen vælger selv sin Vice-Forretningsfører. En Assistent fra Hovedkontoret fungerer som Hovedbestyrelsens Sekretær. Blandt sine Medlemmer vælger Hovedbestyrelsen 3 (dog ikke Forretningsføreren), der udgør Forretningsudvalget. Dette kan, naarsomhelst forlange Forretningsudvalgsmøder afholdt. I Forretningsførerens Forfald varetages hans Funktion af Vice-Forretningsføreren.

Holstebro foreslaar:

I Hovedbestyrelsens Ændring, 1. Stykke, 1. Punkt, ændres 8 til 10, og der tilføjes: . . . kun for saa vidt de er Medlem af C. O.
I 2. Stykke, 1. Punktum, ændres: 2 til 4.

Kjøbenhavn foreslaar:

§ 10. Tallet 8 Kr. ændres til 10 Kr.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 11, 2. Stykke, sidste Komma, ændres til: . . ., som er fælles med det for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Repræsentantskab. Det kan af Hovedbestyrelsen indkaldes til Drøftelse og Afgørelse af særlig vigtige Sager. Repræsentantskabet fastsætter selv sin Forretningsorden.

Aalborg foreslaar:

2. Stykke ændres til: Ved de ordinære Kongresser vælger de Delegerede 20 Repræsentanter fordelte paa de forskellige Landsdele i Forhold til Medlemsantallet. — De 20 osv.

Holstebro foreslaar:

I Hovedbestyrelsens Ændringer tilføjes efter 1. Punktum: . . . kun for saa vidt, de er Medlem af C. O.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 12, 1. Stykke, 3. Punktum, ændres til: . . . Forretningsføreren fører Regnskabet, som afsluttes hver 31. Marts, og i revideret Stand osv.

Kjøbenhavn foreslaar:

1. Punktum, ændres saaledes: Forretningsføreren leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret, samt Redaktionen af „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende". Han skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse hurtigst muligt besvares.

Kjøbenhavn foreslaar:

§ 15. „Redaktøren" ændres til „Forretningsføreren", og Ordet „Differencer" erstattes med Ordet „Uoverensstemmelser".

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 16, Tilføjelse til 2. Punktum: i Forbindelse med Delegeretmøde i Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.
4. Punktum ændres til: . . . indkaldes med 3 Maaneders Varsel.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 17, Ændring af 2. Punktum; Afstemningen foregaar afdelingsvis ved Generalforsamlinger. Tallet paa de for og imod Forslagene afgivne Stemmer indsendes til Hovedbestyrelsen inden Udløbet af den for Afstemningen fastsatte Tidsfrist.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 18, 1. Punktum, ændres til: Til Kongressen har enhver Afdeling Ret til at sende 1 Repræsentant for hver paabegyndt 50 Medlemmer, indtil 100 Medlemmer; og derudover 1 Repræsentant for hver paabegyndt 100 Medlemmer.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 20. Tilføjelse til 1. Stykke: Udgifterne til Kongressen og Delegeretmødet deles efter Forhold mellem Centralorganisationen og Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.
2. Stykke ændres til: Hovedbestyrelsesmedlemmer og de Medlemmer af Repræsentantskabet, der ikke vælges som Delegerede, er at betragte som selvvalgte til Kongressen. Repræsentantskabsmedlemmer har dog kun Stemmeret i de Spørgsmaal, som har været behandlet paa et Repræsentantskabsmøde.
Udgifterne til Hovedbestyrelses- og de selvvalgte Repræsentantskabsmedlemmer afholdes af Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen efter fornævnte Forhold.

Hjørring foreslaar:

2. Stykke rettes til: Hovedbestyrelsesmedlemmerne er at betragte som selvvalgte til Kongressen (foruden de valgte Delegerede). — Endvidere er de 10 valgte Repræsentantskabsmedlemmer selvvalgte Delegerede til de Kongresser, paa hvilke der til Behandling foreligger Forslag eller Spørgsmaal, som har været behandlet af Repræsentantskabet, og saaledes at de deltager i Behandling og Afstemning angaaende hele Kongressens Dagsorden.
Udgifterne til de selvvalgte afholdes af Hovedkassen.

Kjøbenhavn foreslaar:

Tallet 8 Kr. ændres til 10 Kr.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 21. 1. Stk., 2. Linie ændres til: . . . 2 Maaneder før Kongressens Afholdelse.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 22. 1. Stk., 1. Linie ændres til: . . . 1 Maaned før Kongressen o. s. v.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 23. Tilføjelse til 1. Punktum: . . . der alle er fælles med de for

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Tillidsmænd. Valget gælder til næste ordinære Kongres.

Aarhus foreslaar:

tilføjes efter 1. Punktum: Den ene Revisor samt Revisorsuppleant skal vælges blandt Provinsdelegerede.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Ny § Reservefondens Midler anvendes til Hjælp til Medlemmer, der er bleven arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out.

Desuden kan Hovedbestyrelsen, hvor ganske særlige Forhold taler derfor, og det anses foreneligt med Centralorganisationens Tarv, i Tilfælde af uforskyldt Trang, bevilge Understøttelse heraf.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Ny § Ingen Afdeling kan indgaa Overenskomster af nogen Art, ejheller underkaste sig Forligs- eller Voldgiftskendelser af stedlige Institutioner, uden forud indhentet Samtykke fra Hovedbestyrelsen.

Holstebro foreslaar:

Ny § Ingen Afdeling under C. O. kan indmelde sig, eller staa som Medlem af andre Fagorganisationer, før det er godkendt paa en Kongres.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Regulativ for Pladsanvisning for Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

(Se „D. H. K. M. T." Nr. 8/1915).

7) Fastsættelse af Lønningerne.
8) Valg af Tillidsmænd.
9) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.
10) Eventuelt.

Medhjælperstævner.

Stævnet i Hobro.

Handels- og Kontormedhjælpernes Lokalforeninger for Aalborg, Randers og Hobro havde sat hverandre Stævne i Hobro den 11. Juli.

Hobroforeningen mødte paa Banegaarden for ved Middagstogene at modtage Kollegerne fra Nabobyerne. I Procession drog man derpaa til Havnen for at sejle til Østerskoven. Efter at have spist Frokost af medbragte Madkurve foretog man en lille Udflugt bl. a. til Ørnedalen. — Ved 2-Tiden vendte man tilbage til Festpladsen ved Traktørstedet for at høre et Foredrag af Herr N. C. Nielsen, Kolding. Denne gik indledende ud fra H. C. Andersens Eventyr om „Kejserens nye Klæder" og understregede, at dette Eventyr illustrerer den gamle Sandhed, at man ikke skal gaa efter, hvad andre siger, men efter sin egen sunde Sans. Det er gaaet Han- og Kontormedhjælperne saaledes, at man alt for længe lyttede til, hvad andre kaldte for god Tone, og man glemte at organisere sig. Saa endelig for 15 Aar siden vaagnede den sunde Sans, og Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation stiftedes. Taleren berørte derpaa nogle af de Institutioner, der efterhaanden er bleven knyttede til denne Organisation. Han pegede saaledes paa Betimeligheden af Arbejdsløshedskassen og omtalte Oplysningsbureauet og „Retshjælpen", der har haft social Betydning for Standen. — I den sidste Tid har man gennem Statens Arbejde taget fat paa Statistiken. Der ligger ikke alene i dette en Anerkendelse fra Statens Side, men det er herigennem skaffet oplyst, hvor daarligt stillede i økonomisk Henseende Handels- og Kontormedhjælperne er. Taleren ansaa ikke det for at have saa stor Betydning, som man har villet slaa det op til, at en kjøbenhavnsk Afdeling er gaaet ind under „Arbejdernes Fællesorganisation". Der kunde være delte Meninger om, hvorvidt det var praktisk klogt eller ikke. Men hvorom al Ting er, saa gælder det om trods forskel-

Beretning

ved Centralorganisationens 6. ordinære Kongres.

(Sluttet).

AFDELINGERNE.

(Fortsættelse af tidligere offentliggjort Afsnit).

De 50 Afdelinger, der fandtes ved forrige Beretnings Udgivelse pr. 1. Juli 1912, talte 2370 Medlemmer, medens vore nuværende 68 Afdelinger repræsenterer 4431 Medlemmer.

Netto-Fremgangen i Kongresperioden er altsaa ca. 2100 Medlemmer. Uden Overdrivelse tør det siges, at dette Resultat er uden Sammenligning det bedste nogen Kongresperiode har opvist, og naar det ikke er endnu bedre, ligger Aarsagen deri, at der er et forholdsvis altfor stort Antal Medlemmer, der efter et kort Medlemsskab atter forlader Organisationen. I Perioden indmeldtes ca. 4700 Medlemmer, medens ca. 2600 atter udtraadte. Dette betegner et Misforhold, som snarest bør rettes, og det kan næppe bestrides, at hertil vil Anerkendelsen af Arbejdsløshedskassen — hvormed følger, at denne hurtigere bliver effekiv for Medlemmerne — bliver et meget virksomt Middel.

Af Afdelingerne er der kun faa, som i Henseende til forholdsmæssig Fremgang kan sidestilles med Kjøbenhavn, der i Beretningsperioden har tredoblet sit Medlemsantal. I Betragtning af, hvad der opnaaedes i Kjøbenhavn i de 15 Aar, der gik forud for denne Periode, og under Hensyn til de særdeles vanskelige Forhold, Agitationen dér maa drives under, er der Anledning til at anerkende, hvad der her under Udfoldelse af et energisk og systematisk Arbejde er opnaaet.

Afdelingerne i Herning, Holstebro, Nakskov, Nykøbing F., Nykøbing M., Thisted og Vejen har haft en forholdsvis Fremgang, der ikke giver Kjøbenhavn meget efter; og betydelig Fremgang har der været i Aarhus, Frederikshavn, Helsingør, Hillerød, Hjørring, Horsens, Løgstør, Præstø, Odense, Randers, Silkeborg og Slagelse Afdelinger.

Desuden har følgende i Perioden nystartede Afdelinger arbejdet sig op paa et anséeligt Medlemsantal og en udmærket Position, saavel hvad angaar indre Styrke, som ogsaa m. H. t. Stillingen overfor Offentligheden, nemlig: Brønderslev, Grenaa, Maribo, Ringkøbing, Ringsted, Roskilde, Rødby, Sakskøbing og Viborg.

Begrebet: Tilbagegang kendes heldigvis næsten ikke mere. Kun 2 Afdelinger — Skive og Varde — er gaaet den Vej.

Under dette Afsnit skal nævnes, at Afdelingerne i Kjøbenhavn i Februar 1913 omordnede Administrationen i moderne til den store By og det store Arbejde svarende Retning, og samtidig valgte fastlønnet Formand. Senere maatte man paa Grund af Personforhold fravige sidstnævnte Foranstaltning, idet man dog i Realiteten bibeholdt Systemet derved, at der ansattes en fastlønnet Assistent, der arbejder under Formandens Ansvar.

Denne Nyordning, der har virket særdeles heldigt, har utvivlsomt været stærkt medvirkende m. H. t. det af Afdelingerne opnaaede gode Resultat. — Endvidere skal anføres, at de kjøbenhavnske Afdelinger i Februar 1915 har indmeldt sig i „Arbejdernes Fællesorganisation".

Endelig bemærkes, at Afdelingerne i Kjøbenhavn, Randers, Holstebro og Herning indenfor Kongresperioden har anskaffet og indviet nye Bannere.

Af nedenstaaende Oversigt over Afdelinger og Medlemsantal fremgaar det, at Medlemmerne fordeler sig efter Brancher saaledes:

Boghandlermedhjælpere		.....	2,7 pCt.
Isenkram-	do.	.....	6,4 „
Kolonial-	do.	.....	39,0 „
Kontor-	do.	.....	28,5 „
Manufaktur-	do.	.....	19,0 „
Andre Fag-	do.	.....	4,4 „
			100 pCt.

Almindeligvis vil „andre Fag" være Butiksmedhjælpere, der saaledes udgør 71,5 pCt. af Medlemsantallet, medens Kontormedhjælperne udgør 28,5 pCt. Af samtlige Medlemmer er 83,3 pCt. Mænd og 16,7 pCt. Kvinder.

lige Meninger om Taktiken at holde fast, at Maalet for alle er det samme. Hvis vi ikke havde haft vor Organisation, saa havde meget set anderledes ud. Og Taleren sluttede med en kraftig Opfordring til at støtte Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation. Et Leve for denne! (Hurra og Bifald).

Efter at Stævnets alvorlige Del var forbi spadserede man igennem den idylliske Skov til Pavillonen inde ved Byen og samledes der til en fornøjelig Fællesspisning. Hobro Afdelings Formand, J. Fogh, bød Velkommen ved Bordet og saa begyndte Bordtalernes Række: Th. Hansen, Aalborg for Centralorganisationen Nielsen-Lindquist for Pressen, N. C. Nielsen for Damerne o. s. v. En fornøjelig Sang af Faktor Klixbüll maatte synges da capo.

Saa afsluttedes der med et udmærket Bal — og alt ialt forløb Hobro-Stævnet brilliant og gjorde dets Arrangører megen Ære.

X.

Nordvestjydsk Medhjælperstævne.

Ligesom tidligere Aar samledes Handels- og Kontormedhjælperne fra det nordvestlige Jylland ogsaa til Stævne i Aar i Toftum Bjerge. Stævnet, som afholdtes Søndag den 18. Juli, var dog langtfra begunstiget af Vejret, da Regnen det meste af Formiddagen sivede ned. Først hen paa Eftermiddagen klarede det op, og det blev derefter godt Vejr Resten af Dagen.

Til Trods for det ugunstige Vejr var der dog mødt ca. 80 Deltagere fra Holstebro, Lemvig, Struer, Vinderup og Skive. Thisted havde anmeldt Deltagelse, men sendte i Stedet for et Rim-Telegram, der omhandlede det regnfulde Vejr, som hindrede disse Kolleger i at deltage.

Hen paa Eftermiddagen samledes Deltagerne i Humlum Forsamlingshus, hvor Redaktør Vilh. Hansen fængslede Tilhørerne i et timelangt Foredrag, som det vilde være altfor vanskeligt her at referere, men som Tilhørerne fulgte med den største Interesse og hilste med stærkt Bifald og Leveraab for Redaktøren. Det var ret en Tale, der havde Bud til hver eneste Standsfælle!

C. C. Knudsen ledede Mødet, og Forsamlingen istemte flere af vore kønne Sange.

Efter Stævnetalen samledes man i Humlum Kro til en Fællesspisning, som forløb paa bedste Maade.

C. C. Knudsen indledede Talernes Række med at takke Herr Vilh. Hansen, fordi han havde forundt os den Glæde at komme herover og holde Stævnetalen, gik derefter over til at omtale Centralorganisationen, Agitationen i Afdelingerne og udbragte et Leve for C. O.

Vilh. Hansen talte derpaa og fremhævede, hvor nødvendigt det var for hele Org., at den i de forskellige Afdelinger havde virkelig aktive Medlemmer, der i særlig Grad tog Arbejdet for vor Sag op som en kær Pligt. Taleren nævnte enkelte af dem, som han vidste udfoldede et aktivt Arbejde for C. O. og udbragte til Slut en Skaal for de virkelige aktive Medlemmer indenfor vor Sammenslutning.

E. Eriksen talte specielt for Vilh. Hansen og udbragte tilsidst et kraftigt besvaret Leve for vor udmærkede Redaktør. — Engelbert Petersen talte for Damerne.

Efter at endnu nogle havde haft Ordet for korte Bemærkninger, blev Sangen „Jylland mellem tvende Have" afsunget, og Wito Knudsen motiverede sluttelig et Leve for Danmark.

Kort Tid efter svang Deltagerne — som ufrivillig maatte bryde op for at komme med Toget — sig i en lystig Dans til ind i den lyse Julinat. — Alt i alt en udmærket Dag, som længe vil mindes af Deltagerne.

C. C. Knudsen.

Det lolland-falsterske Medhjælperstævne.

Hvor glimrende er det ikke for os, som alle kæmper for de samme Idéer, higer mod de samme Maal, at mødes med Standsfæller, udveksle Tanker og Meninger, modtage Raad og Vejledning, drøfte nye Maader at arbejde paa og nye Midler at arbejde med.

Man henter ved et Stævne baade Kraft og Lyst til at arbejde

REGNSKABERNE.

(I Fortsættelse af tidligere offentliggjort Afsnit).

For at bedømme vore financielle Forhold retfærdigt, maa dog tages i Betragtning, at i hele det sidste Aar har gennemsnitlig ca. 10 pCt. af de fuldtbetalende Medlemmer været indkaldte til Militærtjeneste. En Del heraf har desuagtet betalt Kontingent til Arbejdsløshedskassen, men mange har begæret sig fuldstændig kontingentfri, og saa godt som ingen har under disse Omstændigheder betalt fuldt Kontingent.

Saaledes har Krigen altsaa — foruden den direkte Udgift, som er udførligt omtalt under Afsnittet: Arbejdsløshedskassen — indvirket paa vore økonomiske Forhold, og sat sine Spor i vore Regnskaber — navnlig for Centralorganisationens Vedkommende.

FOREDRAG — STATSTILSKUD.

I de senere Aar har vi ikke kunnet arrangere systematiske Foredragsrækker, idet den økonomiske Basis for denne kulturelle, alménoplysende Del af vor Virksomhed — det forholdsvis ringe Statstilskud, vi i nogle faa Aar oppebar — desværre er bortfaldet.

Men desuagtet har Afdelingerne drevet en udstrakt Foredragsvirksomhed, idet man med velvillig Bistand af lokale Foredragsholdere har søgt blandt Medlemmerne at sprede den faglige, handelstekniske, sociale og almene Oplysning, som Statstilskudet satte os i Stand til at udsaa i større Udstrækning og til en større Kreds.

Til dette Arbejde har Afdelingerne funden megen Forstaaelse og Støtte hos en Mængde fremragende Medborgere, der har bistaaet dem paa forskellig Maade, og som vi skylder Tak for den Velvilje, hvormed vore Anmodninger er mødt. Det vil være ugørligt her at nævne alle, der har stillet sig til Dispositon for vore Afdelinger, men vi skal dog hidsætte, at Folketingsmand, Redaktør Johs. Fog-Petersen ogsaa i denne Periode har foretaget en Rejse og holdt Foredrag i 10 Afdelinger. Desværre er denne af alle vore Afdelinger saa højt skattede Foredragsholder nu saa stærkt optaget af sin Virksomhed, at han ikke ser sig i Stand til at foretage disse Smaa-Tournéer, ved hvilke Herr F.-P. gjorde sig kendt og afholdt i snart sagt alle Centralorganisationens Afdelinger.

I Perioden har de kjøbenhavnske Afdelinger arrangeret en Foredragsrække om merkantil-juridiske Spørgsmaal, hvor en saa anerkendt Kapacitet som Højesteretssagfører David velvilligst behandlede disse for enhver Medhjælper betydningsfulde Spørgsmaal.

Afdelingerne i Aarhus har gentagende arrangeret lignende sammenhængende Foredrag, bl. a. med Dr. phil. Emil Fog som Foredragsholder.

Af andre kendte Talere kan nævnes Folketingsmand, Dr. phil. Eduard Larsen, Professor, Dr. med. A. Erlandsen, Kjøbenhavns Stadslæge, Dr. med. Axel Ulrik, Kontorchef P. Hvidtfeldt, Pastor Geert-Jørgensen, Vejlby pr. Aarhus, Translatør P. Holm, Aarhus, Handelsskoleforst. Søren Hansen, Nakskov, og en Række kendte Folketingsmænd af alle Partier, der saavel som Redaktørerne i de forskellige Byer jævnlig har talt i vore Afdelinger.

For Afdelingerne i de smaa Byer er det imidlertid vanskeligt baade at skaffe lokale Foredragsholdere og et tilstrækkeligt Tilhørerantal i selve Afdelingen. Statstilskudets Bortfald mærkes derfor mest følelig hos disse, hvis stærkt begrænsede Midler ikke tillader at arrangere sig med udenbys boende Talere.

Under Hensyn hertil vedtog Centralorganisationens Hovedbestyrelse paa sit Møde den 17. August 1913 at andrage Handelsministeriet om, at Foredrags-Bevillingen genoptoges paa Finansloven. Desværre lykkedes det dog ikke — trods Handelministerens venlige Stilling til Andragendet — at overvinde den overfor saadanne Smaabevillinger noget besynderlige Spare-Tendens, som i sin Tid dikterede Finansudvalgets Stilling til Sagen, og den nærmeste Fremtid vil formentlig næppe bringe nogen Ændring heri.

OVERENSKOMSTER — KLUBBER.

Med de kjøbenhavnske Brugsforeninger er der paa ca. 100 Medlemmers Vegne i det sidste Aarstid ført Forhandlinger om Ordning af Løn- og Arbejdstidsforhold. Forhandlingerne er, paa Grund af forskellige Organisationen i og for sig uvedkommende

med fuld Styrke for at gavne vor Organisation og derigennem vor Stand. Ethvert Stævne betyder Styrkelse af Kammeratskabs- og Kollegialitetsfølelsen, som er og altid vil være — vor Organisations Rygrad.

Som sine to Forgængere, Stævnerne i Maribo og Nykøbing, blev Stævnedagen i Nakskov den 4. Juli en rigtig Mindedag. Med Omhu var Stævnet arrangeret; man forstod at Nakskov Afdelingen havde anstrængt sig til det yderste, for at skaffe Deltagerne en baade lærerig og fornøjelig Dag.

Herlig var Sejlturen til Lindelse og herligt var det under Træernes Kroner at høre Herr Andreasens fyndige Ord, da han prægede Stævnet som et fagligt Stævne.

Aftenen i „Svinglen"s hyggelige Pavillion forløb brillant. Ved Aftensbordet vekslede Taler og Sange, Leveraab og gode Ønsker, og det gamle Ord at: „Alvor og Gammen kan godt tilsammen", illustreredes her, som saa ofte før, hvor lolland-falsterske Medhjælpere har været samlede.

Hvad der i høj Grad gav Dagen sit Præg var, at Herr Handelsskoleforstander Søren Hansen, Nakskov-Afdelingens Æresmedlem og alle unge Medhjælperes Ven, overværede Stævnet.

Vi kender alle den Følelse af Glæde og Tro paa Arbejdets Frugt, der bemægtiger sig os, naar Herr Søren Hansen, det være sig som Taler ved vore Møder eller som Deltager i vore Stævner, opildner os til trøstige at arbejde videre for vor gode Sag, og naar han paa sin varmtfølende Maade giver os Raad og Vejledning til at blive dygtige og pligtopfyldende Mennesker paa vor Plads i Samfundet.

Lolland-falsterske Medhjælpere skylder Herr H. Tak for det store Arbejde, han har gjort og stadig gør, for vore Afdelinger og vor Organisation.

Stævnet var begunstiget af det bedste Vejr, man kunde tænke sig. Solskin hele Dagen, og Stævneudvalget havde Held med at gennemføre Programmet paa Klokkeslet.

Deltagerne ankom Kl. 1 til Nakskov, hvor derværende Kolleger, med Stævneudvalgets Formand, Herr E. Carlo Petersen i Spidsen, modtog deres Gæster. Efter en Spadseretur til Havnen afsejlede man til Lindelse Skov med Dampbaade, ledsaget af „Svinglen"s Orkester, der ved Afsejlingen spillede Handels- og Kontormedhjælpernes Festmarch.

Efter Ankomsten til Lindelse drak man Kaffe ved fælles Kaffebord. Herr Carlo Petersen ønskede her, paa Nakskov-Afdelingens Vegne, Stævnedeltagerne Velkommen, hvorefter man afsang Medhjælpermarchen. —

Kl. 3 samledes Deltagerne om Talerstolen i Skoven. Der blev afsunget en Sang, efter hvilken Herr A. Andreasen, Hjørring, besteg Talerstolen og holdt Stævnetalen.

Herr A. omtalte Medhjælperne i gamle Dage, da Organisationen ikke fandtes, og Medhjælperne kun var en Flok Enere, ingen regnede med som Stand: Folk uden Interesse for det Samfund, de levede i, og for hvem Tanken om Sammenslutning var ukendt. — Taleren skildrede derpaa C. O. i sin Vorden og første Arbejdsaar og Vanskeligheden ved at faa Medhjælperne til at forstaa Organisationens Nødvendighed. A. omtalte hvor megen Modstand og Bryderi, Organisationsarbejdet mødte i de første Aar og med hvilken Skepsis C. O. modtoges af saavel Principaler som Medhjælpere.

Herr A. omtalte dernæst C. O. som den er nu: Anerkendt som Medhjælpernes eneste faglige Repræsentation, en Organisation i fuld Vigeur og i stærk Fremgang. — Taleren paapegede dernæst C. O.s Maal og Midler, bl. a. Arbejdsløshedskassen, Oplysningsbureauet og Retshjælpen, og opfordrede alle de Tilstedeværende til, naar Spørgsmaalet om Statsanerkendelse nu kom til Behandling i Afdelingerne, da kraftigt at virke derfor.

A. var for Organisationens Skyld glad for den nye Grundlov. Grunden til, at det havde været saa vanskeligt før at faa Medhjælpere til at interessere sig for deres Stand og deres egne Vilkaar skyldtes, at kun en ringe Del af dem havde Lejlighed til at interessere sig for andre Samfundssager, Politik, kommunale Spørgs-

---

Forhold, endnu ikke resulterede i den tilsigtede Overenskomst; men paa den anden Side kan det fastslaas, at Forarbejdet har gavnet vore Medlemmer i disse Forretninger, idet vore Synspunkter i nogen Grad er lagt til Grund for Arbejdsforholdene i de fleste kjøbenhavnske Brugsforeninger.

Iøvrigt er der al mulig Udsigt til, at den nærmeste Fremtid vil bringe Afgørelse — antagelig en kollektiv Overenskomst afsluttet med „De samvirkende Brugsforeninger i Kjøbenhavn".

Kjøbenhavns Kontor-Afdeling har faaet Forretningsudvalgets Sanktion for Oprettelse af en Klub af de af dens Medlemmer, der er ansat i A/S. „Mælkeriet Enigheden", og Tilladelse til eventuelt at optage Forarbejdet for Overenskomstforhandlinger med dette Firma.

Disse første Forsøg paa reelt fagforeningsmæssigt Arbejde vil forhaabentlig danne Udgangspunktet for en rig Virksomhed i Fremtiden paa dette Omraade, saaledes at næste Beretning i saa Henseende kan blive mere talende end denne.

DYRTIDSTILLÆG.

Den sidste Snes Aar har bragt en meget betydelig Stigning i Priserne paa alle Livsfornødenheder, uden at en tilsvarende Forhøjelse af Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske Stilling har fundet Sted. Da de af den europæiske Krig skabte Kriseforhold derfor bevirkede fornyet —og voldsom — Pris-Stigning paa selv de uundværligste Fødemidler og Forbrugsgenstande, var det naturligt, at Centralorganisationen tog under Overvejelse, hvad der kunde gøres for at søge raadet Bod herpaa. Resultatet heraf blev, at det henstilledes til Afdelingerne at udsende til Principalerne en Opfordring om at give Medlemmerne Dyrtidstillæg, og Organisationen stillede derhenhørende Materiale gratis til Afdelingernes Disposition, saaledes at disse kun fik den lokale Portoudgift at bære.

Henstillingen fulgtes af de allerfleste Afdelinger, og der udsendtes ca. 6000 saadanne Cirkulærer, som ogsaa, saavidt det paa nærværende Tidspunkt kan skønnes, har virket godt og efter deres Hensigt. Thi ikke alene har Henvendelsen i særdeles mange Tilfælde direkte bevirket, at der er givet Medhjælperne Dyrtidstillæg — og det var naturligvis Hovedsagen — men derved har Cirkulærerne ogsaa udført et Agitationsarbejde for Organisationen, idet adskillige Standsfæller har faaet Øjnene op for, hvilket alvorligt Arbejde denne udfører for Standens Anliggender i al Almindelighed.

VALGET TIL SØ- OG HANDELSRETTEN.

Valgperioden for de primo 1911 til Sø- og Handelsretten valgte tvende Medhjælpere udløb med Aaret 1913, og nyt Valg udskreves til Afholdelse i December s. A.

Overensstemmende med Grosserer-Societètets Standpunkt ved forrige Valg rettede vi derfor en Henvendelse til dettes Formand, Grosserer H. Klitgaard, hvori vi henstillede, at Indstillingsretten for Medhjælpernes Vedkommende blev givet Centralorganisationen. Herimod indvendte Herr Klitgaard intet i Realiteten, men indtog derimod det besynderlige Standpunkt, at de afgaaede Repræsentanter maatte genvælges, naar de var villige til atter at modtage Mandatet.

Som Følge heraf henstillede vi til Valgforsamlingens Formand, Etatsraad, Borgmester Th. Dybdal, at de af Centralorganisationen udpegede Repræsentanter for Medhjælperne, d'Herrer Forretningsfører Jens Johansen og Handelsmedhjælper Peter Wraae, valgtes. Dette anbefaledes af de socialdemokratiske Borgerrepræsentanter, men fraraadedes bl. a. af Borgmesteren og Grosserer H. Klitgaard, dels under Hensyn til det forannævnte, dels fordi man underkendte Herr Jens Johansens Valgbarhed med den Motivering, at han ikke var arbejdende i Faget, og det store Principal-Flertal gennemførte derefter ved et Magtsprog Valget af sine Kandidater.

En af os til Justitsministeren indsendt Klage frugtede ikke, idet Ministeriet ogsaa denne Gang hævdede, at da der ikke forelaa egentlig Lovbrud — omend Lovens Forudsætninger ikke var taget i Betragtning — var der ikke Grundlag for en Kassation af Valget.

De Stærkestes Ret blev altsaa sejrende endnu denne Gang, men vi vil stadig have vor Opmærksomhed henvendt paa det meningsløse Forhold, at Principal-Organisationerne udpeger Medhjælper-

maal og lign., fordi de ingen Stemmeret havde, hverken til Rigsdag eller Kommunalvalg. Den nye Grundlov vil imidlertid bevirke, at ogsaa vore Standsfæller sætter sig ind i og faar Interesse for sociale Anliggender, som maaske før har ligget dem fjernt. — „Og underligt skulde det være," — udtalte Herr A. — „om ikke den Medhjælper, der i det hele taget viser Interesse for Samfundsspørgsmaal, ikke først og fremmest vilde vise sin Interesse for den Samfundssag, der ligger ham saa snublende nær — Arbejdet for at forbedre sine egne Kaar."

Herr A. sluttede med kraftigt at opfordre alle de Tilstedeværende til af al Magt at arbejde for Organisationens Fremgang og Trivsel, og udbragte et kraftigt besvaret Leve for C. O.

Det brillante, velholdte Foredrag modtoges med stærkt Bifald. Herr Carlo Petersen takkede Herr A. Andreasen for det udmærkede Foredrag, og takkede fordi Herr A. saa velvilligt var rejst den lange Vej for at være tilstede ved dette Stævne.

Efter Afsyngelsen af en Sang spadserede man atter tilbage til Stranden og Kl. $4^1/_2$ gled man til Musikkens Toner over Fjordens stille Vand tilbage til Nakskov. — Den alvorlige Del af Festen var endt.

Senere samledes Stævnedeltagerne til Fællesspisning i „Svingelen"s Pavillon. Her talte Herr Carlo Petersen for C. O., Herr A. Andreasen for Kvinden, Herr Forstander Søren Hansen for de unge Medhjælpere, og Nakskov-Afdelingens tidligere Formand, Herr Johs. Meldahl for Wied-Kierkegaard, Maribo. — En Del Sange — navnlig een forfattet af en Maribo-Kollega — vakte fortjent Bifald.

Der indløb Telegrammer fra Stævnet i Roskilde, Sakskøbing-Afdelingen (der ikke var repræsenteret), fra E. Andersen, Næstved, og fl., og Takketelegrammer blev afsendte. — Herr Carlo Petersen bød Velbekomme, hvorefter Kaffen indtoges i det Frie — og saa begyndte Dansen. *Otto Stridsland.*

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Repræsentanterne, og før eller senere vil vi bryde den Blok, der uden Hensyn til alle fornuftmæssige Betragtninger kynisk sætter Foden paa Nakken af den svagere Part.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN.

Afdeling A. Arbejdsløshedskassens Fædre var forsigtige Folk, der ikke for at skaffe sig Bifald fra den brede Medlemskreds skruede Kassens Ydelser op over den ret minimale Evne, som et saare beskedent Kontingent giver.

I Aarene, der gik siden 1. Januar 1910, har Arbejdsløshedskassen derfor stadig kunnet forøge sin Finansbeholdning betydeligt, og endda imødekomme de Krav, der stilledes i een Udstrækning, som rigoristiske Love — og ved Hjælp af en liberal Fortolkning heraf — tillod. Men de fleste Kolleger, som fik den Opgave at arbejde med Kassen til daglig, har sikkert forlængst været klar over, at i det lange Løb var det nugældende Lov-Grundlag ikke i Stand til at bære Kassen udover den Bitterhed, som de altfor stramme Love efterhaanden avlede i Medlemskredse.

Betragtninger over disse Forhold førte til Fremsættelse af Forslaget om en nøje Undersøgelse af Spørgsmaalet: Statsanerkendelse af Arbejdsløshedskassen. Resultatet heraf er forlængst kendt i alle Medlemskredse, og her skal da kun nævnes, at Forslaget til nye Vedtægter for en statsanerkendt Kasse vil vedtaget af Hovedbestyrelse og Repræsentantskab foreligge for Kongressen til endelig Afgørelse.

Første Halvdel af Kongresperioden var med Hensyn til Arbejdsløshed meget normal, hvorimod den sidste Halvdel saa langt fra kan betegnes saaledes, idet den udviser en Arbejdsløshed som ingensinde tidligere, ja — i enkelte Perioder endog over det dobbelte af, hvad der regnes normalt.

Aarsagen hertil er selvfølgelig Krigen. — Den nærmeste Følge heraf for vort Land — den økonomiske Krise — ramte naturligvis ikke mindst den Del af Erhvervslivet, vor Stand tilhører. Som den økonomiske svagere Part maatte det nødvendigvis gaa haardest ud over Medhjælperen, i Særdeleshed, da der viste sig at være adskillige Principaler, som ikke tog i Betænkning straks de vejrede Krise — ja næsten før — at frigøre sig for enhver økonomisk Forpligtelse overfor Medhjælperen, for blot at gardere egne Interesser.

Hertil kommer da et andet Forhold, som ikke i mindre Grad har bevirket, at Arbejdsløsheden i det sidste Aarstid har hærget voldsomt i vort Fag: Sikringsstyrkens Indkaldelse. — Paa Forhaand skulde man antage, at det vilde virke modsat. At dette imidlertid ikke er Tilfældet skyldes dels, at mange Principaler benytter Indkaldelserne som et kærkomment Paaskud til at indskrænke Personalet, — til Trods for at Arbejdet ofte er forøget, dels at vore Standsfæller jo har saare vanskeligt ved at opnaa Beskæftigelse i de korte Perioder, hvori de til Sikringsstyrken Indkaldte hjemsendes. Og endelig maa det tages i Betragtning, at vor Stand, der tæller saa mange Unge, maa levere et forholdsvis stort Kontingent af den indkaldte Styrke. —

Disse ekstraordinære Forhold foranledigede Hovedbestyrelsen til paa sit Møde den 9. August 1914 at vedtage at stille sig særlig imødekommende overfor Begæringer og Andragender — saavel hvad angik Afdeling A som B — selv om Lovens Bogstav ikke til Punkt og Prikke kunde findes fyldestgjort i alle Tilfælde, — en Vedtagelse og et Standpunkt, som er i bedste Overensstemmelse med Organisationens bærende Idé.

Tabel I.

	Boghandl.		Isenkram		Kolonial		Kontor		Manufaktur		Andre Fag		Ialt	
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Anmeldt Arbejdsløshed	7		39		246	2	65	14	51	4	14	5	422	25
Heraf ydet Understøttelse	4		37		221	2	54	14	48	1	13	5	377	21
Understøttelsesnægtet	3		2		25		11		3	4	1		45	4

Ny Afdeling i Bramminge.

PAA Foranledning af nogle direkte Medlemmer, afholdtes den 23. Juli et Møde paa Gæstgivergaarden i Bramminge, den bekendte Stationsby paa den sydjydske Tværbane.

Mødet, der efter de stedlige Forhold var velbesøgt, indledtes af Isenkrammedhjælper A. Mosti, der bød Velkommen til Foredragsholderen, N. C. Nielsen, Kolding.

I et kortere Foredrag oprullede Foredragsholderen et Billede af vor Centralorganisations Formaal og Virke, og sluttede med stærkt at lægge de Bramminge Kolleger paa Sinde, at ogsaa deres Plads var i Medhjælperorganisationen.

Efter et kort Ordskifte vedtoges enstemmigt at starte en Afdeling, og der indmeldtes straks 17 Medlemmer.

Ved det derpaa følgende Bestyrelsesvalg valgtes følgende som Afdelingens Ledere: A. Mosti, Heilesen, Espensen, Madsen og Frk. Sparrevohn.

Denne nye Afdeling, der er vort sidste Led i Kæden, byder vi herved Velkommen i C. O.s Rækker. *X.*

Agitationen paa Landet.

GENNEM disse Linier vilde jeg gerne have Lov til at pege paa et Punkt, hvor vi sikkert alle staar en Del tilbage med Hensyn til Arbejdet for Tilgang af Medlemmer til vor Organisation, nemlig med Henblik paa vore Kolleger paa Landet og i Stationsbyerne.

Thi — hvor utroligt det end lyder — dèr findes store Skarer Medhjælpere, som næppe aner vor Organisations Eksistens og langt mindre dens Maal og Midler.

Man maa uvilkaarligt spørge: Hvad er Grunden til, at vi mangler denne Stab af Medhjælpere indenfor vore Rækker? Stiller disse Medhjælpere sig fuldstændig uforstaaende overfor Organisations-

tanken! Eller er deres Kaar i den Grad eksemplariske, at et Stykke Arbejde paa dette Omraade er overflødigt?

Nej, — dette er absolut ikke Grunden. Grunden er sikkert ene og alene den, at der indtil Dato fra vor Side har været arbejdet og agiteret altfor lidt paa disse Pladser, — og vi er jo desværre endnu ikke komne saa vidt, at vi maa vente, at „de Udenforstaaende" af sig selv strømmer til vor Fane.

Her maa gøres noget! Vi har haft Sagen til Behandling i herværende Afdeling og er kommen til det Resultat, at her stod vi overfor en stor interessant Opgave, som det var vor Pligt at søge løst.

Vi nedsatte et Udvalg paa 3 Mand, som greb Sagen an paa følgende udmærkede Maade:

Efter at have valgt Stationsbyen Bedsted med Omegn som første Operationsbasis, forskaffede Udvalget sig paa de mest utrolige Maader Adresser paa 14 Medhjælpere, som det kammeratligst tilskrev om at komme til Stede paa Afholdshotellet i Bedsted en Søndag, da man kunde ønske en Samtale med dem angaaende Centralorganisationen, dens Formaal o. s. v.

Da det med megen Spænding imødesete Tidspunkt oprandt, var der til vor store Glæde — et frygteligt Vejr til Trods — mødt 10 Medhjælpere, som alle uden Vaklen indmeldte sig i Centralorganisationen, efter at vi havde drøftet Sagen indgaaende frem og tilbage en Timestid. — Foruden ovennævnte Resultat, fik vi det Indtryk, at alle de nye Medlemmer var i den Grad interesseret for vor Sag, at de tilbød at være Agitatorer hver i sit Distrikt. —

Efter et saa glimrende Resultat, har vi selvfølgelig faaet „Blod paa Tanden" og vi er nu alle i Færd med at planlægge Forarbejdet til en ny Tur, for en af de første Søndage at tage Hvidbjerg med Storm.

Men — som jeg allerede en Gang har nævnet — min Mening med disse Linier var den, at gøre de respektive Afdelinger opmærksom paa dette store og yderst interessante Arbejdsfelt, og jeg tillader mig at foreslaa Sagen taget op til Behandling paa første Medlemsmøde.

Thisted, Juli 1915. *Aage Neergaard.*

Dyrtidstillæg.

DE udsendte Cirkulærer om Dyrtidstillæg gav for vor Bys Vedkommende kun et magert Resultat. Vi udsendte ialt ca. 150 Cirkulærer, og selv om vi vel var klar over, at de fleste ubarmhjertigt vilde forsvinde i Papirkurven, havde vi dog tænkt os, at flere Principaler end Tilfældet var, havde haft Forstaaelsen af, at Dyrtiden, med dens stigende Krav ogsaa til Medhjælpernes økonomiske Ydeevne, gav al mulig Grund til at øge den, for de fleste Medhjælperes Vedkommende, saa knapt tilmaalte Gage.

Paa vor Henvendelse indløb der kun Svar fra C. M. Hess Fabriker, der meddelte, at det i Cirkulæret omhandlede Forhold allerede var ordnet, dels ved Dyrtidstillæg og dels ved Løntillæg. Men desuden har vi faaet meddelt, at samtlige Funktionærer paa „De danske Blodfoderfabriker straks efter at Direktøren havde modtaget vort Cirkulære, fik Meddelelse om, at der — saalænge Dyrtiden varer, var tilstaaet hver et Tillæg af 10 Kr. om Maaneden. — Disse to Eksempler til Efterfølgelse.

For Medhjælperne maner dette Resultat — der i sin Beskedenhed jo sikkert ikke er noget enestaaende for vor By — til grundig Eftertanke; det fortæller os med klare Ord, at ad denne Vej naar man ikke de Forbedringer i Medhjælperstandens Vilkaar, som saa haardt tiltrænges. Nej, lad os ikke lulle os i Søvn med, at en høflig Henstilling er nok. Den høflige Henstilling maa forandres til Krav, og der maa en Organisation til, der har den Medlemsstab og Kapital, som er nødvendig for at tvinge Kravene igennem; først da vil vi kunne naa et virkeligt Resultat.

Vejle, i Juli. *Axel Juhl.*

Indmeldelsen.

BLINDEBUK.

Foran mig ligger Statistiken. Jeg har tilegnet mig dens Tal og de har taget Liv i min Bevidsthed. De rolige Kolonner, hvor Tal

---

Arbejdsløshedskassen kom under saadanne Omstændigheder rigtig til sin Ret. Adskillige Medlemmer, som i rolige Tider har trukket lidt overlegent paa Skulderen af dens Hjælp, man ikke mente nogensinde at faa Brug for, blev af den haarde Virkelighed belært om noget andet, og lærte at forstaa den praktiske Værdi af den Solidaritetsfølelse, der netop er den røde Traad i Organisationen og Arbejdsløshedskassen. Alt dette forklarer tydeligt den væsentlige Stigning i Udbetalingerne, som nedenstaaende Tabeller udviser:

Af Tabel I fremgaar det, at der sammenlignet med forrige Kongresperiode, er et forholdsvis langt ringere Antal Begæringer afviste. Dette glædelige Forhold forklares dels derved, at Medlemmerne og Afdelingerne vinder fremad i Kendskab til Loven og m. H. t. Præcision, dels ved at Hovedbestyrelsen i det Store og Hele behandler derhenhørende Sager med stedse stigende Liberalitet.

I de kun 49 Tilfælde, hvor Anerkendelse var umulig, har Lovovertrædelserne været saa grove, at der ingen Undskyldning,

Tabel II.

	1912						1913						1914						1915					
	Afd. A			Afd. B			Afd. A			Afd. B			Afd. A			Afd. B			Afd. A			Afd. B		
	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.
Januar							321	333	00				208	224	15	90	90	00	165	169	50			
Februar							542	570	20	16	17	60	204	220	25				354	380	60	30	30	00
Marts							338	358	00				415	444	50				464	487	40	30	31	50
April							373	396	65				481	517	25	30	30	00	336	360	55	30	31	50
Maj							366	397	35				283	316	30				592	626	50			
Juni							380	403	15				225	242	75				765	811	15	60	63	75
Juli	200	210	50				234	237	75				163	180	60	30	31	50						
August	223	231	80				237	244	65				156	173	55	30	31	50						
September	318	330	00				56	56	00				236	252	10	30	31	50						
Oktober	213	222	40				47	47	00				487	516	40									
November	192	194	50				129	132	70				330	323	90	60	69	00						
December	349	360	45				220	235	50	60	60	00	330	316	50	60	64	50						
Ialt	1495	1549	65				3243	3411	95	76	77	60	3518	3728	25	330	348	00	2676	2835	70	150	156	75

Tabel III.

	Afdeling A			Afdeling B		
	Dage	Kr.	Ø.	Dage	Kr.	Ø.
1912	1495	1549	65			
1913	3243	3411	95	76	77	60
1914	3518	3728	25	330	348	00
1915	2676	2835	70	150	156	75
Ialt	10932	11525	55	556	582	35

fandtes. I de 25 Tilfælde var Kravet fremsat alt for sent, i 15 Tilfælde var Opsigelsesforholdene ikke i Orden, og 9 Sager er nægtede paa Grund af Kontingentrestance. — Sidstnævnte Forhold kan der selvfølgelig absolut ikke ses igennem Fingre med. Medlemmerne maa forstaa, at man ogsaa i saa Henseende maa gøre sin Pligt, før man kan kræve sin Ret.

Afdeling B. Er der end ikke foretaget store Udbetalinger af vor Reservefond, viser Perioden dog en Stigning, der i alt væsentlig refererer sig til de samme Momenter, som udførligt er omtalt under Afdeling A.

Den vanskelige Situations hele exceptionelle Karakter har nemlig bevirket, at der af Afdeling B er ydet Støtte til enkelte sær-

staar ved Tal i god Orden, er blevet Menneskeskæbner, der drager forbi mig i et broget Optog.

De mange Tal efterlader paa den, der ser bag dem, et dystert Indtryk af Elendighed. Hvem tør retfærdiggøre dem? Her er ingen undskyldende Bortforklaring mulig; de afklædte Kendsgerninger stirrer os ubarmhjertigt i Møde. De danske Handels- og Kontormedhjælpere maa kunne finde hinanden her i fælles Harme og Foragt for det System, der er Aarsag til Elendigheden.

Stærke Følelser er ikke almindelige i vore Kredse og man tør vist ikke vente nogen Eksplosion som Følge af Statistikens Afsløringer. Lunkenheden er for fremherskende. Men selv hos den, der kun kender Lidenskaber af Navn, maa der dog dannes en naturlig Reaktion overfor de meningsløse Forhold, Statistiken belyser. Denne Reaktion maa gøres produktiv. Det er ikke nok at ærgre sig i Stilhed. Ærgrelsen maa slaa ud paa en eller anden Maade. Statistiken er jo ikke blevet til for at være et interessant Kuriosum eller en Museumsgenstand. Den er møjsommelig hentet frem for at føre Beviset for Nødvendigheden af en kraftig Aktion.

Men opfattes den saaledes? Er man klar over dens enorme Værdi netop som Bevis?

Det synes i hvert Fald som ganske andre Ting optager Sindene i Øjeblikket. De kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation har faaet sin faste Rubrik i vort Blad, og en Presse, der ellers ikke strømmer over af Interesse for vore Forhold, er paa én Gang sat i livlig Bevægelse.

Der maa jo være rørt ved en Byld, siden det gør saa ondt rundt omkring. Indmeldelsen har været Genstand for den mest ubeherskede Kritik, en Kritik, der i sin Form ofte har været for personlig. Dette sidste er i sig selv betegnende. Den Maalestok, man har har anvendt ved Bedømmelsen af Forholdet, er for lille og med Statistiken foran mig skal jeg søge at føre Beviset herfor.

Jeg forudsætter Kendskab til Hovedtrækkene i det statistiske Resultat og skal ikke gaa i Detailler. Ved Hjælp af dette Resultat er der aabnet Adgang for alle til at blive klare over den uhyre Brist i Handels- og Kontormedhjælpernes Løn- og Arbejdsvilkaar. Vor Organisation har stillet sig som Opgave at raade Bod paa dette Forhold, og har nu i snart tyve Aar virket efter sin Hensigt.

Statistiken viser med hvilke Følger. Det skal villigt indrømmes, at tyve Aar ikke er et Tidsrum, der spænder vidt, naar Talen er om en stor Stands økonomiske Rejsning, men det maa ogsaa tages i Betragtning, at Organisationens Bestræbelser maa ses paa Baggrund af den almindelige Lønarbejderbevægelse. Vort Forbund er ikke en isoleret Foreteelse, men et Led i en samlet Underklasseaktion. Dette kan ikke bestrides.

De kjøbenhavnske Afdelinger har ikke glorrige Resultater at se tilbage paa. Man har i Aarenes Løb prøvet sig frem med forskellig Taktik; det gjaldt jo om at finde den rette. Men Hovedlinjen har været Forsigtighed, smaa Buk til alle Sider. Jeg tør imidlertid ikke bebrejde de skiftende Ledelser de smaa Skridts Taktik, man maa krybe før man kan gaa, og efterhaanden som Erfaringerne hobede sig op — og de blev bitrere med Aarene — tog man ogsaa noget kraftigere fat, Dette mærkedes straks paa Medlemsantallet, der i Løbet af et Par Aar voksede fra 300 til ca. 700.

Det større Materiale, man fik at tumle med, gav rigere Erfaringer. Hvad man ikke vidste bestemt før om de elendige Arbejdsvilkaar, fik man Sikkerhed for nu. Allerede under de smaa Forhold tog de kjøbenhavuske Afdelinger Initiativet til Statistiken, og medens Arbejdet med denne stod paa, groede Afdelingerne i Vejret.

Man var klar over Statistikens Resultat, da man tog Beslutningen om Indmeldelsen i Arbejdernes Fællesorganisation. Jeg beder alle alvorligt tænkende Medlemmer af vor Organisation sætte sig i den kjøbenhavnske Ledelses Sted: Gang paa Gang var vi blevet haanede for vor Lidenhed af Reaktionens Presse. Vi stod med en trofast Skare paa nogle faa Hundrede Medlemmer i en By, hvori der findes ca. 20,000 Handels- og Kontormedhjælpere, som man ved utallige Møder, ved Udsendelse af Agitatorer og Agitationspjecer, forgæves havde søgt at faa i Tale.

Roret maatte lægges haardt om. Den lemfældige Taktik maatte forlades, og der var praktisk talt ikke andet at gøre end en nøjere Tilknytning til Arbejderbevægelsen. Og dette skete ved Indmeldelsen.

Hvorfor skulde vi lade de andre — d. v. s. de øvrige Lønarbejdere — tage hele Lammestegen? Hvor ofte har vore egne Agitatorer, baade her i Kjøbenhavn og i Provinsen, ikke med Fynd og Klem peget paa de Resultater, Arbejderne har naaet? Og naar vi endelig tager de naturlige Konsekvenser af vor økonomiske Frigørelseskamp, hvortil da denne Forbitrelse, der slaar os i Møde fra Provinsen?

Fremskridtets Vej er en vanskelig Vej, og nye Tanker møder altid Modstand. Vi væbner os med den gode Samvittigheds Taalmod, indtil Rigtigheden af vore Handlinger faar nedfældet sig

---

lig trængende Medlemmer, som ikke fyldestgjorde selv de mest elementære Krav for Hjælp af Afdeling A. Desuden er der sædvanligt ydet Støtte til Medlemmer, der paa Grund af særlig daarlige Arbejdsforhold, eller hvor Organisationsretten krænkedes, ønskede at opsige deres Pladser.

Noget større Greb i Afdeling B.s Beholdning er der imidlertid — desværre kan maaske siges — ikke foretaget, og som Regnskabet viser, udgør den nu et ganske anseeligt Fond, som dog bør mangedobles af den simple Grund, at det er Centralorganisationens egentlige Styrke, der her udvikles. —

7-LUKNINGEN.

Den frivillige 7-Lukning er fremmet ved den sædvanlige Propaganda og yderligere understøttet af den almindelige og omfattende Agitation for Butikslukningsloven. I Sommeren 1912 opnaaedes adskillige Resultater f. Eks. i Aarhus, hvor 300 Handlende i 17 forskellige Brancher, paa Foranledning af vor Afdeling, gennemførte 7-Lukning de 4 første Ugedage.

Yderligere Fremgang fulgte 7-Lukningen i Sommeren 1913. Stor-Kjøbenhavn og store Byer som Aalborg og Aarhus viste afgjort Fremgang for Reformen. Aarhus gennemførte den tidlige Lukning i alle Brancher, Kolonial- og Cigarforretninger undtagen. Mindre Byer som Hillerød, Viborg og Fredensborg opnaaede almindelig 7-Lukning, helt eller delvis i Kolonialfaget, Byer som Randers og Horsens med stor Oplandshandel opnaaede ligeledes gode Resultater. Andre Steder, f. Eks. Middelfart og Slagelse, strandede vore Afdelingers Bestræbelser paa enkelte Principalers Modstand.

De endeløse Forhandlinger om Butikslukningslovens Revision, synes i den følgende Sommer at svække Interessen for 7-Lukkings-Agitationen. Først i Sommeren 1914 træder 7-Lukningen ind i et nyt og usædvanligt Stadium. Aarsagen var de ved Verdenskrigen fremkaldte særegne Forhold, der iøvrigt viste, at alene Frygten for højere Belysningspriser formaaede at omvende den tidlige Lukkings erklærede Modstandere, men „Paniklukningen" fik kun undtagelsesvis blivende Værd.

I indeværende Sommer er Agitationen iværksat og gennemført mere planmæssigt, og de opnaaede Resultater viser stigende Sympati og Forstaaelse for den frivillige Lukning.

FABRIKSLOVENS REVISION.

Revisionsforslaget til „Lov om Arbejde i Fabriker" af 11. April 1909, blev allerede fremsat Februar 1911. Det indeholdt intet vedr Medhjælpernes Arbejdsforhold, idet vor i sin Tid fremførte Anmodning ikke toges til Følge.

Hovedbestyrelsen indsendte derfor, November 1912, til Folketingets Udvalg angaaende Fabrikslovens Revision, en Henvendelse der henviste til nævnte Andragende om fælles, for hele Landet gældende Lærlingevedtægter og Indførelse af Siddepladser for Butikspersonale. Denne lovmæssige Regulering tilsigter en Hviletid fra Kl. 8 Aften til Kl. 6 Morgen, med en Højstarbejdstid af 10 Timer, undtagen 7 Dage før Jul og Aftenerne før Folkekirkens Helligdage. Bestemmelserne skal omfatte saavel Kontor- som Butikslærlinge, og Lægeundersøgelse samt Sundhedsattest være forpligtende og udredes af Principalen.

Andragendet henviser til „den nuværende Ordnings Utilstrækkelighed, eftersom et ringe, ofte tilfældigt, Flertal i en Kommunalbestyrelse i adskillige Tilfælde har evnet at forhindre Vedtægtens Gennemførelse i fornævnte Aand og Omfang".

Spørgsmaalet om Siddepladser, der kædedes til Butikslukningslovens Revision, og fremkaldte en heftig Debat i Rigsdagen, behandledes bl. a. ved et Medhjælpermøde i Kjøbenhavn, Januar 1913, hvor Stadslæge Axel Ulrik i et ypperligt Foredrag, og fra et lægevidenskabeligt Synspunkt, understregede Reformens Betydning. — December 1914 har Hovedkontoret — foranlediget af Debatten i Folketinget — foretaget en Undersøgelse vedrørende forhaandenværende Siddepladser, der naturligvis dokumenterede disses Utilstrækkelighed. Materialet blev tilstillet et Medlem af det paagældende Folketings-Udvalg.

Iøvrigt er Forhandlingerne angaaende Revisionsforslaget til Fabriksloven fremdeles svævende.

I Maribo, Nakskov og Helsingør har vore Afdelinger søgt kommunale Lærlingevedtægter gennemførte, uden at dog disse Bestræbelser har hidført det tilsigtede Resultat.

SOMMERFERIER, WEEK-END etc.

I Lighed med tilsvarende Bestræbelser i forrige Kongresperiode,

i vore Standsfællers Bevidsthed.. Vi ved, det vil ske før eller senere. Vi ved ogsaa, at der vil blive kastet Sten paa os af den Presse, der er imod ethvert folkeligt Fremskridt, men det er vort Haab, at vore egne snart vil holde inde med Skydningen. Der er jo nemlig intet at gøre ved Indmeldelsen, der kan ikke rokkes ved den. Den er ikke Resultatet af en overmodig Beslutning, men af en nødvendig Beslutning, og jeg gad se den, der med Statistiken i Haanden i fuldt Alvor tør bestride dette. Indtil nu er i den rejste Kritik ikke fremkommet et eneste Punkt, der ikke har været Genstand for nøje Overvejelse inden Beslutningen toges.

Iøvrigt ser jeg paa Indmeldelsen som en lokal Foreteelse. Kjøbenhavn har taget det første Skridt under Følelsen af det Ansvar, der altid paahviler den største og altsaa førende Afdeling af den samlede Bevægelse.

Og nu maa man skænke os Arbejdsro. Statistiken skal bruges.

Peter Wraae.

HVEM?

I Almindelighed har vi jo kun Grund til at være tilfreds, naar Dagspressen beskæftiger sig med vor Bevægelse. Det forekommer mig, at vi ikke er særlig forvænt i den Retning, og det er egentlig mærkeligt nok, at Handelens Folk, „Reklamens rutinerede Mestre" ikke hidtil bedre har forstaaet at skabe Opmærksomhed om deres egen Organisation og dens Arbejde.

Den „Reklame", som Dagspressen i denne Tid yder vor Bevægelse, var vi imidlertid bedst tjent med at være foruden!

Det er Kjøbenhavns Afdelings Indmeldelse i „Fællesorganisationen", som har givet Anledningen, og det forekommer mig, at meget tyder paa, at en og anden af denne Indmeldelses Modstandere og Tilhængere søger at benytte Dagspressen paa en mere end letsindig Maade. Det er vist desværre en given Sag, at enkelte Medlemmer har søgt at paavirke Pressen, direkte eller indirekte, i dette Spørgsmaal til Fordel for deres egen private Mening — og til Skade for Organisationen.

Det er en daarlig Fugl, der kaster Snavs i sin egen Rede, og det er sandelig et ligesaa daarligt Medlem, der for at fremme sin egen Anskuelse i et bestemt Spørgsmaal, kaster Snavs paa sin Organisation og dens Mænd i Dagspressen.

De Uhyrligheder, som en Del af Dagspressen har bragt om den nævnte Indmeldelse, kan ikke stamme fra Læsning af vort Blad og fra den Diskussion om det nævnte Spørgsmaal, som her har været ført. — Vi har saa ofte før — heldigvis — staaet skarpt overfor hinanden i en Diskussion i vort Blad, men dette har selvfølgelig ikke skadet det gode Samarbejde for vort fælles Maal, naar Tiden kom til Handling. Tværtimod! Det har blot været et Bevis paa, at vi var vaagne, og gennem vort Blad maa vi jo gaa, naar den ene Afdeling ønsker at paavirke den anden i et Spørgsmaal, — der er praktisk talt ingen anden Vej.

Det er imidlertid ikke med vort Blad som Kilde, at flere Provinsblade meddeler, at Kjøbenhavns Afdeling har indmeldt sig i „De samvirkende Fagforbund" og at en Sprængning af vort Forbund i den Anledning er forestaaende!

Det er heller ikke med vort Blad som Kilde, naar „Socialdemokraten" indeholder en Artikel, der taler om „Socialistforskrækkelse", omtaler Modstanden mod Indmeldelsen som hysterisk og i Tilgift leverer et personligt Angreb mod vort Blads Redaktør, fordi han tillader sig at have en Mening selv og tillader andre at fremsætte deres Anskuelser i vort Blad.

Hvorfra kommer da disse Meddelelser?

Jeg vil lade Spørgsmaalet gaa videre, idet jeg vel tør gaa ud fra, at den organiserede Medhjælper, som bliver overbevist om at have forsynet Dagspressen med den Slags „Oplysninger" hurtigst muligt vil blive ekspederet ud af vor Organisation.

Chr. J. Hendil.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg—Nørre-Sundby. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes førstkommende Onsdag d. 4. August, Aften Kl. 8½ pr., paa Hotel „Hafnia" (de sædvanlige Lokaler) med følgende Dagsorden: 1. Valg af 3 Delegerede til Kongressen i Aarhus. 2. Eventuelt.

Ethvert Medlem bør give Møde til denne Generalforsamling, til hvilken Adgang kun tilstedes mod Forevisning af Medlemsbog eller Kontingentkvittering for Juli Maaned.

Bestyrelsen.

Grenaa. Søndag den 11. Juli afholdt Afdelingen en vellykket Udflugt til Hoed Kro og „Jernhatten". Fra Torvet kørtes til Hoed

---

er der i den forløbne slaaet til Lyd for, at Sommerferier indgaar som et fast Led i Medhjælpernes Engagementvilkaar. Agitationen for denne Reform er næsten udelukkende begrænset til Kjøbenhavn, hvor vore Afdelinger har rettet Henvendelser til de forskellige Principalorganisationer om at henstille til de respek. Medlemmer, at der ydes Personalet en Sommerferie paa mindst 14 Dage. Enkelte Provins-Afdelinger har fulgt dette Eksempel, hvorom der ligeledes er udsendt nærmere Instruktioner fra Hovedkontoret.

Iøvrigt illustrerer den nylig udsendte sociale Statistik, at der paa dette Omraade ytrer sig Reformtendenser, sammenlignet med Tilstanden for nogle Aar siden. I Forretninger, der beskæftiger over 5 Medhjælpere, er én Uges Ferie Reglen, men Feriens Længde afhænger øjensynlig af Forretningens Størrelse og andrager i større Virksomheder almindeligvis 14 Dage. — Ifølge Statistiken indrømmede ca. 26 % af de adspurgte Forretninger overhovedet ikke deres Personale nogen Ferie.

Tidlig Lørdagslukning („Week-end") vinder ligeledes Fremgang, der især er iøjnefaldende i Kjøbenhavn, hvor Afdelingerne har rejst Sagen, der finder bestandig større Lydhørhed. „Week-end" vinder Indpas i Engros-Handelen og betyder, at de paagældende Medhjælpere kan disponere over hele eller — hvad der er hyppigt — Eftermiddagen fra Kl. 2—3, hvorved der opnaas Adgang til Landophold og Rekreation fra Lørdag Eftermiddag til Mandag Morgen.

Endelig skal anføres, at Ferierejser fremdeles henhører til de uløste Opgaver. Saaledes maatte en Norges-Rejse, der søgtes arrangeret ved privat Initiativ Sommeren 1913, opgives som Følge af mangelfuld Tilslutning.

DEN SOCIALE STATISTIK.

Som en af Periodens betydningsfulde Tildragelser maa nævnes den i Juni d. A. stedfundne Udsendelse af „Handels- og Kontormedhjælpernes Lønningsforhold m. v." udarbejdet af „Det statistiske Departement". Statistikens Oprindelse gaar tilbage til en derom vedtaget Resolution paa et Medhjælpermøde i Kjøbenhavn. Denne Udtalelse henvendte sig til Handelsministeriet, som anbefalede Forslaget og overgav Sagen til Departementet, der Forstaaelse og Samarbejde med C. O. fremskaffede et omfangs rigt og til dette Formaal grundlæggende Materiale. Undersøgelsen omfattede 14,400 af de ca. 45,000 egentlige Handels- og Kontormedhjælpere, der kan antages at udgøre vor Stand. Dette Første-Forsøg, tør man saaledes forudsætte, omfatter ⅓ af samtlige danske Medhjælpere, — et i Virkeligheden solidt statistisk Materiale, som fortrinsvis hidrører fra de Medhjælperlag, hvis Arbejdsvilkaar frembyder særlig Interesse og er det naturlige Omraade for vore Reformbestræbelser.

Vore Afdelinger udfoldede et betydeligt Arbejde ved Materiale-Indsamlingen — kun enkelte svigtede ganske. Ialt deltog 500 Personer — hovedsagelig C. O.s Medlemmer — i Statistikens Tilvejebringelse. Undersøgelsen omfattede Stor-Kjøbenhavn og 49 Købstæder, deriblandt de 12 største og desuden enkelte større Landsbyer.

Den sociale Statistik, der foruden Lønforholdene indgaaende omhandler Arbejdstiden, Forholdet mellem Arbejdstid og Timeløn, Ferier, Forholdet mellem Medhjælpernes Alder og Anciennitet i Forretningerne, dettes Indvirkning paa Lønningerne, Uddannelsens Indflydelse paa den faglige Stilling, Opsigelsesfristen, Forældrenes sociale Stilling, Forholdet mellem gifte og ugifte Medhjælpere o. s. v., giver et dybt Indblik i vor Stands samfundsmæssige Stade.

Undersøgelsen har afdækket usle Løn- og Arbejdsvilkaar, der saa langt fra at være enkeltstaaende, tværtimod viser sig at være almindelige for store Dele af Medhjælperstanden. Gennem dette betydelige Værk har vi faaet et værdifuldt Materiale i Hænde til Bedømmelse af Enkelthederne i Medhjælperstandens sociale Stilling: Tallenes Kendsgerning, der giver os teorestisk Grundlag for vort Fremtidsarbejde og agitatoriske Midler af stor og vidtrækkende Betydning.

ULYKKESFORSIKRINGSLOVEN.

Med Henblik paa den bebudede Revision af „Lov om Arbejdernes Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i visse Virksomheder" af 7. Januar 1898 rettede C. O. ultimo 1914 en Henven-

Kro, hvor der var en halv Times Ophold. Derefter gik det til „Jernhatten", hvor den medbragte Mad fortæredes. Et Ophold ved Stranden maatte afkortes, fordi det begyndte at regne. Da Vejret ved Tilbagekomsten til Hoed Kro ikke var ganske tørt endnu, samledes Deltagerne i Salen. — Formanden bød Velkommen og derefter talte Herr Gustav Petersen smukt om Foreningen og dens Formaal, og mindede os om vore Kolleger i de krigsførende Lande, de Lidelser, de havde gennemgaaet siden de maatte forlade deres Hjem og Stillinger, for at melde sig under Fanerne. — Derefter tog Formanden Ordet og takkede Herr G. P. for den udmærkede Tale samt udbragte et Leve for Afdelingen og C. O.

Kl. $6^1/_2$ begyndte Fællesspisningen. Der blev sunget flere Sange, skrevet af Medlemmerne til Dagen. Senere fulgte en rask lille Svingom til Kl. 11, hvorefter Turen gik tilbage til Grenaa

K. A. J.

Holstebro. Fredag den 25. Juni afholdtes paa „Afholdshotellet" i Vinderup, efter Indbydelse af nogle Vinderup-Kolleger, et vellykket Møde. Der var mødt omtrent 20 Medhjælpere, som næsten alle er beskæftiget dér.

C. C. Knudsen, Holstebro, indledede om Organisationens Formaal og Betydning. Foredraget efterfulgtes af Diskussion mellem et Par af Deltagerne og Indlederen. De fleste udenforstaaende Kolleger indmeldte sig derefter i Foreningen, der foreløbig forbliver under Holstebro-Afdelingen.

Til Slut samledes man ved et fælles Kaffebord, ved hvilket der blev afsunget forskellige Medhjælpersange, som yderligere forhøjede Stemningen. — P. Christensen bragte de Mødte og Indlederen en Tak, fordi de var fremmødt og haabede ret snart at det vilde lykkes at faa alle Kollegerne dér i Byen med i Organisationen.

Det blev bestemt saa vidt mulig at afholde Møde i Vinderup hver 14. Dag og med forskellige Talere. *C. C.*

Tirsdag den 22. Juni var der Forhandling om de fremkomne Forslag til Kongressen. Medlemmerne var mødt ret talrigt, og der udspandt sig en livlig Diskussion om Forslagene, navnlig Kontingentspørgsmaalet. — Mødet sluttede med et fælles Kaffebord. *E.*

Kolding. Medlemsmøde afholdtes i „Marielund" den 7. Juli. Der var fremmødt ca. 40 Medlemmer. Til Behandling forelaa „Forslag til Kongressen". Det vedtoges enstemmigt at stille følgende Forslag til Behandling: Det foreslaas, at Organisationens Navn ændres til „Danske Handels- & Kontormedhjælperes Organisation". Det overlodes til Bestyrelsen at træffe Arrangement til en Sommerudflugt. *C. F.*

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes i „Marielund" Onsdag den 4. August. Dagsorden: 1. Valg af 2 Delegerede til Kongressen. 2. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Løgstør. Afdelingen afholdt Søndag den 4. Juli Udflugt til Svinkløv med langt større Tilslutning end forventet; kun savnedes et af de bedste Medlemmer, nemlig Herr Kommis Eriksen, vor gamle Kasserer, der selv havde været med til at arrangere Turen, og som desværre paa Grund af Sygdom maatte blive hjemme.

Der kørtes fra Løgstør Kl. $8^3/_4$, og man ankom til Havet ca. Kl. 1, hvor Formanden, Herr Ingerslev Jensen bød Forsamlingen Velkommen og takkede for den store Tilslutning. Derefter spiste man Frokost af medbragte Madkurve. Kl. 3 samledes Deltagerne om et fælles Kaffebord. Efter at være godt gennembagt af Solen og lidt træt i Benene kørte vi fra Svinkløv Kl. 5. — Efter Ankomsten til Fjerritslev Kl. $6^1/_2$ afholdtes Fællesspisning paa Gæstgivergaarden. Herr Kommis A. Gillesberg talte derefter om den vellykkede Udflugt og om Handels- og Kontormedhjælperforeningens Formaal, og bad Medhjælperne mindes deres Kolleger i de krigsførende Lande.

Dernæst talte Herr Kommis Jensen v. Chr. Nive, Løgstør for Damerne, og takkede dem, fordi de havde imødekommet vor Invitation, og rettede en særlig Tak til Damerne fra Landet. Der var i Dagens Anledning forfattet to Sange, der gjorde megen Lykke. Efter Spisningen fik man en lille Svingom. Kl. $8^3/_4$ kørtes fra Fjerritslev, og Dagen sluttede Kl. 12 paa „du Nord" i Løgstør.

Kjelgaard.

Middelfart. Torsdag den 5 August Kl. $8^1/_2$ afholdes ekstraordinær Generalforsamling paa „Turisthotellet" med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Drøftelse af indkomne Forslag til Kongressen. 3. Valg af Delegeret til Kongressen. 4. Eventuelt.

Som en Begivenhed kan vist noteres, at et Medhjælperstævne giver Overskud.

Fynsk-sydjysk Stævne gav et Overskud paa ca. 35 Kr.

Berg.

Næstved. Afdelingen afholder ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 5. August Kl. 9 paa Industri-

---

delse til Indenrigsministeriet, hvori vi henviste til at „Arbejdsforholdene indenfor de sideordnede Handelsfag efterhaanden er ændret derhen, at vor Stands Inddragelse under Lovens Beskyttelse er baade ønskelig og nødvendig."

Dette eftervises nærmere i en Motivering der fremhæver, „at Motorer og andre mekaniske Hjælpemidler anvendes i stor Udstrækning paa Lagere og Magasiner, og at Pasningen af disse Maskiner etc. i mange Tilfælde paahviler Handelsmedhjælpere, ligesom ogsaa den almindelige Butikshandel i stedse stigende Grad benytter Maskiner — f. Eks. Elektro- eller Gasmotorer til Drift af Kaffemøller, og Handelsmedhjælpere i stort Tal beskæftiges som Lagerekspedienter, hvor Arbejdet med store og tunge Kolli medfører en ikke ringe Fare for Ulykkestilfælde, ligesom Butiksekspeditionen i f. Eks. Isenkram-, Glas- og Porcellænsforretninger ofte udsætter Medhjælperne for alvorlige Legemsbeskadigelser."

Under Henvisning hertil henstillede Centralorganisationen til Indenrigsministeriet, at Medhjælperne inddrages under Loven.

Indenrigsminister Ove Rode fremsatte den 14. Januar 1915 i Folketinget det i saa høj Grad paakrævede Forslag til en Revision af Ulykkesforsikringsloven. Dette Forslag udstraktes ogsaa til Handels- og Kontormedhjælperne, saaledes at det af os fremsatte Ønske skete Fyldest. Udenfor Lovforslaget falder dog „Funktionærer i overordnede Stillinger", naar Aarsindtægten, de oppebærer i den paagældende Virksomhed, overstiger 3000 Kr.

Forslaget, der inddrager flere nye Erhvervsgrupper under Forsikringen, saaledes at de Forsikredes Antal næsten fordobles, indeholder iøvrigt det Princip, at ingen Arbejdsgiver, undtagen Stat og Kommune, alene kan bære Risikoen ved det Erstatningsansvar, Loven paalægger ham. Arbejdsgiverne skal derfor afgive Risikoen til et anerkendt Forsikringsselskab eller de Forsikringsforbund, der tilsigtes oprettede indenfor hvert Hovederhverv. Hensigten hermed er følgelig at værne den Forsikrede mod at miste sin Erstatning.

Forsikringskravene omfatter foruden Sygebehandling, Dagpenge — der udgør $^2/_3$ af den Skadelidtes Dagløn, som for vore Standsfæller beregnes efter Maaneds- eller Aarsgager og ikke maa overstige Kr. 2,50 og ikke sættes lavere end Kr. 1,—. — Invaliditetserstatning ydes naar Erhvervsevnen er blivende forringet 10 pCt. eller derover. Ved fuldstændig Erhvervsudygtighed andrager Erstatningen det 6-dobbelte af Aarslønnen, dog ikke under Kr. 3600, — og ikke over Kr. 6000. I andre Tilfælde beregnes Erstatningen efter særlige Regler. Dersom Ulykken medfører Døden tilkommer der den Forsikredes Efterladte, som Forslaget nærmere begrænser, en Sum svarende til det 4-dobbelte af Aarslønnen, dog ikke under Kr. 2400, — og ikke udover Kr. 4000, ligesom Begravelseshjælp ydes i visse Tilfælde.

Revisionsforslaget, der er velvilligt modtaget i Rigsdagen, vil, naar det gennemføres i den foreliggende Form, medføre et vigtigt socialpolitisk Fremskridt for de Titusinder af Handels- og Kontormedhjælpere, der hidtil paa dette som paa andre Omraader har indtaget en Pariastilling.

INTERNATIONALE ANLIGGENDER.

Ved Verdenskrigens Udbrud havde det internationale Medhjælperforbund „Fèderation internationale des Employés" opnaaet en Position og befandt sig i en Udvikling, der gav de bedste Løfter for den internationale Organisationstankes fortsatte Fremgang. Indenfor Kongresperioden var Medhjælperforbund i Tyskland, Italien og Luxemburg tilsluttede, og Føderationen omfattede Landsorganisationer i næsten alle Europas Stater, havde opnaaet fast Tilknytning med den spredte russiske Medhjælperbevægelse og talte saavel amerikanske som ogsaa australske Organisationer blandt de tilsluttede Forbund.

I August 1912 afholdtes den 5. internationale Kongres i Haag, hvor bl. a. de alménvigtige Spørgsmaal: Arbejdstid, Mindsteløn, Børnearbejde og Arbejdsløshed behandledes, og Føderationens Administration moderniseredes. Vor Centralorganisation var forhindret i at sende Delegerede.

Indenfor Beretningsperioden har den internationale Hovedledelse — hvori Herr Vilh. Hansen har Sæde — afholdt Møde i Gent (Juni 1913) og i Luxemburg (Juni 1914). I begge disse Møder, der foruden Føderationens almindelige Virksomhed, har beskæftiget sig med forskellige Anliggender som statistiske Data vedrørende Medhjælpervilkaar, socialpolitiske Resultater etc.,

bygningen. Dagsorden: 1. Valg af Delegeret til Kongressen. 2. Behandling af Kongressens Dagsorden.

Da der paa forestaaende Kongres skal behandles vigtige og for vor Organisation betydningsfulde Sager, anmodes Medlemmerne om at møde fuldtalligt op, for at vi kan tage Stilling til de forskellige Punkter.

Der afholdtes Bestyrelsesmøde 28. Juni, hvor det vedtoges at afholde ekstraordinær Generalforsamling 5. August, samt at foretage en Udflugt 18. Juli, dersom Tilslutning kunde opnaas. (Udflugten er dog senere udsat til August Maaned).

Johannes Hansen.

Silkeborg. Torsdag den 15. Juli afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Silkeborg". Der var mødt ca. 30 Medlemmer. Efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes Herr Martin Larsen til Dirigent.

Formanden, Herr C. Lyngbye, aflagde Beretning: Der har i det forløbne Halvaar været afholdt 12 ugentlige Møder med Diskussion og forskellige Talere i Vintermaanederne. I Sommermaanederne har der været foretaget Udflugter i Omegnen; til disse saa vel som til Møderne var der altid god Tilslutning. Samtidig meddelte Formanden, at han forlader Byen til 1. August. Han takkede for det gode Samarbejde og ønskede Foreningen Held og Lykke i Fremtiden. — Kassereren, Herr A. Chr. Sørensen, aflagde Regnskabet, der ballancerede med Kr. 229,61 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 20,09. Efter at Regnskabet havde cirkuleret blandt de enkelte Medlemmer, gaves der enstemmig Decharge.

Til Formandsposten blev foreslaaet de Herrer Ramsing-Jensen, M. Larsen, A. Chr. Sørensen og R. Therkildsen. Larsen og Ramsing-Jensen nægtede at modtage Valg. Ved skriftlig Afstemning valgtes R. Therkildsen til Formand. Therkildsen takkede for Valget. — Som Repræsentant til Kongressen blev foreslaaet Ramsing-Jensen, Therkildsen og Larsen. Larsen nægtede at modtage Valg, og valgt blev Ramsing Jensen.

Fra Herr Chr. Jensen var indkommen Forslag om Oprettelse af et Agitationsudvalg, der skulde bestaa af to Herrer og to Damer. Forslaget blev vedtaget, og ved Afstemning valgtes de Herrer Chr. Jensen, Chr. Christiansen samt Frkn. Hagensen og Carla Jensen. Fra Herr Jac. Hansen forelaa Forslag om Afdelingens Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation". Dette gav Anledning til en meget livlig Debat. H. klarlagde sit Forslag og mente, at vi som Lønarbejdere bør staa fælles med andre Organisationer, først da faar vi det tilbørlige Rygstød, som er nødvendig for vor Organisation. Forslaget blev stærkt imødegaaet af Larsen, A. Chr. Sørensen, Lyngbye og Ramsing-Jensen, der alle hævdede, at Tiden endnu ikke var inde for en saadan Indmeldelse. Ved Afstemning blev Forslaget forkastet med alle Stemmer mod — een.

Det vedtoges paa Forslag af Larsen at lønne Kassereren. Endvidere vedtoges det at avertere vore Møder i de lokale Blade. Oprettelse af et Bannerfond blev foreslaaet af Lyngbye. Det overdroges Bestyrelsen at ordne det fornødne til Sagens Fremme.

Generalforsamlingen hævedes Kl. 11½, og Aftenen sluttede med fælles Kaffebord, hvor M. Larsen paa Bestyrelsens Vegne takkede Lyngbye for hans gode Arbejde for Afdelingen. Lyngbye takkede ligeledes for det gode Samarbejde.

Som Afslutning paa Sommermøderne foretoges Onsdag den 21. Juli Spadseretur til Hattenæs. *D.*

Skanderborg. Afdelingen afholdt den 5. Juli sin ordinære Generalforsamling. — Viggo Alfast valgtes enstemmig til Dirigent. Formanden aflagde Beretning om det svundne Halvaar. Kassereren aflagde det reviderede Regnskab, som godkendtes enstemmigt.

Derefter gik man til Valg af nye Bestyrelsesmedlemmer. Efter Tur afgik H. Nørgaard og H. Jensen og i Stedet valgtes H. S. Hansen og J. Bolvig. Til Suppleant genvalgtes E. Westergaard og nyvalgtes M. Jørgensen. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen. *W. N.*

Stubbekjøbing. Søndag den 4. Juli fandt vor aarlige Sommerudflugt Sted til Marielyst Østersøbad. Vi kørte fra Torvet Kl. 9 Form. og var ved Bestemmelsesstedet ved Middagstid. — Vor altid flinke Frk. Jenny Nielsen trakterede os med Musik paa Harmonika, saa det gik med Sang og Dans hele Dagen.

Udflugten var i det hele taget vellykket og vil sikkert aldrig glemmes af Deltagerne. *Fred. Th. Lange.*

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 5503 H. Chr. Madsen bedes opført som slettet for Gæld af Silkeborg H. K. M. F. pr. ⅛ 15.

A. Chr. Sørensen, Kasserer.

Overflyttelsesregler for inkorporerede Organisationers Medlemmer, gensidig Understøttelse, international faglig Aktion, deltog det danske Medlem af Hovedbestyrelsen.

Den fra dansk Side i sin Tid fremsatte Tanke om Udgivelse af et internationalt Medhjælper-Tidsskrift virkeliggjordes i Foraaret 1914. Desværre naaede „Heméra", det stilfulde af Føderationens Generalsekretær, Auguste Bruggeman, redigerede og af kendte Medhjælpere i de forskellige Lande som Medarbejdere støttede Tidsskrift, kun at udsende ét Hefte, da Krigens Virvar med ét Slag bragte Forvirring i alle mellemfolkelige Bestræbelser, — og dermed ogsaa lammede den internationale Medhjælperbevægelse.

Umiddelbart efter den tyske Invasion i Belgien, primo August 1914, standsede det internationale Bureau i Gent sine Funktioner og Generalsekretæren meldte sig som Frivillig til den belgiske Armé. — Senere har de britiske og irske Organisationer søgt at virkeliggøre Haager-Beslutningen om den 6. intern. Kongres i Dublin 1915. Indbydelsen vandt dog ikke fornøden Tilslutning, og vor Centralorganisation erklærede kun at ville deltage i en Konference paa neutralt Omraade. Som Mødested foreslog vi derfor Kjøbenhavn. Paa dette Grundlag har Herr Vilh. Hansen forhandlet med de engelske og den tyske Organisation, hvoraf sidstnævnte erklærede sig villig til at deltage i en Konference i Kjøbenhavn og iøvrigt bragte vor C. O. en Tak for det af os indtagne Standpunkt. Konferencen strandede imidlertid paa Englændernes Holdning og de foran nævnte Vanskeligheder.

Ved Kongressen 1912 deltog Mr. John Turner og Herr Chr. Dybwad, henholdsvis for vore engelske og norske Broderorganisationer, ligesom Herr Jens Johansen mødte for Centralorganisationen ved det norske Landsmøde i Hamar, August 1913. — I Januar Maaned 1914 har Herr Jens Johansen efter Anmodning holdt Foredrag om Organisationen og Arbejdsløshedskassen i de norske Byer Kristianssand, Stavanger, Haugesund, Bergen og Kristiania. Ved begge Lejligheder mødte Forretningsføreren megen Forstaaelse for Betydningen af intimt Samarbejde mellem Broderorganisationerne i Nordens nærbeslægtede Lande.

Endvidere skal forbigaaende nævnes, at Herr Vilh. Hansen, der i Sommeren 1913 opholdt sig i Paris, benyttede Lejligheden til at stifte Bekendtskab med fransk Medhjælperbevægelse og nogle af dens ledende Mænd. Disse Indtryk er bl. a. gengivet i en Artikelrække i „D. H. K. M. T."

Endelig har Hovedbestyrelsen i sit Møde Februar 1915 vedtaget at stille Kr. 200.— til Disposition for Indsamlingen til den belgiske Arbejderbefolkning, der efter Indberetninger fra de hollandske Fagorganisationer, som Følge af Krigens Hærgninger befandt sig i den yderste Nød.

Vi kan ikke slutte dette Afsnit uden at udtale den dybeste Beklagelse over, at et aarelangt Arbejde, for at udbrede og fæstne international Solidaritet blandt de organiserede Medhjælpere er afbrudt derved, at det internationale Medhjælperforbund forbigaaende har ophørt at funktionere.

Og dog tyder meget paa, at der ogsaa blandt vore Venner og Kammerater i de krigsførende Lande raader en redelig Vilje til at genoptage det internationale Samvirke, naar Fredens Dag atter oprinder. Og det er vor sikre Forvisning, at Evnen da ejheller vil fattes.

TILBAGEBLIK.

Stærk talmæssig Fremgang, tilsvarende Forøgelse af vore Aktiver, og Udvikling af vore Fonds og Institutioner, større Aktionsevne i Agitationen, i de socialpolitiske Anliggender og — endnu kun i Vorden — fagforeningsmæssige Formaal, bedre Sammenspil mellem de forskellige Funktioner indenfor vor Centralorganisation, er i korteligt Sammendrag den afsluttede Beretningsperiodes væsentligste og mest løfterige Resultater.

Endnu frembyder der sig for os et overordentligt Arbejdsomraade. Vore egne Standsfællers mangelfulde Sans for Sammenholdets Styrke og Solidaritetens bærende Idé rejser os større Hindringer under vor Fremmarch end Centralorganisationens erklærede Modstandere.

Ved socialt Oplysningsarbejde vil vi besejre Ligegyldigheden.

Ved fagligt Sammenhold vil vi bryde Modstanden.

Fremad for øget Fremgang og nye Resultater!

Leve Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger!

HOVEDBESTYRELSEN.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1915. 15de Aargang.

TRE AARSTAL.

FOR tredje Gang gaar vi til Kongres i Aarhus. De tre Aar 1900—1909—1915 betegner hver for sig et bemærkelsesværdigt Stadium paa dansk Medjælperbevægelses Vej: Organisationstankens Gennembrud i den ungdommelige Begejstrings Tegn, Erkendelsen af den hidtidige, spinkle Administrationsforms Utilstrækkelighed og endelig nu fæstnede Resultaters yderligere Underbygning og fortsatte Udvikling.

For de enkelte af os, der for 15 Aar siden deltog i det mindeværdige, for dansk Medhjælperbevægelse grundlæggende Aarhus-Møde, fremtræder Begivenhederne nu paa en fjern Baggrund, baade fordi Personerne atter og atter har veget Pladsen for andre, og det mellemliggende Aaremaal har stillet os overfor mangeartede Opgaver, skabt og genskabt helt nye Situationer. Men det staar os klart, at havde vi hin Septemperdag evnet at stille Horoskopet for det nyfødte Landsforbund, vilde utvivlsomt bitter Skuffelse have bundfældet sig i vore modtagelige Sind. Thi vi var ikke Idealister for Tilfældet, men med vore unge Aar af Overbevisning. De Samlingssignaler, der lød fra Aarhusmødet, maatte blive en Fanfare, der gav Genlyd i vore Standsfællers Bevidsthed og skare dem om det Solidaritetens Samlingsmærke, Delegeretmødet udfoldede. Tiden skulde lære os noget helt andet! Næppe var de faglige Maal, Aarhus-Programmet udtrykte, nærmere uddybede, før de gamle Principalorganisationer løftede Haanden til et dræbende Slag mod den unge Standsbevægelse. Og glippede end Forsøget, udtyndedes dog vore Rækker og de første Dages Begejstrings Blus blafrede snart som en kun spæd Flamme.

Det første Aarhusmøde stod i Idealismens Tegn og dets Formaal var dens programmæssige Udtryk. Der var Overflod af Vilje, men kun fattige Midler. Derfor bragte den ubønhørlige Virkelighed baade Skuffelse og — Belæring.

Da vi atter samledes i Aarhus til en ekstraordinær Kongres 1909, var vi disse bitre Erfaringer rigere. Administrationsforhold, afhængige af Enkeltmand, brød sammen, da Manden svigtede, og Tilbageslaget var saa meget mere føleligt som den personlige Spænding, et saadant Forhold medfører, udløses i Mistillid til Sagen. Det andet Aarhusmøde konstaterede „Husflidsperiodens" Ufuldkommenhed, og tog det første Skridt henimod fastere Organisationsformer.

Nu staar vi overfor det tredje Aarhusmøde.

Hvad vil det bringe vor Organisation? Hvori vil Fremtiden udmaale dets Betydning?

Tiden har lært os, at vi gennem metodisk og systematisk Arbejde kan vinde ind paa vore Maal. Ingen tidligere Periode kan som den tilbagelagte opvise tilsvarende Fremskridt i Medlemstilgang, financiel Styrke og vore Institutioners praktiske Værd. Og dog er kun Tiendedelen af Butikernes og Kontorernes Titusinder organiserede, og vore stærkt voksende Fonds endnu kun en Brøkdel af den Kapital, der forlener Organisationen med afgørende Aktionsevne. Men vor Centralorganisation viser en sikker og støt stigende Linie, der med den rette Kurs vil ramme Maalet.

Om Kursen vil netop ved denne Kongres Anskuelserne brydes. De Meningsforskelligheder, der paa dette Omraade er os imellem, tør dog ikke uden videre udlægges som den organisatoriske Svaghed, vore Modstandere skadefro vejre, som det Splittelsens Tegn, hvorefter de længselsfuldt spejder.

Thi hvorledes skulde en i sine Bestanddele saa kompliceret Organisme som vor Centralorganisation — naar den dog skal give Udtryk for en af saa mange uensartede Elementer sammensat Stand — undgaa indre Brydninger? Vort Virke vilde stivne i Goldhed, de frie Tankers rislende Væld, hvoraf ogsaa vort Organisationsarbejde drager Næring, vilde fortørre, om ikke Meningerne fik Adgang til at udforme sig. Derfor er „Indmeldelsesdebatten", saa langt fra i sig at bære Splittelsens Kim, tvertimod Beviset for Organisationens indre Styrke.

Her er det Kongressens Opgave at afklare Meningsforskellighederne og myndigt samle Modsætningerne i den Generalnævner, hvori alle vore Bestræbelser bør gaa op: Standens Samling paa bred faglig Basis.

Og nu arter det sig saa, at netop denne Kongres

byder os en saadan Fællesopgave i Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse og dertil knyttede Forslag. Disse Foranstaltninger viser ud i Tiden. Saavel de som den Fylde af faglige Opgaver, der venter os. Modstanden, der møder os og antager fastere Former, erindre om, at vor Centralorganisation har alle Kræfter behov, for at fuldkommengøre sine Institutioner, hidføre faglige og socialpolitiske Resultater og med Styrke imødegaa Modstandernes Anslag.

Derfor maa vi vige det, der skiller os, og samle os om det, der forener os — Sagen, der bærer ud over Meningsafvigelserne, saaledes at vi ved forenede Kræfter overvinder alle Vanskeligheder.

Kongres-Noter.

AARHUS, det danske Hovedlands største By, skal atter være Mødested for en Handels- og Kontormedhjælper-Kongres.

Det første Indtryk af denne Rigets næststørste By skal man modtage fra Havet, naar den i Morgensolen stiger frem paa Bunden af den brede Bugt, indrammet af høje, skovklædte Kyster. Den gamle Domkirkes slanke Taarn højner sig som et Vartegn over Byen, milevidt synligt. Men Aarhus er ingenlunde en By, der lever paa Fortiden; dens Historie er ligesom udslettet af det Nærværende, et pulserende Liv, der samler sig med det store Havneanlæg som Brændpunkt. Blandt alle danske Stæder er Aarhus Handelsbyen par excellence, som Jyderne er Handelsfolket i vor Nation, og jydske Medhjælpere vel tør siges at være Kærnen, ikke blot numerisk, men ogsaa kvalitativt, indenfor Centralorganisationen.

Aarhus er ikke en interessant By i Ordets gængse Betydning, men en driftig, foretagsom By, der ikke fortaber sig i en glansløs Fortid, men rustet og selvbevidst skuer frem i Tiden. Og som By saa Borgere.

* * *

Aarhus Bynavn er prentet uudsletteligt i vor Centralorganisations Annaler. Thi det skete ved et Delegeretmøde, som afholdtes i Handels- og Kontoristforeningens Festsal, og hvortil de daværende faglige Medhjælperforeninger i Jylland og Kjøbenhavn sendte Repræsentanter, at Centralorganisationen grundlagdes. Det var den 23. September 1900.

„De danske Handelsmedhjælperes Forbund" var som den første faglige Medhjælperforening dannet 1897 i Kjøbenhavn. Uafhængig deraf fremstod de første jydske Foreninger i 1899. Medens „Forbundet" startedes som en bevidst faglig Organisation og med et Program, der siden blev Centralorganisationens, var de faglige Linier endnu ret udviskede i de andre Foreninger. Da „Forbundets" Formand, Herr Axel Gundel, i Foraaret 1900 begyndte en Agitationsrejse i Provinsen, maatte det derfor enten komme til Sammenstød eller Samarbejde mellem de to Retninger. Heldigvis blev Udgangen det sidste. Resultatet var Delegeretmødet i Aarhus.

* * *

I Aarhusmødet deltog 32 Delegerede, deraf 28 jydske og 4 kjøbenhavnske Repræsentanter. Aarhus-Foreningen var den førende indenfor de jydske Foreninger, der iøvrigt var uden andet egentligt Bindeled end det i Aarhus udgivne „Vort Blad". Aarhusianeren, Herr Vald. Pedersen, aabnede Mødet, hvis overvejende Sympati for Centralisationstanken straks demonstreredes derved, at to af dennes erklærede Tilhængere, den esbjergensiske Bogholder Aage Hyllested og den kjøbenhavnske Kontorist Vilh. Hansen med stort Flertal valgtes til Ordstyrere.

Dagens Hovedemne: „Bør Centralorganisationen oprettes, og skal den omfatte hele Landet?" indlededes af Vald. Pedersen, der anbefalede Landsorganisationens Oprettelse. Herom rejste sig en bevæget Debat, hvori de Forsigtigste advarede mod de „socialistiske Kjøbenhavnere" og slog til Lyd for en jydsk Centralforening. Men Landsorganisationen havde den overvejende Stemning og vandt yderligere Terræn under Debatten. Kl. 4 vedtoges det med 39 Stemmer mod 4 — et Resultat der modtoges men endeløs Jubel — at oprette „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger". — Dernæst fulgte Program-Debatten. Ogsaa her sejrede „Forbundets" Program som Forhandlingsgrundlag. Sluttelig vedtoges det enstemmigt.

Den paafølgende Dag optoges af Lovdebatten og Valgene. Axel Gundel valgtes til Forretningsfører og beklædte Posten til 1903, Vald. Pedersen blev Redaktør af det nye Organ, men fratraadte allerede i Paasken 1901.

* * *

I 1909 var Aarhus atter Kongresby. Men under helt andre og ingenlunde opmuntrende Forhold. Det var i vor Organisations „Husflidsperiode", da mangt og meget endnu var afhængig af den enkelte Person. Den daværende Formand, Herr Aage Hyllested, havde for anden Gang og med kort Tids Mellemrum nedlagt sit Mandat. Centralorganisationen befandt sig i en vanskelig Situation og en ekstraordinær Kongres indkaldtes. Kongressen valgte Chr. Ingvoldsen til Formand og Forhandlingerne gav den lille Skare, der dengang udgjorde Medhjælperbevægelsens Avantgarde, nye Impulser til Fremtidens Arbejde.

* * *

Vor forestaaende 6te Kongres afholdes i den store Festsal i „Arbejdernes Forsamlingsbygning", — det eneste Lokale i Aarhus, der er egnet for den talrige Forsamling, der denne Gang møder som Repræsentanter for dansk Medhjælperbevægelse. Forsamlingsbygningen, der er beliggende i Amaliegade, er den tidligere Frimurerloge, som er undergaaet en gennemgribende Reparation. Festsalen forener Rummets Storhed med Udsmykningens Afstemthed, og det festlige Præg vil yderligere paa forskellig Vis blive understreget, bl. a. derved at de forskellige Afdelingsbannere og Faner naturligvis alle vil blive anvendt i Dekorationsøjemed.

* * *

Kongressens Dagsorden er som bekendt overordentlig omfattende. Særlig vil naturligvis Forslaget om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse kræve meget — antagelig ca. Tredjedelen — af Tiden. Af socialpolitiske Anliggender vil kun Lærlingespørgsmaalet

blive Forhandlingsemne, ligesom Kongressen forventelig gennem en almindelig Udtalelse vil fastslaa C. O.'s Stilling til Butikslukningslovens Revision med Henblik paa Sagens nuværende Stade.

De Delegerede samles Søndag Morgen Kl. 9½ til den obligate Fotografering. — Kongressen begynder Kl. 10, med 3 Timers Møder Formiddag og Eftermiddag. De to følgende Dage vil Møderne strække sig over 7 Timer pr. Dag, og — saafremt det viser sig nødvendigt — Aftenmøde den sidste Kongresdag. Forhaabentlig vil dette dog være overflødigt.

* * *

Som Gæster er indbudt Folketingsmændene Johs. Fog Petersen og Stilling, der begge paa Tinge har ydet vore socialpolitiske Krav værdifuld Støtte. Herr Joh. Fog Petersen er saa kendt og afholdt i Medhjælperkredse, at al yderligere Motivering for Indbydelsen overflødiggøres. Herr Stilling er Repræsentant for den ene af de aarhusianske Valgkredse, som han overtog efter afdøde Folketingsmand Sabroe.

Desuden vil vor kendte norske Kollega, Herr Fuldmægtig Chr. Dybwad, Formand for „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund", deltage som Repræsentant for denne os nærstaaende Broderorganisation. Herr D., der iøvrigt er Medlem af den internationale Medhjælperføderations Hovedledelse, bliver den eneste udenlandske Standsfælle, der gæster Kongressen, idet C. O.s Hovedledelse under de forhaandenværende Forhold anser Tidspunktet for ugunstigt for den sædvanlige internationale Repræsentation.

* * *

Iøvrigt har naturligvis ethvert Medlem af vor Organisation Adgang til at overvære Kongressens Forhandlinger. Ikke-Delegerede køber Kongressens Emblem, der betales med 1 Kr., og har dermed Adgang til at deltage i de forskellige Arrangements. Aarhus-Afdelingen — der iøvrigt har nedsat en Modtagelses- og Indkvarteringskomité under Ledelse af en af vore Veteraner, Herr Johs. Petersen — søger bl. a. for Førere til de Udflugter, der arrangeres for Ikke-Delegerede i den smukke Omegn.

* * *

Selvom det tyder paa, at de 3 Kongresdage bliver haarde Arbejdsdage for de Delegerede, er der dog levnet nogen Tid til festligt Samvær. Søndag den 15. ds. slutter saaledes med en Middag i „Haandværkerforeningen"s Bygning. I Middagen vil forventelig ogsaa mange aarhusianske og udenbys Standsfæller deltage, og navnlig ventes der stort Fremmøde ved den festlige Sammenkomst, hvormed Dagen afsluttes.

Mandagen slutter med en Sejltur over Bugten til „Ørnereden", — et naturskønt og meget yndet Udflugtssted paa Aarhusbugtens Sydside. Derved vil Kongresdeltagerne faa Adgang til at lære en særegen Natur at kende. Intet andet Sted paa den jydske Kyst gaar Bøgeskoven over stort dragne Bakkeheld ned til det aabne Hav. I disse Slugter og skovklædte Sænkninger hænder det, at man pludselig staar overfor en mosgroet og frønnet Vandmølle, hvis Hjul forlængst har standset sit muntre Løb under den fossende Vandmasses Kaskader. — Om Aftenen gaar det pr. Vogn gennem Marselisborg-Kvarteret langs det aabne Hav tilbage til Aarhus.

Syvlukningens Fremgang.

Nye Resultater — Afstemnings-Spørgsmaalet.

INGEN Sommer kan som denne opvise en tilsvarende Fremgang for Sommer-Syvlukningen. I en forudgaaende Artikel har vi givet et Udblik over en Række af de saaledes opnaaede Resultater; dette kan yderligere udvides ifølge senere hertil indløbne Efterretninger, der dog utvivlsomt kan kompletteres ved Resultater fra andre Byer.

Som allerede oplyst er i Aalborg og delvis i Nabobyen Nørresundby alle Brancher vunden for denne Reform. Senest modtager vi Meddelelse om, at samtlige Isenkram- og Urmagerforretninger har sluttet sig til den tidlige 7-Lukning.

Vor Aalborg-Afdeling har i de stedlige Blade offentliggjort en Redegørelse vedrørende det heldigt gennemførte Reformarbejde. I denne Forbindelse udtales der Tilslutning til det af Aalborg Byraad tagne Standpunkt til Ministeriets Forespørgsel angaaende Afstemning blandt Principaler og Medhjælpere. Byraadet udtalte Ønsket om at den tidlige Lukning fastsættes ved Kommunalvedtægter. — Iøvrigt vender Afdelingens Publikation sig mod en Principal, der ved sin Holdning har hindret, at samtlige Lingeri- og Smaatingsforretninger sluttede sig til 7-Lukningen, ligesom det paatales, at en Kolonialhandler har søgt at forhindre, at 160 af hans Kolleger gav Reformen Tilslutning. I begge Tilfælde søgte de Paagældende at dække sig bag det altfor gennemskuelige „Hensyn til det købedygtige Arbejderpublikum".

I Skanderborg har Handelsforeningerne mødt Sagen med Forstaaelse, og der var gode Udsigter til 7-Lukningens Gennemførelse de fire første Ugedage i Tiden Juni—August incl. Men enkelte uvillige Forretningsdrivendes Holdning medførte, at disse Bestræbelser strandede. Vor Afdelings Forsøg paa at opnaa en partiel 7-Lukning, omfattende Manufaktur-, Herreekvipering- og Trikotageforretninger, maatte ligeledes endnu engang opgives.

Selv i det afsides liggende Ribe har dette vort Reformkrav faaet Fodfæste. Adskillige Handlende har indført 7-Lukningen i Sommermaanederne. — Iøvrigt er følgende redaktionelle Bemærkning i „Ribe Stiftstidende" betegnede for den almindelige Opinion ogsaa paa denne Plads:

„Det er kun beklageligt, at der ikke her, som i andre Byer har kunnet opnaas Enighed derom blandt samtlige Byens Handlende; thi det er dog i alles, men specielt i Principalernes velforstaaede Interesse, at den opvoksende Handelsstand arbejder under de gunstigst mulige Kaar. Forhaabentlig vil 7-Lukningen vinde yderligere Tilslutning."

Ogsaa fra Fyn meldes der om Fremgang.

Saaledes har Isenkræmmerne i Odense indført den tidlige Lukning fra 1. Juni og ultimo s. M. vedtog de odensianske Manufakturhandlere, Modehandlere, Garn- og Trikotagehandlere samt Herreekviperingshandlere at lukke Butikkerne Kl. 7 Aften i Tiden fra 15. Juli til 20. August.

„Det er — skriver „Fyns Tidende" — en Foranstaltning, som ofte har været drøftet, men som i de foregaaende Aar er strandet paa Modstand fra nogle enkeltes Side. At man nu er naaet til Enighed, er glædeligt. Butiksfolkenes Arbejdstid er for de flestes Vedkommende urimelig lang."

Derimod lykkedes det nogle af Odense-Strøgets store Kolonialforretninger at slaa Bom for den tidlige Sommerlukning indenfor Kolonialbranchen.

I denne Henseende er Faaborg naaet videre, eftersom 7-Lukningen dér er delvis gennemført i Kolonialforretningerne. Ogsaa indenfor andre Brancher er det i Aar for første Gang lykkedes at give disse Reformbestræbelser et effektivt Udtryk. Efter hvad der meddeles os er det ogsaa i Faaborg ganske enkelte Principaler i de forskellige Forretningsgrene, der bærer Skylden for at den tidlige Butikslukning ikke er almindelig.

Indenrigsministeriet har — som omtalt i „D. H. K. M. T." Nr. 14 — anmodet Byraadene i de større Byer om at ytre sig om Muligheden for en almindelig Afstemning blandt Principaler og Medhjælpere vedrørende Indførelse af 7-Lukning gennem kommunale Vedtægter.

Denne Henvendelse refererer sig til et Forslag, som to Medlemmer af Landstingets Udvalg, Socialdemokraten C. C. Andersen og den radikale Venstremand Vejstrup, har stillet og hvorefter Lovforslaget skal tilføjes en Ændring om, at $^3/_4$ af Medhjælperne sammen med $^3/_4$ af Principalerne skal kunne forlange 7-Lukningen indført i en Kommune.

Foranlediget heraf har Kjøbenhavns Magistrat æsket „Detailhandler-Societetets" Udtalelse om Afstemningen. Detailhandlerorganisationen har afgivet et meget omfangsrigt Svar, hvis Hovedpunkter kan sammenfattes i følgende Afsnit:

„Vor Organisation har allerede forlængst gjort sig til Talsmand for en Ordning, som lagde det afgørende Ord om tidligere Lukning i Principalernes egne Hænder, idet vi nemlig formener, at det ene og alene er Principalen, som nøje kender sin Forretnings Tarv, der bør have det afgørende Ord i Sagen, thi det er ham, der sidder med den pekuniære Risiko, stor Husleje, Udgifter til Folkeløn og Belysning, Udgifter, der ofte ikke staar i Forhold til Forretningens Nettofortjeneste, men hyppigt er Forretningen paatvungne paa Grund af Omstændigheder, over hvilke Indehaveren ikke er Herre.

Hvad angaar Medhjælpernes Meningstilkendegivelse ved Afstemning, da er vi af den Anskuelse, at en saadan er ganske og absolut unødvendig. Vi Principaler erkender paa Forhaand, at vore Medhjælpere alle som én selvfølgelig ønsker kortere Arbejdstid. Det vilde være utænkeligt, om andet var Tilfældet. En ganske anden Sag vilde det være, dersom vore Medhjælperes Eksistens i mindste Maade kunde være truet økonomisk ved en tidligere Lukning. Dersom Sikkerheden i deres Stilling ved Beskæring af Løn eller Indskrænkning i Forhold kunde befrygtes, saa vilde vi kunde forstaa, at der kunde forventes mere end ét Svar paa det fremsatte Spørgsmaal. I saa Fald vilde Principalerne paa dette Punkt være solidariske med deres Medhjælpere. Nej! Ængstelse for Forretningens Tarv, mere eller mindre berettiget, ligger alene hos Principalerne, og derfor bør de i en Sag som denne være eneraadende, ganske bortset fra, at et stort Antal Forretninger slet ikke beskæftiger Medhjælpere."

Til Detaillisternes Standpunkt skal vi bemærke, at vor Centralorganisation fra første Færd og fremdeles ønsker 7-Lukningen gennemført, enten ved en alméngældende Lovbestemmelse eller ved Vedtægter fastsatte af Borgernes Repræsentanter i de kommunale Raad. Thi derved bliver samfundsmæssige og ikke ensidige Principal-Synspunkter bestemmende for denne sociale Reform, som Principalorganisationerne vil reducere til det almindelige Spørgsmaal om Butikkernes Lukning, og dette vort Standpunkt deles af Byraadene i store Byer som Aarhus og Aalborg.

Iøvrigt har vi ikke ønsket Afstemningen, men gennemføres den maa naturligvis begge Parter i Arbejdsforholdet — og netop ud fra fornævnte socialpolitiske Betragtningsmaade — have Adgang til ved en Afstemning at udtale sig om Spørgsmaalet.

Hovedbestyrelsesmødet.

CENTRALORGANISATIONENS Forretningsudvalg afholdt Lørdag den 24. Juli et Møde, der først sluttede over Midnat, og hvori en Mængde administrative Anliggender behandledes: Køb af Obligationer, Behandling af Understøttelsesbegæringer, Arbejdsløshedssager, Andragender om Retshjælp o. s. v.

De væsentligste Forhandlingsemner var imidlertid de til Kongressen knyttede Spørgsmaal vedrørende Arrangement, og navnlig Dagsordenens enkelte Punkter. Saaledes foranledigede Taktikspørgsmaalet og dertil knyttede Forhold en meget indgaaende Meningsudveksling. Iøvrigt blev alle Indstillinger til Hovedbestyrelsen vedrørende de indsendte Forslag foretaget med Enstemmighed, og enkelte nye Forslag indstilledes. —

Det ordinære halvaarlige Hovedbestyrelsesmøde fandt Sted paa Hovedkontoret den paafølgende Søndag. Alle Medlemmer var mødte. I Stedet for Herr F. V. Jensen, Kallundborg, der var udtraadt paa Grund af Etablering, var Formanden for det fynske Agitationsudvalg, Herr C. Hansen-Møller, Svendborg, indtraadt.

BERETNINGSAFLÆGGELSE.

Efter at Protokollerne for Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse var godkendt, aflagde Herr Forretningsfører Jens Johansen Beretning om Virksomheden siden sidste Møde:

Halvaaret havde, som sin Forgænger, været stærkt præget af de for Tiden herskende ekstraordinære Forhold, saavel med Hensyn til Indtægterne, som i Henseende til Afdelingernes Arbejde, der bar Spor af, at mange af de ledende Kræfter var indkaldte til Militærtjeneste. Ligeledes var det mørke Punkt i vort Arbejde — de mange Udmeldelser — naturligvis ikke blevet lysere under de Forhold, hvorved Forbindelsen i mange Tilfælde bliver skaaret over mellem Organisationen og Medlemmnrne, og naar der desuagtet var Fremgang i Medlemsantallet maatte dette vist betegnes som tilfredsstillende.

Afdelingsantallet var pr. 1. Juli det samme — 67 — som pr. 1. Januar d. A., idet der var oprettet 2 nye Afdelinger, Holbæk og Isenkrammedhjælper-Afdelingen i Kjøbenhavn; medens der var opløst 2, nemlig Ebeltoft og Nibe. Med Medlemmer i Nykjøbing S., Ringe og Bramminge er der korresponderet om Oprettelse af Afdelinger, og i sidstnævnte By er Afdelingen allerede startet.

I Beretningsperioden havde følgende Afdelinger haft særlig Fremgang i Medlemsantallet: Kjøbenhavn, Nykjøbing M., Vejle, Odense, Esbjerg, Slagelse, Hjørring, Thisted, Hobro, Horsens, Ringkjøbing, Roskilde, Samsø, Skanderborg, Kolding og Løgstør. Kun forholdsvisvis faa Afdelinger havde haft Tilbagegang, og ingen af dem i særlig Grad — formentlig en Følge af den for Foreningsarbejde golde Sommertid. Med Undtagelse af Storehedinge kunde alle Afdelinger betragtes som stabile og godt arbejdende. — Stigningen i Medlemsantallet var i Halvaaret ca. 200. Var det end ikke noget særlig imponerende Tal, saa kendetegnede det dog den stadige og stabile Fremgang, som Centralorganisationen i de sidste Aar har haft. I denne Forbindelse maa iøvrigt erindres, at vi savner den ydre Arbejdsro, og savner en Mængde af de gode Arbejdskræfter i Afdelingerne.

I Løbet af Halvaaret var der afholdt 20 offentlige, eller delvis offentlige Møder med Foredrag af Organisationens egne Talere — væsentlig Hovedbestyrelsens Medlemmer. Under „Agitationen" maa ogsaa nævnes Medlemsmøderne, som Afdelingerne gennemgaaende arrangerede saa indholdsrige som muligt, naar henses til de lokale Forhold, som mange Gange lægger Hindringer i Vejen herfor. Herunder skal endvidere omtales Stævner — den særlige Sommer-Agitation, der efterhaanden har vundet Hævd indenfor Organisationen. I Perioden er afholdt 2 Stævner — i Middelfart og Herning, der begge fik det bedste Forløb.

Efter kortelig at have omtalt en Række Spørgsmaal: Oplysningsbureauet, Pladsanvisningen, Statistiken, den frivillige 7-Lukning, Butikslukningslovens Revision, Stipendiudvalgene o. s. fr., kom Forretningsføreren ind paa en Omtale af Arbejdsløshedskassens Virksomhed, der hvad angik Udbetalinger var paavirket af de kortvarige Hjemsendelser af Sikringsstyrken, der for Tiden finder Sted, hvilket i Praksis virkede saaledes, at de Paagældende havde megen Vanskelighed ved at opnaa Arbejde i den korte Civil-

Periode. Der var i Halvaaret udbetalt i Understøttelse af Afd. A. Kr. 2835,70 mod Kr. 1763,05 i forrige Halvaar og Kr. 953,60 i i første Halvaar 1914. Begæringer var indgaaet i et Antal af 110 (mod 106 i forrige Halvaar). Heraf var anerkendt 105, og altsaa kun nægtet 5. — Til Afd. B. var indsendt 6 Andragender, der alle bevilgedes. Udbetaling af denne Afdeling androg kun Kr. 156,75 mod Kr. 228,00 i det foregaaende Halvaar, men flere af de heraf bevilgede Understøttelser var endnu ikke kommen til Udbetaling.

Forretningsføreren rekapitulerede sin Beretning deri, at Stillingen saavel i Centralorganisationen som i Arbejdsløshedskassen maatte anses for værende i det Store og Hele god og stabil, men advarede ogsaa denne Gang mod deraf at drage den Slutning, at Vanskelighederne, som de særlige Forhold medførte, derfor var overvundne.

Beretningen godkendtes uden Omtale.

„D. H. K. M. T.".

Herr Vilh. Hansen gav en kort Oversigt over vor Tidendes Indhold siden Februar-Mødet, og kom nærmere ind paa den i Perioden førte Polemik angaaende de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation". Dette foranledigede en livlig Meningsudveksling, hvori Frk. Johanne Andersen og Herr Jens Johansen hævdede, at „D. H. K. M. T." ikke burde give Plads for de paagældende Indlæg, og iøvrigt mente at vor Tidende i sin nuværende Form ikke var det Bindeled mellem Hovedbestyrelse og Medlemmer, som det eventuelt kunde blive. — Denne Opfattelse blev imødegaaet af samtlige øvrige Hovedbestyrelsesmedlemmer.

Beretningen godkendtes enstemmig.

REGNSKABER OG BERETNINGER.

Regnskaberne for Tidsrummet $^1/_7$ 14—$^{30}/_6$ 15 forelagdes, og de gunstige Resultater gav naturligvis Anledning til, at en almindelig Tilfredshed kom til Orde. — Man vedtog paa Udvalgets Indstilling at anbringe Kr. 10,000.— i Kreditforenings-Obligationer.

Fra de paa Kongressen 1912 nedsatte Udvalg forelaa Beretninger vedrørende Kontingentspørgsmaalet og Pladsanvisningen. Toges til Efterretning og indstilledes til den forestaaende Kongres.

Den af de Herrer Jens Johansen og Vilh. Hansen udarbejdede omfattende Beretning for den forløbne Kongresperiode var forinden Mødet tilstillet Medlemmerne, der udtalte deres Tilslutning til dette Arbejde.

KONGRESSEN.

Forretningsføreren gav forskellige Meddelelser desangaaende. Samtlige Forslag underkastedes en indgaaende og langvarig Behandling, ligesom der valgtes Ordførere til de resp. Spørgsmaal. Dagsordenen og Programmet fastsattes definitivt, og det vedtoges at indbyde Medlemmerne af Repræsentantskabet og Agitationsudvalgenes Formænd.

RETSHJÆLPEN.

Retshjælpsinstitutionens Arbejde gav ikke Anledning til nogen Diskussion, men er alligevel et stort Punkt paa Hovedbestyrelsens Dagsorden, idet den udstrakte Benyttelse af denne Del af vor Virksomhed fra Medlemmernes Side kræver megen Tid, alene til Underretning om disse Forhold, hvoraf kun de færreste foreligger til egentlig Behandling.

ANDRE ANLIGGENDER.

Fra „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" forelaa Indbydelse til det i Frederiksstad den 8.—10. ds. stedfindende Landsmøde. Da ingen af Medlemmerne paa nævnte Tidspunkt kunde foretage den paagældende Rejse, vedtoges det at udtale vor Tak for Indbydelsen med Beklagelse af, at man ikke denne Gang kunde følge den.

En Resolution fra Thisted-Afdelingen, hvori Hovedbestyrelsen opfordres til at iagttage, at C. O. upolitiske Standpunkter hævdes, toges til Efterretning, under Henvisning til et af Hovedbestyrelsen til Kongressen stillet Forslag.

Conto pro diversi.

FORANLEDIGET AF KONGRESSEN

udkommer dette Nummer af „D H. K. M. T." nogle Dage tidligere end sædvanlig, saaledes at de Delegerede kan modtage Bladet forinden deres Afrejse til Aarhus.

REGNSKABERNE

omhandlende den forløbne Kongresperiode er optagne i nærværende Nummer. Centralorganisationens, Arbejdsløshedskassens og det faglige Understøttelsesfonds Regnskaber, der som bekendt udsendes til Afdelingerne til Efterretning for disse, har ikke tidligere været offentliggjort her i Bladet. Og dette udelukkende af Pladshensyn. Imidlertid har dette medført, at Modstandere af vor Organisation har insinueret. at vi med Hensigt undlod at offentliggøre vore Regnskaber. Hvor ubegrundet denne Paastand er, fremgaar alene ved et Blik paa vor Status pr. 30. Juni d. A. I Løbet af den sidste Kongresperiode er C. O. Formue forøget med ca. 35,000 Kr.

Hvilken anden Organisation indenfor Handelsstanden kan opvise et saadant Resultat?

FRA GAMLE DAGE.

Ved Medhjælperstævnet i Hobro fortalte N. C. Nielsen, Kolding — under en Omtale af Handelens Udvikling fra Laugstiden til vore moderne Organisationsformer — følgende kuriøse Bestemmelser, der indeholdtes i Købmandslaugets „Skraa" eller Vedtægt i Kolding, der hidrører fra det femtende Aarhundrede:

„. . . . . Spilder man Laugsøl med Vilje eller drikker Avind til — Bøde 2 Daler.

Den, som giver Slag eller Haardrag — samme Takst. Den, som siger Skalk, Tyv eller Forræder eller taler nogen Laugssøster usømmelig (!) til — 1 Daler."

1673 ser man, at det indskærpes Købmændene, at ingen maa holde 2 Maal eller Lodder: et til at købe og et til at sælge med. Ved samme Lejlighed tilføjes en Bestemmelse om, at naar nogen var for meget beskænket, maatte han bæres hjem og siden mulkteres.

— — —

Man vil se at det har gaaet livligt til i de gode, gamle Dage.

DYRTIDSTILLÆG.

I Tilslutning til forudgaaende Meddelelser kan vi oplyse, at følgende kjøbenhavnske Firmaer i den seneste Tid har indrømmet deres Personale Dyrtidstillæg:

Chr. C. Rahr & Co., De forenede Bagermestres Rugbrødsfabrik, C. B. Møller, F. L. Smidt & Co., Fabrikant Hvilsom (Falkonergaardens Fabriker), Dansk Staalbeholderfabrik A/S., S. Korsgaard & Co., A/S. Weilbach og Cohn, A/S. Havnens Motorfærger, Emil Kronemann, H. Hagerups Boghandel (1 Md.s Gage), Strøyer & Mørch (til gifte Medhj. under 2000 Kr.), W. Bähncke & Co. (1 Mds. Gage), L. Jacobsen, Wildersplads, Hermann Aug. Suhrke, A/S. Chr. IX.s Gade-Kvarteret (1 Mds. Ekstra-Gage til Funktionærer og Arbejdere) og „Sygekassen for Alle" (Kr. 100.— til hver Funktionær.

Fra Middelfart meldes:

Middelfart Kommune, Nordvestfynske Jernbane, A/S. Middelfart Disconto-Institut samt Firmaet A. C. Hansen, jun., Middelfart, har givet Dyrtidstillæg.

Nationalbankens Filial i Aarhus, „Bankkontoret" har givet Personalet Dyrtidstillæg. Dette er ogsaa kommen de midlertidig antagne tilgode.

WEEK-END.

Følgende kjøbenhavnske Firmaer har — foruden de allerede nævnte — gennemført tidlig Lørdagslukning:

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Regnskab 1. Juli 1912—30. Juni 1915.

INDTÆGT.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Overført fra forrige Regnskab			3115	75
Kontingent			36908	50
Dansk H. & K. M. T.				
Afgift af Annonce Omslaget	6619	20		
Abonnement	30	37		
			6649	57
Salg af Agitationsbrevkort			4	50
„ „ Agitationspjecer			2	50
Indvundne Renter			109	40
Kr.			46790	22

UDGIFT.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Administrationen				
Forretningsførerens Gage	2050	00		
1. Assistents Gage	3047	60		
2. do. do.	750	00		
Leje af Kontor og Telefon	1607	03		
Tryksager, Porto m. v.	2473	95		
Kontorassistance	60	00		
			9988	58
Rejseudgifter og Diæter				
Kongressen 1912	1729	51		
Repræsentantskabsmødet	670	60		
Hovedbestyrelsesmøder	1080	55		
Forretningsudvalgsmøder	264	02		
Kontingentudvalgsmøder	48	60		
Repræsentationsudg. v. intern. Møder	156	00		
do. v. det norske Landsm. 1913	183	60		
Forskellige Møder	105	15		
			4238	03
Dansk H. & K. M. T.				
Redaktørens Gage	1500	00		
Leje af Kontor og Telefon	454	33		
Ekspeditørens Gage	45	00		
Trykning af Bladet	12670	97		
Omdeling	2165	17		
Tryksager, Porto m. v.	574	40		
			17409	87
Agitationen				
7-Lukningsagitationen	1050	56		
Landsstævnet	337	59		
Møder og Stævner	2585	55		
Bidrag til Københavns Afd.	2498	01		
Tryksager	137	22		
			6608	93
Retshjælpen			1133	21
Stipendieudvalgene			200	00
Fédération internationale des Employés			140	96
Bidrag til nødlidende belgiske Arbejdere			200	00
Diverse Udgifter			153	52
Afskr. af Fordringerne: Vald. Petersen	283	50		
„ Chr. Ingvoldsen	157	21		
„ A. Petersen	12	50	453	21
Afskrevet paa Inventar Konto (10 % p. A.)			626	97
Overskud at overføre til næste Regnskab			5636	94
Kr.			46790	22

Kjøbenhavn K., den 1. Juli 1915.

Jens Johansen.

Ovenstaaende Regnskab fra 1. Juli 1912 til 30. Juni 1915 er af os Undertegnede revideret og befundet at være et nøjagtigt Sammendrag af de reviderede Aarsregnskaber i nævnte Periode.

Kjøbenhavn K., den 23. Juli 1915.

H. P. Hansen jun. **Carl Poulsen.**

I Juni—August Kl. 3: A/S. De danske Sukkerfabriker, A/S. Sukkerrafinaderiet i Larsbjørnstræde. — Kl. 2: United Shoe Machinery Co., A/S.

DETAILLISTERNE OG DYRTIDEN.

„Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger paa Øerne øst for Storebelt" (Detailhandler-Societétet) har under 24. Juli givet følgende Svar paa en Henvendelse fra „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kjøbenhavn angaaende Dyrtidstillæg:

„Vi anerkender de vanskelige Forhold, under hvilke Folk med faste Indtægter skal føre deres Husholdning i disse dyre Tider. Vore Medlemmer er i det hele og store ikke stillet bedre, ogsaa de mærker de høje Varepriser, de forhøjede Udgifter, men desværre ikke forhøjede Indtægter. Naar flere Nationaløkonomer som Kendsgerning fastslaar, „at vort hjemlige Erhvervsliv har lukreret ved Krigen, at adskillige større og mindre Virksomheder blomstrer som ingensinde tidligere", saa maa vi sørgeligt nok bekende, at vor Detailhandlerorganisation ikke er saa lykkelig at have saa heldigt stillede Medlemmer. Den jævne, almindelige Detailhandel har kun haft Ulykke af Krigen, den har kun mærket de store Indkøbspriser, det formindskede Salg og den forringede Fortjeneste. Yderligere har særdeles mange af vor Stands Medlemmer ved den ekstraordinære Militærindkaldelse maattet forsømme deres Forretning og ofte set denne gaa tilbage i Værdi.

Af disse forskellige Aarsager maa vi beklage at maatte indskrænke os til at henstille i al Almindelighed til vore Medlemmer, naar det er dem overkommeligt, at yde deres Medhjælpere Støtte under Tidens vanskelige Forhold."

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bramminge. I middelbart efter det egentlige Startmøde den 24. Juli, ved hvilket Herr N. C. Nielsen, Kolding, talte, afholdt den nyoprettede Afdeling konstituerende Generalforsamling, hvor der valgtes som midlertidig Bestyrelse følgende Kolleger: Isenkrammedhjælperne C. H. Mosti og Marius Heilesen, Kolo-

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Regnskab 1. Juli 1912—30. Juni 1915.

INDTÆGT.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Afdeling A.				
Overført fra forrige Regnskab			6892	39
Kontingent			24476	50
Medlemsbøger			2329	50
Renter			1359	83
Kr.			35058	22

UDGIFT.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Afdeling A.				
Arbejdsløshedsunderstøttelser			11702	45
Gage			3000	00
Medlemsbøger m. v.			988	71
Tryksager og Mærker			160	65
Overskud at overf. til næste Regnskab			19206	41
Kr.			35058	22

INDTÆGT.	Kr	Øre	Kr.	Øre
Afdeling B.				
Overført fra forrige Regnskab			17890	11
Kontingent			24476	50
Renter			2907	82
Kr.			45274	43

UDGIFT.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Afdeling B.				
Arbejdsløshedsunderstøttelser			582	35
Gage			3000	00
Leje af Kontor og Telefon			1607	04
Tryksager, Porto m. v.			2473	95
Kautionsforsikringspræmie			240	00
Overskud at overf. til næste Regnskab			37371	09
Kr.			45274	43

Kjøbenhavn K., den 1. Juli 1915. **Jens Johansen.**

Ovenstaaende Regnskab fra 1. Juli 1912 til 30. Juni 1915 er af os Undertegnede revideret og befundet at være et nøjagtigt Sammendrag af de reviderede Aarsregnskaber i nævnte Periode.

Kjøbenhavn K., den 23. Juli 1915. **H. P. Hansen jun.** **Carl Poulsen.**

---

nialmedhjælper Svend Espensen, Kontorist Aage Madsen og Boghandlermedhjælper Frk. Kathrine Sparrevohn.

Bestyrelsen har konstitueret sig med C. H. Mosti som Formand, Frk. Kathrine Sparrevohn som Næstformand, Marius Heilesen som Kasserer og Aage Madsen som Sekretær. Paa en senere Generalforsamling vil der blive forelagt de endelige Love til Vedtagelse. *C. H. Mosti.*

Holstebro. Tirsdag den 3. Aug. afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel „Royal". Der toges Stilling til de forskellige Forslag paa Dagsordenen til Kongressen, og Valg af Delegerede foretoges. Valgt blev C. C. Knudsen og E. Eriksen; Suppleanter: H. Herlevsen og A. Ring.

Kjøbenhavn. Tirsdag den 31. August Aften Kl. $8^1/_2$ pr. afholdes i Lokalerne, Kongens Nytorv 8^3, ordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Indkomne Forslag. 4. Fastsættelse af Lønninger. 5. Valg af: a) Formand, b) 4 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter, c) 2 Revisorer og 1 Suppleant. 6. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være Formanden i Hænde senest den 25. August. Medlemsbog forevises ved Indgangen. *Fællesbestyrelsen.*

Kolding. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 4. August i „Marielund". Formanden gennemgik de betydeligste af Forslagene til Kongressen og knyttede hertil forskellige Bemærkninger. Angaaende Kjøbenhavn-Afdelingernes Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation" førtes en kort Diskussion. Formanden mente ikke, at Kongressen kunde tvinge Afdelingerne til at tage Indmeldelsen tilbage, og var forøvrigt af den Anskuelse, at man ikke skulde tillægge samme saa stor Betydning som fremført fra forskellige Afdelingers Side. Endvidere førtes en Diskussion om Kontingentforhøjelsen, hvis Arbejdsløshedskassen bliver statsanerkendt. Som Delegerede til Kongressen valgtes Aksel L. Lorentzen og Carl Schau. Til Suppleanter valgtes O. Juhl Rendil og Carl Jørgensen. *C. F.*

Nykjøbing F. Tirsdag den 20. Juli afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling i „Kohavepavillonen". — Formanden aflagde Beretning for Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmigt, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskabet, der ligeledes godkendtes; dog udtalte et Medlem sin Misbilligelse over, at der til Tryksager var medgaaet et særligt stort Beløb og henstillede til Bestyrelsen fremtidig at faa denne Post reduceret, hvilket toges til Følge.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes Herr Drejer, Frk. Brodthagen og Herr Joh. Belling; til Suppleanter: Herrerne R

Centralorganisationen af danske Handels-og Kontormedhjælperforeninger
og
Handels- og KontormedhjælpernesArbejdsløshedskasse.

Status pr. 1. Juli 1915.

AKTIVER.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Bank Konto				
Indestaaende i „Den danske Landmandsbank"			58519	88
Kassebeholdning			749	47
Tilgode hos Annonce-Administrationen ved N. Kristensen			531	89
	Kr.	Øre		
Inventar Konto pr. 30. Juni 1915	2301.	40		
÷ 10 % Afskrivning p. A.	230.	14	2071	26
H. & K. M.s Festmarsch	14	55		
Agitationspjecer	84	39		
Sangbøger	243	00	341	94
Kr.			62214	44

PASSIVER.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Centralorganisationens Formue			5636	94
Arbejdsløshedskassens Afd. A.'s Formue			19206	41
— — B.'s Formue			37371	09
Kr.			62214	44

Kjøbenhavn K., den 1. Juli 1915. **Jens Johansen.**

Ovenstaaende Status pr. 1. Juli 1915 er af os Undertegnede revideret og befundet at være i nøje Overensstemmelse med Hovedbogen.

Kjøbenhavn K., den 23. Juli 1915. **H. P. Hansen jun.** **Carl Poulsen.**

Rasmussen, P. Therkildsen og Frk. E. Bjerregaard. Til Revisor genvalgtes Frk. Gerda Christensen og Herr Joh. Gammel; til Suppleanter Frk. H. Eriksen og Herr Alfr. Jensen. Til Agitationsudvalg valgtes Frkn. Brodthagen og A. Johansen, Herrerne Drejer, Stridsland, J. Møller og Gammel. Herr Drejer fremkom derefter med Forslag til Kongressen om, „at der i alle Afdelinger oprettes Bureauer med Regnskab over alle uorganiserede Kolleger". — Efter nogen Diskussion vedtoges det dog ikke at indsende dette Forslag. Til Redaktør af Maanedsberetningen valgtes Herr Alf. Jensen.

Herrerne Alf. Jensen og Stridsland udtalte derpaa hver en Tak til Herr Anker Boesen, der nu forlader vor By, for den store Interesse og det dygtige Arbejde, Herr B. stadig har ydet Foreningen, og at Rudkøbing-Afdelingen, hvortil Herr B. overflyttes, maa prise sig lykkelig ved at modtage et saadant Medlem. De Tilstedeværende sluttede sig til Taleren og gav Herr Boesen et kraftig Hurra. — Herr B. takkede og udtalte, at han følte det som sin Pligt at arbejde for Foreningen, og at han gjorde det med Glæde. — B. udbragte til Slut et Leve for C. O. Derefter hævedes Generalforsamlingen. *A. J.*

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —
og Organisationen hjælper Dig!

Afleveret til Posten den 11. August.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1915. 15de Aargang.

CENTRALORGANISATIONENS 6TE ORD. KONGRES.

Hvad der spredtes skal vi binde,
ej hvor Snæversynet bor.
Nej vi skal hinanden finde
og forstaa hinandens Ord.
Samling om Maalet — det vi maa
give hinanden Løfte
— Løfte og Haandslag paa!

Her hvor Jyderne de rejste
vore Krav for første Gang,
hvor de vore Faner hejste
under Kamp og frejdig Sang,
her af vor hele Viljes Magt,
vil om vor Ret vi værne
— staa for vor Stand paa Vagt!

(Af Chr. J. Hendils Aabningssang).

HØJTIDSFULDT og mandigt klang Chr. J. Hendils smukke Aabningssang gennem Aarhus-Forsamlingsbygningens store, prægtige Festsal.

Kongressisterne saavel som de talrige Tilhørere, der overværede Medhjælperkongressens første Møde, følte at disse jævne Strofer ikke blot var Ord, men et samlende Udtryk for de Følelser, som besjælede de 111 Delegerede, der afvigende Meninger og Sympatier ufortalt, alle vilde det bedste for vor Sag, — den der har baaret os frem over alle Hindringer, gennem al Modstand og nu som altid før skulde forene vore Viljer i nye samdrægtige Løft for Medhjælperstandens Velfærd og Borgerheld.

Ingen tidligere Kongres kan i sit Forløb og i sine Beslutningers Rækkevidde sammenlignes med Aarhus-Kongressen. Den aabner os nye Synsvidder, sætter os større Maal, lærer alle os, Medhjælperbevægelsens Foregangsmænd, at vi ikke skal mestre men tjene Sagen, fordi netop den er Generalnævneren, hvori vore Kræfter, vor Vilje og vore afvigende Anskuelser sammenfattes.

Har vore Modstandere vejret Svaghed i vor Organisme, spejdet efter Splittelsens Tegn i vort Landsforbund, lyttet efter ændrede Signaler, der kunde sprede os under Opmarchen, — da er Beskæmmelsen deres.

Thi styrkede til nye Arbejdsdage, med Blikket fremadvendt og i fælles Marchtakt drager vi fra denne Centralorganisationens vigtigste Kongres — ud til nye, ventende Opgaver.

Af den „sprængte Organisation", hvorom vore Modstandere har fablet, fremgik i disse Aarhusdage et fast sammensvejset Landsforbund, der soleklart for alle Seende i sig bærer Fremtiden for vor Stand, ja selv er Standens Fremtid.

Ogsaa paa anden Vis blev denne Kongres løfterig for vor Centralorganisation. Dens Fysiognomi varslede godt for Reformarbejdet i de kommende Dage. Hvad var det for Mænd og Kvinder, der bænkedes ved de lange Kongresborde, som bugnede under Tryksagers Mængde? Hvad var det for Sendemænd, der samledes i den høje, luftige Forsamlingssal, hvis hvide feststemte Tone fremhævedes af vore smukke Afdelings-Bannere og -Faner, indrammet i nationale Farver og Blomsters Væld? Netop de Standsfæller, der, hver paa sin Plads og Egn, er Medhjælpersagens Talsmænd og Forkæmpere. Enkelte kendte Ansigter fra Organisationens allerførste Dage, adskillige prøvede Mænd, der har gjort Felttoget med gennem Aarene, og talrige yngre Kræfter, det fornyende Element, hvoraf mange allerede har vunden Navn i Organisationens Tjeneste, og forbereder sig til at løfte Arven efter den gamle Garde.

Blandt dette Hold af nye Mænd søger vi ikke forgæves efter viljestærke og intelligente Fysiognomier. Intet Tegn er glædeligere end dette, at en Bevægelse der skal kæmpe sig frem er i stadig Fornyelse og Vækst. Og ingen tidligere Kongres har som denne belært os om, at den nye Medhjælpergeneration er rustet og rede. Vi hilser denne Ungdom, der møder med Arbejdsmod, Tillid og Vilje til at tage de næste Løft for vor Sag, og føre den fremad til Sejr!

— — —

Kongressens Forløb! Derom vil efterfølgende Referater berette. Beretningsdebatten samledes sig — som refereret i dette Nummer af vor Tidende — især om de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation". Ved den af Kongressen med stort Flertal vedtagne Resolution og en enstemmig vedtaget Lovændring, omhandlende fremtidig Afgørelse af lignende Anliggender, vil det stærkt omstridte Indmeldelses-Spørgsmaal være afsluttet.

Den anden Kongresdag aabnedes med Regnskabsaflæggelse, der ligesom selve Beretningen fandt enstemmig Godkendelse. — Dernæst foranledigede Lærlingelovens Revision en saglig Forhandling, og det besluttedes at henvise dette vigtige socialpolitiske Emne til en grundig og alsidig Behandling af Hovedbestyrelse og Repræsentantskab, eventuel med Henblik paa en ved Ministeriets Mellemkomst foranstaltet Kommissions-Drøftelse. — Senere vedtog Kongressen en Udtalelse vedrørende Butikslukningslovens Revision med Henblik paa den sidste Fase, hvori denne Sag er indtraadt.

Hovedemnet, baade hvad angaar Tid og Indhold, var naturligvis Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Efter at Generaldebatten havde afklaret de afvigende Anskuelser om Statsanerkendelsens Princip, og dette var godkendt med 100 „Ja" mod kun 6 „Nej"-Stemmer, fulgte Specialdebatten om Vedtægt-Forslagets Enkeltheder, der særlig samlede sig om det komplicerede Kontingentspørgsmaal. Naar undtages den Kontingentforhøjelse paa 25 Øre maanedlig, som Statsanerkendelsen forudsætter, blev Kontingentet uforandret. Først den tredje Kongresdag afsluttedes Debatten med det i Sandhed stolte Udfald, at det samlede Lovforslag enstemmig vedtoges, — et Resultat der modtoges med stormende Bifald.

Resten af Forhandlingerne angik Lovændringer, der som Forslaget fra Kjøbenhavn om Ændring af Organisationens Navn medførte en rask Debat, men derimod ingen Navneforandring. De forskellige af Hovedbestyrelsen stillede Ændringsforslag til Lovene vedtoges, medens de fleste af de fra anden Side stillede Forslag enten forkastedes eller toges tilbage under Debatten. Dette sidste var saaledes Tilfældet med Forslaget fra Kjøbenhavn, der omhandlede Omlægning af vor Tidendes Redaktion. —

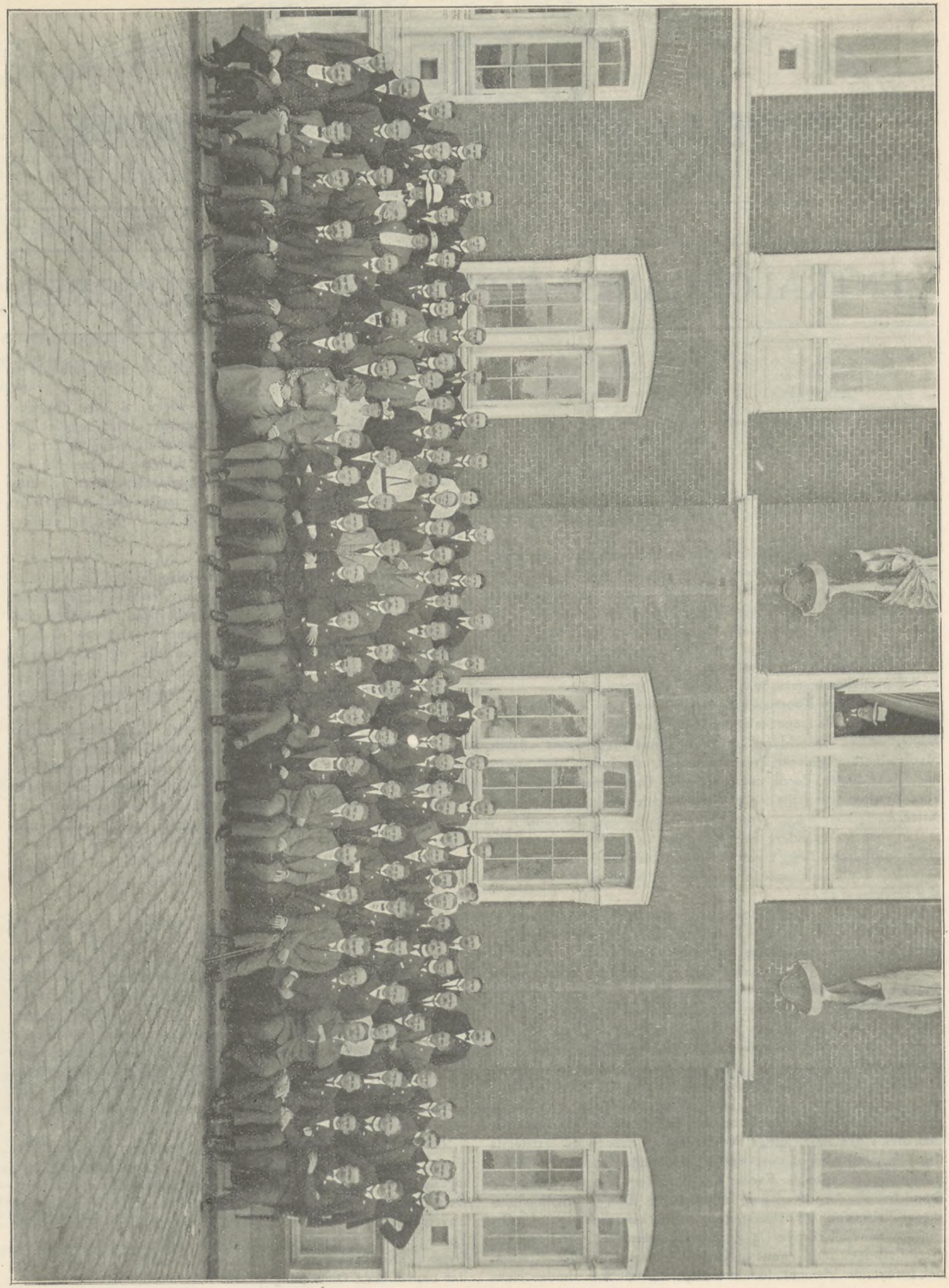

Deltagerne i Centralorganisationens 6te ord. Kongres i Aarhus 15.—17. August 1915.

Saavel den hidtidige Forretningsfører som „D. H. K. M. T.s Redaktør genvalgtes med Akklamation, — Valg der foretoges under harmoniske Former og hilstes med stærkt Bifald. Hovedbestyrelsen genvalgtes — med Undtagelse af Herr Poul Jensen, Vejle, der ikke ønskede Genvalg — med store Stemmetal.

Genvalgt til Hovedbestyrelsen blev: Kontormedhjælper Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, Isenkrammedhjælper C. Hansen-Møller, Svendborg, Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, Boghandlermedhjælper Mich. Nielsen, Vejle og Forretningsfører N. C. Nielsen, Kolding. — Nyvalgt blev vor kendte og ansete Kollega Bankkasserer Johs. Sjælland, Aarhus.

Til Repræsentantskabet valgtes: For Jylland: A. Elvig, Frederikshavn, Th. Hansen, Aalborg, Axel Juhl, Vejle, Carl Knudsen, Aarhus, Frk. Else Nissen, Esbjerg og Johs. Petersen, Aarhus. For Fyn: Karl Sørensen, Middelfart. For Sjælland og Lolland-Falster: H. Wied-Kirkegaard, Maribo og Otto Stridsland, Nykjøbing F. og for Kjøbenhavn: Martin Pedersen.

— — —

Efter Kongressens Afslutning samledes Hovedbestyrelsen til et konstituerende Møde, der enstemmig genvalgte A. Andreasen og Vilh. Hansen til Forretningsudvalget (hvortil Forretningsføreren er selvvalgt). Til Centralorganisationens Viceforretningsfører — det nye Tillidshverv der er hidført af Statsanerkendelsen — valgtes Vilh. Hansen, ligeledes med Enstemmighed.

Kongres-Referat.

Forretningsførerens Aabningstale.

Centralorganisationens 6. ordinære Kongres aabnedes Søndag den 15. August Kl. 10 i „Arbejdernes Forsamlingsbygning" i Aarhus.

Forretningsfører Jens Johansen bød Velkommen med følgende Tale:

Som Formand for Centralorganisationen har jeg den Ære paa Hovedbestyrelsens Vegne at aabne denne vor 6. ordinære Kongres, idet jeg byder Velkommen til Alle. Vi samles denne Gang paa et Tidspunkt, der falder sammen med et Slags Jubilæum, idet vi er ganske nær ved 15-Aars Dagen for Centralorganisationens Oprettelse, der fandt Sted netop i samme By, hvor vi i Dag igen er Gæster. — 15 Aar er vel ikke nogen lang Periode i et Fags Historie, men de har i hvert Fald givet os en Sum af Erfaring, som vi ogsaa ved denne Lejlighed vil benytte som Basis for de Raadslagninger, der her skal finde Sted, og i Betragtning af, hvad Centralorganisationen har haft at kæmpe mod af Modstand udefra — og desværre ogsaa fra vore egne Standsfæller — forekommer det mig, at det Resultat, vi i Dag forelægger for Kongressen, berettiger til at se forholdsvis lyst paa de næste 15 Aar.

Jeg skal byde særlig Velkommen til vore Gæster, og jeg vender mig først til vor udmærkede Ven og Kollega — vor Kending fra vor sidste Kongres og fra flere Besøg her i Landet — Næstformanden for vor norske Broderorganisation „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund", Herr Fuldmægtig Chr. Dybwad, Kristiania. Chr. Dybwad føler sikkert — ja, véd utvivlsomt — at han er ganske særlig velset og velkommen i vor Kreds, det saa meget mere, som vi i hans Tilstedeværelse her ser en udstrakt Haand fra vore norske Standsfæller, en Haand, som vi gerne modtager til Held for fortsat og yderligere udviklet Samarbejde mellem vore Organisationer — ogsaa hvis der skulde blive Tale om mere haandgribelige Tegn paa den gensidige Sympati.

Folketingsmand Johs. Fog-Petersen byder jeg ligeledes hjertelig Velkommen som den kendte og skattede Mand, han er. F.-P. har bevist den danske Medhjælperstand store Tjenester, først som Forstander for Handelshøjskolen „Købmandshvile", senere som den varmtfølende Medhjælpertalsmand paa Tinge, som vi med Glæde har sét indtage Plads i den betydeligste Forsamling her i Landet.

Folketingsmand A. Stilling byder vi ogsaa med Glæde Velkommen hos os. Herr S. har paa forskellig Maade vist sin Interesse for vore Forhold og vor Organisation, baade som Medlem af Folketingets Lukkelovsudvalg og som Foredragsholder i flere af vore Afdelinger, og vi haaber, Samværet her maa give Herr S. yderligere Interesse for vor Stand. —

Ude omkring os raser Krigen i al sin Vederstyggelighed; tvunget af Magter, hvis Interesser kun i de færreste Tilfælde er Folkets Interesser, er ogsaa vore Standsfæller — som før plejede fredeligt Samarbejde — sat op mod hverandre og trykket Bøssen i Haand for at ødelægge Medmennesker, med hvem de intet udestaaende har. Et Arbejde som vi véd, de har den dybeste Afsky for og som er dem inderlig imod. For alle alvorlige Mennesker maa disse Rædsler give Anledning til alvorlige Tanker — ikke mindst for os, der arbejder for Solidaritetens Idé, for Broderskabsfølelsen, for Internationalismen ved vort Samarbejde med Standsfæller i andre Lande. Lad os, idet vi sender en Tanke til vore lidende Kolleger, love hinanden, at vi, hvor smaa og lidet betydende vi end kan være, trofast vil arbejde videre paa at bære Sten til den Broderskabsvold, som tilsidst skal dæmme op for de Grusomheder, som for Tiden behersker $^{9}/_{10}$ af Europa, og lad os haabe, at der ud af det Ragnarok, den vanvittige Hexedans, maa fremstaa en ny Tid, hvor menneskelige Følelser sidder i Højsædet og den fredelige Syssel for Menneskehedens Vel maa faa bedre Kaar at virke under. (Hør!)

Der har fra enkelt Side lydt Betænkeligheder ved at afholde Kongres under disse vanskelige Krisetider, og selv om man nok kan forstaa en saadan Betragtning, synes jeg ikke, at man kan dele den; thi netop nu — hvor alt bryder og gærer omkring os — er der fremfor nogen Tid Anledning til, at vi samles for at pleje Raad om, hvorledes vi bedst bygger det Værn om vor Stand, som Organisationen skal være. — Kongressen staar overfor overordentlig vigtige Spørgsmaals Behandling og Afgørelse, og det kan ventes, at Meningerne vil tørne stærkt mod hinanden, men det er kun godt saaledes; thi jeg føler mig fuldt overtydet om, at den Kærlighed til Sagen, der besjæler os alle, vil diktere os det Standpunkt, som vi uvægerlig holder fast paa, og at vi er kommen her for yderligere at samle — ikke for at splitte. (Hør!)

Jeg udtaler da Haabet om, at disse Dages Forhandlinger maa præges af Loyalitetens Aand, og maa føre til heldbringende Resultater for vor Stand og dens Repræsentation — Centralorganisationen. —

Hermed har jeg den Ære at erklære Centralorganisationens 6. ordinære Kongres for aabnet, idet jeg beder Dem med mig raabe et: Leve Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger! (Stærke Hurraraab).

Derpaa afsynges den af Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, affattede Aabningssang: „Over Landet Bud vi sendte", der modtages med Bifald.

Gæsternes Hilsen til Kongressen.

Chr. Dybwad, Kristiania: Ærede danske Kolleger! Jeg skal paa „Norges underordnede Handelsstands Forbunds" Vegne frembære en hjertelig Tak, fordi De til denne Kongres har sendt os en Indbydelse og over, at De har villet se os her hos Dem.

Skal jeg klargøre, hvorledes Forholdet er mellem den danske og den norske Organisation, saa lader dette sig lettest forklare ved, at vi er en 7-aars Gut, som faar Lov at lege med den 15-aarige. — Naar vi næsten daglig søger Deres Organisation i et eller andet Anliggende, saa har vi Følelsen af, at vi kommer sammen med de store Drenge og henter Lærdom om, hvordan vi skal bære os ad, naar vi engang skal regnes iblandt halvvoksne Mennesker. Den Kompliment tror jeg at kunne give den danske Centralorganisation, at den nu i det mindste er halvvoksen. Tiden vil dog altid udviske Forskellen mellem den 7-aarige og den 15-aarige, og saaledes haaber jeg ogsaa, at det vil gaa os i Forholdet overfor Dem. — Med disse Par Ord ønsker jeg Dem Held og al Fremgang igennem Aarene. (Bifald!)

Folketingsmand Johs. Fog-Petersen: Ogsaa jeg takker Kongressen og Centralorganisationen, fordi De har indbudt mig til at komme herover. Det var mig en Glæde, og jeg takker for den og de venlige Velkomstord, der før rettedes til mig.

Fra gammel Tid har jeg følt mig hjemme i Deres Kreds, og det var mig en Fornøjelse her i Dag at møde saa den ene og saa den anden Bekendt, som jeg har truffet ved tidligere Lejligheder, naar jeg ude i Deres Afdelinger har holdt Foredrag.

Jeg ønsker Dem Held med denne Kongres. Jeg føler det, som jeg er med i det. (Bravo!) De staar foran Fest- og Arbejdsdage. Gid de maa udføre et Arbejde for dem, der er med Dem, og for dem, der endnu gaar derude uden at forstaa, at de burde være med.

Til Lykke med Kongressen! (Bifald!)

Folketingsmand, Lærer A. Stilling, Aarhus: Mine Damer og Herrer! Ogsaa jeg takker for den Venlighed, De har vist mig ved at indbyde mig ved denne Lejlighed. Jeg vil til denne Tak føje et Par Ord. — Først vil jeg ønske, at De maa faa Held og Lykke i det Arbejde, De skal udføre. Dernæst vil jeg haabe, at De snart maa komme dertil, at det ikke er en Tiendedel, der staar indenfor Organisationen, men kun en Tiendedel, der staar udenfor. (Bravo!)

Det har været svært, at organisere Handels- og Kontormedhjælperne, og det ser næsten ud, som om det er Yderpunkterne i Arbejderskaren, der er vanskeligst at organisere: dem, der

staar lavest, Landarbejderne, og dem, der staar højest, Handels- og Kontormedhjælperstanden. Ihvertfald har de hidtil været vanskeligst at faa med. Det skal derfor, som jeg tidligere har sagt ved Møder, være mit Ønske, at den Tid snart maa komme, da Handelens Arbejdere maa faa Øjnene op og se, at de er Arbejdere, og at de maa slutte sig sammen med de andre Arbejdere. Før naar de ikke det Maal, hvortil de stiler. (Bifald!)

Mandaternes Prøvelse og Kongressens Tillidsmænd.

Forretningsføreren: Jeg skal tillade mig at meddele, at Hovedbestyrelsen har vedtaget at indbyde de af Repræsentantskabets Medlemmer, som ikke er valgte Delegerede, til at overvære Kongressens Forhandlinger. Da vi imidlertid ikke kan give dem Stemmeret, vil jeg foreslaa, at der gives dem Taleret, navnlig med Henblik paa det store Arbejde med Arbejdsløshedskassen, som de har deltaget i.

Kongressen sluttede sig hertil.

Forretningsføreren forelægger Forslag til Forretningsorden, der vedtages.

Derpaa vælges til Prøvelse af Mandaterne: Martin Pedersen, Kjøbenhavn, Axel Juhl, Vejle og Johs. Petersen, Aarhus. —

Martin Pedersen meddeler paa Udvalgets Vegne, at der ialt er indkommen 94 Mandater, repræsenterende 56 Afdelinger. De 93 Mandater indstiller Udvalget til Godkendelse uden Bemærkning. Fra Rødby er valgt en Repræsentant, bosiddende i Maribo, men Udvalget indstiller desuagtet Mandatet til Godkendelse. Efter et Replikskifte godkendes det. Repræsentanten fra Fredericia har glemt sit Mandat, hvorfor Udvalget indstiller, at han faar Taleret paa Kongressen, men først Stemmeret, naar Mandatet foreligger. Kongressen slutter sig hertil. Endelig oplyses, at Middelfart kun den første Dag vil blive repræsenteret af den valgte Delegerede, medens Suppleanten vil komme tilstede de øvrige 2 Dage.

Forretningsføreren anbefaler at vælge de to fra vore tidligere Kongresser velkendte og velprøvede Ordstyrere: Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring og Redaktør Vilh. Hansen, Frederiksberg. Disse vælges enstemmigt og under Bifald.

Vilh. Hansen: Paa Fuldmægtig Andreasens og egne Vegne bringer jeg Dem vor Tak, fordi De i Dag, som saa ofte før, har vist os den Ære at vælge os til Kongressens Ordstyrere. Jeg ønsker Kongressen Arbejdsheld og at den Begejstringens Aand, som betegnede vort Delegeretmøde her i Aarhus i 1900, ogsaa maa præge denne Kongres. Da var det første Gang, vi rakte hverandre Haanden over Bælt og Sund, første Gang danske Medhjælpere mødtes til samdrægtigt Arbejde for fælles Sag. Ligesom vi den Gang forenedes i Begejstring, haaber jeg, at den samme Stemning maa besjæle disse vore Møder.

Held Kongressens Arbejdsdage, Held Danmarks organiserede Medhjælperstand, Held „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger"! (Bifald!)

Som stenografisk Referent møder Medlem af Hovedbestyrelsen, Frk. Johanne Andersen, assisteret af Assistent Harald Heie, Kjøbenhavn. Til Kongressens Sekretærer vælges M. Kornmaaler og Carl Jensen, Aarhus.

Ordstyreren (Vilh. Hansen) oplæser derpaa Navnene paa

De Delegerede.

I Hovedbestyrelsen:

Jens Johansen, Kjøbenhavn, A. Andreasen, Hjørring, Vilh. Hansen, Frederiksberg, Johanne Andersen, Kjøbenhavn, Ch. Hansen-Møller, Svendborg, Chr. J. Hendil, Hillerød, Poul Jensen, Vejle, Michael Nielsen, Vejle og N. C. Nielsen, Kolding.

Jylland:

Aalborg: P. M. Berg, Th. Hansen og O. Toppenberg. Aarhus-Central: Johs. Petersen, Isenkram: Carl Jensen, Kolonial: M. Kornmaaler og H. Simonsen, Kontor: J. C. Andersen, A. Borch og Anna Hindby, Manufaktur: Aage Fredslund. Brønderslev: Harald Jensen. Esbjerg: Fr. Thomassen og Else Nissen. Fredericia: E. Nommensen. Frederikshavn: A. Elvig og Chr. Olsen. Grenaa: A. Mikkelsen. Herning: A. Lorenzen og P. Stavnstrup. Hjørring: H. Hein og Carl Møller. Hobro: Carl Wass. Holstebro: Einar Eriksen og C. C. Knudsen. Horsens: Niels Dahl og Sten Vandborg. Kolding: Axel L. Lorenzen og C. Schou. Lemvig: Engelbert Petersen. Løgstør: A. Gillesberg. Nykøbing M.: And. Olesen. Odder: Høegh-Andersen. Randers: P. Jensen, Agnes Mortensen og R. Sjørup-Nielsen. Ringkøbing: Viggo Jacobsen. Samsø: Jens Devantier. Silkeborg: K. Ramsing Jensen. Skanderborg: William Nielsen. Skive: Chr. Petersen. Struer: M. M. Andersen. Thisted: Aage Neergaard og H. Chr. Ottesen. Varde: Carla Sørensen. Vejen: C. V. Jacobsen og M. Koed. Vejle: Axel Juhl, M. Rasmussen og Chr. Sørensen. Viborg: Einar Andersen. Direkte Afdeling: Helmuth Petersen, Hadsten, og Emil Simmelhag, Bjerringbro.

Bramminge er ikke repræsenteret.

Øerne:

Assens: R. Møller. Helsingør: Johs. Elding. Hillerød: H. C. A. Petersen. Maribo: Poul A. Rasmussen. Middelfart: Karl Sørensen. Nakskov: Anton E. Petersen og E. Carlo Petersen. Nykøbing: F.: H. Drejer og Otto Stridsland. Næstved: P. E. Andersen. Odense: Holger Petersen og Joh. Petersen. Ringsted: A. Poulin. Roskilde: F. Brockmann-Mikkelsen og N. Chr. A. Bisgaard. Rødby: H. Wied-Kirkegaard. Sakskøbing: Chr. Andersen. Slagelse: Anton Petersen. Sorø: C. Rasmussen. Stubbekøbing: John Dahl, Svendborg: Martin Petersen. Direkte Afdeling: Aage Kappel, Haarlev, og Johs. V. Larsen, Ringe.

Den Delegerede for Assens kan først møde senere paa Dagen.

Følgende Afdelinger er ikke repræsenterede: Bornholm, Frederikssund, Frederiksværk, Holbæk, Kallundborg, Korsør, Langeland, Præstø, Storehedinge og Vordingborg.

Kjøbenhavn:

Boghandel: Peter Wraae. Central: Agnes Christoffersen og Vald. Staunsager. Isenkram: Aage S. Leth. Kolonial: Wulff Beermann, Knud Elk, G. Jensen, Ole Kjeldsen, H. H. Rasmussen og Sigfred West. Kontor: Jørgen Alexandersen, C. Hammer, Harald Heie, Anna Michaelsen, Karen Mikkelsen, Peder Nørgaard, Martin Pedersen og Sophus Petersen. Manufaktur: J. Chr. Lund, P. Petersen og E. S. Schibler.

Repræsentanter og Revisorer.

Johs. Sjælland og Carl Knudsen, Aarhus, Robert Petersen, Fredericia, Anger Ipsen, Hjørring, og Chr. Karlsen, Kjøbenhavn.

Revisorer: H. P. Hansen jun. og Carl Poulsen, Kjøbenhavn.

Forelæggelse af Beretningen.

Forretningsføreren: Naar jeg skal have den Ære at aflægge Beretning for den Periode, denne Kongres skal sidde til Doms over, er det naturligvis ikke min Hensigt at gennemgaa den fra A til Z, da De jo har haft Lejlighed til at gøre Dem bekendt med den trykte Beretning, og jeg skal da her indskrænke mig til saa kort og klart, som ske kan, at paapege Kvintessensen af Beretningen.

Naar vor Beretning indledes med at sige, at Sol og Skygge har skiftet over Centralorganisationen, at den har haft Medbør, saavel som Modgang, men at den til Trods for stor Arbejdsløshed, vidtrækkende Militærindkaldelser, Dyrtid og hvad dermed følger, ikke er bleven rystet i sine Fuger, saa ligger deri et Sammendrag af, hvad de 3 Aar har været for Organisationen. Merprofitten af Krigen er ikke kommen Medhjælperne til Gode, tværtimod, den har snarere tjent til, at Gagereduktioner og Afskedigelser er steget, og er Centralorganisationen gaaet yderligere styrket ud af den Del af Krisen, vi til Dato har gennemlevet, kan det, Krisen har kostet os, hverken vejes eller maales. Man kan se, hvor meget vi rent pengeligt har tabt, men ikke kalkulere hvor langt vi ellers kunde være kommen. Vi kan ikke se, hvad det har kostet os at undvære saa betydelige Arbejdskræfter, som Indkaldelsen til Sikringsstyrken har berøvet os, ejheller i hvor stor Udstrækning, Dyrtiden har deprimeret mange af vore Standsfæller, saaledes at de hverken har haft Tid eller Lyst til at arbejde for Organisationen. Vi maa dog være lykkelige over, at vi ikke er hvirvlet ind i det Ragnarok, der i Øjeblikket finder Sted, og vi maa haabe, at der snart igen maa oprinde fredelige Tider, hvor vi skal vide at benytte alle de uhyggelige Eksempler, vi har oplevet, til yderligere Arbejde blandt vore uorganiserede Kolleger, til Styrkelse af vor Organisation. (Hør!)

Jeg skal nærmere omtale nogle Enkeltheder ved det Arbejde, vi i Kongresperioden har udført: Peger vi paa det daglige Arbejde, vi med Hensyn til 7-Lukningskampagnen har udført, maa det anses for uomtvisteligt, at det er Centralorganisationen, der har vedligeholdt og har Æren af 7-Lukningsstemningen. Vi har ved alle Midler holdt Liv i dette Krav, ved stadigt og ihærdigt Arbejde, for den frivillige 7-Lukning, og det er uforstaaeligt, at Lovgivningen stiller sig saa afvisende overfor Kravet, der støttes af saa godt som alle de interesserede Parter. En kendt Politiker har raabt „Vagt i Gevær" overfor den Tendens, at Samfundet skulde være Barnepige for os allesammen. Vi forlanger ikke Barnepiger, men vi forlanger en rimelig Beskyttelse for det store Fag, vi repræsenterer, mod den Udbytning, som en økonomisk overlegen Part i Kraft af den stærkeres Ret, altid kan foretage, ligesom det maa være berettiget, at ogsaa vi maa være med at træffe Bestemmelse

i et Forhold, der i saa høj Grad angaar os. En lovmæssig Begrænsning maa være vort Endemaal, ikke en Begrænsning af Lukketiden, men en effektiv Begrænsning af Arbejdstiden. Vedtagelsen af den nye Forfatning har sikkert bragt os et Skridt videre, idet Tusinder af Standsfæller derved er draget ind i Samfundsarbejdet og derved forhaabentlig i Arbejdet for deres eget Fag. Jeg haaber, at Medhjælperstanden maa forstaa den Ret, der er givet den, og maa lære at skrive sine Krav paa Stemmesedlen. Ligeledes vil jeg haabe, at der snart maa fremkomme et Resultat fra Lovgivningsmagten i denne Sag, det være sig i den ene eller den anden Retning.

Ved Gennemførelsen af Statistiken over Medhjælpernes Løn- og Arbejdsvilkaar er et af vore nære Ønsker bleven opfyldt; thi denne kan ved sine nøgne Tal give Anledning til adskillig Eftertanke. Det har altid været en Svaghed ved Handelsmedhjælperne, at der ikke blev regnet med dem. Navnlig i de socialt interesseredes Kreds har man ikke haft Øjnene aabne for de elendige Forhold, hvorunder Medhjælperne lever. Betydningen af, at disse Mennesker faar Kendskab om vore Forhold, kan ikke let overvurderes. Jeg vil fra denne Plads gerne benytte Lejligheden til at udtale en Tak til Handels- og Indenrigsministeriet for deres Interesse for Sagen. Ligeledes vil jeg takke Statistisk Departement og særlig d'Herrer Kontorchef Riis-Hansen og Fuldmægtig Dalhoff. Afdelingerne fortjener ogsaa Tak og Anerkendelse for den Forstaaelse, de har vist, og for det ikke ringe Arbejde, de har udført for Sagens Realisation. Vort Krav er sket Fyldest, nu gælder det om at bruge Resultatet, saaledes at det ikke blot bliver en støvet Bog for os. (Hør!)

Den systematiske Agitation. Bag Forøgelsen af vore Afdelinger fra 50 til 68 og vort Medlemstal fra 2370 til 4431 ligger der selvsagt et betydeligt Arbejde. Fremgangen, som maa betegnes som tilfredsstillende, er frembragt ved et nøjagtigt Sammenspil mellem Hovedledelsen og Afdelingerne, og Resultaterne vil altid staa i Forhold til dette Sammenspil. Der er ingen Tvivl om, at den mest disciplinære Opfattelse og den største Præcision vil bære os længst frem.

Naar Retshjælpen har udviklet sig saa stærkt, er Anledningen baade en glædelig og en sørgelig. Den glædelige er, at efterhaanden lærer Medlemmerne at faa Forstaaelse og Tillid til Organisationen, saaledes at de søger til denne, naar der er noget i Vejen. Det bevirker større Stabilitet af Organisationen, ligesom det ogsaa virker som Stopper for den Afgang, vi lider under. Den sørgelige Side er de rigoristiske Maader, hvorpaa Principalerne benyttede Krisen til at afskedige Medhjælperne og reducere deres Løn. Man gjorde ganske roligt gældende, at naar en saadan Krise indtraf, da ophørte enhver Forpligtelse fra deres Side. Det er en typisk Betragtningsmaade for Principalerne, og det har givet Anledning til en virksom Udvikling af Retshjælpen. Desværre har en meget stor Part af Medhjælperne en forbavsende Ukendskab til almindelig juridisk Ret, hvorfor ogsaa mange af dem er bleven narrede, men heldigvis er der dog adskillige, som hører til de kloge, som ikke lader sig narre, og derfor har vi en hel Del Retssager, som har sin Oprindelse i disse Forhold. Foruden de 45 Sager, der er omtalt i Beretningen, har der været et Utal af Forespørgsler, tildels forbunden med Forhandling, der er afgjort af Hovedkontoret. Denne Side af Retshjælpen er ikke den mindst vigtige. Jo mere vi kan opnaa ved Forhandling des bedre. Afdelingerne har en Pligt til at føre de Forhandlinger, der maa gaa forud for enhver Sag, og der vil ikke være noget Arbejde, hvormed de bedre vil formaa at underbygge Afdelingens Stilling, end netop ved at støtte de Standsfæller, der staar i Organisationen.

Vore Afdelinger er undergaaet en glædelig Forandring til det bedre; overalt i de store Byer har vi nu Afdelinger, der tager med den rette Forstaaelse paa Arbejdet med at fremme Organisationens Formaal, og faar vi ved denne Kongres indført Forhold vedrørende Arbejdsløshedskassen, der bevirker, at Medlemmerne hurtigere knytter sig til Organisationen, vil dette stærkt bidrage til at styrke Afdelingerne. Disse staar i Øjeblikket saa godt som ingensinde tidligere, hvilket Repræsentationen ved denne Lejlighed ogsaa tydelig viser. I Stiftet Lolland—Falster, hvor vi saa godt som ikke tidligere kendte Organisationen, har vi nu Afdelinger i alle Byer. (Bravo!). Ligeledes er de midt- og vestjydske Afdelinger gaaet meget stærkt frem, og endelig finder jeg Anledning til ogsaa at nævne den Afdeling, der fremfor nogen arbejder med træge Forhold og som for første Gang møder med et Resultat, der er værd at nævne. Vi maa i hvert Fald — hvorledes vi end ser paa mange Ting — kunne anerkende det kæmpemæssige, energiske Arbejde, der i de forløbne 3 Aar er foregaaet i Kjøbenhavn. (Hør!) De har i Løbet af Perioden tredoblet deres Medlemstal; fra i Løbet af 15 Aar at have naaet 273 Medlemmer, staar de nu med 902, (Bravo!) et anerkendelsesværdigt Resultat. Jeg vil ønske for Kjøbenhavn, hvor Tyngdepunktet maa komme til at ligge, hvor Skyggerne er dybest og hvor de grelle Forhold træder stærkest frem, at Afdelingen maa faa Held med det Arbejde for Medhjælperstanden, som den udfører. (Hør!)

Centralorganisationen gaar nu ud af sin 6. ordinære Kongres-Periode, styrket saavel i Tal som i Erfaringer, stærkere og solidere paa alle Omraader, i indre Fasthed, i ydre Anseelse, i financiel Styrke, i Henseende til Handlekraft og Aktionsevne og i fagforeningsmæssig Forstaaelse. Vi styrer da trygt ind i Fremtiden, sikker paa, at den kommende Kongresperiode vil bringe os den Fremgang, vi venter, sikker paa, at naar vi atter mødes, da kan vi række hverandre Haanden over et nyt og stort Fremskridt.

Jeg takker Dem alle for det Arbejde, vi sammen har udført i den forløbne Periode; vi kan have været uenige, vekslet skarpe Breve — det forstyrrer altsammen ikke vort Arbejde. Jeg haaber, at den kommende Periode maa bringe os et mægtigt Skridt nærmere mod vort stolte Maal: Handels- og Kontormedhjælperstandens økonomiske, sociale og kulturelle Frigørelse.

Mine kære Kolleger! Hermed indlader jeg da Beretningen for Centralorganisationens højeste Myndighed — Kongressen — til velvillig Behandling og eventuel senere Godkendelse. (Bifald!)

Taktik-Debatten.

Ordstyreren (Vilh. Hansen) stiller Forslag om at dele Beretningsdebatten i 2 Dele med Henblik paa et fra Hillerød Afdeling stillet Forslag, vedrørende de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation".

Carl Jensen. Aarhus, finder dette ret unødvendigt.

Harald Heie, Kjøbenhavn, foreslaar, at Afsnittet D. H. K. M. T. behandles særskilt. Dette afvises. Ved Afstemning vedtages Ordstyrerens Forslag.

Ordstyreren oplæser Forslaget fra Hillerød:

„Kongressen udtaler, at da „Arbejdernes Fællesorganisation" i Kjøbenhavn, bevislig ikke er en fuldstændig upolitisk Sammenslutning, er den Indmeldelse i nævnte Fællesorganisation, som Kjøbenhavns Afdeling har foretaget, ikke i Overensstemmelse med de af Centralorganisationen hidtil hævdede og fulgte Principer for en upolitisk Organisations Arbejdsmetode.

Da Kongressen ikke finder Anledning til at ændre den af Centralorganisationen hidtil fulgte upolitiske Kurs, maa man paalægge Kjøbenhavns Afdeling at tilbagekalde den nævnte Indmeldelse."

H. C. A. Petersen, Hillerød: Vi stiller ikke dette Forslag, fordi vi lider af Socialistforskrækkelse eller Chikanelyst overfor Kjøbenhavns Afdelinger, men ud fra saglige Grunde, navnlig fordi „Arbejdernes Fællesorganisation" — som det ogsaa har været anført i „D. H. K. M. T." — har et politisk Præg. — Vor Organisation maa være fuldstændig upolitisk. Allerede nu har vi ude i Provinserne haft Vanskeligheder i den Anledning, idet vore Agitatorer har faaet slynget den Udtalelse i Næsen, at nu havde Kjøbenhavns Afdelinger vist Kulør og nu var det kun et Tidsspørgsmaal med Provinsen.

Vi har tidligere vist Kjøbenhavnerne Forstaaelse overfor deres Vanskeligheder og nu haaber vi, at Kjøbenhavn viser Forstaaelse overfor vore Vanskeligheder og udmelder sig af Fællesorganisationen, dersom Kongressen forlanger det; thi er Kongressen af vor Mening, anser vi det for at være en Selvfølge, at Kjøbenhavns Afdelinger respekterer en saadan Kongresbeslutning og tager Konsekvenserne og udmelder sig, selv om det hævdes, at Kjøbenhavnerne har overholdt Formerne.

Vilh. Hansen: Dersom jeg sluttede mig til Hillerød-Forslaget, vilde jeg være i Modstrid med min Fortid. Jeg kan ikke række Haand til, at en eneste Sten løsnes i den Bygning, jeg har været med at grundlægge og opbygge.

Her skal jeg derfor kun sagligt referere Sagens Gang: For mange kjøbenhavnske Medlemmer, udenfor den Gruppe, der repræsenterer den nye Kurs, kom Indmeldelses-Forslaget overrumplende.

Hensigten var — som det ogsaa er udtalt — at „rubrikere Medhjælperbevægelsen under Arbejderpartiet", ved at indlemme Afdelingerne i en Fællesrepræsentation, der er organisk forbundet med et politisk Parti. Afdelingerne iagttog de fornødne Formaliteter og henvendte sig til Forretningsføreren som i § 8 skrevet staar. Forretningsføreren er tilfældigvis et fremtrædende Medlem af Ledelsen og hans Velsignelse opnaaedes uden Vanskelighed. (Munterhed!) Det kan betvivles, om denne Sanktion var korrekt, men der kan næppe herske Tvivl om, at den var saare uklog. — Forretningsføreren burde have taget Hensyn til de stærkt afvigende Anskuelser indenfor C. O.; Kongressen 1910 havde allerede givet et Fingerpeg; thi under Debatten om et lignende Spørgsmaal var den daværende Afdelingsformand, Herr Jens Johansen, den eneste af samtlige Provinsdelegerede, som udtalte sig, der hævdede, at det var en Afdelingssag. Selv den daværende kjøbenhavnske Formand erkendte, at Spørgsmaalet maatte afgøres i Forstaaelse med Hovedbestyrelsen.

Var der til Trods derfor ikke Grund til Nægtelse, burde Sagen dog have været os forelagt. Thi det gjaldt Fastholdelse af C. O.s

hidtidige Taktik eller en Svingning bort fra den upolitiske Retlinethed. Selv om man accepterer Teorien om lokalt Anliggende, er det indlysende, at Indmeldelsens Virkninger vilde spores langt udenfor Kjøbenhavn, skabe Uklarhed i Medlemskredse og slænge Vaaben i Grams til vore Modstandere. Og enhver maatte indse, at Indmeldelsen var det første Skridt til, uafhængig af den ansvarlige Hovedledelse og den suveræne Kongres, at underminere C. O. som uafhængig Organisation, og drive os mod lignende Situationer som de, der har spaltet Medhjælperbevægelsen i hverandre bekæmpende Retninger i snart sagt alle Lande. (Hør!) Vi, der erkendte denne Fare, søgte at hindre den og bringe hele Spørgsmaalet ind i et sagligt og parlamentarisk Leje. Derfor accepterede jeg et Forslag om, at de kjøbenhavnske Afdelinger indgik til Kongressen med Indmeldelsesforslaget. Dette afvistes af Forretningsføreren, og da jeg indtrængende lagde ham paa Sinde, at Provinsen ved Vejle-Kongressen havde vist Tanken Uvilje, affejedes jeg med, at Herr J. J. „nok saa godt som jeg kendte Stemningen i Provinsen". Jeg tænker, at Begivenhederne siden da har bragt Herr J. J. til at revidere sin Opfattelse (Jens Johansen: Nej!). Saa vedtoges Forslaget. 4 Dage efter vedtog Hovedbestyrelsen med alle Stemmer mod 2 den kendte Beslutning om Forstaaelsen af § 8.

Nu gjaldt det at faa Ro om Indmeldelsen indtil Kongressen, og jeg skrev Artiklen „Rent Flag". Den var ikke skrevet med mit Hjerteblod og gav ikke netop Udtryk for personlige Standpunkter; men det var en Redaktionsartikel, der ved uhildet Betragtning søgte at aflede den Uvilje, Indmeldelsen kunde medføre. Artiklen forelagde jeg Herr J. J., der erklærede at kunne tiltræde den. Men den tilsigtede Virkning opnaaedes ikke. Indmeldelses-Polemiken begyndte, og aldrig har et Spørgsmaal i den Grad som dette sat Sindene i Bevægelse. Selvsagt var det udenfor min Hensigt at deltage deri, men et saare ubehændigt Indlæg efter Recepten „God Dag Mand — Økseskaft", hvori Indsenderen ogsaa gik løs paa mig, foranledigede mig til et Nødværge-Indlæg, saa en halv Snes Linier, der siden er gaaet gennem Dagspressen og har medført, at den toneangivende kjøbenhavnske Gruppe har gjort Springet fra Ubehændighedens til Desperationens Stadium. Thi Ubehændighedens røde Traad løber igennem d'Herrers Handlinger! Ikke blot er Indmeldelsen ikke forelagt Hovedbestyrelsen, men magthaverisk afvistes Tanken om at udsætte Sagen til Kongressen, ikke fordi det var til ringeste Nytte at gennemtrumfe Forslaget, men alene af Frygt for, at denne Kongres vilde veje og finde det for let. (Hør!) Illoyalt handlede man overfor Provinsen, der offervilligt — og længe uden synderligt Resultat — bidrog til Afdelingernes Trivsel; men da Provinsen skal til at have Glæde af Poderne, lægger de straks over Ørene paa den. (Taletiden er udløben; Ordstyreren afbryder).

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Naar man vil betragte det, som de kjøbenhavnske Afdelinger foretog sig den 16. Februar, maa man betænke, at Forholdene i Kjøbenhavn og Provinsen ingenlunde kan sidestilles. Det var i Kjøbenhavn, at den danske Handels- og Kontormedhjælperbevægelse blev til, og dette var ingen Tilfældighed. Det var Tidens Krav, fordi den kjøbenhavnske Principalverden helst køber Medhjælperen til den billigst mulige Pris. Der kendes ikke til personlig Hensyntagen, men Medhjælperne er først og fremmest Lønarbejdere. De var det samme i 1897 og derfor kom Organisationen, men de er det i langt højere Grad i Dag, og derfor er Ønsket opkommet om at slutte sig til de øvrige Lønarbejdere igennem „Arbejdernes Fællesorganisation", og det er min Overbevisning, at akkurrat det selvsamme vilde være Tilfældet i Provinsen, om ikke de mindre, tildels helt smaa Forhold lagde en Dæmper paa den Hensynsløshed, Brutalitet og Udbytning, som vi kender.

Det er i Provinsen vanskeligt at trække Grænsen for, hvor vort Fag begynder og hvor det hører op, men det er ganske umuligt i Kjøbenhavn, hvor Arbejdet paa mange Punkter ligger helt anderledes. Derfor kommer vi ogsaa i Kjøbenhavn nærmere til de øvrige Fagforeninger, end andre Steder, og derfor tvinges vi ogsaa til at tage et reelt Standpunkt til den øvrige Fagforeningsbevægelse. Vil vi klare os i Kampen for Tilværelsen som Fagforening, maa vi ogsaa tage Konsekvensen af vor fagforeningsmæssige Stilling, og stille os Side om Side med den øvrige Befolkning i Fagforeningerne. De fleste af de Indvendinger, der er rejst imod dette Skridt, er gaaede ud paa, at vi ikke var stærke nok til at foretage dette Skridt. Jeg synes, at vi efter 15 à 16 Aar skulde være stærke nok dertil, og jeg føler mig overbevist om, at vi ogsaa er det, naar bare vi selv vil.

Efter 15 Aars Arbejde var vi ved sidste Kongres kun — til Trods for et mægtigt Arbejde — naaede til 276 Medlemmer. Vi er nu naaede til 900, men endda er Tallet, der staar tilbage, saa stort, at det er nødvendigt at finde nye Veje at gaa frem ad. (Taletiden er udløben, og Dirigenten afbryder).

Hansen-Møller, Hovedbestyrelsen: Jeg kan ikke anbefale at stemme for Forslaget fra Hillerød, selv om jeg i Realiteten er enig med dem i, at det er et uheldigt Skridt, der er taget. Jeg anbefaler Hillerød at tage Forslaget tilbage.

Lad os bringe et Offer endnu paa Kjøbenhavns Alter og trække dette Forslag tilbage. (Hør!)

A. Andreasen, Hovedbestyrelsen: I Hovedbestyrelsen er man, uanset hvilket Syn man end anlægger paa selve Sagen, enedes om ikke at stemme for dette Forslag, og jeg vil paa Hovedbestyrelsens Vegne anbefale de Delegerede at gøre det samme. Helst saa jeg, at Hillerød tog Forslaget tilbage. Hvordan man end ser paa denne Indmeldelse, er jeg personlig af den Mening, at den er sket paa en uheldig Maade, og jeg finder det fuldstændig berettiget, naar Vilh. Hansen kritiserer den Hast, Kjøbenhavnerne har haft. Hvor meget, man end i denne Sag kan strides om, saa er der en Ting, man maa være enig om, og det er, at de staar paa lovlig Grund. De har fulgt den Lov, som var anvist dem. Er der nogen, som skal skældes ud, er det Jens Johansen.

Hvis Kongressen i Dag vedtog Forslaget fra Hillerød, vilde det medføre, at den Hovedbestyrelse, som vil blive valgt her, vil have Forpligtelse til at faa Vedtagelsen respekteret. Jeg gaar nu ud fra, at de kjøbenhavnske Afdelinger eventuelt vil stille sig paa det Standpunkt, at de nægtede at udmelde sig. Saa maa de ekskluderes. De føler deres Ret gaaet for nær, gaar til Domstolene, og vi vil blive dømte til at genoptage dem, da de er gaaede lovligt frem. — Vedtager man dette Forslag, splitter man i Stedet for at samle.

Det er iøvrigt et Spørgsmaal, som ikke er al den Opmærksomhed værd. Man skal bort fra, at Gentagelse sker, og selvfølgelig skal saadanne Spørgsmaal i Fremtiden behandles ad anden Vej. Det er Centralorganisationen bedst tjent med. (Bifald!)

Carl Jensen, Aarhus: Jeg har med Interesse fulgt den Debat, der om dette Spørgsmaal er ført i „D. H. K. M. T.", og det er et mærkeligt Tidens Tegn, at der altid forud for hver Kongres skal fremkomme et stort Stridsspørgsmaal, som har til Hensigt at splitte Kongressen i Partier.

Jeg vil slutte mig til Andreasen og absolut anbefale at forkaste Hillerød-Forslaget. — Jeg vil støtte de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse i Fællesorganisationen og gøre det med den Motivering, at Afdelingernes Selvstyreret ikke maa beskæres i altfor høj Grad. — Den Polemik, der er ført i „D. H. K. M. T.", har været omsonst.

Olesen, Nykøbing M.: Denne Indmeldelse er en saa stor Tilsidesættelse, at den bør misbilliges. Principalforholdene i Kjøbenhavn er næppe værre end i Provinserne. Bedst er det vel nok, om vi kom saa let som muligt over dette Spørgsmaal.

M. Koed, Vejen: Vi opfordrer de kjøbenhavnske Afdelinger til at tage Indmeldelsen tilbage. Jeg tror, at vi gør bedst i at holde os til det gamle. Kjøbenhavnernes Stilling er begrundet i, at de kjøbenhavnske Medhjælpere er udgaaede fra Underklassen, men lad os først organisere Overklassen og Mellemklassen, saa kommer Underklassen nok. (Modsigelse!)

H. Chr. Ottesen, Thisted: Jeg kan slutte mig til Herr Andreasen og anmoder indtrængende Hillerød om at trække Forslaget tilbage.

C. C. Knudsen, Holstebro: Jeg vil fuldtud slutte mig til Hillerød i dette Spørgsmaal. Saalænge en saadan Indmeldelse ikke er almindelig ønsket indenfor Afdelingen eller en Kongres, saa bør den ikke foretages. Noget andet er det, hvis dette var Tilfældet, og indtil det kan ske, maa den enkelte Afdeling renoncere paa de Fordele, den eventuelt kan opnaa ved en saadan Indmeldelse. Afdelingerne maa søge at arbejde sammen i bedste Forstaaelse; men ved det, Kjøbenhavns Afdelinger har foretaget, kan der let opstaa Divergenser. Vi kan udmærket være en faglig Bevægelse uden at staa i „Arbejdernes Fællesorganisation".

Engelbert Petersen, Lemvig: Det er beklageligt, at Jens Johansen billiger det Skridt, som Kjøbenhavn har foretaget, da Spørgsmaalet let kunde være henlagt til Kongressen.

— — —

Debatten afbrydes Kl. 1, og 2det Møde fastsættes til Kl. 2.

2det Møde.

Ordstyreren, A. Andreasen, aabner Mødet Kl. 2.

N. C. Nielsen, Hovedbestyrelsen: Naar man skal bedømme en Handling, maa man tage Motiverne i Betragtning; derfor maa vi tænke paa de Motiver, Kjøbenhavnerne har haft til Indmeldelsen; thi jeg gaar ud fra, at Kjøbenhavnerne ikke har foretaget denne Indmeldelse, uden at de havde begrundet Mening om, at det vilde gavne Organisationen og vor Sag. — Martin Pedersen sagde før, at det Skridt, de havde foretaget, ikke i nogen Grad havde forrykket deres Selvstændighed. Hvorfor saa gøre saa megen Blæst deraf? Selv Herr C. C. Knudsen vilde jo, hvis han mærkede, at der var Stemning i hans Afdeling derfor, og at den var stærk og vandt Tilslutning paa en Generalforsamling, ikke tage i Betænkning at gøre et saadant Skridt. En æret Taler mente, at dette

Skridt havde skadet Afdelingerne ude i Provinsen saa overordentligt. Jeg mener, at en saadan Sags Betydning i meget høj Grad afhænger af, hvad man selv slaar den op til. Jeg vil indstændigt opfordre Hillerød til at tage sit Forslag tilbage. (Hør!)

Vilh. Hansen: (Fortsætter sit Indlæg i Debatten) Det lader ikke til at den kjøbenhavnske Grnppe er blevet klog af Skade. Næppe tilfældigt indeholdt „Soc. Dem." d. $^{12}/_{7}$ en Artikel, hvori Indmeldelsens Modstandere fremstilles som Hysterikere, og der jongleres saaledes med Ordene, at Læserne maatte faa den Opfattelse, at vi spillede under Dække med „Engageringskontoret for Handel og Industri" for at sprænge C. O. — Det er tilstrækkeligt karakteristisk for Artiklens Tendens, at en meget anset Fagforeningsmand i „Soc. Dem."s Kontrolkomité har betegnet den som en Skandale for dansk Fagbevægelse. Disse stygge Insinuationer rammer ikke C. O.s gode Navne. D'Herrer kjøbenhavnske Ledere har ikke Ansvaret for disse Skriverier; men det havde været i bedre Overensstemmelse med Organisationens sande Tarv, om de officielt havde taget Afstand derfra. (Hør!) Det ser ud som en Tanke, at Art. netop fremkom et Par Dage før den Generalforsamling, der skulde vedtage det kendte Forslag til § 12 (Redaktionens Omlægning). Har der været et Sammenspil af Kræfter, der havde min Ringhed til Maal? Eller har d'Herrer atter siddet i det besynderlige Uheld, der følger hele deres Færd. Hvorom alting er: Naar jeg ikke længere kan tjene C. O. ved at blive paa min Post, er det ganske udelukket, at C. O. kan tjene mig ved at lade mig blive der. Men løber d'Herrer fra den Side (henvendt til de kjøbenhavnske Delegerede) Storm imod mig i denne Sag, da for mig gerne; jeg er rede til at give dem en festlig Modtagelse. — Ja, Hensigterne har nok i alle Maader været gode nok, men Hensigter kan undertiden have uheldig Virkning. Og her bliver det Kongressens Sag at dømme.

Michael Nielsen, Hovedbestyrelsen: Af den førte Debat ser vi, at der er Tilhængere af baade den ene og den anden Retning. Jeg tænker, at Debatten kunde konkludere i, at Kjøbenhavnerne — eller rettere Forretningsføreren — faar en Reprimande for det skete; thi Kjøbenhavnerne har holdt sig Lovene efterrettelige. De vil deraf kunne se, at vi ikke alle er stemte for den Maade, hvorpaa det er foregaaet. Jeg har iøvrigt ikke mærket noget til den store Misstemning ude i Provinsen, og det forundrer mig, at der ved et Møde i Vejen, hvor jeg var, ikke opløftede sig en Røst i den Retning, til Trods for, at Stemningen dog den Gang igennem Bladet var oparbejdet imod Kjøbenhavnerne.

Havde Kjøbenhavnerne ventet til Kongressen, tror jeg heller ikke, at vi havde nægtet dem at foretage et saadant Skridt. (Modsigelse!) Hvad de har gjort, er jo imidlertid ikke i Strid med Lovene, og vi vil ikke her kunne vedtage noget, der faar tilbagevirkende Kraft. (Hør!)

Ordstyreren: Følgende Forslag er indleveret af: Kornmaaler, Aarhus, H. C. A. Petersen, Hillerød, Johs. Petersen, Aarhus og Th. Hansen, Aalborg:

„Kongressen udtaler sin Misbilligelse af de kjøbenhavnske Afdelingers Indmeldelse, uden i Forvejen at have forelagt et saa vigtigt Punkt paa en Kongres, idet vor fremtidige Kurs bør være uberørt af den skete Indmeldelse, og at ingen Indmeldelse fremtidig kan finde Sted, uden først at have været forelagt en Kongres."

C. Hammer, Kjøbenhavn: Der er et gammelt Ord, som siger: at forstaa er at tilgive Jeg véd ikke, hvem der i denne Sag har mest at tilgive, men jeg kan forresten godt forstaa en Del af den Modvilje, der er kommen til Orde imod vor Indmeldelse i „Arbejdernes Fællesorganisation", for saa vidt vi beskyldes for derved at være blevet en politisk Organisation. Men hvad har vi i Grunden naaet ved vor Stilling som upolitisk Organisation? Ikke andet, end at der i 15 Aar i Kjøbenhavn og ude i Provinsen er skreget „Socialister" efter os. Vi har i Kjøbenhavn været nødt til at søge Kontakt med de andre Lønarbejderes Organisationer. I Kjøbenhavn staar vi oftere Ansigt til Ansigt med en mere direkte Udbytning, og Provinsmedhjælperens Opfattelse bliver som Regel ogsaa revideret, naar han kommer til Kjøbenhavn. Iøvrigt er Størsteparten af de kjøbenhavnske Medlemmer — ca. 75 pCt. — Provinsianere, og af den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse er $^{2}/_{3}$ det samme.

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Sidste Halvaar har givet os en Medlemsforøgelse i Kjøbenhavn paa ca. 200 Medlemmer, hvilket jeg tror Indmeldelsen er en medvirkende Aarsag til, fordi vore Folk i stort Tal rekrutteres fra Arbejderhjem. Desuden ser Fagforeningerne nu med andre Øjne paa os end før; thi medens vi forhen ikke blev regnet for en rigtig Fagforening, sendtes der f. Eks. forleden fra en Fagforening en Medhjælper til os med Besked om, at han skulde indmelde sig i vor Organisation. Men tillige gaar det mere og mere op for os, at det ikke er nok at drive Agitation alene, vi maa til at tage vore faglige Opgaver op til Løsning. Og her vil Kjøbenhavn sikkert blive den, der skal gaa i Spidsen og bane Vejen. Saaledes er vi begyndt at afslutte Overenskomster med Brugsforeningerne om Løn- og Arbejdsforhold, hvilket — saafremt det gennemføres — vil kunne virke som Murbrækker for Forhandlinger med andre Principaler, og i disse Forhold vil det være af Betydning for os, at vi er tilsluttet Arbejderne gennem „Arbejdernes Fællesorganisation".

Johannes Petersen, Aarhus: Vi maa ikke se énsidigt paa hele dette Spørgsmaal eller paa, hvad der baader enkelte Lokalafdelinger bedst. Jeg tror, at dette mere skader end gavner, og jeg anbefaler Kongressen at vedtage Ændringsforslaget fra Aarhus.

R. Sjørup-Nielsen, Randers, slutter sig til Johs. Petersen og beklager, at Jens Johansen havde taget Stilling til denne Sag uden først at raadføre sig med Hovedbestyrelsen.

Aage Kappel, Direkte Afdeling: Jeg er af den Anskuelse, at kommer der et Medlem til os, sendt fra en af de andre Fagforeninger, saa er dette Medlem ti Gange bedre end de, som gaar ud af Organisationen for Indmeldelsens Skyld.

Alfred Gillesberg, Løgstør: Da jeg saa, hvad Kjøbenhavn havde foretaget, forekom det mig, som fik jeg en Spand koldt Vand over Hovedet, men jeg synes dog i denne Debat at have manglet lidt af den Forstaaelse, som burde knytte os sammen. Derfor bør man ikke stemme for, at de kjøbenhavnske Afdelinger skal udmelde sig. Jeg ser i Øjeblikket ikke den Fordel, som Kjøbenhavnerne kan have af Indmeldelsen, men lad Kjøbenhavnerne blive ved deres Standpunkt, selv om det er et Offer, vi skal bringe dem.

O. Toppenberg, Aalborg: Vi tror gerne, at Forholdene i Kjøbenhavn er saa vanskelige, at Indmeldelsen har været nødvendig, men det er et Spørgsmaal, om ikke Provinsen taber altfor meget derved. Vi har indenfor vore Rammer de krasseste Højremænd og de rødeste Socialister. Vi er stedte i en Kattepine med dette Spørgsmaal, hvis det er saadan, at Kjøbenhavnerne ikke vil udtræde, og at vi fastholder, at de skal det. Hvordan vi skal ordne os, uden at Kjøbenhavnerne tager os det ilde op, ser jeg ikke. og jeg vil derfor bede Kjøbenhavnerne forsøge at føle en Smule med os og overveje endnu en Gang, om de fastholder Indmeldelsen.

Einar Eriksen, Holstebro: Kjøbenhavnerne har maaske overholdt den skrevne Lov, men ikke den uskrevne. Hvis „Fællesorganisationen" ophæves, skal Midlerne overgaa til „Socialdemokratisk Forbund". Følgelig er den politisk. Vore Afdelinger kan ikke melde sig ind snart her, snart dér; saa kunde det jo tilsidst blive et nydeligt Sammensurium. Jeg vil bede Hillerød om at trække Forslaget tilbage og senere stemme for de fra Aalborg og Holstebro stillede Forslag til Lovændringer.

Forretningsføreren: Jeg skal indskrænke mig til at svare paa de personlige Angreb, der er rettede mod mig. Jeg har ikke givet Forslaget min Velsignelse, ligesaa lidt som jeg har forbandet det; jeg har i det hele taget ikke taget Ordet i denne Sag, under de forudgaaende Forhandlinger i Afdelingen, men holdt mig fuldstændig neutral. Jeg hævder, at jeg kun har holdt mig Lovene efterrettelige og at der intet kan bebrejdes mig; thi efter min Opfattelse sorterer denne Sag ikke under § 8, hvilket jeg altid har hævdet ogsaa paa Vejle-Kongressen. Jeg erklærer mig personlig for Tilhænger af Indmeldelsen og mener, at man maa give Afdelingerne Selvbestemmelsesret i disse Sager, idet jeg skal gentage, at ingen mere end jeg er Tilhænger af den disciplinære Opfattelse indenfor Organisationen, og jeg mener ikke, denne er brudt ved det skete. (Hør!)

Centralorganisationen er ikke ved den foretagne Indmeldelse veget noget fra den Linie den hidtil har fulgt, ligesom der aldeles intet er slaaet i Stykker derved. — Til den Paastand, at jeg stod alene i denne Sag paa Vejle-Kongressen, skal jeg svare, at dette ikke kan hævdes, idet der ingen Afstemning fandt Sted herom, og den daværende Formand erklærede sig endog principiel enig med mig i, at denne Sag henhørte til de Sager, som Afdelingerne selv maatte træffe Bestemmelse om. — Der tales om, at hvis Kjøbenhavn var mødt med 1000 Medlemmer, kunde man tales ved, men det forekommer mig at være meget forlangt efter faa Maaneders Forløb. En Fremgang paa 200 i dette Tidsrum forekommer mig saa god som man kan vente. (Hør!) En Artikel, som fremkommer i et kjøbenhavnsk Dagblad, kan man ikke gøre den kjøbenhavnske Afdeling ansvarlig for, og Angreb af den Art maa enhver, der vil deltage i offentlig Virksomhed, udsætte sig for.

Johannes V. Larsen, Direkte Afdeling: Provinsen har bl. a. raabt til Kjøbenhavnerne: Hvor er Tallene? Men jeg har ikke hørt Provinsianerne selv komme med Tal over, hvor mange Medlemmer, der har meldt sig ud af den Grund. Der er talt meget fra begge Sider, men man har savnet en fyldestgørende Kritik.

Man lader som om det er Medlemmerne, der er saa bange, men gaa til Arbejdernes Fagforeninger, og De vil der finde mange Folk, som tilhører andre politiske Partier end Socialdemokratiet. Skulde der blive noget Vrøvl ude i Afdelingerne, saa forklar dem, at der ikke er noget galt i det, der er sket, og Angsten vil nok gaa bort. Jeg mener, at det er aldeles uberettiget at opfordre Kjøbenhavnerne til at melde sig ud.

P. Jensen, Randers: Det er ikke os alle, der er Modstandere. Der er vist mange, der ikke er i Tvivl om, at det er den Vej, vi skal frem. Jeg vil slutte med til Kjøbenhavn at sige de bekendte Ord: Tak for Din Daad! (Munterhed!)

Th. Hansen, Aalborg: Jeg haaber, at man ikke vil beskylde mig for at lide af „Socialistforskrækkelse" al den Stund, jeg selv har offentlige Tillidsposter som Socialdemokrat. Det, der i denne Sag er bestemmende for mig, er: Hvad vil Konsekvensen af dette blive? Det maatte jo egentlig have været, at man fra Kjøbenhavn mødte med et Forslag om Indmeldelse i „De samvirkende Fagforbund". Dertil kan vi ikke gaa med, men maa i Øjeblikket indrette vor Organisation, saa at den kan rumme Alle. Jeg er villig til at trække vor Resolution tilbage, under Forudsætning af, at Centralorganisationens fremtidige Stilling er uberørt af, hvad der er sket i Kjøbenhavn.

Chr. J. Hendil, Hovedbestyrelsen: Paa egne Vegne skal jeg udtale, at jeg ikke kan anbefale det af Hillerød Afdeling stillede Forslag. Ikke fordi, jeg er en Modstander deraf, men fordi jeg ikke vil række Haand til Splittelse. Hvad Kjøbenhavn har gjort, er ikke loyalt, selvom Lovene er overholdte.

C. Schou, Kolding: Det af Johs. Petersen, Aarhus m. fl. fremsatte Forslag har min fulde Sympati, og jeg vil anbefale det til Vedtagelse.

H. P. Hansen, jun., Revisionen: Jeg kan sige, at de Vanskeligheder, der har mødt den kjøbenhavnske Agitation, har været næsten uoverkommelige. Derfor er der bestandig søgt nye Baner for at komme ind paa Livet af de kjøbenhavnske Medhjælpere. I Realiteten har jeg intet mod det skete, men Formen havde jeg ønsket var en anden. Modstanderne af Indmeldelsen forlangte Spørgsmaalet forelagt Kongressen, men overstemtes. Herr Gillesberg talte netop om det, som vi skal holde os for Øje her: Solidariteten. Glem aldrig den, heller ikke i denne Sag. (Hør!)

H. C. A. Petersen, Hillerød: Jeg tilbagekalder herved vort Forslag til Fordel for det af Aarhus stillede. (Bravo!) Aalborg har trukket sit Ændringsforslag tilbage.

J. Devantier, Samsø: Vi har endnu ikke hørt én Grund for, hvorfor Kjøbenhavnerne ikke har forelagt dette Spørgsmaal for en Kongres. Nu staar de paa lovlig Grund, men derfor maa vi ved vore Vedtagelser iagttage, at de ikke næste Gang møder med en ligesaa stor Brøler. (Munterhed!)

Vilh. Hansen: Spørgsmaalet er sat i Forbindelse med C. O.s fagforeningsmæssige Opgaver og Midler. Om Maalet er vi enige og om Midlerne vil vi vel mødes paa Kampens Dag. Gjaldt det at værge Organisationsretten eller afslaa andre Angreb fra vore Principaler, da vilde jeg — som udtalt i mine Stævnetaler denne Sommer — under Omstændigheder finde det formaalstjenligt, at C. O. sluttede sig til „De samvirkende Fagforbund". Thi hvad har vi Organisationen til uden for at bruge den fagforeningsmæssigt? (Hør!) Men her drejer det sig om Gestus og kunstige Midler. Om dette Spørgsmaal er vi uenige; men hvad siger de $^9/_{10}$ udenfor C. O., der skal vindes og opdrages til Forstaaelse? Vi maa netop tale og handle saaledes, at de Uorganiserede fatter og forstaar os. — Lad os saa ikke dvæle længere ved det, der skete i Ly af Loven, men overfor de kjøbenhavnske Afdelinger udtale Misbilligelse af, at de ikke har handlet saa loyalt, som de øvrige Afdelinger kan kræve. (Bifald!)

William Nielsen, Skanderborg: I Silkeborg har vi haft et Forslag af samme Art fremme. Det fik kun én Stemme — siger og skriver én.

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Endnu en enkelt Ting vil jeg bede Dem overveje, inden De tager Bestemmelse. Det er med Hensyn til Lukkeloven. Vedtages denne Lov paa den Maade, at Lukketiden fastsættes ved kommunale Vedtægter, saa har det noget for os at sige, om vi har Tilknytning til den Del af det købende Publikum, som i Kjøbenhavn tæller mindst 60,000 Hjem. Vær overbevidst om, at vi med det Skridt, vi har foretaget, kun har haft til Hensigt at tjene vor Sag paa bedste Maade. Udmelder Kjøbenhavn sig af Fællesorganisationen, er Centralorganisationen latterliggjort. (Hør!)

Axel H. Juhl, Vejle: Kjøbenhavnerne har foretaget et Skridt i den rigtige Retning. Der er kun Spørgsmaal om, hvorvidt det er for tidligt. Vedtages en Misbilligelse overfor Kjøbenhavn, kan vi ikke vente Støtte af den store Arbejderstand. Vi er altid blevet angrebet af Højrepressen; fremtidig kan der heller ikke ventes Støtte fra den Kant, men kan vi vinde den socialdemokratiske Presse er meget vundet. Jeg vil foreslaa, at Beslutningen prøves paa endnu en Generalforsamling i Kjøbenhavn, og vedtages den paany, skal vi rette os derefter.

Kornmaaler, Aarhus: Det er paa Tide, at vi vedtager det af os stillede Forslag; ellers vil Hillerød miste 15 Medlemmer, Svendborg og Aarhus ligeledes. Vi har været Genstand for en Overrumpling fra Kjøbenhavn.

Engelbert Petersen, Lemvig, opfordrer alle til at slutte sig til Forslaget fra de Aarhus-Delegerede.

A. Gillesberg, Løgstør, ser nu ingen anden Udvej end at stemme for Aarhus-Forslaget; saa kan vi gaa hjem og sige, at vi har givet de Herrer Kjøbenhavnere en god Omgang, og dermed maa det være tilstrækkeligt. (Hør!)

Anger Ipsen, Repræsentantskabet: Vi burde sikkert alle respektere vore kjøbenhavnske Standsfællers Indsigt i kjøbenhavnske Forhold, og ingen af os burde være i Tvivl om, at dette er gjort i bedste Hensigt. Der er talt saa meget om, at vi nu har erklæret os for en bestemt politisk Organisation, men i alle de Aar, vi har levet, har vi bestandig være beskyldte for at være politiske, og saaledes vil det altid blive, hvad vi saa end gør. Det, som er sket ude omkring, skyldes en af Lederne oparbejdet Stemning og ikke andet (Hør!) De $^9/_{10}$, som staar udenfor Organisationen, har saa sandelig ikke hidtil vist os noget godt, og maa jeg saa spørge: „Hvad ondt bedriver „Arbejdernes Fællesorganisation". Jeg vil paa det alvorligste fraraade Dem at give nogen som helst Misbilligelse til Kende overfor, hvad der er sket. Gør ikke det! Lad os tage dette Spørgsmaal til Efterretning og gaa over til Drøftelse af den øvrige Beretning. (Hør!)

Carl Jensen, Aarhus: Af de faldne Udtalelser fremgaar det, at man navnlig er bange for Politik. Men hvad er Politik andet end et Brødspørgsmaal? Jeg kan ikke forstaa, at man kan blive ved at leve paa den politiske Aversion, og det er et stort Spørgsmaal, om Centralorganisationen i Længden kan blive ved at opretholde den politiske Neutralitet, vi lever under i Øjeblikket. Kan vi blive ved at holde os for gode til at deltage i den Politik, der befordrer vore Interesser?

H. Hein, Hjørring: Det vilde være umuligt nu at fremkomme med noget nyt, men jeg vilde dog beklage, om jeg end ikke fik udtalt, at jeg ikke ser nogen stor Fare for Provinsen i det Skridt, som Kjøbenhavnerne har foretaget. Samtidig maa jeg dog beklage, at det skete paa den Maade og paa det Tidspunkt, som Tilfældet var.

Ordstyreren: Aarhus har forandret sit Forslag til:

„Kongressen udtaler sin Misbilligelse af de kjøbenhavnske Afdelingers foretagne Indmeldelse, uden i Forvejen at have forelagt et saa vigtigt Punkt paa en Kongres, idet vor fremtidige Kurs maa være uberørt af den skete Indmeldelse, og at ingen Indmeldelse fremtidig kan finde Sted uden først at være forelagt Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet i Forening."

Fra Kongressen begæres Afstemning ved Navneopraab, der resulterer i, at Aarhus-Resolutionen vedtages med 63 „Ja", mod 37 „Nej" og 2 svarer „Stemmer ikke".

„Nej" svarer: Hovedbestyrelsesmedlemmerne Jens Johansen, A. Andreasen, Johanne Andersen og N. C. Nielsen; desuden Carl Jensen og Anna Hindby, Aarhus, Harald Jensen, Brønderslev, Mikkelsen, Grenaa, Hein og Møller, Hjørring, P. Jensen og Agnes Mortensen, Randers, Axel Juhl og Chr. Sørensen, Vejle, Aage Kappel, Haarlev, Johs. V. Larsen, Ringe og samtlige kjøbenhavnske Delegerede.

„Stemmer ikke" svarer: Sten-Vandborg og Dahl, Horsens. Møller, Assens, Elding, Helsingør og Stridsland, Nykjøbing F. er fraværende ved Afstemningen og Nommensen, Fredericia har ikke Stemmeret.

Resultatet af Afstemningen hilses med Bifald. (Fortsættes.)

Kongres-Billedet.

Af Aarhus-Kongressen tog Fotograf Carl Christensen, Aarhus, et udmærket Fotografi, som kan faas, à 3 Kr. pr. Stk., ved Henvendelse til Herr Johs. Petersen, Ingerslevs Plads 5, 3, Aarhus.

Postkort med Billede af Kongressen kan erholdes ved Henvendelse til Hovedkontoret. Prisen er 25 Øre pr. Stk.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Af Hensyn til Kongres-Referatet maa flere indsendte Afdelings-Meddelelser udgaa til næste Nr.

Aarhus. Generalforsamling afholdes den 16. September Kl. $8^1/_2$ pr. med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Forhandlingsprotokollen, 3. Formanden aflægger Beretning, 4. Afdelingsgeneralforsamlinger, a. Valg af Dirigenten, b. Beretning fra Formanden, c. Valg af Formand, 2 Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter, d. Eventuelt, 5. Valg af Formand, 6. Valg af Kasserer, 7. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter, 8. Valg af 2 Revisorer og 1 Suppleant, 9. Valg af Bannerbærer, 10. Eventuelt.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1915. 15de Aargang.

CENTRALORGANISATIONENS 6TE ORD. KONGRES.

2det Møde.

(Fortsættelse af Referatet).

Beretnings-Debatten.

Carl Jensen, Aarhus: Jeg vil takke Hovedbestyrelsen for den foreliggende Beretning. Den viser, hvorledes Organisationen er gaaet frem paa snart alle Omraader. Det er helt igennem de velordnede Regnskaber og den velledede Organisation. Jeg kan kun anbefale Beretningen til velvillig Godkendelse.

Vedrørende „Engageringskontoret for Handel og Industri" samt de med Ledelsen for samme førte Forhandlinger, vil jeg gerne forhøre, hvorledes disse forløb, og hvilke Betingelser vi stillede for eventuelt Samarbejde. — Stævnet i Silkeborg fik en god Omtale, men fremtidig bør der dog vistnok lægges mere Vægt paa hvilke Talere, der benyttes ved saadanne Lejligheder. Sidste Gang vakte en enkelt Mand Forargelse adskillige Steder.

Hvor er for Resten Agitationsudvalgene henne? Jeg har i denne Kongresperiode ikke truffet noget af dem, og deres Virksomhed belyses heller ikke i Beretningen. — Jeg vil ogsaa paatale, at man fra Ledelsens Side synes at have en Tilbøjelighed til at mane os til at søge faste Opsigelsesfrister. Det er et Spørgsmaal, som har noget at sige for Organisationens Bevægelsesfrihed. I Stedet for at følge Beretningen i dette Spørgsmaal, maa man hellere gaa den Vej at sige: Lad os faa Opsigelsesforholdene gjort saa elastiske som muligt. — I Kvartalsberetningsskemaerne mangler en Rubrik om Pladsanvisningsforholdene. Var der en saadan, vilde det føre os et Skridt nærmere i Retning af Samarbejde paa dette Omraade. — Jeg vil ogsaa henstille til Forretningsføreren at faa en Rubrik for Oplysningsbureauet i Kvartalsberetningsskemaerne. Og hvad er Eksport-Stipendier? Har vi udpeget en Repræsentant til Handelsskolestipendieudvalget? — Til Slut vil jeg endnu en Gang henstille til alle at stemme for denne Beretning. (Hør!)

Johs. Sjælland, Repræsentantskabet: Denne Beretning viser Fremgang paa mange Punkter. Det er kun glædeligt at se, at mange af de Savn og Brist, vi har følt, er ved at blive overvundne. — Jeg vil dog henstille til Hovedbestyrelsen, at der tages noget mere Hensyn til de direkte Medlemmer, end man efter Beretningen at skønne maa tro. De tæller et ret anseeligt Tal, og jeg haaber, at Hovedbestyrelsen i den kommende Periode maa finde Former til at faa disse Folk noget mere i Tale. Jeg tror, at der derigennem kunde skabes Mulighed for at bearbejde mange Uorganiserede, som bor ude omkring paa Steder, hvor der ingen Afdeling er. — Jeg slutter mig til Carl Jensens Udtalelser om Agitationsudvalgene. Har de virket eller ikke? Er dette sidste Tilfældet, maa vi hellere stryge dem.

Endelig staar der i Beretningen, at Domstolene er stærkt tilbøjelige til at lægge den fulde Bevisførelse over paa Medhjælperen i Retssager. Jeg vil henstille, at der gøres et Arbejde for at skabe Medhjælperne en bedre Retsstilling, end de i Øjeblikket har. (Hør!)

N. C. Nielsen, Hovedbestyrelsen: Jeg repræsenterer det ene af de efterlyste Agitationsudvalg. D'Herrer maa imidlertid ikke forlange, at vi skal udbyde os i Dagbladene. (Munterhed!) Det maa være saadan, at Afdelingerne henvender sig til os, naar de ønsker vor Hjælp eller mener at have Brug for os. Jeg for min Part har assisteret visse Afdelinger og fornylig været med til at oprette en ny Afdeling i Bramminge. — Det fynske Agitationsudvalg maa der dog i hvert Fald være noget galt med, idet der staar i Beretningen, at Formanden, Schouboe Olsen, er udgaaet som Følge af at være udtraadt af Organisationen. Det er den sorteste Plet i vor Beretning.

M. Kornmaaler, Aarhus, klager over, at adskillige kvalificerede Medlemmer fra Aarhus, der havde ansøgt om Stipendier, ikke havde faaet dem. Der staar ellers i Bestemmelserne, at der skal gives til de kvalificerede, og kan Jens Johansen ikke faa noget ud af det, synes jeg, at han skulde gaa til Ministeriet og anmode om dets Hjælp til at faa et saadant Forhold forandret. Kan det ikke fremtidig ordnes saaledes, at der foruden Skoleunderstøttelsen ogsaa gives Hjælp til Opholdet? Dette burde være Tilfældet, og sker det ikke, risikerer vi, at de unge Mennesker søger de almindelige Højskoler, og det maa vi se at forhindre.

A. Gillesberg, Løgstør: Man siger, at Dommerne er stærkt tilbøjelige til at lægge den fulde Bevisførelse paa Medhjælperne. Hvorfor gør de det? Fordi Medhjælperne sjældent har deres Sager i den Orden, som de skulde. Jeg vil henstille til Afdelingslederne, at de paalægger Medlemmerne at være bedre funderede, naar de henvender sig til Retshjælpen, og at de navnlig sørger for at faa klare Aftaler med Principalerne, (Hør!) — helst at de søger at faa deres Forhold ordnede skriftligt; thi saa har man noget at holde sig til.

Forretningsføreren replicerer til de forskellige Udtalelser: „Engageringskontoret", og Forhandlingerne om denne Sag har været udførligt omtalt i Bladet. — Maaske kan Enkelte have følt sig særlig berørt af den ene Taler ved Landsstævnet, men denne Sag kan vi dog ikke beskæftige os nærmere med her. (Hør!) Med Hensyn til Agitationsudvalgene, da har jeg heller ikke altid anset dem for særlig mobile, men de har jo ogsaa vanskelige Forhold at arbejde under. Det jydske har dog startet Brønderslev og Bramminge Afdelinger, medens man har savnet særlig Virksomhed hos det sjællandske og fynske. — Pladsanvisningen er et staaende Spørgsmaal paa vore Kongresser, fordi det menes, at den er Stedbarn indenfor vor Organisation. Men det Resultat, vi faar ud af vort Arbejde herpaa, svarer ikke til Anstrængelserne; thi for at der skal komme noget derud af, maa Pladsanvisningen drives paa rent forretningsmæssig Maade, og det vil betyde, at vi bliver en daarlig Fagforening. (Hør!) Der er dog Mulighed for, at vi paa anden Maade vil kunne løse Opgaven, hvilket senere vil fremkomme under Forslagene.

Eksport-Stipendier er Midler, som Staten stiller til Raadighed for unge Handelsmænd, der rejser ud til oversøiske Pladser, for at søge nye Afsætningsmuligheder for danske Industrifrembringelser. Der var foreslaaet at bruge et stort Beløb hertil, men jeg og andre af Udvalget protesterede herimod, og vi fik Medhold. Til Medlem af det nye Handelsskolestipendieudvalg har vi, paa Anmodning af Handelsministeriet, udpeget Forretningsføreren, som jo ogsaa havde Sæde i det opløste Udvalg.

Der er udsendt 5 Cirkulærer til direkte Medlemmer om at drive Agitation, og det kan jo ogsaa overdrives at sende Cirkulærer. Jeg har henstillet til Afdelingerne at disse tager sig mere af dette Forhold. — Hvad angaar Retsbeskyttelsen, maa vi naturligvis fastholde vort gamle Krav om Fagdomstole og slaa til Lyd for dette, naar Lejlighed gives. — Rent fagforeningsmæssigt kan det ikke være heldigt at binde vore Medlemmer ved lange Opsigelsesfrister, men vi kan maaske faa faste Former herfor. Detailhandlerne har nedsat et Udvalg herom, men vi har endnu intet hørt derfra. — Som Ansøgere til Stipendier kan der være mange kvalificerede Medhjælpere, der ikke kommer i Betragtning, idet Staten kun stiller et vist Beløb til Raadighed, ligeledes har der været mange ufaglærte Ansøgere, og det er jo ikke Statens Opgave at understøtte Folk, der møder ganske uden Forudsætninger for at kunne faa det rette Udbytte af et Handelsskoleophold.

Carl Poulsen, Revisionen, hævder, at de direkte Medlemmer

ikke er plejede som de burde. Kan de direkte Medlemmer ikke ogsaa sortere under de nærmeste Byer? (Jo!) Ja, men saa maa Byerne jo egentlig være interesserede i at arbejde i Oplandet, og de er vel de nærmeste til at hjælpe de direkte Medlemmer med Agitationen.

M. Kornmaaler, Aarhus: Forretningsføreren sigtede ligesom jeg til et bestemt Medlem. Vedkommende havde dog været paa Kontor i 3 Aar og maa saaledes kaldes kontoruddannet.

Ch. Hansen-Møller, Hovedbestyrelsen, imødegaar Ankerne mod Agitationsudvalgene. Det er et utaknemligt Arbejde at have med Agitationen at gøre. Fra min Side har det ikke manglet paa Lyst, men Initiativet maa komme ude fra. De Henvendelser, vi selv retter, faar vi mange Gange slet intet Svar paa.

E. Simmelhag, Direkte Afdeling: Forretningsføreren siger, at han tænker paa os en Gang imellem. Ja, den 1. i hver Maaned. (Munterhed!) Ude paa Landet er der meget at gøre, og det bør Hovedbestyrelsen have sin Opmærksomhed henvendt paa.

C. C. Knudsen, Holstebro: Jeg har interesseret mig meget for Agitationen indenfor vor Organisation. Det er her nævnt som et smukt Resultat, at Kjøbenhavn har tredoblet sit Medlemstal siden sidste Kongres, f. Eks. Herning og Holstebro har gjort det samme. Jeg finder det heldigst, om de direkte Medlemmer sorterer under den nærmeste Afdeling.

Sten Vandborg, Horsens: De direkte Medlemmer synes som Regel, at de faar for lidt Udbytte af at staa sammen med de nærmeste Afdelinger. Desuden betyder dette jo ogsaa en Forhøjelse af Kontingentet.

Aage Kappel, Direkte Afdeling: Kritik kan være god, men utidig Kritik er det ikke altid, og jeg vil sige til Simmelhag, at de Medlemmer, der tilhører den direkte Afdeling, almindeligvis næppe behøver mere Agitation. De er sikre nok. Det er de Uorganiserede, der skal gøres noget for at faa med.

Forretningsføreren: Det er ligegyldigt, om vi optager Medhjælpere paa Landet som Medlemmer direkte under Hovedkontoret eller under de lokale Afdelinger. — Til Kornmaaler, der synes at mene, at Forretningsføreren skal indstille alle Medlemmer til Stipendier, uden Hensyn til Kvalifikationer, skal jeg sige, at det kan jeg ikke binde mig til. I det omtalte Tilfælde var Ansøgeren ikke kvalificeret.

Carl Møller, Hjørring: Vi har selvfølgelig alle gennemlæst Beretningen, hvorfor vi i Stedet for at spilde Tiden med at fremkomme med Anker, der ofte er uberettigede, maa kunne stemme om Beretningen, der foreligger, og jeg kunde endda være med til at give Forretningsføreren stor Anerkendelse for Forretningsførelsen. (Hør!)

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: I den forløbne Kongresperiode indmeldtes ca. 4700 og udmeldtes ca. 2600. Dette viser et Misforhold, som snart bør rettes. Det vilde være ønskeligt, om man var i Stand til at se, paa hvilke Landsdele denne altfor stærke Afgang har fundet Sted. Naar saa mange forlader os, skulde det vel aldrig være fordi at de ikke igennem Afdelingsarbejdet rigtig faar Øje paa, hvad det er, det drejer sig om? Tallene maa i hvert Fald anspore de enkelte Afdelinger til at anlægge deres Arbejde paa at undgaa dette Medlemstab.

Enkelte Medlemmer beklager sig af og til i Bladet over, at det er saa svært at skaffe Talere og Underholdningsstof ved Medlemsmøderne. Hvor jeg har været, har jeg gjort den Erfaring, at Møderne skal ind i en fast Skure, saaledes at Medlemmerne véd, at den Dag skal der være Møde. Det er ikke saa vanskeligt at faa Talere, naar der blot er Tilhørere. Af stor Værdi er dog navnlig Udveksling af Talere fra Afdeling til Afdeling. Man bør mere og mere lægge sig efter at bytte Folk. Mange siger, at hjemme i min Afdeling kan jeg godt deltage i en Diskussion, men derfor kan jeg ikke rejse til en fremmed By. Det maa vi bort fra; thi det behøver dog ingenlunde at betyde, at der skal holdes et Foredrag paa en hel eller en halv Time. Blot et Spørgsmaal bliver bragt paa Bane, er det egentlig nok.

H. Hein, Hjørring: Jeg vil udtale min fulde Tilfredshed med Beretningen. Jeg tror, at Opfordingen til at samle Statistik blev modtaget med fuld Tilfredshed. Det kan kun glæde os, at dette Arbejde er taget op. — Ogsaa Retshjælpens Virksomhed har været betydningsfuld for os. — Agitationsudvalgene har jeg heller ikke mærket noget til, men det er min Mening og Opfattelse, at Agitationsudvalgene assisterer under Forudsætning af, at der rettes Henvendelser til dem. Har vi noget at klage paa Agitationsudvalgene, maa vi vist kaste Skylden tilbage paa os selv. (Hør!)

Mig bekendt virker Pladsanvisningen saa godt, den formaar. Medlemmerne maa selv opgive de ledige Pladser. Hvordan skal de ellers komme til Bureauets Kundskab? — Til Oplysningsbureauet har vi for Aar siden Gang paa Gang været anmodet om at indsende Oplysninger. Der er en Række Afdelinger, som har efterkommet Anmodningen, men ogsaa mange, der aldeles ikke har efterkommet den. Følgelig kan det ikke blive det, man havde haabet. Jeg vil sluttelig særlig udtale en Anerkendelse til Hovedledelsen for disse 3 Aar og henstille, at Beretningen enstemmig godkendes.

Harald Heie, Kjøbenhavn: Jeg beklager, at det Forslag, jeg i Morges stillede til Forretningsordenen om, at Redaktørens Beretning skulde aflægges for sig selv, blev forkastet.

Jeg vil gerne høre Kongressens Mening om det Forslag, som en Gang i Begyndelsen af dette Aar, rettedes i Bladet som en Opfordring til Medlemmerne om at indsende saa meget som muligt. Jeg skrev en Svarartikel og fraraadede dette. Vi maa huske, at det Blad, som vi udgiver, er et Udtryk overfor Offentligheden. Det fremlægges overalt, og da det har til Opgave at tjene vore Interesser, maa det klart og skarpt bevise, hvad vi vil, men det bør ikke være fuldt af fejlagtige Opfattelser og alskens Meninger. Bladet maa redigeres ud fra Organisationens Standpunkt. — Disse Synspunkter har jeg, hurtigere end jeg havde tænkt, faaet bekræftet med den Indmeldelsesdebat, som i dette Foraar er ført i vort Blad. Jeg mener, at det er taktisk forkert, at denne Indmeldelses-Debat er ført, og jeg mener, at Redaktøren burde have nægtet at give Plads for den. (Modsigelse!) Dette Spørgsmaal skulde ikke have været frem paa den Maade, at man ude fra kunde hente Stof imod os i vort eget Blad! Jeg vilde gerne have haft Lejlighed til at høre Kongressens Mening om dette Spørgsmaal, nu er det vel desværre ikke muligt. (Heie bliver under sit Indlæg i Debatten stadig afbrudt af Modsigelser og momentant overdøvet af Tilraab!)

Carl Jensen, Aarhus: Jeg gaar ud fra, at der er mange, som ikke har set, at Redaktøren slipper for at aflægge Beretning for „D. H. K. M. T." Jeg beder Medlemmerne tænke over det.

Johs. Petersen, Aarhus: Jeg vilde gerne lægge Afdelingerne paa Sinde, at de til Oplysningsbureauet afgiver saa fyldigt et Materiale som muligt. Det er af stor Betydning for os.

Vilh. Hansen: Jeg agter aldeles ikke at vige uden om det Ansvar, der paahviler mig, og ønsker gerne at imødegaa den fremførte Kritik. (Kongressen har vedtaget at afslutte Debatten.)

Chr. Karlsen, Repræsentantskabet: Ønsker man at kritisere Redaktøren, vil der sandsynligvis blive Lejlighed til dette under det Punkt paa Dagsordenen, hvor vi kommer til en Behandling af et Forslag fra Kjøbenhavn vedrørende Redaktørposten.

(Foranlediget af gentagne Tilraab om, at Heie havde været illoyal ved at fremkomme med sin Kritik paa et Tidspunkt, hvor Redaktøren, saavel som alle andre, var afskaarne fra at faa Ordet til Sagen, udtaler)

Heie: Jeg har, som alle andre, naturligvis begæret Ordet før Afslutning af Debatten var vedtaget.

Ordstyreren (A. Andreasen) foreslaar derefter, at videre Debat om dette Anliggende henvises til det tidligere nævnte Punkt paa Dagsordenen. — Kongressen slutter sig til dette Forslag.

Beretningen godkendes derefter enstemmig.

Mødet hæves Kl. 5 og Kongressens 3die Møde ansættes til næste Dag Kl. 9 Formiddag.

3die Møde.

(Mandag den 16. August).

Ordstyrer: A. Andreasen.

Ved Navneopraabet er følgende fraværende: Jensen, Brønderslev; Mikkelsen, Grenaa; Elding, Helsingør (sygemeldt); Wass, Hobro; Agnes Christoffersen, Knud Elk, Sophus Petersen, Kjøbenhavn; E. Carlo Petersen og Anton E. Petersen, Nakskov; Stridsland, Nykøbing F.; Petersen, Slagelse, og Johs. V. Larsen, Direkte Afd. (der alle møder efter kort Tids Forløb); Johs. Sjælland, Aarhus, er bortrejst og Carl Knudsen, Aarhus, forhindret.

Nommensens (Fredericia) Mandat foreligger og godkendes.

Regnskaberne.

Forretningsføreren: Regnskaberne giver et tydeligt Billede af vore Forhold og vor Fremgang. Naar Kontingentindtægten ikke i det sidste Aar er steget væsentligt, skyldes det, at vi siden 1. August i Fjor til Stadighed har haft ca. 10 pCt. fuldtbetalende Medlemmer indkaldt til Militærtjeneste. — Retshjælpskontoen er steget temmelig betydeligt, til Trods for, at Medlemmerne selv betaler Halvdelen af Omkostningerne, hvis en Sag vindes. Det skyldes den store Udvikling af Retshjælpen. — I Arbejdsløshedskassen er Understøttelserne steget ganske betydeligt, hvilket har sin Aarsag i Krisen; der har dog ikke været saa stort Brug for Afd. B., som ventet, til Trods for, at Hovedbestyrelsen stillede sig særlig liberal, ialt er der kun af Afd. B. udbetalt Kr. 532,35. Formuefremgangen paa Afd. A. er uforholdsmæssig stor, men Aarsagen er, at Afd. A. er bleven aflastet for store Administrationsudgifter, der tidligere blev opført paa den, og ligeledes skete der paa sidste Kongres forskellige Omlægninger, som har aflastet denne Afdeling. Men dette kan man jo faa rettet ved at tilbageføre et passende Beløb til Afd. B. — Status viser, at Formuen

er saa godt som fordoblet; denne indestaar, udover den, som er bunden, i „Den danske Landmandsbank".

Th. Hansen, Aalborg, mener, at der er et Misforhold mellem Kontingentindtægten og Medlemsantallet. Hvorledes forholder dette sig?

Sjørup-Nielsen, Randers: Kjøbenhavn har i Aar faaet et Tilskud paa 1200 Kr., medens Udgifterne til Provinsen samtidig kun har været 669 Kr. Jeg finder, at dette er et Misforhold. Hvorfor skal vi øse saa mange Penge ud til Kjøbenhavn, naar der er saa mange nødlidende Afdelinger i Provinsen, som har langt vanskeligere ved at faa Talere og Agitatorer? (Hør!)

Einar Eriksen, Holstebro, fremsætter forskellige Betragtninger over visse Posteringer i Regnskabet.

Carl Jensen, Aarhus, henstiller, at Arbejdsløshedskassen fremtidig ogsaa bærer en vis Del af Assistentgagerne, da en væsentlig Del af Arbejdet paa Kontoret netop vedrører Arbejdsløshedskassen. J. ønsker Oplysning om en paa Regnskabet opført Fordring paa A. Petersen, Tranebjerg.

Forretningsføreren: Det tilsyneladende Misforhold mellem Kontingentindtægt og Medlemstal beror derpaa, at der foruden de almindelig arbejdsløse Medlemmer, har været ca. 10 pCt. indkaldt til Sikringsstyrken. Desuden maa det erindres, at vi har ca. 1000 Lærlinge, der kun betaler Kontingent til Arbejdsløshedskassen.

Hvis vi skulde give Tilskud efter det Omraade, der forelaa for Agitation, vilde Kjøbenhavn have Krav paa langt mere, end den i Øjeblikket faar, og der vilde da intet blive til de øvrige Afdelinger. — Jeg kan ikke rent regnskabsmæssigt godkende Eriksens Betragtninger. — Revision af Lønningerne vil senere blive optaget, og da vil Carl Jensen sikkert faa sine Ønsker opfyldte. Fordringen paa A. Petersen, Tranebjerg, er fremkommen ved, at Centralorganisationen førte en Sag for ham, men da han afsluttede Forlig bag Organisationens Ryg, maatte vi hæve Sagen og debitere P. for Omkostningerne. Siden blev P. slettet for Gæld og forsvandt, hvorfor Hovedbestyrelsen har vedtaget at afskrive Beløbet.

Aage S. Leth, Kjøbenhavn: Jeg troede, at den Kritik, der kunde rejses mod Agitationstilskudet til Kjøbenhavn af sig selv maatte forstumme paa denne Kongres, hvor Kjøbenhavnerne kan møde med et tredoblet Medlemstal paa en 3-aarig Periode. Rent forretningsmæssig set har det iøvrigt været en lukrativ Forretning for C. O. at give dette Tilskud. Det Tilskud, Kjøbenhavn har oppebaaret i sidste Kongresperiode, andrager Kr. 2498.—, medens disse Afdelinger i samme Tidsrum har indbetalt til C. O. Kr. 14.564.—.

Frk. Agnes Mortensen, Randers: Det er forkert, at der stadig skal være som en Kløft imellem Kjøbenhavn og Provinsen. Det bør glæde os alle, hver Gang Kjøbenhavnerne forøger deres Medlemstal; thi de Medlemmer, de faar, er ikke alene til dem selv, da vi allesammen staar i en fælles Organisation, men det betyder hver Gang en Forøgelse ogsaa for os. (Hør!)

Sjørup-Nielsen, Randers: Jeg har ikke noget imod, at der ydes Tilskud til Kjøbenhavn, men jeg synes, at der ogsaa skal gives noget til Provinsen, saaledes, at vi kan agitere paa en ganske anderledes kraftig Maade.

Debatten afsluttes. Regnskaberne godkendes enstemmig.

Almindelige Forslag.

Ordstyreren: Forslaget fra Skanderborg gaar ud paa, at Afdelingskassererne skal være kontingentfri.

Will. Nielsen, Skanderborg, anbefaler Forslaget, der straks bliver imødegaaet af

Forretningsføreren, som erklærer, at dette Forslag ifølge sin Karakter er en Afdelingssag.

Magnus Jørgensen, Middelfart: Jeg synes, at det er et ret malplaceret Forslag. Skal Kassererarbejdet betales, er 18 Kr. ingen Løn, saa maa vi op til 200 Kr. eller lignende Beløb.

Carl Jensen og Kornmaaler, Aarhus, slutter sig hertil, medens Lorentzen, Herning, anbefaler Forslaget, der imidlertid forkastes ved Afstemningen.

Ordstyreren forelægger Forslaget fra Thisted om Regler for Arbejdet med Oplysningsbureauet. Disse Regler skal gælde for hver Afdeling.

Ottesen, Thisted: Dette Forslag taler egentlig for sig selv. Vi har hidtil haft altfor løse Rammer at arbejde under for en saa vigtig Sag.

Johs. V. Larsen, Direkte Afdeling, kritiserer stærkt en Bestemmelse vedrørende de direkte Medlemmers Adgang til Oplysninger.

P. Jensen, Randers: Vel trænger vi til mere Materiale, men Oplysningsbureauet bliver ogsaa benyttet altfor lidt.

Ottesen, Thisted, henviser til Beretningens Meddelelser om, hvorledes Materialet er i de enkelte Afdelinger, navnlig, hvor mangelfuldt det er. Selv om vort Forslag ikke raader Bod paa alle Fejl, saa er det dog en Begyndelse til en bedre Ordning.

Efter et Replikskifte mellem Forretningsføreren og Johs. V. Larsen, samt nogle Bemærkninger fra Hein, Hjørring, vedtages det at henvise Forslaget til Hovedbestyrelsen.

Lærlingelovens Revision.

Ordstyreren: Vejle-Afdelingen foreslaar følgende Udtalelse:

„Kongressen vedtager, at der til Regering og Rigsdag rettes en Henvendelse om — saa snart som muligt — at faa Lærlingeloven af 1889 fremlagt til Revision, og at der fra C. O.s Side arbejdes hen til, at der i Loven fastsættes en Bestemmelse om, at ingen — der ikke selv har modtaget faglig Uddannelse eller har faguddannet Medhjælp — har Ret til at antage Lærlinge til Uddannelse."

Axel Juhl, Vejle: Maaske vil de fleste sige, at dette Forslag er overflødigt, da vi jo gaar ud fra, at Hovedbestyrelsen vil gøre alt muligt for at faa Forholdene, ogsaa Lovforholdene, forbedrede. Dette Forslag skal da heller ikke opfattes som et Mistillidsvotum til Hovedbestyrelsen, men vi kan dog ikke andet end synes, at Hovedbestyrelsen har skænket Lærlingespørgsmaalet alt for lidt Opmærksomhed. — Paa sidste Kongres talte Forretningsføreren ganske kort og paa et meget sent Tidspunkt om Sagen. Hovedbestyrelsen fik da Sanktion til at søge at faa Sagen frem i Rigsdagen. Den Gang var der gaaet 10 Aar siden Lærlingelovens Revision, og siden er der gaaet yderligere 3, uden at der er sket noget. Beretningen siger intet i saa Henseende, og dog er det et Spørgsmaal, der i faglig og organisatorisk Henseende betyder saare meget, da Lærlingeforholdene er under al Kritik.

Foruden at ønske Lærlingeloven forbedret, er det ogsaa vor Hensigt at søge at vække nogen mere Interesse for Lærlingenes Uddannelse. Denne er meget mangelfuld. De antages ofte kun for at give Principalerne en billig Arbejdskraft. Kun faa tænker paa, at de ved Antagelsen af Lærlinge paatager sig at uddanne dem forsvarligt. — Nu vil man maaske sige, at dette ikke alene er Tilfældet i Handels- og Kontorfagene, men ogsaa indenfor Haandværksfagene; men det er alligevel ikke saa slemt dér; thi Haandværksmesteren skal dog kunne aflevere Lærlingens Arbejde til en Kunde, for hvem det gælder at faa godt og forsvarligt Arbejde for sine Penge. Hos os drejer det sig ikke om den Slags Arbejde. Ejheller har vi som i Haandværkets og Industriens Verden nogen Prøve efter endt Læretid, og derfor bliver Lærlingeuddannelsen hos os ofte saa mangelfuld som Tilfældet er. — Værst er det da heller ikke hos den fagudlærte Købmand, men de skandaløse Forhold kommer mest frem, hvor Forretningerne drives af Folk, som fra andre Fag er gaaet over til Handelen. Man forstaar let nok, at Vilkaarene for en ung Mand her er kummerlige. Begreber som Bogholderi, Kalkulation, Varekundskab o. lign. kendes ikke, og han lærer intet af det. Vi maa have mere Garanti for, at Lærlingene faar en forsvarlig Uddannelse.

Der er dertil altfor mange Lærlinge. Tilgangen er altfor stor. Masser af de Forretninger, der uddanner Lærlinge, har aldrig Brug for voksen Arbejdskraft, men er færdige med den unge Mand den Dag, Læretiden udløber. Man forstaar, hvor det store Overskud kommer fra, og dette er igen Grunden til, at Lønningerne er saa daarlige. — Først og fremmest er det saa ogsaa de daarligst uddannede, der har vanskeligst ved at faa Plads, og den unge Mand forstaar godt selv, at hans Kvalifikationer ikke er tilstrækkelig store. Derfor tilbyder han sig for en lav Løn, navnlig i Kolonialbranchen. — Naar vi derfor vil have den Bestemmelse indsat i Lærlingeloven, at ingen, som ikke selv er faguddannet eller beskæftiger faguddannet Medhjælp, maa uddanne Lærlinge, saa er der ingen Tvivl om, at dette vil virke som en Regulator.

I denne Tid arbejder man paa at skaffe den unge Handelsstand Adgang til Uddannelse ved Universitetet. Det maa vi hilse med Glæde, men da det kun kan blive et begrænset Antal, der kan komme i Betragtning her, maa jeg alligevel spørge, om det ikke er ved den forkerte Ende at begynde, naar samtidig Tusinder af Lærlinge rundt om i Landet faar en saa ussel Uddannelse, som Tilfældet er? — Detaillistorganisationerne er vist iøvrigt ikke ganske uvillige til at drøfte Spørgsmaalet, og kunde et Samarbejde om denne Sag komme i Gang, var det ønskeligt, særligt hvis vi derved forholdsvis hurtigt kunde opnaa en Forandring i de paaklagede Forhold. — Jeg vil ikke sige, at vi i Vejle forlanger dette Forslag til Afstemning, men vi vilde gerne have Hovedbestyrelsen til at love, at den i Fremtiden vil tage sig noget mere af dette Spørgsmaal.

Vilh. Hansen: Paa Hovedbestyrelsens Vegne skal jeg erklære, at vi fuldtud erkender dette Spørgsmaals overordentlige Betydning og er rede til at beskæftige os dermed. — Det er naturligvis rigtigt, at de Handelsstuderendes Adgang til Universitetet alene berører et Udvalg af Medhjælperne, en saa ringe Del, at det er uden Indflydelse paa den almindelige merkantil-teoretiske

Uddannelse, og absolut betydningsløst for den lovmæssige Regulering af Lærlingeforholdet for Medhjælpernes store Masse.

Lærlingeloven af 30. Marts 1889 er altsaa nu 26—27 Aar gammel. Det praktiske Forretningsliv har forlængst sat dens Bestemmelser ud af Spillet, og Ændringen til Fabriksloven vedrørende Lærlingevedtægten medførte, at de tilsvarende, forældede Bestemmelser blev socialpolitisk handicappet. — Allerede siden 1902 har vi erkendt Lovens Mangler. Ved C. O.s første Kongres formulerede vi Reformkrav, der dog bærer Præg af Datiden og deraf, at Butiksmedhjælperne vel dengang mere end nu prægede Organisationens Standpunkter. — I 1904 æskede Arbejdsraadet vor Betænkning om Lovens Revision og Resultatet blev en Udtalelse, der indeholder Krav som: Kontrakttvang, 1 Aars Prøvetid, permanente Kommissioner, bestaaende af Principaler og Medhjælpere til Afgørelse af Udlærlinges Kvalifikationer, en Læretid, der ikke maa overstige 3 Aar og ikke ansættes lavere end 2 Aar, obligatoriske Lærebreve, Hævdelse af, at Medhjælp, der ikke har 3 Aars praktisk Uddannelse, er Lærlingehjælp, — og det Standpunkt, der indeholdes i Forslaget fra Vejle. — Kun et eneste af disse vore Ønsker peger frem i Tiden og indeholder nye socialpolitiske Tanker: Kravet om Ansættelse af Handelsinspektører, der dog ikke staar i umiddelbar Forbindelse med netop denne Lovrevision.

Det er 11 Aar gamle Standpunkter og Sammenligning viser, hvor hastigt Tiden løber. Thi ret betsét drejer det sig her om fuldkommen lavsmæssige Synsmaader, der i hvert Fald ikke fyldestgør Nutidens Fordringer. — Der er gaaet Mekanik i de sideordnede Handelsfag. I den store Handel begynder Arbejdet at industrialiseres og de forskellige Funktioner forudsætter en vidtdreven Arbejdets Specialisering. Selvsagt bliver disse Forhold bestemmende for den moderne Lærlingeuddannelse. — Hvormange af den nye Principalgeneration opfylder de gamle Krav til en gediegen, købmandsmæssig Uddannelse? Saaledes løsnes Rammerne og udviskes Grænserne for Standens Arbejdsfelt, og i Lærlingespørgsmaalet bliver disse Vilkaar i Virkeligheden langt mere kompliceret end forhen. Nu kræves der Specialkundskaber og særlige Færdigheder i alle Brancher. Storhandel og Industri har Brug for specialuddannede Bogholdere, Regnskabsførere, Korrespondenter, Kalkulatorer, Stenografer, Maskinskrivere, Statistikere, Folk, der er hjemme i Reklamens Kunst, og andre, der kan organisere, besørge eller lede Varesalget osv. Hver af disse Medhjælper-Kategorier yder sin Indsats i det almindelige Sammenspil af Kræfter indenfor den paagældende Virksomhed, hver møder med sine Forudsætninger og har gennemgaaet sin Uddannelse.

Gælder det derfor en Modernisering af Lærlingeforholdene, bør dette utvivlsomt tilstræbes ud fra den Betragtning, at der skal herske større Frihed i Uddannelsen, i Praksis som i Teori. Alene Hensyn til Tidens merkantile Krav og det praktiske Livs Fordringer bør være Ledemotivet. — Her er vi alle enige om, at Lærlingelovens Revision maa være samhørig med betryggende og tidssvarende Beskyttelsesbestemmelser for Standens Yngste, men den maa tillige tilvejebringe en Standard for den merkantil-teoretiske Uddannelse, en kommerciel Alménuddannelse, ligesom Nutids-Skolens Norm for Alméndannelse.

Saa vidtgaaende og vigtigt er dette Spørgsmaal, at det fordrer den grundigste Undersøgelse under saadanne Former, at Sagkundskab og Praksis supplerer hinanden. Paa dette Grundlag bør Hovedbestyrelsen i Forbindelse med Repræsentantskabet — og maaske paa en endnu bredere Basis — forberede Revisionen grundigt og velovervejet. Vi bør ikke begrænse os til en almindelig Udvalgsbehandling, men tværtimod ved Tilkaldelse af særlig Sagkyndige som Handelsskolemænd, Lovgivere o. a. bringe Lærlinge-Spørgsmaalet for et Forum, der har Kommissionens Karakter, saaledes at det samlede og endelige Resultat svarer til vor Organisations Modenhed og Erfaringer. Jeg har da den bedste Tro paa, at vore Forventninger ikke vil blive skuffede, men at man derigennem virkelig vil give Stødet til Løsning af dette komplicerede Spørgsmaal — mindre til direkte Fordel for os, men af desto større Betydning for de kommende Medhjælpergenerationer.

C. C. Knudsen, Holstebro, anbefaler Forslaget: Det vil sætte en Skranke for den Overproduktion af Lærlinge, der hidtil har været.

Sjørup-Nielsen, Randers: Det er ikke alene Principalerne, der har et Ansvar overfor Lærlingene, men ogsaa os, der har Lærlinge under os. Tænk paa det!

Axel Juhl, Vejle: Jeg tvivler ikke om, at man fra Hovedbestyrelsen vil gøre noget, men for 3 Aar siden gik vi samme Vej, og endnu har dette ikke bragt os noget Resultat. Jeg synes ikke, at vi bestandig behøver at udsætte Sagen. Vilh. Hansens Forslag maa kunne afløses af et bedre.

Vilh. Hansen: Den Beslutning, som blev vedtaget i 1912, er ikke bleven glemt. Forretningsføreren og jeg har haft Lejlighed til at drøfte Spørgsmaalet med rette Vedkommende, men man ønskede dengang ikke derfra at tage Spørgsmaalet op. Det vil sikkert være hensigtsmæssigt, om en Kommission, som den omtalte, retter Henvendelse til Indenrigsministeren om dette Spørgsmaals Løsning, ligesom Kommissionen naturligvis ikke kan betragtes som bunden i nogen som helst Grad, men maa søge Spørgsmaalet løst paa bedste Maade.

Axel Juhl, Vejle, erklærer sig tilfreds med dette i Haab om, at det vil medføre det forønskede Resultat.

Ved Afstemning vedtages det enstemmig at overlade til Hovedbestyrelsen at foretage det fornødne i denne Sag, naar man finder Tidspunktet belejligt.

Forelæggelse af Forslaget om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse.

Ordstyreren forelægger Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Udkast til Vedtægt for „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark" (Statsanerkendelsen).

Forretningsføreren: Naar jeg paa Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Vegne herved skal tillade mig at forelægge denne Sag, vil jeg i Betragtning af det udførlige Referat fra Repræsentantskabsmødet — søge at gøre dette saa kortfattet som muligt. Denne Sag staar for mig som den største og vigtigste, der nogensinde er behandlet indenfor Centralorganisationen. Der behøves ikke her at pegès paa Kærnen i Forslaget; man vil være klar over, at Medhjælperne er de økonomisk Smaa og Svage, og den sociale Udvikling, der er foregaaet her i Landet; har bevirket, at Samfundet er kommen paa det rene med sin Pligt til at hjælpe de Svage. Naar Samfundet ikke kan skaffe sine Borgere Beskæftigelse, da maa det have Pligt til at sikre disse, saaledes at de ikke skubbes ud til at blive en Slags anden Klasses Borgere. Dette Samfundets Syn paa Forholdene er ogsaa lagt til Grund for dette Forslag, da vi jo maa erkende, at vi er et Led af Arbejderklassen i dette Land, og derfor ogsaa maa have Krav paa Hjælp i dette Forhold. — Den nye Tid, hvorved man kom bort fra Fattighjælpens nedværdigende Betingelser, indlededes da man slog ind paa Princippet „Hjælp til Selvhjælp" ved Indførelse af den moderne socialpolitiske Retning, som paabegyndes med Vedtagelsen af Sygekasseloven af 1892, hvis Principer ogsaa er nedlagte i Arbejdsløshedskasseloven af 1907. Der stilles fra Samfundets Side et vist Beløb til Raadighed, i Forhold til det Medlemmerne selv yder til Hjælp mod Arbejdsløsheden. Da vor Arbejdsløshedsklasse blev oprettet i 1908 var man bange for at lade den statsanerkende, man frygtede maaske for, at Administrationen af Kasserne skulde optræde altfor rigoristisk, at den skulde gaa ud fra bureaukratiske Hensyn og ikke rette sig efter de praktiske Forhold. Tiden der er gaaet har vist, at Ængstelsen var overdreven; den Administration, der har siddet, har vist sig at være lydhør overfor de praktiske Forhold i Kasserne; den blander sig ikke utidigt i de forskellige Forhold indenfor Kasserne, og den lægger i det hele taget en udstrakt Myndighed i Hovedledelsens Haand. En anden Betænkelighed var, at den foreslaaede Form for Arbejdsløshedens Bekæmpelse vilde betyde et Statstilskud til Principalerne til Opnaaelse af billig Arbejdskraft. Denne Indvending staar dog for mig som en Paradoks. Saafremt Arbejdsløshedskassen ikke var nøje forbunden med Fagorganisationen, da kunde det maaske tænkes, at dette kunde ske; thi Understøttelse som saadan er ikke nok, der maa staa en økonomisk velfunderet Fagorganisation bag, for at forhindre, at Understøttelsen skal bevirke Nedgang i Lønningerne. Vi kan ikke arbejde paa Understøttelsen som Maal, det er for os kun et Middel til at afbøde Arbejdsløshedens væsentligste Følger for den Enkelte, og vor væsentligste Opgaver bliver naturligvis fremdeles at fremme vore økonomiske Forhold. C. O. vil derfor altid blive Nr. 1 og Arbejdsløshedskassen vil blive underordnet Organisationen; thi vi er alene i Stand til at opfylde vore fagorganisatoriske Opgaver gennem C. O. Man har set med for ængstelige Øjne paa dette Forhold før; jeg mener at vi nu kan gaa dertil uden Frygt for at afskære os selv Indflydelse paa Kassens Ledelse. — Jeg kan sammenfatte mine Udtalelser i, at vi kan modtage den udstrakte Haand, som Samfundet rækker ogsaa os, uden at vi derved sætter os under det Maal for Selvstyre, som jeg ogsaa mener, at vi er nødt til at overholde. Vi vil kunne vinde i økonomisk Styrke og indre Fasthed, samtidig med, at vi underbygger vort Arbejde i rent organisatorisk Retning, idet vi vil komme i Forbindelse med Folk, der har samme sociale Interesser som vi, saaledes at vi derigennem vil kunne faa Forholdene indrettede paa bedste Maade.

Man har særlig rettet Anker mod „den aabne Dør" og den dermed følgende Invasion af Uorganiserede. Denne Ængstelse er overdreven; thi de Erfaringer som andre Kasser har høstet, peger ikke i den Retning, hvorfor ogsaa vi kan gaa ud fra, at det heller ikke vil ske hos os; thi vort Fag kan ikke siges at være et isoleret Fag. Statsanerkendelsen har ejheller svækket Organisationernes Aktionsevne; tværtimod har den virket frem-

mende derfor. Hvis Medhjælperne overhovedet nemmer Solidaritetsidéen, da vil de forstaa, at det er en Pligt at være med i Arbejdet, og være med til at styrke den Organisation, som har fremskaffet Goderne for dem. Det er derfor overdrevet, naar man kalder Statsanerkendelsen en Fare for Organisationens Fremtid, der vil medføre de uheldige Forhold, man peger paa; vi kan ikke anlægge vort Arbejde ud fra den Betragtning, at Medhjælperne er mere egoistiske end andre Lønarbejdere.

I Administrationen vil Anerkendelsen bevirke et mere kompliceret Arbejde paa Hovedkontoret, ligesom det for Afdelingerne vil betyde et større Arbejde, navnlig for Kassereren; men da det er kontorvante Folk vil man ogsaa nok formaa at løse denne Opgave. Udviklingen af Administrationen vil bevirke, at Nøjagtigheden i Afdelingerne maa fremmes, men Ofre maa man altid være rede til at bringe for Fremskridt. Det bliver nødvendigt formelt at skille A. K. og C. O. fra hinanden, selv om Arbejdet vil forme sig væsentligst som før. — Ved Statsanerkendelsen stilles der skærpede Krav til Medlemmerne: Et større Kontingent og skærpet Kontrol med Arbejdsløsheden, idet Staten jo er interesseret i at vide, om Understøttelsen ydes, hvor den tiltrænges. Loven medfører, at Understøttelse ikke kan ydes for de første 6 Dage af en Arbejdsløshedsperiode, men Medlemmerne vil vel aldrig være saa daarlige stillede, at de ikke kan klare sig i 6 Dage. Endelig er der Spørgsmaalet „de bemidlede Medlemmer". Dette er dog ikke saa farligt, som man har villet gøre det til; der er ikke fastsat særlige Indtægtsgrænser som Rettesnor og de praktiske Forhold gør, at man kan tage med Overbærenhed paa dette Forhold. Enhver ubemidlet Lønarbejder er berettiget til Optagelse; ubemidlet er den ikke som ugift har 5000 og gift 10,000 Kr. Formue, og vi vil sikkert gaa, at indtil 3000 Kr. Indtægt regnes for ubemidlet.

De bidragydende Medlemmer betaler samme Kontingent som de øvrige, hvorved de reelt stilles ligesaa gunstigt, idet de ved indtrædende Ubemidlethed atter kan overgaa som almindelige, nydende Medlemmer med kun 1 Maaneds Karenstid, hvorefter de har samme Understøttelsesret som alle andre Medlemmer. Medlemmer i Udlandet kan faa hvilende Medlemsret. — Kontingentet er da kun 25 Øre pr. Maaned, og Retten til Understøttelse indtræder efter at Medlemmet efter sin Tilbagekomst har haft Arbejde ved Faget i 3 Maaneder. — Naar vi i Øjeblikket har ca. 1000 Lærlinge i Organisationen, er det fordi vi særlig regner med Ungdommen. Vi faar den med fra Begyndelsen, saaledes at de kan faa Understøttelse ved Læretidens Udløb. Loven siger imidlertid, at Understøttelse først maa ydes 6 Uger efter Læretidens Udløb. Ved Inspektørens Velvilje har vi faaet Forholdet ordnet saaledes, at Lærlinge indtil det 17. Aar betaler 25 Øre, fra det 17. til 18. Aar 50 Øre maanedlig, og de opnaar da at kunne faa fuld Understøttelse efter Læretidens Udløb. Under den nuværende Form betaler Lærlingene 25 Øre til Reservefonden; dette falder bort nu, hvad der betyder et stort Kontingenttab for Afd. B., hvorfor jeg er Tilhænger af Kontingentforhøjelsen.

Fordelene er først det direkte Tilskud. En statsanerkendt Kasse er berettiget til Tilskud, som andrager Halvdelen af det Bidrag, Medlemmerne selv yder, og desuden har Kommunerne Ret til at yde et Tilskud, der maa være indtil $^1/_3$ af det Bidrag, som Medlemmerne betaler, og de fleste Kommuner yder nu et saadant Tilskud. Tilskudet, vi kan oppebære, kan f. Eks. beregnes saaledes:

3500 Medlemmer à 50 Øre	=	Kr. 21,000
+ Statstilskud	=	„ 10,000
+ Kommunetilskud	=	„ 5,000
		ca. Kr. 36,500

Vore nuværende Indtægter efter samme Forhold er ca. 10,000 Kr. Hvis vi ved egne Midler skulde kunne yde det samme er det indlysende, at Kontingentet maatte sættes ganske artigt op. — Vi kunde maaske have strakt os videre med Ydelserne, men vi er i Øjeblikket ude af Stand til at beregne hvad Karenstidens Nedsættelse eller hvad den Grænseudsletning mellem Arbejdsløshed, som ved Statsanerkendelsen finder Sted, vil betyde, hvorfor vi er nødt til at ansætte disse som sket er. Ved Anerkendelsen opnaar vi, at det skarpe Skel, der hidtil har eksisteret mellem Arbejdsløshed, saa godt som falder bort, saaledes at de Medhjælpere, der forstaar deres Arbejdskrafts Værdi, ikke straffes ved at nægtes Understøttelse. — Vi maa erkende at vi med det forholdsvis lille Medlemsantal vi har, ikke er i Stand til at tage det store Lønspørgsmaal op til Regulering med blot nogenlunde Udsigt til Resultat. Men ved Hjælp af Arbejdsløshedskassen kan vi understøtte den Enkeltes Bestræbelser for at højne sine økonomiske Kaar, og saaledes efterhaanden hæve Fagets Lønforhold og røgte Organisationens Interesser. Medlemmer i Militærtjeneste vil kunne faa Understøttelse efter Hjemsendelsen, naar de har betalt Kontigent til Kassen i 3 Maaneder og gennemgaaet Karenstiden, ligesom de er kontingentfri saalænge Militærtjenesten varer. Dette er ogsaa den eneste Kontingentfrihed, der bliver, idet Arbejdsløse og Syge maa betale til A. K. Der vil dog blive indført et System med Restancemærker, saaledes at de daarligst stillede kan hjælpes over vanskelige Perioder.

Jeg skal da paa Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Vegne — saa indtrængende som muligt — anbefale Dem at slutte Dem til Forslaget. For mig staar det i stærkere og stærkere Grad som den vigtigste Sag, der nogensinde er behandlet indenfor C. O. Ogsaa naar man ser paa Sagen rent organisatorisk betyder den et Fremskridt for den Sag, vi alle arbejder for og er interesserede i. Den eneste Betænkelighed er, at Kontingentet hæves, og efter 15 Aars Arbejde skulde vi vel være saa organisationsmæssigt modne, at vi her kan angive Retningslinierne, ogsaa i saa Henseende uden Ængstelse for Beslutningens Modtagelse i Medlemskredse. Det maa være os, der gennemfører Reformkravene; der vil altid, naar noget Nyt fremkommer, være Skeptikere, der ikke kan følge med Udviklingen. Dem skal vi ikke lytte til, vi maa her lade os lede af de Folk, som deltager i det daglige Arbejde, og vi maa se ud over de smaalige Forhold. — Ved at gennemføre dette Forslag, vil vi have fremmet C. O.s Interesser bedre end ved Vedtagelsen af noget andet Forslag, der ligger paa Kongressens Bord. (Stærkt Bifald!)

Generaldebatten om A K.s Statsanerkendelse.

Ordstyreren meddeler, at det fra Aalborg indsendte Forslag om, at det tillades de kjøbenhavnske Afdelinger at oprette en Arbejdsløshedskasse og søge den statsanerkendt, henhører under Generaldebatten.

Th. Hansen, Aalborg: Man raabte „Fy", da Ordstyreren oplæste dette Forslag. Man maa derfor forudsætte, at vore Hensigter med at fremsætte det har været slette. Dette havde jeg ikke ventet i en Forsamling som denne, og derfor dette til Protest imod Fyraabet. — Angaaende Forslaget om at lade Afdelingerne i Kjøbenhavn søge Statsanerkendelse af en Arbejdsløshedskasse, skal jeg først og fremmest bemærke, at der ikke dermed er tilsigtet nogen Anbefaling af Statsanerkendelsen. Naar vi i Aalborg har vedtaget at forelægge dette Forslag her, skyldes det, at der som Argument for den statsanerkendte A. K. har været henvist til, at man i Kjøbenhavn kunde befrygte en Konkurrence fra „Engageringskontoret for Handel og Industri" i Retning af at bemægtige sig Statsanerkendelsen, og da vi ikke hos os har været i Stand til at beskæftige os med dette Argument paa behørig Maade, er vort Forslag at opfatte som et Cadeau til Afdelingerne i Kjøbenhavn. Heller ikke har det været tilsigtet at skabe nogen Kløft mellem vore Afdelinger. Iøvrigt har man sagt, at vort Forslag er uigennemførligt, da Statsanerkendelse ikke kan opnaas for Kjøbenhavn alene, og jeg kan godt forstaa, at man selvfølgelig ogsaa maa have Lov til at optage Medhjælpere udenfor Kjøbenhavn. Jeg skal dog ikke komme nærmere ind paa dette, men kun bede de kjøbenhavnske Delegerede meddele her, om der i Kjøbenhavn næres noget som helt Ønske om at søge Statsanerkendelsen paa en saadan Maade som paatænkt her. (Kjøbenhavnerne: Nej!)

Jeg skal kun som yderligere Anbefaling sige, at naar vi i Aalborg ser en Fare i Hovedbestyrelsens Forslag m. H. t. Organisationens fremtidige Trivsel, er det fordi det forekommer os, at det taktisk vilde være klogere, om vi beholdt Størsteparten af C. O.s Medlemmer uberørte af en Statsanerkendelse. Vort Forslag maa for alt i Verden altsaa ikke opfattes som en Anbefaling af Statsanerkendelsen. — Angaaende vor principielle Stilling til Statsanerkendelsen skal jeg gøre opmærksom paa, at det formodentlig tildels maa bero paa en fejl Opfattelse af Lovene, om man tror, at man i Henhold til dem kan udelukke de Uorganiserede fra Arbejdsløshedskassen. Man kan dog ikke karakterisere samtlige Uorganiserede som uskikkede til Samarbejde med andre, endsige som uduelige i deres øvrige moralske og legemlige Habitus. — Kom det an paa os, var det noget andet, men Afgørelsen ligger nu en Gang hos Arbejdsløshedsinspektoratet og Ministeriet, og man kan vist næppe i dette Spørgsmaal paaregne Velvilje fra Autoriteterne. Og saa har man sluttelig Domstolene, som man heller ikke kan lade ude af Betragtning; det staar for mig som ganske utvivlsomt, at Domstolene vil underkende den Mening, som baade vi, Arbejdsinspektoratet og Ministeriet maatte have. (Modsigelse!) Jeg gaar derfor ud fra, at det vilde være overordentlig farligt for os selv, om vi søger vor Arbejdsløshedskasse statsanerkendt. Det vilde være det samme som at dreje Nøglen om i Døren for vor Selvbestemmelsesret. Vedtager vi dette Forslag, maa vi lukke de Uorganiserede ind, og naar dette er Tilfældet, melder Spørgsmaalet sig: Hvilken Indflydelse vil dette i Fremtiden have paa Kassens og C. O.s Ledelse. Vel tror jeg ikke, at de Uorganiserede pludselig i stor Stil vil komme til os. En uorganiseret Masse er ogsaa en stor financiel Fare for Kassen, idet den vil bringe Procenttallet af Arbejdsløse op.

En anden Fare ligger i Kontingentforhøjelsen. Det er i disse

Tider ingenlunde morsomt fra en Kongres at møde ude hos Medlemmerne med en Kontingentforhøjelse. Dette vilde vække en Uvilje, der ikke vil være let at neddæmpe. Drejede det sig om os her paa Kongressen alene, var det en anden Sag, men det er ikke tilstrækkeligt, hvad vi mener, men det gælder alle de andre og navnlig de Medlemmer, som vi kun staar i Forbindelse med paa den Maade, at de faar Bladet, og vi kræver Kontingentet. De sidder ikke alle lige fast, og maa regnes med ved denne Lejlighed. Forretningsføreren sagde, at det ikke er Hensigten, at A. K. herefter skal være Nr. 1 og C. O. Nr. 2, og derom er vi selvfølgelig enige, men dersom dette bliver Tilfældet, forekommer det mig rigtignok, at man skal søge at bevare alle betydende Institutioner til Brug for C. O. Nu vil man udskille den vigtigste, vi i Øjeblikket sidder inde med. — Det er ganske rigtigt, at der i dette Forslag ligger udmærkede Fremskridt, men det er ikke nødvendigt at søge Statsanerkendelse for at opnaa det, da vi kan gennemføre det uden Statens Hjælp, hvis vi vil I Loven om statsanerkendte A. K. fastsættes en Maksimumsgrænse i Ydelserne af 2 Kr pr. Dag. Hvis vi stod frit, kan vi sætte Ydelsen højere op og derved klare os i Konkurrencen med en eventuel statsanerkendt Kasse. Den Kasse, der er fri, vil have størst Betingelse for at klare sig, naar den kan sætte Kontingentet op til en Størrelse, der gør større Ydelser til Medlemmerne mulige. —

Sluttelig oplæser Taleren et Stk. af en tidligere af C. O. udsendt Pjece, hvori er redegjort for Organisationens Stilling til en eventuel Statsanerkendelse, og ender med at fraraade Vedtagelse af Hovedbestyrelsens Forslag.

Chr. Karlsen, Repræsentantskabet: Ved Repræsentantskabsmødet i Kjøbenhavn fremsatte jeg adskillige Betænkeligheder i samme Retning som Th. Hansen nu har fremført her, navnlig vedrørende „den aabne Port"s Politik. Siden har jeg prøvet og undersøgt Betænkelighederne nøjere, og det har vist sig, at de Anker, jeg fremkom med, var for svagt underbyggede, og jeg henstiller derfor til andre ikke at opholde sig for meget ved di se Betænkeligheder. (Hør!) Derfor siger jeg ikke, at der ikke er nogen Fare, for det er der.

Hansen-Møller, Hovedbestyrelsen, anbefaler Forslaget til Vedtagelse, men tager Afstand fra den samtidig paatænkte Kontingentforhøjelse til Centralorganisationen.

Chr. Hendil, Hovedbestyrelsen, forbeholder sig at tage Stilling til Statsanerkendelsen, indtil Spørgsmaalet om Kontingentet har været behandlet.

Neergaard, Thisted: Dette Forslag har saa mange øjensynlige Fordele, at der ikke kan være to Meninger om, hvad der er at gøre. Talen om „den aabne Port" har sikkert ikke meget paa sig. Griber vi ikke nu den Haand, som er rakt os, kan vi risikere, at de Uorganiserede tager imod den. Jeg vil stemme for Statsanerkendelsen.

Ottesen, Thisted: Th. Hansens Redegørelse har ikke ændret mit Synspunkt. Med Hensyn til Kontingentet forbeholder jeg mig min Stilling.

Forretningsføreren: Den Mulighed er aaben, at andre vil tage Statens udstrakte Haand, dersom vi ikke gør det. D'Herrer paa Børsen søger at slaa Bom for Organisationens Udvikling; thi deres Hensigter er ganske andre end at løse Engageringssagen. Hvor langt er der fra Arbejdsanvisning til Arbejdsløshedsforsikring? Faren truer fra en os fjendtligsindet Principalklikke, som naturligvis ikke vilde røre ved Arbejdsløshedskassespørgsmaalet for Medhjælpernes Skyld, men for at søge derved at spænde Ben for det regulære fagforeningsmæssige Arbejde, der udføres af C. O. Og her kunde den officielle Anerkendelse være dem en udmærket Støtte. Det bør være vor naturlige Pligt at opretholde som vor Grundopfattelse, at vi ikke kan arbejde sammen med uorganiserede Medhjælpere, hvilket meget godt kan sættes i Forbindelse med Forstaaelsen af § 5. — Spørgsmaalet Domstolene spiller en ganske underordnet Rolle. En eventuel Sag gaar til Arbejdsløshedsinspektøren, derfra til Nævnet og endelig til Indenrigsministeren ved hvis Afgørelse den har sit Forblivende.

Faren ved Invasion af Sæsonarbejdere kommer ikke i Betragtning. Kassens økonomiske Forhold er beregnet af Indenrigsministeriet, saaledes at overdreven Arbejdsløshed og dermed følgende Understøttelser er taget i Betragtning. At vi ikke skulde kunne hæve vort Kontingent paa Grund af de daarlige Tider, er en søgt Indvending; man vil netop ved Statsanerkendelsen gøre Forholdene lempeligere for de enkelte Medlemmer, og netop virkningsfuldt modarbejde de daarlige Tiders Følger for den Enkelte. — Der er ikke Tale om at løsne Arbejdsløshedskassen fra C. O.; vi vil bestandig beholde vor Suverænitet overfor Arbejdsløshedskassen, og Arbejdsløshedsinspektøren, vil ikke gribe ind i Forholdet mellem A. K. og det enkelte Medlem. Det er derfor ulogisk at sige, at A. K. bliver Nr. 1 og C. O. Nr. 2. (Hør!)

Carl Jensen, Aarhus: Jeg har haft to store Glæder i mit Organisationsliv. Den første var Statistiken og den anden var Forslaget til A. K.s Statsanerkendelse. Jeg haaber, at alle kan se dette Forslags Fortræffelighed og vil stemme for dets Vedtagelse. (Hør!)

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Denne Sag er af saa stor Betydning, at der ikke kan herske Tvivl om, hvad vi skal gøre. Det af Aalborg stillede Forslag ønsker vi ikke. Jeg takker Hovedbestyrelse og Repræsentantskab for dette gode Forslag.

Anger Ipsen, Repræsentantskabet: Jeg har været overordentlig glad ved at have haft Lejlighed til at sætte mig ind i dette Forslag, og for at jeg i Repræsentantskabet har været med til at drøfte det. Af Referatet herfra kunde det se ud til, at ogsaa jeg har næret nogen Betænkelighed ved „den aabne Dør". Senere er jeg blevet fæstnet i den Opfattelse, at min Frygt i saa Henseende har været overdreven. — Aalborg-Forslaget er efter min Mening — skal vi sige — ganske umuligt. (Munterhed!) I den Konkurrence, Th. Hansen omtaler, vilde vi komme til at ligge under; thi hvor skulde vi kunne udbetale 2 Kr. 50 Øre pr. Dag for et Kontingent af 50 Øre pr. Maaned. — Til Chr. Hendil vil jeg sige: Tag alle Særforslag tilbage og stem for det foreliggende Forslag. Det er godt. (Hør!)

Olesen, Nykøbing M.: Det forbavser mig, at en Provinsafdeling kan fremkomme med Anmodning til Kjøbenhavnerne om at tage en Særstilling i denne Sag. De kan jo godt tage den selv, naar det gælder. (Munterhed!)

Toppenberg, Aalborg: Det kan ikke fra Hovedbestyrelsen bevises, at det vil være rigtigst, om vi søger Statsanerkendelsen, og vi kan heller ikke bevise det modsatte. Fordi Hovedbestyrelsen mener, at dens Forslag er det rette, behøver det ikke at være det, og jeg advarer mod for stor Autoritetstro. — Tænk over, hvad De gør, inden De stemmer for dette Forslag.

Johanne Andersen, Hovedbestyrelsen: Det er vel rigtigt sagt af Herr Chr. Karlsen, at der er en Fare med de Uorganiserede, men det turde dog være værd at tage med i Betragtning, at de Uorganiserede altid vil komme til for Størsteparten at repræsentere de uguns tige Risikoer, hvorfor Statsautoriteterne og Embedsmændene ikke vilde varetage Kassernes Tarv ved at lette Adgangen for saadanne Risikoer mere end højst nødvendigt. (Bifald!)

Th. Hansen, Aalborg: Denne Side af Sagen har jeg ikke set før, og nu forstaar jeg for saa vidt bedre Jens Johansens Tillid i dette Spørgsmaal.

Michael Nielsen, Hovedbestyrelsen: I Aalborg er man bange for Autoritetstro, endskønt d'Herrer derfra ogsaa har gjort sig til Autoriteter i Angsten for den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse. — Med Hensyn til det store Kontingentspøgelse, som Th. Hansen maner frem, saa kommer vi jo iøvrigt senere til en Debat derom. Jeg finder det mærkeligt at fremsætte et saadant Forslag nu. Vi kommer jo ikke og vil have højere Priser for Brænde og Kød, men for at faa Folk til at tilkøbe sig Midlerne til at skaffe sig disse Fornødenheder. (Hør!)

Forretningsføreren: Det er utænkeligt, at vi selv skulde kunne gennemføre de samme Fordele som ved Anerkendelsen. Vi vil maaske ogsaa senere — naar vi har prøvet Anerkendelsen i Praksis og har set, hvorledes Ydelser og Nydelser svarer til hinanden efter vore Beregninger — kunne forhøje Understøttelsen, ved at udstrække Perioderne, eller vi kan gaa dertil at nedsætte Kontingentet. Der er aldeles ingen Grund til at tro, at vi vil samle Formuer i Kassen. Vi har siden vor Arbejdsløshedskasse blev oprettet forøret den danske Stat ca. 65,000 Kr., som vi kunde have brugt til Gavn for vore Standsfæller. Jeg henstiller til Dem, om vi har Raad til at vedblive dermed i Fremtiden. — Stem for Statsanerkendelsen! (Bifald!)

Ordstyreren erklærer Debatten for afsluttet og foreslaar Navneopraab om Forslaget vedrørende A. K.s Statsanerkendelsen.

Forslaget vedtages med 100 „Ja" mod 6 „Nej". — „Nej" svarer: P. M. Berg, Th. Hansen og O. Toppenberg, Aalborg, Carl Wass, Hobro, William Nielsen, Skanderborg, og John Dahl, Stubbekøbing.

Afstemningens Resultat modtages med Bifald.

Ordstyreren hæver Mødet Kl. 1 og fastsætter nyt Møde til Kl. 2.

4de Møde.

Ordstyrer: Vilh. Hansen.

Ved Navneopraabet er følgende fraværende: O. Toppenberg, Aalborg. Nommensen, Fredericia. Mikkelsen, Grenaa. E Carlo Petersen og Anton E. Petersen, Nakskov. Johs. Petersen og Holger Petersen, Odense. P. Jensen, Randers. Agnes Mortensen, Randers er bortrejst. (De øvrige møder senere).

Specialdebatten om A. K.s Statsanerkendelse.

Til Behandling foreligger Hovedbestyrelsens „Udkast til Vedtægt for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark" samt de til dette Udkast stillede Ændringer.

§§ 1 og 2 vedtages enstemmig uden Omtale.

§ 3: Engelbert Petersen, Lemvig: Skal vi begynde forfra med Anciennitetеn eller ikke?

Forretningsføreren: Det kommer senere, men iøvrigt gaar vi ind med Anciennitet.

Vedtages enstemmig. Det samme gælder §§ 4 og 5.

§ 6.: Ejnar Eriksen, Holstebro, forstaar ikke, hvorfor Punkt h skulde vedtages.

Forretningsføreren: Vi skal ikke sætte Præmie paa den Løben ud og ind af Kassen, som vi har kendt en Del til.

Vedtages enstemmig. Ligeledes § 7, efter at et enkelt Spørgsmaal fra Engelbert Petersen, Lemvig, er besvaret.

§ 8: I Tilknytning til denne § behandles samtlige §§ og Ændringsforslag, der angaar Kontingent saavel til Arbejdsløshedskassen som Centralorganisationen — altsaa §§ 8 og 19 i A.-K. og 6 i C. O.s Love samt Ændringsforslag fra forskellige Afdelinger til § 2 og 3 i A.-K. og 6 i C. O.s Love — samt Pengeunderstøttelsen til Medlemmerne.

Carl Møller, Hjørring: Alle Medlemmer siger, at Kontingentet er for stort. Jeg kan nok indse, at det i Sammenligning med andre Fagforeningers Kontingenter ikke er stort, og man maa jo tage Hensyn til andre. Alligevel synes jeg nok, at Understøttelsen kunde være noget større i Forhold til Kontingentet. Jeg er absolut Modstander af større Kontingentforhøjelse end nødvendig. Jeg hylder derimod, at Overflytning af Restanter ikke maa finde Sted.

Chr. Hendil, Hovedbestyrelsen: Vi har lagt en Pjece paa ethvert Medlems Plads, hvorfor det næppe er nødvendigt, at jeg holder en lang Tale for at forklare Dem, hvad det er vi vil med Skalakontingentet. Vort Forslag er ingen Hindring for Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, og naar der deri kun foreslaas en Kontingentforhøjelse paa 25 Øre, saa er det fordi dette vil være tilstrækkeligt. Det Udvalg, som Hovedbestyrelsen har nedsat, foreslog kun 25 Øre. Forslaget om de andre 25 Øre er kommet fra anden Side i Hovedbestyrelsen. Penge i Kassen er en god Ting, men vi trænger i Øjeblikket mere til Medlemmer, og jeg tror, at vort Forslag vil betyde, at vi lettere faar de lavere lønnede, navnlig Kvinderne, med ind i Organisationen. Ca. Halvdelen af vor Stand er vel Kvinder, medens kun Femtedelen af vor Organisations Medlemmer er Kvinder. Men Hensyn til Læretiden foreslaar vi, at denne regnes for 3 Aar, naar intet andet er fastsat, og vi gør dette, fordi visse Afdelinger optager unge Mennesker som Medlemmer uden Hensyn til dette Forhold, medens andre fordrer 3 Aars Beskæftigelse ved Faget.

Ved Vejle-Kongressen rejstes Sagen om et Skalakontingent, og man troede, at den blev slaaet ihjel. I Kjøbenhavn kom den igen. Man nedsatte et Udvalg og troede den begravet. Nu staar den lyslevende igen i Form af hele 2 Forslag. Vor Stand har mange vellønnede, flere daarligt lønnede og Tusinder og atter Tusinder usselt lønnede, navnlig Kvinder. Skal vi have dem, maa vi lette dem Vejen, og faar vi dem ikke, er vort Arbejde omsonst. Stem derfor for Hillerød-Forslaget.

Sten Vandborg, Horsens, drog Sammenligninger mellem Ydelserne i de nye og de gamle Love og kom til det Resultat, at Ydelserne i H. t. de ny Bestemmelser kunde være større, hvorfor han henstillede, at man forsøgte at faa Arbejdsløshedsinspektoratet til at strække sig lidt videre med Hensyn til Ydelser.

Michael Nielsen, Hovedbestyrelsen: Det Udvalg, som nedsattes paa Kongressen i Kjøbenhavn, var ikke noget Begravelsesudvalg, hvad De vil se af den Beretning, som ligger paa Deres Bord. Om Skalakontingentet formener Størsteparten af Hovedbestyrelsen, at det er uigennemførligt for vor Organisation. Det er rigtigt, at vor Stand tæller Tusinder af Medlemmer, som gaar paa en Sulteløn, men hvem af vor Stand er det, som protesterer imod at betale et klækkeligt Kontingent? Ikke de lavestlønnede (Tilslutning!). Det er Luskepeterne, som alligevel vil komme og melde sig ud. Dem er det, der protesterer, dem, der vil væk, fordi et Balfaldera maaske en Gang falder uheldigt ud. De, der i Forvejen gaar paa en Sulteløn, kan iøvrigt ikke selv klare sig indenfor vor Stand, men maa nødvendigvis faa Understøttelse andet Steds fra, og er det dem saa saa meget om at gøre at blive organiserede, ja, saa kan de nok uden Vanskelighed ogsaa faa deres Fa'r eller Mo'r til at betale det Kontingent, det her drejer sig om. De Mennesker, der har haft det daarligst, har nu altid forstaaet at yde noget for at faa noget igen, naar de ellers ikke var befængte med honnet Ambition af nogen Slags. Jeg er en af dem, som har været med til at stille Forslag om den sidste 25 Øre, og jeg tror, at det er rigtigt at gøre det. Ellers vil vi mange Steder komme til at staa paa et Kontingent af 2 Kr. alligevel, og det vil sige, at det bliver Afdelingernes Kasser, der faar den 25 Øre i Stedet for Centralorganisationen, og det bør ikke ske. Pengene kommer til at gaa i den rigtige Kasse ved den af os foreslaaede Fremgangsmaade; thi saa kommer vi til at betale 50 Øre til Arbejdsløshedskassen, 50 Øre til Reservefonden og 50 Øre til Administrationen. Kun Kjøbenhavn staar maaske anderledes i det end det øvrige Land, idet man vel ikke dér kan administrere for 50 Øre, medens man i det øvrige Land vil kunne gøre det.

Ordstyreren: Afdelingerne i Varde, Vejen, Hjørring og Thisted foreslaar, at Hovedbestyrelsens Ændringsforslag til § 6 i C. O.s Love ændres til:

„Kontingentet til C. O. er 75 Øre pr. Maaned, hvoraf 25 Øre henlægges til Reservefonden".

Chr. Dybwad, Kristiania: Herr Dirigent! Ærede Forsamling! Naar jeg beder om Ordet er det fordi vi i Norge har Skalakontingentet. Jeg vil pege paa enkelte af de Motiver, vi har lagt til Grund derfor, og hvilke Erfaringer, vi har gjort.

Da vi i Norge lavede Kristiania-Kassen om til at omfatte hele Landet med det meget indviklede Apparat paa 6 Klasser, saa var Grunden for en stor Del den, at de norske Love ikke forudsætter 2 Summer, 50 Øre som Minimum og 2 Kr. som Maksimum, for Udbetalingen, men siger, at en Arbejdsledighedskasse har Lov til at udbetale Halvdelen af en Fortjeneste. Dette forledte os til Klasser og Skalaer. Vi er nemlig efter $1^1/_2$ Aars Forløb kommet til det Resultat, at det er et forfærdeligt Apparat og meget vanskeligt at holde disse 6 Klasser ud fra hinanden. Vi faar en Masse Anmodninger om at flytte Folk fra den ene Klasse til den anden, og det er paa Hovedkontoret forbundet med en saadan Række Vanskeligheder at holde Rede paa dette, at vore Rapporter indeholder en Masse Fejl. Det er et saa tungvindt Apparat, at vi sikkert vil afskaffe det, men vi synes nu en Gang, at vi skulde prøve det. — Endskønt det ikke vedkommer mig, saa vil jeg give det Raad: Indfør ikke Skalakontingentet. — Og til min gode Ven, Jens Johansen, vil jeg sige: Gud bevare Dig for at faa et Skalakontingent. (Munterhed!).

C. C. Knudsen, Holstebro, finder det meget uheldigt paa nuværende Tidspunkt at gaa til en Forhøjelse af mere end 25 Øre. Hellere næste Gang 25 Øre til. Hovedbestyrelsens Forlag er meget for stort, navnlig for dem i Provinsbyerne. Det fra Vejen, Varde, Hjørring og Thisted fremsatte Forslag indeholdes jo i det af Hillerød stillede Forslag, og for at Stemmerne ikke skal splittes om flere Forslag, vil jeg anbefale, at Forslaget trækkes tilbage og der stemmes for det af Hillerød stillede.

Holstebro Afdeling trækker sit Forslag tilbage.

Th. Hansen, Aalborg, anbefaler følgende Forslag, der er en Udformning af Afdelingens rettidig indsendte subsidiære Forslag til Ændringer i Lovene:

Centralorganisationens Love.

§ 6 1. Stk. ændres til:

„Kontingentet til Centralorganisationen er 75 Øre pr. Maaned, hvoraf 25 Øre henlægges til Reservefonden. Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

I de første 3 Medlemsaar betales dog et yderligere Bidrag af 15 Øre pr. Maaned til Reservefonden, mod at denne Fond udreder Understøttelse af Arbejdsløshed i nævnte Periode i samme Omfang og efter samme Regler som Arbejdsløshedskassen."

Arbejdsløshedskassens Love.

§ 8 ændres:

„Efter 1 Aars Medlemsskab i 90 Dage a 50 Øre
— 3 — — i 90 — a 125 —
— 5 — — i 120 — a 150 —
— 10 — — i 140 — a 200 —
i Løbet o. s. v."

§ 19 ændres:

„a) for nydende Medlemmer 15 Øre pr. Maaned i de første 3 Aar, derefter 30 Øre mdlg,
b) rettes til 30 Øre mdlg.
c) — — 15 — —
d) — — 30 — — resp. 15 Øre",

hvorefter tilføjes:

„Eventuelle Ekstrabidrag kan indtil et Beløb af 20 Øre maanedlig opkræves af Kassens Ledelse, saafremt Udgifterne i 6 paa hinanden følgende Maaneder overstiger Indtægten, og da kun i saadant Omfang, som o. s. v."

§ 21 ændres:

„Medlemmerne er forpligtede til hver Maaned selv at erlægge deres Bidrag, idet Kassens Bestyrelse ikke har nogen Forpligtelse til Opkrævning. Undlader o. s. v."

M. Kornmaaler, Aarhus, anbefaler, at det fra Aarhus Afdeling stillede Forslag, om at der i Lovene optages noget om, at Medlemmerne ved Overgangen til Statsanerkendelsen beholder deres fulde Anciennitet, vedtages. Anbefaler ligeledes det andet af Aarhus stillede saalydende Forslag:

2. Stykke tilføjes: „Det er Afdelingernes Pligt at slette ethvert Medlem, der staar til Restance udover 3 Maaneder. Medlemmer kan ikke overføres fra den ene Afdeling til den anden med Restance. Det samme gælder for direkte Medlemmers Vedkommende".

Dette er stillet, fordi det nu ofte hænder, at Medlemmerne overflyttes til andre Afdelinger med lange Restancer, skønt der i Lovene staar, at de skal præstere Bevis for, at have opfyldt deres Forpligtelser i den fraflyttede Afdeling, og endvidere for at forhindre, at adskillige Medlemmer er saa langt bagud med Betalingen.

Forretningsføreren: Hovedbestyrelsen tiltræder Forslaget, som imidlertid kommer til Afstemning senere.

Carl Jensen, Aarhus: Som Afdelingskasserer kan jeg ikke anbefale Dem at stemme for Forslaget om Skalakontingent. Det er rigtigt, at det ikke er de daarligst stillede, der ikke vil betale Kontingentet. De véd, hvad Arbejdsløshedskassen er værd. Nej, det er dem, der vil ud, der benytter Kontingentet som Undskyldning. — Arbejdsløshedskassen er loyal overfor Medlemmerne, og det véd de, som trænger til den. Stem for Hovedbestyrelsens Forslag. Sker der et Frafald, kommer det fra de daarlige Medlemmer, ikke fra de gode.

Forretningsføreren: Spørgsmaalet om Understøttelsernes Forhøjelse, kan vi ikke røre ved i Øjeblikket, da Forhøjelsen af Kontingentet er Grundlaget for Beregningen af Ydelserne og en Forudsætning for Forslaget. Vi kan — hvis det viser sig nødvendigt — i den kommende Periode forhøje Ydelserne og imødekomme de her faldne Udtalelser.

Jeg kan ikke gaa med til et saa regoristisk Forslag, at skulle slette Medlemmer med over 3 Maaneders Restance; det kan de enkelte Afdelinger selv bedst træffe Bestemmelse om i de enkelte Tilfælde. Kan ikke gaa med til derved at udelukke Medlemmer, som er stabile, men som maaske af Forholdene er sat ude af Stand til at betale i en Periode. Hendil og jeg har en grundforskellig Opfattelse af Organisationsspørgsmaalet, idet H. mener, at vi skal sætte Kravene ned, for at faa Tag i de Folk, som kun i uegentlig Forstand tilhører Standen. Jeg mener, at vi først skal have Tag i de egentlige Kærnetropper og hæve deres Løn, saaledes at de øvriges derved ogsaa hæves. Det kan ikke nytte at drage de daarligstillede ind, saalænge vi ikke kan skabe trygge Forhold for dem, og naar vi ikke er i Stand til at opdrage dem; dette maa vi først have Midlerne til. Skalakontingentet vil skabe en Overklasse og en Underklasse i Organisationen, og de lavestlønnede vil altid føle sig trykkede derved. Vi skal være ligeydende og ligenydende, og ikke sætte Medlemmerne op mod hinanden. Vi vil — hvis vi tager Kontingentforhøjelsen i 2 Tempi — blive ramt af det samme Slag 2 Gange; thi det er ikke Kontingentforhøjelsen, der er Skyld i, at vi ikke faar Tag i Folk, — det er Snæversynethed. Vi skal tværtimod sætte Organisationen i Stand til — ved et større Kontingent — at udføre et Arbejde for de enkelte Medlemmer, saaledes at vi kan sætte Realiteter bag Ordene. (Sluttes).

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 22. Septbr., Aft. Kl. $8^1/_2$ paa „Hoffmanns Hotel" med følgende Dagsorden: 1. Beretning fra Formanden. 2. Valg af Dirigent. 3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, (de afgaaende er de Herrer A. Elvig, Chr. Olsen, H. Nielsen). 4. Valg af 2 Suppleanter. 5. Valg af Formand. 6. Valg af Agitationsudvalg, 7. Valg af Forlystelsesudvalg. 8. Fastsættelse af Mødeaftener, 9. Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlede, maa i Henhold til Lovenes § 16 indgives skriftlig til Bestyrelsen senest 4 Dage forinden Generalforsamlingens Afholdelse.

Ærede Kolleger!

Yderligere Opfordring om at møde skulde være overflødig, idet vi betragter det som en Selvfølge, at hvert enkelt Medlem af Hensyn til de forestaaende vigtige Valg møder frem og anvender sin Stemmeret til Indflydelse paa Valgenes Udfald!

P. B. V.:

Lauritz Madsen, p. t. Sekretær.

Grenaa. Onsdag den 25. Aug. afholdt Afdelingen her Møde, hvor Formanden, efter at have budt Velkommen, gav et udmærket Referat af Kongressen i Aarhus. Mødet, der var ganske godt besøgt, afsluttedes med et fælles Kaffebord. *K. A. J.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes i Lokalerne paa „du Nord" Tirsdagen den 28. September, Aft. Kl. 9 med Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af 5 Medlemmer til Bestyrelsen. 3. Valg af 2 Suppleanter. 4. Valg af 1 Revisor. 5. Stiftelsesfesten. 6. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Holstebro. Møder afholdtes Tirsdag Aften den 24. August i Holstebro og Torsdag den 26. i Vinderup, hvor E. Eriksen og C. C. Knudsen afgav Beretning fra Kongressen i Aarhus, og fortalte om dennes Forløb. Møderne sluttede med fælles Kaffebord.

Bestyrelsen afholdt Møde den 2. Septbr. og bestemte at afholde den ordinære Generalforsamling Søndag den 19. Sept. Kl. $3^1/_2$ i Lokalet paa Hotel „Royal" med følgende Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. Lovændringer og Lovforslag. 4. Valg af Formand. 5. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 6. Valg af 1 Revisor. 7. Indkomne Forslag. 8. Eventuelt.

Af Hensyn til de udenbysboende Medlemmer afholdes Generalforsamlingen denne Gang en Søndag. Vi forventer, at alle Medlemmerne møder, da der er saa mange vigtige Sager til Behandling paa denne Generalforsamling.

Om Aftenen bliver der selskabelig Sammenkomst.

Bestyrelsen.

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Lokalet paa Palæet Tirsdag den 28. ds., Aften Kl. 9 præcis. Dagsordenen tilstilles Medlemmerne paa anden Maade.

Sten Vandborg.

Kolding. Medlemsmøde afholdtes Fredag den 20. Aug. i Marielund. Efter at Formanden havde budt Velkommen fik de Delegerede fra Kongressen Ordet og gav derefter i korte Træk et Referat fra Kongressen. — Form. fremkom senere med nogle oplysende Bemærkninger, hvorefter Mødet hævedes. *C. F.*

Ordinær Generalforsamling afholdes paa „Højskolehjemmet" Onsdag den 22. Septbr., Kl. $8^3/_4$ Aften. Dagsordenen tilstilles Medlemmerne senere. Mød talrigt! *Bestyrelsen.*

Middelfart. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdes paa „Turisthotellet" Torsdag den 16. Septbr. Kl. $8^1/_2$ med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Formanden aflægger Beretning for det forløbne Halvaar. 3. Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab til Godkendelse. 4. Lovændringer. 5. Eventuelt. *Berg*, p. t. Sekretær.

Roskilde. Tirsdag den 3. August afholdtes ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Valg af Delegerede til Kongressen. 2. Valg af Revisor. 3. Valg af 1 Medlem til Agitationsudvalget.

Efter at Formanden havde aabnet Generalforsamlingen, valgtes M. Mortensen til Dirigent. — Som Delegerede til Kongressen valgtes de Herrer N. Bisgaard og F. Brochmann-Mikkelsen. Til Revisor valgtes Frk. Agnes Nielsen og til Medlem af Agitationsudvalget Herr Herm. Nielsen. Ved det senere fælles Kaffebord udbragtes et Leve for C. O. *V. S.*

Saxkjøbing. Fra Afdelingen har vi modtaget udførlige Referater om dens Virksomhed i Juli—August. Da disse Meddelelser imidlertid nu vilde fremkomme meget post festum, og delvis indeholder Udflugter, Valg til Kongressen, Behandling af derhenhørende Forslag etc., tør vi her — ogsaa af Pladshensyn — forbigaa dem, idet vi iøvrigt skal bemærke, at Referaterne tyder paa en livlig, indre Virksomhed i Afdelingen. *Red.*

Slagelse. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Foreningens Lokale i „Anlægspavillonen" Onsdag den 22. September Kl. 9 med føgende Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. Valg af Formand. 4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af Suppleanter. 6. Valg af Revisorer. 7. Eventuelt.

De ugentlige Mødeaftener holdes for Fremtiden hver Onsdag Aften Kl. 9 i Foreningens Lokaler, og vi haaber i Vinterens Løb at kunne byde Medlemmerne flere Foredrag af forskellig Art, ligesom der vil blive lagt mere Vægt paa faglige Emner.

Vi forventer, at Medlemmerne vil paaskønne det Arbejde, der stadig udfoldes, for at skabe saa interessante og tiltrækkende Mødeaftener som muligt, og mød — ikke en Gang imellem — men hver Mødeaften! *T.*

Søndag d. 1. Aug. havde Afdelingen arrangeret en Sommerfest til Suserup, hvortil var indbudt Næstved, Sorø, Ringsted, Roskilde, Kallundborg og Korsør Afdelinger. Større Tilslutning var der dog kun fra Slagelse, Sorø og Næstved. De forskellige Afdelinger ankom til Suserup ved 11-12 Tiden, og efter at Frokosten var indtaget, sejlede man til Fiskerhuset ved Susaaen, hvor Herr Aage S. Leth holdt et udmærket Foredrag. Derefter spadserede man til Næsbyholm, hvor Deltagerne besaa den smukke Have. Ved 3-Tiden sejledes tilbage til Suserup, og Deltagerne samledes om et fælles Kaffebord. Fra Suserup gik Turen derefter ved 5-Tiden til Sorø, her afsluttedes Dagen med Fællesspisning og Bal paa Hotel „Postgaarden". *F.*

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1915. 15de Aargang.

CENTRALORGANISATIONENS 6TE ORD. KONGRES.

Specialdebatten om A. K.s Statsanerkendelse.

(Referatets Afslutning).

A. Elvig, Frederikshavn: Jeg antager, at alle, som stemte for Statsanerkendelsen, var klar over, hvad de stemte for, og det vil sige, at det ikke afskrækker saa meget endda, enten vi forhøjer Kontingentet med 25 eller 50 Øre, og dette er ogsaa efter min Overbevisning ligegyldigt. Michael Nielsens Betragtninger over dem, der ikke vil betale, kan jeg tiltræde. Jeg vil anbefale straks at tage den Kontingentforhøjelse, der foreslaas.

Hansen-Møller, Hovedbestyrelsen: Jeg er Tilhænger af Kontingentskalaen. Ikke af Snæversyn, men fordi jeg tror, at det er bedst. Herr Dybwad sagde, at det var et forfærdeligt System, de havde i Norge; dér havde de ogsaa 6 Skalaer, men det behøver vi jo ikke at have. Vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlet. For de smaa Byer er det svært at hverve Medlemmer paa et højt Kontingent.

Magnus Jørgensen, Middelfart: Jeg anser det for upraktisk, at vi ikke maa flytte Medlemmer med Restance fra den ene Afdeling til den anden. Jeg vil anbefale Hovedbestyrelsens Forslag om Kontingentforhøjelse.

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Kjøbenhavnerne stiller sig paa det Standpunkt, at vi er imod Skalakontingentet og for Forhøjelse af Kontingentet. Skalakontingentet motiveres med de smaa Lønninger og maa derfor navnlig tage Sigte paa Kjøbenhavn, men har Hjemmene Raad til at lade Børnene gaa ud for en lille Løn, har de ogsaa Raad til af give dem Hjælp til at betale et Kontingent med. Ved at give de daarligst lønnede et lavt Kontingent, sætter vi formelig en Præmie paa de daarligt lønnende Principaler. Jeg vil indtrængende anbefale, at alle Smaaængsteligheder lægges til Side, og at Hovedbestyrelsens Forslag enstemmig vedtages. De bedste Forslag, der foreligger idag, er Hovedbestyrelsens.

C. Hammer, Kjøbenhavn: Chr. Dybwad har en Gang i Kjøbenhavn sagt, at naar vi skal købe en god Organisation, saa faar vi den nu en Gang ikke billigere end en vis Pris. Og det er rigtigt. Lad os derfor i dette Stykke vise os som gode Købmænd og betale den godt.

Einar Eriksen, Holstebro: Jeg vil paa det kraftigste anbefale Hillerød-Forslaget. Det er et godt Forslag. Vi maa hellere tage Forhøjelsen til Brug for Afdelingerne selv. Vor Afdeling er en rigtig god Afdeling, men for at sende 2 Delegerede til Kongressen, var vi nær ved at tage Bunden af Kassen med, og skal vi betale Agitationen af vor egen Kasse, saa trænger vi til Pengene.

Chr. Hendil, Hillerød: Mich. Nielsen sagde, at Kontingentudvalget fra sidste Kongres ikke var noget Begravelsesudvalg; men det var det. Michael Nielsen foreslog intet som helst i dette Udvalg, end ikke en Forhøjelse. Til Martin Pedersen skal jeg sige, at Arbejdernes Organisationer, som ellers har saa stor en Tiltrækning for ham, mange Steder forlængst har indført Skalakontingentet.

Olesen, Nykøbing M. vilde anbefale Forslaget fra Vejen, Varde, Thisted og Hjørring.

H. P. Hansen, jun., Revisionen: Jeg slutter mig til Martin Pedersen, som iøvrigt i denne Sag tog mig Brødet af Munden. Det gjorde mig ondt at høre den daarlige Stilling i Holstebro. Da vi i Kjøbenhavn stod i samme Situation, gik vi den Vej at forhøje vort Kontingent, og den samme Vej vil jeg anbefale Holstebro at gaa.

H. Chr. Ottesen, Thisted: Jeg kan tænke mig, at der er meget i det, Hillerød foreslaar, som vi med Tiden ikke kommer udenom, men i Øjeblikket vil jeg anmode Hillerød om at trække sit Forslag tilbage til Fordel for det af Vejen, Hjørring og Thisted stillede Forslag.

Engelbert Petersen, Lemvig: Ifølge Udtalelser fra visse Hovedbestyrelsesmedlemmer ser det ud, som om Medhjælperne er en Flok, man kunde klemme Masser af Penge ud af. Dette er en stor Fejltagelse; thi naar det gælder Kontingentet betænker de sig altid 2 Gange, og navnlig er det vanskeligt at hverve ny Medlemmer.

Michael Nielsen, Hovedbestyrelsen: De faldne Udtalelser kan sammenfattes i, at de, der er bange for Forhøjelsen har gjort et Tilbagetog, idet det nu ikke mere er for Medlemmerne derhjemme, at de er bange; nej, nu er det Vanskelighederne ved at skaffe nye Medlemmer, der gør dem bange. Hansen Møller mener, at en Kontingentforhøjelse gaar mest udover de smaa Byer, medens det i de store Byer gaar let nok med at skaffe Medlemmer. Jeg tror ikke, at det passer. Spørg vore Folk, hvor det er lettest at faa Medlemmer, og De vil faa til Svar, at det er dér, hvor der er Fest og Faldera. Der spørger d'Hr. og Damer ikke om, hvad det koster. Hvem er det, der i Dag har anbefalet Kontingentforhøjelsen: Det er Kassereren fra Aarhus, Kassereren fra Middelfart, et Par andre samt Undertegnede, der er Kasserer for Vejle Afdeling. Man vil vist ogsaa let kunde overbevise Medlemmerne om, at de mellem Aar og Dag kaster mange, mange 25 Øre mere i Grams, end om de gav dem til Organisationen. Lad os for Organisationens Skyld stemme for Forslaget om at faa Kontingentet forhøjet paa én Gang (Bifald!).

Johs. Petersen, Aarhus: Jeg har tidligere 2 Gange været med til at stemme for Kontingentforhøjelse til Centralorganisationen, og jeg vil gøre det 3. Gang (Bravo!).

Forretningsføreren: Jeg erindrer ikke, hvor i Arbejdsløshedskasseloven det Maksimum staar nævnet, som Th. Hansen taler om, men jeg véd at en Understøttelse aldrig maa blive saa stor, at den dækker en Fortjeneste.

Naar man taler vidt og bredt om de Vanskeligheder, der vil blive for os, hvis vi forhøjer Kontingentet med 50 Øre, maa vi ikke glemme at sammenligne vort Kontingent med de Krav, som af andre Organisationer stilles til deres Medlemmer. De vil da have nemt ved at erindre, at andre Organisationer forlanger betydeligt mere. Jeg vil ogsaa bede Dem lægge Mærke til de Udtalelser, der er faldet fra Kjøbenhavn, hvor det saavist ikke er Overklassemennesker, der er organiserede. Jeg er ganske i Modstrid med den Opfattelse, at det vil være praktisk og mere gennemførligt at faa Kontingentet sat til 1 Kr. 75 Øre i Stedet for til 2 Kr.

Derefter foretages Afstemningerne, som giver følgende Resultater:

Hillerøds Forslag til § 19 i A. K. Love forkastes ved Haandsoprækning med 70 Stemmer mod 21.

Det af Aalborg stillede Forslag til Skalakontingent tages efter denne Afstemning tilbage.

Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets samlede Forslag til § 19 vedtages med 84 Stemmer for, 20 imod.

Hillerød-Forslaget til § 6 i C. O. Love tages tilbage.

Det til § af Varde, Vejle, Hjørring og Thisted indleverede Ændringsforslag begæres afgjort ved Navneopraab. Forslaget forkastes med 55 Stemmer mod 48. De 48, der svarede „Ja" er følgende:

Hovedbestyrelsen: A. Andreasen, C. Hansen-Møller, Chr. J. Hendil og N. C. Nielsen. Endvidere P. M. Berg, Th. Hansen og Toppenberg, Aalborg. Fredslund, Aarhus. Thomassen og Else Nissen, Esbjerg. Olsen, Frederikshavn. Elding, Helsingør. Lorenzen, Herning. Petersen, Hillerød. Hein og Møller,

Hjørring. Wass, Hobro. Knudsen og Eriksen, Holstebro. Lorenzen og Schou, Kolding. Schibler, Kjøbenhavn. Engelbert Petersen, Lemvig. Gillesberg, Løgstør. Rasmussen, Maribo. Stridsland og Dreier, Nykøbing F. Olesen, Nykøbing M. Johs. Petersen og Holger Petersen, Odense. Jacobsen, Ringkøbing. Poulin, Ringsted. Brockmann-Mikkelsen og Bisgaard, Roskilde. Andersen, Sakskøbing. Devantier, Samsø. Nielsen, Skanderborg. Petersen, Skive. Petersen, Slagelse. Andersen, Struer. Dahl, Stubbekøbing. Martin Pedersen, Svendborg. Neergaard og Ottesen, Thisted. Carla Sørensen, Varde. Jacobsen og Koed, Vejen. Rasmussen, Vejle. — Helmuth Petersen, Direkte Afd. svarer: Stemmer ikke. — Fraværende er Kornmaaler og Simonsen, Aarhus.

Hovedbestyrelsens Forslag til § 6 begæres ligeledes afgjort ved Navneopraab. Afstemningen giver samme Resultat som ved Ændringsforslaget. Forslaget forkastes med 55 Stemmer for og 48 imod.

Ordstyreren (Vilh. Hansen): Resultatet af denne Afstemning er, at vi bibeholder vort hidtidige Kontingent til Centralorganisationen eller som foreslaaet i det først forkastede Forslag, nemlig 75 Øre.

Mødet hæves Kl. 6^{15}.

5te Møde.

(Tirsdag den 17. August)

Ordstyrer: Vilh. Hansen.

Ved Navneopraabet Kl. 9 er følgende fraværende: Johs. Petersen og Fredslund, Aarhus. Nommensen, Fredericia. Mikkelsen, Grenaa. E. Carlo Petersen og Anton E. Petersen, Nakskov. Johs. Petersen og Holger Petersen, Odense samt P. Jensen, Randers (der alle møder kort Tid efter eller forinden Navneopraabet er tilendebragt). Agnes Mortensen, Randers, er bortrejst.

Behandlingen af § 8 (ang. Understøttelsens Størrelse) og de dertil knyttede Ændringer og Forslag fortsættes. Det fra Hillerød stillede Forslag bortfalder i Henhold til de stedfundne Kontingentvedtagelser. — § 8 vedtages derefter enstemmig, ligesom et Forslag fra Aarhus om. at „de i Arbejdsløshedskassen ved Statsanerkendelsen værende Medlemmer bibeholder deres fulde Anciennitet" ligeledes vedtages.

Uden Omtale vedtages enstemmig §§ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 og 18. — § 19, der omhandler Kontingentet, er behandlet.

I § 20 foreslaar Hovedbestyrelsen, at bortkomne Medlemsbøger kun ombyttes med nye mod Betaling af 5 Kr. — Aarhus foreslaar dette Beløb nedsat til 2 Kr. — Dette Forslag anbefales af Kornmaaler, Sjørup-Nielsen, Randers, og N. C. Nielsen, Hovedbestyrelsen.

Forretningsføreren: Vi har ikke foreslaaet de 5 Kr., fordi vi ønske at presse saa meget som muligt ud af Medlemmerne. Tværtimod. Er en Bog bortkommen uden Vedkommendes egen Skyld, vil vi intet forlange; men vi har haft Tilfælde af stor Skødesløshed med Medlemsbøger, og dette er uheldigt.

Hovedbestyrelsens Forslag til § 20 med den af Aarhus foreslaaede Ændring vedtages.

§§ 21, 22, 23, 24, 25, 26 og 27 vedtages enstemmigt. Til § 25 har Holstebro foreslaaet, at Afdelingerne i visse Tilfælde kan rekvirere Midler fra Hovedkassen. Forslaget forkastes.

Under § 28, der omhandler Hovedbestyrelsens, Revisionens og Forretningsudvalgets Sammensætning, er der fra Aarhus stillet Forslag om, at Bestemmelsen, at Revisorerne skal bo i Kjøbenhavn udgaar, medens Holstebro foreslaar Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg forøget med 2 Medlemmer.

Johs. Petersen, Aarhus: Vi synes, at vi har Krav paa at faa valgt den ene Revisor i Provinsen; derfor har vi stillet Forslaget.

Poul Jensen, Vejle: Paa Hovedbestyrelsens Vegne skal jeg udtale, at vi af rent praktiske Grunde ønsker Revisorerne bosatte i Kjøbenhavn. Det vilde være for besværligt med Revisorer fra Provinsen.

Einar Eriksen, Holstebro, anbefaler Forslaget om Udvidelse af Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg. Selv om det bliver dyrere, bør vi ikke tage Hensyn dertil. Det gælder om at faa saa mange Meninger med som muligt, at Beslutningerne ikke bliver ensidige.

N. C. Nielsen, Hovedbestyrelsen: Jeg vil ikke anbefale Forslaget fra Holstebro. Jo mindre og jo snævrere en Bestyrelse og et Udvalg er, desbedre arbejdes der. Jeg er dertil Tilhænger af Sparesystemet; thi hvad det er spart, er fortjent, og den foreslaaede Ordning vil blive dyr.

A. Andreasen, Hovedbestyrelsen: I Øjeblikket er en Hovedbestyrelse paa 9 Medlemmer tilstrækkelig. Jo større den bliver, des tungere bliver den at arbejde med. Det samme gælder et Forretningsudvalg. Skal vi gaa til at gøre Forretningsudvalget til et saa stort Apparat, som her foreslaaet, kan vi ligesaa godt gaa til at benytte hele Hovedbestyrelsen som Forretningsudvalg.

Vilh. Hansen: Det er ikke flere Hovedbestyrelsesmedlemmer men Hovedbestyrelsesmøder, vi skal have, og derfor skal De senere vedtage Hovedbestyrelsens Forslag i saa Henseende.

Holstebro tager derefter Forslaget tilbage.

A. Andreasen, Hovedbestyrelsen: Jeg er imod, at man vælger hele Forretningsudvalget i Kjøbenhavn, men jeg er lige saa meget imod at have Revisorerne andre Steder end i Kjøbenhavn.

Ch. Hansen Møller, Hovedbestyrelsen: Da Hovedkontoret var i Aarhus, havde man ikke noget imod, at begge Revisorerne boede i Aarhus.

Kornmaaler tager Forslaget tilbage.

§ 28 vedtages derefter enstemmig. — Ligeledes § 29 og 30.

Derefter behandles § 31 vedrørende Repræsentationsretten.

P. Jensen, Randers: Jeg synes ikke, at dette Forslag er retfærdigt. Det er for lidt Repræsentation en Del Afdelinger derved faar.

Johs. Petersen, Aarhus: Jeg finder Hovedbestyrelsens Forslag udmærket. Vi maa indskrænke Repræsentationen.

Forretningsføreren: Den her foreslaaede Form rammer navnlig Kjøbenhavn, men iøvrigt de meget store Afdelinger, hvorimod de smaa Afdelinger altid er sikrede Repræsentation i langt større Forhold end de store Afdelinger. Først Afdelinger med over 100 Medlemmer vil mærke til Indskrænkningen.

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Kjøbenhavnerne, som dette Forslag særlig rammer, stemmer af Hjertens Lyst derfor.

§ 31 vedtages med alle Stemmer mod 1.

I § 32 foreslaar Hovedbestyrelsen et Repræsentantskab paa 10 Medlemmer, Aalborg derimod, at det udvides til 20 Medlemmer.

N. C. Nielsen fraraader paa Hovedbestyrelsens Vegne sidstnævnte Forslag.

Forslaget fra Aalborg forkastes og Hovedbestyrelsens Forslag vedtages.

§§ 33—42 vedtages enstemmig og uden Diskussion.

Forretningsføreren: Jeg vil, da det ikke paa Sagens nuværende Standpunkt er muligt at se, hvornaar Forarbejderne til den endelige Ordning af Sagen kan være tilendebragte, henstille, at man overlader til Hovedbestyrelsen at bestemme, hvornaar Forslaget hen ophæves til Lov, ligesom jeg stærkt understreger, at Vedtagelsen her kun kan ske med det udtrykkelige Forbehold, at eventuelle af Ministeriet forlangte Ændringer kan foretages af Hovedbestyrelsen.

Kongressen tilkendegiver sin Tilslutning hertil.

Ordstyreren stiller det samlede Lovforslag under Afstemning.

Forslag til Vedtægt for „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" vedtages enstemmigt og under stærkt Bifald.

Ordstyreren (Vilh. Hansen). Dette er et stolt Øjeblik i vor Centralorganisations Historie. Ogsaa her har sluttelig Sagen og Maalet baaret os ud over afvigende Synsmaader og forenet os i en enstemmig for vort Fremtidsarbejde vidtrækkende Beslutning, — den vigtigste og mest betydningsfulde, vi nogensinde har taget. Jeg haaber og tror, at denne vor Vedtagelse vil blive til Gavn og Velsignelse for alle de Tusinder af Standsfæller, der lider ilde, udsatte for Arbejdsløshed og slette Arbejdskaar. Standsfæller! Lad os i Haabet og Forvisningen herom forenes i et „Leve Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark". (Hurraraab og Bifald!).

Ændringsforslag til Centralorganisationens Love.

Organisationens Navn.

Kolding foreslaar, at Centralorganisationens Navn (§ 1) ændres til: „Danske Handels- og Kontormedhjælperes Organisation", Kjøbenhavn at det ændres til „Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund".

A. Lorentzen, Kolding: Vi stiller især dette Forslag, fordi det gamle Navn er for langt, men vi vil ikke undvære Ordet „Organisation", og derfor foreslaar vi at beholde dette ogsaa i det nye Navn.

C. Hammer, Kjøbenhavn: Det forekommer mig, at Kjøbenhavns Forslag er mere konsekvent og praktisk. Alle Steder gaar man uden om vort lange Navn, og det af os stillede Forslag giver endnu kortere Navn, end Forslaget fra Kolding. Vort Forslag er ogsaa at foretrække, fordi det netop er Ordet „Organisation", der tages saa meget fejl af. Af C. O.s Breve har jeg ogsaa bemærket, at næsten ingen nu bruger Navnet fuldtud.

Chr. Hendil, Hovedbestyrelsen: Paa Hovedbestyrelsens Flertals Vegne skal jeg anbefale, at vi stemmer for Forslaget fra

Kjøbenhavn. Dette Forslag synes jeg godt om. Det har 3 gode Egenskaber: Det er mere dansk, det er mere kort, og det er mere betegnende. (Hør!)

Mich. Nielsen, Hovedbestyrelsen, anbefaler at stemme for Bibeholdelse af det gamle Navn.

P. Jensen, Randers: En Navneforandring kan nok tiltrænges. Selv iblandt os her, som er saa udvalgte, har jeg hørt, at Navnet kan slaa Klik.

Johs Petersen, Aarhus. Jeg vil aldrig tilraade et gammelt Firma at forandre Navn, og jeg vil derfor foreslaa, at vi vedblivende beholder vort gamle Navn. (Hør!)

C. Schou, Kolding: Jeg er ked af, at det bestandig ser ud, som om vi er imod Kjøbenhavn og derfor mod alle deres Forslag, men dette er jo ikke Grunden. Kun fordi vi finder Kolding-Forslaget bedre, fastholder vi det.

Carl Jensen, Aarhus, er mest tilbøjelig til at anbefale Forslaget fra Kjøbenhavn, men er navnlig overbevist om, at en Forandring af Navnet er i høj Grad ønskelig.

Forretningsføreren: En Forandring af Navnet er i højeste Grad nødvendig. Jeg har vel nok deltaget i flere Møder end de Fleste og hørt, hvorledes en Mængde bruger Navnet forkert. Dertil forveksles vi ofte med Detailhandlernes Centralorganisationer. Jeg vil anbefale Forslaget fra Kjøbenhavn.

N. C. Nielsen, Hovedbestyrelsen og H. P. Hansen, Revisionen støtter Forslaget fra Kolding, medens Mikkelsen, Grenaa, anbefaler det nuværende Navn.

Ved Afstemningen forkastes begge Forslagene.

Agitationstilskud.

Carl Jensen, Aarhus, anbefaler det af Aarhus stillede Forslag til § 2, om at Hovedbestyrelsen er pligtig til at yde Agitationstilskud til Afdelingerne, saafremt disse ønsker det, og Midlerne er til Stede. Dette Forslag blev forkastet paa sidste Kongres, men vi stiller det igen, fordi vi mener, at alle Afdelinger maa have samme Ret til at nyde, som til at yde. — Naar man har sèt den Vanskelighed, hvormed Provinsen ofte maa administrere, har man en juridisk og moralsk Forpligtelse til at kræve, at disse Afdelinger ogsaa kan faa Tilskud. Sammenligner man det Tilskud, Provinsen og Kjøbenhavn har faaet, og som Hovedbestyrelsen finder ganske passende, saa er der et stort Misforhold deri. Man paastaar at Forholdene er vanskelige i Kjøbenhavn, men man synes at oversé, at Provinsens Arbejde besværliggøres ved at de staar saa økonomisk daarligt. Hvorledes er det ikke i de smaa Afdelinger, der skal drive Agitationen med ganske faa Medlemmer; der er det nødvendigt at yde Tilskud.

Vedtagelsen af Statsanerkendelsen vil desuden betyde, at Afdelingerne faar store administrative Vanskeligheder, saaledes at det med de nuværende Indtægter vil være ganske umuligt at administrere. Stem derfor for Aarhus-Forslaget.

M. Jørgensen, Middelfart: Vi forlanger intet Tilskud i Middelfart, og der behøves ikke at ofres ret meget paa Agitationen i Provinsen; der er den mundtlige Agitation langt bedre.

Chr. Karlsen, (repræsenterer Helsingør): Forslaget er saa praktisk uigennemførligt, at man ikke kan stemme derfor.

C. Hansen-Møller, Hovedbestyrelsen, udtaler, at Hovedbestyrelsen aldrig vil undlade at støtte de Afdelinger, der trænger dertil, og anbefaler at forkaste Forslaget.

Gillesberg, Løgstør: Carl Jensens Kærlighed til de smaa Afdelinger er overflødig; thi disse vil ikke faa tilstrækkelig Nytte af Pengene. Maaske trænger de store Afdelinger netop til Tilskud.

A. Andreasen, Hovedbestyrelsen: Som Forslaget er affattet er Hovedbestyrelsen forpligtet til at yde Tilskud, naar Afdelingerne forlanger det, og man vil derved kunne tømme Organisationens Kasse, uden at nogen er i Stand til at forhindre det, (Hør!) Desuden vil der, da Tilskudet skal gives efter Medlemstal, intet blive til de smaa Afdelinger, paa Grund af deres ringe Medlemstal, medens Kjøbenhavn skulde have langt mere end den faar i Øjeblikket.

Sten Vandborg, Horsens, henstiller til Afdelingerne, at de i Stedet forhøjer Kontingentet, der nu er steget til Kr. 1,75, til 2 Kr., og benytter Overskudet til Agitation. (Hør!)

Forslaget fra Aarhus forkastes.

Ændringsforslag til §§ 4—12.

Hovedbestyrelsens Tilføjelse til § 4 „Med Medlemsskab følger Pligt til samtidig at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" vedtages; ligeledes vedtages de af Kjøbenhavn stillede Ændringer ttl § 6, om at Medlemmerne ved Flytning skal overflyttes til den tilflyttede By's Afdeling, samt Forslaget om Oprettelse af Klubber.

Aalborg foreslaar til § 8 a, at 2. Punktum ændres til: „Alle principielle og vigtige Spørgsmaal skal af Afdelingsformanden, bilagt Afdelingens Erklæring forelægges Centralorganisationens Hovedbestyrelse til Afgørelse. — Hovedbestyrelsens Afgørelse kan af Afdelingen indankes for Repræsentantskabet."

Th. Hansen, Aalborg: Denne Ændring, der er dikteret af Indmeldelsen, som jeg ikke nu skal komme tilbage til, ønsker vi indført for at gardere os mod lignende Situationer i Fremtiden.

Forretningsføreren: Hovedbestyrelsen tiltræder Forslaget, for derved at forhindre fremtidige Misforstaaelser. Kun ønsker den Ordet „Erklæring" erstattet med „Motivering". Forslaget vedtages derpaa enstemmigt med denne Ændring.

Kjøbenhavn foreslaar til § 10, at Diæterne ændres fra 8 til 10 Kr. pr. Dag.

E. S. Schibler, Kjøbenhavn, udtaler, at Forslaget motiverer sig selv og anbefaler det til Vedtagelse. — N. C. Nielsen, Hovedbestyrelsen, vil ikke stemme derfor, medens Poul Jensen paa Hovedbestyrelsens Vegne anbefaler Forslaget og henviser til, at det ofte medfører personlige Tab at foretage en Agitationsrejse.

Forslaget vedtages med alle Stemmer mod 2.

Hovedbestyrelsens Forslag til § 11 (Repræsentantskabets Funktioner og Sammensætning) vedtages enstemmig, medens Ændringsforslag fra Aalborg forkastes, og Forslaget fra Holstebro tages tilbage.

Hovedbestyrelsens Forslag til § 12 vedrørende Regnskabsperioden vedtages ligeledes enstemmigt.

Centralorganisationens Hovedledelse.

I Anledning af den af Hovedbestyrelsen til § 9, 1. Punktum foreslaaede Ændring, hvorefter Antallet af aarlige Hovedbestyrelsesmøder foreslaas forhøjet til 4, og Forslag fra Aarhus om en anden Sammensætning af Forretningsudvalget, udtaler Hovedbestyrelsens Ordfører

Vilh. Hansen: Vort Forslag skyldes praktiske Hensyn. Alt som C. O. vokser øges Arbejdet og det Arbejdsstof, der byder sig til ved hvert Hovedbestyrelsesmøde. Under disse Forhold bliver der kun ringe Lejlighed til Drøftelse af de principielle Spørgsmaal, der stedse hyppigere melder sig. Denne Mangel i vor Ledelse er ikke af ny Dato; den er saa gammel som Organisationen; men den bliver følgelig bestandig føleligere, fordi det praktiske Arbejdes Opgaver er i stadig Vækst. Og dermed gaar Møderne nu! Men mange Anliggender paakræver netop nu teoretisk og saglig Behandling i Hovedbestyrelsen; dér er Stedet for gensidig Belæring og Meningsudveksling om de saa interessante sociale Problemer, der tilsammen taget giver Medhjælperbevægelsen Baggrund. Vor Organisation maa baade som Følge af Alder og Omfang have Rum for afvigende Anskuelser, — og Debatten i Gaar har noksom vist det. Dog skulde jeg mene, at saavel hin Forhandling som navnlig hvad der er gaaet forud, vilde kunde være undgaaet, eller dog forløbet væsentlig anderledes, dersom disse Meningsafvigelser fra første Færd var ledet ind i et parlamentarisk Leje. Dette kan opnaas ved at forøge Antallet af Hovedbestyrelsesmøder, — et Forslag, jeg derfor anbefaler til Vedtagelse.

Derimod kan jeg ikke billige Aarhus-Forslaget, der tilsigter at forøge Forretningsudvalget, medens Forretningsføreren ikke skal være Medlem af Udvalget. Det bør i alle Funktioner indenfor vor Organisation være saaledes, at de, der har Arbejdet og Ansvaret, ogsaa maa forlenes med Myndighed. Naturligvis gælder dette ikke mindst Forretningsføreren, der selvfølgelig ikke bør udelukkes fra Forretningsudvalget, hvor netop hans Plads er. Thi hvor Kritiken er stærkest maa Myndigheden være størst.

Forslagene fra Aarhus og Holstebro tages derefter tilbage og A. Andreasen, Hovedbestyrelsen stiller følgende Forslag: „Redaktøren af D. H. K. M. T. vælges af Kongressen blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer."

Forslaget vedtages med 77 Stemmer mod 6.

Hovedbestyrelsens Forslag, med denne Ændring, vedtages derpaa enstemmigt.

Forslaget om Forandring af „D. H. K. M. T.'s" Redaktion.

Ordstyreren meddeler, at Kjøbenhavn stiller følgende Ændringsforslag til § 12:

„Forretningsføreren leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret, samt Redaktionen af „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende". Han skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse hurtigst muligt besvares."

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Dette Forslag er indsendt af et af vore Medlemmer og har derfor været behandlet paa et Fællesbestyrelsesmøde forud for den Generalforsamling, der skulde tage Stilling til Kongresforslagene.

Paa Fællesbestyrelsesmødet var Meningerne stærkt delte, men

ved Generalforsamlingen fik det Flertal. Jeg talte da ud fra en personlig Opfattelse, og det samme vil jeg gøre idag. Jeg har stemt for dette Forslag, fordi det for mig staar saaledes, at vi en Gang kommer til at gøre det Systemskifte, som det vilde medføre. Det er min Opfattelse, at det er bedst, om vort Blad lededes fra Centralorganisationens Hovedsæde, saaledes at Administration og Redaktør var samlet paa ét Sted. — Da i sin Tid Hovedkontoret var i Kjøbenhavn og Redaktionen i Aarhus, saa vi, hvor det kneb med at holde Trit og Retning, og denne Ordning maatte i Løbet af ganske kort Tid forlades. Den Gang var det dog maaske umuligt at føre ud i Praksis den nøje og intime Forbindelse, som jeg mener maa være mellem Hovedsæde og Blad, men man er dog naaet til at begge Dele findes i samme By, omend nu delt paa 2 Personer. Det var ogsaa et Fremskridt, men ingenlunde Idealet. Nu da vort Hovedsæde er et virkeligt Hovedsæde for hele Organisationens Arbejde, sér jeg ikke, hvorfor vi ikke skulde gennemføre den Forandring, som vort Forslag tilsigter. Hvad der gjaldt for 1899-1900 gælder i langt højere Grad nu, hvor man ude fra følger os med Aarvaagenhed. Det gælder nu om, at hele vort Organisationsmaskineri klapper i nøje Takt, og at alle Hjulene griber sikkert i hinanden.

Men for at dette kan ske, staar det for mig som nødvendigt, at hele Centralorganisationens Arbejde ledes af den ansvarlige Førstemand. Organisationens Hovedsæde maa have alle Traadene i sin Haand; thi ellers kommer vi let udadtil i en Dobbeltstilling overfor Offentligheden, maaske ogsaa indadtil, og begge Dele er lige farligt. Ved den Nyordning, som Forslaget tilsigter, naar vi ogsaa i fuldeste Maal derhen, at Bladet bliver den ansvarlige Leders Middel til at faa Medlemmerne i Tale. Tanke, Stemninger, Forslag og Ønsker fra Afdelingerne, som gennem Aar og Dag finder Vej til Hovedkontoret vilde derved ogsaa bedre være sikret, under en eller anden Form, at finde Vej til Bladet, dersom de har Bud udover det almindelige. Bladet kan bedre blive vort Værn og et Angrebsvaaben, hvis Ledelsen lægges dér, hvor de øvrige Funktioner bestrides.

Det Forslag, der her foreligger, hilser jeg personlig med Tilfredshed, fordi det for mig betyder et Systemskifte, og jeg overgiver det til Kongressens Behandling med min varmeste Anbefaling. Jeg skal ikke undlade at bemærke, at naar der herovre fra dette Bord blev stemt imod Andreasens Forslag angaaende Valget af Redaktør, er det fordi Princpet efter vor Mening bør være, at Redaktøren er ansvarlig overfor Hovedbestyrelsen, og det er ikke Tilfældet, naar Valget foretages af Kongressen.

A. Andreasen, Hovedbestyrelsen: Paa Hovedbestyrelsens og egne Vegne skal jeg anbefale at stemme imod det fra Kjøbenhavn stillede Forslag, navnlig fordi det, som ogsaa Martin Pedersen fremhævede, betyder et Systemskifte, men ogsaa fordi det vilde betyde et Personskifte, hvortil der aldeles ikke er Anledning. (Hør!)

I Stedet for, at det nu er saaledes, at Bladet staar aabent for Medlemmerne til Drøftelse af Organisationens Anliggender, ønsker man at gøre det til et Meddelelsesmiddel mellem Forretningsføreren og Afdelingerne. Dette vilde ikke være klogt, selv om man indrømmer, at en Del af det indsendte Stof, der optages i Bladet, godt kunde undværes.

At gaa bort fra Optagelse af indsendte Artikler og derved hindre Medlemmerne i at komme i Rapport til hverandre vilde blot føre til, at Medlemmerne, der ønskede at slaa til Lyd for en efter deres Mening god Sag, vilde finde andre Veje dertil, naar det ikke kunde ske gennem vort eget Blad, og dette kunde føre til meget uheldige Forhold.

Endelig er jeg heller ikke Tilhænger af, at forene alle de vigtigste Faktorer i én Mands Haand; og ved, som Forslaget tilsigter, at gøre ham til Eneherre over Bladet, vilde en Forretningsfører faa Midlet til altid paa Forhaand at præparere Stemningen for sine egne Meninger og Forslag. Af disse forskellige Grunde anbefaler jeg at forkaste Forslaget. (Tilslutning!)

Martin Pedersen, Kjøbenhavn: Jeg personlig er ikke enig med Hovedbestyrelsens Ordfører, men efter at jeg har hørt Hovedbestyrelsens Standpunkt, vil jeg, i Overensstemmelse med mine Medrepræsentanter, tage Forslaget tilbage. (Bravo!)

(Paa Forespørgsel fra enkelte Sider, om Redaktøren ikke agter at svare paa det mod ham i Søndags rettede Angreb, udtaler)

Vilh. Hansen, Hovedbestyrelsen: Jeg føler mig ikke nu foranlediget til at besvare den Slags Angreb, der fra Heie's Side er rettet mod mig. (Tilslutning!)

Harald Heie, Kjøbenhavn: Den Kritik jeg har rettet, er en fuldtud saglig Kritik, og jeg finder det underligt at Redaktøren afviser den paa denne Maade. Jeg tillader mig at forespørge, om det betyder, at man ikke faar Lejlighed til at omtale Redaktionen af Bladet under dette Punkt, hvilket jo blev vedtaget i Søndags.

Ordstyreren: (A. Andreasen). Dette kan ikke behandles her med mindre det foreslaas og vedtages.

Et saadant Forslag stilles, men forkastes.

Harald Heie, Kjøbenhavn: Da man ikke her kan faa Lejlighed til at drøfte den ansvarlige Redaktørs Handlinger, og da der er adskillige, der under Beretningsaflæggelsen undlod at udtale sig, fordi de mente, at Redaktøren selv aflagde Beretning, henstiller jeg, at Redaktørens Beretning paa næste Kongres aflægges særskilt.

Forretningsføreren: Jeg finder den Maade, hvorpaa Vilh. Hansen behandler denne Sag, ganske ubeføjet og forkastelig, idet Heie, som Delegeret fra Kjøbenhavn, lige saavel som enhver anden Delegeret maa have Lov til at kritisere Redaktionen af Bladet, naar det sker indenfor de parlamentariske Former, som sket er.

Forslag fra Kjøbenhavn til § 15, refererende sig til fornævnte, tages ligeledes tilbage.

Andre Lovændringer.

Hovedbestyrelsens Ændringer til §§ 16, 17 og 18 vedtages enstemmig. Ligeledes til § 20, der paa Forslag af Forretningsføreren faar følgende Tilføjelser: 2. Stk.; „Ligeledes har Revisorerne Ret til at deltage i Kongressens Forhandlinger uden Stemmeret." 3. Stk. 2. Linie, efter Ordet „Repræsentantskabsmedlemmer," — „samt Revisorerne".

Ændringsforslaget fra Hjørring til § 20 tages tilbage.

Forslaget fra Kjøbenhavn angaaende Diæterne vedtages i Overensstemmelse med den tilsvarende Vedtagelse under A. K.s Vedtægter.

Hovedbestyrelsens Ændringer til §§ 21, 22 og 23 vedtages enstemmig, idet Forslaget fra Aarhus til § 23 tages tilbages. De af Hovedbestyrelsen foreslaede to nye §§, „Reservefondens Midler anvendes til Hjælp til Medlemmer, der er bleven arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out.

Desuden kan Hovedbestyrelsen, hvor ganske særlige Forhold taler derfor, og det anses foreneligt med Centralorganisationens Tarv, i Tilfælde af uforskyldt Trang, bevilge Understøttelse heraf."

og

„Ingen Afdeling kan indgaa Overenskomster af nogen Art, ejheller underkaste sig Forligs- eller Voldgiftskendelser af stedlige Institutioner, uden forud indhentet Samtykke fra Hovedbestyrelsen."

vedtages, kun at den sidste inden første Komma tilføjes, „af faglig Karakter".

Forslag fra Holstebro om, at ingen Afdeling kan staa som Medlem af andre Fagorganisationer, tages tilbage.

Regulativ for Pladsanvisning.

Ordstyreren forelægger Hovedbestyrelsens Forslag til „Regulativ for Pladsanvisning for Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløskasse i Danmark." (cfr. D. H. K. M. T. N. 8/1915).

Forretningsføreren: Vedtagelsen af Statsanerkendelsen betyder, at der maa skabes fastere Rammer for Pladsanvisningen og for Kontrollen med de Arbejdsløse. Dette søges naaet ved det af Hovedbestyrelsen foreslaaede Regulativ for Pladsanvisningen. Af dette skal jeg kun fremhæve Bestemmelsen om, at arbejdsløse Medlemmer skal møde til Kontrol efter Bestyrelsens Anvisning. Det er en Bestemmelse, som Arbejdsløshedskasseloven forlanger, og det er jo kun hvad man allerede i længere Tid har praktiseret i Kjøbenhavn. Staten er naturligvis interesseret i at vide, om de Penge, den yder til Hjælp ogsaa gaar derhen hvor de skal, og at Understøttelsen ikke misbruges. Den Bestemmelse i Regulativet, der siger, at hvis et Medlem undlader at møde til Kontrol, kan det medføre Tab af Understøttelsesretten i indtil 4 Uger af en Understøttelsesperiode, vil sige, at man derved er i Stand til at udskyde Perioden med 4 Uger, ikke at man kan forkorte den med dette Tidsrum, og man har fastsat den for at vænne Medlemmerne til at møde til Kontrollen, som vi ikke kommer udenom. Iøvrigt er Regulativet saa klart affattet, at der ikke behøves yderligere Motivering derfor. Jeg anbefaler det til Vedtagelse.

Regulativforslaget vedtages derefter enstemmigt.

Ordstyreren (Vilh. Hansen) henviser til de til de Delegerede omdelte Betænkninger fra Pladsanvisnings-Udvalget 1912 og Kontingent-Udvalget af s. A.

Pladsanvisnings-Udvalgets Betænkning er saalydende:

„Paa Centralorganisationens 5te ordinære Kongres i Kjøbenhavn 1912 nedsattes et Udvalg, bestaaende af Assistent Johs. Elding, Helsingør, Forretningsfører Jens Johansen og Fuldmægtig Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, der fik til Opgave at undersøge, hvorvidt der kunde findes nye og bedre Veje at

benytte for at faa Pladsanvisnings-Spørgsmaalet bragt over det døde Punkt.

Dette Udvalg har Søndag den 7. Februar 1915 afholdt Møde i Kjøbenhavn. Paa Mødet forelaa en Del Oplysninger vedrørende Engageringssagen, som den drives af andre Organisationer, og navnlig om det offentlige Arbejdsanvisningskontor for Handels- og Kontormedhjælpere, som findes i Kristiania — oprettet paa Foranledning af „Norges underordnede Handelsstands Forbund".

Udvalget drøftede indgaaende Sagens teoretiske og praktiske Sider uden i Princippet at komme til Enighed. Men derimod enedes man om, under Hensyn til, at en eventuel Vedtagelse af det af Hovedbestyrelsen optagne Arbejde for Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse medførte et vist Samarbejde mellem Organisationen (Arbejdsløshedskassen) og det i H. t. Lov af 23. April oprettede Central-Arbejdsanvisningskontor, at indstille Arbejdet m. H. t. Fremskaffelse af yderligere Materiale.

Ved en senere, Søndag den 21. Februar, afholdt Konference, vedtoges endelig, i Betragtning af:

1) at man maatte anse det sandsynligst, at Arbejdsformidlingen af Handels- og Kontormedhjælpere bedst kan løses af et offentligt Kontor.
2) at man følte sig tiltalt af de Rammer for saadanne Kontorer, der allerede er skabt, samt
3) at man ogsaa under denne Form ansaa vore faglige Interesser varetaget derved, at Central-Arbejdsanvisningskontorets Ledelse havde erklæret sig villig til at oprette et seperat Kontor for Handels- og Kontormedhjælpere

ved denne Beretning at henstille til Centralorganisationens 6te ordinære Kongres, at den bemyndiger Hovedbestyrelsen til snarest belejligt at optage Forhandlingen med Arbejdsanvisningsdirektøren angaaende Oprettelse af et saadant Arbejdsanvisningskontor i Kjøbenhavn, og eventuelt et i hvert Amt.

Forsaavidt Anerkendelsen af Arbejdsløshedskassen ikke vedtages henstilles til Kongressen, at den nedsætter et Udvalg til, i Forbindelse med Forretningsføreren, at forhandle med Arbejdsanvisningsdirektøren om desuagtet at tage Handels- og Kontormedhjælperne ind under den offentlige Arbejdsanvisning paa ovennævnte Maade, eller til iøvrigt at søge tilvejebragt en tilfredsstillende Løsning af Pladsanvisningsspørgsmaalet".

Kontingent-Udvalgets Betænkning har følgende Ordlyd:

„Paa Centralorganisationens 5te ordinære Kongres i Kjøbenhavn 1912 nedsattes et Udvalg bestaaende af Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, Forretningsfører Jens Johansen, Kjøbenhavn og Boghandlermedhjælper Mich. Nielsen, Vejle, der fik til Opgave at undersøge Kontingentspørgsmaalet og eventuelt overfor næste Kongres fremsætte Forslag til en Ordning heraf.

Dette Udvalg holdt sit første Møde paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn den 18. August 1913. Herr Chr. J, Hendil valgtes til Udvalgets Sekretær. Man forhandlede iøvrigt om Fremgangsmaaden og Fremskaffelse af Materiale til Belysning af de forskellige Kontingent-Systemer, og drøftede Kontingent-Spørgsmaalet i stor Almindelighed.

Paa Udvalgets næste Møde, det afholdtes den 9. Februar 1914, forelaa det fremskaffede Materiale, og paa Basis heraf fremsatte Herr Chr. J. Hendil et Forslag til en Kontingentforandring efter Skalaprincipet, men dog saaledes, at der kun blev 3 Satser, — henholdsvis for Medlemmer med Indtægter over og under 800 Kr. samt for Lærlinge.

Udvalgets Flertal erklærede sig principielt uenige med Forslagsstilleren, og udtalte sig som værende Tilhængere af ensartet Kontingent, efter det hidtil benyttede System, men kunde eventuelt tænke sig det nugældende Kontingent forhøjet. Jens Johansen gav endvidere en Underhaands-Oplysning fra Udvalget angaaende Statsanerkendelsen, gaaende ud paa, at dette Udvalg sikkert vilde søge Anerkendelsen fremmet, og i saa Tilfælde vilde en Kontingentforhøjelse være nødvendig.

Uden at der senere afholdtes noget egentlig Møde havde Udvalget ved forskellige Lejligheder Anledning til at konferere om Sagen, men Flertallet og Mindretallet kom ikke hinanden nærmere, og da saa det af Hovedbestyrelsen i 1914 angaaende Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse nedsatte Udvalg i sit Forslag, der anerkendtes af Hovedbestyrelsen og vedtoges af Repræsentantskabet, ogsaa stillede Forslag om at ændre Kontingentet i den af Flertallet principielt ønskede Retning, mente Jens Johansen og Michael Nielsen, at Udvalgets Mission derved kunde betragtes som endt.

I Stedet for Betænkning afgiver Udvalget derfor kun nærværende Beretning, ved hvilken man henstiller til Centralorganisationens 6te Kongres, at slutte sig til ovennævnte Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabs-Forslag, saavel hvad angaar Kontingentet til Arbejdsløshedskassen, som til selve Organisationen.

Herr Chr. J. Hendil kan ikke slutte sig til dette Standpunkt, og ønsker derfor ikke at deltage i Afgivelsen af denne Beretning".

Forretningsføreren: Kontingent-Spørgsmaalet er udførligt behandlet under den lange Kontingentdebat. Det Udvalg, der paa sidste Kongres blev nedsat, for at beskæftige sig med Pladsanvisningen og afgive Indstilling til denne Kongres, og hvori d'Herrer Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, Johs. Elding, Helsingør og jeg havde Sæde, har afholdt flere Møder om Sagen og drøftet denne frem og tilbage. Jeg maa dog sige — hvad jeg ofte tidligere har sagt — at denne Sag ikke for mig har den Betydning som andre tillægger den; thi hvis vi skulde have noget virkeligt Udbytte af at drive Pladsanvisning, maatte denne drives paa en ganske anden forretningsmæssig Maade, end den drives paa i Øjeblikket, og det vilde betyde en Svækkelse af vor Organisation. Da der derfor fra Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet fremkom Forslag til Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, og der ad den Vej aabnedes en Mulighed for, at vi kunde faa Pladsanvisningen ordnet ved de kommunale Arbejdsanvisningskontorers Hjælp, greb vi straks denne Udvej, og der er nogen Mulighed for, at Direktionen for Arbejdsanvisningen vil gaa med til en Ordning der ogsaa kan tilfredsstille os, idet der antagelig vil kunne oprettes seperate Kontorer for Handels- og Kontormedhjælpere under den offentlige Arbejdsanvisning.

Vi haaber at dette vanskelige Spørgsmaal ved den af Udvalget foreslaaede Ordning, vil være bragt til en saa god Løsning, som overhovedet mulig, hvorfor jeg paa Udvalgets og Hovedbestyrelsens Vegne skal anbefale Dem at slutte Dem dertil.

Kongressen tilkendegiver sin Tilslutning til Udvalgets Betænkning.

Ordstyreren hæver Mødet Kl. 1.05 og fastsætter nyt Møde til Kl. 2.

6te Møde.

Ordstyrer: A. Andreasen.

Alle Delegerede er mødt ved Navneopraabet, undtagen Poul A. Rasmussen, Maribo, og Frk. Mortensen, Randers, der er bortrejst.

Hovedbestyrelsesvalget.*

Efter at Forslag fra Anger Ipsen, Hjørring og Robert Petersen, Aarhus med Tilslutning af begge Revisorer, hvorefter Forretningsførerens Gage fastsættes til Kr. 3600.—, er vedtaget, bifalder Kongressen, at Repræsentationsudgifter fremtidig skal udredes af Hovedkassen. — Redaktørens Gage fastsættes derefter til Kr. 800.—.

Kongressen foretager derefter Forretningsfører- og Redaktørvalgene. Fra flere Sider foreslaas og anbefales Genvalg af de paagældende Tillidsmænd. Under stærkt Bifald og Leveraab genvælges med Akklamation Jens Johansen til Centralorg.s Forretningsfører og Vilh. Hansen til D. H. K. M. T.s Redaktør. Begge de Valgte takker for de mange anerkendende Udtalelser, hvormed Forslagene motiveredes.

Forinden Hovedbestyrelsesvalget, der foranlediger en lang Række Udtalelser, nedsættes et Stemmeoptællings-Udvalg bestaaende af: Anger Ipsen, Hjørring, Robert Petersen, Fredericia, Chr. Karlsen, Carl Poulsen og H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn.

Resultatet af Valget bliver at

Hovedbestyrelsen

faar følgende Sammensætning:

Kontormedhj. Johanne Andersen, Kjøbenhavn,	78	St.	(Genv.)
Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring,	75	„	„
Bankkasserer Johannes Sjælland, Aarhus,	72	„	(Nyv.)
Forretningsfører N. C. Nielsen, Kolding,	70	„	(Genv.)
Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød,	68	„	„
Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Vejle,	68	„	„
Isenkrammedhj. Ch. Hansen-Møller, Svendborg,	56	„	„

Til *Hovedbestyrelses-Suppleanter* vælges:

Isenkrammedhjælper C. C. Knudsen, Holstebro,	52	Stemmer.
Forretningsbestyrer P. E. Andersen, Næstved,	50	„
Isenkrammedhjælper Aage S. Leth, Kjøbenhavn,	50	„
Bogholder M. Kornmaaler, Aarhus,	49	„
Lagerforvalter Axel Juhl, Vejle,	46	„
Bogholder Aage Neergaard, Thisted,	45	„
Boghandlermedhjælper Peter Wraae, Kjøbenhavn,	37	„

Revisorer, Repræsentantskab og Agitationsudvalg.

Til Revisorer genvælges Carl Poulsen og H. P. Hansen jun. Revisorsuppleanter bliver Frk. Marie Kortegaard og C. Hammer, Kjøbenhavn.

Efter at de Delegerede fra de forskellige Landsdele har konstitueret sig som Valgforsamling under Ledelse af henholdsvis Jens Johansen, A. Andreasen og Vilh. Hansen, vælges følgende

Repræsentantskab.

For Kjøbenhavn: Martin Pedersen.

For Jylland: Johs. Petersen, Aarhus, Carl Knudsen, Aarhus, Else Nissen, Esbjerg, Th. Hansen, Aalborg, Axel Juhl, Vejle og A. Elvig, Frederikshavn.

For Fyen: Karl Sørensen, Middelfart.

For Sjælland og Lolland-Falster: Wied-Kirkegaard, Maribo og Otto Stridsland, Nykøbing F.

Til *Repræsentant-Suppleanter* vælges henholdsvis:

C. Hammer, Kjøbenhavn, E. Eriksen, Holstebro, H. Chr. Ottosen, Thisted, Sten Vandborg, Horsens, Poul Jensen, Vejle, H. Hein, Hjørring, Carl Jensen, Aarhus, Johannes Hansen, Svendborg, Johs. Elding, Helsingør og C. Rasmussen, Sorø.

Valgene af *Agitationsudvalg* foregaar paa samme Maade som Repræsentantvalgene, og giver følgende Resultat:

For Jylland: N. C. Nielsen, Kolding, Axel Juhl, Vejle, (Formand) og C. C. Knudsen, Holstebro.

For Fyen: Johs. O. Larsen, Ringe, Magnus Jørgensen, Middelfart og Martin Petersen, Odense, (Formand).

For Sjælland og Lolland-Falster: Otto Stridsland, Nykøbing F., C. Rasmussen, Sorø, (Formand) og Anton Petersen, Slagelse.

Butikslukningsloven.

Vilh. Hansen: Forinden vi slutter vore Forhandlinger er der endnu et Spørgsmaal af Vigtighed, hvorom Kongressen bør udtale sig: Den afvigte Kongresperiodes betydeligste socialpolitiske Anliggende. Vi kan ikke forlade denne Kongres uden en Udtalelse om Butikslukningsloven, der gennem en Række Samlinger har staaet paa Rigsdagen Dagsorden, uden at det hidtil er lykkedes at bryde den sociale Uforstand og Fordom, der præger visse Lovgiverkredse og vedblivende hindrer en endelig Afgørelse af denne Reformopgave. Mod disse Tendenser bør vi vende os, og vi bør samle os til en Protest mod de Forsøg, der i den sidste Tid udfoldes for at lovordne Syvlukningen gennem ensidige Principalafstemninger.

Idet jeg henviser til C. O. bekendte Standpunkter og den af os iværksatte Agitation vedrørende Syvluknings-Spørgsmaalet, skal jeg paa Hovedbestyrelsens Vegne foreslaa, at Kongressen præciserer sit Standpunkt til hele dette Anliggende ved enstemmig Vedtagelse af følgende Udtalelse:

„Kongressen udtaler sin Tak og Anerkendelse til Indenrigsminister Ove Rode for det i Folketinget den 14. November 1913 fremsatte Forslag til Butikslukningslovens Revision.

Kongressen beklager dog samtidigt, at de Beskyttelsesbestemmelser, dette Forslag indeholdt, og hvis Virkeliggørelse vilde medføre et betydningsfuldt socialt, kulturelt og hygiejnisk Fremskridt for Titusinder af danske Medhjælpere i Handel og Omsætning, hidtil er strandet paa den fra forskellig Side rejste Modstand.

Kongressen opfordrer derfor Rigsdagen til at gennemføre lovordnet 7-Lukning og tager i denne Forbindelse bestemt Afstand fra det af Detailhandlerorganisationerne rejste Krav om den kommunale 7-Luknings Gennemførelse ved ensidig Principalafstemning".

Idet de Delegerede rejser sig, vedtages Resolutionen enstemmig.

Kongressens Afslutning.

Til Mødested for næste Kongres foreslaas Odense og Middelfart. Efter et kort Ordskifte vedtages det at afholde C. O.s 7de ord. Kongres i Odense i Eftersommeren 1918.

— — —

Derefter udtaler Chr. Dybwad, Kristiania: Ærede Kongresmedlemmer! Jeg vil atter en Gang tage Ordet, for at takke for den elskværdige Indbydelse, som har givet mig Lejlighed til at følge disse Forhandlinger. Jeg har faaet en hel Del Indtryk med hjem, som jeg vil prøve at frugtbargøre hos os. De har vedtaget adskillige gode Ting, men der er ogsaa Ting af det, De har forkastet, som jeg er sikker paa, at De vil faa op igen og komme til at behandle.

Jeg vil, idet jeg endnu en Gang takker Dem, sige, at dersom nogen har Lyst at rejse til Norge som Enkeltperson, altsaa Turist, saa er De os hjertelig Velkommen, om De vil se op til os, og er der nogen Oplysning, De ønsker, saa vær saa god at skrive til vort Hovedkontor, saa vil vi staa til Tjeneste paa enhver Maade. (Bifald.)

Ordstyreren (A. Andreasen): Ærede Kolleger! Vi har nu i 3 Dage gennemgaaet den lange Dagsorden, og der har under de vigtigste Forhandlinger været Meninger, som har staaet ret skarpt overfor hinanden. Jeg er dog sikker paa, at vi, uanset hvad Standpunkt vi har indtaget i de enkelte Spørgsmaal, alle nu ved Kongressens Slutning har det samme Haab og den samme Vilje, hvor det gælder Organisationens Bedste. (Hør!) Der er her vedtaget nye Ting, som vil have stor Betydning for Organisationens fremtidige Arbejde, og jeg vil ønske, at Organisationen i den kommende Kongresperiode vil arbejde sig lige saa sikkert og støt fremad som i den nu tilbagelagte Periode. Af de Vedtagelser, der er sket i disse 3 Dage, véd jeg, at vi alle kan samles i det Ønske for Organisationen, der udtrykkes i at raabe et „Leve Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger." (Stormende Hurraraab!)

Med et af Forretningsføreren udbragt, kraftigt besvaret „Leve Ordstyrerne" afsluttes Kongressen Kl. 7 Aften.

Agitationen.

3 nye Afdelinger paa Fyen.

AT det ikke blot var Mundsvejr, naar vi paa Kongressen gav hinanden Haandslag paa at gaa ud til nyt Arbejde for Centralorganisationens Fremgang, har i hvert Fald vore fynske Standsfæller leveret et udmærket Bevis for, idet man straks har taget fat paa at opdyrke den Jord, der hidtil har ligget brak for vore Idéer.

Det er meget fornøjeligt, at Optakten er givet af Fynboerne, som hidtil har været, skal vi sige: „lidt vanskelige" i Organisationsspørgsmaal. I mange Aar havde vi kun én Afdeling paa Fyen — Odense — og den gik „op og ned", saa kom Middelfart med, men opløstes igen, og saa kom Svendborg, der for en Tid tog Førerstillingen. Men i de senere Aar er der kommen mere Skik paa de „lebendige" Fynboere. Middelfart Afdeling er rejst igen — og rejst godt — Langeland og Assens er kommen til, og Odense har arbejdet sig støt og solidt op af den Sump, den af uheldige Førere var kommet til at stikke i.

Og nu har det paa Kongressen nedsatte Agitationsudvalg for Fyn straks taget alvorligt fat paa den udmærkede Opgave, at bringe Fyn op paa Siden af de andre Landsdele i Henseende til Afdelingsantal. Udvalgets energiske Arbejde har tilsyneladende slaaet godt an, idet det foreløbig har resulteret i 3 nye Afdelinger i Ejby og omliggende Byer, samt Ringe og Nyborg.

Allerede den 19. August afholdtes Møde i Ejby ved hvilket d'Herrer Magnus Jørgensen og Karl Sørensen, Middelfart, talte henholdsvis om vore forskellige Institutioner og Formaal, og om Organisationen og dens Resultater. — Der startedes derefter en Afdeling for Ejby og omliggende Byer, som begynder med ca. 20 Medlemmer, men formentlig vil kunne samle endnu en halv Snes Medlemmer. Til Bestyrelse valgtes Manufakturmedhjælper A. Mikkelsen, Ejby (Formand), Fuldmægtig Ali Radilow, Ejby (Kasserer), Kolonialmedhjælperne Jensen, Nørre-Aaby (Næstformand) og L. P. Vestergaard, Gjeldsted, samt Isenkrammedhjælper Aage Hansen, Ejby.

I Ringe holdtes Møde den 8. September under jævn god Tilslutning. Bogholder Johs. V. Larsen bød Velkommen, redegjorde kort for Mødets Hensigt, og gav Ordet til Forretningsfører Jens Johansen, der i korte Træk omtalte de forandrede Vilkaar for Handelsstanden, og den deraf følgende Nødvendighed for Medhjælperne at organisere sig. J. J. klargjorde derefter for Organisationens Start og for dens Arbejde, Formaal og Resultater, for til Slut at rette en stærk Opfordring til de tilstedeværende Kolleger om at indmelde sig, og oprette en Afdeling for Ringe.

Efter en kort Meningsudveksling, hvori Herr Johs. V. Larsen, ved at fremdrage nogle Eksempler fra det praktiske Liv, paa en udmærket Maade støttede Indlederen, vedtoges det at starte Afdelingen, og der nedsattes et Udvalg til at foretage det nødvendige Arbejde med Udformning af lokale Love e. t. c. og indkalde til konstituerende Generalforsamling, som senere er afholdt og følgende Bestyrelse valgt: Bogholder Johs. V. Larsen (Formand), Bankassistent Kaj Høyrup (Kasserer), Frk. C. Hansen, Repræsentant Th. Jensen og Manufakturmedhjælper A. Hansen. Af-

delingen begynder med 22 Medlemmer, men har sat sig som foreløbigt Maal at naa 50. — Og det lykkes sikkert at naa dertil inden ret længe.

Den 9. September — Dagen efter Ringe-Mødet — var der, efter et ganske udmærket Forarbejde af 3 direkte Medlemmer med Hjørring Afdelingens tidligere Næstformand, Manufakturmedhjælper E. Mortensen i Spidsen, indvarslet til Møde i Nyborg. Hotel „Royal"s Sal var vel ikke fyldt, men der var dog et halvt Hundrede Medhjælpere tilstede, da Herr E. Mortensen bød Velkommen, og pegede paa at Mødets Hensigt var at søge den Urimelighed, at der ikke fandtes nogen Afdeling af Centralorganisationen, bortryddet derved at lade Mødet resultere i en Afdelings Start.

Forretningsfører Jens Johansen holdt derefter et med Bifald modtaget Foredrag om Centralorganisationens Maal og Midler, hvori han paa Baggrund af det sidste Aars Begivenheder beviste Organisationens Nødvendighed og Værdi — saavel for Standen som saadan, som for den enkelte Medhjælper. —

Det vedtoges enstemmig at oprette en Afdeling for Nyborg og Omegn, og et Udvalg nedsattes, som senere har indkaldt til konstituerende Generalforsamling den 22. September. Her vedtoges Love, og følgende Bestyrelse valgtes: Manufakturmedhjælperne E. Mortensen (Formand), Axel Jørgensen (Næstformand), Bankassistent P. Belschner (Kasserer), Manufakturmedhjælper Th. Staunstrup og Viggo Wøldicke samt Bogholder Chr. Nielsen og Bankassistent M. Petersen. — Som Suppleanter valgtes d'Herrer Holger Hansen og Viggo Høgdal, og som Revisorer d'Herrer Bogholder Peter Nielsen og Hans Hansen.

Nyborg Afdeling, der synes at starte under de bedste Auspicier, lægger ud med godt 40 Medlemmer, og vil sikkert hurtigt arbejde sig frem til en førende Plads blandt Centralorganisationens fynske Afdelinger —

Idet vi byder disse nye Afdelinger Velkommen i Arbejdet for at højne og forbedre vor Stands økonomiske og sociale Vilkaar, takker vi Kollegerne paa Fyn for den Energi, hvormed de har taget fat paa Agitationen. Et godt Eksempel til Efterlignelse!

Jens Johansen.

Kongres-Festivitas.

AARHUS-KONGRESSENS overordentlig omfangsrige Arbejdsprogram nødvendiggjorde, at Tiden toges nøje i Agt. Den 3-aarige Kongresperiode og selve Organisationens Udvikling medfører en stigende Arbejdsmængde, der denne Gang yderligere øgedes ved det omfattende Forslag om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Naar samtidig tages i Betragtning, at vore Kongresser med den nuværende talrige Repræsentation og et Arrangement som Aarhus-Kongressens, nødvendiggør store Udgifter, er det selvfølgelig i Centralorganisationens Interesse, at der økonomiseres mest muligt med den Tid, der er til Raadighed.

Imidlertid vilde saadanne Møder, hvor saa mange af Organisationens bærende Kræfter stævner sammen, savne de kordiale Former, som netop det festlige Arrangement giver, dersom der ikke gaves Lejlighed til fælles Fest-Samvær efter Kongressens lange og trættende Arbejdsdage.

Den officielle Festivitas begrænsedes dog til Søndag Aften, da de Delegerede, mange aarhusianske og andre Standsfæller i et Antal af ca. 300, samledes i „Haandværkerforeningens" Lokaler og under Medhjælpermarchens Toner gik til Bords i den smukt dekorerede Festsal. Under Festmiddagen, der varede et Par Timer, musicerede et stort Orkester.

Forretningsfører Jens Johansen bød Velkommen og talte senere vægtige Ord for Centralorganisationen. Derefter henvendte Vilh. Hansen sig i en baade alvorlig og skæmtende Tale til Kongressens Gæster og Pressens Repræsentanter, og som tredje og sidste officielle Taler tolkede A. Andreasen Hovedbestyrelsens Anerkendelse af Afdelingernes Indsats i Agitations- og Organisationsarbejdet. — Stor Opmærksomhed samlede Folketingsmand Johs. Fog-Petersen ved en ypperlig Tale, hvori den i Medhjælperkredse højtskattede Talsmand for vor Sag, skildrede sit Indtryk af Kongressen og i fængende Ord understregede Medhjælperbevægelsens nærværende og fremtidige sociale Opgaver og højnende Indflydelse paa Standen og dens Medlemmer.

Iøvrigt vekslede vore smukke Sange — deriblandt en til Festen skrevet Sang af Harald Heie — med et Utal af Taler, som det vilde føre altfor vidt at referere. Nævnes skal at Folketingsmand Albert Stilling talte udmærket og vittigt til Damernes Pris, vor gamle Kending H. P. Hansen jun. for Aarhus-Afdelingen, Chr. Dybwad for dansk Medhjælperbevægelse, Peter Wraae for Jens Johansen, Ch. Hansen-Møller for Vilh. Hansen, endvidere talte Aarhus-Afdelingens Formand M. Kornmaaler, Frk. Johanne Andersen samlede almindelig Interesse og Bifald ved en formfuldendt lille Tale o. s. v.

De talrige telegrafiske Hilsener, der indløb fra Afdelinger og kendte Kolleger, fra det norske Medhjælperforbund, fra Folketingsmand Edv. Larsen o. m. a., bidrog til at forøge den overordentlig festlige og kollegiale Aand, som beherskede denne stilfulde Sammenkomst, der naturligvis afsluttedes med Dans, men i saa god Tid, at Alle kunde møde arbejdsfriske til Mandagens fortsatte Møder.

— — —

Kontingentdebatten Mandag Eftermiddag truede med at bryde den nøjagtige Overholdelse af Klokkeslet, der karakteriserede Kongressens Møder. Ilsomt skete derfor Opbruddet og hastigt gik det til Havnen, hvorfra en Damper befordrede Kongres-Deltagerne til det malerisk beliggende „Ørnereden" ved Aarhusbugten. Saa talrigt var Fremmødet, at Pladsen kendtes trang i den smukke Pavillonsal, men Maden var excellent og Stemningen høj. Sammenkomsten formede sig fra første Færd tvangfri, Talerne var priselig korte og aldeles uofficielle. — En versificeret „Beretning for Kongres- og Regnskabsperioden 1. Juli 1932—30. Juni 1935", der med snærtende Vid havde Bud efter „kendte Navne" og hævede sig langt over de ved saadanne Festligheder uundgaaelige Lejlighedssange, høstede et virkeligt fortjent Bifald. Naturligvis var den begaaet af Peter (Wraae). — Og Talens Strøm svulmede over alle Bredder: A. Andreasen fik et selvfølgeligt Cadeau, de gamle, fordums Førere og i Særdeleshed Centralorg.s Grundlægger, Axel Gundel, blev ejheller glemte. Iøvrigt sprudlede Viddet, saa det havde Art, og kun Carl Jensen, Aarhus, anslog i en tankevækkende Tale dybere Strenge. Sluttelig tog Fog-Petersen Afsked i varmtfølte Ord, hvori han bl. a. udtalte Beundring for den Dygtighed, hvormed Kongressen havde løst sine Opgaver og for den Kærlighed til Sagen, der, selv hvor Meningerne stod skarpest mod hinanden, gennemglødede Forhandlingerne. Fog-Petersen hilste den organiserede villende Medhjælperungdom og sluttede med et Leve for Anger Ipsen, Hjørring, vor graanede, højtagtede Forkæmper for C. O.s første Dage, — Ipsen, der gennem Aarene har bevaret den gamle, glødende Begejstring og ildnende Veltalenhed, og i Sind og Aand er ung som de bedste blandt Ungdommen. —

Men nu faar vi lægge Pennen og overlade Resten til vor norske Kollega, Chr. Dybwad, der i „Handelsfunktionæren" slutter sine Kongres-Indtryk i følgende Linier:

„Mandag Eftermiddag drog man pr. dampskib ut over den bedaarende *Aarhusfjord* til *Ørnereden*, et etablissement, som laa højt og dominerende. Her holdtes atter en glimrende fest og saa kjørte vi om kvælden i en række store vogner, hver med plads for 10 à 12 deltagere en mils vei gjennem tyk bøgeskog ind til Aarhus.

Jeg har kjørt over *Haukeli* og *Røldal* til *Odda*, men jeg har aldrig vært med paa en saa eventyrlig tur.

„Det var en kolsvart nat, alting i mørke laa", vognene hadde ingen løkter og ikke begriper jeg, hvordan vi kom velbjerget hjem. Landskapet var for Danmark at være særdeles bakket. Men alt gik godt og vi avsluttet det behagelige samvær med en liten efterrangel i Aarhus Teatercafé."

Hovedkontorets Flytning.

Fra og med Mandag den 4. Oktober er Hovedkontoret henflyttet til de nye Lokaler:

Vesterbrogade 25 [1]. Kjøbenhavn B.

Telefoner: Central 8143 og 12,143.

Rettelse.

I Referatet af Kongressens 4de Møde („D. H. K. M. T." Nr. 18, Side 140) er under Navneopraabet anført, at Frk. Agnes Mortensen, Randers var bortrejst. Dette er urigtigt, idet Frk. M. først afrejste Tirsdag Morgen og saaledes kun var forhindret i at deltage i Kongressens 5te og 6te Møde.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bramminge. Afdelingen afholdt Søndag den 5. September Stiftelsesfest, der havde funden stor Tilslutning bl. a. af Esbjerg-Kolleger. — Formanden bød Velkommen og Herr Axel Juhl, Vejle, holdt derefter et udmærket Foredrag om Organisationens Betydning for vor Stand, og udtalte bl. a. sin Glæde over, at ogsaa Medhjælperne i Bramminge havde indsét Sammenholdets Værd.

Formanden takkede for Foredraget og Deltagerne samledes derefter til et fælles Kaffebord, hvor der herskede den bedste Stemning og Tro paa fortsat Fremgang for vor Afdeling. Sammenkomsten sluttede først sent og under Leveraab for C. O,

Ejby og Omegn. Den 7. September afholdtes Bestyrelsesmøde paa Ejby Gæstgivergaard, hvor det bl. a. vedtoges at afholde Stiftelsesfest den 17. Oktober d. A.

Esbjerg. Afdelingen afholdt Tirsdag den 24. August Generalforsamling paa „Paladshotellet".

De Delegerede aflagde Beretning fra Kongressen, hvorefter man gik over til Dagsordenen. Til Dirigent valgtes Herr Thomassen, som straks gav Ordet til Formanden, S. Birk, der aflagde Beretning om det forløbne Halvaar, som viser en Tilgang af 32 Medlemmer. Beretningen godkendtes enstemmig.

Da Herr Birk rejser fra Byen til 1. September, foresloges til Formand de Herrer Bølling og Poulsen; ved Afstemning valgtes Herr Bølling. — Som Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de Herrer Thomassen og Holst, som ligeledes forlader Byen, valgtes de Herrer A. Jørgensen og Frederik Hansen. Suppleanter blev Frk. Heide og Herr Volmer Jensen.

Ved et senere Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Herr J. Christiansen som Næstformand, Frk. Nissen, Kasserer, Poulsen og Jørgensen, Sekretærer. Der blev nedsat et Agitationsudvalg, bestaaende af de Herrer Bølling, A. Jørgensen, Fr. Hansen og Frk. Jensen.

Mandag den 30. August arrangeredes en lille Afskedsfest for den afgaaede Formand, Herr Birk, og de to afgaaede Bestyrelsesmedlemmer Fr. Thomassen og Holst. Ved det fælles Kaffebord taltes der for de tre Æresgæster, og Herr Birk takkede for godt Samarbejde indenfor Afdelingen, samt opfordrede Medlemmerne til at arbejde energisk for Afdelingens Fremgang.

Møderne har været daarligt besøgt; men vi haaber at Medlemmerne vil møde flittig i Vintersæsonen, — og ikke mindst til de faglige Møder. Der bliver herefter Møde hver Tirsdag Aften i de sædvanlige Lokaler. *Sekretæren.*

Hillerød. Vinterens Møder har nu taget sin Begyndelse og vil forhaabentlig blive flittigt besøgt af Medlemmerne.

Mød hver Gang — og tag Kolleger med!

Onsdag den 8. September aflagde vor Repræsentant ved Kongressen, Herr H. A. Petersen, Beretning fra de tre interessante Dage i Aarhus, og omtalte navnlig Behandlingen af det af Hillerød Afdeling stillede Forslag om „Indmeldelsen". Chr. J. Hendil klarlagde ligeledes Hillerød Afd. Kontingentforslags Behandling og omtalte det vedtagne Forslag om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Efter en kort Diskussion sluttede Mødet med at Herr H. A. Petersen fremdrog forskellige smaa, muntre Træk og Oplevelser fra Kongresdagene.

Onsdag den 22. September havde vi den Glæde at høre Journalist Halberstadt oplæse den islandske Forfatter Johan Sigurjonssons Skuespil „Ønsket". Med stor Interesse fulgte Medlemmerne den kraftige og livfulde Gengivelse af det interessante Drama. *Chr. J. H.*

Hobro. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 7. Oktober Kl. 8½ i Theatret med Dagsorden: 1. Dirigentvalg. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand. 5. Valg af Bestyrelse og Suppleanter. 6. Valg af Revisorer. 7. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Kolding. Medlemsmøde afholdtes paa Højskolehjemmet Onsdag den 8. Septbr. Formanden bød Velkommen og indledede med et kort Foredrag om „Grundloven", og udtalte bl. a., at Handels- og Kontormedhjælperne under den nye Grundlov vilde interessere sig mere for Politik end hidtil, eftersom Valgretten er væsentlig udvidet. *C. F.*

Løgstør. Afdelingen afholdt den 9. September ordinær Generalforsamling paa „Hotel du Nord". Til Dirigent valgtes Kommis J. Jensen. Formandens Beretning og Regnskabet godkendtes.

Til Bestyrelsen valgtes: A. Gillesberg, J. Jensen, P. Jensen, Chr. Schou og N. Kjelgaard og til Suppleanter: A. C. Spanggaard og J. Kirk.

Bestyrelsen konstituerede sig med A. Gillesberg som Næstformand, J. Jensen, Kasserer, N. Kjelgaard som Sekretær, Revisorer blev: A. C. Spanggaard og Chr. Schou.

Agitationsudvalget kom til at bestaa af: J. Jensen, A. Gillesberg, P. Jensen og Eriksen. Suppleanter blev: J. Kirk og Ingerslev Jensen. *N. C T., Sekretær.*

Randers. Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 8. September.

Formanden bød Velkommen og til Dirigent valgtes Herr Fr. Dich. Formandens Beretning paapegede det, trods de vanskelige Tider, glædeligt store Medlemstal, Afdelingen stadig holder sig oppe paa, samt gav udførligt Rede for Afdelingens Virken i det forløbne Halvaar. Beretningen gav Anledning til en Debat om Bestyrelsens Berettigelse til at lade Foreningen som saadan deltage i et Stævne i Hobro, hvorved vor Kasse bebyrdedes med Andel i ret stort Underskud. Endvidere paaankedes Forhandlingsprotokollens mangelfulde Føring, væsentlig paa Grund af Sekretærens Indkaldelse.

Derefter fremlagde Kassereren Regnskabet, der udviste et Overskud paa ca. Kr. 150.00. Udover en Forespørgsel om et lille Underskud ved en af Foreningen afholdt Fest, gav Regnskabet ikke Anledning til nogen Diskussion.

Formanden og Frk. Mortensen genvalgtes; nyvalgte blev Sjørup-Nielsen og Vilh. Rasmussen, Suppleanter blev Lindaa, P. Christiansen, Andersen og Halskov. Efter Valget til Bestyrelse blev Herr P. Jensen, trods sin aarlig tilbagevendende Protest, enstemmig valgt som Formand.

Der nedsattes et Agitationsudvalg, der kom til at bestaa af Frk. J. Christensen, samt Andersen-Høstrup, J. Enslev, E. Hougaard, H. Pedersen, H. Ludvigsen, og Schjellerup-Fast. Under „Eventuelt" behandledes Forslag om Nedsættelsen af et Forlystelsesudvalg, hvortil valgtes P. Jensen, H. Ludvigsen og Halskov. — Formanden sluttede den særdeles velbesøgte Generalforsamling med et „Leve C. O."

Ved et Bestyrelsesmøde Tirsdag d. 14. September konstituerede Bestyrelsen sig med Fr. Dich som Næstformand, Frk. Mortensen som Kasserer og Johan K. Kjeldsen som Sekretær.

Det nyvalgte Medlem Herr Sjørup-Nielsen motiverede overfor Bestyrelsen Ønsket om foreløbig at udtræde af denne; derefter indgaar 1ste Suppleant, Herr P. Christiansen.

Søndag d. 10. Oktober indledes Vintersæsonen med en lille Fest i „Haandværkerforeningen", hvortil forventes stort Besøg. *Kjeld.*

Thisted. Søndag den 5. September afholdt Afdelingerne i Thisted og Nykøbing Mors Sammenkomst i Vildsund. Sammenkomsten, som var begunstiget af et herligt Sommervejr, havde samlet ca. 80 Medhjælpere, og fik et saa festligt Forløb, at Deltagerne sikkert vil mindes den i lange Tider. Nykøb ngenserne ankom med 3-Færgen og modtoges paa Færgebroen af Thistedboerne med Hurraraab, hvorefter man samlet drog til Kroen, for der at indtage den ventende Kaffe. Formanden for Thisted Afd., Herr Aage Neergaard, bød Velkommen og udtalte Ønsket om, at det Haandslag, Thy- og Morsmedhjælperne denne Dag gav hinanden, altid maatte virke til Held for begge Afdelinger. — Derefter talte Nykøbingformanden, Herr And. Olesen, om Organisationer og disses Betydning for Samfundet. Endvidere talte Herr H. Chr. Ottesen, Thisted, for C. O., Herr Bogholder Andersen, Nykøbing og Herr Kommis Johs. Jensen, Thisted.

Efter en Sang: „Et Budskab i Thy og paa Mors udgik", drog man ud for at tage de naturskønne Omgivelser i Øjesyn. Her fordrev man Eftermiddagen med Leg og Skæmt, og efter at den medbragte Aftensmad var fortæret, tog man fat paa Dansen, som sluttede ved 9-Tiden, paa hvilket Tidspunkt de respektive Formænd foreslog Opbrud. — Saa tog man Afsked med hverandre, lovende sig selv, at det ikke skulde blive sidste Gang, man vilde deltage i en Medhjælpersammenkomst, naar den kunde faa et Forløb som denne, hvor det havde vist sig med al ønskelig Tydelighed, at Alvoren og Fornøjelsen udmærket godt kan gaa Haand i Haand, naar blot de rette Vejledere er til Stede.

Aage Neergaard.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 9686, Hans Hansen Jensen, Menig Nr. 213, 28. Batt. 1. Komp., er slettet af Afdelingen paa Grund af Restance.

Medlem Nr. 10045, H. C. Olsen hos Firmaet Ludvig Osterman har nægtet at betale sit skyldige Kontingent til Afdelingen. O. skylder for Juni, Juli, August og September.

Roskilde, 25. August 1915. *F. Brochmann Mikkelsen.*

Følgende Medlemmer er paa Grund af Restance slettet pr. 1. September 1915 af Slagelse Afdeling: Nr. 9467 Kommis H. Jørgen Larsen hos Købmand Fred. Petersen. Nr. 10075 Kommis Georg Sørensen hos Købmand Fred. Petersen.

Aksel Thorsell, Kasserer.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1915. 15de Aargang.

STORHANDELENS VAABENDRAGER.

Det er saaledes en Mængde nye og interessante Data, Statistisk Departement har bragt frem for Offentligheden til Belysning af de Forhold, hvorunder en Klasse af Samfundsborgere, hvis Antal i Nutiden er stærkt stigende, lever og virker. I sig selv værdifulde vil, som saa mange andre statistiske Data, ogsaa de foreliggende kunne faa øget Værdi ved at danne Grundlag for en sammenlignende Udmaaling af Forholdene, saaledes som de udvikler sig i Fremtiden. Det var da at ønske, at Departementet fra Tid til anden vilde tage Undersøgelsen op paany og om muligt paa et noget bredere Grundlag.

(Af cand. polit. Charles Warburg's Kronik „Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske Kaar" i „Politiken" d. 14/8 15.)

ATTER fængsler det herostratisk berømte „Engageringskontor for Handel og Industri" paa Kjøbenhavns Børs vor Opmærksomhed.

I nogenlunde Stilhed har det hidtil dyrket sine samfundsbevarende Formaal, registreret Principalernes Indberetninger om godtroende Medhjælperes „Hæderlighed, økonomiske Forhold og Privatliv", og „nogetsomhelst ufordelagtigt" vedrørende saadanne Standsfællers personlige Forhold, der i deres Naivitet giver sig „Engageringskontoret" i Vold. Kun i Ny og Næ har dette moderniserede Harmoniforetagende langet ud efter vore kjøbenhavnske Afdelinger, der formentlig frembød den bredeste Angrebsflade.

Imidlertid fingererer Engageringskontoret atter ved Kanonen. Og selv om der tages Sigte efter de udsatte Kjøbenhavnere, har Projektilerne alligevel Bud efter Centralorganisationens Stillinger. Maalet er den Lønstatistik vedrørende Handels- og Kontormedhjælperne, Det statistiske Departement udsendte i Forsommeren.

Ene blandt talrige Dagblade og Fagskrifter, der har beskæftiget sig med dette statistiske Første-Forsøg, er „Engageringskontorets" Organ, „Principal og Medhjælper", naaet til det Resultat, at Statistiken er unyttig og ubrugelig. — „Handelsstanden vil slet ikke have Brug for denne Statistik. Men selv om noget ikke kan bruges, er der jo altid en Mulighed for, at det kan misbruges" — en Opgave, Bladet rundhaandet overlader vore kjøbenhavnske Afdelinger.

Selv om Statistikspørgsmaalet i sin Tid rejstes af disse Afdelinger, indsamledes Materialet væsentlig ved Centralorganisationens Bistand. Det opnaaede værdifulde Resultat skyldes naturligvis i Særdeleshed den interesserede Grundighed, som Departementet skænkede dette Arbejde og som bl. a. finder Udtryk i de ovenfor citerede Udtalelser. „Engageringskontoret"s Anfald gælder derfor ret bedømt Centralorganisationen og — vel ikke mindst — Det statistiske Departement, der virksomt har befordret denne formastelige Handling.

Medens Kritiken af Statistikens Oplysninger vedrørende Arbejdstid, Overarbejde o. s. v. forud synes opgivet, koncentreres Angrebet med al Styrke paa Lønstatistiken, der bibringer Bladet den besynderlige Følelse, „som om man blev sat til at gennemse et Regnskab, hvor Kredit — eller om man vil — Debetsiden mangler, saaledes at Facit udebliver, og Resultatet er et Resultat, der ikke kan bruges til noget; Modposten, Arbejdsydelsen, mangler, og da den som sagt, her ikke kan protokolleres, saaledes som Lønningsposten, bliver den forventede Revision umulig. — Men skal der laves Statistik, er det vel for at faa nogen Nytte af den?"

Utvivlsomt! Vi tør betro „Engageringskontoret", at dette sandfærdig ogsaa er Hensigten. Og hvad meget mere er, denne er allerede opnaaet. At disse vore Formaal og Hensigter ikke netop dækker „Engageringskontoret"s faar saa være.

Thi i dette som i tidligere Tilfælde er det „Engageringskontoret"s selvbestaltede Opgave at fylde Debetsiden, naar Medhjælperstandens sociale Regnebrædt skal gøres op. Ligesaa selvfølgeligt er det, at vi omvendt tager os af Kreditsiden, for saaledes at faa Ballance i Regnskabet. — Dog, „Engageringskontoret" bør retmæssigt have Æren af først at bogføre de statistisk efterviste Miniatur-Gager og skandaløse Timelønninger. Og til Efterretning herfor tjener, at $^1/_3$ af de mandlige Medhjælperes store Masse og $^2/_3$ af Kvinderne gageres efter en Timeløn under — 25 Øre. Heri er dog Lærlingene medregnet. Fraregnes disse, omfatter dette Timeløns-Facit 8 pCt. af de egentlige mandlige og 40 pCt. af de kvindelige Medhjælpere! Og endda er intet Hensyn taget til Over- og Helligdagsarbejde. Derved bliver de anførte Procenttal i Virkeligheden væsentlig højere.

Hvilket Arbejdspensum præsterer f. Eks. Halvdelen af de kvindelige Medhjælpere? Hverken „Engk.", Departementet eller vi kan naturligvis her møde med exakte Værdiangivelser. Men efter „Engageringskontoret"s Opfattelse maa, efter Foranstaaende, ca. Halvdelen af samtlige kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere udføre en Arbejdsmængde af ringere Værd end en hvilken som helst organiseret Fabriksarbejderske eller Syerske, eller de fleste Husassistenter, — hvis Indtægter almindeligvis ligger i et betydeligt højere Niveau. Enten maa altsaa Halvdelen af de kvindelige Medhjælpere være faglige Undermaalere, og Principalernes Flertal fattes Evne til at vælge sit Personale — eller de skambydes. Men kender vi de Godtfolk ret, for hvem „Engageringskontoret" gør Væbnertjeneste, forstaar de almindeligvis at bedømme en Vares Værdi og især — at købe til billigste Markedspris. Netop derfor købes den uorganiserede Ekspeditrices Arbejdskraft billigere end Fabriksarbejderskens, hvis Ydelse Organisationen tarifmæssig har vurderet, og derved sparet „Engageringskontoret" for utidige Bekymringer. Og hvad der gælder i det anførte Tilfælde, har Gyldighed ved Sammenligning mellem Arbejderne i andre Fag og Tusinder af danske Medhjælpere. Thi vel erkender vi, at der i visse Henseender raader Væsensforskelligheder mellem Medhjælpernes og de egentlige Arbejderes Stilling, men hvor det drejer sig om Arbejdsydelse og Arbejdsløn, er Sammenligningen netop ligetil og ensartet.

Naturligvis er det kun i sin Orden, at „Engageringskontoret" som Storhandelens Vaabendrager indtager disse Standpunkter. Og i Samklang dermed hedder det: „Ved paa Forhaand at konferere Sagen med vore store Handels- og Industriorganisationer vilde Departementet være sluppet for dette kedelige Arbejde " — Kedsommeligheden er udelukkende paa „Engageringskontoret"s Side, aldeles ikke — vi véd det fra bedste Kilde — paa Departementets. Ligervis var „vore store Handelsorganisationer" slet ikke saa interesserede i en objektiv Belysning af Medhjælperstandens Kaar, at de ønskede „Konferencen". Til Oplysning for „Principal og Medhjælper" tjener, at „Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation" glat afviste enhver Forhandling Statistiken vedrørende!

„Engageringskontoret" og dets Organ er unge Foretagender. Den fremførte Kritik viser det til Overmaal. Det synes at falde dem svært at finde deres rette Plads. Søger de den saa langt som muligt fra de selvstændige Medhjælper-Interesser, behøver de i hvert Fald ikke bagefter at forandre den.

Statsanerkendelse pr. 1. Oktober.

ARBEJDSLØSHEDSINSPEKTØREN meddeler under 7. ds. at Indenrigsministeriet, ved Resolution af 6. ds. har meddelt Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark offentlig Anerkendelse pr. 1. Oktober d. A. at regne.

Dermed er denne vigtige Sag, som nu har staaet paa Centralorganisationens Dagsorden i $2^1/_2$ Aar, forsaavidt afsluttet, som Kassen nu kan arbejde videre paa det nye Grundlag, der i Retning af Soliditet staar adskilligt højere paa mange Omraader end det tidligere. —

Vi træder da ind i et helt nyt Afsnit af Arbejdsløshedskassens Liv, et Afsnit som utvivlsomt vil bringe Glæde og Held, ikke alene for de enkelte Medlemmer, som søger Kassen, men ogsaa for den Organisation, der er Bæreren ogsaa af Arbejdsløshedskassen.

Den af Kongressen vedtagne Kontingentforhøjelse træder i Kraft sammen med Statsanerkendelsen, saaledes som det ved Cirkulære Nr. 11 af 21. September er meddelt Afdelingerne. Kontingentet til Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen bliver herefter fra og med indeværende Maaned Kr. 1.25 for fuldtbetalende Medlemmer; for Ledige og Lærlinge over 17 Aar 50 Øre og for Lærlinge under 17 Aar 25 Øre pr. Md.

Begrebet „Kontingentfrihed" vil herefter kun kendes for de til Militærtjeneste indkaldte Medlemmers Vedkommende. I Henhold til Vedtægternes § 9 har disse Medlemmer Ret til Understøttelse, naar de paa det Tidspunkt Understøttelsen ydes, har været Medlemmer af Kassen i mindst 12 Maaneder, og indenfor dette Tidsrum betalt det skyldige Kontingent for mindst 3 Maaneder.

Iøvrigt vil der i de nærmeste Dage blive tilsendt alle Afdelinger et saa stort Antal nye Love, at hvert enkelt Medlem kan faa et Eksemplar udleveret, og idet vi gør opmærksom herpaa understreger vi stærkt Betydningen af, at Medlemmerne i højere Grad end hidtil nøje sætter sig ind i, hvad Love og Vedtægter foreskriver, saavel hvad angaar Medlemmernes Rettigheder, som i Henseende til Pligter. Thi det vil i Fremtiden, hvor vi skal staa til Regnskab overfor de offentlige Myndigheder, være absolut nødvendigt, at Lovens Bestemmelser tages nøje iagt, og Afdelingsledelserne bør derfor ogsaa, ved Behandling af Vedtægterne paa Møder, bidrage til at de nye Momenter deri bliver almindelig kendte blandt Medlemmerne.

Om nye Afregningsformer, Kontrolbestemmelser og i det hele de ændrede Administrationsforhold, vil der i nærmeste Dage udgaa Cirkulære til Afdelingskassererne, som væsentligst berøres heraf, og endelig gør vi opmærksom paa at de hidtil gældende Mærker ikke har Gyldighed længere end til 1. Oktober d. A., ligesom vi ogsaa stærkt præciserer, at Medlemsbøgerne for Fremtiden maa være nøjagtigt forsynet med Mærker for hele Medlemstiden, for at Bogen kan tages gyldig naar der rejses Krav paa Kassen.

Denne Henvendelse til Medlemmerne tør ikke sluttes uden en Meddelelse om, at Restance under de nye Forhold vil medføre de farligste Konsekvenser, og derfor bør undgaas. Restance-Uvæsenet bør man altsaa snarest komme helt bort fra, men i de enkelte Tilfælde, hvor der foreligger øjeblikkelige, uoverkommelige Vanskeligheder, giver Vedtægtens § 21 Anvisning paa en Udvej, der i saadanne Tilfælde kan anvendes — men dog altid bør anvendes med Varsomhed.

I næste Nr. af „D. H. K. M. T." vil der fremkomme yderligere Oplysninger om dette Spørgsmaal. *Jens Johansen.*

Syvlukningens Fremgang.

Tidlig Butikslukning i Vintermaanederne.

DETTE Efteraar danner en ny Epoke i Syvlukningens bestandige Terrænvinding. For første Gang synes Syvlukning i Vintermaanederne at skulde fortsætte den tidlige Sommerlukning. Helaars-Syvlukningens Princip er dermed brudt igennem,

beredende Vejen for vort Krav om almindelig lovordnet Syvlukning som Afløsning for de nuværende Lovbestemmelser.

I Aalborg er tidligere omtalte Resultater forfulgte, saaledes at Butikslukning-Overenskomsterne, der sædvanlig udløb den 1. September, er fornyede og Syvlukningen har iøvrigt opnaaet et Omfang og en almindelig Tilslutning, der er uden Sammenligning i noget forudgaaende Aar. —

Næsten alle Brancher: Kolonial-, Viktualie-, Kaffe-, Ost-, Smør-, Manufaktur-, Mode- og Trikotage-Forretninger og endnu enkelte andre Butikker, fortsætter Syvlukningen siden primo September og fremdeles, undtagen i November-December og i Tiden 1. Maj til Pinse.

Nabo-Kommunen, Nørre Sundby, følger i samme Fodspor, bl. a. har samtlige Kolonialhandlere her sluttet sig til den tidlige Lukning.

Denne Branche, flere Manufakturforretninger og Brugsforeningerne i Arbejderforstaden Vejgaard har accepteret Syvlukningen siden September. „Derved er der" — skriver „Aalborg Venstreblad" — „rammet en forsvarlig Pæl gennem Paastanden om, at Hensynet til Arbejderne gør det nødvendigt at holde længere aabent".

Ogsaa i Aarhus, hvor Sommer-Syvlukningen udløb den 1. September, er den tidlige Lukketid bibeholdt i stor Udstrækning, bl. a. har alle Kolonialforretninger i Frederiksbjergs vestlige Del besluttet at fortsætte Syvlukningen indtil 1. November.

Den Tid vil ikke være fjern, hvor Syvlukningen er en Kendsgerning overalt paa den jyske Halvø. Det tør i denne Forbindelse tages som et godt Omen, at samtlige Manufakturhandlere i Skagen har gennemført Syvlukningen i Vintermaanederne, Lørdag Aften undtagen. Og Esbjerg, der er uløseligt knyttet til Syvlukningens Historie og først — længe ene — af alle Byer gennemførte den tidlige Butikslukning hele Aaret, har nu indført 10-Lukning i Stedet for 11-Lukning om Lørdagen.

Nykjøbing F. viser ligeledes stærk Fremgang for Reformen. De cirkulerende Lister opnaaede 60 Underskrifter eller næsten alle betydende Forretninger. Af samtlige Kolonialhandlere opnaaede kun 2 en stærkt betinget Berømmelse ved at afsløre sig som „outsiders" overfor deres Kolleger. — Ogsaa indenfor andre Forretningsgrene arbejdes der for Syvlukningen i Efteraaret og Vinteren.

Fisker- og Lods-Byen Dragør paa Amagers Østkyst staar ikke tilbage for de store Provinsbyer andet Steds i Landet, idet Syvlukningen dér er indført siden 4. Oktober og fremdeles, Fredag og Lørdag undtagen, hvor Lukketiden er fastsat til henholdsvis Kl. 9 og 10.

Medens det mødte uoverstigelige Hindringer at gennemføre Sommer-Syvlukningen i Frederiksværk af Hensyn til det stigende Turistbesøg i denne idylliske nordsjællandske By, har der vist sig overvejende Sympati for Reformen i Vintermaanederne. Næsten samtlige Butikker er derfor lukkede Kl. 7, fra 15. September til 1. April, undtagen Lørdag.

Endelig skal som et Tidens Tegn, der peger i samme Retning, nævnes at Syvlukningen nu ogsaa har holdt sit Indtog i den afsides beliggende bornholmske Købstad Aakirkeby. Her er den tidlige Lukning indført fra 1. Oktober med foreløbig Virkning til 1. April. Ogsaa her danner Lørdagen en Undtagelse fra denne priselige Regel.

— — —

Iøvrigt meddeler Principalpressen, at den kjøbenhavnske Handelsstands Fællesrepræsentation ved en Afstemning mellem sine Medlemmer har konstateret en „forbavsende stor Majoritet" for Syvlukningen. — Nørrebros Handelsforening, der er Landets største Detaillistorganisation og hvis Formand, Herr J. C. Koefoed, er en af den kjøbenhavnske Medhjælperbevægelses Grundlæggere, har ved en nylig stedfunden Afstemning blandt Medlemmerne opnaaet det Resultat, at kun $^1/_{10}$ voterede for Ottelukningens Bibeholdelse, 16 pCt. udtalte sig for Syvlukning i Sommermaanederne, medens 74 pCt. var Tilhængere af Helaars-Syvlukningen.

— — —

Afstemnings-Spørgsmaalet har vedblivende sat Sindene i Bevægelse i forskellige Byraad. I vor Tidende pr. 15. August har vi præciseret Centralorganisationens Holdning til dette Anliggende, og Aarhus-Kongressen har i sin Udtalelse vedrørende Butikslukningslovens Revision i Mellemtiden nedlagt en afgjort Indsigelse mod Principalorganisationernes Krav om Eneraadighed vedrørende Syvlukningens Indførelse gennem Lokalvedtægter.

Under Byraadsforhandlingerne viser det sig, at Socialdemokrater og Radikale mødes i Ønsket om, at ogsaa Medhjælperne skal have Stemmeret ved disse Kommunalafstemninger, medens Højres og Venstres Kommunalrepræsentanter slutter sig til Handelsforeningernes Krav om, at Afgørelsen overdrages til de stedlige Principaler, helst til de paagældende Principalorganisationers Medlemmer. Til Sammenligning tjener, at vor Centralorganisation der ikke principielt sympatiserer med Afstemningerne, saafremt disse dog indføres, ønsker at alle Medhjælpere bør have Stemmeret. —

Siden vor sidste Omtale af disse Forhandlinger har Spørgsmaalet været behandlet i Horsens Byraad, hvor Stemmerne for og imod Medhjælpernes Voteringsret stod lige, og begge Indstillinger derfor tilsendtes Ministeriet. — Dette vil ogsaa være Tilfældet i Randers, hvor Forslaget om at give vore Standsfæller Medbestemmelsesret, forkastedes med én Stemmes Mindretal. — Odense Byraad vedtog at udsætte Sagen, og netop med Henblik paa at vor Afdelings Udtalelse endnu ikke forelaa og derfor skulde indhentes.

Forventelig vil Revisionsforslaget paany komme til Behandling i indeværende Rigsdagsamling. Men hvorom alting er, den Kendsgerning at Syvlukningen, navnlig i dette Efteraar, tager Têten rundt om i Landet, byder de bedste Garantier for at dette altfor længe verserende Reformspørgsmaal kan opnaa en for Medhjælperstanden acceptabel Afgørelse.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Perioden Juni—September.

SOMMERENS Begivenhed, Kongressen, der i mange Henseender har stillet store Krav til vore Spalter, hindrede os i før nu at bringe den sædvanlige Oversigt over Centralorganisationens Virksomhed, paa Grundlag af Forretningsførerens maanedlige Beretninger til Hovedbestyrelsens Medlemmer.

Derfor vil det Efterfølgende fremtræde som et summarisk Tilbageblik for de sidst forløbne 4 Maaneder.

En meget væsentlig Del af det administrative Arbejde har naturlig samlet sig om Kongres-Forberedelser, og efter Kongressen om Udførelse af de tagne Beslutninger, i Særdeleshed Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Ifølge Forretningsudvalgets Indstilling vedtog Hovedbestyrelsen at søge A. K. statsanerkendt allerede pr. 1. Oktober, — en Ansøgning der bevilgedes af Inspektoratet, efter at Ministeriet — med uvæsentlige Ændringer — havde godkendt de af Aarhus-Kongressen vedtagne Statutter. Endelig har naturligvis Hovedkontorets Overflytning til nye, betydelig større og til vor nuværende Virksomhed mere hensigtssvarende Lokaliteter, i sidste Halvdel af September medført ekstraordinært Arbejde for Hovedkontoret.

Indenfor Perioden afholdt Hovedbestyrelsen ordinært Møde i Juli, medens Forretningsudvalget 3 Gange har været samlet til Møde angaaende administrative og almindelige Organisationen vedrørende Anliggender.

Forinden Kongressen fandt der indenfor Hovedbestyrelsen en

Personforandring Sted, idet Herr F. V. Jensen, Kallundborg, foranlediget af Forretningsovertagelse, nedlagde sit Mandat og erstattedes af Herr Chr. Hansen-Møller, Svendborg, der som bekendt genvalgtes ved Kongressen.

Agitationen har, naar undtages Stævnerne, ikke særlige Resultater at opvise i Sommermaanederne. I Juni talte Herr Jens Johansen ved Møder i Viborg og Aalborg med særlig Henblik paa A. K's. Statsanerkendelse, og i den følgende Maaned ved et Møde i Esbjerg. — Nye Afdelinger oprettedes i Bramminge, hvor Herr N. C. Nielsen talte og i Ejby (Fyn), hvor vore Middelfart-Kolleger, de Herrer Magnus Jørgensen og Karl Sørensen, var Indledere. Dermed har Agitationen paa Landet taget sin Begyndelse, idet begge de nævnte Pladser er betydelige Stationsbyer med et Opland, der selvsagt falder ind under de paagældende Afdelingers Omraade og Virkefelt. Bramminge-Afdelingen har endogsaa Opmærksomheden henvendt paa det nærliggende Ribe, hvor Betingelserne for en selvstændig Afdeling kun er minimale.

Med det tilstundende Efteraar er der kommen mere Liv og Form over Agitationsarbejdet, selv om Efteraars-Generalforsamlingerne og de paa denne Aarstid forestaaende Personskifter blandt vore Tillidsmænd endnu har hindret Agitationens frie Udfoldelse. Udadtil satte September Frugt i Oprettelse af nye Afdelinger i de fynske Byer Ringe og Nyborg, hvor Herr Jens Johansen talte om Organisationsspørgsmaalet, i den nordsjællandske Landsby Helsinge, hvor Hillerød-Tillidsmændene Chr. J. Hendil, Jacob Mathiasen og H. A. Petersen viste vore Farver. — Alle fornævnte Afdelinger startede med efter de stedlige Forhold betydelige Medlemsantal og med gode Fremtidsmuligheder. Derimod resulterede et i Bogense afholdt (September) Møde, hvor Herr Magnus Jørgensen, Middelfart, repræsenterede C. O., ikke i en Afdeling, men stedlige Kolleger gav Løfte om at fortsætte det forberedende Arbejde, saaledes at et Medhjælpermøde senere kunde afholdes.

Sommerens Medhjælperstævner fortsattes i Juni og Juli. — Herr Jens Johansen talte ved et Stævne i Herning, medens Herr Vilh. Hansen holdt Stævnetalerne i Flade Bakker ved Frederikshavn, paa Snoghøj ved Middelfart, hvor Tilslutningen var overordentlig talrig, og i Toftum Bjerge ved Struer. Endvidere talte Herr A. Andreasen ved det lolland-falsterske Stævne i Nakskov og Herr N. C. Nielsen ved Stævnet i Hobro. Ved det af sjællandske og de kjøbenhavnske Afdelinger i Roskilde afholdte Medhjælperstævne indledede Frk. Karen Mikkelsen og Herr Martin Pedersen, Kjøbenhavn.

I Løbet af Sommeren opløstes de smaa Afdelinger i Ebeltoft og Nibe, paa Grund af Mangel paa egnede Foregangsmænd, idet dog Medlemmerne overførtes til den direkte Afdeling, og saaledes bevaredes for C. O.

Til Trods for Aarstiden har Tilgangen af Medlemmer været jævn god. — Kjøbenhavn indsendte 129, Nykjøbing M. 26, Holstebro 23, Vejle 22, Thisted 16, Aalborg 15, Randers 10, en Række andre Afdelinger et færre Antal Ny-Indmeldelser.

Igennem Retshjælpen er bevilget Sagsanlæg for Medlem 4583 mod Manufakturhandler Werner Rasmussen, Ringsted, for 3 Mdr. Gage, for Medlem 4534 mod Firmaet Petersen & Hansen, Svendborg, for Gage under Militærindkaldelse, for Medlem 3955 mod Købmand Chr. Wacher, Støvring, af samme Aarsag. Endvidere for Medlem 4289 mod Købmand P. Knudsen, Roslev, for Medlem 6935 mod Vald. Petersen, Kjøbenhavn og for Medlem 4895 mod Købmand Ove Kastberg Andersen, Billund, angaaende 1 Md. Gage plus Kostpenge som Erstatning for et af Principalen annuleret Engagement. Sidstnævnte Principal er endvidere af C. O. indstævnet for skriftligt at have beskyldt Organisationen for — Pengeafpresning! En Letsindighed, der maa bødes for.

Dom er fældet i Sagerne: Medlem 9965 ctr. Musikhandler F. Thomsen og Medlem 9415 ctr. Hovedstadens Kompagni for Metal- og Vinduespolering, Kjøbenhavn samt Medlem 4014 ctr. N. L. Spangsberg, Thisted. — Vor Retshjælp opnaaede for disse Medlemmer henholdsvis Kr. 410,95 plus Renter 5 pCt. og Kr. 50.— i Sagsomkostninger, Kr. 225.— plus Renter og Kr. 300.— plus Renter. Endvidere vandt vi Sagen mod Manufakturhandler Johs. Petersen, Hjørring, saaledes at vort Medlem opnaaede 3 Md. Gage eller Kr. 375.— plus 5 pCt. Renter og Kr. 25.— i Sagsomkostninger. Endelig er der fældet Dom i en længe verserende Sag mod Uddeler A. Christensen, Hedensted; vort Medlem tildømtes Kr. 70.— plus Renter.

Forretningsudvalget har appelleret Dommen i en Sag mod Fr. Bruun, Vordingborg og Grosserer Spangsberg, Thisted har ladet forkynde Appelstævning for os i ovennævnte ved Underretten vundne Sag.

Arbejdsløshedskassen har ligesom i de forudgaaende Maaneder været stærkt engageret, ikke mindst med Henblik paa Soldater-Hjemsendelsen i Juni, der desuden kun var af forbigaaende Art og derfor yderligere har stillet Krav til denne understøttende Institution. Der indsendtes 74 Begæringer, hvoraf dog 5 maatte afvises, fordi de paagældende Medlemmer ikke opfyldte Vedtægternes Forskrifter.

Ialt udbetalte Hovedkontoret i Arbejdsløshedsunderstøttelse Kr. 3007.25, og endvidere i ekstraordinær Understøttelse Kr. 327.05 gennem det faglige Understøttelsesfond. Endelig har Forretningsudvalget i nogle Tilfælde bevilget ekstra Understøttelse af dette Fond.

Indenfor Beretningsperioden er der til Afdelingerne udsendt forskellige Cirkularskrivelser angaaende Kongressen og derhenhørende Anliggender, den sociale Statistik, Syvlukningen, Agitationen, A. K.s Statsanerkendelse, Mønsterlove for Afdelingerne og flere andre administrative Spørgsmaal.

Ved et 24. Septbr. afholdt Forretningsudvalgsmøde behandledes en Række Anliggender vedrørende Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, dennes Ikrafttræden, Montering og Nyanskaffelser foranlediget af Hovedkontorets Flytning, Godkendelse af Vedtægter for 2 nyoprettede Klubber i Kjøbenhavn o. s. v.

Medlemstilgangen i Perioden Juni — September androg 509.

Afdeling i Helsinge.

SØNDAGEN den 26. September stiftedes i Stationsbyen Helsinge den femte nordsjællandske Afdeling — og dermed har vor Organisation holdt sit Indtog i den sidste af de Byer i Nordsjælland, der overhovedet er store nok til at kunne bære en Afdeling.

To stedlige Kolleger, Herr Vang-Petersen og Herr P. Chr. Andersen, havde i Forbindelse med et Par andre Kolleger fra Byen og ved Samarbejde med Hillerød Afdelings Bestyrelse indvarslet til et Møde paa Helsinge Kro — et Møde, der havde fundet udmærket Tilslutning og vidnede om et godt Forarbejde.

Vang-Petersen bød Velkommen og et Par Medlemmer af Hillerød Afdelings Bestyrelse, Jacob Mathiasen, H. A. Petersen og Chr. J. Hendil havde Ordet for indtrængende at anbefale Kollegerne i Helsinge at slutte sig til deres Standsfællers faglige Organisation; navnlig holdt Jacob Mathiasen en udmærket lille Tale om Centralorganisationens Program, som han gennemgik Punkt for Punkt paa en klar og anskuelig Maade, og under stor Opmærksomhed fra Forsamlingen. Fra Tilhørerne rettedes forskellige Forespørgsler, især om Lærlinges og Kvinders Stilling indenfor Organisationen, og om Organisationens Stilling til Partipolitik, hvilke Forespørgsler besvaredes af Hendil, der sluttelig opfordrede til allerede nu at stifte Afdelingen og til at vælge et Udvalg til det forberedende Arbejde. — Vang-Petersen og P. Chr. Andersen anbefalede dette Forslag og omtrent samtlige tilstedeværende Kolleger indmeldte sig i Centralorganisationen.

Udvalget kom til at bestaa af Vang-Petersen, P. Chr. Andersen og Frk. H. Hansen — tre Kolleger som synes at have de bedste Betingelser for at kunne føre Afdelingen — der begynder med ca. 20 Medlemmer — ind i det rette Spor.

Mødet sluttede med et Par Timers fornøjeligt Samvær.

Chr. J. H.

Pladsanvisning og Oplysningsbureau.

MAN skulde synes, at disse to Ting er saa nøje knyttet til hinanden, at ethvert Medlem af Centralorganisationen indhentede Oplysninger om en Plads før man søgte den, men det er desværre ikke Tilfældet og man vil uvilkaarlig spørge: „Hvad er Aarsagen?"

I nogle Tilfælde, og vel desværre de fleste, er Grunden den at Medhjælperne ikke véd rigtig Besked om Oplysningsbureauets Eksistens, og selv om de véd det er mange i Tvivl om hvor og hvorledes de skal søge Oplysningerne, og i andre Tilfælde véd de nok Besked, men af Ugidelighed indhenter de dem ikke. Adskillige ræsonnere: „Dersom jeg ikke er tilfreds, kan jeg søge andet Engagement"; men det er ingen Anbefaling at være pladsledig hver 3die—4de Maaned og det bedrer heller ikke Forholdene hos vedkommende Principal, at han ikke har Vanskeligheder med at faa Personale.

Endvidere maa det være en Livssag for Medhjælperne at støtte deres Organisation, og det gør man bedst ved at bruge den mest muligt. Det har sin store Betydning at Principalerne mærker, at den Pladssøgende er i nøje Tilknytning til Organisationen og at de nødvendigvis maa stille sig velvilligt og forstaaende overfor Medhjælperorganisationen og dens Krav, for at kunne faa brugbart Personale. Og lidt mere Velvilje, Imødekommenhed og Forhandlingsvillighed kan nok tiltrænges, for som det er nu afviser de os som Regel med, at deres Foreninger har vedtaget ikke at forhandle om det foreliggende Spørgsmaal, og at de derfor intet kan indlade dem paa enkeltvis. Der mangler blot, at de skal mærke, at det er ikke Afdelingen som saadan eller dens Repræsentant, der ønsker dette eller hint, men at hele Medhjælperskaren staar bag alle Organisationens Krav og ønsker at virkeliggøre C. O.s Program. Her er et Punkt, man nøje bør gennemføre: Ingen organiseret Medhjælper paa Pladser med daarlige Arbejdsforhold! Der er vel ingen Tvivl om, at de organiserede Medhjælpere er Eliten af Medhjælperstanden og at Principalerne helst ønsker dygtige og selvstændige Medhjælpere; thi sikkert kun paa ét Omraade ønsker de mindre Selvstændighed hos Medhjælperen, nemlig i Forholdet til Organisationen.

Som en tredie Grund kan jeg tænke mig, at en Del Medlemmer véd, at Oplysningsmaterialet i nogle Afdelinger ikke er komplet og at det enkelte Steder er saa mangelfuldt, at det er værdiløst.

Motivet til dette Indlæg er, at jeg kunde ønske sidstnævnte Mangel ændret, og er derfor disse Linier nærmest rettet til Ledelsen, saavel Afdelingsbestyrelserne som Hovedledelsen. Det er ikke utænkeligt, at der findes enkelte Afdelingsbestyrelser som, selv om de gentagne Gange faar Anmodning fra Hovedkontoret om at samle og indsende Materiale, ganske lader Arbejdet hvile. Derfor vil jeg henstille til Hovedkontoret at tage Initiativet til en omhyggelig Revision og Komplettering af det allerede foreliggende Materiale. — Centralorganisationen kan maaske lade trykke et tilstrækkeligt Antal Skemaer paa tynd Karton, og omsende et passende Antal til hver Afdeling, saaledes at alle Oplysningerne udfærdiges i to Eksemplarer, hvoraf det ene indsendes til Hovedkontoret, det andet opbevares af Afdelingsformanden efter nærmere Anvisning. Hvis man med de blanke Skemaer ikke opnaar det ønskede Resultat i alle Afdelinger, kan Hovedkontoret vel fremskaffe det fornødne Adresse-Materiale fra de Byer, hvorfra der manglede Oplysninger og derefter tilsende de paagældende Afdelinger nye Blanketter med Firmaadresser. Dette vil utvivlsomt animere Afdelingen til at tage Affære.

Med fuld Ret kan vistnok gøres gældende, at Gennemførelse af en saadan Reform vil koste mange Penge for C. O. og meget Arbejde for Hovedkontoret, og maaske der vil kræves lidt mere Personale, men da Kongressen har overladt til Hovedbestyrelsen at forbedre Oplysnings-Afdelingen, kan der vel bevilges et mindre Beløb til midlertidig Medhjælp.

Naar man ser under hvilke meningsløse Forhold, en stor Del af Medhjælperne arbejder, skulde man synes, at der nok kan bringes et Offer baade af Tid og Penge, for at vore Kolleger ikke tiltræder saadanne Pladser uden at kende Arbejdsforholdene. — Det er ganske meningsløst, at en Handelsmedhjælper har en Arbejdsdag paa 14—16 Timer for en Løn, der er mindre end en Haandværkers 9—9½ Timers Arbejdsdag, og i mange Tilfælde for at faa saadant Engagement lader sig diktere Betingelser som, at han ikke maa søge Engagement hos en Konkurrent i samme By de første 5 Aar. At der endnu er Medhjælpere som er letsindige nok til at underskrive en saadan Kontrakt, er ufatteligt, men at der ogsaa findes saadanne blandt Centralorganisationens Medlemmer, er desværre ogsaa Tilfældet!

Dernæst kunde jeg ønske, at der foreløbig i vor Tidende var en staaende Rubrik med Oplysning om hvorledes Medhjælperne skal forholde sig til Arbejdsløshedskassen, Pladsanvisningen, Oplysningsbureauet etc. og det bør ordnes saaledes at Medlemmerne, naar de søger Oplysninger faar disse saa hurtigt og let som muligt, enten gennem Hovedkontoret ved at opgive Medlems-Nr. eller gennem Afdelingsformanden i den By, hvor de søger Plads, naar de medsender sidste Maanedskvittering.

Ved Kongressen fremsattes et Forslag om, at alle Oplysninger indsendtes til Afdelingsformanden i den By, hvor den Pladssøgende opholdt sig, og at der kun maatte gives mundtlige Oplysninger til Medlemmerne. Dette vil dog som Regel forsinke Oplysningerne, og direkte Medlemmer og Kolleger, der opholder sig i Stationsbyer, er derved afskaarne fra at benytte Oplysningsbureauet. Saafremt der er Anledning til at frygte Misbrug af de givne Oplysninger, kan de sendes med Forpligtelse til omgaaende Returnering.

C. T. H.

Redaktionen har velvilligst givet mig Lejlighed til allerede nu at fremsætte et Par Bemærkninger til ovenstaaende Artikel.

Dette gør jeg saa meget hellere, som jeg er ganske enig med C T. H. i, at Oplysningsbureauet, rigtig forstaaet og benyttet af Medlemmerne, er af overordentlig Betydning for Regulering af Tilbud paa Arbejdskraft — hvilket i Øjeblikket foregaar saa planløst som overhovedet tænkeligt, og derfor ogsaa i betydelig Grad vanskeliggør Arbejdet for, at den Boykotting af de daarlige Arbejdssteder, som vi naturligt maa længere frem med, kan komme ind i det rette Spor.

Det er muligt at C. T. H. har Ret, naar han mener, at Medlemmerne ikke aner Oplysningsbureauets Eksistens, men i saa Fald bærer Afdelingerne Skylden herfor; thi Hovedkontoret har Gang paa Gang henledt Afdelingernes Opmærksomhed paa denne Sag, og har anmodet om, at det allerede foreliggende Materiale kompletteredes og revideredes, samt at de Afdelinger, der overhovedet ikke har beskæftiget sig med denne Sag — saadanne findes nemlig ogsaa, endda i ikke ringe Antal — straks tog fat paa Arbejdet. Men naar undtages ganske faa Afdelinger, er der taget meget valent paa Sagen, og forsaavidt er det ikke mærkeligt om der hos Medlemmerne raader nogen Ukendskab til Sagen og dens Betydning, og saa længe man ikke tager Skeen i en anden Haand, har man ikke Lov til at beklage sig over, at daarlige Principaler stadig hoverer over, og roser sig af, at de let kan faa Personale, ja endog organiseret Personale. —

Medlemmerne maa netop — paa dette som paa andre Omraader lære at bruge Organisationen. Hvad har vi den ellers til? Men det maa selvsagt blive Afdelingernes Sag at lære Medlemmerne op hertil, thi Hovedbestyrelsen er jo — udover de forholdsvis faa Møder i Afdelingerne, hvori dens Medlemmer kan deltage — uden Midler til at komme ind paa Livet af Medlemmerne.

Centralorganisationen, opnaar derfor den Respekt i de daarlige Arbejdsgiveres Lejr den Dag Afdelingerne selv vil; dertil vil tjene baade dette og andre Midler, som vi paa det sidste har forbedret betydeligt, netop med Henblik paa at naa det samme, som vi ogsaa tilsigter med et velkompletteret Oplysningsbureau.

I den kommende Periode skal vi naturligvis ogsaa røre ved denne Sag, og Hovedkontorets Medvirkning skal det saavist ikke skorte paa — enten det saa sker paa den af C. T. H. antydede Maade eller en anden, der maatte findes mere formaalstjenlig. Den rent praktiske Side af Sagen kommer vi nok ud over, naar blot den nødvendige Forudsætning for Sagen Løsning er tilstede ude i Afdelingerne.

Hele dette Spørgsmaal staar naturligvis i intim Forbindelse saavel med Pladsanvisningen som med Arbejdsløshedskassen, og en staaende Rubrik i „D. H. K. M. T." med Oplysning om, hvorledes man har at forholde sig i et givet Tilfælde, kan derfor sikkert været praktisk, og vil forhaabentlig bevirke, at Medlemmerne ikke saa letsindigt som nu kaster sig i Armene paa den første den bedste Principal, men altid forhører sig om Arbejdsforholdene inden Engagement indgaas. Ligeledes vil det være til Held for adskillige godtroende Medhjælpere, hvis de konfererede med deres Organisation om Kontrakter, Konkurrenceklausuler o. s. fr., som „smarte" Principaler lister mangen Medhjælper til at underskrive — uden at de beregner, hvilke mildest talt ubehage-

lige Konsekvenser det kan medføre, hvis den skønne Enighed en vakker Dag hører op — og det kan jo ske.

— — — Efter den Vedtagelse der, foranlediget af Thisted-Forslaget, foretoges paa Kongressen, vil hele Spørgsmaalet blive taget op til Overvejelse, og jeg skal for mit Vedkommende gerne medvirke til, at Resultatet heraf kommer til at gaa i Retning af det af C. T. H. antydede. *Jens Johansen.*

Conto pro diversi.

AGITATIONEN PAA LANDET.

I Tilslutning til min Artikel i „D. H. K. M. T." pr. 1. August glæder det mig at meddele, at en Agitationstur til Hurup Stationsby Søndag den 19. September gav Organisationen 10 nye Medlemmer. — Disse Tal fremdrager jeg af den simple Grund, at jeg dermed mener at kunne illustrere, hvilket udmærket Arbejds- og Agitationsfelt, der ligger urørt rundt om os.

Paa Kongressen i Aarhus blev Spørgsmaalet, „de direkte Medlemmer", diskuteret og fra enkelt Side blev der anket over, at der fra Hovedkontoret var tilgaaet disse for faa Cirkulærer. — Dertil vil jeg gærne bemærke: Det er saa vist ikke netop Cirkulærer, de direkte Medlemmer trænger til. Derimod kunde jeg tænke mig, at det snarere var Samtale og Samvær med andre organiserede Kolleger, samt endelig og ikke mindst at faa indprentet Følelsen af, at de ikke er enlige Standsfæller, men staar omgivet af Kolleger, som sammen med dem er med til at tage de Tag, der bringer vore Krav til Virkelighed.

Opgaven synes jeg let kunde løses derved, at de respektive Afdelinger f. Eks. til deres Bynavn føjede Betegnelsen „og Omegn", og derefter fra Hovedkontoret rekvirerede en Fortegnelse over samtlige direkte Medlemmer i Byens Omegn, for saa at tilskrive disse med Forespørgsel om, hvorvidt de var villige til at indtræde i Afdelingen, et Tilbud sikkert Hovedparten med Glæde imødekom. Naar dette var i Orden, burde man gaa Haand i Haand med de „forhenværende direkte Medlemmer", for ved fælles Kræfter at organiserere de tilbageværende Handelsmedhjælpere i Omegnen. Alt i alt! En interessant Opgave, som det med lidt Interesse vil være den letteste og fornøjeligste Sag at løse. *Aage Neergaard,* Thisted.

DYRTIDSTILLÆG.

Dansk A/S Siemens-Schuckert, Kjøbenhavn, udbetaler siden 1. April hvert Kvartal et Dyrtidstillæg af 45 Kr. til alle gifte, og Halvdelen af dette Beløb til alle ugifte Funktionærer, hvis Aarsindtægt er under Kr. 4000.—. I Aarets Løb har desuden ca. 25 af Personalet faaet Gagetillæg. — Et andet Firma indenfor Elektricitetsbranchen Aage Havemans Eftf., Kjøbenhavn, har ligeledes tilstaaet sit Personale et Dyrtidstillæg.

Grossistfirmaet N. F. Høffding har fornylig udbetalt sit Personale en Maaneds Gage, medens Firmaet Holger Petersen ligeledes af Kjøbenhavn har ydet 10 pCt. af Aarsgagen.

MØNSTERLOV FOR AFDELINGERNE.

Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse vil ikke blive uden Indflydelse paa Affattelsen af Afdelingernes Love, der iøvrigt forud er mere afvigende end i flere Tilfælde foreneligt med C. O.s almindelige Lovbestemmelser. For imidlertid at opnaa den Ensartethed i Afdelingslovene, der nu og fremtidig er vigtigere end forhen, meddeler Forretningsføreren Afdelingen i en i September udsendt Cirkularskrivelse, at der vil blive udarbejdet en Mønsterlov, der bør lægges til Grund for de Lovrevisioner, det alene med Henblik paa Statsanerkendelsen er ønskeligt at foretage.

Denne Mønsterlov vil blive udarbejdet saaledes, at den kan forelægges Hovedbestyrelsesmødet i November og kan forventelig være i Afdelingernes Besiddelse inden Aarets Udgang.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 22. Septbr. paa „Hoffmanns Hotel". Af Formandens Beretning fremgik, at Foreningen tæller 59 Medlemmer og 11 Lærlinge.

Til Bestyrelsen genvalgtes med Akklamation d'Herrer A. Elvig, Chr. Olsen og Henry Nielsen, til Suppleanter d'Hrrrer And. Hansen og J. Damsgaard.

Til Formand genvalgtes ligeledes med Akklamation Herr A. Elvig. Som Medlemmer af Agitationsudvalget valgtes Fru E. Justesen og Frk. Mellerup samt d'Herrer K. J. Sjøbeck, A. Mellerup og Vald. Petersen. — I Forlystelseskomitéen indvalgtes d'Herrer M. Brøndberg, K. J. Sjøbeck og Lauritz Madsen.

Som ugentlig Mødeaften fastsattes Onsdag som sædvanlig.

Formanden oplyste, at Kontingentet i Anledning af Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse maatte forhøjes med 25 Øre til 175 Øre pr. Md. Forhøjelsen vedtoges for indenbys Medlemmers Vedkommende, for Medlemmerne i Omegnen bibeholdtes det gamle Kontingent 150 Øre pr. Md., for at bevare disse som Medlemmer af Afdelingen her. — Bestyrelsen fremkom med et Forslag om, at Kassereren skal være kontingentfri. Dette Forslag vedtoges enstemmigt. — Formanden opfordrede alle Medlemmerne til ved enhver Lejlighed at paavirke de uorganiserede Kolleger, saaledes at disse indmeldte sig i Organisationen.

Paa et umiddelbart efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: A. Elvig, Formand, M. Brøndberg, Næstformand, Chr. Olsen, Kasserer, L. Madsen, Sekretær og Henry Nielsen.

Onsdag d. 6. Oktober aabnedes Vintersæsonen med en lille rask Svingom.

Bestyrelsen anmoder indtrængende Medlemmerne om at møde frem til vore ugentlige Mødeaftener; specielt naar der kaldes til Samling om et Foredrag e. l., bør De alle — baade Medlemmer og Lærlinge — komme.

Lad os ikke kalde forgæves! Gør Arbejdet lettere for Bestyrelsen ved at støtte denne i Bestræbelserne for at fremme og værne Standens Interesser. *Lauritz Madsen,* p. t. Sekretær.

Helsingør. Da vor Delegerede ved Kongressen i Aarhus, Herr Elding, blev syg Kongressens 1. Dag og maatte rejse hjem, overtog Herr Fuldmægtig Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, velvilligst Herr E.s Mandat, og ved Medlemsmødet den 15. Septbr., aflagde Herr K. Beretning fra Kongressen. I klare, forstaaende Ord gennemgik Herr K. Forhandlingerne, saaledes at vi alle gik hjem med et saa levende Indtryk, som havde vi selv været Kongres-Deltagere.

Til Medlemsmødet Onsdag d. 6. Oktober havde vi sendt en Del Indbydelser til uorganiserede Kolleger, og havde vi den Fornøjelse, at ikke saa faa mødte. — Frk. Caritta Jørgensen talte om, „Hvilke Fordele har C. O. bragt den danske Medhjælperstand?" Det var en virkelig Glæde at høre Frk. C. J.s Foredrag, der med Dygtighed fremhævede de mange og store Goder, vor C. O. har bragt os. Foredraget paahørtes med megen Interesse. Dette Møde var en lovende Begyndelse paa Vintersæsonen. — Efter Mødet inviterede Foreningen Gæster og Medlemmer paa gratis Kaffe. *Mary.*

Herning. Ordinær Generalforsamling afholdtes Mandag den 13. September i „Haandværkerforeningen"s Lokaler. — Formanden, A. Lorenzen, bød Velkommen og Byraadssekretær Schultz valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmig.

A. Lorenzen frabad sig Genvalg som Formand og i hans Sted valgtes derfor Herr P. Stavnstrup.

Til Bestyrelse valgtes M. K. Lauridsen, A. Lorenzen, J. Chr. Petersen, Frk. Erichsen og Frk. M. Andersen. Til Agitationsudvalg valgtes E. Bjerg, A. Lorenzen, J. Chr. Petersen, Frk. M. Andersen og Frk. V. Nielsen. Til Fanebærer M. K. Lauridsen. — Til Annonceafdelingen E. Bjerg. — Til at forestaa Oplysningsbureauet valgtes P. Stavnstrup, Th. Jensen og A. Lorenzen.

Under „Eventuelt" foreslog A. Lorenzen, at Kassererposten fremtidig skulde være kontingentfri. Dette vedtoges.

I et umiddelbart efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde valgtes A. Lorenzen til Næstformand og til Sekretær J. Chr. Petersen. *J. C.*

Holstebro. Foreningen afholdt Søndag den 19. September ordinær Generalforsamling paa Hotel „Royal".

Til Dirigent valgtes Bogholder Ring. — Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed og meddelte, at den nu talte 85 Medlemmer mod 77 ved sidste Generalforsamling, og at der i den forløbne Periode havde været 20 nye Indmeldelser. Til andre Afdelinger var der overflyttet 14 Medlemmer, medens der kun var overflyttet 5 hertil. — Formanden beklagede, at Tilslutningen til Møderne ikke havde været saa stor som ønskelig og opfordrede Medlemmerne til altid at møde og deltage i Arbejdet. Kassereren, Bogholder E. Eriksen, fremlagde Regnskabet, som

ballancerede med Kr. 1061,02 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 29,50. — Beretning og Regnskab godkendtes.

Derefter behandledes nogle Lovændringer og Forslag som alle blev vedtaget, bl. a. en Kontingentforhøjelse paa 25 Øre, samt at intet Medlem kan nægte at modtage Valg til Bestyrelsen, dog kun for én Valgperiode ad Gangen. —

Til Formand genvalgtes C. C. Knudsen med Akklamation, og til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Bogholder Ring og nyvalgtes Kolonialmedhjælper A. Bitsch Lauritzen. Suppleanter blev Bogholder Frode Christensen og Kolonialmedhjælper L. H. Nielsen. — Til Revisor genvalgtes Bogholder W. Wium.

Om Aftenen samledes Medlemmerne til Musikunderholdning og en Svingom, der forløb meget gemytlig. *C.*

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa Palæet Tirsdag d. 28. September. Som Dirigent valgtes Bogholder Niels Dahl.

Formanden aflagde Beretning om Kongressen i Aarhus, Dahl om den lokale Virksomhed og Sigurd Sørensen om Agitationsudvalgets Arbejde, der havde givet gode Resultater. Beretningerne godkendtes enstemmig. — Bestyrelsens Forslag om at forhøje Kontingentet til 2 Kr. for mandlige og Kr. 1,50 for kvindelige Medlemmer vedtoges enstemmigt.

Til Agitationsudvalget genvalgtes C. O. Jensen, Frk. Nielsen og Frk. Hansen og nyvalgtes Bogholder Mortensen og Manufakturmedhjælper Worsøe. — Faneudvalget suppleredes med Bogholder Dahl i Stedet for Jens Christensen, der er bortrejst.

Et Forslag om at søge arrangeret billige Kursus i Tysk og Engelsk for Foreningens Medlemmer vedtoges. Den øvrige Virksomhed i kommende Halvaar overlodes det til Bestyrelsen at træffe Bestemmelse om. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O. *D.*

Kjøbenhavn. Den 31. August afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. — Formanden aflagde Beretning: Fremgangen havde været større end i noget tidligere Halvaar, idet der var en reel Forøgelse af 210 Medlemmer, og Formanden ansporede til vedblivende ihærdigt Arbejde for Tilgang. Der var udsendt Anmodning til ca. 1000 Firmaer om at yde Dyrtidstillæg, og denne var i adskillige Tilfælde bleven efterfulgt. Der var arbejdet for 7-Lukningen ved Opslag af Plakater og ved at udsende 43,000 Løbesedler gennem Dagblade. Overenskomstforhandlingerne med Brugsforeningerne var sluttede, og der var naaet et Resultat, som kun ventede paa Sanktion af de enkelte Brugsforeninger, for at blive gældende. Endvidere var der startet en Isenkrammedhjælper-Afdeling, samt oprettet Klubber for Singers Personale og for Mælkeriet „Enighedens" Personale. — Beretningen godkendtes enstemmig uden Diskussion.

Formanden forelagde og gennemgik Regnskabet, der enstemmig godkendtes. — En Del Lovændringer vedtoges. — Kontingentet, der efter Kongresbeslutning forhøjedes med 25 Øre til Arbejdsløshedskassen, foresloges forhøjet til Kr. 2,50 for mandlige og Kr. 2,00 for kvindelige Medlemmer. Efter en livlig Diskussion vedtoges dette.

Det foresloges atter at vende tilbage til Ordningen fastlønnet Formand, da Assistenten havde faaet Ansættelse paa Hovedkontoret. Forretningsudvalget foreslog at vælge Afdelingernes nuværende Formand Herr Martin Pedersen, der havde erklæret sig villig til at overtage Hvervet. — Herr Martin Pedersen valgtes derpaa enstemmig til fastlønnet Formand.

Denne Ordning, der er den eneste reelle i en By som Kjøbenhavn, hvor Arbejdet beslaglægger saa megen Tid, vil forhaabentlig bringe Kjøbenhavns Afdelinger et stort Skridt fremad i deres Arbejde paa at organisere Storbyens mange tusinde Medhjælpere, og derved skabe Betingelser for vore Kravs Gennemførelse.

Den nyvalgte Formand takkede for Valget og udbragte et Leve for de kjøbenhavnske Afdelinger.

Til Bestyrelsen valgtes Harald Heie (nyvalgt), Karen Mikkelsen (nyvalgt), Johanne Andersen og A. Nathansohn (nyvalgt). — Til Revisorer genvalgtes R. J. Bønneland og N. Kristensen. *S.*

Den 14. September talte Herr Fr. Dalgaard om „Socialistisk Kultur". Indlederen begyndte med almindelige Betragtninger over Kultur og Civilisation, der i Virkeligheden ikke var andet end Skal og Fernis, idet Mennesket i sig selv var lige saa raa som for tusinde Aar siden. Dette skyldes, at Menneskene er nødte til at kæmpe for Udkommet, og derfor kun tænker paa at klare for sig selv. Naar først den økonomiske Kamp er afskaffet, kan Menneskene begynde at beskæftige sig med virkelig Kultur. Derfor maa man slutte sig til Socialdemokratiet i dets Arbejde for at faa det økonomiske Fundament i Orden, hvorpaa Kulturen og Civilisationen skal bygges op.

Tirsdag den 21. September var der Oplæsning af Herr Forstander Johan Borup. Herr B. havde valgt Drachmanns ypperlige Digt „Prinsessen og det halve Kongerige", og han forstod udmærket at fængsle Tilhørernes Opmærksomhed, hvilket disse lønnede med kraftigt Bifald. *S.*

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa „Højskolehjemmet" den 22. September, hvor ca. 30 Medlemmer havde givet Møde. — Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes N. C. Christensen til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning for Sommerhalvaaret, hvoraf fremgik, at Foreningen tæller 65 ordinære Medlemmer og 31 Medlemmer af Arbejdsløshedskassen. Der var til et Medlem udbetalt Kr. 36.50 i Understøttelse. I det forløbne Halvaar var afholdt 11 ordinære Medlemsmøder, 5 Bestyrelsesmøder, 1 selskabelig Sammenkomst samt 1 Sommerudflugt til Randbøldal. Formanden omtalte derefter forskellige Ting indenfor Centralorganisationen og rettede sluttelig en Opfordring til Medlemmerne om at møde mere talrigt til Medlemsmøderne. Beretningen godkendtes enstemmig.

Kassereren, Aksel L. Lorensen, oplæste derefter Regnskabet og knyttede enkelte Bemærkninger dertil. Regnskabet cirkulerede senere blandt Medlemmerne og godkendtes enstemmigt.

N. C. Nielsen og Aksel L. Lorensen genvalgtes med Akklamation henholdsvis til Formand og Kasserer.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes C. G. Schou og O. Juul Rendil, medens C. Wentzel og K. Fr. Holm valgtes henholdsvis til 1ste og 2den Suppleant. Til Revisor genvalgtes I. P. Christensen. — Til Agitationsudvalget valgtes Poul Thomsen, M. P. Martinussen, C. Wentzel, Th. Jensen og H. Arnstrøm. Udvalget har senere valgt Th. Jensen til Formand.

Dernæst behandledes Ændringer af Lovene paa Grund af Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Da der fra Hovedkontoret forelaa Meddelelse om, at der til Afdelingerne udsendtes en Mønsterlov, enedes man om at vente med at foretage de nødvendige Lovændringer, indtil Mønsterloven foreligger. Dog vedtoges det at ændre Lovenes § 6 fra 1. Oktober d. A. at regne til: „Ordinære Medlemmer svarer i Kontingent Kr. 1.75 pr. Maaned, hvoraf 75 Øre betales til C. O. og det faglige Understøttelsesfond og 50 Øre til Arbejdsløshedskassen".

Under „Eventuelt" vedtoges det at afholde første ugentlige Møde Onsdag den 6. Oktober. — Generalforsamlingen afsluttedes derefter af Dirigenten med et Leve for Centralorganisationen.

Ved et Bestyrelsesmøde Fredag den 1. Oktober, konstituerede Bestyrelsen sig med N. C. Christensen som Næstformand og C. A. Frost som Sekretær. *C. F.*

Nykøbing F. Afdelingen begyndte i September sine ugentlige Møder, ved hvilke Medlemmer af Bestyrelsen indledede ved de 4 første om faglige Emner. — Agitationsudvalget har været i livlig Virksomhed og mødte ved Maanedens Slutning med 9 nye Medlemmer.

Tirsdag d. 5. Okt. afholdtes Møde med Herr Overlærer Bang som Indleder om Emnet: „Handelsforeningens Sprogkursus". Herr Bang omtalte først Forskellen paa Handelslærlinges Uddannelse i gamle Dage og nu, og at det ogsaa den Gang gjaldt om at blive saa dygtig som mulig, for at naa frem i første Række; men i vor Tid, hvor Konkurrencen er stor, er det mere nødvendig end nogensinde, stadig at arbejde paa sin videre Uddannelse, og altid have det Maal for Øje, at man vil naa at blive blandt de dygtigste i sit Fag, — ellers naar man aldrig at gøre sig gældende.

Derefter gik Herr B. over til at omtale Maaden, hvorpaa man naar dette Maal, og kunde ikke forstaa, at saa faa havde meldt sig som Deltagere til Handelsforeningens Sprogkursus, — fra vor Afdeling kun 2; vi skulde ikke alene være med til disse Kursus, men ogsaa se at faa oprettet saadanne i andre Fag, f. Eks. Stenografi, Bogholderi, Handelsvidenskab, Varekundskab o. s. v.

Herr Bang sluttede med at udtale, at der naturligvis skal Tid til at lære alt dette, men at man nok skal vide at skaffe sig Tid til det, man har Lyst til, og at Principalerne sikkert vil tage mere Hensyn til vort Krav om tidligere Lukning, naar de ser, at vi benytter en Del af vor Fritid til videre Uddannelse.

Formanden takkede Herr Bang for det udmærkede Foredrag og lovede, at Bestyrelsen skulde gøre sit bedste for at samle Deltagere til disse Kursus, hvilket sikkert ikke vil falde den vanskeligt, da de Tilstedeværende havde fulgt Foredraget med største Interesse fra først til sidst. *A. J.*

Næstved. Foreningen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Torsdag d. 30. Septbr. paa Industribygningen. Til Dirigent valgtes Herr J. W. Andersen.

Formanden aflagde Beretning for Halvaaret og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab; begge godkendtes.

Der foretoges derefter Valg til Bestyrelsen, følgende Medlem-

mer afgik efter Tur: d'Herrer H. Søgren Petersen, P. E. Andersen og J. W. Andersen, i Stedet herfor genvalgtes Herr P. E. Andersen, og d'Herrer Carl E. Qvist og Houmark Sørensen, der nyvalgtes; til Suppleanter valgtes d'Herrer H. H. Bay, J. V. Andersen og Iversen. Herr Jacob Houg Hansen og Herr Rud. Hansen blev valgt til Revisorer, som Suppleanter d'Herrer Andreassen og Erlandsen. Et Agitationsudvalg bestaaende af Herr Houmark Sørensen, Herr Rud. Hansen, Frk. Gerda Larsen, Frk. Beate Olsen og Herr Iversen valgtes.

Generalforsamlingen vedtog at forhøje Kontingentet til 2 Kr. pr. Md. for fuldt betalende Medlemmer. — Formanden sluttede derefter med et Leve for C. O.

Paa et efterfølgende Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig som følger:

Herr P. E. Andersen, Formand (Adr. Søborghus), Herr Carl E. Qvist, Kasserer (Adr. Herr H. Olsen-Birksted), Herr Houmark Sørensen, Næstformand, Herr Johs. Larsen, Sekretær, og desforuden bestaar Bestyrelsen af: Herr Alfr. Christensen, Herr Viggo Knudsen og Frk. Bertha Hobel.

Johs. Hansen, Sekretær.

Odense. Tirsdag den 14. September afholdtes paa Hotel „Ansgar" ordinær halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr Joh. Petersen. Den af Formanden aflagte Beretning om Foreningens Arbejde i det forløbne Halvaar, saavel som det reviderede Regnskab, godkendtes enstemmigt. Herr Oluf Christensen nedlagde sit Mandat som Formand grundet paa Bortrejse fra Byen til 1. Oktober. — Som Herr Christensens Efterfølger foresloges de Herrer Peter Holm og Joh. Petersen; ved den derpaa følgende Afstemning sejrede P. Valget hilstes med Begejstring, da P. indenfor Afdelingen er kendt som en Mand, der ikke paatager sig en Opgave, uden at han af yderste Evne søger at løse den, hvilket vi har Erfaring for fra den Periode, hvor P. sad som Medlem af Bestyrelsen.

I Stedet for de afgaaende: A. Fedders, H. Pedersen og R. Rasmussen, nyvalgtes til Bestyrelsen: Peter Holm og Th. Mortensen, og genvalgtes H. Pedersen. Til Suppleanter valgtes M. Foverskov og Møller. — Agitationsudvalget kom til at bestaa af Bjørn Christensen, V. Knudsen og N. Carl Petersen.

Herr Oluf Christensen fremsatte Forslag om at yde Kassereren et aarligt Beløb af f. Eks. 25—35 Kr. Dette vilde efter Forslagstillerens Mening yderligere skærpe Paapasseligheden. Det er forbundet med et stort Arbejde, og det er af allerstørste Vigtighed, at have en energisk Mand paa denne Plads; det er derfor et Spørgsmaal, om vi i det Hele taget har Raad til at lade være med at lønne denne Post. Forslaget blev fra flere Sider skarpt imødegaaet og sluttelig forkastet.

Dirigenten takkede paa Afdelingens Vegne Herr Oluf Christensen for det udmærkede Arbejde, som han havde udført for Foreningen i den Tid, han havde opholdt sig her i Byen og bad Forsamlingen udbringe et Leve for C. — Efter at Chr. havde haft Ordet, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med et: „C. O. leve". *H. P.*

Paa et den 22. Septbr. afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Joh. Petersen som Formand, P. Holm, Næstformand, N. Carl Petersen, Kasserer, H. Pedersen, Sekretær og Th. Mortensen som Vice-Sekretær. — Til Behandling var endvidere Spørgsmaalet om Kontingentforhøjelse i Henhold til Skrivelse fra Hovedkontoret. Bestyrelsen enedes om paa den kommende ekstraordinære Generalforsamling at fremsætte Forslag om at forhøje Kontingentet til 2 Kr. pr. Md.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 28. September.

Dirigenten, P. Holm, oplæste Dagsordenen, hvorefter Ordet gaves til Formanden, som gjorde de faa mødte Medlemmer bekendt med den fra Hovedkontoret indløbne Skrivelse angaaende Statsanerkendelsen og de dermed følgende Rettigheder og Forpligtelser, ligesom han fremsatte Bestyrelsens Forslag om at forhøje Kontingentet yderligere til 2 Kr. — Fra et enkelt Medlems Side blev der opponeret ret kraftigt imod de 25 Øre. Efter en kort Debat gik Forslaget til Afstemning med det Resultat, at Kontingentet fastsattes til 2 Kr. pr. Md. —

De Herrer Brødrene Foverskov overtog Bibliotheket. Meddelelse om Bytteaften udgaar fra de Herrer. De ugentlige Medlemsmøder begynder Tirsdag den 5. Oktober og afholdes paa Hotel „Ansgar".

Med Hensyn til Kassererposten oplyste Formanden, at da N. C. Petersen ikke paa nuværende Tidspunkt saa sig i Stand til at overtage denne, var der opnaaet Overenskomst med N. Fedders om indtil videre at fungere som Kasserer med Støtte af Formanden eller Sekretæren, — Generalforsamlingen sluttede med et: „C. O. leve."

Derefter samledes man om et fælles Kaffebord for at tage Afsked med Herr Oluf Christensen. Næstformanden, P. Holm, talte smukt for den Bortdragende og takkede ham for den Tid, han havde virket i Odense-Afdelingen, og ønskede ham Held og Lykke i Fremtiden. *H. P.*

Roskilde. Fredag den 13. August afholdtes „Hanespil", der forløb overordentlig vellykket. Efter Kaffebordet, hvor Kaffen serveredes gratis, var der en lille Svingom. — Den 22. August havde vi arrangeret Cycletur til Solrød Strand. Kl. 1 startedes fra Torvet i meget smukt Vejr. Kaffe og medbragt Mad blev nydt ved Stranden. Desværre havde denne fornøjelige Tur kun samlet ca. 20 Medlemmer.

Ved Medlemsmødet den 27. August aflagde de Delegerede Beretning fra Kongressen.

Den 10de havde vi lidt Oplæsning, der modtoges med Bifald af Medlemmerne. — 24de September afholdtes Medlemsmøde, hvor forskellige Forslag til Afholdelse af Vinterens Mødeaftener blev drøftet. Et Forslag angaaende en ugentlig Spilleaften blev efter nogen Diskussion henvist til Bestyrelsens Afgørelse.

Halvaarlig ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 22. Oktober Kl. $8^1/_2$ paa „Højskolehjemmet" med følgende Dagsorden:

1. Formanden afgiver Beretning for sidste Halvaar. 2. Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab til Godkendelse. 3. Valg af Formand. 4. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter, 2 Revisorer samt et Agitationsudvalg. 5. Behandling af indkomne Forslag. 6. Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indgives skriftlig til Bestyrelsen senest 4 Dage forinden Generalforsamlingens Afholdelse. *V. S.*

Sakskjøbing. Bestyrelsesmøde afholdtes den 3. Oktober 1915, hvor Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Formand, Kontorist Madsen, Næstformand, Kommis Aarslev, Kasserer, Kommis Bech, Sekretær, Forvalter Andersen.

Det vedtoges at udsende til alle Handels- og Kontormedhjælpere i Sakskjøbing et Cirkulære angaaende Sprogkursus. *Andersen.*

Slagelse. Onsdag den 22. September afholdtes Generalforsamling i „Industriforeningen"s Lokale. — Formanden aabnede Mødet, hvorefter Rich. Iversen valgtes til Dirigent. Formanden, aflagde derefter Beretning for det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmigt. Regnskabsaflæggelsen udgik og udsattes som sædvanlig til Generalforsamlingen i Marts.

Efter en kort Diskussion valgtes Anton Petersen til Formand. — I Stedet for R. Greve, Chr. Petersen og Fritz Petersen, som efter Tur afgik som Bestyrelsesmedlemmer, genvalgtes Chr. Petersen, og nyvalgtes Bech Hansen og Max Møller. Til Suppleanter valgtes Walther Petersen og F. V. Sørensen. Til Revisorer valgtes fornævnte, og til Revisorssuppleanter Bernh. Christensen og Peter Jensen. — Under „Eventuelt" fremkom Forslag om Forandring af Agitationsudvalget, som herefter bestaar af: Anton Petersen, Chr. Rasmussen, Walther Petersen og F. V. Sørensen. Til Festudvalget genvalgtes Thorsell og Chr. Petersen og nyvalgtes Walther Petersen. — Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O.

Søndag den 3. Oktober afholdtes en Fest i Industriforeningen med Dilettantforestilling, Koncert og Bal. — Tilslutningen var udmærket.

Onsdag den 6. Oktober afholdtes Bestyrelsesmøde, hvor Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Anton Petersen, Formand, Bech Hansen, Næstformand, Thorsell, Kasserer, Chr. Petersen, Sekretær og Max Møller.

Medlemmerne bedes erindre, at det er en Pligt at møde, ikke blot til festligt Samvær, men i Særdeleshed til vore faglige Møder! *T.*

Thisted. Søndag den 24. Oktober vil her i Byen fuldstændig komme til at staa i „Medhjælpernes Tegn". Nævnte Dags Efterm. Kl. 4 afholdes nemlig paa Hotel „Royal" et stort Agitationsmøde, hvortil samtlige Medhjælpere i By og paa Land indbydes.

Da Mødet er henlagt til om Eftermiddagen, for at Kollegerne paa Landet kan deltage, beder vi vore udenbys Medlemmer — allesammen — komme til Stede, og selvfølgelig bør vore Medlemmer i Byen ikke staa tilbage i den Retning.

Herr Redaktør Vilh. Hansen har lovet at komme til Stede som Taler, og netop af den Grund gælder det om ikke at holde sig hjemme; thi vi han godt forud være sikker paa, at den Medhjælper, som udebliver fra dette Møde, vil gaa Glip af noget virkeligt!

Ethvert Medlem maa føle det som en kær Pligt at agitere for Mødet og sørge for at ingen uorganiseret Kollega denne Gang kniber uden om.

Samme Dags Aften Kl. 8 vil der blive afholdt Aftenunderholdning med Concert og Oplæsning og — som Afslutning paa Dagen en lille „Svingom".

Agitér og mød! *Bestyrelsen.*

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
·HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER·TIDENDE·
·ORGAN·FOR·CENTRALORGANISATIONEN·AF·DANSKE·HANDELS&KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER·

Nr. 21. 1. November 1915. 15de Aargang.

LÆNKER.

Nornen kaster kun Malmet
ned i din Viljes Baal,
du selv smeder dig Lænker
— eller Sværd af det gode Staal.

Vi kender selv alle de mange Baand og Hensyn, der binder os i det daglige Liv, og ofte hindrer at vi gør det, der for os synes det rigtige. Vi maa finde os i mange Skranker, som Samfundet og Tiden sætter for os, hvis vi vil leve, og navnlig hvis vi vil udrette noget mellem Mennesker. Vi maa tage disse Lænker paa og vi bærer dem — med Anstand!

Men der er andre Lænker, som mange af os frivilligt tager paa: Fordomme og forældede Anskuelser, som vi Aar efter Aar slæber rundt med til Skade for os selv, fordi de hindrer os i nøgternt at erkende vor virkelige Stilling i Samfundet, og derfor ogsaa hindrer os i at handle og arbejde med vore virkelige Interesser for Øje. Naar man arbejder paa at skaffe vore Idéer Indpas i Medhjælperkredse, møder man ofte en forbausende Mængde Principal-Synspunkter, ligesaa naturlige for en Principal som unaturlige for en Medhjælper.

Kritikløst er de taget op efter Principalerne og lidet eller intet har de med Medhjælpernes Interesser at gøre, pragtfulde Principalsynspunkter, Lænker, færdige lige til at tage paa!

Tal til en saadan Medhjælper om Sammenslutningstankens Fordele, og han vil med aristokratisk Fornemhed bemærke noget om Fagforeningstyranni!

Tal til ham om f. Ex. 7-Lukningen, og De ser ham lægge Ansigtet i højtidelige Folder og bekymret tale om Forretningens Kunder, der ikke kan naa at komme ind fra Landet — Gaardmand Peter Larsen fra Sinkerup kan ikke naa det inden Kl. 7.

Tal til ham om alle de Timer, dér ved en fornuftig Ordning kunde indvindes til Udvikling og Dygtiggørelse af Standens unge Mænd og Kvinder, — det vil ikke interessere ham stort.

Og naar denne Medhjælper, sløvet af en for lang Arbejdsdag, om Aftenen søger sin Adspredelse ved den obligatoriske Tærsken i Kortspil, saa tror han, det er den naturlige Hvile, der er over ham, den der styrker hans Energi til den næste Dags Arbejde. Vi andre véd, at det blot er en Mand, der i Øjeblikket ikke mærker Lænkerne, han har paa.

Og naar han i en eller anden Harmoniforenings selskabelige Lag, sammen med Folk, der i det daglige Liv er tilbøjelige til at overse ham, tømmer Bægre for mange skønne Ting mellem Himmel og Jord, saa tror han vel ogsaa det er Tegn paa, at han mægter at hæve sig over sin Stands Gennemsnit, at det ved en saadan Lejlighed er noget festligt og skønt, der klinger.

Vi andre véd, at det blot er Lænkerne, der rasler.

Vi véd, at de Lænker, Medhjælperne selv har taget paa, maa forsvinde, inden vi kan naa vort Maal, — en frigjort Stand, og derfor maa vi, som Digteren synger, have Lænkerne smedet om til Vaaben og til Arbejdsredskaber.

Det er sundt at kende andre Menneskers Synspunkter og det er udviklende at sætte sig ind i andres Tankegang, men overvejer vi nøjere mange af disse Synspunkter, saa kan det hænde, at de — overfor de Tanker vi bærer frem og overfor de Maal, vi har sat os — svinder ind til at synes tomme Talemaader og intetsigende Bagateller.

Talemaaderne om Fagforeningstyranni og Socialistforskrækkelsen skal vi lade flyve med Vinden og saa tage alt det stærke og sunde, der ligger i dansk Arbejderbevægelse, klogt anvende alt, hvad den kan lære os — og det er ikke lidt.

Jammerklagerne over Tabet af et Par Kunder vil vi overlade til Høkerne og gennem større Frihed søge at udvikle og dygtiggøre os selv og Standen, og derved til syvende og sidst gavne den Virksomhed, hvori vi arbejder.

Det er Ungdommens Natur at finde nye Veje og sætte nye Maal — vor Ungdom vil sikkert forstaa, at der er Skranker nok til at hindre vor Vej fremad — vi behøver ikke selv at smede os Lænker.

Og er vi først naaet saa vidt, at vi kun har Modstanden udadtil at slaas med, da har det ingen Nød. Bliver Modstanden da end nok saa stærk og kommer der end nok saa store Vanskeligheder — hvor Solidariteten er en Selvfølge og Sammenholdet en Æressag, dér sejrer vi tilsidst.

Chr. J. Hendil.

En ny „Funktionærforening".

SIDEN vor Centralorganisation for 15 Aar siden blev stiftet har denne arbejdet efter dette Princip: at søge at samle alle Handels- og Kontormedhjælpere som den Lønarbejderstand, disse er, uden at tage Hensyn til, hvem der var den enkeltes Arbejdsgiver, enten det nu var et kooperativt Selskab, et Aktieforetagende eller den enkelte Principal. — Og det samme Synspunkt, mener jeg, bør lægges til Grund for de kommende Tiders Arbejde.

Imidlertid har det kunnet hænde, at man, naar man agiterede blandt Personalet i „Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger", fik det Svar, at disse Medhjælpere var lønnede efter bestemte Regler og med fast Lønskala, og at de som Følge deraf ikke mente at have nogen Brug for vor Organisation.

— — —

Ser man denne Paastand lidt nærmere efter, vil man hurtig opdage, at den ikke er holdbar. Ved en af „Fællesforeningen"s Generalforsamlinger i Kjøbenhavn blev der af en Delegeret forespurgt om Forholdene paa dette Omraade (se, Aarbog for Fællesforeningen, 1908, Pag. 22), og selve Fællesforeningens daværende Formand, Hr. Severin Jørgensen, besvarer iflg. samme Hefte, Pag. 55, den paagældende Forespørger i følgende ret interessante Ord: „— — — Som bekendt lønner Fællesforeningen ikke sit Personale efter en bestemt Skala, saaledes at en Forretningsfører faar saa meget, en Lagerforvalter saa meget, en Kontorist saa meget, en Lagerarbejder saa meget o. s. v. Ja, Personalet i samme Stillinger og ved ens Arbejde, med ens Anciennitet og med samme Ansvar, faar endog ofte ikke samme Løn. Lønnen, der betales enhver af Personalet, staar derimod hovedsagelig i Forhold til den Dygtighed og Samvittighedsfuldhed, hvormed Vedkommende varetager sin Gerning — for saa vidt det da lykkes Styrelsen med de højere Ansattes Hjælp at taksere hver enkelt af Personalets Værd for Fællesf., hvad jeg naturligvis ikke tør pastaa altid lykkes ganske*) — — —".

Man vil af denne Udtalelse se, at Fællesforeningens daværende Formand ikke var blind for, at der ofte kunde spille rent personlige Momenter ind, naar Lønforholdene skulde ordnes. Af Praksis lærer man jo, at den, der forstaar at gaa sine Overordnede „under Øjne", ofte favoriseres paa den samvittighedsfulde, men mere tilbageholdende Arbejders Bekostning.

— — —

Fællesforeningens Medhjælpere indtager altsaa ingen Særstilling til os andre, og derfor maa de høre os og vor Organisation til. — Lønforholdene i Fællesforeningen er for de lavere Funktionærers Vedkommende meget daarlige, og tilmed er Opsigelsesfristen meget kort, kun 14 Dage, og ved Krigssituationens Indtræden i Fjor blev de alle betinget opsagte — noget, vi jo iøvrigt ogsaa kender andet Steds fra — men derfor bliver det jo ikke mindre hensynsløst.

Paa Baggrund heraf maa man da se det Skridt, som Fællesf.s Funktionærer i Kolding har taget ved at starte „F. D. B.s Funktionærforening" af 27. Juli 1915.

Denne Forenings Formaal er „at søge Medlemmernes Livsvilkaar forbedret og i det hele varetage disses Interesser overfor F. D. B.", og for at opnaa dette vil Bestyrelsen søge oprettet lignende Foreninger i F. D. B.s øvrige Afdelinger samt, naar dette opnaas, søge dannet en Centralorganisation for disse.

Alt dette er jo i og for sig ikke saa mærkeligt — men naar man saa hører, at det maanedlige Kontingent, en saadan Organisation skal bygges op paa, — er 25 Øre, ja, saa maa enhver Fagforeningsmand „strække Gevær". Der er sikkert ingen Fare for Overtrædelse af Lovenes § 13, der siger, at „Kassebeholdningen maa ikke være større end nødvendigt. Det øvrige skal indsættes i o. s. v."

— — —

F. D. B.s Funktionærforening er et ganske interessant Fænomen i vor Tid. Vor Organisation tæller, véd jeg, ogsaa maalbevidste og klartseende Medhjælpere, der er ansat i Fællesforeningen i de forskellige Byer — men for de ganske unge og dem, der er forholdsvis ukendte med vort organisatoriske og sociale Arbejde, kunde der jo være Grund til at paavise Forskellen mellem F. D. B.s Funktionærforening og vor Organisation, naar Lejlighed gives.

En Legetøjsforening som den førstnævnte har de nemlig ingen Brug for — og der gives kun én Centralorganisation af Handels- og Kontormedhjælpere i dette Land — og det er den, de bør tilhøre.

N. C. Nielsen.

*) Udhævelserne er foretagne af mig. *N. C. N.*

Vore Fjender.

ER det værd at slutte sig til vort Forbund? Kan Handels- og Kontormedhjælpernes faglige Organisation gøre noget virkeligt for sine Medlemmer? Evner den noget?

— Slet ingenting, siger vor udenforstaaende Kollega. Den kan ikke forkorte min Arbejdstid. Den kan ikke skaffe mig højere Løn. Den kan ikke betrygge min Stilling overfor min Arbejdsgiver. Ikke sandt, det vilde være en daarlig Forretning at kaste Penge bort til en Forening, som kun kan give mig Stene for Brød. Jeg sparer altsaa mine Kontanter.

Hvorefter han med den Samvittighedsro, som et velunderbygget Standpunkt altid udvirker, begiver sig ind paa den nærmeste Beværtning for der at ødsle en Sum bort, overfor hvilket vort stakkels Maanedskontingent skriger til Himlen.

— Ikke synderligt, siger vor organiserede, men lunkne og modvillige Kollega. Der er jo en Arbejdsløshedskasse og en Pladsanvisning og lidt andet Pilleri, som jeg maaske ved Lejlighed kan have lidt ud af. Men ellers kan jeg næppe gøre Rede for, hvorfor jeg i Grunden er Medlem. Jeg er formodentlig bleven det i et saakaldt blødt Øjeblik. Og mit Medlemsskab er ikke videre befæstet. Hvis de nu finder paa at sætte Kontingentet op, saa gaar jeg. Det er bestemt.

Og i Stedet for at gaa til Medlemsmøde styrer ogsaa dette fortræffelige Menneske sine Fjed mod Beværtningen, hvor han i Fællesskab med den anden forfærdes over den fremragende Dumhed, som har affødt Tanken om et Organisationsarbejde indenfor Medhjælperstanden.

— Men vi andre, vi, som syv lange og brede under Modgang og Skuffelser har levet os sammen ved Forbundets Idé — — hvad siger nu vi?

Vi siger, at de to forudgaaende ærede Talere har Ret.

Vi indrømmer, at vort Forbund ikke hører til Fagbevægelsens Stormagter. Det er, hvad de ydre Magtmidler angaar, jo lidt nok, hvad vi evner, og vi er de sidste til at overvurdere Styrken af en Organisation, der kun samler et Mindretal af Fagets Udøvere. Derfor gaber vi ikke over større Stykker, end vi kan faa ned. Nej, naturligvis er vor Magt begrænset.

Som sagt: Dette indrømmes.

Men saa er vi samtidig saa heldig stillede, at vi paa en Prik kan sige, hvis Skylden er.

Skylden ligger udelukkende hos de to ærede Talere, som vi nylig hørte udvikle sig. De skal udpeges som de skyldige i det Forhold, at Medhjælperstanden endnu har saa langt, langt tilbage. Jeg indser ikke, hvem andre der skulde kunne tilkomme den Ære.

Skylden er ikke deres, som ryddede de første Veje — ikke

deres, som senere kom til — ikke deres, som den Dag i Dag bringer Ofre og slider og slæber for at holde Organisationen i Trivsel.

Skylden er heller ikke Principalernes. Det er kun uforstandige Principaler, der længer vil stampe mod Brodden. I vore Dage har den sociale Sammenslutning i Virkeligheden kun indre Fjender. Og denne Betegnelse skal da heftes paa disse vore Standsfæller, som nægter at kendes ved os, og som uden Betænkning falder os i Ryggen, hvor en øjeblikkelig Fordel tilskynder dertil. Og paa dem, som nok for et Syns Skyld staar i vore Rækker, men som næsten ikke er til at slæbe med, de virker som en Blyklods om Benet paa Standens Arbejdere, og hvert Øjeblik kan man vente, at de ruller deres Telte sammen og gaar til andre Græsgange.

Disse to Medhjælpertyper er i Virkeligheden de eneste Fjender, som vi behøver at regne med. Dette Skudsmaal skal følge dem som nagelfast Tilbehør, hvor de viser sig. Det er dem, fra hvem de voldsomste Angreb mod Organisationsarbejdet kommer — det er dem, vi maa bekæmpe.

Og det forandrer jo med et Slag hele Stillingen. Er det deres Skyld, at Organisationstanken endnu ikke er trængt igennem hos os, saaledes som i andre Samfundsklasser — er det dem, der paa det føleligste svækker dens Fremgang — ja, saa tør vi i det mindste frabede os deres Haan i Anledning af, at vort Forbund udadtil ikke formaar at udrette saa grumme meget for sine Medlemmer. Det staar i deres egen Haand at ophæve Aarsagen hertil. Den Dag da de selv vil, — den Dag, da de slaar Følge med os i alvorlig Vilje til at hæve deres Stand — den Dag er Handels- og Kontormedhjælpernes faglige Forbund i Henseende ogsaa til de ydre Magtforhold ikke længere er et friseret Lam, men en virkelig Løve, der bærer Løvens Klo.

Den Mangel, som de anklager os for, er de selv i Stand til at afhjælpe. *P. Stavnstrup.*

Norsk Medhjælperbevægelse.

ORGANISATIONSBESTRÆBELSERNE blandt Skandinaviens Handels- og Kontormedhjælpere finder højst forskellige Ytringsformer. Saaledes er der et uhyre Svælg befæstet mellem vor Centralorganisations og det svenske „Riksförbunds" Formaal og Virkemaade. Medens det svenske Forbund, der iøvrigt er saare løst sammenføjet, principielt afsværger al Maskepi med fagforeningsmæssige Opgaver, søger netop vor Organisation samtidig med sine voksende Midler og dermed øgede Styrke, at udvide sit Virkefelt paa disse Omraader.

Norsk Medhjælperbevægelse indtager atter et tredje Standpunkt, der vel i det væsentligste dækker vort, men dog bag Krav og Principper ikke har den Styrke, som dels de gennem Aarene fæstnede Organisationsformer, dels en solidere financiel Basis afgiver. Denne Afvigelse fra danske Organisationsformer kendes ogsaa fra andre Fag og hidrører saavel fra en anden Udvikling af den faglige Bevægelse som ogsaa, og vel ikke mindst, i de fra danske fuldstændig afvigende geografiske Forhold i vort nordlige Broderland. Alene de overordentlig store Afstande rejser naturligvis usædvanlige Hindringer for det organisatoriske og præcise Samvirke, der er en stærk Landsorganisations nødvendige Forudsætning.

Forskelligheden mellem „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" og vor Centralorganisation fremtraadte bl. a. ved den nylig stedfundne Kongres i Frederiksstad. Vor norske Broderorganisation omfatter henved 5000 Medlemmer, altsaa tilnærmelsesvis samme Medlemsstyrke som vor C. O. Men den financielle Styrke er adskillig ringere end vor. Dette skyldes Nordmændenes lave Kontingent, der beløber sig til en Bagatel af — Kr. 1.60 aarlig! Naturligvis kan en Organisation ikke løse virkelige fagforeningsmæssige Opgaver med et saadant Medlemsbidrag, selv om de lokale Foreninger raader over noget højere Kontingenter. Thi derved bliver Tyngdepunktet i bedste Fald kun flyttet, og Landsorganisationens Slagkraft hæmmes. Mange Opgaver maa lades uløste, og selv de mest beskedne Ønsker om at øge Organisationens indre, og navnlig ydre, Aktivitet, maa ofte opgives. — Dette mærkelige Forhold skyldes ingenlunde Vrangforestillinger hos de egentlige Ledere. Tvertimod! De mest fremtrædende af vore norske Kolleger slaar bestandig til Lyd for øgede Bidrag. Saaledes ogsaa ved den nævnte Kongres, hvor den nyvalgte Formand foreslog at forhøje Kontingentet til Kr. 3,—, hvoraf Kr. 1.— skulde henlægges til en Reservefond i Lighed med vor. Ogsaa vort Broderorgan, „Handelsfunktionæren", har fyndigt understreget, at „vil man et stærkt, handledygtigt Landsforbund, maa man ogsaa betale for det". Desværre fulgte Nederlaget — omend med et forsvindende Flertal — Kontingentforhøjelsens Tilhængere, og Hovedledelsen vil i den kommende 2-aarige Kongresperiode under disse Forhold blive stillet overfor vanskelige financielle Problemer.

Almindelig Interesse fortjener det Forslag til Minimalløn for Handels- og Kontormedhjælpere, som Kongressen vedtog. Forslaget indeholder følgende Krav: Den almindelige Arbejdstid er for Butiksfolk: 9 Timer, for Kontorfolk: $7^1/_2$. — Ingen maa ansættes uden at have gennemgaaet et 3 Maaneders Dagkursus eller uden at forpligte sig til at gennemgaa et etaarigt Aftenkursus paa Handelsskolen i Byer, hvor en saadan findes, og det paahviler Principalen at paasé, at dette efterkommes.

I Minimalløn betales: til den, der kun har gennemgaaet et 3 Maaneders Dagkursus eller gaar paa det et-aarige Aftenkursus: 480 Kr., stigende efter 1 Aars praktisk Øvelse til 600, efter 2 Aars do. til 900 og efter 3 Aars do. til 1200 Kr., til den, der har gennemgaaet et 6 Maaneders Dagkursus: 720 Kr., stigende efter 1 Aars Praksis til 900 og efter 2 Aars do. til 1200 Kr., til den, der har gennemgaaet 1 Aars Dagkursus: 900 Kr., stigende efter 1 Aars Praksis til 1200 Kr., til den, der har Handelsgymnasium eller Artium og $^1/_2$ à 1 Aars Dagkursus: 1200 Kr.

Der tilstaas 14 Dages Ferie med fuld Løn. — For Overarbejde erlægges: Paa Hverdage et Tillæg af 40 Procent, paa Søndage et Tillæg af 80 Procent af den Løn, Vedkommende har, beregnet pr. Time efter det i første Punkt nævnte Antal daglige Arbejdstimer. — Der betales fuld Løn under Militærtjeneste.

Dette Forslag er som Forhandlingsgrundlag meget opportunt, og det maa med Interesse imødeses, om det lykkes at opnaa en Ordning, baseret paa de i Forslaget nedlagte Synspunkter. Thi i modsat Fald vil de tiltalende Tanker, der finder Udtryk i denne Tarif, opløses i luftige Teorier. — Lønspørgsmaalet, der rager op over alle andre faglige Krav, kan ogsaa for os ret snart faa aktuel Interesse og vi vil naturligvis i givet Tilfælde — endnu — ikke være stort bedre farne end Nordmændene, dersom det gælder om virkelig at gennemføre en saadan Minimalløn-Tarif for vore Medlemmer. — Men selvfølgelig kommer vi ikke udenom dette vægtige Spørgsmaal og det gælder derfor netop om at vi talmæssig styrker og navnlig financielt underbygger vor Organisation, saaledes at vi evner at løfte og løse Opgaverne.

Bortset fra de Vanskeligheder, som det lave Kontingent nødvendigvis medfører for Organisationsarbejdet, har den forløbne Kongresperiode dog bragt vore norske Standsfæller væsentlige Resultater. Saaledes har den nye Butikslukningslov medført, at Syvlukningen er en Kendsgerning i 34 Byer. Angaaende en Modernisering af den lavere kommunale Handelsundervisning, har Regeringen nedsat en Kommision, hvoraf Forbundets Formand var Medlem, og en Betænkning vedrørende tilfredsstillende Nyordning af dette Anliggende vil i nær Fremtid foreligge. Endelig har Stortinget bevilget Kr. 10.000.— til Rejsestipendier, der i Norge uddeles af Medhjælperorganisationen, — altsaa et Omraade, hvor man ligesom m. H. t. Syvlukningen er langt videre fremme

end hos os. Faglige Spørgsmaal som Dyrtidstillæg og Sommerferier er optaget af Forbundet, og dette har ligeledes startet en Sparebank, der hidtil har fungeret tilfredsstillende. Dette gælder ogsaa for Arbejdsløshedskassen, hvis gennemsnitlige Ledighedsprocent, selv under de forhaandenværende Forhold, kun andrager 1,8, medens denne Institution kan bære en Belastning af ca. 3 pCt.

Af Landsmødets Forhandlingsemner gav Spørgsmaalet om Organisationens Stilling til Strejker i andre Fag Anledning til livlig Diskussion. Aarsagen dertil skyldtes en Havnearbejderstrejke i Trondhjem, hvor Handelsmedhjælpere optraadte som „Arbejdsvillige". Der opnaaedes Enighed om følgende Udtalelse: „Landsmødet henstiller til Forbundets Medlemmer ved Strejke i andre Fag ikke at udføre Arbejde, der berøres af Konflikten. Det henstilles til Handelsstanden ikke at paalægge Personalet at udføre Arbejde, hvorom der hersker Konflikt." — Naar Henstillings-Formen her er valgt, maa dette naturligvis ligeledes ses i Belysning af de ringe financielle Midler, Landsforbundet raader over, og som ikke tillader det at forbyde sine Medlemmer at udføre Strejkebryderarbejde.

Iøvrigt skete ved Landsmødet bl. a. den Personforandring, at Forbundets energiske, fra vore Kongresser velkendte og afholdte Formand, Herr Chr. Dybwad, ønskede at fratræde og derfor erstattedes af en af Organisationens betydeligste Kræfter, Herr Rich. Alb. Rasmussen, der ligeledes gæstede vor Kongres i 1912. — Chr. Dybwad's Energi bevares dog ogsaa fremtidig for vor norske Broderorganisation, idet denne Kollega nu er Forbundets Næstformand og fremdeles Redaktør af „Handelsfunktionæren".

Fra Kjøbenhavn.

MARTIN PEDERSEN.

Født den 14. Marts 1877 i Uggerby i Vendsyssel som Søn af Landmand P. — I Kontorlære 1890. Gennemgik Provinshandelsskolernes 3-aarige Aftenkursus (Eksamen med Udmærkelse). Derefter ansat i saavel Kontor- som Butiksfagene, fra Juni 1913 paa Fabrikskontor i Kjøbenhavn. Medlem af Hjørring-Foreningens Bestyrelse 1899, senere af Afdelingsbestyrelserne i Thisted og Vejen. Valgt som Medlem af den kjøbenhavnske Fællesbestyrelse, August 1913 og til Formand for de kjøbenhavnske Afdelinger, August 1914.

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGEN i Kjøbenhavn, der omfatter 6 Brancheafdelinger, har ved en nylig afholdt Generalforsamling valgt den hidtidige Formand, Herr Martin Pedersen, til Foreningens fastlønnede Førstemand.

Denne Nyordning er foranlediget dels af Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse delvis af den almindelige Udvikling af vor Centralorganisation, der har medført, at Assistenten paa de kjøbenhavnske Afdelingers Kontor, er ansat paa vort Hovedkontor. Derfor har man benyttet Lejligheden til den eneste rette Administrationsform: Den fuldtlønnede Formand, der kan stille sin Tid og sit Arbejde helt og ubeskaaret til Raadighed for de overordentlige Krav, som Hovedstaden stiller til planmæssigt og vedholdende organisatorisk Arbejde.

Herr Martin Pedersens Valg er egentlig kun et Genvalg, der dog ifølge sin Form knytter P. endnu nøjere til de kjøbenhavnske Afdelinger.

Ogsaa her er det en Provinsianer, der vælges til en af Organisationens vigtigste kjøbenhavnske Tillidsposter, og endda en Standsfælle, som kun i kortere Tid har deltaget i Organisationsarbejdet i Hovedstaden. Men Martin Pedersen har hurtigt evnet at samle fortjent Tillid om sit Navn, og dette skyldes ikke alene personlige Karakteregenskaber, men ogsaa Medlemmernes Forstaaelse af, at der bag hans rolige, næsten beskedne Fremtræden, staar en Mand, som med Alvor, men ogsaa med Overbevisningens Styrke er gaaet ind til en Virksomhed, han omfatter med den størst mulige Interesse og er rede til at ofre Evner og Kræfter.

Iøvrigt er denne Vendelbo, der stammer fra en afsides Landsby bag den nordligste jyske Klitrække, og i intet ligner den sædvanlige kjøbenhavnske Medhjælpertype, ingenlunde noget ubeskrevet Blad i vor Organisation. Herr Martin Pedersen har endog deltaget i Organisationsarbejdet i Tiden før Centralorganisationen, og valgtes ved Hjørring-Foreningens Start til dennes Sekretær. Gennem en Række Tillidshverv i jyske Afdelinger er P. nu naaet frem til en Forgrundsplads, der stiller store Krav til sin Mand: Energi, Initiativ og ukuelig Udholdenhed, — og vi véd at ingen mere end den kjøbenhavnske Formand ønsker at fyldestgøre disse Fordringer.

Maatte det derfor ogsaa lykkes ham!

Kommer I snart?

DETTE Fyndord, der er rettet til en i stærk Fremmarch værende Stand: Husmændene, kan med lige saa god Grund rettes til vore Standsfæller. Hvorlænge skal der endnu ventes, til I faar frigjort Jer for Fortidens mugne og overgemte Traditioner, og faar gnedet Søvnen af Øjnene, saa at I kan se, hvilke Fremskridt der er gjort uden omkring Jer blandt de andre Samfundslag. — Kan I da ikke sé og forstaa, at Stilstand er det samme som Død for et Samfundslag som Medhjælperne? — Den Løn, som man for ca. 10 Aar siden netop kunde slaa sig igennem med, den halvsultes der paa nu; den Gage, som man da kaldte en ret ordentlig og pæn Løn, kan man nu kun lige slaa sig igennem med, og hvorledes det gaar med hele det store Gros af Medhjælperne, som dengang maatte nøjes med en Sulteløn, og hvis Stilling i Mellemtiden er bleven forbedret i en tilsvarende Grad, — hvad de nylig indhentede statistiske Oplysninger jo viser, — ja det er mig en Gaade. At man dog ikke kan lære at forstaa og bedømme sine egne Forhold i Stedet for med den gamle Ligegyldighed, der gennem Tiderne har præget Medhjælperne, at køre videre, indtil man med Skræk vaagner en skønne Dag mellem Ruinerne af sine Eksistensbetingelser.

Men selv om man nu ogsaa foretrækker i Kortsynethed og Sløvhed at halvsulte videre paa den gamle Facon, hvad vil Medhjælperen da gribe til, naar vor Tids største Spøgelse — Arbejdsløsheden — slaar sin Klo i ham? Han har intet at staa imod med og synker straks ned i Elendigheden. Enhver Afdelingsformand eller -kasserer kender af egen Erfaring disse Forhold. Vi har jo alle set den triste Række af uorganiserede Arbejdsløse

møde op — een efter een — og præsentere deres sørgelige Tilstand; ingen af dem er ordentlig klædte, de fleste medtagne af Savn og Nød, ja mange endog af ligefrem Sult, adskillige har i lang Tid ikke ikke faaet varm Mad, men alle beklagede, at de ikke i Tide sluttede sig til vor Organisation. — Selv om vor Arbejdsløshedskasse ikke afværger Arbejdsløsheden, saa kan den dog lindre de værste Følger deraf og hindre Medhjælperen i straks at gaa til Bunds. — Jeg vilde ønske, at samtlige vore uorganiserede Standsfæller ligesom gennem levende Billeder maatte kunne se hele den sørgelige Række af vort Fags stakkels Arbejdsløse; kunde de det, da var der om en Maaned vist ikke mere end 1 pCt. uorganiserede Medhjælpere i de sideordnede Handels- og Kontorfag.

Uorganiserede Standsfælle! Idag var det ham, der var saaledes i Nød, imorgen er det maaske Dig. Søg derfor i Tide det eneste Værn, Du har, at Du ikke bagefter ligesom hine med bitter Fortrydelse maa sige:

Gid jeg dog i Tide havde sluttet mig til Organisationen.

Aalborg, den 23. Oktober 1915. *Th. Hansen.*

Lønarbejderne i Handel og Omsætning.

BLANDT det anseelige Antal Arbejder-Fagblade, der udkommer her i Landet, er „Jærn- og Metalarbejderen", Organ for „Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark", et af de største og bedst redigerede. Da dette Fagskrift er Organ for en Række sideordnede Fag, der raader over et stort Medlemsantal, og Bladet iøvrigt hævder en anset Stilling indenfor Fagpressen, er det af megen Interesse for os, at netop „Jærn- og Metalarbejderen" i en Artikel, hvis Hovedindhold vi nedenfor gengiver. beskæftiger sig med vor Stand og vore Organisationsbestræbelser:

Efter Opgivelser fra Statens statistiske Departement — skriver „Jærn- og Metalarbejderen" — tæller denne Erhvervsgruppe nu ca. 60.000, et saare imponerende Tal i Betragtning af de andre Erhvervsgruppers Størrelse. Byarbejdsmændene tæller godt og vel 40.000, men de er fordelte som Hjælpere ved mange forskellige Fag. Den største af Industrierne, Jærn- og Metalindustrien, tæller af faglærte kun ca. 20.000.

Dette Forhold kalder paa Eftertanken. Er det end saaledes, at Handels- og Kontormedhjælpernes store Skarer nu og rimeligvis ogsaa fremdeles udgøres af de Unge, saa er det ogsaa saadan, at denne Erhvervsgruppe er saa ganske ny, at dens Eksistens næppe kan vise en Menneskealder tilbage i Tiden. Den har ingen aarhundredgammel Fortid og ingen Traditioner at falde tilbage paa. Den er ny og allerede saa stor. Mange Muligheder skjules i den, og det er ikke længer den vagtsomme Spejder, der af videnskabelige Grunde interesserer sig for Befolkningslags Opkomst og Dannelse, der har sit Øje vendt imod dette Punkt, men ogsaa vi andre ser af og til spørgende mod den Kant.

I de senere Aar har man dog paa forskellig Maade gentagende hørt fra det Fag. Statens statistiske Departement har saaledes for et Par Aar siden indsamlet Materiale til en alle Hensyn uafhængig Belysning af Forholdene i dette Fag, og Resultatet blev en Statistik, som i Slutningen af Juni d. A. i Hovedtrækkene offentliggjordes i „Statistiske Efterretninger". Og denne Statistik viste sig at være et særlig interessant Stykke Arbejde, fordi man af det faar Indblik i Forhold, man forlængst troede bortryddede fra Arbejdsvilkaar og Aflønningsforhold mellem Kapital og Arbejde. Man overraskes unægtelig ved at se de Gennemsnitstal, man er kommet til, og man opdager, at Hovedstadens og Købstædernes virkelige Lønproletariat nu ligger i Medhjælperklassen, navnlig den Del, som er beskæftiget i den egentlige Handels Tjeneste. —

Efter en Omtale af vor Centralorganisations Virksomhed og Fremgang fortsættes der:

Det ene med det andet er Ting, der ikke undgaar Bevaagenhed fra anden Side, men des mere man arbejder sig ind i Ting, des flere Sider finder man, som man uvilkaarligt fæster sig ved, og for Arbejderne — maaske ogsaa for andre — er det en ikke uinteressant eller ligegyldig Ting at erfare, at mange af de fra de kjøbenhavnske Arbejderhjem udgaaede Handels- og Kontormedhjælpere hører til dem, der trods lave Lønninger og lang Arbejdstid staar udenfor Organisationen i dette Fag.

Hvordan kan det være?

Er dette et Udslag af Ungdommens iøvrigt privilegerede Ret til at søge nye Veje og altsaa Modvillie mod Organisation, eller er det Ligegyldighed og Uvidenhed, der gør dem passive? Vi véd det ikke, men i førstnævnte Fald kan det kun siges, at hvis det er saaledes fat med Arbejdernes Børn, at de tror at kunne opnaa, lad os sige, blot gennemgaaende taalelige Kaar uden at vende Front til nogen Side, saa er de paa Vildspor, og har deres egen mange Gange økonomisk fortvivlede Stilling ikke været i Stand til at sige dem dette, saa giver den nuværende Tid dem et meget pinligt Svar paa, hvad de har at vente af Handels-Kapitalens Forvaltere. Ingen uden Handelens Folk skovler i denne Tid Penge hjem, og de gør det almindeligvis skamløst og uden smaaligt Hensyn til andre, men ofte endog uden at undse sig ved at bruge de forkasteligste Midler dertil. Alle deres Varer holder de hellere end gerne i høj Pris undtagen den Arbejdskraft, de benytter.

Synd og Skam er det derfor, om den store Befolkning ogsaa blokkes af Handelsstanden ved at bidrage til Underholdet af dens billige Arbejdskraft.

Artiklens sidste Afsnit vender sig mod et Forhold, der i hele sin sociale Urimelighed virker hæmmende paa de almindelige fagforeningsmæssige Bestræbelser og ofte hidføres ved en besynderlig Kortsynethed hos Folk, der selv véd at værdsætte Fagforeningsbevægelsens overordentlige Betydning.

Agitation blandt Medhjælpere udgaaet fra Arbejderhjem burde være overflødig — thi disse Standsfæller har dog allerede fra Hjemmet lært at vurdere Organisationens Nytte.

Fag-Litteratur.

PRAKTISK HAANDBOG FOR HANDELSMÆND (Aschehougs Forlag, Kristiania). — Under Redaktion af den norske merkantile Forfatter Gregard Heje, hvis Bog „Nye Forhold, nye Former og nye Krav i Handelslivet" i sin Tid vakte berettiget Opsigt, foreligger der 10 af 14 Hefter af en merkantil Haandbog, hvis Medarbejdere tæller flere af norsk Handels- og Erhvervslivs velkendte Navne.

Det tør vistnok siges, at denne Haandbog udfylder en Lakune i den skandinaviske Faglitteratur. Medens der i det sidste Tiaar paa dette Omraade er fremstaaet en overordentlig righoldig udenlandsk, navnlig tysk, Speciallitteratur, staar det skandinaviske Bogmarked netop i saa Henseende tilbage. Imidlertid medfører naturligvis de voksende Krav til teoretisk Uddannelse og almindelige boglige Fagkundskaber, at der aabnes saavel Handelsstandens Hovedpersoner som Medhjælperne let Adgang til en efter Tidens Fordringer afstemt Faglitteratur.

Haandbogen, som her foreligger, fyldestgør et vist Omraade af disse Krav. Langt fra at kunne sammenlignes med Hages store Haandbog — en Sammenligning, Hejes Bog ejheler prætendere — kan den snarere betegnes som en moderniseret Udgave af Alb. Kaarups nu forældede „Alm. Handelsvidenskab". Forskellen i den Maade, hvorpaa de to Forfattere har løst deres Opgave, er væsentlig bestemt ved de mellemliggende 20 Aar, siden Kaarups Bog udkom. Hejes Bog er et aktuelt Værk, der klarlægger interessante Sider af vor Tids merkantile Forhold og Nydannelser, og aabner Læseren Udsyn mod nye Muligheder. Afsnit som Søfartspolitik, Oplysningskontorer, Handelsmusæer, Den nyeste Udvikling af den indenlandske Produktion for Eksport, Den tekniske og merkantile Udvikling og dens Indflydelse paa Kvaliteten, endvidere Administration og Kontorhold, Reklame og Propaganda o. s. v. er tilstrækkelig til at karakterisere Haandbogens moderne Anlæg og praktiske Betydning. — Iøvrigt har Haandbogen bl. a. tilfælles med det sidstnævnte danske Værk, at Veksler og Vekselret er særdeles indgaaende behandlet, men saavel dette som øvrige Afsnit fremtræder i en Udarbejdelse og Form, der gør Bogen adskillig lettere læst end dens 20 Aar ældre danske Forgænger.

Danske Handels- og Kontormedhjælpere burde stifte nærmere Bekendtskab med Gregard Hejes Bog, hvis Anskaffelsespris — Kr. 7.00 — er overkommelig i Subskriptionsformen.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Conto pro diversi.

AALBORG I 7-LUKNINGENS TEGN.

Fra Aalborg skrives til os: Det er nu lykkedes at faa 7-Lukning hele Aaret rundt gennemført i næsten alle Brancher, saa at Aalborg mellem 7 og 8 nu kan kaldes „en lukket By". Til dette Resultat har vor Afdeling selvfølgelig ydet sin bedste Medvirkning og Støtte, ligesom den vedblivende arbejder paa at befæste Resultatet.

Som et Skridt i denne Retning vedtoges paa et Medlemsmøde at sende alle Medlemmerne en kraftig Anmodning om at boykotte alle de heldigvis kun faa Forretninger, der ikke vilde tiltræde 7-Lukningen, ved at undlade at handle i disse Forretninger, ligesom denne Beslutning publiceredes gennem Dagspressen.

SYVLUKNINGEN.

Forslaget om Butikslukningslovens Revision er fremdeles uadskillig fra enhver Rigsdagssamling. Altsaa forelagdes fornylig Forslaget paany i Landstinget og sendtes uden nævneværdig Omtale i et Udvalg paa 15 Medlemmer. — Formentlig vil der nu raade overvejende Sympati for Syvlukningens Princip, men derimod saa meget mere Meningsafvigelse vedrørende de endelige Lovbestemmelser.

I Sakskøbing er 7-Lukningnn indført i Kolonial- og Fedevarebranchen, hvorimod det for Tiden viste sig umuligt at gennemføre den tidlige Lukning i de andre Butiksbrancher. Overenskomsten gælder fra den 18. Oktober til 10. December og fra 27. December til 1. Marts.

„MEDHJÆLPEREN",

Meddelelser for Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus, er undergaaet et Redaktørskifte, idet vor kendte Aarhus-Kollega, Herr Bogholder Carl Jensen, har overtaget Ledelsen af det lille Maanedskrift. Selv om „Medhjælperen" betegner den stedfundne Forandring som et almindeligt Personskifte, tør det dog antages, at dette ogsaa vil sætte Præg paa selve Indholdet. — Ogsaa til Medlemmernes Støtte appelleres dér. Den nye Redaktion lyser saaledes efter „Meddelelser om Lukketidsoverskridelser, Dyrtidstillæg, inhumane Principaler og Forslag om Forbedringer af ren lokal Natur i organisatorisk Henseende."

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Den 2. Septbr. afholdtes ordinær. Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning, hvoraf bl a. fremgik, at der var Tilgang af 29 og Afgang af 18 Medlemmer, af hvilke 11 var overført til andre Afdelinger, 2 overgaaet til anden Stilling og 2 slettet med Restance. Han omtalte Resultatet af Statistikken, Fabriksbesøgene, der alle havde haft god Tilslutning, og sluttelig det gode Resultat vedrørende 7-Lukningen. Beretningen godkendtes enstemmig. —

Th. Hansen aflagde paa de Delegeredes Vegne en kort Beretning fra Kongressen og navnlig m. H. t. Afdelingens Forslag, og besvarede sluttelig nogle Forespørgsler. — Denne Beretning godkendtes. Forinden man skred til Valg af Formand redegjorde den afgaaende Formand, Nielsen-Lindquist, for sine og de 3 ekstraordinært afgaaende Bestyrelsesmedlemmers Bevæggrunde til Fratrædelsen. Efter en Diskussion, der navnlig drejede sig om Formandens Stilling til Afdelingens Kongresforslag, skredes til skriftlig Afstemning mellem de 2 foreslaaede, den afgaaende Formand og Th. Hansen. Th. Hansen valgtes med 18 Stemmer, Nielsen-Lindquist fik 12 Stemmer.

Der valgtes til Bestyrelsen: Forretningsfører J. Poulsen, Bogholder P. M. Berg, Kasserer K. Schmidt, Kommis Martens, Bogholder Nørgaard, Kommis J. Johansen. Suppleanter: J. Jørgensen og H. Johansen, Revisor O. Toppenberg (Genvalg). *Th.*

Aarhus. Søndag den 17. Oktober indviede Foreningen ved en lille Festlighed sine nye Lokaler i Forsamlingsbygningen i Østergade. Sangforeningen „Arion" glædede Afdelingens Medlemmer ved sin smukke Sang. Dette Kor karakteriseres ved smukke, velskolede Stemmer og en paa det vokale Omraade kulturelt udviklet Smag, der næppe overgaaes. — Man bemærkede særlig en nydelig harmonisk bygget Tenor og en Baryton, som sjælden findes bedre. Alt i alt — en Aften man maa haabe hurtigt maa gentages. Efter Koncerten fælles Kaffebord og derefter en Svingom.

Tirsdag den 19. Oktober afholdt Foreningen sin sædvanlige Mødeaften med fhv. Trafikminister J. J. Jensen som Taler. Aftenens Emne: „Vore udvandrede Landsmænd" er i sig selv interessant og blev af Herr J. fortolket paa en Maade, der holdt Medlemmernes Interesse fangen fra først til sidst. Herr J., der har opholdt sig flere Aar i Amerika, skildrede vore derværende Landsmænds Liv, deres Kampe, Sorger og Glæder i et Samfund, hvor det gyldne Mammon vinker, men hvor den haarde Virkelighed viser, at dets Erhvervelse ikke er nogen Leg.

Det er kun beklageligt, at saa faa af vore Medlemmer var tilstede, og vi haaber, at dette ikke maa blive almindeligt i den forestaaende Sæson. Naar Bestyrelsen gør sig Anstrængelser for at tilrettelægge interessante Mødeaftener, er det Medlemmernes Pligt at paaskønne dette ved at give Møde. *C. J.*

Brønderslev. Fredag den 15. Oktober afholdtes paa Hotel „Phønix" halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Chr. Aggerholm. — Formanden aflagde Beretning om det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes enstemmig.

I Stedet for de afgaaede I. S. K. Müller, J. Andreasen og Frk. A. Skøttrup, nyvalgtes til Bestyrelsen: Kommis P. Rasmussen, Kommis H. Larsen og Frk. J. Christensen. Til Revisor valgtes J. Graven i Stedet for E. Krogen. — Agitationsudvalget kom til at bestaa af de Herrer Harald Jensen, H. Larsen og A. Petersen. — Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Chr. Aggerholm som Formand, P. Rasmussen, Næstformand, C. Larsen, Kasserer, Frk. J. Christensen, Sekretær og H. Larsen. *J. C.*

Helsinge. Afdelingen afholdt Generalforsamling paa Helsinge Kro d. 7. Oktbr. Til Dirigent valgtes Frk. Elisabeth Jensen. Udvalgets Ordfører, Herr Vang-Petersen, oplæste Forslag til Afdelingens Love, som blev vedtaget med nogle enkelte Ændringer. Derefter valgtes til Bestyrelsen Herr Vang-Petersen (Formand), Frk. Helga Hansen (Bymosegaard), Kasserer og d'Herrer Kommis Ferd. Nicolaisen, Boghandlermedhjælper P. Chr. Andersen og Frk. Elisabeth Jensen. Til Suppleanter valgtes Frk. Inger Andersen og Herr Kommis A. Petersen, Revisorer blev Frøknerne Inger Andersen og Kristensen.

Det vedtoges at holde ugentlig Mødeaften, hver Onsdag Kl. $8^1/_4$ paa Helsinge Kro. *V. P.*

Hjørring. Tirsdagen den 28. September afholdtes ordinær Generalforsamling. — Herr A. Andreasen valgtes til Dirigent. Formanden, H. Hein, aflagde Beretning for den forløbne Periode. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen enstemmig. I Stedet for A. Ipsen og Søndergaard, som bestemt nægtede at modtage Genvalg til Bestyrelsen, valgtes Bogholderne C. Hansen og V. Nielsen med store Stemmetal, og den hidtidige Kasserer C. Møller genvalgtes med alle Stemmer. Til Suppleanter valgtes S. Søndergaard og O. Jensen. Til Revisor i Stedet for C. Hansen valgtes Bogholder H. Andersen. Disse Valg fik deres særlige Interesse derved, at de mangeaarige Bestyrelsesmedlemmer A. Ipsen og Søndergaard nægtede at modtage Genvalg. Speciel Overraskelse vakte det, at Herr A. Ipsen, som var Medstifter af Afdelingen i 1899, var dens første Formand og siden uafbrudt har haft Sæde i Bestyrelsen, saa brat trak sig tilbage. Trods det. at Herr I. nu er gledet ud af de aktive Medlemmers Række, vil han dog sikkert vedblivende være en af de Trofaste i Afdelingen, som man aldrig forgæves spejder efter.

Under sidste Punkt paa Dagsordenen fremsatte Formanden paa Bestyrelsens Vegne Forslag om en Forhøjelse af Honoraret til Kassereren. I Modsætning til hvad enkelte andre Afdelinger har vedtaget, nemlig at lade deres Kasserer være kontingentfri, vedtog Generalforsamlingen enstemmig at honorere Kassereren med 40 Kr. aarlig, 1915 indbefattet. — Efter forskellige Udtalelser hævede Dirigenten Generalforsamlingen og Aftenen sluttede med en lille Afskedsfest for et bortdragende Medlem Herr M. Hedegaard.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: H. Hein, Formand, O. Sørensen, Næstformand, C. Møller, Kasserer og C. Hansen, Sekretær. Øvrige Bestyrelsesmedlemmer er: Bregnhøj, V. Jensen og V. Nielsen.

Ved Medlemsmødet den 5. Oktbr. blev Arbejdsløshedskassen i dens ny Skikkelse omtalt og dens fremtidige Virkemaade belyst. Den følgende Mødeaften var der almindelig selskabelig Underholdning, og ved Medlemsmødet den 19. holdt Herr Redaktionssekretær Ludvigsen et godt Foredrag og læste nogle morsomme Smaating.

Den aarlige Stiftelsesfest afholdes Søndag den 14. November, hvortil Naboafdelingernes Medlemmer indbydes.

Medlemmerne anmodes om flittigt Møde til de sædvanlige Tirsdagsmøder. *H—n.*

Holstebro. Foreningen afholder i Vinterhalvaaret Møde Kl. 9 Aften. den 1. og 3. Onsdag i hver Maaned, med afvekslende Program. Lokalet er paa Hotel „Royal". Onsdag den 15. Decbr. afholdes intet Møde.

Onsdag den 3. Novbr. bliver der Lotterispil for Medlemmerne med Damer. (Damer med Herrer). Der vil blive bortspillet mange forskellige Gevinster.

Mød altid til Møderne og tag udenforstaaende Kolleger med. *C.*

Kjøbenhavn. Den 28. September indledede Formanden om „vort fremtidige Arbejde", og kom derved først ind paa Agitationen, idet han skitserede forskellige Midler til at komme de uorganiserede Medhjælpere i Tale. Endvidere omtalte Formanden udførligt Statistiken og Arbejdsløshedskassen, ligesom han nævnede vore Institutioner, Oplysningsbureau, Retshjælp o. s. v. og fremhævede stærkt, at det maatte være Medhjælpernes Sag at komme til Organisationen, naar de havde noget paa Hjærte. — Efter Indledningen udspandt der sig en Diskussion, hvor der blev gjort gældende, at man burde ind paa en mere agressiv Fremgangsmaade, for at faa vore Krav gennemført. —

Den 5. Oktober talte Folketingsmand Gunnar Fog-Petersen klart og interessant om Krigen og de Bestræbelser, Regeringen har udfoldet for at bøde paa dennes Følger. F. P. udtalte sig om vore handelspolitiske Opgaver og paapegede, at det ikke er Regeringens Formaal at skaffe billigere Fødemidler, men den har bestræbt sig for at sætte Grænser for Prisstigningen paa de nødvendigste Forbrugsartikler. Det var berettiget at producere Varer af mere undværlig Art og tjene saa meget derpaa som mulig, og her tænkte Folketingsmanden særlig paa Kød, Smør og Æg. — Taleren paapegede hvorledes man i alle Lande har eksporteret Overskudet til Krigspriser og fastsat Priser paa Varerne til hjemligt Forbrug, og slog fast, at Regeringens Politik som Helhed har svaret til sine Hensigter, ligesom han fremhævede det uforsvarlige i at skifte Regering i Øjeblikket.

Foredraget hilstes med varmt Bifald.

Den 12. Oktober talte Folketingsmand Hans Nielsen om: „Prisregulering og Dyrtid". I et dygtigt og udførligt Foredrag paaviste Folketingsmanden, hvorledes det ved Hjælp af Prisreguleringskommissionen havde været mulig i nogen Grad at forhindre, at de nødvendigste Artikler fordyredes i altfor høj Grad.

Tirsdag den 26. Oktober indledede Herr Peter Wraae om „Handelsstudenter". Herr W. udtalte, at Organisationen naturligvis ser med Interesse paa alle Spørgsmaal, der gaar ud paa at højne og oplyse Handelsstanden, men mente, at Grundlaget maatte være Lærlingelovens Revision; thi det gjaldt for os om, at saa mange som muligt fik Adgang til at dygtiggøre sig. Herr W. fandt derfor, at Organisationen burde stille sig afventende overfor Spørgsmaalet „Handelsstudenter". Indlederen sluttede med at udtale, at vi maa kræve, at det almindelige Oplysningsarbejde sker paa en bred, demokratisk Basis, saa vi alle kan faa Gavn deraf. *S.*

Kolding. Herr Journalist J. Werner Thomsen indledede ved vort Møde d. 6. Oktober om „Ungdommen og de politiske Partier". Diskussionen blev kun ganske kort, da Forsamlingen var enig med Indlederen, der bl. a. advarede Ungdommen mod at binde sig for stærkt til noget politisk Parti.

Ved Medlemsmødet den 13. Oktober talte Formanden, N. C. Nielsen, om „Centralorganisationens Stilling til Brugsforeningernes Medhjælpere". Taleren syntes ikke, at Fællesforeningens Kontor- og Lagermedhjælpere havde rimelig Grund til at danne en særlig Forening, som den nylig oprettede. Taleren fremkom med forskellige Oplysninger angaaende Forholdet mellem Fællesforeningen og dens Medhjælpere, og efter yderligere oplysende Bemærkninger fra enkelte Medlemmer sluttede Mødet. — Onsdag d. 20. Oktober drøftede man forskellige Forhold vedrørende Arbejdsløshedskassen, som Følge af dennes Statsanerkendelse. *C. F.*

Langeland. Afdelingen afholdt den 21. Oktober et offentligt Møde i Rudkjøbing, særlig anlagt paa de uorganiserede Medhjælpere. Efter at Herr Kommis Boesen havde budt Velkommen, holdt Hovedbestyrelsesmedlem Chs. Hansen-Møller, Svendborg et vel tilrettelagt og instruktivt Foredrag om Organisationens Betydning for Handels- og Kontormedhjælperstanden. Efter en kort Sammenligning mellem Organisationens første Begyndelse og nu, gik H.-M. over til at omtale de foreliggende Spørgsmaal og dvælede ved Lukkelovens kranke Skæbne; den skulde have været til Revision i 1912 og var endnu kun kommet til et Landstingsudvalg. Organisationen havde sat et energisk Arbejde ind paa, at den skulde blive en Beskyttelseslov for Medhjælperne. Ligeledes arbejdedes der for bedre og bestemte Lønninger. Taleren var selv mest stemt for Fastsættelsen af Mindstelønninger. Herr H.-M. gik særlig ind paa Betydningen af Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, der nu var sanktioneret af Indenrigsministeriet og snart vilde træde ud i Livet, og som bød Medhjælperne store Fordele. Taleren sluttede med en kraftig Appel til de udenforstaaende Medhjælpere om at træde ind i Organisationen, og fremhævede herunder det uberettigede i den „Socialistforskrækkelse", som desværre en Del Medhjælpere — uden Grund — led af.

Herr Boesen sluttede derpaa Mødet med en Tak til Taleren, og ved et muntert Kaffebord bagefter gav Langelandsafdelingens Formand, Herr Wulff, Oplysning om den stedlige Forenings Virksomhed.

„Det er at ønske — skriver „Langelands Folkeblad" — at Foreningen maa faa Glæde af den genoptagne Agitation og hverve endnu flere Medlemmer. Allerede i Aftes indmeldte der sig adskillige."

Løgstør. Søndag den 10. Oktober afholdt Afdelingen Stiftelsesfest med Bal. — Kl. 9 samledes man til et fælles Kaffebord, hvor Herr A. Gillesberg og J. Jensen talte for C. O. De i Anledningen forfattede Sange og flere Overraskelser i Aftenens Løb bidrog meget til at denne forløb særdeles vellykket.

Ved Medlemsmødet den 14. Oktbr. oplæste Herr Lærer Munch et Skuespil. Det var en indholdsrig Aften og næsten alle Medlemmerne var mødt. *C. F. K.*

Nakskov. Onsdag den 13. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hotel „Harmonien". Til Dirigent valgtes Th. Petersen. — Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, hvoraf det fremgik, at der var afholdt 8 Bestyrelsesmøder, 13 ordinære Medlemsmøder og en Række oplysende Foredrag samt enkelte Udflugter. Medlemsantallet havde været 137, hvoraf 24 atter var overflyttet til andre Afdelinger. Omtalte tillige Retshjælpen, der ikke fra vor Side havde været stærk belastet, idet Bestyrelsen selv havde bilagt et Par Sager baade til Medhjælpernes og Afdelingens Tilfredshed. Kontingentet vedtoges det at forhøje til Kr. 1,75 — Kassereren gennemgik Regnskabet, der ligesom Beretningen, godkendtes enstemmig.

I Stedet for de to Bestyrelsesmedlemmer Johs. Meldahl og C. E. Petersen, som begge afgik efter Tur og tillige var bortrejst fra Byen blev valgt Boghandlermedhjælper Dyhr og Kommis Holst. — L. P. Larsen genvalgtes med Akklamation. Til Suppleanter valgtes Th. Petersen og Aug. Petersen.

Generalforsamlingen sluttede med et af Formanden udbragt Leve for Nakskov Afdeling og C. O., hvorefter man samledes ved Kaffebordene. — Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde fik Bestyrelsen følgende Sammensætning: E. Carlo Petersen Formand, Anthon E. Petersen, Kasserer, Oscar Suhlerth, Næstformand, L. P. Larsen, Sekretær; samt Dyhr og M. Holst; Suppleanter: Th. Petersen og Aug. Petersen.

Mød talrigt frem til Medlemsmøderne! Læs Maanedsberetningen og Programmet for den følgende Maaned. Agiter!

L. P. Larsen, Sekretær.

Nyborg. Medlemsmøde afholdtes den 1. Okt. paa Hotel „Royal". Formanden gav en Oversigt over C. O.s Arbejde i den forløbne Kongresperiode. Efter Mødet samledes man ved Kaffebordet og afsang nogle af vore Sange. — Fredag den 8. ds. afholdtes Diskussionsmøde, Herr Kommis A. Jørgensen indledede om „Syvlukningen", og der udspandt sig en lille Diskussion, hvori deltog Formanden, Herr Johs. V. Larsen, Ringe, og Stavnstrup. Alle Talere opfordrede Medlemmerne til energisk at arbejde for Tilgang til Foreningen. — Herr Martens, Ringe, holdt den 15. ds. et interessant Foredrag om sine Rejser og Oplevelser i Tyskland under Krigen. Det livlige og paa pudsige Momenter rige Foredrag hilstes med stærkt Bifald!

Bestyrelsen henstiller til Medlemmerne at vise Interresse for vor fælles Sag ved altid at give Møde ved vore Mødeaftener.

Th. Stavnstrup, p. t. Sekretær.

Nykøbing, Mors. Mandag den 4. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling. — Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, i hvilket der var afholdt 6 Medlemsmøder, samt foretaget flere vellykkede Udflugter rundt omkring paa Øen. Formanden oplyste, at det ikke var lykkedes Afdelingen at gennemføre Syv-Lukning i Sommer, da Købmændene ikke vilde gaa med dertil paa Grund af Konkurrence med Brugsforeningerne. Derefter drøftedes det af Afdelingen i sin Tid udsendte Dyrtidscirkulære som for fleres vedkommende havde bevirket Gageforhøjelse. Ligeledes gav Formanden Meddelelse om, at Arbejdsløshedskassen vilde blive statsanerkendt fra 1. Oktober, og Kontingentet vil da som allerede omtalt blive forhøjet en Ubetydelighed; dette var som bekendt en Nødvendighed af Hensyn til Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. — Kassereren oplæste derefter Regnska-

bet, som balancerede med Kr. 363,85. Regnskabets Anerkendelse vedtoges enstemmigt.

Man gik derefter over til at foretage Valg af Bestyrelse: Som Formand valgtes med Akklamation Bogholder A. Olesen; som Kasserer genvalgtes A. Vittrup-Andersen ligeledes med Akklamation. Nyvalgt blev Manufakturmedhjælper A. M. Christensen og Kolonialmedhjælper V. Johansen. Som Suppleanter valgtes Medhjælperne Axel Jørgensen og M. Poulsen.

Fra Bestyrelsen var fremsat Forslag om, at Kassereren skulde være kontingentfri; dette vedtoges enstemmigt. Der nedsattes et Udvalg til at overveje, om det var muligt at gennemføre en Dilletantforestilling. — Mødet sluttede derefter med fælles Kaffebord.

A. Andersen.

Præstø. Lørdag den 2. Oktober afholdt Foreningen en vellykket Sammenkomst med Bal paa Hotel „Danmark".

Afdelingen afholdt Generalforsamling den 20. ds. Formanden gav en Oversigt over det forløbne Aar, som viser en Fremgang af 12 Medlemmer, skønt adskillige var overflyttede til andre Afdelinger. — Regnskabet fremlagdes og godkendes ligeledes. Derefter valgtes til Bestyrelsen de Herrer Forvalter Carøe, R. Rolandsen, L. F. Larsen, Christiansen og Th. Høyer. — Til Agitationsudvalget valgtes R. Rolandsen og Jacobsen. — Til Revisorer L. A. Larsen og Walstedlund.

Det vedtoges at afholde forskellige Foredrag i Løbet af Vinteren, samt at iværksætte en kraftigere Agitation, navnlig med Henblik paa at faa Damerne til at indtræde i Afdelingen. — Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O.

Th. H., Sekretær.

Ringsted. Fredag den 1. Oktober begyndte Vintersæsonen med vore ugentlige Møder paa Casino. Til dette Møde fremkom Manufakturmedhjælper Poul Christensen med et Forslag om at paabegynde en kraftig Agitation; Forslaget fandt Tilslutning blandt Medlemmerne og man tog saa fat paa at faa opført Navnene paa alle uorganiserede Medhjælpere i Ringsted. Til disse vedtoges det at udsende Agitations-Pjecen „Hvad vi vil" vedlagt en Skrivelse med Opfordring til at slutte sig til vor Organisation.

Ved næste Mødeaften Fredag den 8. Oktober forelaa alt Materiale til Agitationen færdig; Pjecerne udsendtes og 5 Medlemmer fik udleverede en Liste med ca. 15 Navne paa uorganiserede Medhjælpere, som de i Samarbejde med øvrige Medlemmer skulde besøge og faa indmeldt i Foreningen. — Ifølge Ønske fra flere Medlemmer vedtoges det at forandre Mødeaftenen til Torsdag i Stedet for Fredag.

Carla Petersen, Sekretær.

Roskilde. Fredag den 8. Oktober afholdtes offentligt Møde med Foredrag af Redaktør Vilh. Hansen. — Redaktøren talte om Centralorganisationen, henvendte særlig Ordet til de uorganiserede Medhjælpere og betonede, at det ikke var Meningen at overrumple eller blænde disse, eller give dem Løfter, som ikke kunne indfries, men han vilde appellere til den sunde Sans og til deres Dømmekraft, da hans Emne jo gjaldt deres personlige Interesser. Red. paapegede C. O. Fremgang og fremhævede særlig Betydningen af dens forskellige Institutioner. Først de sidste Aar har begyndt at bringe den Grøde og Grotid, man ventede maatte komme. Til Slut udtalte Red. Haabet om, at det var lykkedes ham at vække de uorganiserede Medhjælpere til Eftertanke, saa at de kunde faa Lyst til at være med i det store Arbejde for Standens Rejsning — en Forhaahning som et betydeligt Antal Nyindmeldelser viste ikke blev beskæmmet.

Fredag den 15. Oktober havde Damerne arrangeret en meget fornøjelig Aften, idet de havde omdannet vort Medlemsværelse til et helt lille Marked med Skydetelt, Serveringstelt, Tombola m. m.

Fredag den 22. Oktober afholdtes halvaarlig ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Rs. Torp. — Formanden aflagde Beretning for Sommerhalvaaret, hvoraf fremgik, at Afdelingen nu tæller 73 Medlemmer, en Tilgang af ca. 20 nye Medlemmer. Der har i det forløbne Halvaar været afholdt 8 Bestyrelsesmøder samt Medlemsmøder hver 14. Dag med forskellig, dels faglig, dels selskabelig Underholdning. Beretningen godkendtes enstemmig. — Kassereren, F. Brockmann Mikkelsen, oplæste Regnskabet, der efter Cirkulation blandt Medlemmerne ligeledes enstemmig godkendtes.

Som Formand genvalgtes A. Bach-Andersen. Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for N. Bisgaard og Frk. V. Sørensen, der afgik efter Tur, genvalgtes sidstnævnte. Bisgaard ønskede ikke Genvalg og nyvalgt blev C. Lauritzen. Til Suppleanter valgtes E. Larsen og C. Nielsen og til Revisorer Johs. Petersen og Forvalter Jensen. — Agitationsudvalget kom til at bestaa af N. Bisgaard, Hartvig Andersen og Frk. A. Thomsen.

Dernæst behandledes to Forslag, hvoraf det ene: § 6 ændres til „Kontingentet er 1 Kr. for mandlige og kvindelige Medlemmer pr. Maaned o. s. v." forkastedes, medens det andet „Forslag om at Kassererposten skal være kontingentfri" enstemmig vedtoges. — Generalforsamlingen sluttede derefter med et Leve for C. O.

Den aarlige Stiftelsesfest afholdes den 7. Novbr. Kl. 8½ paa Højskolehjemmet.

V. S.

Sorø. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 20. Oktober. Formanden, Bogholder C. Rasmussen, bød Velkommen og Kommis Andersen (Eich) valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Der havde været afholdt godt besøgte ugentlige Møder, undtagen i den egentlige Sommersæson, hvor der til Gengæld var afholdt et stort vellykket midtsjællandsk Medhjælperstævne; tillige havde man deltaget i Stævnet i Roskilde. — Kassereren, Frk. Nielsen, aflagde Regnskabet. Baade Beretning og Regnskab godkendtes enstemmig.

Da den afgaaende Formand trods kraftige Opfordringer, nægtede at modtage Genvalg, valgtes til Formand: Assistent Holck; til Kasserer genvalgtes Frk. Nielsen (Varehuset) og til Bestyrelse: H. Petersen (Mortensen & Søn), Adler-Nielsen (Frandsen) og Nielsen (A/S I. P. Nielsen). — Til Suppleanter: Keller (N. Christensen) og Hansen (Marquard). Til Revisorer valgtes H. Andersen (Eich) og C. Rasmussen (Georg Hansen). Det overlodes til Bestyrelsen at ordne Foreningens Vintersæson. Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for den afgaaede Formand, for Foreningen og for Centralorganisationen, hvorefter man endnu nogen Tid dyrkede det selskabelige Samvær.

M.

Thisted. Generalforsamling afholdtes den 24. September. — Til Dirigent valgtes Herr H. Chr. Ottesen. Formanden aflagde Beretning for Sommerhalvaaret og oplyste bl. a. herunder, at Medlemsantallet nu var 88. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Formanden, Herr Aage Neergaard, genvalgtes med Akklamation og endvidere genvalgtes Herr H. Chr. Ottesen samt nyvalgtes Herr Boghandlermedhjælper Ebbe Clausen. Til Suppleanter valgtes: de Herrer J. Larsen og V. Ludvigsen. Til Revisor: G. W. E. Larsen. Der valgtes 2 Agitations-Udvalg: Et til at virke i Byen og et for Oplandet. Til Oplysningsbureauets Ledelse valgtes Ottesen og Kibsgaard.

Man vedtog at ændre Afdelingens Navn til „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Thisted og Omegn" samt at forhøje Kontingentet til Kr. 1,75. — Generalforsamlingen sluttede med en Opfordring fra Agitationsudvalgets Formand til Medlemmerne, om at møde talrigt til de ugentlige Møder, og med et af Dirigenten udbragt Leve for C. O.

3. Oktober afholdtes et af vore mest velbesøgte Medlemsmøder. Hr. Kunstmaler P. Holm skildrede i et fængslende Foredrag sin Rejse i Orienten, og dernæst udfyldte et Par Medlemmer Resten af Aftenen med en Koncert. — Endelig har Herr Sagfører Galster den 10. oplæst for Medlemmerne, — ligeledes en udmærket Aften.

E. C.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 10059, Chr. Sørensen, er slettet for Kontingent-Restance af Afdelingen for Ejby og omliggende Byer.

Ali Radilow, Kasserer.

Efterfølgende Medlemmer slettes herved af Kolding Afdeling, fordi de nægter at betale Kontingentrestance: 7891, Boghandlermedhjælper Carl Eriksen Ahn, ved Svend Jensen, Kolding. 8621, N. D. Johnsen ved Manufakturhandler H. P. Hansen, Kolding.

Kolding, den 24. Oktober 1915. P. B. V.

Aksel L. Lorensen, Kasserer.

Hjælp Dig selv og Dine Standsfæller —

og Organisationen hjælper Dig!

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1915. 15de Aargang.

GUL ORGANISATION.

SAA skete da det, vi har imødeset siden Starten af „Engageringskontoret for Handel og Industri".

Denne Institution, hvis Tendens er tilstrækkelig og velkendt karakteriseret gennem sine „fortrolige" Spørgeskemaer, har ved en Samling af de uensartede Foreninger, der blandt sine Medlemmer ogsaa tæller kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere, søgt at tage Ledelsen i et Forehavende, hvis sande og egentlige Hensigt er — den gule Organisation.

Uanset principielle og organisatoriske Nuancer indenfor udenlandske Medhjælperforbund, møder den uafhængige Medhjælperbevægelse overalt „den gule Organisation" med fortjent Mistillid, eller stiller sig i aabent Kampforhold til disse af Principaler eller Principalorganisationer iscenesatte eller understøttede Forsøg paa at aflede Medhjælpernes Opmærksomhed fra og svække deres Sympati for de eneste egnede Midler til Hævdelse af Standens faglige Interesser.

Harmoniforeningerne i gammel Stil har forlængst udspillet deres uvirksomme Rolle. Den nye Tid og de moderne Forretningsformer har ogsaa paa dette Omraade stillet nye Krav, og i „den gule Organisation" givet interesserede Arbejdsherrer Midler i Hænde til en stakket Stund at bevare enkelte Medhjælperkredse for Indflydelse fra den Tingenes Omordning, der følger i den uafhængige Fagorganisations Spor.

De 13 kjøbenhavnske Foreninger som den 9. November etablerede et fælles Medlemsmøde, omfattede saa uens Bestanddele som „Industriforeningen" og de forskellige stenografiske Foreninger, og kun et Par Medhjælperforeninger i egentligere Forstand havde givet deres Navne til Indbydelsen, idet de dog undlod at stille ansvarlige Ordførere til Raadighed for Mødets virkelige Arrangører. Naar dernæst undtages de Handelsrejsendes Foreninger, der i denne Forbindelse er uden organisatorisk Interesse for os, er de øvrige Foreninger enten uden nogen som helst Adkomst til at repræsentere Medhjælperinteresser, eller har benyttet denne bekvemme Adgang til at dække over en sædvanemæssig Indolence overfor Standsanliggender.

Ingen af disse Foreninger vilde nogensinde af egen Drift have forsøgt et saadant Fremstød mod den uafhængige Medhjælperorganisation som Blænkerfægtningen den 9. ds. — Den nu lidt værkbrudne Handelsforening af 5. Juni undgaar saavist ellers helst at krydse vor Vej, og de fuldkommen fagtekniske stenografiske Foreninger, der i altfor stor Iver for at samle Revl og Krat føres i Marken mod os, geraader derved saa langt udenfor deres naturlige Virkefelt, at de bliver stikkende et godt Stykke ude i Farcen, og hvad endelig angaar de 3 Medhjælperforeninger, da tilhøre de vel ikke vor Centralorganisation, men tæller Standsfæller og derimellem ingenlunde de ringeste af deres Medlemmer, der helt eller delvis slutter sig til vore faglige Synspunkter og sympatisere med vore organisatoriske Maal.

Uden særlig Kombinationsevne kan man i dette de 13 Foreningers Sammenspil udrede Traadene, der løber sammen i „Engageringskontoret for Handel og Industri". Grundlagt paa Storhandelens Initiativ og financieret af nogle af vore største Handelshuse og Industriforetagender, har dets ledende Kræfter utvivlsomt fra første Færd sat sig et langt videregaaende Maal end Etableringen af et „Principalernes Engageringsbureau". I Virkeligheden har Engageringskontoret siden sin Start forberedt den Modvægt mod dansk Medhjælperbevægelse, som det var Mødets Hensigt at give Udtryk og Form.

Da vi for faa Maaneder siden indenfor Centralorganisationen for aabent Tæppe maalte vore Klinger i et Taktikspørgsmaal, vejrede Engageringskontoret baade Organisationens Sprængning og „Førernes" Proskription. Kongressens Afgørelse af dette Intermezzo, der af alle Centralorganisationens Medlemmer betragtedes som en forudset Selvfølge, og hvorimod naturligvis ingen Røst hævede sig, kan for Engageringskontorets Mænd kun have været Skuffelsens bitre Kalk. — Saa stod kun én Vej aaben for „Engageringskontoret for Handel og Industri", den Udvej man forsøgte ved Mødet den 9., men som endte i en uhjælpelig Fiasko.

Hvad det i Sandhed havde været utænkeligt at

præstere med en eneste af de 71 Foreninger, hvoraf vor Centralorganisation sammensættes, opnaaede Storhandelens Vaabendragere at iscenesætte med de incommensurable 13 Foreninger, der i ubegribelig Kortsynethed har ladet sig bruge til Væbnertjeneste for Engageringskontorets Handels- og Industriherrer. Og ligervis agere de mere eller mindre officielle Ordførere som Marionetter i det fra et fagorganisatorisk Synspunkt forargelige Skuespil, hvori Engageringskontoret selvbestaltet har overtaget Sceneinstruktørens Rolle.

Imidlertid tjener det den kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælperstand til Ære, at den betydelige Forsamling, der næsten udelukkende bestod af de indbydende Foreningers Medlemmer, straks gennemskuede den Farce, der udspilledes paa Talerstolen i „Grundtvigs Hus". Det voldsomme demonstrative Bifald, der hilste Centralorganisationens Talsmænd, og det fuldkommen latterlige Afstemningsresultat, der gav Mødet en til dets Forløb fuldtud svarende Afslutning, vil forhaabentlig for de deltagende Medhjælperforeninger blive et Moment til at salvere sig i Tide, inden de brænder Fingrene paa de Gløder, som Engageringskontoret har tilrettelagt.

Som det fremgaar af omstaaende Indtryk fra Mødet tilsendt os af Deltagere, var Emnets Tilrettelæggelse mangelfuld og Talerne uden det Sammenspil og den Enhed i Grundopfattelse, der giver en saadan Forhandling saglig Indhold og virker vejledende og befrugtende for Tilhørerne. Der taltes i Øst og snakkedes i Vest, og Mødets Optakt vandt ikke derved, at Indlederne savnede den Myndighed som Erfaring og stadig aktivt Arbejde for Standsanliggender giver sin Mand. — Impulserne og de forløsende Ord kom fra en helt anden Side, hvorfra man, betegnende nok, helst havde ønsket Tavshed.

Saaledes endte da dette Møde med en træg Afstemning om en „Fællesrepræsentation" til Varetagelse af Medhjælpernes sociale Interesser. Kun en forsvindende Del af Forsamlingen deltog i Voteringen om denne første Kim til den gule Organisation, hvis Ledelse vel formelt tænkes overladt Medhjælperne, medens den egentlige Myndighed udøves af andre og langt stærkere Kræfter, og tilvisse tillige af klogere Folk end dem, der her vedblivende maatte lade sig lede.

Hvad enten nu denne „Fællesrepræsentation" straks gaar til sine Fædre, eller dens Tilværelse langsomt ebber ud, efterlader dog dette Hokuspokus et tragisk Indtryk af, hvad de Herrer paa Børsen endnu tør byde Medhjælperne af faglig Charlataneri.

Derfor er det heldigt for Standens Fremtid, at Engageringskontorets Evne ikke staar Maal med dets Ubehændighed, og at det ikke ved lukkede Møder saa lidt som i offentlige Forsamlinger kan forhindre os i at stemple dets Hensigter efter Fortjeneste.

Statsanerkendelsens Konsekvenser.

FORUDEN de i D. H. K. M. T. Nr. 20, 1915, nævnte Pligter for Afdelinger og Medlemmer, er der Grund til særlig at gøre opmærksom paa, at det er ganske nødvendigt, at Anmeldelse af Arbejdsløshed sker i H. t. Vedtægtens § 7 — altsaa senest en Uge efter Opsigelsen. De nødvendige Skemaer hertil vil altid findes hos enhver Afdelingsformand, til hvem Anmeldelsen ogsaa sendes og videresendes derfra til Hovedkontoret, efter at den lokale Formand har undersøgt Sagen og forsynet Anmeldelsen med sin Underskrift.

Ligeledes henledes Opmærksomheden paa Vedtægtens § 12 Nr. 4 og 5 og § 15, der forpligter Medlemmerne til nøjagtig Anmeldelse af opnaaet Arbejde — ogsaa midlertidigt Arbejde, og til straks at meddele Bopælforandringer til Afdelingen. Disse Bestemmelser — hvis Overtrædelse kan medføre betydelige Ulemper for Medlemmerne — er nødvendiggjorte af, at Kassen i givet Tilfælde skal kunne give ganske bestemte Oplysninger til højere Myndigheder — om de enkelte understøttede Medlemmer.

Forholdet til den offentlige Arbejdsanvisning spiller ogsaa med i denne Forbindelse.

§ 8 i Lov Nr. 110 af 29. April 1913 om Arbejdsanvisning, paalægger nemlig de anerkendte Arbejdsløshedskasser, som har Sæde i eller Afdelingen i det Distrikt, for hvilke et anerkendt Arbejdsanvisningskontor er bestemt, hver Uge at tilstille Arbejdsanvisningskontoret en Fortegnelse over samtlige indenfor Distriktet bosatte Medlemmer, som oppebærer Arbejdsløshedsunderstøttelse, med nøjagtig Angivelse af de paagældendes Navn og Bopæl.

Saavidt muligt skal der ligeledes tilstilles disse Kontorer en Fortegnelse over arbejdsløse Medlemmer, som ikke oppebærer Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Skal Afdelingerne kunne opfylde de saaledes stillede Krav, maa Medlemmerne følge de i Vedtægternes § 12 og 15 indsatte Bestemmelser, hvilket ogsaa bliver af Betydning for Kassen økonomisk set, idet Andragenderne til Kommunerne om Tilskud maa bygges paa Opgivelse til Arbejdsløshedsinspektoratet af Medlemsantallet i de forskellige Afdelinger, og med nøjagtig Angivelse af Opholdskommune for hvert enkelt Medlem. Undladelse heraf — hvad der maatte blive Følgen af, at Medlemmerne ikke anmeldte Flytning — vil bevirke, at der ikke kan søges Tilskud til et saadant Medlem, og Tab af den Art, der kun vilde skylde Ligegyldighed sin Oprindelse, bør naturligvis være utænkelig. Endelig skal bemærkes, at Flytning indenfor en Afdelings Omraade ogsaa skal anmeldes, dels for en Ordens Skyld, og dels fordi en saadan lokal Flytning i mange Tilfælde bevirker at man skifter Opholdskommune — f. Eks. at man flytter fra Kjøbenhavn til Frederiksberg, eller fra en Købstad ud i Landsognet, og omvendt.

Vi understreger gentagende, at Medlemmerne først og fremmest maa holde sig sine Medlemspligter efterrettelig. Ogsaa i dette Forhold gælder det, at man maa gøre sin Pligt før man kan kræve sin Ret. Kontingentet bør betales prompte, Mærkerne altid indklæbes i Medlemsbogen, der bør betragtes som det Værdipapir — den Forsikringspolice, den ret beset er. Ledighed anmeldes senest 1 Uge efter Opsigelsen, opnaaet Arbejde straks meddeles Afdelingen og Flytning uopholdelig meldes til Afdelingskassereren. Naar disse Regler uvægerlig følges af Medlemmerne, vil det ogsaa være let for Afdelingsledelsen og Hovedkontoret at være præcise i et og alt, og saa vil vi have gode Betingelser for at skabe den Mønsterkasse, som en Arbejdsløshedskasse af Handels- og Kontormedhjælpere bør være, ligesom vi da virksomt vil modarbejde den Misnøje, der nu kan indtræffe til Skade for Kassen — selv om Fejlen i de aller fleste Tilfælde ligger deri, at det misfornøjede Medlem selv har forsømt de mest elementære Medlemspligter.

Jens Johansen.

Butikslukningen.

SYVLUKNINGEN I VINTERMAANEDERNE.

TIDLIGERE Meddelelser om Syvlukningens Fremgang kan suppleres med efterfølgende Resultater, der viser den stadig øgede Stemning for denne Reform.

Bornholm synes at være i Tête. Medens vi allerede har berettet om, at den tidlige Butikslukning er gennemført i Aakirkeby, kan vi hertil føje Hasle, hvor alle Forretninger i Vintermaanederne lukkes Kl. 7, og Allinge-Sandvig, hvor der var opnaaet Overenskomst om Syvlukning i Tidsrummet 1. Oktober—1. April, de første 5 Ugedage og med 14 Dages Dispensation før Jul. I sidste Øjeblik strandede imidlertid Overenskomsten paa en enkelt Allinge-Købmands Holdning, uden at man dog derfor endnu definitivt har opgivet at sé Syvlukningen gennemført i Vinterhalvaaret.

Ogsaa i Nykjøbing F. har en enkelt „outsider" foraarsaget, at et vel forberedt Arbejde for den tidlige Lukning sluttelig er forblevet resultatløst. Blandt de stedlige Detaillister viste der sig i Eftersommeren overvejende Stemning for at lukke Forretningerne Kl. 7 med Undtagelse af Lørdagen. En ultimo Oktober cirkulerende Liste opnaaede allerede den første Dag ca. 50 og afsluttedes med ialt 82 Underskrifter. Ikke desto mindre faldt Sagen, fordi en enkelt Principal i Jernbanegade nægtede at underskrive. „Lolland-Falsters Folketidende" giver den almindelige Opinion overfor denne Handlemaade Udtryk i følgende Bemærkninger: „Som meddelt er alle tidligere Bestræbelser paa Indførelse af Syvlukning indenfor Kolonialfaget strandet paa Modstand hos en enkelt Handlende. Men selvfølgelig bør en enkelt ikke kunne standse en god og gavnlig Reform, der navnlig vil være til stor Betydning for de unge Handelsfolk, og en ny Liste vil derfor blive udsendt til alle Kolonialhandlere med Forespørgsel om de vilde være med til at lukke paa Trods af den ene. De Handlende vil sikkert trøstigt kunne gaa med hertil, thi der er næppe Tvivl om, hvor Publikums Sympati er i denne Sag, og at Publikum vil vide at rette sig derefter og ikke lade sin Søgning gaa fra gamle Forbindelser til Fordel for den, der vilde modsætte sig Reformen."

Syvlukningen blev dog ikke gennemført, men det paagældende meningsløse Forhold, der her som andre Steder viser Nødvendigheden af Lovgivningens regulerende Indgriben, for at værne det overvejende Flertals Interesser, har foranlediget, at der nu af de stedlige Forretningsdrivende vil blive indsendt et Andragende til Rigsdagen om lovfæstet Syvlukning.

Derimod har Kolonial- og Fedevarehandlerne i Sakskøbing opnaaet Enighed om at lukke Forretningerne Kl. 7 — Lørdag undtagen — indtil 1. Marts. Ogsaa den nærliggende Brugsforening for Rørbæk og Omegn har indført Syvlukning. De øvrige Brancher stiller sig endnu afventende.

I Maribo har vor Afdeling iværksat en Agitation for den tidlige Butikslukning og lader Lister cirkulere blandt de Forretningsdrivende. Ved Redaktionens Slutning foreligger endnu intet Resultat.

Hillerød kan allerede længe tælles blandt de Byer, hvor Sommer-Syvlukningen har sikkert Fodfæste. I Slutningen af September rejstes der en Agitation, for at udstrække den tidlige Lukning ogsaa til Vintermaanederne, — et Forehavende, der fandt afgjort Støtte og Sympati blandt Konsumenterne. Men ogsaa her optraadte Manden med Slæden i en Købmands Skikkelse, og selv om det lykkedes at opnaa et Kompromis, hvorved Syvlukningen forsøgsvis fortsattes til November, er Sagen dog foreløbig dermed naaet Dødpunktet. Efter Nytaar vil man atter genoptage Arbejdet for denne Reform.

Endelig er det værd at lægge Mærke til, at Købmændene i de nordsjællandske Landsbyer Søborg og Dragstrup har besluttet at lukke Kl. 7 i Vinterhalvaaret.

BOYKOTTING AF SYVLUKNINGS-MODSTANDERE.

Som allerede meddelt er Syvlukningen en Kendsgerning i Aalborg, hvor endnu kun nogle faa Principaler mener at tjene egen Interesse ved stadig at modarbejde den tidlige Butikslukning. Vor Afdeling har derfor besluttet en aktiv Optræden imod de paagældende „outsiders", ved gennem Dagspressen at opfordre til ikke at handle i disse Forretninger. Dette har foranlediget en Avis-Polemik mellem Afdelingen og de to Handelsforeninger, af hvilke Detaillisternes Organisation, „Handelsforeningen af 1879", har været særdeles virksom for Syvlukningen. Formanden i denne Forening tager imidlertid nu Afstand fra Boykottingen, forsaavidt denne rettes mod hans Forenings Medlemmer. Dette Standpunkt er naturligvis lidet konsekvent. Netop Detaillistorganisationens Medlemmer burde følgelig læres til at bøje sig for det overvejende Flertal. Hvorom alting imidlertid er: Denne vaklende Holdning vil ikke paavirke den af vor stedlige Afdeling indledede Taktik, for at sikre Butiksmedhjælperen en kortere Arbejdsdag.

KOMMUNALE DISPENSATIONER.

Handelsforeningen i Holstebro androg ultimo Oktober Byraadet om Tilladelse til at holde aabent til Kl. 11 Mandag d. 1. November. Butikslukningslovens § 1 og 4, der omandler de Undtagelsestilfælde, hvor Ottelukningen kan bortfalde, indeholder imidlertid intetsomhelst om, at en saadan Dispensation kan gives, idet den paagældende Afvigelse som bekendt gælder for første Søndag i November.

Byraadet oversaa imidlertid dette Forhold og Andragendet bevilgedes. Vor Afdeling i Holstebro rettede derfor den Forespørgsel til Politimesteren, med hvilken Hjemmel denne Tilladelse var givet, hvilket resulterede i, at Handelsforeningen modtog Meddelelse om, at Loven ikke tilsteder en Dispensation som den omhandlede.

Derefter henvendte Holstebro Handelsforening sig til Ministeriet, men ogsaa dette maatte naturligvis meddele, at det savnede Lovhjemmel til at imødekomme Handelsforeningens Andragende.

Spørgsmaalet om Dispensation for den 1. November har ligeledes været fremme i Ringsted, uden at det dog har medført Andragender eller Henvendelser som fornævnte.

BRUGSFORENINGSUDDELERE OG SYVLUKNINGEN.

Ved en Generalforsamling, som Uddelerforeningen for Lolland-Falsters Stift nylig afholdt i Nykøbing, vedtoges følgende Resolution enstemmig:

„Generalforsamlingen udtaler herved overfor Indenrigsminister Rode sin bedste Tak og Anerkendelse for det den 14. November 1913 fremsatte Forslag til Butikslukningslovens Revision. Man opfordrer aamtidig Rigsdagen til at gennemføre lovordnet Syvlukning og tager i denne Forbindelse absolut Afstand fra det fra anden Side rejste Krav om den kommunale Syvluknings Gennemførelse."

En Resolution — og et Møde.

Forsamlingen opfordrer Bestyrelserne for de repræsenterede Foreninger til at søge dannet en Fællesrepræsentation for Foreningerne til Varetagelse af Handelsmedhjælpernes sociale Interesser.

Det forudsættes, at det i de Foreninger, der rummer baade Principaler og Funktionærer, overlades til Funktionærmedlemmerne at vælge Repræsentanter til Fællesrepræsentationen, ligesom Repræsentanterne maa være Funktionærer.

DENNE Vedtagelse blev den 9. Novbr. d. A. truffet paa et Møde i „Grundtvigs Hus" under Omstændigheder, der i mere end én Henseende var usædvanlige.

Alene det, at andre Medhjælperforeninger end Centralorgani-

sationen indkalder til et Møde for at drøfte Medhjælperkaar, er noget sjældent, men at 13 kjøbenhavnske Foreninger og Institutioner slaar sig sammen i dette Formaal, er en sælsom Begivenhed.

Og dog er dette altsaa virkelig sket, og de paagældende Foreninger er: Boghandler-Medhjælper-Foreningen, Centraludvalget for samtlige danske Handelsrejsendeforeninger, Dansk stenografisk Forening, Foreningen Engageringskontoret for Handel og Industri, Handelsagent- og Repræsentant-Foreningen (stiftet 14. Marts 1887), Handelsforeningen af 5. Juni 1864, Handels- og Kontoristforeningen, Isenkræmmer-Medhjælper-Foreningen, Kvindernes Handels- og Kontoristforening, Papirhandler-Medhjælper-Foreningen, Stenografforeningen af 3. Juni, Stenograf-Samfundet.

Det maa pointeres, at det kun var Medhjælperne i disse Foreninger, der kunde faa Adgang. Man var, saadan saa det i hvert Fald ud en Overgang, blevet enige om, at man for en Gang Skyld havde noget at tale om, som Principalerne ikke maatte høre. Senere udviskedes dette Indtryk for en Del, men dette „noget" skulde nok ellers være Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejds- og Lønvilkaar.

Meget lovende saa dette altsaa ud, og en organiseret Medhjælper hilser naturligvis saadanne Bestræbelser med Glæde — denne Gang dog ogsaa med nogen Tvivl, for den eneste virkelige Medhjælperforening, Centralorganisationen, var udeladt. Ja, man havde endog gennem Dagspressen proklameret, at det gjaldt om at danne en Forening udenom Centralorganisationen; senere, uvist paa Foranledning af hvem, dementeret det.

Ved Mødets Begyndelse var der vel ca. 600 tilstede, deraf enkelte, som tillige var Medlemmer af Centralorganisationen, der saaledes ikke var ganske udelukket.

Selve Mødets Forløb var ogsaa noget usædvanligt.

Indlederen sagde, at man med dette Møde tilsigtede at skabe en Repræsentation, som kunde være Medhjælpernes Organ overfor Autoriteter og Stat. Han vidste sagtens ikke, at denne Plads for længe siden er besat af Centralorganisationen.

Dernæst udtrykte han Ønsket om, at de faldne Udtalelser behandledes med nogen Diskretion, en Anmodning, der virkelig maa siges at være paa sin Plads, for saa vidt man ønsker at arbejde paa at gennemføre alt det, der blev nævnt. Adskilligt deraf maa desværre nemlig, om det nogen Time blev ført ud i Livet, afgjort formodes at ville medføre ubodelige Skavanker for Medhjælperne.

Og endelig, hvad der virkede saa ubehageligt karakteristisk, man anmodede og indprændte Gang paa Gang Tilhørerne, at der ikke i Diskussionen

1) maatte nævnes Navne paa Firmaer og Personer, og
2) maatte tales om Foreningernes indbyrdes Forhold.

Derefter gaves Ordet til Mødets egentlige Indledere, der omtalte de Punkter, man vilde prøve at faa forandrede. Lønningsvilkaarene gik man henover med en Harefod og meldte paa Forhaand Pas, — beklageligt nok. Anledning til Omtale gav iøvrigt Lærlingeforhold, Arbejdstid, Kontrakter, Anbefalinger, Pensionsforhold, Konkurrenceklausuler o. lign.; og for en Del af de Tanker, som fremsættes i Ønskeform under disse Punkter, gælder det, som antydet foran, at om de blev til Virkelighed, vilde mange Medhjælpere bittert komme til at beklage det. Iøvrigt er det vistnok ogsaa tvivlsomt, om denne Fællesrepræsentation nogen Sinde kommer til at beskæftige sig med disse Opgaver, endsige overføre dem i det praktiske Liv.

Gaadefuldt er det indtil videre ogsaa for Tilhørerne, at en Mand under Diskussionen, henvisende til Resultatet af Aars Erfaring, her og i Udlandet, kunde sige, at Indførelsen af Kontrakter var Alfa og Omega for ham, og at enhver burde søge sine Aftaler fæstede paa Papiret ved Afslutning af Engagement, samtidig med at han selv paa det indstændigste skulde have sig frabedt at komme paa Kontrakt og navnlig at forlange den af en Grosserer i det Øjeblik, hvor han søgte Ansættelse, for saa vidste han, at det i hvert Fald ikke blev ham, der fik Pladsen. Og tro ikke, at Manden blev opfattet som Komiker, — og det var han heller ikke.

Hos de fleste af de Talere, som var fremme, gik det imidlertid som en rød Traad igennem deres Ord, at det, de ønskede og det, de stolede paa, var en Organisation, en virkelig Medhjælperorganisation, og det var et fyldigt, overraskende og langvarigt Bifald, der Gang efter Gang fulgte efter en Taler, der anbefalede den forbudte Centralorganisation, for dette skete virkelig, endskønt Mødets Organisatorer saa nødig saa det.

En var der dog — en af Engageringskontorets Mænd — som dette Bifald gjorde angst, saa angst, at han indlod sig paa at sige sin Mening om „Organisation, da det nu var bleven nævnt". Men det skulde han vistnok ikke have gjort. Mærkværdigt nok, alene hans sagte, næsten lydløse Fremtræden virkede umiddelbart som en Advarsel fra en anden Verden, og hans Ord blev da ogsaa fra Ende til anden en Forsikring til Medhjælperne, om at de ikke fra den Kant skulde vente sig noget, der kunde ligne Organisation til Fremme af Medhjælperkrav. Nej, det man vilde skabe, var bare saadan en løselig Fællesrepræsentation, men ellers skulde Foreningerne fortsætte i det gamle Spor. Han sagde, efter at have skildret, hvem der kunde være i en Organisation, omtrent ordret saaledes: at Foreningernes Medlemmer endelig ikke maatte tro, at man vilde lave en Organisation. Nej, slet ikke. Det vilde nemlig, hvis det skulde være noget videre (og det har han Ret i) koste mange Penge, hvad der vilde sige, at Medhjælperne maatte til at betale Kontingent her ogsaa, og Kontingent til Dit og Kontingent til Dat vilde nok ikke være velkomment hos Medhjælperne. Nej, den Fællesrepræsentation, man vilde nedsætte, skulde bl. a. først og fremmest afskaffe alle Engageringsbureauer paa nær et (!), for helt undvære et Engageringskontor kunde man naturligvis ikke.

I Organisationsforhold burde Medhjælperen derimod altid holde sig saa nær opad Principalen som muligt, om ikke for andet saa fordi de fleste ventede en Gang selv at blive Principal.

Man var unægtelig lidt betuttet, og Stemningen efter disse Udtalelser var generende kraftløs.

Da Resolutionen kom til Afstemning deltog kun en ringe Del af Forsamlingen, godt og vel Hundrede maaske, i Afstemningen og Dirigenten, Overretssagfører Karsten Meyer, maatte opleve at blive hilst af en hjertelig Munterhed, da han erklærede, at Resolutionen var vedtaget med „overvældende Majoritet".

Mødet formede sig fra først til sidst som en tydelig Advarsel mod at gøre sig til Talsmænd for Medhjælperne uden at være det af Gavn, og det fejler næppe, at denne Fællesrepræsentation af de Medhjælpere, der overværede Mødet i Tirsdags, imødeses med større Mistillid end Forventning, hvis den kommer til at eksistere.

Manus.

Herr Redaktør!

Som det vil være Dem bekendt, indvarslede for nogle Dage siden 13 meget uensartede saakaldte Medhjælperforeninger til et Møde i „Grundtvigs Hus" Tirsdag d. 9. November med det Formaal at starte en ny Centralforening til Varetagelse af „Handelsmedhjælper"-Standens sociale Kaar.

Som andre mer eller mindre illigitime Foretagender, der ikke saa godt taaler Offentlighedens skarpe Omdømme, skulde Mødet være lukket, d. v. s. intet maatte refereres i Bladene og kun de 13 (et saare betegnende Tal) Foreningers Medlemmer havde Adgang. Dog oplystes det paa Mødet, at der vilde blive optaget et stenografisk Referat, kun tilgængeligt for et snævrere Udvalg. Altsaa et Aktstykke mindst lige saa vigtigt som en storpolitisk Entente eller ialt Fald som den Trylleformel, Ræven efter Sigende benytter sig af, naar de, rigtig snakker sort for Gæs.

Og der blev snakket sort. Kun Skade for den smukke Tanke, at Mødet formede sig som en billig, men effektivt virkende Reklame for Centralorganisationen. Thi det mærkelige skete, at skønt Dirigenten fik et strængt Paalæg om, at Centralorganisationen med al dens Væsen og alle dens Gærninger ikke maatte nævnes paa et saa fredlyst Møde, ja, saa taltes der saa at sige ikke om andet, eller man tyede til at tale om Spørgsmaal Sagen ganske uvedkommende, for ikke at nævne den Formasteliges Navn.

OUVERTURE.

Formanden for den forhenværende store Forening „5. Juni", Herr Ole Nervil, aabnede som Repræsentant for et lille „Velfærdsudvalg" Mødet med at erklære, at da der desværre ikke eksisterede nogen officiel Repræsentation for „Handelsmedhjælperne" eller „Funktionærerne" (to stadig tilbagevendende Betegnelser) til at varetage disses Interesser i Spørgsmaal som Lukkeloven og Lærlingeloven, havde en Medhjælper- (Principal- og Engagerings?) Forening fremsat Forslag om dette Fællesmøde. „Velfærdsudvalget" skulde i Aften aflægge Beretning (der udeblev) om sit Arbejde, hvis bærende Idé efter Talernes Udsagn var Forbedring af vore Arbejdsforhold, og betragtede sig i Aften som „Handelsmedhjælpere" i al Almindelighed. Ingen trængte mere til Forbedringer end disse, men Løsning af Spørgsmaalet paatænktes ikke ved dette Møde (meget ærligt sagt). Vanskeligheden laa jo i, at „Handelsmedhjælperne" ikke kunde betragtes som en Stand. Man vilde kun efterlyse Oplysninger vedrørende Arbejdsforhold fra saa mange som muligt. Disse Oplysninger vilde da blive nedlagt i en „Protokol" efter stenografisk Referat. — Da der imidlertid frem for alt ikke maatte nævnes Navne, er det for en ikke indviet vanskelig at se Nytten heraf. Men maaske er det en Art højere Reguladetri, der ligger bag. Nu fortsatte Taleren med at beklage, at der ikke var noget enkelt Organ, der kunde varetage Medhjælpernes sociale Interesser, og man havde derfor tænkt sig i Aften at faa oprettet en Slags „Fællesrepræsentation", der faar Autoritet, og som enhver Medhjælper kunde føle sig repræsenteret af. — Et forstaaeligt, men ikke helt ubeskedent Ønske.

Taleren proklamerede derefter Herr Overretssagfører Karsten Meyer som Dirigent. For at udgaa Misforstaaelser skal her straks oplyses, at Dirigenten paa dette Tidspunkt antagelig ikke havde modtaget sine Instrukser.

HVAD DE VIL!

Herr Prokurist Johannes Hansen fra B. M. F., kendt for sit mangeaarige spildte Arbejde mod Centralorganisationen, fik nu Ordet og erklærede, at han ogsaa vilde tale som ganske almindelig „Handelsmedhjælper" for Tanken om en „Fællesrepræsentation". Taleren vilde nok indrømme at enhver, der arbejder for Løn, theoretisk set var Medhjælper, men den store Stand, Prokurister, Fuldmægtige o. l. samt Direktører kunde ikke komme herind under, og der var da sikkert ogsaa blandt Forsamlingen mange, der ønskede at blive Chefer og ikke være Lønarbejder hele Livet igennem. Men Lovgivningsmagten maa paavirkes til Fordel for de daarligst lønnede. For en ung Mand, der vil frem, spiller det imidlertid ingen Rolle, om han i nogle Aar skal arbejde Dag og Nat herfor. Men Kvinderne maa ikke slides op i Løbet af nogle Aar (og kan i Konsekvens hermed heller ikke „komme frem"). Taleren var imidlertid ikke sikker paa at kunne blive enig med Forsamlingen om Arbejdstiden, men troede til Gengæld sikkert, at Enighed kunde opnaas om Opsigelsesfristen, thi 3 Maaneder kunde virke som et Stavnsbaand, og Principal og Medhjælper var sikkert bedst tjent med en kortere Frist. Herefter kom Kvintessensen af Talerens instruktive og klare Foredrag (!!): Anbefalingerne.

Der drives Misbrug med disse. Principalerne har Tilbøjelighed til at overdrive Medhjælpernes Kvalifikationer, men naar man ved Lov fik indført Attester som i Tyskland og saa „Foreningen Engageringskontoret for Handel- og Industri" (med de sorte Lister) ydede sin Støtte, vilde man naa et godt Resultat. Et meget vigtigt Spørgsmaal var Konkurrenceklavsuler, der ogsaa som i Tyskland maatte løses ved Lov. — Lønnen krævede Taleren beregnet efter Dygtighed ikke efter Anciennitet; thi vi kan ikke sammenlignes med Statsfunktionærerne. For os kan der kun være Tale om Minimallønnen, men en saadan kan ogsaa virke lønnedsættende. Dog er Tiden ikke inde til en saadan Regulering ad Lovgivningsmagtens Vej, men gennem Engageringskontoret vil Spørgsmaalet kunne løses, eller forbedres ved at dette ikke besætter daarligt lønnede Pladser. (Taleren oplyste ikke, om Kontoret undlod at besætte saadanne Pladser).

Pensionsspørgsmaalet er taget op i næsten alle Stater og har 2 Hovedretninger. Den ene, en fuldstændig understøttende, er meget lidt tiltrækkende for os Medhjælpere, og vi ser ikke noget tiltrækkende i en Alderdomsunderstøttelse. Den anden Selvpensionering som i Tyskland og Sverige, hvor enhver Arbejder skal udrede en Sum ugentlig til sin Pension med Statstøtte. Et Mønster for en saadan Pensionering herhjemme har Boghandlermedhjælpernes Pensionskasse, thi denne har ved frivillige Bidrag fra Principaler opnaaet saa stort et Fond, at den kan give ca. 40 pCt. af Gagen. En velgennemført Pension med Statstilskud vil virke hæmmende paa Selvstændighedslysten, og Principalerne vil da ikke være saa bange for at tage en 40-50-aarig Mand i Arbejde (formentlig fordi Skruplerne ved at sende ham paa Gaden igen, da synes at blive endnu mindre). Tillige risikerer Staten følgelig ikke, at vi ligger til Byrde ved Alderdomsunderstøttelse. Antagelig glemte Taleren her at nævne Engageringskontorets projekterede, filantropiske Forretning med at tegne Livsforsikringer til Statsanstalten, men dette er vel en af „Velfærdsudvalget"s Opgaver.

Lærlingekontrakter. Her ønskede Taleren, at Staten skulde anordne en „Medhjælperkontrakt". Hvad der skulde staa i denne var vanskeligt at sige, men den skulde indeholde Bestemmelser om Lønnen, Arbejdstiden, Overarbejde, Opsigelse, Arbejdets Art samt Tantièmen. Den „Fællesrepræsentation", der skulde nedsættes i Aften, kunde imidlertid udarbejde en saadan Kontrakt, og saa var Mødet ikke forgæves.

Frøken Paludan-Müller fra „Kvindernes Handels- og Kontoristforening" begyndte med at erklære, at nu var Maalet fuldt, og nu maatte der tales. Taleren delte derpaa Medhjælperne i 3 Grupper: 1) De, der sidder paa den grønne Gren. 2) Den Gruppe, hvis Kaar skal danne Grundlaget for Diskussionen, og 3) De, der lever i Skyggen og unddrager sig al Kontrol. Til den første hører ikke mange af os. Jeg sidder paa den grønne Gren, men vi der sidder dér har arbejdet i mange Aar og maa stadig arbejde med et stort Ansvar lagt paa os. Tillige har vi mange Misundere fra Gruppe 3, men Gruppe 2 er den vi skal interessere os for. Uddannelsen er grebet bagvendt an. Det er dels Forældrenes, dels Principalernes Skyld. En Dreng kommer i Lære, den unge Pige ikke, men der er flere og flere Principaler, der opretter Lærlingekontrakt med de unge Piger (mon af Hensyn til disse?), og jeg haaber, dette Møde maa resultere i Fremgang i denne Retning. Særlig Ekspeditricerne kan intet, længere Kursus kan dog bøde noget herpaa. Taleren gennemgik nu de Lønninger, kvindelige Medhjælpere kunde opnaa efter nogle Aar, antagelig gennem K. H. & K. F. Engageringskontor. Det maa imidlertid haabes, at det ikke er efter altfor mange Aars Forløb, naar nævnte Kontor indlader sig paa at besætte Pladser til 20—25 Kr. pr. Md. Taleren beundrede de Kvinder, der kunde præstere det Kunststykke at leve paa Gager fra 50 til 85 Kr. pr. Maaned, naar de skulde forsørge sig selv og maaske andre med. Til Pensionsspørgsmaalet udtalte Taleren, at ikke 95 af 100 Kvinder har Pension, men vilde unde enhver den Glæde, Taleren følte, da Frøkenen havde faaet denne Sag bragt i Orden for sig selv. — Frøkenens 3-Deling af Medhjælperne synes ikke at vidne om Forstaaelse af ikke at gribe en Sag bagvendt an.

DISHARMONI.

Nu var Diskussionen fri, med Iagttagelse af de fornævnte Forsigtighedsregler; thi de unge Mennesker skulde jo ikke komme i Forlegenhed for deres Udtalelser. Ved Mødets Slutning viste der sig at være en halv Snes Medlemmer af Centralorganisationen tilstede. Vor kendte Kollega, Herr Prokurist Carl Poulsen, tog nu Ordet og betonede, at Understrømmen af de foregaaende Taleres Ord havde været Utilfredshed med Forholdene, hvilket vi jo ikke behøvede at faa at vide her. Den foreliggende Statistik, optaget af Statens statistiske Departement, viser det tilfulde. Grunden til de daarlige Kaar er imidlertid, at Medhjælperne føler sig et Nummer for fine og ikke turde gaa samme Vej som de øvrige Lønarbejdere i Samfundet havde benyttet, for at opnaa bedre Kaar. Der tales om Samarbejde mellem de 13 indbydende Foreninger, men hvorfor har disse 13 ikke for længe siden søgt at forbedre Kaarene, uden at Medhjælperne behøver at ligge paa Knæ for Opnaaelsen af disse. Frk. Paludan-Müller var paa den grønne Gren, men det er grimt, at falde ned. Jeg er imidlertid Medlem af en Forening, der ikke er blandt Indbyderne, men den er heller ikke saa fin som disse. Omtalte herefter Centralorganisationens Indflydelse og Arbejde for Forbedring af Medhjælperstandens Kaar, samt paapegede Betydningen af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, der kunde give ca. 100 Kr. maanedlig i Understøttelse under Arbejdsledighed. Skal der noget ud af Arbejdet for bedre Kaar, da maa vi arbejde i Fællesskab, meld Dem derfor ind i Centralorganisationen med sine 71 Afdelinger spredt over hele Landet. — Mægtigt og uhyggeligt langvarigt Bifald fra Forsamlingen.

HARMONI.

En Herr Heiberg fik derefter Ordet og fortalte en Del private Oplevelser om de Vanskeligheder, han havde maattet gennemgaa, for at faa sine sikkert store Evner anerkendt. Selv hans Prokuristgage paa 100 Kr. om Maaneden havde han maattet skaffe sig ved Rettens Hjælp, og det er derfor tilgiveligt, at Taleren brugte Ordet „Kontrakt" flittigt, og ansaa en Kontrakt for at være en Organisations Alpha og Omega. Med sine Anbefalinger havde Taleren ogsaa været uheldig, idet en Principal havde sagt noget andet end det, der stod i de efter Taleren Udtalelse ellers ual-

mindelig fine Anbefalinger. Taleren gjorde imidlertid Indtryk af at være i Besiddelse af en tiltalende Selvbevisthed og meddelte da ogsaa at Skærene vår klarede. Var enig med Indlederne i, at Anbefalinger var forkastelige og sluttede efter den gamle klassiske Vending: „Forøvrigt mener jeg, der bør lovmæssig indføres Kontrakter, tilvejebragt gennem den projekterede „Fællesrepræsentation".

Engageringskontorets Kontorchef, Herr C. F. Lytting, tog nu Ordet og erklærede Herr Carl Paulsens Tale for at være malplaceret. En Organisation kan laves paa to Maader, enten f. Ex. som Murersvendenes og andre Arbejderes, eller ogsaa kan man organisere sig i forskellige Foreninger. Vi 13 Foreninger har visse Fællesinteresser, men de er vage. Vi tænker derfor ikke paa at oprette en ny Forening, med nyt Kontingent, men en Fællesrepræsentation, hvor Medhjælperne alene skal have Bestemmelsesret (men som i Engageringskontorets Ledelse?). Iøvrigt kunde Taleren ikke se nogen Ulykke i at sidde sammen med Principaler. Der staar ikke paa disse Foreningers Program, at de skal tage sociale Spørgsmaal op; Medhjælperne maa selv kræve disse rejst og paalægge de respektive Bestyrelser dette Arbejde. Vejen, vi skal frem, er Forhandlingens gennem „Fællesrepræsensationen". Et saadant Udvalg skal saa sætte sig hen og tnakke om Sagerne og saa sé, hvad vi kan gaa til Regeringen med.

Agent A. P. Christensen forherligede Fortidens Medhjælperkaar, da tænkte vi ikke paa Fornøjelser, men vi talte om, hvilken Forretning der havde solgt mest. Lønnen var af underordnet Betydning, Hovedsagen var, at Principalen var tilfreds; thi Samarbejde skal til mellem Principal og Medhjælper. Sluttelig udtalte Taleren: „Jeg gad se den Principal, der ikke giver en Medhjælper den Løn, han er værd". — Mægtige Protestraab fra Forsamlingen.

Dirigenten pointerede atter, idet han efterlyste Talere, der vilde give „Velfærdsudvalget" Oplysninger at arbejde med, at man ikke turde komme ind paa en Omtale af Centralorganisation. (Instrukserne var nu givet!).

FINALE.

Frk. Agnes Christoffersen, Medlem af de kjøbenhavnske Afdelingers Fællesbestyrelse, fik nu Ordet og udtalte i en lille velformet Tale, at skønne Talemaader havde man hørt nok af hidtil og syntes Tiden var inde til at løfte i Fællesskab. En Samling af Kræfterne var nødvendig, om man ønskede Resultater, thi under Principalernes Ledelse kunde modstridende Interesser ikke forenes. Der maa Samling til og kun den bestaaende faglige Medhjælperorganisation kan magte Opgaven.

Et Medlem af de 13, Herr Hirsch, havde forlængst villet forlade Mødet, hvis ikke der havde hævet sig Røster om en virkelig Samling; thi den Vej man havde skitseret med en „Fællesrepræsentation" var ufarbar. — Herr C. Hammer fik nu Ordet og spurgte, hvorledes man vilde oprette en Fællesrepræsentation, der skulde varetage Medhjælperstandens sociale Interesser, og dog undgaa Kontingent; saafremt det var Meningen at der virkelig skulde arbejdes. Formodede imidlertid at det var en bestemt Forening, med bestemte Interesser, der stod bag det hele og brugte de andre indbydende Foreninger. Efterlyste en Arbejdsplan og fastslog, at man, efter Herr Johannes Hansens realitetsløse Foredrag som Grundlag, ikke kunde løse et socialt Spørgsmaal ved at gøre saadanne relative Anliggender som Anbefalingsuvæsenet, Kontrakter, Konkurrenceklausuler, Selvpensionering ved frivillige Principalbidrag til stærkt pointerede Sager. Og mindst, naar man kun vilde drive Organisation ved Siden af sine Særinteresser. Kunde ikke tænke sig nogen Stats- eller kommunal Myndighed vilde tage megen Notits af, hvad et Velfærdsudvalg, udgaaet af en Del tilfældig sammenløbende Foreninger, der paa et Par nær havde langt stærkere Principalinteresser end Medhjælperinteresser, „satte sig hen og snakkede om". Tror man, den moderne Storhandel, Aktieselskaberne og Trusterne, med sit upersonlige Kapitalregimente vil tage synderlig Notits af et saadant „Velfærdsudvalg"s Ønsker. Nej, vi maa benytte den samme Fremgangsmaade som den store og stærke Arbejder-Fagbevægelse har benyttet, sætte Magt bag vore Krav. Kun dette har Kapitalen Respekt for. Og kun en ensartet, faglig Medhjælperorganisation, som den, der allerede forlængst har opnaaet saavel officiel som Statens Anerkendelse, kan føre til Maalet. — Her begyndte Dirigenten at indtage en betænkelig Holdning, og Taleren skyndte sig da at slutte af med en Opfordring til Indmeldelse i Centralorganisationen.

Fornyet vedvarende Bifald fulgte vore to Kollegers Indlæg, og man har formentlig fundet Situationen uholdbar; thi en Taler der havde meldt sig fik ikke Ordet, hvorimod Dirigenten skyndsomt satte ovennævnte Resolution under Afstemning. Forsamlingen talte ca. 500 af de 13 Foreningers Medlemmer. Heraf stemte 50-60 for Resolutionen og det samme Antal stemte imod. Et kummerligt Resultat af en Forsamling paa ca. 500 Medlemmer. Ikke desto mindre erklærede Dirigenten med stor Frimodighed Resolutionen for vedtaget med overvældende Flertal, men formentlig har det hørt med til Instrukserne.

Det var en billig og god Reklame for vor Centralorganisation, og naar dertil kommer at vi efter Mødet fik flere Indmeldelser, føler man næsten at det er for meget af det gode. Men en Skomager bør nu en Gang blive ved sin Læst.

Med Tak for Optagelsen er jeg Deres forb. *Medlem 799.*

Faglitteratur.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab.

Tredje Udgave ved Michael Koefoed og Emil Meyer.

Gads Forlag har udsendt et Prospekt over sidste Udgave af dette Standard-Værk i dansk merkantil Litteratur, som vi oftere har haft Lejlighed til at omtale og anmelde, og som egentlig er „udenfor Bedømmelse", fordi denne Haandbog paa sit Omraade yder det bedste. — Ikke med Urette er Hages Haandbog betegnet som et Rustkammer for den selvstændige Købmand saavel som for Medhjælperen, for den Ældre som Yngre indenfor Handelsstanden.

Thi dette Værk er i sig selv en Kilde til Vejledning og Dygtiggørelse for de mange, og i Særdeleshed for den merkantile Ungdom, der under Arbejdet ofte stilles overfor vanskelige eller for den paagældende ukendte Spørgsmaal.

Hages Haandbog bør ikke savnes i nogen fremadstræbende Medhjælpers Bogsamling, og bør være en af de Bøger, han i sine Udviklingsaar hyppig tager i sin Haand.

Forlaget har netop etableret en maanedlig Ratebetaling af 2 Kr., saaledes at Haandbogen, der koster Kr. 20.—, praktisk talt kan anskaffes af næsten enhver Medhjælper.

Købmandens Haandbog.

Milo's Forlag bebuder Udsendelse af ovennævnte let tilgængelige Haandbog i det daglige Forretningsliv. Værket vil omfatte følgende Hovedafsnit: Handelens Vilkaar og Væsen, Love for Forretningslivet, Handelslære, Fremmedord- og Formularbog, Toldforhold, Mønt- og Rentetavler etc., Bogholderi, Reklamer, Danmarks Købstæder o. s. v.

Om Haandbogens Formaal siges der i Prospektet:

»Medens Handelsstanden længe i Hage's Haandbog i Handelsvidenskab har haft en systematisk Fremstilling af moderne Købmandsviden, savnes der endnu i vor økonomiske Litteratur et Værk, som paa umiddelbar tilgængelig Vis kan tjene Købmanden i hans daglige Bedrift ved at give ham korte og klare Svar paa de mange Tvivlsspørgsmaal, som daglig melder sig i det praktiske Forretningsliv. Det er et saadant Værk, her foreligger, altsaa en Bog, der paa Handelskundskabens Omraade giver lignende Vejledning som en Ordbog i et fremmed Sprog, et Værk, hvori man kan slaa op og hurtig finde Rede paa, hvad man i Øjeblikket savner Kundskab om, eller hvad der i det Øjeblik, man staar og har Brug for det, ikke straks vil falde En ind."

Prisen vil andrage 10 Kr., der eventuelt kan erlægges i maanedlige Rater.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Medlemsmøde afholdtes Tirsdag den 27. Oktbr. i Foreningens Lokaler. Herr Skolebestyrer Nielsen holdt et overordentlig interessant Foredrag om den nye „Hedens Digter", Jeppe Aakjær. Herr N.s Foredrag formede sig som en Hyldest til den brune Hede og overførte sin Hyldest paa to af dennes vigtigste Repræsentanter i den danske Litteratur: St. St. Blicher og Jeppe Aakjær. Udsprungen, som denne sidste er af den jyske Hedenatur, finder vi hos ham en Kærlighed til sin Fædrenejord parret med den poetiske Gave, der har frembragt al den Skønhed, som vi finder den i hans Produktion. Herr N. behandlede sit Emne paa en Maade, der vidnede om Kærlighed og Kendskab til Aakjærs Person og litterære Frembringelser, og forskaffede Medlemmerne en glad og nydelsesrig Aften.

Tirsdag den 2. Novbr. afholdt Afdelingen sin sædvanlige Mødeaften med Herr Handelsskolebestyrer N. P. Nielsen som Taler over det aktuelle Emne: „Handelsstudenterne". Herr N. gik ud fra Ordet: „Hvis man vil reformere, maa man først have Kendskab til de Forhold, som skal underkastes Reformation." Efter i korte Træk at have gennemgaaet Handelsskolesagens Historie fra den ringe Begyndelse med Handelsaftenskolen til Handelsdagskolen, og efter at have paavist det elendige Samarbejde mellem disse to for Standen saa vigtige Faktorer, der hidindtil kun har kummerlige Resultater at opvise, omtalte Herr N. den allernyeste handelsskolemæssige Foreteelse: Handelsstudenterne. En Kommission til Løsning af dette Spørgsmaal har afgivet en Betænkning, der med Rette har været udsat for en meget skarp Kritik fra snart sagt alle Sider. Vi organiserede Medhjælpere skulle ikke se med Glæde paa Betænkningens Resultat, der, foruden at Tanken i den foreslaaede Form er umulig med Held at praktisere, tillige vil være medvirkende til at sætte et Skel mellem den mere og mindre økonomisk velstillede Standsfælle. Anbefaler Medhjælperne at være medvirkende til Gennemførelsen af en Handelsskoleundervisning, der baseres paa lige Ret for Alle til at nyde godt af den bedst mulige Undervisning til Held for den danske Medhjælperstand. *J.*

Bornholm. Mandagen den 25. Oktober afholdtes Generalforsamling i Hotel „Phønix", Rønne, Regnskabet forelagdes og blev enstemmigt godkendt. Til Dirigent valgtes Frk. Agnes Petersen. Bestyrelsen konstituerede sig med Kontorist Charles Nielsen som Formand, Kommis Fr. Haveman, Næstformand, Kasserer Frk. Anna Andersen, Sekretær K. Kofoed og Frk. Schou. Suppleanter blev: Sparekasseassistent Anker og Boghandlermedhjælper E. Andersen; Revisorer: Boghandlermedhj. Aage Kofoed og Schach-Jensen; Fest- og Agitationsudvalg: Fr. Haveman, O. Svendsen og K. Kofoed.

Derefter blev der rettet en Tak til Frk. Agnes Petersen for hendes fleraarige udmærkede Arbejde for Foreningen. Formanden henstillede til Medlemmerne at agitere kraftigt for Foreningen, hvorefter der udbragtes et Leve for C. O. — Sluttelig vedtoges det at udsende et Agitationscirkulære til samtlige udenforstaaende Kolleger. Onsdag er fastsat som ugentlig Mødeaften.

Knud Kofoed.

Ejby. Torsdag den 21. Oktober afholdtes Generalforsamling paa Gæstgivergaarden i Gelsted, hvor 15 Medlemmer havde givet Møde. Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning for den Tid, Afdelingen havde været startet, samt meddelte at vi fra 1. November mistede 2 Medlemmer, nemlig Sekretæren og Kassereren, der begge forlod Byen.

Kassereren gennemgik Regnskabet, der godkendtes. — For de 2 afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Kommis Aa. Hansen og Fuldmægtig Radilow, valgtes de Herrer Kommis J. M. Jensen som Kasserer og Kommis Alfred Nielsen som Sekretær. Som Næstformand i Stedet for Herr Kommis J. M. Jensen, der blev valgt til Kasserer, valgtes Hr. Kommis L. P. Vestergaard.

Formanden takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer for deres Arbejde og beklagede, at de ikke længere kunde være knyttet til Afdelingen, og rettede en Tak til den afgaaede Kasserer for hans betydelige Arbejde ved Afdelingens Start.

Den afgaaede Kasserer, Kontorfuldmægtig Radilow, takkede for Samarbejdet i den korte Tid og bad Forsamlingen udbringe et Leve for C. O. — Formanden hævede Generalforsamlingen, hvorefter Medlemmerne samledes ved et fælles Kaffebord.

A. R.

Fredericia. Torsdag den 21. ds. afholdtes ordinær Generalforsamling i vort Lokale i „Klubben". Efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes S. Møller til Dirigent. Formanden, E. Nommensen, aflagde Beretning om den forløbne Periode. Saavel Formanden som Kassererens Beretninger godkendtes uden væsentlig Debat.

I Stedet for Frk. M. Johansen valgtes til Bestyrelsen Jørgen Petersen.

Til Suppleanter valgtes: A. Præst og Bærentsen. — S. Møller og O. Madsen valgtes til Revisorer. Til Agitationsudvalg valgtes: S. Møller, Chr. Larsen og Bærentsen.

E. Nommensen.

Grenaa. Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 19. Novbr. Kl. 9 pr. paa Højskolehotellet. Dagsorden: 1. Valg af Ordstyrer. 2. Oplæsning af Forhandlingsprotokollen. 3. Oplæsning af Regnskabet. 4. Omforandringer af Lovene. 5. Forslag om Oprettelse af et Agitationsudvalg samt Festudvalg. 6. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Kolleger! Ved denne Generalforsamling maa ingen blive hjemme, det er den vigtigste Generalforsamling vi har haft til Dato, og der maa Enhver troppe op og give Deres Lod til Vægtskaalen. Det er meget vigtigt, hvorledes vore nye Love bliver affattede! Mød derfor alle som Een. *A. Mikkelsen,* Formand.

Hillerød. Vore ugentlige Møder — der fremdeles finder Sted under god Tilslutning — begyndte i Oktober med et lille Diskussionsmøde, hvor Formanden indledede om Agitationen. Mødet synes at have haft praktiske Virkninger i Form af mere aktivt Arbejde fra Medlemmernes Side!

Onsdag den 13. holdt Redaktør M. Møller et interessant Foredrag om „Pressen i Fortid og Nutid", og den 20. Oktober oplæste Journalist Lübecker en Fortælling af Maxim Gorki og nogle muntre Smaating af Thorkild Barfod — for en interesseret og taknemlig Tilhørerkreds!

Søndag den 21. November taler vort Blads Redaktør, Herr Vilh. Hansen, ved en Sammenkomst, hvori bl. a. en Del Kolleger fra den ny oprettede Helsinge Afdeling har lovet at deltage. Mødet slutter med Oplæsning og en lille Svingom. Virk for god Tilslutning til dette Møde! *Chr. J. H.*

Hobro. Torsdag den 7. Oktober afholdt Afdelingen den ordinære halvaarlige Generalforsamling. — Efter at L. Bonde Petersen var valgt til Dirigent, aflagde Formanden Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. — Kassereren fremlagde derefter det reviderede Regnskab, der ballancerede med Kr. 262,19. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. —

Til Formand i Stedet for J. Fogh, der ikke ønskede Genvalg, valgtes C. Wass. — Af de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes H. J. Jensen. Nyvalgt blev H. E. Lorentzen, N. A. Olsen og L. Bonde Petersen. Til henholdsvis 1ste og 2den Suppleant valgtes V. Haarbo og J. Fogh. Til Revisorer valgtes V. Haarbo og H. E. Petersen.

Paa et efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede denne sig saaledes: Formand C. Wass, Næstformand H. E. Lorentzen, Kasserer H. J. Jensen, Sekretær L. Bonde Petersen og N. A. Olsen. *LBP.*

Holstebro. Paa et den 19. Oktober afholdt Bestyrelsesmøde, vedtoges det at sende følgende Skrivelse til Politimesteren: „Foreningen tillader sig herved at forespørge, om det er rigtigt ifølge Bladenes Referat, at der er givet de Handlende Tilladelse til at holde Butikkerne aabne til Kl. 11 Aften 1. Maj—1. November, og i bekræftende Fald, da i Henhold til hvilken § i Lukkeloven."

Onsdag den 27. Oktober afholdtes Møde paa Hotel „Royal". Da Borgmesteren, der som Byraadets Formand havde givet sin Sanktion til at Butikkerne holdes aabne til Kl. 11 1. Maj—1. November, i sin Egenskab af Politimester havde taget denne Tilladelse tilbage, vedtoges det at stille sig afventende til Sagen, for at erfare hvad Ministeriet vilde svare paa Handelsforeningens Andragende om Dispensation fra Loven. (Som bekendt svarede Ministeriet at der ikke gaves Hjemmel til en saadan Dispensation.)

Derefter oplæste Ring: Peter Nansen: „Maria". Tilslutningen var som sædvanlig ringe; det paatænkes i den Anledning at indføre Pligtmøder, hvorfra Udeblivelse mulkteres, hvis ikke gyldig Grund kan gives.

Onsdag den 3. November afholdtes Lotterispil paa Hotel „Royal", hvor der bortspilledes mange gode Gevinster. Der var mødt ca. 30 af vore 80—90 Medlemmer; altsaa dobbelt saa mange som der plejer — glimrende Resultat. *R.*

Kallundborg. Afdelingen afholdt den 14. Oktbr. ordinær Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning over det forløbne Halvaar og gjorde stærkt gældende, at en Rekonstruktion af Afdelingen var højst nødvendig, samt udtalte Haabet om, at Medlemmerne vilde slutte sig sammen om den nye Formand og Bestyrelse, og støtte den i dens Arbejde for forøget Tilgang til Organisationen. Regnskabet fremlagdes ikke, da dette iflg. Lovene først skal ske i Marts. Til Formand valgtes Herr Schimmel. Desuden valgtes til Bestyrelsen de Herrer O. Kock, Egede Madsen, A. Asmussen og Frk. Agnes Nielsen. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O.

Bestyrelsen har den 22. Oktbr. konstitueret sig saaledes: Herr Schimmel, Formand; Herr O. Kock, Næstformand; Agnes Nielsen og A. Asmussen. N. Wagn Petersen valgtes til Kasserer.

Det vedtoges at anmode Hovedkontoret om at faa en Taler, ligesom det besluttedes snarest at begynde en Agitationskampagne for Mødet, der tænkes afholdt en Søndag. *Asmussen.*

Kolding. Onsdag den 27. Oktober afholdtes et særdeles vel besøgt Møde paa Højskolehjemmet. — Forretningsføreren, Jens Johansen, indledede Mødet med en Klarlæggelse af C. O.s Stilling efter Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. J. J. omtalte forskellige Forhold indenfor C. O. og gik derefter over til at omtale de smaa lokale Foreninger rundt om i Landet, hvilke han angreb ret stærkt, da de nærmest virkede som en Splittelse indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden. Derimod burde alle

Handels- og Kontormedhjælpere, ligegyldig om de er beskæftiget i private Forretninger eller i kooperative Foretagender, samle sig i een Organisation, nemlig C. O. — Efter Foredraget udspandt der sig en livlig Diskussion, hvori deltog foruden Indlederen, Herr Kontorist M. Rasmussen, Vejle, Formanden for den herværende Funktionærforening indenfor Fællesforeningen, Herr Chr. H. Skytte, og vor Formand Herr N. C. Nielsen.

Onsdag den 3. November afholdtes Foreningens aarlige Andespil. Der var ca. 60 Deltagere og Aftenen forløb i enhver Henseende vellykket og gav et godt Overskud til Foreningens Kasse.

C. F.

Nykjøbing, Mors. Tirsdag den 12. og 26. Oktober underholdt Herr Lærer Brix Foreningens Medlemmer med Oplæsning af Skuespillet „Tur og Retur" af Professor Ejnar Christiansen. Det var som altid en Fornøjelse at høre Herr Brix læse op. Herr B. forstod at gengive de forskellige i Skuespillet forekommende Personer paa en udmærket Maade, saa disse stod som lyslevende for Een. Tilhørerne lønnede da ogsaa Herr Brix med kraftigt Bifald.

Formanden gav derefter Meddelelse om, at der om kort Tid vil blive udsendt et Circulære til alle uorganiserede Medhjælpere i Byen med en kraftig Anmodning om at indmelde sig i Foreningen. Et Medlem fremkom med et Forslag om at oprette en „Avis" indenfor Foreningen. Det vedtoges og der valgtes et Udvalg paa 3 Medlemmer til at tage sig af Sagen.

Tirsdag den 19. Oktober afholdtes fagligt Møde. Kassereren, Wittrup-Andersen, indledede med vort Program, som han gennemgik paa en klar og overskuelig Maade. Det var desværre beklageligt, at der ikke var mødt flere denne Aften; thi det, der kommer frem en saadan Aften, nemlig „Hvad vi vil", er noget, der altid maa staa klart og tydeligt for enhver maalbevidst Handels- og Kontormedhjælper. — Mød derfor talrigt, og i første Række, naar der behandles faglige Spørgsmaal! *A. A.*

Maribo. Ordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 29. September paa Hotel „Sorø". Til Dirigent valgtes Forvalter O. Wiell. — Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der godkendtes. — Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. I Stedet for Herr P. A. Rasmussen, som absolut nægtede at modtage Genvalg og Herr O. Sellerup, der forlader Byen, valgtes de Herrer Wied-Kirkegaard og H. Rødel; Suppleanter blev de Herrer O. Eppers og Reinh. Sørensen.

Af indkomne Forslag vedtoges det, at Kassererposten blev kontingentfri. Under „Eventuelt" behandledes Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, ligesom det vedtoges at forhøje Kontingentet til Kr. 1,75 pr. Md. — Formanden forelagde Indbydelse til en Fest i Nakskov Afdeling, hvorefter Generalforsamlingen hævedes og Aftenen sluttede med fælles Kaffebord og Sang.

Søndag den 17. Oktober arrangeredes en Teaterforestilling i Bangs Haves Pavillon, hvor et lokalt Stykke opførtes. Aftenen forløb udmærket. Af Stiftets Afdelinger deltog særlig Saxkøbing og Rødby.

Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: L. Jørgensen, Formand, Wied Kirkegaard, Kasserer, Th. A. Nielsen, Næstformand, H. Rødel, Sekretær, samt Frøken Plambeck. Efter eget Ønske er Frøken Plambeck senere udtraadt af Bestyrelsen, hvorefter Herr O. Eppers er indtraadt.

Fredag den 28. Oktober skulde Medlem af Hovedbestyrelsen, Herr Hansen-Møller, Svendborg, have talt i Foreningen, men blev telegrafisk hjemkaldt i sidste Øjeblik, hvorfor vi maatte underholde hinanden paa bedste Maade. — Indenfor Foreningen er der arrangeret et Sprogkursus i Tysk og Engelsk, hvoraf særlig Engelsk er godt besøgt. For Tiden bliver der agiteret for Syvlukning. men endnu er der ikke opnaaet noget Resultat.

H. Rødel.

Odense. Der har været afholdt Medlemsmøde den 5., 12. og 19. Oktober. Første Møde havde en yderst ringe Tilslutning. Ved det andet Møde indledede Herr John Pedersen. Tilslutningen var bedre, men langtfra god. Vi havde den Fornøjelse at se Herr Laursen fra Holstebro Afd., som for Tiden er indkaldt til Sikringsstyrken i Odense. Herr L. fortalte os lidt om Forholdet i hans Afdeling. — Tredie Møde indlededes af H. Pedersen. — Endelig synes det, som Bestyrelsens Anstrængelser for at drage Medlemmerne til Møde skal lykkes. Dette Møde var ret godt besøgt — ca. 20. Det er vort Haab, at dette Antal maa være Minimum i denne Kampagne. Kolleger! Fortsæt med at fordoble Tilslutningen til vore Møder; det er den rigtige Vej fremad! Naar vi først har den fornødne Tilslutning, skal det ikke mangle paa Talere; vi har mange paa Haanden, men indtil dette er opnaaet, maa vi arbejde med Kræfter indenfor Afdelingens Rammer. Derfor, vis Bestyrelsen det Hensyn og styrk Deres eget Forhold til Organisationen ved at møde talrigt op!

Medlemsmødet den 26. Oktober; Herr Henry Christensen indledede om Emnet: „Hvad vi vil". Den paafølgende Diskussion var ret svag. Til Gengæld havde vi den Glæde at modtage 5 ny Indmeldelser, og Tilslutningen til Mødet var noget bedre end sidst. — De udsendte Forslag til de fynske Afdelinger har allerede vist sig at falde i god Jord, idet Ringe har været den første til at tage Spørgsmaalet op. Et Medlem fra Odense var indbudt til at komme til Ringe Torsdag den 28. Oktober. — Selvom Odense ikke disponerer over rutinerede Talere, haaber vi dog at kunne efterkomme Opfordringen, og at der paa begge Sider maa blive Fornøjelse af Samarbejdet. *H. P.*

Kassererens Adresse er: John. Pedersen, Vesterbro 97, Odense. Den nyvalgte Kasserer, Herr N. Carl Petersen, kan grundet paa Chefens Indkaldelse til Sikringsstyrken ikke overtage Hvervet før 1. Januar, hvorfor Formanden og Sekretæren indtil denne Tid har paataget sig at ordne det fornødne. *Sekretær.*

Randers. En til Onsdag den 27. Oktober berammet ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Kontingentforhøjelse, blev ikke beslutningsdygtig. Der blev derfor afholdt ny ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 3. Novbr.; denne, der ifølge Afdelingens Love er beslutningsdygtig, uanset det mødte Antal Medlemmer, vedtog med 3 Stemmer Majoritet en Kontingentforhøjelse af 25 Øre, svarende til det forøgede Bidrag til vor Arbejdsløshedskasse, saaledes at det samlede Kontingent nu er Kr. 1.75 maanedlig.

Et af Bestyrelsen stillet Forslag om Forhøjelse af Kontingentet til Kr. 2.00 maanedlig forkastedes, vel for en Del paa Grund af Formandens vaklende Stilling til Spørgsmaalet. — Det er beklageligt, at der til en Generalforsamling om en ret vigtig Sag som Kontingentspørgsmaalet kun møder 23 Medlemmer, saaledes at det, som ved Generalforsamlingen den 3. ds. kan være mulig for et Mindretal af 13 Medlemmer at fastsætte Kontingentet. — Det vilde sikkert have været heldigere for Afdelingen, om en Forhøjelse til 2 Kr. var bleven vedtaget, idet man derved vilde have faaet større Midler til Raadighed. f. Eks. til Brug ved Agitationen, Talere til vore Møder etc., ligesom det ogsaa alle Dage vil være heldig for en Forenings Trivsel og Fremgang at være økonomisk velsitueret.

Kontingentspørgsmaalet er dog ikke hermed stillet i Bero; der vil paa en senere Generalforsamling blive stillet Forslag om en Forhøjelse til ialt 2 Kr. maanedlig, og jeg henstiller da til de ærede Medlemmer at møde saa talrigt, at Resultatet kan blive et Udtryk for Flertallet af Medlemmernes Mening — og haaber jeg tillige, at dette Flertal vil vise et større Vidsyn paa denne Sag end Generalforsamlingen den 3. November 1915. *Kjeld.*

Ringsted. Onsdag den 27. Oktober afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden, Poul Christensen (Preuss), bød Velkommen og Kommis Holst (A. Flensborg), valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar og Kassereren fremlagde Regnskabet, hvilket saavel som Formandens Beretning godkendtes.

Til Næstformand valgtes Bogholder Sørensen (Dampmøllen), i Stedet for A. Poulin (Carl Lange), der afgik efter Tur og til Sekretær genvalgtes Frk. Carla Petersen (Alfa). Til Suppleanter valgtes Frk. Helga Larsen (Skand. Bekl. Mag.) og Kommis Jensen (A. C. Nielsens Eftfl.), og til Revisor valgtes Kommis Nielsen (Holm). — Der valgtes endvidere et Forlystelsesudvalg, som kom til at bestaa af Poul Christensen (Tarliong), Poul Martensen (Carl Lange) og Erik Jacobsen (Carl C. Nielsen).

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen, en Sang blev afsunget og man samledes derefter ved et fælles Kaffebord. *Carla Petersen,* Sekretær.

Rødby. Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 26. Oktober. — Valgene til Bestyrelsen fik følgende Udfald: J. Christiansen, Formand, E. Oppermann, Næstformand, J. L. Hansen, Kasserer, H. Rasmussen. Suppleant: P. Th. Jensen. Revisorer: H. Rasmussen og Chr. J. K. Christensen. Agitationsudvalg: H. Rasmussen, J. L. Hansen og K. Christensen.

Det vedtoges at afholde Møde efter den første Tirsdag i hver Maaned.

Det overlodes til Bestyrelsen at arrangere en Aftenunderholdning i nærmeste Fremtid; derefter hævedes Generalforsamlingen og Deltagerne samledes om et fælles Kaffebord. *E. Oppermann.*

Viborg. Onsdag d. 27. Oktober afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Phønix". Der var desværre kun mødt faa Medlemmer, men Generalforsamlingen forløb imidlertid paa bedste Maade. — Til Dirigent valgtes I. C. Jacobsen.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar; Beretningen godkendtes enstemmig. Derefter blev Regnskabet fremlagt; ogsaa dette godkendtes.

Til Bestyrelsesmedlem genvalgtes C. J. Frandsen og nyvalgtes Otto Jensen; Suppleanter blev R. Thomsen og Gerlach.

Det vedtoges at forhøje Kontingentet til 2 Kr. pr. Maaned fra 1. November at regne. — Under „Eventuelt" valgtes bl. a. et Agitationsudvalg bestaaende af R. Thomsen, Gerlach, Otto Jensen og C. J. Frandsen. Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et kraftigt besvaret Leve for „C. O."

C. J. Frandsen, Sekretær.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1915. 15de Aargang.

FJER I HATTEN.

HAVDE Erasmus Montanus levet i disse Dage, var han sikkert faldet i Besvimelse. Og jeg er ikke langt fra at tro, at selv Fader Holbergs Pupiller vilde have udvidet sig, hvis han havde været Vidne til det Podningsforsøg, der i denne Tid foretages ved Kjøbenhavns Universitet.

Forhistorien er denne:

I 1909 rettede Grosserer-Societetets Komité en Henvendelse til Handelsministeriet gaaende ud paa, at der skulde gives Dimittenderne fra Niels Brocks Handelshøjskole Adgang til at lade sig immatrikulere ved Universitetet med Ret til at følge Forelæsningerne og at underkaste sig Eksamen under det rets- og statsvidenskabelige eller det filosofiske Fakultet. Man gjorde samtidig opmærksom paa det ønskelige i, at der oprettedes en ny Lærestol i Handelsvidenskab ved Universitetet.

Ministeriet stillede sig imødekommende overfor Tanken om den videre Undervisning i Statsvidenskab og fandt det ligeledes berettiget, at der oprettedes en Lærestol i Handelsvidenskab. Men Universitetet stillede sig kontrært. Det gjorde de samme Betragtninger gældende hvormed Undervisningsinspektøren o. fl. nu møder det foreliggende Kommissionsforslag, nemlig at der er en Grundforskel mellem Undervisningen i Handelshøjskolen og i Gymnasierne, idet disse sidste tager Sigte paa en almendannende Undervisning, medens Undervisningen i en Handelshøjskole i første Linje maatte være „teknisk-kommerciel".

Handelsstanden lod sig dog ikke afskrække af Universitetets Kølighed og rejste atter Spørgsmaalet i 1913, hvor det førtes frem i Folketinget under Finanslovbehandlingen af Johs Fog-Petersen, der støttedes af Handelsministeren. Resultatet blev Nedsættelsen af en Kommission, hvis Betænkning har givet Anledning til den ret vidtgaaende Drøftelse i Pressen.

Betænkningen er meget omfattende og kan ikke behandles indgaaende i en kort Artikel. Man gør opmærksom paa, at Spørgsmaalet kan løses ad to Veje:

1) Ved at anordne en Tillægsprøve for Handelsskoledimittenderne.

2) Ved at give Handelsskolen direkte Dimissionsret.

Den første Ordning er den, der mindst bryder med det bestaaende, idet den i Forvejen findes indenfor andre Studiegrene (Polyteknikere, Seminarister o. s. v.) Den anden Ordning revolutionerer ulige mere, og det lykkedes da heller ikke Kommissionen at naa til Enighed om den. Et af Medlemmerne, Professor Vinding Kruse, optog de tidligere Betænkeligheder og i den senere offentlige Behandling af Sagen stiller de fleste Akademikere sig paa hans Side, medens Handelsstanden med Kommissionsformanden, Direktør Max Ballin, i Spidsen, med stor Styrke hævder Merkurs Sidestilling med Minerva.

Hvilken af Parterne, der gaar af med Sejren er foreløbig umuligt at dømme om. Der er stærke Magter i Bevægelse paa begge Sider. Spørgsmaalets almindelige Interesse ligger i de udviklingsbestemmende Brydninger, der her foregaar mellem to Samfundsfaktorer. Aandslivet i Danmark er i Aarhundreder forpagtet af den akademiske Verden („Herrer vi ere i Aandernes Rige"). Samfundsforholdene har været saaledes, at den økonomiske Klassedeling kun tillod en ganske ringe Del af Befolkningen at dyrke Videnskaben, at uddanne sin Aand i det Omfang, der betinger en Særstilling.

Men efterhaanden som alle Ting udviklede sig, voksede Trangen til Viden, i den almindelige Befolkning. Man fik Brug for den i det praktiske Liv. Der skete lidt efter lidt det, at det praktiske Livs Mænd og Kvinder rykkede ind paa Livet af Universitetet, og det foreliggende Spørgsmaal kan passende betragtes som en Fase i Udviklingen.

Hvormeget betyder dette Forsøg paa Udjævning af en Kløft for os Handels- og Kontormedhjælpere? Er vi Part i Sagen?

Vi har blandt vor Organisations Formaal „at højne Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske og aandelige Niveau", og denne Bestemmelse er plejet paa forskellig Vis. Hidtil har vi dog maattet rette vore væsentligste Bestræbelser paa at tilvejebringe Betingelserne — det timelige Velfærd — for Udviklingen

af aandeligt Liv i de Kredse, hvori vi virker. Og om denne vægtige Opgave maa vi foreløbig samle os.

Thi selv om Resultatet bliver Oprettelsen af en fjerde Studieretning — med unge Handelsmænds Adgang til det ærværdige Universitet — vil dette dog kun komme et forsvindende Faatal til Gode. Forholdet vil foreløbig intet ændre i Handelens Fysiognomi; „en Fjer i Hatten" maaske, for de enkelte, der har Raad til at pynte sig med den.

Det banebrydende Arbejde for udvidet Oplysning blandt Handelens Udøvere bør lægges an paa en bredere Basis. Der maa begyndes nedefra, f. Eks. med en Revision af vor forældede Lærlingelov, hvori man kunde indsætte fremhjælpende og humane Bestemmelser for Lærlingeuddannelsen.

Sker dette, og vil den paatænkte fjerde Retning bidrage hertil, vil der være Grund til at se paa Bevægelsen med mindre Skepsis end selve dens øjeblikkelige Form indbyder til.

Trangen til Oplysning er til Stede, der bør tages det videst mulige Hensyn til den, men de grundlæggende Bestræbelser maa være demokratiske.

Peter Wraae.

Kampen mod „den gule Organisation".

Et stort Medhjælpermøde i Kjøbenhavn tager Afstand fra de 13 Foreninger og udtaler Tilslutning til Centralorganisationen.

DE 13 kjøbenhavnske Foreningers Møde den 9. November, som vi udførligt omtalte i sidste Nr. af vor Tidende og hvis Resultat blev en eklatant Fiasko for Arrangørene, foranledigede vore kjøbenhavnske Afdelinger til et Modtræk den 24. November.

Dette Møde, der naturligvis — i Modsætning til de 13s — var offentligt, afholdtes i den store Hal i „Grundtvigs Hus", hvor Hundreder af kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere var fremmødt, saaledes at næsten enhver Plads i det storslaaede Rum var optaget.

Særlige Indbydelser var tilsendt de tre Medhjælperforeninger i Boghandel, Isenkram- og Papirbranchen — samt til Ophavet til dette Fremstød mod den uafhængige Medhjælperorganisation, — „Engageringskontoret for Handel og Industri" — medens man havde undladt at sende Indbydelse til de øvrige Foreninger, hvis Medlemmer enten maa søges udenfor de egentlige Handels- og Kontormedhjælperes Kreds eller ikke kan betragtes som Repræsentanter for Medhjælpernes faglige Interesser. — Denne Sigtning af de 13 Foreningers enkelte Bestanddele gav „Engageringskontoret for Handel og Industri" — hvis førende Stilling indenfor „Samvirksomheden" allerede synes fastslaaet — et, vistnok ikke ukærkomment, Paaskud til ikke officielt at deltage i Mødet. Iøvrigt saas ikke faa Medlemmer af de 13 Foreninger i den store Forsamling.

De indledende Foredrag faldt i to Hovedafsnit, idet Herr cand. polit. C. V. Bramsnæs' Foredrag „Vore Arbejdsforhold i statistisk Belysning" afgav en virkningsfuld Baggrund for Aftenens anden Hovedtale af Herr Redaktør Vilh. Hansen: „Vort Svar til de 13 Foreninger".

Under hele det langvarige Møde raadede der en stærk og stigende Sympati for Centralorganisationen og vort Standpunkt til den gule Organisations Splittelsesforsøg. — Forsamlingen var i Aande fra først til sidst, og Talerne modtoges med stærke og vedholdende Bifaldstilkendegivelser.

Formanden for de kjøbenhavnske Afdelinger, Herr Martin Pedersen, aabnede Mødet med nogle velformede Velkomstord og en kortfattet Henvisning til, at de to Mærkesager, den sociale Statistik og den af de 13 Foreninger bebudede Fællesrepræsentation, havde givet Anledning til Mødets Afholdelse.

Aftenens første Taler var Assistent i „Det statistiske Departement"

Herr cand. polit. C. V. Bramsnæs.

Mine Damer og Herrer! Naar der nu er gjort et Forsøg paa at skabe Statistik ogsaa for Handels- og Kontormedhjælperfaget, saa er det kun en ganske naturlig Følge af, at det er en Stand, som er kommet til at betyde mere og mere for Samfundet. Som Samfundet udvikler sig, sker der jo stadig Forskydninger, og en af dem er, at de Mennesker, der beskæftiges i Handel og Omsætsætning, tiltager i Antal. Og dette sker i alle Lande.

Ser man paa Folketællingen, var der i Danmark i 1901 ved denne Gren af Erhvervslivet beskæftiget 9,4 pCt., i 1911 var der 11,1 pCt. Dette giver naturligvis ikke noget Udtryk for, hvor mange der er Medhjælpere, men der er ingen Tvivl om, at Medhjælpernes Antal stiger stærkere end Principalernes.

Endvidere er Medhjælpernes Stilling en saadan, at alle socialt interesserede maa beskæftige sig med denne Klasse, men Grunlaget for at man kan gøre det er, at man ved, hvorledes Forholdene ligger, og det skal Statistikken vise.

Aarsagen, til at „Statistisk Departement" tog sig af Sagen var en Henvendelse fra Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn, men man kunde vistnok ogsaa tænke sig, at „Statistisk Departement" en Gang, selv om det var blevet senere, havde taget dette interessante Spørgsmaal op. — Man vidste imidlertid, at det var vanskeligt at tage Sagen op, men nu fik man en Garanti for, at man ihvert Fald fra én Side vilde tage Parti for Sagen. Vel vidste man, at man ikke kunde faa Oplysninger fra alle, men var det altid nødvendigt at have Oplysning for enhver Enkeltperson, ja saa var Statistik umulig paa saa mange andre Omraader.

Det, det gælder om er at faa et Billede af Forholdene, og denne Statistik er uden Tvivl et typisk Billede af de Forhold, som hersker i Handels- og Kontormedhjælperfagene.

Vi har ialt Oplysninger om 9 à 10,000 Medhjælpere. Materialet er dels indkommet fra Principalerne, dels fra Medhjælperne, og Oplysningerne fra begge Sider svarer godt til hinanden.

Vi har paa forskellig Maade søgt at udskille Materialet. Lærlinge og Overordnede er taget ud, og desuden har vi delt mellem Mænd og Kvinder samt de forskellige Fag.

Endvidere er der ved Bearbejdelsen fremkommet en Hovedlinie, som spiller en stor Rolle, og det er Hovedlinien mellem Kontormedhjælperen og den egentlige Handelsmedhjælper, Ekspedienten.

Lønningsvilkaarene, som for at bedømme en Stands sociale Stilling altid er de mest interessante og som vel ogsaa i Aften tør paakræve størst Opmærksomhed, stiller sig nu saaledes:

Gennemsnitslønnen er for mandlige Ekspedienter i Hovedstaden fra 11-1400 Kr., i Provinserne fra 10-1300 Kr., for Kvinder 7-800 Kr. i Hovedstaden og 6-700 Kr. i Provinserne. — Manufakturbranchen giver for Mændenes Vedkommende den højeste Løn: godt og vel 1500 Kr. i Hovedstaden og 1400 Kr. i Provinsen. Lavest staar Urtekræmmerbranchen med godt 1200 Kr. for Hovedstaden og 1000 Kr. for Provinsen. — For de kvindelige Ekspedienter Vedkommende ligger Lønnen ogsaa bedst i Manufakturbranchen: 750 Kr. i Hovedstaden, 700 Kr. i Provinsen. En gros Handelen og Viktualiehandelen staar lavest, nemlig med ca. 50 Kr. mindre. — Ser vi paa Kontorfaget er der ogsaa der Forskel idenfor de forskellige Brancher. — Banker, Sparekasser og Pengeinstitutter byder i Hovedstaden 1600 Kr. og i Provinsen 1300 Kr. for mandlige Medhjælpere.

Industrivirksomheder staar med godt 1300 Kr. i Kjøbenhavn, men kun 900 Kr. i Provinsen, en gros Handelen med lige ved 1200 Kr. i Kjøbenhavn og godt 1000 Kr. i Provinsen. — For Kvinder i Industrien er Gennemsnitslønnen i Kjøbenhavn 966 Kr., i Provinsen 684 Kr., og i en gros Handelen med 848 Kr. i Kjøbenhavn og 710 Kr. i Provinsen. — For Mænd i Hovedstaden er Niveauet 11—1400 Kr., i Provinsen 10—1300 Kr.; for Kvinder i Hovedstaden 7 à 800 Kr.; i Provinsen 6 à 700 Kr. — Indenfor disse Grænser faldt nemlig 30 à 40 pCt. af Lønningerne for Medhjælperne.

Deler man Forretningerne efter, om der er flere eller færre Medhjælpere, saa synes der at være en Tendens til, at de store Forretninger betaler en noget større Løn end de mindre. Lærlingene lønnes dog ens, enten der er flere eller færre. — Om Grunden er, at de store Forretninger fordrer bedre Arbejdskraft, eller om de virkelig lønner højere, er ikke godt at sige. Begge Dele er maaske Tilfældet.

Kost og Logisystemet eksisterer saa godt som ikke i Hovedstaden, men er endnu en Del udbredt i Provinsen, navnlig for Lærlingenes Vedkommende. Afskaffelsen af dette System viser at Kløften mellem Principal og Medhjælper stedse bliver større.

I hvilken Grad der ydes Tantieme, Gratialer, Julegaver o. lign. har ikke ladet sig nøje konstatere, men der er en Del af den Slags usikre Aflønningsforhold, der afhænger af, hvor gode Venner man til sin Tid er med Principalen.

Sammen med Lønspørgsmaalet trænger Spørgsmaalet om Arbejdstiden frem, thi naar man skal se paa, hvad der udføres for Lønnen, saa spiller Arbejdstidens Længde en stor Rolle, og det er jo en bekendt Sag, at Arbejdstiden er meget stor indenfor Handels- og Kontormedhjælperfagene.

I de egentlige Handelsfag er Arbejdstiden længst, gennemsnitlig oppe imod 12 Timer, for Urtekrambranchen endog over 13 Timer. Heri er ikke medregnet de længere Aftener før Helligdagene. I en gros Handelen er Arbejdstiden gennemsnitlig 11 Timer. — I Kontorfaget er den kortere. De i Industri og Ekspedition ansatte Kontorfolk har ca. 10 Timer, i Pengeinstituterne er den 8 Timer. — Adskillelsen mellem Kontorister og Ekspedienter er igen tydelig. — Arbejdstiden for Mænd og Kvinder frembyder ingen Forskel, men tages Forholdet mellem Hovedstad og Provins, er den lidt længere det sidste Sted. Her maa man imidlertid huske paa, at Vejen til og fra Arbejdsstedet spiller en Rolle. I Provinsen bor man som Regel nærmere ved Arbejdsstedet.

Indtægtens Størrelse i Forhold til Arbejdstidens Længde har vi ogsaa set paa, og det viser sig, at de med den længste Arbejdstid har den mindste Indtægt og omvendt de med den korteste Arbejdstid den største Indtægt.

Af de, der arbejder 13 Timer, har 83 pCt. under 1200 Kr., medens kun 40 a 50 pCt. af de, der arbejder 8 Timer, har under 800 Kr. Regner man i dette Forhold Timelønnen ud, ser man, at ikke mindre end 36 pCt. arbejder for en Timeløn af 25 Øre, andre 36 pCt. for 25—50 Øre og kun ca. 26 pCt. har en Timeløn af over 50 Øre. Det var for Mænd. For Kvinder er Timelønnen endnu længere nede: 66 pCt. har under 25 Øre i Timen, 28 pCt. har fra 25—50 Øre og kun 5 pCt. har over 50 Øre. — Det maa altsaa siges, at Timelønnen ikke synes at være særlig høj for Handels- og Kontormedhjælperstanden. (Hør!)

Søger vi et Fællesbillede af Løn- og Arbejdstid i Forhold til til hinanden, ser vi følgende:

Mænd	8—8½	Times	Arbejdstid...	80—70	Øre	i	Timen.
Kvinder	8—8½	„	„ ...	45	„	i	„
Mænd	10—10½	„	„ ...	50	„	i	„
Kvinder	10—10½	„	„ ...	25	„	i	„
Mænd	13	„	„ ...	25	„	i	„
Kvinder	13	„	„ ...	15	„	i	„

Der er regnet med Brutto Arbejdstiden, hvori Spisetiden er medregnet, men dette spiller en underordnet Rolle, da Arbejdet paa Helligdage eller andet Overarbejde ikke er medregnet. Trækker man Spisetiden fra, kan man dog kun forhøje hver af Lønsatserne med 2 a 3 Øre, og dette forrykker ikke Forholdet ret meget opad.

Et interessant Spørgsmaal er det ogsaa, hvem der har Over- og Helligdagsarbejde. Her viser det sig ligeledes, at det ikke er dem med den korteste Arbejdstid, der hyppigst har Overarbejde, men omvendt.

Feriespørgsmaalet er desuden undersøgt, og 83 pCt. af Forretningerne gav fra en til to Ugers Ferie, og det var fortrinsvis de smaa, der ikke gav Ferie.

Ogsaa Lønstigningen i Forhold til Alderen er undersøgt, og det synes, som om Lønnen for Mænd stiger med ca. 500 Kr. hvert 5. Aar, indtil Midten af Trediverne, hvor Stigningen standser, for Kvinder derimod kun med ca. 150 Kr. i samme Periode.

Man kan roligt sige, at disse Kaar trænger til Forandring, thi det er jo ikke længer saadan, at man kan sige: Lad Vilkaarene være lidt slette for Ungdommen, med Alderen bliver de taaleligere, thi Udsigten til at blive selvstændig er forsvindende. De fleste af os maa nu om Dage finde sig i mere eller mindre at være Medhjælpere eller Funktionær.

Kunde denne Statsitik bidrage til, at Opmærksomheden samledes lidt mere om Medhjælpernes Kaar, ja, saa vil den sikkert gavne. (Bifald!).

Derefter holdt

Herr Red. Vilh. Hansen

en Tale, som vi af Pladshensyn maa undlade at gengive, indtil næste Nummer. — Taleren paaviste, at det sidste Halvaar har været et for Medhjælperstanden begivenhedsrigt Tidsafsnit, med større Mærkesager end i nogen tilsvarende Periode, og at de 13 Foreningers Koalition imod Centralorganisationen kun havde det Formaal at adskille og lagdele, i Stedet for at samle Medhjælperstanden til en netop nu paakrævet Enhed og Samfølelse. Derefter gav Taleren en skarp og ironiserende Karakteristik af de 10 Ikke-Medhjælperforeninger, og paaviste gennem Eksempler og statistiske Data vedrørende kjøbenhavnske Medhjælperforhold, at den projekterede „Fællesrepræsentation" vilde starte med Grundanskuelser uden Rod i de nuværende Tilstande indenfor Handels- og Kontorfagene.

I Modsætning hertil understregede Taleren vore organisatoriske Standpunkter og vor Organisations første Opgave og fortjenstfulde Bestræbelser, for netop at samle de store, brede Medhjælperlag, som „Engageringskontoret for Handel og Industri" og Konsorter helt synes at vilde lade ude af Betragtning.

Vilh. Hansen imødegik dernæst de tendentiøse Paastande om Medhjælperbevægelsens partipolitiske Formaal og Centralorganisationens „Uvirksomhed", og vendte navnlig sidstnævnte kunstlede Postulat mod de Foreninger og deres Eftersnakkere i en vis Del af Dag- og Principalpressen, idet Taleren sluttelig udtalte, at dansk Medhjælperbevægelse nu stod paa Skillevejen og at vore Standsfæller maatte træffe deres Valg, der paa Baggrund af den sidste Tids Tildragelser ikke kunde falde dem svært.

Talen, der fulgtes med udelt Opmærksomhed og Tilslutning, hilstes med langvarigt Bifald.

Diskussionen

aabnedes af et Medlem af „Engageringskontoret for Handel og Industri", Herr Vald. Felumb, der beklagede sig over at ikke alle 13 Foreninger var indbudt, og iøvrigt paastod at Mødet maatte opfattes som en af Handels- og Kontormedhjælperforeningen arrangeret Sejr. — Herr F. sluttede, under ironiske Tilraab, med at udtale, at H. & K.-Medhjælperforeningen burde føre en mere honnet Kamp imod „Engageringskontoret".

Herr Journalist Marinus Kristensen kaldtes frem ved den sidste Talers Ytringer, idet Herr K. ønskede at klargøre, hvorledes man paa de 13 Foreningers Møde behandlede et Blads Repræsentant. Taleren var naturligvis af den Opfattelse, at man ønskede Mødet bragt frem for Offentligheden, naar man havde rettet en Hen-

vendelse til det paagældende Blad om en Forhaandssamtale. Det første der skete var imidlertid en Anmodning om at forlade Mødet, da man helst selv ønskede at bestemme, hvad der skulde staa i Bladene. Dog tilbød man Taleren at overvære Mødet, mod at der intet refereredes af, hvad der blev sagt, og da Medhjælpernes faglige Organisation ikke var indbudt til en Drøftelse af Standens sociale Vilkaar tog Taleren mod Tilbudet, idet han var klar over, der var noget muggent ved, at delvise Principalforeninger for lukkede Døre tog et saadant Spørgsmaal op. Taleren vilde straks sige til Medhjælperne, at den Slags Bestræbelser skulde man ikke tro paa. Kun det Arbejde for Forbedring af Standens Kaar, der gøres af Medhjælperne selv fører til Maalet. Medhjælperne maa lære at stole paa sig selv, som Arbejderne forlængst har lært det. Der er vist ikke en Stand, man kræver mere af og lønner daarligere end Handels- og Kontormedhjælperne, men Hjælpen skal komme fra Dem selv. Det gaar Medhjælperne som det gik i en Lignelse fortalt af den store Negersocialreformator, Booker Washington, om en skibbruden Negerbesætning, der var kommen ud af Kurs. Denne Besætning sejlede rundt i flere Dage uden at vide, hvor den var, og havde tilsidst opbrugt saavel Proviant som Drikkevand og var nær ved at omkomme af Tørst. Andre Skibe viste sig nu, og man bad om Vand, men fik fra dem alle Svaret: „Kast Spandene ud". Negerne forstod ikke dette Raad, men besluttede endelig at følge det, og det viste sig, de var omgivet af Drikkevand.

Medhjælperne bør kaste Spandene ud. Deres økonomiske Forhold, tillader dem ikke at have en honnet Ambition. Ejheller Samfundet er tjent med, at en saa stor og aandelig veludviklet Stand som Handels- og Kontormedhjælperne misrygtes. Derfor ønsker jeg at sige til Dem: Den Organisation, der taler for aabne Døre, er den, der vil Deres sande Vel og har rent Mel i Posen. (Bifald!)

Isenkrammedhjælperforeningens Formand Herr Skjolding fik nu Ordet og betonede, at hans Forening ikke havde sluttet sig til „Alliancen", men søgte et Samarbejde med de andre to Medhjælperorganisationer. Taleren vilde ikke Splittelse i Medhjælperbevægelsen og var principielt ikke mod Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation; men Flertallet af kjøbenhavnske Medhjælperne har Antipati mod denne, og naar dette er Tilfældet, burde man tage Hensyn hertil. Taleren paapegede Isenkrammedhjælperforeningens Deltagelse i Arbejdet for 7-Lukningen og fremhævede dens understøttende Formaal og Ydelser. — Centralorganisationen har begyndt at centralisere, før der var Organisationer at samle. Taleren syntes ikke Herr Vilh. Hansen skulde kritisere de 3 Medhjælperorganisationer, eftersom de ogsaa arbejder for faglige Forbedringer.

Næste Taler var Herr Jens Johansen: I de selvlavede Referater, man sendte Bladene, har man fortalt, at Centralorganisationen sendte Repræsentanter til de 13's Møde, fordi den var bange. Hvorledes dette skulde forstaas, vidste Taleren ikke; thi det plejer jo i Almindelighed ikke at være Tegn paa Frygt at man gaar ind i Modstanderens Lejr og giver sig i Kast med ham, saavist som der ejheller er noget at være bange for. Men naar man nu fra den Side, erklærer sig for forfulgt Uskyldighed, ved at vi ikke har inviteret hver af de 13 Foreninger særskilt, og derved tilkendegivet, at man ønskede deres Deltagelse, er en saadan Erklæring for mig en Gaade, naar man som vi indbyder til offentligt Møde og gennem Dagspressen og paa anden Maade inviterer enhver Interesseret. Men man ønsker ikke at debattere Spørgsmaalet og høre Medhjælpernes Mening, ellers havde man vel gjort Mødet offentligt. Hvad angaar Indbydelse til de 4 nævnte Foreninger, da ser vi naturligvis gærne et Samarbejde med de 3 Medhjælperforeninger, der varetager visse faglige Interesser, hvilket der ingen Grund er til at lægge Skjul paa.

Hvad endelig den 4. Forening, „Engageringskontoret", angaar, da er denne indbudt, fordi vi ikke er dummere, end vi meget vel véd, hvem der staar bag hele „Suppedasen." (Bifald).

Som sidste Taler udtalte Herr Vilh. Hansen:

Det er ingen ilde Skik at arrangere en Sejr, naar man sejrer. Men ilde er det for lukkede Døre at arrangere sig for Sejren og dog lide et forsmædeligt Nederlag. — Taleren pointerede, at de to Medhjælperforeninger ikke var angrebet, og han havde kun spurgt dem, hvorledes de som Medhjælperforeninger følte sig tilpas i Selskab med Foreninger, der repræsenterer udprægede Principalinteresser. Ønskede gærne et Samarbejde med disse Medhjælperforeninger. Kunde vi imidlertid ikke marschere sammen, maatte vi ialt Fald ikke modarbejde hinanden. — Indmeldelsen i „Arb. Fællesorganisation" havde ogsaa indenfor C. O. foranlediget stærke Divergenser, og man havde bl. a. fra kjøbenhavnsk Side redelig forsøgt at neutralisere Talerens Indflydelse indenfor C. O., fordi han ikke kunde følge Flertallet. Netop Diskussionen om dette Spørgsmaal viser de afvigende Anskuelser og altsaa ingenlunde den Ensidighed, man bebrejder C. O.; men det sidste Fremstød mod den uafhængige Medhjælperbevægelse, vil netop svejse C. O. endnu stærkere sammen.

Sluttelig forelagde Taleren følgende

Resolution:

Handels- og Kontormedhjælpermødet i Grundtvigs Hus den 24. November 1915 udtaler, at Medhjælperstandens faglige og socialpolitiske Interesser kun kan varetages af en uafhængig Medhjælperorganisation.

Forsamlingen tager derfor bestemt Afstand fra den projekterede Fællesrepræsentation for Foreninger med udpræget Principal-indflydelse og tilsiger Centralorganisationen og dennes kjøbenhavnske Afdelinger sin Tilslutning til deres Virksomhed.

Denne Udtalelse vedtoges enstemmigt af den store Forsamling, idet nogle faa Repræsentanter fra Harmoniforeningerne, forlod Hallen, da Resolutionen oplæstes.

Vore kendte Navne.

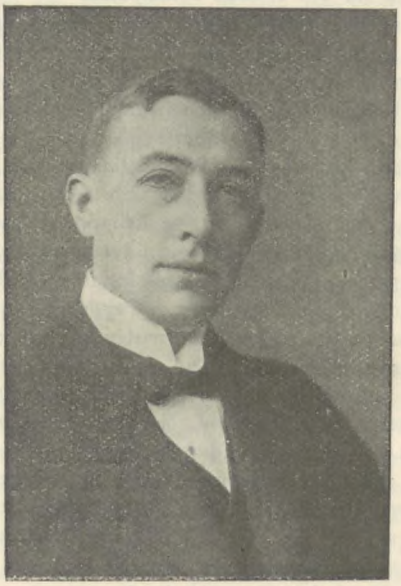

A. ANDREASEN, HJØRRING.

I en saa vidtforgrenet og medlemsstærk Organisation som vor Centralorganisation vil selv de ledende Personligheder for Medlemmerne almindeligvis kun være Navne, kendt gennem vor Tidende, men personlig ukendte for Flertallet af vore Standsfæller. Vi tør derfor forudsætte, at de kortfattede biografiske Data, der ledsaget af Fotografier herefter lejlighedsvis vil fremkomme om saadanne Kolleger, kan paaregne nogen Interesse i Medlemskredse.

— — —

Fuldmægtig A. Andreasen's Navn er ifølge den alfabetiske Rækkefølge det første blandt Hovedbestyrelsens 9 Navne, men Bæreren er desuden en af de allerbetydeligste Personligheder i dansk Medhjælperbevægelse, — en Mand, hvis organisatoriske Gerning gaar tilbage til Centralorganisationens første Dage, og i adskillige Tilfælde har øvet en afgørende Indflydelse paa Organisationens Arbejde og Kurs.

A. Andreasen er en Husmandssøn fra Bjærgby Sogn ved Hjørring, født den 7. December 1876. Den unge Vendelbo øste af det Kundskabens sparsomme Kildevæld, der dengang udgik fra en vendsysselsk Landsbyskole, og med denne Ballast for Livet kom

han Juli 1891 paa Hjørring Amt og Kær Herreds Brandforsikrings Kontor, hvor han siden da har været ansat.

Hvad Skolen kun karrigt ydede, det bød til Gengæld Livet den unge Kontormedhjælper, der mødte modtagelig for Indtryk udefra, og som baade bogstavelig og billedlig var et „lyst Hoved". Derfor finder vi A. Andreasen som Medstifter og Bestyrelsesmedlem i den allerede 1899 oprettede Handels- og Kontormedhjælperforening i Hjørring. Ogsaa adskillige Aar efter at Hjørring-Foreningen var blevet en Afdeling under Centralorganisationen, var A. Bestyrelsesmedlem og en kortere Tid desuden Afdelingens Formand. Allerede i 1902 indtraadte A., der ved Kongressen s. A. var valgt til Suppleant, i Hovedbestyrelsen. Han er stadig genvalgt; i Kongresperioden 1910—1912 var A. Centralorganisationens Næstformand og siden 1910 Medlem af Forretningsudvalget.

Vendelboernes aarhundredgamle Interesse for Politik og Folkefrihed, der mindst har kostet én Konge og Snese af Herremænd Livet, synes tidlig nedfældet i A. Andreasen's Sind. Men iøvrigt anviste Overbevisning mere end Temperament A. en Plads i Socialdemokratiet, og hans Partifæller har vidst at drage Nytte af hans Evner og klare Dømmekraft. I 1909 blev A. Medlem af Hjørring Byraad og har i denne Egenskab udfoldet en betydelig kommunal Virksomhed og er saaledes Formand for sin Byraadsgruppe. — A. er desuden Medlem af Budgetudvalget samt Udvalgene for Gasværk, Elektricitetsværk og Alderdomsunderstøttelse; i sin Tid Formand for Udvalget, der gennemførte Kommunens Overtagelse af det private Elektricitetsværk og er bestandig Formand for den kommunale Badeanstalt. Endelig er A. fornylig indvalgt i det danske Socialdemokratis Hovedledelse som Repræsentant for Hjørring Amts 1., 2., 3. og 4. Valgkreds.

Gennem Praksis har A. Andreasen derfor tilegnet sig Indsigt i mange — i Særdeleshed administrative — Anliggender, som han véd at gøre nyttebringende i de vigtige Tillidshverv, han beklæder indenfor vor Centralorganisation.

A. er ikke den fødte Orator, men hans Taler bæres af Overbevisningens Styrke og Erfaringens Myndighed og krydres af et eget stilfærdigt Lune, der giver sig Udslag i træfsikre „bon mots", der ofte bag deres facile Form skjuler en dybere Point.

Ifølge Fremtræden og Karakteregenskaber er A. den ideale Ordstyrer — et Tillidshverv, hvortil vore Kongresser derfor ogsaa Gang paa Gang har valgt ham.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Oktober.

BERETNINGSMAANEDEN har været præget af et usædvanligt Liv i Afdelingerne, dels som Følge af visse med Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse følgende Forandringer og Arbejdet dermed, dels med Agitationsarbejde og hvad dertil hører" — skriver Forretningsføreren i sin maanedlige Beretning til Hovedbestyrelsen.

Iøvrigt kommer dertil Hovedkontorets Flytning til andre og langt større Lokaliteter, der med en moderne og praktisk Kontorinddeling fyldestgør de Krav, som vor stadigt voksende Landsorganisation i stigende Grad stiller til en i alle Enkeltheder eksakt virkende Administration. Hvad dette under de nuværende Forhold vil sige, skal vi lejlighedsvis give Centralorganisationens Medlemmer et fyldigere Indtryk af.

Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, der fulgte i Henhold til Idenrigsministeriets Resolution af 6. Oktober, har, som allerede nævnt, medført et omfattende forberedende Arbejde. Hovedkontoret har gennem Cirkulærer og ad anden Vej givet Afdelingerne nøjagtige Instruktioner vedrørende Arbejdsløshedskassens Virkemaade under den nye Form. Ogsaa angaaende Andragender om Kommunetilskud, disses Udfærdigelse og Indsendelse af nye, særlig udarbejdede Medlemslister for Indberetning til Arbejdsløshedsinspektoratet, er der givet Afdelingerne udførlige Informationer. Og endelig har Afdelingskassererne — ligeledes i Cirkulæreform — modtaget nøjagtig Vejledning m. H. t. de særlige Pligter, der herefter paahviler disse Tillidsmænd,

Naturligvis kan det ikke undgaas, at de nye Former i den allerførste Tid medfører enkelte Vanskeligheder, men Forretningsføreren kan dog melde om, at Afdelingerne almindeligvis ret hurtigt synes at tilegne sig den nye Ordning. — I denne Forbindelse skal anføres, at der er udsendt et Hefte med de nye Love for C. O. og A. K., ledsaget af det af Hovedbestyrelsen vedtagne og af Arbejdsløshedsinspektoratet godkendte Kontrolkort, indeholdende de for Afdelingerne gældende Regler.

Agitationen er fremmet ved en Række Møder, der gennemgaaende har været tilfredsstillende, i nogle Tilfælde endog særdeles godt besøgte, og har givet betydelige direkte Resultater ved Forøgelse af de stedlige Afdelingers Medlemstal. — Herr Jens Johansen talte i Vejle, Horsens, Kolding og Fredericia; Herr Michael Nielsen talte i Esbjerg og Herr C. Hansen-Møller i Rudkøbing. Endvidere har Herr Vilh Hansen talt ved Møder i Roskilde og Thisted.

I et til de direkte Medlemmer udsendt Cirkulære appelleres der til disse Standsfællers Assistance, for at udbrede Kendskab til Centralorganisationen blandt Medhjælperne i Landdistrikterne, idet iøvrigt Agitationsmateriale stilles til Raadighed i dette Øjemed. — Desangaaende hedder det i Cirkulæret: „Det er sikkert ikke undgaaet Deres Opmærksomhed at 4 af de sidst oprettede Afdelinger er Landsby-Afdelinger. Det synes derfor som Bevægelsen nu stærkere trænger sig udenfor Byernes Grænser og sætter sig fast i Landdistrikterne. Vi haaber, at denne Bevægelse vil udvikle sig yderligere og anmoder indtrængende direkte Medlemmer paa Pladser, hvor der er Betingelser for en Afdeling, om at optage Arbejdet for en saadan" — en Opfordring vi her foranlediges til at bringe i Erindring.

Resultatet af de afholdte Møder og Afdelingernes indre Liv og Foretagsomhed resulterede i en stærk Medlemstilgang. I ingen foregaaende Beretningsmaaned har vor Centralorganisation opnaaet en saa betydelig Medlemsforøgelse, og — hvad der ikke noksom kan fremhæves — dette samtidig med at de fleste Afdelinger ikke har begrænset sig til den ved Statsanerkendelsen medførte Kontingentforhøjelse, men resolut har forhøjet deres Maaneds-Kontingent til Kr. 2.00. Kjøbenhavn har ansat sit Kontingent til Kr. 2.50 maanedlig.

Ikke færre end 50 Afdelinger indsendte Nyindmeldelser. Disse fordeler sig paa Kjøbenhavn (51), Helsinge (23), Randers (16), Aalborg og Nykjøbing F. (15), Kolding (14), Aarhus og Vejle (12), Ringsted og Thisted (9), Løgstør (8), Hillerød og Roskilde (7), Maribo og Præstø (6), Brønderslev, Horsens, Nakskov, Odense, Slagelse o. s. v. med et noget færre Antal Indmeldelser.

Retshjælpen. Dom er afsagt i Sagen A. Plesner-Davidsen ctr. A/S Kjøbenhavns Tømmerhandel. Vi tilkendtes Kr. 584.44 + 5 pCt. Renter, Sagens Omkostninger ophævedes. Da vort Krav androg Kr. 1541.67, og Dommens Præmisser ikke kunde godkendes af Forretningsudvalget, er det vedtaget at appellere fornævnte af Frederiksberg Birk afsagte Dom. — Sagen H. S. Hansen ctr. Ove Kastberg Andersen, Billund, er forligt dermed, at Principalen betalte det af os forlangte Beløb og desuden er indgaaet paa til Hjælpekassen i Billund at betale en Bøde for at have beskyldt C. O. for — Pengeafpresning!

I Maanedens Løb udbetalte Arbejdsløshedskassen ialt Kr. 506.05 i Understøttelse, desuden udredede Reservefonden Kr. 30.—. Der indgik 30 Begæringer, hvoraf de 26 anerkendtes, en toges tilbage, to maatte udsættes og en blev nægtet.

Endnu kan anføres at Rejsestipendieudvalget har afholdt Møde i Kjøbenhavn d. 19. Oktober; blandt de Ansøgere, der indstilledes til Stipendium, var 4 af C. O's. Medlemmer.

Medlemstilgangen androg 286.

Til de „fremadstræbende" —.

„Det er i alt Fald ikke de Veje (C. O.s), den fremadstræbende, dygtige og energiske Medhjælpere betræder, naar han forfølger sit Maal — opad."

SAALEDES slutter en af de mange Artikler, der i Principalorganer har omhandlet vor Kongres.

Maa jeg med et Par Ord have Lov til at henvende mig til Dig, Du „fremadstræbende", „dygtige" og „energiske" Medhjælper.

Naar nu Juleaften kommer og Du har Frihed til at hvile Dine trætte Lemmer — en Frihed, der for vort Vedkommende jo falder saa viseligt sent, at vi afskæres fra at deltage i enhver egentlig Juleandagt saavel i Kirke som i Hjem; naar Du den Aften, maaske halsende og forpustet kommer paa Banegaarden, lige tidsnok til at se Toget rulle bort for Øjnene af Dig — eller Du gaar Julenat og venter paa Toget paa en iskold Perron, brug da Din Forstand til en Smule Eftertanke.

Betragt for en Gang Skyld Dig selv som Menneske, — Du har jo nu to hele Dage at være Dig selv i.

Tænk paa Maaneden, der svandt, paa, hvordan Du sled fra Morgen tidlig til Aften silde, hvordan Du træt og udaset om Natten smed dig paa Sengen, for atter at tage fat igen, før Sol stod op. Tænk paa, hvordan Du hang under Loftet denne sidste Lørdag Aften før den store Udstilling, sveddryppende, rystende i alle Lemmer — blot for en Papdekorations Skyld. Hvordan Du stod paa Hovedet i Vinduet, til Du blev ganske ør. Hvorledes Du balancerede omkring, anspændende dine Nerver til det yderste, for ikke at vælte noget af Glitter-Stadsen, hvordan Du hen paa Natten mærkede Trætheden snige sig ind paa Dig, og hvordan Du Søndag Formiddag slæbte Dig fra Trin til Trin paa Vej til Dit Værelse, til Hvile efter en Arbejdsdag paa 28–30 Timer — for atter at være paa Benene og vælte hele Komedien Søndag Nat.

Tænk lidt tilbage paa det — og — gaar Du med Din Julegave i Lommen, saa tag den i Din Haand, den 5- eller 10-Krone Seddel og hold den fast. Hold den fast den hele Jul, ja lige til Nytaarsaften og husk vel paa, at det dog er mere end en Gave for Dig denne Seddel. Det er jo Værdien af de Kræfter, Du har lagt og Valuta for den Tid, Du har ofret ved Dit Ekstraarbejde, set med Principaløjne.

Lover Du mig det, da er jeg tilfreds, og da er Hensigten med disse Linier naaet; thi da ved jeg, at Du fra Nytaarsdag blæser paa de „fine" Benævnelser i Principalorganerne og slutter Dig til de virkelig fremadstræbende Medhjælpere, — Medhjælperne der stræber efter bedre Livsvilkaar for sig selv — ja, og for Dig og Dine med — fremad ad den eneste farbare og frugtbringende Vej — Sammenslutningens.

Og jeg ønsker Dig Velkommen i Centralorganisationen!

Michael Nielsen.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. Decbr. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Adressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne maa som nævnt senest 20. December være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Vesterbrogade 25, Kjøbenhavn B.

Kjøbenhavn, den 1. Decbr. 1915.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Ejby. Afdelingen afholdt Søndagen den 21. November Bestyrelsesmøde i N.-Aaby og derefter Medlemsmøde. Ved dette talte vor nye Kollega Hr. Bjørn Falck fra Kjøbenhavn om Organisationens Betydning for Medhjælperstanden. Det klare Foredrag hilstes med livligt Bifald og Formanden takkede Foredragsholderen og haabede, at Afdelingen ved godt Samarbejde skulde faa Betydning for Medhjælpernes Kaar i Ejby og omlig. Byer. — Aftenen endte med fælles Kaffebord, og vi havde den Glæde at tegne et nyt Medlem. Vort næste Møde vil blive afholdt i Gelsted Søndag den 5. December. Alle Medlemmer bedes give Møde. Vigtige Ting vil blive forelagt. Tag Venner og Kammerater indenfor Standen med. *A. H.*

Esbjerg. Onsdag den 6. Oktober afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel Spangsberg i vore nye Lokaler.

Formanden gjorde Rede for den som Følge af A. K.s Statsanerkendelse nødvendige Forhøjelse af Kontingentet. Bestyrelsen foreslog at forhøje Kontingentet til Kr. 2,00 for fuldtbetalende Medlemmer og Kr. 1,50 for Damerne. Der udspandt sig derefter en livlig Diskussion, hvori deltog flere Medlemmer; Herr Thomsen talte for Forhøjelsen og anbefalede Medlemmerne at stemme paa Bestyrelsens Forslag. Forslaget vedtoges derefter med stor Majoritet.

Symfoni-Koncert afholdtes d. 20. ds. af Herrerne Tranholm og Fr. Hansen. Efter Koncerten var der fælles Kaffebord.

Medlem af Hovedbestyrelsen, Herr Michael Nielsen, Vejle, holdt den 27. Oktbr. et udmærket agitatorisk Foredrag om: „Hvad vi vil". Herr N. klarlagde vort Program og omtalte udførligt Medhjælpernes Stilling før og nu. Der var udsendt Indbydelse til Principalerne, og til alle Medhjælpere i Byen. Enkelte Principaler og en Del udenforstaaende Kolleger deltog i Mødet.

Onsdag, den 17. Novbr. afholdtes Foredrag af Kommunekasserer Jensen, om „Vore Valgmaader før og nu". Herr J. holdt et godt og belærende Foredrag over det ellers lidt tørre Emne.

Vore ugentlige Møder har kun været daarligt besøgte, trods Bestyrelsens energiske Agitation.

Medlemmerne opfordres derfor indtrængende til at give Møde paa Mødeaftenerne! *Poulsen.*

Grenaa. Efter et vellykket Lotterispil som Afdelingen afholdt den 11. Novbr. og som forløb i alle Maader udmærket, samledes Deltagerne om et fælles Kaffebord ved hvilket Formanden talte til de tilstedeværende uorganiserede Kolleger, fremhævede C. O.s Betydning, og opfordrede til Indmeldelse i Afdelingen.

K. A. J.

Helsingør. Herr H. Heie, Kjøbenhavn, talte hos os den 13. Oktbr. om Krigsaaret, og de deraf følgende vanskelige Arbejdsforhold indenfor Medhjælperstanden. H. paapegede hvorledes C. O. havde hjulpen mange af sine Medlemmer ud over Vanskelighederne, og fremhævede Fordelen ved at være organiserede Medhjælpere. — Efter Mødet fælles Kaffebord.

Onsdag den 20. Oktbr. talte Frk. Karen Mikkelsen, Kjøbenhavn, om Arbejdet indadtil i Afdelingen, om Pligter og Selvopdragelse, efter det interessante Foredrag var der Diskussion om flere af de i Frk. M.s Foredrag behandlede Emner.

Ved et Møde den 27. Oktbr. om Kontingentspørgsmaalene, vedtoges det at forhøje Kontingentet til Kr. 1,75 pr. Maaned. Efter Mødet var der flere af Medlemmerne, der underholdt os med Oplæsning af forskellige morsomme Smaahistorier.

Onsdag den 3. November indledte Herr Krapper om „Interesse og Begejstring". K. udtalte, at Betingelsen for at kunne arbejde for en Sag var, at man selv følte Begejstring; thi uden Interesse og Begejstring naaede man intet, men med disse to Forbundsfæller kunde man omtrent naa alt; Indlederen sluttede med Ønsket om Afdelingens Fremgang.

Ved vor Fest paa Hotel „Øresund". Søndag den 14. Novbr. havde vi Assistance af Luthsangeren Saxtorph-Mikkelsen og Koncertsangerinde Sylvia Ekhausen. Derefter et muntert Bal.

Onsdag den 17. Novbr. indledede Formanden. I sin Tale om „Hvad vi vil", henvendte Taleren sig særlig til de uorganiserede Kolleger. — Derefter fremsatte Herr Kontorist Andresen Forslag om ugenlig at annoncere i lokale Blade, for paa den Maade at minde uorganiserede Kolleger om vor Afdeling. — Bestyrelsen lovede at tage Forslaget op ved næste Bestyrelsesmøde.

Husk! Onsdag er fastsat som ugenlig Mødeaften. *Mary.*

Hjørring. Medlemsmøde afholdtes Tirsdag den 19 Oktober. Herr Redaktionssekretær Ludvigsen, „Hjørring Amtstidende", talte om Organisationens store Betydning for Standen, den Enkelte og hele Samfundet samt læste en Del Smaating.

Den 26. Oktober talte Hovedbestyrelsesmedlem Herr A. Andreasen om „Kommunestyre" og med Herr A.s Kendskab til Emnet blev det et interessant Foredrag, som paahørtes med Interesse af hele Forsamlingen, — 2. November indledede Herr A. Ipsen om Emnet „Medlemsmøder og Agitation": det gav Anledning til en længere Diskussion med livlig Tilslutning.

Herr Redaktionssekretær Larsen, „Vends. Venstreblad", holdt den 9. November Foredrag om „Den danske Højskolebevægelse", et aldeles glimrende Foredrag som gav Anledning til nogle Forespørgsler fra Forsamlingen, om Handelshøjskoler, Fagskoler og Ungdomsskoler. — Som sædvanlig sang vi en Del Sange af Medhjælpersangbogen.

Foreningens aarlige Stiftelsesfest afholdtes den 14. November med Taler og Sange, og da der var usædvanlig god Tilslutning, glimrende Humør og godt Kameratskab, var det en meget vellykket og fornøjelig Fest.

Den 16. November diskuteredes Spidsartiklen „Storhandelens Vaabendrager" i D. H. K. M. T. for 15. Oktober.

Alle Møderne har været ret godt besøgt, og vi forventer at det ligesom de foregaaende Aar vil blive livligere med Tilslutningen, naar vi kommer lidt længere hen paa Vinteren.

C. H.

Holstebro. Fredag den 12. Nov. afholdtes Lotterispil i Vinderup. Aftenen forløb udmærket og Sammenkomsten havde tillige agitatorisk Præg. Ved det fælles Kaffebord talte C. C. Knudsen om Organisationens Betydning. — Aftenen sluttede med Dans.

Det er den første Sammenkomst vore Venner selv havde arrangeret.

Formanden, C. C. Knudsen, indledede ved et Møde den 17. November paa Hotel „Royal".

Derefter talte Herlevsen om Individualisme, Socialisme, og andre „ismer". H.s ildfuldt holdte Foredrag paahørtes med megen Interesse. Der fulgte en livlig Diskussion efter Foredraget. *R*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 2. November talte Forretningsfører Jens Johansen om „Medhjælperne og Gullaschtiden". I et skarpt og bidende Foredrag ironiserede J. over de Medhjælperforeninger, der pyntende sig med „Kontorist" Navnet, søger at holde Medhjælperne borte fra deres faglige Organisation. — I en Tid som denne, hvor Dyrtid og Usikkerhed paa alle Omraader netop maner til Sammenhold og Solidaritet overfor de Udbytningsforsøg der gøres mod Medhjælperstanden, søger man fra anden Side at drive en Kile ind blandt Medhjælperne og splitte dem. —

J. omtalte derpaa den for Storhandel og Industri gunstige Periode vi lever i, og som træffende er betegnet med „Gullaschtiden". Den mægtige Fortjeneste som Handelen har kommer imidlertid ikke Medhjælperne til Gode, idet man tvertimod mange Steder løsner Forholdet til disse og skaber Usikkerhed og Utryghed hos denne Stand. — Vel har en Del Principaler givet Dyrtidstillæg af deres Merfortjeneste, men man maa huske paa, at Medhjælperen ikke kan bygge sin Fremtid op paa de humane Principper, han maa bygge paa sin Ret. og gennem sit Samarbejde med sine Standsfæller selv gennemføre sine Krav.

Den 9. November talte Herr cand. jur. C. C. Heilesen om „Ungdom og Politik". Gennem et klart, fængslende og velholdt Foredrag paaviste Herr H. Nødvendigheden af, at Ungdommen beskæftiger sig med Politik, hvorfor han stærkt anbefalede alle Unge at tilslutte sig et politisk Parti. — Foredraget hilstes med stærkt Bifald. —

Den 16 November holdt Herr cand. pol. N. Hertel-Wulff et udmærket og meget interessant Foredrag: „Krigen og Erhvervslivet". Foredragsholderen skildrede med Tal og Eksempler, hvorledes England med sin Overvægt og Dygtighed paa Handelens og Kolonivæsnets Omraade havde distanceret Tyskland. Hvorledes England havde forstaaet at faa sine Kolonier anbragte ved Havet, saaledes at de blev til betydelig Støtte for dens Handel, medens Tyskland f. Eks, i Afrika havde langt større Kolonier, men disse var beliggende saaledes, at de, trods deres Arealstørrelse, ikke havde nær den Betydning, som Englands mindre. Gennem alt dette var Bitterheden i Tyskland mod England steget, og dertil kom endvidere, at England, da den mærkede den tyske Industries Indtrængen i Landet, havde lagt denne uovervindelige Hindringer i Vejen, bl. a. ved at forlange, at de Patenter, som Tyskland udtog i England, skulde udnyttes.

Tyskland havde sikkert indset, at den aldrig ad Søvejen vilde komme paa Livet af England, hvorfor dens Drøm sikkert har været en landfast Forbindelse fra Hamburg til Bagdad, hvilket den havde forsøgt at gennemføre gennem det store Arbejde med Bagdadbanen.

Taleren sluttede med et Forsøg paa at tænke sig Forholdene efter Krigen. hvis, hvad der vel var det sandsynligste, ingen af Parterne sejrede. Han mente, at Stormagterne derved vilde være saa svækkede og finansielt ødelagte, at de blev nødte til at danne Toldunioner, for atter at bringe Ballance i Forholdene og det vilde for os betyde, at vi vilde faa en mægtig Invation af tysk Kapital og maaske ogsaa tysk Arbejdskraft, hvad der igen vilde betyde en Fare for vor Industri. — Endelig advarede Taleren mod at vi specialiserede os for meget i Krigsartikler, for ikke derved at binde vor Kapital for stærkt, men vi maatte hellere staa rustede og klare til at foretage en Strømkæntring i den Retning, som Forholdene vilde gøre det nødvendigt efter Krigen, hvis man agtede at gøre en lukrativ Forretning.

Den 13. November talte Folketingsmand Mortensen, Færøerne, om „Færøerne". Taleren skildrede Øernes Historie, Natur- og Folkelivet og de forskellige Nærings- og Erhvervsgrene. Foredraget ledsagedes af en Mængde smukke og klare Billeder fra Livet og Naturen paa Øerne.

Tirsdag den 7. December taler Folketingsmand Klaus Berntsen om Skolemanden Kristen Kold.

Korsør. Ordinær Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Storebælt" den 2. Novbr, Den fungerende Formand, C. Christensen, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed, hvorefter Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, som balancerede med Kr. 282,83 og godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelse genvalgtes Kassereren, C. Christensen og nyvalgtes Bestyrer Johs. Petersen og Kommis H. Jacobsen; sidstnævnte valgtes af Generalforsamlingen til Formand. — Suppleanter blev Medhjælperne Alfred Møller og Arthur Leedgaard og som Revisorer valgtes Bogholder Holger Petersen og Kommis Milwertz.

Det vedtoges at forhøje Kontingentet med 10 Øre pr. Maaned fra 1. Oktober, paa Grund af Statsanerkendelsen og den dermed fulgte Forhøjelse af Kontingentet til C. O. og A. K. — Under „Eventuelt" fremsattes Forslag om at afholde fast Mødeaften hver 14. Dag, hvilket vedtoges, saafremt det viser sig muligt at samle Medlemmerne i et tilstrækkeligt Antal.

Generalforsamlingen sluttede med, at Dirigenten udbragte et „Leve" for Afdelingen og C. O., hvorefter der var en halv Times selskabeligt Samvær.

Vi henstiller til alle Medlemmerne at møde til Mødeaftenerne! *C.*

Langeland. Afdelingen afholdt Torsdag den 4. November Generalforsamling paa Hotel „Langeland".

Formanden afgav Beretning, der enstemmigt godkendtes. — Kassereren oplæste Regnskabet, der ligeledes godkendtes.

Til Bestyrelse genvalgtes M. Wulff og H. Larsen, og nyvalgtes Forretningsf. Rasmussen, Kommis Hansen og Anker Boesen. — Bestyrelsen konstituerede sig derefter, og valgte Anker Boesen til Formand, H. Larsen til Kasserer og Forretningsf. Rasmussen til Sekretær.

Det vedtoges at forandre den ugentlige Mødeaften fra Fredag til Torsdag Aften. *Anker Boesen,* p. t. Formand.

Nykjøbing F. Onsdag den 13. Oktober afholdtes Møde paa Industribygningen, Herr Farvehandler Carlo Hansen oplæste smukt og gribende Digte af Holstein og Stuckenberg, og sluttede med Slutningsbrevet af Knut Hamsons „Viktoria". — Mødet den 20. indlededes med Sang, Musik og Oplæsning af egne Kræfter. Frk. Hansigne Hansens og Herr Stridslands Sang, til Herr Risams udmærkede Akkompagnement gjorde fortjent Lykke, ligesom Herr Stridslands Oplæsning af den muntre lille Komedie „Vækkeuret". En helt igennem hyggelig og underholdende Aften. — Torsdag den 28. skulde efter Programmet Herr Folketingsmand Fog-Petersen indlede, men var forhindret. Herr Farvehandler Carlo Hansen havde da, paa Opfordring, velvilligst givet Møde og underholdt Medlemmerne med Oplæsning af Gustav Wieds „Ranke Viljer".

Ved Møderne Onsdag den 3. og Torsdag den 11. November indledede Herr Folketingsmand Fog-Petersen, der oplæste de 3 første Akter af Henrik Ibsens „Per Gynt" og skildrede dem paa en saadan Maade, at man saa Personerne og hele Sceneriet

lyslevende for sig. Samtidig med Oplæsningen forklarede Herr F. P. Digterens Tanke med de forskellige Optrin og uddybede Hovedpersonernes Karakter. — Formanden takkede for det interessante Foredrag og udtalte Haab om, at vi, naar Folketingsmandens Tid tillod det, maatte faa Slutningen af Skuespillet, hvilket Herr F.-P. beredvillig lovede.

Til dette første Møde var indbudt Byens uorganiserede Medhjælpere og ikke saa faa af disse havde givet Møde. Vi modtog i Aftenens Løb 6 Indmeldelser. *A. J.*

Nykjøbing Mors. Tirsdag den 9. afholdt Afdelingen Pakke- og Stiftelsesfest. Ved Kaffebordet bød Formanden Velkommen, idet han udtalte, at naar der vaagner en Bevægelse i Folket, er Sammenslutning nødvendig, hvis ikke de paagældende Idéer og Tanker skal spredes som Fjer for Vinden. Det samme er sket indenfor vor Stand, hvor Ideérne blev baaret frem af maalbevidste Mænd, idet C. O. dannedes. Taleren udbragte et Leve for Centralorg. med Ønsket om, at den maatte blive endnu stærkere underbygget ved forøget Medlemstilgang, saa den fuldtud blev i Stand til at gennemføre de Krav og Reformer, vi har paa vort Program.

Dernæst talte A. Andersen for Fødselsbarnet, idet han gjorde gældende, at det ikke var uden Grund, at man mindedes Foreningen i Aften, thi faa Afdelinger havde i Løbet af ét Aar formaaet at samle et saa stort Medlemstal, som Afdelingen nu raader over; han nævnte derefter de Opgaver, som Foreningen havde sat sig, og mindede om paa hvilke mange Maader Foreningen i det svundne Aar, havde vist sig at være baade til Gavn og Glæde for de organiserede Medhjælpere. — A. udbragte et Leve for Foreningen med Ønsket om, at den fremdeles maa staa som et virkeligt Værn for enhver org. Medhjælper.

Ved Kaffebordet blev afsunget flere morsomme, i Dagens Anledning forfattede, Sange. Derefter fik Medlemmerne sig en rask Svingom i et Par Timer.

Tirsdag den 16. November afholdtes Møde, paa hvilken den i Foreningen oprettede „Avis" blev oplæst til stor Moro for Forsamlingen. *A. A.*

Odense. Medlemsmøde afholdtes Tirsdag den 9. Novbr. med Herr Asmus Martens jun., Ringe, som Taler. Herr M. fortalte os om sine Indtryk og Oplevelser paa Rejser i Tyskland under Krigen. Det livfulde og meget interessante Foredrag paahørtes med største Interesse af de mange mødte Medlemmer. Efter et fælles Kaffebord læste Herr M. til Slut Oehlenschlægers „Hakon Jarl".

Som ovenfor bemærket var Tilslutningen til dette Møde ret god, specielt flere nye Medlemmer, men det er endnu for lidt. Gør Deres til bedre Tilslutning, og vi skal gøre vort til den bedste Underholdning, *H. P.*

Sakskjøbing. Tirsdag den 2. ds. afholdt Afdelingen et Agitationsmøde, hvor Hovedbestyrelsesmedlem Ch. Hansen Møller, Svendborg, holdt en udmærket Agitationstale. Der var mødt ca. 20 Medlemmer, hvoraf man kan sige, at de fleste gik der fra med ny Arbejdsiver for den gode Sag. *A.*

Slagelse. Onsdag, den 27. Oktober afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Foreningens Lokale, hvor det vedtoges at fastsætte Kontingentet til Kr. 2,00 for fuldtbetalende Medlemmer, Kr. 1,50 for Damer og Kr. 0,75 for Lærlinge.

Onsdag den 10. Novbr. afholdtes et særdeles vellykket Møde med god Tilslutning. Herr Overinspektør Barnum holdt et interessant Foredrag om Livsforsikringsvæsenet og dets Historie. — Man samledes derefter om et fælles Kaffebord, hvor Herr B. oplæste humoristiske Fortællinger.

Vi henstiller til vore Medlemmer alle at møde hver Onsdag Aften, saa først bliver der noget rigtigt ved Møderne.

Herr Overinspektør Barnum er gerne til Tjeneste, saafremt andre Afdelinger kunde ønske en gratis Aftenunderholdning. *T.*

Slagelse Afdelingen har haft den Sorg at miste et af sine bedste og braveste Medlemmer, Korporal Harry Olsen, der, som det vil være de fleste bekendt, omkom ved et Ulykkestilfælde i Kallundborg Havn, den 19. Oktober. Han fandtes først som Lig i Havnen den 13. Novbr. Den 17. Novbr. førtes han under militær Honnør til Stenlille, hvor han, Søndag den 21. Novbr., begravedes under stor Deltagelse.

I Slagelse vil Harry Olsen altid mindes som en udmærket og brav Kammerat. Hans gode Humør og kammeratlige Sindelag har skaffet ham mange gode Venner, som med Sorg beklager hans tidlige og sørgelige Død. Harry Olsen skal altid mindes som vor bedste og braveste Kammerat og Kollega.

Ære være hans Minde! *Christian Petersen.*

Silkeborg. Onsdag den 1. September afholdtes Møde paa Hotel „Silkeborg", hvor vor Delegerede paa Kongressen, Herr Ramsing-Jensen, aflagde Beretning.

Onsdagen den 27. Oktober begyndte vi med ugentlige Mødeaftner. — Ramsing-Jensen indledede med at aflægge Beretning om de Forandringer, der var foretaget indenfor Foreningen. Da vor Formand Therkildsen var udtraadt af Foreningen, havde Ramsing-Jensen som Næstformand overtaget Hvervet som Formand. Kassereren, Herr A. Chr. Sørensen, er overflyttet til Aarhusafdelingen, og i hans Sted har Herr Boghandlermedhjælper Jensen overtaget Posten som Kasserer, da Suppleanten, Herr Gjørup-Hansens Tid ikke tillod ham at varetage Kassererposten. — Derefter gik Formanden over til Behandling af Spørgsmaalet om Forhøjelse af Kontingentet. Det vedtoges enstemmigt at forhøje Kontingentet med 50 Øre pr. Maaned. — Endvidere foreslog Formanden, at Foreningen ved frivillige Bidrag skulde samle Midler til et Banner. Dette Forslag godkendtes, og allerede samme Aften begyndte Indsamlingen, der gav et lovende Udbytte. — Der blev af et Medlem foreslaaet Afholdelse af et Bal først i denne Maaned men ved Afstemning blev Ballet udsat til Januar. Derimod blev det vedtaget at lade afholde Pakkefest Onsdag den 10. ds. Mødet, der var godt besøgt, sluttede med et fælles Kaffebord. *D.*

Thisted. Paa given Foranledning og af Hensyn til Regnskabsafslutning henstilles, at alle Restancer berigtiges ved Opkrævningen i December Maaned.

Restancer bør fremtidig — saavidt muligt — undgaas.

Medens Efteraaret sænkede sin gyldne Farvepragt over Egnen, samledes Søndag Eft. den 24. Oktober Medhjælpere fra By og Land til et stort Agitationsmøde i Thisted.

Hotel „Royal"s store Sal var saavidt fyldt, da Formanden Herr Neergaard — paa Slaget 4 — bød: Velkommen, og gav Ordet til Herr Redaktør Vilh. Hansen, der i over $1^1/_2$ Time fængslede sine Tilhørere ved et i Indhold og Form fuldendt Foredrag. — Redaktøren skildrede bl. a. C. O.s Vækst, omtalte vor systematiske 7-Luknings Agitation, satiriserede over „Engageringskontoret"s Virksomhed og Baggrund, fremdrog interessante Tal af Medhjælperstatistiken. — Tal., der højlydt talte et manende Sprog til samvittighedsløse Principaler — rettede sluttelig en kraftig Opfordring til de tilstedeværende, udenforstaaende Kolleger om at træde ind i Rækkerne. — Foredraget, der blev holdt med agitatorisk Kraft, hilstes med bragende Bifald og endeløs Jubel.

Forretningsfører Chr. Jørgensen paapegede derefter det urigtige i, at ældre Medlemmer undertiden trak sig tilbage; hvorefter Herr Neergaard — med en lille rask Appel — sluttede det vellykkede Møde, der bragte adskillige Indmeldelser.

Om Aftenen: Festlig Sammenkomst, som forløb særdeles udmærket.

Mødet referedes udførligt og velvilligt i den stedlige Presse. *O.*

Den sorte Tavle.

Bornholm-Afdelingen har slettet Medlem 9299, *Johan Rebenstorff*, paa Grund af Restance.

Rønne, den 8. Novbr. 1915. *A. Andersen*, Kasserer.

Følgende Medlemmer er slettede af Aarhus Afdeling paa Grund af Restance: Nr. 2885 A. Steensgaard, Sølystgade 7, Nr. 5106 Einar Andersen, Nørrebrogade 11, No. 9511 Søren P. Sørensen, Sølystgade 19, Nr. 10296 Th. Rosendahl Andersen, Hjortensgade 17, Nr, 10483 Erna Christensen, Frederiks Allé 137 og Nr. 10178 O. W. Christensen hos Thomsen & Mortensen.

Aarhus, den 23, November 1915.

J. C. Andersen, Kasserer.

Medlem Nr. 7113, P. E. Grunddahl, nu Kommis hos Herr Købmand Becksgaard, Varde, er slettet af Medlemslisten paa Grund af Restance. G. skylder Kontingent fra 1. Marts d. A. til Esbjerg Afdelingen.

Esbjerg, 19. November 1915. *E. Nissen.*

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 28, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1915. 15de Aargang.

VORT SVAR TIL DE 13 FORENINGER.

VILH. HANSENS TALE VED MEDHJÆLPERMØDET I „GRUNDTVIGS HUS" DEN 24. NOVEMBER.

DERSOM man ifjor Eftersommer under Indtryk af de store verdenspolitiske Begivenheder havde stillet det Spørgsmaal til en Medhjælperforsamling som denne: Hvorledes vil det arte sig for vore Standsfæller under den Krig, der raser i Europa, og under den Krisetilstand, vi selv lever under, og som hvert Øjeblik kan kaste os ud i Begivenhedernes Virvar — da vilde Svaret have lydt nedstemmende og mistrøstende.

Arbejdsløshed og Militærindkaldelser slog Pen og Metermaal ud af mangen Medhjælpers Haand og satte ham eller hende udenfor Kontorets Skranke eller Butikkens Disk. Gagereduktioner og Retsbrud hørte til Dagens Orden, og for de Bestræbelser, der udfoldes, for at værne og varetage Medhjælperstandens faglige og sociale Interesser, aabnede der sig triste Perspektiver.

Men ligesom i de verdenshistoriske Tildragelser, saaledes er det ogsaa i Folkenes økonomiske Tilværelse gaaet helt anderledes end forventet.

Vel har Krig og Krise for mange af vore Standsfæller været — og er — en Prøvelsens Tid, men mangt og meget er atter faldet i Lave, og de store Begivenheder har vel hæmmet men ikke standset den faglige og socialpolitiske Udvikling, der indlededes før Krigen.

ET BEGIVENHEDSRIGT TIDSAFSNIT.

Det sidste Halvaar har endog været et for Medhjælperstanden begivenhedsrigt Tidsafsnit, — med større Mærkesager end i nogen tilsvarende Periode:

Efter et aarelangt Agitationsarbejde, der langsomt har erobret Syvlukningen Terræn ude i Befolkningen, og navnlig i afvigte Sommer har givet sig Udslag i stærk Fremgang overalt i Landet for den frivillige 7-Lukning, synes denne Reform endelig modnet til Lovens Segl. — Ulykkesforsikringsloven venter paa en Revision, der vil bringe H. K. M. ind under Lovens Skærm, og i Foraaret har den sociale Statistik givet os selv og Offentligheden et grundigt Indblik i vore egne Anliggender — for første Gang har den statistiske Videnskab kastet sit skarpe Søgelys dybt ned gennem vor Stands forskelligartede Aflejringer.

For endnu kortere Tid siden er der aabnet Handels- og Kontormedhjælperne Adgang til for første Gang at sikre sig betryggende mod Arbejdsløshedens værste Følger, gennem en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, og endelig har Debatten om Handelsstudenterne end yderligere samlet Aktualitet om vore Standsanliggender, og foruden selve Spørgsmaalets Betydning medført, at den for vor Stands Fremtid saa overmaade vigtige Sag, Lærlingeuddannelsens tidssvarende Ordning, bringes frem i første Plan.

Alt dette viser, at Medhjælperne, hvis Tilværelse forhen hengled i Ubemærkethed, nu mere end nogensinde før drages ind i Tidens Debat. — Nu da vor store, stærkt nuancerede Stand har fæstnet sig som en social Enhed, begynder dens Udformning: Den maa samle og rejse sig, dens Medlemmer maa i Fællesskab værge deres Interesser og i Samdrægtighed stille deres Krav til det Samfund, hvori ogsaa de yder en betydningsfuld Indsats.

Det bryder om os paa alle Kanter og Tidens sociale Bølgeslag sender forfriskende Skumsprøjt ind over vor Stand.

Nye Standsanliggender kommer i Flok og Følge! Baade de, og den Tid vi oplever, paakalder vor Samfølelse, opfordrer os til Enighed, venter at finde os rustet og rede til at møde og modtage hvad Nuet og Fremtiden kan bringe.

DEN NYE KURS.

Paa denne Baggrund skal jeg erindre Dem om, at der blandt os, eller meget rigtigere sagt, udenom os, for Tiden gøres Forsøg paa, i Stedet for at samle Medhjælperstanden til Samvirke, da at adskille og lagdele, i Stedet for at tilvejebringe Enighed, da at vække Tvedragt og erstatte gensidig Tillid med Mistillid.

Medens Udlandets Medhjælperorganisationer under Indtrykket af Tidens Alvor i Samdrægtighed mødes under Borgfreden, har som bekendt følgende 13 Foreninger, hvoraf kun enkelte fortjener Navn af Medhjælperforeninger, søgt at sætte ny Kurs for dansk Medhjælperbevægelse: Boghandler-Medhjælper-Foreningen, Centraludvalget for samtlige danske Handelsrejsendeforeninger, Dansk stenografisk Forening, Foreningen Engageringskontoret for Handel og Industri, Handelsagent- og Repræsentant-Foreningen (stiftet 14. Marts 1887), Handelsforeningen af 5. Juni 1864, Handels- og Kontoristforeningen, Isenkræmmer-Medhjælper-Foreningen, Kvindernes Handels- og Kontoristforening, Papirhandler-Medhjælper-Foreningen, Stenografforeningen af 3. Juni og Stenograf-Samfundet.

Det er altsaa Foreninger saa uens i Sammensætning og Formaal, at de næppe kan nævnes i samme Aandedrag.

Thi hvor er vel den Medhjælper, der frimodig tør staa frem og paastaa, at Handels- og Kontoristforeningen eller Industriforeningen har varetaget Medhjælpernes faglige og socialpolitiske Interesser. Lad end disse Foreninger have deres Opgave, deres Mission at udfylde, gælder det vore økonomiske Anliggender, da har de hverken Ret eller Adkomst til at tale Medhjælpersprog.

Ikke stort bedre staar det til med de 3 Handelsrejsende-Foreninger. De er i Sandhed sociale Amfibier! Sidste Gang vi spurgte nyt fra dem, var da de som Suplikanter bankede paa Grosserer-Societetets Dør — for de Godtfolk vilde ogsaa i Kancelliet; men nu, efter at de forfængelige Forhaabninger er glippede, genfinder vi dem atter i Handelsmedhjælpernes beskednere Skikkelse. Man kan ikke godt tage den Art kamæleonagtige For-

eninger altfor alvorlig; thi de ændre Farve og Udseende efter som Vinden blæser og Bevaagenhedens Sol skifter.

Om mulig endnu mere harmløs er Kvindernes Handels- og Kontoristforening, med store Navne i Styrelsen og en dertil svarende Principal-Protektion, der er afmærket i Foreningens Gavelister. Det er overflødigt at tilføje, at denne Forenings faglige Betydning er omvendt proportional med den synderlige Gunst, den nyder i Principalkredse.

GAMLE KENDINGE OG SPURVE I TRANEDANS.

Vor gamle Kending Handelsforeningen af 5. Juni 1864 har det tilfælles med Veteranerne af samme Aargang, at den lever paa Minderne om svundne Dages Storhed. En Gamling med alskens Gebrækligheder, trykket af Alderens Uvirksomhed, stærkt paa retur i Medlemstal, Finanser og Anseelse — og nu kun med den Martyriets Opgave, der bestaar i med samt sit Engageringsbureau at blive opædt af „Engageringskontoret for Handel- og Industri". Iøvrigt synes det som om „5te Juni" har det med 9-aarige socialpolitiske Perioder. Sidste Gang forbavsede den Samtiden ved i 1906 højtidelig at udtale sig for Butikslukningsloven, efter at Loven havde opnaaet Tilslutning fra alle Sider, nu hævder „5te Juni" atter Traditionen, og jeg glæder mig til atter at gense den i — 1924. Hvis der da ikke forinden — med „Engageringskontoret" in mente — er overgaaet den noget menneskeligt.

I de 13' Assemblée finder vi endvidere de 3 stenografiske Foreninger — som Spurve i Tranedans. Thi hvad de har dèr at bestille maa synes uklart; deres fuldkommen fagtekniske Formaal, burde dog vel holde dem udenfor Dagens Strid. Jeg tager ikke i Betænkning at betegne disse Foreningers Deltagelse i denne Harmoniforeningernes Entente mod den uafhængige Medhjælperorganisation, som baade taktløs og malplaceret, og jeg henstiller til Dem, mine Damer og Herrer, i Forsamlingen, der maatte være Medlemmer af de stenografiske Foreninger, ved given Lejlighed at belære Deres Bestyrelser om, at de bør holde sig til deres nyttige mètier og lægge saadan Baand paa deres Fingerfærdighed, at den ikke udarter til Nævenyttighed.

Imidlertid maa jeg sige Arrangørerne af Forbindelsen, der her er indgaaet mod den faglige Organisation, den Uelskværdighed, at den mangler baade Form og System. — Det skal indrømmes, at man ikke har været karrig med Invitationerne. Men hvorfor ikke gøre Skridtet fuldtud? Hvorfor skal „Handelsstandens Gymnastikforening", eller „Borgervennen af 1788", eller „Bestandig borgerlig Forening" — der er saa fjern fra alt samfundsnedbrydende nymodens, at den vistnok gaar tilbage til Rokokkotiden — forbigaas? Det er Foreninger, der tæller Medlemmer af de samme Lag som adskillige af de 13 Foreninger og med delvis samme Formaal. Og det er endelig Foreninger, der falder ypperlig ind i Rammen, forsaavidt som de kunde præstere lidt Kaprioler her og nogle Kruseduller hist.

FORENINGEN, VI IKKE SØGER FORGÆVES

Der er én Forening, vi ikke søger forgæves: „Engageringskontoret for Handel- og Industri".

Det er de gamle Harmoniforeninger i moderne Dress: med socialpolitiske Anfægtelser, med Agentur for Statsanstalten for Livsforsikring og — sidst men ikke mindst — med fortrolige Spørgeskemaer og hemmelige Akter.

„Engageringskontoret" er det, der har blandet Kortene, som her spilles ud — og billigvis bør det ogsaa være det, der tager Bèterne hjem. Den Indrømmelse skal jeg dog gøre „E.-K.", at det har lettet os Defensiven — og styrket os i Angrebet.

Da denne Forening startedes af stærke Kræfter indenfor Storhandel og Storindustri, ved disse Magters Pengemidler og begunstiget af deres Bevaagenhed, vidste vi hvor dens Interessesfære var at søge. Derfor lagde man ud uden Medhjælpere i Ledelsen. Og da vor Kritik havde berigtiget „Misforstaaelsen", blev „Repræsentationen" naturligvis betydningsløs.

Men „E.—K." faar først det rette Relief paa Baggrund af „Spørgsmaal 2" i de fortrolige Spørgeskemaer: „Har De, medens Omspurgte var ansat hos Dem, bemærket noget som helst ufordelagtigt vedrørende hans personlige Forhold, navnlig hans Hæderlighed, hans økonomiske Forhold og hans Privatliv."

Dette „E.-K."s Spørgsmaal til Principalerne om arbejdsløse Medhjælpere, bør blive Mottoet for „den gule Organisation" — de Fyndord, hvorunder den nye Fællesrepræsentation bør bryde sammen.

Eller lad mig minde om de Velkomstord, hvormed „E.-K."s Organ „Principal og Medhjælper" hilste den sociale Statistik: „Handelsstanden har ikke Brug for denne Statistik; men selv om den ikke kan bruges, er der altid en Mulighed for at den kan misbruges." — Handelsstanden er i „Principal og Medhjælper"s Opfattelse Principalstanden, og de reneste Principalinteresser taler ud af dette Blad, naar det mellem Linierne hedder, at Statistikens Lønciffre er et passende Vederlag for Arbejdsydelsen. Og i denne Forbindelse maa De erindre, at 8 pCt. af de mandlige, udlærte, og 40 pCt. af de kvindelige Medhjælpere, tjener mindre end 25 Øre pr. Time.

Jeg kunde her have Lyst til at spørge de 3 Medhjælperforeninger, hvorledes de egentlig befinder sig i dette Selskab — og især — under et saadant Førerskab. Lad end deres og vore Veje være forskellige, lad der raade afvigende Meninger om dette eller hint. Vor Organisation har dog det væsentlige og afgørende tilfælles med de 3 Foreninger, at vi tæller Standens Mænd og Kvinder, og forfølger Standens Interesser, stræber frem mod de samme Maal. Kan vi imidlertid ikke finde hverandre under Opmarchen, bør vi i hvert Fald huske og følge Molktes berømte: „Getrennt marchieren, vereint schlagen".

FALSKE SIGNALER.

Nu er det ikke Hensigten her at analysere enhver Udtalelse, der er faldet paa de 13's Møde; men lad os dvæle lidt ved den Grundtone, der lød gennem Forhandlingerne.

Det er ikke en skarp og klangfuld Tone, der lyder som en Kampens og Samlingens Fanfare; nej det er Retrætens slørede Signaler, der blæses for Medhjælperstanden.

Der peges ikke frem mod nye, store Maal. Nej, man klamrer sig til den gamle socialøkonomiske Teori, hvorefter der for os Medhjælpere uvægerlig er 3 Stadier paa Fagets Vej: Lærlingen; Medhjælperen og Principalen.

Denne faglige Udviklingslinie, som Kendsgerningerne forlængst har brudt, er endnu god Latin for de Herrer. Eller mere endnu: de komplicerer den faglige Enhedsfølelse ved at kaste nye Medhjælperlag ind i Debatten: Prokurister, Rejsende, Disponenter, Forretningsførere — samtidig med at de tilslører eller flatterer Medhjælperens virkelige sociale Stilling som den arbejdstagende Part og Handelsstandens Lønarbejder.

Dette fremgaar bl. a. deraf, at en af Hovedtalerne ved Mødet den 9. ds. kunde udtale, at „man vel nok kunde sige at kun de Medhjælpere, der ikke havde Udsigt til mere end hele deres Liv at blive Lønarbejdere, var de rigtige vaskeægte Handelsmedhjælpere med rene Medhjælperinteresser, men ogsaa denne Grænse vil glippe; naar jeg ser ud over denne Forsamling, vil der dog sikkert være mange, som venter en Gang at faa en Principal- eller i alt Fald en principallignende Stilling, og af de mange Damer, som er tilstede, vil jo en Del forhaabentlig blive Chefer inden Døre i lykkelige Ægteskaber og altsaa heller ikke staa Maal som rene Lønarbejdere indenfor Handels- og Kontorarbejderne."

Naar undtages „Cheferne i Ægteskaberne" — en Betragtning jeg tør underskrive, men som rigtignok ikke skyldes socialøkonomiske Aarsager — savner disse Anskuelser sikkert Grund

i Nutiden; thi det synes at være undgaaet hine Revisionisters Opmærksomhed, at den kjøbenhavnske Medhjælperstand i det sidste Tiaar ganske har forandret Fysiognomi.

DEN KJØBENHAVNSKE MEDHJÆLPERSTAND.

I Løbet af de sidste 20 Aar er Antallet af skatteansatte kjøbenhavnske Medhjælpere mere end 4-doblet. Medens de skatteansatte kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere i 1892 androg kun 53, var deres Tal i 1912 vokset til 3600, altsaa forøget 70 Gange. Og dog er Tallet fra 1912 kun ca. $^1/_3$ af Stor-Kjøbenhavns samtlige kvindelige Medhjælpere.

Samtidig stod Detailhandelen i Stampe. Gennem 20 Aar voksede Detaillisternes Tal med kun 50 pCt., hvilket med Byens overordentlige Udvikling vil sige, at Detailhandelen gaar tilbage eller rettere ændrer Karakter. Af Stadens 9—10,000 Detailforretninger er $^1/_3$ Smaaforretninger. Saa usikker er Detailhandelen, at dette Antal holder sig nogenlunde konstant, skønt der aarlig aabnes ca. 1000 nye Forretninger, — hvoraf ca. 25 pCt. atter maa lukke inden et Aarstid.

Alene heraf fremgaar, hvor overordentlig ringe — og lidet sikre — Selvstændighedsbetingelser, der nu frembyder sig for den unge Medhjælper.

Nu vil man paastaa, at dette udlignes gennem Forøgelsen af overordnede Stillinger i Storhandel og Industri. Men dette er saa langt fra Tilfældet. Nogle Tal godtgør det: I 1912 fandtes der her 14,269 skatteansatte kvindelige og mandlige Medhjælpere. Heraf havde kun 1794 (ca. $12^1/_2$ pCt.) over 3000 Kr. aarlig, og virkelig højere Funktionærgager f. Eks. over 5000 Kr. opnaaede kun 589 — altsaa et Antal, aldeles betydningsløst i Sammenligning med de 20—25,000 kjøbenhavnske Medhjælpere, og en ret betydelig Del af hin Gruppe er endda Handelsrejsende. — Ikke mindre end $^3/_4$ af samtlige skatteansatte kjøbenhavnske Medhjælpere tjener under 2000 Kr. om Aaret!

Heraf fremgaar: Medhjælperstandens stærke talmæssige Fremgang, der er uden Sidestykke i nogen anden Erhvervsgruppe, og de bestandig forringede Selvstændighedsbetingelser. — Lad mig som et Kuriosum anføre, at medens 39 pCt. af de selvstændige Handlende, er i Aldersklassen 30—45 Aar, er nu af Medhjælperne 34 pCt. i samme Alderklasse. Sligt havde været utænkeligt for blot et Tiaar siden.

Disse Tal taler et helt andet Sprog end Taleren paa Mødet den 9de — og de har det Fortrin, at de taler Kendsgerningernes Sprog. Disse Data viser Retningen for vor Stands sociale Nydannelser. Herr cand. polit. Bramsnæs (den forrige Taler) har vist os enkelte karakteristiske Sider af de Arbejdsforhold, som Medhjælpernes overvejende Flertal er undergivet — ogsaa de drager det saglige Grundlag bort under Revisionisternes Principer.

(Sluttes)

Hovedbestyrelsesmødet.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedbestyrelse afholdt ordinært Møde paa Hovedkontoret Søndag den 28. November, — det første Møde efter Kongressen. Samtlige Medlemmer deltog i Mødet, som aabnedes af Forretningsføreren, der bød den genvalgte Hovedbestyrelse og navnlig det nyvalgte Medlem, Herr Bankkasserer Johs. Sjælland, Aarhus, Velkommen.

Efter Oplæsning og Godkendelse af Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Protokoller fulgte

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING.

Forretningsfører Jens Johansen aflagde Beretning om den siden Kongressen forløbne Periode. Denne har naturligvis særlig været præget af de Vedtagelser, der fandt Sted paa Kongressen, og som har skaffet saavel Afdelingerne som Hovedkontoret et stærkt forøget Arbejde. Navnlig har Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, der traadte i Kraft 1. Oktober, beslaglagt en stor Del af Afdelingernes Tid, idet Udarbejdelse af Medlemslister, Indsendelse af Andragender om Kommunetilskud osv. kræver et betydeligt Arbejde. Afdelingerne har dog gennemgaaende klaret dette Arbejde bravt. Naar man endvidere tager i Betragtning, at Perioden har været Sommertiden, der for os er den døde Tid, tør det roligt siges, at den agitatorisk set har været tilfredsstillende.

Der er oprettet Afdelinger i Bramminge, Ejby, Ringe, Nyborg og Helsinge, medens Storehedinge er opløst, saaledes at vort Afdelingsantal nu er 71 mod 67 ved sidste Møde, og maa det særlig tages i Betragtning, at af de nyoprettede Afdelinger er 4 paa Landet. Det viser en glædelig Udvikling ad den Vej og tyder paa, at Organisationen er ved at faa Fodfæste blandt Medhjælperne paa Landet, hvilket man fra Hovedbestyrelsens Side i Fremtiden maa have Opmærksomheden henvendt paa. Det vil ogsaa være heldigt om Afdelingerne i stærkere Grad interesserer sig for det stadigt stigende Medhjælperantal paa Landet.

Medlemstilgangen har været upaaklagelig og Størsteparten af Afdelingerne har forøget deres Medlemsantal. Særlig Fremgang har Kjøbenhavn, Aalborg, Kolding, Nykøbing F., Vejle, Præstø, Thisted, Holstebro, Hillerød, Hobro, Brønderslev, Roskilde, Ringsted og Odense, og som Helhed kan det siges, at alle Afdelinger, paa et Par Undtagelser nær, arbejder tilfredsstillende.

Det forøgede Arbejde med Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse har i Aar foraarsaget, at Forretningsførerens aarlige Efteraarsrejse til Afdelingerne er bleven udsat, men desuagtet har der dog været afholdt 21 offentlige eller delvis offentlige Møder, hvor særlig Hovedbestyrelsens Medlemmer har talt, og desuden 5 Stævner, foruden de almindelige Medlemsmøder, hvor der har været afholdt et betydeligt Antal Foredrag.

Efter at have omtalt Pladsanvisningen, Stipendieudvalget, Butikslukningslovens og Ulykkesforsikringslovens Forelæggelse i Rigsdagen, og de Organisationer, der i den senere Tid var dannet af Fællesforeningens Personale og af de kommunale Funktionærer, berørte Forretningsføreren det Forsøg, der af „Engageringskontoret" er gjort for at danne en Fællesrepræsentation for 13 forskellige „Medhjælperforeninger". Forsøget er imidlertid i første Omgang faldet uheldigt ud. Engageringskontoret har her vist sig i sin rette Skikkelse, som den mod Centralorganisationen rettede Forening, hvis virkelige Opgave er at holde Medhjælperne borte fra deres faglige Organisation.

Sluttelig gav Forretningsføreren en udførlig Oversigt over Arbejdsløshedskassens Stilling i Perioden: Der er ialt indgaaet 75 Begæringer om Understøttelse, og deraf er 67 anerkendte, 1 er taget tilbage, 2 er udsatte, medens 5 paa Grund af forskellige Forhold er nægtede.

I Understøttelse er der af Afd. A. udbetalt Kr. 2723,35. Dette betyder, i Betragtning af, at denne Periode kun omfatter 3 Maaneder, en Stigning, idet der i sidste Halvaar udbetaltes Kr. 2835,70. Af Afd. B. er udbetalt Kr. 263,30, mod Kr. 156,75 i første Halvaar 1915. Af de indkomne Begæringer er 2 — der begge anerkendtes — til Afd. B. Aarsagerne til Understøttelsens Stigning maa søges i, at der er hjemsendt et stort Antal Medlemmer, der har ligget inde til Militærtjeneste siden Begyndelsen af 1914. —

Den langvarige Debat om Virksomheden, hvori samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer deltog, afsluttedes med at Forretningsførerens Beretning fandt enstemmig Godkendelse.

VOR TIDENDE.

I en kortfattet Beretning gav Vilh. Hansen en Oversigt over „D. H. K. M. T."s Indhold i det forløbne Kvartaar. — Beretningen godkendtes enstemmig uden Diskussion.

REGNSKABERNE

forelagdes af Forretningsføreren, der henviste til at Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse havde foranlediget Regnskabsafslutning pr. 30. September. Saavel Regnskaber som Status toges til Efterretning.

RETSHJÆLPEN.

Forretningsføreren gav et Overblik over denne Institutions Virksomhod i de forløbne 3 Maaneder. Heraf fremgik, at der var vundet 3 Retssager og tabt én, medens adskillige Tvistemaal var ordnet i Mindelighed ved C. O.s Mellemkomst. — Forretningsudvalget har vedtaget at appellere to Sager til Overretten; én Sag er derimod appelleret af den dømte Principal.

Indenfor Perioden har Udvalget bevilget Retshjælp til 3 Medlemmer.

ADMINISTRATIVE ANLIGGENDER.

Forretningsudvalgets Kompetence til Afgørelse af administrative og uopsættelige Anliggender — et Spørgsmaal, der rejstes af Udvalget selv — foranledigede en kort Debat. Man besluttede at henholde sig til hidtidig Praksis, idet Hovedbestyrelsen dog udtalte Ønske om, at Klubvedtægter herefter cirkulerer mellem Medlemmerne til Godkendelse.

Vedtægterne for Klubberne for Mælkeriet „Enigheden" og Singer Symaskine A/S (under „Kjøbenhavns Central-Afd.) forelagdes og godkendtes.

Da A.-K.s Statsanerkendelse særlig i de store Afdelinger medfører et væsentlig øget Arbejde, har Hovedbestyrelsen — saaledes som ogsaa nævnt under Kongressen — besluttet at stille et til sin Tid nærmere fastsat, begrænset Beløb til Raadighed for saadanne store Afdelinger, hvor der maa træffes særlige kontormæssige Foranstaltninger af Hensyn til den lokale Administration af Arbejdsløshedskassen. — Det vedtoges først at træffe endelig Beslutning i dette Spørgsmaal, naar der efter Regnskabafslutningen pr. 31. Marts 1916 kunde opnaas fornøden Oversigt over Administrationsudgifterne.

Endvidere forelagdes og afgjordes nogle til Hovedbestyrelsen henviste Tvivlstilfælde vedrørende Arbejdsløshedsunderstøttelse samt et Andragende om Understøttelse af Reservefonden.

For at opnaa den størst mulige Ensartethed i Afdelings-Lovene har Hovedkontoret udarbejdet en Mønsterlov, der underkastedes en nærmere Drøftelse, idet dog det videre i denne Sag overlodes til Kontoret.

Paa Foranledning af Thisted-Afdelingen drøftedes Forstaaelsen af Lovbestemmelserne vedrørende Medlemmer, der opholder sig i Udlandet. Man vedtog at saadanne Medlemmer, saalænge Udenlandsopholdet varer, kun skal betale Kontingent til A. K.

AGITATIONEN.

Det ekstraordinære Arbejde, som Statsanerkendelsen har medført, vanskeliggjorde at Forretningsføreren foretog den sædvanlige Efteraars-Rejse til Afdelingerne. Imidlertid er der dog afholdt et betydeligt Antal Agitationsmøder i de sidste Maaneder, hvor forskellige af Organisationens Talere har medvirket. — Ved Ordningen af disse Møder er benyttet samme Praksis — særlig m. H. t. Udgifternes Fordeling — som tidligere Aar.

Agitationen vil blive fortsat efter Nytaar, og saaledes at der tilvejebringes større Planmæssighed i Mødernes Arrangement.

Det jyske Agitationsudvalgs Formand, Herr Axel Juhl, Vejle, havde fremsat Tanken om en „Landagitations-Søndag" for Jylland. Idéen tænkes realiseret derved, at der paa en bestemt Søndag afholdes en Række Møder i de større Stations- og Landsbyer, for derved at fortsætte de Bestræbelser, der i den sidste Tid med Held er udfoldet, for at organisere vore Standsfæller i Landdistrikterne. — Hovedbestyrelsen udtalte sin Tilslutning til Tanken, hvis Virkeliggørelse henvistes til en nærmere Drøftelse mellem Hovedkontor og Agitationsudvalg.

Andragender fra et Par Afdelinger vedrørende Agitationstilskud kunde ikke imødekommes, dels af principielle Aarsager, dels ogsaa under Henvisning til fornævnte Beslutning om Agitationsudgifternes Fordeling.

LÆRLINGELOVENS REVISION.

Under Henvisning til Kongressens Drøftelse og den dér tagne Beslutning angaaende dette vigtige socialpolitiske Spørgsmaal, drøftede Hovedbestyrelsen den Fremgangsmaade, der skal følges for at uddybe og klarlægge C. O.s Standpunkt til en almindelig Reform i Lærlingeuddannelsen, og søge foranlediget at Loven føres frem til den længe ventede Revision.

Sluttelig valgtes et Udvalg bestaaende af Frk. Johanne Andersen, Jens Johansen og Vilh. Hansen med det Formaal at indsamle det fornødne Materiale, og til sin Tid at afgive Betænkning overfor Hovedbestyrelsen og eventuelt Repræsentantskabet. — Udvalget har Ret til at supplere sig med Medlemmer af C. O. og andre Sagkyndige f. Eks. Handelsskolemænd, Lovgivere o. a.

CENTRALORGANISATIONEN OG LØNSPØRGSMAALET.

Forholdene har medført, at C. O. hidtil kun i større eller mindre Fjernhed beskæftigede sig med en almindelig Regulering af Lønspørgsmaalet, fordi det naturligvis laa udenfor Organisationens Evne, at bringe dette vigtige Reformspørgsmaal fra Teoriens til de praktiske Muligheders Omraade. Forskellige Omstændigheder har netop givet dette Anliggende en særlig Aktualitet, og foranlediget at C. O. maa tage bestemt Standpunkt til og formulere visse elementære Krav i Lønspørgsmaalet.

Herom førtes der i Hovedbestyrelsesmødet en kortere Forhandling, idet man iøvrigt overdrog et Udvalg bestaaende af Chr. J. Hendil, Jens Johansen og Vilh. Hansen at undersøge, behandle og senere afgive Betænkning vedrørende Organisationens Standpunkt til Sagen, der bl. a. ogsaa i den sidste Tid er aktuel indenfor Medhjælperorganisationerne i England og Norge.

ANDRE ANLIGGENDER.

„Fællesrepræsentationen for danske Funktionærforeninger", der er en Sammenslutning mellem „Maskinmestrenes Forening", „Dansk Formandsforening", „Foreningen af Arbejdsledere i dansk Industri", „Foreningen af Elektricitetsværksbestyrere i Danmark," „Foreningen af Værkstedsfunktionærer indenfor Jærnindustrien" og „Konstruktørforeningen", har overfor vor Centralorganisation fremsat Ønske om nærmere Samarbejde vedrørende socialpolitiske Spørgsmaal, der berører Medhjælper- og Funktionærinteresser i Almindelighed. — Det overlodes Forretningsudvalget at forhandle med Fællesrepræsentationens Udvalg, idet man dog besluttede at begrænse sig til en almindelig Forhaandsdrøftelse af socialpolitiske Anliggender, for derved at undgaa, at der af de paagældende Organisationer tages fra hinanden afvigende og derved for de respektive Lovbestemmelser uheldige Standpunkter.

Sluttelig drøftede Hovedbestyrelsen forskellige Skrivelser fra Arbejdsløshedsinspektoratet og Arbejdsanvisningsdirektøren, ligesom forskellige administrative Forhold behandledes og derhen hørende Beslutninger blev taget.

Mødet varede — med et Par Timers Afbrydelse — fra Kl. 9½ Form. til Kl. 7 Aften.

Organisationens Rygrad.

DEN væsentligste Beslutning, der toges paa Centralorganisationens 6. ordinære Kongres — Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse — var saa betydningsfuld for det fremtidige Ar-

bejde, at det berettigede til at se bort fra de enkelte uheldige Følger, den medførte.

En af disse faa Ulemper — og den største af dem alle — er, at det der tidligere hed Afdeling B., nu Reservefonden, blev beskaaret for en Del af det Kontingent, der tidligere tilflød den. Denne uheldige Følge af Statsanerkendelsen var man fra Hovedbestyrelsens Side meget vel klar paa, og da man kun saare nødig vilde se denne, organisatorisk set, overordentlig vigtige Del af Fagorganisationens Støtte forringet, selv om det var aldrig saa lidt, søgte man Kompensation for Indtægtsnedgangen, derved at man foreslog Kontingentet til C. O. forhøjet med 25 Øre pr. Medlem pr. Maaned.

Imidlertid — Hovedbestyrelsen spaar, men Kongressen raa'er. Desværre var der ikke tilstrækkeligt Flertal for Hovedbestyrelsens Forslag — omend der glædeligvis var Flerstemmighed derfor —, og saaledes er Forholdet da nu dette, at vor Reservefond — det, vi skal sætte vor Lid til naar vor Organisationsret skal beskyttes, og naar der eventuelt skal sættes Magt bag de Krav vi maatte rejse — tilføres færre Midler end før 1. Oktober.

At det er et skævt Forhold, som hurtigst bør rettes, kan der antagelig ikke være Tvivl om nogetsteds, og naar først de nye Former, gennem det praktiske Arbejde, afklarer sig mere i alle Kredse indenfor Organisationen, vil Forstaaelsen herfor utvivlsomt ogsaa vokse sig stærkere, og ved næste Kongres omsættes i Vilje til, at vedtage den for det enkelte Medlem ret ringe Kontingentforhøjelse til C. O.s Reservefond, der tilsammenlagt vil give yderligere Styrke og Stivhed i Organisationens Rygrad — Reservefonden.

Netop den Tid vi gennemlever i Øjeblikket opfordrer stærkest muligt til at underbygge Centralorganisationen paa alle Omraader — ikke mindst økonomisk. Samtidig med at de fagforeningsmæssige Opgaver glimtvis melder sig til Løsning, rejser Modstanden mod den regulære Fagorganisation Hovedet, saavel fra de store Herrer paa Børsen, som fra deres Lejesvende — de 13 Foreninger med samt deres saakaldte „Fællesrepræsentation". Kampen, som maatte komme, rykker nærmere for hvert Aar der gaar, og C. O. maa regne med Front til to Sider; thi ogsaa fra dem, der skulde være Forbundsfæller rettes Vaabene mod os.

Det er netop paa et saadant Tidspunkt opmuntrende at møde Forstaaelse fra ens egne Kampfæller; ikke mindst naar denne er ledsaget af Ammunition. Et saadant praktiskt Udslag af Solidaritetstanken modtog vi forleden, idet den udmærkede Middelfart Afdeling sendte som Gave til Reservefonden Kr. 50.00, der udgjorde Overskudet fra en Festlighed i Afdelingen.

Der er i høj Grad Anledning til at bringe Middelfart Afdeling en varm Tak for denne Gave, men ikke mindst for den smukke Tanke, der ligger bag ved, og for den mønstergyldige Forstaaelse af den bærende Ide i hele Organisationens Arbejde, og den séen bort fra smaalige lokale Interesser, dette Træk er et glædeligt Udtryk for. —

Og særlig derfor bør det bringes til alle Afdelingers Kundskab, hvilket herved sker.

Jens Johansen.

Usle Lønvilkaar.

N. I. Mehlsen, „Det røde Hus" i Vejle, lønner sine Ekspeditricer med 3—4 Øre pr. Time.

FRA Vejle meldes om Arbejdsforhold i et derværende Varehus, der vel ikke er uden Sidestykke andet Steds, men dog er af en saadan Art, at de opfordrer til den skarpeste Paatale. Dette er da ogsaa sket i en Artikel, som vor Vejle-Afdelings Formand, Herr Axel Juhl, har offentliggjort i et stedligt Dagblad, og hvori det paagældende skandaløse Forhold underkastes en skarp Kritik.

Efter at have henvist til den sociale Lønstatistiks Gennemsnitstal, skriver Herr Axel Juhl:

„Og dog — disse Tal —, der jo alle er Gennemsnitstal, blegner, hvor mærkeligt det end lyder, ved Siden af enkelte Tilfælde, hvor Principalen søger at presse Lønningerne saa langt ned, at man, ved Udregning til Timebetaling, knapt faar Facit i hele Øre. Saaledes N. I. Mehlsen, „Det røde Hus".

For kort Tid siden søgte han en Ekspeditrice til at forestaa sin „Trikotage-Afdeling". Til denne fine Stilling meldte der sig flere Ansøgere, og blandt disse finder Hr. M. den, som han mener er kvalificeret til at udfylde ovennævnte Stilling. Vedkommende har været beskæftiget ca. 3 Aar ved Ekspedition og er, efter de Oplysninger, Hr. M. har indhentet hos hendes tidligere Principaler, netop i Besiddelse af den Dygtighed og de Kvalificationer, som han stiller Fordring om. Der træffes Aftale om Engagementet og man er enige om alt, indtil man kommer til Lønspørgsmaalet; da brister Enigheden, thi Hr. M. mener ikke at kunne byde mere end 10 Kr. i Løn om Maaneden, og dette Skambud bliver naturligvis kort afvist af vedkommende Ansøger, der er Medlem af sin Organisation og selvfølgelig ikke vil arbejde for en saa lurvet Løn.

Men Hr. M.s Kynik er ikke opbrugt; bange for, at Chancen for at faa en billig Arbejdskraft skal gaa tabt, minder han Vedkommende om, at „han kun selv tjener saa lidt" og at han, af Hensyn til 5 af de i hans Forretning ansatte Ekspeditricer, der kun faar 10 Kr. om Maaneden, ikke kan antage en ny paa bedre Vilkaar, „da der jo saa vilde blive Misundelse". Ja tænk, om han nu havde budt hende 15 Kr. for en hel Maaneds Slid og hun var bleven dem misundt!

Hvem kan slaa Hr. Mehlsens Rekord? 10 — ti — Kr. om Maaneden eller, efter Arbejdstiden i M.s Forretning, 3—4 Øre pr. Time i Løn til et voksent Menneske, med gode Anbefalinger for Dygtighed. Man skal forhaabentlig lede længe, thi Vedkommende maa jo være fuldstændig blottet for Samvittighed og Moral og være i Besiddelse af et Overmaal af kynisk Frækhed.

Underligt var det ikke, at Mehlsen, da Statistiken blev udarbejdet, ikke vilde udfylde de fra Departementet udsendte Skemaer; han vilde naturligvis ikke give skriftlige Oplysninger om, at han sultelønnede sine Ekspeditricer.

Maa jeg til Slut henstille til de Ekspeditricer, der — for 10 Kr. om Maaneden — arbejder i Mehlsens Forretning og til de, der i Fremtiden skulde være saa „heldig" at faa Tilbud om Plads hos den „noble" Principal, at betænke at de af Hensyn til andre, som skal leve af deres Arbejde, bør forlange deres Arbejde ordentlig betalt. Lad Mehlsen beholde sin elendige Fedtskilling for sig selv, indtil han bliver belært om, at man ikke selv kan sidde paa Flæsket og lade andre slikke de Ben, som Hundene forlængst har kasseret. — Og lad mig samtidig minde det købende Publikum, der nu til Julen skal ud at gøre Indkøb om, at man moralsk er forpligtet til at købe hos de Forretningsdrivende, der nok selv vil leve, men ogsaa vil unde andre det daglige Brød.

Disse af en retfærdig Harme — som alle anstændigt tænkende Mennesker vil anerkende — baarne Udtalelser har foreløbig haft den Virkning paa Herr Mehlsen, at han har truet med Sagsanlæg mod vor kendte, energiske Afdelingsformand. Sagen er naturligvis straks overgivet til vor Retshjælp.

Men Arbejdsgiveren med de diminutive Timelønninger agter aabenbart at gaa over til Offensiven; thi det forlyder, at Hr. M. vil søge iværksat en almindelig Lock-out af vore Medlemmer i Vejle!

Vejle-Afdelingen er en af Centralorganisationens største, og navnlig bedst ledede, Afdelinger. Saavel vor Centralorganisation som Afdelingen afventer nu med megen Interesse, om det virkelig er Meningen, at de Vejle Principaler vil træde i Breschen for Mehlsens Sultelønninger.

Vi vil ikke haabe det for — Principalerne!

Hug og Parade.

UNØDIGE BEKYMRINGER.

I „Manufakturisten", et privat Bladforetagende, der gør sig til Talerør for Manufakturhandler-Interesser, har „Principal og Medhjælper" fundet et skattet Broderorgan. „Manufakturisten"

ofrer vor Centralorganisation et rigeligt Spalterum, men til Gengæld et Minimum af Velvilje. Og saaledes er disse uafladelige Angreb indgaaet i Bladets Plan, at vor altfor begrænsede Plads ikke paa langt nær tillader os en konsekvent Imødegaaelse af Angrebene.

Derfor maa vi her begrænse os til et Par typiske Eksempler, hentede fra „Manufakturistens" Efteraars-Artikler.

Staven brydes over vor statsanerkendte Arbejdsløshedskasse i følgende Godtkøbskritik:

> „Man skulde synes det muligt for en Medhjælperorganisation at finde andre Veje, end netop den mest ydmygende for en arbejdsløs Kollega at forlange, at denne skal „stille med sin Bog til Kontrol" — men det synes i det Hele taget, som om de Veje, Medhjælpernes Tillidsmænd slaar ind paa, netop er lagt til Rette med det for Øje at svække Standens Selvfølelse."

Bortset fra at „Manufakturisten"s Redaktion overser, at C. O.s Medlemmer under Arbejdsløshed ikke skal andrage om Understøttelse, men kun har at fremsætte et lovhjemlet Krav, og naturligvis iagttage A. K. Forskrifter, glemmer dette udmærkede Organ, at der er et andet — og langt mere probat — Middel til at svække „Medhjælpernes Selvfølelse". Midlet hedder — Sult, og det vilde, uden A. K., uvægerlig blive mangen Standsfælles Lod. Dersom „Manufakturisten" da ikke kunde anvise os de „andre Veje". For os er de ukendte, men vi tager gerne mod gode Raad fra kloge Folk. — „Manufakturisten" har fremdeles Ordet!

— — —

Ogsaa vore Planer om en Ordning af Arbejdsanvisning, som en særlig Afdeling under „Central-Arbejdsanvisningen", bringer Bladet fra Koncepterne:

> „Har man ikke ved de andre Sager aabent og ærligt tonet rent Flag — det røde — da sker det dog her.
>
> Naar man ser hen paa det Arbejde, der udføres af de bestaaende Engageringskontorer, hvor hver Pladssøgendes Forhold og Kvalifikationer sættes paa Prøve, inden han anbefales videre, da undrer man sig over, at Medhjælperne vil kaste en saadan Støtte bort.
>
> Man giver simpelthen Afkald paa, at der tages Hensyn til hver enkelt Ansøgers Dygtighed, Specialitet o. s. f.; her gælder kun det ene: Arbejdstid og Arbejdsløn (pr. Time?).
>
> Det, vi Ældre, i vor Ungdom, lærte at sætte Pris paa, vor personlige Optræden, vor Uddannelse, vore særlige Evner, alt dette og mere, som netop gav os Indpas paa de Steder, vi gerne vilde ind, det har ingen Betydning mere.
>
> Nu hedder det: Kolonialkommis Nr. 217 søger Plads! —
>
> Hvor er Standens Selvfølelse henne? — Føler de Mennesker, der leder denne Organisation, ikke det Ansvar de har overfor deres Medlemmer.
>
> En saa stor Naivitet kan man dog ikke tiltro „Førerne", at de selv skulde tro paa, at Arbejdsanvisningsdirektøren, hans store Nidkærhed og Dygtighed ufortalt, skulde være i Stand til at gaa saadan til Bunds i Handelsmedhjælpernes Forhold, som er en absolut Nødvendighed, om den rette Mand skal komme paa den rette Plads."
>
> — — —
>
> „Det er i alt Fald ikke de Veje, den selvbeviste, dygtige og energiske Medhjælper betræder, naar han forsøger sit Maal — opad!" —

Alt dette er Fraser, der viser, at „Manufakturisten" ikke har ringeste Indsigt med det Spørgsmaal, Bladet har behandlet med forloren Overlegenhed. „Manufakturisten" kan fornuftigvis ikke have nogensomhelst Kendskab til en Institution, der endnu ikke eksisterer. Og det er fuldkommen meningsløst at rejse Forhaandskritik af en Arbejdsanvisningsform, om hvis Virkemaade Bladet end ikke har en blot tilnærmelsesvis velbegrundet Mening. „Manufakturisten"s tendentiøse Skriverier karakteriseres bedst derved, at Bladet fremhæver de bestaaende Engageringsbueauer som mønstergyldige og betryggende for en saglig Bedømmelse af Arbejdsløses Kvalifikationer. — Det synes som om „Manufakturisten"s Redaktion paa Vejen „opad" er kommet saa højt til Vejrs, at den ogsaa paa dette Omraade har tabt de Medhjælpervilkaar af Syne, der er typiske for Flertallets Arbejdsforhold.

KROKODILLETAARER.

„Engageringskontoret"s Organ „Principal og Medhjælper" sammenfatter sit Indtryk af det af vore kjøbenhavnske Afdelinger den 24. November arrangerede offentlige Medhjælpermøde i følgende Udtalelser:

> „Det var sikkert heldigt for Udviklingen af hele Medhjælperspørgsmaalet, om den politiske Medhjælperorganisation vilde indskrænke sig til at arbejde roligt og sagligt for de Interesser, som den repræsenterer, og vilde afholde sig fra de trivielle offentlige Reklamemøder, som ikke hører til iblandt den Kreds af Samfundsborgere, hvorom Talen er.
>
> Slige Møder tjener ikke til Fremme af Medhjælpernes Kaar, men kun til at kaste et uhyggeligt partipolitisk Skær over hele Standen, som snarere hæmmer end befordrer den Udvikling af Forholdene, som Engageringskontoret paa sagligt og upolitisk Grundlag arbejder paa."

„Principal og Medhjælper" befinder sig aabenbart i Udvikling. Næppe med et Aar paa Bagen hæver den som Skolemesteren sin Pegepind, til Dadel saavel som til Vejledning. Man maa lade d'Herrer paa Børsen at genere sig, gør de ikke. Frimodig fortsætter de med Paastanden om den politiske Organisation, og anvender den som Slagord, samtidig med at de selv apellerer til Saglighed — hos os! Engageringskontoret behøver imidlertid ikke at spilde Krokodilletaarer paa vore Møder, dets eget Fiasko-Møde den 9 November har sandfærdig en uforfalsket Begrædelse behov.

Conto pro diversi.

JOHS. FOG-PETERSEN OM LÆRLINGELOVEN.

Under Finanslovsforhandlingen har Herr Folketingsmand Johs. Fog-Petersen givet et vægtigt Indlæg i Debatten om Handelsskoleundervisningen. F.-P. udtalte sig varmt for Bestræbelserne, der tilsigter at afløse Aftenskolen med Handelsdagskolen, og fremsatte bl. a. forskellige kritiske Bemærkninger vedrørende den Form, hvorunder Tilskudene til Handelsskolerne finder Sted; ogsaa Fordelingen af Understøttelser til ubemidlede Elever paa Handelsdagskoler omtaltes af Folketingsmanden, der ønskede Handelsministerens Udtalelse vedrørende derhenhørende Forhold.

Særlig Interesse knytter sig til efterfølgende Udtalelser af Herr Fog-Petersen, vedrørende Lærlingelovens Revision:

„Maa jeg i denne Forbindelse sige, at Revisionen af Lærlingeloven vistnok er meget paatrængende, og jeg vil tillade mig at spørge den højtærede Indenrigsminister, om denne Revision ikke forberedes. At give Lærlingeloven en ny, tidssvarende Form, er et omfattende og vanskeligt Spørgsmaal. Den danske Handels- og Kontormedhjælperorganisation, der nu staar mere standsbevidst og maalbevidst end nogensinde før, drøftede Spørgsmaalet om Lærlingelovens Revision paa den store Kongres, der i August Maaned afholdtes i Aarhus. Der var her en overordentlig stor Interesse for Sagen, og Organisationen paatænker at gøre et forberedende Arbejde ved at indsamle Oplysninger om Forholdene, som de er ud over hele Landet. Jeg kunde meget vel tænke mig, at disse Oplysninger vilde være af Værdi og Interesse under Ministeriets forberende Arbejde til Lærlingelovens Revision, og jeg tillader mig derfor at henlede den højtærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa det Arbejde, som Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation gør i Sagen. Indenfor Detaillistorganisationerne skal der for øvrigt ogsaa være meget stærk Interesse for Sagen."

AFDELING I NIBE.

Efter hvad der meddeles os, er der Søndagen den 28. Novbr. paa et Medhjælpermøde dannet en Afdeling for Nibe og Omegn. Formanden for Aalborg-Afdelingen Th. Hansen, Aalborg, var Indleder og talte ganske kort om Medhjælpernes Stilling og Organisationens Betydning for dem. Samtlige Mødte indmeldte sig, ligesom der i de nærmeste Dage ventes flere Indmeldelser.

Afdelingen startede med et Medlemsantal af 12. Senere er yderligere 6 indmeldt, saaledes at Medlemsantallet nu er 18 — d. v. s. næsten alle Standsfællerne i Nibe.

Vi ønske vore Nibe-Kolleger et hjærteligt Velkommen i vore Rækker.

Som foreløbig Bestyrelse er valgt: Kommis J. Bengtsen, Formand, Kommis Bech og Kommis P. Hald.

DYRTIDSTILLÆG.

Varehuset „Røde Lygte", Kjøbenhavn, har udbetalt en halv Maanedsgage til hele sit Personale.

Sin Stand skylder man Standsfølelse.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Mandag den 8. November afholdt Foreningen som sædvanlig Andespil, der vandt udmærket Tilslutning og forløb paa den fornøjeligste Maade.

Den 24. November afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa „Hafnia". Formanden redegjorde for Grundene til at Generalforsamlingen først afholdtes nu, og foreslog paa Bestyrelsens Vegne, at Kontingentet forhøjedes med 25 Øre maanedlig, hvilken Forhøjelse jo skyldtes Statsanerkendelsen. Forhøjelsen foresloges gældende fra 1. Oktober.

K. Schmidt valgtes til Dirigent. Nielsen-Lindquist anbefalede en yderligere Forhøjelse til 1,50 Kr. for kvindelige og 2 Kr. for mandlige Medlemmer. Efter en Diskussion, hvorunder sidstnævnte Forslag fraraadedes saavel af Formanden som Martens, forkastedes det, medens Bestyrelsens Forslag vedtoges, begge med ca. $^3/_4$ Majoritet.

Formanden gav yderligere Oplysning om den udmærkede Tilgang, som Foreningen havde haft i September og Oktober, og opfordrede Medlemmerne til at melde sig frivillig til at supplere det af Bestyrelsen nedsatte Agitationsudvalg, og meddelte paa Foranledning, at Fabriksbesøgene senere vilde blive optaget af Bestyrelsen. *N.*, Sekretær.

Aarhus. Tirsdag den 16. Novbr. afholdt Afdelingen sin sædvanlige Mødeaften med Herr Pastor Wagner som Taler. Herr W. skildrede i et interessant Foredrag, ledsaget af smukke Lysbilleder, sine Oplevelser fra sine Rejser i Grækenland og Tyrkiet, og tegnede for Tilhørerne nogle interessante Billeder om de i Verdenshistorien saa omtumlede to Lande og Folk, hvis Skæbne netop i disse Tider ved en forfejlet Politik let kan blive skæbnesvanger. — Herr W.s Foredrag paahørtes med Interesse af den desværre faatallige Forsamling, og føjede et nyt Led til den Række af gode Foredrag, som Bestyrelsen trods Medlemmernes ringe Deltagelse og Ligegyldighed lader arrangere. *J.*

Den 23. Novbr. afholdt Foreningen sin sædvanlige Mødeaften med Herr Tekniker Mich. Jensen som Indleder. Herr J. medførte og foredrog et righoldigt Udvalg af morsomme Historier, som oplæstes med et Humør og Lune, der smittede de Tilstedeværende. — Man maa som sædvanlig beklage den ringe Deltagelse og haabe, at dette Forhold maa blive ændret, naar efter Nytaar den stille Tid kommer. *J.*

Brønderslev. Lørdag den 27. Novbr. afholdtes den første Stiftelsesfest paa Hotel „Phønix". Det var med ublandet Glæde, vi imødesaa denne Dag, og naar der ses tilbage paa det gode Resultat, der er naaet i det første Aar, Foreningen har bestaaet, havde vi Grund til at glæde os til Festen. Da Foreningen for et Aar siden blev stiftet talte den ca. 20, nu tæller den over 40 Medlemmer. Festen blev ingen Skuffelse, vore Medlemmer var saa godt som alle mødte og Kolleger fra Frederikshavn og Hjørring deltog.

Ved Kaffebordet talte Formanden og Herr Elvig, Frederikshavn, Herr Harald Jensen, Herr C. L. Larsen gode og kraftige Ord for C. O. Et Medlem havde affattet et Par Sange, som gjorde megen Lykke. Efter Kaffebordet gik Dansen. *I. C.*

Grenaa. Mandag den 29. Novbr. afholdt Afdelingen ordinær Generalforsamling, hvortil der var mødt ca. 20 Medlemmer. — Efter at Herr Seerup var valgt til Ordstyrer oplæste de Herrer E. Høyrup og H. A. Jensen det reviderede Regnskab og Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — Derefter gennemgik Formanden de af Bestyrelsen udarbejdede Lovforslag, der enstemmig vedtoges.

Forslag om et Agitations- og Forlystelsesudvalg blev drøftede, men der var kun Stemning for det første. Til Agitationsudvalget valgtes: H. Iversen og Edv. Jørgensen med E. Høyrup som Leder. — Efter Generalforsamlingen fælles Kaffebord.

Vi finder det beklageligt, at en Generalforsamling med saa vigtige Sager som Lovændring paa Dagsordenen, ikke kan samle mere end $^1/_3$ af Medlemmerne. Deri bør der snarest ske en Ændring.

Fredag den 3. ds. afholdtes Foredrag med Lysbilleder, hvortil udenforstaaende Kolleger var indbudt. Inspektør Knudsen, der velvilligt havde stillet sig til vor Disposition, holdt derefter et godt og interessant Foredrag om sine Rejser i Udlandet. Efter Foredraget fulgte udmærkede Lysbilleder fra Holland, Belgien og Japan. Aftenen, der var interessant og godt besøgt, sluttede med kollegialt Samvær. *K. A. J.*

Helsinge. Foreningen har i disse Dag ladet en Liste cirkulere om Lukning af Forretningerne Kl. 4 Juleaften, særlig for at vore Kolleger, der skal rejse, kan komme med Eftermiddagstoget. Listen er bleven underskrevet af Byens 49 Handlende.

Afdelingen afholder sidste Mødeaften før Jul Torsdag den 9., næste Mødeaften bliver Onsdag den 29. December. *V. P.*

Hillerød. Søndag den 21. November talte Redaktør Vilh. Hansen ved et godt besøgt Møde, hvor vi ogsaa havde Fornøjelsen at se mange Helsinge-Kolleger som vore Gæster. — Redaktørens udmærkede Foredrag gav Tilhørerne et klart Billede af hvad Organisationen havde naaet i de forløbne Aar, særlig efter at de første Aars Vanskeligheder nu vare overvundne, og hvad vi maatte stræbe efter at opnaa i den nærmeste Fremtid, der sikkert vilde stille os overfor ny og store Opgaver. Redaktørens Foredrag hilstes med stærkt Bifald.

Senere samledes man om Kaffebordet, hvor der blev holdt flere Taler bl. a. for Redaktøren og for Helsinge-Afdelingen, og hvor der herskede den fornøjeligste Stemning. Aftenen sluttede med et muntert Bal og vi haaber, at vore Kolleger fra Helsinge har befundet sig saa godt ved Samværet med Hillerød-Kollegerne, at dette ikke bliver det sidste „Vinterstævne". —

I Januar genoptages de ugentlige Mødeaftener.

Chr. J. H.

Kolding. Den 17. November afholdtes Medlemsmøde. Agitationsudvalgets Formand, Th. Jensen, fremkom med Forslag om Afholdelse af en Agitationsuge. Forslaget vandt straks Medlemmernes Tilslutning, og der meldte sig i Løbet af Aftenen en Snes Medlemmer til Deltagelse i Agitationsarbejdet.

Derefter læste Formanden, N. C. Nielsen, et Par Fortællinger af Jeppe Aakjær. Medlemmerne kvitterede den udmærkede Oplæsning med et livligt Bifald.

Ved Medlemsmødet Onsdag den 24. Novbr. indledede Herr Faktor P. Rasmussen en Diskussion om „Handelsstanden og Brugsforeningerne". — Herr R. paapegede Brugsforeningernes store Betydning særlig med Henblik paa Trusternes Varefordyrelse. Brugsforeningerne producerer selv en Del Varer og gør sig paa den Maade mere og mere uafhængige af private Forretninger, og kan saaledes konkurrere med Trusterne. Ligeledes omtalte Indlederen ogsaa Besparelsen af Mellemhandlerfortjenesten indenfor Brugsforeningerne. I den derpaa følgende Diskussion deltog foruden Indlederen N. C. Nielsen samt Aage og Poul Thomsen.

C. F.

Langeland. Søndag den 28. November afholdt den herværende Afdeling en festlig Sammenkomst i Rudkjøbing, hvortil en Del uorganiserede Medhjælpere var indbudte.

Festen indledes ved et fælles Kaffebord, hvorunder Formanden, Herr Boesen, bød Deltagerne Velkommen og i klare, rammende Ord lagde saavel Medlemmerne som de Uorganiserede paa Sinde, at naar Foreningen havde indbudt til Fest i Aften, var det ikke fordi Organisationen havde sat det Selskabelige paa sit Program, men at Organisationen havde højere Maal at kæmpe for, idet den ved Enighedens Hjælp søgte at forbedre Medlemmernes Kaar og varetage deres Interesser. Taleren anbefalede derfor varmt de uorganiserede at melde sig under vort Banner. — Derefter tog Dansen sin Begyndelse, og Kl. 2 skiltes man, efter at Medlemmerne havde tilbragt en meget vellykket Aften, og efter at Foreningens Medlemsliste var suppleret med en Del nye Medlemmer. *G. Rasmussen.*

Nibe. I den nye Afdeling var der den 3. December Møde paa „Jernbanehotellet". — Det vedtoges at holde Møde hver Onsdag. Møderne afholdes paa „Jernbanehotellet", hvor vi har faaet et hyggeligt Lokale.

Til Bestyrelse valgtes de Herrer M. Hald, A. Beck, H. Dalsgaard, Alf. Larsen og Jens Bengtsen med de Herrer Beck og Hald henholdsvis som Formand og Kasserer. — Suppleant: Herr N. Thomsen hos Søren Mark. — I Agitationsudvalget: Beck, Larsen og Bengtsen. Revisor: Herr Knud Petersen.

Den første Mødeaften forløb meget fornøjeligt. Alle de tilstedeværende Medlemmer samledes, efter at Mødet var sluttet, om et fælles Kaffebord, hvor der herskede den bedste Stemning.

„Jens".

Nykøbing, Mors. Tirsdag den 23. November holdt Herr Lærer Toustrup et meget interessant Foredrag om „Heden"; han skildrede meget livligt Livet paa Hedeegnene igennem de sidste 60 Aar samt den Udvikling, der var foregaaet og hvorved den golde Jord ved trælsomt Slid var forvandlet til værdifulde Skovegne. Det livlige og interessante Foredrag paahørtes med stor Interesse af de desværre altfor faa Tilhørere. — Det henstilles indstændigt til Medlemmerne at møde fuldtalligt Mødeaftenerne, og der vil blive gjort alt for den bedste Underholdning. — Den

30. November afholdtes fagligt Møde. — Formanden indledede med Emnet „Vor Stand og dens Pligter". Efter Formandens indstændige Opfordring lykkedes det for første Gang at faa hver enkelt af de Tilstedeværende til at give sin Mening til Kende ved at tage Del i den paafølgende livlige Diskussion. — Det vedtoges endelig efter Diskussionen at søge oprettet et Kursus i Stenografi og Maskinskrivning lige efter Nytaar. *A. A.*

Ringe. Paa Foranledning af Odense Afdeling er der udvekslet Talere med Afdelingerne i Odense, Nyborg og Svendborg, idet 2 af vore Medlemmer Asmus Martens jun. og Johs. V. Larsen har været udsendte; førstnævnte til alle 3 Afdelinger, sidstnævnte til Svendborg.

Torsdag den 28. Oktober afholdt Afdelingen Møde med Herr John. Petersen, Odense, som Indleder. Foredragsholderen gav et Rids af Organisationens Historie, hvorefter der udspandt sig en kort Diskussion, der væsentlig drejede sig om hvilke Midler vi bør anvende, for at faa Medlemmerne til at møde ved vore Medlemsmøder. Efter Udtalelser af Foredragsholderen, Asmus Martens jun. og Johs. V. Larsen, takkede sidstnævnte for Foredraget, hvorefter Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

Torsdag den 18. November talte Hovedbestyrelsesmedlem Chs. Hansen-Møller, Svendborg, om „Organisationen og dens Betydning". I et fortræffeligt Foredrag skildrede H.-M. Forholdene indenfor vort Fag, idet han særlig fremdrog den nylig udkomne Statistik over vore Lønninger og Arbejdstid. og omtalte den Fremgang, vore forskellige Institutioner har at fremvise. Efter en Omtale af „Engageringskontoret" i Kjøbenhavn og dettes mislykkede Forsøg paa at starte en „gul" Organisation, sluttede M. med at opfordre de Tilstedeværende til at virke til Gavn for deres Organisation og udbragte et Leve for „C. O." — Formanden takkede for Foredraget, hvorefter man tilbragte et Par Timer i fornøjeligt Samvær.

Fremtidig afholdes Møde hver Fredag Aften Kl. 8½ „Taarnbygningen" (Frk. Christensens Pensionat), hvor Medlemmerne saaledes altid bør tilbringe deres Fredag Aftener. *Johs. V. L.*

Ringsted. Torsdag den 11. Novbr. afholdtes Møde, hvortil de fleste af Medlemmerne var mødt. — Formanden bød Velkommen og Herr Harald Heie, Kjøbenhavn, holdt et udmærket Foredrag om „Medhjælperne og Krigsaaret". — Efter Foredraget samledes man ved et fælles Kaffebord.

Onsdag den 17. Novbr. afholdt Foreningen sin første Festlighed, Det var en vellykket „Pakkefest" med fælles Kaffebord og Bal. Tilslutningen til Festen var god og den gav et pænt lille Overskud. *Carla Petersen,* Sekretær.

Svendborg. Onsdag den 29. Septbr. afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa „Wandahls Hotel".

Efter at Herr H. Hansen-Møller var valgt til Dirigent, klargjorde Formanden hvorfor Generalforsamlingen var indvarslet, og uddybede i en længere Tale de Fordele, vi fik ved Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, samt fremsatte derefter Bestyrelsens Flertals Forslag om Kontingentforhøjelse. Efter en ret livlig Diskussion vedtoges følgende Ændringsforslag, fremsat af Herr Johs. Hansen:

Til:	A. K.	C. O.	Reservefond	Afd.	
Kr.	0,50	0,50	0,25	0,75	= Kr. 2,00 for mdl. Medl.
Kr.	0,50	0,50	0,25	0,25	= Kr. 1,50 for kvdl. Medl,

Efter at Spørgsmaal som Mødeaften og Mødetid samt Dispensationen fra den ordinære Generalforsamling var debatterede og overladt til Bestyrelsens Afgørelse, sluttedes Generalforsamlingen.

Den 13. Oktober holdt Herr Asmus Martens jun., Ringe, Foredrag om sit Ophold og sine Rejser i Tyskland under Krigen. De 25 Medlemmer, der havde givet Møde fulgte med udelt Opmærksomhed det livlige og interessante Foredrag, der lønnedes med stærkt Bifald.

Fredag den 12. Novbr. holdt Formanden for Ringe Afdelingen, Herr Johs. V. Larsen, et Foredrag over Emnet „Samfundsmoral" og uddybede i godt tre Kvarter sin Mening derom.

Da der imidlertid kun var mødt faa og ingen ønskede Ordet til Diskussion, hævede Næstformanden Mødet med en Tak til Herr L.

Fredag den 26. Novbr. holdt Herr Redaktør Vilh. Hansen i „Borgerforeningen"s lille Sal et Foredrag, som desværre kun var besøgt af et halvt hundrede Medlemmer, uagtet at der var udsendt Løbesedler og averteret i de lokale Blade. — Herr C. Hansen-Møller bød Velkommen og gav Ordet til Herr Vilh. Hansen, som i en Times Tid holdt Forsamlingen i Aande med et velholdt og agitatorisk Foredrag.

Foredraget hilstes med livligt Bifald, og Herr C. Hansen-Møller, opfordrede til Diskussion, og til at indmelde sig i Afdelingen. Da imidlertid ingen ønskede Ordet, sluttede Indlederen med en Tak til Redaktøren og til de Mødte. *A. H.*

Thisted. Fredag den 22. Oktober holdt Fru Dr. Tolderlund et fortrinligt Foredrag om den engelske Forfatter Charles Dickens. Fruen, der er i Besiddelse af en særegen Gave, til at holde sine Tilhøreres Interesse fangen, skildrede paa en meget kvik og fornøjelig Maade den store Digters Barndom, Liv og Levned, og oplæste sluttelig Brudstykker af et af Dickens Mesterværker. — Efter Foredraget takkede Formanden og sluttelig afsang man et Par morsomme Sange, som Fruen selv havde medbragt.

Ved Medlemsmødet den 29. Oktober meddelte Formanden, at Herr Overretssagfører Billeskov-Jansen, som havde lovet at holde Foredrag om „Oldtiden og Oldtidsminder", havde faaet Forfald, men at vor Kollega, Herr Boghandlermedhjælper Erwin Andersen vilde oplæse forskellige Smaafortællinger. Efter Bifaldet at dømme gjorde de voldsom Lykke. — Efter Oplæsningen underholdt et af vore Medlemmer Forsamlingen med Musik og Sang.

Søndag den 31. aflagde en Del af vore Medlemmer Besøg paa det herværende Museum, der besaas under Forstanderens kyndige Vejledning.

Fredag den 5. November afholdtes den aarlige „Lotteriaften", der ligesom tidligere Aar havde formaaet at samle „fuldt Hus", og gav tilmed Afdelingen et pænt Overskud.

Fredag den 12. Novbr. afholdtes et særdeles vellykket og godt besøgt Møde. — Herr Lærer P. L. Hald holdt et meget interessant Foredrag om det i Øjeblikket saa aktuelle Emne: „Bulgarien og dets Frihedskampe".

Medlemsmødet, den 26. November stod fuldstændig i „Storm-Petersen"s Tegn, idet Formanden under Smil og Latter oplæste samtlige Fortællinger i „Storm-Petersen"s nu udkomne Bog „Tretten Øre — alt iberegnet".

Medlemsmøderne er paa Grund af Julen indstillede foreløbig, og der vil fremkomme nærmere Meddelelse til hvert Medlem, naar de igen optages. *N.*

Vi skal ikke undlade at bringe til Medlemmernes Kundskab, at Bestyrelsen til Medlem af Agitationsudvalget har valgt Herr Boghandlermedhjælper E. Andersen i Stedet for Frk. Cathrine Bejer, der er bortrejst. *Bestyrelsen.*

Vejle. Søndag den 24. Oktober afholdtes Møde med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler. — Herr J. holdt et udmærket tilrettelagt organisatorisk Foredrag, der omfattede vor Organisations Forhold fra Krigens Udbrud og indtil nu. Taleren pointerede stærkt, at Tiden var til Agtpaagivenhed og energisk Arbejde. — Under Tilslutning fra Forsamlingen takkede Formanden for det gode Foredrag.

Den 4. Novbr. holdt Herr Lærer L. K. V. Sørensen Foredrag om „Gjøaekspeditionen". Taleren skildrede livlig og interessant Amundsens Rejse nord om Amerika. Foredraget høstede fortjent Bifald.

Den 14. Novbr. afholdt Afdelingen Stiftelsesfest. Der var arrangeret Pakkefest, fælles Kaffebord og Bal. Ved Kaffebordet talte Formanden for Afdelingen, der fyldte 11 Aar, omtalte dens Udvikling og Haab om Fremskridt i kommende Tider, og udbragte et Leve for Vejle Afdeling. Sekretæren udbragte et kort motiveret Leve for C. O. — Der var i Festens Anledning skrevet en Sang af Herr C. Sørensen, som indbragte ham et „Leve". Derefter spillede Musikken op til Dans. Alt i alt forløb Festen saaledes, at man kunde kalde den en god Fest, uden Mislyde. —

Den 25. Novbr. talte Herr N. C. Nielsen, Kolding, om Henrik Ibsens „Peer Gynt" og oplæste Brudstykker af Digtet. Foredraget interesserede meget og vandt fortjent Bifald. *M. Rasmussen.*

Den sorte Tavle.

Følgende Medlemmer er slettet paa Grund af Restance: 9530 *Hans Hansen,* Adr. Sophus Sørensen, 8630, *Henry Jensen,* 5309, *Magnus Nørgaard,* Adr. Kbmd. Aarup.

Skanderborg, den 17. Novbr. *E. Westergaard.*

Medlem 10193, *Axel E. Jensen,* er slettet for Restance.

Sakskøbing, den 17. Novbr. 1015. *K. B.*

Medlem 7891, *Carl Erichsen Alm,* har Dags Dato betalt sin samlede Gæld til Kolding Afdeling og optages derfor paany i Henhold til A. K. Vedtægt § 6.

Kolding, 5. Decbr. 1915.

P. B. V. *Axel L. Lorensen,* p. T. Kasserer.

Centralorganisationen — Medhjælperstandens Fortrop.

Udgivet af Centralorganisationen — Ansvarsh. Red. VIL H. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kbhvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Kbhvn K.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1913. 13de Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og varer Længere

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke.
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i København.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18. Telf. 8684.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: **16**, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Vejle Dampmølles
Mel er altid af fineste Kvaliteter.
Smukkeste Farve! Bedste Bageevne!

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Conservestabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK DANICA

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Blombergs sammensatte Bagepulver.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Cloëtta's

Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40

„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

Helsingörs - Spritfabrik.

KRONBORG AKVAVIT

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector.

15 Stk. — 10 Øre.

A/S. Cigaretfabr. **Orienten,**
Nyhavn 31, København.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse. Prøv og døm!

Indregistreret Varemærke.

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 3/8 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud. Prøv og døm!

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gærne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har jeg været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse.
M. Møller, Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør mod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatahr, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne.
N. Larsen, Hindsgavl pr. Middelfart.

J. C. Eriksens kemiske Fabriker, A/S. Fredericia.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

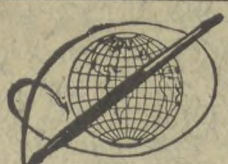

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

(Aalborg.)

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, **Danmarksgade 71.**
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

HELSINGØR.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

(Helsingør.)

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler;
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatte lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1913. 13de Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kompagnieade

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og Øvrarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for **Skandinavien.**
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8884.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

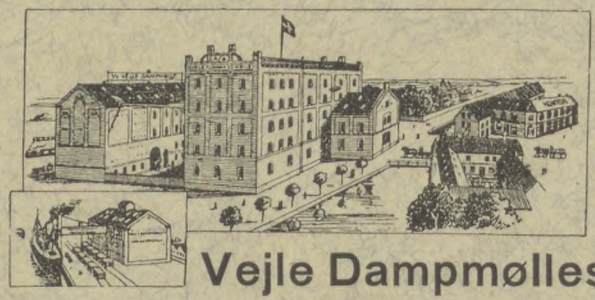

Vejle Dampmølles
Flormel i Bomuldssække:
„Opal" - „Safir" - „Granat".

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester.

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co

Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

Delor Cognac fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

ALFA No. 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Blombergs sammensatte Bagepulver.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Helsingörs - Spritfabrik.

KRONBORG AKVAVIT

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark“

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector.

15 Stk. — 10 Øre.

A/S. Cigaretfabr. **Orienten,**

Nyhavn 31, København.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og døm!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 3/8 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud.
Prøv og døm!

Indregistreret Varemærke.

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gærne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen**, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har jeg været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse.
M. Møller, Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør mod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatahr, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne.
N. Larsen, Hindsgavl pr. Middelfart.

J. C. Eriksens kemiske Fabriker, A/S. Fredericia.

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!

Det solideste Fodtøj

faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm

Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.

1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset

v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin

(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,

Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl

i

Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.

Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.

Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

VEJLE.

A. Christensen.

Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every things for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration

anbefales.

Missionshotellet GRAND.

Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26

Skotøjsforretningen i det røde Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

(Aalborg.)

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Sl ps og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst

hos

Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

Kompagnistræde 14
ARKIV
BEVÆGELSENS

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1913. 13de Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARGES IMPORT
Faaes overalt

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger
MAGGI Bouillon-Terning 5 Øre

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og Øvarer Læderet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for **Skandinavien.**
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8884.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Vejle Dampmølles
Mel er altid af fineste Kvaliteter.
Smukkeste Farve! Bedste Bageevne!

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

J.C.Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à ½ Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud
Prøv og dom!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen,** Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle.
er første og eneste Fabrikant af
den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Blombergs sammensatte Bagepulver.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark"

anbefaler sine Fabrikata.
Kontor: Vesselsgade 20. — København.
Telefon 2346.

Helsingörs - Spritfabrik.

Markedets bedste
og billigste Cigaret

Hector.

15 Stk. — 10 Øre.

A/S. Cigaretfabr. **Orienten,**
Nyhavn 31, København.

Tobaksfabrikker.

— JYLLLAND —

Aalborg. **C. W. Obel.**

Dante Cigaretter — Nr. 10 — 10 Øre, Nr. 15 — 15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Horsens. **Petersen & Sørensen.**
Specialmærke: La Conveniencia Cigaren.

— SJÆLLAND —

København. **C. B. Møller & Co.**
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

København. A/S Cigaretfabrikken **Orienten.**
Cigaretten Hector 15 Stk. 10 Øre.

— FYN —

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

(Aalborg.)

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 4. | 15. Februar 1913. | 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

CINGALLA THE

C. J. CARØES IMPORT

Faaes overalt

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,

Kjøbenhavn.

Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à

15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i Københavns.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 3664.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners

prisbelønnede

Kaffetilsætning

i den lovbeskyttede gule Pakning

er Verdens bedste Kaffesurrogat.

Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers

Cichorie

garanteres kun ægte, naar **Varemærket**

D D C

er paatrykt hver Pakke.

Vogt Dem for Efterligninger.

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Naar **A. Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

E·D B·F

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

ALFA

No. 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KØB DANSK MEL

FORLANG ALTID

MARIEBO DAMPMØLLES

FLORMELS KVALITETER

Favorit og Snehvide

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark“

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

„Stefan“ søger Uddeler.

Brugsforening, Nørrebro, København med circa 500 Medlemmer søger en Mand, der er fagkyndig i Colonial- og Købmandshandel til Uddeler. Pladsen kan tiltrædes 15. Maj. Vedkommende Søger maa kunne stille et Depositum paa 2 à 3000 Kr. Samme Sted og Tid søges en Dame, der kan paatage sig at bestyre en Smør-, Æg- eventuel Viktualieforretning. Nærmere Oplysninger faas *Nørrebrogade 108, 2. København.*

P. Petersen, Formand

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Horsens. **Petersen & Sørensen.**
Specialmærke: La Conveniencia Cigaren.

— SJÆLLAND —

København. **C. B. Møller & Co.**
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

København. A/S Cigaretfabrikken **Orienten.**
Cigaretten Hector 15 Stk. 10 Øre.

— FYN —

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

(Aalborg.)
P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Lær moderne Dekoration.

Forlang vort illustrerede Katalog.

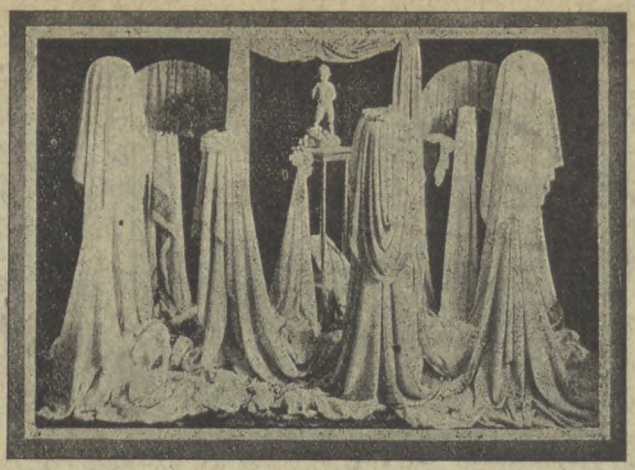

Forlang vort illustrerede Katalog.

Udført paa Skolen.
15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.

Den moderne Vindues Dekorations Skole
ved
Christiansen & Petzelis.
Frederiksborggade 29. - Tlf. Byen 5002 v. - København.

FREDERIKSHAVN.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kompagni

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARGES IMPORT
Faaes overalt

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme og Fodtøjet blankt — Cevarer Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i Kjøbenhavn.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 9064.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar Varemærket
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.
Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: 56.
Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.
Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."
Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Conservesfabriken DANICA

CONSERVES FABRIK · KJØBENHAVN · DANMARK · DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE.
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. · Kbhvn. F.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1ste Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig indflydelse.

Prøv og døm! Indregistreret Varemærke Prøv og døm!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 1/1 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den

H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.

Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. Pedersen, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.

Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig. — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID

MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER

Favorit og Snehvide

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Horsens. **Petersen & Sørensen.**
Specialmærke: La Conveniencia Cigaren.

— SJÆLLAND —

København. **C. B. Møller & Co.**
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

København. A/S Cigaretfabrikken **Orienten.**
Cigaretten Hector 15 Stk. 10 Øre.

— FYN —

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

(Aalborg.)
P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Kaffe en gros.

— LOLLAND-FALSTER —

Nakskov. **Knuth V. Mareussen.**
Tlf. 210.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

FREDERIKSHAVN.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Façoner 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Af Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme og Fodtøjet blankt og Gevarer Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE'S IMPORT
Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i Københavns.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8664.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar Varemærket
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Lær moderne Dekoration.

Forlang vort illustrerede Katalog.

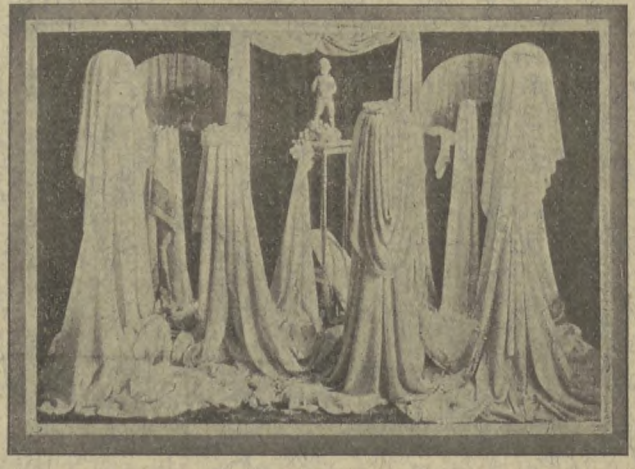

Forlang vort illustrerede Katalog.

Udført paa Skolen.

15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.

Den moderne Vindues Dekorations Skole

ved

Christiansen & Petzelis.

Frederiksborggade 29. - Tlf. Byen 5002 v. - København.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer - Fineste Produkt - Lave Priser

ALFA

No. 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark“

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen

Gildsig & Larsens Ettf.

Overgade n. V. 39.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Horsens. **Petersen & Sørensen.**
Specialmærke: La Conveniencia Cigaren.

— SJÆLLAND —

København. **C. B. Møller & Co.**
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

København. A/S Cigaretfabrikken **Orienten.**
Cigaretten Hector 15 Stk. 10 Øre.

— FYN —

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Sl ps og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

(Aalborg.)
P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Kaffe en gros.

— LOLLAND-FALSTER —

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

FREDERIKSHAVN.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsaion
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kemen... 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i København.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 3684.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Lær Dekoration og Lakskrift hos

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for

Vinduesdekoration.

Absalonsgade 16.

København.

Katalog over Skolens Kursus — sendes gratis overalt. —

Kursus kan tiltrædes hver Dag.

—

Telefoner:

Vester $^{79.\ Kl.12-5}_{4079.\ Priv.}$

Conservesfabriken DANICA

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyllenhamar

Patent. Havre-Gryn Havre-Mel.

Kjøb originale røde Pakker.

30 Portioner Grød 55 Øre.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1ª Varer.

Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri
Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/s De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og conl. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til
Værdi 1 Million 132,670 Kr.
1ste Klasse:
1/1 Lod Kr. 1,20. 1/2 Lod 70 Øre.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og dom!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 1/1 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud
Prøv og dom!

Indregistreret Varemærke

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gerne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. J. A. Pedersen, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes billige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — den i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har været nødsagert til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse. **M. Møller,** Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør imod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne. **N. Larsen,** Hindsgavl pr. Middelfart.

Faaes over hele Landet!
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. | 15. April 1913. | 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

STOLLWERCK
Ren Spisechocolade Guld — Familie-Cacao — Morgen-Cacao — Mørke Spisechocolade Guld
Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

MERKUR Fabriken Chevreau & Box Calf Creme Telefon 8018 KØBENHAVN LÆDERCREME

WORNING & PETERSENS XEROFORM SÆBE 25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og varer Længe

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT
Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i København.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 3664.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Naar **Søeborg's** *Chokolader*
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark“
anbefaler sine Fabrikata.
Kontor: Vesselsgade 20. — København.
Telefon 2346.

Lær moderne Dekoration!
15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner — Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhamar Patent. Havre-Gryn Havre-Mel.

Kjøb originale røde Pakker.

30 Portioner Grød 55 Øre.

ALFA No. 56
PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri
Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Plantage Rom Peter Jensen, Gildsig & Larsens Eftf., Overgade n. V. 39.

A/S De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — **A/S Hintz & Co.**
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

Lær Dekoration og Lakskrift hos

A. Chr. Eriksen.
Fagskolen for
Vinduesdekoration.
Absalonsgade 16.
København.

Katalog over Skolens Kursus
— sendes gratis overalt. —

Kursus kan tiltrædes hver Dag.
—
Telefoner:
Vester 79. Kl. 12-5
4079. Priv.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kongensgade 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Fløde Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
1/2 kg. 2,00 1/4 kg. 1,00
1/8 kg. 0,50 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
1/2 kg. 1,60 1/4 kg. 0,80
1/8 kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

MERKUR Chevreau & Box Calf Creme
Fabriken Danta
Telefon 8018 KØBENHAVN
LÆDERCREME

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger
MAGGI's Bouillon-Terninger 5 Øre

Vibe-Hastrups Læder-Creme og Fodtøjet blankt & Cevarer Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT
Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

Naar **A. Søeborg's** Chokolader
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Munke Mølles Flormel

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Lær moderne Dekoration!
15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Lær Dekoration og Lakskrift hos

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for

Vinduesdekoration.

Absalonsgade 16.

København.

Katalog over Skolens Kursus — sendes gratis overalt. —

Kursus kan tiltrædes hver Dag.

Telefoner:

Vester 79. Kl. 12-5 / 4079. Priv.

Conservesfabriken DANICA

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri
Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/s De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

Kolonial-Rejsende.

En energisk, dygtig Forretningsmand, ca. 30 Aar, med absolute Evner som Sælger, kan faa fast, vellønnet Stilling som Rejsende i Købstæderne og en Del af Landet i Midtjylland.

Billet, mrk. B 4917 U, ledsaget af Fotografi og Anbefalinger, modtager Berlingske Tidende.

Kompagnon søges.

Energisk Agent, som er Indehaver af et Par gode udenlandske Agenturer, søger aktiv Kompagnon, som kan indskyde 3—5000 Kr. Der kan paaregnes 3—500 Kr. maanedlig Fortjeneste. Billet, mrk. 7862, modtager **Sylvester Hvids Bureau,** Nygade 7.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kampagnevej 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

STOLLWERCK

Ren Spisechocolade Guld

Fløde Spisechocolade Guld

Familie-Cacao

½ kg.	¼ kg.	⅛ kg.	1/16 kg.
2,00	1,00	0,50	0,25

Morgen-Cacao

½ kg.	¼ kg.	⅛ kg.
1,60	0,80	0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.

Hovedoplag: Troiel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS

XEROFORM SÆBE

25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade

kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt • Kvarer Lædet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØES IMPORT

Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.
Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**
Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.
Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."
Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

Naar **Søeborg's** *Chokolader*
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Munke Mølles Flormel

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
Petersen & Sørensen, Horsens.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Lær moderne Dekoration!
15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

AKTIESELSKABET ENGELSK-DANSK BISCUITS FABRIK E·D B·F

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gjellerup's Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark"

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

A. Chr. Eriksen

Fagskolen for

Vinduesdekoration og Lakskrift

···· Absalonsgade 16 - København. ····

·····

Lær Lakskrift efter Lakskriftbøgerne 4.50 Kr.

Bøgerne sendes overalt pr. Opkr. - Katalog gratis.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — **A|S Hintz & Co.**
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

Korrespondent.

En yngre Forretningsmand, som korresponderer Engelsk, Tysk og Fransk, stenograferer og skriver perfekt paa Maskine, kan straks faa en god Stilling i en herværende stor Forretning. Billet, mrk. „Korrespondent" med Gagefordring og Afskrift af Anbefalinger, modtager L. Chr. Nielsens Annonce-Bureau, Graabrødretorv 14.

For en Dame!

En fin Kaffe- og Konfektureforretning uden Tilgift er tilsalg nurtigst som Følge af Sygdom. Ingen Udbetaling straks. Fint Strøg. Billet, mrk. 2671, til Annoncekontoret, Blaagaardsgade 3, København. N.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

STOLLWERCK
Ren Spisechocolade Guld — Familie-Cacao — Flade Spisechocolade Guld — Morgen-Cacao
Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. – Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trois & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

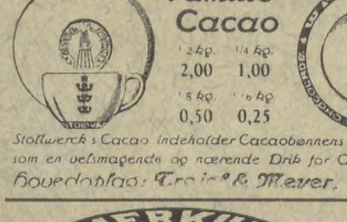

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og varet Lædret

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C.J. CARØE'S IMPORT

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

A/S **C. F. Rich & Sønners**
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— **Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto.** —

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Munke Mølles Flormel

A/S **De danske Cichoriefabrikers**
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
Petersen & Sørensen, Horsens.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Lær moderne Dekoration!
15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

En Købmandsforretning.

Omsætning 30,000 Kr., udmærkede gode Bygninger, 1 Mil fra nærmeste Station, hvortil fører Stenvej, ingen nævneværdig Konkurrence, er til Salg straks eller senere, da Ejeren agter at indtræde som Deltager i større Firma, 5 à 6000 Kr. nødvendig. Nærmere ved C. Sønderup, Hørsholm.

God Kolonialforretning

tilsalg, Omsætning 15,000 Kr., Husleje 500 Kr. med Centralvarme. Overtagelsessum for Varer og Inventar ca. 2500 Kr. Henvendelse Gothersgade 42, København.

En i god Drift værende **Smør-** og **Ægforretning** paa et særdeles godt Strøg er paa Grund af Bortrejse til Afstaaelse straks. Billet, mrkt. **4194,** modtager Kontoret, **Blaagaardsgade 3, København.**

Isenkramforretning

med en aarlig Omsætning fra 30—40,000 Kr. kan faas tilleje straks, enten med eller uden Lager. Forretningen er ca. 20 Aar, med en solid Kundekreds. Henvendelse til Telefon 87. Jacob Engelbredt, Præstø.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhamar
Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Delor Cognac

fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — **A|S Hintz & Co.**
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

A. Chr. Eriksen. Grundlagt 1901.

Post-Adresse:
Absalonsgade 16.
København.

Telefoner:
12-5 79
Privat **Vester** 4079

Fagskolen
for
Vindues-dekoration
og Lakskrift.

Kursus kan tiltrædes til enhver Tid. Forlang Katalog tilsendt gratis.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld — STOLLWERCK — Fløde Spisechocolade Guld
Familie-Cacao: ½ kg. 2,00 — ¼ kg. 1,00 — ⅛ kg. 0,50 — 1/16 kg. 0,25
Morgen-Cacao: ½ kg. 1,60 — ¼ kg. 0,80 — ⅛ kg. 0,40
Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. – Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Lædercreme giver Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

Naar **A. Søeborg's Chokolader**
anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Munke Mølles Flormel

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Lær moderne Dekoration!
15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Kolonial-Delikatesseforretning, indre By,

med stort Spirituosasalg straks tils. for **2500 Kr.**, Leje 1000 Kr., Oms. 700 Kr. mdl., udm. Strøg. Anv. Bille Brahesvej 11 B, 1. th., Frederiksberg, Kl. 12—3.

Stor Hjørnebutik, 30-aarig Urtekramf.,

med Beboelse, i Kjøbenhavns folkerigeste Gade, kan erholdes til 1ste Klasses Urtekramforretning. Lejen er 1300 Kr. aarlig. Elektricitet indlagt. Man henvende sig **Helgesensgade 15,** St. th. (nær Rigshospitalet) eller til Ingeniør Ørnfeldt, Odinsvej 19, Frdbg.
Telef. V. 131 y.

Købmandsforretning i Rødby.

Min Købmandshandel, hovedsagelig Bygningsstøbegods, Beslag, Jern, Kul og Kolonial, er tilsalg paa rimelige Vilkaar ved Henvendelse til Ejeren,
Købmand S. E. Hansen,
Rødby, forhen Rødby Trælasthandel.

Butik tilleje.

En Butik, passende til Urtekram, bl. Handel, Paalægs- eller Viktualieforr. er tilleje. Der kan tages Varer for Lejen. Anv. **Læssøesgade 25,** St. tv., København.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

E·D B·F

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Madsen & Wivel

Parfumerier & Toiletteartikler

Hovedvagtsgade 4 - København K.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark"

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — **A|S Hintz & Co.**
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

A. Chr. Eriksen. Grundlagt 1901.

Post-Adresse:
Absalonsgade 16.
København.

Telefoner:
12-5 **Vester** 79
Privat 4079

Fagskolen
for
Vinduesdekoration
og Lakskrift.
— —
Kursus kan tiltrædes til enhver Tid. Forlang Katalog tilsendt gratis.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. | 1. Juli 1913. | 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld — Plader 3—10—25—50 — Ruller 25—50—100 — Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Flødet Spisechocolade Guld — Plader 3—10—25—50 — Ruller 25—50—100 — Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao: ½ kg. 2,00 — ¼ kg. 1,00 — ⅛ kg. 0,50 — 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao: ½ kg. 1,60 — ¼ kg. 0,80 — ⅛ kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS

XEROFORM SÆBE

25 ØRE STK.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og varer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Naar **Søeborg's** Chokolader

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede

Kaffetilsætning

i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers

Cichorie

garanteres kun ægte, naar **Varemærket**

D D C

er paatrykt hver Pakke.

Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Madsen & Wivel

Parfumerier & Toiletteartikler

Hovedvagtsgade 4 - København K.

Lær moderne Dekoration!

15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Landforretning.

Grundet paa en større Forretnings Overtagelse er min herværende Købmandshandel, 1 Mil fra Sorø, snarest til Afstaaelse — Omsætning ca. 18,000, men vil ved Pasning gaa op til 20,000 Kr. aarlig., grundet paa stort Byggeri, der medfølger en Ejendom med 2 Tdr. Land god Jord. Værdi 3,000 Kr. Varelagerets Værdi ca. 3,500 Kr. sælges samlet for 7,000 Kr. nødvendig Kapital 5,000 Kr. Jeg besvarer kun Forespørgsler fra virkelige Liebhavere. H. Hellesen, Købmand, St. Ebberup pr. Sorø.

Kolonialforretning.

En flot Hjørnebutik paa Hovedstrøg med 3 Vinduer samt 2 Værelsers Lejlighed, hørende til Butiken, er til Afstaalse straks for Varer og Inventariet, Værdi ca. 2,500 Kr. Billet, mrkt. 2867, modt. Aviskont. Vesterbrogade 64, København.

Hjørnebutik

med delvis Inventar, Kolonial eller lign., til Oktober. **Willemoesgade 33.** Aarlig 600 Kr. Anv. Willemoesgade 31, 1. Sal. København.

Kolonialforretning.

En stor Hjørnebutik, Vesterbro, elektrisk Kaffemølle. Omsætning 25,000 Kr. Varer og Inventar ca. 4,000 Kr. Halvdelen af Beløbet kan henstaa i Forretningen. Billet, mrk. 2870, modtager Aviskontoret, Vesterbrogade 64, København.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhamar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Sl ps og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

A. Chr. Eriksen. Grundlagt 1901.

Post-Adresse:
Absalonsgade 16.
København.

Telefoner:
12-5 Privat **Vester** 79 4079

Fagskolen
for
Vindues-dekoration
og Lakskrift.
— —
Kursus kan tiltrædes til enhver Tid. Forlang Katalog tilsendt gratis.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 14. 15. Juli 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Stollwerck

Ren Spisechocolade Guld

Tiede Spisechocolade Guld

Familie-Cacao

Morgen-Cacao

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Worning & Petersens Xeroform Sæbe 25 øre stk.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens Vegetaria Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Cingalla The

C. J. Carøe's Import

Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Naar **Søeborg's Chokolader**

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Kaffesurrogatfabrikken **„Danmark"**

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

A/S **C. F. Rich & Sønners**

prisbelønnede

Kaffetilsætning

i den lovbeskyttede gule Pakning

er Verdens bedste Kaffesurrogat.

Vogt Dem for Efterligninger.

A/S **De danske Cichoriefabrikers**

Cichorie

garanteres kun ægte, naar **Varemærket**

D D C

er paatrykt hver Pakke.

Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.

Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes
OVERALT
staar
OVER ALT
BRUG BRUG

Jensen & Rønager.

Bogtrykkeri.
Prægeanstalt.
Papir en gros.

Dr. Tværg. 9. - Københ. K.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

Petersen & Sørensen, Horsens.

Madsen & Wivel

Parfumerier & Toiletteartikler

Hovedvagtsgade 4 - København K.

Lær moderne Dekoration!

15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

ALFA

No. 56

PLANTE-MARGARINE.

Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Stre, Nº15-15 Stre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og conl. Manchetskjorter, Sl ps og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

A. Chr. Eriksen. Grundlagt 1901.

Post-Adresse:
Absalonsgade 16.
København.

Telefoner:
12-5 Vester 79
Privat 4079

Fagskolen
for
Vinduesdekoration
og Lakskrift.

Kursus kan tiltrædes til enhver Tid. Forlang Katalog tilsendt gratis.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 15. 1. August 1913. 13de Aargang.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjogló, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Stollwerck

Ren Spisechocolade Guld — Plader 3—10—25—50 — Ruller 25—50—100 — Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao ½ kg. 2,00 — ¼ kg. 1,00 — ⅛ kg. 0,50 — 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao ½ kg. 1,60 — ¼ kg. 0,80 — ⅛ kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

Worning & Petersens
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Naar **Søeborg's Chokolader**

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

A/S **C. F. Rich & Sønners**
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S **De danske Cichoriefabrikers**
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Lær moderne Dekoration!

15 og 30 Dages Kursus, som kan tiltrædes, naar ønskes.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning daglig fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Kolonial- eller Trikotageforretning. Salg eller Bytte.

En saa god som ny, rentabel **2 Etagers Ejendom** med Skifertag i **Svendborg** med **2 tre Værelsers Lejligheder** og en pæn, **rummelig Butik**, hvori der i en lang Aarrække er dreven og endnu drives en lille god **Kontant-Kolonialforretning**, men ogsaa passende for en **Manufaktur-** eller **Trikotageforretning**, Assurancesum 12,000 Kr., er billig til Salg med 2 à 3000 Kr.s Udbetaling. Kan mulig ogsaa **mageskiftes** med en noget lignende Ejendom i **Vejle** eller **Kolding**, eller med **Landforretning** i det sydlige Jylland.

Købmand **J. Andersen**,
Ørkildgades Kolonialforretning, Svendborg.

Kolonial- og Manufakturforretning

med en aarlig Omsætning af ca. 30,000 Kr., halvt Kolonal og halvt Manufaktur. er til Salg for 5500 Kr., naar Handel kan ske straks. Ejendommen er beliggende i en god og frugtbar Egn. Huset har en Længde af ca. 30 Alen og en Dybde af ca. 12 Alen, og foruden stor og god Butik med rigelig Pakhusplads er der 6 Værelser samt Køkken. Alt er udmærket vedligeholdt.

Ejendommen kan købes med eller uden Varelager.

Eventuelle Liebhavere bedes henvende sig til Ejeren,
N. C. Nielsen, Øsløs pr. Vesløs St.

Aarhus Handelshøjskole.

— „Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette." —

Optager nu (senest den 11te August) **paa sit Aarskursus** (i Henhold til Handelsministeriets Cirkulære af 9. Juli 1912) **Elever med Mellemskole-, Realskole- eller Aftenskoleeksamen til Dimission i April 1914**. Program paa Skolens Kontor, Vestergade 8.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelskolelærer.

Den fyenske Handelsdagskole

Tlf. 1292. **i Odense** Tlf. 189.

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 6te etaarige Kursus den 1ste November 1913.

For Elever, der mangler Kundskaber svarende til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Artum, eller som ikke har gennemgaaet en Handelsaftenskoles 3die Klasse med mindst et Sprog, begynder Skolen i en Forklasse 1. Septbr.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer, af Skolens Forstander **Hr. cand. mag. Hansen**, Læssøegade 33, 2. Sal, samt af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken,
Odense.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhammar Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. · Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for
Vinduesdekoration og Lakskrift.
Absalonsgade 16 - København.
Telefon: Vester 79.

Nye Kursus i August.
..... Katalog sendes gratis overalt. .....

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 16. 15. August 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafladis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld Plader . . 3—10—25— 50 Kuller . . . . 25—50—100 Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Mørk Spisechocolade Guld Plader . . 3—10—25— 50 Kuller . . . . 25—50—100 Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao

½ kg.	¼ kg.
2,00	1,00

⅛ kg.	1/16 kg.
0,50	0,25

Morgen-Cacao

½ kg.	¼ kg.
1,60	0,80

⅛ kg.
0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Worning & Petersens XEROFORM SÆBE 25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade

kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme giør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

CJ. CARØES IMPORT

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Naar **Søeborg's Chokolader**

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

A/S **C. F. Rich & Sønners**
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S **De danske Cichoriefabrikers**
Cichorie
garanteres kun ægte, naar Varemærket
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.
15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.
Letfattelig Lakskrift Kursus.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.
Vore Elever har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stilling som Dekoratør i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Blandet Købmandsforretning,

Amagerbrogade 235, (mangeaarig Forretning med Frugt, Grønt, Colonial, Hørkram, Brændsel etc.), **meget stor Stuebutik**, (2 Udstillingsvinduer, flot Inventar) **glimrende Strøg**, med **stort** Opland. **Moderat Leje**, till. Oktbr. Flyttedag. Anv. af Viceværten, **Tlf. 9607**, Kl. 10—4.

Købmandshus i Søborg, Frederiksborgvej 43,

billigt tilsalg. Butiken tillleje.

Auktionsholder Bisbjerg,
Reventlowsgade 2, København, Tlf. Vester 2602.

I en blandet Forretning, hovedsagelig Frugt og Grønt, roligt Kvarter, lav Leje, beviselig Omsætning 42 à 45,000 Kr., 14 Aar gammel. Her er en udmærket Levevej for et Par raske Folk, Sælges paa Grund af Sygdom. 3000 Kr. nødvendig. Billet, mrk. Frugt, indsendes til Sønderbros Kiosk, Amagerbrogade, København.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for Vinduesdekoration

Absalonsgade 16 :: København.

□□□□□□

Nye Sæsonkursus i August September.

Katalog sendes gratis • Kursus kan begyndes hver Dag.
Indmeldelse senest et Par Dage forud.

Lakskriftbogen I. & II. 4.50.

Vejledning til Selvstudium. Sendes overalt pr. Opkrævning.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyldenhamar
Patent. Havre-Gryn-Mel

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA**, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

Urtekramhandel.

En god **Butik** med **3 Værelser, Køkken** og stor, tør **Kælder**, hvorfra i mange Aar er drevet Urtekramforretning, er straks till. i **Nr. 8, Wesselsgade**, og anvises af Viceværten, medens Lejemaal afsluttes med **Overretssagfører G. Shaw**, Amagertorv Nr. 24, 3. Sal, Kbhvn.

Hjørnebutik, Ryesgade 75.

(Byens folkerigeste Gade), tilleje fra Oktober Flyttedag. Urtekramforretning uafbrudt i 30 Aar. Aarlig Leje 1000 Kr. Anv. af nuværende Lejer.

Købmandshandel.

En godt beliggende Butik med Beboelse, flere Aar drevet af den nuværende Ejer, er paa Grund af Sygdom til Afstaaelse til Oktober for det løse Inventars Værdi. Mathæusgaard 44 (ligefor Kirken). Kbhvn.

Højskolehjemmets Kolonialforretning,

Saltgade i Ribe, er tilleje fra Oktober Flyttedag. M. Kjær,
Højskolehjemmet.

Jensen & Rønager,

Bogtrykkeri. -
Prægeanstalt.
Papir en gros.

Dr. Tværgade 9. :: København K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100
STOLLWERCK
Røde Spisechocolade Guld
Plader 3—10—25—50
Ruller . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
½ kg. 2,00 ¼ kg. 1,00
⅛ kg. 0,50 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
½ kg. 1,60 ¼ kg. 0,80
⅛ kg. 0,40
Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Lær moderne Dekoration

i Fantasi og Stabel.

Udført paa Skolen af Kommis *Aage Lange*, Aalborg.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **A. Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel

Parfumerier & Toiletteartikler

Hovedvagtsgade 4 - København K.

Kolonialforretninger

i Aarhus, bevislig god Omsætning, 16, 27, 32, og 45,000 Kr., haves til Afstaaelse, Forespørgsler besvares, naar Svarporto vedlægges. Købmand **Jul. Rasmussen**, Søndergade 14, Aarhus.

Til Urtekramhandel eller lign.

Handel er Hjørnebutikken, Vesterbrogade 176, København, til Leje straks eller til Oktober Flyttedag. Har i en Aarrække været benyttet til Urtekramhandel. Aarlig Leje 1200 Kr. Anvises af Viceværten, Kochs-46, St. th. Kl. 12—3. Kontrakt afsluttes med Overretssagfører **Oluf Heise**, Nørregade 39, København.

Kolonial- & Materialforretning til Leje.

Paa Grund af Militærindkaldelse er min Forretning til Afstaaelse straks eller til 1. September mod Overtagelse af Varelageret. Omsætning ca. 16,000 Kr. **Charles S. Hansen**, Skals St.

Købmandsforretning.

Begrundet paa Dødsfald er en lille kontant Landforretning billig til Salg. Eventuelle Købere bedes henvende sig til
Chr. Mikkelsen, Bejstrup pr. Bonderup.

Materialhandelen, Korsgade 41, København, sælges.

Inventar gratis, Husleje 500 Kr.. nødvendig Kapital 1500 Kr.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Den fyenske
Handelsdagskole

Tlf. 1292. **i Odense** Tlf. 189.

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 6te etaarige Kursus den 1ste November 1913.

For Elever, der mangler Kundskaber svarende til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Artium, eller som ikke har gennemgaaet en Handelsaftenskoles 3die Klasse med mindst et Sprog, begynder Skolen i en Forklasse 1. Septbr.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer, af Skolens Forstander **Hr. cand. mag. Hansen**, Læssøegade 33, 2. Sal, samt af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken,
Odense.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af Foreningen af jydske Handelsforeninger,
Hans Brogesgade 2, Aarhus. Telef. 1883.
Forstander: Kgl. Translatør **J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden **1. Oktober** til **Forstanderen.**

Bestyrelsen.

Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 1. Novbr. Skema faaes paa Skolen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, Aalborg.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette. **1. Novbr.** optages mandlige og kvindelige Elever til helt og halvt Aars Kursus. Forlang **Plan** og Skema til **Statsunderstøttelse** og **Friplads**, som opnaas af alle kvalificerede Ansøgere. **J. F. Møller**, cand. mag.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhamar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for Vinduesdekoration

Absalonsgade 16 :: København.

□□□□□□

Nye Sæsonkursus i September.

Katalog sendes gratis • Kursus kan begyndes hver Dag.
Indmeldelse senest et Par Dage forud.

Lakskriftbogen I. & II. 4.50.

Vejledning til Selvstudium. Sendes overalt pr. Opkrævning.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

Stuebutik

med 1 til 3 Værelsers Lejlighed, W. C., elektrisk Lys m. m. ledig **straks** og egnet til **Kolonialhandel, Brødudsalg, Manufaktur** eller lignende. Anvises **Bergthorasgade 3,** St. th., København, ved Islands Brygge. Telefon Amager 1103 y, Hverdage Kl. 10—6, Søndag Kl. 10—4.

Butik i Vordingborg,

med eller uden Beboelse, paa Byens bedste Strøg, hvor der i en Aarrække er drevet Herreekviperingsforretning, er til Leje ved Henvendelse til

Th. Feldthausen, Vordingborg.

Egner sig ogsaa for Modeforretning og Damelingeri. Aarlig Leje 600 Kr.

Bestyrer.

Kjøbenhavnsk Cigarfabrik søger til et af sine Detailudsalg en Herre eller Dame med 1000 Kr. Fast Gage og Tantième. Billet, mrkt. **„U. S. 289“,** modt. **Wolffs Box, Kjøbenhavn.**

En i mange Aar med Held dreven Forretning (Special en gros) — gennemsnitlig aarlig Indtægt ca. 20.000 Kr. Netto — er tilsalg fra 1ste Oktober 1913. Billet, mrkt. „N. O. H. 20“, modtager Weber & Sørensens Annonce-Bureau, Aarhus.

Søndergade 4—6, Aarhus.

En Butik, 160 □ Alen, Vinduet $6^1/_2$ Alen bredt, 6 Alen højt, til Leje straks.

En Butik til Oktober Flyttedag, 200 □ Alen, Vindue $6^1/_2$ Alen bredt, 6 Alen højt, med Kontor. **A. Nielsen.**

Butik.

Hjørnebutiken overfor **Banegaarden i Kolding,** der egner sig udmærket for **Manufaktur- eller Udstyrsforretning,** kan straks eller til **Oktober Flyttedag** d. A. faaes billig til Leje ved Henvendelse til **Sagfører Frederik Elken i Kolding.**

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde“. — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 18. | 15. September 1913. | 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Ren Spisechocolade Guld — STOLLWERCK — Rød Spisechocolade Guld

Familie-Cacao

½ kg.	¼ kg.	⅛ kg.	1/16 kg.
2,00	1,00	0,50	0,25

Morgen-Cacao

½ kg.	¼ kg.	⅛ kg.
1,60	0,80	0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. – Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Carlsberg Pilsner

KOMET OVN SVÆRTE — DANSK ARBEJDE

Wørning & Petersens XEROFORM SÆBE 25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Lær moderne Dekoration

i Fantasi og Stabel.

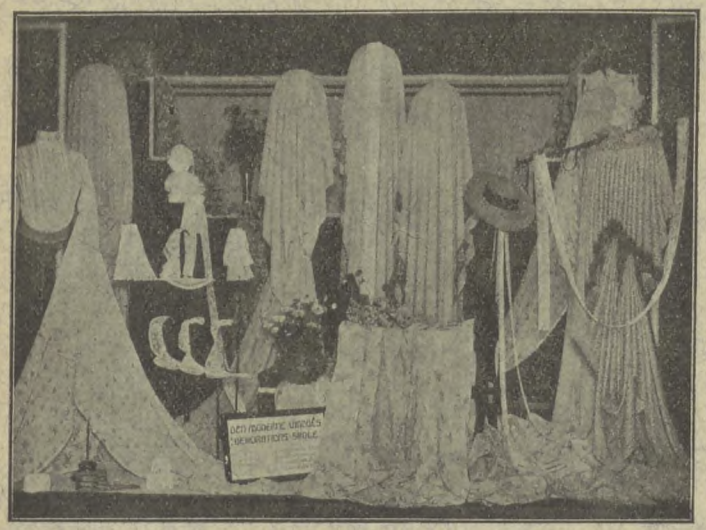

Udført paa Skolen af Kommis *Aage Lange*, Aalborg.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

Københavns. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **Søeborg's Chokolader**

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Ovuma Tør-Æg.

E. Blomberg,
København.

Madsen & Wivel

Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Til Afstaaelse

straks paa Grund af Dødsfald og paa særdeles gode Betingelser er den i mange Aar i Reventlowsgade 16 her i Byen drevne Cigar- og Vinforretning. Personlig Henvendelse til Sagfører Anth. Nielsen, Ny Vestergade 18, (11-3). Københ.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes **OVERALT**
staar **OVER ALT**
BRUG BRUG

Til Urtekramhandel eller lign.

Handel er Hjørnebutikken, Vesterbrogade 176, København, til Leje straks eller til Oktober Flyttedag. Har i en Aarrække været benyttet til Urtekramhandel. Aarlig Leje 1200 Kr. Anvises af Viceværten, Kochs-46, St. th. Kl. 12—3. Kontrakt afsluttes med Overretssagfører **Oluf Heise**, Nørregade 39, København.

Ejendom med Købmandsforretning,

1 Mil fra København, i en stor Stationsby, hvor der er en virkelig god Forretning, med en Omsætning af 30,000 Kr. aarlig. Assurance 13,200 Kr. Ejendomsskyld 12,000 Kr. Huset indeholder Butik, 5 Vær., Køkken, Veranda og Have samt Stald til 2 Heste og Vognport samt stor Plads til Svinehold. Købesum for Ejendom og Forretning er 14,000 Kr. foruden Varelageret samt Heste og Vogne, der overtages til Fakturapris. Her er bevislig en god Forretning.

Anvises af Grosserer Chr. A. Bugge, Kong Georgsvej 1. Telefoner 8224 og 8225.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Kautioner og Laan

ydes til Etablering og Overtagelse af Kolonialforretninger. Konsignationslager i Vine og Spirituosa tilbydes paa enestaaende gode Betingelser enhver Købmand.

Billet mrkt. A. 38 modtager Annonce-Administrationens Kontor, Johannevej 1, Købenkavn V.

Mindst 3000 Kr. aarlig Indtægt

garanteres en ung Mand, der **vil passe sit Kram.** Kolonial-, Material- og Delikatesseforretning, beliggende i et pænt Kvarter er tilsalg straks. Detailomsætning 22,000 Kr., en gros 11,000 Kr., Udgifter til Husleje 700 Kr., til Ekspedition 500 Kr. Om ønskes kan Borgerskab medfølge. 4—5000 Kr. nødvendig. Billet, mrk. 2950, modtager Avisk., Vesterbrogade 64, København.

Handelshøjskole,

Vestergade 8. Aarhus. Telefon 1179.

Handelsdagsk. m. etaar. fagl. Kursus og statskontrol. Afgangspr. fra dette (s. Eksam. som ved øvr. Handelshøjskoler).

1. November optages mandl. og kvindl. Elever til 1/1 og 1/2 Aarskursus. Skolen er grundlagt 1895. Elevantal til Dato ca. 1350. Til Fripladser ca. 2000 Kr. aarlig. **Forlang** Program og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser. — De bedste Pladser opnaas fra Aarskursus. **Niels P. Nielsen**, eksam. Handelsskolelærer.

NB. Støttet og anbef. af Foren. og af over 100 jydske Forretningsmænd.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2, Aarhus. Telef. 1883.

Forstander: Kgl. Translatør **J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden **1. Oktober** til **Forstanderen.**

Bestyrelsen.

Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 1. Novbr. Skema faaes paa Skolen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, Aalborg.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette. **1. Novbr.** optages mandlige og kvindelige Elever til helt og halvt Aars Kursus. Forlang **Plan** og Skema til **Statsunderstøttelse** og **Friplads**, som opnaas af alle kvalificerede Ansøgere. **J. F. Møller**, cand. mag.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for Vinduesdekoration

Absalonsgade 16 :: København.

□□□□□□

Nye Sæsonkursus i September.

Katalog sendes gratis • Kursus kan begyndes hver Dag.
Indmeldelse senest et Par Dage forud.

Lakskriftbogen I. & II. 4.50.

Vejledning til Selvstudium. Sendes overalt pr. Opkrævning.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

Den fyenske
Handelsdagskole
Tlf. 1292. **i Odense** Tlf. 189.

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 6te etaarige Kursus den 1ste November 1913.

For Elever, der mangler Kundskaber svarende til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Artium, eller som ikke har gennemgaaet en Handelsaftenskoles 3die Klasse med mindst et Sprog, begynder Skolen i en Forklasse 1. Septbr.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer, af Skolens Forstander **Hr. cand. mag. Hansen**, Læssøegade 33, 2. Sal, samt af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken,
Odense.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kempagnistr. 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Porter
er lig Engelsk.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Fløde Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
1/2 kg. 2,00 1/4 kg. 1,00
1/8 kg. 0,50 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
1/2 kg. 1,60 1/4 kg. 0,80
1/8 kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme og Fodtøjet blankt — Tevarer Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT

Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri
Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.
Letfattelig Lakskrift Kursus.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Til Urtekramhandel eller lign.

Handel er Hjørnebutikken, Vesterbrogade 176, København, til Leje straks eller til Oktober Flyttedag. Har i en Aarrække været benyttet til Urtekramhandel. Aarlig Leje 1200 Kr. Anvises af Viceværten, Kochs-46, St th. Kl. 12—3. Kontrakt afsluttes med Overretssagfører **Oluf Heise**, Nørregade 39, København.

Butik til Leje.

Min udmærket beliggende Butik, eventuelt med Beboelse, kan faas billig til Leje straks. Særlig Trang for faguddannet Mand i Manufaktur, Herreekvipering og Flensborglager.
P. C. Pedersen, Als. Østjyllahd.

Kolonial.

En god Kolonial- og Materialforretning er, grundet paa Overtagelse af en gros Virksomhed, til Salg straks eller senere. Omsætning ca. 20.000 Kr. Henvendelse til Købmand **Basse Sørensen,** Kriegersvej Nr. 15, Tlf. 983, Aarhus.

Kolonial-Butik.

Elegant Stuelokale 15 Alen dyb, $5^1/_2$ Alen Højde, Glasloft, elektrisk Lys, stor Lagerkælder, fuldt Inventar, Leje kun **1000 Kr. aarlig.** Anvises tilleje fra Ejendommens Kontor, **18, Østerfarimagsgade 18. København,** fra Kl. **3—6,** eller øvrige Tider, Viceværten, St. o. G., Christensen.

Urtekramhandel.

En god **Butik** med **3 Værelser, Køkken** og stor, tør **Kælder,** hvorfra i mange Aar er drevet Urtekramforretning, er straks till. i **Nr. 8. Wesselsgade,** og anvises af Viceværten, medens Lejemaal afsluttes med **Overretssaggører G. Shaw,** Amagertorv Nr. 24, 3. Sal, København.

Købmandsforretning,

Omsætning i Butik 38,000 Kr. Ingen Grovvarer. God Beliggenhed, er tilleje paa rimelige Betingelser. Nødvendig Kapital 6000 Kr. Henvendelse Axel Schrøder, Roskilde.

Købmand Jul. Rasmussen,
Søndergade 14, Aarhus.

Gode Kolonialforretninger i Aarhus til Afstaaelse med Omsætning af 18, 22 og 32,000 Kr., paa Land og ved St. med Omsætning uden Grovvarer fra 12 til 35,000 Kr. Søger De Forretning, henvend Dem til mig. Vil De afstaa Deres Forretning, da og til mig. Altid kapitalstærke Liebhavere. Forespørgsler besvares, naar Svarporto vedl.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Købmandsskolens
etaarige Dagskole.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette

Fiolstræde 44, København,
begynder 1ste November.

Samtidig begynder **den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.

Minimumsalder til den etaarige Skole er 16, til Forberedelsesklassen ca. 15½ Aar.

Indmeldelse inden 10de Oktober. Program udleveres og Oplysninger gives paa Skolen, hvor Forstanden **L. Jacobsen** træffes 12—1.

AARHUS
Handelshøjskole,

Vestergade 8. Aarhus. Telefon 1179.

Handelsdagsk. m. etaar. fagl. Kursus og statskontrol. Afgangspr. fra dette (s. Eksam. som ved øvr. Handelshøjskoler).

1. November optages mandl. og kvindl. Elever til 1/1 og 1/2 Aarskursus. Skolen er grundlagt 1895. Elevantal til Dato ca. 1350. Til Fripladser ca. 2000 Kr. aarlig. **Forlang** Program og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser. — De bedste Pladser opnaas fra Aarskursus. **Niels P. Nielsen**, eksam. Handelsskolelærer.

NB. Støttet og anbef. af Foren. og af over 100 jydske Forretningsmænd.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af Foreningen af jydske Handelsforeninger,
Hans Brogesgade 2, Aarhus. Telef. 1883.
Forstander: Kgl. Translatør **J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes.

Bestyrelsen.

Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 1. Novbr. Skema faaes paa Skolen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, Aalborg.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette. **1. Novbr.** optages mandlige og kvindelige Elever til helt og halvt Aars Kursus. Forlang **Plan** og Skema til **Statsunderstøttelse** og **Friplads**, som opnaas af alle kvalificerede Ansøgere. **J. F. Møller**, cand. mag.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhamar
Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for Vinduesdekoration

Absalonsgade 16 :: København.

□□□□□□

Nye Sæsonkursus i September.

Katalog sendes gratis • Kursus kan begyndes hver Dag.
Indmeldelse senest et Par Dage forud.

Lakskriftbogen I. & II. 4.50.

Vejledning til Selvstudium. Sendes overalt pr. Opkrævning.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

— JYLLAND —

Holstebro. **Christian Petersen.**
En gros og Agenturforretning.
Tlf 260.

Den fyenske
Handelsdagskole
Tlf. 1292. **i Odense** Tlf. 189.

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 6te etaarige Kursus den 1ste November 1913.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer, af Skolens Forstander **Hr. cand. mag. Hansen**, Læssøegade 33, 2. Sal, samt af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken,
Odense.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 20. 15. Oktober 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Skattefri Porter
under Alkoholgrænsen.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Kuller . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Fløde Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Kuller . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao

½ kg.	¼ kg.	⅛ kg.	1/16 kg.
2,00	1,00	0,50	0,25

Morgen-Cacao

½ kg.	¼ kg.	⅛ kg.
1,60	0,80	0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Worning & Petersens
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
"VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Zeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.
Letfattelig Lakskrift Kursus.
Forlang vort ill. Katalog.
Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.
Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **A. Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres
absolute Renhed og sjældne Aroma.

Til Urtekramhandel eller lign.

Handel er Hjørnebutikken, Vesterbrogade 176, København, til Leje straks eller til Oktober Flyttedag. Har i en Aarrække været benyttet til Urtekramhandel. Aarlig Leje 1200 Kr. Anvises af Viceværten, Kochs-46, St. th. Kl. 12—3. Kontrakt afsluttes med Overretssagfører **Oluf Heise**, Nørregade 39, København.

Købmandsgaard til Salg.

Til Dels nyopførte Bygninger, med rummelige Pakhuse, store Butiks- og Kontorlokaler og komfortabel Lejlighed. Grundareal ca. 1 Tønde Land, hvoraf kan sælges Byggegrunde til høj Pris. Elektrisk Lys og Kraft indlagt. Beliggenhed midt i Asaa By, hvor 4 Veje udmunder. Byen, der har ca. 700 Indb., har Havn og faar Jærnbaneforbindelse i Løbet af et Aar. Stationen kommer til at ligge tæt ved Ejendommen. Den aarlige Omsætning i Kolonial og Isenkram er 60,000 Kr., men her er gode Betingelser for at skabe en stor og god Forretning. Nødvendig Kapital 15,000 Kr. **Mørck & Husum**, Asaa.

Kolonial- og Isenkramforretning.

Min Ejendom, beliggende i Markedsgade i Randers, hvori jeg i 30 Aar har ført en betydelig Kolonial- og de sidste 10 Aar tillige Isenkramforretning, kan af Helbredshensyn faas til Købs straks eller til Foraaret paa gode Vilkaar. I Mangel af Salg kan Forretningen, samlet eller delt, faas til Leje. Liebhavere bedes personlig henvende sig til Ejeren. **Købmand Christian Petersen.**

Købmandsforretning til Salg.

En i god Gang værende blandet Forretning er til Salg. For en Mand med fornøden Kapital er det en god Plads.
Breve besvares, naar Svarporto vedlægges.

J. A. Villekjær,
Foulum pr. Viborg.

Min Ejendom med blandet Købmandsforretning,

som jeg har dreven i over 40 Aar, er paa Grund af Alder og Helbredshensyn at faa til Købs straks eller senere. For en ung, energisk Mand, som er kapitalstærk, er her en udmærket Plads at arbejde videre paa.
Ejendommen er beliggende paa Byens bedste Strøg og kan drives i hvilken Branche det skal være.
Virkelige Liebhavere bedes personlig henvende dem paa Stedet.

Carl M. Kønig,
Købmand.
Storehedinge.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Urtekram-Butik

med Beboelse til Leje til Oktober Flyttedag. Leje 600 Kr. aarlig. Anv. Nielsen, Matthæusgade 22, 1. t. v. København.

Butik til Leje i Randers.

Paa Byens bedste Strøg, Houmeden 2, kan en Butik, for Tiden benyttet til Cigarforretning, faas til Leje til April Flyttedag. **Mattat.**

Butik i Randers

kan til Foraaret indrettes paa Byens bedste Strøg, Torvegade, med ca. $7^1/_2$ Alen Glasfacade, Baglokale og en udmærket, god, stor og tør Kælder. **H. P. Koefoeds Eftfl., Torvegade 10.**

Strøgbutik i Aalborg.

Paa det gamle Handelsstrøg, **Gravensgade 19**, stor, moderne Butik med fuldt Inventar, stort Underrum, passende for enhver Branche, til Leje straks. Anvises Handskeforretningen, Gravensgade 12.

En mindre Butik

paa **Søndergade** i **Horsens**, vis à vis Jørgensens Hotel, **absolut bedste Beliggenhed**, kan faas til Leje til Oktober Flyttedag. Nærmere Oplysninger faas hos Ejeren, **Murermester Martinus Nielsen, Horsens.**

Paa Byens bedste Strøg

i Silkeborg er to ualmindelig flot udstyrede Butiker, en stor og en lille, til Leje i en stilfuld og moderne Forretningsejendom. Henvendelse til **Silkeborg Aviskontor.**

Nibe. Butik. Nibe.

Sn Butik med 2 à 3 store Spejlglasruder samt Baglokale og stort, lyst Kælderrum kan faas til Leje til 1. November hos

Karetmager **A. Jørgensen,**
Nibe.

Kong Salomons The.

Luxuskvalitet.

Eneimport ved **Oscar E. Levin**, Kjøbenhavn.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhamar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for Vinduesdekoration

Absalonsgade 16 :: København.

Nye Sæsonkursus i September.

Katalog sendes gratis • Kursus kan begyndes hver Dag.
Indmeldelse senest et Par Dage forud.

Lakskriftbogen I. & II: 4.50.

Vejledning til Selvstudium. Sendes overalt pr. Opkrævning.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Den fyenske
Handelsdagskole
Tlf. 1292. **i Odense** Tlf. 189.

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 6te etaarige Kursus den 1ste November 1913.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer, af Skolens Forstander **Hr. cand. mag. Hansen**, Læssøegade 33, 2. Sal, samt af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken,
Odense.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Kaffe en gros. Tlf. 210.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 21. | 1. November 1913. | 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Apollinaris
mildt og blødt som
ægte Apollinaris.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld / Stollwerck / Mløde Spisechocolade Guld
Familie-Cacao: ½ kg. 2,00 — ¼ kg. 1,00 — ⅛ kg. 0,50 — 1/16 kg. 0,25
Morgen-Cacao: ½ kg. 1,60 — ¼ kg. 0,80 — ⅛ kg. 0,40
Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Worning & Petersens
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
CJ. CARØES IMPORT

Faaes overalt

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - København F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Kolonialforretning til Salg snarest.

Grundet paa Dødsfald ønskes min Ejendom, hvori drives Kolonialforretning, i Branduhre pr. Brande solgt snsrest. Omsætning ca. 20.000 Kr. Kan af en dygtig Forretningsmand let drives betydelig højere. Til Forretningen hører en stor, rummelig Butik med 2 Bagværelser, stor Loftsplads. Lejligheden bestaar af 4 Værelser, Køkken, Kælder m. m. Desuden findes Bygninger, passende til Grovvarer, Tømmerhandel eller lignende. Foruden en Smedie med Værktøj, udlejet til 100 Kr. aarlig, findes Bageri med Æltemaskine, Hestegang m. m. Egef Gasværk Ejendommen er brandforsikret for 15.440 Kr. Eventuelle Købere bedes henvende sig til Ejeren, **H. Kierkegaard,** Branduhre pr. Brande.

---

2 Butiker

paa Byens bedste Strøg, Raadhusstræde 7—9, Randers, kan faas til Leje straks. Vinduerne 4' 16". Egen Indgang til hver af dem.

Krogh Christensen, Randers. Tlf. 311.

Butik til Leje i Skive.

En godt beliggende Butik med Bagværelse og 4 Værelser med Køkken, Spisekammer, 2 Loftsværelser og Kælderrum kan faas til Leje straks eller senere. Aarlig Leje 700 Kr. Henvendels til Fru **P. M. Harder,** Skive, eller Sagfører **Bøttern,** Skive.

Købmandshandel til Salg.

En Hjørneejendom paa Hovedgaden i Skanderborg tillige med den deri værende, i mange Aar drevne **Kolonial-, Korn- og Foderstof- samt Jærn- og Grovvareforretning** med et Varelager til ca. 16.000 Kr. ønskes **afstaaet snarest.** Eventuelle Lysthavende bedes henvende sig til **Overretssagfører R. L. Lauesen, Skanderborg.**

Landforretning.

I en stor Landsby med udmærket Opland, ca. 20 Minutters Gang fra Station, kan faas 1 Kolonial- og Isenkramforretning til Købs. Nyt Beboelseshus samt en gl. Frugthave, ca. 3 Skpr. Land megfølger. I Ejendommen er god Plads til Indretning af Bageri, da intet saadant findes paa Pladsen. Assurancesum 9830 Kr. Kan købes med en mindre Udbetaling.

Otto Christiansen,
Randers.

Butik

paa Byens bedste Strøg, benyttet til Sæbehus i $4^1/_2$ Aar, er til Leje fra 1. November.

J. C. Dam, Thisted.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober—Marts.
Kursus for Kvinder: Maj—Juli.
Almindelig Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag.
Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Md.
Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Enkefru *Ludi Petersen*, født Dodt, Forstanderinde.

Johs. Fog-Petersen, Forstander.

Butik i Hellerup

paa bedste Handelsstrøg med Bagværelse og Køkken straks billig tilleje. Anvises **Strandvej 112**, 2. Hansen.

Amagerbrogade

181, er en Stuebutik med Beboelse, hvori for Tiden drives Kaffeforretning, ledig straks. Aarlig Leje 1000 Kr. Kontrakt med Overretssagfører Hans Lauritzen, Nytorv 5, 1., København.

Butik

paa et godt befærdet Strøg, Centralvarme, elektrisk Lys, tilleje straks. Anvises 10—6 fra Hotel Cosmopolite, **St. Kongensgade 1, København.**

Butiker tilleje.

Efter nu fuldendt Ombygning af Ejendommen, **Vesterbrogade 136**, er nogle moderne indrettede Butiker med større eller mindre Bagrum og Lagerplads tilleje straks. Henvendelse til S. N. Meyer & Co., Vesterfælledvej 6. København. Telef. 2778.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

---

4 50

Telefon Vester 79 — 12-5. 4079 — Privat.

koster **Lakskriftbogen** I. & II.

(Letfattelig Vejledn. til Selvstudium.)

Bogen sendes overalt pr. Opkrævning

fra

A. Chr. Eriksen. Fagskolen for Vinduesdekoration.

Nye Kursus. ✠ Katalog sendes gratis. ✠ Dekoration & Lakskrift.

Absalonsgade 16.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Den fyenske
Handelsdagskole
Tlf. 1292. **i Odense** Tlf. 189.

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 6te etaarige Kursus den 1ste November 1913.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer, af Skolens Forstander **Hr. cand. mag. Hansen**, Læssøegade 33, 2. Sal, samt af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken,
Odense.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. .
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Porter
er lig Engelsk.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader...3—10—25—50
Ruller.....25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Fløde Spisechocolade Guld
Plader...3—10—25—50
Ruller.....25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
1/2 kg. 2,00 1/4 kg. 1,00
1/8 kg. 0,50 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
1/2 kg. 1,60 1/4 kg. 0,80
1/8 kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger
MAGGI's Bouillon-Terninger 5 Øre

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT
Faaes overalt

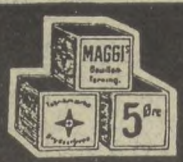

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Butik.

Butik med Inventar, Kontor og tilhørende Lagerplads med Kjælderrum i min Ejendom, Jærnbanegade 52, Byens Hovedgade, Kolding, kan faaes til Leje April Flyttedag 1914.

For Tiden drives der og der har i 12 Aar, siden Ejendommen blev opført, med Held været dreven en større Kolonial- og Delikatesseforretning.

En dygtig Mand kan her skabe sig en god Stilling
Anvises af Ejeren, hvor nærmere Oplysninger faas.

J. A. Hansen, Jærnbanegade 52, Kolding.

Kolonial-Forretning.

Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse er en god Forretning til Leje strax. Omsætning 25,000 Kr.

Etlar Munck, Struer.

Urtekrambutik m. Beboelse.

Den store Hjørnebutik, **Vester Fælledvej 15, København,** smukt monteret, med tilhørende Kælder og stor 2 Værelsers Lejlighed, W. C., elektrisk Lys, med stort Køkken, er tilleje straks. Solidt Kvarter. Henvendelse 3die Sal tilh., helst 12—2.

Butik i Hellerup.

Paa bedste Handelsstrøg med Bagværelse og Køkken strax billig til Leje. Anv. Strandvej 112, 2., Hansen.

Urtekrambutik

med Beboelse, drevet i 11 Aar, tilleje til April Flyttedag. **Sdr. Boulevard 53, København,** 1. Sal th. anv. Telefon Vester 440.

En Butik i

Istedgade 42, København,

hvor der i **ca. 40 Aar** har været

Urtekramforretning,

er tilleje til **April Flt.** Nærmere Oplysninger Aagade 110, 1., eller gennem Telf. Nora 1210 x

---

Forretning til Afstaaelse.

Min Papir, Tapet- og Galanteriforretning er paa Grund af anden Livsstilling til Afstaaelse paa gode Vilkaar.

L. Lindvold, Svendborg.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober—Marts.
Kursus for Kvinder: Maj—Juli.
Almindelig Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag.
Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Md.
Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Enkefru *Ludi Petersen*, født Dodt, Forstanderinde. — *Johs. Fog-Petersen*, Forstander.

Stor, præsentabel Hj.-Butik,

Charlottenlund,
Jægersborg Allé 6, bedste Strøg, passende for **Viktualie- & Paalægsforretning,** bl. **Manufaktur, Material- & Kolonialforretning** m. m. **NB.** Om Sommeren ca. 15,000, og om Vinteren ca. 9000 **Indbyggere.** Tilleje straks eller senere. **Tlf. 9607.**

Gammel Kongevej Nr. 152.

Et større og et mindre Butikslokale, begge med tilhørende Baglokale og Kælderrum — eventuelt i Forbindelse med stor Lagerkælder — er tilleje straks eller senere, hver for sig eller samlet.

Viceværten anviser. Oplysninger faas ved Henvendelse til **Overretssagfører Axel Simonsen,** Nørregade 36, København, med hvem Kontrakt afsluttes. Tlf. 3820, 3822 og 3827.

Repræsentant.

En herværende en gros Forretning søger straks en præsentabel og virkelig dygtig Sælger, der er godt kendt med d'Hrr. Materialister og Urtekræmmere. **Fast Gage og Provision.** Billet, mrkt. 1883, modtager **Hertz's Annoncebureau,** Sct. Pederstræde 18, København.

Diskvægt.

En Viigh Vraalsens Patent Diskvægt, uden Lodder med Marmorplade, kun brugt ½ Aar, derefter istandsat paa Fabr., saa god som ny, sælges for 50 Kr. har kostet 86 Kr.

Chr. Petersen, Mørkøv St.

Et komplet Butiks-Inventar billig til Salg, Amagergade 7—9, København, Jensen.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner — Første Klasses Engelsk Mester

AKTIESELSKABET · E·D·B·F · ENGELSK-DANSK BISCUITS FABRIK

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka ⅕, 1/10. Den ældste heri Landet.

Telefon Vester 79 — 12-5. 4079 — Privat.

4 50 koster Lakskriftbogen I. & II.

(Letfattelig Vejledn. til Selvstudium.)

Bogen sendes overalt pr. Opkrævning fra

A. Chr. Eriksen. Fagskolen for Vinduesdekoration.

Nye Kursus. ✠ Katalog sendes gratis. ✠ Dekoration & Lakskrift.

Absalonsgade 16.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Maggi { Bouillon Tærninger. Krydderier. Supper.

Masson Paris { Chokolade. Cacao.

Union Nice { Olivenolie i Flasker.

F. Borchorst, Telefon 2147.
Jernbanegade 6.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Skattefri Porter
under Alkoholgrænsen.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 5—10—25— 50
Ruller . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Rød Spisechocolade Guld
Plader . . 5—10—25— 50
Ruller . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
1/2 kg. 2,00 — 1/4 kg. 1,00
1/8 kg. 0,50 — 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
1/2 kg. 1,60 — 1/4 kg. 0,80
1/8 kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri
Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn, F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

En 1. Kl.s Kolonialforretning

i Aarhus, beliggende i Byens fineste Kvarter, Omsætning 30,000 Kr., absolut gode Fremtidsmuligheder, er til Afstaaelse straks. Nødvendig Kapital 5000 Kr. Der reflekteres kun paa virkelige Liebhavere, der kan overtage Forretningen straks. Billet, mrkt. „4685", modtager Preben Buchtrups Ann.-Bureau, Aarhus.

Ejendom med Butik,

hvori der har været dreven Handel i 15 Aar er, grundet paa Dødsfald, til Salg, ca. 4000 Kr. Udbetaling. Gode Pengeforhold. Henvendelse i Butiken, Lollandsgade 69, Aarhus.

Kolonial og Hørkram

sælges eller byttes

med en gros, Special- eller Landforretning. Kontanter kan event. vedlægges. Forretningen her er i god Drift med en Omsætning af 35,000 Kr. Kaffesalget 100 Pd. ugl. Ekstraindtægt ca. 1200 Kr. Leje 900 Kr. Tilbud tilstilles gennem Købmand L. Bentzen, Lyngbygade 22, København. Telf. Taga 371 y.

Forretningsejendom.

Paa Grund af Overgang til en gros Virksomhed er min i Ikast Stationsby velbeliggende Ejendom til Salg med de af mig i 14 Aar drevne to Forretninger, Kolonial- og Materialhandel samt Mode- og Manufaktur. Sidstnævnte Forretning kan eventuelt faas til Leje.

Ingvard Rasmussen.

Min Købmandsforretning

er paa Grund af Gaards Overtagelse til 1. Januar 1914 til Salg og Overtagelse til samme Tid. Omsætning ca. 35,000 Kr. Saa godt som ingen Grovvarer.

Anders Kold,
Ravnkilde pr. Arden.

En Butik i

Istedgade 42, København,

hvor der i ca. 40 Aar har været

Urtekramforretning,

er tilleje til April Flt. Nærmere Oplysninger Aagade 110, 1., eller gennem Telf. Nora 1210 x

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober—Marts.
Kursus for Kvinder: Maj—Juli.
Almindelig Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag.
Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Md.
Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Enkefru *Ludi Petersen*, født Dodt, Forstanderinde.

Johs. Fog-Petersen, Forstander.

En Butiksforretning i København

i Kolonialfaget, med Beboelse, kan, paa Grund af Bortrejse, overtages af Herre eller Dame med 5 à 600 Kr. Sønder Boulevard 14, København, Butiken.

Urtekrambutik m. Beboelse.

Den store Hjørnebutik, **Vester Fælledvej 15, København**, smukt monteret, med tilhørende Kælder og stor 2 Værelsers Lejlighed, W. C., elektrisk Lys, med stort Køkken, er tilleje straks. Solidt Kvarter. Henvendelse 3die Sal tilh., helst 12—2.

Hjørnebutiken

med Kontor og Baglokale, **Algade 30, overfor Løveapotheket**, er til Leje til Oktober Flyttedag. Anv. smst. 1. Sal.

Enkefru Olufsen, Aalborg.

En moderne Stuebutik,

meget befærdet Strøg, ved fast Stoppested, med 2 Værelser og Køkken, tilleje til April, billig Leje, **Rolighedsvej 3, København**, ved Falkoneralleen, flot Inventar medfølger

---

Butik i Frederikshavn.

En nyindrettet Butik med stort Baglokale og Kælder, centralt beliggende paa Hovedgaden, anvendelig til en hvilken som helst Forretning, er straks til Leje.

Installatør **N. P. Nielsen.**

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyldenhamar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

---

4 50 =

Telefon Vester 79 — 12-5. 4079 — Privat.

koster Lakskriftbogen I. & II.

(Letfattelig Vejledn. til Selvstudium.)

Bogen sendes overalt pr. Opkrævning

fra

A. Chr. Eriksen. Fagskolen for Vinduesdekoration.

Nye Kursus. ✠ Katalog sendes gratis. ✠ Dekoration & Lakskrift.

Absalonsgade 16.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Maggi { Bouillon Tærninger. Krydderier. Supper.

Masson Paris { Chokolade. Cacao.

Union Nice { Olivenolie i Flasker.

F. Borchorst, Telefon 2147.
Jernbanegade 6.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsaion
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 24. 15. December 1913. 13de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Apollinaris
mildt og blødt som
ægte Apollinaris.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Flade Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao

½ Kg.	¼ Kg.
2,00	1,00
⅛ Kg.	1/16 Kg.
0,50	0,25

Morgen-Cacao

½ Kg.	¼ Kg.
1,60	0,80
⅛ Kg.	
0,40	

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Worning & Petersens
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Hobro Maltekstrakt
H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe.
Normalsæbe, medicinske Sæber etc.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

— FOR ETABLERENDE. —

Et velbeliggende Forretningslokale

paa Byens bedste Strøg, som er under Ombygning, og som kan faas indrettet efter alle Tidens Krav, kan faas til Leje til Foraaret. I Lokalet har i mange Aar været dreven en meget indbringende Isenkramforretning. **Axel Christensen, Hjørring.**

Min Ejendom

med Kolonialforretning er til Salg. Lejeindtægt 2100 Kr. Tordenskjoldsgade 16, Aarhus.

Butik i Slagelse.

En Butik, beliggende paa Hovedstrøget i Slagelse, og som kan indrettes efter en eventuel Lejers Ønske, kan faas tilleje straks eller senere ved Henvendelse til

Sagfører Carl Hansen, Slagelse

Urtekrambutiken paa Hjørnet af

Langgade 68 i Valby, hvor paa 16de Aar drives Forretning, bliver tilleje fra **April Flyttedag** eller mulig **tidligere.** Omsætning ca. 32,000 Kr. aarlig. Rimelig Leje, gode Vilkaar og god Lagerplads Viceværten i Ejendommen meddeler Oplysninger.

God Hørkramforretning tilsalg.

Beliggenhed Østerbro, Oms bevisl. 18,000 Kr. aarl., Leje 450 Kr.; da Forretningen er usædvanlig godt forsynet med et kurant Varelager, er ca. **4000 Kr.** nødv. Nærm. **Bille Brahesvej 11 B,** Frederiksberg, 1. Sal th., daglig 12—3.

Frederiksberg.

Hjørnebutik med 2 store Lagerkældere, 4 store Spejlglasruder og Beboelse i et fæt befolket Kvarter, kan faas til tilleje til April Flyttedag. Eventuelt straks. 1000 Kr. aarlig. Anvises Bentzonsvej 21, 2. th.

Hjørnebutik, Strandvej 38,

til Kolonial, Tobak eller lign., med eller uden Beboelse. Sammesteds en Butik med Beboelse til Brød m. m., Konfiture eller Frugt og Grønt. Henvendelse 1. Sal.

Store Hjørne-Butiks-Lokaler,

Kælderen, **St. Pederstræde 18, København,** 7 Fag Vinduer til Gaden egner sig til enhver Forretning, sidst Hørkram med en Omsætning af 55,000 Kr.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober—Marts.
Kursus for Kvinder: Maj—Juli.
Almindelig Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag.
Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, for Mænd 44 Kr., for Kvinder 40 Kr. pr. Md.
Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Enkefru *Ludi Petersen,* født Dodt, Forstanderinde.

Johs, Fog-Petersen, Forstander.

Hørkramforretning til Leje.

En Stuebutik med 1 Lokale, Stald og Kulplads kan faas straks for Kr. 400 aarlig. J. Nielsen, Istedgade 3, St., København, fra 10—3, Tlf. Cenfral 4359.

Hjørnebutik

med Beboelse. 1000 Kr. aarlig. April. Anvises **Griffenfeldtsgade 38,** 1ste Sa, Kbenhlvn.

Butiker tilleje.

Efter nu fuldendt Ombygning af Ejendommen, **Vesterbrogade 136,** er nogle moderne indrettede Butiker med større eller mindre Bagrum og Lagerplads tilleje straks. Henvendelse til S. N. Meyer & Co., Vesterfælledvej 6, København. Telefon 2778.

Hjørnebutik.

St. Kælderbutik med Vær. og Køkken til Leje straks, indr. efter Lejerens Ønske. Anv. **Graabrødretorv 23, 4,** Kbhvn. Hansen.

Gammel Kongevej 152.

Et mindre Butikslokale med tilhørende Baglokale og Kælderrum — eventuelt i Forbindelse med stor Lagerkælder — er tilleje straks eller senere.

Viceværten anviser. Oplysninger faas ved Henvendelse til **Overretssagfører Axel Simonsen,** Nørregade 36, København, med hvem Kontrakt afsluttes. Telefoner 3820, 3822 og 3827.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Gyllenhammar
Patent. Havre-Gryn-Mel

ALFA
No. 56
PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co
Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

1914.
2
Januar.

Kl. 12 Middag

begynder nye Kursus i

Dekoration & Lakskrift.

*** Katalog** sendes gratis. *****

Indtil 30te December modtages Indmeldelse.

A. Chr. Eriksen.

Fagskolen for **Vinduesdekoration.** | Absalonsgade 16. **København V.**

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Maggi { Bouillon Tærninger. Krydderier. Supper.

Masson Paris { Chokolade. Cacao.

Union Nice { Olivenolie i Flasker.

F. Borchorst, Telefon 2147.
Jernbanegade 6.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

Nr. 1. | 1. Januar 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Porter
er lig Engelsk.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter:
„Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25— 50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Tlede Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25— 50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
½ Kg. 2,00 | ¼ Kg. 1,00
⅛ Kg. 0,50 | 1/16 Kg. 0,25

Morgen-Cacao
½ Kg. 1,60 | ¼ Kg. 0,80
⅛ Kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Worning & Petersens
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Naar Søeborg's Chokolader

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

København, den 1. Januar 1914.

Til Kolonialmedlemmerne!

Med den overordentlig store Tilgang, vor Organisation har haft i det forløbne Aar, hvorved er opnaaet, at kun et ringe Tal af Kolonialmedhjælpere Landet over endnu staar udenfor Organisationen, har vore Annoncespalter, Rapportmidlet mellem Engroshusene og Kolonialmedhjælperne, vundet meget væsentligt som saadant i Betydning.

I Sammenhæng hermed og sine kun 3 Aar bag sig til Trods, præsenterer Annoncespalterne sig da nu med en Repræsentation, fyldigere end nogensinde, for landskendte, ansete Huse, hvilke vi efter Tradition — for de Huses Vedkommende, der har genbestilt Annoncerne for det nye Aar eller har afgivet Nyordrer til os — anfører i følgende Oversigt, der bedes nøje gennemgaaet og bevaret i Erindring.

Glædeligt Nytaar!

ANNONCE-ADMINISTRATIONEN.

Maggi Gesellschaft, Berlin. — Bouillon-Terninger.

Trojel & Meyer, København. — Chocolade og Cacao (Stollwerck).
Chocoladefabriken „Luna" København. — Chocolade og Cacao.
Chr. F. Kehlet, København. — do. do.
H. H. Mathiassens Fabrikker, København. — do. do.
Brødr. Berg, København. — do. (Cailler).
C. Elholm Wollesen, Nakskov. — do. (Eliabethsminde).

C. B. Møller & Co., København. — Cigarer, Tobakker og Cigaretter.
Hobro Tobaksfabrik, Hobro. — do. do.
P. P. Dommerby, Randers. — do. do.
Martin Hartz, Randers. — do. do.

W. Bähncke & Co., København. — Eddike og Sennep.

Fabrikken Avena, Maribo. — Havregryn.
Gyllenhamar, Göteborg. — do.

Fabrikken Skandia, København. — Kaffesurrogater, „Schous Mokka".

Knuth, V. Marcussen, Nakskov. — Kaffe en gros.

N. I. Rasmussen, Nakskov. — Kolonial en gros.
Christian Petersen, Holstebro. — do. do.

De danske Vin- & Konservesfabrikker. — Konserves og Frugtvine.

H. J. Bies Bryggeri, Hobro. — Maltøl og Maltekstrakt.

H. Steensens Margarinefabrik, Vejle. — Margarine.
Margarinefabrikken „Alfa", Vejen. — do.
Randers Margarinefabrik, Randers. — do.
Korsør Margarinefabrik, Korsør. — do.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov. — Mel.

Madsen & Wivel, København. — Parfumerier og Toiletartikler.

Worning & Petersen, Vejle. — Haandsæber.
C. Rafns Fabrikker, Aalborg. — do.
Falkonergaardens Fabrikker, København. — do.

M. Efsens Fabrikker, Aarhus. — Skosværte.

Lagerman, jun., København. — Lagermans Kraft-Skurepulver.

L. P. Holmblad, København. — Stearinlys.

D. Friis, Vejle. — tekn. kem. Artikler.
E. Blomberg, København. — do. do.

C. J. Caröe, København. — Cingalla The.
Iversen & Larsen, København. — Singalwatte The.

Sigvard Hansen, København. — J. Picots Lessive Phénix Vaskepulver.

Gildsig & Larsens Eftf., København. — Vine.

Borring & Olsen, København. — Sandy Mac Whisky.

Carlsberg Bryggerierne, København. — Carlsberg Ølsorter.
Tuborgs Fabrikker, København. — Tuborg Ølsorter.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Lær moderne Dekoration

i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Herreekvipering og Trikotage.

Som saadan søger en ung Kommis Plads til 1. Februar, eventuelt straks. Man bedes henvende sig til **Jensen Dahl, Adr. S. Truelsen & Søn, Herning.**

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

---

4 50

Telefon Vester 79 — 12-5. 4079 — Privat.

koster Lakskriftbogen I. & II.

(Letfattelig Vejledn. til Selvstudium.)

Bogen sendes overalt pr. Opkrævning

fra

A. Chr. Eriksen. Fagskolen for Vinduesdekoration.

Nye Kursus. ✠ Katalog sendes gratis. ✠ Dekoration & Lakskrift.

Absalonsgade 16.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre. Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Maggi { Bouillon Tærninger. Krydderier. Supper.
Masson Paris { Chokolade. Cacao.
Union Nice { Olivenolie i Flasker.

F. Borchorst, Telefon 2147.
Jernbanegade 6.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100
STOLLWERCK
Flødé Spisechocolade Guld
Plader 3—10—25—50
Ruller . 25—50—100
Napolitains 25—50—100
Familie-Cacao
½ kg. 2,00 ¼ kg. 1,00
⅛ kg. 0,50 1/16 kg. 0,25
Morgen-Cacao
½ kg. 1,60 ¼ kg. 0,80
⅛ kg. 0,40
Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Skattefri Porter
under Alkoholgrænsen.

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
"VEGETARIA"
MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARØE & Co. IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Naar Søeborg's *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Til Kolonialmedlemmerne

fra Annonce-Administrationen.

Som Følge af et Par Fejl i Listen i sidste Nr. over de en gros Huse, der har bestilt Annoncer ind i det nye Aar, gengives Fortegnelsen i korrekt Form nedenfor.

Den bedes paany gennemgaaet i sine Enkeltheder og bevaret i Erindring.

Maggi Gesellschaft, Berlin.	Bouillon-Terninger.
Trojel & Meyer, København.	Chocolade og Cacao (Stollwerck).
Chocoladefabrikken „Luna" København.	Chocolade og Cacao.
Chr. F. Kehlet, København.	do. do.
H. H. Mathiassens Fabrikker, København.	do. do.
Brødr. Berg, København.	do. (Cailler). do.
C. Elholm Wollesen, Nakskov.	do. (Eliabethsminde).
C B. Møller & Co., København.	Cigarer, Tobakker og Cigarretter.
Hobro Tobaksfabrik, Hobro.	do. do.
P. P. Dommerby, Randers.	do. do.
Martin Hartz, Randers.	do. do.
W. Bähncke & Co., København.	Eddike og Sennep.
Fabrikken Avena, Nakskov.	Havregryn.
Gyllenhamar, Götehorg.	do.
Fabrikken Skandia, København.	Kaffesurrogater, „Schous Mokka".
Kuuth V. Marcussen, Nakskov.	Kaffe en gros
N. I. Rasmussen, Nakskov.	Kolonial en gros
Christian Petersen, Holstebro.	do. do.
De danske Vin- & Konservesfabrikker.	Konserves og Frugtvine.
H. J. Bies Bryggeri, Hobro.	Maltøl og Maltekstrakt.
H. Steensens Margarinefabrik, Vejle.	Margarine.
Margarinefabrikken „Alfa", Vejen.	do.
Randers Magarinefabrik, Randers.	do.
Korsør Margarinefabrik, Korsør.	do.
Madsen & Wivel, København.	Parfumerier og Toiletartikler.
Worning & Petersen, Vejle.	Haandsæber.
C. Rafns Fabrikker. Aalborg.	do.
Falkonergaardens Fabrikker, København.	do.
M. Efsens Fabrikker, Aarhus.	Skosværte.
Lagerman jun., København.	Lagermans Kraft-Skurepulver
L. P. Holmblad, København.	Stearinlys.
D. Friis, Vejle.	tekn. kem. Artikler.
E. Blomberg, København.	do. do.
C. J. Caröe, København,	Cingalla The.
Iversen & Larsen, København.	Singalwatte The.
Sigvard Hansen, København.	J. Picots Lessive Phénix Vaskepulver.
Gildsig & Larsens Eftf., København.	Vine.
Borring & Olsen, København.	Sandy Mac Whisky.
Carlsberg Bryggerierne, København.	Carlsberg Ølsorter.
Tuborgs Fabrikker, København.	Tuborg Ølsorter.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Lær moderne Dekoration

i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Herreekvipering og Trikotage.

Som saadan søger en ung Kommis Plads til 1. Februar, eventuelt straks. Man bedes henvende sig til **Jensen Dahl, Adr. S. Truelsen & Søn, Herning.**

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

ALFA No. 56

PLANTE-MARGARINE.

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning.

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co

Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

---

4 50

Telefon Vester 79 — 12-5. 4079 — Privat.

koster Lakskriftbogen I. & II.

(Letfattelig Vejledn. til Selvstudium.)

Bogen sendes overalt pr. Opkrævning

fra

A. Chr. Eriksen. Fagskolen for Vinduesdekoration.

Nye Kursus. ✠ Katalog sendes gratis. ✠ Dekoration & Lakskrift.

Absalonsgade 16.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Maggi { Bouillon Tærninger. Krydderier. Supper.

Masson Paris { Chokolade. Cacao.

Union Nice { Olivenolie i Flasker.

F. Borchorst, Telefon 2147.
Jernbanegade 6.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS'
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Apollinaris
mildt og blødt som
ægte Apollinaris.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25— 50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Flade Spisechocolade Guld
Plader 3—10—25— 50
Ruller 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao

1/2 Kg.	1/4 Kg.	1/8 Kg.	1/16 Kg.
2,00	1,00	0,50	0,25

Morgen-Cacao

1/2 Kg.	1/4 Kg.	1/8 Kg.
1,60	0,80	0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Har De **Arbejde inden Døre,** er det **dobbelt vigtigt** for Dem at faa **sund og ren Føde.** Den vegetariske Kost er den sundeste og reneste og tillige den **billigste Kost,** hvilket De bedst overbeviser Dem om ved at prøve et Maaltid i

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Restaurantens fleste Gæster er **Ikke-Vegetarer,** som ønsker Afveksling fra de tunge Kødspiser.

Resultatet plejer at være

forøget Velbefindende - større Arbejdsevne.

Prøv selv!

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

Naar **Søeborg's** *Chokolader*

anses for de bedste, er det paa Grund af deres

absolute Renhed og sjældne Aroma.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler

Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Findes der en virkelig dygtig Kommis?

der ansat i en Landforretning kunde ønske at ofre sin Fritid paa et Agentur, der med Lethed kan give 25 à 50 Kr. ugentlig Bifortjeneste, bedes vedkommende indlægge Billet, mrkt. „4838", til **Preben Buchtrups Ann. Bur., Aarhus,** Artiklen kan med Lethed sælges til enhver Svineopdrætter.

Forlang udtrykkelig:

Mehls Æggepulver.

Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

— FOR ETABLERENDE. —

Gammel Forretning til Salg eller Leje straks.

Den af Købmand S. C. Jørgensen, Algade 21, Aalborg, Byens mest befærdede Strøg, nu i 42 Aar veldrevne Kolonial- og Urtekramforretning er paa meget gunstige Vilkaar til Salg eller til Leje straks. Mulige Liebhavere bedes henvende sig til

Elimar Schmidt, Aalborg.

Kro til Salg eller Bytte i Nordsjælland.

Stor, kendt, gl. priviligeret, meget besøgt Kro paa en af de **allerbedste** og **fineste** Pladser i Nordsjælland med stor **Købmandsforretning, Landeri m. v.** kan overtages straks eller senere. Omsætning i Kroen til **store** Priser ca. 45,000 Kr. foruden fast aarlig Lejeindtægt ca. 4000 Kr. Pris 120,000 Kr. Udbet. 15 à 20,000 Kr. Kan event. byttes med Villa, Landejendom eller Byejendom, naar der vedlægges kontant ca. 8,000 Kr. Alt nærmere ved Sagfører A. N. Petersen, Frederiksborggade 27, København (12—4 og 6—7).

En Forretningsejendom

(f. T. Kolonial, Spiritus, Isenkram m. m.) ved sjællandsk Landstation, er til Salg straks eller til Foraaret. Billet, mrkt. **„T. S. 791",** til Wolls Box, København

---

Købmandsejendom

til Salg eller til Leje i By i Midtsjælland. Nærmere ved Henvendelse til Købmand Strarup, Korsør, eller Overretssagfører C. Staffeldt, St. Strandstræde 19, København.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

En stor Butik med megen Udenomsplads er til Leje fra April Flyttedag i en midtjydsk By. Butikken ligger paa Byens Storetorv og kan bruges til hvad som helst. Leje ca. 2000 Kr. Et Flensborglager, Margarineudsalg eller lign. vil sikkert have gode Udsigter. Billet mrkt. 1888 modt. Emil Triers Annonce-Bureau, Nørrevoldgade 25, København.

Forretningsafstaaelse
(Manufaktur).

Saafremt en ung, energisk og dygtig Mand kunde ønske at overtage en god, ældre, Specialforretning og Vedkommende er kapitalstærk til at kunne overtage Varelager, Ejendom, der er beliggende paa Byens absolut bedste Strøg, kan nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til

Godsforvalter **Em. Jacobsen, Horsens.**

Agentur for Fyn
i
amerikansk Mel.

Til Forhandling af i mange Aar kendte Melmærker søges en dygtig Repræsentant, der besøger Bagere, Møllere og Købmænd paa Fyn.

Billetter med Oplysninger og Referencer, mrkt. 9826 modtager **Sylvester Hvids Bureau,** Nygade 7, København.

Livsstilling — Papirbranchen.

Ung Forretningsmand kan faa en god, ledende Stilling. Vedk. maa være energisk og samvittighedsfuld, samt disponere over 10 à 15000 Kr., for hvilke ydes Sikkerhed. Indtægt 3500 Kr. + 7 pCt. af Kapitalen. Der reflekteres kun paa Tilbud med Ima Referencer. Billet, mrk. „Livsstilling", modt. L. Chr. Nielsens Ann. Bureau, Graabrødretorv 14, København.

Filialbestyrer.

Til Foraaret bliver Plads ledig for en fagkyndig, yngre, energisk Mand som Bestyrer af en Provinsforretning i **Herreekvipering.** Billet, mrk. **„F. B. 1610"**, med alle fornødne Oplysninger og Anbefalinger, modtager **Wolffs Box,** København, i Løbet af 8 Dage.

Hobro **Maltekstrakt**
H. J. Bies Bryggeri
Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler's **Chokolade** faas overalt.
Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Gyllenhammar
Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tag Kursus
i moderne
Dekoration
og Lakskrift
hos

A. Chr. Eriksen.

Katalog sendes gratis.

Fagskolen for Vinduesdekoration.

Absalonsgade 16 - København B.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Dante CIGARETTER Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.

EL UNIVERSO
H. Nielsens Cigar- & Tobaksfabrikers Aarhus Afdeling.

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

Maggi { Bouillon Tærninger. Krydderier. Supper.

Masson Paris { Chokolade. Cacao.

Union Nice { Olivenolie i Flasker.

F. Borchorst, Telefon 2147.
Jernbanegade 6.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Porter er lig Engelsk.

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld — STOLLWERCK — Fløde Spisechocolade Guld

Familie-Cacao

½ Kg.	¼ Kg.	⅛ Kg.	1/16 Kg.
2,00	1,00	0,50	0,25

Morgen-Cacao

½ Kg.	¼ Kg.	⅛ Kg.
1,60	0,80	0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere.

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

WORNING & PETERSENS XEROFORM SÆBE 25 ØRE STK.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

CINGALLA THE

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Lær moderne Dekoration
i Fantasi og Stabel.

15 og 30 Dages Kursus, som kan begyndes, hvilken Dag ønskes.

Letfattelig Lakskrift Kursus.

Forlang vort ill. Katalog.

Undervisning fra 10—5. Aften- og Søndags-Kursus efter Aftale.

Den moderne Vindues-Dekoration-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Frederiksborggade 29. Telf. Byen 5002 V.

Efter endt Kursus og vor Anbefaling har Elever fra vor Skole erholdt Stillinger som Dekoratører, bl. a. i „Dansk Varemagasin" (Magasin du Nord), København, saavel som i andre af Landets større Byer, og staar Skolen altid i Forbindelse med saavel indenlandske som udenlandske Byer.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Har De **Arbejde inden Døre,** er det **dobbelt vigtigt** for Dem at faa **sund og ren Føde.** Den vegetariske Kost er den sundeste og reneste og tillige den **billigste Kost,** hvilket De bedst overbeviser Dem om ved at prøve et Maaltid i

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Restaurantens fleste Gæster er **Ikke-Vegetarer,** som ønsker Afveksling fra de tunge Kødspiser.

Resultatet plejer at være

forøget Velbefindende - større Arbejdsevne.

Prøv selv!

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Forlang udtrykkelig:

Mehls Æggepulver.

Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

— FOR ETABLERENDE. —

En Ejendom

400 □ Al., Have 5000 □ Al., i Landsby (Nordjylland) med stort Opland, til Kjøbmand og Manufactur er til Salg. Billet, mrk. E 34, modtager Bladets Annonce-Administration, Johannevej 1, København V.

Kolonialforretning.

En udmærket Forretning i ovennævnte Branche kan faaes til Leje straks. Den aarlige Omsætning andrager ca. 25,000 Kr. og den aarlige Leje kun 400 Kr. Henvendelse til

Andreas Sørensen, Frederiksgade 40, Aarhus.

En ældre Kolonialforretning med Ejendom

er til Salg straks paa Grund af anden Ejendoms Overtagelse. Beliggende i en østjydsk Provinsby. Nødvendig Kapital ca. 5000 Kr. Henvendelse til Købmand **Chr. Andersen,**
Glamsbjerg St., Fyn. Tlf. Nr. 15.

Kolonial-Butik

er til Leje fra April Flyttedag Hj. af Horsensgade og ny Kirkeplads.

R. Rasmussen,
Hans Brogesgade 12, Aarhus. Telefon 1694.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

Urtekramforretning tilleje.

Stor Hjørnebutik, særdeles passende til blandet Forretning, i et meget stort Bygningskompleks og godt befolket Kvarter, hvor ingen Forretninger i denne Branche findes i Nærheden, kan faas til April Flyttedag. Anv. af Inspektør H. Laursen,
Fredericiagade 82, Kjøbenhavn. Telefon Palæ 989 y.

Min Kolonialforretning

ønskes afstaaet snarest, grundet paa Bortrejse. Stor Hjørnebutik, 3 Vinduer, god Beboelse. Omsætning 20.000 Kr. Henvendelse til
Chr. E. Hansen,
Mathæusgade 16, Hj. af Oehlenschlægersgade, Kjøbenhavn.

Kolonialforretning

Min i god Gang værende Kolonialforretning er tilsalg paa rimelige Betingelser. Omsætning ca 30,000 Kr. aarlig.
Vilh. Hansen, Aarhusgade 9, Kjøbenhavn. Telef. Øbro 870 x.

Butik tilleje.

Butik med Beboelse tilleje fra April Flyttedag, egner sig særlig til Urtekram, Cigar og Tobak, Spirituosa ell. Glas og Porcellæn. Anv. **Godthaabsvej 32 B,** 1. Sal, Larsen. **København.**

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

Gyldenhamar
Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA**, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tag Kursus
i moderne
Dekoration
og Lakskrift
hos

A. Chr. Eriksen.

Katalog sendes gratis.

Fagskolen for Vinduesdekoration.

Absalonsgade 16 - København B.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel, Nakskov.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

HOTEL SKANDINAVIA, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Skattefri Porter
under Alkoholgrænsen.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader 3—10—25—50
Ruller 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Fløde Spisechocolade Guld
Plader 3—10—25—50
Ruller 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
1/2 kg. 2,00 1/4 kg. 1,00
1/8 kg. 0,50 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
1/2 kg. 1,60 1/4 kg. 0,80
1/8 kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

CINGALLA THE
C. J. CARØE'S IMPORT
Kun én Kvalitet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Den bedste Anbefaling
for vor Skole er det stadig stigende Antal Indmeldelser, der væsentlig er fremkommen efter Anbefaling fra Elev til Elev.
Altid det nyeste, moderneste og brugbareste.
Ingen Afdelinger.
Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering og Trikotage.
Forlang Katalog. — Kursus kan begyndes naar ønskes.
Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. Telf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.
Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord) saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Forlang udtrykkelig:
Mehls Æggepulver.
Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.
E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

— *FOR ETABLERENDE.* —

Frokostpakker bringes ud i Byen.
Billig Middag Kl. 2—8.

Har De **Arbejde inden Døre,** er det **dobbelt vigtigt** for Dem at faa **sund og ren Føde.** Den vegetariske Kost er den sundeste og reneste og tillige den **billigste Kost,** hvilket De bedst overbeviser Dem om ved at prøve et Maaltid i

Vegetarisk Restaurant POMONA.
Nørregade 7, 1. Sal. Telefon: Byen 3383.

Restaurantens fleste Gæster er **Ikke-Vegetarer,** som ønsker Afveksling fra de tunge Kødspiser.

Resultatet plejer at være

forøget Velbefindende - større Arbejdsevne.

Prøv selv!

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

En Ejendom

400 □ Al., Have 5000 □ Al., i Landsby (Nordjylland) med stort Opland, til Kjøbmand og Manufactur er til Salg. Billet, mrk. E 34, modtager Bladets Annonce-Administration, Johannevej 1, København V.

Kolonial, Isenkram og Skibshandel,

Omsætning ca. 75,000 Kr. er, grundet paa anden Forretnings Overtagelse, til Salg straks. Billet. mrkt. „God 3828", modt. „Jyllandsposten"s Kontor.

Til 1. April

udlejes den lige overfor Stationen i **Hovedgaard** beliggende **Købmandsgaard** med stor Hjørnebutik, Kontor, Beboelseslejligheder, Pakhus, Staldplads, elektrisk Lys og Kraft m. v.
Henvendelse til Overretssagfører **O. Gulmann,** Aarhus.

Gammelt Kolonialfirma,

detail & en gros, er tilsalg grundet paa Ejerens Sygdom. Uden at disponere over 6 à 8000 Kr. nytter det ikke at indlægge Billet, mrkt. B. 831, paa Berlingske Tidende, København.

Kompagnon.

Grundet paa Dødsfald søges en aktiv Deltager i en gammel en gros Eksport- og Import-Forretning. Nødvendig Kapital 100.000 Kr. Billet, mrkt. B 771, modtager Berlingske Tidende, København.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

Den jydske

Handelshøjskole,

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2, **Aarhus,**

Telef. 1883.

Forst.: *Kgl. Transl. J. Henningsen.*

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden **1. April** til *Forstanderen.*

Bestyrelsen

En Forretning,

Kolonial og Material, bevislig Omsætning mellem 50 og 60000 Kr., er til Salg i Løbet af Foraaret.

Nødvendig Kapital 15000 Kr.

Billet, mrkt. „3580", modtager „Jyllandsposten s Kontor.

Forretning til Salg.

En god Forretning, bestaaende af Kolonial og Foderstoffer, med tilhørende Mølleri, Omsætning i Kolonial 30,000 Kr., Foderstoffer 35,000 Kr., kan købes billig paa Grund af andre Bestemmelser. Uden at være i Besiddelse af 8,000 Kr. nytter det ikke at melde sig.

Billet, mrkt. „Mølleri 3588", modtager „Jyllandsposten"s Kontor.

Den Købmand Alex. Christensen tilhørende Købmandsforretning i Pandrup med fast Ejendom m. v., er til Salg ved Henvendelse til Sagfører S. Toft, Pandrup. Forretningen er i god Gang og Omsætningen stadig stigende.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler's **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tag Kursus
i moderne
Dekoration
og Lakskrift
hos

A. Chr. Eriksen.

Katalog sendes gratis.

Fagskolen for Vinduesdekoration.

Absalonsgade 16 - København B.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel, Nakskov.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

HOTEL SKANDINAVIA, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Apollinaris
mildt og blødt som
ægte Apollinaris.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka", „Zouav", „Monaco" etc.

Ren Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

STOLLWERCK

Fløde Spisechocolade Guld
Plader . . 3—10—25—50
Ruller . . . . . 25—50—100
Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao
1/2 kg. 2,00 1/4 kg. 1,00
1/8 kg. 0,50 1/16 kg. 0,25

Morgen-Cacao
1/2 kg. 1,60 1/4 kg. 0,80
1/8 kg. 0,40

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og bloddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere
Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

KOMET
OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

Madsen & Wivel
Parfumerier & Toiletteartikler
Hovedvagtsgade 4 - København K.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Den bedste Anbefaling
for vor Skole er det stadig stigende Antal Indmeldelser, der væsentlig er fremkommen efter Anbefaling fra Elev til Elev.

Altid det nyeste, moderneste og brugbareste.
Ingen Afdelinger.

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering og Trikotage.

Forlang Katalog. — Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis,
København. **Telf. Byen 7050.** **Frederiksborggade 29.**

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord) saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes
OVERALT
staar
OVER ALT
BRUG
BRUG

Forlang udtrykkelig:
Mehls Æggepulver.
Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

— FOR ETABLERENDE. —

En Ejendom
400 □ Al., Have 5000 □ Al., i Landsby (Nordjylland) med stort Opland, til Kjøbmand og Manufactur er til Salg.
Billet, mrk. E 34, modtager Bladets Annonce-Administration, Johannevej 1, København V.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Har De **Arbejde inden Døre,** er det **dobbelt vigtigt** for Dem at faa **sund og ren Føde.** Den vegetariske Kost er den sundeste og reneste og tillige den **billigste Kost,** hvilket De bedst overbeviser Dem om ved at prøve et Maaltid i

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Restaurantens fleste Gæster er **Ikke-Vegetarer,** som ønsker Afveksling fra de tunge Kødspiser.

Resultatet plejer at være

forøget Velbefindende - større Arbejdsevne.

Prøv selv!

Stort Bladhold. **Rabat-Billetter.** **Ingen Drikkepenge.**

Butik — Hellerup,
bedste Strøg, **Strandvejen 147,** for Tiden Kaffeforretning, aarlig 1000 Kr. Nærmere Onsgaardsvej 37, Christensen, Tlf. H. 1291 y.

Butiker tilleje.
Efter nu fuldendt Ombygning af Ejendommen, **Vesterbrogade 136,** er nogle moderne indrettede Butiker med større eller mindre Bagrum og Lagerplads tilleje straks. Henvendelse til S. N. Meyer & Co., Vesterfælledvej 6. Telefon 2778.

God Kælderbutik.
Gl. Urtekramforretning
er tilleje fra April. Nørrebrogade 223, København.

Udm. Butik
paa **Valby Langgades** bedste Strøg tilleje April Flyttedag. Kan indrettes til hvadsomhelst. Anv. Langgade 40, 2. Tlf. Valby 48.

Urtekramforretning,
ældre, 25,000 Kr. Omsætning, stort Kaffesalg, Netto-Overskud 4000 Kr. aarlig, Værdi over 2500 Kr., skal i disse Dage sælges for 1800 Kr. kontant. Trf. efter 8 Aften. Henrik Steffensvej 3, St. th., København.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

Anbefalet af Fagblade og Købmænd.

Rantzausgade 20, Aalborg.

1. Maj helt og halvt Aars Kursus. Forlang Plan og Skema til **Statsunderstøttelse** og **Friplads,** som opnaas af alle kvalificerede Ansøgere.

J. F. Møller, cand. mag.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Butik tilleje.

Butik med Beboelse tilleje fra April Flyttedag, egner sig særlig til Urtekram, Cigar og Tobak, Spirituosa eller Glas og Porcellæn. Anv. **Godthaabsvej 32 B, København,** 1. Sal, hos Larsen.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler's **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Gyldenhammer

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA,** KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tag Kursus i moderne Dekoration og Lakskrift hos

A. Chr. Eriksen.

Katalog sendes gratis.

Fagskolen for Vinduesdekoration.

Absalonsgade 16 - København B.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel, Nakskov.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! EINAR RING. Bemærk!
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 7. | 1. April 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherry" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

STOLLWERCK

Ren Spisechocolade Guld — Plader 5—10—25—50 — Ruller 25—50—100 — Napolitains 25—50—100

Familie-Cacao: ½ Kg. 2,00 — ¼ Kg. 1,00 — ⅛ Kg. 0,50 — 1/16 Kg. 0,25

Morgen-Cacao: ½ Kg. 1,60 — ¼ Kg. 0,80 — ⅛ Kg. 0,40

Mørk Spisechocolade Guld — Plader 5—10—25—50 — Ruller 25—50—100 — Napolitains 25—50—100

Stollwerck's Cacao indeholder Cacaobønnens muskel- og blooddannende Bestanddele. Anbefales som en velsmagende og nærende Drik for Alle. — Faas hos vore Tusinder af Forhandlere

Hovedoplag: Trojel & Meyer, Kronprinsensgade 1, København

Carlsberg Pilsner

fineste Pilsner.

KOMET OVN SVÆRTE

DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS

XEROFORM SÆBE

25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Sandy Mac Whisky.

Den bedste Anbefaling

for vor Skole er det stadig stigende Antal Indmeldelser, der væsentlig er fremkommen efter Anbefaling fra Elev til Elev.

Altid det nyeste, moderneste og brugbareste.

Ingen Afdelinger.

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering og Trikotage.

Forlang Katalog. — Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis,

København. Telf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord) saavel som i Udlandet f. Eks. Cöln, London o. s. v.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. Telefon: Byen 3383.

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

Forlang udtrykkelig:

Mehls Æggepulver.

Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

— FOR ETABLERENDE. —

Skibshandel.

Den af mig i 40 Aar med Held drevne Forretning er begrundet paa Svagelighed at faa tilleje. Ejendommen kan faas til Købs.

W. R. Asmussen — Fredericia.

Købmandsforretning til Salg.

Nede i Midtjylland, hvor der i disse Dage afsættes den saakaldte Funder—Bramminge-Bane med Station i Byen, er min Købmandsforretning til Salg, som omfatter Kolonial-, Isenkram-, Korn- og Foderstofforretning.

Den aarlige Omsætning er ca. 160,000 Kr. Kan købes for 17,000 Kr. og med en Udbetaling i Ejendom ca. 13,000 Kr. imod at Handelen kan ske snart.

Personlig Henvendelse foretrækkes. Øvrige Oplysninger kan faas ved Hr. Grosserer **Hans Christensen** i Horsens og Stationsforstander **Vedel** i Bryrup.

Landforretning

uden Foderstoffer, mindre, men udmærket Levevej, $^1/_2$ Mil fra stor Station (Hovedbanen i Midtjylland), skal sælges, at overtage inden 10. Maj. Ca. 4000 Kr. nødvendig, da Ejendom med mindre Jordlod skal købes. Virkelige Liebhavere bedes indsende Billet, mrkt „5024", til **Preben Buchtrups Ann.-Bur., Aarhus, snarest.**

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

Anbefalet af Fagblade og Købmænd.

Rantzausgade 20, Aalborg.

1. Maj helt og halvt Aars Kursus. Forlang Plan og Skema til **Statsunderstøttelse** og **Friplads,** som opnaas af alle kvalificerede Ansøgere.

J. F. Møller, cand. mag.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Kolonial-Butik

er til Leje fra April Flyttedag, Hjørnet af Horsensgade og ny Kirkeplads.

R. Rasmussen,
Hans Brogesgade 12, Aarhus.
Telefon 1694.

Hobro Maltekstrakt

H. J. Bies Bryggeri

Bedste danske Produkt. - Mest velsmagende.

Cailler's **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Gyllenhammar

Patent. Havre-Gryn-Mel

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA,** KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2, **Aarhus.** — Telefon 1883.

Forstander: *Kgl. Translatør J. Henningsen.*

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Novbr. indsendes til Ministeriet inden 15. Maj. Skema faas paa Skolen. **Bestyrelsen.**

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

1ste Klasse:

1/1 Lod Kr. 1,20. 1/2 Lod 70 Øre.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

Nakskov. **Knuth V. Marcussen.**
Tlf. 210.
Kaffe en gros.

Marienlyst Dampmølle, Nakskov.
Flormel, Rugmel, danske Byggryn.

„Elisabethsminde". — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

Tøjhuset, Nakskov.
Søndergade 32. Telefon 359.

Theodor Øbergs Boghandel, Nakskov.
Robert Allerup.
Bogtrykkeri. Musikvarelager. Papir en gros.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherry" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,
forfriskende og læskende.

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

CINGALLA THE
C.J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes OVERALT
staar OVER ALT
BRUG
BRUG

Forlang udtrykkelig:
Mehls Æggepulver.
Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.
E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

— FOR ETABLERENDE. —

Skibshandel.

Den af mig i 40 Aar med Held drevne Forretning er begrundet paa Svagelighed at faa tilleje. Ejendommen kan faas til Købs.

W. R. Asmussen — Fredericia.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Den bedste Anbefaling
for vor Skole er det stadig stigende Antal Indmeldelser, der væsentlig er fremkommen efter Anbefaling fra Elev til Elev.
Altid det nyeste, moderneste og brugbareste.
Ingen Afdelinger.
Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering og Trikotage.
Forlang Katalog. — Kursus kan begyndes naar ønskes.
Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.
Christiansen & Petzelis,
København. **Telf. Byen 7050.** **Frederiksborggade 29.**
Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord) saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Købmandsforretning til Salg.

Nede i Midtjylland, hvor der i disse Dage afsættes den saakaldte Funder—Bramminge-Bane med Station i Byen, er min Købmandsforretning til Salg, som omfatter Kolonial-, Isenkram-, Korn- og Foderstofforretning.

Den aarlige Omsætning er ca. 160,000 Kr. Kan købes for 17,000 Kr. og med en Udbetaling i Ejendom ca. 13,000 Kr. imod at Handelen kan ske snart.

Personlig Henvendelse foretrækkes. Øvrige Oplysninger kan faas ved Hr. Grosserer **Hans Christensen** i Horsens og Stationsforstander **Vedel** i Bryrup.

En Butik,

ca. 140 Kv.-Alen, paa Adelgade i Randers, kan faas til Leje straks med eller uden Lejlighed.

N. Christensen,
Altanvej, Randers. Telefon Nr. 1415.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Stort Bladhold. **Rabat-Billetter.** **Ingen Drikkepenge.**

Blandet Kolonialforretning i København.

En i mange Aar dreven, udmærket beliggende Kolonialforretning, hvis aarlige Omsætning er 45—46,000 Kr., er til Afstaaelse nu til Foraaret. Nødvendig Kapital ca. 5500 Kr. Billet mrkt. „Kolonial", modt. L. Chr. Nielsens Ann.-Bur., Graabrødretorv 14, København.

Kolonialforretning

paa et godt Strøg i Aarhus er til Salg. Omsætning 70,000 Kr. Pris 24.000 Kr. Udbetaling 5000 Kr. Ved Henvendelse Ryesgade 47, 2. Sal.
M. Knudsen.

En ældre, god Kolonialforretning

i den finere Bydel i Aarhus er til Afstaaelse straks imod Overtagelse af Varer og løst Inventar. Nærmere ved **N. C. Christensen,** Paulsgade 62, Aarhus.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

Anbefalet af Fagblade og Købmænd.

Rantzausgade 20, Aalborg.

1. Maj helt og halvt Aars Kursus. Forlang Plan og Skema til **Statsunderstøttelse** og **Friplads,** som opnaas af alle kvalificerede Ansøgere.

J. F. Møller, cand. mag.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

En god Landforretning

ved St. ønskes til Leje eller til Købs af

J. C. Thellesen,

Sdr.-Felding pr. Troldhede.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde. *Wilh. Saxtorph,* Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4. - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RUBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2, **Aarhus.** — Telefon 1883.

Forstander: *Kgl. Translatør J. Henningsen.*

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Novbr. indsendes til Ministeriet inden 15. Maj. Skema faas paa Skolen. **Bestyrelsen.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherry" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris,

mildt og blødt som ægte Apollinaris.

WORNING & PETERSENS XEROFORM SÆBE 25 ØRE STK.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

CINGALLA THE

C.J. CARØE'S IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI'S Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. Telefon: Byen 3383.

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

Forlang udtrykkelig:

Mehls Æggepulver.

Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik, Aarhus.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Sandy Mac Whisky.

— FOR ETABLERENDE. —

Skibshandel.

Den af mig i 40 Aar med Held drevne Forretning er begrundet paa Svagelighed at faa tilleje. Ejendommen kan faas til Købs.

W. R. Asmussen — Fredericia.

I en stor Stationsby, hvor der er Trang til en større Manufaktur-, Isenkram- eller blandet Forretning, er nogle meget vel beliggende Gruude til Salg. Billet, mrkt. T. S., modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Manufakturforretning!

Den af mig i flere Aar drevne Manufakturforretning kan faas til Købs at overtage til 1. August d. A.

Omsætning ca. 25.000 Kr.

Ludvig Worm, Karby, Morsø.

Butik i Aalborg

paa Byens bedste Plads, Hjørnet af Gravensgade og Algade, er straks til Leje. **T. C. Albertsen**, Skovbakken.

Butik til Leje.

Hjørnebutik med Kælder i Grenaa, beliggende paa Byens bedste Strøg, passende for Manufaktur, Material, Delikatesse eller lignende, kan faas til Leje til Oktober Flyttedag d. A., eventuelt før.

Christopher Vogel.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".

Frederiksborggade 33. København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg. København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

·ALFA·

№ 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen*, Forstanderinde. *Wilh. Saxtorph*, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! EINAR RING. Bemærk!
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
[Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RUBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2, **Aarhus.** — Telefon 1883.

Forstander: *Kgl. Translatør J. Henningsen.*

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Novbr. indsendes til Ministeriet inden 15. Maj. Skema faas paa Skolen. **Bestyrelsen.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherry" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,
fineste Pilsner.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. **Lakskrift Kursus.**

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne
Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Stort Bladhold. **Rabat-Billetter.** **Ingen Drikkepenge.**

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

Forlang udtrykkelig:

Mehls Æggepulver.

Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Sandy Mac Whisky.

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland
ordnes discret af
Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

I en stor Stationsby, hvor der er Trang til en større Manufaktur-, Isenkram- eller blandet Forretning, er nogle meget vel beliggende Gruude til Salg. Billet, mrkt. T. S., modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Manufakturforretning!

Den af mig i flere Aar drevne Manufakturforretning kan faas til Købs at overtage til 1. August d. A.

Omsætning ca. 25.000 Kr.

Ludvig Worm, Karby, Morsø.

Købmandsforretning

i god Drift i Kjøbenhavns Omegn med tilhørende Ejendom ønskes, paa Grund af Ejerens Sygdom, afhændet snarest. En rask, yngre Mand med fornøden Kapital kan her gøre en fordelagtig Forretning. Nærmere Oplysninger meddeler **Overretssagfører Harald Carlsen, Kompagnistræde 33, 2. Sal, København.**

Ejend. med Købmandshandel i Lyngby.

Ejendommen Lundtoftevej 5 i Lyngby med den i samme drevne udmærkede Købmandsforretning er tilsalg. Areal 1560 Kv.-Alen, Assurance 35,050 Kr. Lejeindtægt 2828 Kr. Gode Prioritetsforhold. Ejendommen paavises hele Dagen fra Butiken. Nærmere Oplysninger faas hos Overretssagfører Emil Nielsen, Nørrebrogade 18 B, Kjøbenhavn. Telefon 9211. (Tr. pers. $5^1/_2$—7.)

Skagen.

En ny, **moderne Butik** med Baglokaler paa **Byens bedste Strøg** kan faas **til Leje** fra 1. Juni. Billet, mrkt. „Skagen 60", tilsendes **Luplaus Bureau, Aalborg.**

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Forretning i Nykjøbing F.

Ejendommen, Frisegade Nr. 15, bestaaende af Butikslokaler etc., 1. Sals Lejlighed (4 Værelser) og Lejlighed m. m. ud mod Lille Kirkestræde, er tilsalg eller Leje ved Henvendelse til Godsforvalter H. Hastrup, Ourupgaard, pr. Nykjøbing F.

Kolonial- & Materialhandel,

gammel, kendt Forretning, beliggende paa en af Frederiksbergs Hovedgader, er til Afstaaelse straks. Stor Omsætning. Ca. 9000 Kr. nødvendig. Billet, mrkt. „2574", modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Forretning til Salg.

Paa Grund af Sygdom kan min landskendte Kolonial- og Skibshandel faas til Købs straks med Bygninger og Lager mod 4000 Kr.s Udbetaling i Ejendommen. **Chr. Laursen,** Randers.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Niels Brocks Handelsskole,

Fiolstræde 44, Kjøbenhavn.

2-aarig Skole med Realeksamen som Grundlag.

Nyt Skoleaar begynder d. 20. August. **Elever, der vil sikre sig Optagelse, maa melde sig inden 1. Juli.**

Indmeldelse hos Forstander **L. Jacobsen,** Fiolstræde 44, der tillige giver Oplysning om Fripladser og Understøttelser.

For **Grosserersocietetets Komité:**
C. Lillienschiold, Otto Petersen, Westy Stephensen.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RUBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.
Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 11. 1. Juni 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,

forfriskende og læskende.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe 25 Øre Stk.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens Vegetaria Margarine

Cingalla The

C. J. Carøes Import

Kun én Kvalitet

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpulvere
Krydderier

er altid det bedste

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. Telefon: Byen 3383.

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

Forlang udtrykkelig:

Mehls Æggepulver.

Brug kun Mehls Æggepulver, og brug det da ogsaa som Bagepulver.

E. Mehls Fabrik,
Aarhus.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Ettt.
Overgade n. V. 39.
København.

Sandy Mac Whisky.

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland
ordnes discret af
Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

I en stor Stationsby, hvor der er Trang til en større Manufaktur-, Isenkram- eller blandet Forretning, er nogle meget vel beliggende Gruude til Salg. Billet, mrkt. T. S., modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Manufakturforretning!

Den af mig i flere Aar drevne Manufakturforretning kan faas til Købs at overtage til 1. August d. A.

Omsætning ca. 25.000 Kr.

Ludvig Worm, Karby, Morsø.

Butik til Leje

med Beboelse i et Villakvarter i Vordingborg, hvor ingen Købmandshandel er i Forvejen.

Axel Holbøll, Vordingborg.

Butikslokale i Svendborg

paa Hovedstrøget elegant udstyret, i en ny ombygget Ejendom, ca. 120 Kv.-Alen Gulvflade, med Lagerkjælder og event. anden Udenomsplads, kan faaes til Leje strax. Henvendelse til **Johs. Pedersen**, Snedkermester, Svendborg.

Forretning i Thyregod.

Den af afdøde Enkefru Hedebye drevne Forretning med Kolonial og Isenkram kan faaes til Kjøbs. Sammen med Forretningen kan overtages en velbeliggende Ejendom i Thyregod Stationsby. Forretningen er i udmærket Drift og har sidste Aar udvist en Omsætning af 57,000 Kr. Handel skal ske senest den 26. ds. Nærmere ved Henvendelse til **Sagfører Henrik West, Vejle.**

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde,

Wilh. Saxtorph, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

·ALFA·

No. 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co

Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1ª Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Niels Brocks Handelsskole,

Fiolstræde 44, Kjøbenhavn.

2-aarig Skole med Realeksamen som Grundlag.

Nyt Skoleaar begynder d. 20. August. **Elever, der vil sikre sig Optagelse, maa melde sig inden 1. Juli.**

Indmeldelse hos Forstander **L. Jacobsen,** Fiolstræde 44, der tillige giver Oplysning om Fripladser og Understøttelser.

For **Grosserersocietetets Komité:**

C. Lillienschiold, Otto Petersen, Westy Stephensen.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VEJLE.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 15. 12 | 15. Juni 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Apollinaris,
mildt og blødt som ægte Apollinaris.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Cloëtta's „ALBA"
Spise Chocolade
i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Worning & Petersens
XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Ytsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes
OVERALT
staar
OVER ALT
BRUG BRUG

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

D. Friis'
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland ordnes discret af
Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

I en mindre Stationsby, hvor der er Trang til en større Manufaktur-, Isenkram- eller blandet Forretning, er nogle meget vel beliggende Grunde til Salg. Billet, mrkt. T. S., modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Med 300 Kr.s Udbetaling kan en

Kaffeforretning

med Varelager i Aarhus overtages straks. Grunden pga Sygdom. Anv. af

Mægler **Christensen,** Fredenshus, 1. Sal, Fredenstorv, Aarhus, Telefon 2542.

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.
Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Gøln, London o. s. v.

Købmandsforretning,

40 Aar gammel bliver ledig til 1. Novbr. i Hjerm Østermølle pr. Hjerm. Æg for ca 800 Kr. i Ugen. Særlig god Plads for Kraftfoderforretning. Man henvender sig til **P. Chr. Pedersen,** Hjerm Østermølle, Hjerm.

Butik i Hillerød.

Paa Hovedstrøget er en stor Butik med Kælder og Lagerrum til Leje til Oktober Flyttedag. Nærmere ved Henvendelse til Ejeren,

Vinhandler Petersen, Slotsgade.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

Butik til Leje i Lemvig.

I Lemvig Højskolehjem, nær ved Torvet, midt i Byen er en Hjørnebutik med Kontor til Leje straks eller senere. Staldplads og Plads til Varelager medfølger. Den har i mange Aar været udlejet til blandet Kolonialhandel. Kan ogsaa udlejes til anden Handel. Nærmere Underretning faaes hos Formanden,

Gaardejer **Marius Boldsen,** Aaberggaard pr. Bækmarksbro.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA**, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde,

Wilh. Saxtorph, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Niels Brocks Handelsskole,

Fiolstræde 44, Kjøbenhavn.

2-aarig Skole med Realeksamen som Grundlag.

Nyt Skoleaar begynder d. 20. August. **Elever, der vil sikre sig Optagelse, maa melde sig inden 1. Juli.**

Indmeldelse hos Forstander **L. Jacobsen,** Fiolstræde 44, der tillige giver Oplysning om Fripladser og Understøttelser.

For **Grosserersocietetets Komité:**

C. Lillienschiold, Otto Petersen, Westy Stephensen.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 13 | 1. Juli 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kåger
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,
fineste Pilsner.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Stort Bladhold. **Rabat-Billetter.** **Ingen Drikkepenge.**

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.

BRUG
RANDERS MARGARINE
er tilkendt Guldmedaille
BUDA-PEST 1907
Højeste Udmærkelse
AARHUS 1909
LÜBECK 1895
derfor BEDST
BRUG BRUG

Anbefal „ODIN" Maltekstrakt og Maltøl.

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland ordnes discret af Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

I en stor Stationsby, hvor der er Trang til en større Manufaktur-, Isenkram- eller blandet Forretning, er nogle meget vel beliggende Grunde til Salg. Billet, mrkt. T. S., modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Landforretning,

bl. Kolonial, 1/4 Mil fra St., i en stor Landsby, aarlig Omsætning 30—40,000 Kr., er paa Grund af indtrufne Omstændigheder til Salg eller Forpagtning paa særdeles gunstige Vilkaar, naar Handel kan ske snarest.

Henvendelse til Ejendomskommissionær **Chr. Nielsen,** Skovsgaard.

Til Salg eller Leje.

Min med Held i 32 Aar drevne Kolonial- og Isenkramforretning er paa Grund af Svaghed til Salg. I Mangel deraf til Leje til en solid Mand.

Raarup pr. Horsens, den 13. Juni 1914.

Johan Schmidt.

En bl. Landforretning

ønskes til Leje straks. Omsætning 20 à 30,000 Kr. Eventuelle Tilbud bedes sendt til Undertegnede.

Kommis **J. Chr. Pedersen,**
Karlby pr. Hornslet.

Villa med Forretning.

Villa „Echo". Kastanievej 4, Rosenvænget, 5 Aar gammel Købmandsforretning, er til Salg mod mindre Udbetaling eller til Leje fra Oktober Flyttedag. Henv. til Ejeren, **Fr. Nielsen,** Jægersgaardsvej 71, Aarhus. Tlf. 3358.

Gode solide
Købmandsforretninger,

saavel større som mindre, sælges og købes bedst ved direkte Henvendelse til Axel Schrøders Handelskontor, Roskilde.

En Butik med 2 Spejlglasruder, Lagerrum og, om ønskes, en 3 Værelsers Lejlighed, beliggende paa det bedste Strøg i Nørregade, Holstebro, er til Leje fra 1. Novbr.

H. A. Mortensen,
Nørregade 17, Holstebro.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde,

Wilh. Saxtorph, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Butikker.

Strandboulevard — København.

I det under Opførelse værende Bygningskompleks paa Strandboulevard mellem Vejlegade og Viborggade er til Leje fra Oktober Flyttedag d. A. 2 Butikker, særligt egnede for Kolonialforretning, Frugt- og Grøntforretning eller Manufaktur- og Modeforretning. Lokalerne kan indrettes efter Lejerens Ønske. Man bedes henvende sig til Inspektør S. Petersen, Strandboulevarden 67, 1. Københ.

Købmandsforretning

paa Amager er til Salg for 800 Kr., er i 9 Aar dreven af samme Mand. Anv. Knudsen, Bøhmensgade 12, København.

Urtekrambutik

paa Hjørnet af Islands Brygge og Njalsgade, København, er ledig **straks.** Butiken har 3 Fag Spejlglasruder, Lagerrum, Entré, eget W. C., elektr. Lys m. m.

Anvises Njalsgade 4, St., Telf. Amager 350 x. Den halvaarlige Leje er 800 Kr.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,
forfriskende og læskende.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Frokostpakker bringes ud i Byen.

Billig Middag Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. Telefon: Byen 3383.

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

LIEUNGHS Tandpasta i Tuber à 80 og 50 Øre.
Renser, forfrisker og styrker Tænderne.
Madsen & Wiwel, Østergade 26, II. — København.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes OVERALT staar OVER ALT
BRUG BRUG

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland
ordnes discret af
Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

I en stor Stationsby, hvor der er Trang til en større Manufaktur-, Isenkram- eller blandet Forretning, er nogle meget vel beliggende Grunde til Salg. Billet, mrkt. T. S., modt. Bladets Annonce-Ekspedition (Adresse se Bagsiden).

Til Salg eller Leje.

Min med Held i 32 Aar drevne Kolonial- og Isenkramforretning er paa Grund af Svaghed til Salg. I Mangel deraf til Leje til en solid Mand.

Raarup pr. Horsens, den 13. Juni 1914.

Johan Schmidt.

Købmandsforretning.

I en Landsby, hvor der er Herredskontor og Sygehus m. m., er en ca. 25 Aar gammel Købmandsforretning til Salg paa billige Vilkaar. Kan eventuelt bortbyttes med en Landejendom. Henvendelse til **M. Jørgensen,** Thyrasgade 4, Aalborg. Tlf. 1614.

Manufakturforretning til Salg.

Min i Allingaabro i 20 Aar drevne Manufakturforretning kan faas til Købs eller til Leje straks eller senere.

J. P. Rasmussen, Allingaabro. Tlf. 12.

Butik i Aalborg,

ca. **260 Kv.-Alen, med 3 store Spejlglasruder** og 2 Butiksdøre samt et stort, lyst Lagerrum, ca. **170 Kv.-Alen,** med Nedgang fra Butiken, er til Leje til Efteraaret. Beliggende paa **Byens bedste Strøg.** I 8 Aar benyttet til Manufaktur- og Kortvareforretning. **Lejen meget moderat.**

S. Kjeldsen.

Herreekvipering.

Paa Aalborgs bedste Forretningsstrøg er glimrende Lokaler til en Herreekviperingsforretning til Leje straks eller 1. Marts.

Billet mrkt. „K. 2164", sendes til **Aalborg Kioskselskab.**

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag $6^1/_2$—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen*, Forstanderinde, — *Wilh. Saxtorph*, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

·ALFA· No. 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

Den fynske Handelsdagskole i Odense

begynder sit 7de eetaarige Kursus den 1ste November 1914. — Forklassen 1ste September til 1ste November.

Enhver Oplysning gives og Indmeldelser modtages af Skolens Forstander Adjunkt Hansen, Læssøegade 33 (Telefon 1292) eller af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken.

Telefon 189 og 1789.

Repræsentant søges.

Dygtig, præsentabel Mand, som har virkelige Evner som Sælger, kan faa Plads som Repræsentant fra 1. Aug. 1914. Gage efter Overenskomst. Billet mrk. E 3765 modtager Bladets Annoncebureau (se Bagsiden).

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 15. | 1. August 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris,

mildt og blødt som ægte Apollinaris.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26II Kjøbenhavn K.

BRUG
RANDERS MARGARINE
er tilkendt Guldmedaille
BUDA-PEST 1907
Højeste Udmærkelse
AARHUS 1909
LÜBECK 1895
derfor
BEDST

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

D. Friis'

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland ordnes discret af
Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Butik i Hjørring

er ledig paa bedste og fineste Strøg. Nærmere ved
Konditor **Madié.**

En ældre Kolonialbutik

er til Leje til Oktober Flyttedag. Anvises Volden 4, 2. Sal, Aarhus.
Kramer.

Forretningslokale i Viborg.

Efter April Flyttedag 1915 bliver som Følge af Ejendommens Ombygning et ca. 279 Kv.-Alen stort Butikslokale med ca. 88 Kv.-Alen Baglokale og 161 Alen Udstillingskælder til Leje i Sct. Mathiasgade Nr. 27 (Byens Hovedgade). Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til **Sagfører H. F. Andersen i Viborg.**

Butik i Hjørring.

En ved Omforandring moderne indrettet Butik paa Byens bedste Plads kan faas til Leje til 1. September.
Jens Jensen Dam, Hjørring.

Butik i Hadsten

paa Byens bedste Strøg, ca. 150 Kv.-Alen Gulvflade, med Kontor, Lagerrum og Lejlighed efter Ønske, indlagt elektrisk Lys overalt, i Butiken har været dreven Galanteri og Isenkram i 11 Aar, staar til Leje til 1. November d. A.

NB. Samme Sted er en 4 Værelsers Lejlighed med Pigeværelse og alle Uđenomsbekvemmeligheder til Leje straks. Henvendelse til Cigarhandler **N. Nielsen.** Tlf. 61.

God gl. Urtekramforretning

er til Afstaaelse for Varernes Værdi paa Grund af Bortrejse, naar Handel kan ske hurtigt. Henvendelse til A. Salling, Heisesgade 24, København, efter Kl. 3 Efterm.

Købmandsforretning.

I en stor Landsby, hvor der er Herredskontor og Sygehus m. m., er en ca. 30 Aar gammel **Købmandsforretning** meget billig til Salg. Henvendelse til **M. Jørgensen,** Thyrasgade 4, Aalborg. Telefon 1614.

Frokostpakker
bringes ud i Byen.

Billig Middag
Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. **Telefon: Byen 3383.**

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

G'l. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde, — *Wilh. Saxtorph,* Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

·ALFA·

No. 56

PLANTE-MARGARINE

Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co

Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Den fynske Handelsdagskole i Odense

begynder sit 7de eetaarige Kursus den 1ste November 1914. — Forklassen 1ste September til 1ste November.

Enhver Oplysning gives og Indmeldelser modtages af Skolens Forstander Adjunkt Hansen, Læssøegade 33 (Telefon 1292) eller af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken.

Telefon 189 og 1789.

God Levevej.

En Forretning i Aarhus, 11 Aar gammel, kan faas til Købs. 3000 Kr. er nødvendig. En yngre Mand, selv uden Fagkundskab, kan skaffe sig en god Næringsvej. Billet mrkt. „1710", modt. **Buchtrups Ann.-Bur., Aarhus.**

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **C. Elholm Wollesen, Nakskov.**
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 16. | 15. August 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade

kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

BRUG
RANDERS MARGARINE
er tilkendt Guldmedaille
BUDA-PEST 1907
Højeste Udmærkelse
AARHUS 1909
LÜBECK 1895
derfor
BEDST

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

D. Friis'

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

— FOR ETABLERENDE. —

Køb og Salg af Købmandsforretninger i alle Brancher i Jylland ordnes discret af Kommissionsforretningen „MERKUR", Aarhus.

Nye Sommer Kursus!

Vore Elever bliver i et 15 Dages Kursus underviste i alt til Manufaktur-Dekoration henhørende saavel Herreekvipering som Trikotage, idet vi gaar ud fra at vore Elever skal være alsidig og ikke kun uddannes i Specialartikler, derfor

Ingen Afdelinger.

Forlang Katalog. Lakskrift Kursus.

Kursus kan begyndes naar ønskes.

Den moderne Vindues-Dekorations-Skole.

Christiansen & Petzelis.

København. Tlf. Byen 7050. Frederiksborggade 29.

Bemærk. Elever fra vor Skole har efter endt Kursus og vor Anbefaling erholdt Stillinger som Dekoratører i de største københavnske Magasiner bl. a. Dansk Vare Magasin (Magasin du Nord), Grome & Goldschmidts Hovedudsalg, Citygade saavel som i Udlandet f. Eks. Cøln, London o. s. v.

Butik i Hjørring

er ledig paa bedste og fineste Strøg. Nærmere ved Konditor **Madié.**

En ældre Kolonialbutik

er til Leje til Oktober Flyttedag. Anvises Volden 4, 2. Sal, Aarhus. **Kramer.**

Salg eller Bytte.

Paa Grund af anden Bestemmelse er min i god Fremgang værende Forretning, Omsætning 27 à 28,000 Kr. til Salg. Et kurant Varelager skal overtages til Faktura-Pris. Ca. 5000 Kr. nødvendig. I Mangel af Salg kan der byttes med en letsælgelig Landejendom **M. Hangaard Pedersen,** Hesselbjerg pr. Nykøbing, Mors. Stats-Tlf. 5, Hesselbjerg.

Hjørnebutiken,

Immervad 11 (lige for Torvehandelen) er til Leje ved Henvendelse til **Sagfører Glasius,** Vestergade 6 a, Aarhus.

En meget gl. Hørkram- og blandet Handel, godt beliggende paa Nørrebros bedste Forretningskvarter, god Butik og stor Plads til Kul, er gr. p. Bortcejse til Overtagelse straks, ca. 1200 Kr. Anvises N. C. Eliasen, Gasværksvej 11, København.

Butik i Hillerød.

Paa Hovedstrøget er en stor Butik med Kælder og Lagerrum til Leje til Oktbr. Flyttedag. Nærm. ved Henv. til Ejeren Vinhandler Petersen, **Slotsgade.**

Hjørnebutik

paa Hovedstrøget, Facade til 3 Gader, hvori der i 20 Aar har været dreven en rentabel Isenkramforretning, er til Leje til Oktober Flyttedag.

Badstuegade Nr. 4, Aarhus.

Butik i Viborg

paa det mest befærdede Strøg, midt imellem Banegaarden og St. Torv, er til Leje. **Brems,** Viborg.

Frokostpakker

bringes ud i Byen.

Billig Middag

Kl. 2—8.

Vegetarisk Restaurant POMONA.

Nørregade 7, 1. Sal. Telefon: Byen 3383.

Stort Bladhold. Rabat-Billetter. Ingen Drikkepenge.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde,

Wilh. Saxtorph, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Den fynske Handelsdagskole i Odense

begynder sit 7de eetaarige Kursus den 1ste November 1914. — Forklassen 1ste September til 1ste November.

Enhver Oplysning gives og Indmeldelser modtages af Skolens Forstander Adjunkt Hansen, Læssøegade 33 (Telefon 1292) eller af Skoleudvalgets Formand

Konsul Valdemar Gædecken.

Telefon 189 og 1789.

Butikslokale,

Valby Langgade, er billigt tilleje. Kan tiltrædes naarsomhelst. Anvises af Entreprenør Pedersen, **Langgade 52.** Sammesteds er tilleje nogle Skure til Oplag eller lign. Kontrakt afsluttes med

Sagfører Tønnesen,

Nørregade 13, København. Telefon Central 1136.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,
forfriskende og læskende.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

BRUG RANDERS MARGARINE er tilkendt Guldmedaille BUDA-PEST 1907 Højeste Udmærkelse AARHUS 1909 LÜBECK 1895 derfor BEDST

Anbefal „ODIN“ Maltekstrakt og Maltøl.

D. Friis' Bagepulvere Buddingpulvere Syltepulvere Æggepulvere Krydderier er altid det bedste

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger

Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktbr. til Forstanderen.

Bestyrelsen.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Frode Bender	Grønnegaarden“.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. Christiansen	Skolegade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko“	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj“.
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsgade 30, 1.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	W. Leisner	Østergade 19, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Terkeldsen	Carl Bechgaard,
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Steen-Andersen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri“, Svingelsvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	Knud Olsen	Engl. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	Viggo Jacobsen	Konsul Larsen	Bogholder Axel Holbæk	
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Sædingevej
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo“	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem“	Holger Hansen	Villa „Solhjem“.
Struer	M. M. Andersen	Asp. Brugsf. pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	M. Hansen Pihl		K. Hansen	Carlsfeldtvej.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa“	C. V. Jacobsen	„Alfa“.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	H. I. Hansensvej.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Aktieselskabet

„Den danske Mælkekondenseringsfabrik",

NAKSKOV.

Fabrikation af sukret og usukret kondenseret Sødmælk, skummet Mælk og Fløde. **Eneforhandler for Danmark: Grosserer Cornelius Stau, Kjøbenhavn.**

Desuden Fabrikation af Fløde paa Flasker af fortrinlig Kvalitet.

Eneforhandlere: Grosserer Styhr & Kjær, Kjøbenhavn og Konservesfabriken „Lolland", Nakskov.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag $6^1/_2$—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm.

Kursus for unge Mænd Oktober-Marts. Alm. Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost. 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse indsendes til By- eller Sogneraad inden 1ste Maj.

Fru *Ludi Petersen,* Forstanderinde,

Wilh. Saxtorph, Forstander.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af Fru Ludi Petersen, „Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA,** KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

Købmandsskolen.

Aftenskolerne for Mænd og Kvinder begynder et nyt Skoleaar den 1ste September.

Indmeldelser modtages fra d. 18. til d. 26. August:

Hovedskolen: **Fiolstræde 44** (Mænd) Kl. 12—1 Form. og 7—9 Aften. Søndag 9—11 Form.

Vestre Afdeling: **Forchhammersvej 18** (Mænd) Kl. 12—1 Form. og 7—$8^1/_2$ Aften.

Afdelingen for Kvinder: **Larslejstræde 5** Kl. 7—$8^1/_2$ Aften.

Undervisningstiden mellem Kl. 6 og 10 Aften saavidt muligt **efter Elevernes eget Valg.** Der vil ogsaa blive givet **Lærlingeundervisning i Formiddagstimer.**

Undervisningsplan udleveres til ovennævnte Tider paa Skolernes Kontorer.

Den etaarige Dagskole begynder et nyt Skoleaar den 1. Novbr. Indmeldelse hertil i Hovedskolen fra 15de September.

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris,
mildt og blødt som ægte Apollinaris.

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS XEROFORM SÆBE
25 ØRE STK.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA"
MARGARINE

CINGALA THE
C. J. CARØE'S IMPORT
Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI'S Bouillon-Terninger
MAGGI 5 Øre

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

BRUG RANDERS MARGARINE er tilkendt Guldmedaille BUDA-PEST 1907 Højeste Udmærkelse AARHUS 1909 LÜBECK 1895 derfor BEDST

Anbefal „ODIN" Maltekstrakt og Maltøl.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger

Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktbr. til Forstanderen.

Bestyrelsen.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Frode Bender	Grønnegaarden".
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. Christiansen	Skolegade 68	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	P. A. Petersen	Fr. Hansen	H. H. Bay	Poul Lieberkind.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsgade 30, 1.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	W. Leisner	Østergade 19, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Terkeldsen	Carl Bechgaard,
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Steen-Andersen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen	Alfred Larsen	Herreekviperingsforretningen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	Knud Olsen	Engl. Bekl. Magasin	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Johan K. Kjeldsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	Viggo Jacobsen	Konsul Larsen	Bogholder Axel Holbæk	
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Sædingevej
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Ousbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Asp. Brugsf. pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	M. Hansen Piil		K. Hansen	Carlsfeldtvej.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P. Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	H. I. Hansensvej.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Købmandsskolens etaarige Dagskole

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette

begynder 1ste November.

Samtidig begynder **den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.

Minimumsalder til den etaarige Skole er 16, til Forberedelsesklassen ca. 15½ Aar.

Indmeldelse inden 10de Oktober. Program udleveres og Oplysninger gives paa Skolen, Fiolstræde 44, Kjøbenhavn, hvor Forstander **L. Jacobsen** træffes 12—1.

Købmandshvile.

Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere, Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Alm. Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag; Betaling for Undervisning, Bolig, Kost: **Mænd 45 Kr., Kvinder 40 Kr.** pr. Md.

Nogle Pladser paa Vinterskolen er paa Grund af de urolige Forhold blevet ledige.

Kvinder, som ønsker Understøttelse til Sommerskolen, maa indgive Ansøgning til Sogne- eller Byraad inden 1ste November.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages:

Fru *Ludi Petersen*, f. Dodt, Forstanderinde. — *Wilh. Saxtorph*, Forstander.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.**

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

6. November nye Hel- og Halvaarskursus. Skolen staar i Forbindelse med Landets største **Engageringskontorer.** Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** samt Skema til **Friplads** og **Statsunderstøttelse** (ca. 400 Kr.).

Telefon 1400. **Julius Møller,** cand. mag.

Aarhus Handelshøjskole,

Vestergade 8. **Aarhus.** Telefon 1179.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette (samme Eksamen som ved Landets øvrige Handelshøjskoler.

1. November optages mandlige og kvindlige Elever til 1/1 og 1/2 Aarskursus. Skolen er grundlagt 1895. Elevantal til Dato ca. 1400. Til Fripladser ca. 2000 Kr. aarlig. **Forlang** Program og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser (højeste Understøttelse til udenbys Elever **480 Kr.** til indenbys **240 Kr.**). De bedste Pladser opnaas fra Aarskursus.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer.

NB. Støttet og anbefalet af Foreninger og af over 100 jydske Forretningsmænd.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 19. 1. Oktober 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis'S
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Efft.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8		
Isenkram	Chr. Hansen	Knudrisgade 32	Sigvard Hansen	Studsgade 3, 1.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	L. Hartogs	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	Lauritz Madsen	Tordenskjoldsgade 15	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	Chr. Winther	Jernbanegade.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	S. Kaastrup-Jensen	Carl Rasmussen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorenzen	P. Blicher.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Langhoff	Søndergade 20.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Efft.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Steen-Andersen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	M. Larsen	Færgelandet.
Nibe	J. J. Sørensen	Jørgen Odgaard	J. J. Sørensen	Jørgen Odgaard.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Marius Mikkelsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	Viggo Jacobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Nørregade.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	M. Hansen Pihl		K. Hansen	Carlsfeldtvej.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

(Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA**, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

1ste Klasse:

1/1 Lod Kr. 1,20. 1/2 Lod 70 Øre.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, Aalborg.

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

6. November nye Hel- og Halvaarskursus. Skolen staar i Forbindelse med Landets største **Engageringskontorer.** Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** samt Skema til **Friplads** og **Statsunderstøttelse** (ca. 400 Kr.).

Telefon 1400. **Julius Møller,** cand. mag.

Købmandshvile.

Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere, Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Alm. Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag; Betaling for Undervisning, Bolig, Kost: **Mænd 45 Kr., Kvinder 40 Kr.** pr. Md.

Nogle Pladser paa Vinterskolen er paa Grund af de urolige Forhold blevet ledige.

Kvinder, som ønsker Understøttelse til Sommerskolen, maa indgive Ansøgning til Sogne- eller Byraad inden 1ste November.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages:

Fru *Ludi Petersen*, f. Dodt, Forstanderinde. *Wilh. Saxtorph*, Forstander.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger

Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Handelsministeriet inden 1. Novbr. Skema faas paa Skolen.

Bestyrelsen.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.
Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 20. 15. Oktober 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,

forfriskende og læskende.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe 25 øre stk.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens „Vegetaria" Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Cingalla The

C. J. Carøes Import

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Sylteppulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Lars ns Eftf.
Overgade n. V. 39.
København

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Volden 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Isenkram	Chr Hansen	Knudrisgade 32		
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	A. Jacobsen	Assensgade 34		
Manufaktur	C. Jepsen	Faaborggade 15		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	L. Hartogs	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Caspersvej	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	Chr. Winther	Jernbanegade.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Johs. Elding	Marienlyst Alle 13	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Frederiksværksvej.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorenzen	P. Blicher.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Tellmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Hartvig Andersen	Johs. Halvorsen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Langhoff	Søndergade 20.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	Poul A Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Steen-Andersen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	J. J. Sørensen	Jørgen Odgaard	J. J. Sørensen	Jørgen Odgaard.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Marius Mikkelsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	Viggo Jacobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Nørregade.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	R. Sjørup-Nielsen	Frederiksgade 32	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C Rasmussen	Georg Hansen.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	M. Hansen Pill		K. Hansen	Carlsfeldtvej.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Nyboesgade 4.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag $6^1/_2$—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til Værdi 1 Million 132,670 Kr.

1ste Klasse:

$^1/_1$ Lod Kr. 1,20. $^1/_2$ Lod 70 Øre.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, Aalborg.

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

6. November nye Hel- og Halvaarskursus. Skolen staar i Forbindelse med Landets største **Engageringskontorer.** Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** samt Skema til **Friplads** og **Statsunderstøttelse** (ca. 400 Kr.).

Telefon 1400. **Julius Møller,** cand. mag.

Købmandshvile.

Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere, Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Alm. Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag; Betaling for Undervisning, Bolig, Kost: **Mænd 45 Kr., Kvinder 40 Kr.** pr. Md.

Nogle Pladser paa Vinterskolen er paa Grund af de urolige Forhold blevet ledige.

Kvinder, som ønsker Understøttelse til Sommerskolen, maa indgive Ansøgning til Sogne- eller Byraad inden 1ste November.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages:

Fru *Ludi Petersen,* f. Dodt, Forstanderinde — *Wilh. Saxtorph,* Forstander.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger

Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Handelsministeriet inden 1. Novbr. Skema faas paa Skolen.

Bestyrelsen.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 21. | 1. November 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris, mildt og blødt som ægte Apollinaris.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

Delor Cognac fra 1,50 Btl. Peter Jensen Gildsig & Larsens Eftf. Overgade n. V. 39. København.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Sørensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Caspersvej	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	Chr. Winther	Jernbanegade.
Grenaa	Aage Mikkelsen	Vestergade 7	M. Holm	Edvard Jørgensen.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 72	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	K. A. Skodstrup	Købmand Mathiasen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Alstrup	Torvet 3.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen	Axel Jensen	Steen-Andersen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn	O. Nielsen	Isenkræmmer Jahn.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Marius Mikkelsen	Adelgade 19, 1.
Ringkøbing	Viggo Jacobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Nørregade.
Sakskøbing	Chr. Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	Chr. Støvlbæk	J. Chr. Stilling	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Knudsen	Ejner Knudsen	Løvegade 34.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	C. Rasmussen	Georg Hansen.
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	E. Smith	Vestergade 44.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	P. Jensen	Carl Toft	H. Schack	Slagteriet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

BRASSO

FLYDENDE METAL PUDSE-EXTRAKT

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Material-Kommis,

— helst kendt med Farver og Tapet — som vil besøge Landkøbmænd de 5 Dage i Ugen kan faa en godt lønnet Plads straks eller til December.

Maa være organiseret og absolut ædruelig.

Billet, mrkt. **307,** til Bladets **Annonce-Administration, Falkonerallé 122, København F.**

Købmandshvile.

Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere, Hørsholm.

Kursus for Mænd: Oktober-Marts.
Kursus for Kvinder: Maj-Juli.

Alm. Højskoleundervisning, Sprog og Handelsfag; Betaling for Undervisning, Bolig, Kost: **Mænd 45 Kr., Kvinder 40 Kr.** pr. Md.

Nogle Pladser paa Vinterskolen er paa Grund af de urolige Forhold blevet ledige.

Kvinder, som ønsker Understøttelse til Sommerskolen, maa indgive Ansøgning til Sogne- eller Byraad inden 1ste November.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages:

Fru *Ludi Petersen,* f. Dodt, Forstanderinde — *Wilh. Saxtorph,* Forstander.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, Aalborg.

Dagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

6. November nye Hel- og Halvaarskursus. Skolen staar i Forbindelse med Landets største **Engageringskontorer.** Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** samt Skema til **Friplads** og **Statsunderstøttelse** (ca. 400 Kr.).

Telefon 1400. **Julius Møller,** cand. mag.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger

Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Handelsministeriet inden 1. Novbr. Skema faas paa Skolen.

Bestyrelsen.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Øst en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 22. 15. November 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Skattefri Porter,

under Alkoholgrænsen.

Wørning & Petersens Xeroform Sæbe 25 øre stk.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. Caroe's Import

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Anbefal

„ODIN"

Maltekstrakt

og

Maltøl.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1. Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Sørensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Fr. Havemann	Andr. Bidstrup, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Caspersvej	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	Chr. Winther	Jernbanegade.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	Gustav Nord	Lillegade 9.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Henry Christensen	Slotsmøllen	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	K. A. Skodstrup	Købmand Mathiasen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Alstrup	Torvet 3.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Marius Mikkelsen	Frederiksplads 10, 2.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Nørregade.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Alfred C. K. Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	Chr. Støvlbæk	J. Chr. Stilling	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Elna Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

Material-Kommis,

— helst kendt med Farver og Tapet — som vil besøge Landkøbmænd de 5 Dage i Ugen kan faa en godt lønnet Plads straks eller til December.

Maa være organiseret og absolut ædruelig.

Billet, mrkt. **307,** til Bladets **Annonce-Administration, Falkonerallé 122, København F.**

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Lagermans Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 7 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: C. Elholm Wollesen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! EINAR RING. Bemærk!
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 23. 1. December 1914. 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis'ᵉ

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Anbefal

„ODIN"

Maltekstrakt

og

Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1; Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Sørensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Fr. Havemann	Andr. Bidstrup, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	Chr. Winther	Jernbanegade.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	Gustav Nord	Lillegade 9.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Henry Christensen	Slotsmøllen	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvej.n
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Tellmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	K. A. Skodstrup	Købmand Mathiasen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Alstrup	Torvet 3.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Østergade 8	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Marius Mikkelsen	Frederiksplads 10, 2.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	Frk. C. Nørrelund	Nørregade.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	K. Ulrich Hansen	Onsbjerg pr. Koldby.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2, 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Elna Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	Svend Skov	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. **26 Skindergade, København.**

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 24. | 15. December 1914. | 14de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand, forfriskende og læskende.

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F, Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Møllergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	Gustav Nord	Lillegade 9.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Henry Christensen	Slotsmøllen	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8 – 9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	K. A. Skodstrup	Købmand Mathiasen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Alstrup	Torvet 3.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. K. M. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr. Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2, 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Møllergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	F. C. Bendixsen.
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1 Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker - Kbvn. F

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Lagermans Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 1. | 1. Januar 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris,

mildt og blødt som ægte Apollinaris.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe 25 øre stk.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens „Vegetaria" Margarine

Cingalla The

C. J. Carøes Import

Kun én Kvalitet

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n V. 39.
Københavns.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5, Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Henry Nielsen	Victor Sørensen.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	Gustav Nord	Lillegade 9.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Henry Christensen	Slotsmøllen	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Tellmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt			
Central Afd.	Søren Møller	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	K. A. Skodstrup	Købmand Mathiasen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Alstrup	Torvet 3.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. K. M. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr. Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2, 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth	Th. Pontoppidan	Trojel & Hjorth.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4.
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1 Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. · Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Lagermans Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.
Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 2. | 15. Januar 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Skattefri Porter, under Alkoholgrænsen.

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Ettf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 72.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasin
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Højrup	Købmd. Bjørn.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 28	Carlitta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Henry Christensen	Slotsmøllen	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	K. A. Skodstrup	Købmand Mathiasen, Rudkøbing	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	V. Alstrup	Torvet 3.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Ettf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. C. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. K. M. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	K. Ramsing-Jensen	Andelsslagteriet	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	Aage Byrum	Jens Overgaard	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2, 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Peter Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4.
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Michael Nielsen	Hvidehus Boglade	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Anton Nielsen	Vendergade 7	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Ejnar Midtgaard	Fr. Bruun	Th. Clausen	Færgegaardsvej, Madsnedsund.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 3. | 1. Februar 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Skattefri Porter,

under Alkoholgrænsen.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe 25 øre stk.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens Vegetaria Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Cingalla The

C. J. Carøe's Import

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

D. Friis'
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasinet.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	Chr. Winther	Jernbanegade	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Højrup	Købmd. Bjørn.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 29 (tr. 8—9 Aft.)	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	L. Bonde-Petersen	Morellgade.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Johs. N. Gammel	Frisegade 28.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr. Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2, 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4.
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Chr. Glud	Peter Hviid	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Harry Holm		R. Krogh	Johs. Nytofte

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

— Danmarks fineste Taffelvand —
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1 Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Lagermans Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98
(H). af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! EINAR RING. Bemærk!
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.
Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. København.

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 4. | 15. Februar 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,

forfriskende og læskende.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe 25 Øre Stk.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens „Vegetaria" Margarine

Cingalla The

C. J. Carøes Import

Kun én Kvalitet

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Sylтepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 8.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasinet.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	Anna Krøyer	Axel B. Lange.
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 29 (tr. 8—9 Aft.)	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Alfr. Schmidt	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Søren Møller			
Kolonial	Wulff Beermann			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	Karl Sørensen	A/S N. A. Christensen & Co.	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	E. Carlo Petersen	Claudi Hansen	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Frederik Jacobsen	Valdemarsgade 2, 1.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	Kedelsmedestræde 1.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Chr. Glud	Peter Hviid	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Harry Holm		R. Krogh	Johs. Nytofte

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler **Chokolade** faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

—Danmarks fineste Taffelvand—
Sct. Nicolaus-Kilde-Apollinaris!
faaes i enhver 1Kl. Forretning. Telf. 390, Aarhus.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Tobaksfabrikker.

— JYLLAND —

Hobro. **Hobro Tobaksfabrik.**
Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Randers. **P. P. Dommerby.**
Cigarer — Skraa — Røgtobakker.

Randers. **Martin Hartz.**
Tlf. 561.
Skraa, Snuus og Cigarer.

Kolonial en gros.

Holstebro. Christian Petersen. Tlf. 260.

Oplag af A/S H. Steensens Margarine, Repræsentant for Midtjydsk Kafferisteri og The-Import, Herning, Eriksen & Christensen, Esbjerg, J. Villemoes, Esbjerg.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 5. | 1. Marts 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris, mildt og blødt som ægte Apollinaris.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

CINGALLA THE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis'
Bagepulvere
Buddingpulvere
Sylтepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasinet.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	E. E. Jensen	Slotsgade 29 (tr. 8—9 Aft.)	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Tellmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. C. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Anton Petersen	Peter Axelse.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Chr. Glud	Peter Hviid	S. Bach-Sørensen	Dumpen 10, 2.
Vordingborg	Harry Holm		R. Krogh	Johs. Nytofte

Kolonialbutik

med Inventar, Kontor og Lagerrum i en stor Ejendom i Nyborg, hvori der i 7 Aar med Held har været drevet en stor Forretning, kan faas til Leje til April Flyttedag 1915.

Reflekterende bedes henvende sig hos **Vald. Andersen, Nørre Boulevard 80, Nyborg.**

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2. **Aarhus.** Telefon 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hél- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden **1. April** til Forstanderen.

Bestyrelsen.

Hobro Tobaksfabrik.

Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe Normalsæbe, medicinske Sæber etc Falkenergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

Anerkendt af Staten og Handelsstanden.

4. Maj nye Hel- og Halvaarskursus. Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** og Fortegn. over de mange **kendte Firmaer,** der har engageret Elever fra Skolen.

Ca. 4500 Kr. er i 1914 tildelt Skolens Elever i **Statsunderstøttelser** og **Fripladser.** Skema til Ansøgn. sendes.

Julius F. Møller. cand. mag.

Et dannet, ungt Menneske,

18 Aar, søger Plads paa et Kontor, hvor han kan faa en god Uddannelse. Dygtig til Regning og Skrivning. Nærmere Oplysninger faas hos

Mejerieejer Ligaard, Nordregrave 7, Randers.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

HOTEL SKANDINAVIEN, NAKSKOV.
Telefon 132. Anbefales. Telefon 132.
Harald Rasmussen.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

P. H. RÜBECK.
1ste Kl. Herreskrædderi.
Tlf. 148. MARIEBO. Tlf. 148.

JOHANNES NIELSEN.
1. Kl. Herreskræderi.
Tlf. 92. SAKSKØBING. Tlf. 92.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1915. 15de Aargang.

A/S De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Skattefri Porter,
under Alkoholgrænsen.

WORNING & PETERSENS
XEROFORM SÆBE

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Dr. Margrethesvej 17		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Sigvard Hansen	Studsgade 42, 2.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	J. P. Godtfredsen	Villa „Højbo"	E. Westermann	Kongensgade 7 B.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasinet.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	Købmand Thye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	John Pedersen	Nørrebro 71.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr. Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Anton Petersen	Peter Axelse.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Chr. Sørensen	Korsgade 33.
Viborg	Chr. Glud	Peter Hviid	Karen Petersen	Fabrikant Ryberg.
Vordingborg	Harry Holm	Uhrmager Andersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Kolonialbutik

med Inventar, Kontor og Lagerrum i en stor Ejendom i Nyborg, hvori der i 7 Aar med Held har været drevet en stor Forretning, kan faas til Leje til April Flyttedag 1915.

Reflekterende bedes henvende sig hos **Vald. Andersen, Nørre Boulevard 80, Nyborg.**

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2. **Aarhus.** Telefon 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hél- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden **1. April** til Forstanderen.

Bestyrelsen.

Hobro Tobaksfabrik.

Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

Tuborg Pilsner

foretrækkes af Ølkendere.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve ra dette.

Anerkendt af Staten og Handelsstanden.

4. Maj nye Hel- og Halvaarskursus. Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** og Fortegn. over de mange **kendte Firmaer,** der har engageret Elever fra Skolen.

Ca. 4500 Kr. er i 1914 tildelt Skolens Elever i **Statsunderstøttelser** og **Fripladser.** Skema til Ansøgn. sendes.

Julius F. Møller. cand. mag.

Et dannet, ungt Menneske,

18 Aar, søger Plads paa et Kontor, hvor han kan faa en god Uddannelse. Dygtig til Regning og Skrivning. Nærmere Oplysninger faas hos

Mejerieejer Ligaard, Nordregrave 7, Randers.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **P. Hansen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. **Barber og Frisør.** Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 7. | 1. April 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CAROES IMPORT

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Anbefal

„ODIN"

Maltekstrakt

og

Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23, Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8	Chr. Jørgensen	Vestergade 8.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nielsen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	A. K. Nielsen	London Magasinet.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	A. Lorenzen	A. Steengaard.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	Johs. Meldal	Villa „Abri", Svingelsvej	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Anton Petersen	Peter Axelse.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	C. V. Jacobsen	„Alfa".
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Chr. Glud	Peter Hvlid	Karen Petersen	Fabrikant Ryberg.
Vordingborg	Harry Holm	Uhrmager Andersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm

Kursus for Mænd: Oktober—Marts. Almindelig Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse maa indsendes til Byraad eller Sogneraad i Ansøgerens Hjemsted **inden** 1. Maj.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen.* Forstanderinde. — *Alfred Palludan.* Forstander.

Telefon: **Hørsholm 65.**

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2. **Aarhus.** Telefon 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hél- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra November indsendes til Handelsministeriet inden **15. Maj.** Skema faas paa Skolen.

Bestyrelsen.

Hobro Tobaksfabrik.

Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe Normalsæbe, medicinske Sæber etc Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

Anerkendt af Staten og Handelsstanden.

4. Maj nye Hel- og Halvaarskursus. Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** og Fortegn. over de mange **kendte Firmaer,** der har engageret Elever fra Skolen.

Ca. 4500 Kr. er i 1914 tildelt Skolens Elever i **Statsunderstøttelser** og **Fripladser.** Skema til Ansøgn. sendes.

Julius F. Møller. cand. mag.

Et dannet, ungt Menneske,

18 Aar, søger Plads paa et Kontor, hvor han kan faa en god Uddannelse. Dygtig til Regning og Skrivning. Nærmere Oplysninger faas hos

Mejerieejer Ligaard, Nordregrave 7, Randers.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **P. Hansen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 8. | 15. April 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand, forfriskende og læskende.

Worning & Petersens XEROFORM SÆBE

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	Chr. Jørgensen	Vestergade 8.
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Chr. Jørgensen	Vestergade 8		
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Hjørringvej 1.
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	A. Steengaard	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	L. P. Larsen	Kristoffer Madsen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	H. Busted	Vett & Wessel	Bankbogholder Bisgaard	Højskolehjemmet.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	Robert Hansen	Otto Agerskov, Tranebjerg	J. Nielsen	Hans Flinch, Tranebjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	Anton Petersen	Peter Axelse.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Chr. Glud	Peter Hvild	Karen Petersen	Fabrikant Ryberg.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere
„Købmandshvile", Hørsholm

Kursus for Mænd: Oktober—Marts. Almindelig Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse maa indsendes til Byraad eller Sogneraad i Ansøgerens Hjemsted **inden** 1. Maj.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen.* Forstanderinde. — *Alfred Palludan.* Forstander.

Telefon: **Hørsholm 65.**

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2. **Aarhus.** Telefon 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hél- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra November indsendes til Handelsministeriet inden **15. Maj.** Skema faas paa Skolen.

Bestyrelsen.

Hobro Tobaksfabrik.

Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

Anerkendt af Staten og Handelsstanden.

4. Maj nye Hel- og Halvaarskursus. Forlang **Plan** med **Eksamensresultater** og Fortegn. over de mange **kendte Firmaer,** der har engageret Elever fra Skolen.

Ca. 4500 Kr. er i 1914 tildelt Skolens Elever i **Statsunderstøttelser** og **Fripladser.** Skema til Ansøgn. sendes.

Julius F. Møller. cand. mag.

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

1ste Klasse:

1/1 Lod Kr. 1,20. 1/2 Lod 70 Øre.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Variété og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 9. | 1. Maj 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA"

Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Apollinaris,

mildt og blødt som ægte Apollinaris.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 233	Chr. Jørgensen	Vestergade 8.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Danmarksgade 37	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Telegrafstationen.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1. 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

God Stilling.

En intelligent ung Mand, der er perfekt i Dansk og har nogen Evne i Retning af Agentvirksomhed, kan faa en god Plads paa et større Bladkontor i Provinsen. Han skal bestride Pladsen som Korrekturlæser, Inkassator og Annonceagent. Lønnen er 100 Kr. maanedlig fast og Procenter af de tegnede Annoncer. Billet, mrkt. B 31, bedes tilsendt D. H. & K. M. T.s Annonce-Administration, Falkonerallé 122, København F.

Hobro Tobaksfabrik.

Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

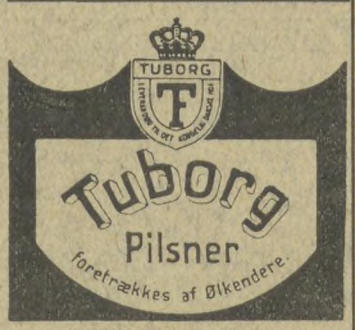

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere „Købmandshvile", Hørsholm

Kursus for Mænd: Oktober—Marts. Almindelig Højskoleundervisning, **Sprog** og **Handelsfag.**

Betaling for Undervisning, Bolig og Kost, 45 Kr. pr. Md.

Ansøgninger om Amtsunderstøttelse maa indsendes til Byraad eller Sogneraad i Ansøgerens Hjemsted **inden** 1. Maj.

Oplysninger gives, Indmeldelser modtages af:

Fru *Ludi Petersen.* Forstanderinde. — *Alfred Palludan.* Forstander.

Telefon: **Hørsholm 65.**

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af

Foreningen af jydske Handelsforeninger,

Hans Brogesgade 2. **Aarhus.** Telefon 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. Maj begynder nye **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra November indsendes til Handelsministeriet inden **15. Maj.** Skema faas paa Skolen.

Bestyrelsen.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **P. Hansen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 10. 15. Maj 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Skattefri Porter, under Alkoholgrænsen.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

MADSEN & WIVEL

Parfumerier & Toiletteartikler

En gros.

Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

Anbefal

„ODIN"

Maltekstrakt

og

Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	Chr. Jørgensen	Vestergade 8.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Niels Eriksen	Bay Jensen.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	H. Søgren-Petersen	Godthaabs Alle 12.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Anker Petersen	Medom & Jacobsen
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Oscar Bruun & Co.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	N. Clausen	Skive Bank.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Joh. Ejboe	Jernbanevej	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Aage Ernst	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

Stuebutik

med 2 Vinduer tilleje paa **Vesterbrogade 91, København.** Butiken er særlig egnet til Urtekram- eller Mel- og Grynhandel. Telefon Vester 3436, København.

Vestergade 14, København.

Hjørnebutiken med Loftsplads til Lager

kan faas tilleje: kan indrettes efter Lejerens Ønske.

Anvises af

Overretssagfører Oluf Bay,
Niels Hemmingsensgade 9.

Hobro Tobaksfabrik.

Husk Hobro Skraa- og Røgtobak.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Enhver Medhjælper ved af Erfaring, hvor ubehageligt den idelige Haandvask virker paa Hænderne, der bliver røde og udsatte for Frost.

Dette undgaas ved stadig Brug af Spiræa

Sæben, som holder Huden hvid og smidig og beskytter mod Frost! Brug Spiræa Sæben — saa anbefaler De den!

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Niels Brocks Handelsskole.

2-aarig Handelsskole, der bygger paa Realeksamen.
Nyt Skoleaar begynder **d. 20. August.** Ansøgninger om Fripladser indsendes **inden 15. Juni.**
Indmeldelser modtages og Forespørgsler besvares af
Forstander L. Jacobsen, Fiolstræde 44, KøbenhavnK.

For Grosserersocietetets Komité:
C. Lillienschiold. Otto Petersen.
Westy Stephensen.

Den jydske Handelshøjskole

oprettet af
Foreningen af jydske Handelsforeninger,
Hans Brogesgade 2. **Aarhus.** Telefon 1883.
Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
1. Maj begynder nye **hél- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra November indsendes til Handelsministeriet inden **15. Maj.** Skema faas paa Skolen.
Bestyrelsen.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)
Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI. -.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 11. | 1. Juni 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. overandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Ettf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5. Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23, Tlf. Godthaab 1443.
Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	Chr. Jørgensen	Vestergade 8.
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3		
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Einar Petersen	Sct. Annagade 23	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Briksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. M. Nielsen	Fredr. Bangs Eftflg.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Johs. Hansen	Fr. Brandt.
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Poul Christensen	V. Preuss.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	P. Christensen	Jernbanegade 1.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

Butiker.

Fortegnelse over Butikker med eller uden Beboelse udleveres eller tilsendes fra A/S **Detailhandlerbanken** i Likv., **Farvergade 2, 1., København.** Telef. 5696.

Butiker Rantzausg. 38.

2 nyistandsatte Butiker, der kan indrettes efter Lejerens Ønske, er til Leje straks. Nærmere **Sagfører Carl Herforths Kontor,** Amagertorv 19, København. Telef. 4452.

Cigar- og Vinhandel.

For en ung Mand med en mindre Kapital bliver en fortrinlig Butik ledig til Oktober Flyttedag, Frederiksborggade 20, København, ligeved den kommende Boulevardbanestation. Nærmere Oplysninger Bendixsen & Co., samme Sted.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.
Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Niels Brocks Handelsskole.

2-aarig Handelsskole, der bygger paa Realeksamen.

Nyt Skoleaar begynder **d. 20. August.** Ansøgninger om Fripladser indsendes **inden 15. Juni.**

Indmeldelser modtages og Forespørgsler besvares af

Forstander L. Jacobsen, Fiolstræde 44, KøbenhavnK.

For Grosserersocietetets Komité:

C. Lillienschiold. Otto Petersen.
Westy Stephensen.

Butiker.

I det nye Ejendomskompleks Amagerbrogade Nr. 2, lige over for Vennelyst, bliver til Oktober Flyttedag udmærkede Butiker til Leje, som kan indrettes efter Lejernes Ønske.

Anvises fra Kontoret, Ved Amagerport Nr. 5. Telf. 9566.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. VINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

Enhver Medhjælper bør eje

Hage's Haandbog i Handelsvidenskab.

Pris indb. 23 Kr.

For at lette Medhjælperne Anskaffelsen tilbyder vi at levere Bogen mod en maanedlig Ratebetaling af 2 à 3 Kr.

Bog- og Papirhandelen „FREMAD".
Frederiksborggade 33. **København.**

JENSEN & RØNAGER.

BOGTRYKKERI.
PAPIR EN GROS.
PRÆGEANSTALT.

DR. TVÆRG. 9. : KØBENHAVN K.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 12. 15. Juni 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise-Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

WORNING & PETERSENS

XEROFORM SÆBE

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

CINGALLA THE

C. J. CARØE'S IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—5. Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	J. Siew	Søndergade 17		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	Carl Jensen	Vesterallé 23 3.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ebeltoft	Ferd. Jensen	Peder I. Winge	Ferd. Jensen	Peder I. Winge.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	O. Elmer	„Messen"	E. Høyrup	Lillegade 47.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	Otto Brændrup	Ove Johansen	Otto Brændrup	Ove Johansen.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Poul Christensen	V. Preuss.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	P. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	P. Christensen	Jernbanegade 1.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

Niels Brocks Handelsskole.

2-aarig Handelsskole, der bygger paa Realeksamen.

Nyt Skoleaar begynder **d. 20. August.** Ansøgninger om Fripladser indsendes **inden 15. Juni.**

Indmeldelser modtages og Forespørgsler besvares af

Forstander L. Jacobsen, Fiolstræde 44, KøbenhavnK.

For Grosserersocietetets Komité:

C. Lillienschiold. Otto Petersen.
Westy Stephensen.

Grundet paa Sygdom

ønskes min Forretning (Kolonial-, Foderstof- og Tømrerforretning) afstaaet straks. Forretningen kan faas til Købs eller til Leje. Henvendelse til **Chr. Korsholt,** N. Bindslev pr. Sindal Station.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

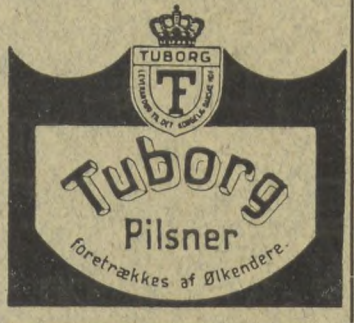

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Indreglstr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Firmaet Peter Ibsens i en lang Aarrække drevne Isenkram- og Værktøjsforretning i Kronprinsensgade 3, Kjøbenhavn, er til Afstaaelse straks ved Henvendelse i Forretningen mellem Kl. 10—12 og 2—5.

Urtekrambutik

med **3 Værelser, Køkken** og **stor Kælder** er **straks** til Leje i **Wesselsgade 6.** Kontrakt afsluttes med Højesteretssagfører **G. Schaw,** Amagertorv 24, Københavns.

Cykle- og Isenkramforretning.

En i flere Aar veldreven Cykle- og Isenkramforretning er paa Grund af kronisk Sygdom til Salg. Kan ombyttes med en Landejendom. **Kr. Kristensen,** Thorsø St.

Svanholmsvej 12.

Hørkrambutikken med tilhørende 3 Værelser, Køkken og Kulkælder, drevet af samme Lejer i ca. 14 Aar, er til Leje til Oktober Flyttedag. Anvises af **Peter Starck,** Svanholmsvej 12, St., Københavns.

Hjørnet af Skinderg. og Købmagerg.,

Indgang Skindergade 4. Høj Stuebutik fra Oktober eller straks. Halvaarlig Leje 375 Kr. Anvises fra **C. Willumsen,** Børnekonfektion, Købmagergade 49. Københavns.

Telefon 520. **Telefon 520.**

Butik i Slagelse.

En god Butik med stort Bagværelse, beliggende paa en af Slagelse Bys bedste Handelsgader, særlig passende for al Handel, kan straks eller senere faas til Leje. Møbelhandler **E. Møller, Slagelse.**

Urtekrambutik,

18 Aar gl., med 3 Værelser, Køkken, 2 store Kældere, stort Kvistv. og Pulterkammer, beliggende **Jagtvej 52, Københavns,** Hjørnet af Nørrebros Runddel, er til Leje straks. Anvises fra Butikken, Telf. Taga 516.

Vin- og Cigarhandel ell. lign.

For en ung Mand med en mindre Kapital bliver en fortrinlig Butik ledig til Oktober Flyttedag. **Frederiksborggade 20, Københavns,** lige ved den kommende Boulevardbanestation. Nærmere Oplysninger Bendixen & Co., samme Sted.

Hellerup.

Strandvej 201, udfor 5 Øres Takstgrænsen i det store Ejendomskompleks, Hj. af Ahlmanns Alle, er tilleje til Flyttedagen en udmærket **Butik med Bagværelse og Kælder.** Anvises af Vicevært Jensen. Kontrakt med Overretssagfører **Dyrhauge,** Københavns. Telefon 2845.

Colonial-, Hørkram- og Grøntforretning.

Stor Butik med 2 Værelser, Pigeværelse, **godt beliggende,** er billig til Salg straks paa Grund af Sygdom. Billet mrkt. 75 modt. **Ann.-Kt,, Nørrebrogade 122, Københavns,** i 2 Dage.

Cigar- og Vinforretning,

drevet af en Mand i 6 Aar, med god Oms., Leje 500 Kr., sælges for Værdien, ca. 800 Kr. Købmand **A. Sørensen,** Svanevej 2, 1., Københavns, efter 4.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A/S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 13. 1. Juli 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,

forfriskende og læskende.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens „Vegetaria" Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Th Jensen	Ingerslevsplads 3		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	Carl Jensen	Vesterallé 23³.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Ove Johansen	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Carla Petersen	Borgerskolen.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	P. Christensen	Jernbanegade 1.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

Blandet Kolonialforretning

paa Landet, Omsætning ca. 20.000 Kr., kan faaes straks eller lidt senere paa gode Betingelser ved Henvendelse til **Michael Nielsen,** Skive.

Stuebutik,

Vesterbrogade 94, København, med flot Udstillingsvindue, stort Bagværelse og Køkken, er tilleje og kan tiltrædes den 1. Oktober. Moderat Leje. Anvises 1. Sal th. Telf. 2779.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

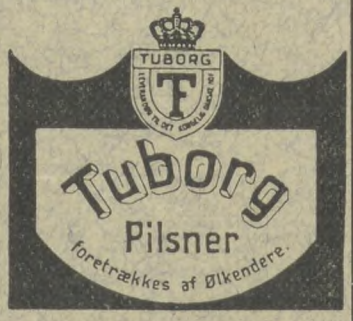

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Butikslokaler

med og uden Beboelse tilleje straks. Anv. **Østerbrogade 78, 1. København.** Telf. Central 4257.

Hjørnebutiken

Griffenfeldtsgade 38 med Beboelse, 3 Vær. og Køkken, tilleje Oktbr. Flyttedag. Anv. Griffenfeldtsg. 38, 1. Sal, København.

Falkonerallé 8.

En moderne indrettet, elegant udstyret samt udmærket beliggende Butik er billig tilleje straks. Anv. Nielsen, Gl. Kongevej 174, 2. Sal. København. Telefon V. 2288, træffes Kl. 8—4.

God Levevej f. driftig Mand med 2200 Kr. kont. ved str. at overtage en i udm. Drift værende Frugt-, Grønt- & Delikatessef. glimr. belig. p. bedste Handelsgade gr. p. Indk. Leje 1000 Kr. Oms. 125 Kr. dgl. Lørdag 250 Kr. Køber henv. sig Sofievej 27 A. St. th., København, 1—3 dgl., Kt.

Cigar-, Spiritusf. p. Vbro str. bill. t. S., Leje 500 Kr., smuk Butik. Anv. Sofievej 27 A. St., København, 1—3, Kt. (Levevej).

Butiker — Hellerup.

2 Vinduer, Oktbr., 550 Kr. 1/2-aarlig, 1 Vindue straks, 300 Kr. 1/2-aarlig. Godt Forretningsstrøg. Anvises **Hellerupvej 1, 3.** ell. Tlf. H. 1291 Y.

Hjørnebutik

Classensgade 34, København, stor, lys, beliggende mod Nord, med tilhørende Værelse, stor, lys Kælder under hele Butiken, er meget billig tilleje straks eller til Oktober.
Vicevært Thygesen, Classensgade 36 St. anv.

I den under Opførelse værende Ejendom paa

Hj. af Frbg Allé og Nyvej

bliver till. til Efteraaret

3 Stuebutikker.

V. T. Albertsen & R. Andersen, Prokuratorer, Vestre Boulevard 13, København. Telf. 676.

Præsentabel Strøgbutik,

Værnedamsvej 18, København, till. str. ell. senere. **Tlf. 9607.**

Hj. af Tagensvej og Baldersgade, København,

bliver tilleje fra Oktober Flyttedag 1 Hjørnebutik, med 1 eller 3 Værelser til, er for Tiden udlejet til Viktualiehandel. Anv. fra **Tagensvej 33, 4. Sal.** Brink. Samme Sted anv. et Værksted eller Lagerkælder. 200 Kv.-Alen.

Butik.

I St. Kongensg. 8 er tilleje straks. Vicevært C. Jensen, St. Kongensg. 21, anviser. Lejemaal afsluttes med Overretsagfører **Ulrich,** Skindergade 28, København, Telef. 946.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 · Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **P. Hansen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 14. 15. Juli 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,

forfriskende og læskende.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

CINGALLA THE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23, Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	Carl Jensen	Vesteralle 23³.
Central Afd.	Th Jensen	Ingerslevsplads 3		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3		
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Jacob Mathiasen	J. S. Aabye	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Poul Thomsen	Søgade 1, 1.
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
Københavns	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Ove Johansen	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Carla Petersen	Borgerskolen.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	C. Lyngbye	Østergade 7	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	P. Christensen	Jernbanegade 1.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Søndergade 3, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

Til Leje er

en Butik

med 2 eller 3 Værelser i Ulfborg Stationsby. Henvendelse til
J. Svenningsen.

Konfektionsforretning

i Kjøbenhavn ønskes afstaaet.

En i 30 Aar med Held dreven Forretning i Dame-Konfektionsbranchen, kan erholdes til Afstaaelse straks eller senere paa Grund af Indehaverens daarlige Helbred. Forretningen kan overdrages enten med eller uden Varelager, og da Butiken er meget stor, vil der kunne føres forskellige Artikler i Manufakturvarer. Beliggenhed: Hjærtet af Byen — ved Postgaarden Billet mrkt. „V. 6", til **Fischer Jacobsens Ann.-Bur.,** Kjøbmagergade 32, Kjøbenhavn.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98

(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.

Handels- og Kontorfolk

20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe

er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**

Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Isenkram- og Køkkenudstyr.

Den af **Herr Thorvald Petersen** i Bispensgade i Aalborg drevne Forretning, hovedsagelig Glas, Porcellæn, Køkkenudstyr og noget Isenkram, er til Afstaaelse straks ved Henvendelse i Forretningen.

Stor Hjørnebutik

(Manufaktur eller andet) 4 st. Spejlglasruder, Glasloft, el. Lys, og 2 Vær. Lejligh. med Pigev., W. C., stor Lagerkælder under Butik, foruden 2 mindre Kældere. Aarlig 1200 Kr. **Sdr. Boulevard 76,** Kjøbenhavn.

En god Hjørnebutik med 2 store Udstillingsvinduer og Indgang udenfor Stoppested, er efter endt Ombygning tilleje straks eller til Oktober; Hjørnet af Farimagsgade og Frederiksborggade 29, Kjøbenhavn. Anvises: Møbelforretningen eller Telefon Nora 49 Y.

Vestergade 14, Kbhvn.

Hjørnebutiken med Loftsplads til Lager

kan faas tilleje; kan indrettes efter Lejerens Ønske. Anvises af Overretssagfører Oluf Bay, Niels Hemmingsensgade 9, Kjøbenhavn.

Butik

tilleje straks. „Hotel Cosmopolite", **St. Kongengade 1,** Kbhvn., anviser. Samme Sted **Lagerlokale** (tidligere Vaskeri).

St. Kongensgade 46, Kjøbenhavn,

indenfor Dr. Tværgade, stor Butik med Bagværelse tilleje straks. Telf. 1834.

Urtekrambutik

tilleje til Oktober. Der har været samme Forretning i over 25 Aar. Øster Farimagsgade 13, 1, Kjøbenhavn.

Butikslokaler,

med og uden Beboelse, anvises **Østerbrogade 78,** 1. Sal, Kjøbenhavn. Telefon **Central 4257.**

Gammel, blandet Kjøbmandsforretning til Leje.

Kjøbmandsforretningen i **Hotel Phønix i Odder,** hvor Landboforeningen og flere andre Foreninger har Lokale, og som har været dreven i en Række af Aar, kan fra 1. Maj 1916 faas til Leje. Umiddelbart ved Forretningen findes **Landboforeningens store Auktionsplads,** hvor der hver Mandag samles en Mængde Landboere fra hele Egnen. Gode, store Butikslokaler, udmærket Lejlighed, stor Lagerplads og stor, stærkt benyttet Staldplads. Henvendelse til Overretssagfører **Guldberg Jensen,** Odder. Telefon 136.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: **P. Hansen, Nakskov.**
Tlf. 313.

Husk! **EINAR RING.** **Bemærk!**
Tlf. 337. Eneste Special-Forretning i Herre-Lingeri. Tlf. 337.
Nygade 10, Nakskov. — Einar Ring.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

AMALIE JØRGENSEN
Broderi- og Modemagasin.
Søndergade 28. NAKSKOV. Telefon: 515.
Altid største Lager af Nyheder.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 15. | 1. August 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Citronsodavand, forfriskende og læskende.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens Vegetaria Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn Verdens bedste Havregryn.

Cingalla The

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Th. Jensen	Ingerslevsplads 3		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	Carl Jensen	Vesteralle 23³.
Kolonial	J. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	Chr. Hansen-Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 53	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen & Co.	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	„Karensminde".
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Hadsundbanegaarden	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Carla Petersen	Borgerskolen.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	R. M. Therkildsen	L. C. Lauritzen	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	P. Christensen	Jernbanegade 1.
Slagelse	R. M. Greve	Wm. Rasmussen	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Anbefalinger

afskrives og duplikeres i et hvilket som helst Antal Exemplarer.

Hurtigt! Propert! Billigt!

Meyers Maskinskrivnings-Bureau,

Klostervej 23. Odense. Telefon 2963.

Falkonerallé 8.

En moderne indrettet, elegant udstyret samt udmærket beliggende Butik er billig tilleje straks. Anv. Nielsen, Gl. Kongevej 174, 2. Sal, København. Telefon V. 2288, træffes Kl. 8—4.

„Fredenshus".

I det nye „Fredenshus", Øster Allé 25, København, ved Fælledparken, er tilleje 3 Butiker med Beboelse passende for Urtekramf., Viktualief., Cigarf., Konfekturef. eller andet. Kan beses daglig indtil Kl. 5 Efterm. og udlejes Sortedamsdossering 49 A, 1., Inspektøren.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.

Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:

Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.

Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge

Fru Helga Hartner,

Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.

Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Butik til Leje i Pilestræde 29, Københavns.

Kan faas til Leje straks eller senere og indrettes efter Lejerens Ønske. Anvises Pilestræde 29, 3. th. og af Overretssagfører Oluf Bay, Niels Hemmingsensgade 9. Tlf. Central 6722.

Butik med Beboelse.

1 stor lys Butik med 3 Værelser, W. C., elektr. Lys, samt 2 lyse Kælderrum med Vand og Afløb, 525 Kr. aarlig. Sønder Boulevard 74, 1., tv, Københavns. Telefon Vester 3274.

Butik

tilleje straks. Hotel „Cosmopolite", St. Kongensgade 1, Københavns, anviser. Samme Sted Lagerlokale (tidligere Vaskeri).

Butiker - Hellerup.

Stor Butik med 2 Vinduer, 2 Værelser og Køkken, tilleje Oktober. Aarlig Leje 1100 Kr., for Tiden Trikotageforretning. Mindre do. med 1 Vindue, 1 Værelse og Køkken tilleje straks. Aarlig Leje 600 Kr. Ost, Viktualie eller lign. Anv. Hellerupvej 1, 3., Hj. af Strandvejen.

Butikslokaler

med og uden Beboelse. Anv. Østerbrogade 78, 1. Københavns. Tlf. Central 4257.

Butik til Leje i Pilestræde 29, Københavns,

hvori der i over 20 Aar har været drevet Damekonfektionsforretning. Kan faas straks. Anvises Pilestræde 29, 3. th. og af Overretssagfører Oluf Bay, Niels Hemmingsensgade 9, Tlf. Centr. 6722.

Butiker til Leje.

Efter nu fuldendt Ombygning af Ejendommen Vesterbrogade 136, Københavns, er nogle moderne indrettede Butikker med større eller mindre Bagrum og Lagerplads til Leje straks. Henvendelse til S. N. Meyer & Co. Vesterfælledvej 6. Telefon 2778.

Vestergade 14, Københavns.

Hjørnebutiken m. Loftsplads til Lager kan faas til Leje, kan indrettes efter Lejerens Ønske. Anvises af Overretssagfører Oluf Bay, Niels Hemmingsensgade 9.

God Stuebutik

med tilhørende Værelse og stort Udstillingsvindue billigt tilleje straks eller Oktober Flyttedag. St. Kongensgade 85, Københavns. Hatteforretningen anviser eller Telefon Helrup 812.

Butik, Strandboulevard, Københavns.

I det af Kommunen præmierede Bygningskompleks paa Strandboulevard mellem Vejlegade og Viborggade er to Butiker tilleje — særlig egnede til Smørforretning eller Manufaktur- og Modeforretning. Lokalerne kan indrettes efter Lejerens Ønske. Anvises fra Ejendommens Kontor i Nr. 79, 1., Kl. 1—3. Telefon Øbro 3579 y.

Butik tilleje i Sværtegade

lige ved Hjørnet af Pilestræde. Den kan indrettes efter Lejerens Ønske. Anvises fra Pilestræde 40, 4., og Kontrakt afsluttes med Overretssagfører Torp. Raadhusstræde 3, Københavns. Telefon 4907 og 4928.

Stue-Butik,

Vesterbrogade 94, Københavns, med flot Spejlglasvindue. Inventar, elektr. Lys, stort Bagværelse, Køkken m. v. er tilleje, at tiltræde 1. Oktober. Moderat Leje. Anvises 1. Sal tilh. Telefon 2779.

Urtekrambutik

tilleje, 400 Kr. aarlig, Rebekkavej 10, Hellerup. Tlf. V. 1879 y 1—3.

Gl. Kongevej, Københavns.

Et mindre Butikslokale med tilhørende Baglokale og Kælderrum — eventuelt i Forbindelse med stor Lagerkælder — er tilleje straks eller senere. Viceværten anviser, Oplysninger faas ved Henvendelse til Overretssagfører Axel Simonsen, Nørregade 36, med hvem Kontrakt afsluttes. Telefon 3820, 3822 og 3827.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 16. | 15. August 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA" Spise Chocolade i Ruller og Kager

fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,

forfriskende og læskende.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

CINGALLA THE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, N. C. Nielsen, Kolding, Dyrehavegaardsvej.
Fyn, Ch. Hansen Møller, Svendborg, Skattergade.
Sjælland, E. E. Jensen, Hillerød, Slotsgade 29.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	Carl Jensen	Vesteralle 23.
Central Afd.	Th Jensen	Ingerslevsplads 3		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3		
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	Chr. Hansen-Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Esbjerg	Sivardt Birk	Peter Knak	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	„Karensminde".
Korsør	Victor A. Kallerup	Oluf Teilmann	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19.	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Carla Petersen	Borgerskolen.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Saksköbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Devantier	Onsbjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	R. M. Therkildsen	Østergade 13	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	P. Christensen	Jernbanegade 1.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Butik i Odense

paa det bedste Forretningsstrøg, 170 □ Alen Gulvflade, egner sig til enhver Forretning, er tilleje. Henvendelse til Malermester S. Sørensen, Kongensgade 26, Odense.

Kjøbmandsforretning.

En gammel, veldreven Kjøbmandsforretning i en stor Landsby i en tætbefolket Egn er tilligemed Ejendommen, hvori Forretningen drives, til Salg strax eller senere. En Kapital paa mindst 5 à 6000 Kr. nødvendig. Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til Sagfører A. Nørby, Bogense. Telefon Nr. 107.

Kjøbmandsejendom.

Landforretning, udmærket bygget, godt beliggende, eneste i Byen, i Byen, med aarlig Omsætning 65.000 Kr., deraf de 4000 Kr. i Kolonial. Pris 15.000 Kr., Udbetaling 5000 Kr. Nærmere hos J. C. Nielsen, Hotel Kronprinsen i Aarhus.

Butik.

En i mange Aar dreven og godt beliggende Hørkramforretning i Smallegade, København, er straks til Afstaaelse eller til Leje. Anv. Smallegade 38 B, 2., Sørensen.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkenergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver
er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting. **Anbefal dem!**
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).
Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:
Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.
Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.
Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag 6½—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Butik tilleje.

Butiken H. C. Ørstedsvej Nr. 49, København, der f. T. benyttes til Cigarforretning, er tilleje. Bestaar af Butik, 2 Vær., Køkken, Pigeværelse., W. C., elektr. Lys. Aarlig 1000 Kr. Lejemaal afsluttes med Sagfører Alfred Hansen, Nytorv 5, København.

Udmærket Livsstilling.

Gammel, solid Forretning i en af Sjællands Provinsbyer kan overtages uden Afstaaelse, ca. 20.000 nødvendig til at drive Forretningen i større Stil. Henvendelse til Grosserer Alfr. Avep, Grønnegade 1, København.

Stuebutik i Ny Østergade

med Bagværelse — hvori der har været drevet Herreekvipering — anvises 12—2 af Viceværten, Nr. 7, Kælderen. Kontrakt afsluttes mee Overretssagfører Viggo Garde, Hovedvagtsgade 2, 1. Tlf. C. 33.

Smuk Stuebutik f. Høker

med god Beboelse er tilleje fra Oktober i den nye herskabelige Ejendom, Koldinggade 21, København, for 1200 Kr. Anvises af Arkitekt Kallsbøll Knudsen i Nr. 19, 2. efter Kl. 6. Telf. 1156 eller Øbro 3289 y.

Til Isenkram- og Udstyrsforretning

er et Lokale ledigt til Oktober i det ny Kompleks Amagerbrogade 2, anv. fra Kontoret, ved Amagerport Nr. 5, Telf. 9566, København.

Butik med 5 Værelser,

Frederiksberg Alle 50, Københsvn, tilleje straks eller til Oktober. Anvises af Viceværten, Martensens Alle 2, St. th. eller af Ejeren, Murermester Hans Hansen, Kongensvej 29.

Butik i København

i et stort, nyt Kvarter tilleje straks eller Oktbr. Flyttedag. Billet, mrkt. 3537, modt. Kont. Blaagaardsgade 3, København.

Paa Grund af Bortrejse

er en lille god Cigarbutik billig til Afstaaelse (med eller uden Beboelse). Man henv. sig Nyhavn 3, Dahlgreen, København K.

JENSEN & RØNAGER

- BOGTRYKKERI -
PRÆGEANSTALT
PAPIR EN GROS

DR. TVÆRGADE 9. :: KØBENHAVN
TELEFON 8253

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1915. 15de Aargang.

A/S De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter:
„Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Cloëtta's „ALBA"
Spise Chocolade
i Ruller og Kager
fra 0,10—1,00 pr. Stk.

Carlsberg Citronsodavand,
forfriskende og læskende.

WORNING & PETERSENS
XERO FORM SÆBE

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

CINGALLA
THE
C. J. CARØES IMPORT

Kun én Kvalitet

Anbefal
MAGGI's
Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn
Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
Kjøbenhavn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Nielsen-Lindquist	Danmarksgade 45	Agnes Højfeldt	Louisegade 3.
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Th Jensen	Ingerslevsplads 3		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	Carl Jensen	Vesteralle 23 3.
Kolonial	H. Simonsen	H. C Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Ali Radilow	Ejby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	„Karensminde".
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Poul O. Nielsen	Kraghave pr. Nyk. F
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Örland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Carla Petersen	Borgerskolen.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	R. M. Therkildsen	Østergade 13	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	Erik Jensen	Borgergade 18.
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	Arne Beck	M. Jacobsen.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Trianglen) Øbro. 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Aarhus Handelshøjskole,

Vestergade 8. Tlf. 1179. Grundl. 1895. Handelsdagsk. med etaar. fagl. Kursus og statskontr. Afgangsprøve fra dette.
1. Novbr. optages Elever til $^1/_1$ og $^1/_2$ Aarskursus. **Forlang Program** og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser (højeste Understøttelse til udenbys Elever **480 Kr.,** til indenbys **240 Kr.**
Niels P. Nielsen, eksam. Handelsskolelærer.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af **Foreningen af jydske Handelsforeninger,** Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.
Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**
Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
1. November begynder nye **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktober til Forstanderen.
Bestyrelsen.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe, Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Baunsgaards Bagepulver

er det fineste og bedste der kan faas, er let og sikkert at anvende.
Mathias M. Andersen & Co.
(Indeh. P. Baunsgaard).
AARHUS.

Spiræa Sæbe
Naftalan Sæbe
er reelle og gode Ting.
Anbefal dem!
Samlermærke ved hvert Stk. og ved hver Pakke Lessivol.
Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:
Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler Chokolade faas overalt.
Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

Tandlæge
Fru Helga Hartner,
Gl. Kongevej 98
(Hj. af Ørstedsvej.
Konsultation 10—4 samt Tirsdag og Torsdag $6^1/_2$—9 Aften, anden Tid efter Aftale. Tlf. V. 3676.
Handels- og Kontorfolk
20 pCt. Rabat.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Paa Bredgade i Herning

paa Skyggesiden er til Leje fra 1. Novbr. i en for Tiden under Opførelse værende

moderne 3-Etagers Ejendom

en stor Butik med 2 store samt skraatstillede Spejlglasruder, 15 elektriske Blus, Linoleum paa Gulvet, stort Kontor, god Lagerplads, Kælder under Butiken.

I samme Ejendom er til Leje fra 1. Novbr. **2 mindre Butiker** med hver en stor samt skraatstillet Spejlglasrude, 6 elektriske Blus, stort Kontor, god Lagerplads. Man henvender sig til Ejeren **Helge Kampmann,** Herning.

En mindre Butik

paa Hovedgaden i Randers, udmærket beliggende for Osteforretning, Sæbehus eller lignende, kan straks faas til Leje. **R. S. Nellemann & Søn, Randers.**

En god Landforretning

(Manufaktur) er til Salg eller evt. Leje strax eller senere. En Dame, som kan Syning, kan skaffe sig en god Levevej, da der er Trang for en saadan. 1000 Kr. nødvendig. Billet, mrkt. 6233, modt. Buchtrups Ann.-Bureau, Aarhus.

Urtekrambutik

tilleje eller Afstaaelse. Anv. Tømrerm. Chr. Nielsen, **Holg. Danskesvej 77.** Telf. **Godthaab 1079 v. København.**

Kjøbmandsforretning til Salg.

En gammel, blandet Forretning i Midtsjælland er paa Grnnd af Ejerens Død og Lejemaals Ophør til Salg paa meget favorable Betingelser. Omsætning ca. 100.000 Kr. Fortrinlige Lokaler og Udenomsbekvemmeligheder med 5 V. Beboelse og udmærket Have. Ejendommen har udmærkede Prioritetsforhold, og behøves der knn en forholdsvis mindre Udbetaling. Nærmere ved Henvendelse til Købmand **G. Strarup,** Korsør.

En god Landforretning

med en Omsætning af ca. 22,000 Kr., nyt Hus, midt i Byen, 2 1/2 Kilometer fra Hinnerup St. Kreditlaan indestaar i samme, kan købes med en lille Udbetaling af solide Købere ved Henvendelse til Købmand **S. J. Sørensen,** Norrrng pr. Hinnerup.

Urtekram-, Vin- og Delikatesseforr.

En i god Drift værende Forretning er at faa tilleje straks eller senere. Forretningen er beliggende paa Strøget i en østjysk Købstad. Omsætning 35 à 40.000 Kr. Nødvendig Kapital 8000 Kr. Billet, mrkt. 1164, modtager **Sylvester Hvids Bureau,** Nygade 7, København.

Strøgbutik i Odense,

særdeles velbeliggende og velindrettet med store Spejlglasvinduer og i mange Aar benyttet til Herreekvipering, kan erholdes til Leje til Forretning i denne Branche fra Oktober Flyttedag d. A. for aarlig Leje 3500 Kr. Henvendelse til Overretssagfører Folmar-Hansen, Vestergade 4, Odense.

En Butik

med Værksted og Lejlighed ved Nørager St., passende for en Skomager eller Blikkenslager, da der er Trang for en af Delene, kan faas tilleje straks eller 1. November. **A. Kr. Borresen,** Hosro.

Butik til Udleje.

En hyggelig og rummelig Butik med tilhørende Beboelseslejlighed, beliggende midt i Hovedgaden i V.-Brønderslev By, kan faaes til Leje fra 1. November d. A. Henvendelse til Politibetjent **Mortensen,** Brønderslev.

Stor, elegant Butik.

En meget stor, eleg. og moderne udstyret og vel beliggende Butik med 2 meget store Spejlglasruder, 2 store Bagværelser og en meget stor og lys Kælder, er tilleje straks eller fra Oktbr. Flyttedag. **Trianglen 4, København,** lige ved Østerbrogade. Anv. fra Ejend.s Kontoret, Trianglen 4, Mezz, fra 10—3. Telef. 5755.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

„Elisabethsminde", — A|S Hintz & Co.
En gros Hovedopl. for Lolland: P. Hansen, Nakskov.
Tlf. 313.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 18. | 15. September 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

A/S Hintz & Co.

Elisabethsmindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner,

fineste Pilsner.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

„Ota" Gryn

Verdens bedste Havregryn.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis'S
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Kontortid 9—,5 Telefon 8143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn K., Nørrevoldgade 54, 1, Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hanseu	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Th Jensen	Ingerslevsplads 3		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	Carl Jensen	Vesteralle 23
Kolonial	H. Simonsen	H. C Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Ali Radilow	Ejby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Orenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	„Karensminde".
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Nørrevoldgade 54, 1, 9—5. Telef. 8143	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret hver Torsdag Aften fra 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15.	Poul O. Nielsen	Kraghave pr. Nyk. F
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	Oluf Christensen	Nedergade 19.	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Carla Petersen	Borgerskolen.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	R. M. Therkildsen	Østergade 13	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E. Westergaard	Valdemar Møller
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	Arne Beck	M. Jacobsen.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Triangl.) ≈ Øbro: 3355 ≈

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Aarhus Handelshøjskole,

Vestergade 8. Tlf. 1179. Grundl. 1895. Handelsdagsk. med etaar. fagl. Kursus og statskontr. Afgangsprøve fra dette.
1. Novbr. optages Elever til 1/1 og 1/2 Aarskursus. **Forlang Program** og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser (højeste Understøttelse til udenbys Elever **480 Kr.**, til indenbys **240 Kr.**
Niels P. Nielsen, eksam. Handelsskolelærer.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af **Foreningen af jydske Handelsforeninger,** Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.
Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**
Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
1. November begynder nye **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktober til Forstanderen.
Bestyrelsen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
5. Novbr. nye **Hel- og Halvaarskursus.** Forlang **Plan** og Skema til **Friplads** og **Statsunderst.** (indtil 480 Kr.)
Skolens Engageringskontor staar i Forbindelse med **Landets største Engageringskontor** (for Tiden 72 ledige Pladser.
Julius Møller. cand. mag.

NB. Skolen har ved alle hidtil afholdte statskontr. Eksamener opnaaet de **fineste Gennemsnitsresultater** af de nordjydske Handelsdagskoler.

Købmandsskolens etaarige Dagskole.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette **begynder 1. November.**
Samtidig begynder **den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.
Minimumsalder til den etaarige Skole er 16, til Forberedelsesklassen ca. 15 1/2 Aar.
Indmeldelse inden 10. Oktober. Program udleveres, og Oplysninger gives paa Skolen, Fiolstræde 44, København, hvor Forstander **L. Jacobsen** træffes 12—1.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

TUBORG
Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

P. Sørensen & Co. (Th. Rich & Sønner).

Nedenstaaende danske Fabrikata anbefales som særlig Konkurrence mod udenlandsk Import:
Richsons Ovnpasta — Richs Løve-Ovnpasta.
Richs Poseblaat — Richs Polish Creme.
Richs Buddingpulver — Richsons Blæksorter.

Cailler's Chokolade faas overalt.
Hoved-Agentur: Brødr. Berg, København. Tlf. 1417.

Blombergs sammensatte Bagepulver.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Købmandsforretning

til Salg, god Levevej, 1/2 Mil fra København, sidste Aars Omsætning 28,000 Kr., Hjørneejendom, 2 Etager, 2 Lejligheder paa 1. Sal, 4 Værelser, Køkken, lys Butik i Stuen, høj tør Kælder under hele Huset, Have, Gaardsplads, Udhus, Kulskur, Salgspris 19,000 Kr., 5000 Kr. nødvendig. Varerne Fakturapris. Billet, mrkt. 4829, modt. Kt., Blaagaardsgade 3, København.

Smuk Stuebutik

med god **Beboelse** er til Leje fra Oktober i den nye Ejendom **Koldinggade 21, København,** for 1200 Kr. — Anvises af Arkitekt Kallsbøll Knudsen i Nr. 19, 2. Sal, efter Kl. 6 (Tlf. C 1156 eller Øbro 3289 y).

Cigar- og Vinforretning,

35 Aar gl., er strax til Afstaaelse, beliggende paa en af Vesterbros Hovedgader, paa Grund af en anden Livsstilling. Billet, mrk. 2904, modtager Ann. Kont., Vesterbrogade 64, København.

Butikslokaler i København

med og uden Beboelse Anvises **Østerbrogade 78,** 1. Sal. Tlf. **Central 4257.**

Hjørnebutik,

Islands Brygge 21, København,

ledig **straks.** 3 Fag Spejlglasruder, Lagerrum, Entré, eget W.C., elektrisk Lys m. m. Urtekraminventar forefindes. Anvises Njalsgade 4, St. Tlf. Amager 850 x. Den halvaarlige Leje er 800 Kr.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

A/s Hintz & Co
Elisabethsmindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner,
fineste Pilsner.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

OTA GRYN
Verdens bedste Havregryn

Ceylon Have The. Højeste Udmærkelse heri Landet.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis'S
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Vesterbrogade 25, 1, Kontortid 9—5, Telefoner: 8143 og 12143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn B., Vesterbrogade 25, 1, Telefoner: 8143 og 12143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hanseu	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	J. C. Andersen	Hans Brogesgade 37.
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Bruunsgade 24		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3		
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Ali Radilow	Ejby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Helsinge	Vagn Petersen	Bernhard Olsen		
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	J. Fogh	Jernbanegade	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	„Karensminde".
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Vesterbrogade 25, 1, 9—5. Telef.: 8143 og 12143.	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret, hver Dag fra Kl. 12—2 samt Torsdag Aften fra Kl. 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	P. Kragholm	L. A. Schiønning.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Poul O. Nielsen	Kraghave pr. Nyk. F
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Alfr. Kristensen	H. Olsen Birksted
Odder	Johs. Baden-Petersen	Vald. Hammer	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	John. Pedersen	Vesterbro 97	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Paul Christensen	V. Preuss	Poul Christensen	Joh. Tarliong.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	R. M. Therkildsen	Østergade 13	A. Chr. Sørensen	Chantelauze & Andersen.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E. Westergaard	Valdemar Møller
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	Arne Beck	M. Jacobsen.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	I. Chr. Jacobsen	Dannebroggade 2

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Trianglen) Øbro: 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Aarhus Handelshøjskole,

Vestergade 8. Tlf. 1179. Grundl. 1895. Handelsdagsk. med etaar. fagl. Kursus og statskontr. Afgangsprøve fra dette.

1. Novbr. optages Elever til 1/1 og 1/2 Aarskursus. **Forlang Program** og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser (højeste Understøttelse til udenbys Elever **480 Kr.,** til indenbys **240 Kr.**

Niels P. Nielsen, eksam. Handelsskolelærer.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af **Foreningen af jydske Handelsforeninger,** Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.

Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

1. November begynder nye **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktober til Forstanderen.

Bestyrelsen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.

5. Novbr. nye **Hel- og Halvaarskursus.** Forlang **Plan** og Skema til **Friplads** og **Statsunderst.** (indtil 480 Kr.)

Skolens Engageringskontor staar i Forbindelse med **Landets største Engageringskontor** (for Tiden 72 ledige Pladser.

Julius Møller. cand. mag.

NB. Skolen har ved alle hidtil afholdte statskontr. Eksamener opnaaet de **fineste Gennemsnitsresultater** af de nordjydske Handelsdagskoler.

Købmandsskolens etaarige Dagskole.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette **begynder 1. November.**

Samtidig begynder **den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.

Minimumsalder til den etaarige Skole er 16, til Forberedelsesklassen ca. 15 1/2 Aar.

Indmeldelse inden 10. Oktober. Program udleveres, og Oplysninger gives paa Skolen, Fiolstræde 44, København, hvor Forstander **L. Jacobsen** træffes 12—1.

Lagermans

Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste herl Landet.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Fin Kolonialforretning,

Kjøbenhavns bedste Strøg (Hovedgade) Omsætning 45,000 Kr., Husleje 1500 Kr. Ca. 8000 Kr. nødvendig. Billet, mrkt. „V. E. 299„", til Wolffs Box, København K.

Kolonialforretning til Leje.

En ældre, solid Byforretning i jydsk Købstad er at faa til Leje straks paa Grund af Sygdom. Omsætning 35 à 40.000 Kr. Inventar skal overtages. Liebhavere, der disponerer over den nødvendige Kapital, 8000 Kr., kan her gøre en fordelagtig Forretning. Billet, mrkt. „24 Aa.", modtager Fischer Jacobsens Ann.-Bur., Købmagergade 32, København.

Købmandsforretning

En god Ejendom med Kolonial- og Isenkramforretning er straks til Salg, grundet paa Militærtjeneste. Købmand **Carl Svenningsen,** Jyderup.

Købmandsforretning til Afstaaelse.

Den Kolonial- og Foderstofforretning, som jeg driver, kan faas til Leje fra 1. November. Nærmere Oplysninger faas hos Købmand **Stenbryggen,** Østergade, Thisted.

Butik til Leje.

En flot Butik, tidssvarende indrettet, med 2 store Spejlglasruder, Vinduesskabe og Inventar samt Kontor og Lagerrum, beliggende paa Byens bedste Strøg, kan fra 1. November faas til Leje i Skive. Henvendelse til Enkefru **Christensen,** Frederiksgade 3, Skive.

Torvet i Horsens.

Paa bedste Strøg er en fuldt moderne Butik i en under Opførelse værende Ejendom til Leje fra Oktober Flyttedag. Overretssagfører **Johan Petersen,** Søndergade 22, Horsens.

Butik i Kolding.

En moderne Butik paa Byens allerbedste Strøg, Østergade 15, er til Leje. **Peter Meier,** Kolding.

Butik til Leje.

En god Hjørne-Butik med 3 store Vinduer, passende for Manufaktur-, Herreekviperings- eller Kolonialforretning, samt en mindre Butik, passende til Uhrmager-, Skomager- eller Modeforretning eller Hjemmebageri, er til Leje. Murermester **P. H. Frandsen,** Ringkøbing. Telefon 90.

En Urtekramforretning,

med 2 Værelser, W. C., stor Kælder, som har været drevet i 16 Aar, er til Leje fra Oktober Flyttedag for en aarlig Leje af 650 Kr. Ingen Afstaaelse. Forretningen fuldt monteret. Henv. Chr. Zornig, **Willemoesgade 81, København.**

Colonial-Butik, Vesterbrogade 168,

1/2-aarlig Leje 600 Kr., hvor der i 23 Aar har været drevet Urtekramforretning, kan faas til Leje Oktober Flyttedag. Anvises fra Sagfører **Carl Herforth's** Kontor, Amagertorv 19, København. Tlf. 4552.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

Nr. 20. 15. Oktober 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

A/s Hintz & Co

Elisabethomindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner. Hof-Pilsner. Nationen. Carlsbergs Overskud tilfalder.

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Wørning & Petersens XERO FORM SÆBE

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

OTA GRYN

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA-THE

C. J. CARØE's IMPORT

Ceylon Have The. Højeste Udmærkelse heri Landet.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K.

D. Friis'S
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Vesterbrogade 25, 1, Kontortid 9—5, Telefoner: 8143 og 12143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn B., Vesterbrogade 25, 1, Telefoner: 8143 og 12143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn F., Falkonerallé 122. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Bruunsgade 24		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	J. C. Andersen	Hans Brogesgade 37.
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Ali Radilow	Ejby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Helsinge	Vang Petersen	Bernhard Olsen	Helga Hansen	Bymosegaard.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Herning	A. Lorenzen	Bredgade 58	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	Carl Wass	Regnar Th. Genefke	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	A. Asmussen	Hans Jensen	Agnes Nielsen	Cordilgade 29.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	Fredericiavej 30, 1.
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Vesterbrogade 25, 1, 9—5. Telef.: 8143 og 12143.	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret, hver Dag fra Kl. 12—2 samt Torsdag Aften fra Kl. 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Jens Jensen	Chr. Neve.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade 62
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Poul O. Nielsen	Kraghave pr. Nyk. F
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Carl E. Qvist	H. Olsen Birksted.
Odder	Høgh-Andersen	Torvet	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	John. Pedersen	Vesterbro 97	A. Fedders	Kongensgade 7.
Præstø	P. Wolstedlund	Edv. Orland	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Paul Christensen	Joh. Tarliong.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	Chr Andersen	Villa „Højbo"	H. C. Madsen	Byfogedkontoret.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E. Westergaard	Valdemar Møller
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	Arne Beck	M. Jacobsen
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	C. Rasmussen	Georg Hansen	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Kresten Koldsgade 4
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Trianglen) Øbro. 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Aarhus Handelshøjskole,

Vestergade 8. Tlf. 1179. Grundl. 1895. Handelsdagsk. med etaar. fagl. Kursus og statskontr. Afgangsprøve fra dette.
1. Novbr. optages Elever til $^1/_1$ og $^1/_2$ Aarskursus. **Forlang Program** og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser (højeste Understøttelse til udenbys Elever **480 Kr.,** til indenbys **240 Kr.**
Niels P. Nielsen, eksam. Handelsskolelærer.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af **Foreningen af jydske Handelsforeninger,**
Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.
Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**
Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
1. November begynder nye **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Handelsministeriet inden 1. November. Skema faas paa Skolen.
Bestyrelsen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
5. Novbr. nye **Hel- og Halvaarskursus.** Forlang **Plan** og Skema til **Friplads** og **Statsunderst.** (indtil 480 Kr.)
Skolens Engageringskontor staar i Forbindelse med **Landets største Engageringskontor** (for Tiden 72 ledige Pladser.
Julius Møller. cand. mag.

NB. Skolen har ved alle hidtil afholdte statskontr. Eksamener opnaaet de **fineste Gennemsnitsresultater** af de nordjydske Handelsdagskoler.

Købmandsskolens etaarige Dagskole.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette **begynder 1. November.**
Samtidig begynder **den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.
Minimumsalder til den etaarige Skole er 16, til Forberedelsesklassen ca. $15^1/_2$ Aar.
Indmeldelse inden 10. Oktober. Program udleveres, og Oplysninger gives paa Skolen, Fiolstræde 44, København, hvor Forstander **L. Jacobsen** træffes 12—1.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

TUBORG
Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik
Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester
Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Engeling og Stegning

SENNEP fra
W. BÄHNCKE & Co
Prisbelønnet Sandsudstillingen Aarhus 1909

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka $^1/_5$, $^1/_{10}$. Den ældste heri Landet.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Hjørnebutik

med 3 Vær.s Lejligh., i en Aarrække udlejet til

Urtekramforretning,

er til Leje til Oktober Flyttedag. Anv. Ny Carlsbergvej 2, 1. Sal, København.

Hjørnebutik,

Islands Brygge 21, København,

ledig **straks.** 3 Fag Spejlglasruder, Lagerrum, Entré, eget W. C., elektr. Lys m. m. Urtekraminventar forefindes. Anv. Njalsgade 4, St. Tlf. Amager 350 x. Den halvaarlige Leje er 800 Kr.

Torvegade 61, København.

Stuebutik, hvori for Tiden drives Koloniallager, med Elektr. til Motor, ledig Oktbr. Flytted. Anv. af Farveren, Stuen o. G.

Butik. Strandboulevard. København.

I det af Kommunen præmierede Bygningskomplex paa Strandboulevard mellem Vejlegade og Viborggade er en Butik til Leje. Lokalet kan indrettes efter Lejerens Ønske. Anv. fra Ejendommens Kontor i Nr. 79, 1. Sal, Kl. 10—3. Tlf. Øbro 3579 y.

Butik til Købmandshandel straks tilleje **Rebekkavej 10, Hellerup.** 400 Kr. aarlig med **Moderation.** Ejeren Tlf. Vester 1879 y Kl. 1—3.

Koloniallager,

9 Aar gl. Forretning afstaas **straks** for **8000 Kr.** Stort Varelager, Inv. m. m. Oms. **50 à 60.000 Kr.** stigende 16 pCt. Brutto-Avance. Gr. p. Exportforr. Leje 1100 Kr. Butik m. m. Glimrende beliggende. Nærmere Kontoret, **Sofievej 27 A., København.**

Cigarforretning tilsalg.

Grundet paa Sygdom er Cigarforretningen, Hellerup Takstgrænse, til Afstaaelse straks Strandvej 74, København.

Butiksinventar tilsalg.

1 Disk, 3 Alen, 16 ", med Marmorplade, 1 Vinduesforsats med Marmorplade, 1 Diskvægt af Marmor og 1 Reol med Skydedøre. **Endvidere fra en Isenkramforretning:** 1 Fordisk, Reoler med Skuffer, 2 Glasmontre, 1 stort, brugt Jærnpengeskab. **P. C. Lorentzen,** Vejle. — Tlf. 213.

Torvet i Horsens.

Paa bedste Strøg er en fuldt moderne Butik i en under Opførelse værende Ejendom til Leje fra Oktober Flyttedag Overretssagfører **Johan Petersen,** Søndergade 22, Horsens.

Kolonialforretning og Bageri.

Et Hus i Vamdrup med Bageri og Kolonialforretning, god Lejlighed, stor Frugthave, godt beliggende, er til Salg strax med en lille Udbetaling. Henvendelse til **A. Rønnow,** Øster-Vamdrup.

Butiksinventar m. m.

komplet, brugt til Manufaktur eller Kolonial, sælges for ethvert rimeligt Bud, samt **1 Decimalvægt, 2 Diskvægte, 22 Lodder, 1 holl. Børsvægt** (Thile), **1 Chocoladeskab,** 20 Messing- og Tinhaner, 5 smaa Reoler m. m. Nye og brugte **Køreseler.** Henvendelse til **H. Th. Jørgensen,** Nørregade 29, Vejle.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 21. 1. November 1915. 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

A/s Hintz & Co

Elisabethomindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner

Hof-Pilsner.

Carlsbergs Overskud tilfalder Nationen.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpulvere
Krydderier

er altid det bedste

Worning & Petersens Xeroform Sæbe

H. Steensens Vegetaria Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

OTA GRYN

Verdens bedste Havregryn.

Cingalla-The

C. J. Carøe's Import

Ceylon Have The. Højeste Udmærkelse heri Landet.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

Købmandens bedste Raadgiver!

HAGES HAANDBOG
I HANDELSVIDENSKAB
Tredje Udgave. - Pris 20 Kr., indb. 23 Kr.

Leveres efter nærmere Aftale med de fleste Boghandlere mod en maanedlig Ratebetaling af **2 Kr.**

G. E. C. Gads Forlag.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Vesterbrogade 25, 1, Kontortid 9—5, Telefoner: 8143 og 12143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn B., Vesterbrogade 25, 1, Telefoner: 8143 og 12143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn B., Vestergade 8, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	J. C. Andersen	Hans Brogesgade 37.
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Bruunsgade 24		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3		
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Aasens	L. Bønnelykke	Landbogaarden	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	N. Madsen	O. P. Rasch, Rønne	Agnes Petersen	St. Torvegade 93, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Jens M. Jensen	Kbmd. Thidemann, Nr. Aaby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 7	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Helsinge	Vang Petersen	Bernhard Olsen	Helga Hansen	Bymosegaard.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	Carl Wass	Regnar Th. Genefke	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	M. Chr. Rasmussen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	F. Schimmel	Dampmøllen	N. Vagner Petersen	Banken.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	Fredericiavej 30, 1.
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Vesterbrogade 25, 1, 9—5. Telef.: 8143 og 12143.	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret, hver Dag fra Kl. 12—2 samt Torsdag Aften fra Kl. 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Jens Jensen	Chr. Neve.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	Poul A. Rasmussen	F. G. Nielsen.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade 62.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Poul O. Nielsen	Kraghave pr. Nyk. F
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Carl E. Qvist	H. Olsen Birksted.
Odder	Høgh-Andersen	Torvet	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	John. Pedersen	Vesterbro 97	John. Pedersen	Vesterbro 97.
Præstø	H. F. Carøe	Anton Petersen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Paul Christensen	Joh. Tarliong.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	H. Rasmussen	Alfred Skaaning	K. Christiansen	A. G. Larsen.
Sakskøbing	H. C. Madsen	Byfogedkontoret	K. Bech	P. Hansen.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E. Westergaard	Valdemar Møller
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	Arne Beck	M. Jacobsen.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	M. K. Holck	Sorø gl. Station	Karen Nielsen	„Varehuset".
Storehedinge	Holger Hansen	Villa „Solhjem"	Holger Hansen	Villa „Solhjem".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	P. J. Bach	Sagfører Knudsen.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Møllevej 92.
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Triangl.) Øbro 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Aarhus Handelshøjskole,

Vestergade 8. Tlf. 1179. Grundl. 1895. Handelsdagsk. med etaar. fagl. Kursus og statskontr. Afgangsprøve fra dette.
1. Novbr. optages Elever til 1/1 og 1/2 Aarskursus. **Forlang Program** og Skema til Statsunderstøttelse og Fripladser (højeste Understøttelse til udenbys Elever **480 Kr.**, til indenbys **240 Kr.**
Niels P. Nielsen, eksam. Handelsskolelærer.

Den jydske Handelshøjskole,

oprettet af **Foreningen af jydske Handelsforeninger,**
Hans Brogesgade 2, **Aarhus,** Telf. 1883.
Forstander: **Kgl. Translatør J. Henningsen.**
Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette.
1. November begynder nye **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra Maj n. A. indsendes til Handelsministeriet inden 1. November. Skema faas paa Skolen.
Bestyrelsen.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Rantzausgade 20, **Aalborg.** Telf. 1400.

Dagskole med etaar. fagl. Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette
5. Novbr. nye **Hel- og Halvaarskursus.** Forlang **Plan** og Skema til **Friplads** og **Statsunderst.** (indtil 480 Kr.)
Skolens Engageringskontor staar i Forbindelse med **Landets største Engageringskontor** (for Tiden 72 ledige Pladser.
Julius Møller. cand. mag.

NB. Skolen har ved alle hidtil afholdte statskontr. Eksamener opnaaet de **fineste Gennemsnitsresultater** af de nordjydske Handelsdagskoler.

Købmandsskolens etaarige Dagskole.

Handelsdagskole med etaarigt fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette **begynder 1. November.**
Samtidig begynder **den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.
Minimumsalder til den etaarige Skole er 16, til Forberedelsesklassen ca. 15 1/2 Aar.
Indmeldelse inden 10. Oktober. Program udleveres, og Oplysninger gives paa Skolen, Fiolstræde 44, København, hvor Forstander **L. Jacobsen** træffes 12—1.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe,
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

TUBORG
Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Conservesfabriken DANICA

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Butik til Leje.

En moderne, velindrettet Butik er straks til Leje paa Hovedgaden i Esbjerg. Henvendelse til **H. Chr. Holst,** Kongensgade 19, Esbjerg.

Urtekram-

Butik ell. **Detailh.** med **Beboelse i et stort** Bygningskompleks **(80 Lejl.)** billig till **Koldinggade 6, København.** Tlf. Øbro **1442.**

Kolonialforretning

ønskes til Leje straks med en bevislig Omsætning paa ca. 30.000 Kr. Henvendelse til **J. M. Kronborg,** Karup

Forretningslokale.

I Casino, „Sveitserpladsen", Slagelse, er et større Bntikslokale med 2 større Bagværelser til Leje straks. Kan indrettes efter eventuelle Lejeres Ønske. Henvendelse til L. Pedersen, Casino, Slagelse, eller Murermester Langkjær, Sorø.

Hjørnebutik

straks ledig

Hjørnet af Helgolandsgade og Istedgade, København. Anvises fra Skomageren. Aarlig Leje 1800 Kr. Det første Aar gives 600 Kr. Rabat. Telefon 6822.

Butik — Værnedamsvej, København,

med **2 gode Udstillingsvinduer** og Indgang lige fra Gaden er grundet paa indtrufne Omstændigheder tilleje straks. Om ønskes kan Varebeholdningen overdrages billigt. Billet, mrk. 96, modtager Helga Wulffs Ann.-Bur., Larsbjørnstræde 5.

Hjørnebutik,

Islands Brygge 21, København,

ledig **straks.** 3 Fag Spejlglasruder, Lagerrum, Entré, eget W. C., elektrisk Lys m. m. Urtekraminventar forefindes. Anvises Njalsgade 4, St. Telef. Amager 350 x. Den halvaarlige Leje er 800 Kr.

Butik tilleje i Sværtegade, København,

lige ved Hjørnet af Pilestræde. Den kan indrettes efter Lejerens Ønske. Anvises fra Pilestræde 40, 4. Sal, og Kontrakt afsluttes med Overretssagfører Torp, Raadhusstræde 3, Telef. 4907 og 4928. Beaf Dansk Nattevagt

Valby.

God Hjørnebutik med 2 Udstillingsvinduer, gode Kælderlokaliteter og Beboelse tilleje straks. **Valborg Allé 11,** ved Sporvognsremisen Valby. Telefon **Valby 451 y.**

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25. 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

FRK. D. HANSENS PENSIONAT.
Villaen, Ø. Boulevard 8, Nakskov,
anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Fuld Pension. Fuld Pension.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik Ceres Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

Nr. 22. | 15. November 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

A/s Hintz & Co

Elisabethsmindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner

Hof-Pilsner.

Carlsbergs Overskud tilfalder Nationen.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpulvere
Krydderier

er altid det bedste

KOMET OVN SVÆRTE

DANSK ARBEJDE

WORNING & PETERSENS XEROFORM SÆBE

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

OTA GRYN

Verdens bedste Havregryn

CINGALLA-THE

C. J. CARØE's IMPORT

Ceylon Have The. Højeste Udmærkelse heri Landet.

Delor Cognac fra **1,50** Btl. **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39. København.**

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

Købmandens bedste Raadgiver!

HAGES HAANDBOG
I HANDELSVIDENSKAB
Tredje Udgave. - Pris 20 Kr., indb. 23 Kr.

Leveres efter nærmere Aftale med de fleste Boghandlere mod en maanedlig Ratebetaling af **2 Kr.**

G. E. C. Gads Forlag.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Vesterbrogade 25, 1, Kontortid 9—5, Telefoner: 8143 og 12143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn B., Vesterbrogade 25, 1, Telefoner: 8143 og 12143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn B., Vestergade 8, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2	J. C. Andersen	Hans Brogesgade 37.
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Bruunsgade 24		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3		
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	R. Rasmussen	Michael Hansen	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Charles V. Nielsen	Lille Madsegade 77, Rønne	Anna Andersen	Klokkegade 11, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Jens M. Jensen	Kbmd. Thidemann, Nr. Aaby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 9	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Helsinge	Vang Petersen	Bernhard Olsen	Helga Hansen	Bymosegaard.
Helsingør	Peter Larsen	Stengade 57	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	Carl Wass	Regnar Th. Genefke	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	F. Schimmel	Dampmøllen	N. Vagner Petersen	Banken.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	Fredericiavej 30, 1.
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae	Samtlige Afdelinger har Kontor Vesterbrogade 25, 1, 9—5. Telef.: 8143 og 12143.	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret, hver Dag fra Kl. 12—2 samt Torsdag Aften fra Kl. 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Central Afd.	Knud B. Knudsen			
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Martin Wulff	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Jens Jensen	Chr. Neve.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	H. Wied Kirkegaard	Jernbanegade.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade 62.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Poul O. Nielsen	Kraghave pr. Nyk. F
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Carl E. Qvist	H. Olsen Birksted.
Odder	Høgh-Andersen	Torvet	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	John. Pedersen	Vesterbro 97	John. Pedersen	Vesterbro 97.
Præstø	H. F. Carøe	Anton Petersen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbæk	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Paul Christensen	Joh. Tarliong.
Roskilde	A. Back-Andersen	Jernbanegade 33, 2	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	K. Christiansen	A. G. Larsen	Johs. L. Hansen	Frantz Petersen.
Sakskøbing	H. C. Madsen	Byfogedkontoret	K. Bech	P. Hansen.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet	Chr. Jensen	Aage Hansen, Vestergade.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E. Westergaard	Valdemar Møller
Skive	P. Christensen	Jernbanegade 1	Arne Beck	M. Jacobsen.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	M. K. Holck	Sorø gl. Station	Karen Nielsen	„Varehuset".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Iversen-Flæng	Andelsslagteriet.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Møllevej 92.
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Korrespondentskoler
Østerbrog. 27 (v. Fælledvej) Øbro 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Østerbros Læreanstalt og Handelshøjskole.

Tlf. By 3009. Østerbrogade 54 D. St. Tlf. By 3009.

Tysk, Engelsk, Stenografi, Bogholderi, Regning, Skrivning, Maskinskrivning, Korrespondance, **3 Kr. pr. Fag pr. Maaned.** Fransk **5 Kr.** Russisø **8 Kr.** Fuldstændigt Kursus i Bogholderi, Regning, Skrivning, Dansk, Maskinskrivning **10 Kr. pr. Fag, 3 Mdr.s Kursus i 3 Fag 20 Kr.** Indm **2—4** og **6—8.** Bestyrer **Kand. Alfr. Petersen.**

Nehms Kursus,

Amagertorv 31. Enkelt Fag à 10 Kr. Handelskursus fra 25—85 Kr. Plads anvises. Kontorskrift, Maskinskrivning, Stenografi, Regning, Bogholderi, Sprog. Forlang Program. Telf. Byen 4090. Indtegn. Kl. 8—10.

Nye Kursus.

3 Mdr.s Kontorskrift, Regning og Bogholderi **12 1/2 Kr.**
4 Mdr.s i ovennævnte Fag samt Stenografi og Maskinskrivning **17 1/2 Kr.**
6 Mdr.s i alle ovennævnte Fag samt Tysk og Engelsk **35 Kr.**
Indm. **9—2** og **5—7.**

Kjøbenhavns Handels- og Skriveinstitut.
76, Nørrebrogade 76. — Telefon Nora 876 x.

Kaffemøllen „Ideal",

Model 1915,

er den bedste og smukkeste, største Formaling, mindste Strømforbrug, Kugleleje overalt. Saavel Kværne som øvrige Maskindele er Præcisionsarbejde.
Tilbud og Overslag gratis.

A/S Kaffemøllefabriken "Ideal".
Skive.

Lagermans Kraft-Skurepulver

koster 12 Øre Pakken.

Anbefal

„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe, Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

TUBORG
Tuborg
Pilsner
Foretrækkes af Ølkendere.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester

AKTIESELSKABET ENGELSK-DANSK BISCUITS FABRIK E·D B·F

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S.
Fredericia.

Købmandsforretning til Salg.

En i god Drift værende ældre Købmandsforretning i en større Landsby paa Sjælland kan købes paa gunstige Betingelser ved Henvendelse til Sagfører **Niels Svendsen,** Ringsted.

Butik i Kolding

paa et godt Strøg, med god Kontor- og Lagerplads samt en brillant Lagerkælder kan faas til Leje straks eller senere. **Jacob Brems, Kolding.**

Til Salg.

En Stationskro med Kjøbmandshandel og Rejsestald er paa Grund af Dødsfald meget billig til Salg, naar Handel snart kan ske. Ca 10.000 Kr. nødvendig. Henvendelse til Ejendomsmægler **Christian Jensen,** Banegaardsvej 14, Skanderborg. Telefon Nr. 175.

Forretning til Afstaaelse.

Grundet paa anden Forretnings Overtagelse er en god Kolonial- og Høkerforretning i en Stationsby I Nordsjælland til Afstaaelse. Aarlig Leie for Forretning og Beboelse 225 Kr. Dagligt Salg ca. 65 Kr. Nærmere ved Henvendelee til Købmand **Carl F. Jensen,** Kolding.

Forretning til Salg.

Paa Grund af anden Bestemmelse er min Kolonial- og Isenkramforretning til Salg straks. Omsætning godt 20.000 Kr. Nærmere Oplysninger paa Stouby Handelsplads pr. Stouby.

NB. Kan eventuelt byttes med en Landejendom.

Valby.

God Hjørnebutik med 2 Udstillingsvinduer, gode Kælderlokaliteter og Beboelse tilleje straks. **Valborg Allé 11,** ved Sporvognsremisen i Valby. Telefon **Valby 451 y.**

Stor Butik paa Vesterbrogade,

København,

2 store Udstillingsvinduer, straks tilleje. Westend 4. Telefon 8689.

Butik

tilleje straks. „Hotel Cosmopolite", **St. Kongensgade 1, København,** anviser.

Colonial-Butik, Vesterbrogade 168,

København,

1/2-aarlig 600 Kr., hvor der i 23 Aar har været drevet Urtekramforretning, kan faas tilleje straks. Anvises fra Sagfører **Carl Herforth's** Kontor, Amagertorv 19. Telefon 4452.

Købmandsforretning til Salg.

En i god Drift værende ældre Købmandsforretning i en større Landsby paa Sjælland kan købes paa gunstige Vilkaar ved Henvendelse til Sagfører **Niels Svendsen,** Ringsted.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

FRK. D. HANSENS PENSIONAT.
Villaen, Ø. Boulevard 8, Nakskov,
anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Fuld Pension. Fuld Pension.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort:
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 23. | 1. December 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

A/s Hintz & Co

Elisabethsmindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner

Hof-Pilsner.

Carlsbergs Overskud tilfalder Nationen.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste.

Worning & Petersens Xeroform Sæbe

H. Steensens „Vegetaria" Margarine

Anbefal Maggi's Bouillon-Terninger

OTA GRYN

Verdens bedste Havregryn.

Ceylon Have The. Højeste Udmærkelse heri Landet.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.
København.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26 II. Kjøbenhavn K.

Købmandens bedste Raadgiver!

HAGES HAANDBOG
I HANDELSVIDENSKAB
Tredje Udgave. - Pris 20 Kr., indb. 23 Kr.

Leveres efter nærmere Aftale med de fleste Bog-handlere mod en maanedlig Ratebetaling af **2 Kr.**

G. E. C. Gads Forlag.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Vesterbrogade 25, 1, Kontortid 9—5, Telefoner: 8143 og 12143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn B., Vesterbrogade 25, 1, Telefoner: 8143 og 12143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn B., Vestergade 8, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Bruunsgade 24		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	J. C. Andersen	Hans Brogesgade 37.
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	R. Rasmussen	Michael Hansen	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Charles V. Nielsen	Lille Madsegade 77, Rønne	Anna Andersen	Klokkegade 11, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Jens M. Jensen	Kbmd. Thidemann, Nr. Aaby.
Esbjerg	G. A. Bølling	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 9	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Helsinge	Vang Petersen	Bernhard Olsen	Helga Hansen	Bymosegaard.
Helsingør	H. M. Johansen	S. Sindahl, Stjernegade	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	Karen Bech	Bethaniagade 37.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	Carl Wass	Regnar Th. Genefke	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	F. Schimmel	Dampmøllen	N. Vagner Petersen	Banken.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	Fredericiavej 30, 1.
Korsør	Carl Christensen	Villa „Lundhøj"	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Vesterbrogade 25, 1, 9—5. Telef.: 8143 og 12143.	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret, hver Dag fra Kl. 12—2 samt Torsdag Aften fra Kl. 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Anker Boesen	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Jens Jensen	Chr Neve.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	H Wied Kirkegaard	Jernbanegade.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade 62.
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E Pedersen	Søndergade 34.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Carl E. Qvist	H. Olsen Birksted.
Odder	Høgh-Andersen	Torvet	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	John. Pedersen	Vesterbro 97	John. Pedersen	Vesterbro 97.
Præstø	H. F. Carøe	Anton Petersen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbek	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Paul Christensen	Joh. Tarliong.
Roskilde	Hartvig Andersen	Skoubogade 33	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	K. Christiansen	A. G. Larsen	Johs. L. Hansen	Frantz Petersen.
Sakskøbing	H. C. Madsen	Byfogedkontoret	K. Bech	P. Hansen.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet	Chr. Jensen	Aage Hansen, Vestergade.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E Westergaard	Valdemar Møller
Skive	Arne Beck	M. Jacobsen	Arne Beck	M Jacobsen
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	M. K. Holck	Sorø gl. Station	Karen Nielsen	„Varehuset".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	Iversen-Flæng	Andelsslagteriet.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Møllevej 92.
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Einar Andersen	Chr. Reimer	J. Chr. Jacobsen	Dannebrogsgade 2.
Vordingborg	N. Juel Jensen	Hans Jespersen	R. Krogh	Johs. Nytofte

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Triangl.) Øbro: 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Østerbros Læreanstalt og Handelshøjskole.

Tlf. By 3009. Østerbrogade 54 D. St. Tlf. By 3009.

Tysk, Engelsk, Stenografi, Bogholderi, Regning, Skrivning, Maskinskrivning, Korrespondance, **3 Kr. pr. Fag pr. Maaned.** Fransk **5 Kr.** Russisø **8 Kr.** Fuldstændigt Kursus i Bogholderi, Regning, Skrivning, Dansk, Maskinskrivning **10 Kr. pr. Fag, 3 Mdr.s Kursus i 3 Fag 20 Kr.** Indm **2**—**4** og **6**—**8.** Bestyrer **Kand. Alfr. Petersen.**

Nehms Kursus,

Amagertorv 31. Enkelt Fag à 10 Kr. Handelskursus fra 25—85 Kr. Plads anvises. Kontorskrift, Maskinskrivning, Stenografi, Regning, Bogholderi, Sprog. Forlang Program. Telf. Byen 4090. Indtegn. Kl. 8—10.

Nye Kursus.

3 Mdr.s Kontorskrift, Regning og Bogholderi **12 1/2 Kr.**
4 Mdr.s i ovennævnte Fag samt Stenografi og Maskinskrivning **17 1/2 Kr.**
6 Mdr.s i alle ovennævnte Fag samt Tysk og Engelsk **35 Kr.** Indm. **9**—**2** og **5**—**7.**

Kjøbenhavns Handels- og Skriveinstitut.
76, Nørrebrogade 76. — Telefon Nora 876 x.

Kaffemøllen „Ideal",

Model 1915,

er den bedste og smukkeste, største Formaling, mindste Strømforbrug, Kugleleje overalt. Saavel Kværne som øvrige Maskindele er Præcisionsarbejde.
Tilbud og Overslag gratis.

A/S Kaffemøllefabriken "Ideal".
Skive.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Anbefal
„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F

TUBORG
Tuborg
Pilsner
foretrækkes af Ølkendere

Conservesfabriken DANICA

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK
DANICA

Teknisk Leder:
Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Eneforhandler en gros: ***Cornelius Stau.***
København.

Forlang Tilbud fra
H. H. Mathiassen's Fabrikker.
Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao
Kiks & Biscuits.

ALFA
No. 56
PLANTE-MARGARINE

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN
Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.
Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Indregistr. Varemærke.
DRIK
J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Hvor den er inde, er Lægen ude.
J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S
Fredericia.

Kolonialforretning.

En for 4 Aar siden startet, i god Gang værende Forretning med store Udviklingsmuligheder er til Salg, naar Handel kan ske snart. Ejendommen er beliggende i Byen Tranebjergs Villakvarter ved Siden af Bank og Kommuneskole. Eventuelt kan mageskiftes med en Landejendom.

Henvendelse til **Emanuel Petersen,** Tranebjerg, Samsø.

Stor, flot Butik til Leje

med et stort Vinduesparti med buede Spejlglasruder samt yderligere 2 Alen Spejlglasruder og komplet Inventar, paa Byen Tranebjergs Hovedstrøg, ved Siden af Biografteater, særlig egnet til Isenkram-, Galanteri- eller Uhrmagerforretning; kan ogsaa egne sig til Trikotage- eller Special-Herreekvipering. Stor Kælder og Lagerlokaler samt en god Lejlighed. **Peter Olsen,** Tranebjerg, Samsø.

En Butik m. Bolig

er straks **billig** til Leje i den nye Ejendom, **Hjørnet af Frederiksberg Allé** og **Nyvej,** Portneren bor **Nyvej 1 B, St. th. V. T. Albertsen & R. Andersen,** Prokuratorer, Vestre Boulevard 13, København. Telefon 676.

Blandet Købmandshandel,

(Kolonial, Kul m. v.) i Hovedstadens umiddelbare Nærhed, afhændes med Ejendom, Varer, Inventar, Befordring m. v., naar 20,000 Kr. kan udbetales. Aarlig Omsætning ca. 100,000 Kr. Nærmere hos Overretssagfører W. Krüger, Nytorv 17, Kjøbenhavn B.

Butik til Leje i Pilestræde 29, København.

Kan faas straks eller senere og indrettes efter Lejerens Ønske. **Anvises Pilestræde 29, 3. th.** og af Overretssagfører **Oluf Bay,** Niels Hemmingsensgade 9. Telefon Central 6722.

Stuebutiken,

Vesterbrogade 93 th., København. med 4 Værelser, Pigev., Køkken, W. C. m, v. er til Leje til April Flyttedag 1916.

4 Butiksvinduer til Gaden.

Aarlig Leje 1100 Kr. Anvises af Ejerinden, Enkefru Knudsen, 3. Sal. Kontrakt afsluttes med Overretssagfører **Wolff,** Graabrødretorv 16.

Stuebutik,

Øster Farimagsgade 12, København, til Leje April Flyttedag 1916. Aarlig Leje 700 Kr. Anvises Stockholmsgade 9, Kælderen, Svendsen. Kontrakt med Overretssagfører **Axel Kalko, Krystalgade 22.**

God Kolonialforretning

til Salg straks. Billet mrkt 3885, modt. Kontoret Blaagaardsgade 3, København.

Gl. Kongevej 113, København.

Butik til Leje

med 1 Værelse og stort Køkken, kan istandsættes efter en solid Lejers Øuske. Man behage at henvende sig Ørstedsvej 28 B. Telefon Vester 2015.

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

FRK. D. HANSENS PENSIONAT.
Villaen, Ø. Boulevard 8, Nakskov,
anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Fuld Pension. Fuld Pension.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 24. | 15. December 1915. | 15de Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Waldorf Astoria, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101" og „102", „Monaco", „Mekka", „Sherrys" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

A/s Hintz & Co

Elisabethsmindes Chocolade.

Carlsberg Pilsner

Hof-Pilsner.

Carlsbergs Overskud tilfalder Nationen.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Sylteppulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

OTA GRYN

Verdens bedste Havregryn.

Ceylon Have The. Højeste Udmærkelse heri Landet.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n V. 39.
København.

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
En gros.
Østergade 26II. Kjøbenhavn K

Købmandens bedste Raadgiver!

HAGES HAANDBOG
I HANDELSVIDENSKAB
Tredje Udgave. - Pris 20 Kr., indb. 23 Kr.

Leveres efter nærmere Aftale med de fleste Boghandlere mod en maanedlig Ratebetaling af **2 Kr.**

G. E. C. Gads Forlag.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Vesterbrogade 25, 1, Kontortid 9—5, Telefoner: 8143 og 12143.
Forretningsfører Jens Johansen, Privat. Flensborggade 40, 1, Telf. Vester 4171.
„D. H. K. M. T.": Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 1443.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Kjøbenhavn B., Vesterbrogade 25, 1, Telefoner: 8143 og 12143.
— Annonce-Administration, Kjøbenhavn B., Vestergade 8, 1. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Martin Pedersen, Reventlowsgade 32, 4. Tlf. Vester 3606.
Jylland, Axel Juhl, Vejle, Nutzhornsgade 13.
Fyn, Martin Petersen, Odense, Fyns Venstreblad.
Sjælland, C. Rasmussen, Sorø.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	Th. Hansen	Frederikstorv 1, 1	K. Schmidt	Søndergade 58, 1
Aarhus	M. Kornmaaler	Fiskergade 26, 2		
Central Afd.	Chr. Damsgaard	Bruunsgade 24		
Isenkram	Carl Jensen	Vester Allé 23, 3	J. C. Andersen	Hans Brogesgade 37.
Kolonial	H. Simonsen	H. C. Jaster		
Kontor	Axel Jensen	Ny Munkegade 76		
Manufaktur	Aage Fredslund	Alf. Christensen, Søndergade		
Assens	R. Rasmussen	Michael Hansen	R. Rasmussen	Michael Hansen.
Bornholm	Charles V. Nielsen	Lille Madsegade 77, Rønne	Anna Andersen	Klokkegade 11, Rønne.
Bramminge	C. H. Mosti	Johs. Madsen	Marius Heilesen	Bramminge
Brønderslev	Chr. Aggerholm	A/S Winther & Andersen	C. Larsen	Andelsslagteriet.
Ejby og omliggende Byer	A. Mikkelsen	Vald. Andersens Eftf.	Jens M. Jensen	Kbmd. Thidemann, Nr. Aaby.
Esbjerg	G. A. Bøllfng	Kongensgade	Else Nissen	Borgergade 70.
Fredericia	E. Nommensen	Chr. Lund	Jens O. Jensen	P. Spangs Eftf.
Frederikshavn	A. Elvig	Kalls Vej 9	Chr. Olsen	Ahrenfeldtsgade 20
Frederikssund	E. Nicolaysen	Villa „Ekko"	E. Nicolaysen	Villa „Ekko".
Frederiksværk	W. Strarup	Poul Lieberkind	W. Strarup	Poul Lieberkind.
Grenaa	A. Mikkelsen	Lillegade 21	Jacobine Sørensen	Storegade 42.
Helsinge	Vang Petersen	Bernhard Olsen	Helga Hansen	Bymosegaard.
Helsingør	H. M. Johansen	S. Lindahl Stjernegade	Caritta Jørgensen	Stengade 47.
Herning	P. Stavnstrup	Herning Avis	Karen Beck	Bethaniagade 37.
Hillerød	Alfred Petersen	Slotsgade 24 a	Chr. I. Hendil	Villa „Magda", Københavnsvejen.
Hjørring	H. Hein	Nørrealle 5	C. Møller	Andelsslagteriet.
Hobro	Carl Wass	Regnar Th. Genefke	H. J. Jensen	Harry Jacobsen.
Holbæk	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.	Sofus A. Larsen	Jul. Mortensen & Co.
Holstebro	C. C. Knudsen	Missionshotellet	Einar Eriksen	Missionshotellet.
Horsens	Sten Vandborg	Aaboulevarden 7	Camilla Christensen	Fredensgade 2.
Kallundborg	F. Schimmel	Dampmøllen	N. Vagner Petersen	Banken.
Kolding	N. C. Nielsen	Dyrehavegaardsvej	Axel L. Lorensen	Fredericiavej 30, 1.
Korsør	H. Jacobsen	Algade 50	Carl Christensen	Villa „Lundhøj".
København	Martin Pedersen			
Boghandlermedhjælper Afd.	Peter Wraae			
Central Afd.	Knud B. Knudsen	Samtlige Afdelinger har Kontor Vesterbrogade 25, 1, 9—5. Telef.: 8143 og 12143.	Martin Pedersen	Formanden træffes personlig paa Kontoret, hver Dag fra Kl. 12—2 samt Torsdag Aften fra Kl. 8—9. Privat: Reventlowsg. 32, 4. Telf. Vester 3606.
Isenkram	Aage S. Leth			
Kolonial	Sigfred V. West			
Kontor	Jens Johansen			
Manufaktur	E. S. Schibler			
Langeland	Anker Boesen	Rhein-Knudsen	H. Larsen	Østergade, Rudkøbing.
Lemvig	V. Langhoff	Søndergade 20	R. Holm	Vestergade 8.
Løgstør	Ingerslev Jensen	J. C. Møllers Eftf.	Jens Jensen	Chr. Neve.
Maribo	L. Jørgensen	P. Hatten	H. Wied Kirkegaard	Jernbanegade.
Middelfart	Karl Sørensen	Østergade 1, 3	Magnus Jørgensen	Østergade 62
Nakskov	E. Carlo Petersen	Ove Schou	Anton E. Pedersen	Søndergade 34.
Nibe	A. Bech		M. Hald	M. Staun.
Nyborg	E. Mortensen	A. Wilde	Preben Belschner	Sparekassen
Nykøbing F.	Otto Stridsland	Jernbanegade 15.	Chr. Hansen	Fredensgade 2.
Nykøbing M.	And. Olesen	Jernbanegade	A. Vittrup Andersen	Martin Leffers.
Næstved	P. E. Andersen	„Søborghus"	Carl E. Qvist	H. Olsen Birksted.
Odder	Høgh-Andersen	Torvet	Høgh-Andersen	Torvet.
Odense	John. Pedersen	Vesterbro 97	John. Pedersen	Vesterbro 97.
Præstø	H. F. Carøe	Anton Petersen	L. F. Larsen	Hans Olsen.
Randers	P. Jensen	Rosenørnsgade 11, 1	Agnes Mortensen	Mariagervej 47.
Ringe	Johs. V. Larsen	Midtfyns Dagblad	Kay Høyrup	Banken
Ringkøbing	Viggo Jakobsen	Konsul Laursen	Bogholder Axel Holbek	Ringkøbing.
Ringsted	Poul Christensen	V. Preuss	Paul Christensen	Joh. Tarliong.
Roskilde	Hartvig Andersen	Skoubogade 33	F. Brochmann Mikkelsen	Th. A. Fischers Eftfl.
Rødby	K. Christiansen	A. G. Larsen	Johs. L. Hansen	Frantz Petersen.
Sakskøbing	H. C. Madsen	Byfogedkontoret	K. Bech	P. Hansen.
Samsø	J. Nielsen	Tranebjerg	H. R. Jensen	Holm Madsen, Onsbjerg.
Silkeborg	K. Ramsing Jensen	Andelsslagteriet	Chr. Jensen	Aage Hansen, Vestergade.
Skanderborg	William Nielsen	Sophus Sørensen	E. Westergaard	Valdemar Møller
Skive	Arne Beck	M. Jacobsen	Arne Beck	M. Jacobsen.
Slagelse	Anton Petersen	A/S. J. C. Strudsberg	A. Thorsell	Th. Hansens Eftfl.
Sorø	M. K. Holck	Sorø gl. Station	Karen Nielsen	„Varehuset".
Struer	M. M. Andersen	Resen pr. Struer	J. C. I. Flæng	Andelsslagteriet.
Stubbekøbing	Fred. Th. Lange	Carl Jørgensen	Poul Rodian	Chr. Boas.
Svendborg	Ch. Hansen-Møller	Skattergade	Chr. Møller	St. Annavej 11.
Thisted	Aage Neergaard	Pagh & Quist Pedersen	H. Chr. Ottesen	Møllevej 92.
Varde	Chr. Barsøe	Vald. Clemmensen	Hansine Thomsen	Torvet.
Vejen	C. V. Jacobsen	„Alfa"	J. Lund	Østergade.
Vejle	Axel Juhl	Nutzhornsgade 13	Michael Nielsen	Jernbanegade 1, 1.
Viborg	Ringe Andersen			

Korrespondentskolen
Østerbrog. 27 (v. Trianglen)
Øbro: 3355

Korrespondent-
og alm. Sprog-Kursus i
Engelsk - Fransk - Tysk - Italiensk
og **Russisk.**
Bogholderi - Stenografi - Maskinskrivning.
Oversættelser.

Østerbros Læreanstalt og Handelshøjskole.

Tlf. By 3009. Østerbrogade 54 D. St. Tlf. By 3009.

Tysk, Engelsk, Stenografi, Bogholderi, Regning, Skrivning, Maskinskrivning, Korrespondance, **3 Kr. pr. Fag pr. Maaned.** Fransk **5 Kr.** Russisø **8 Kr.** Fuldstændigt Kursus i Bogholderi, Regning, Skrivning, Dansk, Maskinskrivning **10 Kr. pr. Fag, 3 Mdr.s Kursus i 3 Fag 20 Kr.** Indm **2—4** og **6—8.** Bestyrer **Kand. Alfr. Petersen.**

Nehms Kursus,

Amagertorv 31. Enkelt Fag à 10 Kr. Handelskursus fra 25—85 Kr. Plads anvises. Kontorskrift, Maskinskrivning, Stenografi, Regning, Bogholderi, Sprog. Forlang Program. Telf. Byen 4090. Indtegn. Kl. 8—10.

Nye Kursus.

3 Mdr.s Kontorskrift, Regning og Bogholderi **12 1/2 Kr.**
4 Mdr.s i ovennævnte Fag samt Stenografi og Maskinskrivning **17 1/2 Kr.**
6 Mdr.s i alle ovennævnte Fag samt Tysk og Engelsk **35 Kr.** Indm. **9—2** og **5—7.**

Kjøbenhavns Handels- og Skriveinstitut.
76, Nørrebrogade 76. — Telefon Nora 876 x.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester
Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Forlang Tilbud fra

H. H. Mathiassen's Fabrikker.

Drops - Konfekturer - Chocolade - Cacao Kiks & Biscuits.

Kaffemøllen „Ideal",

Model 1915,

er den bedste og smukkeste, største Formaling, mindste Strømforbrug, Kugleleje overalt. Saavel Kværne som øvrige Maskindele er Præcisionsarbejde.
Tilbud og Overslag gratis.

A/S Kaffemøllefabriken "Ideal".
Skive.

Anbefal

„ODIN"
Maltekstrakt
og
Maltøl.

KAFFESURROGATFABRIKKEN **SKANDIA,** KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1ste Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Lagermans
Kraft-Skurepulver
koster 12 Øre Pakken.

Kender Du Anthos?
Anthossæbe, Xeroformsæbe
Normalsæbe, medicinske Sæber etc
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F

Indregistr. Varemærke.

DRIK

J. C. Eriksens Sundhedslikør.

Hvor den er inde, er Lægen ude.

J. C. Eriksens kem. Fabriker, A/S. Fredericia.

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Stuebutik,

Øster Farimagsgade 12, København,
til Leje April Flyttedag 1916. Aarlig Leje 700 Kr. Anvises Stockholmsgade 9, Kælderen, Svendsen. Kontrakt med Overretssagfører **Axel Kalko, Krystalgade 22.**

Hjørnebutik

med Beboelse til Urtekram- eller anden Forretning til April. Anvises Søndre Boulevard 53, 1. Sal, København, imellem 10—12 Fm.

Blandet Landforretning

mellem Aarhus og Randers, Omsætning ca. 15,000 Kr., reel i alle Maader, ønskes solgt, at overdrage 1. April 1916. 3000 Kr. nødvendig. Billet mrk. „C. 6621", modt. **Buchtrups Ann.-Bureau, Aarhus.**

Købmandsforretning.

En i Københavns Nærhed beligg. ældre Købmandsforretning med reel Kundekreds og hvor der ligger gode Fremtidsmuligheder, er paa Grund af fremrykket Alder tilsalg straks. Bevislig Omsætning i Kolonial 47,000 Kr. Nødvendig Kapital til Overtagelse andrager 10,000 Kr. Billet mrki. **2540,** modt. Kontoret, **Blaagaardsgade 3,** København.

Butik ved Raadhuspl.

Helmerhus, Vestervolg. 10 med Beboelse, hvori der i 21 Aar er drevet Frngt-, Vildt- og Grøntforretning, bliver ledig til April Flyttedag. Kælderlokalerne under Butiken kan ligeledes erholdes tilleje. Vieevært Grandjean i Nr. 14 anviser. Lejemaal afsluttes med Ejeren, Grosserer Conrad Bang, Ahlefeldtsgade 21, København, Tlf. 6768.

En Kolonialforretning

i et **stort, nyt Kvarter** til Afstaaelse straks for **Varelagerets Værdi.** Billet mrkt. **2541,** modt. Kont. **Blaagaardsgade 3,** København.

Kælderbutik, Vestergade 7

til Leje til April Flyttedag 1916.
V. T. Andersen & **H. Andersen,**
Prokuratorer,
Vestre Boulevard 13, København. Tlf. 676.

Butik til Leje Pilestræde 29.

Kan faas straks eller senere og indrettes efter Lejerens Ønske. **Anvises Pilestræde 29, 3. th.** og af **Overretssagfører Oluf Bay,** Niels Hemmingsensgade 9, København, Tlf. Central 6722.

Stor Butik paa Vesterbrogade

2 store Udstillings-Vinduer straks til Leje. Henvendelse Westend 4, Kbhvn. Tlf. 8689

Lolland—Falster.

N. I. RASMUSSEN.
Ost en gros. — Direkte Import af Sild. — Oplag af Fedt og Margarine.
Telefon 48 Nakskov.

FRU THEA HANSENS PENSIONAT
anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Nygade 25, 2. — Nakskov.

ELEKTRISK SKOTØJSFABRIK.
Reparationer udføres paa 20 Minutter.
Nytorv, Nakskov. Telefon 555.

H. NIELSEN & SØNNER.
Skræderetablissement. Grundlagt 1813.
Klostergade 9, Nakskov.

A. P. JOHANSEN
Søndergade 40. Barber og Frisør. Nakskov.
Forsøg og De bliver tilfreds.
Hurtig Betjening. — Proper Behandling.

ENGELSK BEKLÆDNINGS MAGASIN
Nygade 15. L. Larsen, Nakskov. Telefon 311.
1. Kl. Herreskræderi. - Altid fikse Nyheder i Herre-Lingeri.

FRK. D. HANSENS PENSIONAT.
Villaen, Ø. Boulevard 8, Nakskov,
anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Fuld Pension. Fuld Pension.

CARL SCHULTZE.
Fineste Cigarer og Cigaretter af kendte Mærker.
Telefon 33. MARIBO.

DITLEV ERREBOE.
1. Kl. Herreskræderi og Manufaktur.
Telefon 193. RØDBY.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Drik
Esbjerg Øl.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Stengade 47 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

VEJLE.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

VIBORG.

Drik
„ODIN"-ØL
i
Midtjylland.